

ITER LITURGICUM ITALICUM

GIACOMO BAROFFIO

Corpus Italicum Precum

*Materiali per una storia del sentimento religioso
in Italia e in Europa
16 aprile 2021*

FONTI

- JONATHAN BLACK, *Psalms Uses in Carolingian Prayerbooks: Alcuin's Confessio peccatorum pura and the Seven Penitential Psalms (Uses 1)*, "Mediaeval Studies" 65, 2003, 30- ed. testi
- A. D. SERTILLANGES, *Prières de Saint-Thomas d'Aquin*, Paris, 1920, 62-66...
- FRANZ XAVER HAIMERL, *Mittelalterliche Frömmigkeit im Spiegel der Gebetbuchliteratur Süddeutschlands*, München 1952 (Münchener Theologische Studien. I: Historische Abt., 4)
- JEAN LECLERCQ, *Anciennes prières monastiques*, "Studia monastica" 1, 1959, 000
- Ab3199 = Major J. R. Library, 32.J.A.3199 (Hor, Napoli, sec. XV ex; inventario in J. J. G. ALEXANDER A. C. DE LA MARE, *The Italian Manuscripts in the Library of Major J. R. Abbey*, London, Faner and Faber 1969, 86-87)
- Ab3224 = Major J. R. Library, 24.J.A.3224 (Hor, Firenze, sec. XV ex; inventario in J. J. G. ALEXANDER A. C. DE LA MARE, *The Italian Manuscripts in the Library of Major J. R. Abbey*, London, Faner and Faber 1969, 67-68)
- AgM09 = Sotheby's, 7 VII 2009 (lot 53) (libro di preghiere, sec. XVI in. per Agnese Sforza di Montefeltro; incipit in Baffioni Veitura 2013, 213)
- AMSMV1 = Archivio del Monastero del Sacro Monte di Varese, MS 1
- ANS = ANSELMO D'AOSTA, *Orazioni e meditazioni*, Milano, Jaca Book 1997 (Di fronte e attraverso 392 = Biblioteca di Cultura Medievale) [= ed. SCHMITT 1946].
- ASP49 = CITTÀ DEL VATICANO, Bibl. Ap. Vaticana, Arch. Cap. S. Pietro G 49 [ed. VIRGINIA BROWN, *Flores psalmodum and orationes psalmodicae in Beneventan Script*, "Mediaeval Studies" 51, 1989, 424-466 = V. B., *Terra Sancti Benedicti. Studies in the Paleography, History and Liturgy of Medieval Southern Italy*, Roma, Ed. di Storia e Letteratura 2005, 549-607 (Storia e Letteratura 219)].
- AUGUSTINUS, *Meditationes*, PL 40
- AUGUSTINUS, *Soliloquia*, PL 40
- BARRÉ = HENRI BARRÉ, *Prières anciennes de l'Occident à la Mère du Sauveur. Des origines à saint Anselme*, Paris, Lethielleux 1963.
- Bba = TORINO, Bibl. Naz. Univ., G.V.2: salterio, Bobbio s. X-XI = ed. FERDINANDO DELL'ORO, *Preghiere monastiche in codici bobbiesi dell'XI e XII secolo*, in FRANCESCO G. B. TROLESE (ed.), *Monastica et humanistica. Scritti in onore di Gregorio Penco*, Cesena, Badia di S. Maria del Monte 2003, 41-63 (Italia Benedettina 23).
- Bbb = TORINO, Bibl. Naz. Univ., F.II.13: salterio, Bobbio s. XII^m = ed. FERDINANDO DELL'ORO, *Preghiere monastiche in codici bobbiesi dell'XI e XII secolo*, in FRANCESCO G. B. TROLESE (ed.), *Monastica et humanistica. Scritti in onore di Gregorio Penco*, Cesena, Badia di S. Maria del Monte 2003, 41-63 (Italia Benedettina 23).
- BerlinH63 = Berlin, Staatsbibl., 63 (Preghiere, Italia sett., sec. XIV: inventario in BOESE 34).
- BerlinH109 = Berlin, Staatsbibl., 109 (Varia e Preghiere, Italia, 1471: inventario in BOESE 61-62).
- BerlinH348 = Berlin, Staatsbibl., 348 (Laudi e Preghiere, Italia sett., 1480-1490: inventario in BOESE 167-168).
- BerlinH552 = Berlin, Staatsbibl., 552 (Pst greco-latino e aggiunte, Milano, sec. IX 2: inventario in BOESE 269-270).
- BerlinH631 = Berlin, Staatsbibl., 631 (varia e Preghiere, Italia, sec. XIV: inventario in BOESE 307-308).
- BerlinKK78B12 = Berlin, Kupferstichkabinett, 78 B 12 (Hor, Gent?, ca. 1480: inventario in BOESE 159).
- BerlinKK78B14 = Berlin, Kupferstichkabinett, 78 B 14 (Hor, Fiandre, ca. 1500: inventario in BOESE 160).
- BerlinKK78B21 = Berlin, Kupferstichkabinett, 78 B 21 (Hor, Venezia, sec. XVI in; inventario in BOESE 217-219).
- Bg13 = Bergamo, Bibl. Civica A. Mai, Cass. 3.13 (libro d'ore, Padova ?, sec. XIV ex).
- BG16 = BALTIMORE, John Hopkins Univ. Libr., Garrett 16 (Hor: alcune foto in www-LiRe)
- BoA107 = BOLOGNA, Bibl. Comunale dell'Archiginnasio, 107 (Hor, sec. XV).
- BoA108 = BOLOGNA, Bibl. Comunale dell'Archiginnasio, 108 (Hor, sec. XV).
- BoA109 = BOLOGNA, Bibl. Comunale dell'Archiginnasio, 109 (Hor, sec. XV).
- BoA110 = BOLOGNA, Bibl. Comunale dell'Archiginnasio, 110 (Hor, sec. XV).
- BoA111 = BOLOGNA, Bibl. Comunale dell'Archiginnasio, 111 (Hor, sec. XV).
- BoA112 = BOLOGNA, Bibl. Comunale dell'Archiginnasio, 112 (Hor, sec. XV).
- BoA113 = BOLOGNA, Bibl. Comunale dell'Archiginnasio, 113 (Hor, sec. XV).
- BoA114 = BOLOGNA, Bibl. Comunale dell'Archiginnasio, 114 (Hor, sec. XV).
- BOESE = HELMUT BOESE, *Die lateinischen Handschriften der Sammlung Hamilton zu Berlin*, Wiesbaden, Harrassowitz 1966.
- BOYNTON = SUSAN BOYNTON, *Libelli Precum in the Central Middle Ages*, in ROY HAMMERLING (ed.), *A History of Prayer. The First to the Fifteenth century*, Leiden, Brill 2008.
- BOYNTON *Crux* = SUSAN BOYNTON, *Libelli Precum in the Central Middle Ages*, in ROY HAMMERLING (ed.), *A History of Prayer. The First to the Fifteenth century*, Leiden, Brill 2008, Appendix 2.
- BOYNTON *Rossi* = SUSAN BOYNTON, *Libelli Precum in the Central Middle Ages*, in ROY HAMMERLING (ed.), *A History of Prayer. The First to the Fifteenth century*, Leiden, Brill 2008, Appendix 3.
- Brb497 = VATICANO, Vat. Barb. lat. 497, sec. XI (ed. sommaria PIERRE SALMON, *Analecta liturgica* (...), Città del Vaticano, BAV 1974, 139-146 nr. 114-188 (StT 273).
- Brk752 = Berkeley, University of California, J. W. G. Music Library, MS 572 (Brv Cal, Camaldoli eremo, sec. XIII 4/4 qualche foto in *Digital Scriptorium*)
- BrvF49 = *Breviarium sive Collectio Psalmodum et precum ad usum Herculis Ferrariae Ducis*, Ferrara, Laurentius de Rubeis de Valentia 1492. cf Ve60.
- BsQ6 = Brescia, Bibl. Queriniana, H IX 6 (Hor).
- BsQ7 = Brescia, Bibl. Queriniana, H IX 7 (Hor Lpr, Padova, sec. XIV-XV [decorazione franco-fiamminga; scrittura italiana; ltn Padova]).
- BrS = BRIGIDA DI SVEZIA, *Orationes* dal libro XII delle *Revelationes* (ed. BIRGER BERGH - STEN EKLUND, <http://www.umilta.net/bk12.html> [normalizzata]).
- Ch53 = Chantilly 53
- Chester = Processionale, ed. Legg HBS 18 (rimando alle apgone dell'edizione).
- Chg077 = VATICANO, Vat. Chigi D V 77, S. Vincenzo al Volturno sec. XI (ed. sommaria PIERRE SALMON, *Analecta liturgica* (...), Città del Vaticano, BAV 1974, 165-166 nr. 396-418 (StT 273)
- Chg079 = VATICANO, Vat. Chigi D VI 79, Subiaco sec. XI-XII (ed. sommaria PIERRE SALMON, *Analecta liturgica* (...), Città del Vaticano, BAV 1974, 173-179 nr. 477-563 (StT 273) [cfr. BOYNTON *Crux*]
- Chg173b = VATICANO, Vat. Chigi. C VI 173, 9-76, Roma sec. XI^m (ed. sommaria PIERRE SALMON, *Analecta liturgica* (...), Città del Vaticano, BAV 1974, 148-162 nr. 189-369 (StT 273)
- Chg173c = VATICANO, Vat. Chigi. C VI 173, 77-95, Roma sec. XI-XII (ed. sommaria PIERRE SALMON, *Analecta liturgica* (...), Città del Vaticano, BAV 1974,

- CL51/1 = Genève, Bibliothèque Publique Universitaire, Comites Latentes 51, 16v (saec. XVI in).
- CL51/2 = Genève, Bibliothèque Publique Universitaire, Comites Latentes 51, 17-19 (add. saec. XVI e XVII).
- CL67 = Genève, Bibliothèque Publique Universitaire, Comites Latentes 67 (Lpr, Venezia, saec. XV m).
- CL132 = Genève, Bibliothèque Publique Universitaire, Comites Latentes 132 (Hor Cal, Firenze, saec. XV 10/10).
- Cm391 = CAMBRIDGE, Corpus Christi College, 391 = ed. ANSELM HUGHES, *The Portiforium of Saint Wulstan*, Leighton, The Faith Press 1960 (Henry Bradshaw Society 90).
- CmN7 = Cambridge, Newnham College, 7 (Oms pontificale e altri testi, Padova S. Giustina, 0000).
- CmT17 = Cambridge, Trinity College Library, B.13.17 (Hor, acefalo, sec. XV).
- CmT19 = Cambridge, Trinity College Library, B.13.19 (Hor Cal, sec. XV).
- CmT46 = Cambridge, Trinity College Library, O.7.46 (Pst Cal, Napoli, sec. XV [Ltn: Romagna]).
- CmU4101 = Cambridge, University Library, Add. 4101 (Hor, Firenze, sec. XV).
- CmU4104 = Cambridge, University Library, Add. 4104 (Hor, Cal Cremona, sec. XV).
- CmU4105 = Cambridge, University Library, Add. 4105 (Hor Cal "Luigi XII", sec. XV).
- CmU4106 = Cambridge, University Library, Add. 4106 (Hor Cal, Firenze, sec. XV).
- CmU4107 = Cambridge, University Library, Add. 4107 (Hor, sec. XV 2).
- CmU6692 = Cambridge, University Library, Add. 6692 (Hor Cal, sec. XV-XVI).
- CoO = OXFORD, Bodleian Lib., Lat. liturg. d. 4: sacramentario, Como S. Antonio s. XI¹ = ed. FERDINANDO DELL'ORO, *Un Ordo Missae medievale proveniente dalla "Ecclesia s. Antoni extra muros" in Como*, in AGOSTINO MONTAN - MANLIO SODI (edd.), *Actuosa participatio. Conoscere, comprendere e vivere la Liturgia. Studi in onore del Prof. Domenico Sartore*, Città del Vaticano, Libreria Editrice Vaticana 2002, 205-220 [= OxB277 !].
- D521 = Darmstadt 51-64 nr. 6 (Ms 521, Camp CST, ca. 1460).
- D1109 = Darmstadt 87-90 nr. 13 (Ms 1109, Köln CRT, ca. 1518).
- D2242 = Darmstadt 27-33 nr. 1 (Ms 2242, Utrecht, sec. XIV).
- Darmstadt = GERARD ACHTEN - LEO EIZENHÖFER - HERMANN KNAUS, *Die lateinischen Gebetsbuchhandschriften der Hessischen Landes- und Hochschulbibliothek Darmstadt*, Wiesbaden, Harrassowitz 1972 (Die Handschriften der Hessischen Landes- und Hochschulbibliothek Darmstadt 3).
- DarmstadtDNGH = GERARD ACHTEN - HERMANN KNAUS, *Deutsche und niederländische Gebetsbuchhandschriften der Hessischen Landes- und Hochschulbibliothek Darmstadt*, Darmstadt, Eduard Roether Verlag 1959 (Die Handschriften der Hessischen Landes- und Hochschulbibliothek Darmstadt).
- Eb4 = Kloster Ebstorf, IV 4 (Lpr, Ebstorf ?, sec. XVI; inventario in Ebstorf 5-20 fatto fino [*Orationes ad V vulnera...* Eb4, 214v]).
- Eb13 = Kloster Ebstorf, IV 13 (Lpr, Wienhausen CST ?, sec. XVI; inventario in Ebstorf 61-69).
- Ebstorf = RENATE GIERMANN - HELMAR HÄRTEL, *Handschriften des Klosters Ebstorf*, Wiesbaden, Harrassowitz 1994 (Mittelalterliche Handschriften in Niedersachsen 10).
- Fb326 = Fribourg, Bibliothèque cantonale et universitaire, Ms. L326 (Liber precum, Fribourg ? 1512; inventario in ROMAIN JUROT, *Catalogue des manuscrits médiévaux de la Bibliothèque cantonale et universitaire de Fribourg*, Dietikon-Zürich, Urs Graf Verlag 2006, 206-210).
- Fb332 = Fribourg, Bibliothèque cantonale et universitaire, Ms. L332 (Liber precum, ? > Hauterive, sec. XV; inventario in JOSEF LEISIBACH, *Die liturgischen Handschriften der Kantons- und Universitätsbibliothek Freiburg*, Freiburg Schw., Universitätsverlag 1976, 162-165 (Spicilegii Friburgensis Subsidia 15 = Iter Helveticum 1).
- Fb742 = Fribourg, Bibliothèque cantonale et universitaire, Ms. L742 (Hor, Lausanne, sec. XV; inventario in JOSEF LEISIBACH, *Die liturgischen Handschriften der Kantons- und Universitätsbibliothek Freiburg*, Freiburg Schw., Universitätsverlag 1976, 190-192 (Spicilegii Friburgensis Subsidia 15 = Iter Helveticum 1).
- FFF = ENRICO MENESTO & AL., *Fontes Francescani*, Assisi, Ed. Porziuncola 1995 (Medioevo francescano. Testi 2).
- FiA1874 = FIRENZE, Bibl. Med. Laurenziana, Ashb. 1874 (1778) (Hor Cal, 232, Firenze 1485).
- Fi1910 = FIRENZE, Bibl. Med. Laurenziana, Plut. 19. dext. 10 (miscellaneo sec. XIII 4/4).
- FrP = PERUGIA, Bibl. Comunale Augusta I 17, 1r, 123r-128v (Farfa sec. XI). Cfr. SUSAN BOYNTON, *Libelli Precum in the Central Middle Ages*, in ROY HAMMERLING (ed.), *A History of Prayer. The First to the Fifteenth century*, Leiden, Brill 2008, 255-318: 273-285.
- FrR = ROMA, Bibl. Nazionale, Farf. 4 (Farfa sec. XI) = ed. SUSAN BOYNTON, *Libelli Precum in the Central Middle Ages*, in ROY HAMMERLING (ed.), *A History of Prayer. The First to the Fifteenth century*, Leiden, Brill 2008, 255-318: 290-318.
- G226 = FIRENZE, Bibl. M. Laurenziana, Gaddi 226 (Hor, Firenze, sec. XV).
- Gal = GALATINA, Bibl. Comunale "Siciliani", 20
- GeD = Genova, Bibl. Civica Berio, Conservazione, m.r.C.f.ARM.1 (Hor Cal, Parma ?, sec. XVI in "*offiziolo Durazzo*": ed. RICCARDO MITTIDIERI, *L'offiziolo Durazzo. Studio ed edizione del testo*, Cremona, Università di Pavia 200000 [tesi, dattilo]).
- GvG = Manuale di s. GIOVANNI GUALBERTO, in ALPHONSUS SALVINI (ed.), *Manuale precum sancti Ioannis Gualberti Vallisumbrosae fundatoris*, Romae, Typis Pie Societatis Sancti Pauli 1933, 1-84.
- GvS = Salterio di s. GIOVANNI GUALBERTO, in ALPHONSUS SALVINI (ed.), *Manuale precum sancti Ioannis Gualberti Vallisumbrosae fundatoris*, Romae, Typis Pie Societatis Sancti Pauli 1933, 85-97.
- HAS = ABERDEEN, Univ. Libr. (*The Burnet Psalter*), Hor, Aberdeen (facsimile e trascrizione (in CIP normalizzata): <http://www.abdn.ac.uk/diss/historic/collects/bps/calendar.htm>).
- HH35 = Cambridge (Mass.), Harvard University, Houghton Libr., FMS Lat 35 (varia, Bologna o Venezia A.D. 1335, add. sec. XV e XVI; inventario in LAURA LIGHT, *Catalogue of Medieval and Renaissance Manuscripts in the Houghton Library Harvard University*. I: *Ms Lat 3-179*, Binghamton, Centre for Medieval & Early Renaissance Studies 1995 (Medieval & Renaissance Textes & Studies 145).
- HH134 = Cambridge (Mass.), Harvard University, Houghton Libr., MS Lat 134 (varia, Germania meridionale > Alpirsbach OSB, sec. XIV 2; inventario in LAURA LIGHT, *Catalogue*, 187-189).
- Holkham41 = Holkham, Earl of Leicester Libr., 41 (Hor Cal, Firenze, fam. Medici/Orsini, sec. XV 2) [f. 93v foto in Hassall 1970, pl. 102].
- Holkham42 = Holkham, Earl of Leicester Libr., 42 (Hor, Bologna, fam. Bonomi, sec. XV ex) [f. 167r foto in Hassall 1970, pl. 92].
- I402 = INNSBRUCK, Universitätsbibl., 402.
- IvM = BERLIN, Staatsbibl., Hamilton 571: Benedizionale e *Ordo Missae*, Ivrea s. XI integrato con Ivrea, Bibl. Capitolare IV (9) = ed. BONIFACIO BAROFFIO - FERDINANDO DELL'ORO, *L' "Ordo Missae" del vescovo Warmondo d'Ivrea*, "Studi Medievali" 3^a S., 16, 1975, 809-818.
- Je10 = Jena, Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek, Sag. o. 10 (varia + orationes, Nordwestdeutschland ?, sec. XV 1: inventario in BETTINA KLEIN-ILLBECK - JOACHIM OTT & AL., *Die Handschriften der Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek Jena*. II: *Die mittelalterlichen Handschriften der Signaturreihe aussrhalb der Electoralis-Gruppe*, Wiesbaden, Harrassowitz 2009, 372-379; alcune orazioni in CIP).
- L218 = LECCE, Bibl. Provinciale, 218 (Hor, senza cartulazione; preghiere dopo le litanie).
- LcG = Lisboa, Museu Calouste Gulbenkian, M.A.149 + Zagreb, Strossmayerova Galerija, S.G.339-352 (libro d'ore calendario, Ferrara 1510 ca., "offiziolo di Alfonso I d'Este": ed. *Libro d'ore di Alfonso d'Este*, CD, Milano - Modena, Y. Press - Il Bulino 2002-2004 [I tesori delle Biblioteche Italiane]).
- LHP (I, II, S) = VICTOR LEROQUAIS, *Les Livre d'Heures manuscrits de la Bibliothèque Nationale*, I, II, Paris 1927; *Supplément aux Livre d'Heures manuscrits de la Bibliothèque Nationale (acquisitions récentes et donation Smith-Lesouëf)*, Macon, Protat Frères 1943.
- Lille = MARC GILL, *Bibliothèque municipale de Lille. Catalogue des livres de dévotion manuscrits et imprimés (XIIe-XVe siècle): livres d'heures et de prières, psautiers, bréviaires*, Lille, Université Charles-de-Gaulle - Bibliothèque municipale 2006 (Corpus des manuscrits médiévaux et des incunables 1).
- LL14 = Lille, Bibl. municipale, 14 (a.c.69) (Hor Cal, Lille, ca. 1452; inventario in Lille 35-38 [segnalate in CIP tutte le preghiere]). < cfr affinità con Pal1391 >
- LL44 = Lille, Bibl. municipale, 44 (a.c.51) (Hor Cal, Gand, ca. 1475-1480; inventario in Lille 54-55 [segnalate in CIP alcune preghiere]).
- LL111 = Lille, Bibl. municipale, 111 (a.c.55) (Hor Cal, Lille, ca. 1470; inventario in Lille 76 [segnalata in CIP 1 preghiera]).
- LL158 = Lille, Bibl. municipale, 158 (a.c.68) (Hor Cal, Bruges o Gand, ca. 1480-1490; inventario in Lille 81-82 [segnalate in CIP alcune preghiere]).

LL163 = Lille, Bibl. municipale, 163 (a.c.60) (Hor Cal, Rouen, ca. 1474-1480; inventario in Lille 85-86 [segnalate in CIP alcune preghiere]).

LLGod4 = Lille, Bibl. municipale, Godefroy 4 (a.c.God.91) (Hor Cal, Artois, 1225-1230/XV sec.; inventario in Lille 105-107 [segnalata in CIP una preghiera]).

LnA18859 (cfr Vat 334 nr. 1 ...).

Ln155 = LONDON, British Libr., Arundel 155, Canterbury s. XI [cfr. apparato di LnG]

Ln3763 = LONDON, British Libr., Egerton 3763 (*già* Dyson Perrins 48), Milano S. Ambrogio s. XI^m = ed. ODILO HEIMING, *Ein benediktinisch-ambrosianisches Gebetbuch des frühen 11. Jahrhunderts Brit. Mus. Egerton 3763 (ehemals Dyson Perrins 48)*, "Archiv für Liturgiewissenschaft" 8, 1964, 325-435 [INCIPIUNT ORATIONES PECULIARES: 399-424].

LnG = LONDON, British Libr., Cotton Galba A.xiv, Winchester s. XI¹ = ed. BERNARD JAMES MUIR, *A Pre-Conquest English Prayer-Book* (BL MSS Cotton Galba A.xiv and Nero A.ii (ff. 3-13)), Bury St Edmunds, St Edmundsbury Press 1988, 25-192 (Henry Bradshaw Society 103).

LnN = LONDON, British Libr., Nero A.ii (ff. 3-13), Winchester s. XI¹ = ed. BERNARD JAMES MUIR, *A Pre-Conquest English Prayer-Book* (BL MSS Cotton Galba A.xiv and Nero A.ii (ff. 3-13)), Bury St Edmunds, St Edmundsbury Press 1988, 1-23- (Henry Bradshaw Society 103).

M23119 = München, BSB, Clm 23119, sec. XII, monastero femminile: **175r**>

<<https://daten.digital-sammlungen.de/0003/bsb00034602/images/index.html?ip=193.174.98.30&seite=332&pdfseite=>>

MA = COLOGNY, Fondation Martin Bodmer, Cod. Bodmer 19 (Maulbronn OCIST, 1480: inventario in ELISABETH PELLEGRIN, *Manuscripts latins de la Bodmeriana. Catalogue*, Cologny-Genève, Fondation Martin Bodmer 1982, 48-50).

<<http://www.e-codices.unifr.ch/it/description/cb/0019>>

MA66 = St. Benedict (USA, Oregon), Mount Angel Abbey, 0066 (Hor Cal, sec. XV).

MBE 614 = MODENA, Bibl. Estense Universitaria, lat. 614 (alfa.U.2.28) = *Les Petites Prières de Renée de France. Modena Biblioteca Estense Universitaria a.U.2.28 = lat. 614*, Modena - Milano, Il Bulino edizioni d'arte - Y. Press 2004 (I Tesori delle Biblioteche Italiane 2).

Mc418 = MONTECASSINO, Arch. della Badia 418, s. XVI^m = ed. MARIANO DELL'OMO, *Per la liturgia della morte nella congregazione di S. Giustina. Orazioni pro transitu morientis e una recommendatio devota seguita da una 'revelatio' ed altri testi encologici nel codice Casin. 418 (sec. XIV in.)*, in FRANCESCO G. B. TROLESE (ed.), *Monastica et humanistica. Scritti in onore di Gregorio Penco O.S.B.*, Cesena, Badia di S. Maria del Monte 2003, 417-441 (Italia Benedettina 23).

MiA 31652 = MILANO, Arch. di Stato, Notarile 31652: frammento di libello *precum*, Italia settentrionale s. X-XI.

MiB41 = MILANO, Bibl. Nazionale Braidense, AD IX 41 (Lpr off hor, Pavia OCRT, sec. XV).

MiB56 = MILANO, Bibl. Nazionale Braidense, AD XII 56 (Hor Lpr, OCRT, sec. XV).

MiT462

MiT466

MiT467

MiT475 = Milano, Bibl. Trivulziana, 475 (libro d'ore-libello *precum*, sec. XV).

MiT482

MiT520

Mn23 = MANTOVA, Bibl. Comunale Teresiana, 23 (A I 23), cc. 56-. Hor.

Mn164 = MANTOVA, Bibl. Comunale Teresiana, 164 (DB I 19), Brescia S. Eufemia > Polirone, s. XV (nr dell'edizione sommaria [incipit/explicit] di CORRADO CORRADINI, in CORRADO CORRADINI & AL. (edd.), *Catalogo dei manoscritti Polironiani. I. Biblioteca Comunale di Mantova (mss. 1-100)*, Bologna, Pàtron 1998, 170-178 (Il Mondo Medievale. Storia di S. Benedetto Polirone III, 1).

Mo3 (7¹) = Modena, Arch. Capitolare, Confraternite, San Pietro Martire, 3 (7¹) (uffici collettario, Modena SPM 1437).

Mo3 (7²) = Modena, Arch. Capitolare, Confraternite, San Pietro Martire, 3 (7²) (uffici ore, Modena SPM 1460).

Mo842 = Modena, Bibl. Estense Universitaria, Lat. 842 (alfa R.7.3) (Hor, 1390).

MP = MONTEPELLIER, Bibl. Interuniversitaire, Médecine 409, 2v, Pst, Mondsee, < 788 (foto: *Paraderborn* 1999 II 807).

MT = WIEN, Erzbischöfliches Domkapitel, Cod. s. n. ("Turs-Missale"), Wien, 1430 circa (ed. ALOIS HAIDINGER in http://www.ksbm.oecaw.ac.at/liturg/varia/turs_or.htm)

N264 = Northampton, MA, Smith College, Special Collections, Mortimer Rare Book Collection, Ms. 264 (libello *precum*, Italia, sec. XV, foto completa *Digital Scriptorium*).

NGNM = NÜRNBERG, Germanisches Nationalmuseum, 22402, Hor, Napoli (foto BAROFFIO).

NYM454 = New York, O, Morgan Libr, M.454 (Hor, Cecilia Gonzaga, sec. XV; foto in *Digital Scriptorium*)

Ott245 = VATICANO, Vat. Ottob. lat. 245: Inghilterra/Normandia sec. XII (ed. sommaria PIERRE SALMON, *Analecta liturgica* (...), Città del Vaticano, BAV 1974, 167-172 nr. 419-476 (SfT 273).

OxB7: Oxford, Bodleian Libr., Buchanan e.7 (Hor Cal, CRM, Firenze, sec. XV ex).

OxB32 = OXFORD, Bodleian Libr., Canon. Liturg. 32 (Hor, sec. XV).

OxB220 = OXFORD, Bodleian Libr., Canon. Liturg. 220 (Hor, sec. XV).

OxB249 = OXFORD, Bodleian Libr., Canon. Liturg. 249 (Libello *precum* + Rituale, Milano Certosa sec. XV).

OxB267 = OXFORD, Bodleian Libr., Canon. Liturg. 267 (Hor, Bologna sec. XV).

OxB277 = OXFORD, Bodleian Libr., Canon. Liturg. 277 (Hor, Zadar, sec. XI ex; collazionato 2010; cfr. MARIJAN GRGIĆ [ed.], *Libri Horarum. Duo manuscripti Monasterii Sanctae Mariae montium de Iadra. Oxford, Bodleian Library: MS. Canonici Liturgical 277; Budapest, Magyar tudományos Akadémia: MS. Codices latini octavo 5. Editio princeps*. Transcriptionem et apparatus criticum necnon annotationes confecit MARIJAN GRGIĆ, Zagabriae, Hrvatski državni arhiv 2002 = edizione inattendibile).

OxD127 = Oxford, Bodleian Libr., Douce 127 (cfr. BOYNTON).

OxK63 = Oxford, Keble 63 (Hor, Milano sec. XV ex).

OxL82 = OXFORD, Bodleian Libr., Lyell 82 ed. DE LA MARE.

OxLL4 = Oxford, Bodleian Libr., Lat. liturg. d.4 (Sacramentario, Como sec. XI) [cfr CoO].

OxLMH1 = Oxford, Lady Margaret Hall, Borough 1 (000000000000: in deposito presso la Bodleian Library).

OxM252 = Oxford, Magdalen College, 252, 140-170 (sezione di italiano inserito in un fiammingo, sec. XIV).

OxSJ131 = Oxford, St John's College, 131 (aggiunte inglesi sec. XVI).

PaJ18 = PARIS, Musée Jacquemart-André, 18 (2076) 000 (Ore, Firenze, fam. Medici, sec. XVI, collazionato gennaio/marzo 2010).

PaL757 = PARIS, BnF, Lat. 757 (Hor, area Padova, OFM, 1380; (raddoppia spesso la "l" delle, incollumes...; non gemello, ma cugino di PaSL22; collazionato gennaio/marzo 2010) Cfr. LEROQUAIS I 1-7 nr. 1.

PaL920 = PARIS, BnF, Lat. 920 (Hor, Louis de Laval, 1469-1489; uso di Roma). Cfr. LEROQUAIS I 15-30 nr. 6.

PaL921 = PARIS, BnF, Lat. 921 (Hor, sec. XV; uso di Paris). Cfr. LEROQUAIS I 30-33 nr. 7.

PaL922 = PARIS, BnF, Lat. 922 (Hor, sec. XV; uso di Poitiers). Cfr. LEROQUAIS I 33-37 nr. 8.

PaL924 = PARIS, BnF, Lat. 924 (Hor, sec. XV in; uso di Troyes). Cfr. LEROQUAIS I 39-42 nr. 10.

PaL1063 = PARIS, BnF, Lat. 1063 (Pst Hor, 1417; uso di Montieramey). Cfr. LEROQUAIS I 43-49 nr. 12.

PaL1072 = PARIS, BnF, Lat. 1072 (Hor, sec. XV 4/4; uso di Saint-Denis). Cfr. LEROQUAIS I 49-52 nr. 13.

PaL1073 = PARIS, BnF, Lat. 1073 A (Hor, sec. XIII-XIV; Francia sett.). Cfr. LEROQUAIS I 52-55 nr. 14.

PaL1077 = PARIS, BnF, Lat. 1077 (Hor, sec. XIII 2; uso di Liège). Cfr. LEROQUAIS I 55-59 nr. 15.

PaL1079 = PARIS, BnF, Lat. 1079 (Pst Hor, sec. XII ex; uso di Roma; ff. 124-125: sec. XV). Cfr. LEROQUAIS I 59-61 nr. 17.

PaL1156 = PARIS, BnF, Lat. 1156 A (Hor "Roberto d'Angiò, re di Sicilia", sec. XV 1, uso di Paris; collazionato 2010) Cfr. LEROQUAIS I 64-67 nr. 20.

PaL1157 = PARIS, BnF, Lat. 1157 (Hor, sec. XV, uso di Roma, cal e ltn di Roma; collazionato 2010). Cfr. LEROQUAIS I 70-72 nr. 22.

PaL1158 = PARIS, BnF, Lat. 1158 (Hor, sec. XV 1 "Heures de Neville", uso di Paris). Cfr. LEROQUAIS I 72-75 nr. 23.

PaL1159 = PARIS, BnF, Lat. 1159 (Hor, sec. XV 3/4, uso di Nantes). Cfr. LEROQUAIS I 75-80 nr. 24.

PaL1161 = PARIS, BnF, Lat. 1161 (Hor, sec. XV in, uso di Paris). *Cfr.* LEROQUAIS I 82-85 nr. 26.
 PaL1162 = PARIS, BnF, Lat. 1162 (Hor, sec. XV, uso di Paris). *Cfr.* LEROQUAIS I 85-86 nr. 27.
 PaL1168 = PARIS, BnF, Lat. 1168 (Hor, sec. XV, uso di Chalons-sur-Marne). *Cfr.* LEROQUAIS I 94-96 nr. 33.
 PaL1171 = PARIS, BnF, Lat. 1171 (Hor, sec. XVI in, uso di Roma "Heures de Henri IV"). *Cfr.* LEROQUAIS I 99-102 nr. 36.
 PaL1173 = PARIS, BnF, Lat. 1173 (Hor, sec. XV ex, uso di Paris "Heures de Charles d'Angoulême"). *Cfr.* LEROQUAIS I 104-108 nr. 38.
 PaL1174 = PARIS, BnF, Lat. 1174 (Hor, sec. XV 2, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 109-110 nr. 39.
 PaL1175 = PARIS, BnF, Lat. 1175 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 110-112 nr. 40.
 PaL1179 = PARIS, BnF, Lat. 1179 (Hor, 1475, uso di Tours "Heures de Macé Prestesailles") *Cfr.* LEROQUAIS I 119-121 nr. 44.
 PaL1180 = PARIS, BnF, Lat. 1180 (Hor, sec. XV, uso di Le Mans) *Cfr.* LEROQUAIS I 121-123 nr. 45.
 PaL1181 = PARIS, BnF, Lat. 1181 (Hor, sec. XV 2, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 123-125 nr. 46.
 PaL1182 = PARIS, BnF, Lat. 1182 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 125-127 nr. 47.
 PaL1183 = PARIS, BnF, Lat. 1183 (Hor, sec. XVI in, uso di Paris [?]) *Cfr.* LEROQUAIS I 127-129 nr. 48.
 PaL1184 = PARIS, BnF, Lat. 1184 (Hor, sec. XV, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 129-131 nr. 49.
 PaL1185 = PARIS, BnF, Lat. 1185 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 131-132 nr. 50.
 PaL1186 = PARIS, BnF, Lat. 1186 (Hor, sec. XV, Borgogna? Langrois?) *Cfr.* LEROQUAIS I 132-134 nr. 51.
 PaL1187 = PARIS, BnF, Lat. 1187 (Hor, sec. XV, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 134-135 nr. 52.
 PaL1188 = PARIS, BnF, Lat. 1188 (Hor, sec. XVI, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 135-137 nr. 53.
 PaL1190 = PARIS, BnF, Lat. 1190 (Hor, sec. XV ex, frammento) *Cfr.* LEROQUAIS I 137-139 nr. 54.
 PaL1191 = PARIS, BnF, Lat. 1191 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 139-141 nr. 55.
 PaL1192 = PARIS, BnF, Lat. 1192 (Hor, sec. XV ex, Italia, uso di Roma: collazionato 2010) *Cfr.* LEROQUAIS I 141-143 nr. 56.
 PaL1194 = PARIS, BnF, Lat. 1194 (Hor, sec. XV, uso di Théroutanne) *Cfr.* LEROQUAIS I 143-144 nr. 57.
 PaL1195 = PARIS, BnF, Lat. 1195 (Hor, sec. XV, uso di Sens ?) *Cfr.* LEROQUAIS I 145-146 nr. 58.
 PaL1329 = PARIS, BnF, Lat. 1329 (Pst Hor, sec. XV, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 150-152 nr. 62.
 PaL1342 = PARIS, BnF, Lat. 1342 (Hor, sec. XIV 2, uso di Roma: collazionato 2010) *Cfr.* LEROQUAIS I 152-153 nr. 63.
 PaL1343 = PARIS, BnF, Lat. 1343: cfr. ed. AH 24, 56
 PaL1346 = PARIS, BnF, Lat. 1346 (Hor, sec. XV, uso di Poitiers) *Cfr.* LEROQUAIS I 153-154 nr. 64.
 PaL1347 = PARIS, BnF, Lat. 1347 (Hor, 1475, uso di Meaux) *Cfr.* LEROQUAIS I 155-158 nr. 65.
 PaL1352 = PARIS, BnF, Lat. 1352 (Hor Mis OFM, Padova, XIV ex, uso di Roma: collazionato 2010) *Cfr.* LEROQUAIS I 158-160 nr. 67.
 PaL1354 = PARIS, BnF, Lat. 1354 (Hor, sec. XV-XVI, scritto per Montecassino, uso di Roma; collazionato 2010) *Cfr.* LEROQUAIS I 161-163 nr. 69.
 PaL1355 = PARIS, BnF, Lat. 1355 (Hor, sec. XV 2, Bruges ?, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 163-164 nr. 70.
 PaL1356 = PARIS, BnF, Lat. 1356 (Hor, sec. XV ex, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 164-165 nr. 71.
 PaL1358 = PARIS, BnF, Lat. 1358 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 167-169 nr. 73.
 PaL1359 = PARIS, BnF, Lat. 1359 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 169-170 nr. 74.
 PaL1362 = PARIS, BnF, Lat. 1362 (Hor, sec. XV ex, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 173-174 nr. 77.
 PaL1363 = PARIS, BnF, Lat. 1363 (Hor, sec. XV ex, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 174-177 nr. 78.
 PaL1364 = PARIS, BnF, Lat. 1364 (Hor, sec. XV 2, uso di Tournai) *Cfr.* LEROQUAIS I 177-178 nr. 79.
 PaL1366 = PARIS, BnF, Lat. 1366 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 179-181 nr. 80.
 PaL1367 = PARIS, BnF, Lat. 1367 (Hor, sec. XV, uso di Rouen) *Cfr.* LEROQUAIS I 181-182 nr. 81.
 PaL1368 = PARIS, BnF, Lat. 1368 (Hor, sec. XV-XVI, uso di Orléans) *Cfr.* LEROQUAIS I 182-185 nr. 82.
 PaL1369 = PARIS, BnF, Lat. 1369 (Hor, "Isabella di Scozia", sec. XV 2, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 185-189 nr. 83.
 PaL1370 = PARIS, BnF, Lat. 1370 (Hor, "Carlo VIII ", sec. XV ex, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 189-191 nr. 84.
 PaL1373 = PARIS, BnF, Lat. 1373 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 193-194 nr. 86.
 PaL1374 = PARIS, BnF, Lat. 1374 (Hor, sec. XV ex, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 194-196 nr. 87.
 PaL1375 = PARIS, BnF, Lat. 1375 (Hor, sec. XV ex-XVI in, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 197-198 nr. 88.
 PaL1376 = PARIS, BnF, Lat. 1376 (Hor, sec. XV ex, uso di Chartres) *Cfr.* LEROQUAIS I 198-200 nr. 89.
 PaL1377 = PARIS, BnF, Lat. 1377 (Hor, sec. XV ex, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 200-201 nr. 90.
 PaL1378 = PARIS, BnF, Lat. 1378 (Hor, sec. XVI in, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 201-203 nr. 91.
 PaL1379 = PARIS, BnF, Lat. 1379 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 203-204 nr. 92.
 PaL1382 = PARIS, BnF, Lat. 1382 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 206-207 nr. 95.
 PaL1384 = PARIS, BnF, Lat. 1384 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 209 nr. 97.
 PaL1385 = PARIS, BnF, Lat. 1385 (Hor, sec. XVI in, uso di Saint-Pol-de-Léon) *Cfr.* LEROQUAIS I 210-211 nr. 98.
 PaL1386 = PARIS, BnF, Lat. 1386 (Hor, sec. XV, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 211-212 nr. 99.
 PaL1389 = PARIS, BnF, Lat. 1389 (Hor, sec. XV, uso di Bourges) *Cfr.* LEROQUAIS I 214-215 nr. 102.
 PaL1391 = PARIS, BnF, Lat. 1391 (Hor, "Anna de Rohan", sec. XVI) *Cfr.* LEROQUAIS I 217-218 nr. 104. <*cfr* affinità con LL14>
 PaL1392 = PARIS, BnF, Lat. 1392 (Hor, sec. XVI, uso di Tournai) *Cfr.* LEROQUAIS I 219 nr. 105.
 PaL1393 = PARIS, BnF, Lat. 1393 (Hor, sec. XV ex - XVI in, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 219-224 nr. 106.
 PaL1398 = PARIS, BnF, Lat. 1398 (Hor, sec. XV ex - XVI in, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 229-230 nr. 111.
 PaL1399 = PARIS, BnF, Lat. 1399 (Hor, sec. XV, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 231-232 nr. 112.
 PaL1400 = PARIS, BnF, Lat. 1400 (Hor, sec. XV, Ospedaliere di San Giovanni in Gerusalemme) *Cfr.* LEROQUAIS I 232-236 nr. 113.
 PaL1401 = PARIS, BnF, Lat. 1401 (Hor, sec. XV ex, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 236-238 nr. 114.
 PaL1406 = PARIS, BnF, Lat. 1406 (Hor, sec. XV, uso di Chartres) *Cfr.* LEROQUAIS I 242-244 nr. 118.
 PaL1410 = PARIS, BnF, Lat. 1410 (Hor, sec. XV 2, uso di Rouen) *Cfr.* LEROQUAIS I 247-249 nr. 121.
 PaL1411 = PARIS, BnF, Lat. 1411 (Hor, sec. XV, uso di Rouen) *Cfr.* LEROQUAIS I 249-252 nr. 122.
 PaL1412 = PARIS, BnF, Lat. 1412 (Hor, sec. XV 2) *Cfr.* LEROQUAIS I 252-253 nr. 123.
 PaL1413 = PARIS, BnF, Lat. 1413 (Hor, sec. XV 2, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 253-255 nr. 124.
 PaL1415 = PARIS, BnF, Lat. 1415 (Hor, sec. XV 2, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 255-256 nr. 125.
 PaL1416 = PARIS, BnF, Lat. 1416 (Hor, sec. XV 2, uso di Amiens) *Cfr.* LEROQUAIS I 257-259 nr. 126.
 PaL1420 = PARIS, BnF, Lat. 1420 (Hor, sec. XV, uso di Chartres) *Cfr.* LEROQUAIS I 262-264 nr. 129.
 PaL1424 = PARIS, BnF, Lat. 1424 (Hor, sec. XV, uso delle Fiandre) *Cfr.* LEROQUAIS I 267-268 nr. 133.
 PaL1425 = PARIS, BnF, Lat. 1425 (Hor, 1449, uso di Limoges) *Cfr.* LEROQUAIS I 268-270 nr. 134.
 PaL1426 = PARIS, BnF, Lat. 1426 (Hor, sec. XV ex) *Cfr.* LEROQUAIS I 270-272 nr. 135.
 PaL1427 = PARIS, BnF, Lat. 1427 (Hor, sec. XVI in/1, uso di Bourges) *Cfr.* LEROQUAIS I 273-274 nr. 137.
 PaL1428 = PARIS, BnF, Lat. 1428 (Hor Lpr, sec. XVI) *Cfr.* LEROQUAIS I 274-276 nr. 138.
 PaL1429 = PARIS, BnF, Lat. 1429 (Hor, sec. XVI m, uso di Roma <Hor di Enrico II>) *Cfr.* LEROQUAIS I 276-279 nr. 139.
 PaL1430 = PARIS, BnF, Lat. 1430 (Hor Lpr, sec. XVI) *Cfr.* LEROQUAIS I 279-281 nr. 140.
 PaL5596 = PARIS, BnF, Lat. 5596 (*Libellus Parisinus*: ed. ANDRÉ WILMART, *Precum libelli quattuor aevi Karolini* (...), Roma, 1940).
 PaL9471 = PARIS, BnF, Lat. 9471 (Hor, sec. XV 1, uso di Paris "Grandes Heures de Rohan") *Cfr.* LEROQUAIS I 281-290 nr. 141.
 PaL9473 = PARIS, BnF, Lat. 9473 (Hor, sec. XV m/2, uso di Roma "Heures de Louis de Savoie") *Cfr.* LEROQUAIS I 293-298 nr. 143.
 PaL9474 = PARIS, BnF, Lat. 9474 (Hor, sec. XVI in, uso di Roma "Grandes Heures d'Anne de Bretagne") *Cfr.* LEROQUAIS I 298-305 nr. 144.

PaL9475 = PARIS, BnF, Lat. 9475 (Hor, sec. XV ex in, uso di le Mans) *Cfr.* LEROQUAIS I 305-307 nr. 145.

PaL10433 = PARIS, BnF, Lat. 10433 (Pst Hor, sec. XII, OSB, Inghilterra) *Cfr.* LEROQUAIS I 311-314 nr. 148.

PaL10526 = PARIS, BnF, Lat. 10526 (Hor, sec. XIII, uso di Passau) *Cfr.* LEROQUAIS I 314-316 nr. 149.

PaL10527 = PARIS, BnF, Lat. 10527 (Hor, sec. XIV 2, Curia papale Avignone ?) *Cfr.* LEROQUAIS I 316-322 nr. 150.

PaL10528 = PARIS, BnF, Lat. 10528 (Hor, sec. XIV 2, uso di Paris "*Heures de Marguerite de Clisson*") *Cfr.* LEROQUAIS I 322-326 nr. 151.

PaL10532 = PARIS, BnF, Lat. 10532 (Hor, sec. XVI in, uso O.P. "*Heures de Frédéric d'Aragon*") *Cfr.* LEROQUAIS I 328-332 nr. 153.

PaL10533 = PARIS, BnF, Lat. 10533 (Hor, sec. XV 2, uso di Metz) *Cfr.* LEROQUAIS I 332-334 nr. 154.

PaL10535 = PARIS, BnF, Lat. 10535 (Hor, sec. XV ex, uso di Liège) *Cfr.* LEROQUAIS I 335-337 nr. 156.

PaL10538 = PARIS, BnF, Lat. 10538 (Hor, sec. XV 1, uso di Roma "*Heures de Philippe le Bon, de Joseph Bonaparte*") *Cfr.* LEROQUAIS I 338-342 nr. 158.

PaL10541 = PARIS, BnF, Lat. 10541 (Hor, sec. XV, uso di Rouen [?]) *Cfr.* LEROQUAIS I 345-347 nr. 161.

PaL10542 = PARIS, BnF, Lat. 10542 (Hor, sec. XV 1, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 347-348 nr. 162.

PaL10543 = PARIS, BnF, Lat. 10543 (Hor, sec. XV, uso di Le Mans) *Cfr.* LEROQUAIS I 349-350 nr. 163.

PaL10544 = PARIS, BnF, Lat. 10544 (Hor, sec. XV, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 350-352 nr. 164.

PaL10545 = PARIS, BnF, Lat. 10545 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS I 352-357 nr. 165.

PaL10546 = PARIS, BnF, Lat. 10546 (Hor, sec. XV, uso di Rouen) *Cfr.* LEROQUAIS I 357-358 nr. 166.

PaL10547 = PARIS, BnF, Lat. 10547 (Hor, sec. XV, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS I 358-359 nr. 167.

PaL10548 = PARIS, BnF, Lat. 10548 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS II 1-3 nr. 168.

PaL10549 = PARIS, BnF, Lat. 10549 (Hor, sec. XV, uso di Rouen) *Cfr.* LEROQUAIS II 3-4 nr. 169.

PaL10551 = PARIS, BnF, Lat. 10551 (Hor, sec. XV, uso di Rennes) *Cfr.* LEROQUAIS II 6-8 nr. 171.

PaL10552 = PARIS, BnF, Lat. 10552 (Hor, sec. XV, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS II 8-9 nr. 172.

PaL10554 = PARIS, BnF, Lat. 10554 (Hor, sec. XVI in, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS II 11-12 nr. 174.

PaL10555 = PARIS, BnF, Lat. 10555 (Hor, sec. XVI in, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS II 12-15 nr. 175.

PaL10558 = PARIS, BnF, Lat. 10558 (Hor, sec. XVI 1, uso di Roma "*Heures de Dinteville*") *Cfr.* LEROQUAIS II 17-19 nr. 178.

PaL10559 = PARIS, BnF, Lat. 10559 (Hor, sec. XVI in, uso di Rouen) *Cfr.* LEROQUAIS II 19-21 nr. 179.

PaL10560 = PARIS, BnF, Lat. 10560 (Hor, sec. XVI in, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS II 21-22 nr. 180.

PaL10561 = PARIS, BnF, Lat. 10561 (Hor, sec. XV ex, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS II 23-29 nr. 181.

PaL10562 = PARIS, BnF, Lat. 10562 (Hor, sec. XV, uso di Paris) *Cfr.* LEROQUAIS II 29-30 nr. 182.

PaL10563 = PARIS, BnF, Lat. 10563 (Hor, 1531, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS II 31-35 nr. 183.

PaL10565 = PARIS, BnF, Lat. 10565 (Hor, sec. XVII, uso di Roma) *Cfr.* LEROQUAIS II 36-38 nr. 184.

PaL10567 = PARIS, BnF, Lat. 10567 (Hor, 1647, uso di Roma "*Heures de Guillaume de Bade*") *Cfr.* LEROQUAIS II 38-42 nr. 185.

PaM364 = Paris, Bibl. Mazarine, 364

PaSL22 = PARIS, BnF, Smith-Lesouëf 22 (Hor, XXXXXXXXXXXXXXX) = quasi gemello di PaL757) (collazionato 2010).

PaSL26 = PARIS, BnF, Smith-Lesouëf 26 (Hor, foglio s. n.) (collazionato 2010).

PaSL27 = PARIS, BnF, Smith-Lesouëf 27 (Hor) (collazionato 2010).

PaSL33 = PARIS, BnF, Smith-Lesouëf 33 (Hor Cal, Venezia sec XV 4/4) (collazionato 2010).

PaSL36 = PARIS, BnF, Smith-Lesouëf 36 (Hor, Italia? sec XVI) (collazionato 2010).

PcL188 = **Piacenza**, Bibl. Comunale Passerini-Landi, Landi 188 (Hor, Firenze, 1500 ca).

PrP127 = PARMA, Bibl. Palatina, Pal. 127 (Hor Cal, sec. XV).

PrP138 = PARMA, Bibl. Palatina, Pal. 138 (Hor, 1458).

PrP139 = PARMA, Bibl. Palatina, Pal. 139 (Hor, sec. XV).

PrP169 = PARMA, Bibl. Palatina, Pal. 169 (Hor Cal, sec. XV).

PrP202 = PARMA, Bibl. Palatina, Pal. 202 (Hor Cal, sec. XV).

PrP228 = PARMA, Bibl. Palatina, Pal. 228 (Hor, 1591).

PrP1346 = PARMA, Bibl. Palatina, Parm. 1346 (Hor, Parma S. Quintino, 1498).

PrP1353 = PARMA, Bibl. Palatina, Parm. 1353 (Hor, Parma, 1467).

PrPLH = PARMA, Bibl. Palatina, Pal. 000 (Hor ad uso di una donna, con testi sia latini sia italiani).

R65 = Città del Vaticano, BAV, Ross. 65 (Hor, Roma, monastero S. Clemente, donato nel 1593 *cf* f. 130v)

R68 = Città del Vaticano, BAV, Ross. 68 (Hor)

R73 = Città del Vaticano, BAV, Ross. 73 (Hor)

R91 = Città del Vaticano, BAV, Ross. 91 (Hor Cal, Roma [MORELLO 2014], sec. XV 2, min GIOACCHINO DE' GIGANTIBUS)

R92 = Città del Vaticano, BAV, Ross. 91 (Hor Cal, Bologna-Ferrara [min], sec. XV 2)

Ra2 = RAVENNA, Bibl. Classense, 246/6 (frammento di libello *precum* in una miscellanea avellanita).

Rc591 = ROMA, Bibl. Casanatense, 591

Ri23 = RIMINI, Bibl. Gambalunghiana, SC-MS 23 [D.II.14] (Hor, 1325, ad uso di una donna).

Roslyn = Edinburg, Roslyn Missale, HBS 15 (citato con rimando alla pagina dell'edizione).

Rv75 = ROMA, Bibl. Vallicelliana, B 75: miscellanea di Sant'Eutizio in Val Castoriana.

SAA = SANT'AMBROGIO TO, Archivio Parrocchiale, s. s. (libello *precum* e messale votivo).

SALMON OSB = *Oratio sancti Brandani* cura et studio PETRI SALMON, in PETRUS SALMON & AL., *Testimonia orationis christiane antiquioris*, Turnholt, Brepols 1977 (Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis 47).

Sg23 = SANKT GÄLLEN, Stiftsbibl., 23, 17-25 (salterio di Folcart) www

SnM1064 = San Marino (USA), Huntington Libr., HM 01064 (salterio, Napoli, sec. XV ex; ff. 218v-235r preghiere; 2 segnalate in *Digital Scriptorium*).

SnM5096 = San Marino (USA), Huntington Libr., FI 5096, 76v-79v + 79v-82v (libello *precum*, sec. XV, segnalazione in *Digital Scriptorium*).

SpA164 = SAN PIETROBURGO, Biblioteca dell'Accademia delle Scienze, F.164 (Pst, Firenze, sec. XII ¾) (collazionato microfiches novembre 2009).

SpA183 = SAN PIETROBURGO, Biblioteca dell'Accademia delle Scienze, Q.183 (Hor, Firenze [fam. Minerbetti], dopo 1449) (collazionato microfiches novembre 2009).

SpA459 = SAN PIETROBURGO, Biblioteca dell'Accademia delle Scienze Q.459 (Hor Cal, sec. XV ex) (collazionato microfiches novembre 2009).

Ss430 = Solothurn, Zentralbibliothek, S 430 (Brv, Kreuzlingen OSA, 1466; inventario in ALFONS SCHÖNHERR, *Die mittelalterlichen Handschriften der Zentralbibliothek Solothurn*, Solothurn, Zentralbibliothek 1964, 48-50).

Stams 08 = STAMS, Stiftsbibl., 8 (4 testi additi alla fine del codice) (collazionato giugno 2008).

Stams 12 = STAMS, Stiftsbibl., 12 (collazionato giugno 2008).

Stams 44 = STAMS, Stiftsbibl., 44 (Hor, Brixen, 1482; miniatura di scuola ferrarese) (collazionato giugno 2008).

Tr1742 = *Libellus Trencensis*: ANDRÉ WILMART (ed.), *Precum libelli quattuor aevi Karolini (...)*, Roma, 1940 [Troyes, Bibl. de la Ville, 1742].

UpU80 = Uppsala, Bibl. Universitaria, C 80 m(miscellanea, sec. XV; 2 preghiere inventariate da M. ANDERSSON-SCHMITT - M. HEDLUND, *Mittelalterliche Handschriften der Universitätsbibliothek Uppsala. Katalog über die C-Sammlung*, II: *Handschriften C 51- 200*, Stockholm, Almqvist & Wiksell 1989, 100 [Acta Bibliothecae R. Universitatis Upsaliensis 26/2]).

V1636 = Vallombrosa, Bibl. Abbazia, *Miscellanea* (cantorino) scritta da Zanobi Piazza, 1636.

Vat13 (cfr Vat334 nr. 2).

Vat84 = Città del VATICANO, Vat. lat. 84: Nonantola sec. XI (ed. sommaria PIERRE SALMON, *Analecta liturgica (...)*, Città del Vaticano, BAV 1974, 130-138

nr. 3-105 (SfT 273).

- Vat334 = Città del VATICANO, Reg. lat. 334, 30v-56r (Libellus precum, Sora San Domenico sec. XII in, ed. MARIANO DELL'OMO, *Nel raggio di Monte Cassino. Il Libellus precum di S. Domenico di Sora (Vat. Reg. lat. 334)*, in FRANK THOMAS COULSON - ANNA A. GROTHANS (edd.), *Classica et Beneventana. Essays Presented to Virginia Brown on the Occasion of her 65th Birthday*, Turnhout, Breopolis 2008, 235-291 (Textes et Etudes du Moyen Age 36).
- Vat2089 = Città del VATICANO, BAV, Barb. lat. 2089 (opere poetiche dell'abate Gregorio, inventario in FILIPPO TAMBURINI, *Gregorio, abate del monastero della S.S. Trinità di Monte Sacro sul Gargano [† 1250 c.] e la sua opera poetica*, in *Miscellanea Bibliothecae Apostolicae Vaticanae*, I, Città del Vaticano, BAV 1987, 147-185 [Studi e Testi 329]: 177).
- Vat3767 = Città del VATICANO, BAV, Vat. lat. 3767, Rouen (Hor)
- Vat4928 (cfr Vat334 nr. 1).
- Vc149 = VERCELLI, Bibl. Capitolare, CXLIX: varia, Vercelli s. Xin (foto BAROFFIO).
- Vc226 = VERCELLI, Bibl. Capitolare, CXLIX: varia, Vercelli s. XIII (foto BRUSA).
- Ve60 = Venezia, Bibl. Naz. Marciana, II 60 (2075) (Libro di preghiere + Psp + Ltn + OffDef; Ferrara, Ercole I, 1482; visto film 100629-100630).
- Ve91 = Venezia, Bibl. Naz. Marciana, I 91 (2960) (già LXXXIII.3) (Hor, sec. XV, legato Contarini).
- Ve92 = Venezia, Bibl. Naz. Marciana, I 92 (2961) (Hor Cal, sec. XV, legato Contarini).
- Ve103 = Venezia, Bibl. Naz. Marciana, I 103 (2968) (Hor Cal, sec. XV).
- Ve1492S = Hor Cal, Venezia 1492/1493 (impressum per Iohannem hamannum de Landoia dictum Hertzog, Incunabolo BAV: Stamp. Ross. 985)
- Via crucis = <https://www.preces-latinae.org/thesaurus/Filius/PrecesStationum.html>
- VscL = Firenze, Biblioteca Nazionale Centrale, Landau-Finaly 27 (Hor, Milano "Visconti", sec. XV 1; collazionati due testi dicembre 2009).
- WILMART = ANDRÉ WILMART, *Auteurs*
- WLS10995 = Aberystwyth, National Library of Wales, 10995 (Opuscoli spirituali e testi devozionali, Italia, 1432; inventario in NIA HENSON (ed.), *Handlist of Manuscripts in the National Library of Wales*, VIII, Aberystwyth, National Library of Wales 1999, 72-75).
- ZRh122 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 122 (Gebetbuch, Salem CST, sec. XVI: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 219-220).
- ZRh141 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 141 (Gebetbuch, Rheinau OSB, sec. XV: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 230-231).
- ZRh142 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 142 (Gebetbuch, Kloster Allerheiligen/Schaffhausen OSB, sec. XV-XVI: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 231).
- ZRh145 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 145 (Gebetbuch, sec. XV: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 232-233).
- ZRh153 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 153 (Gebetbuch, sec. XV: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 238-239).
- ZRh154 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 154 (*Psalterium s. Hieronymi*, sec. XV: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 236-237).
- ZRh156 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 156 (Gebetbuch, 1499: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 242-243).
- ZRh157 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 157 (Gebetbuch, sec. XV-XVI: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 239).
- ZRh158 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 158 a (Gebetbuch, sec. XVI: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 240).
- ZRh161 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 161 (Gebetbuch, sec. XV-XVI: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 241-242).
- ZRh162 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 162 (Gebetbuch Kal, Rheinau, sec. XV ex: I: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 242).
- ZRh163 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 163 (Gebetbuch, sec. XV-XVI: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 242-243).
- ZRh164 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 164 (Gebetbuch, sec. XVI: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 243).
- ZRh170 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 170 (Libro d'ore, Francia, sec. XV: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 245-246).
- ZRh183 = Zürich, Zentralbibliothek, Rh 183 (*Manuale precum*, sec. XVI: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 252-253).
- ZZ601 = Zürich, Zentralbibliothek, Z XI 601 (Libro d'ore, Italia sett. ?, Gebetbuch, sec. XV: inventario parziale in CUNIBERT MOHLBERG, *Katalog der Handschriften der Zentralbibliothek Zürich. I: Mittelalterliche Handschriften*, Zürich 1936, 274).

REPERTORIO

... li iacula promunisti et insuper promisisti vitam aeternam et propter ista et alia quae oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit Adoro te et glorifico nomen tuum quia in eo benedictus et laudabilis et gloriosus et superexaltatus in saecula Amen [NYM454, 145r *acefalo*] Cf Domine Iesu Christe fili dei vivi qui de sinu *oppure* Dulcissime domine Iesu Christe vere deus qui de sinuulcissime domine Iesu Christe vere deus qui de sinu

... ro ideo de tua immensa pietate confixa precor te per tuas amarissimas passiones ut me famulam tuam benigno protegas auxilio continuaque defensione me prosequi et circumvenire miseranter digneris Iesu Christe salvator meus Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas per omnia saecula saeculorum Amen [NYM454, 129r *manca foto precedente*]

... dic ubi Tullius clarus eloquio vel Aristoteles summus ingenio Tot clari proceres tot retro spatia

... domine deus pater misericordiarum audeo ne venire et apparere [LHP.II 178]

... famulo tuo **Ioanni Petro** meritis eius intercedentibus antiqui hostis et malorum hominum universas insidias superare et ad gaudia merear pervenire caelestia Qui vivis trinus et unus semper regnas deus in saecula saeculorum Amen (NGNM 22402, 112r *acefala: Pro fa...*)

... necessitatibus meis Quia sicut in adiutorium mihi miserere N animam meam et corpus meum ab omni peccato et ab omni periculo libera et adiuva me perfectissime deus tuis precibus gloriosus et succurre me in omnibus tribulationibus meis praesentibus et futuris Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum Qui tecum vivit Amen [BG16, 137r]

... pas vincula cordis mei et emollias pectus meum ferreum et dones mihi intellectum ... commendo tibi Christe animam meam et omnes diligentes me et qui meam coram gerunt ... aeterni regis praesentatus fuero ad iudicandum [Chg173c 372]

... patefecisti te deum verum et dominum nostrum suppliciter exoro sedentem ad dexteram dei patris omnipotentis cui est honor potestas et imperium [Ghg176b 267]

... solatium et finalis tutela [ZRh164, 117r *cfr* Sit Iesu dulcissime sacrum corpus tuum ... et tutela finalis in morte Qui vivis = BerlinKK78B21, 222v]

... ta cum omnibus minum donec misereatur nostri et ut mundet corda nostra ab omni sollicitudine rerum mortalium [HAS 316v: litanie - invocazione tropata 11]

... ut non habet potestatem nocendi mihi ulla causa salvator mundi salva me qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [BG16, 114v]

a a a intercessionem ab omni periculo et animae nos defendas et praesentis vitae salutem conferas et ad gaudia caelorum perducas Per [HAS 25r]

A cunctis nos quaesumus domine reatibus et periculis clementer absolve quos per lignum sanctae crucis redimere dignatus es Qui vivis [Oratio ad crucem (1): PL 101, 463C]

A domo tua quaesumus domine spiritales nequitiae repellantur et aeriarum discedat malignitas tempestatum Per [OxB249, 101r]

A domo tua quaesumus domine spirituales nequitiae ... malignitas tempestatum [Ghg176b 204 *contra fulgur*]

A domo tua quaesumus domine spirituales nequitiae repellantur et aerearum discedat malignitas tempestatum Per Christum [Mn23 75r *contro la tempesta alia*]

A facie impiorum quaeso domine sub umbra alarum tuarum nos protege ut ad laudem tui nominis surrecturi te super nos vigilante securi dormiamus Per [Alia oratio in dormitorii cellula: PL 101 490 C]

A facie impiorum quaesumus domine sub umbra alarum tuarum ... super nos vigilante securi dormiamus [Chg173b 333 *ad completorium alia*]

A facie impiorum quaesumus domine sub umbra alarum tuarum nos protege ... securi dormiamus. Per [Brb497 133 *in dormitorio cellula alia*]

A facie impiorum quaesumus domine sub umbra alarum tuarum nos protege ut ad laudem tui nominis surrecturi te super nos vigilante saecuri dormiamus Per [GvG 1933, 37]

A signis caeli non timebo [LHP.I 277]

A voi figliuoli di dio a cui priego la beatissima vergine Maria salutata ... ello spirito mio e di tutti i fedeli cristiani (Ri23:77v)

Ab ipso benedicatur cuius spiritus super eam mundi exordio ferebatur Per Christum dominum nostrum Amen [CmN7, 34v *Ordo Missae Cum benedicit aquam ponendam in calice*]

Ab omnium impugnantium nequitias ecclesiam tuam domine dextera tuae potentiae defende ut inimicis retrorsum conversis sacris a te benedictionibus repleatur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 128: PL 142 477 A]

Ablutor peccaminum domine quia nimium te fideliter invocantem velociter consolaris rogamus ut nos a periculis inferni erutos in regione vivorum ablata peccati morte restituas Qui vivis et regnas [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 114: PL 142 420 C]

Abs te enim habet omnis creatura quidquid habet decoris et pretii et quid mirum si omnia solus excellis Tu inter astra solem excellenti claritate vestisti et clarior sole tu es Imo quid est sol quid est omnis creatura quid ipsa lux nisi tenebrae ad tui comparationem Ornasti caelum sideribus empyreum angelis aera volucris piscibus aquas terram liliis floribus et virgultis Sed non est species neque decor omnibus his in tui comparatione O fons universae pulchritudinis Iesu Melli dulcedinem suam praestitisti et dulcor melle tu es oleo suavitatem suam dedisti et tu suavior oleo es aromatibus cunctis odores suos inspirasti et est o Iesu Odor tuus super omnia aromata suavior et gratior [ECKBERTI abbas SCHONAUGIENSIS *Soliloquium seu Meditationes* II: PL 195 107 B]

Absolve quaesumus domine nostrorum vincula peccatorum et virtute sanctae crucis nos ubique custodi Per [Oratio ad crucem (7): PL 101, 463D]

Accedendi cum precibus ... [ZRh145, p. 373 *Pro impetranda exauditionis gratia*]

Accende illumina et sanctifica me vas tuum domine [Oratio AUGUSTINI ante missam D1109, 17v]

Actiones nostras quaesumus domine aspirando ... per te caepta finiatur [Ghg176b 191]

Actiones nostras quaesumus domine aspirando praevieni et adiuvando prosequere ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat et per te caepta finiatur [GF 161.166v L218.8 NGNM22402.79r R65.116r R68.106v R91.182v SpA459.134r (ORT 9) <GrH 198 GeS 312>]

Ad fontem misericordiae deus accedo peccator ... et cautelam efficacem de futuris Amen [Fb332, 1r *Prima oratio (s THOMAE de Aquino) quasi resipiscientium seu incipientium*: ed. Sertillanges 1920, 62-66]

Ad mensam dulcissimi convivii tui [LHP.I 258.273 II 37.39.232]

Ad mensam dulcissimi convivii tui domine rex angelorum ... [Assisi 588; CENCI 1981, 55]

Ad mensam dulcissimi convivii tui domine rex angelorum ego miser et indignus ac peccator accessurus vereor et tremisco repletus vitiis et aspersus maculis multis ... ex tua praesentia gaudeam invenisse Amen [Alia oratio ante communionem MiB41, 65va-66vb]

Ad mensam dulcissimi convivii tui domine Rex angelorum ego miser et indignus peccator accessurus vereor et contremisco repletus vitiis et aspersus maculis multis et diversis unde miser inter angustias depraehensus valde anxior et quid eligam ignoro Scio et recordor verba tuae reverendae veritatis quibus exhortatus es dicens Nisi manducaveritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis sed propter multiplices excessus meos exterrent me verba apostoli tui quibus comminatus est dicens Qui manducat carnem et bibit sanguinem domini indigne iudicium sibi manducat et bibit Si igitur non accessero vitam fugio Si me ingressero indigne damnationem incurro vereor ex oboedientia damnari si dimitto Timeo iudicium sumere si accessero Attrahor per gratiam et retrahor per culpam Impedit me fragilitas carnis quem tanti mysterii delectat caritas Scio domine oculos tuae maiestatis In praesenti me contemplari et omnibus horis sanctum angelum tuum ad hoc sacrum mysterium assistere Et quali fiducia ego miserrimus praesumo ad hoc accedere qui gravissime sordesco per vitia Aut quomodo cum sim vermis et materia carnalis audeam percipere mysteria tantae dignitatis o summa deitas o tremenda maiestas o pia miseratio o ineffabilis immo inexcogitabilis et inscrutabilis sanctitas quo ibo a spiritu tuo aut quo a facie tua fugiam Si quidem corda scrutaris conscientiarum secretissima nude et aperte intueris Ad te fontem misericordiarum curro Ad te pium Samaritanum infirmitatis humanae singularem medicum sanandus confugio Ad te festino et quem iudicem sustinere nequo salvatorem habere spero Tibi domine plagas meas ostendo tibi vulnera mea detego Video peccata mea multa et magna et timeo Video suavitatem tuam et misericordias tuas quarum non est numerus et sperare audeo Respice sacrosanctam virginem carnem tuam verberibus miserabiliter flagellatam clavis confixam lancea perforatam Recordare sacrosancti sudoris tui quasi guttas sanguinis in terram decurrentis sed et te pro me plura sustinuisse memento Illa ergo pietas quae traxit te et vicit ut in statera gloriosissimae crucis totius mundi peccata deleres Ipsa te cogat et moveat ut miserearis mihi pleno mysteriis clementissime domine recordare creaturae tuae quam redemisti proprio sanguine tuo et da mihi spatium et locum paenitendi qui tam diu pepercisti delinquenti Aufer a me cogitationes iniquas iniquitates et offensas extingue vitia et virtutes Infunde gratias et dona tua adauge salutem mentis et corporis tribue ut purificatus spiritu et corpore merear sancta sanctorum sumere et me hodie tam clementer invisere digneris ut medelam in corpore et anima ex tua praesentia gaudeam invenisse [OxB249, 46r]

Ad mensam dulcissimi convivii tui domine rex angelorum Ego miser et indignus peccator accessurus vereor et contremisco repletus vitiis et aspersus maculis multis et diversis Unde miser et inter angustias depraehensus valde anxior et quid eligam ignoro Scio et recordor verba tuae reverendae veritatis quibus exhortatus es dicens Nisi manducaveritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis Sed propter multiplices excessus meos terrent me verba apostoli tui qui comminatus est dicens Qui manducat carnem meam et bibit sanguinem meum indigne iudicium sibi manducat et bibit Si igitur non accessero vitam fugio et si me ingressero indigne damnationem securro vereor ex inoboedientia damnari si dimitto Timeo iudicium sumere si accessero Attrahor per gratiam Retrahor per culpam Impedit me fragilitas carnis quem tanti mysterii delectat caritas Scio domine oculos tuae maiestatis in praesenti me contemplari et omnibus horis sanctum angelum tuum ad hoc mysterium sacrum assistere Et quali fiducia ego miserrimus praesumo ad hoc accedere qui gravissime sordesco per vitia Aut quomodo cum sim vermis et materia carnalis audeam percipere mysteria tantae dignitatis O summa deitas o tremenda maiestas o pia miseratio o ineffabilis immo inexcogitabilis et inscrutabilis virtus et sanctitas quo ibo a spiritu tuo et quo a facie tua fugiam Si quidem corda scrutaris conscientiarum secretissima nude et aperte intueris Ad te fontem misericordiarum curro Ad te pium Samaritanum infirmitatis humanae singularem medicum sanandus confugio Ad te festino et quem iudicem sustinere nequo salvatorem habere suspiro Tibi domine plagas meas ostendo tibi vulnera mea detego Video peccata multa et magna et timeo Video suavitatem et misericordias tuas quarum non est numerus et sperare audeo Respice domine Iesu Christe homo crucifixe propter hominem Respice sacrosanctam virginem carnem tuam verberibus flagellatam clavis confixam lancea perforatam Recordare te obsecro sancti sudoris tui qui guttas sanguinis in terram decurrentis sed et te plura sustinuisse memento Illa ergo pietas quae traxit te et vicit ut in statera gloriosissimae crucis totius mundi peccata deleres ipsa te cogat et moveat ut miseri mihi pleno mysteriis tu qui nunquam manare cessabis fontem misericordiae Clementissime domine recordare creaturae tuae quam redemisti proprio sanguine tuo et da mihi misero spatium et locum paenitendi Qui tam diu pepercisti delinquenti Aufer a me cogitationes iniquas iniquitates et offensas extingue vitia et virtutes infunde Gratias adauge salutem mentis et corporis tribue Ut purificatus spiritu et corpore merear sancta sanctorum sumere Et me hodie tam clementer invisere Ut medelam in corpore et anima ex tua praesentia gaudeam invenisse Amen [Mn23:98v]

Ad perennis vitae fontem mens sitivit arida **Claustra** carnis praesto frangi clausa quaerit anima **Gliscit** ambit eluctatur exul frui patria **Dum** pressuris ac aerumnis se gemit obnoxiam **Quam** amisit cum deliquit contemplatur gloriam **Praesens** malum auget boni perdit memoriam **Nam** quis promat summae pacis quanta sit laetitia **Ubi** vivis margaritis surgunt aedificia **Auro** celsa micant tecta radiant triclina **Solis** gemmis pretiosis haec structura nectitur **Auro**

mundo tanquam vitro urbis via sternitur **Abest** limus deest fimus lues nulla cernitur **Hiems** horrens aestas torrens illic nunquam saeviunt **Flos** purpureus rosarum ver agit perpetuum **Candent** lilio rubescit crocus sudat balsamum **Virent** prata vernant sata rivi mellis influunt **Pigmentorum** spirat odor liquor et aromatum **Pendent** poma floridorum non lapsura nemorum **Non** alternat luna vices sol vel cursus siderum **Agnus** est felix urbis lumen inocciduum **Nox** et tempus desunt ei diem fert continuum **Nam** et sancti quique velut sol praeclarus rutilant **Post** triumphum coronati mutuo coniubilant **Et** prostrati pugnas hostis iam securi numerant **Omni** labe defaecati carnis bella nesciunt **Caro** facta spiritalis et mens unum sentiunt **Pace** multa perfruentes scandala non perferunt **Mutabilibus** exuti repetunt originem **Et** praesentem veritatis contemplantur speciem **Hinc** vitalem vivi fontis hauriunt dulcedinem **Inde** statum semper iidem existendi capiunt **Clari** vividi iucundi nullis patent casibus **Absunt** morbi semper sanis senectus iuvenibus **Hinc** perenne tenent esse nam transire transiit **Inde** virent vigent florent corruptela corrui **Immortalitatis** vigor mortis ius absorbit **Qui** scientem cuncta sciunt quid nescire nequeunt **Nam** et pectoris arcana penetrant alterutrum **Unum** volunt unum nolunt unitas est mentium **Licet** cuique sit diversum pro labore meritum **Charitas** haec suum facit quod amat in altero **Proprium** sic singulorum commune fit omnium **Ubi** corpus illuc iure congregantur aquilae **Quo** cum angelis et sanctae recreentur animae **Uno** pane vivunt cives utriusque patriae **Avidi** et semper pleni quod habent desiderant **Non** satietas fastidit neque fames cruciat **Inhiantes** semper edunt et edentes inhiant **Novas** semper harmonias vox meloda concrepat **Et** in iubilum prolata mulcent aures organa **Digna** per quem sunt victores regi dant praeconia **Felix** caeli quae praesentem regem cernit anima **Et** sub sede spectat alta orbis volvi machinam **Solem** lunam et globosa cum planetis sidera **Christe** palma bellatorum hoc in municipium **Introduc** me post solutum militare cingulum **Fac** consortem donativi beatorum civium **Prae**be vires in exhausto laboranti praelio **Ut** quietem post praecinctum debeas emerito **Teque** merear potiri sine fine praemio Amen (Ps. AUGUSTINUS, *Meditationes* 26 PL 40, 920-921)

Ad sanctitatis tuae pedes ... [ZRh142, 9r *Oratio pulchra et utilis de beata virgine*]

Ad sanctitatis tuae pedes dulcissima virgo Maria corde prostrata ... [DarmstadtDNGH 68, 195r]

Ad sanctitatis tuae pedes dulcissima virgo Maria corde prostratus et corpore [LHP.II 228]

Ad sanctitatis tuae pedes dulcissima virgo Maria corde prostratus et corpore supplex oro ... sine fine perfruendam mihi placabilem ostende o clemens o pia o dulcis virgo Maria Amen [BerlinH348, 179r *Oratio et deprecatio ad virginem Mariam*]

Ad sanctitatis tuae pedes dulcissima virgo Maria corde prostratus et corpore supplex oro ut aliquid abs te rogare me doceas quod te audire et piissimum filium tuum exaudire delectet Indignus sum gratia et cunctis miserationibus tuis peccatis obstantibus a te sanctissima audiri et a filio tuo beatissimo exaudiri non mereor Noli tamen ad te clamantem et vitam emendare cupientem pia mater repellere quae manum gratiae tuae porrigere soles ad te clamanti vel suspiranti Memorare piissima mater non esse auditum a saeculo quemquam ad tua currentem praesidia aut tua poscentem suffragia ab ste esse derelictum Tali igitur animatus confidentia ad te virgo virginum Maria confugio ad te curro ad te venio coram te gemens ac tremens assisto Noli ergo immaculata virgo a me peccatore famulo tuo L. faciem tuam abscondere sed ad te clamantem attende Noli mater verbi mea despiciere Sed audi propitia et exaudi verba oris mei Noli mater omnium me ab omni benignitate tua excludere sed benigne fac me cum propter nomen sanctum tuum Noli stella maris oberrare me a via lucis diu permittere sed splendoris tui dulcedine erue me a caligine peccatorum Noli mater gratiae filii tui gratiam mihi denegare sed gratifica me gratia quam gratia plena genuisti Noli porta caeli ob scelera mea iugiter obserari sed repraesenta me ad portum gratiae a qua ingratus exivi per quam tu mundo vitam et salutem reportasti Noli regina caelorum ob tuae celsitudinis gloriam mei peccatoris oblivisci sed memor esto fragilitatis meae et adiuva me propter magnitudinem gloriae tuae Immo noli regina misericordiae in me misero peccatore antiquae misericordiae tuae no men amittere sed secundum multitudinem miserationum tuarum miserere mei Noli quaeso clementissima aures tuae pietatis ob ingratitudinem meam ad clamorem meum claudere Noli misericordes oculos tuis a me spes miserorum avertere Noli solitam pietatis manum retrahere sed tolle quod metuo largire quo careo quod offendo Salva me salvatrix Redime me redemptrix Peccata mea gravant me Mundus involvit me caro praemit et inquinat me Hostis insidiatur ut rapiat me Hora mortis et sententia iusti iudicis terrent me Peccata plura habeo merita nescio sed tu adiutrix fortis in tribulationibus adesto doloribus meis et tantis consule periculis Aliud enim nescio refugium post dilectum filium tuum Benignissima peccata mea dele a mundo me abice cor liquefacito spiritum humilia carnem castiga in bono propositum meum confirma hostem remove Redde mihi innocentiam vitae reduc me in sinu gratiae rege me ne ruam in morte animae vel obprobrium fame Et si cecidero me erige mores actus et vitam corrige in omni adversitate adiuva me in cunctis agendis dirige me Deo placita doce me Obtine mihi spatium et locum verae paenitentiae In hora exitus mei clemens digneris adesse Tremendam iudicis sententiam in mansuetudinem converte Deduc me ad beatae visionis praemium Regnum gloriae et almae trinitatis faciem sine felicitatis fine perfruendam mihi placabiliter ostende pia virgo Maria Amen [*Oratio ad beatam virginem* CmU4105, 266r L. = Loisio]

Ad septimum invitat cum de mundo te vocavit Christus ad caelestia Super caelos exaltavit exaltatam honoravit speciali gloria Sic honor tibi praestatur quod nemini referatur nisi per te curia Nec virtutibus ditatur nisi per te cui datur virtutum custodia Virgo mater pietatis sentiamus potestatis tuae beneficium Ut nos serves a peccatis et perducas cum beatis ad aeternum gaudium [*Septem gaudia beatissimae v. Mariae* (7) CmU4105, 213r]

Ad te confugio sancta Maria Magdalena toto refugio cordis et corporis deprecans ... a diabolica potestate eripias Praestante domino [*Alia oratio* MiB41, 17ra]

Ad te diluculo vigilantibus lumen largire perpetuum auctor lucis aeternae ut te labia nostra laudent te vita benedicat te meditatio matutina glorificet Per dominum [*Oratio* (Ps 62): PL 101, 583D; BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 62: PL 142 238 D]

Ad te domina clamavi in tribulatione ... velis nos recreare nunc et semper Amen [Mn.164, 122/122v *ad beatam virginem*]

Ad te domine qui mihi et rex es et deus [LHP.I 277]

Ad te dulcissime et benignissime domine Iesu Christe qui fons pietatis es et misericordiae potissime me converto quia et per potentiam divinitatis tuae qua cum patre et spiritu sancto unus deus omnia ex nihilo fecisti me creatum esse fateor et per incarnationem tuam quam in proprietate personae tuae cooperante tamen patre et spiritu sancto suscepisti me refectum et renovatum esse scio Oro itaque dulcissimam misericordiam tuam piissime et suavissime domine Iesu per sanctam annuntiationem tuam miserere infelicis animae meae Dulcissime domine Iesu Christe per sanctam incarnationem et nativitatem tuam miserere animae meae Dulcissime domine Iesu Christe per circumcisionem tuam miserere mei Dulcissime domine Iesu per sanctam infantiam tuam miserere mei Dulcissime domine Iesu per iuventutem tuam miserere mei Dulcissime domine Iesu per baptismum tuum miserere mei Dulcissime domine Iesu per ieiunium tuum famem et fatigationem miserere mei Dulcissime domine Iesu per miracula tua per quae etsi homo verus eras verus deus agnoscebaris miserere mei Dulcissime domine Iesu per flagella sputa et alapas quas pro nobis suscepisti miserere mei Dulcissime et misericordissime domine Iesu per spineam coronam quam in capite tuo portasti ut spineas peccatorum nostrorum auferes miserere mei Miserere mei dulcissime domine Iesu per crucem tuam et mortem quam in eadem cruce passus es ut nos a morte redimeres Miserere mei domine Iesu per sepulchrum tuum in quo secundum carnem iacuisti et per benignissimam descensionem tuam ad inferos in quibus fideles et amicos tuos qui te ibi suum dulcissimum redemptorem diu expectaverant visitasti visitans a daemoniaca dominatione gloriose triumphans misericorditer eripuisti infernalibus furiis suum principem valenter incusantibus quod te in quo de suo nihil invenerat iniuste interfecerit pro qua iniusta interfectione iuste tunc perdebant quos tandiu captivos et suis infelicitate vinculis alligatos tenerant Miserere mei domine dulcissime et benignissime Iesu per gloriosam resurrectionem tuam qua tertia die postquam pro peccatoribus occisus es discipulis et amicis tuis de tua morte dolentibus et nimis afflictis vivus et immortalis apparuisti et per dulcissima colloquia tua quae cum eis per dies quadraginta post resurrectionem tuam habuisti in quibus in multis argumentis apparens es et loquens de regno dei eosque confortans et refovens et cum eis saepius convescens praemissis evidentissimis signis et veritate tuae carnis in qua mortem passus es auferens ab eorum cordibus omnem dubitationem ad fidem et credulitatem tuae resurrectionis solidasti Miserere mei dulcissime domine Iesu per admirabilem ascensionem tuam qua discipulis tuis et matre tua virgine aspicientibus caelos petens humanam naturam quam misericorditer pro peccatoribus suscepas et in qua mortem passus mortem destruxeras ad dexteram patris collocasti Miserere mei dulcissime domine Iesu per adventum sancti spiritus quem sicut promiseras discipulis tuis die Pentecostes misisti quo impleti et vehementissime confortati omni timore postposito veritatem tuae resurrectionis cunctis gentibus annuntiarent eosque docerent quod si in te crederent et tuis praeceptis oboedirent omni dubitatione posthabita regnum caelorum post mortem carnis ascenderent et in aeterna gloria tecum feliciter regnarent Miserere mei dulcissime domine Iesu per reditum tuum ad iudicandos vivos et mortuos quo iudicio malos a bonis separans aeterna perditione damnabis bonos vero tecum ad caelos ducens in aeterna felicitate collocabis His dulcissimis recordationibus et piis memoriis animatus dulcissime domine Iesu et haec tanta beneficia infirmis et peccatoribus a te misericorditer collata dum in secreto pectoris mei dulciter et cum magna admiratione volvo et revolve infirmas memorias et recordationes peccati quae ad damnationem et damnationis perditionem trahunt tua opulante bonitate aliquando respuo et ea quae divina sapiunt et infirmam animam et peccatricem sublevare solent respicio veneror et amplector Sed heu infelici animae meae dulcissime et benignissime domine Heu tantae perditioni infelicem animam tam graviter vexanti et nisi misericordissima pietate tua sustineatur in puncto ad infernum descendenti Ecce enim dum cordis mei secretum diligenter inspicio ipsam infelicem

animam meam quam ante divinam maiestatem tuam mundam et immaculatam stare putaveram veneno malitiae et iniquitatis non parum infectam invenio Saepius vero dum etiam causa alicuius utilitatis cum aliquo loqui incipio statim vel post parvam moram in distractionem incurrō vel pro aliqua re impudenter murmuro vel vitio curiositatis ineptae succumbo vel malarum cogitationum turpitudines motusque illicitos et impudicos in ipsis interioribus meis sustineo Iterum atque iterum heu tantae infelicitati tantaque perditioni Fateor dulcissime Iesu et expando coram te iniquitates meas quas intus patitur misera anima mea Dum enim ea quae retro sunt obliviscens ad ea quae ante sunt me extendere volo atque in his dulcissimis recordationibus quas superius commemoratus sum diutius si possem delectari cupio atque omnes cogitationes meas quasi in fasciculum colligens omni perturbatione animi remota adhaerere deo perseveranti continuatione desidero subito nescio qua miseria si arma tua ad defensionem eius arripias et tanquam mors subito interficiens vel quemadmodum canis rabidus qui nec percussione repulsus a laceratione hominis se temperat carnalis delectatio omnem tranquillitatem animi omnemque rectitudinem iustitiae quam me credebam habere perturbat ac destruit Et qui putabam me stare in arce virtutum pro suavi odore earum sentio intolerabilem ac terribilissimum fetorem vitiorum Quid ergo faciam dulcissime domine Iesu amator hominum et creator reformator et redemptor peccatorum Quo me convertam tantis circumdatus malis tantis involutus pessimarum delectationum tenebris Infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius Quis autem nisi gratia domini mei Iesu Christi Miserere ergo dulcissime domine Iesu miserere creaturae tuae miserere peccatrici animae meae Intende dulcissime domine Iesu intende miseriae eius et libera eam propter inimicos eius eripe eam Illumina oculos eius ne unquam obdormiat in morte ne quando dicat inimicus eius Praevalui adversus eam Iudica domine nocentes eam expugna impugnantes eam Apprehende arma et scutum et exurge in adiutorium eius Credo dulcissime domine Iesu credo quoniam si arma tua ad defensionem eius arripias et cunctas iniquitates suas per ineffabilem misericordiam tuam sic emendare et per veram poenitentiam et veram confessionem purgare corrigere mundare et abstergere ut tua largiente indulgentissima pietate ab omni labe vitiorum purgata mundata correcta et abstersa post mortem carnis ad te dulcissimum creatorem suum piissimum dominum suum pervenire valeat tuamque inenarrabilem gloriam cum omnibus sanctis tuis in aeterna felicitate possidere per aeterna saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XV ad Christum* (Cum recordatione beneficiorum eius et humane miseriae): PL 158 888 D]

Ad te levavi oculos meos mater dei sanctissima et virgo beatissima offer me tuo filio in caelesti palatio per tuum virgo filium per patrem et paraclitum adsis praesens ad obitum meum suscipe spiritum Amen (Ri23:70r)

Ades [?] sanctus dominus deus tu es deorum solus qui facis mirabilia tu es fortis tu es magnus tu es altissimus tu es omnipotens tu es pater sancte rec caeli et terrae tu es tronus et unus dominus deorum deus tu es bonus omne bonum summum bonum dominus deus vivus ... [NYM454, 132r *Oratio devota* manca foto successiva]

Ad te nos domine clamantes exaudi et ... ut qui peccatis nostris iuste affligimur misericordia tua praeviente clementiam sentiamus [OxB249, 101v]

Adesto domine martyrum tuorum deprecationes sanctorum et quos pati pro tui nominis tribuisti fac tuis fidelibus suffragari Per (Ri23:80r)

Adesto domine officio nostrae servitutis quia tu pedes lavare dignatus es tuis discipulis ne despicias opera manuum tuarum quae nobis retinenda mandasti ut sicut hic exteriora abluuntur inquinamenta sic a te omnium nostrorum interiora laventur peccata Quod ipse praestare [*Oratio ad mandatum* (1): PL 101, 464]

Adesto domine pro tua pietate supplicationibus nostris pro famulo tuo in suae infirmitatis decubante grabato salutem iam non corporis sed animae suae petente et praesta ei domine indulgentiam omnium iniquitatum eius propter immensam misericordiam tuam et per intercessionem omnium sanctorum tuorum ut per hoc quod sustinet te iubente flagellum per sanctos angelos tuos te ducente pervenire mereatur ad gloriae tuae regnum Per dominum nostrum [Mc418, 2003, 434 nr. 9]

Adesto domine supplicationibus nostris et sperantes in tua misericordia [LHP.II 131]

Adesto domine supplicationibus nostris et viam famulorum famularumque tuarum in salutis tuae prosperitate dispone ut inter omnes viae et vitae huius varietates tuo semper protegantur auxilio Per [CIm 23119, 161r *post lin* ORT 5]

Adesto domine supplicationibus nostris et viam famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone ut inter omnes viae et vitae huius varietates tuo semper protegantur auxilio [OxB249, 100r]

Adesto familiae tuae clemens et misericors deus ut in adversis et prosperis preces exaudias et per auxilium sanctae crucis nefas adversariorum digneris contere ut portum salutis tuae valeant apprehendere Per [*Oratio de sancta cruce* (1): PL 101, 463B]

Adesto familiae tuae clemens et misericors deus ut in adversis et prosperis preces exaudias et nefas adversariorum per auxilium sanctae crucis digneris contere ut portum salutis tuae valeant adprehendere Per dominum [GvG 1933, 79]

Adesto lumen verum omnipotens deus Adesto lumen de lumine verbum et filius dei deus omnipotens Adesto sancte spiritus patris et filii concordia deus omnipotens Adesto deus vivus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus Doce fidem excita spem infunde caritatem Velle mihi adiacet sed hoc non a me sed a te mundum et terras linquere et caelum petere sed imbecilla pluma est velle sine subsidio tuo Da fidei pennas ut volem sursum ad te Nunc fidem in te per te de te Confiteor te unum in substantia trinitatem in personis Confiteor et tres unum et unum tres Confiteor pater et filius et spiritus sanctus o beata trinitas deus dominus paraclitus o beata trinitas Caritas gratia communicatio o beata trinitas Caritas deus est gratia Christus communicatio spiritus sanctus o beata trinitas Genitor genitus regenerans o beata trinitas Verum lumen ex lumine vera illuminatio o beata trinitas invisibilis invisibiliter visibilis invisibiliter visibilis visibiliter o beata trinitas Fons flumen irrigatio o beata trinitas Ab uno omnia per unum omnia in uno omnia o beata trinitas A quo per quem in quo omnia o beata trinitas Vivens vita vita a vivente vivificator viventium o beata trinitas Unus a se unus ab uno unus ab ambobus o beata trinitas On a se on ab altero on ab utroque o beata trinitas Omne autem on semper in tribus et omne on aequaliter in singulis o beata trinitas Verax pater veritas filius veritas spiritus o beata trinitas Una igitur pater ??_ paraclitus quae substantia est o beata trinitas Una essentia una virtus una bonitas o beata trinitas Deus beatitudo in quo et a quo et per quem beata sunt quaecumque beata sunt omnia o beata trinitas Deus vera et summa vita in quo et a quo et per quem vivunt quaecumque vere summeque vivunt omnia o beata trinitas Deus bonum et pulchrum in quo et a quo et per quem bona et pulchra sunt quaecumque bona et pulchra sunt omnia o beata trinitas Deus cui nos fides excitat spes erigit caritas iungit o beata trinitas Deus qui petere iubet et invenire facis et pulsantibus aperis o beata trinitas Deus supra quem nihil extra quem nihil sine quo nihil o beata trinitas Te invocamus te adoramus te laudamus o beata trinitas Exaudi exaudi exaudi o beata trinitas Spes nostra salus nostra honor noster o beata trinitas Auge in nobis fidem auge spem auge caritatem o beata trinitas Libera nos salva nos iustifica nos o beata trinitas Miserere domine quia misericordia tua liberavit nos o beata trinitas Miserere domine quia misericordia tua credimus in te o beata trinitas Miserere domine quia misericordia tua cognovimus te o beata trinitas Miserere domine quia misericordia tua speramus in te o beata trinitas Miserere domine quia misericordia tua amamus te o beata trinitas Te adoramus cuncti unum dominum patrem et filium sanctumque spiritum o beata trinitas Da peccatis veniam praesta aeternam vitam dona pacem et gloriam o beata trinitas O beata et benedicta et gloriosa trinitas pater filius et spiritus sanctus O beata trinitas O beata benedicta gloriosa unitas pater filius spiritus sanctus O beata trinitas O vera summa sempiterna trinitas pater et filius et spiritus sanctus O vera summa sempiterna unitas pater filius spiritus sanctus Miserere nobis miserere nobis miserere nobis o beata trinitas Tibi laus tibi gloria tibi gratiarum actio in saecula sempiterna o beata trinitas Quando cogitatione vanae gloriae vel superbiae te impugnant perscrutare te ipsum si omnia mandata dei servasti si inimicos diligas si gaudes in gloria inimici tui si contristaris in deiectione eius si apud te habes quoniam servus inutilis et omnibus hominibus plus peccator et iterum ex cubile tuo proprio mane consurgens antequam in opus aliquod occuparis dic quod omnes homines ingrediuntur in regnum dei propter iustitias suas ego autem solus propter peccata mea timeo me paenas haereditare perpetuas nisi miseratio tua subvenit mihi Peccavi domine miserere mei et ne permittas me perire facturam tuam sed respice in me atque a peccatis meis faciem tuam averte et omnes iniquitates meas dele et propter gloriam nominis tui domine libera nos et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum [Ad laudem Dei oratio pura: PL 101 1409 C] *cf* Te invocamus te laudamus

Adesto meis precibus sancte Aegidi confessor dei egregie meque in turbiosis huius mundi procellis ... [Ra2:4r]

Adesto mihi verum lumen deus pater omnipotens Adesto mihi verum lumen de lumine verbum filius dei deus omnipotens Adesto mihi vera illuminatio sancte spiritus patris et filii unitas sanctitas caritas deus omnipotens Adesto mihi o una trinitas et trina unitas pater et filius et spiritus sanctus unus deus omnipotens Invocat te domine fides mea quam dedisti mihi propter bonitatem tuam ad salutem meam Invocat te deus meus casta conscientia mea et suavis amor fidei meae quam decussis ignorantiae tenebris ad veritatis intelligentiam perduxisti: quam tulta saeculi amaritudine et tuae caritatis dulcedine

adhibita saporam mihi et mellifluam reddidisti. Invocat te trinitas beata vox clara et sincerus clamor fidei meae quam ab ipsis mihi enutriens cunabulis illuminasti semper per inspirationem tuae gratiae: quam adaugens confortasti me per ministerium praedicationis matris ecclesiae. Quam dulcis facta est in aure cordis mei quam suaviter sapit in ipso palato gaudiorum animae meae quam fortiter quam crebro pulsant mentem meam et monet movens omnes sensus meos et interiora spiritus mei ut te laudare delectet quia fecisti nos ad laudandum te. Sed inquieta est mens mea donec requiescat in te et increpitans me meae desidia ac colligans a dispersione qua frustatim discindor dum ab uno te aversus in multa evaneo ut reversus in me et surgens supra me atque cunctis transcendens perveniens ad te exultem tibi cordis iubilo et laudes promam oris officio quatenus in meditatione confessionis gloriae tuae incalescat cor meum et inhiat tibi spiritus meus atque ardeat mens mea in amore tuo oblita vanitatis et miseriae dum tibi soli intendit dumque attonita et stupens adhaeret incommutabilitati tuae gloriae oculisque fidei intuetur te solem iustitiae sicut scriptum est Qui adhaeret deo unus spiritus est. Fugiam itaque domine et libenter fugiam obstrepentes tumultus omnium vanitatum. Sed quo fugiam ut illos declinem illos calcem sub pedibus et procul pellam a serenitate iucundi intuitus. Ad te qui es solum confugium et unica spes miserorum ad te gloria mea et exaltans caput meum ad te confugiam de lacu miseriae et de luto facies. Tibi inhaeream prout ipse dederis suavitas melliflua ut tu dulcescas mihi dulcedo non fallax dulcedo felix et securi. Quae ram ergo te domine invocans te et invocabo te credens in te ut quaerens te inveniam te et inveniens benedicam te qui benedixisti nos omni benedictione deus meus unica spes mea exaudi me ne fatigatus noli quaerere te sed quaeram faciem tuam semper ardens. Tu da quaerendi vires qui inveniri te fecisti et magis ac magis invenienti de te spem dedisti. Illumina domine cordis mei oculum intimae visionis perspicua luce velatus enim est et caecus tetra caligine peccatorum et ignorantiae. Illumina eum lumine gratiae tuae ut sinceris fidei oculis et puro lumine cordis inspiciam mysteria regni tui. Verum quia non est pulchra laus in ore peccatoris et fides sine operibus condignis non laudatur rogo patrem per filium rogo filium per patrem rogo spiritum sanctum per patrem et filium ut omnia vitia elongentur a me et omnes sanctae virtutes plantentur in me quatenus acceptabile tibi fiat sacrificium laudis fidei meae deus meus et ascendat ad te in odorem suavitatis. Obsecro et misericordiam tuam supplex implo rogo cunctarum fons et origo largitor et conservator virtutum deus adauge mihi spem fidem sanctam rectam et immaculatam fidem eruditam catholicam et prudentissimam fidem ferventem insuperabilem et orthodoxam quae in me omne quod tibi placet per dilectionem et humilitatem operetur quae vinci nequeat inter verba altercationis in tempore persecutionis vel in die necessitatis. Scrutans corda et renes deus coram te est sanitas et infirmitas mea: illam precor serva istam sana. Coram te est scientia et ignorantia mea. Ubi mihi aperuisti suscipe intrantem ubi clausisti aperi pulsanti ut audiens intelligam te et intelligens diligam te et diligens laudem te atque in toto corde meo desiderem pulchritudinem visionis tuae semper inspicere. Audio quid nobis intimare vult scriptura tua quam sanctificasti et misisti in mundum audio et credo ei. [*Speculum I, Invocatio ad sanctam Trinitatem*: PL 40 967]

Adesto mihi verum lumen unus deus omnipotens. Te invoco in animam meam intra rogo in eam et coapta eam tibi ut possideas illam sine macula et sine ruga. Nec casus finem dabit sed ante saecula et in saeculis et per saecula in aeternum vivis et est tibi perennis laus et aeterna gloria. [GIOVANNI DI FÉCAMP *De divina contemplatione*: PL 147: 459 D]

Adesto precibus meis spiritus alme [LHP.I 315]

Adesto precibus meis spiritus alme et immitte compunctionem cordis aperi mihi sensum et indulge mihi omnia crimina placatumque mihi fac patrem et filium cum quibus vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen. [Pa1354, 168v: Officium parvum Spiritus sancti *ad Completorium*]

Adesto quaesumus domine supplicationibus nostris et pias aures tuas ad preces nostras inclinare digneris. Te invocamus domine sancte pater omnipotens aeternae deus pro famulo tuo revertente ad te. Iube ei domine praeparari paradisi tui loca virentia ut eum non cruciet flamma gehennae. Confundantur gehennae ianitores et ministri nequitiarum erubescant. Deducant eum angelicae potestates in sinum patriarcharum Abraam Isaac et Iacob patrum nostrorum. Consequatur a tua potentia paratam electis tuis iocunditatem et a dextris tuis haereditate adepta laetetur ut cum dies ille tremebundus agnitionis tuae advenit una cum sanctis et electis tuis qui tibi placuerunt in gloria maiestatis tuae resurgere mereatur ad indulgentiam non ad paenam et animam illam quam fontis tui unda perfudit et chrisma salutis perunxit non sinas flammae ardoribus cruciari nec peccatorum vinculis alligari sed libera eam et redde paradiso per indulgentiam pietatis tuae quia tuam clementiam dum in hoc saeculo constitit non negavit. Per Christum dominum nostrum Amen. [Mc418, 2003, 435 nr. 13]

Adesto sancta trinitas deus unus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus qui non mortem sed paenitentiam desideras peccatorum me miserum et peccatorem fragilem et indignum a tua non repellas pietate. Non aspicias ad scelera mea et immunditias turpesque cogitationes quibus flebiliter a tua disiungor voluntate sed effunde super me largam benignitatis tuae clementiam. Nec sinas de interitu meo inimicos meos gratulari in inferno ubi nemo confitebitur tibi sed misereere pondere facinorum oppressum cunctarumque nequitiarum labe pollutum. Concede mihi quaeso misero gratiam tuam et libera me ab omnibus malis praeteritis praesentibus et futuris a subitanea et perpetua morte ab omni pestilentia et clade ab omni scandalo et periculo a desiderio maligno ab opere perverso et ab omni peccato. Dele omnia crimina mea iniquitates offensiones et negligentias meas. Propitiare mihi in omnibus angustiis et tribulationibus in necessitatibus et tentationibus in omnibus periculis et infirmitatibus meis. Sancta et individua trinitas indeficiens bonitas adesto supplicationibus meis ut sicut me tuis sacramentis fecisti participem nullis meis meritis sed tua sola benignitate gratuita ita usque in horam illam qua hinc exiturus sum in fide spe et caritate me perseverare facias ab omni malo protegas et defendas omnia mihi profutura concedas ad aeterno supplicio liberes atque ad sempiterna gaudia introducas et illam mortiferam ac diabolicam tentationem qua pro peccatis meis super me pertimesco praevalere tua miseratione clementissime amodo facias cessare. Trine deus et une humilis servuli tui preces nunc suscipe. Dona mihi domine diligentiam quae te quaerat sapientiam quae te inveniat animam quae te agnoscat oculos qui te videant conversationem quae tibi placeat perseverantiam usque in finem finem perfectum retributionem aeternam. Exaudi me orantem sicut exaudisti Ionam de ventre ceti libera me qui liberasti Susannam de falso crimine. Exaudi me sicut exaudisti Petrum in mari Paulum in vinculis. Auxiliare mihi quaeso domine et ab omni malo indesinenter libera me a faucibus daemonum eripe a morte perpetua subtrahere gratiae tuae abundantia reple pectus meum tua virtute muni mentem purifica vitam sanctificamores emenda cor caelestis sapientia illustra aeternum carnalem tempera iram exstingue linguam a vaniloquio compesce verba veritatis et misericordiae benignitatis et concordiae procedant ex ore. In universa morum honestate ad plenum me dirige et ne arguar in furore confirma me clementissime in omni bono opere. Tibi domine pando cordis mei secreta tibi confiteor omnia peccata mea tibi denudo foeditatem cordis mei tibi detego sordes turpitudinis meae. Durius namque peccavi quam Sodoma gravius deliqui quam Gomorrha. Tibi debitor sum non tantum decem millium talentorum criminum meorum sed totius vitae meae rationem tibi debeo praevicator enim legis tuae factus sum prae omnibus negligens inoboediens transgressor omnium mandatorum tuorum in omni vita mea. Unde nunc praevenio faciem tuam in confessione exorans nimia cordis anxietate fletuum et lacrymarum contritione ut in hoc tempore accepto exaudias me et in iis diebus salutis adiuves me. Omnes actus meos in beneplacito tuo compone ut proficiam de die in diem et eam de virtute in virtutem. Tibi domine supplices preces tibi fletum cordis effundo. Tu parce contenti ut sic in hac mortalitate te adiuvante peccata mea defleam ut in die iudicii sententiam damnationis evadam. Tu lumen aeternum ab omni caecitate humana oculos meos adaperi propositum et habitum religionis in me custodi. Ab omni impedimento mundi vel saeculari desiderio cor meum defende et sicut habitum gero innocentiae sic mihi virtutum incrementa tribue ut veterem cum suis actibus hominem exuere et novum cum iustitia et sanctitate merear induere ut omnibus protectionis tuae munitus auxilio in tua semper dilectione permaneam caelestem benedictionem accipiam et praesentis vitae praesidiis te donante gaudeam et aeternae Amen. Immensam misericordiam tuam misericors deus et miserator iterum exoro remitte mihi omnes lubricae temeritatis offensas ut anima mea benignitatis tuae dulcedine repleatur et concessa venia plenae indulgentiae quidquid pro proprio reatu delibui totum per ineffabilem pietatem tuam dele et absterge. Nec sit a me clementiae tuae longinqua miseratio sed quidquid tuae voluntati contrarium fallente diabolo et propria iniquitate atque fragilitate contraxi tu pius et misericors albe indulgendo. Sana vulnera cunctaque remitte peccata ut nullis a te iniquitatibus separatus sed semper hic et ubique defensionis tuae auxilio munitus tibi domino semper valeam adhaerere et perpetuae gloriae quandoque portionem percipere quam oculus non vidit et auris non audivit et in cor hominis non ascendit quae praeparasti diligentibus te. Amen. O lux beata trinitas et principalis unitas auge in nobis fidem auge spem auge caritatem libera nos salva nos iustifica nos. O beata trinitas solve crimina dimitte peccata miseras pelle angustias amove tribulationes inspicere adversitates pelle effectumque petitionis nostrae largiens clementer nos exaudi ut exuti ab omnibus quae patimur malis in tuis semper delectemur exultare iudiciis. Adveni quaeso pie domine et in medium nostri consiste ut te invenire in cordibus nostris sentiamus. Oris nostri confessionem libenter suscipe et fructum nos viriditatis habere concede quatenus tuis imbribus irrigati mereamur tibi suavium fructuum ubertate placere ut in tui amoris accendamus illustrationem et verae caritatis illuminemur igne. Et sicut Moysen famulum tuum mirabili illuminasti splendore ita corda et sensus nostros illuminare digneris ut peccatorum labe expiati ad te qui aeterna vita es pervenire mereamur. Da gaudiorum praemia da gratiarum munera dissolve litis vincula astringe pacis foedera. Illumina cor hominum absterge sordes mentium resolve culpae vinculum everte moles criminum. Peccavimus tibi domine patientiam habere in nobis et erue nos a malis quae quotidie accrescunt super nos. Iniquitates nostrae domine multiplicatae sunt super capita nostra delicta nostra creverunt usque ad caelos. Parce domine et inclina super nos

miserecordiam tuam domine imminuti sumus propter peccata nostra hodie sed in animo contrito et spiritu humilitatis suscipiamur et fac nobiscum secundum mansuetudinem tuam quia non est confusio confidentibus in te domine Non est alius deus praeter te domine et tibi de omnibus cura est eo quod dominus omnium es Parce populo tuo qui das precantibus largitatem ut convertatur malitia in bonitatem Exaudi domine deprecationem servorum tuorum et miserere populo tuo ut sciant omnes gentes quia tu es deus saeculorum Miserere civitati sanctificationis tuae domine deus noster Miserere plebi tuae domine super quam invocatum est nomen tuum sanctum ut sciant omnes qui habitant terram quia tu es deus protector populorum tuorum Dimitte domine peccata populi tui secundum multitudinem miserationum tuarum Sicut propitius fuisti patribus nostris propitius esto et nobis ut impleatur gloria tua in universa terra Exaudi deus deprecationem nostram et propitius esto populo tuo et converte tribulationem nostram in gaudium ut viventes benedicamus te domine Deprecamur te domine in omni misericordia tua ut auferatur furor tuus et ira tua a civitate ista et a domo sancta tua quoniam peccavimus Inclina domine aurem tuam et audi respice de caelo et vide afflictionem populi tui Exaudi domine propitiare domine intende ne tardaveris quia nomen sanctum tuum invocatur super nos Multa sunt domine peccata nostra tibi peccavimus patientia Israel libera nos domine in tempore angustiae nostrae Peccavimus domine et tu iratus es nobis et non est qui effugiet manum tuam sed supplicamus ut veniat super nos misericordia tua Qui Ninivae pepercisti miserere nobis Reminiscere miserationum tuarum domine et quos huc usque toleras ad paenitentiam compunge Propitiare domine omnibus christianis vivis et defunctis Auxiliare optimis ut in bonitate semper consistent Miserere bonis et mediocribus ut meliores fiant Succurre prave agentibus et delinquentibus ut cito se corrigant Propitiare etiam domine haereticis et schismatis Iudaeis et paganis ut revertantur a viis suis malis et cognoscant te deum vivum et verum qui fecisti caelum et terram mare et omnia quae in eis sunt Miserere omnibus fidelibus defunctis dans eis vitam beatam propter pietatem tuam Memento nostri domine in gravi isto corpore convertat tua benignitas quos longa sustinuit pietas Miserere nostri deus omnium et respice nos et ostende nobis lucem miserationum tuarum Nos miseri nos sumus opera tua quae dedisti filio tuo in haereditatem sibi Noli claudere aurem tuam ad preces nostras sed subleva clemens afflictionem populi tui illud revolvens quod pollicitus es dicens Convertimini ad me et ego revertar ad vos Memento nostri domine memento nostri ut efficiamur haeredes regni tui et videntes gloriam tuam adoremus bonitatem tuam et dicamus boniter cum viderimus inestimabilem pulchritudinem tuam Gloria patri qui fecit nos gloria filio qui salvavit nos gloria spiritui sancto qui renovavit nos per infinita saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio I ad sanctam Trinitatem*: PL 158 855 A]

Adesto supplicationibus nostris omnipotens deus et quos triumpho crucis redemisti ab omnibus adversitatibus et peccatis ubique defende Qui [*Oratio ad crucem* (4): PL 101, 463C]

Adesto supplicationibus nostris omnipotens deus viam famulorum tuorum ... semper protegamur auxilio [Chicago, Newberry 82, 217v (= Cat. SAENGER 154)]

Adhuc ... Iesu indignus pietatis tuae pro ... orare te lucer ... labiis indignis qui te a peccatoribus exorari ... pulicani voli ... quotannis desid ... voluntas tua mist ... necessitas coegeris ... sacrum illud ... cabile ac vivi ... tui corporis mysterium quaesumus ... percipere ... nostram ... tionem iudicii ... sume illud ... ut in ceteris ... Mihi succurre ... ad purgamentum ... meorum rem ... vide conscientiam ... Huius interitu faci... illustrare di ... Et per virtutem a ... sanctae crucis tuae m ... tenebrosa peccata ... accenso vite ... sanctae passionis n ... omnis praesentis ... illuminata u ... quantulumcumque ... votam ... tu nobis fi ... domine laudem iuxta mearum ... merita ... reddere mereatur Salus crux mihi ... tio ianua f ... et ... [GvG 1933, 80]

Adiuro te pater et fili et spiritus sancte [LHP.II 278]

Adiuro vos et confiteor daemones maledicti ... Christus sit victoria mea [PaL1159, 135v *Oratio contra daemones*: LEROQUAIS I, 77]

Adiuro vos et contestor daemones maledicti et omnes socios vestros per patrem et filium et spiritum sanctum et per sanctam crucem Et per beatissimam virginem Mariam matrem domini nostri Iesu Christi Et per virtutem beati Michaelis archangeli Et per quattuor evangelistas Matheum Marcum Lucam et Ioannem Et per apostolos martyres confessores et virginis dei Ut non habeatis super me potestatem famulum dei neque in corpore neque in anima Christus palma Christus vincit Christus regnat Christus imperat Christus sit custos animae et corporis mei Ecce crucem domini fugite partes adversae Vici leo de tribu Iuda radix David alleluia [Mn23:85r *Oratio contra malignos spiritus*]

Adiuvare me piissima et misericordissima virgo sancta Maria [LHP.II 244]

Adiuvare nos quaesumus domine deus noster tuorum deprecatione sanctorum ... auxilium per te Iesu Christe salvator mundi [Chg077 412]

Adiuvare me digneris sancta Maria dei genitrix virgo immaculata adiuvare me miserum peccatorem ut possim omnes adversarios meos tuo adiutorio superare [(Magnificat 11) OxL82,27v rubrica iniziale: *Gloria patri* (dossologia): dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]

Adiuvet nos quaesumus domine beatae Mariae semper virginis intercessio veneranda atque a cunctis periculis absolutos in tua pace faciat nos gaudetes Per dominum [OxB277, 84r]

Adiuvet nos quaesumus domine deus beatae Mariae semper virginis intercessio veneranda atque a cunctis periculis absolutos in tua pace faciat nos gaudere Per dominum [HAS 101r]

Admirabile nomen tuum omnipotens domine supplices exoramus ut qui omnem creaturam mundi ad usum hominis subiecisti nos ad tuae servitutis officium dignos digneris efficere Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 8: PL 142 68 D]

Admirabile nomen tuum omnipotens domine supplices exoramus ut qui omnem creaturam mundi ad usum hominum subiecisti nos ad tuae servitutis officium dignos digneris efficere Per [*Oratio* (Ps 8): PL 101, 566A *Alia*]

Admonet nos beatus apostolus dicens Si consurrexistis cum Christo quae sursum sunt quaerite ubi Christus est in dextera dei sedens Et iterum Nostra autem conversatio in caelis est Si ergo nostra conversatio in caelis est lugeamus nos in hoc calamitoso itinere quamdiu exulamus in hoc a patria Transcendamus contemplationis pennulis cuncta quae caeperunt ex tempore et cum tempore finiuntur et ad illam totis desideriis patriam mente volitemus ad quam in tempore pergitur sed sine tempore vivitur Ad accendenda ergo nostra desideria hos quinque canamus spiritu et mente quotidie psalmos Sicut cervus Iudica me deus et discerne Te decet hymnus deus Quam amabilia sunt Voce mea ad dominum clamavi voce mea ad dominum Hui etiam in tribulatione mentes consolantur et sublevant [*Pro contemplatione et an ore caelestis patriae quae novissimi a mundi contemptoribus percipitur*: PL 101, 474C]

Admonet nos beatus apostolus dicens Si consurrexistis cum Christo quae sursum sunt quaerite ubi Christus est in dextera dei sedens et iterum Nostra autem conversatio in caelis est Sic ergo nostra conversatio in caelis est lugeamus nos in hoc calamitoso itinere quamdiu exulamus a patria Transcendamus contemplationis pennulis cuncta quae coeperunt ex tempore et cum tempore finiuntur et ad illam totis desideriis patriam mente volitemus ad quam in tempore pergitur sed sine tempore vivitur Ad accendenda igitur nostra desideria hos quinque canamus spiritu et mente cotidie psalmos [GvG 1933, 5].

Adonai domine deus magne rex admirabilis qui dedisti salutem in manus sanctae Mariae virginis et per uterum et per viscera dulcissime matris tue et illud dulcissimum corpus tuum quod ex ea sumpsisti exaudi preces meas et imple desiderium meum in bonum et libera me ab omni tribulatione et angustia et a morte subitanea et ab omnibus insidiis et ab omnibus michi nocentibus et a linguis iniquis et dolosis ab omnibus malis presentibus preteritis et futuris [HAS 52v]

Adonai domine deus magne rex ammirabilis qui dedisti salutem in manus sanctae Mariae virginis et per uterum et per viscera dulcissimae matris tue et illud dulcissimum corpus tuum quod ex ea sumpsisti exaudi preces meas et imple desiderium meum in bonum et libera me ab omni tribulatione et angustia et a morte subitanea et ab omnibus insidiis et ab omnibus michi nocentibus et a linguis iniquis et dolosis ab omnibus malis praesentibus praeteritis et futuris [HAS 52v *corr*]

Adonai domine deus mirabilis qui praecipis proximum diligere ... convivio donaturus [*Ante missam* <II pars> MiB41, 72rb]

Adonai domine sabaoth omnipotens aeternae deus alte pater dilecte fili agie spiritus anterior nec pater unquam sit filio filius autem a patre nec posterior et spiritu sancto spiritus ante saecula coeva trinitas sine principio manens antequam nunc et in aeternum heu mihi domine quia malum coram te feci domine ne derelinquas me deus in adiutorium meum intende Benignissime amator paenitentiae deus benivole mihi peccatori esto propitius bonus es tu domine et in bonitate tua doce me bonitatem et discere et scire doce me domine bestiis ne tradas domine obsecro animam meam beatissime in saecula tibi crimina confitentem heu mihi heu mihi domine quia malum coram te feci domine ne ut in ira Cor meum putredinis patens est sepulchrum cor meum tenebrosa fursura serpentium fovea volpium cor meum antiqui draconis infelix domicilium cor meum durum et lapideum mollifica cor mundum crea in me domine heu heu mihi domine quia peccavi coram te Deus tu scis insipientiam meam deus tu nosti immensam iniquitatem meam deus meus dele delicta iuventutis meae et ignorantias meas deus deterrinum dracinem de pectore meo eice deus meus callidas vulpes et venenosas serpentes a me fuga heu mihi quia peccavi coram te Ecce nunc in conspectu maiestatis tuae ego defleo ecce nunc mea peccamina te coram denudo ecce non erubescor coram te deus clemens confiteri ea quae non erubui sub oculis tuis committi ego omnibus vitiis principalibus consumor ego cunctis voluntatibus carnis affligor heu heu mihi domine quia peccavi coram te Fuga a me domine vitia corporis et animae fuga a me superbiam et invidiam

mentis fuga a me iram accidiam et rerum cupidinem fuga a me gulam et nefandam libidinem fuga falsa testimonia blasphemiam et mentacium fuga a me cum ramis et partibus octo vitia heu heu mihi domine quia peccavi coram te Grande est vehementer litoris saxum grande est famulantibus servitutus iugum gravis est assinarum mola molanti graves sunt nautis et navibus anchorae et plummi gravis item ad portandum humus humida gravior est ut credo meorum peccatorum pondus heu mihi domine quia peccavi Homo sum infelix et innumerabilia sunt delicta mea homo durus et aridus sicut terra sine aqua homo sum deterior cunctis mortalibus honorem cupidus multorum ultra modum heli heli linum fumigans non exstingis harundinem omni vento cassatam deus non confringas heu heu mihi domine Iustificata est ex me Sodomorum et Gomorreorum civitas iure quia crevit super eam mea iniquitas indignus sum ego claram sanctam sedem tuam oculis iniquis aspicere Iesu non audeo immundis labiis me pudeat nomen tuum sanctum invocare Iesu Nazare vocem meam audi fili David miserere mei heu heu mihi domine quia peccavi coram te Kallidus serpens decepit me karmina Sirinarum seduxerunt me caput meum suffocaverunt dilecta mea carceris Tartarii nisi me redimas sum incola capiti meo domine tribue aquam karissime deus oculis meis lacrimarum fontem heu heu mihi domine quia peccavi Lugete mecum omnes creaturae caeli et terrae lugete mecum sol et luna et omnes stellae lugete mecum homines et aves et cuncta quadripedia et reptilia lugete mecum omnes pueri et senes et infantes et universi iuvenes lugete mecum sacerdotes casti lugete mecum viduae et virgines heu heu mihi domine quia Multa est utique arena maris multi sunt tantundem capelli capitis mei multae sunt guttae pluviarum multi sunt minutissimi pulveres terrae multa sunt admodum sidera caelorum miserere mei domini quia super haec omnia peccata mea sunt heu heu mihi domine Nisi me adiuvasset pius dominus nisi pro me interpellasset spiritus sanctus nisi pro me Christus in cruce suspensus fuisset nisi peccatis meis iam parceret nisi que indulgisset mea crimina nimphe habitaret in inferno anima mea heu heu mihi domine O multitudo iniquitatum mearum o ineffabilis quippe caterva criminum oportuit terra me vinum sorbere ollim ut deglutivit Dathan et Abiron cum multitudine o domine per immensam misericordiam tuam ab his omnibus libera animam meam heu heu mihi domine quia peccavi Precor te domine sancte pater omnipotens aeternae deus per unigenitum filium tuum Iesum Christum dominum nostrum per gratiam septiformis spiritus per te unum trinumque deum per ineffabilem immensam magnam misericordiam tuam dele iniquitatem meam et indulge commissi delicta mea domine heu heu mihi Quanto Moysi remisisti legales tabulas confrigenti quanto Aaron non privato sacerdotio idolazanti quanto David et latroni unius horae verbi confessione quanto Ninivitarum triduana penituntia quanto per amarum fletum ter neganti Petro quanto Mariae Magdalenae tanto deus mihi indulge heu heu mihi quia peccavi Reus sum mortis perpetuae in conspectu tuo domine retrusit vetus hostia animam meam tenus laeto rex aeternae et misericors deus meus recordare quam pulvis et caro sumus reminiscere miserationum tuarum domine rex regum et dominus dominantium nullum vis peccatorum morte perire heu heu mihi domine Spiritum septiformem super me infunde deus spiritum sapientiae et intellectus spiritum consilii et fortitudinis spiritum scientiae et pietatis spiritu principali confirma me spiritum timoris tui tribue cordi meo heu heu mihi domine quia peccavi coram te Tibi domine magna est ineffabilis misericordia tibi infinita et naturalis iustitia tibi virtus et pax perpetua tibi sine fine gaudium tibi honor et gloria tibi sempiternum imperium tibi canticum novum sine cessatione concinunt angeli tanta mihi in his omnibus faciei confusio est heu heu mihi domine quia peccavi Usquequo domine oblivisceris me in finem usquequo domine avertis salubrem a me faciem usquequo domine sustinebis iniquitates meas deus meus usquequo exaltabitur inimicus meus super me usquequo exaltabitur inimicus meus super me usquequo exardescet super me sicut ignis ira tua usquequo me expectabis longanimi patientia heu heu mihi Christe salvator mihi vultum tuum ostende Christe a me transeat indignatio irae tuae Christe te deprecor ut non in furore tuo arguas me obsecro Christe ut non secundum meum actum me iudices Christe Iesu salvum fac filium ancillae tuae Christe salvum fac servum tuum sperantem in te heu heu mihi Ymnis te domine angeli et archangeli pari confessione magnificant ymnis te caelorum virtutes et potestates concelebrant hymnis te principatus et dominationes declarant ymnis te troni chiruphin et saraphin incessabiliter benedicunt ymnis te celestium et terrestrium . . . viorum adorant multitudo ymnis . . . universa ecclesia indefessis laudibus glo . . . heu heu mihi domine Zezania domine in messem meam inimicus hoc nocte seminavi zezanis pessima cordis mei ager protulit zezania cum tritico meo ne sinas crescere zabalum cum lolis seminarem ventilia de segite meo zelare domine ut non sinas usque in finem perire famulum tuum zelans deus misericors miserere mei in saecula saeculorum amen [Lamentatio s. Ambrosii: ed. Bernard Atkinson I, 137 *Incipit lamentatio Ambrosii episcopi Medolanae pro suis delictis Et si quis eam frequentaverit inveniet veniam delicti sui Heronymo dicente O homo quaecumque peccatum habueris age paenitentiam et salvus eris quotidie enim domus Christi in paenitentibus instruitur*: K/C = Callidus serpens decepit me carmina Sirinarum seduxerunt me caput meum suffocaverunt dilecta mea carceris Tartarii nisi me redimas sum incola capiti meo domine tribue aquam karissime deus oculis meis lacrimarum fontem heu heu mihi domine quia peccavi]

Adonai Flos Sabaoth Omnipotens Miserator Et misericors Trinus Redemptor Unus Trinitas Unitas Eloy Uach Sabaoth Adonay Amator Christus Iesus Theon Leon Messias Tetragramaton Assistant mihi famulo tuo N hoc breve super se portant duodecim apostoli domini nostri Iesu Christi quorum nomina sunt haec Petrus Paulus Andreas Iacobus Iohannes Thomas Iacobus et Philippus Bartholomaeus Mathaeus Symon Thadeus Mathias Barnabas Et quatuor evangelistae quorum nomina sunt haec Marcus Mathaeus Lucas Iohannes haec me defendant ab omnibus insidiis diaboli maligni et malignorum spirituum et a morbo febrium et ab omni specie earundem Amen [HAS 66v *con premissa*: Ce sont les noms que nostre seigneur pour saver plaies et pour femmes qui travaillent d'enfant ou pour soit en peine ou de eaue ou de feu]

Adonay domine deus magne rex admirabilis qui dedisti salutem in manus sancte Marie virginis et per uterum et per viscera dulcissime matris tue et illud dulcissimum corpus tuum quod ex ea sumpsisti exaudi preces meas et imple desiderium meum in bonum et libera me ab omni tribulatione et angustia et a morte subitanea et ab omnibus insidiis et ab omnibus michi nocentibus et a linguis iniquis et dolosis ab omnibus malis presentibus preteritis et futuris [HAS 52v]

Adoramus te Christe et ad omnes ecclesias tuas [LHP.II 287]

Adoramus te Christe et benedicimus tibi ... cuastodiat animam meam in vitam aeternam Amen [CL51/2, 2]

Adoramus te Christe et benedicimus tibi quia per sanctam crucem ... libera nos deus noster [Ott245 431 *ad crucem alia*]

Adoramus te Christe et benedicimus tibi Quia per sanctam crucem tuam redemisti mundum [Via Crucis XII stazione Vsc + Rvs]

Adoramus te Christe et Iesu et benedicimus tibi Quia per sanctam crucem tuam et piissimum mortem redemisti mundum miserere nobis [HAS 68v]

Adoramus te deum patrem et filium et spiritum sanctum unam deitatem [LHP.II 172.340]

Adoramus te domine Iesu ... [LL14, 32r *In elevatione corporis sanctissimi DNIC humiliter inclinatus percutiendo pectus tuum dic*]

Adoranda percelsa caelorum regina ... [DarmstadtDNH 44, 146v]

Adoro devote latens veritas Te qui sub his formis vere latitas tibi se cor meum totum subicit quia te contemplans totum deficit Visus gustus tactus in te fallitur ... Visu sim beatus tuae gloriae Amen [Oratio sancti THOMAE de Aquino ad sanctum sacramentum MiB41, 67r] *cf* Adoro te devote latens

Adoro te devote ... [LL14, 33v *Oratio b THOMAE DE AQUINO in elevatione corporis Christi dicenda*]

Adoro te devote latens veritas [LHP.I 329]

Adoro te devote latens veritas quae sub his figuris vere latitas tibi cor meum totum subicit quia te contemplans totum deficit Visus gustus tactus in te fallitur sed solo auditu creditur credo quicquid dixit dei filius nil est veritatis verius In cruce latebat sola veritas sed hic latet simul et humanitas ambo vero credens atque confitens peto quod petivit latro paenitens Non sicut Thomas plagas intueor deum tamen verum te confiteor fac me tibi semper credere magis in te spem habere et te diligere O memorabile corpus domini panis vivus vitam praestans homini praesta mihi semper vivere et te mihi semper dulce sapere Amen [NGNM 22402, 101r *Oratio in conspectu corporis Christi*] *cf* Adoro devote latens

Adoro te devote latens veritas quae sub his figuris vere latitas tibi se cor meum totum subicit quia te contemplans totum deficit visus gustus tactus in te fallitur sed auditu solo tute creditur Credo quicquid dixit dei filius nil veritatis hoc verbo verius In cruce latebat sola deitas sed hic latet simul et humanitas ... visu sim beatus tuae gloriae Amen [Ve60, 119r-119v *Oratio quam dicebat s. Thomas de Aquino post elevationem corporis DNIC*] *cf* Adoro devote latens

Adoro te devote latens veritas quae sub his figuris vere latitas tibi se cor meum totum subicit quia te contemplans totum deficit Visus gustus tactus in te fallitur sed auditu solo creditur tute creditur credo quicquid dixit dei filius nil veritatis hoc verbo verius In cruce latebat sola veritas sed hic latet simul et humanitas ambo tamen credens atque confitens peto quod petivit latro paenitens Plagas sicut Thomas plagas non intueor deum tamen meum te confiteor fac me tibi semper magis credere in te spem habere et diligere O memorabile mortis domini panis verus vitam praestans homini praesta meae menti de te vivere et te semper illi dulce sapere Pie pellicane Iesu domine me immundum munda tuo sanguine cuius una stilla salvum facere totum mundum posset omni scelere Iesum quem nunc velatum aspicio quando fiet illud quod tam sitio ut te revelata cernens facie visu sim beatus tuae gloriae Amen [LcG149, 161r *Carmina sancti THOMAE de Aquino dicenda ad sacramentum altaris*]

Adoro te domine Iesu Christe benedico et glorifico nomen tuum qui in monte Oliveti instante passionis articulo orans ad patrem discipulos tuos a somno excitasti praecipiens eis et dicens Vigilate et orate ut non intretis in temptationem et denuo reversus tertio orasti eundem sermonem dicens et in agonia

positus prolixus orasti quando etiam factus est sudor tuus sicut guttae sanguinis decurrens in terram cum diceres Pater si posset transfer calicem hunc a me verumtamen non sicut ego volo sed sicut tu vis te adoro qui es spes mea tibi supplico qui es amor meus tecum lacrimis imploro qui es animae meae et corporis redemptor et sponsus legitimus pro quo mundum et omnem eius ornatum contempsisti cui me totum devovi quem tota mente desidero totis visceribus concupisco cui quamvis indignus peccator sub testimonio ecclesiae sum consecratus et tibi soli consignatus ut nullum praeter te amorem adiunctam exaudi me in dolore et gemitu meo auribus percipe lacrimas meas et pone eas in conspectu tuo ut mihi misericorditer condoleas et Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo et per instantiam tuae orationis et per piam sollicitudinem qua discipulos excitans eos orate monuisti miserere mei et doce me te amare et tam vigilanter te instanter exorare ut merear exaudiri et quemadmodum in agonia prolixus orasti per ipsam tuae orationis prolixitatem praesta ne ab oratione deficiam donec per tuam misericordiam consequar meae petitionis effectum et per tui sanguinei sudoris virtutem avertet tribulationem et luctum meum in gaudium vere letitiae et per virtutem tue orationis tribue scelerem meae petitionis effectum et quacumque tribulatione clamavero ad te exaudi me et quam benigna est misericordia tua respice in me et fac mecum signum in bonum ut videant qui oderunt me et confundantur quoniam tu domine adiuvisti me et consolatus es me Qui cum deo patre [HAS 53r qui oderunt (*ms* quoniam od.)]

Adoro te domine Iesu Christe fili dei vivi quem confiteor deum verum ... miserere mei Amen [PaL1191, 115v: LEROQUAIS I, 139]

Adoro te domine Iesu Christe in cruce ascendentem deprecor te in ipsa ... scelera mea dimittas quam iudices [Chg173b 271 *ad crucem alia*]

Adoro te domine Iesu Christe in crucem ascendentem deprecor te ut ipsa crux liberet me de angelo percutiente Adoro te vulneratum in cruce deprecor te ut tua vulnera remedium sint animae meae Adoro te mortuum et sepultum deprecor te ut tua mors sit vita mea Adoro te descendente ad inferos liberantem captivos deprecor te ut non me dimittas ibidem introire Adoro te resurgentem a mortuis ascendentem ad caelos sedentem ad dexteram patris Precor te miserere mihi Adoro te salvatorem venturum et iudicaturum deprecor te ut in tuo adventu non intres in iudicium cum me peccantem sed ante dimittas quam iudices Qui [FrR 82r *Istas orationes sanctas vice veniam petendo Alia oratio* (8): ed. BOYNTON 315; WILMART, *Prières*; SALMON nr. 271]

Adoro te domine Iesu Christe in crucem ascendentem deprecor te ut ipsa crux liberet me de angelo percutiente Adoro te in cruce vulneratum felle et aceto potatum deprecor te ut ipsa vulnera remedium sint animae meae Adoro te mortuum et sepultum deprecor te ut mors sit vita mea Adoro te descendente ad inferos liberantem captivos precor te ut non me dimittas ibidem introire Adoro te resurgentem a mortuis ascendentem ad dexteram patris precor te miserere mei Adoro te salvatorem venturum et iudicaturum deprecor te ut in tuo sancto adventu non intres in iudicio cum me peccatore sed ante dimittas quam iudices Qui vivis [GvG 1933, 82]

Adoro te in passione domini in sepulcro domini [LHP.I 354]

Adoro te sancta Maria et laudo te magnifico et benedico te Adoro altitudinem tuam Adoro gloriam et coronam tuam Adoro speciem et sapientiam tuam Adoro castitatem et gloriam tuam Adoro pietatem et misericordiam tuam quae sola fuisti digna portare inter omnes feminas dominatorem caeli et terrae et maris et omnia quae in eis sunt Adoro beata ubera tua quae lactaverunt salvatorem mundi Precor te piissima dei genitrix virgo Maria per amorem filii tui domini nostri Iesu Christi ut intercedas pro me et digneris me exaudire et adiuvere in omnibus necessitatibus meis et ne derelinquas me sine adiutorio in illa hora tremenda quando anima mea exierit de corpore meo et venerit ad portas paradisi ut merear videre filium tuum et laetitiam sempiternam cum illo habere sine fraude Amen (Ri23:70r)

Adoro te sancta trinitas patrem et filium et spiritum sanctum [LHP.II 286]

Adoro te virgo sancta Maria mater domini Iesu Christi te laudo ... de corpore exierit Per [PaL1346, 113v: LEROQUAIS I, 154]

Adoro te virgo sancta Maria mater domini Iesu Christi te laudo ... [LHP.I 154]

Adoro te pater et fili et spiritus sancte trine et une deus immense et pie [LHP.II 91]

Adsit nobis quaesumus domine virtus spiritus sancti quae et corda nostra clementer expurget et ab omnibus tueatur adversis [CmN.7, 24r *Ordo Missae* inizio (5) OxB249, 98r PrP228, 167r]

Advocasti domine servum tuum peccatorem indignum ad tantum mysterium peragendum ... [Pal 1367, 80v *Oratio ad deum - mutila in fine*: LEROQUAIS I, 182]

Aedificator caelestis Ierusalem deus qui multitudinem stellarum et concludis numero et nominatim singula vocas sana quaesumus contritos corde dispersos congrega atque nos innumerabili sapientia tua locuple Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 146: PL 142 522 C]

Agla agion iona agyos o theos consummatum et In nomine patris agyos yschyros consummatum est In nomine filii agyos athanatos consummatum est In nomine spiritus sancti eleison imas consummatum est Si ambulavero in medio tribulationis vivificabis et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam et salvum me fecit dextera tua Nam si ambulavero in medio umbrae mortis non timebo mala nec quid faciat mihi homo quoniam tu mecum es [CmU4105, 230v]

Agnoscam te domine cognitor meus cognoscam te virtus animae meae ... Tu refugium meum deus et liberator meus ... et semini eius usque in saeculum [Chg077 396 *acefalo*]

Agnoscam te domine cognitor meus cognoscam te virtus animae meae Ostende te mihi consolator meus videam te lumen oculorum meorum Veni gaudium spiritus mei videam te laetitia cordis mei diligam te vita animae meae Appare mihi delectatio mea magna solatium meum dulce domine deus meus vita et gloria tota animae meae Inveniam te desiderium cordis mei teneam te amor animae meae Amplectar te sponse caelestis exultatio mea summa intus et extra Possideam te beatitudo sempiterna possideam te in medio cordis mei vita beata dulcedo summa animae meae Diligam te domine fortitudo mea Dominus firmamentum meum et refugium meum et liberator meus Amem te deus meus adiutor meus turris fortitudinis mihi et spes mea dulcis in omni tribulatione mea Amplectar te bonum sine quo nihil bonum fruar te optime sine quo nihil optimum Aperí penetralia aurium mearum verbum penetrabilis omni gladio ancipiti ut audiam vocem tuam Intona domine desuper voce grandi et forti Tonet mare et plenitudo eius commoveatur terra et omnia quae in eis sunt Illustra oculos meos lux incomprehensibilis fulgura coruscationem et dissipa eos ut non videant vanitatem Fulmina multiplica et conturba eos ut appareant fontes aquarum et revelentur fundamenta orbis terrarum Tribue visum lux invisibilis qui te videat Crea novum olfactum odor vitae qui post te curat in odorem unguentorum tuorum Gustum sana qui sapiat et cognoscat et discernat quam magna multitudo dulcedinis tuae domine quam abscondisti his qui pleni sunt charitatis tuae Da cor quod te cogitet animum qui te diligat mentem quae te recolat intellectum qui te intelligat rationem quae tibi semper summum dulce fortiter adhaereat te sapienter amor sapiens diligat O vita cui omnia vivunt vita quae das mihi vitam vita quae es mea vita vita per quam vivo sine qua morior ubi per quam resuscitor sine qua pereo vita per quam gaudeo sine qua tribulor vita vitalis dulcis et amabilis semperque memorialis Ubi quaeso es ubi te inveniam ut in me deficiam et in te subsistam Prope esto mihi in animo prope in corde prope in ore prope in auxilio quia amore langueo quia sine te morior quia te recolens suscitor Odor tuus me recreat memoria tua me sanat sed satiabor cum apparuerit gloria tua vita animae meae Concupiscit et deficit anima mea de memoria tua quando veniam et apparebo tibi laetitia mea Quare faciem tuam avertis gaudium per quod gaudeo Ubi es absconditus pulcher quem desidero Odorem tuum haurio vivo et gaudeo te autem non video Vocem tuam audio et revivisco Sed cur faciem tuam abscondis Forte dicis Non videbit me homo et vivet Eia domine moriar ut te videam videam ut hic moriar Nolo vivere volo mori dissolvi cupio et esse cum Christo Mori desidero ut videam Christum vivere renuo ut vivam cum Christo O domine Iesu accipe spiritum meum Vita mea suscipe animam meam Gaudium meum attrahe cor meum dulcis cibum meum comedam te Caput meum dirige me lumen oculorum meorum illumina me melos meum tempera me odor meus vivifica me verbum dei recrea me Laus mea laetifica animam servi tui Intra in eam verum gaudium ut in te gaudeat intra in eam dulcedo summa ut dulcia sapiat lumen eternum illustra super eam ut te intelligat cognoscat et diligat Ob hoc enim non te diligit domine si non diligit quia non te cognoscit et ideo non cognoscit quia non intelligit et idcirco non intelligit quia lumen tuum non comprehendit et lux in tenebris lucet et tenebrae eam non comprehenderunt O lux mentis o lucens veritas o vera claritas quae illuminas omnem hominem venientem in hunc mundum venientem quidem sed non diligentem quia qui diligit mundum inimicus dei constituitur expelle tenebras desuper faciem abyssi mentis meae ut videat te intelligendo ut cognoscat te comprehendendo ut diligat te cognoscendo Quisquis enim cognoscit te diligit te obliviscitur se amat te plus quam se relinquit se et venit ad te ut gaudeat de te Hinc est ergo domine quod non tantum diligo quantum debeo quia non plene cognosco te Sed quia parum cognosco parum diligo et quia parum diligo parum in te gaudeo sed a te vero gaudio interiori per exteriora recedens dum te solo careo adulterinas amicitias in his exterioribus quaero Et sic miser ego cor meum quod tibi soli debui toto amore totoque affectu impendere vanis dedi et vanus effectus sum dum vanitatem dilexi (AUGUSTINUS, *Soliloquia* 1 PL 40, 863-866)

Aliam quando praesentata fuerit anima mea ante conspectum domini ... [Eb4, 13v: IV 19]

Alma benigna pia gaude generosa lapsorum venia gaude lux vita gaude quae caeli regem virgo genuisti Gaude quae digna Christum portare fuisti Gaude visceribus pietatis plena Maria Gaude post Christum protectio nostra Gaude cunctorum praeclata regina Gaude sanctarum consolatio animarum nostri cordis amor Gaude stirps Iesse Gaude cum Christo per cuncta saecula Amen [OxB249, 94r: regina *ms* regia]

Alma dei trinitas qui saecula cuncta gubernas Adnue iam caeptis alma deus trinitas Bella Maro resonet nos pacis dona canamus Munera nos Christi bella Maro resonet Carmina casta mihi faedae non raptus Helenae Luxus erit lubricis carmina casta mihi Dona superna loquar miserae non praelia Troiae Terra quibus gaudet dona superna loquar En deus altus adit venerandae virginis alvum Liberet ut homines en deus altus adit Femina virgo parit mundi devota parentem Porta Maria dei femina virgo parit Gaudet amica cohors de virgine matre tonantis Virginitate micans gaudet amica cohors Huius honor genuit casto de germine plures Virgineos flores huius honor genuit Ignibus usta feris virgo non cessat Agatha Eulalia et perfert ignibus usta feris Casta feras superat mentis pro culmine Tecla Euphemia sacra casta feras superat Laeta ridet gladios ferro robustior Agnes Caecilia infestos laeta ridet gladios Multus in orbe viget per sobria corda triumphus Sobrietatis amor multus in orbe viget Nostra quoque egregia iam tempora virgo beavit Aedilthyda nitet nostra quoque egregia Orta patre eximio regali et stemmate clara Nobilior domino est orta patre eximio Percipit inde decus reginae et sceptrum sub astris Plus super astra manens percipit inde decus Quid petis alma virum sponso iam dedita summo Sponsus adest Christus quid petis alma virum Regis ut aetherei matrem iam credo sequaris Tu quoque sis mater regis ut aetherei Sponsa dicata deo bis sex regnaverat annis Inque monasterio est sponsa dicata deo Tota sacrata polo celsis ubi floruit actis Reddidit atque animam tota sacrata polo Virginis alma caro est tumulata bis octo Novembres Nec putet in tumulto virginis alma caro Christe tui est operis quia vestis et ipsa sepulcro Inviolata nitet Christe tui est operis Hydros et ater abit sacrae pro vestis honore Morbi diffugiunt hydros et ater abit Zelus in hoste furit quondam qui vicerat Evam Virgo triumphat ovans zelus in hoste furit Aspicere nupta deo quae sit tibi gloria terris Quae maneat caelis aspicere nupta deo Munera laeta capis festivis fulgida taedis Ecce venit sponsus munera laeta capis Et nova dulcisono modularis carmina plectro Sponsa hymno exultas et nova dulcisono Nullus ab altithroni comitatu segregat agni Quam affectu tulerat nullus ab altithroni [BEDA, *Historiae ecclesiasticae* liber III, XX Hymnus de Illa: PL 95 204B] *cf.* Alma deus trinitas quae

Alma deus trinitas quae saecula cuncta gubernas Adnue iam caeptis alma deus trinitas Bella Maro resonet nos pacis dona canamus Munera nos Christi bella Maro resonet Carmina casta mihi faedae non raptus Helenae Luxus erit lubricis carmina casta mihi Dona superna loquar miserae non praelia Troiae Terra quibus gaudet dona superna loquar En deus altus adit venerandae virginis alvum Liberet ut homines en deus altus adit Femina virgo parit mundi devota parentem Porta Maria dei femina virgo parit Gaudet amica cohors de virgine matre tonantis Virginitate micans gaudet amica cohors Huius honor genuit casto de germine plures Virgineos flores huius honor genuit Ignibus usta feris virgo non cessat Agatha Eulalia et perfert ignibus usta feris Casta feras superat mentis pro culmine Tecla Euphemia sacra casta feras superat Laeta ridet gladios ferro robustior Agnes Caecilia infestos laeta ridet gladios Multus in orbe viget per sobria corda triumphus Sobrietatis amor multus in orbe viget Nostra quoque egregia iam tempora virgo beavit Aedilthyda nitet nostra quoque egregia Orta patre eximio regali et stemmate clara Nobilior domino est orta patre eximio Percipit inde decus reginae et sceptrum sub astris Plus super astra manens percipit inde decus Quid petis alma virum sponso iam dedita summo Sponsus adest Christus quid petis alma virum Regis ut aetherei matrem iam credo sequaris Tu quoque sis mater regis ut aetherei Sponsa dicata deo bis sex regnaverat annis Inque monasterio est sponsa dicata deo Tota sacrata polo celsis ubi floruit actis Reddidit atque animam tota sacrata polo Virginis alma caro est tumulata bis octo Novembres Nec putet in tumulto virginis alma caro Christe tui est operis quia vestis et ipsa sepulcro Inviolata nitet Christe tui est operis Hydros et ater abit sacrae pro vestis honore Morbi diffugiunt hydros et ater abit Zelus in hoste furit quondam qui vicerat Evam Virgo triumphat ovans zelus in hoste furit Aspicere nupta deo quae sit tibi gloria terris Quae maneat caelis aspicere nupta deo Munera laeta capis festivis fulgida taedis Ecce venit sponsus munera laeta capis Et nova dulcisono modularis carmina plectro Sponsa hymno exultas et nova dulcisono Nullus ab altithroni comitatu segregat agni Quam affectu tulerat nullus ab altithroni [Beda, *Historiae ecclesiasticae* liber III, XX Hymnus de Illa: PL 95 204B] *cf.* Alma dei trinitas qui

Alma virgo gloriosa ... [Assisi, 527, 204v: CENCI 1981, 392 nota 210]

Alma virgo mater dei precor miserere mei [LHP.I 319]

Alme confessor domini atque regis aeterni [LHP.II 223]

Almi regis mater pia dei genitrix Maria ... et perducatur nos in paradiso amen [Mn.164, 112/108r *Laus devota*= CHEVALIER 35178]

Altissime et mitissime amator hominum deus creator et gubernator omnium creaturarum immensae bonitati tuae confiteor omnia peccata mea quaecunque quocunque modo feci ex ea hora ex qua peccare potui usque ad hanc horam in qua adhuc per misericordiam tuam me vivere pateris Omnium vero non possum esse memor quia multa sunt et facile enumerari non possunt Sed tu piissime et misericordissime deus cui nota sunt omnia antequam fiant qui verus inspector es cogitationum et iustissimus scrutator cordis et renum tu nosti omnia peccata mea quaecunque egi vel adhuc ago vel intus in anima mea per occultas cogitationes vel foris per apertas operationes Et propterea quia veraciter haec omnia me fecisse contra voluntatem tuam intelligis coram maiestate tua et coram omnibus sanctis tuis me reum et culpabilem esse confiteor et nisi indulgentissima misericordia tua prius subveniat post mortem carnis aeterna morte esse damnandum aeternisque tormentis aeternaliter esse torquendum Scio dulcissime deus scio quia me creasti et creatum misericorditer dilexisti et quia ad hoc me creasti ut et ego quoque te creatorem meum sicut dignum esset diligere tuisque praeceptis per omnia obediens essem Et hoc totum ad bonum meum fecisti non ut tu per me vel melior esses vel in aliquo ditior existeres Tu enim nullo bono egres quia tu essentialiter es ipsum bonum et a te est omnis bonus quicunque bonus est Et ideo non potes esse vel melior vel ditior et hoc non per falsam impotentiam sed per veram potentiam non potes Qui enim malum potest et facit malo suo hoc potest et facit quia per hanc potentiam non sursum ad excelsa erigitur felicitate sed deorsum ad ima attrahitur infelicitate Hac potentia vel potius impotentia miserabiliter seductus et quasi vesica turgens inaniter inflatus extra rationem positus et quasi iumento insipienti similis factus telo superbiae miserime percussus et prostratus te creatorem meum et misericordissimum dominum in tuis praeceptis contempni quae mihi ad bonum meum si observassem dedisti contemnens et veluti mente perditus dum huc illucque quasi superbe feror vera soliditate perdita vias perditionis et mortis incurro ac vanitatem vanaeque elationis ventum stulte et insipienter sequor Fateor clementissime deus fateor coram omnipotentia tua me nimis esse superbum vanum et omni genere elationis plenum Et puto quia si in hoc saeculo aliquam haberem potentiam nullus posset sufferre meam superbiam Sed et ista superbia qua coram hominibus tam graviter vexor quamvis sit execrabilis et nimis periculosa est tamen alia superbia qua cum diligenter secretum mentis meae non mihi blandiris inquiri non parum vexatur et dissipatur infelix anima mea Aliquando vero si contingat quod tamen raro accidit infelix aliquid me facere quod secundum aestimationem hominum videatur aliqua similitudo boni non parum de hoc ipso superbio Et si nemo inde loquitur vel aliquo modo me laudare curat eum quasi stultum et nihil scientem despicio vel etiamsi quasi non curans laudationem hominum vanam et inutilem fugio non parum in ipsis interioribus meis ubi solus deus videt inde glorior et mirum in modum dum laudationem vito eo amplius laudationem et vanam gloriam appeto Ecce deus meus et creator meus ecce vides me ita facere ita vivere et totum quod vivo perdere ecce vides et execraris et pro tali vita non nisi paenas et tormenta promittis Subveni ergo creator meus subveni adiutor in opportunitatibus subveni et adiuva animam meam et per ineffabilem misericordiam tuam destrue et confunde superbiam meam Ecce deus meus et dominus meus ecce confiteor immensae bonitati tuae veneno huius malitiae me totum esse infectum corruptum et destructum et iam fere nisi misericordia tua subveniat ad nihilum redactum Sed coram maiestate tua culpam meam recognosco reus et culpabilis veniam et indulgentiam de hoc et de omnibus peccatis meis a te misericors creator peto qui non vis mortem peccatoris nec lactaris in perditione morientium Sunt et alia multa quae de radice huius pestis exoriantur quae me habere et eorum molestiis non parum inquietari et saepissime atteri similiter confiteor Et similiter de his omnibus veniam et indulgentiam requiro Sunt autem haec videlicet ira impatientia inimica deo et omnibus sanctis odiosa discordia indignatio rancor animi taedium mentis voracitas gulae murmuratio avaritia rapacitas et multa his similia quibus vexari et affici lacerari et discerpi infelicitate animam meam conspicio Est et praeter haec unum malum super omnia mala malum quo tanto gravius et miserabilius laceratur et affligitur animum meum sentio quanto et ab ipsis cunabulis semper mecum fuit mecum crevit in infantia in adolescentia in iuventute mihi semper adhaesit nec adhuc iam prae senectute membris deficientibus me deserit Est autem hoc malum desiderium voluptatis delectatio carnis tempestas libidinis quae multis et variis modis infelicem animam meam maceravit dissolvit et omni virtute destitutum inanem et debilem reddidit Fateor dulcissime et mitissime deus fateor coram omnipotentia tua me huius nefarii opere huius operis nefarii immundis recordationibus saepe esse pollutum incensum ardorem non modicos et inhonestos passum et non solum mearum delectationum malas memorias et stultas recordationes mihi nocere sed etiam aliorum malefacta mihi narrata et per recordationes sordidas ad memoriam reducta cor meum non parvo naevo iniquitatis maculare Ecce deus meus piissime et misericordissime dominus meus quamvis non parvam verecundiam passus expandi coram te iniquitates meas ostendi vulnera et peccata mea ostendi animam meam malis operibus maculatam malorum operum delectationibus infectam malarum delectationum recordationibus faedatam deus meus misericordia mea respice ad paenitentiam meam respice ad pietatem tuam suscipe confessionem meam et fac mecum secundum misericordiam tuam Si iniquitates observaveris domine domine quis sustinebit vel etiam quis iustitia sua sine misericordia tua poterit liberari Propitius esto mihi domine propitius esto mihi peccatori parce peccatis et iniquitatibus meis ut per tuam misericordiam ab omnibus vitiis mundatus ac purgatus et ab omnibus peccatis clementer absolutus finita temporali conversatione perducere merear ad regna caelorum ubi cum sanctis omnibus te laudare et benedicere et glorificare valeam in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio IV*

(Cum peccator de iniquitatibus suis multum est anxius easque coram Deo omni postposita verecundia expandit): PL 158 868 A]

Altissime et piissime deus ignosce mihi misero et infelici ... omnipotens deus qui es benedictus [Chg077 417]

Amator et piissime redemptor meus tibi toto corde supplico et humili devotione ut infundas cordi animae meae ut gustet et sentiat quam suavis es domine ... anima mea dilatetur confortetur et incorporetur tibi qui te sibi talem dedisti per amorem [OxB249, 46r]

Ambulantibus in atris domus tuae omnipotens deus pacis abundantiam largiri dignare ut dum te tota aviditate cordium confitemur bona tua in caelestibus capiamus Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 121: PL 142 466 C]

Amen O deus Hebraeorum scire me voluisti quod amen nec graecum nec latinum est sed est hebraeum et propter sui excellentiam translatum non fuit ab interpretibus vel mutatum ut nomen tuum quod est mirabile et immutabile designaret Unde tres significationes hoc vocabulum habere voluisti primo enim amen accipitur nominaliter et est nomen et significat sanctum et terribile nomen tuum ut cum in Apocalypsi legitur Haec dicit amen testis fidelis et verus qui est principium creaturae dei A te ergo domino deo meo qui solus hoc nomine designaris totius cordis mei affectibus postulo requiro ut propter reverentiam huius nominis sancti tui nomen meum in libro vitae rescribas et cum illis qui custodierunt sabbata tua et elegerunt quod voluisti et retinuerunt foedus tuum des mihi in domo tua et in muris tuis locum et nomen melius quam a filiis et filiabus et nomen sempiternum quod de caetero non peribit Secundo accipitur amen adverbialiter Et cum tu deus meus quando in terris visus es et cum hominibus conversatus veritatem aliquam asserere voluisti pluries adiunxisti Amen dico vobis hoc est vere vel veraciter seu infallibiliter dico vobis quod ita est sicut dico Et nonnunquam amen amen ingeminasti ut ipsa ingeminatio maior esset expressio veritatis Unde te qui es vera veritas et chara caritas quae non fallit exoro suppliciter ut veritas tua semper in corde meo refulgeat et omnis mundana et diabolica falsitas destruat Tertio autem amen accipitur verbaliter et est verbum ut cum in omnibus optativis amen hoc est fiat ab optantibus et desiderantibus quod petitur respondetur quod et psalmista in fine quorundam psalorum ingeminasse legitur ubi dicitur Fiat fiat Et in hoc sensu in fine praesentis orationis mea vota et desideria continentis dico Amen hoc est ita fiat Ut videlicet tibi patri et filio et spiritui sancto trino et uni deo sit gloria in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 45: PL 158 853 B]

Amo te deus meus magisque semper amare cupio quia tu es revera omni melle dulcior omni lacte nutritibilior et omni luce clarior Idcirco super omne aurum et argentum et lapidem pretiosum es mihi charior Displicebat enim mihi quidquid agebam in saeculo prae dulcedine tua et decore domus tuae quam dilexi O ignis qui semper ardes et nunquam exstingueris o amor qui semper ferves et nunquam tepescis charitas deus meus accende me Accende inquam totum me ut totus diligam solum te Minus enim te amat qui tecum aliquid amat quod non propter te amat Diligam te domine quoniam tu prior dilexisti me Et unde mihi verbum ut explicem signa dilectionis tuae maxime erga me propter innumera beneficia tua quibus a principio educasti me Post beneficium nempe creationis quando in principio de nihilo ad imaginem tuam creasti me honorificans et exaltans me inter eas creaturas quas fecisti et nobilitans lumine vultus tui quo signasti superliminare cordis mei quo ab insensibilibus pariter et sensibilibus brutis discrevistis et paulo minus ab angelis minuisti Parum hoc fuit ante conspectum bonitatis tuae quoniam quotidianis et singularibus maximisque donariis tuorum beneficiorum me sine intermissione nutriti et quasi filium tuum parvulum tenellum uberibus tuae consolationis lactasti et confortasti me Ut enim tibi totus servirem omnia quaecumque fecisti in meum servitium tradidisti (AUGUSTINUS, *Soliloquia* 19 PL 40, 880-881)

Amor legis plenitudo amor cordis latitudo amor mentis specula ... [Sanctus BERNARDUS de amore D521, 13ra]

Andrea beatissime sanctorum mitissime ... [Assisi 588, 120r: CENCI 1981, 55]

Angele dei qui custos es mei me tibi commissum pietate superna hodie salva rege et gubernare Amen [Oratio ad proprium angelum CmT19, 171r; R65, 122v]

Angele dei qui custos es meus pietate superna me tibi commissum salva defende gubernare [OxB267, 291v] *cf.* Angele qui meus es custos

Angele dei qui custos vitae meae deputatus es ... [CL67, 53v]

Angele dei qui es meus custos pietate superna me tibi commissum salva defende gubernare [OxK63, 139r] *cf.* Angele qui meus es custos

Angele dei qui meus es custos pietate superna tibi commissum salva defende gubernare ut tecum valeam possidere caelestia regna Custodi me ab hostis fermento noli me despiciere sed mei memento [PrP139, 71v *deinde dicas officium boni angeli custodis nostri*]

Angele qui meus es custos ... psallam tibi deus meus [PaL1161, 4r *angelo custode* ANT: LEROQUAIS I, 82]

Angele qui meus es custos [LHP I.299 II 93]

Angele qui meus es custos pietate superna ... [BerlinKK78B12, 355r]

Angele qui meus es custos pietate superna me tibi commissum salva defende gubernare [Commemoratio ad proprium angelum dicenda CmU6692, 224v (1)] *cf.* Angele dei qui custos, Angele dei qui es meus

Angele sancte dei defensor custosque mei ... [226r *Oratio ad angelum proprium qui te custodit* PaL1400, 226v: LEROQUAIS I, 234]

Angeli archangeli throni et dominationes principatus potestates cherubin et seraphin omnes virtutes qui non cessant clamare dicentes Sanctus sanctus sanctus dominus deus sabaoth Precamur vos et exoramus per gratiam quam habetis et qua fruimini ut non cessetis dominum orare pro nobis donec desiderium nostrum impleatur neque requiem habeatis clamare dicentes dimitte eos quoniam clamant post nos donec requiem hanc pro qua postulamus ad bonum finem perducat et omnes inimicos nostros a nobis evertat et consilia eorum dissolvat ad laudem et gloriam nominis sui [HAS 31 6r: litanie _ invocazione tropata 8]

Angelorum et totius creaturae dispensator deus emitte angelum tuum in circuitu nostro cuius ambitione muniti mereamur a peccatorum morte pessima liberari Per [Oratio: PL 101, 554C]

Angelorum et totius creaturae dispositor deus emitte angelum tuum in circuitu nostro cuius ambitione muniti mereamur a peccatorum morte pessima liberari Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 33: PL 142 147 A]

Angelus domini nuntiavit Mariae ... [DarmstadtDNGH 62, 335v]

Anima Christi sanctifica me ... [BerlinKK78B21, 206r *papa Bonifacius concessit omnibus devote dicentibus infrascriptam orationem ad elevationem corporis Christi usque ad Agnus Dei 2000 annorum indulgentiarum*: RH 1090] *cf.* O sanctissima anima

Anima Christi sanctifica me ... [Oratio papae Iohannis (XXII): Roma, Bibl. Angelica, 2216, 3v; CENCI, *Assisi*, 1981, 246]

Anima Christi sanctifica me ... [PaL1063, 270v *Oratio*: LEROQUAIS I, 47; PaL1329, 213v: LEROQUAIS I, 151; PaL1347, 244r *Dominus papa IOHANNES XXII dat 200 dies indulgentiae omnibus istam orationem devote dicentibus*: LEROQUAIS I, 156; Pal 1366, 134r: LEROQUAIS I, 180; ...; PaL1376, 64v: LEROQUAIS I, 199; *in elevatione corporis Christi* PaL1410, 998r: LEROQUAIS I, 248]

Anima Christi sanctifica me ... [ZRh161, p. 47 *Quotiescumque quis orationem hanc in honore dei (ms die) dixerit habet 3.000 dierum indulgentiarum mortalium et 1.000 annos venialium ex auctoritate domini IOHANNIS papae XXII qui eam fecit et in Avinione in consistorio die Iovis sancta publicavit sub anno domini 1430 et dedit indulgentias supradictas*]

Anima Christi sanctifica me ... laudem te in saecula saeculorum Amen [PaL1161, 197r: LEROQUAIS I, 83]

Anima Christi sanctifica me corpus Christi ... laudem te in saecula saeculorum Amen [Oratio PaL924, 237v: LEROQUAIS I, 40]

Anima Christi sanctifica me corpus Christi salva me ... [PaL1363, 120r: LEROQUAIS I, 175]

Anima Christi sanctifica me corpus Christi salva me ... laudem te dominum salvatorem meum in saecula saeculorum Amen [Iohannes papa XXII *dedit indulgentiam cuilibet dicenti trium milium dierum criminalium et mille venialium dierum Oratio* Chicago, Newberry 83, 25v (= Cat. SAENGER 155: LHP 2, 377; RH 1090; *Lexikon ThK* 1, 563-564)] *cf.* O sanctissima anima

Anima Christi sanctifica me Corpus Christi salva me Sanguis Christi inebria me Aqua lateris Christi lava me Passio Christi conforta me Mors Christi vivifica me O bone Iesu exaudi me Ne permittas me separari a te Sed ab hoste maligno defende me In hora mortis voca me Et pone me iuxta te Ut cum angelis tuis laudem te In saecula saeculorum Amen [HAS 78v] *cf.* O sanctissima anima TABSIN

Anima Christi sanctifica me corpus Christi salva me sanguis Christi inebria me aqua lateris Christi lava me sudor Christi protege me Passio Christi conforta me Inter vulnera tua absconde me O bone Iesu exaudi me et libera me In manus tuas domine commendo spiritum meum Redemisti me domine deus veritatis Facto consummationem vitae meae in te deus domine meus Salvator meus et redemptor meus Qui vivis [OxL82,21r] *cf.* TABSIN

Anima Christi sanctifica me Corpus Christi siatia me Aqua lateris Christi lava me Sudor Christi sana me ab omni periculo animae et corporis Passio Christi conforta me Sanguis Christi inebria me O bone Iesu custodi me *intra* vulnera custodi me Ne me permittas separari a te Ab hoste maligno et inimico visibili et invisibili defende me In hora mortis invoca me Iube me venire ad te ut cum angelis sanctis laudem te in saecula saeculorum Amen [Ur *Christus liberet nos ab insidiis diaboli et inimicorum et a perditione et a mala morte dicatis omni die ter haec sanctissima verba* BsQ7, 97r] *cf.* O sanctissima anima

Anima Christi sanctifica me Passio Christi conforta me Sanguis Christi inebria me Aqua lateris Christi lava me O bone Iesu exaudi me et non permittas me

separari a te Ab hoste maligno defende me In hora mortis voca me et pone me iuxta te cum angelis tuis laudem te in saecula saeculorum Amen [PrP1346, 87r; 86v: *Dominus papa Iohannes XXII concessit Christi fidelibus hanc orationem dicentibus 1000 annorum indulgentiae peccatorum venialium criminalium autem 100. Sequitur oratio*] *qfr* TABSIN

Anima devota cupiens ad divinam contemplationem spiritualiter exerceri [LHP.II 276]

Anima enim quam creasti non de te sed per verbum tuum non ex qualibet elementorum materia sed ex nihilo quae quidem rationalis intellectualis spiritualis semper vivens semper in motu quam signasti lumine vultus tui et consecrasti virtute lavacri tui ita facta est capax maiestatis tuae quod a te solo et a nullo alio possit impleri Cum autem te habet plenum est desiderium eius et iam nihil aliud quod desideretur exterius restat Dum autem aliquid exterius desiderat manifestum est quod te non habet interius quo habito nihil est quod desideretur Cum enim sis summum et omne bonum non habet quod desideret amplius si possidet omne bonum Quod si non desiderat omne bonum restat ut desideret aliquid quod non est omne bonum ergo nec summum bonum ergo nec deum sed potius creaturam Cum autem creaturam desiderat continuam famem habet quia licet quod desiderat de creaturis adipiscatur vacua tamen remanet quia nihil est quod eam impleat nisi tu ad cuius imaginem tua creata Imples autem tu eos qui nihil aliud desiderant praeter te et facis eos dignos te sanctos beatos immaculatos et amicos dei qui omnia reputant ut stercora ut lucrifaciant te solum Haec est beatitudo quam homini contulisti hic honor quo eum inter omnes creaturas sed et super omnes honorificasti ut sit admirabile nomen tuum in universa terra (AUGUSTINUS, *Soliloquia* 30 PL 40, 887)

Anima mea in angustiis posita et spiritu aestuans ... exaudi me pater et miserere mei [Vat84 19]

Anima mea liquefacta est [LHP.I 61]

Animae morientium fratrum nostrorum in bonis demorentur et semen eorum haereditate possideat terram Non veniat eis pes superbiae et manus peccatorum non moveant eos Accipiant benedictionem a domino et misericordiam a deo salutari suo Exultent in conspectu dei et delectentur in laetitia Tu autem domine ne longe facias misericordias tuas a me misericordia tua et veritas tua suscipiat eos Da eis domine protectionem salutis tuae et dextera tua suscipiat eos Emitte lucem tuam et veritatem tuam ipsa eos deducat in montem sanctum tuum in tabernacula tua Et inhabitent in tabernacula tua in saecula protegantur in velamento alarum tuarum Tu autem domine miserere eis et resuscita eos et confirma eos in conspectu tuo in aeternum ut inhabitent in domo tua in longitudine dierum [*Post Dominicam Orationem versus*: PL 101 489 A]

Animam quam redemisti suscipe domine cum servis tuis; et qui te confessus est in vita communi constituas eum in vita perenni [*Oratio pro quocumque homine defuncto*: PL 101, 552C *Alia*]

Anna salve sanctissima salvatori charissima [LHP.II 155]

Ante Christi nativitatem totus mundus erat divisus in duo genera hominum [LHP.I 271]

Ante conspectum ... [*Oratio sancti Ambrosii ante missam* ZRh122,54r]

Ante conspectum divinae maiestatis tuae domine reus assisto qui invocare nomen sanctum tuum praesumo Miserere mihi domine homini peccatori ignosce indigno sacerdoti ... vita aeterna perfruar in caelis per te Iesu Christe salvator Qui cum patre [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 71ra]

Ante conspectum divinae maiestatis tuae domine reus assisto qui invocare nomen sanctum tuum praesumo Miserere mihi domine homini peccatori ignosce indigno sacerdoti per cuius manus haec oblatio videtur offerri Parce peccatorum labe prae ceteris polluto Et non intres in iudicium cum servo tuo quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens vitiis ac voluptatibus licet sim aggravatus recordare quod caro sum In tuo conspectu caeli etiam non sunt mundi Domine quanto magis ego peccator homo terrenus et immundus sicut pannus menstruatae indignus sum domine Iesu Christe etiam ut vivam sed tu qui non vis mortem peccatoris da mihi veniam in carne adhuc constituto ut per paenitentiae labores vita aeterna perfrui mercear Qui vivis [HAS 38r]

Ante conspectum divinae maiestatis tuae reus assisto qui invocare nomen sanctum tuum praesumo miserere mihi domine homini peccatori ignosce indigno sacerdoti per cuius manus haec oblatio videtur offerri Parce peccatorum labe prae caeteris capitalium polluto et non intres in iudicio cum servo tuo quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens scilicet vitiis ac voluptatibus carnis aggravati Recordare domine quod caro sumus in tuo conspectu etiam caeli non sunt mundi quanto magis nos homines terreni immundi sicut pannus menstruatae Indigni sumus Iesu Christe ut simus viventes sed tu qui non vis mortem peccatoris da nobis veniam in carne constitutis ut per paenitentiae labores vita aeterna perfruamur in caelis per te Iesu Christe qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio sancti Ambrosii ante missam*: PL 101 1408 B]

Ante conspectum divinae maiestatis tuae reus assisto qui invocare nomen tuum praesumo miserere mihi domine homini peccatori ignosce indigno sacerdoti per cuius manus haec oblatio videtur offerri parce peccatorum capitalium labe prae ceteris polluto et non intres in iudicium cum servo tuo quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens Licet vitiis ac voluptatibus carnis aggravati Recordare domine quia caro sumus in conspectu tuo etiam caeli non sunt mundi quanto magis nos homines terreni Indigni sumus domine ut simus viventes sed tu domine Iesu Christe qui non vis mortem peccatoris da nobis veniam peccatorum in carne constitutis ut per labores paenitentiae aeterna vita in bonis perfruamur Per Christum (MT 6)

Ante crucem virgo stabat paenas Christi cogitabat totam se dilaniabat vultum lavant lacrimae **Dicit** virgo quid fecisti quod delictum commisisti quare crucem ascendisti me dolentem respice **Vos** Iudaei per errorem occidistis redemptorem mundum salvans per amorem sua sacra passio **Orbata** sum filio apostolos non video quo vadam sola nescio non possum ultra vivere **Dicit** Iesus o mater mea non te turbet paena mea praecedam vos in Galilaea resurgam die tertia **Iohannes** sit tibi filius custos atque famulus eritque tibi baiulus in hac mundi miseria **Pater** misit me ad mortem vici iam draconem fortem super me miserunt sortem Iudaea gens incredula **Mortem** ergo non timeamus omnes crucem diligamus deo devote serviamus cum omni reverentia [Mantova E I 27, sec. XV; ed. AH 76 nr. 54*De Compassione BVM*]

Ante luciferum genite qui es principium totius creaturae rogamus et quaesumus ut sicut sanctis pedibus tuis inimicos ad dexteram patris residens subiecisti ita nos tuis officiis dignos habeas ablata damnatione peccati Qui vivis et regnas [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 109: PL 142 408 D]

Ante oculos tuos domine culpas nostras ferimus [LHP.II 40]

Ante oculos tuos domine reus conscientiae meae testis assisto rogare non audeo quod impetrare non mereor tu enim scis omnia quae aguntur in nobis erubescimus confiteri quod non timemus admittere verbis obsequimur corde mentimur et quod velle nos dicimus nolle nostris actibus approbamus sed parce contentibus ignosce peccantibus miserere rogantibus et quia meus sensus in sacramentis est infirmus et in te non habent peccatores verba sine crimine praesta domine ut si ex nobis indignis peccatoribus duri cordis verba non suscipis per temetipsum nobis veniam largiaris Per Christum (MT 3)

Ante oculos tuos domine reus conscientiae testis assisto rogare non audeo quod impetrare non mereor Tu enim scis domine omnia quae aguntur in nobis erubescimus confiteri quod per nos non timemus amittere verbis tibi tantum obsequimur corde mentimur Et quod velle nos dicimus nolle nostris actibus approbamus Parce domine contentibus tibi ignosce peccavimus miserere te rogamus et quia in sacramentis tuis meus sensus infirmus est Praesta domine ut qui ex nobis duri cordis verba non suscipis per temetipsum nobis veniam largiaris Per [IvM 1975, 814 n. 26].

Ante pedes maiestatis tuae deus omnipotens quaerimoniam de inimico meo facio nam non solum ... et dissimulas peccata propter paenitentiam domine deus meus multae misericordiae sit tibi soli gloria deus omnipotens miserator noster Amen [Ve60, 32r-33v *De miseria et fragilitate hominis et beneficiis dei* <*Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis*> (12)] *qfr* Et quidem domine lux mea

Ante portas Ierusalem iacebat sanctus Petrus febricitans [LHP.II 136]

Anticipa nos domine misericordia tua priusquam zelus irae desaeviat ut adiuti patrociniis beatorum quorum propter te sanguis effusus est propitiationem tuam cum peccatorum venia consequamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 78: PL 142 304 A]

Antoni pastor inclite qui cruciatus reficis morbos sanas [LHP.II 65]

Anullo discretionis et honoris fidei signaculo servum tuum insignire digneris ut quae sunt liganda ligem et quae solvenda sunt solvam in nomine domini nostri Iesu Christi Amen [CmN7, 31v *Ordo Missae ad anulum* = ms]

Anulo discretionis et honoris fidei signaculo servum tuum insignire digneris ut quae sunt liganda ligem et quae solvenda sunt solvam in nomine domini nostri Iesu Christi Amen [CmN7, 31v *Ordo Missae ad anulum*]

Anxietatumstrarum misericordissime consolator deus protege familiam tuam a facie inimici ut a te turre fortitudinis praemunita inhabitare tabernacula mereatur aeterna Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 60: PL 142 234 A]

Aperi domine oculos tuos et vide afflictionem meam ... libera me ab inimicis meis [Vat84 27]

Aperi domine os meum ad benedicendum nomen tuum ... [Pa1413, 1r: LEROQUAIS I, 253]

Apollonia grave tormentum pro domino sustinuit [LHP.II 144]

Apud nos fias quaesumus domine ut nos defendas in gloria intra nos fias ut nos recipias circa nos fias ut nos conserves ante nos fias ut nos deducas pro nobis fias ut pro nobis intercedas super omnia fias ut nos benedicas et provokes ad tuum regnum Qui vivis [*Eiusdem* (= Isidori) *alia oratio*: PL 101, 585B]

Arguit sanctus apostolus quosdam Corinthios infidelitatis quia de resurrectionis gloria titubabant Si Christus inquit praedicatur quod resurrexit a mortuis quomodo quidam dicunt in vobis quoniam resurrectio mortuorum non est Nos ergo qui ab omni scrupulo resurrectionis veraciter credimus et expectamus oremus cotidie pro resurrectionis dormientibus fratribus nostris In his namque quinque psalmis possumus aliquo modo eorum memoriam facere quia praedicatur in eis quodammodo resurrectio mortuorum Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam Dilexi quoniam exaudiet dominus vocem deprecationis meae Credidi propter quod locutus sum Confitemini domino quoniam bonus quoniam in saeculum misericordia eius Dicit nunc Israel Laudate dominum in sanctis eius [GvG 1933, 34].

Arguit sanctus apostolus quosdam Corinthios infidelitatis quia de resurrectionis gloria titubabant Si Christus inquit praedicatur quod resurrexit a mortuis quomodo quidam dicunt in vobis quoniam resurrectio bonorum non est Nos ergo qui absque omni scrupulo resurrectionem veraciter credimus et expectamus oremus cotidie pro resurrecturis dormientibus fratribus nostris In his namque quinque psalmis possumus aliquo modo eorum memoriam facere quia praedicatur in eis quodammodo resurrectio mortuorum Miserere mei deus secundum magnam Dilexi quoniam exaudivit dominus Credidi propter quod locutus sum Confitemini domino quoniam bonus quoniam in saeculum misericordia eius Dicit nunc Israel Laudate dominum in sanctis eius [*Quod bonum sit orare pro defunctis fidelibus*: PL 101, 488D]

Arguit sanctus apostolus quosdam Corinthios infidelitatis quia de resurrectionis gloria titubabant Si Christus inquit praedicatur quod resurrexit a mortuis quomodo quidam dicunt in vobis quoniam resurrectio mortuorum non est Nos ergo qui absque omni scrupulo resurrectionem veraciter credimus et expectamus oremus cotidie pro resurrecturis dormientibus fratribus nostris In his namque quinque psalmis possumus aliquo modo eorum memoriam facere quia praedicatur in eis quodammodo resurrectio mortuorum Miserere mei deus secundum magnam Dilexi quoniam exaudivit dominus Credidi propter quod locutus sum Confitemini domino quoniam bonus quoniam in saeculum misericordia eius Dicit nunc Israel Laudate dominum in sanctis eius [*Quod bonum sit orare pro defunctis fidelibus*: PL 101, 488D *altro testimone*]

Arui tamquam testa virtus mea Et lingua me adhaesit faucibus meis [*Via Crucis* X stazione Vsc + Rvs]

Ascendat ad te domine deus oratio mea et peto ut non revertatur ad me vacua sed sicut scio et sicut vis sicut potens es miserere mei in omnibus quae necessaria sunt mihi animae et corpori meo per sanctum nomen tuum Qui vivis [HAS 52r]

Ascendit Christus super caelos et praeparavit suae matri [LHP.II 125]

Aspice ad me infelicem pietas immensa respice in me crudelissimum misericordia publica desperatus ad omnipotentem venio vulneratus ad medicum curro serva pietatem mansuetudinis qui tam diu suspendisti gladium ultionis numerositatem criminum multitudine misericordiarum tuarum Haec oratio dicitur flexis genibus ante crucem [HAS 56r: Haec oratio ... *precede l'orazione*] *cf* Aspice in

Aspice ad me infelicem pietas immensa Respice in me crudelissimum misericordia publica desperatus ad paenitentem venio vulneratus ad medicum curro serva pietatem mansuetudinis qui tam diu suspendisti gladium ultionis dele numerositatem criminum multitudine miserationum tuarum Amen [HAS 37r] *cf* Aspice in

Aspice ad me infelicem pietas immensa respice in me crudelissimum misericordia publica desperatus ad omnipotentem venio vulneratus ad medicum curro serva pietatem mansuetudinis qui tam diu suspendisti gladium ultionis numerositatem criminum multitudine misericordiarum tuarum Haec oratio dicitur flexis genibus ante crucem [HAS 56r: Haec oratio ... *precede l'orazione*]

Aspice domine de sede sancta tua et cogito ... vide tribulationem meam [Vat84 23]

Aspice in me infelicem ... multitudine misericordiarum Amen [PaL1180, 69r *Beatus AUGUSTINUS fecit hanc orationem affirmans quod quicumque eam semel dixerit qualibet die flexis genibus numquam morietur in peccatis*: LEROQUAIS I, 122] *cf* Aspice ad

Aspice in me infelicem pietas immensa ... [Eb4, 209v (attribuita ad AGOSTINO): Eb19; LHP 1, 122; Darmstadt 3 nr. 22, 15r; Freiburg 301, 2v...]

Aspice in me infelicem pietas immensa respice in me crudelissimum ... [Je14, 132r AUGUSTINUS]

Aspice pater pie piissimum filium pro me tam impia passum Respice clementissime rex qui patitur et reminiscere benignus pro quo patitur Nonne hic est mi domine innocens ille quem ut servum redimeres filium tradidisti Numquid auctor vitae hic est qui ut ovis ad occisionem ductus tibi obediens usque ad mortem factus atrocissimae non timuit nescis subire genus Recole totius salutis dispositor quia hic ipse est quem etsi tua ex virtute genuisti meae tamen infirmitatis participem fieri voluisti Vere haec est tua deitas quae meam induta naturam crucis ascendit patibulum quae in assumpta carne triste tulit supplicium Reduc domine deus meus oculos maiestatis tuae super opus ineffabilis pietatis Intuere dulcem natum toto corpore extensum cerne manus innoxias pio manantes sanguine et remitte placatus scelera quae patnaverunt manus meae Considera inerme latus crudeli perfossum cuspide et renova me sacro-sancto fonte illo quem inde fluxisse credo Vide immaculata vestigia quae non steterunt in via peccatorum sed semper ambulaverunt in lege tua diris confixa clavis et perforce gressus meos in semitis tuis facque odio habere benignus omnem viam iniquitatis Viam iniquitatis misericors amove a me facque me propitius viam veritatis eligere Oro te rex sanctorum per hunc sanctum sanctorum per hunc redemptorem meum fac me currere viam mandatorum tuorum ut ei valeam spiritu uniri qui mea non horruit carne vestiri Numquid non attentis pie pater adolescentis filii charissimi caput nivea cervice deflexa pretiosam resolutum in mortem Aspice mitissime conditor dilectae sobolis humanitatem et miserere super infirmi plasmatis debilitatem Candet nudatum pectus rubet cruentum latus tensa arent viscera decora languent lumina regia pallent ora proceri rigent brachia crura pendent marmorea rigat terebratos pedes beati sanguinis unda Specta gloriose genitor gratissimae prolis lacerata membra et memorare benignus quae mea est substantia Conspicere dei hominis poenam et releva conditi hominis miseriam Vide redemptoris supplicium et remitte redempti delictum Hic est domine mi quem propter peccata populi tui percussisti licet ipse sit dilectus in quo tibi bene complacuit Hic est ille innocens in quo dolus inventus non est et tamen cum iniquis deputatus est (Ps. AUGUSTINUS, *Meditationes* 6 PL 40, 905-906) *cf* Oro te rex sanctorum per

Assisi 268, c. 287 *Summe sacerdos*

Astra immunda sunt coram te Caeli non sunt mundi in conspectu tuo quanto magis ego abominabilis et putredo Et filius hominis vermis Qui hausi quasi gurgites peccata et bibi quasi aquas iniquitates Qui habito in domo lutea qui co ... et habebit se optime in optimo Defluxi abs te per multa ego miser et erravi deus meus nimis devius ab stabilitate tua in pravis studiis meis et factus sum mihi regio egestatis O domine deus noster fac ut in velamento alarum tuarum speremus et libera nos et protege nos et porta nos quoniam firmatas nostra tua es Vivit apud te semper bonum nostrum Et quia inde averso sumus revertamur iam domine ut non evertamur quia vivit apud te sine ullo defectu bonum nostrum quod tu ipse es Et non timemus ne non sit quo redeamus quia nos inde ruimus Nobis autem absentibus non ruit domus nostra aeternitas tua O domine tribue mihi ut laudet te cor meum et lingua meat et omnia ossa mea dicant Domine quis similis tibi Et tu responde mihi et dic animae meae Salus tua ego sum Quis ego aut qualis ego Quid non mali aut facta mea aut sin facta dicta mea aut sin dicta voluntas met fuit Tu autem domine bonus et misericors respice in me et miserere mei Delicta iuventutis meae et ignorantias meas ne memineris salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Sg23, 21]

Auctor omnium invisibilis creator qui es in substantia summa una divinitas ... salvator meus qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum [Brb497 157 *oratio s Gregorii*]

Auctor omnium invisibilis creator qui es in substantia summa una divinitas atque in personis vera et perfecta trinitas te dominum patrem exoro ex quo omnia et Iesum Christum filium tuum per quem omnia et spiritum sanctum in quo omnia sunt creata liberata et illuminata Te eum sis unus et verus in sancta trinitate confiteor Exaudi me deprecantem suscipe me confitentem Reduc ad patriam errantem Illumina sensum meum et animam meam ut illud peccatum quod te delectet audire Doce me quid debeam agere quid loqui quid tacere Da mihi prudentiam fortitudinem iustitiam temperantiam Da discretionem discernendi inter bonum et malum Da etiam sensum vigilem ut possim inter bona maleque discernere Praesta mihi ut sim parvulus in oculis meis ut coram te inveniam gratiam Caritatem flagito humilitatem inquiri quae cum amicis me pacificum et cum inimicis tranquillum reddat Quae me a verbo aspero mitiget et ab otioso sermone compescat Quae me semper dominum cogitare compellat et oculos ab isto vano saeculo avertat Quae mortem cotidie ante conspectum ingerat et hic gaudere prohibeat Quae trabem ac molem peccatorum meorum videre me faciat non aliorum delicta velut festucam laevissima perscrutare dimittat Postremo quae omnia mundi contemnere et te solum amatorem hominum desiderare me doceat Ecce non aurum nec aliquid terrenum insuper nec caelum requiro sed te solum verum deum habere desidero Qui enim te habere meruerit caelo non indigebit Deus cuius omnia sub quo omnia per quem omnia sunt parce animae meae parce malis meis parce factis meis parce peccatis atque criminibus meis Visita infirmum cura aegrotum sana languentem Da cor quod te timeat sensum qui te intelligat oculos qui te videant Da scintillam sapientiae tuae quae mihi et iustificationum tuarum iter ostendat et a foveis inimici declinare me doceat Miserere mei domine quia peccavi et propter duritiam cordis mei in ipsa

peccatorum meorum morte perduro Ego ore ego corde ego opere ego omni?us vitiis inquinatus sum omnibus sceleribus copertus Veniam peto quia crimina agnosco Scelera mea fateor quae si non confiterer te tamen latere non poterant Tu veni scrutator cordis et renis Miserere mei domine ne me perire patiaris ne me sinas aeternis tenebris et perpetua morte consumi Aufer a corde meo alienationis sensus cura in me stuporem mentis Stirpa de visceribus meis consilia iniquitatis eradica a lingua mea detrahendi consuetudinem mentiendi facilitatem loquendi scurrilitatem et omnes actus vanitatis meae arte et medicina tua sana Et cum animam meam domine ab hac lutea corporis habitatione iusseris separari angelos pacis et consolationis mitte mihi qui me ab adversariorum potestate defendant et ad sedes lucidas quas pro meritum non requiro sed per tuam misericordiam adipisci non despero perduc me Christe Iesu salvator meus qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 9-11] *cf*r Da mihi domine deus meus

Auctor totius bonitatis deus qui omnem mansuetudinem te humiliter confitentem exaltas praesta ut sicut sanctos exultare facis in gloria ita praesentem ecclesiam custodire digneris ab huius saeculi delectationibus Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 149: PL 142 528 B]

Audi domine et miserere nostri et confitentes memoriae sanctitatis tuae laetitia confessionis accinge et quia in voluntate tu a vita est nostra voluntatis ipsius munus impertire ut dum nobis vita ex voluntate tua tribuitur voluntas tua vitae ipsius munere impleatur Per [Oratio (Ps 29): PL 101, 566B *Alia*]

Audi frater audi care ... [BerlinH348, 149v *lauda de s. BERNARDO*: RH 23204]

Audiens rex quod ab angelo monitus ad eum venerat [LHP.I 276]

Aufer a me quaeso misericordissime deus ... salvator mundi qui [*Quando volueris intrare ecclesiam dic ante ianuam sequentem orationem* PaL1400, 234r: LEROQUAIS I, 234]

Aufer a nobis quaesumus domine iniquitates nostras ut ad sancta sanctorum purificatis mentibus mereamur introire Per [OxLL4 (ed. CoO, 212 n. 19)]

Aufer a nobis quaesumus domine iniquitates nostras ut ad sancta sanctorum puris mereamur mentibus introire Per [IvM 1975, 809 n. 3]

Aurea valva poli radio conspiciat omni [LHP.II 242]

Aures tuae pietatis mitissime deus inclina precibus meis et gratia sancti spiritus illumina cor meum ut tuis ministeriis digne ministrare teque aeterna caritate diligere merear Per [OxLL4 (ed. CoO, 211 n. 7: *ms*)].

Aures tuae pietatis mitissime deus inclina precibus meis et gratia sancti spiritus illumina cor meum ut tuis mysteriis digne ministrare aeterna caritate diligere merear Per [IvM 1975, 809 n. 5].

Aures tuae pietatis mitissime deus inclina precibus meis et gratia sancti spiritus illumina cor meum ut tuis mysteriis digne ministrare teque aeterna caritate diligere merear Per [CmN7, 23r *Ordo Missae* inizio (1) OxLL4 (ed. CoO, 211 n. 7: *corretto*)]

Aurum inter metalla pretio pulchrum et in singulari excellentia a te conditum est et hoc quid est comparatum impretiabili domine et immensae claritati apes negotiosae inter alvearia et flores disponentes omnia suavior populus accinctus nesciens labem nesciens inobedientiae moram Per te centena decies millies millia assistunt in sanctuario Uranici templi intendentes vultui maiestatis tuae claro et inflexibili visu ac personantes harmoniam incessabilis hymni in gloriam trinae et simplicis Divinitatis [ECKBERTI ABBATIS SCHONAUGIENSIS *Soliloquium seu Meditationes* III: PL 195 107 C]

Auxiliatrix es tu mihi trinitas sancta Exaudi me exaudi me deus meus Tu es deus meus vivus et verus Tu es pater meus sanctus Tu es dominus meus pius Tu es rex meus magnus Tu es iudex meus iustus Tu es magister meus unus Tu es adiutor meus oportunus Tu es medicus meus potentissimus Tu es dilectus meus pulcherrimus Tu es panis meus vivus Tu es sacerdos in aeternum Tu es dux meus a patria Tu es lux mea vera Tu es dulcedo mea sancta Tu es sapientia mea clara Tu es simplicitas mea pura Tu es unitas mea catholica Tu es concordantia mea pacifica Tu es custodia mea tota Tu es mea bona Tu es salus mea sempiterna Tu es misericordia mea magna Tu es sapientia mea robustissima salvator mundi qui sine fine vivis et regnis in saecula saeculorum amen [Tr1742,4: *Oratio de sancta Trinitate*: ed. Wilmart 13]

Auxiliatrix esto mihi miserrimo peccatori ... tu es lux et salus mea [Pal 1366, 133v *Quand on dit* Sanctus: LEROQUAIS I, 180]

Auxiliatrix esto mihi sancta trinitas gloriosa spes mea unica et inseparabilis deitas ... et in te post mundanas miseras requiescam [PaL1175, 135r *Quando dicitur* Sanctus: LEROQUAIS I, 111]

Auxiliatrix esto mihi trinitas sancta ... vita mea salus mea Qui vivis [PaL1179, 144r *Post Sanctus dicas*: LEROQUAIS I, 119]

Auxiliatrix esto mihi trinitas sancta [Fb326, 8v: WILMART, *Precum* 13 nr. 4]

Auxiliatrix esto mihi trinitas sancta domine deus salvator omnium ... qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [Brb497 150 *item oratio s AUGUSTINI*]

Auxiliatrix omnium et pacis aeternae condimentum [LHP.II 26.61]

Auxilientur mihi Christe omnes passionem ... [*Oratio* ZRh122, 64v] *cf*r Auxilientur mihi domine Iesu Christe

Auxilientur mihi domine Iesu Christe fili dei vivi omnes passionem ... [ZRh141, 167v]

Auxilientur mihi domine Iesu Christe omnes passionem tuam ... [LHP.II 128] *cf*r Auxilientur mihi Christe

Auxilientur mihi domine septem passionem tuam ... et continua protectione conserves Per [PaL1072, 168v: *Oratio*: LEROQUAIS I, 51] *cf*r Auxilientur mihi Christe

Auxilientur mihi domine venerabiles passionem tuam [LHP.I 152] *cf*r Auxilientur mihi Christe

Auxilientur mihi domine venerabiles passionem tuam et me miserum peccatorem defendant ab omni luctu et miseria ab omni dolore infirmitate et ab omni impugnatione corporis et animae Scio enim ego indignus peccator quod in quacumque hora eam in memoriam habuero salvus ero et exauditus ero et inde de tua immensa pietate et ineffabili misericordia confisus deprecor te ut me miserum peccatorem custodias protegas et de fendas ab omnibus incuris diaboli et omnium inimicorum meorum visibilibus et invisibilibus Amen [*Postea* <Domine Iesu Christe fili dei vivi fons vitae et origo> *dicatur sequens oratio* PaL1342, 43r; *cf*r LEROQUAIS I, 152] *cf*r Auxilientur mihi Christe

Ave aeternae pacis privilegium Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Iesus Christus Domina sancta Maria virgo gloriosissima mater dei et hominis adorans te admoneo et deprecor per illum doloris gladium qui tuam felicissimam animam pertransivit dum omni tristitia plena separareris a sepulchro dilecti filii tui ipso sepulto fac me miserum peccatorem participem eiusdem doloris et da ut in separatione animae meae a corpore meo consolationem tuam praesentiae inveniam per vim virtutis et clementiae tuae in conspectu sanctae trinitatis aeternaliter gavisurus Amen [*Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 530 (7)]

Ave aeternitatis speculum Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Iesus Christus Domina sancta Maria virgo gloriosissima mater dei et hominis adorans te admoneo et deprecor per illum doloris gladium quem tuam felicissimam animam pertransivisti tibi sanctus Symeon prophetavit fac me miserum peccatorem participem eiusdem doloris et da ut in spe resurrectionis ruinam praecaveam suave iugum deum placide precaturus [*Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 528 (1)]

Ave ancilla sanctae trinitatis Ave sponsa spiritus sancti Ave mater domini nostri Iesu Christi Ave soror angelorum Ave promissio prophetarum Ave regina patriarcharum Ave magistra evangelistarum Ave doctrix apostolorum Ave confortatrix martyrum Ave fons et pulchritudo confessorum Ave decus virginum Ave consolatrix vivorum et mortuorum mecum sis in omnibus tribulationibus et angustiis meis Amen [MA 59r *Oratio b. BERNARDI Abb. De beata virgine*; PELLEGRIN 49: con varianti in AVIGNON 2595, 125r, sec. XV; PARIS Ste-Genevève 2752, 41r (sec. XIV ex); SOLEURE Bibl. centrale S. 479, 68v, sec. XV)] *cf*r Ave Maria ancilla

Ave ancilla trinitatis ... [ZRh122, 24v *In quacumque die quis hanc orationem devote dixerit non morietur sine confessione et perceptione corporis Christi Et sicut aurum est pretiosissimum omnium metallorum ita haec oratio praecellit omnes alias orationes*] *cf*r Ave Maria ancilla

Ave ancilla trinitatis Ave filia sempiterni patris ... in omnibus tribulationibus meis Amen [*Specialis salutatio ad beatam virginem Mariam* Chicago, Newberry -85, 74r (= Cat. SAENGER 159; LHP 2, 380)] *cf*r Ave Maria ancilla

Ave ancilla trinitatis ave filia sempiterni patris [Pa1412, 48r: LEROQUAIS I, 252; Ler II 7.23.60.249] *cf*r Ave cella trinitatis, Ave Maria ancilla

Ave ancilla trinitatis Ave praelecta ... [Fb326, 146r] *cf*r Ave Maria ancilla

Ave ancilla trinitatis ave praelecta ... [ZRh161, p. 20 *Ista oratio fuit data beato BERNARDO abbate ab angelo ducente ad eum Sicut aurum praecellit omnia metalla sic ista oratio excellit omnes alias orationes*]

Ave ancilla trinitatis humillima ... [BerlinKK78B21, 177r *Saluatio angelica*] *cf*r Ave Maria ancilla

Ave arca deitatis aula summae maiestatis fons totius bonitatis **Ave** balsamo suavior angelis laude dignior et cunctis sanctis sanctior **Ave** convallis lilium nobis post hoc exilium ostende tuum filium **Ave** dulcis mellis unda de fece mea profunda o fecunda me secunda **Ave** Evae liberatrix creaturae recreatrix cordium illuminatrix **Ave** fulgens solis stella caeli splendor maris stella mater simul et puella **Ave** gemma pretiosa gelu non attrita rosa virga Iesse fructuosa **Ave** hamus caritatis plenitudo pietatis tu me munda a peccatis **Ave** inventrix gratiae o genitricis laetitiae tu speculum munditiae **Ave** karitate plena fons

signatus vitae vena o quam dulcis quam serena **Ave** lumen angelorum expurgatrix vitiorum miseratrix miserorum **Ave** mater Iesu Christi verbum verbo concepisti serva me a morte tristi **Ave** nubes pluviosa caeli porta lux iocosa imperatrix gloriosa **Ave** ortus voluptatis plenitudo pietatis tu me munda a peccatis **Ave** parens absque pari me in mortis torculari non permittas condemnari **Ave** quae es vitae via dulcis clemens casta pia spes reorum o Maria **Ave** rubus visionis vellus madens Gedeonis sponsa prudens Salomonis **Ave** stella luminosa caritate radiosa florens vitis generosa **Ave** aula trinitatis decus summae bonitatis paradisum voluptatis **Ave** virginum regina rosa sine culpa spina et dolorum medicina **Ave** Xristo praenotata virgo mater illibata super caelos exaltata **Ave** Yesse flos pudoris pia proles vas honoris fons dulcoris stilla roris **Ave** zima veri David auster lenis te perflavit et perflando fecundavit [Acrostico alfabetico ed. Meersseman I 209 nr. 65: AH 15,103 (**Ave** aula trinitatis decus summae bonitatis paradisum voluptatis integrato da MEERSSEMAN in base a AH 15, 104 = RH 23367); RH 23366]

Ave beatissime virgo et amice Christi familiaris Iohannes evangelista ... et perhenni gloria sine fine Amen [PaL1364, 233v s. Giovanni ev.: LEROQUAIS I, 178]

Ave benigne Iesu gratia plenus ... [LL158, 162r]

Ave benignissime domine Iesu ... [Eb4, 39v: IV 5; IV 13]

Ave caelestis filii mater Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Iesus Christus Domina sancta Maria virgo gloriosissima mater dei et hominis adorans te admoneo et deprecor per illum doloris gladium qui tuam felicissimam animam pertransivit dum filium tuum inter latrones in cruce suspensum verum deum et hominem conspiceres morientem fac me miserum peccatorem participem eiusdem doloris et da ut sic repletus timore et amore frequenter de mysteriis passionis eius meditari valeam in fidei spei et caritatis augmento spiritus sancti munere perfecturus [*Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 529 (5)]

Ave caeli domina ex humilitate **Ave** felix femina ... deo omnipotenti gratias agamus Amen matri virgini gratias referamus Amen [Mn164, 108/105r *Laus*]

Ave caelorum regina ave morum disciplina ... [BerlinH348, 159v *Lauda devota de la Madona*: RH 1731]

Ave caelorum regina Ave morum disciplina Ave vita lux divina virgo mater filia Ave templum sanctum dei Fons salutis porta spei ad te currunt omnes rei plena cum fiducia Ave mater salvatoris virtutum vas flos honoris medicina peccatoris pia mater domini Ave mater Iesu Christi virgo deum genuisti per virtutem ascendisti dans salutem homini Ave salus infirmorum et solamen miserorum dele sordes peccatorum te laudantium domina Ave per quam salus datur per quam lusus devastatur nobis plausus tribuatur virgo caeli agmine Dignare me laudare te virgo sacrata Da mihi virtutem contra hostes tuos Amen [PrP1346, 85v]

Ave caelorum regina Ave morum disciplina via vita lux divina virgo mater filia Ave templum sanctum dei fons salutis porta spei ad te currunt omnes rei plena cum fiducia Ave mater salvatoris vas virtutum salvatoris flos honoris medicina peccatoris pia mater domini Ave mater Iesu Christi virgo deum genuisti per virtutem ascendisti dans salutem homini Ave salus infirmorum et solamen miserorum dele sordes peccatorum te laudantium domina Ave per quam salus datur per quam luctus devastatur nobis plausus tribuatur virgo caeli agmina Amen [PaL1157, 18v *Salutatio devota ad BVM*: LEROQUAIS I, 71]

Ave caelorum regina Ave morum disciplina Via vitae lux divina Virgo mater filia Ave templum sanctum dei Fons salutis porta spei Ad te currunt omnes rei Plena cum fiducia Ave mater salvatoris Vas virtutum flos honoris Medicina peccatoris Pia mater domini Ave mater Iesu Christi Virgo deum genuisti Per virtutem ascendisti Dans salutem homini Ave salus infirmorum Et solamen miserorum Dele sordes peccatorum Te laudantium domina Ave per quam salus datur Per quam luctus devastatur Nobis plausus tribuatur Inter caeli agmina Amen [*Prosa* sec. XV: ed. MEERSSEMAN I 203 nr. 57: Mone 484; RH 1731]

Ave caput inclinatum atque spinis coronatum me peccatis oneratum duc ad finem peroptatum Ave dextra manus Christi perforata plaga tristi fac nos ad dexteram sisti quos per dextram redemisti Ave Iesu manus laeva quam confixa manu saeva nos ab omni malo leva quod produxit mater Eva Ave vulnus lanceatum unde fluxit flumen gratum praebere nobis cogitatum auge aeternae vitae statum Ave vulnus dextri pedis nostrae menti pie reddis dum ad ream saepe redis esto nobis spes mercedis Ave plaga laevae plantae qua virtutes crescunt tantae nos ab hoste instigante contuere post et ante (NGNM 22402, 99r *Oratio ad quinque plagas Christi, dopo l'ultima orazione* Vsc Adoramus te Christe et benedicimus tibi Rvs Quia per crucem sanctam tuam redemisti mundum. Oremus segue Dne I Chr c. 99v)

Ave caput inclinatum despective coronatum spinis infidelium multis locis perforatum circumquaque cruentatum exemplar humilium O corona pretiosa quam cruoris tinxit rosa plasmatoris omnium Per te fiat speciosa mens humana mens spinosa declinans in vitium [HAS 74v]

Ave caro Christi ... [PaL1410, 98v: LEROQUAIS I, 248]

Ave caro Christi ave cibus angelorum ave refectio animarum nostrarum ave salus nostra ave sanguis Christi ave potus super omnia dulcis et suavis ave corpus Christi [Cambrai 183 (Mis, A. D. 1241): ed. WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 20, nota 1]

Ave caro Christi cara immolata crucis ara ... tecum frui gloria [*Alia oratio quando elevatur corpus domini* Chicago, Newberry 82, 177r (= Cat. SAENGER 152: WILMART, *Auteurs*, 379 n)]

Ave caro Christi cara immolata crucis ara [PaL1410, 98v: LEROQUAIS I, 248; LHP II 110]

Ave caro Christi cara immolata crucis ara pro redemptis hostia Morte tua nos amara fac redemptos luce clara tecum frui gloria Amen [HAS 78v *corretto*]

Ave caro Christi sanctissima de piissima virgine nata [LHP.II 122]

Ave castitatis florens liliom odorem suavitatis donans mirificum ... [Je14, 131r: Eichstätt UB Co. st. 112, 66r; entrambi segnalano come autore INNOCENTIUS]

Ave cella novae legis ave parens novi regis sine viri semine Ave virgo mater facta mater felix et intacta decus omnis feminae Ave porta paradisi tuo caelitus praevisi reparantur ductu Ave salus peccatorum restauratrix angelorum ventris tui fructu Ave mater summi verbi Holofernis mors superbi et vita humilium Ave mater deo digna placa nobis o benigna tua prece filium Ave sceptrum regum vitae privilegium gaudium merentium Ave mundi domina nostra scribe nomina in libro viventium Ave liliom suave nihil pave grave Ave salutem fave mundo cave a ve Ave templum castitatis fidele divinitatis et verum conclave Ave virgo tibi promo Tibi dicat omnis homo dei mater ave [MEERSSEMAN I, 193 nr. 41 (*Sequenza ante* 1151); AH 54, 227; RH 1717]

Ave cella trinitatis ave filia sempiterni patris ... [*Salutatio ad virginem Mariam* PaL1411, 28r: LEROQUAIS I, 249] cfr Ave ancilla trinitatis

Ave Christi delegate ad mei custodiam Dulcis angele beate per divinam gratiam De caelesti pietate iugem da memoriam Et cum omni sanctitate vincere malitiam [LeG149, 136r *Petitiones et locutiones animae ad angelum custodem suum...* (2) *Ad laudes*]

Ave Christi mater digna pia mitis ac benigna Ave Christi sponsa cara in virtutem luce clara Ave Christi parens alma in supernis patens alma Ave Christi mater dicta super omnes benedicta Ave Christi splendens stella mundo fulgens nix novella Ave Christi cara cella pro me Christum interpella Ave virgo dei templum castitatis et exemplum Ave virgo scandens caelum inde lumen dans serenum Ave virgo iuvans mundum corruentum in profundum Ave virgo quae infernum vincis tenens ius supernum Ave virgo quae per natum mortem sternis et peccatum Ave virgo morti datum tuum ora pro me natum Ave clemens imperatrix terrae caeli dominatrix Ave clemens et amatrix et virtutum operatrix Ave clemens vitae datrix vitiorum enervatrix Ave clemens miseratrix peccatorum non peccatrix Ave clemens expiatrix culpa lapsis reparatrix Ave clemens mediatrice queso mei sis salvatrix Ave sponsa florens vitis cuius fructus botrus mitis Ave sponsa grata cunctis pia vivis et defunctis Ave sponsa salutaris dulcis rebus in amaris Ave sponsa singularis caecis splendens lux solaris Ave sponsa dives datis tuos donis ditans gratis Ave sponsa potens satis me tuere a peccatis Ave gemma tuis lucens maius sole lumen ducens Ave tuis decor splendens et in noctem non offendens Ave sidus tuis fulgens ut aurora mane surgens Ave tuis pacem ferens inimici vires terens Ave tuis caelo degens vitam preces nostra regens Ave mater pretiosa et cunctis generosa Ave mater speciosa albens manna rubens rosa Ave mater plus decora sole luna et aurora Ave mater absque mora cuncta potens omni hora Ave mater rubus signi in figuram ardens igni Ave mater digna digni mitis nati ac benigni Ave cui decor sexus per quam perit culpa nexus Ave rei grata salus cuius terit hostem talus Ave mundi lux et decus qua nunc ante caecus A veneni tollens virus per quam serpens ruit dirus Ave mali per quam stratus hostis iacet enervatus Ave orans ne reatus mihi praestent cruciatus Ave pia meta mortis et caelestis lux cohortis Ave pia vitae portus paradisi flos in ortis Ave pia hora mortis da ius mihi priam sortis Ave pia rogo gaude delectata mea laude Ave pia mentem fraude purgans sordis iter claude Ave pia me ac laude iuvans salva tuque gaude [Brussel 9961, 11v (Peterborough sec. XIII): ed. Meersseman I, 188 nr. 37 (*Grushymnus*, sec. XI); AH 14, 114 + 117; AH 46, 168]

Ave Christi mater digna pia mitis ac benigna Ave Christi sponsa cara in virtutem luce clara Ave Christi parens alma in supernis patens palma Ave Christi mater dicta super omnes benedicta Ave Christi splendens stella mundo fulgens nix novella Ave Christi cara cella pro me Christum interpella Ave virgo dei templum castitatis et exemplum Ave virgo candens caelum inde lumen dans serenum Ave virgo iuvans mundum corruentum in profundum Ave virgo quae infernum vincis tenens ius supernum Ave virgo quae per natum mortem sternis et peccatum Ave virgo morti datum tuum ora pro me natum Ave clemens imperatrix terrae caeli dominatrix Ave clemens et amatrix et virtutum operatrix Ave clemens vitae datrix vitiorum enervatrix Ave clemens miseratrix peccatorum non peccatrix Ave clemens expiatrix culpa lapsis reparatrix Ave clemens mediatrice queso mei sis salvatrix Ave sponsa florens vitis

cuius fructus botrus mitis Ave sponsa grata cunctis pia vivis et defunctis Ave sponsa salutaris dulcis rebus in amaris Ave sponsa singularis caecis splendens lux solaris Ave sponsa potens satis me tuere a peccatis Ave tuis gemma lucens maius sole lumen ducens Ave tuis decor splendens et in noctem non offendens Ave tuis lux ostendens claritatem et portendens Ave tuis sidus fulgens ut aurora mane surgens Ave tuis pacem ferens inimici vires terens Ave tuis zelo degens vitam preces nostra regens Ave mater speciosa albens manna rubens rosa Ave mater plus decora sole luna et aurora Ave mater absque mora cuncta potens omni hora Ave mater rubet signis in figuram ardens ignis Ave pia meta mortis et caelestis lux cohortis Ave via vitae portis paradisi flos in ortis Ave pia hora mortis da ius mihi primae sortis [Paris, BnF, Lat. 3639 (sec. XV): apparato ed. Meersseman I, 188 nr. 37 (*Gruss hymnus*, sec. XI); AH 14, 114 + 117; AH 46, 168]

Ave clementissime domine Iesu Christe fili dei vivi qui hora matutinali pro salute humana [LHP.II 176]

Ave clementissime domine Iesu Christe fili dei vivi rex aeternae gloriae qui hora complectorii in monte Olivarum [LHP.II 177]

Ave clementissime domine Iesu Christe fili dei vivi rex aeternae gloriae qui hora diei nona pro nobis peccatoribus [LHP.II 176]

Ave clementissime domine Iesu Christe fili dei vivi rex aeternae gloriae qui hora sexta pro nobis peccatoribus [LHP.II 176]

Ave clementissime domine Iesu Christe fili dei vivi rex aeternae gloriae qui hora diei prima pro nobis [LHP.II 176]

Ave clementissime domine Iesu Christe fili dei vivi rex aeternae gloriae qui hora diei tertia pro nobis peccatoribus ab impiis [LHP.II 176]

Ave clementissime domine Iesu Christe fili dei vivi rex aeternae gloriae qui hora vespertina pedes discipulorum tuorum lavasti [LHP.II 177]

Ave corpus Christi qui de caelis descendisti ... [PaL1063, 270v *Oratio*: LEROQUAIS I, 47]

Ave corpus dominicum in hoc sacramento contentum te confiteor labiis te toto corde diligo et totis visceribus concupisco Dignare quae o hodie infirmam animam te salutarem victoriam et fontem omnium gratiarum concupientem tam clementer et generose invisere ut medelam in corpore et anima tua praesentia gaudeam invenisse Ne respicias domine ad iniquitates et negligentias meas plurimas sed ad miserationes tuas infinitas Tu namque es per quem orbis terrae creatus est et sanatus per quem omnes herbae et cunctae res virtuosae suas sortiuntur virtutes Tu es agnus ille immaculatus qui hodie pro totius mundi redemptione patri aeterno victimaris O manna dulcissima O nectar suavissimum confer ori meo tuae salutaris praesentiae mellis *fluum* gustum Accende in me caritatem tuam extingue in me vitia virtutes infunde gratias adauge salutem mentis et corporis tribue Inclina quaeso caelos tuos et descende ad me ut tibi coniunctus et unitus tecum pariter unus efficiar spiritus O venerabile sacramentum per te quaeso omnes inimici mei repellantur peccata dimittantur et omnia mala per tuam praesentiam excludantur Propositum bonum tribue mores corrige et omnes actus meos in tua voluntate dispone Intellectus per te Iesu dulcissime hic mihi tuo lumine illustretur affectus inflammetur spes roboretur et vita mea emendata semper proficiat in melius et tandem sibi conferatur exitus beatus Qui vivis [Mn164, 80/55r *Oratio devota dicenda ad Corpus Domini nostri Iesu Christi consecratum* = WILMART *Auteurs* 379 nota]

Ave corpus sanctissimum et sanguis domini nostri Iesu Christi qui pro redemptione mundi [LHP.I 354]

Ave Cosmas gloriose martyr dei pretiose [LHP.II 266]

Ave crux gloriosissima et omnium lignorum pretiosissima et splendidissima quae tactu conditoris nostri es sanctificata et eius pretiosissimo sanguine cruentata Felix permanes et permanebis in saecula quae si non in paradisi tellure orta fuisti non decore frondium propriam aut pulchritudine foliorum fere dignitate fructuum sed castissimis membris regis aeterni quae sustinuit dum omne redimeret saeculum Modo non solum tua virtus splendet verum etiam nomen tuum cuncto pretiosissimum est mundo Terris et aethere fulges saeculum reple infirmitas perlustras Te angelicae mirantur potestates mundi adorant principes daemonum timent satellites Tu perdita restas restaurata conservas consecrata sanctificas destructa reparas infirma et fracta consolidas dolentia laetificas daemoniis artibus laesos salvificas In praesentia tua infernus gemit daemones pavescent et fugiunt mors contremiscit omnis virtus contraria audiens sanctum nomen tuum pertimescit Sicut enim magnalia Iesu Christi qui viva est hostia praeponderant magna quae et incomprehensibilia sunt sic laudem tuam et virtutem tuam nulla unquam mortalium promere potest lingua illic enim est Christus fructus tuus dulcissimus ipse flos tuus pulcherrimus odor tuus suavissimus ornatus tuus pretiosissimus Dulce lignum dulce pomum dulce onus Tu felix sola sustinuisti talentum mundi Quapropter emptio nulla in te pretia nulla sunt pro te appetitio nulla super te In comparatione tui aurum est ut stipula gemmae ut favilla et ut stercus omnis gloria Sol et nebulae luna et sidera et cuncta quae transeunt tibi non sunt aequalia Non orbis partes quadriformes tam felicem ferunt arborem in radice in fructu in fronde in flore in sancto germine Idcirco ego servus tuus inutilis cantando gemendo atque lamentando prosternor ante conspectum tuum et ad te oro atque confiteor tibi crux veneranda per cuius lignum redemptus sum cuius signo sum confirmatus cuius vexillo sum munitus cuius nomine sum defensus cuius virtute nunc usque salvatus te adoro te invoco te deprecor Tu es salus mea tu virtus tu protectio tu murus tu defensio tu gaudium meum et consolatio mea In vita ista me positum salva me in angustiis recrea in adversis conforta in infirmitatibus corrobora in morte a daemonibus me libera a morte aeterna me subtrahe ianuam paradisi pande et redemptori meo domino Iesu Christo qui in te crucifixus pependit post hanc vitam miseram me coniunge Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XLII* (ad sanctam crucem): PL 158 937 B]

Ave crux gloriosissima omnium lignorum pretiosissima et splendidissima [LHP.II 91]

Ave crux sancta virtus nostra Ave crux adoranda laus et gloria nostra Ave crux auxilium et refugium nostrum Ave crux consolatio omnium maerentium salve crux victoria et spes nostra salve crux defensio et vita nostra Salve crux redemptio et liberatio nostra Salve crux signum salutis atque inexpugnabilis murus contra omnem virtutem inimici Sit mihi crux semper spes christianitatis meae Sit mihi crux resurrectio mortis meae Sit mihi crux triumphus adversus daemones Sit mihi crux mater consolationis meae Sit mihi crux requies tribulationis meae Sit mihi crux baculus senectutis meae Sit mihi crux medicina aegrotationis meae Sit mihi crux protectio nuditatis meae Sit mihi crux consolatio vitae meae Sit mihi crux in omnibus angustiis meis solatium Sit mihi crux remedium in tribulationibus meis Sit mihi crux in infirmitatibus meis medicamentum atque contra omnia adversa tutamentum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XLIV* <olim XLIII> (ad crucem Domini *Laus sanctae crucis*): PL 158 941 C]

Ave cuius conceptio sollempni plena gaudio ... [PaL1159, 26r *Oratio BMV valde bona et devota*: LEROQUAIS I, 76; PaL1171, 8r *De conceptione BMV* ANT: LEROQUAIS I, 99; PaL1346, 112v: LEROQUAIS I, 154; Pal 1362, 85v: LEROQUAIS I, 173; Pal 1366, 18r: LEROQUAIS I, 179; Pal 1368, 52r: LEROQUAIS I, 183; PaL1374, 23r: LEROQUAIS I, 195; PaL1376, 73v: LEROQUAIS I, 199; PaL1384, 198v: LEROQUAIS I, 209; PaL1401, 174v: LEROQUAIS I, 237; PaL1415, 182v: LEROQUAIS I, 255]

Ave dei genitrix sancta et immaculata virgo caeli gaudium toti mundo nata ... [PaL1190, 7r *Alia oratio devota de virgine Maria*: LEROQUAIS I, 138]

Ave desiderii flos et fons decoris ortus refrigerii species odoris ... [PaL1393, 147v: LEROQUAIS I, 222 *congettura* duchoris]

Ave desiderii flos et fons duchoris ortus refrigerii species odoris ... [PaL1393, 147v: LEROQUAIS I, 222 *ms* duchoris]

Ave desiderii flos et fons dulcoris ortus refrigerii species odoris ... [PaL1393, 147v: LEROQUAIS I, 222 *congettura* duchoris]

Ave divinitatis umbraculum Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Iesus Christus Domina sancta Maria virgo gloriosissima mater dei et hominis adorans te admoneo et deprecor per illum doloris gladium qui tuam felicissimam animam pertransivit dum cognosceres tot pia matrum pectora saeva strage innocentum cruentata fac me miserum peccatorem participem eiusdem doloris et da ut vera compunctus de contritione eripiar de manu inferi in libro vite titulum possessurus [*Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 528 (2)]

Ave domina gloriosa mater Christi pretiosa ... [Eb4, 152v]

Ave domina Maria gratia plena dominus tecum ... et angustiis meis Amen [PaL1063, 265v *Angelica salutatio cum magna devotione dicenda*: LEROQUAIS I, 47]

Ave domina mea dulcissima et benignissima mater omnium miserorum ego miserimus omnium creaturarum ... sed secundum tuam pietatem et secundum meam necessitatem tuarum me clementissima domina Per eundem [OxB249.56r]

Ave domina mundi dulcissima Maria stella maris ... et ad vitam perducere dignetur aeternam Amen [Mn164, 109/106v *Oratio devota*]

Ave domina sancta Maria dei regina caeli porta paradisi [ZRH122, 29r (giusta?) *Quicumque hanc orationem subscriptam dixerit cum devotione 11000 annorum de indulgentia obtinebit ex parte dei omnipotentis et beati MICHAELIS qui eam scripsit in litteris aureis et dedit in manu cuiusdam heremite Et quot annis dixerit tot dies videbit virginem Mariam ante mortem suam*]

Ave domina sancta Maria mater Christi regina caeli ... et ora pro peccatis meis [PaL1411, 27v: LEROQUAIS I, 249]

Ave domina sancta Maria mater dei regina caeli [LHP.II 7]

Ave domina sancta Maria mater dei regina caeli et porta paradisi [LHP.II 167]

Ave domina sancta Maria mater dei regina caeli porta paradisi domina mundi singularis pura tu es virgo tu concepisti Iesum si ne peccato tu peperisti creatorem redemptorem et salvatorem mundi in quo non dubito libera me de omnibus malis et periculis et ora pro peccatis meis [NGNM 22402, 82r *Oratio*]

devotissima ad beatam Mariam virginem] *qfr* Ave sancta Maria, Ave sanctissima Maria

Ave domina sancta regina sancta dei genetrix Maria quae es virgo ecclesia facta et electa a sanctissimo patre de caelo quam consecravit cum sanctissimo dilecto filio suo et spiritu sancto paraclyto in qua fuit et est omnis plenitudo gratiae et omne bonum Ave palatium eius ave tabernaculum eius ave domus eius Ave vestimentum eius ave ancilla eius ave mater eius et vos omnes sanctae virtutes quae per gratiam et illuminationem spiritus sancti infundimini in corda fidelium ut de infidelibus fideles deo faciatis [FFF 223 *salutatio BV/M*]

Ave domine Iesu Christe verbum patris ... [BerlinKK78B21, 211r *salutatio ad imaginem crucifixi*: WILMART, *Auteurs*, 377 n. 2; in *elevatione corporis Christi* PaL1410, 97v: LEROQUAIS I, 248]

Ave domine Iesu Christe verbum patris ... vita perhennis [PaL1346, 94v *Papa NICOLAUS concessit 2.000 annos indulgentiae dicentibus orationem sequentem in missa post elevationem*: LEROQUAIS I, 153]

Ave domine Iesu Christe verbum patris filium virginis ... [PaL1180, 71r filium *ms*; *Oratio*: LEROQUAIS I, 122 *seguono altre 4 strofe*]

Ave domine Iesu Christe verbum patris filius virginis ... fons pietatis [*Alia oratio* PaL924, 238v: LEROQUAIS I, 40]

Ave domine Iesu Christe verbum patris filius virginis ... verbum caro fons pietatis [PaL1161, 196r *Quando levatur corpus Christi*: LEROQUAIS I, 83 *seguono altre 4 strofe*]

Ave domine Iesu Christe verbum patris filius virginis agnus dei ... fons pietatis [PaL1175, 133v *Quinque salutationes Iesu Christi*: LEROQUAIS I, 111 *seguono altre 4 strofe*, PaL1379, 199v: LEROQUAIS I, 204 *seguono altre 6 invocazioni*]

Ave domine Iesu Christe verbum patris filius virginis agnus dei ... hostia sacra fons pietatis [PaL921, 211v: LEROQUAIS I, 32 *seguono altre 5 invocazioni*]

Ave domine Iesu Christe verbum patris filius virginis agnus dei salus mundi hostia sacrata verbum caro fons pietatis et caritatis [NGNM 22402, 100r *Oratio in elevatione hostiae* preceduto da *Adoramus te Christe et benedicimus tibi quia per crucem sanctam tuam redemisti mundum*] *qfr* Ave Iesu Christe

Ave domine Iesu Christe verbum patris filius virginis agnus dei salus mundi hostia sacra verbum caro fons pietatis Ave virgo de qua nasci et de cuius lacte pasci rex caelorum voluit Ave Iesu Christe laus angelorum gloria sanctorum visio pacis deitas integra verus homo flos et fructus virginis matris *Ave virgo de qua nasci* Ave Iesu Christe splendor patris pacis ianua caeli panis vivus virginis partus vas puritatis *Ave virgo* Domine Iesu Christe lumen caeli principium mundi gaudium verum angelorum panis cordis iubilus rex et sponsus virginitatis *Ave virgo* Domine Iesu Christe via dulcis veritas summa praemium nostrum caritas vera fons amoris pax dulcedo requies nostra vita perhennis *Ave virgo* [HAS 36v] *qfr* Ave Iesu Christe

Ave domine Iesu Christe verbum patris Filius virginis Mariae Agnus dei salus mundi hostia sacra Verbum caro Fons pietatis Ave domine Iesu Christe laus angelorum gloria sanctorum visio pacis Deitas integra verus homo Flos et fructus virginis Mariae Ave virgo de qua nasci et de cuius lacte pasci rex caelorum voluit Ave Iesu Christe splendor patris princeps pacis panis vivus Virginis partus vas deitatis Ave domine Iesu Christe lumen caeli principium mundi gaudium nostrum angelorum panis cordis iubilus Rex et sponsus virginitatis Ave domine Iesu Christe via dulcis veritas vera praemium nostrum caritas summa fons amoris pax et dulcedo Requies vera vita perhennis Amen [Mn164, 61/44v 140. *annos de indulgentia* = WILMART *Auteurs* 377 n. 2 412; = *Ibidem* p. 377 n. 2; 412]

Ave dulcis custos meus angele piissime Cui me totum dedit deus regi fidelissime Ne sim malae mortis reus vivere sanctissime Fac me semper rector meus et mori sanctissime [LcG149, 136r *Petitiones et locutiones animae ad angelum custodem suum. Ad omnes horas nocturnas et diurnas* (1) *Ad matutinum*]

Ave dulcis mater Christi quae dolebas corde tristi ... [*Oratio de quinque doloribus b. Mariae* D521, 51va: RH 1783]

Ave dulcis summi patris Iesu Christi gloria Ipsi semper par et sancto flamine potentia Pro immensa caritate qua salvasti omnia Nobis vitam infinitam da et dele crimina Amen [HAS 36r]

Ave dulcissime domine ... [JL14, 36r *Quando signat cum hostia*]

Ave dulcissime domine Iesu gloriae imperator altissime Iesu Christe verbum patris filius virginis Agnus dei salvator mundi hostia sacra verbum caro fons pietatis [Ve69, 211r: prima di 4 ort]

Ave et gaude domina mea sancta Maria spes et solatium omnium ... o clemens o pia o dulcis virgo Maria [*Alia oratio ad eandem* Chicago, Newberry 82, 200v (= Cat. SAENGER 153)]

Ave et gaude virgo Maria mater dei et domini nostri Iesu Christi Regina caeli domina mundi imperatrix inferni mater casti consilii miserere mei et totius populi Christiani et ne permittas me mortaliter peccare sed tuam sanctissimam voluntatem adimplere Amen [HAS 121v]

Ave facies Iesu Christi pro me sputa suscepisti O decora facies rogo te ut ne avertaris a me sed semper me pater cum illis benignissimis oculis quibus Petrum spexisti intuearis et dum veneris saeculum per ignem iudicare noli me condemnare Amen [PrP1346, 89r *Ad eadem faciem salvatoris Oratio*]

Ave facies omnipotentis in throno dei sedentis ob reverentiam tuae faciei precor te miserere mei Salve sancta facies nostri redemptoris in qua nitet species divini splendoris impressa panniculo nivei candoris dataque Veroniceae signum ob amoris Salve decus saeculi speculum sanctorum quod videre cupiunt spiritus iustorum atque nos in consortio iunge beatorum Ave nostra gloria in hac vita dura labili ac fragili cito transitura nos perduc ad patriam o felix figura ad videndam faciem Christi mente pura Esto nobis scutum quaesumus et iuvamen dulce refrigerium atque consolamen ut nobis non noceat hostile gravamen et ad futuram gloriam nos ducas amen [PrP1346, 88v; 88r *Sanctus Iohannes papa XII composuit hanc orationem et concessit cuilibet eam dicenti inspicendo faciem crucifixi cum x̄x̄ dierum indulgentiae Ad vultum Christi salutatio*]

Ave facies praeclara quae pro nobis in crucis ara facta es sic pallida ... [*Oratio ad Veronicam* D521, 188va]

Ave frater spiritualis amicorum intime Comes dux et rex vitalis corporis et animae Esto mihi lux mentalis et a culpis exime Atque me de cunctis malis in hora mortis redime [LcG149, 136v: <*Petitiones et locutiones animae ad angelum custodem suum...* (6)> *Ad nonam*]

Ave fructus veri planta stella maris [Mn164, 107/104r *Laus devota* = CHEVALIER 23508]

Ave fuit prima salus ... [BerlinH348, 161v *Lauda de la Madona*: RH 1801]

Ave fuit prima salus qua vicitur hostis malus ... [Pal 1368, 46v *oratio devota ad beatissimam v. Mariam*: LEROQUAIS I, 183]

Ave fuit prima salus qua vicitur hostis malus ... Aperi nobis Maria caeli portas et gloria Amen [*Incipit Ave Maria in cantu laus* WLS10995, 175r: RH 1801 (IACOPONE da Todì)]

Ave fuit prima salus qua vicitur hostis malus Ave mater o Maria pietatis tota pia ... fac me tecum permansurum per infinita saecula saeculorum Amen [Mn164, 100/86v *Laus virginis Mariae* = LEROQUAIS II 250]

Ave fuit prima salus qua vincitur hostis malus [Mn164, 99/85v *Laus devota ad virginem Mariam* = RH 1801]

Ave gemma claritatis ad instar carbunculi Ave rosa paradisi more flagrans balsami ... Assistentes tuis festis caeli< iunge gaudiis Amen [*Alia oratio pulchra ad eandem <Catherinam> in rithmis* MiB41, 10vb]

Ave Iesu Christe fili virginis Mariae verbum patris agnus dei salus mundi hostia sacra verbum caro fons pietatis Ave Iesu Christe laus angelorum gloria sanctorum visio pacis deitas integra verus homo flos et fructus virginis matris Ave Iesu Christe splendor patris princeps pacis ianua caeli panis vivus virginis partus vas puritatis Ave Iesu Christe lumen caeli principium mundi gaudium nostrum panis angelorum iubilus cordis rex et sponsus virginis matris Ave Iesu Christe via dulcis summa veritas praemium nostrum fons caritatis dulcor amoris requies nostra vita perhennis Amen [London, BL, Add. 16795, 263v *Istae salutationes debent dici ante corpus Christi* ed.: WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 24, nota 2] *qfr* Ave domine Iesu Christe

Ave Iesu Christe verbum patris filius virginis ... Agnus dei ... pacis dulcedo requies mea et vita perhennis Amen [*Salutatio salvatoris* Chicago, Newberry 82, 174r (= Cat. SAENGER 152: WILMART, *Auteurs* 412)]

Ave Iesu Christe verbum patris filius virginis ... et vita perhennis [PaL1063, 269v *Devota salutatio domini nostri Iesu Christi dicenda in elevatione corporis eiusdem domini nostri*: LEROQUAIS I, 47]

Ave Iesu Christe verbum patris filius virginis agnus dei salus mundi hostia sacra verbum caro fons pietatis **Ave Iesu Christe** laus angelorum gloria sanctorum visis pacis deitas integra verus homo flos et fructus virginis matris **Ave Iesu Christe** splendor patris princeps pacis ianua caeli panis vivus virginis partus vas deitatis **Ave Iesu Christe** lumen caeli pretium mundi gaudium nostrum angelorum panis cordis iubilus rex et sponsus virginitatis **Ave Iesu Christe** via dulcis veritas summa praemium nostrum caritas vera fons amoris pax dulcedo vita perhennis **Ave** sanctissimum et pretiosissimum corpus Christi quod in ara crucis pro mundi salute positum corde credo ore confiteor hostiam veram hostiam puram hostiam sanctam hostiam immaculatam atque deo placentem panem sanctum vitae aeternae et calicem salutis perpetuae Adoro re in spiritu et veritate Iesu pie Iesu bone Iesu miserere mei te igitur deus rogo ut sicut hic te video praesentem in forma panis et vini sic merear te videre in gloria maiestatis tuae securus et gaudens in saecula saeculorum Amen [*Item oratio de nomine Iesu* CmU6692, 215v]

Ave Iesu Christe verbum patris filius virginis agnus dei salus mundi hostia sacra verbum caro fons pietatis **Ave Iesu Christe** laus angelorum gloria sanctorum visio pacis deitas integra verus homo flos et fructus virginis matris **Ave Iesu Christe** splendor patris princeps pacis ianua caeli panis vivus virginis partus vas deitatis **Salve Iesu Christe** lumen caeli pretium mundi angelorum panis cordis iubilus Rex et sponsus virginis **Ave Iesu Christe** via dulcis veritas vera praemium nostrum caritas summa fons amoris pax dulcedinis requies vera vita perhennis Amen [OxB249.59r]

Ave Iesu Christe verbum patris filius virginis agnus dei salus mundi hostia sacra verbum caro fons pietatis ... [Oratio PaL922, 63v *Dominus Iesus Christus apparuit cuidam clerico in columbae specie dicens Si cotidie salutare me sicut et matrem multum te diligerem Et respondit Domine mi nescio qualiter Et dixit Scribe* LEROQUAIS I, 35 (*seguono altre 5 invocazioni*)]

Ave Iesu Christe verbum patris filius virginis agnus dei salus mundi sacra hostia verbum caro fons pietatis **Ave Iesu Christe** splendor patris princeps pacis ianua caeli panis vivus virginis partus vas puritatis **Ave Iesu Christe** laus angelorum gloria sanctorum visio pacis deitas integra verus homo flos et fructus virginis **Ave Iesu Christe** lumen caeli pretium mundi angelorum panis gaudium nostrum cordis iubilus rex et sponsus virginis matris **Ave Iesu Christe** via dulcis veritas summa praemium nostrum caritas vera fons amoris pax dulcedo requies nostra vita perhennis [HAS 72r dopo: Fuit quidam clericus qui cotidie consuevit salutare beatam virginem Mariam cum salutatione angelica scilicet *Ave Maria gratia plena* Et quadam die apparuit ei dominus Iesus Christus et dixit ei Te salutans cotidie matrem meam et es amicus eius Et si me cotidie salutaveris eris amicus meus Cui clericus ait Domine si scirem libenter hoc facerem Tunc dedit ei dominus haec verba salutationis sequentia]

Ave Iesu Christe verbum patris filius virginis Mariae ... habitas in caelis omnibus servis tuis Amen [Mn164, 124/128r = WILMART *Auteurs* 24 n. 2]

Ave Iesu fili Mariae qui pro nobis peccatoribus es humanatus spinis coronatus felle et aceto potatus et in cruce vulneratus esto nobis refugium et perpetua salus amen [PrP1346, 89r]

Ave in aeternum caelestis potus mihi ante omnia et super omnia summa dulcedo corpus et sanguis domini nostri Iesu Christi prosint mihi peccatori ad remedium sempiternum in vitam aeternam [*Ad sanguinem perendum oratio: Sarum Missal* ed. LEGG 1916, 228]

Ave in aeternum sanctissima caro mihi ante omnia et super omnia summa dulcedo corpus domini nostri Iesu Christi sit mihi peccatori via et vita [*Quidam dicunt ad perceptionem corporis hanc orationem: Sarum Missal* ed. LEGG 1916, 227]

Ave in aeternum sanctissima caro mihi in perpetuum summa dulcedo Ave in aeternum caelestis potus mihi ante omnia et super omnia dulcissima Ave sanguis Christi et sanctissima caro in quibus salus mundi est et vita Ave caro Christi ave cibus angelorum ave refectio animarum nostrarum ave salus nostra ave sanguis Christi ave potus super omnia dulcis et suavis ave corpus Christi [Amiens 163; 164; Arras 38; 94; 517; 518; 523; Cambrai 146; 153; 154; 155; 156; 157; 181; 184; 185; Douai 86; 88; 90; 106; Saint-Omer 60; Valenciennes 115; 117; 118; Salisbury (ed. LEGG): ed. WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 20, nota 1. – Cfr. Revue Bénédictine 34, 1922, 282 = Paris, BnF, Lat. 818, 6r]

Ave lucis speculum deitatis sacrarium trinitatis triclinium festivas angelorum ... gaudia collaturus dominus noister Iesus Christus qui cum patre [*Ante missam* <IX pars> MiB41, 74vb]

Ave lumen gratiae fons misericordiae ... [PaL1063, 239r *De BVM oratio Martis*: LEROQUAIS I, 46]

Ave manus dextera ... [ZRh156, p. 214 *Oratio b GREGORII papae de quinque vulneribus Christi iesu et quicumque hanc cum devotione dixerit habebit 500 annos indulgentiarum*]

Ave Maria ancilla sanctae trinitatis ... [ZRh156, p. 235 *Quicumque orationem sequentem devote cotidie dixerit sine paenitentia et mysterio corporis Christi non discedet Sic fuit revelatum beato BERNARDO cui angelo data est*] cfr Ave ancilla sanctae trinitatis

Ave Maria dei genitrix beatissima virgo prae omnibus creaturis electa gratiaque plenissima Tu nempes es illa aeternae sapientiae pulchra domus columnis aedificata [*Oratio dulcis ad beatissimam v. Mariam Hanc composuit dominus HENRICUS de Coesuedia* CRT D521, 93ra]

Ave Maria gratia plena ... (LL14,16r *de s Maria*)

Ave Maria gratia plena ... fructus ventris tui Ave Maria mater domini mei domina mei miserere mei ... in omnibus necessitatibus meis atque angustiis [PaL1352, 204v: LEROQUAIS I, 159]

Ave Maria gratia plena dominus tecum [OxB277, 86r *preceduto da “V”* (= CAO ANT 1041)]

Ave Maria gratia plena dominus tecum ita tu tecum sis nunc et semper et in hora exitus mei ... benedictus fructus ventris tui Iesu [*Oratio devota de beata Maria* PaL1406, 129r: LEROQUAIS I, 242]

Ave Maria gratia plena et cetera Maria per ingenitum patrem te precor ut exitum animae observes meae hostis depulsa rabie Ave Maria gratia plena et cetera Maria per unigenitum depono tuum filium in morte me illumina vera fide et notitia Ave Maria gratia plena et cetera Maria per paraclitum veni dulcis ad obitum tuam pone dulcedinem contra mortis amaritudinem Maria triclinium trinitatis eximium mihi post hoc exilium ostende tuum filium Amen Mater dei digna veniae porta luxque diei tutela rei sis dux comesque mei nata dei tu miserere mei lux alma diei digna coli me tibi virgo pia genitrix commendo Maria Iesu Christe fili dei tu miserere mei Amen [CmU4105, 218v ingenitum *ms* unigenitum]

Ave Maria mater Christi pia caelestis imperatrix Tu es virgo dya tristium in hac via clemens consolatrix Obsecro te piissima domina per cunctas tuas tristitias quas in hac vita perpeasa es multas et varias Ut mihi misero subvenire digneris in quacumque tribulatione et consolari non abnuas cum tua melliflua consolatione Quamvis diversae et multae fuerint tue tristitiae et dolores tamen praecipue septem fuerunt principales et maiores Primam tristitiam mater dulcissima tunc habuisti quando prophetiam Symeonis in templo domini audivisti Cum magno gaudio et lactitia ad templum veniebas cum magno dolore et tristitia de templo recedebas In offerendo filio tuo tanto patri magnam habebas laetitiam sed illa ibidem subito conversa est in magnam tristitiam Antiquus enim ille Symeon tristes rumores tibi nuntiavit quando tibi de gladio dilectissimi filii tui prophetavit Quem transitorium asserebat tuam sanctissimam animam de quibus verbis concepisti in corde tuo non modicam tristitiam Intentionem huius prophetae peroptime intelligebas et de ipsa semper deinceps tristitiam in corde gerebas Per hanc tristitiam tuam mater clementissima rogo te ora dilectum filium dominum nostrum Iesum Christum pro me Quatenus me per suam amarissimam passionem perducatur post hoc exilium ad aeternam consolationem Quod nobis omnibus praestare dignetur dominus noster Iesus Christus qui cum patre et spiritu sancto est in perpetuum benedictus [Paris, Mazarine 516 *Prima tristitia* ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 531]

Ave Maria mater Christi pia caelestis imperatrix Tu es virgo dya tristium in hac via clemens consolatrix Secundam tristitiam mater dulcissima tunc habuisti quando cum filio tuo dilecto in Aegyptum confugisti Rex Herodes filium tuum quaerere et interficere cogitabat et hoc angelus domini Ioseph in somnis nuntiabat Surge inquit et accipe puerum et matrem eius et fuge in Aegyptum futurum est enim ut Herodes quaerat puerum ad pepercendum eum Haec verba virgo beatissima animam tuam valde vulneraverunt et cordi tuo virgineo tristitiam magnam intulerunt Tunc oportebat te cognatus et notos et patriam deserere et nocturno tempore per desertum ad terram paganorum confugere Rex autem Herodes quaerebat filium cum tanta invidia quod occidit propter eum 143or milia Tu clementissima domina ad terram alienam veniebas ubi neque cognatus nec notos nec amicos habebas Magnam ibi inediam et penuriam sustinuisti colo et acu filo tuo filio et tibi victum et vestitum conquisisti Hanc peregrinationem et tristitiam septem annis tollerastiet tunc defuncto Herode cum filio tuo et Ioseph repatriasti Per hanc tristitiam mater clementissima rogo te ora dilectum filium tuum dominum nostrum Iesum Christum pro me Ut in hac peregrinatione ab omni malo me custodiat et post hoc exilium ad caelestem patriam me perducatur Quod nobis omnibus prestare dignetur dominus noster Iesus Christus qui cum patre et spiritu sancto est in perpetuum benedictus [Paris, Mazarine 516 *Secunda tristitia* ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 532]

Ave Maria mater Christi pia caelestis imperatrix Tu es virgo dya tristium in hac via clemens consolatrix Tertiā tristitiam mater dulcissima tunc habuisti quando filium tuum duodenem amisisti Cum enim filius tuus dilectissimus esset annorum XII ibat tecum de Nazareth ad diem festum in Ierusalem Quando autem festivas illa peracta et completa erat tu redibas et ipse te nesciente in Ierusalem remanebat Sed hoc non proveniebat pia mater ex tua negligentia sed ordinante et disponente divina clementia Tu putabas puerum esse cum Ioseph in turba virorum Ioseph putabat eum tecum esse in turba mulierum Viri enim ibant soli ad festum et mulieres solae pueri autem pro placito suo poterant ire utrobique Cum igitur de Ierusalem per unam dietam recessisses et puerum cum patre suo putativo non invenisses Qualis dolor et quam immensa tristitia tunc invasit te difficile potest concipere difficilius os enarrare Usque in diem tertium cum magna tristitia eum quaesivisti donec eum in templo in medio doctorum sedentem invenisti Per hanc tristitiam mater clementissima rogo te ora dilectum filium tuum Iesum Christum pro me Ut doceat me in hac vita tam diligenter quaerere se ut ipsum in caelesti templo feliciter merear invenire Quod nobis omnibus praestare dignetur dominus noster Iesus Christus qui cum patre et spiritu sancto est in perpetuum benedictus [Paris, Mazarine 516 *Tertia tristitia* ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 533]

Ave Maria mater Christi pia caelestis imperatrix Tu es virgo dya tristium in hac via clemens consolatrix Quartam tristitiam mater dulcissima tunc habuisti quando dilectissimum filium tuum traditum et capum audivisti A Iudaeis quibus multa et magna beneficia saepe exhibuerat et gentiles quibus numquam

in aliquo molestus fuerat Pariter conglobati contra eum cum gladiis et fustibus exierunt et tamquam furem et latronem ipsum ceperunt et ligaverunt Discipulus ille quem procuratorem curiae suae fecerat ipsum infidelissime et fraudulenter per osculum tradebat Discipuli omnes qui se velle mori cum ipso dixerant ipsum solum relinquentes omnes ab eo fugiebant Filius autem tuus solus ad iudices est productus et multis contumeliis verbis et verberibus est afflictus De platea ad plateam de domo in domum ipsum trahebant alaparum colaphorum et sputorum mensuram non tenebant O quantam et qualem tristitiam pia virgo tunc habuisti quando tibi tanta et talia de filio tuo nuntiata audivisti Puto quod nulla mens potest excogitare nec aliqua lingua ad plenum sufficiat enarrare Per hanc tristitiam mater clementissima rogo te ora dilectum filium tuum Iesum Christum pro me Quatenus propter captivitatem suam et ligamina suorum vinculorum me absolvat a vinculis omnium delictorum meorum Quod nobis omnibus praestare dignetur dominus noster Iesus Christus qui cum patre et spiritu sancto est in perpetuum benedictus [Paris, Mazarine 516 *Quarta tristitia* ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 534]

Ave Maria mater Christi pia caelestis imperatrix Tu es virgo dya tristum in hac via clemens consolatrix Quintam tristitiam mater dulcissima tunc habuisti quando dilectissimum filium tuum in cruce pendentem conspexisti Quando ipsum in tam multiplicibus paenis videbas et ei nullum auxilium vel solamen praestare valebas Tu videbas eum pendere nudum omnino sine velamine et non sinebaris nuditatem eius pallio tuo contegere Tu audiebas eum sitim suam quaeulose recitare et non sinebaris ei unicum guttam aquae propinare Tu videbas caput eius miserabiliter deorsum pendere et non sinebaris illud tuis manibus sublevare nec tenere Tu audiebas maleficos diversimode ipsum subsannare et non valebas eius iniurias aliquid vindicare Tu audiebas quod commendavit patri suo spiritum et non sinebaris sibi dare unum finalis amoris osculum Nec sinissent impii quod tam prope ad eum accessisses ut obitu suo more matris oculos suos clausisses In nullo prorsus ei subvenire aliquantinus potuisti et tanto maiorem tristitiam in corde tuo sustinuisti Per hanc tristitiam mater clementissima rogo te ora dilectum filium tuum Iesum Christum pro me Quatenus mihi in extrema hora mors sua subveniat et post hanc miseriam ad vitam aeternam perducatur Quod nobis omnibus praestare dignetur dominus noster Iesus Christus qui cum patre et spiritu sancto est in perpetuum benedictus [Paris, Mazarine 516 *Quinta tristitia* ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 534]

Ave Maria mater Christi pia caelestis imperatrix Tu es virgo dya tristium in hac via clemens consolatrix Sextam tristitiam mater dulcissima tunc habuisti quando dulcissimum filium tuum mortuum de cruce suscepisti Quando ipsum brachiis tuis mitissima virgo Maria mortuum et lividum imposuit Ioseph ad Arimathia Quem olim crebro dulciter et laetanter vivum portaveras heu nunc mortuum cum magna tristitia portabas Novus luctus et novus gemitus in corde tuo oriebatur et tristitia tua semper magis ac magis accumulabatur O quantus erat pia mater tuus luctus et ploratus o qualis erat dulcis virgo tuus planctus et ululatus O quam modicam quietem et consolationem domina habuisti antequam dilectum filium tuum resurrexisse conspexisti Tantam habuisti pia mater tristitiam et dolorem quod libenter pro filio tuo dilecto vel cum eo subiisses passionem Die noctuque luxisti planxisti doliisti et flevisti quamdiu illa melliflua presentia filii tui caruisti O quam durum et quam lapideum cor habere videretur qui tuae tristitiae tam immensae virgo pia non compateretur Per hanc tristitiam mater clementissima rogo te ora dilectum filium tuum dominum Iesum Christum pro me Ut mihi in omnibus tribulationibus meis pie subveniat et in hora mortis meae animam meam feliciter suscipiat Quod nobis omnibus praestare dignetur dominus noster Iesus Christus qui cum patre et spiritu sancto est in perpetuum benedictus [Paris, Mazarine 516 *Sexta tristitia* ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 535]

Ave Maria mater Christi pia caelestis imperatrix Tu es virgo dya tristium in hac via clemens consolatrix Septimam tristitiam mater dulcissima tunc habuisti quando post ascensum filii tui tam diu in hoc exilio remansisti Semper tristis eras semper maerebas semper lugebas quam diu illa melliflua presentia filii tui carebas O quanto desiderio reditum eius ad te affectabas cuius dulcissima praesentia tam graviter carere poteras O quanto taedio adventum eius expectabas quem virgo intacta conceperas et sine gravamine portaveras O quanto affectu presentiam eius crebro recogitabas quem inviolata pepereras et virgineo lacte tuo paveras O quantis lacrimis omnia loca filii tui perambulabas qualibus et quantis oculis singula contrectabas Omnia enim loca devotissime visitare solebas in quibus filium tuum conceptum natum et moratum sciebas Ubi fuerat traditus captus ligatus consputus et illius virgo flagellatus coronatus mortuus sepultus et assumptus Haec loca et multa alia cum magna tristitia perambulabas et ita ut dicit Ephyphanius 24 annis perseverabas Per hanc tristitiam mater clementissima rogo te ora dilectum filium tuum dominum nostrum Iesum Christum pro me Ut dignetur me clementer a praesenti liberari tristitia et perducere ubi aeterna perfrui merear laetitia Quod nobis omnibus praestare dignetur dominus noster Iesus Christus qui cum patre et spiritu sancto est in perpetuum benedictus [Paris, Mazarine 516 *Septima tristitia* ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 536]

Ave Maria mitis et pia ... [Pa1412, 48r: LEROQUAIS I, 252]

Ave Maria quae dominum concepisti Ave Maria quae dominum in utero habuisti ... domina mea dilecta et advocata mea propitia Amen [Mn164, 104/98v = LHP I 320]

Ave Maria totum sanctissima Mater dei pietate plenissima ... Nunc et in hora mortis mei perpetua interventrix Amen [Chicago, Newberry 82, 191v (= Cat. SAENGER 153 totum *sic*)]

Ave maris stella (LHP.S 2)

Ave martyr gloriosa sponsa Christi pretiosa Godeleva sanctissima ... [Pa11194, 65r *altra mano*: LEROQUAIS I, 144]

Ave mater misericordiae medicina nostrae miseriae Ave certa spes paenitentiae ros salutis vena clementiae Ave plena Maria gratiae mater regis regina gloriae Ave nostrum dignanter accipe et nos ad te clementer suscipe [Cambrai 98, 21r: ed. MEERSSEMAN I, 190 nr. 38 (*Adventantiphon*, sec. XII)]

Ave mater o Maria pietate tota pia sine te non erat via deploranti saeculo **Maria** tu lux solaris micans pheba stella maris Christo rege collatais quem portasti gremio **Gratia** tu nobis data quam fidelis advocata caeli [BsQ7, 141v]

Ave mundi gloria virgo mater Maria ave benignissima Ave plena gratia angelorum domina ave praeclarissima Ave decus virginum ave salus hominum ave potentissima Ave mater domini genitrix altissimi ave prudentissima Ave mater gloriae mater indulgentiae ave beatissima Ave mater luminis ave honor aetheris ave porta caelica ave serenissima Ave candens lilium ave opobalsamum ave fumi virgula ave splendidissima Ave dulcis ave mitis ave pia ave laeta ave lucidissima Ave porta ave virga ave rubus ave vellus ave felicissima Ave clara caeli gemma ave alma Christi cella ave venustissima Ave virga Iesse orta ave scala caeli facta ave nobilissima Ave stirpe generosa ave prole gloriosa ave fetu gaudiosa ave excellentissima Ave virgo singularis ave dulce salutaris ave digne admiraris ave admirandissima Ave turtur tuque munda castitate sed fecunda caritate tu columba ave pudicissima Ave mundi imperatrix ave nostra mediatrix ave mundi sublevatrix ave nostrum gaudium Nunc et in perpetuum [MEERSSEMAN I, 192 nr. 40 (*Sequenza*, sec. XII): AH 54, 254; RH 1971]

Ave mundi spes Maria ... Ave virgo mater Christi ... semper tecum sim mansurus per immortalia saeculorum saecula Amen [Fb332, 18r *Feria IV de b Maria*: RH 1978; MONE II 536]

Ave mundi spes Maria ave mitis ave pia [Assisi 588, 118v: CENCI 1981, 55]

Ave mundi spes Maria ave mitis ave pia ave plena gratia ... semper tecum sim mansurus Per infinita saecula saeculorum Amen [*Hanc orationem edidit Innocentius papa ...* (= Innocentius III, Lotharius) D2242, 96ra: MEERSSEMAN I, 193 nr. 42, diversa da PL 217, 917]

Ave mundi spes Maria ave mitis ave pia ave plena gratia ave virgo singularis quae per rubum designaris non passum incendia Ave rosa speciosa ave Iesse virgula cuius fructus nostri lux relaxavit crimina Ave cuius viscera contra mortis faedera ediderunt filium ave carens simili mundo diu flebili reparasti gaudium Ave virginum lucerna per quam fulsit lux superna his quos umbra tenuit ave virgo de qua nasci et de cuius lacte pasci rex caelorum voluit Ave gemma caeli luminarium ave sancti spiritus sacrarium O quam mirabilis et quam laudabilis haec est virginitas in qua per spiritum facta paracletum fulsit faecunditas O quam sancta quam serena quam benigna quam amena esse virgo creditur per quam servitus finitur porta caeli aperitur et libertas traditur O castitatis lilium tuum precare filium qui salus est humilium ne nos pro nostro vitio in flebili iudicio subiciat supplicio Sed nos tua sancta prece mundans a peccati fece collocet in lucis domo amen dicat omnis homo [MEERSSEMAN I, 193 nr. 42 (ADAMO DI S. VITTORE † 1192); AH 54, 217]

Ave mundi spes Maria ave mitis ave pia ave plena gratia ave virgo singularis quae per rubum designaris non passum incendia Ave rosa speciosa virgo nimis generosa ave Iesse virgula cuius benedictus fructus Iesus Christus nostri luctus relaxavit vincula Ave cuius viscera contra mortis faedera ediderunt filium ave carens simili mundi diu flebili reparasti gaudium Ave virginum lucerna per quam fulsit lux superna his quos umbra tenuit ave virgo de qua nasci et de cuius lacte pasci rex caelorum voluit Ave caeli luminarium spiritus sancti sacrarium in te fulsit faecunditas o quantum mirabilis o quantum laudabilis est et haec virginitas Ave sidus lux dierum mater lactans regem rerum genitorem filia ave verbi sacra parens per te mundus viget arens per te datur venia Ave verbi dei cella salva reos a procella mundi huius nescia mundum pingis novo flore florem paris miro more novi floris gratia Mater regis et regina de malorum nos sentina perduc ad caelestia dele culpas o Maria per te nobis detur via ad aeterna gaudia [Meersseman I, 193 nr. 42; rielaborazione sec. XIV della sequenza di ADAMO DI S. VITTORE: AH 32, 24]

Ave mundi spes Maria ave mitis ave pia Ave plena gratia tu mihi da solatia Ave virgo mater Christi tu quae sola meruisti esse mater sine viro te lactante

- more miro Angelorum imperatrix peccatorum consolatrix consolare peccatorem et ne tuum des honorem Alieno et crudeli precor te regina caeli me habeto excusatum propter Christum tuum natum cuius ira expavesco a furore pertremisco ... et peccati zona stringunt [*Bonifacius papa salutationem infrascriptam puro corde dicenti ad honorem beatae Mariae indulget 40 dies de iniunctis paenitentibus in remissionem peccatorum Sabbato ad virginem Mariam et ad Christum filium eius ante missam* MiB56, 38r testo ripetuto a ff. 46r-46v]
- Ave omnipotentis patris filia Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Iesus Christus Domina sancta Maria virgo gloriosissima mater dei et hominis adorans te admoneo et deprecor per illum doloris gladium qui tuam felicissimam animam pertransivit dum amiseras filium tuum et quaereres eum in Ierusalem fac me miserum peccatorem participem eiusdem doloris et da ut pura confessione et intima devotione ipsum et te quaerens inveniam omne corporis toxicum in vigore spiritus inhalaturus [*Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 528 (3)]
- Ave paradisi rosa gemma Christi sponsa virgo sancta Barbara ... gloriam suaeque visionis [MiB41, 12rb]
- Ave pater immortalis rex regum et domine Tua magna pietate culpas nostras ablue Nos cum Christo tuo nato et cum sancto flamine Te laudare et amare fac et semper vivere Amen [HAS 36r]
- Ave plaga lateris nostri redemptoris ex qua fons fluminis fluxit et cruoris Criminis plagas sanas et erroris Ave plaga lateris sancta et fecunda lava multitudinis sordes et emunda ne ledat in infernis tuos mors secunda Sed visu tui numinis fiat mens secunda Amen [Mn23 57r PRIMA: *Innocentius papa Concessit omnibus devote dicentibus sequentem orationem qualibet die Quattuor millia annos indulgentiae* Prout est Romae in quadam tabula in ecclesia sancti Petri apostoli Sequitur oratio praedicta lateris domini Iesu Christi]
- Ave** plena gratia peccatorum venia o Maria **Ave** lux primaria paradisi gloria o Maria **Ave** solis solium salutis triclinium o Maria **Ave** vernans lilium dei domicilium o Maria **Ave** vitae vasculum pudoris lilium o Maria **Ave** caeli speculum salus sanans saeculum o Maria [*Prosa* Meerssman I 203 nr. 58 (sec. XV): AH 49, 673; RH 35660]
- Ave plena gratia virgo fecunda mundi (Rv75, 110v foto 230)
- Ave plena gratia virgo fecundata... [*Oratio devota* PaL1411, 35v: LEROQUAIS I, 250]
- Ave porta paradisi lignum vitae quod amisi per te mihi iam dulcescit et salutis fructus crescit ... [PaL1077, 202v *Salutationes Mariae*: LEROQUAIS I, 57]
- Ave porta paradisi lignum vitae quod amisi per te mihi iam luceat ... [*Psalterium mariae* D2242, 92ra: MONE II 233; MEERSSEMAN I 199; II 15, 79]
- Ave praeclara ... [DarmstadtDNGH 33, 213v; 67, 199v]
- Ave praeclara maris stella in lucem gentium divinitus orta ... ex huius incolatu saeculi auctor ad te transire Amen [Fb332, 46v: SEQ HERMANNUS CONTRACTUS; RH 2045; AH 50 nr. 241; PL 143, 443; MEERSSEMAN I, 171-172]
- Ave pretiosissimum et sanctissimum corpus domini nostri Iesu Christi in ara crucis ... et calicem salutis perpetuae [PaL1346, 95v: LEROQUAIS I, 153] *gfr* Ave sanctissimum et pretiosissimum
- Ave pretiosissimum et sanctissimum corpus domini nostri Iesu Christi in ara crucis pro mundi salute deo patri ... oblatum ... et calicem salutis perpetuae [PaL1161, 3r *per l'elevazione*: LEROQUAIS I, 82]
- Ave principium nostrae creationis ... [ZRh161, p. 88 *Innocentius papa dat 7 annos indulgentiae ad elevationem hostiae sanctae ipsam dicenti devote*]
- Ave principium nostrae creationis ... [ZRh170, 108v o dopo]
- Ave principium nostrae creationis Ave pretium nostrae redemptionis Ave viaticum nostrae peregrinationis Ave praemium nostrae remunerationis Ave salvator mundi rex gloriae Beatus venter qui te portavit et ubera quae suxisti [Troyes 1900, 110v *Oratio ad elevationem*: ed. WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 23, nota 3]
- Ave principium nostrae creationis Ave pretium nostrae redemptionis Ave viaticum nostrae peregrinationis Ave praemium nostrae remunerationis Ave salvator mundi rex gloriae Beatus venter qui te portavit et ubera quae suxisti Ave partum nostrae expectationis Ave mundissima caro Christi Domine Iesu Christe fili dei vivi concede mihi famulo tuo ... ut in finem vitae meae sacratissimum corpus tuum vere possim agnoscere fideliter adorare salubriter percipere Qui cum deo patre [London, BL, Add. 16975, 251v (sec. XIII ex.) *ad corpus Christi*: ed. WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 23, nota 3]
- Ave prudens consiliarie Iesu Christe qui pro nobis ab archangelo Gabriele annuntiatus ... ac adimplere in bonum desideria nostra Amen [PaL1364, 25r: LEROQUAIS I, 177]
- Ave puer parvule caelorum rex sublimis nobilis infantule o rex magne nimis [*Incipit dulciloquium beati BERNARDI ad puerum Iesum et matrem eius Mariam* D521, 11va: RH 2062; WALTHER 1963]
- Ave regina angelorum et archangelorum laus et gloria sanctorum et totius diminutis nobile triclinium tu innocens plus quam innocentem genuisti Tu munda mundi mundo mundum salvatorem genuisti. Propter plagas Iesu Christi quas cruentas flens vidisti propter suam misericordiam et pro tua magna pietate fac nos dignos te videre et videndo te gaudere in caelesti patria Pro tua sancta precamur gaudia virgo mitis et plena gratia cum instabit maior angustia tua nobis assit clementia Virgo per tuum filium per patrem et paracletum tu mecum sis ad obitum meumque muni spiritum et per benedictum fructum benedicti ventris tui dirige nos hodie et in omni tempore in viam salutis aeternae Amen [HAS 101r]
- Ave regina caelorum laus et gloria sanctorum et totius trinitatis nobile triclinium tu innocens plusquam innocentem genuisti tu mundi munda mundum mundo salvatorem pertulisti propter plagas Iesu Christi quas cruentas flens vidisti pro nostra miseria Et tua dulcissima misericordia fac nos dignos te videre et videndo te gaudere in caelesti patria [HAS 110r]
- Ave regina caelorum Mater regis angelorum [Mn164, 102/88v *Laus devota* = CHEVALIER 2072]
- Ave regina sapientiae dominus te salvet cum tua sorore sancta pura simplicitate Domina sancta paupertas dominus te salvet cum tua sorore sancta humilitate Domina sancta caritas dominus te salvet cum tua sorore sancta oboedientia Sanctissimae virtutes omnes vos salvet dominus a quo venitis et procedetis Nullus homo est penitus in toto mundo qui unam ex vobis possit habere nisi prius moriatur Qui unam habet et alias non offendit omnes habet Et qui unam offendit nullam habet et omnes offendit Et unaquaque confundit vitia et peccata Sancta sapientia confundit Satan et omnes malitias eius Pura sancta simplicitas confundit omnem sapientiam huius mundi et sapientiam corporis Sancta paupertas confundit cupiditatem et avaritiam et curas huius saeculi Sancta humilitas confundit superbiam et omnes homines qui sunt in mundo similiter et omnia quae in mundi sunt Sancta caritas confundit omnes diabolicas et carnales tentationes et omnes carnales timores Sancta oboedientia confundit omnes corporales et carnales proprias voluntates et habet mortificatum corpus suum ad oboedientiam spiritus et ad oboedientiam fratris sui et est subditus et suppositus omnibus hominibus qui sunt in mundo et non tantum solis hominibus sed etiam omnibus bestiis et feris ut possint facere de eo quicquid voluerint quantum fuerit eis datum desuper a domino [FFF 223 *salutatio virtutum*]
- Ave regina virginum quae genuisti dominum triumphatorem Zabuli Esto precor nimium a te posco remedium esto patrona denuo salus atque defensio Incumbunt hostes undique mortem quaerentes animae foris perversi homines intus maligni daemones Iam mihi multa vulnera inflicta sunt o domina quae nisi tu curaveris sunt mihi causa funeris Consensum suadentibus mortale crimen hostibus et ob id reus teneor culpam meam confiteor Nam quinque sensus corporis effeci portas criminis pulchra videndo cupiens lene tangendo diligens Audivi libens turpia narravi gaudens frivola nares replivi saepius illicitis odoribus Esu potuque dulcium sum delectatus nimium peccavi per superbiam et per inanem gloriam Pollutus sum periurio contaminatus odio per iniquum mendacium fefelli saepe proximum Et de rapinis pauperum collegi lucrum pessimum irae et avaritiae servi et luxuriae In corpore et anima commisi multa scelera nam corpus quae non potuit mens perpetrare voluit Me turpis cogitatio me pestilens locutio me culpa damnat actuum et nequitas consensuum Haec tibi nunc confiteor cunctis sanctis sanctorum tu causam meam suscipe tu dignum paenis eripe Exora tuum filium ut mihi det remedium ex tua carne genitus favebit tuis precibus Et matri quae se peperit nihil negare poterit per eius natalitium per ipsius ieiunium Per asperas iniurias flagella sputa alapas quas sponte sua pertulit qui se pro suis obtulit Et per vestem coccineam et per coronam spineam per clavos per patibulum per cicatrices vulnerum Per aperturam lateris per rivum sacri sanguinis per sanctam eucharistiam et per baptismi gratiam Per sacramenta fidei quae corde credens didici imploro te piissima per te obtenta venia Ut mihi Christi passio sit de praesenti remissio et eius resurrectio virtutum augmentatio Atque eius ascensio spiritus sancti missio per haec mihi det gaudia cum ipso frui in gloria Amen [LcG149, 163v *Ad gloriosam dei genitricem Mariam laus vel confessio* mortale crimen *ms* mortalem crimen; ultima strofa secondo AH solo in Orationale Herculis ducis Ferrarien. saec. XV. Cod. Marcanus. L II 60. - AH 50, 395 nr. 306: MARBODUS, Ep. Redonensis (Rennes) † 1128, *Oratio ad sanctam Mariam*; deest in MEERSSEMAN]
- Ave regina virginum quae genuisti dominum triumphatorem Zabuli reparatorem saeculi Egosto precor nimium a te posco remedium esto patrona denuo salus atque defensio Incumbunt hostes undique mortem quaerentes animae foris perversi homines intus maligni daemones Iam mihi multa vulnera

inflicta sunt o domina quae nisi tu curaveris sunt mihi causa funeris Consensum suadentibus mortalem crimen hostibus et ob id reus teneor culpam meam confiteor Nam quinque sensus corporis effeci portas criminis pulchra videndo cupiens lene tangendo diligens Audivi libens turpia narravi gaudens frivola nares replivi saepius illicitis odoribus Esu potuque dulcium sum delectatus nimium peccavi per superbiam et per inane in gloriam Pollutus sum periurio contaminatus odio per iniquum mendacium fefelli saepe proximum Et de rapinis pauperum collegi lucrum pessimum ira et avaritia servi et luxuria In corpore et anima commisi multa scelera nam corpus quae non potuit mens perpetrare voluit Me turpis cogitatio me pestilens locutio me culpa damnat actuum et nequitas consensuum Haec tibi nunc confiteor o cunctis sanctis sanctorum tu causam meam suscipe tu dignum paenis eripe Exora tuum filium ut mihi det remedium ex tua carne genitus favebit tuis precibus Et matri quae se peperit nihil negare poterit per eius natalitium per ipsius ieiunium Per asperas iniurias flagella sputa alapas quas sponte sua pertulit qui se pro nobis obtulit Et per vestem coccineam et per coronam spineam per clavos per patibulum per cicatrices vulnerum Per aperturam lateris per rivum sacri sanguinis per sanctam eucharistiam et per baptismi gratiam Per sacramenta fidei quae corde credens didici imploro te piissima per te obtenta venia **ELIMINARE...**

- Ave rex Iudaeorum Fili David ave Propter nos traditus ave Propter nos consputus ave In facie verberatus ave Collafis caesus ave Spinis coronatus ave Propter nos illus ave In cruce suspendens ave Felle et aceto potatus ave Lancea perforatus ave Rex caeli et terrae ave Moriens ave Surgens ave Ad dexteram dei sedens ave Pie et misericors ave Vera spes salutis ave Radix ...atis ave Splendor claritatis ave Decor bonitatis ave Amor tui patris ave Pastor misericors ave Qui exaudisti mariam et Martham rogantes ut ires ad monumentum resuscitare Lazarum ave Qui exaudisti Petrum in mari et Paulum in vinculis ave Qui exaudisti tres pueros in camino ignis ardentis ave Qui exaudisti Susannam et liberasti eam de manibus duorum falsorum testium ave Sancte crucifixe ave Iesu Nazarene ave Misericors domine tu redemptor ave Iesu Christe miserere Christe fili dei miserere [*Oratio ad Christum* BsQ7, 100r]
- Ave rex noster fili David redemptor mundi quem crux sancta suscepit ad mortis interitum pro nostra salute sustinendum ut in ea salutaris victima patri deo fieres quod expectabant omnes sancti ab origine mundi unde in eiusdem honore crucis perdulces persolvemus tibi laudes ut te in caelestibus cum sanctis tuis conlaudemus [BAV, D.1.79, 223v, 93r *adorazione della croce Ad dexteram manum*: ed. BOYNTON Ross]
- Ave rex noster fili David redemptor mundi quem crux sancta suscepit ad mortis interitum pro nostra salute sustinendum ut in ea salutaris victima patri deo fieres quod expectabant omnes sancti ab origine mundi unde in eiusdem honore crucis perdulces persolvemus tibi laudes ut te in caelestibus cum sanctis tuis conlaudemus [Moissac, Ant dom. Palme: ed. BOYNTON]
- Ave rex noster fili David redemptor mundi quem prophetae praedicaverunt salvatorem domui Israel esse venturum te enim ad salutarem victimam pater misit in mundum quem expectabant omnes sancti ab origine mundi et nunc hosanna filio David benedictus qui venit in nomine domini hosanna in excelsis 1543 [MnT.270.21v *Ant dom. Palme*]
- Ave rex noster fili David redemptor mundi quem prophetae praedicaverunt salvatorem domui Israel esse venturum te enim ad salutarem victimam pater misit in mundum quem expectabant omnes sancti ab origine mundi et nunc hosanna filio David benedictus qui venit in nomine domini hosanna in excelsis 1543 [FiF.21.40 nr.36 (ed. Cattin 136) RoA123.92r *Ant dom. Palme*]
- Ave rex noster fili David redemptor mundi quem prophetae praedixerunt salvatorem domui Israel esse venturum te enim ad salutarem victimam pater misit in mundum quem expectabant omnes sancti ab origine mundi et nunc hosanna filio David benedictus qui venit in nomine domini hosanna in excelsis [BAV Chigi D.V1.79, 223v, Ant dom. Palme: ed. BOYNTON]
- Ave rex noster fili David redemptor mundi quem prophetae praedixerunt salvatorem domui Israel esse venturum te enim ad salutarem victimam pater misit in mundum quem expectabant omnes sancti ab origine mundi et nunc hosanna filio David benedictus qui venit in nomine domini hosanna in excelsis 1543 F(owyg) [PdC47 *Ant dom. Palme*]
- Ave rex noster fili David redemptor mundi quem prophetae praedixerunt salvatorem domui Israel esse venturum te enim ad salutarem victimam pater misit in mundum quem expectabant omnes sancti ab origine mundi nunc hosanna filio David benedictus qui venit in nomine domini hosanna in excelsis 1543 D [*Ant dom. Palme*]
- Ave rex noster tu solus nostros es miseratus errores patri oboediens ductus es ad crucifigendum ut agnus mansuetus ad occisionem Tibi gloria Hosanna tibi triumphus et victoria tibi summae laudis et honoris corona [*Via Crucis* II stazione *Ant dom. Palme*]
- Ave rosa princeps florum cuius fulgor meritum ... [PaL1411, 39r: LEROQUAIS I, 250]
- Ave rosa sine spinis ... [ZRh156, p. 234 *Oratio aurea de BV*]
- Ave rosa sine spinis tu quam ... [Fb326, 134r: AH 30 nr. 126]
- Ave rosa sine spinis tu quam pater in divinis Maestate sublimavit et ab omni ve purgavit ... Amen hunc salutis censum tuae laudis gratum pensum Conde tuo sinu pia clemens dulcis o Maria Amen [37r *Sequitur oratio valde devota quae dicitur aurea eo quod nulla alia sit dignior et beate Mariae acceptior prout ipsa cuidam suo devoto revelavit* MiB56, 37v = parafrasi dell' *Ave Maria*]
- Ave sacer Christi sanguis ... [PaL1410, 98v: LEROQUAIS I, 248]
- Ave salus mundi verbum patris ... [Pal 1366, 134r *De la levation du corps Nostre Seigneur*: LEROQUAIS I, 180]
- Ave salus mundi verbum patris ... tu miserere mei Amen [PaL1191, 115v: LEROQUAIS I, 139]
- Ave salus mundi verbum patris hostia pura ... [Pal 1358, 16r: LEROQUAIS I, 167]
- Ave salus mundi verbum patris hostia vera ... tu miserere mei [PaL1175, 137r *In elevatione corporis Christi*: LEROQUAIS I, 111]
- Ave salutata ab angelo Maria Ave salus mundi per quam venit Maria Ave virgo virginum sponsa regis omnium virginitatis candens lilium Maria Ave caeli de spina reginarum domina te benedicunt caeli et terrae Maria Ave caelestis margarita caelesti regi congrua Maria Ave rutilans velut rosa aestivo sole fulgida Maria Ave superna cuncta creantis mater intacta regis Maria Ave caelorum domina virgo mater et sponsa dei Maria Ave o theotocos virgo peperisti virgo fuisti post partum permanens integra et incorrupta Maria Ave o eusebia Noemi formosa stella praeclara praecllens cetera inclita et sine labe Maria Ave decora David filia cuius est ab intus gloria Maria Ave cunctarum decus virginum et plena gratia domini Maria Ave benedicta caeli super astra rutilans formosa ut sol radians ut luna tota pulchra es dei veluti sponsa Maria Ave gloriosa Iesu domini genetrix splendida cuncta cherubim gloria vincens omnia sanctorum agmina Maria Ave pia peccaminum medicina Maria Ave nostra post dominum salus tota Maria Ave dulcis et benigna tuo nato nos praesenta o felix Maria Ave tibi sine fine ut queamus decantare in caelis Maria Ave domina caeli terrae et maris Maria Ave cunctorum hera duc nos quo manes [MEERSSEMAN I, 191 nr. 39 (*Sequenza* per l'Annunciazione, sec. XII); AH 7, 99; RH 23831]
- Ave salutata ab angelo Maria Ave salus mundi per quam venit Maria Ave virgo virginum sponsa regis omnium virginitatis candens lilium Maria Ave rosa de spina reginarum domina te benedicunt caeli terrae Maria Ave caelestis margarita caelesti regi congrua Maria Ave rutilans velut rosa aestivo sole fulgida Maria Ave superna cuncta creantis mater intacta regis Maria Ave caelorum domina virgo mater et sponsa dei Maria Ave o theotocos virgo peperisti virgo fuisti post partum permanens integra et incorrupta Maria Ave o eusebia Noemi formosa stella praeclara praecllens cetera inclita et sine labe Maria Ave decora David filia cuius est ab intus gloria Maria Ave cunctarum decus virginum et plena gratia domini Maria Ave benedicta caeli super astra rutilans formosa ut sol radians ut luna tota pulchra es dei veluti sponsa Maria Ave gloriosa Iesu domini genetrix splendida cuncta cherubim gloria vincens omnia sanctorum agmina Maria Ave pia peccaminum medicina Maria Ave nostra post dominum salus tota Maria Ave dulcis et benigna tuo nato nos praesenta o felix Maria Ave tibi sine fine ut possimus decantare in caelis Maria Ave domina caeli terrae et maris Maria Ave cunctorum hera duc nos quo manes revera [MEERSSEMAN I, 191 nr. 39 (*Sequenza* per l'Annunciazione, sec. XII); AH 37, 76; RH 23831]
- Ave salve gaude vale ... [BerlinH348, 150r *lauda de s. BERNARDO*: RH 2098]
- Ave salve gaude vale o beata Barbara pectus tuum virginale ... castum candens lilium [MiB41, 26v *Prima rosa*]
- Ave sancta caro quae deus es ... benedictum sit nomen sanctum tuum Amen [PaL1192, 89v *Oratio dicenda in elevatione corporis Christi*: LEROQUAIS I, 143]
- Ave sancta Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Ave regina caelorum ave domina angelorum salve radix sancta ex qua mundo lux est orta gaude gloriosa super omnes speciosa ave valde decora et pro nobis semper Christum exora Ave spes nostra dei genitrix intacta ave illud ave per angelorum accipiens ave concipiens patris splendorem ave casta sanctissima virgo solam innuptam te glorificat omnis creatura matrem luminis Ave sponsa Sunamita secundum cor regis ave virgo mater spiritu sancto teste tu olim Mariam sordibus Aegypti milies exosam tu theophilum desperatum apostatam reconciliasti filio tuo in gratiam o sancta o celsa o benedicta mitiga et nobis iram filii tui iudicis in gratiam Ave decus virginum ave iubar aethereum ave filia patriarcharum ave desiderium prophetarum ave thesaurus sanctorum apostolorum ave laus martyrum ave glorificatio sacerdotum ave decus et corona virginum ave gloria caelorum ave gaudium sanctorum angelorum ave salus miserorum ave mater creatoris omnium et salvatoris suorum fidelium ave laudanda et glorificanda ab omni creatura ave gloria gaudium et corona omnium sanctorum ave caelorum

- regina cui plenariter divina est infusa gratia ave spes mea ave fiducia mea ave consolatio mea ave refugium meum ave tota vita mea Gaude dei genitrix virgo immaculata gaude quae gaudium ab angelo suscepisti gaude quae genuisti aeterni luminis claritatem gaude mater Christi gaude sancta dei genitrix virgo tu sola mater intacta te laudat omnis factura genitricem lucis sis pro nobis quaesumus perpetua interventrix Salve proles Davidis salve virgo nobilis cuius partus mirabilis salve gemma pudicitiae salve norma iustitiae salve mater misericordiae salve mundi spes et domina salve virtutem cellula salve paradisi ianua Tu castitatis liliū progenuisti filium miseris in auxilium tu firmata in Sion virga florens Aaron Madidum vellus Gedeon tu satis expresse stirpe es illa Iesse digna dei mater esse tu porta quae soli deo patuit ortus in quo deitas latuit stella quae solem saeculis attulit tua sunt ubera vino redolentia candor superat lac et lilia odorque flores vincit et balsama te expectant deliciae te laudant adolescentulae te sponsus vocat in meridie veni veni filia intra nostra cubilia surge surge prospera fugit hiems floret vinea vox tua turturis forma desiderabilis virtus ineffabilis suavitas inestimabilis Nunc o mater dei hominis confer opem miseris consolare flebiles sublevando debilis nostraque tibi praeconia sint laus et perhennis gloria amen [Mainz 361, 77v: ed. Meersseman I, 180 nr. 32 (*Rhythmische Gruss-Oration*, sec. XII); AH 54, 218] *cf*r Gaude quae genuisti, Gaude sancta dei genitrix perpetua
- Ave sancta Maria mater dei regina caeli porta paradisi domina mundi pura singularis tu es virgo Tu concepisti Iesum sine peccato tu peperisti creatorem et salvatorem mundi in quo non dubito libera me ab omni malo et ora pro peccato meo [Pa]A18, 205r sancta *ms* sanctima *Papa Sixtus quartus concessit cuilibet devote dicenti infrascriptam orationem 11.000 milia annorum de vera indulgentia pro qualibet vice paenitentibus* *cf*r Ave domina sancta
- Ave sancta trinitas deus indulgentiae Ave nostra salus locum praebens veniae Ave dulcis consolator et largitor gratiae Salve voces atque nostras audi clementissime ut purgati a peccatis et mortali crimine tecum simus et vivamus te laudemus et amemus sine fine domine Amen [HAS 36r]
- Ave sancte spiritus a patre et filio procedens ac coaequalis illis a principio Tu digneris sic implere me igne sanctissimo ut vivam et perseverem in tuo servitio ut dignus sim sine fine te videre spiritum ac supremum genitorem in caelis et filium Amen [HAS 36r]
- Ave sanctissima caro summa vitae dulcedo ... atque misericordia inenarrabili dignetur indulgere Amen [*Orationes post communionem* (4: *ort devotissima*) Pa1413, 243r: LEROQUAIS I, 254]
- Ave sanctissima Maria domina mea mater dei regina caeli porta paradisi domina totius mundi ... et ora pro peccatis meis Amen [*Sequens oratio dicitur data a deo cuidam beremitaie et omnes eam devote dicentes dicuntur habere undecim milia annorum de indulgentia Ita fertur inveniri in cornicis Romanis* Chicago, Newberry 83, 45v (= Cat. SAENGER 156: LHP 2, 381)] *cf*r Ave sanctissima Maria mater
- Ave sanctissima Maria mater dei ... [ZRh145, dopo p. 3]
- Ave sanctissima Maria mater dei regina caeli ... [*Papa Sixto IV concessa a ciascuna persona che divotamente diceva la infrascripta oratione undeci milia anni di vera indulgentia per ogni volta*: San Marino USA Huntington HM 1135, 137v [Cat. Dutschke 1989, II 447]
- Ave sanctissima Maria mater dei regina caeli ... ora pro peccato meo Amen [*Papa Sixtus IV concessit cuilibet devote dicenti infrascriptam orationem 11000 annorum de vera indulgentia pro qualibet vice* BerlinKK78B21, 208v]
- Ave sanctissima Maria mater dei regina caeli et porta paradisi ... libera me ab omni malo et ora pro peccato meo Amen [Ab3224, 161v *con indulgentia di papa Sisto IV*]
- Ave sanctissima Maria mater dei regina caeli porta paradisi domina mundi pura singularis tu es virgo Tu concepisti Iesum sine peccato tu peperisti creatorem et salvatorem mundi in quo non dubito libera me ab omni malo et ora pro peccato meo Amen [*Papa Sixtus quartus concessit cuilibet devote dicenti infrascriptam orationem 11.000 milia annorum de vera indulgentia pro qualibet vice paenitentibus* Pa]A18, 205r sanctissima *ms* sanctima; R65, 127v identici titolo e testo] *cf*r Ave domina sancta
- Ave sanctissima Maria mater dei regina caeli porta paradisi domina mundi pura singularis tu es virgo tu concepisti Iesum sine peccato tu peperisti creatorem et salvatorem mundi in quo non dubito libera me ab omni malo et ora pro peccato meo Amen [*Papa Sixtus quartus concessit cuilibet devote dicenti infrascriptam orationem 11.000 annorum de vera indulgentia pro qualibet vice* CmT19, 80v; PrP1346, 96r; Stams 44 *dopo comm scorum* foto 1060477] *cf*r Ave sanctissima Maria domina
- Ave sanctissima Maria mater dei regina caeli porta paradisi domina mundi ... et ora pro peccatis meis Amen [*Papa Sixtus quartus concessit cuilibet devote dicenti infrascriptam orationem 11.000 annorum de vera indulgentia pro qualibet vice* Chicago, Newberry -85, 73v (= Cat. SAENGER 159; LLH 2, 381)] *cf*r Ave sanctissima Maria domina
- Ave sanctissima Maria mater dei regina caeli porta paradisi domina mundi pura singularis tu es virgo concepisti Iesum sine peccato tu peperisti creatorem et salvatorem mundi in quo non dubito libera me ab omni malo et ora pro peccatis meis Amen [LcG149, 135r *Sixtus papa IV concessit cuilibet devote dicenti infrascriptam orationem 11.000 annorum de vera indulgentia pro qualibet vice Datum Romae anno sui pontificatus 1480*] *cf*r Ave sanctissima Maria domina
- Ave sanctissima mater dei regina caeli ... [CL132, 162v]
- Ave sanctissimum corpus domini mei Iesu Christi in hoc sacramento contentum te confiteor labiis ... conferatur exitus beatus [*Pulchra et devota oratio dicenda ante communionem* MiB41, 63vb]
- Ave sanctissimum corpus dominicum ... tamen conferatur exitus beatus [PaL1347, 199r *Oratio ante missam*: LEROQUAIS I, 155]
- Ave sanctissimum corpus dominicum in hoc sacramento contentum te confiteor labiis te toto corde diligo et totis visceribus concupisco dignare quaeso infirmam animam te salutarem victimam et fontem omnium gratiarum recipere cupientem tam clementer et gratiose invisere ut mediam in corpore et in anima tua experientia gaudeam invenisse Ne respicias domine ad iniquitates et concupiscentias malas meas plurimas sed ad miserationes tuas infinitas Tu namque es per quem orbis terrarum est creatus et recreatus Tu per quem cunctae res virtuosae suas sortiuntur virtutes Tu agnus ille immaculatus qui hodie pro totius mundi redemptione patri tuo aeterno victimaris O manna dulcissimum o nectar suavissimum confer ori meo tuae salutaris praesentiae mellifluum gustum accende in me ignem amoris tui extingue vitia hominis mei virtutes infunde gratias adauge salutem mentis et corporis tribue Inclina quaeso domine caelos tuos et descende ad me ut tibi coniunctus et unitus tecum pariter unus efficiar spiritus O venerabile sacramentum per te quaeso omnes inimici mei repellantur peccata dimittantur et omnia mala et pericula per tuam praesentiam excludantur Bonum propositum tribue in effectum ponere et in id perseverare concede mores corrige et omnes actus meos in tua voluntate dispone Intellectus per te bone Iesu hic tuo lumine illustretur affectus inflammetur spes roboretur fides recta et caritas perfecta mihi conservetur cum ceteris donis et bonis tuis ac virtutibus quae tibi placent et mihi expediunt in veritate ut vita mea emendata semper proficiat de bono in melius et tandem mihi conferatur beatus exitus Amen [*Ad sacrum corpus domini* OxB249, 28r]
- Ave sanctissimum corpus dominicum in hoc sacramento contentum te confiteor labiis te toto corde diligo te totis visceribus concupisco dignare quaeso hodie infirmam animam meam te salutarem victimam et fontem omnium gratiarum recipere cupientem tam clementer et gratiose invisere ut mediam in corpore et in anima tua ex praesentia gaudeam invenisse ne respicias ad iniquitates et negligentias meas plurimas sed ad miserationes tuas infinitas Tu namque es per quem orbis terrarum est creatus et sanatus per quem omnes herbae et cunctae res virtuosae suas sortiuntur virtutes Tu es agnus ille immaculatus qui hodie pro redemptione totius mundi patri aeterno victimaris O manna dulcissimum o nectar suavissimum confer ori meo tuae salutaris praesentiae mellifluum gustum accende in me caritatem tuam extingue vitia virtutes infunde gratias adauge salutem mentis et corporis tribue Inclina quaeso caelos et descende ad me ut tibi coniunctus et vinctus tecum pariter unus efficiar spiritus O venerabile sacramentum per te quaeso omnes inimici mei repellantur peccata dimittantur et omnia mala per tuam praesentiam excludantur bonum propositum tribue mores corrige et omnes actus meos in tua voluntate dispone Intellectus per te Iesu dulcissime hic novo lumine illustrantur affectus inflammentur spes roborentur ut vita mea emendata semper proficiat mihi melius et tandem conferatur bonus exitus Amen [HAS 77v]
- Ave sanctissimum et pretiosissimum corpus domini nostri Iesu Christi in ara crucis positum quod corde credo ore confiteor ... sic te videre merear in gloria tua securus et gaudens [*Salvatio ad sacratissimum corpus Christi dicenda dum tractatur in altari a sacerdote* MiB41, 64rb] *cf*r Ave pretiosissimum et sanctissimum
- Ave sanguis Christi et sanctissima caro in quibus salus mundi est et vita [PaL946 (Pnt di Mainz, s. XIII): ed. WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 20, nota 1]
- Ave sanguis domini nostri Iesu Christi in quo est salus vita ... et liberati sumus [PaL1329, 213r: LEROQUAIS I, 151]
- Ave sanguis domini nostri Iesu Christi qui in ara crucis effusus fuisti ... [Pal 1358, 16v: LEROQUAIS I, 167]
- Ave sanguis mala destrue quae parat anguis ... Christi caro sanguis et unda [PaL1175, 137v *In elevatione calicis*: LEROQUAIS I, 111]
- Ave sanguis qui fuisti de latere Iesu Christi effusus ... indulgentiam mihi concedas famulae tuae Amen [PaL1191, 116v *ms*: LEROQUAIS I, 140]
- Ave sanguis qui fuisti de latere Iesu Christi effusus ... indulgentiam mihi concedas famulae tuae Amen [PaL1191, 116v *corr*: LEROQUAIS I, 140]
- Ave sanguis sacratissime ... [LL14, 34v *Ad sacrosanctum sanguinem adorandum*]
- Ave sanguis sacratissime Ave sanguis dulcissime Ave sanguis redemptio nostra Ave sanguis redemptio pretiosissime Libera me a subitanea et improvisa morte

pie pellicane Iesu domine me immundum munda tuo sanguine cuius una gutta salvum facere totum mundum posset omni scelere Iesu quem velatum nunc aspicio quando fiet illud quod tam sitio ut revelata facie tua semper fruar luce glorie Amen [NGNM 22402, 100v *Oratio ad calicem, preceduda da Te ergo quæsumus famulis tuis subveni quos pretioso sanguine redemisti*]

Ave spes mundi Maria Ave mitis ... [Oratio devotissima ad gloriosam virginem Mariam Ab3199, 170v]

Ave spiritus sancti sponsa Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Iesus Christus Domina sancta Maria virgo gloriosissima mater dei et hominis adorans te admoneo et deprecor per illum doloris gladium qui tuam felicissimam animam pertransivit dum sentires in spiritu hora matutina filium tuum detineri colaphis sputis vinculisque gravari et iudicibus praesentari fac me miserum peccatorem participem eiusdem doloris et da ut in satisfactione perseverans laqueos capturas et vincula diaboli mundi propriaeque fragilitatis evadam tuae gubernationis moderamine fruiturus [*Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 529 (4)]

Ave sponsa incorrupta ave per quam orbis lapsi facta est ereptio Ave per quam occumbentis est Adae resurrectio Ave per quam primae matris est Evae redemptio Sancta Maria ora pro nobis Ave sponsa incorrupta Altitude cogitandi tu in accessibili invisibile profundum angelorum oculis karikaristo menitrotoche partine sancta dei genitrix ora pro nobis Omnia portantem portans solium imperii tu stella demonstrates solem sol diei mystici occidentis austro mundi luminis conspicui sancta virgo virginum ora pro nobis sancta Maria incorrupta Incarnationis divini uteris tu sancta es per quam renovantur omnes creaturae species cumque adoratur factor et origo omnium angelorum domina ora pro nobis Ave sponsa incorrupta Tu extans initiatrix archani consilii mirandorum vere Christi operum primitiae dogmatum illius extans tu fons et initium caelorum regina ora pro nobis Ave sponsa incorrupta Scala tu caelestis per quam descendit ipse deus sponsa traducens terrena supera caelestia tu mater innupta omni honore superior virgo perpetua ora pro nobis Ave sponsa incorrupta Daemonum forte lamentum maeror et tristitia angelorum et bonorum laus decus et gloria electorum tu cunctorum facta es laetitia templum domini ora pro nobis Ave sponsa incorrupta Generans perennem zepherum inaccessibilem inuisibile super ascendens omnium scientiam animarum tu sanctarum splendor et prudentia sacrarium spiritus sancti ora pro nobis Ave sponsa incorrupta Caenica vitae coronam fructu ventris germinans possidens divinitatem et in ea pullulas nutricans humanitatem et earn agricolans tu sola sine exemplo ora pro nobis Ave sponsa incorrupta [Chester 19 *dopo Compieta*]

Ave stella mattutina ... [LL14,16v *Oratio ad virginem Mariam*]

Ave stella mattutina ... [BerlinKK78B12, 294r: RH 2135]

Ave stella mattutina peccatorum medicina funde preces lux divina ... funde preces dei mater pro nobis ad filium [*Salutatio devota beatae virginis Mariae pro venia impetranda dicenda ante letaniam* Chicago, Newberry 81, 164rv (= Cat. SAENGER 149; cfr RH 2135, 35746)]

Ave suavissimum corpus dominicum in hoc sacramento contentum ... [ante celebrationem D1109, 32v: LHP 1, 155]

Ave sub panis specie te relinquens ecclesiae Hoc mirandum sacramentum tuum fuit testamentum Panis formam intuemur sed sub formis confitemur Carnem iunctam deitati deitatem parvitati Panis transit substantia sed manent accidentia ... Te tradit Iudas osculo et pro vili munusculo Amen [*Salutatio sacrosancti corporis DNIC in rithmis valde devota* MiB41, 59ra-b]

Ave summa et adoranda trinitas ave o indivisa et veneranda unitas ... [Eb4, 8r: IV 13]

Ave throni lucifera = Ave troni lucifera

Ave thronum trinitatis = Ave tronum trinitatis

Ave trinitatis triclinium Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Iesus Christus Domina sancta Maria virgo gloriosissima mater dei et hominis adorans te admoneo et deprecor per illum doloris gladium qui tuam felicissimam animam pertransivit dum vitam omnium acciperes mortuam super sanctissima brachia tua scilicet dilectum filium tuum fac me miserum peccatorem participem eiusdem doloris et da ut dura vulnera recentem sanguinem flagitiosa opprobria ceteraque suae passionis mysteria semper in corde meo circumferam in mortis eius amaritudinis efficacia meam miseram animam traditurus [*Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 529 (6)]

Ave troni lucifera post Mariam flos virginum o mediatrix Barbara vera dei et hominum A tuo patre proprio interempta crudeliter caelesti fruens gaudio nobis iugiter [HAS 27v]

Ave tronum trinitatis ... [già in BerlinH348, alla fine, ora persa]

Ave tu sinistra Christi perforata quae fuisti clavo perdurissimo Velut Gyon effudisti rivum tuum quo lavisti nos a malo pessimo Te o vulnus adoramus tibi caput inclinamus ut fonti dulcissimo Per te detur ut vincamus hostes ut et gaudeamus in die novissimo [HAS 75r]

Ave vera caro Christi quae in cruce pependisti Quando patri dixisti quare me dereliquisti Salve caro sancta dei per te salvi fiunt rei servum tuum redemisti cum in cruce pependisti Unda quae ex te manavit a peccato me mundavit ... Christi corpus ave nostra crimina terge pie Amen [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 65r cfr MiB41, 58ra]

Ave vera orbis hera ave virgo virginum salva mera puerpera salve salus hominum Ave nata iam beata ave felix iugiter salva grata advocata salve dulcis dulciter Ave tutum vas virtutum ave dives gratia salve scutum contra lutum salve secans vitia Ave laeta mortis meta ave finis vitii salve faeta deo freta salve caput gaudii Ave flentis risus mentis ave mundi gaudium salve gentis spes egentis salve salus omnium [Meersseman I, 193 nr. 43 *Salutatio* sec. XIII; AH 15, 53]

Ave verbum caro factum summa caritate Ave caro iuncta verbo vera unitate Ave grande sacramentum ... Sis verum subsidium nobis cunctis horis Amen [59rb *Salutatio sacrosancti corporis DNIC pulchra devota* MiB41, 59va]

Ave verbum incarnatum in altare consecratum ... [PaL1180, 72r: LEROQUAIS I, 122]

Ave verbum incarnatum in altari consecratum panis vivus angelorum salus spes christianorum Salve corpus Iesu Christi qui de caelo descendisti tuos servos redemisti dum in cruce pependisti Amen [OxL82,27v *scritto in rosso*; DELAMARE: RH 2169; testo = AH 31, 109: str 1; 2,1-2; 3, 3-4]

Ave verbum incarnatum in altari consecratum panis vivus angelorum salus spes christianorum Ave corpus Iesu Christi qui de caelo descendisti nostra mundi pro salute libera nos a servitute Ave sancta caro dei per te salvi fiunt rei ... Unda quae ex te manavit a peccatis nos mundavit ... Sancta caro tu me munda sanguis benigna unda ... Per tuam sapientiam mihi da veram scientiam ... Frange meos inimicos eos mihi fac amicos ... In exitu meae mortis succurre mihi deus fortis a leone rugiente et a dracone feriente [Oratio in rithmis pulchra et evota dicenda in elevatione corporis et sanguinis MiB41, 58ra-58va cfr 65r; AH 31, 109]

Ave vere sanguis domini nostri ... [BerlinKK78B21, 207r *Item oratio dicenda in elevatione calicis videlicet*: RH 2171]

Ave vere sanguis domini nostri Iesu Christi (LHP.S 35)

Ave vere sanguis domini nostri Iesu Christi ... [PaL1374, 144v *In elevatione ... sanguinis*: LEROQUAIS I, 195]

Ave vere sanguis domini nostri Iesu Christi qui de latere eius ... da mihi fidem iustorum Qui [Pal 1366, 134v *Quant on liève le calice*: LEROQUAIS I, 180; PaL1376, 65r: LEROQUAIS I, 199]

Ave vere sanguis domini nostri Iesu Christi qui de latere eius cum aqua fluxisti ... et in futuro saeculo Per [PaL1363, 120r: LEROQUAIS I, 175]

Ave vere sanguis domini nostri Iesu Christi qui de latere eius cum aqua fluxisti ... in futuro saeculo per infinita saeculorum saecula [*Alia oratio* Chicago, Newberry 83, 26r (= Cat. SAENGER 155: LHP 2, 340; WILMART, *Auteurs*, 378 n)]

Ave vere sanguis domini nostri Iesu Christi qui de latere eius et aqua exivit ... et in futuro saeculo Amen [PaL1191, 116v: LEROQUAIS I, 140]

Ave vere sanguis domini nostri Iesu Christi qui pro salute mundi effusus fuisti miserere mei Amen [PaL1191, 116v: LEROQUAIS I, 140]

Ave verum corpus Christi ... [ZRh141, 176r *Beatus Gregorius audivit missam una dierum et cum sacerdos elevasset corpus Christi tunc vidit Iesum Christum corporaliter et cum quinque vulneribus et vidit in corpore eius verba ista scripta aureis litteris et quicumque illa verba dixerit devote in elevatione corporis Christi subitanea morte et in peccatis non morietur et sciet obitum suum ante tres dies et in extremis omnia sacramenta obtinebit et 200 dies indulgentiarum habebit*] cfr O verum corpus

Ave verum corpus Christi qui in cruce pependisti ... [dopo l' *Oratio papae Iohannis* (XXII) *Anima Christi sanctifica me*: Roma, Bibl. Angelica, 2216, 3v; CENCI, *Assisi*, 1981, 246] cfr O verum corpus

Ave verum corpus domini nostri Iesu Christi natum de Maria virgine Ave verum passum in cruce et immolatum pro homine Cuius latus perforatum vere fluxit sanguine Esto mihi praegustatum mortis in examine O clemens O pie Iesu O Iesu fili Mariae miserere mei Amen [HAS 78v]

Ave verum corpus natum ... [PaL1063, 234r: LEROQUAIS I, 45; PaL1180, 70v *Salutatio domini nostri Iesu Christi*: LEROQUAIS I, 122; in *elevatione corporis Christii* PaL1410, 97v: LEROQUAIS I, 248]

Ave verum corpus natum ... o Iesu fili Mariae [PaL1329, 212r o 213r: LEROQUAIS I, 151]

Ave verum corpus natum de Maria virgine ... [LHP.S 22] cfr O verum corpus

Ave verum corpus natum de Maria virgine ... [PaL1191, 116r: LEROQUAIS I, 139]

Ave verum corpus natum de Maria virgine Vere passum immolatum in cruce pro homine Esto nobis praegustatum in mortis examine O clemens O pie O dulcis Iesu fili Mariae Miserere nobis salvator mundi Qui cum patre [64vb ... *in elevatione corporis et sanguinis Christi habetur indulgentia 3 annorum* MiB41, 65ra]

Ave verum corpus natum de Maria virgine Vere passum immolatum in cruce pro homine Cuius latus perforatum unda fluxit sanguine Esto nobis praegustatum mortis in examine O dulcis O pie O Iesu fili Mariae [*Ad elevationem corporis Christi* CmU6692, 215v PaL1157, 20r (LEROQUAIS I, 71)]

Ave verum corpus natum ex Maria virgine Cuius latus perforatum vero fluxit sanguine Esto mihi praegustatum mortis in examine Vere passum immolatum in cruce pro homine Adoramus te Christe et benedicimus tibi quia per sanctam crucem tuam redemisti mundum [MiB41, 68v *Quando corpus domini elevatur devote dicas*]

Ave virgo gloriosa stella sole clarior ... [*De beata Maria* ZRh158, p. 119: RH 2215]

Ave virgo lignum vitae quae dedisti fructum vitae ... [*Psalterium b. Mariae divisum in 6 pausas* ... D521, 60va: RH 2221; AH 35, 137 nr. X; MEERSSEMAN II 16; autore: EDMONDO DI CANTERBURY] *cf* O verum corpus

Ave virgo quae *delis* dulce per os Gabrielis suscepisti gaudium ... [PaL1190, 6r: LEROQUAIS I, 138]

Ave virgo semper pia dei genitrix Maria Ave diu praedicata et figuris demonstrata ave virgo patri cara plus quam sol in caelo clara ave Christi mater munda sancto spiritu fecunda ave virgo speciosa mater dei gloriosa ave caeli nitens porta per quam caelis lux est orta ave virgo de o grata et ab ipso consecrata ave pulchra plus quam luna quem fidelis petunt una ave virgo praelecta dei genitrix effecta ave omni labe pura desperatis spes futura ave virgo admiranda et a cunctis veneranda ave decens et decora clarior lucis aurora ave virgo et intacta salvatoris mater facta ave cunctorum regina et dolorum medicina ave virgo deo digna et super omnes benigna ave prae cunctis beata et mater inviolata ave virgo benedicta incorrupta mater dicta a ve clemens et serena pietate semper plena ave virgo maris stella quae post partum es puella ave fulgens margarita per quam nobis datur vita vale virgo regina dei plena gratia vale Iesse virgula florida per saecula vale stirpe davitica et mater deifica vale virgo virginum quae portasti dominum vale mater domini grata sancto flamine vale caeli domina nostra delens crimina vale quae post filium es salus fidelium vale expers criminis mater veri luminis vale in quam caelitus venit sanctus spiritus vale quae caelestia regis et terrestria vale per quam dominus nostrum delet facinus vale vita saeculi et spes vera populi vale sole clarior atque luna pulchrior vale plus quam lilium candida convallium vale semper floribus redolens prae omnibus vale virgo abilis mater ineffabilis vale virgo inclita iuxta Christum posita vale super aethera pia gestans viscera vale super omnia omni digna gloria vale quae peccantium miseris omnium [Reims 1394, 11v + Namur, Séminaire I, 183 nr. 33 (*Ave- und Vale-Schema* sec. XII)]

Ave virgo virginum quae portasti filium creatorem omnium dulcis mater ave **Ave** beatissima stella splendidissima virgo serenissima humilis Maria **Maria** laudabilis atque ammirabilis facta ineffabilis Iesu Christi gratia **Gratia** altissimi dei potentissimi reges regum tu es plena **Plena** es dulcedine quia sine crimine te elegit dominus **Dominus** rex gloriae fons misericordiae et pater concordiae mane sit tecum **Tecum** regnat caritas in te fuit castitas omnium lux et claritas virtus benedicta **Benedicta** virgo fons clarus et origo et fundamentum omnium christianorum es tu **Tu** es virgo beata praegnans et intacta semper glorificata in mulieribus **In mulieribus** benedicta in omnibus Iesus filius bonus et benedictus Amen Alleluia [Ox.BL/LMH, Borough 1, 219r]

Ave virgo virginum quae portasti filium creatorem omnium dulcis mater ave **Ave** sanctissima stella splendidissima virgo serenissima humilis Maria **Maria** laudabilis atque mirabilis facta ineffabilis Iesu Christi gratia **Gratia** altissimi dei potentissimi regum regis pretiosissimi tu es plena **Plena** es dulcedine plena pulchritudine quia sine crimine te elegit dominus **Dominus** rex gloriae fons misericordiae pater concordiae Maria fuit tecum **Tecum** regnat caritas in te fuit castitas omnis lux claritas virgo benedicta **Benedicta** virgo fons clarus et origo fons fundamentum omnium christianorum es tu **Tu** es virgo beata praegnans et intacta semper glorificata in mulieribus **In mulieribus** benedicta in omnibus filius tuus benedictus **Benedictus** Christus semper dictus semper optimus **fructus ventris tui** amen [PrP1346, 93r *Nota chel sanctissimo papa Iohanne XXII a ciascuna persona chi dira questa Ave Maria tre volte el di concede 140 de indulgentia e la septima parte de soy peccati et havera questa gratia chi inanci tri di la morte sua vederla visibilmente vignire la madre de dio glorioso in adiutorio de l'anima sua E questa fu composta per lo felice Bernardo a commendatione de la gloriosa vergene Maria*]

Ave virgo vitae lignum quae perhenni laude dignum ... [PaL1063, 288r *Psalterium beatae et gloriosae virginis Mariae*: LEROQUAIS I, 48]

Ave virgo vitae lignum quae perhenni laude dignum ... [*Psalterium BV/M* D2242, 76va: AH 35, 169 e 172; MEERSSEMAN 2, 17]

Ave virgo vitae lignum quae perhenni laude dignum ... [*Psalterium BV/M* D521, 69ra: RH 2276; AH 35, 169 e 172; MEERSSEMAN 2, 17]

Ave vivens hostia ... [*versus de eucharistia*, IOANNIS PECKHAM: Assisi 521, 196; *cf* Cenci 1981, 196]

Ave vivens hostia ... gaudens et securus sim Amen [*Quando elevatur hostia dic* PaL1400, 241v: LEROQUAIS I, 235]

Ave vivens hostia veritas et vita ... [*meditationes salutare*s D521, 73vb: IOANNIS PECKHAM: RH 2278; WALTHER 2033; WILMART, *Auteurs* 588]

Ave vivens hostia veritas et vita In qua sacrificia cuncta sunt finita Per te Christi gloria datur infinita Per te stat ecclesia iugiter in vita **Ave** vas clementiae scrinium dulcoris ... Per te tandem cernere da remunerator Amen [*Salutio ad sanctum sacramentum devota* MiB41, 67v-68v]

Ave vulnus dextri pedis tu cruoris rivum edis Tygri comparabilis Per hunc rivum homo redi ad supernae culmen sedis ubi par est stabilis Per hoc vulnus hoc foramen fudit cruoris libamen deus impassibilis Sit ergo mihi solamen istud vulnus et iuvamen cum mors adest flebilis [HAS 75r]

Ave vulnus lateris nostri redemptoris fons summae dulcedinis ... [PaL1159, 141r: LEROQUAIS I, 77]

Ave vulnus lateris nostri redemptoris fons summae dulcedinis ... [*De vulnere domini papa Innocentius II concessit cuilibet hanc orationem dicenti 4000 dies de indulgentia* PaL1369, 410r: LEROQUAIS I, 187]

Averte a me quaeo misericordissime deus ... [LL14, 24r *Quando volueris intrare ecclesiam*]

Averte oculos meos ... immunem digneris perducere Amen [*Quando volueris exire de domo dic istam orationem* PaL1400, 233r: LEROQUAIS I, 234]

Averte oculos meos ne videant vanitatem ... [*Ordo serrandus eundo ad ecclesiam in ecclesia et in audiendo officium missae et primo eundo de domo* LL14, 23v] *cf* Conserva me domine quoniam

Averte cunctae fideles animae quae reliquistis corpus exanime ... [PaL1072, 236v *Pro defunctis*: LEROQUAIS I, 52] *cf* Avete omnes animae

Avete omnes animae fideles ... [PaL1376, 72r: LEROQUAIS I, 199 *Quicumques dira ceste oraison en passant par ung cymetere il gaignera autant de iours de pardon quil y a eu de corps enterrez*; LHP.S. 2.39] *cf* Avete cunctae fideles

Avete omnes animae fideles ... et similiter in caelis coronemur [PaL1346, 92v *Oratio dicenda pro quiescentibus in cimiterio Et primo antiphona*: LEROQUAIS I, 153]

Avete omnes animae fideles ... et vobiscum coronemur [PaL1386, 137r: LEROQUAIS I, 212]

Avete omnes animae fideles ... et vobiscum in caelis coronemur [124v *Ceste oraison ensuoivent fut trouvée derrière l'ostel de Saint Pierre de Rome Et donna et otroia pape Iohan XII à tous passans le cimitière dévotement disans Pater noster Ave Maria et l'oraison qui s'ensuit pour chacune fois qu'ils entreroient ou cimitière autant de ans de indulgences comme il avoit euz de corps enterrez ou cimitière de la constitution du cimitière isques à l'eure qu'ilz y passeront Pater noster Ave Maria* PaL1406, 125r: LEROQUAIS I, 242]

Avete omnes animae fideles ... et vobiscum in caelis coronemur [PaL1378, 88v: LEROQUAIS I, 202]

Avete omnes animae fideles ... in caelis coronemur [Pal 1362, 81r: LEROQUAIS I, 173; Pal 1366, 116v: LEROQUAIS I, 180]

Avete omnes Christi fideles ... [ZRh142, 11v *Pro fidelibus defunctis oratio bona*] *cf* Avete cunctae fideles

Avete omnes Christi fideles animae ... et in caelis vobiscum coronemur [PaL1191, 120r *Orationem subscriptam omnibus devote eam dicentibus cum* Pater noister et Ave Maria *papa Iohannes XII concessit tot dierum indulgentias quot defunctorum corpora in eodem loco consecrato sepulta sunt Oratio*: LEROQUAIS I, 140]

Avete omnes Christi fideles animae ... in conspectu tuo omnis vivens [*pro defunctis*] PaL1410, 127r: LEROQUAIS I, 248]

Avete omnes Christo fideles animae ... [LL14, 204r-205v *Hanc orationem compilavit papa Iohannes XII concedens cuilibet transeunti cimiterium sive ecclesiam et orationem eandem devote legenti tot dierum indulgentias quot Christi fidelium corpora ibi sepulta sunt*] *cf* Avete cunctae fideles

Avete omnes fideles animae quarum corpora hic et ubique requiescunt in pulvere ... et in caelis coronemur [PaL1363, 124v *Papa Iohannes XII concessit omnibus transeuntibus per aliquod cimiterium devoteque dicentibus Pater noster et Ave Maria tot annos indulgentiae quot et quanta corpora a creatione dicti cimiterii fuerunt inhumata*: LEROQUAIS I, 176]

Avete omnes fideles quorum corpora [*ANTIENNE (?)* LL111, 156v *rubrica in francese su Giovanni XII e l'indulgenza*]

Barbara te quaeo gemens spes lapsorum Barbara prece tua mihi clemens ... pignum caelicum Amen [MiB41, 27r *conclusione dopo la Quinta rosa*]

Beata Christi passio sit nostra liberatio et per hanc nobis gaudia parata sint caelestia Gloria Christo domino qui pendens in patibulo clamans emisit spiritum mundumque salvans perditum [LcG149, 151r <*De passione domini*> ad nonam hymnus = AH 50, 569 nr. 382 *Officium s. Crucis* s. BONAVENTURAE]

Beatae et gloriosae semper virginis Mariae quaesumus domine intercessio gloriosa nos protegat et ad vitam perducatur aeternam Per [CmU4104, 41v FiA1874,

83v; PaSL 27, 74v *compieta*]

Beatae et gloriosae semperque virginis dei genitricis Mariae nos domine quaesumus merita prosequantur et tuam nobis indulgentiam semper implorent Per
[*Oratio de sancta Maria* (5): PL 101, 464B]

Beatae et gloriosae semperque virginis Mariae quaesumus domine intercessio gloriosa nos protegat et ad vitam perducat aeternam Per [CmU4106, 79v
CmU4107, 67v FiA1874, 83v PaSL 26 *compieta*]

Beatae et gloriosae semperque virginis Mariae quaesumus domine intercessio gloriosa nos protegat et ad vitam aeternam perducat Per [CmT17, 97r *compieta*]

Beatae et gloriosae semperque virginis Mariae quaesumus omnipotens deus intercessio gloriosa nos protegat et ad vitam perducat aeternam Per [OxB277.95r]

Beate Apollenaris pontifex et martyr Christi qui tua nos praedicatione illuminasti et ad fidem perduxisti imploro te interveni pro me ut sicut te dominus per
multa tormentorum supplicia caelestem perduxit ad gloriam ita me per indulta paenitentiae tempora peccatorum meorum merducat ad veniam Amen
[Ra2: 1r]

Beate Iohannes baptista Christi praecursor atque prece redemptoris nostri porrigere nobis manum misericordiae tuae et auxiliare nobis in omnibus
necessitatibus nostris et angustis et esto pius intercessor apud altissimi iudicis clementiam quatinus tuis meritis liberari dignemur ab omni tribulatione et
angustia periculo et peccatorum tenebris eripiat et ad lucem caelestis gaudii perducat Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum qui tecum vivit
et regnat [HAS 19r]

Beate Iohannes baptista praecursor et martyr Christi virgoque amabilis obsecro te ut itercedas pro me sacris orationibus tuis ut donet mihi dominus
congruentem abstinentiam cibi et potus Custodiat me ab omni pollutione mentis et corporis et donet mihi quam diu subsisto in hac vita separari a vitiis
et militare sibi [M23119, 170r *De s Iohanne Baptista*] cf Beatissime Iohannes baptista praecursor

Beatissima dei genitrix et virgo perpetua Maria sacrarium omnium virtutum gignendo dominum virtutum et regem gloriae Christum per eundem deum et
dominum nostrum Iesum Christum quem meruisti generare tibi ad aeternam gloriam et nobis ad aeternam salutem precor per tuam clementiam suffragare
mihi omni misericordia indigno apud divinam maiestatem exorabilemque te precibus tanti peccatoris praebere domina ne differas ex qua et beatitudinis
felicitas et redemptio nobis venit Siquidem omnino deifera sanctissima Maria indignus sum te adire precatum sed fiduciam spei meae attribuit recordatio
multorum Christum teque negantium qui tandem conversi pristinam meruerunt per tua suffragia suae mentis integritatem licet sim amplius peccator
quam possit lingua mea confiteri pro dolor Plura sunt peccata mea quam vix numero possint comprehendere Et quamvis professione Christianitatis
minus recte observaverim post baptismum tamen nunquam in negationis foveam corde vel ore incidi Omnipotenti deo gratias qui me tenuit tuis sanctis
orationibus Ad hoc te deus fecit ut speramus sui matrem ut mater fieri deberes omnium in eum credentium quo se patrem nos ius sit vocitare Quid
unquam potest dignus aestimari quam ut sis mater quorum Christus dignatur esse pater et frater Ipse namque propter suam insolitam bonitatem omnibus
paternos praebebit profectus si te domina senserit maternos non denegare affectus Quo namque modo mihi non miserearis mater misericordiae Ubi est
nisi in deo et in te spes mea Ergo sine te nihil pietatis est nihilque bonitatis quia mater virtutis et virtutum es omnium Quapropter adiuva me domina
quaeso quia nihil sum et ad nihilum me venturum scio nisi digneris me adiuvere Adiuva me ergo nec uni deneges beneficium quod omnibus confers
etiam non rogata Non habeo quo pergam solatium vitae quaerens nisi ad quam omnes rei confugiunt Ad te confugio quia te filius tuus dominus noster
Iesus Christus providit nobis refugium post se Suscipe me oraque eum quatenus me talem efficiat qualem me iubet fieri nec diutius sinat decipi
suggestionibus daemonum sed faciat sua pietate tuaque intercessione me sic frui temporali vita quo possim aeternam consequi ipso auxiliante qui cum
patre et spiritu sancto vivit et regnat per omnia saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XLVII* <olim XLVI> (ad sanctam virginem
Mariam): PL 158 945 A]

-a-

Beatissima et gloriosissima atque piissima virgo Maria

Ego indignus et peccator committo tibi esse posse nosse nolle et velle animam et corpus meum

Et quando advenerit mihi terminus quem praeterire deo vocante non potero

commendo tibi rogans per tuam sanctam ac singularem clementiam et per illam fidem et dilectionem

quae nunc est et semper erit inter te et unicum filium tuum dominum meum Iesum Christum

videlicet (= u) locum diem et horam meae aspirationis concedas pacifice

Et rogo per dilectionem unigeniti filii tui ut mihi in extremo dierum meorum mitis blanda et propitiabilis apparere digneris

ut diabolum et omnes ministros eius regina caelorum a me potenter expellas

Custodi animam meam in carne positam

Impetra mihi a dilecto filio tuo spatium vitae et tam fructuosam in hac praesenti vita paenitentiam agere

ut ipso donante visitationem et consolationem tuam

quam mihi in extremo dierum meorum adesse rogo

bonis operibus promereri valeam dum vivo **Amen**

Gaude felix gaude

Gaude beata gaude

Gaude gaudium sanctorum quia per te venit homo ad consortium angelorum

Ostende mihi iocundissimam faciem tuam priusquam anima mea resolvatur a corpore meo

Adduc tecum sanctum Michael sanctum Gabrielem sanctum Raphael cum angelis et archangelis

sanctum Iohannem Baptistam cum patriarchis et prophetis

Sanctos apostolos dei Petrum et Paulum cum ceteris apostolis

Sanctum Iohannem evangelistam tuum virginalem custodem cum ceteris primatibus dei gloriosisque Christi militibus martyribus confessoribus et virginibus

quorum te decet comitatus non nostris miserimus aspectus

quatenus cuncta caterva daemonum territa dispergatur

Spiritus apostata et omnis conflictus malignantium a conspectu tuo recedant

immo a facie tua caelorum imperatrix celeriter fugiant et creaturam dei tibi libere salvandam relinquunt

per misericordiam qua semper consolaris ad te clamantes

Impetra mihi a dilecto filio tuo spatium vitae

ut sua licentia et benedictione sacrosanctum mysterium sui corporis et sanguinis absque iudicio ad salutem non ad damnationem percipiam

quod sit mihi dux viaticum et lucerna lucens et illuminans animam meam usque ad conspectum misericordiae et thronum gloriae suae

et ad tuam desideratam visionem et dulcissimam consolationem

Nunc ergo et in ipsa hora aspirationis meae

in tuo sanctissimo patrocinio tradi exoro

ne secundum mei reatus *vindictam* sententiam sed secundum misericordiam tuam et necessitatem meam tuearis me

clementissima domina Amen [*Oratio Sanctae Mariae virginis* Brk752, 336rA]

-z-

Beatissima et gloriosissima et piissima virgo Maria ego indignus et peccator committo tibi esse posse nolle et velle animam et corpus meum Et quando
advenerit mihi tremitus quem praeterire non potero committo tibi et in tua sancta ac singulari clementia et illa fide et dilectione quae nunc est et semper
erit in te et per unicum filium tuum dominum meum Iesum Christum locum diem et horam meae aspirationis concede pacifice Et rogo per dilectionem
unigeniti filii tui ut mihi in extremo dierum meorum mitis blanda et propitiabilis apparere digneris ut diabolum et omnes ministros eius regina caelorum
potenter expellas Custodi animam meam in carne positam Impetra mihi a dilecto filio tuo spatium vitae et tam fructuosam in hac praesenti vita
paenitentiam agere ut deo donante visitationem tuam et consolationem tuam quam mihi extremo dierum meorum adesse rogo bonis operibus mereri
valeam dum vivo **Amen** Gaude felix gaude Gaude beata gaude Gaude gaudium sanctorum quia per te venit homo ad consortium angelorum Ostende
mihi iocundissimam faciem tuam priusquam anima mea resolvatur a corpore meo Adduc tecum sanctum Michael sanctum Gabriel sanctum Raphael
cum angelis et archangelis sanctum Iohannem Baptistam cum patriarchis et prophetis Sanctum Iohannem evangelistam tuum virginalem custodem cum

ceteris primatibus dei gloriosisque Christi militibus martyribus confessoribus et virginibus quoniam tibi decet comitatus tuo potenti ... domina (*espunzione di testo e add. marg.*) cuncta caterva daemonum dispergatur Spiritus apostata et omnis conflictus malignantium a conspectu tuo recedant Immo a facie tua celeriter fugiant et me creaturam dei tibi libere salvandam relinquant per misericordiam qua semper consolaris ad te clamantes Impetra mihi a dilecto filio tuo ut sua licentia et benedictione sacrosanctum mysterium sui corporis absque iudicio ad salutem non ad damnationem percipiam quod sit mihi dux viaticus et lucerna lucens et illuminans animam meam usque ad conspectu misericordiae et thronum gloriae suae et ad tuam desideratam visionem et dulcissimam consolationem Me ergo in ipsa hora aspirationis meae in tuo sanctissimo patrocínio ego tradere exopto ne secundum mei reatus sententiam sed secundum misericordiam tuam et necessitatem meam tuearis me clementissima domina Amen [Fi1910, 185vb *Ista est oratio beati AUGUSTINI episcopi ad beatam virginem Mariam*]

Beatissima virgo et interemerata Maria genitrix domini mei creatoris ... apud unicum filium tuum [Ghg176b 243 *in veneratione s. Mariae alia*]

Beatissime ac sanctissime Iohannes Baptista martyr et praecursor diu subsisto in his fragilibus membris segregari ab omnibus vitiis et informari omnibus virtutibus domini Iesu Christi et strenue militare sibi Qui vivit [Ox.BI./LMH, Borough 1, 221v *in gran parte sbiadito e illeggibile*]

Beatissime Bar Iona primari dei confessor pastor quoque noster egregius dei minister ecclesiae defensor cui specialiter dictum Christi singulariter concessum est ut quaecumque ligares super terram ligata essent in caelis et quaecumque solveris soluta essent et in caelis Solve quaesumus nexus peccatorum et criminum nostrorum Dissolve compedes concupiscentiarum Peccavimus inique egimus infelicitur deliquimus Ab ipsa nativitate usque in hanc horam toto vitae nostrae tempore Cogitando turpia loquendo turpiora agendo turpissima et quoddam infelicius enormitate scelerum consumpsimus vitam nostram Ipsa praevia consuetudine in baratrum damnationis dimersi sumus o qui infinita misera o qui inaequivocabilis angustia o qui intolerabilis peccatorum recordatio Quo ibimus quo declinabimus a facie furoris a facie exactoris nisi ad te Petre forma paenitentiae Spes reconciliationis largitor lacrimarum doctor amari fletus Tu sancte Petre peccata tua confitendo deum salvatorem humiliter a te repulisti dicens Exi a me quia homo peccator sum deus et te dominum negasti ut ex tua infirmitate disceres qualiter nostra infirma tolerares Surge ergo pro nobis Petre surge qui dominum non solum tu sed milies pro dolor negavimus In tua caritate et aduocatione nos suscipe Esto pro nobis intercessor in caelis qui noster es advocatus in terris Offer pro nobis precum legationes Offer misericordiae orationes pio magistro pio domino Ut qui te revocavit errantem et respexit lacrimantem audiat et te pro nobis intercedentem Aufer a nobis duritiam cordis confer ubertatem lacrimarum et compunctionis affectum Da nobis per dei gratiam fidem tuae constantiae ut tuae virtutis exemplo deum timeamus et diligamus atque omnem spem cordis et animi in manus misericordiae dei iugiter dirigamus Obtine nobis pie pastor a domino de praeteritis indulgentiam de praesentibus veniam et de futuris emendata et ut dominus noster ad se convertat desiderium vero et voluntatem nosque pie foveat et misericorditer consoletur Tu plus adiste interventor itemque te rogamus ianitor caeli ut semper nos in hac vita custodias et in die mortis nostrae ab inimicis eripias ac ianuam vitae nobis aperias ubi ad contemplationem vis *ionis* dei nos introducas Annuente domino qui vivit [FrR 76r: ed. BOYNTON 310]

Beatissime Benedicte abba et confessor domini adesto mihi peccatori ... quae placita sunt sibi [Chg173b 357 *de s. Benedicto*]

Beatissime Benedicte abba et confessor domini qui pro tua magna miracula ... [Ra2:2r]

Beatissime Iohannes Baptista praecursor *cf* Beate Iohannes Baptista praecursor

Beatissime Iohannes Baptista praecursor et martyr ... segregatum a vitiis militari sibi Amen [Brb497 169 *ad s. Iohannem*]

Beatissime Iohannes Baptista praecursor et martyr Christi ... et peccatis militare sibi Amen [Vat84 67 *Ad honorem s. Iohannem Baptistam*]

Beatissime Iohannes Baptista praecursor et martyr Christi ... et militari sibi [*ad suum Iohannem B. oratio* PaL922, 50r: LEROQUAIS I, 35]

Beatissime Iohannes Baptista praecursor et martyr Christi virgoque sacratissime obtine pro me obsecro sacris precibus tuis ut donet mihi dominus congruentem abstinentiam cibi et potus cogitationis meae locutionis atque operis custodiat ab omni pollutione mentis et corporis et donet mihi qui diu subsisto in his fragilibus membris semper segregatum a vitiis militare sibi Amen [*Oratio sancti Iohannis baptisae*: OxL82, 81v praecursor *ms* percussor]

Beatissime Iohannes Baptista praecursor et martyr Christi virgoque sanctissime obtinere me obsecro sacris precibus ut donet mihi dominus congruentem abstinentiam cibi et potus cogitationis locutionis atque operis Custodiat me ab omni pollutione mentis et corporis donet mihi quam subsistero in his fragilibus membris segregari a vitiis et militare sibi Amen [OxB277, 67r]

Beatissime Iohannes Baptista praecursor et martyr Christi virgoque sanctissime ... eiusdem praeco veritatis Qui vivit [*Alia oratio ad eundem* MiB41, 7va]

Beatissime Iohannes Baptista praecursor et martyr Christi virgoque sanctissime ... in his fragilibus membris segregatum a vitiis militare sibi [Chg173b 342 *ad s. Iohannem Bapt*]

Beatissime Iohannes Baptista praecursor et martyr domini nostri Iesu Christi virgoque ... militare valeam sibi [Ott245 438 *ad s. Iohannem Bapt BVM*]

Beatissime Laurenti levita et deo dilecte martyr qui per multa corporis vulnera ... aeternam merear consequi requiem [Chg173b 355 *de s. Laurentio*]

Beatissime Martine confessor et sacerdos ... pacem omnium servorum suorum [Vat84 76 *Ad honorem s. Martini*]

Beatissime Martine confessor et sacerdos domini postula ... et omnium servorum suorum Amen [Brb497 174 *ad s. Martinum*]

Beatissime Martine confessor et sacerdos domini postula obsecro dominum ... peccatorum omnium remissionem [Chg173b 356 *de s. Martino*]

Beatissime Martine confessor et sacerdos domini postula pro me obsecro dominum deum tuum ut expulsus a me cunctis vitiis donet mihi placere sibi in omnibus et tribuat mihi pacem horum et omnium servorum suorum Amen [GvG 1933, 51]

Beatissime martyr ac ferventissime salvatoris dilector verae felicitatis laurea redimite Laurenti tu illud pretiosum vas domus dei tu ille fidelis dispensator thesauri caelestis et benignissime pauperum Christi provisor te invoco in auxilium mihi desideranti deprecari faciem dei sed pro peccatorum magnitudine ad eum faciem levare non audenti Age ergo testis fortissime potentiae Christi ostende in me benevolentiam tuam et attende necessitatem meam et defer illi orationem meam Evacua pia intercessione peccata mea extirpa misericordi subventionem vitia mea ut ab ipsis eruta caritatem illam qua in Christi desiderium totus feliciter exarsisti quoquomodo in se accendere valeat anima mea Ob hoc pretiosissime domine ad te potissimum accedo quia caritatis huius in te mirabilem flammam considero Quis enim cogitare quae mens aestimare quae intellectus capere sufficiat quo ardore quo aestus sancti affectu eius amorem in corde tuo fixum tenebas imo cor tuum amoris eius infixeras quando sic interius illius dulcedine replebaris ut flammam exterius te prementem parvipenderes Ingredere anima mea interiora spiritualis intuitus et penetra si potes secretum beati pectoris tam igniti dilectoris domini tui et considera quam nectareo divinae vinculo caritatis felix mens eius fuit colligata cum carne exterius crudele torreret incendium et affectus interior exultando laudes dirigeret in caelum Attende inquam et admirare mirare et gaude gaude et ama ama et lauda quantumcunque enim te ad considerandum intendens longe tuum superat intellectum dulcedo illa qua ipse iucundabatur per affectum et beatificabatur per effectum Ad hoc tamen inde cogitando proficis ut ea satiari esurias et quandiu satietas abest eius esuriam patiaris Quia nimirum quo plus esurie afficeris eo abundantius percepta satietate gaudebis Non ergo cesses clamare non erubescas mendicare ad ianuam huius divitis thesaurarii cuius imploras auxilium suppliciter orans ut sicut thesauros ecclesiae tanquam fidelis et prudens dispensator pauperibus distribuit sic de thesauro caritatis tantum tibi saltem distillet quo in dies desiderio eius magis famelicus fias et illius sitietatem semper desideres Ad te igitur potentissime et pretiosissime salvatoris mundi testis Laurenti ad tuae pietatis ianuam clamat hic famelicus hic esuriens pauper non ut eius famem evacues sed ut qualicumque caritatis gustu refocillatam magis accendas quantulumcunque stillam dulcedinis eius sitienti animae meae infundendo sitim illius in me augeas ut onerosa mihi sit omnis dulcedo quae illius ex fonte non manat si tamen dulcedo recte dicenda est quae de illa saporem non habet Non itaque benignissime domine licet nimis tepidam famem cordis mei quam hac esurie patitur satietas aliqua mundanae voluptatis evacuet non eius sitim delectatio quaelibet carnalis exstinguat sed in mente tui humilis dilectoris in dies excreseat Sit anima mea huius avida famis ad omnia terrena fastidiosa ut ab iis deficiens in illam proficiens per spirituales esuriam ad beatam perveniat satietatem qua ipse insignibus dives meritis satiari et beatificari meruisti Adeant alii pauperes ianuam divitum ut terrenis epulis satiati corporae famis expellant incommoda ego ad tuae pietatis ianuam pulso ut satietatem terrenae delectationis evadere et famem supernae dulcedinis indeficientem merear patitur Han c esurie hanc sitire ad hanc gemere huic suspirare inardesco Consule mihi martyr gloriosissime Ecce indiscreta fortasse verborum dicit Satis oratum est et affectus desiderii clamat Adhuc ardentius orationi insiste Itane dulcissime domine et ferventissime Christi amator sese habet non ficta orandi devotio ut orationi quo plus intendit plus accendatur Sicine in spiritu et veritate incomparabilis attrahit odor caritatis ut dum oratio ad terminum dicitur diutius orare delectet Ita plane Beata mens illa quam tale veraciter inflammat incendium Sed ut iam mea qualiscunque claudatur oratio deprecor te beatissime martyr et praecipua columna ecclesiae dei Laurenti qui feliciter a benignissimo Iesu audire meruisti veni desiderator bone suscipiente te angeli mei quoniam assatus non negasti me probatus confessus es me te inquam deprecor subleva tuis sublimibus et potentissimis meritis orationem meam quatenus quod summe desidero videlicet ut a me extirpetur omnis iniquitas et vera usque in finem in me proficiat caritas te interveniente et bono domino Iesu favente merear obtinere praestante eodem domino et redemptore nostro qui est cum patre et spiritu sancto vita et regnum in aeterna saecula Amen [ANSELMUS

CANTUAR., *Oratio LXX* <olim LXIX> (ad sanctum Laurentium): PL 158 997 A]

Beatissime Nicolae confessor et sacerdos domini postula pro me ad dominum tuum ut expulsus a me cunctis vitiis donet mihi placere sibi in omnibus et tribuat mihi pacem et consortium omnium christianorum Amen [Ox8277, 71r]

Beatissime Paule vas *cf* Sancte Paule vas

Beatissime Paule vas electionis ... in azymis sinceritatis et veritatis Amen [*ad s. Petrum oratio* PaL922, 51v: LEROQUAIS I, 35]

Beatissime Paule vas electionis quem dominus Christus de caelis vocare ... Pascha suum in azymis sinceritatis et veritatis [Chg173b 349 *de s. Paulo*]

Beatissime Paule vas electionis quem dominus Iesus Christus de caelis vocare ... in azymis sinceritatis et veritatis [Brb497 171 *ad s. Paulum*]

Beatissime Paule vas electionis quem dominus Iesus Christus vocare ... in azymis sinceritatis et veritatis [Vat84 69 *Ad honorem s. Pauli*]

Beatissime Silvester confessor Christi pariter ... et ipso auxiliante Qui [Vat84 75 *Ad honorem s. Sylvestri*]

Beatissimi servi illi quos cum venerit dominus invenerit vigilantes Beata vigilia qua ad dominum universitatis amatorem vigilatur Utinam me quoque vilem licet tuum tamen servulum ita digneris domine de somno inertiae excitare ita illo divinae charitatis igne accendere quo de meo corde supra sidera exardesceret tuae charitatis flamma tuae nimiae dilectionis desiderium semperque divinus ignis intra me arderet Utinam illa ligna haberem quibus ille ignis iugiter aleretur pascere succenderetur et illa flamma nutriretur quae exstingui nesciret sed augeri sciret Utinam talis essem meriti ut mea lucerna semper tota nocte in templo domini dei mei arderet ut omnibus domui dei intrantibus luceret Da mihi domine rogo te in nomine Iesu Christi filii tui dei mei illam quae nescit cadere charitatem ut mea lucerna accendi sciam exstingui nesciat mihi ardeat aliis luceat Tu ipse Christe lucernas nostras accendere digneris ac lucidissime salvator noster quo perpetue luceant in templo tuo ac perenne lumen a te perenni lumine accipiant ut tenebrae nostrae illuminentur mundi autem tenebrae fugentur sic lumen meae largiaris lucernae rogo te domine Iesu ut illius luminis claritate illa ita mihi sancta sanctorum appareant quae te aeternum pontificem aeternorum in interioribus magni illius tui templi illo intrantem habeant quo te iugiter tantummodo aspiciam desiderem expectem Tantum te amans concupiscam Tuum sit quae so ita te nobis pulsantibus demonstrare amantissime salvator noster ut te amplius intelligentes te tantum amemus te solum die ac nocte meditemur semper de te cogitemus et in tantum nobis tuam inspirare digneris dilectionem quantum amari deum decet ac diligere ut omnia interiora nostra tua impleat dilectio totosque nos tuos possideat amor tua impleat charitas ut tua igniti charitate praeter te aliud amare nesciamus quo tanta charitas aquis multis huius aeris huius terrae huiusque maris exstingui in nobis nequeat: iuxta illud Aequae multae non poterunt extinguere charitatem quod in nobis quoque compleri vel ex parte deus faciat donante domino nostro Iesu Christo [*Oratio* s. Isidori: PL 101, 584C]

Beatitudo omnium non incerta iustorum deus qui sanctos tuos non derelinquis in fame nec in stadio tribulationum superari permittis precamur ut ea nos munias dextera quam illis ne corrumpant velociter porrigis praeparatam Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 36: PL 142 162 A]

Beatus Brendanus monachus fecit istam orationem de verbo dei per Michaellem archangelum quando transfretavit septem maria ... quaerens insulam repromissionis et celebravit pascha super mare septem continuis annis ... [Chg173c 376 *oratio s. BRANDANI - introductio*]

Bellorum invisibilium optime propugnator qui in te fidentes ab inimicis obrui non permittis exerge precamur ab oculis nostris peccati lacrymam ut dum carnalia bella comprimimus placere tibi in lumine viventium mereamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 55: PL 142 221 B]

Benedic anima mea Domino (...) Tibi honor virtus et fortitudo deo nostro in saecula saeculorum Amen [GIOVANNI DI FÉAMP PL 147: 459 A]

Benedic anima mea domino et omnia quae intra me sunt nomini sancto eius Benedic anima mea domino et noli oblivisci omnes retributiones eius Benedicite domino omnia opera eius in omni loco dominationis eius benedic anima mea domino Laudemus dominum quem laudant angeli adorant Dominationes tremunt Potestates cui Cherubim et Seraphim incessabili voce proclamant Sanctus sanctus sanctus Iungamus voces nostras vocibus sanctorum angelorum et communem dominum laudemus pro modulo nostro Illi enim laudant dominum purissime et incessanter quia semper inhaerent contemplationi divinae non per speculum et in aenigmate sed facie ad faciem Sed quis dicere vel cogitare sufficiat qualis sit in conspectu omnipotentis domini illa beatorum spirituum caelestiumque Virtutum innumerabilis multitudo quae sit in eis sine fine festivitatis visionis dei quae laetitia sine defectu quis amoris ardor non crucians sed delectans quod sit in eis desiderium visionis dei cum satietate et satietas cum desiderio in quibus nec desiderium paenam generat nec satietas fastidium parit quomodo inhaerendo summae beatitudini sint beati quomodo coniuncti vero lumini facti sunt lux quomodo semper aspicientes incommutabilem trinitatem mutati sunt in incommutabilitatem Sed quando illam angelicae dignitatis celsitudinem comprehendere poterimus qui nec ipsius animae nostrae naturam investigare valemus Qualis est ista quae carnem vivificare potest se autem in sanctis cogitationibus ut volet constringere non potest Qualis est ista tam fortis tam infirma tam parva tam magna quae rimatur secreta et caelestia contemplatur atque humanis commodis multarum artium peritiam perspicaci ingenio adinvenisse probatur Qualis ergo ista est quae tam multa de caeteris novit et se qualiter facta sit prorsus ignorat Licet enim nonnulla ambigua a quibusdam super eius origine proferantur invenimus tamen eam esse quemdam intellectualem spiritum per creatoris potentiam factum immortaliter iuxta modum suum viventem mortale corpus quod sustinet vivificantem mutabilitati subiectum oblivioni deditum quem timor saepe afficit laetitia extollit O res mira omnique stupore dignissima De deo quidem creatore omnium qui est incomprehensibilis et ineffabilis excelsa et mirabilia nimis omni remota ambiguitate legimus loquimur et scribimus de angelis autem et animabus quidquid dicimus non tam evidenter approbare possumus Sed transeat ab his animus et transcendat omne quod creatum est currat et ascendat volitet et pertranseat et in eum qui creavit omnia quantum potest oculos fidei dirigat Faciam gradus ascensionis in corde meo et per ipsam animam meam ascendam ad deum meum qui capiti meo desuper manet Quidquid visibiliter cernitur quidquid spiritualiter imaginatur forti manu ab intuitu mentis procul removeatur solus intellectus purus et simplex incedens rapido volatu ad ipsum perveniat conditorem angelorum et animarum et omnium rerum Mens illa beata quae ima deserit summa petiit quae ponit in arduis sedem habitationis suae et de summis rupibus contemplatur solem iustitiae aquilinis obtutibus Nihil enim tam pulchrum atque iucundum quam ipsum solum mentis intuitu et cordis aviditate contemplari deum et miro modo invisibilibus cernere invisibilem sicque aliam non istam gustare dulcedinem et inspicere aliam non istam lucem Lux enim ista quae loco clauditur tempore finitur noctium interruptione variatur et quam communem cum vermiculis et pecoribus habemus in comparatione illius summae lucis non est lux dicenda sed nox (PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 27 PL 40, 921-922)

Benedic domine benedictione dulcedinis et comple tibi placitum desiderium nostrum ut dum iugiter virtutes tuas suavi modulati one concinimus longitudinem vitae perpetuae consequamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 20: PL 142 106 D]

Benedic domine quaeso cellam istam ut qui in umbra alarum tuarum speramus ab omnibus insidiis daemonum virtutis tuae potentia tueamur Per [*Oratio prima in dormitorii cellula*: PL 101, 490B *altro testimone*]

Benedic domine quaeso cellulam istam ut qui in umbra alarum tuarum speramus ab omnibus insidiis daemonum virtutis tuae potentia tueamur Per [*Oratio prima in dormitorii cellula*: PL 101, 490B]

Benedic domine quaeso cellulam istam ut qui in umbra alarum tuarum speramus ab omnibus insidiis daemonum virtutis tuae potentia tueamur Per dominum nostrum Iesum Christum qui vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [*Oratio prima in dormitorii cellula*: PL 101 490 B]

Benedic domine quaesumus cellulam istam ut qui in umbra alarum tuarum speramus ab omnibus insidiis daemonum virtutis tuae potentia tueamur Per [Brb497 130 *in dormitorio cellula*]

Benedic domine quaesumus cellulam istam ut qui in umbra alarum tuarum speramus ab omnibus insidiis daemonum virtutis tuae potentia tueamur [GvG 1933, 37]

Benedic nos omnipotens deus de caelis qui per crucem ... [D2242, 21v]

Benedicat et custodiat me divina maiestas ... [Eb4, 69r]

Benedicat me deus pater qui cuncta creavit ex nihilo ... [Eb4, 113r: Eb19, 15v; Stuttgart Cod. brev. 87, 36r; Berlin Theol. let. 4° 333, 100v]

Benedicat me imperialis dei maiestas Protegat me regalis divinitas Custodiat me sempiterna deitas ... sit mihi ista invocatio salus et protectio Amen [*Oratio Benedicti papae XII cum indulgentia CCC dierum devote dicentibus* Chicago, Newberry 82, 186v (= Cat. SAENGER 153: LHP 2, 68)] *cf* Deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus Da mihi

Benedicat me imperialis maiestas ... [LL14, 20v *Oratio dicenda quando vis pergere a domo et si quis dixerit devote in illa die aeterna morte non morietur*] *cf* Deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus Da mihi

Benedicat me tua omnipotentia instruat me tua sapientia repleat me tua dulcedo ... [Ox8249.86r]

Benedicat nos deus pater custodiat nos Iesus Christus illuminet nos spiritus sanctus omnibus diebus vitae nostrae confirmet nos spiritus sanctus omnibus diebus vitae nostrae virtus Christi intercedentibus sanctis suis indulgeat nobis dominus universa delicta mea Amen [BAV, Rossi 205, 94v *adorazione della*

cruce ORT: ed. BOYNTON Ross]

Benedicat nos omnipotens et misericors deus qui fecit caelum et terram Benedicimus patrem et filium et spiritum sanctum laudamus et superexaltamus eum in saecula Benedictus es domine deus patrum nostrorum et laudabile et gloriosum nomen tuum in saecula Qui timetis dominum benedicite domino Benedictus dominus ex Sion qui habitat in Ierusalem Cantate domino et benedicite nomen eius bene nuntiate de die in diem salutare eius Nos qui vivimus benedicimus domino ex hoc nunc et usque in saeculum Benedictus dominus deus Israel qui fecit mirabilia magna solus et benedictum nomen maiestatis eius in aeternum et in saeculum saeculi Benedicam domino in omni tempore semper laus eius in ore meo Laudabo nomen dei mei cum cantico et magnificabo eum in laude Laudent eum caeli et terra mare et omnia quae in eis sunt Cantabo domino in vita mea psallam deo meo quandiu ero Suavis sit ei laudatio mea ego vero delectabor in domino Sit gloria domini in saeculum saeculi Laetabitur dominus in operibus suis Laudem domini loquitur os meum et benedicat omnis caro nomen sanctum eius in aeternum et in saeculum saeculi Sit nomen domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum [Post Orationem dominicam versus: PL 101 469 A]

Benedicat te deus caeli adiuvet te Christus filius dei corpus tuum in suo servitio custodiri ... [HH134, 22r]

Benedicat te deus pater protegat te deus filius illuminet te deus spiritus sanctus Corpus tuum custodiat animam tuam salvet cor irradiet sensum tuum dirigat et ad vitam supernam perducatur te Qui vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 435 nr. 11].

Benedicat te deus pater qui in principio omnia creavit ... [HH134, 23v]

Benedicat te deus pater qui te creavit benedicat te deus filius pro te passus est benedicat te spiritus sanctus qui in te filius est ... [HH134, 24r]

Benedicat te deus pater sanet te dei filius illuminet te spiritus sanctus corpus tuum custodiat animam tuam ... [HH134, 22r]

Benedicat te dominus et custodiat te Illuminet dominus Iesus faciem suam super te ... [HH134, 21v]

Benedicat te pater et filius et spiritus sanctus unitas natura trinitatis et perfecta persona ... [HH134, 23v]

Benedicatur hora in qua deus homo natus est ... quod est benedictum in saecula saeculorum [PaL1347, 259v: LEROQUAIS I, 156]

Benedicatur hora in qua deus homo natus est et illa gloriosa ac mitissima virgo de qua deus homo natus est sit benedicta et per illam gloriosam virginem de qua deus homo natus est et per illam sanctissimam horam in qua deus homo natus est exaudiantur preces meae et impleatur desiderium meum in bonum Amen Ave et gaude virgo Maria mater dei et domini nostri Iesu Christi Regina caeli domina mundi imperatrix inferni mater casti consilii miserere mei et totius populi christiani et ne permittas me mortaliter peccare sed tuam sanctissimam voluntatem adimplere Amen [HAS 121v]

Benedicentes te domine deprecamur ut nos mundi huius nocte contactos illuminare digneris quatenus dum manus nostras in bonis operibus elevamus benedictionem a te largissimam consequamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 133: PL 142 485 A]

Benedicentes te omnes servi tui domine deprecamur ut nos mundi huius nocte contactos illuminare digneris quatenus dum manus nostras in bonis operibus elevamus benedictionem a te largissimam consequamur Per [Oratio: PL 101, 560C]

Benedicere digneris et sanctificare domine famulum tuum istum caelesti benedictione ... [HH134, 21v]

Benedico atque glorifico summae bonitatis ... honor in communione sancti spiritus per aeterna ac sempiterna saecula saeculorum [Brb497 160 *laus patris maiestatis ingentiae*]

Benedico et gratias ago tibi domine Iesu Chrste ... [D521, 13va]

Benedico et immensas gratias ago tibi domine Iesu Chrste qui ex dum deifica anima tua ... [De spoliatione inferni fortissimi atque immortalis Iesu D521, 56ra]

Benedico te atque glorifico summae bonitatis et totius deitatis principium incircumscriptae et ingentiae maiestatis deum patrem omnipotentem summum bonum et omnia valde bona creantem qui propter nimiam caritatem tuam qua nos dilexisti filium tuum dilectum et unigenitum coaeternum tibi coaequalem nec tempore posteriore nec potestate inferiore in novissimis temporibus istis misisti in terram mortalem fieri pro salute mortalium Ut qui est aeternus deus sine matre ex deo aeterno patre fieret temporalis homo sine patre de temporali matre Et qui est in sua ex patris substantia creator omnium visibilium et invisibilium ipse autem omnibus invisibilis per humanae servitutis formam visibilis omnibus appareret et fieret deus homo ut homo deus homines liberaret qui creaverat hominem Nec peperisti ei sed pro nobis omnibus tradidisti illum ut moreretur pro nostra vita Ut quia homo peccando debite defluxit ad mortem per deum hominem indebite morientem erigeretur ad vitam Et per suam indebitam et temporalem mortem nos a debita et aeterna morte liberaret Nosque tuos per gratiam adoptionis faceret filios qui non extrinsecus per gratiam sed tuus est filius per naturam Cum quo est tibi omnis laus et gloria et aequus honor In communione sancti spiritus per aeterna ac sempiterna saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 43]

Benedico te atque glorifico summae bonitatis et totius deitatis principium ... sancti spiritus per aeterna haec saecula saeculorum [Chg173b 297]

Benedicta domina a filio tuo qui te fecit per te fructum vitae communicavimus ... et cura tua semper sit tecum Amen [PaL1411, 54v: LEROQUAIS I, 251]

Benedicta et venerabilis sis tu domina mea virgo Maria dei mater sanctissima cuius tu vere es optima creatura et nullus umquam tam intime eum dilexit sicut tu domina gloriosa Gloria tibi sit domina mea virgo Maria mater dei quae ab illo angelo quo Christus tibi nuntiatus fuit ab eodem etiam tu patri et matri tuae nuntiata fuisti et de eorum coniugio honestissimo concepta et genita extitisti Benedicta sis tu domina mea virgo Maria quae in tua infantia sanctissima statim post ablactationem tuam a parentibus tuis in templo dei portata fuisti et custodiae devoti pontificis cum aliis virginibus commissa extitisti Laus sit tibi domina mea virgo Maria quae cum ad illam aetatem pervenisti quod deum intelligeres tuum existere creatorem confestim ipsum intime amare super omnia incepisti et tunc diurna tua tempora et nocturna per diversa officia et exercitia ad dei honorem discretissime ordinasti somnumque et cibum tui gloriosi corporis taliter moderasti quod ad serviendum deo existeres semper apta Infinita gloria sit tibi domina mea virgo Maria quae virginitatem tuam ipsi deo humiliter vovisti et ideo non curasti quis te desponsaret quia tu sciebas quod ille cui tu prius fidem dederas potentior et melior erat universis Benedicta sis tu domina mea virgo Maria quae sola stabas ardore divini amoris accensa tota mente totaque virtute virum elevata altissimum deum cui tuam virginitatem obtuleras ardentem diligens contemplando quando angelus a deo fuit missus ad te et te salutando dei voluntate tibi annuntiabat Cui tu respondens ancillam dei te humillime professam fuisti et illico spiritus sanctus omni virtute mirabiliter te replevit deus pater filium suum sibi coaeternum et coaequalem tibi misit Qui in te veniens de carne et sanguine tuo sibi tunc corpus humanum assumpsit et sic in illa hora benedicta dei filius in te factus est filius tuus vivens cum omnibus membris suis non tamen amissa divina maiestate Benedicta sis tu domina mea virgo Maria qua Christi corpus a tuo benedicto corpore creatum in tuo utero sensisti semper crescere et moveri usque ad tempus suae nativitatis gloriosae Quem tu ante omnes tuis sanctis manibus attractasti pannis involvisti ac iuxta prophetas vaticinium in praesepio reclinasti et sacratissimo tuorum lacte eum cum exultationis gaudio maternaliter educasti Gloria sit tibi o domina mea virgo Maria quae domum contemptibilem idest stabulum inhabitans reges potentes a longe ad filium tuum venire vidisti regalia exennia cum maxima reverencia tuo filio humiliter offerentes Quem postmodum tuis pretiosis manibus in templo praesentasti et in tuo benedicto corde omnia ab eo audita et visa in eius infantia diligenter conservasti Benedicta sis tu domina mea virgo Maria quae cum prole illa sanctissima in Aegyptum fugisti quam postea in Nazareth cum gaudio apportasti et ipsum tuum filium tibi et Ioseph in accrescentia sui corporis humilem et oboedientem vidisti Benedicta sis tu domina mea virgo Maria quae filium tuum praedicantem miracula facientem et apostolos eligentem vidisti qui eius exemplis miraculis et doctrinis illuminati veritatis testes effecti sunt Iesum tuum et dei filium veraciter existere divulgando cunctis gentibus quod ipse erat qui prophetarum scripturas per seipsum adimpleverat quando pro humano genere durissimam mortem patienter sustinuerat Benedicta sis tu domina mea virgo Maria quae filium tuum debere captivum antea prescivisti et eum postea ligatum et flagellatum spinis coronatum crucisque nudum clavibus affixum et multos eum contemntes et proditorem vocantes tuis beatis oculis dolorose vidisti Honor sit tibi domina mea virgo Maria quae filium tuum de cruce tibi loquentem cum dolore conspexisti et in mortis agonia ad patrem clamantem et animam suam in eius manibus recommendantem tuis benedictis auribus dolenter audivisti Laus sit tibi domina mea virgo Maria quae filium tuum in cruce pendentem a vertice capitis usque ad plantas pedum lividum et proprio sanguine rubricatum et sic crudeliter mortuum cum amaro dolore vidisti necnon et pedes ac manus ipsius una cum suo glorioso latere transforata totamque cutem eius sine aliqua misericordia laceratam amarissime conspexisti Benedicta sis tu domina mea virgo Maria quae filium tuum de cruce deponi pannis involvi in monumento sepeliri et ibi a militibus custodiri tuis lacrimosis oculis vidisti Benedicta sis tu domina mea virgo Maria quae intrinseco dolore tui cordis gravissime lacescisti a tui filii sepulchro separata fuisti et ab amicis eius ad domum Iohannis tota plena dolore portata extitisti et ibi statim relevamen tui magni doloris sensisti quia filium tuum cito resurrecturum prescivisti Gaude dignissima domina mea virgo Maria quia in eodem puncto quo filius tuus a morte resurrexit tibi suae beatissimae matri hoc innotescere voluit quia illico tibi per seipsum apparuit deinde aliis personis se illum esse a morte resuscitatum ostendit qui in corpore suo vivo mortem amarissime pertulit Gaude igitur dignissima domina mea virgo Maria quae morte devicta et mortis actore supplantato caelique introitu patefacto per filium tuum resurgentem et corona victoriarum triumphantem vidisti et quadragesimo die post resurrectionem suam honorifice ut regem sociatum angelis ad suum regnum caelorum viditibus multis ascendere conspexisti Exulta dignissima domina mea virgo Maria quia videre meruisti qualiter post ascensionem suam apostolis et discipulis suis spiritum sanctum quo te antea

totam repleverat filius tuus repente transmisit et augendo in eis caritatis fervorem et catholicae fidei rectitudinem ipsorum corda mirabiliter illustravit Laetare insuper domina mea virgo Maria et de tua laetitia totus mundus laetetur quia post ascensionem suam ad amicorum suorum consolationem et fidei roborationem indigentium auxilium et apostolorum sanum consilium in hoc mundo filius tuus multis annis te permanere permisit et tunc per tua verba prudentissima gestus honestissimos et opera virtuosa innumerabiles Iudaeos et infideles paganos ad catholicam fidem convertit et te confiteri virginem matrem ipsumque tuum filium et deum cum vera humanitate illuminando eos mirabiliter illustravit Benedicta sis tu domina mea virgo Maria quae ex ardenti caritate et materno amore indesinenter omni hora ad tam dilectum filium tuum iam in caelo sedentem venire desiderasti Et in hoc mundo tu degens ad caelestia suspirando divinae voluntati te humiliter conformasti propter quod tibi dictante iustitia divina aeternam gloriam ineffabiliter augmentasti Sit tibi o domina mea virgo Maria aeternus honor et gloria quia quando deo placuit a saeculi huius exilio te eripere et tuam animam in regno suo aeternaliter honorare tunc per angelum suum hoc tibi dignatus est nuntiare et venerabile corpus tuum iam mortuum per suos apostolos cum omni reverentia in sepulchro voluit tumulare Gratulare o domina mea virgo Maria quia in illa laevisima tua morte anima tua a dei potentia amplexata extitit et ipse ab omni adversitate eam paternaliter custodiendo protexit Et tunc ipse deus pater omnia quae creata sunt tuae potestati subiecit et dei filius te suam dignissimam matrem in sede sublimissima secum honorifice collocavit Sanctus quoque spiritus ad regnum suum gloriosum te sibi desponsatam virginem deferendo mirabiliter exaltavit Gaude aeternaliter domina mea virgo Maria quia post tuam mortem aliquantis diebus corpus tuum in sepulchro iacuit tumulatum donec per dei potentiam denuo animae tuae cum honore extitit copulatum Exulta satis o mater dei glorifica domina virgo Maria quia corpus tuum post tuam mortem simul cum anima vivificatum assumi in caelum cum honore angelorum videre meruisti tuumque filium gloriosum cum humanitate deum existere agnovisti ac eum esse omnium iustissimum iudicem et bonorum operum remuneratorem cum exultationis gaudio conspexisti Gaude etiam domina mea virgo Maria quia tui corporis caro sanctissima se virginem et matrem iam in caelo novit existere nulloque mortali vel veniali crimine se vidit maculatam aliquatenus esse immo omnia opera virtuosa tam caritative se novit fecisse quod deum ex iustitia oportuit te summo honore venerari Intellexisti tunc etiam quod quicumque deum in hoc mundo ardentius amaret ipse eum in caelo iuxta se vicinius collocaret Et quia toti caelesti curiae erat manifestum quod nullus angelorum nec hominum tanta caritate quanta tu ipsum deum amavit idcirco dignum et iustum fuit quod in summa sede gloriae cum anima et corpore te ipse deus honorifice collocavit Benedicta sis tu o domina mea virgo Maria quia omnis creatura fidelis pro te sanctam collaudat trinitatem eo quod tu eius creatura es dignissima quae pro miseris animabus veniam impetras promptissima et pro omnibus peccatoribus existis advocata et procuratrix fidelissima Laudetur igitur deus summus imperator et dominus qui te ad tantum honorem creavit quod tu imperatrix et domina fieres perhenniter in regno caelorum cum ipso aeternaliter regnatura in saecula saeculorum Amen [BrS I oratio]

Benedicta sis tu beatissima virgo Maria in qua deus magnus factus est puer parvus antiquissimus dominus factus est pusillus filius Sempiternus deus et creator invisibilis factus est visibilis creatura Ideoque piissima et potentissima es domina mea Rogo te respice in me et miserere mei Mater enim es Salomonis non illius qui filius fuit David Sed eius qui est pater David et dominus Salomonis qui aedificavit templum mirificum quod te veraciter praefigurabat Filius enim exaudiat matrem et talem et tantam matrem Impetra ergo ut puer Salomon qui fuit quasi dormiens in te sit vigilans mecum Ut nullius peccati delectatio me pungat Sed contritio commissorum sit stabilis Amor mundi sit mihi mortuus Patientia perseverans paenitentia fructuosa Non enim habeo aliquid virtutis pro me nisi verbum unum hoc est miserere Maria Quia templum meum contrarium est omnino tuo Est enim tenebrosum vitii lutosum ex luxuria corruptum ex cupiditatis verbibus Instabile ex superbia labile ex vanitate mundanorum [HAS 31r preghiera 8 di s. Brigida]

Benedicta sis tu domina mea virgo Maria dei mater sanctissima cuius tu es vere optima creatura nullusque tam intime sicut tu ipsum diligebat Gloria sit tibi virgo Maria mater dei quae per eundem angelum quo et filius tuus patri et matri tue nuntiata es et de honestissimo coniugio concepta et genita es Benedicta sis tu domina mea virgo Maria quae statim dum ablactata eras a parentibus a templum dei ferebaris et custodiæ devoti episcopi cum aliis virginibus fuisti mancipata Laus sit tibi domina mea virgo Maria quae dum ad tantam aetatem devenisses ut deum intelligeres tuum existere creatorem confestim ipsum intime amare super omnia incepisti diei noctisque tempora per diversa officia ad dei honorem distinguendo somnum quoque ac cibum corporis tui temperando ut ad serviendum deo existeres magis apta Gloria sit tibi domina mea ... [BrS VI oratio]

Benedicta sit hora illa qua deus homo annuntiatus est et illa virgo de qua deus homo natus est per illam sanctam virginem de qua deus homo natus est et per illas sanctissimas horas qua deus et homo conceptus et natus est exaudi clementissime pater preces meas et impleatur desiderium meum Amen [PaSL22, 88v preces meas *ms* preces nostras meas]

Benedicta sit sacratissima hora ... [JL14, 209r *Aulcunes benedictions a l'honneur de Dieu et de Marie*]

Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui [OxB277, 83v *preceduto da "V"* (= CAO ANT 1709)]

Benedictio dei patris cum angelis suis sit super me Amen **Benedictio** Iesu Christi cum apostolis suis sit super me Amen **Benedictio** sanctae Mariae cum filio suo sit super me Amen **Benedictio** ecclesiae sanctae aeternae sit super me Amen [Pal 1359, 213v: LEROQUAIS I, 170]

Benedictio dei patris et filii et spiritus sancti venerandae trinitatis ... [Eb4, 4v: LHP 2, 201...]

Benedictio et claritas et gratiarum actio honor virtus et fortitudo omnis gloria et laus tibi domine Iesu Christe qui ex sola bonitate pietate et misericordia tua dignatus es pati me nequissimum vilissimum et indignissimum peccatorem hodie fieri participem corporis tui ita digneris me domine incorporare tibi ut unum corpus et unus spiritus efficiar tecum ut semper unitus sim tibi voluntate et actione et anima mea numquam discordeat a ... iudiciis et promissionibus tuis Qui vivis [Mn164, 20/8r *Oratio dicenda post communionem* attr. a THOMAS DE AQUINO in *Prières de Saint Thomas d'Aquin* trad. par le R. P. SERTILLANGES Paris 1920 48-50]

Benedictionem tuam domine mihi pro tua pietate concede quae me intus et extra reddat pacificum et tranquillum Amen [*Quando sacerdos dat benedictionem* OxB267, 290r]

Benedictum est nomen tuum domine deus patrum nostrorum qui cum iratus fueris misericordiam facis et in tempore tribulationis peccata dimittis his qui invocant nomen tuum ad te domine faciem meam converto tibi omnia peccata mea confiteor tu nosti omnia antequam fiant tu scis quia post baptismum praecepta tua contempsi et mandata tua non custodivi et bona quod debui facere per negligentiam non feci et mala quod non debui facere per audaciam perpetravi et per concupiscentiam multa mala feci in visu in auditu in gustu in odoratu et tactu in cogitatione in locutione in pollutione in fornicatione et in omnibus vitiis ex quibus cogitare potui et quod ante altare sanctum tuum coram te et coram angelis tuis et coram sanctis tuis promisi non custodivi sicut debui sed superbiendo contemnendo negligendo propria voluntatem faciendo murmurando detrahendo paenam incurrit Deus tu scis insipientiam meam et delicta mea a te non sunt abscondita Aspice in me confitentem peccata mea et miserere mei quia tu dignatus es dicere Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat effunde super me misericordiam tuam et dimitte mihi omnia peccata mea salus et vita omnium et da mihi perseverandam in bonis operibus ut te miserante pervenire mereare in gloria regni tui Salvator mundi [FrR 75r: ed. BOYNTON 310]

Benedictum nomen tuum domine deus patrum nostrorum qui cum iratus fueris misericordiam facis et in tempore tribulationis peccata dimittis his qui invocant nomen tuum Ad te domine faciem meam converto tibi omnia peccata mea confiteor tu nosti omnia antequam fiant Tu scis quia post baptismum praecepta tua contempsi et mandata tua non custodivi et bonum quod potui facere per negligentiam non feci et malum quod non debui facere per audaciam perpetravi et per concupiscentiam multa mala feci in visu in auditu in gustu in odoratu et tactu in cogitatione et opere et locutione Et quod ante sacrosanctum altare coram te et coram angelis et sanctis tuis promisi non custodivi sicut debui nec adimplevi sed contempsi Et praecepta prioris non oboedivi sicut debui sed superbiendo irascendo contemnendo negligendo proprias voluntates faciendo murmurando detrahendo diudicando culpas incurri Deus tu scis insipientiam meam et delicta mea a te non sunt abscondita aspice in me confitentem peccata mea coram te et miserere mei Concede mihi in hoc saeculo agere veram paenitentiam et in futuro da mihi indulgentiam quia tu dignatus es dicere nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Effunde super me misericordiam tuam et dimitte omnia peccata mea quae conscientia mea metuit et a dicit quod oratio non praesumit et da mihi perseverantiam in bonis operibus ut te miserante pervenire merear ad gloriam regni tui salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 19].

Benedictum nomen tuum domine deus patrum nostrorum qui cum iratus fueris [Brb497 119 *popst tribulationem*]

Benedictum nomen tuum domine deus patrum nostrorum qui cum iratus fueris misericordiam facis et in tempore tribulationis peccata dimittis his qui invocant nomen tuum Ad te domine faciem meam converto tibi omnia peccata mea confiteor tu nosti omnia antequam fiant Tu scis quia post baptismum praecepta tua contempsi et mandata tua non custodivi et bonum quod potui facere per negligentiam non feci et malum quod non debui facere per audaciam perpetravi Et per concupiscentiam multa mala feci in visu in auditu in gustu in odoratu et tactu in cogitatione et in locutione et in opere Et quod in sacrosancto baptismo coram angelis et sanctis tuis promisi non custodivi sicut debui nec adimplevi sed consumpsi et praeceptis tuis non oboedivi sicut debui sed superbiendo irascendo contemnendo negligendo proprias voluntates faciendo murmurando detrahendo diudicando culpas

incurri Deus tu scis insipientiam meam et delicta mea a te non sunt abscondita Aspice in me confitentem peccata mea coram te et miserere mei Concede mihi in hoc saeculo agere veram paenitentiam et in futuro da mihi indulgentiam quia tu dignatus es dicere Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Effunde super me misericordiam tuam et dimitte omnia peccata mea quae conscientia mea metu et adice quod oratio non praesumit Et da mihi perseverantiam in bonis operibus ut te miserante pervenire merear ad gloriam regni tui salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Oratio: PL 101 482 D]

Benedictum nomen tuum domine deus patrum nostrorum qui cum iratus fueris misericordiam facis et in tempore tribulationis peccata dimittis his qui invocant nomen tuum Ad te domine faciem meam converto tibi omnia peccata mea confiteor Tu nosti omnia antequam fiant Tu scis quia post baptismum praecepta tua contempsi et mandata tua non custodivi et bonum quod potui facere per negligentiam non feci et malum quod non debui facere per audaciam perpetravi Et per concupiscentiam multa mala feci in visu in auditu in gustu in odoratu et tactu in cogitatione et in locutione et in opere Et quod in sacrosancto baptismo coram angelis et sanctis tuis promisi non custodivi sicut debui nec adimplevi sed contempsi et praeceptis tuis non obedivi sicut debui sed superbiendo irascendo contemnendo negligendo proprias voluntates faciendo murmurando detrahendo diudicando culpas incurri Deus tu scis insipientiam meam et delicta mea a te non sunt abscondita Aspice in me confitentem peccata mea coram te et miserere mei Concede mihi in hoc saeculo agere veram paenitentiam et in futuro da mihi indulgentiam quia tu dignatus es dicere Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Effunde super me misericordiam tuam et dimitte omnia peccata mea quae conscientia mea metu et adice quod oratio non praesumit Et da mihi perseverantiam in bonis operibus ut te miserante pervenire merear ad gloriam regni tui salvator mundi qui vivis Amen [Oratio: PL 101, 482D *congettura*]

Benedictum nomen tuum domine deus patrum nostrorum qui cum natus fueris misericordiam facis et in tempore tribulationis peccata dimittis ... salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Oratio s. Hieronymi Chicago, Newberry 82, 149r (= Cat. SAENGER 151) natus SAENGER]

Benedictum sit dulce nomen domini nostri Iesu Christi et gloriosissimae Mariae matris eius in aeternum et ultra. Amen Nos cum prole pia benedicat virgo Maria [LcG149, 136r; 135v: *Clemens papa IV ad requisitionem s. Ludovici regis Franciae concessit cuilibet dicenti sequentem devotissimam laudem pro omni vice Annos 3 de indulgentia*]

Benedictus Christus deus crucifixus amor meus quem suspendit mihi Iudaeus in crucis patibulo Captus ductus et ligatus exprobratus vulneratus lanciatu mortis datus exstitit pro populo **O Iesu** lux et dulcedo in quo sperans vivo credo gratulanter tibi me de fons beatitudinis Crucifixus pro me doles qui dolere numquam soles o miranda sacra proles gloriosae virginis **Stans** in cruce pendisti pro me sanguinem fudisti quem amare redemisti dolens amarissime Pro peccatis tuae gentis membris undique distentis totus pendes in tormentis o Iesu dulcissime **Dona** mihi cor amarum quasi fontem lacrimarum ut tuarum sim paenarum particeps et socius Cor pungatur pro dolore et sic languens ex dolore amore tuo zelo novo sit ardens interius **Tu qui** amor es amorum quae fuisti vis dolorum pro me plenus tormentorum pendens in angustia Me pendere fac dolere cum Maria fac me flere tua tecum portem vere maxima supplicia **Tu qui** cunctis dominaris stans in cruce lacrimaris tristatus cruciaris o fons innocentiae Ibi dormis alme deus pro me passus qui sum reus iustus meus Nazareus cubas in meridie **Possum** valde procul ire mare terras circuire nec te possum invenire Iesu lux clarissima Nisi in sola crucis ara in qua passus es amara via veritas praeclara o vita dulcissima **Redemisti** nos labore cum sanguineo sudore lacrimarum cum clamore longo cruciamine Tu qui nostrum ob amorem suffers paenam et dolorem fac audire nos clamorem quo clamasti domine **Fac** cor sanguine liniri cruce fac exinaniri tuis plagis praemuniri sit accensus paenitus **Praesens** utinam fuisset qui pendentem te vidisset lacrimantem te flevissem cum sacra virgine Tu fuisset amplexatus tuas plagas osculatus totus fuisset rubricatus pretioso sanguine **Te flevissem** flagellatum dire nimis cruentatum derisive coronatum sed corona spinea Derelictum desolatum tuum caput reclinatum pectus dire lanceatum militari lancea **O me** utinam Iudaei condemnassent huius rei sociassent me sic ei sumpto fellis poculo Adspexissem sacras venas caelico cruore plenas et ornassem meas genas in cruoris rivulo **Sic me** secum crucifixum suspendissent penes ipsum ibi tempus per prolixum stantem in martyrio Lamentantem me dolentem sacrum sanguinem lambentem pectus vultum linientem cordis desiderio **Sanguis** circumcisionis decor sit affectionis casti cordis et sermonis grandis efficacia Sanguis Christi circumcisi quo confisi sunt gavisii ducat nos ad paradisi sempiterna gaudia **Sanguis** pedum sacrarum dele morbos infirmorum nos perducat ad caelorum regna tam sublimia Sanguis manuum sacrarum molem delens culparum pellas hoc quod est amarum duc nos ad caelestia **Sanguis** capitis cruenti da iuvamen omni genti te devote recolenti cum benevolentia Sanguis pectoris sacrati sic transfixi lanceati fac ut simus nos beati in caelesti patria [München Clm 11917, sec. XV; ed. AH 15, 38-40 nr. 19 (ms B) *De passione domini nostri* ("Der Reim – vgl. 13, 1 ff. – bekundet einen italienischen Dichter")]

Benedictus Christus deus crucifixus amor meus quem suspendit vir Iudaeus in crucis patibulo Captus ductus et ligatus exprobratus vulneratus lanciatu mortis datus exstitit pro populo **O Iesu** lux et dulcedo in quo spero vivens credo gratulanter tibi me de fons beatitudinis Crucifixus pro me doles qui dolere numquam soles o miranda sacra proles gloriosae virginis **Stans** in cruce pendisti pro me sanguinem fudisti quem a morte redemisti dolens amarissime Pro peccatis tuae gentis membris undique distentis totus pendes in tormentis o Iesu dulcissime **Dona** mihi cor amarum quasi fontem lacrimarum ut tuarum sim paenarum particeps et socius Cor pungatur prae dolore et sic languens in amore tuo zelo novo more sit ardens interius **Tu qui** amor es amorum qui fuisti vir dolorum pro me plenus tormentorum pendens in angustia Me pendere fac dolere cum Maria fac me flere tua tecum portem vere maxima supplicia **Tu qui** cunctis dominaris stans in cruce lacrimaris contristatus cruciaris o fons innocentiae Ibi dormis alme deus pro me passus qui sum reus iustus meus Nazareus cubas in meridie **Possum** valde procul ire mare terras circuire nec te possum invenire Iesu lux clarissima Ni in sola crucis ara in qua passus es amara via veritas praeclara o vita dulcissima **Redemisti** nos labore cum sanguineo sudore lacrimatus cum clamore longo cruciamine Tu qui nostrum ob amorem suffers paenam et dolorem fac audire nos clamorem quo clamasti domine **Fac** cor sanguine liniri cruce fac exinaniri tuis plagis amiciri cor ardeat funditus Vulneratum perforatum cruentatum immolatum inflammatum morti datum sic absorptum caelitus **Praesens** utinam fuisset ut pendentem te vidisset lamentando te flevissem cum sacra virgine Tu fuisset complexatus tuas plagas osculatus totus forem rubricatus pretioso sanguine **Te flevissem** flagellatum dire nimis cruentatum derisive coronatum sed corona spinea Derelictum desolatum tuum caput inclinatum pectus dire lanceatum militari lancea **O me** utinam Iudaei condemnassent huius rei sociassent me sic ei sumpto fellis poculo Adspexissem sacras venas caelico cruore plenas et ornassem meas genas in cruoris rivulo **Sic me** secum crucifixum suspendissent penes ipsum ibi tempus per prolixum stantem in martyrio Nostras sordes abluentem ut salvaret omnem gentem totum sanguinem fundentem cordis desiderio **Sanguis** capitis cruenti da salutem omni genti te devote recolenti cum benevolentia Sanguis pectoris sacrati dele maculas peccati fac ut simus nos beati in caelesti patria **Sanguis** manuum sacrarum molem dilue culparum pellas hoc quod est amarum duc nos ad caelestia Sanguis pedum sacratorum dele morbos infirmorum nos perducat ad caelorum regna tam sublimia [Mantova E I 27, sec. XV; ed. AH 15, 38-40 nr. 19 (ms A) *De passione domini nostri* ("Der Reim – vgl. 13, 1 ff. – bekundet einen italienischen Dichter")]

Benedictus deus meus Credo corde et ore confiteor quicquid de te sancta credit et tenet ecclesia quodque bonus quisque sentire catholicus debet et credere Protestor ... peccatorum contritus tuaque ut in sancta fide mori merear et ad gloriam aeternam pervenire et uniri sanctis omnibus paradisi Amen [Vc60, 188r-189r]

Benedictus es domine deus patrum nostrorum et laudabile et gloriosum nomen tuum in aeternum et in saecula saeculorum amen Benedictus es in omnibus operibus tuis Te benedico te adoro te glorifico tua omnipotens clementiam et misericordiam super eximploro Tu es deus meus vivus et verus et non habeo alium deum praeter te trinum et unum Parce peccatis meis parce iniquitatibus meis Subveni mihi per misericordiam tuam Illam quam pro redemptione nostra servili forma suscipere dignatus es tu fecisti me piissime domine et non redemisti me auro neque argento neque pecunia sed proprio ac pretiosissimo sanguine tuo Per ipsam misericordiam tuam te rogo custodi me et defende me et doce me facere voluntatem tuam propter merita genitricis tuae et sanctorum angelorum patriarcharum prophetarum apostolorum et martyrum tuorum Libera me de manibus inimicorum meorum et ambulem in mandatis tuis Qui misertus es meretrici et publicano miserere mihi Qui multis peccatoribus subvenisti et omnes suscipis currentes ad te subveni mihi pie pater et ne me despicias ne me confundas sed respice in me et miserere mihi domine deus Ego super latrones super meretrices et super publicanos peccavi Non est peccatum quod me praetereat Scio quia multa est iniquitas mea sed misericordia tua peccata totius mundi exuperat Et ideo confusus de tua pietate desperare non praesumo Non habeo ubi confugium faciam nisi ad te deum vivum et verum in cuius manus multae sunt miserationes Quamvis vulneratus seu gravatus omnibus malis ad te clamo et ad te expecto veniam Convertite me deus ad te clarifica nomen tuum in me miserum peccatorem et praemiam tuam aspice in me et miserere mihi qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [FrR 73v *Oratio*: ed. BOYNTON 308; SALMON nr. 151]

Benedictus es domine deus patrum nostrorum et laudabile et gloriosum nomen tuum in aeternum et in saecula saeculorum Benedictus es in operibus tuis omnibus te benedico te adoro te glorifico omnipotentem clementiam et misericordiam tuam imploro Tu es deus meus vivus et verus et non habeo alium deum praeter te trinum et unum Parce peccatis meis subveni mihi peccatrici per misericordiam tuam quam pro redemptione humani generis servilem

formam suscipere dignatus es Tu fecisti me piissime domine et non redemisti me auro neque argento sed proprio ac pretioso sanguine tuo Per ipsam misericordiam tuam rogo te custodi me defende me Doce me facere voluntatem tuam per genitricis tuae et sanctorum angelorum tuorum patriarcharum apostolorum martyrum tuorum intercessionem libera me misericors deus de manibus inimicorum meorum ut ambulem in mandatis tuis Qui misertus es meretrici et publicano et latroni in cruce miserere mei Qui multis peccatorum subvenisti et omnes ad te currentes suscipis subveni mihi Ne me despicias ne me confundas sed respice in me et miserere mei domine deus meus Ego super latrones super meretrices super publicanos peccavi non est peccatum quod me praetereat Scio quod multa est iniquitas mea sed misericordia tua peccata totius mundi exuperat Et ideo confusus de tua pietate desperare non praesumo Non habeo ubi confugium faciam nisi ad te deum vivum et verum in cuius manu multae sunt miserationes quamvis vulneratus et gravatus omnibus malis ad te clamo et a te expecto veniam Convertere me domine ad te clarifica nomen tuum in me misero peccatore et per merita tua aspice in me qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [PrP1346, 76r preghiera 6 dopo lo *psalterium abbreviatum s. Hieronymi*]

Benedictus es domine deus patrum nostrorum et laudabilis et gloriosum nomen tuum ... aspice in une qui es deus benedictus in saecula saeculorum [Brb497 151 *oratio s Hieronymi*]

Benedictus es domine deus patrum nostrorum et laudabilis et gloriosus et superexaltatus in saecula Et benedictum nomen gloriae tuae sanctum et laudabile superexaltatum in omnibus saeculis Benedictus es in templo gloriae tuae et superlaudabilis et supergloriosus in saecula Benedictus es in throno regni tui et superlaudabilis et superexaltatus in saecula Benedictus es qui intueris abyssos et sedes super cherubim et laudabilis et superexaltatus in saecula Benedictus es domine doce me iustificationes tuas [Post *Dominicam Orationem versus*: PL 101 485 D]

Benedictus es domine domine deus patrum nostrorum et laudabilis ... quod est benedictum in saecula saeculorum [Chg173b 328 *oratio s AUGUSTINI*]

Benedictus pius et misericors dominus qui sua magna misericordia me protegat et defendat Amen [Quando *reverteris in die dic banc orationem et quand exis de ecclesia* OxB267, 290v]

Benedictus sis tu deus creator omnium qui in utero Mariae virginis descendere dignatus es Benedictus sis tu deus qui cum Maria virgine esse sine gravamine voluisti et de ea immaculatam carnem sine peccato sumere dignatus es Benedictus sis tu deus qui ad virginem cum gaudio animae eius et omnium membrorum venisti et cum gaudio omnium membrorum eius sine peccato de ea processisti Benedictus sis tu deus qui Mariam virginem matrem tuam post ascensionem tuam crebris consolationibus lactificasti et per teipsum eam consolando visitasti Benedictus sis tu deus qui corpus et animam Mariae virginis matris tuae in caelum assumpsisti et super omnes angelos iuxta deitatem tuam collocasti Miserere mei propter preces eius [HAS 29r preghiera 2 di s. Brigida]

Benedictus sis tu deus creator omnium qui in utero virginis descendere voluisti (LHP.S IX.21)

Benedictus sis tu domine mi deus meus et amor meus dilectissimae animae meae qui es unus deus in tribus personis Gloria et laus sit tibi domine mi Iesu Christe qui in corpus unius virginis a patre missus fuisti manens tamen cum patre semper in caelo et pater cum sua divinitate manens in tua humanitate inseparabiliter tecum in mundo Honor et gloria sit tibi domine mi Iesu Christe qui in utero virginis conceptus de spiritu sancto corporaliter crevisti et in eo usque ad tempus partus humiliter habitasti ac post iucundam nativitatem tuam ipsius tuae matris mundissimis manibus tractari pannis involvi et in praesepio reclinari dignatus fuisti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui carnem tuam immaculatam circumcidi te quoque Iesum vocari et a matre tua in templo offerri voluisti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui te in Iordane a servitore tuo Iohanne baptizari fecisti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui tuo benedicto ore verba vitae hominibus personaliter praedicasti et coram eis per te ipsum multa miracula presentialiter operatus fuisti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui prophetarum scripturas adimplendo te deum verum esse mundo rationabiliter manifestasti Benedictio et gloria sit tibi domine mi Iesu Christe qui quadraginta diebus in deserto mirabiliter ieiunasti et a diabolo inimico tuo temptari te permisisti quem solo verbo a te dum tibi placuit expulisti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui ante tempus tuam ante tempus praedixisti et in ultima caena de pane materiali tuum corpus pretiosum mirabiliter consecrasti ac etiam illud apostolis tuis in memoriam tuae dignissimae passionis caritative tribuisti et ipsorum pedes lavando tuis sanctis manibus pretiosis maximam humilitatem tuam humiliter ostendisti Honor sit tibi domine mi Iesu Christe qui timore passionis et mortis de innocenti corpore tuo pro sudore sanguinem emisisti et nichilominus redemptionem nostram quam facere volebas perfecisti et taliter caritatem tuam quam habebas ad genus humanum manifestissime ostendisti Gloria sit tibi domine mi Iesu Christe qui a discipulo tuo venditus et a Iudaeis emptus et captivatus pro nobis fuisti et unico tuo verbo inimicos tuos ad terram proiecisti quorum immundis manibus rapacibus postmodum te captivum spontanea voluntate tradidisti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui ad Caypham ductus fuisti et tu qui es iudex omnium Pilati iudicio te tradi humiliter permisisti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui a Pilato iudice missus ad Herodem fuisti et te ab eo deridi et contemni permisisti et ad eundem Pilatum iudicem iterum remitti consensisti Gloria sit tibi domine mi Iesu Christe pro derisione quam sustinuisti dum purpura indutus spinis acutissimis coronatus stetisti et quia in faciem tuam gloriosam conspui oculos tuos velari ac in maxilla et collo ab iniquorum funestis manibus gravissime cedi patientissime sustulisti Laus sit tibi domine mi Iesu Christe qui ad columnam ligari immaniter flagellari et ante iudicium Pilati sanguinolentus duci et videri velut agnus innocens patientissime permisisti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui ante Pilatum obprobria et mendacia tibi obici ac voces populi petentis reum latronem absolvi et te innocentem condemnari tuis auribus benedictis patientissime audire voluisti Honor sit tibi domine mi Iesu Christe qui toto tuo glorioso corpore cruentato ad crucis mortem iudicatus fuisti tuisque sacris humeris crucem cum dolore portasti et ad locum passionis furibunde ductus vestibusque tuis spoliatus sic ligno crucis affigi voluisti Gloria immensa sit tibi domine mi Iesu Christe quia sustinuisti pro nobis humiliter ut Iudaei tuas venerabiles manus et pedes cum fune extenderent et ligno crucis crudeliter ferreis clavis affigerent te quoque proditoriorem vocarent et super te scripto confusionis titulo suis verbis nefandis te multipliciter deriderent Laus aeterna et gratiarum actio sint tibi domine mi Iesu Christe qui cum tanta mansuetudine tam crudeles dolores pro nobis passus fuisti Nam quando corpus tuum benedictum suis totis viribus exinanivit in cruce oculi tui benigni caligabant speciosa facies tua ex diminutione sanguinis tota operiebatur pallore lingua tua benedicta estuabat et siccabatur et ex amarissimo poculo madebat os tuum crines et barba sanguine replebantur de vulneribus tui sanctissimi capitis ossa manuum et pedum totius pretiosi corporis tui disungebantur a locis suis non sine tuo magno et intenso dolore venae et totius tui benedicti corporis nervi crudeliter rump ebantur et sic eras immaniter flagellatus et dolorosis vulneribus sauciatus quod caro et cutis tua innocentissima tota erat intolerabiliter lacerata et taliter afflicta et doloratus o tu mi dulcissime domine in cruce stetisti et mortis horam cum dolore nimio patienter et humiliter expectasti Honor perpetuus sit tibi domine mi Iesu Christe qui positus in tali angustia tuam dignissimam matrem que nunquam peccavit nec etiam minimi peccato umquam consensit tuis benignis oculis caritatis humiliter respexisti et consolando eam tuo dilecto discipulo custodiendam fideliter commisisti Benedictio aeterna sit tibi domine mi Iesu Christe qui existens in mortis agonia omnibus peccatoribus spem de venia tribuisti quando latroni ad te converso paradisi gloriam misericorditer promisisti Laus aeterna sit tibi domine mi Iesu Christe pro qualibet hora qua in cruce maximas amaritudines et angustias pro nobis peccatoribus sustinuisti Nam dolores acutissimi de tuis vulneribus procedentes dire tuam felicem animam penetrabant et cor tuum sacratissimum crudeliter pertransibant donec crepante corde spiritum feliciter emisisti et inclinato capite in manus dei patris tui ipsum humiliter commendasti et tunc mortuus corpore totus frigidus remansisti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui tuo pretioso sanguine et sacratissima morte animas redemisti et eas ad vitam aeternam de exilio misericorditer reduxisti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui in ligno crucis mortuus pependisti et statim amicos tuos potenter de inferni carcere liberasti Benedictus sis tu domine mi Iesu Christe qui pro salute nostra tuum latus et cor perforari lancea permisisti et pretiosum sanguinem tuum affluerent et aquam de eodem latere ut nos redimeres emisisti et antequam licentia a iudice concederetur corpus tuum sacratissimum deponi de cruce noluisti Gloria sit tibi domine mi Iesu Christe pro eo quod corpus tuum benedictum ab amicis tuis de cruce deponi et in manibus tue mestissimae matris reclinari voluisti et ab ea pannis involui ac in monumento sepeliri a militibus quoque ibidem custodiri permisisti Honor sempiternus sit tibi domine mi Iesu Christe qui die tertia a mortuis resurrexisti et quibus tibi placuit te viventem manifestasti post quadraginta quoque dies ad caelos multis videntibus ascendisti ibique amicos tuos quos a tartaris liberaveras honorifice collocasti Iubilatio et laus aeterna sit tibi domine mi Iesu Christe qui sanctum spiritum in discipulorum cordibus transmisisti et immensum amorem divinum in eorum spiritibus augmentasti Benedictus sis tu et laudabilis et gloriosus in saecula mi domine Iesu Christe qui sedes super thronum in tuo regno caelorum in gloria tue divinitatis vivens corporaliter cum omnibus membris tuis sanctissimis que de carne virginis assumpsisti et sic venturus es in die iudicii ad iudicandum animas omnium vivorum et mortuorum qui vivis et regnas cum patre et spiritu sancto in saecula saeculorum Amen [BrS II oratio]

Benignissime ac misericordissime serenissime ac clementissime deus ... indulta propitiatio salvator [Chg077 409]

Benignissime domine exaudi nos in veritate salutis tuae ut eruti a squalore peccati mereamur in libro vitae digito caelesti conscribi Per [Oratio: PL 101, 548C; BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 68: PL 142 263 D]

Benignissime Iesu qui iusti Seimonis desiderium adimplesti adimple desiderium meum et munda cor meum et corpus meum ab omni pavo opere et

cogitatione mala ... tuo aspectui praesentari Qui cum [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 70vb]

Benignissime pater domine mi Iesu Christe ego indignus famulus tuus invitatus hodie ad convivium tuum ... [OxB249.70r]

Bona crux domini desiderata sollicitè amata sine intercessione quaesita per te me salvet a cunctis infirmitatibus passionibus tribulationibus et angustiis Qui tecum. Amen [101r *Alia oratio ad crucem* BsQ7, 101v]

Bone et optime Iesu ad te venio qui es via veritas et vita ut per sanctissimum sacramentum corporis et sanguinis maiestatis tuae ... amet pulchritudinem [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 60rb]

Bone Iesu dulcissime Iesu clementissime Iesu ... [DarmstadtDNGH 68, 374v]

Bonifacius pape octavus concessit omnibus vere confessis et contritis infrascriptam orationem quadraginta diebus continuis dicentibus indulgentiam omnium peccatorum quam quidem orationem edidit sanctus AUGUSTINUS. Et BENEDICTUS papa undecimus hoc idem confirmat [Mn164, 127/129r/a cfr. testo simile a quello di altra orazione edita da A. WILMART *Un livre de prières médiévales* 44 n. 29.; LEROQUAIS II 39]

Bonum et iocundum mane sit tibi [Eb4, 7v: IV 13; IV 19; VI 12; Hannover I 73]

Bonum mane et laetum mane sit tibi o rutilans aurora aeterni solis Maria ... [*Salutatio BMV* Eb4, 29r: IV 5; IV 19; Hannover I 73]

Bonum mane et laetum mane sit tibi o virgo Maria ... o viola humilitatis ... [Eb4, 31r: IV 19]

Bonum mane laetum mane sit tibi summo bono meo [Eb4, 6v: IV 19; Hannover I 73]

Brandanus monachus fecit istam orationem de verbo dei per Michaellem archangelum dei quando transfretavit septem maria et data est illi ista oratio post septem annos Paschae quaerens insulam repromissionis et celebravit Pascha supra mare septem annis continuis Veraciter dico ut quicumque cantaverit orationem istam pro seipso aut pro amico suo peccata remittuntur illi et salvus erit de paenis futuris sive vivus fuerit sive defunctus Valet ista oratio si fuerit decem vicibus cantata flexis genibus aut prostrato corpore centum psalteria centum missas et centum commendationes Auctoritas spiritus sancti docebat Brandanum istam orationem Certum est hoc [*Oratio s. Brandani* 1: Salmon OSB 1]

Caeli terrae marium benedicant dominum cunctae creaturae qui tot per Antonium signis augent hominum in te spem futurae [HAS 24r]

Caeli terrae marium benedicant dominum cunctae creaturae qui tot per Antonium signis augent hominum in te spem futurae [HAS 24r]

Caeli terraeque prospector deus quo moriente illuminata sunt tartara quo resurgente sanctorum est multitudo gavisa quo ascendente angelorum exultavit caterva precamur tantae gloriae excellentem virtutem ut directi in via aeterna illo tueamur brachio quo honorabiles amici tui tecum gloriantur in caelo Qui vivis [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 138: PL 142 501 B]

Caelorum habitator deus ad te levamus oculos nostros precantes ut confutatis opprobriis superborum misericordiam nobis solitam clementer indulgeas Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 122: PL 142 467 D]

Caelum terra mare et arida te benedicant o domina ... [Eb4, 69r]

Caenam cum discipulis Christe celebrasti et mortem apostolis palam nuntiasti ... [PaL1352, 210v *Prosa de passione domini* altra mano: LEROQUAIS I, 159]

Calciam me domine calligas iocunditatis et corrobora genua meae debilitatis ut indefessus valeam per semitam mandatorum tuorum ad te pervenire Per Christum [CmN7, 25v *Ordo Missae Dum calcias calligas*]

Calicem salutaris accipiam [LHP.S 22]

Cantate dominae nostrae canticum novum laus eius in congregatione iustorum ... [PrP139, 73r]

Captivatum nostrorum potentissime absolutor concede nobis laudes tuas spiritali canere concentu ut quos onus noxae ante fecit exules alleviatio potentis dexterae caelestes restituat cives Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 136: PL 142 494 C]

Caput misericordiae deus qui propter nos descendens in uterum addictus ligno perfossus clavo vestimentis insuper sorte divisus surrexisti liber ab infernis: precamur ut huius sancti commercii non immemor sis populi ab hoste leonis ereptor qui fuisti quondam patribus in te sperantibus liberator Per [*Oratio*: PL 101, 547D]

Caput misericordiae deus qui propter nos descendens in uterum virginis addictus ligno perfossus clavo vestimentis insuper sorte divisus surrexisti liber ab inferis praecamur ut huius commercii non immemor sis populis ab ore leonis ereptor qui fuisti quondam patribus in te sperantibus liberator Qui vivis [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 21: PL 142 112 D]

Caritas deus meus bone Iesu mel dulce lac niveum cibus est grandium fac me oro crescere in te ut sano palato possis manducari a me Amen [OxB249, 31r]

Caro mea requiescet in spe Et non dabis sanctum tuum videre corruptionem [*Via Crucis* XIV stazione Vsc + Rvs]

Cecidit corona capitis nostris Vae nobis quia peccavimus [*Via Crucis* VIII stazione Vsc + Rvs]

Christe dei filius qui venerabilem diem istum excursu resurrectionis tuae mysterio consecrasti Da ut nos de sepulchris vitiorum exeamus ad te lumen verum qui es resurrectionis nostrae principium et quia in te mors ultra non dominabitur per veram resurrectionis tuae potentiam quam verissime profitemur peccata nostra nobis nullatenus dominantur Ut qui matutinum sacrificium pro nobis ipse oblat es in hoc resurrectionis tuae sacramento die ab omni nos iubeas purificare piacula Qui vivis [OxB277, 104r]

Christe deus adiuva me et tene me in te et defende me ... diabolum de corde meo [Chg173b 293]

Christe domine cuius sacrum nomen unguento effuso sapientiae comparavit odorem da quaesumus unguentum verticis tui in barbam decoris populi tui te profundente descendere ac in ipsa vestimenti ora quae praesentis vitae induitur pervenire Per [*Oratio*: PL 101, 560B *Alia*]

Christe domine qui olim diem istum resurrectionis tuae mysterio consecrasti dum primus ipse numquam moriturus ut verae primitiae dormientium surrexisti Da nobis ut in te resurgamus a vitiis et vires reparemus perditae sanitatis ut in te vivificemur ad statum verae salutis qui pro nobis es mortificatus usque ad suplicium crucis Qui [OxB277, 105r *corr*]

Christe domine qui olim diem istum resurrectionis tuae mysterio consecrasti dum primus ipse numquam moriturus ut verae primitiae dormientium surrexisti Da nobis ut in te resurgamus a vitiis et vires reparemus perditae sanitate ut in te vivificemur ad statum verae salutis qui pro nobis es mortificatus usque ad suplicium crucis Qui [OxB277, 105r *ms*]

Christe domine verbum patris (...) precibus et meritis omnium sanctorum [GIOVANNI DI FÉAMP PL 147: 459 B]

Christe domine verbum patris per quem cuncta creata sunt et creantur custodi quaesumus ecclesiam tuam varietate gentium congregatam ut dum te ex ipsa credulitatis iustitia corde puro diligimus principatum aeterni saeculi cum patribus mereamur Per [*Oratio* (Ps 44): PL 101, 587A]

Christe domine verbum patris per quem cuncta creata sunt et creantur custodi quaesumus ecclesiam tuam varietate gentium congregatam ut dum te ex ipsa credulitatis iustitia corde puro diligimus principatum aeterni saeculi cum patribus mereamur Qui cum patre [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 44: PL 142 190 B]

Christe domine verbum patris qui venisti in hunc mundum peccatores salvos facere rogo te per indulgentissima misericordiae tuae viscera emenda vitam meam meliora actus compone mores tolle de me quod mihi nocet et tibi displicet et da quod nosti tibi placere et mihi prodesse Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine nisi tu solus Tu es deus omnipotens infinitae pietatis qui iustificas impios et vivificas mortuos propter peccatum qui mutas peccatores et non sunt Tolle ergo de me quidquid tibi displicet in me Imperfecta enim mea plurima vident oculi tui Mitte quaeso manum pietatis tuae in me et tolle de me quidquid offendit oculos pietatis tuae in me Coram te domine est sanitas et infirmitas mea Illum precor serva istam sana Sana me domine et sanabor salvum me fac et salvus ero tu qui infirma sanas et sanata conservas tu qui solo nutu tuo restas diruta et collapsa Si enim dignaris in agro tuo corde meo serere bonum semen necesse est ut manu pietatis tuae spinas prius evellas vitiorum meorum Dulcissime benignissime amantissime charissime desideratissime amabilissime pulcherrime infunde obscuro multitudinem dulcedinis tuae et caritatis tuae pectori meo ut nihil terrenum nihil carnale desiderem vel cogitem sed te solum amem te solum habeam in corde et in ore meo Scribe digito tuo in pectore meo dulcem memoriam tui melliflui nominis nulla unquam oblivione delendam Scribe in tabulis cordis mei voluntatem tuam et iustificationes tuas ut te immensae dulcedinis dominum et praecepta tua semper et ubique habeam prae oculis meis Succende mentem meam igne illo tuo quem misisti in terram et voluisti vehementer accendi ut sacrificium spiritus contribulati et cordis contriti obortis lacrymis quotidie offeram tibi Dulcis Christe bone Iesu sicut desidero sicut tota mente mea peto da mihi amorem tuum sanctum et castum qui me repleat teneat totumque possideat Et da mihi evidens signum amoris tui irriguum lacrymarum fontem iugiter manantem ut ipsae quoque lacrymae tui in me testentur amorem ipsae prodant ipsae loquantur quantum te diligit anima mea dum prae nimia dulcedine amoris tui nequit se a lacrymis continere Reminiscor pie domine illius bonae mulieris Annae quae ad tabernaculum rogatura pro filio venit de qua scriptura refert quod vultus eius post lacrymas et preces non sunt amplius in diversa mutati Sed memor tantae virtutis

tantaque constantiae dolore torqueor et verecundia confundor quia me miserum nimis deorsum iacere intueor Si enim ita flevit et in stetu perseveravit mulier quae quaerebat filium quomodo plangere et in planctu persistere debet anima mea quae quaerit et amat deum et ad eum pervenire desiderat Quomodo gemere ac flere debet talis anima quae quaerit deum die ac nocte quae praeter Christum nihil vult amare Mirum quippe est si iam non factae sunt ei lacrymae suae panes die ac nocte Respice ergo et miserere mei quia dolores cordis mei multiplicati sunt Da mihi consolationem tuam caelestem et noli spernere peccatricem animam pro qua mortuus es Da mihi quaeso lacrymas ex toto affectu internas quae peccatorum meorum possint solvere vincula et caelesti iucunditate semper repleant animam meam si non cum veris et perfectis monachis quorum vestigia nequeo imitari saltem cum devotis mulieribus quantulumcumque portionem in regno tuo merear adipisci Venit quoque mihi in mentem alterius mulieris devotio mira quae te in sepulcro iacentem pio amore quaerebat quae recedentibus discipulis de sepulcro non recedebat quae sedebat ibi tristes et moerens et diu multumque flebat et resurgens multis lacrymis iterum iterumque antra deserti sepulcri vigilantibus oculis explorabat si forte alicubi te videre posset quem ferventi desiderio quaerebat Iam certe semel et iterum ingressa sepulcrum viderat sed nimium amanti non satis erat virtus enim boni operis perseverantia est Et quia prae caeteris dilexit et diligendo flevit et flendo quaesivit et quaerendo perseveravit ideo prima omnium te invenire te videre te alloqui meruit Et non solum haec sed etiam ipsis discipulis gloriosae resurrectionis tuae praenuntia extitit te praecipiente et clementer monente Vade dic fratribus meis ut eant in Galilaeam ibi me videbunt Si ergo ita flevit et in fletu perseveravit mulier quae viventem cum mortuis quaerebat quae te manu fidei tangebatur quomodo plangere et in planctu persistere debet anima quae te redemptorem suum iam caelo praesidentem et ubique regnantem corde credit ore confitetur Quomodo ergo gemere et flere debet talis anima quae te toto corde diligit teque toto desiderio videre concupiscit Solum confugium et unica spes miserorum domine cui nunquam sine spe misericordiae supplicatur praesta mihi hanc gratiam propter te et propter nomen sanctum tuum ut quoties de te cogito de te loquor de te scribo de te lego de te confero quoties tu reminiscor tibi assisto laudes preces et sacrificium offero toties obortis lacrymis in conspectu tuo copiose et dulciter fleam ita ut efficiantur mihi lacrymae meae panes die ac nocte Tu quidem rex gloriae et omnium virtutum magister docuisti nos verbo et exemplo gemere et flere dicens Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur Tu flevisti defunctum amicum et lacrymatus es valde super perituram civitatem Rogo te bone Iesu per illas pretiosissimas lacrymas tuas et per omnes miserationes tuas quibus mirabiliter nobis perditis subvenire dignatus es da mihi gratiam lacrymarum quam multum desiderat et appetit anima mea quia sine dono tuo non possum habere eam sed per spiritum sanctum tuum qui dura corda peccatorum mollit et ad fletum compungit Da mihi gratiam lacrymarum sicut dedisti patribus nostris quorum vestigia debeo imitari ut plangam me in omni vita mea sicut ipsi se planxerunt nocte ac die Propter merita et orationes eorum qui tibi placuerunt et devotissime servierunt miserere mei miserrimi et indigni servi tui et da mihi gratiam lacrymarum Da mihi irriguum superius et irriguum inferius ut sint mihi lacrymae meae panes die ac nocte efficiarumque in conspectu tuo deus meus per ignem compunctionis holocaustum pingue et medullatum macter totus in ara cordis mei tanquam pinguissimum holocaustum assumat tibi in odorem suavitatis Da mihi dulcissime fontem irriguum fontemque perspicuum in quo lavetur assidue istud inquinatum holocaustum Licet enim me totum tibi obtulerim opitulante gratia tua in multis tamen quotidie offendo propter nimiam fragilitatem meam Da ergo mihi gratiam lacrymarum benedicte et amabilis deus praecipue ex multa dulcedine amoris tui et commemoratione misericordiarum tuarum praepara hanc mensam famulo tuo in conspectu tuo et da mihi eam in potestatem ut quoties volo satier ex ea tribue pro pietate et bonitate tua ut iste calix tuus inebrians et praeclarus satiet sitim meam ut inhiat tibi spiritus meus et ardeat mens mea in amore tui oblitus vanitatis et miseriae Audi deus meus audi lumen oculorum meorum audi quae peto et da ut petam quod audias Pie et exorabilis domine ne efficiaris mihi inexorabilis propter peccata mea sed propter bonitatem tuam suscipe preces servi tui et da mihi effectum petitionis meae et desiderii mei precibus et meritis gloriosae virginis Mariae dominae meae et omnium sanctorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XVI ad Christum* (Pro gratia lacrymarum obtinenda ex peccatorum recordatione): PL 158 891 C] *cfr* Iesu domine verbum

Christe domine verbum patris qui venisti in hunc mundum peccatores salvos facere ... es deus ineffabilis misericordiae cui cum opatre et siritu sancto sit honor et gloria in saecula saeculorum Amen [Ve60, 46v-48r *Ad laudes habendas devotissima oratio* <*Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis*> (19)]

Christe domine verbum patris qui venisti in hunc mundum peccatores salvos facere rogo te per indulgentissimam misericordiam tuam viscera emenda vitam meam meliora actus compone mores tolle de me quod mihi nocet et tibi displicet da quod nosti tibi placere et mihi prodesse Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine nisi tu solus Tu es deus omnipotens infinitae pietatis qui iustificas impios et vivificas mortuos qui mutas peccatores et non sunt Tolle ergo de me quicquid tibi displicet in me imperfecta enim mea plurima vident oculi tui Mitte quaeso manum pietatis tuae et tolle de me quicquid offendit oculos bonitatis tuae in me Coram te domine est sanitas et infirmitas mea illam precor serva istam sana Sana me domine et sanabor salvum me fac et salvus ero tu qui infirma sanas et sanata conservas qui solo nutu tuo restauras diruta et collapsa Si enim dignaris in agro tuo serere bonum semen necesse est ut manu pietatis tuae prius evellas spinas vitiorum meorum Dulcissime benignissime amantissime charissime pretiosissime desiderantissime amabilissime pulcherime infunde obsecro multitudinem dulcedinis et charitatis tuae pectori meo ut nihil terrenum nihil carnale desiderem vel cogitem sed te solum amem te solum habeam in corde et in ore Scribe digito tuo in pectore meo dulcem memoriam tui melliflui nominis nulla unquam oblivione delendam Scribe in tabulis cordis mei voluntatem tuam et iustificationes tuas ut te immensae dulcedinis dominum et praeeptam tuam semper et ubique habeam prae oculis meis Succende mentem meam igne illo tuo quem misisti in terram et voluisti vehementer accendi ut sacrificium spiritus contribulati et cordis contriti obortis lacrymis quotidie offeram tibi Dulcis Christe bone Iesu sicut desidero sicut tota mente mea peto da mihi amorem tuum sanctum et castum qui me repleat teneat totumque possideat Et da mihi evidens signum amoris tui irriguum lacrymarum fontem iugiter manantem ut ipsae quoque lacrymae tuum in me testentur amorem ipsae prodant ipsae loquantur quantum te diligit anima mea dum prae nimia dulcedine amoris tui nequit se a lacrymis continere Reminiscor pie domine illius bonae mulieris quae ad tabernaculum rogatura pro filio venit de qua scriptura refert quod vultus eius post lacrymas et preces non sunt amplius in diversa mutati Sed memor tantae virtutis tantaque constantiae dolore torqueor et verecundia confundor quia me miserum nimis deorsum iacere intueor Si enim ita flevit et in fletu perseveravit mulier quae quaerebat filium quomodo plangere et in planctu persistere debet anima quae quaerit et amat deum et ad eum pervenire desiderat Quomodo gemere ac flere debet talis anima nocte ac die quae praeter Christum nil velit amare Mirum quippe est si iam non factae sunt ei lacrymae suae panes die ac nocte Respice ergo et miserere mei quia dolores cordis mei multiplicati sunt Da mihi consolationem tuam caelestem et noli spernere peccatricem animam pro qua etiam mortuus es Da mihi quaeso lacrymas ex tuo affectu internas quae peccatorum meorum possint solvere vincula et caelesti iucunditate semper repleant animam meam ut si non cum veris et perfectis monachis quorum vestigia nequeo imitari saltem cum devotis mulieribus quantulumcumque portionem in regno tuo merear adipisci Venit quoque mihi in mentem alterius mulieris mira devotio quae te in sepulcro iacentem pio amore quaerebat quae recedentibus discipulis a sepulcro non recedebat quae sedebat tristes et moerens et diu multumque flebat et surgens cum multis lacrymis iterum iterumque antra sepulcri vigilantibus oculis explorabat si forte alicubi te videre posset quem ferventi desiderio quaerebat Iam certe semel et iterum ingressa viderat sepulcrum sed nimium amanti non satis erat virtus enim boni operis perseverantia est Et quia prae caeteris dilexit et diligendo flevit et flendo quaesivit et quaerendo perseveravit ideo prima omnium te invenire te videre te alloqui meruit Et non solum haec sed etiam ipsis discipulis gloriosae resurrectionis tuae praenuntia extitit te praecipiente et clementer monente Vade dic fratribus meis ut eant in Galilaeam ibi me videbunt Si igitur ita flevit et in fletu perseveravit mulier quae viventem cum mortuis quaerebat quae te manu fidei non tangebatur quomodo plangere et in planctu persistere debet anima quae te redemptorem suum iam caelo praesidentem et ubique regnantem corde credit ore confitetur Quomodo ergo gemere et flere debet talis anima quae te toto corde diligit teque toto desiderio videre concupiscit Solum confugium et unica spes miserorum cui nunquam sine spe misericordiae supplicatur praesta mihi hanc gratiam propter te et nomen sanctum tuum ut quoties de te cogito de te loquor de te scribo de te lego de te confero quoties tui reminiscor tibi assisto laudes preces et sacrificium offero toties obortis lacrymis in conspectu tuo copiose et dulciter fleam ita ut efficiantur mihi lacrymae meae panes die ac nocte Tu quidem rex gloriae et omnium virtutum magister docuisti nos verbo et exemplo gemere et flere dicens Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur Tu flevisti defunctum amicum et lacrymatus es super perituram civitatem rogo te bone Iesu per illas tuas beatissimas lacrymas et per omnes miserationes tuas quibus mirabiliter nobis perditis subvenire dignatus es da mihi gratiam lacrymarum quam multum desiderat et a te peti anima mea quia sine dono tuo non possum habere eam Per spiritum sanctum tuum qui dura corda peccatorum mollit et ad fletum compungit da mihi gratiam lacrymarum sicut dedisti patribus meis quorum vestigia debeo imitari ut plangam me in omni vita mea sicut ipsi se planxerunt nocte ac die Propter merita et orationes eorum qui tibi placuerunt et devotissime servierunt miserere mei miserrimi et indigni servi tui et da mihi gratiam lacrymarum Da mihi irriguum inferius et irriguum superius ut sint mihi lacrymae meae panes die ac nocte Efficiar in conspectu tuo deus meus per ignem compunctionis holocaustum pingue et medullatum macter totus in ara cordis mei et tanquam pinguissimum holocaustum assumat tibi in odorem suavitatis Da mihi fontem irriguum fontemque perspicuum in quo lavetur assidue istud inquinatum holocaustum Licet enim me tibi totum obtulerim opitulante gratia tua in multis tamen

quotidie offendo propter nimiam fragilitatem meam Da mihi ergo gratiam lacrymarum benedicte et amabilis deus praecipue ex multa dulcedine amoris tui et commemoratione misericordiarum tuarum Praepara hanc mensam famulo tuo in conspectu servi tui et da mihi eam in potestatem ut quoties volo satiet ex ea Tribue pro pietate et bonitate tua ut iste calix tuus inebrians et praeclarus satiet sitim meam ut inhiat tibi spiritus meus et ardeat mens mea in amore tuo oblita vanitatis et miseriae Audi deus meus audi lumen oculorum meorum audi quae peto et da quae petam ut audias Pie et exorabilis domine ne efficiaris mihi inexorabilis propter peccata mea sed propter bonitatem tuam suscipe servi tui preces et da mihi effectum petitionis et desiderii mei precibus et meritis gloriosae virginis Mariae dominae meae et omnium sanctorum Amen [PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 36 PL 40, 930-932]

Christe domine virtus et sapientia patris qui ponis nubem ascensum tuum qui ambulas super pennas ventorum qui facis angelos tuos spiritus et ministros tuos ignem urentem obsecro et humiliter rogo da praepetes pennas fidei da celeres alas virtutum quibus evectus aeterna et caelestia valam contemplari Adhaereat quaeso anima mea post te et suscipiat me dextera tua Sustollat me super altitudinem terrae et cibet me illa caelesti haereditate cui suspirat peregrinatio mea die ac nocte Et quia moribunda membra vigorem animae hebetant Disiice terrenae nebulas et pondera molis Siste vagam mentem per devia multa ruentem Et da caelestem mentem conscendere sedem ut supremo lumine irradiata terram despiciat caelum aspiciat peccata oderit iustitiam diligat Quid enim pulchrius quidve dulcius quam inter tenebras huius vitae multasque amaritudines divinae dulcedini inhiare et aeternae beatitudini suspirare illicque teneri mente ubi vera haberi gaudia certissimum est Dulcissime amantissime benignissime charissime pretiosissime desideratissime amabilissime pulcherrime quando te videbo Quando apparebo ante faciem tuam Quando satiabor de pulchritudine tua Quando educes me de hoc carcere tenebroso ut confitear nomini tuo ita ut deinceps non compungar Quando transibo in illam admirabilem et pulcherrimam domum tuam ubi personat vox laetitiae et exultationis in tabernaculis iustorum Beati qui habitant in domo tua domine in saecula saeculorum laudabunt te Beati et vere beati quos elegisti et assumpsisti in illam caelestem haereditatem Ecce sancti tui domine florent ante te sicut lilium Replentur enim ab ubertate domus tuae et torrente voluptatis tuae potas eos quoniam tu es fons vitae et in lumine tuo vident lumen usque adeo ut ipsi videlicet lumen illuminatum per te deum illuminant sicut sol effulgeant in conspectu tuo O quam mira quam pulchra quam acceptabilia sunt domus tuae habitacula domine virtutum Concupiscit intrare in ea haec peccatrix anima mea domine dilexi decorem domus tuae et locum habitationis gloriae tuae Unam petii a domino et hanc requiram ut inhabitem in domo domini omnibus diebus vitae meae Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum ita desiderat anima mea ad te deus Quando veniam et apparebo ante faciem tuam Quando videbo deum meum quem sitiit anima mea Quando videbo eum in terra viventium In ista enim terra morientium videri non potest mortalibus oculis Quid faciam miser ego gravidine compedis mortalitatis meae constrictus Quid faciam Dum sumus in corpore peregrinamur a domino non habemus hic manentem civitatem sed futuram inquirimus Noster autem municipatus in caelis est Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est habitavi cum habitantibus Cedar multum incola fui anima mea Quis dabit mihi pennas sicut columbae et volabo et requiescam Nihil mihi tam dulce quam cum domino meo esse Mihi autem adhaerere deo bonum est Da mihi domine donec hiis fragilibus assisto membris tibi adhaerere sicut scriptum est Qui adhaeret domino unus spiritus est cum eo Praebe mihi rogo contemplationis pennis quibus indueas ad te volitem sursum Et quia omne sinistrum deorsum iacet tene mentem meam ne ad ima tenebrae vallis corruat ne interveniente umbra terrae a te vero iustitiae Sole separetur et obducta tenebrarum nebula prohibeatur alta respicere Idcirco sursum tendo ad pacis gaudia lucisque delectabilem et serenissimum statum Tene cor meum manu tua quia sine te ad altiora non rapitur Illuc festino ubi summa pax regnat et iugis tranquillitas rutilat Tene et stat super custodiam suam iugiter die ac nocte ut adhuc in hoc fragili corpusculo positus praelibare valeat aliquatenus dulcedinem tuam Rogo te per illa salutifera vulnera tua quae passus es in cruce pro salute nostra e quibus emanavit ille pretiosus sanguis quo sumus redempti vulnera hanc animam meam peccatricem pro qua etiam mori dignatus es vulnera eam igneo et potentissimae telae tuae nimiae caritatis Vivus est enim sermo dei et efficax et penetrabilior omni gladio accipiti Tu sagitta electa et gladius acutissimus qui durum scutum humani cordis penetrare tua potentia vales configure cor meum iaculo tui amoris ut dicat tibi anima mea Caritate tua vulnerata sum ita ut ex ipso vulnere amoris tui uberrimae fluent lacrymae die ac nocte Percute domine percute obsecro hanc durissimam mentem meam pia et valida cuspe dilectionis tuae et altius ad intima penetra potenti virtute et sic de capite meo educ aquam immensam et de oculis meis verum fontem lacrymarum iugiter manantem ex nimio affectu et desiderio visionis pulchritudinis tuae ut lugeam die ac nocte nullam in praesenti vita recipiens consolationem donec te in caelesti thalamo merear videre dilectum et pulcherrimum sponsum meum deum et dominum meum ut ibi videns gloriosam admirabilem et pulcherrimam faciem tuam omni dulcedine plenam cum iis quos elegisti maiestatem tuam supplex adorem et illic tandem caelesti et ineffabili repletus iubilo aeternae exultationis exclamem cum diligentibus te dicens Ecce quod concupivi iam video quod speravi iam teneo quod desideravi iam habeo Illi namque in caelis iunctus sum quem in terris positus tota virtute dilexi tota caritate amplexus sum cui toto amore inhaesi ipsum laudo benedico atque adoro Qui vivit et regnat deus in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XIX ad Christum* (Quando dissolvi cupis et esse cum Christo secundum dictum apostoli): PL 158 899 C]

Christe domine virtus et sapientia patris qui ponis nubem ascensum tuum qui ambulas super pennas ventorum qui facis angelos tuos spiritus et ministros tuos ignem urentem obsecro et suppliciter rogo da perpetes pennas fidei da celeres alas virtutum quibus erectus aeterna et caelestia valeam contemplari Adhaereat quaeso anima mea post te et suscipiat me dextera tua sustollat me super altitudinem terrae et cibet me illa caelesti haereditate cui suspirat peregrinatio mea nocte ac die Et quia moribunda membra vigorem animae hebetant Disiice terrenae nebulas et pondera molis Siste vagam mentem per devia multa ruentem Da caelestem menti conscendere sedem ut supremo lumine irradiata terram despiciat caelum aspiciat peccata odit iustitiam diligat Quid enim pulchrius quidve dulcius quam inter tenebras huius vitae multasque amaritudines divinae dulcedini inhiare et aeternae beatitudini suspirare illicque teneri mente ubi haberi vera gaudia certissimum est (...) Ecce quod concupivi iam video quod speravi iam teneo quod desideravi iam habeo illi iam in caelis iunctus sum quem in terris positus tota virtute dilexi tota caritate amplexus sum toto amore inhaesi Ipsum laudo benedico atque adoro qui vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [Giovanni di F& PL 147: 460 A]

Christe fili dei vivi qui me per mysterium sanctae crucis dignatus es redimere per mysterium sanctae crucis me salvare custodire atque regere digneris et ab omnibus inimicorum insidiis visibilibus atque invisibilibus defendere Qui vivis [BAV, Rossi 205, 95v *adorazione della croce* ORT: ed. BOYNTON Rossi]

Christe fili dei vivi virtus et una indiscreta maiestas orationis meae tota substantia invoco nomen tuum sanctum exaudi me cum corde luctantem et agnoscentem peccata facinorum et cogitationum crimina confitentem Frange domine artes diaboli obrepentibus aliis aliud suggerendo Ipsa enim orationem in alienationem captivat Respice domine lacrymas meas et cum lacrymae non sunt indulgentia tuae pietatis infunde Custodi in me immaculatam fidem meque cum proximis meis semper in pace reconcilia fructus tuos panis ac vini propria largitate distribue Tibi inclino cervicem tibi genua flecto Te dominum meum cum sis unus in sancta trinitate confiteor Frange domine contra me omnium potestatem erue me iacentem et ea quae explere non possum quasi sint postulata concede Amen [PL 101 481 C]

Christe fili dei vivi virtus et una indiscreta maiestas orationis meae tota substantia invoco nomen tuum sanctum: exaudi me cum corde luctantem et agnoscentem peccata facinorum et cogitationum crimina confitentem Frange domine artes diaboli obrepentibus aliis aliud suggerendo Ipsa enim orationem in alienationem captivat Respice domine lacrymas meas et cum lacrymae non sunt indulgentia tuae pietatis infunde Custodi in me immaculatam fidem meque cum proximis meis semper in pace reconcilia fructus tuos panis ac vini propria largitate distribue Tibi inclino cervicem tibi genua flecto Te dominum meum cum sis unus in sancta trinitate confiteor Frange domine contra me omnium potestatem erue me iacentem et ea quae explere non possum quasi sint postulata concede Amen [*Versus ut supra Sequitur oratio*: PL 101, 481C *altro testimone*]

Christe fili dei vivi virtus una et indiscreta maiestas orationis meae tota substantia exaudi me cum corde luctantem et agnoscentem peccata facinorum et cogitationum crimina confitentem Frange domine artes diaboli obripit enim labiis aliud suggerendo Ipsa enim orationem in alienationem captivat Respice domine lacrymas meas et cum lacrymae non sunt indulgentiam tuae pietatis infunde Custodi in me immaculatam fidem meque cum proximis meis in pacem semper concilia Fructus tuos panis ac vini propria largitate distribue Tibi inclino cervicem tibi genua flecto Te dominum meum cum sis unus in sancta trinitate confiteor Frange domine contra me hominum potestates Erue me de periculis Tuere me in omnibus causis et aeri minatione

defende Erige me iacentem et ea quae expleo non possum quasi sint postulata concede Amen [GvG 1933, 16].

Christe fili summi patris pro amore tuae matris cuius venter te portavit et te dulci lacte pavit ... in caelesti ierusalem tu mihi dona requiem Amen [*Oratio ad Christum* MiB56, 38r testo ripetuto a f. 46v-47r]

Christe filius dei vivi virtus una et indiscreta maiestas ... quasi sint postulata concede [Brb497 118 *in tribulationibus*]

Christe largitor veniae salve qui paschali die Hilaris sol iustitiae resurrexisti quam pie Ave qui tuos Cleopham peregrinantes et Lucam Reminiscetes per viam tuam mirandam gloriam Luminasti sub specie viatoris huius viae Eorum nam potentiae carebant luce gloriae Sed tu fons omnis luminis scrutator cprdis hominis Deus humani generis qui nos perire non sinis Eosdem tam dignatus es secum quod hospitatus es Vt illic et nostra fides roboraretur pluries Ambabus solis manibus coram horum conspectibus Lucidum panem omnibus fregisti post credentibus Lumen de vero lumine fili dei sempiternae Oramus te o domine qui natus es de virgine Ymmensam qui potentiam miseris monstrasti tuam Sursum nos duc ad gloriam removendo miseriam [PaL1173, 53r: LEROQUAIS I, 105 *acrostico* CHARLES VE VALLOYS]

Christe parce et miserere mei non secundum merita mea sed secundum magnam misericordiam tuam Deprecor bonitatem tuam noli despicere peccatorem noli me reprobare sed suscipe me secundum eloquium tuum et vivam et non confundas me ab expectatione mea Miserere mei domine quia peccavi tibi Da mihi fontem lacrymarum fons vitae et lux luminis Concede mihi in praesenti vita veram paenitentiam de peccatis meis et in bono perseverantiam Domine exaudi orationem meam Qui vivis [*Item alia oratio* (1): PL 101 1401 C]

Christe parce et miserere mei non secundum merita nostra ... et bonam perseverantiam [Chg173b 321 *oratio s Hieronymi alia*]

Christe pater misericordiarum qui tempus acceptabile reis indulges reminiscere miserationum tuarum et quos hucusque tolleras ad paenitentiam compunge peccavimus domine in omnem iustitiam tuam et iniquitates nostrae abstulerunt nos et tu iratus es et avertisti faciem tuam et possiderunt nos domine absque te et respice tu pater noster es et nos lutum ne irascaris nobis neque multitudinem viscerum tuorum super nos contineas ultra Sed parce placare attende et fac nobis iuxta multitudinem benignitatis tuae ut in die bona quam tu fecisti o fons David patens in ablutione menstruatae ne confundantur in nobis sed laetemur in te [Chester 4 *Quaresima domeniche I – Passione*]

Christe qui pro nobis crucis et mortis patibulum subiisti ut mortis a nobis expelleres potestatem et sanguinis tui nos pretio liberares miserere mei qui sum humillimus servus tuus et veniam mihi omnium meorum tribue peccatorum meque coram adoranda cruce tua prostratum ab omnibus malis eripe bonis tuis misericorditer refice [*Oratio XIII/1 ad crucem*: PL 101 506 C]

Christe qui pro nobis crucis et mortis patibulum subiisti ... bonis tuis misericorditer refice [Vat84 93 *in Parasceve*]

Christe qui pro nobis crucis et mortis patibulum subiisti ... bonisque tuis misericorditer refice [Ghg176b 220 *ad crucem*]

Christe qui pro nobis patibulum crucis et mortem subiisti ut a nobis expelleres mortis potestatem et sanguinis tui nos pretio liberates miserere mei humillimo servo tuo et omnium meorum mihi veniam tribue peccatorum et me coram adoranda tua cruce prostratum in his sanctis diebus et iugiter ab omnibus malis eripe bonisque tuis misericorditer refice Qui cum deo patre et spiritu sancto vivis et regnas per immensa saecula saeculorum Amen [BAV, Chigi D.VI.79, 225r *ordo ad adorandam crucem*: ed. BOYNTON *Cruc*; cfr. SALMON nr. 551]

Christe qui pro nobis patibulum crucis et mortem subiisti ut a nobis expelleres mortis potestatem et sanguinis tui nos pretio liberares miserere humillimae famulae tuae et omnium meorum mihi veniam tribue peccatorum et me coram ad adorandam tuam crucem prostratum semper ab omnibus calliditatibus invisibilis atque visibilis hostis eripe bonisque tuis misericorditer refice Qui cum deo patre et spiritu sancto [*Incipiunt orationes ad sanctam crucem adorandam* (4): OxB277, 23r]

Christe summa dei virtus una et indiscreta maiestas orationis meae tota substantia invoco nomen sanctum tuum exaudi me meo mecum corde luctantem agnoscentem peccata facinorum et cogitationum crimina confitentem Frange domine artes diaboli fingit enim labiis aliud suggerendo ipsamque orationem captivat Respice domine mei supplicis lacrymas et cum lacrymae non sint indulgentiae tuae pietatem infunde Custodi in me immaculatam fidem meque cum proximis semper in pace reconcilia Fructuos tuos panis propria largitate distribue Tibi inclino cervicem Tibi genua flecto Te dominum deum cum sis unus in sancta trinitate confiteor Frange domine contra me inimicorum potestates erue me de periculis tuere me in omnibus causis et in criminatione defende Aegro me iacente et ea quae explorare non possum quasi sint expleta concede [*Oratio s. Ambrosii*: PL 101, 549D]

Christe summa dei virtus una et indiscreta maiestas orationis meae tota substantia invoco nomen sanctum tuum exaudi me meo mecum corde luctantem agnoscentem peccata facinorum et cogitationum crimina confitentem Frange domine artes diaboli fingit enim labiis aliud suggerendo ipsamque orationem captivat Respice domine mei supplicis lacrymas et cum lacrymae non sint indulgentiae tuae pietatem infunde Custodi in me immaculatam fidem meque cum proximis semper in pace reconcilia hos fructus tuos panis propria largitate distribue Tibi inclino cervicem Tibi genua flecto Te dominum deum cum sis unus in sancta trinitate confiteor Frange domine contra me inimicorum potestates erue me de periculis tuere me in omnibus causis et in criminatione defende Aegro me iacente et ea quae explorare non possum quasi sint expleta concede [*Oratio s. Ambrosii*: PL 101, 549D *altro testimone*]

Christe virtus salutis nostrae deus lux de luce illumina me quaeso lumine gratiae tuae Concede pro pietate et bonitate tua ut haec me semper inhabitet et ubique regat (...) Ad vitam perveniam aeternam te miserante et donante qui cum patre (...) [Giovanni di F?amp (?) *Oratio de vitis et virtutibus*: PL 147: 461 B]

Christi corpus ave de sancta virgine natum Vera caro ... Per loca salva me me rege quaque die [*Alia oratio ad corpus Christi* Chicago, Newberry 82, 177v (= Cat. SAENGER 152: II strofa differisce da F. J. MONE, *Lateinische Hymnen*, Freiburg i. Br. 1853: 1, 281)]

Christi nativitas Christi circumcisio Christi baptismum Christi opera Christi virtus Christi doctrina Christi praedicatio Christi crux Christi passio Christi anima Christi caro Christi spiritus Christi descensio Christi resurrectio Christi ascensio et adventus sancti spiritus paracliti defendant me ab omnibus insidiis callidissimi hostis Amen [MT466, 161r: cfr. *Oratio s Brandani* 9: ed. SALMON OSB 16]

Christiane vir fidelis qui regnare vis in caelis ... [a. s. Michele: Assisi 656, 100v; CENCI 1981, 58: seguono *preghiere superstiziose*]

Christo confixus sum cruci verus dei cultor ... Hoc et nunc per crucem tuam petimus obtinere ad laudem sanctissimi nominis tui cui cum patre et spiritu sancto omnis sit honor et gloria et gratiarum actio decus et imperium per infinita saecula saeculorum Amen [BerlinH631, 45r: BONAVENTURA, *De ligno vitae*, ed. *Opera* VIII, Ad Claras Aquas, 1898, 68-86]

Christum ducem qui per crucem redemit nos ab hostibus laudet coetus noster laetus *Exultet caelum laudibus* Paena fortis tuae mortis et sanguinis effusio corda terant ut te quaerant *Iesu nostra redemptio* Per felices cicatrices sputa flagella verbera nobis grata sint collata *Aeterna Christi munera* Nostrum tangat cor ut plangat tuorum sanguis vulnere in quo toti simus loti *Conditor alme siderum* Passionis tuae donis salvator nos inebria qua fidelis dare velis *Beata nobis gaudia* [LcG149, 150r <*De passione domini*> *In laudibus hymnus* = AH 50, 568 nr. 382 *Officium s. Crucis* s. BONAVENTURAE]

Christus factus est pro nobis oboediens usque ad mortem Mortem autem crucis [*Via Crucis* XII stazione Vsc + Rvs]

Circumtege domine taliter manus meas ut non me permittas ex meis operibus gloriari Per Christum [CmN7, 31r *Ordo Missae dum sedet <super faldistorum> imponuntur cirotbecae incipiendo a dextera manu Oratio*]

Circumtege domine taliter manus meas ut non me permittas ex meis operibus gloriari Per Christum [CmN7, 31r *Ordo Missae dum sedet <super faldistorum> imponuntur cirotbecae incipiendo a dextera manu Oratio* = ms]

Clarifica nos caelesti misericordia fons et origo luminis sempiterni ut ubertate domus tuae repleti omnem iniquitatem et dolum cum procacitate ferocis superbiae renuamus Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 35: PL 142 154 D]

Clavis David et sceptrum domus Israel [DarmstadtDNGH 70, 22r]

Clementissima domina et dulcissima virgo sancta Maria mater Dei omni pietate plenissima summi regis filia mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus in te sperantium virgo ante partum virgo in partu virgo post partum fons misericordiae fons salutis et gratiae fons pietatis et laetitiae fons consolationis et indulgentiae Obsecro te o piissima sancta Maria per illam ineffabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa horaquando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et in te conceptus est dei filius Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est spiritus sanctus in te de precor te o piissima sancta Maria per illam eminentissimam humilitatem quam habuisti dum tu Gabrieli archangelo respondisti Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Quaeso te o dulcissima sancta Maria per illam ineffabilem misericordiam infinitam clementiam benignissimam pietatem fecundissimam caritatem et profundissimam humilitatem quas habuisti O piissima virgo Maria dum filius tuus dominus noster Iesus Christus de sinu patris descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo et quibus te respexit quando te super choros angelorum exaltavit Rogo te o sanctissima virgo Maria per illa ineffabilia gaudia tuae virginis et superadmirandi conceptus et partus dominicae resurrectionis et ascensionis et tuae ipsius in excelsis assumptionis et glorificationis et per omnia alia sancta gaudia tua quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Ut adiuves et

laetifices animam jmeam gaudio spiritali quo spiritus meus exultet in deo salutari meo Insuper o gloriosa ac beatissima genitrix virgo Maria te instanter ammoneo per illam maximam compassionem et acerbissimum tui cordis dolorem quem habuisti quando filium tuum dominum Iesum Christum ante crucem nudatum et in ipsa levatum pendentem crucifixum vulneratum sitientem lacrimantem felle et aceto potatum vidisti et voce magna clamantem audisti et morte crudelissima morientem dolorissime asoexisti O martyr cum martyribus transgladiata morte sacratissima dilecti filii tui domini nostri iesu Christi Tibi humiliter supplico et devote per quinque vulnera eius per rivos sacri sanguinis sui et contractionem viscerum suorum prae nimio dolore vulneratum es ut animam meam incendas et vulneres amore tuo et pasione dilecti filii tui sicut anima tua sacratissima fuit in hora passionis gladio doloris vulnerata et per fontes lacrimarum tuarum quas tu fudisti in passione dilecti filii tui domini nostri iesu Christi O sacratissima virgo Maria rogo te ut des mihi pro peccatis meis veras plangendi lacrimas et dignas Peto suppliciter o piissima virgo Maria per omnem passionem dilectissimi filii tui et per omnem compassionem cordis tui ne repellas me miser **OOOOO** famulum tuum propter innumerabilia peccata mea et infinita Audi et exaudi me o clementissima mater et domina et da mihi quicquid filius tuus **OOOOO** fieri a me veraciter agnoscere tuo iuvamine ferventer incipere perseveranter exequi et feliciter adimplere O flos virginum Maria regina caeli et terrae te deprecor humiliter et devote ut cum omnibus sanctis et electis dei venias et festines in consilium et auxilium meum ut in omnibus tribulationibus et necessitatibus meis et in omnibus rebus in quibus sum facturus locuturus aut cogitaturus diebus atque noctibus horis ac momentis vitae meae mecum sis fac me doctum bellatorem pugilem astutum fortem vigilem ut impugnationes carnis deiciam hostes infelices superem et mihi indignissimo famulo tuo impetres a dulcissimo filio tuo domino nostro Iesu Christo misericordiam verae paenitentiae spatium vitae corporis sanitatem aima salutem spiritus sancti gratiam qui omnia bene disponat praeterita mala indulgeat praesentia emendet et futura moderet veterem hominem exuat et novum creans sibi habitaculum faciat animam meam custodiat corpus regat cogitationes purificet sancta desideria infundat recta consilia instruat iusta opera perficiat sensus corrigat moresque componat actus disponat cursum vitae dirigat et duodecim articulos fidei ac decem praecepta legis similiter tenere et adimplere faciat et a septem peccatis criminalibus usque in finem vitae meae me liberet et custodiat virtutes sacras inseret fidem rectam firmam spem et perstan**OOO** caritatem mihi tribuat contra huiusmodi adversitates veram pacem spirituales et corporalem humilitatem castitatem patientiam puram conscientiam dei et proximi dilectionem veram obedientiam et voluntariam paupertatem Et in omni opere bono perseverantiam mihi concedat O Maria maris stella naufragorum dux pia miserorum patrona dulcissima reorum advocata doctissima desperatorum spes unica peccatorum salvatrix magnifica die mea novissima me facie splendidissima peccator/protector irradiat O tutrix securissima meae mortis piissima diem et horam nuntia **OOO OOO** tu portum praebere naufrago Reo fer patrocinia dans misero solacia sis spes ne desperatione succumbam mortis in agone cum ibi non sit altera spes quam tu virgo puerpera patris parens et filia nos tuo nato reconcilia O mater misericordiarum et veniae fons inextinguibilis inno (immo ?) ipsa misericordia et venia nulli dans repulsam Exaudiat benignissima hanc orationem supplicem clementer suscipias et exaudias et vitam aeternam mihi tribuas Audi et exaudi me benignissima virgo Maria in omni tribulatione Amen [MA 51r *Devotissima oratio ad beatam Mariam virginem* alla fine c. 58r: *Quinque* Pater noster et totidem Ave Maria *ob reverentiam quinque vulnerum Christi dic VERUM* In omni tribulatione et angustia nostra succirre nobis piissima et castissimq virgo Maria; *cf* ms. AVIGNON, Médiathèque Ceccano, 208, Hor, s. XV, 216v: preghiera con il medesimo incipit MA CLEMENTISSIMA OPPURE O CLEMENTISSIMA ? VERIFICARE !] *cf* O clementissima domina et dulcissima

Clementissima et inclita mater domini nostri Iesu Christi pia et perptua virgo ... dignetur indulgere [MiB41, 45rb]

Clementissime Christe impenetrabili maiestati tuae tremebundus assisto Dum multifaria ac noxia in me accusantia crimina recognosco Debita altaribus tuis indignus sacrificia offerre praesumo qui ante tuae maiestatis praesentiam iaceo corpore corde menteque pollutus Habes inter haec tuum antidotum Christe quo sanare bone medice vulnera nosti Conscriptum quaeso contra me arbiter alme dele cyrographum ne ultor in me sui peccati ultra valeat exigere nummum Et hoc a tua clementia indigno ore menteque depono ut sereno familiam tuam sacri tui nominis officia praestolantem digneris aspicere vultu ne per me indignum eorum salutis pereat pretium pro quibus dignatus es tuo sancto sanguine esse redempto Sed tua nos semper ubique protectione conserva ut quos pretioso sanguine redemisti in terris aeterna facias cum sanctis tuis gloria munerari in caelis Quod ipse praestare digneris qui [IvM 1975, 811 n. 16].

Clementissime deus et homo domine Iesu Christe qui morte vespertina iam morte peremptus de cruce deponi et in tuae matris brachiis recipi voluisti da mihi quaeso famulo tuo per aspersionem sanguinis tui sacratissimi et piissimae genitricis tuae venerabilem intercessionem omnia delicta mea remitti ut intra misericordiae tuae brachia susceptus electis tuis digne merear sociari Qui vivis [PaL757, 181rb *Off Passionis ad Vsp*]

Clementissime deus qui omnium cognitor es occultorum ... de praesentibus et futuris [Ott245 424]

Clementissime deus qui omnium cognitor es occultorum qui conscientiae meae vulnera gravissima et innumerabilia nosti ignosce mihi peccatori quia ego sum indignus ad sanctissimum corpus tuum accedere et per mea immundissima labia nomen sanctum tuum et gloriosum invocare Parce mihi domine pudendorum actuum meorum pertumescenti secreta indulge peccatori confitenti et miserere supplicanti et per tuam magnam misericordiam et gratiam immensam Da mihi veniam de malis praeteritis et custodiam de praesentibus et futuris Per Iesum Christum filium tuum dominum nostrum qui cum patre et spiritu sancto vivit [Ox.BL/LMH, Borough 1, 214r]

Clementissime domine Iesu Christe fili dei vivi rex virginum amator castitatis et integritatis caelesti rore benedictionis tuae extingue in corpore meo totum furorem ardentis libidinis ut maneat in me tenor castitatis animae et corporis Mortifica in membris meis carnis stimulos et omnes libidinosas coniunctiones Et da mihi veram atque perfectam castitatem cum ceteris donis tuis quae tibi placent in veritate ut casto corpore et mundo corde cotidie tibi valeam sacrificium laudis offerre Qui vivis et regnas deus per omnes [HAS 56r: Oratio sancti AUGUSTINI contra luxuriam]

Clementissime domine salva supplicem populum auxilio dexterae tuae et dum ad fructum boni operis in tribulationibus exercitatur tua semper gratia consoletur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 59: PL 142 232 C]

Clementissime pater deus omnipotens qui cuncta ex nihilo creasti et me licet indignum tua sola bonitate qua creatis rebus causandi et virtutem indidisti et me famulum tuum indignum pretioso sanguine tuo redemisti Suscipe gratiarum actiones a me famulo tuo **Ioanne Petro** humillimo corde maiestati tuae tributas pro tantis mihi collatis beneficiis et praesta ut tuam adimplere possim voluntatem et adversariis meis in tua virtute resistere valeam et secundum mandata tua vivendo ad aeternam vitam perveniam Qui vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen (NGNM 22402, 95v *Oratio ad deum patrem*)

Clementissime pater precor te per viscera misericordiae tuae et propter merita passionis ... [MiB41, 44va da inserire nella Messa dopo il *Memento* dei defuncti]

Clementissime redemptor qui semper es misericors ... [*Oratio devota* Ab3199, 195r *add. s. XVI*]

Cogita igitur cogita et recogita quid fecisti et quid meruisti et descendat mens tua ad terram tenebrosam et opertam mortis caligine et consideret quae ibi expectant scelerosas animam meam intendat et contempletur videat et turbetur anima mea Expavesce anima mea defice cor meum scindere O bone Iesu nostra redemptio si huc usque permisisti ut plangerem paululum dolorem meum de caetero bone deus per mitte ut invocem auxilium tuum si enim feci ut essem reus nunquam possum facere ut non essem citatus tuus Si mihi virginitatem ademi nunquam misericordiam tuam pere mi domine domine Si ego admisi unde me damnare potes tune amisisti unde salvare soles Noli domine noli sic attendere malum meum ut obliviscaris bonum tuum Ubi est o verax deus ubi est Nolo mortem peccatoris Si tu sepelis in infernum peccatorem ad te clamantem an hoc est Nolo mortem peccatoris An non potius hoc est Nolo ut convertatur et vivat Peccator sum domine peccator sum ego Si ergo tu non vis mortem peccatoris quis te cogit quod non vis cum sis omnipotens deus Absit domine absit deus ut praevalcat nequitia peccatoris confitentis et delentis sententiam omnipotentis Memor esto iuste deus qui misericors es et creator et recreator meus et ne memineris bone domine adversus peccatorem tuum iustitiae tuae solius ne memineris irae tuae adversus reum sed miserationis erga miserum Verum est et fateor misericordissime quod conscientia mea meretur damnationem et quod paenitentia mea non sufficit ad satisfactionem sed certum est quod misericordia tua superat omnem offensionem et idcirco abyssus meae miseriae abyssum invocat tuae misericordiae Parce ergo tu domine qui es salus parce peccatrici animae meae quae fugit attrita a terrente iustitia tua ad confortantem misericordiam tuam Et quoniam praemium virginitatis est perditum o dolor irreparabilis saltem supplicium non sit inevitabile quod est non impossibile omnipotentiae tuae nec indecens tuae iustitiae nec insolitum tuae misericordiae quoniam bonus es tu et quoniam in aeternum misericordia tua manet Denique quia ego peccavi in anima pariter et in carne nec aliquid tale committere ultra volo ideo a te clementissime domine deus qui quem sanas in anima et corpore simul sanas de utroque ardentem desidero expiari Porro si peccavi imo procul dubio quia peccavi et propter hoc oculus meus in amaritudine paenitentiae commoratur de venia tamen spero sciens quod maior est tua bonitas quam mea iniquitas quae est magna nimis [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 28: PL 158 840 D] *cf* Domine deus meus si feci istud

Cogitationibus te confitentibus effectum largire terribilis deus ut a montibus aeternis illuminati dum resurrectionis tuae gloriam suscipimus futuri iudicii

- ignominia careamus Qui cum patre [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 75: PL 142 286 C]
- Cognoscentes in terra viam tuam domine in omnibus gentibus salutare tuum Christum dominum et viam esse confitemur et patriam per quem in directum gradimur et ad profectum plenissimum pervenimus Per [*Oratio*: PL 101, 559B *Alia*]
- Commendamus te carissime frater in tuo transitu misericordiae salvatoris domini nostri Iesu Christi filii dei vivi Pater et filius et spiritus sanctus benedicat te Sancta trinitas unus deus a peccatis omnibus absolvat te Anima Christi sanctificet te Corpus Christi reficiat te cuius passio redemit te Sanguis Christi pro te effusus a peccatis omnibus lavet te Aqua lateris Christi mundificet te Oculi Christi lucidiores sole sua pietate respiciant te Lachrymae Christi purificent te Aures Christi audiant te et orantes pro te Os Christi de tenebris vitae huius vocet te in admirabile lumen suum Manus Christi ad patriam vitae deducant te Brachia Christi complectantur te Cor Christi caritate sua inflamet te Facies Christi illuminet te Pedes Christi in viam pacis dirigant te Crux Christi ab insidiis inimicorum protegat te Corona Christi glorificet te Clavi manuum et pedum Christi in eius fide et amore confirmet te Flagella Christi et cuncta passionis eius ludibria deo patri suo offerantur pro te Vulnera Christi consolentur te Potentia Christi defendat te Sapientia Christi antecedit te Misericordia Christi depositio carnis tuae onere subsequatur te Mater Christi venerabilis virgo Maria intercedat pro te Tota caelestis curia in auxilium tuum tibi dignetur occurrere Angelus dei sanctus tibi ad custodiam deputatus in hora mortis tuae non deserat te donec ad aeternam requiem perducatur te Salvator mundi Christus dominus custodiat te ab omni malo ab hoste maligno eripiens te et intra vulnera sua abscondat te Non te permittat separari a te In hora mortis suscipiat te iubeat te venire ad se In gloria sua cum principibus populi sui collocet te ut cum adnumeratus fueris angelis et sanctis suis claritatem divinitatis suae ostendat tibi ut eum videre amare et laudare possis deum creatorem tuum salvatorem redemptorem et glorificatorem tuum per omnia saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 432 nr. 4]
- Commendo domine sancte pater fodem meam ... [*Commendatio fidei* (1) Eb4, 17r: IV 5; IV 19]
- Commendo me tibi domine et omnes diligentes me ... [*Commendatio* Eb4, 111v]
- Commendo o fili dei tuae inscrutabili sapientiae fidem meam ... [*Commendatio fidei* (2) Eb4, 17r: IV 5; IV 19]
- Commendo tibi domine animam meam et corpus meum ut in tua virtute contra omnem impugnationem hominum et daemonum sim munitus [*Oratio quando exis de domo* OxB267, 288v]
- Commendo tibi o alma trinitas omnes diligentes ... [*Commendatio* Eb4, 18v: IV 19]
- Concede domine cum famulo tuo V. et *passis* et mittere digneris angelum tuum Raphaellem qui servum tuum Tobiam duxit et reduxit ut tuis omnes qui sibi sanitatem commutat ducat et reducat incolumem et prosperum eius iter faciat [*Oratio ad angelum Raphaellem secundum Tobiam* BsQ7, 88v]
- Concede domine Iesu ut sicut haec sacramenta sorporis et sanguinis tui fidelibus tuis ad remedium contulisti ita mihi indigno famulo tuo et omnibus per me summentibus haec ipsa mysteria non obsint *aditatum* sed prosint ad veniam peccatorum Per te Christe Iesu Qui vivis [OxLL4, 16v *prima della comunione*]
- Concede mihi domine spatium vitae et gratiam bene vivendi et ante diem exitus mei veram cordis contritionem puram confessionem et veram paenitentiam habere merear et quando animam meam ab hoc saeculo migrare iusseris Concede mihi sacramentum corpus tuum pretiosum in cibum et sanctissimum sanguinem tuum in potum et unctionem sancti olii feliciter percipere et libera me in hora mortis meae de horribili vultu daemonum et de potestate eorum et ab omni angustia et colloca me in sinu Abrahae amici tui ut ibi tecum merear laetari Per Christum dominum [HAS 39v]
- Concede mihi misericors deus quae tibi placita sunt ... [CL67, tra 53v e 58v]
- Concede mihi misericors deus quae tibi placita sunt ardentem concupiscere ... et tuis gaudiis in patria frui per gloriam Amen [*Oratio ad crucifixum devotissima et utilis* Chicago, Newberry 82, 171v (= Cat. SAENGER 152: A. I. DOYLE, *A Prayer Attributed to Saint Thomas Aquinas*, "Dominican Studie" 1, 1978, 229-238; MARTIN GRABMANN, *Die Werke des heiligen Thomas von Aquin*, vol. 22, Münster 1949/2)] *ifr* Concede mihi quaeso omnipotens et misericors deus quae
- Concede mihi misericors deus quae tibi placita sunt ardentem concupiscere ... in patria perfrui per gloriam Qui [PaL1159, 27v *Oratio*: LEROQUAIS I, 76]
- Concede mihi misericors deus quae tibi placita sunt ardentem concupiscere prudenter investigare veraciter agnoscere et perfecte te implere ad laudem et gloriam nominis tui Ordina statum meum et quod a me requiris tribue ut sciam et da exequi ut oportet et expedit animae meae Via mihi ad te tuta sit recta et consummata non deficiens inter prospera et adversa ut in prosperis tibi gratias referam et in adversis servem patientiam ut in illis non extollam et in istis non deprimar De nullo gaudeam vel doleam nisi promovear apud te vel adducar ad te Nulli placere appetam vel displicere timeam nisi tibi Vilescant transitoria propter te et cara sint mihi omnia tua et tu deus plusquam omnia Tedeat gaudii quod est sine te nec cupiam aliquid quod est extra te Delectet me labor qui est pro te et taediosa sit mihi omnis quies quae non est in te Frequenter da cor ad te dirigere et in defectione mea cum emendationis proposito dolendo pensare Fac me deus meus humilem sine fictione hilarem sine dissolutione tristem sine deiectione maturum sine gravitate agilem sine levitate veracem sine duplicitate te timentem sine desperatione sperantem sine praesumptione proximum corripere sine simulatione ipsum aedificare verbo et exemplo sine elatione obedientem sine contradictione patientem sine murmuratione Da mihi dulcissime deus cor pervigil quod nulla abducat a te curiosa cogitatio Da nobile quod nulla deorsum trahatur indigna affectio Da invictum quod nulla fatiget tribulatio Da liberum quod nulla sibi vindicat violenta affectio Da rectum quod nulla seorsum obliquet sinistra intentio Largire mihi domine deus meus intellectum et cognomen diligentiam te quaerentem sapientiam te invenientem conversationem tibi placentem perseverantiam te fiducialiter expectantem et fiduciam te finaliter amplexantem tuis paenis hic affligi per paenitentiam tuis beneficiis in vita uti per gratiam tuis gaudiis et praemiis in patria frui per gloriam Qui vivis Amen [*Oratio s THOMAE*: OxS]131, 171r]
- Concede mihi misericors deus quae tibi placita sunt ardentem concupiscere prudenter investigare veraciter agnoscere et perfecte adimplere Ad laudem et gloriam tuam Ordina statum meum et quod a me requiris tribue ut faciam et da exequi ut oportet et expedit animae meae Via mihi ad te ducens tuta sit et consummata non deficiens inter prospera et adversa ut in prosperis tibi gratias referam et in adversis patientiam servem ut in illis non extollar et in istis non deprimar De nullo gaudeam vel doleam nisi quod promoveat apud te vel abducat ad te nulli placere ac petam vel displicere nisi tibi Vilescant transitoria omnia propter te et cara sint mihi omnia tua Et tu deus meus plusquam omnia Tedeat me gaudii quod est sine te nec cupiam aliquid quod sit extra te delectet me labor qui est pro te et taediosa sit omnis quies quae non est in te Frequenter da mihi cor meum in te dirigere et in defectione mea cum emendationis proposito dolendo pensare fac me domine deus humilem sine fictione hilarem sine dissolutione tristem sine deiectione maturum sine gravitate agilem sine levitate veracem sine duplicitate castum sine corruptione te timentem sine desperatione in te sperantem sine praesumptione proximum corripere sine simulatione ipsum aedificare verbo et opere sine elatione Da mihi dulcissime deus cor pervigil quod nulla abducat a te curiosa cogitatio Da nobile quod nulla deorsum trahatur indigna affectio Da invictum quod nulla fatiget tribulatio largire mihi dulcissime deus intellectum te cognoscentem diligentiam te quaerentem sapientiam te invenientem conversationem tibi placentem perseverantiam te fiducialiter expectantem et fiduciam te faciliter amplectentem tuis paenis configi per paenitentiam tuis virtutibus in via uti per spiritus sancti gratiam tuis gaudiis in patria frui per gloriam Amen [*inizio in corsivo non fatto per mancanza di foto* MiT462, 157v ?]
- Concede mihi misericors deus quae tibi placita sunt ardentem concupiscere prudenter investigare veraciter agnoscere et perfecte adimplere Ad laudem et gloriam tuam Ordina statum meum et quod a me requiris tribue ut faciam et da exequi ut oportet et expedit animae meae Via mihi ad te ducens tuta sit et consummata non deficiens inter prospera et adversa ut in prosperis tibi gratias referam et in adversis patientiam servem ut in illis non extollar et in istis non deprimar De nullo gaudeam vel doleam nisi quod promoveat apud te vel abducat a te Nulli placere appetam vel displicere timeam nisi tibi Vilescant transitoria omnia propter te et cara sint omnia tua et tu deus plusquam omnia Tedeat gaudii quod est sine te neque cupiam aliquid quod est extra te

Delectet me labor qui est pro te et taediosa mihi sit omnis quies quae non est in te Frequenter da mihi domine deus cor ad te dirigere Et in defectione cum emendationis proposito dolendo pensare Fac me deus meus humilem sine fictione ylaem sine dissolutione tristem sine deiectione maturum sine gravitate agilem sine levitate veracem sine duplicitate te timentem sine desperatione recte operantem sine praesumptione proximum corripere sine simulatione ipsum aedificare verbo et exemplo sine elatione Obedientem sine contradictione patientem sine murmuratione Da mihi dulcissime deus cor pervigil quod nulla abducat a te curiosa cogitatio Da nobile quod nulla deorsum trahat indigna affectio Da invictum quod nulla fatiget tribulatio Da liberum quod nulla sibi vindict violenta Da rectum quod nulla obliquet sinistra intentio Largire mihi domine deus intellectum te cognoscentem diligentiam te quaerentem sapientiam te investigantem conversationem tibi placentem perseverantiam te fideliter expectantem et fiduciam te fideliter amplectentem Da tuis paenis configi per patientiam et tuis beneficiis uti in vita per gratiam et tuis gaudiis in patria per gloriam Qui cum deo patre et spiritu sancto vivis [FiL.BML, Pl. 89. inf. 24, 207v *Oratio beati Thomae de Aquino quam dicebat ante crucifixum*]

Concede mihi misericors deus quae tibi placita sunt ardentem concupiscere prudenter investigare veraciter agnoscere et perfecte adimplere ad laudem et gloriam nominis tui Ordina statum meum deus meus et quod a me requiris ut faciam tribue ut faciam et da illud exequi ut oportet et expedit animae meae Via mihi ad te domine ducens tuta sit recta et consummata non deficiens inter prospera et adversa ut in prosperis gratias tibi referam et in adversis servem patientiam ut in istis non extollar et in illis non deprimar De nullo gaudeam vel dolorem nisi quod provehat vel abducat a te Nulli placere et prophetam vel displicere timeam nisi tibi Vilescent mihi omnia transitoria propter te et cara sint mihi omnia tua et tu deus meus plus quam omnia Tedeat me gaudii quod est sine te nec aliquid cupiam quod est extra te Delectet me labor qui est pro te et taediosa sit mihi omnis quies quae non est in te Frequenter da mihi domine deus meus cor meum ad te dirigere et defectione mea cum emendationis proposito dolendo pensare Fac me humilem sine fictione hilarem sine dissolutione tristem sine deiectione maturum sine gravidine agilem sine levitatem veracem sine duplicitate castum sine corruptione te timentem sine desperatione in te sperantem sine praesumptione proximum corripere sine simulatione ipsum aedificare verbo et exemplo sine elatione obedientem sine contradictione patientem sine murmuratione Da mihi dulcissime domine deus meus cor pervigil quod nulla abducat a te curiosa cogitatio Da nobile quod nulla deorsum trahat indigna affectio Da invictum quod nulla fatiget tribulatio Da liberum quod nulla sibi vindict violenta damnatio Da rectum quod nulla seorsum obliquet sinistra intentio Largire mihi domine deus meus intellectum te cognoscentem diligentiam te quaerentem sapientiam te investigantem conversationem tibi placentem perseverantiam te fideliter expectantem et fiduciam te feliciter amplectentem Fac me tuis paenis ... configi per paenitentiam tuis beneficiis uti in via per gratiam et tuis gaudiis in patria frui per gloriam Qui vivis et regnas per infinita saecula saeculorum Amen [Mn164, 24/10r *Has orationes composuit beatus Thomas de Aquino* ... = SALMON, *Les manuscrits* (...) *Vaticane* II 1969 n. 328]

Concede mihi misericors deus quae tibi placita sunt ardentem concupiscere ... et tuis gaudiis in patria perfrui per gloriam Amen [Fb332, 2v *Tertia oratio (s THOMAE de Aquino) quasi perfectorum*: ed. Sertillanges 1920, 78-84; WILMART, *Auteurs*, 380]

Concede mihi misericors deus quae tibi placita sunt ardentem investigare prudenter concupiscere veraciter cognoscere et perfecte implere ad laudem et gloriam tuam ordina statum meum et quod a me requiris tribue ut sciam et da id exequi ut oportet et expedit animae meae via mihi ad te ducens tuta sit recta et consummata non deficiens inter prospera et adversa ut in prosperis tibi gratias referam et in adversis patientiam servem ut in illis non extollar et in istis non deprimar de nullo gaudeam vel doleam nisi quod promoveat apud te vel abducat a te nulli placere appetam vel displicere timeam nisi tibi vilescent mihi transitoria omnia propter te cara sint mihi omnia tua et tu deus plusquam omnia tedeat me gaudii quod est sine te nec cupiam aliquid quod est extra te delectet me labor qui est pro te et taediosa sit mihi omnis quies quae non est in te Frequenter da mihi domine deus meus cor ad te dirigere et in defensione cum emendationis proposito dolendo pensare Fac me domine deus humilem sine fictione hilarem sine dissolutione tristem sine deiectione maturum sine gravitate agilem sine laevitate veracem sine duplicitate te timentem sine desperatione recte operantem sine praesumptione proximum corripere sine simulatione ipsum aedificare verbo et exemplo sine elatione obedientem sine contradictione patientem sine murmuratione Da mihi dulcissime deus cor pervigil quod nulla abducat a te curiosa cogitatio da nobile quod nulla deorsum trahat indigna affectio da invictum quod nulla fatiget tribulatio largire mihi domine deus intellectum te quaerentem diligentiam te cognoscentem sapientiam te investigantem conversationem tibi placentem perseverantiam te fideliter expectantem cum fiducia te fideliter amplectentem Da tuis paenis configi per paenitentiam et tuis beneficiis uti in via per gratiam et tuis gaudiis in patria perfrui per gloriam Qui cum deo patre Amen [CmN7, 13r *Oratio s THOMAE de Aquino*: id exequi: id + adversa ut: ut + abducat a: a + vilescent mihi: mihi + tedeat me: me + defensione = defectione mea + te timentem: te *add. supral.*; quaerentem *dopo* cognoscentem *espunto*]

Concede mihi quaeso omnipotens et misericors deus quae tibi placita sunt ... [ZRh156, p. 192 *Oratio s THOMAE de Aquino*]

Concede mihi quaeso omnipotens et misericors deus quae tibi placita sunt ardentem concupiscere prudenter investigare ... in patria frui per gloriam Qui vivis Amen [Ve60, 120r-121r *Oratio eiusdem s. THOMAE Aquinatis*]

Concede mihi misericors deus quae tibi placita sunt ardentem concupiscere prudenter investigare veraciter agnoscere et perfecte implere ad laudem et gloriam nominis tui Ordinat meum et quod a me requiris [NYM454, 129r *Oratio beat THOMAE de Aquino ordinis praedicatorum* manca foto successiva]

Concede mihi quaeso omnipotens et misericors deus quae tibi placita sunt ardentem concupiscere ... in patria perfrui per gloriam Amen [*Oratio s THOMAE de Aquino qua singulis diebus flexis crucifixum orabat* Chicago, Newberry 83, 31r (= Cat. SAENGER 156: A. I. DOYLE, *A Prayer Attributed to Saint Thomas Aquinas*, "Dominican Studie" 1, 1978, 229-238; MARTIN GRABMANN, *Die Werke des heiligen Thomas von Aquin*, vol. 22, Münster 1949/2)] *cf* Concede mihi misericors deus quae

Concede misericors deus fragilitati nostrae praesidium ut qui sanctae dei genitricis virginis Mariae memoriam agimus intercessionis eius auxilio a nostris iniquitatibus resurgamus Per dominum [OxB32, 32v] *cf* Concede quaesumus misericors, Concede quaesumus omnipotens

Concede misericors deus fragilitati nostrae praesidium ut qui sanctae tuae genitricis memoriam agimus intercessionis eius auxilio a nostris iniquitatibus resurgamus Per eundem [CmT19, 38r] *cf* Concede quaesumus misericors, Concede quaesumus omnipotens

Concede nobis famulis tuis domine deus ut qui per eius gloriosissimam lacrimam ... lumen conserves oculorum Per [PaL1195, 173r: LEROQUAIS I, 146]

Concede nobis quaesumus domine alacribus animis beati confessoris tui Benedicti commemorationem quotidie peragere cuius diversis decorata miraculis tibi vita complacuit [PaL1354, 174v: Officium parvum s. Benedicti *ad Nonam*]

Concede nos famulos tuos quaesumus domine deus perpetua mentis et corporis sanitate gaudere et gloriosa beata semper virgine intercessione a praesenti liberari tristitia et aeterna perfrui laetitia Per [FiA1874, 74r]

Concede nos famulos tuos quaesumus domine deus perpetua mentis et corporis sanitate gaudere et gloriosa beatae Mariae semper virginis intercessione a praesenti liberari tristitia et futura perfrui laetitia Per [*Oratio de sancta Maria* (1): PL 101, 464A]

Concede nos piissime deus sine macula ingredi ecclesiam tuam et averte nos a dolis proximi vel usuris ut dum haec secundum tuum observamus praeceptum non commoveamur ab aemulis suppliciis in aeternum Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 14: PL 142 85 B]

Concede quaesumus misericors deus fragilitati nostrae praesidium ut qui sanctae dei genitricis virginis Mariae memoriam agimus intercessionis eius auxilio a nostris iniquitatibus resurgamus Per eundem [FiA1874, 64v] *cf* Concede misericors

Concede quaesumus omnipotens deus fragilitati nostrae praesidium ut qui sanctae dei genitricis memoriam agimus intercessionis eius auxilio a nostris iniquitatibus resurgamus Per [OxB277, 97r ...]

Concede quaesumus omnipotens deus ut qui sacrae redemptionis nostrae insignia temporaliter veneramus per haec indesinenter muniti aeternitatis gloriam consequamur Qui cum deo patre [HAS 73v]

Concede quaesumus omnipotens et misericors deus ut qui beati Christofori martiris tui memoriam agimus eius piis meritis et intercessionibus a morte subitanea peste et fame timore et paupertate et ab omnibus insidiis inimicorum meorum liberemur per te Iesu Christe quem ipse meruit in brachiis suis portare Qui vivis et regnas deus Per omnia saecula saeculorum Amen [HAS 23v]

Conceptionem virginis Mariae ... [*Commemoratio conceptionis virginis Mariae contra pestem Antiphona* Chicago, Newberry 83, 49r (= Cat. SAENGER 157)]

Concede domine saccum meum et circumda me laetitia Per Christum [CmN7, 28r *Ordo Missae et tunc si est religiosus induat se superpellitum sive rochetum et dicat*]

Conclude domine hiantia ora malorum qui saevius obtreactionum dentibus vorare nituntur ut qui de nostra virtute diffidimus nominis tui adiutorio muniamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 123: PL 142 469 B]

Conditor caeli et terrae rex regnum et dominus dominantium qui me de nihilo fecisti ad imaginem et similitudinem tuam ... et dignam satisfactionem omnium peccatorum meorum [PaL1159, f. Cv *Oratio* regnum *ms*: LEROQUAIS I, 75; PaL1376, 66bis r: LEROQUAIS I, 199; Pa1413, 7r: LEROQUAIS I, 253] *cf* Creator caeli et terrae rex regum

Conditor caeli et terrae rex regnum et dominus dominantium qui me de nihilo fecisti ... et dignam satisfactionem omnium peccatorum meorum [PaL1391,

Conditor caeli et terrae rex regum et dominus dominantium qui me de nihilo fecisti ad imaginem et similitudinem tuam et me de proprio tuo sanguine redemisti quem ego indignus peccator non sum dignus nominare et invocare nec corde cogitare Te suppliciter deprecor et humiliter exoro ut clementer respicias me servum tuum nequam et miserere mei qui misertus fuisti mulieri Chananaeae et Mariae Magdalenae qui pepercisti publicano et latroni in cruce pendenti Tibi confiteor pater piissime peccata quae si volo non possum abscondere tibi domine Parce mihi Christe quia ego pauper multum offendi in superbia in avaritia in gulam luxuria in vanagloria in odio in accidia in adulteriis in furto in mendacio in blasphemia in ioca in risu in verbis otiosis in auditu in gustu in tactu cogitando loquendo operando et in omnibus modis quibus ego fragilis homo et peccator peccare potui mea culpa mea culpa mea maxima culpa Ideo deprecor tuam clementiam quae de caelo pro mea salute descendit quae David a peccati lapsu erexit Parce mihi domine parce mihi Christe qui Petro neganti te peperisti Tu es creator meus et adiutor meus plasmator et redemptor meus gubernator meus et pater meus dominus meus et deus meus et rex meus Tu es spes mea et fiducia mea gubernatio mea et auxiliatio mea consolatio et fortitudo mea defensio mea et liberatio mea vita et salus mea resurrectio mea Tu es firmamentum meum et refugium lumen meum et desiderium meum adiutorium meum et patrocinium meum Te deprecor et rogo adiuva me et salus ero gubernare me et defende me conforta me et consola me confirma me et laetifica me illumina me et visita me suscita me mortuum et opus tuum ne despicias famulus et servus tuus sum quamvis indignus et peccator sed qualiscumque sim sive bonus sive malus semper tuus sum Ad quem ergo fugiam nisi ad te vadam Si tu me eiicis quis me recipiet Si tu me despicias quis me aspiciet Et recognosce me indignum ad te refugientem quamvis sim vilis et immundus quem si vilis et immundus potes me mundare Si caecus potes me illuminare Si infirmus sum potes me sanare Si mortuus et sepultus sum potes me resuscitare quia maior est pietas tua quam impietas mea plus potes dimittere quam ego committere et plus parcere quam ego peccator peccare Non ergo respicias domine neque attendas multitudinem iniquitatum mearum sed secundum multitudinem miserationum tuarum miserere mei et propitius esto mihi miserrimo peccatori Dic animae meae Salus tua ego sum qui dixisti Nolo mortem peccatoris sed magis ut convertatur et vivat Converte me domine ad te et noli irasci contra me Deprecor te clementissime pater propter misericordiam supplico et exoro ut perducas me ad bonum finem ad veram paenitentiam puram confessionem et dignam satisfactionem omnium peccatorum meorum Amen [*Oratio ad imaginem corporis Christi*: OxSJ131, 171v caecus *ms* secus] *qfr* Creator caeli et terrae rex regum

Confessionem nostrae piam aures deus clemens aperi qui sperantes in te nunquam consuevisti derelinquere ut exaltati de portis mortis perpetuae possimus salvi tentatoris occultas insidias effugere Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 9: PL 142 76 A]

Confirma domine in bono taliter sensus meos ut a te merear in aeterna beatitudine coronari Per Christum Amen [CmN7, 32r *Ordo Missae ad mitram*]

Confirma hoc deus quod operatus es in nobis a templo tuo in Ierusalem tibi offerunt reges munera Emitte spiritum tuum et creabuntur et renovabis faciem terrae Sit gloria domini in saeculum laetabitur dominus in operibus suis Lucundum sit ei eloquium meum ego vero delectabor in domino Laetetur cor quaerentium dominum et confirmamini: quaerite faciem eius semper [*Preces*] (Ps 83): PL 101, 584B]

Confirma nos in conspectu tuo domine in aeternum ut defixum iter nostrum nullo alieno sollicitetur aspectu Per [*Oratio*: PL 101, 558D *Alia*]

Confitear ergo confitear tibi domine pater rex caeli et terrae miseriam meam ut me venire liceat ad misericordiam tuam Miser quippe factus sum et ad nihilum redactus sum et nescivi quia tu es veritas et ego non eram tecum Vulneraverunt me iniquitates meae et non dolui quia tu es vita et ego non eram tecum Ad nihilum deduxerunt me quia tu es verbum et ego non eram tecum per quem facta sunt omnia sine quo factum est nihil et ideo sine te factus sum nihil quia est nihil quod ad nihilum ducit Omnia per verbum facta sunt quaecumque facta sunt Et qualia facta sunt Vidit deus cuncta quae fecerat et erant valde bona Omnia quaecumque sunt per verbum facta sunt et quaecumque per verbum facta sunt valde bona sunt Quare bona sunt Quia per verbum facta sunt Et sine ipso factum est nihil quia nihil bonum sine summo bono sed malum est ubi non est bonum quod utique nihil est quia nihil aliud est malum quam privatio boni sicut nihil aliud est caecitas quam privatio luminis Malum igitur nihil est quia utique sine verbo factum est sine quo factum est nihil Illud autem malum est quod privatio illo bono per quod facta sunt omnia bona scilicet verbo per quod facta sunt omnia quaecumque sunt At quae non sunt per ipsum facta non sunt et ideo nihil sunt Et ideo mala sunt quae facta non sunt quia omnia quaecumque sunt per verbum facta sunt et omnia per verbum bona facta sunt Cum igitur omnia per verbum facta sunt mala per ipsum non sunt restat igitur quod omnia quaecumque facta non sunt bona non sunt quia omnia quae facta sunt bona sunt Et ideo mala non sunt quia facta non sunt et ideo nihil sunt quia sine verbo factum est nihil Malum igitur nihil est quia factum non est Sed qualiter malum est si factum non est Quia malum privatio verbi est per quod bonum factum est Esse ergo sine verbo malum est quod esse non est quia sine ipso nihil est Sed quid est separari a verbo Si hoc velis scire audi quid sit verbum verbum dei dicit Ego sum via veritas et vita Separari ergo a verbo est esse sine via sine veritate sine vita et ideo sine ipso nihil et ideo malum quia separari a bono per quod facta sunt omnia bona valde Separari autem a verbo per quod omnia facta sunt nihil aliud est quam deficere et a facto transire in defectum quia sine ipso est nihil Quoties ergo a bono devias a verbo te separas quia ipsum est bonum et ideo nihil efficeris quia sine verbo es sine quo factum est nihil Nunc domine illuminasti me ut viderem te vidi te et cognovi me quia toties nihil factus sum quoties a te separatus sum quia bonum quod tu es oblitus sum et ideo malus effectus sum Vae mihi misero Ut quid hoc non cognoscebam quia te deserens nihil fiebam Sed quid hoc quaero Si nihil eram quomodo cognoscere volebam Scimus quia nihil nihil est et quod nihil est non est et quod non est bonum non est quia nihil est Si ergo nihil fui cum sine te fui quasi nihil fui et velut idolum quod nihil est quod quidem aures habet et non audit nares habet et non odorat oculos habet et non videt os habet et non loquitur manus habet et non palpat pedes habet et non ambulat et omnia lineamenta membrorum sine sensu eorum (AUGUSTINUS, *Soliloquia* 5 PL 40, 868-869)

Confitebor tibi domine rex caeli et terrae et honorifico te sacrificio laudis Et quia exteriora mihi munera desunt quae sunt in me vota laudationis reddam tibi Credo te toto corde et ore confiteor patrem et filium et spiritum sanctum in personis ternionem in substantia unionem non corpus aut in corpore positum neque ex diversis speciebus admixtum aut membrorum compaginibus effigiatum sed unius simplicis incorporeae atque invisibilis naturae Nihil in te maius aut inferius habentem sed per omne modum ex omni parte sine deformitate perfectum sine quantitate magnum sine qualitate bonum sine tempore sempiternum sine morte vitam sine infirmitate fortem sine mendacio veritatem sine loco ubique totum sine situ ubique praesentem sine extensione omnia implentem sine contractione ubique concurrentem sine motu omnia transcendentem sine statu infra omnia manentem sine indigentia omnia creantem sine labore omnia regentem sine initio omnibus initium dantem sine immutatione omnia mutabilia facientem In magnitudine infinitum in virtute omnipotentem in bonitate summum in sapientia inestimabilem in consiliis terribilem in iudiciis iustum in cogitationibus secretissimum in verbis veracem in operibus sanctum in misericordiis copiosum Erga delinquentes patientissimum erga patientes pium semper idem ipsum aeternum ac sempiternum immortale atque incommutabilem quem nec spatia dilatant nec brevitates locorum angustat Nec receptacula ulla coarctant nec voluntas variat nec necessitudo corrumpit nec maesta perturbant nec laeta demulcent Cui nec oblivio tollit nec memoria reddit nec praeterita transeunt nec futura succedunt Cui nec origo initium nec tempora incrementum nec casus finem dabit Sed ante saecula et in saeculis et per saecula in aeternum vivit et est tibi perenne laus et aeterna gloria summa potestas et singularis honor perpetuum regnum et sine fine imperium per indefessa et immortalia saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 7-8].

Confitebor tibi domine rex caeli et terrae et honorifico te sacrificio laudis et quia exteriora mihi munera desunt quae sunt in me vota laudationis reddam tibi Credo te toto corde et ore confiteor patrem et filium et spiritum sanctum in personis ternionem in substantia unionem non corpus aut in corpore positum neque ex diversis speciebus aut mistum aut membrorum compaginibus effigiatum sed unius simplicis incorporeae atque invisibilis naturae nihil in te maius aut inferius habentem sed per omnem modum ex omni parte sine deformitate perfectum sine quantitate magnum sine qualitate bonum sine tempore sempiternum sine morte vitam sine infirmitate fortem sine mendacio veritatem sine loco ubique totum sine situ ubique praesentem sine extensione omnia implentem sine contractione ubique concurrentem sine motu omnia transcendentem sine statu infra omnia manentem sine indigentia omnia creantem sine labore omnia regentem sine sui initio omnibus initium dantem sine sui mutatione omnia mutabilia facientem in magnitudine infinitum in virtute omnipotentem in bonitate summum in sapientia inestimabilem in consiliis terribilem in iustitiis iustum in cogitationibus secretissimum in verbis veracem in operibus sanctum in misericordiis copiosum erga delinquentes patientissimum erga patientes pium semper idem ipsum aeternum ac sempiternum immortale atque incommutabilem Quem nec spatia dilatant nec brevitates locorum angustat nec receptacula ulla coarctant nec voluntas variat nec necessitudo corrumpit nec moesta perturbant nec laeta demulcent Cui nec oblivio tollit nec memoria reddit nec praeterita transeunt nec futura succedunt Cui nec origo initium nec tempora incrementum nec casus finem dabit sed ante saecula et in saeculis et per saecula in aeternum vivit Et est tibi perennis laus et aeterna gloria summa potestas et singularis honor perpetuum regnum et sine fine imperium per indefessa et immortalia saecula saeculorum Amen [*Confessio Patris et Filii et Spiritus sancti*: PL 101 475 B]

Confitebor tibi domine rex caeli et terrae et honorifico te sacrificio laudis et quia exteriora mihi munera desunt quae sunt in me vota laudationis reddam tibi Credo te toto corde et ore confiteor patrem et filium et spiritum sanctum in personis ternionem in substantia unionem non corpus aut in corpore positum

neque ex diversis speciebus aut mistum aut membrorum compagibus effigiatum sed unius simplicis incorporeae atque invisibilis naturae nihil in te maius aut inferius habentem sed per omnem modum ex omni parte sine deformitate perfectum sine quantitate magnum sine qualitate bonum sine tempore sempiternum sine morte vitam sine infirmitate fortem sine mendacio veritatem sine loco ubique totum sine situ ubique praesentem sine extensione omnia implentem sine contractione ubique occurrentem sine motu omnia transcendentem sine statu infra omnia manentem sine indigentia omnia creantem sine labore omnia regentem sine sui initio omnibus initium dantem sine tui mutatione omnia mutabilia facientem in magnitudine infinitum in virtute omnipotentem in bonitate summum in sapientia inaestimabilem in consiliis terribilem in iustitiis iustum in cogitationibus secretissimum in verbis veracem in operibus sanctum in misericordiis copiosum erga delinquentes patientissimum erga patientes pium semper idem ipsum aeternum ac sempiternum immortalem atque incommutabilem Quem nec spatia dilatant nec brevitates locorum angustant nec receptacula ulla coarctant nec voluntas variat nec necessitudo corrumpit nec maestitas perturbant nec laeta demulcent Cui nec oblivio tollit nec memoria reddit nec praeterita transeunt nec futura succedunt Cui nec origo initium nec tempora incrementum nec casus finem dabit sed ante saecula et in saeculis et per saecula in aeternum vivis Et est tibi perennis laus et aeterna gloria summa potestas et singularis honor perpetuum regnum et sine fine imperium per indefessa et immortalia saecula saeculorum Amen [*Confessio Patris et Filii et Spiritus sancti*: PL 101, 475B *altro testimone*]

Confitemur domine misericordias tuas quas iugiter circa nostras exerces inopias precantes ut qui exaltatus in ecclesiis resides ad dexteram patris in throno nobis tantae miserationis et intelligere et custodire concedas arcanum Qui vivis [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 106: PL 142 397 C]

Confitemur domine misericordias tuas quas iugiter circa nostras exerces inopias precantes ut qui exaltatus in caelis resides ad dexteram patris nobis tantae miserationis et intelligere et custodire concedas archana Qui vivis [CmU4105, 247r]

Confiteor coram deo omnipotente creatore caeli et terrae et coram hoc altare sanctum ... et somnolentiam meam explevi desidiam mollitiam pigritiam ... perducatur me atque introducat in vitam aeternam. Amen [Brb497 182 *Confessio acefala*]

Confiteor coram deo omnipotente creatore caeli et terrae et coram hoc altare sanctum et sanctis reliquiis quae in hoc loco sancto sunt quia nimis peccavi in cogitationibus nefandissimis delectando eas et consentiendo illis et meditando atque disponendo in sensu et memoria atque voluntate mea qualiter explere potuissem opere quae male cogitabam Confiteor quia peccavi nimis in sermonibus vanis et immundis et turpibus et otiosis ac nocuis Confiteor odia cordis mei et dolositates et invidias detractiones impatiantias convitia contentiones diiudicationes blasphemationes turpiloquia scurrilitates mendacia maledicta periuria consilia iniqua excusationes peccatorum meorum irrisiones dissimulationes adulationes impropagationes inflationes tumultuationes despectiones malevolentias seductiones furores indignationes ambitiones concupiscentias carnis concupiscentias oculorum et superbias tristitias timiditates molities animi taedia multa negligentias securitates vigilias inutiles et deo displicentes edacitates et bibitiones et locutiones et dormitiones superfluas et inordinatas carnales concupiscentias et tyrannides cordis mei iniquas et amaras atque impiissimas. Confiteor quia propter corporis mei suavitatem et delectationem dei praecepta postposui et saepe vigilias sanctas dimisi et somnolentiam meam explevi desidiam mollitiam pigritiam torporem et ignaviam horas canonicas exsolvere debui et de mea psalmodia et de meis orationibus et de meo ministerio quod non custodivi secundum ordinem Peccavi de illis paenitentibus qui ad me propter confessionem venerunt quos ego nec secundum legem admonui nec secundum canonicum iudicium iudicavi nec sollicitus fui de illis sicut et debui Peccavi erga subditos mihi quia circa negligentem zelum rectitudinis iusto moderamine non tenui et saepe per inutilem remissionem eis condescendi quando non debui et eis frigidus fui quando non debui Peccavi quia postquam confessus fui crimina mea perpetravi illa Peccavi in desiderio alienarum rerum et per curiositatem multa vidi oculis meis et multa audivi auribus meis quae nec videre nec audire mihi oportuerat Saepe volui publica expectatione eum qui mihi non placuit confundere et proximi formas mordaci laceratione carpere et quando eum vidi dei et vituperari gratum habui Saepe occulta cordis alieni male diiudicavi Peccavi quia iniurias mihi factas in mente retinui et peccantibus in me puro corde non induli et modo dimitto ex toto corde omnibus qui in me peccaverunt Peccavi quia ipsas iniquitates quas feci in alienos dure diiudicavi et condemnavi et aliter me aliter alios pensavi Multa dixi quae dicere non debui et multa non dixi Multa cogitavi et meditatus atque delectatus sum quae cogitare et meditare vel delectare non debui et multa quae cogitare debui bona et meditare atque delectare dereliqui Oscula illicita et amplexus nefandos feci Saepe palpavi quod palpare non debui Saepe consensi quod mihi consentire non oportuerat et non consensi quod mihi consentire oportuerat et non consensi quod consentire debui Dimisi opera bona quod facere debui et feci opera mala quae facere non debui Horui quod diligere debui et dilexi quod non debui Unde pro his omnibus atque aliis innumeris sceleribus meis quae contra legem dei commisi ut potuissem a deo invenire indulgentiam caenobium petii vitam monasticam suscepi sed miser ego involvor variis modis in levitationibus in vanitate in negligentia in inquietudine animi in amaritudine in stimulis malorum cogitationum in contumacia versione in negligentia boni operis in praevagatione religionis in loquacitate in scurrilitate in duritia mentis in acedia in indignatione inoboedientia quoque et in rancore animi quae omnia mala coram omnipotente et sancto hoc altare et sanctis reliquiis quae in hoc loco sancto sunt confiteor pura et vera confessione et bona voluntate emendare in quantum dei misericordia dignatur me adjuvare Ipse enim deus omnipotens qui dixit per prophetam Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat et iterum In quacumque die conversus ingemuerit salvus erit et qui me dignatus est ad confessionem peccatorum meorum misericorditer trahere det mihi virtutem continendi me a malis operibus et misereatur animae meae et parcat et remittat ac deleat omnia peccata mea praeterita praesentia et futura et perducatur me atque introducat in vitam aeternam Amen [Bba 2003, 52-54 nr. 2].

Confiteor coram deo omnipotenti creatore caeli et terrae et coram hoc altari sancto et sanctis reliquiis quae in hoc loco sancto sunt quia nimis peccavi in cogitationibus nefandissimis delectando et consentiendo illis et meditando disponendo in sensu et memoria ac voluntate mea qualiter explere potuissem opere quae male cogitabam [*Alia (Confessio)* (IX/2): PL 101 498 C]

Confiteor deo omnipotenti ... quia ego infelix peccatrix peccavi nimis ... [PaL1188, 81r *Confessio*: LEROQUAIS I, 136]

Confiteor deo omnipotenti beatae Mariae virgini beato Francisco et omnibus sanctis et tibi pater me graviter peccasse per superbiam in lege dei mei cogitatione delectatione omissione consensu verbo et opere mea culpa mea culpa mea maxima culpa Ideo precor beatissimam et gloriosam virginem Mariam et beatum Franciscum et omnes sanctos et sanctas dei orare pro me [Ox.BL/LMH, Borough 1, 230r]

Confiteor deo omnipotenti et beatae Mariae semper virgini beato Francisco et beato Antonio et beato Lodovico et omnibus sanctis et vobis pater me graviter peccasse per superbiam in lege dei mei ... [PaL1352, 147v: LEROQUAIS I, 159]

Confiteor deo omnipotenti et beatae Mariae virgini et omnibus sanctis eius quia ego miserima peccatrix peccavi nimis ... [Pal 1358, 15v: LEROQUAIS I, 167]

Confiteor deo patri omnipotenti et filio et spiritui sancto coaeterno et ineffabili ... omnium peccatorum meorum [Ghg176b 260]

Confiteor et accuso coram te creatore meo omnia vitia mea superbiam inanem gloriam septiformem et iram sevientem tristitiam et septiformem avaritiam et octonam gulam et fornicationem quia istis et eorum exercitiis plenus sum Sed de istis paenitet me et cito ea et abrenuntio omnibus peccatis meis magnis quae commisi in corpore in anima in proximo in cogitatione in verbo in opere et scribo ea per ordinem ut deleantur Et confiteor adversum me ut remittas impietatem peccati mei peccator enim sum et de peccato natus deus autem verax sine peccato Rogo patrem per filium rogo filium per patrem rogo patrem et filium per spiritum sanctum et per omnem creaturam quae voce opere laudet deum ut omnia vitia elongentur a me et omnes virtutes plantentur in me Deus omnipotens in quo omnia per quem omnia a quo omnia visibilia facta sunt et invisibilia et quae sunt supra tegens et infra ferens opera tua extra circumdans et intra implens custodi creaturam tuam quam tu reformasti abrenuntiantem satanae et omnibus pompis eius et operibus eius et credentem in te deum patrem verum et vivum deum omnipotentem tibi gratias agentem de omni vita mea et de omni sanitate mea et de omnibus vitiis animae et corporis innumerabilibus tibi confessis Oro ad te domine pro persequentibus et calumniantibus mihi Domine ne statuas illis hoc peccatum quia nesciunt quid faciunt Libera me domine ab ista angustia et omni malo a subitanea improvisaque morte ante mortem et in morte a perpetua morte in futuro et post mortem ab omni malo et pena Libera me deus omnipotens et omnem populum christianum [*Oratio s. Brandani* 11: Salmon OSB 20]

Confiteor et accuso me coram creatore meo omnia vitia mea quia peccavi per superbiam inanem gloriam tristitiam gulam et avaritiam pollutionem et fornicationem quia istis et eorum exercitiis plenus sum et horum me paenitet quae commisi in corpore in cogitatione verbo consensu et opere Rogo patrem per filium precor filium per patrem supplico patri et filio per spiritum sanctum obsecro spiritum sanctum per patrem et filium et per omnem creaturam quae voce et opere laudet deum ut omnia vitia mea elongentur a me et omnes virtutes plantentur in me ut dimittat quae conscientia metuit de omnibus vitiis meis Sibi laus sibi gloria sibi gratiarum actio nunc et semper et in saecula saeculorum Amen Alleluia Alleluia Alleluia [MtT466, 163r *Confessio*: cfr *Oratio s. Brandani* 11: ed. SALMON OSB 20]

Confiteor quia peccavi nimis in sermonibus vanis et immundis et turpibus otiosis et nocuis Confiteor odia cordis mei et dolositates et invidias detractiones impatiantias convitia contentiones diiudicationes blasphemias turpiloquia scurrilitates mendacia maledicta periuria consilia iniqua excusationes

peccatorum meorum irrisiones dissimulationes adulationes improperationes inflationes tumultuationes malevolentias seductiones furores indignationes ambitiones concupiscentias carnis et oculorum et superbias tristitias timiditates mollietates animi taedia multa negligentias securitates vigilias inutiles et deo displicentes edacitates et bibitiones et locutiones et dormitiones superfluas et inordinatas carnales concupiscentias et tyrannides cordis mei iniquas et amaras atque impiissimas [*Alia (Confessio)* (IX/3): PL 101 498 C]

Confiteor quia propter corporis mei suavitatem et delectationem dei praecepta postposui et saepe vigilas sanctas dimisi et somnolentiam meam explevi desidiam molliem pigritiam torporem ignaviam plenus fastidio spiritali secutus sum Per superbiam et elationem dei praecepta transgressus sum et me meliorem caeteris putavi de multis rebus voluptates carnales et immunditias pollutiones ebrietates comessationes convivia crapulas manifeste et occulte perpetravi et in his totis sensibus meis tanquam in deliciis delectans male suaviterque requievi dominicorum dies et sanctas dei solemnitates et sanctorum festivitates indigne et sine dei timore deduxi et nihil spiritale in his meditatus sum sed totum carnaliter egi intentus ad saturitatem ventris et ad dissolutionem risus et ioci vani discursus religiosum statum cum timore dei reverenter prout debui non custodivi In sancta ecclesia dum ad opus dei accessi et interfui multa vana et mala cogitavi perpetravi et locutus sum et saepe nimio somno gravatus multas peridi orationes lectiones et psalmodias cum officiis Nam et vigilans frequenter alienata memoria discurrit visus meus interior per multas rerum terrenarum dispositiones et per illicitas oblationes vanas ac turpes meditationes variosque errores unde occupatus sensus meus sine fructu spiritali efficitur [*Alia (Confessio)* (IX/4): PL 101 499 A]

Confiteor quia propter corporis mei suavitatem et delectationem dei praecepta postposui et saepe vigilas sanctas dimisi et somnolentiam meam explevi desidiam molliem pigritiam torporem ignaviam plenus fastidio spiritali secutus sum Per superbiam et elationem dei praecepta transgressus sum et me meliorem caeteris putavi de multis rebus voluptates carnales et immunditias pollutiones ebrietates comessationes convivia crapulas manifeste et occulte perpetravi et in his totis sensibus meis tanquam in deliciis delectans male suaviterque requievi dominicorum dies et sanctas dei solemnitates et sanctorum festivitates indigne et sine dei timore deduxi et nihil spiritale in his meditatus sum sed totum carnaliter egi intentus ad saturitatem ventris et ad dissolutionem risus et ioci vani discursus religiosum statum cum timore dei reverenter prout debui non custodivi In sancta ecclesia dum ad opus dei accessi et interfui multa vana et mala cogitavi perpetravi et locutus sum et saepe nimio somno gravatus multas peridi orationes lectiones et psalmodias cum officiis Nam et vigilans frequenter alienata memoria discurrit visus meus interior per multas rerum terrenarum dispositiones et per illicitas oblationes vanas ac turpes meditationes variosque errores unde occupatus sensus meus sine fructu spiritali efficitur [*Confessio peccatorum* (9): PL 101, 499A *Alia 3: altro testimone*]

Confiteor te patrem et filium et spiritum sanctum in personis trinum in substantia unum verum deum omnipotentem visibilium et invisibilium conditorem non corpus aut in corpore positum neque ex diversis speciebus admixtum aut membrorum compaginibus effigiatum sed unius simplicis et incorporeae invisibilis et incircumscriptae naturae Te quidem verum patrem summae bonitatis et totius deitatis principium incircumscriptae et ingenitae maiestatis deum ex nullo ducentem initium sed omnibus initium dantem credo et confiteor non corporali prole neque extrinsecus non necessitate neque voluntate sed natura filium generantem Confiteor et verum te filium ex patre sine initio ineffabiliter natum verum deum unigenitum per quem omnia facta sunt et verum patris verbum non factum non creatum non adoptivum sed genitum et unius cum patre substantiae atque ita per omnia aequalem deo patri ut nec tempore nec gradu nec potestate esse possis inferior Tantumque te esse confiteor qui genitus es quantus est ipse qui te genuit Non autem quia dico genitum a patre filium divinae et ineffabili generationi aliquod tempus ascribo sed nec patrem dico aliquando coepisse nec te eius filium quia semper fuit pater nunquam igitur non fuisti filius Non enim aliter confiteri possumus aeternum patrem nisi confiteamur etiam coaeternum filium Ex filio enim pater dicitur et quia semper pater fuit semper habuisse filium dubium non est [*Speculum XVII, De cognitione divinae essentiae incorporeae*: PL 40 000]

Confiteor tibi domine deus omnia peccata et crimina mea quaecumque gessi ab infantia mea omnia quaecumque contra praecepta et legem dei commisi quae locutus fui vel cogitavi omnibus diebus vitae meae Deus qui creasti omnia tu nosti omnia peccata mea considera fragilitatem meam indulge et miserere mei quia peccavi tibi Peccavimus cum patribus nostris iniuste egimus iniquitatem fecimus Parce mihi domine ego patrem et filium et spiritum sanctum unum deum confiteor Veniam peto a te pius deus pro universis peccatis et sceleris meis veniam peto quia crimina multa in me agnosco Deus propitius esto mihi peccatori non me deseras neque derelinquas omnibus diebus vitae meae potentissime deus amen [Ln3763, 1964, 399 n. 2].

Confiteor tibi domine deus omnia peccata mea et crimina ... vitae meae omnipotentissime deus [Chg173b 303]

Confiteor tibi domine deus pater caeli et terrae tibi quae bone et benignissime et misericordissime Iesu una cum spiritu coram ligno sanctae crucis ... clamand voce magna de munimento Qui cum Et ideo supplico beatam virginem ... paenitentiam agente permisi Quod ipse de quo loquimur praestare dignetur Qui cum patre [*Confessio dicenda intra sive in altari intra se cum attentione et contritione cordis* MiB41, 78va-79ra] *qfr* Confiteor tibi domine pater caeli

Confiteor tibi domine omnia peccata mea quaecumque egi et cogitavi et gessi ... da illis indulgentiam perfectam [Ghg176b 250 *Confessio*]

Confiteor tibi domine omnia peccata mea quaecumque feci egi et gessi omnibus diebus vitae meae Deus qui creasti omnia tu nosti peccata mea indulge et miserere quia nimium peccavi coram te Per intercessionem omnium archangelorum atque angelorum patriarcharum te deprecor miserere mei Per intercessionem omnium apostolorum martyrum et confessorum atque virginum te deprecor miserere mei Domine si in te peccavi tamen te non dereliqui deum alienum non adoravi miserere mei domine Veniam peto pro omnibus peccatis meis quae commisi Tu scis domine omnia occulta mea Tibi enim revelavi causam meam quia tu es deus meus solus et non est alius praeter te Tibi confiteor peccata mea quia crimina cognosco in me pius deus sanctus deus sanctus fortis sanctus et immortalis Qui tollis peccata mundi miserere mei Deus propitius esto mihi peccatori et parce omnibus peccatis meis quia multa et innumerabilia sunt in cogitationibus in locutionibus in factis Ideo precor te parce mihi deus meus [Bba 2003, 55 nr. 6].

Confiteor tibi domine omnia peccata mea quaecumque feci et egi et gessi omnibus diebus vitae meae Deus qui creasti omnia tu nosti peccata mea indulge et miserere mei quia nimium peccavi tibi Domine miserere mei Per intercessionem omnium angelorum atque archangelorum miserere mei Per intercessionem patriarcharum et prophetarum miserere mei Per intercessionem apostolorum martyrum confessorum et virginum te deprecor miserere mei Domine si in te peccavi tamen te non dereliqui deos alienos non adoravi miserere mei Domine veniam peto a te pro omnibus culpis meis Pius deus tibi confiteor peccata mea quia crimina agnosco in me Deus propitius esto mihi peccatori servo tuo non me deseras non me derelinquas Deus meus pius deus sanctus fortis sanctus et immortalis misericors deus clementissime adiuva me peccatorem famulum tuum Da mihi cor quod timeat te sensum qui te intelligat oculos qui te videant aures quae te audiant nares qui te odorem suscipiant Domine molifica cor meum durum et lapideum qui sum cinis mortuus Salva me domine vigilantem custodi me dormientem ut dormiam in pace et vigilem in Christo Amen Deprecor te domine ut omnes qui mihi bona volunt aut faciunt redde illis in aeternum et si qui mihi mala volunt aut faciunt da illis indulgentiam Misericors deus da mihi famulo tuo remissionem peccatorum et finem perfectum perduc me ad viam salutis [*Feria V Confessio peccatorum post acceptam quietem*: PL 101, 553A]

Confiteor tibi domine omnia peccata mea quaecumque feci omnibus diebus vitae meae ... Deus propitius esto mihi peccatori famulo tuo ... Adiuva me humilem peccatorem famulum tuum N ... ut dormiam in pace et vigilem in Christo Amen [PaL1180, 75v *Confessio*: LEROQUAIS I, 122]

Confiteor tibi domine omnia peccata mea quaecumque feci omnibus diebus vitae meae Deus creasti omnia tu nosti omnia peccata mea indulge et miserere mei quia nimis peccavi domine miserere mei Per intercessionem omnium angelorum atque archangelorum miserere mei Per intercessionem patriarcharum et prophetarum miserere mei Per intercessionem apostolorum martyrum et confessorum ac virginum te deprecor domine miserere mei etsi in te peccavi tamen non te dereliqui deos alienos non adoravi miserere mei domine Veniam peto a te pro omnibus culpis meis pius deus sanctus fortis sanctus et immortalis misericors deus clementissime pater adiuva me humilem et peccatorem famulum tuum Da mihi cor quod te timeat sensum qui te intelligat oculos qui te videant aures quae te audiant nares quae odorem tuum sentiant Domine molifica cor meum durum et lapideum Qui sum cinis mortuus salva me domine vigilantem custodi me dormientem ut dormiam in pace et vigilem in Christo Amen Te deprecor domine ut omnes qui bona mihi volunt aut faciunt redde illis in aeternum et si quis mihi mala volunt aut faciunt domine da illis indulgentiam Misericors deus da mihi famulo tuo remissionem omnium peccatorum et finem perfectum et perduc me in viam salutis tuae perhennem Amen [*Confessio soli deo* Vat334, 34r ed. Dell'Omo nr. 4]

Confiteor tibi domine pater caeli et terrae coram hoc sancto altari tuo et istius loci reliquiis omnia peccata mea quaecumque feci ab infantia mea sive in cogitationibus sive in mala voluntate seu opere sive de omnibus peccatis quae feci contra tuam voluntatem et leges christianas et contra sanctam regulam et contra omnia praecepta divina Confiteor omnia cordis et corporis mei vitia per sacrilegium et homicidium per superbiam per detractionem et quia falsitatem locutus sum quam iuravi multis vicibus et periuravi et mendacium locutus sum Peccavi per verba risum moventia et per multa verba otiosa vel vana quia die dominico et quadragesimae vel indicto et commune ieiunio violavi et fornicavi per fraudem et furtum et turpilium et scurrilitatem et proterve egi Peccavi per adulterium et fornicationem et omne scelus vel omne nefas turpissimas et sordidas cogitationes et operationes et pollutiones sicut equus et mulus in quibus non est intellectus miser ego Peccavi per concupiscentiam mulierum et moechatus eam in corde et corpore meo Peccavi

per illusionem nocturnam volenter et nolenter et pollutus sum in sordibus et praesumpsi introire in sanctam ecclesiam quod dignus non eram miser ego quia cum sordida cogitatione et operatione adstebam ibi et discordiam cum fratribus habebam Peccavi per gulam et crapulam et ebrietatem usque ad vomitum Peccavi per homicidium et detractionem per accidiam et otiositatem et somnolentiam et pigritiam iactantiam cordis et corporis mei et quia inoboediens fui seniori meo vel caeteris amicis meis et humilitatem non habui sicut debui Sine causa iratus sum adversus fratrem meum et deformavi et despexi eum et dixi racha vel fatue etiam provocavi eos ad iram et scandalizavi unum de pusillis et quia fraudavi res ecclesiae vel monasterii invasi res proximi mei habui concupiscentiam huius mundi et plus quaesivi placere hominibus quam deo Peccavi quia hypocrita vel idiota egi contristavi hominem pignus abstuli hominibus iniuste et quod mihi nolui fieri alteri feci malum pro malo reddidi etiam malum pro bono pacem falsam dedi fratribus et in corde malum tenebam miser ego Peccavi quia dilectionem dei et proximi vel caritatem cum fratribus meis non habui sicut debui et quia multos homines feci iurare et periurare sciente me et occisi eos in anima et in corpore et simulavi me esse iustum propter cupiditatem et vanam gloriam ut hominibus placerem cum essem miser et nimis publicanus et peccator ego et quia gaudium habui super interitum inimici et adversus filios matris meae ponebam scandalum Paravi foveam fratribus meis et seminavi discordiam et rixam inter fratres vel zizania et scisma misi inter eos Peccavi per contentiones et aemulationes et animositates et murmurationes et per dissensiones et susurriones per amaritudinem et iram et indignationem et clamorem et blasphemiam Peccavi quia iniuste iudicavi hominem vel etiam condemnavi et flagellavi sine causa per iram et vanam gloriam Et propter cupiditatem et vanitatem huius saeculi honorem sacerdotii praesumpsi accipere cum dignus non essem miser ego et periuravi quia minime implevi quod promisi et quia omnes graviore culpas commisi idest gula ebrietas fornicatio auvritia ira tristitia accidia vana gloria Peccavi nimis in conspectu domini dissipavi substantiam meam vivendo luxuriose et quia invidiam et odium habui adversus fratres meos, et accusavi eos et dixi super eos falsum testimonium Peccavi quia locutus sum cum proximo meo pacem et mala cogitatio erat in corde meo et occultas insidias eis posui et circumveni hominem in negotio vel impensa et mensura duplici Peccavi per somnia vana per auguria et divinationes et quia opus dei neglegenter feci et circa altaria vel sacrificia omnem neglegentiam habui Corpus et sanguinem domini indigne sumpsi si etiam per ebrietatem reici eum Peccavi per rixas per vanam gloriam et maledixi multos homines per iram etiam blasphemavi eos Peccavi per delectationes pessimas per vigilias deo displicitas et nimium inutiles et peccare feci quia malis meis exemplis vel suasionibus multae animae perierunt miser ego Similiter voluntarie et delectabiliter peccavi in visu auditu gustu odoratu et tactu Caput vero meum omnibus supereminens membris plus humiliter ad homines quam ad te creatorem meum incurravi et caeteris membris in omni malitia consentaneum feci Capillus capitis mei inepte composui Collum meum in carnali erexi superbia aures meae obtusae sunt loquelaes surdae ad omne bonum apertae ad omne malum Fauces meae plus voluntarie diabolicos et mortiferos animae cibos quam dei eloquia gustaverunt Venter meus et viscera in omni crapula et ebrietate sunt iugiter In renibus et lumbis illusionem diabolica et flamma libidinis turpissimo ardeo desiderio in femoribus et genitalibus impie et scelerate supra modum pollutus sum et coinquinatus Brachia mea illecebrosis amplexibus iugiter praebui et pollui Manus meae plenae sunt sanguine et omnibus quae sunt sordibus pollutionibus scilicet et immunditibus maculae et coinquinatae semper promptae ad omne malum et tardae ad omne bonum Cubitos meos crura et genua plus iugiter inclinavi ad luxuriam et fornicationem quam ad adorationem Pedes mei ad currendum in malum semper veloces ad omne opus dei semper pigri Latera mea luxuriae malitiam non formidant penetrare Cor meum plenum est dolo et omni malitia et invidia et numquam illud vera ablu confessione sed semper diabolica pollui illusionem Non enim haec narrans et confitens domine Iesu Christe tuam in me blasphemio creaturam sed veram a te clementissime pater exposco medicinam quia me graviter vulneratum intellego supra mensuram Peccavi quia mala quae non debui cogitare cogitavi et bona quae debui cogitare non cogitavi Mala quae non debui loqui locutus sum et bona quae debui loqui non sum locutus Mala quae non debui facere feci et bona quae debui facere non feci Mea culpa haec omnia commisi et alia plurima quorum non est numerus Deus propitius esto mihi peccatori Precor te et supplico tibi domine Iesu Christe adiuva me miserum peccatorem quia peccavi in lege dei in cogitationibus in verbis in factis in operibus in vacatione mentis in ira in potu in cibo in neglegentiis multis multa sunt peccata mea neglegens fui de operibus dei et de ordine meo quae custodire debui [Ln3763, 1964, 400 n. 6] *cf* Ego confiteor tibi domine pater caeli et terrae

Confiteor tibi domine pater caeli et terrae tibi que benigne Iesu una cum spiritu sancto ... de uno peccatore paenitentiam agente [Chg173b 363 *Confessio*] *cf*

Confiteor tibi domine deus pater caeli

Confiteor tibi domine pater sancte creator omnium visibilium ... perduc me ad vitam aeternam Amen [Vat84 109 *Confessio ad s trinitatem*]

Confiteor tibi domine rex caeli et terrae et honorifico te ... per indefessa et immortalia saecula saeculorum [Brb497 115 *Confessio patris et f. et sps scil*]

Confiteor tibi domine rex caeli et terrae quia peccavi in lege tua in cogitationibus in verbis in factis et multa sunt peccata mea et neglegens sum de opere dei et de ordine meo Peccavi enim de vana gloria de superbia de detractione de fornicatione de furto de falso testimonio de periurio de adulterio de opere dei quod ego neglegenter egi de concupiscentia carnali de risu de auditu de visu de gula de crapula vel de omnibus malis meis quae ego neglegenter commisi Veniam inde peto domine quia culpabilem me recognosco [Bba 2003, 54 nr. 3].

Confiteor tibi domino rex caeli et terrae quia peccavi in lege tua ... quia culpabilem me agnosco [Chg173b 280 *post psalmodiam*]

Confiteor tibi Iesu Christe quia peccavi nimis coram te Nimis erravi Nimis a te longe discessi sed precor ut misereris mei et ... [FrR 74v *Confessio*: ed. BOYNTON 309 *testo mutilo*]

Conforta domine portas ecclesiae tuae et pone terminis eius pacem eique adipem spiritalis tritici dignanter attribue Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodiarum* Oratio ex ps 147: PL 142 524 B]

Congregati sunt inimici mei adversum me ... pro nobis nisi tu deus noster [Vat84 25]

Congregati sunt inimici nostri [Oratio segue *rasura* Ab3199, 165f]

Conscientia quidem peccatorum trepidi omnipotens deus ad altare tuum accedimus sed fiduciam de tuae pietatis misericordia retinemus et licet ad celebranda sacrificia semper inveniamur indigni sed si recedimus veremur de inoboedientia condemnari Pro qua re dignare nos pietate paterna et placato vultu respicere et cordis nostri interiora purgare Et si nos pondere peccatorum nostrorum ac reatu constringimur nostrorum tamen precum obtentu tibi sint quaesumus domine in omnibus placita mysteria consecrare valeamus Per [OxLL4 (ed. CoO, 213 n. 24)] *cf* Conscientia quidem turbida

Conscientia quidem trepida omnipotens deus ad altare ... placita mea ministeria et sacra [Chg077 413] *cf* Conscientia quidem turbida

Conscientia quidem trepida omnipotens deus ad sanctum altare tuum accedo indignus ministrare ac sacrosanctum corporis et sanguinis tui mysterium sumere de propriis meritis non praesumens licet gratiam tuam confidens Vereor tamen ex inoboedientia condemnari si dimitto sed quia reprehendor indignus interesse tantae communionis participatione retrahor per culpam adducor per gratiam Impedit me carnis fragilitas quem tanti mysterii delectat caritas Scio domine et credo oculos tuae maiestatis nunc et in praesenti me contemplari omnibus horis sanctum angelum tuum Michaellem ad hoc sacrum mysterium adesse ministrum quali igitur ego miserrimus accedere praesumo fiducia qui gravissime sordesco per vitia aut quomodo ausus sum participare mysterio spiritali cum sum circumdatus materia carnali Recordare domine creaturae tuae quam tu olim redemisti penitus perituram Paenitet me quod peccavi cupio emendare mala quae feci da mihi clementissime deus spatium paenitentiae qui tam diu pepercisti et concede ut haec quae indigna mente suscipere debeo corporis et sanguinis domini praelibatio sit peccatorum meorum remissio ac delictorum perfecta purgatio cogitationum turpium effugatio bonorum sensuum integratio operum tibi placidorum effusio animae et corporis redemptio et contra diabolicas infestationes firmissima tutio [MT 7] *cf* Conscientia quidem turbida

Conscientia quidem trepidi omnipotens deus ad altare tuum accedimus sed fiduciam de tuae pietatis misericordia retinemus et licet ad celebranda sacrificia semper inveniamur indigni si recedimus veremur de inoboedientia condemnari Pro quare dignare nos pietate paterna placato vultu respicere et cordis nostri interiora purgare Et si nos pondere peccatorum nostrorum ac reatu constringimur nostrorum tamen precum obtentu tibi sint quaesumus domine in omnibus placita mysteria consecrandae per te gloriosa et adorabilis trinitas Qui vivis et regnas in [IvM 1975, 810 n. 9].

Conscientia quidem trepidus omnipotens deus ad altare tuum accedo sed ad fiduciam de tuae pietatis misericordia retineor Et licet ad celebranda tibi sacrificia semper inveniar indignus tamen si recedo vereor de inoboedientia condemnari Pro qua re dignare me piissime pater paterna pietate ac placato vultu respicere et cordis mei interim ora purgare Et si ego pondere peccatorum meorum ac reatu constringor meorum tamen precum obtentu tibi sint quaeso domine in omnibus placita mysteria consecrandae Per dominum nostrum [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXXI* (Pro sacerdote celebraturo): PL 158 925 C] *cf* Conscientia quidem turbida

Conscientia quidem turbida omnipotens deus ad altare tuum accedo sed si dimitto ... placita et sacra Amen [*Alia oratio ante celebrationem devota* MiB41, 62va] *cf* Conscientia quidem trepida/trepidus

Conscientia trepidus et supra modum culpabilis ... [D1109, 28v]

Conscientias nostras ... [ZRh145, dopo p. 261]

- Conscientias nostras quaesumus domine visitando purifica et veniens dominus noster Iesus Christus cum omnibus sanctis paratam sibi in nobis inveniat mansionem Qui tecum [OxB32, 55v]
- Conscientias nostras quaesumus domine visitando purifica et veniens Iesus Christus filius tuus dominus noster cum omnibus sanctis paratam sibi in nobis inveniat mansionem Qui tecum vivit [CmU4104, 49r FiA1874,96v]
- Conscientias nostras quaesumus domine visitando purifica ut veniens Iesus Christus filius tuus dominus noster cum omnibus sanctis paratam sibi in nobis inveniat mansionem Qui tecum vivit [CmT17, 102r *Qui vivis* CmU4101, 92v CmU4105, 83r CmU4106, 94r *Per eundem* CmU4107, 69v]
- Conscientias nostras quaesumus domine visitando purifica ut veniens Iesus Christus filius tuus dominus noster cum omnibus sanctis tuis paratam sibi in nobis inveniat mansionem Qui tecum vivit [OxB267, 79]
- Conscientias nostras quaesumus domine visitando purifica ut veniens Iesus Christus filius tuus dominus noster cum omnibus sanctis suis paratam sibi in nobis inveniat mansionem Qui tecum vivit [Ox.Magd.252.154r]
- Conscientias nostras quaesumus domine visitando purifica ut veniens Iesus Christus filius tuus cum omnibus sanctis paratam sibi in nobis inveniat mansionem Qui tecum vivit [Ox.Magd.252.164r]
- Conscientias nostras quaesumus domine visitando purifica ut veniens Iesus Christus filius tuus dominus noster paratam sibi in nobis inveniat mansionem Qui tecum vivit [CmN.7, 24v *Ordo Missae* inizio (7)]
- Consecrata dei ministeria et sanctas reliquias et sanctos codices et sancta vasa indignus et pollutus tetigi et sordide atque negligenter contrectavi Corpus et sanguinem domini polluto corde et corpore sine confessione et paenitentia scienter indigne accepi nec iudicium dei super me venturum exterritus timui ut timere debui Officia canonica et orationes atque psalmodias vel lectiones negligenter atque irreverenter in conspectu dei effudi et multa dimisi quae non solvi patrem meum et matrem fratres meos et sorores et omnes propinquos meos et christianos non sicut praecepit deus dilexi propter deum et nec eis honoris obsequium exhibui sed semper omnibus carnaliter placere volui quia quae mea sunt quaesivi potius quam quae dei Adversantes et calumniantes me non solum secundum dei praeceptum non dilexi nec patienter sustinui sed insuper malum pro malo ampliatum eis reddidi et saepe malum pro bono reddere decertavi episcopos presbyteros abbates monachos canonicos et omnem clerum ecclesiae dei nec non et priores meos seu in sublimitate positos non amavi nec dilexi neque honoris obsequium praebui eis sicut deus praecepit sed insuper vituperavi eos et detraxi atque diiudicavi Decimas vel primitias bonorum meorum non reddidi hospitalitatem non dilexi veram fraternitatem puro corde non custodivi latrocinium et furtum abscondi et comedi latrocinantibusque et abscondentibus consensi Infirmos et incarceratos non visitavi nudosve operui ut debebam Hospites et peregrinos propter deum non suscepi Esurientes et sitientes non refeci Dolentes et flentes non sum consolatus Discordantes inter se plus ad iram quam ad pacem provocavi Malum et credere et audire malui quam bonum et mendacium prius quam veritatem et quod maxime credere debui non credidi et quod non debui credere credidi Saepe ad malum consensi detrahentes libenter audivi meipsum per carnalia desideria et malas cogitationes ac voluntates et mala opera contaminavi et perdidici et cui nocere potui nocui et diabolo consensi et voluptati illius peccando me subdidi Confiteor quia multum peccavi in visu auditu gustu odoratu et tactu in pedibus et in manibus meis et in lingua mea atque in genitalibus membris meis et in omnibus meis sensibus multa mala perpetravi Repletus omni iniquitate malitia et nequitia feci sacrilegium homicidium adulterium falsum testimonium furtum rapinam periurium usuras tenui longo tempore reddidi malum pro bonis et non solum ista sed et alia mala feci multa et facientibus consensi Ego miser peccavi nimis quia elemosynas et primitias atque decimas quas sub obtentu sacerdotii suscepi male expendi et in propriis usibus meis ea consumpsi et illud quod inde debui facere non feci Peccavi quod negligens fui de meo cursu quem per horas canonicas exsolvere debui et de mea psalmodia et de meis orationibus et de meo ministerio quod non custodivi secundum ordinem Peccavi de illis paenitentibus qui ad me propter confessionem venerunt quos ego nec secundum canonicum iudicium iudicavi nec sollicitus fui de illis sicut debui Peccavi erga subditos mihi quia circa negligentes zelum rectitudinis iusto moderamine non tenui ut debui et saepe per inutilem remissionem eis condescendi quando non debui Peccavi postquam confessus fui crimina mea quae perpetravi Peccavi in desiderio alienarum rerum et per curiositatem multa vidi oculis meis et multa audivi auribus meis quae nec videre nec audire oportuerat Saepe volui publica increpatione eum qui mihi non placuit confundere et proximi famam mordaciter carpere et passim vituperare Saepe occulta cordis alieni male diiudicavi Peccavi quia iniurias mihi factas in mente retinui et peccantibus in me puro corde non induli et modo dimitto ex toto corde omnibus qui in me peccaverunt Peccavi quia ipsas iniquitates quas feci in alios iure diiudicavi et condemnavi et aliter me aliter alios iudicavi Multa dixi quae dicere non debui Multa cogitavi quae non debui et multa quae cogitare debui bona non cogitavi Oscula illicita et amplexus nefandos feci Saepe palpavi quae non debui saepe consensi quae non oportuit dimisi opera bona quae non debui et feci mala quae non debui horruui quod diligere debui et dilexi quod non debui Pro quibus omnibus atque aliis innumeris sceleribus meis quae contra legem dei commisi ut possem apud deum invenire indulgentiam caenobium petii vitam monasticam suscepi sed miser ego saepe involvor variis modis in levitatibus vanitate negligentia inquietudine animi in amaritudine et stimulis malarum cogitationum in contumacia eversione in negligentia boni operis in praevaricatione religionis in loquacitate scurrilitate duritia mentis in accidia in indignatione inoboedientia diiudicatione murmuratione et detractione superbia et rancore animi Quae omnia mala coram deo omnipotente et sancto hoc altari et sanctis reliquiis quae in hoc loco sunt confiteor pura et vera confessione et bona voluntate emendare propono in quantum dei misericordia dignatur me adiuvere Ipse enim deus omnipotens qui dixit per prophetam Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat et iterum In quacumque die ingemueris salvus eris et qui me dignatus est ad confessionem peccatorum meorum misericorditer trahere et mihi virtutem continendi me a malis operibus tribuat et misereatur animae meae et parcat et remittat ac deleat omnia peccata mea praeterita praesentia et futura et perducatur me et introducat in vitam aeternam Amen [*Alia Confessio* (IX/5): PL 101 499 C]
- Consecrata dei ministeria et sanctas reliquias et sanctos codices et sancta vasa indignus et pollutus tetigi et sordide atque negligenter contrectavi corpus et sanguinem domini polluto corde et corpore sine confessione et paenitentia scienter indigne accepi nec iudicium dei super me venturum exterritus timui ut timere debui officia canonica et orationes atque psalmodias vel lectiones negligenter atque irreverenter in conspectu dei effudi et multa dimisi quae non solvi Patrem meum et matrem fratres meos et sorores et omnes propinquos meos et christianos non sicut praecepit deus dilexi propter deum et nec eis honoris obsequium exhibui sed semper omnibus carnaliter placere volui quia quae mea sunt quaesivi potius quam quae dei adversantes et calumniantes me non solum secundum dei praeceptum non dilexi nec patienter sustinui sed insuper malum pro malo ampliatum eis reddidi et saepe malum pro bono reddere decertavi Episcopos presbyteros abbates monachos canonicos et omnem clerum ecclesiae dei nec non et priores meos seu in sublimitate positos non amavi nec dilexi neque honoris obsequium praebui eis sicut deus praecepit sed insuper vituperavi eos et detraxi atque diiudicavi Decimas vel primitias bonorum meorum non reddidi hospitalitatem non dilexi veram fraternitatem puro corde non custodivi latrocinium et furtum abscondi et comedi latrocinantibusque et abscondentibus consensi Infirmos et incarceratos non visitavi nudosve operui ut debebam Hospites et peregrinos propter deum non suscepi Esurientes et sitientes non refeci Dolentes et fientes non sum consolatus Discordantes inter se plus ad iram quam ad pacem provocavi Malum et credere et audire malui quam bonum; et mendacium prius quam veritatem: et quod maxime credere debui non credidi et quod non debui credere credidi Saepe ad malum consensi detrahentes libenter audivi meipsum per carnalia desideria et malas cogitationes ac voluntates et mala opera contaminavi et perdidici et cui nocere potui nocui et diabolo consensi et voluptati illius peccando me subdidi Confiteor quia multum peccavi in visu auditu gustu odoratu et tactu in pedibus et in manibus meis et in lingua mea atque in genitalibus membris meis et in omnibus meis sensibus multa mala perpetravi Repletus omni iniquitate malitia et nequitia feci sacrilegium homicidium adulterium falsum testimonium furtum rapinam periurium usuras tenui longo tempore reddidi malum pro bonis et non solum ista sed et alia mala feci multa et facientibus consensi Ego miser peccavi nimis quia elemosynas et primitias atque decimas quas sub obtentu sacerdotii suscepi male expendi et in propriis usibus meis ea consumpsi et illud quod inde debui facere non feci Peccavi quod negligens fui de meo cursu quem per horas canonicas exsolvere debui et de mea psalmodia et de meis orationibus et de meo ministerio quod non custodivi secundum ordinem Peccavi de illis paenitentibus qui ad me propter confessionem venerunt quos ego nec secundum canonicum iudicium iudicavi nec sollicitus fui de illis sicut debui Peccavi erga subditos mihi quia circa negligentes zelum rectitudinis iusto moderamine non tenui ut debui et saepe per inutilem remissionem eis condescendi quando non debui Peccavi postquam confessus fui crimina mea quae perpetravi Peccavi in desiderio alienarum rerum et per curiositatem multa vidi oculis meis et multa audivi auribus meis quae nec videre nec audire oportuerat Saepe volui publica increpatione eum qui mihi non placuit confundere et proximi famam mordaciter carpere et passim vituperare Saepe occulta cordis alieni male diiudicavi Peccavi quia iniurias mihi factas in mente retinui et peccantibus in me puro corde non induli et modo dimitto ex toto corde omnibus qui in me peccaverunt Peccavi quia ipsas iniquitates quas feci in alios iure diiudicavi et condemnavi et aliter me aliter alios iudicavi Multa dixi quae dicere non debui Multa cogitavi quae non debui et multa quae cogitare debui bona non cogitavi Oscula illicita et amplexus nefandos feci Saepe palpavi quae non debui saepe consensi quae non oportuit dimisi opera bona quae non debui et feci mala quae non debui horruui quod diligere debui et dilexi quod non debui

debi Pro quibus omnibus atque aliis innumeris sceleribus meis quae contra legem dei commisi ut possem apud deum invenire indulgentiam caenobium petii vitam monasticam suscepi sed miser ego saepe involvor variis modis in levitatibus vanitate negligentia inquietudine animi in amaritudine et stimulis malarum cogitationum in contumacia eversione in negligentia boni operis in praevaricatione religionis in loquacitate scurrilitate duritia mentis in accidia in indignatione inobedientia diiudicatione murmuratione et detractatione superbia et rancore animi Quae omnia mala coram deo omnipotente et sancto hoc altari et sanctis reliquiis quae in hoc loco sunt confiteor pura et vera confessione et bona voluntate emendare propono in quantum dei misericordia dignatur me adiuvare Ipse enim deus omnipotens qui dixit per prophetam Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat et iterum In quacumque die ingemueris salvus eris et qui me dignatus est ad confessionem peccatorum meorum misericorditer trahere et mihi virtutem continendi me a malis operibus tribuat et misereatur animae meae et parcat et remittat ac deleat omnia peccata mea praeterita praesentia et futura et perducatur me et introducat in vitam aeternam Amen [*Confessio peccatorum* (9): PL 101, 499C *Alia 4 congettura*]

Conserva domine sperantes in te et effice voluntates tuas nobiscum ut clarificati laetitia resurrectionis tuae mereamur a dextris tuis cum sanctis omnibus delectari Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 15: PL 142 87 C]

Conserva me domine quoniam in te speravi dixi domino deus meus es tu quoniam bonorum non eges Auditam fac mihi mane misericordiam tuam quia in te speravi domine Notam mihi fac viam in qua ambulem quia ad te domine levavi animam meam Dirige me in veritate tua et doce me quia tu es deus salutaris meus et te sustinui tota die Deduc me domine in via tua et ambulabo in veritate tua Averte oculos meos ne videant vanitatem in via tua vivifica me Legem mihi constitue in via tua et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos Deduc me in semitam mandatorum tuorum quia ipsam volui Et misericordia tua subsequatur me omnibus diebus vitae meae Sed et lingua mea meditabitur iustitiam tuam tota die laudem tuam Sit nomen domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum [*Post Dominicam Orationem versus*: PL 101 483 D] *cf* Averte oculos meos

Consolare domine populum tuum et libera nos a captivitate pessimorum vitiorum ut quod hic in lacrymis serimus te retribuente cum gaudio metamus Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 125: PL 142 472 B]

Consolatio tribulationum nostrarum piissime domine qui iustorum tabernacula laetitia et exultatione perfundis exalta ecclesiam tuam virtute potentis dextrae qua fiat porta iustitiae et ita se angulari stabilitate connectat ut tua miseratione refulgeat Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 117: PL 142 427 C]

Consolatur nos in tentationibus daemoniis egregius praedicator dicens Fidelis autem deus qui non patietur vos tentari supra quam potestis sed faciet cum tentatione etiam exitum ut possitis sustinere Quocirca sciendum est quia iudicii occulti mensura est et quando tentationis procella prosiliat et quando conquiescat Certe evangelio attestante describitur quod nec manere in obsessio homine potuit nec rursus invadere bruta animalia nisi iussus praesumpsit dicens Si eiis nos mitte nos in gregem porcorum Quando ergo iste sua sponte nocere factis ad dei imaginem hominibus auderet cui si potestas summa licentiam non praeberet grassari nec in porcos valeret Nullo modo ergo modo ambigendum est permissu acquirimus iudicis in electos ad tempus diabolum tentandi accipere potestatem sed misericorditer iudex concedit quod crudeliter hostis capit Hinc est quod fidelis famulo de eodem dominus dicit Non quasi crudelis suscitabo eum Hinc fidelem animam tentationibus fatigatam blandis consolationibus refovet dicens Dixit dominus deus tuus Ad punctum in modico dereliqui te et in miserationibus magnis congregabo te Item ibi Abscondi faciem meam parumper a te et in misericordia sempiterna misertus sum tui Cum ergo in tentatoris voluntatem ad tempus incidimus priusquam in delectationis aut pravi consensus labamur voraginem clamemus medulliter clamemus valenter hos decantando psalmos Deus deus meus respice in me Deus in nomine tuo Miserere mei domine quoniam conculca verunt Deus in adiutorium meum Domine deus salutis meae Eripe me domine ab homine malo [*In tentationibus immundorum spirituum*: PL 101, 479A]

Consolatur nos in tentationibus demoniacis egregius predicator dicens Fidelis autem deus qui non patietur vos tentari supra quam potestis sed faciet cum tentatione etiam exitum ut possitis sustinere Quo circa sciendum est iudicii occulta mensura est et quando tentationis procella prosiliat et quando conquiescat Certe evangelio attestante describitur quia nec manere in obsessio homine potuit nec rursus invadere bruta animalia non missus praesumpsit dicens Si eiis nos mitte nos in gregem porcorum Quando ergo ille sua sponte nocere factis ad dei imaginem hominibus auderet cui si potestas summa licentiam non praeberet crassari nec in porcos valeret Nullo modo ergo modo ambigendum est permissu acquirimus iudicis in electis ad tempus diabulum tentandi accipere potestatem Sed misericorditer iudex concedit quod crudeliter hostis cupit Hinc est quod fidelis famulo de eodem dominus dicit Non quasi crudelis suscitabo eum Hinc Esaias tentationibus fatigatam fidelem animam blandis consolationibus refovet dicens Dixit dominus deus tuus ad punctum In modico dereliqui te et in miserationibus magnis congregabo te Item ibi abscondi faciem meam parumper a te et in misericordia sempiterna misertus sum tui Cum ergo in tentatoris voluntate ad tempus incidimus priusquam in delectationis aut pravi consensus labamur voraginem clamemus medullitus clamemus valenter hos decantando psalmos [GvG 1933, 11-12]

Constans martyr virgo Christi ... [Pal 1367, 42v *Oreson de s. Apolline por le mal des dens* ANT: LEROQUAIS I, 181]

Contemplator trinitatis speculum virginitatis [D2242, 88vb: MONE III 113]

Converte domine laqueos quos nobis hi qui animas nostras venari conantur opponunt et adversantium atque captivantium nos insidias adiutorii tui opulatione conturba quia nisi tu in nobis fueris tam nos potest contraria virtus deglutire quam absorbere Esto servorum tuorum et custos et praevis ut spiritualium nequitiarum muscipulas non incurrat ut volatus quibus ad te venire nituntur tota alacritate exercent [*Oratio*: PL 101, 589C]

Converte domine oculos cordis nostri ad cernendam tui iudicii veritatem ut dum hic igne spiritali probamur de tuis in aeternum conspectibus cum fructu iustitiae satiemur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 16: PL 142 90 D]

Copiose caritatis Nicholae pontifex qui cum deo glorians in caeli palatio condescende supplicamus ad te suspirantibus ut exutos gravi carne pertrahas ad superos [HAS 22v]

Coram te domine Iesu Christe dulcissime redemptor meus corde protestor et ore confiteor ... signo salutiferae crucis In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen [*Protestatio fidei orthodoxae* Chicago, Newberry 83, 57v (= Cat. SAENGER 157: WILMART, *Auteurs*, 378 n)] *cf* Coram te dulcissime

Coram te dulcissime Iesu corde protestor et ore confiteor ... atque signo salutiferae tuae crucis In nomine patris [PaL1385, 285r: LEROQUAIS I, 211] *cf* Coram te domine Iesu Christe dulcissime

Corda nostra quaesumus domine sanctus splendor tuae annuntiationis conceptionis ... ad patriam claritatis aeternae [Ott245 456 *de Pentecoste*]

Cordium illustrator aeternae deus defectus meos et iniquitates meas da corrigere ... tu lux tu vita Iesu Nazarene miserere mei fili David miserere mei fons misericordiae Amen [Ve60, 25r-26v *Quod tota spes et desiderium cordis nostri debet esse in deum* <*Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis*> (8)]

Corpore et sanguine tuo satiati deprecor ut pro meis peccatis mihi compunctionem cordis et luctus anxios largiaris ut caelestem in futuro consolationem per hanc sacramentorum tuorum perceptionem accipere merear Amen [OxB277, 133r]

Corpus domini nostri Iesu Christi indulgeat mihi peccata mea custodiatque animam meam et perducatur eam in vitam aeternam Amen In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen [*Oratio brevis ante communionem* MiB41, 62rb]

Corpus domini nostri Iesu Christi indulgeat mihi peccata mea et custodiat animam meam et perducatur eam ad vitam aeternam In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen [MiB41, 45va]

Corpus domini nostri Iesu Christi quod sumpsi et sanguis eius quem potavi adhaereat visceribus meis Et praesta domine Iesu Christe rex aeternae gloriae ut ibi nulla peccati macula remaneat ubi veneranda tua introeant sacramenta quod ore sumpsimus domine pura mente capiamus et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum Amen [HAS 82v *De corpore Christi oratio*] *cf* Corpus tuum domine quod sumpsi

Corpus et sanguis domini nostri Iesu Christi custodiat animam meam et corpus meum in vitam aeternam [*Orationes post communionem* (1) Pa1413, 239v: LEROQUAIS I, 254]

Corpus et sanguis domini nostri Iesu Christi quod accepi adhaereat in visceribus meis et non veniat mihi ad iudicium et damnationem sed ad remedium animae meae perficiat sempiternum Amen [NYM454, 145r senza titolo]

Corpus tuum domine quod accepi et calix quem potavi adhaereat visceribus meis et praesta ut ibi nulla remaneat peccati macula ubi tua introierunt sacramenta salvator mundi deus Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvS 1933, 87] *cf* Corpus tuum domine quod sumpsi

Corpus tuum domine quod sumpsi et calix quem potavi adhaereat visceribus meis et praesta ut in me non remaneat macula in qua pura et sancta introierant sacramenta Amen [OxB277, 133v] *cf* Corpus domini nostri Iesu Christi quod

Corpus tuum dulcissime domine Iesu Christe quod sumpsi et sanguis quem potavi adhaereat faucibus meis Praesta mihi domine ut in me non remaneat scelerum macula quem pura et refecerunt sacramenta Qui vivis [*Post communionem* OxB249.62v]

Corpus tuum quod sumpsi domine deus meus Iesu Christe et sanctus sanguis tuus quem potatus sum adhaereat visceribus meis et non veniet mihi ad iudicium neque ad condemnationem paenae sed proficiat mihi ad salutem et remedium animae meae in vitam aeternam per te Christe [IvM 1975, 818 n. 49]

Creator ac redemptor fidelium animarum libera animas omnium in te sperantium a paenis inferni et colloca eas in caelesti regni felicitate [Chg173b 284 *pro defunctis alia*]

Creator caeli et terrae deus rex regum et dominus dominantium qui me de nihilo fecisti ... sororibus uxore consanguineis familiaribus et benefactoribus meis per infinita saecula saeculorum Amen [Ve60, 65r-66v *Confessio universalis ad deum patrem pro peccatis* <*Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis*> (28)]

Creator caeli et terrae deus rex regum et dominus dominantium qui de nihilo me creasti et ad imaginem et similitudinem tuam plasmasti me et pretioso sanguine redemisti me Ego miser peccator non sum dignus appellare non sum dignus nominare tuus etiam corde cogitare te suppliciter deprecor piissime te humiliter exoro clementissime te lacrimabiliter obsecro misericordissime respice in me miserum peccatorem famulum tuum Iohannes Miserere mei qui misertus es mulieri Cananaeae qui misertus es publicano qui misertus es latroni in cruce pendenti te deprecor domine miserere mei Tibi pater piissime confiteor omnia peccata mea quae si volo latere non possum quia tibi soli peccavi et malum coram te feci Parce mihi parce mihi domine quia ego miser peccator multum te offendi in superbia in avaritia in gula in vana gloria in luxuria contra legem contra naturam fornicando in peccato de sodomia et adulterio in acidia in ira in invidia et in furto in rapina in falso testimonio in blasfemia in sacrilegio in mendaciis iocundissimum et omni verbo otioso in decimis in premitis per auditum per visum per gustum per odoratum per tactum cogitando loquendo operando et omnibus modis in quibus fragilis homo peccare possit dico meam culpam meam gravissimam culpam Ideo deprecor tuam clementiam et ineffabilem maiestatem qui de caelo in terram pro redemptione nostra descendisti qui David peccatum transtulisti qui Petro te negante pepercisti et ego miser peccator si multum peccavi tamen paenitente non te negavi quia tu es creator meus plasmator meus defensor meus adiutor meus dux meus liberator meus formator meus te rogo te precor te imploro adiuva me salva me defende me conserva me laetifica me illumina me iustifica me visita me infirmum sum sana me mortuus sum vivifica me quia tua creatura sum tuus sum tuus servus sum tuus famulus sum peccator quomodocumque tuus sum ad quem fugiam nisi ad te qui plasmasti me Si tu me eiicis quis me recipiet Si tu me respicis quis me assumet Si tu me despicias quis me gubernabit Respice domine creaturam tuam ad te fugientem ad te venientem et revertentem quamvis peccator quamvis indignus quamvis immundus tu domine si vis potes me mundare si vis potes me vivificare si mortuus sum potes me resuscitare Maior est pietas tua quam mea impietas maior est misericordia tua quam iniquitas mea plus potes dimittere quam ego committere plus potes parcere quam ego peccare Ergo domine non respicias ad multitudinem iniquitatum mearum sed ad multitudinem misericordiarum tuarum Propitius esto domine mihi peccatori dic animae meae Salus tua ego sum Memento mei domine qui dixisti Nolo mortem peccatoris sed magis ut convertatur et vivat Converte me domine ad te et libera me de sanguinibus deus deus salutis meae Ad te clementissime domine pro tua magna misericordia et ex dono tue largissime gratiae produc me ad bonum finem et veram paenitentiam et puram confessionem et dignam satisfactionem omnium peccatorum meorum Et post mortem in viam salutis aeternae una cum patribus et matribus fratribus et sororibus consanguinibus et familiaribus et pro regno isto cunctisque regibus christianorum et pro benefactoribus meis per infinita saecula saeculorum Amen [SaA 5r-8v]

Creator caeli et terrae rex regum et dominus dominantium qui me de nihilo fecisti et ad imaginem ac similitudinem tam plasmasti et pretiosissimo sanguine tuo redemisti quamquam ego peccator non sum dignus te nominare nec etiam corde cogitare in tua tamen ineffabili ac clementissima bonitate confusus te suppliciter deprecor piissime te humiliter rogo clementissime te lacrimabiliter obsecro misericordissime ut respicias me miserum ac indignum famulum tuum L. ut miserearis mei qui misertus es Cananaeae qui misertus es Mariae Magdaleneae qui misertus es publicano qui misertus es latroni in cruce Tibi pater piissime confiteor omnia peccata mea quia vellem peccare desistere Tibi soli peccavi et malum coram te feci Parce mihi domine quia ego miser peccator multum te offendi te in superbia avaritia gula et luxuria in acidia ira invidia et ventris ingluvia in periurio fornicatione sacrilegio mendacio ioco risu et verbo otioso per visum auditum gustum odoratum et tactum cogitando loquendo operando et omnibus modis quibus fragilis homo peccare potest Dico meam culpam meam maximam culpam Ideo precor tuam clementiam qui de caelo in terram pro redemptione descendisti Qui David peccatum transtulisti Qui Petro neganti pepercisti ut mihi parcas et multitudinem peccatorum meorum emundes quia tu es creator meus plasmator meus defensor meus adiutor meus salvator meus et firmamentum meum tu es pater meus et deus meus tu es spes mea et fiducia mea gubernatio mea illuminatio mea solatio mea fortitudo mea defensio mea liberatio mea et resurrectio mea Te rogo te deprecor te imploro adiuva me et salva me defende me et conserva me conserva me et laetifica me visita me infirmum sana me languentem vivifica me mortuum quia tua creatura sum tuus servus sum tuus famulus sum Et ego peccator qualiscumque et quantuscumque sim ad quem confugiam nisi ad te qui plasmasti me Si tu me eiicis quis me recipiet Si tu me spernes quis me reputabit Si tu me despicias quis me gubernabit Respice domine creaturam tuam ad te venientem quamvis peccatorem quamvis immundum quamvis indignum Tu domine si vis potes me mundare si languidus sum potes me sanare si mortuus sum potes me vivificare si in iniquitatibus sepultus sum maior est pietas tua quam iniquitas mea plus potes dimittere quam ego committere plus potes donare quam ego peccare Noli ergo domine respicere ad multitudinem iniquitatum mearum sed ad multitudinem miserationum tuarum Propitius esto mihi peccatori dic animae meae Salus tua ego sum Memento domine qui dixisti Nolo mortem peccatoris sed magis ut convertatur et vivat Converte me ad te et libera me de sanguinibus deus deus salutis meae Ad te clementissime domine pro tua misericordia magna et dono tuae largissimae gratiae perduc me ad bonum finem veram paenitentiam puram confessionem et emendationem omnium peccatorum meorum et post mortem in viam salutis aeternae una cum patribus matribus fratribus sororibus consanguineis affinis familiaribus et benefactoribus nostris per infinita saecula saeculorum Amen [*Oratio ad deum patrem* CmU4105, 256v L. = Loisium; ingluvia *ms* ingluviae; peccare potest *ms* peccare peccare potest] *gr* Conditor caeli et terrae rex, Creator omnipotens caeli

Creator omnipotens caeli et terrae rex regum et dominus dominantium ... propitius esto mihi peccatori Amen [BerlinKK78B21, 187r *Incipit quaedam devotissima confessio beati et gloriosissimi doctoris Hieronymi devote dicenda*]

Creator omnium deus pater omnipotens cuius principium ... [OxB249, 29v]

Creator omnium deus qui sacrosanctum tui corporis et sanguinis sacramentum ad animarum refectionem dulcissimum tribuisti ad maiestatem tuam flecto genua cordis mei omni mentis devotione ... perfrui merear [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 62rb]

Creator omnium elementorum domine ante saecula rex aeternae memento gregis tui quem effusione cruoris proprii redemisti atque omnium te quaerentium voces propitiatus exaudi Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodiarum* Oratio ex ps 73: PL 142 282 C]

Creator omnium rerum deus ego miser et indignus peccator ad celebre convivium corporis et sanguinis ... suscepturus pater [*Ante missam ad patrem* <1 pars> MiB41, 72ra]

Creator omnium rerum deus factor meus redemptor meus et iudex meus ... qualiter salvus esse possim [Chg173b 279 *ante psalmodiam*]

Creator omnium rerum deus pater omnipotens cuius principium initium non recipit cuius aeternitas finem excludit ... gaudia collaturus ... deus per omnia saecula saeculorum Amen [*Oratio de sacramento corporis et sanguinis Iesu Christi* ... D2242, 74r]

Creatrix omnium sapientia deus omnipotens qui librasti in pondere montes et colles in statera suspende molem corporalitatis huius quam gero ut videam te et cognoscam quam admirabilis ... fons bonitatis et omnis gratiae sit tibi laus in sempiterna saecula Amen [Ve60, 38v-40r *De antiqua praedestinatione et praescientia dei et de illis qui prius sunt iusti et postea impii efficiuntur et e converso* <*Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis*> (15)]

Credo sacrosanctae divinitatis aeternam unitatem Credo in eadem unitate aeternam trinitatem ... [Assisi 588, 163v: CENCI 1981, 56]

Credo te deum meum trinum et unum trinum personis unum natura id est patrem ingenitum filium a solo patre genitum spiritum sanctum a patre et filio procedentem Vere tu es trinitas quae non confunditur et unitas quae non separatur Quia quamvis distincte atque inconfusae personae una tamen maiestas una voluntas et operatio patris et filii et spiritus sancti Apud te domine non est fuit et erit quia non est tibi dissimiliter esse Omnipotens enim es quia invisibilis et incomprehensibilis et ineffabilis es Purga beata trinitas et immortalis unitas oculum cordis mei a cunctis peccatorum meorum sordibus ut te lumen incircumscripsum esse videam Quia illi te vident qui invisibiliter te forte intellegunt Et quia non sufficit ad salutem confessio divinitatis sine credulitate susceptae humanitatis Credo te domine Iesu Christe fili dei praedictus a prophetis nuntiatus ab angelis in Nazareth de spiritu sancto conceptum in Bethlehem de matre virgine natum in praeseptio reclinatum a pastoribus agnitum cuius octava die circumcisum a magis adoratum quadragesimo die in templo praesentatum a parentibus in Aegypto portatum inde reversum Nazareth crevisse duodecimo anno nativitatis tuae templum ascendisse ibique tuis parentibus nescientibus remansisse ac deinde per omnes annos in die sollemni paschae templum orationis causa ascendisse O domine tu solus inter omnes homines fuisti sine peccato et quare cum peccatoribus ascendebas ad templum nisi ut nos doceres pro peccatis nostris incessanter orare Credo te tricesimo anno in Iordane baptizatum ac deinde quadraginta diebus et noctibus ieiunasse apostolos ac discipulos vocasse caecos illuminaisse paraliticos

curasse leprosos mundasse mortuos suscitasse et multa alia signa fecisse O domine clementissime omnium creator perforce haec signa in anima mea quia in me sunt omnes infirmitates istae id est caecitas paralis lepra atque mors Anima enim quae peccat ipsa morietur Animarum animator sana animam meam a cunctis languoribus suis Credo te a Iuda traditum a Iudaeis ligatum et ad domum principis ductum ibique interrogatum deinde vinctum praesidi oblatum militibus traditum sputis linitum alapis cesum spinis coronatum atque vestibus nudatum in cruce elevatum aceto potatum lancea perforatum sed prius inclinato capite animam sanctam tradidisse O beatissima domini mei anima sine peccato fuisti et ideo miserere animae meae miserere atque peccatrici et tamen in te confidenti Credo te de cruce depositum et in monumento sepultum die vero tertia resurrexisse ianuis clausis ad apostolos intrasse ipsis videntibus manducasse et quadragesimo die caelos ascendisse ad dexteram patris sedisse in fine vero saeculi credo venturum et mundum iudicaturum O domine quid facturus sum ego tunc quibus sociabor haedis an ovibus O quam infelices et miseri perhenniter permanebunt qui a sinistris erunt Erit eis mors sine morte ignis sine luce crucificatio sine fine paena sine termino Ut ab istorum domine consortio tunc me liberares modo confugio doce me vitia declinare et carnis desideria superare inimicos diligere et omnia quae tibi sunt contraria ex toto corde declinare quatenus in illorum numero esse merear quibus dicturus es Venite benedicti patris mei percipite regnum quod paratum est vobis ab origine mundi [Ln3763, 1964, 406 n. 15].

Credo te deum meum trinum et unum trinum personis unum natura id est patrem ingenitum filium a solo patre genitum spiritum sanctum a patre et filio praecedentem Vere tu es trinitas quae non confunditur et unitas quae non separatur quia quamvis tres distinctae sint atque inconfusae personae una tamen maiestas una voluntas et operatio patris et filii et spiritus sancti Apud te domine non est sum et erit quia non est tibi dissimiliter esse Omnipotens enim es quia invisibilis et incomprehensibilis et ineffabilis es Purga beata trinitas et immortalis unitas oculum cordis mei a cunctis peccatorum sordibus ut te lumen incircumscripsum videam quia illi te vident qui invisibiliter te fore intellegunt Et quia non sufficit ad salutem confessio divinitatis sine credulitate susceptae humanitatis credo te domine Iesu Christe fili dei praedictum a prophetis nuntiatum ab angelis in Nazareth spiritu sancto conceptum in Bethlehem de matre virgine natum in praesepio reclinatum a pastoribus agnitum octava die circumcisum a magis adoratum quadragesima die in templo praesentatum a parentibus in Aegypto portatum inde reversum Nazareth crevisse duodecimo anno nativitatis tuae templum ascendisse ibique tuis parentibus nescientibus remansisse ac deinde per omnes annos in die sollemni Paschae templum orationis causa ascendisse O domine tu solus inter omnes homines fuisti sine peccato et quare cum peccatoribus ascendebas in templum nisi ut nos doceres pro peccatis nostris incessanter orare Credo te domine trigesimo anno in Iordane baptizatum ac deinde quadraginta diebus ac noctibus ieiunasse apostolos ac discipulos vocasse caecos illuminasse paraliticos curasse leprosos mundasse mortuos suscitasse et multa alia signa fecisse O domine clementissime omnium creator perforce haec signa in anima mea quia in me sunt omnes infirmitates istae id est caecitas paralis lepra atque mors Anima enim quae peccat ipsa morietur Animarum amator sana animam meam a cunctis languoribus suis Credo te domine a Iuda traditum a Iudaeis ligatum et ad domum principis ductum ibique interrogatum deinde vinctum praesidi oblatum ab illo flagellatum militibus traditum sputis linitum alapis caesum spinis coronatum atque vestibus nudatum in cruce levatum aceto potatum lancea perforatum sed prius inclinato capite animam sanctam tradidisse O beatissima domini mei anima sine peccato fuisti Et ideo miserere animae meae miserae atque peccatrici ac tantum in te confidenti Credo te domine de cruce depositum et in monumento sepultum die vero tertia resurrexisse ianuis clausis ad apostolos intrasse ipsisque videntibus manducasse et quadragesima die caelos ascendisse ad dexteram patris sedere In fine saeculi credo te venturum et mundum iudicaturum O domine quid facturus sum ego tunc Quibus sociabor Haedis an ovibus O quam infelices et miseri perhenniter permanebunt qui a sinistris erunt Erit eis mors sine morte ignis sine luce cruciatio sine fine paena sine termino Ut ab istorum domine consortio tunc me liberare digneris modo ad te confugio Doce me domine vitia fugere et carnis desideria superare inimicos diligere et omnia quae tibi sunt placita bene agere quatenus in illorum numero esse merear quibus dicturus es Venite benedicti patris mei possidete regnum quod vobis paratum est ab origine mundi [Metz 245, 119v: ed. WILMART 1927 = WILMART, *Autours*, 60]

Crucem pro nobis subiit et stans in illa sicut Iesus sacris manibus clavibus fassis et pedibus Honor et benedictio sit cruci fixo filio qui suo nos supplicio redemit a noxio [LcG149, 151r <De passione domini> ad sextam hymnus = AH 50, 569 nr. 382 *Officium s. Crucis* S. BONAVENTURAE]

Crucem tuam adoramus domine et sanctam resurrectionem tuam laudamus et glorificamus ecce enim propter crucem venit gaudium in universo mundo [GvG 1933, 81]

Crucem tuam adoramus et veneramur ... O trinitas sanctissima concede mihi miserimae et desolatissimae peccatrici ... vitam et gloriam sempiternam [*De sancta cruce oratio* PaL1406, 135v: LEROQUAIS I, 242]

Crucem tuam adoramus et veneramur ... vitam et gloriam sempiternam [PaL1072, 170v: *Oratio*: LEROQUAIS I, 51]

Crucem tuam adoramus et veneramur domine Iesu Christe ... O trinitas sanctissima concede mihi miserrimo et desolatissimo peccatori ... vitam et gloriam sempiternam [PaL1174, 19r: LEROQUAIS I, 109]

Crucem tuam adoramus et veneramur domine Iesu Christe ... vitam et gloriam sempiternam [*Innocens papa fecit hanc orationem in honore sanctae crucis et dedit omnibus dicentibus 100 dies de indulgentia et papa Clemens confirmavit* PaL1400, 246r: LEROQUAIS I, 235; *de sancta cruce* PaL1410, 9v: LEROQUAIS I, 248]

Crucem tuam adoramus et veneramus ... vitam et gloriam sempiternam [*Innocentius papa fecit hanc orationem et concessit omnibus puro corde dicentibus 300 dies de indulgentia et papa Clemens huius confirmavit* PaL1401, 175v: LEROQUAIS I, 237]

Crucem tuam adoro domine per quam salvasti mundum salva animam meam et corpus meum quia tibi soli peccavi Christe salvator mundi quia pretioso sanguine tuo a morte perpetua mundum redemisti per sancta crucis patibulum ne tradideris me miserum in mortem aeternam nec in manus persequentium et calumniantium me sed per vexillum sanctae crucis ab omnibus hostibus meis visibilibus me semper hic et ubique defende Salvator mundi qui cum patre et spiritu sancto vivis [FrR 81r *Istae orationes sanctas vice veniam petendo* (1): ed. Boynton 314; WILMART, *Prières*]

Cruci coronae spineae clavisque dirae lanceae ... [PaL1369, 50r: LEROQUAIS I, 185]

Cruci coronae spineae clavisque dirae lanceae honorem impendamus Fel acetum spongia sputa rixus et obprobria devote credamus Haec sunt vexilla regia per quae coronae gaudia perpetuae speramus Ubi pax et gloria per infinita saecula quo cedule tendamus [HAS 73v In honore armorum domini nostri Iesu Christi]

Crucifige clamat hora tertiarum illusus induitur veste purpurarum caput eius pungitur corona spinarum crucem portat humeris ad locum paenarum [OxB.220, 80v *Officium s. crucis*] *cf.* TABSIN

Crucifige clamitant hora tertiarum illusus induitur veste purpurarum caput eius pungitur corona spinarum crucem portat humeris ad locum paenarum [*Hymnus* CmU4106, 190v CmU4107, 85v OxB267, 169v PaSL33, 186v] *cf.* TABSIN

Crucifige crucifige clamitant hora tertiarum illusus induitur veste purpurarum caput eius pungitur corona spinarum crucem portat humeris ad loca paenarum [*Hymnus* CmT19, 157v CmU4104, 101r *Off s. Crucis ad tertiam*] *cf.* TABSIN

Crucifige crucifige clamitant hora tertiarum illusus induitur veste purpurarum caput eius pungitur corona spinarum crucem portat humeris ad locum paenarum [*Hymnus* CmU4101, 240v] *cf.* TABSIN

Crucifige clamant hora tertiarum illusus induitur veste purpurarum caput eius pungitur corona spinarum crucem portat humeris ad locum paenarum [CmT7, 231v] *cf.* TABSIN

Crux bona crux digna lignum super omnia ligna me tibi consigna redimens a morte maligna Crux fugat omne malum crux est reparatio rerum per crucis hoc signum fugiat procul omne malignum Et per idem signum salvetur quodque benignum [HAS 44r]

Crux bona crux digna lignum super omnia ligna me tibi consigna salvans a morte maligna per crucis hoc signum quo pellitur omne malignum Ne mentem laedant phantasmata cuncta recedant (NGNM 22402, 117r *preghiera 3 dopo Contemplationes sancti Bernardi recordare sanctae crucis*...)

Crux Christi sit mecum crux Christi est quam semper adoro crux Christi est vera salus crux Christi superat gladium crux Christi solvet vincula mortis crux Christi invisibilis per arma crux Christi immobile signum crux Christi sit mihi vita via virtutum et virtus per crucem divinam aggrediar iter crux Christi pandit omne bonum crux Christi frangit omne malum crux Christi abstulit paenam aeternam crux Christi divina salva nos sis qui super nos ante nos et post nos quam antiquus hostis fugit ubicumque te viderit o altitudo quam numquam altitudo tetigit et profunditas valuit et latitudo quam numquam latitudo comprahendit libera me Gasparem famulum tuum ab omnibus diabolicis artibus et a pessimis cogitationibus quae in me manent Tu diabole fuge a me ut nesciam te et sicut tu es abscissus a caelo et sic abscidat spiritus tuus a me et sicut tu es alienus ab omni felicitate sic tu sis alienus a me et sicut tu numquam desideras deum sic numquam desideres ad me venire fuge diabole a me Gaspare famulo dei per signum sanctae crucis ecce crucem domini nostri fugite partes adversae quia vincit leo de tribu Iuda radix David alleluia [OxB267, 286r]

Crux de te volo conqueri ... [BerlinH348, 177r *Lamentatio virginis Mariae ad pedes crucis* (*cf.* Virgo tibi respondeo): conductus PHILIPPI CANCELLARII; LUDWIG, *Repertorium organorum* U 1, 255; RH 4014; Walther 3470]

Crux fidelis inter omnes arbor una nobilis Nulla silva talem profert fronde flore germine [*Via Crucis* V stazione Vsc + Rvs]

Crux mecum Istam crucem semper adoro ... [BerlinKK78B21, 227r; introduzione 226v *Haec est epistola salvatoris quam quilibet homo secum ferre potest quam sanctus Leo papa misit Carolo imperatori et quicumque eam legat vel audiet illo die non morietur ferro igne aqua nec in terra malus homo ei nocere poterit nec inimicus ulla causa ei poterit offendere et si morietur illo die paenas inferni non sentiet*]

Crux mihi certa salus Crux domini mecum [FrR *In osculatione unius pedis dicatur*: ed. BOYNTON 316]

Crux mihi refugium [FrR *Ad alterum pedem*: ed. BOYNTON 316]

Crux mihi uera sit defensio [FrR *Unam manum osculans*: ed. BOYNTON 316]

Crux viride lignum quia super te pependit redemptor Israel o quam dulce lignum quam dulces clavi quam dulcia ferens pondera o quam pretiosum lignum quam pretiosa gemma quae Christum meruit portare per quem salus mundi facta est alleluia [BAV, Rossi 205, 93v *adorazione della croce Ad aures eius* ANT: ed. BOYNTON *Rossi*; di solito inizia con “O crux”]

Cui autem inter caelicolas sit uberrimum gaudium nisi tibi o Maria virgo perpetua virgo virginum virgo singularis rosa caelicae amoenitatis praelucidum Agalma inter primaevae lucernas divini luminis susceptivas In tuo igitur Iesu sola prae omnibus gaude gaudio magno valde quia quem ut hominem peperisti et propriis uberibus enutristi ipsum cum angelis et universis civibus caeli adoras ut deum vivum et verum Gaude felix Maria quia quem vidisti in ligno pendentem vides in caelo regnantem cum gloria magna vides omnem altitudinem caelestium terrestrium et infernorum maiestati eius inclinatam et omne robur inimicorum eius attritum [Eckberti abbas Schonaugensis *Soliloquium seu Meditationes* XIV: PL 195 112 A]

Culter qui circumdedisti sacrosanctam carnem ... [ZRh156, p. 218 *Alia oratio de armis et passione Christi devotissima multis indulgentiis a summis pontificibus dotata*]

Cum ardenti desiderio solum Christum amandi Iesu nostra redemptio amor et desiderium Deus de deo adesto mihi famulo tuo Te invoco ad te clamo clamore magno in toto corde meo Te invoco in animam meam intra in eam et coapta eam tibi ut possideas eam sine ruga et sine macula Mundissimo namque domino munda debetur habitatio Sanctifica ergo me vas tuum quod fecisti de malitia evacua imple de gratia et plenum conserva ita ut dignum habitationis tuae efficiat templum hic et in perpetuum Dulcissime benignissime amantissime charissime potentissime desideratissime pretiosissime amabilissime pulcherrime tu melle dulcior lacte et nive candidior nectare suavior gemmis et auro pretiosior cunctisque terrarum divitiis et honoribus mihi charior Quid dico deus meus una spes mea tam grandis misericordia tua Quid dico dulcedo felix et secura Quid dico dum talia dico Dico quod valeo sed non dico quod debeo Utinam possem talia dicere qualia illi hymnidici angelorum chori O quam libenter me in tuis laudibus totum effunderem O quam devotissime illa caelestis melodiae cantica ad laudem et gloriam nominis tui in medio ecclesiae infatigabilis perorarem Sed quia talia non possum nunquid tacebo Vae tacentibus de te qui ora mutorum resolvis et linguas infantium facis disertas Vae tacentibus de te quoniam ipsi loquaces muti sunt cum non tuas laudes dicunt Quis digne te laudare potest o ineffabilis virtus et sapientia patris Et quoniam nulla invenio verba quibus te sufficienter valeam explicare cunctipotens et omnisium verbum dicam interim quod valeo donec iubeas me venire ad te ubi possim dicere quod te decet et me oportet Et ideo suppliciter rogo ut non respicias tantum ad id quod modo dico sed ad id quod dicere opto Cupio enim desiderio magno de te eloqui quod oportet et decet quia te decet laus te decet hymnus tibi que debetur omnis honor Scis ergo occultorum cognitor deus quoniam non solum terra et omnibus quae in ea sunt tu mihi charior es sed etiam ipso caelo et omnibus quae in eo sunt tu mihi acceptabilior es diligo enim te super caelum et terram et caetera omnia quae in eis sunt imo nisi amore nominis tui quae transitoria sunt procul dubio amanda non sunt Amo te deus meus amore magno magisque te amare cupio Da mihi ut amem te semper quantum volo et quantum debeo ut tu solus sis tota intentio mea et omnis meditatio mea Te mediter per dies sine cessatione te sentiam per soporem in nocte te alloquatur spiritus meus tecum fabuletur mens mea Lumine sanctae visionis tuae illustretur cor meum ut te rectore te duce ambulem de virtute in virtutem tandemque videam te deum deorum in Sion nunc quidem per speculum in aenigmate tunc autem facie ad faciem ubi cognoscat me sicut et cognitus sum Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt Beati qui habitant in domo tua domine in saecula saeculorum laudabunt te Rogo itaque te domine per omnes miserationes tuas quibus de morte aeterna liberati sumus mollifica cor meum durum et lapideum saxeum et ferreum tua sacratissima et potenti unctione et fac me per ignem compunctionis coram te omni hora hostiam vivam fieri Fac me in tuo conspectu cor contritum et humiliatum semper habere cum lacrymarum abundantia Fac me ex tuo desiderio huic mundo funditus extingui et transeuntium rerum oblivisci prae magnitudine timoris et amoris tui usque adeo ut de temporalibus nec lugeam nec gaudeam nec metuam aliquid temporale nec diligam nec blandis corrumpar nec adversis concutiar Et quia tua valida est ut mors **ditectio** absorbeat quaeso mentem meam ab omnibus quae sub caelo sunt ignita et melliflua vis amoris tui ut tibi soli inhaeream solaque tuae suavitatis memoria pascar Descendat domine descendat precor descendat in cor meum odor tuus suavissimus ingreditur amor tuus mellifluus Veniat mihi tui saporis mira et inenarrabilis fragrantia quae sempiternas in me suscitet concupiscentias et ex corde meo producat venas salientis aquae in vitam aeternam Immensus es domine et ideo sine mensura debes amari et laudari ab iis quos tuo pretioso sanguine redemisti Amator hominum benignissime clementissime domine et acquissime iudex cui omne iudicium dedit pater sapientissimo tuae aequitatis iudicio discernis hoc rectum et iustum esse ut filii huius saeculi noctis et tenebrarum praestantiori desiderio virtute atque studio diligant et quaerant perituras divitias et fugitivos honores quam nos servi tui diligamus te deum nostrum per quem facti et redempti sumus Si enim homo hominem tanta diligit dilectione ut alter alterum vix patiatur abesse si sponsa sponso tanto conglutinetur mentis ardore ut prae magnitudine amoris nulla perfrui valeat requie chari sui absentiam non sine magno maerore ferens qua ergo dilectione quo studio quo fervore anima quam desponsasti tibi fide et miserationibus debet diligere te verum deum et pulcherrimum sponsum qui nos sic amasti et salvasti qui pro nobis tot tanta et talia fecisti Quanquam autem haec infirma habeant suas delectiones suosque amores non tamen tali modo delectant sicut tu deus noster In te enim delectatur iustus quia amor tui suavis est et quietus nam pectora quae possides dulcedine et suavitate et tranquillitate replens Econtra amor saeculi et carnis anxius est et perturbatus animas certe quas ingreditur quietas non patitur semper enim suspicionibus et perturbationibus variisque timoribus sollicitas eas Tu itaque es delectatio rectorum et merito quies enim valida est apud te et imperturbabilis vita Qui intrat in te bone domine intrat in gaudium domini sui et non timebit amplius sed habebit se optime in optimo loco dicens Haec requies mea in saeculum saeculi hic habitabo quoniam elegi eam Et illud dominus regit me et nihil mihi deerit in loco pascuae ibi me collocavit Dulcis Christe bone Iesu reple semper quaeso cor meum inexstinguibili dilectione tua continua recordatione tua adeo ut sicut flamma urens totus ardeam in tui amoris dulcedine quem et aquae multae in me nunquam possint exstinguere Fac me dulcissime domine amare te et desiderio tuo deponere pondus omnium carnalium desideriorum et terrenarum concupiscentiarum gravissimam sarcinam quae impugnant et aggravant miseram animam meam ut post te expedite in odorem unguentorum tuorum currens usque ad tuae pulchritudinis visionem efficaciter satians quanticus te quoque duce merear pervenire Duo enim amores alter bonus alter malus alter dulcis alter amarus non se simul in uno capiunt pectore Et ideo si quis praeter te aliud diligit non est caritas tua deus in eo amor dulcedinis et dulcedo amoris amor non crucians sed delectans amor sincere et caste permanens in saeculum saeculi amor qui semper ardes nunquam extingueris Dulcis Christe bone Iesu caritas deus meus accende me totum igne tuo amore tuo suavitate et dulcedine tua iucunditate et exultatione tua voluptate et concupiscentia tua quae sancta est et bona casta et munda tranquilla est et secura ut totus dulcedine amoris tui plenus totus flamma caritatis tuae succensus diligam te deum meum ex toto corde meo totisque medullis praecordiorum meorum habens te in corde in ore et prae oculis meis semper et ubique ita ut nullus pateat in me locus adulterinis amoribus Audi deus meus audi lumen oculorum meorum audi quae peto et da quae petam ut audias me Pie et misericordissime domine ne efficiaris mihi inexorabilis propter peccata mea sed propter bonitatem tuam suscipe preces servi tui et da mihi effectum petitionis meae et desiderii mei intercedente et orante et impetrante gloriosa virgine genitrice tua Maria domina mea cum omnibus sanctis tuis Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XVII ad Christum* (Pro gratia lacrymarum obtinenda ex peccatorum recordatione): PL 158 894 C]

Cum autem venissem ad locum ubi crucifigendus erat filius meus statuerunt eum in medio omnis populi (...) dulcissimae filiae Sion o dulcissimae videte dolorem meum inspicite nudum (...) Vos qui transitis per viam venite et videte si est dolor sicut meus desolata sum nimis non est qui consolet me (...) ... nimis tristis spectaculum (...) [Mn164, 144/135v]

Cum beata Birgitta semper peteret et rogaret deum quatenus sibi infunderet aliquem gratum modum orandi contigit quadam die ipsa orante quod miro modo elevata fuit in spiritu quadam elevatione mentali Et tunc infuse fuerunt sibi divinitus quaedam orationes pulcherrimae de vita et passione et laude Christi et de vita compassione et laude beatissime virginis Mariae Quas postea ipsa semper ita memoriter tenuit quod cottidie eas devote legebat Unde beata virgo Maria postea quadam vice apparens ei in oratione dixit Ego promerui tibi illas orationes Ideoque quando has legeris devote visitaberis consolatione filii mei [BrS introduzione]

Cum captus esset filius meus deductus est in templum et ibi a Iudaeis flagellabatur Quod cum intellexissem surrexi festinanter et cucurri ad templum cum multitudine dominarum ... in sola enim virgine fuit fides totius ecclesiae [PaL1352, 180r *Passio* narrata dalla BVM: LEROQUAIS I, 159]

Cum ergo pervenerimus ad te sapientiae fontem ad te lumen indeficiens ad te lucem inexstinguibilem ut te non iam per speculum in aenigmate sed facie ad

faciem videamus tunc satiabitur in bonis desiderium nostrum quia nihil erit exterius quod desideretur Tu domine summum bonum eris praemium beatorum et diadema decoris eorum et laetitia sempiterna super capita eorum pacificans eos intus et extra in pace tua quae exsuperat omnem sensum Ibi videbimus amabimus et laudabimus Videbimus in lumine tuo lumen tuum Quoniam apud te est fons vitae et in lumine tuo videbimus lumen Quale autem lumen Lumen immensum lumen incorporeum incomprehensibile lumen indeficiens inexstinguibile et inaccessibile lumen increatum lumen veridicum quod illuminat oculos angelorum quod laetificat iuventutem sanctorum quod est lumen luminum et fons vitae quod tu es domine deus meus Tu es quippe lumen in cuius lumine videbimus lumen te scilicet in te in splendore vultus tui quoniam te videbimus facie ad faciem Quid est videre facie ad faciem nisi quod ait apostolus cognoscere sicut et cognitus sum Cognoscere trinitatem tuam hoc est videre facie ad faciem Cognoscere patris potentiam filii sapientiam spiritus sancti clementiam ipsius summae trinitatis unam et indivisam essentiam est videre faciem dei vivi Hoc est summum bonum gaudium angelorum atque omnium sanctorum praemium vitae aeternae gloria spirituum laetitia sempiterna corona decoris bravium felicitatis requies opulenta pulchritudo pacis intimum et aeternum gaudium paradisi dei Ierusalem caelestis vita beata plenitudo beatitudinis gaudium aeternitatis pax dei quae exsuperat omnem sensum Haec est plena beatitudo et tota glorificatio hominis videre faciem dei sui videre eum qui fecit eum qui salvavit eum qui glorificavit eum Videbit eum cognoscendo amabit diligendo laudabit possidendo Ipse enim erit haereditas populi sui populi sanctorum populi quem redemit Ipse possessio felicitatis eorum ipse praemium et merces expectationis Ero inquit merces tua magna nimis Vere dominus deus meus magnus es tu nimis super omnes deos et merces tua magna nimis Magnum enim magna decent Neque enim magnus es tu et parva merces tua sed ut magnus es tu magna est merces tua quoniam non aliud tu et aliud merces tua sed tu ipse magnus nimis tu ipse merces magna nimis tu ipse coronator es et corona tu ipse promissor es et promissio tu remunerator es et munus tu praemiator et praemium felicitatis aeternae Tu ergo coronator es et corona deus meus diadema spei meae quae ornata est gloria lumen laetificans lux renovans decor adornans spes mea magna desiderium cordis sanctorum et desideratus eorum Visio ergo tua tota merces est totum praemium totum gaudium quod expectamus Haec est vita aeterna Haec est inquit sapientia tua Haec est vita aeterna ut cognoscant te solum verum deum et quem misisti Iesum Christum Cum igitur videbimus te solum deum deum verum deum verum vivum omnipotentem invisibilem incircumscriptibilem incomprehensibilem et filium tuum unigenitum consubstantialem et coaeternum tibi deum dominum nostrum Iesum Christum quem pro salute nostra misisti in mundum in unitate spiritus sancti trinum in personis et unum in essentia deum sanctum solum extra quem non est deus tunc habebimus quod quaerimus vitam aeternam gloriam sempiternam quam praeparasti diligentibus te quam abscondisti timentibus te quam daturus es quaerentibus te quaerentibus faciem tuam semper Et tu domine deus meus formator meus ex quomodo tandem aperitur mihi ostium et porta iustitiae ut intrem in gaudium domini mei Haec porta domini iusti intrabunt in eam (AUGUSTINUS, *Soliloquia* 36 PL 40, 895-897)

Cum igitur fui sine te non fui quia nihil fui Et ideo caecus eram surdus et insensibilis quia nec bonum discernebam nec malum fugiebam nec dolorem vulnerum meorum sentiebam nec tenebras meas videbam quia eram sine te vera luce quae illuminas omnem hominem venientem in hunc mundum Vae mihi vulneraverunt me et non dolui traxerunt me et non sensi quia nihil eram quia sine vita eram quae est verbum per quod facta sunt omnia Ideo domine lux mea inimici mei de me fecerunt quaecumque voluerunt perculserunt nudaverunt polluerunt corruperunt vulneraverunt et occiderunt me quia recessi a te et factus sum nihil sine te Heu domine vita mea qui fecisti me lux mea qui direxisti me Defensor vitae meae miserere mei et resuscita me domine deus meus spes mea virtus mea fortitudo mea consolatio mea in die tribulationis meae respice inimicos meos et eripe me fugiant a facie tua qui oderunt te et ego vivam in te per te Ipsi enim domine consideraverunt me et videntes me sine te despexerunt me Diviserunt sibi vestimenta virtutum quibus ornaveris me fecerunt sibi viam per me sub pedibus suis conculcaverunt me facibus peccatorum polluerunt templum sanctum tuum posuerunt me desolatum et moerore confectum Ibam post eos caecus et nudus et illaqueatus funibus peccatorum Trahebant me post se in circuitu de vitio in vitium et de luto in lutum et ibam absque fortitudine ante faciem subsequentis Servus eram servitutum amabam Caecus eram caecitatem desiderabam Vinculus eram vincula non horrebam Amarum dulce et dulce amarum credebam Miser eram non cognoscebam et hoc quia sine te verbo eram sine quo factum est nihil per quod omnia conservantur sine quo omnia annihilantur Sicut enim omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nihil sic per ipsum omnia conservantur quaecumque sunt sive in caelo sive in terra sive in mari et in omnibus abyssis Nec pars parti in lapide adhaeret nec in aliquo creatorum nisi quia per verbum conservantur per quod omnia facta sunt Adhaeream ergo tibi verbum ut conserves me quia ubi a te recessi perii in me nisi quia tu qui feceras refecisti me Ego peccavi tu me visitasti ego cecidi tu me erexisti ego ignoravi tu me docuisti ego non vidi tu me illuminasti (AUGUSTINUS, *Soliloquia* 6 PL 40, 869)

Cum invocarem te exaudisti me deus iustitiae meae in tribulatione dilatasti mihi Confitebor tibi domine in toto corde meo narrabo omnia mirabilia tua Laetabor et exultabo in te et psallam nomini tuo altissime Exultavit cor meum in salutari tuo cantabo domino qui bona tribuit mihi et psallam nomini domini altissimi Narrabo nomen tuum fratribus meis in medio ecclesiae laudabo te Quoniam respexisti humilitatem meam servasti de necessitatibus animam meam nec conclusisti me in manus inimici Confitebor tibi domine in saecula quia fecisti et expectabo nomen tuum quoniam bonum est ante conspectum sanctorum tuorum Protexisti me a conventu malignantium et a multitudine operantium iniquitatem Propterea confitebor tibi in populis domine et nomini tuo psallum dicam Deus in sancto via tua quis deus magnus sicut deus noster Tu es deus qui facis mirabilia solus Ego autem semper in te speravi domine et adiciam super omnem laudem tuam Mihi autem adhaerere domino bonum est ponere in domino deum spem meam Per singulos dies benedicam te et laudabo nomen tuum in aeternum et in saeculum saeculi Quoniam tu domine adiuvisti me et consolatus es me Sit nomen domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum [*Post Dominicam Orationem versus*: PL 101 482 B]

Cum venerimus ante conspectum domini in die iudicii ubi assistunt milia angelorum archangelorum cherubin et seraphin Ubi sanctorum chorus circumastat patriarcharum ac prophetarum apostolorum et martyrum et omnia agmina sanctorum quia ibi iudicium in quo sine testibus omnia manifesta sunt [Chester 14]

Cumque pervenero Iesu benigne ad diem ultimam vitae meae ad angustia summa o bone rex diu desiderate et semper concupiscenti animo adoro te per lignum sanctae crucis per quod viceras hostem crudelissimum principem mundi victor mortis existens exoro te piissime quam lacrimis quatenus per te nihil tunc in me prevalent omnes adversarii mei in pace quaeso deus suscipi iubea spiritum meum ut gaudeam tecum quem dilexi in aeternum [BAV, Rossi 205, 93r *adorazione della croce Ad aures eius* ORT: ed. BOYNTON Rossi]

Cuncta virtutis tuae opera o dei unigenite dum attenta mente considero stupens expavesco quia multum per omnem modum in eis gloriosus appares Magna enim et pulchra et bona sunt valde sed ad tui comparisonem quasi nihilum et inane reputata sunt Caeli et terra et omnis ornatus eorum te auctore et gubernatore subsistunt et te potentem ac metuendum sapientem et pulchrum bonum et amabilem omnia praedicant et quantum lux te nebras tantum cuncta tu solus praecellis Et tu in caelo servatus es mihi dominus meus et merces servi tui ipse dator et donum salutis quam a te expectat anima mea Et quid a te volui super terram nisi te solum Quid melius et amabilius te aestimavi ut abstraherem cor meum a te ad concupiscendum quidquam in mundo absque te Vae mihi misero Cur amavi quare concupivi in omni vita mea quidquam praeter Christum Iesum dominum meum Cur distuli cur intermisi ullo tempore te Iesu versari in corde meo et tota mente amplecti et delectari in tua dulcedine omnia interiora spiritus mei Ubi eram quando tecum mente non eram Quo defluerunt quando non te solum audierunt desideria mea [Eckberti abbatis Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* IX: PL 195 109 D]

Custodi animam meam et eripe me Domine non confundar quoniam invocavi te Confundantur et deficiant detrahentes animae meae Operiantur confusione et pudore qui quaerunt mala mihi Exsurge domine praeveni eos et subverte eos eripe animam meam ab impio frameam inimicorum de manu tua Deus meus eripe me de manu peccatoris et de manu contra legem agentis et iniqui Intende animae meae et libera eam propter inimicos meos eripe me Esto mihi in deum protectorem et in locum munitum ut salvum me facias Exaudi domine vocem meam qua clamavi ad te miserere mei et exaudi me Exaudi domine vocem deprecationis meae dum oro ad te et dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum Intret oratio mea in conspectu tuo inclina aures tuas ad deprecationem meam domine Intret postulatio mea in conspectu tuo domine secundum eloquium tuum eripe me Eripe me domine ab homine malo a viro iniquo libera me Eripe me de operantium iniquitate et de viris sanguinum salva me Convertantur inimici mei retrorsum in quacunque die invocavero te ecce cognovi quoniam deus meus es tu Fac mecum domine signum in bonum ut videant qui me oderunt et confundantur Sit nomen domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum [*Post Orationem dominicam versus*: PL 101 472 B]

Custodi domine viam nostram ne delinquamus in lingua ut in meditationibus nostris spiritali igniculo ardescens ea thesaurizemus in saeculo quae te tribuente capiamus in caelo Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 38: PL 142 169 C]

Custos animarum sanctorum deus cuius regnum est pars perfecta iustorum concede prophetias evangelicasque coruscationes pectoribus nostris inseri et si quid est obiectum velamine prisco spiritu sancto revelante pandatur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 96: PL 142 355 A]

Custos esto meus dum dormio nocte Matheus **Huic** camerae praesto Lucas defensor adesto **Marce** precare Iesum ne simus daemonis esum **Te** precor ut damnes phantasata cuncta Iohannes [Pal 1358, 46r ... *quatre vers qui sensuient quant vous couche*: LEROQUAIS I, 168]

Da domine virtutem manibus meis ad extergendam omnem maculam immundam ut sine pollutione mentis et corporis digne tibi valeam famulari Per Christum [CmN7, 27v *Ordo Missae Deinde tergat sibi manus et dicat*]

Da mihi domine compunctionem cordis et lacrimas ... suscipe misericors deus salvator meus [Vat84 40 + Ps. Domine exaudi]

Da mihi domine compunctionem cordis et lacrymas oculis meis ut defleam diebus ac noctibus omnes dies negligentiae meae cum humilitate et puritate cordis et charitate Appropiat oratio mea in conspectu tuo Si iratus fueris domine adversum me quem adiutorem quaeram aut quis miserebitur infirmitatibus meis Memento domine quod Chananaeam et Publicanum vocasti ad paenitentiam et Petrum lacrymantem suscepisti sic et meas suscipere digneris preces misericors deus salva me salvator mundi qui regnas [Item eiusdem (= Hieronymi): PL 101, 603C]

Da mihi domine confessionem quae tibi sit placita Parturi in corde meo inenarrabiles gemitus suscipiant profundam bonitatem tuam in humilitate cordis Ipsum mihi da petere quod te delectet audire Ipsum animae meae inserte ut iugiter delectatio mea ipse sis Da mihi lacrymas ex tuo affectu quae peccatorum meorum possint dissolvere vincula Audi deus meus Audi lumen oculorum meorum audi quod peto et da quid petam ut audias Si despicias perece et si respexeris vivo si in iustitiam meam non respexeris feteo si misericordiam tuam respexeris fetentem suscitas de sepulcro Quid non mali ego corruptibilis creatura et quid non boni tu creator et creaturae fortissimus innovator Cecidi de manu tua vitio meo potens es artifex tibi iterum placitum figurare Corripe me in misericordia tua ne in ira corripas me Quod odis in me longe fac a me et castitatis ac continentiae spiritum inserte in me vitium omne mortifica in me et animam meam vivifica in te Hoc da petere ut te petendo non offendam hoc praesta quod ipse semper custodias tolle de me quod nocet ipsum praesta quod prosit Vulnera mea pando tibi medicinam tuam ne deneges mihi Quod suscipis cura quod curas sic continue ne dimittas spes mea fortitudo mea misericordia mea pietas sempiterna qui es et qui eras et qui permanes in saecula saeculorum Amen [*beati papae Gregorii de confessione peccatorum et de venia pro his poscenda*: PL 101 1387 A]

Da mihi domine deus meus prudentiam fortitudinem ... [ZRh164, 119r] *gfr* Auctor omnium invisibilis creator

Da mihi domine iugum directionis ut recta intentione a te misericorditer sustentatus insidias inimici potenter valeam expugnare Per Christum Amen [CmN7, 32r *Ordo Missae ad baculum pastorem*]

Da mihi domine peccatori confessionem quae tibi sit placita Parturi in corde meo ... qui es et qui venturus es omnipotens [Brb497 156 *oratio s Gregorii*]

Da mihi domine peccatori confessionem quae tibi sit placita Parturi in corde meo inenarrabiles gemitus qui suscipiant profundam bonitatem tuam in humilitate cordis Ipsum da mihi petere quod te audire delectet Ipsum in anima mea inserte ut iugis dilectio mea ipse sis Da mihi domine lacrimas ex tuo affectu quae peccatorum meorum possint dissolvere vincula Audi me deus meus Audi me lumen oculorum meorum Audi quae peto et da quae peto ut audias Si despicias me perece Si prospexeris vivo Si iustitiam meam requiris mortuus feteo Si cum misericordia respexeris mortuum suscitas de sepulchro Quid non mali ego corruptibilis creatura gessi Et quid non boni tu creator et creaturae fortissimus innovator operatus es Cecidi de manu tua vitio meo potens es artifex tibi placitum figurare iterum Corripe me in misericordia ne in ira tua corripas me Quod odis in me longe fac a me et continentiae ac castitatis spiritum inserte in me Vitia omnia mortifica in me et animam meam vivifica in te Et hoc mihi da petere ut petendo non offendam Hoc praesta quod meam non deneges medicinam Cura aegrotum et cum curas sic contine ne dimittas Spes mea fortitudo mea misericordia mea pietas sempiterna qui eras et qui es et qui venturus es omnipotens [GvG 1933, 40].

Da mihi domine peccatori confessionem quae tibi ... qui es et qui venturus es omnipotens [Vat84 39 + Ps. Miserere mei deus]

Da mihi domine sensum et vocem quo possim decantare laudem tuam Per [OxLL4 (ed. CoO, 212 n. 13)]

Da mihi quaeso omnipotens deus velle cogitare incipere facere et perficere ea quae tibi placent et mihi expediunt Fac me declinare a vitio et facere bonum relinquere vitia et apprehendere virtutes per quas intelligam te laudare te amare te timere tuaque praecepta servare Et ut haec omnia optinere valeam tua gratia me semper praeveniat et sequatur Da mihi domine in perturbatione consilium in persecutione auxilium in omni tribulatione solacium et veram patientiam in ira modestiam in omni temptatione virtutem et gratiam tuam Da mihi domine de praeteritis malis veniam de praesentibus protectionem de futuris largiri digneris custodiam Fiat mihi quaeso firma fides in corde galea salutis in capite verbum veritatis in ore signum sanctae crucis in fronte dilectio dei et proximi in pectore praecinctio castitatis in circuitu honestas in actione sobrietas in affectu sanitas in affectu sanitas in affectu sanitas in affectu sanitas aeternae perseverantia boni operis usque in finem. Per te Iesu Christe salvator mundi Qui cum patre et spiritu sancto vivis [HAS 76v] *gfr* Fiat mihi quaeso fides firma

Da nobis domine deus dormitum cunctibus quietem corporis et animae custodire nos a caliginoso somno peccati et ab omni tenebrosa et nocturna nequitia Cohibe motus vitiorum et extingue ignita tela inimici quae adversum nos subdole iactantur carnis nostrae concitationes sedato Omnem terrenam et materiale cogitationem cordis nostri sopito Et elargire nobis deus vigilem intellectum castas cogitationes cor sobrium somnum levem et ab omni diabolica imaginatione expeditum Expegefacito nos tempore orationis innixos tuis praeceptis et memoriam iudiciorum tuorum in nobismetipsis inviolabilem habentes per totam noctem glorificationem nominis tui nobis concede ad laudem benedictionem tui patris et filii et spiritus sancti Amen [*Oratio magni BASILII ad deum patrem ante dormitionem* CmU4105, 249r]

Da nobis domine deus dormitum euntibus ... [*Oratio magni BASILII ad deum patrem ante dormitionem* Ab3199, 181v]

Da nobis domine secundum praeceptum tuum ab iniquitatis iudicio declinare pauperumque necessitatibus subvenire ut mereamur filiorum tuorum numero copulari Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 81: PL 142 311 D]

Da nobis quaesumus domine perfectam tui amoris et proximi caritatem ... quod cupimus adipisci [Chg173b 290]

Da pacem domine in diebus ... [LL14, 41r *Postea recipias pacem die*]

Da pacem domine in diebus nostris [LHP.S 22]

Da quaeso domine requiem omnibus fratribus nostris qui de hac luce in confessione tui nominis migraverunt et nobis miserere Amen [*Alia Oratio*: PL 101 489C]

Da quaesumus domine requiem omnibus fratribus nostris qui de hac luce in confessione tui nominis migraverunt et nobis misericordiae [Chg173b 330 *pro defunctis* mutilo]

Da quaesumus domine requiem omnibus fratribus nostris qui de hac luce in confessione tui nominis migraverunt et nobis miserere Amen [Brb497 129 *pro defunctis alia*]

Da quaesumus domine requiem omnibus fratribus nostris qui de hac luce in confessione tui nominis migraverunt et nobis miserere Amen [GvG 1933, 35].

Da quaesumus omnipotens deus nostrorum nobis veniam peccatorum ... praesenti via veniam accipere mereamur Per [Vat84 112 *pro peccatis*] Da quaesumus omnipotens deus ut beati Nicolai confessoris tui atque pontificis veneranda sollempnitas et devotionem nobis augeat et salutem Per [Ri23:80r]

Da tua celsithronus nobis suffragia semper Exaudire preces famulorum Christe tuorum Qui tibi vota ferant devoto pectore laudi Perpetuam tribuens clementi munere vitam Quisque deo lacrymas hanc fundis ad aram Esto memor nostri cecini qui carmina Christo Exaudire preces famulorum Christe tuorum Qui tibi vota ferant praesenti laudis in ara Et da caelestis nobis pia dona salutis Sis memor Alcuini lector rogo carminis huius Tu mihi dulcis amor semper soror inclyta salve In precibus fratris sis memor ipsa tui Delicias saeculi pompas gazasque caducas Mente manu lingua spernere discis tua Sit tibi Christus amor virtus laus omnia Christus Permaneat et semper in ore sonet [*Oratio ad Christum*: PL 101, 775A]

Dator omnium bonorum deus pater cui nunquam sine spe misericordiae supplicatur cum filio tuo ac spiritu sancto da quod a te desiderat et a te postulat anima mea Quorum enim una est substantia unum est et datum una et operatio unum donum unaque potestas ut in ipsa quoque personarum proprietate iuxta profundiore intellectum quaedam unitas sentiatur Inseparabilis nimirum naturae tuae unitas non potest separabiles habere personas quia sicut trinitas es in unitate et unitas in trinitate sic separationem non potes habere personarum Nominantur quidem illae personae aliquando singulae sed ita voluisti te trinitas deus inseparabilem ostendere in personis ut nullum tibi nomen sit in qualibet persona quod ad aliam personam secundum relationis regulam non referatur sicut pater ad filium et filius ad patrem vel spiritus sanctus ad patrem et filium verissime refertur Ea vero nomina quae substantiam vel potentiam vel essentiam tuam significant vel quidquid proprie dicitur deus omnibus personis aequaliter conveniunt ut deus magnus bonus aeternus omnipotens et omnia quae naturaliter de te deo dicuntur Non est igitur aliquod naturae nomen quod sic tibi deo patri possit convenire ut aut filio tuo

aut spiritui sancto convenire nequeat Dicimus te deum patrem naturaliter esse deum sed naturaliter est et filius deus naturaliter est et spiritus sanctus deus non tamen tres dii sed unus deus pater et filius et spiritus sanctus Idcirco inseparabilis es sancta trinitas deus in personis sensu intelligenda quamvis in voce separabilia habeas nomina quia pluralem numerum naturae nominibus nullatenus recipis In hoc enim ostenditur personas non posse dividi in sancta trinitate quae unus verus deus est quia cuiuslibet personae nomen semper ad alteram respicit personam Si patrem dico filium ostendo si filium nomino patrem praedico si spiritum sanctum appello alicuius esse spiritum necesse est intelligi id est patris et filii Tu vero unitas deitatis personarum pluralitate multiplex numerabiliter es innumerabilis ac idcirco mensurabiliter immensabilis et ponderabiliter imponderabilis non enim summae bonitatis quae tu ipse es profitemur originem ex qua omnia per quam omnia in qua omnia sed eius participatione dicimus bona omnia [*Speculum* XX, *Quod divina substantia individua est*: PL 40 977]

- De charitate* Diligam te domine fortitudo mea *De laude dei* Benedicam dominum in omni tempore *De fide* Domine auge nobis fidem *De spe* Exaudi nos deus salutaris noster spes omnium finium terrae *De custodia dei* Custodi me domine ut pupillam oculi sub umbra alarum tuarum proteges me *De conversione* Domine dimitte me ut refrigerer priusquam abeam et amplius non ero *De fortitudine* Fortitudinem meam ad te custodiam quia deus susceptor meus deus meus misericordia eius praeveniet me *De gratia* Dei misericordia tua praeveniet me et misericordia tua subsequetur me *De extremo die* Quoniam tu es protector meus domine in manus tuas commendo spiritum meum *Item* Erue domine a framea animam meam et de manu canis unicam meam *Item* O domine libera animam misericors dominus et iustus et Deus noster miseretur *De visione dei* Unam petii a domino hanc requiram ut inhabitem in domo domini omnibus diebus vitae meae *Item* Ut videam voluntatem domini et visitem templum eius *Item* Beati qui habitant in domo tua domine in saecula saeculorum laudabunt te *De fide* Confiteor me credere dominum patrem qui creavit omnia et dominum filium qui ab eo genitus est ante saecula et dominum spiritum sanctum ab ambobus procedentem id est sanctam trinitatem unum verum naturaliter dominum non tres deos sed tres personas in una substantia et divinitate ac maiestate sine initio semper esse eundemque filium qui semper cum patre fuit confiteor cooperante spiritu sancto natum ex Maria virgine verum deum et verum hominem in duabus naturis divina videlicet et humana sed in una persona carne passum mortuum sepultum descendisse ad inferos non corpore sed anima non amissa divinitate et tertia die resurrexisse in eadem carne qua mortuus est et ascendisse in caelum et iterum venturum cum gloria et iudicaturum et redditurum unicuique secundum opera sua Fateor me credere sanctam ecclesiam catholicam et remissionem peccatorum sive per baptismum sive per poenitentiam et resurrecturum in eadem carne qua nunc vivo in vitam aeternam Haec est fides vera quae paucis verbis fidelibus nota est ut credendo subiugati recte vivant recte vivendo cor mundum corde mundato quod credunt intelligant vitam aeternam habeant [*Item preces*: PL 101, 1411C]
- De cruce* deponitur hora vespertina fortitudo latuit de mente divina talem mortem subiit vitae medicina heu corona gloriae iacuit supina [*Hymnus* OxB267, 171v] *cf.* TABSIN
- De cruce* deponitur hora vespertina fortitudo latuit in mente divina talem mortem subiit vitae medicina heu corona gloriae iacuit supina [*Hymnus* CmT19, 158v CmU4101, 242r CmU4104, 101v + CmU4106, 191v + *Offs Crucis ad vespas* OxB.220, 82v PaSL33, 187v] *cf.* TABSIN
- De cruce* deponitur hora vespertina fortitudo latuit in mente divina talem mortem subiit vitae medicina heu corona gloriae iacet sic supina [*Hymnus* CmU6692, 106v *Officium venerandae crucis*] *cf.* TABSIN
- De eo* quod a discipulis solus relinquitur captus et ligatus fustibus caesus ad Annam ducitur [HAS 306v: II giorno segue *O adonay*]
- De eo* quod dominus noster in agonia positus quasi homo reus prolixius orans sanguineo suo sudore maduit et ab angelo a se misso est confortatus [HAS 306r: I giorno *O sapientia*]
- De eo* quod extra portam Ierusalem ductus est sicut latro et coepit pavere et tedere et baiulans sibi crucem in ea suspenditur manibus et pedibus confossis clavis perforatur [HAS 311r: V giorno segue *O Oriens*]
- De eo* quod flagellatus et sic a Pilato ad Herodem in alba veste missus est et sic ab illo spretus et illus est [HAS 308r: III giorno segue *O radix*]
- De eo* quod in cruce distentus est et fere toto corpore dissolutus est cruore proprio perfusus aceto et felle potatur [HAS 313r: VI giorno segue *O rex*]
- De eo* quod pro nobis in cruce pendens et moriens et salutem nostram toto corde sitiens beato Ioanni matrem suam commendavit et dilectam animam suam commendans deo patri inclinato capite et clamans voce magna exspiravit [HAS 314r: VII giorno segue *O Emmanuel*]
- De eo* quod spinis coronatus et in coccinea veste in derisum adoratur et velatis oculis percutitur et sic morti condemnatur [HAS 309v: IV giorno segue *O clavis*]
- De secundo* gratularis cum tu solem stella paris velut luna radium Pariendo non gravis virgo manens nec mutaris propter puerperium Sicut flos propter odorem suum non perdit decorem cum odor emittitur Sic tu propter creatorem virginis candorem non perdis cum nascitur Virgo mater creatoris funde preces cunctis horis ut per istud gaudium post cursum huius laboris beatis iungamur choris supernorum civium [*Septem gaudia beatissimae v. Mariae* (2) CmU4105, 208v]
- De tertio* gratulari stella monet quam morari vides super filio Cum a magis adorari Christum cernis et dotari munere tam vario Stella notat unitatem tresque reges trinitatem in praedicto filio Aurum mentis puritatem myrrha carnis castitatem et thus est oratio Per hoc gaudium rogamus ne subici valeamus daemonis imperio Sed ad caelos ascendamus ubi semper gaudeamus tecum et cum filio [*Septem gaudia beatissimae v. Mariae* (3) CmU4105, 209v]
- Dederunt in escam meam fel Et in siti mea potaverunt me aceto [*Via Crucis* X stazione Vsc + Rvs]
- Deduc me domine in via tua ... [*Oraison des benoist troyz roys* <1> PaL1391, 28v: LEROQUAIS I, 218]
- Defende nos a castris et a praelis inimici adiutor omnium deus ut in domo tua perpetuitate durantes mereamur vultum tuum spiritali contemplatione suscipere Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 26: PL 142 125 C]
- Defende quaesumus domine intercedente beato Benedicto ab omni adversitate congregationem istam et tibi toto corde prostratam ab hostium tuere propitius clementer insidis per [Cm391, 1960, 1].
- Dei genitrix intercede pro nobis [Ri23:67v Rvs]
- Dei ouritas et Mariae castitas sanctae et christianae fidei rectitudo benedicant et abstrahant omnes maculas ... [*Cum sequenti brevi oratione signa oculos tuos mane et respere* Eb4, 156v]
- Dei* patris destinare maximum mihi cito peto adiutorium Iesu Christi imploro suffragia qui natus est ex virgine Maria sancti quoque spiritus praesidio fungar semper hic vel in exilio Christus a me auferat pericula cuncta quaeque daemonum iacula Ne me capient hostes atque latrones ne fures neque mundi praedones Ne me undae maris neque flumina neque aquae nulla noceant numina Ne tenebris vel venti vel flumine velis plenis ventis quoque prosperis maris cunctis solvar a periculis Christus mecum duras ac pestiferas vincat terrae et aquarum bestias vincat tela aeris vitalia vincat cuncta tonitruum fulgura Vincat quaeque venena serpentina vincat saeva mundi veneficia ut haec cuncta non mihi quae diximus neque meis noceant comitibus Sanus ego sani mei comites sine damno pergamus incolumes Sana nave in pelagi fluctibus sanis equis velis in terrestribus Sana nostra vehatur pecunia ut sit apta ad nostra utilia Inimici ne sint nobis nociva quamvis mala prorumpant consilia Christi mihi in aeterno nomine viae cunctae pateant magni operis si ascendam ardua in montium si descendam convexa in vallium si vias per vastissimas silvarum rubo per densissimas via plana pergam atque lucida usque loci destinati Domine Iesu Christe te obsecro per misericordiam et clementiam tuam ut praestes mihi veniam delictorum meorum Aperi mihi ianuam vitae et princeps tenebrarum non occurrat mihi Non veniat mihi pes superbiae et manus extranea non contingat mihi sed suscipe me secundum verbum tuum et perduc me ad convivium epularum tuarum ubi epulantur omnes amici tui tecum Tu es Iesus Christus filius dei vivi cum patre et spiritu sancto regnans in saecula saeculorum [*Oratio pro itineris et navigii prosperitate*: PL 101, 607B]
- Dei* patris destinare maximum mihi cito peto adiutorium Iesu Christi imploro suffragia qui natus est ex virgine Maria sancti quoque spiritus praesidio fungar semper hic vel in exilio Christus a me auferat pericula cuncta quaeque daemonum iacula Ne me capient hostes atque latrones ne fures neque mundi praedones Ne me undae maris neque flumina neque aquae nulla noceant numina Ne tenebris vel venti vel flumine velis plenis ventis quoque prosperis maris cunctis solvar a periculis Christus mecum duras ac pestiferas vincat terrae et aquarum bestias vincat tela aeris lethalia vincat cuncta tonitruum fulgura Vincat quaeque venena serpentina vincat saeva mundi veneficia ut haec cuncta non mihi quae diximus neque meis noceant comitibus Sanus ego sani mei comites sine damno pergamus incolumes Sana nave in pelagi fluctibus sanis equis velis in terrestribus Sana nostra vehatur pecunia ut sit apta ad nostra utilia Inimici ne sint nobis nociva quamvis mala prorumpant consilia Christi mihi in aeterno nomine viae cunctae pateant magni operis si ascendam ardua in montium si descendam convexa in vallium si vias per vastissimas silvarum rubo per densissimas via plana pergam atque lucida usque loci destinati Domine Iesu Christe te obsecro per misericordiam et clementiam tuam ut praestes mihi veniam delictorum meorum Aperi mihi ianuam vitae et princeps tenebrarum non occurrat mihi Non veniat mihi pes superbiae et manus extranea non contingat mihi sed suscipe me secundum verbum tuum et perduc

me ad convivium epularum tuarum ubi epulantur omnes amici tui tecum Tu es Iesus Christus filius dei vivi cum patre et spiritu sancto regnans in saecula saeculorum [Oratio pro itineris et navigii prosperitate: PL 101, 607B *altro testimone*]

Deinde sicut fertur haec infrascripta notanter excerpta reperiuntur de libro psalmodum a beato Hieronymo presbytero dicenda diversimode in est prout diversus dicentium status exegerit sive necessitas aut appetitus cuiuscumque postulaverit et primo pro peccatis tuis paenitentiam agere et confessionem atque peccatorum veniam rogare quantum potes non celeritate verborum sed intenta mente cogitando ac scrutando decanta septenos davidicos psalmos divelictet Domine ne in furore tuo psalmum Beati quorum Domine ne in furore ... [Mn164, 93/72v-76r diverse mode]

Deinde sicut fertur haec infrascripta notanter excerpta reperiuntur de libro Psalmodum a beato Hieronymo presbytero dicenda. [segue una raccolta di versetti salmodici tratti da diversi

salmi] expl.: "ad intellectum ipsius Dei gratia mediante perveneris" [Mn164, 93/72v]. Denique quia te domine faciente qui omnia bene facis invenit servus tuus ut oraret te oratione hac inde sit gloria patri ingenito patri futuri saeculi patri pauperum patri orphanorum patri misericordiarum patri spirituum patri luminum patri iusto patri sancto qui proprio filio non pepercit sed pro nobis omnibus tradidit illum Hic vere et solus est pater noster a saeculo nomen suum Attende ergo pater et domine attende de caelo et habitaculo sancto tuo et de solio gloriae tuae et vide et visita vineam animae meae qui in baptismo plasmasti Ubi est domine zelus tuus et fortitudo mea qui me non retrahunt violenter et penitus a peccato Heu mihi do mine multitudo viscerum tuorum continuerunt super me Quare me errare fecisti de viis tuis indurasti cor meum ne timeret te Et nunc domine pater noster es omnes nos lutum factor noster es et opera manuum tuarum deus omnes nos Ne irascaris domine satis et ne ultra memineris iniquitatum mearum Ecce enim omnia desiderabilia mea versa sunt in ruinas Numquid super iis continebis te domine tacebis et affliges me vehementer Pater peccavi in caelum et coram te iam non sum dignus vocari filius tuus sed propter tuam ineffabilem pietatem fac me sicut unum de mercenariis tuis Cuius rei grati a flecto genua mea ad te patrem domini nostri Iesu Christi a quo in caelo et in terra omnis paternitas nominatur ut des mihi secundum divitias gloriae tuae constantiam et virtutem corroborari per spiritum sanctum tuum in interiore homine et Christum habitare in corde meo per fidem quae per dilectionem tibi beneplacita operetur Tibi autem patri qui potens es omnia nobis facere abundanter plus quam petimus et quod plus intelligamus quam petamus intelligimus sit gloria in Christo et in ecclesia Ubi in omnes generationes saeculi saeculorum Et Filio tuo unigenito cuius gloriam vidimus gloriam quasi unigeniti a patre Et cum deum viderit nemo unquam ipse tamen vidit eum unigenitus filius qui est in sinu patris In quem ego ex toto corde meo firmiter credo et simpliciter confiteor quod qui non credit in eum iam iudicatus est quia non credit in nomine unigeniti filii dei In hoc enim apparuit caritas patris in nobis quoniam filium suum unigenitum misit deus in mundum ut vivamus per eum qui fuit oboediens ei usque ad mortem [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 42: PL 158 851 A]

Delicta mea an eratis tam noxia futura cum animam meam vestra dulcedine potabatis cum cor meum vestra dulcedine ungebatis Cur haec me celabatis et cur me tradebatis Imo non vos me tradidistis sed ego me tradidi qui vobis credidi Non vos me decepistis sed ego me decepi qui vos intra me suscepi Heu Cur vobis adhibui fidem Cur et credidi vobis Imo non habui fidem nec credidi vobis sed quodam horribili modo videns caecus me tradidi vobis videns enim quia vos cognoscebam et quae mala vos sequuntur sciebam Caecus enim quia non a vobis cavebam Heu peccatum nomen horrendum res detestabilis nulli malo comparabilis Caecus non videt foveam in quam cadit insanus putat se debere facere quod facit Qui spon te facit peccatum videns et sciens praecipitio se tradit Mors et tormenta quaelibet tormenta tantum sunt et in se foeda non sunt quia ordinata sunt Peccatum in se habet foeditatem suam in se trahit aeternam infelicitatem Melius enim erat eligere tormentum quod per se foeditatem aeternam non attrahit quam peccatum quod sua cum foeditate dolores aeternos iungit Et certe o miser homo ipsa sola plus est vitanda peccati foeditas quam quaelibet tormentorum immanitas Quippe in peccando foedissima perversitate praeposuisti te creatori tuo quo nihil iniustius in tolerando peccatorum tormenta ordine pulcherrimo subiicit se factura factori suo quo nihil est iustius O homo quo evanuit humanitas tua Quo devenit ratio tua Didiceras quoniam qui facit peccatum servus est peccati et peccatum fecisti O inaudita insanitia scienter peccare Sciebas quia es spiritus vadens et non rediens et in peccati abyssum irremeabilem et sine fundo te inicisti [PS.AUGUSTINUS, *De contritione cordis* 8 *Quod peccator sit videns caecus*: PL 40, 948]

Deorum domine te rogamus uti nos suscipias in sacrificio laudis quo sine onere peccati tuas iustitias enarrantes iter illud quod salutare tuum ostendit gradiamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 49: PL 142 204 D]

Deprecantes domine voce humili pietatem tuam exposcimus ut adiuti a te spes nostra portionem cum electis tuis in terra viventium sortiamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 141: PL 142 508 C]

Deprecationem nostram quaesumus domine benignus intende precesque nostras clementer exaudi atque misericordiam tuam nobis largire ut intercessionem sanctae Margaretae virginis et martyris tuae ex quacumque necessitate ad te clamaverimus almiflua consolationis tuae beneficia consequamur Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum qui tecum vivit et regnat in unitate spiritus sancti deus per omnia saecula saeculorum Amen [HAS 27r]

Deprecor clementiam tuam domine Iesu Christe fili dei vivi quia pius ... coram te pro peccatis meis domine deus meus [Chg173b 322 *oratio s Hieronymi alia*]

Deprecor clementiam tuam domine Iesu ut mihi peccatori ... et peccatoribus veniam non negasti [Chg173b 320 *oratio s Hieronymi alia*]

Deprecor domine misericordiam et pietatem tuam Iesu Christe fili dei vivi ... adiutor meus et redemptor meus [Ghg176b 259]

Deprecor etiam te domine deus pater aeternae pro rege nostro item pro omnibus aliis rebus principibus ducibus comitibus et aliis ... peccatoribus coronam [MiB41, 47vb]

Deprecor etiam te domine Iesu Christe ut ad unitatem tuam ecclesiam reducere digneris ... passionis tuae [MiB41, 47va]

Deprecor etiam te domine pro famulo tuo Carolo christianissimo rege nostro ... [PaL1063, 231r *Pro rege*: LEROQUAIS I, 45]

Deprecor misericordiam et pietatem tuam deus pater in nomine Iesu Christi salvatoris nostri ut per merita omnium celestium virtutum salves animam meam de peccatis meis quia peccavi coram te nimis Et per intercessionem beate dei genitricis Mariae sanctorumque apostolorum martyrum confessorum virginum atque omnium simul sanctorum indulge deus meus omnia peccata mea de verbis de factis de cogitationibus Et custodi me deus meus ut non revertar amplius ad iniquitatem meam Dona mihi deus meus bonam finem et bonam perseverantiam in vitam aeternam Amen [Bba 2003, 57 nr. 15]

Deprecor misericordiam et pietatem tuam domine Iesu Christe fili dei vivi Scio quia pius et misericors es clemens et benignus et multae miserationis te adoro te invoco te precor quia tu exaudisti sanctos tuos et electos ab initio mundi usque in finem Tu etiam exaudi me indignum peccatorem ad te orantem et depreantem Suscipe igitur orationem et omnem postulationem meam omnemque sensum spiritualem et has preces et obsecrationes quas coram te suppliciter exoro ut sint acceptabiles ante conspectum tuum et intercedant coram te pro peccatis meis maximis et minimis et pro salute animae meae et pro remissione peccatorum meorum ut veniam merear coram te de omnibus peccatis meis quaecumque feci contra tua praecepta et contra animam meam Da mihi per tuam magnam misericordiam in hac vita antequam moriar veram agere paenitentiam veramque indulgentiam Vae mihi peccatori quia nimis peccavi graviter contra tua praecepta et contra animam meam Peccavi in cogitationibus pessimis nec non et in malis concupiscentiis Peccavi in multis operibus malis in sacrilegiis in furtis in periuriis in luxuriis multis et malis et falsis testimoniis Ego miser peccavi in maledictionibus et detractionibus atque pollutionibus et in multis ebrietatibus in vomitu et otiosis verbis peccavi in mendacio in invidia in odio in iracundia et in murmure peccavi in cibo et potu in somno in locutione in superbia et inani gloria in homicidio et in avaritia atque indignatione ego miser et infelix semper inobediens fui et desidiosus et fragilis nimis ac negligens de operibus dei et de mea promissione Vae mihi quia multos detraxi multos despexi multos odivi et omnem viam bonam et multa mala commisi multa scandala feci multa mala locutus fui et multa verba otiosa contra praecepta tua domine et contra animam meam locutus sum Multa sunt peccata mea quae non possunt enumerari multa crimina mea et multa scelera et multae negligentiae meae et ideo anxio gemo consilium quaero plenumque invenio in te deus meus quia dixisti In quacumque die conversus fuerit peccator ab impietate sua Vita vivet et non morietur et ideo deus propitius esto mihi peccatori Domine deus meus tibi confiteor peccata mea immensa Tu miserere mei pater de caelis parce peccatis meis da mihi veniam et indulgentiam perpetuam propter magnam misericordiam tuam Concede etiam omnibus qui mihi mala volunt aut faciunt veram paenitentiam et veram indulgentiam de illorum peccatis Domine adiuva me et libera me de potestate diaboli et de paenis inferni Domine tu me creasti tu me redemisti tua creatura sum in manibus tuis sum et quomodo tu vis fiat de me Non mea voluntas fiat sed tua Succurre mihi pius pater et misericors custodi me ab omni opere malo et amplius non revertar ad peccata mea mala et maxima atque pessima Repelle a me omnem invidiam et omnes cogitationes pessimas et malas concupiscentias omnes detractiones omne verbum otiosum omne mendacium omnem iracundiam et omnem indignationem et iram et blasphemiam et omnem pigritiam et omnem tepiditatem et omnem concupiscentiam gulae et da mihi veram devotionem veram humilitatem et veram patientiam da etiam mihi compunctionem cordis et fontem lacrimarum et da certamen bonum ut vincam diabolum pugnans et dimicantem contra me ut possim accipere salutem animae meae In manus tuas domine commendo spiritum et animam et corpus meum et omnem vitam

meam et omnes actus meos quomodo tu vis sic fiat de me Non derelinquas me domine deus meus ne discedas a me sed indulge et miserere mei Delicta iuventutis meae et ignorantias meas ne memineris domine Domine adiutor meus et redemptor meus in adiutorium meum domine deus saluti meae Amen [Vat334, 39r ed. DELL'OMO nr. 7]

Deprecor misericordiam et pietatem tuam domine Iesu Christe filii dei vivi scio quia pius et misericors es te adoro te invoco te deprecor tu exaudisti et semper exaudis sanctos et omnes electos tuos qui tibi placuerunt ab initio mundi usque in finem Exaudi me indignum et peccatorem ad te orantem et te depreantem suscipe orationem et omnem postulationem omnemque sensum specialem mihi tribue et horum psalmorum ac precum *recitatio* quos coram te *decanavi* pro peccatis meis maximis et minimis Intercedant pro salute animae meae pro remissione omnium peccatorum meorum ut veniam merear accipere coram te de omnibus peccatis meis quaecumque cogitavi quaecumque feci quaecumque locutus fui contra tua praecepta et contra animam meam Da mihi domine per tuam misericordiam in hac vita veram paenitentiam et veram indulgentiam antequam moriar Vae mihi peccatori nimis quia peccavi graviter In cogitationibus malis et in locutionibus pravis et in operibus perversis et in pollutionibus nefariis Propterea da mihi domine spatium paenitentiae et da mihi in loco isto pacem et concordiam et sanitatem animae et corporis [SpA164,177r *Oratio post psalterium 6 mutila* a c. 177v; add. *recitatio, decantavi*)] *cf*r Domine deus omnipotens pius et misericors, Domine Iesu Christe fili dei vivi deprecor

Deprecor misericordiam tuam et pietatem tuam ... [CL67 dopo il salmo *Miserere*]

Deprecor te alma pietas et immensa ut digneris me liberare per sancta agmina angelorum qui minora quaeque in communibus creaturis hoc est hominibus nuntiant et suadent Libera me domine per angelos tuos summos nuntios per quos maiora hominibus nuntiantur Libera me domine per virtutes sanctas per quas signa et mirabilia semper fiunt Libera me domine per potestates sanctas quae malignis spiritibus imperant et dominantur ne plusquam permittuntur saevitiam rebus humanis inferant et ita furorem suum non compleant in me Libera me domine per principatus qui bonis etiam spiritibus praesunt ad explenda divina mysteria Libera me domine per dominationes quae supra dictos gradus praecellunt per obedientiam subiectos Libera me domine per thronos in quibus sedes per quos iudicia tua in creaturis terribiliter exerces Libera me domine per cherubin qui sunt scientiae plenitudo dum plus creaturis intellectualibus quae eis subiacent sciunt quia dum in speculum divinae claritatis perspicatius intendunt abdita creaturarum norunt Libera me domine per seraphin ardentes sive incendentes qui plus omni creatura rationabili dei in amore inardescunt et tanto creaturas excellent honore ut inter se et deum nulli alii spiritus intersint [MtT466, 142v = *Oratio s Brandani* 5: Salmon OSB 4] *cf*r Deprecor te alma pietas

Deprecor te alma pietas ut respicias super me et per pretiosum lignum crucis tuae mittere digneris opem nobis et consolationem sicut misisti spiritum sanctum super apostolos tuos Libera me domine sicut liberasti Paulum venientem in Damascus de errore et ut suscitasti per eum Euticum mortuum de fenestra caenaculi delapsum Libera me domine sicut liberasti universum mundum per vexillum sanctissimae crucis [MtT466, 158v = sezione di *Oratio s Brandani* 7: Salmon OSB 11] *cf*r Libera me domine sicut liberasti Mariam

Deprecor te alta pietas et immensa per angelorum sancta agmina ... libera me domine per istos novem ordines angelorum sanctorum [Chg173c 378] *cf*r Deprecor te alma pietas

Deprecor te alta pietas et immensa per angelorum sanctorum agmina hoc est per angelos tuos sanctos qui minora quaeque in commune creaturis id est hominibus suadent et nuntiant Libera me domine per archangelos tuos summos nuntios per quos maiora hominibus nuntiantur Libera me domine per virtutes sanctas per quas signa mirabiliaque fiunt semper Libera me domine per potestates sanctas quae malignis spiritibus imperant et dominantur ne plusquam volunt permittantur saevitiam suam in humanis rebus exercere ita suum furorem non compleant in me Libera me domine per principatus qui bonis etiam spiritibus principantur ad explenda divina mysteria Libera me domine per dominationes quae quinque supradictos gradus dominatione praecellunt per obedientiam subiectos Libera me domine per thronos in quibus sedes et per quos iudicia tua in creaturis terribiliter exerces Libera me domine per cherubin quae sunt scientiae plenitudo atque plus creaturis intellectualibus quae subiacent sciunt quia dum speculum divinae claritatis perspicatius intendunt abdita creaturarum enarrant Libera me domine per seraphin ardentes sive incendentes quae plus omni creatura rationabiles dei amoris inardescunt et tanto omnes creaturas honore excellent ut inter se et deum nulli alii spiritus intersint Libera me domine per istos novem ordines angelorum [*Oratio s Brandani* 5: Salmon OSB 4] *cf*r Deprecor te alma pietas

Deprecor te domina mea sancta Maria mater dei omni pietate plenissima ... ut intercedas pro me peccatore famulo tuo ... vitam et requiem sempiternam Amen [*De BV* M PaL924, 237r: LEROQUAIS I, 40] *cf*r Deprecor te domina sanctissima, Te deprecor domina

Deprecor te domina mea sancta Maria mater dei pietate plenissima ... vitam et requiem sempiternam [*Oratio* PaL922, 35r: LEROQUAIS I, 34] *cf*r Deprecor te domina sanctissima, Te deprecor domina

Deprecor te domina sancta Maria mater dei ... requiem sempiternam Amen [Ss430, dopo 265v: preghiere alla BVM (5)] *cf*r Deprecor te domina sanctissima, Te deprecor domina

Deprecor te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima ... post mortem cum sanctis et electis suis vitam aeternam Amen [PaL1072, 151r: *Oratio*: LEROQUAIS I, 51] *cf*r Deprecor te domina sanctissima, Te deprecor domina

Deprecor te domina sanctissima Maria mater dei pietate plenissima ... ut intercedas pro me famula tua ... concedat mihi peccatrici ... vita et requiem sempiternam Amen [PaL1411, 38v: LEROQUAIS I, 250] *cf*r Deprecor te domina mea sancta, Te deprecor domina

Deprecor te domine rex caelestis deus omnipotens dignare die isto sine peccato nos custodire dona mundo corpore et puro corde tibi servire et ab omnibus peccatis abstinere et illa opera operari quae tibi fuit acceptabilia et in futuro saeculo tribue mihi remissionem omnium peccatorum meorum et cum sanctis tuis vitam aeternam Amen [Ox.BL/LMH, Borough 1, 211r]

Deprecor te piissime domine Iesu Christe propter illam eximiam caritatem qua tu caelestis rex pendebas in cruce cum deifica caritate cum maestissima anima tristissimo gestu transfixo corde transverberato corpore sanguineis vulneribus expansis manibus extensis venis clamoroso ore rauca voce pallida facie mortali colore lacrimosis oculis gembundo gutture sitibundis desideris amaro gustu et fellis inclinato capite divisione deifici corporis et animae origo viventis In ea caritate deprecor te piissime domine Iesu Christe fili Mariae virginis propter illum sanctissimum amorem quo amorosum cor tuum vulnerabatur ut sis mihi placibilis super multitudinem peccatorum meorum bonum et sanctum finem vitae meae necnon gloriosam laetamque resurrectionem propter magnam misericordiam tuam mihi tribuere digneris Qui vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum [HAS 71r] *cf*r Precor te piissime domine

Deprecor te sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus in te sperantium virgo ante partum virgo in partu virgo post partum Fons misericordiae fons salutis et gratiae fons pietatis et laetitiae consolationis et indulgentiae ut intercedas pro me peccatrice famula tua ante conspectum filii tui ut per suam sanctam misericordiam et tuam sanctam intercessionem concedat mihi ante tempus et in die mortis meae puram de peccatis meis confessionem et veram paenitentiam et post mortem cum sanctis et electis suis vitam aeternam et omnibus fidelibus vivis et defunctis requiem sempiternam amen [PrP1346, 95r *Hanc orationem Clemens papa instituit in concilio Lateranensi et concessit 260 dies indulgentiae cuicumque eam dicenti cotidie pro qualibet vice Oratio*]

Deprecor te sancte Petre apostole qui claves regni caelorum accepisti ... requiem benignam concede perpetuam [Chg173b 347 *de s Petro alia*]

Desperare utique potuissim propter nimiam peccata mea et infinitas negligentias meas nisi verbum tuum deus caro fieret et habitaret in nobis Sed desperare iam non audeo quia cum inimici essemus reconciliati sumus per mortem filii tui quanto magis nunc salvi facti ab ira per eum Omnis namque spes et totius fiducia certitudo mihi est in pretioso sanguine eius qui effusus est propter nos et propter nostram salutem In ipso respiro et in ipso confisus ad te pervenire desidero non habens meam iustitiam sed eam quae est in filio tuo domino nostro Iesu Christo Unde clementissime et benignissime amator hominum deus qui per Iesum Christum filium tuum dominum nostrum cum non essemus potenter fecisti nos et cum perditii fuissimus culpa nostra mirabiliter recuperasti nos gratias ago pietati tuae et multas tibi gratias refero ex totis praecordiis meis qui propter tuam inenarrabilem dilectionem qua nos miseros et indignos mirabili bonitate amare dignatus es misisti eundem unigenitum tuum de sinu tuo ad publicum nostrum salvare nos peccatores tunc filios irae filios perditionis Gratias ago tibi pro sancta incarnatione et nativitate eius et pro gloriosa Genitrice eius de qua ipse carnem assumere dignatus est propter nos et propter nostram salutem ut sicut verus deus ex deo ita verus homo ex homine esset Gratias tibi ago pro passione et cruce eius pro morte et resurrectione eius pro ascensione eius in caelum et sede maiestatis eius ad dexteram tuam Ipse enim quadragesimo die post resurrectionem suam videntibus discipulis ascendens super omnes caelos sedensque ad dexteram tuam spiritum sanctum secundum promissionem suam in filios adoptionis effudit Gratias tibi ago pro sacratissima illa effusione pretiosi sanguinis eius quo sumus redempti simul et pro sacro-sancto et vivifico mysterio corporis et sanguinis eius quo quotidie in ecclesia tua pascimur et potamur abluimur et sanctificamur et unius summae divinitatis participes efficimur Gratias tibi ago pro hac tua mira et inenarrabili charitate qua nos indignos sic amasti et salvasti per unicum et dilectum filium tuum Sic enim

dilexisti mundum ut unigenitum tuum dares ut omnis qui credit in eum non pereat sed habeat vitam aeternam Haec est autem vita aeterna ut cognoscamus te verum deum et quem misisti Iesum Christum per fidem rectam et condigna fidei opera (Ps. AUGUSTINUS, *Meditationes* 14 PL 40, 910-911)

Desu cuius vultu resistere nem potest contra dolosi et violentis hostis insidias qui nos et a bono depellere et ad malum conatur impellere tua nos quaesumus semper et ubique muni praesentia Per [OxB277.122v]

Det regina poli supera nos arce reponi **Unica** nos virgo commendet sedulo Christo **Semper** virgo pia nos salvet ab hoste Maria **Subveniat** nobis specialis mater honoris **Inclita** stella maris det nobis gaudia pacis **Excuset** nostram sacra virgo sedulo noxam **Mundi** regina nos salvet sancta Maria **Vivere** nos secum det mater virgo per aevum **Audiat** intentos sibi virgo piissima servos **Ornet** virgo pia sibi nos servare Maria **Oret** virgo deum pro nobis mater in aevum **Audiat** aure pia nos semper virgo Maria **Nos** foveat Christo pariens castissima virgo **Nos** redimat Christi genitrix a fraude maligni **Det** nobis mater semper pia virgo iuvamen **Nos** veat in caelum genuit quae virgo per aevum **Iungat** stella maris nos virgo Maria beatis **Nos** levet intacta prece sancta mater ad astra **Virgo** deum nobis genitrix placet omnibus horis **Nos** genitrix virgo tueatur ab hoste maligno **Mater** virgo deum nobis placet omne per aevum **Quae** genuit verbum nos salvet virgo supernum **Virgo** Maria bonis repleat nos omnibus horis [Bologna, Bibl. Universitaria, 2248, 2r *Der sancta Maria* (benedizioni): ed. GIUSEPPE VECCHI, Metri e ritmi Nonantolani, “*Deputazione di Storia patria per le antioche Provincie Modenesi. Atti e Memorie*” S. VIII, 6, 1954, 246 = BARRÉ 215]

Deus ... populis tuis perpetuum pacem ... et illud lumen splendidum infunde cordibus nostris ... trium magorum ... inspirasti ... Christum filium tuum Qui tecum [CmU6692, 223r *sbadiatissimo*]

Deus a quo averti cadere in quem converti resurgere in quo manere consistere est miserere miserere ... deus per quem nos servimus infirmis et egenis elementis miserere miserere [Fb332, 9v *Feria III*] *gr* Deus summa et vera beatitudo

Deus a quo et Iudas proditor reatus sui paenam et confessionis suae latro praemium sumpsit concede nobis tuae propitiationis effectum ut sicut in passione sua Iesus Christus dominus noster diversa utrisque intulit stipendia meritorum ita nobis ablato vetustatis errore resurrectionis suae gratiam largiatur Qui tecum [CmU6692, 204r *post “Passio” Iob*]

Deus a quo sancta desideria et recta consilia et iusta sunt opera da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem ut et corda nostra mandatis tuis dedita et hostium sublata formidine tempora sint tua protectione tranquilla [PaSL36, 66r]

Deus a quo sancta desideria recta consilia et iusta sunt opera da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem ut corda nostra mandatis tuis dedita et hostium sublata formidine tempora sint tua protectione tranquilla [R91.181v]

Deus a quo sancta desideria recta consilia et iusta sunt opera da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem et ut corda nostra mandatis tuis dedita et hostium sublata formidine tempora sint tua protectione tranquilla [CmN7, 37r *Ordo Missae dopo il salmo che segue immediatamente il Pater noster* (3); L218.6 NGNM 22402.78v OxB.220.31v Ri23.80v SpA459.133v (ORT 6) <GeV 1472 GeS 1082 GrSp 1343>]

Deus a quo sancta desideria recta consilia et iusta sunt opera da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem ut et corda nostra mandatis tuis dedita et hostium sublata formidine tempora sint tua protectione tranquilla [R65, 115v R68, 106r]

Deus a quo sancta desiderii recta consilia ... tua protectione tranquilla [Ghg176b 193]

Deus Abraham deus Isaac deus Iacob deus patrum nostrorum deus angelorum ... iudicat aequitates et facit mirabilia in saecula saeculorum [Chg173b 277]

Deus Abraham deus Isaac deus Iacob deus qui Moysi famulo tuo in monte Sinay apparuisti et filios Israel de terra Aegypti eduxisti ... [HH134, 19r]

Deus Abraham deus Isaac deus Iacob et deus omnium hominum beatorum liberare digneris me famulum tuum I. ab omnibus peccatis meis angustis tribulationibus et necessitatibus Et da mihi sermonem benesonantem in os meum ut tibi placita sint verba vultus et opera mea et omnibus peccatis meis prout propheta clamat apostolus ... Christus vincit Christus regnat Christus imperat Christus dignetur facere bonum inimicis meis et adversariis meis Et non timebo quid faciat mihi homo et libera me ab hoste visibili et invisibili Libera me domine Iesu Christe fili dei vivi ... Et tres pueros de camino ignis ardentis liberasti Ita per tuam misericordiam et pietatem ac benignitatem et per tuam sanctissimam passionem et per omnia verba haec liberare digneris me famulum tuum I. ab omni malo praesenti et futuro Amen [Oratio devotissima Ox.BL/LMH, Borough 1, 199r *sbadiatissimo in parte illeggibile*]

Deus altissime qui solus sine peccato es tribue mihi peccatori gratiam ... appareat quae nunc velata est impietas mea coram expectatoribus angelis ... quoniam tibi debetur omnis adoratio et gloria in saecula saeculorum [Chg173c 370 a *acefalo*]

Deus altissime qui solus sine peccato es tribue mihi peccatori gratiam in illa hora propter multas miserationes tuas Et nec tunc appareat quae nunc velata est impietas mea coram expectatoribus angelis et archangelis prophetis et apostolis iustis et sanctis sed salva me impium gratia et miseratione tua et deduc me in paradysum deliciarum cum omnibus perfectis Suscipe obsecrationem servi tui domino precibus omnium sanctorum tuorum qui tibi a saeculo placuerunt quoniam tibi debetur omnis adoratio et gloria in saecula saeculorum amen [Tr1742,6: *Orationes sancti Efreim diaconi*: ed. Wilmart 14].

Deus altissime qui solus sine peccato es tribue mihi peccatori gratiam adventus tui ... adoratio et gloria et potestas in saecula saeculorum Amen [Brb497 147 *oratio s Ephrem ad postulandum fontem lacrimarum*]

Deus amator castitatis et auctor qui beatum Iohannem apostolum et evangelistam relictis thalamis te sequi fecisti vocantem ut servata virginitate caelesti secreti faceres esse consortem tribue quaesumus nos eius intercessionibus et meritis tuis semper inhaerere mandatis et relictis carnalibus desideriis et illicitis voluptatibus tuam in omnibus imitari voluntatem ipsumque animabus et corporibus nostris tribuas custodem quem matri virgini in cruce positus voluisti esse provisorem ut confisi lucis futurae digni efficiamur castis visceribus suscipere te deum mansorem Qui vivis et regnas cum deo patre [Oratio de sancto Iohanne evangelista, Troyes, Bibl. Municipale, 1900, 36r: ed. WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 503]

Deus auctor pacis et amator caritatis quem nosse vivere cui servire regnare ... confidimus nullius hostilitatis arma timeamus [Ott245 476]

Deus bonorum omnium proprietates et origo da nobis quaesumus longanimitatem spei et roborem fidei plenitudinem caritatis et boni operis efficaciam Per dominum [OxB277, 121v]

Deus caritatis et pacis qui pro salute generis humani crucis patibulum pertulisti et sanguinem tuum sanctum pro redemptione nostra fudisti Intercedentibus sanctis angelis tuis preces nostras placatus suscipe et misericordiam tuam nobis famulis tuis concede ut quando de corpore nos exire iusseris pars iniqua in nobis non habeat potestatem sed sanctus angelus tuus Michael inter sanctos et electos tuos nos collocet ubi lux permanet vita regnat in saecula saeculorum. Amen [BAV, Chigi D.VI.79, 226v *ordo ad adorandum crucem*: ed. BOYNTON *Cruce*]

Deus caritatis et pacis qui pro salute humani generis crucis patibulum suscepisti et sanguinem tuum pro redemptione nostra fudisti preces nostras placatus suscipe et misericordiam tuam huic famulo tuo concede ut cum exire de corpore iusseris potestas iniqua in eum non habeat potestatem sed angelus tuus pacis inter sanctos et electos tuos eum collocet ubi lux indeficiens permanet et vita perpetua Qui vivis et [Mc418, 2003, 435 nr. 14].

Deus caritatis et pacis qui pro salute mundi crucis patibulum ... regnat perpetua in saecula saeculorum Amen [Vat84 101 *in Parasceve*]

Deus clementiae deus misericordiae deus indulgentiae propitiare dignare supplicationibus nostris et clementer suscipe famulum tuum paenitentem atque per tuorum omnium sanctorum intercessionem et merita cordis compunctionem illi sanctam largire et paenitentiam veram puramque confessionem de omnibus peccatis suis praeteritis praesentibus atque futuris locumque satisfactionis et spatium emendandi fontem quoque ubere lacrymarum digne deflere suorum cumulum delictorum cautionemque necessariam ne iterum lugenda committat Dimitte ei domine facinora dimitte peccata omnia in cogitatu in verbo simul et opere eumque deinceps in semitis iustitiae et in tuae voluntatis opere perfecte corrobora atque conserva ut inter tuos fideles ministros in custodia mandatorum tuorum fidelis omnino permaneat hic remissionem veram percipiat et in futuro vitam aeternam possideat Per te Christe Iesu qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Oratio quam dicit sacerdos super paenitentem: PL 101 1406 D]

Deus consolationis et pacis respice ad preces familiae tuae et da domine virtutem ... complacent in regione vivorum [Ghg176b 252 *Confessio alia*]

Deus cui accepta sunt votorum munera te suppliciter exoro ut nobis divitias gratiae tuae tribuas et ab omnibus periculis nos liberes tuearis et defendas protegas et conserves diebus ac noctibus horis atque momentis et da nobis auxilium tuum ac praesidium ut vita evangelica vocem quod precamur obtineamus et quod impetramus agnoscamus Per dominum [HAS 97v]

Deus cui cunctae obediunt creaturae et omnia in verbo tuo fecisti sapientia supplices quaesumus ineffabilem clementiam tuam ut quos per lignum sanctae crucis filii tui pio cruore es dignatus redimere tu qui es lignum vitae paradisque reparator omnibus in te credentibus dira serpentis venena extingue et per gratiam spiritus sancti poculum salutis semper infunde Per [FrR 82r *Istas orationes sanctas uice veniam petendo Alia oratio* (6): ed. Boynton 315; WILMART, *Prières*]

Deus cui cunctae obediunt creaturae et omnia verbi tui fecisti sapientia supplices quaesumus ineffabilem clementiam tuam ut quos per lignum sanctae crucis filii tui pio cruore dignatus es redimere tu qui es lignum vitae paradisque reparator omnibus in te credentibus dira serpentis venena extingue et per

gratiam sancti spiritus poculum salutis semper infunde Per [Oratio de sancta cruce (2): PL 101, 463B]

Deus cui omne cor patet et omnis voluntas loquitur et nullum latet secretum purifica per infusionem sancti spiritus cogitationes cordis nostri ut perfecte te diligere et digne laudare mereamur Per [Cm391, 1960, 1]

Deus cui omne cor patet et omnis voluntas loquitur et quem nullum latet secretum purifica per infusionem sancti spiritus cogitationes cordis nostri ut te perfecte diligere et digne laudare mereamur Per [CmN7, 23v Ordo Missae inizio (2)]

Deus cui omne cor patet et omnis voluntas loquitur et nullum latet secretum purifica per infusionem sancti spiritus cogitationes cordis nostri ut te perfecte diligere et digne laudare mereamur Per [Cm 23119, 160r post lin ORT 2]

Deus cui omnia inserata patescunt quantitatem et qualitatem nostrorum scelerum tu nosti ideoque paenitentes precamur ut qui es sine quantitate misericors et sine qualitate benignus ab omnibus nostrorum sordibus usquequaque nos abluas et emundes [OxB277, 127v]

Deus cui omnia reserata patescunt quantitatem et qualitatem nostrorum scelerum ... nos abluas et emundes [Chg173b 286]

Deus cui proprium est misereri semper et parcere clementiam tuam suppliciter exoramus pro anima socii nostri **vel** pro animabus sociorum nostrorum et omnium fidelium defunctorum quam/ *supralin. s* ex hoc saeculo migrare iussisti ut non tradas eam/ *supralin. s* in manibus inimici neque obliviscaris in finem sed iubeas eam/ *supralin. s* a sanctis angelis tuis suscipi et ad paradisi ianuas perducere et quia speravit/ *supralin. erunt* et credidit/ *supralin. derunt* non penas aeternas sustinea/ *supralin. n* t sed ad gaudia sempiterna possidea/ *supralin. n* t Per Christum dominum nostrum R/ Amen [Officium Mortuorum in Libro della Confraternita del S. Nome di Gesù, MS 2, 26v, Vermont; foto in <http://cdi.uvm.edu/book/uvmedj>]

Deus cui proprium est misereri ... pietatis absolvat [Ghg176b 189]

Deus cui proprium est misereri semper et parcere suscipe deprecationem nostram et quos delictorum cathena constringit miseria pietatis tuae absolvat [MiB41, 31vb]

Deus cui proprium est misereri semper et parcere suscipe deprecationem nostram et quos delictorum cathena constringit miseria pietatis absolvat Per Christum [CmT17.254v]

Deus cui proprium est misereri semper et parcere suscipe deprecationem nostram nos et omnes famulos tuos quos delictorum cathena constringit miseria pietatis absolvat [OxB.220.30r]

Deus cui proprium est misereri semper et parcere suscipe deprecationem nostram et nos et omnes famulos tuos quos delictorum cathena constringit miseria pietatis absolvat [L218.1 R65.115r R91.180r SpA459.132v (ORT 1) cathena = *ms* cathena <GrH 851 GeG 900>]

Deus cui proprium est misereri semper et parcere suscipe deprecationem nostram ut nos et omnes famulos tuos quos delictorum cathena constringit miseria pietatis absolvat [FiA1874, 185r GF 161, 164r NGNM 22402, 77v; PaSL 26; PaSL36, 65r (GrH 851 GeG 900)]

Deus cui semper humilium accepta sunt vota animarum respice propitius super horum servorum tuorum fratrum nostrorum obsequia et ad tuam fac eos pertingere gratiam ut quia nunc huius hebdomadae servitia devota mente compleverunt plenissimam [Col0464D] atque largissimam veniam consequantur Per [Oratio super Hebdomadarios (1): PL 101, 464C]

Deus cuius filius in alta caelorum potenter ascendens captivitatem ... et nobis Iesus Christus filius tuus deus noster [Ott245 445 de Ascensione]

Deus cuius providentia in sui dispositione non fallitur ... vivere valeamus [OxB249, 99r]

Deus cuius providentia omnia disponuntur ne nos famulos tuos tua prosperitas allevet aut adversitas ad desperationem gravet fac nos quaesumus et in prosperis humiles et in adversis fortes existere Per [OxB277, 126v]

Deus cuius unigenitus assumptae humanitatis probabile argumentum in resurrectione Lazzari ... et sanitatem conservas oculorum [Je14, 129v: Basel UB B X 11, 78v; in *entrambi attribuita a papa BONIFACIO*]

Deus cuius vultui resistere nemo potest contra dolosi et violentis hostis insidias qui nos et a bono depellere et ad malum conatur impellere tua nos quaesumus semper et ubique muni praesentia Per [OxB277, 122v]

Deus decor gaudii largitor solacii luctus relevalor maeroris effugator qui beatam virginem Mariam matrem tuam maiestatis speculum angelorum solacium tuae bonitatis imaginem ... [OxB249, 89r]

Deus deorum domine praestabilis super malitiam novi quia manifestus venies novi quia non semper silebis cum in conspectu tuo ignis exardescet et in circuitu tuo tempestas ingruerit valida cum advocaveris caelum desursum et terram discernere populum tuum Ecce tot millibus populorum nudabuntur omnes iniquitates meae tot agminibus angelorum patebunt universa scelera mea non solum actuum sed etiam cogitationum simulque locutionum Tot iudicibus inops astabo quot me praecesserunt in opere bono tot arguentibus confundar quot mihi praebuerunt bene vivendi exempla tot convincar testibus quot me monuerunt proficuis sermonibus seque imitandos iustus dederunt actionibus domine meus non suppetit quid dicam non occurrit quid respondeam Et ceu iam illi intersim discrimini torquet me conscientia cruciant cordis arcana coarctat avaritia accusat superbia consumit invidia inflamat concupiscentia infestat luxuria deonestat gula confutat ebrietas detractio lacerat ambitio supplantat rapacitas obiurgat discordia dissipat ira perturbat levitas deicit torpor opprimit hypocrisis fallit adulatio frangit favor attollit calumnia pungit Ecce liberator meus de gentibus iracundis ecce cum quibus vixi a die nativitatis meae quibus studui quibus fidem servavi Ipsa me quae dilexeram studia damnant quae laudaveram vituperant Hi sunt quibus acquievi amici quibus parvi magistri quibus servi domini consules quibus credidi cives quibus cohabitavi domestici quibus consenui Heu mihi rex meus et deus meus quia incolatus meus prolongatus est Vae mihi illuminatio mea quia habitavi cum habitantibus Cedar Et cum sanctus dixerit multum quanto magis dicere infelix possum nimis incola fuit anima mea Firmamentum meum deus non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens Spes mea non est in filiis hominum quem si remota pietate iudicaveris iustum invenias et nisi praeveneris miserando impium non erit quem glorifices pium Credo namque salus mea quod audivi quoniam benignitas tua ad paenitentiam me adducit Turris fortitudinis sonuerunt nectarea labia Nemo potest venire ad me nisi pater meus qui misit me traxerit me Enim vero quia me instruxisti tantaque propitius institutione formasti totis medullis cordis toto adnusu mentis te omnipotens pater cum dilectissimo filio tuo teque dulcissima proles cum serenissimo invoco paraclete trahe me quatenus post te currere in odorem tuorum delecter unguentorum (PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 4 PL 40, 904)

Deus deorum et rex regum et dominus dominantium qui habitas lucem inaccessibilem inenarrabilis gloriae ... miserante Qui vivis et regnas per immortalia saecula saeculorum Amen [Brb497 159]

Deus deorum et rex regum et dominus dominantium qui habitas lucem inaccessibilem inenarrabilis gloriae qui es in sinu dei patris et sedes super cherubim ad dexteram maiestatis in excelsis Quem incessanter collaudantes adorant omnes angelorum chori quem et ego supplex et infelix peccator qui sum pulveris et luti figmentum fideliter adoro et confiteor trinitatem in personis et unam substantiam deitatis et expectans misericordiam tuam deprecor ut quod peccatorum meorum iniustitia impedit sanctorum tuorum meritis et intercessionum patrociniis consequar et ad eorum consortium qui nos doctrinis et confessionibus fidei et martyrii triumphis praecesserunt ad gloriam tuam pertingere mereamur Te domino Iesu Christo miserante qui vivis et regnas per immortalia saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 42].

Deus deus meus respice in me ... In monte Oliveti oravit ad patrem [DarmstadtDNGH 49, 96r; 51, 150r; 62, 362v]

Deus fons totius bonitatis ... [Oratio post communionem Ss430, 275v con altre 4 preghiere] cfr O fons totius

Deus gloriae deus qui solus et iustus es deus in quo omnia sub quo omnia per quem omnia facta sunt exaudi me orantem sicut exaudisti tres pueros de camino ignis ardentis exaudi me orantem sicut exaudisti Ionam de ventre ceti exaudi me orantem sicut exaudisti Susannam et liberasti eam de manu iniquorum testium exaudi me orantem sicut exaudisti Petrum in mari et Paulum in vinculis Parce animae meae parce factis meis parce cunctis criminibus meis qui cum Patre [Oratio sancti Martini: PL 101 1384 B]

Deus gloriae qui unus et verus qui solus et iustus es in quo omnia sub quo omnia per quem omnia facta sunt Exaudi me orantem sicut exaudisti tres pueros de camino ignis ardentis Exaudi me orantem sicut exaudisti Ionam de ventre ceti Exaudi me orantem sicut exaudisti Susannam et liberasti eam de manu iniquorum testium Exaudi me orantem sicut exaudisti Petrum in mari et Paulum in vinculis Parce animae meae parce factis meis: parce cunctis criminibus nostris qui regnas cum patre et filio in saecula [Oratio s. Martini: PL 101, 604A]

Deus Iesu Christe qui leo ex tribu Iuda et agnus dei mundi peccata tollens vocaris ... sedibus reddat acceptum [Chg173b 268 ad crucem]

Deus in adiutorium meum intende domine ad adiuvandum me festina *Tribus vicibus cum Gloria* Domine Iesu Christe fili dei vivi in nomine tuo levabo manus meas Deus omnipotens adiuva mihi digneris et scientiam et intellectum et voluntatem bonam una cum fide catholica dona mihi in servitium tuum Domine tu es qui venisti salvare peccatores salva nos Deus quomodo vis sicut tibi placet Domine deus clementissime auxiliare mihi digneris Tu enim scis quod nobis oportet [De oratione quotidiana: PL 101, 1404A].

Deus in adiutorium meum intende domine ad adiuvandum me festina [NYM454, 145r *dices ter segue ort. f. 146r*].

Deus in cuius virtute beatus Benedictus extincta fecit pueri membra reviviscere praesta quaesumus eius meritis per afflatum tui spiritus nos a morte animae vivificari [PaL1354, 173v *Officium parvum s. Benedicti ad Sextam*]

Deus in quo vivimus movemur et sumus pluviam nobis tribue congruentem ut praesentibus ... fiducialius appetamus [OxB249, 101r]

Deus inaeestimabilis misericordiae deus immensae pietatis ... et lucem nobis concede perpetuam Qui [PaL924, 255r *Oratio devota ad deum pro semetipso: LEROQUAIS I, 40*]

Deus inaeestimabilis misericordiae deus immensae pietatis deus conditor et redemptor humani generis qui confitentium tibi corda purificas et accusantes se ante conspectum divinae clementiae tuae ab omni vinculo iniquitatis absolvis virtutem tuam totis exoro gemitibus ut secundum multitudinem miserationum tuarum de omnibus peccatis meis de quibus me mea conscientia accusat puram mihi coram te concedas agere confessionem Veramque ex his omnibus et condignam mihi tribuas paenitentiam Quia peccavi in cogitationibus pessimis in meditationibus pravis in consensu malo in consilio iniquo in concupiscentia atque delectatione immunda In verbis otiosis In factis malitiosis In visu In auditu In gustu In odoratu et tactu Tu enim misericors deus ad operandam mihi animae meae salutem membra singula humanis usibus apta dedisti sed ego miserimus omnium atque peccator te aeternae salutis auctorem contempsi et aeterna inimico incendia praeparanti suadente consensi Lapsus sum in peccatis corruui in delictis in membris singulis naturae modum excessi et impiis me laboribus obnoxium feci Pedes mei ad currendum in malum sequendo libidinem supra modum veloces fuerunt et ad oboedientiam mandatorum tuorum imbecilles Crura mea ad me sustinendum in malum fortia Genua mea ad fornicationem potius quam ad orationem flexi In femoribus et in genitalibus meis supra modum in omnibus immunditiis contaminari non metui et reum me omni hora peregi Venter meus et viscera omnia crapula sunt iugiter et ebrietate distincta In renibus et in lumbis illusione diabolica ac flamma libidinis turpissimis ardeo desideris Latera enim mea luxuriam malitiae non formidant perpetrare Dorsum meum ad iniqua roboravi opera et collum in carnali erexi superbia Humeros meos ad portanda nequitiae onera subdidi et brachia illecebrosis iugiter amplexibus praebui Manus meae plenae sunt sanguine omnibus sordibus sunt pollutae promptae ad omne opus pravum pigrae ad aliquid operandum bonum Os meum nefario pollutum est osculo et iniqua concupiscentia maculatum verbisque luxuriosis ac fabulis otiosis superabundanter me meo mendacio coinquinavi Gulae semper et ebrietati deditus carnalibus numquam desideris satiatius sed et lingua mea omni fallacia est promota Guttur meum insatiabili semper ardet ingluviae Aures meae dolosae sunt obtusae loquellis promptae ad omne malum, surdae ad omne bonum In naribus namque saepius iniquis delectatus sum odoribus in quibus etiam putredinem delictorum meorum minime orruui Quid igitur dicam de oculis qui omnibus me malis fecerunt obnoxium omnemque sensum cordis mei everterunt quibus in omni consensu libidine qui et me quamvis raro in sanctuario tuo domine te ad adorandum intrantem intuitu perverterunt iniquo Omnemque motum corporis mei ad immunda pertraxerunt desideria Caput vero meum omnibus supereminens membris raro unquam ad te domine incurvavi sed etiam in caeteris membris in omni morte miserere misero mihi oppresso facinororum pondere multarumque nequitiarum sordibus lapsus Noli me derelinquem piissime domine sed indulge quod impie gessi vel quod negligenter feci Exaudi me prostratum quaeso ante adorandam gloriosissimam tuam sanctam crucem ut in his diebus et semper tibi merear adsistere mundus et placere tuis conspectibus Ut liberatus a malis omnibus tuo sim semper adiutorio consolatus Christe salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 45]

Deus inaeestimabilis misericordiae deus immensae pietatis deus conditor ... [ed. JONATHAN BLACK, *Psalms Uses in Carolingian Prayerbooks: Alcuin's Confessio peccatorum pura and the Seven Penitential Psalms (Uses 1)*, "Mediaeval Studies" 65, 2003.]

Deus inaeestimabilis misericordiae deus immensae pietatis deus conditor ... unus est dominus per immortalia regnans saecula saeculorum [Chg173b 299]

Deus inaeestimabilis misericordiae deus immensae pietatis deus conditor et reparator humani generis qui confitentium tibi corda purgas et accusantes ante conspectum divinae clementiae tuae ab omni iniquitatis vinculo absolvis virtutem tuam totis exoro gemitibus ut secundum multitudinem miserationum tuarum de omnibus iniquitatibus meis de quibus me accusat conscientia mea puram mihi coram te concedas agere confessionem veramque ex his omnibus et condignam mihi tribuas paenitentiam quaecunque peccavi in cogitationibus pravis in consensu malo in consilio iniquo in concupiscentia atque delectatione immunda in verbis otiosis in factis malitiosis in visu in auditu in gustu in odoratu et tactu Tu enim misericors deus ad operandum mihi animae meae salutem membra singula humanis usibus apta dedisti sed ego miserimus omnium et peccator te aeternae salutis amatorem contempsi et aeterna mihi incendia inimico praeparanti consensi lapsus sum in peccatis corruui in delictis in membris singulis vero modum excessi et impiis me laboribus obnoxium feci non enim haec narrans tuam domine in me blasphemio creaturam sed meam a te piissime deus exposco medicinam quia me reum intelligo supra mensuram quia ut astra caeli atque arenam maris ita mea innumerabilia cognosco esse delicta Insuper etiam ira tristitia accedia iactantia atque desidia Unde principalibus vitiis obnoxium me esse profiteor sed tu qui non vis mortem peccatoris respice in me et miserere miseri huius [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio VIII ad Deum*: PL 158 876 A]

Deus inaeestimabilis misericordiae deus immensae pietatis deus conditor et reparator humani generis qui confitentium tibi corda purificas et accusantes se ante conspectum divinae clementiae tuae ab omni vinculo iniquitatis absolvis virtutem tuam totis exoro gemitibus ut secundum multitudinem miserationum tuarum de omnibus peccatis meis de quibus me accusat conscientia mea puram mihi coram te concedas agere confessionem veramque ex his omnibus et condignam mihi tribuas paenitentiam quaecunque peccavi in cogitationibus pessimis in meditationibus pravis in consensu malo in consilio iniquo in concupiscentia atque delectatione immunda in verbis otiosis in factis malitiosis in visu in auditu in gustu in odoratu et tactu Tu enim misericors deus ad operandam mihi animae meae salutem membra singula humanis usibus apta dedisti sed ego miserimus omnium et peccator te aeternae salutis auctorem contempsi et aeterna inimico incendia praeparanti suadente concessi Lapsus sum in peccatis corruui in delictis in membris singulis naturae modum cessi et impiissime pravis et perversis laboribus obnoxium me feci Pedes mei ad currendum in malum sequendo libidinem supra modum veloces fuerunt et in oboedientiam mandatorum tuorum imbecilles crura mea ad me sustinendum in malum fortia genua mea ad fornicationem potius quam ad adorationem libenter flexi in femoribus et in genitalibus meis supra modum in omnibus me immunditiis contaminare non metui et reum me omni ora peregi Venter meus et viscera omnia crapula sunt iugiter et ebrietate distincta In renibus et lumbis illusione diabolica ac flamma libidinis turpissimis ardeo desiderio Latera enim mea luxuriam malitiae non formidant perpetrare Dorsum meum ad iniqua roboravi opera et collum meum in carnali erexi superbia humera mea ad portanda nequitiae onera subdidi et brachia illecebrosis iugiter amplexibus praebui Manus meae plenae sunt sanguine omnibusque sordibus sunt pollutae promptae ad omne opus pravum pigrae ad aliquid operandum bonum Os meum nefario pollutum est osculo et iniqua est concupiscentia maculatum verbisque luxuriosis ac rabulis otiosis superabundanter me et mendacio coinquinavi Gulae semper et ebrietati deditus carnalibus nunquam desideris satiatius sed et lingua mea detractione est et omni fallacia profanata guttur meum insatiabili semper ardet ingluvia aures meae dolosis aptae sunt loquellis promptae ad omne malum surdae ad omne bonum In naribus namque saepius iniquis delectatus sum odoribus etiam putredinem delictorum minime horruui Quid igitur dicam de oculis qui multis me criminibus fecerunt obnoxium omnemque sensum cordis mei averterunt quibus in omni consensu libidine qui et me quamvis raro in sanctuario tuo te domine adorantem intuitu perverterunt iniquo omnemque motum corporis mei ad immunda pertraxerunt desideria Caput vero meum omnibus supereminens membris raro unquam domine ad te creatorem meum inclinaui sed etiam caeteris membris in omni malitia consentaneum feci Cor meum plenum dolo et nequitia nunquam pura purgavi paenitentia saepeque diabolica pollui illusione nec nunquam satis vera abluui confessione Non enim haec narrans tuam domine in me blasphemio creaturam sed meam a te piissime deus exposco medicinam qui etiam in omnibus membris meis me reum intelligo super mensuram quia ut astra caeli atque arena maris ita innumerabilia esse cognosco delicta Insuper etiam ita tristitia accedia iactantia avaritia atque desidia omnibusque octo principalibus vitiis obnoxium me esse profiteor sed tu domine occultorum cognitor qui dixisti paenitentiam te malle peccatorum quam mortem tibi omnia cordis mei revelo arcana respice in me et miserere mei fontemque lacrymarum et remissionem omnium peccatorum intima mihi cordis confessione tribue poscenti Renova innova in me piissime pater quiddam actione quod verbo quod ipsa denique cogitatione diabolica fraude vitiatum est et unitati corporis ecclesiae membrum tuae redemptionis adnecte et non habentem fiduciam nisi in tua misericordia ad sacramentum tuae reconciliationis admitte Per Iesum Christum unigenitum filium tuum dominum et salvatorem nostrum qui tecum una cum sancto spiritu unus es deus unus es dominus per immortalia regnans saecula saeculorum Amen [*Confessio*: PL 101 1404 A]

Deus inaeestimabilis misericordiae deus immensae pietatis deus conditor et reparator humani generis qui confitentium tibi corda purificas et accusantes se ante conspectum divinae clementiae tuae ab omni vinculo iniquitatis absolvis virtutem tuam totis exoro gemitibus ut secundum multitudinem miserationum tuarum de omnibus peccatis meis de quibus me mea conscientia accusat puram mihi coram te concedas agere confessionem veramque ex his omnibus et condignam mihi tribuas paenitentiam quaecunque peccavi in cogitationibus pessimis in meditationibus pravis in consensu malo in consilio iniquo in concupiscentia atque delectatione immunda in verbis otiosis in factis malitiosis in visu in auditu in gustu in odoratu et tactu Tu enim misericors deus ad operandum mihi animae meae salutem membra singula humanis usibus apta dedisti sed ego miserimus omnium et peccator te aeternae salutis auctorem

contempsi et aeterna mihi inimico incendia praeparanti suadente consensi Lapsus sum in peccatis corruí in deliciis In membris singulis naturae modum excessi et impiis me laboribus obnoxium feci Pedes mei ad currendum in malum sequendo libidinem supra modum veloces fuerunt et in obedientia mandatorum tuorum imbecilles Crura mea ad me sustinendum in malum fortes Genua mea ad fornicationem potius quam ad orationem flexi In femoribus et in genitalibus meis supra modum in omnibus me immunditiis contaminare non metui et reum me omni hora peregi Venter meus et viscera omnia crapula sunt iugiter et ebrietate distenta In renibus et lumbis illusionem diabolica ac flamma libidinis turpissimo ardeo desiderio Latera enim mea luxuriae malitiam non formidant perpetrare Dorsum meum ad iniqua roboravi opera et collum meum in carnali erexi superbia Humera mea ad portanda nequitiae onera subdidi et brachia illecebrosis iugiter amplexibus praebui Manus meae plenae sunt sanguine omnibusque sordibus sunt pollutae promptae ad omne opus pravam pigrae ad aliquid operandum bonum Os meum nefario pollutum est osculo et iniqua est concupiscentia maculatum verbisque luxuriosis ac fabulis otiosis superabundanter me et mendacio coinquinavi Gulae semper et ebrietati deditus carnalibus numquam desideriis satius Sed et lingua mea omni est fallacia profanata Guttur meum insatiabili semper ardet ingluvie Aures meae dolosis sunt obtusae loquelis promptae ad omne malum surdae ad omne bonum In naribus namque saepius iniquis delectatus sum odoribus in quibus etiam putredinem delictorum minime horruí Quid igitur dicam de oculis qui omnibus me fecerunt obnoxium omnemque sensum cordis mei averterunt quibus in omni consensu libidine Qui et me quamvis raro in sanctuario tuo domine te adorantem intuitu perverterunt iniquo omnemque motum corporis mei ad immunda pertraxerunt desideria Caput vero meum omnibus supereminens membris raro umquam ad te deum creatorem meum incurvavi sed etiam caeteris membris in omni malitia consentaneum feci Cor meum plenum dolo et malitia numquam pura purgavi paenitentiam semperque diabolica pollui illusionem numquam vera ablui confessione Non enim haec narrans tuam domine in me blasphemo creaturam sed meam a te piissime deus exposco medicinam qui etiam in omnibus membris meis me reum intelligo super mensuram: quia ut astra caeli atque arenam maris mea ita innumerabilia cognosco delicta Insuper etiam ira tristitia accidia iactantia atque desidia omnibusque octo principalibus vitiis obnoxium me esse profiteor Sed tu domine occultorum cognitor qui dixisti paenitentiam te malle peccatorum quam mortem tibi omnia cordis mei revelabo arcana Respice in me et miserere mei fontemque lacrymarum et remissionem omnium peccatorum intimam mihi cordis confessionem tribue poscenti Renova innova piissime pater quidquid actione quod verbo quod ipsa denique cogitatione diabolica fraude vitiatum est; et unitati corporis ecclesiae membrum tuae redemptionis annecte et non habentem fiduciam nisi in tua misericordia ad sacramentum tuae reconciliationis admitte Per Iesum Christum unigenitum filium tuum dominum et salvatorem nostrum qui tecum una cum sancto spiritu unus est dominus per immortalia regnans saecula saeculorum Amen [Feria II *Confessio peccatorum pura Alcuini*: PL 101, 524C]

Deus inestimabilis misericordiae deus immensae pietatis deus confiteor et reparator humani generis qui confitentium tibi corda purificas et accusantes se ante conspectum divinae clementiae tuae ab omni vinculo iniquitatis absolvis virtutem tuam totis exoro gemitibus ut secundum multitudinem miserationum tuarum de omnibus peccatis meis de quibus mea me accusat conscientia puram mihi coram te concedas agere confessionem veramque ex his omnibus et condignam mihi tribuas paenitentiam quaecumque peccavi in cogitationibus pessimis in meditationibus pravis in consensu malo in consilio iniquo in concupiscentia atque delectatione immunda in verbis otiosis in factis malitiosis in visu auditu gustu odoratu et tactu Tu enim misericors deus ad operandam mihi animae meae salutem membra singula humanis usibus apta dedisti sed ego miserrimus omnium et peccator te aeternae salutis auctorem contempsi et aeterna mihi inimico incendia praeparanti suadente consensi lapsus sum in peccatis corruí in deliciis cecidi in tantis et tantis criminibus sceleribus facinoribus In membris singulis naturae modum excessi et impiissime pravis et perversis laboribus obnoxium me feci Pedes mei ad currendum in malum sequendo libidinem supra modum veloces fuerunt et in oboedientia mandatorum imbecilles Crura mea ad me sustinendum in malum fortes Genua mea ad fornicationem potius quam ad orationem libenter flexi In femoribus et genitalibus meis supra modum in omnibus me immunditiis contaminare non metui et reum me omni hora peregi Venter meus et viscera omni crapula sunt iugiter et ebrietate distenta In renibus et lumbis illusionem diabolica ac flamma libidinis turpissimo ardeo desiderio Latera enim mea luxuriam malitiae non formidant perpetrare Dorsum meum ad iniqua roboravi opera et collum in carnali erexi superbia Humera mea ad portanda nequitiae onera subdidi et brachia illecebrosis iugiter amplexibus praebui Manus meae plenae sunt sanguine omnibusque sordibus sunt pollutae promptae ad omne opus pravam pigrae ad aliquid operandum bonum Os meum nefario pollutum est osculo, et iniqua est concupiscentia maculatum verbisque luxuriosis ac fabulis otiosis superabundanter me et mendacio coinquinavi Guttur meum insatiabili semper ardet ingluvie Aures meae dolosae sunt obtusae loquelis promptae ad omne malum surdae ad omne bonum In naribus namque saepius iniquis delectatus sum odoribus in quibus etiam putredinem delictorum minime horruí Quid igitur dicam de oculis qui omnibus me hominibus fecerunt obnoxium omnemque sensum cordis mei averterunt quibus in omni consensu libidine Qui et me quamvis raro in sanctuario tuo te domine adorantem intuitu perverterunt iniquo omnemque motum corporis mei ad immunda pertraxerunt desideria Caput vero meum omnibus supereminens membris raro umquam ad te domine creatorem meum incurvavi sed etiam ceteris membris in omni malitia consentaneum feci Cor meum plenum dolo et malitia numquam pura purgavi paenitentiam semperque diabolica pollui illusionem numquam vera ablui confessione Non enim haec narrans tuam domine in me blasphemo creaturam sed meam a te piissime deus exposco medicinam Qui etiam in omnibus membris meis me reum intellego super mensuram quia ut astra caeli atque arena maris mea ita innumerabilia agnosco delicta Insuper etiam ira tristitia accidia iactantia atque desidia omnibusque octo principalibus vitiis obnoxium me esse profiteor Sed tu domine occultorum cognitor qui dixisti Paenitentiam mallo peccatorum quam morte tibi omnia cordis mei revelabo arcana Respice in me et miserere mei fontemque lacrymarum et remissionem omnium peccatorum meorum intimam mihi cordis confessionem tribue poscenti Renova in me piissime pater quicquid actione quod verbo quod ipsa denique cogitatione diabolica fraude vitiatum est et unitate corporis ecclesiae membrum tuae redemptionis adnecte et non habentem fiduciam nisi in tuam misericordiam ad sacramentum tuae reconciliationis admitte per Iesum Christum unigenitum filium tuum dominum et salvatorem nostrum qui tecum una cum spiritu sancto unus est dominus per immortalia regnans saecula saeculorum [Tr1742,18: *Confessio*: ed. Wilmar 21].

Deus inestimabilis misericordiae deus immensae pietatis deus conditor et reparator humani generis qui confitentium tibi corda purificas et accusantes se ante conspectum divinae clementiae tuae ab omni vinculo iniquitatis absolvis virtutem tuam totis exoro gemitibus ut secundum multitudinem miserationum tuarum de omnibus peccatis meis de quibus me mea conscientia accusat puram mihi coram te concedas agere confessionem veramque ex his omnibus et condignam mihi tribuas paenitentiam quaecumque peccavi in cogitationibus pessimis in meditationibus pravis in consensu malo in consilio iniquo in concupiscentia atque delectatione immunda in verbis otiosis in factis malitiosis in visu in auditu in gustu in odoratu et tactu Tu enim misericors deus ad operandum mihi animae meae salutem membra singula humanis usibus apta dedisti sed ego miserrimus omnium et peccator te aeternae salutis auctorem contempsi et aeterna mihi incendia praeparanti consensi Lapsus sum in peccatis corruí in deliciis In membris singulis naturae modum excessi et impiis me laboribus obnoxium feci Pedes mei ad currendum in malum sequendo libidinem supra modum veloces fuerunt et in obedientia mandatorum tuorum imbecilles Crura mea ad me sustinendum in malum fortia Genua mea ad fornicationem potius quam ad orationem flexi In femoribus et in genitalibus meis supra modum in omnibus immunditiis contaminari non metui et reum me omni hora peregi Venter meus et viscera omnia crapula sunt iugiter et ebrietate distenta In renibus et lumbis illusionem diabolica ac flamma libidinis turpissimo ardeo desiderio Latera enim mea luxuriam malitiae non formidant perpetrare Dorsum meum ad iniqua roboravi opera et collum meum in carnali erexi superbia Humera mea ad portanda nequitiae onera subdidi et brachia illecebrosis iugiter amplexibus praebui Manus meae plenae sunt sanguine omnibusque sordibus sunt pollutae promptae ad omne opus pravam pigrae ad aliquid operandum bonum Os meum nefario pollutum est osculo et iniqua est concupiscentia maculatum verbisque luxuriosis ac fabulis otiosis superabundanter me et mendacio coinquinavi Gulae semper et ebrietati deditus carnalibus numquam desideriis satius Sed et lingua mea omni est fallacia profanata Guttur meum insatiabili semper ardet ingluvie Aures meae dolosis sunt obtusae loquelis promptae ad omne malum surdae ad omne bonum In naribus namque saepius iniquis delectatus sum odoribus in quibus etiam putredinem delictorum minime horruí Quid igitur dicam de oculis qui omnibus me fecerunt obnoxium omnemque sensum cordis mei averterunt quibus in omni consensu libidine Qui et me quamvis raro in sanctuario tuo domine te adorantem intuitu perverterunt iniquo omnemque motum corporis mei ad immunda pertraxerunt desideria Caput vero meum omnibus supereminens membris raro umquam ad te deum creatorem meum incurvavi sed etiam caeteris in omni malitia consentaneum feci Cor meum plenum dolo et malitia numquam pura purgavi paenitentiam semperque diabolica pollui illusionem numquam vera ablui confessione Non enim haec narrans tuam domine in me blasphemo creaturam sed meam a te piissime deus exposco medicinam qui etiam in omnibus membris meis me reum intelligo super mensuram: quia ut astra caeli atque arenam maris mea ita innumerabilia cognosco delicta Insuper etiam ira tristitia accidia iactantia atque desidia omnibusque octo principalibus vitiis obnoxium me esse profiteor Sed tu domine occultorum cognitor qui dixisti paenitentiam te malle peccatorum quam mortem tibi omnia cordis mei revelabo arcana Respice in me et miserere mei fontemque lacrymarum et remissionem omnium peccatorum intimam mihi cordis confessionem tribue poscenti Renova innova in me piissime pater quidquid actione quod verbo quod ipsa denique cogitatione diabolica fraude vitiatum est; et unitati corporis ecclesiae membrum tuae redemptionis annecte et non habentem fiduciam nisi in tua misericordia ad sacramentum tuae

reconciliationis admitte Per Iesum Christum unigenitum filium tuum dominum et salvatorem nostrum qui tecum una cum sancto spiritu unus est dominus per immortalia regnans saecula saeculorum Amen [Feria II *Confessio peccatorum pura Alcuini*: PL 101, 524C. *altri testimoni*]

Deus inestimabilis misericordiae deus immensae pietatis deus conditor et reparator humani generis qui confitentium tibi corda purificas et accusantes se ante conspectum divinae clementiae tuae ab omni vinculo iniquitatis absolvis virtutem tuam totis exoro gemitibus ut secundum multitudinem miserationum tuarum de omnibus peccatis meis de quibus me accusat conscientia puram mihi concedas coram te agere confessionem veramque ex his omnibus et condignam mihi tribuas paenitentiam quaecumque peccavi in cogitationibus pessimis in meditationibus pravis in consensu malo in consilio iniquo in concupiscentia atque delectatione immunda in verbis otiosis in factis malitiosis in visu in auditu in gustu in odoratu et tactu Tu enim misericors deus ad operandam mihi animae meae salutem membra singula humanis usibus apta dedisti sed ego miserrimus omnium et peccator te aeternae salutis auctorem contempsi et aeterna mihi inimico incendia praeparanti suadente concessi Lapsus sum in peccatis corruui in delictis in membris singulis naturae modum cessi et impiissime pravis et perversis laboribus obnoxium me feci Pedes mei ad currendum in malum sequendo libidinem supra modum veloces fuerunt et in obedientia mandatorum tuorum imbecilles crura mea ad me sustinendum in malum fortia genua mea ad fornicationem potius quam ad adorationem libenter flexi in femoribus et in genitalibus meis supra modum in omnibus me immunditiis contaminare non metui et reum me omni ora peregi Venter meus et viscera omnia crapula sunt iugiter et ebrietate distenta In renibus et lumbis illusionem diabolica ac flamma libidinis turpissimo ardeo desiderio Latera enim mea luxuriam malitiae non formidant perpetrare Dorsum meum ad iniqua roboravi opera et collum meum in carnali erexi superbia Humera mea ad portanda nequitiae onera subdidi et brachia illecebrosius iugiter amplexibus praebui Manus meae plenae sunt sanguine omnibusque sordibus nec pollutae promptae ad omne opus pravum pigrae ad aliquod operandum bonum Os meum nefario pollutum est osculo et iniqua est concupiscentia maculatum verbisque luxuriosis ac rabulis otiosis superabundanter me et mendacio coinquinavit Gulae semper et ebrietati deditus carnalibus numquam desideris satiatum sed et lingua mea detractatione est et omni fallacia profanata guttur meum insatiabili semper ardet ingluvia aures meae dolosis aptae sunt loquelis promptae ad omne malum surdae ad omne bonum In naribus namque saepius iniquis delectatus sum odoribus etiam putredinem delictorum minime horruui Quid igitur dicam de oculis qui multis me criminibus fecerunt obnoxium omnemque sensum cordis mei averterunt quibus in omni consensu libidine qui et me quamvis raro in sanctuario tuo te domine adorantem intuitu perverterunt iniquo omnemque motum corporis mei ad immunda pertraxerunt desideria Caputve meum omnibus supereminens membris raro umquam domine ad te creatorem meum inclinavi sed etiam caeteris membris in omni malitia consentaneum feci Cor meum plenum dolo et nequitia numquam pura purgavi paenitentia saepeque diabolica pollui illusionem nec numquam satis vera ablui confessione Non enim haec narrans tuam domine in me blasphemio creaturam sed meam a te piissime deus exposco medicinam qui etiam in omnibus membris meis me reum intelligo super mensuram quia ut astra caeli atque arena maris mea ita innumerabilia esse cognosco delicta Insuper etiam ita tristitia acedia iactantia avaritia atque desidia omnibusque octo principalibus vitiis obnoxium me esse profiteor Sed tu domine occultorum cognitor qui dixisti paenitentiam te malle peccatorum quam mortem tibi omnia cordis mei revelo arcana respice in me et miserere mei fontemque lacrymarum et remissionem omnium peccatorum intima mihi cordis confessione tribue poscenti Renova innova in me piis sime pater quidquid actione quod verbo quod ipsa denique cogitatione diabolica fraude vitiatum est et unitati corporis ecclesiae membrum tuae redemptionis adnecte et non habentem fiduciam nisi in tua misericordia ad sacramentum tuae reconciliationis admitte Per Iesum Christum unigenitum filium tuum dominum et salvatorem nostrum qui tecum una cum sancto spiritu unus es deus unus es dominus per immortalia regnans saecula saeculorum Amen [*Confessio*: PL 101, 1404A]

Deus inestimabilis munditiae ... [LL14, 26r *Postea audias missam et ante confessionem*]

Deus indulgentiarum domine da animae famuli tui cuius anniversarium depositionis diem commemoramus refrigerii sedem ... et luminis claritatem [Ox.BL/LMH, Borough 1, 171v *Officium mortuorum Pro anniversario* molto sbiadito, quasi illeggibile]

Deus indulgentiarum domine da animam/as fratris/**rum** nostri/**orum** et omnium famulorum tuorum quorum anniversarium diem commemoramus refrigerii sedem quietis beatitudinem et luminis claritatem Per Christum dominum nostrum Amen [*Officium Mortuorum* in *Libro della Confraternita del S. Nome di Gesù*, MS ?, 29v, Vermont; foto in <http://cdi.uvm.edu/book/uvmcdi>]

Deus ineffabilis et incircumscripae naturae institutor omnium *fino qui aefalo* infatigabiliter legam et efficaciter compleam Et quidquid in me pravum ... aeternaliter ac sempiternaliter vivis et regnas deus per omnia [Brb497 114 *ad patrem*]

Deus ineffabilis et incircumscripae naturae institutor omnium rerum et domini nostri Iesu Christi pater qui eundem dilectum filium de sinu tuo misisti ad publicum nostrum suscipere nostram vitam ut nobis donaret suam essetque perfectus deus ex patre et perfectus homo ex matre totus deus et totus homo unus idemque Christus aeternus et temporalis immortalis et moriturus creator et creatus fortis et infirmus nutritor et nutritus pastor et ovis temporaliter mortuus tecum in aeternum vivens Suis dilectoribus vitae municipatum promittens dedit eisque dixit Quodcumque petieritis patrem in nomine meo dabit vobis Obsecro te ut des mihi cum eodem filio tuo te in omnibus benedicere et glorificare quia quorum una est substantia unum et datum Des etiam mihi per illum et cum illo peccatorum omnium veniam et mandatorum tuorum custodiam dilectionem tuam et fraternum amorem contra diabolum fortia arma et erga fratres caritatem perfectam temperantiam cibi et potus et libidinis continentiam auditum castum et simplicem visum puritatem cordis et munditiam corporis cogitationem mundam et oris et cordis custodiam ut nec cor intus iniquitatem concipiat nec lingua foras parturiat ut nec falsa loquar nec vera taceam nec salutifera abscondam nec mortifera proferam Precor ergo ut des mihi assiduitatem orationis frequentiam lectionis ut praecepta tua infatigabiliter legam et inexplebiliter diligam et efficaciter compleam et quidquid in me pravum deprehendero corrigam quod rectum est teneam quod deforme componam quod pulchrum excolam quod sanum servem quod infirmum corroborem Des insuper mihi despicere temporalia et aeterna diligere ut mortuum mihi deputem mundum Nec gaudens nec lugens de temporalibus ut nec metuam aliquid temporale nec diligam nec blandis corrumpar nec adversis concutiar Et quia ipse tuus unice natus dixit Nemo venit ad me nisi pater qui misit me traxerit eum obsecro domine et suppliciter rogo trahe me tu ad ipsum et ipse me perducatur ad te illic ubi est sempiterna vita et sempiternae beata aeterna securitas et secunda tranquillitas felix aeternitas et aeterna felicitas ubi est amor perfectus et nullus timor ubi est dies aeternus et unus omnium spiritus ubi tu cum illo et ille tecum in communione sancti spiritus aeternaliter ac sempiternaliter vivis et regnas deus Per omnia saecula saeculorum Amen [*Alia oratio ad Patrem in nomine Filii*: PL 101 473 D]

Deus ineffabilis et incircumscripae naturae institutor omnium rerum et domini nostri Iesu Christi pater qui eundem dilectum filium de sinu tuo misisti ad publicum vitam ut nobis donaret suam essetque perfectus deus ex patre et perfectus homo ex matre totus deus et totus homo unus idemque Christus aeternus et temporalis immortalis et moriturus creator et creatura fortis et infirmus nutritor et nutritus pastor et ovis temporaliter mortuus tecum in aeternum vivens Suis dilectoribus vitae municipatum promittens dedit et nobis dixit Quodcumque petieritis patrem in nomine meo dabit vobis Obsecro te ut des mihi cum eodem filio tuo te in omnibus benedicere et glorificare quia quorum una est substantia unum et datum Deas etiam mihi per illum et cum illo peccatorum omnium veniam et mandatorum tuorum custodiam dilectionem tuam et fraternum amorem Contra diabolum fortia arma et erga fratres perfectam caritatem Temperantiam cibi et potus et libidinis continentiae an auditum castum et simplicem visum Puritatem cordis et munditiam corporis Cogitationem mundam et oris et cordis custodiam ut neque cor intus iniquitatem concipiat nec lingua foras parturiat ut neque falsa loquar nec vera taceam nec salutifera abscondam nec mortifera proferam Precor etiam ut des mihi assiduitatem orationis frequentiam lectionis ut praecepta tua infatigabiliter legam ut inexplebiliter diligam et efficaciter compleam et quidquid in me pravum deprehendero corrigam quod rectum teneam quod deforme componam quod pulchrum excolam quod sanum servem quod infirmum corroborem Des insuper mihi despicere temporalia et aeterna diligere ut mortuum mihi deputem mundum nec gaudens nec lugens de temporalibus ut nec metuam aliquid temporale nec diligam nec blandis corrumpar nec adversis concutiar Et quia ipse tuus unice natus dixit Nemo venit ad me nisi pater qui misit me traxerit cum et nemo venit ad patrem nisi per me obsecro domine et suppliciter rogo trahe me tu ad ipsum et ipse me perducatur ad te illic ubi est in dextera tua sedens Ubi est sempiterna vita et sempiternae beata et aeterna securitas et secunda tranquillitas felix aeternitas et aeterna felicitas ubi est amor perfectus et nullus timor ubi est dies aeternus et unus omnium spiritus Ubi tu cum illo et ille tecum in communione sancti spiritus aeternaliter ac sempiternaliter vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 4-5].

Deus ineffabilis misericordiae qui primae pia clara mulieris ... et virgo peperit dominum nostrum Iesum Christum filium tuum Amen [*Commemoratio conceptionis virginis Mariae contra pestem Oratio* Chicago, Newberry 83, 49r (= Cat. SAENGER 157)]

Deus inestimabilis misericordiae deus immensae pietatis deus conditor ... consolatus Christe salvator mundi Qui vivis [Brb497 163 *Confessio peccatorum*]

Deus infinitae misericordiae et pietatis immensae ... gloriam merear assequi Te praestante Qui vivis [PaL1063, 279r: LEROQUAIS I, 48]

Deus integritatis amator et custos da nobis quaesumus voluntariam mentis et corporis castitatem ut lascivientem carnem subiciamus castigandam spiritui eiusque irrationabilibus et illicitis motibus mentis ratione dominemur Per [OxB249, 125r s<piritui> *strappo*]

Deus iudex iustus qui ab hominibus iudicatus ... epulantur tecum omnes sancti tui domine Iesu Christe qui cum patre [Vat84 34]

Deus iustitiae deus invisibilis deus misericordiae deus incomprehensibilis iuste perpetue benedictae deus cui omnia sub quo omnia per quem omnia sunt parce animae meae parce malis meis parce peccatis atque criminibus meis visita infirmum cura aegrotum sana languidum da cor qui te timeat sensum qui te intellegat oculos cordis qui te videant da scintillam sapientiae quae mihi et iustificationum tuarum iter ostendat et a foveis inimici declinare me doceat Miserere peccavi parce peccavi et propter duritiam cordis mei in ipsa peccatorum meorum morte perduro Ego ore ego corde ego opere ego omnibus vitiis inquinatus sum omnibus sceleribus coopertus sum Veniam peto quia crimen agnosco scelera mea fateor quia etsi non faterer te tamen latere non poterant Tu enim scrutator cordis et renum es tibi absconsa revelantur et secreta patefiunt Miserere mei deus ne me perire patiaris ne me sinas aeternis tenebris et perpetua morte consumi Aufer a corde meo alienationum sensum cura a me stupore mentis stirpa a cervicibus meis consilia iniquitatis erade a lingua mea detrahendi consuetudinem mentiendi fallacitatem loquendi scurrilitatem et omnis actus vanitatis meae arte medicina tua sana Circumcide in me vitia cordis et corporis Miserere mei deus quia tu nosti facta mea tu transgressionem meas quia si iudicio tuo persequi ac punire voluisses olim me vivum terra sorbuerat Sed quia tanta est clementia tua ut nullum tibi perire patearis sed omnes expectas ad paenitentiae locum reverti Qui ergo das spatium vivendi da possibilitatem operandi Non sit in nobis hoc vacuum indulgentiae tuae tempus quod nobis pro tua pietate largire digneris Miserere mei deus ne despicias et ne avertas faciem tuam a me quia non pro iustitia mea peto misericordiam tuam sed propter clementiam tuam Respice ad me de sede sancta maiestatis tuae et tenebras cordis mei radio tui splendoris illumina Protege domine scuto veritatis ac fidei tuae ut me diaboli iacula ignita non penetrent et quicquid illud est quod infelicitas mea de te petere aut non praesumit aut non sapit tu pro virtute tua tribue pro maiestate ac pietate tua largire quod anima mea salvet a morte ut exuenti mihi de hoc chaos tenebrarum et manum porrigas et lumen ostendas Miserere mei deus redintegra confractum sana corruptum emenda vitium et pro maiestate tua et illud indulge quod feci et hoc praesta ne faciam [Ln3763, 1964, 407 n. 16].

Deus iustitiae deus misericordiae deus invisibilis deus inenarrabilis aeternae perpetue benedictae deus cuius omnia sub quo omnia per quem omnia sunt parce animae meae parce malis meis parce factis meis atque criminibus parce peccatis meis Visita infirmum cura aegrotum sana languentem Da cor quod te timeat sensum qui te intellegat oculos qui te videant Da scintillam sapientiae tuae quae mihi et iustificationum tuarum iter ostendat et foveas inimici declinare me doceat Miserere mei quia peccavi Propter duritiam cordis mei in ipsa peccatorum meorum morte perduro Ego ore ego corde ego opere ego omnibus vitiis inquinatus sum omnibus sceleribus coopertus Veniam peto quia crimen agnosco scelera mea fateor quae etsi non confiterer tamen te latere non poterant Tu enim scrutator corda et renes tibi absconsa revelantur et secreta patefiunt Miserere mei deus ne me perire patiaris ne me sinas aeternis tenebris et perpetua morte consumi Aufer a corde meo alienationum sensum Cura in me stuporem mentis Stirpa a visceribus meis consilia iniquitatis Erade a lingua mea detrahendi consuetudinem mentiendi fallacitatem loquendi scurrilitatem et omnes actus vanitatis meae arte medicina tua sana Circumcide in me vitia cordis et corporis Miserere mei deus quia tu nosti facta mea tu transgressionem meas quia si iudicio tuo persequi ac punire voluisses olim me vivum terra absorbuerat Sed quia tanta est clementia tua ut nullum tibi perire patiaris sed omnes expectas ad paenitentiae locum reverti qui ergo das spatium da possibilitatem operandi Non sit nobis hoc vacuum indulgentiae tuae tempus quod nobis largire pro tua pietate dignaris Miserere mei deus ne despicias nec avertas faciem tuam a me quia non pro iustitia mea peto misericordiam tuam sed propter clementiam tuam Respice ad me de sancta sede maiestatis tuae et tenebras cordis mei radio tui splendoris illumina Protege me domine scuto veritatis tuae ut me diaboli iacula ignita non penetrent Et quicquid illud est quod infelicitas mea aut non praesumit aut non sapit id tu pro maiestate ac pietate tua largire quod animam meam salvet a morte ut exuenti mihi de hoc chaos tenebrarum et manum porrigat et lumen ostendat Miserere mei domine redintegra confractum emenda vitium sana corruptum ac pro maiestate tua et illud indulge quod feci et hoc praesta ne faciam [Tr1742, 1 ed. Wilmart 9]

Deus iustitiae de deprecor deus misericordiae deus invisibilis deus incomprehensibilis deus inenarrabilis deus aeternae deus perpetue deus benedictae deus cuius omnia deus in quo omnia deus sub quo omnia deus per quem omnia sunt Parce animae meae parce malis meis parce peccatis meis parce criminibus meis Visita infirmum cura aegrum sana languidum Da cor quod te timeat sensum qui te intellegat aures quae vocem tuam audiant oculos cordis qui te videant Da scintillam sapientiae tuae quae mihi iustificationum tuarum iter ostendat et a faucibus inimici declinari me doceat Miserere mei deus parce quia peccavi tibi indulge quia peccavi tibi et propter duritiam cordis mei in ipsa peccatorum meorum morte percurro Ego ore ego corde ego opere ego in omnibus vitiis inquinatus et omnibus sceleribus coopertus sum veniam peto quia crimina cognosco scelera mea fateor quae etsi non confiterer te tamen latere non poterant Tu enim scrutator es cordis et renium tibi abscondita revelantur et scelera patefiunt Miserere mei deus domine ne me perire patiaris ne me sinas aeternis tenebris et perpetua morte consumi Aufer a corde meo alienationum sensum Cura in me stuporem mentis extirpa de visceribus meis consilia iniquitatis erade a lingua mea detrahendi consuetudinem mentiendi fallacitatem scurrilitatem et omnes actus vanitatis meae arte medicinae tuae sana et circumcide in me vitia cordis et corporis Miserere mei deus quia tu nosti facta mea tu transgressionem meas qui si in iudicio persequi ac punire voluisses olim me vivum terra absorbuisset sed quia tanta est clementia tua ut nullum tibi perire patiaris sed omnes expectas ad paenitentiae locum reverti Qui ergo das spatium paenitendi da et possibilitatem operandi ut non sit hoc vacuum indulgentiae tuae tempus quod nobis largiri pro tua pietate digneris Miserere mei deus domine ne me despicias neque avertas faciem tuam a me qui non pro iustitia mea peto misericordiam tuam sed propter magnam clementiam tuam respice in me domine de sancta sede maiestatis tuae et tenebras cordis mei radio splendoris tui illumina Protege me domine scuto veritatis fidei tuae ut me diaboli iacula ignita non penetrent quidquid enim illud est quod infelicitas mea de te petere aut non accipit aut non praesumit aut non sapit hoc tu per virtutem tuam tribue et per maiestatem et pietatem tuam largire quod animam salvet a morte et exuenti mihi de hoc chaos tenebrarum manum porrigas et lumen ostendas Miserere mei deus domine redintegra confractum sana corruptum emunda vitium et indulge quod feci et hoc praesta ut amplius non faciam Salvator mundi qui cum patre et cum spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [Oratio sancti AUGUSTINI: PL 101 1384 C]

Deus iustitiae de deprecor deus misericordiae deus invisibilis deus incomprehensibilis deus inenarrabilis aeternae perpetue benedictae Deus cuius omnia in quo omnia sub quo omnia per quem omnia sunt: parce animae meae parce malis meis parce peccatis meis atque criminibus visita infirmum cura aegrum sana languentem Da cor quod te timeat sensum qui te intellegat oculos cordis qui te videant Da mihi scintillam sapientiae tuae quae mihi iustificationum tuarum iter ostendat et foveas inimici declinare me doceat Miserere mei quia peccavi et propter duritiam cordis mei in ipsa peccatorum meorum morte perduro ego ore ego corde ego opere ego omnibus vitiis inquinatus sum omnibus sceleribus coopertus sum Veniam peto quia crimen agnosco scelera mea tibi fateor quae etsi non confiterer tamen te latere non possunt Tu enim scrutator cordis et renium es tibi occulta manifestantur et secreta patefiunt Miserere mei domine ne me perire patiaris ne me permittas aeternis tenebris et perpetua morte consumi Aufer a corde meo alienationum sensum cura in me stuporem mentis extirpa a visceribus meis consilia iniquitatis erade a lingua mea detrahendi consuetudinem mentiendi facilitatem loquendi scurrilitatem et omnes actus meos arte et medicina tua sana Circumcide in me domine vitia cordis et corporis Miserere mei deus quia tu nosti facta mea Si tu transgressionem meas iudicio tuo persequi ac punire voluisses olim me terra vivum absorbuisset Sed quia tanta est clementia maiestatis tuae ut nullum perire patiaris sed omnes expectas ad paenitentiam reverti qui das spatium paenitendi da possibilitatem operanti ut non sit hoc vanum indulgentiae tuae tempus quod mihi largiri pro tua pietate dignaris Miserere mei deus ne me despicias neque avertas faciem tuam a me quia non pro iustitia mea peto misericordiam tuam sed propter clementiam tuam respice ad me de sede maiestatis tuae et tenebras cordis mei radio splendoris tui illumina Protege me domine scuto veritatis ac fidei ut me diaboli iacula ignita non penetrent et quidquid illud est quod infelicitas mea a te petere aut non praesumit aut non intelligit id tu pro tua virtute tribue et hoc largire quod animam meam salvet a morte et exuenti mihi de hac clausura tenebrarum manum porriges et lumen ostende Miserere mei domine et redintegra confractum sana corruptum emenda vitium et illud indulge quod feci et hoc praesta ne iterum faciam Misericors et miserator deus qui et barbaros salvare vis et ad veritatis agnitionem venire ad te confugi fidelium salvatorem Miserere mei quia te plurimum exacerbavi et inimicum gaudere feci et ecce mortuus sum obediens ei Tu domine et impiis et his qui sunt sine misericordia misereris miserere humilitati meae apud te enim impossibile nihil est quoniam secus infernum dissipata est anima mea Fac misericordiam quia benignus es et misericors figmento tuo qui et corpora quae non sunt in die resurrectionis suscitaturus es Exaudi me domine quia defecit spiritus meus et infelix anima mea Tabefactum est etiam corpus meum quod coinquinavi etiam vivere non valeo pro eo quod non credidi Ignosce peccatum meum per paenitentiam vivifica me contritum et igne splendoris tui illumina et accende cor meum ut ego accipiens fiduciam misericordiae et indulgentiae tuae residuum tempus vitae quod mihi donaveris mandata tua custodiam et a timore tuo non recedam sed devote serviam tibi amplius quam modo Parce ergo mihi et vivifica me omnipotens deus Domine Iesu Christe universitatis conditor spes unica mundi praesta mihi primum ut te bene rogem et ut me agam dignum quod me exaudias Auge in me domine munera tua ut anima mea diligat et fiat expedita ab omni vitio concupiscentiae Rogo te pater deprecor te filii obsecro te spiritus sancte ut evadam de

mundi miseria et dones mihi aeterni regni perpetua gaudia Revertere iam deus meus et ne obliviscaris mei usque in finem non in perpetuum deseras nec me cadere in potestate daemonum permittas Licet in offensa iaceam tu tamen clemens tu pius tu patiens tu multum misericors nullum derelinquis nullum spernis ad sanitatem venientem sed ultro offerens misericordiarum clementias peccatores expectas ut redeant Quanti enim scelerati et multis flagitiis involuti per bonitatis tuae gratiam ad indulgentiam pervenerunt Sicut multis non merentibus gratis veniam donasti sic et mihi indigno indulgentiam largiri digneris propter tuam ineffabilem misericordiam omnipotens deus qui vivis [*Oratio s. AUGUSTINI episcopi*: PL 101, 598D]

Deus iustorum gloria et misericordia peccatorum qui dixisti Nolo mortem peccatoris ... contra irae impetum patientiam et temperantiam animi ita ut omnia quae procedunt extra extinguantur in me Contra ... [Chg173b 369 *mutilo*]

Deus iustorum gloria et misericordia peccatorum qui dixisti Nolo mortem peccatoris sed magis ut convertatur et vivat suscipe me piissime pater paenitentem famulum tuum quia tibi confiteor omnia delicta et peccata mea quaecumque peccavi coram te et coram sanctis angelis tuis in cogitatione in verbo et opere in omnibus simul vitiis et peccatis sive in superbia et elatione unde me gravissime reor esse pollutum et in omnibus peccatis quae nascuntur ex ea in inobedientia in praesumptione iniqua atque in pertinacia et contentione vel etiam in arrogantia et obstinatione sive in gula in qua me super mensuram occupatum aestimo et in universis vitiis quae generantur ex ea in inhonesta laetitia in scurrilitate et risu in vaniloquio in immunditia simul cordis et corporis in instabilitate mentis in libidine et ebrietate in comessatione non modica in fornicatione quoque multis modis me pollutum esse sentio et in cunctis sceleribus quae pullulantur ex ea in caecitate mentis in visu malo et noxio in auditu vano ac turpi in gustu immoderato in odoratu scelesto in tactu nequissimo in consensu delectationis malignae in immenso amore propriae voluntatis in periculo vitae in lascivia et petulantia in incontinentia mali desiderii consilio iniquitatis in odio mandatorum tuorum et in negligentia atque in inconsideratione vitae futurae in avaritia quoque superabundanter me reor esse demersum et in tota serie criminum quae procedunt ex ea in invidia et dolo in furto et rapina in periurio atque mendacio nec non et falso testimonio in inquietudine mentis in iniusto iudicio vel fraude in veritatis contemptu in oblivione beatitudinis sempiternae et in obduratione mortis Deinde in ira et in iracundia nimium me esse arbitror depravatum et in omnibus delictis eius radice surgentibus in tumore mentis in rixa et dissentione in contumelia in iniurgandi vel ulciscendi amore in odio in impatientia in maledictionibus et blasphemis in indignatione ini qua in recordatione iniuriae meae in accidia etiam immensa timeo me nimium obnoxium esse et in omni labe facinorum ex eius fomite prorumpens in somnolentia et boni operis pigritia in inconstantia in pervagatione mentis in trepidatione laborandi in taedio cordis in moratione atque delectatione in tristitia iniusta ab antiquo in me hoste commissi et in eius semine nequissimo valde timeo me obvolutum in malignantia animi in asperitate linguae in amaritudine verborum in rancore animi in pusillanimitate in cenodoxia namque vitio et in omnibus malis quae prodeunt ex ea valde me depravatum esse arbitror in iactantia in arrogantia in indignatione proximorum in discordia et hypocrisi et innumeris peccatis Insuper etiam multis in afflictione et in angustia constitutis per gratiam tuam subvenire potui multosque de tribulatione et angustia liberare sed meis peccatis tandantibus minus hoc egi quam debui et saepe sciens malum persilui et bonum loqui neglexi unde nunc reum me esse gravissime sentio meque reum esse confiteor sed tu domine qui omnia nosti etiam antequam fiant tibi patefaciam omnia facinora cordis mei tuam misericordiam humiliter invoco ut omnia quaecumque peccavi coram te et de quibuscumque mea me accusat conscientia seu quae confessus seu quae per negligentiam vel oblivionem detegi in cogitatu in verbo et opere vel in negligentia mea haec omnia oblivioni in perpetuum tradas Tu deus infinitae misericordiae qui omnibus invocantibus te in veritate subvenire soles te supplici mente depono ut ex his omnibus mihi in huius vitae spatio compunctionem saluberrimam ex intimo corde veramque paenitentiam confessionem puram emendationemque per omnia dignam uberem etiam lacrymarum fontem quo defleam mala quae commiseram largire digneris Nam si qua sunt de supra nominatis quibus non sum pollutus tuae est domine pietatis defensio malum vero semper a me factum scio ab incautione mea vel etiam ignorantia Tuum tamen domine plasma sum meque sacratissimo et pretiosissimo sanguine tuo redemisti Miserere mihi et gemitum fructiferum tribue ne iterum lugenda committam Tu domine piissime omnium largitor bonorum tribue mihi contra spiritum superbiae humilitatem veram per quam universa mala superbiae valeam vincere contra gulam et concupiscentiam malam continentiam dignam et contra immunditiam fornicationis cordis et corporis castitatem et totius pravae delectationis mortificationem ieiunii vel orationis instantiam atque vigiliarum consuetudinem sanctam ita ut omnia valeam tentamenta diaboli per misericordiam gratiae tuae superare contra avaritiam tibi placitam largitatem vires et scientiam superandi omnia quae nascuntur ex ea contra irae impetum patientiam temperantiam animi ita ut omnia quae prodeunt ex ea exstinguantur in me contra accidiam boni operis perseverantiam et studium sancti certaminis ad implendam in omnibus voluntatem tuam quantum tuae sit donum pietatis in me contra tristitiam gaudium mihi domine tribue spiritalem per quod omnia vitiorum mala penitus evellantur contraque vanam gloriam plenissimam fidem spem firmam et caritatem perfectam ut te toto corde tota mente tota etiam merear virtute diligere hic quoque omnium peccatorum remissionem pleniter percipere et in futuro aeternam laetitiam possidere quod ipse nobis praesta filius dei manens et regnans cum patre et spiritu sancto unus deus in trinitate et in unitate perfecta in saecula saeculorum Amen [*Oratio*: PL 101 1405 B]

Deus iustorum gloria et misericordia peccatorum qui dixisti Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat suscipe me piissime pater paenitentem famulum tuum quia tibi confiteor omnia delicta mea quaecumque peccavi coram te et coram sanctis angelis tuis in cogitatione in verbo in opere in omnibus simul vitiis et peccatis sive in superbia et elatione unde me gravissime reor esse pollutum et in omnibus peccatis quae nascuntur ex ea in inobedientia in praesumptione iniqua atque in pertinacia et contentione vel etiam in arrogantia et obstinatione sive in gula in qua me super mensuram occupatum aestimo et in universis vitiis quae generantur ex ea in inhonesta laetitia in scurrilitate et risu in vaniloquio in immunditia cordis simul et corporis in instabilitate mentis in libidine et ebrietate in comessatione non modica in fornicatione quoque multis modis me pollutum esse sentio et in cunctis sceleribus quae pullulantur ex ea in caecitate mentis in visu malo et noxio in auditu malo ac turpiloquio in gustu immoderato in odoratu scelesto in tactu nequissimo in consensu delectationis malignae in immenso amore propriae voluntatis in periculo vitae in lascivia et petulantia in incontinentia mali desiderii in odio mandatorum tuorum in consilio iniquitatis in negligentia atque in inconsideratione vitae futurae in avaritia quoque superabundanter spero me esse demersum et in tota serie criminum quae procedunt ex ea in invidia et dolo et in furto et rapina in periurio atque mendacio in inquietudine mentis in iniusto iudicio vel fraude in veritatis contemptu in oblivione beatitudinis sempiternae in obduratione mortis deinde in ira et iracundia nimium me esse arbitror depravatum et in omnibus delictis eius radice surgentibus in tumore mentis in rixa et dissentione in contumelia in iurgandi et ulciscendi amore in odio in impatientia in maledictionibus et blasphemis in indignatione iniqua in recordatione iniuriae meae in accidia etiam spero me nimium obnoxium esse et in omnium labe facinorum ex eius fomite prorumpens in somnolentia et boni operis pigritia in inconstantia in pravatione mentis in trepidatione laborandi in taedio cordis in moratione atque dectratione in tristitia iniusta ab antiquo in me hoste immissa et in eius semine valde sum obvolutus in malignantia animi in asperitate linguae in amaritudine verborum in rancore animi in pusillanimitate in cenodoxiae namque vitio et in omnibus malis quae prodeunt ex ea valde me depravatum esse arbitror in iactantia in arrogantia in indignatione proximorum in discordia et hypocrisi et innumeris peccatis insuper etiam multis in afflictione et angustia constitutis per gratiam tuam subvenire potui multosque de tribulatione et angustia liberare sed meis peccatis tandantibus minus hoc egi quam debui et saepe sciens malum persilui et bonum loqui neglexi unde me nunc reum esse gravissime sentio meque reum esse confiteor sed tu domine qui omnia nosti etiam antequam fiant tibi patefacio omnia facinora cordis mei tuam misericordiam humiliter invoco ut omnia quaecumque peccavi coram te et de quibuscumque me accusat conscientia seu quae confessus sum atque per negligentiam vel oblivionem detegi in cogitatu in verbo et opere vel negligentia mea haec omnia oblivioni in perpetuum tradas tu deus infinitae misericordiae qui omnibus invocantibus te in veritate subvenire soles Te supplici mente depono ut ex his omnibus mihi in huius vitae spatio locum paenitentiae compunctionemque per omnia dignam uberem etiam lacrymarum fontem quo defleam peccata multa quae commiseram largire digneris Nam si qua sunt de supra nominatis quibus non sum pollutus tuae est domine pietatis defensio malum vero semper a me factum scio sive ab incautione mea vel etiam ignorantia Tuum tamen domine plasma sum tuoque sacratissimo sanguine redemisti me Miserere mihi et gemitum fructiferum tribue ne iterum lugenda committam Tu domine piissime omnium largitor bonorum tribue mihi contra spiritum superbiae humilitatem veram per quam universa mala superbiae valeam evincere contra gulam et concupiscentiam malam continentiam dignam contra immunditiam fornicationis cordis et corporis castitatem et totius pravae delectationis mortificationem ieiunii vel orationi instantiam atque vigiliarum consuetudinem sanctam ita ut omnia valeam tentamenta diaboli per misericordiam gratiae tuae superare contra avaritiam tibi placitam largitatem vires et scientiam superandi omnia quae nascuntur ex ea contra irae impetum patientiam ac temperantiam animi ita ut omnia quae procedunt ex ea exstinguantur in me contra accidiam boni operis perseverantiam et studium sancti certaminis ad implendam in omnibus voluntatem tuam quantum tuae sit donum pietatis in me contra tristitiam gaudium mihi domine tribue spiritalem per quod omnia vitiorum mala penitus evellantur contra vanam gloriam plenissimam fidem spem firmam et caritatem perfectam ut te toto corde tota mente tota etiam merear virtute diligere Hic quoque omnium peccatorum remissionem pleniter percipere et in futuro vitam aeternam atque laetitiam possidere quod ipse praestare digneris qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio*: Vat334 corr ed. Dell'Omo nr. 5]

- Deus largitor pacis et amator caritatis da servis tuis veram cum tua voluntate concordiam ut ab omnibus quae nos pulsant temptationibus liberemur Per [Cm391, 1960, 1]
- Deus largitor pacis et amator caritatis da servis tuis veram cum tua pace concordiam ut ab omnibus quae nos pulsant temptationibus liberemur Per [OxB249, 100v *ms* concordia]
- Deus largitor pacis et amator veritatis da servis tuis ... temptationibus liberemur [Ghg176b 200 *pro concordia fratrum alia*]
- Deus lumen cordium te videntium et vita animarum te amantium et virtus cogitationum te quaerentium da ut sancto tuo amoris inhaeream Veni rogo in cor meum et ab ubertate voluptatis tuae inebria illud ut obliviscar ista temporalia Pudet ac piget me talia pati qualia mundus iste agit Triste est mihi quod video grave est omne quod de transitoriis audio Adiuvam me domine deus meus et da laetitiam in corde meo veni ad me ut videam te Sed angusta est mihi domus animae meae quousque venias ad eam et dilatetur a te Ruinosa est refectio eam Habet plurima quae offendant oculos tuos fateor et scio sed quis mundabit eam aut cui alteri praeter te clamabo Ab occultis meis munda me domine et ab alienis parce servo tuo Fac me dulcis Christe bone Iesu fac me rogo amore et desiderio tui deponere onus carnalium desideriorum et terrenarum concupiscentiarum Dominetur carni anima animae ratio rationi gratia tua et tuae me interius et exterius subde voluntati Tribue mihi ut laudet te cor meum et lingua mea et omnia ossa mea Dilata mentem meam et attolle intuitum cordis mei ut vel rapida cogitatione spiritus meus attingat te aeternam sapientiam super omnia manentem Dissolve me oro a vinculis quibus constrictus teneor ut relinquens omnia ista tibi festinem tibi soli inhaeream tibi soli intendam [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio* XIV, 4: PL 158 782 A]
- Deus magnus et immensus quod nullus capit sensus ... [Pal 1367, 75r *Quicumque intendit peccare in aliquibus peccatis mortalibus dicat istam orationem cum devotione et sit certus quod in illo die nunquam poterit peccare et statim extinguetur appetitus peccandi et obtinebit ante diem exitus sui omnia sacramenta ecclesiastica*: LEROQUAIS I, 182]
- Deus maiestatis aeternae qui sancti spiritus dono non cessas infundere da nobis sacrae visitationis gloriosae virginis Mariae ad Helisabeth gaudia suscipere voluisti universali concordia in oraesenti et aeterna pace laetari Per [Fil.BML, Pl. 89. inf. 24, 195r Visitatio BVM ad Helisabeth *non sta in piedi*]
- Deus meus da mihi ut ad te suspirem nocte ac die ... meque tua pietate sine peccato totam vitam meam trahere largiaris Per do minum [Ve60, 15r-17r *Hic conqueritur homo qui non compungitur in contemplatione ex quo angeli quoque tremunt deum videntes <Oraciones ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis> (4)*]
- Deus meus et dominus meus meus spes mea et gaudium ... [Assisi 120, circa 38: CENCI 1981, 396, alla fine o dopo il *Breviloquium* di s. Bonaventura]
- Deus meus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus una trinitas et inestimabilis in tribus personis ... ut mea peccata dimittas [Chg173c 377]
- Deus meus pater et filius et spiritus sanctus una divinitas ... intus et foris [Pal 1368, 44v *De sanctissima trinitate oratio*: LEROQUAIS I, 183] *cf* Deus meus pater omnipotens filius
- Deus meus pater omnipotens filius et spiritus sanctus ... intus et exterius [Pal 1366, 118v *Ad sanctam trinitatem*: LEROQUAIS I, 180] *cf* Deus meus pater et filius
- Deus meus qualem me feci Qualis eram Deus qualem me fecisti et qualem iterum me feci In peccatis enim conceptus et natus sum et abluisti me sanctificasti me et ego peioribus sordidavi me peccatis In necessariis eram tunc natus nunc sum in spontaneis volutatus Heu me miserum et nimis miserum Nimis enim miserum quem torquet conscientia sua quam fugere non potest Nimis enim miserum quem expectat damnatio sua quam vitare non potest Nimis est infelix qui sibi ipsi est horribilis Nimis infelicio cui mors aeterna erit sensibilis Nimis aerumnosus quem terrent continui da via infelicitate horrores Nimis aerumnosior quem torquebunt aeterni pro sua iniquitate dolores Malum hoc et malum hoc sed nimis hoc et nimis hoc Peccare quam amara res est et mala Peccata quam faciles aditus quam difficiles exitus habetis Dum suadetis inungitis postquam persuaseritis usque ad mortem animae pungitis peccatores quos inducitis in quos quasi utres usque includitis Intelligite quia malum et amarum est relinquere deum qui peccatis redite et peccare nolite Nolite inquam nolite Vere malum et amarum est expertus sum in hoc ipso sum Aut enim continui dolores cruciabunt paenitentem vitam meam aut aeterni cruciatus vexabunt puniendam animam meam Utique malum et amarum est utrumque libera me ab utroque Anima mea ante omnia et sicut matrem virtutum moneo caveas ne in recordationibus malorum tuorum alicuius diaboli laqueos incurras quos multi incauti incurrun qui dum mala sua quasi pro eis plorantes ante mentis oculum reducant per easdem recordationes in ipsas malorum delectationes insipienter incidunt Saepius etiam cum sine causa alicuius utilitatis cum aliquo loqui incipio statim in detractum incurrer vel pro aliqua re imprudenter iuro vel vitio curiositatis ineptae succumbo vel malarum cogitationum turpitudines motus illicitos et impudicos in ipsis interioribus meis sustineo Heu tantae infelicitati tantae perditioni Dum enim quae retro sunt obliviscens ad ea quae ante sunt me extendere volo subita nescio qua miseria me relabi ad inania et noxia conspicio et tanquam mors subita interveniens vel quemadmodum canis rabidus qui nec percussus a laceratione hominis se temperat carnalis delectatio perforat mentem meam et pro suavi odore virtutum sentio intolerabilem ac teterrimum fetorem interiorum vitionum Fateor dulcissime domine Iesu et expando coram te omnes iniquitates meas quas intus sustineo in anima mea Sunt autem haec mala mea undecim scilicet ira impatientia inimica deo et omnibus sanctis odiosa discordia indignatio rancor animi tedium mentis voracitas gulae murmuratio desiderium voluptatis delectatio carnis tempestas libidinis et multa his similia quibus vexatur et afficitur laceratur et discerpitur infelix anima mea O quam tolerabilis canis putridus fetet hominibus quam anima peccatrix deo Quam infelicio ista deo quam ille hominibus Anima mea arbor infructuosa ubi sunt fructus tui Talis autem arbor digna est securi et igne digna succidi et incendi Qui sunt fructus tui Utique spinae pungentes et amara peccata quae utinam sic te paenitendo pungerent ut confoderent sic amarescerent ut evanescerent Forsitan parvum quid putas aliquod peccatum Sed heu Nonne omne peccatum per praevaricationem deum exhonorat Quod ergo deum exhonorat quam pravum est Audebit ergo peccator aliquod peccatum parvum aestimare Iesu bone domine, cur de caelo venisti Quid mundo fecisti Ad quid te morti dedisti Nisi ut peccatores salves quorum maximus ego sum [PS.AUGUSTINUS, *De contritione cordis* 4 *Conscientiae pravae miseria. Confessio humilis. Peccati foeditas et fructus*: PL 40, 945-946]
- Deus meus tu es refugium meum et virtus adiutor ... protectio et gubernatio vitae meae Amen [Vat84 53]
- Deus meus vita mea tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto si quis sitit ... Dulcissime amantissime salvator noster miserere mei deus omnipotens Qui vivis [Ve60, 61v-63v *In ista oratione mens humana copiosius compungitur si in quiete dicatur <Oraciones ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis> (26)*] *cf* Iesu domine Iesu pie Iesu bone qui
- Deus misereatur nostri et benedicat nobis illuminet vultum suum super nos et misereatur nostri Ut cognoscamus in terra viam tuam in omnibus gentibus salutem tuam Confiteantur tibi populi deus confiteantur tibi populi omnes Laetentur et exultent gentes quoniam iudicas populos in aequitate et gentes in terra dirigis Confiteantur tibi populi deus confiteantur tibi populi omnes Terra dedit fructum suum Benedicat nos deus deus noster et metuant eum omnes fines terrae Gloria patri et filio et spiritui sancto Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum Amen Signatum est super nos lumen vultus tui domine Dedisti laetitiam in corde meo Domine exaudi orationem meam Et clamor meus ad te veniat [NGNM 22402, 108r dopo l'*oratio ad Veronicam*]
- Deus misericordiae deus iuste deus invisibilis parce animae meae parce malis meis parce peccatis meis atque criminibus meis da mihi veram emendationem et peccatorum omnium remissionem cordis compunctionem fontemque lacrimarum sanitatem et pacem per passionem tuam et lignum sanctae crucis et per intercessionem omnium sanctorum tuorum Amen [GvG 1933, 80].
- Deus misericordiae deus pietatis deus indulgentiae qui misertus es super afflictionem populi et dixisti angelo percutienti populum tuum Sufficit nunc contine manum tuam ob amore illius stellae gloriosae cuius ubera pretiosa contra venenum delictorum nostrum quae dulciter suxisti praesta auxilium gratiae tuae ut ab omni peste et improvisa morte secure liberemur et a totius perditionis incursu liberemur Per te Iesu Christe salvator mundi rex gloriae Qui cum patre [Oremus CmU6692, 214r]
- Deus misericordiae et veritatis clementiam tuam suppliciter deprecor ... ad requiem aeternam perducas [Chg077 410]
- Deus misericordiae et veritatis clementiam tuam suppliciter deprecor ut mihi miserrimo innumerabilem veniam concedas peccatorum quibus iram tuae potentiae provocavi quatenus te miserante in hac vita secundum tuam voluntatem purgatus ad beatitudinis aeternae participationem pertingam Cunctis etiam in corpore viventibus sive extra corpus manentibus qui mihi spiritali vel carnali coniunctione cohaerent Et qui se mihi confitendo vel rogando commendaverunt et quorum pecunias vel elemosinas accepi vel qui per meam neglegentiam seu malitiam corrupti sunt manum misericordiae tuae porrigas et per ineffabilem largitatem tuam eis indulgentiam peccatorum concedas et ad requiem beatorum perducere digneris Per [Sg23, 18]
- Deus misericordiae et veritatis clementiam tuam suppliciter deprecor ut mihi miserrimo innumerabilem veniam concedas peccatorum quibus iram tuae potentiae provocavi quatenus te miserante in hac vita secundum tuam voluntatem purgatus ad beatitudinis aeternae participationem pertingam Cunctis etiam in corpore viventibus sive extra corpus manentibus qui mihi spiritali vel carnali coniunctione cohaerent vel cohaeserunt Et qui se mihi confitendo vel rogando commendaverunt necnon et quorum pecunias vel elemosinas accepi vel qui per meam neglegentiam seu malitiam corrupti sunt manum

miserecordiae tuae porrigas et per ineffabilem largitatem tuam optatam ei indulgentiam peccatorum concedas et ad requiem beatorum digneris perducere
Per [IvM 1975, 810 n. 7]

Deus nos pater et mater honorare praecepisti miserere ... eos in aeternae claritatis fac videre Per [M 128/129v *pro mortuis*]

Deus omnipotens adiuvere digneris et scientiam et intellectum ... tu enim scis quod mihi oportet [Chg173b 318 *oratio s. Hieronymi alia*]

Deus omnipotens creator caeli et terrae exaudi propitius orationem nostram ... cum electis tuis vitam possideant sempiternam [Chg173b 362 *s. Mariae et omnium virginum alia*]

Deus omnipotens et salvator omnium qui solvendi habeas potestatem Solve quaeso meorum vincula peccatorum quibus me et negligetia mea construxi et propter invidiam ... apostolorum quibus olim solvendi peccata largitus es gratiam [Ve60, 73r-74v *Oratio s. Gregorii Nazianzeni in latinum versa* (32)]

Deus omnipotens Iesu Christe filius dei vivi creator caeli et terrae ... omnibus diebus vitae meae usque in finem [Chg173b 319 *oratio s. Hieronymi alia*]

Deus omnipotens ineffabilis bonitas inaeestimabilis maiestas ... has meas suscipe preces [Vat84 54]

Deus omnipotens miserere ac propitius esto mihi supplici et peccatori famulo tuo quia non sum sicut innumeri servi tui contemptu saeculi sub limes iustitiae merito gloriosi castitatis laude angelici Et sicut innumeri eorum qui post publica flagitia paenitendo tibi meruerunt esse devoti Qui si quid boni tua gratia largiente fecero quo sine illud faciam quae a te districtione pensetur ignoro Et ideo suppliciter misericordiam tuam deprecor clementissime pater ut quod meritis obtinere non valeo tua gratuita bonitate me a peccatorum meorum sordibus emundes gratiamque sancti spiritus infundens dona tua quae mihi immerito contulisti conservare et ea quae desunt iugiter digneris augere quatenus me dignum tuis altaribus ministrum efficias atque officium sacerdotale quod indignus celebrare presumo tibi semper acceptabiliter persolvere concedas Sacrificiumque meis manibus licet immundis ad laudem tamen et honorem tui nominis oblatum dignanter accipias Per Iesum Christum dominum nostrum [IvM 1975, 812 n. 18]

Deus omnipotens miserere mei et parce peccatis meis ... [CL67, tra 44v e 49r]

Deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus Da mihi famulo tuo victoriam ... [Oratio devota Ab3199, 195v]

Deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus Da mihi famulo tuo M. victoriam contra inimicos ... Visitet me sapientia filii Illuminet me virtus spiritus sancti Alpha et o Deus et homo sit mihi invocatio salus et aeterna protectio Amen [Ve60, 76r-77r]

Deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus Da mihi famulo tuo **Ioanni Petro** victoriam contra inimicos meos ut non possint mihi nocere resistere nec contradicere sed virtus eorum et consilium sit in bonum Tu deus sis fortitudo mea et refugium meum et clypeus defensionis meae et turris immobilis protectionis meae quatenus dispergantur et convertantur omnes adversarii et inimici mei Deus Abraam deus Isaac deus Iacob deus omnium benevolentium libera me famulum tuum **Ioannem Petrum** de omnibus peccatis meis de angustiis de necessitatibus de tribulationibus de periculis Da mihi robur fortitudinem et perseverantiam in bonum et sermonem rectum et benesonantem in os meum ut polita et grata sint omnia verba mea et perfecta omnibus me videntibus et audientibus ut inveniam gratiam et auxilium in omnibus petitionibus meis propheta clamans a praeliis dixit Christus in se confidentem salvat Christus vincit Christus regnat Christus imperat Christe dignare esse triumphator omnium adversariorum meorum ut non timeam quid faciat mihi homo Deus in nomine tuo salvum me fac et in virtute tua iudica me Deus misereatur nostri et benedicat nobis illuminet vultum suum super nos et misereatur nostri Libera me domine Iesu Christe fili dei vivi qui in cruce suspensus fuisti et lancea latus tuum perforari permisisti et pretiosissimo sanguine tuo nos redemisti Benedicat me **Ioannem Petrum** imperialis maiestas Protegat me regalis unitas Custodiat me sempiterna deitas Gubernet me virginalis castitas Foveat me gloriosa deitas Defendat me immensa trinitas Dirigat me ineffabilis bonitas Regat me potentia patris Visitet me sapientia filii Illuminet me virtus spiritus sancti Alpha et o Deus et homo sit mihi ista invocatio salus et aeterna protectio Amen [NGNM 22402, 85r] *cf. Benedicat me imperialis dei*

Deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus da mihi famulo tuo **Loisio** victoriam contra inimicos meos ut non possint mihi nocere resistere nec contradicere sed virtus eorum et consilium sit in bonum Tu deus sis fortitudo mea et refugium meum et clypeus defensionis meae et turris immobilis protectionis meae quatenus dispergantur et convertantur omnes adversarii et inimici mei Deus Abraam deus Isaac deus Iacob Deus omnium benevolentium libera me famulum tuum **Loisium** de omnibus peccatis meis de angustiis de necessitatibus de tribulationibus de periculis Da mihi robur fortitudinem et perseverantiam in bonum et sermonem rectum et benesonantem in os meum ut polita sint et grata omnia verba mea et perfecta omnibus me videntibus et audientibus ut inveniam gratiam et auxilium in omnibus petitionibus meis Propheta clamans a praeliis dixit Christus in se confidentem salvat Christus vincit Christus regnat Christus imperat Christe dignare esse triumphator omnium adversariorum meorum ut non timeam quid faciat mihi homo Deus in nomine tuo salvum me fac et in virtute tua libera me Deus misereatur nostri et benedicat nobis illuminet vultum suum super nos et misereatur nostri Libera me domine Iesu Christe fili dei vivi qui in cruce suspensus fuisti et lancea latus tuum perforari permisisti et pretiosissimo sanguine tuo nos redemisti Benedicat me **Loisium** imperialis maiestas Protegat me regalis divinitas Custodiat me sempiterna deitas Gubernet me virginalis castitas Foveat me gloriosa deitas Defendat me immensa trinitas Dirigat me ineffabilis bonitas Regat me potentia patris Visitet me sapientia filii Illuminet me virtus spiritus sancti Alpha et o Deus et homo sit mihi ista invocatio salus et aeterna protectio Amen [CmU4105, 235r dopo lunga rubrica *Quicumque infrascriptam orationem ...; perforari corr. ex perforare*]

Deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus una trinitas et inaeestimabilis unitas in tribus personis qui es et qui eras et qui venturus es te supplico maiestas alta inaeestimabilis ac sempiterna virtus ut me tuaris veritas trina ac defendas divinitas una dimittas omnia peccata mea praeterita praesentia imminetia quia tibi soli possibilia sunt omnia sicut te dicente facta sunt universa et te mandante ex nihilo creata hoc est informis materia et angeli et semper nunc animae Et sicut ex informi materia formasti in sex diebus formam rerum omniumque creaturam in diversas species propriasque formas ita obsecro domine ut eripias me a morte peccati et ab ista mortalitate et a morte immatura et ab omnibus vitiis animae et corporis cum progenie sua innumerabili [Oratio s. Brandani 3: Salmon OSB 2]

Deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus unica trinitas in tribus personis qui es idem et qui eras et qui venturus es Libera me domine ab omnibus peccatis meis et ista mortalitate et a morte paenae a planta usque ad verticem intus et foris Intercedite pro me sancta cherubim sancta seraphim sancti throni sanctae dominationes sancti principatus sanctae potestates sanctae virtutes sancti angeli sancti archangeli Sancte Gabriel sancte Michael sancte Raphael orate pro me Intercedite pro me sancti patriarchae sancti duces sancti iudices sancti sacerdotes sancti prophetae sancti reges sancti Machabaei sancti Infantes Intercedite pro me nativitas Christi Christi circumcisio Christi baptisma Christi operatio Christi virtutes Christi doctrina Christi crux Christi anima Christi caro Christi resurrectio Christi descensio Christi ascensio Sancta Maria sancti apostoli sancti discipuli sancti successores sancti baptistae sancti principes sancti episcopi sancti presbyteri sancti diaconi sancti subdiaconi sancti lectores sancti exorcistae sancti martyres sancti confessores sancti anachoretae sancti monachi sancti clerici sancti laici sanctae virgines sanctae uxores sancti domini sancti servi sancti divites sancti pauperes sancti doctores sancti fratres sanctae sorores Horum omnium generaliter nomina et memoriae et spiritus et animae et sanctae cogitationes et sancta verba et sancta opera et merita in caelis et reliquiae in terris et divitiae bonitatis dei et longanimitatis et patientiae et misericordiae Haec omnia in nomine domini nostri Iesu Christi sint scuta sint galeae sint sanitates sint suffragia sint loricae animae meae et spiritus mei et corporis mei cum omnibus personis meis intus et foris a planta usque ad verticem Visui auditui odoratui gustui tactui carni et sanguini cum omnibus ossibus et nervis et visceribus meis venis medullis compagibus artubus meis cuti meatibus meis Per te enim Iesu Christe omnia vivificantur et inspirantur et mutantur et sana sunt Protege me domine a dextris et a sinistris ante et retro subtus et supra in aere in terra in aquis in mari in flexu in erectione in gressu in sede in stando in ambulando in vigilando in dormiendo in loco in omni hora in omni die in omni nocte in omni vita Adiuva me custodi me trinitas sancta omnipotens deus Libera me domine ab omni malo praeterito praesenti et futuro de periculis terrae et maris et omnium bestiarum et phantasmatum et volucrum et quadrupedum et serpentium Defende me ab igne et fulgure a tonitruo a grandine a nive a pluvia a ventis a hiatu terrae a turbi ne a terrae motu ab omnibus hominibus malis a beneficiis ab invidis oculis Ego confiteor impietatem peccati mei: peccator enim sum et de peccato natus Tu autem verus deus omnipotens sine peccato Rogo patrem per filium Rogo filium per patrem Rogo spiritum sanctum per patrem et filium ut et omnia vitia elongentur a me et omnes sanctae virtutes plantentur in me Deus immense a quo omnia per quem omnia sunt in quo omnia facta sunt visibilia et invisibilia supra tegens et infra ferens opera tua extra circumdans intra replens Custodi me domine creaturam tuam usque in sempiternum Hos omnes invoco in auxilium meum Per [Item sabbato in honore omnium sanctorum oratio s. Gregorii papae: PL 101, 585C]

Deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus unica trinitas et inaeestimabilis in tribus personis qui es et qui eras ... Hi omnes cum sancta trinitate sint lorica animae meae et spiritus mei et [Chg173b 275 *oratio s. Brandani mutilo*]

Deus omnipotens pater qui coaeterni filii tui morte mortem superans praeclara vincendi praelia tuos famulos docuisti quaesumus ut benedictae matris eius doloris gladio corda et animas nostras in nobis medullitis transfigentes crucem clavos lanceam coronam flagra vulnera ceteraque suae passionis mysteria

docente nos paracito gestemus in hoc stadio tanti triumphi bravo feliciter coronandi Per eundem dominum [*Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 530 (9)]

Deus omnipotens qui ex nihilo creasti caelum et terram mare et omnia quae in eis sunt et qui liberasti filios Israhel de terra Aegypti tres pueros de camino ignis ardentis Daniele de lacu leonum Susannam de falso crimine Petrum de mari Paulum de vinculis Deus qui Tobiam illuminasti et Iob a vulneribus liberasti deprecor te ego peccator et indignus servus tuus per unigenitum filium tuum dominum ac redemptorem nostrum quem misisti in mundum et tradidisti propter peccata nostra ut liberes me ab ira tua ab insidiis diaboli et morte perpetua et morte subitanea diesque mei non ante finiri iubeas quam peccata dimittas Per dominum [Ln3763, 1964, 403 n. 9]

Deus omnipotens qui plasmasti me et miserere mihi propitius esto mihi deus Abraham deus Isaac deus Iacob trinitas simplex creator caeli ac terrae dele iniquitates meas et munda me a facinoribus meis Deus qui es magnae miserationis et immensae pietatis tibi confiteor scelera mea tibi confiteor iniquitates meas et tibi confiteor omnia peccata mea quae recordari possum quia peccavi per gulam per fornicationem per avaritiam per iram per tristitiam per accidiam per vanam gloriam atque superbiam illud et illud feci Haec omnia perpetravi omnibus vitiis plenus sum omnibus inquinamentis inquinatus sum Ego actu vel cogitatione pollutus sum Sed tu domine deus omnipotens qui sedes super cherubim et iudicas aequitates qui scrutans corda et renes cui nihil occultum manet cui nihil impossibile est dele iniquitates meas praeteritas et praesentes ut in eis denuo non corruam tua miseratione custodi amen [Ln3763, 1964, 399 n. 3].

Deus omnipotens solus sine fine et initio ... glorificare nomen tuum qui est benedictus in saecula saeculorum [*Oratio habita per beatum Leonardum qua liberata fuit regina Franciae quae in partu deficiebat nec parere poterat iam desperata Et est maximae virtutis quoties devote legitur et attente auditur cum mulier est in partu* Chicago, Newberry 83, 49v (= Cat. SAENGER 157)]

Deus pacis caritatisque amator et custos da omnibus inimicis caritatem veram cunctorumque eis tribus remissionem peccatorum nosque ab eorum insidiis potenter eripe Per [Cim 23119, 161v *post lin* ORT 6]

Deus pater credentium Salus ... [*Letania rhythmica* D521, 65vb: RH 4471; AH 48, 95 nr. 99; WILMART, *Auteurs* 154, 160]

Deus pater credentium Salus in te sperantium ... [PaL1063, 261v *Oratio ad deum et omnes sanctos*: LEROQUAIS I, 47]

Deus pater credentium Salus in te sperantium Exaudi preces servuli Quas fundit corde supplici **Fili** dei piissime Dignatus nasci virgine Exaudi cordis hostiam Patris sedens ad dexteram **Amborum** sancte spiritus Dextrae dei tu digitus Mentis secretum visita Tuaque reple gratia **Personis** sancta trinitas Sed deitate unitas Adesto meis precibus Votis favens supplicibus **Auge** fidem tu trinitas Spem auge sancta unitas Ut te colendo deitas Me firmet tua caritas **Qui** deus homo diceris Et verus homo nosceris Memento mei hominis Cum iudicare veneris **In** hoc quod manes deitas Reatus dele sarcinas Ut hoc quod es humanitas Adhuc deflectat pietas **Regnum** iurasti patribus Promisisti sequacibus Ut servetur promissio Regnum concede famulo **Concedat** tua pietas Quae deposcit humanitas Ut quod promisit caritas Assequatur haereditas **Maria** virgo virginum Redemptionis ostium Porta salutis integra Lapsis cervicem releva **Potenti** manum porrigere Quietis opem tribue Et per tuum auxilium Placare cura filium **Regina** caeli filia Mater dei castissima Ut manus praestet filii Quod servus possit subvenire **Tu** Michael archangele Caeli princeps militiae Ora draconis concute Ne noceat in vulnere **Interpres** dei Gabriel Et medicina Raphael Cum cherubim et seraphim Hostis necate haeresim **Caelorum** omnes spiritus Novem divisi gradibus Dei praesentes vultibus Meis favete vocibus **Senes** viginti quatuor Haec offerte quae deprecor Qui citharis et phalis Orationes funditis **Patriarcharum** dignitas Prophetarum sublimitas Vestri regis praesentiae Verbo precantis solvite **Ioannes** Christi praevisus Baptista regis inclytus Festina ne tardaveris Labem secare vulneris **Quem** matris clausus utero Motu prodis corporeo Quem demonstrasti digito Fac subvenire misero **Caelestis** regni claviger Apostolorum signifer Petre primus in ordine Fragilitatem aspice **Per** te mens tua videat Quid sors humana valeat Et dum tui memineries Memento casus hominis **Te** poscente clementiam Extendat mihi dexteram Qui te suspendit flumine Dum tibi dixit Modice **Salve** reatus vincula Ad hoc data potentia Quem verbum dei nominas A quo vocaris Bariona **Paule** tu doctor gentium Et Christi testimonium Dum totum mundum praedicas Opem conferre studeas **Ioannes** dei gratia Subtilis velut aquila Ipso me fonte satia Cuius potasti flumina **Qui** tibi matrem sociat Et caeli clausa reserat Meae parcat miseriae Tui precatu munere **Apostolorum** caeteri Evangelistae alii Discipulorum agmina Haec iuvate precamina **Vos** innocentes pueri Qui pro Christo truncamini Vestra date subsidia Qui clamatis Nos vindica **Et** protomartyr Stephane Tu primus in certamine Haeres sacrati nominis Adesto desideris **Caput** nudas lapidibus Caeli patet introitus Iesum stantem consideras Securus hostes toleras **Orasti** flexis genibus Pro inimicis cernuus Pro supplicanti servulo Intercede te postulo **Tu** martyr invictissime Pius adesto famulo Te deprecanti sedulo Qui sitiens martyrium Prece siccasti fluvium Regna petens caelestia Capitali sententia Dissolve nexus criminum Per Iesum Christum dominum Ut tecum in caelestibus Sanctorum iungar coetibus **Vincenti** martyr inclyte Carbones vernas sanguine Caelum tenens in munere Pro me precari satage **Laurenti** miles pertinax In fide pie contumax Cui in igne militas Orare pro me studeas **Cunctorum** coetus martyrum Curam spernentes corporum Cui funditis sanguinem Hunc reddatis placabilem **Sylvester** admirabilis Confessione nobilis Caput factus ecclesiae Orationem respicere **In** sede Petri positus Eius quidem vicarius Ipsi consors gloriae Caeli gaudens in culmine **Meos** intende gemitus Tuis iuvando precibus Qui talentum multiplicas Ut tuo regi placeas **Gregori** praesul optime Totius flos ecclesiae Domus dei candelabrum Ut parcat roga dominum **Martine** sidus Galliae Virtutum fervens munere Quem regis Fac ut succurrat dominus **Sacerdotum** confessio Confessorum oratio Summi regis conspectui Offerte preces famuli **Vere** felix Felicitas Quae prima inter alias Ob caritatis meritum Hoc tenes privilegium **Cum** Christum mente conspicias Terrena cuncta despicias Apud ipsum nos adiuva In cuius gaudes gloria **O Maria** Magdalene Festina opem tradere Cui primum se obtulit Christum cum mortem interit **Columba** simplex animo Oranti adsis obsecro Quae corona martyrii Amplexum petis domini **Omnes** sacratae virgines Ferentes sponso lampades Vasis tenentes oleum Meum quaeratis commodum **Sancta** sanctorum concio Una quidem communio Mihi quidem succurrite Et Christum intercedite **Esto** Christe propitius Quos fundo vide gemitus Et quem creasti dextera Ab omni malo libera **Qui** nasci mori surgere In caelum vis ascendere Et sanctum mittis spiritum Me munda sorde criminum **Iudex** orbis cum veneris Mercedem dare famulis Cum ovibus in dextera Non cum haedibus me colloca **Para** panem ecclesiae Regendo eam protege Quae dum partim dividitur In fine simplex creditur **Romanae** sedis dominum Sibique gregem subditum Quos redemisti sanguine Digneris semper regere **Istius** loci praesulem In tua fide stabilem Tuo conserva populo Munitionis crucis clypeo **Animabus** fidelium Ista luce carentium Ad laudem tui perpetem Aeternam para requiem **Agne** dei mitissime Qui mundum purgas crimine Exaudi parce adiuva Miserere et libera **Christe** via lux veritas Dei splendor et caritas Soter simul et ousion Alpha et omega eleyson Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XL* (Rhythmus ad Deum et omnes sanctos): PL 158 932 D]

Deus pater et immense a quo procedit ... [Assisi 527, 197v; CENCI 1981, 392 nota 210]

Deus pater fons et origo totius bonitatis qui ductus misericordia unigenitum tuum pro nobis ad infima mundi descendere et carnem sumere voluisti quam ego indignus hic in manibus meis teneo te adoro te glorifico te tota cordis intentione laudo et precor ut nos famulos tuos non deseras sed peccata nostra dimittas quatenus tibi soli vivo ac vero deo puro corde et casto corpore servire valeamus Per eundem Amen [*Sarum Missal* ed. LEGG 1916, 226 *Postea dicat orationes sequentes tenens utrasque manus cum corpore domini supra calicem donec percipiat illud* (1); *cf.* OxL30,29r] *cf.* Domine Iesu Christe fili dei vivi fons et origo

Deus pater omnipotens caeli et terrae conditor qui caelum super altitudinem nubium extendisti qui terram super stabilitatem tuam fundisti Adonai qui terminum mari qui praeteriri non potest tribuisti qui solem et lunam et omnes stellas caeli in summa arce collocasti et qui omnia in sapientia fecisti qui sexta die hominem ad similitudinem tuam plasmasti qui Adam et Evam in paradiso voluptatum posuisti quos propter mandati tui praevericationem de paradiso eiecisti qui victimam Abel conspexisti qui mundum propter sua scelera in aqua diluvii perdidisti qui Noe et eos qui cum eo erant ab aqua diluvii salvasti unum genus humanum restituisti paracitus qui Abrae servo tuo sub triplici radice *m* Mambre apparuisti qui Enoc et Eliam ad pugnandum contra tr...num in caelis rapuisti qui Loth servum tuum a summersione Sodomae et Gomorrae misericorditer liberasti qui Moysi servo tuo in medio rubi in flamma ignitus apparuisti et locutus fuisti qui virgam Aaron florere frondes et fructus producere fecisti qui populum tuum de terra Aegypti ex captivitate pharaonis eduxisti qui populo tuo ut siccis pedibus pertransire mare viam aperuisti qui in monte Sinay populo tuo per manum Moysi legem dedisti qui populo sitiendi de petra aquam exire fecisti qui Daniele de lacu leonum sanum et incolumem eripuisti qui tres pueros Sidrac Misrac et Abdenago de camino ignis ardentis illaesos abire fecisti qui Susannam bonam fiduciam et spem in te habentem de falso crimine falsorum iudicum liberasti mesyas qui Ionam prophetam de ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus incolumem salvasti corpus meum mundificare et clarificare digneris per potum aquae benedictae quam in tuo nomine assumpsi sicque abluto corpore ab omni vinculo delictorum mens mea elevetur et firmetur in te ut gratiam quam cupio et peto merear adipisci Amen [*Oratio* OxL82,71v qui terram *ms* terra(*espanto* ru)m]

Deus pater omnipotens qui consolationem ... [CL67 dopo il salmo *Miserere*]

Deus pater omnipotens qui hodie eduxisti pastorem magnum ovium scilicet filium tuum dominum nostrum Iesum Chrisum a mortuis Educ nos de nostrorum

vitorum sepulchris ut in illo per illum aeterna nobis requies /// [OxB277.105v]

Deus pater piissime Christe Iesu dulcissime tu habitas ... cui servit ordo caelitus et caelestis exercitus Amen [Fb332, 31v *Sabbato De sacris nominibus Christi* : RH 4475 ; Walther ICL 4319 ; AH 15 nr 2 ; Pitra, *Spicilegium Solesmense* III, paris 1885, 449-450]

Deus pater piissime Iesu Christe dulcissime spiritus sanctus clementissime non est deus nec rex praeter te Tu habitas o domine in circumspecto lumine aeternus sine tempore cum filio cum flamine In trinitatis nomine sanctus ave sanctusque vale sanctus quoque salve Tu sedes super cherubim gloriosus in seraphin Abba pater ben filius ruha amborum spiritus deus deorum dominus exaudi me propitius hel deus rex fortissimus tu es primus et novissimus Praeter te non est alius Ostium pax vita Iesus aeterni patris filius magni consilii angelus sanctus procedens spiritus ab utroque paraclitus patrisque nati spiritus trinus et unus altissimus tu lava me a sordibus a cunctis criminibus et ab iniquitatibus erue me felicius a tribulationibus et a cunctis doloribus ab infirmitatibus et a necessitatibus libera me propitius clemens El creator Eloy te tremunt omnes angeli adorant et archangeli adorant et archangeli verbum patris unigenitum tu Theotum monogeni panis et vita saeculi tu digitus dexteræ dei in unum dei altissimi Ruhas patris et filii Trinus unus memor mei Sis et mihi in deum auxilium et in domum refugii inter procellas saeculi fluctus huius auxilii mihi libentius subveni o Hel hoc theos thobos deus timoris yschiros ayraschasis athanatos verbum patris veritas os tu destruxisti superbos apostetasque angelos spiritus sanctus o theos spiramen sanctumque lumen filius super asqua dominus vox trinus unus purissimos tuos super oculos rex aperi dulcissimos tu mitte sanctos angelos ministros tuos inclitos hodie in cocios custos praeclarissimos adiutores fortissimos ductores atque praevious hostes repellunt improbos superbos reos noxios Deus excelsus excelsus Helyon deus deorum pantheon rex creator christon Emanuel pantocrator pastor quoque homosyon salvator mundi te laudem patris nate sinaon amborum sanctum pneumaton caritas ignis vivus finis trinus et unus rex Sion secure mihi pater on per nomen tuum arethon gloriosum seratimaton per nomen tuum Hel et heloyon rex sabadai omnipotens ad omnia sufficiens Iustitiae sol oriens lumen indeficiens sophia patris sapiens spiritus sanctus procedens ab utroque cuncta tenens videns sciens et intelligens trinus unus cunctipotens Sis mihi pius et clemens misericors et patiens sis mihi indeficiens pius dator et largifluens qui creasti rex sabaoth cuncta simul ex nihilo tu es deus Leli scilicet alpha et o Iesus nostra redemptio vita et resurrectio salus vera defensio tu criminum remissio Es a patre et filio spiritualis unctio trinus et unus obsecro quod sis mea protectio sis et mea defensio sis mea concolatio sis criminum ablutio sis peccatorum remissio deus meorum obsecro Adonai mirabilis magnus et admirabilis creator ineffabilis filius dei amabilis via infatigabilis vitis immarcescibilis spiritus invisibilis patri nato visibilis splendor inextinguibilis trinus inseparabilis unus indivisibilis deus s inenarrabilis virtus invincibilis custos inviolabilis super me deprecabilis sis mihi terribilis Esto mihi placabilis libera me ab aemulis ab impiorum laqueis et a cunctis periculis Esse rex teye tibi est nomen quod sempiternum est et nomen quod aeternum est Moysi nomen quod est per angelum delatum est per nomen tuum quod est quicquid mihi necesse est concede mihi deus et peccatum quod abste aufer a me quod malum est dona mihi quod bonum est Illud patri quod per te est verus deus tu verax Ya exaudi me et adiuva me ab omni malo libera audi mea precamina et demitte peccamina solve nexorum vincula Da mihi quieti tempora Per haec sacrata nomina tu deus sanctissimus nomenque tuum Anethon Quod fronte tulit Aaron sculptumque tetragramathon quater gravis inpetalo quod est figura lamine ubi sic sculptum est nomen tuum ineffabile obuohoh/obueheh Istud sonat proprium uau vita iot principium tau passionis obitum latine sic expositum Christus omnium vita est et vitae principium per mortem per patibulum per passionis obitum Christus Iesus alpha et o Adonai sanctissimus rex quod explicare nequeunt ones linguae inventunt nev mens nec sensus hominum per hoc nomen sanctissimum magnum et fortissimum gloriosum inclitum per quod Adam in tartarum dum esset in supplicium et inferni patibulum te reclamavit dominum suum factorem proprium et habuit te propitium per hoc nomen sanctissimum terribile et mitissimum diem concede mihi prosperum aeternae vitae primum per eius vitae gaudium et quod est necessarium da mihi factor omnium deus communis omnium esto solus refugium mihi adiutorium et ubique praesidium exurge contra odium inimicorum omnium me quoque persequendum et in me resurgentium Tu destrue consilium eorum et eloquium invidia et odium quo contra me insiliunt per hoc nomen piissimum Elau per quod crucis mysterium complexisti rex inclitum per procedentem spiritum ab utroque paraclitum Quia hic te deprecatus sum vel quia derecaturus sum da mihi factor omnium tu patis sapientia via vita et veritas virtus patris et pietas regressus unde veneras in sinu patris habitas ubi omnis divinitas est et perfecta deitas immortalis aeternitas deo patri in gloria coaequalis per omnia ibi te Christe te alloquor ibi te Iesu deprecor te verum deum fateor te hominem confiteor iudicemque profiteor Iesu benigne respice sursum te quaero domine in sinu patris agye ubi sedes ubi sedes gloriae ad dexteram patris domine tu in patre pater in te ubi Iesu obsecro te interveni quaeso pro me apud patrem piissime non voce dico domine sed carnis ostentamine Exaudi me cum patre non alius es domine sed communis essentiae et aequalis potentiae et pietatis unicae Tu creator creasti me et tuo sancto sanguine redemptor redemisti me et ideo invoco te et nomen tuum super me verbum patris visita me In pace tua domine qui pro salute omnium ex illibata virgine humanam carnem sumere et sanguinem effundere dignatus es o domine Iesu Christe rex gloriae rex regum rex pacificus rex summus rex benignus rex caelestis gloriosus rex in tuo regno clarus moderator rex unus qui gubernas cuncta solus Exaudi me propitius mihi clemens sis et pius cui servit ordo caelitus et caelestis exercitus in saecula saeculorum Amen [*Flos orationum ad patrem et filium et spiritum sanctum* Oxl82, 67v; aeterni patris *ms* patri; thobos = phobos ?; procedentem *ms* procedente; DELAMARE altri mss]

Deus pater qui creasti mundum et illuminasti ... [PaL1063, 234v *Oratio sancti cardinalis Petri a Luxemburgo*: LEROQUAIS I, 45]

Deus pater qui creasti mundum et illuminasti suscipe me paenitentem et illustra mentem meam ... Hylari gemma praesulum Pictavorum dux sedulum da cor valeam dicere veniam mihi quaerere ... [*Oratio ad deum et ad sanctos* PaL922, 36r: LEROQUAIS I, 34]

Deus pater qui creasti mundum et illuminasti Suscipe me paenitentem et illustra mentem meam Fili dei Iesu Christe ad te venit reus iste qui caeli sedes in *aiere* supplicanti mihi parce Sancte spiritus tuorum consolator miserorum respice me peccatorem infundens tuum amorem deus veritas superna trinitasque sempiterna Ut intendant tuae laudi meos gemitus exaudi dei genitrix Maria Virgo clemens atque pia ora pro me peccatore natum sine genitore Maria deo cara stella lucens et praeclara confer mihi caritatem nec non et humilitatem fac me tibi servire et in te vitam finire ut pro te iustificari me possim et salvari Michael victor draconis impietatem praedonis volentis mihi nocere fac omnino nil valere Gabriel nuntie Christi cuius ortum praedixisti obsecro mihi dignare mortem meam nuntiare Raphael medicamentum salus atque fomentum medere meo langori ut sim gratus salvatoris Quos omnes angelorum conventus sanctissimorum precor ut me futuram et ad vitam perducatis O Iohannes praeco regis primus testis novae legis fac ut praeparem viam Christi quam docere voluisti O caeli patriarcharum ordinesque prophetarum apud caeli regem Christum excusate reum istum Signifer apos tolorum Petre princeps ceterorum dilue mea peccata potestate tibi data Paule doctor veritatis lux totius pietatis *in mes plac* intende et auxilium mihi impende Andrea crucis amator sanctitatis praedicator ut laborem non in vanum laboranti praesta manum O Iohannes Christi dilecte ipsius aures inflecte ut audiat meas preces diluens immundas feces Sancte dei Martialis munda me a cunctis malis ut possim placere Christo in cuius conspectu sisto Apostoli Iesu Christi cui credo vos *asisti* a malo me liberate et in bono conservate Stephane culmen amoris primus martyr salvatoris adiuva me laborantem qui vidisti Iesu stantem Laurentii fortis athleta qui caelorum vides laeta confirma me in virtute ut non priver a salute Vincenti strenue qui caelorum laeta vides et de Christo numquam siles auxilium mihi praesta ne me turbet mors infesta Christophore martyr Christi ob ipsum mortem subisti pro nobis deum deprecare sibi tecum iubilare Athleta Sebastianae sagittis ad mortem perplexe nobis procul pelle pestem vitam precando caelestem O vos gloriosi martyres atque pretiosi adiuva me captivum et sanate me semivivum Martine gemma pastorum lucerna catholicorum tibi supplico dignare pro me deum exorare Nicolae vir fidelis qui prae polenses me dita pietate Sanctissime pater Benedicte gregis dei dux invicte perduc me ad vitam rectam et ad regionem electam Domine norma morum paterque praedicatorum Instrue nunc me degentem amare omnipotentem Omnes sancti confessores legis dei defensores adiuva me vix sequentem iam iamque deficientem O Maria Magdalena pietate dei plena summo regi me praesenta cui servis tam intenta Agnes virgo gloriosa fulgens atque pretiosa flecte mihi salvatorem pro quo fudisti cruorem Sancta martyr Caterina fulgens Christi doctrina deprecare sponsum tuum ne me damnet servum tuum Omnes virgines sanctae regi magno copulate offerte me Christo quaeso cum venerit in publico Domine Iesu Criste tuorum propter merita sanctorum ut sim totus mundus corde munda me ab omni sorde Da paenitentem veniam da gratiam in praesenti gloriam in futuro ut sit mihi pax securi Omnes in te baptizatos per peccata inquinatos perduc ad confessionem et confer remissionem Requiem aeternam cunctis da fidelibus defunctis ne dampnentur in fornace sed requiescant in pace Amen [Mn164, 42/30v *Oratio devota* semivivum = *ms* semivivum; LEROQUAIS: Leroquais II 105 154]

Deus patrum nostrorum deus Abraham deus Isaac deus Iacob ... animam meam qui es benedictus in saecula Amen [Brb497 153 *oratio s Cyprian*]

Deus pie et exaudibilis clemens et benignus suscipe propitius hos psalmos ... ac redemptorem mundi qui tecum vivit [Chg173c 388 *consummatio psalmodiae*]

Deus pie et exaudibilis clemens et benignus suscipe propitius hos psalmos tibi dicatos ... per eorum sanctis intercessionibus LACUNA ... tribulationibus meis multis quas iuste pro peccatis meis patior et non tantum quantum meritis sum [Ghg176b 212 dopo lo *Psalterium s Hieronymo alia* mutilo]

Deus pietatis immensae cuius potestas nec incipit nec desinit ... parata sunt in caelo ubi vivis et regnas deus Per [PaL1195, 117r: LEROQUAIS I, 146]

Deus piissime deus clemens et misericors propitiare peccatis nostris et praesta ut peccata quae vel auctore mortis instigati vel propria voluntate commisimus non ad iudicium tuum discutienda reserves sed concessa gratia de sola tantum venia gratulemur quia si ante oculos tuos domine culpas quas fecimus et

plagas quas excipimus conferamus minus est quod patimur maius est quod meremur Peccati paenam sentimus et peccati pertinaciam non vitamus In flagellis tuis fragilitas nostra frangitur et iniquitas nostra non mutatur Mens aegra torquetur cervix dura non flectitur vita in dolore suspirat et in opere non emendat Si expectas non corrigimur si vindicas non duramus Confitemur in correptione quod fecimus obliviscimur in visitatione quod flevimus Si impresseris manum facienda promittimus si suspenderis gladium promissa non facimus Si ferias clamamus ut parcas si parcis iterum provocamus ut ferias Si angustia veniat tempus petimus paenitendi si misericordia nos respexit abutimur patientia quae pepercit Adhuc illata plaga vix praeterit et iam non recolit mens ingrata quod pertulit Si citius nos exaudias ex misericordia inolescimus si tardius ex impatientia murmuramus Te volumus servare quod promiseris et nos non timemus non observare quod iusseris Habes ergo domine confitentes reos parce quia pius es Novimus quia nisi remittas recte nos punias sed apud te est multa miseria et propitiatio perabundans Praesta ergo sine merito quod rogamus qui fecisti ex nihilo qui rogarent Clamantium ad te domine nostri miserere moveat pietatem tuam vox fidelis atque flebilis atque illa de qua totum speramus misericordia non reputet quod offendimus dum respicit quod rogamus Et cum grandis sit miseria esse nos reos maior sit tibi clementia esse nos miseros Tuo supplices auxilio ante te et criminis nostri mala ponimus et dolores et a te precando misericordiam quam peccando repulimus expectamus Da igitur pater piissime ut ea quae commisimus defleamus ac per totius diei vel noctis spatia ab omnibus malorum incursibus liberos tuae pietati servire concedas Praestetur nobis de indulgentia tua quod rogaris accipere quos agnoscis de nostra iustitia fiduciam non habere Erige nos domine deus noster et alleva in misericordia tua ut communione salutis et gaudio caritatis dum ipsi salvari ex munere cupimus etiam fide et pace cunctarum gentium gaudeamus [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio VII ad Deum* (Cum confessione peccatorum et humili petitione gratiae): PL 158 875 A] *qfr* Si ante oculos

Deus propitius esto mihi ... O bone Iesu o dulcissime Iesu ... [LL14, 181v-18r *Oratio s AUGUSTINI a spiritu sancto sibi revelata*]

Deus propitius esto mihi peccatori ... [AgM09, 26v]

Deus propitius esto mihi ... [AgM09, 51v attribuita ad AGOSTINO]

Deus propitius esto mihi peccatori ... [BerlinKK78B12, 279r]

Deus propitius esto mihi peccatori ... [ZRh154, p. 65 *Sanctus AUGUSTINUS fecit hanc orationem et revelatum fuit a spiritu sancto quod qui qualibet die dixerit aut semper portaverit gladio non peribit ...*]

Deus propitius esto mihi peccatori custos mei omnibus horis ... in omni tempore et omnibus diebus vitae meae In nomine patris [Chicago, Newberry 77, 364rv (= Cat. SAENGER 144; LHP 2, 396)]

Deus propitius esto mihi peccatori deus patriarcharum deus Abraham deus Isaac deus Iacob deus Moyses Angelus Michael angelus Gabriel angelus Raphael Isti angeli et omnes sancti sint in adiutorium meum omnibus diebus vitae meae Precor omnes sanctos et sanctas dei ut me famulum dei Nicolaum adiuvere dignemini quia diabolus et malus homo et aliquis inimicus meus hoc anno mihi nocere non possit non in via non in agro non in flumine non in die non in nocte non dormiendo neque vigilando non intus nec extra neque ultra opera faciendo Adiuro vos diaboli maledicti et contestor cum omnibus sociis vestris per patrem et filium et spiritum sanctum et per sanctam crucem domini nostri Iesu Christi et per quattuor evangelistas et per novem ordines angelorum et per duodecim apostolos et per viginti duo prophetas et viginti quattuor seniores et CXLIII milia martyres innocentes qui quotidie cantant canticum novum Sanctus sanctus sanctus Et per omnes sanctos martyres dei et per omnes confessores et virgines et per caelum et terram et per sanctum **Clementem** et per sanctum **Sigismundum** regem et per omnes sanctos et sanctas qui sunt in caelo et in terra nominati et per diem iudicii vos adiuro ut non habeatis potestatem super me famulum dei Nicolaum et omnes inimicos meos visibiles et invisibiles ligare debeatis ut ipsi non habeant potestatem super me sed potius corruant a conspectu meo Ecce crucem domini nostri Iesu Christi Fugite partes adversae vincit leo de tribu Iuda radix David alleluia Ne derelinquas me domine pater et dominator vitae meae ut non corruam in conspectu oculorum meorum ne gaudeant de me inimici mei Sanctus deus sanctus fortis sanctus et immortalis miserere mei Nicolai Agnus dei qui tollis peccata mundi miserere mei Increatus pater increatus filius increatus spiritus sanctus Christus vincit Christus regnat Christus imperat Amen [OxL82,55r Deus patriarcharum *ms* Deus p.; *precede senza nessuna cesura* Eloi domine deus omnipotens qui liberasti Susannam]

Deus propitius esto mihi peccatori domine Iesu Christe fili dei vivi sicut vis ... Erige me iacentem et eam quam explicare non possum ... et omne consilium meum confirma [Chg173b 324]

Deus propitius esto mihi peccatori Domine miserere mei sana animam meam quia peccavi tibi Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus et non est sanitas in carne mea Propter nomen tuum domine propitiaberis peccato meo multum est enim Delicta quis intelligit ab occultis meis munda me et ab alienis parce servo tuo Delicta iuventutis meae et ignorantias meas ne memineris Secundum misericordiam tuam memento mei tu propter bonitatem tuam domine Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam dele iniquitatem meam [<Preces> PL 101, 543D *post litaniam*]

Deus propitius esto mihi peccatori et custos mei ... [LL14, 35r *Sequens oratio est scripta in tabula sancti Sepulchri et ad supplicationem Philippi regis Franciae Bonifacius papa VI dedit omnibus eam devote dicentibus inter elevationem corporis Christi et Agnus Dei 2000 annorum indulgentiarum ...* (manca incioit dell'orazione !)]

Deus propitius esto mihi peccatori et custos mei ... in omni tempore et in omnibus diebus vitae meae In nomine patris [PaL1072, 169v: *Oratio*: LEROQUAIS I, 51]

Deus propitius esto mihi peccatori et custos mei ... nec vigilantem nec dormientem [PaL1410.126r: LEROQUAIS I, 248]

Deus propitius esto mihi peccatori et custos mei ... omnibus diebus vitae meae [BerlinKK78B21.224r-226v *Haec oratio inventa est in Ierusalem in Capella sanctae Mariae ubi Christus fuit flagellatus et ad instantiam regis Franciae Bonifacius papa VI (= VIII ?) concessit omnibus eam devote dicentibus 2000 annorum indulgentiae et quicumque omni die eam dixerit vel supra se portaverit in puncto mortis videbit beatam virginem Mariam nec morte subitanea morietur et haec est oratio*]

Deus propitius esto mihi peccatori et custos mei esse digneris... [La sequent oratio feu lo glorios doctor ebisbe mosser sant Agosti e demana gratia ad nostro senyor...: SnM1064.222r]

Deus propitius esto mihi peccatori et custos mei esse digneris omnibus diebus vitae meae Deus Abraham deus Isaac deus Iacob miserere mei Mitte in adiutorium meum Michael archangelum qui defendat et protegat me ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus Sancte Michael archangele defende me in praelio ut non peream in tremendo iudicio Archangele Christi Michael per gratiam quam meruisti te deprecor per unigenitum dei filium dominum nostrum Iesum Christum ut eripias me hodie et semper ab omni periculo mortis Sancte Michael sancte Gabriel sancte Raphael omnes sancti angeli et archangeli dei succurrite mihi peccatori et precor vos omnes virtutes caelorum ut per summam potentiam vestram detis mihi auxilium quod nullus inimicus meus condemnare me possit nec malus homo nocere mihi possit in via nec in convivio nec in aqua nec in igne nec in morte subitanea nec in domo nec in falso crimine nec dormientem nec vigilantem ledere possit Ecce crucem domini nostri Iesu Christi surgite partes adversae vicit leo de tribu Iuda radix David ex stirpe Iesse alleluia Iesus autem transiens per medium illorum ibat Salvator mundi salva me qui per crucem et sanguinem tuum redemisti me Auxiliare mihi deus meus Agyos o theos Athanatos Ischiros eleyson Crux Christi adiuva me Crux Christi defende me Crux Christi protege me in nomine patris et filii et spiritus sancti Amen (NGNM 22402, 93v)

Deus propitius esto mihi peccatori et custos mei omnibus diebus vitae meae ... nec vigilando nec loquendo [PaL1364, 202r s. Michele: LEROQUAIS I, 178]

Deus propitius esto mihi peccatori et custos mei omnibus diebus vitae meae ... et usque in saeculum [Pal 1358, 16v s. Michele: LEROQUAIS I, 167]

Deus propitius esto mihi peccatori et custos mei omnibus diebus vitae meae Deus Abraham Deus Isaac Deus Iacob miserere mei peccatoris et mitte in adiutorium meum sanctum Michael archangelum qui me defendat et protegat ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus carnalibus et spiritualibus et ab omnibus persecutionibus Sancte Michael archangele defende me in praelio et a periculo ignis et aquae et carceris malarum gentium ut non peream in tremendo iudicio Archangele Michael per gratiam quam meruisti te deprecor per unigenitum omnipotentem dominum nostrum Iesum Christum ut eripias me hodie a carcere et periculo mortis Omnes sancti angeli et archangeli dei succurrite mihi peccatori Deprecor vos omnes virtutes caelorum ut summam potentiam detis mihi auxilium ut nullus inimicus meus per se vel per alium possit me condemnare nec nocere in via nec extra viam in domum nec extra domum in consilium nec extra consilium In aqua nec in igne nec in bello nec in carcere nec in morte subitanea vel perpetua nec dormiendo nec vigilando nec deum precando Ecce crucem domini nostri Iesu Christi Fugite partes adversae vicit leo de tribu Iuda stirpis Iesse radix David alleluia Iesus autem transiens per medium illorum ibat Salvator mundi salva nos vel me domine deus meus Crux Christi libera me Crux Christi defende me ab omni malo Crux Christi salva me in omni tempore et in omnibus diebus vitae meae In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen [*Oratio s AUGUSTINI* Ox.BL/LMH, Borough 1, 199r]

Deus propitius esto mihi peccatori et custos meus in omnibus horis atque momentis vitae meae ... amator spiritus sancti illumina me Amen [PaL921, 210r: LEROQUAIS I 31]

Deus propitius esto mihi peccatori et custos omnibus diebus et horis vitae meae Deus Abraham Deus Isaac Deus Iacob miserere mei et mitte in adiutorium

meum sanctum Michael archangelum qui me defendat et protegat ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus carnalibus et spiritualibus Sancte Michael archangele defende me in praelio ut non peream in tremendo iudicio Archangele Christi Michael per gratiam quam meruisti habere te deprecor per unigenitum dominum nostrum Iesum Christum ut eripias me hodie ab omnibus malis et periculo mortis et obprobrio Sancte Michael sancte Gabriel sancte Raphael omnes sancti angeli et archangeli dei succurrite mihi peccatori Precor vos etiam omnes virtutes caelorum ut mihi detis auxilium quia nullus inimicus me condemnare possit in via nec extra viam in domo nec extra domum nec in aqua nec in igne neque gladio neque veneno neque morte subitanea neque dormiendo neque vigilando Ecce crucem domini Fugite partes adversae vicit leo de tribu Iuda radix David alleluia Salvator mundi salva me salvator mundi adiuva me salvator mundi libera me quia per crucem et mortem tuam redemisti me salva me nunc et in omni tempore auxiliare mihi Agyos o theos Agyos yschiros Agyos athanatos Crux Christi protege me nunc et in omni tempore In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen [OxL82, 1r "*Flos orationum ad patrem et filium et soiritum sanctum*" = titolo del libro]

Deus propitius esto mihi peccatori et da mihi in hac vita agere veram paenitentiam per quam deleam omnia vitia et peccata mea quia nescio ubi fugiam nisi ad te Iesu Christe qui es vita vivorum et resurrectio mortuorum et nosti omnia occulta et manifesta peccata mea munda me domine et tempus mihi concede ut repaenitens plagam peccavi miserere mihi fac me domine priusquam moriar consequi plenitudinem misericordiae tuae et dies meos ante finire non sinas quam illa mihi dimittas Per dominum [OxK63, 133v]

Deus propitius esto mihi peccatori et sis custos mei in omnibus diebus et horis vitae meae Deus Abraam Deus Isaac Deus Iacob miserere mei et mitte in adiutorium meum sanctum Michael archangelum qui me defendat et protegat ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus carnalibus et spiritualibus Sancte Michael archangele defende me in praelio ut non peream in tremendo iudicio Archangele Michael per gratiam quam meruisti habere te deprecor per unigenitum dei dominum Iesum Christum ut eripias me hodie et semper a periculo mortis malae Sancte Michael sancte Gabriel sancte Raphael omnes sancti angeli et archangeli succurrite mihi Gaspari peccatori vos omnes virtutes caelorum ut mihi plenam potentiam detis ut inimici mei me condemnare non possent nec in via nec in domo vel extra domum nec in aqua nec in igne nec gladio nec veneno nec in cibo nec in potu unquam vel usquam nec aliquo modo Ecce crucem fugite partes adversae Vicit leo de tribu Iuda radix David alleluia salvator mundi salva me et adiuva me qui salvasti Ionam de ventre cethi Petrum in mari Paulum in vinculis David prostratum in terra Susannam de falso crimine qui per sanctam crucem sanctus deus sanctus fortis sanctus immortalis miserere mei peccatori Agios o theos agios athanatos sanctus et immortalis deus miserere mihi crux Christi salva me crux Christi libera me crux Christi defende me hodie et omni tempore et in omnibus diebus vitae meae In nomine patris et filii et spiritus sancti Iesus autem transiens per medium illorum ibat Sed si contingant me hodie vel in toto tempore vitae meae transire per medium inimicorum meorum tam visibilibus quam invisibilibus sine periculo corporis et animae meae transeam per signum sanctae crucis de inimicis meis libera me domine [OxB267, 283r esto mihi: *add. post. supralin.*; Sed *ms* Sit; *segue* VSC *Omnis terra adoret te et psallat tibi* RVS *Psalmum dicat nomini tuo domine*]

Deus propitius esto mihi peccatori et sis custos mei omnibus diebus vitae meae Deus Abraham deus Isaac deus Iacob miserere mei et mitte in adiutorium meum Michael archangelum qui me protegat et defendat ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus Sancte Michael archangele defende me in praelio ut non peream in tremendo iudicio Archangele Christi Michael per gratiam quam meruisti te deprecor per dominum nostrum Iesum Christum unigenitum filium dei ut eripias me hodie et in omni tempore ab omnibus periculis corporis et animae Sancte Michael sancte Gabriel sancte Raphael et omnes sancti angeli et archangeli succurrite mihi Precor omnes virtutes caelorum ut mihi famulo vestro per summam dei potentiam sitis in auxilium ut nullus inimicus me vigilantem nec dormientem nocere possit nec in via nec in convivio nec in domo nec extra domum nec in igne nec in aqua nec aliqua morte subitanea Ecce crucem domini fugite partes adversae vicit leo de tribu Iuda ex stirpe David radix Iesse alleluia Salvator mundi salva me qui per crucem et sanguinem tuum redemisti me auxiliare mihi deus meus Agyos Agyos Agyos Crux Christi salva me Crux Christi defende me Crux Christi protege me ab omnibus periculis animae et corporis In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen [HAS 15r]

Deus propitius esto mihi peccatori et sis custos mei omnibus diebus vitae meae ... Omnes sancti angeli et archangeli dei succurrite mihi peccatori ... Crux Christi defende me In nomine patris ... [PaL1190, 2r *Oratio valde devota ad Iesum Christum*: LEROQUAIS I, 137]

Deus propitius esto mihi peccatori misero et ne despicias me opus manuum tuarum ... propter nomen sanctum tuum [PaL1158, 35r *Oratio* dopo FRANCISCUS PETRACHA *poeta laureatus in libro suo de remedio utriusque fortunae*; *segue Miserere mei deus*: LEROQUAIS I, 73]

Deus propitius esto mihi peccatori miserrimo et custos mei (LHP.S 38)

Deus propitius esto mihi peccatori miserrimo et custos mei ... omnibus diebus vitae meae [Oratio ad deum patrem PaL1375, 125v: LEROQUAIS I, 197]

Deus propitius esto mihi peccatori ne reminiscaris delicta mea vel parentum meorum neque vindictam sumas de peccatis meis non derelinquas me domine pater et dominator vitae meae ut non corruam in conspectu adversariorum meorum neque gaudeat de me inimicus meus Emitte domine sapientiam de sede maiestatis tuae ut mecum sit et mecum laboret ut sciam quid acceptum sit coram te omni tempore Amen [GvG 1933, 81]

Deus propitius esto mihi peccatori O agne mansuetissime mitissime miserere mei [OxB249, 91r alla fine: *dicuntur semper post horas canonicas ut nostra negligentia suppleatur*]

Deus propitius esto mihi peccatori quia tu es immortalis et sine peccato [Sg23, 17 *Post collectam* ...]

Deus propitius esto mihi peccatori quia tu es immortalis et sine peccato solus domine deus meus tu es benedictus qui benedixisti omnia tu es sanctus qui sanctificas omnia tu domine deus meus indulge mihi indigno famulo tuo et peccatori quia peccator sum et indignus quia praesumo ad sanctum altare tuum accedere et invocare te quia peccavi coram te et coram angelis tuis sed tribue mihi indulgentiam delictorum meorum et confirma me in sancta ecclesia tua in fide orthodoxorum et doce me facere voluntatem tuam omnibus diebus vitae meae Qui vivis [Sg23, 18]

Deus propitius esto mihi peccatori quia tu es immortalis et sine peccato Tu solus domine deus meus tu es benedictus qui benedixisti omnia tu es sanctus qui sanctificas Domine deus meus indulge mihi indigno famulo tuo peccatori quia peccator sum et indignus quia praesumo ad sanctum altare tuum invocare te quia peccavi coram te et coram angelis tuis sed tribue mihi indulgentiam delictorum meorum et confirma me in sancta ecclesia tua in fide orthodoxorum et doce me facere voluntatem tuam omnibus diebus vitae meae Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Oratio ante altare: PL 101 1408 B]

Deus propitius esto mihi peccatrici cunctis diebus vitae meae Deus Abraham deus Isaac deus Iacob miserere mei et mitte in adiutorium meum sanctum Michael archangelum qui me defendat et protegat ab inimicis meis Sancte Michael archangele defende me in praelio ut non peream in tremendo iudicio Archangele Michael per gratiam quam meruisti te deprecor per unigenitum filium dei dominum nostrum Iesum Christum ut eripias me a periculo mortis Sancte Michael sancte Gabriel sancte Raphael et omnes virtutes caelorum precor vos ut sitis in auxilium meum ut nullus inimicus meus condemnare me possit nec in via nec in domo nec extra domum nec vigilantem nec dormientem Salvator mundi salva me qui per crucem et pretiosum sanguinem tuum me redemisti Auxiliare mihi deus meus agyos agyos agyos Crux Christi salva me Crux Christi protege me Crux Christi defende me In nomine patris et filii et spiritus sancti amen [PrP1346, 92v; 92r: *Sanctus Augustinus fecit hanc orationem quam si quis super se portaverit in scriptis et omni die ipsam legerit inimici sui sibi non nocebunt et in illa die in igne vel in aqua non peribit nec mortiferum ei nocebit et si quid iustum a deo petierit impetrabit et non morietur morte subitanea et si anima eius egressa fuerit a corpore in inferno non appropinquabit nec merebitur nec divinatione nec aliqua factura ei nocebit Oratio*]

Deus propitius esto mihi peccatrici et custodi me omnibus diebus et noctibus vitae meae Deus SAbraham ... [Eb4, 107v: Eb5; LHP 2, 48 ...]

Deus propitius esto mihi peccatrici et custos meus ... [Fb326, 41r]

Deus propitius esto mihi peccatrici et custos omnibus horis et diebus vitae meae ... salva me in omni tempore et diebus vitae meae Amen [Oratio s AUGUSTINI *valde utilis et devota Quicumque eam semel in die dixerit non peribit mala morte Et si de hac vita decesserit contritus et compunctus anima eius inferno non appropinquabit Et qui iustum petierit impetrabit* Chicago, Newberry 83, 38v (= Cat. SAENGER 156: HUWHA 2/1, p. 374; 5/1, p. 472)]

Deus propius esto mihi peccatori O agne mansuetissime mitissime miserere mei [OxB249, 91r *ms*]

Deus quem nec spatia dilatant nec brevitates locorum angustat ... tenebrarum auctor confusus abscedat. Per [Brb497 132 *in dormitorio cellula alia*]

Deus quem nec spatia dilatant nec brevitates locorum angustat hanc cellulam quaesumus praesentiae tuae luce perfunde ut tenebrarum auctor confusus abscedat. Per [GvG 1933, 37]

Deus qui ad celebranda tuae miracula maiestatis post resurrectionem a mortuis hodie ... tecum in caelo degere mereamur [Ott245 446 *de Ascensione*]

Deus qui ad principium istius diei per tuam gratiam nos pervenire fecisti tua nos salva virtute ut in hac die ad nullum declinemus peccatum sed semper ad tuam iustitiam faciendam nostra procedant eloquia Per [Oratio ad Primam: PL 101, 462D]

Deus qui alta a longe cognoscis et humilia respicias suscitans a terra inopem ... quod oris polluti oratio non praesumit [Chg173b 308]

Deus qui altissimus es patiens fortissimus et multum misericors placabilis super malitiam te deprecor per intercessionem gloriosissimae virginis Mariae et omnium angelorum et archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum confessorum atque virginum ut psalmos consecratos suscipi

iubeas pro salute animae meae et omnium illorum de quibus intendo quos ego indignus decanto ut nobis proficiant ad impetrandam gratiam in praesenti cum peccatorum nostrorum venia et in futuro requiem sempiternam cum tuorum societate sanctorum Qui cum deo patre et spiritu sancto vivis [OxK63, 105r *Oratio* (3) prima del Salterio di s. Girolamo]

Deus qui animam famuli tui Gregorii aeternae beatitudinis ... pondere praemium eius apud te precibus sublevemus Per [Mn164, 125/128r *Oratio sancti Gregorii* = *Corpus Orationum* 1354]

Deus qui beatae Brigidae virginis et martyris tuae inimicos suos superare concessisti praesta quaesumus famulis tuis ubique in te credentibus ut per eius orationem atque memoriam ab omni tempestate liberari valeamus Per Christum [Mn23 73v s. BRIGIDA *oratio contra tempestatem*]

Deus qui beatae Mariae Magdalenae paenitentiam ita gratam acceptamque fecisti ut non solum ei peccata dimitteres verum etiam cor eius incensa amoris dulcedine perlustrares da nobis quaesumus ita digne flere quae commisimus ut et sanctam indulgentiam tuam consequi valeamus et in omnibus propitiationis clementiam sentiamus [MiB41, 14ra] *cf*r Deus qui Mariae

Deus qui beatam Mariam unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi matrem semper virginem in ipsius filii conceptu et partu regum veneratione templi praesentatione ac miraculorum ostensione multipliciter laetificasti quinque eiusdem matris et virginis gaudia ipso filio tuo a morte resurgente et ad caelos carnaliter ascendente ipsamque in caelis collocante gloriose cumulasti praesta quaesumus ut ad illud ineffabile gaudium quo tecum assumpta gaudet in caelis eius meritis et intercessione pervenire valeamus Per eundem dominum nostrum [HAS 123v]

Deus qui beatam virginem Mariam unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi matrem semper virginem in ipsius filii tui in conceptu et in partu regum veneratione Symeonis templi praesentatione ac miraculorum ostensione multipliciter laetificasti quique eiusdem matris et virginis gaudia ipso filio tuo a morte resurgente ad caelos carnaliter ascendente ipsamque in caelis collocante gloriose cumulasti praesta quaesumus ut ad illud ineffabile gaudium quo assumpta gaudet in caelis eius meritis et intercessione pervenire valeamus Per dominum [HAS 114r]

Deus qui beatissimae Barbarae virginitate pretiosoque martyrio tuos dotasti fideles ... venerantibus promissisti [MiB41, 12rb]

Deus qui beatissimam et gloriosam virginem Mariam in conceptu et in partu virginitate servata duplici gaudio laetificasti quique eius gaudia et filio tuo resurgente et ad caelos ascendente multiplicasti tribue quaesumus ut ad illud ineffabile gaudium quo tecum assumpta gaudet in caelis eius meritis et precibus pervenire valeamus Per eundem [*Oratio* Pa]A18, 207r dopo i *Gaudia*] *cf*r Deus qui beatissimam virginem

Deus qui beatissimam Ursulam virginem spiritu regali conubio ad palmam cum suis sodalibus martyrii sublimasti ... sine fine [MiB41, 13rb]

Deus qui beatissimam virginem Barbaram roseo martyrii cruore perfusam hodie in thalamo regni tui collocasti concede propitius ut per eam suorum apud te delictorum veniam obtineant qui eius sempiternae claritati humillima devotione congaudeant Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum qui tecum vivit et regnat in unitate spiritus sancti deus Per omnia saecula saeculorum. Amen [HAS 28r]

Deus qui beatissimam virginem Mariam in conceptu et in partu servata duplici gaudio laetificasti cuique gaudia filio tuo resurgens et in caelum ascendentem multiplicasti praesta quaesumus ut ad illud ineffabile gaudium quo assumpta tecum gaudet in caelis eius meritis et intercessione pervenire valeamus Per Christum [*Oratio* CmT19, 168r dopo i *Gaudia*] *cf*r Deus qui beatissimam et gloriosam virginem

Deus qui beatissimam virginem Mariam in conceptu et in partu virginitate conservata duplici gaudio laetificasti quique eius gaudia filio tuo resurgente et ad caelos ascendente multiplicasti praesta quaesumus ut ad illud ineffabile gaudium quo tecum assumpta congaudet in caelis eius meritis et intercessionibus pervenire valeam Per eundem [dopo i *Septem gaudia b. v. Mariae* CmU4105, 214r] *cf*r Deus qui beatissimam et gloriosam virginem

Deus qui beatissimam virginem Mariam in conceptu et in partu virginitate servata duplici gaudio laetificasti quique filio tuo resurgente et ad caelos ascendente multiplicasti praesta quaesumus ut ad illud ineffabile gaudium quo assumpta gaudet in caelis eius meritis et intercessione pervenire valeamus Per eundem Christum dominum nostrum [Ri23:67v] *cf*r Deus qui beatissimam et gloriosam virginem

Deus qui beatissimam virginem Mariam in conceptu et partu virginitate servata duplici gaudio laetificasti ... pervenire valeamus [PaL1073, 238v: LEROQUAIS I, 54] *cf*r Deus qui beatissimam et gloriosam

Deus qui beatissimam virginem Mariam matrem tuam gloriosissimam incarnationis tuae nativitatibus apparitionis resurrectionis ascensionis spiritus sancti missionis ac eiusdem corporis et animae assumptionis beatificasti gaudiis concede propitius ut eius precibus et meritis continuus a cunctis malis imminuentibus ab aeterna et subitanea morte liberemur Qui vivis [*Oratio* dopo *septem gaudia b. Mariae v.* CmU4105, 203r]

Deus qui beatissimum patrem ac legislatorem nostrum abstractuma mundi turbinibus tibi soli militare iussisti tribue nobis sub eius magisterio tibi servientibus perseverandi constantiam et perfectam usque in finem victoriam [PaL1354, 170r: Officium parvum s. Benedicti *ad Lds*]

Deus qui beato Antonio abbati confessori tuo contra spiritualium hostium certamina victoriam contulisti quemque hominibus devotis venerabilem et iniquis terribilem effecisti concede propitius ut eius meritis et precibus a cunctorum adversantium periculis liberemur [*Oratio sancti Antonii*: OxL82, 82r]

Deus qui beatos et tres magos orientales Gaspar Baldesar et Melchior ad tuam cunabulam pervenire fecisti ut te mysticis offerentur muneribus sine impedimento stellae eos duxistis et reduxistis concede propitius ut qui eorum trium regum intercessione merita commemorantium mihi famulo tuo V. tribuas in hoc itinere ut te uti ... sine pacem te in ipso itinere vera stella vera luminis luceat a loca prospera et destinata cum omni prosperitate sanus ac liber redire valeat Per Christum dominum nostrum Amen [*Oratio trium magorum* BsQ7, 88r testis corrotto *cf*r LEROQUAIS LH I 218: *Deus qui tres magos...*]

Deus qui beatum Petrum apostolum a vinculis absolutum ... a nobis propitiatus excludi [Ghg176b 198 *pro s Petro*]

Deus qui beatum Pterum ambulanti in fluctibus ... gloriam consequamur Per [Chicago, Newberry 82, 217v (= Cat. SAENGER 154)]

Deus qui beatum Sebastianum gloriosum martyrem tuum in tua fide et dilectione tam ardentem solidasti ut nullis carnalibus blandimentis nullis tyrannorum minis sagittis sive tormentis a tua sancta cultura potuit revocari da nobis quaesumus eius meritis et intercessione in omni tribulatione auxilium in persecutione solacium in omni tempore angustiae contra pestem epidemiae remedium quatenus possimus contra omnes diabolicas insidias fortiter dimicare mundum et omnia quae in eo sunt omnino despiciere et nulla eius adversa formidare superbiam quaeque et vanagloriam cum omnibus vitiis superare et ea quae a te iussa sunt recta intentione perficere Per Christum [CmU6692, 225v]

Deus qui beatum Sebastianum gloriosum martyrem tuum in tua fide et dilectione tam evidenter solidasti quod nullis carnalibus blandimentis nullis tyrannorum minis nullisque carnificum gladiis sive sagittis a tua cultura potuit revocari da nobis quaesumus eius meritis et intercessione in tribulatione auxilium in persecutione solacium atque omni tempore tribulationis et angustiae contra pestem epidemiae remedium quantum possumus omnes in insidiis diabolicas viriliter dimicare mundum et ea quae in mundo sunt omnia despiciere et nulla eius adversa formidare superbiam et vana gloriam cum omnibus viribus superare et quae a te iussa sunt recta intentione perficere Per [PrP1346, 106v *Contra pestem* cultura/culta]

Deus qui beatum Sebastianum gloriosum martyrem tuum in tua fide et dilectione ... [*Oratio s Sebastiani*: San Marino USA Hunington HM 1135, 198v [Cat. Dutschke 1989, II 447]]

Deus qui beatum Thomam martyrem tuum atque pontificem die Martis pro ecclesia variis tribulationibus oppressum gloria et honore coronasti fac nos quaesumus suis meritis et precibus sic huius saeculi miseria transire ut ad caeli gaudia possimus pervenire Per eundem dominum [HAS 21r]

Deus qui caeleste regnum non nisi renatis per aquam et spiritum sanctum pandis ... plenitudinem gaudiorum [MiB41, 32ra]

Deus qui caritatis dona per gratiam sancti spiritus tuorum cordibus fidelium infudisti da famulis et famulabus tuis pro quibus tuam deprecamur clementiam salutem mentis et corporis ut te tota virtute diligant et quae tibi placita sunt tota dilectione perficiant Per [Clm 23119, 161r *post In* ORT 3]

Deus qui caritatis dona per gratiam sancti spiritus tuorum cordibus fidelium infudisti ... [OxK249, 97r]

Deus qui conspicias omni nos virtute destitui interius exteriusque custodi ut et ab omnibus adversitatibus muniamur in corpore et a pravis cogitationibus mundemur in mente Per [*Oratio*: PL 101, 531D *Alia*]

Deus qui conspicias quia ex nulla nostra virtute subsistimus concede propitius ut intercessione beati Martini confessoris tui atque pontificis contra omnia adversa muniamur Per [Ri23:80r]

Deus qui contritorum non despicias gemitum ... gratias referamus Per [PaL1063, 285r *Oratio*: LEROQUAIS I, 48]

Deus qui contritorum non despicias gemitum et maerentium non spernis affectum adesto precibus nostris quas tibi pro tribulatione nostra effundimus easque clementer suscipiens tribue ... gratias referamus Per [MiB41, 30vb]

Deus qui contritorum non despicias gemitum ... tuae gratiae referamus Per Christum deum [Fb742, 74v: LEROQUAIS I 48; II 40]

Deus qui contritorum non despicias gemitum et maerentium non aspernas affectum adesto precibus nostris quas pietati tuae pro tribulatione nostra fundere praesumimus implorantes ut eas clementer suscipere digneris tribuasque ut quidquid contra nos diabolicae atque humanae moluntur adversitates ad nihilum redigas et consilio pietatis tuae allidas ut nullis adversitatibus laesi sed erepti de omni tribulatione et angustia laeti tibi in ecclesia tua sancta gratias

- referamus per Christum dominum nostrum per quem te summe deus rogamus ut preces has attendas propitiabili dignatione et ad hanc nostram orationem respicias quam tibi pro ereptione et releuatione nostra a pressura nostrae infirmitatis offerimus Iam domine respice super nos vultu placabili et misericordia singulari a nobis amove quod saevitia malorum permittit quod inimicorum pravitas infert quod pravorum in consiliis adversitas alligat quod ex iudicio imminet quod ex sententia pendet quod conspiratione machinatur quod accusatione confingitur quod propriae merentur iniquitates quod alienis fictionibus alligatur quod pressuris deicimur quod cruciatibus premimur quod angustiis angustiamur Non iustitia tua domine quaesumus iniustitias nostras exerceas: sed potius pietatem tuam in nostris iniquitatibus manifesta Non nos in persecutione deicias non per intolerantiam perdas sed per tribulationem exerce per pietatem attolle per misericordiam rege quo per te ab inimicorum iaculis tuti a praesenti tribulatione exempti te deum unum in trinitate consona collaudemus voce Qui cum eo unigenito filio tuo domino nostro Iesu Christo sanctoque paraclete spiritu vivis et regnas domine deus omnipotens per omnia saecula saeculorum Amen [*Oratio feria II si quis se in tribulationibus derelictum intelligat decantanda*: PL 101, 532A]
- Deus qui contritorum non despicias gemitum et maerentium non aspernis affectum intercedentibus omnibus sanctis operibus tuis adesto precibus meis quas tibi pro tribulatione mea effundo easque clementer suscipiens tribuas ut quicquid contra me diabolicae vel humane moliantur adversitates ad nihilum redigantur et consilio tuae pietatis allidantur ut nullis adversitatibus laesa sed de omni tribulatione et angustia erepta laeta in ecclesia tua sancta tibi gratias referam Per Christum [MBE 614: 16v].
- Deus qui contritorum non despicias gemitum et merentium non spernis affectum adesto precibus meis quas pietati tuae pro tribulatione mea effundo te implorans ut me clementer suscipias soloque bonitatis tuae intuitum tribuas quatenus quicquid contra me diabolice atque humanae moliantur adversitates ad nihilum redigas et consilium tuae pietatis alliges ut nullis adversitatibus lesus sed ereptus ab omni tribulatione et angustia et a linguis detrahentibus et subitanea morte ut gratias tibi domine in ecclesia tua referam Qui regnas in saecula saeculorum Amen [HAS 42r]
- Deus qui corda fidelium sancti spiritus ... de eius consolatione semper gaudere [Mn164, 138/131r]
- Deus qui corda fidelium sancti spiritus illustracione docuisti da nobis in eodem spiritu recta sapere et de eius semper consolatione gaudere [[CmN.7, 24r *Ordo Missae* inizio (6) OxB249, 97v]
- Deus qui crucem ascendisti et mundi tenebras illuminasti tu corda nostra illuminare dignare Qui vivis [BAV, Chigi D.VI.79, 223v *ordo ad adorandum crucem*: ed. BOYNTON *Cruz*]
- Deus qui crucem ascendisti et mundum in tenebris positum illuminasti tu corda nostra illuminare dignare Qui cum patre [*Incipiunt orationes ad sanctam crucem adorandam* (1): OxB277, 20r]
- Deus qui culpa offenderis paenitentia placaris preces populi tui supplicantis propitius respice et flagella tuae iracundiae quae pro peccatis nostris meremur averte [GF 161.165r *correcto* L218.4 NGNM 22402.78r OxB.220.31r PaSL33.213r R65.115v R68.105v R91.181r <GrH 158 GeG 2703>]
- Deus qui culpa offenderis paenitentia placaris preces populi tui supplicantis propitius respice et flagella tuae iracundiae quae pro peccatis nostris meremur averte [SpA459, 133r (ORT 4)]
- Deus qui culpa offenderis paenitentia placaris preces populi tui supplicantis propitius respice et flagella iracundiae tuae quae pro peccatis nostris meremur averte [PaSL36, 65v]
- Deus qui culpa offenderis paenitentiam placaris preces populi tui supplicantis propitius respice et flagella tuae iracundiae quae pro peccatis nostris meremur adverte [GF 161, 165r]
- Deus qui cuncta creasti ex nihilo et hominem diabolica fraude perditum potenter defende et protege [Chg173b 282 *post psalmodiam*]
- Deus qui de beatae Mariae virginis utero verbum tuum angelo nuntiante carnem suscipere voluisti praesta supplicibus tuis ut qui vere eam dei genitricem credimus eius apud te intercessionibus adiuvemur Per eundem [FiA1874, 49v; HAS 87v *oratio* dopo la *Salve regina* glossata = inframezzata da quartine; HAS 98v]
- Deus qui de beatae Mariae virginis utero verbum tuum angelo nuntiante carnem suscipere voluisti praesta supplicibus tuis ut qui vere eam genitricem dei credimus eius apud te intercessionibus adiuvemur Per eundem [CmU4105, 208r dopo *gaudia b. v. Mariae* (1); FiA1874, 96r OXL82, 32v OXM252.153v e 163r]
- Deus qui de indignis dignos de immundis mundos ... in sacrificium Iesus Christus dominus noster [Chg077 415]
- Deus qui de indignis dignos de immundis mundos de peccatoribus iustos facis munda cor et corpus meum ab omni sordibus et cogitatione peccati et fac me dignum sanctis altaribus tuis ministrum et concede propitius ut in hoc altari ad quod indignus accedo hostias acceptabiles atque placabiles offeram pietati tuae pro peccatis et offensionibus meis et innumeris cottidianis excessibus meis et grege mihi commisso et pro omnibus fidelibus christianis et pro omnibus circumstantibus omnibusque mihi familiaritate et consanguinitate coniunctis omnibusque qui mei memoriam in suis continuis habent orationibus et per eum sit tibi meum acceptabile votum qui se tibi deo patri obtulit in sacrificium Iesus Christus dominus noster qui [Sg23, 19]
- Deus qui de indignis dignos facis ... filius tuus dominus noster Qui [PaL1347, 207v: LEROQUAIS I, 156]
- Deus qui de indignis dignos facis de peccatoribus iustos de immundis mundos munda cor et corpus meum ab omni cogitatione et sordibus peccati et fac me dignum sanctis altaribus tuis ministrum et concede propitius ut in hoc altari ad quod indignus accedo hostias acceptabiles offeram pietati tuae pro peccatis atque offensionibus meis et innumeris cottidianis excessibus et grege mihi commisso et famulo tuo N. coniugeque ac populo sibi subiecto et omnium circumstantibus omnibusque mihi familiaritate coniunctis atque omnibus me odio execrabili insectantibus et ecclesiae mihi commissae adversantibus benefactoribus senioribus atque amicis cunctisque fidelibus christianis et per eum sit tibi votum atque sacrificium acceptabile qui se tibi deo patri obtulit in sacrificium Iesus Christus [IvM 1975, 809 n. 6]
- Deus qui de indignis dignos facis de peccatoribus iustos de immundis mundos purifica per infusionem spiritus sancti cor meum et corpus meum ab omni contagione et sordibus peccati ... et meis cunctis iniquitatibus emundari salvator mundi Qui cum patre [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 61ra *cf* 70va]
- Deus qui de indignis dignos facis et de peccatoribus iustos de immundis mundos munda cor meum et corpus meum ab omni contagione et sordibus peccati ... pro nobis obtulit sacrificium Iesus Christus dominus noster Qui tecum [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 70va *cf* 61ra]
- Deus qui dedisti legem Moysi in summitate montis Synai et in eodem loco per sanctos angelos tuos corpus beatae Katherinae virginis et martyris tuae mirabiliter collocasti tribue nobis quaesumus ut eius meritis et intercessione ad montem qui Christus est valeamus pervenire Per [HAS 26v]
- Deus qui diligentibus te bona invisibilia ... consequamur [OxB249, 98v]
- Deus qui diligentibus te bona invisibilia praeparasti infunde cordibus nostris tui amoris affectum ut te in omnibus et super omnia diligentes promissiones tuas quae omne desiderium superant consequamur Per dominum [OxB249, 98v Ox.BL/LMH, Borough 1, 216v]
- Deus qui diligentibus te facis cuncta prodesset ... possint temptatione mutari [Ghg176b 199 *pro concordia fratrum*]
- Deus qui discipulorum tuorum pedes abluis pio affectu eis exemplum praebuisti mandatumque dedisti concede propitius ut per obsequium mandatorum tuorum eorum obtentu de tuo sine fine laetemur aspectu Qui vivis [*Oratio ad mandatum* (2): PL 101, 465A]
- Deus qui ecclesiae tuae in exponendis sacris scripturis beatum Hieronymum gloriosum confessorem ... exercere valeamus Per [Ve60, 141r *Oratio s. Hieronymi presb* = alla fine del Salterio abbreviato (3)]
- Deus qui ecclesiam tuam per beatam Briggittam sacris illuminare dignatus es consiliis et exemplis concede propitius eius intercessione ut quae pro nostris purgandis excessibus clementer revelasti devotis mentibus exequamur Per dominum nostrum [HAS 32v]
- Deus qui es caput omnium electorum et cuius membra sunt omnes fideles ... munus acceptum ante conspectum tuum [Chg173b 281 *post psalmodiam*]
- Deus qui es sanctorum tuorum splendor mirabilis atque lapsorum sublevator ... quiete perfrui sempiterna [Ghg176b 205]
- Deus qui es sanctorum tuorum splendor mirabilis atque lapsorum sublevator inenarrabilis fac nos famulos tuos sanctae dei genitricis semperque virginis Mariae et omnium sanctorum tuorum ubique tueri praesidiis necnon familiaritate atque consanguinitate nobis coniunctis et omni populo christiano cunctis insidiis fallacis inimici depulsis concede ad caelestem patriam redeundi aditum ac defunctorum omnium fidelium sacri baptismatis unda renatorum animabus quiete perfrui sempiterna Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum qui tecum vivit et regnat in unitate spiritus sancti deus per omnia saecula saeculorum Amen [GvS 1933, 95].
- Deus qui es sanctorum tuorum splendor mirabilis atque lapsorum sublevator inenarrabilis fac nos famulos tuos sanctae dei genitricis semperque virginis Mariae et omnium sanctorum tuorum ubique tueri praesidiis necnon familiaritate atque consanguinitate nobis coniunctis et omni populo christiano cunctis insidiis fallacis inimici depulsis concede ad caelestem patriam redeundi aditum ac defunctorum omnium fidelium sacri baptismatis unda renatorum animabus quiete perfrui sempiterna Per dominum [GvS 1933, 97].

Deus qui es unus et verus qui solus iustus es ... fiducialiter exaltare valeamus [Vat84 46]

Deus qui et mortem tibi illatam patienter sustinuisti ... impendere eis non recusemus [Chg173b 289]

Deus qui ex magna misericordia tua per Gabrielem archangelum incarnationem filii tui nuntiare dignatus es tribue nobis quaesumus ita nuntium tuum venerari in terris ut cum illo gaudere mereamur in caelis Per dominum [HAS 17r]

Deus qui Ezechiae regi Iudae te cum lacrimis deprecanti vitae spatium praetendisti Concede mihi famulo tuo Angelo tantum vitae spatium saltem quoad mensuram ut omnia peccata mea valeam deplorare et veniam et gratiam secundum tuam magnam misericordiam consequi valeam Per Christum dominum nostrum Amen [FiL.BMI., Pl. 89. inf. 24, 207r] *qfr* Omnipotens sempiternus deus qui Ezechiae

Deus qui fidelium mentes unius efficis voluntatis da populis tuis id amare ... ubi vera sunt gaudia [Ott245 465]

Deus qui gloriosissimum nomen Iesum dulcissimi filii tui fecisti fidelibus summo suavitatis affectu amabile et malignis spiri tibus tremendum atque terribile concede propitius ut omnes qui hoc exultationis et interminabilis iubilationis obtineant Per eundem Iesum Christum dominum [HAS 57v]

Deus qui hominem de limo terrae ut angelorum impleres ruinas ad imaginem et ad similitudinem tuam formasti et ut ipsum lapsum ad locum perditum revocares in cruce mortem passus fuisti miserere clementer animabus omnium fidelium defunctorum secundum iustitiam tuam propter carnis peccata damnumque fragilia et peccandum prona creasti Qui vivis [PaL.757, 30va PaSL.22, 94v, 101r *Off def vsp, lds*]

Deus qui hora matutina victor ab inferno regrediens electos tuos ... apostolis apparuisti Qui cum patre [Ott245 459 *de Pentecoste*]

Deus qui hora tertia crucis patibulo praesentatus fuisti tu per id quod ... vitali nobis largire caelestem [Ott245 460 *ad tertiam*]

Deus qui horatn vespertinam sanctissimae caenae convivio consecrasti ... laus et iubilatio salvator mundi [Ott245 463 *ad vespertum*]

Deus qui in Abrahae famuli tui opere humano generi ... rectitudinem adimplere [Chg173b 343 *de patriarchis*]

Deus qui in cruce pendens pro salute nostra virginem matrem ... et in vitam aeternam me introducant Qui [Oratio PaL.922, 34v: LEROQUAIS I, 34]

Deus qui in cruce pendens virgini matri virgini discipulo comandasti concede propitius ut amborum meritis et intercessione se mper liberemur Per dominum [Ox267, 268r]

Deus qui in cruce totum renovasti saeculum et ovem perditam ... possimus invenire requiem Amen [Vat84 95 *in Parasceven*]

Deus qui in ligno pereuntem hominem per lignum reparasti in melius quesumus ut virtus huius triumphalis ligni cui tota devotione colla submittimus et vitia in nobis mortificet et contra omnia adversa nos muniat Per dominum nostrum Iesum Christum qui hodie pro totius mundi passus est salute [BAV, Chigi D.VI.79, 228r *ordo ad adorandum crucem*: ed. BOYNTON *Cruc*; cfr SALMON nr. 561]

Deus qui in nomine Iesu unigeniti dilecti filii tui quod est super omne nomen omne genu flectere voluisti da nobis in praesenti huius Iesu salutifera Incarnationis Passionis Resurrectionis Ascensionis Commemoratione protegi et a cunctis adversitatibus liberari ac in quacumque necessitate et tribulatione misericorditer adiuvari et eiusdem Iesu in futura gloria satiari Per eundem Iesum Christum dominum [HAS 57r]

Deus qui in nomine Iesu unigeniti dilecti filii tui quod est super omne nomen omne genu flectere voluisti da nobis in praesenti huius Iesu salutifera Incarnationis Passionis Resurrectionis Ascensionis Commemoratione protegi et a cunctis adversitatibus liberari ac in quacumque necessitate et tribulatione misericorditer adiuvari et eiusdem Iesu in futura gloria satiari Per eundem Iesum Christum dominum [HAS 57r]

Deus qui in ordine angelorum ministeria hominumque dispensas concede propitius ut qui tibi ministrantibus in caelo semper assistitur ab his in terra vita nostra muniamur Per (Ri23:79v)

Deus qui in sancta cruce pendens pro mundi salute ... [Fb326, 128v: LHP 2, 312] *qfr* Domine Iesu Christe qui in sancta cruce pendens

Deus qui insignis victoriae tuae vexillo portas inferni destruxisti ... [Eb4, 179v: Eb19]

Deus qui inspirator es totius bonitatis et qui ab initio recte credendi normam cunctis instituiti concede nobis famulis tuis ut quod credimus sanctis operibus conservemus Per [Officium trinitatis Oratio Ad nonam Ox277, 38v]

Deus qui intemeratam virginem Mariam matrem unigeniti filii tui esse voluisti et suo sacratissimo lacte eum nutrire fecisti concede propitius ut eius intercessione lacte castitatis et pudicitiae muniamur et a contagiis omnis immunditiae perservemur Per eundem [Mn23:86v *Contra pollutionem nocturnam vel diurnam*]

Deus qui inter apostolicos sacerdotes famulos tuos pontificali seu sacerdotali fecisti dignitate vigere praesta quaesumus ut eorum quoque perpetuo aggregentur consortio [CmT17, 123v CmU4104, 77r Ox.BL/LMH, Borough 1, 129r; SpA183.95r *Officium mortuorum*]

Deus qui inter cetera potentiae tuae miracula etiam in fragili sexu victoriam martyrii contulisti concede propitius ut quarum sanctarum commemoratione agimur per earum exempla ad te gradiamur Per (Ri23:80v)

Deus qui iustificas impios et non vis mortem peccatorum ... temptationibus a te separentur [Ghg176b 203 *pro amico fidelis*]

Deus qui iustificas impium et non vis mortem peccatorum ... a te sepaetur [Ox249, 99r]

Deus qui karitatis dona = Deus qui caritatis dona

Deus qui liberasti Susannam de falso crimine et Daniele de lacu leonum et tres pueros de camino ignis ardentis et Petro mergenti dexteram porrexisti tu me liberare digneris de hac et omni tribulatione et angustia ac de potestate omnium inimicorum meorum et de omnibus qui consentiunt eis quia nescio ubi fugiam nisi ad te deum meum quia non est alius qui me adiuvet nisi tu solus deus qui in trinitate perfecta vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [Oremus CmU6692, 221v] *qfr* Domine deus omnipotens Eloï qui, Eloï domine deus

Deus qui manus et pedes tuos et totum corpus tuum pro nobis peccatoribus in ligno crucis posuisti Et coronam spineam a Iudaeis in despectum tui sanctissimi corporis super caput tuum impositam sustinuisti Et quinque vulnera pro nobis in crucis patibulo passus fuisti et nos de tuo pretiosissimo sanguine redemisti Da nobis quaesumus domine hodie et quotidie usum paenitentiae abstinentiae patientiae humilitatis caritatis et castitatis et obedientiae Lumen sensum et intellectum veram scientiam et perseverantiam usque in finem per te Iesum Christum salvatorem Qui cum patre [CmU4105, 241v *dopo* Passio Gv]

Deus qui manus tuas et pedes tuos ... et bonam perseverantiam usque in finem Per te Iesu Christe rex gloriae Qui [PaL1191, 104r: Oratio LEROQUAIS I, 139]

Deus qui manus tuas et pedes tuos ... Iesu Christe salvator mundi Qui [PaL1188, 69v Oratio: LEROQUAIS I, 136]

Deus qui manus tuas et pedes tuos ... per te Iesu Christe salvator mundi Qui [Pal 1367, 78r: LEROQUAIS I, 182]

Deus qui manus tuas et pedes tuos et totum corpus tuum ... et caritatem usque in finem Per te Iesu Christe salvator saeculi Qui [PaL1190, 1r Oratio: LEROQUAIS I, 137]

Deus qui manus tuas et pedes tuos et totum corpus tuum ... per te Iesu Christe salvator mundi Qui cum patre [PaL.922, 22r Oratio: LEROQUAIS I, 34]

Deus qui manus tuas et pedes tuos et totum corpus tuum ... salvator mundi salva nos [PaL1389, 15v: LEROQUAIS I, 215]

Deus qui manus tuas et pedes tuos et totum corpus tuum pro nobis miseris peccatoribus in ligno crucis posuisti et coronam spinarum in despectu tui sacratissimi gloriosi corporis super caput tuum impositum sustinuisti Et quinque vulnera tua pro nobis peccatoribus in crucis patibulo passus fuisti Et nos de sacro sanguine tuo redemisti Da nobis hodie et cotidie quaesumus domine usum paenitentiae abstinentiae humilitatis castitatis et caritatis lumen sensum visum et intellectum et veram scientiam et veram perseverantiam usque in finem vitae nostrae Per te Iesu Christe rex gloriae salvator mundi Qui cum patre et spiritu sancto [HAS 69r]

Deus qui Mariae Magdalenae paenitentiam ita tibi placitam gratamque fecisti ut non solum peccata dimitteres verum etiam fragilitati tui amoris gratia illius intimis perlustres da nobis quaesumus ita digne flere mala quae commisimus ut et sanctam indulgentiam tuam consequi valeamus et in omnibus propitiationibus clementiam sentiamus Per eundem Christum dominum nostrum Amen [HAS 25v]

Deus qui Mariae Magdalenae paenitentiam ita tibi placitam gratamque fecisti ut non solum peccata dimitteres verum etiam fragilitati tui amoris gratia illius intimis perlustres da nobis quaesumus ita digne flere mala quae commisimus ut et sanctam indulgentiam tuam consequi valeamus et in omnibus propitiationibus clementiam sentiamus Per eundem Christum dominum nostrum Amen [HAS 25v]

Deus qui matutinan sacrae resurrectionis tuae auditam fecisti iucunditatem cum ex inferno rediens replesti terram gaudiis quam reliqueras in obscuris rogamus potentiae tuae ineffabilem maiestatem ut sicut tunc catervam apostolicam gaudere sacra fecisti in anastasi ita hanc ecclesiam tuam misericordiam expansis manibus flagrantem splendore caelestis iubaris illustrare digneris Qui cum patre et filio [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 142: PL 142 511 C]

Deus qui montem Garganum per beatum Michaellem archangelum tuum mirabiliter decorasti dum per eum ab eodem monte fugam daemonis in specie venenosi serpentis voluisti praesta quaesumus ut per merita beati archangeli tui Michaelis supernorum civium mereamur fieri consortes Per Christum

- dominum nostrum Amen [HAS 17r]
- Deus qui montem Garganum per beatum Michaellem archangelum tuum mirabiliter decorasti dum per eum ab eodem monte fugam daemonis in specie venenosi serpentis voluisti praesta quaesumus ut per merita beati archangeli tui Michaelis supernorum civium mereamur fieri consortes Per Christum dominum nostrum Amen [HAS 17r]
- Deus qui Moysi famulo tuo in via squalentis heremi serpentem aeneum in media populi multitudine ad liberandas laetali viro infectas animas exaltare iussisti Ut si quis mortifere vulnere inflicto ad eum respiceret et venenum exitiale evaderet et optatae salutis viam adipisceretur Significans te ipsum futura longe post curricula pro tui salute plasmatis crucis extollendum patibulo Ut quos diabolus armis invidiae captiverat tua desiderabilis passio ad patriam revocaret Concede tam mihi misero et peccatori quam omnibus tuo cruore mercatis qui hodie sanctam passionem tuam supplices venerantur lignumque vitae adorant Ut diabolicas insidas te adiuvante vincamus et aeternae vitae participes esse mereamur Qui cum patre [FrR 80r *Orationes ad crucem salutandam in Parasceve Alia* (2): ed. BOYNTON 313]
- Deus qui Moysi famulo tuo in via squalentis heremi serpentem eneam in media populi multitudine liberandas letali viro infectas animas exaltare iussisti ut si quis mortifero vulnere afflicto ad eum respiceret et venenum exitiale evaderet et optatae salutis vitam adipisceretur significans te ipsum post longe futura curricula pro tui salute plasmatis crucis patibulo extollendum ut quos diabolus armis invidie captiverat tua desiderabilis passio ad patriam revocaret concede tam mihi misero et peccatori quam omnibus tuo cruore mercatis qui hodie sanctam passionem tuam supplices venerantur lignumque vitae adorant ut diabolicas insidas te adiuvante vincamus et aeternae vitae participes esse mereamur Qui cum patre et spiritu sancto [PIER DAMIANI, *In secunda genuflectione*, Paris, Bibl. Mazarine, 364: ed. WILMART 1929 = WILMART, *Auteurs*, 142]
- Deus qui nobis famulis tuis cruce signatis lumine vultus tui memoriale tuum ad instantiam beatae Veronice sudario impressam imaginem tuam relinquere voluisti Per passionem et crucem tuam tribue quaesumus ut ita nunc in terris per speculum in aenigmate te videre et adorare valeamus ut et iudicem super nos venientem facie ad faciem laeti et saecuri mereamur videre te dominum nostrum Iesum Christum Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus Per omnia saecula saeculorum Amen [NGNM 22402, 108v dopo l'*Oratio ad Veronicam* le preci *Deus misereatur*]
- Deus qui nobis famulis tuis lumine vultus tui signatis ad instantiam Veronice ... securi videamus te Christum dominum nostrum Amen [Pal 1368, 44r : LEROQUAIS I, 183]
- Deus qui nobis famulis tuis lumine vultus tui *signatus* ad instantiam Veronice imaginem sudario impressam relinquere voluisti per passionem et crucem tuam tribue quaesumus ut ita nunc in terris per speculum in aenigmate venerari et adorare te ipsum valeamus ut tunc facie ad faciem super nos iudicem securi videamus te Christum dominum nostrum Amen [LcG149, 143r *De sancta facie domini*]
- Deus qui nobis prophetarum ore praecepisti temporalia relinquere ... caelesti inspiratione valeamus [Chg173b 344 *de prophetis*]
- Deus qui nobis signatis lumine vultus tui memoriale tuum ad instantiam Veronice imaginem tuo sudario impressam relinquere voluisti per passionem et crucem tribue nobis quaesumus ita nunc in terris per speculum et in enigmate ipsam venerari adorare laudare valeamus ut te tunc facie ad faciem venientem super nos in luce iudicem videamus dominum nostrum Iesum Christum filium tuum. Qui tecum b [HAS 73r]
- Deus qui nobis signatis lumine vultus tui memoriale tuum ad instantiam Veronice imaginem tuo sudario impressam relinquere voluisti per passionem et crucem tribue nobis quaesumus ut ita nunc in terris per speculum et in enigmate ipsam venerari adorare laudare valeamus ut te tunc facie ad faciem venientem super nos in luce securi iudicem videamus dominum nostrum Iesum Christum filium tuum. Qui tecum b [HAS 73r *corretto*]
- Deus qui nobis signatum lumen vultus tui memorialem imaginem tuam sudario impressam relinquere voluisti passionem et crucem tuam nobis tribue ut nunc in terris per speculum in aenigmate venerari adorare ac honorare te ipsum valeamus ut te tunc facie ad faciem venientem super nos iudicem saecuri videamus Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [PrP1346, 89r *Oratio*]
- Deus qui non mortem sed paenitentiam desideras ... in hac peregrinatione [Chg077 411]
- Deus qui non mortem sed paenitentiam desideras peccatorum me miserum fragilemque peccatorem a tua non repellas pietate neque aspicias peccata et scelera mea vel immundas turpesque cogitationes quibus flebiliter a tua disiungor voluntate sed ad misericordias tuas et ad fidem devotionemque eorum qui pro me peccatore et pro meis peccatis tuam expetunt misericordiam Et quia me indignum medium inter te et populum tuum fieri voluisti fac me talem ut digne possim tuam misericordiam pro me et pro eodem populo consequi et adiunge voces nostras vocibus sanctorum angelorum tuorum ut sicut illi te laudant in excelsa beatitudine ita nos quoque eorum interventu te mereamur laudare in hac peregrinatione Per [MiB56, 40r testo ripetuto a f. 48r con rubrica 47v *Ista oratio dicatur ante missam flexis genibus vel prostratus cum Pater noster et Ave Maria*]
- Deus qui non mortem sed paenitentiam desideras peccatorum me miserum fragilemque peccatorem a tua ne repellas pietate neque aspicias peccata et scelera mea vel immundas turpesque cogitationes quibus flebiliter a tua disiungor voluntate sed ad misericordias tuas et ad fidem devotionemque eorum qui pro me peccatore et pro meis peccatis tuam expetunt misericordiam Et qui me indignum medium inter te et populum tuum fieri voluisti fac me talem ut digne possim tuam misericordiam pro me et pro eodem populo tuo consequi Et adiunge voces nostras vocibus sanctorum angelorum tuorum ut sicut illi te laudant in excelsa beatitudine ita nos quoque eorum interventu mereamur te laudare in hac peregrinatione Per [MiB41, 42va]
- Deus qui non mortem sed paenitentiam desideras peccatorum me miserum fragilemque peccatorem a tua non repellas pietate neque aspicias ad scelera mea et immunditias turpesque cogitationes quibus flebilis a tua disiungor voluntate sed misericordias tuas et fidem devotionemque eorum qui per me peccatorem tuam misericordiam expetunt et quia me medium inter te et populum fieri voluisti fac me talem ut digne possim tuam exorare misericordiam pro me et pro eodem populo tuo et adiunge voces nostras vocibus angelorum tuorum ut sicut te laudant ineffabiliter in aeterna beatitudine ita nos quoque eorum interventu mereamur te laudare inculpabiliter in hac peregrinatione. Per [IvM 1975, 811 n. 14]
- Deus qui non mortem sed paenitentiam desideras peccatorum me miserum fragilemque peccatorem a tua pietate non repelle neque aspicias ad peccata et scelera mea et immunditias turpesque cogitationes quibus flebiliter a tua disiungor voluntate sed ad immensas misericordias tuas et ad fidem devotionemque eorum qui per me tuam expetunt misericordiam et quia me indignum medium inter te et populum tuum fieri voluisti fac me talem ut possim digne tuam exorare misericordiam pro me peccatore et pro eodem populo tuo et adiunge voces nostras vocibus angelorum tuorum ut sicut illi te laudant incessabiliter et infatigabiliter in aeterna beatitudine ita nos quoque eorum interventu te mereamur inculpabiliter laudare in hac peregrinatione Iesu Christus qui vivis [Sg23, 19]
- Deus qui non mortem sed paenitentiam desideras peccatorum populum tuum quaesumus ad te converte propitius ut dum tibi devotus extitit iracundiae tuae flagellum ab eo amoveas Per [OxB.220, 121v *Missa pro pestilentia collecta*]
- Deus qui non mortem sed paenitentiam peccatorum desideras populum tuum quaesumus ad te convertentem propitius respice ut dum tibi devotus existerit iracundiae tuae flagella amoveas Per [CmU.Add.6667, 89r (Mis CST area milanese, s. XIII) colletta della *Missa contra mortem subitaneam facta a domino papa Clemente VI* aggiunta a ff. 89r-91r]
- Deus qui nos conceptionis nativitatis annuntiationis purificationis assumptionis beatae Mariae virginis gaudia recolendo laetificas ... et cum ipsa gaudere mereamur in caelis Per [PaL1171, 8r *De conceptione BMV Oratio*: LEROQUAIS I, 99]
- Deus qui nos patrem et matrem ... [ZRh122, tra 9r e 14v]
- Deus qui nos patrem et matrem honorare praecepisti ... fac vivere Per [Fb326, 78r]
- Deus qui nos patrem et matrem honorare praecepisti miserere clementer animabus patris et matris meae eorumque peccata dimitte meque eos in aeternae claritatis gaudiis fac videre Per [CmT19, 156r *Pro patre et matre*; Ox.BL/LMH, Borough 1, 130r *Officium mortuorum*] *cf* Deus qui patrem
- Deus qui nos patrem et matrem honorare praecepisti miserere clementer animabus patris et matris meae eorumque omnia peccata dimitte meque eos in aeternae claritatis gaudio fac vivere Per [PaSL22, 129v *Missa pro defunctis*] *cf* Deus qui patrem
- Deus qui nos patrem et matrem honorare praecepisti miserere clementer animabus patris et matris meae eorumque peccata dimitte meque eos in aeternae claritatis gaudio Per [CmU6692, 182v] *cf* Deus qui patrem
- Deus qui nos per singulos dies in sacramento altaris corpus et sanguinem tuum in panis et vini specie ... in regno tuo participes esse mereamur Qui vivis [*Oratio quando fir communio* Chicago, Newberry 82, 177r (= Cat. SAENGER 152)]
- Deus qui nos purgas et ad divina praeparas praemia adveni mihi propitius ... qui fecisti hominem ad imaginem et similitudinem tuam quod se ipsum novit agnoscit [Fb332, 10v *Feria III*] *cf* Deus universitatis conditor praesta
- Deus qui nos sanctorum tuorum Ill. confessionibus gloriosis circumdas et protegis da nobis et eorum imitatione proficere et intercessione gaudere Per (Ri23:80v)

Deus qui nos sub beati patriarchae atque institutoris nostri Benedicti magisterio a saeculi vanitate conversos ad bravium supernae vocationis accendis pectoribus nostris purificandis illabere et gratiam nobis qua in te perseveremus infunde ut protectionis tuae muniti praesidiis quod te donante promissum impleamus et nostrae professionis exequutores effecti ad ea quae perseverantibus in te promittere dignatus pertingere mereamur [PaL1354, 178v: Officium parvum s. Benedicti *ad Completorium*]

Deus qui nosti humanam linguam ab homine non posse domari da nobis quaesumus discretionem tacendi et loquendi congruentissimum modum ut non loquamur inepta vel noxia nec proficua taceamus Per [OxB277, 126r]

Deus qui nullum respuis sed quamvis peccantibus ... valeamus implere praecepta [Ghg176b 202 *ad postulandam veniam*]

Deus qui nullum respuis sed quamvis peccantibus per paenitentiam pia miseratione placaris respice propitius ad preces humilitatis meae illumina cor meum ut tuam valeam implere praecepta [MiB41, 31vb]

Deus qui omnia numero pondere et mensura fecisti de cuius numero pondere et mensura caput hominis desiderans elevabitur in cuius ordine omnium momentorum sive dierum patens est et aperta dimensio Qui etiam solus stellarum nominarum numeras et nominas menti meae constanter tribue efficiam Inspira illumina illustra doce et informa me in hac scientia arismeticae ad plenum ut huius artis cognitione habita te diligam et tuae pietatis munus agnoscam Amen [omnia numero pondere *ma I mano pondera; doce add. marg.* OXL82, 60v *Oratio ista debet devote proferri ad impetrandam gratiam adipiscendi scientiam arismeticae vel de abacho*]

Deus qui patrem et matrem honorare praecepisti miserere clementer animabus patris et matris meae eorumque peccata dimitte meque eos in aeternae claritatis gaudiis fac videre Per [PrP138, 170v miserere *ms misere*] *cf*r Deus qui nos patrem

Deus qui per apostolum tuum sic nos salvare dixisti si pro invicem oremus ... regna perpetua omnibus contribulibus meis [Chg077 397 *oratio communis*]

Deus qui per beatam virginem et martyrem tuam Catherinam reginam rectores atque porphirium populi multitudine ab erroribus revocasti ... pervenire valeamus [MiB41, 12ra]

Deus qui per beatos tres magos reges ... valeamus pervenire Qui vivis [*Oratio pro navigantibus* Ss430, 269r *add.*]

Deus qui per exhibitionem humanitatis Lazarum ... sti quique beato Petro apostolorum principi per compunctionis lacrimas ... [OxB249, 14v]

Deus qui per immaculatam virginis conceptionem dignum filio tuo habitaculum praeparasti concede quaesumus ut sicut ex morte eiusdem filii tui praevisa eam ab omni labe praeservasti ita nos quoque mundos eius intercessionem ad te pervenire concedas Per Christum [CmT19, 81r]

Deus qui pro incomparabilibus meritis gloriosissimam Mariam semperque virginem et matrem ad superna gaudia perduxisti praesta illuc nos tua pietate conscendere quo ipsa meruit sublevari Qui vivis [OxB277.99r]

Deus qui pro mundi redemptione voluisti a Iudaeis reprobari ... [D2242, 22r] *cf*r Deus qui voluisti pro, Gratias tibi ago domine Iesu Christe qui voluisti

Deus qui pro nobis filium tuum crucis patibulum subire fecisti ut [NYM454, 146r *Oratio manca foto successiva*]

Deus qui pro redemptione generis humani voluisti ex virgine Maria incarnari ... in cruce confitentem Qui [PaL1072, 167v: *Oratio: LEROQUAIS I, 51*]

Deus qui pro redemptione mundi ... [ZRh122, 64r *De armis Christi oratio devota Iohannes papa XII relax<av>it omnibus eam dicentibus 100 dies*]

Deus qui pro redemptione mundi a Iudaeis reprobari voluisti ... tecum crucifixum latronem cui est honor et gloria [PaL1063, 234r: LEROQUAIS I, 45] *cf*r Deus qui voluisti pro nostra

Deus qui pro redemptione mundi a Iudaeis reprobari voluisti et a Iuda traditore osculo tradi et vinculis alligari colaphis cedi sicut agnus innocens ad victimam duci ante conspectum Annae Cayphae Herodis et Pilati innocenter offerri voluisti a falsis quoque testibus accusari flagellis et obprobriis vexari et conspui sputis spinis coronari colaphis cedi in cruce levare lancea vulnerari atque inter duos latrones deputari clavorum quoque aculeis perforari felle et aceto potari et mori Tu domine per has sanctissimas passiones tuas quas ego indignus et fragilis peccator recolo et per sanctam crucem tuam Libera me de paenis inferni Et per sanctissimam crucem tuam custodi me salva me et libera me a temptatione diaboli mundi et carnis et a po testate omnium inimicorum meorum visibilium et invisibilium Et illuc perduc me miserum et indignum peccatorem quo perduxisti tecum crucifixum latronem Qui cum deo patre [HAS 71v] *cf*r Deus qui voluisti pro, Domine Iesu Christe fili dei vivi qui pro mundi restitutione, Domine Iesu Christe qui voluisti , Gratias tibi ago domine Iesu Christe qui voluisti

Deus qui pro redemptione mundi voluisti a Iudaeis reprobari ... tecum latronem crucifixum Qui cum deo patre [*Alia oratio ad crucifixum* Chicago, Newberry 82, 175v (= Cat. SAENGER 152: LHP 1, 45)] *cf*r Deus qui voluisti pro

Deus qui pro redemptione mundi voluisti nasci ... latronem crucifixum tibi confitentem Qui cum patre [Ve60, 91r-91v *Oratio devotissima ad dominum Iesum Christum*]

Deus qui pro redemptione mundi voluisti nasci ... qui perduxisti latronem tecum crucifixum Qui cum patre [Mn164, 127/129r/b *cf*r. testo simile a quello di altra orazione edita da A. WILMART *Un livre de prières médicinales* 44 n. 29; LHP 2, 39] *cf*r Deus qui voluisti pro

Deus qui pro redemptione mundi voluisti nasci circumcidi gentibus demonstrari in templo praesentari et in ulnas beati Simeonis suscipi et ab Anna praedicari in Aegyptum portari in templo disputans inveniri a Iudaeis reprobari a Iuda proditore vendi sudore sanguineo aspergi osculo tradi vinculis alligari Et sicut agnus innocens ad victimam duci atque conspui Annae Caiphae Pilati et Herodis indecenter offerri sperni illudi et a falsis testibus accusari flagellis obprobriisque vexari spinis coronari sputis conspui alapis cedi derisorie adorari populo monstrari cruce premi plagis renovari vestibus denudari clavorum aculeis perforari in cruce levare inter latrones deputari felle et aceto potari lancea vulnerari de cruce deponi et in tuae matris brachiis pie suscipi fletibus aspergi sepulchri collocari Tu domine per has sacratissimas passiones tuas quas ego indignus famulus tuus recolo et per sanctam crucem ac mortem tuam libera me de paenis inferni et perducere me digneris miserum peccatorem quo perduxisti latronem crucifixum tibi confitentem Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus in saecula saeculorum Amen [Lcg149, 152v] *cf*r Deus qui voluisti pro redemptione

Deus qui Raphaelem archangelum Tobiae famulo tuo properanti praevidisti direxisti et inter viae discrimina donasti custodem da ut eiusdem semper protegamur auxilio quatenus et vitae praesentis vitemus pericula et ad gaudia valeamus pervenire caelestia [SpA183.1v]

Deus qui Raphaelem archangelum Tobiae famulo tuo properanti praevidisti direxisti et inter viae discrimina donasti custodem da ut eiusdem protegamur auxilio quatenus et vitae praesentis vitare pericula et ad gaudia valeamus pervenire caelestia Per dominum [OxL82, 80r]

Deus qui salus es hominum et vera vita custodi me hodie ... et in futuro vitam aeternam Qui [*Oratio devota ad dominum* PaL1393, 151r: LEROQUAIS I, 222]

Deus qui salutis aeternae beatae Mariae virginitate facunda humano generi praemia praestitisti tribue quaesumus ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus per quam meruimus auctorem vitae suscipere dominum nostrum Iesum Christum filium tuum qui tecum [CmT17, 110r FiA1874, 60r HAS 97v OxB32, 29v Ri23, 79v]

Deus qui salutis aeternae beatae Mariae virginitate fecunda humano generi praemia praestitisti tribue quaesumus ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus per quam meruimus auctorem vitae suscipere Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum Qui [Ox.BL/LMH, Borough 1, 52v]

Deus qui sanctorum angelorum tuorum aliquos tibi benigne concedis assistere et aliquos iubet hic in terris hominibus misericorditer ministrare concede propitius sic angelum mihi commissum ad custodiam in bonis dirigere ut virtutes assidue excitet et a peccatorum voragine potentissime liberare quatenus in districto iudicio quando fiet unum ovile hominum ac etiam angelorum sub tanto pastore merear inter tui gregis pecora numerari Per Christum [*Commemoratio ad proprium angelum dicenda - Oremus* CmU6692, 224v (4 pezzo) in districto/indistricto]

Deus qui sanctorum tuorum Dionysii Christophori Georgii Blasii ... in omnibus verbis tuis Per [*alia oratio* PaL922, 55r: LEROQUAIS I, 35]

Deus qui sine mutabilitate tui simul cuncta respicis sine distentione comprehendis et bona quae iuvant et mala quae iudicant et quae iuvans remuneras et quae iudicans damnas in his quae diverso disponis ordine diversus non es deus qui opera tua extra circumdas et intra replas supra tegis et infra fers Et licet sis superior per potentiam inferior per sustentationem exterior per magnitudinem interior per subtilitatem tamen superior et inferior es sine loco amplius sine latitudine subtilis sine extenuatione et ideo per molem corporis nusquam es sed per incircumscriptam substantiam et immensitatem incommutabilis naturae nusquam dees Sed quia longe distas creator a creatura cogitare quis valet qualiter sis in loco qui non caperis in loco Omnino enim in loco esse non potes quoniam ubique es et non in loco Ipse tibi locus illocalis crederis esse spiritus incircumscriptus unde difficile invenitur ubi sis sed multo difficilius ubi non sis Quis sine te subsistere vel esse potest Et tamen tecum non omnes possunt esse Omnia enim a te sunt et per te subsistunt [*Speculum XXXII, Quod sit immutabilis Deus*: PL 40 982]

Deus qui solae tuae bonitatis intuitu beatam virginem Mariam nobis ut mater esset salvatis totius gratiae plenitudine excellenter dignitasti et ineffabilibus gaudiis ultra omnes choros ... celerem et piam subventionem Per Christum dominum Amen [Ve69, 193v]

Deus qui solus habes sapientiam tuae sceleris quae mihi ... tuae maiestatis videtur ita fiat Amen [Vat84 100 *in Parasceren*]

Deus qui superbis resistis et humilibus das gratiam tu mihi succurre de hac tribulatione et angustia quia credo quod nullus est qui possit resistere tuae voluntati et si decreveris salvare nos continuo liberamur [Oratio pro quacunque tribulatione et angustia CmU6692, 221r] *cf*r Domine deus omnipotens Eloi

Deus qui superbos deicis et humiles semper exaltas da nobis quaesumus et perfectae humilitatis regulam et quantitatis propriae in omnibus tenere modum ne umquam nosmetipsos male exaltantes humiliari sed bene humiliantes exaltari mereamur Per [OxB277, 123v]

Deus qui te praecipis a peccatoribus exorari tibi que contriti cordis sacrificium offeri quaeso sancte pater ut hoc sacrificium quod indignis manibus meis tibi offero acceptare digneris ac ut et ipse hostia et sacrificium esse merear miseratus concede quo per huius mundi sacrificii exhibitionem peccatorum omnium remissionem percipiam Per Christum [MT 2]

Deus qui Tobiae famulo tuo in comitatu sui itineris sanctum angelum tuum Raphaellem mihi famulo tuo Gaspari mittere digneris ut me in via ista protegat et defendat ut in eundo et redeundo et in propria domo sine damno atque periculo vel alio impedimento in meis partibus et regionibus reducat Per Christum Amen [Oratio dicenda quando vadis pro itinere OxB267, 292r manca qualcosa]

Deus qui tres magos orientales Gaspar Balthasar et Melchio ... ac sani redire valeamus Qui [Oraison des benoist troys roys <2> PaL1391, 29r; LEROQUAIS I, 218]

Deus qui tres magos orientales Gaspar Melchior et Baldesar ad tua cunabula stella duce sine omni impedimento ut te mysticis adorarent muneribus securos et illaesos duxisti praesta quaesumus nobis famulis tuis in hoc itinere gradientibus talem gratiam et virtutem ut per haec trium magorum pia munera commemorationem et intercessionem te ipso vero sole vera stella certo duce vero lumine ad locum desideratum et destinatum cum omni sanitate pace gratia gaudio et laetitia securi valeamus pervenire [Oratio optima ad itinerandum ...rasura: Oxl82, 79v; DELAMARE altre fonti]

Deus qui tres magos orientales Iaspar Melchior et Balthasar ad tua cunabula ut te mysticis venerarentur muneribus sine impedimento stella duce duxisti concede propitius ut per horum trium regum intercessionem et merita commemorationem nobis famulis tuis tribuas ut quo ituri sumus celebritate laetitia gratia et pace te ipso sole vero stella vera luminis luce ad loca destinata in pace et salute et negotio bene peracto cum omni prosperitate sani et salvi redire valeamus Qui vivis [Oremus CmU6692, 223v]

Deus qui tribulatos corde sanas et mestificatos actu laetificas ad hanc propitius hostiam dignanter attende quam tibi offerimus ... [MiB41, 31ra]

Deus qui unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi pretioso sanguine humanum genus redimere dignatus es concede propitius ut qui ad adorandam vivificam eius crucem aduenio a peccatorum meorum nexibus liberere Per eundem [FrR Ad crucifixi pedes veniens terramque osculans hanc oratio humiliter dic: ed. BOYNTON 316]

Deus qui unigeniti filii tui pretioso sanguine vivificae crucis sanctificare voluisti concede propitius quaesumus eos qui eiusdem sanctae crucis gaudent honore tua quoque ubique protectione gaudere Per [PaSL22, 145v Missa pro cruce corrotta]

Deus qui virginalem aulam beatae Mariae in qua habitares eligere dignatus es da quaesumus ut sua nos defensione munitos iocundos faciat suae interesse commemorationi Qui vivis [CmU4107, 43v]

Deus qui virginalem aulam beatae Mariae virginis in qua habitare eligere dignatus es da quaesumus ut sua nos defensione munitos iocundos faciat suae interesse commemorationi Qui vivis [Ox.BL/LMH, Borough 1, 48r]

Deus qui virginalem aulam beatae Mariae virginis in qua habitare eligere dignatus es da quaesumus ut sua nos defensione munitos iocundos nos faciat suae interesse commemorationi Qui vivis [FiA1874, 54v]

Deus qui virginalem aulam beatae Mariae virginis in qua habitares eligere dignatus es da quaesumus ut sua nos defensione munitos iocundos faciat suae interesse commemorationi Qui vivis [OxB32, 25v]

Deus qui voluisti pro mundi redemptione a Iudaeis reprobari ... perduxisti latronem crucifixum Qui vivis [Chicago, Newberry 82, 213v (= Cat. SAENGER 154: LHP 1, 153)] *cf*r Deus qui voluisti pro redemptione mundi, Gratias tibi ago domine Iesu Christe qui voluisti

Deus qui voluisti pro nostra redemptione a Iudaeis reprobari a Iuda traditore osculo tradi vinculis alligari et sicut agnus innocens ad victimam duci atque conspectui Pilati iudicis offerri a falsis testimonibus accusari clavorum acutibus perforari flagellis et obprobriis vexari conspui spinis coronari colaphis cedi et in cruce levari **laevari** et inter duos latrones deputari felle et aceto potari lancea vulnerari tu domine per has sanctissimas paenas tuas quas indigna recolo et per sanctam crucem tuam libera me a paenis inferni et perducere digneris me misera quo perduxisti latronem crucifixum Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [PrP1346:91r *potari* corr ex *depotari*; *Hanc orationem fecit dominus papa Bonifacius VIII et statuit ut quicumque eam usque ad 30 fies semel in die cum devotione dixerit consequatur veniam omnium peccatorum*] *cf*r Deus qui voluisti pro redemptione mundi

Deus qui voluisti pro nostra redemptione et salute de sacra virgine nasci ... quo perduxisti tecum crucifixum latronem Qui [Pal 1358, 31r; LEROQUAIS I, 167] *cf*r Deus qui pro redemptione

Deus qui voluisti pro redemptione generis humani a Iudaeis reprobari a Iuda proditore osculo tradi vinculis alligari et sicut agnus innocens ad victimam duci in conspectu Pilati Annae Cayphae et Herodis indecenter offerri a falsis testibus accusari flagellis cedi obprobriis et souts vexari Clavorum aculeis perforari Corona spinea coronari colaphis cedi in cruce levari Inter latrones deputari Felle et aceto potari lancea vulnerari Tu domine per has sanctissimas paenas tuas quas ego indignus peccator recolo et per sanctam crucem tuam libera me a paenis inferni et perducere digneris me misera quo perduxisti latronem crucifixum Qui cum patre [Ox.BL/LMH, Borough 1, 212r *Concessit papa Bonifatius cuilibet dicenti istam orationem viginis continuatis diebus ore confessio corde contrito omnium peccatorum remissionem*] *cf*r Deus qui voluisti pro nostra redemptione, Deus qui voluisti pro redemptione mundi

Deus qui voluisti pro redemptione mundi ... [Ab3199, 198r]

Deus qui voluisti pro redemptione mundi a Iudaeis reprobari ... beatum latronem Qui [PaL1346, 93v *Papa INNOCENS dedit 200 dies indulgentiae dicentibus orationem sequentem post elevationem corporis Christi in missa*: LEROQUAIS I, 153] *cf*r Deus qui pro redemptione

Deus qui voluisti pro redemptione mundi a Iudaeis reprobari ... tecum latronem crucifixum Qui cum patre [BerlinH63, 22r] *cf*r Deus qui pro mundi, Deus qui pro redemptione, Gratias tibi ago domine Iesu Christe qui voluisti

Deus qui voluisti pro redemptione mundi A Iudaeis reprobari A Iuda traditore osculo tradi vinculis alligari Et agnus innocens a victima duci Atque conspectui Pilati innocenter offerri A falsis testibus accusari Clavorum aculeis perforari flagellis et probriis vexari Sputis conspui spinis coronari Colaphis cedi Et in cruce levari Inter latrones reputari felle et aceto potari lancea vulnerari Tu domine per has sanctissimas paenas tuas quas ego indignas peccatrices recolo et per sanctam crucem tuam libera me a paenis inferni et perducere digneris me misera quo perduxisti latronem crucifixum Qui vivis [Ve69, 194v *Questa oratione fecit pp Bonifavio VIII...*]

Deus qui voluisti pro redemptione mundi a Iudaeis reprobari a Iuda traditore osculo tradi vinculis alligari et sicut agnus innocens ad victimam duci ante conspectum Annae Cayphae et Pilati et Herodis indecenter offerri spinis coronari sputis conspui colaphis cedi clavorum aculeis perforari in cruce levari inter latrones deputari felle et aceto potari lancea vulnerari et postremo mori Tu domine per has sanctissimas paenas tuas quas ego indignus peccator recolo et per sanctam crucem tuam libera me de paenis inferni et perducere me digneris miserum peccatorem quo perduxisti latronem in dextera tua crucifixum Qui cum domino patre [HAS 37v] *cf*r Deus qui voluisti pro nostra redemptione

Deus qui voluisti pro redemptione mundi nasci circumcidi ... latronem pendentem tibi confidentem [Pal 1368, 42r *Oratio*: LEROQUAIS I, 183]

Deus qui voluisti pro redemptione mundi nasci circumcidi ... pendentem latronem [PaL1179, 145r *Alia oratio* <Post Sanctus>: LEROQUAIS I, 119] *cf*r Deus qui pro redemptione mundi voluisti, Domine Iesu Christe qui pro redemptione

Deus qui voluisti pro redemptione mundi nasci circumcidi a Iudaeis reprobari ... latronem pendentem tecum crucifixum Qui [Ista oratio est in ecclesia sancti Pauli urbis Romae ad pedes cuiusdam crucifixi qui est ad latus maioris altaris dictae ecclesiae et papa Bonifacius concessit cuilibet dicenti per 30 dies continuos omnium peccatorum suorum remissionem dum tamen vere confessus fuerit et contritus PaL1400, 224r; LEROQUAIS I, 233]

Deus qui voluisti pro redemptione nasci ... [Assisi 588, 118r: CENCI 1981, 55]

Deus quo moriente hora nona in cruce sidera fleverunt ... crucifixo post obitum vivamus [Ott245 462 *ad nonam*]

Deus quo suspenso hora sexta in cruce sol obscuratus ... vitam nobis comparasti perpetuam [Ott245 461 *ad sextam*]

Deus refugium nostrum et virtus adesto piis ecclesiae tuae precibus ... efficaciter consequamur [MiB41, 32rb]

Deus rerum omnium conditor atque creator qui unus in trinitate et trinus in unitate cognosceris cuius magnitudinem deficiens est lingua humana narrare quem sine cessatione proclamant angeli sanctus Ideo nos minimi famuli tui ore quidem indigno non tres sanctos sed ter sanctus praeconio vocis attollimus ut consona modulamina proclamant terrae petita laudatio ob hoc pietatem tuam domine clementissime pater exoramus optata tribuas commissam indulgeas ut detera a nobis peccamina pura et libera conscientia tua mereamur opulenta gratulari Per [Oratio: PL 101, 597D]

Deus sine quo nec volumus nec valemus quod bonum est ... et devote servire virtutibus [Chg173b 288]

Deus sine quo nec volumus nec valemus quod bonum est fac nos quaesumus et sapienter hoc velle et viriliter operari resistere potenter vitiis et servire devote virtutibus Per [OxB249, 124r]

Deus summa dulcedo Iesu pie concede nobis per intercessionem sanctissimae genitricis tuae virginis Mariae ut a peccatis omnibus emundemur et tibi fideliter seuiamus et in bono fine conservemur et tua dilectione sine fine satiemur Qui vivis [*dopo le litanie padovane* Padova, Arch. Capitolare B 63; Vaticano, BAV, Rossi 95 (già VIII 37): ed. MEERSEMAN 2, 226 (1)]

Deus summa et vera beatitudo a quo per quem et in quo beata sunt omnia quaecumque beata sunt Deus vera et summa vita a quo per quem et in quo vivunt omnia quaecumque vere et beate vivunt Deus bonum et pulchrum a quo per quem et in quo bona et pulchra sunt omnia quaecumque bona et pulchra sunt Deus cuius nos fides excitat spes erigit charitas iungit Deus qui peti te iubet et inveniri facis et pulsantibus aperis Deus a quo averti cadere est ad quem converti consurgere est in quo manere consistere est Deus quem nemo amittit nisi deceptus nemo quaerit nisi admonitus nemo invenit nisi purgatus Deus quem nosse vivere est cui servire regnare est quem laudare salus et gaudium animae est te labiis et corde omnique qua valeo virtute laudo benedico atque adoro tuaeque clementiae et bonitati pro universis beneficiis tuis gratias refero et hymnum gloriae tuae cano Sanctus sanctus sanctus Te invoco o beata trinitas ut venias in me et templum me facias dignum gloriae tuae Rogo patrem per filium rogo filium per patrem rogo spiritum sanctum per patrem et filium ut et omnia vitia elongentur a me et omnes sanctae virtutes plantentur in me deus immense a quo omnia per quem omnia in quo omnia facta sunt visibilia et invisibilia qui opera tua extra circumdas et intra repleas supra tegis et infra fers - custodi me opus manuum tuarum in te sperantem in tua solummodo misericordia confidentem custodi me quaeso hic et ubique nunc et semper intus et foris ante et retro supra et infra et circumcirca ita ut nullus in me pateat locus insidiis inimicorum Tu es deus omnipotens custos et protector omnium in te sperantium sine quo nemo est tutus nemo de periculis liberatus Tu es deus et non est alius praeter te neque in caelo sursum neque in terra deorsum qui facis magna et mirabilia et inscrutabilia quorum non est numerus [PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 32 PL 40, 925-926] *gr* Deus a quo averti

Deus summae bonitatis a quo bona cuncta procedunt gratias tibi ago ... et tuis gaudiis frui in propria per gloriam Qui [PaL1063, 239v *Oratio quam composuit s. THOMAS de Aquino de gratiarum actione pro beneficiis Mercurii*: LEROQUAIS I, 46]

-a-

Deus summae pacis et caeli sancte pater omnipotens aeternus deus precor suscipias animam famulae tuae inter sanctos pausantium a et o

Ipse est lux mundi Christus filius dei vivi qui Adam primum hominem liberavit et suscitavit Lazarum sic suscita animam famulae tuae inter sanctos pausantium spiritus

Brachium domini quod potens tetigit sanctorum agmina duodecies dena milia secuntur agnum dei sic sequatur anima famuli/ae tui/ae inter sanctos pausantium spiritus

Quem per orbem praedicabunt duo beati martyres quorum corpora iacebunt triduo et quarto die resurgent sic resuscitet spiritus sanctus animam istam inter sanctos pausantium spiritus

De caelo vox audita est ad Abraham parcere et cessare dicebat illi angelus sic deprecetur anima famuli/ae tui/ae inter sanctos pausantium spiritus

Effudit dominus gratiam super puellam virginem et de thalamo eam suscitavit quam miratus est populus sic N. animam atque collocatam inter sanctos pausantium spiritus

Fudit dominus pro multis sanguinem quem prophetae nuntiaverunt aculeum mortis calcavit sedet ad dexteram dei patris sic sedeat anima famuli/ae tui/ae inter sanctos pausantium spiritus

Gurgite in medio mari misit dominus pharaonem et liberavit populum quem nos dicimus Israel sic libera domine animam famulae/i tuae/i N. et colloca eam inter sanctos pausantium spiritus

Hoc dictum est domini ut pereant perfidi angelos Loth suscepit quem liberaverunt angeli de interitu sic libera domine animam famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Iesus Christus de septem caelis descendit quem reprobaverunt Iudaei nos autem suscepimus eum sic suscipe domine animam famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Calor in carnem descendit ut temptaretur fides diabolus filios occidit Iob alios et deus restituit Sic restitue domine animam famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Laetent servi domini in nomine patris et filii et spiritus sancti qui scripti sunt in libro vitae qui legem impleverunt sic scribatur anima famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Magnum est mysterium et donum dei quod perceperunt sancti martyres laudant gaudent hymnum dicunt in conspectu domini Sic gaudeat anima famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Nefandus malignus est quem vicerunt martyres quem calcaverunt capillos illius coronas illius acceperunt sic coronetur anima famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Orabat Paulus deum pro Tecla virgine deus illum exaudivit et liberavit virginem Sic deus exaudi me et libera animam famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Parce peccatis eius et noli vindicare quo(mod)o tu deus crucem sustinuisti ut redimeres a morte. Sic libera animam famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Quondam passus est Ioseph propter Mariam virginem columba signum dedit postea sortitus virginem Sic sortiatur anima famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Rogabat mulier dominum ut fimbriam vestimenti eius tangeret et dominus dixit ei Fides tua te salvam fecit Sic salvetur anima famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Sanctorum chorus ubique laetatur martyrum Sic laetetur anima famuli tui David psalmos decantavit tibi domine et orabat in spiritu Sic ore anima famuli/ae tui/ae

Tu domine qui redemisti populum tuum sancto tuo sanguine te deprecor virtus caelestis Christe fili dei vivi Sic redimatur anima famuli/ae tui/ae

Christe oblatos infantes ad se venire iubet quos suscepit innocentes ac manus imposuit Sic suscipe animam famuli/ae tui/ae

Hymnum deo concinamus et laudamus ut nobis adesse dignetur qui potens est in omnibus Sic adesto famuli/ae tui/ae

Zacheus princeps omnium publicanorum quem sanavit Iesus princeps omnium beatorum eius vocem audivit et sanatus est ex fide Sic sanetur anima

O domine salvam eam fac

O domine bene prosperare benedictus qui venturus est in nomine domini

Benediximus vobis de domo domini Deus dominus et illuxit

Delicta iuventutis meae et ignorantias meas ne memineris

Secundum misericordiam tuam memento mei tu propter bonitatem tuam domine

O domine sancte pater omnipotens aeternus deus qui sedes super cherubin et seraphin ubi resonant angeli et archangeli et hymnum dicunt ubi prophetae et apostoli permanent ubi sancti gloriosi gaudent qui sunt mirabiles in conspectu domini qui sunt a deo plasmati et honorati Ibi sunt amice animae famulorum famularumque tuarum et anima famuli/ae tui/ae N. inter sanctos pausantium spiritus

Benedicite omnia opera domini domino laudate et superexaltate eum in saecula

Ostende ei domine misericordiam tuam et salutare tuum da ei domine

Coomendo tibi domine animam famuli/ae tui/ae N. in manus sanctorum archangelorum sancti Machahelis Gabrielis et Raphahelis et omnium sanctorum angelorum

Commendo domine famuli/ae tui/ae N. in manus sanctorum patriarcharum Abraham Ysaac et Iacob et omnium patriarcharum

Commendo domine animam famuli/ae tui/ae in manus prophetarum Esayae Ezechielis et Danielis et omnium prophetarum

Commendo animam famuli/ae tui/ae in manus sanctorum apostolorum Petri et Pauli et Andreae et omnium apostolorum

Commendo domine animam famuli/ae tui/ae N. in manus sanctorum martyrum Stephani Cosmae et Damiani Mauriti Dyonisii et omnium sanctorum martyrum

Commendo domine animam famuli/æ tui/æ in manus sanctorum confessorum Gregorii Nicolai Martini Uodalrici et omnium confessorum
Commendo domine animam famuli/æ tui/æ in manus sanctorum monachorum Benedicti Galli Othmari et omnium sanctorum monachorum
Commendo domine animam famuli/æ tui/æ in manus sanctae Mariae matris domini nostri Iesu Christi et sanctae Mariae Magdalene et Mariae Iacobi et omnium virginum ac visuarum continentium et omnium bonorum
Omnes adiuvent eam et omnes animas in novissimo die et colloce **168r** eas dominus in requiem sempiternam
Partem beatae resurrectionis obtineant vitamque aeternam habere mereantur in caelis Per eum qui venturus est iudicare vivos et mortuos et saeculum per ignem
Commendo domine animam famuli/æ tui/æ et animas famulorum famularumque tuarum in manus serenissimae lucis et invocationis sanctae trinitatis patris et filii et spiritus sancti ut eius mereantur invocatione loiberari de perhenni damnatione
Libera domine animam famuli/æ tui/æ N. de periculis inferni et tenebrarum et de persecutionibus multis et flamma gehennae ignis
Libera domine animam famuli/æ tui/æ sicut liberasti Noe per diluvium
Libera domine animam famuli/æ tui/æ sicut liberasti populum Israeli... Ægyptiorum sicut liberasti Moysen de manu pharaonis qui antecedeat Israel in deserto
Libera domine animam famuli/æ tui/æ sicut liberasti David de manu Goliae gigantis
Libera domine animam famuli/æ tui/æ N. **168v** sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis
Libera domine animam famuli/æ tui/æ N. sicut liberasti Susannam de manu principum et sicut liberasti Danielelem de lacu leonum
Libera domine animam eius N. sicut liberasti Ioanam de ventre ceti Sic animam famuli/æ tui/æ N. ab omnibus periculis liberare digneris et cum electis tuis eis reddere requiem sempiternam
Suscipiat te Christus qui creavit te et in sinum Habrahae angeli deducant te
Chorus angelorum te suscipiat et in sinu Habrahae te colloce et cm azaro quondam paupere aeternam habeas requiem
In paradysum deducant te angeli in tuo adventu suscipiant te martyres et perducant te *in civitatem* sanctam Ierusalem
...
...
populum suum ..a per desertum liberat animam tuam qui posuit animam tuam ad vitam Suscipiat te cum sanctis suis et faciat tecum misericordiam suam

Domine per virtutem sanctae crucis et per intercessionem sanctae genitricis tuae Mariae et sancti Michahelis archangeli et novem ordinum angelorum Iohannis baptistae Petri et Pauli Georgii Stephani Ypoliti necnon et omnium confessorum et virginum simulque omnium sanctorum non secundum peccata sua facias ei sed secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem eius et extende brachium tuum et libera animam eius ne pereat
Tuam deus deposcimus pietatem ut ei tribuere digneris lucidas et quietas mansiones
Anima eius requiescat in pace
In memoria Christi in vitam aeternam
Commendo illi eam qui per mortem propriam eam liberavit Amen [Cm 23119, 164v-169r *post ltn* ORT *senza titolo - Seguono in fondo a f. 169r 3 righe di testo erase*]
-z-

Deus summae pacis et caeli omnipotens precor ut suscipias animam famuli tui inter sanctos pausantium spirituum ... [Vaticano, BAV, Patetta 106, 3r; CENCI, *Assisi*, 1981, 611]

Deus te conditor et moderator omnium rerum ut nos famulos tuos timoris et amoris tui freno modifies quatenus ab aequitate et iustitiae tramite exorbitandi nec voluntas nobis subripiat nec permittatur facultas [OxB277.122v *ms*] *cfr* Quaesumus te conditor

Deus trine et une deus omnipotens apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio et ideo apud te cursus temporis diei noctisque alternatione nequaquam variatur deus lux vera quae sine accessu ea quae eligis illustras et sine recessu ea quae respuis deseris et ideo in te nullus defectus nulla mutabilitas venit deus qui in temetipso manendo immutabilis es sic in se transitoria condidisti ut apud te transire nequaquam possint Et ideo in conspectu tuo tempus non defluit quod apud nos fine decurrit deus in cuius aeternitate fixa manent ea quae non fixa exterius saeculorum volumina emanant Et ideo aeternitas tua dies est una quae nec fine clauditur nec initio aperitur [*Speculum* XXXI, *De luce divina*: PL 40 982]

Deus trine et une scientiae lumen accende in me per quod te intelligere merear trinum et unum deum sicut es trinus et unus deus Et ignorantiae tenebras magis magisque sicut coepisti remove a me ut spiritualia spiritualiter videam quantum possibile est humanae fragilitati Da mihi in via hac qua te duce gradior intellectum atque inspira mihi et semper doce per gratiam tuam qualiter in te irreprehensibiliter sit credendum ut te unum deum essentialiter sapiam et incomprehensibiliter trinum personaliter capiam patrem ingenitum de patre unigenitum de utroque procedentem et in utroque manentem spiritum sanctum nullum tribus anticipationis vel posteritatis intervenire momentum nec disperitum habere imperium Non in creandis consilium regendis perficiendisque creaturis auxilium opusque divisum Quidquid illic naturale est indurptum quidquid personale est inconfusum O mysterium ineffabile et prae caeteris intellectu difficile Reliqua vero sacramenta quae tenentur in ecclesia tua domine stupenda sunt et veneranda sed istud tui sacramentum praecellit universa Hoc nempe tuae individuae trinitatis mysterium et illud caelestis mensae sacramentum quae fideles et pias animas pascit carne et potat sanguine ne esuriat neque sitiant in aeternum fac me deus meus pura et simplici conscientia praecipue inter caetera sentire et credere sumere et retinere Ne sinas quaeso domine fidem in eis meam aliquatenus vacillare sed ita semper in eis et de eis pro tua tribuas pietate mihi credere ac intelligere sicut veritas eorum se habet Intret in cor meum gratia tua quae sonet sine sono et sine strepitu loquatur ibi tantorum omnem veritatem mysteriorum Luce et dulcedine intus ubique et foris undique perfundat animam meam illa magistra virtutum et iudex omnium veritatum et sic irradiando et saporando eam in ipso veritatis centro stabiliat atque confirmet ut nec velim nec possim de tantis mysteriis aliter sentire nisi sicut oportet et decet Omnipotens bonitas cuius pietatis aures ipsis pauperum tuorum desiderijs patent intellige clamorem cordis mei et fave votis meis Praesta domine ut ipso mentis palato sentiam gustem et sapiam haec ineffabilia sacramenta Magna enim sunt et mira valde et ego parvulus in eorum consideratione deficio quoties ad intuenda ea fidei oculos attollo Sed quia uno modo utraque nobis necessaria sunt ad salutem deus auctor omnium invisibilis creator qui es in substantia summa et una divinitas atque personaliter vera et perfecta trinitas Te deum patrem exoro ex quo omnia et filium tuum per quem omnia simulque spiritum sanctum in quo omnia Te dominum meum quem unum et verum in trinitate confiteor deum quo creati liberati et illuminati sumus supplex rogo tantorum avidus mysteriorum lacta me nutri me et in mensuram aetatis usque perfecti viri meam extende exiguitatem ut solidum hunc et perfectum cibum capere valeam Imperfectum enim meum viderunt oculi tui [*Speculum* XIX, *De comparatione trium personarum Quam veneranda Trinitatis et Eucharistiae mysteria*: PL 40 977]

Deus trinitas inseparabilis maiestas ineffabilis quem invocantes ... et ore confiteri ad salutem dicendo Credo in deum [Chg173b 306]

Deus universitatis conditor praesta mihi primum ut te bene rogem deinde ut me agam dignum quem liberes postremo ut liberes deus per quem omnia quae per se non essent tendunt esse Deus qui ne id quidem quod se invicem perdit perire permittis Deus qui de nihilo mundum istum creasti omnium quem sentiunt oculi pulcherrimum Deus qui malum non facis et facis esse ne pessimum fiat Deus qui paucis ad id quod vere est refugientibus ostendis malum nihil esse Deus per quem universitas etiam cum sinistra parte perfecta est Deus a quo dissonantia usque in extremum nulla est cum deteriora melioribus concinant Deus quem amat omne quod potest amare sive sciens sive nesciens Deus in quo sunt omnia cuius tamen universae creaturae nec turpitudine turpis est nec malitia nocet nec error errat Deus qui nisi mundos verum te scire noluiisti Deus pater veritatis pater sapientiae pater verae summaeque vitae pater beatitudinis pater boni et pulchri pater intelligibilis lucis pater evigilationis atque illuminationis nostrae pater pignoris quo admonemur redire ad te te invoco Deus veritas in quo et a quo et per quem vera sunt quae vera sunt omnia Deus sapientia in quo et a quo et per quem sapiunt quae sapiunt omnia Deus vera et summa vita in quo et a quo et per quem vivunt quae vere summeque vivunt omnia Deus beatitudo in quo et a quo et per quem beata sunt quae beata sunt omnia Deus bonum et pulchrum in quo et a quo et per quem bona et pulchra sunt quae bona et pulchra sunt omnia Deus intelligibilis lux in quo et a quo et per quem intelligibiliter lucent quae intelligibiliter lucent omnia Deus cuius regnum est totus mundus quem sensus mortalis corporis ignorat Deus de cuius regno lex etiam in ista regna describitur Deus a quo averti cadere in quem converti resurgere in quo manere consistere est Deus a quo exire mori in quem redire reviviscere in quo habitare vivere est Deus quem nemo amittit nisi deceptus quem nemo quaerit nisi admonitus quem nemo invenit nisi purgatus Deus quem relinquere hoc est quod perire quem attendere hoc est quod amare quem videre hoc est quod habere Deus cuius nos fides excitat spes erigit caritas iungit Deus per quem vincimus inimicum te deprecor Deus quem accepimus ne omnino perire mus Deus a quo admonemur ut vigilemus Deus per quem a malis bona separamus Deus per quem mala fugimus et bona sequimur Deus per quem non cedimus

adversitatibus Deus per quem bene servimus et bene dominamur Deus per quem discimus aliena esse quae aliquando nostra et nostra esse quae aliquando aliena putavimus Deus per quem malorum escis atque illecebris non inhaeremus Deus per quem nos res minutae non minuunt Deus per quem melius nostrum deteriori subiectum non est Deus per quem mors absorbetur in victoria Deus qui nos eo quod non est exuis et eo quod est induis Deus qui nos exaudibiles facis Deus qui nos munis Deus qui nos in omnem veritatem inducis Deus qui nobis omnia bona loqueris nec insanos facis nec a quoquam fieri sinis Deus qui nos revocas in viam Deus qui facis ut pulsantibus aperiatur Deus qui nos deducis ad ianuam Deus qui das nobis panem vitae Deus per quem sitimus potum quo hausto numquam sitiamus Deus qui arguis saeculum de peccato de iustitia de iudicio Deus per quem nos non movent qui minime credunt Deus per quem improbamus eorum errorem qui animarum merita nulla esse apud te putant Deus per quem non servimus infirmis et egenis elementis Deus qui nos purgas et ad divina praeparas praemia Adveni mihi in auxilium propitius Tu quidquid a me dictum est unus deus tu tu veni veni in auxilium mihi una aeterna vera substantia Ubi nulla discrepantia nulla confusio nulla transitio nulla indigentia nulla mors ubi summa concordia summa evidentia summa constantia summa plenitudo summa vita Ubi nihil deest ubi redundat ubi qui gignit et quem gignit unum sunt cui serviunt quae serviunt omnia cui obtemperat omnis bona anima cuius legibus rotantur poli cursus suos sidera peragunt sol exercet diem luna temperat noctem omnisque mundus per dies vicissitudine lucis et noctis et per menses crementis decrementisque lunaribus per annos veris aestatis autumnus hiemis successione perlustrat perfectione cursus solaris per magnos orbis recursus in ortus suos siderum magnam rerum continentiam quantum sensibilis materia patitur temporum ordinibus replicationibusque custodit Cuius legibus in aevo stantibus motus instabilis rerum mutabilium perturbatus esse non sinitur frenisque circumventum saeculorum semper ad similitudinem stabilitatis renovatur Cuius legibus arbitrium animae liberum est bonisque praemia et malis paenae fixis per omnia necessitatibus distributae sunt A quo manant omnia bona usque ad nos a quo coercentur usque a nobis omnia mala: supra quem nihil extra quem nihil sine quo nihil sub quo totum in quo totum cum quo totum est qui fecisti hominem ad imaginem et similitudinem tuam quod qui se novit agnoscit Exaudi exaudi exaudi me deus meus domine meus rex meus pater meus causa mea spes mea res mea honor meus domus mea patria mea salus mea lux mea vita mea Dilige exaudi exaudi me more illo tuo paucis notissimo Nam te solum amo te solum sequor te solum quaero tibi soli servire paratus sum quia tu solus iuste dominaris Tui iuris esse cupio iube quaeso atque impera quidquid vis sed sana et aperi aures meas quibus voces tuas audiam Sana et aperi oculos meos quibus nutus tuos videam expelle a me insaniam ut recognoscam te Dic mihi qua attendam ut aspiciam te et omnia me spero quae iusseris esse facturum Respice oro fugitivum tuum domine clementissime iamiam satis paenas dederim satis inimicis tuis quos sub pedibus habes servierim satis fuerim fallaciarum ludibrium Accipe me ab istis fugientem famulum tuum quia et ista me quando a te fugiebam acceperunt alienum Ad te mihi redeundum esse sentio pateat mihi pulsanti ianua tua sed quomodo ad te perveniat doce me Nihil aliud habeo quam voluntatem Nihil aliud scio nisi fluxa et caduca spernenda esse certa et aeterna requirenda Hoc facio pater quia hoc solum novi sed unde ad te perveniat ignoro Tu mihi suggere tu ostende tu viaticum praebe Si fide te inveniunt qui ad te refugiant fidem da si virtute virtutem si scientia scientiam Auge in me spem Auge charitatem O admiranda et singularis bonitas tua Da et ambio et quibus rebus a te ambiatur ad te rursum peto Tu enim si deseris peritur hic sed non deseris quia tu es summum bonum quod nemo recte quaesivit et minime invenit Omnis autem recte quaesivit quem tu recte quaerere fecisti fac et me pater Vindica me ab errore Quaerenti te mihi nihil aliud pro te occurrat si nihil aliud desidero quam te inveniam te iam quaeso pater Si autem est in me superflui alicuius appetitio tu ipse me munda et fac idoneum ad videndum te Caeterum de salute huius mortalis corporis mei quandiu in hoc habitem nescio quid mihi ex eo utile sit vel eis quos diligo Tibi illud committo pater sapientissime atque optime et pro eo quod admonueris ad tempus deprecabor Tantum oro excellentissimam clementiam tuam ut me penitus ad te convertas nihil mihi repugnare facias tendenti ad te iubeasque me dum hoc ipsum corpus ago atque porto purum magnanimum iustum prudentemque esse perfectumque amatorem perceptoremque sapientiae tuae et dignum habitatione atque habitatorem beatissimum regni tui Amen [*Sabbato si cui vita praesens fastidio sit ei superna contemplari invat oratio s. AUGUSTINI: PL 101, 580A*] *cf* Deus qui nos purgas, Exaudi exaudi exaudi me deus

Deus universitatis conditor praesta mihi primum ut te bene rogem deinde ut me agas dignum quem liberes postmodum ut liberes deus cuius nos excitat fides spes erigit caritas iungit Deus per quem vincimus inimicum te deprecor Deus per quem accipimus ne omnino pereamus Deus a quo admonemur ut vigilemus Deus per quem bona a malis speramus Deus per quem mala fugimus et bona sequimur Deus per quem non laedimur adversitatibus Deus per quem bene servimus et bene dominamus Deus per quem dicimus aliena esse quae aliquando nostra et nostra esse quae aliquando aliena putabamus exaudi exaudi exaudi me Deus meus domine meus rex meus pater meus causa mea res mea honor meus domus mea patria mea salus mea lux mea vita mea exaudi exaudi exaudi me domine more tuo illo paucis notissimo Iam te solum amo te solum sequor te solum quaero tibi soli servire paratus sum quia tu solus iuste dominaris Tui iuris esse cupio iube quaeso atque impera quidquid vis sed sana et aperi aures meas quibus vocem tuam audiam sed et sana et aperi oculos meos quibus nutus tuos videam Pateat mihi pulsanti ianua tua Quomodo ad te perveniat doce me nihil aliud habes quam voluntatem nihil aliud scio nisi fluxa et caduca spernenda esse certa et aeterna requirenda Hoc facio pater quia hoc solum novi sed unde ad te perveniat ignoro Tu mihi suggere tu ostende tu viaticum praebe Si fide te inveniunt qui ad te refugiant fidem da si virtute virtutem si scientia scientiam Auge spem in me auge fidem auge caritatem Sancte Petre intercede pro peccatis meis Sancte Paule intercede pro infirmitatibus meis Sancte Andrea intercede pro piaculis meis Sancte Iacobe intercede pro malis meis Sancte Ioannes amator domini intercede pro miserrimis factis meis Sancte Philippe intercede pro vanis cogitationibus meis Sancte Bartholomee intercede pro criminibus meis Sancte Matthaee pro iniquitatibus meis Sancte Thoma intercede pro delictis meis Sancte Iacobe intercede pro scelerebus meis Sancte Thadee intercede pro transgressionibus meis Sancte Simon intercede pro omnibus vanitatibus meis Sancte Matthia intercede pro occultis meis Obsecro vos omnes apostolos Christi per commemorationem vestram ut mihi servo vestro misereamini et me in omni necessitate adiutorio adiuvetis Rogo novem ordines angelorum angelos archangelos virtutes principatus potestates dominationes thronos cherubim et seraphim ut intercedatis pro me ut sit mihi propitius Christus filius dei vivi et misericordiam eius consequi merear hic et in futuro Obsecro divitias bonitatis tuae et longanimitatis tuae et patientiae tuae Iesu Christe fili dei vivi salvator et redemptor mundi ut propitius fias mihi peccatori qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Non extingues linum fumigantem et arundinem quassatam non confringes Fac me sicut unum de mercenariis tuis ut efficiar a te de servo amicus et fiat voluntas tua sicut in caelo et in terra Da mihi domine compunctionem cordis et lacrymas ut defleam diebus ac noctibus omnes dies negligentiae meae cum humilitate et puritate cordis et caritate Appropiet oratio mea in conspectu tuo domine Si iratus fueris domine adversum me quem adiutorem quaero aut quis miserebatur infirmitatibus meis Memento quod Chananaeam et publicanum vocasti ad paenitentiam et Petrum lacrymantem suscepisti clementissime pater sic et meas orationes suscipe misericors deus et salva me salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio sancti Augustini: PL 101 1397 C*]

Deus veniae largitor et humanae salutis amator quaesumus clementiam tuam ut nostrae congregationis fratres sorores propinquos et benefactores nostros qui ex hoc saeculo transierunt beata Maria semper virgine intercedente cum omnibus sanctis ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas [*SpA183.95v Officium mortuorum*]

Deus veniae largitor et humanae salutis amator quaesumus clementiam tuam ut nostrae congregationis fratres sorores propinquos et benefactores nostros qui ex hoc saeculo transierunt beata Maria semper virgine intercedente cum omnibus sanctis tuis ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas [*CmU4104, 77r*]

Deus veniae largitor et humanae salutis amator quaesumus clementiam tuam ut nostrae congregationis fratres propinquos et benefactores nostros qui ex hoc saeculo transierunt beata Maria semper virgine intercedente cum omnibus sanctis tuis ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas [*Ox.BL/LMH, Borough 1, 129r Officium mortuorum*]

Deus veniae largitor et humanae salutis auctor quaesumus clementiam tuam ut nostrae congregationis fratres propinquos et benefactores nostros qui ex hoc saeculo transierunt beata Maria semper virgine cum omnibus sanctis tuis ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas [*CmT17, 124r autor; ms om intercedente*]

Deus veniae largitor et humanae salutis amator quaesumus clementiam tuam ut nostrae congregationis fratres qui ex hoc saeculo transierunt beata Maria intercedente cum omnibus sanctis ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas Per Christum dominum nostrum Amen [*prima dell'Officium Mortuorum in Libro della Confraternita del S. Nome di Gesù, MS 2, 24v, Vermont; foto in <http://cdi.uvm.edu/book/uvmcdi>*]

Deus vera et infinita beatitudo a quo et per quem et in quo beata sunt omnia quaecumque beata sunt deus vera et summa vita a quo et per quem et in quo vivunt omnia quae vere summeque vivunt Deus bonum et pulchrum a quo et per quem et in quo bona et pulchra sunt omnia quaecumque bona et vere pulchra sunt Deus supra quem nihil extra quem nihil sine quo nihil ultra quem nihil infra quem nihil Deus sub quo totum cum quo totum in quo totum Deus a quo omnia per quem omnia in quo omnia Deus cuius nos fides excitat spes erigit caritas iungit Deus qui petere iubet et invenire facis et pulsantibus aperis Deus a quo averti cadere est in quem converti resurgere in quo manere consistere Deus quem nemo amittit nisi deceptus nemo quaerit nisi

admonitus nemo invenit nisi purus aut purgatus Deus quem nescire mori est quem nosse vivere est quem spernere perire est cui servire regnare est Deus cuius pietatis ope et bene servit subjectus et bene dominatur praelatus et ideo sine te nemo eorum recto incedit tramite vel ordine Deus invisibilis et immense ineffabilis et aeternae incomprehensibilis et incorporee immortalis et perpetue incommutabilis et incircumscripse mirabilis et benedictae indicibilis cui esse est vivere sapere et intelligere scire et posse pulchrescere et clarescere unum et idem est; quia simplex es et dividi non potes Tu es deus meus vivus et verus deus pius rex meus magnus Te unum deum colo unum naturarum principium a quo universitas et inchoatur et perficitur et continetur unum deum a quo sumus per quem sumus in quo sumus a quo discessimus cui dissimiles facti sumus principium ad quod recurrimus et formam quam sequimur et gratiam qua reconciliamur unum quo auctore conditi sumus et similitudinem per quam ad unitatem reformamur et pacem qua unitati adhaeremus unum deum quo creatore vivimus quem diligentes et quo fruente beate vivimus Te laudo benedico atque adoro tuae clementiae et bonitati gratias refero pro universis donis tuis ac datis et pro omnibus beneficiis misericordiae tuae quae animae corporique meo largiris et semper largitus es a puero et a cunabulis meis propter te et nomen tuum sanctum Unde expertus didici quia tu deus noster deus es infinitae misericordiae et maiestatis immensae pietatisque gratuita: qui servos tuos inter adversa et prospera mirabiliter dirigis atque custodis sicque moderaris vitam illorum in utraque parte ut adversa prosperis et prospera succedant adversis Confiteantur ergo tibi domine omnia opera tua et sancti tui benedicant tibi et ut confitendo resipiscant non cessent a laudibus tuis ipsi etiam peccatores Quorum unus ego licet in peccatis praeior corde tamen desideranti tuas decanto laudes si non ea qua debeo laude vel dignitate facio qua valeo facultate Respice quae sereno vultu ad hoc meae exiguitatis obsequium et propitiabili dignatione accipe tantillum sacrificium confessionis fidei meae ut ad te redeat quod a te venit non respiciens tantum ad id quod devotus offero quantum ad ea quae devotissime dicere volui et volo Quidquid enim dedecet vel te offendit abhorret anima mea Utinam possem talia qualia illi hymnidici angelorum chori O quam diligenter me in laudibus tuis totum effunderem et luculenter in medio ecclesiae carmen gloriae tuae infatigabilis perorarem Sed quia ut illi nequeo prorsus tacebo Vae domine tacentibus de te qui ora mutorum resolvis et linguas infantium facis disertas Verum quia parvulus licet laudes tuas vel balbutire suscipe sacrificium precor de manu linguae meae de cordis amore Sed ignosce rogo domine indignissimo et infelici tecum de te diutius loquenti servo Ignosce pie quia non temeritate praesumptionis sed aviditate tui desiderii huic defloratiunculae operam dedi ut breve et manuale verbum mecum de te semper haberem ex cuius lectione quoties tepefio in tuum reaccendar amorem Sumus enim in medio laqueorum positi et ideo facile a caelesti frigescimus desiderio Unde indigemus assiduo monimento quo expergefati ad te nostrum verum summumque bonum cum defluimus recurramus Multae denique sunt contemplationes quibus anima devota tibi exercitur et proficit: sed nulla earum ita me oblectat aut mens me inflat quantum ad ea quae de tua agitur proprietate Idcirco necessarium duxi hunc mihi solum decerpere sermunculum ubi de omnipotentia maiestatis tuae sicut corde credo ad iustitiam ita ore confiteor ad salutem te deum patrem ingenitum te filium unigenitum te spiritum sanctum paracletum sanctam et individuum trinitatem unum deum in magnitudine infinitum in virtute omnipotentem in bonitate summum in sapientia inaeestimabilem in consiliis terribilem in iudiciis iustum in cogitationibus secretissimum in verbis veracem in operibus sanctum in misericordiis copiosum erga delinquentes patientissimum erga paenitentes piissimum semper idem ipsum aeternum ac sempiternum immortalem atque incommutabilem quem nec spatia dilatant nec brevitates locorum angustant nec receptacula ulla coarctant nec voluntas variat nec necessitudo corrumpit nec maesta perturbant nec laeta demulcent cui nec oblivio tollit nec memoria reddit nec praeterita transeunt nec futura succedunt qui nec origo initium nec tempora incrementum nec casus finem dabit: sed ante saecula et in saeculis et per saecula in aeternum vivis et est tibi laus perennis et aeterna gloria summa potestas et singularis honor perpetuum regnum et sine fine imperium per infinita et indefessa et immortalia saecula saeculorum Amen [*Speculum XXXIII, De infinitate Dei Gratiae aguntur Deo Scopus huius libelli*: PL 40 982]

Deus virtutum cuius est totum quod est optimum ... nutrita custodias [OxB249, 98v]

Deus virtutum omnium admirabilis distributor has nobis quaesumus largire ... in operibus bonis esse valeamus [Chg173b 287]

Deus virtutum omnium admirabilis distributor has nobis quaesumus largire et auge virtutes prudentiam et temperantiam fortitudinem et iustitiam ut prudentes in bonis et temperantes a malis et iusti in operibus esse valeamus Per [OxB277.122r]

Deus vitae meae quam vane consumpta sunt quam infructuose elapsa sunt a me tempora mea quae dedisti mihi ut facerem voluntates tuas in eis et non feci Quanti anni quot dies et horae perierunt apud me in quibus sine fructu vixi coram te Et quomodo subsistam Quomodo levare potero oculos meos ad faciem tuam in magno illo examine tuo quando rememorari iusseris omnia tempora mea et fructum requisieris singulorum Patientissime pater Non fiat hoc sed abeant in oblivionem coram te quae vane perdidisti tempora mea heu multa nimis Et si qua te iuvante utiliter servavi quorum o domine brevis est numerus in memoria aeterna lac permanere Fac amande pater saltem hoc residuum temporis mei fructuosum et sanctificatum in gratia tua ut in diebus aeternitatis locum inveniat et computabile sit perenniter ante te [Eckberti abbas Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* X: PL 195 110 B]

Deus vivorum et mortuorum dominator et salvator omnium qui non vis mortem peccatorum sed ut magis convertantur et vivant indulge quaeso et propitius esto mihi peccatori et dimitte mihi omnia peccata mea et placatus accipe orationes meas quas fundo ad te pro omnibus caris meis mihi consanguinitate affinitate ac familiaritate coniunctis vivis atque defunctis ac omnibus fidelibus christianis et vivis gratiam et misericordiam defunctis requiem et vitam sempiternam concedas Per Christum [PrP1346, 76r preghiera 5 dopo lo psalterium abbreviatum s. Hieronymi]

Deus vivorum et salvator omnium qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat indulge quaeso et propitius esto mihi peccatori et dimitte mihi omnia peccata mea propter magnam misericordiam tuam et placatus accipe orationem quam oro pro salute regis et episcopi nostri et abbate nostro et pro universa congregatione nostra sive pro omnibus qui locum istum honoraverunt elemosinis vel quorum corpora hic et ubique in Christo requiescunt et omnium fidelium utriusque sexus tam vivorum quam defunctorum quorum pecuniam vel elemosinis suscepimus se pro his qui se specialiter manu propria nostris commendaverunt orationibus vel quorum modo commemorationem agimus vel pro omnibus christianis quibus debitores sumus orare [BAV Rossi 184, 240r: ed. BOYNTON nota 76 *correctio*]

Deus vivorum et salvator omnium qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat indulge quaeso et propitius esto mihi peccatori et dimitte mihi omnia peccata mea propter magnam misericordiam tuam et placatus accipe orationem meam quam oro pro salute regum et pro episcopis et abbatibus et pro amicis meis et pro universa congregatione nostra et pro amicis et inimicis nostris et omni parentela mea et pro omnibus qui locum istum honoraverunt elemosinis suis vel quorum corpora hic et ubique in Christo requiescunt et omnium fidelium utriusque sexus tam vivorum quam defunctorum quorum pecuniam vel elemosinas suscepi seu pro salute eorum qui se specialiter manu propria in eis commendaverunt orationibus vel quorum commemorationem modo agere debeo atque per omnium sospitatem quibus debitor existo orare his omnibus propitius esto omnipotens deus da eis corporis et animae salubrem sanitatem quatenus tuo auxilio adiuti voluntatem tuam perficere et ad praemia sempiterna valeant pervenire Per dominum [*Oratio* OxB63, 123v peccatoris *ms* peccatorum]

Deus vivorum et salvator omnium qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat indulge quaeso et propitius esto mihi peccatori et dimitte mihi omnia peccata mea propter magnam misericordiam tuam et placatus accipe orationem quam oro pro salute regis et episcopi nostri et abbate nostro et pro universa congregatione nostra sive pro omnibus qui locum istum honoraverunt elemosinis vel quorum corpora hic et ubique in Christo requiescunt et omnium fidelium utriusque sexus vivorum quam defunctorum quorum pecuniam vel elemosinis suscepimus se pro his qui se specialiter manu propria nostris commendaverunt orationibus vel quorum modo commemorationem agimus vel pro omnibus christianis quibus debitores sumus orare [BAV Rossi 184, 240r: ed. BOYNTON nota 76]

Dic homo cur abuteris discretionis gratia cur vitae viam deseris et tendis ad supplicia salutis praefers otia et pretiosas vilia Nec metu paenae flecteris nec spe salutis traheris ut summa quaeras gaudia Dic homo cur abuteris discretionis gratia Quid valet mundi gloria vide quam sic amplecteris multa vides indicia quod scienter deciperis mundum qui fugit sequeris et cum labente laberis sequendo transitoria sic bona permanentia sub aure surda praeteris Dic homo cur abuteris discretionis gratia Certe non excusaberis dissimulando talia nam si sic subterfugeris post restat conscientia quae non tacet latentia et divina iudicia declinare non poteris sed si convictus fueris patet mortis sententia Dic homo cur abuteris discretionis gratia Non confidas de venia si sero paeniteris dies est peremptoria quam nisi tu praevereris fructu condigni operis et reatum purgaveris erit tibi miseria absque misericordia in aeternum cum miseris Dic homo cur abuteris discretionis gratia Ergo vide cum veneris in iudicis praesentia qui tibi prout egeris reddit ipse stipendia ne gloriosa patria tua te privent vitia nam si mundus occurreris cum iustis sociaberis in aeterna laetitia Dic homo cur abuteris discretionis gratia O Christi longanimitas et longa expectatio o mira Christi bonitas o quanta miseratio o cordis induratio et mortis festinatio quid differs cur non cogitas homo quae vitae brevitates cernat hoc meditatio quid nos primo fuerimus O vanitatum vanitas curarum occupatio o cur ambitur dignitas cur opum cumulatio quo tendit congregatio aut quid valet cupiditas est in sepulchro faeditas et extra dealbatio cernat hoc meditatio quid nos primo fuerimus O quae mortis acerbitas et quanta trepidatio cum iam cogit mortalitas ut fiat separatio quid prodest delectatio quid festiva iucunditas quid nunc pro vita flagitas o sera recordatio cernat hoc meditatio quid nos primo fuerimus O servitus quid cogitas appares in iudicio o arguens crudelitas hostis et accusatio o dolor et confusio o horror

o obscuritas o paenarum aeternitas et ignis conflagratio cernat hoc meditatio quid nos primo fuerimus O homo cur nos festinas ut detur tibi mansio qua felix immortalitas et nulla trepidatio sed perpes exultatio et sanctorum societas ac permanet felicitas et laeta dei visio cernat hoc meditatio quid nos primo fuerimus Cum sit omnis homo faenum et post faenum fiat caenum ut quid homo extolleris cerne quid es et quid eris modo flos es et verteris in favillam cineris Per aetatum incrementa imo magis detrimenta ad non esse traheris velut umbra cum declinat vita surgit et festinat claudit meta funeris Homo dictus es ab humo cito transis quia fumo similis efficeris numquam in eodem statu permanes dum sub rotatu huius vitae volveris O sors gravis o sors dura o lex dira quam natura promulgavit miseris homo nascens cum maerore vitam ducis cum labore et cum metu moreris Ergo si scis qualitatem tuae sortis voluptatem carnis quare sequeris memento te morituro et post mortem id messurum quod hic seminaveris Terram teris terram geris et in terram reverteris qui de terra sumeris cerne quid es et quid eris modo flos es et verteris in favillam cineris [BERNARDUS PL 184, 1315]

Dicamus omnes Domine exaudi et miserere Domine miserere Hanc nostram auribus tuae pietatis clementissime pater orationem exaudire digneris quam tibi fraternae charitatis affectu stimulante pro fratribus et sororibus nostris supplici voce fundimus qui et quae pro nobis quotidie indefessa oratione intercedere studentes nostris se commendaverunt orationibus nec non pro omnibus tua praestante clementia propter nomen tuum bene nobis facientibus Et pro his qui spiritali stimulo compuncti sua nobis confessi sunt peccata Hos ergo omnipotens deus omnes quorum hic nomina scripta habentur ab omnibus in hoc saeculo insidiis diaboli in tuo sancto conservare digneris illecebras servitio ut in futuro tecum praemia consequi mereantur aeterna Salvos fac servos tuos Mitte eis domine auxilium de sancto Nihil proficiat inimicus in eis Per merita Domine et orationes sanctorum omnium libera custodi confirma pacifica purifica et dimitte eis delicta eorum et conserva eos in nomine tuo sicut vis et sicut scis Domine Benedictio et claritas et sapientia et gratiarum actio et honor et virtus et fortitudo deo nostro in saecula saeculorum Amen [<Deprecatio quam papa Gelasius pro universali ecclesia constituit canendam esse> *quotidie pro familiaribus*: PL 101, 561D]

Dicamus omnes Domine exaudi et miserere Patrem unigeniti et dei filium genitoris ingenti et sanctum Deum spiritum fidelibus animis invocamus Pro immaculata dei vivi ecclesia sacerdotibus ac ministris divinam bonitatis opulentiam deprecamur Pro sanctis dei magni sacerdotibus et ministris cunctisque deum verum colentibus populis Christum dominum supplicamus Pro universis recte tractantibus verbum veritatis multiformem verbi dei sapientiam peculiariter obsecramus Pro his qui se mente et corpore propter caelorum regna castificant et spiritualium labore desudant largitorem spiritualium munerum obsecramus Pro religiosis principibus omnique militia eorum qui iudicium et iustitiam diligunt domini potentiam obsecramus Pro iucunditate et serenitate pluviae atque aurarum vitalium blandimentis ac prospero diversorum operum cursu rectorem mundi dominum deprecamur Pro his quos prima christiani nominis initiavit agnitio quos iam desiderium gratiae caelestis accendit omnipotentis dei misericordiam obsecramus Pro his quos humanae infirmitatis fragilitas et quos nequitiæ spiritalis invidia vel varius saeculi horror involvit redemptoris nostri misericordiam imploramus Pro his quos peregrinationis necessitas aut iniquae potestatis impietas vel hostilis vexat aerumna salvatorem dominum supplicamus Pro iudaica falsitate aut haeretica pravitate deceptis vel gentilium superstitione perfusis veritatis dominum deprecamur Pro operariis pietatis et his qui necessitatibus laborantium fraterna charitate subveniunt misericordiam dominum deprecamur Pro omnibus intrantibus in haec sanctae domus dei atria religioso corde et supplici devotione convenienter dominum gloriae deprecamur Pro emundatione animarum corporumque nostrorum omnium ac venia peccatorum clementissimum dominum supplicamus Pro refrigerio fidelium animarum praecipue sanctorum domini sacerdotum qui huic ecclesiae praefuerunt catholicae dominum spirituum et universae carnis iudicem deprecamur Mortificatam vitis carnem et viventem fide animam praesta dominum praesta Castum timorem et veram dilectionem praesta domine praesta Gratum vitae ordinem et probabilem exitum praesta domine praesta Angelum pacis et solatia sanctorum praesta domine praesta Nosmetipsos et omnia nostra quae orta quae acta per dominum ipso auctore suscepimus ipso custode retinemus ipsiusque misericordiae et arbitrio providentiae commendamus Domine miserere [Deprecatio quam papa Gelasius pro universali ecclesia constituit canendam esse: PL 101, 560D]

Dignare domine de caelo sancto tuo respicere super filios hominum et da nobis agnoscere viam pacis ut aversa vitiorum captivitate caelestis Ierusalem habitaculo perfruamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 13: PL 142 83 D]

Dignare me laudare te benignissime domine iesu Christe et sanctissimae passioni tuae laudes decantare ... [Eb4, 35v *Hic incipiunt ammonitionis orationis sive collectae quindecim beatae et praeclarissimae dei amatricis s* BRIGIDAE *de passione domini. Oratio ad Iesum Christum* (1) Eb4, 36r: IV 19]

Dignare me laudare te virgo sacra da mihi virtutem contra hostes tuos et contra hostem totius humani generis Da mihi virtutem te humiliter deprecandi Da mihi virtutem te cum precibus obnixè laudandi per merita tuae sacratissimae nativitatis quae nata es in mundum universae christianitati gaudium spes vitae et solatium Quando nata es virgo sanctissima tunc illuminatus est mundus Stirps beata radix sancta et benedictus fructus tuus quae sola meruisti spiritu sancto plena virgo deum concipere virgo deum portare virgo parere virgo post partum permanere Miserere igitur mihi peccatori et adiuva me domina ut sicut nativitas tua gloriosa ex semine Abrahae orta de tribu Iuda clara ex stirpe David gaudium annuntiavit universo mundo ita me gaudio vero repleat et emundet ab omni peccato Ora pro me virgo providentissima vel laetissima gaudia tuae saluberrimae nativitatis velamen indulgentiae conferant cunctis meis peccatis Sancta dei genitrix florens ut lilium ora tuum dulcem natum pro me misero peccatore Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LVI* <olim LV> (ad sanctam virginem Mariam *In Nativitate eius*): PL 158 962 C]

Digneris mihi donare pater pie et sancte intellectum qui te intelligat sensum qui te sentiat animum qui te sapiat diligentiam quae te quaerat sapientiam quae te inveniat animum qui te cognoscat viscera quae te ament cor quod te cogitet actum qui te augeat auditum qui te audiat oculos qui te videant linguam quae te praedicet conversationem quae tibi placeat patientiam quae te sustineat perseverantiam quae te expectet finem perfectum praesentiam tuam sanctam resurrectionem bonam retributionem vitam aeternam Amen [Oratio s. Benedicti: PL 101, 553C]

Dilata domine supplicum ora ad annuntiandum gloriam tuam ut Aegyptiis operibus retrorsum relictis nominis tui confessione laetemur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 80: PL 142 310 B]

Dilecte deo evangelista Iohannes qui meruisti supra domini recumbere pectus ... ad regna caelestia pervenire [Chg173b 351 *de s Iohanne ev*]

Dilecti et benedicti filii tui pater per quem tuae agnitionem suscepimus deus angelorum et universae creaturae visibilium et invisibilium aequus conditor et dispensator deus gratias tibi refero quod mihi misero meisque omnibus amicis ac propinquis cunctoque humano generi tam inmerita tam benigna tamque pia praesenti merita cunctaque te insimul creatura tua laudet quia tu creasti omnia et propter voluntatem tuam erant et creata sunt Et ideo in omnibus laudabo te per aeternum deum et pontificem Iesum Christum dilectum filium tuum per quem et cum quo tibi est et cum spiritu sancto gloria et nunc et in futura saecula Amen [Bba 2003, 58 nr. 17]

Diligam te domine fortitudo mea De laude dei Benedicam dominum in omni tempore De fide Domine auge nobis fidem De spe Exaudi nos deus salutaris noster spes omnium finium terrae De custodia dei Custodi me domine ut pupillam oculi sub umbra alarum tuarum protege me De conversione Domine dimitte me ut refrigerer priusquam abeam et amplius non ero De fortitudine Fortitudinem meam ad te custodiam quia deus susceptor meus deus meus misericordia eius praevienit me De gratia dei Misericordia tua praevienit me et misericordia tua subsequetur me De extremo die Quoniam tu es protector meus domine in manus tuas commendo spiritum meum Item Erue domine a framea animam meam et de manu canis unicam meam Item O domine libera animam misericors dominus et iustus et deus noster miseretur De visione dei Unam petii a domino hanc requiram ut inhabitem in domo domini omnibus diebus vitae meae Item Ut videam voluntatem domini et visitem templum eius Item Beati qui habitant in domo tua domine in saecula saeculorum laudabunt te De fide Confiteor me credere dominum patrem qui creavit omnia et dominum filium qui ab eo genitus est ante saecula et dominum spiritum sanctum ab ambobus procedentem id est sanctam trinitatem unum verum naturaliter dominum non tres deos sed tres personas in una substantia et divinitate ac maiestate sine initio semper esse eundemque filium qui semper cum patre fuit confiteor cooperante spiritu sancto natum ex Maria virgine verum deum et verum hominem in duabus naturis divina videlicet et humana sed in una persona carne passum mortuum sepultum descendisse ad inferos non corpore sed anima non amissa divinitate et tertia die resurrexisset in eadem carne qua mortuus est et ascendisset in caelum et iterum venturum cum gloria et iudicaturum et redditurum unicuique secundum opera sua Fateor me credere sanctam ecclesiam catholicam et remissionem peccatorum sive per baptismum sive per poenitentiam et resurrecturum in eadem carne qua nunc vivo in vitam aeternam Haec est fides vera quae paucis verbis fidelibus nota est ut credendo subiugati recte vivant recte vivendo cor mundent corde mundato quod credunt intelligant vitam aeternam habeant [Preces De caritate: PL 101 1411 C]

Dimitte deus per hoc caeleste mysterium peccata nostra et tribue nobis ... clementer exaudi [MiB41, 31rb]

Dimitte domine peccata nostra et tribue nobis misericordiam tuam quam precamur ut humilitatem nostram attendas vincula solvas delicta deleas tribulationem inspicias adversitatem repellas effectumque petitionis nostrae largiens supplices tuos clementer exaudias Per Christum [OxK63, 138v]

Dirige oculos pietatis tuae super humilem paupertatis nostrae personam omnipotens domine et circumda nos fidei armis ut ab iniquitatum sagittis eruti valeamus aequitatem et iustitiam custodire Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 10: PL 142 78 A]

Dirigere dignare domine deus in adiutorium nostrum Raphaellem archangelum et quem tuae maiestati semper assistere credimus nostras exiguas preces benedicendas assignet Per Christum [OxL82, 80r ((*cfr MissRom 1474 ??*)]

Dirigere digneris hodie et semper in beneplacito tuo domine deus meus omnes sermones cogitationes et actus meos [*Oratio dicenda quando surgis de mane de lecto* (2) OxB267, 288r]

Dirupisti domine vincula mortis tibi sacrificatur hostia laudis et nomen sanctum tuum vocatur in terris [PrP1346, 87v *Quando dividitur hostia*]

Discedite a me ... [ZRh164, 117r]

Disciplina pacis nostrae super eum Et livore eius sanati sumus [*Via Crucis* II stazione Vsc + Rvs]

Discute a nobis domine omnem superfluitatis errorem ut relictis gentibus vitiorum te solum qui super omnem terram altissimus inhabitas metuamus Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 82: PL 142 314 C]

Disrump domine nostrorum vincula peccatorum ut iugo tuae servitutis innexi valeamus tibi cum timore et reverentia famulari Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 2: PL 142 54 B]

Diva virgo flos nubes regina theotecos ... [LL158, 159v] *cfr* Diva virgo virga flos

Diva virgo flos nubes regina theotecos ... [Eb4, 146v: Darmstadt 3; 6...]

Diva virgo virga flos nubes regina theotecos ... [*Nomina Mariae* D2242, 19v: Meersseman 2, 195] *cfr* Diva virgo flos

Diva virgo virga flos nubes Regina theotecos theotheca Imperatrix pacifica dei genitrix immaculata pia domina ancilla theoma gratia terra ortus fons puteus via vita semita aurora luna solaris lux acies Porta vellus domus templum beata gloriosa alba rubus scola scala Stella flumen mons malagramata margarita uva vitis vinea Turris navis redemptrix liberatrix archa thalamus synomomum balsamum generatio homo faemina Amica vallis turtur tuba columba liber dulcis mitis pura pulchra decora pharetra speciosa electa sponsa gratiosa preciosa mater alma Formosa benedicta Rosa lylum Ianua fenestra semita tabernaculum mulier manna alumna domicella cella venerabilis amabilis spes salus gaudium benignissima clipeus tutula omnia gubernatrix clementissima sancta Maria concede mihi famulo tuo N dulcissima domina per haec tua sancta nomina videre gloriosam sanctam faciem tuam ante exitum animae meae de corpore meo et sis mihi perpetua interventrix in omnibus auxiliatrix et ingressu animae meae et in die tremendi iudicii O clemens o pia o dulcis Maria [HAS 114v] *cfr* Diva virgo flos

Diversis autem affectionibus et intentionibus diversis ad comunicandum vel ad celebrandum aliquem trahit amor dei ut dilectum suum ad seipsum innitent eumque in semetipsis delectabiliter amplexantur Aliquos propriae infirmitatis intuitus ut eum quasi medicum ad se vocent per quem ab omni infirmitate curentur Aliquos conscientia delictorum suorum ut per eum quasi per hostiam placationis ab omnibus peccatis expiati purgentur Aliquos praessura licumque tribulationis ut per eum qui omnia potest ab omni adversitate citius liberentur et tutius purgantur Aliquos desiderium alicuius gratiae vel beneficii impetrandi per eum cui pater nihil potest negare per se intercedenti Aliquos gratiarum actio pro beneficiis divinis tam indignus habeat reddere deo pro omnibus quae nobis tribuit quam calicem accipere salutaris id est Iesu Aliquos laus et honor dei ...arum cum non habeamus maius quo possimus deum et sanctos pro sua dignitate laudare quam Christum immolare deo patri Aliquos caritas et compassio proximorum cum pro salute vivorum et requie defunctorum nil efficacius interpellat quam sanguis Christi pro nobis effusio hoc est summum auxilium nostrum cum oramus deum illum intercesorem innotemus qui nos patri reconciliavit et semper interpellat pro nobis dominum nostrum Iesum Christum Amen [Mn164, 89/62r *De diversis affectionibus quibus debeat ad comunicandum*]

Divina sapientia tibi commendo visum meum [NYM454, 147r *Oratio* = O divina sapientia tibi commendo visum meum]

Divino lumine tuorum corda servorum domine ... te adiuvante qui viderint convalescant [Mn164, 137/131r]

Dixisti enim veritas antiqua deliciae meae esse cum filiis hominum Nonne homo putredo et filius hominis vermis Nonne universa vanitas omnis homo vivens Et dignum ducis super huiusmodi aperire oculos tuos et adducere eum tecum in iudicium Doce me abyssus profundissima creatrix sapientia Qui librasti in pondere montes et colles in statera et appendisti molem terrae tribus digitis suspende molem corporali tatis huius quam gero tribus invis digitis tuis ad te ut videam et cognoscam quam admirabilis es in universa terra Lux antiquissima quae lucebas ante omnem lucem in montibus sanctis aeternitatis antiquae cui nuda et aperta erant omnia antequam fierent lux quae odio habes omnem maculam utpote mundissima et immaculatissima quae tibi deliciae cum homine quae conventio lucis ad tenebras Ubi sunt in homine deliciae tuae ubi praeparasti tibi in me dignum sanctuarium maiestatis tuae in quod introiens habebas delicias dilectionis tuae Mundum enim coenaculum decet te mundans virtus quae nonnisi a mundis cordibus videri potes multo magis nec haberi In homine autem ubi templum tam mundum ut te suscipiat qui regis mundum Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine Nonne tu qui solus es mundus ab immundo enim quis mundabitur Nam et secundum legem quam dedisti patribus nostris in igne comburente montem et in nube tegente aquam tenebrosam quidquid tetigerit immundus immundum erit Omnes autem nos quasi pannus menstruatae de massa corrupta et immunda venientes maculam immunditiae nostrae quam celare saltem tibi qui omnia vides non possumus in frontibus portamus quare mundi esse non possumus nisi tu mundaveris qui solus es mundus Mundas autem de nobis filiis hominum eos in quibus tibi complacuit habitare quos ab inaccessibilibus profundis secretis iudiciorum incomprehensibilium sapientiae tuae semper iustorum licet occultorum sine eorum meritis praedestinasti ante mundum vocasti de mundo iustificasti in mundo et magnificas eos post mundum Non autem omnibus hoc facis quod admirantur tabescentes omnes sapientes terrae Et ego domine hoc considerans expavesco et obstupesco de altitudine divitiarum sapientiae et scientiae tuae ad quam ego non pertingo et incomprehensibilia iudicia iustitiae tuae quoniam ex eodem luto alia quidem facis vasa in honorem alia in contumeliam sempiternam Quos igitur tibi elegisti de multis in templum ipsos mundas effundens super eos aquam mundam quorum nomina numerumque tu nosti qui solus numeras multitudinem stellarum et omnibus eis nomina vocas qui etiam scripti sunt in libro vitae qui nequaquam perire possunt quibus omnia cooperantur in bonum etiam ipsa peccata Cum enim cadunt non colliduntur quia tu supponis manum tuam custodiens omnia ossa eorum ut unum ex eis non conteratur Attamen mors peccatorum pessima illorum inquam quos antequam faceres caelum et terram secundum abyssum multam iudiciorum tuorum occultorum semper autem iustorum praecivisti ad mortem aeternam quorum dinumeratio nominum et meritorum pravorum apud te est qui numerum arenae maris dinumerasti et dimensus es profundum abyssi quos reliquisti in immunditiis suis quibus omnia cooperatur in malum et ipsa etiam oratio vertitur in peccatum ut si etiam usque ad caelos ascenderint et caput eorum nubes tetigerit et inter sidera caeli collocaverint nidum suum quasi sterquilinum in fine perdantur [AUGUSTINUS, *Soliloquia* 28 PL 40, 886]

Dixit iniustus ut non delinquit in semetipso [PaL1393, 125r: LEROQUAIS I, 220: *Cy sensuivent quatre vers que les ennemis prennent à leur prouffit contre les âmes pécheresses dont le premier est* Dixit iniustus ut non delinquit in semetipso ... *Le second* Quoniam dolose egit in conspectu eius ... *Le troisième est* Verba oris eius iniquitas ... *Le quatrième est* Iniquitatem meditatus est in cubili suo ... *Et contre ces quatre vers répondent quatre anges quatre autres vers dont le premier est* Domine in caelo misericordia tua ... *Le deuxième dit* Homines et iumenta salvabis domine ... *Le tiers* Inebriabuntur ab ubertate domus tuae ... *Le quatrième dit* Quoniam apud te est fons vitae et in lumine tuo videbimus lumen ...]

Doce me domine viam in qua ambulem ego enim sum parvula ignorans progressum meum Da mihi deus meus cor docile et rectum consilium dirige super me ut discernere possim malum a bono et in omnibus legem tuam custodire declinare a malo et facere bonum ut ad te summum bonum tandem pervenire valeam [MBE 614: 9v].

Doce nos domine spiritalibus armis noxialibus culpis resistere ne vanitati mundanae subiecti a tui iuris dominatione pellamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 143: PL 142 515 A]

Docent nos sancti prophetae suis imitabilibus exemplis praevenire faciem domini mane orationibus nostris Et David quidem Mane inquit ad dominum oratio mea praeveniet te Esaias autem sic Anima mea desideravit te in nocte sed et spiritu meo in praecordiis meis de mane vigilabo ad te Cum his ergo tribus congruentissimis psalmis vigilet ad dominum mane et spiritus noster Oremusque in ortu surgentis aurorae ut a luce prima in vesperum sint oculi eius super nos et aures eius ad preces nostras nostrosque dirigat gressus in viam pacis ut absque omni errorum scandalo gradientes non dominetur nostri omnis iniustitia Hos ergo canamus in ipso diei initio psalmos Verba mea aures percipe domine Clamavi in toto corde meo exaudi me domine usque in aeternum fundasti ea Domine exaudi orationem meam aures percipe obscurationem meam [GvG 1933, 20]

Docent nos sancti prophetae suis imitabilibus exemplis praevenire faciem domini mane orationibus nostris Et David quidem Mane inquit ad dominum oratio mea praeveniet te Esaias autem sic Anima mea desideravit te in nocte sed in spiritu meo in praecordiis meis de mane vigilabo ad te Cum his ergo tribus congruentissimis psalmis vigilet ad dominum mane spiritus meus oremusque in ortu surgentis aurorae ut a luce prima in vesperum sint oculi eius super nos et aures eius ad preces nostras nostrosque dirigat gressus in viam pacis ut absque omni errorum scandalo gradientes non dominetur nostri omnis iniustitia Hos ergo canamus in ipso diei initio psalmos Verba mea Clamavi in toto corde meo exaudi me domine usque In aeternum fundasti eam Domine

exaudi orationem meam auribus percipe obsecrationem meam [*Quod satis sit utile praevenire Dominum orationibus in ipso diei initio*: PL 101, 483C]

Domine Iesu Christe propitius esto mihi peccatrici et noli respicere iniquitatem meam sed potius induc super me misericordiam tuam et tribue mihi indulgentiam offensio- narium mearum ut dum ego peccatrix accepero corpus et sanguinem domini nostri Iesu Christi non ad iudicium sed ad remedium animae meae propitiatus sit mihi in vitam aeternam Amen [OxB277, 129v]

Domina clementissima per amorem dilectissimi filii tui [OxB32, 173v preghiera intercalata ai versi del *Magnificat* (7) dopo *Deposuit* tronca cosil]

Domina mea regina sancta dei genitrix virgo Maria gloriosa mater ... deo omnipotente rege omnium saeculorum [Ghg176b 238 *oratio s Mariae virginis alia*]

Domina mea sacratissima dei mater et filia in sinu tuae immensae pietatis ... adiuvisti me et consolata es me Amen [*Oratio devota* PaL1411, 56r: LEROQUAIS I, 251]

Domina mea sancta Maria perpetua virgo virginum ... et prosperitatem in hoc saeculo concede Per [PaL1063, 276v: *Oratio de virgine Maria*: LEROQUAIS I, 48]

Domina mea sancta Maria perpetua virgo virginum mater summae benignitatis et misericordiae ... suppliciter et exoro [PaL1364, 105v: LEROQUAIS I, 177]

Domina mea sancta Maria perpetua virgo virginum mater summae benignitatis et misericordiae Per illum qui animam tuam ... [D2242, 31r: LHP 1, 48, 319; WILMART, *Auteurs* 51 nota 1] *cfr* Domina mea sanctissima

Domina mea sancta Maria pia et perpetua virgo virginum ... [DarmstadtDNGH 62, 249r] *cfr* Domina mea sanctissima

Domina mea sanctissima Maria perpetua virgo virginum mater summae benignitatis et misericordiae per illum gladium doloris qui tuam animam pertransivit dum unigenitus filius tuus dominus ... et omnium fidelium hic et ubique in Christo quiescentium requiem aeternam concede secundum misericordiam filii tui et lucem sempiternam Amen [MiB56, 49r-53r]

Domina mea sanctissima Maria perpetua virgo virginum mater summae benignitatis et misericordiae per illum gladium doloris qui tuam animam pertransivit dum unigenitus tuus dominus noster Iesus Christus supplicium mortis pateretur in cruce et per illum filialem affectum quo ipse materno dolore compassus integerrimae dilectionis suae *vicario* te providendam commendavit compatere condole consule subveni quaeso tribulationi anxietati infirmitati sollicitudini et qualicumque necessitati meae miseratrix miserorum dulcis consolatio afflictorum ac mater misericordiae desolatorum piissima consolatrix et in omni necessitate pupillorum prompta adiutrix Exaudi preces meas et respice orbitatis meae miseriae lacrimas quia in diversis malis pro peccatis meis positus ignoro ad quam fugiam nisi ad dominam meam dulcissimam virginem Mariam genetricem domini nostri Iesu Christi reformatricem humanitatis nostrae Ergo aures tuae pietatis et consuetae misericordiae tuae precibus meis accomoda per viscera misericordiae filii tui per dulcedinem quam tunc filius tuus dominus noster Iesus Christus habuit quando humanum genus amplexatus est ut deliberaret una cum patre et spiritu sancto carnem pro nostra salute assumere fragilem angelo annuntiante et spiritu sancto obumbrante de te piissima virgo Maria incarnatus est et novem mensibus in tuo sanctissimo utero clausus deus et homo gestatus est et finito cursu novem mensium spiritu sancto cooperante gloriosam aulam tui virginalis uteri egredi non aspernatus est Per angustiam quam idem dominus noster Iesus Christus habuit quando in montem Oliveti patrem suum invocavit ut si fieri posset transiret ab eo calix passionis eius Per trinam orationem eius ... [OxB249, 115r] *cfr* Domina mea sancta, Domina mea sancta Maria pia et perpetua

Domina ne in furore dei ... [ZRh158, p. 139 *Septem psalmi de BV/M devotissimi et breves*]

Domina ne in furore dei ... [ZRh161, p. 97 *Septem psalmi Mariae*]

Domina sancta Maria in Betlehem dormiebat dominus deus super eam veniebat dormitis dulcis mater vel vigilatis dulcis fili dormiebat sed excitasti me Unum grave somnium somniavi super montem Calvarium debetis crucifitari de una fune debetis esse ligatus manus et pedes inclavari O dulcis mater istud somnium est bn- veritas [BsQ7, 93v]

Domina sancta Maria in Betlehem dormiens illuc accessit dominus dulcis mater inquires ... paenas evadet inferni non amittendo gloriam [Chicago, Newberry 82, 199r (= Cat. SAENGER 153)]

Domina sancta Maria summi regis filia mater gloriosissima ne despicias me miseram peccatricem ... per merita et intercessionem vestrorum Amen [PaL1192, 23r *Oratio de domina nostra valde bona utilis et devota*: LEROQUAIS I, 142]

Domina totius orbis per quam humano generi salus advenit noli me miseram famulam tuam derelinquere sed pio intuitu me infelicem respice et per amorem unigeniti filii tui libera me dulcissima domina de omnibus angustis meis [OxB32, 172v preghiera intercalata ai versi del *Magnificat* (4) dopo *Quia fecit*]

Dominator domine deus omnipotens in voluntate tua universa sunt posita ... salvator mundi qui vivis [Brb497 180 *pro abbate vel congregatione alia*]

Dominator domine deus omnipotens in voluntate tua universa sunt posita ... pervenire mereamur ad gloriam regni tui [Chg173b 360 *s Mariae et omnium virginum alia*]

Dominator domine deus omnipotens in voluntate tua universa sunt posita tu nosti omnia antequam fiant Aspicere in nos et miserere nostri Tu clementissime deus qui hanc congregationem ad glorificandum nomen tuum sanctum in hunc locum adunare permisisti da adiutorium tuum sanctum de caelis nobis servis tuis ne patiamur detrimentum animae nostrae et ne des hanc congregationem in dispersionem sed conserva eam propter nomen sanctum tuum et reple corda nostra fide spe et caritate oboedientia et humilitate atque patientia et fac nostrum rectorem atque patrem secundum cor tuum ut faciat voluntatem tuam ad salutem suam et nostram qualiter te domine semper mereamur habere pastorem et in omnibus protectorem Fiat domine voluntas tua in omnibus nobis ut te miserante pervenire mereamur ad gloriam regni tui servator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Alia oratio IV bis (pro abbate vel congregatione)*: PL 101 494 B] *cfr* Domine deus omnipotens in voluntate

Dominator domine deus omnipotens qui es ... [Ghg176b 219 *pro adversariis*]

Dominator domine deus omnipotens qui es trinitas una ... Tibi honor et gloria in saecula saeculorum [PaL1072, 164r: *Oratio*: LEROQUAIS I, 51]

Dominator domine deus omnipotens qui es trinitas una pater in filio ... semper virgo sancta Maria Christi filii tui domini nostri genitrix oret pro me cum his et caeteris sanctis tuis Martino Augustino Hieronymo Ambrosio Leone Germano Benedicto Gregorio Mercurio Mauro Donato et Felice et cum aliis sociis eorum Et cum his qui heremiticam vitam duxerunt Id est Antonio Paulo Machario Anastasio et caeteris omnibus Intercedentibus omnibus sanctis tuis domine depelle a me concupiscentiam gulae et da mihi virtutem abstinentiae Effuga a me spiritum fornicationis et da mihi ardorem castitatis extingue in me cupiditatem et da mihi voluntariam paupertatem Cohibe a me iracundiam et accende in me nimiam suavitatem et caritatem dei et proximi Abscede a me tristitia saeculi et auge in me gaudium spirituale Expelle a me iactantiam mentis et tribue mihi compunctionem cordis Minue superbi- am meam perforce in me humilitatem veram Indignus ego sum et infelix homo quis me liberabit de corpore mortis huius peccati nisi grati a domini nostri Iesu Christi quia peccator ego sum et innumerabilia delicta mea et non sum dignus vocari filius tuus Suscita in me domine fletum mollifica cor meum durum et lapideum et accende in me ignem amoris tui quia cinis mortuus ego sum Libera animam meam ab omnibus insidiis inimici et conserva in tua voluntate quia deus meus es tu Tibi honor et gloria in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 39 *acefalo*]

Dominator domine deus omnipotens qui es trinitas una pater in filio et filius in patre una cum spiritu sancto qui es semper in omnibus et eras ante omnia et eris per omnia deus benedictus in saecula amen Commendo animam meam in manus potentiae tuae ut custodias eam diebus ac noctibus horis atque momentis miserere mei deus angelorum Custodi me per orationes patriarcharum per merita prophetarum per suffragia apostolorum per victorias martyrum per fidem confessorum qui tibi placuerunt ab initio mundi Oret pro me sanctus Abel qui primus coronatus est martyrio Oret pro me sanctus Enoch qui ambulavit cum deo et translatus est a mundo Oret pro me sanctus Noe quem dominus servavit in diluvio propter iustitiam Roget pro me fidelis Abraham qui primus credidit deo cui reputata est fides ad iustitiam Intercedat pro me sanctus Isaac qui fuit iustus et oboediens patri usque ad mortem in exemplum domini mei Iesu Christi qui oblatum est patri pro salute mundi Postulet pro me felix Iacob qui vidit angelos dei venientes in auxilium sibi Oret pro me beatus Moyses cum qui locutus est dominus facie ad faciem Subveniat mihi sanctus David quem elegisti domine secundum cor tuum Deprecet pro me Elias propheta quem elevasti in curru igneo usque ad caelum Oret pro me Eliseus propheta qui suscitavit puerum mortuum post mortem suam Oret pro me sanctus Isaia cui mundata sunt labia igne caelesti Adsit mihi beatus Ieremias quem sanctificasti domine in utero matris suae Oret pro me Ezechiel sanctus propheta qui vidit visiones admirabiles Precetur pro me electus Daniel ac desiderabilis dei qui solvit somnia regis et interpretatus est et bis liberatus est de lacu leonum Subveniant mihi tres pueri quos liberasti ab igne Et duodecim prophetae Osee Joel Amos Abdias Habacuc Michaelas Ionas Nahum Sophonias Aggaeus Zacharias Malachias Esdras Hos omnes invoco in auxilium mihi Assistant mihi omnes apostoli domini nostri Iesu Christi Petrus et Paulus Andreas et Ioannes duo Iacobi et Bartholomaeus Thomas et Mattheus Barnabas et Mathias et omnes martyres et omnes sancti tui domine intercedant pro me Depelle a me domine concupiscentiam gulae et da mihi virtutem abstinentiae Fuga a me spiritum fornicationis et da mihi ardorem castitatis et extingue in me cupiditatem et da mihi voluntariam paupertatem Cohibe iracundiam meam et accende in me nimiam animae suavitatem et caritatem dei et proximi Subtrahe a me domine saeculi huius cupiditatem et da mihi voluntariam paupertatem Absconde a me domine tristitiam saeculi et auge mihi gaudium spirituale Expelle iactantiam mentis meae et tribue mihi compunctionem cordis Minue superbi- am

meam et perforce in me humilitatem veram quia indignus ego sum et infelix homo quis me liberabit de corpore mortis huius nisi gratia domini nostri Iesu Christi Quia ego peccator sum et innumerabilia delicta mea et non sum dignus vocari servus tuus Suscita in me fletum mollifica cor meum durum et lapideum et accende in me ignem timoris et amoris tui qui sum cinis mortis Libera animam meam ab omnibus insidiis inimici et conserva me in tua voluntate Doce me facere voluntatem tuam quia deus meus es tu tibi honor et gloria per omnia saecula saeculorum Amen [*Oratio sancti gregorii papae*: PL 101 1400 C] *g*/ Domine deus omnipotens qui es trinus

-a-

Dominator domine deus omnipotens qui es trinitas una pater in filio et filius in patre una cum sancto spiritu qui es semper et eras ante omnia et eris per omnia deus benedictus in saecula amen

Commendo tibi animam meam in manus potentiae tuae ut custodias eam diebus ac noctibus horis atque momentis miserere mei deus angelorum et dirige me rex archangelorum Custodi me per orationes patriarcharum et per merita prophetarum per suffragia apostolorum per victorias martyrum per fidem confessorum per castitatem virginum et per intercessionem istorum et omnium sanctorum tuorum qui tibi placuerunt ab initio mundi

Oret pro me sanctus Abel qui primus coronatus est martyrio

Oret pro me sanctus Enoch qui ambulavit cum deo et translatus est a mundo Per Christum dominum nostrum [*Oratio* M23199, 171v]

-z-

Dominator domine deus omnipotens qui es trinitas una pater in filio filius in patre cum spiritu sancto Qui es semper in omnibus et eras ante omnia et eris super omnia deus benedictus in saecula Commendo animam meam in manus potentiae tuae ut custodias eam diebus ac noctibus horis atque momentis Miserere mei deus angelorum Dirige me rex archangelorum Custodi me per orationes patriarcharum per merita prophetarum per suffragia apostolorum per victorias martyrum per fidem confessorum per intercessionem omnium sanctorum qui tibi placuerunt ab origine mundi usque ad consummationem saeculi Oret pro me sanctus Abel qui primus coronatus est martyrio Oret pro me sanctus Seth qui primus cepit invocare nomen domini Oret pro me sanctus Enoch qui ambulavit cum deo et translatus est de mundo Oret pro me sanctus Noe quem deus servavit in diluvio propter iustitiam Oret pro me Melchisedech rex iustus qui obviavit Abrahae et benedixit ei Roget pro me fidelis Abraham qui primus credidit cui reputata est fides ad iustitiam Intercedat pro me iustus Isaac qui fuit obediens patri usque ad mortem in exemplum domini nostri Iesu Christi qui oblatus est deo patri pro salute mundi Postulet pro me felix Iacob qui vidit angelos dei et domini venientes in auxilium sibi Oret pro me beatus Ioseph qui solvit somnia regis et interpretatus est et liberatus est de carcere Oret pro me sanctus Iob magnus et patiens qui nihil peccavit in labiis suis in omnibus quae acciderunt illi Oret pro me beatus Moyses cum quo locutus est deus facie ad faciem Oret pro me Iesus filius Nun quem elegisti domine post Moysen famulum tuum Oret pro me sanctus Samuel propheta qui benedixit et unxit duos reges super Israel Subveniat mihi sanctus David quem elegisti secundum cor tuum domine Deprecetur pro me sanctus Elias propheta quem elevasti in curru igneo usque ad caelum Oret pro me beatus Isaia cuius mundata sunt labia igne caelestis Adsit mihi beatus Ieremias quem sanctificasti in utero matris suae Oret pro me sanctus Ezechiel propheta qui vidit visiones mirabiles dei et prophetavit resurrectionem mortuorum Deprecetur pro me electus Daniel desiderabilis dei qui solvit somnia regis et interpretatus est et liberatus est de lacu leonum et tres pueri Ananias Azarias Misahel liberati ab igne Duodecim prophetae Osee Amos Michaeas Iohel Abdias Habacuc Ionas Naum Sophonias Aggaeus Zacharias Malachias Esras Tobias et Machabaei Hos et omnes sanctos veteris testamenti invoco in auxilium meum Oret pro me sancta virgo Maria mater salvatoris et sanctus Iohannes Baptista praecursor domini et omnes sancti apostoli domini nostri Iesu Christi Petrus et Paulus Andreas et Iohannes tres Iacobi Philippus et Bartholomaeus Thomas et Matthaeus Tathaeus Simon Barnabas et Mathias Marcus Lucas Stephanus Per horum ergo et caeterorum omnium sanctorum novi testamenti merita depelle a me domine concupiscentiam gulae et da mihi virtutem abstinentiae fuga a me spiritum fornicationis et da mihi ardorem castitatis extingue in me cupiditatem et da mihi voluntariam paupertatem Cohibe a me iracundiam meam et accende in me nimiam suavitatem et charitatem dei et proximi Abscinde a me domine tristitiam saeculi auge mihi gaudium spiritale expelle a me iactantiam mentis timorem tuum et amorem compunctionem cordis minue superbiam meam et perforce in me humilitatem veram Indignus ego sum et infelix homo quis me liberabit de corpore mortis huius peccati nisi gratia tua domine Iesu Christe quia ego peccator sum et innumerabilia delicta mea et non sum dignus vocari servus tuus Suscita in me fletum mollifica cor meum durum et lapideum et accende in me ignem timoris tui quia sum cinis mortuus Libera animam meam ab insidiis inimici et conserva me in tua voluntate Doce me facere voluntatem tuam quia deus meus es tu Tibi honor et gloria per omnia saecula saeculorum Amen [*Oratio s. Gregorii*: PL 101, 589D]

Dominator domine deus omnipotens qui es trinitas unus pater in filio et filius in patre cum spiritu sancto qui es semper in omnibus ante omnia et eris per omnia deus benedictus in saecula commendo animam meam in manus potentiae tuae ut custodias eam diebus ac noctibus horis atque momentis Miserere mihi domine deus angelorum Dirige me rex archangelorum Custodi me per orationes patriarcharum per merita prophetarum per suffragia apostolorum per victorias martyrum per fidem confessorum qui tibi placuerunt ab initio mundi Oret pro me sanctus Abel qui primus coronatus est martyrio Oret pro me sanctus Enoch qui ambulavit recte coram deo et translatus est a mundo Oret pro me sanctus Noe quem dominus servavit in diluvio propter iustitiam Roget pro me fidelis Abraham qui primus credidit deum cui reputatum est fides ad iustitiam Intercedat pro me iustus Isaac qui fuit obediens patri usque ad mortem in exemplum domini nostri Iesu Christi qui oblatus est patri pro salute mundi Postulet pro me felix Iacob qui vidit angelos dei venientes in auxilium sibi Oret pro me beatus Moyses cum quo locutus est dominus facie ad faciem Subveniat mihi sanctus David quem elegisti secundum cor tuum domine Deprecetur pro me Helias sanctus propheta quem elevasti in curru igneo usque ad caelum Oret pro me sanctus Eliseus qui suscitavit mortuum post mortem Oret pro me sanctus Isaia propheta cuius mundata sunt labia igni caelestis Adsit mihi beatus Ieremias quem sanctificasti in utero matris Oret pro me Ezechiel sanctus propheta qui vidit visiones mirabiles Deprecetur pro me electus Daniel desiderabilis dei qui solvit somnia regis et interpretatus est visiones et bis liberatus est de lacu leonum Et tres pueri liberati ab igne et XII prophetae Osee Amos Abdias Ionas Michas Naum Abacuc Sofonias Aggeus Zacharias Malachias hos omnes sanctos invoco in auxilium meum Adsistant mihi omnes apostoli domini nostri Iesu Christi Petrus Paulus Andreas Iacobus Iohannes Philippus Bartholomaeus Matthaeus Thomas Iacobus Barnabas Mathias et omnes martyres tui domino Depelle a me domino concupiscentiam gulae et da mihi virtutem abstinentiae Fuga a me spiritum fornicationis et da mihi ardorem castitatis Extingue a me cupiditatem et da mihi voluntariam paupertatem. Cohibe iracundiam meam et accende in me nimiam suavitatem et caritatem dei et proximi Abscinde a me tristitiam saeculi auge mihi gaudium spiritale Depelle a me iactantiam mentis et tribue mihi compunctionem cordis Minue superbiam meam et perforce in me humilitatem veram Indignus et infelix ego homo quis me liberavit de corpore mortis huius peccati nisi gratia domini nostri Iesu Christi Quia ego peccator sum et innumerabilia sunt delicta mea et non sum dignus vocari filius tuus suscita in me fletum mollifica cor meum durum et lapideum et accende in me ignem amoris tui Qui sum cinis et pulvis mortuus libera domine animam meam ab insidiis inimici et conserva me in tua voluntate et doce me facere voluntatem tuam quia deus meus es tu Tibi honor et gloria in saecula saeculorum amen [Tr1742, 3 *Oratio sancti gregorii papae* ed. Wilmart 11]

Dominator domine deus omnipotens qui es trinus et unus pater in filio et filius in patre ... quia deus meus es tu Tibi honor et gloria in saecula saeculorum [Ghg176b 261 *oratio s Gregorii*]

Dominator domine deus omnipotens qui es trinus et unus pater in filio ... Zeno et cum aliis qui heremiticam vitam duxerunt id est Antonio Paulo Machario Anastasio et ceteris sanctis tuis ... [*Oratio* BerlinH63, 27r: PL 101, 1400]

Dominator domine deus omnipotens qui es trinus et unus pater in filio ... quia deus meus es tu Tibi omnis honor [Vat84 108 *Oratio s Gregorii papae*]

Dominator domine deus omnipotens qui es trinus et unus pater in filio et filius in patre ... deus meus es tu Tibi honor et gloria in saecula saeculorum [Brb497 155 *oratio s Gregorii*]

Dominator domine deus omnipotens qui mirabiliter cuncta condidisti et tua dispositione creasti omnia quique iussisti conditionem propagandae sobolis ex viro et femina esse et praecipisti dilectionem et honorem circa patrem matremque exhibere exaudi me misericors deus clamantem ad te pro genitore meo ... et genitrice mea ... quos utrumque ex tua providentia mihi humillimo praeparare dignatus es seu et pro fratribus meis atque sororibus omnique parentela qui mihi peccatori ex carnis consanguineitate coniuncti sunt tam vivis quam et defunctis quorum nomina et merita tibi domino deo universorum cognita sunt ut protegas eos atque ab omni malo defendas et in viam salutis eos disponas Et ne dies eorum ante finiri sinas quam per veram confessionem veramque emendationem suorum omnium delictorum peccata dimittas Ut carne exutos caelesti participatione dignos efficias Exaudi me etiam miserrimum clementissime deus supplicentem ad te pro animabus famulorum famularumque tuarum illorum et illarum qui nobis suas largiti sunt elemosinas et quorum nomina scripta sunt apud nos et qui se in nostris commendaverunt orationibus ut eis tua misericordia beneficia impendas et in loco tibi placentium collocare digneris salvator mundi qui cum deo patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 55].

Dominator domine deus omnipotens qui mirabiliter cuncta condidisti et tua dispositione creasti omnia per quam iussisti conditione propagandae sobolis ex

viro et femina esse et praecepisti dilectionem et honorem circa patrem et matrem exhibere exaudi me misericors clamantem ad te pro genitore meo N. et genitrice mea quem utrumque ex tua providentia mihi humillimo praeeparare dignatus es seu et fratribus meis atque sororibus meis omniumque parentela qui mihi peccatori ex carnis consanguinitate coniuncti sunt tam vivis quam et defunctis quorum nomina et merita tibi domino deo universorum cognita sunt ut protegas eos atque ab omni malo defendas et in via salutis eos disponas et ne dies eorum ante finiri sinas quam per veram confessionem veramque emendationem suorum et omnium delictorum peccata dimittas ut carne exutos caelesti participatione dignos efficiant Exaudi me etiam miserum clementissime deus supplicanem ad te pro animabus famulorum famularumque tuarum N. qui nobis suas largiti sunt elemosinas et quorum nomina apud nos scripta sunt et qui se in nostris commendaverunt orationibus ut eis tua misericordia beneficia impendas et in loco tibi placentium collocare digneris Salvator mundi [Vat334 ed. DELL'OMO 3]

Dominator domine deus omnipotens qui mirabiliter cuncta condidisti et tua dispositione creasti omnia ... ut eis tuae misericordiae beneficia impendas et in loco tibi placentium collocare digneris Salvator mundi [LnA18859, 89v segnalato da DELL'OMO ed. Vat334, nr. 3]

Dominator domine deus omnipotens qui mirabiliter cuncta condidisti et tua dispositione creasti omnia ... ut eis tuae misericordiae beneficia impendas et in loco tibi placentium collocare digneris Salvator mundi qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas [PaM364, 133v segnalato da DELL'OMO ed. Vat334, nr. 3]

Dominator domine deus omnipotens qui mirabiliter cuncta condidisti et tua dispositione omnia creasti quique iussisti conditionem propagandae sobolis ex viro et femina esse et praecepisti dilectionem et amorem circa patrem matremque exhibere exaudi me misericors deus clamantem ad te pro genitore meo N et pro genitrice mea N quorum utrumque ex tua providentia mihi humillimo praeeparare dignatus es seu et fratribus meis atque sororibus omnique parentela qui mihi peccatori ex carnis consanguinitate coniuncti sunt tam vivis quam et defunctis quorum nomina et merita tibi domino deo universorum cognita sunt ut protegas eos atque ab omni malo defendas et in via salutis eos disponas et ne dies eorum ante finiri sinas quam per veram confessionem veramque emendationem suorum omnium delictorum peccata dimittas ut carne exutos caelesti participatione dignos efficiant Exaudi me etiam miserum clementissime deus supplicanem ad te pro animabus famulorum famularumque tuarum illorum et illarum qui nobis suas largiti sunt elemosinas et quorum nomina scripta sunt apud nos et qui se in nostris commendaverunt orationibus ut eis tua misericordia beneficia impendas et in loco tibi placentium collocare digneris servator mundi qui cum deo patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio III pro patre et matre et omni parentela*: PL 101 493C]

Dominator domine deus qui mirabiliter cuncta condidisti et tua dispositione creasti omnia qui iussisti conditionem propagandae sobolis ex viro et femina esse et praecepisti dilectionem circa patrem et matrem exhibendam exaudi me misericors deus clamantem ad te pro salute genitoris mei et genitricis meae quos et tua providentia mihi humillimo praeeparare dignatus es seu pro fratribus meis ac sororibus omnibusque qui mihi peccatori ex carnali consanguinitate vel familiaritate vel promissione seu commissione coniuncti sunt tam vivis quam defunctis quorum nomina et merita tibi domino deo universorum cognita sunt ut defunctis vitam aeternam concedere digneris et viventes ab omni malo defendas et in viam salutis eos disponas quatenus per veram confessionem veramque emendationem suorum omnium delictorum peccata dimittas ut carne exuti caelesti participatione efficiantur haeredes Exaudi me miserum clementissime deus supplicanem ad te pro animabus famulorum famularumque tuarum qui mihi bene volunt et faciunt et serviunt et qui mihi suas elemosinas largiti sunt et de quibus elemosinas recepi quorum nomina tibi domino deo universorum cognita sunt et qui se meis orationibus commendaverunt ut eis tuae misericordiae beneficia impendas et in loco tibi placentium collocare digneris Salvator mundi qui cum deo patre et spiritu sancto vivis [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XIII ad Deum* (Pro patre et matre et parentibus et amicis): PL 158 887 B]

Dominator domine qui iustus spiritali epulum tribuens facis eos in laetitia delectari concede gregi tuo mortem tuam intelligere teque triumphatorem mortis sedentem ad patris dexteram confiteri Qui cum eodem patre [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 67: PL 142 256 D]

Domine ante quem nullus absconditur a cuius inquisitione quod latitat non celatur ab occultis nostris munda nos et ab alienis parce servis tuis et praesta ut examinationis tuae calore puritas a te concessa non aestuet [*Oratio* (Ps 19): PL 101, 587D]

Domine Christe qui verus es deus tua creatura sum ... sancto sanguine tuo [Chg173b 294]

Domine contra multiplicationem tribulationum nobis fortis propugnator accurre et adversus multitudinem insurgentium in nos pius defensor assiste sitque benedictio tua super populum tuum ut qui salutem animae nostrae in te esse negant te salvatorem nostrum ipsa sua expugnatione cognoscant [*Oratio* (Ps 3): PL 101, 565D *Alia*]

Domine da mihi peccatori confessionem quae tibi sit placita Parturi in corde meo innarrabiles gemitus qui suscipiant profundam bonitatem tuam in humilitate cordis Illud animae meae insere ut iugis dilectio mea ipse sis Da mihi lacrimas ex tuo affectu qui peccatorum meorum possint dissolvere vincula Audi deus meus audi lumen oculorum meorum audi quae peto et da ut quod peto audias Si despicias peream et si prospexeris vivo si iustitiam requiris mortuus foetet Si cum misericordiam respereris foetentem suscitans de sepulchro Quid non mali ego corruptibilis creatura et quid non boni tu creator et creaturae fortissimus innovator Caecidi de manu tua vitio meo potens es artifex tibi placitum figurare iterum Corripe in misericordia ne in ira corripias me Quod odis in me longe fac a me et castitatis ac continentiae spiritum insere in me vitium omne mortifica in me et animam meam vivifica in te Hoc da petere ut petendo non offendam hoc praesta ut quod ipse custodias in me Tolle de me quod nocet et praesta quod mea curare vulnera possit propter magnam misericordiam tuam mihi non deneges medicinam Cura quod curas sic contine ut non dimittas spes mea fortitudo mea misericordia mea pietas sempiterna qui eras qui es et qui venturus es omnipotens [Ln3763, 1964, 400 n. 4].

Domine da nobis te rectore te duce inter Scyllam et Charybdim ita tenere iter per medium ut integra nave et salvis mercibus pervenire possimus ad te portum tutissimum Felix anima quae terreno resoluta carcere libera caelum petit quae beatis iam admixta spiritibus maiestati tuae assistit quae te incircumscriptionem lumen cernit quae nullo metu vel mortis vel hostis afficitur quae incorruptionis perpetuae munere laetatur O vita vitalis dulcis et amabilis et semper memorialis ubi non est hostis impugnans ubi nulla illecebra sed summa et certa securitas et secunda tranquillitas et tranquilla iucunditas et iucunda felicitas et felix aeternitas et aeterna beatitudo et beata tui sine fine visio atque laudatio deus Utinam haec succedat et mortale hoc induatur immortalitate Utinam desinat et quam cito finiatur ista vita vita dubia vita caeca vita aerummosa quam humores tumidant dolores exterminant ardores exsiccant aera morbidant escae inflant ieiunia macerant ioci solvunt tristitiae consumunt sollicitudo coarctat securitas hebetat divitiae iactant paupertas deiicit iuventus extollit senectus incurvat infirmitas frangit maeror deprimit et post haec omnia mors interimit universis gaudiis finem imponens ita ut cum desierint esse nec fuisse putentur Iamque adveniat domine advolet obsecro regnum illud carens morte vacans fine cui nulla tempora succedunt per aevum ubi continuus sine nocte dies nescit habere tempus ubi illi angelorum hymnidici chori et supernorum civium societas ubi dulcis solemnitas a peregrinationis huius tristi labore redeunt ubi providi prophetarum chori ubi iudex apostolorum numerus ubi innumerabilium martyrum victor exercitus simulque confessorum constantia praemii sui perceptione consolata ubi fideles viri quos a virilitatis suae robore voluptas huius saeculi emollire non potuit et sanctae pariter mulieres quae cum saeculo duxerunt vicerunt ubi pueri qui dum essent in carne annos suos moribus transcenderunt atque senes quos aetas debiles reddidit et virtus operis non reliquit Ad horum omnium sanctam frequentiam et tuae inspiciendae pulchritudinis mansuram sine fine laetitiam fac me domine deus toto corde intendere viriliter currere feliciter pervenire Interim dum in isto maneo corpore in his semper meditationibus mentem meam bonorum insinuator exerce Munda ergo cordis intuitum acie mentis intellectum accende caelesti igne animum ut te solum cogitem te solum amem te solum in corde habeam et in ore qui es futurum nobis sine fine praemium Et ut pondus mortalitatis meae levius feram da lumen in corde da verbum in ore aperi sanctarum secreta scripturarum et profunda mysteriorum regni tui visceribus meis propina Da ex amore tuo lacrymas da fidei virtutumque pennas quibus indutus sursum ad te volitem et perosus terram caelum petam Hanc fidem per te de te in te confiteor o beata et benedicta et gloriosa trinitas o vera et summa et sempiterna unitas pater et filius et spiritus sanctus deus dominus paracletus caritas gratia communicatio verum lumen lumen ex lumine vera illuminatio vivens vita vita a vivente vivificator viventium fons flumen irrigatio unus a se unus ab uno unus ab ambobus ab uno omnia per unum omnia in uno omnia id est a se pater ab altero id est a patre filius ab utroque spiritus sanctus id est a Patre et Filio ?_ a se ?_ ab altero ?_ ab utroque omne autem ?_ semper in tribus et omne ?_ aequaliter in singulis verax genitor veritas genitus amor amorum spiritus sanctus Una virtus aequalis maiestas par gloria una eademque essentia sapiens genitor sapientia genitus et caritas spiritus sanctus [*Speculum* XXX, *De vota aeterna*: PL 40 978]

Domine de limo terrae formasti me ... omnia peccata mea hic et in futuro saeculo Amen [PaL1063, 282v *Oratio*: LEROQUAIS I, 48]

Domine deus aeternae et incomprehensibilis Tu solus nosti corda filiorum hominum Tu scis quod innumerabilis est iniquitas mea et quomodo pro aliis rogare valeo qui pro me ipso idoneus non sum Tamen clementissime pater secundum multitudinem misericordiae tuae suscipe preces servi tui quas in conspectu maiestatis tuae effundo pro famulo tuo abbate vel cunctis fratribus qui sub regimine ipsius esse videmur Ut des nobis omnibus caritatem veram ad invicem et concordiam quae tibi sit placita Aufer a nobis domine omnia mala et mitte nobis omnia bona quae sine te nemo habere potest et da nobis

perseverantiam in bonis operibus ut te miserante pervenire mereamur ad gloriam regni tui salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 52].

Domine deus aeternae et incomprehensibilis tu solus nosti corda filiorum hominum ... deus in omni oratione nostra [Chg077 407]

Domine deus aeternae et incomprehensibilis tu solus nosti corda filiorum hominum Tu scis quod innumerabilis est iniquitas mea et quo modo pro aliis rogare valeo qui pro me ipso idoneus non sum Tamen clementissime pater secundum multitudinem misericordiae tuae suscipe preces servi tui quas in conspectu maiestatis tuae effundo pro famulo tuo N abbate vel cunctis fratribus qui sub regimine ipsius esse videmus ut des nobis omnibus charitatem veram ad invicem et concordiam quae tibi sit placita Aufer a nobis domine omnia mala et mitte nobis omnia bona quae sine te nemo habere potest et da nobis perseverantiam in bonis operibus ut te miserante pervenire mereamur ad gloriam regni tui Servator mundi qui vivis [Oratio pro abbate vel congregatione (4): PL 101, 494A]

Domine deus aeternae et incomprehensibilis tu solus nosti corda filiorum hominum ... ad gloriam regni tui salvator mundi [Chg173b 331*pro abbate et congregatione*]

Domine deus aeternae et incomprehensibilis tu solus nosti corda filiorum hominum ... regni tui salvator mundi Qui vivis [Brb497 179 *pro abbate vel congregatione*]

Domine deus aeternae omnipotens aeternae pater et ineffabilis ... ad tuam pervenire visionem [PaL1375, 123r: LEROQUAIS I, 197] *cf* Domine deus aeternae omnipotens et ineffabilis

Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate et trinum in unitate confitemur Te solum adoro te laudo te benedico atque glorifico **trinitas sancta** tuaeque misericordiae et clementiae gratias refero qui me exutam noctis perfidiae et erroris participem fieri tribuisti gratiae tuae perforce quaeso domine ceptum in me opus misericordiae tuae Et dona mihi cogitare semper loqui et gratuita meque ubique pietate custodi fac me indignam et miseram ad tuam pervenire visionem Amen [NYM454, 147r *manca foto precedente*]

Domine deus aeternae omnipotens et ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate et trinum in unitate confiteantur te solum adoro te laudo teque glorifico tuae miseris et perfidiae participem fieri tribuisti gratiae tuae perforce quaeso domine ceptum in me opus misericordiae tuae Et dona mihi cogitare loqui semper et agere quae tibi placita sunt et gratuita me ubique tua pietate custodiens fac me indignum et miserum peccatorem ad tuam quoque visionem pervenire Qui vivis [HAS 40v] *cf* Domine deus aeternae omnipotens aeternae pater et ineffabilis

Domine deus aeterno omnipotens ineffabilis sine fine absque initio ... ad tuam pervenire visionem [Ghg176b 231 *ad personam patris*] *cf* Domine deus aeternae omnipotens aeternae pater et ineffabilis

Domine deus Christe Iesu qui hora nona de crucis patibulo confitentem latronem ad gloriam paradisi transire fecisti te supplices deprecamur ut post obitum nostrum in paradisi portas nos facias introire gaudentes Qui vivis [Oratio ad Sextam: PL 101, 463A]

Domine deus Christe Iesu qui hora tertia diei ad crucis paenam pro mundi salute ductus es te suppliciter deprecamur ut nostra deleas peccata ut et de praeteritis malis nostris semper apud te inveniamus veniam et de futuris iugiter habeamus custodiam Qui cum patre [Tr1742: II, 3 *Tertia hora sic orabitur*; ed. Wilmar 25] *Cf* Domine Iesu Christe

Domine deus creator caeli et terrae exaudi propitius orationem meam per magnam misericordiam tuam et per modulationem psalmorum tuorum quos ego indigna hodie in conspectu tuo decantavi te suppliciter deprecor ut mihi familiae tuae in praesenti vita salutem mentis et corporis et spatium ad paenitentiam peragendam ante meam mortem atque indulgentiam et remissionem omnium peccatorum meorum concede ut in futuro cum omnibus sanctis tuis vitam percipiam sempiternam Per Christum dominum nostrum Amen [PrP1346, 75v *preghiera 3 dopo lo psallierum abbreviatum s. Hieronymi*] *cf* Domine deus omnipotens creator

Domine deus creator et redemptor meus qui voluisti hodie templum tuum fieri in nobis praeserva ipsum immaculatum in aeternum Amen [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 58va]

Domine deus creator et redemptor meus qui voluisti hominem templum tuum fieri in nobis conserva eum immaculatum in aeternum [MiB41, 45vb *statim sumpto sacramento*]

Domine deus creator meus et redemptor meus ego Infelix peccator servus tuus indignus tibi supplico per illud magnum et admirabile opus quo panem mortalem in corpus tuum mirabiliter convertisti converte voluntatem meam totaliter in voluntatem tuam et praesta ut eandem tuam voluntatem sanctissimam omnibus diebus vitae meae exequi sciam velim et possim toto corde verbo et opere cum effectu Qui cum patre [OxB249, 52v] *cf* Domine mi deus meus creator

Domine deus credimus in te patrem et filium et spiritum sanctum Neque enim diceret veritas Ite baptizate gentes in nomine patris et filii et spiritus sancti nisi trinitas esses Nec baptizari nos iuberet domine deus in eius nomine qui non est dominus deus Nec diceretur voce divina Audi Israel dominus deus tuus dominus unus est nisi trinitas ita esses ut unus dominus deus esses Et si tu deus pater ipse esses et filius verbum tuum Iesus Christus ipse esses et donum vestrum spiritus sanctus non legeremus in litteris veritatis Misit deus filium suum nec tu unigenite diceret de spiritu sancto Qui mittet pater in nomine meo et quem ego mittam vobis a patre Ad hanc regulam fidei dirigens intentionem meam quantum potui quantum me posse fecisti Quaesivi te et desideravi intellectu videre quod credidi et multum disputavi et laboravi Domine deus meus una spes mea exaudi me ne fatigatus nolim te quaerere; sed quaeram faciem tuam semper ardentem Tu da quaerendi vires qui te inveniri fecisti et magis magisque inveniendi te spem dedisti Coram te est firmitas et infirmitas mea illam serva istam sana Coram te est scientia et ignorantia mea ubi mihi aperuisti suscipe intrantem ubi clausisti aperi pulsanti Meminerim tui intelligam te diligam te Auge in me ista donec me formes ad integrum Scio scriptum est In multiloquio non effugies peccatum Sed utinam praedicando verbum tuum et laudando te tantummodo loquerer non solum fugerem peccatum sed meritum bonum acquirerem quantumlibet meruisses loquerer Neque enim homo de te beatus peccatum praeciperet germano in fide filio suo cui scripsit dicens Praedica verbum insta opportune importune Nunquid dicendum est istum non multum locutum qui non solum opportune verum etiam importune verbum tuum domine non tacebat Sed ideo non erat multum quia tantum erat necessarium Libera me deus meus a multiloquio quod patior intus in anima mea misera in conspectu tuo et confugientem ad misericordiam tuam Non enim cogitationibus taceo etiam tacens voce Et si quidem non cogitarem nisi quod placeret tibi non utique rogarem ut me ab hoc multiloquio liberares Sed multae sunt cogitationes meae tales quales nosti cogitationes hominum quoniam vanae sunt Dona mihi non eis consentire et si quando me delectantur eas nihilominus improbare nec in eis velut dormitando immorari Nec in tantum valeant apud me ut aliquid in opera mea procedat ex illis sed ab eis mea statim sit tuta sententia tuta conscientia te tuente Sapiens quidam cum de te loqueretur in libro suo qui Ecclesiasticus proprio nomine iam vocatur Multa inquit dicimus et non pervenimus et manebis unus omnia in omnibus et sine fine dicemus unum laudantes te in unum et in te etiam facti nos unum Domine deus une deus trinitas ignosce mihi omnia peccata mea et in hac integritate fidei et bonorum operum perfectione custodi me et ab omnibus insidiis diaboli et hominum libera me et sub umbra alarum tuarum protege me qui es benedictus in saecula [Oratio s. Augustini quam XV libris quos de sancta conscripsit Trinitate subiunxit: PL 101, 608A]

Domine deus credimus in te patrem et filium et spiritum sanctum Neque enim diceret veritas Ite baptizate gentes in nomine patris et filii et spiritus sancti nisi trinitas esses Nec baptizari nos iuberet domine deus in eius nomine qui non est dominus deus Nec diceretur voce divina Audi Israel dominus deus tuus dominus unus est nisi trinitas ita esses ut unus dominus deus esses Et si tu deus pater ipse esses et filius verbum tuum Iesus Christus ipse esses et donum vestrum spiritus sanctus non legeremus in litteris veritatis Misit deus filium suum nec tu unigenite diceret de spiritu sancto Qui mittet pater in nomine meo et quem ego mittam vobis a patre Ad hanc regulam fidei dirigens intentionem meam quantum potui quantum me posse fecisti Quaesivi te et desideravi intellectu videre quod credidi et multum disputavi et laboravi Domine deus meus una spes mea exaudi me ne fatigatus nolim te quaerere; sed quaeram faciem tuam semper ardentem Tu da quaerendi vires qui te inveniri fecisti et magis magisque inveniendi te spem dedisti Coram te est firmitas et infirmitas mea illam serva istam sana Coram te est scientia et ignorantia mea ubi mihi aperuisti suscipe intrantem ubi clausisti aperi pulsanti Meminerim tui intelligam te diligam te Auge in me ista donec me formes ad integrum Scio scriptum esse In multiloquio non effugies peccatum Sed utinam praedicando verbum tuum et laudando te tantummodo loquerer non solum fugerem peccatum sed meritum bonum acquirerem quantumlibet multum sic loquerer Neque enim homo de te beatus peccatum praeciperet germano in fide filio suo cui scripsit dicens Praedica verbum insta opportune importune Nunquid dicendum est istum non multum locutum qui non solum opportune verum etiam importune verbum tuum domine non tacebat Sed ideo non erat multum quia tantum erat necessarium Libera me deus meus a multiloquio quod patior intus in anima mea misera in conspectu tuo et confugientem ad misericordiam tuam Non enim cogitationibus taceo etiam tacens vocibus Et si quidem non cogitarem nisi quod placeret tibi non utique rogarem ut me ab hoc multiloquio liberares Sed multae sunt cogitationes meae tales quales nosti cogitationes hominum quoniam vanae sunt Dona mihi non eis consentire et si quando me delectant eas nihilominus improbare nec in eis velut dormitando immorari Nec in tantum valeant apud me ut aliquid in opera mea

procedat ex illis sed ab eis mea statim sit tuta sententia tuta conscientia te tuente Sapiens quidam cum de te loqueretur in libro suo qui Ecclesiasticus proprio nomine iam vocatur Multa inquit dicimus et non pervenimus et consummatio sermonum universa ipse est Cum ergo pervenerimus ad te cessabunt multa ista quae dicimus et non pervenimus et manebis unus omnia in omnibus et sine fine dicemus unum laudantes te in unum et in te etiam facti nos unum Domine deus une deus trinitas ignosce mihi omnia peccata mea et in hac integritate fidei et bonorum operum perfectione custodi me et ab omnibus insidiis diaboli et hominum libera me et sub umbra alarum tuarum protege me qui es benedictus in saecula [*Oratio s. Augustini quam XV libri quos de sancta conscripsit Trinitate subiunxit*: PL 101, 608A *varianti in* AGOSTINO]

Domine deus credo omnipotentem invisibilem incircumscriptum omnia regentem omnia continentem omnium creatorem trinitatem unitatem Credo te misisse filium tuum Iesum Christum dominum nostrum in terram pro salute generis humani Haec est fides qua in te credo Si recte credo bene sin autem minus quam oportet obsecro ut non aspicias ad verba quae dixi sed ad id quod volui Domine Iesu Christe credo te per angelum Mariae virgini annuntiatum credo te secundum carnem natum pastoribus demonstratum Credo te octavo die circumcisu credo te a Magis adoratum a Ioanne baptizatum in Iordane praesentatum in templo Credo te a Iuda traditore traditum consputum flagellatum spinis coronatum crucifixum sepultum tertia die resurrexisse et quadraginta diebus cum discipulis manducasse et bibisse deinde quadragesimo die in caelos astantibus discipulis ascendisse inde credo te venturum iudicare vivos et mortuos Certus sum domine te dixisse Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Et iterum Gaudium erit super uno peccatore paenitentiam agente quam super nonaginta novem iustis qui non indigent paenitentia [*Alia confessio* (X): PL 101 501 C]

Domine deus da cordi meo te desiderare et desiderando quaerere quaerendo invenire inveniendo amare amando mala mea redimere redemptionem non iterare Da domine cordi meo spiritus contritionem oculis lacrimarum fontem manibus elemosinae largitatem Rex meus exstingue in me desideria carnis et accende vim tui amoris Redemptor meus expelle a me spiritum superbiae et concede propitius thesaurum humilitatis tuae Salvator meus amove a me furorem irae et indulge mihi benignus serenum patientiae Creator meus evelle a me animi rancorem et largire mihi mentis dulcedinem Da clementissime pater mihi solidam fidem spem congruam caritatem continuam Rector meus averte a me vanitatem mentis inconstantiam cordis vagationem oris scurrilitatem oculorum elationem ventris ingluviem opprobria proximorum scelera detractionum curiositatis pruriginem divitiarum cupidinem potentatum rapinam inanis gloriae appetitum hypocrisis malum adulationis vermem contemptum inopum oppressionem debiliu avaritiae ardorem invidiae rubiginem blasphemiae mortem Reseca in me factor meus temeritatem iniquam pertinaciam inquietudinem otiositatem somnolentiam pigritiam mentis hebetudinem cordis caecitatem sensus obstinationem morum truculentiam boni inobedientiam consilii repugnationem linguae effrenationem pauperum praedam impotentium violentiam innocentium calumniam subditorum negligentiam circa domesticos severitatem adversus familiares impietatem Deus meus misericordia mea oro per dilectum filium tuum da mihi misericordiae opera pietatis studia compati afflictis succurrere miseris subvenire egenis consolari maestos relevare oppressos pauperes recreare flebiles refovere dimittere debitoribus parcere in me peccantibus odientes in me diligere Pro malis bona reddere neminem despiciere sed honorare bonos imitari malos cavere virtutes amplecti vitia reicere in adversis patientiam custodiam oris et hostium circumstantiae labiis meis terrena calcare caelestia sitire Qui vivit [*Invocatio dei omnipotentis ad morum et vitae reparationem* (1) OxK63, 131v] *cfr* Domine deus meus da cordi meo

Domine deus da mihi compunctionem cordis ... [CL67, tra 44v e 49r]

Domine deus destrue et quidquid in me plantat adversarius eradica ut destructis iniquitatibus in os et cor meum intellectum et opus bonum inseras ut opere et voluntate tibi soli deserviam et intelligam mandata tua et te ipsum requiram Da memoriam Da charitatem Da castitatem Da fidem Da omne quod scis ad utilitatem animae meae pertinere Domine fac in me bonum et praesta mihi quod scis oportere qui regnas [*Oratio s. Columbanii*: PL 101, 604B]

Domine deus destrue quicquid in me plantat adversarius et eradica ut destructis iniquitatibus more et corde meo intellectum et opus bonum inseras ut opere et veritate deserviam tibi soli et intellegam implere mandata Christi et requirere te ipsum Da memoriam da caritatem da castitatem da fidem da omne quod scis ad utilitatem animae meae pertinere Domine fac in me bonum et praesta mihi quod scis oportere Amen [Bba 2003, 57 nr. 14].

Domine deus destrue quicquid in me supplantat adversarius ... et te ipsum requiram Amen [Vat84 42 + Ps. Domine exaudi]

Domine deus dominator omnium et protector qui separasti lucem de tenebris te subnix precibus exoramus ut per hanc superventurae noctis caliginem tua nos protegat dextera ut in lucis aurora cuncti surgamus gaudentes Per dominum [*Oratio horae duodecimae* (XIV/7): PL 101 507 D]

Domine deus dominator omnium et protector qui separasti lucem de tenebris te subnix precibus exoramus ut per hanc superventurae noctis caliginem tua nos protegat dextera ut in lucis auroram cuncti surgamus gaudentes Per dominum [Tr1742: II, 7 *Duodecima hora ita orandum est*; ed. Wilmart 26].

Domine deus et salvator meus quare me dereliquisti Miserere mei quoniam tu es amator omnium solus Salva me peccatorem quoniam tu es sine peccato solus Erue me de caeno iniquitatum mearum ut non infigar in aeternum Libera me de ore inimici mei ecce enim ut leo rugiens devorare me cupit Excita potentiam tuam et veni ut salvum me facias Emitte coruscationes tuas disperse omnem virtutem inimici amator hominum benignissime deus Adiuro te per miserationes tuas ne me cum haedis a sinistris tuis statuas cum iis qui te exacerbaverunt Ne dicas mihi Nescio te sed tribue mihi propter multam misericordiam tuam indesinentem cordis compunctionem et fletum et sanctifica me ut fiam templum gratiae tuae Qui vivis [*Oratio sancti Ephrem diaconi*: PL 101 1386 A]

Domine deus et salvator meus quare me dereliquisti Miserere mei quoniam tu es amator omnium solus Salva me peccatorem quoniam tu es sine peccato solus Erue me de caeno iniquitatum mearum ut non infigar in aeternum Libera me de ore inimici mei ecce enim ut leo rugiens devorare me cupit Excita potentiam tuam et veni ut salvum me facias corusca coruscationes tuas Disperse virtutem inimici amator hominum benignissime deus adiuro te per miserationes tuas ne me cum haedis a sinistris tuis statuas cum his qui te exacerbaverunt Ne dicas mihi Nescio te sed tribue mihi propter multam misericordiam tuam indesinenter cordis compunctionem et fletum et sanctifica me ut fiam templum gratiae tuae per te Christe Iesu [*Oratio s. Efremon diaconi*: PL 101, 606B]

Domine deus Iesu Christe qui ad experimentum ad te revertentibus tuae benignitatis affectum brachia tua in crucis patibulo expandisti et in sacratissimo corpore tuo pro nostris sanandis vulneribus quinque vulnera pertulisti da nobis pro tui nominis gloria in sanguine et amore tuo proficere et servare ut tuis amplexibus aeternaliter inhaerere Qui vivis [OxB267, 191v *Off crucis et passionis - ad sextam* tui nominis *ms tuo nominis*; servare *sic*] *cfr* Domine deus Iesu Christe qui ad exprimendum

Domine deus Iesu Christe qui hora diei tertia ad crucem passionis pro mundi salute ductus es te supplices deprecamur ut nostra deleas peccata et ut de praeteritis malis nostris semper inveniamus veniam et de futuris iugiter habeamus custodiam Qui vivis [PL 101, 463A] *cfr* TABSIN

Domine deus Iesu Christe qui hora diei tertia ad crucis tormentum pro mundi salute ductus es te supplices deprecamur ut per virtutem tuae sanctissimae passionis et crucis omnia peccata nostra deleas et ad tuae beatitudinis gloriam sempiternam miseri corditer perducas Qui vivis [OxB267, 191v] *cfr* TABSIN

Domine deus Iesu Christe qui hora nona in crucis patibulo confitentem latronem intra moenia paradisi transire iussisti te suppliciter confitentes peccata nostra deprecamur ut post obitum nostrum paradisi nobis gaudia introire gaudentes concedas Qui cum patre vivis [Tr1742: II, 5 *Nona hora sic orabitis est*; ed. Wilmart 25].

Domine deus Iesu Christe qui hora sexta pro redemptione mundi crucis lignum ascendisti ut universus mundus qui in tenebris erat illuminaretur te supplices deprecamur ut illum lucem nobis in animo et corpore nostro semper tribuas per quam ad vitam aeternam pervenire mereamur Qui vivis [*Oratio ad Sextam*: PL 101, 463A] *cfr* Domine Iesu Chiste fili

Domine deus Iesu Christe qui hora tertia diei ad crucis paenam pro mundi salute ductus es te suppliciter deprecamur ut nostra deleas peccata ut et de praeteritis malis nostris semper apud te inveniamus veniam et de futuris iugiter habeamus custodiam Qui vivis et regnas Amen [*Oratio ad Tertiam* (XIV/3): PL 101 507 B]

Domine deus magne et metuende trinitas sancta et una maiestas ... virtus et potestas aeterna in saecula saeculorum [Vat84 107 *Ad s trinitatem Alia*]

Domine deus meus da cordi meo te desiderare desiderando quaerere quaerendo invenire inveniendo amare (...) secundum multitudinem tuarum complaceat miserationum per Iesum Christum (...) [GIOVANNI DI FÉCAMP (?) *Alia Oratio*: PL 147: 461] *cfr* Domine deus omnipotens da cordi

Domine deus meus da cordi meo te desiderare desiderando quaerere quaerendo invenire inveniendo amare amando mala mea redimere redemptionem non iterare Da domine deus meus cordi meo paenitentiam spiritui contritionem oculis lacrymarum fontem manibus elemosynae largitatem Rex meus extingue in me desideria carnis et accende ignem tui amoris Redemptor meus expelle a me spiritum superbiae et concede mihi propitius spiritum humilitatis tuae Salvator meus amove a me furorem irae et indulge mihi benignus scutum patientiae Creator meus evelle a me animi rancorem et largire mitis mentis dulcedinem Da mihi clementissime pater solidam fidem spem congruam caritatem continuam Rector meus averte a me animi vanitatem mentis inconstantiam cordis vagationem oris scurrilitatem oculorum elationem ventris ingluviem opprobria proximorum scelera detractionum curiositatis

pruriginem divitiarum cupiditatem potentatuum rapinam inanis gloriae appetitum hypocrisis malum adulationis venenum contemptum inopum oppressionem debiliū avaritiae ardorem invidiae rubiginem blasphemiae mortem Reseca in me factor meus temeritatem iniquam pertinaciam inquietam otiositatem somnolentam pigritiam mentis hebetudinem cordis caecitatem sensus obstinationem morum truculentiam boni inoboedientiam consilii repugnantiam linguae effrenationem pauperum praedam impotentium violentiam innocentum calumniam subditorum negligentiam circa domesticos crudelitatem adversus familiares impietatem erga proximos duritiam Deus meus misericordia mea oro te per dilectum filium tuum da mihi opera misericordiae pietatis studia compati afflictis subvenire egenis succurrere miseris consulere erroneis consolari maestos relevare oppressos pauperes recreare flebiles refovere dimittere debitoribus parcere in me peccantibus odientes me diligere pro malis bona reddere neminem despiciere sed omnes honorare bonos imitari malos cavere virtutes amplecti vitia reicere in adversis patientiam in prosperis continentiam custodiam oris et ostium circumstantiae labiis meis terrena calcare caelestia desiderare Ecce plasmator meus multa rogavi cum nec pauca promerui Fateor heu fateor non solum quae postulo non debentur dona sed multa mihi debentur et exquisita supplicia Sed animam me publicani meretrices et latrones qui a faucibus hostis momentaneae paenitudinis humilitate eruti sinu recipiuntur pastoris Tu enim factor omnium deus licet in cunctis operibus tuis sis mirabilis mirabilior tamen credideris esse in visceribus pietatis Unde de temetipso per quemdam servum tuum dixisti Miserationes eius super omnia opera eius et quasi de singulo loquentem de universo populo tuo te dixisse confidimus Misericordiam autem meam non dispergam ab eo Nullum enim spernis neminem abiicis neminem perhorrescis nisi forte qui te amens exhorruerit Ergo non modo iratus non percussus sed te irritantibus bona si quaesierit tribuis deus meus cornu salutis meae et susceptor meus Ego infelix te irritavi ego malum coram te feci furorem tuum provocavi iram promerui peccavi et passus es deliqui et adhuc sustines Si paenitet parcis si revertor suscipis insuper dum differo praestotaris Revocas errantem invitas repugnantem excitas torpentem amplecteris redeuntem doces ignorantem maerentem mulces a ruina suscitās post lapsum reparas petenti largiris quaerenti inveneris pulsanti aperis Ecce domine deus salutis meae quid opponam nescio quid respondeam ignoro nullum abs te confugium nullum abs te patet latibulum Ostendisti mihi bene vivendi viam dedisti gradiendi scientiam minatus es mihi gehennam et pollicitus es mihi paradisi gloriam Nunc pater misericordiarum et deus totius consolationis confige timore tuo carnes meas quatenus quae minaris metuendo evadam et redde mihi propitius laetitiam salutaris tui ut quae spondes diligendo percipiam Fortitudo mea domine firmamentum meum et refugium meum et liberator meus suggere mihi quid de te cogitem doce quibus te sermonibus invocem da quibus operibus te placem Scio namque scio unum quod placaris et aliud quod non spernis Est utique spiritus contribulatus tibi sacrificium et acceptas cor contritum et humilitatum His me deus meus redemptor meus dita muneribus His contra inimicum muni protectionibus hoc de flammis vitiorum praesta refrigerium hoc a desideriorum passionibus pande pius refugium Fac domine virtus salutis meae ne sim in eorum ordine qui ad tempus credunt et in tempore tentationis recedunt Obumbra caput meum in die belli esto spes mea in die afflictionis et salus in tempore tribulationis En domine illuminatio mea et salus mea rogavi quibus ego intimavi quae timeo sed remordet me conscientia reprehendunt me cordis secreta et quod amor ministrat timor dissipat zelus incitat metus increpat acta mea formidinem da tua ingerit pietas fiducia Tua hortatur benignitas mea retardat malignitas et ut verius fatear occurrunt memoriae phantasmata vitiorum quae reverberant audaciam praesumentium animorum Cum enim quis odio dignus sit qua fronte gratiam peccatorum requirit Cum paena debetur qua temeritate gloria poscitur Lacessit iudicem qui postposita satisfactione delicti quaerit praemiis honorari regi insultat obnoxius supplicio qui flagitat donari indebito bravio Et dulcem patris affectum stultus exacerbat filius qui post illatas contumelias ante plenitudinem haereditatis usurpat celsitudinem Quid mi pater me egisse recolo Merui mortem et peto vitam commovi regem meum cuius impudens nunc invoco praesidium contempsi iudicem quem temere postulo adiutorem insolens renui audire patrem quem deum praesumo habere tutorem Heu mihi quam sero venio Heu heu quam tarde festino Heu me quia curro post vulnera dedignans incolumis praecavere iacula neglexi prospicere tela modo sollicitor de morte vicina Vulnera vulneribus infixi quia scelera sceleribus addere non timui recenti tabe cicatrices respersi quia prisca flagitia modernis iniquitatibus reciprocavi et quae divina solidaverat medicina mea resolvit prurigo phrenetica Cutis quae superducta vulneribus morbum celaverat sanie erumpente putruit quia iterata iniquitas concessam misericordiam exinanivit Novi quippe scriptum In quacunque die iustus peccaverit omnes iustitiae eius in oblivione erunt Si iustitia aboletur iusti ruentis quanto magis paenitentia peccatoris in idipsum revertentis Quoties ut canis redii ad vomitum et quasi suo repetii luti volutabrum Fateri mihi itaque difficile est quia et recordari est impossibile quot mortalium homines ignorantes peccare docui nolentibus delinquere persuasi resistentes coegi volentibus consensi quot sane gradientibus laqueum induxi viam quaerentibus foveam cuius malitiam mala patrare non horruī donorum dei oblivisci non metui Sed tu iuste iudex signasti quasi in sacculo peccata mea observasti omnes semitas meas et cunctos gressus meos dinumerasti Tacuisti semper siluisti patiens fuisti Vae mihi demum loqueris quasi parturiens Deus deorum domine praestabilis super malitia novi quia manifeste venies novi quia non semper silebis cum in conspectu tuo ignis exardescet et in circuitu tuo tempestas ingruerit valida cum advocaveris caelum desursum et terram discernere populum tuum Ecce tot millibus populorum nudabuntur omnes iniquitates meae tot agminibus angelorum patebunt universa scelera mea non solum actuum sed etiam cogitationum simulque locutionum Tot iudicibus inops astabo quot me praecesserunt in bono opere Tot arguentibus confundar quot mihi prae buerunt bene vivendi exempla Tot vincantur testibus quot me monuerunt proficuis sermonibus seque imitandis iustis mihi dederunt actionibus Domine mi deus non suppetit quid dicam non occurrit quid respondeam et seu iam illi intersim discrimini urget me conscientia cruciant et cordis arcana coarctat avaritia accusat superbia consumit invidia inflammant concupiscentia incestat luxuria dehonestat gula con futat ebrietas detractio lacerat ambitio supplantat rapacitas obligat discordia dissipat ira perturbat levitas deiicit torpor opprimit hypocrisis fallit adulatio frangit favor attollit calumnia pungit Ecce liberator meus de gentibus iracundis ecce cum quibus vixi a diebus nativitatis meae quibus et studui quibus et fidem servavi ipsa me studia quae dilexeram damnant quae laudaveram vituperant Hi sunt quibus acquievi amici quibus parui magistri quibus servi domini consules credidi cives quibus cohabitavi domestici quibus consenui Heu mihi rex meus et deus meus quia incolatus meus prolongatus est Vae mihi illuminatio mea qui habitavi cum habitantibus Cedar Et cum David sanctus dixerit multum quanto magis ego infelix dicere possum nimis incola fuit anima mea Firmamentum meum deus non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens Spes mea non est in filiis hominum quem si remota pietate iudicaveris iustum invenias et nisi praevereris miserandum impium non erit quem glorifices pium Credo namque salus mea quod audivi quoniam benignitas tua ad paenitentiam me adducit Turre fortitudinis sonuerunt necessaria mihi labia tua Nemo potest venire ad me nisi pater meus qui misit me traxerit eum Enim vero quia ita instruxisti me tantaque propitius institutione formasti totis medullis cordis toto nisu mentis te rogo omnipotens pater cum dilectissimo filio tuo teque dulcissima proles cum serenissimo invoco paracleto Trahe me quatenus post te currens in odorem unguentorum tuorum delecter Quam magna domine deus meus multitudo dulcedinis tuae quam abscondisti timentibus te Abscondisti quia conservasti non quia abscondisti Abstulisti cum eo magis multiplicasti Solet aliquando quod absconditur diligentius investigari et inventum arctius amari dilata in te non minuuntur sed magis crescunt desideria non est ergo tuus amor transitorius sed aeternus Qui te diligunt non tepescunt sed fervescunt Non est tuus amor otiosus memoria tua super mel dulcis et meditatio de te plus quam cibus suavis De te loqui plena est refectio te nosse perfecta consolatio tibi adhaerere vita aeterna a te separari mors perpetua Fons vivus his qui te sitiunt esca indeficiens qui te esuriunt Gloria te quaerentibus gaudium invenientibus Odor tuus suscitāt mortuos respectus curat aegros lux tua omnem fugat caliginem visitatio tua cunctam repellit tristitiam Nullus apud te maeror procul a te omnis dolor nulla tecum cecitas nec tumultus improbitas nunquam famis sitisque inopia frigoris nec aestus circa te moratur penuria non invaletudo corporis prorsus nec corruptio mentis non zelus neque contentio nec omnino ambitio illinc abest sollicitudo finis et cura mortis labor senectutis et languor aegritudinis ibi nescitur passio aeris et varietas temporis Haec est enim magna multitudo dulcedinis tuae domine quam abscondisti timentibus te sed perfecisti sperantibus in te O quam bona abscondio quae efficitur perfectio Non enim haec abscondio aestimatur perditio sed magis conservatio quae fit perfectio O gloriose rex quam vera sunt tua iudicia iustificata in semetipsa vere desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multum dulciora super mel et favum O vita mea deus meus rogo te per nomen redemptoris mei dilecti filii tui largire propitius ut custodiam ea Cognovi namque quia in custodiendis illis retributio multa Gloria mea deus meus abscondis thesaurum tuum ut incites cupidum recondis margaritam ut augeas quaerentis amorem differs dare ut doceas petere dissimulas audire petentem ut facias perseverantem Postremo incipientibus promittis non nisi vere perseverantibus salutem tribuis quod plane indicat illa flebilis quae tuum in sepulcro Christum imo te in Christo quaerebat durantibus adhuc tenebris quam accenderas ut quaereret sed quaerenti disparescebas ut perseveraret perseveravit sperans et speravit perseverans et qui in spe perseveravit videre te meruit O beata visio et plena exultatio O summum gaudium et consummantum desiderium O desiderabilis vultus et iucundus aspectus O beata spes et felix perseverantia Nisi enim speraret non perseveraret et nisi perseveraret spei fructum non perciperet Sic enim deus meus misericordia mea absconderis timentibus te ut inveniaris sperantibus in te sic elongaris a quaerentibus ut appropinques perseverantibus Qui elongant se a te peribunt qui autem expectant te confundentur Qui timent te sperent in te quoniam protector et adiutor eorum es Per timorem pervenit ad amorem Timendus est ut dominus amandus ut pater Timor tuus sanctus permanet quia sanctos permanere facit quos possidet Nihil deest timentibus te quia oculi tui super eos et

aures tuae in preces eorum Misericordia mea et refugium meum susceptor meus et liberator meus sic timorem adhibe mihi quatenus amorem subinferas sic irroga metum ut tui augeas desiderium sicque me fac participem timentium te ut et custodientium mandata tua facias ut per timoris servitutem ad amoris pertingere merear gratiam per quam tandem perveniam ad tuam gloriam Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio X ad Deum* (Pro vitiis rescandis et virtutibus obtinendis): PL 158 877 B] *cf.* Domine deus omnipotens da cordi, Pulcherrime Jesu Christe

Domine deus meus da cordi meo te desiderare desiderando quaerere quaerendo invenire inveniundo amare amando mala mea redimere redempta non iterare Da domine deus meus cordi meo paenitentiam spiritui contritionem oculis lacrymarum fontem manibus eleemosynae largitatem Rex meus exstingue in me desideria carnis et accende ignem tui amoris Redemptor meus expelle a me spiritum superbiae et concede propitius thesaurum humilitatis tuae Salvator meus amove a me furorem irae et indulge mihi benignus serenum patientiae Creator meus evelle a me animi rancorem et largire mihi mitis mentis dulcedinem Da clementissime pater solidam mihi fidem spem congruam charitatem continuum Rector meus averte a me vanitatem mentis inconstantiam cordis vagationem oris scurrilitatem oculorum elationem ventris ingluviem opprobria proximorum scelera detractionum curiositatis pruriginem divitiarum cupiditatem potentatum rapinam inanem gloriae appetitum hypocrisis malum adulationis naevum contemptum inopum oppressionem debiliū avaritiae ardorem invidiae rubiginem blasphemiae mortem Reseca in me factor meus temeritatem iniquam pertinaciam inquietudinem otiositatem somnolentiam pigritiam mentis hebetudinem cordis caecitatem sensus obstinationem morum truculentiam boni inobedientiam consilii repugnationem linguae effrenationem pauperum praedam impotentum violentiam innocentum calumniam subditorum negligentiam circa domesticos severitatem adversus familiares impietatem erga proximos duritiam Deus meus misericordia mea oro per dilectum filium tuum da mihi misericordiae opera pietatis studia compati afflictis subvenire egenis succurrere miseris consulere erroneis consolari maestis relevare oppressos pauperes recreare flebiles refovere dimittere debitoribus parcere in me peccantibus odientes me diligere Pro malis bona reddere neminem despiciere sed honorare bonos imitari malos cavere virtutes amplecti vitia reicere in adversis patientiam in prosperis continentiam custodiam oris et ostium circumstantiae labii meis terrena calcare caelestia sitire [PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 1 PL 40, 901-902] *cf.* Domine deus da cordi meo, *cf.* Domine deus omnipotens da cordi

Domine deus meus erue me de manibus inimicorum ... dignus accipere merear [Vat84 28]

Domine deus meus gratias ago tibi toto corde pro tot et tantis bonis quae dignatus es mihi ingratissimo peccatori concedere ... [MiB41, 43ra da inserire nella Messa dopo il *Memento* dei vivi]

Domine deus meus in te speravi salvum me fac ex omnibus persequentibus me et libera me In te domine speravi non confundar in aeternum in tua iustitia libera me et eripe me Domine deus meus creator meus et gubernator meus sicut dixi et semper dicam in te speravi et in te spero nec quando fuerit halitus in naribus meis a misericordia tua desperabo A meipso vero si diligenter omnes actiones meas inspicio semper despero quia semper in malis operibus conversor sed respiciens ad dulcissimum creatorem meum ad patientissimum dominum meum qui male me vivere conspexit et adhuc expectat correctionem meam expectans et tolerans auscultat si in aliqua re curarem emendare vitam meam respiro et misericordiam creatoris mei qui tam dulciter me tolerat invoco Ex omni parte invadunt me inimici mei et iam fere ex omni parte perforant et irrumpunt interiora cordis mei et nisi ille piissimus dominus meus qui me creavit mihi subveniat subveniens et terrens inimicos meos qui sic me tribulant repellat illorum vinculis infelicitur ligata iam cito ducetur captiva anima mea Ergo libera me domine ex omnibus persequentibus me et si non propter me saltem propter te Propter me fateor dulcissime domine deus meus non est tibi ratio liberandi me quia fere semper delectat me malum facere et in malis operibus perseverare Sed propter te libera me quia verecundia tua est inimicos tuos creaturam tuam sic deludere sic delusam et eorum sordidissimis vitiis faedatam male tractare quam tam honestam creasti tanto honore rationis exornasti quam ad imaginem et similitudinem tuam plasmasti Ecce dulcissime deus meus ecce infelix spiritus meus malis operibus undique corrosus de dentibus inimicorum suorum quibus infelicitur dilaniabatur vix erutus tuum auxilium implorat tuae gratiae visitationem suspirat quia nisi cito subvenias eorum insecutione graviter fatigatus iam etiam ad te nec anhelare valebit Multi sunt inimici mei sicut vides piissime creator meus quorum saevitia graviter ferior percussus et illusus non modicos dolores sustineo sed unus inter caeteros semper gravior me appetit et semper sine ulla miseratione usque ad interitum prosternere contendit Saepius enim cum alii inimici mei ab insecutione mea quasi fatigati quiescunt unus audacior caeteris fortius telum vibrat scilicet inanis gloria quae non solum miserum hominem malis operibus maculat sed etiam de ipsis bonis operibus quae agere videtur si se caute non custodit iugulat Haec pestis progenita est ab illa superbia quae primum hominem prostravit prostratum et vulneratum ab illa felicitate quam possidebat expulsi Et ut miserum quem invadit fortius prosternat invidiam per quam mors intravit in orbem terrarum secum ad adiuvandum se advocat Invidia igitur miserum quem arripit unit urendo tristem et quasi languore possessum incedere facit Inanis vero gloria quasi recreando de ipsis bonis operibus quae facere fingit extollit Sed ut miserum quem semel inanis gloria intercipit infelicius captivum ducat nec ei ullam spem evadendi relinquat ad matrem superbiam recurrit et eius animata mortifero consilio virtutem diligendi Dum et proximum ei primum abscondit Dum enim infelix quem inanis gloria inficit superior caeteris videri cupit si quem considerat in bonis operibus meliorem se esse rectiusque incedere negare non possit illum si valet et omnia quae agit opprimat non valet quia aperte recta sunt saltem ut non ex toto recte acta credenda sint quocumque modo obnubilare satagit Sicque miser animus hac captivitate possessus nec rectum agit si quid rectum agere videatur quia nec proximum diligit quem sicut se amare praecipitur nec deum amat quem hoc agendo non amare convincitur Qui enim proximum suum non amat nec eum in quantum valet ut in bono proficere possit adiuvat nec deus illum amat nec ad eius opera respicit etiamsi coram hominibus videantur esse bona Quid vero quid miserius potest esse homine qui se de bono opere extollit Qui dum sese putat extollere de supernis ad ima ruit superbia enim semper naturaliter in profundum inferni iacet humilis vero semper in caelis habitat et in caelo manet Et quem inanis gloria de summis deicit superbia mater eius in brachiis aeternae perditionis excipit sicut econtrario cuius humilis conversatio est in terris deus qui humilia respicit et alta a longe cognoscit eum de ima conversatione elevat in caelos Fateor mitissime deus fateor me his tribus malis imo his tribus furis infernalibus graviter esse prostratum et fere usque ad interitum in anima vulneratum et nisi indulgentissima misericordia tua cito subveniat gravior esse dammandum Heu miser heu miser semper et ubique heu miser quanta captivitas est miseri hominis Si male vivit est aperta damnatio si recte quidem vivere videtur sed incaute se custodiens inde gloriatur iterum est misero certa mors et aeterna damnatio O deus nostrum refugium o creator noster et virtus nostra adversus eos qui nos persequuntur et si te nos viderint propter peccata nostra dimittere semper insidiantur adiuvam nos misericors tua misericordia semper indigentes tuae miserationis auxilium plusquam nobis expediret tepide postulantes Et si nos despicias ideo quia multis iniquitatibus involvimur saltem reduce ad nos misericordes oculos tuos quia creatura tua sumus Et sicut verissimum est te nostrum semper esse creatorem sic semper et ubique sentiamus te nostrum esse defensorem et adversus inimicos nostros indeficientem protectorem ut in praesenti vita semper a te defensi et adiuti finito temporali cursu ad te creatorem nostrum et cominum perveniamus ab omnibus peccatis mundati et absoluti Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio III ad Deum* (Contra tres inimicos qui peccatorem gravius multoties infestant et nisi misericordia Dei eum tueatur saepius ad mortem vulnerant scilicet inanis gloria invidia superbia): PL 158 865 B]

Domine deus meus mea culpa veniam peto a te pro omnibus peccatis ... et misericordiam salvator mundi [Chg077 400]

Domine deus meus misericordia mea da mihi puram castitatem ... quae tibi placeat habere perseverantiam [Chg173b 292]

Domine deus meus omnia bona mea tu es Et quis ego sum ut audeam ad te loqui Ego sum pauperrimus servus tuus et abiectus vermiculus multo pauperior et contemptibilior quam scio et dicere audeo Memento mei tamen domine quia nihil sum nihil habeo nihil valeo Tu solus bonus iustus et sanctus tu omnia potes omnia praestas omnia implēs solum peccatorem inanem relinquens Reminiscere miserationum tuarum et imple cor meum gratia tua qui non vis vacua esse opera tua quomodo possum me tolerare in hac misera vita nisi me confortaveris gratia tua Noli avertere faciem tuam a me Noli visitationem tuam prolongare Noli concolationem tuam abstrahere ne fiat anima mea sicut terra sine aqua tibi domine doce me facere voluntatem tuam doce me coram te digne et laudabiliter et humiliter conversari quia sapientia mea tu es qui in veritate me cognoscis et cognovisti antequam fieret mundus et antequam natus essem in mundo Amen [OxB249, 129v vermiculus *ms* vermiculus]

Domine deus meus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus una trinitas et inaeestimabilis in tribus personis qui es et qui eras et qui venturus es Te deprecor maiestas alma inaeestimabilis ac sempiterna virtus ut me tuearis veritas trina ac me defendas divinitas una dimittasque omnia peccata mea praeterita praesentia et futura imminientia quia tibi sunt omnia possibilia Sicut te iubente facta sunt omnia et te dicente ex nihilo creata hoc est informis materia angelis et animae Et sicut ex informata materia formasti in sex diebus formam rerum et creaturam omnium in diversas species propriasque formas Obsecro te domine ut ita eripias me a morte peccati et ab ista mortalitate et a morte immatura et ab omnibus vitiis animae et corporis Custodi me domine ab omni malo a planta pedis usque ad verticem capitis intus et foris Libera me domine qui prima die fecisti lucem et separasti eam a tenebris et diem a nocte hoc est angelos perfectos ab imperfectis Sic me liberare digneris domine ab omni Sathanae potestate et a diaboli artificio et a daemonum insidiis et a tentationibus suorum satellitum Libera me domine qui secunda die fecisti firmamentum inter aquas superiores et inferiores Libera me domine qui tertia

die fecisti species maris et terrae et aridam apparere fecisti ligna et herbas fructum ferentes in semetipsis secundum genus suum Libera me domine qui quarto die luminaria in firmamento caeli fecisti idest solem et lunam et stellas ut sint in signa et tempora et dies et annos Libera me domine qui quinta die fecisti reptilia animantium et aves volantes super terram et belvas marinas et omnia genera piscium et volucrum et animam notabilem de aquis machinasti Libera me domine qui sexto die omnia genera bestiarum et quadrupedum in diversas naturas fecisti et hominem de limo terrae formasti inspirans spiraculum vitae in faciem eius masculinum et feminam creasti illos et benedixisti eis dicens Crescite et multiplicamini et replete terram et dominamini piscibus maris et universis animantibus qui moventur in terra Libera me domine qui septimo die benedixisti omnibus operibus tuis et illa sanctificasti et ab omnibus operibus hominem requiescere fecisti Libera me domine et benedicere digneris trinitas sancta et una divinitas trina eademque essentia alma pietas Eleison protege tuum plasma immensa clementia tua ut mea peccata dimittas [MiT466, 139r = *Oratio s. Brandani* 3 + 4: Salmon OSB 2 + 3; *cf. anche Ort Brandani* 10] *cf.* Domine deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus trinitas

Domine deus meus qui non habes dominum sed omnia sunt tuae conditioni subiecta ne despicias me famulum tuum sed in numero fidelium servorum tuorum me reputes ante conspectum gloriae tuae Tu enim dixisti Non veni vocare iustos sed peccatores Et iterum Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Ego domine te inspirante volo converti imple desiderium meum in bonum et da praeteritorum veniam delictorum futurorum custodiam vitiorum emendationem ut viam gradiens per te ad te pium et immensitatis dulcedine dominum perveniam qui propter genus hominum ad terras descendere dignatus es et tuum pretiosum sanguinem fundendo gentes ad baptismi gratiam vocasti et de errore gentili liberasti Ego infelix quod in baptismo pollicitus sum numquam servavi Paenitet me ergo egisse quod nequiter Suscipe paenitentis lacrimas miserere misericors et indulge quod feci hoc praesta ne ultra faciam Tu conspicias domine pericula mea in quibus consisto Et quibus malis adversantibus quatuor Libera me et salva protege et defende me ut non gaudeant de me inimici mei quia tu es deus meus sola spes mea In te solum confido de nullius hominum solacio spero Guberna me ut pius pater ut quod post tanta talesque procellas saeculi undique sevientis ad portum salutis aeternae te duce merear pervenire et cum aliis quos eripuisti laudare te dominum meum Iesum Christum filium tuum Per infinita saecula saeculorum amen [Ln3763, 1964, 408 n. 17].

Domine deus meus qui non habes dominum sed omnia tuae sunt conditioni subiecta ne despicias me indignum famulum tuum sed in numero fidelium servorum tuorum me reputans ante conspectum gloriae tuae fac gaudere Tu enim dixisti Non veni vocare iustos sed peccatores Et iterum Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Ego te domine inspirante volo converti imple desiderium meum in bonum et da praeteritorum veniam delictorum futurorum custodiam vitiorum praesentium emendationem criminum ut vivam Gradiens ad te pium et immensae pietatis dulcedinem dominumque perveniam qui propter genus hominum ad terras descendere dignatus es et tuum pretiosum sanguinem fundendo gentes ad baptismi gratiam vocasti et de errore gentili liberasti Ego infelix quod in baptismo pollicitus sum nunquam servavi Paenitet me ergo egisse quod nequiter gessi Suscipe paenitentis lacrymas miserere misericors et indulge quod feci et hoc praesta ne faciam amplius Tu conspice domine pericula mea in quae subsisto et quibus malis circumdatus sum quantisque per meum meritum adversitatibus quatuor Libera me salva protege et defende me ut non rideant de me inimici mei quia tu es deus meus Sola spes mea in te solum confido de nullius hominis solatio spero Guberna me ut pius pater ut post tantas talesque procellas saeculi undique saevientes ad portum salutis aeternae te duce merear pervenire et cum aliis quos eripuisti laudare te dominum meum per infinita saecula saeculorum Amen [Item unde supra = *Oratio sancti Augustini*: PL 101 1398D]

Domine deus meus qui non habes dominum sed omnia tuae sunt ditioni subiecta ... dominum meum per infinita saecula saeculorum Amen [Brb497 152 *oratio s. Augustini*]

Domine deus meus recomendo tibi N. et omnes alios in consanguinitate vel affinitate aut dilectionis vinculo utriusque sexus mihi aut meis coniunctos quorum ... dignatus es nasci [MiB41, 47rb]

Domine deus meus si feci istud ut essem reus tuus numquid facere potui ut non essem effectus tuus Si inde puritatem meam ademinumquid misericordiam tuam peremi ... tuum absterge quod est meum Qui cum patre [Ve92, 257v-259r *Oratio s. ANSELM*] *cf.* Cogita igitur cogita et recogita

Domine deus meus si feci ut essem reus tuus ... [Oratio b. ANSELM ad Christum Ab3199, 164v]

Domine deus meus si feci ut essem reus tuus ... [Oratio s. ANSELM: San Marino USA Huntington HM 1135, 107r [Cat. Dutschke 1989, II 446]

Domine deus meus si feci ut essem reus tuus ... Cognosce ergo in me quod est tuum et absterge quod est meum Qui cum patre Amen [Ve60, 84v *Oratio s. ANSELM ad Christum*]

-a-

Domine deus meus si feci ut essem reus tuus numquid facere potui ut non essem effectus tuus

Si inde puritatem meam ademi numquid misericordiam tuam peremi

Si commisi unde me condemnare posses tu non amisisti unde salvare soles

Verum est domine quod conscientia mea meretur damnationem sed misericordia tua superat omnem offensionem

Parce ergo mihi domine quia non est impossibile tuae potentiae nec indecens tuae iustitiae nec insolitum tuae clementiae

Quid enim est Iesus nisi salvator

Ergo Iesu qui me creasti non perimas

qui me redemisti non condemnes

Qui me creasti tua bonitate non pereat opus tuum mea iniquitate

Cognosce ergo in me quod est tuum

absterge quod est meum

Qui cum patre Amen [Oratio s. ANSELM devota Pa]A18, 203v]

-z-

-a-

Domine deus meus si feci ut essem reus tuus nonquid facere potui ut non essem effectus tuus

Si inde puritatem meam adeemi nunquid misericordiam tuam peremi

Si commisi unde me damnare posses tu non amisisti unde salvare soles

Verum est domine quod conscientia mea mereatur damnationem sed misericordia tua superat omnem offensionem

Parce ergo mihi domine quia non est impossibile tuae potentiae nec indecens tuae iustitiae nec insolitum tuae clementiae

Quid enim est Iesus nisi salvator

Ergo Iesu qui me creasti non perimas

qui me redemisti non condemnes

Qui me creasti tua bonitate non pereat opus tuum mea iniquitate

Cognosce ergo in me quod est tuum

et absterge quod est meum

Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [oratio sancti ANSELM R65, 118r]

-z-

Domine deus meus si feci ut essem reus tuus numquid tibi facere potui ut non essem effectus tuus Si mihi puritatem meam ademi numquid misericordiam tuam peremi Si commisi unde me damnare posses tu non amisisti unde salvare soles Verum est domine quod conscientia mea meretur damnationem nunc paenitentia mea sufficit ad satisfactionem sed misericordia tua superat omnem offensionem Parce ergo mihi domine quia non est impossibile tuae potentiae nec indecens tuae iustitiae nunc insolitum tuae clementiae Quid enim est Iesus nisi salvator Ergo Iesu qui me plasmasti non perea qui me redemisti non condemnes Qui me plasmasti tua bonitate non pereat opus tuum mea iniquitate Recognosce igitur in me quod est tuum et absterge quod est alienum Qui cum patre Amen [SpA459.164 *Oratio valde bona*]

Domine deus meus si feci ut essem reus tuus nonquid facere potui ut non essem effectus tuus Si ind... puritatem meam Ade... nunquid misericordiam tuam peremi Si commisi unde me damnare posses tu non amisisti unde salvare soles Verum est domine quod conscientia mea meretur damnationem nec paenitentia mea sufficit ad satisfactionem sed misericordia tua superat omnem offensionem Parce ergo mihi domine quia non est impossibile tuae potentiae nec indecens tuae iustitiae nec insolitum tuae clementiae Quid enim est Iesus nisi salvator Ergo Iesu qui me creasti non perimas qui me redemisti non condemnes qui me creasti tua bonitate non pereat opus tuum

mea iniquitate Cognosce ergo in me quod est tuum et absterge quod est meum Qui cum patre et spiritu sancto (Stams 44, 140v/160v *in corsivo parte non fotografata*)

Domine deus meus si feci ut essem reus tuus nunquid facere potui ut non essem effectus tuus Si ind... puritatem meam Ade... n unquid misericordiam tuam peremi Si commisi unde me damnare posses tu non amisisti unde salvare soles Verum est domine quod conscientia mea meretur damnationem nec paenitentia mea sufficit ad satisfactionem sed misericordia tua superat omnem offensionem Parce ergo mihi domine quia non est impossibile tuae potentiae nec indecens tuae iustitiae nec insolitum tuae clementiae Quid enim est Iesus nisi salvator Ergo Iesu qui me creasti non perimas qui me redemisti non me condemnes Qui me creasti tua bonitate non pereat opus tuum mea iniquitate Cognosce igitur in me quod est tuum et absterge quod est alienum Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [NGNM 22402, 89r *Oratio sancti ANSELM*]

Domine deus meus suppliciter te deprecor ut concedas mihi veniam omnium peccatorum meorum et firmum propositum ulterius non peccandi ...exauditionis effectum [MiB41, 46va *compositum a sancto Urbano papa V*]

Domine deus meus vivus et verus spiritus sanctus a patre et filio simul procedens ... [Ad spiritum sanctum OxB249, 19r]

Domine deus misericors gratias ago tibi pro omnibus bonis beneficiis tuis temporalibus et spiritualibus... ut ego merear semper esse tecum Qui es deus unus et trinus benedictus in saecula saeculorum Amen [PaL1398, 158r: LEROQUAIS I, 230]

Domine deus misericors gratias ago tibi pro omnibus bonis et beneficiis tuis ... ut ego merear semper esse tecum Qui vivis [PaL1162, 21v *Oraison à dire au soir*: LEROQUAIS I, 85]

Domine deus noster accende in servo tuo scientiae lumen et in eo nullatenus permittas extingui in hora mortis suae quatenus te intelligere et credere me reatur trinum et unum et verum atque omnipotentem deum sicuti es Ignorantiae tenebras ab eo expelle nec sinas fidem eius in aliquo vacillare Da ei domine te rectore te duce ita rectum iter in transitu suo tenere ut nave integra et salvis mercibus pervenire possit ad portum salutis tutissimum Da ei domine deus noster ut in affectu eius marcescat et desinat amor vitae praesentis et ad vitam societatis tuae ac sanctorum tuorum toto corde intendat viriliter currat et feliciter perveniat Munda cordis eius intuitum ac mentis intellectum Accende caelesti igne animum eius ut te solum amet cogitet et desideret te solum habeat in corde et in ore suo Da ei domine cor contritum et humiliatum et dignum paenitentiae fructum Miserere ei domine miserere ei ne perdas eum cum peccatis vitiis et negligentis suis Domine qui iustificas impios occidis vivos et vivificas mortuos tolle ab eo quicquid tibi displicet et sibi nocet et tribue ei pro bonitate tua quod nosti in eo tibi placere et illi prodesse ut placere possit coram oculis tuis anima eius in veritate in a regione vivorum Domine custodi eum in hora transitus eius intus et foris ante et retro supra et infra et circumcirca ita ut nullus pateat locus insidiis inimici Da ei domine pro vulneribus animae suae cor contritum et humiliatum in amore tuo donec adhuc superest illi dies salutis ut per veram cordis contritionem vita aeterna perfrui cum sanctis tuis vel saltem cum illo latrone venerabili qui per unum verbum factus est haeres paradisi in ipso mortis articulo propter multam misericordiam et bonitatem tuam Concede illi clementissime deus ut in hora mortis illius princeps mundi huius nihil suum in eo valeat invenire Aufer domine a corde eius alienationes sensuum cura in eo stuporem mentis extirpa de visceribus eius radices iniquitatis et sana omnes infirmitates animae eius arte medicinae tuae ut peccatrix anima pro qua mortuus est Iesus Christus filius tuus perire non possit sed trahere eam domine post te in odorem sanguinis eiusdem filii tui Confirma domine in transitu suo cor eius et infunde illi spiritum sapientiae et intellectus spiritum consilii et fortitudinis spiritum scientiae et pietatis et reple eum sancto timore et amore tuo Et quia ipse unigenitus filius tuus dixit Nemo potest venire ad me nisi pater meus traxerit eum et Nemo venit ad patrem nisi per me obsecramus te domine sancte pater et suppliciter exoramus ut trahas hunc famulum tuum in transitu suo ad ipsum filium tuum et ipse filius tuus eum perducatur ad te illuc ubi ipse est in dextera tua sedens Qui tecum et cum spiritu sancto vivit et regnat deus per omnia saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 435 nr. 15].

Domine deus noster credimus in te patrem et filium et spiritum sanctum Neque enim diceret veritas apostolis Ite baptizate gentes in nomine patris et filii et spiritus sancti nisi trinitas esses Nec baptizari nos iuberet domine deus in eius nomine si non esset dominus deus Nec diceretur voce divina Audi Israel dominus deus tuus dominus unus est nisi trinitas ita esses ut unus dominus deus esses nisi tu deus pater ipse esses et filius verbum tuum Iesus Christus ipse esset et donum vestrum spiritus sanctus Non legeremus in litteris veritatis Misit deus filium suum nec tu unigenite diceret de spiritu sancto Quem mittet pater in nomine meo et Quem ego mittam vobis a patre Ad hanc regulam fidei dirigens intentionem meam quantum potui quantum me posse fecisti quaesivi te et desideravi intellectu videre quod credidi et multum disputavi et laboravi domine deus mea unica spes mea exaudi me ne fatigatus nolim te quaerere sed quaeram faciem tuam semper ardentem Tu da quaerenti vias qui inveniri te fecisti et magis magisque inveniendi te spem dedisti Coram te est firmitas et infirmitas mea illam serva illam sana Coram te scientia et ignorantia mea Ubi mihi aperuisti suscipe intrantem Ubi clausisti aperi pulsanti Meminerim tui intelligam te diligam te Auge in me ista donec me formes ad integrum Scio scriptum esse In multiloquio non effugies peccatum sed utinam praedicando verbum tuum et laudando te tantummodo loquerer non solum fugerem peccatum sed meritum bonum acquirerem quantumlibet multum Sic loquerer neque enim homo de te beatus peccatum perciperet germano in fide filio suo conscripsit dicens Praedica verbum insta opportune importune Nunquid dicendum est istum non multum locutum qui non solum opportune verum etiam importune quae verbum tuum domine non tacebat Sed ideo non erat multum quia tantum erat necessarium Libera me deus a multiloquio quod patior intus in anima mea misera in conspectu tuo et confugientem ad misericordiam tuam Non enim cogitationibus taceo etiam tacens vocibus et si quidem non cogitarem nisi quod placeret tibi non utique rogarem ut me ab hoc multiloquio liberares sed multae sunt cogitationes meae tales quales nosti cogitationes hominum quoniam vanae sunt Dona mihi non eis consentire et si quando me delectant eas nihilominus improbare nec in eis velut dormitando immorari nec in tantum valeant apud me ut aliquid in opera mea procedat ex illis sed ab eis mea saltem sit tuta sententia tuta conscientia tuente Sapiens quidam cum de te loqueretur in libro suo qui ecclesiasticus proprio nomine illum vocat Multa inquit dicimus et non pervenimus et consummatio sermonum universa est ipse Cum ergo pervenerimus ad te cessabunt multa ista quae dicimus et non pervenimus et manebis unus omnia in omnibus et sine fine dicemus unum laudantes te in unum et in te facti etiam nos unum domine deus una deus trinitas quaecumque dixi in his libris de tuo agnoscat te tui si quae de meo et tui ignosce et tui [Oratio sancti Augustini (quam quindecim libris quos de sancta composuit Trinitate subiunxit): PL 101 1395 C]

Domine deus noster credimus te patrem et filium et spiritum sanctum Neque enim diceret veritas ite baptizate omnes gentes in nomine patris et filii et spiritus sancti nisi trinitas esset Neque baptizari nos iuberet domine deus in eius nomine quin esset dominus deus Nec diceretur voce tua Audi Israel dominus deus tuus unus est nisi trinitas una deus unus esset et nisi tu deus pater ipse esses et filius verbum tuum Iesus Christus ipse esset et donum verum spiritus sanctus non legeremus in litteris veritatis misit deus filium suum Nec tu unigenite diceret de spiritu sancto quem mittet pater in nomine meo et quem ego mittam vobis a patre Ad hanc regulam fidei dirigens intentionem meam quam tu me posse fecisti quaesivi te et desideravi intellectu videre quod credidi et tecum disputavi et laboravi Domine deus unus una spes mea exaudi me ne fatigatus nolim te quaerere sed quaeram faciem tuam semper ardentem Tu da quaerendi vires qui invenire te fecisti et magis magisque inveniendi te spem dedisti Coram te est firmitas mea et infirmitas mea illam serva istam sana Coram te est scientia et ignorantia mea ubi mihi aperuisti suscipe intrantem Ubi clausisti aperi pulsanti ut meminerim tui intelligam te diligam te Auge in me ista donec me reformes ad integrum Scia scriptum esset in multiloquio non effugies peccatum sed utinam praedicando verbum tuum et laudando te tantummodo loquerer Neque enim homo de te beatus peccatum praeciperet germano in fide filio suo cui scripsit dicens praedica verbum insta opportune importune Numquid dicendum est istum non multum locutum qui non solum opportune verum etiam importune quae verbum tuum domine non tacebat Sed ideo non erat multum quia tantum erat necessarium Libera me deus meus a multiloquio quod patior intus in anima mea misera in conspectu tuo et confugientem ad misericordiam tuam Non enim cogitationibus taceo etiam tacens vocibus Et quidem si non cogitarem nisi quod placeret tibi non utique rogarem ut me ab hoc multiloquio liberares Sed multae sunt cogitationes meae tales quales nosti cogitationes hominum quoniam vanae sunt Dona mihi non eis consentire et si quando me delectant eas nihilominus improbare nec in eis velut dormitando immorari Nec tantum valeant apud me ut aliquid in opera mea procedat ex illis sed ab eis mea saltem sit tuta sententia tuta conscientia te tuente Sapiens quidam cum de te loqueretur in libro suo qui ecclesiasticus proprio nomine vocatur multa inquit dicimus et deficiamus verbis Consummatio autem sermonum universorum ipse es Cum ergo pervenerimus ad te cessabunt multa ista quae dicimus et non permanebunt sed tu manebis solus omnia in omnibus Et nos sine fine dicemus unum laudantes te unum et in te facti etiam nos unum Domine deus una deus trinitas quaecumque dixi in his libris de tuo agnoscat et tui Si quae de meo et tui ignosce et tui Amen [GvG 1933, 25].

Domine deus noster credimus te patrem et filium et spiritum sanctum ... et tu ignosce et tui Amen [Brb497 123 *pro servanda silentii loquendique discretione*]

Domine deus noster credimus te patrem et filium et spiritum sanctum Neque enim diceret veritas Ite baptizate omnes gentes in nomine patris et filii et spiritus sancti nisi trinitas esset Nec baptizare nos iuberet domine deus in eius nomine qui non esset deus nec diceretur voce eius Audi Israel dominus deus tuus

unus est nisi trinitas unus deus esset Et nisi tu deus pater ipse esses et filius verbum tuum Iesus Christus ipse esset et donum vestrum spiritus sanctus non legeremus in litteris veritatis Misit deus filium suum Nec tu unigenite diceret de spiritu sancto Quem mittet pater in nomine meo et quem ego mittam vobis a patre Ad hanc regulam fidei dirigens intentionem meam quantum me posse fecisti quaesivi te et desideravi intellectu videre quod credidi et tecum disputavi et laboravi Domine deus meus una spes mea exaudi me ne fatigatus nolim te quaerere sed quaeram faciem tuam semper ardentem Tu da quaerendi vires qui invenire te fecisti et magis magisque inveniendi te spem dedisti Coram te est firmitas et infirmitas mea illam serva istam sana Coram te est scientia et ignorantia mea Ubi mihi aperuisti suscipe intrantem ubi clausisti aperi pulsanti ut meminerim tui intelligam te diligam te Auge in me ista donec me reformes ad integrum Scio scriptum esse In multiloquio non effugies peccatum Sed utinam praedicando verbum tuum et laudando te tantummodo loquerer et non solum fugerem peccatum sed meritum acquirerem quamlibet multum sic loquerer Neque enim hoc modo de te beatus Paulus praeciperet Timotheo filio suo cui scripsit dicens Praedica verbum insta opportune importune Verbum tuum domine nunquid dicendum est istum non multum locutum quoniam non solum opportune verum etiam importune Verbum tuum domine non tacebat Sed ideo non erat multum quia tantum erat necessarium Libera me deus meus a multiloquio quod patior intus in anima mea misera in conspectu tuo et confugiens ad misericordiam tuam non enim cogitationibus taceo etiam tacens vocibus Et quidem si non cogitarem nisi quod placeret tibi non utique rogarem ut me ab hoc multiloquio liberares Sed multae sunt cogitationes meae tales quales nosti cogitationes hominum quae vanae sunt Dona mihi non eis consentire et si quando me delectant eas nihilominus improbare nec in eis velut dormitando immorari nec tamen valeant apud me ut aliquid in opera mea procedat ex illis sed ab eis mea saltem sit tota sententia tota conscientia te tuente Sapiens quidam cum de te loqueretur in libro suo qui Ecclesiasticus proprio nomine vocatur Multa inquit dicimus et deficiamus verbis Consummatio autem sermonum universorum ipse est Cum ergo pervenerimus ad te cessabunt multa ista quae dicimus et non permanebunt sed tu manebis solus omnia in omnibus Et nos sine fine dicemus unum laudantes te unum et in te facti etiam nos unum domine deus une deus trinitas quaecumque dixi in his libris de tuo agnoscant et tui si qua de meo et tu ignosce et tui Amen [Oratio: PL 101 491 D]

Domine deus noster credimus te patrem et filium et spiritum sanctum Neque enim diceret veritas Ite baptizate omnes gentes in nomine patris et filii et spiritus sancti nisi trinitas esset Nec baptizare nos iuberet domine deus in eius nomine qui non esset deus nec diceretur voce eius Audi Israel dominus deus tuus unus est nisi trinitas unus deus esset Et nisi tu deus pater ipse esses et filius verbum tuum Iesus Christus ipse esset et donum vestrum spiritus sanctus non legeremus in litteris veritatis Misit deus filium suum Nec tu unigenite diceret de spiritu sancto Quem mittet pater in nomine meo et quem ego mittam vobis a patre Ad hanc regulam fidei dirigens intentionem meam quantum me posse fecisti quaesivi te et desideravi intellectu videre quod credidi et tecum disputavi et laboravi Domine deus meus una spes mea exaudi me ne fatigatus nolim te quaerere sed quaeram faciem tuam semper ardentem Tu da quaerendi vires qui invenire te fecisti et magis magisque inveniendi te spem dedisti Coram te est firmitas et infirmitas mea; illam serva istam sana Coram te est scientia et ignorantia mea Ubi mihi aperuisti suscipe intrantem ubi clausisti aperi pulsanti ut meminerim tui intelligam te diligam te Auge in me ista donec me reformes ad integrum Scio scriptum esse In multiloquio non effugies peccatum Sed utinam praedicando verbum tuum et laudando te tantummodo loquerer et non solum fugerem peccatum sed meritum acquirerem quamlibet multum sic loquerer Neque enim hoc modo de te beatus Paulus praeciperet Timotheo filio suo cui scripsit dicens Praedica verbum insta opportune importune Verbum tuum domine numquid dicendum est istum non multum locutum quoniam non solum opportune verum etiam importune Verbum tuum domine non tacebat Sed ideo non erat multum quia tantum erat necessarium Libera me deus meus a multiloquio quod patior intus in anima mea misera in conspectu tuo et confugiens ad misericordiam tuam non enim cogitationibus taceo etiam tacens vocibus Et quidem si non cogitarem nisi quod placeret tibi non utique rogarem ut me ab hoc multiloquio liberares Sed multae sunt cogitationes meae tales quales nosti cogitationes hominum quae vanae sunt Dona mihi non eis consentire et si quando me delectant eas nihilominus improbare nec in eis velut dormitando immorari nec tamen valeant apud me ut aliquid in opera mea procedat ex illis sed ab eis mea salva sit tota sententia tota conscientia te tuente Sapiens quidam cum de te loqueretur in libro suo qui Ecclesiasticus proprio nomine vocatur Multa inquit dicimus et deficiamus verbis Consummatio autem sermonum universorum ipse est Cum ergo pervenerimus ad te cessabunt multa ista quae dicimus et non permanebunt sed tu manebis solus omnia in omnibus Et nos sine fine dicemus unum laudantes te unum et in te facti etiam nos unum Domine deus une deus trinitas quaecumque dixi in his libris de tuo agnoscant et tui si qua de meo et tu ignosce et tui Amen [Oratio: PL 101, 491D *congettura*]

Domine deus noster cuius sedes in saeculum saeculi manet praesta ut tibi rex noster opera nostra pandamus cui antequam fiant nota et per te praesentes potestates scimus Per [Oratio (Ps 44): PL 101, 587B *Alia*]

Domine deus noster Iesu Christe qui fons vitae ... [Oratio beati IOHANNIS CHRISOSTOMI ante communionem Ab3199, 182r]

Domine deus noster vivus et verus nisi tu trinitas esses non diceretur voce veritatis Ite baptizate omnes gentes in nomine patris et filii et spiritus sancti Neque enim baptizari iuberemur domine deus in eius nomine qui non esset dominus deus Et rursum nisi tu trinitas esses unus deus nequaquam tua voce diceretur Audi Israel dominus deus tuus deus unus est Ergo nisi tu deus pater ipse esses et filius tuus verbum tuum Iesus Christus ipse esset et donum vestrum esset ipse spiritus sanctus non legeremus in litteris veritatis Misit deus filium suum Nec tu unigenite diceret de spiritu sancto Quem mittet pater in nomine meo et Quem ego mittam vobis a patre et alibi Ego et pater unum sumus et Qui videt me videt et patrem Ego enim in patre et pater in me est et pater in me manens ipse facit opera Quid enim his verbis aliud nisi trinum et unum deum docet nos credere te magister veritatis in cuius pectore reconditi sunt thesauri sapientiae et scientiae Dicis quoque Mea doctrina non est mea et Sermonem quem audistis non est meus sed eius qui misit me patris Res mira res admiranda Dic ergo dic verbum patris responde quaeso virtus et sapientia summi principii sed tu ipse principium de principio non tamen duo principia sed unum certe principium Dic verbum semper manens doce servum humiliter interrogantem Quid enim tam tuum quam tu Sed tu tuus et non tuus quia non es a te ipso sicut in multis saepe locis testaris sed a patre cuius os verbum non sonabile per syllabas et volatile sed semper immobiliter vivens atque manens Et ideo verbum non quod desinit prolatum sed quod permanet natum non transitorium sed aeternum non factum sed genitum nec solum genitum sed etiam unigenitum cui ratio adest disponenti et virtus praesto est perficienti utpote vero deo et summo domino Te quippe unigenitum verbum pater genuit de se ipso per quod omnia creavit ex nihilo Et idcirco indubitanter credimus quia nisi omniscium et cunctipotens verbum deus esses nullo modo per te omnia facta fuissent Quomodo creatura creare aliquid potest Creare certe solus deus valet qui creatus non est nihil enim excepto deo non creatum est Absit ab intellectu nostro ut aliquid fateamur ex patre nasci nisi filium et ideo non nisi deus nasci potuit ex deo Unde te mihi patris verbum considerare volenti nulla sufficiunt verba quibus te valeam explicare Quando autem abunde vel digne loqui poterō Quis de quo Homo de deo opus de opifice creatura de creatore parvus de immenso temporalis de aeterno cuius venerabilis potentia omnipotentissima qua nos gratuita bonitate fecisti nec minus tamen venerabilis gratia qua nos omnipotentissima misericordia salvasti Qui et opus creatricis omnipotentiae gratis fecisti et opus salvatricis gratiae omnipotentem implesti: habens nimirum perpetem potestatem et condendi incondita et reparandi perditā Nec igitur ille praecipuus theologorum summa profundius caeteris aequalis contemplatus obtutibus scriptitans eructaret In principio erat verbum et verbum erat apud deum et deus erat verbum hoc erat in principio apud deum Nisi tu deus verbum semper apud patrem semper cum patre semper de patre semper in patre esses non sicut vas in vase vel civitas apud urbem sed veluti sapientia intra sapientem veritas in verace bonitas in bono aeternitas in aeterno Quia nihil aliud in patris substantia nisi deus aequalis et coaeternus illi a quo genitus es esse potest Obmutescat itaque et cum suis auctoribus pereat omnis haeretica pravitas quae inimica semper lite nunc substantiam dividit nunc personas confundit Crescat rogo fide et magis magisque piis fecundetur actibus mater ecclesia quae tres deos colere trinitatem in personis non distinguere profanum et nimis impium iudicat Haec denique caelestibus erudita disciplinis credit confitetur et docet unam procul dubio substantiam et tres personas sciens omnia quae ad fidei regulam pertinent Huius magisterio et doctrina caelitus inspirata a puero doctus corde credo ore confiteor te o summa trinitas una virtus et indiscreta maiestas [Speculum XVI, Quod Trinitas sit individua Creare solius Dei est Verbum quomodo in Patre: PL 40 974]

Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis quem unum in trinitate ... te benedicere et laudare per omnia saecula saeculorum [Chg173b 307]

Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine absque initio quem unum in trinitate et trinum in unitate confitemur te solum adoro te laudo teque glorifico tuaeque misericordiae et clementiae gratias refero qui me exutum noctae perfidiae et erroris participem fieri tribuisti gratiae tuae Perfice quaeso domine coeptum in me opus misericordiae tuae et dona mihi semper cogitare loqui et agere quae placita sunt tibi et gratuita me ubique pietate custodi Fac me indignum et miserum ad tuam pervenire visionem Amen [Bba 2003, 56 nr. 10].

Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine atque initio ... et dona mihi semper cogitare [Chg173c 395 *ad sancta et individuum trinitatem*]

Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine atque initio ... ad tuam pervenire visionem [Vat84 61 *Ad honorem trinitatis*]

Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine atque initio ... ad tuam pervenire visionem Amen [Vat84 50]

Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate et trinum in unitate confitemur te solum adoro te laudo te benedico teque glorifico tibi que misericors et clemens gratias refero qui me exutum noctem perfidiae et erroris participem fieri tribuisti gratiae tuae

- Perfice quaeso domine coeptum in me opus misericordiae tuae Dona mihi semper cogitare loqui et agere quae placita sunt tibi Et gratuita ubique pietate custodiens fac me indignum et miserum ad tuam pervenire visionem [GvS 1933, 89].
- Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate et trinum in unitate confitemur te solum adoro te laudo te benedico teque glorifico Tibi o misericors et clemens gratias refero qui me exutum nocte perfidiae et erroris participem fieri tribuisti gratiae tuae Perfice quaeso domine coeptum in me opus misericordiae tuae Dona mihi semper cogitare loqui et agere quae placita sunt tibi et gratuita me ubique pietate custodiens fac me indignum et miserum ad tuam pervenire visionem Amen [PL 101 468 B]
- Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate et trinum in unitate confitemur Te solum adoro Te laudo Te benedico Teque glorifico trinitas sancta Tibique misericors et clemens gratias refero qui me exutum nocte perfidiae et erroris participem fieri tribuisti gratiae tuae Perfice quaeso domine coeptum in me opus misericordiae tuae Dona mihi semper cogitare loqui et agere quae placita sunt tibi et gratuita me semper ubique pietate custodi Fac me indignum et miserum ad tuam pervenire visionem Amen (FrP 125v *ad sanctam Trinitatem*)
- Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate et trinum in unitate confitemur Te solum adoro te laudo teque glorifico Tuae misericordiae et clementiae gratias refero qui me exutum nocte perfidiae et erroris participem fieri tribuisti gratiae tuae perfice quaeso domine coeptum in me opus misericordiae tuae et dona mihi cogitare loqui et agere quae placita sunt tibi et gratuita me ubique pietate custodiens fac me indignum et miserum ad tuam pervenire visionem qui [Cm391, 1960, 2]
- Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate trinum in unitate confitemur Te solum deum adoro te laudo te benedico teque glorifico tibi gratias ago tibi me tota devotione committo intende voci orationis meae Pater de caelis deus rex meus et deus meus Fili redemptor mundi deus miserere mei ne perdas me cum iniquitatibus meis neque in finem iratus reserves mala mea Sanctus spiritus benigne deus inspira mihi spiraculum gratiae tuae et dirige me in viam salutis aeternae doce me voluntatem tuam facere quicquid tibi displicet in me remove a me Trine et une omnipotens pie et misericors domine aspice in me et tribulationem meam in gaudium converte et ne des haereditatem tuam Altissime in perditionem dominator omnium ac protector in te sperantium domine deprecationem meam suscipe et per intercessionem gloriosae virginis Mariae aufer iram tuam a me domine deus salutis meae nec animam meam prius a corpore suscipias quam omnia peccata mea dimittas O gloriosa dei genitrix mater misericordiae virgo semper Maria quae dominum omnium meruisti portare et regem angelorum sola virgo lactare adiuva me in die tribulationis meae ut tuis fultus patrocinis ad regna caelestia merear pervenire O sancte Michael archangele dei praepositus paradisi veni in adiutorium meum et defende me ab hoste maligno in hora mortis meae et animam meam deduc in paradisum exultationis aeternae Omnes sancti angeli et archangeli dei cunctae caelorum virtutes omnesque sanctorum spirituum ordines adversae damnationis vires reprimite expugnat impugnant me a rugientis inimici saevitia potenter me defendite in via veritatis fideliter gradientem omni hora die ac nocte custodite me et in hora exitus mei animam meam in pace vobiscum suscipite Sancte Ioannes Baptista omnes sancti patriarchae et prophetae exoro vos obnoxia prece manum mihi porrigite auxilium mihi in cunctis necessitatibus meis et infirmitatibus praebete poscite mihi a deo indulgentiam patientiam constantiam iustitiam oboedientiam continentiam sanctamque perseverantiam Sancte Petre princeps apostolorum beatissime omnesque sancti apostoli et evangelistae ecclesiarum principes et caelestis aulae triumphales milites date mihi vitam honorabilem virtutum magnitudinem consummationem laudabilem et aeternam beatitudinem influat mihi per vos pax virtus et perpetua salus Christi dulcissimi sacerdotes atque inclyti doctores omnesque sancti confessores qui ampliastis talentum vobis creditum per immarcescibilem fructum bonorum operum dei ineffabili pietate detur mihi per vos peccatorum indulgentia totius boni copia caelestium concupiscentia grata fratrum benevolentia morum reverentia mandatorum dei observantia Precor te beate N devotissima prece dignare me inter tuos agnoscere cum sederis potens in iudicio orbem iudicaturus cum domino Omnes sanctae virgines quae caelesti sponso perenni mente adhaerentes luxum calcastis saeculi omnesque sanctae viduae impetrate mihi fetido unus perennis gratiae vitae sanctimoniam corporis munditiam cordis innocentiam fidei firmitatem fraternitatis caritatem Intercedite pro me omnes sancti quicumque deo placuistis ab initio saeculi Aptate me ad voluntatem dei peragendam in omni opere bono ut peccatis mortuus deo vivam et vota quae deo vovi vestris suffragantibus meritis illi toto affectu persolvam ut ad portum salutis aeternae merear pervenire et in aeterna felicitate vobiscum sine fine gaudere Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXXVI* (Ad Deum et ad omnes sanctos): PL 158 927 D]
- Domine deus omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate ... ad tuam pervenire visionem [Brb497 139 *ad s trinitatem*]
- Domine deus omnipotens aeternae ineffabilis sine fine ... [CL67 dopo il salmo *Miserere*]
- Domine deus omnipotens aeternae ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate et trinum in unitate confitemur te solum adoro te laudo te glorifico tibique misericors et clemens gratias refero qui me exutum nocte perfidiae et erroris participem fieri tribuisti gratiae tuae perfice quaeso in me domine coeptum in me opus misericordiae tuae et dona mihi semper cogitare loqui et agere quae placita sunt tibi et gratuita me ubique pietate custodiens fac me indignum et miserum ad tuam pervenire visionem qui es unus [*Oratio ad sanctissimam et individuum Trinitatem*: PL 101, 1399D]
- Domine deus omnipotens aeternae ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate et trinum in unitate confitemur te solum adoro te laudo te glorifico tibique misericors et clemens gratias refero qui me exutum nocte perfidiae et erroris participem fieri tribuisti gratiae tuae perfice quaeso in me domine coeptum in me opus misericordiae tuae et dona mihi semper cogitare loqui et agere quae placita sunt tibi et gratuita me ubique pietate custodiens fac me indignum et miserum ad tuam pervenire visionem qui es unus [*Oratio ad sanctissimam et individuum Trinitatem*: PL 101 1399 D]
- Domine deus omnipotens aeternae ineffabilis sine fine atque initio quem unum in trinitate et trinum in unitate confitemur te solum adoro te laudo teque glorifico tibique misericors et clemens gratias refero qui me exutum nocte perfidiae et erroris participem fieri tribuisti gratiae tuae Perfice quaeso domine coeptum in me opus misericordiae tuae et dona mihi cogitare loqui et agere quae placita sunt tibi et gratuita me ubique pietate custodiens fac me indignum et miserum ad tuam pervenire visionem [Tr1742,10: *Oratio eiusdem <Efre[m] diaconi> ad sanctam et individuum Trinitatem*: ed. Wilmart 15].
- Domine deus omnipotens benedictus sis tu qui me creasti et redemisti et cum damnatione digna essem in peccatis tollerasti et ad paenitentiam reduxisti Recognosco domine coram maiestate tua omnia quae dedisti mihi ad salutem inutiliter et damnabiliter expendisse videlicet tempus paenitentiae meae in vanitatibus Corpus in superfluitatibus gratiam baptismi in superbiis et omnia dilexi plus quam te creatorem et redemptorem et nutritorem et servatorem meum Et ideo misericordiam tuam peto quia misera sum ex me Et quia non agnovi benignam patientiam tuam in me Non timui horrendam aequitatem tuam Non attendebam quid tibi pro innumerabilibus bonis tuis responderem Sed contra me de die in diem te malis meis provocabam Propterea domine non habeo nisi unicum verbum ad te scilicet Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam [HAS 30r preghiera 5 di s. Brigida]
- Domine deus omnipotens creator caeli et terrae exaudi propitius orationem meam quam ego decantavi Magnificentiam tuam exoro et deprecor pro me misero famulo tuo N et de omnibus peccatis meis ... omnibus diebus vitae mene in nomine domini [Chg173c 383]
- Domine deus omnipotens creator caeli et terrae exaudi propitius orationem ... possidere quia tu es deus benedictus [Chg173c 390 *post psalmos atque missas*]
- Domine deus omnipotens creator caeli et terrae exaudi propitius orationem meam in qua ego peccator magnificentiam tuam exoro pro famulo tuo N Suscipe obsecro per magnam misericordiam tuam et per modulationem psalmodum quos infelix cantavi petitionem meam et concede ei in praesenti saeculo vitam et sanitatem et spatium in ista vita ad paenitentiam agendam et in futuro saeculo da ei veniam et indulgentiam vel remissionem omnium peccatorum et cum omnibus sanctis tuis vitam percipere sempiternam Amen [*Oratio II quando pro aliis psalmi decantantur (decantati sunt)*: PL 101 493B]
- Domine deus omnipotens creator caeli et terrae exaudi propitius orationem meam in qua ego peccator magnificentiam tuam exoro pro famulo tuo... boni Suscipe obsecro per magnam misericordiam tuam et per modulationem psalmodum quos ego infelix cantavi petitionem meam Et concede ei in praesenti saeculo vitam et sanitatem et spatium in vita ista ad paenitentiam agendam et in futuro saeculo da ei veniam et indulgentiam vel remissionem omnium peccatorum et cum omnibus sanctis tuis vitam percipere sempiternam Amen [GvG 1933, 56; *cfr* Domine deus creator].
- Domine deus omnipotens creator caeli et terrae exaudi propitius orationem meam In qua ego peccator magnificentiam tuam rogo per magnam misericordiam tuam et per modulationem psalmodum quos ego in conspectu tuo cantavi petitionem meam et concede mihi in praesenti saeculo vitam et sanitatem et spatium in ista vita ad paenitentiam agendam et da mihi in futuro veniam et indulgentiam et remissionem omnium peccatorum et cum omnibus sanctis tuis vitam percipiam sempiternam Per (FrP 124r *post finitum psalterium alia*) *cfr* Domine deus creator
- Domine deus omnipotens creator caeli et terrae exaudi propitius orationem meam in qua ego peccatrix magnificentiam tuam exoro pro famulo tuo N vel famula tua N Suscipe obsecro per magnam misericordiam tuam et pro modulationem psalmodum quos infelix cantavi petitionem meam ad honorem nominis tui et concede ei vel mihi in praesenti saeculo vitam et sanitatem et spatium vere paenitentiae et in futuro iudicio da ei vel mihi indulgentiam et remissionem omnium peccatorum et cum sanctis tuis vitam percipere sempiternam Per dominum nostrum Iesum Christum filium Qui tecum (Ri23:76v *Oratio cantatur pro aliis ps 2*)
- Domine deus omnipotens creator caeli et terrae exaudi propitius orationem meam quam ego decantavi magnificentiam tuam exorans et deprecans pro famulo

- tuo N concede ei vitam et sanitatem in hoc saeculo et post transitum animae suae cum omnibus tuis sanctis vitam et requiem sempiternam et gratiam tuam sine fine Gratia spiritus sancti illuminet cor eius atque ad aeternam perducatur vitam Amen [*Oratio s. Brandani* 12: Salmon OSB 21]
- Domine deus omnipotens creator caeli et terrae sancta trinitas tibi confiteor omnia peccata mea ... caritatem ut merear te diligere et videre salvator mundi [Chg173c 373]
- Domine deus omnipotens da cordi meo desiderare desiderando quaerere quaerendo invenire inveniendi amare ... Fac me odio habere benignus omnes vias iniquitatis viam iniquitatis amove a me et fac me propitius viam veritatis eligere [Ve60, 5r-8v *Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis* (1) *Ad illustrissimum Herculem Ferrariae Ducem ...*] *cfr* Domine deus meus da cordi
- Domine deus omnipotens da mihi famulo tuo M. fortitudinem contra inimicos ut non possint mihi nocere resistere nec contradicere sed virtus eorum et consilium sit in bonum et suscipe ... illuminet vultum suum super nos et misereatur nostri Qui vivis [Ve60, 68r alla fine di <*Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis*>]
- Domine deus omnipotens Eloi qui liberasti Susannam de falso crimine Et Ionam de ventre cetae Et Daniele de lacu leonum Et pueros tres de camino ignis ardentis Et Petro mergenti manum porrexisti Ita me liberare digneris de hac tribulatione et de omnibus angustiis meis et de potestate omnium inimicorum meorum Quia nescio ubi fugiam nisi ad te bone Iesu Emanuel qui es unus in trinitate et trinus in unitate per cuncta saecula saeculorum Amen [*Oratio* OxL82,24v/2 *ms* Eloy, Susanam, cete] *cfr* Deus qui liberasti Susannam, Eloi domine deus
- Domine deus omnipotens Eloi qui superbis resistis humilibus da gratiam tu me adiuva de hac tribulatione et angustia quia non est qui tuae possit resistere voluntati [*Oratio* OxL82,24v/1 *ms* Eloy] *cfr* Deus qui superbis resistis
- Domine deus omnipotens fac me humilem corde mitem sermonem pacificum in opere vigilantem in doctrina patientem in adversis fornicationem fugere castitatem amare non superbire nec sperare in incerto divitiarum lucra saeculi non amare et humanos favores non diligere non esse arrogantem non mendacem non bilinguem non iniuriosum veritatem ore et corde proferre oculos contra vanitatem claudere ab omni malo eloquio avertere et omnia membra mea custodire dignare ne peccato succumbant sed in tui servitio assidue laborent quatenus bonorum operum exhibitione decoratus virtutum lampadibus adornatus electorum tuorum consortio te donante merear adunari Qui vivis et regnas deus in saecula saeculorum Amen [PaL1354, 166v: Officium parvum Spiritus sancti *ad Vesperas*]
- Domine deus omnipotens fac me Ma. et N. fortes et stabiles contra omnes inimicos nostros et conforta os nostrum et linguas nostras in omnibus et per omnia bonum agere et dicere auge domine et multiplica omnia quae nostra sunt vel quae ad nos pertinent et conserva omnes personas quae nobis bona faciunt et quae in suis sermonibus et in suis dictis de nobis bona locuntur Et qui nobis contraria et perversa dicunt et faciunt dignare convertere corda illorum in bona pace et dele omnem malitiam eorum qui cogitant iniqua de nobis et fac nos habere magnam misericordiam tuam ut sani salvi et incolumes valeamus eorum malitiam superare Et fuga domine omnes inimicos nostros a faciebus nostris ut non valeant nobis servus tuis in te sperantibus nocere Attrahe nos domine sicut attrahisti peccatricem de peccato et dona nobis contritionem sicut donasti illi qui tibi pedes tuos lavit et crinibus suis tersit et dimisisti eam in pace et exaudi nos sicut exaudisti Mariam et Martham rogantes te ut ires ad monumentum resuscitare Lazarum et resuscitasti eum Ita deprecor te domine ut resuscites nos de morte aeterna et animas corporum nostrorum Amen [PaL757, 435vb *ms* cogitant iniqua; attrahi; Maria et Martham]
- Domine deus omnipotens fac misericordiam super me peccatore ... mala quae in me misero peccatore permanent [Chg173b 311]
- Domine deus omnipotens Hoy Ioth et Adonay te deprecor ut me liberare digneris de angustia quam nunc habeo et de omnibus tribulationibus et necessitatibus et non permittas mihi vim facere ab his qui contra me mala ingerunt vel cogitant facere non praevalcant adimplere ea quae cupiunt Quia te solum adiutorem requiro Ideo deprecor ut me defendere digneris de manibus inimicorum meorum quia tu domine dixisti de quacumque tribulatione clamaveritis ad me exaudiam vos Et quicquid orantes petitis credite quia accipietis et fiet vobis Idcirco ad te peto quia in tua protectione confido illi confidunt in sua potentia Et ego in tua misericordia [*Oratio* OxL82,24r; *altre fonti* DELAMARE]
- Domine deus omnipotens in voluntate tua universa sunt posita tu nosti omnia antequam fiant aspicere in nos et miserere nostri tu clementissime deus qui hanc congregationem ad glorificandum nomen tuum sanctum in hoc loco adunari permisisti da adiutorium tuum sanctum de caelis nobis servus tuis ne patiamur detrimentum animarum nostrarum et ne des hanc congregationem in dispersionem sed conserva eam propter nomen sanctum tuum et ipsam reple corda nostra fide spe et vera caritate obedientia et humilitate atque patientia et fac patrem nostrum secundum cor tuum ut faciat voluntatem tuam ad salutem suam et nostram quatenus te domine semper mereamur habere et protectorem Fiat voluntas tua domine in omnibus nobis ut te miserante pervenire mereamur ad gloriam regni tui Amen [OxB249, 4v] *cfr* Dominator domine deus omnipotens in voluntate
- Domine deus omnipotens magne et aeternae medice qui remedium animarum in elemosynarum distributione fidelibus tuis indulgentiam et remissionem peccatorum misericorditer promisisti exaudi me clemens et benigne pro universis fidelibus tuis qui nobis elemosynas suas dederunt vel in fide tuae maiestatis in orationibus nostris se commendaverunt tam vivis quam defunctis incolumbis atque infirmis et perveniant ad aures misericordiae tuae preces meae quas pro salute illorum coram te effundo Ne aspicias domine peccata mea sed fidem illorum atque illarum qui nobis in fide tui nominis largiti sunt bona temporalia ut tu deus remunerator omnium bonorum retribuere illis digneris pro parvis magna et pro terrenis praemia sempiterna servator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio VI pro elemosynis*: PL 101 495C]
- Domine deus omnipotens magne et interne medice qui remedium animarum in elemosinarum distributione fidelibus tuis indulgentiam et remissionem peccatorum misericorditer promisisti exaudi me clemens et benigne pro universis fidelibus tuis qui nobis elemosynas suas dederunt vel in fide tuae maiestatis in orationibus nostris se commendaverunt tam vivis quam et defunctis incolombis atque infirmis et perveniant ad aures misericordiae tuae preces meae quas pro salute illorum coram te effundo Nec aspicias domine peccata mea sed fidem illorum et illorum qui nobis in fidem tui nominis largiti sunt bona temporalia ut tu deus remunerator omnium bonorum retribuere illis digneris pro parvis magna et pro terrenis premia sempiterna salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 54]
- Domine deus omnipotens pater ego humiliter ... [ZRh170, 58v *Oratio devota*]
- Domine deus omnipotens pater et bone deus Iesu miserere mihi peccatori et da mihi veniam peccatorum meorum Da mihi cavere et vincere omnes insidias inimicorum meorum et tentationes et delectationes noxias perfecte mente et actu vitare quae prohibes facere servire tibi et amare te quantum scis et vis et vivere secundum tuam voluntatem Da mihi domine compunctionem cordis exercitium pietatis virtutem humilitatis discretam abstinentiam carnis mortificationem rectum introitum ad te orandum et amandum meditandum et laudandum ad omnem secundum te actum cogitationem perfectam sobriam et veracem et mentem strenuam et efficacem Da mihi domine mandatorum tuorum notitiam et dilectionem et delectationem facilitatem et effectum in custodiendis illis et iugem perseverantiam ad meliora cum humilitate proficere et nunquam deficere Ne derelinquas me domine nec humanae infirmitati vel ignorantiae nec meritis meis nec ulli alii rei nisi tuae dispositioni Tu domine clementer dispone me et omnes cogitatus et actus meos in beneplacito tuo ut fiat a me et in me et de me tua solum semper voluntas Libera me domine ab omni malo et da mihi omne bonum id est te ipsum ut gaudium meum sit in te qui es vita aeterna Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio I [olim XI] ad Deum*: PL 158 885 A] *cfr* Omnipotens deus et misericors pater
- Domine deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus da mihi famulo tuo I. victoriam contra inimicos meos ut non possint mihi resistere nec contradicere Sed dirigantur virtutes eorum et concilium eorum in bonum Et tu domine deus meus sis fortitudo mea et refugium meum et clipeus defensionis meae quatenus dividantur et confundantur omnes adversarii mei [*Oratio devotissima* Ox.BL/LMH, Borough 1, 198v]
- Domine deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus Da mihi famulo tuo N victoriam contra omnes inimicos meos ut non possint mihi resistere nocere vel contradicere sed dirigatur virtus eorum et consilium in bonum Et tu deus sis fortitudo nostra et refugium meum et clipeus defensionis meae et ignis inextinguibilis et turris immobilis fortitudinis quatenus dispergantur omnes adversarii mei et inimici Deus Abraham deus Isaac deus Iacob deus omnium benevolentium libera me famulum tuum N ab omnibus peccatis meis et angustiis et turbulationibus necessitatibus et periculis et da mihi fortitudinem et perseverantiam in bonum et sermonem rectum et bene sonantem in os meum ut placita sint omnia verba mea vultus et opera mea omnibus hominibus me videntibus et audientibus ut inveniam gratiam et auxilium in omnibus petitionibus meis Propheta clamat apostolus dicit Christus in se confidentes salvat Christus vincit Christus regnat Christus imperare dignetur me esse triumphatorem omnium adversariorum meorum ut non timebo quid faciat mihi homo Deus in nomine tuo salvum me fac ab omnibus hostibus visibilibus et invisibilibus et libera me domine Iesu Christe fili dei vivi qui in cruce suspendi voluisti et lancea perforari permisisti et de tuo pretioso sanguine me redemisti et tres pueros de camino ignis liberasti et Susannam de falso crimine conservasti et Daniele de lacu leonum eripuisti Ita ut per haec verba libera me famulum tuum N ab omni opere malo praesenti et futuro Amen

In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen [HAS 13r]

Domine deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus trinitas sancta spes unica et inextimabilis in tribus personis unitas sanctus deus qui es et qui eris et qui venturus es et semper idem es libera nos domine ab omnibus angustis et ab omnibus peccatis nostris sicut liberasti homines multos et libera me ab ista mortalitate et a morte perpetua et libera me ab ista tribulatione angustia et necessitate quam patior et hanc quam nunc tibi peto gratiam largiri digneris et libera nos et custodi nos domine ab omni malo a planta usque ad verticem intus et foris sicut omnia fecisti ex nihilo libera nos domine a periculo mortis et ab omnibus vinculis et vitiis animae et corporis sicut formasti in septem diebus omnium rerum creaturas libera nos domine sicut prima die divisti lucem a tenebris et diem a nocte et angelos perfectos ab imperfectis sic separa nos ab omni ... **62r Ultima riga** [OxL82,61v] *qfr* Domine deus meus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus una

Domine deus omnipotens pater ne permittas nos perire ... tibi placere valeamus [PaL1391, 17r: LEROQUAIS I, 217]

Domine deus omnipotens pater *ne permittas nos perire...* [LL14, 26r *Postea* <O bone Iesu Illumina oculos meos> *dic orationem sequentem*]

Domine deus omnipotens pater qui ad principium huius diei ... tuo moderamine dirigatur Per [PaL1400, 231v: LEROQUAIS I, 234]

Domine deus omnipotens pater qui consubstantialem et coaeternum tibi ante omnia saecula ineffabiliter filium genuisti .. adiuva me propter nomen sanctum tuum [Ghg176b 232 *ad patrem*]

Domine deus omnipotens pater qui consubstantialem... propter nomen sanctum tuum [*Oratio ad patrem* PaL1375, 123v: LEROQUAIS I, 197]

Domine deus omnipotens per intercessionem beatae semper virginis Mariae ... deus benedictus in saecula saeculorum Amen [Vat84 80 *Ad deum*]

Domine deus omnipotens per miserationes tuas te suppliciter oro ne me a sinistris tuis statuas in illorum sorte qui irritaverunt te Neque dixeris mihi nescio te sed per ineffabilem clementiam ... cum his qui te desiderant quoniam tua est gloria in saecula saeculorum Amen [Ve60, 81v-84r *Oratio exstructa ex sermonibus sancti abbatis Eijfrem*]

Domine deus omnipotens pie et clemens patiens mitis ... vincula peccatorum meorum Qui [PaL1183, 144v *oratio devota ad dominum nostrum Iesum Christum: meorum Leroq* meum: LEROQUAIS I, 128]

Domine deus omnipotens pius et misericors te adoro te deprecor exaudi me peccatorem et miserere mei suscipe orationem meam omnem postulationem et sensus spirituales quotquot habent isti quos decantavi psalmi sint tibi acceptabiles intercedant coram te pro peccatis et delictis meis pro salute animae meae pro remissione omnium peccatorum meorum ut veniam et indulgentiam merear invenire in conspectu tuo de omnibus peccatis meis quibuscumque cogitavi locutus fui contra tua praecepta de operibus malis scientem et nescientem Miserere mihi domine et exaudi me Scio domine Iesu Christe quia tu exaudisti sanctos et electos tuos ab initio mundi Exaudi me peccatorem et miserere mei Repelle a me omnes cogitationes pessimas et malas concupiscentias Repelle a me omnes invidias omnes detractiones omne verbum otiosum et vanam conversationem Da mihi custodiam de sanitate animae meae et remissionem omnium peccatorum meorum ut tua praecepta custodiam et amplius non revertar ad peccata mea [Vat334 *corr.* ed. DELL'OMO 1 *Oratio*] Deprecor misericordiam et pietatem tuam domine Iesu, Domine Iesu Christe fili dei vivi deprecor

Domine deus omnipotens pius et misericors te adoro te invoco te deprecor exaudi me peccatorem ... Da mihi custodiam omnium praeceptorum tuorum ut in veritate tua ambulem et amplius non revertar ad peccata mea [Vat4928, 191v segnalato da DELL'OMO Vat334, 1]

Domine deus omnipotens pius et misericors te adoro te invoco te deprecor exaudi me peccatorem ... Da mihi custodiam omnium praeceptorum tuorum ut in voluntate tua ambulem et amplius non revertar ad peccata mea [LnA18859, 88r segnalato da DELL'OMO Vat334, 1]

Domine deus omnipotens propitius esto mihi domino deo vivo et vero ... dimittat omnia peccata mea [Chg173b 314]

Domine deus omnipotens propitius esto mihi peccatori quia non sum dignus ... qui es benedictus in saecula saeculorum [Chg173b 295]

Domine deus omnipotens qui ad principium huius diei ... cogitationes et opera Per Christum [BerlinKK78B21, 233r *Oratio dicenda omni mane pro se ipso antequam aliquid opereris vel exceas*]

Domine deus omnipotens qui ad principium huius diei nos pervenire fecisti tua nos hodie salva virtute ut ad nullum in hac die reclinemus peccatum sed semper ad tuam iustitiam faciendam nostra procedant eloquia dirigantur cogitationes et opera Per Christum dominum nostrum Amen [*Officium Mortuorum in Libro della Confraternita del S. Nome di Gesù*, MS ?, 25r, Vermont; foto in <http://cdi.uvm.edu/book/uvmcdi>]

Domine deus omnipotens qui ad principium huius diei me pervenire fecisti tua me hodie salva virtute ut in hac die ad nullum declinem peccatum sed semper ad tuam iustitiam faciendam mea procedant eloquia dirigantur cogitationes et opera Per Christum [*Oratio quae dicitur in mane* OxK63, 139v]

Domine deus omnipotens qui bona volunt et faciunt da illis bona in aeternum et qui mala volunt et faciunt da illis indulgentiam Amen (F.164,176r *Oratio post psalterium 2*)

Domine deus omnipotens qui consubstantialem tibi filium qui vera ... patienter et humiliter profferre Per [Brb497 146 *oratio s Augustini ad sapientiam postulandam*]

Domine deus omnipotens qui cuncta de nihilo ... [LL14, 208v *Sensieult l'oraison que la vierge Marie disoit tous les jours au emple*]

Domine deus omnipotens qui cuncta de nihilo potenter creasti et in esse conservas (LHP.S X.42)

Domine deus omnipotens qui cuncta ex nihilo potenter creasti et in esse conservas sapienter gubernas et benigne dispensas da mihi gratiam ut toto corde et tota anima mea et totis viribus meis super omnia te diligam misericors domine da mihi gratiam diligendi proximum et omnia quae tu diligis et odiendi quae tu odis Et praebe mihi deus vere et aeternae patientiam humilitatem et alias virtutes quibus anima mea sit tibi placens Et concede mihi gratiam et fortitudinem faciendi et conservandi omnia mandata et opera tibi placencia ut ad caeleste regnum merear pervenire [MBE 614: 10r].

Domine deus omnipotens qui ecclesiam tuam toto orbe terrarum ... clericis virginibus [Brb497 181 *pro familiaribus* ...]

Domine deus omnipotens qui ecclesiam tuam toto orbe terrarum in cunctis gentibus dilatare dignatus es et ab omnibus gradibus qui in ea fideliter continentur tibi servire iussisti et cui singulorum merita cognita sunt miserere universis familiaribus nostris et omnibus orthodoxis episcopis abbatibus presbyteris diaconibus subdiaconibus acolytis exorcistis lectoribus ianitoribus monachis clericis virginibus viduis coniugatis continentibus paenitentibus regibus principibus iudicibus tribunis centurionibus quinquagenariis et decanis et universis gradibus qui in fide sanctae trinitatis in ecclesia tua catholica communiter continentur Miserere et omnibus qui in fide et amore sancti nominis tui nobis elemosinas suas dederunt seu in orationibus nostris commendaverunt et his quos ammiscei in orationibus nostris promissimus tam vivis quam defunctis incolomibus atque infirmis quorum nomina et merita tibi domino deo universarum sunt cognita quia sapientiae tuae non est numerus Exaudi me piissime et misericors deus et miserere omnibus catholicis adhuc in corpore commorantibus et aversos a via veritatis dignare ad te convertere ut te toto corde requirant Et aeterna protectione omnes conserva ut nullis tentationibus a te separentur et praesta ut mortuis prosit haec oratio servi tui ad emundationem delictorum seu levigamentum paenarum Tu deus magne et terribilis misericors et amator hominum tu scis quidquid singulis expedit Obsecramus clementiam tuam domine ut iuxta voluntatem tuam fiat nobis omnibus tam vivis quam fidelibus defunctis Salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 54].

Domine deus omnipotens qui ecclesiam tuam toto orbe terrarum in cunctis gentibus dilatare dignatus es et ab omnibus gradibus qui in ea fideliter continentur tibi servire iussisti et cui singulorum merita cognita sunt miserere universis familiaribus nostris et omnibus orthodoxis episcopis abbatibus presbyteris diaconis et subdiaconis acolytis exorcistis lectoribus ianitoribus monachis clericis virginibus viduis coniugatis continentibus paenitentibus regibus principibus ducibus iudicibus tribunis centurionibus quinquagenariis et decanis universis gradibus qui in fide sanctae trinitatis in ecclesia tua catholica communiter continentur Miserere et omnibus qui in fide et amore sancti nominis tui nobis elemosinas suas dederunt seu in orationibus nostris se commendaverunt et his quos admisceri in orationibus nostris promissimus tam vivis quam defunctis incolomibus atque infirmis quorum nomina et merita tibi domino deo universorum sunt cognita quia sapientiae tuae non est numerus Exaudi me piissime et misericors deus et miserere omnibus catholicis adhuc in corpore commorantibus et aversos a via veritatis dignare ad te convertere ut te toto corde requirant et aeterna protectione omnes conserva ut nullis tentationibus a te separentur et praesta ut mortuis prosit haec oratio servi tui ad emendationem delictorum seu alienationem paenarum Tu deus magne et terribilis misericors et amator hominum tu scis quid singulis expedit Obsecramus clementiam tuam ut iuxta voluntatem tuam fiat nobis omnibus tam vivis quam defunctis fidelibus servator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio V pro familiaribus et omnibus christianis omnibus commendatis*: PL 101 494D]

Domine deus omnipotens qui ecclesiam tuam toto orbe terrarum in cunctis gentibus dilatare dignatus es et ab omnibus gradibus qui in ea fideliter continentur tibi servire iussisti et cui singulorum merita cognita sunt miserere universis familiaribus nostris et omnibus orthodoxis episcopis abbatibus presbyteris diaconis et subdiaconis acolytis exorcistis lectoribus ianitoribus monachis clericis virginibus viduis coniugatis continentibus paenitentibus regibus

principibus ducibus iudicibus tribunis centurionibus quinquagenariis et decanis universis gradibus qui in fide sanctae trinitatis in ecclesia tua catholica communiter continentur Miserere et omnibus qui in fide et amore sancti nominis tui nobis eleemosynas suas dederunt seu in orationibus nostris se commendaverunt et his quos admisceri in orationibus nostris promissimus tam vivis quam defunctis incolumibus atque infirmis quorum nomina et merita tibi domino deo universorum sunt cognita quia sapientiae tuae non est numerus Exaudi me piissime et misericors deus et miserere omnibus catholicis adhuc in corpore commorantibus et aversos a via veritatis dignare ad te convertere ut te toto corde requirant et aeterna protectione omnes conserva ut nullis tentationibus a te separentur et praesta ut mortuis prosit haec oratio servi tui ad emendationem delictorum seu alleviationem paenarum Tu deus magne et terribilis misericors et amator hominum tu scis quid singulis expediat Obsecramus clementiam tuam ut iuxta voluntatem tuam fiat nobis omnibus tam vivis quam defunctis fidelibus Servator mundi qui vivis [*Oratio pro familiaribus et omnibus christianis omnibus commendatis* (5): PL 101, 0494D *altro testimone*]

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus ... et veniam sempiternam [*oratio valde bona omnibus dicentibus eam corde et ore* PaL1410, 134v: LEROQUAIS I, 249]

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus ... veniam et requiem sempiternam [*Oratio ad deum patrem* PaL1410, 85r: LEROQUAIS I, 247]

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus et ubique praesens tibi confiteor omnia peccata mea Quae si non confiterer tamen te latere non possent quia peccavi nimis in cogitationibus locutionibus diversisque operibus malis et multis Et quia ego miser et miserabilis domine propter duritiam et nequitiam cordis mei nisi tu adjuves me in ipsa peccatorum meorum morte perduro propterea precor te miserere mei Qui cum patre [Sg23, 18]

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus et ubique praesens tibi confiteor omnia peccata mea quae tamen si non confiterer latere non poterant quia peccavi nimis in cogitationibus locutionibus diversisque operibus malis Et quia ego miser et miserabilis domine propter duritiam cordis mei in ipsa peccatorum meorum morte quod est peius perduro precor te miserere mei Qui vivis et regnas [IvM 1975, 810 n. 8]

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus qui es semper in omnibus ... et sempiternam requiem per aeterna saecula [PaL1158, 28r *Oratio ad s. trinitatem*: LEROQUAIS I, 73]

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus qui es semper in omnibus et eras ante omnia et eris semper in omnibus Deus benedictus in saecula tibi commendo hodie et omni tempore animam meam corpus meum visum auditum gustum odoratum et tactum omnes cogitationes meas afflictiones locutiones actiones omnia exteriora et interiora sensum et intellectum memoriam meam fidem et credulitatem meam et perseverantiam meam in manus potentiae tuae ut custodias eas diebus et noctibus horis atque momentis Exaudi me trinitas sancta et conserva me ab omni malo ab omni scandalo et ab omni mortali peccato ab omnibus insidiis et infestationibus daemonum et inimicorum visibilium et invisibilium per orationes patriarcharum per merita prophetarum per suffragia apostolorum per constantiam martyrum per fidem confessorum per castitatem virginum et per intercessionem omnium sanctorum qui tibi placuerunt ab initio mundi Expelle a me iactantiam mentis et auge compunctionem cordis minue superbiam meam et perforce in me humilitatem veram suscita in me fletum mollifica cor meum durum et lapideum Libera me domine et animam meam ab omnibus insidiis inimici et conserva me in tua voluntate Doce me domine voluntatem tuam facere quia deus meus es tu Da mihi domine sensum perfectum et intellectum ut suscipere valeam profundam benignitatem tuam Illud da mihi petere quod te audire delectet et mihi expediat Da mihi lacrymas ex toto affectu quae peccatorum meorum possint dissolvere vincula Audi domine meus et deus meus audi quae peto et da quae petam ut audias Si despicias peream si respicias vivo si iustitiam meam requiris mortuus feto si cum misericordia respexeris fetentem resuscitas de sepulcro Quod odis in me longe fac a me et castitatis ac continentiae spiritum insere in me ut quodcumque petiero in ipsa petitione te non offendam Tolle a me quod nocet et praebe quod iuvet Praesta mihi domine medicinam unde mea possint curari vulnera Da mihi domine timorem tuum cordis compunctionem mentis humilitatem et conscientiam puram Praesta mihi domine ut fratrem semper tenere valeam charitatem et mala mea non obliviscar aliena non requiram Parce animae meae parce malis meis parce peccatis meis parce criminibus meis Visita me infirmum cura me aegrum sana me languentem et suscita me mortuum Da mihi domine cor quod te timeat mentem quae te diligit sensum qui te intelligat aures quae te audiant oculos qui te videant Miserere mei deus miserere mei et respice me de sede sancta maiestatis tuae et tenebras cordis mei radio splendoris tui illumina Da mihi domine discretionem discernendi inter bonum et malum et concede ut sensum habeam vigilem Peto a te domine remissionem omnium peccatorum meorum a quo et per quem mihi fiat propitiatio in tempore necessitatis et angustiae meae Sancta et immaculata virgo dei genitrix Maria et mater domini nostri Iesu Christi intervenire pro me digneris apud illum cuius meruisti effici templum Sancte Michael sancte Gabriel sancte Raphael sancti chori angelorum atque archangelorum patriarcharum atque prophetarum apostolorum evangelistarum martyrum confessorum sacerdotum levitarum monachorum virginum omniumque iustorum per illum qui vos elegit et de cuius contemplatione gaudetis vos rogare praesumo ut pro me culpabili ipsi deo supplicare dignemini quatenus de faucibus diaboli et de morte perpetua merear liberari Largiri mihi digneris domine perpetuam vitam secundum clementiam ac benignissimam misericordiam tuam Da domine Iesu Christe sacerdotibus concordiam regibus episcopis et principibus iuste iudicantibus tranquillitatem et pacem Oro domine pro universa sancta ecclesia catholica pro viris et feminis pro religiosis et saecularibus pro omnibus rectoribus christianorum cunctisque in te credentibus qui pro tuo amore sancto laborant ut perseverantiam boni operis obtineant Praesta domine rex aeternae virginibus castitatem deo dicatis continentiam coniugatis sanctimoniam paenitentibus indulgentiam viduis et orphanis sustentationem pauperibus protectionem peregrinantibus reditum lugentibus consolationem defunctis fidelibus requiem sempiternam navigantibus in portum venire salutis optimis ut in bonitate semper consistent bonis et mediocribus ut meliores fiant prave agentibus et delinquentibus ut cito se corrigant O dulcissime et misericordissime domine Iesu Christe fili dei vivi redemptor mundi inter omnes et per omnia me miserum peccatorem confiteor sed tu clementissime pater et summe qui omnium misereris non me patiaris a tua misericordia fieri alienum Et tu domine rex regum qui inducias vivendi praestas corrigendi mihi devotionem tribue excita in me mentem quae te requirat te desideret et te qui es ubique totus trinus et unus semper prae omnibus amet te timeat tuamque voluntatem faciat Praecipue ergo te domine sancte pater deprecor qui es benedictus et gloriosus per omnia saecula ut omnes qui mei memoriam faciunt in suis orationibus et qui indignis orationibus meis se commendaverunt et qui mihi aliquod charitatis officium et pietatis studium impenderunt seu et illos qui consanguinitate ac cognationis affectu sunt mihi propinqui tam et illos qui nunc consistunt in corpore quam et illos qui teguntur funere misericorditer gubernare digneris ne pereant Omnibus etiam christianis vivis adiutorium praestare digneris et defunctis fidelibus absolutionem et requiem sempiternam per aeterna saecula Nec non et illud magnopere supplico domine qui es α et ω ut cum extrema dies mea finisque vitae meae advenerit tu ipse mihi sis misericors iudex contra malignum accusatorem diabolum et sis mihi perpetuus defensor adversus insidias hostis antiqui et in societatem angelorum omniumque sanctorum in sancto paradiso tuo perseverare facias qui es benedictus in saecula saeculorum Amen (Ps. Augustinus, Meditationes 40 PL 40, 938-940)

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus qui es semper in omnibus et eras ante omnia et eris semper in omnibus deus benedictus in saecula commendo animam meam in manus potentiae tuae ut eam custodias diebus ac noctibus horis atque momentis exaudi me domine per orationes patriarcharum per merita prophetarum per suffragia apostolorum per coronas martyrum per fidem confessorum per castitatem virginum per intercessionem omnium sanctorum qui tibi placuerunt ab initio mundi ut ab omnibus periculis animae et corporis me custodias et ad vitam aeternam perducas Qui vivis [HAS 74r]

-a-

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus qui es semper in omnibus et eras ante omnia et eris deus per omnia benedictus in saecula

Commendo animam meam in manus potentiae tuae ut custodias eam diebus ac noctibus horis atque momentis

Exaudi nos domine per orationes patriarcharum per merita prophetarum per suffragia apostolorum per victorias martyrum per fidem confessorum per intercessionem omnium sanctorum qui tibi placuerunt ab initio mundi

Expelle a me domine iactantiam mentis auge compunctionem cordis minue in me superbiam et perforce mihi humilitatem veram

Suscita in me fletum

Mollifica cor meum durum et lapideum

Libera domine animam meam ab omnibus insidiis inimici et conserva me in tua voluntate

Doce me domine facere voluntatem tuam quia deus meus es tu

Da mihi domine sensum perfectum et intellectum ut suscipere valeam profundam benignitatem tuam

Illud mihi da petere quod te audire delectat

Da mihi lacrymas ex toto affectu quae peccatorum meorum possint dissolvere vincula

Audi deus meus Audi lumen oculorum meorum audi quae peto et ad quod petam ut audias

Si despicias peream domine si prospicias vivo

Si cum misericordia respexeris faetentem suscipias de sepulchro
 Quod odis in me longe fac a me et castitatis ac continentiae spiritum suscita et insere in me
 Hoc inquam da petere ut petendo non offendam
 Tolle de me quod nocet et praesta quod mea vulnera curare possit
 Da mihi domine timorem tuum cordis compunctionem mentis humilitatem et conscientiam puram
 Praesta mihi ut fraternam semper teneam caritatem
 Mala obliviscar aliena non requiram
 Parce domine animae meae parce malis meis parce factis meis et peccatis atque criminibus meis
 Visita infirmum
 Cura aegrotum
 Sana languentem
 Da cor quod te timeat sensum qui te intelligat oculos qui videant
 Miserere mei deus miserere mei et respice de sede sancta maiestatis tuae et tenebras cordis mei radio splendoris tui illumina
 Da mihi domine [domine] discretionem discernere inter bonum et malum
 Et concede ut sensum habeam vigilem Ad te domine peto remissionem a quo et per quem fit omnis propitiatio tempore necessitatis et angustiae [CIm 23119, 161v *post ltn* ORT 8 *segue senza titolo* Sancta et immaculata virgo] *c/* Dominator domine deus omnipotens

-z-

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus qui semper in omnibus eras et ante omnia deus benedictus in saecula ... quatenus de faucibus diaboli et de morte perpetua merear liberari Amen [Ve60, 54v-57r *Oratio multum utilis et virtuosa et dirigitur ad patrem <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis>* (23)]

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus tibi confiteor quod si non confiterer te tamen domine latere non poterat quia peccavi nimis infelix cogitatione locutione et opere et quia ego miser et miserabilis propter duritiam cordis mei in ipsa peccatorum meorum morte perduco Propterea precor te miserere mei converte me deus salutaris meus et averte iram tuam a me domine deus Israel qui sedes super cherubin solus invisibilis Tu es deus solus /// regnum omnium terrae tu fecisti caelum et terram Inclina deus meus aurem tuam et audi aperi oculos tuos et vide et audi omnia verba quae adversum me locuti sunt omnes ad improbationem meam quia dissipaverunt iniqui cogitationes meas et angustias sibi miserunt in cor meum /// Nunc igitur domine deus meus salva me propter misericordiam de manu eius /// adversum me /// ut sciant omnes quia tu es deus solus et praeter te non est alius qui posset ita salvari /// Supplico salvator omnium respice et exaudi me miserere mei et libera me de manu omnium qui me oderunt Qui vivis et regnas cum deo patre [Bba 2003, 60 nr. 23].

Domine deus omnipotens qui es trinus et unus ubique praesens ubique totus tibi confiteor omnia peccata ... peccatorum meorum morte perduco Qui vivis [Chg077 414]

Domine deus omnipotens qui es trinus qui es semper in omnibus et eras ante omnia et eris per omnia deus benedictus in saecula commendo animam meam in manus potentiae tuae ut custodias eam diebus ac noctibus horis atque momentis Exaudi me domine per orationes patriarcharum ... Necnon et illud magnopere supplico ut cum dies mortis meae advenerit tu ipse qui es iustus iudex contra accusatorem stas meus defensor qui es benedictus in saecula saeculorum [Bruxelles II 1002, 140r (Tournai, Saint-Martin, sec. XII): ed. WILMART 1925 = WILMART, *Auteurs*, 99]

-a-

Domine deus omnipotens qui iustis praemia et delinquentibus veniam promisisti qui non vis mortem peccatorum nec laetaris in perditione morientium te suppliciter deprecor ut me peccatricem pro tua pietate digneris audire per merita angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum confessorum virginum et omnium electorum tuorum ut dones mihi per tuam misericordiam remissionem peccatorum emendationem actuum et perducas me ad illam paenitentiam per quam David salvasti et Petrum flentem respexisti

Expelle de corde meo quae tibi displicent
 Talem mihi infunde amorem ut nihil umquam cogitem nec desiderem vel faciam nisi quae tibi placere te donante cognoverim
 Miserere mei deus miserere mei et quia tu deus das spatium paenitendi da possibilitatem operandi
 Oro te sanctam Mariam matrem domini nostri Iesu Christi ut intercedas pro me
 Deprecor vos archangelos Michahel Gabriel Raphahel cherubin et seraphin cum novem ordinibus angelorum ut interveniatis pro me
 Rogo vos patriarchas prophetas apostolos martyres confessores virgines et omnium gradus sanctorum ut dignentur mihi patrocinari quando ante tribunal Christi aeterni regis repraesentata fuero ad iudicandum
 Commendo etiam tibi domine diligentes me et qui mei curam gerunt et qui mihi opem misericordiae tribuunt et pro inimicis meis peto ut eos ad pacem convertas et veram paenitentiam agere concedas [M23119, 175r]

-z-

Domine deus omnipotens qui me creasti redemisti custodisti specialiter tempore noctis huius ... omnibus quoque defunctis fidelibus requiem concede Amen [PaL1162, 23r *Oraison à dire au matin*: LEROQUAIS I, 85; PaL1398, 156v: LEROQUAIS I, 230]

Domine deus omnipotens qui nos in hanc horam secundam per nocturnos caligines pervenire fecisti conserva nos hodie per omnium horarum spatia et momenta temporis et perpetua nos semper fac misericordia permanere inlaesos Per [Tr1742: II, 2 *Secunda hora sic orabitur*: ed. Wilmart 25].

Domine deus omnipotens qui nos in hanc horam secundam post nocturnas caligines pervenire fecisti conserva nos hodie per omnium horarum spatia et momenta temporis et perpetua nos semper fac per tuam misericordiam permanere illaesos Per [*Oratio ad secundam horam*: PL 101, 507 B]

Domine deus omnipotens qui nos in hanc horam secundam post nocturnas caligines pervenire fecisti conserva nos hodie per omnium horarum spatia et momenta temporis et perpetua nos semper fac misericordia permanere illaesos Per [*Oratio ad secundam horam*: PL 101, 507B]

Domine deus omnipotens qui omnes ducis ad bonum Ego misera peccatrix nimis longe recessi a te per facinora mea Gratias ago tibi et laus sit tibi quia reduxisti me ad rectam viam Ideo rogo te qui in cruce stetisti sanguineus et dolorosus Per quinque vulnera tua et per viriliter resurgere si contingat me ruere Domine deus tibi nihil est impossibile et tu omnia potes da mihi fortitudinem facere bona et perseverare in eis Amen [HAS 29v *pregghiera* 3 di s. Brigida]

Domine deus omnipotens qui omnes ducis ad bonum Ego misera peccatrix nimis longe recessi a te per facinora mea Gratias ago tibi et laus sit tibi quia reduxisti me ad rectam viam Ideo rogo te qui in cruce stetisti sanguineus et dolorosus Per quinque vulnera tua et per viriliter resurgere si contingat me ruere Domine deus tibi nihil est impossibile et tu omnia potes da mihi fortitudinem facere bona et perseverare in eis Amen [HAS 29v *pregghiera* 3 di s. Brigida]

Domine deus omnipotens qui omnes ducis ad bonum ego peccator nimis longe recessi a te (L.H.P.S 21)

Domine deus omnipotens qui omnia proprio dispensas arbitrio Tuo pater clemens tu pius propitiator tu maestorum ... [HH134, 19v]

Domine deus omnipotens qui tantam prudentiam beato Ioseph in domum domini sui et coram pharaone dedisti cum a fraterno odio et invidia non solum liberasti sed etiam honore et dignitatibus sublimasti Precor te domine ut me ab insidiis inimicorum meorum visibilibus et invisibilibus liberes et gratiam in conspectu tuo et omnium sanctorum tuorum ac omnium hominum et feminarum et in conspectu famuli tui mihi peccatori famulo tuo gratiam invenire concedere Per [*Oratio ad deum patrem* CmU4105, 265v]

Domine deus omnipotens rex regum et dominus dominantium in cuius manu omnis victoria consistit et omne bellum conteritur concede mihi ut tua manus cor meum corroboret ut in virtute tua in manibus viribusque meis bene dignare viriliterque agere valeam ut inimici mei in conspectu meo cadent et corruant sicut corruit Goliath ante faciem pueri tui David et sicut populus Pharaonis coram Moysi in mare rubro et sicut Philistiini coram populo Israel ceciderunt et Amalech coram Moysi et Chananei coram Iesu corruerunt sic cadant inimici mei sub pedibus meis et per viam unam convenient adversum me et per septem fugiant a me et conteret deus arma eorum et confringit framea eorum et liquescent in conspectu meo sicut cera a facie ignis ut sciant omnes populi terrae quia invocatum est nomen domini nostri Iesu Christi super me et magnificetur nomen tuum domine in adversariis meis domine deus Israel [LnG 1988, 29 n.11].

Domine deus omnipotens rex regum et dominus dominantium in cuius manu omnis victoria consistit et omne bellum conteritur concede mihi ut tua manus

cor meum corroboret ut in virtute tua in manibus viribusque meis bene pugnare viriliterque agere valeam ut inimici mei in conspectu meo cadent et corruant sicut corruit Goliath ante faciem pueri tui David et sicut populus Pharaonis coram Moysi in mare rubro et sicut Philistini coram populo Israel cecidi sunt et Amalech coram Moysi et Chananei coram Iesu corruerunt sic cadant inimici mei sub pedibus meis et per viam unam convenient adversum me et per septem fugiant a me et conteret deus arma eorum et confringet framea eorum et liquescent in conspectu meo sicut cera a facie ignis ut sciant omnes populi terrae quia invocatum est nomen domini nostri Iesu super me et magnificetur nomen tuum domine in adversariis meis domine deus Israel [LnN 1988, 21 n.6].

Domine deus omnipotens rex regum et dominus dominantium qui seder super cherubim ... coram te in hac hora [Brb497 143 *ad s trinitatem*]

Domine deus omnipotens rex regum et dominus dominantium qui sedes super cherubin et profundum abyssi intueris qui filium tuum verum deum et dominum nostrum Iesum Christum misisti per mysterium incarnationis in uterum beatae virginis Mariae ut hunc mundum de peccato redimeret et humanum genus de morte liberaret qui spiritum tuum sanctum apostolis quos elegisti destinare dignatus es te adoro patrem et filium et spiritum sanctum unam divinitatem aequalem gloriam coaeternam maiestatem Tu es deus solus invisibilis inaeestimabilis incircumscrip tus immensus ubique totus ubique praesens ineffabilis omnia penetrans omnia continens omnia regens omnia gubernans totus in caelo totus in terra totus ubique et non est alius deus praeter te Tu es adorandus et colendus tremendus et venerandus in trinitate et unitate Tu idem dominator dominus solus cognos cis conscientias hominum Deus propitius esto mihi peccatori quia non sum dignus prae multitudine peccatorum meorum laevare oculos meos ad caelum super quo dominaris et regnas per aeterna saeculorum saecula Amen (NGNM 22402, 97r *Oratio ad deum Patrem*)

Domine deus omnipotens rex regum qui sedes super cherubin et profundum abyssi intueris qui filium tuum verum et dominum nostrum Iesum Christum misisti per mysterium in utero beatae virginis Mariae ut hunc mundum de peccato redimeret et humanum genus liberaret de morte qui spiritum sanctum apostolis quos elegisti destinare dignatus es te adoro domine patrem et filium et spiritum sanctum unam divinitatem aequalem gloriam coeternam maiestatem Tu es adorandus et colendus tremendus et venerandus in trinitate et unitate Tu idem dominator domine qui solus nosti fidem et conscientias omnium deus propitius esto mihi peccatori quia non sum dignus ego peccator levare oculos meos ad caelos nec respicere ad te deum patrem omnipotentem prae multitudinem peccatorum meorum Sed tu misericors et piissime deus filius dei conditor et redemptor noster qui es coeternus et aequalis patri et sancto spiritui qui peccatores salvare venisti miserere mihi peccatori et omnium iniquitatum vitiorumque pondere praegravatum Aufer a me miserum deus omnia mala praeterita praesentia et futura et mitte adiutorium tuum sanctum de caelis ut non dominetur mihi aliquid malum sed illa valeam agere quae tibi sint placita et pervenire merear ad misericordiam tuam Deus qui solus habes sapientiam tu scis omnia quae mihi expediunt prout tibi placet et sicut in oculis tuae maiestatis videtur ita fiat Suscipe clementissime pater preces meas et perveniant ad aures misericordiae tuae quas pro me peccatore effundo coram te in hac hora [Bba 2003, 58 nr. 19]

Domine deus omnipotens sancta trinitas da mihi velle ... [CL67 dopo il salmo *Miserere*]

Domine deus omnipotens sancta trinitas et individua unitas propitius esto ... praeparasti pariter gaudere facias [Chg173b 329 *ad individuum trinitatem*]

Domine deus omnipotens te deprecor ut dimittas mihi omnia peccata super terram antequam moriar ... et spiritui sancto in una deitate [PaL1352, 206r: LEROQUAIS I, 159]

Domine deus omnipotens tibi confiteor delicta mea quae tibi non sunt abscondita quia valde peccavi ego indignus coram te et coram angelis tuis in verbo in facto in murmuratione in detractatione in cibo in potu in furtu in falso testimonio et aliorum delictorum meorum perpetratio ne quorum non est numerus Obsecro te domine ne irascaris contra me iniquissimum servum tuum eo quod praesumo invocare nomen sanctum tuum quia non sum dignus ego sceleratissimus oculos meos ad caelum levare aut corpus meum pollutum in sanctam ecclesiam introducere nec ad sanctum altare tuum accedere aut corpus tuum et sanguinem in os meum coinquinatum assumere sed nescio ubi fugiam nisi ad tuam gratiam vel ad quem me interpellam nisi ad te dominum Iesum Christum qui es liberator hominis et non vis mortem eius sed ut convertatur et vivat Ego sum pessimus et nequissimus super omnes qui in universo orbe commorantur quia ab infantia mea diabolo servivi et peccare numquam cessavi in omnibus vitiis et peccatis quae operari solent iniqui et deo odibiles et innumeris cogitationibus et operibus malis depravatus sum atque ligatus et non possum absolvi nisi tu qui omnipotens es sancta trinitas me absolvere digneris qui potestatem habes alligandi et solvendi occidendi et vivificandi Peto domine Iesu Christe ut per fidem meam deleas peccata mea sicut delere dignatus fuisti facinora Mariae per fidem illius et alios plurimos quos perire noluisti libera me deus Israel et defende me a nequissimis daemoniorum insidiis ut merear per sancti spiritus gratiam ad dexteram tuam cum ovibus computari et non ad sinistram cum haedis quos perituros nemo dubitet Adiuvam me domine deus meus et salvum me fac propter misericordiam tuam et mitte in me voluntatem tuam et confirma me in sancto servitio tuo amodo usque in sempiternum Da mihi domine Iesu Christe patientiam caritatem atque humilitatem quia sine his tribus virtutibus ad te minime pervenitur et concede mihi veniam delictorum meorum et in bono perseverare usque in finem Per te Iesu Christe qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas [Sg23, 24 *Confessio*]

Domine deus omnipotens trinitas sancta et inseparabilis unitas ... et regnum dei possidere [Vat84 37]

Domine deus omnipotens Tu scis me omnia habere a te et sine te nihil esse nec posse nisi solummodo hoc quod ego ipsa feci scilicet peccatum Ideo deprecor humiliter pietatem tuam ut non secundum peccata mea facias mihi sed secundum magnam misericordiam tuam Et mitte mihi spiritum sanctum tuum qui illuminet cor meum et confirmet in via mandatorum tuorum ut in hiis quae te inspirante cognovi perseverare valeam. Nullisque temptationibus a te separari [HAS 30v preghiera 6 di s. Brigida]

Domine deus omnipotens Tu scis me omnia habere a te et sine te nihil esse nec posse nisi solummodo hoc quod ego ipsa feci scilicet peccatum Ideo deprecor humiliter pietatem tuam ut non secundum peccata mea facias mihi sed secundum magnam misericordiam tuam Et mitte mihi spiritum sanctum tuum qui illuminet cor meum et confirmet in via mandatorum tuorum ut in hiis quae te inspirante cognovi perseverare valeam. Nullisque temptationibus a te separari [HAS 30v preghiera 6 di s. Brigida]

Domine deus omnipotens veniam peto a te inseparabilis trinitas et unitas per meas culpas ... perseverare in vitam aeternam et tamen domine Iesu Christe propitius esto mihi peccatori [Chg173c 374]

Domine deus pater omnipotens [Vat84 58 *Ad personam patris* + Ps. Inclina domine].

Domine deus pater omnipotens aeternae et ineffabilis sine fine absque initio (LHP.S IX.21)

Domine deus pater omnipotens conditor caeli et terrae et omnium quae caeli ambitu continentur ... [D2242, 91va]

Domine deus pater omnipotens ne respicias quaeso peccata mea nec merita mihi requiras ... in nomine unigeniti filii domini nostri Iesu Christi [Ghg176b 229]

Domine deus pater omnipotens nos famulos tuos tuae maiestati subiectos per unicum filium tuum in virtute sancti spiritus benedic semper et protege ut ab omni hoste securi in tua iugiter laude laetemur [OxB277, 36v *Officium trinitatis Oratio Ad primam*; 77v (ed. Zagreb 2002, 99 *O domine deus* incipit errato)]

Domine deus pater omnipotens qui consubstantialcm et coaeternum tibi ante omnia ineffabiliter saecula filium genuisti Cum quo atque cum sancto spiritu ex te eodemque procedente omnia quaecumque existunt visibilia atque invisibilia creasti te adoro te laudo te benedico teque glorifico Esto quaeso propitius mihi peccatori et ne despicias me opus ... [GvG 1933, 38].

Domine deus pater omnipotens qui consubstantialem ... propter nomen sanctum tuum [PaL1347, 13r *Oratio ad patrem*: LEROQUAIS I, 155] *qfr* Domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui consubstantialem

Domine deus pater omnipotens qui consubstantialem atque coaeternum tibi ante omnia saecula genuisti cum quo atque cum spiritu sancto ex te eodemque filio procedente caelum et terram et quaecumque visibilia et invisibilia creasti te adoro te laudo teque glorifico Esto quoque propitius mihi peccatori et ne despicias me opus manuum tuarum sed salva me et adiuva me propter nomen tuum Qui vivis [HAS 39v]

Domine deus pater omnipotens qui consubstantialem et coaeternum tibi ante omnia ineffabiliter ... adiuva me propter nomen sanctum tuum [Ott245 419 *ad patrem*]

Domine deus pater omnipotens qui consubstantialem et coaeternum tibi ante omnia ineffabiliter saecula ... propter nomen sanctum tuum [Brb497 136 *ad patrem*]

Domine deus pater omnipotens qui consubstantialem et coaeternum tibi ante omnia ineffabiliter saecula cum quo atque cum sancto spiritu ex te eodemque filio procedente a te cuncta existunt visibilia atque invisibilia creasti te adoro te laudo te glorifico Esto quaeso propitius mihi peccatori et ne despicias me opus manuum tuarum sed salva et adiuva me propter nomen sanctum tuum [Tr1742,7: *Oratio eiusdem <Ejrem diaconi> ad Patrem*: ed. Wilmart 14].

Domine deus pater omnipotens qui consubstantialem et coaeternum tibi ante omnia ineffabiliter saecula filium genuisti cum quo atque cum spiritu sancto ex te eodemque procedente omnia quaecumque existunt visibilia atque invisibilia creasti te adoro te laudo te benedico teque glorifico Esto quaeso propitius

- mihi peccatori et ne despicias me opus manuum tuarum sed salva et adiuva me propter nomen sanctum tuum Amen [GvS 1933, 88].
- Domine deus pater omnipotens qui consubstantialis et coaeternus tibi ante omnia ineffabiliter saecula filium genuisti cum quo atque cum spiritu sancto ex te eodemque filio procedente caelum et terram atque quaecumque existunt visibilia atque invisibilia creasti Te adoro te laudo te glorifico Esto quaeso propitius mihi peccatori et ne despicias me opus manuum tuarum sed salva et adiuva me propter sanctum nomen tuum Per dominum [Bba 2003, 55 nr. 7]
- Domine deus pater omnipotens qui consubstantialis et coaeternus tibi ante omnia ineffabiliter saecula filium genuisti cum quo atque cum spiritu sancto ex te eodemque filio procedente caelum et terram atque quaecumque existunt visibilia atque invisibilia creasti te adoro te laudo te glorifico Esto quaeso propitius mihi peccatori Et ne despicias me opus manuum tuarum sed salva et adiuva me propter sanctum nomen tuum Amen [Bbb 2003, 62 nr. 26].
- Domine deus pater omnipotens qui consubstantialis et coaeternus tibi ante omnia ineffabiliter saecula filium genuisti qui cum eo atque cum sancto spiritu tuo ex te eodemque filio procedente quaecumque existunt visibilia atque invisibilia creasti te adoro te laudo te glorifico Esto quaeso propitius mihi peccatori et ne despicias me opus manuum tuarum sed salva et adiuva me propter nomen sanctum tuum [Oratio ad Patrem: PL 101 1399B]
- Domine deus pater omnipotens qui consubstantialis et coaeternus tibi ante omnia saecula ineffabiliter filium genuisti Cum quo atque cum spiritu sancto ex te eodemque filio procedente omnia quaecumque existunt visibilia atque invisibilia creasti Te adoro Te laudo Te benedico Te glorifico Esto quaeso propitius mihi peccatori et ne despicias me opus manuum tuarum Sed salva et adiuva me propter nomen sanctum tuum Amen (FrP 124r ad Patrem)
- Domine deus pater omnipotens qui es trinus ... tempore necessitatis meae [De sancta trinitate oratio PaL1385, 254r: LEROQUAIS I, 210]
- Domine deus pater omnipotens qui ex tua ineffabili caritate pro salute nostra tuum nobis misisti filium ut nobis debitas pae nas in suo corpore pateretur ... a te postulare nos docuit [MiB41, 49rb]
- Domine deus qui ad principium huius diei nos pervenire fecisti tua nos salva virtute ut in hac die ad nullum declinemus peccatum sed semper ad tuam iustitiam faciendam nostra procedant eloquia Per [Tr1742: II, 1 Prima hora sic orandum est; ed. Wilmar 25].
- Domine deus qui ad principium huius diei nos pervenire fecisti tua nos salva virtute ut in die hac ad nullum declinemus peccatum sed semper ad tuam iustitiam faciendam nostra procedant eloquia Per [Prima hora hac oratione orandum est (XIV/1): PL 101,507A]
- Domine deus qui conseris bella adiutor et protector ... alius deus praeter te [Vat84 30]
- Domine deus qui es trinus et unus qui semper eras in omnibus et per omnia deus benedictus in saecula commendo animam meam in manus potentiae tuae ut custodias eam diebus et noctibus horis et momentis Exaudi me domine deus per orationes patriarcharum tuarum per merita prophetarum per suffragia apostolorum per victoriam martyrum per fidem confessorum per castitatem et continentiam virginum et viduarum per confessionem et abstinentiam monachorum et anachoritarum et per intercessionem omnium sanctorum qui tibi placuerunt ab initio mundi Expelle a me deus iactantiam mentis et auge compunctionem cordis Minue superbiam vanam et perfice humilitatem veram Suscita domine fletum in me Mollica cor meum durum et lapideum Libera domine animam meam ab omnibus insidiis inimici et conserva me in tua voluntate Doce me domine facere voluntatem tuam quia deus meus es tu Da mihi sensum perfectum ut suscipere valeam profundam benignitatem tuam Illud da mihi petere quod te delectat audire Da mihi lacrimas dulciter ex affectu tuae dulcissimae passionis effundere quae peccatorum meorum possint dissolvere vincula Audi deus meus Audi lumen oculorum meorum Si me despicias peream domine si prospicias vivo Si iustitiam requiris mortuus faqueo Sed si cum misericordia respexeris suscitatus de sepulchro me faetentem Quod odis in me longe fac a me et castitatis ac continentiae insere in me Illud da mihi petere quod petendo non offendam te Tolle de me quod nocet et praesta quod vulnera mea curare possim Da mihi domine timorem et amorem et honorem tuum Remoto omni contemptu tui et creaturarum abusu Da cordis compunctionem Mentis humilitatem Et conscientiam puram Praesta quaeso ut fraternam semper caritatem habeam mala mihi illata obliviscar aliena non requiram Parce domine animae meae parce malis meis parce actibus et peccatis meis omnibus Visita me infirmum Cura me aegrotum Sana me languentem Suscita me mortuum Da cor quod te timeat sensum qui te intelligat Oculum qui te videant Miserere mei deus meus miserere mei domine et respice de sede sancta maiestatis tuae et tenebras cordis mei radio splendoris illumina Da mihi domine discretionem ut discernere sciam inter bonum et malum Et praesta mihi domine ut semper concede habeam sensum vigilem in te Peto a te domine remissionem omnium peccatorum meorum A quo et per quem est omnia propitiatio tempore necessitatis et angustiae Qui vivis [Mn164, 26/12v Oratio devotissima = HAURU II 80v; WILMART, Auteurs, 573; LHP I 210]
- Domine deus qui es trinus et unus qui semper es semper in omnibus et eras ante omnia et eris per omnia deus benedictus in saecula commendo animam meam in manus potentiae tuae ut custodias eam diebus ac noctibus horis atque momentis Exaudi me domine per orationem patriarcharum per merita prophetarum per suffragia apostolorum per victoriam martyrum per fidem confessorum per castitatem virginum per intercessionem omnium sanctorum qui tibi placuerunt ab initio mundi Expelle a me domine iactantiam mentis et auge compunctionem cordis minue superbiam et perfice humilitatem veram in me Suscita in me fletum mollifica cor meum durum et lapideum Libera domine animam meam ab omnibus insidiis inimici et conserva me in tua voluntate Doce me domine facere voluntatem tuam quia deus meus es tu Da mihi domine sensum pervigilem ut suscipere valeam profundam benignitatem tuam Illud da mihi petere quod te audire delectat Da mihi lacrimas ex toto affectu quae peccatorum meorum possint dissolvere vincula Audi me deus meus audi lumen oculorum meorum audi quae peto et da ut petam quae audias Si despicias peream si prospicias vivo Si iustitiam requiris mortuus faqueo si cum misericordia respexeris faetentem suscitatus de sepulchro Quod odia in me longe fac a me et castitatis ac continentiae spiritum insere in me Hoc inquam da petere ut petendo non offendam Tolle de me quod nocet et praesta quod mea vulnera curare possit Da mihi domine timorem tuum cordis compunctionem mentis humilitatem et conscientiam puram Praesta mihi ut fraternam semper teneam caritatem mala obliviscar aliena non requiram Parce domine animae meae parce malis meis parce factis et peccatis meis atque criminibus meis Visita infirmum cura aegrotum sana languentem suscita mortuum Da cor quod te timeat sensum qui te intelligat oculos qui te videant Miserere mei domine deus miserere mei et respice de sede sancta maiestatis tuae et tenebras cordis mei radio splendoris tui illumina Da mihi domine discretionem inter bonum et malum et concede ut sensum habeam vigilem A te domine peto remissionem a quo et per quem est omnia propitiatio tempore necessitatis et angustiae Sancta et immaculata virgo Maria genitrix domini mei Iesu Christi deprecor ut intervenire pro me digneris ad illum cui meruisti effici templum Sancte Michael sancte Gabriel sancte Raphael sancte chorus angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum doctorum martyrum confessorum sacerdotum levitarum virginum omniumque iustorum per illum qui vos elegit et de cuius contemplatione gaudetis rogare praesumo ut pro me culpabili domino supplicare dignemini quatenus de faucibus diaboli et de morte perpetua merear liberari Largire digneris domine perpetuam vitam ac benignissimam misericordiam concordiam sacerdotum regibus terrae tranquillitatem et pacem Oro domine pro universa sancta ecclesia catholica pro viris et feminis ac pro omnibus rectoribus qui pro tuo sancto nomine laborant ut perseverantiam bonis operis obtineant Praesta domine virginibus castitatem deo dicatis sive devotis continentiam coniugatis sanctimonium paenitentibus indulgentiam viduis et orphanis sustentationem pauperibus protectionem peregrinantibus reditum infirmantibus sanitatem defunctis veniam navigantibus portum lugentibus consolationem optimis ut in bonitate consistant bonis ac mediocribus ut meliores fiant prave agentibus et delinquentibus seu negligentibus ut cito se corrigant Domine et quia inter omnes per omnia me nimium peccatorem considero te clementissime qui omnium misereris non me patiaris a tua misericordia fieri alienum sed tu qui inducias vivendi praestas corrigendi devotionem concedis excita in me mentem quae te requirit te desideret te qui es super omnia prae omnibus amet te timeat tuam faciat voluntatem Praecipue deprecor domine ut eos qui mei memoriam in eorum orationibus habent et qui se indignis meis precibus commendaverunt et qui mihi aliquod caritatis officium vel pietatis studium impenderunt seu et illos qui consanguinitate ac compasionis affectu sunt propinqui tam illos domine qui nunc consistunt in corpore quam illos qui teguntur in funere misericorditer digneris gubernare ne pereant et illos visitari iubeas ut absolvas Necnon et illud magnopere postulo ut cum dies mortis meae advenit tu ipse qui iudicas contra accusatorem fias defensor meus Qui vivis [Zürich, Zentralbibl., C 171, 44v (Sankt Gallen, sec. XI ex.): ed. WILMART, Auteurs, 573] *cf.* Largire digneris domine
- Domine deus qui fecisti caelum et terram et omnia quae in eis sunt ad te commendo corpus meum et vitam meam et sensus corporis mei et omnia membra mea et cuncta necessaria mea Amen Adoramus te Cihriste et benedicimus tibi quia per crucem tuam devotissimam redemisti mundum [Si quis dixit et portaverit istud supnum bonum contiget ei in aqua non peribit nec in igne ardebit nec in praelio sanguinem amittet nec malam mortem faciet nec paenam inferni portabit BsQ7, 93r segue 93v Dicit ter Pater noster tribus vicibus]
- Domine deus qui scis et cognoscis ... [Hunc oratio est valde utilis dicenda pro se et pro quocumque alio Ab3199, 172c]
- Domine deus sabaoth deus adonai deus Abraham deus Isaac deus Iacob deus Moysi deus Aaron deus Heliae deus Tobiae exaudi me qui exaudisti tres pueros Sidrach Misach et Abdenago contententes cum Nabuchodonosor rege et de validissimis flammarum globis eripuisti eos illaesos eripuisti et vestimenta illorum libera me domine indignum famulum tuum Nicolaum ab omni malo qui liberasti puerum tuum Daniele de lacu leonum libera me

domine ab omni malo qui liberasti Susannam de falsis criminibus libera me domine tuum famulum ab omnibus insidiis diaboli qui liberasti beatos apostolos tuos Petrum de mari et Paulum de vinculis domine deus omnipotens qui sedes super cherubin et seraphin et profundum abissi intueris aperi et da mihi sedium tuarum assistione sapientiam et noli me reprobare sed custodi os meum et cor meum et ordinem dispone in lingua mea qui posuisti verbum per spiritum sanctum tuum in ore Moysi ut loqueretur coram regem Aegyptiorum prudenter pro populo Da mihi domine spiritum sapientiae et intellectus consilii et fortitudinis spiritum scientiae et pietatis et cor quod timeat *domine* nomen tuum Concede mihi gratiam et amorem tuum et impetrationem coram omnibus qui dedisti gratiam tuam puero tuo Ioseph in Aegypto coram pharaone ut liberaret Israel a ventura fame libera me domine ab insidiis diaboli et a laqueis inimicorum meorum quos protendunt callide ut non mihi praevalenat nocere famulo tuo Nicolao sperante in te Domine deus meus fac me fortem et stabilem contra omnes inimicos meos et conforta os meum et linguam meam confirma me domine in omni bono auge et multiplica omnia quae mea sunt vel quae ad me pertinent et conserva omnes homines qui mihi bona faciunt et qui vel in uno sermone mecum participant in bono Domine deus qui mihi perversi in contrarii sunt dignare convertere corda illorum in bonam pacem et convertere omnem malitiam eorum quam cogitant adversum me et fac mecum misericordiam tuam ut salvus et incolumis possim omnes eorum superare labores Effugi domine omnes inimicos meos a facie mea ut non noceant me indignum famulum tuum sperantem in te Deus Abrham esto mihi scutum inexpugnabile contra omnes adversarios et inimicos meos sive visibiles sive invisibiles sancti angeli sancti archangeli domini vos supplico estote in adiutorium mihi peccatori ani mae et corporis per misericordiam domini nostri Iesu Christi sive stetero sive sedero sive ambulavero sive dormivero sive vigilavero sive manducavero sive biberero sive cogitavero sive tacuero sive in quacumque viam directus fuero Michael Gabriel Raphael cherubin et seraphin et ceteri angeli et archangeli principes Christi sancti throni sanctae dominationes sancti principatus sanctae virtutes sanctae potestates caelorum sancta milia militum qui assistitis ante tronium maiestatis domini quorum non est numerus vos deprecans et supplicans ego peccator et indignus famulus Christi N ut me dignemini custodire et protegere et defendere omnibus diebus vitae meae ut nullus diabolus nec ullus malus homo mihi praevaleant nocere sed sit semper super me vestra custodia per nomen dei magni sabaoth qui sedet in septimo throno maiestatis suae intuens abissos et facit mirabilia solus in saecula saeculorum Amen [*Oratio (contra inimicos)* eraso) OxL82,73r; *domine* ms “d”; DELAMARE: alii mss + WILMART, GIERLOW ...]

Domine deus salvator mundi omnipotens qui liberasti ... sanctae crucis libera me deus Israel [Vat84 104 *in Parasceven*]

Domine deus sicut scis et sicut vis miserere mei N famulo tuo et cuicumque super se hoc breve portanti Amen Trinitas sancta Agynos O theos Sother Messyas Sabaoth Emanuel Adonay Athanathos Panthos Craton Ysus Eloy Kyron Homo Alpha et Omega Primogenitus Principium Finis Via Veritas Vita Sapientia Virtus Paraclitus Agnus Ovis Vitulus Aries Leo Serpens Vermis Os Splendor Sol Gloria Lux Et imago Immortalis Panis Sponsus Flos Fons Finis Vitis Ianua Petra Panis Omnipotens Creator Aeternus Primus Novissimus summum bonum Amen [HAS 68r preceduto da (67v) Quicumque super se portaverit vel in die legerit vel respexerit et similiter in fronte signaverit in quocumque die hoc facit non peribit in aqua nec in igne nec gladio nec hasta nec in aliquo loco ubi secum habuerit Et si mulier praegnans super se habuerit in partu mulieris infans a morte liberabitur]

Domine deus te adoro unum deum in substantia ... [CL67, 44v]

Domine deus te credo omnipotentem invisibilem incircumscriptum omnia regentem omnia continentem omnium creatorem trinitatem in unitate Credo te misisse filium tuum Iesum Christum dominum nostrum in terram pro salute generis humani Haec est fides qua in te credo Si autem recte credo bene Si autem minus quam oportet obsecro ut non aspicias ad verba quae dixi sed ad id quod volui Domine Iesu Christe credo te per angelum Mariae virgini annuntiatum Credo te secundum carnem natum a pastoribus demonstratum Credo te octavo die circumcisum Credo te a magis adoratum A Ioanne baptizatum in Iordane praesentatum in templo Credo te a Iuda traditore traditum A Iudaeis consputum flagellatum spinis coronatum Crucifixum sepultum tertia die resurrexisse et quadraginta diebus cum discipulis manducasse et bibisse Deinde quadragesimo die in caelos adstantibus discipulis ascendisse Inde credo te venturum iudicare vivos et mortuos Ficus sum domine te dixisse Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Et iterum Gaudium erit in caelo super uno peccatore paenitentiam agente quam super nonaginta novem iustis qui non indigent paenitentiam [GvG 1933, 66].

Domine deus virtutum converte nos Et ostende faciem tuam et salvi erimus [*Via Crucis* VI stazione Vsc + Rvs]

Domine dimitte me ut refrigerer priusquam abeam et amplius non ero [*Pro conversione*: PL 101, 545A]

Domine dulcissime quis ego sum ut sim dignus ... ipse manducet [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 60vb]

Domine ego cognosco me graviter peccasse ... [*Orationes de passione Christi* (4) Eb4, 214r: Eb19]

Domine exaudi orationem meam auribus percipe verba oris mei Custodi me domine ut pupillam oculi sub umbra alarum tuarum proteges me Pone domine custodiam ori meo et ostium circumstantiae labiis meis Ut non declinet cor meum in verbum malum sed repleatur os meum laude tua ut possim cantare gloriam tuam tota die magnitudinem tuam Et erunt ut complacent eloquia oris mei et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper Sed et lingua mea meditabitur iustitiam tuam tota die laudem tuam domine exaudi orationem meam et clamor meus ad te perveniat [*Post Dominicam Orationem versus*: PL 101 491 C]

Domine exaudi orationem meam auribus percipe verba oris mei Custodi me domine ut pupillam oculi sub umbra alarum tuarum proteges me Pone domine custodiam ori meo et ostium circumstantiae labiis meis ut non declinet cor meum in verbum malum sed repleatur os meum laude tua ut possim cantare gloriam tuam tota die magnitudinem tuam Et erunt ut complacent eloquia oris mei et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper Sed et lingua mea meditabitur iustitiam tuam tota die laudem tuam Domine exaudi orationem meam et clamor meus ad te perveniat [*Post Dominicam Orationem versus*: PL 101, 491C]

Domine exaudi orationem meam auribus percipe verba oris mei Deus intret in conspectu tuo oratio mea inclina aurem tuam ad precem meam domine Deus qui iusta postulantes exaudis ne sis inesorabilis propter nimia peccata et crimina mea sed propter immensam pietatem tuam exaudi orationem meam et deprecationem meam et auribus percipe lacrimas meas Et remitti mihi ut refrigerer priusquam abeam et amplius non ero Deus qui omnes homines vis salvare et neminem vis perire salva me a laqueo mortis et a paenis inferni et ab omnibus insidiis inimici mentis et corporis Deus qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat adiuva me ut toto corde converter ad te et tuis merear inhaerere mandatis Deus qui mortificas et vivificas deducis ad inferos et reducis da mihi mortificationem carnis et vivificationem spiritus Deus qui suscitans de pulvere egenum et de stercore elevas pauperem erige me de lacu miseriae et de luto fecis ad te clamantem et statue supra petram pedes meos et immitte in os meum canticum novum hymnum gloriae tuae Deus qui solus habes immortalitatem et lucem habitas inaccessibilem libera me a morte perpetua et ostende mihi lucem miserationum tuarum et dele iniquitates meas et doce me facere voluntatem tuam cunctis diebus vitae meae Deus qui nosti praeterita et futura da mihi veniam delictorum meorum praeteritorum et de praeteritis et futuris dona mihi continentiam ut ad tuam merear misericordiam pervenire Deus qui magis nos vis esse correctos quam perire neglectos noli me perdere in delictis meis multis et maximis sed secundum tuam misericordiam et miserationem corripe me et vivifica me et a tua misericordia ne repellas me ne corruiam in conspectu adversariorum meorum et ne dicat inimicus meus praevalui adversus meum Deus cuius oculi respiciunt vias filiorum hominum respice in me et miserere mei et repelle a me quod odis et misericors impende quod diligis Repelle a me domine omnipotens cogitationes noxias et omne opus pravum et opus perversum Et dimitte quae conscientia mea misera metuit et adice quod oratio non praesumit Deus quia tibi de omnibus cura est noli me derelinquere in manus consilii mei et in arbitrio meo sine adiutorio tuo quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens Et quia sine te labitur humana mortalitas tui semper auxiliis et abstrahatur a noxiis et ad salutaria dirigatur Deus qui es cordium inspector da mihi cor qui te timeat sensum qui te intelligat opus quod tibi placeat ut te timendo semper declinem a malo et te diligendo semper a te custodiar in bono Et da mihi virtutem resistendi vitiis et incentoribus omnium vitiorum Deus qui es largitor omnium bonorum largire mihi fidem et opus scientiam et continentiam caritatem et castitatem veram patientiam et veram humilitatem et voluntariam paupertatem et perseverantiam bonam in tuo famulatu Deus qui es via et veritas et vita deduc me in via tua ut ingrediar in veritate tua Laetetur cor meum ut timeat nomen tuum et perduc me ad vitam aeternam Deus qui es lux vera illumina corda fidelium illumina cor meum lumine intelligentiae tuae et da mihi scientiam veram et repelle a me omnes tenebras ignorantiae et tenebras peccatorum meorum expelle a me domine ut in splendore luminis tui semper ambulare merear Deus qui facis mirabilia magna solus fac mecum signum in bonum ut videant qui me oderunt et confundantur Quoniam tu domine adjuvisti me et consolatus es me et dicant haec mutatio dexterae excelsi est Domine fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam et iustificationes tuas doce me Servus tuus sum ego da mihi intellectum ut discam mandata tua et custodiam illam in toto corde meo quia in custodiendis illis retributio multa est Domine fac mecum secundum misericordiam tuam quia suavis est misericordia tua. Libera me quia egenus et pauper ego sum et cor meum conturbatum est intra me Libera me a persequentibus me quia confortati sunt super me Libera me deus Israel ex omnibus iniquitatibus meis Libera me de sanguinibus deus deus salutis meae et exaltabit lingua mea iustitiam tuam Libera me de ore leonis et a cornibus unicorniorum humilitatem meam ut enarrem nomen tuum fratribus meis Liberator meus de inimicis meis iracundis ab insurgentibus in me exaltabis me a viro iniquo eripies me Deus in te eripiar a tentatione et in deo meo

transgrediar murum et non me patiaris temptari supra id quod possum. sustinere quia tu scis figmentum meum tu scis fragilitatem corporis et mentis meae tu scis insipientiam meam et delicta mea a te non sunt abscondita Deus meus eripe me de manibus inimicorum meorum et a persequentibus me et educ me de laqueo quem absconderunt mihi quia tu es protector meus Et illumina faciem tuam super servum tuum et saluum me fac in misericordia tua Domine non confundar quoniam invocavi te Amen [GvG 1933, 57]

Domine exaudi orationem meam auribus percipe verba oris mei Deus intret in conspectu tuo oratio mea Inclina aurem tuam ad preces meas domine deus qui iusta postulantem exaudis ne sis inexorabilis propter nimia peccata et crimina mea sed propter immensam pietatem tuam exaudi orationem meam et auribus percipe lacrymas meas et remitte mihi ut refrigerer prius quam abeam et amplius non ero Deus qui omnes homines vis servare et neminem vis perire serva me a laqueo mortis et a paenis inferni et ab omnibus insidiis inimici mentis et corporis Deus qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat adiuva me ut toto corde convertar ad te et tuis merear inhaerere mandatis Deus qui mortificas et vivificas deducis ad inferos ac reducis da mihi mortificationem carnis et vivificationem spiritus Deus qui suscitatus de pulvere egenum et de stercore elevas pauperem erige me de lacu miseriae et de luto faecis ad te clamantem et statue supra petram pedes meos et immitte in eos et in os meum canticum novum hymnum gloriae tuae Deus qui solus habes immortalitatem et lucem habitas inaccessibilem libera me a morte perpetua et ostende mihi lucem miserationum tuarum et dele iniquitates meas et doce me facere voluntatem tuam cunctis diebus vitae meae Deus qui nosti praeterita et futura da mihi veniam delictorum meorum praeteritorum et de praesentibus et futuris dona mihi continentiam ut ad tuam merear misericordiam pervenire Deus qui magis nos vis esse correctos quam perire neglectos noli me perdere in delictis meis multis et maximis sed secundum tuam misericordiam et miserationem corripe me et a tua misericordia ne repellas me nec corruam in conspectu adversariorum meorum et ne dicat inimicus meus Praevalui adversus eum Deus cuius oculi respiciunt vias filiorum hominum respice in me et miserere mei et repelle a me quod odisti et misericors impende quod diligis Repelle a me domine omnes cogitationes noxias et omne os pravam et opus perversum et dimitte quae conscientia mea misera metu et adice quod oratio non praesumit Deus quia tibi de omnibus cura est noli me derelinquere in manu consilii mei et in arbitrio meo sine adiutorio quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens et quia sine te labitur humana mortalitas tuis semper auxiliis et abstrahatur a noxiis omnibus fragilitas mea et ad salutaria dirigatur Deus qui es cordium inspector da mihi cor quod te timeat sensum qui te intelligat opus quod tibi placeat ut te timendo semper declinem a malo et te diligendo semper a te custodi in bono et da mihi virtutem resistendi contra vitia et insidiatores omnium virtutum Deus qui es largitor omnium bonorum largire mihi fidem et opus scientiae et continentiam caritatem et castitatem veram patientiam et humilitatem et voluntariam paupertatem et perseverantiam bonam in tuo famulatu Deus qui es via veritas et vita deduc me in viam tuam ut ingrediar in veritate tua laetetur cor meum ut timeat nomen tuum et perduc me ad vitam aeternam Deus qui es lux vera illuminans corda fidelium illumina cor meum lumine intelligentiae tuae et da mihi scientiam veram et repelle a me omnes tenebras ignorantiae et tenebras peccatorum meorum expelle a me domine ut in splendore luminis tui semper ambulare merear Deus qui facis mirabilia magna solus fac mecum signum in bonum ut videant qui me oderunt et confundantur quoniam tu domine adjuvisti me et consolatus es me et dicant Haec mutatio dexterarum excelsi esto domine fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam et iustificationes tuas doce me Servus tuus sum ego da mihi intellectum ut discam mandata tua et custodiam illa in toto corde meo quia in custodiendis illis retributio multa est domine fac mecum secundum misericordiam tuam quia suavis est misericordia tua Libera me quia egenus et pauper ego sum et cor meum conturbatum est intra me Libera me a persequentibus me quia confortati sunt super me Libera me deus Israel ex omnibus iniquitatibus meis Libera me de sanguinibus deus deus salutis meae et exaltabit lingua mea iustitiam tuam Libera me de ore leonis et a cornibus unicornium ut enarrem nomen tuum fratribus meis Liberator meus de inimicis meis iracundis ab insurgentibus in me exaltabis me a viro iniquo eripies me nec me patiaris tentari supra id quod possum quia tu scis figmentum meum tu scis fragilitatem corporis et mentis meae Tu scis insipientiam meam et delicta mea a te non sunt abscondita Deus meus eripe me de manibus inimicorum meorum et a persequentibus me et deduc me de laqueo quem absconderunt mihi quia tu es protector meus et illumina faciem tuam super servum tuum et saluum me fac in tua misericordia Domine non confundar quoniam invocavi te [*Confessio maiestatis et postulatio veniae* (VII): PL 101 495 D]

Domine exaudi orationem meam auribus percipe verba oris mei Deus intret in conspectu tuo oratio mea Inclina aurem tuam ad preces meas Domine deus qui iusta postulantem exaudis ne sis inexorabilis propter nimia peccata et crimina mea sed propter immensam pietatem tuam exaudi orationem meam et auribus percipe lacrymas meas et remitte mihi ut refrigerer prius quam abeam et amplius non ero Deus qui omnes homines vis servare et neminem vis perire serva me a laqueo mortis et a paenis inferni et ab omnibus insidiis inimici mentis et corporis Deus qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat adiuva me ut toto corde convertar ad te et tuis merear inhaerere mandatis Deus qui mortificas et vivificas deducis ad inferos ac reducis da mihi mortificationem carnis et vivificationem spiritus Deus qui suscitatus de pulvere egenum et de stercore elevas pauperem erige me de lacu miseriae et de luto faecis ad te clamantem et statue supra petram pedes meos et immitte in eos et in os meum canticum novum hymnum gloriae tuae Deus qui solus habes immortalitatem et lucem habitas inaccessibilem libera me a morte perpetua et ostende mihi lucem miserationum tuarum et dele iniquitates meas et doce me facere voluntatem tuam cunctis diebus vitae meae Deus qui nosti praeterita et futura da mihi veniam delictorum meorum praeteritorum et de praesentibus et futuris dona mihi continentiam ut ad tuam merear misericordiam pervenire Deus qui magis nos vis esse correctos quam perire neglectos noli me perdere in delictis meis multis et maximis sed secundum tuam misericordiam et miserationem corripe me et a tua misericordia ne repellas me nec corruam in conspectu adversariorum meorum et ne dicat inimicus meus Praevalui adversus eum Deus cuius oculi respiciunt vias filiorum hominum respice in me et miserere mei et repelle a me quod odisti et misericors impende quod diligis Repelle a me domine omnes cogitationes noxias et omne os pravam et opus perversum et dimitte quae conscientia mea misera metu et adice quod oratio non praesumit Deus quia tibi de omnibus cura est noli me derelinquere in manu consilii mei et in arbitrio meo sine adiutorio quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens et quia sine te labitur humana mortalitas tuis semper auxiliis et abstrahatur a noxiis omnibus fragilitas mea et ad salutaria dirigatur Deus qui es cordium inspector da mihi cor quod te timeat sensum qui te intelligat opus quod tibi placeat ut te timendo semper declinem a malo et te diligendo semper a te custodi in bono et da mihi virtutem resistendi contra vitia et insidiatores omnium virtutum Deus qui es largitor omnium bonorum largire mihi fidem et opus scientiae et continentiam caritatem et castitatem veram patientiam et humilitatem et voluntariam paupertatem et perseverantiam bonam in tuo famulatu Deus qui es via veritas et vita deduc me in viam tuam ut ingrediar in veritate tua laetetur cor meum ut timeat nomen tuum et perduc me ad vitam aeternam Deus qui es lux vera illuminans corda fidelium illumina cor meum lumine intelligentiae tuae et da mihi scientiam veram et repelle a me omnes tenebras ignorantiae et tenebras peccatorum meorum expelle a me domine ut in splendore luminis tui semper ambulare merear Deus qui facis mirabilia magna solus fac mecum signum in bonum ut videant qui me oderunt et confundantur quoniam tu domine adjuvisti me et consolatus es me et dicant Haec mutatio dexterarum excelsi esto Domine fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam et iustificationes tuas doce me Servus tuus sum ego da mihi intellectum ut discam mandata tua et custodiam illa in toto corde meo quia in custodiendis illis retributio multa est Domine fac mecum secundum misericordiam tuam quia suavis est misericordia tua Libera me quia egenus et pauper ego sum et cor meum conturbatum est intra me Libera me a persequentibus me quia confortati sunt super me Libera me deus Israel ex omnibus iniquitatibus meis Libera me de sanguinibus deus deus salutis meae et exaltabit lingua mea iustitiam tuam Libera me de ore leonis et a cornibus unicorniorum ut enarrem nomen tuum fratribus meis Liberator meus de inimicis meis iracundis ab insurgentibus in me exaltabis me a viro iniquo eripies me nec me patiaris tentari supra id quod possum quia tu scis figmentum meum tu scis fragilitatem corporis et mentis meae Tu scis insipientiam meam et delicta mea a te non sunt abscondita Deus meus eripe me de manibus inimicorum meorum et a persequentibus me et deduc me de laqueo quem absconderunt mihi quia tu es protector meus et illumina faciem tuam super servum tuum et saluum me fac in tua misericordia Domine non confundar quoniam invocavi te [*Confessio maiestatis et postulatio veniae* (7): PL 101 495D
altro testimone]

Domine exaudi orationem meam quia ... [ZRh157, p. 84 *Oratio b GREGORII papae*]

Domine exaudi orationem meam quia iam cognosco ... in trinitate perfecta vivis et regnas [Vat84 81 *Oratio GREGORII papae*]

Domine exaudi orationem meam quia iam cognosco quod tempus meum prope est ... exaudias orationem meam cum patre et spiritu sancto qui vivis [Chg173b 309]

Domine exaudi orationem meam quia iam cognosco quod tempus meum prope est ... supplico ut exaudias deprecationem meam Qui vivis [BerlinH552, 191v]

Domine exaudi orationem meam quia iam cognosco quod tempus meum prope est Praesta michi domine sapientiam et intellectum et illumina cor meum ut cognoscam te omnibus diebus vitae meae Quia tu es deus et non est alius praeter te nisi tu solus qui de caelo descendisti et illuminasti *virginem* Mariam de spiritu sancto *tuo* Te ergo deprecor domine ut illumines cor meum quia peccata mea innumerabilia sunt valde Praesta mihi domine ut illa merear delere per fidem et veritatem et per tuum *sancum* nomen admirabile et in quacumque die invocavero te velociter exaudire me digneris Sicut exaudisti Tobiam et Saram Effundit mihi lacrimas sicut fudisti aquas super terram quia meum quasi petra obduratum cor meum quasi petra Peccavi domine Peccavi nimis in vita mea

omnes iniquitates meas ego agnosco Tibi peto domine et tibi clamo clamore magno Tu porrigere dexteram tuam et libera me de adversariis meis sicut liberasti tres pueros in fornace ignis ardentis Sydracc Misach et Abdenago Ergo domine rex caelestis Praesta mihi patientiam et continentiam et caritatem et fidem et veritatem ut merear perseverare in operibus bonis Fac cor meum desiderare quicquid de bono locutus fui aut feci aut cogitavi a iuventute \$\$\$\$ mea dimitte mihi Te deprecor domine et tibi clamo clamore magno in toto corde meo Te laudo te glorifico et te magnifico cum sanctis tuis ut mittere digneris sanctos angelos tuos et patriarchas et prophetas et quattuor evangelistas et apostolos et martyres et confessores et sanctas virgines et omnes sanctos electos tuos precor et supplico domine Iesu Christe ut exaudiant me et praestent ad viam veritatis venire Peccavi domine et nimis peccavi in homine quanto magis in te deus ita ut non est numerus operibus malis quod ego miser operavi in iuventute mea Et tu domine deus meus rex aeternae gloriae qui me dignatus fuisti redimere de tuo sancto sanguine et posuisti te in ligno pro me indigno famulo tuo non pro meis meritis sed pro tua magna misericordia ut tu me eripere digneris propter tuam misericordiam ut non intrem in illum locum pessimum qui semper est sine refrigerio et sine splendore et sine dulcedine est Et erit sine fine quia in infernum quis confitebitur tibi neque mors laudabit te Miserere mihi domine et exaudi me indigno sperantem in te Sicut exaudisti Mariam et Martham rogantes te ut ires ad monumentum suscitare Lazarum et resuscitatus est Ita te deprecor domine ut resuscites me de morte mea ut merear esse ad dexteram tuam audire vocem tuam dicentem Venite benedicti patris mei possidete regnum quod vobis paratum est ab origine mundi Et sis mihi mitis sicut fuisti meretrici in domo Symonis leprosi Effunde oculis meis lacrimas sicut fudisti ei quando lavit pedes tuos et capillis suis tersit et dimisisti eam cum pace Ita te deprecor domine deus omnipotens ut dimittas mihi omnia peccata mea antequam morte moriar Ut non gaudeat inimicus meus in me Et te deprecor sancte Petre qui tenes claves regni caelorum ut me salves super terram Et da mihi domine Iesu Christe fortitudinem de caelo ut vincam diabolum vigilantem et dimicantem contra me Precor sanctos angelos et archangelos tuos precor omnes sanctos patriarchas et omnes prophetas precor omnes apostolos et martyres et confessores et omnes sanctas virgines et omnes sanctos electos tuos ut dignentur intervenire pro me misero et peccatore Et invoco illos qui ante te domine die ac nocte non cessant clamare dicentes Sanctus sanctus sanctus dominus deus Sabaoth ut orent pro me ut merear superare omnes iniquitates meas quas ego infelix commisi ab ineunte aetate mea usque in praesentem diem Et nunc oro ad te domine Iesu Christe qui es miserator et misericordiam tribuis omnibus invocantibus nomen tuum in veritate Te deprecor et supplico piissime deus ut exaudias deprecationem meam et dimitte omnia peccata mea qui vivis et regnas in saecula saeculorum (FrP 128r *oratio sancti GREGORII papae*)

Domine exaudi orationem meam quia iam cognosco quod tempus meum prope est. Praesta mihi domine sapientiam et intellectum et illumina me sicut illuminasti Mariam de spiritu sancto Te deprecor domine ut illumines cor meum de spiritu sancto quia peccata mea innumerabilia sunt valde Praesta mihi domine ut ea merear delere per fidem et caritatem et per tuum nomen mirabile et in quacumque die invocavero te exaudire me digneris sicut exaudisti Tobiam et Saram Infunde mihi lacrimas sicut infudisti aquam terrae quia obduratum est cor meum quasi petra Peccavi domine nimis in vita mea et omnes iniquitates meas ego agnosco Te peto domine ad te clamo clamore magno tu porrigere dexteram tuam et libera me de adversario meo sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis Sydrac Misaac et Abdenago Et nunc domine deus rex caelestis praesta mihi sapientiam continentiam fidem spem caritatem veritatem et humilitatem ut merear crescere et perseverare in operibus bonis Fac domine cor meum desiderare quicquid de bono locutus sum et cogitavi dicere quicquid de bono audivi in omni aetate mea Te peto domine te laudo te adoro te magnifico te glorifico te benedico cum omnibus sanctis tuis te deprecor ut mittas omnes sanctos angelos tuos archangelos patriarchas prophetas apostolos et evangelistas martyres et confessores et virgines in auxilium meum Precor et supplico domine ut me exaudias et praestes mihi viam veritatis ut merear salvari Peccavi nimis domine in hominem quanto magis in te deus meus Ita enim peccavi ut non sit numerus malorum quae operatus sum a iuventute mea Et tu domine rex aeternae gloriae qui me dignatus es redimere pretioso sanguine tuo Et posuisti te in ligno pro me non pro meis meritis sed pro tua magna misericordia ut tu me eripere digneris propter tuam misericordiam ut non intrem in illum pessimum locum qui semper est sine refrigerio sine dulcedine et sine splendore et erit sine fine quia in inferno nemo confitebitur tibi neque mors laudabit te Miserere mei et exaudi me sperantem in te sicut exaudisti Mariam Magdalenam et Martham rogantes ut ires ad monumentum resuscitare Lazarum et resuscitatus est Ita deprecor te domine ut resuscites me per veram paenitentiam ut merear esse ad dexteram tuam et audire dulcissimam vocem tuam Venite benedicti patris mei Esto mihi mitis sicut fuisti mulieri in domo Symonis Infunde mihi lacrimas sicut infudisti ei qui lacrimis lavit pedes tuos et capillos tersit et dimisisti eam in pace Te deprecor domine deus omnipotens ut dimittas mihi omnia peccata mea antequam moriar ut non gaudeat de me inimicus Te deprecor sancte Petre qui tenes claves regni caelorum ut me solvas super terram Da mihi domine fortitudinem de caelo ut vincam diabolum vigilantem et dimicantem contra me Precor omnes sanctos angelos et archangelos tuos ut dignentur intercedere pro me Precor omnes sanctos patriarchas prophetas apostolos martyres confessores virgines et viduas continentes et omnes sanctos et electos tuos ut dignentur intercedere pro me misero peccatore Et illos invoco domine qui ante te non cessant die ac nocte dicere Sanctus sanctus sanctus dominus deus sabaoth ut orent pro me ut merear superare omnes iniquitates meas quas commisi ab initio vitae meae usque in praesentem diem Nunc exoro te domine Iesu Christe qui es miserator et misericors tribue quaesumus omnibus qui invocant te in veritate bonum finem et bonam perseverantiam Et te domine deprecor et supplico ut exaudias deprecationem meam. Qui cum deo patre et filio et spiritu sancto vivis [HAS 44r]

Domine exaudi orationem meam quia iam cognosco tempus meum prope esse ... [*Oratio s Gregorii papae* D2242, 96ra: LHP 2, 399]

Domine exaudi orationem meam quia iam cognosco tempus meum prope est ... ut exaudias deprecationem meam Qui vivis [*Oratio s Gregorii quam quicumque dixerit devote omni die sicut ipse Gregorius dicit sciat que nec diabolus nec malus homo nunquam nocere ei poterit nec animam neque ad corpus Et si de hac luce migravit in infernum non descendet* Chicago, Newberry 82, 166v (= Cat. SAENGER 151: LHP 2, 287 e 399)]

Domine exaudi orationem meam quia iam cognosco tempus meum prope est praesta mihi domine sapientiam et intellectum et illumina cor meum ut cognoscam te omnibus diebus vitae meae quia tu es deus et non est alius praeter te nisi tu solus qui descendisti de caelo et illuminasti Mariam de spiritu sancto Te ergo deprecor domine ut illumines cor meum quia peccata mea innumerabilia sunt valde Praesta mihi domine ut illa merear delere per fidem et veritatem et pro tuo nomine mirabile et in quacumque die invocavero te velociter exaudire me digneris sicut exaudisti Tobiam et Saram Effunde mihi lacrimas sicut fudisti aquas super terram quia obduratum est cor meum sicut petra Peccavi domine peccavi nimis in vita mea omnes iniquitates meas ego agnosco Te peto domine et tibi clamo clamore magno tu porrigere dexteram tuam et libera me de adversario meo sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis Sidrac Misach et Abdenago Ergo domine rex caelestis praesta mihi patientiam et continentiam et spem et fidem et caritatem et humilitatem ut merear perseverare in operibus bonis sicut et cor meum desiderat Quicquid locutus fui vel cogitavi aut feci in iuventute mea dimitte mihi Te deprecor domine et tibi clamo clamore magno in toto corde meo Te laudo te glorifico et te magnifico cum sanctis tuis ut mittere digneris sanctos angelos tuos et patriarchas et prophetas et quattuor evangelistas et apostolos et martyres et confessores et sanctas virgines et omnes sanctos electos tuos precor et supplico domine Iesu Christe ut exaudiant me et praestent ad viam veritatis venire Peccavi domine et nimis peccavi in homine quanto magis in te deus ita ut non est numerus operibus malis quod ego miser operavi in iuventute mea Et tu domine deus meus rex aeternae gloriae qui me dignatus fuisti redimere de tuo sancto sanguine et posuisti te in ligno pro me indigno famulo tuo non pro meis meritis sed pro tua magna misericordia ut tu me eripere digneris propter tuam misericordiam ut non intrem in illum locum pessimum qui semper est sine refrigerio et sine splendore et sine dulcedine est Et erit sine fine quia in infernum quis confitebitur tibi neque mors laudabit te Miserere mihi domine et exaudi me indigno sperantem in te Sicut exaudisti Mariam et Martham rogantes te ut ires ad monumentum suscitare Lazarum et resuscitatus est Ita te deprecor domine ut resuscites me de morte mea ut merear esse ad dexteram tuam audire vocem tuam dicentem Venite benedicti patris mei possidete regnum quod vobis paratum est ab origine mundi Et sis mihi mitis sicut fuisti meretrici in domo Symonis leprosi Effunde oculis meis lacrimas sicut fudisti ei quando lavit pedes tuos et capillis suis tersit et dimisisti eam cum pace Ita te deprecor domine deus omnipotens ut dimittas mihi omnia peccata mea antequam morte moriar Ut non gaudeat inimicus meus in me Et te deprecor sancte Petre qui tenes claves regni caelorum ut me salves super terram Et da mihi domine Iesu Christe fortitudinem de caelo ut vincam diabolum vigilantem et dimicantem contra me Precor sanctos angelos et archangelos tuos precor omnes sanctos patriarchas et omnes prophetas precor omnes apostolos et martyres et confessores et omnes sanctas virgines et omnes sanctos electos tuos ut dignentur intervenire pro me misero et peccatore Et invoco illos qui ante te domine die ac nocte non cessant clamare dicentes Sanctus sanctus sanctus dominus deus Sabaoth ut orent pro me ut merear superare omnes iniquitates meas quas ego infelix commisi ab ineunte aetate mea usque in praesentem diem Et nunc oro ad te domine Iesu Christe qui es miserator et misericordiam tribuis omnibus invocantibus nomen tuum in veritate Te deprecor et supplico piissime deus ut exaudias deprecationem meam et dimitte omnia peccata mea Qui vivis et regnas in saecula saeculorum [Ln3763, 1964, 408 n. 18].

Domine exaudi orationem meam quia iam tempus meum cognosco prope esse Praesta mihi domine sapientiam et intellectum et illumina cor meum ut cognoscam te omnibus diebus vitae meae quia tu es deus et non est alius praeter te nisi tu solus qui illuminasti Mariam de caelo descendens spiritu sancto Te ergo deprecor ut illumines cor meum quia peccata mea innumerabilia sunt valde Praesta mihi domine ut illa merear delere per fidem et veritatem et

per nomen tuum mirabile et in quacumque die invocavero te velociter exaudi me sicut exaudisti Thobiam et Saram Effunde mihi lacrimas sicut fudisti terrae aquas quia *obduratum* est cor meum quasi petra Peccavi domine nimis in vita mea omnes iniquitates meas ego cognosco Te peto domine ad te clamo clamore magno tu porrigere dexteram tuam et libera me de adversario meo sicut liberasti tres pueros de camino ignis Sidrac Misaac et Abdenago Ergo domine rex caelestis praesta mihi continentiam et patientiam caritatem et fidem humilitatem et veritatem ut merear perseverare in operibus bonis Fac cor meum desiderare quicquid de bono loqui valet aut fieri aut cogitari et custodi me a iuventute mea usque in senectam et senium ne derelinquas me Ad te clamo clamore magno in toto corde meo Te laudo te magnifico cum sanctis tuis ut mittere digneris sanctos angelos tuos patriarchas prophetas apostolos et quattuor evangelistas martyres confessores et virgines Precor et supplico domine Iesu Christe omnes sanctos tuos et electos ut me exaudiant et praestent mihi viam veritatis invenire Peccavi domine peccavi in homine quanto magis in te deus ita ut non sit numerus de operibus malis quae opetata sum a iuventute mea et tu domine deus meus rex meus rex aeternae gloriae qui me dignatus es redimere tuo sancto sanguine et posuisti te in ligno pro me indignissima famula tua non per mea merita sed pro tua magna misericordia tua ut tu me eripere digneris ut non intrem in locum illum pessimum qui semper est sine refrigerio et sine splendore et sine dulcedine et erit sine fine quia in inferno quis confitebitur tibi neque mors laudabit te Miserere mihi domine et exaudi me indignam famulam tuam sperantem in te sicut exaudisti Mariam et Martham rogantes te ut ires ad monumentum suscitare Lazarum et resuscitatus est ita deprecor ut resuscites me ut merear esse ad dexteram tuam et audire vocem tuam dicentem Venite benedicti patris mei et sis mihi mitis sicut fuisti meretrici in domo Symonis leprosi Effunde lacrimas oculis meis sicut fudisti ei quae pedes tuos lacrimis lavit et crinibus suis tersit et dimisit eam in pace Te ergo deprecor domine deus omnipotens ut dimittas mihi omnia peccata mea antequam moriar ut non gaudeat inimicus meus super me Et te precor te sancte Petre qui tenes claves regni caelorum ut solvas peccata mea super terram Et da mihi domine fortitudinem de caelo ut vincam diabolum vigilantem et dimicantem contra me Precor omnes sanctos angelos archangelos Precor omnes sanctos patriarchas apostolos martyres confessores virgines et omnes sanctos et electos tuos ut dignentur intercedere pro me peccatrice Et invoco illos qui ante dominum die ac nocte non cessant clamare dicentes Sanctus sanctus dominus deus sabaoth ut orent pro me ut merear superare omnes iniquitates meas quas commisi ab ineunte aetate usque in praesentem diem Nunc exoro ad te domine Iesu Christe qui es miserator tribuens misericordiam omnibus invocantibus nomen tuum in veritate Te deprecor et supplico ut exaudias deprecationem meam Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [M23119, 153v *Oratio bona* sec. XII; seguono litanie. In *corsivo* parole erase]

Domine exaudi orationem meam quia iam cognosco tempus meum prope est Praesta mihi domine sapientiam et intellectum et lumina cor meum ut cognoscam te semper omnibus diebus vitae meae quia tu es deus et non est alius praeter te nisi tu solus qui descendisti de caelo et illuminasti Mariam de spiritu sancto Te ergo precor domine ut illumines cor meum quia peccata mea innumerabilia sunt valde Praesta mihi domine ut illa merear delere per fidem et veritatem et per tuum nomen mirabile Ut in quacumque die invocavero te velociter me exaudire me digneris Sic exaudisti Tobiam et Saram Effunde mihi lacrimas sicut fundasti aquas super terram quia obduratum est cor meum quasi petra Peccavi domine et nimis peccavi in vita mea omnes iniquitates meas ego agnosco Te precor domine ad te clamo tu porrigere dexteram tuam et libera me de adversario meo sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis Sidrac Misaac et Abdenago Ergo deprecor te domine deus rex caelestis praesta mihi patientiam et continentiam et humilitatem et fidem et veritatem ut merear perseverare in operibus bonis sicut cor meum desiderat Quicquid locutus fui aut cogitavi aut feci a iuventute mea dimitte mihi Te deprecor domine ad te clamo clamore magno in toto corde meo te laudo te magnifico cum sanctis tuis martyribus ut mittere digneris in auxilium meum sanctos angelos tuos et apostolos et confessores et prophetas et quattuor evangelistas Peto et supplico te dominum nostrum Iesum Christum et omnes sanctos electos tuos ut me exaudiant et praestent mihi ad vitam veritatis pervenire [Cm391 1960, 12; *segue* Peccavi dne et nimis]

Domine exaudi orationem meam quoniam cognosco quod tempus meum prope est ... ut exaudias deprecationem meam [*oratio valde devota* PaL1410, 129r: LEROQUAIS I, 249]

Domine exaudi orationem quia iam cognosco quod tempus meum prope est praesta mihi domine sapientiam et intellectum et illumina cor meum ut cognoscam te semper omnibus diebus vitae meae quia tu es deus et non est alius praeter te solum qui descendisti de caelo et illuminasti Mariam de spiritu sancto te ergo deprecor domine humiliter ut illumines cor meum quia peccata mea innumerabilia sunt valde Praesta mihi domine quaeas ut illa merear deflere per fidem et veritatem et per tuum nomen mirabile Adiuro te ut in quacumque die invocavero te velociter exaudire me digneris sicut exaudisti Tobiam et Saram effunde mihi lacrimas cordis sicut fundasti aquas super terram quia obduratum est cor meum quasi petra Peccavi domine peccavi nimis in vita mea omnes iniquitates meas ego cognosco Te deprecor domine et ad te clamo tu porrigere mihi dexteram tuam et libera me de adversario meo sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis Sidrac Misaac et Abdenago Ergo deprecor te deus rex caelestis praesta mihi patientiam et continentiam et caritatem et humilitatem fidem et veritatem ut merear perseverare in bonis operibus sicut cor meum desiderat Quicquid inique locutus fui aut cogitavi aut feci a iuventute mea dimitte mihi Te deprecor domine ad te clamo clamore magno in toto corde meo Te laudo te magnifico cum tuis sanctis apostolis et martyribus ut in auxilium meum mittere digneris angelos tuos et apostolos martyres confessores virgines et /// evan>gelistas precor te sancta Maria /// deum ut omnes sanctas virgines ut me exaudiant Peto et supplico te per sanctos et electos tuos ut exaudias me /// mihi ad viam veritatis pervenire [LnG 1988, 42 n. 16]

Domine exaudi orationem quia iam cognosco tempus meum ... orationem meam. Qui cum patre [Fb326, 30v (al femminile): ed. DERECK H. TURNER, *The Prayer-Book of Archbishop Arnulph II of Milan*, "RB" 70, 1960, 373-374]

Domine exaudi orationem quia iam cognosco tempus meum prope esse praesta mihi domine sapientiam et intellectum et illumina cor meum ut cognoscam te semper omnibus diebus vitae meae quia tu es deus et non est alius praeter te nisi tu solus qui descendisti de caelo et illuminasti Mariam de spiritu sancto te ergo precor domine ut illumines cor meum quia peccata mea innumerabilia sunt valde Praesta mihi domine ut illa merear delere per fidem et veritatem et per tuum nomen mirabile et in quacumque die invocavero te velociter me exaudire me digneris sicut exaudisti Tobiam et Saram effunde mihi domine lacrimas sicut fundasti terram super aquas quia obduratum est cor meum quasi petra Peccavi domine et nimis peccavi in vita mea omnes iniquitates meas ego agnosco Te deprecor domine ad te clamo tu porrigere mihi dexteram tuam et libera me de adversario meo sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis Sidrac Misaac et Abdenago Ergo deprecor te domine deus rex caelestis praesta mihi patientiam et continentiam et humilitatem fidem et veritatem ut merear perseverare in operibus bonis sicut cor meum desiderat Quicquid domine cogitavi vel locutus fui aut cogitavi aut feci a iuventute mea tu piissimus dimitte mihi Nunc domine ad te clamo clamore magno ex toto corde meo et te laudo magnifico et omni devotione obsecro ut mittere digneris sanctos angelos tuos in auxilium meum Peto et supplico omnes sanctos apostolos et quattuor evangelistas atque martyres confessores virgines ac omnes sanctos et electos tuos ut me exaudiant et pro me peccatore apud te intercedant et praestent mihi ad viam veritatis venire Amen [Ln155 c. 174r, 1988, 42 n. 16].

Domine Iesu benignissime fons vitae fons misericordiae de quo bibunt omnes sancti bibunt et inebriantur ineffabili dulcedine vivunt aeterna satietate da mihi per merita eorum in praesenti vita sic te semper sitite ut in futuro saeculo cum eisdem sanctis tuis ad te valeam aeternaliter satiari Oro itaque dulcissimam misericordiam tuam piissime suavissime Domine Iesu pascere miseram animam meam ex recordatione beneficiorum tuorum ne deficiat in peregrinatione fatigata imo pondere peccatorum suorum Tua me domine bonitas creavit et per baptismum tuum recreavit patienter hactenus me quotidie peccantem expectat Potentia divinitatis tuae me fecit humilitas humanitatis tuae me refecit Ecce domine Iesu Christe gratia tua donante qui es dominus meus deus meus ecce recordor quia sicut praeunxiasti per sanctos tuos ab initio mundi natus de sancta Virgine veram ex ea carnem accepisti virginis matris ubera vere suxisti pascere peccatricem animam meam tua sancta carne satia illam tua dulcedine In praesepio positus pannis involutus es involve meam animam pannis misericordiae tuae ne remaneat nuda coram te pastores et ab oriente magi venientes adoraverunt te in praesepio iacentem fac me domine te fideliter adorare iam in caelo sedentem Permisisti circumcidi carnem tuam circumcide ab omni peccato mentem meam Praesentatus es in templo suscepit te Simeon in ulnas suas id est in brachia sua praesentem me sanctae maiestati tuae ut te complectar brachiis animae meae Subditus eras parentibus in puritia tua fac me tibi sudditum et omnibus quibus me subiecerit dispositio tua Baptizatus es a Ioanne in infantia tu baptizasti me post baptismum tuum sanctum multoties pollutus sum per veram confessionem et paenitentiam baptiza me Iussisti peccatoribus agere paenitentiam promisisti digne paenitentibus indulgentiam fac me pro peccatis meis sic paenitere ut eorum veniam a te merear obtinere Veritatem mansuetudinem iustitiam docuisti doce cor meum et illumina ut unus ex eis esse merear quos tu docens interior illuminasti Miracula virtutes sanitates in corporibus et animabus hominum quantum tibi placuit fecisti sana languores animae meae quia peccavi tibi Ieiunasti propter me fac me abstinere ab omni peccato pro tuo amore Esuriisti propter me fac me te qui panis es verus veraciter esurire fatigatus es propter me roborare refice lassitudinem animae meae Dulcissime et misericordissime domine Iesu Christe dum caenares cum amicis tuis pedes eorum lavisti corpore tuo et sanguine pavisti corpus meum et animam ab omni sorde lava et eodem corpore tuo et sanguine ne deficiat conforta Quid amplius dicam domine Iesu Christe Tu es vita mea salus mea dulcedo mea fortitudo mea laetitia mea

gaudium meum redemptio mea resurrectio mea Tu propter me traditus es ne tradas bestiis animam meam Ligatus es propter me solve ligamina peccatorum meorum Illusus es propter me libera me ab illusionibus daemonum Dulcissime domine tu solus homo sine peccato flagellatus es propter me libera me a flagellis quae merentur iniquitates meae Misericordissime domine spinis coronatus es propter me spinas peccatorum meorum aufer a me domine Iesu benignissime tu portasti super sanctos humeros tuos crucem tuam fac me te sequi et post te portare animam meam Altissime domine tu exaltatus in cruce traxisti omnia ad te trahe me ad te Dulcissime domine tu permisisti manus tuas et pedes clavis ferreis perforari lancea latus tuum aperiri sanguinem tuum pro peccatoribus effundi per ipsum sanguinem tuum lava animam meam ab omnibus peccatis et omnem dolorem ab ea tolle per angustias quas pro nobis sustinuisti Dulcissime domine tu suscepisti petitionem latronis suscipe orationem mei peccatoris Aceto potatus es propter me inebria animam meam melle dulcedinis tuae Bone pastor tu posuisti pro tuis ovibus animam tuam ne sinas perire et mori peccatricem animam meam Liberasti de inferno animas piorum libera animam meam a damnatione impiorum Fortissime potentissime domine Iesu Christe tu postquam mortem vicisti surgens a mortuis vivus et immortalis discipulis tuis apparuisti Dolentes de tua morte laetificasti manducans et bibens frequenter cum eis in fide sanctae resurrectionis tuae cor eorum solidasti animam meam animam servi tui laetifica et conforta in fide sanctae tuae resurrectionis [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXXVII* (Ad Deum *ex ms codice Corbeiensi*): PL 158 929 B]

Domine Iesu Chiste qui hora diei ultima in sepulcro quievisti et a matre tua mestissima et aliis mulieribus planctus et lamentatus fuisti fac nos quaesumus passionis tuae compassionis lacrimis habundare et tota cordis devotione ipsam passionem tuam semper plangere et eam quasi recentem cum ardenti desiderio retinere Qui vivis Amen [SpA183, 111v *Compieta*]

Domine Iesu Christ fili dei vivi qui gloriosam virginem Catherinam reginam et sponam tuam ... mentis et corporis tibi iugiter famulemur salvator mundi Qui cum [MiB41, 10va]

-a-

Domine Iesu Christe adoro te in cruce ascendentem
deprecor ut ipsa crux liberet me de angelo percutiente
Domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum
deprecor te ut ipsa vulnera sint remedium animae meae
Domine Iesu Christe adoro te mortuum et sepultum et in sepulcro positum
deprecor te ut mors tua sit mihi vita
Domine Iesu Christe adoro te descendentem ad inferos liberantem captivos
deprecor te ut non dimittas me ibidem introire
Domine Iesu Christe adoro te resurgentem a mortuis sedentem ad dexteram patris
deprecor te miserere mei
Domine Iesu Christe adoro te salvatorem venturum et iudicaturum
deprecor te ut in tuo sancto adventu non intres in iudicium cum peccatore sed propitius ignoscas mihi peccatori tuam crucem adoramus domine tuamque gloriosam recolimus passionem
parce et miserere mei qui dignatus es nasci mori et resurgere pro nobis
trinitas sancta unitas et indivisa da mihi in hac die passionem domini nostri Iesu Christi remissionem omnium peccatorum meorum et vitam aeternam
Adoro te domine in cruce ascendentem et spineam coronam portantem
Adoro te domine in cruce vulneratum felle et aceto potatum
Deprecor te clementissime deus ut tua vulnera sint remedium animae meae Amen [HAS 50r]

-z-

Domine Iesu Christe adoro te ... [ZRh161, p. 35 *20.000 annorum indulgentiarum a domino Nicolao papa V et a domino Calixto papa confirmatis*]
Domine Iesu Christe adoro te in cruce ascendentem ... mea peccata quam iudices qui [Vat84 90 in *Parascieven*]
Domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente ... [58v *Sanctus Gregorius dum esset summus pontifex concessit indulgentiam dicentibus his orationes*: Assisi, 592, 59r; CENCI 1981, 568 nota 263] *cf* O domine I. C.
Domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente ... [CL132, 281r]
Domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente ... [PaL1375, 130v *seguita da altre 6 invocazioni*: Leroquais I, 197; PaL1382, 106v; LEROQUAIS I, 207]
Domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente ... ab angelo percutiente [PaL1188, 67r *Sixtus papa IV edidit IV et V versum sequentis orationis duplicando omnes indulgentias prius datas eam coram imagine pietatis dicentibus Summa harum 46.000 et 12 annos cum 40 diebus*: LEROQUAIS I, 136] *cf* O domine Iesu Christe adoro
Domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente ... ab angelo percutiente Amen [PaL1192, 23v: LEROQUAIS I, 142]
Domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente spineam coronam in capite portantem deprecor te ut ipsa crux liberet me de angelo percutiente Per te
Christe Iesu [MiA 31652] *cf* O domine Iesu Christe
Domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum aceto potatum deprecor te ut ipsa vulnera remedium sit animae meae Qui vivis [MiA 31652] *cf* O domine Iesu Christe

-a-

Domine Iesu Christe adoro te in crucem ascendentem deprecor te ut ipsa crux liberet me de angelo percutiente
Domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum deprecor te ut ipsa vulnera sint remedium animae meae
adoro te domine Iesu Christe mortuum et sepultum deprecor te ut ipsa mors sit mihi vita aeterna
Domine Iesu Christe adoro te descendentem ad inferna liberantem captivos deprecor te ut non me permittas ibidem introire
Domine Iesu Christe adoro te resurgentem a mortuis sedentem ad dexteram dei patris deprecor te miserere mei
Domine Iesu Christe adoro te venturum et iudicaturum deprecor te ut non intres in iudicio cum me peccatore sed ante dimittas quam iudices Salvator mundi qui [Oratio OxB277, 24r in *corsivo* add. marg.]

-z-

-a-

Domine Iesu Christe adoro te in crucem ascendentem deprecor te ut ipsa crux liberet me de angelo percutiente
Domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum deprecor te ut ipsa vulnera sint remedium animae meae
Domine Iesu Christe adoro te in sepulchro positum deprecor te ut tua mors vita sit animae meae
Domine Iesu Christe adoro te descendentem ad inferos liberare captivos deprecor te ut non me permittas introire in infernum
Domine Iesu Christe adoro te ascendentem in caelos sedentem ad dexteram dei patris deprecor te *miserere* mei Qui vivis [BAV, Chigi D.VI.79, 227r *ordo ad adorandam crucem*: ed. BOYNTON *Crux*; cfr SALMON nr. 90 e 556]

-z-

Domine Iesu Christe adoro te mortuum in sepulcro ... [DarmstadtDNGH 68, 17r]

-a-

Domine Iesu Christe
adoro te pater
adoro te fili
adoro te spiritus sancte trinus in personis unus in substantia deitatis
adoro te pater qui misisti filium tuum in mundum propter nos peccatores
adoro te fili qui venisti redimere nos
adoro te sancte spiritus qui repleas tuorum corda fidelium igne amoris tui
adoro te trinitas sancta individua in deitate
Adoro te sancta unitas in personarum singularitate
Adoramus te Christe et benedicimus tibi quia per sanctam crucem tuam redemisti mundum [HAS 40v]

-z-

-a-

Domine Iesu Christe

adoro te quando dixisti ante saecula Fiat lux et facta est lux lumen tuum fiat in me salus Domine Iesu

adoro te quando meridiem vocasti Adam et dixisti Ubi es Adam

deprecor clementiam tuam ut ego ambulare merear in meridiem sed non in umbra mortis

Domine Iesu adoro te quando deluvium transmisisti et delisti omnem genus et Noe iustum reservasti propter iustitiam

deprecor maiestatem tuam ut me impio non deas de memoria tua propter impietatem meis

Domine Iesu adoro te quando Pharaonem mersisti et filios Israel liberasti

deprecor magnitudinem tuam ut liberis me a peccatis meis

Domine Iesu adoro te in utero virginis descendentem et ex virgine natum et in praeseptum positum et circumcisum

deprecor te quia humilis venisti ad recreandos nos firma in me humilitatem veram

Domine Iesu adoro te baptizatum quando aquas in vino mutasti

deprecor potentiam tuam ut me impleas scientiam tuam

Domine Iesu adoro te quando extra portam unius viduae filium reddidisti vivum

deprecor clementiam tuam ut me vivifices

Domine Iesu adoro te mirabilia facientem innumabilis caecos illuminantem laeprosos mundantem paraliticos curantem demones effugantem

deprecor potentiam tuam ut sicut illos emundasti a variis infirmitatibus ita me emundare digneris ab sceleribus meis

Domine Iesu adoro te Lazarum suscitantem et lacrimantem

deprecor te ut me suscites ad vitam aeternam et fiat in me fons aquae vivae salientis in vitam aeternam

Domine Iesu Christe adoro te in cruce ascendentem et spineam coronam portantem in capite

deprecor ut ipsa crux liberet me de angelo percutientem

Domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum fel et aceto potato

deprecor te ut tua vulnera remedium sit animae meae

Domine Iesu adoro te in sepulchro positum

deprecor ut tua mors sit mihi vita

Domine Iesu adoro te descendentem ad inferos liberantem captivos

deprecor te ut non me demittas introire ubi Adam tibi dixit Ecce manus quae me plasmaverunt et dixerunt alii Quis est iste rex gloriae

Scio quia ultra non hic descenderis [PaL.5596, 1940, 44]

-z-

Domine Iesu Christe adoro te venturum vivos et mortuos iudicaturum deprecor te ut non derelinquas me hic et in futuro Qui vivis [BAV, Chigi D.VI.79, 227r *ordo ad adorandam crucem*: ed. BOYNTON *Crux*; cfr SALMON nr. 558]

Domine Iesu Christe aeterna dulcedo te amantium iubilus excedens omne gaudium ... [Eb4, 36r BRIGIDA: IV 13; IV 19; cfr LHP 2, 98-99 con incipit diverso] cfr O Iesu aeterna dulcedo

Domine Iesu Christe aeternaliter deus de deo et ineffabili humilitate temporaliter homo factus de virgine ... praemia consequi valeamus Per [PaL.1391, 28r: LEROQUAIS I, 218]

Domine Iesu Christe angelorum decor gaudium et libertas qui pro nostra redemptione iniquorum manibus tradi ligari capi cedi flagellari et conspui voluisti fac nos quaesumus indignos famulos tuos paenas et contumelias pro tui nominis gloria laetanter suscipere et sic tuae sanctissimae passionis memoria continua recordari ut ad tuae resurrectionis consortium mereamur feliciter pervenire Qui vivis [CmU4105, 105r Officio della passione *lds* famulos *ms* famulo]

Domine Iesu Christe apud te sit ut te defendat intra te sit ut te reficiat ... [HH134, 21v *ms*]

Domine Iesu Christe clementissime qui pro nobis peccatoribus mortem subiens temporalem nec materno dolori nec proprio corpori parcere voluisti quaesumus ut nos mortis tuaeque passionis memoriam recolentes felicitatis aeternae facias esse participes Qui vivis et [MA 61r: Clemens papa <...>: oratio 3]

Domine Iesu Christe commendo tibi animam meam et vitam meam atque quinquaginta sensus ... [Fb326, 47r]

Domine Iesu Christe conditor mundi qui cum sis splendor gloriae et coaeternus et coequalis patri sanctoque spiri tui ideo dignatus es carnem ex immaculata virgine sumere et gloriosas palmas In crucis patibulo permisisti configere ut claustra dissipares inferni et humanum genus liberares de morte Miserere mihi oppresso facinore ac pondere nequitiarum multarum Iam non me digneris derelinquere piissime pater sed indulge quod impie gessi Exaudi me prostratum coram adoranda gloriosissima cruce tua ut in his diebus merear tibi assistere mundus et placere tuo conspectui ut liberatus a malis omnibus tuo sum semper domine adiutorio consolatus per te Iesu Christe salvator mundi [FrR 79r *Orationes ad crucem salutandam in Parasceve aliisque temponibus dicente Prima vice petendo venia[m]* dicat has orationes: ed. BOYNTON 313; WILMART, *Precum libelli*, 13-14] cfr Domine Iesu Christe qui cum sis splendor

Domine Iesu Christe contere Satanam sub pedibus meis ... gloriae tuae me perducere digneris [Vat84 44]

Domine Iesu Christe cor meum tuis vulneribus saucia et tuo sanguine inebria mentem meam ut quocumque nos vertam te videam crucifixum et quidquid aspexero in tuo sanguine appareat rubricatum ut sic totus in te tendens nihil praeter te valeam invenire nihil nisi tua vulnera valeam intueri Haec sit mihi consolatio tecum mi domine vulnerari haec intima sit mihi afflictio sine te aliquid meditari [OxB249, 53v vulneribus saucia *ms* = vulneribus satia]

Domine Iesu Christe cor meum tuis vulneribus satia et in tuo sanguine inebria mentem meam ut quocumque me vertam semper te aspiciam vulneratum et quidquid aspexero mihi tuo sanguine appareat rubricatum ut sic totus in te tendens nihil praeter te valeam invenire nil nisi tua vulnera valeam intueri Haec mihi sit consolatio tecum mi domine vulnerari haec intima sit mihi afflictio sine te aliquid meditari Non quiescat cor meum bone Iesu donec te inveniat ...trum suum Ibi cubet meditando Ibi suum terminet appetitum Qui [Mn164, 63/45v *orationes s Bernardi ... Ad filium* satia = *ms* sautia]

Domine Iesu Christe da mihi sensum et intellectum ut intelligam ... [Fb326, 24v]

Domine Iesu Christe dei et hominum mediator qui inter cetera tormenta quae pro nobis ... aeterno refrigerio perfruantur Qui vivis [ort preceduta da *Sitio* MiB41, 52vb-53rb]

Domine Iesu Christe dei et hominum mediator qui pro nobis in cruce pendens ex tua largiflua caritate tantam verae fidei lucem in cor crucifixi latronis indidisti ... mecum eris in paradiso Qui vivis [ort preceduta da *Memento mei domine dum veneris in regnum tuum* MiB41, 51ra-51va]

Domine Iesu Christe deprecor clementiam tuam ut mihi peccatori omnium criminum culpas dimittere digneris qui humeris tuis ovem perditam reduxisti dignare reducere me ad ovilem tuum qui publicani confessionem indulxisti et latronem in cruce exaudisti indulge quaeso omnia delicta et peccata mea et perduc me in vitam aeternam Amen [GvG 1933, 82]

Domine Iesu Christe deum de deo lumen de lumine ... [CL67 dopo il salmo *Miserere*]

Domine Iesu Christe deus bone et benigne propitius esto mihi peccatrici familiae tuae N. et ne respicias ad iniquitates meas multas sed potius misericordiae tuae recordare et tribue mihi indulgentiam et remissionem de peccatis meis ut accepto sacrosancto corpore tuo et sanguine non ad iudicium sed ad remedium animae meae prosit in vitam aeternam te donante qui cum patre et spiritu sancto vivis [OxB277, 130v]

Domine Iesu Christe deus verus de deo vero qui pro redemptione generis humani serpentina suasionem decepti mundum erroribus implicatum illuminare et crucis patibulo subire voluisti Ut et lignum ligno vinceret et peccati hereditariam mortem morte potentissima superares Exaudi me miserum et indignum prostratum ante oculos tuae benignissimae maiestatis et adorantem te et benedictentem nomen tuum semper atque terribile et concede mihi te puro corde sapere te laudare te praedicare et per vexillum huius sanctae crucis quam hodie in tuo nomine adoraturus adveni mentem meam corpusque sanctifica scuto fidei tuae me circumtege galeam salutis mihi impone gladio spirituali accinge Ut contra hostem nequissimum bellaturus et tua muniar miserationis auxilio et salutiferae crucis vexillo cunctique tuo sancto nomine insignati ab hostis perfidis sim incursione saecuri Per te Chri ste Iesu salvator mundi qui vivis [FrR 79v *Orationes ad crucem salutandam in Parasceve Alia* (1): ed. BOYNTON 313]

Domine Iesu Christe deus verus de deo vero qui pro redemptione generis humani serpentina suasionem decepti mundum erroribus implicatum illuminare et

crucis patibulum subire voluisti ut et lignum ligno vinceret et peccati hereditariam mortem morte potentissima superares exaudi me miserum et indignum prostratum ante oculos tuae benignissimae maiestatis et adorantem te et benedicentem nomen tuum sanctum atque terribile et concede mihi te puro corde sapere te laudare te praedicare te benedicere et per vexillum huius sanctae crucis quam hodie in tuo nomine adoraturus adveni mentem meam corpusque sanctifica Scuto fidei tuae me circumtege galeam salutis mihi impone gladio spirituali accinge ut contra hostem nequissimum bellaturus et tuae muniar miserationis auxilio et salutiferae crucis vexillo Cunctique tuo sancto nomine insigniti ab hostis perfidi sint incursione securi Per te Christe Iesu qui cum patre et spiritu sancto vivis [PIER DAMIANI, *In prima genuflexione*, Paris, Bibl. Mazarine, 364: ed. WILMART 1929 = WILMART,

Domine Iesu Christe dulcissime qui iussu patris omnipotentis missus es in mundum missus peccata relaxare Peccatores salvare Afflictos et captivos redimere Incarceratos dissolvere Dispersos congregare Peregrinos ad sua patriam reducere Dolentes confortare Infirmos sanare Vere paenitentibus indulgere Corde contritos miserere Consolare me domine de afflictione in qua positus sum et libera me Et tu domine super famulum tuum X. extende brachium misericordiae tuae et libera me et custodi me ab omnibus qui iram habent contra me sicut liberasti Abraam de Ur Caldaeorum Et filium suum Isaac de immolatione sacrificii Et Iacob de manu Esau fratris sui Et Ioseph de manibus fratrum suorum Et Noe de aquis diluvii per archam Et Loth de civitate Sodomorum Et famulos tuos Moysen et Aaron et populum Israel de manu pharaonis et de servitute Aegypti Et David regem in montem Gelboe de manu Saulis et Goliae gigantis Et Susannam de falso crimine Et Iudith de manu Holoferni Et Daniele de lacu leonum Et tres pueros scilicet Sydrach et Misaac et Abdenago de camino ignis ardentis Et Ionam de ventre caeti Adam de profundo inferni cum tuo pretioso sanguine liberasti Petrum apostolum de profundo maris Petrum et Paulum de vinculis Et Ioannem evangelistam de dolio ferventis olei et de potestate veneni Ita me domine liberare digneris ab omni tribulatione in qua positus sum Aut mihi possit seu valeat advenire Sed tu domine per sanctam conceptionem tuam Et per anuntiationem archangeli Gabrielis Et per nativitatem quam accepisti de virgine Maria Et per annuntiationem quam fecerunt angeli pastoribus Et per gaudium quod ipsi habuerunt Et per sanctam circumcisionem tuam Et per honorem quem tibi fecerunt illi tres magi reges Et per muneribus quae ipsi obtulerunt Et per praesentationem templi Et per consolationem Simeonis Et per sanctum baptismum tuum Et per sanctum ieiunium tuum quod in deserto quadraginta diebus et quadraginta noctibus fecisti Et per sanctam praedicationem Et per opera tuorum miraculorum Et per lavationem pedum discipulorum tuorum Et per consecrationem tui sanctissimi corporis et sanguinis Et per famem et sitim Per frigus et laborem Per calorem et turbationes Per angustias Per afflictiones Per derisiones Per sputum et alapas Per flagella quae tu benignissime domine pro me et pro omnibus peccatoribus sustinuisti Adiuvam me domine et succurre me in omnibus angustiis meis Per amaritudines passionis tuae et per sanctam crucem tuam in qua pro nobis peccatoribus ascendere voluisti Et per coronam spinarum Et per potationem fellis et aceti Et per acerbissimam et crudelem mortem sanctae crucis Et per septem verba quae tu dulcissime Iesu Christe in cruce pendens dixisti patri tuo Pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt Item dixisti domine latroni ad dextram pendenti Hodie mecum eris in paradiso Item dixisti domine matri tuae Mulier ecce filius tuus et discipulo Ecce mater tua Item dixisti domine Sitio scilicet animarum sanctarum salutem et misericordiam Item dixisti domine patri tuo alta voce clamando Heloy heloy lamaza bathani quod interpretatum est Deus meus deus meus ut quid me dereliquisti Item dixisti domine Pater in manus tuas commendo spiritum meum Item dixisti domine Consummatum est scilicet terminatae sunt tribulationes et dolores quas pro nobis peccatoribus miseris substinere voluisti Propter haec omnia suprascripta deprecor te domine quatenus me custodire digneris ab omni vinculo animae et corporis et ab hoste maligno hic et ubique et modo et in praesenti et in futuro et in hora mortis et in die iudicii Et hoc mitissime domine per ineffabilem misericordiam tuam mihi peccatori famulo tuo X. concedere digneris Et per sanctam descensionem ad inferos Et per tuam resurrectionem Et per consolationem quam tuis discipulis dedisti plurimis vicibus Et per tuam sanctam ascensionem Et per gratiam spiritus sancti Et per sanctum adventum tuum in die iudicii Et per orationes gloriosissimae virginis Mariae matris tuae Et per omnia beneficia per quem tu mihi domine fecisti et concessisti in adiutorium mihi quia inimici mei adversum me faciunt seu fecerunt vel facere intendunt Inito consilio Ideo te deprecor devotissime domine quatenus omnia consilia eorum annihilare vel destruere digneris sicut destruxisti consilium Achitofel qui consiliatus est Absalon contra patrem suum Ita me domine defende et liberare digneris ab omnibus malis quae inimici mei faciunt seu facere intendunt Defende me domine per omnia beneficia tua et per sanctam incarnationem quam de virgine Maria suscepisti sicut deus et homo Qui genus humanum suscepisti et per omnia *disposita crudelitate paradisi sum* tuo pretioso sanguine nobis mercatus es Ut inter deum et homines et angelos pacem fecisti Ita domine digneris inter me et inimicos meos bonam et stabilire paem et veram concordiam confirmare et gratiam super me ostendere et omnem iram sive odium quod adversum me inimici mei habent mitigare digneris sicut mitigasti odium quod habuit Esau adversus fratrem suum Iacob Et ita domine digneris gratiam tuam super me ostendere sicut ostendisti super servum tuum Iacob Quia tu domine fecisti et redemisti et ad sanctam fidem tuam me duxisti atque tuo sancto nomine nominasti et contra tela diaboli clipeo tuae sanctissimae fidei praemunisti Et insuper vitam aeternam mihi in regno tuo promisti Idecirco propter ista et multa alia quae nec oculus videt nec auris audit nec in cor hominis ascendit quae tu domine praeparasti vere diligentibus te Laudo te Adoro te Colo te Tibique gratias ago Qui es gloriosus et benedictus in saecula saeculorum Amen [*Auteurs*, 142] *cfr* Dulcissime domine Iesu Christe vere deus qui de sinu

Domine Iesu Christe dulcissime qui iussu patris omnipotentis missus es in mundum peccata relaxare Peccatores salvare Afflictos et captivos redimere Incarceratos dissolvere Dispersos congregare Peregrinos ad sua patriam reducere Dolentes confortare Infirmos sanare Vere paenitentibus indulgere Corde contritos miserere Consolare me domine de afflictione in qua positus sum et libera me Et tu domine super famulum tuum X. extende brachium misericordiae tuae et libera me et custodi me ab omnibus qui iram habent contra me sicut liberasti Abraam de Ur Caldaeorum Et filium suum Isaac de immolatione sacrificii Et Iacob de manu Esau fratris sui Et Ioseph de manibus fratrum suorum Et Noe de aquis diluvii per archam Et Loth de civitate Sodomorum Et famulos tuos Moysen et Aaron et populum Israel de manu pharaonis et de servitute Aegypti Et David regem in montem Gelboe de manu Saulis et Goliae gigantis Et Susannam de falso crimine Et Iudith de manu Holoferni Et Daniele de lacu leonum Et tres pueros scilicet Sydrach et Misaac et Abdenago de camino ignis ardentis Et Ionam de ventre caeti Adam de profundo inferni cum tuo pretioso sanguine liberasti Petrum apostolum de profundo maris Petrum et Paulum de vinculis Et Ioannem evangelistam de dolio ferventis olei et de potestate veneni Ita me domine liberare digneris ab omni tribulatione in qua positus sum Aut mihi possit seu valeat advenire Sed tu domine per sanctam conceptionem tuam Et per anuntiationem archangeli Gabrielis Et per nativitatem quam accepisti de virgine Maria Et per annuntiationem quam fecerunt angeli pastoribus Et per gaudium quod ipsi habuerunt Et per sanctam circumcisionem tuam Et per honorem quem tibi fecerunt illi tres magi reges Et per muneribus quae ipsi obtulerunt Et per praesentationem templi Et per consolationem Simeonis Et per sanctum baptismum tuum Et per sanctum ieiunium tuum quod in deserto quadraginta diebus et quadraginta noctibus fecisti Et per sanctam praedicationem Et per opera tuorum miraculorum Et per lavationem pedum discipulorum tuorum Et per consecrationem tui sanctissimi corporis et sanguinis Et per famem et sitim Per frigus et laborem Per calorem et turbationes Per angustias Per afflictiones Per derisiones Per sputum et alapas Per flagella quae tu benignissime domine pro me et pro omnibus peccatoribus sustinuisti Adiuvam me domine et succurre me in omnibus angustiis meis Per amaritudines passionis tuae et per sanctam crucem tuam in qua pro nobis peccatoribus ascendere voluisti Et per coronam spinarum Et per potationem fellis et aceti Et per acerbissimam et crudelem mortem sanctae crucis Et per septem verba quae tu dulcissime Iesu Christe in cruce pendens dixisti patri tuo Pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt Item dixisti domine latroni ad dextram pendenti Hodie mecum eris in paradiso Item dixisti domine matri tuae Mulier ecce filius tuus et discipulo Ecce mater tua Item dixisti domine Sitio scilicet animarum sanctarum salutem et misericordiam Item dixisti domine patri tuo alta voce clamando Heloy heloy lamaza bathani quod interpretatum est Deus meus deus meus ut quid me dereliquisti Item dixisti domine Pater in manus tuas commendo spiritum meum Item dixisti domine Consummatum est scilicet terminatae sunt tribulationes et dolores quas pro nobis peccatoribus miseris substinere voluisti Propter haec omnia suprascripta deprecor te domine quatenus me custodire digneris ab omni vinculo animae et corporis et ab hoste maligno hic et ubique et modo et in praesenti et in futuro et in hora mortis et in die iudicii Et hoc mitissime domine per ineffabilem misericordiam tuam mihi peccatori famulo tuo X. concedere digneris Et per sanctam descensionem ad inferos Et per tuam resurrectionem Et per consolationem quam tuis discipulis dedisti plurimis vicibus Et per tuam sanctam ascensionem Et per gratiam spiritus sancti Et per sanctum adventum tuum in die iudicii Et per orationes gloriosissimae virginis Mariae matris tuae Et per omnia beneficia per quem tu mihi domine fecisti et concessisti in adiutorium mihi quia inimici mei adversum me faciunt seu fecerunt vel facere intendunt Inito consilio Ideo te deprecor devotissime domine quatenus omnia consilia eorum annihilare vel destruere digneris sicut destruxisti consilium Achitofel qui consiliatus est Absalon contra patrem suum Ita me domine defende et liberare digneris ab omnibus malis quae inimici mei faciunt seu facere intendunt Defende me domine per omnia beneficia tua et per sanctam incarnationem quam de virgine Maria suscepisti sicut deus et homo Qui genus humanum suscepisti et per omnia *disposita crudelitate paradisi sum* tuo pretioso sanguine nobis mercatus es Ut inter deum et homines et angelos pacem fecisti Ita domine digneris inter me et inimicos meos bonam et stabilire paem et veram concordiam confirmare et gratiam super me ostendere et omnem iram sive odium quod adversum me inimici mei habent mitigare digneris sicut mitigasti odium quod habuit Esau adversus fratrem suum Iacob Et ita domine

digneris gratiam tuam super me ostendere sicut ostendisti super servum tuum Iacob Quia tu domine fecisti et redemisti et ad sanctam fidem tuam me duxisti atque tuo sancto nomine nominasti et contra tela diaboli clipeo tuae sanctissimae fidei praemunisti Et insuper vitam aeternam mihi in regno tuo promissisti Idcirco propter ista et multa alia quae nec oculus videt nec auris audit nec in cor hominis ascendit quae tu domine praeparasti vere diligentibus te Laudo te Adoro te Colo te Tibique gratias ago Qui es gloriosus et benedictus in saecula saeculorum Amen [OxB.220, 138r frigus *ms* figurus – Introduzione 137r: *Hanc orationem composuit sanctus Augustinus dicens quicumque dixerit ipsam per triginta dies continuos non morietur absque poenitentia seu confessione et si aliquis nesciret legere faciant eam legere quia tantum valet Et si quis esset in magna tribulatione convertetur in magno gaudio et si quis esset incarceratus deus eum liberabit*] *cf.* Dulcissime domine Iesu Christe verus, O dulcissime domine Iesu

Domine Iesu Christe dulcissime rogo te ut amore illius gaudii quod dilecta mater tua habuit ... implere valeam omnibus diebus vitae meae Amen [Pal 1356, 117r *Conceduntur omnibus dicentibus istam orationem cum devotione semel in die genibus flexis 80.000 anni indulgentiae pro peccatis mortalibus et tempore perduto Oratio: LEROQUAIS I, 164*] *cf.* Domine Iesu Christe pater dulcissime rogo, Domine Iesu Christe rogo

Domine Iesu Christe dulcissime suavissime pulcherrime speciosissime desideratissime dominus meus et deus meus post resurrectionem tuam quadragesimo die vidente piissima matre tua virgine et ineffabiliter gaudente videntibus amicis tuis apostolis et ineffabiliter de tua glorificatione laetantibus benedicens eis ascendis in caelum et sedes ad dexteram patris Benedic etiam nobis et fac nos participes tantae exultationis quam illi habuerunt de gloria tuae exaltationis et per haec beneficia tua et alia innumerabilia quibus hominem perditum ad salutem revocasti dum in hac vita detineor miseram animam meam refice et conforta ut cum a corpore migraverit tam piis recordationibus et memoriis enutritam et refocillatam sub alis misericordiae tuae sub pedibus sanctorum apostolorum tuorum sub pedibus gloriosissimi testis tui Stephani et caeterorum puerorum tuorum qui tecum sunt in sancto cubili tuo requiescere possit te miserante te donante salvator mundi qui cum deo patre et spiritu sancto vivis et regnas deus in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXXVIII* (Ad Christum *ex ms codice Corbeiensis*): PL 158 930 D]

Domine Iesu Christe ego misera peccatrix rogo te et admoneo pro tua nobili humilitate ... [Fb326, 25v]

Domine Iesu Christe ego quamvis indignus et miser peccator ... volo semper vivere et mori [PaL1391, 11v: LEROQUAIS I, 217]

Domine Iesu Christe Emmanuel deus et homo qui ex tua ineffabili caritate nostrae salutis iam peracto mysterio quod per os prophetarum implere promiseras ... requiem citius consequantur Qui vivis [ort preceduta da *Consummatum est* MiB41, 53rb-53vb]

Domine Iesu Christe Emmanuel deus et homo qui peragens nostrae redemptionis mysterium ... citius requiem consequantur Qui vivis [ort preceduta da *Mulier ecce filius tuus deinde discipulo ecce mater tua* MiB41, 51va-52ra]

Domine Iesu Christe exoro te per infinitam misericordiam tuam ... sed per infinitam misericordiam tuam miserere mei [*Oratio ut existens in gratia quolibet opere de genere boni vel indifferenti mereatur quis d oculos* PaL1400, 219v: LEROQUAIS I, 233]

Domine Iesu Christe fac quod ex totis medullis cordis mei te amem et te summe timeam ac venerer et pro omni honore tuo fortissime ... [OxB249.56v]

Domine Iesu Christe fac ut noverim te et fac ut noverim me et fac me amare te sicut amandus es Da mihi domine orandi effectum da petitioni meae salutarem effectum Da mihi domine odium mali contemptum mundi et amorem tui Fac me domine amare quod amas et odisse quod reprobas Da mihi domine continentiam quia nemo potest esse continens nisi tu deus Da mihi domine facere quod iubes et iube quod vis Da mihi domine castitatem et sobrietatem patientiam et humilitatem Da mihi domine scire posse et velle facere quod praecipis Da mihi domine ut intelligam et diligam et faciam voluntatem tuam Illumina domine mentem meam et bonum quod facere debeo cognoscam et inflamma ut diligam et corrobora ut perficiam Illumina domine ignorantiam meam et adiuva infirmitatem meam Da mihi domine de caelo fortitudinem ut vincam diabolum contra me pugnantem Deus meus semper idem noverim te et noverim me ne obliviscaris oblitam tui et deferentem te ne deseras Ne abicias domine creaturam tuam ne pereat domine quod fecisti ne damnes quod esse voluisti Noli me derelinquere ne male sit mihi ne comitas me cogitationibus aut desideris meis malis Ne tradas me domine in desideria mala cordis mei sed potius occurrere sicut scis et sicut vis sicut potes et sis et vis miserere mei Tu scis domine quid mihi expediat Nihil mihi concedas quod salutem meam impediatur quicquid cogitem quicquid deliberem quicquid proponam quicquid velim quicquid petam numquam me exaudias contra salutem meam Exaudi me domine non ad voluntatem meam sed ad utilitatem Non mea voluntas sed tua fiat de me Non fiat sicut ego volo sed sicut tu Non sum mea sed tua Dirige quaeso viam meam dispone vitam custodi introitum meum et exitum meum Da mihi domine compunctionem de peccatis meis cognitionem tui et circumspectionem mei Scio domine quoniam si vis potes me salvare et si per iustitiam non potes certe per misericordiam potes O bone domine piissime domine clementissime domine dulcissime obsecro salva me per misericordiam tuam quia non possum per iustitiam meam salvari Maior est enim bonitas tua quam miseria mea Ergo memento mei deus in bonum Deus cuius natura bonitas cuius voluntas potentia est cuius opus misericordia esse moveat te domine miseria mea infirmitas mea fragilitas mea Respice domine pauperem tuam Suscipe peregrinam restitue exulum refove laborantem reple esurientem Memento etiam domine famulorum famularumque tuarum parentum consanguineorum meorum et omnium benefactorum meorum et omnium propinquorum et familiarium meorum et omnium personarum pro quibus teneor et promisi orare Qui cum deo patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [PrP1346, 104r *Oratio s Augustini episcopi et confessoris*]

Domine Iesu Christe fac ut te amem ardentem fac me Iesu Christe dulcissime sentire quam immenso amore amasti nos atque amas amantissime domine vellem te ... [OxB249, 57r]

Domine Iesu Christe fili dei tu qui beatam Mariam ... [*Oratio* ZRh154, p. 70]

Domine Iesu Christe fili dei unigenite qui es et qui eras cum patre et spiritu sancto unius essentiae deus in quo solo est vera omnium peccatorum remissio et per quem vita et salus praestatur aeterna qui publicanum confitentem peccata sua iustificasti et Chananaeam humilem te invocantem exaudisti et Petrum negantem respexisti flentem quoque amare recepisti et latroni in cruce te confitenti veniam cum gloria paradisi donasti Da mihi miserrimo et infelicissimo peccatori cum timore et tremore confitenti peccata mea veniam et indulgentiam scelerum meorum ut sacrosancti communionem corporis et sanguinis tui non ad iudicium damnationis sed ad remedium perpetuae mihi concedas esse salutis Per dominum Amen [*Oratio ante communionem* (XV/1): PL 101 508 B]

Domine Iesu Christe fili dei unigenite qui es et qui eras cum patre et sancto spiritu unius essentiae deus in quo solo est vera omnium peccatorum remissio et per quem vita et salus praestatur aeterna qui publicanum confitentem peccata sua iustificare dignatus es et Chananaeam humilem te invocantem exaudisti et Petrum negantem respexisti flentem quoque amarissime recepisti et latroni in cruce te confitenti veniam cum gloria paradisi donasti Da mihi miserrimae et infelicissimae peccatrici cum timore et tremore confitentem peccata mea veniam et indulgentiam scelerum meorum ut sacrosancti communionem corporis et sanguinis tui non ad iudicium damnationis sed ad remedium perpetuae mihi concedas esse salutis Per [OxB277, 128v; *cf.* WILMART 1929, 323 = PARIS, Mazarine]

Domine Iesu Christe fili dei vivi [Vat84 59 *Ad personam filii* + Ps. Domino exaudi II]

Domine Iesu Christe fili dei vivi ad honorem et gloriam tuae tremendae passioni ... et coronam sempiternam [PaL1400, 249r: LEROQUAIS I, 235]

Domine Iesu Christe fili dei vivi aeternae beatitudinis condimentum qui de cruce depositus conditus es aromatibus concede propitius ut depositis peccatorum nostrorum sarcinis ante conspectum divinae tuae praesentari inter sanctos et electos tuos tecum aeternaliter gaudeamus Qui vivis [CmU4105, 127v OxB267, 196v *Off crucis et passionis - ad vsp* anche in questa ort manca qualcosa]

Domine Iesu Christe fili dei vivi coequalis et consubstantialis patri sanctoque spiritui ... sentire atque invocare merear patrem dicendo deo Pater noster [Chg173b 305]

Domine Iesu Christe fili dei vivi concede mihi gratiam tuam et gratiam omnium sanctorum tuorum qui dedisti gratiam puero tuo Ioseph in conspectu pharaonis regis Averte cor meum domine ab ira tua et indignatione tua ac offensione et converte eos et eas qui mihi sunt perversi et adversi et calumniati ad pacem et bonitatem et clementiam ut mihi clementes fiant ut nec diabolus nec maleficus homo nec ulla creatura praevaleat adversus me Da illis domine concordiam ad modum meum commodum et pacem et confirma me in virtute et omni opere bono ut incolumis et salvus fiam ab omnibus inimicorum meorum insidiis et persecutionibus Per [*Oratio* CmU4105, 264v]

Domine Iesu Christe fili dei vivi creator ... [ZRh145, p. 363 *Oratio s AMBROSII de passione domini*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi creator et restaurator generis humani qui ex voluntate aeterni patris cooperante sancto spiritu et carne nostram suscipere et mortem pro nobis subire dignatus es qui iugiter pro nostra salute immolaris et integer permanes te glorifico et superexalto clementissime hymnum gloriae concino qui me miserum tantis criminibus irretitum in numero servorum tuorum advocare dignatus es et sacri corporis ac sanguinis tui participem fieri tribuisti rogo aeternam misericordiam tuam domine deus meus ut per hanc sacramentorum tuorum perceptionem et a peccatorum sordibus me mundes et a vitis cunctis et insidiis inimici custodias et tuam me facere voluntatem doceas et ad supernae patriae gaudia perducas Deo gratias Amen

[*Oratio post communionem* (XV/3): PL 101 508 C] *cfr* Domine Iesu Christe filius dei

Domine Iesu Christe fili dei vivi creator et restaurator generis humani ... aequalis est maiestas Per gloriam in saecula saeculorum Amen [Chicago, Newberry 82, 160v (= Cat. SAENGER 151: attribuita a s. Agostino; HUWHA I/1 p. 404; LHP 1, 321)]

Domine Iesu Christe fili dei vivi creator et resuscitator ... [ZRh156, p. 226 *Oratio b AMBROSII de singulis articulis passionis domini quam ANASTASIUS papa I confirmavit dans singulis eam dicentibus 500 dies indulgentiae*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi creator et resuscitator generis humani ... [ZRh142, 6r *Oratio s AMBROSII archiepiscopi Mediolanensis doctoris eximii de totali passione domini tam valet ad meditandum quam ad orandum*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi crucem tuam pronus ... ad iustorum resurrectionem Amen [Vat84 103 in *Parasceren*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi deprecor maiestatem tuam et pietatem ne avertas faciem tuam a me qui Mariae Magdalenae lacrimas non despexisti sed absolve vincula delictorum meorum scio quia pius et misericors es te adoro te invoco tibi supplicem precem effundo tu exaudisti tuos sanctos et electos ab initio mundi exaudi me indignum et peccatorem te orantem et deprecantem suscipe orationem meam et postulationem omnemque sensum horum psalmorum quos cantavi coram te ut sint acceptabiles ante conspectum tuum et intercedant pro salute animae meae concede mihi deus piissime in hanc vitam veram paenitentiam et veram emendationem antequam moriar peccavi enim graviter de cogitationibus pessimis et meditationibus pravis et de iniquis concupiscentiis et operibus malis multa sunt peccata mea et multae sunt negligentiae meae deus propitius esto mihi peccatori et parce peccatis meis Qui vivis [OxK63, 122v] *cfr* Domine deus omnipotens

Domine Iesu Christe fili dei vivi deprecor maiestatem tuam et pietatem ne avertas faciem tuam a me qui Mariae Magdalenae lacrimas non despexisti sed absolve vincula delictorum meorum scio quia pius et misericors es te adoro te invoco tibi supplicem precem effundo tu exaudisti tuos sanctos et electos ab initio mundi exaudi me indignum et peccatorem te orantem et deprecantem suscipe orationem meam et postulationem omnemque sensum horum psalmorum quos cantavi coram te ut sint acceptabiles ante conspectum tuum et intercedant pro salute animae meae concede mihi deus piissime in hac vita veram paenitentiam et veram emendationem antequam moriar peccavi enim graviter de cogitationibus pessimis et meditationibus pravis et de iniquis concupiscentiis et operibus malis multa sunt peccata mea et multae sunt negligentiae meae deus propitius esto mihi peccatori et parce peccatis meis Qui vivis [OxK63, 122v *correctio*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi deus omnipotens pater filius et spiritus sanctus ... et inestimabilem misericordiam tuam Qui [PaL1400, 249v: LEROQUAIS I, 235]

Domine Iesu Christe fili dei vivi deus omnipotens rex gloriae qui mundum proprio sanguine redemisti exaudi me miserum peccatorem cotidie peccantem et in peccatis meis iacentem tibi soli peccavi tibi Christe confiteor Ego miserimus omnium hominum peccator peccavi coram te do mine et coram angelis tuis in verbis factis delectationibus consensibus et cogitationibus malis et luxuriosis Item in superbia invidia ira accidia avaritia gula et in luxuria infelix nimis ego sum innumerabilia sunt delicta mea omnipotens deus miserere mei peccatoris veniam peto coram te domine et coram angelis tuis de universis peccatis meis praeteritis praesentibus et futuris Domine deus qui fons es pietatis et misericordiae propitius esto mihi misero peccatori da mihi spatium verae paenitentiae per quam deleam omnia peccata mea quia nescio ubi fugiam miser peccator nisi ad te deus meus quia tu es vita vivorum et resurrectio mortuorum Ora pro me mater misericordiae Orate pro me peccatore omnes sancti angeli et archangeli throni et dominationes principatus et potestates virtutes cherubyn et seraphin orate pro me peccatore omnes sancti patriarchae et prophetae orate pro me peccatore Omnes sancti apostoli martyres confessores orate pro me Omnes sanctae virgines mulieres et viduae sanctae atque omnes sancti et sanctae dei ut deus illuminet faciem suam super me miserum peccatorem et misereatur mei sociae meae et totius populi christiani Amen [HAS 43r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi deus omnipotens rex gloriae qui mundum proprio sanguine redemisti exaudi me miserum peccatorem cotidie peccantem et in peccatis meis iacentem tibi soli peccavi tibi Christe confiteor Ego miserimus omnium hominum peccator peccavi coram te do mine et coram angelis tuis in verbis factis delectationibus consensibus et cogitationibus malis et luxuriosis Item in superbia invidia ira accidia avaritia gula et in luxuria infelix nimis ego sum innumerabilia sunt delicta mea omnipotens deus miserere mei peccatoris veniam peto coram te domine et coram angelis tuis de universis peccatis meis praeteritis praesentibus et futuris Domine deus qui fons es pietatis et misericordiae propitius esto mihi misero peccatori da mihi spatium verae paenitentiae per quam deleam omnia peccata mea quia nescio ubi fugiam miser peccator nisi ad te deus meus quia tu es vita vivorum et resurrectio mortuorum Ora pro me mater misericordiae Orate pro me peccatore omnes sancti angeli et archangeli throni et dominationes principatus et potestates virtutes cherubyn et seraphin orate pro me peccatore omnes sancti patriarchae et prophetae orate pro me peccatore Omnes sancti apostoli martyres confessores orate pro me Omnes sanctae virgines mulieres et viduae sanctae atque omnes sancti et sanctae dei ut deus illuminet faciem suam super me miserum peccatorem et misereatur mei sociae meae et totius populi christiani Amen [HAS 43r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi dominus meus et deus meus tu es vita mea salus mea sine quo non possum bene vivere vel bene esse quia et antequam essem et viverem apud te eram et vivebam in te et antequam me nossem noveras me Benignissime suavissime dulcissime fac me recordari miserationes tuas quas humano generi misericorditer impendisti fac ex earum recordatione cor meum ignescere dilectionis tuae iugiter in flammam Potentissime domine prius in utero matris meae me formasti tua virtute natum de matre baptismo tuo sanctificasti parentibus meis ut litterarum studio ac societati monachorum me traderent inspirasti ingenium discendi litteras quantum tibi placuit ingrato mihi dedisti Me quotidie peccantem usque nunc patienter expectasti Precor oro benignissime domine dulcissimam misericordiam tuam ne me sinas unquam ad pristinas sordes peccatorum meorum redire sed fac me cum servis tuis in tuo servitio perseverare Scio domine quod non sum dignus exaudiri propter peccata mea sed da mihi solatium et intercessionem sanctorum tuorum quos audeo coram te appellare ut quod obsistentibus peccatis meis non mereor eorum meritis suffragantibus obtinere possim et ne me excludas ab eorum societate Vos omnes sancti filii misericordiae pueri domini salvatoris iam cum eo quiescentes in aeterna requie quos ipsa caritas de suis visceribus genuit vos ego peccator appello sublevate meam orationem ad aures vestrae matris altissimae caritatis In primis audeo te suppliciter orare quae vicinior existis nostrae quae vitam nostram peperisti mundo perditio remedium attulisti benedicta super mulieres virgo mater ipsius misericordiae sancta Maria domina mundi regina caeli tuae sanctissimae pietati meam orationem qualemcunque committo ut eam offeras dilectissimo filio tuo domino nostro Vos etiam sancti angeli et archangeli sancte Michael sancte Raphael sancte Gabriel et omnes sancti caelestium ordines virtutum ad orationes meas ad deum sublevandas advocare praesumo Vos omnes sancti patriarchae et prophetae qui praecessistis et annuntiaistis adventum nostri salvatoris vos estote adiutores orationibus meis Sancte Ioannes tu Baptista domini amicus ipsius summi sponsi tu esto adiutor orationibus meis Sancte Petre cui summus pastor commisit suos agnos pascendos Sancte Paule vas electionis domini Iesu Christi doctor gentium Sancte Andrea sancte Iacobe sancte Iacobe sancte Ioannes dilecte domini Iesu sancte Thoma sancte Philippe sancte Bartholomaeae sancte Matthaeae sancte Simon sancte Thadaee sancte Matthia sancte Marce sancte Luca sancte Barnaba Omnes sancti apostoli et evangelistae orate pro me peccatore vestris meritis orationes meas committo Sancte Stephane protomartyr domini nostri Iesu Christi amice dei tuis meritis me commendo Sancti martyres Line Clete Clemens Xiste Corneli Cypriane Laurenti Chrysogone Ioannes Paule Cosma Damiane Ignati Alexander Marcelline Petre Vincenti Sebastiane et omnes martyres qui pro salvatoris amore sanguinem vestrum fudistis orate pro nobis Sancte Vedaste Remigie Benedicte Martine Ambrosi Augustine Hilari Basili Nicolae Amande Gregori Germane et omnes sancti confessores qui per sanctitatem vitae vestrae deo placuistis orate pro nobis Sancta Maria Magdalena quae meruisti pedes domini salvatoris osculando tangere lacrymis rigare prima resurgentem a mortuis videre sancta Felicitas Perpetua Agatha Agnes Caecilia Lucia Anastasia et omnes sanctae virgines viduae et continentis orate pro nobis [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXXIX* (Ad Christum et omnes sanctos *ex ms codice Corbeiensi*): PL 158 931 B]

Domine Iesu Christe fili dei vivi donare mihi intellectum qui te intellegat animum qui te aspiciat ... in te suaviter requiescere Qui vivis [*Oratio* PaL921, 212v: LEROQUAIS I, 32]

Domine Iesu Christe fili dei vivi dum conturbata fuerit anima mea in hora exitus mei per sanctissimum transitum tuum ex hoc mundo ad patrem misericordiae tuae in me memorare Nec unquam me permittas ex hac misera vita migrare nisi vera contritione pura confessione digna satisfactione dulcissimi corporis et sanguinis tui perceptione sacri olei perunctione fide recta spe firma caritate perfecta per tuam gratiam praemunitum Ut in ipsa mortis hora per circumstantiae tuae securitatem spiritus quoque iucunditatem quadam futurae dulcedinis et beatitudinis consolatione et benedictione praeventus gaudens in te transeam ad te dominum deum nostrum Qui vivis et regnas cum patre in unitate sancti spiritus in saecula saeculorum Amen [I402, 25r *oratio* segue testo, poi *hanc confessionem praedictam dic te deponendo et surgendo subiuncta oratione sequenti* a c. 25v Te oramus]

Domine Iesu Christe fili dei vivi fons et origo totius bonitatis ... [ZRh122, 27v *Hanc orationem sequentem composuit INNOCENTIUS papa et 7 annos indulgentiarum dedit dicentibus eam devote*] *cfr* Deus pater fons et origo

- Domine Iesu Christe fili dei vivi fons vitae et origo totius bonitatis qui de sinu dei patris in uterum virginis de tua immacrescibili gloria pro nostra miseria auferenda descendisti qui in hora passionis tuae pro me peccatore et pro totius mundi redemptione terram tuo pretioso sanguine irrigasti et a falsis et perfidis Iudaeis reprobati voluisti a Iuda proditore osculo tradi vinculis alligari et ut agnus innocens et mansuetus ad victimam duci ante conspectum Pilati indecenter offerri falsis quoque testibus accusari colaphizari et obprobriis vexari despectui conspui flagellis cedi spinis coronari nudus in cruce levati atque inter latrones deputari clavorum aculeis et lancea perforari felle et aceto potari et propter me innoxius morte turpissima condemnari Tu domine Iesu Christe fili dei vivi propter has sacratissimas plagas tuas quas ego indignus et miser peccator recolo et propter crucem tuam sanctam a morte perpetua subitanea et improvisa praesentibus et futuris periculis a peccatoribus nexibus et ab inferni paenis libera me et salva Et perducere digneris me miserum peccatorem quo perduxisti crucifixum latronem tibi sero confitentem Qui cum patre et spiritu [Oratio devota PaL1342, 41r; 40v INNOCENTIUS papam istam orationem de passione domini composuit et omnibus eam devote dicentibus et passionem in intimo corde revolvantibus VII annos papalis indulgentiae donavit; cfr. LEROQUAIS I, 152] cfr Domine Iesu Christe fons
- Domine Iesu Christe fili dei vivi gloriosissime conditor mundi ... adiutorio consolatus Christe salvator mundi [Vat84 86 in *Parascenen*] cfr Domine Iesu Christe gloriosissime
- Domine Iesu Christe fili dei vivi gloriosissime conditor mundi qui cum sis splendor gloriae coaeternus et aequalis patri sanctoque spiritui ideo dignatus es carnem immaculatam ex virgine sumere et innocentes ac gloriosas tuas palmas in crucis patibulum promisisti configere ut claus tra *dissipates* inferni et humanum genus *liberates* de morte miserere ergo mihi misero domine oppresso gravi facinorum pondere nequitiarumque in sordibus lapsio noli me derelinquere piissime domine sed indulge misericorditer quod impie gessi et quae neglegenter feci Exaudi me quaeso clementissime Iesu deus bone et benigne prostratum adorandum gloriosissimam tuam crucem ut in his diebus sanctis et semper tibi merear assistere mundus et tuis iugiter placere conspectibus Tuo sim semper adiutorio consolatus Christe domine salvator mundi qui vivis [BAV, Chigi D.VI.79, 224v *ordo ad adorandam crucem*: ed. BOYNTON *Cruc*; cfr. SALMON nr. 86 e 550] cfr Domine Iesu Christe gloriosissime
- Domine Iesu Christe fili dei vivi in nomine tuo levabo manus meas deus omnipotens adjuvare mihi digneris et scientiam et intellectum et voluntatem bonam una cum fide catholica dona mihi in servitium tuum domine tu es qui venisti salvare peccatores salva nos deus quomodo vis sicut tibi placet Domine deus clementissime auxiliare mihi digneris Tu enim scis quod nobis oportet [De oratione quotidiana: PL 101 1404 A]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi in tuo nomine surge in tuo nomine levabo manus meas libera me a morte subitanea et a peccato mortali In nomine + patris et + filii + et spiritus sancti Amen [NYM454, 145r *Quando exurgas de lecto dicas hanc orationem* segue triplice *Deus in adiutorium meum intende* segue *ort f. 146r*].
- Domine Iesu Christe fili dei vivi lux vera qui illuminat omnem hominem ... patientiam bonam tolerantiam ... [Chg173b 312]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi miserere mei et defende me famulum tuum N hodie et cotidie omni nocte et omni tempore ab omnibus adversitatibus et de omnibus inimicis meis et ab omnibus malis damnis et prodicionibus Messias soth emanuel sabaoth adonay panton craton tetragramaton yskiros agyos ymas eleyson o theos athanatos alpha et omega vermis vitulus leo ovis aries agnus homo usion serpens primus novissimus filius pater filius spiritus sanctus trinus creator omnium rerum deus misericors aeternus principium finis Salva me et defende me ab omnibus malis adversitatibus Amen [HAS 43v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi miserere mei et defende me famulum tuum N hodie et cotidie omni nocte et omni tempore ab omnibus adversitatibus et de omnibus inimicis meis et ab omnibus malis damnis et prodicionibus Messias soth emanuel sabaoth adonay panton craton tetragramaton yskiros agyos ymas eleyson o theos athanatos alpha et omega vermis vitulus leo ovis aries agnus homo usion serpens primus novissimus filius pater filius spiritus sanctus trinus creator omnium rerum deus misericors aeternus principium finis Salva me et defende me ab omnibus malis adversitatibus Amen [HAS 43v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi miserere mihi ... [ZRh122, 15r *Oratio s MARTINI papae ante missam multum utilis*]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi per quem facta sunt omnia sine cuius misericordiae dona ... ad vitam perducere dignare aeternam [Ghg176b 225 *ad Christum*]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi per quem facta sunt omnia sine cuius munere dono humana fragilitas potest subsistere tu domine clementissime acceptos tibi habere dignare hos psalmos quos cantavi pro me indigno famulo tuo N da mihi quaeso de praeteritis malis meis veniam et de praesentibus remissionem de futuris cautelam et continentiam et omnem malam consuetudinem peccandi a me repelle et cuncta vitia et peccatorum sordes in quibus tibi hactenus displicui de corde et de visceribus meis radicitus evellere digneris et da mihi virtutem bene operando et post hanc miseram et caducam vitam animam meam ad vitam perducere digneris aeternam Qui vivis [OxK63, 121v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi per virtutem praesentiae tuae sanctissimae ... et a te numquam in perpetuum separari Qui [PaL922, 65v *In praesentia corporis Christi*: LEROQUAIS I, 36]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi per virtutem sanctae praesentiae tuae ... et a te numquam superare me permittas Qui [PaL1400, 230r: LEROQUAIS I, 234 superare = separare]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pius et misericordissime creator et redemptor meus qui sacratissimam carnem de utero gloriosissimae virginis Mariae assumpsisti ... sola pietate et misericordia Qui cum patre [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 59va cfr 44vb] cfr Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pius et misericordissimus creator qui hanc sacratissimam carnem de utero gloriosissimae virginis assumpsisti ... [MiB41, 44vb (cfr 59va) da inserire nella Messa dopo *Qui omnes praecesserunt*]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pone mortem et passionem inter iudicium tuum et animam meam et in exitu largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et oeternam sempiternam Qui vivis [Oratio ad deum BsQ7, 96v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae et largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis [CmU4107, 84v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum animam meam nunc et in exitu eius largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae sanctae pacem et concordiam et nobis miseri peccatoribus vitam et laetiam sempiternam Qui vivis [PsL757, 50va PaSL22, 112v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium et animam meam nunc et in hora mortis meae largiri digneris mihi gratiam vivis misericordiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et veram concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis [CmU6692, 104v *Officium venerandae crucis*]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae et largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae sanctae pacem et veram concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis [BsQ6, 210v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae et largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae sanctae pacem et veram concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui cum patre [NGNM 22402, 99v *Oratio* dopo le preghiere *ad quinque plagas Christi* di c. 99r]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae et semper largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et veram concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis [PaSL36, 59r]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae largiri digneris vivis gratiam et misericordiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis [CmT17, 228v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae et mihi largiri digneris gratiam et misericordiam vivis et defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis [CmU4104, 100v *Off s Crucis ad laudes*]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae et mihi largiri digneris gratiam et misericordiam vivis et defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gratiam

sempiternam Qui vivis [CmT19, 157r CmU4101, 239r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae et largiri digneris vivis misericordiam defunctis requiem et veniam ecclesiae pacem et concordiam regi victoriam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Per Christum [PaSL33, 185v *cf* regi victoriam]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae et largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Per dominum [OxB267, 168v (167r *Incipit officium sanctae crucis ordinatum et compositum per dominum summum pontificem papam Iohannem XXII Qui singulis illud dicentibus vere paenitentibus et confessis dat unum annum et dies quinquaginta de indulgentia pro qualibet die qua illud dixerit*)]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis largiri digneris vivis gratiam et misericordiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis [PaSL 26]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis [O.183.96r *Oratio Nota quod ista oratio debet dici praedicto modo in omni hora cum suis versiculis*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae largiri digneris vivis misericordiam defunctis requiem et veniam ecclesiae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Per Christum [CmU4106, 190r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in exitu eius et largire digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam nobis peccatoribus et laetitiam sempiternam Qui vivis [OxB.220, 79r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora exitus mei Largiri digneris vivis misericordiam et gratiam Defunctis requiem et veniam Ecclesiae tuae sanctae pacem et concordiam Et nobis peccatoribus vitam et laetitiam sempiternam Qui vivis [PaL.1192,17r *Officium parvum de sancta cruce Ad laudes*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis et regnas cum deo patre in unitate spiritus sancti deus per omnia saecula saeculorum Amen [SpAO.183.97r *Oratio Nota quod ista oratio debet dici praedicto modo in omni hora cum suis versiculis*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae Et largiri digneris vivis misericordiam gratiam et gloriam defunctis requiem et veniam ecclesiae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et laetitiam sempiternam Qui vivis [FiA1874,229v *Officium parvum s. crucis Ad matutinum = laudes e a tutte le altre ore*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem crucem et mortem tuam inter iudicium et animam meam nunc et in hora mortis meae et mihi largiri digneris gratiam et misericordiam vivis et defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gratiam sempiternam Qui vivis et regnas cum deo patre in unitate spiritus sancti per omnia saecula saeculorum Amen [*Officium beatissimae crucis Ad matutinum (= Laudes)* PaSL 27, 219r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem et crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae et largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam ecclesiae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis [PaL1342, 36r *venia, cordiam si*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem tuam crucem et mortem inter iudicium tuum et animam meam et nunc et in hora mortis meae et largiri digneris vivis misericordiam et gratiam defunctis requiem et veniam Ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Qui vivis [G226,234r *Officium parvum s. crucis Ad matutinum = laudes*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi pone passionem tuam crucem et mortem tuam inter iudicium tuum et animam meam nunc et in hora mortis meae et mihi largiri digneris gratiam et misericordiam vivis et defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gratiam sempiternam Qui vivis [*Officium s. crucis* Ox.BL/LMH, Borough 1, 87r. 89v ...; PaL1157, 95r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi precor te per quinque vulnera tua quae in cruce pertulisti ... [D2242, 91va]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ad infima nostrae fragilitatis venisti nec Mariam gravatam piaculis despexisti sed tuos pedes sanctissimos eius osculis exhibuisti ne me quaeso peccatricem despicere eius qui exemplo tuo sanctissimos deosculari satago pedes quatenus per hoc reverentiae osculum a cunctis expiata criminibus gaudiis fruam aeternis cum sanctis omnibus Praestante tua misericordia qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio* OxB277, 25r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui beatissimam genitricem tuam gloriosam virginem Mariam perpetuis et felicibus gaudiis in caelo laeticasti concede propitius ut eius meritis et precibus continuis salutem et prosperitatem mentis et corporis consequamur et ad gaudia tua et eius aeterna feliciter perveniamus aeterna Qui cum do patre [Ve69, 191v] *cf* Dulcissime domine Iesu Christe qui beatissimam

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui carnem humanam de virginali utero suscepisti et mortem acerbissimam in ara crucis hora diei nona pro salute humani generis recepisti spiritumque tuum tuo patri recommisisti ad inferos emisisti praesta mihi supplici famulo tuo ut animam meam ob tui sacratissimam mortem redemptam in die iudicii praecipias in sinu Abrahae reponi ut beatorum consortio valeat perfrui Qui cum patre [PaL757, 178rb *Off Passiois ad Nonam*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui de caelis ad terram descendisti de sinu patris et in ligno crucis quinque plagas substinuisti et sanguinem tuum in remissionem peccatorum nostrorum fudisti te humiliter deprecamur ut in die iudicii ad dexteram tuam audire mereamur venite benedicti patris mei Qui cum eodem patre et spiritu sancto vivis [CmU4101, 250v *Missa in honore quinque plagarum collecta*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui de caelo ad terram de sinu patris descendisti et in ligno crucis quinque plagas substinuisti et sanguinem tuum in remissionem peccatorum nostrorum fudisti te supplices deprecamur ut in die iudicii ad dexteram tuam audire mereamur venite benedicti Qui vivis [FiL.BML, Pl. 89. inf. 24, 193v *In festo quinque stigmatum DNIC*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui de sinu patris in utero dignatus es descendere matris piis precibus te humiliter deprecor ut meritis tuae sanctissimae passionis et mortis atque precibus beatissimae semperque virginis Mariae et omnium sanctorum quatenus in mente Nicolai famuli tui digneris superbiam extinguere avaritiam sternere suffocare invidiam deprimere iram confringere avaritiam sternere accidiam mortificare gulam conculcare luxuriam supplantare et eradicare linguam et omnem concupiscentiam malam et cuncta contraria animae meae Da mihi quaeso dulcedo mentis et dulcis amor cordis mei per tuam benignitatem et immensam clementiam pietatis tuae in hoc saeculo veram agere paenitentiam tuam in cunctis adimplere voluntatem et in nullo tuam offendere maiestatem Concede mihi Nicolao famulo tuo dulce refrigerium animae meae fidem spem timorem et amorem Praebe sapientiam scientiam veramque perfectamque castitatem patientiam reverentiam et humilitatem compunctionem devotionem modestiam in omnibus actibus et locutionibus meis caritatem temperantiam prudentiam iustitiam fortitudinem et pietatem honestatem et sanctitatem omnium bonorum operum virtutem donare digneris ut ad gloriam paradisi cum sanctis summae potentiae pietatis et misericordiae tuae commendo animam meam et miserum corpus meum et omnia negotia mea et me recommendo precibus et meritis gloriosissimae et benignissimae virginis Mariae et omnium sanctorum angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum evangelistarum martyrum confessorum virginum et omnium sanctorum et sanctarum omnium fidelium christianorum ut orare dignetur tuam immensam pietatem et misericordiam petentis misericordiam et indulgentiam pro me misero peccatore Nicolao Amen [*Oratio s. Augustini*: OxL82,2r: avaritiam sternere *espunto*; sanctis *ms* sanctos]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui de sinu patris missus fuisti in mundum peccata relaxare ... cum omnibus angelis et sanctis tuis consequi possim vitam et requiem sempiternam Amen [Ve60, 67r-68r *De recordatione nostrae redemtionis et de passione filii dei <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis> (29)*] *cf* Dulcissime domine Iesu Christe qui de sinu

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui descendisti de caelo in utero beatissimae virginis et nasci voluisti et pati mortem crucis dignatus es pro redemptione mundi et dedidisti nobis ... [OxB249, 63v]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es redemptor mundi pius gloriosus ... animam meam et corpus meum [PaL1063, 270r *Oratio de eodem* <THOMAE CANTUARIENSIS> in *elevatione corporis Christi*: LEROQUAIS I, 47] *cf.* Domine Iesu Christe redemptor mundi

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus ... propter nomen sanctum tuum Qui [PaL1376, 45v: LEROQUAIS I, 198; [PaL1378, 176r: LEROQUAIS I, 202]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus ... et pretioso sanguine tuo [PaL1347, 13v *ad filium*: LEROQUAIS I, 155]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus ... propter nomen sanctum tuum [*Oratio ad filium* PaL1413, 226r: LEROQUAIS I, 253]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris et vita aeterna cui est una cum aeterno patre et spiritu sancto aequalis honor eadem gloria coaeterna maiestas una substantia tibi gratias ago te adoro te laudo te benedico teque glorifico ne me obsecro perire patiaris sed salva et adiuva me propter nomen sanctum tuum Qui vivis [LcG149, 142r *Ad filium Oratio*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris et vita aeterna cui una est cum patre sanctoque spiritu aequus honor eademque gloria coaeterna maiestas una substantia te adoro te laudo te glorifico Ne me obsecro perire pati sed salva et adiuva me gratuito munere tuo quem dignatus es redimere pretioso sanguine tuo Amen [Bba 2003, 55 nr. 7].

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus Splendor et imago patris Et vita aeterna Cui una est cum patre sanctoque spiritu substantia aequus honor eademque gloria coaeterna maiestas Te adoro Te laudo Te benedico Te glorifico Ne me obsecro perire patiaris Sed salva et adiuva me gratuito munere tuo quem dignatus est redimere pretioso sanguine tuo Amen [FrP 125r *ad Filium*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus ... et adiuva me propter nomen tuum Qui [PaL1171, 69v *ad filium*: LEROQUAIS I, 100; Pal 1366, 118r *Oratio ad deum patrem*: LEROQUAIS I, 180]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris ... pretioso sanguine tuo Qui vivis [Ott245 420 *ad filium*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris et vita aeterna cui una est cum patre sanctoque spiritu substantia aequus honor eadem gloria et coeterna maiestas te adoro te laudo te benedico teque glorifico Ne me obsecro perire patiaris sed salva et adiuva me gratuito munere tuo quem dignatus es redimere pretioso sanguine tuo Amen [GvS 1933, 88].

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris et vita aeterna cui una cum deo patre aequus honor eadem gloria coaeterna maiestas una substantia Te laudo te adoro teque glorifico ne me obsecro perire patiaris sed salva et adiuva me gratuito munere tuo quem dignatus es redimere pretioso sanguine tuo Qui cum patre et spiritu sancto [HAS 40r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris et vita aeterna cui una cum patre sanctoque spiritu substantia aequus honor eadem gloria coaeterna maiestas te adoro te laudo te glorifico Ne me obsecro perire patiaris sed salva et adiuva me gratuito munere tuo quem dignatus es redimere pretioso sanguine tuo [Tr1742,8: *Oratio eiusdem* <Ejrem diaconi> *ad personam Filii*: ed. Wilmart 15].

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris et vita aeterna cui una est cum aeterno patre aequus honor eadem gloria coaeterna maiestas una substantia Te adoro te laudo teque glorifico ne me obsecro perire patiaris sed salva et adiuva me gratuito munere tuo quem dignatus es redimere pretioso sanguine tuo qui cum [Cm391, 1960, 2].

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris et vita aeterna cui una est cum patre sanctoque spiritu substantia aequus honor eadem gloria coaeterna maiestas te adoro te laudo teque glorifico ne me obsecro perire patiaris sed salva et adiuva me gratuito munere tuo quem dignatus es redimere pretioso sanguine tuo [Oratio *ad personam Filii*: PL 101 1399 C]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris et vita aeterna cui una cum deo patre aequus honor eadem gloria coaeterna maiestas una substantia Te laudo te adoro teque glorifico ne me obsecro perire patiaris sed salva et adiuva me gratuito munere tuo quem dignatus es redimere pretioso sanguine tuo Qui cum patre et spiritu sancto [HAS 40r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus et omnipotens splendor et imago ... redimere tuo pretioso sanguine [Ghg176b 233 *ad filium*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui es verus... pretiosissimo sanguine tuo [Oratio *ad patrem* PaL1375, 123v: Leroquais I, 197]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto per mortem tuam mundum vivificasti libera me per hoc sacrosanctum corpus et sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus meis et universis vitiis et peccatis et fac me semper tuis oboedire praeceptis et nunquam a te separari me permittas Qui cum patre [OxB249, 31v] *cf.* Iesu fili dei vivi qui ex

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto per mortem tuam mundum vivificasti libera me per hoc sacrum corpus et sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus et universis malis meis et fac me tuis semper obedire praeceptis et a te nunquam in perpetuum separari Qui vivis [Rosslyn, 76]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto per mortem tuam mundum vivificasti libera me quaeso per hoc sacrosanctum corpus et sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus meis et universis malis et fac me tuis semper tuis obedire praeceptis et a te nunquam in perpetuum separari permittas Qui vivis [CmU.Add.6667, 6v (Mis CST area milanese, s. XIII) *corr. del ms*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto per mortem tuam mundum vivificasti libera me per hoc sacrosanctum corpus et sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus et universis malis meis et fac me tuis semper tuis obedire praeceptis et a te nunquam in perpetuum separari permittas Qui vivis [CmU.Add.6667, 6v (Mis CST area milanese, s. XIII) *ms originale*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto per mortem tuam mundum vivificasti libera me per hoc corpus sacrum et sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus meis et fac me tuis obedire praeceptis et a te nunquam in perpetuum separari Per [OxB277, 131v]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto per mortem tuam mundum vivificasti libera me per hoc sanctum corpus et sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus et universis malis et fac me tuis oboedire praeceptis et a te nunquam in perpetuum separari Qui [IvM 1975, 817 n. 46].

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto per mortem tuam mundum vivificasti adoro et veneror hoc sanctum corpus tuum et hunc sanctum sanguinem tuum quod traditum et qui effusus est pro multis in remissionem peccatorum Deprecor clementiam tuam misericors domine per horum virtutem fac me unum de illis multis et fac me haec sic sentire per fidem et affectum ut sentiam ea per salutis effectum et absolve et libera servos et ancillas tuas me et omnes qui mihi confessi sunt sua peccata et pro quibus promisi vel obnoxius sum orare et qui se sperant vel petunt meis orationibus apud te iuvare ab omni peccato et paena peccati et fac ecclesiam nostram continua tua protectione et consolatione laetari Qui cum deo patre [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio Dicenda ante perceptionem corporis et sanguinis Domini* edita ab ANSELMO archiepiscopo: PL 158 1035 A]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto per mortem tuam mundum vivificasti adoro et veneror hoc sanctum corpus tuum et hunc sanguinem tuum quod est traditum et qui pro multis effusus est in remissionem peccatorum deprecorque clementiam tuam misericordissime domine per horum virtutem fac me unum de illis multis et fac me hoc sentire sic per fidem et affectum ut sentiam ea per salutis effectum Et absolve et libera servos et ancillas tuas me et omnes qui mihi confessi sunt peccata sua et pro quibus promisi vel obnoxius sum exorare et qui se sperant vel petunt meis orationibus apud te iuvare ab omni peccato et paena peccati et fac ecclesiam tua continua protectione et consolatione laetari [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXXV* (Ad Christum Ante perceptionem corporis Christi): PL 158 927 C]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto per mortem tuam mundum vivificasti libera me per hoc sacrum corpus et sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus et pravis ac perfidis cogitationibus et universis malis et fac me tuis oboedire praeceptis et permittit me a te nunquam in perpetuum separari Per Dominum [*Alia oratio (ante communionem)* (XV/2): PL 101 508 C]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto per mortem tuam mundum vivificasti libera me per hoc sacrum corpus et sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus et universis malis et fac me tuis oboedire praeceptis et a te nunquam in perpetuum digneris separari [*Oratio a eucharistiae perceptione*: PL 101 1408 A]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui ex voluntate patris spiritu sancto cooperante per mortem tuam mundum vivificasti libera me et munda me per sacrosanctum corpus et sanguinem tuum ab omnibus iniquitatibus meis et fac me tuis oboedire praeceptis et a te nunquam in perpetuum separari permittas Per viventem et regnantem in saecula Amen [*<ad communionem II>* M23119, 176v]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui expansis in cruce manibus propter mortalium hominum redemptionem hausisti calicem ... superat omnem offensionem salvator meus tibi sit laus in sempiterna saecula Amen [Ve60, 50r-52v *Ad filium* <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis> (21)]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui expansis in cruce manibus propter mortalium omnium redemptionem hausisti calicem passionis mihi hodie praebere

digneris auxilium Ecce pauper venio ad te divitem miser ad misericordem ne recedam vacuus vel contemptus Esuriens incipio te quaerere ne deserat a te ieiunus famelicus accedo ne recedam impastus Et si antequam comedam suspiro da vel post suspiria ut comedam In primis dulcissime Iesu coram magnificentia tuae suavitatis confiteor adversum me iniustitiam meam Ecce domine in peccatis fui conceptus et natus et tu me ablui et sanctificasti et ego postea me maioribus sordidavi peccatis Fui enim in necessariis natus postea in spontaneis volutatus sed tuae domine miserationis non immemor tulisti me de domo patris mei carnalis et de tabernaculis peccatorum et inspirasti mihi ut sequerer te cum generatione quaerentium faciem tuam ambulantium semitam rectam commorantium inter lilia castitatis et tecum discumbentium in caenaculo altissimae paupertatis et ego tot beneficiorum ingratus post religionis ingressum multa commisi illicita multa perpetravi nefanda et ubi peccata emendare debui peccata peccatis addidi Haec sunt mala mea domine quibus exhonoravi te et maculavi me quem ad imaginem et similitudinem tuam creasti superbia vana gloria et caetera multa alia quibus vexatur et affligitur laceratur et destruitur infelix anima mea Ecce domine iniquitates meae supergressae sunt caput meum et sicut onus grave gravatae sunt super me et nisi tu cui proprium est misereri semper et parcere dexteram tuae maiestatis supponas mergi cogor miserabiliter in profundum Attende domine deus et vide quoniam sanctus et ecce insultat adversum me inimicus meus dicens Deus dereliquit eum persequar et comprehendam eum quia non est qui eripiat Et tu domine usquequo Convertere et eripe animam meam saluum me fac propter misericordiam tuam Miserere filio tuo quem dolore non modico peperisti et noli attendere malum meum ut obliviscaris bonum tuum Quis est pater qui filium non liberet Aut quis filius quem pater pietatis baculo non corripiat Ergo pater et domine licet peccator sim non possum non esse filius tuus quia tu me fecisti et refecisti Sicut peccavi emenda me et prius flagello me emendatum trade me filio tuo Numquid oblivisci potest mater infantem uteri sui Et certe si illa oblita fuerit tu pater promissisti te non oblivisci Ecce clamo et non exaudis me dolore crucior et non consolaris me Quid dicam vel quid faciam miserrimus Ego tanto destitutus solatio proiectus sum a facie oculorum tuorum Heu me de quanto bono in quantum malum cecidi Quo tendebam et quo deveni Ubi sum et ubi non sum Ad quem aspiravi et nunc in quibus suspiro Quaesivi bona et ecce turbatio Ecce iam morior et Iesus non est mecum Et certe melius est mihi non esse quam sine Iesu esse melius est non vivere quam vivere sine vita Et tu domine Iesu ubi sunt misericordiae tuae antiquae Numquid irasceris mihi in finem Placare obsecro et miserere mei et non avertas faciem tuam a me qui pro me redimendo non avertisti faciem tuam ab increpantibus et conspuentibus in te Fateor quia peccavi et conscientia mea meretur damnationem et paenitentia non sufficit ad satisfactionem sed creditum est quod misericordia tua superat omnem offensionem Noli quaeso piissime domine scribere adversum me amaritudines meas ut intres in iudicium cum servo tuo sed secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam Vae mihi misero cum venerit dies iudicii et aperti fuerint libri conscientiarum cum dicetur de me Ecce homo et opera eius Quid faciam tunc domine deus meus cum caeli revelabunt iniquitatem meam et adversum me terra consurget Ecce nihil respondere potero sed demisso capite prae confusione coram te stabo trepidus et confusus Heu me miserum quid dicam Clamabo ad te domine deus meus Quare tacens consumor Verumtamen si locutus fuero non requiescit dolor meus et si tacuero amarissima amaritudine crucior interius Plange anima mea sicut vidua super virum pubertatis tuae ulula misera et plora quoniam dimisit te sponsus tuus id est Christus Ira omnipotens ne irruas super me quia nunquam capi posses in me Certe non est in toto me quod posset tolerare te Miserere ne desperem sed sperando respirem Et si ego commisi unde me damnare potes tu non amisisti unde salvare soles Tu domine non vis mortem peccatorum nec laetaris in perditione morientium imo ut mortui viverent tu mortuus es et mors tua peccatorum mortem occidit Et si ipsi te moriente vixerunt obsecro domine ut ego te vivente non moriar Mitte manum tuam de alto et libera me de manu inimicorum meorum ne supergaudeant mihi et dicant Devoravimus eum Quis unquam bone Iesu de tua misericordia diffidat Qui cum inimici tui essemus redemisti nos in sanguine tuo et reconciliasti nos deo Ecce sub tuae misericordiae umbra protectus ad thronum gloriae veniam postulans curro clamans et pulsans donec miserearis mihi Si enim ad veniam nos vocasti veniam non quaerentes quanto magis veniam impetrabimus postulantes Ne memineris dulcissime Iesu tuae iustitiae adversus peccatorem tuum sed esto memor benignitatis tuae adversus creaturam tuam Ne memineris irae adversus reum sed memor esto miserationis tuae adversus miserum Obliviscere superbum provocantem et respice miserum invocantem Quid enim est Iesus nisi salvator Ergo Iesu per te ipsum surge in adiutorium mihi et dic animae meae Salus tua ego sum Multum domine de tua bonitate praesumo quoniam tu ipse doces petere quaerere et pulsare et ideo tua oratione admonitus peto quaero et pulso Et tu domine qui iubes petere fac accipere consulis quaerere da et invenire doces pulsare aperi pulsanti Confirma me infirmum restaura me perditum suscita me mortuum et omnes sensus meos cogitatus et actus dirigere et gubernare digneris in beneplacito tuo ut de caetero tibi serviam tibi vivam tibi que tradam Scio domine mi quia ex hoc quod me fecisti debeo tibi me ipsum et quia me redemisti et pro me homo factus es deberem tibi plus quam me si haberem quanto tu maior es pro quo dedisti te ipsum Ecce nec plus habeo nec quod habeo dare tibi possum sine te sed accipe me tu et trah me ad te ut tuus sim imitatione et dilectione sicut tuus sum conditione qui vivis et regnas in saecula [PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 39 PL 40, 936-938]

- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui gloriosum corpus tuum ad crucifigendum humani generis salute tibi tribuisti coronam spinam in capite portasti manus tuas clavis figi voluisti vulnera quinque pro mundi redemptione tollerasti per pretiosum sanguinem tuum nos redemisti per haec et omnia quae pro nobis passus es serva nos et custodi corpora nostra a saeculari versutia a pudore et a morte subitanea ab errore et a mundi violentia a dolore et damnatione diabolica et ab omnibus malis praesentibus et futuris intercedente beata et gloriosa semperque virgine Maria matre tua cum omnibus sanctis tuis concede pie Iesu ut et animae nostrae ab incendiis liberentur gehennalibus et in caelorum sedibus collocentur cum angelis quod ipse praestare digneris Qui cum patre et spiritu sancto vivis [HAS 52r]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui gloriosum corpus tuum ad crucifigendum humani generis salute tibi tribuisti coronam spinam in capite portasti manus tuas clavis figi voluisti vulnera quinque pro mundi redemptione tollerasti per pretiosum sanguinem tuum nos redemisti per haec et omnia quae pro nobis passus es serva nos et custodi corpora nostra a saeculari versutia a pudore et a morte subitanea ab errore et a mundi violentia a dolore et damnatione diabolica et ab omnibus malis praesentibus et futuris intercedente beata et gloriosa semperque virgine Maria matre tua cum omnibus sanctis tuis concede pie Iesu ut et animae nostrae ab incendiis liberentur gehennalibus et in caelorum sedibus collocentur cum angelis quod ipse praestare digneris Qui cum patre et spiritu sancto vivis [HAS 52r]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hanc sacratissimam ... [ZRh122, 21r *BONIFATIUS papa V dedit omnibus devote dicentibus hanc orationem in elevatione sacramenti 2000 annorum indulgentiae*]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hanc sacratissimam carnem ... et animae praeteritis praesentibus et futuris Qui vivis [*Oratio dicenda quando elevatur corpus domini* Chicago, Newberry 82, 176r (= Cat. SAENGER 152: Wilmar, Auteurs, 378 n)] *cf.* Domine Iesu Christe omnipotens aeternae deus qui hanc, Domine Iesu Christe qui hanc
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hanc sacratissimam carnem de gloriosae Mariae virginis utero assumpsisti ... et ab universis malis periculis nunc et in perpetuum Amen [PaL 1356, 118r *Papa Bonifacius dedit pro hac oratione 2.000 annorum indulgentiae quae oratio debet dici a consecratione usque ad Agnus dei dum missa celebratur et pro qualibet vice sunt anni 2.000 Oratio*: LEROQUAIS I, 165]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hanc sacratissimam carnem et pretiosissimum sanguinem tuum de gloriosae virginis Mariae utero assumpsisti et eundem sanguinem pretiosum per quinque sacratissima vulnera tua in cruce pendens effudisti In eadem carne libera nos per hoc sacratissimum corpus tuum et per haec sacratissima quinque stigmata ab omnibus immunditiis mentis et corporis et ab universis malis praeteritis praesentibus et futuris Qui vivis [FiL.BML, Pl. 89. inf. 24, 194r *In festo quinque stigmatum DNIC quando celebratur die V mai*] *cf.* Domine Iesu Christe qui hanc
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hora matutina a Iuda tradi et osculari te permisisti ... [D1109, 117v *Sequentes meditationes cum quibusdam internis oratiunculis ... composuit papa Benedictus XII ...*]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hora sexta pro redemptione mundi crucis patibulum ascendisti et sanguinem tuum pretiosum per quinque vulnera in remissionem peccatorum nostrorum fudisti te humiliter deprecamur ut post obitum nostrum paradisi ianuam nos gaudenter introire concedes Qui vivis [FiL.BML, Pl. 89. inf. 24, 194v *In festo quinque stigmatum DNIC quando celebratur die V mai*]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui in hunc mundum venisti propter nos peccatores ... indulgeat mihi deus omnia peccata mea hic et in aeternum [PaL.1072, 159v: *Oratio*: LEROQUAIS I, 51] *cf.* Domine Iesu Christe qui in hunc mundum
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui pendens in cruce ... [Fb326, 25v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui pendens in cruce pro peccatoribus dixisti patri tuo Pater dimitte illis quia nesciunt quid faciunt scilicet pro crucifixoribus tuis orando Obsecro te per hoc sacratissimum dictum tuum ut dimittas malefactoribus meis peccata eorum et quid saluti eorum noveris concede Per te Iesu Christe rex gloriae salvator mundi Qui cum deo patre et spiritu vivis et regnas [HAS 71v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi qui per passionem tuam hodierna die humanum genus de potestate diaboli eripuisti Te adoro pronus ante tuam sanctam crucem te benedico te laudo te glorifico deum vivum et verum Miserere mihi qui te ipsum hodie in ara crucis voluisti immolari Te deprecot ut respicias

me prostratum ante sanctam crucem tuam sicut respexisti super latronem in cruce pendentem et affixum confitentem ut mihi indulgentiam largiri digneris de peccatis meis ... de potestate diaboli eripuisti ... hodierna die latronem duxisti Qui [PaL1342, 39v *Infrascripta oratio dicitur in Parasceven quando crux adoratur* ultime 4 linee sbiadite; *cf* LEROQUAIS I, 152]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui pro mundi restitutione voluisti a Iudaeis reprobari a Iuda osculo tradi vinculis alligari et ut agnus innocens ad victimam duci et ... Et deduc me miserum peccatorem quo perduxisti tecum crucifixum latronem tibi confitentem Qui vivis. Amen [Ve60, 80v-81r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui pro mundi restitutione voluisti a Iudaeis reprobari a Iuda osculo tradi vinculis alligari Et ut agnus innocens ad victimam duci et in conspectu Pilati offerri falsis testibus accusari illudi flagellari conspui spinis coronari colaphis cedi clavorum aculeis perforari In cruce levati inter latrones iudicari Et in tribulationibus deputari Felle et aceto potari Per has sanctissimas passiones tuas ab infernali paena et omnibus temptationibus diaboli libera me Et omnes parentes et amicos ac benefactores meos et omnibus bonis reple multiplica et conserva et a criminalibus peccatis semper munda Et per sanctam crucem tuam salva et custodi me ab omnibus malis et periculis et deduc me miserum peccatorem quo perduxisti tecum crucifixum latronem tibi confitentem Qui vivis. Amen [LcG149, 161v *Brevis et devota oratio ad dominum iesum Christum*] *cf* Deus qui pro redemptione mundi a Iudaeis

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui pro salute humani generis mortem et crucem substinuisti et post mortem surrexisti et in caelum ascendisti Spiritum sanctum paracletum ad apostolos misisti mitte gratiam tuam super me famulum tuum A. et libera me ab ira et furore inimicorum meorum et ab omnibus adversis ut nec in die nec in nocte mihi nocere possint sive de ferro sive de quacunque alia re et mitte et serva amorem omnium super me famulum tuum AL ut ipsi diligant me ita affectuose sicut dilexit Ionatas David sic diligant me fiat fiat Amen Velociter amen In nomine patris et spiritus sancti Amen Hoc est enim corpus meum Omnes vero [Os no- = Os non ?] comminuetis ex eo A sagitta volante in die a negotio perambulante in tenebris ab incursu et daemonio meridiano Cadent a latere tuo mille et decem millia a dextris tuis ad te autem non appropinquabit Confundantur domine qui me persequuntur et non confundar ego Paveant illi et non paveam ego Induc super eos diem afflictionis et supplicii Contritione contere illos domine deus noster Obscurentur oculi eorum ne videant lucem et dorsum eorum semper incurva Iesus autem transiens per medium illorum ibat Si ergo me quaeritis sinite hos abire Ecce crux domini fugite partes adversae vicit leo de tribu Iuda radix David Alleluia Per signum crucis de inimicis nostris libera me deus meus Crux Christi adiuva me Crux Christi libera me Crux Christi salva me ab omnibus inimicis visibilibus et invisibilibus protege me et defende me Agyos o theos Ischiros Agyos Athanatos Eleison Imas miserere mei Iesus Nazarenus In nomine tuo salvum me fac Christus sit mecum Christus est quem adoro Gladium superat Christus est invincibilis arma Christus solvit vincula Crux Christi est immobile signum Crux Christi sit mihi via veritas et virtus Crux Christi sit semper supra me Crux Christi sit semper ante me Crux Christi sit semper intra me Crux Christi sit semper post me Crux Christi sit semper subtus me quia hostis ubicumque te vidit Amen [LcG149, 158v *Alia oratio ad dominum Iesum Christum multum utilis et virtuosa* con molti segni di croce "+" nel testo]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui regnas cum patre ... [CL67 dopo il salmo *Miserere*]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui regnas cum patre et spiritu sancto dignare mihi concedere fidem spem et caritatem humilitatem castitatem mentis et corporis patientiam oboedientiam veram emendationem omnium meorum peccatorum et hoc quod ego peccavi die noctuque clemens et misericors deus praesta mihi veram indulgentiam et remissionem omnium peccatorum meorum ut te miserante pervenire merear ad gloriam regni tui Qui vivis et regnas cum deo patre (Ri23:75v *Alia oratio [ad dominum Iesum Christum]Christe fili*)

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui regnas cum patre et spiritu sancto digneris mihi concedere fidem et caritatem humilitatem castitatem mentis et corporis patientiam oboedientiam veram et emendationem morum meorum Et hoc quod ego peccavi die noctuque clemens et misericors deus praesta mihi veram indulgentiam et remissionem peccatorum meorum ut te miserante pervenire merear ad gloriam regni tui salvator mundi qui vivis et regnas deus in saecula saeculorum Amen [Bba 2003, 54 nr. 5].

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui regnas cum patre et spiritu sancto gloriosissime formatorum et reformatorum humani generis te deprecor ... [Ra2:3r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui septem verba ... tibus me sic fac ut pro amore tuo parcam cunctis mihi male facientibus Et sicut dixisti latroni tecum pendenti Hodie mecum eris in paradiso fac me sic vivere ut in hora mortis meae dicas mihi Hodie mecum eris in caelo Et sicut tu dixisti matri tuae Mulier ecce filius tuus et discipulo Ecce mater tua sic matri tuae societ me amor verus et caritas vera Et sicut dixisti patri Heli heli lamazabatany quod est interpretatum deus meus deus meus ut quid dereliquisti me fac me dicere in omni tribulatione et angustia mea Pater mi miserere mihi peccatori adiuva me et dirige me domine deus meus qui tuo pretioso sanguine me redemisti Et sicut tu dixisti Sitio xxx sic fac ut semper sitiam adventum tuum et quaeram te fontem aquae viventis fontem aeterni luminis toto cordis desiderio diligendum Et sicut dixisti Pater in manus tuas commendo spiritum meum ita fac me suscipi venientem ad te constituto tempore Et sicut dixisti Consummatum est *significans labores et dolores quos pro nobis miseris susceperas iam finitos esse* sic fac ut ego merear audire illam dulcissimam vocem tuam Veni electa mea *quia iam disposui penurias tuas consummari* veni ut mecum sedeas in regno meo cum sanctis angelis et electis meis iocundari et apulari per infinita saecula saeculorum Amen [PaL1354, 200r lacuna nel ms; testo *acéfalo*; xxx = quasi 5 linee cancellate a penna; *in corsivo* sezioni cancellate con una riga di penna, ma ancora ben leggibili] *cf* Domine Iesu Christe qui septem

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui septem verba die ultimo vitae tuae ... in regno meo epulari iocundari et commorari per infinita saecula saeculorum Amen [Oratio s. Hieronymi Chicago, Newberry 82, 150v (= Cat. SAENGER 151: spesso attribuita a Beda; LHP 2, 128 e 342)] *cf* Domine Iesu Christe qui septem

Domine Iesu Christe fili dei vivi qui septem verba ultimo die in cruce pendens dixisti Ut illa sanctissima verba semper in memoriam habeamus Rogo te per virtutem illorum septem verborum ut mihi parcas quicquid peccavi de septem peccatis mortalibus scilicet de superbia avaritia gula luxuria ira invidia et accidia Domine sicut tu dixisti *Pater ignosce crucifigentibus me* fac ut amore tuo parcam cunctis mihi mala facientibus Et sicut tu dixisti latroni *Hodie mecum eris in paradiso* Rogo te per animam passionis tuae ita me vivere facias ut in hora mortis meae mihi dicas *Hodie mecum eris in caelis* Et sicut tu dixisti matri tuae *Mulier ecce filius tuus* deinde dixisti discipulo *Ecce mater tua* Fac ut me matris tuae societ amor et caritas vera Et sicut tu dixisti *Heli heli lama zabathani* quod est *Deus deus meus ut quid dereliquisti me* fac me dicere in omni tempore tribulationis et angustiae meae Pater et domine mi miserere mei adiuva et dirige me rex meus et deus meus quia tuo proprio sanguine redemisti me Et sicut tu dixisti *Sitio* scilicet salutem animarum sanctarum quae in limbo erant expectantes beatam spem et adventum tuum Fac ut sitiam et diligam te fontem aquae viventis fontem ex toto corde magnoque desiderio ad amandum tuam benedictam passionem in tota anima mea Et sicut tu dixisti *Pater in manus tuas commendo spiritum meum* recipe me per amorem matris tuae venientem ad te quia nunc constituisti terminum vitae meae Et sicut tu dixisti *Consummatum est* quod significat labores et dolores quos pro nobis miseris suscipere veneras iam finiri fac ut audire merear illam dulcissimam vocem salvationis animae meae scilicet Veni amica mea quia disposui iam tuas penurias consummare Rogo ut veniam ad te per tuam misericordiam et pietatem ad gloriam regni tui cum gaudio et cum sanctis angelis tuis atque cum omnibus sanctis tuis et cum beatissima virgine Maria ante conspectum ... gloriae tuae Qui vivis [Oratio ad omnem adversitatem devotissima Ox.BL./LMH, Borough 1, 207r fili dei *ms* fili dei; *in parte sbiadito e quasi illeggibile*] *cf* Domine Iesu Christe qui septem

Domine Iesu Christe fili dei vivi quoniam es verus omnipotens deus splendor et imago patris vita aeterna cui est una cum patre aeterno et spiritu sancto equus honor eadem gloria coaeterna maiestas una substantia te laudo te adoro te glorifico ne me obsecro perire patiaris sed salva et adiuva me gratuito munere tuo quem redimere dignatus es pretioso sanguine tuo Qui cum patre et spiritu sancto [HAS 320r]

Domine Iesu Christe fili dei vivi redemptor mundi defende me de manu inimicorum meorum [LHP.S 38] *cf* Domine Iesu Christe redemptor

Domine Iesu Christe fili dei vivi redemptor mundi qui hora diei sexta pro redemptione mundi crucis patibulum ascendisti et sanguinem tuum pretiosum per quinque vulnera in remissionem peccatorum nostrorum fudisti te humiliter deprecamur ut post obitum nostrum introire in requiem tuam nos iubeas Qui [CmU4101, 255r *Missa in honore quinque plagarum postcom*] Domine Iesu Christe redemptor

Domine Iesu Christe fili dei vivi rogo te gloriosam resurrectionem tuam qua potenter resurrexisti ut animam N. tecum sic facias resurgere ut ipsa a te numquam separetur Amen [*dominica in sexta missa* MiB41, 30rb]

Domine Iesu Christe fili dei vivi rogo te per crudele illud iudicium quod innocenter et iniuste sustinuisti ... tradidit corrigendam [*feria 4 in secunda missa* MiB41, 29va]

Domine Iesu Christe fili dei vivi rogo te per iniustam et iniquam conclavationem quod innocenter pro nobis et omni genere hum ano sustinuisti ... tradidit cruciandam [*feria 5 in tertia missa* MiB41, 29vb]

Domine Iesu Christe fili dei vivi rogo te per venerabilem sepulturam sepultua fuisti in terra cum esses dominus caeli et terrae ut liberare ... tradidit purgandam [*sabbato in quinta missa* MiB41, 30ra]

Domine Iesu Christe fili dei vivi rogo te per vulnera piissimi corporis tui et cordis in exilio mortis tuae quae passus es ... tradidit puniendam [*feria 6 in quarta missa* MiB41, 30ra]

- Domine Iesu Christe fili dei vivi si aliqui mihi mala volunt aut faciunt et inimici mei sunt ac mihi contrarii et persequentes sunt domine da illis indulgentiam et requiem sempiternam et converte eos ad bonam voluntatem Domine dignare convertere corda eorum in bonam pacem et contere omnem malitiam eorum quae inique cogitant aut volunt adversum me et fac misericordiam tuam mecum ut salvus et incolumis possim omnes eorum superare labores Et praesta mihi ut cum puro corde eis possim dimittere qui in me peccant propter nomen tuum ut a te remissionem merear peccatorum accipere ut amicum possim diligere in te et inimicum propter te Domine dirige in conspectu tuo viam meam Exaudi orationem meam Christe Iesu qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum [Bba 2003, 52 nr. 1].
- Domine Iesu Christe fili dei vivi te deprecor per sacratissimam carnem quam assumpsisti ex immaculata virgine et per sanctam carnem eius in qua novem mensibus habitare voluisti et per omnes gratias et miserationes miraculorum tuorum que umquam pro salute humana fecisti et per sanctam venditionem traditionem comprehensionem alligationem flagellationem et accusationem per spineam coronam et sceptrum tuum per sanctam sitim et esuriam per temptationem et triumphum passionis tuae per crucem tuam per sanctam humilitatem mortis et sepulturae tuae et quinque vulnera corporis tui et sanctissimum sanguinem tuum per sacros clavos fixos in tuo sancto corpore per illa vestigia quando ad sanctam crucem ambulasti et innocens in ea pependisti per pretiosum sanguinem tuum quem super nos aspersisti per sacratissimas lacrimas tuas per sanctam crucem tuam et sudorem tuum ac confortationem qua ab angelo confortari voluisti in tua perturbatione per omnes angustias tuas et sanctum ieiunium tuum per pretiosam mortem et resurrectionem tuam per admirabilem ascensionem tuam et adventum sancti spiritus paracliti et per intercessionem piissimae dei genitricis Marie et omnium sanctorum tuorum Exaudi me N famulum tuum et imple desiderium meum in bonum et libera me de omnibus peccatis meis praeteritis praesentibus et futuris et ab omnibus insidiis inimicorum meorum visibilium et invisibilium corporalium et spiritualium et improvisa morte et ab omni malo Amen Concede mihi domine spatium vitae et gratiam bene vivendi et ante diem exitus mei veram cordis contritionem puram confessionem et veram paenitentiam habere merear et quando animam meam ab hoc saeculo migrare iusseris Concede mihi sacramentum corpus tuum pretiosum in cibum et sanctissimum sanguinem tuum in potum et unctionem sancti olii feliciter percipere et libera me in hora mortis meae de horribili vultu daemonum et de potestate eorum et ab omni angustia et colloca me in sinu Abrahae amici tui ut ibi tecum merear laetari Per Christum dominum [HAS 38v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi te deprecor per sacratissimam carnem quam assumpsisti ex immaculata virgine et per sanctam carnem eius in qua novem mensibus habitare voluisti et per omnes gratias et miserationes miraculorum tuorum que umquam pro salute humana fecisti et per sanctam venditionem traditionem comprehensionem alligationem flagellationem et accusationem per spineam coronam et sceptrum tuum per sanctam sitim et esuriam per temptationem et triumphum passionis tuae per crucem tuam per sanctam humilitatem mortis et sepulturae tuae et quinque vulnera corporis tui et sanctissimum sanguinem tuum per sacros clavos fixos in tuo sancto corpore per illa vestigia quando ad sanctam crucem ambulasti et innocens in ea pependisti per pretiosum sanguinem tuum quem super nos aspersisti per sacratissimas lacrimas tuas per sanctam crucem tuam et sudorem tuum ac confortationem qua ab angelo confortari voluisti in tua perturbatione per omnes angustias tuas et sanctum ieiunium tuum per pretiosam mortem et resurrectionem tuam per admirabilem ascensionem tuam et adventum sancti spiritus paracliti et per intercessionem piissimae dei genitricis Marie et omnium sanctorum tuorum Exaudi me N famulum tuum et imple desiderium meum in bonum et libera me de omnibus peccatis meis praeteritis praesentibus et futuris et ab omnibus insidiis inimicorum meorum visibilium et invisibilium corporalium et spiritualium et improvisa morte et ab omni malo Amen Concede mihi domine spatium vitae et gratiam bene vivendi et ante diem exitus mei veram cordis contritionem puram confessionem et veram paenitentiam habere merear et quando animam meam ab hoc saeculo migrare iusseris Concede mihi sacramentum corpus tuum pretiosum in cibum et sanctissimum sanguinem tuum in potum et unctionem sancti olii feliciter percipere et libera me in hora mortis meae de horribili vultu daemonum et de potestate eorum et ab omni angustia et colloca me in sinu Abrahae amici tui ut ibi tecum merear laetari Per Christum dominum [HAS 38v]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi te quaeso supplex ut hodie ... pia gubernatio et potens ad vitam aeternam [PaL1347, 260r: LEROQUAIS I, 156]
- Domine Iesu Christe fili dei vivi unigenite qui es et qui eras cum patre et spiritu sancto unius essentiae deus ... sed ad re medium animae meae proveniat et gratiam sempiternae salutis [ASP49 ed. BROWN nr. 84; GGualberto nr. 94]
- Domine Iesu Christe fili regis excelsi qui de sancto spiritu conceptus ... cuncta regens rex omnipotens per infinita saeculorum saecula [PaL1158, 35v *Oratio* dopo Miserere mei deus: LEROQUAIS I, 73]
- Domine Iesu Christe filius dei vivi creator et restaurator generis humani qui ex voluntate aeterni patris cooperante sancto spiritu et carnem nostram suscipere et mortem pro nobis subire dignatus es qui iugiter etiam pro nostra salute eandem carnem immolari praecepisti et integer permanes te glorifico clementissime hymnum gloriae tuae concino qui me miseram tantis criminibus irretitam in numero ancillarum tuarum advocare dignatus es et sacri corporis et sanguinis tui participem fieri voluisti quaeso aeternam misericordiam tuam domine deus meus ut per haec sacramentorum tuorum perceptiones et a peccatorum sordibus me emundes et a vitiis cunctis et insidiis inimici custodias et tuam me facere voluntatem doceas et ad superna gaudia perducas Per [OxB277, 132r] *cf.* Domine Iesu Christe fili dei
- Domine Iesu Christe filius dei vivi creator et restaurator generis humani per quem ... aequalis maiestas par gloria in saecula saeculorum Amen [Brb497 141 *ad filium*] *cf.* Domine Iesu Christe fili dei vivi
- Domine Iesu Christe filius dei vivi gloriosissime conditor mundi qui cum sis splendor gloriae coaeternus et aequalis patri sanctoque spiritui ideo dignatus es carnem immaculatam ex virgine sumere et innocentes ac gloriosas tuas palmas in crucis patibulum permisisti configere ut claustra dissipares inferni et humanum genus liberares de morte miserere mihi miserae et oppressae gravi facinorum pondere nequitiarumque sordibus lapsae et noli me derelinquere piissime domine sed indulge misericordiam mihi quod impie gessi et quae perverse feci Exaudi me quaeso clementissime Iesu deus bone et benigne prostratam ante gloriosissimam tuam crucem ut in his sanctis diebus et semper merear assistere munda et tuis iugiter placere conspectibus quatenus liberata a malis omnibus tuo sim semper adiutorio consolata Salvator [Incipiunt orationes ad sanctam crucem adorandam (3) *Alia*: OxB277, 22r]
- Domine Iesu Christe filius dei vivi gloriosissime conditor mundi qui cum sis splendor gloriae et coaeternus et aequalis patri sanctoque spiritui deo carnem immaculatam assumere dignatus es et gloriosas tuas sanctas palmas in crucis patibulo permisisti configere ut claustra dissipares inferni et humanum genus liberares de morte respice in me et miserere mei misero mihi oppresso facinore ac nequitiorum labe sordidato non me digneris derelinquere gloriosissime domine sed dignare indulgere quod malum egi Exaudi me prostratum coram adoranda gloriosissima sancta cruce tua Ut in his diebus et semper merear tibi assistere mundus et placere tuo conspectui ut liberatus a malis omnibus tuo semper adiutorio sim consolatus per te Christe [GvG 1933, 79].
- Domine Iesu Christe filius dei vivi qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris et vita aeterna ... pretioso sanguine tuo [Brb497 137 *ad filium*]
- Domine Iesu Christe filius sanctae Mariae preces tibi effundo ut habeas de anima mea misericordiam ... veniam mihi concedere digneris piissime domine [Chg173c 375]
- Domine Iesu Christe fons vitae et origo totius bonitatis ... tecum latronem crucifixum Qui [PaL1191, 114r: LEROQUAIS I, 139] *cf.* Domine Iesu Christe fili dei vivi fons
- Domine Iesu Christe gloriose conditor mundi qui cum sis splendor gloriae coaeternus aequalis patri sancto quoque spiritui ideo dignatus es carnem ex immaculata virgine sumere et gloriosas palmas in crucis patibulo permisisti configere ut claustra dissipares inferni et humanum genus liberares a morte respice et miserere misero mihi facinorum pondere gravato multarum nequitiarum labe ... Non me digneris derelinquere piissime Iesu sed dignare mihi indulgere quod male egi Exaudi me domine prostratum ad adorandam tuam crucem ut in his sacris sollempniis ... merear tibi assistere mundus Qui vivis [MiA 31652 in corsivo lacuna].*
- Domine Iesu Christe gloriose conditor mundi qui cum sis splendor gloriae coaeternus aequalis patri sancto quoque spiritui ideo dignatus es carnem ex immaculata virgine sumere et gloriosas palmas in crucis patibulo permisisti configere ut claustra dissipares inferni et humanum genus liberares a morte respice et miserere misero mihi facinorum pondere gravato multarum nequitiarum labe pollutum Non me digneris derelinquere piissime pater sed indulge mihi quod impie gessi Exaudi me prostratum ad adorandam tuam gloriosissimam crucem ut in his diebus merear tibi assistere mundus et placere conspectui tuo ut liberatus a malis omnibus tuo sim semper adiutorio consolatus per te Christe salvator mundi qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum amen [Tr1742,5: *Oratio ad crucem adorandam*: ed. Wilmart 13].
- Domine Iesu Christe gloriose conditor mundi qui cum sis splendor gloriae coaeternus ... et placere conspectui tuo [Chg173b 273 *ad crucem alia*]
- Domine Iesu Christe gloriosissime conditor mundi ... quo nos redemisti [ad DNIC oratio PaL.922, 46v: LEROQUAIS I, 34] *cf.* Domine Iesu Christe fili dei vivi gloriosissime
- Domine Iesu Christe gratias ago tibi quia indutus veste humanitatis et mortalitatis [LHP.S 21]
- Domine Iesu Christe hanc sacratissimam carnem ... [LL44, 131r *Cuilibet dicenti hanc orationem inter elevationem corporis Christi et tertium Agnus Dei dominus papa Bonifacius VI concessit 2000 annorum indulgentiarum ad supplicationem Philippi quondam regis Franciae*]

- Domine Iesu Christe illumina oculos meos ... et consolatus es me [PaL1072, 171r: *Versus s. BERNARDI: LEROQUAIS I, 51*] *gfr* Illumina oculos meos domine
- Domine Iesu Christe immensam clementiam tuam devotio perhumilis deosco [LHP.S 22]
- Domine Iesu Christe lux vera aeternus amor ... semper adiutorio consolatus Per [Vat84 88 + Ps. Cantate Domino I in *Parascenen*]
- Domine Iesu Christe lux vera aeternus amor spes unica mundi ... per te Christe salvator mundi [Ghg176b 222 *ad crucem alia*]
- Domine Iesu Christe lux vera filius dei vivi qui illuminat omnem hominem [LHP.S IX.38]
- Domine Iesu Christe lux vera salus et protectio nostra commendamus in sanctas ac venerabiles manus tuas animam huius famuli tui quam tu deus veritatis
 cruore proprio redemisti Adsit illi domine in hora exitus illius de corpore virtus pretiosi sanguinis tui cuius venerandam praesentiam omnis multitudo
 malignorum spirituum perhorrescat Adiuva eum domine ab inimicorum incursu quoniam multiplicati sunt maligni qui tribulant eum multi insurgunt
 adversus eum multi dicunt animae eius non esse salus illi in deo eius tu autem domine esto susceptor et defensor eius gloria eius et exaltans caput eius
 Non enim timebit milia populi circumdantis eum quoniam tu exurgens domine saluum facies eum Salvum fac eum domine ex omnibus persequentibus
 eum et in misericordia tua libera eum nequando rapiat ut leo animam eius dum non est qui redimat neque qui salvum faciat nisi tu domine deus noster
 Convertite domine retrorsum inimicos eius infirmetur et pereant a facie tua sperent in te qui noverunt te quoniam non derelinquis querentes te Non
 obliviscaris in finem servi tui nec avertas ab illo faciem tuam non exaltetur super eum inimicus eius respice eum et eripe eum do mine creator et redemptor
 eius illumina domine gratiae tuae splendore oculos eius ne in morte obdormiat mens eius nequando dicat inimicus eius praevalui adversus eum sed ad
 nihilum deducatur malignus in conspectu eius Custodi eum domine ut pupillum oculi sub umbra alarum tuarum proteges eum a facie impiorum
 quaerentium animam eius Repelle domine inimicum eius ab eo ne insidiatur illi sicut leo paratus ad praedam et sicut catulus leonis habitans in abditis
 Exurge domine praeveni eum virtute tua eripe animam servi tui ab impio frameam tuam ab inimicis manus tuae ut cum iustitia appareat in conspectu
 tuo satietur anima eius fruitione tua cum apparuerit gloria tua Ne elongaveris domine deus noster auxilium tuum ab eo in hora transitus eius de corpore
 sed aspice ad defensionem eius Erue a framea deus animam eius et de manu canis unicam eius Salva eum ab ore leonis et a cornibus unicornum
 humilitatem eius Adsit domine animae eius dulcis praesentia tua ut cum ambulaverit in medio umbrae mortis non timeat mala quoniam tu cum eo eris
 domine Virga virtutis tuae et baculus pretiosissimae crucis tuae extereant et expellant omnes inimicos eius et dulcedine tua consoletur anima eius Assiste
 domine servo tuo in hora exitus illius de corpore mortis eius ut si consistent adversus eum castra spirituum malignorum non paveat cor eius et si exurgat
 adversus eum praelium speret in te domine Iesu Christe anima eius Absconde eum domine in hora mortis eius in abscondito faciei tuae a conturbatione
 hostium et protege eum in tabernaculo tuo a contradictione linguarum Iudica domine nocentes eum expugna impugnantes eum appraehende arma et
 scutum et exurge in adiutorium eius effunde frameam tuam et conclude adversus persecutores eius Dic animae suae in hora mortis eius salus tua ego
 sum ut confundantur et reverentur inimici quaerentes animam eius fiant tamquam pulvis ante faciem venti et angeli tui sancti persequantur eos Anima
 autem eius exultat in te domine et delectetur super salutari tuo Conserva eum vivifica eum beatum illum fac in terra viventium eum non tradas eum in
 animam inimicorum eius A timore inimici eripe animam eius protegat eum a conventu malignantium misericordia tua fac domine cum servo tuo signum
 in bono ut videant qui me oderunt et confundantur quoniam tu domine factus es adiutor eius deus Israel consolator eius Domine adiutor et protector
 noster susceptor noster et refugium nostrum libera animam famuli tui de laqueo venantium et a verbo aspero Scuto veritatis tuae circumda eum scapulis
 tuis obumbra eum et pennis virtutis tue confirma eum Muro tuo inexpugnabili circumcinge eum et armis potentiae tuae protege eum et dimitte illi omnia
 peccata eius ut non timeat nec perhorrescat a timore nocturno a sagitta volante per diem a negotio perambulante in tenebris ab incursu et daemone
 meridiano Cadant a latere eius mille et decem milia a dextris eius ad ipsum autem persequentium agmina appropinquare non possint Declinent autem
 maligni spiritus ab eo adiuva eum suscipe eum et non tradas illum calumniatibus eum Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam domine deus
 noster ut revelata facie videre mereatur gloriam tuam Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus in saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003,
 427 nr. 1]
- Domine Iesu Christe magister bone suscipe spiritum meum in pace dum iam fuerit tempus ut moriar abiturus quo to iusseris [BAV, Rossi 205, 93r *adorazione
 della croce Ad os eius* ORT: ed. BOYNTON Rossi]
- Domine Iesu Christe mane cum surrexero intende et gubernare omnes actus meos et verba mea et cogitationes meas ut tota die transeam in tua voluntate Dona
 mihi domine timorem tuum cordis conpunctionimeae mentis humilitatem conscientiae puritatem ut terram despiciam caelum aspiciam peccatum odiam
 iustitiam diligam Aufer a me domine sollicitudinem saeculariæ gulæ appetitum concupiscentiam fornicationis amorem pecuniae pestem iracundiae
 tristitiam saeculi mentis acidiam vanam laetitiam tyrannidem superbiae Planta domine in me virtutes bonas abstinentiam carnis et castitatem mentis
 humilitatem veram et caritatem perfectam Custodi domine os meum ne loquar vana ne fabuler saecularia ne detraham absentibus ne maledicam
 praesentibus sed e contrario benedicam te domine et semper laus eius in ore meo Custodi Christe oculos meos ne videant ad concupiscendum quod
 vanum est nec delitias saeculi nec rem proximi ut dicam cum spiritu David Oculi mei semper ad dominum et iterum Ad te levavi oculos meos qui habitas
 in caelis Custodi aures meas ne audiant detractionem nec mendacium nec verbum otiosum sed aperiantur cotidie ad aperientium verbum dei Custodi
 pedes meos ne circumdeant domos otiosas sed stent in oratione dei Custodi manus meas ne porrigantur saepe ad capiendum munera sed potius eleventur
 in precibus domini munde et pure ut possint dicere Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum Angeli et archangeli virtutes et potestates
 principatus dominationes throni cherubin et seraphin patriarchae et prophetae apostoli et martyres et confessores et omnes sancti orate pro nobis ut
 vitam aeternam habere mereamur in caelis Clemens trinitas una divinitas exaudi nos et conserva nos in tua voluntate Ambulemus in prosperis huius diei
 luminis in virtute altissimi deus deorum maxime in benedictio Christi in luce spiritus sancti in fide patriarcharum in meritis prophetarum in gaudio
 angelorum in splendoribus sanctorum in operibus monachorum in martyrio martyrum in castitate virginum in dei sapientia in multa patientia in doctorum
 prudentia in carnis abstinentia in trinitatis laudibus in acutis sensibus insuper et bonis actibus in formis spiritualibus in divinis sermonibus in
 benedictionibus in his omnium pro Christo laborantium quod deducit post obitum in sempiternum gaudium per infinita saecula saeculorum Amen
 [Tr1742:2 ed. Wilmart 10] *Cfr* Mane cum surrexero
- Domine Iesu Christe miserere mei et cohibe in me omnis iniquae concupiscentiae motum ita ut neque in somnis sit mihi rebellis ut non me compellat
 corruptelarum turpitudines perpetrare quae per imagines animales me usque ad carnis fluxum in somnis conantur seducere Sed nec consentiat quidem
 animus malignae suasioni Nam ut nihil tale vel tantulum libeat quantulum possit nutu cohiberi etiam in casto dormientis affectu non magnum est agere
 tibi omnipotenti deo qui vales facere supra quam petimus aut intelligimus nunc tamen quid adhuc sum in hoc genere mali mei dixi tibi bono domino
 meo exultans cum tremore in eo quod donasti mihi et lugens in eo quod adhuc imperfectus sum sperans perfectum te in me misericordias tuas usque
 ad plenariam pacem quam tecum habebunt interiora et exteriora mea cum absorta fuerit mora in victoria Praesta hoc et fac omnipotens deus qui vivis et
 regnas in saecula saeculorum Amen [*Item oratio eiusdem (= sancti Augustini) contra illusiones somnii*: PL 101 1403 A]
- Domine Iesu Christe misericordiamjūm pater qui pro me peccatore in crucem tolli sustinuisti da mihi deprecor memoriam continuam passionis tuae et
 indeficiens odium peccatorum ... et crucis patibulum subire non recusasti Qui vivis [Ve60, 68v-71r *Ad crucifixum Oratio devotissima* (30)]
- Domine Iesu Christe mitissime deus qui dixisti paenitentiam te malle peccatorum quam mortem immensam clementiam tuam humillime deprecor de omnibus
 peccatis et delictis meis capitalibus vel minutis quocumque modo in quolibet eorum pollutus fuisset aut adhuc sim vel noxius coram te sive in cogitatu
 sive in verbo sive in opere scienter aut ignoranter sponte vel invitatus dormiens aut vigilans tu mihi puram coram te et coram sanctis angelis tuis
 confessionem agere tribue et veram ac fructuosam paenitentiam emendationemque condignam ante diem exitus mei sive sit in superbia matre omnium
 vitorum sive in sacrilego aliquo modo sive in homicidio corporali vel spiritali sive in adulterio et in omni immunditia cordis et corporis vel etiam in
 voluptatis amore sive in falso testimonio vel verbo mendacii aut etiam otioso sive in periurio aut in iuramento sive in furto aliquo sive in rapina vel fraude
 sive in odio vel invidia erga proximum meum aliqueum vel in meditatione doli aut in zelo malo sive in detractatione vel murmuratione sive in animositate
 vel in iracundia iniusta vel immoderata sive sit in avaritia omnium malorum radice sive in gula vel ebrietate in omni concupiscentia mala atque tenacia
 sive in iactantia vel inanis gloriae appetitu in omni hypocrisi sive in acedia vel torpore in omni pigritia negligentia operis dei sive in supplicatione
 fratris alius vel in contemptu eius sive iniusto iudicio vel condemnatione innocentem sive in eo quod corpori meo plus laboris indulsit quam debui in
 omni transgressionem mandatorum domini Deinde etiam de minutis peccatis quanta vel qualia sint quantum sentio et intelligo vel quanta ex eis dinumerare
 valeo quotiescumque instinctu gulæ in cibo vel potu plus sumpsi quam mihi esset necessitas vel cum plus dormivi quam deberem vel cum plus loquebar
 vel plus tacui quam iustum esset vel plus quassatio exegisset vel quocumque modo iniquitatem consenseram et delinquentes non corripui quandocumque
 pauperes ad me clamantes exasperare non timui neque gemitum eorum audivi neque dolentem consolatus sum eum iuxta vires et facultatem meam atque
 scientiam indigentibus et minus potentibus subvenire neglexi et elemosynam minus aut arctius exercui quam deberem aut cum non ieiunavi quam valui

vel debui cum tardius ad orationes et vigilas resurrexi quam mea esset necessitas aut cum in sancta ecclesia vel in quocumque orationis loco vel tempore in otiosas et iniquas me fabulas occupavi et instabilis et vagus eram in animo meo cum orare vel deum laudare debueram aut cum in vinculis vel in tribulationibus sive in infirmitate positus non ministravi neque eos visitavi cum discordes et dissidentes ad concordiam non revocavi si seniores meos vel confratres vel quascumque personas plus exasperavi quam oportet mihi vel cum aliquem et iniustus blanditiis delinivi vel cum maledicere aliis non timui neque alios blasphemare aut cum inoboediens fui dei praeceptis vel hominis ad iustitiam aut aliorum bonorum monita contempsi cum plus praesumpsi aut amplius in contentione iniqua vel in pertinacia permansi quam deberem vel cum in ineptam laetitiam et in scurrilitatem in risum et in iocum vanum me occupavi vel cum contumeliosa aliis verba loqui non metui aut alios desepi sive cum de iniuriis vel contumeliis erga me verbis ultionem reddidi vel reddere cogitavi et iniustam amaritudinem in corde retinui sive cum plus mundum hunc quam deum dilexi de istis quoque et de aliis malis omnibus maioribus vel minoribus vel quorum recordor aut non recordor in quibuscumque vel quocumque modo peccavi aut deliqui tibi piissime dominator deus pariter confiteor tu domine per ineffabilem clementiam tuam de his omnibus in hac vita praesenti confessionem puram et veram ac fructuosam paenitentiam agere concede et hic per misericordiam tuam cum emendatione condigna veniam promereri perque intercessionem et merita sanctorum tuorum ad aeternam me tribue beatitudinem pervenire Qui manes et vivis deus regnans in saecula saeculorum Amen [Oratio: PL 101 1414 D]

Domine Iesu Christe mundi redemptor et animarum amator omnium fidelium defunctorum ... sacrificium horum psalmodum sanctorum numero societur [Chg173b 283 *pro defunctis*]

Domine Iesu Christe Nazarene deprecor te per tuam sanctissimam misericordiam ... visibilium et invisibilium Per te ipsum qui vivis [PaL1400, 226r: LEROQUAIS I, 234]

Domine Iesu Christe Nazarene respice ad meas miseras angustias et meas tribulationes quae circumdant me undique Precor te contrito corde et spiritu humilitatis ut exaudias me propter sanctum nomen tuum ineffabile de ista tribulatione Unde invoco te ad te quoque proclamo alpha et ω Iesu benigne ut tu libereris me ab angustis et necessitatibus et periculis sive persecutoribus sive a persecutione Domine pater omnium redemptor seu creaturarum sicut te veram carnem de virgine Maria accepisti ita veraciter accipiam quod peto ut me per omnia adiuves rogo quia tu es benedictus in saecula Agie invisibilis deus per tuum sanctum nomen quod est on obsecro te adiuva me Deprecor te succurre mihi ad te clamanti peccatori Tethagrammato n sustine me sicut tu es rex regum et dominus dominantium Domine pater non habeo in alium spem nisi in te deus qui caelestia simul et terrena moderaris Te deprecor miserere mei et libera me de inimicis meis visibilibus et invisibilibus Domine pater sicut vis et scis miserere mei Gebalchut gutioni idest in nomine patris et filii et spiritus sancti amen Pimum nomen domini on Secundum nomen domini verbum quia dixit deus fiat lux Tertium nomen sophias In nomine sanctae et individuae trinitatis haton hestyriviri hensis omnio Adonai Salva Salva mane materque Phares Domine deus adonai magne et mirabilis iustus et misericors et clemens miserere mei Domine deus qui es in caelis pater omnium respice in me et miserere mei Et ostende mihi lucem miserationeum tuarum Erpe me de manu inimicorum meorum et mitte timorem tuum super eos qui quaerunt mihi mala ut videant potestatem et potentiam tuam Et cognoscant quia non est fortior te domine Tu es deus ipse qui populum tuum filios Israel de manu pharaonis regis Aegypti et de oppressione inimicorum meorum eripuisti Et in multa mirabilia eos perduxisti glorifica manum et brachium dextrum Excita furorem et effunde iram extolle adversarios meos qui quaerunt animam meam et corpus meum Contere capita principum eorum ut cognoscant quia tu es liberator meus Misereris humilitatis meae quia invoco nomen et deprecor misericordiam tuam ut respicias adflictionem meam Reple cor meum inenarrabilibus verbis tuis ut superent infinitum dolorem cordis mei Ostende gloriam tuam super humilitatem meam da testimonium tuum quia ab initio creatura tua ego sum Et suscipe deprecationes quas locuti sunt in nomine tuo prophetae priores Exaudi domine orationem meam secundum benedictionem Moysi et Aaron servorum tuorum ut sciant omnes quia tu es liberator meus in saecula saeculorum Amen [OxL82,22r *dopo lunga rubrica erasa*] cfr Iesu Nazarene respice

Domine Iesu Christe Nazarene respice ad tribulationes meas ... peto obtineam [MiB41, 30va]

Domine Iesu Christe nazarene rex angelorum ... regnas per infinita saecula saeculorum Amen [Vat84 89 *in Parasceven*]

Domine Iesu Christe nazarene rex angelorum et sanctorum omnium qui eras ante saecula in divinitatis essentia cum deo patre unigenitus filius in plenitudine autem temporis exinanitus formam servili corporis ex Maria virgine accipiens In similitudine hominum factus et habitu inventus ut homo verum utique hominem in deo vero assumens humiliatus et obediens usque ad mortem mortem autem crucis redemisti nos tuo sanguine pretioso agnus immaculatus surgens a mortuis ascendens in caelum sedes ad dexteram dei patris omnipotentis Quem adorant angeli et ego infelix peccator te suppliciter adoro confitens peccata mea et deprecor ut sicut me participem sacramentorum mortis et redemptionis tuae per crucem fecisti ita per virtutem huius sacrosanctae crucis omnia in me vitia et peccata extinguas et perimas et contra omnes spirituales nequitias et antiqui hostis insidias eiusdem sacrosanctae crucis invocata victicia tela efficias et consurgente me tecum in novitate spiritus et gratiae ad ea quae sursum sunt cum sanctis et electis tuis in dextera tua positus pertingere concedas ipse idemque Iesu Christe deus immortalis qui cum deo patre et spiritu sancto unus deus regnas per infinita saecula saeculorum Amen [BAV, Chigi D.VI.79, 223v *ordo ad adorandam crucem*: ed. BOYNTON *Criex*; cfr. SALMON nr. 223 e 549]

Domine Iesu Christe nazarene rex angelorum et sanctorum omnium qui eras ante saecula in divinitatis essentia cum deo patre unigenitus filius in plenitudine autem temporis exinanitus formam servili corporis ex Maria virgine accipiens In similitudine hominum factus et habitu inventus ut homo verum utique hominem in deo vero assumens humiliatus et obediens factus usque ad mortem mortem autem crucis redemisti nos tuo sanguine pretioso agnus immaculatus surgens a mortuis ascendens in caelum sedes ad dexteram dei patris omnipotentis quem adorant angeli Et ego infelix peccator te suppliciter adoro confitens peccata mea et deprecor ut sicut me participem sacramentorum et redemptionis tuae per crucem fecisti ita per virtutem huius sacrosanctae crucis omnia in me vitia et peccata extinguas et perimas et contra omnes spirituales nequitias et antiqui hostis insidias tribuas mihi per virtutem tuae sanctae crucis arma semper invicticia et consurgens ego tecum in novitate spiritus et gratiae ad ea quae sursum sunt cum sanctis et electis tuis ad dexteram tuam positus esse merear te ipso praestante qui cum patre et almo spiritu regnas unus omnipotens deus immortalis per infinita saecula Amen [*Incipiunt orationes ad sanctam crucem adorandam* (2): OxB277, 20r]

Domine Iesu Christe non sum dignus ut intres sub tectum meum sed per tuam misericordiam magnam sana me domine et sanabor salvum me fac et salvus ero quoniam laus mea tu es et tribue mihi ut non ad iudicium neque ad detrimentum mihi veniat hoc corpus tuum et sacer sanguis tuus domine deus meus sed ad remedium animae meae et ad prosperitatem animae et corporis mei prosit in vitam aeternam Amen Ecce Iesu benignissime quod cupivi iam video ecce Iesu clementissime quod desideravi iam teneo Hinc tibi quaeso iungar in caelis qui tuum corpus et sanguinem cum gaudio suscipio in terris Qui vivis [Amiens 163 (OPraem ? sec. XV); 164 (St.-Martin-aux-Jumeaux ? sec. XV): ed. WILMART 1923 = WILMART, *Anteurs*, 20, nota 2]

Domine Iesu Christe obsecro te per misericordiam ... Iesus Christus filius dei vivi qui cum patre [Vat84 71 *Ad honorem s.Iohannis ev.*]

Domine Iesu Christe omnipotens aeternae deus qui hanc sacratissimam carnem ... et praeteritis et futuris Per [PaL1192, 90r BONIFATIUS *papa VI* (sic) *ad petitionem regis Philippi Francorum cuilibet devoti hanc orationem inter elevationem corporis Christi et sanguinem et Agns dei concessit cuilibet dicenti*2.000 annorum: LEROQUAIS I, 143] cfr Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hanc, Domine Iesu Christe qui hanc

Domine Iesu Christe pater dulcissime rogo te ut amore illius gaudii quod dilecta mater tua habuit quando te vidit et quando apparuisti ei in illa sacratissima nocte pascae et per gaudium quod habuit quando te vidit glorificatum divinitatis claritate deprecor te quatenus me illumines septem donis spiritus sancti ut tuam voluntatem implere valeam in omnibus diebus vitae meae Amen [*oratio* MiT475, 207v *Indulgentia annorum CXL conceditur cuicumque flexis genibus quotidie dicenti et hoc a papa Clemente confirmatum est praeterea per spatium XXX dierum ante obitum suum gloriosam virginem Mariam videbit sibi in auxilium praeparatam*]

Domine Iesu Christe pater dulcissime rogo te ut amore illius gaudii quod dilecta mater tua habuit quando te vidit et ei apparuisti in illa sanctissima nocte pascae et per gaudium quod habuit quando te vidit glorificatum divinitatis claritate deprecor te quatenus me illumines septem donis spiritus sancti ut tuam voluntatem implere valeam omnibus diebus vitae meae Amen [PrP1346, 96r *Sequens oratio est scripta in ecclesia sancti Iohannis Laterani Romae in quodam lapide litteris concavatis et concedunt omnibus dicentibus semel in die cum devotione genibus flexis 80.000 anni indulgentiarum pro peccatis mortalibus et pro tempore perditio Oratio*] cfr Domine Iesu Christe dulcissime rogo, Domine Iesu Christe rogo te, O domine Iesu Christe pater

Domine Iesu Christe pater dulcissime rogo te ut amore illius gaudii quod dilecta mater tua habuit quando tu ei apparuisti in illa sacratissima nocte pascae et per illud gaudium quod habuit quando te vidit glorificatum divinitatis claritate quatenus me illumines septem donis spiritus sancti ut tuam voluntatem adimplere valeam omnibus diebus vitae meae Qui vivis. Amen [LcG149, 135v *Romae in sancto Iohannis Laterano scriptum reperitur in quodam marmore quia quicumque devote cum contritione suorum peccatorum dixerit sequentem orationem 80 annorum indulgentia consequentur*] cfr Domine Iesu Christe dulcissime rogo, Domine Iesu Christe rogo te

Domine Iesu Christe pater omnipotens qui elegisti locum istum ad serviendum tibi ... [D1109, 21r *Oratio pro conservatione loci et salute congregationis alicuius*]

Domine Iesu Christe per agoniam et orationem tuam sanctissimam [SnM5096]

- Domine Iesu Christe per agoniam et orationem tuam sanctissimam qua orasti pro nobis in Monte Oliveti quando factus est sudor tuus sicut guttae sanguinis decurrentis in terram obsecro te ut multitudinem sudoris tui sanguinei quem prae timoris angustia copiosissime pro nobis effudisti offerre et ostendere digneris deo patri omnipotenti contra multitudinem peccatorum huius famuli tui N. et libera eum in hac hora mortis suae ab omnibus paenis et angustiis suis quas pro peccatis suis se timet meruisse Qui cum eodem patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 438 nr. 18]
- Domine Iesu Christe per agoniam et orationem tuam sanctissimam qua orasti pro nobis in Monte Oliveti quando factus est sudor tuus sicut guttae sanguinis decurrentis in terram Obsecro te ut multitudinem sudoris tui sanguinei quem prae timoris tui angustia copiosissime pro nobis fudisti offerre et ostendere digneris deo patri omnipotenti contra multitudinem omnium peccatorum huius famuli tui et libera eum in hora mortis suae ab omnibus angustiis suis quas pro peccatis suis se timet meruisse Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [Mn23 59r PRIMA c. 58r: *Quando aliquis est positus in agonia mortis dicantur pro eo tres orationes dominicae in modo qui sequitur attente et devote et pie creditur quia valebunt anima a daemonibus liberare eius peccata diluere et ei caeleste regnum aperire homine dum bene vivit disponente se ad bene moriendum Nec per hoc aliquis sibi nimium blandiatur remis suis vivendo putans quod dictae orationes sine bona vita operibusque bonis et finali perseverantia gloriam paradisi acquirant nam multi possent in hoc decipi Quidam capellanus praedictas orationes ut praemittit devote et attente persolvit pro quodam papa ad requestam ipsius papae Qui papa postquam migravit a corpore apparuit praefato capellano suo dicens quod divina favente clementia mediantibus iam dictis orationibus fuit ab omnibus paenis liberatus. Primum Pater noster Kyrie eleison Christe eleison Kyrie eleison Pater noster]*
- Domine Iesu Christe per illam amaritudinem passionis tuae ... animae meae in egressu Amen [Oratio quando transis coram imagine crucifixi Chicago, Newberry 82, 183v (= Cat. SAENGER 152: LHP 2, 100)]
- Domine Iesu Christe per vexillum sanctae crucis te adoramus et per virtutem illam quam operatus es in cruce animas et corpora nostra ab omni periculo et infestatione inimici salvare digneris Qui vivis [BAV, Chigi D.VI.79, 226v ordo ad adorandam crucem: ed. BOYNTON *Crux*]
- Domine Iesu Christe piissime fili dei vivi rogo te per tuam captivitatem quam innocentem ...tradidit captivam [veria 3 in prima missa MiB41, 29va]
- Domine Iesu Christe piissime mundi redemptor verus deus de deo vero ante omnia saecula ineffabiliter genitus et verus homo de matre vera virgine ut genus humanum redimeres in fine temporum natus qui pridie quam pro redemptione nostra patereris mysterium corporis et sanguinis tui discipulis tradidisti ego indignus peccator dum sacratissimum corpus tuum quod pro nobis morti dedisti et crucifigi permisisti una cum pretioso sanguine tuo quam protulisti consecratur super altare tuum per mysterium sacerdotum invisibili sacramento ipsum corpus et sanguinem adorans invoco in auxilium et in adiutorium meum fideliter deprecans ineffabilem misericordiam tuam ut semper misereri digneris per virtutem et invocationem huius sanctissimi sacramenti et des mihi indulgentiam omnium delictorum meorum ac liberare digneris de omnibus malis et insidiis inimicorum meorum visibilium et invisibilium et ab omni impedimento corporis et animae per virtutem huius sanctissimi corporis et sanguinis tui In manus tuas Iesu bone me committo totoque vivifico sacramento memetipsam commendo defende me per virtutem et invocationem tanti mysterii ab omni verecundia et confusione ab omni malitia et iniquitate ab omni morbo et passione ab omni dolore et clade incommoditate et molestia corporis et animae ab omni malo ab omnibus insidiis et scandalis et artibus et laqueis et potestate et manibus diaboli et omnium inimicorum ut malus mihi numquam valeat nocere inimicus sed mihi hoc sacramentum corporis et sanguinis tui virtus ac invocatio sit salus sanitas tutela munimen turris fortitudinis murus inexpugnabilis brachium defensionis galea salutis defensio et deliberatio protectio atque obstaculum contra omnia adversa et impedimenta immunda omnibus diebus ac noctibus vitae meae Da mihi Iesu potens et magne per virtutem et invocationem huius sanctissimi corporis et sanguinis tui quod ad meum adiutorium invoco cogitare loqui agere quae tibi placent et mihi expediunt et committetur me omnibus diebus vitae meae horis atque momentis gratia tua quae me semper custodiat protegat et defendat ab omnibus malis per hoc sanctum sacramentum cui me committo quod sit semper et continua defensio et in die exitus mei de praesenti vita concede domine Iesu Christe pater pie et redemptor meus in confessione tui sanctissimi nominis hoc corpus sanctum et sanguinem tuum ad laudem et gloriam tuam in remissionem omnium peccatorum meorum et salvationem animae et spiritus mei digne percipere ut ad te qui me redemisti laeta et alacris pervenire et cum sanctis tuis sine fine merear gaudere Amen [HAS 54r] segue 55v
- Domine Iesu Christe piissime mundi redemptor verus deus de deo vero ante omnia saecula ineffabiliter genitus et verus homo de matre vera virgine ut genus humanum redimeres in fine temporum natus qui pridie quam pro redemptione nostra patereris mysterium corporis et sanguinis tui discipulis tradidisti ego indignus peccator dum sacratissimum corpus tuum quod pro nobis morti dedisti et crucifigi permisisti una cum pretioso sanguine tuo quam protulisti consecratur super altare tuum per mysterium sacerdotum invisibili sacramento ipsum corpus et sanguinem adorans invoco in auxilium et in adiutorium meum fideliter deprecans ineffabilem misericordiam tuam ut semper misereri digneris per virtutem et invocationem huius sanctissimi sacramenti et des mihi indulgentiam omnium delictorum meorum ac liberare digneris de omnibus malis et insidiis inimicorum meorum visibilium et invisibilium et ab omni impedimento corporis et animae per virtutem huius sanctissimi corporis et sanguinis tui In manus tuas Iesu bone me committo totoque vivifico sacramento memetipsam commendo defende me per virtutem et invocationem tanti mysterii ab omni verecundia et confusione ab omni malitia et iniquitate ab omni morbo et passione ab omni dolore et clade incommoditate et molestia corporis et animae ab omni malo ab omnibus insidiis et scandalis et artibus et laqueis et potestate et manibus diaboli et omnium inimicorum ut malus mihi numquam valeat nocere inimicus sed mihi hoc sacramentum corporis et sanguinis tui virtus ac invocatio sit salus sanitas tutela munimen turris fortitudinis murus inexpugnabilis brachium defensionis galea salutis defensio et deliberatio protectio atque obstaculum contra omnia adversa et impedimenta immunda omnibus diebus ac noctibus vitae meae Da mihi Iesu potens et magne per virtutem et invocationem huius sanctissimi corporis et sanguinis tui quod ad meum adiutorium invoco cogitare loqui agere quae tibi placent et mihi expediunt et committetur me omnibus diebus vitae meae horis atque momentis gratia tua quae me semper custodiat protegat et defendat ab omnibus malis per hoc sanctum sacramentum cui me committo quod sit semper et continua defensio et in die exitus mei de praesenti vita concede domine Iesu Christe pater pie et redemptor meus in confessione tui sanctissimi nominis hoc corpus sanctum et sanguinem tuum ad laudem et gloriam tuam in remissionem omnium peccatorum meorum et salvationem animae et spiritus mei digne percipere ut ad te qui me redemisti laeta et alacris pervenire et cum sanctis tuis sine fine merear gaudere Amen [HAS 54r] segue 55v
- Domine Iesu Christe precor te per lacrimas quas effudisti ... [Fb326, 27v]
- Domine Iesu Christe princeps omnium regum terrae qui pro nobis contumeliose ad instar latronis et impio iudici es praesentatus et sevientium contra te crudelissimas voces tamquam agnus mansuetus patientissime tolerasti da nobis pro tui nominis ut cum astiterimus tuo terrifico tribunali non damnemur aeterno supplicio sed tuis in caelestibus mereamur fidelibus sociari Qui vivis [Ox267, 189v *Officium devotissimae crucis et passionis - ad laudes* testo scorretto cfr CmU4105, 108v]
- Domine Iesu Christe princeps omnium regum terrae qui pro nobis contumeliose ad instar latronis impio iudici es praesentatus et sevientium contra te crudelissimas voces tamquam agnus mansuetissimus patientissime tolerasti da nobis pro tui nominis gloria ut cum astiterimus tuo terrifico tribunali non damnemur aeterno supplicio sed tuis in caelestibus mereamur in fidelibus sociari Qui vivis [CmU4105, 108v *Officio della passione prima*]
- Domine Iesu Christe pro benedicta cruce tua ... me ad regnum tuum perducas [Ott245 427 *ad dominum Iesum Christum et ad crucem alia*]
- Domine Iesu Christe pro sancta truce tua apud me sis ut me defendas [Ott245 426 *ad dominum Iesum Christum et ad crucem*]
- Domine Iesu Christe propter brachiorum tuorum in cruce extensionem propter vulnerum tuorum dilationem magnitudinem profunditatem et multitudinem Propter membrorum tuorum solutionem ... Et per sancta haec ac sacra verba dinare quaecumque incredulum et infidelem in tuam amittere fidem Amen [Ve69, 141r *Alia oratio* dopo le 15 di s. Brigida]
- Domine Iesu Christe propter passionem et crucem tuam ... [D2242, 22r]
- Domine Iesu Christe quae sum ego fuit qualis ut ad mensam tuam audeam accedere tuum sacratissimum corpus susceptura ... quietam habeas mansionem [Ve69, 217v *ante perceptionem corporis Christi*]
- Domine Iesu Christe qui ad exprimendum ad te revertentibus tuae benignitatis affectum brachia tua in crucis patibulo expandisti et in sacratissimo corpore tuo pro nostris sanandis vulneribus quinque vulnera pertulisti da nobis pro tui nominis gloria in sanguine et amore proficere et servare ut tuis mereamur amplexibus aeternaliter inhaerere Qui vivis [CmU4105, 116v *hora sexta*] cfr Domine deus Iesu Christe qui ad experimendum
- Domine Iesu Christe qui caelum et terra fecisti in universum mundum pugillo conclusisti Genus humanum suscepisti Patibulum crucis sustinuisti Totum mundum a peccato redemisti Potestatem diaboli destruxisti Regnum tuum te quaerentibus promisisti Respice in me et miserere mei quia sic sunt peccata mea sicut stellae caeli quas dinumerare nullus potest Praesta mihi spatium paenitentiae et nunquam iterum faciendi et quomodo fuit intentio peccandi Ita sit possibilitas emendandi Da mihi ignem amoris tui spem fidem caritatem humilitatem dilectionem inimicorum patientiam Mansuetudinem concordiam in omnibus ut possim hostem invisibilem vel visibilem vincere per caritatis vinculum Salvator [FrR *Alia oratio*: ed. BOYNTON 317; cfr WILMART, *Prères*

- Domine Iesu Christe qui caelum et terram fecisti ... per caritatis vinculum [Vat84 87 *in Parasceven*]
- Domine Iesu Christe qui caelum et terram fecisti qui universum mundum pugillo concludis patibulum crucis sustinuisti totum mundum redemisti potestatem diaboli destruxisti regnum tuum te quaerentibus promisisti Respice in me et miserere mei quia innumerabilia sunt peccata mea sicut stellae caeli quas dinumerare nemo potest Praesta mihi domine Iesu Christe spatium paenitendi et iterum virtutem faciendi Et sicut hactenus fuerat intentio peccandi sic amodo sit voluntas et possibilitas emendandi Da mihi domine Iesu Christe fidem spem et caritatem castitatem dilectionem inimicorum patientiam mansuetudinem concordiam cum omnibus ut vincere possim visibilem et invisibilem inimicum per caritatis vinculum Per te Iesu Christe salvator mundi Qui cum deo patre et sancto spiritu [HAS 83r *oratio devota*]
- Domine Iesu Christe qui caelum et terram fecisti universum mundum ... vincere per caritatis vinculum Amen [Brb497 145 *ad postulandum spatium paenitentiae s Hieronymi*]
- Domine Iesu Christe qui caelum et terram fundasti et flumen Iordanis benedixisti et in eo baptizari voluisti benedicere digne ris has nubes quas video ante me positas ut ex grandine transeant in aqua benedicta et cadat tempestas in locis desertis ubi non noceat aliquibus personis christianis nec animalibus domesticis Per virtutem sanctae Mariae virginis et omnium sanctorum et sanctarum dei et orationem beatae Brigidae virginis mentem sanctam spontaneam honorem deo et patriae liberationem Christus rex venit in pace deus homo factus est Pater pax Filius vita Spiritus sanctus est remedium Increatus pater Increatus filius Increatus spiritus sanctus Immensus pater Immensus filius Immensus spiritus sanctus Aeternus pater Aeternus filius Aeternus spiritus sanctus Amen [Mn23 74r s Brigida *contro la tempesta*]
- Domine Iesu Christe qui cum sis splendor gloriae ... tibi merear assistere munda [PaL1195, 116r: LEROQUAIS I, 146] *cfr* Domine Iesu Christe conditor mundi qui cum sis splendor
- Domine Iesu Christe qui de caelis ad terram de sinu patris descendisti et sanguinem tuum pretiosum in remissionem peccatorum nostrorum fudisti te humiliter deprecamur ut in die iudicii ad dexteram tuam audire mereamur Venite benedicti Qui vivis et regnas Amen [*Via Crucis* I stazione]
- Domine Iesu Christe qui de sinu patris missus es in mundum relaxare peccata afflictos redimere in carcere positos solvere dispersos ... Absalon contra David regem Qui vivis [*Oratio pro afflictis* Chicago, Newberry 82, 178r (= Cat. SAENGER 152: LHP 2, 177)] *cfr* Dulcissime Iesu Christe
- Domine Iesu Christe qui diei hora tertia purpura indutus et spinis coronatus arundine manu gestans ad illudendum traditus fuisti Quique spoliatus ad columnam ligatus durissime flagellatus et ad mortem condemnatus fuisti Et crucem tuam humeris cesis et fractis detulisti Fac nos sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio per te Christum pium iudicem aeternae mortis sententiam fugiamus Qui [Mn164, 48/41r *Ad tertiam*]
- Domine Iesu Christe qui dum hora sexta pro perditione mundi crucis ascendisses lignum universus mundus in tenebris conversus est illam nobis lucem in anima et corpore semper tribue per quam ad aeternam vitam pervenire mereamur Qui cum [Tr1742: II, 4 *Sexta hora sic orabitis*; ed. Wilmar 25].
- Domine Iesu Christe qui dum hora sexta pro redemptione ... pervenire mereamur salvator mundi [Vat84 83 *Ad sextam in Parasceven*]
- Domine Iesu Christe qui dum hora sexta pro redemptione mundi in crucis ascendisti lignum universus mundus in tenebras conversus est illam nobis lucem in anima et corpore nostro semper tribue per quam ad aeternam vitam pervenire mereamur Qui cum patre et spiritu sancto regnas in aeterna saecula [*Oratio ad Sextam*: PL 101, 507C. *altro testimone*]
- Domine Iesu Christe qui dum hora sexta pro redemptione mundi in crucis ascendisti lignum universus mundus in tenebris conversus est illam nobis lucem in anima et corpore nostro semper tribue per quam ad aeternam vitam pervenire mereamur Qui cum patre et spiritu sancto regnas in aeterna saecula [*Oratio ad Sextam* (XIV/4): PL 101 507 C]
- Domine Iesu Christe qui es et qui eras cum patre ... per immortalia saecula saeculorum Amen [Vat84 92 *in Parasceven*]
- Domine Iesu Christe qui es et qui eras cum patre ante saecula genitus deus ex deo conceptus ex spiritu sancto et natus homo in fine saeculorum de virgine semper Maria qui oboediens patri usque ad mortem mortem autem crucis liberasti nos tuo sancto et pretioso sanguine destructo mortis imperio omnibus intercedentibus caelestis gloriae aditum reserasti Te deum ...um et dominum nostrum suppliciter exoro sedentem ad dexteram dei patris omnipotentis deprecando infinitam et inenarrabilem misericordiam tuam ut per virtutem huius salutaris signi + redemptionis tuae redimas me miserum peccatorem ab omnibus peccatis meis libera me ab omnibus malis praeteritis praesentibus et futuris et mortifica in me omnia vitia spiritualia et carnalia et fac me resurgere tecum in virtute gloriae tuae et quae sursum sunt caelestia desiderare et ad aeternae beatitudinis gloriam fideliter pervenire concedas Praestante tua clementia domine deus noster Qui vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [BoA107,319v]
- Domine Iesu Christe qui es et qui eras cum patre ante saecula genitus ... qui tecum et cum spiritu sancto vivit et regnat deus [Ghg176b 224]
- Domine Iesu Christe qui es et qui eras cum patre ante saecula genitus deus ex deo vero conceptus ex spiritu sancto et natus homo in fine saeculorum de Maria virgine semper qui oboediens patri usque ad mortem mortem autem crucis liberasti nos tuo sancto et pretioso sanguine destructo mortis imperio omnibus in te credentibus caelestis gloriae aditum reserasti Te deum verum et dominum nostrum suppliciter exoro sedentem ad dexteram dei patris omnipotentis deprecando infinitam et ineffabilem misericordiam tuam ut per virtutem huius salutaris signi crucis et redemptionis tuae redimas me miserum peccatorem et dignum morte peccatorem ab omnibus criminibus et facinoribus meis et libera me ab omnibus malis praeteritis praesentibus et futuris et mortifica in me omnia vitia spiritualium et carnalium nequitiarum et fac me resurgere tecum in virtute gloriae tuae et quae sursum sunt caelestia desiderare et quaerere et ad aeternae beatitudinis gloriam feliciter pervenire praestante tua immensa clementia domine Iesu Christe deus et dominus noster qui cum deo patre et spiritu sancto in unitate essentiae deitatis omnia creando regis vivificas et gubernas per immortalia saecula saeculorum Amen [*Alia oratio (ad crucem XIII/2)*: PL 101 506 C]
- Domine Iesu Christe qui es et qui eras deus cum patre ante secula genitus deus ex deo vero conceptus de spiritu sancto et natus homo in fine saeculorum de virgine semper Maria qui oboediens patri usque ad mortem mortem autem crucis redemisti nos hodie tuo sancto et pretioso sanguine et destructo mortis imperio omnibus in te credentibus caelestis gloriae aditum reserasti Te deum verum et dominum nostrum suppliciter adoro sedentem ad dexteram dei patris omnipotentis Deprecando infinitam et ineffabilem misericordiam tuam ut per virtutem huius salutaris signi crucis et redemptionis tuae redimas me miserum peccatorem et dignum morte ab omnibus criminibus et facinoribus meis et libera me ab omnibus malis praeteritis praesentibus et futuris et mortifica in me omnia vitia spiritualium et carnalium nequitiarum et fac me tuis obedire mandatis et resurgere tecum in virtute gratiae et gloriae tuae et quae sursum sunt caelestia desiderare et quaerere et ad aeternae beatitudinis gloriam feliciter pervenire praestante tua magna clementia domine Iesu Christe deus et dominus noster qui cum deo patre et spiritu sancto in unius essentia deitatis omnia creando regis vivificas et gubernas per immortalia saecula saeculorum Amen [BAV, Chigi D.VI.79, 227v *ordo ad adorandam crucem*: ed. BOYNTON *Crux*; *cfr* SALMON nr. 92, 224 e 559]
- Domine Iesu Christe qui es verus et omnipotens deus splendor et imago patris et vita aeterna cui una est cum patre sanctoque spiritu aequus honor eadem gloria coaeterna maiestas te adoro te laudo te glorifico Ne me obsecro perire patiaris sed salva et adiuva me gratuito munere tuo quem dignatus es redimere pretioso sanguine tuo [Bbb 2003, 62 nr. 27].
- Domine Iesu Christe qui ex ineffabili caritate tua pro nobis deo patri in ara crucis teipsum in holocausto tribuens ut cirographum mortis quo tenebamur astricti cruci affigeres ... fidelibus impetramus Qui vivis [*Ad filium oratio* MiB41, 49va]
- Domine Iesu Christe qui exhibuisti caritatem qua maiorem nemo habet (...) [Giovanni di F?amp (?) *Pro amicis*: PL 147: 463 A]
- Domine Iesu Christe qui haec septem verba ... [ZRh161, p. 50 *Incipit oratio venerabilis BEDAE presbyteri de septem ultimis verbis domini nostri Iesu Christi in cruce pendens de qua fertur quod qui eam cottidie dixerit devote et flexis genibus nec diaboli nec maligni hominis nocumenta ulla patietur nec inconfessus decedet et per 30 dies ante obitum suum gloriosam virginem Mariam ad suum auxilium videbit praeparatam*] *cfr* Domine Iesu Christe qui septem
- Domine Iesu Christe qui haec septem verba die ultimo vitae tuae ... [DarmstadtDNGH 68, 26r]
- Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem ... praesentibus et futuris [PaL1376, 88v: LEROQUAIS I, 199] *cfr* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hanc
- Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem ... praeteritis presentibus et futuris [Pal 1366, 135r: LEROQUAIS I, 180] *cfr* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hanc
- Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem de beatae virginis utero assumpsisti ... et periculis praeteritis praesentibus et futuris Amen [PaL924, 238r: LEROQUAIS I, 40 *Sequens oratio debet dici quando levatur corpus Christi ad missam et ad Agnus Dei*] *cfr* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hanc
- Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem de gloriosae virginis Mariae utero assumpsisti ... praesentibus et futuris Qui [PaL1180, 73r *Oratio post levationem corporis Christi*: LEROQUAIS I, 122; PaL1410, 99r: LEROQUAIS I, 248]

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem de gloriosae virginis Mariae ... [Fb326, 28r]

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem de gloriosae virginis utero assumpsisti ... et ab universis et malis periculis Qui [Oratio PaL922, 67r *Omnibus vere paenitentibus et universis hanc orationem dicentibus inter elevationem corporis Christi et tertium Agnus Dei 2.000 milia annorum conceduntur a domino papa Bonifacio papa VI (sic) ad supplicationem domini Philippi regis Franciae*: LEROQUAIS I, 36]

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem de gloriosissimo virginis Mariae utero assumpsisti ... ab omnibus immunditiis mentis et corporis Amen [Pal 1358, 45v... *entre la leva du corps Notre Seigneur et Agnus dei*: LEROQUAIS I, 168] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hanc

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem et pretiosum sanguinem... praesentibus et futuris Qui [PaL1378, 208r: LEROQUAIS I, 202]

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem et pretiosum sanguinem de gloriosae virginis utero assumpsisti eundem sanguinem ... praesentibus et futuris Amen [Domnus Bonifacius papa VI dedit cuilibet ... inter elevationem corporis et sanguinis ... 2000 annorum ... MiB41, 64va]

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem et pretiosum sanguinem... praesentibus et futuris Qui [PaL1385, 284r: LEROQUAIS I, 211]

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem et pretiosum sanguinem ... periculis praeteritis praesentibus et futuris Amen [PaL1191, 119v: LEROQUAIS I, 140] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui hanc, Domine Iesu Christe omnipotens aeternae deus qui hanc

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem et pretiosum sanguinem in ara crucis de latere tuo pro salute nostra effudisti et in hac gloriosa carne a mortuis resuscitasti et ad caelos ascendisti et iterum venturus es iudicare vivos et mortuos in eadem carne libera nos per hoc sacratissimum corpus quod modo tractatur in altare ab omnibus immunditiis mentis et corporis et ab universis malis praesentibus praeteritis et futuris Amen [PrP1346, 87r *Bonifacius papa ad petitionem regis Francorum concessit cuilibet dicenti istam orationem in elevatione corporis Christi usque ad Agnus dei 2000 annorum indulgentiae qualibet vice*]

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem et pretiosum sanguinem de gloriosae virginis utero assumpsisti et eundem sanguinem de sacratissimo latere tuo pro salute nostra effudisti et in hac gloriosa carne a mortuis resurrexisti et ad caelos ascendisti et iterum venturus es iudicare vivos et mortuos et in eadem carne nynda me per hoc sacratissimum corpus tuum quod modo in altari tractatur ab omnibus immunditiis mentis et corporis et ab universis malis praeteritis praesentibus et futuris Qui vivis [LcG.149, 134r *Per Bonifacium papa concessi sunt anni 2000 indulgentiae dicenti hanc sequentem orationem inter elevationem et susceptionem corporis domini nostri Iesu Christi*]

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem tuam ... [BerlinKK78B12, 279r *Bonifacio <VIII> e indulgentia*]

-a-

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem tuam et gloriosum sanguinem tuum de gloriosissime virginis Mariae matris tuae utero assumpsisti Et eundem sanguinem de sacratissimo latere tuo in ara crucis pro salute nostra effudisti et in eadem carne a mortuis resurrexisti et iterum venturus es iudicare vivos et mortuos in eadem carne Libera me famulam tuam Ioannam per hoc sacratissimum corpus et sanguinem tuum quod modo in altari tractatur ab omnibus immunditiis mentis et corporis et ab universis malis tam animae quam corporis praeteritis praesentibus et futuris Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Oratio et protestatio dicenda postquam elevatum est corpus domini et sanguis R73, 186v] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi pius et misericordissime creator

-z-

-a-

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem tuam de gloriosissime virginis Mariae utero assumpsisti et hunc pretiosum sanguinem tuum de sacratissimo latere tuo pro salute nostra in ara crucis effudisti et in hac gloriosa carne a morte resurrexisti et ad caelos ascendisti et iterum venturus es iudicare vivos et mortuos in eadem carne libera nos per sacrosanctum corpus tuum quod modo in altari tractatur ab omnibus peccatis et immunditiis mentis et corporis et ab universis malis et periculis nunc et in aeternum Amen [Sequitur et alia oratio devotissima ad ipsum crucifixum CmU6692, 219v]

-z-

-a-

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem tuam et pretiosissimum sanguinem tuum de gloriosae virginis Mariae assumpsisti et eundem pretiosissimum sanguinem tuum de sacratissimo latere tuo in ara crucis pro salute nostra effudisti et in hac gloriosa carne a mortuis resurrexisti et ad caelos ascendisti et iterum venturus es iudicare vivos et mortuos In eadem carne libera me omnipotens deus per hoc sacratissimum corpus tuum quod modo tractatur in altari ab omnibus immunditiis animae et corporis et ab universis malis et periculis et ab omni temptatione diaboli mundi et carnis et ab insidiis et potestate omnium inimicorum meorum visibilibus et invisibilibus Amen [HAS 79v preceduto da (79r) *Omnibus confessis et contritis hanc orationem dicentibus inter elevationem corporis Christi et tertium Agnus dei domnus papa Bonifacius concessit omnibus dicentibus duo milia annorum indulgentiam ad supplicationem Philippi regis Franciae*]

-z-

-a-

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam carnem tuam et pretiosissimum sanguinem tuum de gloriosae virginis Mariae utero assumpsisti et hunc pretiosissimum sanguinem tuum de sacratissimo latere tuo in ara crucis pro salute nostra effudisti et in hac gloriosa carne a morte resurrexisti et ad caelos ascendisti et iterum venturus es iudicare vivos et mortuos in eadem carne libera me omnipotens deus per hoc sacratissimum corpus tuum quod modo tractatur in altari ab omnibus peccatis et immunditiis mentis et corporis et ab universis malis et periculis et ab omni temptatione diaboli mundi et carnis et ab insidiis et potestate omnium inimicorum meorum visibilibus et invisibilibus nunc et in aeternum Amen [HAS 79v preceduto da (79r) *Omnibus confessis et contritis hanc orationem dicentibus inter elevationem corporis Christi et tertium Agnus dei domnus papa Bonifacius concessit omnibus dicentibus duo milia annorum indulgentiam ad supplicationem Philippi regis Franciae correcto*]

-z-

Domine Iesu Christe qui hanc sacratissimam et pretiosissimam carnem ... praesentibus et futuris nunc et in aevum [PaL1346, 95v: LEROQUAIS I, 153]

Domine Iesu Christe qui hanc sanctissimam carnem ... et regnas deus in saecula saeculorum [Quilibet dicenti infrascriptam orationem inter elevationem corporis Christi et Agnus dei concessus est duo milia annorum de indulgentia per papam Bonifatium quartum ad instantiam Philippi regis Oratio Chicago, Newberry 83, 27v (= Cat. SAENGER 155: LHP 2, 400; WILMART, *Auteurs*, 378 n)]

Domine Iesu Christe qui hora completoria sepultus es et a mulieribus planctus et lamentatus fac nos quaesumus gementes lamentantes tuam devotissime plangere passionem cuius nos memoriam recolentes de exilio ad patriam de labore ad requiem de maerore ad beatissimae visionis tuae consolationem pervenire concede Qui vivis [CmU4105, 133r]

Domine Iesu Christe qui hora completorii aromatibus ungi et condiri ac syndonem et aliis lintheis involvi et ligari matre quoque tua et aliis amicis tuis lamentantibus ad sepeliendum portari et sepeliri voluisti da mihi quaeo ut te aromatibus ungar per ferventem devotionem et per bonam conversationem syndone et lintheamentis te involvam per mundam affectionem et conscientiae puritatem lamente te lachrimis paenitentiae et compassionis portemque brachiis charitativae et humilis operationis et sepeliam te in corde meo per iugem recordationem et memoriam ut et ego tibi consequens pervenire tecum merear ad resurrectionis gloriam Amen [PaLat1354, 158r *Off Crucis ad Completorium*]

Domine Iesu Christe qui hora completorii sepultus es et a mulieribus planctus et lamentatus fac nos quaesumus gementes et lamentantes tuam devotissime plangere passionem cuius nos memoriam recolentes de exilio ad patriam de labore ad requiem de maerore ad beatissimae visionis tuae consolationem pervenire concede Qui vivis [OxB267, 203v *Off crucis et passionis - ad complet*]

Domine Iesu Christe qui hora diei nona confixus in cruce manibus verberibus et flagellis attritus ac siti valida assiccatus aceto cum felle potatus fuisti Et inclinato capite clamans et lacrimans spiritum tradidisti et ad limbum descendens ut captivos adduces portas et hostes in fortitudine confregisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis nostrae peccatorum nostrorum catenis confractis ad tua mereamur gaudia pervenire Qui [Mn164, 50/41v] *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei nona expansis in cruce manibus et inclinato capite deo patri spiritum tradidisti et passionem durissimae mortis tuae paradisum reserasti concede nobis indignis supplicibus tuis ut in hora mortis nostrae animas nostras ad te qui vere paradisus es facias misericorditer pervenire Qui [Mn164, 57/43r] *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei nona expansis in cruce manibus et inclinato capite deo patri spiritum tradidisti et in dulcissimi lateris tui aperitione redemptionis nostrae pretiosum sanguinem perfudisti concede nobis famulis tuis ut hora mortis nostrae animas nostras ad te qui vere paradisus es facias misericorditer pervenire Qui vivis [CmU4105, 121r] *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei nona expansis manibus et inclinato capite deo patri spiritum tradidisti et in dulcissimi lateris tui aperitione redemptionis nostrae pretioso sanguine perfudisti concede nobis indignis famulis tuis ut hora mortis nostrae animas nostras ad te qui vere paradisus es facias misericorditer pervenire Qui vivis [OxB267, 196v] *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei nona pendens in patibulo crucis et clamans voce magna in manus patris spiritum commendasti et inclinato capite eundem spiritum emisisti et iam mortuus vulnus lateris de lancea militis suscepisti Dignare quaeo nunc et semper spiritum meum tibi commendatum habere et gladio charitatis cor meum transverbera eique vulnera tui corporis imprimere et per hoc cogitationes illicitas ab ipso repellere ac tandem in fine vitae meae spiritum meum in manus tuas commendatum cum beatis spiritibus collocare Amen [PaLat1354, 155r *Off Crucis ad Nonam*]

Domine Iesu Christe qui hora diei prima permisisti te ligatum adduci in concilium Iudaeorum ac post multas iniurias et convitia da Caypha duci ad Pilatum ubi a Iudaeis reus mortis et malefactor fuisti iudicatus et in multis false accusatus ac deinde a Pilato ad Herodem te mitti et ibidem accusari et ut fatuus reputari ac sperni et in veste alba illudi pertulisti tandemque sic illusus et alba veste indutus ad Pilatum es remissus fac me quaeo iniurias et convitia patienter et gaudenter pro tui nominis gloria tolerare et in conspectu tuo cum gaudio apparere ac vultum tuum desiderabilem semper aspicere Amen [PaLat1354, 150v *Off Crucis ad Primam*]

Domine Iesu Christe qui hora diei prima Pilato praesidi praesentatus et ab iniquis innocenter accusatus spoliatus facie velatus irrisorie adoratus arundine verberatus et colaphizatus pro nobis fuisti quaesumus ut passione tua ubique armati et hostes vincere et ad tuam gloriam pervenire valeamus Qui [Mn164, 47/40v *Ad laudem*] *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei prima Pilato praesidi presentatus fuisti et iudex *iud...* *...issime* pertulisti tibi *humiliatis* supplicamus ut in extremo iudicio aeterno non damnemur supplicio Sed tuis in caelestibus mereamur fidelibus sociari Qui [Mn164, 54/42v *Ad primam*] *cf* Domine Iesu Christe qui in hora *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei prima Pilato praesidi praesentatus ab iniquis innocens accusatus veste spoliatus facie velatus collaphisatus fuisti quaesumus nos passione tua armati et hostes malignos vincere et ad tuam valeamus gloriam pervenire Qui cum patre et spiritu [MA 61r: Clemens papa <...>: oratio 4 (ad primam)] *cf* Domine Iesu Christe qui in hora *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei sexta crucis patibulum ascendisti in qua salutem nostram sitiens felle et aceto te potari permisisti Suppliciter deprecamur ut accenso et inflammato corde nostro sitire nos facias tuae passionis calicem et in te solo deo nostro Iesu Christo iugiter delectari Qui [Mn164, 56/43r *Ad sextam*; Cfr PL 101 507; WILMART *Precum libelli* 25 35 98]

Domine Iesu Christe qui hora diei sexta fuisti ante crucem vino myrrhato seu fellito potatus ac denudatus tuisque vestibus spoliatus In manibus quoque et pedibus clavis acutissimis perforatus et durissimae cruci affixus In cruce autem positus a multis blasphematus et derisus et iterum aceto seu vino acetoso potatus Da mihi qui peccatis meis crucem merui ut in te aspiciens totus totaliter carne et spiritu transfigar omnique iniuria et contumelia ac confusione contempta tecum cruci affigar ut nec aliquid sentiam nisi te Iesum te inquam crucifixum Amen [PaL1354, 153v *Off Crucis ad Sextam*]

Domine Iesu Christe qui hora diei sexta pro nobis mundus et innocens crucem ascendisti in qua durissimis clavis affixus inter latrones diutius spem dedisti de venia Tribue quaesumus ut te crucifixum in corde semper habentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnerum sentiamus Qui [Mn164, 49/41r *Ad sextam*] *cf* Domine Iesu Christe qui in hora

Domine Iesu Christe qui hora diei tertia ad crucis paenam pro mundi salute ductus es Te suppliciter obsecramus ut per virtutem tuam sanctissimae passionis omnia peccata deleas et ad tuam beatitudinis gloriam sempiternam misericorditer nos perducas Qui [Mn164, 55/42v *Ad tertiam* = PL 101 507; WILMART *Precum libelli* 25 35 98] *Cfr* Domine deus Christe Iesu *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei tertia ad crucis tormentum pro mundi salute te supplices deprecamur ut per virtutem tuam sanctissimae passionis et crucis omnia peccata nostra deleas et ad tuam beatitudinis gloriam sempiternam misericorditer nos perducas Qui [CmU4105, 113r *per ille testo corretto* *cf* Mn164, 55/42v] *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei tertia pro nobis flagellari voluisti libera me ab aeternae irae flagellis quae merui et per tui sanctissimi capitis punctiones punge mentem meam ut noxias delectationes vitare valeam et da mihi post paenitentiam pertingere ad coronam qui etiam derisus multipliciter et tandem sententialiter condemnatus es ad mortem fac me evadere diabolicam derisionem et aeternam mortem Portasti tibi domine crucem da mihi tollere crucem meam et sequi te meam utique quae debetur mihi pro peccatis meis meam etiam spontaneam et devotam ut per hanc perveniam ad gloriam Amen [PaL1354, 152r]

Domine Iesu Christe qui hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae matris ut pie creditur reclinatus fuisti Cuius sanctissimam animam matris tuae gladius pertransivit compassionis quique in sepulcro reclusus triduo quieviisti et patribus in limbo gloriosam victoriam ostendisti Concede ut beneficio tuae mortis devictis hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui [Mn164, 52/42r] *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei ultima in sepulcro quieviisti et a matre tua mestissima et lamentatus fuisti Fac nos quaesumus domine passionis tuae compassionis lacrimis abundare Et tota cordis devotione ipsam tam passionem plangere et ipsam quasi recentem cum ardentissimo desiderio retinere Qui [Mn164, 59/43v *Ad completorium*] *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora diei vespertina a Ioseph de cruce deponi et inter brachia eius recipi voluisti a matre quoque tua mestissima et aliis tuis amicis plancus fuisti fac me quaeo Ioseph crescentem in virtutibus quotidie et da ut peccata propter quae crucifixus es et iterum quasi de cruce deponere teque quasi fasciculum myrrhae inter brachia amoris recipere ubi digneris dilecte mi semper commorari et me a laqueis diaboli custodire ne unquam vel hic vel in futuro valeam a te separari Amen [PaL1354, 156v *Off Crucis ad Vesp*]

Domine Iesu Christe qui hora diei vespertina iam morte peremptus in tuae matris brachiis ut pie creditur recipi voluisti Concede propitius ut depositis sarcinis peccatorum ante conspectum divinae maiestatis tuae praesentari valeamus Qui [Mn164, 58/43v] *cf* TABSIN

Domine Iesu Christe qui hora matutina coram Anna a ministro alapam suscepisti et te ligatum ad Caypham duci permisisti et tota nocte multa opprobria et incommoda pertulisti tribue mihi quaeo peccatori ut similia pati gaudeam pro gloria tui nominis et gaudiis perfrui merear aeternis Illis quoque tuae pietatis oculis quibus tunc Petrum respexisti me miserum frequenter respicias qui te toties pravis cogitationibus locutionibus operibus negligentius quam negavi ut tamen defectus meos cognoscere et inde paenitere ac veniam et gratiam apud te invenire Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen

[PaL1354, 149r *Off Crucis ad Laudes*]

- Domine Iesu Christe qui hora matutinali post effusionem sudoris sanguinei vallatus a turba pro nobis fuisti te tradi capi ligari ad iudicem trahi percuti et conspui permisisti tribue quaesumus ut tui amoris igne accensi et flagellari et mori pro tui nominis gloria gaudeamus et gaudiis perfrui mereamur aeternis Qui vivis Amen [PaSL 27, 198r] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui hora matutinali post effusionem sudoris sanguinei vallatus a turba pro nobis tradi capi ligari ad iudicem duci percuti conspui permisisti praesta quaesumus tui amoris igne accensi et flagellari et mori pro tui nominis gloria gaudeamus et gaudiis perfrui mereamur aeternis Qui vivis Amen [SpA183.104v] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui hora matutinali post effusionem sudoris sanguinei vallatus a turba pro nobis te tradi capi ligari ad iudicem trahi percuti et conspui permisisti tribue quaesumus ut tui amoris igne accendi flagellari et mori pro tui nominis amore gaudeamus et gaudiis perfrui mereamur aeternis Per eundem Amen [CmU4106, 170v] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui hora matutinali pro salute humana tradi capi ligari alapis cedi et conspui voluisti Fac nos quaesumus domine contumelias et opprobria pro nominis tui gloria laetantes suscipere Et sic tuae sacratissimae passionis continue recordari ut ad tuae resurrectionis consortium mereamur fideliter pervenire Qui [Mn164, 53/42r] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui hora matutinali propter effusionem sudoris sanguinei velatus a turba pro nobis tradi capi ligari conspui flagellari *illu... colaphizari* et ad crucis supplicium *te...di* permisisti tribue nobis ut tui amoris igne accensi et flagellari et mori pro tui nominis gloria gaudeamus et gaudiis aeternis frui mereamur Qui [Mn164, 46/40v] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui hora nona in crucis patibulo ... introire gaudentes concedas [Vat84 84 *Ad nonam in Parasceven*]
- Domine Iesu Christe qui hora tertia diei ad passionem ... iugiter habeamus custodiam [Vat84 82 *Ad tertiam in Parasceven*]
- Domine Iesu Christe qui hora vespertina praecursum innumeris fatigatus et acerbam iam morte perventus coram matre tua lancea perforatus fuisti Et nobis de tuo sacratissimo latere sanguine in pretium et aquam in lavacrum tribuisti Fac quaesumus corda nostra passionis tuae memoria scindi ut qui morte tua redempti sumus peccatis omnibus expiatis gloriosum in caelis quem in terra passum recolimus videre mereamur Qui [Mn164, 51/41v *Ad vespertas*] *qfr* Domine Iesu Christe qui in hora
- Domine Iesu Christe qui in agro intellectus tuorum fidelium seminasti semen veritatis ut inde surgeret fructus cognitio scilicet ... [D521, 20vb *preghiere tra fIV Cin e LXX*]
- Domine Iesu Christe qui in hora diei matutinali post effusionem sudoris sanguinei vallatus a turba pro nobis te tradi capi ad iudicem trahi percuti et conspui permisisti tribue quaesumus ut tui amoris igne accensi et flagellari et mori pro tui nominis gloria gaudeamus et gaudiis perfrui mereamur Qui vivis [FiA1874,208r] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei nona affixis in cruce manibus pro inimicis orando latroni spem de venia peccatoribus tribuisti quique verberibus flagellis attritus ac siti desiccatus arida inclinato capite clamans et lacrimans spiritum emisisti ad limbum descendens ut tuos captivos redimeres portas et hostes in fortitudine confregisti et te gloriosum sanctis patribus ostendisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis nostrae peccatorum nostrorum cathenis confractis ad tua mereamur gaudia pervenire Qui vivis [CmU6692, 127v]
- Domine Iesu Christe qui in hora diei nona affixis in cruce manibus et pedibus verberibus et flagellis attritus ac siti valida desiccatus acetum cum felle potatus fuisti et inclinato capite clamans et lacrimans spiritum emisisti et ad limbum descendens ut captivos educeres portas et hostes in fortitudine confregisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis peccatorum nostrorum cathenis confractis ad tuam mereamur gaudia pervenire Qui vivis [CmU4101, 226v] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei nona confixis in cruce manibus verberibus et flagellis attritus ac siti valida desiccatus aceto cum felle potatus fuisti et inclinato capite clamans et lacrimans spiritum emisisti et ad limbum descendens ut captivos educeres portas et hostes in fortitudine confregisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis peccatorum nostrorum cathenis confractis ad tua mereamur gaudia pervenire Qui vivis [G226,193v] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei nona confixis in cruce manibus et pedibus verberibus et flagellis attritus ac siti valida desiccatus acetum cum felle potatus fuisti et inclinato capite clamans et lacrimans emisisti spiritum et ad limbum descendens ut captivos educeres portas et hostes in fortitudine confregisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis peccatorum nostrorum cathenis confractis ad tuam gloriam mereamur pervenire Qui vivis [Ox3B2, 163r] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei nona confixus in cruce manibus et pedibus flagellis attritus ac siti valide siccatus aceto cum felle potatus fuisti et inclinato capite clamans et lacrimans spiritum emisisti et ad limbum descendens ut captivos educeres portas et hostes in fortitudine confregisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis peccatorum nostrorum cathenis confractis ad tua mereamur gaudia pervenire Qui vivis [PaSL33, 176r]
- Domine Iesu Christe qui in hora diei nona confixus in cruce manibus verberibus et flagellis attritus ac siti valida desiccatus aceto cum felle potatus fuisti et inclinato capite clamans et lacrimans spiritum emisisti et ad limbum descendens ut captivos educeres portas et hostes in fortitudine confregisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis peccatorum nostrorum cathenis confractis et hostes vincere et ad tua mereamur gaudia pervenire Qui Amen [PaL1342, 26v] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei nona confixus in cruce manibus verberibus et flagellis attritus ac siti valida desiccatus aceto cum felle potatus fuisti et inclinato capite clamans et lacrimans spiritum emisisti ad limbum descendens ut captivos educeres portas et hostes in fortitudine confregisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis peccatorum nostrorum cathenis confractis ad tua mereamur gaudia pervenire Qui vivis [SpA183.108v] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei nona confixus in cruce manibus et pedibus flagellis attritus ac siti valida desiccatus aceto cum felle potatus fuisti et inclinato capite clamans et lacrimans spiritum emisisti et ad limbum descendens ut captivos educeres portas et hostes in fortitudine confregisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis peccatorum nostrorum cathenis confractis ad tua mereamur gaudia pervenire Qui vivis [CmU4106, 180r] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei nona confixus in cruce manibus et pedibus verberibus et flagellis attritus ac siti valida desiccatus aceto cum felle potatus fuisti et inclinato capite clamans et lacrimans spiritum emisisti ad limbum descendens ut captivos educeres portas et hostes in fortitudine confregisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis peccatorum nostrorum cathenis confractis ad tua mereamur gaudia pervenire Qui vivis [PaSL 27, 208r] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei nona expansis manibus et pedibus in cruce verberibus flagellis attritus ac siti valde siccatus aceto cum felle potatus fuisti et inclinato capite clamans et lacrimans spiritum emisisti et ad limbum descendens ut captivos educeres portas et hostes in fortitudine confregisti passionis tuae virtute concede ut in hora mortis peccatorum nostrorum cathenis confractis ad tua mereamur gaudia pervenire Qui vivis [FiA1874,218r] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei prima Pilato praesidi praesentatus et ab iniquis innocens accusatus blasphematus spoliatus facie velatus spinis coronatus illusorie adoratus arundine verberatus et colaphizatus pro nobis fuisti praesta quaesumus ut pace tua ubique armati et hostes vincere ad tuam valeamus gloriam pervenire Qui vivis [CmU6692, 120v] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei prima Pilato praesidi praesentatus et ab iniquis innocens accusatus blasphematus pro nobis spoliatus spinis coronatus irrisorie adoratus arundine verberatus et sputiis colaphizatus pro nobis fuisti quaesumus ut passione tua ubique armati et hostes vincere et ad tuam valeamus gloriam pervenire Qui vivis [PaSL33, 169v] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei prima Pilato praesidi praesentatus et ab iniquis innocens accusatus spoliatus facie velatus irrisorie adoratus arundine verberatus et colaphizatus pro nobis fuisti quaesumus ut visione tua ubique armati et hostes vincere et ad tuam valeamus gloriam pervenire Qui vivis [CmU4106, 173r] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei prima Pilato praesidi praesentatus et ab iniquis innocens accusatus spoliatus facie velatus irrisorie adoratus arundine verberatus et colaphizatus pro nobis fuisti quaesumus ut passione tua ubique armati et hostes vincere et ad tuam valeamus gloriam pervenire Qui vivis [CmU4101, 217v] *qfr* TABSIN
- Domine Iesu Christe qui in hora diei prima Pilato praesidi praesentatus et ab iniquis innocens accusatus spoliatus facie velatus irrisorie adoratus arundinem verberatus et colaphizatus quoque pro nobis fuisti quaesumus ut passione tua ubique armati et hostes vincere et ad tuam valeamus gloriam pervenire

Qui vivis [OxB32, 155v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei prima Pylato praesidi praesentatus et ab iniquis innocens accusatus spoliatus facie velatus irrisione adoratus arundine verberatus et colaphizatus pro nobis fuisti quaesumus nos passione ubique armati et hostes vincere et ad tuam gloriam valeamus pervenire Qui vivis [FiA1874,210v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei prima Pylato praesidi praesentatus et ab iniquis innocens accusatus spoliatus facie velatus irrisione adoratus arundine verberatus et colaphizatus pro nobis fuisti quaesumus nos visione tua ubique armati et hostes vincere et ad tuam valeamus gloriam pervenire Qui vivis [G226,186r] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus et innocens crucem ascendisti in qua durissimis clavis affixus inter latrones *diutius* pependisti et peccatoribus in latrone spem de venia tribuisti praesta quaesumus ut te crucifixum in corde semper habentes contra omnium peccatorum iacula virtute tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [PaSL 27, 206r] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus et innocens crucem ascendisti in qua durissimis clavis affixus inter latrones *diutius* pependisti et peccatoribus in latrone spem de venia tribuisti praesta ut te crucifixum in corde semper habentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [G226,191r] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus et innocens crucem ascendisti in qua durissimis clavis confixus in ter latrones *diutius* pependisti et peccatoribus in latrone specie de venia tribuisti praesta ut te crucifixum in corde semper habentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [OxB32, 160v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus et innocens crucem ascendisti et peccatoribus in latrone spem de venia tribuisti praesta ut te crucifixum semper in corde habentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [PaSL33, 174r] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus et innocens crucem ascendisti in qua durissimis clavis affixus inter latrones *diutius* pependisti et peccatoribus in latrone de venia spem tribuisti praesta ut te crucifixum semper in corde gerentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [SpA459,150] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus et innocens crucem ascendisti in qua durissimis clavis affixus inter latrones *diutius* pependisti et sitiens acetum cum felle potatus fuisti praesta ut te crucifixum in corde semper habentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [CmU6692, 125v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus et innocens crucem ascendisti in qua durissimis clavis affixus inter latrones *diutius* pependisti et peccatoribus et latroni spem de venia tribuisti praesta ut te crucifixum in corde semper habentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [SpA183.107v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus et innocens crucem ascendisti in qua durissimis clavis affixus inter latrones *diutius* pependisti et peccatoribus et latroni spem de venia tribuisti praesta ut te crucifixum in corde semper habentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [SpA183.107v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus et innocens crucem ascendisti durissimis clavis affixus inter latrones ductus pependisti et peccatoribus in latrone spem de venia tribuisti praesta ut te crucifixum semper in corde habentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [CmU4106, 178r] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus et innocens crucem ascendisti in qua durissimis clavis effixus inter latrones *diutius* pependisti et peccatoribus in latrone spem de venia tribuisti praesta ut te crucifixum semper in corde habentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [CmU4101, 223v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei sexta pro nobis nudus innocens crucem ascendisti durissimis clavis affixus inter latrones ductus pependisti et peccatoribus in latrone spem de venia tribuisti praesta ut te crucifixum semper in corde habentes contra omnium peccatorum iacula virtutem tuorum vulnere sentiamus Qui vivis [FiA1874,215v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram Pilato ac populo purpura indutus in spinis coronatus arundine manu gestans illudendus praesentatus fuisti quique spoliatus ad columnam ligatus et condemnatus ad mortem crucem tuam fractis iam humeris obtulisti fac nos quaesumus sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [PaSL33, 172r] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram Pilato et populo purpura indutus et spinis coronatus arundinem manu gestans illudens praesentatusque fuisti spoliatus ad columnam ligatus *diutissime* flagellatus blasphematus accusatus et condemnatus ad mortem crucem tuam fractis iam humeris detulisti fac nos quaesumus sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio per te pium iudicem aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [CmU6692, 123r] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram populo et Pilato purpura indutus in spinis coronatus arundinem manu gestans illudendus praesentatus fuisti quique spoliatus ad columnam ligatus et condemnatus ad mortem crucem tuam fractis iam humeris obtulisti fac nos quaesumus sicque paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [CmU4106, 175v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram populo et Pilato purpura indutus spinis coronatus arundinem manu gestans illudendus praesentatus fuisti quique spoliatus ad columnam ligatus et condemnatus ad mortem et crucem tuam cum fractis iam humeris deduxisti fac nos quaesumus sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio per te pium iudicem aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [OxB32, 157v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram populo et Pilato purpura indutus spinis coronatus arundinem manu gestans illudendus praesentatus fuisti quique spoliatus ad columnam ligatus *durissime* flagellatus condemnatus ad mortem crucem tuam confractis iam humeris detulisti fac nos quaesumus sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio per te pium iudicem aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [CmU4101, 220v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram populo et Pilato purpura indutus spinis coronatus arundine verberatus manus gestatus illudendum praesentatus fuisti quique spoliatus et condemnatus ad mortem et crucem iam fractis tuam humeris obtulisti fac nos sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio per te pium iudicem aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [SpA183.106v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram populo et Pilato purpura indutus spinis coronatus arundine verberatus manus gestatus illudendum praesentatus fuisti quique spoliatus et condemnatus ad mortem et crucem iam fractis tuam humeris obtulisti fac nos sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio per te pium iudicem aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis Amen [SpA183.106v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram populo et Pilato purpuram indutus spinis coronatus arundinem manu gestans illudendus praesentatus fuisti quique spoliatus ad columnam ligatus flagellatus et condemnatus ad mortem et crucem tuam fractis iam humeris obtulisti fac nos quaesumus sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio per te pium iudicem aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [Holkham41, 93v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram populo et Pilato purpura indutus spinis coronatus arundinem manu gestans illudendus praesentatus fuisti quique spoliatus ad columnam ligatus *durissime* flagellatus blasphematus accusatus et condemnatus fuisti ad mortem et crucem tuam fractis iam humeris obtulisti fac nos quaesumus sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio per te pium iudicem aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [PaL1342, 20v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram populo et Pylato purpura indutus spinis coronatus arundine manu gestans illudendus praesentatus fuisti quique spoliatus ad columnam ligatus flagellatus et condemnatus ad mortem et crucem tuam confractis iam humeris detulisti fac nos quaesumus sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio per te pium iudicem aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [PaSL 27, 203r] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram populo et Pylato purpura indutus spinis coronatus arundine manu gestans illudendus praesentatus fuisti quique spoliatus ad columnam ligatus et condemnatus ad mortem crucem tuam confractis iam humeris obtulisti fac nos quaesumus sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [FiA1874,213v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei tertia coram populo et Pylato purpura indutus spinis coronatus arundinem manu gestans illudendus praesentatus fuisti quique spoliatus ad columnam ligatus flagellatus ac condemnatus ad mortem et crucem tuam fractis iam humeris obtulisti fac nos quaesumus sic paenitentiae crucem portare ut in extremo iudicio per te pium iudicem aeternae mortis sententiam fugiamus Qui vivis [G226,188v] *cf.* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae matris sanctissimae ut pie creditur reclinatus fuisti cuius animam mortis tuae gladius pertransivit quique in sepulchro reclusus triduo quievisti et in limbo gloriosam victoriam ostendisti concede ut beneficium tuae mortis devictis

hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui vivis [CmU4101, 235r] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae dulcissimae matris ut pie creditur reclinatus fuisti cuius animam mortis tuae gladius pertransivit quique post maternos amplexos et amaros singulti Isaac lacrimosos in sepulchro reclusus triduo quievisti et in limbo gloriae victoriam ostendisti concede ut beneficio tuae mortis devictis hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui vivis [OxB32, 168v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae matris ut pie creditur reclinatus fuisti cuius sacratissimam animam tuae mortis gladius pertransibat et qui post maternos et amaros singultus ac lacrimosa osculo in sepulcro reclusus triduo quievisti concede ut qui tuam recolimus passionem per ipsam devictis hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui vivis [PaL1342, 34v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae matris ut pie creditur reclinatus fuisti cuius animam tuae mortis gladius pertransivit quique post maternos amplexus et amaros singultus ac lacrimosa in sepulcro reclusus triduo quievisti concede ut qui tuam recolimus passionem per ipsam devictis hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui vivis [CmU6692, 133v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae matris ut pie creditur reclinatus fuisti cuius animam tuae matris gladius pertransivit quique in sepulcro reclusus triduo quievisti et in limbo gloriam et victoriam ostendisti concede ut beneficio tuae mortis devictis hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui vivis [CmU4106, 186v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae matris ut pie creditur reclinatus fuisti cuius animam tuae matris gladius pertransivit quique in sepulcro reclusus triduo quievisti et in limbo gloriam et victoriam ostendisti concede ut beneficio tuae mortis devictis hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui vivis [PaSL33, 181v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae matris ut pie creditur reclinatus fuisti cuius animam tuae matris gladius pertransivit in sepulcro reclusus quievisti et in limbo gloriosam victoriam ostendisti concede ut beneficio tuae mortis devictis hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui vivis [FiA1874,225v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae sanctissimae matris ut pie creditur reclinatus fuisti quique in sepulcro reclusus triduo quievisti et in limbo gloriosam victoriam ostendisti concede ut beneficio tuae mortis devictis hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui vivis [PaSL 27, 215r] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae matris ut pie creditur reclinatus fuisti cuius animam tuae matris gladius pertransivit in sepulcro reclusus quievisti et in limbo gloriosam victoriam ostendisti concede ut beneficio tuae mortis devictus hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui vivis [FiA1874,225v devictus *corr 2 mano*] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei ultima de cruce depositus in brachiis tuae matris ut pie creditur reclinatus fuisti cuius animam tuae passionis gladius pertransivit quique in sepulcro reclusus triduo quievisti et in limbo gloriosam victoriam ostendisti concede ut beneficio tuae mortis devictis hostibus ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Qui vivis [G226,200v *Off Passionis/ Crucis Ad completorium*]

Domine Iesu Christe qui in hora diei vespertina cruce praessuris in humeris fatigatus et acerba iam mortem praeventus coram dulcissima matre tua clavis et lancea perforatus fuisti et nobis de tuo latere sanguinem in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac quaesumus corda nostra passionis tuae memoria scindi ut qui tua sumus morte redempti a peccatis expiatis te gloriosum in caelis quam in terris passum recolimus Qui vivis Amen [SpA459, 153] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei vespertina in cruce praessuris innumeris fatigatus et acerba iam morte praeventus coram matre tua lancea perforatus fuisti et nobis de tuo latere sanguinem in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac corda nostra passionis tuae memoria scindi ut qui sumus tua morte redempti peccatis omnibus expiatis te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus videamus Qui vivis [PaL1342, 31v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei vespertina in cruce praessuris es innumeris fatigatus et acerba iam morte praeventus coram matre tua lancea perforatus fuisti et nobis de latere tuo sanguinem in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac quaesumus corda nostra passionis tuae memoriam agere ut qui tua sumus morte redempti peccatis omnibus expediti te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus videamus Qui vivis [OxB32, 166r] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei vespertina in cruce praessuris innumeris fatigatus et acerba morte praeventus coram matre tua lancea perforatus fuisti et nobis de tuo latere sanguinem in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac corda nostra tuae passionis memoria scindi ut qui tua sumus morte redempti peccatis omnibus expiatis te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus videamus Qui vivis [CmU4106, 183v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei vespertina in cruce praessuris innumeris fatigatus et acerba morte praeventus coram matre tua lancea perforatus fuisti nobis de tuo latere sanguinem in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac mens nostra passionis tuae memoria repleri ut qui tua sumus morte redempti peccatis omnibus expiatis te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus videamus Qui vivis [FiA1874,222v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei vespertina in cruce praessuris innumeris fatigatus et acerba iam morte praeventus coram matre tua lancea perforatus fuisti et nobis de tuo latere sanguinem in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac corda nostra tuae passionis memoria scindi ut tua sumus morte redempti peccatis omnibus expiatis te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus videamus Qui vivis Amen [SpA183.110v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei vespertina in cruce praessuris in humeris fatigatus et acerba iam mortem praeventus coram dulcissima matre tua clavis et lancea perforatus fuisti et nobis de tuo latere sanguinem in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac quaesumus corda nostra passionis tuae memoria scindi ut qui tua sumus morte redempti a peccatis expiatis te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus Qui vivis Amen [SpA459, 156] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora diei vespertina in cruce praessuris humeris fatigatus et acerba iam morte praeventus coram dulcissima matre tua lancea perforatus fuisti et de tuo latere nobis sanguinem in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac corda nostra passionis tuae memoria scindi ut qui tua sumus morte redempti peccatis omnibus expiatis te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus videamus Qui vivis [CmU4101, 231r] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora matutinali post effusionem sudoris sanguinei velatus a turba pro nobis tradi capi ligari ad iudicem tradi et conspui permisisti tribue quaesumus ut tui amoris igne accensi flagellari et mori pro tui nominis amoris gaudeamus et gaudiis perfrui mereamur aeternis Qui vivis [PaSL33, 167v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora matutinali post effusionem sudoris sanguinei vallatus a turba pro nobis te tradi capi ligari alapis cedi ad iudicem trahi blasphemari percuti conspui permisisti tribue quaesumus ut tui amoris pro tui nominis gloria gaudeamus et gaudiis mereamur aeternis Qui vivis [CmU6692, 118r] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora matutinali post effusionem sudoris sanguinei vallatus a turba pro nobis te tradi capi ligari ad iudicem trahi percuti et conspui permisisti tribue quaesumus ut tui amoris igne accensi et flagellari et mori pro tui nominis gloria gaudeamus et gaudiis perfrui mereamur aeternis Qui vivis [G226,183r] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora matutinali post effusionem sudoris sanguinei vallatus a turba pro nobis te tradi capi ligari ad iudicem trahi percuti et conspui permisisti tribue quaesumus ut tui amoris igne accensi et flagellari et mori pro tui nominis gloria gaudeamus et gaudio perfrui mereamur Qui vivis [CmU4101, 214r] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora matutinali post effusionem sudoris sanguinei vellatus a turba pro nobis te tradi capi ligari ad iudicem trahi percuti et conspui permisisti tribue quaesumus ut tui amoris igne accensi et flagellari et mori pro tui nominis gloria gaudeamus et gaudiis perfrui mereamur aeternis Qui vivis [OxB32, 153v] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora matutinali post effusionem sudoris sanguinei vallatus a turba pro nobis te tradi ligari ad iudicem trahi percuti et conspui permisisti tribue quaesumus ut tui amoris igne accensi et flagellari et mori pro tui nominis gloria gaudeamus et gaudiis perfrui mereamur aeternis Qui vivis [PaL1342, 15r] *qfr* TABSIN

Domine Iesu Christe qui in hora prima Pilato praesidi praesentatus et ab iniquis innocens accusatus spoliatus faciem velatus irrisorie adoratus arundine verberatus et colaphizatus quoque pro nobis fuisti quaesumus visione tua ubique armati et hostes vincere ad tuam gloriam valeamus pervenire Qui vivis Amen [SpA183.105r *Prima*] *qfr* Domine Iesu Christe qui in hora diei

Domine Iesu Christe qui in hora vespertina in cruce iam morte peremptus coram matre tua mestissima lancea perforatus fuisti et de tuo latere nobis aquam in lavacrum et sanguinem in pretium tribuisti fac corda nostra passionis tuae memoria scindi *ut qui tua sumus* morte redempti a peccatis omnibus expiatis te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus videamus Qui [CmU6692, 131v *corsivo sbiaditissimo*]

Domine Iesu Christe qui in hora vespertina in cruce praessuris iniuriis fatigatus et acerbam iam mortem praeventus coram matre tua lancea perforatum fuisti

et nobis de tuo latere sanguine in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac corda nostra tuae passionis memoria scindisti ut qui tua sumus morte redempti peccatis omnibus expiati te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus videamus Qui vivis [G226,197v *Off Passionis/ Crucis. Ad vespas: testo corrotto*] *gfr* Domine Iesu Christe qui hora

Domine Iesu Christe qui in hora vespertina in cruce praessuris in humeris fatigatus et acerba morte praeventus coram matre tua lancea perforatus fuisti et nobis de tuo latere sanguinem in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac corda nostra passionis tuae memoriam repleti ut quod tua sumus morte redempti peccatis omnibus expiati te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus videamus Qui vivis [PaSL33, 179r]

Domine Iesu Christe qui in hora vespertina in cruce praessuris innumeris fatigatus et acerba iam morte praeventus coram dulcissima matre tua lancea perforatus fuisti et nobis de tuo latere sanguinem in pretium et aquam in lavacrum tribuisti fac quaesumus corda nostra passionis tuae memoria scindi ut qui tua sumus morte redempti a peccatis omnibus expiatis te gloriosum in caelis quem in terris passum recolimus videamus Qui vivis [*Off passionis ad Vesperas* PaSL 27, 212r]

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum propter nos ... [Ab3199, 175v *Oratio pulcherrima ad dominum Iesum Christum*] *gfr* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui in hunc mundum

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum propter nos ... [ZRh170, 60r *Oratio pulchra et devota domino nostro*] *gfr* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui in hunc mundum

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum propter nos peccatores advenisti [LHP 1, 318] *gfr* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui in hunc mundum

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum propter nos peccatores de sinu summi patris advenisti ... Indulgeat mihi omnia peccata mea hic et in futuro saeculo Amen [*Inquisitio sancti Augustini de infrascripta oratione ut in quacunque die cantetur nec diabolus nec malus homo impedimentum facere poterit et quod iustum petierit a domino dabitur illi et si anima de corpore egrediatur inferno non recipitur* Chicago, Newberry 82, 152v (= Cat. SAENGER 151: ricordati i santi Ubaldo, Crescentino...; HUWHA I/1 p. 404; II/1 p. 376)] *gfr* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui in hunc mundum

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum propter nos peccatores de sinu patris tui advenisti ... coniuncti sunt tam pro vivis quam pro defunctis [PaL1063, 280v *Oratio s. AUGUSTINI LEROQUAIS I, 48*]

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum propter nos peccatores de sinu patris advenisti ut de Adae peccato nos redimeres Quia scio et credo non propter iustos sed propter peccatores in terris habitare voluisti Audi et exaudi me domine deus meus peccatorem et culpabilem indignum et negligentem et obnoxium Tibi confiteor omnia peccata mea et delicta mea quae in hoc saeculo commisi facto verbo sive iniquis cogitationibus de omnibus veniam peto Peccavi etiam tamen te non negavi quia scio et credo quia tu pius es indulge mihi Christe Te laudo te adoro te magnifico te glorifico trinitas sancta Tibi gratias ago in omnibus infirmitatibus meis quia non habeo in alium spem nisi in te deus meus Et ad portam ecclesiae tuae confugio et ad pignora sanctorum tuorum prostratus indulgentiam peto Precor et supplico te domine ut illam mihi concedere dignemini pro tua magna misericordia et pietate tua usque in finem meum Et in illa hora tremenda quando anima mea assumpta erit de corpore meo Praesta mihi domine rectum sensum meum rectam fidem rectam credulitatem rectam confessionem veram paenitentiam ac contritionem mihi concedere digneris Christe omnipotens deus et custodias me a desperatione Domine deus omnipotens exaudi me ut animam meam liberare digneris de inferno inferiori Domine deus omnipotens libera me de igne inextinguibili Domine deus omnipotens libera me de protoplasto Sathanae Domine deus omnipotens libera me de verme immortalis et aeterno Domine deus omnipotens libera me de omni tribulatione Domine deus omnipotens libera me de manibus inimicorum meorum Domine deus omnipotens libera me de tormentis impiorum Domine deus omnipotens libera me de angustia aeterna Domine deus omnipotens libera me de omnibus malis Domine deus omnipotens libera me de tenebris exterioribus quod in te confido Christe quia opus manu tuarum sum ego ne despicias me Rogo sanctam et beatissimam matrem tuam virginem Mariam Rogo viginti quatuor seniores omnes sanctos angelos tuos deprecor omnes patriarchas tuos supplico Omnes apostolos tuos et martyres confessores et virgines Similiter rogo omnes sanctos tuos et electos tuos invoco in auxilium mihi in illa hora tremenda quando anima mea egressa est de corpore meo Te ergo supplico et deprecor sancte Michael archangele qui ad animas accipiendas accepisti potestatem ut animam meam suscipere digneris quando de corpore meo erit egressura Et libera eam de potestate inimici ut pertransire possit portas infernorum et vias tenebrarum ut non se interponat leo vel draco super eam qui consuetus est animas in infernum recipere et ad aeterna tormenta perducere Te deprecor sancte Petre princeps apostolorum qui clavium regni caelorum accepisti potestatem ut portas paradisi mihi aperire digneris Domine Iesu Christe fili sanctae Mariae preces fundo tibi ut de anima mea agas pietatem et misericordiam quia in te speravi Christi redemptor mundi Peto ut quando accusatus fuero non sim expulsus a facie tua qui merui coronam vel veniam mihi concedere digneris Christe Auxiliatrix sit mihi trinitas sancta et exaudi me quia tu es deus meus verus Tu pater meus sanctus es Tu es deus meus magnus Tu es dominus meus pius Tu es magister meus optimus Tu es medicus meus potentissimus Tu es dilectus meus pulcherrimus Tu es panis meus vivus Tu es sacerdos meus in aeternum Tu es misericordia mea magna Tu es vita mea immaculata Tu es redemptio mea sancta Tu es spes mea futura Tu es concordia mea bona Tu es custodia mea Te deprecor tibi supplico te rogo ut per te ambulem et ad te perveniam in te requiescam et ad te resurgam Exaudi me domine merito David sicut iurasti patribus nostris ut averteres iram tuam a nobis et a me misero famulo tuo N Archangelus Michael archangelus Gabriel archangelus Raphael Omnes sancti angeli et archangeli omnes sancti patriarchae et prophetae omnes apostoli omnes martyres omnes confessores omnes sanctae virgines in adiutorium et in auxilium mihi assistant Per dominum nostrum Iesum Christum Marcus Mathaeus Lucas Iohannes Sanctus Hieronymus sanctus Nicholaus sanctus Augustinus sanctus Gregorius et sanctus Martinus sancta Margareta et sancta Katherina Et omnes sancti famuli et famulae dei intercedant pro me peccatore Gratias tibi ago domine deus meus qui me de limo terrae formasti ossibus et nervis compegisti me Domine pro tua magna pietate custodi me et salvum me fac Pax hic Deus hic Domine exaudi orationem meam et clamor meus ad te perveniat quia tibi soli peccavi et malum coram te feci quia peccata mea innumerabilia sunt valde Propterea ego veniam a te peto domine pro peccatis meis et negligentis meis pro vana gloria pro concupiscentia carnali pro pollutione corporis pro detractatione pro murmuratione pro invidia pro superbia pro somnolentia pro seductione pro visu pro iniqua cogitatione pro adulteris pro fornicatione pro hoc quod ad opus dei tarde venio reus appareo pro peccatis meis qui nec dicere nec nominare possum omnes iniquitates meas et malitias meas non abscondi Omnipotens sempiternus deus credo quod pius es noli me derelinquere pie pater sed dignare mihi indulgere quod male egi succurre mihi pietas immarcescibilis dulcis et amabilis antequam fauces inferni me absorbeat antequam veniat pars inimici super me Tu mihi domine manum porrigere et lumen ostendere ut nulla potestas diaboli me possit sumere Et in illa hora quando anima mea egressa fuerit de corpore meo possim piissime pater ad te pervenire Omnipotens et misericors deus clementissime pater te laudo te adoro tibi gratias ago Tu domine qui me salvasti per diem iube me salvari per noctem Fac me domine ob tuam gratiam ad te venire te amare te laudare tibi servire te diligere omnibus diebus vitae meae Deus tibi commendo animam meam miserere mei deus miserere mei deus gloriae Qui es unus et verus qui es solus et iustus in quo omnia per quem omnia facta sunt Exaudi me orantem sicut exaudisti Petrum in mari Paulum in vinculis Et Susannam liberasti de manibus inimicorum suorum duorum falsorum testium Parce domine parce animae meae parce malis meis et cunctis criminibus meis Christe dominus meus pone te ante me sicut exultat inimicus meus arma contra me Tu pie domine ante me sis ego dormio cor meum ad te vigilet angeli tui domine custodiunt me tam per diem quam per noctem Deus omnipotens mitte in me spiritum tuum novum et rectum qui animam meam et corpus meum custodiat Peccavi tibi domine nimis coram te in lege dei mei in verbis in factis in cogitationibus multa sunt peccata mea negligens sum opere dei in ordine meo Misereatur mei omnipotens deus et donet in domino veram humilitatem veram paenitentiam sobrietatem et tollerantiam illuminet me spiritus sanctus Indulgeat mihi dominus omnia peccata mea nunc et in futuro [HAS 46r]

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum propter nos peccatores de sinu patris advenisti ... indulgeat mihi dominus omnia peccata mea hic et in futuro [*oratio s Augustini* Chg173b 301]

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum propter peccatores de sinu patris advenisti ut nos de eodem peccato redimeres quia scio et credo quod non propter iustos sed propter peccatores habitare voluisti audi et exaudi domine deus meus ut me peccatorem et culpabilem et indignum et negligentem et ob beneficium tuum confiteor omnia peccata mea omnia mala quae in hoc saeculo gessi de dicto et facto sive de iniquis cogitationibus meis et de omnibus veniam peto Peccavi erravi non tantum te negavi quia scio et credo quia tu pius es pater Indulge mihi Christe Te laudo te magnifico te glorifico Tibi gratias ago in omnibus infirmitatibus meis quia non habeo spem nisi in te deus meus Ad portam ecclesiae tuae Christe ego confugio et ad pignora sanctorum tuorum prostratus veniam peto Precor et tibi supplico domine ut mihi concedere digneris pro tua misericordia miseri cordiam et pietatem zzz usque in finem meum et in illa hora tremenda quando anima mea migratura erit de corpore meo Praesta mihi sensum rectum fidem rectam et credulitatem Omnipotens deus Deus meus exaudi me ut animam meam liberare digneris de inferno inferiori Deus omnipotens libera me de paena infernali Deus omnipotens libera me de igne inextinguibili Deus omnipotens libera me de protoplasto Satana Deus omnipotens libera me de vermibus immortalibus

Deus omnipotens libera me de mansione impiorum Deus omnipotens libera me de angustia aeterna Deus omnipotens libera me de omnibus malis Deus omnipotens libera digneris animam meam de tenebris exterioribus Quia in te confido quia opus manuum tuarum sum ego ne me despicias Christe Rogo sanctam ac beatissimam matrem nostram Mariam rogo viginti quatuor seniores omnes sanctos angelos tuos deprecor omnibus sanctis patriarchis ac prophetis supplico omnes apostolos et martyres et confessores tuos atque virgines rogo similiter omnes sanctos tuos et electos dei invoco in auxilium meum Et in illa tremenda hora qua anima mea egressura erit de corpore meo sancte archangele deprecor qui animarum accipiendarum accepisti potestatem ut animam meam suscipere digneris quando de corpore meo erit egressura et libera eam de potestate inimici ut pertransire possim portas inferorum et vias tenebrarum ut non se ponat leo vel draco qui consuetus est animas inferorum recipere et ad aeterna tormenta pertrahere Te deprecor sancte Petre princeps apostolorum qui tenes claves regni caelorum et accipiendarum animarum accepisti potestatem ut portam paradisi mihi aperire digneris Domine Iesu Christe fili Mariae processum do tibi ut agas de anima mea pietatem et misericordiam quia in te speravi Christe redemptor mundi quando occursurus sum ne sim expulsus a facie tua quia non mereor coronam vel veniam nisi mihi concedere digneris Auxiliatrix sit mihi sancta trinitas exaudi me domine qui es deus meus vivus et virtus mea iudex iustus Tu medicus potentissimus Tu es sacerdos in aeternum Tu dux ad patriam Tu lux mea vera Tu dulcedo mea sancta Tu sapientia mea clara Tu simplicitas mea pura Tu anima mea catholica Tu concordia mea pacifica Tu custodia mea tota Tu perfectio mea tota Tu salus mea sempiterna Tu misericordia mea magna Tu vita mea immaculata Tu patientia robustissima Tu redemptio mea facta Tu resurrectio mea sancta Tu vita perpetua Te rogo te deprecor ut per te ambulem ad te perveniam in te requiescam et ad te resurgam Exaudi me domine Memento domine David sicut iurasti patribus nostris ut avertas iram tuam a famulo tuo Angelus Michael angelus Gabriel angelus Raphael omnes angeli omnes archangeli omnes throni omnes dominationes omnes principatus et potestates omnes patriarchae et prophetae omnes apostoli et martyres omnes confessores et virgines in adiutorium et auxilium assistant mihi per dominum nostrum Iesum Christum Matthaeus Marcus Lucas Ioannes Sancte Georgi famule mi intercede pro me famulo tuo Sancte Christophore intercede pro me Domine de limo terrae formasti me ossibus et venis compegesti me Domine pro tua pietate salvum me fac Pax hic Deus hic Domine exaudi orationem meam et clamor meus ad te veniat Quia tibi soli peccavi et malum coram te feci quia peccata mea innumerabilia sunt valde Veniam pro his peto domine peccatis et negligentis meis pro vana gloria pro concupiscentia carnali pro delectatione pro pollutione pro murmuratione pro invidia pro superbia pro somnolentia pro visionibus pro cogitationibus meis iniquis pro adulterio pro fornicatione pro hoc quod ego ad opus dei tarde venio Peccata mea nec dicere nec nominare possum Reus sum iniquitates meas et malitias meas non abscondi quia scio et credo quod tu pius pater es Ne me derelinquas pater misericors sed dignare indulgere quod malum egi Succurre mihi pius invisibilis dulcis et amabilis antequam porta inferorum absorbeat me antequam veniat pars inimici mei Tu mihi manus porrigere et lumen ostendere ut nulla potestas inferni invadat me in illa hora quando anima mea assumptura erit de corpore meo Piissime deus misericors deus clementissime deus te laudo te magnifico tibi gratias ago qui me salvasti per noctem iubeas me servari per diem Fac me domine tuam gratiam invenire te amare te laudare et timere tibi servire et diligere omnibus diebus vitae meae Deus tibi commendo vitam meam Miserere mei domine gloriae qui es unus et verus et solus et iustus et in quo omnia et per quem omnia facta sunt Exaudi me domine orantem sicut exaudisti tres pueros de camino ignis ardentis Sidrac Misac et Abdenago Exaudi me domine orantem sicut exaudisti Petrum in mari Paulum in vinculis Parce animae meae parce malis meis et cunctis criminibus meis Christe deus meus pone te ante me si exultat inimicus meus contra me Ego dormiam et cor meum vigilet Angeli tui domine me custodiant tam per diem quam per noctem Deus omnipotens emitte spiritum tuum bonum et rectum qui animam meam et corpus meum custodiat Peccavi domine peccavi in lege dei verbis factis et cogitationibus Multa sunt peccata mea Negligens fui de opere dei et de ordine meo Precor te beata virgo Maria et omnes sancti dei orate pro me peccatore Misereatur mei omnipotens deus et donet dominus deus verus veram humilitatem veram paenitentiam veram indulgentiam sobrietatem tolerantiam bonam fidem bonam perseverantiam Illuminet me spiritus sanctus indulgeat mihi dominus omnia peccata mea hic et in futuro Amen *[Oratio s. Augustini in quacunque die legerit homo diabolus ei impedimentum facere <non !?> poterit Et cum iustum petierit a deo dabit sibi Et si egressa fuerit anima de corpore ab inferno non est recipienda Amen BsQ7, 105r]*

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum propter peccatores de sinu patris advenisti ut nos de eodem peccato redimeres quia scio et credo non propter iustos sed propter peccatores in terra habitare voluisti Exaudi me domine deus peccatorem et culpabilem et indignum et negligentem et obnoxium Tibi confiteor omnia peccata mea omnia mala mea quidquid in hoc saeculo gessi delicto meo actu sive iniquis cogitationibus de omnibus veniam peto Peccavi iuravi tamen te non abnegavi quia scio et credo quia tu pater es Indulge mihi Christe Te laudo te magnifico te glorifico trinitas sancta Tibi gratias ago in omnibus infirmitatibus meis quia non habeo spem in alium nisi in te deus meus Ad portum ecclesiae tuae Christe confugio et ante pignora sanctorum tuorum prostratus indulgentiam peto Precor et supplico tibi deus ut mihi concedere digneris pro tua misericordia misericordiam et pietatem usque in finem meum et in illa hora tremenda quando anima mea migratura erit de corpore meo Praesta mihi sensum rectum fidem rectam et credulitatem Omnipotens deus Deus meus exaudi me ut animam meam liberare digneris de inferno inferiori Deus omnipotens libera me de paena infernali Deus omnipotens libera me de igne inextinguibili Deus omnipotens libera me de protoplasto Satana Deus omnipotens libera me de veribus immortalibus Deus omnipotens libera me de mansione impiorum Deus omnipotens libera me de angustia aeterna Deus omnipotens libera me de omnibus malis Deus omnipotens libera digneris animam meam de tenebris exterioribus Quia in te confido quia opus manuum tuarum sum ego ne me despicias Christe Rogo sanctam ac beatissimam matrem nostram Mariam rogo viginti quatuor seniores omnes sanctos angelos tuos deprecor omnibus sanctis patriarchis ac prophetis supplico omnes apostolos et martyres et confessores tuos atque virgines rogo similiter omnes sanctos tuos et electos dei invoco in auxilium meum Et in illa tremenda hora qua anima mea egressura erit de corpore meo sancte archangele deprecor qui animarum accipiendarum accepisti potestatem ut animam meam suscipere digneris quando de corpore meo erit egressura et libera eam de potestate inimici ut pertransire possim portas inferorum et vias tenebrarum ut non se ponat leo vel draco qui consuetus est animas inferorum recipere et ad aeterna tormenta pertrahere Te deprecor sancte Petre princeps apostolorum qui tenes claves regni caelorum et accipiendarum animarum accepisti potestatem ut portam paradisi mihi aperire digneris Domine Iesu Christe fili Mariae processum do tibi ut agas de anima mea pietatem et misericordiam quia in te speravi Christe redemptor mundi quando occursurus sum ne sim expulsus a facie tua quia non mereor coronam vel veniam nisi mihi concedere digneris Auxiliatrix sit mihi sancta trinitas exaudi me domine qui es deus meus vivus et virtus mea iudex iustus Tu medicus potentissimus Tu es sacerdos in aeternum Tu dux ad patriam Tu lux mea vera Tu dulcedo mea sancta Tu sapientia mea clara Tu simplicitas mea pura Tu anima mea catholica Tu concordia mea pacifica Tu custodia mea tota Tu perfectio mea tota Tu salus mea sempiterna Tu misericordia mea magna Tu vita mea immaculata Tu patientia robustissima Tu redemptio mea facta Tu resurrectio mea sancta Tu vita perpetua Te rogo te deprecor ut per te ambulem ad te perveniam in te requiescam et ad te resurgam Exaudi me domine Memento domine David sicut iurasti patribus nostris ut avertas iram tuam a famulo tuo Angelus Michael angelus Gabriel angelus Raphael omnes angeli omnes archangeli omnes throni omnes dominationes omnes principatus et potestates omnes patriarchae et prophetae omnes apostoli et martyres omnes confessores et virgines in adiutorium et auxilium assistant mihi per dominum nostrum Iesum Christum Matthaeus Marcus Lucas Ioannes Sancte Georgi famule mi intercede pro me famulo tuo Sancte Christophore intercede pro me Domine de limo terrae formasti me ossibus et venis compegesti me Domine pro tua pietate salvum me fac Pax hic Deus hic Domine exaudi orationem meam et clamor meus ad te veniat Quia tibi soli peccavi et malum coram te feci quia peccata mea innumerabilia sunt valde Veniam pro his peto domine peccatis et negligentis meis pro vana gloria pro concupiscentia carnali pro delectatione pro pollutione pro murmuratione pro invidia pro superbia pro somnolentia pro visionibus pro cogitationibus meis iniquis pro adulterio pro fornicatione pro hoc quod ego ad opus dei tarde venio Peccata mea nec dicere nec nominare possum Reus sum iniquitates meas et malitias meas non abscondi quia scio et credo quod tu pius pater es Ne me derelinquas pater misericors sed dignare indulgere quod malum egi Succurre mihi pius invisibilis dulcis et amabilis antequam porta inferorum absorbeat me antequam veniat pars inimici mei Tu mihi manus porrigere et lumen ostendere ut nulla potestas inferni invadat me in illa hora quando anima mea assumptura erit de corpore meo Piissime deus misericors deus clementissime deus te laudo te magnifico tibi gratias ago qui me salvasti per noctem iubeas me servari per diem Fac me domine tuam gratiam invenire te amare te laudare et timere tibi servire et diligere omnibus diebus vitae meae Deus tibi commendo vitam meam Miserere mei domine gloriae qui es unus et verus et solus et iustus et in quo omnia et per quem omnia facta sunt Exaudi me domine orantem sicut exaudisti tres pueros de camino ignis ardentis Sidrac Misac et Abdenago Exaudi me domine orantem sicut exaudisti Petrum in mari Paulum in vinculis Parce animae meae parce malis meis et cunctis criminibus meis Christe deus meus pone te ante me si exultat inimicus meus contra me Ego dormiam et cor meum vigilet Angeli tui domine me custodiant tam per diem quam per noctem Deus omnipotens emitte spiritum tuum bonum et rectum qui animam meam et corpus meum custodiat Peccavi domine peccavi in lege dei verbis factis et cogitationibus Multa sunt peccata mea Negligens fui de opere dei et de ordine meo Precor te beata virgo Maria et omnes sancti dei orate pro me peccatore Misereatur mei omnipotens deus et donet dominus deus verus veram humilitatem veram paenitentiam veram indulgentiam sobrietatem tolerantiam bonam fidem bonam perseverantiam Illuminet me spiritus sanctus indulgeat mihi dominus omnia peccata mea hic et in futuro

Amen [*Oratio*: PL 101, 476D]

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum propter peccatores de sinu patris advenisti ut nos de eodem peccato redimeres quia scio et credo non propter iustos sed propter peccatores in terra habitare voluisti Exaudi me domine deus peccatorem et culpabilem et indignum et negligentem et obnoxium Tibi confiteor omnia peccata mea omnia mala mea quidquid in hoc saeculo gessi delicto meo actu sive iniquis cogitationibus de omnibus veniam peto Peccavi iuravi tamen te non abnegavi quia scio et credo quia tu pater es Indulge mihi Christe Te laudo te magnifico te glorifico trinitas sancta Tibi gratias ago in omnibus infirmitatibus meis quia non habeo spem in alium nisi in te deus meus Ad portum ecclesiae tuae Christe confugio et ante pignora sanctorum tuorum prostratus indulgentiam peto Precor et supplico tibi deus ut mihi concedere digneris pro tua misericordia misericordiam et pietatem usque in finem meum et in illa hora tremenda quando anima mea migratura erit de corpore meo Praesta mihi sensum rectum fidem rectam et credulitatem omnipotens deus Deus meus exaudi me ut animam meam liberare digneris de inferno inferiori Deus omnipotens libera me de paena infernali Deus omnipotens libera me de igne inextinguibili Deus omnipotens libera me de protoplasto Satana Deus omnipotens libera me de vermibus immortalibus Deus omnipotens libera me de mansione impiorum Deus omnipotens libera me de angustia aeterna Deus omnipotens libera me de omnibus malis Deus omnipotens liberare digneris animam meam de tenebris exterioribus Quia in te confido quia opus manuum tuarum sum ego ne me despicias Christe Rogo sanctam ac beatissimam matrem nostram Mariam rogo viginti quatuor seniores omnes sanctos angelos tuos deprecor omnibus sanctis patriarchis ac prophetis supplico omnes apostolos et martyres et confessores tuos atque virgines rogo similiter omnes sanctos tuos et electos dei invoco in auxilium meum Et in illa tremenda hora qua anima mea egressura erit de corpore meo sancte archangele deprecor qui animarum accipiendarum accepisti potestatem ut animam meam suscipere digneris quando de corpore meo erit egressura et libera eam de potestate inimici ut pertransire possim portas inferorum et vias tenebrarum ut non se ponat leo vel draco qui consuetus est animas inferorum recipere et ad aeterna tormenta pertrahere Te deprecor sancte Petre princeps apostolorum qui tenes claves regni caelorum et accipiendarum animarum accepisti potestatem ut portam paradisi mihi aperire digneris domine Iesu Christe fili Mariae processum do tibi ut agas de anima mea pietatem et misericordiam quia in te speravi Christe redemptor mundi quando occursurus sum ne sim expulsus a facie tua quia non mereor coronam vel veniam nisi mihi concedere digneris Auxiliatrix sit mihi sancta trinitas exaudi me domine qui es deus meus vivus et virtus mea iudex iustus Tu medicus potentissimus Tu es sacerdos in aeternum Tu dux ad patriam Tu lux mea vera Tu dulcedo mea sancta Tu sapientia mea clara Tu simplicitas mea pura Tu anima mea catholica Tu concordia mea pacifica Tu custodia mea tota Tu perfectio mea tota Tu salus mea sempiterna Tu misericordia mea magna Tu vita mea immaculata Tu patientia robustissima Tu redemptio mea facta Tu resurrectio mea sancta Tu vita perpetua Te rogo te deprecor ut per te ambulem ad te perveniam in te requiescam et ad te resurgam Exaudi me domine Memento domine David sicut iurasti patribus nostris ut avertas iram tuam a famulo tuo angelus Michael angelus Gabriel angelus Raphael omnes angeli omnes archangeli omnes throni omnes dominationes omnes principatus et potestates omnes patriarchae et prophetae omnes apostoli et martyres omnes confessores et virgines in adiutorium et auxilium assistant mihi per dominum nostrum Iesum Christum Matthaeus Marcus Lucas Ioannes Sancte Georgi famule Christi intercede pro me famulo tuo Sancte Christophore intercede pro me Domine de limo terrae formasti me ossibus et venis compegisti me Domine pro tua pietate salvum me fac Pax hic Deus hic Domine exaudi orationem meam et clamor meus ad te veniat Quia tibi soli peccavi et malum coram te feci quia peccata mea innumerabilia sunt valde Veniam pro his peto domine peccatis et negligentibus meis pro vana gloria pro concupiscentia carnali pro delectatione pro pollutione pro murmuratione pro invidia pro superbia pro somnolentia pro visionibus pro cogitationibus meis iniquis pro adulterio pro fornicatione pro hoc quod ego ad opus dei tarde venio Peccata mea nec dicere nec nominare possum Reus sum iniquitates meas et malitias meas non abscondi quia scio et credo quod tu pius pater es Nec me derelinquas pater misericors sed dignare indulgere quod malum egi Succurre mihi pius invisibilis dulcis et amabilis antequam porta inferorum absorbeat me antequam veniat pars inimici mei Tu mihi manus porrige et lumen ostende ut nulla potestas inferni invadat me in illa hora quando anima mea assumptura erit de corpore meo Piissime deus misericors deus clementissime deus te laudo te magnifico tibi gratias ago qui me salvasti per noctem iubeas me servari per diem Fac me domine tuam gratiam invenire te amare te laudare et timere tibi servire et diligere omnibus diebus vitae meae Deus tibi commendo vitam meam Miserere mei domine gloriae qui es unus et verus et solus et iustus et in quo omnia et per quem omnia facta sunt Exaudi me domine orantem sicut exaudisti tres pueros de camino ignis ardentis Sidrac Misac et Abdenago Exaudi me domine orantem sicut exaudisti Petrum in mari Paulum in vinculis Parce animae meae parce malis meis et cunctis criminibus meis Christe deus meus pone te ante me si exultat inimicus meus contra me Ego dormiam et cor meum vigilet Angeli tui domine me custodiant tam per diem quam per noctem Deus omnipotens emitte spiritum tuum bonum et rectum qui animam meam et corpus meum custodiat Peccavi domine peccavi in lege dei verbis factis et cogitationibus Multa sunt peccata mea Negligens fui de opere dei et de ordine meo Precor te beata virgo Maria et omnes sancti dei orate pro me peccatore Misereatur mei omnipotens deus et donet dominus deus verus veram humilitatem veram paenitentiam veram indulgentiam sobrietatem tolerantiam bonam fidem bonam perseverantiam Illuminet me spiritus sanctus indulgeat mihi dominus omnia peccata mea hic et in futuro Amen [*Oratio*: PL 101 476D *congettura*]

Domine Iesu Christe qui in hunc mundum venisti ut peccatores de sinu patris Adam redimeres ... peto et supplico tibi domine Amen [PaL1191, 120r *Oratio* b. AUGUSTINI *quam quicumque puro corde dixerit nec diabolus nec malus homo sibi nocere poterit anima vero eius non intrabit in infernum et quicquid a deo iuste petierit absque dubio obtinebit*: LEROQUAIS I, 141]

Domine Iesu Christe qui in sancta cruce pendens pro salute nostra gloriosam virginem Mariam matrem tuam dilectam fideli amico tuo virgini sancto Iohanni apostolo et evangelistae commendasti commenda me quaeo in manus potentiae amborum et concede propitius pro tua ineffabili bonitate ut ipsi me in ista peregrinatione custodiant atque conservent misericordiam tuam implorent ad exitum meum occurrant et ad vitam aeternam perducant Amen [MA 58r] *cf.* Deus qui in sancta cruce pendens

Domine Iesu Christe qui manum tuam in cruce posuisti dignare suscipere ... per intercessionem beatae Mariae virginis cum omnibus sanctis [Chg173b 310]

Domine Iesu Christe qui manus in cruce posuisti et de tuo pretioso sanguine redemisti Domine da mihi *usum* patientiam abstinentiam lumen sensum intellectum scientiam veram et bonam perseverantiam usque in finem Amen [FrR *Alia oratio*: ed. BOYNTON 318; *cf.* WILMART, *Prîères médiévales*]

Domine Iesu Christe qui manus tuas in cruce misisti et tuo sanguine pretioso ... tu es deus benedictus in saecula [Ott245 429 *ad crucem*]

Domine Iesu Christe qui me creasti redemisti et praedordinasti ad hoc quod sum tu scis quid de me facere vis fac de me secundum voluntatem tuam cum misericordia Amen [CmU6692, 222r]

Domine Iesu Christe qui me dignatus es creare ad imaginem tuam et redimere ... salvator mundi salva me qui vivis per omnia [Ghg176b 263]

Domine Iesu Christe qui me dignatus fuisti creare ad imaginem tuam et redimere de tuo pretioso sanguine qui intra matris viscera mea membra compaginasti et ad istius vitae lucem perduxisti Precor dulcissimam pietatem tuam ut me tuo caelesti lumine illuminare digneris et vias paradisi mihi ostendas et ad portum salutis aeternae perducas Domine misericordissime dignare in me accendere ignem amoris tui qui peccata mea consumat et ad tuum desiderium semper accendat et habitet spiritus sanctus in corde meo qui me doceat facere voluntates tuas Domine piissime pater mollifica cor meum durum et lapideum Largire mihi compunctionem cordis ut de reatu peccatorum meorum profusas lacrymas ante clementiam tuam fundam Concede mihi domine lacrymas Mariae quae pedes tuos unguento unxit lacrymis rigavit et crine tersit Concede mihi fidem latronis qui in cruce positus te confessus est dicens Memento me domine cum veneris in regnum tuum et audire meruit Amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso Praesta mihi omnipotens deus ut in illa die qua iusseris animam meam a corpore separari piam sententiam merear audire et angeli sancti perducant animam meam ad gaudia iustorum Angeli vero iniqui tristes abscedant a me Dirigatur ad te domine oratio mea sicut incensum in conspectu tuo Exaudi domine vocem meam qua clamavi ad te miserere mei et exaudi me Domine exaudi orationem meam et clamor meus ad te veniat [*Oratio* s. Hieronymi *preshyteri*: PL 101, 602D]

Domine Iesu Christe qui me per crucis tuae passionem a diabolica servitute liberasti ... ad vitam aeternam valeam pervenire [Chg173b 272 *ad crucem alia*]

Domine Iesu Christe qui mundo proprio sanguine redemisti exaudi me peccatorem ... misereatur mei omnipotens deus Qui vivis [BerlinH552, 172r *add.*]

Domine Iesu Christe qui mundum proprio sanguine redemisti audi me ... et misereatur mei omnipotens deus [Chg173b 315 *oratio* s. Gregorii]

Domine Iesu Christe qui mundum proprio sanguine redemisti exaudi me peccatorem [LHP.S IX.38]

Domine Iesu Christe qui mundum proprio sanguine redemisti exaudi me miserum peccatorem cotidie peccantem et in peccatis nimis iacentem Tibi soli peccavi te Christe confessus sum Ego peccavi in verbis in factis in cogitationibus et in omnibus ingenii quibus peccare potui Infelix ego innumerabilia sunt peccata mea omnipotens deus miserere mei Veniam peto coram te et coram sanctis tuis pro universis peccatis meis Deus propitius esto mihi peccatori et da mihi licentiam in hac vita veram agere paenitentiam per quam deleantur omnia peccata mea Christianus sum te Christe confiteor quia nescio ubi fugiam nisi ad te quia tu es vita vivorum et resurrectio mortuorum Orate pro me omnes sancti angeli atque archangeli ut dominus Iesus illuminet faciem suam super me et misereatur mei omnipotens deus Qui vivis [Ln3763, 1964, 403 n. 7: *Oratio* s. Augustini].

- Domine Iesu Christe qui neminem vis perire et cui numquam sine spe misericordiae tuae aliquod postulatur ... qui es gloriosus et benedictus in saecula saeculorum Amen [*Alia oratio ante crucifixum* Chicago, Newberry 82, 183v (= Cat. SAENGER 152: postulator)]
- Domine Iesu Christe qui nona hora in crucis patibulo confitentem latronem intra maenia paradisi transire iussisti te supplici ter deprecamur ut post obitum nostrum paradisi nos gaudia introire gaudentes concedas Qui vivis [*Oratio ad Nonam*: PL 101, 507C]
- Domine Iesu Christe qui nona hora in crucis patibulo confitentem latronem intra maenia paradisi transire iussisti te supplici ter confitentes peccata deprecamur ut post obitum nostrum paradisi nos gaudia introire gaudentes concedas Qui vivis [*Oratio ad Nonam*: PL 101, 507 *congettura*]
- Domine Iesu Christe qui nos hodierna die per crucis passionem de diabolica servitute liberasti ut quo die homine consideras eodem et reformares Exaudi me miserum et peccatorem coram hoc signaculo crucis confitentem et deprecantem ut huius venerabilis et vitalis ligni tuitione munitus et hostis nequissimi ignita tela repellere et ab inflictis evacuare vulneribus et ad vitam aeternam valeam pervenire Te adiuvante qui cum deo patre [BAV, Chigi D.VI.79, 225r *ordo ad adorandam crucem*: ed. BOYNTON *Crux*]
- Domine Iesu Christe qui nos per crucis passionem hodierna die de diabolica servitute liberasti ut quo die hominem consideras eodem et reformares exaudi me miserum et peccatorem coram hoc signaculo crucis confitentem et deprecantem ut huius venerabilis et vitalis ligni tuitione munitus et hostis nequissimi ignea tela repellere et ab inflictis evacuare vulneribus et ad vitam aeternam valeam pervenire Per te salvator mundi qui cum patre [FrR 81r *Orationes ad crucem salutandam in Parasceve Alia* (3): ed. BOYNTON 314]
- Domine Iesu Christe qui nos per passionem crucis hodierna die de diabolica servitute liberasti ut quo die hominem consideras eodem et reformares exaudi me miserum et peccatorem coram hoc signaculo sanctae crucis tuae confitentem et deprecantem ut huius venerabilis et vitalis ligni tuitione munitus et hostis nequissimi ignita tela repellere et ab inflictis evacuare vulneribus et ad vitam aeternam valeam pervenire Per te Christe Iesu qui cum patre et spiritu sancto vivis [PIER DAMIANI, *In tertia genuflexione*, Paris, Bibl. Mazarine, 364: ed. WILMART 1929 = WILMART, *Auteurs*, 143]
- Domine Iesu Christe qui patre disponente spiritu sancto cooperante per mortem tuam spontanea voluntate misericorditer a peccato et a morte aeterna mundum redemisti te adoro et veneror ... in aeternum gaudeam de gloria tua [*Oratio ante receptionem corporis Christi* PaL1401, 177v: LEROQUAIS I, 237]
- Domine Iesu Christe qui patre disponente spiritu sancto cooperante per mortem tuam spontanea voluntate misericorditer a peccato et a morte aeterna mundum redemisti te adoro et veneror ... configuratum corpori claritatis tuae secundum promissionem apostoli tui et tecum vivam in aeternum Amen [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 59vb-60rb]
- Domine Iesu Christe qui patre disponente spiritu sancto cooperante per mortem tuam spontanea voluntate misericorditer a peccato et a morte aeterna mundum redemisti adoro et veneror eo quo possum quamvis tepido affectu et humili devotione gratias agens tanto beneficio hoc sanctum corpus et hunc sanguinem tuum quae ad emundationem et defensionem a peccatis accipere desidero Confiteor domine quia nimis sum peccator et indignus ad eorum tactum accedere Sed confidens de illa clementia qua pro peccatoribus ut iusti fierent animam tuam ponens eam dedisti et pia hostia patri mactari voluisti illa praesumo licet peccator ut per illa iustificer accipere Supplex ergo te pie miserator hominum obsecro ut quae ad delendum peccata dedisti non mihi sint ad peccatorum augmentum sed ad indulgentiam et tuitionem Fac me domine ita ea ore et corde percipere atque fide et affectu sentire ut per eorum virtutem sic merear complantari similitudini mortis et resurrectionis tuae per veteris hominis mortificationem et novitatem iustae vitae ut dignus sim corpori tuo quod est ecclesia incorporari et sim membrum tuum et tu caput meum et maneam in te et tu in me quatenus in resurrectione reformes corpus humilitatis meae configuratum corpori claritatis tuae secundum promissionem apostoli tui et in te in aeternum gaudeam de gloria tua Qui cum patre et spiritu sancto [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio III [olim XXXIV] (Ad Christum Ante perceptionem corporis et sanguinis Christi)*: PL 158 927 A]
- Domine Iesu Christe qui patre disponente spiritu sancto cooperante per mortem tuam spontanea voluntate misericorditer a peccato et a morte aeterna mundum redemisti adoro et veneror eo quo possum quamvis tepido affectu et humili devotione gratias agens tanto beneficio hoc sanctum corpus tuum et hunc sanguinem tuum quae ad emundationem et defensionem a peccatis accipere desidero Confiteor domine quia nimis sum indignus ad eorum tactum accedere sed confidens de illa clementia qua pro peccatoribus ut iusti fierent animam tuam ponens ea dedisti et pia hostia patri mactari voluisti illa praesumo ego peccator ut per illa iustificer accipere Supplex ergo te pie miserator hominum obsecro ut quae ad delendum peccata dedisti non mihi sint ad peccatorum augmentum sed ad indulgentiam et tuitionem Fac me domine ita ea ore et corde percipere atque fide et affectu sentire ut per eorum virtutem sic merear complantari similitudini mortis et resurrectionis tuae per veteris hominis mortificationem et novitatem iustae vitae ut dignus sim corpori tuo quod est ecclesia incorporari et sim membrum tuum et tu caput meum et maneam in te et tu in me quatenus in resurrectione reformes corpus humilitatis meae configuratum corpori claritatis tuae secundum promissionem apostoli tui et in te in aeternum gaudeam de gloria tua Qui cum patre et spiritu sancto [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio III ad accipiendum corpus domini et sanguinem*: ed. SCHMITT 1946, 10 = Ans 1997, 146]
- Domine Iesu Christe qui patre disponente spiritu sancto cooperante per mortem tuam spontanea voluntate misericorditer a peccato et a morte aeterna mundum redemisti adoro et veneror eo quod possum quamvis tepido affectu et humili devotione gratias agens tanto beneficio hoc sanctum corpus tuum et hunc sanctum sanguinem tuum quem ad emundationem et defensionem a peccatis accipere desidero Confiteor domine quod nimis sum indignus ad eorum tactum accedere sed confidens de illa clementia qua pro peccatoribus ut iusti fierent animam tuam ponens ea dedisti et piam hostiam patri mactari voluisti Illa praesumo ego peccator ut per illam iustificer accipere Supplex ergo te pie miserator hominum obsecro ut quae ad delendum peccata dedisti nunc mihi sint ad peccatorum augmentum sed ad indulgentiam et tuitionem Fac me domine ita ea ore et corde percipere atque fide et affectu sentire ut per eorum virtutem sic merear complantari similitudini mortis et resurrectionis tuae per veteris hominis mortificationem et novitatem iustae vitae et dignus sim corpori tuo quod est ecclesia incorporari et sim membrum tuum et tu caput meum et maneam in te et tu in me quatenus de resurrectione reformes corpus humilitatis meae configuratum corpori claritatis tuae secundum promissionem tui apostoli et in te in aeternum gaudeam de gloria tua Qui cum patre et spiritu sancto [HAS 80r *Oratio dicenda ante communionem*]
- Domine Iesu Christe qui per gloriosam passionem tuam redemisti mundum redimere digneris et liberare me famulum tuum N hodie nocte et omni tempore per hoc sanctissimum corpus et sanguinem tuum ab omni malo et ab omni peccato mortali ab omni tribulatione et angustia et persecutione et diffamatione et ab obprobriis et calumniis et scandalis et rixis et criminationibus et a pravorum hominum linguis et machinationibus omnium qui me nocere volunt et ab adversariis meis visibilibus et invisibilibus ne mihi in aliquo possint nocere propter nomen sanctum tuum gloriosum et terribile et propter magnam misericordiam tuam gaudioque me reple et optata consolatione subleva me domine secundum magnam misericordiam tuam et voluntatem tuam meamque necessitatem finisque meus tecum et in te sit in laudem et gloriam et honorem sanctissimi nominis tui quod est benedictum in saecula Amen [HAS 55v]
- Domine Iesu Christe qui per os prophetae tui dixisti In caritate perpetua... [SnM5096]
- Domine Iesu Christe qui per os prophetae tui dixisti In caritate perpetua dilexi te ideo attraxi te miserans tui obsecro te ut eandem caritatem tuam quae te de caelo ad terram ad tolerantiam omnium passionum tuarum traxit offerre et ostendere digneris deo patri omnipotenti contra omnes passiones et paenas huius famuli tui N. quas pro peccatis suis se timet meruisse et salva animam eius in hac hora mortis suae Aperi ei ianuam vitae regnique caelorum et fac eam sine fine gaudere cum sanctis tuis in gloria Qui cum eodem patre tuo et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 439 nr. 20]
- Domine Iesu Christe qui per os prophetae tui dixisti in caritate perpetua dilexi te ideo attraxi te miserans tui Obsecro te ut eandem charitatem tuam quae de caelo ad terram ad tolerantiam omnium passionum tuarum traxit offerre et ostendere digneris deo patri omnipotenti contra omnes paenas et passiones huius famuli tui quas pro peccatis suis se timet meruisse et salva animam eius in hac hora mortis suae Aperi ei ianuam vitae regnique caelorum et fac eam sine fine gaudere cum sanctis tuis in gloria Qui vivis et regnas cum deo patre in unitate spiritus sancti deus per omnia saecula saeculorum Amen [Mn23 60v precede rubrica *Tertium Pater noster*]
- Domine Iesu Christe qui pridie quam patereris hoc ineffabile sacramentum mirabiliter ordinasti ... exoravit in cruce Qui vivis [precede questa ort la rubrica *Pater dimitte illis quia nesciunt quid faciunt* MiB41, 50rb-51ra]
- Domine Iesu Christe qui pro nobis crucis et mortis patibulum subisti ut mortem sanares et diaboli expelleres potestatem et sanguinis tui pretio nos liberares miserere mihi humillimo servo tuo et veniam mihi peccatorum meorum tribue meque coram adoranda cruce tua prostratum ab omnibus malis eripe bonis tuis misericorditer refice Qui vivis [FrR *Has tres orationes sequentes tertia vice veniam Petendo* (1): ed. BOYNTON 315]
- Domine Iesu Christe qui pro nobis crucis patibulum suscepisti respice in me ... per signum sanctae crucis tuae [Chg173b 269 *ad crucem alia*]
- Domine Iesu Christe qui pro nobis crucis patibulum sustinuisti respice in me et miserere mei praesta mihi spatium paenitendi et iterum non faciendi da mihi ignem amoris tui spem fidem caritatem et omnium peccatorum remissionem ut possim hostes visibiles et invisibiles superare Per signum sanctae crucis Amen [GvG 1933, 81].

Domine Iesu Christe qui pro nobis mori dignatus es in cruce... [SnM5096]

Domine Iesu Christe qui pro nobis mori dignatus es in cruce obsecro te ut omnes amaritudines et passiones quas pro nobis miseris peccatoribus in cruce sustinuisti et maxime in illa hora quando sanctissima anima tua egressa est de corpore tuo sanctissimo offerre et ostendere digneris deo patri omnipotenti contra omnes paenas et passiones huius famuli tui N. et libera eum in hac hora mortis suae ab omnibus paenis et passionibus quas pro peccatis suis se timet meruisse Qui cum patre et spiritu sancto vivis [Mc418, 2003, 438 nr. 19]

Domine Iesu Christe qui pro nobis mori dignatus es in cruce Obsecro te ut omnes amaritudines passionum tuarum quas pro nobis miseris peccatoribus sustinuisti in cruce et maxime in illa hora quando sanctissima anima tua egressa est de corpore tuo sacratissimo offerre et ostendere digneris deo patri omnipotenti contra omnes paenas et passiones omnium peccatorum huius famuli tui et libera eum in hac hora mortis suae ab omnibus paenis et passionibus quas pro peccatis suis se timet meruisse Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [Mn23 59v rubrica prima: *Secundum Pater noster*]

Domine Iesu Christe qui pro redemptione mundi crucis lignum ascendisti et ut universus mundus qui in tenebris erat illuminaretur illum lucem in anima et corpore nostro semper tribue per quam ad aeternam lucem pervenire mereamur Qui vivis [CmU4101, 254r *Missae in honore quinque plagarum secreta*]

Domine Iesu Christe qui pro redemptione mundi voluisti nasci circumcidi a Iudaeis ... [Pistoia, Arch. Cap., C.56, 128v *Oratio remissionis omnium peccatorum* attribuita a s. AGOSTINO] *cf* Deus qui voluisti pro redemptione

Domine Iesu Christe qui redemisti nos pretioso sanguine tuo scribe in anima famuli tui N. vulnera tua ut discat in eis legere tuum dolorem contra omnes dolores et paenas quas pro peccatis suis se timet meruisse amodo etiam uniatur tibi ut a te et omnibus electis tuis in aeternum non separetur Fac eam domine percipere sacratissime incarnationis passionis resurrectionis ascensionis sacramenta Fac eam participem sacratissimorum mysteriorum tuorum Fac eam participem omnium orationum et beneficiorum quae fiunt in ecclesia sancta tua Fac eam participem omnium beneficiorum benedictionum gratiarum gaudiorum et meritum omnium electorum qui tibi placuerunt ab initio mundi et concede ei ut cum his omnibus in tuo conspectu gaudeat in aeternum Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 439 nr. 21]

Domine Iesu Christe qui sempiternae verba ... Heli heli lama zabathani... [AgM09, 39r ; attribuita a BEDA]

Domine Iesu Christe qui septem verba ... [LL44, 126r *Sequitur oratio venerabilis BEDAE presbyteri de qua fertur quam qui cotidie et devote flexis genibus eam dixerit nec diaboli nec mal homines ei nocere poterunt nec sine confessione morietur et per triginta dies ante obitum suum videbit gloriosam virginem Mariam in auxilium sibi praeparatam*] *cf* Domine Iesu Christe qui haec septem

Domine Iesu Christe qui septem verba ... [ZRh141, 165v *Oratio BEDAE presbyteri de septem ultimis verbis Christi*]

Domine Iesu Christe qui septem verba ... [ZRh156, p. 223 *Oratio venerabilis BEDAE presbyteri de septem verbis ultimis quae dominus Iesus Christus loquebatur pendens in cruce de qua fertur quod quicumque eam flexis genibus devote dixerit nec daemones nec mali hominis documenta patiantur neque inconfessus morietur*] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui septem

Domine Iesu Christe qui septem verba ... iocundari et commorari per infinita saecula saeculorum Amen [PaL1399, 181v: LEROQUAIS I, 231]

Domine Iesu Christe qui septem verba die ultima vitae in sancta cruce pendens dixisti ut illa sacratissima verba semper in memoria haberem Rogo te per virtutem illorum verborum ut mihi misericorditer indulgeas quicquid peccavi aut commisi de septem peccatis mortalibus vel ex illis procedentibus scilicet in superbia invidia avaritia ira gula accidia et luxuria Domine Iesu Christe sicut tu dixisti *Pater ignosce crucifigentibus me* Fac ut amore tui parcam et cunctis mihi malefacientibus Et sicut tu dixisti latroni *Hodie mecum eris in paradiso* Fac me vivere ut in hora mortis meae mihi dicas *Tu mecum eris in caelo* Et sicut tu dixisti matri tuae *Ece filius tuus* Deinde dixisti discipulo *Ece mater tua* Fac ut matri tuae me societ amor tuus et caritas vera Et sicut tu dixisti *Hely hely lama zabatani* quod significat *Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me* Fac me dicere in omni tempore tribulationis et angustiae Pater mi domine mi miserere mihi peccatori et dirige me rex meus et deus meus qui proprio sanguine tuo redemisti me Et sicut tu dixisti *Sitio* scilicet salutem animarum quae in limbo fuerunt expectantes Fac ut ego semper sitiam te et diligam te fontem aeterni luminis toto cordis desiderio ad amandum Et sicut tu dixisti *Pater in manus tuas commendo spiritum meum* Fac ut in exitu meo perfecte et libere possim dicere *Pater in manus tuas commendo spiritum meum* Respice me venientem ad te quia nunc constituisti temporalis vitae terminum Et sicut tu dixisti *Consummatum est* Quod significat labores et dolores quos pro nobis sustinuisti Fac ut audire merear illam dulcissimam vocem scilicet Veni anima mea dilecta mea quia iam tuas disposui penurias consumari Veni ut mecum conscendas cum sanctis angelis meis in regno meo iocundari aepulari per infinita saecula Amen [CmU6692, 183r; introduzione 182v *Incipit oratio venerabilis Bedae presbyteri de qua refertur quod quicumque eam quotidie devote dixerit diabolus nec aliquis malus homo ei illa die non nocebit inconfessus non discedet Per triginta dies ante obitum suum gloriosissimam virginem Mariam videbit ad suum auxilium praeparatam* (= Mt1462)]

Domine Iesu Christe qui septem verba die ultima vitae tuae in cruce pendens dixisti ... per infinita saecula saeculorum Amen [*Incipit oratio venerabilis Bedae presbyteri de qua fertur quod cotidie et devote flexis genibus eam dicens nec diabolus nec mali homines ei poterint nocere nec sine confessione morietur et per triginta dies ante obitum suum videbit gloriosam virginem Mariam in auxilium sibi praeparatam Oratio septem verborum domini nostri Iesu Christi* Chicago, Newberry 35, 94r (= Cat. SAENGER 64: Hor, Bruges c. 1455, use Sarum)] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui septem

Domine Iesu Christe qui septem verba die ultima vitae tuae in sancta cruce pendens dixisti ut illa sacratissima verba semper in memoria haberem Rogo te per virtutem illorum verborum ut mihi misericorditer indulgeas quicquid peccavi aut commisi de septem peccatis mortalibus vel ex illis procedentibus scilicet in superbia invidia avaritia ira gula accidia et luxuria Domine Iesu Christe sicut tu dixisti *Pater ignosce crucifigentibus me* Fac ut amore tui parcam ego cunctis mihi malefacientibus Et sicut tu dixisti latroni *Hodie mecum eris in paradiso* Fac me vivere ut in hora mortis meae mihi dicas *Tu mecum eris in caelo* Et sicut tu dixisti matri tuae *Ece filius tuus* Deinde dixisti discipulo *Ece mater tua* Fac ut matri tuae me societ amor tuus et caritas vera Et sicut tu dixisti *Hely hely lama zabatani* quod significat *Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me* Fac me dicere in omni tempore tribulationis et angustiae Pater mi domine mi miserere mihi peccatori et dirige me rex meus et deus meus qui proprio sanguine tuo redemisti me Et sicut tu dixisti *Sitio* scilicet salutem animarum quae in limbo fuerunt expectantes Fac ut ego semper sitiam te et diligam te fontem aquae viventis fontem aeterni luminis toto cordis desiderio ad amandum Et sicut tu dixisti *Pater in manus tuas commendo spiritum meum* Fac ut in exitu meo perfecte et libere possim dicere *Pater in manus tuas commendo spiritum meum* Respice me venientem ad te quia nunc constituisti temporalis vitae terminum Et sicut tu dixisti *Consummatum est* Quod significat labores et dolores quos pro nobis sustinuisti Fac ut audire merear illam dulcissimam vocem scilicet Veni anima mea dilecta mea quia iam tuas disposui penurias consumari Veni ut mecum conscendas cum sanctis angelis meis in regno meo iocundari aepulari Per infinita saecula Amen [Mt1462, 133v; introduzione 133r *Incipit oratio venerabilis Bedae presbyteri de qua refertur quod quicumque eam quotidie devote dixerit diabolus nec aliquis malus homo ei illa die non nocebit inconfessus non discedet Per triginta dies ante obitum suum gloriosissimam virginem Mariam videbit ad suum auxilium praeparatam* (= CmU6692)]

Domine Iesu Christe qui septem verba die ultimo in cruce pendens dixisti ... meis in regno meo epulari per infinita saecula saeculorum Amen [PaL1175, 129r *Oratio de septem ultimis verbis domini*: LEROQUAIS I, 111]

Domine Iesu Christe qui septem verba die ultimo vitae dixisti ut semper illa sanctissima verba in memoria habeam rogo te [D521, 188rb *Item oratio venerabilis BEDAE de septem verbis domini*]

Domine Iesu Christe qui septem verba die ultimo vitae tuae in cruce pendens dixisti ... epulari commorari et iocundari per infinita saecula saeculorum [*Oratio devotissima ad dominum* PaL1406, 133v: LEROQUAIS I, 242] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui septem

Domine Iesu Christe qui septem verba die ultimo vitae tuae in cruce pendens dixisti ... iocundari et commemorari Per [PaL1183, 148v: LEROQUAIS I, 128]

Domine Iesu Christe qui septem verba die ultimo vitae tuae in cruce pendens dixisti ... in regno meo epulari iocundari et commorari Per [PaL1181, 177r: LEROQUAIS I, 124] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui septem, *cf* Domine Iesu Christe qui haec septem

Domine Iesu Christe qui septem verba die ultimo vitae tuae in cruce pendens dixisti ut semper illa sacratissima in memoriam Rogo te per virtutem illorum septem verborum ut mihi parcas quicquid peccavi vel commisi de septem peccatis mortalibus aut ex illis procedentibus scilicet de superbia avaritia gula ira invidia luxuria accidia Domine sicut tu dixisti *Pater ignosce crucifigentibus me* fac amore tuo parcam cunctis mihi male facientibus Et sicut tu dixisti latroni *Hodie mecum eris in paradiso* fac me ita vivere ut in hora mortis meae dicas mihi *Hodie mecum eris in paradiso* Et sicut tu dixisti matri tuae *Mulier ecce filius tuus* Deinde dixisti discipulo *Ece mater tua* fac ut matri tuae me societ amor tuus et caritas vera Et sicut tu dixisti *Hely hely lama zabatani* quod interpretatur *Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me* fac me dicere in omni tempore tribulationis et angustiae meae Pater mi domine mi miserere mei peccatrici adiuva me et dirige me rex meus et deus meus qui tuo proprio sanguine redemisti me Et sicut tu dixisti *Sitio* scilicet salutem animarum vestrarum cupio et etiam illarum quae in limbo erant expectantes adventum tuum fac ut ego semper sitiam te diligam te fontem aquae vitae fontem aeterni luminis toto corde desiderio ad amandum Et sicut tu dixisti *Pater in manus tuas commendo spiritum meum* fac me ita vivere et paenitentiam agere de peccatis meis ut in hora

mortis meae iuste ac libere possim tibi dicere *Pater in manus tuas commendo spiritum meum* Recipe me venientem ad te quia nunc constituisti temporalem terminum vitae meae Et sicut tu dixisti *Consummatum est* quod significat labores et dolores quos pro nobis miseris suscipere veneras iam finiri fac ut audire merear illam dulcissimam vocem tuam scilicet Veni electa mea veni dulcissima mea quia iam disposui tuas penurias consummari Veni ut mecum ascendas cum angelis sanctis meis in regno sancto meo aepulari iocundari et commorari Per infinita saeculorum saecula Amen [PrP1346, 89v *Oratione de le septe parole ditte da Iesu Christo su il ligno de la sancta croce Et ha indulgencia da 30 summi pontifici da ciascuno 40 di Dal beato mis sancto Petro 3 anni e 200 di Anchora sia indulgencia 3 anni et 3000 di et 240 di e 15 quarantine Dicono alcuni chi la dixit ogni di in memoria de la passione de Iesu Christo inanci il di de la sua morte vedera Iesu Christo e la sua madre siando beni confesso e contrito de soy peccati*] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui septem

Domine Iesu Christe qui septem verba die ultimo vitae tuae in cruce pendens dixisti ut semper illa sacratissima verba in memoria haberemus Rogo te per virtutem illorum verborum ut mihi parcas quicquid peccavi aut commisi de septem peccatis mortalibus scilicet de superbia invidia ira accidia luxuria avaritia et gula Domine sicut dixisti Pater ignosce crucifigentibus me Fac me amore tui ut ego parcam cunctis mihi mala facientibus Et sicut dixisti latroni Hodie mecum eris in paradiso Fac me ita vivere ut in hora mortis meae dicas mihi hodie mecum eris in paradiso Et sicut dixisti matri tuae Mulier ecce filius tuus Deinde dixisti discipulo Ecce mater tua Fac ut matri tuae me societ amor tuus et caritas vera Et sicut dixisti Hely hely lama zabathani Quod significat Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me Fac me dicere in omni tempore tribulationis et angustiae meae Pater mi domine mi miserere mihi peccatori adiuva me et dirige me rex meus et deus meus qui tuo proprio sanguine me redemisti Et sicut dixisti Sitio scilicet salutem animarum sanctarum quae in limbo inferni fuerunt adventum tuum expectantes Fac me ut ego semper sitiam te diligendo fontem aquae viventis fontem aeterni luminis toto cordis desiderio ad amandum Et sicut dixisti Pater in manus tuas commendo spiritum meum Fac ut in obitu meo perfecte et licite tibi dicere possim In manus tuas domine commendo spiritum meum Respice me venientem ad te quia nunc constituisti ultimum tempus meum Et sicut dixisti Consummatum est Quod significat labores et dolores quos pro nobis miseris suscepisti iam finisti Fac ut audire merear illam dulcissimam vocem tuam dicentem mihi Veni amica mea dilecta mea quia iam disposui petitiones tuas consummari veni mecum ut sedeas cum angelis meis sanctis in regno meo epulari iocundari et commorari per infinita saeculorum saecula Amen [HAS 70r preceduto da (69v) *Oratio venerabilis Bedae presbyteri de septem verbis Christi in cruce pendens quam orationem quicumque eam cotidie devote dixerit flexis genibus nec diabolus nec malus homo ei nocere poterit nec in fine morietur inconfessus Et per triginta dies ante obitum suum videbit gloriosam virginem Mariam in auxilium sibi praepraram* *Ista oratio bona et devota dicenda est de sancta cruce cum magna devotione sicut in sequenti folio pluribus bene patebit*] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui septem

Domine Iesu Christe qui septem verba in die ultimo vitae tuae in cruce pendens dixisti ut semper illa sacratissima verba in memoria haberemus Rogo per virtutem illorum verborum septem ut mihi parcas quicquid peccavi vel commisi de septem peccatis mortalibus vel ex illis procedentibus de superbia invidia ira accidia avaritia gula luxuria Domine sicut tu dixisti *Pater ignosce crucifigentibus me* fac me amare tui quod parcam cunctis mihi mala facientibus Et sicut tu dixisti latroni *Hodie mecum eris in paradiso* fac me ita vivere ut in hora mortis meae mihi dicas mihi *Hodie mecum eris in caelo* Et sicut tu dixisti matri tuae *Ecce filius tuus* Deinde dixisti discipulo tuo *Ecce mater tua* Fac ut matri tuae societ me amor et caritas vera Et sicut tu dixisti *Hely hely lamazabatani* quod est *Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me* Fac me dicere in omni tempore tribulationis et angustiae meae Pater mi domine mi miserere mihi peccatori Adiuva me dirige me rex meus et deus meus qui tuo proprio sanguine redemisti me Et sicut tu dixisti *Sitio* scilicet salutem animarum sanctarum quae in limbo fuerunt adventum tuum expectantes Fac ut ego semper sitiam te quae ram te diligam te fontem aquae viventis fontem aeterni luminis toto cordis desiderio ad amandum Et sicut tu dixisti *Consummatum est* Quod significat labores et dolores quos pro nobis miseris suscepisti iam finiri Fac ut audire merear illam dulcissimam vocem tuam scilicet Veni anima mea dilecta mea quia iam disposui penurias consummari Veni ut mecum sedeas in regno cum sanctis angelis meis iocundari et aepulari et commorari per infinita saecula Amen [PaL757, 436va *Infrascripta oratio est oratio venerabilis doctoris Bedae Quicumque omni die flexis genibus dixerit nec diabolus nec malus homo ei nocere poterit nec sine confessione morietur et per triginta dies ante mortem suam videbit gloriosam virginem Mariam sibi in auxilio praepraram*; penurias *ms* penurias]

Domine Iesu Christe qui septem verba in hora mortis tuae in cruce pendens dixisti ut semper illa verba sacratissima ... Et sicut tu dixisti Heloy Heloy lamazaba /// mutilo e fine *ms* [MiB56, 56rv]

Domine Iesu Christe qui solus es sapientia tu scis quae mihi peccatori expediunt prout mihi placet et sicut in oculis tuae maiestatis videtur de me ita fiat cum misericordia Amen [CmU6692, 222r]

Domine Iesu Christe qui temetipsum pro redemptione generis humani morti in crucis patibulo tradidisti ut mortem nostram tua mortem superares et vitae nobis perpetuae ianuas reserare Tu Christe domine quem adorant omnes creatura tua visibilis et invisibilis cui flectitur omne genu caelestium terrestrium et infernorum qui nos famulos tuos his celebrandis recolendisque mysteriis incolomes repraesentas exaudi me propitius humillimum famulum tuum coram adoranda cruce tua prostratum clementer et misericorditer respice esto propitius peccatis et offensionibus meis et omnes culpas meas tua pietate cooperi et multitudinem magnitudinemque peccatorum meorum magnitudo clementer tuae superet et quicquid transacti anni spatium coram tua maiestate deliqui indulgentiam misericordissima dele atque ad tuam clementiam fac me pertingere et in conspectu tuo placere concede Qui vivis [FrR *Has tres orationes sequentes tertia vice veniam Petendo Alia oratio* (3): ed. BOYNTON 316]

Domine Iesu Christe qui voluisti pro nostra redemptione a Iudaeis reprobari ... quo perduxisti tecum ôlatronem crucifixum Per [PaL1180, 75r *Alia oratio*: LEROQUAIS I, 122] *cf* Deus qui pro redemptione, Deus qui voluisti pro, Domine Iesu Christe fili dei vivi qui voluisti

Domine Iesu Christe rea gloriae qui salutare patibulum crucis pro mundi salute subisti et sanctas tuas palmas clavorum fixurae extendisti et ex tuo latere sacratissimo pretiosi sanguinis uoc nostrorum vulnera peccatorum purgasti da mihi peccatori triumphalis crucis imaginem portare ut cum omnibus sanctis tuis quae sit latitudo et longitudo profundum quique et alitudo valeam comprehendere ut ab omnibus malis peccatorum e mundari ac per vexillum sanctae crucis contra omnia adversa muniri [FrR *Has tres orationes sequentes tertia vice veniam Petendo Alia oratio* (2): ed. BOYNTON 315]

Domine Iesu Christe redemptio mea misericordia mea (...) [Giovanni di F&amp (?) *Ad Christum*: PL 147: 463 A]

Domine Iesu Christe redemptio mea misericordia mea salus mea te laudo tibi gratias ago quamvis valde impares tuis beneficiis quamvis multum expertes dignae devotionis quamvis nimis macras a desiderata pinguedine dulcissimi tui affectus tamen qualescunque laudes qualescunque gratias non quales scio me debere sed sicut potest conari tibi persolvit anima mea Spes cordi mei virtus animae meae auxilium infirmitatis meae compleat tua potentissima benignitas quod conatur mea tepidissima imbecillitas Vita mea finis intentionis meae et si nondum merui te tantum quantum debitor sum amare utique saltem desidero te tantum amare quantum debeo Illuminatio mea tu vides conscientiam meam quia domine ante te omne desiderium meum et tu donas si quid bene vult anima mea Si bonum est domine quod inspiras imo quia bonum est ut te velim amare da quod me facis velle Da ut quantum iubes tantum te merear amare Laudes et gratias tibi ago pro desiderio quod inspirasti Laudes et preces offero ne sit mihi donum tuum infructuosum quod tua sponte dedisti Perfice quod incoepisti et dona quod me benigne praeveniendo immeritum desiderare fecisti Converte benignissime meum teporem in ferventissimum tui amorem Ad hoc clementissime tendit haec oratio mea haec memoria et meditatio beneficiorum tuorum ut accendas in me tui amorem Tua me domine bonitas creavit tua misericordia creatum ab originali peccato mundavit tua patientia post illam emundationem baptismi in aliis peccatorum sordibus volutatum hactenus toleravit nutrit et expectavit Expectas tu bone domine meam correctionem expectat anima mea ad sufficienter paenitendum et ad bene vivendum tuae gratiae inspirationem deus meus creator meus tolerat et nutritor meus esto adiutor meus te sitio te esurio te desidero ad te suspiro te concupisco Et sicut pupillus benignissimi patris orbatus praesentia flens et eiulans incessanter eius dilectam faciem toto corde amplectitur sic et ego non quantum debeo sed quantum quoque memor passionis tuae memor alaparum tuarum memor flagellorum memor crucis memor vulnerum tuorum memor qualiter pro me occisus es qualiter conditus qualiter sepultus simul memor tuae gloriosae resurrectionis et admirabilis ascensionis haec indubitata fide teneo exilii mei aerumnas defleo spero tui adventus solam consolationem ardeo tui vultus gloriosam contemplationem Heu mihi qui videre non potui dominum angelorum humilium ad conversationem hominum ut homines exaltaret ad conversationem angelorum cum deus offensus sponte moriebatur ut peccator viveret Heu mihi qui tam admirabili tam inaeestimabili pietati praesens obstupescere non merui Cur o anima mea te praesentem non transfixit gladius doloris acutissimi cum fere non posses vulnerari lancea latius tui salvatoris cum videre nequies violari clavis manus et pedes tui plasmatoris cum horreret effundi sanguinem tui redemptoris Cur non es inebriata lacrymarum amaritudine cum ille potaretur amaritudine fellis Cur non es compassa castissimae virgini dignissimae matri eius benignissimae dominae tuae domina mea misericordissima quos fontes dicam erupisse de tuis pudicissimis oculis cum attenderes unicum filium tuum innocentem coram te ligari flagellari et mactari Quos fletus credam perfudisse piissimum tuum vultum cum susciperes eundem filium tuum deum et dominum tuum in cruce sine culpa extendi et carnem de carne tua ab impiis crudeliter dissecari Quibus singulibus aestimabo purissimum pectus tuum vexatum esse cum tu audires Mulier ecce filius tuus et discipulus Ecce mater tua Cum acciperes in filium discipulum pro magistro servum pro domino Utinam cum felice Ioseph dominum meum de cruce depossissem

aromatibus condixissem in sepulchro collocassem aut saltem persecutus essem ut tanto funeri non deesset aliquid mei obsequii Utinam cum beatis mulieribus coruscis visione angelorum essem territus et audissem nuntium dominicae resurrectionis nuntium meae consolationis nuntium tam expectatum nuntium tam desideratum Utinam inquam audissem ex ore angeli Nolite timere vos Iesum quaeritis crucifixum surrexit non est hic Benignissime suavissime serenissime quando restaurabis mihi quia non vidi illam beatam tuam carnis incorruptionem quia non fui deosculatus loca vulnerum et fixuras clavorum quia non respersi lacrimis gaudii cicatrices testes veri corporis Admirabilis inaestimabilis incomparabilis quando consolaberis et compesces me a dolore meo Non enim capit in me dolor meus quandiu peregrinus sum a domino meo Heu mihi domine heu animae meae Recessisti consolator vitae meae hec valedixisti mihi Ingrediens vias tuas benedixisti tuis nec affui Elevatis manibus a nube susceptus es in caelum nec vidi Angeli promiserunt te rediturum nec audivi Quid dicam Quid faciam Quo vadam Ubi eum quaeram ubi vel quando inveniam Quem rogabo Quis nuntiabit dilecto quia amore langueo Defecit gaudium cordis mei versus est in luctum risus meus Defecit caro mea et cor meum Deus cordis mei et pars mea deus in aeternum Renuit consolari anima mea nisi de te dulcedo mea Quid enim mihi est in caelo et a te quid volui super terram Te volo te spero te quaero tibi dixit cor meum Quaesivi vultum vultum tuum domine requiram ne avertas faciem tuam a me Amator hominum benignissime tibi derelictus est pauper orphanus tu eris adiutor Mi advocate tutissime miserere mei orphani derelicti pupillus factus sum absque patre anima mea quasi vidua Respice orbitatis et viduitatis meae lacrimas quas tibi offero donec redeas Eia iam domine eia appare mihi et consolatus ero ostende mihi faciem tuam et salvus ero Exhibe praesentiam tuam et consecutus ero desiderium meum Revela gloriam tuam et erit perfectum gaudium meum Sitivit in te anima mea quam multipliciter tibi caro mea Sitivit anima mea ad deum fontem vivum quando veniam et apparebo ante faciem domini Quando venies consolator meus quem exspecto O si quando videbo gaudium meum quod desidero O si satiabor cum apparuerit gloria tua quam esurio O si inebriabor ab ubertate domus tuae ad quam suspiro si potabis me torrente voluptatis tuae quam sitio Sint mihi domine interim lacrymae meae panes die ac nocte donec dicatur mihi Ecce deus tuus donec audiam Anima ecce sponsus tuus Pasce interim me singultibus meis pota me interim fletibus meis refocilla me doloribus meis Veniet interea fortasse redemptor meus quia bonus est nec tardabit quia pius est ipsi gloria in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio II* [olim XX] *ad Christum* (Ad accendendum in se amorem Dei et Christi desiderium): PL 158 902 B]

Domine Iesu Christe redemptio mea misericordia mea salus mea te laudo tibi gratias ago Quamvis valde impares tuis beneficiis quamvis multum expertes dignae devotionis quamvis nimis macras a desiderata pinguedine dulcissimi tui affectus tamen qualescumque laudes qualescumque gratias non quales scio me debere sed sicut potest conari tibi persolvit anima mea Spes cordis mei virtus animae meae auxilium infirmitatis meae compleat tua potentissima benignitas quod conatur mea tepidissima imbecillitas Vita mea finis intentionis meae etsi nondum merui te tantum quantum debitor sum amare utique saltem desidero te tantum quantum debeo amare Illuminatio mea tu vides conscientiam meam quia domine ante te omne desiderium meum et tu donas si quid bene vult anima mea Si bonum est domine quod inspiras immo quia bonum est ut te velim amare da quod me facis velle da ut quantum iubes tantum te merear amare Laudes et gratias tibi ago pro desiderio quod inspirasti laudes et preces offero ne sit mihi donum tuum infructuosum quod tua sponte dedisti Perfice quod incepisti dona quod me benigne praeveniendi immeritum desiderare fecisti Converti misericordissime meum teporem in ferventissimum tui amorem Ad hoc clementissime tendit haec oratio mea haec memoria et meditatio beneficiorum tuorum ut accendam in me tuum amorem Tua me domine bonitas creavit tua misericordia creatum ab originali peccato mundavit tua patientia post illam emundationem baptismi in aliis peccatorum sordibus volutatum hactenus toleravit nutrit expectavit Expectas tu bone domine meam correctionem expectat anima mea ad sufficienter paenitendum ad bene vivendum tuae gratiae inspirationem Domine meus creator meus tolerator et nutritor meus esto adiutor meus Te sitio te esurio te desidero ad te suspiro te concupisco Et sicut pupillus benignissimi patris orbatus praesentia flens et eiulans incessanter eius dilectam faciem toto corde amplectitur sic et ego non quantum debeo sed quantum queo memor passionis tuae memor alaparum tuarum memor flagellorum memor crucis memor vulnerum tuorum memor qualiter pro me occisus es qualiter conditus qualiter sepultus simul memor gloriosae tuae resurrectionis et admirabilis ascensionis haec indubitata fide teneo exilii mei aerumnas defleo spero tui adventus solam consolationem ardeo tui vultus gloriosam contemplationem Heu mihi qui videre non potui dominum angelorum humiliatum ad conversationem hominum ut homines exaltaret ad conversationem angelorum Cum deus offensus sponte moriebatur ut peccator viveret heu qui tam admirabili tam inaeestimabili pietati praesens obstupescere non merui Cur o anima mea te praesentem non transfixit gladius doloris acutissimi cum ferre non posses vulnerari lancea latus tui salvatoris Cum videre nequies violari clavis manus et pedes tui plasmatoris Cum horreret effundi sanguinem tui redemptoris Cur non es inebriata lacrimarum amaritudine cum ille potaretur amaritudine fellis Cur non es compassa castissimae virgini dignissimae matri eius benignissimae dominae tuae Domina mea misericordissima quos fontes dicam erupisse de pudicissimis oculis cum attenderes unicum filium tuum innocentem coram te ligari flagellari mactari Quos fluctus credam perfudisse piissimum tuum cum susciperes eundem filium et deum et dominum tuum in cruce sine culpa extendi et carnem de carne tua ab impiis crudeliter dissecari Quibus singultibus aestimabo purissimum pectus vexatum esse cum tu audires Mulier ecce filius tuus et discipulus Ecce mater tua Cum acciperes in filium discipulum pro magistro servum pro domino Utinam cum felice Ioseph dominum meum de cruce deposuissem aromatibus condixissem in sepulchro collocassem aut saltem persecutus essem ut tanto funeri non deesset aliquid mei obsequii Utinam cum beatis mulieribus chorusca visione angelorum essem territus et audissem nuntium dominicae resurrectionis nuntium meae consolationis nuntium tam expectatum nuntium tam desideratum Utinam inquam audissem ex ore angeli Nolite timere vos Iesum quaeritis crucifixum surrexit non est hic Benignissime suavissime serenissime quando restaurabis mihi quia non vidi illam beatam tuam carnis incorruptionem Quia non sum deosculatus loca vulnerum fixuras clavorum Quia non respersi lacrimis gaudii cicatrices testes veri corporis Admirabilis inaeestimabilis incomparabilis quando consolaberis me et compesces me a dolore meo Non enim capit in me dolor meus quandiu peregrinus sum a domino meo Heu mihi domine heu animae meae Recessisti consolator vitae meae hec valedixisti mihi Ingrediens vias tuas benedixisti tuis nec affui Elevatis manibus a nube susceptus es in caelum nec vidi Angeli promiserunt te rediturum nec audivi Quid dicam Quid faciam Quo vadam Ubi eum quaeram Ubi vel quando inveniam Quem rogabo Quis nuntiabit dilecto quia amore langueo Defecit gaudium cordis mei versus est in luctum risus meus Defecit caro mea et cor meum deus cordis mei et pars mea deus in aeternum Renuit consolari anima mea nisi de te dulcedo mea Quid enim mihi est in caelo et a te quid volui super terram Te volo te spero te quaero Tibi dixit cor meum Quaesivi vultum tuum vultum tuum domine requiram ne avertas faciem tuam a me Amator hominum benignissime tibi derelictus est pauper orphanus tu eris adiutor Mi advocate tutissime miserere mei orphani derelicti pupillus factus sum absque patre anima mea quasi vidua Respice orbitatis et viduitatis meae lacrimas quas tibi offero donec redeas Age iam domine appare mihi et consolatus ero Ostende mihi faciem tuam et salvus ero Exhibe praesentiam tuam et consecutus ero desiderium meum Revela gloriam tuam et erit perfectum gaudium meum Sitivit in te anima mea quam multipliciter tibi caro mea Sitivit anima mea ad deum fontem vivum Quando veniam et parebo ante faciem dei mei Quando venies consolator meus quem exspecto O si quando videbo gaudium meum quod desidero O si satiabor cum apparuerit gloria tua quam esurio O si inebriabor ab ubertate domus tuae ad quam suspiro Si potabis me torrente voluptatis tuae quam sitio Sint mihi domine interim lacrimae meae panes die ac nocte donec dicatur mihi Ecce deus tuus donec audiam Anima ecce sponsus tuus Pasce me interim singultibus meis pota me interim fletibus meis refocilla me doloribus meis Veniet interea fortasse redemptor meus quoniam bonus est nec tardabit quia pius est ipsi gloria in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio II ad Christum cum mens vult eius amore fervere*: ed. SCHMITT 1946, 6-9 = Ans 1997, 130]

Domine Iesu Christe redemptio mea misericordia mea salus mea te laudo tibi gratias ago Quamvis valde impares tuis beneficiis quamvis multum expertes dignae devotionis quamvis nimis macras a desiderata pinguedine dulcissimi tui affectus tamen qualescumque laudes qualescumque gratias non quales scio me debere sed sicut potest conari tibi persolvit anima mea Spes cordis mei virtus animae meae auxilium infirmitatis meae compleat tua potentissima benignitas quod conatur mea tepidissima imbecillitas Vita mea finis intentionis meae etsi nondum merui te tantum quantum debitor sum amare utique saltem desidero te tantum quantum debeo amare Illuminatio mea tu vides conscientiam meam quia domine ante te omne desiderium meum et tu donas si quid bene vult conscientia mea Si bonum est domine quod inspiras imo quia bonum est ut te velim amare da quod me facis velle da ut quantum iubes tantum te merear amare Laudes et gratias tibi ago pro desiderio quod inspirasti laudes et preces offero ne sit mihi donum tuum infructuosum quod tua sponte dedisti Perfice quod incepisti dona quod me benigne praeveniendi desiderare fecisti Converti misericordissime meum teporem in ferventissimum tui amorem Ad hoc clementissime tendit haec oratio mea haec memoria et beneficiorum tuorum meditatio ut accendam in me tuum amorem Tua me domine bonitas creavit tua misericordia creatum ab originali peccato mundavit tua patientia post illam emundationem baptismi in aliis peccatorum sordibus volutatum hactenus toleravit nutrit expectavit Expectas tu bone domine correctionem expectat anima mea ad sufficienter paenitendum ad bene vivendum tuae gratiae inspirationem Deus meus creator meus tolerator meus et nutritor meus esto adiutor meus Te sitio te esurio te desidero ad te suspiro te concupisco et sicut pupillus benignissimi patris orbatus praesentia flens et eiulans incessanter eius dilectam faciem toto corde amplectitur sic et ego non quantum debeo sed quantum queo memor passionis tuae memor alaparum tuarum memor flagellorum memor crucis memor

vulnerum tuorum memor qualiter pro me occisus es qualiter conditus qualiter sepultus simul memor gloriosae tuae resurrectionis et admirabilis ascensionis haec indubitata fide teneo exilii mei aerumnas defleo spero tui adventus solam consolationem ardentem desidero tui vultus gloriosam contemplationem Heu mihi qui videre non potui dominum angelorum humilitatum ad conversationem hominum ut homines exaltaret ad conversationem angelorum cum deus offensus moriebatur ut peccator viveret Heu qui tam admirabili tam inestimabili pietate praesens obstupescere non merui Cur o anima mea te praesentem non transfixit gladius acutissimi doloris cum ferre non posses vulnerari lancea latus tui salvatoris cum videre nequires violari clavis manus et pedes tui plasmatoris cum horresceres effundi sanguinem tui redemptoris Cur non es inebriata lacrymarum amaritudine cum ille potaretur amaritudine fellis Cur non es compassa castissimae virgini dignissimae matri eius benignissimae dominae tuae Domina mea misericordissima quos fontes dicam erupisse de pudicissimis oculis cum attenderes unicum filium tuum innocentem coram te ligari flagellari mactari Quos fletus credam perfudisse piissimum vultum cum suspiceres eundem et deum et dominum tuum in cruce sine culpa extendi et carnem de carne tua ab impiis crudeliter dissecari Quibus singulibus aestimabo purissimum pectus vexatum esse cum tu audires Mulier ecce filius tuus et discipulus Ecce mater tua cum acciperes discipulum pro magistro servum pro domino Utinam cum felice Ioseph dominum meum de cruce deposuisses aromatibus condidisses in sepulcro collocares aut saltem prosecutus vel consecutus essem ut tanto funeri non deesset aliquid mei obsequii Utinam cum beatis mulieribus corusca visione angelorum essem perterritus et audissem nuntium dominicae resurrectionis nuntium meae consolationis nuntium tam expectatum nuntium tam desideratum Utinam inquam audissem ex ore angeli Nolite timere vos Iesum quaeritis crucifixum surrexit non est hic Benignissime suavissime serenissime quando restaurabis mihi quia non vidi illam beatam tuam carnis incorruptionem quia non fui deosculatus loca vulnerum fixuras lacrymarum quia non respersi lacrymis gaudii cicatrices testes veri corporis Admirabilis inestimabilis incomparabilis quando consolaberis me et compesces a dolore meo Non enim capit in me dolor meus quamdiu peregrinus sum a domino meo Heu mihi domine heu animae meae recessisti consolator vitae meae nec vale dixisti mihi Ingrediens vias tuas benedixisti tuis nec adfui elevatis manibus a nube susceptus es in caelum nec vidi angeli promiserunt te redditum nec audivi Quid dicam Quid faciam Quo vadam Ubi cum quaeram Ubi vel quando inveniam Quem rogabo Quis nuntiabit dilecto quia amore langueo Defecit gaudium cordis mei versus est in luctum risus meus defecit caro mea et cor meum deus cordis mei et pars mea deus in aeternum Renuit consolari anima mea nisi de te dulcedo mea Quid enim mihi est in caelo et a te quid volui super terram Te volo te spero te quaero tibi dixit cor meum Quaesivi vultum tuum vultum tuum domine requiram ne avertas faciem tuam a me Amator hominum benignissime tibi derelictus est pauper orphanus tu eris adiutor Mi advocate tutissime miserere orphanis derelictis pupillis factus sum absque patre anima mea quasi vidua Respice orbitatis et viduitatis meae lacrymas quas tibi offero donec redeas Age iam domine appare mihi et consolatus ero ostende faciem tuam et salvus ero exhibe praesentiam tuam et consecutus ero desiderium meum revela gloriam tuam et erit perfectum gaudium meum Sitivit in te anima mea quam multipliciter tibi caro mea Sitivit anima mea ad deum fontem vivum quando veniam et apparebo ante faciem dei mei Quando venies consolator meus quem expecto O si quando videbo gaudium meum Quod desidero o si satiabor cum apparuerit gloria tua quam esurio O si inebriabor ab ubertate domus tuae ad quam suspiro o si potabis me torrente voluptatis tuae quam sitio Sint mihi domine interim lacrymae meae panes die ac nocte donec dicatur mihi Ecce deus tuus donec audiam Anima ecce sponsus tuus Pasce me interim singulibus meis pota me interim fletibus meis refocilla me doloribus meis veniet interea fortasse redemptor meus quia bonus est nec tardabit quia pius est Ipsi gloria in saecula saeculorum Amen (PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 40 PL 41, 940)

Domine Iesu Christe redemptor bone hanc confessionem mihi concedere dignemini in hora exitus mei quam latroni confitenti de cruce concessisti Et praesta piissime domine ut in hora exitus mei ultio tua super me non veniat potestas tenebrarum non occurrat mihi nec noceat Rogo ergo te domine Iesu Christe ut non mihi deneges in hora exitus corporis mei et sanguinis mei [HAS 49v]

Domine Iesu Christe redemptor meus misericordia mea salus mea consolatio mea vita mea te laudo tibi gratias ago tua bonitas me creavit tua misericordia me ab originali peccato mundavit tua praesentia post illam emundationem me in aliis sordibus voluptatum hactenus toleravit nutrit et expectavit Domine deus creator meus tolerator meus nutritor meus et adiutor meus te sitio te esurio te desidero ad te suspiro te concupisco Benignissime suavissime serenissime te volo te quaero te spero videre Renuit consolari anima mea nisi de te dulcedo mea Accede ad me domine appare mihi et consolatus ero ostende mihi faciem tuam et salvus ero exhibe praesentiam tuam et implebitur desiderium meum Revela gloriam tuam et perfectum erit gaudium meum Sitivit in te anima mea quam multipliciter tibi caro mea quando venies ad me consolator meus O si quando videbo gaudium meum quod desidero O si quando satiabor cum apparuerit gloria eius quem esurio O si inebriabor ab ubertate domus eius ad quem suspiro O si potabis me torrente voluptatis tuae quam sitio Da mihi domine in hoc exilio panem doloris et lacrymarum quem esurio supra omnem copiam deliciarum Sint interdum mihi domine lacrymae meae panes die ac nocte donec dicatur mihi Ecce deus tuus donec audiam Ecce sponsus tuus Pasce me interim domine singulibus meis refocilla me doloribus meis Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXII ad Christum* (Oratio paenitentis divinum auxilium humiliter postulantis): PL 158 906 A]

Domine Iesu Christe redemptor meus misericordia mea salus mea te laudo tibi gratias ago Tua me domine, bonitas creavit, tua misericordia me ab originali peccato mundavit tua patientia post illam emundationem in aliis peccatorum sordibus volutatum hactenus toleravit nutrit et expectavit Domine deus creator meus adiutor meus te sitio te esurio te desidero ad te suspiro te concupisco Benignissime suavissime serenissime te volo te quaero te spero Renuit consolari anima mea nisi de te dulcedo mea Age iam domine appare mihi et consolatus ero Ostende mihi faciem tuam et salvus ero exhibe praesentiam tuam et implebitur desiderium meum revela gloriam tuam et perfectum erit gaudium meum Sitivit in te anima mea quam multipliciter tibi caro mea Quando venies consolator meus quem ego expecto O si quando videbo gaudium meum quod desidero O si satiabor cum apparuerit gloria eius quam esurio O si inebriabor ab ubertate domus tuae ad quam suspiro O si potabis me torrente voluptatis tuae quam sitio Da mihi domine in hoc exilio panem doloris et lacrymarum quem esurio super omnem copiam deliciarum Sint mihi domine interim lacrymae meae panes die ac nocte donec dicatur mihi Ecce deus tuus donec audiam Ecce sponsus tuus pasce me domine interim singulibus meis refocilla me doloribus meis [PS.AUGUSTINUS, *De contritione cordis* 3 *Desiderium dei*: PL 40, 943-945]

Domine Iesu Christe redemptor mundi defende me A. famulum tuum de manibus inimicorum de via peccatorum de morte subitanea de falso testimonio de ignis et aquae periculo ... Tibi commendo animam meam et corpus meum semper Amen [Ve60, 71v-72v *Oratio de vera humilitate* (31)]

Domine Iesu Christe redemptor mundi defende me A. famulum tuum de manibus inimicorum de via peccatorum de morte subitanea de falso testimonio de ignis et aquae periculo et de periculo pestis Domine tolle mihi murmurationem odium invidiam iram avaritiam tristitiam superbiam vanagloriam iactantiam et malignitatem Malas cogitationes e malam voluntatem Domine Iesu Christe da mihi famulo tuo A. veram prudentiam et charitatem fidem spem et virtutem et veritatem castitatem et humilitatem bonam voluntatem et bonam perseverantiam et bonam memoriam Domine Iesu Christe lux vera Illumina me A. famulum tuum de tua gratia et sapientia de tua misericordia de tua pietate et de tuo servitio Domine dona mihi bonam mentem bonam voluntatem bonum intellectum et bonam memoriam Domine Iesu Christe fac me A. famulum tuum derelinquere malum et semper optare bonum Domine fac me stare semper in tuis operibus bonis Domine Iesu Christe fili dei redemptor mundi gloriosus pius et misericors altissimus magnificus et verax patiens et potens laudabilis et gloriosus pater et filius et spiritus sanctus Te adoro te laudo te magnifico te benedico domine in te spero in te confido in te vivo Domine tu es salus mea tu es lux mea tu es spes mea tu es fortitudo mea tu es defensio mea tu es vita mea tu es via veritas et vita Omnia per te facta sunt quia quaecumque voluisti fecisti in caelo et in terra tu es panis vivus qui de caelo descendisti nos visitare nos consolare nos redimere Tu es iesus Christus filius dei dominus noster Sancta maiestas tu es virtus magna potestas tu es vera resurrectio mea Et deprecatio mea Tu es creator meus tu es illuminator meus tu es expectator meus et dominus deus meus Tibi commendo animam meam et corpus meum semper Amen [LcG149, 158v *Hanc sequentem orationem fecit beatus GREGORIUS Quicumque eam dixerit devote nec diabolus nec malus homo vel aliquid mali illo die ei poterit nocere ad animam nec ad corpus Et cum de hac vita migraverit sine paenitentia non decedat*] cfr Domine Iesu Christe filii dei vivi redemptor

Domine Iesu Christe redemptor mundi defende me de manu inimicorum ... [Oratio devota Fb326, 42v] cfr Domine Iesu Christe filii dei vivi redemptor

Domine Iesu Christe redemptor mundi defende me de manu inimicorum meorum tolle mihi iram et tristitiam superbiam et malignitatem elationem et accidiam et vanagloriam tolle mihi malam cogitationem o domine Iesu Christe da mihi patientiam et abstinentionem continentiam et caritatem fidem et veritatem pacem et humilitatem bonam perseverantiam et bonam memoriam domine Iesu Christe illumina me de tua gratia et de tua misericordia et de tuo sancto servitio o domine Iesu Christe fili dei vivi redemptor mundi pius gloriosissimus et magnificus trinus et unus deus verus patiens et sapiens pater et filius et spiritus sanctus unus verus deus creator et redemptor vivificator animarum gubernator te laudo te adoro te glorifico te magnifico te benedico in te confido in te spero in te vivo tu es lux mea tu es fortitudo mea tu es spes mea tu es refugium meum tu es vita mea omnia per te facta sunt quaecumque voluisti fecisti tu es panis vivus et verus qui de caelo descendisti nos consolare nos visitare nos redimere digneris tu es sancta divinitas tu es sancta maiestas tu es sancta potestas tu es vera resurrectio nostra tu es creator meus tu es illuminator meus tu es gubernator meus et deus meus Iesus Christus magnus et beatus tibi commendo animam meam et corpus meum per quamlibet diem et noctem Qui vivis [Oratio OxK63, 120r] cfr Domine

Iesu Christe fili dei vivi qui es redemptor

Domine Iesu Christe redemptor mundi propitius esto mihi peccatori omnibus modis in peccatis iacenti quia tu solus dominus deus noster immortalis es et sine peccato indulge mihi miserrimo praesumentem accedere ad sanctum altare tuum invocare te quia peccavi ab infantia mea usque nunc coram te et coram omnibus sanctis tuis Sed per illorum intercessionem tribue mihi divinam clementiam veniamque delictorum meorum et doce me facere voluntatem tuam omnibus diebus vitae meae Per [LvM 1975, 811 n. 15]

Domine Iesu Christe redemptor mundi propitius esto mihi peccatori omnibus modis in peccatis iacenti quia tu solus dominus deus noster immortalis es et sine peccato indulge mihi miserrimo praesumentem accedere ad sanctum altare tuum te invocare quia peccavi ab infantia mea usque nunc coram te et coram omnibus sanctis tuis Sed per intercessionem illorum tribue mihi divinam clementiam veniamque delictorum meorum Et doce me facere voluntatem tuam omnibus diebus vitae meae Per te Christe [Sg23, 17 *Post collectam ... Alia*]

Domine Iesu Christe redemptor omnium fidelium qui es refugium ... in sanctorum tuorum meritis Amen [Vat84 52]

Domine Iesu Christe regis altissimi filius fac me sociari inter viros beatos ... benedicam te domine rex Israel [PaL1063, 285v *Oratio: LEROQUAIS I, 48*] *cfr* Domine Iesu Christe rex altissime

Domine Iesu Christe rex aeternae gloriae qui pro me miserrima peccatrice ... prosperitatem salutis atque perseverantiam Te praestante domine noster Iesu Christe qui [PaL1191, 142r: LEROQUAIS I, 141]

Domine Iesu Christe rex altissime fili obsecro te per sanctam crucem tuam ut adiuvere digneris me famulam tuam et per beatam crucem tuam custodi caput meum et per benedictam crucem tuam custodi oculos meos et per venerandam crucem tuam custodi os meum et per dilectam crucem tuam custodi manus meas et per gloriosam crucem tuam custodi pedes meos et omnia membra mea ab omnibus adversariis meis Qui vivis [*Oratio* MiT466, 84r]

Domine Iesu Christe rex altissime filius benedicti patris ... meditantur die ac nocte [Vat84 4 *Flores psalmodum*]

Domine Iesu Christe rex altissime filius benedicti patris fac me sociari inter viros beatos qui in lege tua meditantur die ac nocte [Ghg176b 208 *Flores psalmodum* *Incipit liber psalmodum*] *cfr* Domine Iesu Christe regis altissimi

Domine Iesu Christe rex angelorum et hominum ego indignus et infelix peccator contremisco accedere ad mensam dulcissimi convivii tui in qua tui apostoli convenerunt ... et concede mihi vitam aeternam Amen [PaL1173, 59r: LEROQUAIS I, 106]

Domine Iesu Christe rex regum et dominus dominantium dignare esse triumphator omnium adversariorum meorum ut non timeam quid faciat mihi homo Deus in nomine tuo salvum me fac N et in virtute tua libera me Deus misereatur nostri et benedicat nobis illuminet vultum suum super nos et misereatur nostri Amen [Mn23:87r *ad placandum principem sive alium magnatem*]

Domine Iesu Christe rex regum integritatis amator nunc con meum ... vitae meae possum placere tibi [Chg173b 317 *oratio s Hieronymi alia*]

Domine Iesu Christe rex virginum integritatis amator ... et possum cunctis diebus vitae meae complacere tibi Qui vivis [*Alia oratio ad filium* Chicago, Newberry 82, 202v (= Cat. SAENGER 153: WILMART, *Auteurs*, 116 n; *Precum libelli*, 140)]

Domine Iesu Christe rex virginum integritatis amator munda cor meum ab omnibus sagittis et insidiis inimici et exstingue in me omne incendium libidinis Da veram humilitatem et tranquillitatem et patientiam pectori meo Succende mentem meam tuae caritatis stimulis ut odio habens omnem viam iniquitatis possim cunctis diebus vitae meae complacere tibi Qui cum patre [*Oratio ad Dominum Iesum Christum*: PL 101 1400 A]

Domine Iesu Christe rex virginum integritatis amator munda cor meum ab omnibus sagittis et insidiis inimici exstingue in me omne incendium libidinis da veram humilitatem et tranquillitatem patientiae (...) succende mentem meam tuae caritatis stimulis ut odio habens (...) cunctis diebus vitae meae complacere tibi (...) [MP 2v *sotto l'immagine di Cristo*]

Domine Iesu Christe rex virginum integritatis amator muni cor meum ... vitae meae complacere tibi [Brb497 144 *ad dnm I Christum pro virginitate et continentia*]

Domine Iesu Christe rex virginum integritatis amator muni cor meum ab omnibus sagittis et insidiis inimici et exstingue in me omne incendium libidinis da veram humilitatem et tranquillitatem patientiae pectori meo succende mentem meam tuae caritatis stimulis ut odio habens omnem viam iniquitatis possim cunctis diebus vitae meae complacere tibi qui cum [Cm391, 1960, 2].

Domine Iesu Christe rex virginum integritatis amator muni cor meum ab omnibus sagittis et insidiis inimici Exstingue in me omne incendium libidinis Da veram humilitatem et tranquillitatem patientiae pectori meo Succende mentem meam tuae caritatis stimulis ut odio habens omnem viam iniquitatis possim cunctis diebus vitae meae complacere tibi Amen [Bba 2003, 56 nr. 11].

Domine Iesu Christe rex virginum integritatis amator muni cor nostrum ab omnibus flagitiis et insidiis inimici et exstingue in me omne incendium libidinis Da veram humilitatem patientiae pectori meo Succende mentem meam tuae caritatis stimulis ut odio habens omnem viam iniquitatis possim cunctis diebus vitae meae placere tibi [Tr1742,11: *Oratio eiusdem <Efreim diaconi> ad dominum nostrum Iesum Christum*: ed. Wilmart 16]

Domine Iesu Christe rogo te amore illius gaudii quod dilecta nostra mater tua ... implere valeam omnibus diebus vitae meae Qui [Pa1413, 230v: LEROQUAIS I, 254]

Domine Iesu Christe rogo te et admono illius gaudii ... [Fb326, 27r]

Domine Iesu Christe rogo te per illud gaudium quod dilecta mater tua ... omnibus diebus vitae meae [PaL1346, 102v: LEROQUAIS I, 154] *cfr* Domine Iesu Christe pater dulcissime rogo

Domine Iesu Christe rogo te propter meritum tuae sanctissimae passionis ... [Eb4, 81r *Ad hanc orationem papa Pius secundus dedit 100 dies indulgentiarum ...*]

Domine Iesu Christe rogo te ut amore... [AgM09, 60v]

Domine Iesu Christe rogo te ut amore illius gaudii quod habuit dilecta mater tua quando ei apparuisti in illa sacratissima nocte paschae et gaudium quod habuit quando te vidit glorificatum divinitatis claritate quatenus illumines me septem donis spiritus sancti ut tuam voluntatem implere valeam omnibus diebus vitae meae Amen [PaL1192, 20v: *preghiera composta a Roma, indulgenza del 1488; cfr LEROQUAIS, Heures, II, 142*] *cfr* Domine Iesu Christe pater dulcissime

Domine Iesu Christe salus et liberatio fidelium animarum qui non venisti animas perdere sed salvare et dare animam tuam in redemptionem pro multis immensam clementiam ac ineffabilem misericordiam tuam humiliter imploramus ut animas omnium fidelium defunctorum in paenis purgatorii cruciatas misericorditer respicere digneris et quae iuste pro peccatis affliguntur tua benignissima pietate liberentur subveniatque illis tua misericordia quas tuo pretiosissimo sanguine tu redemisti et per merita beatissimae gloriosissimae semper virginis tuae genitricis Mariae et omnium sanctoreum et sanctorum liberare eas ab inferorum cruciatibus et collocare inter agmina sanctorum digneris veste quoque immortalitatis indui et paradisi amenotote confoveri iubeas Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Officium Mortuorum in Libro della Confraternita del S. Nome di Gesù*, MS ?, 25v, Vermont; foto in <http://cdi.uvm.edu/book/uvmedi>]

Domine Iesu Christe salus et liberatio fidelium animarum ... et paradisi amenitate confoveri iubeas Qui [Pal 1362, 81r: LEROQUAIS I, 173; Pal 1366, 116v: LEROQUAIS I, 180]; PaL1376, 72v: LEROQUAIS I, 199; PaL1378, 89r: LEROQUAIS I, 202; PaL1386, 137r: LEROQUAIS I, 212; PaL1406, 125v: LEROQUAIS I, 242; PaL1410, 127r: LEROQUAIS I, 248; PaL1411, 163r: LEROQUAIS I, 251]

Domine Iesu Christe salus et liberatio fidelium animarum ... et paradisi amenitate confoveri [PaL1346, 93r <*pro quiescentibus in cimiterio*>: LEROQUAIS I, 153]

Domine Iesu Christe salus et liberatio fidelium animarum qui non venisti animas perdere sed salvare [LHP.S 2]

Domine Iesu Christe salvator et redemptor totius mundi ... [Fb326, 26v]

Domine Iesu Christe sanctissime fili dei deprecor te per illum sanctissimum sanguinem tuum quem sparsisti pro me in tua circumcissione Dona mihi purissimam castitatem animae et corporis Amen [Ve69, 199v *attribuita a s. Bernardo*: prima di una serie di 8 ort]

Domine Iesu Christe signum unitatis vinculum charitatis et speculum claritatis ac veritatis aeternae Memento innumerabilium ... quod mihi digne donare digneris Christe dulcissime in vita mea Amen Ave splendidissime domine Iesu Christe miserere mihi peccatori Amen Pater noster Ave Maria [Ve60, 186r *Ad dominum Iesum Christum oratio devotissima*]

Domine Iesu Christe succurre mihi pietate invisibili dulci et amabili ... et caritatem diligam [PaL1352, 207v: LEROQUAIS I, 159]

Domine Iesu Christe te obsecro per misericordiam et clementiam tuam ut praestes mihi veniam delictorum meorum Aperi mihi pulsanti ianuam vitae et princeps tenebrarum non occurrat mihi Non veniat mihi pes superbiae et manus extranea a te non contingat mihi sed suscipe me secundum verbum tuum et perduc me ad convivium epularum tuarum ubi epulantur tecum omnes amici tui Tu es enim Iesus Christus filius dei vivi qui cum patre et cum spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio sancti Ioannis evangelistae*: PL 101 1383D]

Domine Iesu Christe tu qui es panis vitae ita me de te satiare dignare ut nihil praeter te esuriam ita me de te inebriare dignare ut nihil praeter te sitiam Tene

domine mentem meam ne interveniente umbra terrae a te vero sol iustitiae *separetur* Dulcissime Iesu dignare me in filium peccatorum ... tu reverentiam debitam exhibere et tu clementissima domina impetra ut sim tuae deditus servituti et tibi omni tempore obsequar pura mente et corde devoto continuo benignitati tuae assistam Amen [OxB249, 53r]

Domine Iesu Christe tuam crucem prostratus adoro suppliciter ineffabilem misericordiam tuam deprecans ... et parce mihi peccatori [Chg173b 274 *ad crucem alia*]

Domine Iesu Christe tuam piissimam imploro misericordiam ut me peccatorem ... [D2242, 22v]

Domine Iesu Christe verbum aeterni patris ac filius gloriosae virginis Mariae matris dei et hominum mediator qui in suprema tui mortalis corporis hora dum in cruce pro nobis ... misericorditer commendare Qui vivis [ort preceduta da *Pater in manus tuas commendo spiritum meum* MiB41, 52va-vb]

Domine Iesu Christe verbum aeterni patris ac filius gloriosae virginis Mariae matris qui pro salute nostra paenas nobis debitas in tuo olim passibili corpore pertulisti ... tuos liberasti fideles Qui vivis [ort preceduta da *Hehy hely lamazabathani* MiB41, 52ra-52va]

Domine Iesu Christe vexillum crucis tuae adoro per virtutem illam quam operatus es in cruce animam meam et corpus meum ab omni malo ab omni tribulatione visibilium et invisibilium salvare digneris Qui vivis [GvG 1933, 81]

Domine Iesu Christe vexillum crucis tuae adoro rogo magnitudinem tuam ut per virtutem illam quam operatus es in cruce animam meam et corpus meum ab omni periculo ab omni malo ab omni scandalo ab omni tribulatione ab omni persecutione et ...atione inimici salvare digneris Sancta crux Christi per te redemptus sum per te merear veniam et indulgentiam recipere de meis peccatis Sancta crux salva me quia in te passus est salvator mundi ... [MiA 31652 ...atione = infestatione ?]

Domine Iesu Christe vexillum crucis tuae adoro deprecane ut per virtutem tuam ... iudicio et per infinita saecula saeculorum [Chg173b 270 *ad crucem alia*]

Domine Iesu Christe vexillum sanctae crucis tuae adoro ut per virtutem illam quam in ea operatus es animam meam et corpus meum ab omni periculo ab omni malo ab omni scandalo ab omni tribulatione ab omni persecutione et infestatione inimici salvare digneris Per [FrR *Alia oratio* : ed. BOYNTON 317; *cfr* WILMART, *Prières médiévales*]

Domine Iesu Christe vexillum tuae crucis adoro ut per virtutem eiusdem crucis animam meam et corpus meum ab omni persecutione et infestatione inimici salvare digneris Qui vivis [*Alia oratio <ad crucem>* BsQ7, 98r]

Domine Iesu Christi fili dei vivi redemptor mundi defende me de manu inimicorum de via peccatorum de morte subitanea de falso testimonio de pravis cogitationibus de periculo in igne de periculo in aqua tolle mihi domine totam murmurationem iram et tristitiam superbiam vanagloriam malignitatem invidiam o...sitationem iactantiam et pigritiam Domine tolle mihi malas cogitationes Domine Iesu Christe da mihi famulo tuo I. veram patientiam caritatem fidem et veritatem castitatem et humilitatem bonam perseverantiam et bonam voluntatem Domine Iesu Christe illumina famulum tuum I. de tua gratia de tua misericordia de tua pietate de tuo servitio fac mihi domine derelinquere malum et semper intendere bonum Domine Iesu Christe fac me stare in bona perseverantia et in bonis operibus Domine Iesu Chrste fili dei redemptor mundi pius et misericors altissimus et magnificus vivus et verus patiens et potens laudabilis et gloriosus pater et filius et spiritus sanctus te adoro te laudo te glorifico te magnifico te benedico Domine in te confido in te spero in te vivo Domine tu es salus mea tu es fortitudo mea tu es via mea tu es veritas et vita Omnia per te facta sunt quotcumque voluisti fecisti tu es panis vivus qui de caelo descendisti nos visitare nos consolare nos redimere dignatus es Tu es Iesus Christus dei filius dominus noster Sancta maiestas tu es magna potestas tu es vera resurrectio mea tu es creator meus tu es illuminatio mea tu es expectator meus tu es gubernator meus tu es deus meus et dominus meus Tibi domine commendo animam meam et corpus meum Amen [*Oratio ad omnem adversitatem* Ox.BL./LMH, Borough 1, 205r: 2 *volte* fili dei *ms* filii dei; in *parte sbiadito e quasi illeggibile*]

Domine Iesu Chrste da mihi tantam gratiam ut sacramentum tui sanctissimi corporis et sanguinis possim nunc et semper digne tractare et sumere ... redemptor meus Qui cum patre [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 61vb]

Domine Iesu Chrste da mihi tantam gratiam ut sanctum sacramentum tui pretiosissimi corporis et sanguinis possim et valeam semper digne tractare et sumere ... [MiB41, 45rb nella Messa tra il *Memento* dei defuncti e la comunione]

Domine Iesu qui de cruce vivus descendere ... ad requiem paradisi perducas Qui vivis [Mn164, 132/130v]

Domine Iesu qui in sancta sindone qua corpus tuum sacratissimum in cruce depositum a Ioseph involutum fuit passionis tuae vestigia reliquisti concede propitius ut per mortem et sepulturam tuam ad resurrectionis gloriam perducamur Qui vivis et regnas Amen [*Via Crucis - Oratio de sancta Sindone Christi* dopo la XIV stazione]

Domine Iesu qui me creasti et pretiosissimo sanguine tuo redemisti ... fidelibus repromissa Qui [PaL1063, 270r *Oratio de eodem <THOMAE CANTUARIENSIS> in elevatione corporis Christi*: LEROQUAIS I, 47]

Domine Iesus qui ab Ananiae ministro ... ab otioso sermone compescat Per [Mn164, 131/130r]

Domine Iesus qui in oratione positus ab angelo confortari voluisti ... me confortans angelus tuus assistat Per [Mn164, 130/130r]

Domine illumina oculos meos ... in terra viventium [PaL1063, 233v <*Oratio*> *Omni die*: LEROQUAIS I, 45] *cfr* Domine Iesu Christe illumina, Illumina oculos meos domine

Domine labia mea aperies ... [*Hic incipit devotus modus orandi appropriatus per horas diei in certis actibus et serviendi deo per totum tempus vitae hominis editus ab uno magistro in theologia pro nepotibus papae Benedicti XIII <antipapa 1394-1424> Et primo dum quis excitatur de nocte ac evigilatur antequam aliquid aliud loquatur faciat signum sanctae crucis in quolibet membrorum suorum dicens orationes et versus palsterii appropriatos ut sequitur Primo ad os dicat* PaL1400, 217r: LEROQUAIS I, 233]

Domine mi deus meus creator et redemptor meus Ego infelix peccatrix ancilla tua indigna supplico tibi per illud magnum et admirabile opus quod panem materiale in corpus tuum benedictum et vinum et aquam in pretiosum sanguinem commutasti et mirabiliter convertisti Commuta cor meum ab omni affectione peccandi Et converte voluntatem meam totaliter in voluntatem tuam ut te super omnia diligam te amem te semper et ubique totis visceribus benedicam tibique serviam Et eandem voluntatem tuam sanctissimam sciam velim et facere valeam omnibus diebus vitae meae toto corde et ad hoc perficiendum tu me adiuva domina mea gloriosa semper virgo Maria mater domini nostri Iesu Christi regina caelorum Quae cum eodem filio tuo regnas super choros angelorum in saecula saeculorum Amen [HAS 29r preghiera 1 di s. Brigida] *cfr* Domine deus creator meus et redemptor

Domine mi Iesu Christe benedicentur lumbi tui et laudentur super omnem angelicam munditiam in caelo et super omnium puritatem qui castitatem servaverunt in hoc mundo quoniam omnium castitas tuae munditiae minime valet comparari Domine mi Iesu Christe glorificationem genua tua cum poplitibus et tybiis super omnes qui suis magistris honorem exhibent quoniam cum omni humilitate ante discipulos tuos flectebantur Domine mi Iesu Christe benedicentur perhenniter tui pedes super omnes magistros qui sapientiam adepti sunt quoniam duriores viam elegerunt quam alios incedere docuerunt Domine Iesu Christe honor et gaudium sit toti sacratissimo corpori tuo cum omnibus eius membris a summitate verticis usque ad ymum plantarum tuarum quod in memoriam tue dignissimae passionis humanis oculis in specie panis coram angelis autem et tota caelestis curia cum humanitate et deitate viventem te ostendis ex tua ineffabili caritate [BrS V oratio]

Domine mi Iesu Christe deus meus et dominus meus redemptor meus et salvator meus ego committo fidem meam ... [*Ad filium* OxB249, 19r]

Domine mi Iesu Christe quamvis ego bene scio quod benedictum corpus tuum incessanter laudatur et glorificatur harmonia et iubilo caelestium civium supernorum sed quia ex debito tibi tenor reddere infinitas gratiarum actiones ideo ego licet sim persona insipiens et indigna desidero tamen toto corde et ore meo omnibus membris tui pretiosi corporis referre gratias quas possum laudem et honorem Domine mi Iesu Christe quia tu es vere summus sacerdos et pontifex qui primo et ante omnes ut nos satiares cibo angelorum de pane materiali tuum verum et benedictum corpus mirabiliter consecrasti ideo gloriosa sacerdotalis sedes tua sit ad dexteram dei patris tui in tua divinitate beata et benedicta in aeternum Amen Domine mi Iesu Christe tu vere es caput omnium hominum et angelorum et dignus rex regum et dominus dominantium qui omnia opera facis ex vera et ineffabili caritate Et quia caput tuum benedictum corona spinea coronari humiliter permisisti idcirco caput et capilli tui benedicti sint et honorentur gloriose diademate imperiali caelumque et terra et mare et omnia quae creata sunt in aeternum te subiaceant et oboediant potestati Amen Domine mi Iesu Christe quia frons tua splendida numquam se avertit a recta iustitia et veritate ideo benedicta sit eadem tua frons et regali ac triumphali gloria perpetuo collaudetur ab omnibus creaturis Amen Domine mi Iesu Christe quia tuis fulgentibus oculis pietatis benigne respicis omnes qui a te cum vera caritate gratiam et misericordiam postulant ideo benedicti sint oculi tui palpebrae et gloriosa supercilia tua totusque visus tuus amabilis et decorus incessanter glorificetur ab omni caelesti exercitu civium supernorum Amen Domine mi Iesu Christe quia auribus tuis benignis libenter audis et exaudis omnes qui te humiliter alloquuntur ideo benedictae sint illae aures tuae et aeternaliter omni replentur honore Amen Domine mi Iesu Christe quia benedictae nares tuae suavisimae non horruerunt factorem putridi cadaveris mortui Lazari neque etiam factorem horridum qui spiritualiter a proditore Iuda processit quando te osculabatur

idcirco benedictae sint nares tuae pretiosae et odor suavitatis et laudis eis ab omnibus aeternaliter impendatur Amen Domine mi Iesu Christe quia ore tuo et labiis tuis benedictis ad nostram corporalem et spirituales salutem et instructionem fidei verba vitae et doctrinae saepissime praedicasti ideo benedictum sit reverendum os tuum et labia tua pro omni verbo quod ab eis processit Amen Domine mi Iesu Christe quia dentibus tuis mundissimis ad sustentationem tui benedicti corporis cibum corporalem moderatissime masticasti ideo benedicantur et honorentur dentes tui ab omnibus creaturis tuis Amen Domine mi Iesu Christe quia lingua tua numquam movebatur ad loquendum neque silebat nisi iuste et utiliter quantum erat praecordinatum in tua divinitate idcirco benedicta sit eadem lingua tua Amen Domine mi Iesu Christe quia secundum tuam aetatem barbam speciosam in tua facie decora decenter portasti ideo sempiternae veneretur et adoretur barba tua venerabilis Amen Domine mi Iesu Christe benedictum sit guttur tuum stomachus ac viscera et omnia interiora tua sacra perpetuo honorentur pro eo quod corpus tuum pretiosum suo debito ordine decenter nutrierunt et vitam tuam corporalem perfecte sustentaverunt ad animarum redemptionem et laetitiam angelorum Amen Domine mi Iesu Christe qui digne ab omnibus appellaris dux quia crucis onustam sarcinam tuis sanctis humeris et collo portasti antequam inferni portas potenter confringeres animasque electorum ad caelos reduceres idcirco tuo benedicto collo et humeris qui talia sustinuerunt sit honor et gloria aeternaliter sine fine Amen Domine mi Iesu Christe quia benedictum cor tuum regale et magnificum numquam tormentis nec terroribus seu blanditiis flecti potuit a defensione regni tui veritatis et iustitiae nec tuo sanguini dignissimo in aliquo pepercisti sed magnifico corde pro iustitia et lege fideliter decertasti legisque praecepta et perfectionis consilia amicis et inimicis tuis intrepide praedicasti et pro defensione ipsorum cum tuis sanctis sequacibus moriendo in praelio victoriam obtinuisti idcirco dignum est ut invictum cor tuum in caelo et in terra semper magnificetur et a cunctis creaturis et militibus triumphali honore incessanter laudetur. Amen Domine mi Iesu Christe extrenui milites et fideles servitores huius saeculi vitam suam morti libenter exponunt in bello ut eorum domini suae vitae gaudeant sospitate sed tu o bone domine mi ad mortem crucis velociter festinasti ne servi tui miserabiliter interirent Propter quod iustum est ut gloriosum et intrepidum pectus tuum a cunctis servis tuis quos taliter liberasti et ab omnibus aliis aeternaliter adoretur ac etiam ab angelicis choris humiliter collaudetur Amen Domine mi Iesu Christe quia venerandis manibus et brachiis tuis vires Samsonis mirabiliter excessisti dum ea ligno crucis affigi patienter sustinuisti et sic ab inferno amicos tuos violenter rapuisti idcirco eisdem membris tuis ab omnibus quos redemisti exhibeatur incessabilis reverentia laus aeternaliter et gloria sempiterna Amen Domine mi Iesu Christe benedicantur et honorentur in aeternum pretiosae costae tuae et tergum tuum a cunctis hominibus spiritualibus et terrenis laboribus insudantibus pro eo quod ab infantia tua usque ad mortem pro redemptione nostra incessanter laborasti et peccata nostra cum magno onere et dolore tuo dorso portasti Amen Domine mi Iesu Christe summa puritas et vera munditia benedicantur innocentissimi lumbi tui et laudentur super omnem angelicam munditiam que est in caelo et super omnium puritatem qui castitatem et virginitatem servaverunt in mundo quia omnium castitas et virginitas tuae munditiae et puritati nequeunt comparari Amen Domine mi Iesu Christe reverantur et humiliter honorentur ab omnibus creaturis caeli et terrae genua tua cum poplitibus et tibiis tuis super omnes qui coram dominis et magistris suis genua flectendo reverentiam exhibent et honorem quia tu dominus omnium ante discipulos tuos genua flectebas cum omni humilitate Amen Domine mi Iesu Christe magister bone benedicantur et perhenniter adorentur pedes tui beatissimi quia cum magno dolore tuo per asperiores vias quam alios docuisti tu in hoc mundo discalcatis pedibus ambulasti et in fine pro nobis eos duris clavis cruci affigi permisisti qui vivis et regnas cum deo patre in unitate spiritus sancti per omnia saecula saeculorum Amen [BrS III oratio]

Domine mi Iesu dulcissime atque nimis ... [Ss430, 271v *con altre 5 preghiere*]

Domine mi rex aeternae gloriae qui salvare potes ... largiri digneris custodiam Per [*Alia oratio* PaL922, 67v: LEROQUAIS I, 36]

Domine mortem domini nostri Christi obicio inter me et te et iudicium tuum ... [*Oratione pro bono fine* (4) Eb4, 201r: Eb5; Eb13...]

Domine mortem domini nostri Iesu Christi obicio inter me et te et mala mea ... [*Oratione pro bono fine* (5) Eb4, 202r: Eb5; Eb13...]

Domine non secundum peccata nostra facias nobis ... [PaL1183, 132v: LEROQUAIS I, 128]

Domine non secundum peccata nostra facias nobis neque secundum iniquitates nostras ... ut a te magis ac magis benedici mereamur Qui es super omnia deus benedictus in saecula [Chg173b 368]

Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum [OxB277, 131r *tribus <vicibus>* seguito da *Verbum caro*]

Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum sed propitius esto mihi peccatori per merita et dilectionem genetricis tuae sanctae Mariae et sanctorum apostolorum Petri et Pauli et omnium sanctorum tuorum et per sumptionem veri corporis et sanguinis tui ut non ad iudicium et condemnationem illud sumam sed misericordia tua tribuat mihi in salutem et remissionem omnium peccatorum meorum piissime Christe (MT 8)

Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum sed tantum dic **verbo** et sanabitur anima mea [*Orationes in ipso accessu <= communionem>* (3) Pa1413, 239r: LEROQUAIS I, 254]

Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum sed tu domine qui dixisti ... et remissionem peccatorum meorum Qui [PaL1363, 121r: LEROQUAIS I, 176]

Domine omnipotens deus patrum nostrorum Abraham et Isaac et Iacob et seminis eorum iusti qui fecisti caelum et terram cum omni ornatu eorum qui metitus es mare verbi tui qui clausisti abyssum et signasti eum terribile et gloriosum nomen tuum quem omnia pavunt et tremunt a vultu virtutis tuae quia intollerabilis magnificentia gloriae tuae et insustentabilis ira super peccatores comminationis tuae immensa et investigabilis misericordiae promissionis tuae quia tu es deus altissimus et miserator longanimis et multum misericors et patiens super malitias hominum Tu autem domine deus iustorum non posuisti paenitentiam iustis Abraham Isaac et Iacob His qui non peccaverunt tibi sed posuisti paenitentiam mihi peccatori Qui peccavi super numerum arenae maris et multiplicatae sunt iniquitates meae et non sum dignus intueri altitudinem caeli prae multitudinem iniquitatum mearum Curvatus sum multo vinculo ferri et non est respiratio mihi quia excitavi furorem tuum et malum coram te feci Non feci voluntatem tuam et non custodivi praecepta tua statuens abominationes et multiplicans offensiones Et nunc flecto genua cordis mei indigens bonitatis tuae Peccavi domine peccavi et iniquitates meas ego agnosco Peto rogas te remitte mihi et ne simul perdas me cum iniquitatibus meis Ne condemnes me in inferioribus terrae quoniam tu es deus paenitentium et in me ostende omnem bonitatem tuam quia indignum me salvabis secundum multitudinem misericordiae tuae et laudabo te semper in omnibus diebus vitae meae quia te laudat omnis virtus caelorum et tua est gloria in saecula saeculorum Amen [Ln3763, 1964, 404 n. 11: *Oratio Manasse*] *qfr* Peccavi super numerum arenae

Domine omnipotens qui paterna praecinctus virtute caelum mare terramque locasti exaudi supplices tuos et da credulitatem in testimoniis tuis induere nos fortitudinem et decorem sanctificationis Qui cum patre et filio [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 92: PL 142 344 B]

Domine quando respicies dicesque nobis Salus vestra ego sum Et ad solitudinem atque implorationem nostram quando propitius convertes Ad quam iam convertere domine et intende iudicium nostrum et ipse iudicantes nos fortis propugnator expugna ut oratio nostra quae nunc in sinum nostrum pro secretorum suorum compunctione convertitur ante conspectum tuum purgata cordis gemitu dirigatur [*Oratio* (Ps 34): PL 101, 565B *Alia*]

Domine quem neque spatia dilatant nec brevitates locorum angustat hanc cellulam quaeso praesentiae tuae luce perfunde ut tenebrarum auctor confusus abscedat Per [*Alia oratio in dormitorii cellula*: PL 101 490 B]

Domine qui dixisti Iugum enim meum suave est et onus meum leve praesta ut illud sic portare valeam quod in te possum consequi tuam gratiam Amen [CmN7, 31r *Ordo Missae ad casulam sive planetam*]

Domine quidquid errans sciens atque contemnens quidquid voluntate vel infirmitate seu studio ... propitius esto inhi peccatori semper hic et in aeternum Qui vivis [Brb497 184 *Oratio monachorum*]

Domine quidquid errans sciens atque contemnens quidquid voluntate aut infirmitate seu studio quidquid subreptione vel meditatione cogitatu dicto aut facto occulte seu manifeste peccavi quidquid etiam horum aut latet animo aut patet aut mordet sensum aut deludendo quibuscumque modis per saecuritatem decepti gratuita pietate tua placatus clementer indulge Nec sine spe veniae animam meam deseras quam post perpetrata crimina multa et gravia et mortalia ad immensam tuae pietatis clementiam festinare miseratus inspiras Et cum eam de futuris paenarum tormentis suspectam esse pateris da mansuris quoque vitae aeternae gaudiis indulta venia peccatorum semper respirare concedas Et emundata animi conscientia a prevaricationum seu omnium vitiorum contagio iterum apostolari eam a te vel irrecuperabiliter inquinari non permittas Domine omnem stultitiam cordis mei misericorditer emunda et quae in me sunt vitiorum secreta purifica Et cor meum ad expugnandas passiones tua sancta unctione dilata sensusque meos ad impugnatum certamina superanda conforta Et fac me digne vitiiis meis irasci ut omnium peccatorum meorum indulgentiam consequar Domine fac nos incessanter ante mentis oculos habere timorem tuum Et in omni loco peccata nostra et futurum pro eis iudicium cogitare ac timere Simulque praecepta tua et gloriam caelestem a te datam his qui ea servant considerare Et semper in mente retinere quia incessanter tu deus qui nos iudicaturus es de caelo respicis omnes actus et cogitationes et locutiones nostras Et quod omni hora angelus nobis deputatus in caelo annuntiat facta nostra Et idcirco timentes numquam recedamus a

bonis meditationibus et actibus sed semper in cordibus nostris tibi placita cogitemus et disponamus Domine tribue nobis ut in nullo actu delectemur nostram voluntatem propriam implere sed omnia secundum tramitem praeceptorum tuorum tibi et prioribus nostris oboediendo faciamus Domine largire nobis ut sine murmuratione oris et cordis omnibus diebus vitae nostrae simul veraciter subiecti et oboedientes tibi et senioribus nostris Domine tribue nobis ut omnia dura et aspera et nostrae voluntati contraria etiam super vires et scientiam nostram nobis iniuncta vel etiam haec ipsa cum iniuriis et contumeliis imperata simpliciter et humiliter in spe misericordiae tuae absque ulla simulatione patienter et gaudentes suscipiamus et cum magno desiderio impleamus Et si impossibilia fuerint nobis humiliter et patienter suggeramus imperanti impossibilitatem nostram Et si ille suam sententiam nullatenus mutare voluerit tu operare in cordibus nostris ut nos confidentes in auxilio tuo datis nobis divinitus animi corporisque viribus et scientia ex caritate oboediamus devote quia sine te nihil boni possumus Da nobis domine ut in nulla correptione contendere praesumamus neque ullis sermonibus iustos nos conemur ostendere nec erubescendo deformes apparere aliis alique culpae velimus sed terra consternati tamdiu nos culpabiles et reos confiteamur quousque commotio animi nos corripientis nostra humilitate sanetur Domine da nobis ut omnes nostras malas cogitationes et mala opera a nobis absconsa humiliter nostro confiteamur abbati et alii cuilibet spiritali fratri Ut per correptionem et ammonitionem eorum diaboli laqueos te auxiliante evadamus Sed et cor nostrum semper sit tibi confitens omnia cui nihil est absconsum Domine tribue nobis ut semper simus contempti et sufficientes in omni vilitate cibi et potus ac vestium ut quantumque sint vilia ista in tantum ut per ea possit corpus nostrum subsistere ad serviendum tibi non nobis sit cura de melioribus sed his simus sufficientes absque dolo et hypocrisi Domine da nobis ut omnis extremitas placeat nobis ut quantocumque fuerimus minimi et posteriores omnibus in sedendo in stando et accedendo et loquendo et in omnibus quae dici possunt gaudeamus de hoc et tunc nos vere a te misericorditer respectos extimemus et in cordibus nostris gratias tibi agamus Domine da nobis ut ad omnia quae nobis iniunguntur quantocumque sint vilia et abiecta et omnium ministeriorum minima indignos nos ad tam honesta faciendum et corde credamus ac sentiamus et perficiamus ea devotius Domine da nobis fructum caritatis et humilitatis et oboedientiae ac patientiae cum vero amore fraternitatis Domine tribue nobis ut nos semper ex intimo corde credamus viliores omnibus atque inferiores et sic haberi nos ab aliis et constitui cupiamus atque ab omnibus dici quamvis alii nos sic non aestimeant nec ordinent nec dicant Et non nos sinas esse hypocritas ut quasi nos ore nostro fateamur nos esse indignos et viliores atque inferiores omnibus esse debere et sub hac professione humili velimus videri et haberi ab aliis tamquam iusti et religiosi interius huius saeculi altitudines et laudes atque honores appetendo Neque de illis nos permittas esse quibus si alter eis dixerit quod ipsi de se fatentur ore proprio vel si ita eos viles aut extremos posuerit ut illi se esse debere dicant ut statim in contumelias aut nimiam iram irrumpunt ut ad hoc usque perveniant quod instigante diabolo a congregatione cui se sociaverunt recedant Aut certe dolum in corde tenentes iracundiae tempus reservent vel eos qui recte vivere decertant detrahare et dilacerare iniuriis atque impedire non desistant Ab his domine et huiusmodi nevis munda corda nostra Domine adiuva nos et libera nos et custodi nos ut nihil agamus nostra presumptione nisi quod agendum in monasterio sancta praecipit regula Domine tribue nobis virtutem discrete tacendi ut interrogati cum humilitate et reverentia respondeamus Et cum interrogamus cum omni subiectione et humilitate et reverentia interrogemus Caventes ne plus aut aliter videamur loqui quam expedit nostrae religionis aut causae seu necessitati unde loquimur Et muni corda nostra ut numquam delectemur vana vel superflua sive inutilia cogitare aut audire vel loqui seu videre Domine miserere nobis et fac ut non simus faciles ac prompti in risu sed te tribuente sit in nobis salutaris contritio et cordis humiliatio et compunctio et affluentia lacrimarum et utilis tristitia Et risus ac iocus et omnis dissolutio atque carnalis laetitia et oblectatio morbosa tua virtute procul pellatur a nobis Domine da nobis ut cum loquimur teniter et sine risu ac humiliter cum gravitate pauca verba et rationabilia et sine vocis clamore et absque concitatione loquellae loquamur Domine tribue nobis miseris et indignis ut in omni loco omnique tempore et in omni opere sedentes stantes ambulantes operantes inclinatam cor et humiliatum habeamus coram te et reos nos omni hora de nostris actibus aestimemus et repleti spiritu timoris et amoris tui dicamus singuli in secreto cordis nostri Domine non sum dignus ego peccator levare oculos meos ad caelum et deus propitius esto mihi peccatori semper hic et in aeternum qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 67].

Domine quidquid errans sciens atque contemnens quidquid voluntate vel infirmitate seu studio quidquid subreptione vel meditatione cogitatu dicto vel facto occulte seu manifeste peccavi quidquid etiam horum aut latet animo aut patet aut mordet sensum aut deludendo quibuscumque modis per securitatem decipit gratuita pietate tua placatus clementer indulge nec sine spe veniae animam meam deseras quam post perpetrata crimina multa et gravia ac mortalia ad immensam tuae pietatis clementiam festinare miseratus inspiras et cum eam de futuris paenarum tormentis suspectam esse pateris de mansuris quoque vitae aeternae gaudiis indulta venia peccatorum semper respirare concedas et emundatam animi conscientiam a praevaricationum seu omnium vitiorum cogitatione iterum apostatari eam a te vel irrecuperabiliter inquinari non permittas domine omnem stultitiam cordis mei misericorditer munda et quae in me sunt vitiorum secreta purifica et cor meum ad expugnandas passiones tua sancta unctione dilata sensusque meos ad impugnatum certamina superanda conforta et fac me digne vitiis meis irasci ut omnium peccatorum meorum indulgentiam consequar Domine fac nos incessanter ante mentis oculos habere timorem tuum ut in omni loco peccata nostra et futurum pro eis iudicium cogitare ac timere simulque praecepta tua et gloriam caelestem a te datam his qui ea servant considerare et semper in mente retinere quia incessanter tu deus qui nos iudicaturus es de caelo respicias omnes actus et cogitationes nostras et locutiones nostras et quod omni hora angelus nobis deputatus in caelo annuntiat facta nostra et ideo timentes nunquam recedamus a bonis meditationibus et actibus sed semper in cordibus nostris tibi placita cogitemus et disponamus Domine tribue nobis ut nullo actu delectemur nostram voluntatem propriam implere sed omnia secundum tramitem praeceptorum tuorum tibi et prioribus nostris oboediendo faciamus Domine largire nobis ut sine murmuratione oris et cordis omnibus diebus vitae nostrae simul veraciter subiecti et oboedientes tibi et senioribus nostris Domine tribue nobis ut omnia dura et aspera et nostrae voluntati contraria etiam super vires et scientiam nostram nobis iniuncta vel etiam haec ipsa cum iniuriis et contumeliis imperata simpliciter et humiliter in spe misericordiae tuae absque ulla simulatione patienter et gaudentes suscipiamus et cum magno desiderio impleamus etsi impossibilia fuerint nobis humiliter et patienter suggeramus imperanti impossibilitatem nostram et si ille suam sententiam nullatenus mutare voluerit tu operare in cordibus nostris ut nos confidentes in auxilio tuo datis nobis divinitus animi viribus et scientia ex caritate oboediamus devote quia sine te nihil boni possumus Da nobis domine ut nulla correptione contendere praesumamus neque ullis sermonibus iustos nos conemur ostendere nec erubescendo deformes aliis apparere aliquem culpae velimus sed terra consternati tam diu nos culpabiles et reos confiteamur quousque commotio animi nos corripientis nostra humilitate sanetur Domine da nobis ut omnes nostras malas cogitationes et mala opera a nobis absconsa humiliter nostro confiteamur abbati et alii cuilibet spiritali fratri ut per correptionem et admonitionem eorum diaboli laqueos te auxiliante evadamus sed et cor nostrum semper sit confitens omnia cui nihil est absconsum Domine tribue nobis ut semper simus contenti omni vilitate cibi et potus ac vestium ut quaecumque sint vilia ista in tantum ut per ea possit corpus nostrum subsistere ad serviendum tibi non nobis sit cura de melioribus sed his simus sufficientes absque dolo et hypocrisi Domine da nobis ut omnis extremitas placeat nobis quantocumque fuerimus minimi et posteriores omnibus in sedendo in stando et ascendendo et loquendo et in omnibus quae dici possunt gaudeamus de hoc et tunc nos vere a te misericorditer respectos aestimemus et in cordibus nostris gratias tibi agamus Domine da nobis ut ad omnia quae nobis iniunguntur quantocumque sint vilia et abiecta et omnium ministeriorum minima indignos nos ad tam honesta faciendum et corde credamus ac sentiamus ac perficiamus ea cum magna devotione Domine da nobis fructum caritatis et humilitatis et oboedientiae ac patientiae cum vero amore fraternitatis Domine tribue nobis ut nos semper ex intimo corde credamus viliores omnibus atque inferiores et sic haberi nos ab aliis et constitui cupiamus atque ab omnibus dici quamvis alii nos sic non aestiment nec ordinent neque dicant et nos non sinas esse hypocritas ut quasi nos ore nostro fateamur nos esse indignos et viliores atque inferiores omnibus esse debere et sub hac professione humili velimus videri et haberi ab aliis tamquam iusti et religiosi interius huius saeculi altitudines et laudes atque honores appetentes Neque de illis nos permittas esse quibus si alter eis dixerit quod ipsi de se fatentur ore proprio vel si ita eos viles aut extremos posuerit ut illis esse debere dicant ut statim in contumelias aut nimiam iram irrumpunt ut ad hoc usque perveniant quod instigante diabolo a congregatione cui se sociaverunt recedant aut certe dolum in corde celantes iracundiae tempus reservent vel eos qui recte vivere decertant detrahare et dilacerare iniuriis atque impedire non desistant Ab his domine et huiusmodi nervis corda nostra munda domine adiuva nos et libera nos et custodi nos ut nihil agamus nostra presumptione nisi quod agendum in monasterio sancta praecipit regula Domine tribue nobis virtutem discrete tacendi et discrete loquendi ut interrogati cum humilitate et reverentia respondeamus et cum interrogamus cum omni subiectione et reverentia interrogemus caventes ne plus aut aliter videamur loqui quam expedit nostrae religioni vel causae seu necessitati unde loquimur et muni corda nostra ut nunquam delectemur vana vel superflua gloria neque inutilia cogitemus audiamus loquamur seu videamus Domine miserere nobis et fac ut non simus faciles ac prompti in risu sed te tribuente sit in nobis salutaris contritio et cordis humiliatio et compunctio et affluentia lacrimarum et utilis tristitia Risus otiosus carnalis laetitia dissolutio et oblectatio tua virtute procul pellatur a nobis Domine da nobis ut cum loquimur leviter cum gravitate pauca verba salutaria sine vocis clamore et absque concitatione loquamur Domine tribue nobis miseris et indignis ut in omni loco omnique tempore et omni opere sedentes stantes ambulantes operantes inclinatam et

humiliatum habeamus cor coram te et reos nos omni hora de nostris actibus aestimemus et repleti spiritu timoris et amoris tui dicamus singuli in secreto cordis nostri Domine non sum dignus ego peccator levare oculos meos in caelum Deus propitius esto mihi peccatori semper hic et in aeternum qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio monachorum* (XI): PL 101 502 A *congettura*]

Domine quidquid errans sciens atque contemnens quidquid voluntate vel infirmitate seu studio quidquid subreptione vel meditatione cogitatu dicto vel facto occulte seu manifeste peccavi quidquid etiam horum aut latet animo aut patet aut mordet sensum aut deludendo quibuscumque modis per securitatem decipit gratuita pietate tua placatus clementer indulge nec sine spe veniae animam meam deseras quam post perpetrata crimina multa et gravia ac mortalia ad immensam tuae pietatis clementiam festinare miseratus inspiras et cum eam de futuris paenarum tormentis suspectam esse pateris de mansuris quoque vitae aeternae gaudiis indulta venia peccatorum semper respirare concedas et emundatam animi conscientiam a praevaricationum seu omnium vitiorum cogitatione iterum apostatari eam a te vel irrecoverabiliter inquinari non permittas domine omnem stultitiam cordis mei misericorditer munda et quae in me sunt vitiorum secreta purifica et cor meum ad expugnandas passiones tua sancta unctione dilata sensusque meos ad impugnationum certamina superanda conforta et fac me digne vitiis meis irasci ut omnium peccatorum meorum indulgentiam consequar Domine fac nos incessanter ante mentis oculos habere timorem tuum ut in omni loco peccata nostra et futurum pro eis iudicium cogitare ac timere simulque praecepta tua et gloriam caelestem a te datam his qui ea servant considerare et semper in mente retinere quia incessanter tu deus qui nos iudicaturus es de caelo respicis omnes actus et cogitationes nostras et locutiones nostras et quod omni hora angelus nobis deputatus in caelo annuntiat facta nostra et idcirco timentes numquam recedamus a bonis meditationibus et actibus sed semper in cordibus nostris tibi placita cogitemus et disponamus Domine tribue nobis ut nullo actu delectemur nostram voluntatem propriam implere sed omnia secundum tramitem praeceptorum tuorum tibi et prioribus nostris obediendo faciamus Domine largire nobis ut sine murmuratione oris et cordis omnibus diebus vitae nostrae simus veraciter subiecti et obediens tibi et senioribus nostris Domine tribue nobis ut omnia dura et aspera et nostrae voluntati contraria etiam super vires et scientiam nostram nobis iniuncta vel etiam haec ipsa cum iniuriis et contumeliis imperata simpliciter et humiliter in spe misericordiae tuae absque ulla simulatione patienter et gaudentes suscipiamus et cum magno desiderio impleamus etsi impossibilia fuerint nobis humiliter et patienter suggeramus imperanti impossibilitatem nostram et si ille suam sententiam nullatenus mutare voluerit tu operare in cordibus nostris ut nos confidentes in auxilio tuo datis nobis divinitus animi viribus et scientia ex charitate obediamus devote quia sine te nihil boni possumus Da nobis domine ut nulla correptione contendere praesumamus neque ullis sermonibus iustos nos conemur ostendere nec erubescendo deformes aliis apparere aliquem culpae velimus sed terra consternati tam diu nos culpabiles et reos confiteamur quousque commotio animi nos corripientis nostra humilitate sanetur Domine da nobis ut omnes nostras malas cogitationes et mala opera a nobis absconsa humiliter nostro confiteamur abbati et alii cuilibet spiritali fratri ut per correptionem et admonitionem eorum diaboli laqueos te auxiliante evadamus sed et cor nostrum semper sit confitens omnia cui nihil est absconditum Domine tribue nobis ut semper simus contenti omni vilitate cibi et potus ac vestium ut quaecumque sint vilia ista in tantum ut per ea possit corpus nostrum subsistere ad serviendum tibi non nobis sit cura de melioribus sed his simus sufficientes absque dolo et hypocrisi Domine da nobis ut omnis extremitas placeat nobis quantocumque fuerimus minimi et posteriores omnibus in sedendo in stando et ascendendo et loquendo et in omnibus quae dici possunt gaudeamus de hoc et tunc nos vere a te misericorditer respectos aestimemus et in cordibus nostris gratias tibi agamus Domine da nobis ut ad omnia quae nobis iniunguntur quantocumque sint vilia et abiecta et omnium ministeriorum minima indignos nos ad tam honesta faciendum et corde credamus ac sentiamus ac perficiamus ea cum magna devotione Domine da nobis fructum charitatis et humilitatis et obedientiae et patientiae cum vero amore fraternitatis Domine tribue nobis ut nos semper ex intimo corde credamus viliores omnibus atque inferiores et sic haberi nos ab aliis et constitui cupiamus atque ab omnibus dici quamvis alii nos sic non aestiment nec ordinem neque dicant et nos non sinas esse hypocritas ut quasi nos ore nostro fateamur nos esse indignos et viliores atque inferiores omnibus esse debere et sub hac professione humili velimus videri et haberi ab aliis tanquam iusti et religiosi interioris huius saeculi altitudines et laudes atque honores appetentes Neque de illis nos permittas esse quibus si alter eis dixerit quod ipsi de se fatentur ore proprio vel si ita eos viles aut extremos posuerit ut illis esse debere dicunt aut statim in contumelias aut nimiam iram irrumpunt ut ad hoc usque perveniant quod instigante diabolo a congregatione cui se sociaverunt recedant aut certe dolum in corde celantes iracundiae tempus reservent: vel eos qui recte vivere decertant detrahare et dilacerare iniuriis atque impedire non desistant Ab his domine et huiusmodi naevis corda nostra munda Domine adiuva nos et libera nos et custodi nos ut nihil agamus nostra praesumptione nisi quod agendum in monasterio sancta praecipit regula Domine tribue nobis virtutem discrete tacendi et discrete loquendi ut interrogati cum humilitate et reverentia respondeamus et cum interrogamus cum omni subiectione et reverentia interrogemus caventes ne plus aut aliter videamur loqui quam expedit nostrae religioni vel causae seu necessitati unde loquimur et muni corda nostra ut numquam delectemur vana vel superflua gloria neque inutilia cogitemus audiamus loquamur seu videamus Domine miserere nobis et fac ut non simus faciles ac prompti in risu sed te tribuente sit in nobis salutaris contritio et cordis humiliatio et compunctio et affluentia lacrymarum et utilis tristitia Risus otiosus carnalis laetitia dissolutio et oblectatio tua virtute procul pellatur a nobis Domine da nobis ut cum loquimur leviter cum gravitate pauca verba salutaria sine vocis clamore et absque concitatione loquamur Domine tribue nobis miseris et indignis ut in omni loco omnique tempore et omni opere sedentes stantes ambulantes operantes inclinatum et humiliatum habeamus coram te et reos nos omni hora de nostris actibus aestimemus et repleti spiritu timoris et amoris tui dicamus singuli in secreto cordis nostri Domine non sum dignus ego peccator levare oculos meos in caelum Deus propitius esto mihi peccatori (Luc XVIII 13) semper hic et in aeternum qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio monachorum* (11): PL 101, 502A]

Domine rex omnipotens in ditone tua cuncta sunt... da mihi locum paenitentiae [Vat84 21]

Domine sancte pater agios ad te levavi animam meam deus meus quis enim maior te Tibi gratias et laudem refero Deus Abraham deus Isaac deus Iacob deus patrum nostrorum Deus apostolorum deus prophetarum deus martyrum qui es et qui fuisti ante mundi constitutionem Deus vivorum venturus iudicare vivos et mortuos qui es deus verax qui sedes super cherubim et prospicis abyssos qui vides cuncta priusquam nascantur qui habes potestatem occidere et rursum restituere qui habes potestatem de arido viridem facere Tu omnium deus dominator libera me ab hoc saeculo Exaudi me orantem sicut exaudisti filios Israel de terra Aegypti et non tibi crediderunt nec famulo tuo Moysi Vae peccatis meis Cum te levaveris confringere terram sub quam fissuram petrarum me absconsurus sum ante virtutem tuam Cui monti dicturus sum cade super me et cui colli tege me ante metum domini cum te levaveris confringere terram Rogo domine subveni mihi et noli secundum actum meum me iudicare nihil enim in praeceptis tuis paravi Exaudi me rogantem sicut exaudisti Ionam de ventre ceti sic exaudias me et eiicias me de morte ad vitam Sicut Ninivites induerunt cinerem et cilicium et paenitentiam egerunt ita et ego exhomogesis faciens ante conspectum tuum pro universis peccatis meis qui es amator paenitentiae miserere mihi Sed et David dicit Domine propter nomen tuum dele peccatum meum et ego deprecans maiestatem tuam dele universa peccata mea Exaudi me orantem sicut exaudisti tres pueros de camino ignis Ananiam Azariam Misael et misisti angelum tuum cum nimbo roris Confusus est Nabuchodonosor praepositus regni quoniam tu es rex regnantium et dominus dominantium qui solus habes immortalitatem et lucem inaccessibilem quem nemo hominum videt nec videre potest Exaudi me orantem sicut exaudisti Danielem de lacu leonum et misisti Habacuc prophetam et attulit ei prandium et dixit Prande prandium quod tibi misit dominus Et dixit Daniel Non relinquit dominus quaerentes se Exaudi me orantem sicut exaudisti Tobiam et Saram dum orarent in atrio domus suae tunc obtulit pro eis Raphael angelus orationem eorum sic exaudias preces meas et admittas ad aulam sanctam tuam orationes meas Et continenter mittas angelum tuum qui deleat universa commissa mea sicut delesti spiritum immundum a Sara filia Raguel Illumines cor meum sicut illuminasti oculos Tobiae Exaudi me orantem sicut exaudisti Susannam et liberasti eam de manibus seniorum sic et me libera ab hoc saeculo quia tu es amator purae conscientiae Exaudi me orantem sicut exaudisti Ezechiam regem Iudae et delesti ab eo infirmitatem carnis sic et a me auferas infirmitatem corporis et animae et augeas mihi fidem sicut auxisti illi annos XV ad vitam Liberes me de medio saeculi huius sicut liberasti Theclam de medio amphitheatro sic libera me de omni infirmitate carnis Te deprecor pater qui in fine temporum commemoratus es nostri mittens nobis Iesum Christum filium tuum dominum salvatorem nostrum natum ex Maria virgine de spiritu sancto annuntiante Gabriel angelo per quem nos liberasti de periculo mortis imminents Et te deprecor fili dei viventis qui fecisti magnalia in Cana Galilaeae de aqua vinum fecisti propter Israel Qui caecis oculos aperuisti qui surdum audire fecisti qui paralyticos ad sua membra revocasti linguas blesorum daemonio vexante sanasti claudos currere fecisti velut cervos mulierem profluxu sanguinis liberasti mortuos suscitasti super aquam pedibus ambulasti qui mare fundasti et terminos ei imposuisti in tua virtute Te deprecor fili dei vivi propter universa commissa mea qui es in caelis filius in patre pater in te sempiterno qui sedes super cherubim et seraphim sedem honoris tui Tibi assistunt angeli numerus inestimabilis timentes et paventes honorem et virtutem tuam clamantes voce magna et dicentes Sanctus sanctus sanctus dominus deus sabaoth Tu ipse nobiscum testamentum fecisti et paulo post dixisti Petite et accipietis quaerite et invenietis pulsate et aperietur vobis Quodcumque a patre meo petieritis in nomine meo accipietis Ego patrem peto ut accipiam ego quaero ut inveniam ego pulso ut aperiatur mihi Ego in tuo nomine peto ut tu patrem petas et detur mihi venia Paratus sum propter nomen tuum victimam sanguinis fundere et quodcumque tormentum sustinere Tu es adiutor

meus defensor meus defende ab adversario animam meam Angelus tuus lucis protegat me quoniam tu dixisti Quod credentes petieris per orationem dabitur vobis Omnis homo mendax tu solus verax Sicut tu repromisisti potestatem habes dare domine revela mihi sacramentum tuum caeleste ut dignus sim faciem sanctorum tuorum videre spiritus sanctus in me operetur voluntatem tuam quam tibi spondisti omnibus diebus vitae meae Qui passus es sub Pontio Pilato bonam confessionem Crucifixus es descendisti et conculcasti aculeum mortis Qui dixisti Ubi es mors quae regnabas Ubi es aculeus mortis Victa es mors devictus inimicus diabolus Tu resurrexisti a mortuis et apparuisti apostolis tuis Ascendisti ad caelos sedes ad dexteram patris venturus iudicare vivos et mortuos Qui nostri dominaris libera me de manu quaerentis animam meam Per nomen sanctum tuum deprecor libera me ab adversarii parte ut operam des vincendi inimicum meum quoniam tu es potens assertor et advocatus precum et ad petitionem nostram die et nocte domine interpellans pro peccatis meis orationem meam perferas ad patrem tuum Digneris respicere super preces meas sicut respexisti super munera Abel iusti tui Digneris me liberare ab igne perenni paenarum et ab omni tormento quod parasti iniquis per bonum et benedictum Iesum Christum salvatorem nostrum per quem tibi est honor virtus gloria in saecula saeculorum Amen [*Feria item VI oratio s. Cypriani martyris*: PL 101, 567B]

Domine sancte pater creator caeli et terrae recomendo fidem meam tuae divinae omnipotentiae et humiliter supplico quatenus ipsam in virtute tuae divinitatis ... [*Ad patrem* OxB249, 18v]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus concede mihi reo et infelicissimo peccatori famulo tuo sanctissimum ... soli vivere facias Qui vivis [*Alia oratio ante celebrationem* MiB41, 54rb-vb]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus concede mihi reo et infelicissimo peccatori famulo tuo sanctissimum corpus et sanguinem dilectissimi filii tui domini nostri Iesu Christi ita sumere ut per ipsum merear omnium scelerum ... meque tibi soli vivere facias Qui vivis [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 61rb-61vb]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus cuius potestatis imperio ad tuum tremendum iudicium veniet omnis caro famulum tuum hunc quem venire iubes ante conspectum maiestatis tuae praeverni benedictione dulcedinis tue Pone domine sub illo manus tuas ut cum caeciderit morte non collidatur Exaudi quaesumus domine preces nostras et educ servum tuum de lacu miseriae et de luto fecis statue supra firmitatem fidei spei et caritatis tuae pedes eius et dirige domine ad te gressus eius Miserere ei domine miserere ei sana animam eius quia peccavit tibi ut non gaudeat super eum inimicus eius Emitte lucem tuam et veritatem tuam ut deducant eum in montem sanctum tuum et in tabernacula tua Averte domine faciem tuam a peccatis eius et omnes iniquitates eius dele Ne proicias eum a facie tua et spiritum sanctum tuum ne auferas ab eo Mitte misericordiam tuam et veritatem tuam animam eius eripe de medio catulorum leonum ne in morte dormiat conturbatus Exurge domine in occursum eius sub velamento alarum tuarum protege eum domine Sic adhaereat post te anima eius ut suscipiat eum dextera tua Eripe illum domine de luto peccati ut non infigatur in illo libera eum ab his qui oderunt eum et de profundis aquarum Non demergat eum tempestas aquae neque absorbeat eum profundum neque urgeat super eum puteus os suum sed intercede animae eius et libera eum Ne proicias eum in hora mortis eius et cum defecerit virtus eius ne derelinquas eum Tene manum eius dexteram et in voluntate tua deduc eum et cum pietate tua ad gloriam tuam suscipe eum Manda angelis tuis domine ut custodiant illum in transitu eius et deducant eum in omnibus viis eius Cum ipso sit in hora mortis eius protectio tua eripe eum et glorifica eum ut cum finita fuerit brevis vitae eius longitudine dierum adimpleas eum et ostendas illi salutem tuam Non secundum peccata eius facias illi domine deus noster neque secundum iniquitates eius retribuas illi Quomodo miseretur pater filiorum miserere servo tuo et memor esto figmenti sui recordare quoniam pulvis est homo Sicut faenum et dies eius tamquam flos agri sic effloreat Sit igitur domine misericordia tua ab aeterno et usque in aeternum super hunc famulum tuum timentem te et in tua misericordia confidentem Domine deus noster in exitu illius de Aegypto partibus fiat confessio fidei sanctae tuae et vera cognitio omnis iniquitatis suae sanctificatio eius et in terra te videntium potestas eius O domine a timore mortis et periculis inferni libera animam eius iuste et misericors domine miserere ei Eripe animam eius de morte oculis eius a lachrymis pedes eius a lapsu ut placeat tibi in regione vivorum domine deus noster Castigatio tua sancta sanctificet eum ut non tradas morti animam eius Aperi ei domine portas iustitiae portas gloriae tuae ut ingressus in eas confiteatur tibi et in aeternum laudet nomen sanctum tuum Esto adiutor et susceptor eius quia speravit in sermonibus tuis anima eius Custodi illum ab omni malo custodi introitum suum et exitum suum ut tecum fruatur aeternitate tua ex hoc nunc et usque in saeculum Cumque dederis somnum oculis eius et palpebris eius dormitationem dona domine requiem temporibus eius ut requiescat in loco tabernaculi gloriae tuae Educ de custodia carceris huius domine animam eius ut in aeternum confiteatur nomini tuo Spiritus tuus bonus deducat eum in viam rectam et educat de tribulatione animam eius et in misericordia tua dispergat omnes inimicos eius Cumque egressus fuerit de corpore mortis huius spiritus eius domine revertatur in terram suam in terram videntium gloriam tuam ubi peribunt in die illa omnes cogitationes inimicorum suorum ubi laudabit te deum et dominum nostrum cum omnibus sanctis et electis tuis per infinita saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 430 nr. 2].

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus da mihi corpus et sanguinem filii tui domini nostri Iesu Christi ita sumere ut merear per hoc remissionem peccatorum accipere et tuo sancto spiritu repleri quia tu es deus solus vivens et regnans cum eodem filio tuo in unitate eiusdem spiritus sancti per [OxB277, 130r]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus da mihi hoc peccatrici sacrosanctum corpus et sanguinem filii tui domini nostri Iesu Christi ita sumere ut per hoc merear remissionem peccatorum meorum accipere et tuo sancto spiritu repleri quia tu es deus benedictus et praeter te non est alius cuius nomen permanet in saecula saeculorum Amen [*ad communionem* M23119, 176r]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus da mihi corpus et sanguinem filii tui domini nostri Iesu Christi ita sumere ut merear per hoc remissionem peccatorum accipere et tuo sancto spiritu repleri quia tu es deus et praeter te non est alius cuius gloriosum nomen permanet in saecula saeculorum Amen [GvS 1933, 87] *cfr* Dulcissime domine da mihi

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus da mihi hoc corpus et sanguinem domini nostri Iesu Christi filii tui ita sumere ut per hoc merear remissionem omnium peccatorum meorum accipere et de tuo sancto spiritu repleri quia tu es deus et praeter te non est alius cuius regnum et imperium gloriosum permanet in saecula saeculorum amen [Rosslyn, 76]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus da nobis digne accedere ad salutandam atque adorandam gloriosissimum crucem in qua hodierna die unigenitus filius tuus dominus noster secundum humanitatis suae substantiam corporaliter est suspensus qui tecum et cum spiritu sancto ante saecula aeterna per suae divinitatis essentiam semper coaeternus quem pro assumpta nostra mortalitate minoratum paulominus ab angelis impii cernentes sacrilegis manibus crucifigere non horruerunt qui mortalibus debita morte astrictis quam pro culpa inobedientiae iuste susceperamus hoc salutis remedium contulit ut qui erat deus homo fieret et corpus illud gloriosissimum quod conceptione spiritus sancti ex virgineis membris produxerat impiorum damna tui subderet a quibus comprehensus Ligatus flagellatus irrisus conspatus ad extremum crucifixus lanceatus et in sepulchro positus est descendensque ad inferna portas mortis confregit solutosque captivos quos de potestate tenebrarum eduxit in regione viventium collocavit Hodie in crucifixi splendore suae lucis oculos latronis aperuit et per fidelem confessionem in paradiso sibi participem fecit O immensa pietas o inestimabilis misericordia quam pervenire debet praemium largitus lucem et vitam donat cui mors data fuerat O salutifera mundi o redemptio mundi o beata vita quae mortuis dat vitam et peccatoribus veniam atque in tenebris oberrantibus veram largitur lucem Saucios medetur infirmos consolidat et nimis iam scelerum vulnerum vulneribus faeculentibus aeternae felicitatis praestat odorem In morte horribili consopitos per gloriosissimum passionem suam ad vitam perducit aeternam Christus filius dei Qui cum patre et spiritu sancto vivis [BAV, Chigi D.VI.79, 225v *ordo ad adorandam crucem*: ed. BOYNTON *Crux*]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus gratias tibi refero pro universis beneficiis tuis a te mihi concessis et deprecor maiestatem tuam ut non despicias me propter peccata mea quia tua creatura sum sed concede mihi spatium confitendi ut ante diem exitus mortis meae merear paenitentiam et tibi placere valeam O deus inestimabilis misericordiae et pietatis immensae conditor et reparator humani generis qui confitentium tibi corda purificas et accusantium se ante conspectum clementiae tuae ab omni vinculo iniquitatis absolvis virtutem et misericordiam tuam exoro gemitibus ut secundum multitudinem tuae misericordiae de omnibus peccatis meis quibus me accusat conscientia pura mihi concedas agere confessionem Et pacem tuam meis concede temporibus iter actus et voluntates meas in salutis tuae prosperitate dispone benefactoribus meis sempiterna bona retribue Et omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam concede Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [PaL1192, 22r]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus in illa sancta custodia et memoria in qua commendisti gloriosissimum spiritum filii tui domini nostri Iesu Christi quando misisti eum de caelo ad terram et in illa sancta custodia et memoria in qua respondisti et commendasti gloriosam matrem tuam et persona filii tui existens in benedicta cruce quam commendasti sancto Iohanni apostolo et evangelistae Et in illa custodia et potestate in qua commendasti spiritum sanctum in hora nona die veneris sancta quem commendasti patri tuo et dixisti Pater in manus tuas commendo spiritum meum Etiam in praesentia veri corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe trine et une quia bone deus commendo animam meam et corpus meum mentes et cogitationes meas verba

et facta mea et omnes orationes meas patrem matrem fratres et sorores et omnes amicos et amicas tuam piissimam misericordiam deprecando pro nobis ut concedas nobis indignis peccatoribus de peccatis nostris praeteritis indulgentiam et de praesentibus fugam et continentiam de futuris saecuritatem et cautelam in tua fide rectam diligentiam et voluntatem devotam In cunctis prosperis huius mundi sapientiam et humilitatem in bonis operibus gratiae tuae habundantiam omnium bonorum spiritualium et corporalium caritatem et integram patientiam omnibus amicis et benefactoribus nostris misericordiam et gloriam sempiternam inimicis nostris recognitionem et indulgentiam pariterque nobis spatium verae penitentiae et emendationem vitae nostrae gratiam et consolationem spiritus sancti perseverantiam in bonis operibus ut per te iungamur deo in caelis cuius sanctissimi corpus et sanguinem in terris adoramus Et non possint nocere nobis inimici nostri visibiles nec invisibiles nec corporibus nec animabus nec vigilando nec dormiendo per se nec per alium Et semper misericordia tua nos praeveniat et sequitur Amen [HAS 14r]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus in illa sancta custodia et memoria in qua commendasti gloriosissimum spiritum filii tui domini nostri Iesu Christi quando misisti eum de caelo ad terram et in illa sancta custodia et memoria in qua respondisti et commendasti gloriosam matrem tuam et persona filii tui existens in benedicta cruce quam commendasti sancto Iohanni apostolo et evangelistae Et in illa custodia et potestate in qua commendasti spiritum sanctum in hora nona die veneris sancta quem commendasti patri tuo et dixisti Pater in manus tuas commendo spiritum meum Etiam in praesentia veri corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe trine et une quia bone deus commendo animam meam et corpus meum mentes et cogitationes meas verba et facta mea et omnes orationes meas patrem matrem fratres et sorores et omnes amicos et amicas tuam piissimam misericordiam deprecando pro nobis ut concedas nobis indignis peccatoribus de peccatis nostris praeteritis indulgentiam et de praesentibus fugam et continentiam de futuris saecuritatem et cautelam in tua fide rectam diligentiam et voluntatem devotam In cunctis prosperis huius mundi sapientiam et humilitatem in bonis operibus gratiae tuae habundantiam omnium bonorum spiritualium et corporalium caritatem et integram patientiam omnibus amicis et benefactoribus nostris misericordiam et gloriam sempiternam inimicis nostris recognitionem et indulgentiam pariterque nobis spatium verae penitentiae et emendationem vitae nostrae gratiam et consolationem spiritus sancti perseverantiam in bonis operibus ut per te iungamur deo in caelis cuius sanctissimi corpus et sanguinem in terris adoramus Et non possint nocere nobis inimici nostri visibiles nec invisibiles nec corporibus nec animabus nec vigilando nec dormiendo per se nec per alium Et semper misericordia tua nos praeveniat et sequitur Amen [HAS 14r]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus misericordiam tuam ex intimo corde deposcimus ut per orationes et merita omnium sanctorum tuorum tribuas nobis conscientiam puram terram despiciere et caelum aspicere peccata odire iustitiam diligere Aufer a nobis sollicitudinem saecularem et dona nobis tuum sanctum perfecte timorem Depelle a nobis appetitum gulae et da virtutem abstinentiae Fuga a nobis spiritum fornicationis et infunde ardorem sanctissimae castitatis Exstingue in nobis omnem concupiscentiam malam et tribue voluntariam paupertatem Cohibe a nobis iracundiam et accende in nobis suavissimam dei et proximi caritatem Expelle a nobis iactantiam atque vanam gloriam et tribue nobis compunctionem saluberrimam Depone a nobis superbiam et perice in nobis humilitatem veram Disperge a nobis misericordiam deus omnes pariter divitias vitiorum et tribue nobis tuorum custodiam mandatorum Contra impatientiam infunde patientiam iustam contra odium et invidiam caritatem fraternam contra detractionem vel murmurationem tuam semper sanctissimam laudem contraque simul omnia vitia benedictionis gratiam Suscita in nobis fontem uberem lacrymarum et cor durum mollifica per paenitentiam veram et omnia quaecumque in nobis bona perpetuum gratiam opereris ad tuam per omnia gloriam deputare et nos semper peccatores esse cognoscere nec tamen a tua laude vel opere aliquando cessare sed perseveranti fine tuam semper perficere voluntatem Per [Oratio contra vitia. PL 101 1411A; Sulla natura dei vizii e il combattimento contro efr.: Superbia gula fornicatio avaritia ira acedia tristitia caenodoxia id est vana gloria De superbia nascitur omnis inobedientia omnis praesumptio omnis pertinacia contentiones haereses arrogantia De gula nascitur inepta laetitia scurrilitas levitas vaniloquium immunditia corporis instabilitas mentis ebrietas libido De fornicatione nascitur caecitas mentis inconstantia oculorum amor immoderatus periculum vitae lascivia vitae petulantia et omnis incontinentia odium mandatorum dei mentis enervatio iniustae cupiditates negligentia vitae futurae De avaritia nascitur invidia furta latrocinia homicidia mendacia periuria rapina violentia inquietudo iniusta iudicia contemptus veritatis futurae beatitudinis oblivio obduratio cordis De ira pullulat tumor mentis reae contumeliae clamor indignatio praesumptio blasphemia sanguinis effusio homicidia ulciscendi cupiditas iniuriarum memoria De acedia nascitur somnolentia pigritia operis boni instabilitas loci pervagatio de loco in locum trepiditas laborandi taedium cordis murmuratio et inaniloquia De tristitia nascitur malitia rancor animi pusillanimitas amaritudo desperatio De caenodoxia id est vana gloria inde iactantia arrogantia indignatio discordia inanis gloriae cupido et hypocrisis id est simulatio boni operis Per haec ista omnia mala domino auxiliante vinci possunt leviter primo superbia per humilitatem gula per abstinentiam fornicatio per castitatem avaritia per sapientiam ira per patientiam acedia per instantiam boni operis tristitia mala per laetitiam spiritualem vana gloria per charitatem dei = De octo vitiis principalibus quorum nomina haec sunt: PL 101, 1410D]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus ne nos permittas perire ... per veram paenitentiam tibi domine placere mereamur [Chg173b 367 ad omnes sanctos alia]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus precamur te in nomine dilecti filii tui ... una cum filio tuo dilecto vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [Brb497 140 ad patrem]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus precor te in nomine dilecti filii tui domini nostri Iesu Christi per quem omnia facta sunt ... et de sancti spiritus consolatoris nostri adventum Qui tecum et cum eodem filio tuo domino nostro vivit [ASP49 ed. BROWN nr. 86; MC 442, 180-184; Salmon nr. 140; GGualberto nr. 5]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus propitiare digneris supplicationibus nostris et mitte angelum tuum sanctum nobiscum qui nos a cunctis adversitatibus protegat et in servitio sancti nominis tui ubique custodiat ut nullus nos in viam nostram decipiat inimicus sed mereamur ab omni hoste triumphum et tuae semper miserationis subsidium quatenus tua iussa complentes sospites ad propria redeamus per te Christe Iesu qui cum patre et spiritu sancto vivis [Oratio pro iter agentibus (1): PL 101 1414 C]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui coaequalem ... et adiuva me propter nomen tuum [Pal 1366, 117v Oratio ad deum patrem: LEROQUAIS I, 180; PaL1376, 45r: LEROQUAIS I, 198; PaL1413, 225r: LEROQUAIS I, 253]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui coaequalem ... propter nomen sanctum tuum [Pal 1368, 45v: LEROQUAIS I, 183;] [PaL1378, 175v: LEROQUAIS I, 202]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui coaequalem consubstantialem et coaeternum tibi ante omnia saecula filium ineffabiliter genuisti cum quo atque cum sancto ex te eodemque filio procedente caelum terram atque omnia quaecumque existunt visibilia et invisibilia mirabiliter creasti tibi gratias ago te adoro te laudo te benedico teque magnifico Esto quaeso propitius mihi miserrimo peccatori et ne despicias me opus manuum tuarum sed libera salva et adiuva me propter nomen sanctum tuum Qui vivis Amen [LcG149, 141v Ad deum patrem Oratio]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui coaequalem consubstantialem ... Esto mihi miserrimo peccatori ... propter nomen sanctum tuum Qui [PaL1171, 69v ad deum patrem: LEROQUAIS I, 100]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui consubstantialem coaeternum et coaequalem tibi ante omnia saecula ineffabiliter deum genuisti cum quo atque cum spiritu sancto ex te eodemque filio procedente caelum et terram et quaecumque existunt visibilia et invisibilia creasti te laudo te adoro atque glorifico esto quaeso propitius mihi peccatori et ne despicias me opus manuum tuarum sed salva et adiuva me propter nomen sanctum tuum Qui vivis et regnas deus per omnia saecula [HAS 320r] qfr Domine deus pater omnipotens qui consubstantialem

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui es doctor sanctorum et dirigis itinera sanctorum dirige angelum pacis nobiscum qui nos ad loca destinata perducat Sit nobis comitatus iucundus ut nullus viae nostrae subripiat inimicus Procul a nobis sit malignorum accessus et comes nobis dignetur esse semper sanctus Per [Oratio: PL 101 1414B]

Domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui sedes in septimo throno sub cuius pedibus omnia contremiscunt miserere mei qui fecisti caelum et terram mare et omnia quae in eis sunt Miserere mei qui altitudinem caeli et latitudinem terrae et profundum abyssi metitus es qui perpetua sapientia tua caelos camerasti et stellis ornasti et terram floribus depinxisti quem mundus non capit et requiescis in corde mundo Fac domine cor meum immaculatum qui diem a nocte separas et mutas linguas ferarum et das eis sapientiam: quem diversa volatilia garrula agnoscunt voce suavitatis laudantes suum creatorem Gloriosus es tu domine et gloriosa opera tua qui fecisti quae non erant Iustus es domine et iustum iudicium tuum magna et mira sunt opera tua Benedictus es super omnes benedictiones trinitas deus inseparabilis qui es unus et non solus una divinitas trina maiestas coaequalis gloria Alpha et Omega initium et finis deus noster rex ante saecula qui operatus es salutem in medio terrae Deus qui saeculum senectute concludis et tamen ipse cum saeculo non senescis Ad te expando manus meas in similitudinem crucis ad te humilior ad te resurgam Erigat me dextera tua Iesu Christe qui manes in patre et pater in te in sempiternum Credimus domine adventum tuum et resurrectionem tuam Tu nostri dominaris domine antequam discutias me miserere mei sana

peccatorum meorum vulnera quia peccavi in te Ab occultis meis munda me domine Illumina cor et sensum meum lumine serenitatis tuae Te ante omnia sensus meus sapiat Da mihi intellectum ut sciam testimonia tua et custodiam ea in corde meo Da mihi gratiam tuam quia non est qui convalescat pater orphanorum venerator viduarum indultor egentium confessor paenitentium Praesta mihi veniam quem plasmasti de limo et cogitationes quae fidem non frangant Doce me facere voluntatem tuam Quaecumque praecipis ipse adiuva ut implere possim ut non peccem tibi amplius sed da mihi desiderium ad omne opus bonum domine in tua iustitia libera me de peccatis meis ab omni malo ab omni periculo ab omni haeresi ab omnibus iniquis desideriis et constitue me in omni opere bono et visita dolores meos et sana quae tibi apta non sunt et quod in me obscurum est nomen luminis accipiat Ante te domine omne desiderium meum et gemitus meus a te non est absconditus Da mihi domine fortitudinem adversus insidias diaboli et instiganti obsistere satanae Da mihi arma virtutis et lorica fortitudinis tuae Nulla mihi nimia oblectatio subripiat nullus antiquae putredinis suae me foetor corrumpat Aufer a me lubricos et inutiles cogitatus suggestionesque furtivas Deus qui plus potes dare quam nos petamus aut intelligamus moveat vox mea misericordiam tuam qui es unus in trinitate et trinus in unitate Ne perdas me cum peccatis meis quia non venisti iustos salvare sed peccatores ad paenitentiam revocare qui es amator paenitentiae miserere mei domine sancte pater omnipotens aeternae deus fortitudo mea firmamentum meum liberator et protector magnus et patiens refugium et virtus adiutor et liberator lux lucis fons luminis sol iustitiae stella diei qui inhabitas saeculum cuius alta et superna terra cuius thronus inaeestimabilis et gloria incomprehensibilis cui assistunt militiae cum pavore cuius vultus excitat abyssos et tabescere facit montes: exaudi orationem servi tui deus meus per dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum qui est splendor verae lucis ianua vitae via salutis lucerna ardens cibus caelestis panis vivus potus ex fonte perenni verbum in principio apud deum cum spiritu sancto qui a patre procedens circumit girum caeli Quid ergo deus meus quid rogo nisi dominus deus Summe optime potentissime et misericordissime et iustissime et sacratissime et praesentissime et pulcherrime stabilis et incomprehensibilis immortalis mutans omnia numquam novus numquam vetus innovans omnia sine vetustate perdens superbos et nesciunt semper agens semper quietus colligans et non egens portans et implens et protegens creans et nutriens et perficiens quaerens cum nihil tibi desit Amas nec aestuas zelus et securus es paenitet te et non doles irasci et opera mutas nec mutas consilium recipis quod invenis et numquam amisisti numquam inops et gaudes lucris numquam avarus et usuras exigis supererogas ut debeas nec quis habet quidquam non tuum Reddis perdita debita nihil perdens sine qualitate bonus sine quantitate magnus sine indigentia creator sine situ omnia tenens sine loco ubique totus sine tempore sempiternus sine ulla mutatione mutabilia faciens nihilque patiens Exaudi exaudi me domine Tu es enim deus meus vivus et verus pater meus sanctus dominus meus pius rex meus magnus iudex meus iustus magister meus unus adiutor meus opportunus medicus meus potentissimus dilectus meus pulcherrimus panis meus vivus sacerdos meus in aeternum Deus meus ad patriam lux mea vera Dulcedo mea sancta via mea recta sapientia mea praeclara simplicitas mea pura concordia mea pacifica custodia mea tuta portio mea bona salus mea sempiterna misericordia mea magna patientia mea robustissima victima mea immaculata redemptio mea facta spes mea futura charitas mea perfecta resurrectio mea sancta vita mea aeterna Te deprecor supplico et rogo ut per te ambulem ad te perveniam in te requiescam Exaudi exaudi exaudi me Christe qui cum patre et spiritu sancto vivis [*Oratio* s. Gregorii: PL 101, 600B]

- Domine sancte pater omnipotens et misericors deus qui dixisti paenitentiam te malle peccatorum quam mortem te supplices deprecamur ut sancta gratia tua corda nostra illuminare digneris et compunctionem nobis largiri saluberrimam qua possimus et nosmetipsos et peccata nostra humiliter agnoscere et deflere salubriter omniumque delictorum et peccatorum nostrorum de quibuscumque nostra non accusat conscientia puriter coram te et coram sanctis angelis tuis confessionem agere et fructum dignum paenitentiae exercere sicut tibi domine confiteamur omnia peccata nostra capitalia atque minuta de omni superbia et vana gloria atque iactantia de sacrilegio et homicidio si ullo modo polluti simus de fornicatione et adulterio de omnique libidine quocumque modo maculati sumus de omni avaritia et concupiscentia mala de omni gula et ebrietate de odio et invidia de ira et omni perturbatione animi de mendacio et falso testimonio de multiloquio detractioe et de omni otioso sermone atque periurio de fraude et furto sive rapina de maledictione sive adulatione iniqua atque de indiscreto silentio si pauperes clamantes exasperavimus et eorum curam negleximus quod infirmos et in vinculis constitutos non visitavimus quod ad orationem sanctam pigriores et tardiores quam oportuit fuimus quod ad ecclesiam tardius venimus quod aliis ieiunantibus nos nostram gulam non constrinximus De somno atque acedia de omni torpore et otio sive de zelo iniquo de omnibus simul vitiis et negligentis nostris sive in cogitatu sive in loquela sive in opere malo quocumque modo peccavimus scienter aut ignoranter voluntarie vel inviti dormiendo sive vigilando tu clementissime pater de omnibus peccatis et negligentis nostris de omnique incuria nostra veram et fructuosam nos paenitentiam tribue ante diem exitus nostri et emendationem condignam atque necessariam bonis operibus exercere ut per merita et intercessionem sanctorum et omnium perfectorum tuorum veram indulgentiam mereamur te largiente domino atque auxiliante Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Alia confessio*: PL 101 1407 B]
- Domine sancte pater omnipotens sempiternae deus gratias ago tibi meditabor in te [LHP.S 21]
- Domine sancte pater omnipotens sempiternae deus qui es via veritas et vita Exaudi et conserva hunc famulum tuum N. ... [HH134, 24r]
- Domine sancte pater omnipotens verus deus qui dixisti nolo peccatoris mortem sed ut magis convertatur et vivat da mihi et sociae meae de praeteritis malis nostris indulgentiam de praesentibus abstinencias de futuris custodias et dies nostros non finias antequam omnia peccata nostra dimittas Qui vivis et regnas [HAS 41v]
- Domine sancte pater omnipotens verus deus qui dixisti nolo peccatoris mortem sed ut magis convertatur et vivat da mihi et sociae meae de praeteritis malis nostris indulgentiam de praesentibus abstinencias de futuris custodias et dies nostros non finias antequam omnia peccata nostra dimittas Qui vivis et regnas [HAS 41v]
- Domine sancte pater omnipotens verus deus qui manes in trinitate da in terris pacem mortuis indulgentiam peccatoribus veram paenitentiam salva iustos et converte peccatores ad viam veritatis et omnes ad tuam gloriam perducere digneris Qui vivis [HAS 41v]
- Domine sancte pater omnipotens verus deus qui manes in trinitate da in terris pacem mortuis indulgentiam peccatoribus veram paenitentiam salva iustos et converte peccatores ad viam veritatis et omnes ad tuam gloriam perducere digneris Qui vivis [HAS 41v]
- Domine sancte pater omnipotens verus deus quicquid in hac die cogitando loquendo operando actualiter et delectando dormiendo et vigilando commiserim contra tuorum rectitudinem mandatorum ... [OxB249, 89v *ms* comiserim]
- Domine sancte pater propter tuam largitatem ... [*Oratio venerabilis Bedae* (= *Pr. Beda*). Sacerdos qui est sine peccato mortali ...: Assisi 588, 91r; *cf.* CENCI 1981, 55 (= la preghiera è alla fine del cap. 14 dello *Stimulus amoris*)
- Domine sancte pater propter tuam largitatem et filii tui qui pro me sustinuit mortem et matris eius excellentissimam sanctitatem ac beati Francisci et omnium sanctorum merita concede mihi peccatori et omni tuo beneficio indignissimo ut te solum diligam tuo amore semper ferveam tuum honorem semper sentiam beneficium passionis continue in corde geram et habeam meam miseriam recognoscam et ab omnibus conculcari et contemni amore tui cupiam nihil me afficiat nisi tu nihil me contristet nisi culpa [OxB249, 54r]
- Domine sancte pater propter tuam largitatem et filii tui qui pro me sustinuit mortem et matrem eius excellentissimam sanctitatem ac beatorum Benedicti Hieronymi Bernardi Gregorii Augustini Macharii et Antonii Sixti Fabiani Sebastiani Thimotei atque Laurentii Martine et Barbarae et omnium sanctorum merita mihi concede peccatori et omni beneficio tuo indigno ut te solum diligam tuo amore semper ferveam tuum honorem semper sentiam beneficium passionis continue in corde meo habeam me immiseram recognoscam et ab omnibus conculcari et contemni cupiam Nihil me afficiat nisi tu nihil me contristet nisi culpa Per eundem dominum [Mn164, 62/45r *orationes s. Bernardi ... Ad patrem*]
- Domine sancte pater te supplices exoramus ut visitatione tua sancta erigas ad te hunc famulum tuum ne adversario eius liceat usque ad tentationem animae pervenire sed sicut in beati Iob tentatione egisti terminum ei pone et animam eius serva ne inimicus humani generis de ea valeat triumphare eumque a peccatis omnibus clementer absolva ne in die tremendi iudicii cum peccatoribus condemnetur Suscipe domine clementer animam famuli tui qui ad tuum sanctum imperium relinquit sui corporis domicilium ut dum te iubente ad terram redigatur animam quam regenerare dignatus es sacri unda baptismatis aggregari praecipias iustorum consortiis Per dominum nostrum [Mc418, 2003, 434 nr. 8].
- Domine sancte spiritus aeternae deus qui cum patre ... [CL67 ort 1 alla fine dello pst s. Girolamo]
- Domine sancte spiritus coaeternae et consubstantialis patri et filio qui super Iesum Christum dominum nostrum in columbae specie ... renovavit nos per infinita saecula saeculorum Amen [Brb497 142 *ad s. spiritum*]
- Domine sancte spiritus coaeternae et cum substantialis patri et filio qui super eundem dominum nostrum Iesum ... gloria patri qui fecit nos et gloria filio qui salvavit nos gloria spiritui sancto qui renovavit nos Per infinita saecula saeculorum Amen [Chicago, Newberry 82, 163r (= Cat. SAENGER 151: Vat. Reg. lat.; Cat. WILMART 1, 646 [indice] = MS Reg. lat. 12, 169r [Bury])]
- Domine sancte spiritus deus omnipotens qui aequalis coaeternae et consubstantialis patri filioque existens ab eis inenarrabiliter procedis qui super eundem

- dominum nostrum Iesum Christum in columbae specie super omnes apostolos in linguis igneis descendisti Te adoro Te laudo te benedico Te glorifico Depelle a me quaesio tenebras totius iniquitatis et perfidiae Et accende in me lumen tuae misericordiae et ignem sanctissimi amoris tui Amen [FrP 125v *ad Spiritum*] *cf* Domine spiritus sancte deus qui coequalis
- Domine sancte spiritus deus omnipotens qui aequalis coaeternus et consubstantialis patri filioque existens ab eis inenarrabiliter procedis qui super eundem dominum nostrum Iesum Christum in columbae specie super sanctos apostolos in linguis igneis descendisti te adoro te laudo te glorifico Depelle a me quaesio tenebras totius iniquitatis et perfidiae et accende in me lumen tuae misericordiae et ignem sanctissimi ac suavissimi amoris tui [Tr1742,9: *Oratio eiusdem <Efre[m] diaconi> ad personam Spiritus sancti*: ed. Wilmart 15]
- Domine sancte spiritus deus omnipotens qui aequalis et coaeternus ... desiderabilem tui amoris [Ghg176b 234 *ad spiritum sanctum*]
- Domine sancte spiritus deus omnipotens qui coequalis ... [CL67 dopo il salmo *Miserere*]
- Domine sancte spiritus deus omnipotens qui coequalis coaeternus et consubstantialis ... et cum patre vivit et regnat deus [Ott245 421 *ad spiritum sanctum*]
- Domine sancte spiritus deus omnipotens qui coequalis et coaeternus et consubstantialis patri filioque existens ab eis inenarrabiliter procedis qui super eundem dominum Iesum Christum in columbae specie et super sanctos apostolos in linguis igneis descendisti te adoro te laudo teque glorifico Depelle a me quaesio tenebras totius iniquitatis et perfidiae et accende in me lumen tuae misericordiae et ignem sanctissimi ac suavissimi amoris tui [*Oratio ad personam Spiritus*: PL 101 1399 C] *cf* Domine spiritus sancte deus qui coequalis
- Domine sancte spiritus paracleti qui coequalis ... et semper illuminet Ipso praestante cum quo vivis [*ad sanctum spiritum oratio* PaL922, 47r: LEROQUAIS I, 34]
- Domine sancte spiritus qui aequalis et coaeternus [Wat84 60 *Ad personam spiritus*]
- Domine sancte spiritus qui aequalis et coaeternus et consubstantialis patri filioque existens ... suavissimi amoris tui [Brb497 138 *ad s spiritum*]
- Domine sancte spiritus qui coequalis coaeternus et consubstantialis patri filioque consistis et ex eis inenarrabiliter procedis qui super eundem dominum nostrum Iesum Christum in columbae specie et super sanctos apostolos in linguis igneis descendisti te adoro te laudo te benedico teque glorifico Repelle a me obsecro tenebras totius iniquitatis et perfidiae et in me accende lumen sanctissimi amoris tui et largiri mihi digneris meque semper habere facias et in omnibus possidere pretiosissima dona tua videlicet intellectus sapientiae consilii fortitudinis pietatis scientiae et timoris [OxB249, 95v]
- Domine sancte spiritus qui coequalis et consubstantialis et coaeternus patri filioque existens ab eis inenarrabiliter procedis qui super eundem dominum Iesum Christum in columbae specie et super sanctos apostolos in linguis igneis descendisti te adoro te laudo te benedico teque glorifico Repelle a me quaesio tenebras totius iniquitatis et perfidiae et accende in me ignem tuae misericordiae et ignem sanctissimi atque suavissimi amoris tui Amen [GvS 1933, 88] *cf* Domine spiritus sancte deus qui
- Domine sancte spiritus qui consubstantialis patri filioque existens ab utroque inenarrabiliter procedens quique super eundem dominum nostrum Iesum Christum in columbae specie et super sanctos apostolos in linguis igneis apparuisti Te adoro te glorifico depelle quaesio a me tenebras totius iniquitatis et perfidiae et accende in me lumen vitae et ignem amoris tui suavissimi Qui vivis et regnas deus in saecula saeculorum Amen [PaL1354, 161r: *Officium parvum Spiritus sancti ad Laudes*]
- Domine sancte vivificator spiritus patri et filio coaeterne et coessentialis ... honor per infinita et immortalia saecula saeculorum [Brb497 162 *laus procedentis spiritus sancti*]
- Domine sancte vivificator spiritus patri et filio coaeterne et coessentialis unius cum patre et filio deitatis et potestatis unius sanctitatis et bonitatis qui ex patre et filio indesinenter procedis et eos a quibus procedis una deitate coniungis et tu unum cum eis es qui cum patre et filio omnia creasti et ea quae creasti aequali potentia regis Te laudo te benedico atque glorifico Tibi gratias ago et hymnum dico Tibi sit una cum eis quorum spiritus es virtus et potentia Laus et omnis honor per infinita et immortalia saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 45].
- Domine sancte vivificator spiritus patri et filio coaeterne et consubstantialis unius cum patre et filio deitatis et potestatis unius sanctitatis et bonitatis qui ex patre et filio indesinenter procedis et eos a quibus procedis una deitate coniungis et tu unum cum eis qui cum patre et filio omnia creasti et ea quae creasti aequali potentia regis Te laudo te benedico atque glorifico tibi gratias ago et hymnum dico Tibi sit una cum eis quorum spiritus es virtus et potentia Laus et omnis honor per infinita et immortalia saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 83].
- Domine sancte vivificator spiritus patri et filio coaeternus et consubstantialis ... omnis honor per infinita et immortalia saeculorum saecula [Ghg176b 230 *de trinitate*]
- Domine sanctus spiritus deus omnipotens qui coequalis coaeternus et consubstantialis patri filioque existens ab eis inenarrabiliter procedens qui super eundem dominum nostrum Iesum Christum in columbae specie super sanctos apostolos in linguis igneis descendisti te adoro te laudo te glorifico Depelle a me quaesio tenebras totius iniquitatis et perfidiae et accende in me lumen tuae misericordiae et igne sanctissimi ac suavissimi amoris tui [Bba 2003, 56 nr. 9].
- Domine scio me non esse dignum [*Alia <oratio> IOHANNIS CHRISOSTOMI in communione* Ab3199, 184r]
- Domine scio me non esse dignum neque idoneum ubi sub tectum domus animae meae intres quia tota desolata est et deiecta nec habere potes in me locum digum ubi caput inclines Verum cum pro more tuo humiliaveris teipsum propter nos dignatus in specu et praesepe brutorum animalium recumbere ita et dignare in praesepe animae meae feralis et maculatum corpus meum intrare et quemadmodum non dedignatus es intrare domum Symonis leprosi et cum peccatoribus in caena versari ita dignare domine intrare pectoris mei mortui et leprosi antrum qui non repulisti adulteram et peccatricem accedentem ad te et te volentem attingere non me repellas ad te ac redentem et viscera misericordiae tuae pulsantem Non enim per contemptum accedo ad te domine et salvator mi sed benignitate tua fretus et ne diutius discedens a tuo consortio capiar instar ferae ab invisibili lupo Quare precor te qui sanctus es domine animam et corpus mihi sanctifica mentem cor renes viscera et totum me renova Inserere timorem tuum ac desiderium tui artubus meis et sanctificationem tuam mihi indelebilem fige Esto mihi adiutor atque protector et dignum me fac qui cum sanctis tuis in dextera tua assistam precibus et intercessionibus immaculatae matris tuae et cunctorum sanctorum qui tibi ab aeterno complacuerunt (NGNM 22402, 103r *Oratio Ioannis Chrysostomi in communionem dicenda*)
- Domine spiritus sancte deus omnipotens qui aequalis... et ignem sancti amoris tui Qui [PaL1376, 46r: LEROQUAIS I, 198]
- Domine spiritus sancte deus omnipotens qui coequalis coaeternus et consubstantialis patri filioque existis ab eis inenarrabiliter procedis qui per eundem dominum Iesum Christum in columbae specie et super sanctos apostolos in linguis igneis descendisti Te adoro te laudo teque glorifico depelle a me quaesio tenebras totius iniquitatis et perfidiae et accende in me lumen tuae misericordiae et ignem sanctissimi ac suavissimi amoris tui qui cum patre [Cm391, 1960, 2]
- Domine spiritus sancte deus omnipotens qui coequalis et coaeternus et consubstantialis patri filioque existens ab eis qui inenarrabiliter procedis qui supra eundem dominum nostrum Iesum Christum in columbae specie et super sanctos apostolos in linguis igneis descendisti te adoro te laudo teque glorifico depelle a me quaesio tenebras totius iniquitatis et perfidiae et accende in me lumen tuae misericordiae et ignem sanctissimi ac suavissimi amoris tui Qui vivis [HAS 40r]
- Domine spiritus sancte deus qui coequalis ... et ignem sanctissimi amoris tui [Pal 1366, 118v *Oratio ad spiritum sanctum*: LEROQUAIS I, 180; Pal 1368, 45v: LEROQUAIS I, 183; Pa1413, 227r: LEROQUAIS I, 253] *cf* Domine sancte spiritus qui coequalis
- Domine spiritus sancte deus qui coequalis ... et ignem sanctissimi amoris tui Qui [Pal1171, 70r *ad spiritum sanctum*: LEROQUAIS I, 100]
- Domine spiritus sancte deus qui coequalis coaeternus et consubstantialis patri filioque existens ab eis ineffabiliter procedis qui super eundem dominum nostrum Iesum Christum in columbae specie super sanctos discipulos in linguis igneis descendisti te laudo te adoro te glorifico repelle quaesio tenebras totius iniquitatis et perfidiae accende in me lumen misericordiae tuae et ignem sanctissimi ac suavissimi amoris tui Qui cum patre [HAS 320v]
- Domine spiritus sancte deus qui coequalis consubstantialis et coaeternus patri filioque existens ab eis ineffabiliter procedens quique super eundem dominum nostrum Iesum Christum in columbae specie et supra sanctos discipulos suos in linguis igneis descendisti tibi gratias ago te adoro te laudo te benedico teque glorifico Repelle a me quaesio tenebras totius iniquitatis et perfidiae et accende in me lumen misericordiae tuae et ignem sanctissimi amoris tui Qui vivis [LcG149, 142v *Ad spiritum sanctum Oratio*] *cf* Domine sancte spiritus deus omnipotens qui coequalis
- Domine spiritus sancte deus qui coequalis... ac suavissimi amoris tui [*Oratio ad patrem* PaL1375, 124r: Leroquais I, 197] *cf* Domine sancte spiritus deus omnipotens qui aequalis
- Domine spiritus sancte deus qui coequalis... sanctissimi amoris tui [PaL1378, 176v: LEROQUAIS I, 202]
- Domine spiritus sancte deus qui coequalis ... ac suavissimi amoris tui [PaL1347, 13v *ad spiritum sanctum*: LEROQUAIS I, 155]
- Domine spiritus sanctus deus omnipotens qui coequalis coaeternus et consubstantialis ... et ignem sanctissimi ac suavissimi amoris tui [Chg173c 370 *ad*

Dulcis et benigne Iesu Christe qui solus altissimus factus es novissimus qui faciem tuam non avertisti ab increpationibus et conspuentibus in te Ne avertas quaeſo faciem tuam a me in quam desiderant angeli prospicere Signa domine lumen vultus super me cuius vultum desiderat universa terra Dic domine animae meae Salus tua ego sum Doce animam meam fontem vivum sitire et desiderare Da mihi domine toto corde tuo desiderio et tota anima in te totum spiritum meum aspirare omniaque interiora mea ad te veram beatitudinem iugiter advolare Scribe domine vulnera tua in corde meo cum pretioso sanguine tuo Ut in illis tuum legam dolorem et amorem quatenus eorum memoria apud secretum cordis mei semper remaneat Et ut dolor sacratissimae tuae passionis in me quotidie renovetur et excitetur quatenus amor dilectionis tuae in corde et mente mea accendatur et per singulos dies augeatur

Usquedum te duce perveniam ad desideratum thesaurum omnium bonorum et gaudiorum repletum Qui [Mn164, 29/16r *Oratio devotissima*]

Dulcis Iesu memoria ... [*Versus de Christi Iesu amore*; Assisi 521, 259: CENCI 1981, 196] *cf* Iesu dulcis memoria

Dulcis Iesu memoria dans vera cordi gaudia sed super mel et omnia eius dulcis praesentia Nil canitur suavius auditur nil iocundius nil cogitatur dulcius quam Iesus dei filius Iesus spes paenitentibus quam pius es petentibus quam bonus te quaerentibus sed quid invenientibus Iesu dulcedo cordium fons veri lumen initium excedit omne gaudium et omne desiderium Nec lingua potest dicere nec littera exprimere expertus novit tenere quid sit Christum diligere Iesum quaeram in lectulo clauso cordis cubiculo privatim et in publico quaeram amore sedulo Cum Maria diluculo Iesum quaeram in tumulto cordis clamore querulo mente quaeram non oculo Tumbam perfundam fletibus locum replens gemitibus Iesu provolvam pedibus strictis haerens amplexibus Iesu stringam vestigia et flendo figam labia ut detur mihi venia atque profectus gratia Iesu rex admirabilis et triumphator nobilis dulcedo ineffabilis totus desirabilis Mane nobiscum domine tuo nos reple lumine mentis pulsa caligine tua pasce dulcedine Quando cor nostrum visitas tunc lucet ei veritas mundi vilescit vanitas virtutis fervet charitas Amor Iesu dulcissimus et vere suavissimus plus milies gratissimus quam dicere sufficimus Hoc probat eius passio hoc sanguinis effusio per quam nobis redemptio datur et dei visio Hic amantem diligite amoris vicem reddite in hoc odore currite et vota votis addite ... Iam persequamur laudibus Iesum hymnis et precibus ut nos donet caelestibus cum ipso frui sedibus Amen [Ve60, 113r-118v *Sequitur laus divi patris HIERONYMI presbyteri Ad dominum nostrum Iesum Christum Oratio*]

Dulcis Iesu memoria dans vera cordi gaudia sed super mel et omnia eius dulcis praesentia Nil canitur suavius auditur nil iocundius nil cogitatur dulcius quam Iesus dei filius Iesus spes paenitentibus quam pius es petentibus quam bonus te quaerentibus sed quid invenientibus Iesu dulcedo cordium fons veri lumen initium excedit omne gaudium et omne desiderium Nec lingua potest dicere nec littera exprimere expertus novit tenere quid sit Christum diligere Iesum quaeram in lectulo clauso cordis cubiculo privatim et in publico quaeram amore sedulo Cum Maria diluculo Iesum quaeram in tumulto cordis clamore querulo mente quaeram non oculo Tumbam perfundam fletibus locum replens gemitibus Iesu provolvam pedibus strictis haerens amplexibus Iesu stringam vestigia et flendo figam labia ut detur mihi venia Iesu rex admirabilis et triumphator nobilis dulcedo ineffabilis totus desirabilis Mane nobiscum domine tuo nos reple lumine mentis pulsa caligine tua pasce dulcedine Quando cor nostrum visitas tunc lucet ei veritas mundi vilescit vanitas virtutis fervet charitas Amor Iesu dulcissimus et vere suavissimus plus milies gratissimus quam dicere sufficimus Hoc probat eius passio hoc sanguinis effusio per quam nobis redemptio datur et dei visio Hic amantem diligite amoris vicem reddite in hoc odore currite et vota votis reddite Istam semper revolvite amorem pius pascite Iesum ardentem quaerite quaerendo inardescite Iesu auctor clementiae totius spes laetitiae dulcoris fons et gratiae verae cordis deliciae O Iesu bene sentiam tui dulcoris copiam trahe me ut sentiam tuam videre gloriam Cum digne loqui nequeam de te tamen non sileam amor facit ut ardeam cum solum de te gaudeam Tua Iesu dilectio grata mentis refectio replet sine fastidio dans famem desiderio Qui te gustant esuriunt qui bibunt adhuc sitiunt quae tibi placent faciunt quae displicent refugiant Quem tuus amor debriat novit quid deus sapiat si manna tuum sentiat nil erit quod fastidiat Iesu decus angelicum in aure dulce canticum in ore mel mirificum in corde nectar calicem Desidero te milles mi Iesu quando venies quando me laetum facies vultuque tuo saties Quam differs doleo moras aegre sustineo quod nondum vultu video quem me visurum gaudeo Amor Iesu continuus amor certe praecipuus mihi Iesus mellifluus fructus vitae perpetuus Iesu summa benignitas mira cordis iocunditas in comprehensa bonitas tua me stringat charitas Bonum mihi diligere Iesum nil extra quaerere mihi prorsus deficere et illi soli vivere Iesu mi dulcissime spes suspirantis animae te quaerunt pia lachrimae et clamor mentis intimae Heu carnis victus vitio mente clamare nescio in me quia deficio ad te Iesu respicio Quocunque loco fuero tecum Iesum desidero quam laetus cum invenero quam felix cum tenuero Tunc amplexus tunc oscula quae vincant mellis pocula tunc felix Christi copula sed in his parva morula Tunc affectum cum sentio nulla fit vinculi mentio summus vacat intentio sic semper esse cupio In his plerumque gaudeo et corde totus ardeo istis intentus video quod dicere non vaelo Hic amor ardet dulciter dulcescit mirabiliter sapit delectabiliter delectat et feliciter Hic amor missus caelitus haeret mihi medullitus mentem incendit penitus hoc delectatur spiritus O beatum incendium o ardens desiderium o dulce refrigerium amare dei filium Iesus cum sic diligitur hic amor non exstinguitur non tepescit nec moritur plus crescit et accenditur Iesu flos matris virginis favus nostrae dulcedinis decus humani generis da lucem veri luminis Iesu sole serenior et balsamo suavior omni dulcore dulcior prae cunctis mirabilior Cuius amor sic afficit cuius odor sic reficit Iesus in quem mens deficit solus amanti sufficit Tu mentis delectatio amoris consummatio tu mea gloriatio Iesu mentis salvatio Tu mestorum solatio tu reorum refugium tu es iustorum gaudium tu vera salus omnium Mi dilecte revertere consors paternae dexterarum hostem vicisti prospere iam caeli regno frui Ostende patri vulnera passus in valle misera ut nos trahat ad aethera quos impedit gens effera Sequar quoquo ieris mihi tolli non poteris cum meum cor abstuleris Iesu laus nostri generis Portas vestras attollite caeli cives occurrere triumphatori dicite salve Iesu rex inclite Rex virtutum rex gloriae rex insignis victoriae Iesu largitor gratiae honor caelestis curiae Te caeli chorus praedicant cum tuas laudes replicant Iesus orbem laetificat et nos deo pacificat Iesus in pace imperat qui omnem sensum superat hunc mens mea desiderat in illo fri prope rat Iesus ad patrem rediit regnum caeleste subiit cor meum a me transiit post Iesum simul abiit Iam persequamur laudibus Iesum hymnis et precibus ut nos donet caelestibus cum ipso frui sedibus Amen [LcG149, 153r *Contemplatio devota* s BERNARDI abbatis *Claravalensis de memoria dulcissimi nominis Iesu Christi*]

Dulcis Iesu memoria dans vera cordis gaudia ... cum caeli civibus Amen [WLS10995, 168r: RH 4907 = 9542]

Dulcis Iesu memoria dans vera cordis gaudia ... ut nos donec caelestibus cum ipso frui sedibus Amen [Fb332, 4v *Canticum* s BERNARDI *Clarevallensis*; Walther ICL 4907; RH 4907] *cf* Iesu dulcis memoria

Dulcis Iesus in inclinatione capitis et morte dulcis in extensione brachiorum dulcis in apertione lateris dulcis in confixione pedum clavo uno Dulcis in inclinatione capitis inclinans enim caput in cruce quasi dilectae suae dicere videtur O dilecta mea quoties desiderasti frui osculo oris mei nuntians mihi per sodales meos osculetur me osculo oris sui Ego paratus sum caput inclino os porrigo osculare quantumlibet nec dicas in corde tuo Illud osculum non quaero quod est sine specie et decore sed illud gloriosum quo semper frui desiderant angelici cives Noli sic errare quia nisi primo osculatum fueris illud os ad illud omnino pervenire non poteris Igitur osculare istud os quod tibi nunc offero quoniam etsi sine specie et decore est tamen non sine gratia Dulcis in extensione brachiorum extendens enim brachia nobis insinuat quod amplexus nostros ipse desiderat et quasi dicere videtur O vos qui laboratis et onerati estis venite et reficimini inter brachia mea inter amplexus meos videte quia paratus sum intra brachia mea congregare vos venite ergo omnes nullus timeat repellere quia nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Deliciae enim meae sunt esse cum filiis hominum Dulcis in apertione lateris apertio siquidem illa revelavit nobis divitias bonitatis suae caritatem scilicet cordis sui erga nos Dulcis in confixione pedum clavo uno quia per hoc nobis quasi ita loquitur ecce si putatis quia fugere debeam et ideo ad me accedere tardatis scientes quia sum nimis velox et sicut hinnulus videte quia pedes mei clavo uno confixi sunt ita ut omnino non possim fugere vos quia misericordia me omnino ligatum tenet nec fugiam vos ut meruerunt peccata vestra quia manus meae clavis confixae sunt Benigne Iesu humilis domine pie domine dulcis in ore dulcis in corde dulcis in aure inscrutabiliter et inenarrabiliter amoenus pius et misericors potens sapiens benignus largus sed non prodigus valde dulcis et suavis Solus es summum bonum speciosus forma prae filiis hominum pulcher et decorus et electus ex millibus et totus desiderabilis Pulchrum pulchra decent O mi domine nunc tota anima mea desiderat in amplexus tuos et oscula Nihil quaero nisi te ipsum quamvis nulla merces repromitteretur licet infernus et paradisi non essent tamen propter dulcem bonitatem tuam propter te ipsum adhaerere vellem tibi Tu continua meditatio mea verbum meum opus meum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio* X *De Passione Christi*: PL 158 761 B]

Dulcissime domine da mihi corpus dilectissimi filii tui domini nostri Iesu Christi ita sumere ut per ipsum merear remissionem omnium peccatorum meorum accipere et tuo sancto spiritu repleri ac divinis affectibus instaurari quia tu es deus meus et praeter te non est alius cuius regnum permanet in saecula saeculorum Amen [OxB249, 49r] *cf* Domine sancte pater omnipotens aeternus deus da mihi

Dulcissime domine effundere digneris lumen divinae gratiae tuae super me indignum famulum tuum et super omnes nationes et regna quo illuminati liberemur ab omni caecitate ignorantiae teque deum mundi creatorem et gubernatorem ac conservatorem carnem de virgine Maria ob liberationem nostram suscepisse cognoscamus Agnoscamus etiam tuam ineffabilem caritatem qua nos licet peccatores diligis subvenis et misericorditer sustentas Tuis innumeris beneficiis domine quotidie alimur pascimur et sustentamur Ab hora nativitatis usque nunc sine quibus omnino nec esse nec vivere possumus Cognoscamus etiam impossibilitatem et nihillitatem ac fragilitatem nostram unde nihil a nobis sine adminiculo gratiae tuae quaerimus nec desiderare velle nec perficere Auxiliare ergo pie domine nobis ne de tantis beneficiis ut cumque ingrati inveniamur Sed ut laus tua et gratiarum actio semper maneat in corde ore et opere nostro Qui [Mn164, 32/22r *Oratio devotissima*]

-a-

Dulcissime domine Iesu Christe fili dei vivi

quia tua potentia est ita magna quod multi surgunt de mane maxime

ego peccatrix qui secundum demerita mea non sum digna vivere per medium punctum horae in isto mundo

imo refero tibi gratias
 quia praestas mihi vitam
 et quod ab infantia mea usque ad hanc horam de multis tribulationibus et angustiis miseriis et periculis liberasti
 et per multa defluenta vitia
 adhuc quotidie me expectas ad emendationem et paenitentiam
 Idcirco ego miserrima peccatrix hic in praesentia tuae sacratissimae maiestatis protestor
 quod omnia quae in isto symbolo continentur credo cummittere esse vera
 et volo esse vera
 Et si in ista die vel in ista nocte vel quandocumque tibi placuerit me appellare de ista vita miserabili
 volo vivere et mori in ista fide et sum parata cum gratia et adiutorio tuo
 mori pro fide tua
 et mandatis consilii et volungtati tuae semper obedire
 et tibi volo devote ferventer et fideliter servire
 et posito casu quod propter diabolicam suggestionem humanam fragilitatem seu mundanam conversationem tentatio vel inclinatio sequatur in contrarium
 tunc et pro nunc et nunc pro tunc protestor
 quod nolo consentire
 nec intendo consentire uno toto corde tota anima tota mente tota ratione titta virtute totis visceribus meis
 contradico et volo semper in obediencia mandatorum et consiliorum tuorum et volungtatis tuae et in tua sancta fide et ordinationibus tuae sanctae ecclesiae
 catholicae formiter et <in>violabiliter perseverare vivere et mori
 te donante largiente defensante conservante et augmentante
 Qui vivis cum deo patre et regnas sancta unitate spiritus sancti et deus
 Per omnia saecula saeculorum Amen [*Protestatio* R73, 187r]
 -z-
 Dulcissime domine Iesu ratione tot Christe qui beatissimam dei genitricem tuam gloriosam virginem Mariam perpetuis et felicibus gaudiis in caelo laetificasti
 concede propitius ea virtute totis visceribus meis meritis et precibus continuis salutem et prosperitatem mentis et corporis consequamur ut ad gaudia
 tuae beatitudinis ac eiusdem virginis feliciter perveniamus aeterna Qui vivis et regnas deus Per omnia saecula saeculorum Amen [HAS 113r] *cf* Domine
 Iesu Christe fili dei vivi qui beatissimam
 Dulcissime domine Iesu Christe qui beatissimam genitricem tuam gloriosissimam virginem Mariam perpetuis et felicibus gaudiis in caelo laetificasti concede
 propitius ut eius meritis et precibus continuis salutem et prosperitatem mentis et corporis consequamur et ad gaudia tuae beatitudinis et eius aeterna
 feliciter perveniamus Qui vivis [dopo i *Septem gaudia gloriosissimae v. Mariae*: CmU4105, 208v NGNM 22402, 83v] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui
 beatissimam
 Dulcissime domine Iesu Christe qui beatissimam genitricem tuam gloriosissimam virginem Mariam perpetuis et felicibus gaudiis in caelo laetificasti concede
 propitius ut eius meritis et precibus salutem mentis et corporis consequamur et ad gaudia tuae beatitudinis et eius aeterna feliciter perveniamus Per
 Christum [*Oremus* CmT19, 170v dopo i *VII gaudia spiritualia BVM*]
 Dulcissime domine Iesu Christe qui de sinu patris missus es in mundum peccata relaxare afflictos redimere in carcere positos solvere dispersos congregare
 peregrinos in sua patria reducere dolentes confortare infirmos sanare vere paenitentibus indulgere corde contritos mederi salvare confortare consolare
 et libera me de angustia in qua positus sum Ac super me famulum tuum B. extende brachium misericordiae tuae Libera me domine et custodi me ab
 omnibus qui iram et odium contra me habuerunt et habent Sicut liberasti Abram de furore et de Ur Caldaeorum et filius eius Isaac de immolatione
 sacrificii Et Iacob de manu Esau fratris sui Et Ioseph de manibus fratrum suorum Noe de aquis diluvii per archam Et Loth de civitate Sodomorum Et
 famulos tuos Moises et Aaron et populum tuum Israel de manu pharaonis regis Aegypti Et David regem de manu Goliae gigantis Et Susannam de falso
 crimine et *Iudith de (add marg)* Daniele de lacu leonum tres pueros de camino ignis ardentis scilicet Sidrac Misac et Abdenago et Ionam de ventre caeti
 Adam de profundo inferni pretioso sanguine tuo Petrum de mari Paulum de vinculis Ioannem evangelistam de dolio ferventis olei et de potatione veneni
 Succurre quoque (qz/o) mihi domine in omni adversitate et periculo quae mihi possent advenire vel contra me tractari Per nativitatem et circumcisionem
 Per baptismum tuum Per ieiunium tuum quod in deserto quadraginta diebus et totidem noctibus Per famem et sitim Per frigus et per calorem et
 tribulationes derisiones Per sputum per alapas et per flagella quae tu benignissime domine pro me et pro omnibus peccatoribus substinuisti Succurre
 mihi domine atque adiuva me in omni angustia et mortis dubio Per amaritudinem tuae passionis Per crucem tuam in qua pro omnibus peccatoribus
 ascendisti Per coronam spineam Per potum fellis et acetum Per acerbissimam mercedem tuam et per septem verba quae pendens in cruce dixisti Pater ignosce
 illis quia nesciunt quid faciunt Item dixisti latroni ad dexteram pendenti pendenti Hodie mecum eris in paradiso Item matri tuae Mulier ecce filius tuus
 Deinde discipulo Ecce mater tua Item Sitio scilicet salutem animarum in limbo fuerunt Item patri tuo alta voce clamando Heloy eloy lamazabathani quod
 interpretatur Deus deus meus ut quid dereliquisti me Item Pater in manus tuas commendo spiritum meum Item Consummatum est Scilicet determinatae
 sunt dolores et tribulationes quas pro nobis peccatoribus substinuisti propter haec omniam deprecor te ut custodire me digneris ab omni corporis et animae
 periculo et tribulatione et ab hoste maligno tueri hic et ubique nunc et in futurum et in hora mortis et in die iudicii Et hoc mitissime domine per ineffabili
 misericordia tua mihi famulo tuo concedere digneris Per resurrectionem tuam per descensionem tuam ad inferos Per consolationem quam plurimis
 vicibus dedisti discipulis tuis Per assumptionem tuam Per gratiam sancti spiritus Per adventum tuum in die iudicii per orationes beatissimae matris tuae
 sanctorumque omnium et sanctorum et per omnia beneficia tua quae tu domine concessisti Sisque mihi in adiutorium in his quae inimici mei adversum
 me faciunt vel facere intendunt et contra eorum omne iniquum consilium quod precor destruere vel in meliorem partem convertere digneris Sicut
 destruxisti consilium Architoel quod consiliatus est Absalon contra David regem patrem ac ab omnibus malis defende me per omnia beneficia tua et
 per incarnationem tuam in virgine sumptam Et per paradisum tuum quem nobis opretioso sanguine tuo mercatus es per pacem quam inter deum et
 hominem et angelos fecisti tu domine digneris inter me et inimicos meos veniam obtinere et pacem et veram concordiam confirmare et gratiam tuam
 super me ostendere et omnem iram et odium inimicorum meorum mitigare sicut mitigasti iram et odium Esau contra fratrem suum Iacob quia tu me
 fecisti et redemisti et ad tuam sanctam fidem reduxisti et me tuo sancto nomine nominasti et contra tela diaboli clipeo tuae passionis praeminuisti et
 insuoer vitam aeternam mihi in regno tuo promisisti propter ista agitur et alia quae oculus non videt nec auris audit nec in cor hominis ascendit quae tu
 domine praeparasti diligentibus te me in omni actu tuo dirigere digneris in via salutis et ab omni malo protegere digneris quia te laudo te adoro tibi gratias
 ago Qui es gloriosus et benedictus in saecula Amen [*Oratio devota* Ve148, 221r] *cf* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui de sinu
 Dulcissime domine Iesu Christe qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum peccata relaxare afflictos redimere in carcere positos solvere dispersos
 congregare peregrinos in suam patriam reducere contritos corde mederi infirmos sanare vere paenitentibus indulgere consolare et confortare me famulum
 tuum Nicolaum domine digneris de afflictione in qua positus sum me liberare Et domine qui genus humanum recepisti in custodia et omni deposita
 crudelitate paradisum tuo pretioso sanguine nobis mercatus es Et inter deum et homines et angelos pacem fecisti et tu domine digneris inter me et
 inimicos meos veram stabilire et firmare pacem et concordiam Et gratiam tuam super me ostendere et omnem iram sive odium quam et quod adversum
 me inimici mei habent mitigare digneris sicut tu mitigasti iram et odium quam et quod habuit Esau adversus fratrem suum Iacob Et domine gratiam
 tuam super me infundere digneris sicut Iacob famulo tuo infudisti Extende enim domine super me brachium misericordiae tuae et libera et custodi me
 ab omnibus qui iram et odium contra me habent sicut liberasti Abram de Ur Caldaeorum et filium eius Isaac de immolatione sacrificii et Iacob de manu
 Esau fratris sui et Ioseph de manibus fratrum suorum et Noe ab aquis diluvii per archam et Loth de civitate Sodomorum et Famulos tuos Moysen et
 Aarom et populum Israel de manu pharaonis et de servitute Aegypti et David regem in monte Gelboe et de manu Saul et de manu Goliae gigantis et
 Susannam de falso crimine et Yudit de manu Olofernis et Daniele de lacu leonum et tres pueros Sydrach et Misach et Abdenago de camino ignis
 ardentis et Ionam de ventre caeti et Adam de profundo inferni cum pretioso sanguine tuo liberasti et Petrum apostolum lacrimantem de profundo maris
 et Petrum et Paulum de paenis et Ioannem evangelistam de oleo ferventi et de potestate veneni Ita me domine defendere et liberare digneris ab omni
 tribulatione et angustia in qua positus sum nec mihi possit se valeat evenire et tu domine succurre mihi in adiutorium Quia inimici mei adversum me
 faciunt seu facere intendunt iniquum consilium Ideoque corde te precor *mitissime domine* exoro te quatenus omnia consilia quae adversum me faciunt seu

facere intendunt in malum annihilare digneris et destruere sicut destruxisti consilium Architofel qui consiliatus est Absalon contra David regem patrem suum Ita me domine *defende et liberare digneris ab omnibus malis* sive angustiis meis quae inimici mei contra me faciunt seu facere intendunt Defende me domine per tua sancta nomina et beneficia scilicet per tuam sanctam incarnationem quam de virgine gloriosa recepisti sicut verus homo Et per sanctam tuam nativitatem et per tuam sanctam circumcisionem et per sanctum baptismum et per sanctum ieiunium quod in deserto quadraginta diebus et quadraginta noctibus fecisti et per famem et sitim per frigus et per calorem per tribulationes afflictiones per derisiones per sputa et alapas et flagella quae tu benignissime domine et pro omnibus peccatoribus sustinuisti adiuva me et succurre mihi domine in omnibus angustiis meis et per amaritudines passionis tuae et per sanctam crucem tuam in qua pro nobis miseris peccatoribus ascendere voluisti et per coronam spinarum per potationem fellis et aceti et per acerbissimam et crudelem mortem sanctae crucis et per septem verba dulcissima quae in cruce pendens dixisti patri tuo Pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt Item dixisti latroni ad dextram pendenti pendenti Amen amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso Item dixisti matri tuae Mulier ecce filius tuus Deinde dixisti discipulo Ecce mater tua Item dixisti Sitio scilicet salutem animarum sanctarum quae erant in limbo Item dixisti patri tuo alta voce clamando Eli eli *lamaza* batani quod significat Deus meus ut quid dereliquisti me Item dixisti In manus tuas domine commendo spiritum meum Item dixisti Consummatum est scilicet terminatae sunt tribulationes et dolores quas pro nobis miseris peccatoribus sustinere voluisti Propter haec omnia supradicta deprecor te domine quatenus me custodire digneris ab omni periculo animae et corporis ab hoste maligno hic et ubique modo in praesenti et in futuro et in hora mortis et in die iudicii Et haec mitissime domine Iesu Christe per ineffabilem misericordiam tuam velis mihi famulo tuo Nicolao concedere per tuam sanctam descensionem ad inferos et per tuam resurrectionem quam tuis discipulis plurimis vicibus dedisti et per sanctam ascensionem et per gratiam spiritus sancti et per sanctum adventum tuum in die iudicii et per orationes gloriosae virginis Mariae matris tuae omniumque sanctorum et sanctarum tuarum et per omnia beneficia propter quae ego tibi domine supplicavi Insuper omnia beneficia quae mihi domine fecisti et redemisti quia tu domine me fecisti et redemisti et concedisti et ad tuam fidem duxisti atque tuo nomine sanctissimo nominasti et contra tela diaboli clipeo tuo sanctissimo fidei praemunisti et per resurrectionem tuam vitam aeternam mihi in regno tuo promisisti Ideo propter ista et alia multa quae oculus non videt auris audivit nec in cor hominis ascendit quae tu gloriosissime domine vere praeparasti diligentibus te Te laudo te adoro tibi humiliter gratias ago qui es gloriosus atque benedictus in saecula saeculorum Amen [*Oratio s Augustini* Oxl80, 3v afflictos, Absolon, spinarum = spinearum con e espunta, fellis *ms* felix]

Dulcissime domine Iesu Christe qui de sinu suum patris omnipotentis missis es in mundum relaxare peccata afflictos redimere in carcere positos solvere dispersos congregare peregrinos in patriam suam reducere dolentes confortare infirmos sanare vere paenitentibus indulgere contritos corde *meditare* Confortare et consolare me de afflictione in qua positus sum et liberare digneris Et tu domine qui genus humanum recepisti in custodiam et de perditam haereditatem paradisi tuo pretioso sanguine nobis mercatus es et inter duos homines et angelos pacem fecisti dignare inter me et inimicos meos veram stabilire et firmare pacem et concordiam Domine gratiam tuam super me ostende et omnem iram et odium quam adversum me inimici mei habent mitigare digneris sicut mitigasti iram et odium quam habuit Esau adversus fratrem suum Iacob Obsecro domine famulo tuo N. quem creasti ostende brachium tuae misericordiae libera et custodi me ab omnibus qui iram et odium contra me habent sicut liberasti Abraam de Ur Chaldaeorum et filius eius Isaac de immolatione sacrificii Libera me domine sicut liberasti Iacob de manu Esau fratris sui et sicut liberasti Ioseph de manibus fratrurn eius Libera me domine sicut liberasti Noe ab aqua diluvii per archam Libera me domine sicut liberasti Loth de civitate Sodomorum et sicut liberasti famulos tuos Moisen et Aaron et populum Israel de manu pharaonis et de servitute Aegypti Libera me domine sicut liberasti Iosue sacerdotem magnum famulum tuum cum stetisset sol contra Gabaon et luna contra vallem Acilon Libera me domine sicut liberasti Sanigar se sexcentis viris occisis Libera me domine sicut liberasti Gedeon de bello Madian Libera me domine de adversariis meis et inimicis meis et sicut liberasti Sanson de ira leonis nihil habentem in manu et sicut liberasti eum de manu Philistinorum et adiuvisti eum in multis malis Adiuva me domine et salvus ero protege me domine et prtectus ero Libera me domine et munda me ab omnibus sordibus peccatorum sicut mundasti Ieremiam prophetam et sanctificasti in utro matris suae Libera me domine sicut liberasti beatum Iob ab omni tribulatione et dolore Libera me domine sicut liberasti Tobiam a caecitate et filium eius a daemone per sanctum Raphaelem archangelum Libera me domine sicut liberasti et resuscitasti cadavera mortuorum tangentia ossa Elisaei in sepulchro Libera me domine sicut liberasti David regem de mont Gelboe et de manu Saul et de manu Goliae gigantis Libera me domine sicut liberasti Susannam de falso crimine et sicut liberasti Iudith de manu Holofernis et sicut liberasti Danielelem de lacu leonum Libera me domine sicut liberasti tres pueros Sidrac Misac et Abdenago de camino ignis ardentis et sicut liberasti Ionam de ventre caeti et Adam de profundo inferni cum pretioso sanguine tuo Libera me domine sicut liberasti Petrum apostolum de profundo maris Petrum et Paulum de vinculis et sicut liberasti Ioannem evangelistam de dolio ferventis olei et de potatione veneni Ita me domine liberare digneris ab omni tribulatione et dolore et angustia in qua positus sum ne mihi possit seu valeat evenire. Et et tu domine succurre in adiutorium mihi et quod inimici mei adversum me faciunt seu facere intendunt annihilare destinar et destruere digneris sicut destruxisti consilium Achitophel qui consiliatus est Absalon contra David regem patrem suum Ita me domine defendere et liberare digneris ab omnibus malis sive angustiis meis et ab omnibus malis quae inimici mei contra me faciunt seu facere intendunt Defende me domine per omnia beneficia tua sancta et per *tuam* sanctam incarnationem *tuam* quam de virgine gloriosa recepisti sicut verus homo Defende me domine per tuam sanctam nativitatem et per tuam sanctam circumcisionem et per tuum sanctum baptismum et per tuum sanctum ieiunium quod in deserto quadraginta diebus et quadraginta noctibus fecisti Defende me domine per famem et sitim per frigus et calores per labores et tribulationesper afflictiones et per irrisiones per sputa et per alapas et per flagella quae tu benignissime Iesu Chrste sustinuisti pro me et pro omnibus peccatoribus Adiuva me domine etsuccurre mihi in omnibus angustiis meis Libera et defende me domine per amaritudinem passionis tuae et per sanctam crucem tuam in qua pro nobis miseris peccatoribus ascendere voluisti Libera et defende me domine per coronam spinarum et per potationem fellis et aceti Libera et defende me domine per acerbissimam et crudelem mortem sanctae crucis Libera et defende me domine per septem verba quae tu dulcissime Iesu Christe in cruce pendens dixisti Dixisti enim domine patri tuo Pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt Item dixisti latroni ad dextram pendenti Hodie mecum eris in paradiso Item dixisti matri tuae Mulier ecce filius tuus et deinde dixisti discipulo Ecce mater tua Item dixisti domine Sitio id est desiderio salutem animarum Item dixisti patri tuo alta voce clamando Heloy heloy lamazabatani quod est interpretatum deus meus deus meus ut quid dereliquisti me Item dixisti In manus tuas domine commendo spiritum meum Item dixisti domine Consummatum est scilicet terminatae sunt tribulationes et dolores quas pro nobis miseris peccatoribus sustinere voluisti Propter haec omnia supra dicta deprecor te quatenus me custodire digneris ab omni malo corporis et animae et ab omni periculo et ab hoste maligno hic et ubique et modo et in praesenti et in futuro et in hora mortis et in die iudicii Et hoc mitissime Iesu Christe per ineffabilem misericordiam tuam velis concedere mihi famulus tuus A. et ceteris per tuam sanctam descensionem ad inferos et per tuam sanctam resurrectionem et per consolationem magnam qua apostolis tuis pluribus vicibus dedisti et per tuam sanctam ascensionem et per gratiam spiritus sancti et per adventum tuum in die iudicii et per orationes virginis gloriosae matris tuae et omnium sanctorum atque sanctarum et per omnia beneficia propter quae ego tibi domine illic in virtute et in veritate supplicavi etiam per omnia beneficia quae mihi domine fecisti et per quae me redemisti et ad tuam sanctam fidem duxisti atque tuo nomine sanctissimo nominasti et contra tela diaboli clipeo tuae sanctissimae fidei protexisti et super vitam aeternam in regno tuo promisisti Idcirco propter ista et multa alia quae oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit quae tu gloriose domine praeparasti vere diligentibus te Te laudo tibi gratias ago qui es gloriosus et benedictus in saecula saeculorum Amen [CmU4104, 103r id est *ms* i (= scilicet)] *gr* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui de sinu

Dulcissime domine Iesu Christe vere deus ... me perducere digneris Qui in trinitate perfecta ... [*Oratio ad dominum Iesum Christum devotissima* PaL1410, 88v: LEROQUAIS I, 248]

Dulcissime domine Iesu Christe vere deus qui de sinu dei patris omnipotentis in hunc mundum missus es peccata relaxare ... quia tu laudabilis es et superexaltatus in saecula [PaL1354, 185bis r: LEROQUAIS I, 162] *gr* Domine Iesu Christe dulcissime qui iussu

Dulcissime domine Iesu Christe vere deus qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum ... et post huius vitae cursum ad te deum vivum et verum me perducere digneris Qui cum [MiB56, 53v-56r]

Dulcissime domine Iesu Christe vere deus qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum peccata relaxare peccatores solvere afflictos et captivos redimere in carcere positos dissolvere dispersos congregare peregrinos in suam patriam reducere contritos et tristes mente confortare et consolare Ita tu domine Iesu Christe fili dei vivi digneris absolvere afflictionem temptationem tribulationem sive periculum in quibus positus sum et mihi consilium dare Et tu domine qui genus humanum in quantum homo de deo patre omnipotente in tua custodia recepisti et omnem crudelitatem paradisi cum sanguine tuo mercatus es tu domine dignare inter omnes inimicos meos me stabilire et confortare concordiam et gratiam tuam super me extendere et infundere et omne odium et iracundiam inimicorum meorum contra me habent digneris extinguere et nihilare Sicut odium et iram abstulisti quam habuit Esau adversus Iacob fratrem suum Ita super me brachium tuum et gratiam tuam extendere et me liberare digneris ab omnibus odientibus me sicut

liberasti Abraam de manibus Caldaeorum et filium eius Isaac de sacrificio arietis et sic liberasti Ioseph de manibus fratrum suorum et Aegyptum de fame pro eo et Noe de diluvio per archam et Loth de civitate Sodomorum et famulos tuos Moysen et Aarom et populum tuum de manu pharaonis et de servitute Aegyptiorum et similiter David regem in monte Gelboe de manu Saul regis et de manu Goliae gigantis et sicut liberasti Susannam de falso crimine et Iudith de manu Holophernis et Daniele de lacu leonum et tres pueros de camino ignis ardentis et filiam Cananeae tormentata per diabolum et Ionam de ventre caethi et Adam de profundo inferni cum pretioso sanguine tuo redemisti et sicut liberasti Paulum de vinculis et Petrum de profundo maris Ita domine Iesu Christe fili dei vivi liberare me digneris de omni tribulatione et angustia ac infirmitate in quibus positus sum et ab insidiis inimicorum meorum et tu domine digneris adesse in adiutorium meum contra omnes adversitates quas inimici mei contra et super me faciunt et facere volunt Ita tu domine digneris evacuare consilium eorum sicut evacuasti consilium Architophel qui consiliatus fuit Absalon contra David regem patrem suum Ita domine liberare me digneris per sancta beneficia tua scilicet per sanctam incarnationem tuam quam accepisti sicut verus homo de virgine Maria et per nativitatem tuam per circumcisionem tuam per baptismum tuum per sanctum ieiunium tuum per famem per sitim per frigus per calorem per afflictionem et per captionem tuam per sputa per alaphas per flagella per clavos per lanceam per coronam spineam per potationem fellis et aceti per mortem et sepulturam tuam per septem verba quae pendens in cruce dixisti o domine deprecans Pater ignosce eis quia nesciunt quid faciunt Dixisti domine latroni pendenti in cruce hodie eris mecum in paradiso Dixisti domine matri tuae Mulier ecce filius tuus deinde dixisti discipulo Ecce mater tua Dixisti domine Heli Heli lamazabatani quod interpretatur Deus meus ut quid dereliquisti me Dixisti domine Sitio scilicet vitam et salutem animarum nostrarum cupiendo Dixisti domine In manus tuas commendo spiritum meum Dixisti domine Consummatum est significans labores et dolores quos pro nobis sustinuisti Propter haec rogo te dulcissime Iesu Christe ut custodias me N. servum tuum ab hoste maligno et ab omni periculo animae et corporis hic et in praesenti et in futuro defende me per descensionem tuam ad inferos per resurrectionem tuam per admirabilem ascensionem tuam per adventum spiritus sancti paracleti et per adventum tuum in die iudicii per haec omnia domine exaudi orationem meam pro quibus omnibus gratias ago tibi et refero et etiam pro cunctis beneficiis tuis seu bonis mihi colatis quia tu me fecisti et de nihilo me creasti et ad imaginem tuam me formasti contra diaboli temptationem promisisti in vitam aeternam Propter haec et alia quae oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit rogo te dulcissime Iesu Christe ut ab omnibus periculis corporis et animae meae per tuam pietatem nunc et semper me liberare digneris in omnibus meis succurre tribulationibus et post cursum huius vitae ad te deum vivum et verum perducere me digneris Qui vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum amen [Oratio s. Augustini ep. Rc591, 66r] *gfr* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui de sinu

Dulcissime domine Iesu Christe vere deus qui de sinu patris omnipotentis in hunc mundum missus es peccata relaxare afflictos redimere in carcere positos solvere dispersos congregare peregrinos in suam patriam reducere contritos corde mederi dolentes lugentesque consolari dignare me absolvere de afflictione in qua positus sum Et tu domine qui genus humanum recepisti in custodiam et cum crudeli passione tuo pretioso sanguine paradisum mercatus es nobis et inter deos homines et angelos pacem fecisti atque concordiam ita tu domine digneris inter me et inimicos meos veram pacem stabilire Et gratiam tuam extende super me et omnem iram et odium quod inimici mei adversum me habens extinguere annihilare et mitigare digneris sicut mitigasti et abstulisti iram et odium quod habuit Esau adversus Iacob fratrem suum Et tu domine ita gratiam tuam super me ostendere digneris et de hac tribulatione liberare me digneris sicut liberasti Abraam de manibus Chaldaeorum Et filium suum Isaac de immolatione sacrificii et Iacob de manu Esau fratris sui Et Ioseph de manibus fratrum suorum Noe per archam ab aquis diluvii Loth de civitate Sodomorum Famulos tuos Moysen et Aaron et populum Israeliticum de manu pharaonis et servitute Aegypti David regem de manu Saul et de manu Goliae gigantis Susannam quoque de falso crimine et Iudith de manu Holofernis Daniele de lacu leonum et tres pueros Sidrach Misach et Abdenago de camino ignis ardentis Ionam de ventre caeti Adam de profundo inferni pretioso sanguine tuo Petrum et Paulum de vinculis et Ioannem evangelistam de dolio ferventis olei Ita me liberare digneris de omni tribulatione et angustia praesenti et futura quae mihi posset evenire. Sed et tu dulcissime domine succurre in adiutorium meum *quia inimici mei faciunt seu facere volunt mihi mala sed tu domine ... Itaque mitissime domine Iesu Christe defende me ab omnibus malis per sancta tua beneficia* Per sanctam tuam incarnationem quam in intemerato utero beatae Mariae suscepisti sicut verus homo Per nativitatem tuam et circumcisionem tuam Per famem et sitim per frigus et calores per labores et dolores per sputa et alapas per flagella et colaphos per afflictiones et spineam coronam per clavos et lanceam per potum fellis et aceti per saevissimam mortem crucis Per septem verba quae pendens in cruce dixisti Dixisti enim dulcissime domine deo patri tuo Pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt Dixisti domine latroni tecum in cruce pendenti Amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso Dixisti domine patri tuo Heli heli lamazabatani quod interpretatur deus meus deus meus ut quid dereliquisti me Dixisti etiam matri tuae Mulier ecce filius tuus deinde discipulo tuo Iohanni Ecce mater tua ostendens curam te habere tuorum amicorum Dixisti domine Sitio scilicet salutem animarum quae in limbo fuerunt et nostrarum Dixisti deinde patri tuo In manus tuas commendo spiritum meum Dixisti Consummatum est significans labores et dolores quos pro nobis miseri suscepimus iam finitis fuisse Propter haec rogo te redemptor meus ut custodias me ab hoste maligno et ab omni periculo corporis et animae hic in praesenti et in futuro Per descensionem tuam ad inferos per sanctam resurrectionem tuam et frequentem consolationem tuorum discipulorum Per admirabilem ascensionem tuam per adventum spiritus sancti paracleti per tremendum iudicium tuum Per haec omnia exaudi me domine et per cuncta alia beneficia quae mihi fecisti quia tu domine me creasti ad imaginem et similitudinem tuam et sanguine tuo pretioso redemisti et ad tuam sanctam fidem conduxisti atque tu sanctissimo nomine nominasti et contra diabolica tentamenta praemunisti et vitam aeternam promisisti et alia multa quae oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascenderunt quae tu etiam dulcissime domine praeparasti diligentibus te Pro quibus tibi gratias ago et te laudo et benedico quia tu laudabilis es et gloriosus et superexaltatus in saecula [Pal1354, 185r *titolo eraso*; il testo in *corsivo* è stato cancellato ed è di difficile lettura] *gfr* Domine Iesu Christe fili dei vivi qui de sinu

Dulcissime domine Iesu Christe verus deus et homo qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum peccata relaxare afflictos redimere in carcere positos solvere dispersos congregare peregrinos in suam patriam reducere dolentes confortare contritos corde medicare infirmos sanare vere paenitentibus indulgere consolare et confortare me famulum tuum DEYPHEBUM digneris ... [Oratio sancti Augustini pro quacumque tribulatione Hor, Cremona 1495, 87v: Coll. Renate König: foto Ars vivendi_ München, Hirner 2001, 258] *gfr* Domine Iesu Christe dulcissime

Dulcissime domine Iesu Christe verus deus et qui iussu patris omnipotentis missus es in mundum peccata relaxare peccatores salvare afflictos redimere in carcere positos dissolvere dispersos congregare peregrinos in suam patriam reducere contritos corde mederi dolentes lugentesque consolari dignare me absolvere de afflictione in qua positus sum Et domine qui genus humanum recepisti in custodia et cum deposita crudelitate paradisum tuo pretioso sanguine mercatus es nobis et inter deum et homines et angelos pacem fecisti et concordiam Ita tu domine digneris inter me et inimicos meos veram pacem stabilire Et gratiam tuam extnde super me et omnem iram et odium quod inimici mei habent adversum me extinguere annihilare et mitigare sicut mitigasti et annihilasti iram et odium quod habuit Esau adversus Iacob fratrem suum Et tu domine ita gratiam tuam super me in fundere digneris sicut famulo tuo infudisti ita tu domine Iesu fili dei vivi me absolvere digneris de afflictione temptationis et tribulationis seu periculi in quibus missus sum et extende super me brachium misericordiae tuae et libera et custodi me ab omnibus qui iram et odium contra me habent sicut liberasti Abraam de Ur Caldaeorum et filium eius Isaac de immolatione sacrificii et Iacob de manu Esau fratris sui et Ioseph de manibus fratrum suorum et Noe de aqua diluvii per archam et Loth de civitate Sodomorum et famulos tuos Moysen et Aaron et populum tuum Israel de manu pharaonis et de servitute Aegypti Et David regem de monte Gelboe de manu Saulis et de manu Goliae gigantis Et Susannam de falso crimine et Iudith de manu Holofernis et Daniele de lacu leonum Et tres pueros Sydrach Mysach et Abdenago de camino ignis ardentis et Ionam de ventre caeti Adam de profundo inferni Qui pretioso sanguine tuo redemisti Petrum et Paulum de vinculis et Ioannem evangelistam de dolio ferventis olei et de potatione veneni Ita me domine liberare digneris ab omni tribulatione et angustia in quibus positus sum seu mihi possunt evenire Et tu domine succurre in adiutorium meum quia inimici mei adversum me faciunt seu facere intendunt iniquum consilium Ideo precor te mitissime quatenus omnia consilia quae adversum me faciunt seu facere intendunt inimici mei annihilare et destruere digneris sicut destruxisti consilium Architofel qui consiliatus est Absalon contra David regem patrem suum Ita me domine defendere digneris ab omnibus malis et angustis meis quae inimici mei contra me faciunt seu facere intendunt Defende me domine per omnia beneficia tua scilicet per tuam sanctam incarnationem quam de virgine gloriosa recepisti sicut homo verus Per tuam sanctam circumcisionem et per tuam sanctum baptismum et sanctum ieiunium quod in deserto quadraginta diebus et quadraginta noctibus fecisti per famem per sitim per frigus per calores per labores per tribulationes per afflictiones per derisiones per sputa per alapas et per flagella quae tu dulcissime domine pro me et omnibus peccatoribus sustinuisti Adiuva igitur me clementissime domine et succurre mihi in omnibus angustis tribulationibus et necessitatibus meis per amaritudines passionis tuae per sanctam crucem tuam in qua pro nobis miseri peccatoribus ascendere voluisti per coronam spinarum per clavos per potationem fellis et aceti per acerbissimam et crudelem crucis mortem Et per septem verba quae tu dulcissime domine in cruce dixisti Dixisti enim patri tuo Pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt et latroni Mecum hodie eris in paradiso Et de matre tua Mulier ecce filius tuus Deinde dixisti discipulo

Ecce mater tua Dixisti Sitio et lamazabathani Item dixisti Pater in manus tuas commendo spiritum meum Postremo emittendo clamasti Consummatum est scilicet terminatae sunt tribulationes et dolores quas pro nobis miseris peccatoribus sustinere voluisti propter haec et omnia supradicta deprecor te domine quatenus me serum tuum Loisium custodire regere et defendere digneris ab omni periculo animae et corporis et ab hoste maligno hic et ubique immo in praesenti et in futuro et in hora mortis et in die iudicii et hoc dulcissime Iesu Christe per ineffabilem misericordiam tuam conservare digneris me famulo tuo sedule depreante per tuam descensionem ad inferos per tuam sanctam resurrectionem Per consolationem magnam quam tuis sanctis apostolis creberime dedisti Per tuam sanctam et mirabilem ascensionem Per gratiam spiritus sancti paracliti Per adventum tuum in die iudicii per orationes gloriosissimae virginis Mariae matris tuae et omnium sanctorum et sanctarum Insuper per omnia beneficia quae nobis domine fecisti et concessisti quia tu domine ex nihilo ad tuam imaginem fecisti et sanguine tuo pretiosissimo redemisti et ad tuam sanctam fidem conduxisti atque tuo sanctissimo nomine nominasti et contra telam temptationesque diaboli clipeo tuae sanctissimae dexteræ praemunisti et vitam aeternam nobis in regno tuo promisisti sed idcirco propter ista et alia multa quae oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit quae tu gloriosissime domine praeparasti diligentibus te Tibi gratias ago qui es gloriosus et benedictus per infinita saecula saeculorum Amen [CmU4105, 251r *Oratio s. Augustini* Cfr sempre in CmU4105, 219v la stessa orazione. N.B.: a fine f. 250v “FINIS LAUS DEO”]

Dulcissime domine Iesu Christe verus deus et verus homo qui de sinu dei patris ... benedictus et laudabilis et gloriosus in saecula saeculorum [Pal 1355, 193v: LEROQUAIS I, 163]

Dulcissime domine Iesu Christe verus deus qui de sinu patris ... et per septem verba quae tu dulcissime deinde dixisti [Mn164, 143/132r *Si quis habet tribulationem vel angustiam vel infirmitates vel paupertatem* = LEROQUAIS I 2]

Dulcissime domine Iesu Christe verus deus qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum relaxare peccata afflictos solvere seu redimere in carcere positos solvere dispersos congregare peregrinos in suam patriam reducere dolentibus indulgere dignare me domine servum tuum Loisium de afflictionibus angustis tribulationibus et necessitatibus in quibus positus sum me miserum liberare Et tu domine qui genus humanum in quantum homo de deo patre in custodiam recepisti et omni deposita credulitate paradisu cum sanguine proprio mercatus es Inter angelos et homines fecisti pacem Tu domine Iesu Christe digneris inter me et inimicos meos stabilire et ponere concordiam et pacem Et ostende gratiam tuam super me Et confunde domine omnem iracundiam et malitiam et immunditiam inimicorum meorum visibilibus et invisibilibus et omne odium quod contra me habent mitigare domine digneris et convertere in amorem et benivolentiam sicut abstulisti et extraxisti iram et odium quod habebat Esau adversus Iacob fratrem suum Ita domine *on-de* gratiam tuam super me Et liberare me digneris ab iis qui me oderunt et odiunt sicut liberasti Abraham de Ur Caldaeorum et filium eius de immolatione sacrificii cum ariete Et sicut liberasti Ioseph de manibus fratrum suorum et Noe de archa diluvii et Loth de civitate Sodomorum et famulos tuos Moysen et Aaron ac populum Israeliticum de manu pharaonis et de servitute **Aegypti Iacob in monte Gelboe** David regem de manu Saulis et Goliae gigantis Et sicut liberasti Susannam de falso crimine et Iudith de manu Olofernis Daniele de lacu leonum et tres pueros de camino ignis ardentis Sydrach Mysach et Abdenago Ionam prophetam de ventre caeti Adam de profundo inferni cum pretiosissimo sanguine tuo Petrum in mari mergentem Paulum et Petrum in vinculis Ita domine liberare digneris me de omnibus angustis doloribus insidiis tribulationibus necessitatibus et pravis cogitationibus cordis mei in quibus positus sum et ab insidiis iniquitatis malitiae et pravis operibus inimicorum meorum visibilibus et invisibilibus Et tu domine occurrere digneris in adiutorium meum quia inimici mei multiplicati sunt et faciunt ac facere volunt mihi mala quorum mala consilia et cogitamina quae contra me agunt et satagunt evacuare domine digneris sicut evacuasti consilia Achitofel qui consiliatus est Absalon contra David regem Ita etiam liberare me digneris per sancta beneficia tua per sanctam nativitatem tuam quam accepisti ut homo a virgine Maria per famem per sitim per frigus per calorem per laborem per dolorem per lanceam per spineam coronam per potationem fellis et aceti per saevissimam mortem crucis per septem verba quae pendens in cruce dixisti orans et deprecans deum patrem omnipotentem scilicet Pater ignosce illis qui nesciunt quid faciunt Dixisti domine latroni pendenti in cruce Hodie mecum eris in paradiso Dixisti etiam matri tuae Mulier ecce filius tuus Dixisti discipulo Ioanni Ecce mater tua Deinde dixisti domine Sitio id est cupiendo salutem animarum quae in limbo erant Tu dixisti domine Hely hely lamaza bathani hoc est Deus meus ut quid dereliquisti me Dixisti domine Pater in manus tuas commendo spiritum meum Dixisti domine Consummatum est significans labores et dolores quos pro nobis sustinui Per haec omnia rogo te et deprecor te domine Iesu Christe ut me custodias famulum tuum miserum Loisium ab omni infamia et infestatione diabolica et humana a mala cogitatione a spoiritu fornicationis ab omni periculo et ab hoste maligno hic in praesenti vita et postea in futuro iudicio Per descensionem tuam ad inferos Per gloriosam resurrectionem Per frequentem discipulorum consolationem Per gratiam spiritus sancti paracliti Per adventum tuum in die iudicii ut ad omnia ista exaudias me Et per tanta beneficia tua pro quibus te rogavi Gratias ago domine ac efero pro cunctis beneficiis tuis mihi collatis quia tu me fecisti et redimisti et ad fidem tuam me abduxisti et contra diabolica iacula praemunisti Insuper vitam aeternam promisisti Per ista et per omnia alia quae oculus non vidit auris nec auris audivit nec in cor hominis ascendit Adoro te per sanctam crucem tuam et passionem ac per immissionem spiritus sancti te laudo te glorifico te magnifico et nomen sanctum tuum invoco quia tu es benedictus laudabilis et gloriosus et superexaltatus in saecula saeculorum Amen [*Oratio* CmU4105, 219v **Aegypti Iacob in monte Gelboe** *coperto di rosso per cancellarlo*] cfr Dulcissime Iesu Christe domine verus

Dulcissime domine Iesu Christe verus deus ... diabolica iacula praemunisti Insuper vitam aeternam promisisti Per ista et per omnia alia quae oculus non vidit auris nec auris audivit nec in cor hominis ascendit Adoro te per sanctam crucem tuam et passionem ac per immissionem spiritus sancti te laudo te glorifico te magnifico et nomen sanctum tuum invoco quia tu es benedictus laudabilis et gloriosus et superexaltatus in saecula saeculorum Amen [NYM454, 145r *acefalo* manca foto]

Dulcissime domine Iesu Christe verus deus qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum relaxare peccata afflictos redimere in carcere positos solvere dispersos congregare peregrinos in patriam suam reducere dolentes confortare infirmos sanare vere paenitentibus indulgere et contritis corde misereri consolare me domine in afflictione in qua posita sum et libera me Et tu domine qui genus humanum in quantum homo a deo patre omnipotente in custodiam recepisti et ex pietate tua crudeli passione nobis paradisu cum pretioso sanguine tuo mirabiliter mercatus es et inter angelos et homines pacem fecisti tu domine Iesu Christe digneris inter me et inimicos meos stabilire et confirmare concordiam et pacem et gratiam tuam super me ostendere et infondere misericordiam tuam et omne odium et iracundiam inimicorum meorum qui contra me habent digneris extinguere et mitigare sicut iracundiam et odium Esau abstulisti quod habebat adversus Iacob fratrem suum ita domine Iesu Christe super me famulam tuam brachium tuum et gratiam tuam ostendere et me liberare digneris ab omnibus me odientibus Et tu domine Iesu Christe sicut liberasti Abraam de Ur Caldaeorum et filium eius Isaac de immolatione sacrificii et Iacob de manu fratris sui Esau et Ioseph de manu fratrum suorum et Noe de aquis diluvii per archam et Loth de Sodomorum civitate et famulos tuos Moysen et Aaron et populum Israel de manu pharaonis regis Aegypti similiter Saul de monte Gelboe David regem de manu Saulis et Goliae gigantis Susannam de falso crimine et Iudith de manu Olofernis et Daniele de lacu leonum et tres pueros Misach Sidrach et Abdenego de camino ignis ardentis et Ionam de ventre caeti et Adam de profundo inferni cum pretioso sanguine tuo redemisti Petrum de mari Paulum de vinculis et Iohannem evangelistam de dolio ferventis olei et de potestate Neronis liberasti ita me liberare digneris domine ab omni tribulatione in qua posita sum ut mihi nihil mali aut valeat advenire Tu domine succurre mihi per nativitatem tuam per sanctam circumcisionem tuam per sanctum baptismum tuum per sanctum ieiunium tuum quod in deserto quadraginta diebus et quadraginta noctibus fecisti per famem et sitim per frigus calorem et laborem per tribulationes per derisiones per sputa per alapas per flagella quae tu benignissime pro me et pro omnibus peccatoribus sustinui Aduva me domine et succurre mihi in omnibus angustis meis per amaritudinem passionis tuae et per sanctam crucem tuam in qua pro nobis peccatoribus ascendere voluisti per coronam spinarum per potationem fellis et aceti et acerbissimam et crudelem mortem sanctae crucis et per verba quae tu domine dulcissime Iesu Christe in cruce dixisti Dixisti enim domine patri tuo Pater ignosce illis qui nesciunt quid faciunt Item dixisti latroni ad dextram pendenti Hodie mecum eris in paradiso Item dixisti matri tuae Mulier ecce filius tuus Deinde dixisti discipulo Ecce mater tua Item dixisti Sitio scilicet animarum salutem nostrarum Item dixisti patri tuo Hely hely lamazabatani quod interpretatur Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me Item dixisti domine In manus tuas commendo animam meam et spiritum meum Item dixisti Consummatum est significans labores et dolores quos pro nobis miseris suscepisti iam finire Propter haec omnia sancta deprecor te domine quatenus me custodire digneris ab omni vinculo animae et corporis et ab hoste maligno hic et ubique in oraesenti et in futuro et in hora mortis meae et in die iudicii et hoc mitissime domine Iesu Christe per ineffabilem misericordiam tuam mihi famulae tuae concedere digneris per sanctam descensionem tuam ad inferos et per tuam resurrectionem et consolationem qua discipulis tuis dediti pluribus vicibus et per tuam sanctam ascensionem et per gratiam dei omnipotentis et per sanctum adventum tuum in die iudicii et per orationes gloriosissimae virginis Mariae matris tuae et omnium sanctorum sanctarumque tuarum et per omnia beneficia quae tibi domine supplicavi Insuper per omnia beneficia quae tu domine mihi fecisti et concessisti ut sis mihi in adiutorium quia inimici mei adversum me insidias faciunt seu facere intendunt vel fecerunt initio consilio

Ideo deprecor te domine devotissime quatenus omnia consilia eorum ad meliora convertere digneris vel destruere sicut tu destruxisti consilium Architofoel qui consiliatus est Absalon contra regem David patrem suum Ita me domine defendere et liberare digneris ab omnibus malis sive angustiis meis quae inimici mei mihi faciunt sive facere intendunt et ita mihi ostendere digneris gratiam tuam super me sicut ostendisti super servum tuum Iacob Et per cuncta beneficia tua et etiam pro cunctis beneficiis tuis mihi famulae tuae collatis quia tu me fecisti ex nihilo et redemisti et ad sanctam tuam fidem perduxisti me atque sancto tuo nomine nominasti et contra tellum diaboli clipeo tuae sanctae fidei praemunisti et insuper vitam aeternam mihi in regno tuo promissisti Idcirco propter ista et multa quae mihi fecisti quae oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit quae tu domine praeparasti vere diligentibus te laudo te adoro te colo te gratias ago tibi et nomen sanctum tuum dignum et gloriosum benedico Qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [PrP1346, 107v] *qfr* Dulcissime Iesu

Dulcissime et benignissime domine Iesu Christe altissimi patris altissime fili qui cum eodem patre tuo et spiritu sancto universitatis creator existis ... laudem et glorificem per aeterna saecula Amen [D2242, 28v *Ambrosii oratio creditur* add. man. post.]

Dulcissime et benignissime domine Iesu Christe altissimi patris altissime fili qui cum eodem patre tuo et spiritu sancto universitatis creator existis cui nota sunt omnia antequam fiant tu nosti insipientiam meam nosti et quam infirma sit et fragilis anima mea et eius peccata atque delicta a te non sunt abscondita Te vero creatorem meum esse recognosco et omnia quae mihi ad praesentis vitae necessitatem sunt administrare fateor fecisti ergo me cum tibi placuit et tandiu in hac vita ero quandiu tibi placuerit nec quousque tibi placeat ulla vis me hinc expellere poterit Et quia de hac re certissimus sum quod ita sit hoc super omnia immensam bonitatem tuam deprecor ut qualitercunque mihi eveniat dum vivo saltem de me bonus sit finis omnibus quae iniquitatibus meis per veram paenitentiam dimissis ad visionis tuae gloriam pervenire valeam propter quam me creasti Fateor dulcissime domine Iesu quia omnia bona quae habeo tu mihi dedisti et quia propter hoc ea mihi dedisti ut te sicut dignum esset super omnia diligerem et omnia quae tibi placent cum magna voluntate facerem ea vero quae tibi displicent nullo modo facere audeam Sed inter caetera bona quae mihi de servitio tuo praecepisti nescio quo occulto iudicio fieri qui mihi onus sacerdotii imponi permisisti Quod servitium cum diligenter intueor quanta reverentia sit agendum et quam pura conscientia et ab omni contagione peccati munda debet esse mens quae tam terrificum ministerium suscipit tractandum et ex altera parte non minori diligentia respicio quis sum ego qui hoc tractare audeo non parum de praesumptione mea formido et vehementissime timeo ne ad maius iudicium maiorisque iudicii damnationem mihi sit quod ad tam dignam rem tam indignus accedere audeo Scio certe nec de hac re ullo modo dubito quia si ita viverem sicut ille vivere debet qui hoc ministerium agit nullum servitium dei facere possem quod sic mihi proficuo esset et saluti Sed sicut proficuum esset si vita digna existeret ita maius periculum et maior damnatio infirmae animae et peccatis suis oneratae imminet quae tam dignam rem indigna tractare audet Vere ita est et plusquam dici possit ista res utilis est et salubris bono sacerdoti et plusquam dici possit periculosa est hanc indigne tractanti Quid ergo faciet dulcissime domine Iesu hic tuus sacerdos imo hic peccator quid faciet huius tui servitii onere gravatus Nimis enim sum incertus quid mihi sit utilis dimittere an facere Sed tamen si ex toto dimitto tunc rursus nimis pertimesco ne sub huius formidinis occasione multa mala multaque peccata audeam inchoare vel etiam perpetrare quae propter huius servitii formidinem prius non audebam vel cogitare Fateor quippe multoties cum ad huius officii servitium me praeparo et de malis quae me fecisse recognosco angustius et districtius intra me doleo et eas quae tunc perturbant vanas cogitationes vanasque delectationes expeditus respuo et post peractum servitium multa mala atque peccata quae iterum insurgunt propter eiusdem servitii formidinem timidus recipio Cum hoc ita evenit de eiusdem servitii praesumptione aliquam consolationem habeo quia propter illius reverentiae timorem aliquantulum a peccatis meis cessare me intelligo Sed o mitissime et misericordissime Iesu ut tu perspicias ita saepius cor meum omni malitia plenum omniumque iniquitatum tenebris obcaecatum ut has omnes formidines postponens scienterque tuas praeceptiones contemnens veluti torrens qui omnes fetores in se decurrentes secum trahit et modo sursum modo deorsum secum volvit cor meum cum misera anima mea omnes immunditias carnalium delectationum recipiat et quasi porcus in coeno sic in eadem immunditias se volvat et revolvat Fateor o misericordissime Iesu coram maiestate tua iniquitates meas fateor immunditias meas fateor immanissimas superbias et sordidas cogitationes meas quas abiectione timore tuo infeliciter intus amplectitur infelix anima mea Ut tu vides clementissime domine Iesu ut tu vides saepius et saepius ita facio et in tam sordido vase vel potius in tam sordido corde corpus tuum et sanguinem suscipio verum dico non mihi parco Sic multoties plenus peccatis et iniquitatibus ad servitium tui altaris accedo unde multum formido ne magis ad perniciem quam ad salutem mihi sit haec praesumptio quod sic fetens et putens tam munda sacramenta contingere praesumo Modo veniat aliquis fidelis qui spiritu dei plenus sit et miserum sacerdotem suo spirituali consilio instruat quid ei sit melius quidve deterius servitium altaris propter huiusmodi impedimenta dimittere an propter refrenationem multarum iniquitatum quae eiusdem servitii formidine saepius reprimuntur servitium facere Est autem de hoc ut mihi videtur expeditum et salubre consilium a peccatis cessare et servitium quod deo debemus reddere nos autem etsi indigni sumus deo servire Deus non est indignus servitio suae creaturae de aliis nescio quid ipsi magis eligant de me scio quia magis volo deo servire et si non ex toto me possum a malitia retinere quam propter formidinem peccati eius servitium dimittere et in peccatorum damnatione securius iacere Melius est ut nos verberet propter aliquam offensionem sui servitii et tamen suum servitium facientes quam nos damnet propter timorem peccati suum servitium facere nolentes Immensa est enim eius pietas immensa eius misericordia qui etsi viderit nos viam suae rectitudinis vel claudicando ambulare etsi saepius labendo et relabendo non tamen ab eiusdem viae rectitudine velle recedere si nos non lassemus non diu se retinere poterit sed conatum nostrum adiuvabit et diriget gressum nostrum ad viam salutis Tamen si peccata sacerdotis sunt criminalia utilis est ei ab immolatione sacrificii humiliter cessare quam per praesumptionem immolando maiorem damnationem incurrere donec inchoata vel peracta paenitentia possit ad altaris servitium securius accedere Sed ecce dulcissime et misericordissime domine Iesu fateor immensae bonitatis tuae me esse nimis peccatorem plurima quae tibi displicent facientem et tamen tui altaris servitium facere praesumentem Non enim possum de tua misericordia desperare non possum nec mihi expedit servitium tui altaris dimittere tuum corpus et sanguinem non sumere quod pro redemptione mea mortem suscepit et qui pro remissione peccatorum de tuo latere lancea militis aperto cum aqua exivit Si indignus sum sicuti sum et ego fateor verbera me emenda et corripe et tandiu castiga tuum sacerdotem imo tuum peccatorem donec omnis rubigo peccati recedat a me quae per tam longum tempus ex magna incuria indurata est in lateribus animae meae Fateor fateor peccator sum immundus sum indignus sum et tamen non recedo a te dulcissime Iesu Christe velis quid velis non dimitto te etsi infirma manu tenebo te Non recedes a me donec ab omni contagione peccati absolveris et sic carnem tuam quotidie manducantem et sanguinem tuum bibentem tuaeque voluntati iugiter inhaerentem tua praecepta assidue facientem me post mortem carnis perducas ad veram salutem scilicet ad te verum sacerdotem ubi cum aliis sacerdotibus tuis videlicet membris ego quoque tunc non peccator sed dignus sacerdos et dignum membrum corporis tui te laudem te glorificem per aeterna saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXV ad Christum* (Cum sacerdos multum timet ne officium altaris quod gerit magis et noceat quam proficiat et quod consilium de hac re capiat): PL 158 910 A]

Dulcissime et fidelissime amator meus peto ut omnis meus defectus ... [OxB249, 44r]

Dulcissime et super omnia desideranda desiderande et suavissime Iesu Christe adesto supplicationi meae et intende voci orationis meae et per tuam magnam misericordiam emunda ab omni inquinamento peccati animam meam ut dignus possim accedere ad servitium tui altaris digneque tractare mysterium corporis et sanguinis tui Fateor dulcissime domine coram omnipotentia tua me nimis esse culpabilem et multa mala fere per singulas horas facientem et tamen de ineffabili bonitate tua non desperantem Bonus es tu domine et in bonitate tua doce me iustificationes tuas ut eas intelligendo easque sicut decet iugiter operando mundo corde mundaque anima possim recipere mysteria tua Ecce anima mea praepara hospitium cordis tui ad suscipiendum corpus et sanguinem creatoris tui mundis cogitationibus mundisque operibus expurga ab omnibus interioribus tuis quidquid potest offendere hospitem tam immensae maiestatis non enim potest in illa anima vel in illo corde manere quam possidet aliqua contaminatio malitiae et nisi ibi summa pax summaque caritas fuerit indignum iudicans illud hospitium conversatione suae mansionis nec diu ferens tantam inquietudinem perturbationis ab illo hospitio cito discedit Vae autem menti illi quam Christus propter suas iniquitates deserit deserensque et damnans tentationibus et dolis inimici seduci permittit Diligenter ergo o anima mea inspicere diligenter omnes sensus corporis tui ad teipsam intus recollige et quidquid eis sordidum vel immundum inveneris foras proice expulsaque omni malitia vel iniquitate diligenter post illas aditum pectoris tui reclude ne ad te valeant quandoque redire vel amplius interiora tua inquinare Peractis vero omnibus quae ad ipsius venerabilis mysterii consecrationem pertinent expulsiisque omnibus quae ipsius mentis arcanum maculare solent o tu misera anima mea cum magna diligentia intueor omnes negligentias tuas omnia mala et peccata quae facere solebas Et cum ipsius redemptoris tui corpus et sanguinem in manibus tenes illius ineffabilem misericordiam quam dulcius potes exora ut per suam magnam pietatem omnia peccata tua dimittat et ut haec vel alia amplius admittere non valeas Hoc ante omnia et sicut interitum tuum moneo caveas ne in huiusmodi recordationibus aliquos diaboli laqueos incurras quos multi incauti saepius incurrunt qui dum mala sua quasi pro eis plorantes ante mentis oculos reducant per easdem recordationes in ipsorum malorum delectationes insipienter reincidunt Recordare quam dulcius potes ipsius corporis Christi quod tenes ineffabilem pietatem et plusquam aestimari possit admirandam dulcedinem quod pro redemptione tua multas iniurias sustinuit et ad ultimum crucifixum

sit Sed et ipsam passionem quam in cruce pertulit per singulos dolores cogita et recogita scilicet cum quanto dolore in ipsius crucis patibulo et pedes eius et manus infixae sunt latus eius per militis lanceam transformatum ab ipsis etiam pro quibus patiebatur ibi ante crucem quasi malefactor sit illusus irrisus et tam horrida opprobria sustinens quasi Agnus mansuetissimus inaeestimabilem patientiam ostendit Qui cum facile posset non se de suis interfectoribus vindicavit sed patrem ut hoc peccatum illis dimitteret oravit Cum vero huiusmodi recordationibus quasi satiata requiescere coeperis nec tamen requiescens haec dulciter et cum magno affectu ruminare cessaveris ad ipsum dulcissimum dulcissimi domini corpus quod in manibus tenes loquere et quasi cum praesenti loquens tuas illi necessitates expone De illo haec fideliter crede quod corpus hoc veraciter corpus illud sit quod de virgine natum est quod crucifixum est quod in sepulcro positum est quod tertia die a mortuis resurrexit quod ad caelos ascendit et quod sedet ad dexteram patris Nec dubites in illa hora sacrificii corporis et sanguinis tui redemptoris angelos adesse suo creatori suique creatoris carni et sanguini cum magna reverentia ineffabile obsequium deferre Quid vero de omnibus sanctis aestimari debet Quid cogitari potest cum ipsius redemptionis suae pretium in terra celebrari conspiciunt de cuius aeterna visione laetantes iam magnum gaudium possident in caelo Tu vero anima mea haec omnia fideliter credens carnemque tui creatoris dulciter amplectens in ipsis amplexibus eius pietatis significa tuam necessitatem et quam dulcius potes eius exora pietatem ut per suam ineffabilem misericordiam omnem tuam emundet faeditatem Ingere totam te ipsam in Christum quem tenes et ipsum prius adorans tuas iterum et iterum repraesentans ingere necessitates [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXVII ad Christum* (Cum sacerdos corpus Christi et sanguinem in manibus tenet tenensque dulciter recordetur quos dolores in cruce pro nobis passus est): PL 158 917 A]

Dulcissime Iesu Christe domine verus deus qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum relaxare peccata afflictos redimere in carcere positos resolvere dispersos congregare peregrinos in suam patriam reducere Contritos corde medicare dolentibus indulgere dignare me absolvere de afflictione in qua positus sum et tu domine qui genus humanum compateri in custodia recepisti omni deposita incredulitate paradisi cum sanguine mercatus es Et inter angelos et homines fecisti pacem tu domine dignare *inter me* et inimicos meos firmare concordiam et gratiam tuam super me ostende et omnem filiorum iracundiam et omne odium quod in me intulerunt mitigare et extinguere et me liberare digneris ab odientibus me sicut ultimus Abram de Ur Caldaeorum et filium eius unicum ab immolatione et Iacob de manu fratris sui Esau Ioseph de manibus fratrum suorum Noe patriarcham ab aquis diluvii Loth de civitate Sodomorum famulos tuos Moysen et Aaron populum Israel de manu faraonis et ex servitute Aegypti Similiter de monte Gelboe David regem de manu Saulis et Goliae gigantis et Susannam de falso crimine Iudith de manu Olofernis et Daniele de lacu leonum et tres pueros de camino ignis ardentis et Ionam de ventre caeti Adam de profundo inferni pretioso sanguine tuo Petrum de mari et Paulum de vinculis Ita me liberare digneris de omni tribulatione et angustia in qua positus sum et de insidiis inimicorum meorum Et tu domine cum tua misericordia occurrere quia inimici mei semper faciunt vel facere volunt mala et eorum mala custodiam et consilia contra me ita evacuare dignare sicut evacuasti consilium Achitofel super David regem liberare me digneris et per sancta beneficia per incarnationem tuam et nativitatem de Maria virgine Per famem per sitim per frigus per calorem per labores per afflictiones per visiones per salutationes per sputa per colaphos per alapas per flagella per clavos per lanceas per spineam coronam per potationem fellis et acetum per saevissimam et turpissimam mortem crucis per septem verba quae pendens in cruce dixisti O pater ignosce eis quia nesciunt quid faciunt dixisti domine latroni Hodie mecum eris in paradiso dixisti domine matri tuae Mulier ecce filius tuus dixisti patri tuo Hely hely lamazabatani quod interpretatur Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me dixisti domine Sitio id est salutem animarum cupiendo dixisti domine patri tuo In manus tuas domine commendo spiritum meum dixisti domine Consummatum est significans labores et dolores quos pro nobis miseris suscepisti Propter haec omnia rogo redemptor domine iesu Christe ut custodias me famulum tuum ab hoste maligno et ab omni periculo hic in praesenti et postea in futuro per descensionem tuam ad inferos per resurrectionem tuam per frequentem discipulorum consolationem per ascensionem per spiritus sancti missionem per adventum ad iudicium Per ista et cuncta beneficia tua de quibus tibi gratias ago et refero et etiam de cunctis beneficiis per te mihi collatis quia tu me fecisti et redimisti et ad fidem tuam duxisti me contra diabolum pie me eruisti insuper et vitam promisti et propter ista et alia quae oculus non vidit neque auris audivit nec in corde hominis ascendit Te adoro te laudo et glorifico nomen tuum quia tu es benedictus et laudabilis et gloriosus in saecula saeculorum Amen [*Oratio s Augustini* PaL757, 225ra *ms* per spineam per coronam; *in corsivo* parti sbadiatissime]

Dulcissime Iesu Christe domine verus deus qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum [LHP.S 12.21.40]

Dulcissime Iesu Christe domine verus deus qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum relaxare peccata afflictos redimere in carcere positos resolvere dispersos congregare peregrinos in suam patriam reducere contritos corde medicare dolentibus indulgere dignare me absolvere de afflictione in qua positus sum et tu domine quia genus humanum cum patre in custodiam recepisti omni deposita incredulitate paradisi cum sanguine mercatus es et inter angelicos et homines fecisti pacem tu domine dignare me misericordia inter me et inimicos meos firmare concordiam et gratiam tuam super me ostende et omnem filiorum iracundiam et omne odium quod in me intulerat mitigare et extinguere et me liberare digneris ab odientibus sicut Abram de Ur Caldaeorum et filium eius unicum ab immolatione et Iacob de manu fratris sui Esau Ioseph de manibus fratrum suorum Noe per archam ab aquis diluvii Loth de civitate Sodomorum Famulos tuos Moysen et Aaron populum Israel de manu pharaonis et ex servitute Aegypti Similiter de monte Gelboe David regem de manu Saul et Goliae gigantis et Susannam de falso crimine Iudith de manu Olofernis et Daniele de lacu leonum et tres pueros de camino ignis ardentis et Ionam de ventre caeti Adam de profundo inferni pretioso sanguine tuo Petrum de mari et Paulum de vinculis ita me liberare digneris de omni tribulatione et angustia in qua positus sum et de insidiis inimicorum meorum Et tu domine dignare cum tua misericordia occurrere quia iniici mei semper faciunt vel facere volunt mala et eorum mala conscientiam et consilia contra me ita evacuare dignare sicut evacuasti consilium Archithophet super David regem Liberare me digneris et per sancta beneficia per incarnationem tuam et nativitatem de virgine Maria per famem et sitim per frigus per calorem per labores per afflictiones per irrationes per salutationes per sputa per colaphos per alapas per flagella per clavos per lanceas per spineam coronam per potationem fellis et acetum per saevissimam et turpissimam mortem crucis per septem verba quae pendens in cruce dixisti patri O pater ignosce eis quia nesciunt quid faciunt dixisti domine latroni Hodie mecum eris in paradiso dixisti domine matri tuae Mulier ecce filius tuus dixisti patri tuo Hely hely hely lamazabatani quod interpretatur Deus meus deus meus dixisti domine Sitio id est salutem animarum cupiendo dixisti domine patri tuo In manus tuas domine commendo spiritum meum dixisti domine Consummatum est significans labores et dolores quos pro nobis miseris suscepisti Propter haec omnia rogo redemptor domine iesu Christe ut custodias me famulum tuum ab hoste maligno et ab omni periculo hic in praesenti et postea in futuro per descensionem tuam ad inferos per resurrectionem tuam per frequentem discipulorum consolationem per ascensionem per spiritus sancti missionem per adventum ad iudicium per ista et cuncta beneficia tua de quibus tibi gratias ago et refero et etiam de cunctis beneficiis per te mihi collatis quia tu me fecisti et redimisti et ad fidem tuam duxisti me contra diabolum prae...isti super et vitam promisti et per ista et alia quae oculus non vidit neque aures audiunt nec in corde hominis ascendit Te adoro te laudo et glorifico nomen tuum quia tu es benedictus et laudabilis et gloriosus in saecula saeculorum Amen [PaSL.22, 214r fellis *ms* felix] *gfr* Domine Iesu Christe qui de sinu, Dulcissime domine Iesu Christe qui de sinu

Dulcissime Iesu Christe qui beatissimam genitricem tuam ... feliciter perveniamus Qui vivis [*Oratio* Chicago, Newberry 83, 48v (= Cat. SAENGER 157: LHP 1, 282)]

Dulcissime Iesu sicut desidero et tota mente peto da mihi amorem tuum dulcem et castum qui me repleat et totum possideat Da mihi fontem lachrimarum ut ipsae lachrimae tuum in me ostendant amorem O benedictae et amabilis Iesu Christe qui plorasti etiam super civitatem sanctam Ierusalem Plora super me fletu compassionis et praesta mihi per illas dulcissimas lachrimas ut quotiens audio de te de te cogito tibi assisto laudes et orationes tibi offero totiens exeuntibus lachrimis de oculis meis in conspectu tuo copiose et dulciter fleam Ita ut efficiant lachrimae meae panes die ac nocte Utinam scis mihi mitis leproso et peccatori sicut fuisti peccatrici quando pedes tuos lavit et crinibus tersit quando in pace dimittens veniam peccatorum suorum misericorditer indulxisti Ita bone Iesu Nazarene mihi peccatori benigne digneris indulgere Et ad te fontem pietatis recurrentem magno cum desiderio misericorditer suscipere et abscondere in visceribus caritatis et misericordiae tuae digneris quatenus tuo auxilio protectus ubique insidias inimici valeam superare Demumque post obitum meum in tuo regno valeam feliciter pervenire merito sacratissimae passionis et sanguinis effusionis quem habundae redemptionis nostrae amore in ara sanctissimae crucis effudisti Igitur commendo domine Iesu salus et redemptio nostra in manus tuas corpus meum ac has voluntates et omnem vitam meam usque in finem meum Ave dulcissime mihi Iesu mitis ac benigne cuius nomen est insigne dulce salutiferum et gratiosum Qui vivit et regnat in saecula benedictus deus Amen [Mn164, 28/15r *Oratio devotissima*]

Dum conturbata fuerit anima mea domine deus meus in hora exitus mei Per sanctissimum transitum tuum de hoc mundo ad patrem Memorare misericordiae tuae et concede mihi ante horam exitus mei sacrosanctum corpus et sanguinem tuum devota et pura mente sumere Et te plasmatorem meum pio et puro corde credere ore confiteri et perhenniter te laudare Assis mihi o virgo virginum in illa hora quando praemortua lingua mea nequit se movere ad invocandum te quando nec oculi lucem capiunt nec aures pateant Tunc memor esto domina mea precum mearum quas nunc fundo ad aures tuae pietatis Subveni mihi in tempore malo ut per te merear domina liberari ab inimicis iustitiae et in aeterna claritate te valeam contemplari Amen [HAS 83r

oratio]

Dum revolve toto corde in qua mundus manet sorde ... [*De contemptu mundi s Bernardi* D2242, 36v: MONE I 415 ...]

Duo rogavi ut ne deneges mihi antequam moriar ... et perireum nomen domini mei [PaL1159, 29v: *Oratio valde devota*: LEROQUAIS I, 76]

Ecce ac beate Iohannes apostole et evangelista dei qui virgo es electus a domino atque inter ceteros magis dilectus impetra mihi donum a domino quod tibi concessum est ut habeam finem bonum et praeclarum et finiam vitam meam in fide recta in spe firma in caritate perfecta in intellectu sano sensu integro et vera confessione salutis communis viatico et extrema delibutus unctione in sitiendi desiderio videndi desiderabilem faciem domini nostri Iesu Christi Amen [HAS 20r Ecce = Ece = excelsa ?]

Ecce ac beate Iohannes apostole et evangelista dei qui virgo es electus a domino atque inter ceteros magis dilectus impetra mihi donum a domino quod tibi concessum est ut habeam finem bonum et praeclarum et finiam vitam meam in fide recta in spe firma in caritate perfecta in intellectu sano sensu integro et vera confessione salutis communis viatico et extrema delibutus unctione in sitiendi desiderio videndi desiderabilem faciem domini nostri Iesu Christi Amen [HAS 20r Ecce = Ece = excelsa ?]

Ecce ad te confugio virgo mater salvatio ... Laudemus deum per omnia In saeculorum saecula Amen [*BERNARDUS ad BMV laus* WLS10995, 172v: RH 5087]

Ecce ad te confugio virgo nostra salvatio ... [PaL1063, 241v: *Oratio de BVM Mercurii*: LEROQUAIS I, 46]

Ecce ad te confugio virgo nostra salvatio ... vivifica servum tuum in peccatis praemortuum Amen [Fb332, 7r: *Feria II De beata Maria*; Mone II 361-362; LEROQUAIS: Leroquais II 94]

Ecce ad te confugio virgo nostra salvatio spes salutis et veniae mater misericordiae ... [*Oratio b. Mariae virginis* PaL922, 60v: LEROQUAIS I, 35]

Ecce agnus dei ... ac misericordissime Iesu [PaL1175, 128r: LEROQUAIS I, 111]

Ecce domina et mater nostra ... cui est honor et gloria [PaL1346, 114r: LEROQUAIS I, 154]

Ecce domine deus meus summe omnipotentissime inveni locum ubi tu habitas quia in anima quam creasti ad imaginem et similitudinem tuam quae te solum quaerit et desiderat quia non in illa quae te non quaerit nec desiderat Ego erravi sicut ovis quae perii quaerens te exterius qui es interius et multum laboravi quaerens te extra me et tu habitas in me si tamen ego desiderem te Circuivi vicos et plateas civitatis huius mundi quaerens te et non inveni quia male quaerebam foris quod erat intus Misi nuntios meos omnes sensus exteriores ut quaererem te et non inveni quia male quaerebam Video enim lux mea deus qui illuminasti me quia male te per illos quaerebam quia tu es intus et tamen ipsi unde intraveris nesciverunt Nam oculi dicunt Si coloratus non fuit per nos non intravit aures dicunt Si sonitum non fecit per nos non transivit nasus dicit Si non oluit per me non venit gustus dicit Si non sapuit per me non introivit tactus etiam addit Si corpulentus non est nihil me de hac re interroges Non ista sunt in te deus meus Non enim speciem corporis nec decus temporis nec candorem lucis vel colorem non dulces melodiarum cantus et quaecumque dulce sonantia non florum et unguentorum vel aromatum odores non mella vel manna gustui delectabilia non caetera quaeque ad tangendum vel amplexandum amabilia nec omnia alia sensibus his subiecta quaero cum deum meum quaero Absit ut ista crediderim deum meum quae etiam a brutaliu sensibus comprehenduntur Et tamen cum deum meum quaero quaero nihilominus quamdam lucem super omnem lucem quam non capit oculus quamdam vocem super omnem vocem quam non capit auris quemdam odorem super omnem odorem quem non capit naris quemdam dulcorem super omnem dulcorem quem non sapit gustus quemdam amplexum super omnem amplexum quem non tangit tactus exterioris hominis mei Ista lux fulget ubi locus non capit ista vox sonat ubi tempus non rapit odor iste redolet ubi flatus non spargit sapor iste sapit ubi non est edacitas amplexus iste tangitur ubi non divellitur Hic est deus meus et non aestimabitur alius ad illum hoc quaero cum deum meum quaero istud amo cum deum meum amo Sero te amavi pulchritudo tam antiqua et tam nova sero te amavi et tu intus eras et ego foris et ibi te quaerebam et in ista formosa quae fecisti deformis iruebam Mecum eras et ego tecum non eram Ea me tenebant longe a te quae esse non poterant nisi in te Circumibam enim omnia quaerens te et propter omnia derelinquens me Interrogavi terram si esset deus meus et dixit mihi quod non et omnia quae in ea sunt hoc idem confessa sunt Interrogavi mare et abyssos et reptilia quae in eis sunt et responderunt Non sumus deus tuus quaere super nos cum Interrogavi flabiles auras et inquit universus aer cum omnibus incolis suis Fallitur Anaximenes non sum ego deus tuus Interrogavi caelum solem lunam et stellas Neque nos sumus deus tuus inquit Et dixi omnibus quae circumstant fores carnis meae Dixisti mihi de deo meo quod vos non estis dicite mihi de illo aliquid Et exclamaverunt omnes voce grandi Ipse fecit nos Interrogavi proinde mundum molem Dic mihi si es deus meus annon et respondit voce forti Non sum inquit ego sed per ipsum sum ego quem quaeris in me ipse fecit me super me quaere qui regit me qui fecit et te Interrogatio creaturarum profunda consideratio ipsarum responsio earum attestatio ipsarum de deo quoniam omnia clamant deus nos fecit quoniam ut ait apostolus Invisibilia dei per ea quae facta sunt a creatura mundi intellecta conspiciuntur Et redii ad me et intravi in me et aio ad me Tu quis es Et respondi mihi Homo rationalis mortalis Et incoepi discutere quid hoc esset et dixi Unde hoc tale animal deus meus Unde nisi abs te Tu fecisti me et non ego ipse me Quid tu Tu per quem vivo ego tu per quem vivunt omnia Quid tu Tu domine deus verus et solus omnipotens et aeternus incomprehensibilis et immensus qui semper vivis et nihil moritur in te immortalis habitans aeternitatem mirabilis oculis angelorum inenarrabilis imperscrutabilis et innominabilis deus unus et verus terribilis et fortis nesciens principium neque finem principium omnium atque finis qui es ante primordia saeculorum et ante omnes saeculorum origines Tu es deus et dominus omnium quia creasti et apud te omnium stabilium stant causae et omnium mutabilium apud te immutabiles manent origines et omnium rationabilium et irrationabilium atque temporalium sempiternae vivunt rationes Dic mihi supplici servo tuo deus meus dic misericors misero tuo dic quaeso per miserationes tuas unde hoc tale animal nisi abs te deus An quisquam sese faciendi erit artifex An aliunde quam a te trahitur esse et vivere Nonne tu es summum esse a quo est omne esse Quidquid

Ecce domine ecce ego miser et infelix qui dignus non fuam ingredi atria ecclesiae tuae nec limina sancta domus tuae intrare accedo ad ministrandum sanctis altaribus tuis et asto reus et peccator ante conspectum divinae maiestatis tuae sine ullo fructu digno paenitentiae et sine ulla vel sola cogitatione munda Indignus enim et sceleratissimus sum nimis sed de tua ineffabili misericordia et pietate et de meritis sanctorum tuorum confisus licet tremens et pavens praesumo accedere ad offerenda nomini sancto tuo sacrificia immaculata Et ideo domine creator piissime et clementissime qui omnem animam confitentem et paenitentem magis vis emendare quam perdere Et qui non pro iustis sed peccatoribus incarnari vel pati voluisti atque latroni in cruce pendenti ac tuam maiestatem confitenti non solum pepercisti sed etiam tecum in paradisum induxisti me miserum et peccatorem confitentem et paenitentem peccata mea a tua non repellas pietate et misericordia nec frustra accipias fidem ac spem atque fiduciam quam in tua inaeestimabili clementia habeo sed sicut omnibus criminosis et peccatoribus in te credentibus ac de te pietate confitentibus pepercisti ita mihi misero ad te confugenti et post scelera multa et peccata diaboli renuntianti atque ad te revertenti parcere et indulgere atque ad celebrandum iniunctum officium paternae pietate suscipere digneris et non aspicias ad iniquitates et scelera et delicta iuventutis meae sed ad misericordias et miserationes tuas multas quibus generi humano semper misereri consuevisti Sed suscipe preces et hostias quas pro peccatis meis et pro peccatis fidelium tuorum tam vivorum quam mortuorum maiestati tuae offerre praesumo Recordare etiam domine quod caro sumus et quam fragilis materiae conditi sumus etiam caeli non sunt mundi in conspectu tuo Et angeli tui reprobi inventi sunt coram te quanto magis nos terreni indigni et immundi non possumus esse mundi nisi tua pietate et misericordia cottidie corde et corpore mereamur mundari Quapropter domine tu qui intentionem meam torpentem et miseram ac pollutam ad sacrosanctum altaris tui mysterium accipiendum excitare meque indignum et peccatorem administrandum tibi dignatus es promovere Concede propitius ut celebratio huius mysterii ad quod trepidus et pavidus accedo non ad iudicium et condemnationem peccatorum et ad salutem mihi proveniat sempiternam Amen [Sg23, 20 recte peccatorum sed ad salutem]

Ecce domine quia non est lux est mors imo non est mors quia nihil est mors nam per ipsam ad nihilum tendimus dum nos nihil facere per peccatum non formidamus Et iuste quidem hoc domine nam digna factis recipimus dum ad nihilum devenimus sicut aqua decurrens quia sine te factum est nihil et nos faciendo nihil facti sumus nihil quia sine te sumus per quem facta sunt omnia et sine quo factum est nihil O domine verbum O deus verbum per quod facta sunt omnia sine quo factum est nihil vae mihi misero toties obcaecato quia tu lux et ego sine te toties vulnerato quia tu salus et ego sine te toties infatuato quia tu es veritas et ego sine te toties oberrato quia tu via et ego sine te toties mortuo quia tu vita et ego sine te toties annihilato quia tu verbum per quod facta sunt omnia et ego sine te sine quo factum est nihil O domine verbum O deus verbum qui es lux per quam facta est lux qui es via veritas et vita in quo non sunt tenebrae error vanitas neque mors lux sine qua tenebrae via sine qua error veritas sine qua vanitas vita sine qua mors dic verbum dic domine Fiat lux ut videam lucem et vitem tenebras videam viam et vitem invium videam veritatem et vitem vanitatem videam vitam et vitem mortem Illuminare domine lux mea illuminatio mea et salus mea quem timebo dominus meus quem laudabo deus meus quem honorificabo pater meus quem amabo sponsus meus cui me servabo Illuminare inquam illuminare lux huic caeco tuo qui in tenebris et in umbra mortis sedet et dirige pedes eius in viam pacis per quam ingrediar in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum dei in voce exultationis et confessionis Vere confessio est via per quam ingrediar ad te via per quam egrediar ab invio et redeam ad te viam quia tu es vera via vitae (Augustinus, *Soliloquia* 4 PL 40, 867-868)

Ecce enim in iniquitatibus originalibus et actualibus conceptus sum Nec intelligas deus meus qui gallo intelligentiam contuli sti quod ego intelligam in parentum meorum originalibus et actualibus me conceptum cum credam quod et eorum originalia deleveris in baptismo et ipsorum actualium fuero imitator quoniam tu dixisti quod iniquitatem patris filius non portaret Sed potius haec est intentio mea deus cum dico in iniquitatibus originalibus et actualibus me conceptum hoc est in illa lege meae originis vitiosa in qua omnes concipimur et nascimur in utero et ex utero filii irae tuae atque per traducem libidinosae carnis concupiscentia etiam antequam peccemus actualiter constituimur peccatores et ad actualia prouiores Sed cum non sit nisi unum et solum originale peccatum quod a parentibus trahitur pro quo non baptizati parvuli damnabuntur non me velis domine arguere in furore si plurali numero usus sum in hac parte dicendo quod in iniquitatibus originalibus et actualibus sum conceptus cum dixerim haec pro eo quod illud unum originale peccatum plures habeat effectus et quia in ille uno originali peccato intelligi plura possunt si quasi per membra singula dividantur et maxime quia in hoc plurali numero intelligo sicut et tu ipse deus intelligis singularem ut cum angelus tuus in somnis apparuit Ioseph dicens Tolle puerum et matrem eius et vade in terram Israel defuncti sunt qui quaerebant animam pueri defuncti pluraliter dixisti per angelum non defunctus quamvis intelligeres singulariter de Herode qui tunc solus quaerebat eum puerum ad perdendum Sed et Moyses dum staret in confractioe in conspectu tuo ut averteres iram tuam designavit in plurali numero singularem cum dixit Peccavit populus iste peccatum maximum fecerunt sibi deos aureos licet unum solum vitulum conflavissent De quo etiam vitulo singulari pluraliter addiderunt [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 13: PL 158 829 D]

Ecce enim veritatem dilexisti Veritas es et non fallens via non errans vita non deficiens O vera caritas et non chara veritas qui in hoc natus es et ad hoc venisti in mundum ut perhibeas testimonium veritati in veritate tua exaudi me domine in tua iustitia Et quia scio quod tu iudicabis populos in veritate et perdes omnes qui loquuntur mendacium ideo prius hic in veritate coram te memetipsum diiudico ut cum tu deus meus tempus acceperis et ipsas iustitias iudicabis non intres in iudicium cum me servo tuo cui iam tibi sit inde gratiarum actio et vox laudis manifestavi veritatem veritatem beatae incarnationis tuae quae adhuc per sapientiam tuam infidelibus incerta est et occulta et veritatem remissionis peccatorum meorum de qua similiter incertum est et occultum cui misereri velis et quem volueris iudicare Et tamen haec duo incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi Primum per fidem tanquam per alios Isaiam et Gabrielem testes mirabiliter concordantes et dicentes mihi Ecce virgo concipiet et pariet filium et vocabitur nomen eius Emmanuel Secundum per spem quasi per alium Nathan prophetam dicentem mihi ut Davidi veraciter paenitenti Transtulit a te dominus peccatum tuum et non morieris Et si dixi corde contrito et humili Confiteor tu propitius remisisti Et quia in sermone tuo manere volo et vere discipulus esse tuus ideo te manifestante cognovi hanc duplicem et in sapientia tua a saeculis absconditam veritatem Tu autem deus qui superbis resistis et humilibus das gratiam in praesenti et cuius gloria humilem spem suscipiet in futuro ex quo confidenter mihi tua praedicta occulta et abscondita revelasti confido quod hoc donum tuum semiplenum non relinques [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 20: PL 158 834 C]

Ecce mi domine ego indigna ... [DarmstadtDNGH 44, 81v]

Ecce omnipotens deus pater domini mei dispone benignus quomodo mihi miserearis quoniam quidquid pretiosius inveni devote obtuli quidquid carius reperi suppliciter praesentavi Nihil mihi reliqui quin tuae exposuerim maiestati nihil iam superest quod adiciam quia totam tibi delegavi spem meam Direxi tibi advocatum meum dilectum filium tuum misi gloriosam progeniem inter me et te mediatorem misi inquam intercessorem per quem confido veniam Misi verbis quod pro me dixi missum factis et numeravi sanctissimae tibi sobolis mortem quam pro me credo fuisse perpessam Credo missam a te deitatem meam suscepisse humanitatem in qua dignum duxit vincula alapas sputa irrisionesque perferre necnon crucem clavos telumque suscipere Hanc olim infantiae vagitibus demolitam pueritiae pannis adstrictam iuventutis sudoribus vexatam ieiuniorum maceratam vigiliis afflictam itineribus fessam postea affectam flagris laceratam supplicii deputatam cum mortuis datam vero gloria resurrectionis caelorum gaudiis induxit et in dextera tuae celsitudinis collocavit En placatio mea et propitiatio tua Hic intende pius quem genueris filium et quem redemeris servum Hic aspice factorem et ne despicias facturam Amplectere serenus pastorem et recipe misericors allatam propriis humeris ovem Hic ipse est fidelissimus pastor ille qui dudum errabundam per abrupta montium per praecipitia vallium multis quaesierat variisque laboribus quique iam morienti iam per longa exsilia deficienti tamen inventae gaudens se supposuit et miro sibi adnisi charitatis innixam de confusionis abyso levavit piisque astrictam complexibus ad nonaginta novem unam quae perierat reportavit Ecce domine mi rex deus omnipotens ecce pastor bonus refert tibi quod commisisti ei Suscepit te disponente ad salvandum hominem quem tibi restituit omni labe immunem Ecce tuum tibi charissimus natus plasma reconciliat quod a te procul deviarat En gregi tuo pastor mitis reformat quod praedo violentus abegerat Reddit tuis conspectibus servum quem sua fecerat conscientia fugitivum ut qui per se meruit poenam per fautorem huiusmodi mereatur veniam cuique pro culpis supererat gehenna tanto duce iam confidat revocari ad patriam Potui per me te sancte pater offendere sed non valui per me placare Factus est adiutor meus deus meus tuus dilectus filius meam participans humanitatem ut curaret infirmitatem quatenus unde culpa emergerat offensio inde tibi immolaret sacrificium laudis meque per hoc redderet tuae pietati placabilem qui sedens ad dexteram tuam semper meae substantiae se ostenderet esse consortem Ecce spes mea ecce tota fiducia mea Si me pro mea ut dignum est despicias iniquitate respice me saltem miserans pro dilectae sobolis charitate Attende in filio quo propitius servo vide carnis sacramentum et remitte carnis reatum Quoties beatae prolis tibi patent vulnera delitescant obsecro scelera mea Quoties rubet pretiosus pio de latere sanguis diluatur obsecro labes meae pollutionis Et quia te caro laceravit ad iram caro te flectat imploro ad misericordiam ut si me caro seduxit ad culpam caro deducat ad veniam Multum quippe est quod mea meretur impietas longe autem maius quod Redemptoris mei reposcit iure pietas Magna enim est mea iniustitia satis vero maior redemptoris iustitia Quanto namque est superior deus homine mea malitia est inferior eius bonitate ut qualitate etiam quantitate Quid enim delinquere posset homo quod non redimeret filius dei factus homo Quae tantum superbia tumeret quam non tanta humilitas sterneret Quodnam esset mortis imperium quod Nati dei non destrueret crucis supplicium Nimirum deus meus si aequa lance delicta peccantis hominis et redimentis gratia librentur auctor non tantum oriens ab occidente seu inferior separatur infernus a summo caeli cardine Iam lucis optime creator iam culpis ignosce meis pro dilecti filii laboribus immensis Iam eius quaeso pietati mea impietas eius modestiae mea perversitas et mansuetudini donetur ferocitas Iam sua meam humilitas superbiam patientia impatentiam benignitas duritiam obedientia inobedientiam tranquillitas inquietudinem dulcedo amaritudinem suavitas iram charitas lucrifaciat crudelitatem [PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 8 PL 40, 907-908]

Ecce plasmator meus multa rogavi cum nec pauca promerui Fateor heu fateor non solum quae postulo non debentur dona sed multa mihi et exquisita supplicia Animant vero me publicani meretrices et latrones qui a faucibus hostis momentanee eruti sinibus suscipiuntur pastoris Tu enim factor omnium deus licet in cunctis operibus tui sis mirabilis mirabilior tamen crederis esse in visceribus pietatis Unde de temetipso per quemdam dixisti servum Miserationes eius super omnia opera eius Et quasi de singulo loquentem de universo populo tuo te dixisse confidimus Misericordiam autem meam non dispergam ab eo Nullum enim spernis nullum abiicis neminem perhorrescis nisi qui forte amens te exhorruerit Ergo non modo iratus non percutis sed te irritantibus dona si quieverint tribuis deus meus cornu salutis meae et susceptor meus ego infelix ego te irritavi ego malum coram te feci furorem tuum provocavi iram promerui Peccavi et passus es deliqui et adhuc sustines Si paeniteo parcis si revertor suscipis insuper dum differo praestolaris Revocas errantem invitas repugnantem excitas torpentem amplecteris redeuntem doces ignorantem maerentem mulces a ruina suscitans post lapsum reparas petenti largiris quaerenti inveniris et pulsanti aperis Ecce domine deus salutis meae quid opponam nescio quid respondeam ignoro nullum confugium nullum abs te patet mihi latibulum Ostendisti mihi bene vivendi viam dedisti gradiendi scientiam minatus es mihi gehennam et pollicitus es mihi paradisi gloriam Nunc pater misericordiarum et deus totius consolationis confige timore tuo carnes meas quatenus quae minaris metuendo evadam et redde mihi propitius laetitiam salutaris tui ut quae spondes diligendo percipiam Fortitudo mea domine firmamentum meum Deus meus refugium meum et liberator meus suggere quid de te cogitem doce quibus te sermonibus invocem da quibus operibus placeam Scio namque scio unum quo placaris et aliud quod non spernis Est utique tibi spiritus contribulatus sacrificium et acceptas cor contritum et humiliatum His me deus meus adiutor meus dita muneribus his contra inimicum munus protectionibus hoc de flammis vitiorum praesta refrigerium hoc a desideriorum passionibus pande pius refugium Fac domine virtus salutis meae ne sim de numero eorum qui ad tempus credunt et in tempore tentationis recedunt Obumbra caput meum in die belli esto spes mea in die afflictionis et salus in tempore tribulationis [PS. Augustinus, *Meditationes* 2 PL 40, 902-903]

Ecce plenus miseriis venio ad te fons pietatis ... lamentabiliter defectum [*Orationes in ipso accessu* <= *communione*>] (1) Pa1413, 238v: LEROQUAIS I, 254]

Ecclesiae tuae domine [Ghg176b 215 *pro adversariis*]

Ecclesiae tuae quaesumus domine preces placatus admitte ut destructis adversitatibus et erroribus universis saecura tibi serviat libertate [CmN7, 36v *Ordo Missae dopo il salmo che segue immediatamente il Pater noster* (1)]

Ecclesiam tuam deus beati Antonii confessoris tui atque abbatis commemoratio votiva laetificet ut spiritualibus semper muniatur auxiliis Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum qui tecum vivit et regnat [HAS 24r]

Ecclesiam tuam deus beati Antonii confessoris tui atque abbatis commemoratio votiva laetificet ut spiritualibus semper muniatur auxiliis Per dominum

nostrum Iesum Christum filium tuum qui tecum vivit et regnat [HAS 24r]

Ecclesiam tuam quaesumus domine benignus illustra ut beati Iohannis apostoli tui et evangelistae illuminata doctrinis ad bona perveniat sempiterna Per eundem Christum [HAS 20r]

Ecclesiam tuam quaesumus domine benignus illustra ut beati Iohannis apostoli tui et evangelistae illuminata doctrinis ad bona perveniat sempiterna Per eundem Christum [HAS 20r]Effice nos domine tanquam [Brb497 188 *oratio s.Hironymi de sensu psalmi*]

Educes de tribulatione animam meam et perdes omnes qui tribulant animam meam Exaudi deus orationem meam cum deprecor [<Preces>: PL 101, 548C]

Effice nos domine tamquam fructuosissimum lignum ante conspectum tuum ut tuis imbris mitigati mereamur tibi suavi fructuum ubertate placere Per [Oratio (Ps 2): PL 101, 564A]

Effice nos domine tamquam fructuosissimum lignum ante conspectum tuum ut tuis imbris irrigati mereamur tibi suavi fructuum ubertate placere Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 1: PL 142 51 D]

Effunde domine benedictionem tuam super populum tuum ut tua resurrectione muniti non timeamus ab adversantium vitiorum malitia circumdari Per [Oratio (Ps 3): PL 101, 565D]

Effunde domine benedictionem tuam super populum tuum ut tua resurrectione muniti non timeamus ab adversantium vitiorum millibus circumdari Per Iesum Christum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 3: PL 142 55 D]

Ego autem creatura tua sub umbra alarum tuarum sperabo in bonitate tua qua creasti me Adiuva creaturam tuam quam creavit benignitas tua non pereat in malitia mea quod operata est bonitas tua non pereat in miseria mea quod fecit summa clementia tua Quae est enim utilitas in creatione tua si descendam in corruptionem meam Numquid enim vane constituisti omnes filios hominum Creasti me domine rege quod creasti Opera manuum tuarum ne despicias deus Me fecisti de nihilo si me non regis domine iterum revertar ad nihilum Sicut enim domine non eram et de nihilo aliquid me fecisti sic si me non regis adhuc in nihilum redigar in me Adiuva me domine vita mea ne peream in malitia mea Si non creares me domine non essem quia creasti me iam sum si non regis iam non sum Non mea merita non mea gratia te coegerunt ut creares me sed benignissima bonitas tua et clementia Illa charitas domine deus meus quae te ad creationem coegit ipsa quaeso et modo cogat te ad regendum Quid enim prodest quod compulsi charitas tua si peream in miseria mea et non me regat dextera tua Haec te cogat domine deus meus clementia ad salvandum quod creatum est quae te compulsi creare quando creatum non est Ipsa te vincat charitas ad salvandum quae te vicit ad creandum quia nec nunc minor est quia ipsa charitas tu ipse es qui semper idem es Non est abbreviata manus tua ut salvare nequeat neque aggravata est auris tua ut non audiat sed peccata mea dividerunt inter me et te inter tenebras et lucem inter imaginem mortis et vitam inter vanitatem et veritatem inter lunaticam hanc vitam meam et sempiternam tuam (Augustinus, *Soliloquia* 11 PL 40, 872-873)

Ego autem filius ancillae tuae quae me commendavit manui tuae iam his pauperculis confessionibus meis confitear tibi liberator meus toto corde meo et recolam ad mentem meam bona quae fecisti mihi a iuventute mea in omni vita mea Scio namque quod ingratitudo tibi displicet quae radix est totius mali spiritualis et ventus quidam desiccans et urens omne bonum obstruens fontem divinae misericordiae super hominem qua et mala mortua iam oriuntur et viva iam opera moriuntur et ultra non adipiscuntur Et ego domine gratias tibi agam ne sim ingratus tibi liberator meus quoniam liberasti me Quoties me iam absorberat ille draco et tu domine ab ore eius extraxisti me Quando vel quoties peccavi et ipse paratus fuit deglutire me sed tu defendisti me Cum contra te inique agebam cum tua mandata frangebam stabat paratus ipse ut me raperet ad infernum sed tu prohibebas Ego te offendebam et tu me defendebas ego te non timebam et tu me custodiebas A te recedebam et inimico meo me exhibebam tu ipsum ne me acciperet deterrebas Haec mihi tu deus meus beneficia conferebas et ego non cognoscebam Sic me multoties a faucibus diaboli liberasti de ore leonis eripuisti et ab inferno licet me nescientem multis vicibus reduxisti Descendi enim usque ad portas inferni et ne illuc intrarem tu me tenuisti appropinquavi usque ad portas mortis et ne me ipsa caperet tu fecisti De morte etiam me salvas me sapiens eripuisti salvator meus cum me graves morbi tenerent cum fui in periculis multis per mare per terras ab igne et gladio et ab omni periculo liberans semper mihi astans et misericorditer salvans Sciebas quidem domine quia si tunc mors me praecoccupasset infernus animam meam suscepisset et perpetuo damnatus fuisset sed tua misericordia et tua gratia praevenerunt me eripiens me de morte corporis et de morte animae domine deus meus Haec et multa alia mihi tua beneficia exhibuisti et ego eram caecus et non cognovi donec illuminasti me Nunc igitur lux animae meae domine deus meus vita mea per quam vivo lumen oculorum meorum per quod video in illuminasti me et cognosco te quia vivo per te et gratias ago tibi licet viles et exiles et impares beneficiis tuis quales habet mea fragilitas offero Quoniam tu es solus deus meus creator meus benignus qui amas animas et nihil odisti eorum quae fecisti En ego primus inter peccatores quos salvasti ut exemplum aliis tribuam benignissimae pietatis tuae confitear beneficia tua magna quoniam eripuisti me de inferno semel et secundo et tertio et centies et millies et ego semper ad infernum tendebam et tu me semper reducebas et cum me iuste millies damnasses si voluisses noluisti quia amas animas et dissimulas peccata mea propter paenitentiam domine deus meus quia multae misericordiae in omnibus viis tuis Nunc ergo video haec domine deus meus et cognosco per lumen tuum et deficit anima mea in misericordia tua magna super me quoniam eripuisti animam meam ex inferno inferiori et me reduxisti ad vitam Totus eram in morte totum me resuscitasti et tuum igitur sit totum id quod vivo Totus totum me tibi offero totus spiritus totum cor totum corpus tota vita mea vivat tibi vita mea quoniam totum me liberasti ut totum me possideres quoniam me refecisti ut totum me rehaberis Diligam te igitur domine deus meus quia diligam te ineffabilis exultatio mea et vivat iam non mihi sed tibi tota vita mea quae perierat in miseria mea quae resuscitata est in misericordia tua qui es deus misericors et miserator et multae misericordiae in millia his qui diligunt nomen tuum Idcirco domine deus meus sanctificator meus iussisti mihi lege tua ut diligam te toto corde meo tota anima mea tota mente mea tota fortitudine mea et ex omnibus viribus meis et etiam ex intimis medullis cordis mei omnibus horis et momentis quibus fruor bonis misericordiae tuae quoniam semper perire non nisi quia semper me regis semper moreris nisi quia semper me vivificas et omni momento me tibi obligas dum omni momento mihi tua magna beneficia praestas Sicut ergo nulla est hora vel punctum in omni vita mea quo tuo beneficio non utar sic nullum debet esse momentum quo te non habeam ante oculos in mea memoria et te non diligam ex omni fortitudine mea Sed nec hoc valeo nisi tu dederis mihi cuius est omne donum bonum et omne datum optimum descendens a patre luminum apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis umbratio Non enim est volentis neque currentis sed tui miserentis ut diligamus te Tuum est domine hoc donum cuius est omne bonum Iubes te diligere da quod iubes et iube quod vis [AUGUSTINUS, *Soliloquia* 18 PL 40, 879-880]

Ego autem opus manuum tuarum confiteor tibi in timore tuo quia non in arcu meo sperabo et gladius meus non salvabit me sed dextera tua et brachium tuum et illuminatio vultus tui Alioquin desperarem nisi quia spes mea es tu qui creasti me et non derelinques me quoniam non derelinquis sperantes in te Tu quippe es domine deus noster suavis et mitis patiens et in misericordia disponens omnia Et nos si peccaverimus tui sumus et si non peccaverimus scimus quoniam apud te sumus computati Nos folium universi et vanitas omnis homo vivens et ventus est vita nostra super terram ne irascaris si cadimus pupilli tui quoniam tu nosti figmentum nostrum domine deus noster Num deus inestimabilis fortitudinis contra folium quod vento rapitur ostendere vis potentiam tuam et stipulam siccam persequi num damnabis rex Israel aeternae num damnabis pulicem unum Audivimus de misericordia tua domine quoniam tu mortem non facis nec laetaris in perditione morientium Propter te oramus te ne permittas dominari quod non fecisti huic creaturae tuae quam fecisti Si doles de perditione quid te prohibet domine qui omnia potes ne semper laeteris de nostra salvatione Si vis potes me salvare ego autem etsi velim non possum tam magna est multitudo miserationum mearum mecum Velle quippe mihi adiacet perficere autem non invenio Velle autem quod bonum est non possum nisi tu velis nec quod volo possum nisi tua potentia me confortet et quod possum aliquando nolo nisi tua voluntas fiat sicut in caelo et in terra et quod volo et possum ignoro nisi tua sapientia me illustret Et si sciam quandoque nolens quandoque non valens imperfecta et vacua transit sapientia mea nisi adiuver a vera sapientia tua In tua autem voluntate cuncta sunt posita et non est qui possit resistere voluntati tuae domine universorum principatum tenens omnis carnis et quaecumque vis facis in caelo et in terra in mari et in omnibus abyssis In nobis igitur fiat voluntas tua super quibus invocatum est nomen tuum ne pereat hoc nobile plasma tuum quod creasti propter honorem tuum Et quis est homo natus de muliere qui vivat et non videat mortem et eripiat animam suam de manu inferi nisi tu solus eripias vitam vitalis omnis vitae per quem omnia vivunt (Augustinus, *Soliloquia* 24 PL 40, 883-884)

Ego autem sum vermis et non homo Opprobrium hominum et abiectio plebis [*Via Crucis* VII stazione Vsc + Rvs]

Ego confiteor tibi domine pater caeli et terrae coram hoc altari tuo sancto et istius loci reliquiis omnia et coram hoc sacerdote tuo omnia peccata mea quaecumque feci a iuventute mea usque hodie sive in cogitationibus sive mala voluntate seu opere de omnibus peccatis meis quaecumque feci contra voluntatem et legem christianam et contra sanctam regulam et contra omnia praecepta divina et omnia quicquid mihi pietas divina ad memoriam reducit de cogitationibus sive sermonibus turpibus vel otiosis sive immundis quae ego contra praecepta divina feci Confiteor tibi domine Iesu Christe et tibi pater N. omnia vitia cordis et corporis mei quae ego peccator peccavi coram te et coram angelis tuis Peccavi per superbiam et elationem peccavi per odium et detractionem peccavi quia false locutus sum peccavi per iuriam et mendacia peccavi quia locutus sum nimis et per verba ad risum ventientia

Peccavi per rixas et discordias peccavi per vanam et inanem gloriam peccavi per furtum et rapinam peccavi per stultiloquium et scurrilitatem peccavi per murmuraciones et dissimulationes peccavi per sacrilegium et homicidium peccavi per adulterium et fornicationem peccavi per luxuriam et libidinem et incestum Peccavi per omnes actus turpissimos et sordidas cogitationes et pollutiones vigilando atque dormiendo sicut equus et mulus in quibus non est intellectus Miser ego peccavi per concupiscentiam mulierum et moechatus sum in corde et corpore meo cum sororibus et consanguineae meae cum velatis et ancillis dei peccavi per illusiones nocturnas et peccavi cum manu mea et suscitavi semen meum et pollutus sum volens et sordide introivi in sanctam ecclesiam Miser et infelix ego non timui iudicium dei sed praesumpsi ad altare cum dignus non essem quia cum sordidis cogitationibus et operibus pollutus adstitebam ibi et discordiam cum fratribus meis habebam Peccavi per gulam et crapulam et ebrietatem usque ad vomitum Peccavi per accidiam et otiositatem et somnolentiam et pigritiam et iactantiam cordis et corporis mei et inobediens fui fratribus meis per blasphemias et murmuraciones peccavi Sine causa iratus sum adversus fratres meos et deformavi et despexi eos et dixi racha et fatue et scandalizavi unum de pusillis Fraudavi res ecclesiae vel monasterii invasi res proximi mei peccavi per concupiscentiam huius mundi plus quaesivi ut placerem hominibus quam deo sicut ypocrita egi et quod nolui mihi fieri alteri feci malum pro malo reddidi pacem falsam fratribus dedi et in corde dolo tenebam Dilectionem dei et proximi et caritatem cum fratribus meis non habui sicut debui Peccavi quia simulavi me esse iustum propter cupiditatem et vanam gloriam ut hominibus placerem Infelix ego quia gaudium de interitu inimici habui et adversus filium matris meae et per desiderium carnis meae posui scandalum Peccavi per votum promissum et non solum peccavi per suavitatem mentis meae et per desiderium carnis meae peccavi per crimina confessa et iterum multiplicata Peccavi quia paravi fratribus meis foveam et seminavi discordiam et rixas inter fratres meos Peccavi per contentiones et aemulationes et animositates peccavi per dissensiones et susurraciones et seditiones et amaritudines et iram et indignationes et clamorem Peccavi quia iniuste iudicavi et accusavi etiam homines condemnavi per accusationes meas et flagellavi sine causa et per iram et vanam gloriam Peccavi quia propter cupiditatem huius saeculi iuravi et honorem sacerdotalem praesumpsi accipere cum dignus non essem Miser ego periuravi quia non implevi sicut promisi Peccavi nimis in conspectu domini quia dissipavi substantiam meam cum meretricibus vivendo luxuriose peccavi quia invidiam et odium habui adversus fratres meos et accusavi eos et dixi super eos falsum testimonium Peccavi quia locutus sum cum proximo meo pacem et mala erant in corde meo Peccavi quia opus dei neglegenter feci et circa altaria tua vel sacrificia multa neglegentiam habui Peccavi per somnia vana et auguria et divinationes Peccavi quia corpus et sanguinem domini indignè accepi et per ebrietatem reiici Miser ego peccavi per vanam gloriam et per turpiloquium per dilectionem pessimam vigilis deo displicitis et nimium inutilibus Peccavi ego et alios peccare feci quia malis meis exemplis vel suasionibus multae animae perierunt Miser ego peccavi per quinque sensus corporis mei in visu auditu gustu odoratu et tactu in cogitatione in locutione in actione in istis causis et multis aliis peccavi Peccavi quia quae non debui cogitare cogitavi et quae non debui loqui locutus sum et quae debui loqui non sum locutus Peccavi quia quae non debui facere feci et quae facere debui non feci Mea culpa haec omnia commisi et alia plures quae cogitare nec memorare nec numerare possum Quod volens aut nolens aut sciens aut nesciens contra voluntatem dei feci aut neglexi deo facio confessionem et tibi pater N. et veniam inde peto et culpabilem me recognosco et supplico tibi dei sacerdos ut de his omnibus sis mihi testis in diem iudicii ne gaudeat de me inimicus meus et digne pro me dei miseri cordiam deprecare ut donet mihi veniam et indulgentiam et omnium peccatorum meorum remissionem [*Confessio ad sacerdotem* Vat344, 41v ed. Dell'Omo nr. 8] *cf* Confiteor tibi domine pater caeli et terrae

Ego confiteor tibi domine pater caeli et terrae et coram hoc altari ... omnium peccatorum meorum remissionem [Vat84 111 *Confessio paenitentis*]

Ego dixi domine miserere mei Convertere domine usquequo Oculi domini Confiteantur tibi domine Ne derelinquas me domine Intende in adiutorium meum Domine deus salutis meae Complaceat tibi domine Ab occultis meis munda me domine Pone domine custodiam ori meo Non declines cor meum Non intres in iudicium Repleatur os meum laude attamen Domine saluum me fac respice in servos tuos et sit splendor domini dei nostri super nos Dirige domine hodie corda [Preci dopo la *Fides Aurelii Augustini de Filio Dei*: PL 101 1414 A]

Ego dixi domine miserere mei quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum multiplicatae sunt super capillos capitis mei Quo ibo a spiritu tuo Eripe me de inimicis meis deus meus Suscipe me secundum eloquium tuum Ab occultis meis munda me domine Propter nomen tuum domine propitiaberis peccato meo Quoniam iniquitatem ego agnosco Delictum meum cognitum tibi feci Adiutor meus esto ne derelinquas me Quoniam tu es patientia mea Adiutor meus tu es Sit nomen domini benedictum [*Post Orationem dominicam versus*: PL 101 470 B]

Ego dixi domine miserere mei sana animam meam quia peccavi tibi Deus deus meus respice in me quare me dereliquisti longe a salute mea verba delictorum meorum Ego autem sum vermis et non homo opprobrium hominum et abiectio plebis Quoniam tu es domine qui extraxisti me de ventre spes mea ab uberibus matris meae: in te proiectus sum ex utero Salva me ex ore leonis et a cornibus unicornium humilitatem meam Ne avertas faciem tuam a me ne declines in ira a servo tuo Adiutor meus esto ne derelinquas me neque despicias me deus salutaris meus Ne simul tradas me cum peccatoribus et cum operantibus iniquitatem ne perdas me Amplius lava me ab iniquitate mea et a peccato meo munda me Quoniam iniquitatem meam ego cognosco et peccatum meum contra me est semper Asperges me hyssopo et mundabor lavabis me et super nivem dealbabor Exsurge domine adiuva nos et libera nos propter nomen tuum Domine deus virtutum converte nos et ostende faciem tuam et salvi erimus Converte nos deus salutaris noster et averte iram tuam a nobis Deus tu conversus vivificabis nos et plebs tua laetabitur in te Ostende nobis domine misericordiam tuam et salutare tuum da nobis Domine exaudi orationem meam et clamor meus ad te veniat Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam [*Preces*: PL 101, 531B]

Ego dixi domine miserere mei sana animam meam quia peccavi tibi Peccavimus cum patribus nostris iniuste egimus iniquitatem fecimus Ne me mineris iniquitates nostras antiquas cito nos anticipet misericordia tua domine Adiuva nos deus salutaris noster et propter honorem nominis tui domine libera nos Memento nostri domine in beneplacito populi tui et visita nos in salutari tuo Converte nos deus salutaris noster et averte iram tuam a nobis Eripe nos de inimicis nostris deus noster et ab insurgentibus in nos libera nos Domine ne longe eas a nobis deus in auxilium nostrum respice Convertere domine aliquantulum et deprecare super servos tuos Salvos fac nos domine deus noster et congrega nos de nationibus ut confiteantur nomini tuo sancto et glorietur in laude tua Exurge domine adiuva nos et libera nos propter nomen tuum [*Post Dominicam Orationem versus*: PL 101 486 C]

Ego dixi domine miserere mei sana animam meam quia peccavi tibi Sacerdotes tui induant iustitiam et sancti tui exultent Domine saluum fac regem et exaudi nos in die qua invocaverimus te Saluum fac populum tuum domine et benedic haereditatem tuam et rege eos et extolle eos usque in saeculum Memento congregationis tuae quam creasti ab initio Liberasti virgam haereditatis tuae Ne tradas bestiis animas confitentium tibi animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem Domine deus virtutum converte nos et ostende faciem tuam et salvi erimus Ostende nobis domine misericordiam tuam et salutare tuum da nobis Domine deus virtutum exaudi preces nostras auribus percipe deus Iacob Et tu domine domine fac nobiscum misericordiam propter nomen tuum quia suavis est misericordia tua Protege nos a conventu malignantium et a multitudine operantium iniquitatem Mitte nobis auxilium de sancto et de Sion tuere nos Exaudi nos domine quoniam benigna est misericordia tua secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me Praetende domine misericordiam tuam scientibus te et iustitiam tuam his qui recto sunt corde Complaceat tibi domine ut eripias me Domine in auxilium nostrum respice Exurge domine adiuva nos et libera nos propter nomen tuum [*Post Dominicam Orationem versus*: PL 101, 487D]

Ego domine creatura tua sum sperabo in bonitate ... succurre igitur mihi indigenti praesidium a te petenti secundum tuam ineffabilem misericordiam Amen [Ve60, 30r-31v *De spe erigenda in Deum <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis>* (11)]

Ego precor dominum nostrum Iesum Christum et dulcissimam matrem suam sanctam Mariam atque sanctum Benedictum patronum nostrum necnon omnes sanctos caeli et vos dominam meam dominam priorissimam et conventum vestrum quatenus dignemini recipere me in vestram societatem et concedere mihi habitum vestrum pro sancta caritate [Chester 34]

Ego te domine Iesu Christe vere credo vere confiteor quia vere redemisti me vere quia vivificasti me verum quia salvasti me tu fortior forti tu victor in praelio tu praeparator vitae tu resurrectio mortuorum Tuum sum vas tu meus es figulus Rogo te domine ut vacua spiritu sancto impleas plena conserves Te in patre credimus patrem in te similiter confiteor non in personarum unione sed substantiae deitate Munda me domine vas tuum et sanctifica quod fecisti de malitia evacua et imple de gratia Praesta mihi domine ut fraternam semper teneam caritatem mali obliviscar aliena non requiram Te creaturarum omnium qui solus et verus es semper fatear creatorem qui mortificas et vivificas deducis ad inferos et reducis in trinitate sempiterna permanens in saecula saeculorum Amen [*Confessio s. HIERONYMI*: Vat334, 38v *corr.* ed. DELL'OMO nr. 6]

Ego te domine Iesu Christe vere credo vere fateor quia vere redemisti me ... in trinitate sempiterna permanens in saecula saeculorum [Chg173b 325 *oratio s. AUGUSTINI*]

Ego te domine Iesu Christe vere credo vere fateor quia vere redemisti me ... sempiterna permanens in saecula saeculorum Amen [Brb497 154 *oratio s. Hieronymi*]

Ego te domine Iesu Christe vere credo vere fateor quia vere redemisti nos vere quia vivificasti nos verum quia salvasti nos Tu fortior forte victor in praelio praeparator vitae Tu resurrectio mortuorum Tua sumus vasa tu noster figulus Rogamus te domine ut vacua spiritu tuo impleas plena conserves Te in

patre credimus patrem similiter in te confitemur spiritum quoque sanctum in utroque veneramur Trinum deum colimus in personis unum in substantia deitatis Munda me domine vas tuum et sanctifica quod fecisti de malitia evacua et imple de gratia Praesta mihi ut fraternam semper teneam charitatem: mala obliviscar aliena non requiram Te solum creaturarum omnium qui unus et verus es semper diligam creatorem qui mortificas et vivificas deducis ad inferos et reducis in trinitate semper permanens in saecula saeculorum [*Oratio s. Hieronymi presbyteri*: PL 101, 603C]

Ego te dominum Iesum Christum verum credo verum fateor quia vere redemisti me verum quia salvasti nos Tu fortior forti victor in praelio tu preparator vitae tu resurrectio mortuorum Tua sumus vasa tu noster es figulus Rogamus te domine ut vacua spiritu impleas plena conserves Te patrem credimus filium in te similiter confitemur non in personis unionem sed in substantia deitatem Munda in me domine vas tuum et sanctifica quod fecisti De malitia evacua et imple de gratia Praesta mihi domine ut fraternam semper teneam caritatem malis obliviscar aliena non requiram Te creaturarum omnium qui solus et verus es semper fatear creatorem qui mortificas et vivificas deducis ad inferos et reducis in trinitate sempiterna permanens in saecula saeculorum Amen [Ln3763, 1964, 405 n. 13]

Eia deus meus misericordia mea remitte mihi ... [ZRh122, tra 67r e 78r]

Eia deus meus misericordia mea remitte mihi misero peccatori ... [Assisi 588, 121v: CENCI 1981, 55]

Eia deus meus misericordia mea remitte mihi misero peccatori omnia peccata mea remitte mihi misero peccatori omnia errata mea et nunc specialiter domine deus quia ad celebranda sacratissimi altaris tui mysteria ... [OxB249, 65v]

Eia nunc gratias ago tibi piissime deus quia me ad servitium tuum et specialiter ad sacerdotale officium ... [OxB249, 67r]

Eia nunc oro optime deus pro omnibus spiritualibus meis ut ... [OxB249, 68v]

Eia o sancte spiritus reconsigno fidem meam ... [*Commendatio fidei* (3) Eb4, 18r: IV 5; IV 19]

Eia praecordialissime domine Iesu Christe tunc soiritus tuus iocundissimus anxius est ... [Eb4, 56v: IV 13]

Eloi domine deus omnipotens qui liberasti Susannam de falso crimine Ionam de ventre ceti Daniele de lacu leonum et pueros tres de camino ignis ardentis Petro mergenti in mari sanctissimam manum tuam porrexisti Tu me domine liberare digneris ab imminente tribulatione et angustia et de omnibus angustis et necessitatibus meis et de potestate omnium inimicorum meorum quia nescio ubi fugiam nisi ad te domine Iesu Christe Qui vivis in trinitate et trinus in unitate regnas per cuncta saecula saeculorum Amen [OxL82, 56v *segue senza nessuna cesura dopo* Deus propitius esto mihi peccatori deus pater] *cf* Domine deus omnipotens Eloi qui liberasti

Emitte domine obsecro spiritum sanctum de caelo sancto tuo ... ut sciant quid acceptum sit coram te omni tempore [Mn164, 133/130v *pro patribus capituli generalis*]

Emitte piissime domine meritis mundissimae et immaculae virginis Mariae lucem tuam et veritatem tuam in animam meam quia mihi omnes defectus meos in veritate o...dat quos me confiteri oportet ad quam ipsos me iuvet ac doceat pure et plene cum contritione debita explicare Per Christum [Mn164, 17/7r *Oratio dicenda ante conf?sionem*]

Emitte salutare tuum in infirmitatibus nostris vulnerum cicatricumque mortalium potentissime medicator ut omnem gemitum doloremque nostrum coram te deplorantes valeamus evincere insultationes adversantium vitiorum Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 37: PL 142 165 D]

En aperitur mihi misericordia tua magna lumine tuo illustra quaeso magis adhuc ut mihi magis aperiatur Nam ex his minimis tua magna et ex his visibilibus tua invisibilia comprehendimus domine deus sancte et bone creator noster Si enim mi domine pro hoc corpore ignobili et corruptibili tam magna et innumera beneficia praestas a caelo et aere a terra et mari luce et tenebris calore et umbra rore et imbre ventis et pluviis volucris et piscibus bestiis et arboribus et multiplicitate herbarum et germinum terrae et cunctarum creaturarum tuarum ministerio nobis successive per sua tempora ministrantium ut alleves fastidium qualia quaeso et quam magna et innumerabilia erunt illa bona quae praeparasti diligentibus te in illa caeli patria ubi te videbimus facie ad faciem Si tanta facis nobis in carcere quid ages in palatio Magna et innumerabilia sunt opera tua domine rex caelorum Cum sint haec omnia valde bona et delectabilia quae bonis pariter malisque communia tradidisti qualia futura sunt illa quae solis bonis recondisti Si tam innumera et varia dona tua quae nunc amicis pariter tribuis et inimicis quam magna et innumerabilia quam dulcia et delectabilia quae solis tuis es largi turus amicis Si tanta solatia in hac die lacrymarum quanta conferes in die nuptiarum Si tanta delectabilia continet carcer quanta quaeso continet patria Oculis non vidit deus absque te quae praeparasti diligentibus te Secundum enim magnam multitudinem magnificentiae tuae est etiam multitudo magna dulcedinis tuae quam abscondisti timentibus te Magnus enim tu es domine deus meus et immensus nec est finis magnitudinis tuae nec est numerus sapientiae tuae nec est mensura benignitatis tuae nec est finis nec numerus nec mensura retributionis tuae sed sicut magnus es tu ita magna sunt donaria tua quoniam tu ipse praemium et donum omnium legitimorum tuorum pugnatorum (Augustinus, *Soliloquia* 21 PL 40, 881-882)

En domine illuminatio mea et salus mea rogavi quibus ego intimavi quae timeo sed remordet conscientia reprehendunt me cordis secreta et quod amor ministrat timor dissipat zelus incitat metus increpat Acta vita formidinem sed tua ingerit pietas fiduciam tua hortatur benignitas mea retardat malignitas Et ut verius fatear occurrunt memoriae phantasmata vitiorum quae reverberant audaciam praesumentium animorum Cum enim odio quis dignus sit qua fronte gratiam requirit Cum paena debetur qua temeritate gloria poscitur Lacessit iudicem qui postposita satisfactione delicti quaerit praemiis honorari Regi insultat obnoxio supplicio qui flagitat donari indebito bravio et dulcem patris affectum stultus exacerbat filius qui post illatas contumelias ante paenitudinem haereditatis usurpat celsitudinem Quid mi pater egisse me recole Merui mortem et peto vitam Commovi regem meum cuius impudens nunc invoco praesidium Contempni iudicem quem tenere postulo adiutorem Insolens renui audire patrem quem demum praesumo habere tutorem Heu mihi quam sero venio heu quam tarde festino heu me quia curro post vulnera dedignans incolumis praecavere iacula Neglexi prospicere tela modo vero sollicitor de morte vicina Vulnera vulneribus infixi quia scelera addere sceleribus non timui Recenti cicatrices tabe respersi quia prisca flagitia modernis inquisitionibus reciprocavi et quae divina solidaverat medicina mea resolvit prurigo phrenetica Cutis quae superducta vulneribus morbum claverat sanie erumpente putruit quia iterata iniquitas concessam misericordiam exinanivit Novi quippe scriptum In quacumque die iustus peccaverit omnes iustitiae eius obliviscantur Si iustitia aboletur iusti ruentis quanto magis peccatoris paenitentia in idipsum revertentis Quoties ut canis redii ad vomitum et quasi sus repetii volutabrum Fateri mihi quia et recordari impossibile est quot mortalium peccare ignorantes docui nolentibus delinquere persuasi resistentes coegi volentibus consensi Quot sane gradientibus laqueum induxi viam quaerentibus foveam retexi ut patrare non horruis oblivisci non metui sed tu iuste iudex signasti quasi in sacculo pecuniam observasti omnes semitas meas et cunctos gressus meos dinumerasti Tacuisti semper siluisti patiens fuisti vae mihi demum loqueris quasi parturiens [Ps. Augustinus, *Meditationes* 3 PL 40, 903-904]

Epheta quod est adaperire [*Oratio s. Brandani* 3 premissa: Salmon OSB 2]

Ergo bone domine bone deus qui contribulasti capita draconum in aquis et rogationem contribulati non adiciis contribula venenatae superbiae meae caput in diluvio lacrymarum ut tibi sacrificem meum spiritum cum patientia tribulatum nam et cor contritum hoc est cum gratia tua tritum vel strictum Multi enim sine gratia tua deus diversis doloribus et sollicitudinibus teruntur in cordibus et stringuntur et tamen corda eorum despicias et contemnis quia contritio et infelicitas in visis eorum et ideo prae contributione spiritus ululabunt Cor autem contritum paenitentia de peccatis quod Iudas confitendo arat et Iacob subsequitur sulcorum duritiam conterendo cuius magna est contritio velut mare et humiliatum non elatum peccata excusando deus non despicias qui non despicias loquelam gemitus sed humilia respicis in caelo et in terra Ad quem ergo respicias domine deus meus nisi ad humilem et contritum et tremantem sermones tuos Sed et anima mea quae tristis est super magnitudinem mali sui incedit curva et infamis desiderat gloriam dare tibi Et ut ista duo sacrificia spiritus et cordis contriti tibi domino deo meo digne valeam et iugiter immolare tu benigne deus cuius benignitas ad paenitentiam nos perducit benigne fac domine Sion hoc est illi superiori animae meae parti quae per arcem Sion olim sitam in eminenti loco illius materialis Ierusalem designatur in cuius fastigio quasi speculator excubans visis hostibus exclamabat Sic pars illa superior rationis quasi in eminenti animae meae solio constituatur Spirituales nequitias meam interiorum Ierusalem impugnantes providens venientes contra eas super muros exclamat ne ista Sion in me domine dormiat vel dormitet cum tecum meam custodire debeat civitatem [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Misere* 37: PL 158 847 C]

Erudi nos domine secundum benevolentias legis tuae et esto nobis in tribulatione refugium qui hominibus prudenter insinuas scientiam ne derelinquant Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 93: PL 142 348 A]

Erue domine a framea animam meam et de manu canis unicam meam O domine libera animam meam misericors dominus et iustus et deus noster miseretur [*Pro tentatione*: PL 101, 545B]

Erue domine animas nostras de manu inferi qui pro nobis inferna fortiter confregisti ut tuas misericordias decantantes et a confusione criminum et a morte perpetua liberemur Qui cum patre et filio [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 88: PL 142 334 D]

Esto mihi quaeso princeps magnificentissime Michael inter omnia mundi ... caelestis gratiae clementer tribuat [Chg173b 338 *ad s Michaellem alia*]

Et da mihi dulcissime deus meus cognoscere peccata mea cum veram paenitentiam veram confessionem atque perfectam satisfactionem veram fidem spem et caritatem patientiam humilitatem castitatem sensum et intellectum ut perfecte te obediunt intelligam et timeam et adorare praedicare glorificare gratias agere et laudare valeam et in tuo sancto servitio fac me perseverare et vitam praesentem in tuo amore finire Qui vivis et regnas cum deo patre et spiritu sancto [PrP1346, 103r]

Et deletis meis iniquitatibus et peccatis cor mundum crea in me deus O deus cordis mei qui intellectum das parvulis da mihi intelligere hoc intus legem peto ut cor mundum crees in me deus ne si petiero quod ignoro dicas mihi quod dixisti matri filiorum et filiis Zebedaei Nescitis quid petatis Ecce enim caeli non sunt mundi in conspectu tuo et in angelis reperis pravitatem quanto minus homo putredo et filius eius vermis poterit dicere Mundum est cor meum Et non oportet me habere cor et illud mundum antequam videam te quem soli viri cordati videbunt qui fuerunt mundo corde Nunc autem lux intelligibilis cuius invisibilia per ea quae facta sunt intellecta conspiciuntur intelligo te magistro intimo in schola mei pectoris intime me docente quod sicut corpus meum vitam saporem gaudium et dolorem habet a carneo cordis modo quo separato ab ipso corpore privatur iis omnibus ipsum corpus sic imo veracius atque vivacius tu es cor et vita animae meae deus qui quandiu ipsam habitas vita gratiae tuae vivit gustat spiritualiter dulcia et amara nam ei dulcescunt caelestia et virtutes et terrena ac vitia sunt amara Et etiam quasi unum mystici corporis tui membrum si prosperitate membrorum aliud gloriatur congaudet et si adversitate patitur quodam compassionis participio molestat et dolet Et sic animam meam sentio cor habere Cum autem propter iniquitates meas ab anima mea fueris separatus tunc nec vitam nec saporem nec gaudium nec dolorem sentit vel habet super aliquo de promissis sed velut mortua sine corde in loculo corporis sui iacet et tunc vere potest dicere cum propheta Cor meum derelinquit me et quod facta est quasi columba seducta non habens cor Et vere miserabiliter seductus est omnis homo qui propter tanti et talis cordis inopiam animam suam perdit Nam hoc est pro nihilo hoc est pro peccato quod vere nihil est pro quo nihilo perit cor impii peccatoris [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 24: PL 158 837 C]

Et fac sanctam dei genitricem Mariam sanctumque Michaellem archangelum ... in tuo sancto servitio dies meos finire deus meus [Ghg176b 247 *de omnibus virginibus alia*]

Et heu mihi domine deus meus sine te per quem omnia facta sunt a me factum est istud nihil et pro isto nihilo perii et ad nihilum redactus sum et nescivi Sed tu creator omnium deus qui de nihilo cuncta creasti cor mundum crea in anima mea deus ad ipsam in misericordii revertendo suspirantem et clamantem ad te Velociter exaudi me domine defecit spiritus meus ne avertas ergo aures tuas a singultu meo sed propter temetipsum deus et propter nomen sanctum tuum revertere ad animam meam ut vivat tu es enim proprie proprium cor ipsius et vita Ergo misericordissime secretissime intime qui custodis pactum et misericordiam servis tuis qui promissisti quod dares nobis cor novum et spiritum novum poneres in medio nostri si rediremus ad cor et plantares nos in corde tuo et in anima tua tota Da te solum mihi et te in anima mea planta et plenus sum Ego autem praevaricator ad vocationem tuam redire volo ad cor hoc est ad te qui es cor quo vivit sapit gaudet dolet scit intelligit anima mea deus Et hoc est cor mundum quod tu crees in me deus requiro a te Verumtamen attende domine quod intendo non est enim intentionis meae deus meus petere a te qui semper es creans omnia non creatus ut te crees in me cum in tuam aeternam essentiam creatio nulla cadat sed tuum sanctum spiritum emittendo in me qui si caritatem non habuero nihil sum me de hoc nihilo crees in te qui vere es cor animae meae verum et vivum et mundum et mundum istum ab omnibus inquinamentis suis abluis et emundas et propter reverentiam tui vitalis et mundi animae cordis concede mihi per tuam ineffabilem bonitatem ut cor mundum sincerum et purum ab immundis et vanis et noxiis cogitationibus sic valeam custodire ut propter munditiam cordis mei te regem gloriae habeam amicum [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 25: PL 158 838 B]

Et hoc est illud sacrificium quod inter alia holocausta tibi oblata a peccatoribus prae caeteris est beneplacitum tibi semper Nam cum aliae oblationes et sacrificia de extrinseco offerantur illud tamen offertur de proprii cordis intimis et medullis Cum enim spiritus tribulationibus quatitur contumeliis agitur et nihilominus totus caritatis igne succensus et virtute patientiae intus in peccatore integer reservatus non cogitans de vindicta tibi domine qui es deus patientiae et solatii inter illatas iniurias tenetur restringitur et mactatur tunc in furore tuo ponitur thymiana tunc holocausta medullata tibi cum incenso innocentum arietum offeruntur Tunc in homine ferali ferocitate destructa boves totius cervicositatis cum hircis petulantiae offeruntur et immolantur Et idcirco ut puto per quemdam sapientem docere voluisti quod melior est vir patiens viro forti et qui dominatur animo expugnato re urbium Innumerabiles enim viri in potestate urbes et populos habuerunt paucissimi vero et verissime semetipsos Et cum quis contra populos vel urbes decertat totus simul interior et exterior homo pugnat et si expugnat non magnam videtur coronam de tali victoria meruisse eo quod ea sunt extra se quae vincuntur Qui autem contra proprium animum virtute sapientiae in se certat non totus sed minor quam dimidius dimicat Et si per patientiam suam vincit et repugnanti sibi animo dominatur hostem iracundiae qui iam intraverat castrum suum et ascenderat secum in arcem sine armis et manibus prosternendo vir ille vere melior est quam urbium expugnator et est longe gloriosior hic triumphus Et sic patet quod maxima virtutum patientia vincat inermis armatosque solet vincere semper viros Quocirca tu deus electus ex millibus hoc sacrificium contribulati spiritus prae caeteris elegisti Elegi et ego peccator tuus hoc idem tibi de meis intimis laeto animo immolare si dares mihi unde tibi sacrificium hoc [Col0846D] offerrem [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 35: PL 158 846 A]

Et hoc est iugum grave quod creatum est super filios Adam a die exitus de ventre matris eorum usque ad diem sepulturae in matrem omnium Sub hoc iugo gravissimo ingemiscunt omnes qui eius sentiunt gravitatem sub quo Tobias ingemuit ingemuit et Susanna sed et omnis creatura sub hoc iugo ingemiscit et parturit usque adhuc Ingemisco et ego sentiens in meipso quia circumdederunt me gemitus mortis et torrentes iniquitatis alienae et meae conturbaverunt me Propter quae possum lacrymabiliter dicere cum propheta Multi sunt gemitus mei et cor meum factum est in me maerens Porro cum oppressus hoc iugo aliquando recogito deus meus quod peccatum illud originale in quo conceptus sum in baptismo cum it inde gratia delevisti et gemendo ac suspirando in me ipso requiro cur paenaltates istas quas occasione dicti originalis peccati patior in eodem baptismo pariter non tulisti certe inter ipsas paenaltates et pressuras fateor quod ex dispensatione maxima eas in me voluit tu admiranda providentia remanere ut videlicet sagittae tuae domine in me essent quae me docerent quod humiliatio mei in medio esset mei Item ut terrores tui contra me quotidie militarent qui timorem tuum mihi inculcerent et amorem Item ut vexatio mihi daret intellectum cognoscendi quod a nobis non a te mali sumus Item ut Adam exemplum meum ab adolescentia mea esset et peccatum inobedientiae meae evitarem Item ut sic traheres me ad te deus in funiculis Adae et in vinculis caritatis ut cognoscerem quod tu pater me quem diligis filium sic arguis et castigas Item ut semper haberem contra spiritualia nequitas consuetudinem praeliandi et me sacris virtutibus exercerem et maxime ne si liberatus fuisset ab istis paenaltatibus in baptismo ego et alii homines hoc esse baptismi pretium vel praemium putarem et non gloriam regni tui Ideoque soluto reatu ab anima providentia tua deus temporalem paenam tamen in me manere voluit in hac vita ut a me alia vita studiosius quaereretur quae erit a paenis omnibus aliena [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 18: PL 158 833 A]

Et ideo peto humiliter Amplius lava me ab iniquitate mea o mundissima lotrix nostra et nitidissima quae ad hoc aquam gratiae deitatis misisti in pelvim mundissimae carnis tuae ut nos a peccatis nostris in sanguine tuo lavares Lava me ab iniquitate mea et ita perfecte lava qui imperfectionis opera non novisti ut in me peccati vestigium non relinquis O humilis sublimitas o sublimis humilitas quae ad designandam illam lotionem interiorum animae quam requiro usque ad lavacrum pedum discipulorum tuorum tuam altitudinem inclinasti lava me ut in aeternum habeam partem tecum lava non solum pedes affectuum sed etiam et manus operum et caput sensuum Et quoniam anima mea vilis facta est iteransque pessimas vias suas lava a malitia cor ipsius ut in eo cogitationes noxiae non morentur lava lacrymarum livido calido et amaro per singulas noctes conscientiae meae stratum lava pedes meos et interioris hominis butyro devotionis lava et renova sacramentis Et quia aliqua aliquando sic lavantur quod post abluitionem adhuc impura remanent et immunda ideo sic lava me ut emundes et a peccato meo munda me Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine nisi tu qui solus es O benignissime medice Iesu Christe et bone qui solo verbo restauras universa scio et vere scio et hoc ipsum tuae bonitati confiteor quoniam sic potes me mundare Ergo bone deus bone homo bone domine per misericordiam tuam magnam dic animae meae multorum peccatorum lepra infectae dic Volo mundare Et ut hic sanari valeam et mundari hic ure hic seca hic fiat expiatio mea hic emundatio mea ut cum in tuo districto examine aream tuam ventilare veneris et mundare animam meam paenitentiae verae scopis mundatam invenias et ornatam Interim autem non parcam ori meo sed ibo et sacerdotibus me ostendam quatenus fiat et mihi ut dum vixero fiam mundatus quia animae meae lepram non possum vere ostendere sacerdoti nisi prius tibi eam ostendero et tu mihi [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 9: PL 158 826 B]

Et in te refugium petimus Iesu unigenite fili dei ... mitte mihi auxilium de sancto Sanctus deus... Ecce crucem domini... [Vat84 5 *ad adorandam crucem ad deposcenda suffragia omnium sanctorum*]

Et ne haec exultatio de caetere in tristitia convertatur averte faciem tuam a peccatis meis Hactenus mentionem tibi feci domine deus meus de una iniquitate et de uno peccato quod est superbia et arrogantia magna de qua timeo mihi valde attendens quod nec superbientibus angelis pepercisti sed illum Cherub

qui erat signaculum similitudinis plenus sapientia et perfectus decore propter superbiam de deliciis paradisi ad inferos detraxisti Et idcirco a te domine petii tam instanter ut hanc iniquitatem et peccatum meum deleres lavares mundares quia maculam valde haerentem in anima mea fecerit Nunc autem quia intelligo quod ex hoc peccato meo tanquam a quadam virulenta radice multa in me peccata et iniquitates aliae pullularunt cum omnis superbia fundamentum et initium sit peccati et angelum et hominem apostatare a te fecerit nimium imprudenter ideo imploro humiliter tuam deus ineffabilem pietatem ne laetitia et exultatio quas auditui meo et humiliatis ossibus meis infudisti in lamentum vel vocem flentium convertatur Averte faciem tuam non solum ab illo peccato meo superbiae sed etiam ab omnibus peccatis meis ita tamen quod a me tuam faciem non avertas qui in hac vita volo quaerere tuam faciem hoc est iucundam praesentiam tuam semper Scio enim domine quia tua facies in iubilo contemplatur et si eam ostenderis salvus ero avertente autem te faciem tuam a me inconsolabiliter conturbabor Ne avertas igitur deus meus faciem tuam a me sed a peccatis meis avertas ne animadvertendo in me punias me pro illis a quibus aversus et quae ego habeo et habeo de caetero te iuvante ad te faciem meam convertam ut fugiam ea semper Et omnes iniquitates meas dele de notitia tua deus et radicem et progeniem et germen sicut omnino delesti memoriam Amalech de sub caelo [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 23: PL 158 837 A]

Et ne in misero peccatore fallat quod ab initio saeculi incepisti secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam quia ipsa me heu de libro vitae delevisi Sic tu deus qui nomen impiorum delevisi ut lutum platearum dele eam sicut solent aboleri tabulae et dele ri ut ea abolita et deleta nomen meum cum iustus in libro vivotum de quo illud deleverat rescribatur Dele obscuro omnipotentissime illud quod adversum me est chirographum decreti tui Deceveras enim pater ut si vellem mortem evadere non peccarem Et quia ego infelix contra tuum decretum indiscrete corpore et corde peregi ad insipientiam magnam mihi tu qui scientiarum es dominus inde chirographum memoriae in tua scientia et mea conscientia conscripsisti ut cum sederet tremendum iudicium tuum magnum aperirentur isti scientiae tuae et conscientiae meae libri et alius ille liber quem habet contra me humani generis accusator inimicus et ex his quae invenirentur in istis codicibus iudicaret Sed ne tunc inveniat in me iniquitas amator hominum deus dele iniquitatem meam qui semper iniquos odio habuisti quoniam non deus volens iniquitatem tu es Sed domine qui non despicias gemitus contritorum tu nosti quod sicut super deletas litteras quaedam ex ipsa litura remanet turpitudine per quam perpendi possunt ipsarum deletarum vestigia et significatio litterarum nisi ipsae litterae et litura paenitus eradantur ita et per paenitentiam a te deleta iniquitas in anima mea quamdam deformitatem reliquit per quam a te qui solus es inspector cordium et conscius secretorum et ab illo qui est animarum improbus accusator potest adhuc perpendi mea iniquitas quanta fuit nisi post deletionem [Col0826B] a te amplius abluatur [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 8: PL 158 825 C]

Et nunc cum surrexerim dulcissime domine mi Intende ad me [Ad filium OxB249, 19v]

Et nunc tu sursum elevare o anima mea qualicumque potes conatu et sacris te iunge millibus laetantium domino Iesu Illuc fidei et spei vehiculo perge ibi per caritatis ardorem iugiter conversare ubi Christus est in dextera dei sedens Intende mentis oculum in luminibus eius Lustra et deosculare devotione gratulabunda singula loca plangens ubi felicius de quibus egressi sunt pretiosi illi liquores sanguinis sacri quo te appetiavit unigenitus tuus et sanctificavit in vitam aeternam O Iesu qui te non amat anathema sit qui te non amat amaritudinibus repleatur Castus est amor tuus domine et nihil impuritatis admittit sobrius est sapor amoris tui et nullo alienat mentem a recto suavis est amor tuus et nihil habet amari Nam et quae amara sunt mundi indulcat et dulcia eius reddit amara Inter angustias non coarctatur inter pressuras non opprimitur non perit sub inopia non maerore contrahitur in laboribus manet aequanimus inter minas securus in persecutione securissimus inter blandimenta incorruptus inter tormenta perseverat invictus in morte semper est vivus [Eckberti abbatis Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* XVI: PL 195 112 B]

Et pacem tuam nostris concede temporibus et ab ecclesia tua cunctam repelle nequitiam iter actus et voluntates nostras et omnium famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone benefactoribus nostris sempiterna bona retribue et omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam concede Per [CmU4105, 35v ... *ort con titolo e capolettera distinto* da Omnes sancti tui quaesumus]

Et paulo minus me parem creasti Angelis quia rationem te cognoscendi cum ipsis a te communem accepi Sed paulo minus utique dixi nam illi tuam felicem notitiam iam habent per speciem ego vero per spem illi facie ad faciem ego per speculum in aenigmate illi plene ego autem ex parte Sed cum venerit quod perfectum est evacuabitur quod ex parte est quando iam revelata facie tuam faciem videbimus Quid iam prohibebit nos non esse minores paulo minus ab angelis quos tu domine corona spei quae ornata est gloria gloria et honore coronaveris quos tu nimis quasi amicos tuos honorificaveris imo per omnia pares et aequales angelis feceris Nempe et hoc veritas tua dicit aequales enim sunt angelis et filii dei sunt Quidni filii dei sunt si pares erunt angelis Vere quidem erunt filii Dei quia filius hominis factus est filius dei Hoc itaque consideranti mihi fiducia est dicere Non homo minor paulo minus est ab angelis non utique tantum aequalis angelis sed superior angelis quia homo deus et deus homo non angelus Et dicam propter hoc hominem esse creaturam dignissimam quia verbum quod erat in principio deus apud deum verbum per quod deus dixit Fiat lux et facta est lux angelica scilicet natura Verbum per quod deus creavit omnia in principio idem Verbum caro factum est et habitavit in nobis et vidimus gloriam eius Ecce gloria per quam glorior quando sanum glorior Ecce gaudium per quod gaudeo quando sanum gaudeo domine deus meus vita et gloria tota animae meae Confiteor ergo domine deus meus cum me creasti rationis capacem angelis quodam modo parem creasti quia perfici possum per verbum tuum ut veniam ad aequalitatem angelorum ut habeam adoptionem filiorum per unigenitum verbum tuum domine per filium tuum dilectum in quo tibi bene complacuit per virum cohaerentem et consubstantialem tibi et coaeternum Iesum Christum unicum dominum et redemptorem nostrum illuminatorem et consolatorem nostrum advocatum nostrum apud te et lumen oculorum nostrorum qui est vita et salvator noster et spes unica nostra qui nos dilexit magis quam se per quem habemus fiduciam repositam et firmam spem apud te et accessum veniendi ad te quoniam dedit potestatem filios dei fieri his qui credunt in nomine eius Laudem tribuam nomini tuo domine qui me ad imaginem et similitudinem tuam creando tantae gloriae fecisti me fore susceptibilem ut possim filius dei fieri Hoc utique non possunt arbores non possunt lapides non generaliter omnia quae moventur vel crescunt in aere vel in mari vel in terra quia non dedit eis potestatem verbum tuum filios dei fieri quia rationem non habent nam et haec potestas in ratione consistit per quam cognoscimus deum Dedit autem hanc hominibus quos creavit rationabiles ad imaginem et similitudinem suam Et ego utique domine per tuam gratiam homo sum et filius tuus esse possum per gratiam quod illi non possunt Unde hoc mihi domine veritas summa veraque summitas et principium omnium creaturarum unde hoc mihi domine ut possim filius tuus fieri quod illi non possunt Tu enim manens in aeternum omnia creasti simul Simul creasti homines et iumenta lapides et virentia terrae Non praecesserunt merita nulla eorum antecessit gratia quia omnia tua tantum bonitate creasti et pares omnes creaturae fuere in meritis quia omnium nulla fuere merita Et unde ergo magis tua bonitas in hac tua creatura quam fecisti rationalem quam in omnibus aliis quae sunt sine ratione apparuit Quare non ego sicut omnes illae aut cur non omnes illae sicut ego aut ego solus sicut et illae Quae mea merita quae mea gratia ut me filium dei posse fieri susceptibilem creares quod illis omnibus denegares Absit domine ut hoc sentiam Tua tantum gratia tua tantum bonitas hoc fecit ut essem particeps dulcedinis eius Illa igitur gratia qua me de nihilo creasti illam quaeso domine da mihi gratiam ut tibi de hoc referam gratias (Augustinus, *Soliloquia* 8 PL 40, 870-871)

Et peccatum meum contra me est semper O possessor caeli et terrae Tu scis quid ego in mea didici iuventute quod meum et tuum sunt nomina possessiva unde si meum est peccatum meum possideo peccatum meum sed heu quam misera possessio peccati mei quae suum facit miserum possessorem O peccatum meum Quomodo te possedi Imo quomodo te sustinui Quomodo silui Quomodo dissimulavi ut tu me potius possideres Non enim sic meum est peccatum meum sicut mea est cappa mea neque ita possideo quomodo possideo cappam meam cuius possessionem et proprietatem omnino possum a me excutere una vice te autem non sic sed ita a me infelicer possideris ut derelictum a me animam meam non velis desinere possidere Sed nihilominus si consentiatur tibi eam quaeris eam sequeris eam persequeris etiam per angustissimam portam mortis ut ipsam tradas flammis et cruciatibus sempiternis Quomodo ergo meum est peccatum meum nisi quia te feci Et ideo meum est sicut factura factoris vel potius ut defectus quem in deum dei factura commisi Heu ergo horribile et abominabile factum meum Peccatum meum quare te feci Quare per te meam animam interfeci Quare eam tam mortifero veneno infeci Quae insaniam me ducebat Quae furia me cogeabat Sciebam enim quod stipendia peccati mors Sciebamque quod peccatum cum consummatum fuerit generat mortem et non solum momentaneam corporis huius mortem quae per peccatum intravit in mundum sed etiam mortem animae per subtractionem vitae gratiae in praesenti privationem gloriae et obligationem paenae perpetuae in futuro Et hoc ipsum didiceram te docente quia anima quae peccaverit morietur O vita aeterna Statue contra faciem animae meae mortem illam aeternam qua moritur immortalis anima per peccatum ut ipsa anima mea videat coram te semper et fugiat quasi a facie colubri mortem illam Audivi enim a quodam familiari amico tuo cui tu deus meus qui revelas condensa diuturnitatem et acerbiteret revelaveras huius mortis quod haec est mors sine morte finis sine fine defectus sine defectu quia mors illa semper vivit et finis semper incipit et defectus deficere nequit Haec est mors peccatorum pessima De hac morte misericordissime tu dixisti Nolo mortem peccatoris Sed heu ego et alii miseri peccatores contra voluntatem tuam volumus propriam mortem nostram Tu autem deus meus qui mortem animae non fecisti vidisti et siluisti quandiu post tergum meum omnia peccata mea proci ei ne viderem illa et me paeniteret de illis [ANSELMUS CANTUAR.,

Meditatio super Miserere 11: PL 158 828 A]

- Et quidem domine lux mea revela oculos meos ut videam lumen et ambulem in lumine tuo et non impingam in laqueos eius Quis enim evadet laqueos istos multos nisi videat eos Et quis videbit nisi quem tu illuminaveris lumine tuo Ipse enim pater tenebrarum laqueos suos abscondit in tenebris suis ut capiantur in eis omnes qui sunt in tenebris suis qui sunt filii tenebrarum harum non videntes lumen tuum in quo qui ambulat non timebit Qui enim ambulat in die non offendit qui autem in nocte ambulat offendit quia lux non est in eo Tu lux domine tu lux filiorum lucis tu dies qui nescis occasum in quo ambulant filii tui sine offensione et sine quo omnes qui ambulant in tenebris sunt quia te lucem mundi non habent Ecce quotidie cernimus quia quo magis a te vero lumine quis elongatur eo magis peccatorum involvitur tenebris et quo magis est in tenebris eo minus videt laqueos in via sua et ideo minus cognoscit et idcirco saepius capitur et cadit in eis et quod est horribilius etiam se cecidisse ignorat Qui vero suum casum ignorat eo minus curat surgere quanto se existimat adhuc stare Tu vero lux mentis domine deus meus nunc illumina oculos meos ut videam et cognoscam ne corruam in conspectu adversariorum meorum Etenim in exterminium nostrum laborat inimicus noster quem petimus ut facias liqueferi a facie nostra sicut cera liquecit a facie ignis Quoniam domine ipse est latro primus et ultimus qui consilium fecit ut raperet gloriam tuam quando inflatus et elatus crepuit et cecidit in foveam suam et eiecisti eum de monte sancto tuo et de medio lapidum ignitorum in quorum medio ambulavit Et nunc vita mea deus meus ex quo cecidit non cessat persequi filios tuos Et in odium tuum o rex magne cupit perdere hanc creaturam tuam quam creavit omnipotens bonitas tua ad imaginem tuam ut non possideat gloriam tuam quam ipse perdidit per superbiam suam Sed contere eum fortis noster ante nos agnos tuos et illumina nos ut videamus laqueos quos ipse paravit et evadamus ad te laetitia Israel Et haec omnia tu domine melius nosti qui nosti contentionem eius et cervicem eius durissimam Nec hoc dico ut ostendam tibi qui omnia vides et nulla te latet cogitatio Sed ante pedes tuae maiestatis de inimico meo querimoniam facio iudex aeternae ut et ipsum damnes et nos filios tuos salves quorum fortitudo tu es Versutus est domine iste hostis et tortuosus nec facile deprehendi possunt circuitus viae eius nec cognosci species vultus eius nisi tu illumines Nam nunc hic nunc illic nunc agnum nunc lupum nunc tenebras nunc lucem se ostendit sed singulis quibuslibet qualitatibus locis et temporibus secundum varias rerum mutationes varias exhibet tentationes Nam ut tristes decipiat tristatur et ipse ut gaudentes illudat fingit se et ipse gaudere ut spirituales defraudet in angelum lucis se transfiguratur ut fortes comprimat apparet ut agnus ut mites devoret apparet ut lupus Haec quidem omnia secundum similitudinem variarum tentationum effici habent sicut alios a timore nocturno alios a sagitta volante in die alios a negotio perambulante in tenebris alios ab incurso alios a daemonio meridiano Et ad haec quis idoneus ut cognoscat Quis revelabit speciem indumentum eius et gymtum dentium eius quis agnovit En abscondit sagittas suas in pharetra et laqueos etiam abscondit sub specie lucis et hoc difficilius perpenditur nisi a te domine spes nostra lumen assumamus ut videamus Nam non solum in carnis operibus quae de facili agnoscuntur non tantum in ipsis vitis sed in ipsis quoque spiritualibus exercitiis laqueos abscondit subtiles et sub virtutum colore ipsa vitia induit et transmutat se in angelum lucis Haec et multa alia nititur contra nos filius Belial iste Satan domine deus noster Et nunc ut leo nunc ut draco manifeste et occulte intus et extra die ac nocte insidiatur ut rapiat animas nostras Et tu eripe nos domine qui salvas sperantes in te ut ipse de nobis doleat et tu lauderis in nobis domine deus noster (Augustinus, *Soliloquia* 17 PL 40, 878-879) *qfr* Ante pedes maiestatis tuae deus
- Et quoniam dum anima mea fuit absque te corde suo miser factus sum et curvatus sum et inclinata est ad terrena mei spiritus rectitudo ideo et spiritum rectum innova in me Tu es enim rectus dominus deus noster qui ad hoc rectum hominem facere voluisti ut spectantibus terram pronis animantibus universis ista exterioris figmenti corporum rectitudo hominem illum interiorum ad imaginem tuam factum spiritualis suae rectitudinis admoneret et rectitudo corporis curvatum argueret animi si videret animum in corpore recto curvum Et quia innocentes et recti adhaeserunt tibi eo quod diligunt te et bonus es his qui recto sunt corde idcirco imploro humiliter rectitudinem tuam deus ut spiritum rectum velis in meo pectore innovare ut sicut incensum in conspectu tuo mea oratio et intentio dirigatur Et non solum in spiritu me innova sed etiam in visceribus meis unde exiit peccatum immunditiae carnis meae In visceribus enim renem sedes est voluptatis illis solis exceptis beatis visceribus quae te deum et dominum in virginali aula quam elegeras portaverunt Et quia diaboli fortitudo est in lumbis eius et in umbilico ventris illius idcirco lumbos meos nunc est pluribus illusionibus adimplere ut in sua fortitudine infirmam alligaret carnem meam Ego autem propter cordis inopiam et effeminatam maestitiam mentis meae consensi in feliciter et ipse diabolus quem vir sagittarius non fugabat sagittis suis ardentibus et ignitis ab ipso et angelis suis malis sagittatis in renem meorum visceribus et infixis me miserum peccatorem de excelso throno virginitatis et pudicitiae deponeret et fugaret Propter quod veh veh mihi Perdidit honorem illum et decentiam illam sertum illud diadema coronam illam auream imo aureolam quam solae animae in vasis fictilibus corporum constituendae acquirunt motus illicitos penitus comprimendo ac incentiva carnis similiter restringendo Sed heu miser quando virginitatem meam perdidit quare non cogitavi quod omnis faedatio non est digna animae continentis Quare infelix nescivi pretium eius Quare cum forti muliere non accinxi fortitudine lumbos meos Et tu domine Iesu Christe procul et ultimis caelorum finibus ad virginitatis meae praedium adveniens eam de teipso qui est flos campi et lilium convallium in praemium coronares O bone Iesu corona virginum si soli et solae virgines quocunque ieris te sequuntur et ante te canunt novum canticum quod nemo potest alius decantare ego qui virginitatem meam perdidit pro dolor Quo ibo a spiritu tuo et quo a facie tua fugiam Si enim te secutus non fuero in tenebris ambulabo et quid cantabo nisi lamentationes carmine laetitiae perditio et relicto [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 26: PL 158 839 A]
- Et secundum multitudinem miserationum tuarum quas in exhibitione bonorum antiquis patribus ostendisti qui nunquam peccanti homini in tuis miserationibus defuisti Sed cum ille populus contumax et rebellis quem de servitute Aegyptiaca in signis et portentis terribiliter eduxisti quem per medium maris Rubri sicco vestigio deduxisti cui locuturus de caelo in montem descendisti cui panem de caelo habentem omne delectamentum sine labore mirabiliter praestitisti cui sentienti aquam de petra largissime produxisti quem in terra lacte et melle manantem sicut promiseras induxisti cum inquam populus ille durus post tantorum magnalium tot mirabilium tot terribilium salvationis suae beneficia et salutis quae ei misericorditer impenderas oblitus esset te et contra te superbe agens cervicem suam durissimam indurasset et ne te qui eum de terra Aegypti eduxeras ingratus populus adoraret cum minis et terroribus ab Aaron resistente deos petens alienos vitulo conflati mane surgens hostias obtulisset et a te recedens post terga sua legem et caerimonias quas ei dederas proiecisset prophetas tuos qui contestabantur eum ut redirent ad te inhumaniter occidisset tibi grandes blasphemias irrogasset ut te ad iracundiam provocaret et propter haec eum in manibus suorum hostium tradidisses post haec tamen cum ad te in tempore suae tribulationis et angustiae clamaverunt tu deus misericors et multae misericordiae et verax de caelo exaudisti eos secundum miserationes tuas multas Cumque rursus perversos eos in manus inimicorum suorum iterum reliquisses et ipsi ad te iterum atque iterum clamaverunt tu de caelo liberasti eos in miserationibus tuis multis et in misericordiis tuis plurimis non fecisti eos in consumptionem quoniam deus miserationum et clemens tu es Quia igitur minor sum cunctis miserationibus tuis memento mihi deus et parce mihi secundum multitudinem miserationum tuarum quae superant quamlibet multitudinem peccatorum Non enim in iustificationibus meis prosterno preces ante faciem tuam sed in miserationibus tuis multis Reminiscere ergo miserationum tuarum domine a te antiquis peccatoribus paribus operibus misericordiae efficaciter impensarum et misericordiarum tuarum tibi naturaliter insitarum quae a saeculo sunt [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 7: PL 158 824 D]
- Et si me cum illis qui viderunt te nudum et vestierunt unquam permiseris illam laetabundam vocem tuam audire Venite benedicti patris mei percipite regnum quod paratum vobis est ab origine mundi auditui meo dabis gaudium et laetitiam O vox exultationis et salutis quae audientibus te dabis in Christo laetitiam sempiternam sona in auribus meis Tu enim es vox valde dulcis et facies sonantis decora Sona ut sic auditu auris audiam te ut oculis meis videat te quem videre idem est quod habere Interim autem pro reverentia tua deus audiam tacens quid in me loquatur spiritus tuus sanctus quoniam in me iam non loquitur nisi pacem Quantumcumque inquietet et perstrepat foris mundus et audiendo quaedam in cor meum veritas indicibili eliquatur quae si tu non es nescio quid sit O secretissime animae meae sponsae fac me audire interius in silentio vocem istam ut quasi amicus sponsi item non cadam per multiloquium et gaudio gaudeam propter vocem sponsi ita quod anima mea quae adhuc est quasi nix in monte superbiae congelata ad calorem tui eloquii quod vehementer igitur est liquefacta in vallem humilitatis celeriter et hilariter condescendat Et exultabunt ossa humiliata Ossa animae meae domine sunt virtutes quibus ipsa interius sicut corpus exterius ossibus supportatur ut stare possit ante te supra pedes affectum ne labatur Tu autem deus qui omnia nosti scis et ego nec volo tibi nec audeo nec valeo **diffiteri** quod haec animae meae ossa pluribus dissipasti quae placere hominibus quaesierunt adeo quod medella devotionis a qua totum concipiunt robur suum arida est et sicca ita ut possim dicere cum propheta Ossa mea sicut cremum aruerunt Sed quia tu es deus virtutum cuius os vel virtus in cruce non fuit confRACTIS aliorum duorum ossibus comminutum idcirco supplico tuae ineffabili pietati ut de excelso ignem amoris tui in ossibus meis mittas quia tibi soli desidero bene placitis actibus de caetero complacere ut holocausta tibi offeram medullata et sic praedicta animae meae ossa humiliata per aspersionem hyssopi et gaudium vocis tuae auditui mandatum in te domine exultabunt gaudio magno valde [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 22: PL 158 836 B]
- Et spiritu principali confirma me O deus qui es maximus spiritus maxima regio spirituum beatorum in qua sanctorum animae requiescunt te primo superius invoco spiritum rectum spiritum sanctum et hic tertio spiritum principalem intendens totam quae in te est trinitatem in meum auxilium invocare ad hoc

ut rectus dominus deus noster et non est iniquitas in eo spiritum sanctum tuum nomine suo intelligo Et te patrem hic accipio per spiritum principalem quia tibi est potestas principaliter attributa bonum gratiae quod in me operatus es confirmandi Confirma ergo illud pater et si me confirmaveris sicut opto et sicut me scit tua supereminens scientia indigere confirmatus non ero inaniter sed docebo In quo tu deus meus docens me utilia mirabilis atque laudabilis apparebis eo quod repente me doctorem feceris de plorante de lupo agnum de altero Saulo Paulum et alii peccatores videntes quod mihi peperceris proficient per exemplum et sic verbo et exemplo docebo iniquos qui in fide manentes peccatis suis tanquam apostatae morti fiant fidem suam illos inquam apostatantes qui recesserunt a te et quos tu ipse domine vocare ad paenitentiam venisti et non iustos Docebo vias tuas non meas sed tuas vias tuas quae sunt misericordia et veritas per quas ad nos venis et nos ad te possumus pervenire Et ipsi impii peccatores ad te convertentur et per te domine qui convertis petram scilicet cordis duritiam in stagna aquarum hoc est in flumina lacrymarum Lex enim tua domine est immaculata convertens animas Ego autem cor linguam et labia paratus sum ad exequendum tuum ministerium exhibere devotissime supplicando ut tu mi deus et domine Iesu Christe qui in diebus carnis tuae verba vitae aeternae adeo mirabiliter loquebaris cum mirabantur omnes de verbis gratiae quae tuis labiis procedebant sic cor meum aperias linguam erudias labia circumdes ut impii ab errore vitae tuae per te sic ad te meo exemplo et ministerio revertantur quod anima mea salvetur in morte et tu meorum operas multitudinem peccatorum ita quod nec a te nec a diabolo de caetero cognoscantur [Anselmus Aost/Cantuar., *Meditatio super Miserere* 30: PL 158 842 C]

- Et ut efficax sit haec mea deprecatio beatae Mariae semper virginis peto suffragium quam tanti meriti esse fecisti ut prima inter mulieres novum tibi munus virginitatis offerret et te deum virgo pareret et post partum virgo permaneret apostolorum intercessionibus imploro qui beatissimam tuam Christe passionem vestigio secuti ad tantam celsitudinem pervenerunt ut quaecumque ligarent super terram essent ligata et in caelo et sederent super thronos duodecim iudicantes duodecim tribus Israel martyrum preces exposco qui pro tuo sancto nomine sanguinem non dubitaverunt fundere neque dilexerunt animas suas usque ad mortem ut mortis superarent auctorem confessorum orationes expostulo qui bella temptationum dum pie viverent in fide catholica in haereticorum conflictatione durissima certamina pertulerunt longioris occultique martyrii palmas acceperunt Assit mihi quaeos semper et ubique beatorum angelorum custodia et praesta ut apud te pro me misero peccatore sanctorum archangelorum agmina intercedant Subveniat mihi apud tuam misericordiam chorus sanctarum virginum tuarum quarum principatum tenet beata virgo Maria ut ipsa cum omnibus sanctis intercedente ad vitam aeternam perveniam te miserante et donante Qui cum (MT 4) *cf.* Summe sacerdos et vere pontifex
- Etiam te deprecor dulcissime misericors deus pro omnibus illis quibus orare decrevi vel mihi sunt coniuncti spirituali participatione consanguinitate affinitate familiaritate recommendatione oratione et elemosinarum elargitione et qui pro me orant et pro quibus ego debitor sum qui se commendant orationibus meis et pro cuncto populo christiano amicis et parentibus meis tam spiritualibus quam carnalibus et pro quibus in caritate fide spe confitentur consolantur et corroborantur et pro omnibus praelatis ecclesiae Romanae ac subditis eorumdem sive sint praelati religiosi vel saeculares ut eos perseverare facias in tuo sancto servitio humiliter fideliter et devote et pro omnibus christianis in quacumque angustia temptatione vel tribulatione positi tam in terra quam in mari sanitate vel infirmitate tribulatione succurre Qui vivis et regnas cum deo patre in unitate spiritus sancti deus per omnia [PrP1346, 103v]
- Exaudi deus orationem meam cum tribulor a timore inimici eripe animam meam Tribulationes cordis mei dilatatae sunt de necessitatibus meis eripe me Statuisti in loco spatio pedes meos miserere mei domine quoniam tribulor Exurge quare obdormis domine Exurge et ne repellas usque in finem Ne tradas me a desiderio meo peccatori cogitaverunt adversum me ne derelinquas me ne unquam exaltemur Exurge domine non praevalat homo iudicentur gentes in conspectu tuo Exurge domine deus meus exaltetur manus tua ne obliviscaris pauperis in finem Tu autem domine ne longe facias auxilium tuum a me ad defensionem meam aspice Emitte manum tuam de alto eripe me et libera me de aquis multis et de manu filiorum alienorum Quoniam alieni insurrexerunt in me et fortes quaesierunt animam meam et non proposuerunt dominum ante conspectum suum Et tu domine fac mecum misericordiam propter nomen tuum quoniam suavis est misericordia tua Libera me quoniam egenus sum et pauper sum ego et cor meum conturbatum est in me Ne tradideris me in animas persequentium me quoniam insurrexerunt in me testes iniqui Disperge illos in virtute tua et destrue eos protector meus domine Adiutor meus et liberator meus esto domine ne tardaveris Sed et lingua mea meditabitur iustitiam tuam dum confusi et reveriti fuerint qui quaerunt mala mihi Sit nomen domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum Domine deus virtutum converte nos et ostende faciem tuam et salvi erimus Exurge domine adiuva nos et libera nos propter nomen tuum [*Post Orationem dominicam versus*: PL 101 479 C]
- Exaudi domine per tuam misericordiam et per intercessionem beatae et gloriosae semper virginis Mariae ... perducatur ad vitam aeternam [Chg077 404]
- Exaudi domine psallentem te conserva me in tua iustitia miserere mei qui regnas in saecula saeculorum Amen (F.164,176r *Oratio post psalterium* 1)
- Exaudi domine sancte pater omnipotens aeternae deus orationes nostras quas pietati tuae fundimus in memoriam sacrae incarnationis nativitatis passionis resurrectionis ascensionis domini nostri Iesu Christi qui pro nobis incarnari nasci mori resurgere caelosque ascendere nostram sua virtute captivitatem ducens captivam dignatus est eius gubernatione protectione misericordia a cunctis muniamur diabolicae fraudis insidiis qui tecum vivit in unitate spiritus sancti per immortalia saecula saeculorum [*Item oratio* (Ps 8): PL 101, 567A]
- Exaudi domine supplicum preces et confitentium tibi parce peccatis ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem [OxB.220,30v]
- Exaudi domine supplicum preces et confitentium tibi parce peccatis ut pariter indulgentiam nobis tribuas benignus et pacem [PaSL36, 65v]
- Exaudi exaudi exaudi me deus meus dominus meus rex meus ... deus semper idem noverim me noverim te [Fb332, 11v *Feria III: WILMART, Precum libelli*, 13, 42]
- Exaudi me clementissime pater omnipotens deus meus legentem hos psalmos et versus tibi consecratos pro omnibus ... Iesus sit mihi alpha et o [Ve60, 125r-125v *Oratio* premissa al Salterio abbreviato (2)]
- Exaudi me domine Iesu Christe orantem te pro peccatis et offensionibus meis nimis precor clementissime pater ut mihi misero peccata mea dimittere digneris et vitam aeternam tribuere et ut psalmodia ista proficiat animae meae ad salutem praesta omnipotens et misericors dominus ut psalmi quos pro peccatis meis et pro salute famularumque tuarum decantavi tua misericordia donante nobis prosint hic ad medelam ne in futuro damnationem sentiamus aeternam [BAV Rossi 184, 241r: ed. BOYNTON]
- Exaudi me domine prostratum ad adorandum tuam sanctam ac gloriosissimam crucem ut his sollempnitatibus tibi merear adistere mundus et placere tuis conspectibus Quatenus a malis omnibus exutus tua semper protectione sim consolatus deus noster Qui vivis [FrR 81v *Istae orationes sanctas nunc ventam petendo Alia oratio* (2): ed. Boynton 314; WILMART, *Prières*]
- Exaudi me in hac petitione ... fidelium defunctorum requiem aeternam secundum misericordiam filii tui Amen [Stams 8.2]
- Exaudi me o sancta Maria benedictissima ... ad vitam aeternam pervenire merear Amen [Fb332, 47v]
- Exaudi nos clementissime pater orationem nostram et conforta nos in te per alligationem manuum tuarum et per suspensionem sanctissimi corporis tui absolve nos a peccatis nostris omnibus quae fecimus usque in hanc horam priusquam moriamur Per dominum [HAS 319v]
- Exaudi nos deus [Ghg176b 217 *pro adversariis*]
- Exaudi nos deus salutaris noster et apostolorum tuorum Petri et Pauli et aliorum apostolorum nos tuere praesidiis quorum donasti fideles esse doctrinis Per [CmU4104, 41v CmU4107, 44r FiA1874, 54v Ri23, 80r MiT466, 55r]
- Exaudi nos domine et in tribulationibus nostris miserere nobis et qui solus magnificaris in populis spiritalem laetitiam tribue et in spe munerum futurorum constitutus Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 4: PL 142 57 D]
- Exaudi nos domine sancte pater omnipotens aeternae deus et mittere digneris sanctum angelum tuum de caelis qui custodiat foveat protegat visitet ac defendat me Gasparem et omnes amicos meos habitantes in hoc habitaculo Per [*Oratio* OxB267, 185v]
- Exaudi orationem meam domine Iesu Christe praeliator fortissimus princeps caelestis exercitus domine qui inimicum diabolum vincisti et omne genus humanum de potestate eius liberasti libera me de tribulatione et omnibus insidiis inimicorum meorum viibulum ut non habeant potestatem nocere mihi in ulla de causa salvator mundi Qui vivis [PaSL22, 219v] *cf.* Festina domine ne tardaveris
- Exaudi quaesumus domine supplicum preces et confitentium tibi parce peccatis ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem [SpA459.132v (ORT 2)]
- Exaudi quaesumus domine supplicum preces et confitentium ... benignus et pacem [Ghg176b.201 *pro peccatis*]
- Exaudi quaesumus domine supplicum preces et confitentium tibi parce peccatis ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem [GF 161.164v I.218.2 NGNM 22402.78r R65.115r R91.180v <GrH 842 GeG 217>]
- Exauditor omnium deus exaudi nostrorum fletum supplicem vocem et tribue infirmitatibus nostris perpetuam sospitatem ut dum dignanter gemitum nostri laboris suspicis tua nos semper misericordia consoleris Per [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 6: PL 142 63 B]

Excellentissima gloriosissima atque sanctissima semper virgo Maria ... [ZRh156, p. 237 *Alia oratio de BMV*]

Excelsi solii regnator immense qui sperantes in te damnari aeterna confusione non pateris reple quaesumus labia nostra laude tua et in his nos semper meditationibus bonorum insinuator exerce Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 70: PL 142 269 D]

Excelsorum omnium supereminens et excelsa potestas deus concede famulis tuis ut sicut cuncta quae cernimus te iubente creata sunt ita quae praecipis te custode servantur Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 148: PL 142 526 C]

Excelsus in creatione ... [BerlinH348, 180r *Expositione del Pater noster*: RH 14672]

Excitare nunc anima mea et erige totum intellectum tuum et cogita quantum potes Si enim singula bona delectabilia sunt cogita intente quam delectabile sit illud bonum quod continet iocunditatem omnium bonorum non quale in creatis rebus sumus experti sed tanto differentem quantum differt creator a creatura Si enim bona est vita creata quam bona est vita creatrix Si iocunda est salus facta quam iocunda est salus quae fecit omnem salutem Si amabilis est sapientia in cognitione rerum conditarum quam amabilis est sapientia quae omnia condidit ex nihilo denique si multae et magnae delectationes sunt in rebus delectabilibus qualis et quanta est delectatio in illo qui fecit *nu...* delectabilia Qui hoc bono fruatur quid illi erit et quid non erit Certe quicquid volet erit et quid non volet esse non erit Ibi quippe erunt bona corporis et animae qualia nec oculus vidit nec auris audivit nec cor hominis cogitavit Cur ergo per multa variis Homuntio quaerendo bona animae tuae et corporis tui Ama unum bonum in quo sunt omnia bona et sufficit Desidera simplex bonum quod est omne bonum et satis est Quid enim amas caro mea Quid desideras anima mea Ibi est quicquid amatis quicquid desideratis Si delectas pulchritudo fulgebunt iusti sicut sol Si velocitas aut fortitudo aut libertas corporis tui ut nihil obsistere possit erunt similes angelis dei quia seminatur corpus animale et consurget corpus spirituale potestate utique non natura Si longa et salubris vita ibi est sana aeternitas et aeterna sanitas quia iusti in perpetuum vivent et salus iustorum a domino Si satiety satiabuntur iusti cum acceperint gloria dei Si ebrietas inebriabuntur ab ubertate domus dei Si melodia ibi angelorum chori concinunt sine fine laudantes Si quaelibet non immunda sed munda voluptas tunc potabit eos deus Si sapientia ipsa dei sapientia ostendet eis seipsam Si amicitia diliguntur deum plusquam seipsos et invicem tamquam seipsos et dominos ipsos plusquam illi seipsos quia illi illum et se invicem per illum et ille se et illos per seipsum Si concordia omnibus illis erit una voluntas quia nulla erit nisi dei voluntas Si potestas omnipotentes erit suae voluntatis ut deus suae Nam sicut deus poterit quod volet per se ipsum ita poterunt illi per illum quia sicut illi non aliud volunt quam quod ille ita ille volet quam quod illi volunt et quod ille volet non poterit non esse Si honor et divitiae deus servos suos bonos super multa bona constituet immo filii dei et dii vocabuntur et erunt et ubi erit filius eius iustus ibi erunt et illi haeredes quidem dei cohaeredes autem Christi Si vera securitas certe certi erunt se sua sponte illud non amissuros nec dilectorem dominum dilectoribus suis illud ablaturum nec aliquid deo potentius invitos deum et illos separaturum Gaudium vero quale ac quantum est ubi tale ac tantum bonum est Cor humanum cor indigens cor expertum aerumnas imo obrutum aerumnis quantum gauderes si iis omnibus abundares Interroga omnia intima tua si capere possunt gaudium suum de tanta beatitudine sua Sed certe si quis alius quem omnino sicut teipsum diligeres eandem beatitudinem haberet duplicaretur gaudium tuum quia non minus gauderes pro eo quam pro te ipso Si vero duo vel tres vel multo plures id ipsum haberent tantumdem pro singulis quantum pro te ipso gauderes si singulos sicut temetipsum amares Ergo in illa perfecta caritate innumerabilium beatorum angelorum et hominum ubi nullus alium diligit minus quam se ipsum non aliter gaudebit unusquisque pro singulis aliis quam pro se ipso Si ergo cor hominis de tanto suo bono vix capiet gaudium suum quomodo capax erit tot et tantorum gaudiorum Et utique quantum quisque diligit aliquem tantum gaudebit de suo bono Sic et in illa perfecta felicitate unusquisque plus amabit deum sine comparatione quam se et omnes alios secum Itaque plus gaudebit absque aestimatione de felicitate dei quam de sua et omnium aliorum secum Sed si deum sic diliget toto corde tota mente tota anima ut totum cor tota mens tota anima non sufficiant dignitati dilectionis profecto sic gaudebunt iusti in illa superna felicitate toto corde tota mente tota anima ut totum cor tota mens tota anima non sufficiant plenitudini gaudii Deus meus et dominus spes mea et gaudium cordis mei dic animae meae si hoc est gaudium de quo nobis dicis per filium tuum Petite et accipietis ut gaudium vestrum sit plenum Inveni namque gaudium quoddam plenum et plusquam plenum Pleno quippe corde plena vita plena anima pleno toto homine gaudio illo adhuc supererit supra modum gaudium Non enim totum illud gaudium intrabit in gaudentes sed toti gaudentes intrabunt in illud gaudium Dic domine dic servo tuo intus in corde tuo si hoc est gaudium in quod intrabunt servi tui qui intrabunt in gaudium dei sui Sed gaudium illud certe quo gaudebunt electi tui nec oculus vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit in hac vita Nondum ergo dixi domine aut cogitavi quantum gaudebunt illi beati tui Utique tantum gaudebunt quantum amabunt tantum amabunt quantum cognoscent Quantum te cognoscent tunc domine et quantum te amabunt Certe nec oculus vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit in hac vita quantum te cognoscent et amabunt in illa vita sancti tui Oro te deus meus ut cognoscam te amem te gaudeamque de te et si non possum in hac vita ad plenum vel proficiam in dies quousque veniat illud ad plenum Proficiat hic in me notitia tua et ibi fiat plena Crescat hic amor tuus et ibi fiat plenus ut hic gaudium sit in spe magnum et ibi sit in te plenum domine per filium tuum iubes imo consulis petere et promittis accipere ut gaudium nostrum sit plenum Peto domine quod consulis per admirabile consiliarium tuum ut accipiam quod promittis per veritatem tuam ut gaudium meum plenum sit Meditetur interim in te mens mea loquatur inde lingua mea amet illud cor meum sermocinetur os meum esuriat illud anima mea sitiatur caro mea desideret tota substantia mea donec intrem in gaudium domini mei qui est trinus et unus deus benedictus in saecula saeculorum Amen [Fi1910, 359ra in **grassetto non confrontato con Fi1910**] *qfr* Fiat nunc homuncio fuge paululum (II parte) fff

Exorabilis domine intende in orationem supplicum tuorum ut qui in peccatis detenti tanquam fenum aruimus respectu caelestis misericordiae sublevemur Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 101: PL 142 367 A]

Expectatio tuorum unica famulorum deus quem venturam in mundum caput libri principalis edocuit insere precamur legem tuam in medio cordis nostri ut tuas iustitias nuntiantes ab imminetibus periculis eruamur Qui cum patre [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 39: PL 142, 173D]

Expectatio tuorum unica famulorum deus quem venturum in mundum caput libri principalis edocuit: insere precamur legem tuam in medio cordis nostri ut tuas nuntiantes ab imminetibus periculis eruamur Per [*Oratio*: PL 101, 552B *Alia*]

Exue me domine veterem hominem cum actibus suis [OxLL4 (ed. CoO, 211 n. 2)]

Exue me domine veterem hominem cum actibus suis et indue me novum hominem qui secundum deum creatus est in sanctitate et iustitia veritatis Per Christum [CmN7, 26v *Ordo Missae Quando autem exiit capam dicit hanc orationem*]

Exultatio aeterna sanctorum deus qui iustos diversis bonorum refectos impendiis florere in palmiferis atris immarcessibiliter facis quaesumus ut remissis molibus delictorum eorum nobis societatem dignanter impertias Per dominum [Bruno Herbiopolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 91: PL 142 343 A]

Exurge domine adiuva me Et redime me a peccatis meis [*Via Crucis* XIV stazione Vsc + Rvs]

Exurge domine et corda nostra tibi praeparantur in requiem sitque in singulis arcae tuae sanctificatio meditatioque sanctitatis et operum nostrorum lucerna Christus dominus noster ut haec eo praeparante fructu iustitiae repleamur ad gratiam et verbo vitae contineamur ad gloriam Per [*Oratio*: PL 101, 559D *Alia*]

Exurge domine in auxilium meum et erue me ab omnibus opprobriis vitiorum ut per puerum tuum David sancto spiritu repleto in laudem et honorem nominis tui commodasti per hanc et remissionem omnium peccatorum consequi valeam et angelorum caetibus consociari et paradisi amoenitate perfrui Per. In unitate eiusdem (SpA164,177r *Oratio post psalterium* 5)

Exurge domine in auxilium nostrum et erue nos ab opprobriis vitiorum et qui coram patribus nostris inimicarum gentium regna vicisti a persequentibus inimicis vultus tui illuminatione nos eripe Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 43: PL 142 186 C]

Exurge domine qui iudicas terras et brachio fortitudinis tua rege quos tropheo crucis dignatus es comparare ac pro quibus effusio sacri sanguinis extat redemptio hos de gehennae ardoribus erue et gloriosa resurrectione fieri praesta consortes Qui vivis [FrR 82r *Istae orationes sanctas nice veniam petendo Alia oratio* (3): ed. Boynton 314; WILMART, *Prières*]

Exurge ergo domine adiuva me indue me thorace iustitiae et accinge fortitudine lumbos meos ut inter tot insultus hostium in acie stem securus et per patentes campos humilitatis in virtute patientiae et longanimitatis accinctus impugnantes me constanter valeam expugnare et procacis militiae turbine sapienti moderatione discutiens innocentia vitae et devotae orationis suffragio mihi continuare valeam gratiam tuam deus Et inde Iosue clypeum non dimittam quousque obediante te deo voci hominis diem vitae meae protrahas ad triumphum nec recedam ab acie donec pariat mihi congressio coepta victoriam

pariter et coronam Alioquin quidquid ago sine te mihi vertitur in ruinam Nam adhuc et macula originalis peccati teneor et ideo ut praedixi existo ad actualia magis pronus Nec hoc dico deus meus ad excusandas excusationes quibus a te de peccatis meis possum merito accusari vel ut in parentes meos velim refundere culpam meam cum nunquam crediderim culpam et peccatum esse si coniuges causa sobolis procreandae carnaliter misceantur sed ut tu deus qui ea quae sunt in homine cognovisti ad miserandum mei facilius inclineris si ab ipsa radice mea me coram te confiteor peccatorem In omnibus enim trahitur iniquitas ex Adam et vinculum peccati et propagatio mortis te solo excepto domine Iesu Christe qui natura mirante de sancto spiritu es conceptus Et in peccatis concepit me mater mea hoc est concupiscentia libidinis quae peccatum est nisi per bona coniugii excusetur Et licet in utroque parente meo qui te domine timeverunt et me non in adulterio sed in casto coniugio genuerunt culpam non habuerit opus illud tamen origo peccati in prole secum debitam paenam traxit Ne reminiscaris ergo domine peccata mea vel parentum meorum ne sumas ultionem de peccatis meis si de me peccatore tibi qui omnia scis totam quam scio profiteor veritatem [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 19: PL 158 833 D]

Exurge rutilans aurora felix diei praenuntia mundo depresso ... [D521, 1ra *In adventu domini orationes devotae* (1)]

Fac ei benigne domine bone deus in bona voluntate tua non in mortua voluntate mea quae mihi adiacet hoc est paralytica iacet iuxta latus animae meae fac inquam benigne domine dictae Sion quae ex iis quae sperat iam aliquid speculatur et in bona voluntate tua fac ei ut ego semper tuam habeam bonam et faciam voluntatem et problem quae sit voluntas tua bona beneplacens et perfecta bona in te placens in affectibus beneplacens fruentibus et perfecta perfectis et nihil amplius quaerentibus Et vere benigne domine si mecum egeris sic benigne maiora te dedisse mihi beneficia reputabo quam si omnes praebendas et dignitates totius militantis ecclesiae mihi dares Nam ipsa bona voluntas tua si tu deus meus ut opto dederis eam mihi dictam meam Sion non permetteret ex taedio dormire sed eam sic faciet iugiter super custodiam suam stare quod ipse speculans spirituales hostes contra meam interiorum Ierusalem irruentes et videns urbem illam quam servat absque murorum virtutum ambitu patentem undique et apertam tacere non poterit propter pericula imminencia quae videbit quin mecum clamet in excelsis et dicat Benigne domine fac benigne in bona voluntate tua Sion ut aedificentur muri Ierusalem illius scilicet interioris Ierusalem quae est anima mea Haec est enim illa Ierusalem quae aedificatur ut civitas pro qua supplico tibi animarum benignissimo amatori Scio enim quod benignus es domine et placabilis super malitia et quod benigna est misericordia tua domine et ideo fac benigne et in bona voluntate tua quam tua benignitas gratis et absque meis meritis mihi dabit ut aedificentur animae meae muri qui stabiliuntur principaliter et consurgunt de fide viva spe certa caritate non ficta Fac etiam ut et muri huius mundanae Iericho in me funditus diruantur et nunquam de caetero reparentur Quoniam tu domine per Iosue maledictionis sententiam protulisti in eos qui muros huius Iericho suscitarent aedificat enim diabolus muros istos de luto voluptatis palea vanitatis et latere cupiditatis [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 38: PL 158 848 B]

Fac me quaeso omnipotens deus ita iustitia indui ut in sanctorum tuorum merear exultatione laetari quatenus emundatus ab omnibus sordibus peccatorum consortium adipiscar tibi placentium sacerdotum meque tua misericordia a vitiis omnibus exuat quem reatus propriae conscientiae gravat Per [OxLL4 (ed. CoO, 211 n. 6)]

Fac me quaeso omnipotens deus ita iustitia indui ut sanctorum tuorum merear exultatione laetari quatenus emundatus ab omnibus sordibus peccatorum consortium adipiscar tibi placentium sacerdotum meque tua misericordia a vitiis omnibus exuat quem reatus propriae conscientiae gravat [IvM 1975, 809 n. 4].

Fac nos domine tibi iugiter adhaerere in te totam virtutem spei nostrae defigere ut mereamur laudes tuas in portis aeternalibus nuntiare Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 72: PL 142 278 B]

Fac nos hic paenitere ut post mortem lucis verae sortamur gaudia Amen [MiB41, 13va VERSUS dopo *Gaude pia Magdalena*]

Fac nos quaesumus domine beati patris nostri Benedicti hic imitari labores ut illic eius gloriae participes esse mereamur [PaL1354, 171v: *Officium parvum s. Benedicti ad Primam*]

Factor caeli et terrae creator deus quem omnis terra cantici novi modulatione persultat precamur ut sicut te a ligno regnante supplices confitemur ita amisso omni gentilitatis errore futuri adventus tui gloriam intentis sensibus praestolemur Qui cum Patre et Filio [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 95: PL 142 352 D]

Facturus ego peccator memoriam salutaris hostiae pro salute totius mundi ... commercia largiatur Per [*Alia oratio ante missam* MiB41, 79vb]

Facturus memoriam salutaris hostiae totius mundi cum illius dignitate et meam intueor foeditatem conscientia torqueor peccatorum Verum quia tu deus multum misericors es imploro ut digneris mihi dare spiritum contribulatum quod tibi gratum sacrificium revelasti ut eo purificatus vitali hostiae piis manus moveam quae omnia peccata aboleat et ea deinceps in perpetuum vitandi cautelam infundat omnibus pro quibus tibi offertur praesentis et futurae salutis commercia largiatur Per [IvM 1975, 814 n. 27]

Facturus memoriam salutaris hostiae totius mundi cum illius dignitatem et meum intueor foeditatem conscientia torqueor meorum peccatorum Verum quia tu deus es multum misericors imploro clementiam tuam ut digneris mihi dare spiritum contribulatum quem tibi gratum sacrificium revelasti ut eo purificatus vitali hostiae puras manus admoveam quae omnia peccata mea deleat et ea deinceps in perpetuum vitandi tutelam infundat et omnibus pro quibus tibi offertur praesentis et futurae salutis commercia largiatur Amen [MT 5]

Familiam huius sacri coenobii quaesumus domine intercedente beato Benedicto confessore tuo perpetuo gubernare moderamine ut adsit nobis et insecurity cautela et inter aspera fortitudo per [Cm391, 1960, 1]

Famulorum tuorum domine delictis ignosce et quia tibi placere de actibus nostris non valemus genitricis filii tui domini nostri intercessione salvemur Per [Ri23:79v]

Famulorum tuorum domine delictis ignosce ut qui tibi de actibus nostris placere non valemus genitricis filii tui dei et domini nostri intercessione salvemur Per eundem [Ox277, 82r]

Famulorum tuorum quaesumus domine delictis ignosce ut qui tibi placere de actibus nostris non valemus genitricis filii tui domini dei nostri intercessione salvemur Per eundem [HAS 99v]

Famulorum tuorum quaesumus domine delictis ignosce ut qui tibi placere de actibus nostris non valemus genitricis filii tui domini nostri Iesu Christi intercessione salvemur Per eundem [FiA1874, 69v Ox332, 3v Per]

Fateor tibi Christe Iesu me graviter peccasse in conspectu maiestatis tuae et ideo memento salutis animae meae Quam cum hoc corpus egressa fuerit per hoc sacrificium quod nunc tuae maiestati oblatum est abilitare digneris ut sanctorum tuorum consortio aggregari merear Amen [PrP1346, 87v *Quando sacerdos tundit pectus dicitur oratio*]

Felices sancti dei omnes qui iam pertransistis ... perpetuae quietis et continuae pacis et nunquam finiendae securitatis Amen [Ve60, 92r-93r *Ad sanctos ut nobis succurrant in periculis Oratio*]

Felices sancti dei omnes qui iam pertransistis huius mortalitatis pelagus et pervenire meruistis ad portum perpetuae quietis securitatis et pacis securi et tranquilli semperque festivi atque gaudentes estis Obsecro vos per matrem charitatem securi estis de vobis solliciti estote de nobis securi estis de vestra immarcescibili gloria solliciti estote de nostra multiplici miseria Per ipsum vos rogo qui vos tales fecit de cuius pulchritudine iam satiamini de cuius immortalitate immortales facti estis de cuius beatissima visione semper gaudetis estote iugiter memores nostri subvenite nobis miseris qui adhuc in salo huius vitae circumstantibus agimur procellis Vos portae pulcherrimae quae in magnam surrexistis altitudinem adiuvent nos vile pavementum longe inferius iacens Date manum et erigite iacentes super pedes ut convalescentes de infirmitate fortes efficiamur in bello Intercedite atque orate constanter atque indesinenter pro nobis miseris multumque negligentibus peccatoribus ut per vestras orationes vestro sancto consortio coniungamur quia aliter salvi esse non possumus Sumus namque valde fragiles et nullius virtutis homunciones animalia ventris et carnis mancipia in quibus vix aliquod probitatis vestigium apparet Et tamen sub Christi confessione positi ligno crucis ferimur navigantes per hoc mare magnum et spatiosum ubi sunt reptilia quorum non est numerus ubi sunt animalia pusilla cum magnis ubi est draco saevissimus semper paratus ad devorandum ubi sunt loca periculosa Scylla et Charibdis et alia innumerabilia in quibus naufragantur incauti et in fide dubii Orate deum orate piissimi orate omnia agmina sanctorum et universi coetus beatorum ut vestris precibus meritisque adiuti salva nave et integris mercibus pervenire mereamur ad portum perpetuae quietis continuae pacis et nunquam finiendae securitatis [Ps. AUGUSTINUS, *Meditationes* 24 PL 40, 918-919]

Felix anima quae terreno carcere libera caelum petit quae te dulcissimum dominum facie ad faciem cernit quae nullo metu mortis afficitur sed de incorruptione perpetuae gloriae laetatur Tranquilla est et secunda iam non timet hostem nec mortem Habet te pium dominum quem diu quaesivit semperque amavit hymnidicis sociata choris melliflua perpetuae festivitatis carmina ad laudem gloriae tuae rex Christe bone Iesu in aeternum concinit Inebriatur enim ab ubertate domus tuae et torrente voluptatis tuae potas eam Felix societas supernorum civium et gloriosa solemnitas omnium ad te

redeuntium ab huius nostrae peregrinationis tristi labore ad amaenitatem pulchritudinis ad formositatem totius splendoris atque dignitatem totius elegantiae ubi te iugiter domine tui cives cernunt Nihil omnino quod conturbet mentem ibidem auribus audire datur Quae cantica Quae organa Quae cantilenae Quae melodiae ibi sine fine decantantur Sonant ibi semper melliflua hymnorum organa suavissima angelorum melodia cantica canticorum mira quae ad laudem et gloriam tuam a supernis civibus decantantur Amaritudo et omnis fellis asperitas in regione tua locum non habent Non enim est ibi malus neque malitia Non adversarius et impugnans nec est ulla peccati illecebra Nulla est ibi indigentia dedecus nullum rixa nulla nullum improprium causatio nulla nullus timor nulla inquietudo nulla paena nulla dubietas nulla violentia nulla discordia sed est ibi pax summa caritas plena iubilatio et laus dei aeterna sine fine secunda requies et gaudium semper in spiritu sancto O quam fortunatus ero si audivero iucundissimas civium tuorum cantilenas carmina melliflua laudes summae trinitati debito honore promentia Sed et nimium felix si ego ipse meruero cantare canticum do mino Iesu Christo de dulcibus canticis Sion [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio* XIV, 5: PL 158 782 C]

Felix anima quae terreno resoluta carcere libera caelum petit Secura est et tranquilla non timet hostem neque mortem habet enim semper praesentem cernitque indesinenter pulcherrimum dominum cui servivit quem dilexit et ad quem tandem laeta et gloriosa pervenit Hanc vero tantae beatitudinis gloriam nulla dies minuet nullus improbus poterit auferre Viderunt eam filiae et beatissimam praedicaverunt reginae et concubinae laudaverunt eam dicentes Quae est ista quae ascendit de deserto deliciis affluens innixa super dilectum suum Quae est ista quae progreditur sicut aurora consurgens pulchra ut luna electa ut sol terribilis ut castrorum acies ordinata Quam laeta exit festum currit cum dilectum suum sibi dicentem attonitis auribus audit Surge amica mea speciosa mea et veni iam enim hiems transiit imber abiit et recessit flores apparuerunt tempus putationis advenit Vox turturis audita est in terra nostra ficus protulit grossos suos florentes vineae dederunt odorem Surge propra amica mea formosa mea columba mea in foraminibus petrae in caverna maceriae ostende mihi faciem tuam sonet vox tua in auribus meis Vox enim tua dulcis et facies tua decora Veni electa mea speciosa mea columba mea immaculata mea sponsa mea veni et ponam in te thronum meum quia concupivi speciem tuam Veni ut laeteris in conspectu meo cum angelis meis quorum societas tibi a me repromissa est Veni post multa pericula et labores intra in gaudium domini tui quod nemo tollet a te [PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 23 PL 40, 918]

Festina domine Iesu Christe rex immortalis et liberator animarum ne tardaveris me miserum servum tuum Loisium in multitudine misericordiarum tuarum et in fortitudine brachii tui sperantem liberare de omnibus angustiis paenis tribulationibus insidiis et malis operibus maliis et iniquitatibus inimicorum nostrorum visibilibus et invisibilibus Exaudi orationem meam dulcissime domine et princeps caelestis exercitus Et sicut vicisti diabolum et humanum genus de potestate eius liberasti ita me miserum servum tuum Loisium liberare digneris ab omni periculo infamia a spiritu fornicationis et morte perpetua subitanea et improvisa et ab omnibus malis et tentationibus inimicorum meorum carnalium et spiritualium ut non habeant potestatem mihi nocendi nec in dictis nec in factis nec in die nec in nocte nec tacendo nec loquendo nec comedendo nec stando nec ambulando nec quocumque modo manendo nec in via nec extra Salvator mundi salva me Qui cum patre [CmU4105, 229v] *cf.* Festina ne tardaveris

Festina domine ne tardaveris libera me et exaudi orationem meam domine Iesu Christe praeliator fortissime princeps caelestis exercitus qui diabolum vicisti et omne genus humanum de potestate eius liberasti libera me de omni tribulatione et insidiis omnium inimicorum meorum ut non possint nocere mihi in ulla causa Salvator mundi qui vivis [PaL1354, 194v *dopo* ANT *O Clavis David*; insidiis omnium = *ms* insidii omnium] *cf.* Exaudi orationem meam domine Iesu

Festina ne tardaveris domine libera me et noli tardare Exaudi orationem meam domine Iesu Christe praeliator fortissime princeps caelestis exercitus domine qui unicum diabolum vincisti et omne genus humanum de potestate eius liberasti libera me de tribulatione et omnibus insidiis inimicorum meorum invisibilibus ut non habeant potestatem nocere mihi ulla de causa salvator mundi Qui vivis [PaL757, 228vb] *cf.* Exaudi orationem meam domine Iesu, Festina domine Iesu, Festina domine ne tardaveris

Fiat Iesu dulcissime sacrosanctum corporis et sanguinis tui mysterium suavitas et dulcedo animae meae salus et sanctitas in tentatione pax et gaudium in omni tribulatione lumen et virtus in omni verbo et opere Solatium et tutela finalis in morte Amen (Mn23:101v) *cf.* Sit

Fiat mihi domine fides firma in corde galea salutis in capite signum Christi dei in pectore praecinctio caritatis in circuitu honestas in mente spes creatoris amor vitae aeternae perseverantiam bonam et finem perfectum praesta mihi omnipotens deus Qui vivis [CmN7, 28r *Ordo Missae tunc signet caput suum et corpus et dicat*]

Fiat mihi domine Iesu hoc sacramentum tuum ad viscera misericordiae tuae et gratiam salutis ad sanitatem animae et corporis ut non ad iudicium illud sed ad remedium percipere merear salvator [LvM 1975, 817 n. 47].

Fiat mihi quaeso domine fides firma in corde galea salutis in capite signum Christi in fronte verbum veritatis in ore voluntas bona in mente dilectio dei in pectore praecinctio castitatis in circuitu honestas in actione sobrietas in conscientia humilitas in prosperitate patientia in tribulatione spes in creatore perseverantia usque in finem amor vitae aeternae Praestante domino [Feria V *Confessio peccatorum post acceptam quietem*: PL 101, 553A *Alia*]

Fiat mihi quaeso domine fides firma in corde galea salutis in capite ... perseverantiam bonam praesta mihi omnipotens deus Qui [Brb497 148]

Fiat mihi quaeso domine fides firma in corde galea salutis in capite signum Christi ... perseverantiam bonam praesta mihi omnipotens deus Qui vivis [Chg077 401]

Fiat mihi quaeso domino vera caritas super cuncta eminens ... vitae gaudia percipere merear per te Christe [Chg173c 392]

Fiat mihi quaeso fides firma in corde Galea salutis in capite Signum crucis Christi in fronte Verbum veritatis in ore Voluntas bona in mente Dilectio dei et proximi in pectore Praecinctio castitatis in circuitu Honestas in actione Sobrietas in consuetudine Humilitas in prosperitate Patientia in tribulationibus Amor vitae aeternae Perseverantia in bono usque in finem Amen [Fi1910, 359ra *Oratio*] *cf.* Da mihi quaeso omnipotens deus velle cogitare *in fine*

Fiat mihi quaeso fides firma in corde Galea salutis in capite Signum crucis in fronte sive Christi Veritatis verbum in ore Voluntas bona in mente Dilectio dei in pectore Praecinctio castitatis in circuitu Honestas in actione Sobrietas in constantia Humilitas in prosperitate Patientia in tribulationibus Fides in creatore Perseverantia usque in finem praestante domino nostro Iesu Christo qui vivis et regnas deus per omnia saecula Utheon tetragrammaton sanctus rex deus meus qui nosti occulta cordis mei tui scis opera mea et delicta mea a te non sunt abscondita pro quibus mihi indigno venam largiris et miserere mei Amen [OxL82, 20r, *ad ogni invocazione o espressione* “+”; *altri mss* DELAMARE]

Fiat misericordia tua domine super nos et animabus nostris patientiam ad omnia toleranda adiutorio tuae protectionis insinua et qui singillatim corda hominum fingis spe tua sanctifices et quia oculi tui super eos sunt qui te [Forte suppl metuant] timoris tui da nobis plenitudinem ut etiam aspectui conferas dignitatem [*Oratio* (Ps 32): PL 101, 588C]

Fiat misericordia tua domine super nos et animabus nostris patientiam ad omnia toleranda adiutorio tuae protectionis insinua et qui singillatim corda hominum fingis spe tua sanctifices et quia oculi tui super eos sunt qui te metuunt timoris tui da nobis plenitudinem ut etiam aspectui conferas dignitatem [*Oratio* (Ps 32): PL 101, 588C *congettura*]

Fiat nunc homuncio fuge paululum occupationes terrenas absconde te modicum a tumultuosis cogitationibus tuis abiice nunc onerosas curas tuas et postpone laboriosas distensiones tuas Vaca aliquantulum deo et requiesce aliquantulum in eo Intra in cubiculum mentis tuae excludere omnia praeter deum et quae te iuvant ad quaerendum eum et clauso ostio quaere eum et dic nunc totum cor meum dic nunc deo Quaero vultum tuum vultum tuum domine requiram Eia nunc ergo domine deus meus doce cor meum ubi et quomodo te quaerat ubi et quomodo te inveniat domine si hic non es ubi te quaeram absentem Si autem ubique es cur non te video praesentem Sed certe habitas lucem inaccessibilem Et ubi est lux inaccessibilis Aut quomodo accedam ad lucem inaccessibilem Aut quis me ducet in illam ut videam te in illa Denique quibus signis qua facie te quaeram Nunquam te vidi domine deus meus non novi faciem tuam Quid faciet altissime domine quid faciet iste tuus longinquus exul Quid faciet servus tuus anxius amore tui et longe proiectus a facie tua Anhelat videre te et nimis abest illi facies tua Accedere ad te desiderat et inaccessibilis est habitatio tua Invenire te cupit et nescit locum tuum Quaerere te affectat et ignorat vultum tuum domine deus meus es et dominus meus es et nunquam te vidi Tu me fecisti et refecisti et omnia bona quae habeo tu mihi contulisti et nondum novi te Denique ad videndum te factus sum et nondum feci propter quod factus sum O misera sors hominis cum hoc perdidit homo ad quod factus est O durus o dirus casus ille Heu quid perdidit et quid invenit Quid abscessit et quid remansit Perdidit beatitudinem ad quam factus est et invenit miseriam propter quam factus non est Abscessit sine quo nihil felix est et remansit quod per se non nisi miserum est Manducabat tunc homo panem dolorum quem tunc nesciebat Heu publicus luctus hominum universalis planctus filiorum Adae Ille eructabat saturitatem nos suspiramus esuriam Ille abundabat nos mendicamus Ille feliciter tenebat et misere deseruit nos infeliciter egemus et miserabiliter desideramus et heu vacui remanemus Cur non nobis custodivit cum facile posset quo tam graviter caremus Quare sic nobis observavit lucem et obduxit nos tenebris Ut quid nobis abstulit vitam et induxit mortem Aerumnosi unde sumus impulsus Unde praecipitati quo sumus obruti A patria in exilium a

visione dei in caecitatem nostram a iucunditate immortalitatis in amaritudinem et honorem mortis Misera mutatio De quanto bono in quantum malum Grave damnum gravis dolor grave totum Sed heu me miserum unum de aliis filiis Evae miseris elongatis a Deo Quid incoepi Quid feci Quo tendebam Quo deveni Ad quid aspirabam et in quibus suspiro Quaesivi bona et ecce turbatio Tendebam in deum et offendi in me ipsum Requiem quaerebam in secreto meo et tribulationem et dolorem inveni in intimis mei Volebam redire a gaudio mentis meae et cogor rugire a gemitu cordis mei Sperabatur laetitia et ecce condensantur suspiria Et o tu domine usquequo Usquequo domine oblivisceris me usquequo avertis faciem tuam a me Quando respicies et exaudies me Quando illuminabis oculos meos et ostendes mihi faciem tuam Quando restitues mihi Respice domine et exaudi me et illumina me ostende mihi te ipsum Restitue mihi te ut bene sit mihi sine quo tam male est mihi Dirige domine labores meos et conatus meos ad te quia nihil valeo sine te Invitas me adiuva me obsecro domine ne desperem suspirando sed respirem sperando Obsecro te domine amaricatum est cor meum sua desolatione indulca illud tua consolatione Obsecro te domine esuriens incoepi quaerere te ne desistam ieiunus de te famelicus accessi ne recedam impastus Pauper veni ad divitem miser ad misericordem ne recedam vacuus et contemptus Et si antequam comedam suspiro da mihi post suspiria quod comedam domine incurvatus sum non nisi deorsum aspicere valeo Erige me ut possim sursum intendere Iniquitates meae supergressae sunt caput meum et obvolvunt me et sicut onus grave gravant me evolve me exonera me ne urgeat puteus earum super me os suum Liceat mihi de longe aspicere lucem tuam vel de profundo Doce me quaerere te domine et ostende te quaerenti quia nec quaerere te possum nisi tu doceas me nec invenire nisi ostendas te mihi Quaeram te desiderando desiderem quaerendo inveniam amando amem inveniendo Fateor domine et gratias ago tibi quia tu creasti me hanc imaginem tuam ut tui memor te cogitem te amem Sed sic abolita est attritio vitiorum sic offuscata fumo peccatorum ut non possit facere ad quod facta est nisi tu renoves et reformes eam Non tento domine penetrare altitudinem tuam quia nullatenus comparo illi intellectum meum sed desidero aliquatenus intelligere veritatem tuam quam credit et amat cor meum neque enim quaero intelligere ut credam sed credo ut intelligam Vere domine haec lux est inaccessibilis in qua habitas Vere enim non est aliquid quod hanc penetret ut ibi te videat Vere hanc non video quia nimia est et tamen quiddam video per hanc video sicut infirmus oculus qui quiddam videt per lucem solis videt quam in ipso sole nequit aspicere Non potest intellectus meus ad illam accedere nimis enim fulget ideo non capit illam nec sufficit oculus animae meae diu intendere in illam Reverberatur fulgore vincitur amplitudine obruitur immensitate confunditur capacitate O summa et inaccessibilis lux o sancta et beata veritas quae longe es a me qui tam prope sum tibi Quam remota es a conspectu meo qui sic praesens sum conspectui tuo Ubique es tota praesens et non video te In te moveor et in te sum et ad te non possum accedere Intra me et circa me es et non sentio te Adhuc lates domine animam meam in luce et beatitudine tua et idcirco versatur illa adhuc in tenebris et miseria sua conspicit enim et non videt pulchritudinem tuam Auscultat et non audit harmoniam tuam Olfacit et non percipit odorem tuum palpat et non sentit lenitatem tuam gustat et non agnoscit saporem tuum Habes enim haec in te domine deus meus tuo ineffabili modo quia ea dedit rebus creatis suo sensibili modo sed obruperunt et obstupuerunt et obtusi sunt sensus animae meae vetusto languore peccati Quid es domine quid es quid te intelligit os meum Certe vita es veritas es bonitas es beatitudo es aeternitas es et omne bonum es Excitare nunc anima mea et erige totum intellectum tuum et cogita quantum quale et quod sit illud bonum Si enim singula bona delectabilia sunt cogita intente quam delectabile sit illud bonum quod continet omnia bona et iucunditatem omnium bonorum non qualem experti sumus in rebus creatis sed tanto differentem quantum differt creator a creatura Si enim bona est vita creata quam bona est vita creatrix Si iucunda est salus facta quam iucunda est salus quae fecit omnem salutem Si amabilis est sapientia in cognitione rerum conditarum quam amabilis est sapientia quae omnia condidit quae nihilo Denique si multae et magnae delectationes in rebus delectabilibus sunt qualis et quanta est delectatio in eo qui fecit delectabilia O qui hoc bono fruatur quid illi erit et quid illi non erit Certe quiddam volet erit et quiddam nolet non erit ibi quippe erunt bona corporis et animae qualia nec auris audivit nec oculus vidit nec cor hominis cogitavit Cur ergo per multa vagaris homuncio quaerendo bona animae tuae et corporis tui Ama unum bonum in quo sunt omnia bona et sufficit Desidera simplex bonum quod est omne bonum et satis est Quid enim amas caro mea Quid desideras anima mea Ibi est quiddam amatius quiddam desideratis Si pulchritudo delectat fulgebant iusti sicut sol Si velocitas aut fortitudo aut libertas corporis cui nihil obsistere possit erunt similes angelis dei quia seminatur corpus animale surget corpus spiritale potestate utique non natura Si longa et salubris vita ibi est sana aeternitas et aeterna sanitas quia iusti in perpetuum vivent et salus iustorum a domino Si satietas satiabuntur cum apparuerit gloria dei Si melodia ibi angeli concinunt sine fine deo Si ebrietas inebriabuntur ab ubertate domus tuae Si quaelibet non immunda sed munda voluptas De torrente voluptatis tuae potabis eos domine Si sapientia ipsa dei sapientia ostendet eis semetipsam Si amicitia diligenter deum plusquam seipsos et deus illos plusquam illi seipsos quia illi illum et se invicem per illum et ille se et illos per seipsum Si concordia omnibus illis erit una voluntas quia nulla erit illis nisi sola dei voluntas Si potentia omnipotentes erunt voluntatis suae ut deus suae Nam sicut deus poterit quod volet per se ipsum ita illi per illum Quia sicut non aliud volent quam ille ita ille volet quiddam volent illi et quod ille volent non poterit non esse Si honor et divitiae deus servos suos bonos et fideles super multa constituit Imo filii dei et dii vocabuntur et ubi erit filius tunc etiam illi haeredes quidem dei cohaeredes autem Christi Si vera securitas certe certi erunt se sua sponte illud non amissuros nec dilectorem dominum dilectoribus suis illud ablaturum nec aliquid deo potentius invitos deum et illos separaturum Gaudium vero quale ac quantum est ubi tale ac tantum bonum est Cor humanum cor indigens cor expertum aerumnas imo obrutum aerumnis quantum gauderes si iis omnibus abundares Interroga omnia intima tua si capere possunt gaudium suum de tanta beatitudine sua Sed certe si quis alius quem omnino sicut te ipsum diligeres eandem beatitudinem haberet duplicaretur gaudium tuum quia non minus gauderes pro eo quam pro te ipso Si vero duo vel tres vel multo plures id ipsum haberent tantumdem pro singulis quantum pro te ipso gauderes si singulos sicut temetipsum amares Ergo in illa perfecta caritate innumerabilium beatorum angelorum et hominum ubi nullus alium diligit minus quam se ipsum non aliter gaudebit unusquisque pro singulis aliis quam pro se ipso Si ergo cor hominis de tanto suo bono vix capiet gaudium suum quomodo capax erit tot et tantorum gaudiorum Et utique quantum quiddam diligit aliquid tantum gaudebit de suo bono Sic et in illa perfecta felicitate unusquisque plus amabit deum sine comparatione quam se et omnes alios secum Itaque plus gaudebit absque aestimatione de felicitate dei quam de sua et omnium aliorum secum Sed si deum sic diligenter toto corde tota mente tota anima ut totum cor tota mens tota anima non sufficiant dignitati dilectionis profecto sic gaudebunt iusti in illa superna felicitate toto corde tota mente tota anima ut totum cor tota mens tota anima non sufficiant plenitudini gaudii Deus meus et dominus spes mea et gaudium cordis mei dic animae meae si hoc est gaudium de quo nobis dicis per filium tuum Petite et accipietis ut gaudium vestrum sit plenum Inveni namque gaudium quoddam plenum et plusquam plenum Pleno quippe corde plena vita plena anima pleno to to homine gaudio illo adhuc supererit supra modum gaudium Non enim totum illud gaudium intrabit in gaudentes sed toti gaudentes intrabunt in illud gaudium Dic domine dic servo tuo intus in corde suo si hoc est gaudium in quod intrabunt servi tui qui intrabunt in gaudium dei sui Sed gaudium illud certe quo gaudebunt electi tui nec oculus vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit in hac vita Nondum ergo dixi domine aut cogitavi quantum gaudebit illi beati tui Utique tantum gaudebunt quantum amabunt tantum amabunt quantum cognoscent Quantum te cognoscent tunc domine et quantum te amabunt Certe nec oculus vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit in hac vita quantum te cognoscent et amabunt in illa vita sancti tui Oro te deus meus ut cognoscam te amem te gaudeamque de te et si non possum in hac vita ad plenum vel proficiam in dies quousque veniat illud ad plenum Proficiat hic in me notitia tua et ibi fiat plena Crescat hic amor tuus et ibi fiat plenus ut hic gaudium sit in spe magnum et ibi sit in te plenum domine per filium tuum iubens imo consulis petere et promittis accipere ut gaudium nostrum sit plenum Peto domine quod consulis per admirabile consiliarium tuum ut accipiam quod promittis per veritatem tuam ut gaudium meum plenum sit Meditetur interim in te mens mea loquatur inde lingua mea amet illud cor meum sermocinetur de ipso os meum esuriat illud anima mea sitiit caro mea desideret tota substantia mea donec intrem in gaudium do mini mei qui est trinus et unus deus benedictus in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio XXI Excitans animam ad quaerendum et inveniendum Deum*: PL 158 814 C] *cf* Excitare nunc anima mea et erige totum

Fida manens miseris solus in axe salus Et famulum a nece rex magne tuere tuum Si sola innumeris obvia tela paret Graminis utque decor sic mea vita fugit Eripiat semper fraudis ab ore tuum Ancipiti chelydrium percussit ense ferum Et vaga signifero vetere castra deo Truxere cruenta citet miles in arma suos Nexa tibi nullus pectora turbat hydros Alithrone merear lucis adire vias Atque sacris superum celsus adesce choris Cernere glorificet laeta per arva domus David quoque sacrum personet ore melos [Item eiusdem = *Oratio Bedae presbyteri*: PL 101 1397 C]

Fidelium deus omnium conditor et redemptor animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum ut indulgentiam quam semper optaverunt piis supplicationibus consequantur Qui vivis [Officium mortuorum CmT17.124v CmU4104.77v GF161.166r L216.7 OxB.220.32r NGNM22402.79r Ox.BL./LMH.Borough1.129v PaL757.138rb PaSL22.130r (*Missa pro defunctis*).255v (Officium def.) PaSL36.66r R65.116r (*om* Qui vivis) R68.106v (*idem*) R91.182v (*id.*) SpA183.95v SpA459.134r (ORT 8) <GeV 1671 GrSp 1437>]

Fili redemptor mundi deus miserere nobis [LcG149, 142r *Ad filium Oratio* prima di Dne I C *fili dei vivi*]

Fili redemptor mundi deus qui per immensam clementiam tuam ovem perditam propriis humeris ad gregem reportasti miserere nobis [HAS 315v: litanie _ invocazione trokata 2]

Firmamentum spei et refugium pressuræ piissime deus salva nos ab inimicis et a laqueis mortis ut assumpti de multitudine circumstantium tribulationum devotissime sancto nomini tuo cum innocentiae puritate psallamus Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 17: PL 142 99 C]

Fisus sum domine te dixisse Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Et iterum Gaudium erit in caelo super uno peccatore paenitentiam agentem quam super nonaginta novem iustis qui non indigent paenitentiam Scio enim et veraciter credo quia si vis potes me mundare a lepra mea Unde eadem lepras quibus maculatus sum tibi manifestare studeo [Ln3763, 1964, 400 n. 5].

Flecto deus meus coram te genua pro peccatis meis praeteritis praesentibus et futuris et pro omni populo catholico [Bba 2003, 60 nr. 22].

Flos mundi decus generis humani splendidissima virgo beata Maria ... sanctarum virginum choro [Brb497 165 *ad s Mariam alia*]

Flos mundi decus generis humani splendidissima virgo Maria beata quae in tantum deo placuisti ut castis visceribus mundi proferres salutem Obseero te per ipsum dominum nostrum Iesum Christum filium ac dominum deumque tuum Intercede pro me misero ut donet dominus omni tempore vitae meae integritatem corpori meo Ut mundus et ab omni contagione libidinis purus sociari merear florido et candidissimo sanctarum virginum choro Amen [GvG 1933, 48].

Fluat scintilla de mamilla gloriosae virginis quae calorem et ardorem extinguat libidinis Mater digna dei via veniae luxque dici Sis tutela rei duxque comesque mei Nata dei miserere mei lux alma dici Regina poli digna coli me relinquere noli Me tibi virgo pia genitrix commendo Maria Iesu Christe fili dei vivi miserere mei peccatoris Nos cum prole pia benedicat virgo Maria Sit nomen domini nostri Iesu Christi benedictum in saecula saeculorum Et nomen gloriosae virginis Matris eius in aeternum et ultra cum tota caelesti curia Amen [OxB249, 90v *ms* sintilla]

Fluat stilla de mamilla gloriosae virginis Quae calorem et ardorem extinguat libidinis Mater digna dei via veniae luxque dici Sis tutela rei duxque comesque mei Nata dei miserere mei lux alma dici Digna coli regina poli me linquere noli Nec tibi virgo pia genitrix commendo Maria Iesu Christe fili dei tu miserere mei mater dei dulcissima memento mei Amen [Mn23:86r *Contra pollutionem nocturnam vel diurnam*]

Foderunt manus meas et pedes meos Et dinumeraverunt omnia ossa mea [Via Crucis XI stazione Vsc + Rvs]

Fortissime deus spirituum universae carnis qui vinci non potes quia es omnipotens et rex potens falli non potes quia sapiens es scrutans corda et renes deus corrumpi non potes quia iustus dominus et semper iustitias dilexisti qui non parces in die vindictae nec acquiesces cuiusquam precibus nec recipies pro redemptione dona plurima ego reus et miser peccator in conspectu divinae maiestatis tuae in qua qui vere confitetur absolvitur recognosco quia peccavi super numerum arenae maris et multiplicatae sunt iniquitates meae Incurvatus sum multo curriculo meae ferreae voluntatis et non est mihi respiratio et quia ex indiscreto processu negotii vitae meae sentio quia tua iustitia in extremo tuo iudicio manifeste debet me gravare ab ipsa tamen merito mihi suspecta ad tuam misericordiam confugio et appello Et ne appellatione ista pendente intres in iudicium cum servo tuo sed potius tua misericordia me praeviadat et sequatur me et sensus et actus cogitationes affectiones et opera mea protectioni eius supponens ipsamque misericordiam postulans et iudicium non requirens corde compunctus humiliter tibi dico [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 1: PL 158 821 A]

Fortissime magnipotens deus spirituum universae carnis cuius oculi super omnes vias filiorum Adam a die nativitatis eorum usque ad diem exitus eorum ut reddas unicuique secundum opera sua bona vel mala ostende mihi ut confitear tibi paupertatem meam quoniam dixi quod dives essem et nullius egerem et nesciebam quia pauper eram caecus nudus miser et miserabilis Credebam me fore aliquid cum nihil essem Dixi Sapiens efficiar et stultus factus sum Cogitabam esse continens sed deceptus sum Et video nunc quia donum tuum est sine quo nihil possumus facere quia nisi tu domine custodieris civitatem frustra vigilat qui custodit eam Sic docuisti me ut cognoscerem me quia dereliquisti me et probasti me non propter te ut cognosceres me sed propter me ut cognoscerem me Nam ut dixi domine credebam me aliquid fore ex me existimabam me sufficere per me nec percipiebam quoniam tu regebas me donec aliquantulum te elongasti me et cecidi statim in me et vidi et cognovi quoniam tu regebas me et quod cecidi fuit ex me et quod surrexi fuit ex te Aperuisti mihi oculos lux et excitasti et illuminasti me et vidi quoniam tentatio est hominis vita super terram et quod gloriari non valeat ante te omnis caro nec iustificetur omnis vivens quoniam si quid boni est parvum vel magnum donum tuum est et nostrum non est nisi malum Unde igitur gloriabitur omnis caro Numquid de malo Haec non est gloria sed miseria Sed numquid gloriabitur de bono Numquid de alieno Tuum domine est bonum tua est gloria Qui enim de bono tuo gloriam sibi quaerit et non tibi quaerit hic fur est et latro et similis est diabolo qui vult furari gloriam tuam Qui laudari vult de tuo dono et non quaerit in illo gloriam tuam sed suam hic licet propter tuum donum laudetur ab hominibus a te tamen vituperatur quia de dono tuo non tuam sed suam gloriam quaesivit Qui autem ab hominibus laudatur vituperante te non defendetur ab hominibus iudicante te nec liberabitur condemnante te At tu domine formator meus ex utero matris meae non me sinas cadere in illam exprobrationem ut exprobretur mihi furari voluisse gloriam tuam Tibi sit gloria cuius est omne bonum nobis autem confusio faciei et miseria quorum est omne malum nisi tu me illuminares Misereris quippe domine misereris omnium quae fecisti et nihil odisti eorum quae fecisti et das nobis de bonis tuis et ditas nos inopes de optimis donis tuis quoniam diligis pauperes et divites facis eos divites tuis Ecce nunc domine pauperes nos filii tui sumus et pusillus grex tuus aperi nobis ianuas tuas et edent pauperes et satiabuntur et laudabunt te qui requirunt te Scio etiam domine et confiteor docente te quoniam soli illi qui cognoscunt se pauperes et confitentur tibi paupertatem suam dantur a te quoniam qui se divites existimant cum sint pauperes a tuis divitiis inveniuntur exclusi Et ego igitur confiteor tibi domine deus meus paupertatem meam et sit tibi tua gloria tota quoniam tuum est omne bonum Per me enim domine fateor ut docuisti me nihil aliud sum quam universa vanitas et umbra mortis et abyssus quaedam tenebrosa et terra inanis et vacua quae sine tua benedictione nihil germinat fructum quomodo non facit nisi confusionem peccatum et mortem Si quid boni unquam habui a te recepi quidquid boni habeo tuum habeo Si quando steti per te steti sed quando cecidi per me cecidi Semper in luto iacuissis nisi tu me erexisses semper caecus fuisset nisi tu me illuminares Quando cecidi nunquam surrexissem nisi tu mihi manum porrexisses Postquam me erexisti semper cecidissem nisi tu me sustinuisses saepius perissem nisi me gubernasses Sic semper domine sic semper gratia et misericordia tua praevienit me liberans me ab omnibus malis salvans a praeteritis suscitans a praesentibus et munens a futuris praecidens etiam ante me laqueos peccatorum tollens occasiones et causas quia nisi tu hoc mihi fecisses ego omnia peccata mundi fecissem quoniam scio domine quod nullum peccatum est quod unquam fecit homo quod non possit facere alter homo si desit creator a quo factus est homo Sed quod non facerem tu fecisti quod abstinerem tu iussisti et quod tibi crederem tu gratiam infudisti Tu namque domine regebas me tibi servabas me tibi et mihi ut adulterium et omne aliud peccatum non committerem [AUGUSTINUS, *Soliloquia* 15 PL 40, 876-877]

Fortitudinem meam ad te custodiam quia deus susceptor meus deus meus misericordia eius praevieniet me [Pro fortitudine: PL 101, 545A]

Fortitudo omnium fortissime deus salva populum tuum a descendentibus in lacum et ita nos in templo sancto suo unanimiter innotet ut pacem quam proximis ore proferimus cordibus teneamus Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 27: PL 142 127 D]

Frigescente caritatis ... [BerlinH348, 172r *Laus fratris Iacobi*: RH 2600; WALTHER 6909]

Fuit quidam papa qui dum ad extrema devenisset interrogabat suum capellanum virum idoneum et devotum quem plurimum diligebat quibus suffragiis post mortem vellet eum apud deum iuvare Qui respondit quod omnibus modis quibus posset et quaecumque iuberet pro salute animae suae facere vellet Tunc ait papa Non peto a te aliud subsidium nisi dum videris me in agone mortis positum dominicam orationem pro me tribus vicibus dicas Qui sibi hoc libentissime promisit Ad quem papa Cum primum Pater noster dixeris dic in memoriam agonia dmini nostri Iesu Christi obsecrans ut multitudinem sui sudoris sanguinei quem pro timoris angustia pro nobis copiosissime fudit contra multitudinem peccatorum meorum patri offerre et ostendere dignetur pro omnibus angustis quas peccatis meis exigentibus merui Cum secundum Pater noster dixeris dic in honorem omnium passionum et amaritudinum dmini nostri Iesu Christi quas in cruce sustinuit et maxime in illa hora quando anima eius sanctissima de suo corpore sacratissima egressa fuit obsecrans ut omnes passionem et amaritudines predictas patri offerre dignetur contra omnes paenas et passionem quas pro peccatis meis timeo meruisse Cum dixeris tertium Pater noster dic in honore ineffabilis caritatis domini nostri Iesu Christi quae ipsum de caelis ad terras ad tolerantiam omnium ac singularum harum passionum traxit ut hac caritate me salvere et caelos mihi aperire dignetur quia meis meritis salvari nequeo nec caeleste regnum obtinere His dictis promisit capellanus haec omnia se libentissime facturum quod et fecit cum diligentia et devotione qua potuit Post mortem vero reversus est papa splendidus et coruscus gratias sibi referens immensas dicendo sine omni paena se fore liberatum Nam post primum Pater noster dominus Iesus Christus sudorem suum sanguineum pro me patri ostendens omnem meam propulsavit angustiam Post secundum per amaritudinem omnium passionum suarum omnia peccata mea ut nubem delevit Post tertium Pater noster per caritatem suam caelos mihi aperuit et me cum gaudio introduxit Propter hanc revelationem quam praedictus capellanus pluribus referebat in pluribus locis inolevit mos quod praedictus modus apud morientes devote servetur sub spe certissima quod ipsa oratio valeat hominem a daemonibus liberare peccata diluere et caeleste regnum aperire auxilio domini nostri Iesu Christi qui est benedictus in saecula Nec propter hoc aliquis nimium sibi blandiatur remissius vivendo putans per tales orationes sine operibus bonis posse salvari cum de papa praedicto praesumendum sit quod vita eius concordaverit cum morte [Mc418, 2003, 437 nr. 17].

Fuit vir vitae venerabilis gratia Benedictus et nomine [Ri23:80r Ant CAO 2906]

Fulgida stella maris nos protege nos tuearis [Ri23:70r: 1]

Fundamentum fidei nostrae deus qui in mentibus sanctis tanquam in excelsis montibus aeternitatis portas iustitia muniente componis concede nobis in te gloriose credere atque ad redemptionem nostram hominem factum praedicabiliter confiteri Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 86: PL 142 323 D]

Gaude aeternaliter benedictum corpus dei in perpetuo honore et in perhenni victoria ac in sempiterna omnipotentia tua una cum patre tuo et spiritu sancto atque etiam cum benedicta matre tua dignissima et cum tota gloriosa tua caelesti curia Sit etiam tibi laus aeternae deus et infinita gratiarum actio pro eo quod homo fieri dignatus es et nobis in mundo tuum venerandum corpus ex pane materiali consecrare voluisti ipsumque in cibum et animarum salutem et spiritualem sustentationem nobis tribuisti Amen [HAS 28v]

Gaude aeternaliter benedictum corpus dei in perpetuo honore et in perhenni victoria ac in sempiterna omnipotentia tua una cum patre tuo et spiritu sancto atque etiam cum benedicta matre tua dignissima et cum tota gloriosa tua caelesti curia Sit etiam tibi laus aeternae deus et infinita gratiarum actio pro eo quod homo fieri dignatus es et nobis in mundo tuum venerandum corpus ex pane materiali consecrare voluisti ipsumque in cibum et animarum salutem et spiritualem sustentationem nobis tribuisti Amen [HAS 28v]

Gaude amantissime Iohannes quia cum dominus omnium nasci voluit ... [De gaudiis s Iohannis Baptistae D521, 154ra]

Gaude Barbara regina cum Christo conservata a ruina in pudoris lilio Gaude pollens in doctrina excellenter in divina Christi magisterio Gaude virgo fide plena possidens caeli amaena finita martyrio Gaude quod est deo curae dare tuae sepulturae locustas officio Gaude quia noster caetus cantat dulce et est laetus fac ut mecum sis non spretus in perhenni gaudio Amen [HAS 27v]

Gaude Barbara regina cum Christo conservata a ruina in pudoris lilio Gaude pollens in doctrina excellenter in divina Christi magisterio Gaude virgo fide plena possidens caeli amaena finita martyrio Gaude quod est deo curae dare tuae sepulturae locustas officio Gaude quia noster caetus cantat dulce et est laetus fac ut mecum sis non spretus in perhenni gaudio Amen [HAS 27v]

Gaude caelestis curia quae virginum tot mili laureata suscepisti regi regum coniunxisti ... [Hymnus ad laudem 11.000 virginum MiB41, 12vb]

Gaude caelorum regina sol mire fulgentie Luna splendens vitae via fons supernae gratiae Nam tres Reges mater pia regalis potentiae Dona obtulerunt sua novo Regi gloriae [septem gaudia b. Mariae v.(4) CmU4105, 201v]

Gaude caritatis fluvium actus mudans noxios Sanctitatisque cacumen terrenis adversarios flaminis aeternum numen venit in apostolos quos illustrans tamquam lumen fecit sanctificos [septem gaudia b. Mariae v.(7) CmU4105, 202v]

Gaude Christo ascendente et in caelum te vidente motu fertur proprio [Gaudia BMV (6) CmT19, 167v]

Gaude Christo ascendente et in caelum te vidente motu fertur proprio (Ri23:67v: 5)

Gaude dei genitrix virgo immaculata gaude quae gaudium ab angelo suscepisti gaude quae genuisti aeterni luminis claritatem gaude mater gaude sancta dei genitrix virgo tu sola mater innupta te laudat omnis factura genitricem lucis sis pro nobis quaesumus perpetua interventrix [Chester 21 *dopo Completa*]

Gaude diva candens rosa super sanctos gloriosa ... tuo aeterno iubilo [BerlinH348, 163v *Lauda de Maria verzene*]

Gaude domina quae huius sincerissimae humanitatis templum fieri meruisti ... [Ad inviolatam matrem dulcissimi pueri Iesu D521, 100rb]

Gaude dulcis Catherina virgo martyr et regina fulgens sub Maxentio Gaudes vincens vincentes oer virtutem saientes quos salutem cuientes docet tua ratio ... Gaude Synai quae portaris ubi iuge veneraris olei propagine Amen [MiB41, 10va *ms Katerina*]

Gaude dulcis consolatrix divinum praeconium Inimicorum fugatrix deitatis speculum Tu benigna imperatrix dei patris filium peperisti mediatrix sis dei et hominum [septem gaudia b. Mariae v.(3) CmU4105, 201v]

Gaude felix Anna quae concepisti prolem qua fuerat paritura mundi salvatorem Gaude felix Anna mater magnae prolis ex te processit rutilans stella summi solis Gaude felix Anna genitrix Mariae quae virgo deum peperit et mater est messiae Gaude felix Anna quae sola meruisti mater esse virginis matris Iesu Christi Gaude felix Anna gaude sine fine pro nobis preces porrigere caelorum reginae [HAS 24v]

Gaude felix Anna quae concepisti prolem qua fuerat paritura mundi salvatorem Gaude felix Anna mater magnae prolis ex te processit rutilans stella summi solis Gaude felix Anna genitrix Mariae quae virgo deum peperit et mater est messiae Gaude felix Anna quae sola meruisti mater esse virginis matris Iesu Christi Gaude felix Anna gaude sine fine pro nobis preces porrigere caelorum reginae [HAS 24v]

Gaude flore virginali ... [BerlinKK78B12, 285r: RH 6810]

Gaude flore virginali honoreque speciali ... [Pal 1368, 52v *Oratio ad virginem Mariam*: LEROQUAIS I, 184]

Gaude flore virginali honoreque spirituali ... [PaL1063, 271r: *Septem gaudia spiritualia BMV edita a beato THOMA*: LEROQUAIS I, 47]

Gaude flore virginali quae honore speciali ... [Fb742, 74v *solo prima strofa*: RH 6808-6810; AH 31 nr. 189]

Gaude flore virginali quae honore speciali ... [PaL1347, 256r: LEROQUAIS I, 156; PaL1399, 24r: LEROQUAIS I, 231]

Gaude flore virginali quae honore speciali transcendis splendiferum angelorum principatum et sanctorum decoratum dignitate munerum [septem gaudia BMV CmU4105, 205r: 1]

Gaude flore virginali quae honoreque speciali ... [septem gaudia BMV spiritualia quae modo habet in paradiso PaL1410, 110v: LEROQUAIS I, 248]

Gaude flore virginali quam honorem speciali transcendis sol splendiferum Angelorum principatum et sanctorum decoratum dignitate nunerum [CmT19, 168v *Sequitur VII gaudia spiritualia dicentem sancti THOMAE Archiepiscopi Cantuariensis ad BV/M (1)*]

Gaude flore virginalis quae honore speciali ... et florescent per aeterna saecula Amen [Septem gaudia beatae virginis composita per sanctum THOMAM martyrem et archiepiscopum Cantuariensem cui dicitur apparuisse beata virgo et laudasse opus suum pollicamque esse praesentiam suam ante obitum illius qui celebravit quotidie memoriam eius his gaudiis Chicago, Newberry 83, 47r (= Cat. SAENGER 156: LHP 2, 409; WILMART, *Auteurs*, 329 nota 1)]

Gaude flore virginalis quae honore speciali ... non cessabunt nec decrescent per aeterna saecula Amen [Cum beatus THOMAS Canturiensis haec suprenotata septem gaudia singulis diebus repeteret apparuit ei beata virgo maria ... et dixit Chicago, Newberry 82, 196v (= Cat. SAENGER 153: LHP 1, XXVII; 2, 409; WILMART, *Auteurs*, 329 nota 1)]

Gaude flore virginalis quae honore speciali transcendens splendiferum angelorum principatum et sanctorum decoratum dignitate numerum (NGNM 22402, 82r *Septem gaudia gloriosissimae virginis Mariae*: 1)

Gaude fortis agonista Christi felix Barbara per tormenta vincis ista ... flos campi convallium [MiB41, 26v *Tertia rosa*]

Gaude in abyso divinae caritatis felix Maria gloriosa angelorum regina ... [De setem gaudiis b. Mariae ... D521, 189vb]

Gaude Iohannes baptista qui in maternali cista sanctus extitisti Gaude dei organista qui non ut falsum sophista Christum ostendisti Gaude caelestis iurista qui ut summi legis legista fieri meruisti Gaude certis agonista qui ut verus evangelista cuncta reliquisti Gaude sanctitatis sacrista qui super omnes in via ista virtutibus effulsisti Te vincis a sceleribus solve Iesu Christe praecursoris precibus Iohannis baptistae Amen [HAS 18v]

Gaude Iohannes baptista qui in maternali cista sanctus extitisti Gaude dei organista qui non ut falsum sophista Christum ostendisti Gaude caelestis iurista qui ut summi legis legista fieri meruisti Gaude certis agonista qui ut verus evangelista cuncta reliquisti Gaude sanctitatis sacrista qui super omnes in via ista virtutibus effulsisti Te vincis a sceleribus solve Iesu Christe praecursoris precibus Iohannis baptistae Amen [HAS 18v]

Gaude legis plenitudo mortis celans scelera Sanctorum beatitudo lux dei lucifera Tu stellarum claritudo sursum super sidera Assumpta es altitudo dans divina faedera Amen [septem gaudia b. Mariae v. (8 l) CmU4105, 202v]

Gaude lux Londoniarum Thoma tutor animarum dei providentia Gaude Thoma persecutus et per regem allocutus eius in consilio Gaude sine iure vero primas exul rege fero Thoma flos ecclesiae Gaude Thoma Martis die vocem audiens messiae cum esses in Francia Gaude trans fretum reversus pacis ad formam conversus Thoma primas Angliae Gaude Thoma pastor vere fide duce morti ferae collum subdens gladio Gaude Thoma nominatus pius martyr et translatus villa Cantuariæ Die Martis ut notatur per te multis salus datur summi dei serie Amen [HAS 20v]

Gaude lux Londoniarum Thoma tutor animarum dei providentia Gaude Thoma persecutus et per regem allocutus eius in consilio Gaude sine iure vero primas exul rege fero Thoma flos ecclesiae Gaude Thoma Martis die vocem audiens messiae cum esses in Francia Gaude trans fretum reversus pacis ad formam conversus Thoma primas Angliae Gaude Thoma pastor vere fide duce morti ferae collum subdens gladio Gaude Thoma nominatus pius martyr et translatus villa Cantuariæ Die Martis ut notatur per te multis salus datur summi dei serie Amen [HAS 20v]

Gaude Maria gloriosa angelorum regina quia solius tuae gloriae plenitudo peraccellit omnem gloriam ... [Septem gaudia Mariae D2242, 83r]

Gaude maria mater Christi dives in deliciis ... [D521, 1vb: RH 6829 ?]

Gaude Maria mater Christi pia florens in deliciis ... [*Incipiunt septem gaudia* D2242, 11r: MONE II, 162; RH 6829]

Gaude Maria mater Christi quae per aurem concepisti Gabriele nuntio Gaude quia a deo plena peperisti sine paena cum pudoris lilio /// [BsQ7, 145v *Haec sunt quinque Gaudia gloriosae virginis Mariae quae o... fuit beatus HERIMONDUS ad honorem ipsius virginis et impetravit indulgentiam 40 dierum a domino papa Innocentio pro qualibet ...*] cfr Gaude virgo mater Christi

Gaude Maria virgo maris stella inclita ... [Gal:219v]

Gaude mater miserorum qui pater saeculorum dabit te colentibus congruentem hic mercedem et felicem poli sedem regnis in caelestibus [NGNM 22402, 82r *Septem gaudia gloriosissimae virginis Mariae*: 5]

Gaude mater miserorum quia pater saeculorum dabit te colentibus congruentem hic mercedem et felicem poli sedem regnis in caelestibus [CmT19, 169v *VII gaudia spiritualia BVM* (5); *septem gaudia b. Mariae v.* CmU4105, 205r: 5]

Gaude mater speciosa iam in caelis gloriosa te laudamus pretiosa ... [*Anno domini 1316 edita sunt haec 12 gaudia beatae virginis a quodam cardinale* ... D521, 167vb]

Gaude mea speciosa cui clamorosa rosa pulchra nimis et formosa ... [*Nova gaudia BVM* D521, 67ra: WALTHER 7056]

Gaude nexu voluntatis et amplexu caritatis iuncta sic altissimo ut ad votum consequaris quicquid virgo deprecaris a Iesu dulcissimo [*Septem gaudia gloriosissimae virginis Mariae*: 5 CmU4105, 205v NGNM 22402, 82r]

Gaude nexu voluntatis et amplexu charitatis iuncta sis altissimo Ut ad votum consequaris quicquid virgo deprecaris a Iesu dulcissimo [CmT19, 169v *VII gaudia spiritualia BVM* (4)]

Gaude pater via morum [LHP.S IX.21]

Gaude pater via morum felix evangeliorum sidus fulgens radio Gaude quia voce Christi virgo florens permansisti tractus de connubio Gaude quia plenioris secretorum et amoris splendes privilegio Gaude florem virginalem tibi matrem specialem committente filio Gaude martyr ex agone sine mortis passione translatus in gaudio Ubi patri coaeternus nos perducit rex supernus tui patrocini Amen [HAS 19v]

Gaude pater via morum felix evangeliorum sidus fulgens radio Gaude quia voce Christi virgo florens permansisti tractus de connubio Gaude quia plenioris secretorum et amoris splendes privilegio Gaude florem virginalem tibi matrem specialem committente filio Gaude martyr ex agone sine mortis passione translatus in gaudio Ubi patri coaeternus nos perducit rex supernus tui patrocini Amen [HAS 19v]

Gaude per hunc qui te fecit in desertoque perfect post multa flagitia [*Versus da inserire nel* Gaude pia Magdalena MiB41, 13vb Maria Maddalena]

Gaude pia Magdalena spes salutis vitae vena ... ut post mortem lucem vere sortiamur in gaudia Amen [WLS10995, 176r: RH 6895]

Gaude pia Magdalena spes salutis vitae vena lapsorum fiducia Gaude dulcis advocata paenitendi forma data miseris post vitia Gaude felix deo grata cui dimissa sunt peccata speciali gratia Gaude lotrix pedum Christi a quo tanta meruisti amoris insignia Gaude digna primo frui visu redemptoris tui resurgentis cum gloria Gaude quae septenis horis es cibata vecta foris ad caeli fastigia Gaude quae nunc sublimaris et cum Christo gloriaris in caelesti curia [MiB41, 13va]

Gaude pia Magdalena spes salutis vitae vena lapsorum fiducia Gaude dulcis advocata *paenitendi* forma data miseris post *veniam* Gaude felix deo grata cui *dimissa* sunt peccata speciali gratia Gaude lotrix pedum Christi a quo tanta meruisti amoris insignia Gaude primo digna frui visu redemptoris tui surgentis *cum* gloria Gaude quae septennis horis es ab austro vecta foris ad caeli fastigia Gaude quae nunc sublimaris et cum Christo gloriaris in caelesti curia Fac nos hic sic paenitere ut post mortem lucis verae sociamur gaudia Amen [HAS 25r]

Gaude princeps supernorum Michael archangelorum dei providentia Gaude ductor animarum ad paradysum salvandarum summa dei clementia Gaude quia devicisti draconem et deiecisti de caelis ad infera Gaude quia sic certasti dum Luciferum superasti potentia salutifera Gaude quia milia centena et plurima agmina caelorum Gaude quia tecum cantant laudem dei et exultant in speculo beatorum Fac nos ergo collaudare tecum semper et regnare per saecula saeculorum Amen [HAS 16v]

Gaude princeps supernorum Michael archangelorum dei providentia Gaude ductor animarum ad paradysum salvandarum summa dei clementia Gaude quia devicisti draconem et deiecisti de caelis ad infera Gaude quia sic certasti dum Luciferum superasti potentia salutifera Gaude quia milia centena et plurima agmina caelorum Gaude quia tecum cantant laudem dei et exultant in speculo beatorum Fac nos ergo collaudare tecum semper et regnare per saecula saeculorum Amen [HAS 16v]

Gaude quae genuisti aeterni luminis claritatem sis pro nobis quaesumus perpetua interventrix Mater dei omnipotentis virgo sancta Maria gaudium semper tibi sit gaudium quale decet matrem dei universorum dominam et reginam [*Oratio* CmU4105, 219v] cfr Ave sancta Maria gratia

Gaude quae laudibus ditatis humilis benignitas Et cum deo collaudaris sanctorum iocunditas Cum tui nati meditaris quanta est divinitas Resurgentis tunc laetaris cum luxit humanitas [*septem gaudia b. Mariae v.*(5) CmU4105, 202r]

Gaude quae post ipsum scandis et est honor tibi grandis in caeli palatio Ubi fructus ventris tui per te nobis detur frui in perhenni gaudio (Ri23:67v: 7)

Gaude quae post ipsum scandis et est honor tibi grandis in caeli palatio Ubi fructus ventris tui per te nobis datur frui in perhenni gaudio Amen [*Gaudia BMV* (8) CmT19, 168r]

Gaude quia Christus misit paraclitum quem promisit sanctorum collegio (Ri23:67v: 6)

Gaude quia deo plena peperisti sine paena cum pudoris lilio (Ri23:67v: 2)

Gaude quia deo plena peperisti sine paena cum pudoris lilio [*Gaudia BMV* (2) CmT19, 167r plenam]

Gaude quia magi dona tuo nato ferunt bona quem tenes in gremio [*Gaudia BMV* (3) CmT19, 167v *ms* bonam]

Gaude quia magi dona tuo nato ser... bona quem tenes in gremio (Ri23:67v: 3)

Gaude quia meruisti invenire quem perdidisti in doctorum medio [PaJA18, 206r; gli altri "Gaude" che sono in comune con CmT19, sono identici]

Gaude quia quem portasti hunc in templo praesentasti Simeonis brachio [*Gaudia BMV* (4) CmT19, 167v]

Gaude quia tui nati quem dolebas mortem pati fulget resurrectio (Ri23:67v: 4)

Gaude quia tui nati quem dolebas mortem pati fulget resurrectio [*Gaudia BMV* (5) CmT19, 167v]

Gaude sancta dei genitrix perpetua virgo Maria Gaude quae gaudium ab angelo suscepisti gaude mater intacta gaude sancta et immaculata Maria tu sola mater incorrupta te laudat omnis factura genitricem lucis amen [*Oratio* CmU4105, 219r] cfr Ave sancta Maria gratia

Gaude splendens vas virtutum cuius pendens est ad nutum tota caeli curia te benignam et felicem Iesu dignam genitricem venerans in gloria (NGNM 22402, 82r *Septem gaudia gloriosissimae virginis Mariae*: 3)

Gaude splendens vas virtutum cuius pendens est ad nutum tota caeli curia te benignam et felicem Iesu dignam genitricem venerans in gloria [CmT19, 169r *VII gaudia spiritualia BVM* (3); *septem gaudia b. Mariae v.* CmU4105, 205r: 3]

Gaude sponsa cara dei nam et clara lux diei solis datur lumine sic tu facis orbem verae tuae pacis resplendere lucis plenitudine (NGNM 22402, 82r *Septem gaudia gloriosissimae virginis Mariae*: 2)

Gaude sponsa cara dei nam ut clara lux diei solis datur lumine Sic tu facis orbem verae tuae facis resplendere lucis claritudine [CmT19, 169r *VII gaudia spiritualia BVM* (2)]

Gaude sponsa cara dei nam ut clara lux diei solis datur lumine sic tu facis orbem verae tuae pacis resplendere lucis plenitudine [*septem gaudia b. Mariae v.* CmU4105, 205r: 2]

Gaude stirpe regis nata ab angelo salutata ... Per te nobis sis pax rata in caelorum mansio Amen deo gratias [WLS10995, 177r: RH 27153]

Gaude summi creatoris sponsa gloriosa Ave mundi salvatoris mater speciosa Salve divini fulgoris stella radiosa Tibi gaudia honoris dicam dei rosa [*septem gaudia b. Mariae v.*(1) CmU4105, 201r]

Gaude templum Iesu Christi plenum sancti spiritus Digna tollere fuisti miserorum gemitus tunc laudari meruisti tuum natum caelitus quem ad caelos prospexisti scandentem divinitus [*septem gaudia b. Mariae v.*(6) CmU4105, 202r]

Gaude virgo a Maria Gaude mater Christi pia Gaude paradisi via Gaude mater prophetia Gaude virgo salutata Gaude sancta mundo nata Gaude iocund... Gaude virgo singularis Gaude mater salutaris Gaude clara stella maris Gaude praeclarissima ... (Rv75, 109v salutaris)

Gaude virgo castissima Ursula fecundissima ortuque nobilissima sponsa Christi sanctissima [*Iubilus devotissimus in honorem quarum sura <11000 vrg>* MiB41, 13ra]

Gaude virgo Catherina quam refecit lux divina ter quaternis noctibus ... Esto nobis advocata apud deum virgo grata in nostro certamine [MiB41, 11va *ms* Katerina]

Gaude virgo gratiosa verbo verbum concepisti ... [*de quinque gaudiis* D1109, 93va: RH 27196; MEERSSEMAN 2, 211; WILMART, *Auteurs* 23]

Gaude virgo gratiosa Verbum verbo concepisti Gaude tellus fructuosa fructum vitae protulisti Gaude rosa speciosa Christo vernans resurgente Gaude mater gloriosa Iesu caelos ascendente Gaude fluens deliciis nunc rosa iuncta lilio Emunda nos a vitiis et tuo iunge filio Amen [Troyes 1900, 110v *Oratio ad elevationem*: ed. WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 23, nota 3. *Stesso testo* in South Keinsington, Reid 83, 190v (Hor, Francia, sec. XIV in.); *cf.* AH 31, 175 ss., nr. 170-194]

Gaude virgo Katherina qua doctores lex divina traxit ab erroribus Gaude pro qua tenebrosus carcer fuit luminosus fragrans ex odoribus Gaude convertens reginam cernens rotaeque ruinam plebis in discrimine Gaude tu que flagellaris et post preces decollaris fundens lac pro sanguine Gaude Syna quae portaris ubi iuge veneraris olei propagine O beata post Mariam posce nobis caeli viam in supremo culmine Nec cum tibi praesentamus fac ut tecum gaudeamus in caelesti lumine [HAS 26r]

Gaude virgo Katherina qua doctores lex divina traxit ab erroribus Gaude pro qua tenebrosus carcer fuit luminosus fragrans ex odoribus Gaude convertens reginam cernens rotaeque ruinam plebis in discrimine Gaude tu que flagellaris et post preces decollaris fundens lac pro sanguine Gaude Syna quae portaris ubi iuge veneraris olei propagine O beata post Mariam posce nobis caeli viam in supremo culmine Nec cum tibi praesentamus fac ut tecum gaudeamus in caelesti lumine [HAS 26r]

Gaude virgo Margareta quae nutricis gregem laeta minabas ad pascua Gaude pompa mundi spreta fide fortis ut athleta vernans pudicitia Gaude quae incarcerata crucis signo consignata triumphas de belua Gaude virgis flagellata per columbam confortata ducis spermens aspera Gaude prece quae laetaris cum pro Christo decollaris summa tenens gaudia Ora virgo nunc beata ut vox nostra deo grata reddatur in patria Amen [HAS 26v]

Gaude virgo Margareta quae nutricis gregem laeta minabas ad pascua Gaude pompa mundi spreta fide fortis ut athleta vernans pudicitia Gaude quae incarcerata crucis signo consignata triumphas de belua Gaude virgis flagellata per columbam confortata ducis spermens aspera Gaude prece quae laetaris cum pro Christo decollaris summa tenens gaudia Ora virgo nunc beata ut vox nostra deo grata reddatur in patria Amen [HAS 26v]

Gaude virgo mater Christi ... [BerlinKK78B12, 287r: RH 7013]

Gaude virgo mater Christi ... [BerlinKK78B21, 209r *Questa sì e una salutatione angelica con la quale uno devotissimo religioso di sancta vita ogni giorno salutava la gloriosa virgine Maria et prima*]

Gaude virgo mater Christi quae per aurem concepisti ... [PaL1073, 238v *V ioies notre Dame*: LEROQUAIS I, 54; PaL1191, 141r: LEROQUAIS I, 141; Pal 1368, 53v *Oratio ad divam Mariam*: LEROQUAIS I, 184; PaL1401, 165v (*altra mano*) e 173v: LEROQUAIS I, 237; PaL1406, 128v: LEROQUAIS I, 242; [PaL1411, 40r: LEROQUAIS I, 250]] *cf.* Gaude Maria mater

Gaude virgo mater Christi quae per aurem concepisti Gabriele ... [Fb326, 134r: AH 15 nr. 68] *cf.* Gaude Maria mater

Gaude virgo mater Christi quae per aurem concepisti Gabriele nuntio ... [PaL1190, 8v *Septem gaudia BMV*: LEROQUAIS I, 138] *cf.* Gaude Maria mater

Gaude virgo mater Christi quae per aurem concepisti Gabriele nuntio Gaude quia deo plena peperisti sine paena cum pudoris lilio Gaude quia magi dona tuo nato ferunt bona quem tenes in gremio Gaude quia meruisti invenire quem perdidisti in doctorum medio Gaude quia nati quem dolebas mortem pati fulget resurrectio Gaude Christo ascendente et in caelum te vidente motu fertur proprio Gaude quae post ipsum scandis et est honor tibi grandis in caeli palatio Ubi fructus ventris tui per te nobis datur frui in perhenni gaudio [Pa]A18, 205v *Questa sie una salutatione angelica con la quale uno devoto religioso salutava et laudava ogni giorno la gloriosa vergone Maria*] *cf.* Gaude Maria mater

Gaude virgo mater Christi quae per aurem concepisti Gabriele nuntio Gaude quia deo plena peperisti sine paena cum pudoris lilio Gaude quia magi dona tuo nato ferunt bona quem tenes in gremio Gaude quia quem portasti hunc in templo praesentasti Simeonis brachio Gaude quia tui nati quem dolebas mortem pati fulget resurrectio Gaude Christo ascendente et in caelum te vidente motu fertur proprio Gaude virgo quam commisi servis suis quibus misit paracletus quem permisit sanctorum collegii Gaude quae post ipsum scandis et est honor tibi grandis in caeli palatio Ubi fructus ventris tui per te nobis datur frui in perhenni gaudio Amen [*Gaudia BMV* CmT19, 167r NB *inventariati i singoli Gaudel*] *cf.* Gaude Maria mater

Gaude virgo mater Christi quae per aurem concepisti Gabriele nuntio (Ri23:67r: 1)

Gaude virgo mater Christi quae per aurem concepisti Gabriele nuntio ... In perhenni gaudio [Chicago, Newberry 82, 193v (= Cat. SAENGER 153: LHP 2, 409; RH 7017)] *cf.* Gaude Maria mater

Gaude virgo mater Christi quae per aurem concepisti Gabriele nuntio [*Gaudia BMV* (1) CmT19, 167r *Innocentius III concessit indulgentiam ...*] *cf.* Gaude Maria mater

Gaude virgo mater Christi tu quae sola meruisti o virgo piissima esse tantae dignitatis ut sis sanctae trinitatis sessione proxima [CmT19, 170r *VII gaudia spiritualia BVM* (6); *Septem gaudia gloriosissimae virginis Mariae*: 6 CmU4105, 206r NGNM 22402, 82r]

Gaude virgo mater pura certa manens et saecura quod haec tua gaudia non cessabunt nec decrescent sed durabunt et florescent per aeterna saecula Amen [*Septem gaudia gloriosissimae virginis Mariae*: 7 CmU4105, 206r NGNM 22402, 82r]

Gaude virgo mater pura certa manens et saecura quod tua gaudia Non cessabunt nec decrescent sed durabunt et florescent per aeterna saecula [CmT19, 170r *VII gaudia spiritualia BVM* (7)]

Gaude virgo praelecta divino consilio Super omnes praedilecta in conspectu regio Tibi dixit voce recta Gabriel cum gaudio De i mater sis effecta pneumatis mysterio [*septem gaudia b. Mariae v.*(2) CmU4105, 201r]

Gaude virgo quam commisi servis suis quibus misit paracletus quem permisit sanctorum collegii [*Gaudia BMV* (7) CmT19, 168r]

Gaude virgo stella maris sponsa Christi singularis ... [*gaudia de annuntiatione* D2242, 82rb: MONE II 160-]

Gaude virgo virginum mater Christi primum quia gaudium nobis contulisti ... [*XV gradus BMV gloriosae* D2242, 89va: MONE I 394 *pubblica solo la I strofa*]

Gaudeat domine quaesumus famulus tuus beneficiis impetratis et cui fiduciam sperandae pietatis tribuisti optatae misericordiae tribue benignus effectum Per dominum [GvG 1933, 83].

Gaudeat ordo minorum Francisci nova plantula ... [*Prosa s. Francesco*: PaL1170, 218v: LEROQUAIS I, 191]

Gaudeat quaesumus domine famulus tuus tua semper benedictione confusus ut et temporalibus beneficiis adiuvetur et erudiatur aeternis Per [IvM 1975, 817 n. 42].

Gaudete in Iesu principe militiae vestrae vos martyres victoriosi quia ecce ipsum pro quo tradidistis in mortem animas vestras ipsum inquam possidetis Iesum dei filium praemium certaminis vestri Gaudete in Iesu doctore veritatis o confessores venerandi quia quem olim doctrinis sacris et operibus iustis confessi estis coram hominibus nunc confitetur vos coram patre suo et sanctis angelis eius Gaudete in Iesu virgine et virginum sanctificatore vos paradiscolae virgines vos angelorum simillimae quia ecce quem amastis quem optastis quem ardentibus desideriis expetistis pro cuius amore terrenos sponsores et omnem ornatum saeculi contempsistis summi regis filium nunc videtis nunc tenetis nunc in castis eius amplexibus requiescitis et divelli a vobis nulla insidiatoris fraudulentia potest [Eckberti abbas Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* XIII: PL 195 111 C]

Gaudia gaudiorum sint tibi omnis plenitudo sanctorum o beata Ierusalem mater nostra quae sursum es festivitatem age laetabundam et indeficientem in visione pacifici tui Iesu Christi tuae libertatis auctoris [Eckberti abbas Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* XV: PL 195 112 B]

Gemma dei pretiosa margarita fulgida ... ducat ad caelestia ubi tecum et cum sanctis gaudeam in saecula [Ott245 443 *ad s. Catherinam*]

Georgi martyr inclite te decet laus et gloria Predotatum militia per quem puella regia existens in tristitia Coram dracone pessimo te rogans corde intimo salvata est et animo se reddidit altissimo Cum multis fidelibus fac ergo sic ut civibus tu nos reddas caelestibus nostris ablutis sordibus Ut simul cum laetitia tecum simus in gloria nostraque reddant labia laudes Christo cum gratia Amen [HAS 21v]

Georgi martyr inclite te decet laus et gloria Predotatum militia per quem puella regia existens in tristitia Coram dracone pessimo te rogans corde intimo salvata est et animo se reddidit altissimo Cum multis fidelibus fac ergo sic ut civibus tu nos reddas caelestibus nostris ablutis sordibus Ut simul cum laetitia tecum simus in gloria nostraque reddant labia laudes Christo cum gratia Amen [HAS 21v]

GIACOMO BAROFFIO

Gloria laus et honor tibi sit rex Christe redemptor de sanctissima incarnatione tua de tua sancta subiectione artissimae paupertatis ita ut non habueris ubi reclinares caput tuum cum tamen sis dominus omnium necnon de ieiuniis vigiliis orationibus praedicationibus et ...tionibus tuis Quos labores omnes propter ineffabilem caritatem tuam pro nostra omniumque salute suscepisti Hora passionis tuae tradidisti te o sanctissime domine mi in manus impiorum hominum qui te crudelissime et impiissime occiderunt spoliantes nudantes et proprius durissime flagellantes corpus tuum sanctissimum Spolia nos dulcissime deus noster veterem hominem et induere novum qui secundum te creatur in spiritu et veritate id est in affectu et intellectu Spolia etiam nos a

concupiscentia carnis a concupiscentia oculorum a superbia vitae ab omni elatione et praesumptione ab amore proprio et a propria voluntate ut simus crucifixi huic mundo et mundus nobis crucifixus sit et a mundo toto corde aversi atque ad te deum omnipotentem tota mente totaque intentione conversi et imitemur te donec venias ad patrem quia nemo venit ad patrem nisi per te qui permisisti te etiam ligari et crudelissime flagellari Deprecor te dulcissime deus per sanctissimam caritatem et patientiam tuam ut des nobis patientiam mortificatae adversitatis ut nulla in nobis penitus voluntas permaneat nisi tua ut non solum patienter sed et libenter et cum gratiarum actione timore ac tremore de manu pietatis tuae omnia suscipimus prospera scilicet et adversa laeta et tristia dulcia et amara verba et verbera mortem etiam ipsam pro tui nominis gloria si nos dignos feceris substinere [Mn164, 81/56r *Meditatio passionis Domini nostri Iesu Christi*]

Gloria laus et honor tibi sit rex Christe redemptor qui etiam in monte Calvario te permisisti iterum spoliari et plagas tuas augeri et sic nudus ascendisti crucem totus sanguine perfusus semivivus propter nimiam afflictionem tuam *quinque* ostendisti manus tuas sanctissimas et pedes tuos sanctissimos quos perfidi et crudelissimi homines confixerunt cruci Confige nos tibi amantissime deus clavis dulcissimi amoris tui ut tibi confixi simus per verum amorem et per veram compassionem et condoleamus dulcissimae animae tuae quae in illa hora nimis afflicta fuit Qui etiam ista septem verba in cruce dixisti Pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt Latroni Hodie mecum eris in paradiso Matri Mulier ecce filius tuus Discipulo Ecce mater tua et patri Deus deus meus ut quid dereliquisti me Populo Sitio Consummatum est Patri In manus tuas commendo spiritum meum Et tandem inclinato capite tradidisti spiritum Suscipe spiritum meum misericordissime deus et non confundas me ab expectatione mea [Mn164, 84/58v = Mn 82]

Gloria laus et honor tibi sit rex Christe redemptor qui permisisti oculos tuos velari caput tuum spinis acutissimis perforari collum tuum acerbissime torqueri faciem tuam prae filiis hominum speciosam sputis immondissimorum hominum maculari et faedari qui permisisti te innumeris iniuriis opprobriis calumniis subsannationibus atque irrisionibus astringi [Mn164, 82/57r astringi *ms* astici; afflicti ?]

Gloria laus et honor virtus potestas atque iubilatio tibi sit o beata gloriosa et sanctissima trinitas lux incircumscripibilis pater et filius et spiritus sanctus unus deus unus omnipotens incommutabilis aeternus gloriosus et immensus ubique et in omnibus rebus existens per essentiam praesentiam et potentiam Inhabitare igitur in me digneris per gratiam et misericordiam tuam quae maior est quam credi possit et me te digne invocare laudare magnificare et praedicare qui non deficiis sperantibus in te Et concede mihi miserrimo peccatori quae omitti voluisti sic omittere et perfecte adimplere quae tibi placita sunt ac de divinitate incomprehensibili et de incarnatione verbi illud tenere firmiter ac credere quod expedit animae meae et taliter quod post huius vitae cursum contemplari et speculari merear Per omnia saecula saeculorum Amen (NGNM 22402, 94v *Oratio ad sanctam Trinitatem*)

Gloria tibi domine qui tuo ... [Horae breves de passione domini D521, 50vb: RH 27364; AH 30, 47 nr. 22]

Gloriam Christi qui per te orbem terrarum sibi subiecit ab omni populo acquisitionis honorari dignum est et adorari Adorari te inquam dignum est non quidem ut deum sed ut virtutis admirabile signum Si adoranda sunt vestigia pedum regis et domini nostri cur non digne adoranda es o crux quae impressa habes vestigia non tantum pedum sed et manuum et totius sacri corporis eius Vere digne coram tuo sacro signaculo manus supplices elevamus cervicem deponimus genua incurvamus et ad terram toti prosternimur in honorem eius qui expansis in te cruentis manibus omnia ad se traxit qui inclinato capite in te emisit spiritum cuius emortua genua in te flebili modo complicata sunt cuius sacrum corpusculum totum expansum fuit super te [ECKBERTI ABBATIS SCHONAUGIENSIS, *Opusculum de laude crucis* V: PL 195 105 B]

Gloriosa passio domini nostri Iesu Christi liberet nos a paenis inferni et perducatur nos ad gaudia paradisi Amen [10v *Oratio devota ad dominum Iesum Christum et ad eius vulnera principalia* PaL1410, 11r: LEROQUAIS I, 247]

Gloriosa passio domini nostri Iesu Christi perducatur nos ad gaudia paradisi [*Oratio* CmU4107, 87v; *qfr* ABSOLUTIO Gloriosa passio crucifixi perducatur nos ad gaudia paradisi (CmU.Add.4105.97r Ox.BL., CL.267,179v)]

Gloriose omnipotens deus in quem beatorum animae totam spei confidentiam ponunt concede nobis ut adiutorio tuo illuminati valeamus te iugiter mente pura diligere Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 145: PL 142 520 B]

Gloriosissimi milites sancti martyres Christi ... fortiter vincere concedat Amen [*ad omnes martyres oratio* PaL922, 55v: LEROQUAIS I, 35]

Gratia et gloria sit tibi amantissime deus qui permisisti latus tuum aperiri ut inde fluerent sacramenta salutis nostrae Da nobis dulcissime deus te diligere toto corde tota anima tota mente totis viribus totis visceribus et ex intimis nostris et prae oculis nostris ita ut nec mors nec vita nec praesentia nec futura neque aliqua creatura possit nos separare a tua sanctissima caritate amantissime et dulcissime deus post separationem autem istam sanctissimam corporis videlicet et animae descendisti in infernum et extraxisti electos et dilectos tuos et corpore tuo glorioso resumpto ascendisti mirabiliter et victorioso cum sanctis tuis in caelum et reparasti ruinam angelorum *propter* te et repraesentasti patri tuo sanctissimo fructus incarnationis passionis atque acerbae mortis tuae Et ascendisti ad dexteram dei patris in sempiternam beatitudinem et felicitatem et in aeternam trinitatem ubi cum patre et spiritu sancto vivis et regnas vivis deus per omnia saecula saeculorum Amen [Mn164, 85/59r]

Gratia et gloria sit tuae inestimabili benignitati qui haec sustinuisti pro nobis miseris peccatoribus Amantissime et dulcissime deus effunde misericordiam tuam super omnes gentes super omnia regna et libera eos ab omni errore caecitate et ignorantia et da eis lumen veritatis lumen verae fidei ut cognoscant te verum deum et hominem haec omnia sustinuisti pro nistra omniumque salute Cognoscamus etiam tuam inaequabilem caritatem qua nos diligis ineffabiliter tuam infinitam bonitatem qua nobis semper ita subvenis et substentis tuis innumeris beneficiis quibus nos pascis et reficis ab hora nativitatis nostrae usque ad horam mortis sine quibus nec esse nec vivere possumus Cognoscamus etiam piissime domine miseriam caecitatem vilitatem et ignorantiam nostram et humilium animas nostras in conspectu divinae maiestatis tuae Cognoscamus etiam nos nihil esse a nobismetipsis nec quicquam posse nec aliquid habere nec corpus nec animam nec vitam nec esse nec scire nec desiderare nec velle bonum sine auxilio gratiae tuae Auxiliare ergo nobis *deus* omnipotentissime ne ingrati invenimur sed ut laus tua et gratiarum actio sit semper in corde in ore et in opere nostro in saecula saeculorum Amen [Mn164, 83/57r]

Gratias agimus tibi deus pater omnipotens pro iam beatificatis postulantes nos eorum interventu apud te adiuvari pro hiis etiam qui in purgatorii locis adhuc sunt immolamus tibi patri filium supplicantes ut per hanc sanctissimam hostiam eorum paena et brevior sit et levior pro nobis etiam quos adhuc gravant peccata carnis et sanguinis offerimus tibi filium exorantes ut peccata quae ex carne et sanguine contraximus caro mundet sanguis lavet domini nostri Iesu Christi Qui tecum vivit [*Sarum Missal* ed. LEGG 1916, 227 *Postea dicat orationes sequentes tenens utrasque manus cum corpore domini supra calicem donec percipiat illud* (3)]

Gratias agimus tibi domine deus omnipotens qui nos dignatus es in hac die ... servitium exolvere possim [Chg173b 334 *ad completorium alia*]

Gratias agimus tibi omnipotens pater pro iam iustificatis postulantes ... et sanguis lavet eiusdem domini nostri Iesu Christi Amen [PaL1347, 259r *Post missam*: LEROQUAIS I, 156]

Gratias ago immensae maiestati et sempiternae pietati tuae domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me indignum peccatorem ... Sitque omnium vitiorum meorum evacuatio concupiscentiae et omnis libidinis exterminatio castitatis humilitatis */// mutilo* [MiB56, 40v testo completo a f. 48v-49r con rubrica 48r *Oratio fienda post missam* e conclusione *satietas plena iocunditas consummata felicitas perfecta et gaudium sempiternum Amen*]

Gratias ago immensae maiestati et sempiternae pietati tuae domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me licet indignum peccatorem nullis meis meritis exigentibus sed tuis miserationibus multis et magnis satiari dignatus es corpore et sanguine pretiosissimo filii tui domini nostri Iesu Christi Et precor ut haec communio salutaris non sit mihi reatus ad paenam sed intercessio salutaris ad veniam nec sit mihi ad iudicium nec ad condemnationem animae sed sit mihi armaturam fidei et scutum bonae voluntatis sitque omnium vitiorum meorum evacuatio concupiscentiae et libidinis exterminatio castitatis et humilitatis obedientiae caritatis et patientiae omniumque virtutum et amoris in me tui tuaeque pietatis et gratiae ac tuorum beneficiorum munera et bonorum erga me denique vero totius salutis auctio et amplificatio contra insidias inimicorum meorum visibilium et invisibilium firma defensio motuum meorum tam carnalium quam spiritualium perfecta quietatio In te deo meo vivo et vero firma adhaesio atque finis mei felix consummatio et deprecor te ut ad convivium illud satium et sanctum me miserum vocare et perducere digneris ubi tu es sanctis tuis lux vera satietas plena iocunditas consummata felicitas perfecta et gaudium sempiternum Amen [*Post comunione* OxB249, 62v] *qfr* Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui

Gratias ago immensae maiestati et sempiternae pietati tuae domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me indignissimum peccatorem nullis meis meritis exigentibus sed multis miserationibus tuis et magnis satiari dignatus es corpore et sanguine pretiosissimo filii tui domini nostri Iesu Christi Et precor ut haec communio salutaris non sit mihi reatus ad paenam sed intercessio salutaris ad veniam nec sit mihi ad iudicium nec ad damnationem animae sed sit mihi armaturam fidei et scutum bonae voluntatis sitque omnium vitiorum meorum evacuatio Concupiscentiae et omnis libidinis exterminatio Castitatis humilitatis Obedientiae et patientiae ac totius salutis auctio Et contra insidias inimicorum meorum visibilium et invisibilium firma defensio Motuum meorum tam carnalium quam spiritualium perfecta quietatio In te deo meo firma adhaesio atque finis mei perfecta

consummatio Et deprecor te ut ad convivium illud me miserum perducere digneris ubi tu es cum sanctis tuis lux vera satietas plena et gaudium sempiternum Amen [Mn23:102r] *cfr* Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui

Gratias ago tibi domine ... [*Alia sancti IOHANNIS CHRISOSTOMI oratio post communionem* Ab3199, 186r]

Gratias ago tibi domine ... qui me dignatus es hac nocte ... [Eb4, 5v: IV 19 ...]

Gratias ago tibi domine deus omnipotens pater qui me dignatus es satiare ... Iesu salvator bone Qui [PaL1347, 250v: LEROQUAIS I, 156]

Gratias ago tibi domine deus quod me ex nihilo ad imaginem tuam creare et tuo pretioso sanguine redimere ... [*Oratio devota pro gratiarum actione* D1109, 2r]

Gratias ago tibi domine Iesu Christe deus meus quia non repulisti me peccatorem sed sanctificationum tuarum participem fieri dignatus es Gratias ago tibi quia me indignum immaculata et persancta sacramenta tua sumere per viscera misericordiae tuae consensisti Verum clementissime domine qui pro nobis mortuus es et resurrexisti et elargitus es nobis divina haec et vivificantia sacramenta tua ad beneficium ac sanctificationem animarum corporumque nostrorum Concede ut haec mihi sint ad medelam animae et corporis ad propulsationem omnis adversitatis ad pacem omnium spiritualium virtutum ad illuminationem oculorum cordis mei ad fidem non confundendam ad caritatem non fictam ad plenitudinem sapientiae ad vendicationem mandatorum tuorum Denique ad conciliationem regni tui ut in sanctificatione tua per ea custoditus et tuae gratiae semper memor non amplius mihi sed tibi benefactori ac domino nostro vivam et tandem de hac vita decedens sub spe aeternae vitae ad sempiternam quietem perveniam ubi contentus incessabilis celebratur et inenarrabilis suavitas eorum qui ineffabilem vultus tui pulchritudinem intuentur Tu enim revera es appetendus Tu inexplebilis laeti tia eorum qui diligunt te et te laudat omnis creatura Christe deus noster in universa saecula Amen (NGNM 22402, 104r *Oratio Iohannis Chrysostomi post communionem dicenda*)

Gratias ago tibi domine Iesu Christe salvator mundi rex gloriae ... et gratia dirigatur Qui [PaL1183, 119v: LEROQUAIS I, 128]

Gratias ago tibi domine omnipotens aeternae deus qui me in hac nocte ... servitutis meae [Fb326, 75v]

Gratias ago tibi domine sancte pater ... [LL14, 20v *pro gratiarum actione*]

Gratias ago tibi domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me indignum peccatorem per gratiam tuam ... [*post missam* D1109, 17v: WILMART, *Auteurs* 381 nota 2]

Gratias ago tibi domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me indignum famulum tuum vitalibus tuis sacramentis refecisti unde et immensam clementiam tuam imploro quatenus hoc salutare sacramentum corporis et sanguinis filii tui domini nostri Iesu Christi quod ego indignus suscepi non sit mihi ad damnationem et mortem sed in mentis et corporis mei reparationem sit utriusque hominis sospitatem ad tutelam fidei et spei augmentum caritatisque affectum ad evacuandam et conterendam omnem inimici virtutem Per huius participationem mysterii tui Et per intercessionem sanctissimae genitricis dei semperque virginis Mariae et omnium sanctorum tuorum ut nobiscum maneas in terris et nos tecum semper mereamur manere in caelis Per dominum nostrum [HAS 82v *De corpore Christi oratio*]

Gratias ago tibi omnipotens deus qui me dignatus es in hac die custodire deprecor clementiam tuam piissime domine ut concedas mihi in hac nocte peragere in tuo sancto servitio cum humilitate et discretione quatenus placeat tibi servitus mea et praesta mihi in hac nocte cum summa patientia gratum tibi servitium exhibere Amen [Ox.BI./LMH, Borough 1, 213r] *cfr* Gratias tibi ago

Gratias ago tibi omnipotens et misericors deus gratiarum actiones tremendae tuae maiestati piissime et immense pater habeo quia me indignum et miserum peccatorem pretioso corpore et sanguine filii tui domini nostri Iesu Christi consolari et satiare dignatus es Quaesio igitur dulcissime domine Iesu Christe ut haec sancta communio non fiat mihi ad iudicium et condemnationem sed tua gratia et pietate sit mihi suavitas et dulcedo animae meae salus et sanctitas in omni temptatione pax et gaudium in omni tribulatione lumen et virtus in omni verbo et opere solatium et tutela finalis in morte ad evadendas et conterendas omnium inimicorum meorum insidias et perficiat mihi ad salutem corporis et animae in vitam aeternam et praesta ut ibi nulla immaneat peccati macula ubi tam sancta introierunt sacramenta Amen [*Post sumpcionem corporis Christi* OxS]131, 170v]

Gratias ago tibi omnipotens et misericors deus meus ... ad salutem corporis et animae in vitam aeternam Amen [*Oraciones post communionem* (2) Pa1413, 239v: LEROQUAIS I, 254]

Gratias ago tibi omnipotens pastor aeternae qui me dignatus in hac nocte tam benigne custodire et salvare et deprecor clementiam tuam piissime domine ut concedas mihi diem venturum ... scandalum in offensione liberatus pede currere valeam Qui cum patre [*Oratio quando surgitur* OxB249, 73r]

Gratias ago tibi omnipotens pater qui me dignatus es in hac nocte custodire ... tibi gratum exhibere servitium [Chg173b 335 *postquam evigilaverit*]

Gratias ago tibi pater omnipotens aeternae deus qui me indignum famulum tuum ... tibi complacere servitus mea Per [PaL1391, 13v: LEROQUAIS I, 217]

Gratias ago tibi pater omnipotens caelestis qui me ad principium huius diei pervenire fecisti tua me salva virtute et concede ut in hac die ad nullum declinem peccatum nec ullum incurram periculum sed semper ad tuam iustitiam faciendam mea procedant eloquia dirigantur cogitationes et opera Per Christum dominum [HAS 41r]

Gratias ago tibi sancte pater omnipotens aeternae deus qui me miserum peccatorem satiare dignatus es ... per te mundi salvator Qui [PaL1072, 174r: *Post missam*: LEROQUAIS I, 51] *cfr* Gratias tibi ago domine qui me peccatorem, Gratias tibi ago domine sancte

Gratias ago tibi sancte pater omnipotens sempiternae deus qui me miserum per tuam sanctam misericordiam dignatus es in hac nocte custodire et precor tuam clementiam misericordissime domine ut concedas mihi hunc diem venturum in tuo sancto servitio ita peragere quatenus tibi placeat servitus et vita mea [OxB249, 77r]

Gratias itaque tibi ago labiis et corde et omni qua valeo virtute infinitae misericordiae domine deus noster pro omnibus miserationibus tuis quibus mirabiliter nobis perditis subvenire dignatus es per eundem filium tuum salvatorem et recuperatorem nostrum qui mortuus est propter peccata nostra et resurrexit propter iustificationem nostram et nunc vivens sine fine sedet ad dexteram tuam et interpellat pro nobis et simul tecum miseretur quia deus est ex te patre coaeternus tibi et consubstantialis per omnia unde potest nos in perpetuum salvare sed secundum id quod homo est ex qua parte minor te est data ei a te omnis potestas in caelo et in terra ut in nomine Iesu omne genu flectatur caelestium terrestrium et infernorum et omnis lingua confiteatur quia dominus Iesus in gloria est tua deus pater omnipotens Ipse quidem constitutus est a te iudex vivorum et mortuorum tu vero non iudicas quemquam sed omne iudicium tuum dedisti filio tuo in cuius pectore reconditi sunt omnes thesauri sapientiae et scientiae Ipse autem testis est et iudex iudex et testis quem nulla peccatrix conscientia effugere poterit omnia enim nuda et aperta sunt oculis eius Ipse sane qui iniuste iudicatus est iudicabit orbem terrae in aequitate et populos in iustitia Benedico ergo nomen sanctum tuum et glorifico ex toto corde meo omnipotens et misericors domine pro illo mirabili et inenarrabili coniunctione divinitatis et humanitatis in unitate personae ut non alter deus alter homo esset sed unus idemque deus et homo homo et deus Sed licet mirabili dignatione verbum caro factum sit neutra tamen ex duabus naturis in aliam mutata est substantiam trinitatis mysterio quarta non est addita persona Unita quippe est non confusa verbi dei hominisque substantia ut in deum quod ex nobis susceptum fuerat perveniret et illud quod nunquam non fuerat idem quod semper fuerat permaneret O admirabile mysterium o inenarrabile commercium o mira semperque miranda divinae propitiationis benignitas Servi digni non fuimus et ecce filii dei facti sumus haeredes quidem dei cohaeredes autem Christi Unde hoc nobis et quid nos ad haec Sed rogo te clementissime pater deus per hanc inestimabilem pietatem bonitatem et charitatem tuam ut dignos nos facias multis et magnis promissionibus eiusdem filii tui domini nostri Iesu Christi Manda virtuti tuae et confirma hoc quod operatus es in nobis Perfice quod coepisti ut ad plenam tuae pietatis gratiam mereamur pervenire Fac nos per spiritum sanctum intelligere et mereri et debito semper honore venerari hoc magnum pietatis mysterium quod manifestatum est in carne iustificatum est in spiritu apparuit angelis praedicatum est gentibus credi tum est in mundo assumptum est in gloria (PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 16 PL 40, 912-913)

Gratias tibi agimus domine deus omnipotens qui nos per huius diei cursum in hanc horam vespertinam pervenire tribuisti te supplices deprecamur ut ad te elevatio manuum nostrarum sit in conspectu tuo acceptabile sacrificium vespertinum Per dominum [*Oratio ad Vesperas* (XIV/6): PL 101 507 D]

Gratias tibi agimus domine deus omnipotens qui nos viventes per huius diei cursum in hanc horam vespertinam pervenire tribuisti te supplices deprecamur ut ad te elevatio manuum nostrarum sit in conspectu tuo acceptabile sacrificium vespertinum Per [Tr1742: II, 6 *Vespertinis horis sic orare oportet*; ed. Wilmart 26].

Gratias tibi agimus omnipotens deus qui nos viventes ... acceptabile sacrificium vespertinum [Vat84 85 *Ad vespertinum in Parasceven*]

Gratias tibi ago ... [*Benedictio de mane dicenda valde bona* ZRh122, 9r] *cfr* Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens sempiternae deus qui me miserum

Gratias tibi ago domine Iesu Christe qui passionem tuam inchoasti potenter tuam crucem baiulasti et huic innexus fuisti patienter in hac sancta cruce erectus fuisti misericorditer in sancta cruce pependisti graviter ac vulneratus paenaliter loquebaris inconsolabiliter flevisi acriter vociferasti viriliter universae venae tuae contractae sunt integraliter tuumque sanguinem effudisti largiter atque pro me subisti mortem acerbissimam indubitanter degustasti Nunc recomendo me domine Iesu Christe in hunc amorem qui tu existens praedicaris per orbem Nunc recomendo me domine Iesu Christe in tuarum

passionum virtutem et tuae ineffabilis misericordiae profunditatem O Iesu Christe pater et domine propter honorem tui sancti nominis et propter immensitatem tuae ineffabilis pietatis fac ut in me molestum fiat omne quod animam meam maculet permitte me reminisci anxietatis amarissimae mortis tuae sanctissima vulnera tua in me frequenter gerendo ut sic apud te inveniam promerendo defende me piissime domine a gehennae miseriis ut sic protectus tibi semper assim in gaudio animam meam protege tua semper protectione quam redemisti domine tuo sanguine pretioso Amen [HAS 65v]

Gratias tibi ago domine Iesu Christe qui passionem tuam inchoasti potenter tuam crucem baiulasti et huic innexus fuisti patiens in hac sancta cruce erectus fuisti misericorditer in sancta cruce pependisti graviter ac vulneratus paenaliter loquebaris inconsolabiliter flevisti acriter vociferasti viriliter universae venae tuae con fractae sunt integraliter tuumque sanguinem effudisti largiter atque pro me subisti mortem acerbissimam indubitanter degustasti Nunc recomendo me domine Iesu Christe in hunc amorem qui tu existens praedicaris per orbem Nunc recomendo me domine Iesu Christe in tuarum passionum virtutem et tuae ineffabilis misericordiae profunditatem O Iesu Christe pater et domine propter honorem tui sancti nominis et propter immensitatem tuae ineffabilis pietatis fac ut in me molestum fiat omne quod animam meam maculet permitte me reminisci anxietatis amarissimae mortis tuae sanctissima vulnera tua in me frequenter gerendo ut sic apud te inveniam promerendo defende me piissime domine a gehennae miseriis ut sic protectus tibi semper assim in gaudio animam meam protege tua semper protectione quam redemisti domine tuo sanguine pretioso Amen [HAS 65v]

Gratias tibi ago domine Iesu Christe qui voluisti pro redemptione mundi ... [Fb326, 74v]

Gratias tibi ago domine Iesu Christe qui voluisti pro redemptione mundi a Iudaeis reprobari ... et omnes tui sancti nominis confessores Qui [Oratio de passione domini Pal.924, 239v: LEROQUAIS I, 40]

Gratias tibi ago domine Iesu Christe qui voluisti pro redemptione mundi de virgine nasci Circumcidi a Iudaeis reprobari a Iuda traditore osculo tradi vinculis alligari Et sicut agnus innocens ad victimam duci atque conspectibus Annae et Cayphae Pilati et Herodis indecenter offerri a falsis testibus accusari a discipulo negari Flagellis et opprobriis vexari spinis coronari sputis conspui colaphis cedi palmis percuti arundine verberari clavorum aculeis perforari in cruce levari inter latrones deputari felle et aceto potari ab omnibus blasphemari Tu domine per has sanctissimas paenas tuas quas ego indignus recolo me ab inferni paenis libera atque per sanguinem tuum et per sanctam crucem tuam me salva et custodi et perduc me miserum peccatorem ingratiissimum P. et omnes fideles tuos christianos quo perduxisti tecum crucifixum latronem te sero confitemur Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [Mn23 56r PRIMA: Bonifacius papa quartus omnibus qui flexis genibus corde contrito veraque oris confessione diebus XXXa Inscriptam orationem **persolvunt** Plenariam concessit omnium peccatorum remissionem Quam utique Calixtus papa tertius Ad unius heremitae preces confirmavit DOPO: Haec oratio in quadam tabula reperta est Romae prope sepulchrum sanctorum Stephani et Laurentii extra muros]

Gratias tibi ago domine qui me peccatorem satiare dignatus es corpore et sanguine domini nostri Iesu Christi Et ideo peto omnipotens deus ut haec sacrosancta commixtio sit mihi robor fidei et scutum bonae voluntatis ad evacuandas omnes insidias diaboli de corde et corpore meo et illud introire convivium me peccatorem permittas ubi lux vera est et gaudia sempiterna iustorum Per [IvM 1975, 817 n. 48] *cf* Gratias ago tibi sancte pater

Gratias tibi ago domine sancte pater ... [BerlinKK78B21, 221r Oratio post communionem] *cf* Gratias ago tibi sancte pater

Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me peccatorem nullis meis meritis exigentibus sed sola dignatione misericordiae tuae satiare dignatus es ... et omnium sanctorum suorum mihi indulgere dignetur Qui [PaL1063, 1r: LEROQUAIS I, 43 *acefalo*]

Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me peccatorem indignum per gratiam tuam nullis meis meritis exigentibus sed sola dignatione misericordiae tuae satiare dignatus es pretioso corpore et sanguine filii tui domini nostri Iesu Christi Et precor ut haec sancta communio non sit mihi reatus ad paenam sed intercessio salutaris ad veniam sit mihi armatura fidei et scutum bonae voluntatis sit mihi vitiorum meorum evacuatio concupiscentiae et libidinis exterminatio sit caritatis castitatis patientiae humilitatis obedientiae omniumque virtutum ac totius sanctitatis augmentum contra insidias inimicorum meorum visibilium et invisibilium firma defensio motuum vitiorum tam carnalium quam spiritualium perfecta quietatio in te uno Iesu Christo mentis vera ac solida et firma adhaesio atque mei finis felix consummatio Et precor te domine ut ad illud caeleste convivium me indignum peccatorem perducere digneris ubi tu Christe es cum sanctis tuis lux vera satietas plena iocunditas perfecta felicitas perpetua et gaudium sempiternum Amen [CmT19, 165v Oratio s AUGUSTINI episcopi post communionem; caelestem ms] *cf* Gratias ago immensae maiestati et sempiternae, Gratias tibi ago domine sancte pater qui me indignum

Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me refecisti de sacratissimo corpore et sanguine filii tui domini nostri Iesu Christi et precor ut hoc sacramentum salutis nostrae quod sumpsi indignus peccator non veniat mihi ad iudicium ne ad condemnationem pro meritis meis sed ad profectum corporis et animae meae in vitam aeternam pro misericordia tua [Hic sumatur corpus et sanguis et postea dicatur haec oratio: Sarum Missal ed. LEGG 1916, 228]

Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me dignatus es in hac die custodire exolvere possimus [Brb497 134 in dormitorio cellula alia]

Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me dignatus es in hac die custodire per tuam sanctam misericordiam concede mihi hanc noctem tranquillo et mundo corde et corpore sic pertransire ut puriter ad vigilias surgens gratum tibi servitium exolvere possim [GvG 1933, 37]

Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me dignatus es in hac die custodire per tuam sanctam misericordiam concede mihi hanc noctem tranquillo et mundo corde et corpore sic pertransire ut pure ad vigilias surgens gratum tibi servitium exolvere possim [Alia oratio in dormitorio cellula: PL 101 490 C]

Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens sempiternae deus qui me miserum peccatorem dignatus es in hac nocte ... tibi placeat servitus mea Amen [Oratio quando surgis de mane Chicago, Newberry 82, 186r (= Cat. SAENGER 152: LHP 1, 199; 2, 33)] *cf* Gratias tibi ago omnipotens pater qui me

Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens sempiternae deus qui me miserum peccatorem dignatus es ... tibi valeam exhibere [Oratio quando vadis dormire Chicago, Newberry 82, 186v (= Cat. SAENGER 152: LHP 1, 51)]

Gratias tibi ago domine sancte pater qui me famulum tuum nullis meritis sed sola miseratione satiare dignatus es ... ubi tu Christe lux es sanctis tuis et sempiternum gaudium Per eundem [Oratio ad patrem valde utilis et devota cui papa Bonifacius concessit XL dierum indulgentiam post perceptionem corporis Christi Chicago, Newberry 83, 30r (= Cat. SAENGER 155: LHP 1, 156; WILMART, Auteurs, 381 n)]

Gratias tibi ago domine sancte pater qui me indignum famulum tuum nullis meis meritis sed sola dignatione misericordiae me satiare dignatus es pretioso corpore et sanguine ... lux vera sanctitas plena iocunditas consummata felicitas perfecta et gaudium sempiternum Amen [Ve60, 123r-123v Sequitur oratio quam dicebat praefatus doctor <THOMAE> post celebrationem missae] *cf* Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me peccatorem

Gratias tibi ago domine sancte pater qui me indignum famulum tuum nullis meis meritis sed sola dignatione misericordiae tuae satiare dignatus es pretioso corpore et sanguine filii tui domini nostri Iesu Christi Et precor ut haec communio salutaris non sit mihi reatus ad paenam sed intercessio salutaris ad veniam Sit mihi armatura fidei scutum bonae voluntatis sit mihi vitiorum meorum evacuatio concupiscentiae et libidinis refrenatio Charitatis humilitatis obedientiae castitatis et patientiae omniumque virtutum et sanctitatis augmentum contra insidias inimicorum omnium visibilium et invisibilium firma defensio motuum meorum tam carnalium quam spiritualium perfecta quietatio in te domino deo adhaesio atque finis mei consolatio et precor ut ad convivium illud me miserum peccatorem perducere digneris ubi tu cum sanctis tuis es Lux vera sanctitas plena iocunditas consummata felicitatis perfecta et gaudium sempiternum Amen [LcG149, 139r Oratio quam dicebat praefatus sanctus <THOMAS DE AQUINO> post celebrationem missae] *cf* Gratias ago immensae maiestati et sempiternae

Gratias tibi ago domine sancte pater qui me indignum famulum tuum ... [Assisi 588, 55v (s. XV 1): CENCI 1981, 55]

Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens aeternae deus qui me indignum peccatorem satiare dignatus es ... gaudium sempiternum [PaL1347, 254v Oratio post receptionem corporis Christi: LEROQUAIS I, 156]

Gratias tibi ago domine... obsequium servitutis meae [PaL1376, 63v: LEROQUAIS I, 199]

Gratias tibi ago infinita misericordia domine deus omnipotens qui me per aquam sacri baptismatis et renovationem sancti spiritus ab originalibus vinculis expediti Gratias tibi ago qui me in te recte credere fecisti et tuorum me fidelium numero sociare dignatus es Te laudo et glorifico misericordissime domine qui me per universa vitia percurrentem non es passus perire sed benigne revocas de profundo me iniquitatis ereptum ad poenitentiam perduxisti Te laudo et glorifico qui me aeternae mortis interitu de paenis et huius mundi cruciatibus in qua affligi digna sum actenus liberasti Tibi ago laudes et gratias qui me de multis mortibus de multis obprobriis calamitatibus et miseriis de immanissimis diaboli laqueis de immundis desideriis exemptam disruptis vinculis quibus tenebar astricta perducere dignatus es ad servitium tuum Tibi ago laudes et gratias qui me eripiens a iurgiorum procellis das mihi ancillarum tuarum perfrui caritate qui mihi salutem corporis et animae largiris quietem Tibi laudes tibi domine decanto honorem et gloriam qui me cotidie et sine

intermissione delinquentem et tua praecepta postponentem tanta adhuc patientia ad emendationem expectas Quaeso domine deus me us qui mihi usque ad praesentem horam misericordiam impendere dignatus es perforce in me opus misericordiae tuae libera me a malis omnibus quae me premunt sicut cepisti salva me usque in finem Per Iesum Christum salvatorem et recuperatorem nostrum Qui tecum et cum spiritu sancto vivit et regnat deus per omnia saecula saeculorum Amen [OxB277.118v] *qfr* Tibi laudes et gratias

Gratias tibi ago infinita misericordia domine deus omnipotens qui me per aquam sacri baptismatis et renovationem sancti spiritus ab originalibus vinculis expetisti Gratias tibi ago qui me in te credere recte fecisti et tuorum fidelium numero sociare dignatus es Te laudo et glorifico misericordissime domine qui me per universa crimina percurrentem non es passus perire sed benigne revocas de profundo iniquitatis meae ereptum ad paenitentiam perduxisti Te laudo et glorifico qui me de aeternae mortis interitu de paenis et huius carnis cruciatibus in qua affligi dignus sum hactenus liberasti Tibi ago laudes et gratias qui me de multis mortibus de multis obprobriis calamitatibus et miseriis de immanissimis diaboli laqueis de immundis desideriis exemptum disruptis vinculis quibus tenebar adstrictus perducere dignatus es ad servitium tuum Tibi ago laudes et gratias qui me eripiens a iurgiorum procellis das mihi servorum tuorum perfrui caritate et qui mihi salutem corporis et animae largiris quietem Tibi laudes tibi domine decanto honorem et gloriam qui cotidie me et sine intermissione delinquentem et tua praecepta postponentem tanta adhuc patientia ad emendationem expectas Quaeso domine deus meus qui mihi usque ad praesentem horam tuam misericordiam impendere dignatus es et meae Summa et aeterna misericordia miserere mei Dona mihi toto corde meo tota anima mea totis viribus meis exquirere faciem tuam semper et perduc me misericors ad tuam suavissimam visionem Adsit quaeso mihi beatorum angelorum tuorum pia custodia et praesta ut apud te pro me infelicissimo sanctorum tuorum agmina intercedant Concede mihi fragillimo dilecti tui patris mei Benedicti sequi et imitari vestigia ut merear consequi misericordiam tuam et ad gaudia pervenire promissa Per Iesum Christum filium tuum dominum nostrum qui tecum in unitate spiritus sancti vivit et regnat per infinita saecula Amen [GvG 1933, 2-3] *qfr* Tibi laudes et gratias

Gratias tibi ago infinita misericordia domine deus omnipotens qui me per aquam sacri baptismatis et renovationem sancti spiritus ab originalibus vinculis expeditisti Gratias tibi ago qui me in te credere recte fecisti et tuorum me fidelium numero sociare dignatus es Te laudo et glorifico misericordissime domine qui me per universa crimina percurrentem non es passus perire sed benigne revocas de profundo iniquitatis ereptum ad paenitentiam perduxisti Te laudo et glorifico qui me de aeternae mortis interitu de paenis et huius carnis cruciatibus in qua affligi dignus sum hactenus liberasti Tibi ago laudes et gratias qui me de multis mortibus de multis obprobriis calamitatibus et miseriis de immanissimis diaboli laqueis de immundis desideriis exemptum disruptis vinculis quibus tenebar adstrictus perducere dignatus es ad servitium tuum Tibi ago laudes et gratias qui me eripiens a iurgiorum procellis des mihi servorum tuorum perfrui caritate qui mihi salutem corporis et animi largiris quietem Tibi laudes tibi domine decanto honorem et gloriam qui quotidie me et sine intermissione delinquentem et tua praecepta postponentem tanta adhuc patientia quotidie ad emendationem expectas Quaeso domine deus meus qui mihi usque ad praesentem horam tuam misericordiam impendere dignatus es perforce opus misericordiae tuae libera me a malis omnibus quae premunt me sicuti cepisti salva me usque in finem per Iesum Christum servatorem et recuperatorem nostrum qui tecum et cum spiritu sancto vivit et regnat in saecula saeculorum Amen Deo gratias Deo gratias Deo gratias Benedicta gloria domini de loco suo [*Gratiarum actio*: PL 101 469 C]

Gratias tibi ago infinita misericordia domine mi Iesu Christe quia me per aquam baptismatis et renovationem spiritus sancti ab originalibus vinculis peccatorum expeditisti et dissolvisti et speciali electione ... [OxB249, 79v]

Gratias tibi ago mi domine Iesu Christe pro universis donis et beneficiis tuis quae mihi concessisti et concedis aut donaveris Primo te laudo glorifico et benedico quia me ab aeterno praecisti et ordinasti Itemque me creasti ... [OxB249, 79r]

Gratias tibi ago mi sancte pater ... et gaudium sempiternum Amen [*Oratio* Ss430, 277r attribuita a THOMAS de Aquino]

Gratias tibi ago omnipotens pater qui me dignatus es custodire in hac nocte ... veram et perfectam caritatem Amen [PaL1400, 225r: LEROQUAIS I, 234]

Gratias tibi ago omnipotens pater qui me dignatus es in hac nocte ... gratum exhibere servitium [Brb497 120]

Gratias tibi ago omnipotens pater qui me dignatus es in hac nocte ... inoffenso pede correre valeam [Vat84 56]

Gratias tibi ago omnipotens pater qui me dignatus es in hac nocte custodire Deprecor clementiam tuam piissime domine ut concedas mihi diem venturum sic peragere in tuo sancto servitio cum humilitate et discrezione qualiter tibi complaceat servitus nostra et praesta mihi hodie cum summa patientia tibi gratum exhibere servitium [GvG 1933, 21]

Gratias tibi ago omnipotens pater qui me dignatus es in hac nocte custodire Deprecor clementiam tuam piissime domine ut concedas mihi diem venturum sic peragere in tuo sancto servitio cum humilitate et discrezione qualiter tibi complaceat servitus nostra et praesta mihi hodie cum summa patientia tibi gratum exhibere servitium Immitte quaeso domine angelum tuum in circuitu nostro et eripe nos ab impiis qui in circuitu ambulant ut viam mandatorum tuorum absque omni errorum scandalo inoffenso pede currere valeamus per dominum nostrum Iesum Christum Amen [*Oratio*: PL 101 484 A]

Gratias tibi ago omnipotens pater qui me dignatus es in hac nocte custodire Deprecor clementiam tuam piissime domine ut concedas nobis diem venturum sic peragere in tuo sancto servitio cum humilitate et discrezione qualiter tibi complaceat servitus nostra et praesta nobis hodie cum summa patientia tibi gratum exhibere servitium [GvG 1933, 21] *qfr* Gratias tibi ago domine sancte pater omnipotens sempiterne deus qui me

Gratias tibi ago omnipotens sempiterne deus qui de transacto noctis spatio ad matutinas horas me pervenire dignatus es quaesumus ut dones hunc diem sine peccato transire quatenus ad vesperum et ad omnes horas gratias tibi referamus [*Alia oratio quando surgis de mane* OxB267, 288r]

Gratias tibi ago omnipotens sempiterne deus qui me miserum et indignum dignatus es per tuam sanctam misericordiam in hac die custodire et precor clementiam tuam misericordissime domine ut concedas mihi hanc noctem sic mundo corde et corpore pertransire quatenus surgens tibi gratam servitutem valeam exhibere Per [OxB249, 77r] *qfr* Gratias ago tibi

Gratias tibi ago sancte spiritus summa dulcedo ... [*Item tres orationes singillatim ad s trinitatem* ...D521, 187va (3)]

Gratias tibi domine ... [ZRh156, p. 174 *In quacumque die hanc orationem subsequenter dixeris diabolus tibi non nocebit ... hanc orationem compilavit s AUGUSTINUS quae scripta est Romae in ecclesia s Iohannis Lateranensis*]

Gratias tibi lux mea quae illuminasti me et cognovi te Qualiter cognovi te Cognovi te solum deum vivum et verum creatorem meum cognovi te creatorem caeli et terrae visibilium omnium et invisibilium deum verum omnipotentem immortalem invisibilem incircumscribibilem internabilem aeternum et inaccessibilem incomprehensibilem et imperscrutabilem incommutabilem immensum et infinitum principium omnium visibilium et invisibilium creaturarum per quem omnia facta sunt per quem cuncta subsistunt elementa cuius maiestas sicut principium nunquam habuit sic nec desinit in aeternum Cognovi te unum solum verum deum aeternum patrem et filium et spiritum sanctum tres quidem personas sed unam essentiam omnino simplicem indivisamque naturam et patrem a nullo filium a patre solo et spiritum sanctum pariter ab utroque absque initio semper et sine fine deum trinum et unum solum verum deum omnipotentem unum universorum principium creatorem omnium visibilium et invisibilium spiritualium et corporalium qui tua omnipotentia virtute simul ab initio temporis utramque de nihilo condidisti creaturam spiritualem et corporalem angelicam videlicet et mundanam ac deinde humanam quasi communem ex corpore et spiritu constitutam Cognovi te et confiteor te deum patrem ingenitum te filium unigenitum te spiritum sanctum paracletum neque genitum neque ingenitum sanctam et individuum trinitatem in tribus coequalibus personis consubstantialibus et coaeternis trinitatem in unitate et unitatem in trinitate corde credens ad iustitiam et ore confitens ad salutem Cognovi te deum et dominum Iesum Christum filium dei unigenitum creatorem salvatorem et redemptorem meum et totius humani generis quem confiteor ex patre genitum ante saecula deum de deo lumen de lumine deum verum de deo vero non factum sed genitum consubstantialem et coaeternum patri et spiritui sancto per quem omnia facta sunt a principio firmiter credens et veraciter confitens te deum unigenitum Iesum Christum propter salutem hominum a tota trinitate communiter incarnatum et ex Maria perpetua virgine spiritus sancti cooperatione conceptum verum hominem factum ex anima rationali et humana carne subsistentem Qui cum secundum divinitatem unigenite dei impassibilis sis pariter et immortalis propter nimiam dilectionem tuam qua dilexisti nos i dem ipse dei filius secundum humanitatem factus es passibilis et mortalis Qui propter salutem humani generis unice fili dei in ligno crucis pati dignatus es passionem et mortem ut nos a morte perpetua liberares atque ad inferos ubi sedebant in tenebris patres nostri auctor luminis descendisti et die tertia gloriosus victor ab inferis ad superos resurrexisti resumens sacrum corpus quod pro peccatis nostris mortuum iacuerat in sepulcro et vivificans secundum scripturas die tertia ut ipsum in patris dextera collocares Assumpta namque tecum ex inferis captivitate quam captivaverat antiquus humani generis inimicus verus dei filius cum nostrae carnis substantia id est cum anima et carne humana ex virgine assumpta super omnes caelos ascendisti transcendens omnes ordines angelorum ubi sedes ad dexteram dei patris ubi est fons vitae et lumen inaccessibile et pax dei quae exsuperat omnem sensum Ibi te deum verum et hominem Iesum Christum adoramus et credimus confitentes te patrem habere deum indeque venturum iudicem in fine saeculi expectamus ut iudices vivos et mortuos et reddas omnibus bonis et malis secundum opera sua quae operati sunt in hac vita vel praemium vel supplicium prout unusquisque dignus fuerit requie

vel aerumna Resurgent enim in illa die a voce virtutis tuae omnes homines quotquot humanam animam acceperunt in carne sua quam hic habuerunt ut totus homo pro meritis vel gloriam suscipiat vel gehennam Tu es ipse vita et resurrectio nostra quem salvatorem expectamus do minum Iesum Christum qui reformabit corpus humilitatis nostrae configuratum corpori claritatis suae Cognovi te deum verum et vivum spiritum sanctum patris et filii ab utroque pariter procedentem consubstantiali et coaeternum patri et filio paracletum et advocatum nostrum qui super eundem deum et do minum nostrum Iesum Christum in columbae specie descendisti et super apostolos in linguis igneis apparuisti qui et omnes sanctos et electos dei a principio tuae gratiae munere docuisti et ora prophetarum ut enarrarent mirabilia regni dei aperuisti quem cum patre et filio simul adorari et glori ficari oportet ab omnibus sanctis dei Inter quos et ego filius ancillae tuae toto corde meo glorifico nomen tuum quoniam illuminasti me Tu es enim vera lux lumen veridicum ignis dei et magister spirituum qui unctione tua doces nos omnem veritatem spiritus veritatis sine quo impossibile est placere deo quoniam tu ipse deus es ex deo et lux de luce procedens a patre luminum et a suo filio domino nostro Iesu Christo quibus consubstantialis et coequalis et coaeternus existens in unius trinitatis essentia superessentialiter congloriaris et conregnas Cognovi te unum deum vivum et verum patrem et filium et spiritum sanctum trinum quidem in personis sed unum in essentia quem confiteor adoro et glorifico toto corde meo verum deum solum sanctum immortalem invisibilem incommutabilem inaccessiblem imperscrutabilem unum lumen unum solem unum panem unam vitam unum bonum unum principium unum finem unum creatorem caeli et terrae per quem omnia vivunt per quem omnia subsistunt per quem omnia gubernantur reguntur et vivificantur quae in caelis sunt et quae in terris et quae sub terra praeter quem non est deus in caelo et in terra Sic cognovi te cognitor meus sic cognovi te Cognovi te per fidem tuam quam inspirasti mihi lux mea lumen oculorum meorum domine deus meus spes omnium finium terrae laetificans iuventutem meam et bonum sustentans senectutem meam In te domine iubilant omnia ossa mea dicentia Domine quis similis tui Quis similis tui in diis domine non quem fecit manus hominum sed qui fecisti manus hominum Simulacra gentium argentum et aurum opera manuum hominum non sic operator hominum Omnes dii gentium daemonia dominus autem caelos fecit Dominus ipse est deus Dii qui non fecerunt caelum et terram pereant de caelo et de terra Deus qui creavit caelum et terram benedicant eum caeli et terra (AUGUSTINUS, *Soliloquia* 32 PL 40, 891-892)

Gratias tibi mitissime domine Iesu ex toto corde meo refero quia propter ineffabilem caritatem tuam in utero gloriosissimae virginis Mariae matris tuae descendere et in ea carnem assumere dignatus es Gratias tibi ago quia eandem dulcissimam matrem tuam post ascensionem tuam crebris consolationibus laetificasti eam visitando eiusque sanctum corpus in caelum assumisti et super omnes choros angelorum exaltans iuxta deitatem tuam honorifice collocasti Gratias etiam tibi refero de magno munere incarnationis tuae et subiectae paupertatis ita ut non haberes ubi caput tuum pretiosissimum reclinares cum sanctis dominus et creator caelestium terrestrium et infernorum nec non et de ieiuniis vigiliis et orationibus plurimis quam laboribus et afflictionibus pro nobis miseris perditis et sumptis ob ineffabilem misericordiam et caritatem circa nos horam ... misericordiae tuae sacratissimae passionis tradi capi ligari et durissime flagellari (flageri *ms*) voluisti manibus impiorum et ab hiis innumeris iniuriis et calumniis affici mortemque ignominiosae crucis pati non es dedignatus Quare pro hiis et aliis per nos perpersis ut nos de dominio diabolicae auctoritatis eriperes Deprecor te domine sancte pater velis me exui veterem hominem et indui novum qui sine te creatus Spolia etiam nos a concupiscentia carnis a superbia vitae ab omni elatione et praesumptione ab amore proprio et a propria voluntate Quatenus huic mundo crucifixus et mundus mihi et ab ipso penitus expeditus et expoliatus a te pie Iesu indui merear indumento salutis aeternae Quatenus nil aliud praeter te meditari valeam passum in cruce Quia nemo pie Iesu ad dulcedinem tuae suavissimae passionis pertinere valet nisi per amaritudinem passionis tuae Igitur infunde gratiam tuam illam super me qua mortificare valeam omnes cogitationes voluntates et actiones nocivas quibus me a tua ardentissima caritate separari contingere possim Quatenus non tantum patienter verum etiam ... gratiarum actione de manu pietatis tuae suscipiam Prospera et tristia dulcia et amara verba ac verbera derisiones et opprobria ipsamque mortem pro gloria dulcissimae mortis tuae et nominis melliflui libenti animo alacricque vultu amplecti dignus efficiar Qui vivis [Mn164, 31/20v *Oratio devota*]

Haec sunt umbrae quibus superior in hac abyso caliginosa carceris huius in quo prostratus iaceo donec aspires dies et inclinentur umbrae fiatque vox in firmamento virtutis tuae vox domini in virtute vox domini in magnificentia dicatque Fiat lux et effugentur tenebrae et appareat arida germinetque terra herbam virentem et facientem semen et fructum bonum iustitiae regni tui domine pater et deus vita per quam omnia vivunt et sine qua omnia mortua computantur ne derelinquas me in cogitatu maligno et extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi Aufer a me concupiscentias et animo irreverenti et infrunito ne tradas me sed posside cor meum ut te cogitet semper Illumina oculos meos ut te videant et non extollantur ante te gloria sempiterna sed humiliter sentiant non in mirabilibus super se et quae a dextris sunt videant non quae a sinistris abs te Et palpebrae meae praecedant gressus meos nam et palpebrae tuae interrogant filios hominum Allide concupiscentiam meam dulcedine tua quam abscondisti timentibus te ut concupiscam concupiscere te concupiscentiis sempiternis ne vanis illectus et deceptus interior gustus ponat amarum dulce et dulce amarum tenebras lucem et lucem tenebras in medio tuo decipularum passim ab inimico super faciem viae huius ad capiendas animas paratarum quibus plenus est totus mundus ut is qui vidit sub silentio non transivit inquit Quidquid enim est in mundo aut est concupiscentia carnis aut concupiscentia oculorum aut superbia vitae Ecce domine deus meus mundus totus plenus est concupiscentiarum laqueis quos paraverunt pedibus meis Et quis effugiet hos laqueos Profecto a quo tu abstuleris extollentiam oculorum suorum ut non eum capiat concupiscentia oculorum et a quo tu abstuleris carnis concupiscentiam ne eum capiat carnis concupiscentia et a quo tu abstuleris animum irreverentem et infrunitum ne eum callide decipiat superbia vitae O quam felix cui haec facies quippe pertransibit immunis Nunc deprecor te per te adiuva me ne corruam in conspectu adversariorum meorum captus laqueis eorum quos paraverunt pedibus meis ut incurvent animam meam Sed erue me virtus salutis meae ne sibi risum exhibeant de me inimici tui qui oderunt te Exsurge domine deus meus fortis meus et dissipentur inimici tui et fugiant qui oderunt te a facie tua sicut fluit cera a facie ignis sic pereant peccatores a facie dei Et ego abscondar in abscondito faciei tuae et gaudeam cum filiis tuis satiatus omnibus bonis tuis Et tu domine deus pater orphanorum et tu mater pupillorum tuorum audi eiulatum filiorum tuorum et extende alas tuas ut fugiamus sub eis a facie inimici turris fortitudinis Israel qui non dormitas neque dormis custodiens Israel quia non dormitat hostis qui impugnat Israel (Augustinus, *Soliloquia* 12 PL 40, 873-874)

Haec est domus tua deus non terrena neque ulla caelesti mole corporea sed spiritualis et particeps aeternitatis tuae quia sine labe manet in aeternum Statuisti eam in saeculum saeculi praeceptum posuisti et non praeteribit Non tamen tibi deo coaeterna quia non sine initio facta est enim Prior quippe omnium creata est sapientia non utique tu illa sapientia patri deo plane coaeterna et aequalis per quam creata sunt omnia et in quo principio factum est caelum et terra sed profecto sapientia quae creata est spiritualis natura scilicet quae contemplatione luminis lumen est dicitur enim et ipsa quamvis creata sapientia Sed quantum distat inter lumen illuminans et lumen quod illuminatur tantum differt inter te summam sapientiam quae creas et istam quae creata est sicut inter iustitiam iustificantem quae tu deus noster es et iustitiam quae iustificatione facta est Nam et nos sumus dicti iustitia dei patris in se filio eius domino nostro testante apostolo Ergo quia prior omnium creata est quaedam sapientia quae creata est mens rationalis et intellectualis castae civitatis tuae matris nostrae quae sursum est et libera est et aeterna in caelis (quibus caelis nisi qui te laudant caeli caelorum quia hoc est et caelum caeli domino etsi non invenimus tempus ante illam quae creaturam temporis antecedit quia prior omnium creata est ante illam tamen es tu deus aeternus creator omnium a quo facta sumpsit exordium quamvis non temporis quia nondum erat tempus ipsius tamen conditionis suae Unde ita est abs te deo nostro ut aliud sit plane quam tu Licet nec ante illam nec in illa inveniamus tempus est enim idonea faciem tuam semper videre nec uspiam deflectitur ab ea quo fit ut nulla mutatione varietur inest tamen ei ipsa mutabilitas qua tenebresceret et frigeret nisi amore grandi cohaerens tibi tanquam semper meridies luceret et ferveret ex te Denique tam casto amore cohaeret tibi deo vero et vere aeterno ut quamvis tibi non sit coaeterna in nullius tamen temporis varietates et vicissitudines a te se resolvat et defluat sed in tui solius verissima contemplatione requiescat Quoniam tu deus diligenti te quantum praecipis ostendis te et sufficit ei Unde non declinat a te nec a se sed semper in eodem statu manet te indesinenter videndo te indeficienter amando verum lumen et castum amorem O beata ista sublimis creatura creaturarum maxima beata inherendo semper beatitudini tuae Felix haec et nimium felix te sempiterno inhabitatore atque illustratore suo Nec invenio quid libentius appellandum existimem caelum caeli domino quam domum tuam contemplantem delectationem tuam sine defectu egrediendi in aliud mentem puram concordissime unam stabilimentum pacis beatorum spirituum in caelestibus super ista caelestia Unde intelligat anima cuius peregrinatio longinqua facta est si iam sitit tibi si iam factae sunt ei lacrymae suae panis si iam petit unam et hanc requirit ut inhabitet in domo tua per omnes dies vitae suae Et quae vita eius nisi tu Et qui dies tui nisi aeternitas tua sicut anni tui qui non deficient Hinc ergo intelligat anima quae potest quam longe super omnia tempora sis aeternus quando domus tua quae peregrinata non est quamvis tibi non sit coaeterna indesinenter tamen et indeficienter cohaerendo tibi nullam temporum patitur varietatem teque semper perseverantissima castitate hauriens mutabilitatem suam nusquam et nunquam exserit et te sibi praesente ad quem toto affectu se tenet non habens futurum quod expectet nec in praeteritum traiciens quod meminerit per nullas vices variatur et in nulla tempora extenditur (Ps. Augustinus, *Meditationes* 19 PL 40, 915-916)

Haec est fides quae paucis verbis tenenda in symbolo novellis christianis datur quae pauca verba fidelibus nota sunt ut credendo subiugati recte vivant recte vivendo cor mundum corde mundato quod credunt intelligant Unus deus pater et filius et spiritus sanctus invisibilis incomprehensibilis inviolabilis

incoinquabilis qui solus habet immortalitatem et lucem habitat inaccessibilem Ipse lumen verum vita et veritas bonus et summus et quaecumque de illo humanus sermo poterit enuntiare Quae tamen ab eo dantur ut aliquo modo dici possint ex quo omnia per quem omnia sive sedes sive dominationes sive principatus sive potestates et omnia per ipsum et in ipso creata sunt sicut in utroque testamento humilibus et pie quaerentibus manifestatur Ipsi gloria in saecula saeculorum Amen [Fides Aurelii Augustini de Filio Dei: PL 101 1414 A]

Haec est vas praeclarum ... [LL14, 206r *Oratio saluberrima de beata virgine tempore pestilentiae oranda*]

Haec et multa alia beneficia fecisti mihi domine deus meus vita animae meae de quibus dulce esset mihi semper loqui semper cogitare semperque tibi gratias agere ut possim te pro omnibus bonis tuis laudare et amare te toto corde meo et tota anima mea et tota mente mea et tota fortitudine mea simul et ex omnibus medullis intimis cordis mei et omnium compagum mearum beata dulcedo Domine deus meus omnium qui delectantur in te Sed imperfectum meum viderunt oculi tui oculi inquam tui multo lucidiores super solem circumspectantes omnes vias hominum et profundum abyssi qui in omni loco semper contemplantur bonos et malos Cum enim cunctis praesideas singula implens totus semper ubique praesens cunctorumque curam agens quae creasti quia nihil odisti eorum quae fecisti sic gressus meos semitasque consideras et die noctueque super custodiam meam vigilas omnes semitas meas diligenter notans speculator perpetuus veluti si totius creaturae tuae caeli et terrae oblitus tantum me solum consideres et nihil sit tibi curae de aliis Neque enim crescit lux incommutabilis visionis tuae si tantum unum aspicias neque minuitur si innumera videas et diversa quia sicut unum totum simul perfecte consideras sic singula quaelibet licet diversa perfecte simul totaque totus conspicit visus tuus Sed omnia sicut unum et sicut unum omnia sic singula totus simul sine divisione vel commutatione vel diminutione consideras Itaque totus tu in toto tempore sine tempore totum me simul semperque consideras ac si nihil aliud considerare habeas Sic igitur super custodiam meam stas sicut si omnium oblitus sis et mihi soli intendere velis Semper quippe te ubique praesentem exhibes semper te paratum offers si me paratum inveneris Quocumque iero tu me domine non deseris nisi prior ego te deseram Ubicumque fuero non recedis quoniam ubique es ut quocumque iero inveniam te per quem possim esse ne peream sine te cum sine te esse non possim Fateor equidem quia quiddam facio quaecumque facio ante te facio et illud quiddam est quod facio melius tu vides quam ego qui facio Quidquid intueris semper operor tu pariter semper praesens assistis utpote perpetuus inspector omnium cogitationum intentionum delectationum et operationum mearum Domine ante te est semper omne desiderium meum ante te tota cogitatio mea Tu vides unde veniat spiritus ubi sit et quo vadat quia tu es spiritus omnium spirituum ponderator Et utrum radix sit dulcis an amara de qua foris pulchra folia emittuntur tu iudex internus melius ipse me nosti et medullas etiam radicem subtilius perscrutaris et non solum intentionem sed etiam radicis eius medullam intimam discretissima tuae lucis veri tate colligis intueris et signas ut reddas unicuique non tantummodo secundum opera vel intentionem sed etiam secundum ipsam interiorē absconditam medullam radicis de qua procedit intentio operantis Ad quid tendo cum operor quiddam cogito et in quocumque delector tu vides aures tuae audiunt oculi tui considerant signas attente notas et scribis in libro tuo sive bonum fuerit sive malum ut reddas postea pro bono praemia et pro malo supplicia quando aperientur libri et iudicabimur secundum haec quae fuerunt scripta in libris tuis Hoc est forte quod iam dixisti nobis Considerabo novissima eorum et quod de te domine dicitur Universorum finem ipse considerat quoniam tu quidem in omnibus quae agimus finem intentionis magis quam actum operationis attendis Cumque haec diligenter considero domine deus meus terribilis et fortis timore pariter et ingenti rubore confundor quoniam magna nobis est indita necessitas iuste recteque vivendi cui cuncta facimus ante oculos iudicis cuncta cernentis [AUGUSTINUS, *Soliloquia* 14 PL 40, 875-876] *qfr* Te verum fatear aeternae deus forti

Haec sacrosancta commixtio corporis et sanguinis domini nostri Iesu Christi sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis et ad vitam aeternam promerendam praeparatio salutaris [Rosslyn, 76; salutaris *ms* salutis]

Haec sunt beneficia magna tua domine deus sanctificator sanctorum tuorum quibus repleturus es inopiam esurientium filiorum tuorum quoniam factus es spes desperatorum consolatio desolatorum tu corona spei quae ornata est gloria praeparata vincentibus tu famelicorum satietas aeterna danda esurientibus tu consolatio sempiterna qui solis illis te tribuis qui consolationem huius mundi pro tua consolatione contemnunt Nam qui hic consolantur indigni tua consolatione habentur Sed qui hic cruciantur a te consolantur et qui participant passionibus participant et consolationibus Nemo enim potest in utroque saeculo consolari nec potest quis hic et in futuro gaudere sed unum necesse est ut perdat qui alterum voluerit possidere Haec ubi considero domine consolator meus renuo consolari animam meam ut digna habeatur tuis consolationibus aeternis quia iustum est ut amittat te quicumque in aliquo alio magis consolari eligit quam in te Et obsecro summa veritas te per te non permittas me in aliqua consolatione vana consolari quam in te sed omnia mihi peto ut amarescant ut tu solus dulcis appareas animae meae qui es dulcedo inaeestimabilis per quam cuncta amara dulcorantur tua enim dulcedo Stephano lapides torrentis dulcoravit tua dulcedo craticulam Laurentio dulcem fecit Pro tua dulcedine ibant apostoli gaudentes a conspectu concilii quoniam digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati ibat Andraeas securus ad crucem et gaudens quoniam ad tuam dulcedinem properabat haec tua dulcedo ipsos apostolorum principes sic replevit ut pro ipsa crucis patibulum unus eligeret alter quoque caput ferienti gladio supponere non timeret pro hac emenda Bartholomaeus propriam pellem dedit pro hac quoque gustanda veneni poculum intrepidus Ioannes potavit Hanc ut gustavit Petrus omnium inferiorum oblitus clamavit quasi ebrius dicens Domine bonum est nos hic esse faciamus hic tria tabernacula hic morem te contemnemur quia nullo alio indigemus sufficit nobis domine videre te sufficit inquit tanta dulcedine satiari Nam enim stillam dulcedinis iste gustavit et omnem aliam fastidivit dulcedinem quid putas dixisset si magnam illam multitudinem dulcedinis divinitatis tuae gustasset quam abscondisti diligentibus te Hanc tuam dulcedinem ineffabilem et illa gustaverat virgo de qua legimus quod laetissime et glorianter ibat ad carcerem et quasi ad epulas invitata Hanc ut reor et ipse gustaverat qui dicebat Quam magna multitudo dulcedinis tuae domine quam abscondisti timentibus te quique monebat Gustate et videte quoniam suavis est dominus Haec est illa beatitudo domine deus noster quam expectamus daturum te nobis pro qua tibi domine continue militamus pro qua mortificamur tota die ut in tua vita vivamus (Augustinus, *Soliloquia* 22 PL 40, 882-883)

Haec sunt nomina beatae Mariae virginis gloriosae si quis super se portaverit mala morte non morietur et ante mortem suam veram confessionem habebit et in devotione cum beata virgine erit [HAS 114r *introduzione a ...iva virgo virga flos...*]

Haec sunt septuaginta duo nomina domini nostri Iesu Christi quae scripta sunt in lingua hebraica graeca et latina quae sanctus Gregorius invenit et scripsit pro salute omnium fidelium christianorum dicens Quicumque haec sacratissima nomina Christi super se portaverit scripta et in nomine Iesu Christi crediderit et hoc breve cum magno honore custodierit in aqua non peribit nec comburetur nec in bello morietur nec luporum aut canum morsibus lacerabitur nec venenum nec serpentes nec veneficae nec iniqui iudices sibi nocere poterunt nec a sagitta fulgoris percussus erit nec ab inimicis clamabitur nec morte subitanea peribit nec per aliqua <...rasura> peribit et mulier praegnans si super se portaverit non peribit de partu Primum nomen Christi On Trinitas Salvator Agios Soter Melchies Sabaoth Emmanuel Adonai Eloï Ol Non homo Vision Alpha et o Primogenitus Principium Finis Via Vita Veritas Sapientia Virtus Paraclitus Ego sum qui sum Quies Mediator Agnus Ovis Vitulus Aries Leo Serpens Vermis Os Verbum Imago Gloria Sol Lux Splendor Panis Flos Ianua Porta Lapis Angelus Sponsus Pastor Propheta Sacerdos Immortalis Rex Christus Iesus Pater Filius Spiritus Sanctus Atanathos Theos Pater Deus Misericors Caritas Aeternus Potens Creator Redemptor Tetragrammaton Primus Novissimus Unitas Summum bonum Amen [OxL82,75r dopo l'introduzione *In nomine domini amen In nomine patris et filii et soiritus sancti amen*]

Hanc laetantiam fecit beatus Bernardus in honorem beatae Mariae virginis gloriosae quam qui cotidie dixerit ipsam in die obitus sui videbit praeparatam [HAS 119v *introduzione alla litania* Kyrie eleison]

Harmoniae nostrae suavissimum melos deus qui nostri pectoris modulamina nunc facibus nunc fletibus praecipis exercere: praesta quaesumus domine ut qui illa spiritali concinimus perpetualibus choris inserti cum sanctis omnibus gloriari mereamur Per [Oratio: PL 101, 524C]

Harmoniae nostrae suavissimum melos deus qui nostri pectoris modulamina nunc flatibus nunc fletibus praecipis exercere: praesta quaesumus domine ut qui illa spiritali affectu concinimus perpetualibus choris inserti cum sanctis omnibus gloriari mereamur Per [Oratio: PL 101, 524C *congettura*]

Harmoniae nostrae suavissimum melos qui nostri pectoris modulamina nunc flatibus nunc fletibus praecipis exerceri praesta ut dum illa spiritali concinimus affectu perpetualibus choris inserti te cum sanctis omnibus collaudemus Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 150: PL 142 530 A]

Has horas canonicas cum devotione tibi sancte spiritus pia ratione dixi ut nos visites inspiratione ut vivamus iugiter caeli regione [SpA459.163r: *Officium parvum Spiritus sancti ad Completorium* <Recommendatio>]

Has horas canonicas cum devotione Christe tibi recolo pia ratione [LHP.S 2.6]

Has horas canonicas cum devotione Christe tibi recolo pia ratione qui pro nobis passus es amoris ardore sis mihi solatium mortis in agone [CmU4107, 87r]

Has horas canonicas cum devotione Christe tibi recolo pia ratione ut qui pro me passus es amoris ardore sis mihi solatium in mortis agone Amen [CmU4106, 192r]

Has horas canonicas cum devotione Christe tibi recolo pia ratione ut qui pro me passus es paenas in agone sic labori consonans consors sim coronae Benedicamus domino Deo gratias [PaL757, 52va]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo *cum devotione* qui sicut tu passus es paenas in agone sic labori consonans consors sim coronae Amen [PaL.1192,18v: Officium parvum da sancta cruce. *Recommendatio*]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia oratione qui sicut tu passus es paenas in agone sic me consortem facias o pie Iesu bone Amen [OxB.220, 83v]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia oratione ut qui pro me passus es amoris ardore sis mihi solatium in mei mortis agone Amen [SpA183.98v *Officium s Crucis: recommendatio*]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia oratione ut qui pro me passus es amoris ardore sis mihi solatium mortis in agone Amen [Holkham42, 166v inizio non fotografato = corsivo]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia oratione ut qui pro me passus es amoris ardore sis mihi solatium in mortis agone Amen [CmT17, 236v]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia oratione ut sicut passus es paenas in agone sic labori consonans consors suae coronae [*Hymnus* CmU6692, 107r *Officium venerandae crucis*]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia oratione ut qui pro me passus es amoris ardore sis mihi solatium in mortis agone [PaSL 26]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia oratione ut qui pro me passus es amoris ardore sis mihi solatium in mei mortis agone [SpA183, 98v]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia passione ut qui pro me passus es amoris ardore sis mihi solatium in mortis agone Amen [OxB267, 172v]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia ratione ut sicut passus es paenas in agone sic labori consonans consors sim coronae Benedicamus domino Deo gratias [PaSL22, 114v]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia ratione ut qui pro me passus es amoris ardore sis mihi solatium in mortis agone Amen [PaSL33, 187v PaSL36, 61r]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia ratione ut qui pro me passus es amoris ardore sis mihi solatium mortis in agone Amen [CmT19, 159r CmU4101, 243r CmU4104, 102v]

Has horas canonicas cum devotione tibi Christe recolo pia ratione ut qui pro me passus es amoris ardore sis mihi solatium in mortis agone Amen [PaSL 27, 223r]

Has horas canonicas cum devotione tibi recolo pia ratione et sicut tu passus es paenas in agone ita sim paenarum particeps Christe tibi bone Amen [FiA1874,232r]

Has horas canonicas cum devotione tibi sancte spiritus pia ratione dixi ut nos visites inspiratione et vivamus iugiter in caeli regione [CmT19, 162r CmU4104, 109v]

Has horas canonicas cum devotione tibi sancte spiritus pia ratione dixi ut nos visites inspiratione et vivamus iugiter caeli regione [PaSL36, 64r]

Has horas canonicas cum devotione tibi sancte spiritus pia ratione dixi ut nos visites inspiratione ut vivamus iugiter caeli ratione [OxB267, 204v Introduzione 204v *Anno domini millesimo trecentesimo octavo dominus papa Benedictus concessit omnibus dicentibus hoc officium infrascriptum <sps sci> per singulos dies tria milia dierum indulgentiae*]

Has horas canonicas cum devotione tibi sancte spiritus pia ratione dixi ut nos visites inspiratione et vivamus iugiter in caeli regione [OxB.220, 92r PaL.1192,20r; PaL1354, 169r: Officium parvum Spiritus sancti *ad Completorium. Recommendatio*]

Has horas canonicas cum devotione Tu me sancte spiritus pia ratione Tua fac recolere miseratione Teque tu illumines inspiratione Benedicamus domino Deo gratias [PaL757, 40rb *Off Sps sci Recommendatio*]

Has horas canonicas cum devotione Tu me sancte spiritus pia ratione Tua fac recolere miseratione Benedicamus domino Deo gratias [PaSL22, 106v *Off Sps sci Recommendatio*]

Has horas sic recolo cum devotione Nobis sancti sanctaeque pia ratione Pro me et assidua intercessione Rogetis abs aliqua intermissione Benedicamus domino Deo gratias [PaSL22, 108v *Off omnium sanctorum* (f. IV) *Recommendatio*]

Has horas sic recolo cum devotione Vobis sancti sanctaeque pia ratione Pro me et assidua intercessione Rogetis absque aliqua intermissione Benedicamus domino Deo gratias [PaL757, 44rb Vobis ?; abs(que *supralin*) *Off omnium sanctorum* (f. IV) *Recommendatio*]

Has horas sic recolo pia ratione Tibi corpus domini ut confessione Contritus et praevia satisfactione Valeam te credere cum devotione Benedicamus domino Deo gratias [PaL757, 48va PaSL22, 111v *Off de sacramento* (f. V) *Recommendatio* praevia *ms* praemia]

Has horas sic recolo ut in trinitate veneretur unitas et in unitate honoretur trinitas atque pietate Faciat me credere cum firmitate Benedicamus domino Deo gratias [PaL757, 27rb]

Has lectiones metricas Christe cum devotione Tibi dico canonicas et cum pia ratione Ut animas caholicas tua miseratione Efficias glorificas tua sancta visione [PaSL22, 98v *Off Def lectio IX*] *cfr* Has hoiras canonicas

Heu homo heu homo heu te miser homo Cur vivis aequum cui non est intellectus Ad dei quippe conditus imaginem Caeleste exemplar rite sequi debes Hanc autem si parvipendis dignitatem Scias tibi dandam cum zabulo sortem Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu homo heu te miser homo Cur tuam non cogitas redemptionem Propter te pius deus homo factus est Propter te mortuus est et resurrexit Merita denique lues supplicia Quia tantam non recognoscis gratiam Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu uomo heu te miser homo Cur peritura mundi diligis bona Vanitas vanitatem omnia vanitas Quae sub sole sunt vana sunt universa Tamquam flos faeni cuncta mundi gloria Peribit mundus et concupiscentia Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu uomo heu te miser homo Cur superbis terra cinis vermis pulvis Tu natus in peccatis de muliere Plenus miseriis vivens in labore Cuius vita temptatio est super terram Noli altum sapere sed magis time Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu uomo heu te miser homo Cur ultimam non praemeditaris horam Mors festinat ut dormientes rapiat Et celeres nusquam remoratur equos Quam graviter proh dolor tunc dirimitur Ista corporis et animae compago Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu uomo heu te miser homo Quid tecum tractas hic Non habes cor stulte Pulvis es et in pulverem reverteris Nudus et ad terram ibis tenebras huius Ubi ignis numquam certe exstinguetur Et vermis non morietur in saecula Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu uomo heu te miser homo Cur dignae perdis tempus paenitentiae Curre pro te caduce curre dum potes Ne te cum nescis tenebrae comprehendant In novissimo paenitebit reprobos Sed paenitentiae non invenient fructus Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu uomo heu te miser homo Cur extremum non formidas iudicium Dies illa dies irae et furoris Dies confusionis et angustiae Dies calamitatis et miseriae Dies horribilis et amara valde Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu uomo heu te miser homo Cur inepta nunc solveris laetitia Christus testis iudex manifestus veniet In cuius manus horrendum est incidere Ignis in conspectu eius exardescet Et in circuitu tempestas valida Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu uomo heu te miser homo Cur dormis deo daturus rationem Ad examen illud quis erit securus Vix iustus salvabitur in illo metu Columnae caeli natabunt prae timore Ante illam terribilem maiestatem Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu uomo heu te miser homo Cur iocis vanis delectaris et risu Plange infelix plange cor inpaenitens Dum tempus est et salubres sunt lacrimae In die illa viso Christo pars malorum Plangent se plangent se super se Miserere Christe miserere pie Tu miseris tuis semper miserere **Heu homo** heu uomo heu te miser homo Cur quaeris tenebras acturus mala Sedebit rex et aperientur libri Moxque palam conscientiae apparebunt Tum missis in caminum ignis reprobi s Ad caelum cum rege suo ibunt sancti Gloria tibi Christe laus honor semper Benedictum nomen tuum sine fine Amen [Metz 245 (Metz<Saint-Arnoul, sec. XI ex): ed. WILMART 1928 = WILMART, *Auteurs*, 131]

Heu homo heu homo heu te miser homo cur vivis equum cui non est intellectus (...) ad caelum cum rege suo ibunt sancti Gloria tibi Christe (...) [Giovanni di Féamp (?): PL 147: 461 A]

Heu mihi domine tanta sunt vitia mea ut vix elui possint Ultra modum me miserum vitiavi spontaneo me studio pollui proprio me arbitrio peridi sponte me maculavi Infelix ego graviter peccati usu adstrictus detineo Volo agere bona sed desideria carnis adgravor et ad peccatum consuetudo stringit Heu mihi

infelicem in tantis peccatis in tantis criminibus in tam multis iniquitatibus devolutus Quid primo plorem quid primo plangam quid prius lugeam pro quibus lacrimas fundam Memorare domine non sufficit tantorum criminum gesta Succurre mihi deus meus antequam moriar antequam mors me praeveniat antequam me tartara rapiant antequam me tenebrae involvant Subveni priusquam ad tormenta properem priusquam gehennae ignibus devorer antequam flamma comburat priusquam sine fine crucier Reus terreor pavore peccati metuo diem iudicii Ubi si iustus vix salvabitur ego impius et peccator ubi parebo Quid faciam cum venero ante conspectum tuum Quid respondeam Quid ero dicturus cum ante tribunal tuum fuero praesentatus Vae die illa quando peccavi quando transgressus sum mandatum tuum Quia a nullum invenitur peccatum cuius sordibus non sim coinquinatus nullus est vitiorum morbus quo ego miser non sim pollutus Ut bene viverem promisi quod pollicitus fui non servavi Semper ad peccatum redii semper Delicita mea iteravi Numquam in melius mutavi mores numquam a malefactis ecessi Plurimos etiam maculavi me perdens plurimos pravis moribus ad iniquitatem perverti Scelere meo multae animae perierunt exemplis vitae meae multi subversi sunt per iniquitatem meam Ego multis causa malorum fui Orate pro me ad deum viri sancti obsecrate pro me omnis plebs sanctorum si forte misereatur mihi deus si forte deleat peccatum meum si forte auferat iniquitatem meam et misericordiam mihi praestet Revertere iam deus meus non me obliviscaris in finem non me in perpetuum deseras non me perdendum in potestate daemonum derelinquas Licet offensa sit gratia tu autem clemens tu pius tu multae miserationis nullum relinquis nullum spernis nullum recusas a misericordia sed ultro feras clementiam tuam Peccatores expectas ut redeant Quanti enim scelerati quanti luxoris dediti quanti concupiscentis saeculi occupati bonitate tua ad indulgentiam pervenerunt Multis non merentibus gratis donasti veniam Ostende in me clementiam tuam piissime pater pateat et mihi venia pateat indulgentia Non abneges unum quod plurimis es conlatus Scelera mea non defendo peccata mea coram te confiteor Displicet mihi quod feci displicet quod peccavi Errorem meum confiteor culpam meam agnosco confessionis reus appareo Suscipe quaeso omnipotens deus clamorem confitentis audi vocem praecantis exaudi peccatoris vocem clamantem ad te Peccavi deus miserere mei peccavi deus propitiare mihi Domine si iniquitates meas fueris recordatus quomodo sustinebo Memorare domine quae sit mea substantia memento quod terra sum memorare domine quia cinis et pulvis sum Aperi mihi domine manuum tuarum porrigere dexteram tuam Parce malis meis indulge sceleribus meis sana animam meam quia peccavi tibi [Tr1742,17: *Oratio sancti Isidori*: ed. Wilmart 19]

Heu mihi misero quia iratum adversum me constitui redemptorem meum ... ne corruam sub extremis [PaL1063, 295r *Soliloquium conscientiae paenitentis* FRANCISCI PETRARCHAE *poetae laureati seu septem psalmi paenitentiales quos dictavit super propriis miseriis*: LEROQUAIS I, 48]

Hinc etiam est domine quod in te non gaudeo et tibi non adhaereo quia ego in exterioribus tu in interioribus ego in carnalibus tu in spiritualibus ego in transitoriis animo diffundor cogitatione versor locutione implicor et tu domine in aeternis habitas aeternitatem Tu in caelo ego in terra tu diligis alta ego infima tu caelestia ego terrestria Et quando poterunt haec contraria convenire Miser ego quando poterit obliquitas mea tuae rectitudini adaequari Tu domine diligis solitudinem ego multitudinem tu silentium ego clamorem tu veritatem ego vanitatem tu munditiam ego immunditiam sequor Quid plura domine Tu vere bonus ego malus tu pius ego impius tu sanctus ego miser tu iustus ego iniustus tu lux ego caecus tu vita ego mortuus tu medicina ego aeger tu gaudium ego tristitia tu summa veritas ego universa vanitas ut omnis homo vivens Heu Quid igitur o creator dicam Audi o creator Creatura tua sum iam perii creatura tua sum iam morior factura tua sum iam ad nihilum redigor Plasma tuum sum manus tuae domine fecerunt me et plasmaverunt me manus inquam illae quae clavis affixae sunt pro me opus manuum tuarum domine ne despicias vulnera manuum tuarum precor ut aspicias Ecce in manibus tuis descripsisti me lege ipsam scripturam et salva me En ad te suspiro creatura tua creator es recrea me En ad te clamo factura tua vita es refice me En ad te respicio tuum plasma plasmator es restaura me Parce mihi domine nihil enim sunt dies mei Quid est homo ut possit alloqui deum factorem suum Parce mihi colloquenti tibi ignosce servo qui praesumit loqui domino Legem non habet necessitas Dolor me compellit dicere et calamitas quam patior cogit me exclamare Aegrotus sum ad medicum clamo caecus sum ad lucem propere mortuus sum ad vitam suspiro Tu es medicus tu lux tu vita Iesu Nazarene miserere mei fili David miserere mei fons misericordiae audi qui ad te clamat infirmum Lux quae transis expecta caecum praebe manum ut ad te veniat et in lumine tuo lumen videat Vita vivens revoca mortuum Quid sum ego qui loquor tecum Vae mihi domine parce mihi ego cadaver putridum esca vermium vas fetidum cibus ignium Quid sum ego qui loquor tecum Vae mihi domine parce mihi infelix ego homo homo inquam natus de muliere brevi vivens tempore repletus multis miseriis homo inquam vanitati similis factus comparatus iumentis insipientibus et iam similis illis factus Quid iterum ego Abyssus tenebrosa terra miseriae filius irae vas aptum ad contumeliam genitus per immunditiam vivens in miseria moriturus in angustia Heu miser quid sum Heu quid futurus sum Et quid sum Vas sterquilini concha putredinis plenus fetore et horrore caecus pauper nudus plurimis necessitatibus subditus ignorans introitum et exitum meum Miser et mortalis cuius dies sicut umbra praetereunt cuius vita sicut umbra lunaria evanescit sicut flos in arbore crescit et statim marcescit nunc floret et statim aret Vita inquam mea vita fragilis vita caduca vita quae quanto magis crescit tanto magis decrescit quanto magis procedit tanto magis ad mortem accedit vita fallax et umbratica plena aqueis mortis Nunc gaudeo statim contritor nunc vigeo iam infirmor nunc vivo statim morior nunc felix appareo et semper miser nunc rideo et statim fleo sicque omnia mutabilitati subiacent ut mihi vix una hora in uno statu permaneat Hinc timor hinc tremor hinc fames hinc sitis hinc calor hinc frigus hinc languor inde dolor exuberat Subsequitur his importuna mors quae mille modis quotidie miseros homines rapit Hunc namque febribus illum doloribus opprimunt hunc consumit fames illum sitis exstinguit illum vero suffocat quae hunc interimit laqueo illum perimit flammis alium dentibus bestiarum ferocium vorat hunc trucidat ferro illum veneno corrumpit alterum tantum repentino terrore miseram vitam finire compellit Et nunc super haec omnia magna miseria quia cum nihil sit certius morte ignorat tamen homo finem suum et cum stare putat tollitur et perit spes eius Nescit enim homo quando vel ubi vel quomodo morietur et tamen certus est quod eum mori oportet Ecce domine quam magna miseria hominis in qua sum nec timeo quam grandis calamitas quam patior nec doleo et ad te non clamo Clamabo domine antequam transeam si forte non transeam sed in te maneam Dicam domine meam confitear nec erubescam ante te vilitatem meam Adiuvam me fortitudo mea per quam sublevor succurre virtus per quam sustentor veni lux per quam video appare gloria per quam gaudeo Appare inquam et vivam [AUGUSTINUS, *Soliloquia* 2 PL 40, 866-867] *cfr* Parce mihi salvator meus scio ,Vae mihi domine parce mihi

Hoc typico indumento proscorum sanctorum patrum ritu vestitus humiliter supplico ut eorum meritis et intercessione efficaciter tibi domine Iesu Christe iugiter efficiar gratus Per Christum [CmN7, 30v *Ordo Missae ad dalmaticam*]

Hoc venerabilis pater primum verbum de ore vestro procedat de somno surgentes Domine labia mea aperies et reliqua Deinde Verba mea auribus percipe domine intellige clamorem meum intende voci orationis meae rex meus et deus meus quoniam ad te orabo domine mane exaudies vocem meam mane astabo tibi et videbo te domine Postea Gloria in excelsis deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis laudamus te benedicimus te adoramus te glorificamus te gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam Domine deus rex caelestis deus pater omnipotens Domine fili unigenite Iesu Christe Domine deus agnus dei filius patris Qui tollis peccata mundi suscipe deprecationem nostram Qui sedes ad dexteram patris miserere nobis Quoniam tu solus sanctus tu solus dominus tu solus altissimus Iesu Christe cum sancto spiritu in gloria dei patris Amen Dignare domine die isto sine peccato nos custodire Et tunc Deus in adiutorium meum intende Domine ad adiuvandum me festina Tribus vicibus genibus flexis et tertio Gloria Deinde Pater noster Deinde signato fronte et oculis omnibusque membris signo crucis tunc evangelio in manu accepto et facie ad orientem conversa dicendum Matthaeus et Isaias intercedant pro me Et tunc facie ad austrum conversa dicendum Marcus et Ieremias intercedant pro me Tunc facie ad occidentem conversa dicendum Lucas et Ezechiel defendant me Et in sinistram facie conversa dicendum Ioannes et Daniel custodiant me Et postea dicetis Crux mihi refugium crux mihi certa salus crux domini mecum crux est quam semper adoro Deinde Pater noster Et postea dicendum Da nobis domine intellectum ut sciamus testimonia tua Aperi nobis sensus et oculus cordis sicut aperuisti sensus apostolorum ut possimus intelligere sanctas scripturas Et aperto evangelio una pagina vel duae de eo intenta mente legantur ut impleatur illud quod dictum est In lege domini voluntas eius et in lege eius meditabitur die ac nocte Et iterum Beati qui scrutantur testimonia eius in toto corde exquirunt eum Postea vel una pagina de epistolis Pauli legatur ut secundum regulam evangelicam et apostolicam sciat quisque quid de dei servitio agere debet vel quid aliis praedicare Deinde Christe audi nos et caetera quae sequuntur de litania Deinde Pater noster Et tunc in privatis orationibus 16 psalmi id est Domine ne in furore tuo arguas 1 Usquequo domine 2 Dominus regit me 3 Ad te domine levavi animam meam 4 Dominus illuminatio mea 5 Miserere mei deus secundum 6 Deus in nomine tuo 7 Deus misereatur nobis 8 Deus in adiutorium meum 9 Benedixisti domine 10 Inclina domine aurem tuam 11 Ad te levavi oculos meos 12 De profundis 13 Domine prohashi me et cognovisti me 14 Eripe me domine ab homine malo 15 Domine exaudi 16 Deinde Laudate dominum in sanctis eius Et postea Ab occultis meis munda me domine et ab alienis parce servo tuo Deinde dicendum Ego vero orationem meam ad te domine tempus beneplaciti deus In multitudine misericordiae tuae exaudi me in veritate salutis tuae Eripe me de luto ut non infigar libera me ab his qui oderunt me et de profundis aquarum Non me demergat tempestas aquae neque absorbeat me profundum neque urgeat super me puteus os suum Exaudi me domine quoniam benigna est misericordia tua secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me et ne avertas faciem tuam a puero tuo quoniam tribulor velociter exaudi me Intende animae meae et libera eam propter inimicos meos eripe me domine Ac postea Christe audi nos ter et caetera quae sequuntur sicut prius Tunc

Pater noster et Credo in deum Haec enim omnia prima diei hora agenda sunt privatis orationibus ac postea orationes peculiare et litania plenius peragatur Diligenter pensandum est unicuique christiano ac sollicito cogitandum ut sanctam in se trinitatis divinae imaginem condigno veneretur honore quae imago in anima constat humana quod est interior homo spiritus hominis Nam sicuti deus unus semper ubique totus et plenus est omnia vivificans movens et gubernans sicut apostolus ait quod in eo vivimus movemur et sumus sic anima hominis in corpore suo ubique in eo tota viget vivificans eum et movens et gubernans nec enim in maioribus corporis sui membris maior et in minoribus minor sed in minimis tota in maximis tota et haec est imago unitatis omnipotentis dei quam habet anima in se magna natura et nobilis Fortasse dicit aliquis Si ergo unius dei imago est quomodo ergo est sanctae trinitatis imago Cui dicendum est Primo sicut deus est vivit et sapit Deinde quamvis ipsa sancta trinitas unius sit naturae non tres tamen in se dignitates habet id est intellectum voluntatem et memoriam similiter anima hominis una mens est una vita una substantia sicut unus deus in tribus personis in una tamen substantia sed haec tria quae habet anima in se non sunt tres vitae sicut non tres dii sed una est vita sicut unus est deus nec tres mentes sed una mens consequenter utique non tres substantiae sed una substantia est proinde haec tria unum sunt id est una vita una mens una substantia anima hominis sicut unus deus pater et filius et spiritus sanctus habet enim et alia tria anima in se id est intellectum voluntatem atque memoriam sed tamen haec tria una anima est quia intellectus sine voluntate non est sicut pater sine filio nunquam fuit nec voluntas sine intellectu sicut nec filius sine patre neque intellectus neque voluntas sine memoria sicut nec pater nec filius sine spiritu sancto qui ex ambobus procedit Sic et memoria ex intellectu et voluntate procedit quia si intellectus non esset voluntas utique non fuisset ac si intellectus et voluntas non essent memoria cuius fuisset Quae tamen tria una est anima si unus est deus pater et filius et spiritus sanctus quod in evangelio bene demonstratur dum dicit Diliges dominum deum ex toto corde tuo id est ex toto intellectu et ex tota anima tua id est et ex tota voluntate et ex tota mente tua id est ex omni memoria Nec enim est anima sine his tribus sed anima intellectus anima voluntas est anima memoria est non tamen tres animae sed una anima istas tres in se dignitates habens in quibus imaginem dei gerit Quapropter sollicito est perpendendum ut unusquisque in se primae conditionis suae excellentiam et venerandam in se sanctae trinitatis imaginem recognoscat et honorem dei ad quem creatus est nobilitate morum exercitio bonorum operum dignitate meritorum summo studio memoriam venerare contendat ut ad aeternam coram deo gloriam et beatitudinem pervenire mereatur [*Commemoratio de ordine quotidianae orationis*: PL 101 1412 B]

Hodie praeclarissima domina ego infelix humilis indigna vilis atque inutilis serva et famula tua B eximiae virtutis et sanctitatis tuae praeconia utrumque te colere censui ut vel si t me si placet participem esse gratiarum tuarum efficias sed laudes tuas quomodo ... [BG16, 114v *Oratio devotissima*]

Hora completorii datur sepulturae corpus Christi nobile spes vitae futurae conditor aromate complentur scripturae iugis sit memoria mors haec mihi curae [OxB.220, 83r] *cf* TABSIN

Hora completorii datur sepulturae corpus Christi nobile spes vitae futurae conditor aromate complentur scripturae iugis sit memoria mors est mihi curae [*Hymnus* CmU6692, 106v *Officium venerandae crucis*] *cf* TABSIN

Hora completorii datur sepulturae corpus Christi nobile spes vitae futurae conditor aromate implentur scripturae iugis sit memoria mens haec mihi curae [*Hymnus* OxB267, 172r] *cf* TABSIN

Hora completorii datur sepulturae corpus Christi nobile spes vitae futurae conditor aromate complentur scripturae iugis sit memoria mors haec mihi curae [*Hymnus* CmU4101, 242v CmU4104, 102r CmU4106, 192r PaSL33, 187v *Off s Crucis ad completorium*] *cf* TABSIN

Hora completorii datur sepulturae corpus Christi nobile spes vitae futurae conditor aromate complentur scripturae iugis sit memoria mortis tuae durae [CmT19, 159r] *cf* TABSIN

Hora completorii datur sepulturae corpus Christi nobile spes vitae futurae conditor aromate implentur scripturae iugis sit memoria mors haec mihi curae [*Hymnus* CmU4107, 87r] *cf* TABSIN

Hora completorii datur sepulturae corpus Christi nobile spes vitae futurae ungitur aromate complentur scripturae iugis sit memoria mors haec mihi cruce [CmT17, 236r] *cf* TABSIN

Hora nona dominus expiravit Hely clamans animam patri commendavit cuius latus lancea miles perforavit terra tunc contremuit et sol obscuravit [*Hymnus* CmU6692, 106r *Officium venerandae crucis*] *cf* TABSIN

Hora nona dominus Iesus Christus expiravit Hely clamans animam patri commendavit latus eius lancea miles perforavit terra tunc contremuit et sol obscuravit [OxB.220, 81v] *cf* TABSIN

Hora nona dominus Iesus expiravit Hely clamans animam patri commendavit latus eius lancea miles perforavit tunc tremuit et sol obscuravit [CmT17, 233v *ms om terra*] *cf* TABSIN

Hora nona dominus Iesus expiravit Hely clamans patri spiritum commendavit latus lancea miles perforavit terra tunc contremuit et sol obscuravit [*Hymnus* CmU4101, 241v] *cf* TABSIN

Hora nona dominus Iesus expiravit Hely clamans animam patri commendavit latus eius lancea miles perforavit terra tunc tremuit et sol obscuravit [*Hymnus* OxB267, 170v] *cf* TABSIN

Hora nona dominus Iesus expiravit Hely clamans animam patri commendavit latus eius lancea miles perforavit terra tunc contremuit et sol obscuravit [*Hymnus* CmU4106, 191r CmU4107, 86r PaSL33, 187r Hely] *cf* TABSIN

Hora nona dominus Iesus expiravit Hely clamans spiritum patri commendavit latus eius lancea miles perforavit terra tunc tremuit et sol obscuravit [*Hymnus* CmU4104, 101v *Off s Crucis ad nonam*] *cf* TABSIN

Hora nona dominus Iesus expiravit Hely clamans spiritum patri commendavit latus eius lancea miles perforavit terra tunc contremuit et sol obscuravit [CmT19, 158v] *cf* TABSIN

Hora prima ductus est Christus ad Pilatum falsis testimoniis multum accusatum in collo percussus manibus ligatum conspuentes faciem ut est prophetatum [*Hymnus* CmU6692, 105v *Officium venerandae crucis*] *cf* TABSIN

Hora prima ductus est Iesus ad Pilatum et est cum latronibus falsis testimoniis multum accusatum in collo percutiunt manibus ligatum vultum dei conspuunt lumen caeli gratum [*Hymnus* OxB267, 169r] *cf* TABSIN

Hora prima ductus est Iesus ad Pilatum falsis testibus multum accusatum colaphis percutitur manibus ligatum vultum dei conspuunt lumen caeli gratum [*Hymnus* CmU4104, 100v *Off s Crucis ad primam*] *cf* TABSIN

Hora prima ductus est Iesus ad Pilatum falsis testibus multum accusatum colaphis percutiunt manibus ligatum vultum dei conspuunt lumen caeli gratum [*Hymnus* CmT19, 157v CmU4101, 240r] *cf* TABSIN

Hora prima ductus est Iesus ad Pilatum falsis testibus multum accusatum in collo percutiunt manibus ligatum vultum dei conspuunt lumen caeli gratum [CmT7, 230v] *cf* TABSIN

Hora prima ductus est Iesus ad Pilatum falsis testimoniis multum accusatum in collo percutiunt manibus ligatum vultum dei conspuunt lumen caeli gratum [*Hymnus* CmU4106, 190r OxB.220, 80r *Officium s. crucis minor ad primam*; PaSL33, 186r] *cf* TABSIN

Hora prima ductus est Iesus ad Pilatum falsis testimoniis multum accusatum in collo percutiunt manibus ligatum vultum dei conspuunt lumen caeli gratum Ad Herodem principem mittunt ligatum sed remissum alba veste profert excusatum [*Hymnus* CmU4107, 85r] *cf* TABSIN

Hora qui ductus tertia fuit ad supplicia Christe ferendo humeris crucem pro nobis miseris Fac nos sic te diligere sanctamque vitam ducere ut valeamus requie frui caelestis patriae [LcG149, 151r <*De passione domini*> ad tertiam hymnus = AH 50, 569 nr. 382 *Officium s. Crucis* S. BONAVENTURAE]

Hora sexta dominus Iesus est cruci conclavatus et cum latronibus pendens deputatus prae tormentis sitiens felle saturatus agnus crimen diluens sic ludificatus [*Hymnus* CmT19, 158r CmU4101, 241r CmU4104, 101v *Off s Crucis ad sextam*] *cf* TABSIN

Hora sexta dominus Iesus in cruce conclavatur cum latronibus pendens deputatur ex tormentis sitiens felle satiatur agnus crimen diluens sic glorificatur [CmT7, 232v] *cf* TABSIN

Hora sexta est Iesus cruci conclavatus pendens deputatus prae tormentis sitiens felle saturatus agnus crimen diluit sic deificatus [OxB.220, 81v] *cf* TABSIN

Hora sexta Iesus cruci condemnatus et cum latronibus pendens deputatus prae tormentis sitiens felle est potatus agnus crimen diluit sic deificatus [*Hymnus* OxB267, 170r] *cf* TABSIN

Hora sexta Iesus est cruci conclavatus et est cum latronibus pendens deputatus prae tormentis sitiens felle saturatus agnus crimen diluit sic ludificatus [*Hymnus* CmU4107, 86r] *cf* TABSIN

Hora sexta Iesus est cruci conclavatus et est cum latronibus pendens deputatus prae tormentis sitiens felle saturatus agnus crimen diluit sic deificatus [*Hymnus* CmU4106, 191r] *cf* TABSIN

Hora sexta Iesus est cruci conclavatus et est cum latronibus pendens deputatus potum mortis sitiens felle saturatus agnus crimen diluit sic deificatus [PaSL33, 187r] *cf* TABSIN

Hora sexta Iesus in cruce levatus prae tormentis sitiens felle saturatus pendens cum latronibus cum eis reprobatus xxx cum reprobet latro sceleratus [Hymnus CmU6692, 106r *Officium venerandae crucis* xxx = simst ?] *cf* TABSIN

Hortatur nos scriptura divinitus inspirata dicens Qui timetis dominum benedicite domino Nec nos terret quod scriptum est Non est speciosa laus in ore peccatoris silere enim a laude creatoris multo deterius Et licet sint multi ad hoc opus congrui psalmi in his tamen deo sedulo poteris reddere laudem hoc modo Praemisso versu Deus in adiutorium meum intende sequatur psalmus Laudate nomen domini laudate servi domini in quo despectis nominibus multorum falsorumque deorum unus deus magnus et verus laudatur Benedic anima mea domino et omnia etc numerosis virtutibus et laudibus plenus Exaltabo te deus meus rex iucundissima ac suavissima domino laudatio David Laudate dominum de caelis in quo invitantur omnes creaturae ut laudent omnium creatorem Hymnus trium puerorum omni laude deo amabilior in quo omnes creaturae simul et singulatim ad creatoris laudem hortantur Te deum laudamus nulla laude inferior Te decet hymnus [*Quod bonum sit homini in quatuor subscriptis psalmis et tribus hymnis laudare Dominum singulis diebus*: PL 101, 468C]

Hospes honoris hospitium amoris gaudium in requie deus et domine spiritus sancte rogamus te ... pupillam oculi protecturus [*Ante missam* <V pars> MiB41, 73va]

Hostia vera dei venerabilis immaculata Tu miserere mei benedictaque sancta beata O Christi sanguis libera me de morsibus anguis Inferni forte me dira protege morte Amen [*Oratio in elevatione corporis et sanguinis* MiB41, 65r]

Hostium nostrorum [Ghg176b 214 *pro adversariis*]

Hostium nostrorum quaesumus domine ... virtute prosterne [Ghg176b 194]

Hostium nostrorum quaesumus domine elide superbiam et eorum contumaciam dexterarum tuarum virtute prosterne Per [CmN7, 36v *Ordo Missae dopo il salmo che segue immediatamente il Pater noster* (2)]

Huc me sydereo descendere iussit Olimpo ... dilige pro antis sat mihi solus amor [*Versus reperti in longinquis partibus sub imagine crucifixi* Chicago, Newberry 83, 40r (= Cat. SAENGER 156: autore MAFFEO VEGIO; *cf* E. E. LOWINSKI, *Josquin des Prez and Ascanio Sforza*, in M. L. GATTI PERER (ed.), *Atti del congresso Internazionale sul Duomo di Milano*, Milano, 1968, vol. 2, 18; WALTHER, *Initia* 8510)]

Hucusque omnipotens deus trinitas cordis mei inspector et scrutator confessus sum omnipotentiam maiestatis tuae (...) Ubi est dies aeternus et unus omnium spiritus ubi tu cum illo et ille tecum in communione spiritus sancti aeternaliter vivis (...) [Giovanni di Famp *De divina contemplatione*: PL 147: 459 D]

Hucusque omnipotens trinitas deus unus cordis mei inspector et scrutator confessus sum omnipotentiam maiestatis tuae et maiestatem omnipotentiae tuae nunc autem qualiter humano generi subvenire dignatus es in fine saeculorum sicut corde credo ad iustitiam ita ore coram te confiteor ad salutem Tu quidem deus pater solus nusquam legeris missus de filio autem tuo ita scribit apostolus Cum autem venit plenitudo temporis misit deus filium suum Cum dicit misit satis ostendit quia in hunc mundum missus advenit cum de beata Maria semper virgine natus verus et perfectus homo in carne apparuit Sed quid est quod de illo ille evangelistarum praecipuus ait In mundo erat et mundus per ipsum factus est Illuc ergo missus est per humanitatem ubi semper fuit et est per divinitatem Quam videlicet missionem opus esse totius sanctae trinitatis toto corde credo et ore confiteor Quomodo nos amasti pater sancte et bone quantum nos dilexisti pie conditor qui etiam proprio filio non pepercesti sed pro nobis impiis tradidisti illum Subditus ille tibi usque ad mortem mortem autem crucis tollens scilicet chirographum peccatorum nostrorum et affigens illud cruci crucifixit peccatum et occidit mortem Unus ille inter mortuos liber potestatem habens ponendi animam suam et iterum sumendi eam pro nobis tibi victor et victima et ideo victor quia victima pro nobis tibi sacerdos et sacrificium et ideo sacerdos quia sacrificium Merito mihi spes valida in illo est quia sanabis omnes languores meos per eum qui sedet ad dexteram tuam et interpellat pro nobis Languores quippe mei domine magni sunt et multi multi sunt et magni Habet enim multa in me princeps mundi huius scio et fateor sed rogo te libera me per sedentem ad dexteram tuam redemptorem nostrum in quo nihil suum potuit invenire Per ipsum me iustificas qui peccatum non fecit nec inventus est dolus in ore eius Per ipsum caput nostrum in quo nulla est macula libera membrum eius licet exiguum et infirmum Libera quaeso me a peccatis vitiis culpae et negligentiae meis Reple me tuis sanctis virtutibus et fac me bonis pollere moribus fac me in sanctis operibus tuis propter nomen sanctum tuum perseverare usque in finem secundum voluntatem tuam (Ps. AUGUSTINUS, *Meditationes* 13 PL 40, 910)

Huic cellulae quaeso domine praesens adesto ut caterva daemonum contrita effugetur [*Alia oratio in dormitorii cellula*: PL 101 490 B]

Huic cellulae quaesumus domine praesens adesto ut caterva daemonum contrita effugetur Per [Brb497 131 *in dormitorio cellula alia*]

Huic cellulae quaesumus domine praesens adesto ut caterva daemonum contrita effugetur per dominum [GvG 1933, 37]

Hymnum et laudem et gloriam et honorem et gratiarum ... apud deum patrem omnipotentem [Vat84 48]

Iam bis sena simul digessi nomina patrum E quibus alithrono conversus credidit orbis Hos precibus verna crebris et pectore fulvo Ut mihi clementer noxarum pondera laxent Et veniam dantes commissa piacula solvant Quatenus in requiem divina gratia fretus Ultimus ingrediar Christo pugnante per aethra [*Poetae oratio ad duodecim apostolos supra laudatos*: PL 101, 769C]

Iam divini amor numinis patris omnipotentis prolisque beatissimae sancta communicatio omnipotens paraclete spiritus moerentium clementissime consolator iam cordis mei penetralibus potenti illabere virtute et tenebrosa quaeque laris neglecti latibula corusci luminis fulgore pius habitator laetifica tuique roris abundantia longo ariditatis marcescentia squalore visitando fecunda Saucia interioris hominis arcana tui amoris iaculo et tepentis medullas iecoris flammis salutaribus penetrando succedente sanctique fervoris igne illustrando intima mentis et corporis universa depasce Pota me torrente voluptatis tuae ut nil iam mundanorum degustare libeat venenatae dulcedinis Iudica me domine et discerne causam meam de gente non sancta doce me facere voluntatem tuam quia deus meus es tu Credo ergo quia quemcumque inhabitaveris patris ac pariter filii domicilium condis Beatus qui te merebitur hospitem quoniam per te pater et filius apud eum facient mansionem Veni iam veni benignissime dolentis animae consolator in opportunitatibus et tribulationibus adiutor Veni mundator scelerum curator vulnere Veni fortitudo fragilium relevator labentium Veni humilium doctor superbiorum destructor Veni orphanorum pius pater viduarum dulcis iudex Veni spes pauperum refocillator deficientium Veni navigantium sidus naufragantium portus Veni omnium viventium singulare decus morientium unica salus Veni sanctissime spirituum veni et miserere mei apta me tibi et condescende propitius mihi ut mea tuae magnitudinis exiguitas roborique tuo mea imbecillitas secundum multitudinem tuarum complacat miserationum per Iesum Christum salvatorem meum qui cum Patre in tua unitate vivit et regnat deus per omnia saecula saeculorum Amen (Ps. AUGUSTINUS, *Meditationes* 9 PL 40, 908-909)

Iam et divini amor numinis patris omnipotentis prolisque beatissimae sancta communicatio omnipotens paraclete spiritus maerentium consolator clementissime iam cordis mei penetralibus potenti illabere virtute et tenebrosa quaeque laris neglecti latibula corusci luminis fulgore pius inhabitator laetifica tuique roris abundantia longo ariditatis marcentia squalore visitando fecunda Saucia interioris hominis arcana tui amoris iaculo et torpentis medullas iecoris flammis salutaribus penetrando succedente sanctique fervoris igne illustrando intima mentis et corporis universa depasce Pota me torrente voluptatis tuae ut nihil iam mundanorum degustare libeat veneratae dulcedinis Iudica me domine et discerne causam meam de gente non sancta doce me facere voluntatem tuam quia deus meus es tu Credo ergo quod quemcumque inhabitaveris patris ac pariter filii domicilium condis Beatus qui te merebitur hospitem quoniam per te pater et filius apud eum facient mansionem Veni iam veni benignissime dolentis animae consolator in opportunitatibus et in tribulationibus adiutor Veni mundator scelerum curator vulnere Veni fortitudo fragilium relevator labentium veni humilium doctor superbiorum destructor Veni orphanorum pius pater viduarum dulcis iudex Veni spes pauperum refocillator deficientium Veni navigantium sidus naufragantium portus Veni omnium viventium singulare decus morientium unica salus Veni sanctissime spirituum veni et miserere mei apta me tibi et condescende propitius mihi ut mea tuae magnitudinis exiguitas roborique tuo mea imbecillitas secundum multitudinem tuarum complacat miserationum per Iesum Christum salvatorem meum qui cum Patre in tua unitate vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XIV ad Spiritum sanctum*: PL 158 888 A]

Iam nunc ex hoc omnia desideria mea incalescite et effluite in Iesum dominum meum currite Satis hactenus tardastis properate quo pergitis quaerite quem quaeritis Iesum quaeritis Nazarenum crucifixum Ascendit in caelum non est hic non est ubi erat non est ubi non habebat locum in quo nobile caput suum reclinaret Non est ubi ambulavit in medio tribulationis multum repletus despectione Non est ubi stetit iudicandus ante faciem Pilati Non est ubi stetit spretus et illusus coram Herode Non est ubi processit consputus caesus et vulneratus et cruore perfusus Non est ubi in medio pependit sceleratorum Non est ubi iacuit lapide clausus et gentium militia custoditus Ubi vero est amantissimus domini Habitat confidenter et flagellum non appropinquit tabernaculo eius super altitudinem caelorum super omnem excellentiam angelorum propria virtute ascendit super solum singularis gloriae sedet in dextera patris cui est coaeternus et coessentialis divino amictus lumine coronatus gloria et honore ut decet unigenitum dei serenus in laetitia plenus omnipotentatu

dominans in caelo et in terra [Eckberti abbas Schonaugensis *Soliloquium seu Meditationes* XI: PL 195 110 C]

Ibi adorant eum omnes angeli dei et universa multitudo civium caelestis Sion In ipso unanimiter laetantur omnium corda in eius desiderabili facie pascuntur omnium oculi beatorum In ipsum undique conflunt desideria singulorum ipsi iubilat ipsi applaudit ipsum magnificat tota Uranica curia civitas gloriosa per omnem modum in splendoribus gloriae eius Exulta et lauda habitatio Sion quia magnus in medio tui sanctus Israel Exultate in Iesu nobili filio vestro vos illustres patriarchae quia impleta est in eo omnis expectatio vestra Et ecce sublimis est valde et benedicuntur in ipso vestro videlicet semine omnes gentes sicut olim vobis pollicitus est sermo divinus Gaudete in propheta magno vos prophetae viri veraces quia mirifice et gloriose adimpleta videtis omnia quae de ipso annuntiastis in spiritu sancto et fideles inventi estis per ipsum in cunctis sermonibus vestris Gaudete in Iesu domino et magistro vestro vos inclyti proceres caeli beati apostoli Gaudete in ipso et cum ipso familiari laetitia Ecce enim quem vidistis in medio vestrum esurientem sitientem fatigatum et his similia carnis infirma tolerantem quem vidistis exprobrari ab hominibus et cum sceleratis deputari quomodo vicit quomodo regnat quomodo omnia sub pedibus eius sunt quam gloriosus in suo divino lumine fulget et sui gaudii suaeque ineffabilis gloriae nunc vos socios habet qui olim permansistis cum ipso in tentationibus suis et vexationum eius consortes fuistis Adorate nunc dulcia genua illa quae se incurvaverunt ante vos quod ad terram sedentibus vobis ad sacratissimam caenam Adorate nunc illas sacratissimas manus quibus pulverem pedum vestrorum rex regum lavare et extergere dignatus est [Eckberti abbas Schonaugensis *Soliloquium seu Meditationes* XII: PL 195 111 A]

Ideo tibi summo et aeterno sacerdoti veraciter me ostendo dicens Quoniam iniquitatem meam ego cognosco Cognosco domine iniquitatem meam sed ex parte cognosco et non sicut tu cognoscis eam neque sicut ego cognitus sum a te cuius oculi sunt multo plus lucidiores super solem conspicientes vias hominum et profundum abyssi et hominum corda intuentes Cor autem meum deus pravum est et inscrutabile nec ego ipse cognosco illud sed tu domine qui cognovisti figmentum nostrum et intueris abyssos intueris et cognoscis illud et iniquitatem meam quae in eo est et sicuti est quam si ita nude et aperte cognovissem sicuti et tu ante cuius oculos omnia nuda sunt et aperta certe erumperent lacrymae de venis intimis cordis mei et continere non possem quasi super meipsum flerem ne tu deus patientiae et solatii iterum super me fleres Qui enim olim in diebus carnis tuae sub figura illius materialis Ierusalem videns civitatem animae meae et cognoscens iniquitatem meam compatiendo flevisi super eam et interruptentibus lacrymis et singultibus verba tua verbum semiplenum protulisti dicens Quia si cognovisses et tu qui ut arbitror mihi dicere voluisti nisi gemitus tui multi et profunda suspiria compassionis verba tua huiusmodi praedicassent Et tu iniquitatem tuam fleres si eam sicuti ego veraciter cognovisses Adiciens quandiu super me flere deberem cum mihi subsequenter dixisti Et quidem in hac die praesentis vitae in qua facis pro voluntate tua non mea et quaeris quae ad pacem sunt tibi et non mihi O sermo qui veritas es quam in veritate rimaris intima cordis mei Et vere si cognovissem sicut et tu peterem a te a quo omnis qui digne petit accipit ut aperirentur cataractae capitis mei et diluvium lacrymarum mearum faceres abundare ita quod anima mea tota esset lacrymis liquefacta et iniquitas mea quae replevit corporis et cordis mei terram in hoc diluvio deleteretur Nunc autem abscondita sunt mala ab oculis meis et non potui ut viderem quam venerunt dies in me quos tu qui aperuisti ora omnium prophetarum propheticæ praedixisti Nam circumdederunt me inimici mei spirituales vallo occupationum mundanarum lacerantium mentem meam ita quod non permittunt me exterius egredi ad utilem actionem nec interius ad contemplationem Circumdederunt me inquam et coangustaverunt me undique tot angustiis et pressuris quod angustatum est et attractum adeo conscientiae meae stratum ut necesse sit ut alter decidat videlicet vel tu deus qui es legitimus animae sponsus vel adulter mundus quem ego iuxta te eodem cubiculo introduxi quamvis scirem te deum zelotem ut cum ipso in oculis tuis delinquerem o nimium audax peccator et imprudens fornicator Et ad terram prostraverunt me per amorem terrenorum et filios meos cogitationum et affectionum quae in me sunt ita quod possim merito deplorare illud carmen lamentabile Ieremiae Effusum est in terra iecur meum Et cum deberem esse quasi lapis in acervo testimonii positus iuxta viam ut eam per exemplum viatoribus demonstrarem non remansit in me lapis boni exempli super lapidem fortitudinis vel virtutis Et haec omnia mala in me pariter confluerunt eo quod non cognovi tibi debitas gratias referendo tempus visitationis meae quando tu oriens ex alto me carnem assumendo utiliter et mentem illuminando delectabiliter visitasti et visitatio tua custodivit spiritum meum Et ex illo tantillo spiritu quem in me tua visitatio reservavit cognosco iniquitatem meam ut tu deus qui solus peccata remittis eam mihi ignoscas [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 10: PL 158 826 D]

Iesu benignissime qui Marthae et Mariae fide et precibus quatuordecim Lazarum iam faentem a sepulcro divina potentia suscitasti resuscitatum a vinculis solvere solum liberum abire fecisti Moveant viscera misericordiae tuae super indignum servum tuum peccatorem et reum et illius Mariae quae te in virginali utero suscepit hospitio quae verba tua conservavit conferens in corde suo illius clementissimae genitricis tuae fide meritis et precibus mei peccati dilectione consensu perpetratione mortuum et consuetudine quatuordecim et faetidum a sepulcro vitiorum resuscita resuscitatum a vinculis peccatorum solve et solum ab omni servitute peccati liberum abire concede Amen [Mn164, 74/50r *orationes s Bernardi ... Ad filium*]

Iesu benignissime qui pro credentibus et credituris in te ante tempus passionis patrem suppliciter exorasti licet pro peccatis meis nequaquam exorare sufficiam tamen pro aliis tuam cogor exorare clementiam Rogo igitur domine tuam clementiam et misericordiam pro illis et illis Et pro illis omnibus quos in hoc loco in tuo nomine congregasti et omnibus benefactoribus loci huius et pro illis qui nostris se commendaverunt orationibus et mei memoriam in suis faciunt Ut his et omnibus misericors domine et gratiam in praesenti et gloriam exhibeas in futuro Oro domine ut digneris misericors exaudire et pro statu sanctae ecclesiae quam proprio sanguine acquisisti ut eam fidem roboret spe confirmas caritate consumes Quamquam multa mala perturbant profero domine si digneris propitius intueri tribulationes plebium pericula populorum captivorum gemitus miserias orphanorum necessitates peregrinorum inopiam debiliū desperationes languentium defectus senum suspiria iuvenum vota virginum lamenta viduarum Circumdederunt nos mala domine quorum non est numerus Memorare quae sit nostra familia (*filia*) ne irascaris satis ne irascaris neque multitudinem viscerum tuorum supercontineas ultra sed propter gloriam nominis tui domine libera nos et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum Amen [Mn164, 76/51r *orationes s Bernardi ... Ad filium*]

Iesu bone qui cruci affixus ab eadem cruce descendere noluisti donec animam tuam inter manus patris inclinato capite comendares et aperto latere pretium nostrae redemptionis effunderes Afflige deus cor meum et corpus meum cruce religionis et disciplinae clavis timoris et amoris et continentiae et gladio caritatis cor meum transverbera Ut ad nulla illicita cogitanda loquenda operanda movear sed semper ad tuam iustitiam faciendam mea procedam t eloquia dirigantur cogitationes et opera Sed nec his omnibus Iesu bone adhuc satiata est tuae ineffabilis clementia pietatis nisi et inferni claustra penetrans tuos captivos redimas Descendit igitur illa tua felix et sanctissima anima ad inferos educens vinctos (iunctos ?) de tenebris et umbra mortis Et subito habitantibus in regione umbrae mortis lux orta est eis Et ubi ploratus et ululatus et gemitus antea perstrepebat ad adventum tuum Iesu dulcissime audita est exultationis et salutis gratiarum actio et vox laudis Clamabant siquidem et dicebant Advenisti redemptor noster adventum et visitasti infernum et dedisti eis lumen ut viderent te qui erant in paenis tenebrarum Descendat et ... misericors Iesu per hanc ineffabilem pietatem tuam gratia et misericordia tua siper animas famulorum famularumque tuarum N ut eas a paenis quas pro peccatis suis merentur eripias et ad gaudia aeterna perducas Amen [Mn164, 79/53v *orationes s Bernardi ... Ad filium*]

Iesu bone qui de virgine natus te ipsum Magis stella duce revelasti et eos per aliam viam in regionem suam redire fecisti Illuminet Iesu misericors lumen gratiae tuae tenebras conscientiae meae ut revelata facie mondato cordis oculo intus te lumen meum videam intus te inveniam Ibique myrrham compunctionis internae thus orationis devotae aurum dilectionis purae tuae maiestati offeram Iesu bone Et quia per viam tenebrarum et culpa recessi a patria felicitatis aeternae per viam veritatis et gratiae ad patriam redeam claritatis aeternae Amen [Mn164, 67/46v *orationes sancti Bernardi ... Ad filium*]

Iesu bone qui ductus in deserto a spiritu ieiunantis quadraginta diebus et quadraginta noctibus et postea esuriens tentatorem tuum superasti Da mihi Iesu misericors virtutem abstinentiae et continentiae ieiunare a vitiis et peccatis ut temptatorem meum imo temptatores meos mundum scilicet carnem diabolum deus tua gratia deus tuo auxilio valeam superare Amen [Mn164, 71/48v *orationes s Bernardi ... Ad filium*]

Iesu Christe fili dei vivi conditor mundi qui cum splendor gloriae coaeternum cooperante sancto spiritu carnem de immaculata virgine sumere innocentes ac gloriosas in crucis patibulo palmas configi ut claustra dissipares inferni humanum genus liberares de morte miserere miserimo peccatori facinore sordidato nequitiarum labe in profundo submerso Non me digneris derelinquere Indulge quod impie gessi Me prostratum ante venerandam sanctam tuam crucem Semper merear ... tuis placere conspectibus ... liberari a malis omnibus ... consolari mundi qui cum ... lorum rev ... redemptor qui ex patre cooperante, spiritu sancto inefabiliter Iesum Christum benedictum ... perditum mundum inestimabili. pacto passionis redemisti per ... es aeternum genitum ab ... e procedes quidquid ... te ... nefas pro peccato ... at et descendisse ... peccatorum iuxta meritum meorum qualitate a tuae bonitatis misericordia repelli Sed sicut latroni in cruce veram vitam dominum confitenti vitam et requiem promisisti ita mihi miserimo medicinam vulnerum meorum ferre digneris Et proinde te nostrorum deum et dominum contempsi et tua praecepta despexi meque diabolo meis criminibus vendidi ... nobis iustitiae tuae espationis ultione et tenerissimae clementiae largam sentiamus benedictionem Ob hoc enim deus meus te supplicante tuum prosterrior ante crucem te adorans redemptionem tuam sanctam agnoscens meamque ... indubitanter credens Igitur ne iudicii tui cen ... mar o iustissime iudex ut mei

Iesu Christo nazareno benigno et gratoso dammi a cognoscere te che se sommo riposo ... Et io tra santi eletti stia sempre beato Amen (Ri23:76v *Item alia oratio [pro aliis ps] 3*)

Tesu clemens qui depræhensam in adulterio clementer ab accusatoribus liberasti et a te condemnatam in pace misericorditer dimisisti stat coram te adulteratrix anima mea quæ totiens a te vero sponso recessit quotiens suggestionibus adulterantis inimici consentit Accusat conscientia accusant opera accusat actio prava Non intres in iudicium cum ea domine nam memineris iniquitatum eius antiquarum quas suscitavit furor mali desiderii Libera ab accusatoribus peccatricem et ream et dimitte in pace sibi conscientiam a tuo tremendo iudicio absolutam Tuum est hoc proprium cui proprium est misereri et parcere semper cuius natura est bonitas cuius misericordiae non est numerus Amen [Mn164, 72/49r *orationes s Bernardi ... Ad filium*]

Iesu clementissimus qui per manus beati Iohannis Baptistae baptizari voluisti non ut tu qui sine peccato es sanctificeris in aquis sed ut pro te sanctificaretur aqua baptismatis super quem spiritus sanctus visibiliter descendit in quo invisibiliter permanebat Quia primam fidem quam in primo regenerationis promisi lavacro addendo iniquitatem super iniquitatem irritam feci ad *sedm* (fidem ?) Iesu misericors confessionis lavacrum recurro Confiteor .. tibi deus ego reus et peccator me graviter peccasse cogitatione locutione opere et omissione visu auditu gustu odoratu et tactu Superbia in vanagloria invidia ira tristitia avaritia gula luxuria et accidia Innumerabilia enim sunt peccata mea innumerabiles *mores* (mos) spes et circumstantiae peccatorum meorum Non est tamen animam meam in laqueis peccatorum adduxi sed multorum et multarum animas quae meae negligentiae vel pravae conversationis exemplo peccare pro quorum quarumque remissione et pro indulgentia omnium peccatorum meorum ad tuae clementiae genua Iesu dulcissime provolutus misericordiam tuam obnixi deprecor ut ea quae a primo lavacro regenerationis usque in hanc horam commisimus per secundum lavacrum lacrimarum compunctionis et verae confessionis indulgeas et abstergas Ut sancti spiritus ad digna habitacula fieri mereamur Amen [Mn164, 70/48r *orationes s Bernardi ... Ad filium* in fine tra *ad e digna* c'è inserito qualcosa]

Iesu domine Iesu pie Iesu bone qui mori dignatus es propter peccata nostra et resurrexisti propter iustificationem nostram rogo te per gloriosam resurrectionem tuam resuscita me de sepulcro vitorum et peccatorum omnium et da mihi quotidie partem in resurrectione prima ut in resurrectione tua merear veraciter percipere portionem Dulcissime benignissime amantissime charissime pretiosissime desiderantissime amabilissime pulcherrime ascendisti in caelum cum triumpho gloriae sedes ad dexteram patris Rex potentissime trahe me sursum ad te curram post te in odore unguentorum tuorum curram et non deficiam te trahente te ducente me currente Trahe os sitientis te animae in superna fluenta aeternae satietatis imo trahe ad te fontem vivum ut inde pro captu meo bibam inde semper vivam deus meus vita mea Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto Si quis sitit veniat ad me et bibat Fons vitae da sitienti animae semper bibere ex te ut secundum sanctam et veridicam promissionem tuam de ventre meo fluant aquae vivae Fons vitae reple mentem meam torrente voluptatis tuae et inebria cor meum sobria ebrietate amoris tui ut obliviscar quae vana sunt et terrena et te solum iugiter habeam in memoria mea sicut scriptum est Memor fui dei et delectatus sum Da mihi spiritum sanctum tuum quem significabant illae aquae quas sitientibus daturum te promiseras da quaeso toto desiderio et omni studio tendere quo te ascendisse post resurrectionem tuam die quadagesimo credimus ut in praesentis quidem miseria solo tenear corpore tecum autem sin cogitatione semper et aviditate ut ibi sit cor meum ubi tu es thesaurus meus desiderabilis et incomparabilis multumque amabilis In hoc enim magno huius vitae diluvio ubi circumflantibus agitur procellis non invenitur fida statio et locus eminentior ubi pes columbae aliquatenus valeat requiescere Nusquam tuta pax nusquam securae quies ubique bella et lites ubique hostes foris pugnae intus timores Et quia altera pars sumus caeli altera terrae corpus quod corrumpitur aggravat animam Idcirco animus meus socius et amicus meus fatigatus veniens de via languet et iacet et discissus atque laceratus ab ipsis quae transierat vanitatibus esurit et sitit valde non habeo quod ponam ante illum pauper sum et mendicis tu domine deus meus dives omnium bonorum et dapium supernae satietatis opulentissime largitor da lasso cibum collige dispersum redintegra scissum En stat ad ostium et pulsas obsecro per viscera misericordiae quibus visitasti nos oriens ex alto aperi pulsas tui misero manu pietatis tuae et iube propitiabili dignatione ut ingrediatur ad te requiescat in te reficiatur de te vivo caelestique pane quo satius resumptis viribus ad superiora conscendat et de hac valle lacrymarum penna sancti desiderii raptus ad caelestia gaudia volitet Assumat domine assumat rogo spiritus meus pennas ut aquilae volet et non deficiat volet et perveniat usque ad decorem domus tuae et locum habitationis gloriae tuae ubi ibi super mensam refectionis civium supernorum pascatur de occultis tuis in loco pascuae tuae iuxta fluenta plenissima Requiescat in te deus meus cor meum cor mare magnum tumens fluctibus Tu qui imperasti ventis et mari et facta est tranquillitas magna veni et gradere super fluctus cordis mei ut tranquilla et serena fiant omnia mea quatenus unum bonum meum amplectar te et dulce lumen oculorum meorum contempler te sine tumultuantium cogitationum caeca caligine Confugiat domine mens mea sub umbra alarum tuarum ab aestibus cogitationum huius saeculi ut in tui refrigerii temperamento absconsa lae tabunda cantet et dicat In pace in idipsum dormiam et requiescam Dormiat obsecro deus meus dormiat memoria mea ab omnibus quae sub caelo sunt vigilans in te sicut scriptum est Ego dormio et cor meum vigilat Sit tuta sit semper securae sub pennis protectionis tuae anima mea deus meus Maneat in te et foveatur semper a te Contempletur te in mentis excessu et cantet laudes tuas in iubilatione Et haec dulcia dona tua sint inter hos turbines consolatio mea interim donec veniam ad te pacem veram ubi non est arcus scutum gladius et bellum sed est summa et certa securitas et securae tranquillitas et tranquilla securitas et iucunda felicitas et felix aeternitas et aeterna beatitudo et beata tui visio et laudatio in saecula saeculorum Amen Christe domine virtus et sapientia patris qui ponis nubem ascensum tuum qui ambulas super pennas ventorum qui facis angelos tuos spiritus et ministros tuos ignem urentem obsecro et suppliciter rogo da praepetes pennas fidei da celeres alas virtutum quibus evectus aeterna et caelestia valeam contempleri Adhaereat quaeso anima mea post te et suscipiat me dextera tua Sustollat me super altitudinem terrae et cibet me illa caelesti haereditate cui inspirat peregrinationi mea die ac nocte Et quia moribunda membra vigorem animae hebetant Disiice terrenae nebulas et pondera molis Sistevagam mentem per devia multa ruentem Et da caelestem menti conscendere sedemut superno lumine irradiata terram despiciat caelum aspiciat peccata odiat iustitiam diligat Quid enim pulchrius quidve dulcius quam inter tenebras huius vitae multasque amaritudines divinae dulcedini inhierae et aeternae beatitudini suspirare illicque teneri mentem ubi vera haberi gaudia certissimum est Dulcissime benignissime amantissime charissime pretiosissime desiderantissime amabilissime pulcherrime quando te videbo quando apparebo Ante faciem tuam Quando satiabor de pulchritudine tua Quando educes me de hoc carcere tenebroso ut confitear nomini tuo ita ut deinceps non compungar Quando transibo in illam admirabilem et pulcherrimam domum tuam ubi personat vox laetitiae et exultationis in tabernaculis iustorum Beati qui habitant in domo tua in saeculum saeculi laudabunt te Beati et vere beati quos elegisti iam et assumpsisti in illam caelestem haereditatem Ecce sancti tui domine florent aut te sicut lilium Repletur enim ab ubertate domus tuae et torrente voluptatis tuae potas eos quoniam tu es fons vitae et in lumine tuo vident lumen usque adeo ut ipsi viderelicet lumen illuminatum per te deum lumen illuminans sicut sol effulgeat in conspectu

tuo Quam mira quam pulchra quam acceptabilia sunt domus tuae habitacula domine virtutum concupiscit intrare in ea haec peccatrix anima mea domine dilexi decorem domus tuae et locum habitationis gloriae tuae Unam petii a te hanc requiram ut inhabitem in domo tua omnibus diebus vitae meae Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum ita desiderat anima mea ad te deus Quando veniam quando parebo quando videbo deum meum quem sitit anima mea Quando videbo eum in terra viventium In ista enim terra morientium mortalibus oculis videri non potest Quid faciam miser ego gravatus compede mortalitatis meae quid faciam Dum sumus in corpore peregrinamur a domino Non habemus hic manentem civitatem sed futuram inquirimus noster autem municipatus in caelis est Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est habitavi cum habitantibus Cedar multum incola fuit anima mea Quis dabit mihi pennas sicut columbae et volabo et requiescam Nihil mihi tam dulce quam cum domino meo esse Mihi autem adhaerere deo bonum est Da mihi domine donec his fragilibus subsisto membris tibi adhaerere sicut scriptum est Qui adhaeret domino unus spiritus est Praebe mihi rogo contemplationis pennas quibus indutus ad te volitem sursum Et quia omne sinistrum deorsum iacet tene mentem meam ne ad ima tenebrosae vallis corruat ne interveniente umbra terrae a te vero iustitiae sole separetur et obducta tenebris nebulae prohibeatur alta respicere Idcirco sursum tendo ad pacis gaudii lucisque delectabilem et serenissimum statum Tene cor meum manu tua quia sine te ad altiora non rapitur Illuc festino ubi summa pax regnat et iugis tranquillitas rutilat Tene et rege spiritum meum et assume illum secundum voluntatem tuam ut te duce ascendat in illam regionem ubertatis ubi pascis Israel in aeternum pabulo veritatis ut ibi vel rapida cogitatione attingat te summam sapientiam super omnia manentem cuncta scientem et omnia gubernantem Sed volitanti ad te animae multa sunt quae obstreperunt iussu tuo domine conticescant mihi omnia ipsa mihi sileat anima transeat omnia quae creata sunt transeat et se et perveniat ad te atque in te solo creatore omnium oculis fidei figat tibi inhiat tibi intendat te meditetur te contempletur te sibi ante oculos ponat te sub corde revolvat summum et verum bonum et gaudium sine fine mansurum Multae denique sunt contemplationes quibus anima tibi devota mirabiliter pascitur sed in nulla earum ita requiescit et delectatur anima mea sicut quando se solum cogitat et contemplatur Quam magna multitudo dulcedinis tuae domine quam mirabiliter inspiras cordibus amatorum tuorum Quam mira suavitas amoris tui quo perfruuntur illi qui nihil praeter te diligunt nihil quaerunt nihil etiam cogitare concupiscunt Felices illi quibus tu solus spes es et omne opus oratio Beatus qui sedet solitarius et tacet et stat super custodiam suam iugiter nocte ac die ut adhuc in hoc fragili corpore positus praelibare valeat aliquatenus dulcedinem tuam Rogo te per illa salutifera vulnera tua quae passus es in cruce pro salute nostra ex quibus emanavit ille pretiosus sanguis quo sumus redempti vulnera hanc animam peccatricem pro qua etiam mori dignatus es vulnera eam igneo et potentissimo telo tuae nimiae charitatis Vivus es sermo dei et efficax et penetrabilior omni gladio accipiti Tu sagitta electa et gladius acutissimus qui durum scutum humani cordis penetrare tua potentia vales confige cor meum iaculo tui amoris ut dicat tibi anima mea charitate tua vulnerata sum ita ut ex ipso vulnere amoris tui uberrimae fluant lacrymae nocte ac die Percute domine percute obsecro hanc durissimam mentem meam praevalida cuspidis dilectionis tuae et altius ad intima penetra potenti virtute et sic da capiti meo aquam immensam et oculis meis infunde verum fontem lacrymarum iugiter manantem ex nimio affectu et desiderio visionis pulchritudinis tuae ut lugeam nocte ac die nullam in praesenti vita recipiens consolationem donec te in caelesti thalamo merear videre dilectum et pulcherrimum sponsum meum deum et dominum meum ut ibi videns gloriosam et admirabilem et pulcherrimam faciem tuam omni dulcedine plenam cum his quos elegisti maiestatem tuam supplex adorem et illic tandem caelesti et ineffabili repletus iubilo aeternae exultationis exclamem cum diligentibus te dicens Ecce quod concupivi iam video quod speravi iam teneo quod desideravi iam habeo Illi iam in caelis iunctus sum quem in terris positus tota virtute dilexi tota charitate amplexus sum Cui toto amore inhaesi ipsum laudo benedisco atque adoro qui vivit et regnat deus in saecula saeculorum Amen [PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 37 PL 40, 934-936] *cf.* Deus meus vita mea tu enim, Redemptor noster domine Iesu Christe redemptio

Iesu domine Iesu pie qui mori dignatus es propter peccata nostra (...) in hunc modum [Giovanni di F?amp PL 147: 459 B]

Iesu domine Iesu pie qui mori dignatus es propter peccata nostra et resurrexisti propter iustificationem nostri rogo te per gloriosam resurrectionem tuam resciscita me de sepulcro vitiorum et peccatorum meorum omnium et da mihi quotidie partem in resurrectione tua merear veraciter percipere portionem Dulcissime benignissime amantissime charissime pretiosissime desideratissime amabilissime pulcherrime ascendisti in caelum cum triumpho gloriae tuae et sedes ad dexteram patris rex potentissime trahere me sursum ad te ut curram post te in odorem unguentorum tuorum curram et non deficiam te trahente me currentem trahere os sitientis te animae in superna fluenta aeternae satietatis imo trahere me ad te fontem vivum ut inde pro captu meo bibam unde semper vivam Deus meus vita mea Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto Si quis sitit veniat ad me et bibat Fons vitae da sitienti animae semper bibere ex te ut secundum sanctam et veridicam promissionem tuam de ventre meo fluant aquae vitae Fons vitae reple mentem meam torrente voluptatis tuae et inebria cor meum sobria ebrietate amoris tui ut obliviscar quae vana sunt et terrena et te solum iugiter habeam in memoria mea sicut scriptum est Memor fui dei et delectatus sum Da mihi spiritum sanctum tuum quem significabant illae aquae quas sitientibus daturum te promiseras Da quaeo toto desiderio et omni studio tendere quo te ascendisse post resurrectionem die quadragesimo credimus ut in praesenti quidem miseria solo teneam corpore tecum autem sim cogitatione semper et aviditate ut ibi sit cor meum ubi tu es thesaurus meus desiderabilis et incomparabilis multumque amabilis In hoc enim magno huius vitae diluvio ubi circumstantibus agitur procellis et non invenitur fida statio et locus eminentior ubi pes columbae valeat aliquatenus requiescere nusquam tuta pax nusquam secunda quies ubique bella et lites ubique hostes foris pugnae intus timores Et quia altera pars sumus caeli altera terrae corpus quod corrumpitur aggravat animam Idcirco animus meus socius et amicus meus fatigatus de via veniens languet et iacet discissus atque laceratus ab iis quas pertransierat vanitatibus esurit et sitit valde et non habeo quid ponam ante illum quia pauper sum et mendicus Tu domine deus meus dives omnium bonorum et dapum supernae satietatis opulentissime largitor da lasso cibum collige dispersum redintegra scissum En stat ad ostium et pulsas obsecro per viscera misericordiae tuae quibus visitasti nos oriens ex alto aperi pulsasti misero manum pietatis tuae et iube propitiabili dignatione ut ingrediat ad te requiescat in te reficiatur de te vivo caelestique pane quo satietus resumptisque viribus ad superiora conscendat et de hac valle lacrymarum penna sancti desiderii raptus ad caelestia regna volitet Assumat domine assumat rogo spiritus meus pennas ut aquilae et volitet et non deficiat volet et perveniat usque ad decorem domus tuae et locum habitationis gloriae tuae ut ibi super mensam refectionis civium supernorum pascatur de occultis tuis in loco pascuae tuae iuxta fluenta plenissima requiescat in te deus meus cor meum cor mare magnum tumens fluctibus Tu qui imperasti ventis et mari et facta est tranquillitas magna veni et graderere super fluctus cordis mei ut tranquilla et serena fiant omnia mea quatenus unum bonum meum amplectar te et dulce lumen oculorum meorum contempler te sine tumultuantium cogitationum caeca caligine Confugiat domine mens mea sub umbra alarum tuarum ab aestibus cogitationum huius saeculi ut in tui refrigerii temperamento absconsa laetabunda cantet et dicat In pace in idipsum dormiam et requiescam Dormiat obsecro domine deus meus dormiat memoria mea ab omnibus quae sub caelo sunt vigilans te sicut scriptum est Ego dormio et cor meum vigilat Sit tua sit semper secunda sub pennis protectionis tuae anima mea deus meus Maneat in te et foveatur semper a te Contempletur te in mentis excessu et cantet laudes tuas in iubilatione et haec dulcia bona tua sint inter hos turbines consolatio mea interim donec veniam ad te pacem veram ubi non est arcus scutum gladius et bellum sed est summa et recta securitas et secunda tranquillitas tranquilla iucunditas et iucunda felicitas et felix aeternitas et aeterna beatitudo et beata tui visio et laudatio in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XVIII ad Christum* (Quem unum esurit et sitit anima christiana): PL 158 894 C]

Iesu domine qui ante saecula manens conditionemque humanam suscipiens ab unanimo discipulo proditus mortem subisti pro perditis exaudi orationem supplicum et praesta ut te vespere et mane meridieque laudantes mereamur ab huius saeculi tempestatibus defensari Qui cum patre [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 54: PL 142 218 D]

Iesu domine verbum patris qui venisti in hunc mundum peccatores salvare rogo te per indulgentissimam tuam misericordiae viscera emenda miseram vitam meam *meliora* compone mores tolle de me quicquid mihi nocet et tibi patri meo displicet da quod nosti tibi placere et mihi prodesse Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine nonne tu solus Tu es deus omnipotens infinitae potentiae qui iustificas impios et vivificas mortuos qui mutas peccatores et non sunt Tolle ergo de me quicquid tibi displicet in me Imperfectum meum viderunt oculi tui Coram te domine est sanitas et infirmitas mea Illam precor serva istam sana Sana me domine et sanabor Salvum me fac et salvus ero Tu infirma sanas et sana conservas qui solo nutu diruta et collapsa restauras Si enim in agro tuo dignaris xxx bonum semen necesse est ut manu pietatis tuae prius spinas evellas vitiorum meorum et infundas multitudinem tuae et caritatis pectori meo xxx ut nihil terrenum **7r** nihil carnale desiderem vel cogitem sed te solum amem te solum habeam in corde et ore meo Scribe digito tuo in pectore meo dulcem memoriam tui melliflui nominis nulla unquam oblivione delendam Scribe in tabulis cordis mei voluntatem tuam et iustificationes tuas ut te immensae dulcedinis dominum et praecepta tua semper et ubique habeam prae oculis meis Succende mentem meam igne illo tuo quem misisti in terram et voluisti vehementer accendi ut sacrificium spiritus contribulati et cordis contriti obortis lacrymis quotidie offeram Tibi Dulcis Christe bone Iesu sicut desidero sicut tota mente mea peto da mihi amorem tuum sanctum et castum qui me repleat teneat totumque possideat Et da mihi evidens signum amoris tui irriguum lacrymarum fontem iugiter manantem ut ipsae quoque lacrymae tui in me testentur amorem ipsae prodant ipsae loquantur quantum te diligit anima mea dum prae nimia dulcedine amoris tui nequit se a lacrymis continere Reminiscor pie domine

illius bonae mulieris Annae quae ad tabernaculum rogatura pro filio venit de qua scriptura refert quod vultus eius post lacrymas et preces non sunt amplius in diversa mutati Sed memor tantae virtutis tantaeque constantiae dolore torquor et verecundia confundor quia me miserum nimis deorsum iacere intueor Si enim ita flevit et in stetu perseveravit mulier quae quaerebat filium quomodo plangere et in planctu persistere debet anima mea quae quaerit et amat deum et ad eum pervenire desiderat Quomodo gemere ac flere debet talis anima quae quaerit deum die ac nocte quae praeter Christum nihil vult amare Mirum quippe est si iam non factae sunt ei lacrymae suae panes die ac nocte Respice ergo et miserere mei quia dolores cordis mei multiplicati sunt Da mihi consolationem tuam caelestem et noli spernere peccatricem animam pro qua mortuus es Da mihi quaeso lacrymas ex toto affectu internas quae peccatorum meorum possint solvere vincula et caelesti iucunditate semper repleant animam meam si non cum veris et perfectis monachis quorum vestigia nequeo imitari saltem cum devotis mulieribus quantulumcunque portionem in regno tuo merear adipisci Venit quoque mihi in mentem alterius mulieris devotio mira quae te in sepulcro iacentem pio amore quaerebat quae recedentibus discipulis de sepulcro non recedebat quae sedebat ibi tristis et moerens et diu multumque flebat et resurgens multis lacrymis iterum iterumque antra deserti sepulcri vigilantibus oculis explorabat si forte alicubi te videre posset quem ferventi desiderio quaerebat Iam certe semel et iterum ingressa sepulcrum viderat sed nimum amanti non satis erat virtus enim boni operis perseverantia est Et quia prae caeteris dilexit et diligendo flevit et flendo quaesivit et quaerendo perseveravit ideo prima omnium te invenire te videre te alloqui meruit Et non solum haec sed etiam ipsis discipulis gloriosae resurrectionis tuae praenuntia extitit te praecipiente et clementer monente Vade dic fratribus meis ut eant in Galilaeam ibi me videbunt Si ergo ita flevit et in fletu perseveravit mulier quae viventem cum mortuis quaerebat quae te manu fidei tangebatur quomodo plangere et in planctu persistere debet anima quae te redemptorem suum iam in caelo praesidentem et ubique regnantem corde credit ore confitetur Quomodo ergo gemere et flere debet talis anima quae te toto corde diligit teque toto desiderio videre concupiscit Solum confugium et unica spes miserorum domine cui nunquam sine spe misericordiae supplicatur praesta mihi hanc gratiam propter te et propter nomen sanctum tuum ut quoties de te cogito de te loquor de te scribo de te lego de te confero quoties tu reminiscor tibi assisto laudes preces et sacrificium offero toties obortis lacrymis in conspectu tuo copiose et dulciter fleam ita ut efficiantur mihi lacrymae meae panes die ac nocte Tu quidem rex gloriae et omnium virtutum magister docuisti nos verbo et exemplo gemere et flere dicens Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur Tu fle visti defunctum amicum et lacrymatus es valde super perituram civitatem Rogo te bone Iesu per illas pretiosissimas lacrymas tuas et per omnes miserationes tuas quibus mirabiliter nobis perditis subvenire dignatus es da mihi gratiam lacrymarum quam multum desiderat et appetit anima mea quia sine dono tuo non possum habere eam sed per spiritum sanctum tuum qui dura corda peccatorum mollit et ad fletum compungit Da mihi gratiam lacrymarum sicut dedisti patribus nostris quorum vestigia debeo imitari ut plangam me in omni vita mea sicut ipsi se planxerunt nocte ac die Propter merita et orationes eorum qui tibi placuerunt et devotissime servierunt miserere mei miserrimi et indigni servi tui et da mihi gratiam lacrymarum Da mihi irriguum superius et irriguum inferius ut sint mihi lacrymae meae panes die ac nocte efficiantur in conspectu tuo deus meus per ignem compuncti onis holocaustum pingue et medullatum macter totus in ara cordis mei tanquam pinguissimum holocaustum assumam tibi in odorem suavitatis Da mihi dulcissimam fontem irriguum fontemque perspicuum in quo lavetur assidue istud inquinatum holocaustum Licet enim me totum tibi obtulerim opitulante gratia tua in multis tamen quotidie offendo propter nimiam fragilitatem meam Da ergo mihi gratiam lacrymarum benedictae et amabilis deus praecipue ex multa dulcedine amoris tui et commemoratione misericordiarum tuarum praepara hanc mensam famulo tuo in conspectu tuo et da mihi eam in potestatem ut quoties volo satier ex ea tribue pro pietate et bonitate tua ut iste calix tuus inebrians et praeclarus satiet sitim meam ut inhiet tibi spiritus meus et ardeat mens mea in amore tui oblitus vanitatis et miseriae Audi deus meus audi lumen oculorum meorum audi quae peto et da ut petam quod audias Pie et exorabilis domine ne efficiaris mihi inexorabilis propter peccata mea sed propter bonitatem tuam suscipe preces servi tui et da mihi effectum petitionis meae et desiderii mei precibus et meritis gloriosae virginis Mariae dominae meae et omnium sanctorum Amen [OxB249, 6r] *cf.* Christe domine

Iesu dulce refugium spes una paenitentium per peccatricis meritum peccati solve debitum ... [Hymnus ... *pulcherrimus* MiB41, 13vb Maria Maddalena] Ave sponsa pulcherrima aeterni regis Ursula avete sanctae virgines mille quidem undeties [MiB41,13va]

Iesu dulcis et decore rosa flagrans miro more sponse meus amorose supra modum speciose ... [D2242, 38r: Ps. BERNARDUS; HERMANNUS IOSEPH STEINFELDENSIS ?; AH 50, 542 nr. 371]

Iesu dulcis memoria ... [Assisi, 527, 204r: CENCI 1981, 392 nota 210]

Iesu dulcis memoria ... [BerlinH348, 155r BERNARDUS *de nomine Iesu*: WILMART, *Le Jubilus*, 1944, 146]

Iesu dulcis memoria ... [ZRh156, p. 186 *Jubilus* s BERNARDI *abbatis*]

Iesu dulcis memoria dans vera cordi gaudia sed super mel et omnia eius dulcis praesentia Nil canitur suavius nil auditur iucundius nil cogitatur dulcius quam Iesus dei filius Iesus spes paenitentibus quam pius es petentibus quam bonus te quaerentibus sed quid invenientibus Iesu dulcedo cordium fons vivis lumen mentium excedens omne gaudium et omne desiderium Nec lingua valet dicere nec littera exprimere expertus potest credere quod sit Iesum diligere Iesum quaeram in lectulo clauso cordis cubiculo privatim et in publico quaeram amore sedulo cum Maria diluculo Iesum quaeram in tumultu clamore cordis querulo mente quaeram non oculo Tumbam perfundam fletibus locum replens gemitibus Iesu provolvam pedibus strictis haerens amplexibus Iesu rex admirabilis et triumphator nobilis dulcedo ineffabilis totus desirabilis Mane nobiscum domine et nos illustra lumine puls a mentis caligine mundum replens dulcedine Quando cor nostrum visitas tunc lucet ei veritas mundi vilesce vanitas et intus fervet charitas Amor Iesu dulcissimus et vere suavissimus plus millies gratissimus quam dicere sufficimus Hoc probat eius passio hoc sanguinis effusio per quam nobis redemptio datur et dei visio Iesum omnes agnoscite amorem eius poscite Iesum ardentem quaerite quaerendo inardescite Sic amantem diligite amoris vicem reddite in hunc odorem currite et vota votis reddite Iesu auctor clementiae totius spes laetitiae dulcoris fons et gratiae verae cordis deliciae Iesu mi bone sentiam amoris tui copiam da mihi per praesentiam tuam videre gloriam Cum digne loqui nequeam de te tamen ne sileam amor facit ut audeam cum de te solum gaudeam Tua Iesu dilectio grata mentis refectio replens sine fastidio dans famem desiderio Qui te gustant esuriunt qui bibunt adhuc sitiunt desiderare nesciunt nisi Iesum quem diligunt Quem tuus amor ebriat novit quid Iesus sapiat quam felix est quem satiat non est ultra quod cupiat Iesu decus angelicum in aure dulce canticum in ore mel mirificum in corde nectar calicem Desidero te milles mi Iesu quando venies me laetum quando facies me de te quando saties Amor tuus continuus mihi languor assiduus mihi fructus mellifluus est et vitae perpetuus Iesu summa benignitas mira cordis iucunditas incomprehensa bonitas tua me stringat charitas Bonum mihi diligere Iesum nil ultra quaerere mihi prorsus deficere ut illi queam vivere O Iesu mi dulcissime spes suspirantis animae te quaerunt pia lacrymae te clamor mentis intimae quocunque loco fuero mecum Iesum desidero quam laetus cum invenero quam felix cum tenuero Tunc amplexus tunc oscula quae vincunt mellis pocula tunc felix Christi copula sed in his parva morula Iam quod quaesivi video quod concupivi teneo amore Iesu langueo et corde totus ardeo Iesus cum sic diligitur hic amor non exstinguitur non tepescit nec moritur plus crescit et accenditur Hic amor ardet iugiter dulcescit mirabiliter sapit delectabiliter delectat et feliciter Hic amor missus caelitus haeret mihi medullitus mentem incendit penitus hoc delectatur spiritus O beatum incendium et ardens desiderium o dulce refrigerium amare dei filium Iesu flos matris virginis amor nostrae dulcedinis tibi laus honor numinis regnum beatitudinis Veni veni rex optime pater immensae gloriae affulge menti clarius iam expectatus saepius Iesu sole serenior et balsamo suavior omni dulcore dulcor caeteris amabilior Cuius gustus sic afficit cuius odor sic reficit in quo mea mens deficit solus amanti sufficit Tu mentis delectatio amoris consummatio tu mea gloriatio Iesu mundi salvatio Mi dilecte revertere consors paternae dexterae hostem vicisti prospere iam caeli regno fruere Sequar te quoquo ieris mihi tolli non poteris cum meum cor abstuleris Iesu laus nostri generis Caeli cives occurrere portas vestras attollite triumphatori dicite ave Iesu rex inclite Rex virtutum rex gloriae rex insignis victoriae Iesu largitor veniae honor caelestis patriae Tu fons misericordiae tu verae lumen patriae pelle nubem trititiae dans nobis lucem gloriae Te caeli chorus praedicat et tuas laudes replicat Iesus orbem laetificat et nos deo pacificat Iesus in pace imperat quae omnem sensum superat hanc mea mens desiderat et ea frui properat Iesus ad patrem rediit caeleste regnum subiit cor meum a me transit post Iesum simul abiit Quem prosequamur laudibus votis hymnis et precibus ut nos donet caelestibus secum perfrui sedibus Amen [*Jubilus rhythmicus de nomine Iesu*: PL 184, 1317]

Iesu dulcis memoria dans vera cordis gaudia sed super mel et omnia eius dulcis praesentia Nil canitur suavius auditur nil iocundius nil cogitatur dulcius quam Iesus dei filius Iesus spes paenitentibus quam pius es petentibus quam bonus te quaerentibus sed quam invenientibus Iesus dulcedo cordium verumque lumen mentium excedens omne gaudium et omne desiderium Aeterna sapientia tibi patri sit gloria cum spiritu paraclito in sempiterna saecula Amen [*Hymnus* Ve69, 106r Iesu *ms* Iesus]

Iesu dulcis memoria dans vera cordis gaudia sed super mel et omnia eius dulcis praesentia ... [*Jubilus* s BERNARDI *ab de domino Iesu* D521, 12rb: RH 9542 ...]

Iesu dulcis memoria dans vera cordis gaudia sed super mel et omnia eius dulcis praesentia Nil canitur suavius auditur nil iocundius nil cogitatur dulcius quam Iesus dei filius Iesus spes paenitentibus quam pius es petentibus quam bonus es quaerentibus Sed quid invenientibus Iesus spes naufragantium ductor peregrinantium et salus infirmantium decorque te amantium Nec lingua potest dicere nec littera exprimere expertus potest credere quid sit deum diligere

Iesus dulcedo cordium fons vivus lumen mentium excedis omne gaudium 000 omne desiderium Iesum quaeram in lectulo clauso cordis cubiculo privatim et in publico quaeram amore sedulo Cum Maria diluculo Iesum quaeram in tumultu cordis clamore quaerulo mente quaeram non oculo Tumbam profundam fletibus locum replens gemitibus Iesu provolvat pedibus strictis haerens amplexibus Iesu stringam vestigia et flendo figam labia ut det mihi veniam atque perfecta gratia Iesu rex admirabilis et triumphator nobilis dulcedo ineffabilis et totus desiderabilis mane nobiscum domine mane novo cum lumine Pulsa noctis caliginem reple mentem dulcedine Quando cor meum tu visitas tunc lucet ei veritas mundi vilesce vanitas et intus servet caritas Amor Iesu dulcissime et vere suavissimus plus milies gratissimus quam dicere sufficimus Hoc probat eius passio et sanguinis effusio Per quam nobis redemptio datur et dei visio Experti recognoscite amorem pium poscite Iesum ardentem quaerite quaerendo inardescite Sic amantem diligite amorem vicem reddite in hoc hore currite ista semper revolvite Iesu auctor clementiae totius spes laetitiae dulcoris fons et gratiae pacis et amicitiae Iesu mi bone sentiam dulcoris tui copiam trahe me sic ut sentiam solum de te laetitiam Cum digne loqui nequeam hae/de tamen non sileam amor facit ut audeam cum de te solo gaudeam Tua Iesu dilectio grata mentis refectio Replet sine fastidio dans famem desiderio Qui te gustant esuriunt qui bibunt adhuc sitiunt Desiderare nesciunt nisi Iesum quem diligunt Quem tuus amor inebriat novit quod Iesum sapiat felix gustus quem satiat non est ultra qui cupiat Iesum decus angelicum in aure dulce canticum in ore mel mirificum cordi pi...tunc caelicum Desidero te milies mi Iesu quando venies quando me laetum facies ut me tuo vultu facies Quamdiu differs doleo moras aegre sustineo qui vultum nondum video cuius amore langueo Amor tuus continuus mihi langor assiduus mihi es Iesu mellifluus fructus vitae perpetuus Iesu summa benignitas mira cordis iocunditas incomprehenso bonitas tua me stringat caritas Bonum mihi diligere Iesum nil ultra quaerere mihi prorsus deficere ut illi queam vivere Iesu mi dulcissime spes suspirantis animae te quaerunt piaec lacrimae et clamor mentis intimae Quocumque loco fuero tecum Iesum desidero quam laetus cum invenero quam felix cum tenuero Tunc amplexus tunc oscula quae vincunt mellis pocula tunc felix Christi copula sed in his parva morula Hunc affectum cum sentio nulla fit mundi mentio summis vacat intentio semper sic esse cupio Iam quem quaesivi video quem concupivi teneo amore Iesu langueo et corde totus ardeo Iesus cum sic diligitur hic amor non extinguitur non tepescit nec moritur plus crescit et accenditur Hic amor ardet dulciter dulcescit mirabiliter sapit ineffabiliter delectatur felicitat Hic amor missus caelitus haeret mihi medullitus mentem incendit paenitus cum delectatur spiritus O beatum incendium o ardens desiderium o dulce refrigerium amare dei filium Iesus solus matris virginis amor nostrae dulcedinis tibi laus honor numinis et regnum beatitudinis Veni veni rex optime pater immensae gloriae effulge claro lumine cunctae pellant tenebrae Iesus sole formosior et balsamo suavior omni dulcore dulcorum prae cunctis amabilius Iesu amor sic afficit cuius odor sic reficit in quem mens mea deficit solus amantis sufficit Tu mentis delectatio amoris consummatio tu mea consolatio Iesu mundi salutatio Dilecte mi revertere concors paternae dexterarum hostem vicisti prospere iam caeli regno frui Ostende patri vulnera passus in valle misera ut trahat nos ad aethera quos impedit gens effera Te caeli chorus praedicat tuasque laudes replicat Iesus orbem laetificat et nos deo pacificat Sequar quocumque ieris mihi tolli non poteris cum meum cor abstuleris Iesu laus nostri generis Portas vestras attollite caeli cives occurrite triumphatori dicite Salve Iesu rex inclite Rex virtutum rex gloriae rex insignis victoriarum Iesu largitor gratiae honor caelestis curiae Tu vere lumen patriae tu fons misericordiae pelle nubem tristitiae nobis dans lucem gloriae Iesus in pace imperat quod omnem sensum superat hunc mens mea desiderat et illo frui properat Iesus ad patrem rediit caeleste regnum subiit cor meum a me transiit post Iesu simul abiit Iam prosequamur laudibus Iesum hymnis et precibus ut nos donet caelestibus cum ipso frui sedibus Amen [Mn164, 30/17r *Laus divotissima sancti Bernardi* (Iesus solus matris = *ms* Iesus solus matris; Cat. MN= *in fine* futuris sedibus: *errato*); HAUR?U III 227r; SALMON *Les manuscrits liturgiques* V nr. 390 391] *cf.* Dulcis Iesu memoria

Iesu dulcis qui de ancilla humili tu humilis humiliter natus tua humilitate pannis involvi et in praesepio reclinare voluisti Da mihi quaeso clementissime humiliari sub habitu et pannis religionis Ut inter arta regularis disciplinae studia velut in quoddam praesepio reclinatus ad culmen valeam venire humilitatis attingere Amen [Mn164, 65/46r *orationes s Bernardi ... Ad filium*]

Iesu fili dei vivi qui ex voluntate patris cooperante spiritu sancto de sinu eiusdem patris velut quidam fluvius de loco voluptatis egrediens per humilia declinans convallium humilitatem ancillae suae respiciens in utero virginis descendisti Ubi conceptus ineffabiliter carnem assumens dvirgine nascens salvo virginitatis signaculo mundo te ipsum visibilem praeibisti Descendat Iesu misericors gratia tua per merita Vm matris tuae et virginis super me indignissimum servum tuum per quam te ipsum desiderem et amore concipiens te intus *per/x/candem* gratiam operantem bonorum perum fructus proferam salutare Amen [Mn164, 64/46r *orationes s Bernardi ... Ad filium* fili = *ms* fili] *cf.* Domine Iesu Christe qui ex

Iesu Iesu propter nomen tuum fac mihi secundum hoc nomen tuum Iesu Iesu obliviscere me factidissimum peccatorem superbum immundum iracundum gulosum luxuriosum cupidum avarum accidiosum et aliis infinitis peccatis irretitum te saepius nequiter provocantem et respice me miserum te nunc humiliter invocantem Iesu Iesu nomen dulce nomen delectabile nomen confortans peccatorem et beatae spei nomen Quid enim est Iesus nisi salvator ergo Iesu propter nomen tuum esto mihi Iesu Esto mihi Iesu qui me plasmasti ne peream esto mihi Iesu qui me redemisti ne me condemnes Esto mihi Iesu qui misericorditer hucusque tua conservasti bonitate ne perdas opus tuum me iniquitate Rogo piissime Iesu ne perdat iniquitas mea quod in me fecit bonitas tua immensa Recognosce benignissime Iesu in me quod tuum est et absterge quod alienum est Iesu Iesu miserere mei dum tempus est miserendi ne me condemnes tempore iudicandi Sed desideratissime Iesu admitte me intra numerum electorum tuorum ut cum illis te collaudem in saecula saeculorum Amen [HAS 37v]

Iesu Iesu propter nomen tuum fac mihi secundum hoc nomen tuum Iesu Iesu obliviscere me factidissimum peccatorem superbum immundum iracundum gulosum luxuriosum cupidum avarum accidiosum et aliis infinitis peccatis irretitum te saepius nequiter provocantem et respice me miserum te nunc humiliter invocantem Iesu Iesu nomen dulce nomen delectabile nomen confortans peccatorem et beatae spei nomen Quid enim est Iesus nisi salvator ergo Iesu propter nomen tuum esto mihi Iesu Esto mihi Iesu qui me plasmasti ne peream esto mihi Iesu qui me redemisti ne me condemnes Esto mihi Iesu qui misericorditer hucusque tua conservasti bonitate ne perdas opus tuum me iniquitate Rogo piissime Iesu ne perdat iniquitas mea quod in me fecit bonitas tua immensa Recognosce benignissime Iesu in me quod tuum est et absterge quod alienum est Iesu Iesu miserere mei dum tempus est miserendi ne me condemnes tempore iudicandi Sed desideratissime Iesu admitte me intra numerum electorum tuorum ut cum illis te collaudem in saecula saeculorum Amen [HAS 37v]

Iesu misericors qui pendens in cruce venerabilem et virginem tibi affecta materno modo credibili condolentem quodam modo oblitus tui et eius compa... ..versa vice compatiens discipulo virgini commendasti Respice me pauperem et pupillum et beatae matris et virginis et discipuli illius quem diligis custodi me et commenda Ut inter huius vitae discrimina ab omni adversitate in omni sanctitate puritate et castitate mentis et corporis vitam meam custodiant et post huius vitae exitum ad te miserante perducant Amen [Mn164, 78/53r *orationes s Bernardi ... Ad filium*]

Iesu mitis et verae patientiae forma et humilitatis exemplum qui tot et tanta pro nostra salute opprobria pertulisti Da mihi domine tantae patientiae et humilitatis imitari exemplum ut flagella iniurias opprobria quae tua voluntate vel permissione mihi illata fuerint patienter deus tua gratia tuo auxilio valeam superare Amen [Mn164, 77/53r *orationes s Bernardi ... Ad filium*]

Iesu mitissime qui de virgine natus in partibus secessisti et ab Aegypto vocatus in terram Israel redisti Revoca domine servum tuum a vultu oculorum tuorum proiectum in Aegypto huius exilii in huius peregrinationis tenebris exulatum ab Aegypti partibus a mundanae conversationis et illecebris reduc corpore reduc mente reduc et voluntate et in tam repromissionis et digneris introducere *modo* fide spe cogitatione et aviditate et in futuro regnaturum spe glorificatione et a veritate Amen [Mn164, 69/47v *orationes s Bernardi ... Ad filium* mundanae = *ms* mondanae]

Iesu Nazarene deus meus benedicat tibi anima mea et omnia interiora mea ... gaudium meum et salus mea Qui cum patre [Vat84 105 *in Parasceven*]

Iesu Nazarene deus meus benedicat tibi anima mea et omnia quae intra me sunt ... in te deus meus [Ghg176b 221 *ad crucem alia*]

Iesu Nazarene fili David rex Iudaeorum miserere [PaL.1156, 147r *altra mano*; LEROQUAIS I, 65]

Iesu Nazarene respice ad meas miseras et angustias atque tribulationes quae circumdant me undique Precor te domine corde contrito et spiritu humilitatis exaudi me propter nomen tuum sanctum et ineffabile de ista et pro ista tribulatione et angustia pro qua invoco Ad te quoque proclamo Iesu benigne ut adiuvas me et liberares me de angustiis et necessitatibus meis atque periculis omnibus Domine pater omnium creaturarum sicut te veram carnem de Maria virgine assumpsisti ita **digneris** acceptare digneris quod peto et me per omnia adiuves Rogo quia tu es deus benedictus in saecula Agie invisibilis deus per tuum sanctum nomen quod est admirabile obsecro te adiuva me deprecor te succurre mihi ad te clamanti et deprecanti per tuum sanctum nomen Thetragrammaton quod in fronte tulit Aaron sustine me quia tu es rex regum et dominus dominantium Domine sancte pater non habeo in alio spem nisi in te deus meus quia caelestia simul et terrena moderaris te deprecor miserere mei famulae tuae libera me ab inimicis meis visibilibus et invisibilibus Domine miserere mei sicut vis et sicut scis miserere mei per tuum nomen sanctum Adonay Adiuva me per tuum nomen Ia Salva me per nomen tuum Elyon Eleva mentem meam ad te per nomen sanctum tuum Saday Custodi me per nomen tuum Gybol Fac me in servitio tuo fortem Respice et ostende mihi lucem miserationum tuarum Eripe me de manu inimicorum meorum et mitte timorem tuum super eos qui quaerunt mala mihi ut videant potestatem

tuam et potentiam tuam Cognoscant qui non est alius deus praeter te Tu es qui populum tuum filios Israel de manu pharaonis regis Aegypti et de oppressionibus inimicorum liberasti et multa mirabilia propter eos fecisti glorifica manum et brachium excelsum dextrum tuum Excita furorem et effunde iram et comprime adversarios meos qui quaerunt impedire animam meam et corpus meum Contere capita principum eorum ut cognoscant quia tu es deus meus et liberator meus Invoco humilitatis meae conservatorem meum quia invoco nomen tuum Deprecor misericordiam tuam ut respicias afflictionem meam Deprecor te et supplico tibi ut tollas a me infinitum dolorem cordis mei Ostende misericordiam tuam super humilitatem meam quia ab initio creatura tua sum et suscipe precationes quas locuti sunt in nomine tuo prophetae priores Exaudi domine propitius orationem meam et benedictionem Moysi et Aaron servorum tuorum infunde super me ut sciant quia tu es solus benedictus in saecula saeculorum Amen [Ri23:74v *Oratio ad dominum Iesum Christum digneris bis*] *fr* Domine Iesu Christe Nazarene

Iesu Nazarene respice tribulationes quae circumdederunt me undique deprecor te domine cum contrito et humili corde et spiritu humilitatis ut exaudias me de tribulatione per quam invoco et ad te proclamo alpha et o Iesu benedicte pater omnium credentium atque omnium creaturarum et sicut veram carnem de beata virgine Maria accepisti ita veraciter accipiam quod a te peto [BsQ7, 114v benedicite *ms* benedicite; *Haec est missa pro morte subitan*<e>a quam dominus Clemens papa VI ordinavit et dedit omnibus dicentibus et audientibus indulgentiam 240 dierum Haec oratio debet dici ante missam et post]

Iesu nostra redemptio (...)impetrante gloriosa genitrice tua domina mea cum omnibus sanctis Amen [Giovanni di F& PL 147: 459 A]

Iesu nostra redemptio amor et desiderium Deus de deo adesto ... et pulcherrimum sponsum qui nos sic amasti et salvasti qui pro nobis tot antea et talia fecisti sis amor et requies nostra in saeculum saeculi Amen [Ve60, 17v-20r *Oratio quinta cor multum movens ad devotionem et divinum amorem* <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis> (5)]

Iesu nostra redemptio amor et desiderium Deus de deo adesto mihi famulo tuo Te invoco ad te clamo clamore magno in toto corde meo Te invoco in animam meam intra in eam et coapta eam tibi ut possideas eam sine macula et sine ruga Mundissimo namque domino munda debetur habitatio Sanctifica ergo me vas tuum quod fecisti de malitia evacua imple de gratia et plenum conserva ita ut dignissimum habitationis tuae efficiat templum hic et in perpetuum Dulcissime benignissime amantissime charissime pretiosissime desiderantissime amabilissime pulcherrime tu melle dulcior lacte et nive candidior nectare suavior gemmis et auro pretiosior cunctisque terrarum divitiis et honoribus mihi charior Quid dico deus meus una spes mea praegrans misericordia mea Quid dico dulcedo mea non fallax dulcedo felix et secunda Quid dico dum talia dico Dico quod valeo sed non dico quod debeo Utinam possem talia qualia illi hymnidici angelorum chori O quam libenter me in tuis laudibus totum effunderem O quam devotissime illa caelestis melodiae cantica ad laudem et gloriam nominis tui in medio ecclesiae infatigabilis perorarem Sed quia talia non possum numquid tacebo Vae tacentibus de te qui ora mutorum resolvitis et linguas infantium facis disertas Vae tacentibus de te quoniam ipsi loquaces muti sunt cum tuas dicunt laudes Quis digne te laudare potest ineffabilis virtus et sapientia patris Et quoniam nulla invenio verba quibus te sufficienter valeam explicare cunctipotens et omniscium Verbum dicam interim quod valeo donec iubeas me venire ad te ubi possim dicere quod te decet et me oportet Et ideo suppliciter rogo ne respicias tantum ad id quod modo dico quantum ad id quod dicere opto Cupio enim desiderio magno de te eloqui quod oportet et decet quia te decet laus et hymnus tibi debetur omnis honor Scis ergo occultorum cognitor deus quod non solum terra et omnibus quae in ea sunt tu mihi charior es sed etiam ipso caelo et omnibus quae in eo sunt tu mihi acceptior tu mihi amabilior es diligo enim te supra caelum et terram et caetera omnia quae in eis sunt imo nisi amore nominis tui quae transitoria sunt procul dubio amanda non sunt Amo te deus meus amore magno magisque te amare cupio Da mihi ut amem te semper quantum volo quantum debeo ut tu solus sis tota intentio et omnis meditatio mea te mediter per dies sine cessatione te sentiam per soporem in nocte te alloquatur spiritus meus tecum confabuletur mens mea lumine sanctae visionis tuae illustretur cor meum ut te rectore te duce ambulem de virtute in virtutem tandemque videam te deum deorum in Sion nunc quidem per speculum et in aenigmate tunc autem facie ad faciem ubi cognoscam te sicut et cognitus sum Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt Beati qui habitant in domo tua domine in saecula saeculorum laudabunt te Rogo itaque te domine per omnes miserationes tuas quibus de morte aeterna liberati sumus molifica cor meum durum et lapideum saxeum et ferreum tua sacratissima et potenti unctione et fac me per ignem compunctionis coram te omni hora hostiam vivam fieri Fac me in tuo conspectu cor contritum et humiliatum semper habere cum lacrymarum abundantia Fac me ex tuo desiderio huic mundo funditus exstingui et transeuntium rerum oblivisci prae magnitudine timoris et amoris tui usque adeo ut de temporalibus nec lugeam nec gaudeam nec metuam aliquid temporale nec diligam nec blandis corrumpar nec adversis concutiar Et quia tua plena valida est ut mors dilectio absorbeat quaeso mentem meam ab omnibus quae sub caelo sunt ignita et melliflua vis amoris tui ut tibi soli inhaeream solaque tuae suavitatis memoria pascar Descendat domine descendat precor descendat in cor meum odor tuus suavissimus ingrediatur amor tuus mellifluus Veniat mihi tui saporis mira et ineffabilis fragrantia quae sempiternas in me suscitet concupiscentias et ex corde meo producat venas salientis aquae in vitam aeternam Immensus es domine et sine mensura debes amari et laudari ab his quos tuo pretioso sanguine redemisti amator hominum benignissime Clementissime domine et acquissime iudex cui omne iudicium dedit pater sapientissimo acquitatis tuae decernis imperio hoc rectum et iustum esse ut filii huius saeculi noctis scilicet et tenebrarum praestantiori desiderio virtute atque studio diligant et quaerant perituras divitias et fugitivos honores quam nos servi tui diligamus te deus noster per quem facti et redempti sumus Si enim homo hominem tanta diligit dilectione ut alter alterum vix patiatu abesse si sponsa sponso tanto mentis conglutinatur ardore ut prae magnitudine amoris nulla perfrui valeat requie chari sui absentiam non sine magno moerore ferens qua ergo dilectione quo studio quo fervore anima quam desponsasti tibi in iustitia et fide in misericordia et miserationibus debet diligere te deum verum et pulcherrimum sponsum qui nos sic amasti et salvasti qui pro nobis tanta et talia fecisti Quanquam autem haec infima habeant suas delectationes suosque amores non tamen tali modo delectant sicut tu deus noster In te enim delectatur iustus quia amor tuus suavis est et quietus nam pectora quae possident dulcedinem et suavitatem et tranquillitatem replent E contra amor saeculi et carnis anxius est et perturbatus animas certe quas ingreditur quietas esse non patitur semper enim suspicionibus et perturbationibus variisque timoribus sollicitas eas Tu itaque es delectatio rectorum et merito quies enim valida est apud te et imperturbabilis vita Qui intrat in te bone domine intrat in gaudium domini sui et non timebit amplius sed habebit se optime in optimo dicens Haec requies mea in saeculum saeculi hic habitabo quoniam elegi eam et illud Dominus regit me et nihil mihi deerit in loco pascuae ibi me collocavit Dulcis Christe bone Iesu reple quaeso semper cor meum tua inextinguibili dilectione tua continua recordatione adeo ut sicut flamma urens totus ardeam in tui amoris dulcedine quem et aquae multae in me nunquam possint exstinguere Fac me dulcissime domine amare te et desiderio tuo deponere pondus omnium carnalium desideriorum et terrenarum concupiscentiarum gravissimam sarcinam quae impugnant et aggravant miseram animam meam ut post te expeditus in odore unguentorum tuorum currens usque ad tuae pulchritudinis visionem efficaciter satians quanticus te quoque duce merear pervenire Duo enim amores alter bonus alter malus alter amarus non se simul capiunt in uno pectore Et ideo si quis praeter te diligit aliud non est charitas tua deus in eo Amor dulcedinis et dulcedo amoris amor non crucians sed delectans amor sincere et caste permanens in saeculum saeculi amor qui semper ardes et nunquam exstingueris dulcis Christe bone Iesu charitas Deus meus accende me totum igne tuo amore tuo suavitate et delectatione tua iucunditate et exultatione tua voluptate et concupiscentia tua quae sancta est et bona casta est et munda tranquilla est et secunda ut totus dulcedine amoris tui plenus totus flamma charitatis tuae succensus diligam te dominum meum ex toto corde meo totis medullis praecordiorum meorum habens te in corde et in ore et prae oculis meis semper et ubique ita ut nullus in me adulterinis amoribus pateat locus Audi deus meus audi lumen oculorum meorum audi quae et peto et da quae petam ut audias Pie et exorabilis domine ne efficiaris mihi inexorabilis propter peccata mea sed propter bonitatem tuam suscipe preces servi tui et da mihi effectum petitionis et desiderii mei intercedente et orante et impetrante gloriosa genitrice tua domina mea cum omnibus sanctis Amen (Ps. Augustinus, Meditationes 35 PL 40, 928-930)

Iesu obscurantur oculi inimicorum meorum et dorsum eorum semper incurva Iesu fiant immobiles quasi lapis donec pertranseat servus tuus iste quem possedisti Iesu irruat super eos formido et pavor in magnitudine brachii tui Iesu effunde super eos iram tuam et furor irae tuae comprahendat eos Iesu dextera tua domine magnificata est in fortitudine dextera tua domine percussit inimicum et in fortitudine virtutis tuae deposuisti adversarios meos Iesu Thethagrammaton Adonai Agla Eloī Iesus autem transiens per medium illorum ibat Christus vincit Christus regnat Christus imperat Christus ab omni malo me defendat Amen [CmU4105, 237r *Deinde* <i. d. post Deus omnipotens pater et filius et spiritus > *dicantur ter isti versus*]

Iesu obscurantur oculi inimicorum meorum et dorsum eorum semper incurva Iesu fiant immobiles quasi lapis donec pertranseat servus tuus iste quem possedisti Iesu irruat super eos formido et pavor in magnitudine brachii tui Iesu effunde super eos iram tuam et furor irae tuae comprahendat eos Dextera tua domine magnificata est in fortitudine dextera tua domine percussit inimicum et in multitudine virtutis tuae deposuisti inimicos meos Iesu Thethagrammaton Adonay Agla Eloy Iesus autem transiens per medium illorum ibat Christus vincit Christus regnat Christus imperat Christus ab omni malo me defendat Amen (NGNM 22402, 87r *subito* *d. seguito dopo* Deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus di 85r)

Iesu pie qui transiens de hoc mundo ad patrem postquam ...sti corpus tuum et sanguinem discipulis ad percipiendum dedisti tradens eis ob tui memoriam incarnationis et passionis tuae mysteria Fac me Iesu tanti mysterii tua miseratione participem ut pro participationem et veniam meorum peccatorum

obtimeam et gratiam proficiendi in fide spe et caritate percipiam et ad gaudia sempiterna pertingam Amen [Mn164, 75/50v *orationes s Bernardi ... Ad filium*]

Iesu spes paenitentium qui reae peccatrici stanti retro secus pedes tuos et ad tua flenti vestigia riganti lacrimis tergenti capillis osculanti labiis sinum pietatis aperiens peccatorum veniam tribuisti Ne despicias Iesu misericors peccatorem ad tuae clementiae provolutum vestigia rigantem lacrimis intimae compunctionis osculantem labiis devotae orationis Sed clementer suscipe de tua misericordia praesumentem et fac me audire vocem tuam vocem plenam pietate et clementia suavitate et misericordia cumulatam vocem in quam vocem quam et ipsa audire meruit ut dimittantur mihi peccata mea multa per tuam gratiam et ipsius Magdalenae adiuvantibus meritis Iesu bone Amen [Mn164, 73/49v *orationes s Bernardi ... Ad filium*]

Iesu stringam vestigia ... [Assisi, 527, 205r: CENCI 1981, 392 nota 210]

Iesu summa benignitas mira cordis iocunditas ... [D2242, 83va: PS.BERNARDUS] *cf* Iesu dulcis memoria

Iesu vera clementia qui positus in sepulcro a visu hominum es segregatus in pace dormiens Absconde domine servum tuum in abscondito faciei tuae et conturbatione hominum Ut mundo mortuus et tibivivens in te dormiam in te suaviter requiescam Amen [Mn164, 54v]

Iesu via veritatis fons immensae pietatis ... [Mn164, 97/82r = RH 9708]

Iesu via veritatis fons immensae pietatis ... vitam mihi largiatur tua miseratio Amen [Oratio Fb332, 14v *Feria IV: MONE I 343-346 prima pars*]

Iesum sonet laudis melos Rex virtutum scandit caelos Sublimi potentia ... [Prosa de Ascensione ... *devotissima* PaL1170, 217r: LEROQUAIS I, 191]

Iesus Nazarene rex Iudaeorum qui passus es pro nobis Titulus triumphalis signum salvatoris defendat ... [Contra subitanam mortem Eb13, 1v: = Ebstorf IV 19, 2r; Cgm 809, 9r] *cf*

Iesus Nazarene rex Iudaeorum et omnium populorum semper amabilis et venerabilis et honorabilis et favorabilis et desiderabilis atque laudabilis sit benedictus virginis fructus Mariae filius homo verissimus et noster dominus et deus omnipotens sempiternus et clemens sit nobis assiduus auxiliator pius in omni tempore Christus mundi salvator beatissimus Qui cum deo patre et spiritu Qui istam orationem sequentem in honore domini nostri Iesu Christi semel in die dixerit numquam morte subita morietur [HAS 56r: Qui istam ... *precede l'razione*]

Igitur cum pius dominus dixerit Invoca me in die tribulationis tuae et eripiam te per ipsam ereptionem quaerens a nobis laudis debitum subiunxit statim et honorificabis me Hinc David ait In me sunt deus vota tua quae reddam laudationes tibi quoniam eripuisti animam meam de morte Hinc iterum dicit Qui a factus es susceptor meus et refugium meum in die tribulationis meae adiutor meus tibi psallam Ergo cum in tentationes varias ut falsorum fratrum ut saevientium daemoniorum inciderimus contra hos et illos divini verbi iacula intorquentes cum illos defecisse et nos convaluisse viderimus mox puram cordis nostri cordis intentionem oculosque manus ad caelum levantes in voce laudis et confessionis benedicamus illi qui misit de caelo et liberavit nos Dicamus illi concordante corde et ore Exaltabo te domine quoniam suscepisti me nec delectasti inimicos meos super me Et consequentia eius usque in finem Continuemus ei Benedicam domino in omni tempore Iubilare deo omnis terra psalmum dicite nomini eius Nisi quod dominus erat in nobis dicat nunc Israel Confitebor tibi domine in toto corde meo quoniam exaudisti omnia verba oris mei Considera tamen qui legis et perspicue videbis in nullo psalmorum quam in his quinque melius post tribulationem de percepto gaudio aptius posse grates domino rependere [GvG 1933, 17]

Igitur cum pius dominus dixisset Invoca me in die tribulationis tuae eripiam te pro ipsa ereptione quaerens a nobis laudis debitum subiunxit statim et honorificabis me Hinc David ait In me sunt deus vota quae reddam laudationis tibi Quoniam eripuisti animam meam de morte Hinc iterum dicit Quia factus es adiutor meus et refugium meum in die tribulationis meae susceptor meus tibi psallam Ergo cum in tentationibus variis vel falsorum fratrum vel saevientium daemonum inciderimus contra hos et illos divini verbi iacula intorquentes cum illos defecisse et nos convaluisse viderimus mox puram cordis nostri intentionem oculosque et manus ad caelum levantes in voce laudis et confessionis benedicamus illi qui misit de caelo et liberavit nos et dedit in opprobrium conculcantes nos Dicamus illi concordanti corde Exaltabo te domine quoniam suscepisti me nec delectasti inimicos meos super me Et consequenti conscientiam eius usque in finem continuemus ei Benedicam domino in omni tempore Iubilare deo omnis terra psalmum dicite nomini eius Nisi quod dominus erat in nobis dicat nunc Israel Confitebor tibi domine in toto corde meo quoniam exaudisti omnia verba oris mei Considera tamen qui legis et perspicue videbis in nullo psalmorum quam in his quinque melius post tribulationem de percepto gaudio aptiusve posse gratias domino compensari [Optimum recitatione quinque psalmorum post tribulationem de percepto gaudio gratias agere: PL 101, 481D]

Ignem alienum ignem qui adversarios tuos consumit dilectionis tuae fervor elonget a me animam meam ad creatorem suum attollat et in quantum fas est tuo divino lumini eam immergat Domine Iesu omnes qui te diligunt repleantur benedictionibus tuis accedentes ad te in caelo scribantur et sit pax eis in velamento alarum tuarum per aevum tibi autem unice dei cum aeterno patre et spiritu sancto laus indeficiens immobile decus et solidum regnum permanens in saecula saeculorum Amen [Eckberti abbatis Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* XVIII: PL 195 114 A]

Ignosce domine ignosce pie et noli me tanquam temerarium reprobare (...) in saecula saeculorum laudabunt te [Giovanni di F?amp (?) *Humilis confessio peccatoris et indigni laudatoris*: PL 147: 461 B]

Ignosce domine ignosce pie ignosce et miserere parce ignorantiae meae et multae imperfectioni meae Noli me tanquam temerarium reprobare quod audeam servus utinam vel bonus et non etiam inutilis et malus et ideo valde malus quia te omnipotentem deum nostrum terribilem et nimis metuendum sine cordis contritione et lacrymarum fonte sine reverentia debita et tremore laudo benedico atque adoro Si enim angeli te adorantes et laudantes tremunt mira exultatione repleti ego peccator dum tibi assisto laudes dico sacrificium offero cur non corde paveo vultu palleo labiis tremo toto corpore inhorresco sicque obortis lacrymis coram te indesinenter lugeo Volo sed non valeo quia nequeo quod desidero Hinc enim mecum vehementer admiror dum te nimis terribilem oculis fidei cerno Sed quis hoc sine ope gratiae tuae Universa enim salus nostra magna misericordia tua Miserum me quomodo sic insensata facta est anima mea ut non terreatur terrore nimio dum stat ante deum et suas illi laudes decantat Miserum me quomodo sic induruit cor meum ut oculi mei indesinenter non producant flumina lacrymarum dum conservus sermocinatur coram domino suo homo cum deo creatura cum creatore qui factus est ex limo cum eo qui omnia fecit ex nihilo Ecce domine pono me ante te et quid in secretis de me sentio paternis auribus non taceo Tu dives in misericordia et largus in praemiis da mihi de bonis tuis ut ex eis serviam tibi Non enim aliunde possumus tibi servire neque placere nisi de tuo munere Confige quaeso timore tuo carnes meas laetetur cor meum ut timeat nomen tuum Utinam sic te timeret peccatrix anima mea quomodo ille vir sanctus qui dixit Semper enim quasi tumentes super me fluctus timui deum Dator enim omnium bonorum deus da mihi inter laudes tuas fontem lacrymarum simul cum cordis puritate et mentis iubilatione ut perfecte te diligens et digne te laudans ipso cordis palato sentiam gustem et sapiam quam dulcis et suavis es domine sicut scriptum est Gustate et videte quoniam suavis est dominus Beatus vir qui sperat in eo Beatus populus qui scit iubilationem Beatus vir cuius est auxilium abs te ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrymarum in loco quem posuit Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt Beati qui habitant in domo tua domine in saecula saeculorum laudabunt te [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio V ad Deum* (Ad obtinendam cordis compunctionem in oratione): PL 158 871 B]

Ignosce domine ignosce pie ignosce et miserere parce ignorantiae meae et multae imperfectioni meae Noli me tanquam temerarium reprobare quod audeo servus utinam vel bonus et non etiam inutilis et malus et ideo valde malus quia te omnipotentem deum nostrum terribilem et nimis metuendum sine cordis contritione et lacrymarum fonte sine debita reverentia et tremore laudo benedico atque adoro Si enim angeli te adorantes et laudantes mira exultatione repleti tremunt ego peccator dum tibi assisto laudes dico sacrificium offero cur non corde paveo vultu palleo labiis tremo toto corpore inhorresco sicque obortis lacrymis coram te indesinenter lugeo Volo sed non valeo et quia nequeo quod desidero mecum vehementer admiror dum te nimis terribilem oculis fidei cerno Sed quis hoc sine ope gratiae tuae Universa enim salus nostra magna misericordia tua Miserum me quomodo sic insensata facta est anima mea ut non terreatur terrore nimio dum stat ante deum et suas illi laudes decantat Miserum me quomodo sic induruit cor meum ut oculi mei indesinenter non producant flumina lacrymarum dum servus sermocinatur coram domino suo homo cum deo creatura cum creatore qui factus est ex limo cum eo qui omnia fecit ex nihilo Ecce domine pono me ante te et quid in secretis de me sentio paternis auribus non taceo Tu dives in misericordia et largus in praemiis da mihi de bonis tuis ut ex eis serviam tibi non enim aliunde possumus tibi servire neque placere nisi de tuo munere Confige quaeso timore tuo carnes meas laetetur cor meum ut timeat nomen tuum Utinam sic te timeret peccatrix anima mea quomodo ille vir sanctus qui dixit Semper enim quasi tumentes super me fluctus timui deum Dator omnium bonorum deus da mihi inter laudes tuas fontem lacrymarum simul cum cordis puritate et mentis iubilatione ut perfecte te diligens et digne te laudans ipso cordis palato sentiam gustem et sapiam quam dulcis es domine sicut scriptum est Gustate et videte quoniam suavis est dominus beatus vir qui sperat in eo Beatus populus qui scit iubilationem Beatus vir cuius est auxilium abs te ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrymarum in loco quem posuit Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt Beati qui habitant in domo tua domine in saecula saeculorum laudabunt te (Ps. Augustinus, *Meditationes* 34 PL 40, 927-928)

Ignosce domine quod dum rogare compellor dum per immunda labia mea nomen sanctum tuum assumo et immundorum actuum secreta confiteor non habeo apud te verba sine crimine Tu enim conscientiae meae vulnera tu cognitionum mearum occulta nosti et immunditias meas tu solus agnoscis

Miserere mihi domine ignosce mysterii tui secreta tractanti nec indignum misericordiae tuae iudices quem pro aliis rogare permittis et in quo testimonium boni operis non agnoscis officium saltem dispensationis credita non recuses salvator mundi qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas per omnia saecula saeculorum Amen [*Oratio eiusdem* (= sancti Ambrosii): PL 101 1408 C]

Ignosce domine quod dum rogare compellor dum per immunda labia nomen sanctum tuum assumo et immundorum actuum secreta confiteor non habeo apud te verba sine crimine Tu enim conscientiae meae vulnera nosti Tu cogitationum mearum occulta discernis et immunditias meas tu solus cognoscis Miserere mihi domine miserere mihi ignosce mysterii tui secreta tractanti nec indignum misericordiae tuae iudices quem pro aliis rogare permittis et in quo testimonium boni operis non agnoscis officium saltem dispensationis credita non recuses salvator mundi qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [IvM 1975, 814 n. 28].

Ignosce domine quod dum rogare compellor dum per immunda labia nomen sanctum tuum assumo et immundorum actuum secreta confiteor non habeo verbi sine crimine apud te Tu enim conscientiae meae vulnera cogitationum mearum occulta nosti et iniustitias meas tu solus agnoscis Miserere mihi domine miserere mihi ignosce mysterii tui secreta tractanti nec indignum misericordiae tuae iudices quem pro aliis rogare permittis et in quo testimonium boni operis non agnoscis officium saltem dispensationis credere non recuses Qui vivis [*Item post perceptam communionem* OxLL4, 17r]

Illo nos igne quaesumus domine spiritus sanctus inflammet quem dominus noster Iesus Christus misit in terram et voluit vehementer accendi [OxB249, 97v]

Illumina domine vultum tuum super nos et misericordiam nobis uberem benedictionemque largire Per [*Oratio*: PL 101, 559A; BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 66: PL 142 248 D]

Illumina me domine famulam tuam Caecila caritate tua gratia tua da mihi et bonam mentem bonam memoriam domine Iesu Christe fac me derelinquere malum et querere bonum Domine fac semper stare in tuis scis operibus Iesu Christe filius dei magnificus vivus Et verus patiens potens laurabilis adoro te et laudo te glorifico te in te vivo domine tu es salus mea tu es vita mea tu es lux mea tu es spes mea tu es fortitudo mea via veritas et vita omnia pro te factae sunt et quod cumque voluisti fecisti domine Iesu Christe tu es panis vivus qui de caelo descendisti nos consolare nos visitare nos redimere Tu Iesus Christus filius dei dominus noster sancta maiestas tu es virtus mea magna tu es resurrectio mea tu es redemptio mea tu es creator meus tu es deus meus et dominus meus tibi commendo corpus et animam meam [NYM454, 138v *ed.* MIE KUROIWA]

Illumina oculos meos ... [*Ad oculos* PaL1400, 217v; LEROQUAIS I, 233]

Illumina oculos meos ... et es consolatus me [PaL1159, 136v: LEROQUAIS I, 77; PaL1179, 170v *Les sept vers saint BERNARD*: LEROQUAIS I, 121; *Les ouiet vers de saint BERNARD* PaL1369, 46r: LEROQUAIS I, 185; *VIII vers saint BERNARD* PaL1392, 99v: LEROQUAIS I, 219; *versus beati BERNARDI* PaL1410, 100r: LEROQUAIS I, 248; *septem versus beati BERNARDI* PaL1411, 58v: LEROQUAIS I, 251; PaL1415, 181v: LEROQUAIS I, 255]

Illumina oculos meos ... in terra viventium [PaL1375, 154v: Leroquais I, 198]

Illumina oculos meos ... tu domine adiuvisti me [PaL1171, 45r *sept vers ... s. BERNARD*: LEROQUAIS I, 100]

Illumina oculos meos domine ne umquam obdormiam in morte ... et consolatus es me [PaL1162, 24v *Les vers saint BERNARD*: LEROQUAIS I, 86; PaL1379, 200v: LEROQUAIS I, 204; PaL1382, 99r: LEROQUAIS I, 207]

Illumina oculos meos domine ne umquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus praevalui adversus eum In manus tuas domine commendo spiritum meum redemisti me domine deus veritatis Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine finem meum et numerum dierum meorum quid est ut sciam quid desiit mihi Dirupisti domine vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo Periiit fuga a me et non est qui requirat animam meam Clamavi ad te domine et dixi tu es spes mea et portio mea in terra viventium Fac mecum signum in bonum domine ut videant qui me oderunt et confundantur quoniam tu domine adiuvisti me et edisti laetitiam in corde meo et consolatus es me Libera me a persequentibus me quoniam confortati sunt super <me> Gloria patri et filio ... [*Questi sono eversi (!) si sancto Berardo abb* Ox.BL./LMH, Borough 1, 202r] *cfr* Domine illumina oculos meos, Illumina oculos tuos

Illumina oculos meos domine ne umquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus praevalui adversus eum *o Adonay* In manus tuas domine commendo spiritum meum redemisti me domine deus veritatis *o Messias* Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine finem meum *o Rex noster fili David* Et numerum dierum meorum quis est ut sciam quid desiit mihi *o Eloy* Dirupisti domine vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo *o Emmannel* Periiit fuga a me et non est qui requirat animam meam *o Christe* Clamavi ad te domine dixi tu es spes mea et portio mea in terra viventium *o Agnos* Fac mecum signum in bonum ut videant qui me oderunt et confundantur quoniam tu domine adiuvisti me et consolatus es me *o Rubus vel Robur* Signatum est super nos lumen vultus tui domine dedisti laetitiam in corde meo [NGNM 22402, 87v *Versus sancti Bernardi abbatibus*; seguiti subito da Oremus ... *Oratio* 87v]

Illumina oculos meos domine ne umquam obdormiam in morte ne quando etc In manus tuas domine commendo spiritum meum redemisti me domine deus veritatis Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine finem meum Et numerum dierum meorum quid est ut sciam quid desiit mihi Dirupisti domine vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo Periiit fuga a me et non est qui requirat animam meam Clamavi ad te domine dixi tu es spes mea portio mea in terra viventium Signatum est super nos lumen vultus tui domine dedisti laetitiam in corde meo Dixi confitebor adversus me in iustitiam meam domino et tu remisisti impietatem peccati mei Fac mecum signum in bonum ut videant qui oderunt me et confundantur quoniam tu domine adiuvisti me et consolatus es me [Mn23 87v *Versus electi ex psalterio maxime virtutis dicendi quotidie revelati beato Bernardo a diabolo*]

Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte ... et nomen domini invocabo[[222r *Legitur in vita beati BERNARDI quod diabolus dixit se scire octo versus psalterii quos qui cotidie diceret nunquam damnaretur Et cum beatus Bernardus petivisset dictos octo versus sibi edoceri respondit diabolus ei quod non doceret Cui beatus Bernardus Ego scio quomodo octo versus sciam nam cotidie dicem psalterium et sic dictos octo versus dicam Quod audiens diabolus ne tantum bonum faceret revelavit sibi et sunt isti qui sequuntur* (segue testo; alla fine) 223v: *Et dicit Cassiodorus super isto versu quod creditur a quibusdam tantae esse virtutis ut peccata hominum dimittantur si in fine trina vice confessione dicatur* Periiit fuga a me ... et consolatus es me PaL1400, 222v: LEROQUAIS I, 233]

Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus praevalui adversus eum In manus tuas domine commendo spiritum meum redemisti me domine deus veritatis Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine finem meum Et numerum dierum meorum quid est ut sciam quid desiit mihi Dirupisti vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo Periiit fuga a me et non est qui requirat anima mea Clamavi ad me domine dixi tu es spes mea portio mea in terra viventium Fac mecum signum in bonum domine ut videant qui me oderunt et confundantur quoniam tu domine adiuvisti me et consolatus es me [PaL1157, 19r *Incipit versus s BERNARDI cum sua oratione et cetera*: LEROQUAIS I, 71]

Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte nequando dicat inimicus meus ... et consolatus es me [*vers saint BERNART* PaL.921, 213v: LEROQUAIS I, 32]

Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte nequando dicat inimicus meus praevalui adversus eum In manus tuas commendo spiritum meum redemisti me domine deus veritatis Locutus sum in lingua mea notum fac mihi dominum finem meum Et numerum dierum meorum quis est ut sciam qui desiit mihi Dirupisti domine vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo Periiit fuga a me et non est qui requirat animam meam Clamavi ad te domine dixi tu es spes mea portio mea in terra viventium Fac mecum signum in bonum ut videant qui me oderunt et confundantur omnes quoniam tu domine adiuvisti me et consolatus es me Miserere mei deus [HAS 15v: Ps 12, 4-5; 30, 6; 38,5; 115,16; 141,5; 141,6; 85, 17 + *Miserere*]

Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte nequando dicat inimicus meus praevalui adversus eum In manus tuas commendo spiritum meum redemisti me domine deus veritatis Locutus sum in lingua mea notum fac mihi dominum finem meum Et numerum dierum meorum quis est ut sciam qui desiit mihi Dirupisti domine vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo Periiit fuga a me et non est qui requirat animam meam Clamavi ad te domine dixi tu es spes mea portio mea in terra viventium Fac mecum signum in bonum ut videant qui me oderunt et confundantur omnes quoniam tu domine adiuvisti me et consolatus es me Miserere mei deus [HAS 15v: Ps 12, 4-5; 30, 6; 38,5; 115,16; 141,5; 141,6; 85, 17 + *Miserere*]

Illumina oculos tuos ... in terra viventium [PaL1180, 73v *les vers que saint MARTIN dist à son trepasement et l'en list ou livre saint BERNARD que quiconque les dira chescun iour en bonne devocion ne sera ia dampné*: LEROQUAIS I, 122] *cfr* Domine illumina oculos meos, Illumina oculos meos

Illumina quaesumus domine tenebras nostras et totius noctis insidias tu a nobis repelle propitius Per [*Officium trinitatis Oratio Ad completorium* OxB277, 41v]

Imitemur sanctam ecclesiam cuius et membra sumus Ipsa enim est quae dicit In lectulo meo per noctes quaesivi quem diligit anima mea Et illud ad dominum Memor fui tui super stratum meum Ergo cum a somno evigilas et crucis signum depingis in labiis tertio repete Domine labia mea aperies et os meum annuntiabit laudem tuam Huic continuo adiunge psalmum tertium Domine quid multiplicati sunt Et vicesimum quartum Ad te domine levavi Et octo versus psalmi centesimi octavi decimi quorum caput est Adhaesit pavimento Kyrie eleison Orationem dominicam Adiutorium nostrum in nomine domini qui fecit caelum et terram Symbolum apostolorum et Benedicite omnia opera domini domino Te Deum laudamus Te decet laus in hoc versu surges

- Propter nomen tuum domine Firmamentum meum et refugium meum et dux meus esto domine deus meus In his verbis mox ut ecclesiam ingredieris sanctam adorare poteris trinitatem [*Abbreviatio furtivae orationis quid sit satis congruum orare*: PL 101,468A]
- Immensa dei in hominis reparatione caritas Quod gratiae rependendae impares simus Quanta nobis ob hominem a deo assumptum fiducia O immensa pietas o inaeestimabilis caritas Ut liberares servum tradidisti filium Deus factus est homo, ut perditus homo de potestate daemonum erueretur Quam benignissimus amator hominum filius tuus deus noster cuius piis visceribus non satis visum est ut se inclinaret factus homo de vera virgine Maria nisi etiam subiret crucis supplicium effuso sanguine propter nos et nostram salutem Venit pius deus venit pro pietate et bonitate sua venit quaerere et salvum facere quod perierat Quaesivit ovem perditam quaesivit et invenit et in humeris suis reportavit ad caulas gregis pius dominus et vere multum mitis pastor O charitas o pietas Quis audivit talia Quis super tanta misericordiae viscera non obstupescat Quis non miretur quis non collaetetur Propter nimiam caritatem tuam qua nos dilexisti misisti filium tuum in similitudinem carnis peccati ut de peccato damnaret peccatum ut nos efficeremur iustitia tua in ipso Ipse enim verus est agnus agnus immaculatus qui abstulit peccata mundi qui mortem nostram moriendo destruxit et vitam resurgendo reparavit Sed quid tibi retribuere possumus deus noster pro tantis beneficiis misericordiae tuae Quas laudes quasve gratiarum actiones Etiam illa beatorum angelorum scientia et potentia nobis foret nihil tamen dignum tantae pietati et bonitati tuae recompensare valeremus Si certe omnia membra corporis nostri verterentur in linguas ad rependum tibi debitas laudes nequaquam sufficeret exiguitas nostra Supereminet enim omnem scientiam tua inaeestimabilis caritas quam ostendisti nobis indignis pro sola bonitate et pietate tua Filius namque tuus dominus noster non angelos sed semen Abrahae apprehendit assimilatus nobis per omnia absque peccato Humanam itaque non angelicam suscipiens naturam et eam stola sanctae resurrectionis et immortalitatis glorificans vexit super omnes caelos super omnes choros angelorum super cherubim et seraphim collocans ad dexteram tuam Hanc autem laudant angeli adorant dominationes et omnes virtutes caelorum tremunt super se hominem deum Haec nempe est mihi tota spes omnisque fiducia Est enim in ipso Iesu Christo domino nostro uniuscuiusque nostrum portio caro et sanguis Ubi ergo portio mea regnat ibi me regnare credo Ubi caro mea glorificatur ibi gloriosum me esse cognosco Ubi sanguis meus dominatur ibi dominari me sentio Quamvis peccator sim de hac communione gratiae non diffido Et si peccata mea prohibent substantia mea requirit Et si delicta mea me excludunt naturae communio non repellit Non enim tam immitis est dominus ut obliviscatur hominis et non meminerit ipsius quem ipse gestat ut quem mei causa suscepit eius non me causa requirat Mitis certe et valde benignus est dominus deus noster et diligit carnem suam membra sua viscera sua in ipso deo et domino nostro Iesu Christo dulcissimo benignissimo atque clementissimo in quo iam resurreximus iam caelos conscendimus iam in caelestibus consedemus Caro nostra nos diligit habemus autem praerogativam sanguinis nostri in ipso Sumus vero membra eius et caro eius Ipse denique est caput nostrum ex quo totum corpus sicut scriptum est Os ex ossibus meis in Christo et in ecclesia ait apostolus [AUGUSTINUS, *Meditationes*.14 *Gratiarum actio pro beneficiis inde praestitis*: PL 40, 911-912]
- Immense pietatis deus qui latronem per confessionem eadem qua suspensus es die cruce in paradisum transtulisti transfer a me iniquitates meas et heredem me caelestium bonorum esse concede Qui vivis [FrR 82r *Istae orationes sanctas vice veniam petendo Alia oratio* (7): ed. BOYNTON 315; WILMART, *Prières*]
- Immensam clementiam et pietatem tuam deprecor omnipotens deus qui per os David electi tui carmina nos dulcia docuisti ... pia petitionis percipere merear [Ghg176b 207 *Flores psalms alia*]
- Immensam clementiam tuam domine deus suppliciter deprecor ut ... largiflua donaria largienti [MiB41, 48ra]
- Immensam et indebitam pietatem tuam omnipotens deus humiliter imploramus ut nos interventu sanctae dei genitricis Mariae et a peccatis omnibus propitius absolvas atque a cunctis reatibus clementer emendes tuaque miseratione ab omni iniquitate custodias et omnibus operibus iugiter intentos beatae immortalitatis praestes esse particeps Per eundem dominum nostrum [HAS 98v]
- Immensam multitudinem dulcedinis tuae piissime domine suppliciter exoramus ut dum veritatem tuam requirimus tumorem execrabilis superbiae conteramus Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 30: PL 142 137 C]
- Immense et misericors deus pater omnipotens qui per os David ... [Vat84 55]
- Immense et misericors deus pater omnipotens qui per os David ... indulgentiam percipiam creator mundi qui cum aeterno filio tuo et spiritu sancto [PaL1063, 285r *Oratio*: LEROQUAIS I, 48]
- Immense misericors deus pater omnipotens qui per haec David electi tui carmina nos dulciflua docuisti et petitionis affectu mirabiliter declarasti concede mihi quaeso indigno famulo tuo N huius capacitatis spiritu repleti ut sicut ille per huius carmina modulationis gratiam tuae consolationis percepit et peccatorum indulgentiam meruit ita me in hac hora clementissime pater dignanter respicias et quicquid aures tuae pietatis pulsavero misericorditer concedas Tu nosti omnium corda tu cogitationes et verba considera tu nosti quid mihi magis expedit In quibuscumque partibus mihi necesse fuerit misericordiam tuam invenire merear De cuiuscumque ... et prosperitate eius te invocavero apud clementiam tuam percipiat indulgentiam praesta creator mundi qui cum aeterno filio et spiritu sancto aequalis vivis et regnas per infinita saecula saeculorum Amen [Mn164, 86/60r = SALMON *Analecta* n. 55]
- Immense misericors deus pater omnipotens qui per os David ... praesta creator mundi qui cum aeterno filio [Mn164, 126/128v *Oratio prefationis ante psalmos dicendos* = SALMON *Analecta* n. 55]
- Immitte domine quaesumus angelum tuum in circuitu ... inoffenso pede currere valeamus [Brb497 121]
- Immitte domine salutare tuum mentibus nostris qui revelasti iustitiam tuam gentibus universis ut qui quondam iudicari venisti pro perditis misericordiam cum advenis pro quibus iudicatus es largiaris Qui cum patre et filio [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 97: PL 142 356 D]
- Immitte quaesumus domine angelum tuum in circuitu nostro ... inoffenso pede currere valeamus [Chg173b 336 *in initio diei*]
- Immitte quaesumus domine angelum tuum in circuitu nostro et eripe nos ab impiis qui in circuitu ambulant ut viam mandatorum tuorum absque omni errorum scandalo inoffenso pede currere valeamus Per [GvG 1933, 22].
- Imparibus meritis pendunt tria corpora ramis Dismas et Gestas in medio divina potestas Alta petit Dismas infelix infima Gestas Dismas vita datur sed Gestas vita negatur Vulnera quinque dei sint medicinae mei Yrios agios pia passio Christi vulneribus quinis erue me Christe ruinis Da pacem Christe et libera me Christe propter tua vulnera quinque Ore tuo Christe benedic omnes gladios enses vertones lanceas Tela machinas et omnia enea carceres insidias et omnia alia mala ut mihi non noceant In nomine patri et filii et spiritus sancti Amen Rex Christus venit in pace deus homo factus est et deus omnia potest Tetragrammaton Alpha et o theos thedios telios frange omnes gladios enses vertones lanceas tela machinas omnia venena carceres insidias et omnes inimicos meos et omnes diabolicos inimicos mihi ut mihi non noceant In nomine patri et filii et spiritus sancti Amen Agla Agla et Agla Iesus autem transiens per medium illorum ibat ita libera me famulum tuum Gasparem ab omni malo et ab omni periculo o deus in nomine tuo salvum me fac et in virtute tua iudica me Y. N. R. I. titulus triumphalis miserere mei in deo laudabo sermonem in deo spero speram et sperabo et non timebo quid faciat mihi homo domine Iesu Christe fili dei vivi et veri conserva iustos parce peccatoribus da veniam omnibus fidelibus defunctis et (*add. marg.* xxx) esto mihi Gaspari peccatori propitius In nomine patri et filii et spiritus sancti Amen [OxB267, 280v]
- Impellit me administrandi officium hostia salutaris pro populi delicto ... [Chg077 418 *mutilo*]
- Impellit me domine deus ministrandi officium hostias salutare offerre pro populi delicto terret conscientia indebiti sacerdotii pro reatu proprio Si a me omnium sacerdotum peripsemate sacrificium offeratur pollutae conscientiae crimen augetur tamen maiestati universae carnis iudicis non offertur negligentiae reatus ascribitur Inter haec tuae omnipotens deus libramen pietatis imploro cuius ultionis diem accusante conscientia pertimesco ne me indignum quaeso misericordia tua iudices quem a tempore paenitentiae non excludis Suspende domine securim donec cultor vineae spiritus sanctus admoveat cophinum stercoris ad radicem infructuosae arboris Parce mihi domine parce clementissime qui Davidem post lapsum clementer ad veniam revocasti qui Petri misericors amare flentis lacrymas respexisti qui latronem tanti facinoris reum divina gratia illustrasti cui mox obtinuit confessio perspicere dei filium fides praemium paena veniam lamenta gaudium sempiternum dum confessor in cruce possessor paradisi exstitit post crucem Sed qua verba veniam pietatis tuae indigent quae indigni sacerdotis opera non commendant saltem astantium vota suscipe ut et mihi suis apud te precibus veniam et eorum meritis sacrificia nostrorum vulnerum salubriter nobis conferant medicinam Et qua omnipotens deus pro nobis omnibus factus es hostia pro peccatis adsis nobis satisfactio in sacrificio pro delictis qui vivis et regnas [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXX* (Pro sacerdote qui habet celebrare): PL 158 925 A]
- Impellit ministrandi officium salutaris populi pro delicto terret conscientia indebiti sacerdotii pro reatu Si a me omnium sacerdotum peripima sacrificium offeratur pollutae conscientiae crimen augetur Si tantae maiestati universae carnis iudici non offertur negligentiae reatus ascribitur Inter haec tuae omnipotens deus libramen pietatis imploro cuius ultionis diem accusante conscientia pertimesco ne me indignum quaeso misericordia tua iudices quem a tempore paenitentiae non excludis Suspende securim donec cultor vineae admoveat cophinum stercoris infructuosae arboris ad radicem Parce mihi domine clementissime paenitenti qui Davidem post lapsum clementer ad veniam revocasti qui Petri misericors amare flentis lacrymas respexisti qui

latronem in crucis patibulo tanti facinoris reum divina gratia illustrasti Cui mox optinuit confessio perspicere dei filium fides praemium paena veniam lamenta gaudia aeterna Dum confessor in cruce possessor extitit paradysi post crucem Sed quia verba venia tuae pietatis indigent quae indigni sacerdotis opera non commendant saltim astantium vota suscipe ut et mihi suis apud te precibus veniam et eorum meritis sacrificia nostrorum vulnere salubriter nobis conferant medicinam ut quia omnipotens pro omnibus factus es hostia pro peccatis assis nobis sanctificatio in sacrificio pro delictis Christus salvator mundi qui cum aeterno patre et cum spiritu sancto vivis et regnas deus Per [Sg23, 17 *apologia sacerdotis* = ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXX* (Pro sacerdote qui habet celebrare)]

Imperator caelestium infernorum terrestrium ... [PaL1183, 138r: LEROQUAIS I, 128]

Imperator Christe deus mundi factor et rex meus ad te clamo ego reus miserere domine Audi Christe miserator orbis cuncti gubernator esto mihi pius pastor et largitor veniae Tu nos multum dilexisti nam de caelis descendisti carnem nostram assumpsisti de virgine Maria Inclinasti maiestatem non perdidisti dignitatem nobis autem ubertatem attulisti gratiae Virginem praecelegisti quam virtute perficisti et in ipsam quievisti sed sine caligine Alvo virginis gestatus tu fuisti qui praelatus iunctus es et nobis datus sempiterno munere Tu divina genitura et immensus in natura caro fis sed summe pura aeternus in tempore Nos infirmos visitasti visitando nos sanasti Adam lapsum reformasti pretioso sanguine Sancto spiritu conceptus ex Maria es susceptus lapis parvus es proventus ad summa fastigia In Nazareth annuntiatus Bethleem fuisti natus sed in Ierusalem damnatus civitate regia Angelus annuntiavit tibi natu iubilavit te orantem confortavit passioni proximum Iuxta legem circumcisis sed a culpa es praecisus o quam parvus tu es visus inchoans martyrium Mater virgo te portavit sacro ubere lactavit sed prudens considerabat inclitum mysterium In praesepio locatus stella duce revelatus es a Magis adoratus mysticis muneribus Tu in templo praesentatus deo patri es oblatus ulnis senis baiulatus cum hymnis et laudibus Non mutaris et crescebas mundum regis et parabas inter doctos refulgebas velut sol irradians A Iohanne baptizatus patri voce commendatus in deserto es temptatus sed vicisti glorians Tu ministros elegisti quos apostolos fecisti et perfecte docuisti legem sapientiae Sanctitate refulgentes destinasti hos ad gentes quorum erant durae mentes rebelles iustitiae Hii nos Christe docuerunt *qui* pro te passi fuerunt sempiternae gloriae Hoc in mundo conversatus forma vitae tu es factus usque magna operatus dextera potentiae Nam infirmos tu curasti mortuos resuscitasti panes tu multiplicasti manu providentiae Mare quoque quietasti super aquas ambulasti aquam in vinum mutasti fons misericordiae Non sunt libris *ex...ta* cuncta quae per te sunt facta pauca tamen hic prolata nunc gratanter suscipe Praedixisti veritatem summam habens sanctitatem *haec* dedisti facultatem perfruidi gloriam Super asinam sedisti ut pauper nimis tu venisti ac Ierusalem introisti lacrimando domine Sacrum pascha celebrasti cum apostolis caenasti vetus pascha Terminasti fili dei inclite Rex benignissime in terram es prostratus ipsorum pedes es lavatus atque ut servus inclinatus tu magne et mirifice Post haec vestimenta accepisti cum ipsis iterum recubuisti tuumque corpus eis dedisti dulcis magister et domine O altitudo divitiarum dulcis cibus animarum panis vitae quam praeclarum calicem tuum inebrians Te tradendum praedixisti sed proditorem non ostendisti panem intinctum tantum (tn) dedisti Iohanni dilecto referans Qui in tuo sinu quiescebat sed amarissime dolebat familiariter querebat quis esset tuus proditor O mensa Christi desiderata fercula mysterium In praeparata humanitas Crisi deificata sicut ipse promiserat Tu es mensa deaurata in figura deo grata humano generi praeparata adversus qui nos tribulant O desiderium Christe desideratum in hac mensa manifestatum in caenaculo illo grandi stratum factus es cibus hominum Trans torrentem Cedron tu properasti coram apostolis te contristasti te agonizans patrem orasti te confortante angelo A proditore tuo osculatus ut latro tentus et ligatus dilectus filius a patre datus usque ad mortem obediens Tu crudelissime interrogaus alapis cesus et colaphizatus o dilecto discipulo ter denegatus Christe Iesu dulcissime Praesidi Pilato es praesentatus a falsis testibus valde accusatus sed nihil te respondente miratur Pilatus fili dei sanctissime Ab Herode sputus et illus praesidi reduceris albis indutus ad columnam acriter flagellatus splendore paternae gloriae Vestis purpurea indutus fuisti coronam spineam sustinuisti sputos in faciem tu recepisti o creator siderum A Pilato morti adiudicatus crucem sacram es baiulatus myrrheo et felleo vino potatus culcedo et decor omnium In calvario loco expoliatus ibique in cruce es levatus inter latrones tu deputatus o sanctorum sanctissime Vestimenta tua sibi diviserunt postquam te crucifixerunt propheticum dictum in hoc compleverunt Iesu mi benignissime In cruce existes vulneratus pro crucifigentibus ex exoratus matremque discipulo es *commendatus* quem diligebas intime Latronem clamantem exaudisti veniamque petens indulsisti ac paradisi promissisti regum rex et domine A transeuntibus tu blasfemaris a latrone nimis iniuriatus patienterque omnia tolleratus agne mansuetissime Circa horam nonam exclamasti Deus ut quid me dereliquisti sitiensque potatus fuisti aceto o culcissime Cum clamore valido lacrimasti spiritumque commendans spirasti salutis officium sic consumasti Iesu nostra redemptio Videns centurio te exclamantem sol obscuratum terramque trementem hic est inquit vivi dei filius sine culpa moriens Post haec ad inferos descendisti te expectantibus ostendisti aquam cum sanguine fudisti in salutem gentium O mors nimis pretiosa amabilis et gloriosa in qua est vita et resurrectio nostra tu me semper dirige O mors angelis miraculosa hominibus tota gratiosa mihiq; amatissima et saporosa in te me fac quiescere Pro nobis mortem illam passus non clamasti domine nec es lassus amor ille non sit cassus in me tuo plasmate O crux Christi amorosa omni decore speciosa in te pendet tota salus nostra me clamantem suscipe O crux nimis honorata ex Christi membris ut margaritis ornata super lignis cedrorum tu es exaltata me semper ubique protege O vulnera Christi gloriosa nimiumque delitiosa in valle ista lacrimarum clementer me respice O Iesu sanguis pretiose pro nobis effusus amore nos redemisti miraculose mihi succurre dulcissime Christe Iesu dulcedo cordium tu nostrum totum desiderium virginis matris dulce solatium te amplectantis carissimae Nam in suis brachiis reclinatus ab ipsa dulcissime osculatus in Ioseph sepulchro collocatus quem mundus non potest capere Post haec ab inferis descendisti cumque victor recessisti sic potenter surrexisti Christe die tertia *Apostolis apparuisti* sacrata vulnera ostendisti dubitanti Thomae praebuisti palpandum manu latere Recumbentibus te ostendisti atque cum ipsis comedisti rursus apparens ascendisti coram ipsis domine Desideratum donum promissisti ne intercederent praecepisti promissum patris complevesti hora die tertia Hoc incendium beatum valde diu desideratum ardentem nimis expectatum dulcis hospes animae Te expectamus Christe venturum cuncta stricte *discussurum* atque cunctis *discussurum* iuxta sua opera Memorare quaeos mei in illa hora fili dei crucem passus causa mei miserere domine Amen Ad te oculi mei o crux dirigantur cuius excellens caritate seraphin admirantur fructum tuum mirificum quo ipsi saturantur *prae...* mihi dulcissima semper frui laetanter Amen [Mn164, 45/35v *Laus devotissima* Apostolis apparuisti: espunto]

Imperatrix reginarum et salvatrix animarum ... [PaL1063, 242v <*Oratio de BV*> *Ionis*: LEROQUAIS I, 46] *qfr* O imperatrix reginarum

Imperatrix reginarum et salvatrix animarum Pretiosa margarita rosa gelu non attrita Lux solaris clara stella spiritalis dei cella Paradisi potens porta per quam salus fuit orta Benedicta gloriosa super omnes speciosa Virga Iesse generosa pulchra nimis et frondosa Vas electum creatoris medicina peccatoris Super choros angelorum exaltata spes lapsorum Lepa tabens peccatorum ad te clamo fons ortorum In extremo vitae purgo me tuere pia virgo Vitis sacra dulcis uva fidem sitiens iuva Ex olivae tuae ramo mitte guttam quam reclamo In camino vitiorum stabilivi mihi thorum Ex mamilla pietatis funde rorem castitatis Cuius sacrum per liquorem tu extinguas hunc ardorem Ac per spiritalem facem prorsus uras hanc fornacem Multa flamma iam surrexit multus fumus inde exit Ita fumi fetor olet sulphur ut olere solet Inimicus ob reatum talem dedit odoratum Sed tu pia tu regina fac ut cadat haec pruina Fac calere solem vitae et pruinam hanc remitte Ipsum solem interpella per quem lucet omnis stella Ut in sole quem rogamus tabernaculum ponamus Et ab ipso doceamur per quod iter gradiamur Amen [*Oratio devota* Brussel 9961,113v (Peterborough sec. XIII): ed. Meersseman I, 190 nr. 37 bis; AH 20, 197] *qfr* O imperatrix reginarum

-a-

Imperialis maiesta protegat me
Sempiterna bonitas regat me
Inextinguibilis charitas inflammet me
Immensa deitas dirigat me
Potentia Patris custodiat me
Sapientia Filii vivificet me
Virtus spiritus sancti semper inter me et omnes inimicos meos visibiles et invisibiles Amen
Potestas Patris confirma me
Sapientia Filii illumna me
Consolatio spiritus sancti consolare me
Pater est Pax
Filius est vita
Spiritus sanctus est remedium consolationis et salutis Amen
Divinitas Dei benedicat me
Humilitas sua confortet me

Pietas eius foveat me |
 Amor eius conservet me
 O Iesu Christe fili Dei vivi miserere mihi peccatrici
 O Emanuel mihi ab hoste maligno et ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus et ab omni malo defende me
 + Christus Rex bivenit in pace
 + Deus homo factus est
 + Verbum caro factum est
 + Qui pro nobis clementer passus est
 + Iesus Christus
 + Rex Pacificus
 + Sit semper inter me et omnes inimicos meos
 + Amen
 + Christus vincit
 + Christus regnat
 + Christus imperat
 + Christus ab omni malo me defen det semper
 + Iesus Christus imperare dignetur me esse triumphatricem omnium adversariorum meorum. Amen
 + Ecce Cru+cem domini nostri Iesu Christi fugite partes adv ersae

6v

[*Oratio Devotissima*: N264.3v]

-z-

Imple domine petitiones nostras et mitte nobis auxilium de sancto memor esto sacrificii nostri quod tibi non solum oblatione et oratione offertur ac preces nostras quas in quacumque die tibi tam manu linguae quam genu cordis offerimus propitius audire dignare Per [*Oratio*: PL 101, 558 *Alia*]

Imple domine petitiones nostras et tamquam pinguissimum nos holocaustum assume ut inimicorum curribus obligatis salutaris tui opultatione laetetur Per [*Oratio*: PL 101, 558A; BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 19: PL 142 104 B]

In honore beatae Mariae semper virgins et in honorem = In nomine domini nostri Iesu Christi quod est super

In honore sanctae Mariae virginis haec sancta nomina cum humilitate dico divina virgo flos nubes regina teotecos teotecha imperatrix pacifica christotecon domina terra ortus fons puteus via semita aurora luna solaris aries porta domus templum beata gloriosa pia aula rubus stola ancilla una vinea turris navis redemptrix liberatrix archa thalamus cinammonum balsamum generatio homo faemina amica vallis turtur columba mulier vellus tuba liber pulchra pharetra speciosa mater alma formosa benedicta rosa spina ianua sponsa civitas lilium malum granatum margherita manna maria Quicumque haec sanctissima nomina omni sabbato legerit aut audierit procul dubio particeps erit cum beata Maria in regno dei (Ri23:67v *segue* Episcopo Clavonensi sancto Evasio elefantinum morbum patienti per septem annos virgo glorioosa apparuit et ei haec sancta nomina indicavit praecepitque ut per annum unoquoque sabbato officio consecraret et eius sancta nomina decantaret et hoc faciens esset particeps cum ea in regno dei)

In Iano claris callidisque cibis potiaris [LHP.S 37]

In iniquitatibus originalibus et actualibus me conceptum intelligo dicere me conceptum in illo uno et singulari originali peccato in quo omnes in Adam peccaverunt ut in materiali massa Nam in eo seminaliter omnes erant quando ipse naturam corruptam humanam et ab illo uno homine qui omnium nostrum fuit materia et origo omnes concupiscentialiter descenderunt et per propagationis successionem et carnis concupiscentiam occulte illa corruptio in posteros demigravit Nec tamen hoc fecit propagatio sed libido non naturae humanae fecunditas sed libidinis faeditas quam homines habent ex illius primi iustissima tua deus condemnatione peccati Non enim quia ab Adam per carnis propagationem descendimus ideo originali peccato tenemur cum et tu ipse domine Iesu Christe qui omni peccato originali et actuali penitus caruisti in medicamentum nostri vulneris sine opere concupiscentialiter in sola materia corporali et per divinam conceptionem formatorisque rationem descenderis ab eodem Sed quia concepti sumus illa vitiosa lege concipiendi nobis ex peccato primi hominis occulte et miserabiliter accedenti ideo originalis peccati ex tua iustissima deus sententia rei sumus Nam quemadmodum tu deus omnipotens cognitor occultorum occultissimam gratiam spiritus sancti tui latenter infundis tuis fidelibus et etiam parvulis in baptismo sic et homo ille per quem hoc peccatum originale intravit in mundum in se omnes de stirpe sua venturos occulta labe et faeditate suae libidinosae concupiscentiae adeo labificavit quod anima a te deus creando infusa corpori taliter labefacta maculata polluitur et foedatur sicut in vase non sincero vinum infusum licet optimum inficitur et acescit et in illa infusione ipsa anima damnationis sententiam in sese iustam excipiens culpam contrahit et reatum et paenae perpetuae obligatur [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 14: PL 158 830 C]

In iubilo cordis et animae saluto te sancta crux decus et redemptio totius mundi ... [*Item oratio de s. cruce* D521, 188ra]

In manus inextinguibilis misericordiae ... [ZRh156, *add. all'inizio*]

In manus tuas domine commendamus nos per trinitatem personarum et maiestatis unitatem ... inextinguibiliter accessurus [*Ante missam* <VIII pars> MiB41, 74va]

In manus tuas domine commendo spiritum meum ... et in aeternum merear esse salvus Qui [PaL1346, 97v: LEROQUAIS I, 154]

In manus tuas domine Iesu Christe fili dei vivi commendo animam meam ... salvus esse merear Amen [PaL1400, 242r: LEROQUAIS I, 235]

In manus tuas sancta Maria commendo corpus et animam meam sensus meos et omnes actus meos ... [D2242, 95vb]

In matutinis domine meditabor in te quia fuisti adiutor meus ... [Fb326, 75r all'alzarsi da letto] *qfr* In matutinis meditabor

In matutinis meditabor ... [Pal 1366, 132v *Quand tu te leveras de ton lit*: LEROQUAIS I, 180] *qfr* In matutinis domine meditabor

In me per te roboretur fides spes et caritas In me semper dominetur tota sancta trinitas In me Christus epuletur et eius suavis In me tandem reveletur et felix aeternitas [LcG149, 136v; 136r: <Petitiones et locutiones animae ad angelum custodem suum... (3)> *Ad primam*]

In mei sint memoria ... [ZRh156, p. 205 *Oratio ante imaginem pietatis dicenda de qua ut fertur concessit b Gregorius omnium peccatorum remissionem*]

In nomine domini nostri Iesu Christi crucifixi surgo ... [Eb4, 3r: Eb13, 15v; IV 19, 1v]

In nomine domini nostri Iesu Christi quod est super omne nomen Gaspar Balthasar Melchion Domine deus qui dedisti gratiam ante faciem Moysi et fecisti ei signum in fronte Da mihi gratiam et honorem et amorem in omnibus personis hominibus et animalibus qui me vident et audiunt videbunt et audient Eloy Thethagrammaton libera me **Ioannem Petrum** indignum famulum tuum ab omni malo In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen In honore beatae Mariae semper virgins et in honorem omnium sanctorum et omnium angelorum et archangelorum et omnium apostolorum et martyrum et confessorum et omnium virginum altissimus deus qui fecisti mirabilia magna solus per nomen sanctum tuum et immisisti soporem in Adam et formasti ex eo Evam ac etiam magnum amorem et dilectionem inter ipsos posuisti sic mittere digneris amorem et dilectionem inter me et omnes me videntes et audientes ac mecum conversantes Agyos o theos Agyos ischiros Agyos athanatos Omnipotens creator mundi per sanctissimam virginem Mariam matrem tuam in cuius utero descendere cum plenitudine gratiae dignatus es sic implere digneris amorem et dilectionem magnam inter me et omnes me videntes et audientes ac mecum conversantes propter nomen sanctum tuum Amen [NGNM 22402, 109v]

In nomine patris et filii et spiritus sancti amen Pax Christi quae superat omne sensum convertat cor N mecum in veram pacem et veram concordiam et veram dilectionem Deprecor te domine Iesu Chiste per illam pacem quam in nativitate tua fecisti inter te ipsum et matrem tuam sanctam Mariam ut mittas veram pacem et verum amorem et veram dilectionem inter me et N quem diligo Iterum te precor domine per illam pacem quam firmasti inter angelos et homines ut pacem facias inter me et N quem diligo Oro te domine per illam pacem quam fecisti in c/earum hominem quando pendens in cruce reconciliatio facta est humano generi ut reconciliationem habeam a N quem diligo Et per illam pacem quam apostolis tuis dedisti quando victor caelum ascendisti et dixisti Pacem meam do vobis pacem meam relinquo vobis Oro te domine ut iram et indignationem et furorem N a me avertas et cor eius mecum placare et pacificare digneris Qui cum deo patre [OxL82,18r *dopo* Quicumque *e inizio Vangeli*]

In nomine patris et filii et spiritus sancti amen Per sanctam annuntiationem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam conceptionem tuam domine

- Iesu Christe parce mihi Per sanctam nativitatem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam apparitionem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam passionem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per piissimam abstinentionem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam crucem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam descensionem tuam ad inferos liberantem captivos domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam resurrectionem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam ascensionem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per adventum spiritus sancti paracleti domine Iesu Christe parce mihi [*Oratio s. Brandani* 2: Salmon OSB 1] *cf.* Per sanctam annuntiationem
- In nomine patris et filii et spiritus sancti amen Per sanctam annuntiationem tuam domine Iesu Christe parce nobis Per sanctam apparitionem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam nativitatem tuam parce nobis Per sanctam passionem tuam parce nobis Per sanctam resurrectionem tuam parce nobis Per sanctam ascensionem tuam parce nobis Per spiritum sanctum paracletum parce nobis domine Iesu Christe Per sanctum adventum tuum ad iudicium parce nobis Epheta quod est aperire in nomine domini nostri Iesu Christi amen Epheta Epheta Epheta [(*Oratio s. Brandani* 2): OxL82, 61r Efecta] *cf.* Per sanctam annuntiationem
- In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen Per sanctam annuntiationem tuam domine Iesu Christe parce mihi ... In nomine domini nostri Iesu Christi [Assisi 756, 202r (CENCI 1981, 389); Chg173c 376 *oratio s. Brandani*]
- In nomine patris et filii et spiritus sancti O domine Iesu Christe salvator mundi qui in Betlehem fuisti natus et in praesepe fuisti custoditus et in sancta cruce fuisti positus et elevatus et in flumine Iordane a Iohanne Baptista fuisti baptizatus et sancto sepulchro fuisti positus et tertia die resurrexisti a mortuis Et XI dies post resurrectionem in caelum ascendisti Et in die Pentecostes tuos discipulos spiritu sancto inspirasti et illuminasti Ita me et defendere et custodire digneris ut non sim vulneratus nec captus nec percussus nec ab aliquo in aliquibus offensus et ab omni peccato mortali et criminali sim defensensus [OxL82, 20v: 2 sim *ms* sin/sm]
- In nomine patris et filii et spiritus sancti sanctifica me domine ... sanguinis tui quo me redemisti [Vat84 98 in *Parascenen*]
- In nomine patris victoriam habeam In nomine filii salvus remaneam In nomine spiritus sancti de campo victor exeam ... [CL51/2, 18v-19r]
- In omni ingressu nostro memor esto nobis omnipotens aeternae deus indue nos sacerdotali iustitia ut induci mereamur in tabernacula sempiterna Per [*Oratio*: PL 101, 559D]
- In omni ingressu nostro memor esto nostri omnipotens deus indue nos sacerdotali iustitia ut induci mereamur in tabernacula sempiterna Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 131: PL 142 483 A]
- In omni tribulatione et angustia Succurre nobis piissima virgo Maria [*Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 530 (8)]
- In pacem Christi in crucem Christi in mortem Christi incarnationem et sanguinem Iesu Christi filii dei vivi commendo me ... [Eb4, 71r: Eb19, 98v]
- In passione domini qua datur salus homini sit nostrum refrigerium et cordis desiderium Portemus in memoria et paenas et opprobria Christi coronam spineam crucem clavos et lanceam Et plagas sacratissimas omni laude dignissimas acetum fel arundinem mortis amaritudinem Haec omnia nos satiet et dulciter inebrient nos repleant virtutibus et gloriosis fructibus Te crucifixum colimus et toto corde poscimus ut nos sanctorum cetibus coniungas in caelestibus [LcG149, 149v *De passione domini In matutinis hymnus* = AH 50, 568 nr. 382 *Officium s. Crucis* S. BONAVENTURAE]
- In perfecta veri corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe commendo animam meam et corpus meum tuam piissimam misericordiam tuam humili deprecando ut concedas mihi indignae peccatrici de peccatis meis praeteritis indulgentiam de venturis saecuritate et cautelam in tua fide rectam intelligentiam et voluntatem devotam in cunctis prosperis huius mundi sapientiam et humilitatem in bonis operibus gratiae tuae abundantiam in omnibus tribulationibus et praesuris integram patientiam et veram caritatem amicis meis et benefactoribus pro quibus specialiter deprecari desidero misericordiam et gloriam sempiternam inimicis etiam meis si quos habeo recognitionem indulgentiam pariter nobis omnibus et spatium verae poenitentiae et emendationem vitae gratiam et consolationem spiritus sancti et perseverantiam in bonis operibus ut per te deo patri iungamur in caelis cuius sanctissimum corpus et sanguinem adoramus in terris Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [PRPLH:87v]
- In praesentia corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe commendo tibi me miserum famulum tuum N ... et ad vitam perducat aeternam Qui [PaL1063, 268r *Oratio ante corpus Christi*: LEROQUAIS I, 47] *cf.* In praesentia sacrosancti corporis, In praesentia veri corporis
- In praesentia corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe commendo me famulum tuum per virtutem sanctae crucis ... et perducat ad vitam aeternam [PaL1175, 132r *Oratio in praesentia corporis Christi*: LEROQUAIS I, 111] *cf.* In praesentia sacrosancti corporis, In praesentia veri corporis
- In praesentia corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe commendo me famulum tuum N ut per virtutem sanctae crucis et per mysterium sanctae incarnationis nativitatis circumcisionis passionis resurrectionis et ascensionis tuae et per adventum sancti spiritus ac per tuum adventum die quo veneris iudicare vivos et mortuos Etiam per ineffabile nomen tuum Et qui es omnipotens deus alpha et omega principium et finis adonay sabaoth Emanuel quod est nobiscum deus via veritas salus et vita victoria atque resurrectio nostra praecipue per invocationem huius vivifici sacramenti corporis et sanguinis tui quod invoco in auxilium mihi servo tuo quamvis indigno et me multis criminibus oppressum tamen a te creatum et de pretioso sanguine tuo redemptum et in te sperantem ab omnibus malis hodie et in omni tempore tuearis defende ac libera a dominatu diaboli et insidiis ac compunctione vinculis telis iaculis armis et sagittis ac potestate inimicorum meorum visibilibus et invisibilibus necnon ab omnibus veneficiis ab omni pestifero cibo potu dolore et angustia passione et morbo verecundia et confusione scandalo periculis ignis et vitis et peccatis et ab omni lapsu casu et ruina lesione incommodo et impedimento salutis animae et corporis et a morte subitanea me liberare digneris et omnia mala procul repelle per hoc sanctum mysterium passionis tuae et redemptionis nostrae cui me committo fiducialiter sperans per hoc posse me absque dubio liberari Ergo piissime domine qui omnes clamantes et in te sperantes exaudis me quoque peccatorem exaudi et secundum magnam misericordiam tuam sicut vis et sicut scis reminiscere mei et dimitte mihi omnia peccata mea et tribue gratiam tuam quam mihi ubique committas et conserves et libera me ab omnibus malis et ad vitam digneris perducere sempiternam Qui vivis et regnas [HAS 58r] *cf.* In praesentia sacrosancti corporis, In praesentia veri corporis
- In praesentia corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe commendo tibi ... [Fb326, 21v] *cf.* In praesentia sacrosancti corporis, In praesentia veri corporis
- In praesentia sacrosancti corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe tibi commendo me miserum famulum tuum N ut per virtutem sanctae crucis tuae et per mysterium sanctae incarnationis nativitatis baptismi ieiunii passionis mortis resurrectionis ascensionis et per adventum sancti spiritus paracleti et per ineffabile nomen tuum tu qui es omnipotens deus alpha et ω principium et finis sabaoth adonay emmanuel quod est nobiscum deus via veritas et vita salus victoria et resurrectio nostra et praecipue per invocationem huius vivifici sacramenti corporis et sanguinis tui quod mihi invoco in auxilium quamvis multis peccatis involutus tamen a te creatus et de pretiosissimo sanguine tuo redemptus et in te solo deo vivo et vero credens et sperans ab omnibus malis me per illud hodie et omni tempore tuearis defendas ac libera a damnatu et insidiis captione et vinculis laqueis et telis iaculis et armis sagittis et potestate omnium inimicorum meorum visibilibus et invisibilibus necnon ab omnibus maleficiis ab omni pestifero cibo et potu venenoso dolore verecundia morbo confusione detractatione ab omnibus scandalis atque periculis ab omni lapsu ruina lesione incommodo impedimento animae et corporis necnon a subitanea improvisa et aeterna morte me liberare digneris et haec cuncta mala procul a me misericorditer repellere digneris per hoc sanctum mysterium passionis tuae nostraeque redemptionis cui me semper ad salvandum ubique committo fiducialiter sperans me per hoc salvari Ergo misericordissime deus qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat quia omnes ad te clamantes et in te sperantes exaudis me quoque peccatorem exaudi et omnes quos pretioso sanguine tuo redemisti ad te revoca et dono gratiae tuae illustra et secundum multitudinem misericordiae tuae miserere mei sicut vis et scis dans corpori et animae veram salutem licet peccavi tamen non te negavi exaudi orationem meam pie Iesu et mitte mihi gratiam tuam quae me ubique comitetur et conservet ab omnibus malis et ad vitam perducat aeternam te miserante Qui cum oatre et siritu sancto vivis [*Alia oratio in elevatione corporis et sanguinis Christi* CmU6692, 217r] *cf.* In praesentia corporis, In praesentia veri corporis
- In praesentia veri corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe ... et da nobis vitam aeternam Amen [PaL1346, 96r: LEROQUAIS I, 153] *cf.* In praesentia corporis, In praesentia sacrosancti corporis
- In praesentia veri corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe commendo tibi animam meam et corpus meum tuam piissimam misericordiam ... cuius corpus et sanguinem adoramus in terris Qui vivis [*Oratio ante communionem* MiB41, 63rb] *cf.* In praesentia corporis, In praesentia sacrosancti corporis
- In primis debes dicere *Pater noster* totum nam Zaragamel in nomine domini amen Zeraim Mecillis superbus Semegron Tetragrammeton cum filiis suis septem osendebatis mihi veritatem de re illa de qua interrogavero [OxB277, 154v *Sortilegium*] Tetragrammeton *ms* Tetregrammeton *add. s. XIII*
- In principio erat verbum ... [*Oratio* LEONIS papae ZRh157, p. 299]
- In psalterio usque ad obitum vitae tuae habes materiam legendi scrutandi docendi in quo invenies propheticos evangelicos atque apostolicos atque omnes divinos libros spiritualiter ad quem intelligitur ex parte tractatos atque descriptos et priorem atque secundum adventum domini ibi reperies prophetatos

incarnationem quoque et passionem resurrectionemque atque ascensionem dominicam et omnem virtutem divinorum dictorum in psalmis invenies si intima mente perscruteris et ad medullam intimi intellectus per dei gratiam perveneris [Nonus usus psalmodum: PL 101,467D]

In psalterio usque ad obitum vitae tuae habes materiam legendi scrutandi docendi in quo invenies propheticos evangelicos atque apostolicos atque omnes divinos libros spiritualiter ad quem intelligibiliter ex parte tractatos atque descriptos et priorem atque secundum adventum domini ibi reperies prophetatos incarnationem quoque et passionem resurrectionemque atque ascensionem dominicam et omnem virtutem divinorum dictorum in psalmis invenies si intima mente perscruteris et ad medullam intimi intellectus per dei gratiam perveneris [Nonus usus psalmodum: PL 101,467D *congettura*]

In quacumque hora quocumque in opere te manus mea in nomine domini mei Christi levaverit effectum tibi velocem praestet ipse qui te sanctificavit dominus Iesus Esto peccatrici animae meae o crux fortis protectio in die quo exuenda est a carne hac mortali adversus horrendos incursus pessimorum spirituum Esto illi suave umbraculum contra aestuans incendium flammae gehennalis ut illaesa libero gressu pertransire valeat ad videndum dominum deum suum in caelestibus per eum qui crucifixus est in te Iesum Christum dominum nostrum qui cum deo patre et spiritu sancto vivit et regnat deus in saecula saeculorum Amen [Eckberti abbas Schonaugiensis *Opusculum de laude crucis* VII: PL 195 106 B]

In spiritu humilitatis et in animo contrito ante sanctum altare tuum ... quia nomen tuum invocatum est super nos deus noster [Ghg176b 213 *pro adversariis*]

In te Iesu inimicos nostros ventilabimus cornu et in nomine tuo Iesu spernemus insurgentes in nobis Exurge domine Iesu adiuva nos Et libera nos propter nomen tuum Iesum Et secundum nomen tuum sic et laus tua Iesu in fines terrae iustitia tua est terra Iesu Verumtamen iusti confitebuntur nomini tuo Iesu et exultabunt recti cum vultu tuo Iesu Spiritus tuus deducet me in terram rectam propter nomen tuum domine Iesu vivificabis me in equitate tua ut timeam et diligam nomen tuum Iesum Te laudamus et rogamus dulcis Iesu Christe rex ut intendas et defendas nos a morte tristi [HAS 57r]

In te Iesu inimicos nostros ventilabimus cornu et in nomine tuo Iesu spernemus insurgentes in nobis Exurge domine Iesu adiuva nos Et libera nos propter nomen tuum Iesum Et secundum nomen tuum sic et laus tua Iesu in fines terrae iustitia tua est terra Iesu Verumtamen iusti confitebuntur nomini tuo Iesu et exultabunt recti cum vultu tuo Iesu Spiritus tuus deducet me in terram rectam propter nomen tuum domine Iesu vivificabis me in equitate tua ut timeam et diligam nomen tuum Iesum Te laudamus et rogamus dulcis Iesu Christe rex ut intendas et defendas nos a morte tristi [HAS 57r]

In tua patientia possedisti [L.H.P.S 40]

In unione acerbissimi doloris tui qui causam doloris mei assumpsisti et emendationem pro peccatis meis suscepisti domine Iesu Christe cum universitate dolentium vere paenitentium et te in veritate quaerentium confiteor tibi omnia peccata mea mala commissa et bona omissa vel non pure aut negligenter facta sicut tu ea melius nosti in numero pondere et mensura et dies perditos vitae meae in quibus te offendi et laudem tuam minui et a te summo bono cecidi et proximum in casum traxi Suscipe ergo domine de mea misera vita residuum annorum meorum pro his vero quos male vivendo perdidisti quibus perdidisti vixi cor contritum et humiliatum deus ne despicias Dies mei declinaverunt et perierunt sine fructu Impossibile est ut eos revocem sed placeat tibi ut recogitem illos in amaritudine animae meae. Domine abyssus profundissima miseriae meae abyssum invocat altissimae misericordiae tuae Ne contineas in ira miserationes tuas et fontem inexhaustum misericordiae tuae circa me exsiccare ne permittas propter peccata mea qui misereris omnium et nihil odisti eorum quae fecisti dissimulans peccata hominum propter paenitentiam Tuum est domine remittere peccata miserere mei dum tempus est gratiae et miserationis et dum tempus est emendationis da mereri gloriam benedictionis ne in die consummationis me feriat verbum maledictionis Fac me quaesio domine assueta mala relinquere et quae tibi placent peragere et studium quod huc usque in peccatis exercui te adiuvante deinceps in tua voluntate da ut exerceam ut ubi abundavit delictum tua gratia reabundet Rogo te propter temetipsum et per amorem piissimae matris tuae gloriosae virginis Mariae et per intercessionem omnium sanctorum tuorum atque electorum tuorum ignosce omnibus peccatis negligentis et ignorantis meis et ne perdas me cum omnibus iniquitatibus meis neque in finem iratus reserves mala mea Recordare domine Iesu quia tuum non est perdere quidquam eorum quae pater tuus dedit tibi quin tibi proprium est misereri semper et parcere neminem perdere sed salvare Nam pater tuus misit te in mundum non ut iudices mundum sed ut vitam habeamus per te ut sis propitiatio nostra et advocatus noster non contra nos Quod enim nos debuimus tu solvisti quod nos peccavimus tu luisti quod nos negleximus tu supplisti

Inaestimabilis et immensae gloriae sanctae virgines Christi ... pertingere merear Amen [ad omnes virgines oratio PaL922, 59r: LEROQUAIS I, 35]

Inaextinguibilis lucernae mundi ... calesti regni augmentare Amen [ad omnes confessores oratio PaL922, 57r: LEROQUAIS I, 35]

Inclina domine aurem tuam ad preces nostras quibus misericordiam tuam supplices deprecamur ut animam famuli tui quam de hoc saeculo migrare iussisti in pacis ac lucis regione constituas et sanctorum tuorum iubeas esse consortes Per [Pro uno defuncto oratio CmT19, 155r; FiA1874,117r: *ms* tui G = è una colletta seguita da sob e pco]

Inclina domine aurem tuam ad preces nostras quibus misericordiam ... iubeas esse consortes Per [Mn164, 129/130r *Alia pro mortuis* = LEROQUAIS II 4]

Inclina i/m/n/... tuae pietatis ...udi preces ...eri oculo... ...iestatis et respice propitius super famulos tuos qui nobis largiti sunt bona temporalia ... eis domine peccatorum indulgentiam et in omnibus bonis perseverantiam et in regno tuo magna pro parvis caelestia pro terrenis et pro transitoriis praemia sempiterna [Oratio a<d...> BsQ7, 96r *mutilo causa asportazione capolettera*]

Inclinatus fili dei coram sacramento pretiosi corporis et sanguinis tui de omnibus peccatis meis quae feci usque in hanc horam clamo culpam et a te pie rex Iesu Christe suppliciter peto veniam exorans ut huius sancti sacramenti tua sancta pietate me facias participem ac misericordiae tuae seu redemptionis misericorditer consortem atque in hac mortali vita eripias a fraude diabolica et a peccatorum ruina necnon et ab invidorum hominum blasphemiam et a morte subitanea et omnibus amicis meis vivis ac defunctis seu omnibus christianis concedas perpetuam beatitudinem et claritatem aeternae visionis Amen [Troyes 1900, 120v: ed. WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 24, nota 3]

Inclite omnipotens deus qui fructu locupleti terram aridam satiasti da nobis spiritali mente ascensum tuae gloriae contueri ut dum te in caelis suspicimus illa semper quae sunt caelestia meditemur Per dominum [Bruno Heribolensis ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 103: PL 142 376 D]

Incomprehensibilis virtute deus qui tuis famulis misericordiam atque iudicium clementer insinuas concede nobis fideles intelligere rectamque viam ingredi vel a vanitate execrabilis superbiae declinare Per dominum [Bruno Heribolensis ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 100: PL 142 362 B]

Increatus pater Increatus filius Increatus spiritus sanctus Immensus pater Immensus filius Immensus spiritus sanctus Aeternus pater Aeternus filius Aeternus spiritus sanctus Dixit dominus ex Basan convertram convertam in profundum maris [Mn23 73v s. Brigida dopo *Deus qui beatae Brigidae* e prima di *Domine Iesu Christe qui caelum et terram*]

Indignum me domine sacris tuis esse fateor qui innumeris cotidie peccatis fuscior Quid ergo blandis te verbis rogare praesumo quem improbis saepissime sacris offendo Tu enim mihi medicinam ingeris aegro ego sanitati meae contrarius existo Ego legem tuam inditam sacris paginis lego sanam vero disciplinam infelix neglego Ad tuum quidem altare quasi devotus accedo sed a praeceptis tuis contumaci corde recedo Da ergo mihi cor contritum et compunctum ut veraciter odio habeam peccatum meum et si donaveris delicta deflere tuum est ea ut nubem cito delere licet palmam amiserim inimico fraudante Ad veniam saltem perveniam te miserante Tibi deo honor regnum regi cunctorum cuncta regenti in saecula [OxLL4 (ed. CoO), 213 n. 26]

Indignum me domine tuis sacris altaribus esse fateor quia innumeris cotidie peccatis fuscior quia ego te blandis verbis rogare praesumo quem improbis saepissime factis offendo Tu enim medicinam ingeris aegro ego sanitati meae contraria ago Legem tuam sacris inditam paginis lego sanam vero disciplinam infelix neglego Ad tuum quidem altare quasi devotus accedo sed a praeceptis tuis contumaci corde recedo Da ergo mihi cor compunctum quem veraciter odio habeat peccatum Meum est si donaveris delicta deflere tuum est ea et nubem cito delere ut licet palmam amiserim inimico fraudante adveniam saltem per veniam te miserante Per [IvM 1975, 813 n. 20].

Indignum me domine tuis sacris esse fateor qui innumeris cottidie peccatis fuscior nam qui te blandis verbis rogare praesumo i improbis saepissime factis offendo Tu enim mihi medicinam ingeris aegro ego vero sanitati meae contraria indesinenter ago Legem tuam sacris inditam paginis lego ad tuum quidem altare quasi devotus accedo sed a praeceptis tuis contumaci corde recedo Quasi dignum in oculis hominum ostendo sed in tuo conspectu quem occulta non fallunt diversis sceleribus pollutus sordeo Sed tuum est domine deus dare mihi peccatori compunctionem fontemque lacrimarum quo digne valeam abluere multitudinem scelerum Meum est perpetrare delicta tuum est ea ut nubem cito delere Et licet palmam amiserim innocentiae inimico suadente saltem per confessionem veniam merear te miserante ut tibi sit gloria laus honor cuncta regnanti in saecula saeculorum Amen [Sg23, 19] *cfr* Indignum me esse fateor

Indignum me esse fateor domine tuis sacris qui innumeris cottidie fuscior peccatis Nam qui te blandis ... Et licet palmam innocentiae amiserim inimico suadente saltem per confessionem veniam merear te miserante ut tibi sit gloria laus et honor cuncta regenti in saecula saeculorum Amen [*Alia oratio ante missam* MiB41, 79rb] *cfr* Indignum me domine tuis sacris

Indignum me fateor esse domine tuis sacris ... regnanti in cuncta saecula saeculorum [Chg077 416] *cfr* Indignum me esse fateor

Indue me domine indumento salutis et vestimento laetitiae ad extinguendas et superandas omnes diabolicas fraudes Per Christum [CmN7, 29r *Ordo Missae ad albam sive camisum*]

Indue me domine novum hominem qui secundum deum creatus est in iustitia sanctitatis et veritatis [OxLL4 (ed. CoO, 211 n. 3)]

Indue me domine vestimento humilitatis et caritatis et concede mihi protectionem contra hostem insidiatorem ut valeam puro corde et casto corpore laudare nomen sanctum tuum Per [OxLL4 (ed. CoO, 212 n. 12)]

Indue me domine vestimento salutis et circumda galea fortitudinis ad superandas omnis inimicorum insidias Per Aures tuae pietatis mitissime deus inclina precibus meis et gratia sancti spiritus illumina cor meum ut tuis mysteriis digne ministrare teque aeterna caritate diligere merear Per [OxLL4 (ed. CoO, 211 n. 8)]

Ineffabile lumen trinitas deus qui fluentia Iordanis aspectu luminis terruisti praesta ut quos ablutos sacro baptismate renovasti nunquam patiaris a vetitis simulacrorum idolis maculari Qui vivis et regnas [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 113: PL 142 418 D]

Ineffabilem misericordiam tuam domine clementer ostende ... [Fb326, 77v]

Ineffabilem misericordiam tuam domine clementer ostende ut simul nos et a peccatis omnibus exuas et a paenis quas pro his meremur eripias [OxB.220,30v]

Ineffabilem misericordiam tuam domine nobis ... pro his meremur eripias [Ghg176b 195 *pro tribulatione*]

Ineffabilem misericordiam tuam domine nobis clementer ostende ut simul nos et a peccatis exuas et a paenis et tribulationibus quas pro eis meremur eripias [OxB249, 100r]

Ineffabilem nobis domine misericordiam tuam clementer ostende ut simul nos a peccatis omnibus exuas et a paenis quas pro hiis meremur eripias [PaSL33, 213r]

Ineffabilem nobis domine misericordiam tuam clementer ostende ut simul nos et a peccatis omnibus exuas et a paenis quas pro hiis meremur eripias [GF 161, 164v NGNM 22402, 78r <GeV 1333 GrSp 1346>]

Ineffabilem nobis domine misericordiam tuam clementer ostende ut simul nos et a peccatis omnibus exuas et a paenis quas pro his meremur eripias [L218:3 PaSL36, 65v R65, 115r <GeV 1333 GrSp 1346>]

Ineffabilem nobis domine misericordiam tuam quaesumus clementer ostende ut simul nos et a peccatis omnibus exuas et a paenis quas pro his meremur eripias [R91.181r]

Ineffabilem nobis quaesumus domine misericordiam tuam clementer ostende ut simul nos et a peccatis omnibus exuas et a paenis quas pro hiis meremur eripias [SpA459, 133r (ORT 3)]

Inexhausti adiutorii deus aeternae ad adiuvandum familiae supplici festinus occurre ut evictis malorum opprobriis tuis semper auxiliis muniamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 69: PL 142 265 A]

Infelix ego homo quis me liberabit de corpore ... dixi domine quia peccavi [Vat84 43]

Infunde domine in ecclesiam tuam caritatem fraternitatis et pacis ut rore spiritualis unguenti aspersi benedictionis tuae gratia iucundemur Per [*Oratio*: PL 101, 560A]

Infunde domine in ecclesiam tuam caritatem nostrae fraternitatis et pacis ut rore unguenti spiritualis aspersi benedictionis tuae gratia iucundemur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 132: PL 142 484 A]

Inquirentes te domine dignanter exaudi et ut benedicamur tam in adversis quam et in prosperis benignus indulge atque ut in te laudetur anima nostra propitius indultor imperti Et quia iuxta es his qui tribulato sunt corde aurem tuam ad contritionis nostrae spiritus aperi et pacem tuam quae exsuperat omnem sensum et corpora nostra et corda purificet Per [*Oratio*: PL 101, 554C *Alia*]

Inquirentes te domine dignanter exaudi et ut benedicamur tam in adversis quam et in prosperis benignus indulge atque ut in te laudetur anima nostra propitius indultor imperti Et quia iuxta es his qui tribulato sunt corde aurem tuam ad contritionis nostrae spiritus aperi et pacem tuam quae exsuperat omnem sensum concede et corpora nostra et corda purificet Per [*Oratio*: PL 101, 554C *Alia - congettura*]

Insinua domine menti nostrae gloriam laudis tuae ut dum huius saeculi incendia devitamus in aeterna refrigeria te praesule transferamur Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 65: PL 142 247 C]

Insuper facis angelos tuos spiritus propter me quibus mandasti ut custodiant me in omnibus viis meis ne forte offendam ad lapidem pedem meum Hi sunt custodes super muros tuos novae Ierusalem et montes in circuitu eius vigilantes et custodientes vigilas noctis super gregem tuum ne quando rapiat ut leo animas nostras dum non est qui redimat ille antiquus adversarius noster qui quasi leo rugiens semper circuit quaerens quem devoret Hi sunt cives beatae civitatis supernae Ierusalem quae sursum est mater nostra in ministerium missi propter eos qui haereditatem capiunt salutis ut eos liberent ab inimicis suis et custodiant in omnibus viis suis confortent quoque et moneant et orationes filiorum tuorum offerant in conspectu gloriae maiestatis tuae Diligunt nempe concives suos per quos suae ruinae scissuras instaurari expectant ideoque magna cura et vigilantia studio adsunt nobis omnibus horis et locis succurrentes et providentes necessitatibus nostris et solliciti discurrentes inter nos et te domine gemitus nostros atque suspiria referentes ad te ut impetrent nobis facilem tuae benignitatis propitiationem et referant ad nos desideratam tuae gratiae benedictionem Ambulant nobiscum in omnibus viis nostris intrant et exeunt nobiscum attente considerantes quam pie quamque honeste in medio pravae nationis conversemur quantoque studio et desiderio quaeramus regnum tuum et iustitiam eius quantoque timore et tremore serviamus et exsultemus tibi laetitia cordis nostri Adiuvant laborantes protegunt quiescentes hortantur pugnantibus coronant vincentes congaudent gaudentibus de te inquam gaudentibus compatiuntur patientibus pro te inquam patientibus Grandis est eis cura de nobis magnus affectus dilectionis eorum erga nos et hoc totum propter honorem tuae inaeestimabilis charitatis qua dilexisti nos Diligunt enim quos tu diligis custodiunt quos tu custodis et deserunt quos tu deseris Nec diligunt operantes in iniquitatem quoniam et tu odisti omnes qui operantur iniquitatem et perdes omnes qui loquuntur mendacium Quoties bene agimus gaudent Angeli et tristantur daemones quoties vero a bono deviamus diabolum laetificamus et angelos suo gaudio defraudamus gaudium est enim eis super uno peccatore paenitentiam agente sed diabolo super uno iusto paenitentiam deserente Da igitur da pater eis semper gaudere de nobis ut et tu per eos semper lauderis in nobis et nos cum eis in unum ovile tuum adducamur ut confiteamur simul nomini sancto tuo creator hominum et angelorum Haec ipse commemorans coram te confiteor laudans te quoniam beneficia tua magna sunt haec quibus nos honorificasti dans nobis angelos tuos spiritus in ministerium nostrum Dederas enim quidquid caeli ambitu continetur et quasi parva haec quae sub caelo sunt nisi adderes et ea quae sunt super caelos Laudent te de hoc omnes angeli tui confiteantur tibi de hoc omnia opera tua et ipsi sancti tui benedicant tibi O honorificentia nostra quos nimis honorificans et ditans multis muneribus decorasti Admirabile est nomen tuum domine in universa terra Quid est enim homo quia magnificas eum et honorificas eum et apponis erga eum cor tuum (Augustinus, *Soliloquia* 27 PL 40, 885-886)

Intemerata et in aeternum benedicta ... [ZRh157, p. 77 *De beata maria virgine et de s Iohanne evangelista*]

Intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum Inclina mater misericordiae aures tuae pietatis indignis supplicationibus meis et esto mihi misererrime peccatori pia in omnibus auxiliatrix O Iohannes beatissime Christi familiaris amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo electus es Et inter ceteros magis dilectus atque in mysteriis caelestibus ultra omnia imbutus Apostolus enim et evangelista factus es praeclarissimus Te etiam invoco cum Maria matre eiusdem salvatoris nostri ut mihi opem tuam cum ipsa conferre digneris O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes O duo luminaria divinitus ante deum lucentia vestris radibus scelerum meorum effugate nubila Vos enim estis illi duo in quibus deus pater per filium suum spiritualiter aedificavit sibi domum Et in quibus ipse filius dei ob sincerissimae virginitatis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium in cruce pendens uni vestrum ita dicens Mulier ecce filius tuus Deinde ad alium Ecce mater tua In huius ergo tam sacratissimi amoris dulcedine qua tunc ore dominico velut mater et filius ad invicem coniuncti estis vobis duobus ego misererrimus peccator commendo corpus et animam meam ut in omnibus horis atque momentis interius et exterius firmi custodes et pii apud deum intercessores existere dignemini Credo enim firmiter et fateor indubitanter quia velle vestrum velle dei est et nolle vestrum nolle dei est Unde quicquid ab eo petitis sine mora obtinetis Per hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem poscite quaeso mihi peccatori corporis et animae sanitatem Agite quaeso vestris sacris orationibus ut cor meum invisere et inhabitare dignetur spiritus almus gratiarum largitor optimus qui me a cunctis vitiorum sordibus expuret virtutibus sacris exornet in dilectione dei et proximi mei perfecte stare et perseverare faciat Et post huius vitae cursum ad gaudia ducat electorum suorum benignissimus paraclitus gratiarum largitor optimus Qui cum patre coaeterno et consubstantiali vivit et regnat per infinita saecula saeculorum Amen [*Oratio ad beatam virginem Mariam et ad sanctum Iohannem evangelistam* CmU4101, 265r] *off* O intemerata et in aeternum benedicta

Intemerata et in aeternum benedicta singularis et incomparabilis virgo dei genitrix Maria Gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum inclina aures tuae pietatis indignis supplicationibus meis et esto pia mihi peccatori in omnibus auxiliatrix O Iohannes beatissime Christi familiaris et amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo electus es inter ceteros magis dilectus atque inter omnes magis divinis mysteriis imbutus apostolus eius et evangelista factus es praeclarissimus Te invoco etiam cum matre domini nostri Iesu Christi salvatoris ut mihi opem tuam cum illa ferre digneris O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes O duo luminaria ante deum divinitus lucentia Maria et Iohannes vestris radiis effugate scelus meorum nubila Vos estis illi duo in quibus deus pater per filium suum aedificavit sibi domum ipse dei filius patris unigenitus ob sincerissimae virginitatis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium in cruce pendens *unigenitum* ita dicens Mulier ecce filius tuus Deinde dicit discipulo Ecce mater tua In huius ergo tam sanctissimi amoris dulcedine qua tunc vos velut mater et filius coniuncti estis vobis duobus ego miser peccator hodie et omni tempore corpus meum et animam meam commendo ut in omnibus horis atque momentis intus et extra sitis firmissimi custodes et pii apud *deum* intercessores existere dignemini Credo enim firmiter et fateor indubitanter quod velle vestrum velle dei est Unde quicquid ab eo petieritis sine mora obtinetis propter hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem mihi corpore et animae concedere salutem Agite quaeso agite vestris precibus gloriosis et orationibus ut cor meum invisere et inhabitare dignetur Spiritus sanctus qui me a cunctis vitiorum sordibus expurget virtutibus sacris exornet in dilectione dei et proximi mei perfecte stare et perseverare faciat et post huius vitae cursum ad gaudia ducat electorum suorum benignissimus paraclitus gratiarum largitor optimus Qui cum patre et filio consubstantiali est Qui cum eis et in eis vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [PaSL22, 79v; 78v *A Pascha usque ad Pentecosten cantatur oratio pulcherrima et devota ad beatam mariam et ad beatum Iohannem baptistam* (!); *unigenitum* = disastro ! *cf* paralleli; apud deum: *ms om deum*]

Intemerata virgo dei genitrix Maria deprecor te ut exaudias ... filium tuum dominum nostrum Iesum Christum qui cum deo patre [Vat84 64 *Ad honorem Mariae virginis Alia*]

Intemerata virgo dei genitrix Maria deprecor te ut exaudias orationem meam et sis mihi miseratrix et adiutrix in omnibus necessitatibus meis Deprecor te domina omni pietate plenissima intercede pro me ante illius redemptoris conspectum quem genuisti sine concupiscentia virili ut liberet me ab omnibus insidiis inimicorum meorum et delectatione carnali ut merear per te habere indulgentiam peccatorum et defensionem ab hoste visibili et invisibili et custodiam vitae et morum emendationem et in die exitus mei veniae consolationem et paenae aeternae liberationem et aeternum gaudium quod pro meis meritis nullo modo assequi possum tua o splendidissima virgo valeam subventionem consequi Per ipsum unicum filium tuum dominum nostrum Iesum Christum qui cum [Vat. lat. 84, 292r (Nonantola): ed. BARRÉ 215 nr. 39 *Alia oratio*]

Intemerata virgo dei genitrix Maria deprecor ut exaudias orationem meam et sis mihi ... atque emendationem actuum meorum [Ghg176b 240 *oratio s Mariae virginis alia*]

Intemerata virgo sancta Maria dei genitrix deprecor te ... valeam interventione subsequi [Ott245 434 *ad BVM*]

Intendant quaesumus domine pietatis tuae aures in orationem supplicum quia apud te propitiatio est peccatorum ut non observes iniquitates nostras sed impertias nobis misericordias tuas Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 129: PL 142 478 C]

Inter natos mulierum non surrexit maior Iohanne Baptista (Ri23:79v Ant Iohannes CAO 3370)

Intercede pia pro nobis virgo Maria (Ri23:70r: 2)

Intercessio nos quaesumus domine beati Benedicti abbatis commendet ut quod nostris meritis non valemus eius patrocinio assequamur Per (Ri23:80r)

Intercessio nos quaesumus domine beati Bernardi abbatis commendet *etc* (Mn23:88v *Oratio alia* dopo i *Versus* s. Bernardi]

Intercessio nos quaesumus domine beati patris nostri Benedicti commendet ut quod meritis nostris non valeamus eius patrocinio assequamur [PaL1354, 172v: *Officium parvum* s. Benedicti *ad Tertiam*]

Interveniatur pro nobis quaesumus domine Iesu Chrisa apud tuam clementiam nunc et in hora mortis nostrae ... benedicat nos dextera dei patris Et fidelium animae ... [PaL1187, 148r: LEROQUAIS I, 135]

Interveniatur pro nobis quaesumus domine Iesu Christe apud tuam benignissimam clementiam nunc et in hora mortis nostrae gloriosa virgo Maria mater tua cuius beatissimae passionis tuae doloris gladius pertransivit et in resurrectione tua novus amor excrevit Qui vivis [Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 530 (10)]

Interveniatur pro nobis quaesumus domine Iesu Christe nunc et in hora mortis apud tuam clementiam beata virgo Maria mater tua cuius sacratissimam animam in hora tuae passionis doloris gladius pertransivit Per te Iesu Christe salvator mundi Qui cum patre. Amen [LcG149, 149v *dopo lo Stabat mater*]

Interveniatur pro nobis quaesumus domine Iesu Christe nunc et in hora mortis meae apud tuam clementiam ... salvator mndi Qui [BerlinKK78B21, 185r *Oratio venerabilis BEDAE*]

Interveniatur pro nobis quaesumus domine Iesu Christe nunc et in hora mortis nostrae apud tuam clementiam piissima mater tua gloriosa virgo Maria cuius sacratissimam animam in hora venerandae passionis tuae doloris gladius pertransivit et in resurrectione novus amor accendit Et beati Iohannis apostoli tui et evangelistae nos tibi quaesumus domine commendet oratio cui in cruce moriens matrem virginem virgini commendasti Qui vivis et [MA 60r: CLEMENS *papa* <CLEMENTE IV: 1265-1268> *horas has* <*Orationes seu Officium de compassione Virginis Mariae*> composuit et eas devote dicentibus dedit quadraginta annos indulgentiarum: oratio 1]

Introeat quaesumus domine Iesu Christe domum hanc ... qui sanctus et pius es et permales cum patre [Mn164, 142/132r]

Introibo in domum tuam ... [LL14, 24v *Dum intrabis ecclesiam*]

Introibo in domum tuam adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo Amen [*Oratio dicenda quando tu intras ecclesiam* OxB267, 289r]

Inveniant quaesumus domine animae famulorum famularumque tuarum fratrum et sororum nostrarum lucis aeternae consortium qui in hac luce positi tuum consecuti sunt sacramentum per [Cm391, 1960, 2].

Invenitur in libro beati Bernardi quod diabolus dixit ei octo versus psalterii quos qui dicit omni die anima eius salvaretur ab aeterna damnatione [HAS 15r prima di 8 versi di salmo: *Illumina oculos* ...]

Invoca me ait dominus per prophetam in die tribulationis meae et eripiam te Dulcior lacte et melle ori nostro haec domini promissio Cum ergo tribulationes a falsis fratribus patimur invocemus eum qui nos ut invocemus hortatur Certum est enim quia vult exaudire qui vult invocari In his ergo quinis congruis psalmis clamemus ad dominum a facie tribulantis Salvum me fac domine quoniam defecit sanctus Iudica domine nocentes me Exaudi deus orationem meam et ne despexeris deprecationem meam Eripe me de inimicis meis deus meus Salvum me fac deus quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam usque Dederunt in escam meam fel Caetera vero quae sequuntur quia spiritualiter Christi interfectores ferunt nolumus contra christianos tam perniciosam maledicta iactari [*In tribulationibus variis quae ab hominibus inferuntur*: PL 101, 481B]

Invoca me ait dominus per prophetam in die tribulationis tuae et eripiam te Dulcior lacte et melle ori nostro haec domini promissio Cum ergo tribulationes a falsis fratribus patimur invocemus eum qui nos ut invocemus hortatur Certum est enim quia vult exaudire qui vult invocari In his ergo quinis congruis psalmis clamemus ad dominum a facie tribulantis Salvum me fac domine quoniam defecit sanctus Iudica domine nocentes me Exaudi deus orationem meam et ne despexeris deprecationem meam Eripe me de inimicis meis deus meus Salvum me fac deus quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam usque Dederunt in escam meam fel Caetera vero quae sequuntur quia spiritualiter Christi interfectores ferunt nolumus contra christianos tam perniciosam maledicta iactari [*In tribulationibus variis quae ab hominibus inferuntur*: PL 101, 481B *congettura*]

Invoca me ait dominus per prophetam in die tribulationis tuae et eripiam te Dulcior lacte et melle ori nostro haec domini promissio Cum ergo tribulationes a falsis fratribus patimur invocemus eum qui nos ut invocemus hortatur Certum est enim quia vult exaudire qui vult invocari In his ergo quinis congruis psalmis clamemus ad dominum a facie tribulationis Salvum me fac domine quoniam defecit sanctus Iudica domine nocentes me Exaudi deus orationem meam et ne despexeris deprecationem meam Eripe me de inimicis meis deus meus Salvum me fac deus quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam Ut quid dederunt in escam meam fel et in siti mea potaverunt me aceto Caetera vero quae sequuntur quia specialiter Christi interfectores ferunt nolumus contra christianos tam perniciosam maledicta iactari [GvG 1933, 15].

Invocantes nomen tuum domine deprecamur ut qui patres nostros virtute tui nominis praeunte angelicis pastibus refecisti nos quoque mysticis dapibus foveas ac reformes Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 104: PL 142 382 D]

Invocat itaque te domine fides mea quam dedisti mihi propter bonitatem tuam ad salvationem meam Fidelis autem anima ex fide vivit tenet in spe quod videbit in re Invocat te deus meus casta conscientia et suavis amor fidei meae quam discussis tenebris ad veritatis intelligentiam perduxisti et quam tulta saeculi amaritudine atque adhibita tuae dulcedinis charitate iucundam mihi et mellifluam reddidisti Invocat te trinitas beata vox clara et sincerus amor

fidei meae quam ab ipsis mihi enutrients cunabulis illuminasti semper per illustrationem gratiae tuae et quam adaugens confirmasti in me per documenta matris ecclesiae Te invoco o beata et benedicta et gloriosa una trinitas pater et filius et spiritus sanctus deus dominus paracletus charitas gratia communicatio genitor genitus regenerans verum lumen verum lumen ex lumine vera illuminatio fons flumen irrigatio ab uno omnia per unum omnia in uno omnia a quo omnia per quem omnia in quo omnia vivens vita vita a vivente vivificator viventium unus a se unus ab uno unus ab ambobus **Ūn** a se **Ūn** ab altero **Ūn** ab utroque verax pater veritas filius veritas spiritus sanctus Una ergo pater **Λόγος** paracletus essentia una virtus una bonitas (Ps. Augustinus, Meditationes 31 PL 40, 925)

Invocatio dei patris et filii et spiritus sancti sic super nos Amen Signum sanctae crucis defendat nos ... confessores orando pro nobis ad dominum nostrum Iesum Christum ... cacio non gubernet me vana gloria non obducat me philargyria non dilaniet me ira ... sicut scis miserere mei domine quomodo tibi placeat ita fiat [Chg173c 384]

Invoco patrem et filium et spiritum sanctum et signum ... inimici mei per te Christe Qui [Vat84 97 in *Parasceren*]

Invoco te deus meus invoco te quia prope es omnibus invocantibus te sed invocantibus in veritate tu enim veritas es Doce me quaeso per clementiam tuam sancta veritas doce me invocare te in veritate quia quomodo hoc fieri oporteat nescio sed doceri a te beata veritas humiliter imploro Abs te enim sapere desipere est te vero nosse est perfecte scire Erudi me o divina sapientia et doce me legem tuam Credo namque quia beatus erit quem tu erudieris et de lege tua docueris eum **Desiderio** invocare te quod quaeso fiat in veritate Quid est invocare in veritate veritatem nisi in filio patrem Ergo sancte pater sermo tuus veritas est principium verborum tuorum veritas Hoc quippe est verborum tuorum principium quod in principio erat verbum In ipso principio te summum adoro principium in ipso veritatis verbo te perfecta invoco veritas in quo ipsa eadem veritas dirigas me et doceas in veritate Quid enim dulcius quam genitorem in nomine unigeniti exorare patrem in recordatione filii ad pietatem flectere regem charissimae sobolis denominatione mitigare Sic rei solent carceribus eripi sic mancipati vinculis liberari sic tristem capitis excipientes sententiam non solum absolvi sed insuper nancisci insolitam gratiam dummodo iratis principibus delectae prolis intimaverint caritatem Sic delinquentes servuli evadunt supplicia dominorum dum pro eis intervenit dulcedo filiorum Sic te pater omnipotens per omnipotentis filii tui caritatem postulo educ de carcere animam meam ad confitem dum nomini tuo libera me a vinculis peccatorum per coaeternum tibi natum unicum flagito meque cui propria merita lethalem minantur sententiam pretiosissimae ad dexteram tuam consedentis prolis interpellatione restaura placatus ad vitam Quem alium enim dirigam intercessorem pro me tibi nescio nisi hunc qui est propitiatio pro peccatis nostris qui sedet ad dexteram tuam interpellans pro nobis Ecce advocatus meus apud te deum et patrem ecce pontifex summus qui non eget alieno expiari sanguine quia proprio refulget perfusus cruore Ecce hostia sancta beneplacens et perfecta in odorem suavitatis et oblata et accepta Ecce agnus sine macula qui coram se tondentibus obmutuit qui alapis caesus sputis illitus probris affectus os suum non aperuit En qui peccatum non fecit peccata nostra pertulit et languores nostros suo livore sanavit Aspice pie pater piissimum filium tuum pro me tam impia passum Respice rex clementissime quae patitur et reminiscere benignus pro quo patitur Nonne hic est ille innocens mi domine quem tu servum pontifex filium tradidisti Nunquid non auctor vitae hic est qui ut ovis ad occisionem ductus tibi que oboediens usque ad mortem factus atrocissimae non timuit necis genus subire Recole totius salutis dispensator quia hic ipse est quem etsi ex tua virtute genuisti meae tamen infirmitatis participem fieri voluisti Vere haec est tua deitas quae meam induta naturam crucis ascendit patibulum in assumptaque carne triste tulit supplicium Reduc deus meus oculos maiestatis tuae super opus ineffabilis pietatis intueri ducem natum toto corpore extensum cerne manus innocuas pio manantes sanguine et remitte placatus scelera quae patravimus manus meae Considera inerme latus crudeli perfossum cuspide et renova me sacro fonte quem inde fluisse credo Vide immaculata vestigia quae non steterunt in via peccatorum sed semper ambulaverunt in lege tua diris confixa clavis et perfice gressus meos in semitis tuis et fac me odio habere omnem viam iniquitatis viam iniquitatis misericors amove a me et fac me propitius viam veritatis eligere Oro te rex saeculorum per hunc redemptorem meum fac me currere viam mandatorum tuorum ut ei valeam spiritui uniri qui non horruit mea carne vestiri Nunquid non attendis pie pater adolescentis filii charissimum caput nivea cervice deflexa pretiosissimam resolutum in mortem Aspice mitissime conditor dilectae sobolis humanitatem et miserere super infirmi plasmatis debilitatem Candet nudatum pectus rubet cruentum latus tensa arent viscera decora languent lumina regia pallent ora proceras rigent brachia pendent crura marmorea rigat terebratos pedes sacri sanguinis unda Specta gloriose genitor gratissimae prolis lacerata membra et memorare benignus quae mea est substantia Conspicere dei hominis paenam et relaxa conditi hominis miseriam Vide redemptoris supplicium et redempti dimitte delictum Hic est domine mi quem propter peccata populi tui percussisti licet ipse sit dilectus in quo tibi bene complacui ti Hic est ille innocens in quo dolus non est inventus et tamen cum iniquis deputatus est Quid commisisti dulcissime puer ut sic iudicareris Quid commisisti amantissime iuvenis ut sic tractareris Quod scelus tuum quae noxa tua quae causa mortis quae occasio tuae damnationis Ego enim sum tui plaga doloris tuae culpa occisionis Ego tuae livor passionis tui cruciatus labor Ego tuae mortis meritum tuae vindictae flagitium O mirabilis censurae conditio et ineffabilis mysterii dispositio Peccat iniquus et punitur iustus deliquit reus et vapulat innocens offendit impius et damnatur pius quod meretur malus patitur bonus quod perpetrat servus exsolvit dominus quod committit homo sustinet deus Quo nate dei quo tua descendit humilitas Quo tua flagravat caritas Quo processit pietas Quo excrevit benignitas Quo tuus attigit amor Quo pervenit compassio Ego enim inique egi tu paena multaris ego facinus admisi tu ultione plecteris ego crimen edidi tu torturae subiiceris ego superbivi tu humiliaris ego tumui tu attenuaris ego inoboediens extiti tu oboediens Patri scelus inoboedientiae luis ego gulae parui tu inedia afficeris me ad illicitam rapuit concupiscentia ardorem te perfecta caritas ducit ad crucem ego praesumpsi vetitum tu subiisti equuleum ego delector cibo tu laboras in patibulo ego fruor deliciis tu laniaris clavis ego pomi dulcedinem tu fellis gustas amaritudinem mihi reo ridens congaudet Eva tibi pie plorans compatitur Maria Ecce rex gloriae ecce impietas mea et claret pietas tua in mea iniustitia et tua liquet iustitia Quid rex meus et deus meus quod retribuam tibi pro omnibus quae retribuiti Non enim inveniri potest in corde hominis quod condigne talibus referatur praemiis Nunquid potest sagacitas machinari humana cui comparetur miseratio divina Nec est creaturae moliri officium quo iuste creatoris recompenset praesidium Est autem nate dei in hac tua admirabili dispensatione est cui mea fragilitas in aliquo suppetit si tua visitatione compuncta mens carnem suam crucifigat cum vitiis et concupiscentiis Et si hoc a te conceditur quasi iam tibi incipit compati quia et tu pro peccato meo dignatus es mori sicque per interiore hominis victoriam te duce armabitur ad exteriorum palmarum quatenus devicta persecutione spiritali non vereatur pro amore tuo subici gladio materiali Ita exiguitas conditionis si tuae complaceat pietati magnitudini valebit pro viribus respondere creatoris Et haec caelestis medicina bone Iesu hoc tui antidotum amoris Oro te per antiquas misericordias tuas infunde meis visceribus quod reiecta viperae contagionis bile reintegret me incolumitati pristinae quod gustato nectare tuae suavitatis faciat me illecebrosa mundi prospera toto affectu despiciere et nulla eius adversa pro te formidare memorque perpetuae nobilitatis semper fastidiam ventos huius transitorii timoris Nihil quaeso sine te mihi dulcescat nihil complaceat nihil pretiosum nihil praeter te mihi ardeat speciosum vilescant obsecro absque te mihi omnia sordeant universa Quod tibi adversum est sit mihi molestum et beneplacitum tuum mihi indeficiens desiderium taedeat me gaudere sine te et delectet me tristari pro te Sit mihi nomen tuum refocillatio et memoria tua mea consolatio fiant mihi lacrymae meae panes die ac nocte tuas investigando iustificationes sit bonum mihi lex oris tui super millia auri et argenti sit oboedire tibi mihi amabile et resistere tibi execrabile Rogo te spes mea per omnes pietates tuas ut propitius omnibus impietibus meis Adaperi aures meas mandatis tuis et ne declines flagito per nomen sanctum tuum in verba malitiae cor meum ad excusandas excusationes in peccatis Peto etiam per admirabilem humilitatem tuam ne veniat mihi pes superbiae et manus peccatorum non moveat me Ecce omnipotens deus pater domini mei dispone benignus quo mihi misereris quoniam quidquid pretiosius inveni devote tibi obtuli quidquid carius reperi suppliciter praesentavi mihi nihil reliqui quin tuae exposuerim maiestati nihil iam superest quod adiciam quia totam tibi delegavi spem meam Direxi tibi advocatum meum tuum dilectum filium misi gloriosam progeniem inter me et te mediatorem Misi inquam intercessorem per quem confido veniam misi verbis verbum quod pro meis dixi missum factis et numeravi tibi sanctissimae sobolis mortem quam pro me credo fuisse perpersam Credo a te missam deitatem nostram suscepisse humanitatem in qua dignum duxit vincula alapas sputa irrationesque perferre nec non cerpes clavosque suscipere Hanc olim infantiae vagitibus demolitam pueritiae pannis constrictam sudoribus vexatam ieiunius maceratam vigiliis afflictam itineribus fessam postea affectam flagris lacerata m supplicii deputatam cum mortuis dotatam vero gloria resurrectionis caelorum gaudiis induxit et in dextera tuae celsitudinis collocavit Tu placatio mea et propitiatio mea hic intende pius quem genueris filium et quem redemeris servum hic aspice factorem et ne despicias facturam amplectere serenus pastorem et recipe misericors allatam propriis humeris ovem Hic ipse est fidelissimus pastor ille qui dudum errabundam ovem per abrupta montium per praecipitia vallium multis variisque quaesierat laboribus quicque iam morientem iam per longa exilia deficienti tandem inventae gaudens se supposuit et miro sibi adnisi caritatis annixam de profunda confusionis abyso levavit piisque astrictam complexibus ad nonaginta novem unam quae perierat reportavit ovem Ecce domine mi rex omnipotens deus ecce pastor bonus refert tibi quod commisisti ei Suscepit te disponente ad salvandum hominem quem tibi restituit omni labe immunem ecce tibi tuum charissimus filius plasma reconciliat quod a te procul deviaverat En gregi tuo mitis pastor reformat quod praedo violentus abegerat reddit tuis conspectibus servum quem sua fecerat conscientia fugitivum ut qui per se paenam meruit per factorem mundi mereatur veniam

cuique pro culpis suis supererat gehenna tanto duce iam confidat revocari ad patriam Potui per me te sancte pater offendere sed non potui per me te mihi placare factus est adiutor meus deus meus tuus dilectus filius meam participans humanitatem ut curaret infirmitatem quatenus unde culpa emergerat offensionis inde tibi immolaret sacrificium laudis meque per hoc tuae redderet pietati placabilem quo sedens ad dexteram tuam semper meae substantiae se ostenderet esse consortem Ecce spes mea ecce tota fiducia Si me pro mea ut dignum est despicias iniquitate respice me saltem misertus pro dilectae sobolis caritate attende in filio quo propitius servo Vide carnis sacramentum et carnis remitte reatum recole quod bonus perpressus est filius et obliviscere quod malus operatus est servus Quoties beatae prolis tibi patent vulnera delitescant obsecro scelera mea quoties rubet pretiosus sanguis pio de latere deleatur supplico labes meae pollutionis Et quia te caro laceravit ad iram caro te inflectat precor ad misericordiam ut sicut me caro seduxit ad culpam caro deducat ad veniam Multum quippe est quod mea mereretur impietas longe autem maius est quod redemptoris mei reposcit iure pietas magna enim est mea iniustitia multo vero maior est redemptoris mei iustitia Quanto enim superior est deus homine tanto mea malitia est inferior bonitate eius ut qualitate ita etiam quantitate Quid enim delinquere posset homo quod non redemerit dei filius factus homo Quae tanta superbia tumeret quam non tanta humilitas sterneret Quodnam esset mortis imperium quod nati dei non destrueret crucis supplicium Nimirum deus meus si aequa lance iniquitates peccantis hominis et redimentis gratia librentur auctoris non tantum oriens distat ab occidente seu inferior separatur infernus a summo caeli cardine quantum pietas redemptoris superat malitiam peccatoris Iam lucis optime creator iam culpis ignosce meis pro dilecti filii tui laboribus immensis Iam quaeso eius pietati mea impietas eius modestiae mea perversitas et eius mansuetudini mea donetur ferocitas Iam sua humilitas meam superbiam patientia impatentiam benignitas duritiam oboedientiam inoboedientiam tranquillitas inquietudinem dulcedo amaritudinem suavitas iram caritas lucrifaciat crudelitatem Qui tecum [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio II ad Deum Patrem per merita Filii incarnati*: PL 158 858 D]

Invoco te deus meus invoco te quia prope es omnibus invocantibus te sed invocantibus in veritate tu enim veritas es Doce me quaeso clementiam tuam sancta veritas te invocare in te quia hoc fieri quomodo oporteat nescio sed a te doceri beata veritas humiliter imploro Abs te enim sapere desipere est te vero nosse perfectum scire est Erudi me divina sapientia et doce me legem tuam Credo sane quia quem tu erudieris beatus et de lege tua docueris eum Desidero invocare te quod quaeso ut in veritate fiat Quid est in veritate invocare veritatem nisi in filio patrem Ergo sancte pater sermo tuus veritas est principium verborum tuorum veritas Hoc quippe est verborum tuorum principium quod in principio erat verbum In ipso principio te summum adoro principium In ipso veritatis verbo te perfecta invoco veritas quo in ipsa eadem dirigas me veritate et doceas Quid enim dulcius quam genitorem in nomine unigeniti exorare patrem in recordatione filii ad pietatem inflectere regem charissimae sobolis denotatione mitigare Sic rei solent carceribus eripi sic mancipati vinculis liberari sic tristem capitis excepti sententiam non solum vitam sed insuper nancisci insolitam gratiam dummodo iratis principibus dilectae prolis intimaverint charitatem sic delinquentes servuli evadunt supplicia dominorum dum pro eis intervenit dulcedo filiorum Sic te omnipotens pater per omnipotentis filii tui charitatem postulo educ de carcere ad confitendum nomini tuo animam meam libera me a vinculis peccatorum per coaeternum flagito unicum tibi natum meque cui propria merita lethalem minantur sententiam pretiosissimae sobolis denotatione mitigare tuam consentiens prolis interpellatione restaura placatus ad vitam Quem enim alium dirigam intercessorem tibi nescio nisi hunc qui est propitiatio pro peccatis nostris qui sedet ad dexteram tuam qui etiam interpellat pro nobis Ecce advocatus meus apud te deum et patrem Ecce pontifex summus qui non alieno eget expiari sanguine quia proprio fulget perfusus cruore Ecce hostia sancta bene placens et perfecta in odorem suavitatis et oblata et accepta Ecce agnus sine macula qui coram se tondentibus obmutuit qui alapis caesus sputis illitus opprobriis affectus os suum non aperuit Ecce qui peccatum non fecit peccata mea pertulit et languores meos suo livore sanavit (PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 5 PL 40, 904-905)

Ioannes evangelista tu sacrarii sacrata in quo deus iacuit Me mundus fallit sophista per te mihi dentur ista quae mens supra voluit Obsecro te per hunc fletum per dolorem et per metum quo cor tuum tremuit Dum videres dum spretum ut me ducas ad hunc cetum quem Christus eripuit [HAS 75v]

Ipsae vulneratae sunt propter iniquitates nostras Attritus est propter scelera nostra [Via Crucis III stazione Vsc + Rvs]

Istae sequentes orationes dicendae sunt in honore sollemnitatum et pro festivorum VII dierum principalium domini nostri Iesu Christi tam stando quam genuflectendo in quacumque tribulatione vel angustia homo fuerit vel amicus eius relevabitur ab hiis praenominatis si fuerit sine mortali peccato hoc sine dubio probatum est [HAS 305v *introduzione*]

Isti et omnes sancti cum trinitate perfecta sint loricae animae ac spiritus et corporis mei cum omnibus compaginibus suis intus et deforis a planta pedis usque ad verticem capitis visui auditui odoratui gustui tactui carni et sanguini omnibusque ossibus nervis et visceribus meis venis et medullis artubus et contineant a morte Per te enim domine omnia membra mea vivificantur inspirantur et sanantur Protege me domine a dextris et a sinistris ante et retro subtus et superius in aere et in terra in aquis in mari in fluxu in erectione in gressu in statione dormiendo vigilando in omni motu in omni loco in omni die in omni hora in omni nocte in omnibus vitae meae Custodi me adiuva me Deus trinus Deus omnipotens Adonay Araton Osya Eloy Ely Elohe Sabaoth Elem Eseria Saddia Dominus Deus inmutabilis item Emmanuel Iesus Christus Libera me Domine Deus omnipotens ab omnibus periculis terrae et maris et aquis et a fantasmatum omnium bestiarum et volucrum et quadrupendum et serpentium Defende me Deus ab igne a fulgure a tonitruo a grandine a nive a pluvia a ventis a periculis terrae a turbine a terremotu ab omnibus malis a veneficiis ab invidiis a malignis oculis a verbis a periculis lacu et tenebrarum a sagitta volante per diem a negotio perambulante in tenebris Protege me ab omni ira quae infestat bonum [Oratio s. Brandani 10: Salmon OSB 18]

Ita pater etiam de nobis adhuc longe agentibus aliqua tibi est cura et si quid pretii habet haec drachma decima olim a sinu tuo elapsa et nunc tandem in laboribus requisita hoc tui bone Iesu pii muneris est Si quid dulcisonae vocis habet haec decima chorda dominicae laudationis hoc tuus in ea suavis contactus operator dum in psalterio decachordo psallis gloriam patris Psalle ut psallis domine modulare dulce melos patri vel oculus articulis multiforum gratiarum Tange novem illas purissimas chordas in caelo quae triste nil unquam sonuerunt Tange et decimam istam gravem cuius superior quidem portio iam pertracta ad te laetitiam sonat inferior vero adhuc terrae constricta maestos novit reddere sonos [Eckberti abbas Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* VIII: PL 195 109 C]

Iubilamus tibi domine aeternae in laetitia et exultatione poscentes ut dum portae pectorum nostrorum in tuis laudibus reserantur semper ad misericordiam veritatemque pandantur Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 99: PL 142 360 A]

Iucunditate pietate utilitate redundat plene sanctissima nativitas et infantia nostri salvatoris Iucunditate quantum ad exultationem pietate quantum ad passionem utilitate quantum ad significationem Quid enim magis iucundum quam ipsum videre hominem quem esse constat hominis conditore Quid iterum eidem homini magis debet videri pium quam claro videre oculo quod in hoc mediatore dei et hominum domino nostro Iesu Christo miro quodam et ineffabili modo aeternitas incipit sublimitas humiliatur Concipitur in utero matris qui sempiternus est in sinu patris Natus ab aeterno de patre sine matre nascitur in tempore de matre sine patre Pannis est involutus qui stirpibus et arboribus terram vestivit luminaribus caelum ornavit mare piscibus implevit Quem caeli caelorum capere non possunt praesepe angustia continetur lacte materno nutritur Proficit sapientia cuius sapientia non incipit nec desinit qui et dei patris sapientia existit aetate cuius aeternitas sicut non proficit in maius sic nec deficit in minus gratia totius ipse gratiae auctor et conservator et remunerator Parentibus subditur quem adorant omnes creaturae cui et omne genu curvatur Addamus si placet quia baptizatur et quidem dominus a servo deus ab homine et a milite rex Tentatur a diabolo cui ministrant angeli Esurit cibus sitit fons lassatur via deprimitur altitudo virtus infirmatur debilitatur fortitudo iniuriatur gloria maeret laetitia gaudium dolet et humiliatur maiestas et moritur vita Iesu bone quam dulcis es in corde cogitantis de te et diligentis te Et certe nescio quia nec plene comprehendere valeo unde hoc est quod longe dulcior es in corde diligentis te in eo quod caro es quam in eo quod verbum dulcior in eo quod humilis quam in eo quod sublimis Siquidem longe dulcius est memoriae diligentis te videre te ex matre virgine in tempore natum quam in splendoribus ante luciferum a patre genitum temetipsum exinanivisse servique formam accepisse quam in forma dei aequalem te deo esse dulcius te videre coram Iudaeis mori in ligno quam dominari super angelos in caelo intueri te inter omnia subiectum quam super omnia praelatum hominem humana pertulisse quam divina deum gessisse redemptorem esse pereuntium quam conditorem esse non existentium O quam dulce est bone Iesu in secreto cordis ad memoriam revocare te pro nobis in virgine absque pollutione conceptum absque laesione virginis eius natum pannis involutum in praesepe reclinatum sustentem **convicia** tacentem ad opprobria pedes discipulorum lavantem linteo tergenterem de nocte prolixius orantem sudorem sanguinis emittentem triginta argenteis venditum osculo traditum cum gladiis et fustibus captum ligatum iudicatum flagello damnatum ad occisionem ut agnum innocentem ductum os tuum cum male tractareris non aperientem cum accusareris in multis non respondentem colaphizatum alapas patientem flagellis caesum plagis lividum sputis illitum chlamyde coccinea indutum spinis coronatum in derisum adoratum arundine capite percussus in veste alba illusum ad mortem condemnatum crucem tuam baiulantem et in ea affixum pro crucifixoribus orantem aceto potatum felle cibatum a latrone convitiatum sanguinem tuum per quinque vulnera corporis tui effundentem spiritum tuum inclinantem spiritum emittentem dilectam animam tuam in manus patris commendantem et haec omnia pro nobis sustentent Haec omnia formant et adaugent magis ac magis exultationem

fiduciam et consolationem amorem et desideriam Quis enim non laetetur et exultet Quis non supra modum iucundetur et gratuletur videns conditorem suum non solum pro se hominem esse sed tam dura tamque indigna sustinuisse Quid in mente suavius ruminatur Quid dulcius gustatur Quid laetius cogitatur Quis mihi aufert locum in regno ubi is omnipotens est qui frater et caro mea est Quis mihi eventus aliquam ingeret desolationem cui spes tanta tantam confert certitudinem Quomodo aliquem in eo potest habere locum aliqua tristitia in quo indesinenter versatur cogitatio ista Nec minorem in eo fiduciam parit cum ipsa in conditorem suum diligenter accenditur Secura certe per omnem modum et in nullo temeraria praesumptio quam formavit in mente consideratio humanitatis in Christo Quomodo non sperem me ad electorum pertingere sortem cum pro me videam mortuum ipsum universorum conditorem Effudit pro me de latere suo sanguinem quomodo non praesumam me redemptum cum datum pro me non ignorem tantum taleque pretium Effudit et pro me aquam quomodo non me confidam ab omnibus inquinamentis meis mundatum quem constat aqua quae de visceribus Christi confluit mundatum Effusus est inquam ille effusa est illa ille ad redemptionem ista ad redempti ablutionem ille ut me redimeret captivum ista ut ablueret immundum Traditus est pro me servo filius ut morte sua mihi emeret haereditatem quomodo me non credam haeredem et quidem haeredem dei cohaerem autem Christi Cum inimicus essem reconciliatus sum deo per mortem filii sui quomodo iustificatus nunc in sanguine eius non salvus ero ab ira per ipsum Proprio filio suo non pepercit pius pater sed pro me tradidit illum quomodo etiam non omnia mihi donavit cum illo Quis accusabit adversum me cum caritas eius operiat multitudinem peccatorum Clamat sanguis eius de terra melius quam Abel et non movebit cor patris tanti talisque sonus clamoris Absit semel et iterum absit ut compassionis visceribus caream intuens te o bone Iesu mori pro me Ante oculos meos crucifigeris et nulla tangeat motio cor meum apparet mihi gladius tuus et non pertransibit animam meam Dulcis Iesu quid mihi ut compatiar tibi Sed non ignorem tantum taleque Quomodo minus utile cum constet si verum cernit ille et sentit in quo tu loquebaris quia si compatimur et conregnabimus Et alibi si commortui sumus et convivemus Ut autem haec de qua loquimur compassio in mente vigeat necesse est ut ardens in ea fuerit dilectio quia quem amore ferventi complectimur eius nimirum et adversitati compatimur et prosperitati congratulamur Iesu nec mens mea capere nec lingua sufficit exprimere quam sis dignus amari a me qui tantum dignatus es amare me Dilexisti me et lavasti me a peccatis meis in sanguine tuo Nam si diligo multum te tu certe et ante dilexisti me et plus In hoc enim caritas dei apparet ait apostolus non quasi dilexerimus deum sed quia prior dilexit nos Dilexit quando non dilexi quia et nisi non diligentem diligeres diligentem quoque non efficeres Diligo te super omnia o dulcissime Iesu sed nimis parum quia longe minus quam dignus es dilectissime ac proinde minus quam debeo Et quis hoc posset Diligere te potest aliquis te donante quantum valet sed nunquam quantum debet Quis tibi reddet innoxium sanguinem tuum cuius non gaudes sed unda per quinque corporis tui partes profluit Creasti me cum non essem redempti me cum perditus essem Sed conditionis quidem meae et redemptionis causa sola fuit dilectio tua Quia ergo o dulcedo vitae meae Iesu Quid in me vidisti pro quo tantum pretium dares Nihil prorsus nisi quia sic fuit placitum ante te Multum quidem contulisti creator sed longe plus redemptor O quam decorus es domine Iesu et quam suavis Decorus sed videntibus te suavis sed gustantibus te Nesciris nisi videaris Non fis dulcis nisi gusteris Fac me quaerere te quaesitum invenire te tentum possidere ut tu solus dulcescas mihi sapias et placeas Fac me agnoscere te timere amare desiderare In amorem temporalium labi ne sinas me Heu mi domine quia incessanter non possum gustare quam suavis et dulcis sis Peccator sum o misericordissime Iesu Miserere mei qui non venisti vocare iustos sed peccatores Fons patens domui David appare et effundere et abluere me Patens es enim omnibus sitiientibus te et omnes omnium vere paenitentium sordes ablui reddens eis o dulcissime Iesu bonum pro malo donum pro iniquitate meritum pro delicto pro facinore iustitiam et gratiam pro culpa Expertus est hoc rex David qui paenitens a nuntio tuo audivit Dominus transtulit peccatum tuum a te non morieris In te namque iustus est lacrymis paenitentiae et mundatus est a maculis gravis culpae Tua siquidem in eo munditia crimen lavit adulterii et pietas crudelitatem extersit homicidii In te purgatus est ille princeps apostolorum qui amare flevit quod timide negavit In te etiam illa famosa peccatrix o fons purissime et dulcissime dealbat a tanta meruit familiaritate donari ut ipsis apostolis novam tuae resurrectionis gloriam et prior videret et eis eam annuntiaret In te quoque ille mundatus est qui iuxta te in cruce pendens dum et se digna factis recepisse recognovit et te in tuo regno sui habere memoriam petiit statim a te audire meruit Amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso Et quot in te pie Iesu quotidie illustrantur et abluuntur de tenebris ad lucem et de sordibus ad munditiam Suscipe me diu exultantem a te Dulcedo vitae et sanitas non fallax o bone Iesu si in carne seminavi quid de carne metam nisi corruptionem Et si mundum dilexi quem ex eo capiam fructum Triplex domine deus solebam regi Babylonico persolvere tributum in nefando eius obsequio Obsequium eius quid est nisi peccatum Tributum vero est triplex delectatio consensus consuetudo Et solvebatur hoc tributum de corde ore et opere Ecce quibus ardoribus haec erat olla succensa cuius facies a facie aquilonis cuius prunas ardere fecit suggestio hostis qui mentis meae cogitatus exussit Ecce misericors deus ecce funiculus triplex mentem linguam corpus ferociter stringens Nunquam erat in me sanitas a planta pedis usque ad verticem Sana ergo animam meam quia peccavi tibi Fac ergo opus tuum pie Iesu et salva me Vocaris enim Iesus non ob aliud nisi quia tu saluum facies populum tuum a peccatis eorum qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio* XII *De humanitate Christi*: PL 158 769 C]

Iuste iudex ... [Ab3199, 165r *Hunc hymnum* Petrus Ballardus *cardinalis* ... *detavit ad reversum crucifixi*]

Iuste iudex Iesu Christe regum rex et domine ... [PaL1347, 206r: LEROQUAIS I, 155]

Iuste iudex Iesu Christe regum rex et domine qui cum patre regnas semper et cum sancto flamine Nunc digneris preces meas clementer suscipere Tu de caelis descendisti virginis in utero Unde sumens veram carnem visitasti saeculum tuum plasma redimendo sanguinem per proprium Illa quaeso deus meus gloriosa passio me defendat incessanter et ab omni periculo ut permanere valeam in tuo sancto servitio Adsit mihi tua dextera virtus et defensio mentem meam ne perturbet hostium intensio Ne damnetur corpus meum fraudulentum laqueo Dextra forti qua fregisti Acharontis ianuam frange meos inimicos nec non et insidias quibus volunt occupare cordis mei semitas Audi Christe me clamantem et peccatis miserum et quaerenti pietatem porrigere solatium ne insurgant inimici mei ad opprobrium Destruantur et tabescant qui me volunt perdere Fiat illis in ruinam et in laqueum invidiae Christe bone Christe pie noli me derelinquere Tu defensor tu protector tu scis mihi clipeus ut resistam te rectore mihi detrahentibus et eisdem superatis gaudeam diutius Mitte sanctum de supernis sedibus paraclitum meum suo qui illustret splendore consilium odientes me repellat et eorum odium Sanctae crucis tuae signum sensus meos muniat et vexillo triumphali me victorem faciat ut victus inimicus viribus deficiat Misere mei Christe patris unigenite miserere deprecanti angelorum domine Esto semper memor mei dator indulgentiae Deus pater deus filius deus alme spiritus tu qui *semper ...ae* unus deus diceris et dominus tibi sit virtus perhennis et honor perpetuus Amen [Mn164, 44/34v *Laus devota* = SALMON *Analecta* nr. 432]

Iuste iudex Iesu Christe regum rex et domine Qui cum patre regnas et cum sancto flamine nunc digneris preces meas clementer suscipere Tu de caelis descendisti virginis in utero unde sumens veram carnem visitasti saeculum tuum plasma redimendo sanguinem per proprium Illa quaeso deus meus gloriosa passio me defendat incessanter ab omni periculo ut valeam permanere in tuo sancto servitio Assit mihi tua virtus semper et defensio mentem meam ne perturbet hostium inclusio ne damnetur corpus meum fraudulentum laqueo Dextra forti qua fregisti Acherontis ianuam frange meos inimicos necnon et insidias quibus voluit occupare mei cordis semitas Audi Christe me clamantem et precantem miserum Et quaerenti pietatem porrigere solacium Ne insurgant inimici mei in opprobrium Destruantur et tabescant qui me volunt perdere Fiat illis in ruinam laqueus invidiae Iesu pie Iesu bone noli me relinquere Tu defensor et protector tu sis mihi clipeus Ut resistam te rectore mihi detrahentibus Et eisdem superatis gaudeam diutius Mitte sanctum de supernis sedibus paraclitum Tuo meum qui illustret splendore consilium Odientes me repelle et eorum odium Sanctae crucis tuae signum sensus meos muniat Et vexillo triumphali me victorem faciat Ut devictus inimicus viribus deficiat Misere mei Iesu Christe fili dei genite Miserere deprecanti angelorum domine Esto semper memor mei dator indulgentiae Deus pater deus filius deus alme spiritus Qui semper trinus et unus diceris et dominus Tibi sit laus virtus summa honor quoque perpetuus Amen [HAS 59v]

Iuste iudex Iesu Christe regum rex et domine qui cum patre regnas semper et cum sancto flamine ... virtus sit perennis honorque perpetuum [Ott245 432 *oratio Berengerii*]

Iuste iudex Iesu Christe regum rex et domine qui cum patre regnas semper et cum sancto flamine nunc digneris preces meas clementer suscipere Tu de caelis descendisti virginis in utero unde sumens veram carnem visitasti saeculum tuum plasma redimendo sanguinem per proprium Illa quaeso deus meus gloriosa passio me defendat incessanter ab omni periculo valeamque permanere in tuo servitio Adsit mihi tua virtus salus et defensio mentem meam ne perturbet hostium incursio ne damnetur corpus meum fraudulentum laqueo Dextra forti qua fregisti Acherontis ianuam infrange meos inimicos necnon et insidias quibus volunt occupare cordis mei semitas Audi Christe me clamantem et precantem miserum et quaerenti pietatem porrigere solacium Ne insurgant inimici meum in opprobrium Destruantur et tabescant qui me volunt perdere fiat illis in ruinam laqueus invidiae Iesu pie Iesu bone noli me relinquere Tu defensor et protector tu sis mihi clipeus ut resistam te rectore mihi detrahentibus et eisdem superatis gaudeam diutius Mitte sanctum de supernis sedibus paraclitum suo meum qui illustret splendore consilium odientes me repellat et eorum odium sanctae crucis tuae signum sensus meos muniat et vexillo triumphali me victorem faciat ut devictus inimicus viribus deficiat Miserere mihi Christe fili dei genite miserere deprecanti angelorum domine esto semper memor mei dator indulgentiae Deus pater deus filius deus alme spiritus qui trinus et unus diceris deus et dominus tibi virtus sit perhennis

honor et perpetuus Amen (NGNM 22402, 90r *Oratio Petri Bainlardi cardinalis ad Christum* [Abelardo ?]; segue lunga rubrica erasa: *Quicumque ... orationes cum uno Pater noster et Ave Maria pro ... pietati*)

Iuste iudex Iesu Christe rex regum et domine qui cum patre regnas semper et cum sancto flamine nunc digneris preces meas clementer suscipere Tu de caelis descendisti virginis in utero unde sumens veram carnem visitasti saeculum Tu... plasma redimendo sanguinem proprium Illa quaeso deus meus gloriosa passio me defendat incessanter ab omni periculo ut valeam permanere in tuo sancto servitio Adsit mihi tua virtus semper et defensio Mentem meam ne perturbet hostium intensio nec damnetur corpus meum fraudulentum laqueo Dextra forti qua fregisti Acherontis ianuam Frange meos inimicos nec non insidias quibus volunt occupare cordis mei semitas Audi Christe me clamantem peccatorem miserum et quaerenti pietatem porrigere solatium ne insurgant inimici mei ad opprobrium Destruantur et tabescant qui me volunt perdere Fiat illis in ruinam laqueus invidiae Iesu pie Iesu bone noli me derelinquere Tu defensor et protector tu scis mihi clipeus ut resistam te rectore mihi detrahentibus et isdem superatis gaudeam diutius Mitte sanctum desuper sedibus paracletum suo meum qui illustret splendore consilium Odientes me repellat et eorum odium Sanctae crucis tuae signum sensus meos muniat Et vexillo triumphali me victorem faciat ut devictus inimicus viribus deficiat misere deprecanti angelorum domine Esto memor semper mei dator indulgentiae deus pater deus filius deus alme spiritus qui diceris semper unus deus et dominus tibi virtus sit et gloria perhennis et honor perpetuus Amen [*Oratio devotissima pro quacumque tribulatione* Ox.BL/LMH, Borough 1, 203r in parte sbiadito e quasi illeggibile]

Iuste iudex Iesu Christe rex regum et domine qui cum patre regnas semper et cum sancto flamine nunc digneris preces meas clementer suscipere Tu de caelis descendisti virginis in utero unde sumens veram carnem visitasti saeculum Tuum plasma redimendo sanguinem per proprium Illam quaeso deus meus gloriosa passio Me defendat incessanter ab omni periculo Valeamque permanere in tuo servitio Assit mihi tua virtus semper et defensio Mentem meam ne perturbat hostium incussio Ne damnetur corpus meum fraudulentum laqueo Dextra forti qua fregisti Acherontis ianuam Frange meos inimicos nec non eius insidias Quibus volunt occupare cordis mei demitas Audi Christe me clamantem et precantem miserum Et quaerenti pietatem parge solatium Me insurgant inimici mei ad opprobrium Destruantur et tabescant qui me volunt perdere Fiat illis in ruina [SpA459.164r dopo o alla fine di Compieta, dopo *Benedicamus domino/Deo gratias*]

Iuste iudex Iesu Christe rex regum et domine qui cum patre regnas semper et cum sancto flamine nunc digneris preces meas clementer suscipere **Tu** de caelo descendisti virginis in utero unde sumens veram carnem visitasti saeculum tuum plasma redimendo sanguinem per proprium **Illam** quaeso deus meus gloriosa passio me defendat incessanter ab omni periculo valeamque permanere in tuo servitio **Adsit** mihi tua virtus semper et defensio mentem meam ne perturbet hostium incursio ne damnetur corpus meum fraudulentum laqueo **Dextra** forti qua fregisti Acherontis ianuam frange meos inimicos nec non insidias quibus volunt occupare cordis mei semitas **Audi** Christe me clamantem et precantem miserum et quaerenti pietatem porrigere solatium ne insurgant inimici in meum opprobrium **Destruantur** et tabescant qui me volunt perdere fiat illis in ruinam laqueus invidiae Iesu pie Iesu bone noli me relinquere **Tu** defensor et protector tu sis mihi clipeus ut resistam te rectore mihi detrahentibus ut eisdem superatis gaudeam diutius **Mitte** sanctum de supernis sedibus paracletum suo meum quod illustret splendore consilium odientes me repelle et eorum odium **Sanctae** crucis tuae signum sensus meos muniat et vexillo triumphali me victorem faciat ut devictus inimicus viribus deficiat **Miserere** mihi Christe fili dei genite miserere deprecanti angelorum domine esto semper memor mei dator indulgentiae **Deus** pater deus filius deus alme spiritus qui trinus et unus diceris deus et dominus tibi virtus sit perhennis et honor perpetuus Amen [CmU4105, 242v *Hunc hymnum Petrus Balaardus cardinalis magister et doctor magnus in omnibus sanctis miraculose dictavit ad reversum crucifixi et est valde utilis contra pericula et temptationes* seguono versi di salmi]

Iuste iudex Iesu Christe rex regum ... sensus meos muniat Et vexillo triumphali me victorem faciat ut devictus inimicus viribus Miserere mei Christe miserere deprecanti angelorum domine Esto semper memor mei dator indulgentiae Deus pater deus filius deus alme spiritus sanctus es qui semper unus deus diceris et dominus tibi virtus sit perhennis et honor perpetuus Amen [NYM454, 132r *acefalo perché manca foto precedente*]

Iustissime domine concede populo tuo sequi iustitiam diligere recta ne a veritate tua auditum avertens a venefici serpentis morsibus saucietur Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 57: PL 142 225 D]

Iuxta crucem virgo stabat paenas Christi cogitabat ... Cui sit laus et gloria Amen [Assisi 563, 92 (s. XIV): CENCI 1981, 54]

Kyrie eleison Christe eleison Christe audi nos Christe miserere nobis Praesta mihi primum ut te bene rogem deinde ut me dignum facias exaudiri deinde ut exaudias Sancta Maria ora pro nobis Sancta Maria intercede pro me peccatore Sancta Maria adiuva me in die exitus mei Sancte Michael ora pro nobis Sancte Gabriel ora Sancte Raphael ora Omnes sancti angeli orate pro nobis Omnes sancti archangeli orate Omnes sancti patriarchae orate Omnes sancti prophetae orate Sancte Ioannes ora Sancte Petre ora Sancte Paule ora Sancte Andrea ora Sancte Iacobe ora Sancte Ioannes ora Sancte Thoma ora Sancte Mattheae ora Sancte Philippe ora Sancte Bartholomaeae ora Sancte Thadaee ora Sancte Simon ora Sancte Iacobe ora Sancte Mathia ora Sancte Barnaba ora Sancte Luca ora Sancte Marce ora Omnes sancti apostoli orate pro nobis Sancte Stephane ora Sancte Line ora Sancte Teclae ora Sancte Clemens ora Sancte Sixte ora Sancte Corneli ora Sancte Cypriane ora Sancte Dionysi cum sociis tuis ora Sancte Laurenti ora Sancte Mauriti cum sociis tuis ora Sancte Marcelle ora Sancte Fabiane ora Sancte Sebastiane ora Sancte Vincenti ora Sancte Valentine ora Sancte Tiburti ora Sancte Ignati ora Sancte Valeriane ora Sancte Maxime ora Sancte Georgi ora Sancte Vitale ora Sancte Gordiane ora Sancte Epimache ora Sancte Pancrati ora Sancte Urbane ora Sancte Nicomedis ora Sancte Marcelline ora Sancte Petre ora Sancte Vite ora Sancte Neree ora Sancte Achillee ora Sancte Ioannes ora Sancte Paule ora Sancte Cosmas ora Sancte Damiane ora pro nobis Sancte Felix ora Sancte Simplicii ora Sancte Faustine ora Sancte Beatrix ora Sancte Stephane ora Sancte Felicissime ora Sancte Agapite ora Sancte Cyriace ora Sancte Hippolyte ora Sancte Timothee ora Sancte Hermen ora Sancte Crisogone ora Sancte Adriane ora Sancte Caesari ora Sancte Claudii ora Sancte Nicostate ora Sancte Simphroniane ora Sancte Castori ora Sancte Simplicii ora Sancte Theodore ora Sancte Monne ora Sancte Saturnine ora Sancte Gervasi ora Sancte Protasi ora Sancte Apollinaris ora Sancte Policarpe ora Sancte Celso ora Sancte Halari ora Sancte Gorgon ora Sancte Anastasi ora Sancte Eleutheri ora Sancte Rustice ora Sancte Quintine ora Sancte Euxuperi ora Sancte Candide ora Sancte Albane ora Sancte Genesi ora Sancte Bonifaci ora Sancte Ciliane ora Sancte Columbane ora Sancte Gereon ora Sancte Floriane ora Sancte Tranquilline ora Sancte Symphoriane ora Sancte Hemerentiane ora Sancte Crispine ora Sancte Crispiniane ora Sancte Columbane ora Sancte Cassiane ora Sancte Geminiane ora Sancte Romane ora Sancte Eventi ora Sancte Theodore ora Sancte Innocenti ora Sancte Iuvenalis ora Sancte Pantaleon ora Sancte Abdon ora Sancte Sennen ora Sancte Benigne ora Sancte Maxime ora Sancte Christophore ora Sancte Iuste ora Sancte Ianuari ora Sancte Processi ora Sancte Martiniane ora Sancte Landiberte ora Omnes sancti martyres orate pro nobis Sancte Hylari ora Sancte Martine ora Sancte Sylvestre ora Sancte Leo ora Sancte Ambrosi ora Sancte Gregori ora Sancte Eusebi ora Sancte Augustine ora Sancte Hieronymo ora Sancte Isidore ora pro nobis Sancte Remige ora Sancte Germane ora Sancte Marce ora Sancte Marcelliane ora Sancte Felix ora Sancte Audacte ora Sancte Prote ora Sancte Hyacinthe ora Sancte Caliste ora Sancte Severine ora Sancte Pauline ora Sancte Benedicte ora Sancte Servasi ora Sancte Medarde ora Sancte Vedaste ora Sancte Amande ora Sancte Roberte cum sociis ora Sancte Maximiliane ora Sancte Corbiniane ora Sancte Humalde ora Sancte Gislari ora Sancte Audomare ora Sancte Richari ora Sancte Bertine ora Sancte Arnulphe ora Sancte Leodegari ora Sancte Bavo ora Sancte Goar ora Sancte Gaugerai ora Sancte Valeriane ora Sancte Theodore ora Sancte Aniane ora Sancte Athanasi ora Sancte Candide ora Sancte Rumolde ora Sancte Piaton ora Sancte Anfride ora Sancte Sulpici ora Sancte Perpetue ora Sancte Brice ora Sancte Vigil ora Omnes sancti confessores orate pro nobis Sancte Paule ora Sancte Antoni ora Sancte Hilarion ora Sancte Machari ora Sancte Pachomi ora Sancte Benedicte ora Sancte Martine ora Sancte Columbane ora Sancte Severine ora Sancte Ephrem ora Sancte Honorate ora Sancte Fursee ora Sancte Patrici ora Sancte Columbe ora Sancte Congalle ora Sancte Adomnane ora Sancte Cherane ora Omnes sancti monachi orate pro nobis Sancta Felicitas ora Sancta Perpetua ora Sancta Agatha ora Sancta Lucia ora Sancta Caecilia ora Sancta Agnes ora Sancta Anastasia ora Sancta Petronilla ora Sancta Susanna ora Sancta Iustina ora Sancta Tecla ora Sancta Eugenia ora Sancta Eulalia ora Sancta Sabina ora Sancta Scholastica ora Sancta Aldegundis ora Sancta Genovefa ora pro nobis Sancta Rade Gundis ora Sancta Afra ora Sancta Columba ora Sancta Gertrudis ora Sancta Iuliana ora Sancta Erindradis ora Sancta Emiliana ora Sancta Regula ora Sancta Christina ora Sancta Prisca ora Sancta Lucia ora Sancta Euphemia ora Sancta Baldina ora Sancta Potentiana ora Sancta Theodosia ora Sancta Sinclita ora Sancta Candida ora Sancta Basalissa ora Sancta Brigida ora Sancta Ita ora Sancta Samfdena ora Omnes sanctae virgines orate pro nobis Omnes sancti et sanctae dei intercedite pro nobis Propitius esto parce nobis domine Propitius esto libera nos domine Ab omni malo libera Ab omni tentatione libera Ab omni cogitatione mala libera Ab omni iniquitate libera Ab omni immunditia cordis et corporis libera Ab omni inopia et fame libera Ab omni tribulatione libera A periculo mortis libera Ab in sidis diaboli libera A morte perpetua libera Ab omni concupiscentia mala libera A subitanea et improvisa morte libera Ab omni scandalo libera Ab omni adversitate libera Per crucem tuam libera Peccatores te rogamus audi nos Ut pacem nobis donare digneris Domine Iesu te rogamus Ut indulgentiam delictorum nostrorum nobis donare digneris Domine Iesu te rogamus Ut remissionem omnium peccatorum nostrorum nobis donare digneris Domine Iesu te rogamus Ut intercessionem omnium sanctorum tuorum nobis donare digneris Domine Iesu te rogamus Ut gratiam sancti spiritus cordibus nostris clementer

infundere digneris Domine Iesu te rogamus Ut sanctam caritatem tuam nobis donare digneris Domine Iesu te rogamus Ut fidem rectam nobis donare digneris Domine Iesu te rogamus Ut spem firmam in tua bonitate nobis donare digneris Domine Iesu te rogamus Ut lumen perpetuum nobis donare digneris Domine Iesu te rogamus Ut laudem sancto nomini tuo nobis donare digneris Domine Iesu te rogamus Ut veram paenitentiam nobis concedas agere Domine Iesu te rogamus Ut nos a morte perpetua liberare digneris Domine Iesu te rogamus Ut cladem et pestilentiam de terra nostra auferas Domine Iesu te rogamus Ut misericordiam tuam nobis praestare digneris Domine Iesu te rogamus Ut abundantiam frugum nobis donare digneris Domine Iesu te rogamus Ut sanitatem nobis dones Domine Iesu te rogamus Ut caeli serenitatem nobis dones te rogamus Ut pluviam temporaneam nobis dones te rogamus Ut cunctum populum christianum pretioso sanguine tuo redemptum conservare digneris te rogamus Ut omnes fratres nostros spirituales in vera religione conservare digneris te rogamus Ut senioribus nostris a deo praedictis perpetuam pacem largiri digneris te rogamus Ut his hominibus qui nostris sunt commendati orationibus misereri digneris te rogamus Ut omnibus animabus christianorum catholicorum misereri digneris filii dei te rogamus Agne dei qui tollis peccata mundi miserere nobis Christe audi nos Kyrie eleison [PL 101 1391 A]

Kyrie eleison Christe eleison Christe audi nos Pater de caelis deus Fili redemptor mundi deus Spiritus sancte deus Sancta trinitas unus deus Christe fili dei vivi Qui deus ante saecula ex substantia patris genitus fuisti Qui a patribus et patriarchis expectatus fuisti Qui per ora prophetarum te venturum in mundum praedixisti Qui per angelum Gabrielem annuntiatus fuisti Qui pro nobis de caelis descendisti Qui ex sinu patris in ventrem virginis introisti Qui de spiritu sancto conceptus fuisti Qui natus es ex Maria virgine gloriosa Qui formam servi accepisti Qui pannis vilius involutus fuisti Qui in praeseptis in medio duorum animalium iacuisti Qui infantilia rudimenta sensisti Qui virginis uberibus lactari voluisti Qui pastoribus per angelum annuntiatus fuisti Qui circumcisionem legalem accepisti Qui stella duce a magibus adoratus fuisti Qui in templo a parentibus praesentatus extitisti Qui a Symeone et Anna commendatus fuisti Qui in Aegypto a facie Herodis fugisti Qui innocentes martyres propter te occidere voluisti Qui in templo in medio doctorum de lege disputasti Qui parentibus subditus fuisti Qui a Iohanne Baptista agnus dei demonstrari voluisti Qui ab eo in Iordane baptizari voluisti Qui filius dilectus voce patris clamari voluisti Qui spiritum sanctum in columbae specie super te venire fecisti Qui in deserto quadraginta diebus ieiunasti Qui te a diabolo temptari permisisti Qui in nuptiis aquam in vinum convertisti Qui discipulos piscatores de navi vocasti Qui duodecim apostolos elegisti Qui eos in mundum ad praedicandum misisti Qui omnes infirmos curasti Qui caecos illuminasti Qui surdis auditum concessisti Qui mutis loquelam tribuisti Qui claudis gressum restitisti Qui leprosos mundasti Qui mortuos suscitasti Qui pauperibus spiritu evangelium praedicasti Qui Cananaeam exaudire dignatus fuisti Qui Magdalenam peccatricem lacrimantem non abhorruisti Qui publicanum ad paenitentiam revocasti Qui mulierem Samaritanam convertisti Qui mulierem deprehensam in adulterio non despexisti Qui in monte coram discipulis transfiguratus apparuisti Qui de quinque panibus populum satiasti Qui supra mare siccis pedibus ambulasti Qui discipulos navi periclitantes liberasti Qui Petro claves regni caelorum tradidisti Qui fragilitatis nostrae miseria pertulisti Qui indigentiam paupertatis sustinueris Qui Martham et Mariam exaudisti Qui Lazarum de monumento factitum suscitasti Qui sedens super asinam Ierusalem advenisti Qui eius excidio compatiens super illam flevisti Qui vendentes et ementes de templo eiecisti Qui a Iudaeis reprobatus et eiectus fuisti Qui triginta argenteis venditus fuisti Qui cum apostolis tuis caenare dulciter voluisti Qui eorum pedes humiliter lavasti Qui eos tuo corpore et sanguine glorioso refecisti Qui pro nobis usque ad sudorem sanguinis orasti Qui a Iuda osculo traditus fuisti Qui ab impiis comprahensus fuisti Qui a discipulis fugientibus derelictus extitisti Qui vinculis alligatus fuisti Qui ad pontifices adductus fuisti Qui mendaciter accusatus extitisti Qui alapa in maxilla percussus fuisti Qui colaphis et palmis cesus fuisti Qui facie vellatus fuisti Qui sputis et obprobriis satiatus fuisti Qui iunctus Pilato traditus fuisti Qui ab Herode in veste alba delusus extitisti Qui ad columnam nudo corpore ligatus fuisti Qui usque ad sanguinem pro nobis flagellatus fuisti Qui reus mortis inelamatus fuisti Qui a militibus illus fuisti Qui veste purpurea circumdatus fuisti Qui corona spinea coronatus fuisti Qui arundinem in dextra tenuisti Qui genu flexo salutatus fuisti Qui irridenter rex Iudaeorum nominatus fuisti Qui tertio a Pilato cesus extitisti Qui ab eodem innocens morti adiudicatus fuisti Qui crucem propriam in humeris baiulasti Qui mulieres te plangentes consolasti Qui ad montem Calvariae adductus fuisti Qui propriis vestibus exutus fuisti Qui carnem tuam pro verberibus quasi leprosam habuisti Qui in ligno crucis exaltatus fuisti Qui brachia tua et crura in ea extendisti Qui clavis durissimis confixus fuisti Qui tuo sanguine effuso mundum redemisti Qui ubi caput reclinare non habuisti Qui inter duos latrones pendisti Qui a praetereuntibus et sacerdotibus blasphematus fuisti Qui pro crucifixoribus tuis patrem apparuisti Qui latroni in cruce converso paradisum donasti Qui Mariam dulcissimam matrem tuam virginem Iohanni discipulo virgini commendasti Qui te a patre derelictum clamasti Qui sitim humanae salutis tolerasti Qui felle et aceto potatus fuisti Qui pro nobis in cruce lacrimas fudisti Qui omnia pro salute nostra consumasti Qui spiritum tuum in manus patris clamans commendasti Qui inclinato capite pro nobis spiritum emisisti Qui lancea latus apertum habuisti Qui sanguinem in pretium et aquam in lavacrum inde eduxisti Qui de cruce depositus fuisti Qui a matre et mulieribus planctus et lamentatus fuisti Qui in monumento sepulcri iacuisti Qui per magnam virtutem tuam ad inferna descendisti Qui portas aereas et nece ferreos confregisti Qui per magnam potentiam tuam in infernum spoliasti et diabolum iunxisti Qui per magnam misericordiam tuam sanctos patres inde captivos eduxisti Qui tertia die a mortuis surrexisti Qui matri tuae dulcissimae primo apparuisti Qui Mariae Magdalenae te ut hortulanum ostendisti Qui inter apostolos tuos patenter apparuisti Qui tribus Mariis te exhibuisti Qui Simon Petro apparuisti Qui duobus discipulis te ut peregrinum ostendisti Qui inter apostolos tuos patenter apparuisti Qui clausis ianuis ad eos introisti Qui ad firmandam fidem nostram plagas tuas apostolum Thomam tangere permisisti Qui discipulis tuis per dies quadraginta apparuisti Qui de monte Oliveti ad caelos in nube ascendisti Qui sedes ad dextram dei patris omnipotentis Qui spiritum sanctum in linguis igneis in apostolos misisti Qui per eorum praedicationes totum mundum convertisti Qui matrem tuam ad caelum assumpsisti Qui eam super omnes choros angelorum exultasti Qui eam super omnes ordines sanctorum coronasti Qui eam advocatam nostram constituisti precibus eius et intercessione placatus Qui venturus es iudicare vivos et mortuos et saeculum per ignem Christe audi nos Christe exaudi nos Kyrie eleison Christe eleison Kyrie eleison [OxL82,28r litania cristologica; risposta *Miserere nobis*; redemptor mundi *ms om* deus; demonstrare; expectatus *ms* exportatus; Simone et Anna; temptari (voluisti *espunto*) permisisti I mano; illuminasti *segue un nmero*; Qui reus mortis inelamatus fuisti *add. marg. inf. Qui inter apostolos tuos patenter apparuisti* bis infra:]

Kyrie eleison Christe eleison Kyrie eleison ... Sancta Mater honor laus et gloria nostra Amen [Mn164, 105/100r *Deprecatio ad virginem Mariam* = *Litaniae*]

Kyrie eleison Christe eleison Kyrie eleison Christe audi nos Salvator mundi adiuva nos Sancta Maria Ora pro nobis Sancta Maria excellentissima regina ora pro me Sancta Maria virgo beatissima ora pro me Sancta Maria clementissima domina ora pro me Sancta Maria benignissima consolatio ad te confugientium intercede pro me Sancta Maria genitrix gloriosa intercede pro me Sancta Maria pietate plena et omni dulcedine in tercede pro me Sancta Maria flos patriarcharum Intercede pro me Sancta Maria desiderium prophetarum Intercede pro me Sancta Maria thesaurus apostolorum Intercede pro me Sancta Maria laus martyrum Intercede pro me Sancta Maria dulcis consolatio tribulorum Intercede pro me Sancta Maria spes confessorum Intercede pro me Sancta Maria decus virginum Intercede pro me Sancta Maria castitatis exemplum Intercede pro me Sancta Maria omnium castissima Intercede pro me Sancta Maria super omnes faeminas benedicta Intercede pro me Sancta Maria ostende mihi misericordiam tuam et extende manum tuam et libera cor meum de malarum cogitationum temptatione et de omnibus malis temptationibus ut fiat voluntas tua in me et de me et ut illumines et liberes peccatorem Amen Sancta Maria dei genitrix per misericordiam filii tui salvatoris nostri qui ex utero tuo voluit incarnari miserere mei famuli tui et ora ad filium tuum pro peccatis meis Sancta Maria virgo perpetua per dilectionem filii tui qua te dilexit ut te exaltaret super choros angelorum exaudi me Sancta Maria adiuva me et intercede pro me ut custodiat me deus ab omni malo praeterito praesenti et futuro Sancta Maria decoratrix virtutum miserere mei Sancta Maria mitissima beatissima benignissima pietate plena miserere mei Sancta Maria te laudo te magnifico adoro et glorifico laudo et adoro altitudinem tuam Laudo et adoro speciem tuam Laudo et adoro sapientiam tuam Laudo et adoro virginitatem tuam Laudo et adoro misericordiam tuam Laudo et adoro gloriam tuam quia sola fuisti digna inter omnes mulieres portare dominum et creatorem caeli et terrae maris et omnium quae in eis sunt Laudo et adoro benedictum ventrem tuum qui portavit dominum nostrum Iesum Christum Laudo et adoro beata ubera tua quae lactaverunt salvatorem mundi Precor te piissima dei genitrix per amorem filii tui ut digneris me exaudire in omnibus necessitatibus meis et non derelinquas me sine adiutorio in illa hora qua anima mea exierit de corpore meo sed adiuva me domina in die iudicii ut securus veniam ad portam paradisi ante conspectum dei et merear videre filium tuum et laetitia sempiterna habere Sancta Maria porta caeli conscia secretorum dei miserere mei Sancta Maria domina dulcissima pia caeli regina ornatus caeli margarita saeculi miserere mei Sancta Maria porta paradisi tu ianua caeli tu ianua filii tui tu templum domini et palatium Christi per te piissima et beatissima virgo dei genitrix portae paradisi apertae sunt portae inferi fractae sunt Per te salvator mundi natus est Per te pax inter angelos et homines reformatur Per te mundus restauratur Per te cuncta bona facta sunt in caelo et in terra Tu gloria Ierusalem tu laetitia Israel tu exultatio totius mundi tu electa ante constitutionem mundi et omnes sancti et sanctae dei in regno dei filii tui tibi serviunt Angeli archangeli patriarchae prophetae apostoli martyres confessores virgines tibi oboediunt et omnes virtutes caelorum propter hoc precor te beatissima Maria per unigenitum filium tuum qui talem honorem tibi dedit ut non derelinquas me sine adiutorio in die mortis meae sed adiuva me domina in omnibus necessitatibus meis et nunquam

permittas me sine adiutorio amen [HAS 120r litania *Kyrie eleyson*]

Lactifica domine vultum familiae tuae et erue animas nostras ex inferno inferiori ut tui vultus contemplatione protecti desideria carnis spiritali dominatione calcemus Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 85: PL 142 322 C]

Lancea crux clavi vulnera quae toleravi Ostendunt qua vi miseros a crimine lavi Qui non peccavi mortis tormenta probavi Pro mundi vita sum crucifixus ita [LcG149, 165v *Christi Iesu versus*]

Languentibus in purgatorio ... (LL14,17v *Oratio devota ad virginem Mariam pro fidelibus defunctis*)

Larga datrix virtutum fons indeficiens ... [Eb4, 31r; IV 13; IV 19]

Largire digneris domine per tuam sanctam clementiam ac misericordiam concordiam sacerdotibus regibus terrae tranquillitatem Oro domine pro universa ecclesia tua catholica pro viris et feminis ac omnibus rectoribus qui pro tuo sancto nomine laborant ut perseverantiam bonis operibus obtineant Praesta domine virginibus castitatem deo dicatis sive devotis continentiam coniugatis sanctimoniam paenitentibus indulgentiam viduis vel orphanis sustentationem pauperibus protectionem peregrinantibus reditum litigantibus pacem lugentibus consolationem defunctis veniam navigantibus portum optimis ut in bonitate consistent bonis et mediocribus ut meliores fiant prave agentibus et delinquentibus seu neglegentibus ut cito se corrigant et quia inter omnes et per tua omnia me nimium peccatorem considero tu clementissime qui omnibus misereris non me patiaris a tua misericordia fieri alienum sed qui indutiam vivendi praestas corrigendi devotionem concedas Excita in me mentem quae te requirat te desideret te qui es super omnes prae omnibus amet te timeat te illuminante illuminetur tuam faciat voluntatem Praecipue deprecor ut hos qui mei memoriam in eorum orationibus agunt et qui se indignis meis precibus commendaverunt et qui mihi aliquod caritatis officium vel pietatis impenderunt seu et illos qui consanguineitate ac pietatis affectu mihi propinqui sunt tam eos qui nunc consistunt in corpore quam illos qui exuti sunt teguntur in finem misericorditer gubernare digneris ne pereant et illos visitare iubeas et absolvās nec non et illud magnopere supplico ut cum mortis meae dies advenerit tu ipse qui iudicas contra accusatorem fias meus defensor Qui vivis [Vat334] *qfr* Domine deus qui es trinus et unus qui semper es, Sancta et immaculata

Largire domine misericordiam tuam famulis supplicibus et fac nos in tua veritate devotos ut actibus in innocentiam restituti liberari mereamur ab impiis Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 25: PL 142 122 B]

Largire mihi domine munditiam laborum puritatem et innocentiam cordis rectitudinem operis Dona mihi humilitatem patientiam abstinenciam castitatem sobrietatem prudentiam iustitiam fortitudinem sive temperantiam Largire mihi spiritum sapientiae et intellectus consilii et fortitudinis scientiae et pietatis atque timoris tui Da mihi irriguum inferius et irriguum superius Praebe mihi geminum charitatis effectum fidem rectam spem inconcussam Da mihi benedictionem de rore caeli et pinguedine terrae Fac me toto corde meo tota anima mea exquirere faciem tuam Concede mihi in tuo conspectu cor habere contritum et humilitatem tuae charitati nihil praeponere tuo quandoque amore mundo funditus exstingui Fac me in tuo sacrificio hostiam vivam fieri tuae clementiae holocausta medullata offerre Summa aeterna et ineffabilis sapientia depelle a me caecitatis et ignorantiae tenebras Summa aeterna virtus libera me Summa aeterna fortitudo adiuva me Summa et incomprehensibilis lux illumina me Summa et infinita misericordia miserere mei Amen [*Alia oratio*: PL 101, 569B]

Largire mihi domine pater pie et sancte intellectum qui te intelligat sensum qui te sentiat animum qui te sapiat diligentiam quae te quaerat sapientiam quae et inveniat animam quae te agnoscat oculos cordis qui te videant conversationem quae tibi placeat perseverantiam quae te expectet finem perfectum praesentiam tuam sanctam resurrectionem bonam retributionem vitam aeternam qui regnas in saecula saeculorum Amen [*Oratio sancti Ambrosii*: PL 101 1384 C]

Largire nobis clementissime pater ... impetret beatitudinem [MiB41, 17ra Maria Maddalena]

Largire sensibus nostris omnipotens pater ut sicut exterius abluuntur inquinamenta manuum sic a te mundentur pollutiones mentium et crescat in nobis augmentum sanctorum virtutum [IvM 1975, 814 n. 25]

Largire sensibus nostris omnipotens pater ut sicut exterius abluuntur inquinamenta manuum sic a te mundentur interius pollutiones mentium et crescant in nobis augmenta sanctorum virtutum Per [OxLL4 (ed. CoO, 211 n. 1)]

Largire sensibus nostris omnipotens pater ut sicut hic exterius abluuntur inquinamenta manuum ita a te interius mundentur pollutiones mentis et corporis et crescant in nobis augmenta sanctorum virtutum Per Christum [CmN7, 27v *Ordo Missae Dum lavat manus dicit*]

Largiri digneris mihi domine perpetuam vitam ... qui es benedictus in saecula saeculorum [PaL1385, 258v: LEROQUAIS I, 211] *qfr* Largiri mihi digneris

Largiri mihi digneris domine deus meus perhennem vitam in tuo regno et benignissimam misericordiam mihi misero servo tuo et omnibus fidelibus christianis concordiam ac unitatem toti clero tuo christiano Regibus et principibus mundi tranquillitatem et pacem Oro domine pro universa sancta ecclesia tua pro viris ac feminis qui pro sancto tuo nomine laborant ut perseverantiam boni operis a te obtineant Praesta domine virginibus menis et corporis castitatem Deo dicatis puritatem Viduis continentiam Coniugatis sanctimoniam et pudicitiam paenitentibus indulgentiam Pupillis et orphanis protectionem Pauperibus et advenis vitae sustentationem Peregrinis reditum Navigantibus portum optatum Et fidelibus defunctis lucem perpetuam et requiem sempiternam Da bonis domine ut in bonitate consistent et in melius proficiant Mediocribus ut ad perfectum perveniant Perfectis ut a perfectione non cadant Sed potius de virtute in virtutem ascendant Prave agentibus et male viventibus ut se cito corrigant et a diaboli laqueis resileant a quo captivi tenentur ad suam voluntatem et tui se4rvi fiant domine Iesu Sed quia inter omnes et super omnes me maximum peccatorem considero tu clementissime deus qui omnium misereris non me patiaris a tua misericordia fieri alienum Sed concessa mihi meorum venia peccatorum caelestis gaudia regni mihi conferas sempiterna Qui cum patre et spiritu sancto vivis [Mn164, 27/14r *Oratio devotissima* = LEROQUAIS I 211] *qfr* Largiri digneris mihi

Largiri mihi digneris domine deus omnipotens Iesu Nazarene salvator humani generis largiri mihi digneris domine perpetuam vitam secundum clementiam et misericordiam tuam benignissimam ... et cum societate angelorum omniumque sanctorum in sancto paradiso tuo me perseverare facias quia tu es benedictus in saecula [Ve60, 57v-58v *De eadem oratio utilis et devota et dirigitur ad patrem <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis>* (24)]

Lauda Ierusalem dominam glorifica illam o Syon Ipsa enim construit muros tuos et tuos filios benedicit ... [PrP139, 72r]

Laudabilis atque terribilis deus qui in caelesti Ierusalem princeps magnificus inveniris dilata mentem nostram spiritali intelligentia ut misericordia tua in nostri pectoris templo suscepta digni narratione tui nominis habeamur Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 47: PL 142 196 C]

Laudant te domine illi superni cives magnifice et mirabiliter Laudat te homo magna portio creaturae tuae Sed et ego peccator homuntio desiderio magno cupio te laudare te amare domine deus meus qui et me creare dignatus es ad similitudinem tuam quam miser et miserabilis perdi di propter iniquitatem meam et miseriam Tu clementissime deus retribue eam mihi qui solo sermone restauras universa Da piissime deus iustitiam et innocentiam qui mundans facis innocentem largire mihi dulcissimum amorem tuum dilectionem tuam perfectam caritatem humilitatem mansuetudinem tranquillitatem et veram patientiam ceterasque virtutes omnes ut vestitus intus et extra veste nuptiali gratia et misericordia tua merear pervenire ad illas nuptias quas praeparasti dilecto filio tuo domino nostro Iesu Christo et omnibus sanctis tuis in aeternum Qui [Mn164, 88/61r]

Laudantes benedictum nomen tuum omnipotens deus rogamus ut in sinu matris ecclesiae collocatos caritatis tuae facias stabilitate connecti Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 112: PL 142 414 B]

Laudate dominam in sanctis eius laudate eam in virtutibus et miraculis eius Laudate eam cetus apostolorum laudate eam ... [PrP139, 73r]

Laudate dominam nostram de fcaelis glorificate eam in excelsis Laudate eam homines et iumenta volucres caeli et pisces maris ... [PrP139, 72v]

Laudate virgo mater Christi quae per aurem concepisti [Mn164, 101/87v *Laus devota* = CHEVALIER 7013] *qfr* Gaude virgo mater Christi

Lauda benedico et gratias ago tibi dulcissime Iesu quia me indignum ... laudare et glorificare Amen [*Orationes post communionem* (3) Pa1413, 240v: LEROQUAIS I, 254]

Lauda benedico glorifico gratias ago tibi sancta benedicta et adoranda trinitas pro aeterna electione qua sanctam N elegisti ... [*Sequitur oratio sanctae MECHTILDIS contemplativae sponsae Christi Iesu quam dominus ipse sibi docuit* Eb4, 157r]

Lauda et benedico te iuste et bone deus totius creaturae parentem in personis trinum ... ex tunc et nunc ubique regnantem per omnia [Brb497 124 *laus et confessio s trinitatis*]

Lauda et benedico te iuste et bone deus totius creaturae parentem in personis trinum in substantia unum Verum patrem ingenitae inmaiestatis ex nullo ducentem initium Non corporali progenie neque extrinsecus non necessitate neque voluptate sed natura filium generantem Verum filium ex te patre sine spatio temporis ineffabiliter ante tempora natum Verum spiritum sanctum ex te patrem tuoque filio domino nostro Iesu Christo inenarrabiliter

procedentem et substantialiter in te patre et filio tuo permanentem Aeternum patrem sine nativitate Aeternum filium cum nativitate Aeternum spiritum sanctum cum processione sine nativitate Totum patrem in filio et spiritu sancto Totum spiritum sanctum in te patre et filio manentem Una potestate unoque regno una potentia et una aeternitatem una voluntate et una unitate ex tunc et nunc ubique regnantem Per omnia saecula saeculorum Amen [OxB277.117r]

- Laudo et benedico te iuste et bone deus totius creaturae parentem in personis trinum in substantia unum verum patrem unigenitae maiestatis ex nullo ducentem initium omnibus initium dantem non corporali progeie neque extrinsecus non necessitate neque voluntate sed natura filium generantem Verum filium ex patre sine spatio temporis ineffabiliter ante tempora natum Verum spiritum sanctum ex patre et filio inenarrabiliter procedentem in patre et filio substantialiter permanentem Aeternum patrem sine nativitate aeternum spiritum sanctum cum processione sine nativitate Totum patrem in filio et spiritu sancto Totum filium in patre et spiritu sancto Totum spiritum sanctum in patre et filio manentem una potestate unoque regno una potentia et una aeternitate Et tunc et nunc ubique regnantem Per omnia saecula saeculorum Amen [*Confessio et laus sanctae Trinitatis*: PL 101 486 A]
- Laudo et benedico te iuste et bone deus totius creaturae parentem in personis trinum in substantia unum verum patrem ingenitae maiestatis ex nullo ducentem initium omnibus initium dantem Non corporali progeie neque extrinsecus non necessitate neque voluntate sed natura filium generantem Verum filium ex patre sine spatio temporis ineffabiliter ante tempora natum Verum spiritum sanctum ex patre et filio inenarrabiliter procedentem In patre et filio substantialiter permanentem Aeternum patrem sine nativitate Aeternum filium cum nativitate Aeternum spiritum sanctum cum processione sine nativitate Totum patrem in filio et sancto spiritu Totum filium in patre et spiritu sancto Totum spiritum sanctum in patre et filio manentem una potestate unoque regno una potentia et una aeternitate ex tunc nunc et ubique regnantem per omnia saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 28]
- Laudo et glorifico te domine deus meus quia ab aeterno me in corde tuae trinitatis praedestinasti et rationabilem hominem me creasti et de christianis parentibus me nasci voluisti et largitus es mihi quinque sensus meos et omnia necessaria membra corporis mei Et ad baptismi gratiam me perduxisti Et ab infantia mea subtraxisti me de saeculo in spiritalem vitam Et in ipsa vita defendisti me a multis periculis animae et corporis et clementer sustinuisti et sustentasti me in pravitate et tepiditate vitae meae et largitus es mihi valde grater victum et vestitum et omnia necessaria mea omnibus diebus vitae meae Laudo et glorifico te quia angelum quem in custodiam meam deputasti tam amabilem et gloriosum fecisti ut vultum tuae clarae maiestatis iugiter intueatur Cum tamen die ac nocte super animam meam et corpus meum sollicitare non cesset Laudo et glorifico te pro omnibus visitationibus et monitis quas cordi meo qualicumque modo unquam exhibuisti et pro omni gratia tua et pro omnibus beneficiis tuis quae mihi et ullo homini unquam fecisti in corpore et anima Per haec omnia rogo te ut accendas cor et animam meam ardore tuae caritatis ut tu solus in me vivas meque tibi soli vivere facias Qui vivis [MBE 614: 13r].
- Laudo glorifico benedico te deus propter immensa beneficia tua ... et multiplicatam conserves et conservatam remuneres Amen [Fb332, 3v *Quarta oratio (s THOMAE de Aquino) quasi laudis et gratiarum actionis*: ed. Sertillanges 1920, 86-90]
- Laudo te o amor dulcissime benedico te o amor sapientissime glorifico te o amor dulcissime magnifico te o amor benignissime in omnibus et pro omnibus donis quae tua gloriosissima divinitas et [NYM454, 148r *manca foto successiva*]
- Laus caeli domina mundi tollens crimini ... via quae perducis ad vera caeli gaudia Amen [Mn164, 111/107v *Laus virgini Mariae* = WILMART *Un livret (... Trisulti "EphLit"* 49 1935 43 nr. 26 con explicit diverso)]
- Laus et gloria et gratiarum actio sit tibi pro sacratissimo vulnere dextrae manus tuae [DarmstadtDNGH 69, 20r]
- Laus et perhennis gloria tibi Christe Iesu dei patris unice ...[*Item tres orationes singillatim ad s trinitatem ...*D521, 187va (2)]
- Laus tua quaesumus domine semper in nostro ore versetur et ut digna sit in conspectu tuo nostra laudatio et peccati a nobis macula et peccandi voluntatem depellat [OxB277.117r]
- Legi praeterea in cuiusdam monachi visione quod ab angelo lucis sollicite sit admonitus ut psalmum centesimum octavum decimum id est Beati immaculati in quo moralis virtus describitur saepe in oratione repeteret Et revera idem diversis spiritualibus confertur virtutibus ut si nullus adesset alius in oratione solus sufficeret Absque enim prophetiae mysteriis omnia humanae vitae necessaria quae in caeteris psalmis latius describuntur in isto velut in quodam ferculo congesta nobis offeruntur Ergo iuxta angelici numinis salubre praeceptum quousque huic mortali vitae terminum demus hunc singularis beneficii psalmum diebus singulis decantemus[*Laus psalmi CXVIII et quod a nobis frequentandus sit*: PL 101, 484B: Post Kyrie eleison et Orationem Dominicam dicantur versus supradicti]
- Legi praeterea in cuiusdam monachi visione quod ab angelo lucis sollicite sit admonitus ut psalmum centesimum octavum decimum id est Beati immaculati in quo moralis virtus describitur saepe in oratione repeteret Et revera ita est diversis spiritualibus confertur virtutibus ut si nullus adesset alius in oratione solus sufficeret Absque enim prophetiae mysteriis omnia humanae vitae necessaria quae in ceteris psalmis latius describuntur in isto velut in quodam ferculo congesta nobis offeruntur Ergo iuxta angelici numinis salubre praeceptum quousque huic mortali vitae terminum demus hunc singularis beneficii psalmum diebus singulis decantemus [GvG 1933, 22].
- Legimus de domino Christo quia erat pernoctans in orationibus Quid ergo in iniquitatibus concepti et in delictis lectulo confoventes nos delicate palpamus si ille pernoctabat in orationibus qui omni prorsus contagione carebat peccati Scrutemur ergo vias nostras et duplicem in paenitentia gemitum habeamus in saeculo Nimium quia et bona quae oportuit non fecimus et mala quae non oportuit operati sumus Canamus praeterea sedula reciprocatone hos septem Davidicos psalmos quos pene omnes spirituales viri congruentissimos paenitentiae tradiderunt id est: Miserere mei deus Domine ne in ira tua arguas me Beati quorum Domine ne in ira tua quoniam sagittae tuae etc Domine exaudi orationem meam et clamor De profundis Domine exaudi orationem meam auribus [*Paenitentia et publicae paenitentiae gemitus*: PL 101, 470A]
- Legitur quod beatus Thomas Cantuariensis archiepiscopus VII gaudia temporalia beatissimae virginis Mariae cotidie cum magna devotione repetebat Et eadem gaudia in oratorio suo more solito dicens beata virgo Maria semel apparuit ei et dixit Cur de gaudiis quae praeterierunt tantum gaudes et laetaris et de praesentibus quibus in caelo nunc gaudeo quae durant perpetuo potius nunc gaudes et laetaris Gaude ergo et exulta mecum de cetero Primo quia gloria mea excellit iocunditatem omnium sanctorum Secundo quia sicut sol illuminat diem sic claritas mea illuminat totam curiam caelestem Tertio quia tota militia caeli oboedit mihi et semper me veneratur Quarto quia filio meo et mihi est semper una voluntas et semper exaudit cunctas preces meas Quinto quia deus ad beneplacitum meum remunerat omnes servitores meos nunc et in futuro Sexto quia proxima sanctae trinitati sedeo et vestita sum corpore glorificato Septimo quia certa sum et segura quod haec VII gaudia semper durabunt et numquam finientur Et quicumque in hiis gaudiis laetando me venerabitur in exitu animae ipsius a corpore praesentem consolationem meam obtinebit Et animam suam ab hostibus malignis liberabo Et in conspectu filii mei ut mecum gaudia paradisi perpetua possideat praesentabo Quae VII gaudia a beato Thoma martyre super praedictis composita secuntur in hac forma [HAS 111v *prima dell'inno* Gaude flore virginali quae honore speciali]
- Levi pedis perforati ave vulnus in quo pati deus homo voluit Comparandum est Eufrazi per te sumus liberati nos quos umbra tenuit Dulce vulnus dulcis clavus et cruoris dulcis favus per istud efferebuit Per te resurgat ignavus emendatur homo pravus in te qui spem habuit [HAS 75v]
- Libera domine animam servi tui de periculis infernorum et de periculis tenebrarum et de persecutionibus multis et de flammis gehennae ignibus Libera domine animam servi tui sicut liberasti Abraham de Ur Chaldaeorum Libera domine animam servi tui sicut liberasti Loth de civitate Sodomorum Libera domine animam servi tui sicut liberasti populum Israel de manu Aegyptiorum Libera domine animam servi tui sicut liberasti Moysem de manu Pharaonis qui antecedeat populum Israel in deserto Libera domine animam servi tui sicut liberasti David de manu Saulis et de manu Goliae gigantis Libera domine animam servi tui sicut liberasti Eliam et Enoch de hoc mundo Libera domine animam servi tui sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis Libera domine animam servi tui sicut liberasti Susannam de manu principum Libera domine animam servi tui sicut liberasti Daniel de lacu leonum Sicut liberasti domine Ionam de ventre ceti sic animam fratris nostri ab omnibus periculis paenarum liberare digneris et bonis aeternis cum electis tuis eam perfrui iubeas Per [*Oratio pro qualicumque homine defuncto*: PL 101, 552C *Alia*; paradigm: *cf. Otri Brandani*]
- Libera domine animam servi tui N de periculis infernorum et de periculis tenebrarum et de persecutionibus multis et de flammis gehennae ignibus Libera domine animam servi tui N sicut liberasti Noe per diluvium saeculorum Libera domine animam servi tui N sicut liberasti Abraham de Ur Chaldaeorum Libera domine animam servi tui N sicut liberasti Lot de civitate Sodomorum Libera domine animam servi tui N sicut liberasti populum Israel de manu Aegyptiorum Libera domine animam servi tui N sicut liberasti Moysen de manu pharaonis qui antecedeat populum Israel in deserto Libera domine animam servi tui N sicut liberasti David de manu Goliae gigantis Libera domine animam servi tui N sicut liberasti Eliam et Henoc de hoc mundo Libera domine animam servi tui N sicut liberasti Susannam de manu principum Libera domine animam servi tui sicut liberasti Daniel de lacu leonum Libera domine animam servi tui N sicut liberasti Ionam de ventre ceti Sic animam fratris nostri N ab omnibus periculis paenarum liberare digneris et bonis

aeternis cum electis tuis eam perfrui iubeas Per In memoria aeterna erit Et reliqua Requiem aeternam Partem primae resurrectionis obtineat vitamque mereatur aeternam Amen [*Oratio pro defunctis*: PL 101 1390B]

Libera me domine deus meus a multiloquio cogitationis quod patior ... tuta conscientia te tuente qui vivis [Chg173b 316 *oratio s Hieronymi*]

Libera me domine deus omnipotens ab ista angustia ... et omnem populum christianum [Chg173c 382]

Libera me domine et benedic me sicut septima die benedixisti omnia opera tua bona valde angeli insuper et amen [*Oratio s Brandani* recensio brevis C 4: Salmon OSB 22]

Libera me domine per novem ordines angelorum sanctorum qui plus intellectualibus sciunt quia dum speculum divinae claritatis perspicacius intendunt abdita creaturarum norunt [*Oratio s Brandani* recensio brevis C 5: Salmon OSB 22]

Libera me domine qui prima die fecisti lucem et separasti eam a tenebris et diem a nocte hoc est angelos perfectos ab imperfectis sic me liberare digneris ab omni potestate satanae et diaboli artificio et daemonum insidiis et temptationibus satellitum eorum Libera me domine qui secunda die fecisti firmamentum inter aquas superiores et inferiores Libera me domine qui tertia die fecisti speciem maris et terrae et aridam apparere et fecisti in lignis et herbis fructum ferentem semen in semetipso secundum genus suum Libera me domine qui quarto die luminaria in firmamento caeli fecisti solem et lunam et stellas in signa et in tempora et in dies et in annos Libera me domine qui quinta die fecisti reptilia animarum vivarum et aves volantes super terram et belvas marinas et omnia genera piscium et volucrum in animam notabilem de aquis machinasti Libera me domine qui sexto die omnia genera bestiarum et pecorum et quadrupedum in diversas naturas fecisti et hominem de limo terrae formasti inspirans in faciem eius spiraculum vitae masculinum et feminam creasti eos et benedixisti eis dicens Crescite et multiplicamini et replete terram et dominamini piscibus maris et volatilibus caeli et omnibus pecoribus Libera me domine sicut septimo die benedixisti omnibus operibus tuis et illum sanctificasti et ab omni opere homines requiescere fecisti sic me digneris benedicere trinitas sancta et una divinitas trina eadem essentia Elimon alma pietas dei protege tuum plasma immensa clementia tua et mea peccata dimitte [*Oratio s Brandani* 4: Salmon OSB 3]

Libera me domine sicut liberasti alium caecum in Bethsaida et ut resuscitasti Lazarum quadriduanum in monumento et resuscitasti iuvenem defunctum filium viduae in feretro iacentem Libera me domine sicut liberasti feminam riganter pedes tuos lacrimis et capillis tergenter sic mihi dimitte omnia vitia carnis et animae Deprecor te domine deus misericors ut sic iubeas deprecationem meam in gaudium converti sicut in Chana Galilaeae cum discipulis tuis et matre in nuptiis sex hydrias lapideas aqua plenas in vinum convertisti Libera me domine et illumina faciem tuam super me sicut illuminasti alium caecum in Ierusalem sputo lutum faciens et liniens loca luminum et sicut resuscitasti multa corpora sanctorum dormientium post resurrectionem tuam apparens discipulis tuis in multis argumentis sic libera me per puram paenitentiam et puram confessionem ut tibi omnipotenti deo placere merear [Mt466, 157r = sezione di *Oratio s Brandani* 7: Salmon OSB 11] *cf* Libera me domine sicut liberasti Zachariam

Libera me domine sicut liberasti Mariam de omni corruptione et tres magos cum tribus donis de Herodis potestate Libera me domine sicut liberasti temetipsum et matrem tuam et Ioseph fugientem in Aegyptum iugulante Herode omnes pueros qui erant in Bethleem et in omnibus finibus eius a bimatu et infra et ut liberasti genus humanum per temetipsum et superasti inimicum diabolum per te victum in gula avaritia et superbia per quae primus homo cecidit et ut liberasti leprosum de lepra te descendente de monte et ut liberasti puerum centurionis in Capharnaum et socrum Petri febricitantem et vespere daemoniacos et omnes male habentes et ut imperasti ventis et mare quiescere Libera me domine sicut liberasti mulierem a fluxu sanguinis in via et resuscitasti filiam principis defunctam in domo et sanasti hominem surdum et mutum ac daemoniacum et caecum Libera me domine et refice me de tuis donis sicut satiasti quinque milia hominum extra parvulos et mulieres in quinque panibus et duobus piscibus colligentes fragmenta duodecim cophynos plenos Libera me domine sicut liberasti Petrum ambulante tecum super aquas Libera me domine sicut liberasti in partibus Tyri et Sidonis filiam mulieris Chananaeae a daemonio vexatam pro fideli et humili atque prudenti responsione et sicut satiasti quatuor milia virorum in septem panibus et piscibus paucis relinquentes fragmenta septem sportas plenas Libera me domine et eleva me sicut elevasti Petrum et Iohannem et Iacobum videre transfigurationem tuam in monte Tabor cum Moyse et Helia ubi facies tua sicut sol vestimenta autem tua ut nix nituerunt Libera me domine sicut liberasti cuiusdam filium lunaticum cadentem nunc in aqua nunc in igne Libera me domine sicut liberasti hominem in Decapolim surdum et mutum et sic illuminare digneris oculos meos cordis et corporis sensus et actus meos et deduc me in semitam mandatorum tuorum Libera me domine et illumina me sicut illuminasti oculos duorum caecorum clamantium ad te Miserere nostri fili David [Mt466, 154v = sezione di *Oratio s Brandani* 7: Salmon OSB 11] *cf* Libera me domine sicut liberasti alium, Libera me domine sicut liberasti Zachariam

Libera me domine sicut liberasti Zachariam sacerdotem a silentio et Elisabeth de sterilitate sic de ista mortalitate et de omnibus vitiis liberare me dignare Libera me domine sicut liberasti Mariam virginem de omni corruptione et tres magos cum tribus donis de potestate Herodis Libera me domine sicut liberasti temetipsum et Mariam et Ioseph fugientes in Aegyptum occidente Herode omnes pueros in Bethleem et in omnibus finibus eius et ut liberasti genus humanum per temetipsum et ut superasti inimicum diabolum per te victum in gula avaritia superbia per quam primus homo cecidit et ut liberasti leprosum te de monte descendente de lepra et ut sanasti puerum centurionis gentilis in Capharnaum et socrum Petri febricitantem et vespere daemoniacos et omnes male habentes et ut imperasti vento et mari ut quiescerent et ut sanasti duos daemoniacos de mala legione missa in porcos Libera me domine sicut liberasti paralyticum a quatuor in grabbato portatum in quo tria miracula inveniuntur peccata dimittuntur cogitationibus respondetur verbo plaga solvitur sic agere in me digneris domine Iesu Christe Libera me domine sicut liberasti mulierem de fluxu sanguinis in via et ut resuscitasti filiam principis defunctam in domo et ut sanasti hominem surdum et mutum a daemonio et manum aridam in synagoga sabbato et daemoniacum caecum et mutum Libera me domine sicut liberasti quinque milia virorum extra parvulos et mulieres in quinque panibus et duobus piscibus colligentium fragmentorum duodecim cophynos Libera me domine sicut liberasti Petrum ambulante tecum supra mare in quarta vigilia noctis et imperasti ventis et mari et liberasti multos uno praecepto in arvis Genesareth Libera me domine sicut liberasti in partibus Tyri filiam Chananaeae mulieris a daemonio vexatam pro fideli ac humili atque prudenti responsione et satiasti quatuor milia virorum in septem panibus et pisciculis paucis relinquentium fragmentorum septem sportas plenas Libera me domine sicut liberasti illos de fame et separa me ad omni iniqua re sicut elevasti Petrum et Iacobum et Iohannem videre transfigurationem tuam in monte Tabor cum Moyse et Helia ubi facies tua ut sol et vestimenta sicut nix enituerunt Libera me domine sicut liberasti filium cuiusdam lunaticum cadentem nunc in ignem nunc in aquam quem discipuli tui non curaverunt sic me mundare digneris ab omni peccato corporis et animae et a peccato Adae et a meis propriis peccatis et ab alienis sicut Simon didragma solvit mittens hamum per imperium tuum et in ore piscis staterem invenit Libera me domine sicut liberasti in Decapoli et mutum sic illuminare digneris oculos cordis mei et corporis et sensus meos et deduc me in semitam mandatorum tuorum Libera me domine sicut illuminasti oculos duorum caecorum clamantium ad te ex Iericho egredientium et dicentium Miserere nostri fili David praebens eis lucem Libera me domine sicut liberasti alium caecum in Bethsaida Deprecor te domine ut abstrahas me de fetida fece carnis immundae in bonam perducens requiem quando iubes exire de corpore animam meam sicut Petrum piscatorem qui cum per totam noctem nihil cepisset mane in verbo tuo mittens vix ad terram sagenam piscibus plenam contraxit et ut resuscitasti iuvenem defunctum viduae filium a feretro Libera me domine sicut liberasti feminam riganter pedes tuos lacrimis et tergenter capillis et peccata dimisisti ei sic mihi dimittere digneris omnia vitia carnis et animae mae Libera me domine sicut crexisti quandam curvatam ab annis decem et octo Libera me domine sicut sanasti ydropicum sabbato in domo principis pharisaeorum Libera me domine sicut liberasti decem leprosos in quodam castello missos ad principes sacerdotum ex quibus unus alienigena gratias referens deo rediit sic iubeas plactum meum et deprecationem meam in gaudium meum converti domine deus misericors et sicut in Chana Galilaeae cum discipulis et matre sex hydrias lapideas aqua impletas in vinum convertisti sic libera me domine Libera me domine sicut resuscitasti Lazarum quadriduanum de quadriformi morte cogitationis et verbi et actus et dispersionis mortuum sic me resuscitari iubeas deus Libera me domine sicut liberasti in sabbato die festo iuxta Bethsaidam piscina Ierosolimae cubantem in grabbato per annos triginta et octo expectantem aquae motum et portavit grabbatum in sabbato per populum Libera me domine sicut liberasti caecum a nativitate in Ierusalem ex sputo lutum faciens et liniens luminum loca lota in aqua facie et sicut sanasti auriculam Malchi principis sacerdotum servi abscissam gladio Petri sic sanare digneris animam meam et sicut suscitasti multa corpora sanctorum dormientium post resurrectionem tuam Libera me domine sicut liberasti animas eorum de inferno et eripuisti eos tertia die resurgens et per quadraginta dies in multis argumentis cum apostolis degens ascendisti in nube cum vera carne in dextera dei patris sedens quia numquam deceras ibi sic pro me digneris interpellare patrem in tua pietate liberans me sicut misisti spiritum sanctum super apostolos et centum viginti animas in igne ut purgaret et illuminaret eas sic illuminari me facias ab omnibus immunditiis meis Libera me domine sicut liberasti in umbra Petri multos homines de corporali agritudine et ut hora nona sanasti paralyticum per Petrum ab Herode inclusum in carcere et angelo educente reversum ad se Sana me domine sicut sanasti per Petrum in superioribus regionibus Aenae annis octo iacentem in grabbato et per eum in Ioppem Tabitam a somno mortis suscitasti ubi illud vas de caelo per mentis excessum ostensum fuit Petro in quo erant omnia quaecumque sunt in terra excepto homine Libera me domine

sicut liberasti Paulum venientem in Damascum de errore et ut suscitasti Euticum mortuum de fenestra caenaculi delapsus et ut liberasti per eum Publii patrem principem Militenae insulae de desinteria et febribus sic conserva me domine Libera me domine sicut conservasti et liberasti Paulum in Militenem insulam a vipera percussus et ut liberasti eum lapidatum a Iudeis pene usque ad mortem et ut eum naufragium patientem triduo nocte ac die demersum in profundum restituisti ad prosperum Libera me domine sicut sanasti multas aegritudines tactu vestimentorum eius et de obsessis corporibus immundos spiritus depulisti [*Oratio s. Brandani* 7: Salmon OSB 11] *gfr* Deprecor te alma pietas, Libera me domine sicut liberasti Mariam

Libera me quaeso domine ab omnibus malis praeteritis ... omni perturbatione securus [Ott245 475]

Libera nos domine a latratu hominum pessimorum ut detrahentia vomituum eorum caenosa contagia nostram quae a te est non polluant puritatem Te deprecamur pius dominator deus Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Pro invidia hominum*: PL 101 1402 A]

Libera nos omnibus angustiis nostris mitissime deus quia ad te animas nostras erigimus obliviscere quaesumus delicta iuventutis et ignorantiae prioris et si quid negligenter delinquimus clementer ignosce Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 24: PL 142 120 B]

Libera nos quaesumus domine sancte pater omnipotens aeternae deus ab omnibus vitiis et de insidiis inimici Protege nos ab omni tribulatione et potestate iniqua ut magnificetur nomen tuum et maiestas tua ne dicant gentes Ubi est deus eorum Deus autem noster in caelo omnia quaecumque voluit fecit Custodi nos domine ut pupillam oculi sub umbra alarum tuarum protege nos ne ulla potestas humana iniqua nobis nocere valeat in anima in corpore in mente in ambulando in dormiendo in stando in sedendo in visu in auditu in tactu in odoratu in gustu in potu in usu in gressu in lectione in oratione in sensu in locutione in cogitatione in separatione in congregatione in itinere in navigatione Libera nos clemens trinitas ab omni malo praeterito praesenti et futuro sicut liberasti servos tuos ab initio mundi Noe a diluvio Abraham de Ur Chaldaeorum Lot de civitate Sodomorum Moysen et populum Israel de mari Rubro et de manibus Pharaonis David de manu Saulis et Goliae Eliam et Enoch de hoc mundo Tobiam de dolore oculorum Tres pueros de camino ignis ardentis Susannam de manu principum Daniel de lacu leonum Ionam de ventre ceti Ezechiam de infirmitate Naaman Syrum de aegritudine et Iesum filium Nun de praeliis Chanaanearum Ninivem de morte minante Isaac de gladio patris sui Iob de tribulationibus suis Gedeon de barbaris Petrum de fluctibus maris et de carcere Paulum de multis tribulationibus et periculis Sic sancta trinitas aeternae deus nos famulos tuos ab omnibus in hoc saeculo insidiis diaboli liberare et in tuo sancto conservare digneris illaesos servitio ut in futuro tecum praemia consequi mereamur aeterna qui vivis [*Pro familiaribus oratio*: PL 101, 557B]

Liberator animarum et mundi redemptor Iesu Christe domine deus aeternae rex immortalis supplico ego peccator immensam et magnam clementiam tuam et per modulationem psalmorum quos ego miser indignus cantavi liberes animam meam de peccato et abstollas cor meum de malis et pravis et perfidis cogitationibus et abstrahas corpus meum a servitute peccati et repellas a me carnales concupiscentias et eripias me de omni impedimento sathanae atque ministrorum eius visibilium atque invisibilium et infidelium tuorum qui quaerunt impedire animam meam Amen [GvG 1933, 57]

Liberator animarum et mundi redemptor Iesu Christe domine deus aeternae rex immortalis ... per modulationem psalmorum quos ego miser et indignus decantavi ... visibilium et invisibilium [Ghg176b 210 dopo lo *Psalterium s. Hieronymo alia*]

Liberator animarum et mundi redemptor Iesu Christe domine deus aeternae rex immortalis supplico ego peccator immensam et magnam clementiam tuam ut per modulationem psalmorum quos ego miser indignus cantavi liberes animam meam de peccato et abducas cor meum de malis et pravis perfidisque cogitationibus et abstrahas corpus meum a servitute peccati et repellas a me carnales concupiscentias et eripias me de omni impedimento Sathanae atque ministrorum eius visibilium atque invisibilium et infidelium tuorum qui quaerunt impedire animam meam [*Oratio ad canendos / post cantatos psalmos pro seipso* (1): PL 101, 493A]

Liberator animarum et mundi redemptor Iesu Christe domine deus aeternae rex immortalis supplico ego peccator immensam et magnam clementiam tuam ut per modulationem psalmorum quos ego miser indignus cantavi liberes animam meam de peccato et abducas cor meum de malis et pravis perfidisque cogitationibus et abstrahas corpus meum a servitute peccati et repellas a me carnales concupiscentias et eripias me de omni impedimento Sathanae atque ministrorum eius visibilium atque invisibilium et infidelium tuorum qui quaerunt impedire animam meam [*Oratio I ad canendos (post cantatos) psalmos pro seipso*: PL 101 493A]

Liberator animarum et mundi redemptor Iesu Christe domine deus aeternae rex immortalis supplico ego peccator immensam et magnam clementiam tuam ut per modulationem psalmorum quos ego miser indignus peccator nunc cantavi libera animam meam de peccato et emunda cor meum de omnibus pravis et perfidis cogitationibus Libera corpus meum de servitute peccati Repelle a me concupiscentias carnis et omnes fornicatione Eripe me de omni impedimento Sathanae et ministrorum eius visibilium et invisibilium atque infidelium tuorum qui quaerunt impedire animam meam (SpA164,176r *Oratio post psalterium* 3 ms I mano)

Liberator animarum et mundi redemptor Iesu Christe domine deus aeternae rex immortalis supplico ego peccator immensam et magnam clementiam tuam per modulationem psalmorum quos ego miser indignus peccator nunc cantavi libera animam meam de peccato et emunda cor meum de omnibus pravis et perfidis cogitationibus Libera corpus meum de servitute peccati Repelle a me concupiscentias carnis et omnes fornicatione Eripe me de omni impedimento Sathanae et ministrorum eius visibilium et invisibilium atque infidelium tuorum qui quaerunt impedire animae meae [SpA164,176r *Oratio post psalterium* 3 ms I mano]

Liberator animarum mundi conditor Iesu Christe domine deus rex immortalis aeternae Supplico ego peccatrix per immensam et magnam clementiam tuam et per modulationem psalmorum quos ego misera et indigna cantavi ut liberes animam meam de peccato et abstollas cor meum de malis et pravis et perfidis cogitationibus et abstrahas et liberes corpus meum a servitute peccati et repellas a me carnales concupiscentias et eripias me de omni impedimento sathanae atque ministrorum eius visibilium atque invisibilium et infidelium tuorum qui quaerunt impedire animam meam Qui vivis et regnas cum deo patre (Ri23:75v)

Liberator animarum mundi et redemptor Iesu Christe domine deus aeternae rex immortalis supplico ego peccator immensam clementiam tuam et magnam misericordiam ut per modulationem ... impedire animam meam Per te iesu Christe qui vivis Amen [Ve60, 140v-141r *Oratio alla fine del Salterio abbreviato* (2)]

Liberator animarum mundi redemptor domine deus aeternae rex immortalis ... qui quaerunt impedire animam meam per te Christe [Chg173c 386 *quando psalmum cante*]

Liberator animarum mundi redemptor domine deus aeternae rex immortalis Supplico ego peccator per immensam clementiam tuam et per magnam misericordiam tuam ut per modulationem psalmorum quam ego indignus et peccator decantavi Liberes animam meam de peccato Et abstollas cor meum de omnibus pravis et perfidis cogitationibus Libera domine animam meam et corpus meum de peccato et servitute peccati Repelle a me concupiscentias carnales Libera me de omni impedimento sathanae et ministrorum eius visibilium et invisibilium infidelium tuorum qui quaerunt animam meam Per te Iesu Christe (FrP 123v *post finitum psalterium*)

Liberator animarum mundi redemptor Iesu Christe deus aeternae rex immortalis supplico ego peccator immensam clementiam tuam ut per modulationem psalmorum quam ego peccator et indignus decantavi liberes animam meam a peccato Averte cor meum a pravis et perfidis cogitationibus Libera corpus meum a servitute peccati repelle a me concupiscentiam carnalem Eripe me de omni impedimento sathanae et ministrorum eius visibilium et invisibilium tuorum inimicorum quaerentium animam meam Custodi me ab his et ab omnibus malis omnipotens deus Amen [Bbb 2003, 61 nr. 24].

Liberator animarum mundi redemptor Iesu Christe deus aeternae Rex immortalis supplico ego peccator per immensam clementiam tuam et per magnam misericordiam tuam et per modulationem psalmorum quam ego indignus peccator decantare praesumo libera animam meam et corpus meum de omni peccato praeterito praesenti atque imminente Abstolle cor meum de omnibus pravis et perfidis cogitationibus Repelle a me domine concupiscentias carnales et libera me de omni impedimento sathanae et ministrorum eius visibilium sive invisibilium infidelium tuorum qui quaerunt impedire animam meam Salvator [*Sequitur Devota Oratio* CmT4, 46r *dopo le litanie dopo il salterio*]

Liberator animarum mundi redemptor Iesu Christe domine deus aeternae rex immortalis ... Supplico ego peccator immensam clementiam et m... tuam ut ... psalmorum et orationes ... Ego miser et indignus legi liberes animam meam de peccato et ... cor meum de malis et pravis cogitationibus et astractus corpus meum a servitute peccati et repellas a me carnales concupiscentias et eripias me de omni impedimento sathanae et ministro rum eius visibilium et invisibilium et infidelium qui quaerunt impedire animam meam Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas per omnia saecula saeculorum Amen Christus rex venit in pace deus homo factus est Anay sacra fert mortem qui ledere quaerit anay sacra Domine deus miserere mei Anay sacra [*Oratio devotissima* Ox.BL/LMH, Borough 1, 209v *in parte sbiadito e illeggibile*]

Liberator animarum mundi redemptor Iesu Christe domine deus rex immortalis ego peccatrix supplico immensam clementiam tuam ut per modulationem

psalmorum quos ego peccatrix decantavi liberes animam meam de peccato et tollas cor meum de manibus operantium iniquitatem et a pravis et perfidis cogitationibus retrahas corpus meum a servitute peccati et repellas a me carnales concupiscentias et eripias me de omni impedimento sathanae atque ministorum eius visibilibus atque invisibilibus ac infidelium omnium qui quaerunt animam meam impedire salvator mundi qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas per omnia saecula saeculorum Amen [PrPLH, 75r preghiera 1 dopo lo *psalterium abbreviatum* s. Hieronymi]

Loquar ad cor tuum o Maria ... [ZRH161, p. 22 *Oratio s Bernardi ad cor virginis*]

Luciflui sideris sator omnipotens deus qui novam mundo lucem fugata nocte restitues satia nos quaesumus remittente misericordia tua ut omnes peccatorum obscuritates te illuminante pellamus Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 89: PL 142 337 D]

Lumen perpetuum rectorum cordium deus concede nobis diligere tua gloria iocundari et sic dispergere in hoc saeculo ut caveamus auditum asperum in futuro Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 111: PL 142 412 D]

Lumen splendoris tui quaesumus domine luceat oin cordibus nostris et lumine tuo nos protege ... [HH134, 24r]

Lumina mundi apostoli domini mei Iesu Christi beatissime Petre Paule Andrea Iacobe Iohannes Thoma Iacobe Philippe Bartholomae Mathae Simon Thadaee Mathia Barnaba Luca Marce cum omnibus discipulis discipulabusque domini mei Iesu Christi orate pro me ut abstrahat me dominus a mundo sicut abstraxit vos et donet mihi sequi vestigia sua vel in extremo agmine vestro Amen [OxB277, 68v *ed. Zagreb 2002, 91* agmine suo]

Lumina mundi sanctissimi apostoli domini mei Iesu Christi ... in extremo agmine vestro [Vat84 72 *Ad honorem omnium apostolorum*]

Lux quam non videt alia lux lumen quod non videt aliud lumen lux quae obtenebras omnem lucem et lumen quod excaecat omne extraneum lumen lux a qua omnis lux lumen a quo omne lumen lumen ad quod omne lumen est tenebrae ad quod omnis lux obscuritas lux cui omnes tenebrae lumen cui omnis obscuritas lux lux suprema quam caecitas non obnubilat quam caligo non hebetat quam tenebrae non obfuscant quam nulla obstantia claudunt quam nunquam separat aliqua umbra lux quae illuminas omnia tota simul et semel et semper absorbe me in claritatis tuae abyssum ut videam undique te in te et me in te et cuncta sub te Ne derelinquas me ne accrescant umbrae ignorantiae meae et multiplicentur delicta mea Sine te enim omnia mihi sunt tenebrae omnia mala quia nihil bonum sine te vero solo et summo bono Hoc confiteor hoc scio domine deus meus quia ubicumque sum sine te male est mihi praeter te non solum extra me sed etiam in me quia omnis copia quae non est deus meus mihi est egestas Satiabor tantum cum apparuerit gloria tua Etenim domine vita mea beata ut miseriam meam confitear tibi ex quo ab unitate tua cecidi summum et unum bonum temporalium rerum multiformitas lapsam me per carnales sensus dispraveravit et ab uno te in multa divisit et facta est mihi abundantia laboriosa et egestas copiosa dum aliud et aliud sequebar et a nullo implebar dum in te non inveniebar incommutabile et singulare et indivisum unum bonum quod secutus non erro quod consecutus non doleo quod possidens satiatur totum desiderium meum Heu miseria magna heu me Domine misera anima mea te refugit cum quo semper abundat et gaudet et sequitur mundum cum quo semper eget et dolet Mundus clamat Deficio et tu clamas Reficio et misera anima mea magis sequitur deficientem quam reficientem Plane infirmitas mea haec est Medice spirituum sana illam ut confitear tibi salutem animae meae toto corde meo super omnibus beneficiis tuis quibus pascis me a iuventute mea et usque in senectam et senium Te deprecor per te ipsum ne derelinquas me Fecisti me cum non essem redemisti me cum periissem Perieram mortuus fueram ad mortuum descendisti mortalitatem suscepisti ad servum rex descendisti Ut servum redimeres te ipsum tradidisti ut ego viverem tu mortem suscepisti mortem vicisti me restaurasti cum te humiliasti Perieram abieram in peccatis venundatus eram venisti pro me ut redimeres me et tantum me dilexisti ut sanguinem tuum in pretium dares pro me Dilexisti me plus quam te quia mori voluisti pro me Tali pacto tam caro pretio reduxisti me de exilio redemisti me de servitio retraxisti me de supplicio Vocasti me nomine tuo signasti me sanguine tuo ut memoriale tuum semper esset apud me et nunquam recederet a corde meo qui pro me nunquam recessisti a cruce Unxisti me oleo tuo quo tu unctus fuisti ut a te Christo dicerer christianus Et in manibus tuis descripsisti me ut semper sit memoria mea apud te si tamen memoria tua iugiter fuerit apud me Sic igitur gratia tua et misericordia semper praevenierunt me de multis namque periculis saepe liberasti me liberator meus quando erravi ad viam reduxisti me quando ignoravi docuisti me quando peccavi corripuisti me quando fui tristis consolatus es me quando desperavi confortasti me quando cecidi erexisti me quando steti tenuisti me quando ivi duxisti me quando veni suscepisti me quando dormivi custodisti me quando clamavi exaudisti me (Augustinus, *Soliloquia* 13 PL 40, 874-875)

Magna est velut mare contritio tua Quis medebitur tui [Via Crucis IV stazione Vsc + Rvs]

Magna peto a te domine meo actu non merente ... tu es refugium meum in tribulatione quae circumdedit me et dimitte mihi ... missa in porco Libera me domine sicut liberasti paralyticum a quattuor in grabato portatum ... Deus autem verax sine peccato [Chg173c 380]

Magna sunt haec iudicia tua domine deus iudex iuste et fortis qui iudicas aequitatem et inscrutabilia et profunda quae cum considero contremiscunt omnia ossa mea quoniam non securatur homo vivens super terram ut serviamus tibi pie et caste cunctis diebus vitae nostrae in timore et exultemus tibi cum tremore ut non sit servitium sine timore neque gaudium sine tremore et non glorietur accinctus aequae ut discinctus neque glorietur ante te omnis caro sed pavescat et contremiscat a facie tua cum ignoret homo utrum amore an odio dignus sit sed in futurum omnia reservantur incerta Vidimus enim multos domine et audivimus a patribus nostris (quod utique sine magno tremore non recolo sine multo timore non confiteor) ascendisse primitus quidem usque ad caelos et inter sidera nidum suum collocasse postmodum autem cecidisse usque ad abyssos et animas eorum in malis obstupuisse Vidimus stellas de caelo cecidisse ab impetu ferientis caudae draconis et eos qui iacebant in pulvere terrae a facie sublevantis manus tuae domine mirabiliter ascendisse Vidimus vivos morientes et mortuos a morte surgentes et eos qui inter filios dei ambulabant in medio lapidum ignitorum quasi lutum ad nihilum defluxisse Vidimus lucem obtenebrasse et de tenebris lucem processisse quia publicani et meretrices praecedunt incolas in regno caelorum filii autem regni eiiciuntur in tenebras exteriores Quare autem ista omnia nisi quia in montem illum ascenderunt in quem primus ascendit angelus et descendit diabolus Quos autem praedestinasti ipsos et vocasti et sanctificasti et mundasti ut dignum habitaculum sint tuae maiestatis cum quibus et in quibus sunt tibi deliciae sanctae et munda in quibus tu delectaris et laetificas iuventutem eorum habitans cum eis in medio eorum ut ipsi templum sanctum tuum sint quod magnae dignitatis commendatio est humanitatis nostrae (Augustinus, *Soliloquia* 29 PL 40, 887)

Magnus es domine et laudabilis valde magna virtus tua et sapientiae tuae non est numerus... quia et ut sim tu dedisti mihi Qui vivis [Brb497 185]

Magnus es domine et laudabilis valde magna virtus tua et sapientiae tuae non est numerus Tu excitas cor nostrum ut laudare te delectet quia fecisti nos ad laudandum te et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te Quaeram te domine invocans te et invocem te credens in te Quaerens enim te inveniam te et inveniens laudem te Invocat te domine fides mea quam dedisti mihi quam inspirasti mihi per humanitatem filii tui per ministerium praedicatoris tui Et quis locus est in me quo venias in me domine deus meus quo veniens invenias in me deus qui fecisti caelum et terram Ita ne domine deus meus est quidquam in me quod capiat te An vero caelum et terra quae fecisti et in quibus me fecisti capiunt te An quia sine te non esset quidquid est fit ut quidquid est capiat te Quoniam itaque et ego sum quid peto ut venias in me qui non essem nisi esses in me Summe optime potentissime misericordissime et iustissime secretissime et praesentissime pulcherrime et fortissime stabilis et incomprehensibilis immutabilis mutans omnia Numquam novus numquam vetus Innovans omnia et in vetustate producus superbos et nesciunt Semper agens semper quietus Colligans et non egens portans et implens et protegens Creans et nutriendus et perficiens et quaerens cum nihil desit tibi Amas nec aestuas Zelas et securus es paenitet te et non doles irascere et tranquillus es Opera mutas nec mutas consilium Numquam inops et gaudes lucris. Numquam avarus et usuras exigis supererogatur tibi ut debeas Et quis habet quidquam Nonne tu redditis debita nulli debens donans debita nihil perdens Et quid dixi deus meus vita mea dulcedo mea sancta aut quid dicit aliquis cum de te dicit Et vae tacentibus de te quoniam loquaces multi sunt Quis mihi dabit acquiescere in te Quis dabit mihi ut venias in cor meum et inebries illud ut obliviscar mala mea et unum bonum meum amplectar te Quid mihi es misere ut loquar Quid tibi sum ipse ut amari te iubeas a me et nisi faciam irascere mihi et minaris ingentes miseria Parva ne ipsa est miseria si non amem te Hei mihi Dic mihi per miserationes tuas domine deus meus quid sis mihi Dic animae meae Salus tua ego sum Sic dic ut audiam Ecce aures cordis mei ante te domine aperi eas et dic animae meae Salus tua ego sum Curram post vocem hanc et apprehendam te Noli abscondere a me faciem tuam ne moriar sed fac ut eam videam Angusta est domus animae meae quo venias ad eam dilatetur abs te ruinosus est refectus eam Habet immunditias peccatorum multas quae offendant oculos tuos fateor et scio sed quis alius mundabit eam aut cui alteri praeter te clamabo Ab occultis meis munda me domine et ab alienis parce servo tuo Nonne tibi prolocutus sum adversus me delicta mea deus meus et tu dimitte obscuro impietatem cordis mei Non iudicio contendo tecum quia veritas es Et ego nolo fallere meipsum ne mentiar iniquitas mea sibi Non ego iudicio contendo tecum quia Si iniquitates observaveris domine domine quis sustinebit Dic mihi supplici tuo deus et misericors dic misero tuo Salus tua ego sum Peccavi domine deus meus ordinator et creator rerum omnium naturalium peccatorum autem tantum ordinator Domine deus meus peccavi faciendo contra praecepta tua Non enim meliora eligens inoboediens estiti sed amore faciendi voluntatem propriam et adimplendi superbas victorias Libera me domine iam invocantem te Libera etiam eos qui nondum te invocant te et liberes eos Obsecro te domine deus meus ut intus in anima mea clames quod sit amare te et ego audiam Et veritas tua dicat mihi Salus tua ego sum et consolatione tuae laetificem animam

meam Non clament adversus me iniqui appetitus mei nec timeam quod timendum non est sed confitear tibi deus meus et acquiescam in reprehensione malarum viarum mearum ut diligam bonas vias tuas Fluxum vitiositatis meae restringant leges et miserationes tuae domine Misce salubres amaritudines revocantes nos ad te a iocunditate pestifera qua recessimus a te Exaudi domine deprecationem meam ne deficiat anima mea sub disciplina tua neque deficiam in confitendo miserationes tuas quibus eruas me ab omnibus viis meis pessimis Ut dulcescas mihi super omnes seductiones quas secutus sum et amplexer manum tuam totis praecordiis meis Ut eruas me ab omni temptatione usque in finem et omnia peccata delectationum mearum dimittas mihi Erue me domine de immanissimo profundo delectationum iniquarum Et libera me quaerentem et sitientem delectationes tuas et dicat tibi cor meum Quaesivi vultum tuum vultum tuum domine requiram Nam longe a vultu tuo in affectu tenebroso non pedibus aut spatiis locorum itur abs te aut reditur ad te aut vero filius tuus ille minor equos vel currus vel naves quaesivit aut volavit penna visibili aut moto poplite iter egit aut in longinqua regione vivens prodige dissiparet quod dederas proficienti dulcis pater et aegeno redeunti dulcior In affectu ergo libidinoso et tenebroso ut longe a vultu tuo Bonus enim es domine qui fecisti me libera me ab omni affectu vitioso quia tu es bonum meum Peccavi quod non in te sed in creaturis tuis voluptates meas dilatavi Et ideo irruí in dolores confusiones et errores Tu autem domine qui semper es et non mutaris qui semper vivis et nihil moritur in te Dic mihi misero servo tuo Salus tua ego sum Gratias tibi dulcedo mea et honor meus et fiducia mea deus meus Gratias tibi de universis donis tuis quae largitus es mihi sed tu mihi conserva Ita enim servabis me et augebuntur et perficientur quae dedisti mihi et ego ero ipse tecum si tu servaveris me et dona tua quae dedisti mihi quia et ut sim tu dedisti mihi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 71: *Oratio* s. Augustini].

Magnus es domine et laudabilis valde magna virtus tua et sapientiae tuae non est numerus Tu excitas cor nostrum ut te laudet et glorificet quia fecisti nos ad laudandum te et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te Quaeram te domine invocans te et invocem te credens in te quaerens enim te inveniam te et inveniens laudem te Invocat te domine fides mea quam dedisti mihi quam inspirasti mihi per humanitatem filii tui per ministerium praedicatoris tui et quis locus est in me quo venias in me domine deus meus quo veniens invenias in me deus qui fecisti caelum et terram An vero caelum et terra quae fecisti et in quibus me fecisti capiunt te An quia sine te non est quidquid est fit ut quidquid est capiat te Quoniam itaque et ego sum quid peto ut venias in me qui non essem nisi esses in me Non ergo essem deus meus non omnino essem nisi esses in me Summe optime potentissime misericordissime et iustissime sacratissime fortissime stabilis et incomprehensibilis immutabilis mutans omnia nunquam novus nunquam vetus innovans omnia et in vetustatem perducens superbos etiam nescientes Semper agens semper quietus colligans et non egens portans et implens et protegens creans et nutriendus et perficiens et quaerens cum nihil desit tibi Amas nec aestuas et zelas et securus es Paenitet te et non dolet irascere et tranquillitas es opera mutas nec mutas consilium recipis quod invenis et nunquam amisisti nunquam inops et gaudes lucris nunquam avarus et usuras exis supererogatur tibi ut debeas et quis habet quidquam Nonne tu reddis debita nulli debens donas debita nihil perdens Et quid dixi deus meus vita mea dulcedo mea sancta Aut quid dicit aliquis cum de te dicit Et vae tacentibus de te quoniam loquaces muti sunt Quis mihi dabit acquiescere in te Quis dabit mihi ut venias in cor meum et inebries illud ut obliviscar mala mea et unum bonum meum amplectar te Quid mihi es Miserere ut loquar Quid tibi sum ipse ut amari te iubeas a me et nisi faciam irascere mihi et minaris ingentes miseras Parvane ipsa est miseria si non amem te Heu mihi Dic mihi per miserationes tuas domine deus quid sis mihi Dic animae meae Salus tua ego sum Sed dic ut audiam Ecce aures cordis mei ante te domine aperi eas et dic animae meae Salus tua ego sum Curram post vocem hanc et apprehendam te Noli abscondere a me faciem tuam ne moriar sed fac ut eam videam Angusta est domus animae meae quo venias ad eam dilatetur a te ruinosam est refice eam Habet immunditias peccatorum multas quae offendant oculos tuos fateor et scio Sed quis alius mundabit eam aut cui alii praeter te acclamans dicam Ab occultis meis munda me domine et ab alienis parce servo tuo Nonne tibi prolocutus sum adversum me delicta mea deus meus Et tu dimitte obsecro impietatem cordis mei Non iudicio contendo tecum quia veritas es et ego nolo fallere meipsum ne mentiatur iniquitas mea sibi Non ego iudicio contendo tecum quia si iniquitates observaveris domine domine quis sustinebit Dic mihi supplici Deus misericors dic misero Salus tua ego sum Peccavi domine deus meus ordinator et creator rerum omnium naturalium peccatorum tantum non ordinator unquam Domine deus meus peccavi faciendo contra praecepta tua Non enim meliora eligens inoboediens existi sed amore faciendi voluntatem propriam et adimplendi superbas victorias Libera me domine iam invocantem te Libera etiam eos qui nondum te invocant ut invocent te et liberes eos Obsecro te domine deus meus ut intus in anima mea clames quid sit amare te et ego audiam et veritas tua dicat mihi Salus tua ego sum et consolationes tuae laetificent animam meam Non clament adversus me iniqui appetitus mei nec timeant quod timendum non est sed confitear tibi deus meus et acquiescam in reprehensione malarum viarum mearum ut diligam bonas vias tuas fluxum vitiositatis meae restringant leges et miserationes tuae domine Misce salubres amaritudines revocantes nos ad te a iocunditate pestifera qua recessimus a te Exaudi domine deprecationem meam ne deficiat anima mea sub disciplina tua neque deficiam in confitendo miserationes tuas quibus eruas me ab omnibus vitiis meis pessimis ut dulcescas mihi super omnes seductiones quas secutus sum et amplexer manum tuam totis praecordiis meis ut eruas me ab omni tentatione usque in finem et omnia peccata delectationum mearum malarum dimittas mihi Erue me domine de immanissimo profundo delectationum iniquarum et libera me quaerentem te et sitientem delectationes tuas et dicat tibi cor meum Quaesivi vultum tuum vultum tuum domine requiram Nam longe a vultu tuo in affectu tenebroso non pedibus aut spatiis locorum itur abs te aut reditur ad te aut vero filius tuus ille minor equos vel currus vel naves quaesivit aut avolvit penna visibili aut moto poplite iter egit ut in longinqua regione vivens prodige dissiparet quod dederas proficienti dulcis pater et aegeno redeunti dulcior In affectu ergo libidinoso et tenebroso ut longe a vultu tuo Bonus enim es domine quia tu es bonum nostrum Peccavi quod non in te sed in creaturis tuis voluptates meas dilatavi et ideo irruí in dolores confusiones et errores Tu autem domine qui semper es et non mutaris qui semper vivis et nihil moritur in te dic mihi misero servo tuo Salus tua ego sum Gratias tibi dulcedo mea et honor meus et fiducia mea deus meus gratias tibi de universis donis tuis quae largitus es mihi sed tu mihi ea serva ita enim servabis me et augebuntur et perficientur quae dedisti mihi et ero ipse tecum si tu servaveris me et dona tua quae dedisti mihi quia et ut sim tu dedisti mihi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Alia oratio* XII (*monachorum*): PL 101 504 C]

Magnus es domine et laudabilis valde magna virtus tua et sapientiae tuae non est numerus Tu excitas cor nostrum ut te laudet et glorificet quia fecisti nos ad laudandum te et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te Quaeram te domine invocans te et invocem te credens in te quaerens enim te inveniam te et inveniens laudem te Invocat te domine fides mea quam dedisti mihi quam inspirasti mihi per humanitatem filii tui per ministerium praedicatoris tui et quis locus est in me quo venias in me domine deus meus quo veniens invenias in me deus qui fecisti caelum et terram An vero caelum et terra quae fecisti et in quibus me fecisti capiunt te An quia sine te non est quidquid est fit ut quidquid est capiat te Quoniam itaque et ego sum quid peto ut venias in me qui non essem nisi esses in me Non ergo essem deus meus non omnino essem nisi esses in me Summe optime potentissime misericordissime et iustissime sacratissime fortissime stabilis et incomprehensibilis immutabilis mutans omnia nunquam novus nunquam vetus innovans omnia et in vetustatem perducens superbos etiam nescientes Semper agens semper quietus colligans et non egens portans et implens et protegens creans et nutriendus et perficiens et quaerens cum nihil desit tibi Amas nec aestuas et zelas et securus es Paenitet te et non dolet irascere et tranquillitas es opera mutas nec mutas consilium recipis quod invenis et nunquam amisisti nunquam inops et gaudes lucris nunquam avarus et usuras exis supererogatur tibi ut debeas et quis habet quidquam Nonne tu reddis debita nulli debens donas debita nihil perdens Et qui dixit deus meus vita mea dulcedo mea sancta Aut quid dicit aliquis cum de te dicit Et vae tacentibus de te quoniam loquaces muti sunt Quis mihi dabit acquiescere in te Quis dabit mihi ut venias in cor meum et inebries illud ut obliviscar mala mea et unum bonum meum amplectar te Quid mihi es Miserere ut loquar Quid tibi sum ipse ut amari te iubeas a me et nisi faciam irascere mihi et minaris ingentes miseras Parvane ipsa est miseria si non amem te Heu mihi Dic mihi per miserationes tuas domine deus quid sis mihi Dic animae meae Salus tua ego sum Sed dic ut audiam Ecce aures cordis mei ante te domine aperi eas et dic animae meae Salus tua ego sum Curram post vocem hanc et apprehendam te Noli abscondere a me faciem tuam ne moriar sed fac ut eam videam Angusta est domus animae meae quo venias ad eam dilatetur a te ruinosam est refice eam Habet immunditias peccatorum multas quae offendant oculos tuos fateor et scio Sed quis alius mundabit eam aut cui alii praeter te acclamans dicam Ab occultis meis munda me domine et ab alienis parce servo tuo Nonne tibi prolocutus sum adversum me delicta mea deus meus Et tu dimitte obsecro impietatem cordis mei Non iudicio contendo tecum quia veritas es et ego nolo fallere meipsum ne mentiatur iniquitas mea sibi Non ego iudicio contendo tecum quia si iniquitates observaveris domine domine quis sustinebit Dic mihi supplici deus misericors dic misero Salus tua ego sum Peccavi domine deus meus ordinator et creator rerum omnium naturalium peccatorum tantum non ordinator unquam domine deus meus peccavi faciendo contra praecepta tua Non enim meliora eligens inoboediens existi sed amore faciendi voluntatem propriam et adimplendi superbas victorias Libera me domine iam invocantem te Libera etiam eos qui nondum te invocant ut invocent te et liberes eos Obsecro te domine deus meus ut intus in anima mea clames quid sit amare te et ego audiam et veritas tua dicat mihi Salus tua ego sum et consolationes tuae laetificent animam meam Non clament adversus me iniqui appetitus mei nec timeant quod timendum non est sed confitear tibi deus meus et acquiescam in reprehensione malarum viarum mearum ut diligam bonas vias tuas fluxum vitiositatis meae restringant leges et miserationes tuae domine Misce salubres amaritudines revocantes nos ad te a iocunditate pestifera qua recessimus a te Exaudi domine deprecationem meam ne deficiat anima mea sub disciplina tua neque

deficiam in confitendo miserationes tuas quibus eruas me ab omnibus vitiis meis pessimis ut dulcescas mihi super omnes seductiones quas secutus sum et amplexer manum tuam totis praecordiis meis ut eruas me ab omni tentatione usque in finem et omnia peccata delectationum mearum malarum dimittas mihi Erue me domine de immanissimo profundo delectationum iniquarum et libera me quaerentem te et sitientem delectationes tuas et dicat tibi cor meum Quaesivi vultum tuum vultum tuum domine requiram Nam longe a vultu tuo in affectu tenebroso non pedibus aut spatii locorum itur abs te aut redditur ad te aut vero filius tuus ille minor equos vel currus vel naves quaesivit aut avolavit penna visibili aut moto poplite iter egit ut in longinqua regione vivens prodige dissiparet quod dederas proficiscenti dulcis pater et egeno redeunti dulcior In affectu ergo libidinoso et tenebroso itur longe a vultu tuo Bonus enim es domine quia tu es bonum nostrum Peccavi quod non in te sed in creaturis tuis voluptates meas dilatavi et ideo irui in dolore confusiones et errores Tu autem domine qui semper es et non mutaris qui semper vivis et nihil moritur in te dic mihi misero servo tuo Salus tua ego sum Gratias tibi dulcedo mea et honor meus et fiducia mea deus meus gratias tibi de universis donis tuis quae largitus es mihi sed tu mihi ea serva ita enim servabis me et augebuntur et perficientur quae dedisti mihi et ero ipse tecum si tu servaveris me et dona tua quae dedisti mihi quia ut sim tu dedisti mihi qui vivis [Alia oratio (12): PL 101, 504C *altro testimone*]

Maiestatem tuam domine supplices exoramus ut intercessione omnium sanctorum tuorum qui tibi placuerunt ab initio mundi et novem ordinem angelorum dimittas omnia delicta quae commisimus in vita ista et post obitum nostrum cum sanctis et electis tuis mereamur gaudia aeterna possidere Per [Bba 2003, 60 nr. 21].

Maiestatem tuam suppliciter deprecor omnipotens et misericors deus ut placabilis ... piis supplicationibus consequantur [Chg173c 389 *oratio communis*]

Maiestatem tuam suppliciter deprecor omnipotens et misericors deus ut placabilis et acceptabilis tibi sit haec mea psalmorum modulatio quam tuae nunc tremendae maiestati persolvere cupio quatenus per ipsam et mihi et eis qui mihi familiaritate iuncti sunt sed et totius ecclesiae misericordiam tuam ubique praetendere digneris ut ab omnibus inimicorum nostrorum insidiis mentium et corporum defensi tua opitulatione salvemur et peccatorum nostrorum te miserante veniam mereamur promereri et animabus famulorum famularumque tuarum omnium videlicet fidelium catholicorum orthodoxorum qui tibi placuerunt remissionem cunctorum tribue peccatorum ut indulgentiam quam semper optaverunt piis supplicationibus consequantur Per dominum [GvS 1933, 89].

Mane cum surrexero ... sacrificium vespertinum [Oratio s. Augustini BerlinH552, 171v *add.*]

Mane cum surrexero intende ad me domine et guberna omnes actus meos ... oculos meos ne videant vanitatem vel mulierem ad concupiscendum eam ... elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum [Chg173b 276 *acefalo*]

Mane cum surrexero intende ad me domine et guberna omnes actus meos et verba mea et cogitationes meas ut tota die transeam in tua voluntate Da mihi domine timorem tuum compunctionem cordis humilitatem mentis conscientiae puritatem in terram despiciam caelum aspiciam peccata odiam iustitiam diligam Aufer a me domine sollicitudinem saeculariam Gulae appetitum fornicationis concupiscentiam amorem pecuniae pestem iracundiae tristitiam saeculi mentis accidiam vanam laetitiam tyrannidem superbiam Planta in me domine virtutes bonas Abstinenciae gulae continentiam carnis castitatem mentis humilitatem non fictam fraternitatem et caritatem perfectam Custodi os meum domine ne loquatur vana ne detrahā absentibus ne maledicam praesentibus ne maledictum respondeam pro maledicto sed e contrario Benedicam dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo Custodi oculos meos ne videant mulierem ad concupiscendum eam ne rem proximi mei ne delicias saeculi sed dicam cum sancto David Oculi mei semper ad dominum quoniam evellet de laqueo pedes meos Et Ad te levavi oculos meos qui habitas in caelo Custodi aures meas ne audiant linguam detrahentem mendacium ne verbum otiosum sed aperte sint ad audiendum verbum dei Custodi pedes meos ne circumdeant domos otiosas sed stent in oratione dei Custodi manus meas ne porrigantur saepe ad accipienda munera sed potius eleventur in precibus domine munde et pure sine ira et disceptatione quo possim illud dicere proficere Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum [Ln3763, 1964, 405 n. 12] *gfr* Domine I. C. mane

Mane cum surrexero intende ad me domine et guberna omnes actus meos et verba mea et cogitationes meas ut totum diem transigam in tua voluntate Dona mihi domine timorem tuum cordis compunctionem mentis humilitatem conscientiae puritatem ut terram despiciam caelum aspiciam infernum timeam peccata odiam iustitiam diligam Abscinde a me domine gulae appetitum concupiscentiam fornicationis amorem pecuniae pestem iracundiae iustitiam saeculi mentis accidiam vanam laetitiam tyrannidem superbiam Planta in me domine virtutem abstinentiae et continentiam carnis et castitatem mentis voluntariam paupertatem veram patientiam laetitiam spiritalem animi stabilitatem cordis contritionem humilitatem non fictam fraternam caritatem Custodi os meum ne loquar vana ne fabuler saecularia ne detrahā absentibus ne maledicam praesentibus ne respondeam maledictum pro maledicto sed e contrario benedicam dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo Custodi oculos meos ne videant mulierem ad concupiscendum eam ne desideret rem proximi nec delicias huius saeculi sed dicam cum spiritu David Oculi mei semper ad dominum et reliqua Et iterum Ad te levavi oculos meos qui habitas in caelo Custodi aures meas ne audiant linguam detrahentem ne audiant mendacium nec verbum otiosum sed apertae sint quotidie ad audiendum verbum dei Custodi pedes meos ne circumdeant domos otiosas sed stent in oratione dei firmiter immobiles Custodi manus meas ne porrigantur saepe ad accipienda munera sed potius eleventur quotidie in precibus domini mundae et purae sine ira et disceptatione quo possi dicere illum propheticum sermonem Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum Custodi domine exitum nostrum qui in tuo nomine proficiscimur et angelus tuus sanctus caelestis comitetur nobiscum qui possit deducere nos usque ad locum destinatum et dirigere pedes nostros in viam pacis et veritatis Custodi domine cogitationes nostras sermones et opera ut possimus in conspectu tuo perficere voluntatem tuam et ambulare in via tua toto tempore vitae nostrae per redemptorem animarum nostrarum dominum nostrum cui est gloria in saecula saeculorum [Oratio beati Hieronymi presbyteri: PL 101 1385 B] *gfr* Domine I. C. mane

Manicis purae intentionis omnipotens deus protege operationem meam ut voluntate tibi placeam et operatione Per Christum [CmN7, 31v *Ordo Missae dum sedet <super faldistorum> imponuntur ciribecae incipiendo a dextera manu Alia oratio*]

Maria mater dei piissima ad me miserum aurem tuam inclina ... [Quicumque hanc orationem dixerit XXX diebus continuis super genua sua quidquid a deo petierit finaliter obtinebit D2242, 97va]

Maria templum domini Sacrarium paracleti Sacrarum decus virginum Maerentium solatium **Ad** te suspiro domina Meas accepta lacrymas Sinum misericordiae Dignare mihi pandere **Regina** caeli inclyta Orbis lampas siderea Meas absterge lacrymas Et peccatorum nebulas **Quod** voles unigenitus Donabit tibi filius Pro quibus voles veniam Impetrabis et gloriam **Sed** vae peccatis hominum In tenebris degentium Me terret recordantia **Ut** Adam delitescere Vel sicut Cain fugere Mea me cogunt scelera Quia multa et gravia **Sed** inter tanta nubila Et peccatorum pondera Patrem recordia lumen Non despero auxilium **Nihil** desperare peius Nil putavi perversius Praesertim si tu domina Mea perfers precamina **Cum** mente tracto angelos Prophetas et apostolos Victoriosos martyres Et per pudicas virgines **Nullus** mihi potentior Nullus misericordior Illorum pace dixerim Videtur matre domini **Quapropter** hanc praecipue Patronam meam facere Nihil religiosius Nihil puto salubrius **Ergo** mater melliflua Et virgo pudicissima Nunc in praesenti sentiam Quam de te do sententiam **Mei** querelam gemitus Tibi impono primitus Quam perferas ad dominum Et tuum verum filium **Maria** lux aetherea Et sacra preces deferat Tui stratus vestigiis Mente deposco supplici **Computruerunt** pristina Peccatorum contagia Sed sapiens est medicus Omnipotens est dominus **De** mala consuetudine Est efficax me tollere Qui suscitavit Lazarum Quatriduanum mortuum **Post** lapsum Petrum respicit Et magno fletu concutit Nec Chananaeae precibus Abnuat hic propitius **David** post tam immania Paenituit flagitia Et post laudari meruit Ore ipsius domini **Unde** securus credidi A peccatorum vinculis Me cito posse erui Si tu tantum petieris **Mater** misericordiae Sic affectum contemnere Vales quae vocas impios Et non spernis incredulos **Quid** in Maria gesseris Illam dico Aegyptiam Prorsus novit ecclesia Et exsultat in gratia **Theophilus** diabolo Suo datus chirographo Quasi a fundo barathri Per te reduci potuit **Sed** quis verbis comprehendere Vel scriptura dirigere Quotidie quos liberas Et Deo reconcilias **His** iam diu praemonitus Ad te confugi credulus Ne me pia abiciis Supplex oro ut differas **Devotionis** lacrymas Quam primum mihi impetra Ut sint satis idoneae Meas sordes eluere **Turpis** concupiscentia Corpus nec mentem polluat Quae tua sub custodia Iam deputavi domina **Nam** scripturae auctoritas Et sacra clamant veritas Corpus peccatis subditum Sanctum odire spiritum **Furor** et indignatio Procul fiant ab animo Quem tutelae sanctissimae Praelegit committere **Non** odium exasperet lactantia non elevet Livor edax non acuat Sed pax vera possideat **Mundum** si ridet fugiam Aut si saevit irideam Quia qui illum diligit Christo constare desinit **Sed** studiosa lectio Et compuncta oratio Incumbentem exsatiat Et haerentem inebriat **In** te mentis intuitum Mortis versem aculeum Et si tanto suspectior Quanto manet deculior **O** Iesu rex altissime **O** fons misericordiae Horam mortis terribilem Pro spe bona fac facilem **Secura** conscientia Non ibi multum trepidat Nam spe facta robustior Multum transit constantior **Non** aliud sit gaudium Vel meum desiderium Quam ut exutus corpore Tibi possim assistere **O vos** caelorum incolae Cives supernae patriae Qui deo fruimini Nobis et compatimini **Michael** in caelestibus Qui prae fulgus agminibus Pro speciali gloria Nobis confer solatia **Angeli** quos gravissimam Carnis non premit sarcina Orate pro hominibus Sub ea laborantibus **Ioannes** vatū maxime Precantium verba excipe Et prophetarum numerum Ad hoc ascito socium **Petre** piscator hominum Et Paule doctor

gentium Cum caeteris apostolis Ope iuvate celeri **Stephane** cum Laurentio Magno praelati merito Cum multa turba martyrum Magnum ferte praesidium **Vos** confessores inelytos Vita aeterna praeditos Nequaquam obliviscimur Sed obnixae deprecemur Ut qui per temporalia Transistis et fragilia Adhuc pro decertantibus Tanto instetis promptius **Agnes** Tecla Caecilia Nec non et Scholastica Et omnes sanctae virgines Pro nobis state supplices [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXI* <olim LX> (Rhythmus ad sanctam virginem Mariam et ad omnes sanctos): PL 158 966 B]

Maria templum domini Sacrarium paracleti ... [PaL1063, 263v *Oratio ad s. Mariam et ad omnes sanctos*: LEROQUAIS I, 47]

Maria tu illa magna Maria tu illa maior beatarum Mariarum tu illa maxima feminarum Tu domina magna et valde magna te vult cor meum amare te cupit os meum laudare te desiderat venerari mens mea te affectat exorare anima mea quia tuitioni tuae se commendat tota substantia mea Enitimini viscera animae meae enitimini quantum potestis si quid potestis omnia interiora mea ut eius merita laudetis ut eius beatitudinem ametis ut eius celsitudinem admiremini ut eius benignitatem deprecemini cuius patrocinio quotidie indigetis indigendo desideratis desiderando imploratis implorando impetratis et si non secundum desiderium vestrum tamen supra vel certe contra meritum vestrum Regina angelorum domina mundi mater eius qui mundat mundum Confiteor quia cor meum nimis est immundum ut merito erubescat in tam mundam intendere nec digne possit mundam intendendo contingere Te igitur mater illuminationis cordis mei te nutrix salutis meae mentis te obsecrant quantum possunt cuncta praecordia mea Exaudi domina adesto propitia adiuva potentissima ut mundentur sordes mentis meae ut illuminentur tenebrae meae ut accendatur tepor meus ut expergiscatur torpor meus quatenus sicut tua beata sanctitas super omnia post summum omnium filium tuum per omnipotentem filium tuum ob gloriosum filium tuum a benedicto filio tuo est exaltata sic super omnia post dominum et deum meum filium tuum te cor meum intelligat et veneretur amet et deprecetur eo affectu non quo desidero imperfectus sed quo dicitur a filio tuo factus redemptus et resuscitatus Genitrix vitae animae meae alitrix reparationis carnis meae lactatrix salvatoris totius substantiae meae Sed quid dicam Lingua mea deficit quia mens non sufficit Domina domina omnia intima mea sollicita sunt ut tantorum beneficiorum tibi gratias exolvant Sed ne cogitare possunt dignas Quid enim dicam digne matri creatoris et salvatoris mei per cuius sanctitatem peccata mea purgantur per cuius integritatem mihi incorruptibilitas donatur Per cuius virginitatem anima mea adamatur a domino suo et desponsatur deo suo Quid inquam digne referam genitrici dei et domini mei Per cuius fecunditatem captivus sum redemptus Per cuius partum de morte aeterna sum exemptus Per cuius prolem perditus sum restitutus et exilio miseriae in patriam beatitudinis reductus Benedicta tu in mulieribus Haec omnia mihi dedit benedictus fructus ventris tui in regeneratione baptismi sui Alia in spe alia in re Quamquam haec omnia ego ipse mihi sic peccando abstulerim ut nec rem habeam et spem vix teneam Quid enim si mea culpa evanuerunt Numquid ingratus ero illi per quam mihi bona tanta gratiae evenerunt Absit ne addam hanc iniquitatem super iniquitatem Immo gratias ago quia habui Doleo quia non habeo Oro ut habeam Certus enim sum quia sicut per filii gratiam ea potui accipere sic eadem per matris merita possum recipere Ergo domina porta vitae aeternae salutis via reconciliationis Aditus recuperationis Obsecro te per salvatricem tuam fecunditatem Fac ut peccatorum meorum mihi venia et bene vivendi gratia concedatur Et usque in finem hic servus tuus sub protectione tua custodiatur Aula universalis pietatis Causa generalis reconciliationis Vas et templum vitae et salutis universorum nimium contraho merita tua cum in me homunculo vili singulariter recenseo beneficia tua quae mundus amans gaudet gaudens clamat esse sua Tu namque domina admirabilis singulari virginitate Amabilis salutari fecunditate venerabilis inestimabili sanctitate tu ostendisti mundo dominum suum et deum suum quem nesciebat tu visibilem exhibuisti mundo creatorem suum quem prius non videbat tu genuisti mundo restaurationem quo perditus indigebat tu peperisti mundo reconciliatorem quem reus non habebat Per fecunditatem tuam domina mundus peccator est iustificatus damnatus salvatus exul reductus Partus tuus domina mundum captivum redemit Aegrum sanavit mortuum resuscitavit Caelum Sidera Terra Flumina Dies nox et quaecumque humanae potestati vel utilitati sunt obnoxia ut amissum decus sese gratulantur per te quodammodo resuscitata et nova quadam ineffabili gratia donata quasi enim omnia mortua erant cum amissa congenita dignitate favendi dominatui vel usus deum laudantium ad quod facta erant obruebantur oppressione et decolorabantur ab usu idolis servientium propter quod facta non erant Quasi vero eadem mundum ungunt se gaudent restaurata per eundem quippe gloriosum filium gloriosae virginitatis tuae omnes iusti qui obierunt ante vitalem eius mortem exultant disruptione captivitatis suae et angeli gratulantur restitutione semirutae civitatis suae O femina mirabiliter singularis et singulariter mirabilis per quam elementa renovantur inferna remediuntur homines salvantur angeli redintegrantur O femina plena et superplena gratia de cuius plenitudinis exuberantia respersa sic revirescit omnis creatura O virgo benedicta et semper benedicta per cuius benedictionem benedictur natura non solum creata a creatore sed et creator a creatura O nimis exaltata quam sequi conatur affectus animae meae quo affugis aciem mentis meae O pulchra ad intuendum amabilis ad contemplandum delectabilis ad amandum quo evadis capacitatem cordis mei Praestolare domina infirmam animam meam sequentem Ne abscondas te domina parum videnti te animae quaerenti miserere domine animae post te anhelando languenti Mira res inquam sublimi contemplor Mariam locatam Omnis creatura a deo est creata et dei natura ex Maria est nata Deus omnia creavit et Maria deum generavit Deus qui omnia fecit ipse se ex Maria fecit et sic omnia quae fecerat refecit Qui omnia potuit ex nihilo facere noluit ea violata sine Maria reficere Deus igitur est pater rerum creatarum et Maria mater rerum recreatarum Deus est pater constitutionis omnium et Maria est mater restitutionis omnium Deus enim genuit illum per quem omnia facta sunt et Maria peperit illum per quem cuncta sunt salvata Deus genuit illum sine quo penitus nihil est et Maria peperit illum sine quo omnino nihil bene est O vere dominus tecum cui dedit dominus ut omnis creatura tantum tibi deberet secum Maria obsecro te per gratiam qua sic dominus esse tecum et te voluit esse tecum Fac propter ipsam secundum eandem ipsam gratiam misericordiam tuam mecum Fac ut amor tui semper sit tecum et cura mea semper sit tecum Fac ut clamor necessitatis meae quamdiu ipsa persistit sit tecum et respectus pietatis tuae quamdiu ego subsisto sit tecum Fac ut congratulatio beatitudinis tuae semper sit tecum et compassio miseriae meae quantum mihi expedit sit tecum Sicut enim o beatissima omnis a te aversus est a te despectus necesse est ut intreat ita ut omnis ad te conversus est a te respectus impossibile est ut pereat Sicut enim dominus deus genuit illum in quo omnia vivunt sic o tu flos virginitatis genuisti eum per quem et mortua reviviscunt Et sicut deus per filium suum beatos angelos a peccato servavit ita o tu decus puritatis per filium tuum miseros homines ex peccato salvasti Quemadmodum dei filius est beatitudo iustorum Sic o tu salus fecunditatis filius tuus est reconciliatio peccatorum Non est enim reconciliatio nisi quam tu casta concepisti Non est iustificatio nisi quam tu integra in utero voluisti Non est salus nisi quam tu virgo peperisti Ergo o domina mater es iustificationis et iustificatorum genitrix es reconciliationis et reconciliatorum O beata fiducia o tutum refugium Mater dei est mater nostra Mater eius in quo solo speramus et quem solum timemus est mater nostra Mater eius inquam qui solus salvat solus damnat est mater nostra Sed o benedicta et exaltata non tibi soli sed et nobis quid est quam magnum quam amabile est quod video per te evenire nobis quod videns gaudeo quod gaudens dicere non audeo Si enim tu domina es mater eius nonne et alii filii tui sunt fratres eius Loquar unde iocundatur cor meum nec sileo ne elatione arguatur os meum Sed quod credo amando cur non confitebor laudando Dicam igitur non superbiendo sed gratias agendo Qui enim fecit ut ipse per mater nram generationem esset frater naturae nostrae et nos per vitae restitutionem essemus filii matris eius ipse invitat ut confiteamur nos fratres eius Ergo iudex noster est frater noster Salvator mundi est frater noster Qua igitur certitudine debemus sperare qua consolatione possumus timere quorum sive salus sive damnatio de boni fratris et de pia matris pendet arbitrio Quo etiam affectu hunc fratrem et hanc matrem amare debemus qua familiaritate nos illis commitemus qua securitate ad illos confugiemus qua dulcedine confugientes suscipiemur Bonus igitur frater nobis dimittat quod deliquimus ipse avertat quod delinquentes incurrimus ipse donet quod paenitentes petimus Bona mater oret et exoret pro nobis Ipsa postulet et impetret quod expedit nobis Ipsa roget filium pro filiis unigenitum pro adoptatis dominum pro servis Bonus filius audiat matrem pro fratribus unigenitus pro his quos adoptavit dominus pro his quos liberavit Maria quantum tibi debemus Domina mater per quam talem fratrem habemus quid gratiarum quid laudis tibi retribuemus Magne domine tu noster maior frater magna domina tu nostra melior mater docete cor meum qua reverentia vos debeat cogitare bone tu et bona tu Dulcis tu et dulcis tu Dicite et date animae meae quo affectu vos memorando de vobis delectetur delectando iocundetur iocundando impinguetur Impinguate et succendite eam vestra dilectione vestro continuo amore Languet cor meum liquefiat anima mea deficiat caro mea Utinam sic viscera animae meae dulci fervore vestrae dilectionis exardescant Utinam sic incitata spiritus mei dulcedine vestri affectus impinguentur ut medullae corporis mei exiccentur Domine fili dominae meae domina mater domini mei si ego non sum dignus qui sic debeam vestro amore beatificari Certe vos estis digni qui sic immo plus debeatis amari Ergo benignissimi nec sine denegatis mihi petenti id quo me confiteor indignum ut auferatur id quo certe vos denegare non potestis dignos Date itaque piissimi date obsecro supplicanti animae meae non propter meritum meum sed propter meritum vestrum Date illi quantum digni estis amorem vestrum Date inquam mihi quo sum indignus ut reddatur vobis quo estis digni Si enim non vultis dare ut habeam quod desidero saltem nolite negare ut reddam vobis quod debeo Forsitan praesumendo loquar sed utique bonitas vestra facit me audacem Loquar ergo adhuc dominum meum et dominam

meam cum sim pulvis et cinis Domine et domina nonne multo melius est cum vos gratis donatis petenti quod ipse non meretur quam cum vobis subtrahitur quod vobis iure debetur Illud quippe est praedicandae misericordiae istud est nephandae iniustitiae Impendite igitur gratiam ut recipiatis debitum Facite vos mihi misericordiam vestram quae mihi expedit et vos decet ne faciam ego vobis iniustitiam meam quae nulli expedit et nullum decet Estote vos mihi misericordes quod obsecro ne sim ego vobis iniustus quod execror date benigne et benigna ne sitis exoratu difficiles Date animae meae amorem vestri quem ipsa non iniuste petit et vos iuste exigitis ne ipsa bonis vestris sit ingrata quod ipsa iuste horret et vos non iniuste punitis Certe Iesu fili dei et tu Maria mater eius et vos vultis et aequum est ut quicquid vos diligitis diligatur a nobis Ergo bone fili rogo te per dilectionem qua diligitis et diligi vis eam Bona mater rogo te per dilectionem qua diligitis filium tuum ut sicut tu vere diligitis et diligi vis eum ita mihi impetres ut vere diligam eum Ecce enim quod ut fiat vere in vestra voluntate est cur ergo propter peccata mea non fiet cum sit in vestra potestate Amator et miserator hominum tu potuisti reos tuos et usque ad mortem amare et poteris te roganti amorem tui et matris tuae negare Veneretur igitur vos sicut digni estis mens mea amet vos sicut aequum est cor meum Diligat vos sicut sibi expedit anima mea Serviat vobis sicut debet caro mea et in hoc consummetur vita mea ut in aeternum psallat tota substantia mea Benedictus dominus in aeternum fiat fiat Amen [LeG149, 126r-134r *divi Augustini ad gloriosam dei genitricem Mariam virginem* = recensione breve di ANSELMUS CANTUAR., *Oratio VII ad sanctam Mariam*: ed. SCHMITT 1946, 18]

Maria tu illa magna Maria tu illa maior beatarum Mariarum tu illa maxima feminarum te domina magna et valde magna te vult cor meum amare te cupit os meum laudare te desiderat venerari mens mea te affectat exorare anima mea quia tuitioni tuae se commendat tota substantia mea Enitimi viscera animae meae enitimi quantum potestis si quid potestis omnia interiora mea ut eius merita laudetis ut eius beatitudinem ametis ut eius celsitudinem admiremini ut eius benignitatem deprecemini cuius patrocinio cotidie indigetis indigendo desideratis desiderando imploratis implorando impetratis et si non secundum desiderium vestrum tamen supra vel certe contra meritum vestrum Regina angelorum domina mundi mater eius qui mundat mundum confiteor quia cor meum nimis est immundum ut merito erubescat in tam mundam intendere nec digne possit tam mundam intendendo contingere Te igitur mater illuminationis cordis mei te nutrix salutis mentis meae te obscant quantum possunt cuncta praecordia mea Exaudi domina adeo propitia adiuvata potentissima ut mudentur sordes mentis meae ut illuminentur tenebrae meae ut accendatur tepor meus ut expergiscatur torpor meus quatenus sicut tua beata sanctitas super omnia post summum omnium filium tuum per omnipotentem filium tuum ob gloriosum filium tuum a benedicto filio tuo est exaltata sic super omnia post dominum et deum meum et omnium filium tuum te cor meum intelligat et veneretur amet et deprecetur eo affectu non quo desidero imperfectus sed quo debet a filio tuo factus et salvatus redemptus et resuscitatus Genitrix vitae animae meae alitrix reparatrix carnis meae lactatrix salvatoris totius substantiae meae Sed quid dicam Lingua mihi deficit quia mens non sufficit Domina domina omnia in tima mea sollicita sunt ut tantorum beneficiorum tibi gratias exsolvant sed nec cogitare possunt dignas et pudet proferre non dignas Quid enim digne dicam matri creatoris et salvatoris mei per cuius sanctitatem peccata mea purgantur per cuius integritatem mihi incorruptibilitas donatur per cuius virginitatem anima mea adamatur a domino suo et desponsatur deo suo Quid inquam digne referam genitrici dei et domini mei per cuius fecunditatem captivum meo redemptus per cuius partum de morte aeterna sum exemptus per cuius prolem perditus sum restitutus et de exilio miseriae in patriam beatitudinis reductus Benedicta in mulieribus haec omnia mihi dedit benedictus fructus ventris tui in regeneratione baptismatis sui alia in spe alia in re quamquam haec omnia ego ipse mihi sic peccando abstulerim ut nec rem habeam et spem vix teneam Quid enim Si mea culpa evanuerunt numquid ingratus ero illi per quam mihi tanta bona gratis evenerunt Absit enim omnia mortua erant cum amissa congenita dignitate favendi dominatui vel usibus deum laudantium ad quod facta erant obruebantur oppressione et decolorabantur ab usu idolis servientium propter quos facta non erant Quasi vero eadem resuscitata laetantur cum iam deum confitentium et dominatu reguntur et usu decorantur Nova autem et inestimabili gratia quasi exultaverunt cum ipsum deum ipsum creatorem suum et deum suum quem nesciebat tu visibilem exhibuisti mundo creatorem suum quem prius non videbat tu genuisti mundo restauratorem quo perditus indigebat tu peperisti mundo reconciliatorem quem reus non habebat Per fecunditatem tuam domina mundus peccator est iustificatus damnatus salvatus exul reductus Partus tuus domina mundum captivum redemit aegrum sanavit mortuum resuscitavit Insuper et oppressionibus daemonum tenebris obvolutus mundus subiacebat sed sole de te orto illuminatus eorum et laqueos devitat et vires conculcat Caelum sidera terra flumina dies nox et quaecumque humanae potestati vel utilitati sunt obnoxia in amissum decus sese gratulantur domina per te quodam modo resuscitata et nova quadam ineffabili gratia donata Quasi enim omnia mortua erant cum amissa congenita dignitate favendi dominatui vel usibus deum laudantium ad quod facta erant obruebantur oppressione et decolorabantur ab usu idolis servientium propter quos facta non erant Quasi vero eadem resuscitata laetantur cum iam deum confitentium et dominatu reguntur et usu decorantur Nova autem et inestimabili gratia quasi exultaverunt cum ipsum deum ipsum creatorem suum non solum invisibiliter supra se illa regentem senserunt sed etiam visibiliter intra se eisdem utendo sanctificantem viderunt Haec tanta bona per benedictum fructum benedicti ventris benedictae Mariae mundo provenerunt Sed cur solum loquor domina beneficiis tuis plenum esse mundum Inferna penetrant caelos superant Per plenitudinem enim gratiae tuae et quae in inferno erant se laetantur liberata et quae supra mundum sunt se gaudent restaurata Per eundem quippe gloriosum filium gloriosae virginitatis tuae omnes iusti qui obierunt ante vitalem eius mortem exultant disruptione captivitatis suae et angeli gratulantur restitutione semirutae civitatis suae O femina mirabiliter singularis et singulariter mirabilis per quam elementa renovantur inferna remediuntur daemones conculcantur homines salvantur angeli redintegrantur O femina plena et superplena gratia de cuius plenitudine exundantia respersa sic revirescit omnis creatura O virgo benedicta et superbenedicta per cuius benedictionem benedicitur omnis natura non solum creata a creatore sed et creator a creatura O nimis exaltata quam sequi conatur affectus animae meae quo aufugis aciem mentis meae O pulchra ad intuentum amabilis ad contemplandum delectabilis ad amandum quo evadis capacitate cordis mei Praestolare domina infirmam animam te sequentem Ne abscondas te domina parum videnti animae te quaerenti Miserere domina animam post te anhelando languentem Mira res in quam sublimi contempler Mariam locatam Nihil aequale Mariae nihil nisi deus maius Maria Deus filium suum quem solum de corde suo aequalem sibi genitum tamquam seipsum diligebat ipsum dedit Mariae et ex Maria fecit sibi filium non alium sed eundem ipsum ut naturaliter esset unus idemque communis filius dei et Mariae Omnis natura a deo est creata et deus ex Maria est natus Deus omnia creavit et Maria deum generavit Deus qui omnia fecit ipse se ex Maria fecit et sic omnia quae fecerat refecit Qui potuit omnia de nihilo facere noluit ea violata nisi prius fieret Mariae filius reficere Deus igitur est pater rerum creatarum et Maria mater rerum recreatarum Deus est pater constitutionis omnium et Maria est mater restitutionis omnium Deus enim genuit illum per quem omnia sunt facta et Maria peperit illum per quem cuncta sunt salvata Deus genuit illum sine quo penitus nihil est et Maria peperit illum sine quo nihil omnino bene est O vere dominus tecum cui dedit dominus ut omnis natura tantum tibi deberet secum Maria obsecro te per gratiam qua sic dominus esse tecum et te voluit esse secum fac propter ipsam secundum eandem ipsam gratiam misericordiam tuam mecum Fac ut amor tui semper sit mecum et cura mei semper sit tecum Fac ut clamor necessitatis meae quamdiu ipsa persistit sit tecum et respectus pietatis tuae quamdiu ego subsisto sit mecum Fac ut congratulatio beatitudinis tuae semper sit mecum et compassio miseriae meae quantum mihi expedit sit tecum Sicut enim o beatissima omnis a te aversus et a te despectus necesse est ut intreat ita omnis ad te conversus et a te respectus impossibile est ut pereat Sicut enim o divina deus genuit illum in quo omnia vivunt sic o tu flos virginitatis genuisti eum per quem mortua revivunt Et sicut deus per filium suum beatos angelos a peccato servavit ita o tu decus puritatis per filium tuum miseros homines ex peccato salvavit Quemadmodum enim dei filius est beatitudo iustorum sic o tu salus fecunditatis filius tuus est reconciliatio peccatorum Non est enim reconciliatio nisi quam tu casta concepisti non est iustificatio nisi quam tu integra in utero fovisti non est salus nisi quam tu virgo peperisti Ergo o domina mater es iustificationis et iustificatum genitrix es reconciliationis et reconciliatorum parens es salutis et salvatorum O beata fiducia o tutum refugium Mater dei est mater nostra Mater eius in quo solo speramus et quem solo timemus est mater nostra Mater inquam eius qui solus salvat solus damnat est mater nostra Sed o benedicta et exaltata non tibi soli sed et nobis quid est quam magnum quam amabile est quod video per te evenire nobis quod videns gaudeo quod gaudens dicere non audeo Si enim tu domina es mater eius nonne et alii filii tui sunt fratres eius Sed qui fratres et cuius eius Loquar unde iucundatur cor meum an sileo ne elatione arguatur os meum Sed quod credo amando cur non confitebor laudando Dicam igitur non superbiendo sed gratias agendo Qui enim fecit ut ipse per maternam generationem esset naturae nostrae et nos per vitae restitutionem essemus filii matris eius ipse nos invitat ut confiteamur nos fratres eius Ergo iudex noster est frater noster Salvator mundi est frater noster Denique deus noster est factus per Mariam frater noster Qua igitur certitudine debemus sperare qua consolatione possumus timere quorum sive salus sive damnatio de boni fratris et de pie matris pendent arbitrio Quo etiam affectu hunc fratrem et hanc matrem amare debemus Qua familiaritate nos illis commitemus Qua securitate ad illos confugiemus Qua dulcedine fugientes suscipiemur Bonus igitur frater nobis dimittat quod deliquimus ipse

avertat quod delinquentes meruimus ipse donet quod paenitentes petimus Bona mater oret et exoret pro nobis ipsa postulet et impetret quod expedit nobis Ipsa roget filium pro filiis unigenitum pro adoptatis dominum pro servis Bonus filius audiat matrem pro fratribus unigenitus pro iis quos adoptavit dominus pro iis quos liberavit Maria quantum tibi debemus Domina mater per quam talem fratrem habemus quid gratiarum quid laudis tibi retribuamus Magne domine tu noster maior frater magna domina tu nostra melior mater docete cor meum qua reverentia vos debeat cogitare Bone tu et bona tu dulcis tu et dulcis tu dicite et date animae meae quo affectu vos memorando de vobis delectetur delectando iucundetur iucundando impinguetur Impinguate et succendite eam vestra dilectione Vestro continuo amore langueat cor meum liquefiat anima mea deficiat caro mea Utinam sic viscera animae meae dulci fervore vestrae dilectionis exardescant ut viscera carnis meae exarescant Utinam sic intima spiritus mei dulcedine vestri affectus impinguentur ut medullae corporis mei exsiccentur Domine fili dominae meae domina mater domini mei si ego non sum dignus qui sic debeam vestro amore beatificari certe vos non estis indigni qui sic immo plus debeatis amari Ergo benignissimi ne sic denegatis mihi petenti id quo me confiteor indignum ut auferatur vobis id quo certe vos negare non potestis dignos Date itaque piissimi date obsecro supplicanti animae meae non propter meritum meum sed propter meritum vestrum date illi quanto digni estis amorem vestrum Date inquam mihi quo sum indignus ut reddatur vobis quo estis digni Si enim non vultis dare ut habeam quod desidero saltem nolite negare ut reddam vobis quod debeo Forsan praesumendo loquar sed utique bonitas vestra facit me audacem Loquar ergo adhuc ad dominum meum et dominam meam cum sim pulvis et cinis Domina et domina nonne multo melius est cum vos gratis donatis petenti quod ipse non meretur quam cum vobis subtrahitur quod vobis iuste debetur Illud quippe praedicanda e misericordiae istud est nefandas iniustitiae Impendite igitur piissimi gratiam ut recipiatis debitum Facite vos mihi misericordiam vestram quae mihi expedit et vos decet ne faciam ego vobis iniustitiam meam quae nulli expedit et nullum decet Estote vos mihi misericordes quod obsecro ne sim ego vobis iniustus quod execror Date benigne et benigna ne sitis exoratu difficiles date animae meae amorem vestri quem ipsa non iniuste petit et vos iuste exigitis ne ipsa bonis vestris sit ingrata quod ipsa iuste horret et vos non iniuste punitis Certe Iesu fili dei et tu Maria mater eius et vos vultis et aequum est ut quidquid vos diligitis diligatur a nobis Ergo bone fili rogo te per dilectionem qua diligis matrem tuam ut sicut tu vere diligis et diligis vis eam ita mihi des ut vere diligam eam Bona mater rogo te per dilectionem qua diligis filium tuum ut sicut tu vere diligis et diligis vis eum ita mihi impetres ut vere diligam eum Ecce enim peto quod ut fiat vere est in vestra voluntate cur ergo propter peccata mea non fiet cum sit et in vestra potestate Amator et miserator hominum tu posuisti reos tuos et usque ad mortem amare et poteris te roganti amorem tui et matris tuae negare Mater huius amatoris nostri quae illum in ventre portare et in sinu meruisti lactare an tu non poteris aut non voles poscenti amorem eius et tuum impetrare Veneretur igitur vos sicut digni estis mens mea amet vos sicut aequum est cor meum diligat vos sicut sibi expedit anima mea serviat vobis sicut debet caro mea et in hoc consummetur vita mea ut in aeternum psallat tota substantia mea Benedictus dominus in aeternum fiat fiat [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio VII ad sanctam Mariam pro impetrando eius et Christi amore*: ed. SCHMITT 1946, 18]

Maria tu illa magna Maria tu illa maior beataum Mariarum (...) [Giovanni di F?amp (?) *Ad s Mariam*: PL 147: 463 A]

Maria tu illa magna Maria tu illa maxima beatarum Mariarum tu illa maxima feminarum Te domina magna et valde magna te vult cor meum amare te cupit os meum laudare te desiderat venerari mens mea te affectat exorare anima mea quia tuitioni tuae se commendat tota substantia mea Enitimi viscera animae meae enitimi quantum potestis si quid potestis omnia interiora mea ut eius merita laudetis ut eius beatitudinem ametis ut eius celsitudinem admiremini ut eius benignitatem deprecemini cuius patrocinio quotidie indigetis indigendo desideratis desiderando imploratis implorando impetratis Et si non secundum desiderium vestrum tamen supra vel certe contra meritum vestrum Regina angelorum domina mundi mater eius qui mundat mundum confiteor quia cor meum nimis est immundum ut merito erubescat in tam mundam intendere nec digne possit tam mundam intendendo contingere Te igitur mater illuminationis cordis mei te nutrix salutis mentis meae te obscant quantum possunt cuncta praecordia mea Exaudi domina mea adesto propitia adiuva potentissima ut munderentur sordes mentis meae ut illuminentur tenebrae meae ut accendatur tepor meus ut expurgatur torpor meus quatenus sicut beata tua sanctitas super omnia post summum omnium filium tuum per omnipotentem filium tuum ob gloriosum filium tuum a benedicto filio tuo est exaltata sic super omnia post dominum et deum meum et omnium filium tuum te cor meum intelligat et veneretur amet et deprecetur eo affectu non quo desidero imperfectus sed quo debeo a filio tuo factus et salvatus redemptus et resuscitatus O genitrix vitae animae meae altrix reparatoris carnis meae lactatrix salvatoris totius substantiae meae Sed quid dicam Lingua mihi deficit quia mens non sufficit Domina domina mea omnia intima mea sollicita sunt ut tantorum beneficiorum tibi gratias exsolvant sed nec cogitare possunt dignas et pudet proferre indignas Quid enim digne dicam matri creatoris et salvatoris mei per cuius sanctitatem peccata mea purgantur per cuius integritatem mihi incorruptibilitas donatur per cuius virginitatem anima mea adamatur a domino suo et desponsatur deo suo Quid inquam digne referam genitrici dei et domini mei per cuius fecunditatem captivus sum redemptus per cuius partum de morte aeterna sum exemptus per cuius prolem perditus sum restitutus et de exilio miseriae in patriam beatitudinis reductus Benedicta in mulieribus haec omnia mihi dedit benedictus fructus ventris tui in regeneratione baptismatis sui alia in spe alia in re quanquam haec omnia ego ipse mihi peccando sic abstulerim ut nec rem habeam et spem vix teneam Quid enim Si mea culpa evanuerunt nunquid ingratus ero illi per quam mihi tanta bona gratis evenerunt Absit ne addam hanc iniquitatem super iniquitatem Imo gratias ago quia habui doleo quia non habeo oro ut habeam certus enim sum quia sicut per filii gratiam ea potui accipere sic eadem per matris merita possum recipere Ergo o domina porta vitae ianuam salutis via reconciliationis aditus recuperationis obsecro te per salvatricem tuam fecunditatem fac ut et peccatorum meorum mihi venia et bene vivendi gratia concedatur et usque in finem hic servus tuus sub tua protectione custodiatur Insidiis et oppressionibus daemonum mundus tenebris obvolutus subiacebat sed sole de te orto illuminatus eorum et laqueos devitat et vires conculcat Tu aula universalis propitiationis causa generalis reconciliationis vas et templum vitae et salutis universorum nimium contraho merita tua cum in me homunculo vili singulariter recenseo beneficia tua quae mundus amans gaudet gaudens clamat esse sua Tu namque domina admirabilis singulari virginitate amabilis salutari fecunditate venerabilis inaeestimabili sanctitate tu ostendisti mundo dominum suum et deum suum quem nesciebat tu visibilem exhibuisti mundo creatorem suum quem prius non videbat tu genuisti mundo restauratorem quo perditus indigebat tu peperisti mundo reconciliatorem quem reus non habebat Per fecunditatem tuam domina mundus peccator est iustificatus damnatus salvatus exul reductus partus tuus domina mundum captivum redemit aegrum sanavit mortuum resuscitavit Caelum sidera terra flumina dies nox et quaecumque humanae potestati vel utilitati sunt obnoxia in amissum decus sese gratulantur domina per te quodammodo resuscitata et nova quadam ineffabili gratia donata Quasi enim omnia mortua erant cum amissa congenita dignitate favendi dominatui vel usibus deum laudantium ad quod facta erant obrubantur oppressione et decolorabantur abusu idolis servientium propter quos facta non erant Quasi vero eandem resuscitata laetantur cum iam deum confitentium et dominatu reguntur et usu decorantur Nova autem et inaeestimabili gratia quasi exultaverunt cum ipsum deum ipsum creatorem suum non solum invisibiliter supra se illa regentem senserunt sed etiam visibiliter intra se eisdem utendo sanctificantem viderunt Haec tanta bona per benedictum fructum benedicti ventris benedictae Mariae provenerunt Sed cur solum loquor domina beneficiis tuis plenum esse mundum Inferna penetrant caelos superant Per plenitudinem enim gratiae tuae et quae in inferno erant se laetantur liberata et quae supra mundum sunt se gaudent restaurata Per eundem quippe gloriosum filium gloriosae virginitatis tuae omnes iusti qui obierunt ante vitalem eius mortem exultant diruptione captivitatis suae et angeli gratulantur restitutione semirutae civitatis suae O femina mirabiliter singularis et singula mirabilis per quam elementa renovantur inferna remediatur daemones conculcantur homines salvantur angeli redintegrantur O femina plena et superplena gratia de cuius plenitudinis exundantia respersa sic revirescit omnis creatura O virgo benedicta et superbenedicta per cuius benedictionem benedictur omnis natura non solum creata a creatore sed et creator a creatura O nimis exaltata quam sequi conatur affectus animae meae quo aufugis aciem mentis meae O pulchra ad intuentum amabilis ad contemplandum delectabilis ad amandum quo evadis capacitatem cordis mei Praestolare domina infirmam animam te sequentem nec abscondas te domina parum videnti animae te quaerenti Miserere domina animam post te anhelando languentem Mira res in quam sublimi contemplor Mariam locatam Nihil est aequale Mariae nihil nisi deus maius Maria deus filium suum quem solum de corde suo aequalem sibi genitum tantquam seipsum diligebat ipsum dedit Mariae et ex Maria fecit sibi filium non alium sed eundem ut naturaliter esset unus idemque communis filius dei et Mariae Omnis natura a deo est creata et deus ex Maria est natus Deus omnia creavit et Maria deum genuit Deus qui omnia fecit ipse se ex Maria fecit et sic omnia quae fecerat refecit Qui potuit omnia de nihilo facere noluit ea violata sine Maria reficere Deus igitur esset pater rerum creaturarum et Maria mater rerum recreatarum Deus est pater constitutionis omnium et Maria est mater restitutionis omnium Deus enim genuit illum per quem omnia sunt facta et Maria peperit illum per quem omnia sunt salvata Deus genuit illum sine quo penitus nihil est et Maria peperit illum sine quo omnino nihil bene est O vere dominus tecum cui dedit dominus ut omnis natura tantum tibi deberet secum Maria obsecro te per gratiam qua sic dominus esse tecum et te voluit esse secum fac propter ipsam secundum eandem ipsam gratiam misericordiam tuam mecum fac ut amor tui semper sit mecum et cura mei semper sit tecum Fac ut clamor necessitatis meae quando ipsa persistit sit tecum et respectus pietatis tuae quando ego subsisto sit mecum fac ut congratulatio beatitudinis tuae semper sit mecum et compassio miseriae meae quantum mihi expedit sit tecum Sicut enim o beatissima omnis a te aversus et a te despectus necesse est ut intreat ita omnis

a te conversus et a te respectus impossibile est ut pereat sicut enim domina deus genuit illum in quo omnia vivunt sic o tu flos virginitatis genuisti eum per quem et mortui reviviscunt Et sicut deus per filium suum beatos angelos a peccato servavit ita o tu decus puritatis per filium tuum miseros homines ex peccato salvabis Quemadmodum enim dei filius est beatitudo iustorum sic o tu salus fecunditatis Filius tuus est reconciliatio peccatorum Non enim est reconciliatio nisi quam tu casta concepisti non est iustificatio nisi quam tu integra in utero fovisti non est salus nisi quam tu virgo peperisti Ergo o domina mater es iustificationis et iustificationum genitrix es reconciliationis et reconciliatorum parens es salutis et salvatorum O beata fiducia O tutum refugium Mater dei est mater nostra mater eius in quo solo speramus et quem solum timemus est mater nostra mater inquam eius qui solus salvat solus damnat est mater nostra Sed o benedicta et exaltata non tibi soli sed et nobis quidem quam magnum quam amabile est quod video per te evenire nobis quod videns gaudeo quod gaudens dicere non audeo Si enim tu domina es mater eius nonne et alii filii tui sunt fratres eius Sed qui fratres et cuius eius loquar unde iucundatur cor meum an silebo ne de elatione arguatur os meum Sed quod credo amando cur non confitebor laudando Dicam igitur non superbiendo sed gratias agendo Qui enim fecit ut ipse per maternam generationem particeps esset naturae nostrae et nos per vi tae restitutionem essemus filii matris eius ipse nos invitat ut confitemur nos fratres eius Ergo iudex noster est frater noster salvator mundi est frater noster denique deus noster est factus per Mariam frater noster Qua igitur certitudine debemus sperare qua consolatione possumus timere quorum sive salus sive damnatio de boni fratris et de pie matris pendent arbitrio Quo etiam affectu hunc fratrem et hanc matrem amare debemus Qua familiaritate nos illis commitemus Qua securitate ad illos confugiemus Qua dulcedine confugientes suscipiemur Bonus igitur frater nobis dimittat quod deliquimus ipse avertat quod delinquentes meruimus ipse donet quod paenitentis petimus Bona mater oret et exoret pro nobis ipsa postulet et impetret quod expedit nobis Ipsa roget filium pro filiis unigenitum pro adoptatis dominum pro servis Bonus filius audiat matrem pro fratribus unigenitus pro his quos adoptavit dominus pro his quos liberavit O Maria quantum tibi debemus domina mater per quam talem fratrem habemus Quid gratiarum quid laudis tibi retribuamus Magne domine tu noster maior frater magna domina tu nostra melior mater docete cor meum qua reverentia vos debeat cogitare Bone tu et bona tu dulcis tu et dulcis tu dicite et date animae meae quod affectu vos memorando de vobis delectetur delectando iucundetur iucundando impinguetur impinguat et succendit eam vestra dilectione vestro continuo amore langueat cor meum liquefiant omnia ossa mea deficiat caro mea Utinam sic viscera animae meae dulci fervore vestrae dilectionis exardescant ut viscera carnis meae exarescant Utinam sic intima spiritus mei dulcedine vestri affectus impinguetur ut medullae corporis mei exsiccentur Domine fili dominae meae domina mater domini mei si ego non sum dignus qui sic debeam vestro amore beneficiari certe vos non estis indigni qui sic imo plus debeatis amari Ergo benignissimi me si denegatis mihi petenti id quo me confiteor indignum ut auferatur vobis id quo certe vos negare non potestis dignos Date itaque piissimi date obsecro supplicanti animae meae non propter meritum meum sed propter meritum vestrum date illi quanto digni estis amorem vestrum Date inquam mihi quo sum indignus ut reddatur vobis quo estis digni Si enim non vultis dare ut habeam quod desidero saltem nolite negare ut reddam vobis quod debeo Forsitan praesumendo loquar sed utique bonitas vestra facit me audacem Loquar ergo adhuc ad dominum meum et dominam meam cum sim pulvis et cinis Domina et domina nonne multo melius est cum vos gratis donatis petenti quod ipse non meretur quam cum vobis subtrahitur quod vobis iuste debetur Illud quippe praedicandae misericordiae est istud est nefandae iniustitiae Impendite igitur piissimi gratiam ut recipiatis debitum facite vos mihi misericordiam vestram quae mihi expedit et vos decet ne faciam ego vobis iniustitiam meam quae nulli expedit et nullum decet Estote vos mihi misericordes quod obsecro vos ne sim ego vobis iniustus quod execror Date benigne et benigna ne sitis exoratu difficiles date animae meae amorem vestri quem ipsa non iniuste petit et vos iuste exigitis ne ipsa bonis vestris sit ingrata quod ipsa iuste horret et vos non iniuste punitis Certe Iesu fili dei et tu Maria mater et vos vultis et aequum est ut quidquid vos diligitis diligatur a nobis Ergo bone fili rogo te per dilectionem qua diligis matrem tuam ut sicut tu vere diligit et diligi vis eam ita mihi des ut vere diligam eam Bona mater rogo te per dilectionem qua diligis filium tuum ut sicut tu vere diligit et diligi vis eum ita mihi impetres ut vere diligam eum Ecce enim peto quod ut fiat vere est in vestra voluntate Cur ergo propter peccata mea non fiet cum sit et in vestra potestate Amator et miserator hominum tu posuisti reos tuos et usque ad mortem amare et poteris te roganti amorem tui et matris tuae negare Mater huius amatoris nostri quae illum in ventre portare et in sinu meruisti lactare an tu non poteris aut non voles poscenti eius amorem et tuum impetrare Veneretur igitur vos sicut digni estis mens mea amet vos sicut aequum est cor meum diligat vos sicut sibi expedit anima mea serviat vobis sicut debet caro mea et in hoc consummetur vita mea ut in aeternum psallat tota substantia mea Benedictus dominus in aeternum fiat fiat [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio VII* <olim LII, olim LI> (ad sanctam virginem Mariam *Cum meditatione et laude meritorum eius*): PL 158 952 D]

Maria virgo virginum rogo te per patrem cuius virtus te obumbravit per filium qui in te inhabitavit per spiritum sanctum qui in te supervenit per quem vasti culpam evasisti paenam invenisti gratiam Impetra mihi piissima culpae veniam Clementissima misero misericordiam dulcissima peccatori spiritus sancti gratiam ac finem bonum per tuam salutarem praesentiam et vitam sempiternam Amen (NGNM 22402, 84r *Oratio ad Mariam virginem matrem domini* <...> *quilo in* <...> *dicenda*) *cf* O Maria virgo

Martyrum chorus laudate dominum de caelis [R23:80r Ant CAO 3720]

Mater ave Christi sanctissima virgo Maria Partu post partum sicut et ante manes [PRPLH:100v *dopo le litanie e l'razione* - 1]

Mater digna dei veniae porta luxque diei Tutela rei sis dux comesque mei nata dei tu miserere mei lux alma diei digna coli regina poli me derelinquere noli Me tibi virgo pia genitrix commendo Maria Iesu Christe fili dei tu miserere mei Amen (NGNM 22402, 84v)

Mater digna dei veniae via lux portaque diei Sis tutela rei duxque comesque mei Mater dei miserere mei lux alma diei Digna coli regina poli me relinquere noli Me tibi virgo pia genitrix commendo Maria Iesu Christe fili dei miserere mei Christus rex venit in pace et deus homo factus est Deus propitius esto mihi peccatori et custos animae meae semper et ubique Amen [PRPLH:95v]

Mater digna dei veniae via luxque diei Sis tutela rei duxque comesque mei O nata dei miserere mei. O lux alma diei quae digna es coli ac regina poli tu me relinquere noli. Christe fili dei miserere mei Gloria tibi domine qui natus es de virgine cum patre et sancto spiritu in sempiterna saecula Amen [HAS 102r]

Mater digna dei veniae via porta diei ... [PaL1400, 222r LEROQUAIS I, 233]

Mater Ierusalem civitas sancta dei charissima sponsa Christi te amat cor meum pulchritudinem tuam nimium desiderat mens mea Quam decora quam gloriosa quam generosa tu es Tota pulchra es et macula non est in te Exulta et laetare formosa principis filia quia concupivit rex speciem tuam et amavit decorem tuum speciosus forma prae filiis hominum Sed qualis est dilectus tuus ex dilecto o pulcherrima Dilectus tuus candidus et rubicundus electus ex millibus Sicut malus inter ligna sylvarum sic dilectus tuus inter filios Sub umbra illius quem desideravi ecce laetus sedeo et fructus eius dulcis gutturi meo Dilectus tuus misit manum per foramen et venter meus intremuit a tactu eius In lectulo meo per noctem quaesivi dilectum tuum qualesvis dilectus tuus invenit eum teneo nec dimittam eum donec introducat me in domum tuam et in cubiculum tuum gloriosa genitrix mea Ibi enim dabis mihi dulcissima ubera tua abundantius et perfectius et saturabis me satietate mirifica ita ut nec esuriam neque sitiam in aeternum Felix anima mea semperque in saecula felix si intueri meruero gloriam tuam beatitudinem tuam pulchritudinem tuam portas et muros tuos plateas tuas mansiones tuas multas nobilissimos cives tuos et fortissimum regem tuum dominum nostrum in decore suo Muri namque tui ex lapidibus pretiosis portae tuae ex margaritis optimis plateae tuae ex auro purissimo in quibus iucundum alleluia sine intermissione concinitur Mansiones tuae multae quadris lapidibus fundatae sapphyris constructae laterculis aureis coopertae in quas nullus ingreditur immundus nullus habitat inquinatus Speciosa facta es et suavis in deliciis tuis mater Ierusalem Nihil in te tale quale hic patimur qualia in hac misera vita cernimus Non sunt tenebrae in te neque nox aut quaelibet diversitas temporum Non lucet in te lux lucernae aut splendor lunae vel iubar stellarum sed deus de deo lux de luce sol iustitiae semper illuminat te Agnus candidus et immaculatus lucidus et pulcherrimus est lumen tuum Sol tuus claritas tua et omne bonum tuum huius pulcherrimi Regis indeficiens contemplatio Ipse rex regum in medio tui et pueri eius in circuitu eius Ibi hymnidici angelorum chori ibi societas supernorum civium Ibi dulcis solemnitas omnium ab hac tristi peregrinatione ad tua gaudia redeuntium Ibi prophetarum providus chorus ibi iudex apostolorum numerus ibi innumerabilium martyrum victor exercitus ibi sanctorum confessorum sacer conventus ibi veri et perfecti monachi ibi sanctae mulieres quae voluptates saeculi et sexum infirmitatis vicerunt ibi pueri et puellae quae annos suos moribus transcederunt Ibi sunt omnes oves et agni qui iam huius voluptatis laqueos evaserunt Exultant omnes in propriis mansionibus Dispar gloria singulorum sed communis est laetitia omnium Plena et perfecta ibi regnat charitas quia deus est omnia in omnibus quem sine fine vident et semper videndo in eius ardent amore Amant et laudant laudant et amant Omne opus eorum laus dei sine defectione sine labore Felix ego et vere in perpetuum felix si post resolutionem huius corpusculi audire meruero illa cantica caelestis melodiae quae cantantur ad laudem regis aeterni ab illis supernae patriae civibus beatorumque spirituum agminibus Fortunatus ego nimiumque beatus si et ego ipse meruero cantare ea et assistere regi meo deo meo duci meo et cernere eum in gloria sua sicut ipse polliceri dignatus est dicens Pater volo ut quos dedisti mihi sint tecum ut videant clari tatem meam quam habui apud te ante constitutionem mundi et alibi Qui mihi ministrat me sequatur et ubi sum ego illic et minister meus erit et iterum Qui diligit me diligitur a patre meo et ego diligam eum et manifestabo ei me ipsum (Ps. Augustinus, *Meditationes* 25 PL 40, 919-920)

Mater patris et filia mulierum laetitia stella maris eximia ... dona nobis regnum patris [Fb332, 9r *Feria III*: RH 11349; WALTHER ICL 10763; *cfr* AH 45 a, 26; AH 46, nr. 152; AH 49 nr. 656]

Me tibi commendo me virgo lique noli Ne peccam Christo funde Maria preces [PRPLH:100v *dopo le litanie e l'razione* - 3]

Mecum esto domine sabaoth mane cum surrexero intende ad me et gubernam omnes actus meos et verba mea et cogitationes meas vel opera mea ut totum diem transigam in tua voluntate Da mihi domine timorem tuum cordis compunctionem mentis humilitatem conscientiae puritatem ut terram despiciam caelum suspiciam peccata oderim et iustitiam diligam Abscinde a me domine gulae appetitum concupiscentiam fornicationis amorem pecuniae pestem iracundiae tristitiam saeculi mentis accidiam vanam laetitiam tyrannidem superbiae Planta in me domine virtutem abstinentiae et continentiam carnis et castitatem mentis voluntariam paupertatem veram patientiam laetitiam spiritualem animi stabilitatem cordis contritionem humilitatem non fictam fraternam caritatem Custodi os meum ne loquar vana ne fabuler saecularia ne detraham absentibus ne maledicam praesentibus parentibus ne respondeam maledictum pro maledicto sed e contrario benedicam dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo Custodi oculos meos ne videant mulierem ad concupiscendam eam ne desiderem rem proximi nec delicias huius saeculi sed dicam cum spiritu David Illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus Praevalui adversus eum Et dicam Oculi mei semper ad dominum et reliqua Et iterum dicam Ad te levavi oculos meos qui habitas in caelis Custodi aures meas ne audiant linguam detrahentem nec audiant mendacium nec verbum otiosum sed semper apertae sint quotidie ad audiendum verbum dei Custodi pedes meos ne circumeant domum otiosi sed stent in oratione dei Custodi manus meas ne porrigantur saepe ad accipienda munera sed potius eleventur in precibus domini mundae et purae sine ira et disceptatione quo possim dicere illum propheticum sermonem Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum Fiat Amen [*Oratio sancti Hieronymi pro custodia diei sequentis*: PL 101 490 C] *cfr* Memento esto sabaoth

Mecum esto domine sabaoth mane cum surrexero intende ad me et gubernam omnes actus meos et verba mea et cogitationes meas vel opera mea ut totum diem transigam in tua voluntate Da mihi domine timorem tuum cordis compunctionem mentis humilitatem conscientiae puritatem ut terram despiciam caelum suspiciam peccata oderim et iustitiam diligam Abscinde a me domine gulae appetitum concupiscentiam fornicationis amorem pecuniae pestem iracundiae tristitiam saeculi mentis accidiam vanam laetitiam tyrannidem superbiae Planta in me domine virtutem abstinentiae et continentiam carnis et castitatem mentis voluntariam paupertatem veram patientiam laetitiam spiritualem animi stabilitatem cordis contritionem humilitatem non fictam fraternam charitatem Custodi os meum ne loquar vana ne fabuler saecularia ne detraham absentibus ne maledicam praesentibus ne respondeam maledictum pro maledicto sed e contrario benedicam dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo Custodi oculos meos ne videant mulierem ad concupiscendam eam ne desiderem rem proximi nec delicias huius saeculi sed dicam cum spiritu David Illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus Praevalui adversus eum Et dicam Oculi mei semper ad dominum et reliqua Et iterum dicam Ad te levavi oculos meos qui habitas in caelis Custodi aures meas ne audiant linguam detrahentem nec audiant mendacium nec verbum otiosum sed semper apertae sint quotidie ad audiendum verbum dei Custodi pedes meos ne circumeant domum otiosi sed stent in oratione dei Custodi manus meas ne porrigantur saepe ad accipienda munera sed potius eleventur in precibus domini mundae et purae sine ira et disceptatione quo possim dicere illum propheticum sermonem Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum Fiat Amen [*Oratio sancti Hieronymi pro custodia diei sequentis*: PL 101, 490C *congettura*] *cfr* Memento esto sabaoth

Mecum esto sabaoth mane cum surrexero intende ad me ... expelle domine ab anima mea [Brb497 135 *oratio s Hieronymi pro custodia diei sequentis*] *cfr* Memento esto sabaoth

Mecum esto sabaoth mane cum surrexero intende in me et gubernam actus meos et verba mea et cogitationes meas Custodi pedes meos ne circumeant domus otiosi sed stent in oratione Custodi manus meas ne aliquid illicitum operentur sed sint purae et mundae et elevatae sine ira et disceptatione Custodi os meum ne loquatur vana ne fabuletur saecularia ne detraham proximum meum ne invitem alios ad vanum eloquium meum sed semper sim promptus ad laudem dei tardus ad iram Custodi aures meas ne audiant detractionem nec mendacium nec verbum otiosum sed aperiantur cotidie ad audiendum verbum dei ut tota die transeam in tua voluntate Dona mihi domine timorem tuum cordis compunctionem mentis humilitatem conscientiae puritatem ut caelum aspiciam terram despiciam peccata odiam iustitiam diligam Aufer a me sollicitudinem saecularem gulae appetitum concupiscentiam fornicationis et omnem malitiam expelle domine ab anima mea Amen [GvG 1933, 38] *cfr* Memento esto sabaoth

Media nocte clamor factus est ecce sponsus venit exite obviam ei (Ri23:80v Ant CAO 3730)

Mediator dei et hominum benignissime Iesu Christe qui hora sexta manus et pedes in cruce expandisti et quinque vulnera sustinuisti praesta quaeso mihi famulo tuo tuae salutiferae passionis vestigia cum amaritudine cordis continue reminisci ut propter haec in electorum tuorum merear numerari Qui cum patre [PaL757, 176va *Off Passionis ad Sextam*]

Mediator dei et hominum domine Iesu Christe qui veram carnem ex intemeratis beatae Mariae visceribus suscepisti ... [*Oratio PETRI DAMIANI de s. cruce* D521, 187vb: *Oratio* XXVI, PL 145, 927A]

Mediatix dei ... [*Oratio prima* ZRh156, p. 143 *Orationes de quinque doloribus beatae Mariae quas s ANSELMUS capellanus eius composuit*]

Mediatix omnium ... valeam in saecula saeculorum Amen [Fb326, 143r: LHP 2, 26]

Mediatix omnium et fons vivus indesinenter rivos gratiae copiosae fundens [LHP.S 39]

Memento domine animae famuli tui Patricii et famulae tuae Monicae et si quid pro anima filii ipsorum domini mei Augustini dilectissimi confessoris tui mihi misero peccatori licet vel intimo cordis affectu desiderare utinam non omnimodo inutiliter ipsa tibi mea loquatur voluntas Scio quidem domine et pro certo agnosco esse me peccatorem et infelicissimum et cunctis criminibus obnoxium atque immensis sceleribus coinquinatum; illum autem fuisse in hac praesenti vita sanctum iustum et pium omnibusque virtutibus mirabiliter exornatum nunc autem omni honore et gloria in conspectu tuo mirifice sublimatum ubi magis ac magis glorificetur et magnificetur desidero et opto et in quantum praesumere audeo exoro Quod vero per eum ingenti necessitate tamen cum quantalacunque fide exposco tu benignissime occultorum cognitor scrutans corda et renes deus intende placatus quatenus meritis et intercessionibus eius omniumque sanctorum tuorum absolves me et omnes fratres nostros ab omni vinculo delictorum et denuo tam nobis quam omnibus pro quibus tuam clementiam exoramus facias secundum multitudinem miserationum tuarum Mihi quoque obsecro de eius intercessionibus et meritis donari quod certe meis non mereor adipisci videlicet ut de divinitate crede humanitate dilectissimi filii tui domini nostri Iesu Christi id mereor sentire quod ipse sensit scire quod scivit intelligere quod intellexit credere quod credidit diligere quod dilexit praedicare etiam valeam quod docuit Mercor domine ut subveniente et succurrente cum tua pietate omnium sanctorum tuorum supplicatione cum sincera fide cum spe secunda cum caritate non ficta ultimum valeam spiritum efflare Sed et diem illum et horam migrationis videlicet animae meae de corpore peto domine ut non permittas me pernicioso timore horrere sed sic potius facias vivere ut mihi congruum et proficuum et utile sit velle dissolvi et cum Christo esse Dissolvi enim et cum Christo esse certe nihil melius nihil gloriosius nihil felicius nihil iucundius nihil delectabilius nihil dulcius nihil suavius nihil amabilius nihil optabilius nihil desiderabilius Tamen si adhuc permanere in carne propter quoscunque necessarium est quid dicam Certe quamvis torquente conscientia valde sibi male conscia dicam Pater dicam Fiat voluntas tua Tu enim qui nosti etiam bene uti malis tu solus scis quare hoc fecisti habens potestatem ex eadem luti massa aliud vas facere in honorem aliud in contumeliam potestati tuae nemine resistente nemine prohibente nemine contradicente Et quid contradicere potest creatura creatori factura factori Nunquid dicit figmentum ei qui se finxit Quare me sic finxisti Quippe qui vis misereris et quem vis induras Quapropter nescit homo mortalis utrum odio an amore dignus sit sed omnia in futuro reservantur incerta Unum autem certum firmum stabile et perpetua constat aeternitate immutabile scilicet quod deus es quod omnipotens es quod bonus es Ergo in nobis et de nobis quod bonum est in conspectu tuo clementissime pater fiat fiat In ditone quidem tua cuncta sunt posita et non est qui possit resistere voluntati tuae Si decreveris salvare nos continuo liberabimur a cuius liberationis gratia ne multitudo ac magnitudo peccatorum meorum faciant extorrem et indignum iube domine misererrimam animam meam consolari quod misereris omnium et nihil odisti omnium quae fecisti dissimulans peccata hominum propter paenitentiam Fac ergo me domine fructum dignum paenitentiae facere Fac piissime ut antequam in desperationis barathrum incidam antequam me mors occupet antequam dies ultima mihi aditum intercludat da ut inveniat servus tuus cor suum ad satis tibi faciendum pro tantis tamque horribilibus ac nefandis criminibus, quibus me confiteor obnoxium maiestati tuae et quam gravissime heu heu quam damnabiliter Sed tu clementissime et piissime deus avertens faciem tuam ab his malis noli me secundum actum meum iudicare sed clementer satisfactionem meam suscipiens exaudi me ut vel nunc prope finem meum cum iam multum non laboraturus sum omnia interiora mea tuis sanctis non negligam neque differam occupare obsequiis Illumina quaeso domine mentem meam ad investigandam et inquirendam et scrutandam semitam mandatorum tuorum ut nulla mihi iam dominetur iniquitas neque possideant me domini absque te sed tu possideas rogo tu domineris mei Peto tu benignissime doce me facere voluntatem tuam quia tu es dominus deus meus et ego servus tuus et

filius ancillae tuae Fiat igitur nunc mihi domine per gratiam tuam ut abdicata omni dominatione vitiorum non superbia non avaritia non luxuria non ille omnium iniquissimorum iniquissimus omnium nequissimorum nequissimus impiissima crudelitate et crudelissima importunitate intolerabilis pessimus blasphemiae spiritus non ulla vitiorum pestis valeat mentem meam ullo modo evellere aut avertere a fiducia immensae bonitatis tuae Verum de immensitate misericordiarum tuarum fideli confidentia roboratus quaeso ut audeam de te securius dicere Tuus sum ego ita ut tu me agnoscens membrum illius sancti corporis tui cui dicere dulce habes Audi Iacob serve meus et Israel quem elegi faciens et formans te ab utero auxiliator tuus quia ego sum qui deleo iniquitates tuas propter me et peccatorum tuorum non recordabor Non recorderis amplius peccata mea sed propter te precor deleas iniquitates meas propter te tribuas mihi gratiam tuam ut ad tanti sacramenti mysterium accedenti dimittas quae conscientia metuit et adicias quod oratio non praesumit [Willelmus abbas S. Arnulphi Met., *Oratio in Commemoratione sancti Augustini ante consecrationem missae dicenda*: PL 150, 887; cfr PL 147, 461 D]

Memento domine famulorum famularumque tuarum quos ... clamantium voces propitius exaudi Qui [Vat84 6]

Memento domine quoniam pulvis sumus homo sicut faenum dies eius et sicut flos agri ita efflorebit Quia spiritus pertransibit a te eo et non erit et non cognoscet amplius locum suum Exhibet spiritus eius et revertetur in terram suam in illa die peribunt omnes cogitationes eorum Ego dixi in excessu mentis meae Omnis homo mendax Memorare domine quae est mea substantia non enim vane constituisti filios hominum Domine quid est homo quod innotuisti ei aut filius hominis quoniam reputas eum Humiliatus sum usquequaque domine vivifica me secundum verbum tuum Vide humilitatem meam et eripe me quia legem tuam non sum oblitus Custodiens parvulus dominus humiliatus sum et liberavit me Ego vero egenus et pauper sum dominus curam habet mei Sit nomen domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum [Post Orationem dominicam versus: PL 101 476 B]

Memento dulcissima mater et domina illius memorandae stationis ... propter illum qui amore mei nudus pependit in cruce Iesus Christus filius tuus dominus noster Amen [Oratio de virgine Maria facta a s. Bernardo abbate Chicago, Newberry 83, 46r (= Cat. SAENGER 156)]

Memento esto sabaoth mane cum surrexero [CL67, tra 44v e 49r] cfr Mecum esto domine sabaoth, Mecum esto sabaoth

Memento miser peccati tui ut doleas Memento quod moreris ut desinas Memento dei misericordiae ut non desperes ... [PaL1158, 33v FRANCISCUS PETRACHA poeta laureatus in libro suo de remedio utriusque fortunae capitulo de iudicio sic ait: LEROQUAIS I, 73]

Memento nostri domine in beneplacito populi tui et a peccati servitute nos discussos salutaris tui visitatione salvifica Per dominum [Bruno Herbipolensis ep Expositio psalms Oratio ex ps 105: PL 142 390 C]

Memento quaeso mei o benedictae suavissime atque pietissime Ioseph et tuae orationis suffragio de mihi ... in sublimitate caelestis gloriae per infinita saeculorum saecula Amen [Ve60, 189v-190v ort nel suffragio di s. Giuseppe]

Memor esto mei domine quia iniquitates meae ... super me misericordia tua [Vat84 15]

Memor humanitatis nostrae miserere omnipotens deus ut qui quondam patribus nostris terram adversariorum in haereditatem donasti nos a peccatis liberos cum tua haereditate constitue Per dominum [Bruno Herbipolensis ep Expositio psalms Oratio ex ps 135: PL 142 492 C]

Memoriale indelebile dominicae passionis ... [LL14, 38r Quando sacerdos dicit Pater noster di]

Mensuram longitudinis Christi ad eius formam corporis factam In quaecumque die videris non ingie laberis nec morte subitanea peribis Haec linea sedecies ducta monstrat mensuram longitudinis Christi Si quis cum perspexerit dicendo orationem dominicam non illo die armis morietur Christus regnat Christus imperat Christus liberet me ab omni periculo per omnia saecula saeculorum [FrR 78v: ed. BOYNTON 312]

Mentem et oculos pariter cum manibus ad te mundi et caeci regina attollimus ... [Oratio ad b. virginem quae cum liberet potest dici loco Salve regina: San Marino USA Hunington HM 1046, 424v [Cat. Dutschke 1989, I 320]

Mentem nostras quaesumus domine paraclitus qui a te procedit illuminet et inducat in omnem sicut promisit idem tuus filius veritatem Per [OxB249, 97v]

Mentem nostras quaesumus domine paraclitus qui a te procedit illuminet et inducat in omnem sicut filius tuus promisit veritatem Per [CmN.7, 24r Ordo Missae inizio (4)]

Mentibus nostris quaesumus domine spiritum sanctum benignus infunde cuius et sapientia conditi sumus et sapientia gubernamur [OxB249, 98r]

Merear precor domine manipulum portare mente flebili ut cum exultatione portionem accipiam cum iustis Amen [CmN7, 33v Ordo Missae Postea <Tuam crucem adoramus > incipit confessionem ... dum confessionem dixerit pontifex manipulum recipit a subdiacono dicens]

Messias Sother Emanuel Sabaoth Adonay Panton Craton Ysus Primogenitus Mediator Rex Alpha Et Omega Omousyon Salvator Vita Via Sapientia Virtus Ego sum Qui sum Agnus Ovis Vitulus Aries Serpens Leo Vermis Rex Christus Pater Filius Et spiritus sanctus Amen [HAS 66r con premissa: Saint Leon le pape de Rome fist ceste lettre et dit qui le lira ia le iour de male mort ne morra. Et si homme ou femme soit malades pende cest lettre entour leur col et ilgairont. Et qui le porte suir lui ia naura doute de mauais esperit par iour ne par nuit HAS 65v]

Mi domine miserere animabus quae singulares apud te non habent intercessores ... in locum refrigerii lucis et pacis Per [PaL1 363, 123v Anno domini 1459 die sanctae Catherine virginis beatissimus in Christo pater et dominus dominus Pius papa II ... 100 dies indulgentiae ...: LEROQUAIS I, 176]

Michael archangele veni in adiutorio populo dei (Ri23:79v Ant CAO 3754)

Mihi autem absit gloriari nisi in cruce domini nostri Iesu Christi Per quem mihi mundus crucifixus est et ego mundo [Via Crucis V stazione Vsc + Rvs]

Ministrans pauperibus nudis et debilibus Christum induisti quae timendo iugiter et amando dulciter sponsum concupisti iam sinu sponsi frueris opem deposce miseris dulcis sponsa Christi [HAS 32v preghiera 11 di s. Brigida]

Ministrans pauperibus nudis et debilibus Christum induisti quae timendo iugiter et amando dulciter sponsum concupisti iam sinu sponsi frueris opem deposce miseris dulcis sponsa Christi [HAS 32v preghiera 11 di s. Brigida]

Mirabilium omnium operator immense qui quondam aquas in aspectu tuo sistentes deinceps in vina mutasti te humiliter imploramus ut suscepta voce clamoris nostri misericordiam nobis quam nunquam oblivisceris largiaris Qui cum patre [Bruno Herbipolensis ep Expositio psalms Oratio ex ps 76: PL 142 290 B]

Miser ego deus meus quantum teneor diligere te ostende mihi quantum debeo laudare te demonstra mihi quantum debeo placere tibi innotesce mihi Intona domine voce grandi et forti in interiorem aurem cordis mei doce me et salva me et collaudabo te qui creasti me cum nihil essem qui illuminasti me cum in tenebris essem qui resuscitasti me cum mortuus essem qui pavisti me a iuventute mea omnibus bonis tuis Hunc inutilem vermem foetentem peccatis nutritis omnibus optimis donis tuis Aperi mihi o clavis David qui aperis et nemo claudit illi cui tu aperis claudis et nemo aperit illi cui tu claudis aperi mihi ostium luminis tui ut ingrediar et videam et cognoscam et confitear tibi in toto corde meo quia misericordia tua magna est super me et eruidi animam meam ex inferno inferiori Domine deus meus quam admirabile quam laudabile est nomen tuum in universa terra Et quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum Domine spes sanctorum et turris fortitudinis eorum vita animae meae per quam vivo sine qua morior lumen oculorum meorum per quod video sine quo orbor gaudium cordis mei et laetitia spiritus mei diligam te toto corde meo tota anima mea totis medullis et visceribus meis quia tu prior dilexisti me Et unde hoc mihi o creator caeli et terrae et abyssi qui bonorum meorum non indiges unde hoc mihi quia dilexisti me O sapientia quae aperis os mutorum O verbum per quod facta sunt omnia aperi os meum da mihi vocem laudis ut enarrem omnia beneficia tua quae mihi domine a principio contulisti Ecce enim sum quia tu creasti me et quod me creares et in numero creaturarum tuarum numerares ab aeterno tu praedidisti Antequam quidquam faceres a principio antequam extenderes caelos necdum erant abyssi adhuc terram non feceras nec montes fundaveras necdum fontes eruperant antequam haec omnia quae fecisti per verbum faceres me creaturam tuam fore certissima veritatis tuae providentia praedidisti et esse me creaturam tuam voluisti Et hoc unde mihi domine benignissime deus altissime pater misericordissime creator potentissime et semper mitissime Quae mea merita quae mea gratia ut complaceret ante conspectum tuae magnificae maiestatis creare me Non eram et creasti me nihil fueram et de nihilo me aliquid esse fecisti Quale autem aliquid Non stellam non ignem non avem vel piscem non serpentem vel aliquid ex brutis animalibus non lapidem vel lignum non ex eorum genere quae tantum habent esse vel ex eorum quae tantum esse possunt et crescere non ex eorum genere quae tantum esse et crescere et sentire possunt sed super omnia haec voluisti me esse ex his quae habent esse quia sum et ex his quae habent esse et crescere quia sum et cresco et ex his quae habent esse crescere et sentire quia sum cresco et sentio [AUGUSTINUS, Soliloquia 7 PL 40, 869-870]

Miserator et mirificus patiens et multum misericors magne et terribilis ... qui es deus benedictus in saecula saeculorum Amen [Chg077 399]

Miserator et misericors deus qui et barbaros vis salvare et ad agnitionem veritatis tuae venire ad te confugio fidelium salvatorem Miserere mihi quia te plurimum exacerbavi et inimico consentiens congaudere eum feci quia in mortem peccati decidi Tu domine qui et impiis et his qui sunt sine misericordia miseris et proximis misericordiam impendis miserere humilitatis meae apud te enim domine nihil est impossibile Fac misericordiam figmento tuo quia benignus et misericors es qui et corpora hominum in die resurrectionis resuscitaturus es exaudi me domine quia defecit spiritus meus et infelix anima mea tabefactum est etiam corpus meum propter immunditiam et iam vivere non sum dignus propter iniquitatem meam Ignosce mihi domine paenitet

peccata mea vivifica me misericordia tua et tribue mihi cor contritum et humiliatum quod non despicias Da fiduciam misericordiae et indulgentiae tuae ut residuum tempus vitae quod mihi donaveris tua mandata custodiam et a timore tuo nunquam recedam sed ut devote tibi deserviam et voluntatem tuam sincere perficiam Parce mihi quia tuae bonitati confiteor omnia peccata mea coram sanctis angelis tuis et coram iustis hominibus domine miserere mei ut et alios erudiam et ad servitium tuum sanctum perducam domine vivifica me et conforta in voluntate tua et perseverantiam boni operis tribue mihi et cautelam necessariam contra omnes insidias inimici scientiam quoque et fortitudinem eius tentationibus resistendi Miserere mei et exaudi me domine deus meus Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Item oratio* (2): PL 101 1401 C]

Miserator et misericors domine deus omnipotens qui fecisti caelum ... gloria unigenito una cum sancto spiritu in aeterna saecula [Chg173c 393]

Miserator et misericors dominus patiens et multum misericors magne et terribilis deus Tibi confiteor delicta mea mea Tibi patefacio vulnera mea Tu propter ineffabilem bonitatem tuam conferas mihi misero aegroto medicamentum tuum Tu enim mitissime deus dignatus es dicere Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Confiteor quod inique egi perversa est in conspectu tuo via mea Lapsa est in laqueum miseriae vita mea et extincta est iniquitatibus meis anima mea Superbia libido ira impatientia malitia invidia gula concupiscentia mendacium periurium stultiloquium detractio ignorantia negligentia et vanagloria seu certe pestes occiderunt animam meam Pollutum est cor meum et labia mea visu gustu auditu odoratu et tactu et multis modis cogitatione locutione sive actione perditus sum Quaeso domine cuius miseratio nullum habet finem attrahe me sicut attraxisti mulierem peccatricem dona mihi sicut donasti illi non cessanti osculari pedes tuos rigare et lavare lacrimis et extergere capillis capitis Concede mihi ut secundum magnitudinem iniquitatum mearum sit magna dilectio mea in te ut propter immensitatem pietatis tuae omnia peccata mihi dimittas Largire mihi de praeteritis veniam de praesentibus malis continentiam et emendationem et de futuris cautelam Fac me priusquam moriar consequi plenissime misericordiam tuam et ne dies meos ante finiri sinas quam mihi plenius peccata dimittas Salvator mundi qui in trinitate perfecta vivis [*Oratio s Bernardi cum suscipitur corpus Christi* OxK63, 128v misericors dominus *forstian* m. deus]

Miserator et misericors patiens et multum misericors magne et terribilis deus ... quam peccata dimittas [Chg173b 278]

Miserator et misericors patiens et multum misericors magne et terribilis deus tibi confiteor delicta mea tibi patefacio vulnera mea Tu propter ineffabilem bonitatem tuam confer mihi misero medicinam Tu enim mitissime dignatus es dicere Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Confiteor inique egi perversa est in conspectu tuo via mea Lapsa est in lacum miseriae vita mea extincta est in iniquitatibus anima mea Superbia libido ira impatientia malitia invidia gula ebrietas concupiscentia rapina mendacium periurium scurrilitas stultiloquium ignorantia negligentia seu caeterae pestes occiderunt animam meam Pollutum est cor meum et labia mea visus meus et auditus gustus odoratus et tactus et omnimodis cogitatione locutione sive actione perditus sum Quaeso te domine deus cuius miseratio nullum habet finem attrahe me sicut attraxisti mulierem peccatricem Dona mihi sicut donasti illi non cessare osculari pedes tuos rigare lacrymis extergere capillis Concede mihi ut secundum magnitudinem iniquitatum mearum sit magna dilectio mea in te ut propter immensam pietatis tuae omnia dimittas mihi Largire mihi de praeteritis veniam de praesentibus malis continentiam de futuris cautelam Fac me priusquam moriar consequi plenissime misericordiam tuam et ne dies meos ante finiri sinas quam peccata dimittas sed sicut vis et sicut scis miserere mei [*Feria IV Oratio beati Ambrosii In qua pro suis peccatis veniam postulat*: PL 101, 546A]

Miserator et misericors patiens et multum misericors magne et terribilis deus tibi confiteor peccata mea crimina mea facinora mea delicta mea tibi patefacio vulnera mea scelera mea Tu propter ineffabilem bonitatem tuam confer mihi misero medicinam Tu enim mitissime dignatus es dicere Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Confiteor inique egi perversa est in conspectu tuo via mea Lapsa est in lacum miseriae vita mea Extincta est iniquitatibus meis anima mea Superbia libido ira impatientia malitia invidia gula ebrietas concupiscentia rapina mendacium periurium scurrilitas stultiloquium ignorantia negligentia seu caeterae pestes occiderunt animam meam Pollutum est cor meum et labia mea et visus meus et auditus gustus odoratus et tactus et omnimodis cogitatione locutione sive actione perditus sum Quaeso domine deus cuius miseratio nullum habet finem attrahe me post te sicut attraxisti mulierem peccatricem dona mihi compunctionem mentis et corporis et uberrimos lacrymarum fontes sicut donasti illi non cessare osculari pedes tuos rigare lacrymis et extergere capillis concede mihi ut secundum magnitudinem iniquitatum mearum sit magna dilectio mea in te ut propter immensitatem pietatis tuae omnia dimittas mihi peccata Largire mihi de praeteritis veniam de praesentibus malis continentiam de futuris cautelam Fac me priusquam moriar consequi plenissime misericordiam tuam et ne dies meos ante finiri sinas quam peccata dimittas sed sicut vis et sicut scis miserere mei [*Oratio sancti Ambrosii* (in qua pro suis peccatis veniam postulat): PL 101 1386 C]

Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mei ... tibi gratiarum actio in saecula sempiterna o beata trinitas [Ghg176b 262 *oratio pulchra*]

Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mei Miserere domine miserere Christe ut bene rogam te Miserere domine miserere Christe ut dignum me facias exaudiri Miserere domine miserere Christe ut exaudias me Miserere domine miserere Christe ut sanctam voluntatem tuam doceas me Miserere domine miserere Christe ut in caritate tua enutrias me Miserere domine miserere Christe ut spiritu sancto tuo illumines me Miserere domine miserere Christe ut credam in te Miserere domine miserere Christe ut cognoscam te Miserere domine miserere Christe ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut sperem in te Miserere domine miserere Christe ut a morte perpetua eripias me Miserere domine miserere Christe ut de omnibus peccatis meis veram paenitentiam tribuas mihi Miserere domine miserere Christe ut remissionem omnium peccatorum meorum tribuas mihi Miserere domine miserere Christe ut ab omni tribulatione eripias me Miserere domine miserere Christe ut ab omni immunditia cordis et corporis liberes me Miserere domine miserere Christe ut fomitem libidinis extinguas in me Miserere domine miserere Christe ut ab insidiis diaboli liberes me Miserere domine miserere Christe ut ab omni malo liberes me Miserere domine miserere Christe ut ab immunditia cogitationis liberes me Miserere domine miserere Christe ut anima mea vivat in te Miserere domine miserere Christe ut caro mea exultet in te Miserere domine miserere Christe ut vita mea perficiat in te Miserere domine deus pater gloria mea vita mea Miserere Christe salvator salutis mea fortitudo mea Miserere sancte paraclitus consolatio mea illuminatio mea Miserere domine deus trinitas et unitas Te laudo te adoro te confiteor Pax mea spes mea laus mea lux mea pulchritudo mea beatitudo mea Tibi laus tibi gloria Tibi gratiarum actio semper et ubique in saecula saeculorum Amen [Cm391 1960, 17]

Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mei Miserere domine miserere Christe ut bene rogem te Miserere domine miserere Christe ut dignum me facias exaudiri Miserere domine miserere Christe Exaudias me ut sciam voluntatem tuam doceas me ut in caritate tua enutrias me Miserere domine miserere Christe ut credam in te ut cognoscam te ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut sperem in te Miserere domine quia coinquinatum sensum habeo in omnibus concupiscentiis illicitis et ex omni elatione et ira et suspicione et hypocrisi Miserere domine deus omnipotens ut cognoscam et diligam vinculum caritatis perseveranter Miserere deus ut a morte perpetua eripias me Miserere deus ut de omnibus peccatis et criminibus meis veram paenitentiam et indulgentiam tribuas mihi Miserere deus ut remissionem omnium peccatorum meorum concedas mihi ut ab omni tribulatione eripias me et ab omni immunditia cordis et corporis liberes me totumque fomitem libidinis extinguas in me ac ab omnibus insidiis diaboli et omni malo liberes me Miserere domine deus miserere ut anima mea vivat in te et vita mea proficiat in te Miserere domine deus pater gloria mea vita mea salutis ac fortitudo mea Miserere spiritus paraclite consolatio et illuminatio mea Miserere miserere trinitas et unitas Te laudo te adoro te confiteor pax mea spes mea laus vita pulchritudo et beatitudo mea confidentia et fiducia mea remissio facinorum et flagitiorum meorum amor ac firmamentum meum refugium liberator protector et susceptor deus meus doctor medicina gubernator ac redemptor meus requies mea sanitas et delectatio mea testis et iudex meus sancta trinitas inseparabilis unitas deus omnipotens me ab omni malo liberare digneris et tua sempiterna benedictione benedicere qui es deus benedictus ineffabilis et incorruptibilis in saecula saeculorum Amen [*Oratio pro agnitione Dei et pro indulgentia delictorum et peremptione diversarum tribulationum* (VIII): PL 101 497 C]

Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mei Miserere domine miserere Christe ut bene rogem te Miserere domine miserere Christe ut dignum me facias exaudiri Miserere domine miserere Christe Exaudias me ut sciam voluntatem tuam doceas me ut in caritate tua enutrias me Miserere domine miserere Christe ut credam in te ut cognoscam te ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut sperem in te Miserere domine quia coinquinatum sensum habeo in omnibus concupiscentiis illicitis et ex omni elatione et ira et suspicione et hypocrisi Miserere domine deus omnipotens ut cognoscam et diligam vinculum caritatis perseveranter Miserere deus ut a morte perpetua eripias me Miserere deus ut de omnibus peccatis et criminibus meis veram paenitentiam et indulgentiam tribuas mihi Miserere deus ut remissionem omnium peccatorum meorum concedas mihi ut ab omni tribulatione eripias me et ab omni immunditia cordis et corporis liberes me totumque fomitem libidinis extinguas in me ac ab omnibus insidiis diaboli et omni malo liberes me Miserere domine deus miserere ut anima mea vivat in te et vita mea proficiat in te Miserere domine deus pater gloria mea vita mea salutis ac fortitudo mea Miserere spiritus paraclite consolatio et illuminatio mea Miserere miserere trinitas et unitas Te laudo te adoro te confiteor pax mea spes mea laus vita pulchritudo et beatitudo mea confidentia et fiducia mea remissio facinorum et flagitiorum meorum amor ac firmamentum meum refugium liberator et susceptor deus meus doctor medicina gubernator ac redemptor meus requies mea sanitas et delectatio mea testis et iudex

meus sancta trinitas inseparabilis unitas Deus omnipotens me ab omni malo liberare digneris et tua sempiterna benedictione benedicere qui es deus benedictus ineffabilis et incorruptibilis in saecula saeculorum Amen [*Oratio pro agnitione Dei et pro indulgentia delictorum et peremptione diversarum tribulationum* (8): PL 101, 497C]

Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mei Miserere domine miserere Christe ut bene rogem te Miserere domine miserere Christe ut dignum me facias exaudiri Miserere domine miserere Christe Exaudias me ut sciam voluntatem tuam doceas me ut in caritate tua enutrias me Miserere domine miserere Christe ut credam in te ut cognoscam te ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut sperem in te Miserere domine quia coinquatum sensum habeo in omnibus concupiscentiis illicitis et ex omni elatione et ira et suspicione et hypocrisi Miserere domine deus omnipotens ut cognoscam et diligam vinculum caritatis perseveranter Miserere deus ut a morte perpetua eripias me Miserere deus ut de omnibus peccatis et criminibus meis veram paenitentiam et indulgentiam tribuas mihi Miserere deus ut remissionem omnium peccatorum meorum concedas mihi ut ab omni tribulatione eripias me et ab omni immunditia cordis et corporis liberes me totumque fomitem libidinis extinguas in me ac ab omnibus insidiis diaboli et omni malo liberes me Miserere domine deus miserere ut anima mea vivat in te et vita mea proficiat in te Miserere domine deus pater gloria mea vita mea salus ac fortitudo mea Miserere spiritus paraclete consolatio et illuminatio mea Miserere miserere trinitas et unitas Te laudo te adoro te confiteor pax mea spes mea laus vita pulchritudo et beatitudo mea confidentia et fiducia mea remissio facinorum et flagitiorum meorum amor ac firmamentum meum refugium protector et susceptor deus meus doctor medicina gubernator ac redemptor meus requies mea sanitas et delectatio mea testis et iudex meus sancta trinitas inseparabilis unitas Deus omnipotens me ab omni malo liberare digneris et tua sempiterna benedictione benedicere qui es deus benedictus ineffabilis et incorruptibilis in saecula saeculorum Amen [*Oratio pro agnitione Dei et pro indulgentia delictorum et peremptione diversarum tribulationum* (8): PL 101, 497C *altro testimone*]

Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mei Miserere domine miserere Christe ut dignum me facias exaudiri Miserere domine miserere Christe ut exaudias me Miserere domine miserere Christe ut sanctam voluntatem tuam doceas me Miserere domine miserere Christe ut in caritate tua enutrias me Miserere domine miserere Christe ut spiritu sancto tuo illumines me Miserere domine miserere Christe ut credam in te Miserere domine miserere Christe ut agnoscam te Miserere domine miserere Christe ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut sperem in te Miserere domine miserere Christe ut a morte perpetua eripias me Miserere domine miserere Christe ut de omnibus peccatis meis veram paenitentiam tribuas mihi Miserere domine miserere Christe ut remissionem omnium peccatorum tribuas mihi Miserere domine miserere Christe ut ab omni tribulatione eripias me Miserere domine miserere Christe ut ab omni immunditia cordis et corporis liberes me Miserere domine miserere Christe ut fontem libidinis extinguas in me Miserere domine miserere Christe ut ab insidiis diaboli liberes me Miserere domine miserere Christe ut ab omni malo liberes me Miserere domine miserere Christe ut ab immunda cogitatione liberes me Miserere domine miserere Christe ut anima mea vivat in te Miserere domine miserere Christe ut anima mea exultet in te Miserere domine miserere Christe ut vita mea proficiat in te Miserere domine deus pater gloria mea vita mea Miserere Christe salvator salus mea fortitudo mea Miserere spiritus paracletus consolatio mea illuminatio mea Miserere domine deus trinitas et unitas te laudo te adoro te confiteor pax mea spes mea laus mea lux mea pulchritudo mea beatitudo mea Tibi laus tibi gloria gratiarum actio semper et ubique in saecula sempiterna Amen [Bbb 2003, 61 nr. 25]

Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mihi Miserere domine miserere Christe ut bene rogem te Miserere domine miserere Christe ut dignum me facias exaudiri Miserere domine miserere Christe ut exaudias me Miserere domine miserere Christe ut sanctam voluntatem tuam doceas me Miserere domine miserere Christe ut in caritate tua enutrias me Miserere domine miserere Christe ut Spiritu sancto tuo illumines me Miserere domine miserere Christe ut credam in te Miserere domine miserere Christe ut cognoscam te Miserere domine miserere Christe ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut sperem in te Miserere domine miserere Christe ut a morte perpetua eripias me Miserere domine miserere Christe ut de omnibus peccatis meis veram paenitentiam tribuas mihi Miserere domine miserere Christe ut remissionem omnium peccatorum tribuas mihi Miserere domine miserere Christe ut ab omni tribulatione eripias me Miserere domine miserere Christe ut ab omni immunditia cordis et corporis liberes me Miserere domine miserere Christe ut fontem libidinis extinguas in me Miserere domine miserere Christe ut ab insidiis diaboli liberes me Miserere domine miserere Christe ut ab omni malo liberes me Miserere domine miserere Christe ut ab immunda cogitatione liberes me Miserere domine miserere Christe ut anima mea vivat in te Miserere domine miserere Christe ut caro mea exultet in te Miserere domine miserere Christe ut vita mea proficiat in te Miserere domine deus pater gloria mea vita mea Miserere Christe salvator salus mea fortitudo mea Miserere spiritus paracletus consolatio mea illuminatio mea Miserere domine deus trinitas et unitas Te laudo te adoro te confiteor pax mea spes mea laus mea lux mea pulchritudo mea beatitudo mea Tibi laus tibi gloria tibi gratiarum actio semper ubique in saecula sempiterna [*Oratio Alcuini De agnitione Dei et indulgentia delictorum et de ereptione diversarum tribulationum*: PL 101, 545C]

Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mihi Miserere domine miserere Christe et credam in te Miserere domine miserere Christe ut cognoscam te Miserere domine miserere Christe ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut anima mea vivat in te Miserere domine miserere Christe ut caro mea exultet in te Miserere domine miserere Christe ut vita mea perficiatur in te Miserere domine miserere Christe salvator salus mea fortitudo mea Miserere spiritus paracletus consolatio mea illuminatio mea Miserere domine deus trinitas et unitas te laudo te adoro te confiteor pax mea spes mea lux mea pulchritudo mea beatitudo mea Tibi laus tibi gloria tibi gratiarum actio semper ubique in saecula sempiterna Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mihi Miserere domine miserere Christe ut bene rogem te Miserere domine miserere Christe ut dignum me facias exaudiri Miserere domine miserere Christe ut exaudias me Miserere domine miserere Christe ut sanctam voluntatem tuam doceas me Miserere domine miserere Christe ut in caritate tua enutrias me Miserere domine miserere Christe ut spiritu sancto tuo illumines me Miserere domine miserere Christe ut credam in te Miserere domine miserere Christe ut cognoscam te Miserere domine miserere Christe ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut sperem in te Miserere domine miserere Christe ut a morte perpetua eripias me Miserere domine miserere Christe ut de omnibus peccatis meis veram paenitentiam tribuas mihi Miserere domine miserere Christe ut remissionem omnium peccatorum tribuas mihi Miserere domine miserere Christe ut ab omni tribulatione eripias me Miserere domine miserere Christe ut ab omni immunditia cordis et corporis liberes me Miserere domine miserere Christe ut fomitem libidinis extinguas in me Miserere domine miserere Christe ut ab insidiis diaboli liberes me Miserere domine miserere Christe ut ab immunda cogitatione liberes me Miserere domine miserere Christe ut ab omni malo liberes me Miserere domine miserere Christe ut anima mea vivat in te Miserere domine miserere Christe ut caro mea exultet in te Miserere domine miserere Christe ut vita mea perficiatur in te Miserere domine deus pater gloria mea anima mea Miserere Christe salvator salus mea fortitudo mea Miserere spiritus paracletus consolatio mea illuminatio mea Miserere domine deus trinitas et unitas te laudo te adoro te confiteor pax mea spes mea laus mea lux mea pulchritudo mea beatitudo mea Tibi laus tibi gloria tibi gratiarum actio semper ubique in sempiterna saecula [*Ad orationes speciales faciendas*: PL 101 1408 D]

Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mihi Miserere domine miserere Christe ut bene rogem te Miserere domine miserere Christe ut dignum me facias exaudiri Miserere domine miserere Christe ut exaudias me Miserere domine miserere Christe ut sanctam voluntatem tuam doceas me Miserere domine miserere Christe ut in caritate tua enutrias me Miserere domine miserere Christe ut credam in te Miserere domine miserere Christe ut cognoscam te Miserere domine miserere Christe ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut sperem in te Miserere domine miserere Christe quia coinquatum sensum habeo ex omnibus concupiscentiis illicitis et ex omni elatione et ira et suspicione et ipocrisi Miserere mihi domine deus omnipotens ut cognoscam et diligam vinculum caritatis perseveranter Miserere domine miserere Christe ut a morte perpetua eripias me Miserere domine miserere Christe ut de omnibus peccatis et criminibus meis veram paenitentiam et indulgentiam tribuas mihi Miserere domine miserere Christe ut remissionem omnium peccatorum meorum concedas mihi Miserere domine miserere Christe ut ab omni immunditia cordis et corporis liberes me Miserere domine miserere Christe ut totum fontem libidinis extinguas in me Miserere domine miserere Christe ut ab omnibus insidiis diaboli liberes me Miserere domine miserere Christe ut ab omni malo liberes me Miserere domine miserere Christe ut anima mea vivat in te Miserere domine miserere Christe ut vita mea proficiat in te Miserere domine deus pater gloria mea vita mea Miserere domine Christe salvator salus mea fortitudo mea Miserere spiritus paraclete consolatio mea illuminatio mea Miserere domine deus trinitas et unitas Te laudo te adoro te confiteor pax mea spes mea lux mea laus mea vita mea pulchritudo mea beatitudo mea Confidentia mea fiducia mea remissio facinorum et flagitiorum meorum Amor meus firmamentum meum refugium meum Liberator meus protector meus susceptor meus deus meus creator meus adiutor meus dux meus doctor meus medicina mea gubernator meus defensor meus redemptor meus requies mea sanitas mea delectatio mea confugium meum Iudex meus testis meus Sancta trinitas inseparabilis unitas deus omnipotens qui me ab omni malo liberare digneris et tua sempiterna benedictione benedicere qui es deus benedictus ineffabilis et inestimabilis et incorruptibilis in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 60]

Miserere domine miserere Christe: tu misericordia mea miserere mei Miserere domine miserere Christe ut credam in te Miserere domine miserere Christe ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut cognoscam te Miserere domine miserere Christe ut sperem in te Miserere domine miserere Christe ut anima mea vivat in te Miserere domine miserere Christe ut caro mea exultet in te Miserere domine miserere Christe ut anima mea perficiatur in te Miserere domine deus pater gloria mea vita mea Miserere Christe salvator salus mea fortitudo mea Miserere spiritus paraclitus consolatio mea illuminatio mea Miserere domine deus trinitas et unitas Te laudo te adoro te confiteor Pax mea spes mea laus mea lux mea pulchritudo mea beatitudo mea Tibi laus tibi gloria tibi gratiarum actio semper et ubique in saecula sempiterna [*Feria II ad speciales orationes faciendas*: PL 101, 0537B *alii testimoni*]

Miserere domine miserere Christe: tu misericordia mea miserere mihi Miserere domine miserere Christe ut credam in te Miserere domine miserere Christe ut diligam te Miserere domine miserere Christe ut cognoscam te Miserere domine miserere Christe ut sperem in te Miserere domine miserere Christe ut anima mea vivat in te Miserere domine miserere Christe ut caro mea exultet in te Miserere domine miserere Christe ut vita mea proficiat in te Miserere domine deus pater gloria mea vita mea Miserere Christe salvator salus mea fortitudo mea Miserere spiritus paraclitus consolatio mea illuminatio mea Miserere domine deus trinitas et unitas Te laudo te adoro te confiteor Pax mea spes mea laus mea lux mea pulchritudo mea beatitudo mea Tibi laus tibi gloria tibi gratiarum actio semper et ubique in saecula sempiterna [*Feria II ad speciales orationes faciendas*: PL 101, 0537B]

Miserere domine miserere pie miserere mihi miserrimo peccatori indigna agentis et digna patienti (...) scis omnia potes omnia [Giovanni di F?amp (?) *Confessio humilis*: PL 147: 461 B]

Miserere domine miserere pie miserere mihi miserrimo peccatori indigna agentis et digna patienti assidue peccanti et tua flagella quotidie sustinenti Si penso malum quod feci non est tantum quod patior gravius est quod commisi levius quod tolero Iustus es domine et rectum iudicium tuum omnia iudicia tua iusta et vera sunt Iustus et rectus es tu domine deus noster et non est ulla iniquitas in te Non enim iniuste neque crudeliter affligis nos peccatores omnipotens et misericors domine qui cum non essemus potenter fecisti nos et cum perditii fuissetus culpa nostra pietate et bonitate tua mirabiliter recuperasti nos Scio et certus sum quod vita nostra non temerariis motibus agitur sed a te domino deo disponitur et gubernatur Unde tibi cura est de omnibus praecipue de servis tuis qui totam spem suam posuerunt in sola misericordia tua Idcirco obsecro et suppliciter rogo ut non facias mihi secundum peccata mea quibus iram tuam merui sed secundum magnam misericordiam tuam quae superat etiam peccata totius mundi Tu domine qui exterius flagella irrogas da semper interius indeficientem patientiam ita ut laus tua non recedat ex ore meo Miserere mei domine miserere mei et adiuva me sicut tu nosti quod mihi necesse est in corpore et in anima scis omnia potes omnia qui vivis in saecula (Ps. Augustinus, *Meditationes* 38 PL 40, 936)

Miserere domine miserere pie misero peccatori indigna agentis assidue peccanti ... Scis omnia potes omnia qui vivis per omnia saecula saeculorum Amen [Ve60, 64r-64v *Oratio dicenda in tribulatione <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis>* (27)]

Miserere domine misereris pie miserrimo peccatori [*oratio b. Augustini in tribulatione* : Assisi 403, 107 ; *qfr.* CENCI 1981, 91]

Miserere domine miserere Christe tu misericordia mea miserere mei ... tibi gratiarum actio semper et ubique in saecula sempiterna gloria deo patri omnipotenti [Chg173c 394]

Miserere fragilitatis nostrae sanctissime pater et concede nobis eloquia tua pudico corde continere ut possimus multiloquam dolositatem insanientium declinare Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 11: PL 142 79 D]

Miserere mei deus miserere mei quoniam in te confidit anima mea Exaltare super caelos deus et super omnem terram gloriam tuam ut liberentur dilecti tui Adiutor meus tibi psallam quia deus susceptor meus deus meus misericordia mea Benedicam dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo Domine exaudi orationem meam et clamor meus ad te veniat [PL 101, 524B]

Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam Credimus quod hanc orationem spiritus sanctus dictaverit cuius inspiratione compunctus homo peccator sed et fidelis et sibi postulat a deo misereri suasque iniquitates secundum multitudinem miserationum eius deleri quem et omnipotentissimum deum et misericordissimum dominum esse credit Est autem hoc opus spiritus sancti quod peccatori sua facinora displicent et ea agere satagit quae creatori suo placent Sed et hoc suis viribus non valet nisi eiusdem spiritus sancti gratia illuminatus cuius cor cum per suam gratiam visitat protinus ab omni labe vitiorum emundat Dulcis est vero dominus et pius erga creaturam suam quam creavit ad imaginem suam et similitudinem et quam tanto ditavit honore nullo modo nisi eius magna iniquitate patitur perire Est autem est omnino universitatis creator suavis et mitis et multae misericordiae omnibus invocantibus se omnibus qui invocant eum in veritate et voluntatem timentium se facit et deprecationem eorum exaudit et per suam magnam misericordiam salvos ad sempiternam gloriam ducit Miseretur enim omnium et nihil odit eorum quae fecit dissimulans peccata hominum propter paenitentiam et parcens illis quia pius est dominus Est autem misericors dominus peccatoribus a suis nequitis cessantibus et per veram paenitentiam veraque paenitentiae bona opera suas malitias mundantibus et per veram confessionem veraeque confessionis sacrificium sese mactantibus Est autem vera paenitentia veraque confessio et perpetrata mala plangere et plangenda amplius non amittere Quomodo vero miseretur pater filiorum et multo magis quam pater carnalis filiorum miseretur pius et misericors dominus omnium se timentium Ipse enim novit figmentum nostrum cognovit etiam unde nos fecit limum nostrum Recordatur enim quod pulvis sumus et cinis sed tamen ad eius imaginem statim vel post parvam moram eadem mala vel peiora peccata feci et quasi canis reversus sum ad vomitum quod quasi per confessionem evomueram ore et corde sordidius resumpsi Iuravi etiam saepius me deinceps cessare a peccatis viam iniquitatis omnino dimittere viamque iustitiae sequi Sed neque timor ipsius periuri me a peccatis retinere potuit neque timor dei cuncta ab alto conspicientis Ecce vides dulcissimae amator hominum deus ecce vides de sanctuario tuo et respicis de excelso caelorum habitaculo miserum hominem ad te dorsum ponentem teque in tuis praeceptis spernentem et propter suam magnam peccata de tua magna misericordia desperantem et quamvis nimis miserum et peccatorem respicis tamen et vides a te creatum et dum in hac vita existit tuis beneficiis sustentatum Immitte bone deus in animam eius timorem tuum et aufer de corde eius timorem noxium Respice et illumina cor eius obcaecat ut videat et intelligat quam magna sit et quam amabilis multitudo dulcedinis tuae domine quam abscondisti desperantibus de te perfectisti autem sperantibus in te Non eum demergat dulcissime deus non eum demergat tempestas aquae nec absorbeat profundum neque urgeat super eum puteus os suum scilicet abyssus iniquitatum suarum et desperatio miserationum tuarum Credimus clementissime creator hominum deus te esse omnipotentem et omnia quaecunque vis facientem De te enim propheta dicit Omnia quaecunque voluit dominus fecit in caelo et in terra et in mari et in omnibus abyssis Scimus autem quia non vis peccatores perdere sed a peccatis cessare et vivere Si ergo omnipotens es sicut vere es quia quidquid vis facere potes et non vis peccatores perdere sed a malis respicere et vivere de multitudine miserationum tuarum non debemus desperare sed securi de spe veniae misericordiam expectare Verum est omnino quia multa sunt et magna peccata nostra sed certi sumus quia multa est et magna misericordia tua Scimus omnipotens et misericors deus scimus quia tu es summus spiritus incommutabilis et aeternus vivens vita tua quae tu ipse es et aeternitate tua et nos creatura tua a te creati bonitate et miseratione tua Nos autem cum peccamus id est cum ea quae iubens non facimus et quae prohibes facimus per peccatum nostrum morimur licet in aliqua vita nobis etiam mortuis tua miseratione concessa existamus Si vero iterum tibi obediētes existimus et a malis operibus tua gratia adiuti nos retineamus tibi quae vivis spiritus es et creator noster per bona opera iungimur iterum reviviscimus et post mortem in aeterna gloria tecum victuri si deinceps quandiu vixerimus in rectis operibus perseverantes existamus Eliseus propheta cum mortuus esset et sepultus et quidam qui erat mortuus eius ossibus tangeretur resurrexit vivus et iterum est meritis prophetae et tactu corporis vivere permissus Si ergo tactu prophetae Miserere ergo nostri creator noster miserere nostri secundum magnam misericordiam tuam et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem nostram et resuscita nos in hac praesenti vita a morte ad vitam id est a morte peccati ad iustitiae vitam et in fine saeculi per tuam misericordiam iustificatos resuscita ad aeternam gloriam Quam ipse nobis praestare digneris qui vivis et regnas per aeterna saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio VI ad Deum* (Ne peccator pro ullo peccato desperare debeat quia pius est et misericors Dominus nec vult mortem peccatoris sed vitam): PL 158 872 B]

Miserere mei domine animabusque ... [J.L.14, 202v-204r *Pius papa II largitus est omnibus singulis infrascriptas orationes pro animarum salute devote dicentibus toties quotiens 100 dies indulgentiarum de iniunctis paenitentis Item Iohannes papa IV tot dies indulgentiarum concessit quot animarum corpora ibi sepulta sunt*]

Miserere mei domine et exaudi me indignum famulum ... [ZRh154, p. 63 *Alia oratio*]

Miserere mei domine et exaudi orationem meam [Fb742, 74v: 10 Miserere = *Estratti da salmi*: Leroquais I 186]

Miserere mei domine quia peccavi et propter duritiam cordis mei ... perduc me Christe Iesu salvator meus Qui [Brb497 116 *pro custodienda humilitate*]

Miserere mihi misero misericors trinitas sancta et dimitte universa delicta mea ... cui est honor et gloria in saecula saeculorum [Chg173c 385]

Miserere nobis domine orationibus ac meritis omnium sanctorum Miserere nobis domine angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum Miserere nobis domine apostolorum martyrum confessorum virginum atque universorum graduum Miserere nobis [Chg173b 302]

Miserere nobis miseris misericors trinitas sancta et dimitte universa dilecta nostra quae commisimus coram angelis tuis in conspectu tuo per merita et orationes et intercessionem et invocationes omnium sanctorum tuorum quorum hodie festivas celebratur N et quorum nomina nunc recitamus Libera nos clemens trinitas cum omnibus fratribus et sororibus nostris ab omni malo praeterito praesenti et futuro de morte ad vitam de tenebris ad lucem de inferno ad paradysum de malo ad bonum de ignorantia ad scientiam de peccatis ad veram paenitentiam de omnibus vitiis ad perfectas virtutes de cunctis insidiis inimici ad medicinam caelestem et divinam protectionem per invocationem trini nominis tui patris et filii et spiritus sancti quia qui fideliter et humiliter tuum invocaverit salvus erit Humiliter ergo et fideliter te postulamus ut deleas et obliviscaris cuncta scelera nostra per suffragia et merita omnium sanctorum tuorum angeli archangeli virtutes potestates principatus dominationes throni cherubim seraphim patriarchae prophetae apostoli martyres et confessores et episcopi sancti et presbyteri sancti et diaconi sancti et omnes sancti ecclesiastici et anachoritae et eremitaе et monachi et sanctae virgines et sanctae viduae et sanctae sapientes et omnes sancti qui nos praecesserunt ab Adam usque in hodiernum diem orent pro nobis Inde nomina beatorum apostolorum martyrum quoque et confessorum atque virginum quae secundum ordinem a beatis patribus constitutum tempore ieiunii aut in aliis sanctis diebus recitatur quando missa celebratur incipiunt [In Dei nomine beatorum apostolorum martyrum quoque et confessorum atque virginum ex libro quem beatus Hieronymus de eorum per anni circulum natalitiis conscripsit Incipiunt nomina quae sicut a sanctis patribus est traditum in quotidianis sunt legenda (prima delle litanie): PL 101 1390 C]

Miserere nobis miseris misericors trinitas sancta et dimitte universa delicta nostra quae commisimus coram angelis tuis in conspectu tuo per merita et orationes et intercessionem et invocationes omnium sanctorum tuorum quorum festivas celebratur N et quorum nomina nunc recitamus Libera nos clemens trinitas cum omnibus fratribus et sororibus nostris ab omni malo praeterito praesenti et futuro de morte ad vitam de tenebris ad lucem de inferno ad paradysum de malo ad bonum de ignorantia ad scientiam de peccatis ad veram paenitentiam de omnibus vitiis ad perfectas virtutes de cunctis insidiis inimici ad medicinam caelestem et divinam protectionem per invocationem trini nominis tui patris et filii et spiritus sancti quia qui fideliter et humiliter nomen tuum invocaverit salvus erit Humiliter ergo et fideliter te postulamus ut deleas et obliviscaris cuncta scelera nostra per suffragia et merita sanctorum tuorum quorum meritis precibusque concede ut in omnibus protectionis tuae muniamur auxilio atque ab aeterna damnatione nos facias eripi et in eorum numero iubeas aggregari Fac nos captivitatis nostrae redemptor bene rogare dignos exaudiri et cum misericordia exaudi nos [Litania beatorum apostolorum martyrum quoque confessorum atque virginum ex libro quem beatus Hieronymus de sanctorum per anni circulum Natalitiis conscripsit collecta. Prima feria: PL 101, 591B]

Miserere nobis miseris misericors trinitas sancta et dimitte universa delicta nostra quae commisimus coram angelis tuis in conspectu tuo per merita et orationes et intercessionem et invocationes omnium sanctorum tuorum quorum festivas celebratur N et quorum nomina nunc recitamus Libera nos clemens trinitas cum omnibus fratribus et sororibus nostris una cum coniuge nostra Ymindrudi ac liberis nostris et omni populo christiano ab omni malo praeterito praesenti et futuro de morte ad vitam de tenebris ad lucem de inferno ad paradysum de malo ad bonum de ignorantia ad scientiam de peccatis ad veram paenitentiam de omnibus vitiis ad perfectas virtutes de cunctis insidiis inimici ad medicinam caelestem et divinam protectionem per invocationem trini nominis tui patris et filii et spiritus sancti quia qui fideliter et humiliter nomen tuum invocaverit salvus erit Humiliter ergo et fideliter te postulamus ut deleas et obliviscaris cuncta scelera nostra per suffragia et merita sanctorum tuorum quorum meritis precibusque concede ut in omnibus protectionis tuae muniamur auxilio atque ab aeterna damnatione nos facias eripi et in eorum numero iubeas aggregari Fac nos captivitatis nostrae redemptor bene rogare dignos exaudiri et cum misericordia exaudi nos [Litania beatorum apostolorum martyrum quoque confessorum atque virginum ex libro quem beatus Hieronymus de sanctorum per anni circulum Natalitiis conscripsit collecta. Prima feria: PL 101, 591B altro testimone di Carlo il Calvo]

Miserere quia tempus est miserendi non iudicandi quia dixisti in evangelio tuo sancto quod non venisti ut iudices mundum sed ut salvifices mundum Et in tua pietate confido quod appellationi meae deferre debeas quam ego qui tremens factus sum et timeo a tua iustitia tanquam ab inferiori ad superiorem sedem tuae misericordiae interpono sciens quod misericordia superexaltat iudicium et quod misericordia tua est super omnia tua opera constituta Ideoque appellationi meae est a te non immerito deferendum Nec indignetur contra me clementia tua deus si videns animae meae periculum imminere a te irato ad te placatum ausus sum totaliter appellare cum aequo animo tuleris quod apostolus tuus Paulus timens ne a Festo praeside corporaliter gravaretur ad Caesarem appellavit Adeo igitur cum fiducia gratiae tuae thronum ut misericordiam consequar et gratiam inveniam in auxilio opportuno et quia miser sum et miserabilis ideo gemens spiritu iterum tibi dico Miserere Est enim tua misericordia miserorum chorda qua de lacu faecis et miseriae extrahuntur Quia igitur solvendo non sunt passionis condignae ad futuram gloriam quam exspecto et tua misericordia non meritum sed solam miseriam intuetur de profundis fluctibus interioris et exterioris miseriae quibus imago dei asseritur me ipso ad misericordiam tuam clamo lacrymabiliter tibi dicens Miserere mei [Anselmus Cantuar., *Meditatio super Miserere* 2: PL 158 821 B]

Misericordia tua praeveniet me et misericordia tua subsequatur me omnibus diebus vitae meae [Pro gratia Dei: PL 101, 545A]

Misericordiam tuam domine deprecor misericordiam tuam imploro tuam imploro miserationem tuam clementiam quaero Dele peccata mea ablue facinora mea peccatorum meorum maculas munda labem criminum meorum purga sordes delictorum meorum absterge sordes iniquitatum mearum ablue non differas mundationem meam Deus totum me tibi sanandum offero Recipiat salutem anima mea da vulneri meo salutem Deum languoribus meis medelam tribue per plagas vulnerum redde incolumem Vulneratus sum medelum quaero Languidus sum medelam posco Consumpta est caro mea contabuit species mea ossa mea exaruerunt membra mea contabuerunt Appropinquavi corruptioni umbra mortis comprehendit me tenebrae operuerunt me caligo inferni involvit me oppressit me tenebrarum horror doce me facere voluntatem tuam quia deus meus es tu Tibi honor et gloria virtus et potestas in saecula saeculorum Amen [Oratio Isidori de eadem re (= de confessione peccatorum et de venia pro his poscenda): PL 101 1387 B]

Misericors ac piissime deus qui ubique famulos tuos tueris ac iuvas horum servorum tuorum fratrum nostrorum accumula votum auge desiderium ut recte fratribus suis impendant servitia Per [Oratio super Hebdomadarios (2): PL 101, 464C]

Misericors et dulcissime deus qui in excitatione quadriduani iam fetentis cari tui Lazari de tuis ... [Ad Christum OxB249, 14r]

Misericors et miserator domine qui parcendo sustentas et ignoscendo sanctificas da mihi peccatrici famulae tuae per haec sacramenta quae sumpsi purificationem mentis et corporis et mearum absolutionem culparum Per [OxB277, 133v]

Misericors et miserator patiens et multum misericors magne et terribilis deus Tibi confiteor delicta mea tibi patefacio peccata mea propter ineffabilem bonitatem tuam confer mihi misero medicinam Tu enim mitissime dignatus es dicere Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Confiteor inique egi perversa est in conspectu tuo via mea lapsa est in lacu miseriae vita mea extincta est iniquitatibus anima mea Superbia libido ira avaritia tristitia accidia vana gloria impatientia malitia invidia gula ebrietas concupiscentia adulteria fornicationes inobedientia murmurationes detractiones odium sacrilegium rapina mendacium periurium scurrilitas stultiloquium ignorantia negligentia seu caeterae pestes occiderunt animam meam Pollutum est cor meum labia mea visus meus auditus meus gustus odoratus et tactus et omnimodis cogitatione locutione sive actione perditus sum Quaeso domine deus cuius miseratio nullum habet finem attrahe me sicut adstraxisti mulierem peccatricem dona mihi sicut donasti illi non cessare osculare pedes tuos rigare lacrimis et extergere capillis Concede mihi ut sciam magnitudinem iniquitatum mearum sit magna dilectio tua in me ut propter immensam pietatem tuam omnia dimittas mihi Largire mihi de praeteritis veniam de praesentibus malis continentiam de futuris cautelam fac me prius quam moriar consequi plenissime misericordiam tuam et ne dies meos ante finiri sinas quam peccata dimittas Qui vivis [Ln3763, 1964, 399 n. 1].

Misericors mundi redemptor cui proprium est misericordiae fluente in miseros diffundere et gloriam petentibus tribuere gratio se exoranti cuidam feminae ut sibi numerum suorum vulnerum misericorditer revelaret benignissime apparuit et eam pie consolando hec verba profudit Si mea dira vulnera debita veneratione salutare volueris XVs Pater noster et cotidie Ave Maria singulis dicas diebus per unius anni circulum revoluto anno unumquodque vulnus debite salutabis Et ad grande miserationum solacium continuo subiunxit Quicumque in meae passionis memoriam per annum integrum sequentem orationem devote frequentaverit per XV dies ante eius obitum cum cibabo meo sanctissimo corpore ut per hoc ab aeterna liberet ur esurie et eundem

potabo meo pretioso sanguine ne in terribili igne sitiati gehennae De progenie quidem eius XV animae liberabuntur de purgatorio XV iusti servabuntur in statu bono Et si ipsemet fuerit in statu damnationis terrifico aeternam paenam in purgatorii paenam mutabo Si vero in statu purgatorii maximae paene fuerit Hanc purgatorii paenam mea pietas in temporalem paenam huius mundi mutabit a subitanea morte et a perpetua paena eum liberabit Quotiens vero hanc orationem dixerit benevolentiam Christi Iesu promerebitur et XL dies indulgentiae consequetur In acerbissimae igitur passionis Christi memoriam et multiplicium suorum vulnerum venerationem debitam humanae mentis accendatur devotio praecordialis nostrae naturae erigatur affectio Istam dicendo devotionem in eius vulnere laude cuius erat in cruce pretioso redempta cruore Qui vivit et regnat deus [HAS 60v: *introduzione alle 15 preghiere di s. Brigida*]

Misericors pater largire mihi fidem opus bonum scientiam abinentiam ... Et fac me esse participem vitae aeternae Salvator [*Alia oratio ad praecedentem* Chicago, Newberry 82, 202r (= Cat. SAENGER 153)]

Misericors pater piissime tribue mihi fidem et opus scientiae patientiam et pietatem ... qui in trinitate perfecta unus et verus deus vivis et gloriaris [Chg173b 313]

Misser mio Iesu Cristo che volesti per la redemptione del mondo ... con teco crocifixo ne; santo paradiso Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus Per (Ri23:77v)

Missus est angelus Gabriel ad Mariam virginem ... [LL44, 42r *Quicumque dixerint sequentem orationem qualibet die sabbato genibus flexis in honore beatissimae virginis Mariae gratias innumerabiles consequuntur et maxime in hora mortis eius*]

Missus est angelus Gabriel ad Mariam virginem desponsatam Ioseph nuntians ei verbum Ave Maria gratia plena dominus tecum Missus est angelus Gabriel ad Mariam virginem desponsatam Ioseph Ave Maria gratia plena dominus tecum Missus est angelus Gabriel ad Mariam virginem desponsatam Ioseph Ave Maria gratia plena dominus tecum Missus est angelus Gabriel ad Mariam virginem desponsatam virginem nuntians ei verbum Ave Maria gratia plena dominus tecum Missus est angelus Gabriel ad Mariam virginem desponsatam Ioseph nuntians ei verbum Ave Maria gratia plena dominus tecum Imperatrix reginarum Dominus tecum Laus sanctorum animarum. Dominus tecum Vera salvatrix earum Dominus tecum Excellentissima regina caelorum Dominus tecum Veneranda domina angelorum Dominus tecum Omnium plena virtutum Dominus tecum Flos florum Dominus tecum Liliu convallium Dominus tecum Dei hospitium Dominus tecum Mediatrix dei et hominum Dominus tecum Indeficiens gaudium Dominus tecum Rosa sine spina Dominus tecum Stella matutina Dominus tecum Stella maris Dominus tecum Virgo singularis Dominus tecum Virgo dei intacta Dominus tecum Virgo innupta Virgo incorrupta Dominus tecum Virgo immaculata Dominus tecum Virgo deo grata Dominus tecum Virgo ante partum Dominus tecum Virgo in partu Dominus tecum Virgo post partum Dominus tecum Splendor inextinguibilis. Dominus tecum Virgo inaeestimabilis Dominus tecum Virgo vitis immarcescibilis Dominus tecum Virgo germinans salutem Dominus tecum Virgo incomparabilis Dominus tecum Virgo cui non est nec erit tibi similis Dominus tecum Virgo generosa Dominus tecum Virgo speciosa Dominus tecum Venter rore rigatus Dominus tecum Flos misericordiae omnis boni copia Dominus tecum Virgo eximia Dominus tecum Virgo pia Dominus tecum Virgo et mater sine ruga Dominus tecum Virgo dulcis Maria Dominus tecum Laus prophetarum Dominus tecum Salomonis fabrica Dominus tecum Mater dei et virgo unica dei filia Dominus tecum Decor domus domini Dominus tecum Locus habitationis gloriae Dominus tecum Ortus conclusus Dominus tecum Fons signatus Dominus tecum Aquae vivae puteus Dominus tecum Paradisus dei cum pomorum fructibus Dominus tecum Venter rore rigatus Dominus tecum Aeternitatis domus Dominus tecum Veteris et novi testamenti armarium Dominus tecum Caeli luminarium Dominus tecum Spiritus sancti secretarium Dominus tecum Quae angelo nuntiante virgo concepisti Dominus tecum Vera virgo et mater Dominus tecum Mater veri dei et veri hominis Dominus tecum Pater Iesu Christi filii dei unigenite Dominus tecum Pater misericordiae Dominus tecum Mater pietatis Dominus tecum Mater bonitatis Dominus tecum Mater veritatis Dominus tecum Mater castitatis Dominus tecum Decus mulierum Dominus tecum Mater orphanorum Dominus tecum Consolatio desolatorum Dominus tecum Compassio autem afflictorum Dominus tecum Via errantium Dominus tecum Salus in te sperantium Dominus tecum Archa dei Templum domini Dominus tecum Spiritus sancti sacrarium Dominus tecum Reclinatorium Iesu Christi Dominus tecum Luminare caeli Dominus tecum Sponsa dei Dominus tecum Prophetarum oraculum Dominus tecum Pastoris tabernaculum Dominus tecum Dei obumbraculum Dominus tecum Completum est in te dei consilium Dominus tecum Virgo vera et mater quae filium dei genuisti verum deum et hominem qui angelo nuntiante de spiritu sancto conceptus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et hominem qui de te pro nobis natus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et hominem qui pro nobis circumcisis est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis inter ulnas Symeonis sanctissimus in templo receptus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et hominem genuisti qui pro nobis a propheta in Iordane baptizatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis passus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis flagellis caesus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis spinis coronatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis clavis cum fixus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius latius lancea perforatum est et continuo exivit sanguis et aqua in redemptionem nostram et in redemptionem omnium peccatorum nostrorum et pro salute mundi in vitam aeternam amen Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius corpus a beato Ioseph de cruce depositum est in sudoria munda involutum est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius corpus in lintheis pro nobis cum aromatibus in monumento novo positum est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui primo Mariae Magdalenae et postea discipulis manifestus apparuit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo cum peregrinis caenavit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo videntibus Galilaeis ad caelos ascendit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo ascendit super caelos et praeparavit suae castissimae matri locum immortalitatis Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo ad dextram dei patris sedens spiritum paraclitum discipulis suis misit Dominus tecum Ovis sine macula quae genuisti agnum immaculatum Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo venturus est iudicare vivos et mortuos et saeculum per ignem Dominus tecum [HAS 115v *litania Missus est*] *cf.* Missus est Gabriel

Missus est Gabriel angelus ad Mariam ... [Fb326, 106v *Litaniae Arnoldi*: MEERSSEMAN 2, 244-247]

Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem ... [PaL1181, 197r-203r: LEROQUAIS I, 124; PaL1182, 114v-203r *Oratio devotissima ad BMV*: LEROQUAIS I, 125; Pal 1366, 27v-31v: LEROQUAIS I, 179; PaL1411, 30r: LEROQUAIS I, 250]

Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem desponsatam Ioseph [LHP.S 29.35]

Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem desponsatam Ioseph nuntians ei verbum Ave Maria gratia plena Dominus tecum ... [PaL1363, 64r-68r: LEROQUAIS I, 175]

Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem desponsatam Ioseph nuntians ei verbum Ave Maria gratia plena Dominus tecum Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem Ave Maria gratia plena Dominus tecum Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem Ave Maria gratia plena Imperatrix reginarum Dominus tecum Laus sanctorum animarum Dominus tecum Vera salvatrix earum Dominus tecum Excellentissima regina caelorum Dominus tecum Veneranda domina angelorum Dominus tecum Omnium plena virtutum Dominus tecum Flos florum Dominus tecum Liliu convallium Dominus tecum Mediatrix dei et hominum Dominus tecum Indeficiens gaudium Dominus tecum Rosa sine spina Dominus tecum Stella matutina Dominus tecum Virgo dei inviolata Dominus tecum Virgo innupta Dominus tecum Virgo dei intacta Dominus tecum Virgo incorrupta Dominus tecum Virgo deo grata Dominus tecum Virgo ante partum Dominus tecum Virgo in partu Dominus tecum Virgo post partum Dominus tecum Splendor inextinguibilis Dominus tecum Virgo inaeestimabilis Dominus tecum Virgo immarcescibilis vitis Dominus tecum Virgo germinans salutem Dominus tecum Virgo incomparabilis Dominus tecum Virgo cui non est nec erit similis Dominus tecum Virgo speciosa Virgo generosa Dominus tecum Dominus tecum Virgo

pulchra Dominus tecum Flos misericordiae cum omni copia Dominus tecum Virgo eximia Dominus tecum Virgo pia Dominus tecum Virgo mater sine ruga Dominus tecum Virgo dulcis Maria Dominus tecum Laus prophetarum Dominus tecum Salomonis fabrica Dominus tecum Laus habitationis gloriae dei Dominus tecum Ortus conclusus Dominus tecum Fons signatus Dominus tecum Aquae vivae puteus Dominus tecum Paradisus cum pomorum fructibus Dominus tecum Venter rore caelesti rigatus Dominus tecum Aeternitatis domus Dominus tecum Veteris et novi testamenti armarium Dominus tecum Spiritus sancti sacrarium Dominus tecum Quae angelo nuntiante virgo concepisti Dominus tecum Vera virgo et mater Dominus tecum Mater dei veri et veteris hominis Dominus tecum Mater Iesu Christi filii unigeniti dei Dominus tecum Mater pietatis Dominus tecum Mater veritatis Dominus tecum Mater caritatis Dominus tecum Decus mulierum Dominus tecum Mater orphanorum Dominus tecum Consolatio desolatorum Dominus tecum Compassio afflictorum Dominus tecum Via errantium Dominus tecum Salus omnium in te sperantium Dominus tecum Templum domini Dominus tecum Archa dei Dominus tecum Sacrarium spiritus sancti Dominus tecum Reclinatorium Iesu Christi Dominus tecum Luminare caeli Dominus tecum Sponsa dei Dominus tecum Prophetarum oraculum Dominus tecum Dei umbraculum Dominus tecum Pastoris tabernaculum Dominus tecum Completum est in te consilium Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui angelo nuntiante conceptus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et hominem qui pro nobis in te natus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis circumcisis est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis inter ulnas Symeonis sanctissimi in templo receptus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis caesus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis spinis coronatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis clavis crucifixus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui in cruce pendens virginem matrem virgini commendavit ita dicens Mulier ecce filius tuus Deinde ad discipulum Ecce mater tua Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis in cruce pendens exclamavit dicens Hely hely lamazabathani Et inclinato capite tradidit spiritum Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis immolatus est Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius latus lancea perforatum est et continuo exivit sanguis et aqua in redemptionem animarum nostrarum pro salute mundi ad vitam aeternam Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius corpus in lintheis cum aromatibus in monumento novo positum est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo tertia die resurrexit a mortuis Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo primo beatae Mariae Magdaleneae postea discipulis apparuit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo cum peregrinis caenavit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo ad dexteram dei sedens spiritum paraclitum discipulis suis misit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo venturus est iudicare vivos et mortuos et saeculum per ignem Dominus tecum [Ad beatissimam dei genitricem virginem Mariam Oratio PaSL36 in fine ms]

Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem desponsatam Ioseph nuntians ei verbum Ave Maria gratia plena dominus tecum Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem Ave Maria gratia plena dominus tecum Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem Ave Maria gratia plena benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Iesus Christus Imperatrix reginarum Dominus tecum Laus sanctarum animarum Dominus tecum Excellentissima regina caelorum Dominus tecum Veneranda domina angelorum Dominus tecum Omnium plena virtutum Dominus tecum Flos florum Dominus tecum Lilium convallium Dominus tecum Dei hospitium Dominus tecum Mediatrice dei et hominum Dominus tecum Indeficiens gaudium Dominus tecum Rosa sine spina Dominus tecum Stella matutina Dominus tecum Stella maris Dominus tecum Virgo singularis Dominus tecum Virgo dei intacta Dominus tecum Virgo innupta Dominus tecum Virgo incorrupta Dominus tecum Virgo ante partum Dominus tecum Virgo post partum Dominus tecum Virgo inaeestimabilis Dominus tecum Virgo immarcescibilis Dominus tecum Virgo incomparabilis Dominus tecum Virgo cui non est nec erit similis Dominus tecum Virgo generosa Dominus tecum Virgo speciosa Dominus tecum Virgo eximia Dominus tecum Virgo pia Dominus tecum Virgo mater sine ruga Dominus tecum Virgo dulcis Maria Dominus tecum Laus prophetica Dominus tecum Salomonis fabrica Dominus tecum Decor domus domini Dominus tecum Locus habitationis gloriae dei Dominus tecum Ortus conclusus Dominus tecum Aquae vivae puteus Dominus tecum Paradisus cum pomorum dei fructibus Dominus tecum Venter rore rigatus caelitus Dominus tecum Doloris nostri terminus Dominus tecum Aeternitatis domus Dominus tecum Veteris et novi testamenti armarium Dominus tecum Spiritus sancti sacrarium Dominus tecum Quae angelo nuntiante virgo concepisti Dominus tecum Mater dei et veri hominis Dominus tecum Vera virgo et mater Dominus tecum Mater Iesu Christi filii unigeniti dei Dominus tecum Mater misericordiae Dominus tecum Mater pietatis Dominus tecum Mater caritatis Dominus tecum Mater bonitatis Dominus tecum Mater veritatis Dominus tecum Decus mulierum Dominus tecum Mater orphanorum Dominus tecum Consolatio desolatorum Dominus tecum Compassio autem afflictorum Dominus tecum Via errantium Dominus tecum Salus in te sperantium Dominus tecum Archa dei Dominus tecum Templum domini Dominus tecum Sacrarium spiritus sancti Dominus tecum Reclinatorium Iesu Christi Dominus tecum Luminarium caeli Dominus tecum Sponsa dei Dominus tecum Prophetarum oraculum Dominus tecum Pastoris tabernaculum Dominus tecum Dei umbraculum Dominus tecum Completum est in te dei consilium Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui angelo nuntiante conceptus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et hominem qui de te pro nobis natus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis inter ulnas Symeonis sanctissimi receptus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis a Iohanne in Iordane baptizatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis spinis coronatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis clavis confixus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis in cruce pendens te virginem matrem virgini commendavit ita dicens Mulier ecce filius tuus Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis in cruce pendens exclamavit dicens Hely hely lamazabathani et inclinato capite tradidit spiritum Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis immolatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius latus lancea perforatum est et continuo exivit sanguis et aqua in redemptionem animarum nostrarum et in remissionem peccatorum nostrorum pro salute mundi et vitam aeternam Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius corpus per Ioseph de cruce depositum est et in sindone munda involutum Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius corpus in lintheis cum aromatibus in monumento novo positum est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis sepultus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis deus et homo tertia die resurrexit a mortuis Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo primo Mariae Magdaleneae et postea suis discipulis apparuit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo cum peregrinis caenavit et in fractione panis ab eis cognitus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo videntibus apostolis ad caelos ascendit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo ascendit super omnes caelos et praeparavit suae carissimae matri locum immortalitatis Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo ad dexteram dei patris sedens spiritum paraclitum discipulis suis misit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui te gratia singulari a culpa originali praeservatam e mundi miseriis super omnem creaturam ad caelos assumpsit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo venturus est iudicare vivos et mortuos et saeculum per ignem Ovis sine macula quae genuisti agnum immaculatum [ARNOLDS Samstagslitanei ed. MEERSSEMAN 2, 244; si basa su 2 mss (testi autonomi in CIP I): Cambrai 142 e Paris, BnF, Lat. 1325]

Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem desponsatam Ioseph nuntians ei verbum Ave Maria gratia plena dominus tecum Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem Ave Maria gratia plena dominus tecum Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem Ave Maria gratia plena benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Iesus Christus Imperatrix reginarum Dominus tecum Laus sanctarum animarum Dominus tecum Excellentissima regina caelorum Dominus tecum Veneranda domina angelorum Dominus tecum Omnium plena virtutum Dominus tecum Flos florum

Dominus tecum Lilium convallium Dominus tecum Dei hospitium Dominus tecum Mediatrix dei et hominum Dominus tecum Indeficiens gaudium Dominus tecum Rosa sine spina Dominus tecum Stella matutina Dominus tecum Stella maris Dominus tecum Virgo singularis Dominus tecum Lux solaris Dominus tecum Virgo dei intacta Dominus tecum Virgo innupta Dominus tecum Virgo incorrupta Dominus tecum Virgo deo grata Dominus tecum Virgo ante partum Dominus tecum Virgo in partu Dominus tecum Virgo post partum Dominus tecum Splendor inaeestimabilis Dominus tecum Virgo inaeestimabilis Dominus tecum Virgo immarcessibilis Dominus tecum Virgo germinans salutem Dominus tecum Virgo incomparabilis Dominus tecum Virgo cui non est nec erit similis Dominus tecum Virgo generosa Dominus tecum Virgo speciosa Dominus tecum Virgo pulchra Dominus tecum Fons misericordiae Dominus tecum omnis boni copia Dominus tecum Virgo eximia Dominus tecum Virgo pia Dominus tecum Virgo mater sine ruga Dominus tecum Virgo dulcis Maria Dominus tecum Laus prophetica Dominus tecum Salomonis fabrica Dominus tecum Mater dei et virgo unica dei filia Dominus tecum Decor domus domini Dominus tecum Locus habitationis gloriae dei Dominus tecum Ortus conclusus Dominus tecum Aquae vivae puteus Dominus tecum Paradisus cum pomorum dei fructibus Dominus tecum Venter rore rigatus caelitus Dominus tecum Doloris nostri terminus Dominus tecum Aeternitatis domus Dominus tecum Veteris et novi testamenti altarium Dominus tecum Spiritus sancti sacrarium Dominus tecum Quae angelo nuntiante virgo concepisti Dominus tecum Mater dei et veri hominis Dominus tecum Vera virgo et mater Dominus tecum Mater Iesu Christi filii unigeniti dei Dominus tecum Mater misericordiae Dominus tecum Mater pietatis Dominus tecum Mater caritatis Dominus tecum Mater bonitatis Dominus tecum Mater veritatis Dominus tecum Decus mulierum Dominus tecum Mater orphanorum Dominus tecum Consolatio desolatorum Dominus tecum Compassio autem afflictorum Dominus tecum Via errantium Dominus tecum Salus in te sperantium Dominus tecum Archa dei Dominus tecum Templum domini Dominus tecum Sacrarium spiritus sancti Dominus tecum Reclinatorium Iesu Christi Dominus tecum Luminarium caeli Dominus tecum Sponsa dei Dominus tecum Prophetarum oraculum Dominus tecum Pastoris tabernaculum Dominus tecum Dei umbraculum Dominus tecum Completum est in te dei consilium Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui angelo nuntiante conceptus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et hominem qui de te pro nobis natus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis inter ulnas Symeonis sanctissimi receptus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis a Iohanne in Iordane baptizatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis flagellis caesus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis spinis coronatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis clavis confixus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis in cruce pendens te virginem matrem virgini commendavit ita dicens Mulier ecce filius tuus Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis in cruce pendens exclamavit dicens Hely hely lamazabathani et inclinato capite tradidit spiritum Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis immolatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius latus lancea perforatum est et continuo exivit sanguis et aqua in redemptionem animarum nostrarum et in remissionem peccatorum nostrorum pro salute mundi et vitam aeternam Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius corpus per Ioseph de cruce depositum est et in sindone munda involutum Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius corpus in lintheis cum aromatibus in monumento novo positum est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis sepultus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis deus et homo tertia die resurrexit a mortuis Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo primo Mariae Magdalенаe et postea suis discipulis apparuit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo cum peregrinis caenavit et in fractione panis ab eis cognitus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo videntibus apostolis ad caelos ascendit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo ascendit super omnes caelos et prae paravit suae carissimae matri locum immortalitatis Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo ad dexteram dei patris sedens spiritum paraclitum discipulis suis misit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo venturus est iudicare vivos et mortuos et saeculum per ignem Ovis sine macula quae genuisti agnum immaculatum [ARNOLDS *Samstagslitanei* Paris, BnF, Lat. 1325, 241r (sec. XV: apparato in MEERSEMAN 2, 244)]

Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem desponsatam Ioseph nuntians ei verbum Ave Maria gratia plena dominus tecum Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem Ave Maria gratia plena benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Iesus Christus Imperatrix reginarum Dominus tecum Vera salvatrix earum Dominus tecum Excellentissima regina caelorum Dominus tecum Veneranda domina angelorum Dominus tecum Omnium plena virtutum Dominus tecum Flos florum Dominus tecum Lilium convallium Dominus tecum Dei hospitium Dominus tecum Mediatrix dei et hominum Dominus tecum Indeficiens gaudium Dominus tecum Rosa sine spina Dominus tecum Stella matutina Dominus tecum Stella maris Dominus tecum Virgo singularis Dominus tecum Lux solaris Dominus tecum Virgo dei intacta Dominus tecum Virgo innupta Dominus tecum Virgo incorrupta Dominus tecum Virgo deo grata Dominus tecum Virgo ante partum Dominus tecum Virgo in partu Dominus tecum Virgo post partum Dominus tecum Splendor inaeestimabilis Dominus tecum Virgo inaeestimabilis Dominus tecum Virgo immarcessibilis Dominus tecum Virgo germinans Dominus tecum Virgo incomparabilis Dominus tecum Virgo cui non est nec erit similis Dominus tecum Virgo generosa Dominus tecum Virgo speciosa Dominus tecum Virgo pulchra cum omni boni copia Dominus tecum Virgo eximia Dominus tecum Virgo pia Dominus tecum Virgo mater sine ruga Dominus tecum Virgo dulcis Maria Dominus tecum Laus prophetica Dominus tecum Salomonis fabrica Dominus tecum Mater dei et virgo unica dei filia Dominus tecum Decor domus domini Dominus tecum Locus habitationis gloriae dei Dominus tecum Ortus conclusus Dominus tecum Aquae vivae puteus Dominus tecum Paradisus cum pomorum dei fructibus Dominus tecum Venter rore rigatus caelitus Dominus tecum Doloris nostri terminus Dominus tecum Aeternitatis domus Dominus tecum Veteris et novi testamenti altarium Dominus tecum Spiritus sancti sacrarium Dominus tecum Quae angelo nuntiante virgo concepisti Dominus tecum Mater dei et veteris hominis Dominus tecum Vera virgo et mater Dominus tecum Mater Iesu Christi filii unigeniti dei Dominus tecum Mater misericordiae Dominus tecum Mater bonitatis Dominus tecum Mater veritatis Dominus tecum Mater caritatis Dominus tecum Decus mulierum Dominus tecum Mater orphanorum Dominus tecum Consolatio desolatorum Dominus tecum Compassio autem afflictorum Dominus tecum Via errantium Dominus tecum Salus in te sperantium Dominus tecum Archa dei Dominus tecum Templum domini Dominus tecum Sacrarium spiritus sancti Dominus tecum Reclinatorium Iesu Christi Dominus tecum Luminarium caeli Dominus tecum Sponsa dei Dominus tecum Prophetarum oraculum Dominus tecum Pastoris tabernaculum Dominus tecum Dei umbraculum Dominus tecum Completum est in te dei consilium Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui angelo nuntiante conceptus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et hominem qui de te pro nobis natus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis inter ulnas Symeonis sanctissimi receptus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis a Iohanne in Iordane baptizatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis caesus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis spinis coronatus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis clavis confixus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis in cruce pendens te virginem matrem virgini commendavit ita dicens Mulier ecce filius tuus Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis in cruce pendens exclamavit dicens Hely hely lamazabathani et inclinato capite tradidit spiritum Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem cuius corpus in lintheis cum aromatibus in monumento novo positum est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis sepultus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui pro nobis deus et homo tertia die resurrexit a mortuis Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo primo Mariae Magdalенаe et postea suis discipulis apparuit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo cum peregrinis caenavit et in fractione panis ab eis cognitus est Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo videntibus apostolis ad caelos ascendit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo ad dexteram dei patris sedens spiritum paraclitum discipulis suis destinavit Dominus tecum Vera virgo et mater quae filium dei genuisti verum deum et verum hominem qui deus et homo venturus est iudicare vivos et mortuos et saeculum per ignem

[ARNOLDS *Samstagsglitaner* Paris, BnF, Lat. 1325, 241r (sec. XV): apparato di MEERSSEMAN 2, 244] *cfr* Missus Gabriel angelus ad Mariam
Missus est Gabriel... [PaL1375, 139r: Leroquais I, 198; PaL1376, 77r: LEROQUAIS I, 199] *cfr* Missus est angelus Gabriel
Missus Gabriel angelus ad Mariam virginem desponsatam Ioseph nuntians ei verbum Ave Maria gratia plena dominus tecum Missus est Gabriel angelus ad
Mariam virginem Ave Maria gratia plena Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem Ave Maria gratia plena Missus est Gabriel Ave Maria Imperatrix
reginarum Dominus tecum Laus sanctarum animarum Dominus tecum Vera salvatrix earum Dominus tecum Excellentissima regina caelorum Dominus
tecum ... [PaL1168, 120v: LEROQUAIS I, 95 *con lunga introduzione*] *cfr* Missus est Gabriel angelus ad Mariam
Mitte deus archangelum tuum Raphael medicinae opificem qui sanitatem nobis mentis reportet et corporis misericordiae caelestis donum infundat et quae in
nobis sunt adversa deponat ut qui nostra iniquitate tabescimus de tua gratia quam non meremur et pietate laetari concedas Per Christum [OxL82, 80r *cfr*
MissRom 1474]
Mitte nobis domine auxilium de sancto et de Sion tuere nos Protege nos a conventu malignantium et a multitudine operantium iniquitatem Illumina faciem
tuam super servum tuum et saluum me fac in tua misericordia Domine non confundar quoniam invocavi te Faciem tuam illumina super servum tuum
et doce me iustificationes tuas Quoniam tu illuminas lucernas meas domine Deus meus illumina tenebras meas [*Post Dominicam Orationem versus*: PL 101
490A]
Multa beneficia fecisti mihi domine deus meus vita animae meae de multis namque periculis ... pro qua tibi domine continue militare debemus pro qua
mortificari non recusamus tota die ut in tua vita dulcissima vivamus in saecula saeculorum Amen [Ve60, 34r-35v *Quod divina dulcedo omnem praesentem
amaritudinem tollit <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis>* (13)]
Multa igitur sunt contemplationum genera quibus anima tibi Christe devota delectatur et proficit sed in nullo earum ita gaudet mens mea sicut in illa quae
punctis remotis in te solum deum attollit simplicem puri cordis intuitum (...) omnia bona nostra opera tu operatus es nobis [GIOVANNI DI FÉCAMP (?)
Apologetici sermonis brevis et vera responsio: PL 147: 461 B]
Multiplica domine virtutem tuam in animabus supplicum ut dum in templo sancto iugiter adoramus in conspectu tuo cum sanctis angelis gloriemur Per
dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 137: PL 142 496 C]
Multitudinem criminum et enormitatem scelerum meorum ... mea culpa mea maxima culpa Amen [*Confessio optima de octo principalibus vitiis* Chicago, Newberry
82, 182v (= Cat. SAENGER 152: = Paris, Bibl. Mazarine 512, 2r (s. XI); 513, 7r (s. XIII))]
Multitudinem criminum et enormitatem scelerum meorum domine expavescens ac de tua pietate et omnia confidens tibi creatori et redemptori meo qui
puram et lacrimabilem confessionem adsequi promissisti confiteor quia in peccatis conceptus in peccatis natus et in peccatis post baptismum usque ad
hanc horam sum conversatus Operibus enim ac pompis diaboli quibus in baptismo abrenuntiaveram iterum ipso suadente me subdidi et in posterum
turpiter semper et desidiose vixi [IvM 1975, 814 n. 29].
Multum per omnia in contrarium versa est ignominia tua o crux Instrumentum perditionis fueras et salutis instrumentum facta es Vitam perimere debueras
et mortem peremisti Contra auctorem vitae princeps mundi bellaturus per te armatus processit sed in caput eius te retorsit manu fortis noster Christus
Iesus concidit cervicem peccatoris et divisit inter ipsum et humani generis massam cuius se caput esse gloriatus est et facta est ruina eius magna et ablatum
est opprobrium de Israel [Eckberti abbatis Schonaugiensis *Opusculum de laude crucis* IV: PL 195 105 A]
Ne avertas faciem tuam a nobis Et ne declines in ira a servis tuis [*Via Crucis* VI stazione Vsc + Rvs]
Ne avertas faciem tuam a nobis omnipotens deus ne inimici nostri exaltentur adversus nos sed ita cor nostrum salutaris tui exultatione perfunde ut facias
somnum secundae mortis evadere Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 12: PL 142 81 B]
Ne irascaris domine neque multitudinem misericordiae viscerum tuorum super nos contineas Non enim in iustificationibus nostris prosternimus domine
preces nostras ante faciem tuam sed in misericordiis tuis multis Aufer a nobis domine iniquitates nostras et ignem sancti spiritus in nobis clementer
accende Aufer cor lapideum de carne nostra et da nobis cor carneum quod te timeat et diligat te sequatur te fruatur Oramus domine misericordiam tuam
ut sereno vultu familiam tuam sacri tui nominis hostiam postulantes aspirare digneris Et ut nullus sit irritum votum nullius vacua supplicatio Tu nobis
preces suggere quas ipse audire et exaudire propitius delesteris Rogamus etiam pater pro spiritibus fidelium defunctorum ut sis illis suavis gaudium et
refrigerium hoc magnum pietatis sacrificium deus meus sit hodie illis magnum et plenum convivium de te pane vivo qui de caelo descendisti et das vitam
mundo de tua carne sanctissima et benedicta agni vere immaculati Qui de sancto et glorioso utero beatae virginis es assumptus De illo inquam pietatis
fonte qui per lanceam militis de crucifixi corporis tui morte latere emanavit ut exinde satiati refrigerati refecti consolati exultent in laude et gloria tua Peto
clementiam tuam ut descendat super panem et calicem plenitudo divinitatis Descendant etiam domine invisibilis et incomprehensibilisque maiestas sicut
in quondam patrum hostias descendit quae oblationes nostras corpus et sanguinem tuum efficiat Et me indignum sacerdotem doceat tractare tantum
mysterium cum cordis et lacrymarum fonte cum reverentia et tremore Ita ut placide et benigne suscipias sacrificium de manibus meis ad salutem omnium
tam vivorum quam defunctorum Rogo te per ipsum sacrosanctum et vivificum corpus et sanguinis tui sacrificium quo quotidie pascimur et potamur
ablui et sanctificamur Atque unus participes efficiamur summae divinitatis Da mihi virtutes sanctas quibus repletus bona conscientia ad altare tuum
accedam Ut haec caelestia sacramenta efficiantur mihi salus et vita Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto Panis quem ego dabo caro mea est pro
mundi vita Qui manducat vivet propter me Ipse manet in me et ego in eo Ego sum panis vivus qui de caelo descendi Si quis manducaverit ex hoc pane
vivet in aeternum Panis dulcissimus sana palatum meum ut sentiam suavitatem amoris tui Et sana illum ab omni langore ut nullam praeter te sentiat
dulcedinem Panis candidissime habens omne delectamentum et omnem saporem qui nos semper reficis et in te nunquam deficiis Comedat te cor meum
et dulcedine saporis tui repleantur viscera mea Manducat te angelus corde pleno in patria Manducet te peregrinus homo pro modulo suo ne deficere
possit in via tali recreatus viatico Panis sancte panis vive panis pulcer panis munde qui de caelo descendisti et das vitam mundo Veni in cor meum et
munda me ab omni inquinamento mentis et corporis Et spiritus tuus intret in animam meam Sana et sanctifica me interius et exterius et esto tutamen et
continua salus corporis et animae meae Repelle a me insidiantes mihi hostes recedant procul a praesentia potentiae tuae ut foris et intus munitus per te
recto tramite ad regnum tuum perveniam Ubi non in mysteriis sicut in hoc tempore agitur sed facie ad faciem te videbimus cum tradideris regnum deo
et patri et deus erit omnia in omnibus Tunc enim me de te satiabis satietate mirifica ita ut nunquam esuriam neque sitiam Qui cum deo patre [Mn23:89r
ANSELMI CANTUAR., *Oratio* XXIX *cfr* Giovanni di Fécamp]
Ne irascaris quæso domine deus meus ne irascaris quia ego immundus immundo corde ac pollutus polluta mente ad sacrosanctum corpus pretiosissimumque
sanguinem tuum tractandum suscipiendumque accedere praesumo Recordare precor ... ac divinis effectibus semper instaurari Quod ipse praestare
digneris Qui vivis [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 58va]
Ne irascaris quæso domine Iesu ne irascaris quia ego immundus immundo corde ac pollutus polluta mente ad sacrosanctum corpus pretiosumque sanguinem
tuum accedere praesumo Recordare obsecro domine ... ac defunctorum omnium fidelium refrigerium et requiem sempiternam salvator mundi Qui cum
patre [MiB56, 39r testo ripetuto a f. 47rv]
Ne irascaris quæso domine ne irascaris quia ego immundus corde ac labiis pollutus [OxB249, 34v]
Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum domine neque nos originalis culpa contristet quos secunda nativitas in Christo regenerat Apprehendat nos
itaque misericordia tua domine quia creator hominis in homine nascitur et homo in deo glorificando assumitur [*Oratio* (Ps 78): PL 101, 589A]
Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum domine neque nos originalis culpa contristet quos secunda nativitas in Christo regenerat Apprehendat nos
itaque misericordia tua domine quia creator hominis in homine nascitur et homo in deo glorificandus assumitur [*Oratio* (Ps 78): PL 101, 589A *congettura*]
Ne permittas nos exaltari in superbiis saeculi omnipotens pater sed qui mitis es et humilis corde pariter doce nos humilibus tibi placitis consentire Qui vivis
et regnas [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 130: PL 142 479 C]
Ne reputes piissime deus peccata quiescentium fratrum meorum vel eorum qui mihi coniuncti tua caritate extiterunt ut his atque omnibus in tua fide defunctis
digneris propitius aeternam concedere requiem Amen [GvG 1933, 35]
Ne reputes piissime domine peccata quiescentium fratrum meorum ... aeternam concedere requiem [Brb497 128 *pro defunctis*]
Ne reputes piissime domine peccata quiescentium fratrum meorum vel eorum qui mihi coniuncti tua caritate extiterunt ut his atque omnibus in tua fide
defunctis digneris aeternam concedere requiem [*Oratio*: PL 101 489 C]
Nec istis duabus misericordiis sum contentus Nam licet in se magnae sint tamen parvae sunt comparatione illius tuae magnae misericordiae quam requiro
Abuti quidem possem patientia misericordiae tuae primae et pes meus qui per secundam movetur ut ad te convertatur iterum labi posset et esset
novissimus error meus peior priore Et ideo scio o summa sapientia te docente scio quid peto quoniam peto misericordiam tuam magnam qua cordis et

corporis mihi terram a stabilitate virtutum in diversas concupiscentias liquefactam spiritu tuae fortitudinis ita corroboret et confirmes ut tuam clementiam de caetero non offendam de caetero te non perdam sed semper teneam nec dimittam donec intromittas me in domum illius supernae Ierusalem matris meae et tunc glorificabo nomen tuum in aeternum et dicam Quia misericordia tua magna est super me et erui animam meam ex inferno inferiori Et haec est illa misericordia tua magna quam peto qua non solum expectas ad paenitentiam **peccateres** nec solum das eis gratiam paenitendi sed qua paenitentes virtute ex alto induis et confirmas ut non labatur de caetero pes eorum Res plane difficilis et homini impossibilis sed possibilis soli tibi susceptum videlicet semel peccati iugum sic a cervice sua excutere quod non potest facere nisi adiutus misericordia tua magna quae hoc modo in caelis angelos confirmavit et homines in resurrectione in qua facies pares illis Ideoque confitebor tibi in populis domine et psalmum dicam tibi in gentibus Quoniam magnificata est usque ad caelos imo super caelos misericordia tua et sic indignum salvabis me secundum magnam misericordiam tuam [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 6: PL 158 824 B]

Nobilissimus siquidem natalibus ortus velut lucifer Nicolaus natus (Ri23:80r Ant CAO 3888)

Noctem quietam et finem perfectum concedat mihi trina maiestas [*Alia oratio dicenda quando vadis dormitum* OxB267, 291r]

Noli quaeso piissime domine scribere adversum me amaritudines meas ut intres in iudicium cum servo tuo sed secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam ... tuus sum conditione et creatione deus et mihi miserat noster omnipotens Amen [Ve60, 53r-54v *De eadem oratio multum devota ad filium* <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis> (22)]

Nomen tuum omnipotens deus ante cuncta saecula benedictum invocantes oramus ut humiliato calumniatore pacem populo iustitiamque largiri digneris Per dominum [Bruno Herbolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 71: PL 142 273 C]

Non audeo dicere meus solummodo te deum cognosco sed meum dicere non possum Nam cum esset puer mihi natus et parvulus dei filius mihi datus datum inquam a patre qui sic dilexit mundum ut te unigenitum suum daret datum a matre quae quasi altera mulier Samaritana ut aleret nos in igne passionis te filium suum coxit et in sacramento altaris ad comedendum nobis dedit datum insuper a teipso qui dedisti teipsum pro nobis ut nos ab omni iniquitate redimeres et mundares cum inquam sic esses ab omnibus quorum intererat mihi datus et ideo proprie proprius deus meus ego infelix propter peccata mea te perdiidi nam te meum esse veraciter recognosco qui conquerendo de me et aliis peccatoribus dicis Me expectaverunt peccatores ut perderent me Et si te perdiidi omnia perdiidi et memetipsum Sed tu deus qui a me imprudenter factus es tanquam vas perditum et qui a dolente matre tua quae te in templo perdidit inveniri per tuam magnam misericordiam misericorditer permisisti ita ut amplius te non perderet sed solliciti custodiret [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 4: PL 158 823 A]

Non enim in iustificationibus meis prosterno preces ... deus meus inclina aurem tuam ad precem meam et audi me miseram peccatricem ... [*Oratio valde pulchra* BerlinH63, 26r: *cf.* Dan 9, 18-19]

Non sufficit domine non sufficit peccatrici animae meae quod ex abundantia ineffabilis clementiae tuae sua sibi sperat relaxari peccata nisi dolorem suum quem patitur de absentia vultus tui querimoniam suam saltem coram te exponendo quoquo modo studeat relaxari Peregrinatur enim a te et hoc propter iniquitates suas Ubi ergo mihi caput sermonis occurreret dolorem meum intendo consolari et eum intueor acquisita consolatione augmentari Ipsa enim inquisitio consolationis menti memoriam repraesentat doloris Consolationem namque de dolore non quaererem nisi me dolere meminisses quia ex memoria doloris quaeritur refugium consolationis et ex appetitu consolationis augetur memoria doloris et quo saepius dolor menti repraesentatur eo maiori augmento cumulatur Quid igitur facio An ipsa expositio doloris quaecunque dat emolumentum consolationis Expandam ergo domine coram misericordia tua amaritudines animae meae quibus circumdata est ex abundantia iniquitatum suarum propter easdem enim iniquitates amaram patitur absentiam pulcherrimae faciei tuae Hinc itaque deus meus hinc est summa doloris mei quia cognosco me clementiam tuam mea iniquitate graviter offendisse et oculos cordis mei ob eandem iniquitatem ne desiderandae claritatis tuae lumen aspiciant caecatos fuisse Fecisti me ut gauderem de te et ego tam turpem me feci ut erubescam apparere coram te Iniquitates enim meae supergressae sunt caput meum et sicut onus grave gravatae sunt super me mens mea malitiae felle inebriata est et anima mea pondere sceletum incurvata est animus meus vitiorum luto faedatus est et cor meum iniustitiae tabe repletum est anima mea peccatorum nexibus irretita est et tota substantia mea mole criminum oppressa est Quis ergo mihi in tanta miseriarum profunditate constituto subveniet Quis manum porriget An ego quod verum est tanta iniquitate deum solus exacerbavi ut nec ipse nec aliqua creatura sua me ulterius iure debeat intueri Heu mihi Quare vel una hora postquam natus fui in hoc mundo manere debui ut tanta a me mala contra deum deberent exerceri Quare mihi vita tam diu conceditur quae tota vitiosis affectibus dissipatur Sed dilationem vitae cur deploro quando me per eam ad paenitentiam a deo invitari cognosco An ignoras ait apostolus quia patientia dei ad paenitentiam te adducit tu autem secundum duritiam tuam et cor impaenitens thesaurizas tibi iram in die irae et revelationis iusti iudicii Dei Ad hoc ergo mihi vita praestatur ut eadem emendetur Cur igitur non fiat ista Si propter paenitentiam vita differtur quare paenitentia ipsa simulatur Si deus animae meae parcat ad tempus subsistendo quare ipsa sibi non parcat peccata dimittendo O insensibilis duritia cordis mei Ob hoc mors differtur ut vita melioretur et dum vita prolongatur mors deterior acquiritur Utrobique angustia Cum sum in corpore peregrinor a domino et ne mihi propter peccata mea extra corpus peius sit exire de corpore pertimesco praesentia dei privari doleo et absentiam corruptibilis corporis sine qua praesentiae dei sociari non possum subire pertimesco Quid est domine quid est quod cor huius peccatoris intuetur et verbis explicare non sufficit Certe bone Iesu dissolvi et tecum esse multo magis optimum est Quare ergo non desideratur quod optimum esse probatur Dissolvi a mortali corpore et esse cum Christo beatitudo est ligari corpore et abesse a Christo miseria est Ut quid igitur miseria timetur amitti et beatitudo non desideratur haberi Sed haec est causa quare a nobis a corpore dissolvi non appetitur quia post dissolutionem utrum cum Christo esse contingat dubitatur Ac per hoc commemoratio in carne idcirco utilis esse iudicatur quia dum in ea vivitur melioratio vitae speratur Vae peccatis hominum quorum merito agitur ut ipsa vitae humanae miseria utilis iudicetur Nonne tota praesens vita miseria Et tamen haec miseria nonnunquam ipsis etiam iustis utilis est propter boni meriti augmentum iniustus autem maxime necessaria propter paenitentiae medicamentum Tunc vero haec eadem miseria praecipue bonis mentibus lugenda esse videtur quando ab insipientibus nimis periculose amatur Quia cum in eius amore perseveraverit per ipsam eandem miseriam ad aeternam miseriam pervenit fitque modo miserabili per miseriam ad miseriam transit dum et praesens miseria expenditur in cupiditatum labore et hinc succedens aeterna miseria sustinetur in sempiterno dolore Sed et ipsa miseria aeterna eo utique erit acrior ad vindictam quo praesentis vitae miseria a misericorde Christo diutius fuerit dilata propter paenitentiam O pater qui vere es quoniam summe es quia tu ipse es et anni tui non deficient succurre mihi miseria oppresso Si ipsa quam patior miseria disponente misericordia tua propter maiorem miseriam devitandam quod paenitentiae studio fieri solet differtur quare vel ipsa miseria amatur Quare amo quod me necesse est citius amittere et illud non desidero quod me praesentis vitae finita miseria posset beatificare Si beatitudinem quam te diligentibus promittis prout mihi expediret amare non valeo quare saltem supplicia quae contemptoribus tuis minaris ex quibus prohi dolor ego sum unus non expavescam Si enim ea expavescerem aliqua ex parte me ipsum emendarem fieretque misericordia tua praestante ut per timorem ac correptionem pervenirem aliquando ad amorem Quare autem iudicia tua non timeo nisi quia de eis negligo cogitare Ne vero de eis frequentius valeam cogitare vitia mea lethiferis amaenitatibus et voluptatibus mihi blandientia me impedire non desinunt O domine domine ecce ego servus tuus et filius ancillae tuae Quia etsi peccator tamen filius sanctae ecclesiae tuae Sed quid dixi qua audacia praesumpsi nominare servum tuum cum servum me non ignorarem peccatorum Omnis enim qui facit peccatum servus est peccati ego autem indesinenter peccare non desisto servus ergo sum peccati quomodo ergo me sum ausus nominare servum tuum Non utique hoc dicerem nisi quia de tua ineffabili miseratione praesumpsi ut haec dicere auderem quia etsi servus peccati sum propter infirmitatem quam sustineo ex iniquitate tamen servus tuus sum per desiderium quod mihi praestitum esse gaudeo ex tua venerabili bonitate Servus ergo tuus sum domine et si non opere et conversatione certe affectu et voluntate Sed in hoc miserabilis sum et valde defendus quia cum me servum tuum esse cognoscam honorem domini sicut mihi expediret tibi deferre non studeo Si enim hoc agerem nihil utique esset quod me a memoria tui ac desiderio te intelligenti a beata tui amoris dulcedine revocaret Domine meus domine meus quare tu cum sis Dominus meus non vivo sicut debet vivere servus tuus Te deum meum cognosco et servus tuus esse desidero Quare vitam servi tui veri conversatione tenere non valeo Sed cur huius miseriae meae causam quaero quando meam iniquitatem hanc promeruisse non ambigo Heu mihi ut quid vivo Quare tandiu vivo qui tam male vivo Idcirco mihi vivere conceditur ut mors evadatur et vita ipsa deterior morte invenitur Concedis mihi formator meus sapientissime ut me ad contemplandam pulchritudinem tuam studeam praeparare et ego me turpiorem non cesso quotidie exhibere Quid deus meus quid tua inenarrabili claritate pulchrius et quid mea iniquitate turpius O totum cor meum suspiris delectare quorum studio et tua pulchritudine illuminetur et ad supernae lucis claritatem contemplandam tuus interior oculus facilius erigatur O tota anima mea iam omnes tuas deponere vagationes soli divino splendori intende ex eius desiderio opulentos lacrymarum imbres effunde quarum inundatione et tui innumerabiles **caenosi** reatus diluantur et naturalis decor quem tibi bonus universorum contulit artifex eius praesulante misatione tibi repararetur O inquam omnia intima mea sumite vires totum vestrum exerite conatum ad quaerendum illud sincerum simplex aeternum et solum beatum bonum cuius lux tenebras vestras repellat cuius

fons limpidissimus vestra contagia abluat cuius libertas eos quibus sub vitiorum dominio constringimini vestros nexus absolvat cuius fortitudo imbecillitatem vestram corroboret cuius sapientia stultitiam vestram evacuet cuius vita ab aeterna vos morte eripiat et suae immortalitati consociet O bonum quod superat omnia bona quia a te et in te omnia bona tu es enim omnia bona Confiteor quia nimia sunt mala mea quia nimis multa et gravia sunt peccata mea et sine mensura multiplicata vitia mea quia eis miserabiliter intenta hactenus exstitit anima mea O mala mea quare super me tam crudeliter irruiſtis ut me ab omni bono alienum efficeretis O peccata mea quomodo me tam immisericorditer nodis vestris irretitum tenetis ut nullam iustitiae libertatem me adire permittatis O vitia mea ut quid lethiferis illecebris sicut gliris bastulam suam tenacitate infectam vincere solet animum meum vobis agglutinatis ut ullo constitutum itinere vel rependo me necedere sinatis Mens mea angustiare cor meum deficere anima mea exhorrescere oculi mei plorando deficite Quid enim me in omni statu miserabilis inveniri potest Omnia constitutum sibi ordinem inviolabiliter servant ego quotidie violo Sed qui peccantem tandiu tolerat paenitentem non suscipiet Hoc fieri non potest nisi ut me vivere permittat Adibo ergo patrem meum tametsi indignus filius adibo illum post dissipatam ab illo mihi datam innocentiam post diuturnam caelestis eloquii quam tolero famem Et dicam ei Pater iam non sum dignus vocari filius tuus non cum filiis de dignitate praesumo certare sed cum servis misericordiam quaero et ideo fac me sicut unum ex mercenariis tuis Praedicabitur inde pie pater clementia tua nec minuentur divitiae tuae si mihi ad te cupienti redire occurras si me misericordiae tuae brachiis amplectaris si me fidei annulo et stola iustitiae vestiri praecipias si de me angelis tuis dicere digneris Gaudere nos oportet quoniam hic filius meus mortuus fuerat et revixit perierat et inventus est Sed quis o pater optime et admirabilis quis dabit mihi de vitulo illo saginato digno fidei ac sanctitatis affectu comedere quem pro mea redemptione in ara crucis immolari praecipisti Et quis iste vitulus tam mitis ad immolandum tam salubris ad comedendum nisi ille tuus proprius unigenitus filius cui non pepercisti sed pro nobis omnibus illum tradidisti Iste est domine iste est cuius dulcedine refici desiderat cor meum hic est quem prae omnibus amare affectat mens mea Iste est a cuius absentia non sine magnis gemitibus separari conqueritur anima mea sed dum filium desidero nunquid patrem negligo Absit Hoc enim quomodo fieri potest cum non sit aliud pater qui genuit quam qui genitus est filius sed hoc sit pater quod filius licet non ipse sit pater qui filius Sed quomodo possum desiderare patrem et filium remoto amore patris et filii qui non est aliud quam quod est pater et filius tametsi alius sit quam pater et filius Nulla utique ratione Dic ergo anima mea dic factori tuo patri et filio et spiritui sancto uni deo Quaesivi vultum tuum vultum tuum domine requiram Ecce domine ecce quaero peto et pulso Quando inveniam quando accipiam quando mihi aperietur Tibi domine patent secreta cordis mei tu vides quia sola praesentia vultus est spes consolationis meae Heu mihi quam longe sum proiectus ab illo ineffabili gaudio praesentiae illius quomodo ergo consolabor Nunquid nisi illa domine pulchritudo vultus tui appareat in qua spes universae consolationis meae suspenditur Deficiant ergo deus meus deficiant oculi mei in eloquium tuum dicentes Quando consolaberis me Attende ergo deus meus ad singulare desiderium animae meae attende gemitum cordis mei et pone lacrymas meas in conspectu tuo quas fundo ex dolore quo afficitur anima mea propter absentiam vultus tui deficiens Quoniam deficit in dolore vita mea et anni mei in gemitibus Miserere mei domine miserere mei oportune importune clamabo ad te nec derelinquam te donec de praesentia vultus tui lactificaveris me omnem mihi negabo consolationem solo de absentia vultus tui luctu me vindicabo O vultus splende O facies dei luminosa Quandiu non video te manebit anima mea tenebrosa O dura o amara absentia vultus dei quandiu me cruciabis O molesta vita huius saeculi vani quandiu infelicem tua inhabitatione animam meam in tuis vanitatibus tanquam carcere inclusam tenebis O anima mea quid te in hac vita mortali delectat Cur non festinas ad felicitatem divinae visionis pervenire a qua culpae merito separaris Quare non horres peregrinari a facie dei et vitae huius luculentis vinculis irretiri Quare non tanto affectu concupiscis illius beatae vitae gaudiis interesse et huius obscae vitae spurcitiis abesse Cur non istam fugis et in illam curris Si tibi ista vita ad inducias praestatur quare tardas Quare deo talem cito paenitentiam ut peccatis tuis indulgeat et te misericorditer ad se assumat Sed ad te conversio mea ut me respiciat misericordia tua et mentem meam in desiderio vultus tui confirmet et perseveranter reddat clementia tua credo enim quia a beatitudine non ero alienatus si desiderando te non fuero fatigatus Desideret gloriam vultus tui iugiter anima mea amet eam mens mea intendat in illam cogitatio mea suspiret ad illam totus affectus cordis mei loquatur de ea lingua mea occupetur in amore illius tota substantia mea tantummodo iubeat me pietas tua dum hoc mortale corpus gero et peregrinatio nis meae nexus sustineo in timore esse tuo fundatum in amore tuo magnanimum in lege tua eruditum in praeceptis tuis devotum in promissis tuis desiderandi ferventissimum vitiorum calcatorem et virtutum cultorem quibus ornatus et tibi semper placere et ad te quantocius feliciter pervenire valeam ubi est tibi gloria sine fine laus sine termino honor in saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio XX Querimonia de absentia Dei*: PL 158 809 C]

Nosti domine qui stellas numeras et arenam qui scis omnia sempiternae deus humanae naturae fragilitatem facile labi facile capi possumus ... ad regna caelestia pervenire valeam ubi cum sanctis tuis vivis in gloria sempiterna benedictus in saecula saeculorum Amen [Ve60, 44v-46r *Quod deus perpetua inspectione considerat opera et intentiones hominum* <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis> (18)]

Nostrorum peccaminum mitis indulitor aeternae deus qui das effugere diem malum si misericordia subsequatur egenum fer opem quaesumus doloribus nostris ut dum carnalia delicta clementer arguis medicamentum animae placabiliter largiaris Per [Oratio: PL 101, 558D *Alia*]

Nostrorum peccaminum mitis indulitor qui dignanter insinuas effugere diem malum si misericordia subsequatur egenum fer opem quaesumus doloribus nostris ut dum carnalia delicta clementer arguis medicinam animae placabiliter largiaris Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 40: PL 142 176 C]

Nunc adesto mihi deus meus quem quaero quem diligo quem corde et ore confiteor et qua valeo virtute laudo atque adoro Mens mea devota tibi tui amore succensa tibi spirans tibi inhians te solum videre desiderans nihil habet dulce nisi de te loqui de te audire de te scribere de te conferre tuam gloriam frequenter sub corde revolvere ut tui suavis memoria sit inter hos turbines aliqua repausatio mea Te ergo invoco desideratissime ad te clamo clamore magno in toto corde meo Et cum te invoco utique in meipso invoco quoniam omnino non essem nisi tu esses in me et nisi ego essem in te non esses in me In me es quoniam in memoria mea manes ex ea cognovi te et in ea invenio te cum reminiscor tui et delector in te de te ex quo omnia per quem omnia et in quo omnia Tu domine caelum et terram implens omnia portans sine onere omnia implens sine inclusione Semper agens semper quietus Colligens et non egens Quaerens cum nihil desit tibi Amans nec aestuans zelans et securus es Paenitet te et non doles Irasceris tranquillus es Opera mutas sed non mutas consilium Recipis quod invenis et nunquam amisisti Nunquam inops et gaudes lucris Nunquam avarus et usuras exis Supererogas cui non debes vel semper supererogatur tibi ut debeas Et quis habet quidquam non tuum Reddis debita nulli debens Donas debita nihil perdens Qui ubique es et ubique totus Qui sentiri potes et videri non potes Qui nusquam dees et tamen ab iniquorum cogitationibus longe es Qui nec ibi dees ubi longe es quia ubi non es per gratiam ades per victicam Qui ubique praesens es et vix inveniri potes Quem stantem sequimur et apprehendere non valeamus Qui tenes omnia implens omnia circumplectis omnia superexcedis omnia sustines omnia Qui corda fidelium doces sine strepitu verborum Qui loci non distenderis nec temporibus variaris nec habes accessus et recessus Qui habitas lucem inaccessibilem quem nullus hominum vidit nec videre potest In te manens quietus ubique circuis totum Non enim scindi et dividi potes quia vere unus es nec in partes efficeris sed totus totum tenes totum implens totum illustras te possides Si totum mundum libri replant tua scientia inenarrabilis non potest enarrari Quoniam vero indicibilis es nullo modo scribi poteris nec concludi Tu es fons lucis divinae et sol claritatis aeternae Magnus es sine quantitate et ideo immensus Bonus sine qualitate et ideo vere et summe bonus et nemo bonus nisi tu solus Cuius voluntas opus est cuius velle posse est Qui omnia quae ex nihilo creasti sola voluntate fecisti Qui omnem creaturam tuam absque indigentia aliqua possides et sine labore gubernas et absque tadio regis et nihil est quod conturbet ordinem imperii tui vel in summis vel in imis Qui in omnibus locis sine loco habetis et omnia continet sine ambitu et ubique praesens es sine situ et motu Qui nec mali auctor es quod facere non potes Qui nihil non potes nec unquam quidquam te fecisse paenituit Cuius bonitate facti sumus et iustitia paenas luimus et clementia liberamur Cuius omnipotentia omnia gubernat regit et implet quae creavit Nec ideo te implere omnia dicimus ut te contineant sed ipsa potius a te contineantur Nec particulatim implens omnia nec ullatenus ita putandum est ut unaquaeque res pro magnitudine suae portionis capiat te id est maxima maius minima minus cum sis potius ipse totus in omnibus et omnia in te Cuius omnipotentia omnia conclusionem nec evadendi potentiam tuam quis aditum invenire poterit Qui enim te non habet placatum nequaquam evadet iratum [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio XIV*, 1: PL 158 779 B]

Nunc autem omnipotentissime peccatum meum est sequela peccati mei quae est mors aeterna contra me et semper et super hoc tibi gratiarum optimo largitori refero grates multas quia non posuisti me amplius contrarium tibi de peccato meo quod quandiu mecum fuit contra me non fuit Nunc autem quia non est mecum contra me est semper et ego volo esse in perpetuum contra illud quia quando illud feci tibi soli peccavi quia tu solus es sine peccato et universis uno post alium existentibus Deus meus tu solus dominus meus sine peccato in medio remanebis et solus me potes de peccato meo solvere et damnare quia tibi soli peccavi et malum coram te feci Heu heu mihi domine heu mihi quia quando malum feci coram te me quem tu qui solus bonus es bonum in baptismo feceras malum feci Nunc autem timor et tremor venerunt super me quia audivi tuam veritatem in ecclesia exclamantem quod malos male perdes inter quos nec mihi parces nisi placabilis fueris super malitia mea deus Exaudi ergo domine placare domine attende et fac mecum misericordiam tuam magnam quia et quando coram te malum feci nimium auxilium fui quia feci coram te quod coram hominibus non fecissem Illi autem

domine qui coram te iusti inveniuntur laetabuntur coram te sicut qui laetantur in messe Sed ego iniustus qui coram hominibus iniustitiam meam et malum coram te feci nunc de malis meis coram te erubescio Parce ergo mihi deus meus parce mihi amarissimos gemitus paenitentiae et profunda suspiria ab imo pectoris proferenti Ut tu qui dixisti per spiritum sanctum tuum In quacunque hora ingemuerit peccator omnium iniquitatum eius quas operatus est non recordabor iustificeris et iustus et verax sicut es inveniariis in sermonibus tuis quia sermo tuus veritas est et eos mendaces ostendes qui dicunt quod mihi ingemiscenti non parces Et eos vincas cum ab ipsis tu cui proprium est misereri semper et parcere immisericors iudicaris Considera misericors deus substantiam infirmitatis et paupertatis meae et ostende super me magnitudinem pietatis tuae et in immensum misericordiae tuae pelagus me attolle et tua benigna clementia omnia peccata mea remitte quae mihi ex originali peccato adhaeserunt aut ex pravitatibus meis postea supervenerunt et ab his domine me clementer emunda et omnibus parentibus meis concede gaudia sempiterna [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 12: PL 158 829 A]

O Adonai et dux domus Israel qui Moysi ... et omnibus benefactoribus meis [Vat84 12]

O adonay et dux domus Israel qui Moysi in igne flammae rubi apparuisti et ei in Syna legem dedisti veni ad redimendum nos in brachio extento [HAS 306v: Il giorno segue ps 21]

O adonay o dux domus Israel qui Moysi in ignea flamma rubi apparuisti et ei visivam legem dedisti veni ad redimendum nos in brachio extento [Oratio CmU4105, 228r]

O adoranda trinitas veneranda unitas ... [Eb4, 9r: IV 13; IV 19; VI 16]

O aeterna et interminabilis vita o origo infinitae pietatis et misericordiae ... [182r *De istis tribus orationibus sequentibus devote lectis habebit 803 annos indulgentiarum et 800 karenas pro mortalibus ... per has orationes obtinuit beatus Franciscus stigmata vulnerum* (1) Eb4, 183r: Eb13]

O alma mater redemptoris aeternae diei rutilans aurora ... [Eb4, 33v: IV 15; IV 19]

O alma virgo Maria tanto omnibus angelorum spiritibus omnibusque electorum animabus in cuncta filii tui Christi domini nostri haereditate es gloriosior quanto ab ipso fieri meruisti beator Obsecramus ergo te lacrymosis suspiriis ut nunc ad gemitum nostri moeroris aures inclines magnificae pietatis Nos siquidem peccatores proni innumerabilibus delictis infernale supplicium meruimus ubi nullatenus paenitentiae datur locus quoniam fidem aliquando deo promissimus sed male vivendo hactenus mentiti sumus O sancta dei genitrix omnium creaturarum dignissima atque purissima caecorum cordium oculos terge atque semitas iustitiae nobis ostende Orando a nobis vitia subtrahe atque sacrarum virtutum plantaria inserte Impetra aeterni tripudii cursum quem assidue sequitur supernum bravium Sic quaeso piissima domina pro nobis ora in caelis ut deleas quidquid deliquimus in terris Non est enim aliquid tam parvum in nobis quod oratio si tibi placet delere non possit O sanctissima virgo Maria nos qui credimus quod virgo et mater dei sis credendo sentiamus quod pro nobis depreceris Et qui confitemur te peperisse deum et hominem gaudeamus per te nobis advenire salutem Et qui fatemur te omnibus hominibus meliorem gaudeamus per te percipere felicitatem Et quotiescunque processerit ad nos divina miseria tua ne infleamus adit tuitio Et si venerit tribulatio vel tentatio ne labamur praesens sit tua sancta oratio Sic quaeso domina clemens pro salute nostra preces funde in caelis ut paradisi post obitum frui mereamur gaudiis O beata dei genitrix virgo Maria templum dei vivi aula regis aeterni sacrarium spiritus sancti Tu virga de radice Iesse tu cedrus de Libano tu rosa purpurea in Iericho tu cypressus in monte Sion quae singulari privilegio sicut nescis in omnibus comparisonem ita nihilominus et angelicam superas dignitatem cui novo et inaudito miraculo datum est ut verbum quod ante saecula deus genuit fieret filius tuus deus et homo Tu eum in fine saeculi genuisti ut verus atque perfectus esset dei filius gemina quidem natura sed una persona deus et homo unus Emmanuel O gloriosa puerpera in qua sola reperitur fecunda virginitas quae sic intemeratis visceribus filium dei protulisti ut illibatae pudicitiae cresceret integritas non libido virginalis integritatis sigillum violaret Tibi dum conciperes spiritus sanctus obumbravit non quod absit ut ipse in tuo sanctissimo utero fieret pro semine sobolis sed potius virtute ac potentia creatoris De te summus pontifex noster sui corporis hostiam sumpsit quam in ara crucis pro totius mundi salute sacrificium obtulit Tu lux oriens Nazareth Tu laetitia Israel Tu decus mundi Tu nobilitas populi christiani O regina et domina mundi scala caeli thronus dei ianua paradisi audi preces pauperum ne despicias gemitus miserorum Inferantur per te vota nostra atque suspiria in conspectum redemptoris ut qui nostris excludimur meritis per te locum obtineamus ad aures tuae pietatis Dele peccata relaxa facinora erige lapsos solve compeditos Per te succidantur vepres et germina vitiorum prodeant flores et ornamenta virtutum Placa precibus iudicem quem singulari puerperio genuisti salvatorem ut qui per te particeps factus est humanitatis nostrae per te quoque nos consortes efficiat divinitatis suae Qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat deus per omnia saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LV* <olim LIV> (ad eandem sanctam virginem Mariam): PL 158 961 B]

O amantissime domine Iesu Christe admoneo te illius anxietatis timoris et doloris quam habuisti [Item oratio de pavore et angustia domini quas in monte Oliveti habuit et novem meditationes quas habuit in orto Eb4, 56v: IV 13]

O amantissime domine sancte pater ego offero tibi innocentem mortem dilectissimi filii tui ... deprecor te miserere mei [PaL1382, 107v *altra mano*: LEROQUAIS I, 207]

O angele bone qui mihi datus es custos impugna et contere qui saluti meae insidiatur angelum malum cum insidias eius in virtute domini nostri Iesu Christi a me longe repelle ora deum qui te ne caderes tenuit me ut resurgerem redemit quatenus renes meos uet et cor meum igne caelestis amoris ne malum concupiscentiae ignis in me accendat quod ad illicitum pertineat Et quae ex eorum numero te teneo qui sunt administratorii spiritus missi in ministerium fidelitatis tuae in me quod cepisti in studio meae fidelissimae operationis adiutus haereditatem aeternae salutis merear percipere atque annuente domino nostro Iesu Christo ducatu tuo ad caelestes possim pervenire mansiones [OxB249, 131r]

O anima Christi sanctifica me O corpus Christi salva me O sanguis Christi inebria me O aqua lateris Christi lava me O corona Christi compunge me O lancea Christi sagitta me O crux Christi protege me O passio Christi conforta me O bone Iesu exaudi me Et ne permittas me separari a te Ab hoste maligno defende me In hora mortis voca me Et pone me iuxta te Ut cum angelis sanctis tuis laudem te In saecula saeculorum Amen Sacro sanctam et vivificam hostiam corporis et sanguinis tui in hoc praesenti sacrificio in tui commemoratione pro redemptione omnium immolari traditam adoramus et veneramus Iesu Christe et per ipsam tuam recolimus passionem clementiam tuam humiliter et devote exorantes ut nobis peccatoribus misereri et parcere digneris qui pro nobis nasci dignatus es de virgine Maria et pro nobis a Iudeis capi ligari alapis cedi conspui verberari corona spineae coronari in croce poni clavibus affigi aceto potari mortem pati et tertia die resurgere voluisti O trinitas sanctissima concede mihi miserrimo et desolatissimo peccatori per praedictam passionem domini nostri Iesu Christi meorum peccatorum remissionem et indulgentiam et post mortem mihi et omnibus parentibus amicis familiaribus ac benefactoribus meis et omnibus fidelibus vivis ac defunctis vitam et gloriam sempiternam Amen Qui me plasmasti meserere mei Deus propitius esto mihi peccatori et ignosce mihi piissime pater quicquid in hiis laudibus tuis negligerent egi facque me idoneum tuis sanctis obsequiis famulum per Iesum Christum dominum nostrum Amen. Pater peccavi in caelum et coram te iam non sum dignus vocari filium tuum fac me sicut unum de merce nariis tuis [Cambrai 233 (Saint-Aubert; add. sec. XV): ed. WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 21, nota 3]

O beata dei genitrix virgo semper piissima domina mea post dominum meum qui me plasmavit ad te confugio et pro omnibus peccatis meis me ipsum trado servum et ut situ tibi post filium tuum servus perpetuus Licet enim sum servus eiusdem filii tui ab eo creatus et eius pretioso sanguine redemptus tamen prae cunctis mortalibus quos redemit peccatorem et miserabiliorem me recognosco Unde ad tuam confugio immensam misericordiam ut per te purificatus ad tuum valeam pervenire filium qui me creavit ne me miserrimum quaeso mi domina despicias sed in sanctissima fide tua me suscipe qui es spes omnium miserorum et neminem ad te confugiente despicias Sed *cunctis* amplissima benignitate suscipis unde humiliter tuam rogo pietatem ut me miserum suscipere digneris misericordissima domina et numquam me patiaris praedam fieri hostibus meis nec captivari animam meam Sed tua semper defensione protectus atque ab angustiis omnibus liberatus veniam et remissionem omnium peccatorum meorum merear invenire Amen [FrR 75r: ed. BOYNTON 309; BARRE, *Prières mariales*, 148]

O beata et gloriosa virgo Maria quis digne tibi valeat iura gratiarum ... [Oratio AUGUSTINI D521, 43vb: BARRÉ 199 nr. 33]

O beata et gloriosa virgo sancta Maria misericordissima et excellentissima angelorum domina quae verbum dei incarnatum genuisti scio quod immeritus sum tantis pollutus sordibus tantis miseriis repletus respicere ac deprecari magnitudinem tuam sed certus sum quod ideo deus quem genuisti homo dignatus est fieri ut peccatores vocaret ad paenitentiam Auxiliare mihi sancta dei genitrix quia nullum habeo solatium praeter te domina. Obsecro te domina sanctissima ut cognoscere me facias viam salutis per quam ad eum pervenire et placabilem atque propitium merear habere in hoc saeculo et in futuro quem peccatis meis nefandissimis ac sceleratissimis diuturnis miseriis offensum habeo quem tu sancta et immaculata genuisti virgo qui carne affixus est venerabilis sanctae crucis ligno et propter totius mundi redemptionem suum effudit sanguinem Iube domina clausos oculos cordis mei patefieri et converte de malo ad bonum meumque adimple desiderium fidens tua sancta misericordia atque custodia Peto te domina per deum quem genuisti ut denuo cernem istam sordidis pessimisque non sinas maculari operibus quia tu sancta dei genitrix potes haec omnia obtinere Tu mihi domina miserere. Tu me ab omni malo praesenti et futuro defende Tu me ore corde et corpore mente et spiritu dormiendo et vigilando custodi

guberna et protege diebus ac noctibus horis atque momentis cunctis diebus vitae meae Te pia domina in omnibus tribulationibus et angustiis ac necessitatibus cunctis merear sentire corporaliter et spiritualiter auxiliatricem Tu mihi domina auxiliare measque indignos preces non repellas per te merear pervenire ad veram paenitentiam O domina piissima o domina clementissima obscuro te da mihi veram emendationem de omnibus peccatis meis ut videre gloriam dei possim quam peccatores percipere non possunt Per te glorificem deum peccatorum percipientem paenitentiam O domina ne derelinquas me neque deseras sed custodi me ubicumque perrexero vel quicquid operatus fuero Te semper habere merear praesentem et auxiliatricem et dirige me in viam salutis quae tibi placeat et filio tuo regi immortalis qui salvos facit peccatores conversos ad se Tu domina pia amove a me pessimas ac sordidas mentis meae cogitationes ne postmodum prevaricator damnationis extremae tuam paenas sed miseratione tua ereptus requie aeterna perfrui merear Per [Paris, Bibl. Mazarine, 364 (Montecassino): ed. BARRÉ 213 nr. 38 *alia oratio* in apparato (C); veram emendationem = *ms* vera emendationem] *cf.* Sancta Maria misericordissima

O beata Maria et benedicta virgo inventrix gratiae genitrix vitae mater salutis per te accessum habeamus ad filium tuum dominum Iesum ut per te nos suscipiat qui per te datus est nobis Excuset apud ipsum integritas tua culpam corruptionis nostrae et humilitas deo grata nostrae veniam impetret vanitati Copiosa tua caritas nostrorum cooperiat multitudinem peccatorum et fecunditas gloriosa fecunditatem nobis conferat meritorum Domina nostra mediatrix nostra advocata nostra tuo filio nos commenda tuo nos filio reputa Fac o benedicta per gratiam quam invenisti per praerogativam quam meruisti per misericordiam quam peperisti ut qui te mediante fieri dignatus est particeps infirmitatis et miseriae nostrae te quoque intercedente participes nos faciat gloriae et beatitudinis suae Iesus Christus dominus noster filius tuus qui est super omnia deus benedictus in saecula saeculorum Amen [Bruxelles 19387, 54v : ed. WILMART 1925 = WILMART, *Auteurs*, 98 *correcto*] *cf.* Per te accessum habeam

O beata Maria et benedicta virgo inventrix gratiae genitrix vitae mater salutis per te accessum habeamus ad filium tuum dominum Iesum ut per te nos suscipiat qui per te datus est nobis Excuset apud ipsum integritas tua culpam corruptionis nostrae et humilitas deo grata nostrae veniam impetret vanitati Copiosa tua caritas nostrorum cooperiat multitudinem peccatorum et fecunditas gloriosa fecunditatem nobis conferat meritorum Domina nostra mediatrix nostra advocata nostra tuo filio nos commenda tuo nos filio reputa Fac o benedicta per gratiam quam invenisti per praerogativam quam meruisti per misericordiam quam peperisti ut qui te mediante fieri dignatus est particeps infirmitatis et miseriae nostrae te quoque intercedente participes nos faciat gloriae et beatitudinis suae Iesus Christus dominus noster filius tuus qui est super omnia deus benedictus in saecula saeculorum Amen [Bruxelles 19387, 54v : ed. WILMART 1925 = WILMART, *Auteurs*, 98]

O beata martyr dei virgo dulcis Barbara memor est precor mei ... nardi pistica [MiB41, 27r *Quinta rosa*]

O beate angele nuntie dei nostri Actus meos regula ad votum dei altissimi [*Commemoratio ad proprium angelum dicenda* CmU6692, 224v (3)]

O beate Benedicte dilecte dei intercede pro me peccatrice cum dilecta sorore tua Scolastica et pro omnibus sub tuo magisterio militantis simul pro omnibus christianis ut purget dominus cor meum et actus meos a cunctis vitiis et tribuat mihi servare cuncta quae praecepit et custodire sanctae regulae tuae tramitem quam servaturam me promisit Amen [OxB277, 72r]

O beatissima anima Iesu Christi ... ut cum angelis laudem te in saecula saeculorum Amen [*Alia oratio ad dominum Iesum Christum* PaL1410, 96r: LEROQUAIS I, 248]

O beatissima et gloriosissima virgo semper Maria ... Concede mihi hoc ingenitus natus pia per te spiritus almus Amen [Ve60, 88r-89v *Ad gloriosam virginem Mariam Oratio*]

O beatissima et sanctissima semper virgo Maria ecce asto moerens ante faciem pietatis tuae et confundor nimis pro abominationibus peccatorum meorum quibus deformis factus sum et horribilis coram deo et te et angelis eius et sanctis omnibus Expavesco vehementer iudicium extremum damnationis quando unicuique divinitus reddetur prout gessit sive bonum sive malum Et quia propter hoc timor et tremor venerunt super me et contexerunt me tenebrae malorum actuum meorum et intueor me leprosum et immundum idcirco me dignum scio separari a societate fidelium quos a me discernit candor et puritas castitatis propterea flens et eiulans deprecor domine quatenus a me quatrinduo mortuo intolerabili fetore iam pleno faciem tuam non avertas sed potius aspicias quam gravi ulcere percussus sum et consideres qualiter me caelesti medicamine cures atque filio tuo domino nostro Iesu Christo cuius tu mater es et qui de te natus est me emundatum restituas Tu enim nosti misericordissima regina quod ad hoc nata es ut per te nasceretur idem dominus noster Iesus Christus verus deus verus homo in quem veracissime credo et de cuius pietate non despero ut et ipse qui erat conditor hominum fieret et salvator teque talem haberet matrem quae pro peccatoribus interveniens perfectam obtineres ei salutem Tu autem domina mater eius virgo in partu virgo ante partum et virgo post partum In te manet intacta castitas pudor integer et firma constantia Quae laetaris quod virgo concepisti et quod caeli dominum castis visceribus portasti et quod virgo partum edidisti et quod es ab angelo salutata a spiritu sancto obumbrata Et quod angelica nuntiavit puritas ineffabilis perfecit deitas atque deum illum gignere meruisti qui cuncta nasci suo nutu concessit Tu domina mirabar et corporis tui integritatem et conceptus fecunditatem et gaudebas tuum paritura parentem dominum nostrum Iesum Christum duobus enim gavisa es muneribus Miraris quod virgo peperisti et laetaris quod redemptorem mundi edidisti Iesum Christum filium dei Quapropter ineffabilis misericordiae regina credo quod non es vacua a visceribus pietatis quae genuisti ipsum fontem totius Et quae lactasti magni consilii angelum potes et mihi esse magni consilii angelus si pro me depreceris dei filium qui per te mundo in carne apparuit ut quem latentem apud patrem incognitum habebat mundus apparentem per carnem agnosceret et agnitum crederet et credendo in eum salvaretur per fidem Qui suo inenarrabili munere praestitit ut natura humana ad similitudinem sui condita creatoris dissimilis per peccatum et mortem effecta nequaquam in aeterna damnatione periret sed illam per te sua immensa pietate repararet et ut tu nova et intemerata virgo facinus antiquae virginitatis expiaret O admirandam divinae dispensationis operationem Tu benedicta inter omnes mulieres virum non cognovisti et mater es et post filium natum virgo permansisti Hanc fidem sanctam postquam suscepi domina non semper recto tramite tenui quoniam praeceptis eius non obediui Quibus si parere studuissem me ad te clamantem facile audires quem placere filio tuo scires At quia seduxit me hostis antiquus et sagittis suis vulneravit me et vestibus candidis exiit atque nigris et lacrymosis ac semiustis igne peccatorum meorum induit idcirco deformibus vestibus indutus apparebo tibi Propterea clementissima regina et domina ne contemnas me sed memor fragilitatis humanae annue ne desperas fugiam sed expectem consolationem tuam quam tunc evenire probabo si ea quae sunt in me incendia criminum et iniquitatum et praecipue illarum quibus infatigabiliter uror paulatim in me deficere tua virtute atque imbre intercessionum tuarum exstingui in corde meo et corpore persensero O mi domina quid dicam vel quid faciam In tenebris sum et lumen caeli non video Quo ibo aut quo a facie filii tui iudicantis fugiam Non ad orientem aut meridiem vel ad occasum aut ad aquilonem vel in profundo abyssi habeo effugium ubique totus ubique praesens ubique discernens et omnia iudicans et super caelestia habitans Qui si me pro meis actibus iuste iudicaverit expediisset mihi magis ut conceptus non essem aut natus statim interiissem Nec hoc mihi proficere potuisset quia in peccatis tunc conceptus et natus et sine baptismo mortuus absque dubio periissem Ego namque de peccatoribus conceptus et natus peccator baptizatus et salvatus iterum peccator factus sum Et non talis ut antea sed sordidior et immanior quoniam talis sum qualem peiorem non habet mundus Ideo talem adiutorem requiro qualem post fillum tuum potiorem et meliorem invenire non potest mundus Habet orbis apostolos patriarchas prophetas martyres confessores virgines bones et optimos adiutores quos ego supplex orare concupisco Tu vero domina omnibus iis adiutoribus melior et excelsior es quia istis et aliis sanctis omnibus etiam angelicis spiritibus nec non regibus et potestatibus mundi divitibus pauperibus dominis servis maioribus et minoribus domina es et quod possunt omnes isti tecum tu sola potes sine illis omnibus Quare hoc potes Quia mater es salvatoris nostri sponsa dei regina caeli et terrae et omnium elementorum Te ergo requiro ad te confugio et tu me per omnia adiuves suppliciter peto Te tacente nullus orabit nullus iuvabit Te orante omnes orabunt omnes iuvabunt Millies centena millia hominum regina piissima ad te clamant et omnes salvantur et ego clamabo ad te et non auxiliabor Forsitan non quia illis omnibus sum peior et pessimus Quid inde Propterea non tacebo Clamans igitur vociferor ad te Egregia virgo et piissima domina parce mihi et exaudi me Exaudi miserum et solare moerentem recollige errantem refove desperantem Sana in me quae conspicis vulnera per tua sancta medicamina tollensque a me sordida indumenta viridia et splendida porrigere vestimenta quibus me renovatum repraesentes filio tuo domino nostro Iesu Christo Esto mihi contra diabolum turris fortitudinis murus inexpugnabilis brachium defensionis Illud contra me saevientem suscipe et ne me viribus imbecille astutia sua confodiat tu invincibiliter repugna Ille callidus est et fraudulentus et non metuit pugnare contra fortes sed maiores vires infert tentationis contra validos quam contra infirmos Tu tamen caelestis auxiliatrix quae nosti dolositates eius sic commune robur eius ut me nulla ipsius callida suggestio decipiat tentando sed cum nititur decipere ipse confusus ex tua virtute superatus discedat et ego misellus tua defensione protectus a tua filii tui laude nunquam quiescam Fac o felix domina et o mni laude dignissima ut ego famulus tuus qui in tota longaevitae dierum meorum miserabiliter per abrupta peccatorum corruui nunc in extremis positus diebus agam paenitentiam pro peccatis meis quaecumque gessi in cogitatione voluntate operatione et negligentia Et quamvis diutissime hoc est ab exordio vitae meae usque in hanc horam perseveraverim in ipsis quae coepi peccatis tu tamen caelorum regina obtine apud clementissimum filium tuum ut ultra non regnet iniquitas in

me sed virtus divinitatis Virtutum et orationum copia me iustificet mundet et muniat et per semitas iustitiae deducendo ad bonum perseverantiae perducatur et provehat In extremis quoque vitae positum nulla me oblivio hebetet linguae officium nullius passionis vitium impediatur Expletoque dierum meorum numero atque perfecto in me ecclesiae sancto ministerio merear suscipi ab angelo lucis et liberari ab angelo mortis ac perferri ante tribunal piissimi iudicis ubi per te domina percipiam quietem pacis vitae aeternae Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XLVI* <olim XLV> (ad sanctam virginem Mariam *Cum recordatione meritorum eiusdem et malorum nostrorum*): PL 158 942 A]

- O beatissime domine Iesu Christe respicere digneris super me miserum peccatorem ... in aeternum et ultra [PaL1346, 99r: LEROQUAIS I, 154] *cf* O benignissime domine Iesu
- O beatissime Iohannes Baptista praecursor ... devote sibi militare Per [Mn164, 140/131v = SALMON *Analecta* n. 169B 342C 438O 515S]
- O beatissime Iohannes Christi familiaris amice [LHP.S VIII]
- O beatissime pater Nicolae qui nautis peste saevissima fatigatis succurristi et tres iuvenes morti destinatos misericorditer liberasti et auro virginum incestus ademisti Per nomen magni patris familias in cuius domo fidelis dispensator semper extitisti me peccatorem in omni tribulatione et angustia te invocantem exaudi Et libera me tuo interventu ab ira et indignatione dei a subitanea morte ab insidiis diaboli et a paenis inferni et ab omni periculo mortis corporis et animae et impetra mihi spatium verae paenitentiae ut per te ad vitam aeternam merear pervenire Per [*Devotissima oratio ad sanctum Nicolaum*: OxL82,80v (il ms era ad uso di un certo NICOLA)]
- O benigne deus ego peccavi tibi ... [LL44, 21r *Secuntur tres veritates pro salute animae dicendae*]
- O benignissime domine Iesu Christe respicere digneris ... [D1109, 1v: LHP 1, 254] *cf* O beatissime domine Iesu
- O benignissime domine Iesu Christe respicere digneris super me miserum peccatorem ... et cum latrone in saecula saeculorum te videam Amen [*Pro impetranda misericordia Oratio* Pa1413, 233v: LEROQUAIS I, 254]
- O benignissime domine Iesu Christe respicere digneris super me N. miserimam peccatricem ... [*Oratio valde devota* Fb326, 70r: LHP 2, 345 nr. XXXV] *cf* O beatissime domine Iesu
- O benignissime Iesu angelorum gaudium ... [Eb4, 63v: IV 13]
- O benignissime pater ecce ego immolo tibi hic Iesum Christum filium tuum redemptorem nostrum in carne nostra ex Maria ... [MiB41, 44ra *nella Messa a benedixit fregit*]
- O benignissime pater ecce ego immolo tibi hunc pretiosissimum sanguinem filii tui ... [MiB41, 44rb *nella Messa a* Haec quotiescumque feceritis]
- O benignissime pater non dedigneris quia ego tam indignus ausus sum tam magnifica postulare ... [MiB41, 43vb *nella Messa a* Ut vobis corpus et sanguis fiat]
- O bona crux quae decorem et pulcritudinem de membris domini suscepisti quam toto corde adoro totis visceribus concupisco [BAV, Rossi 205, 93v *adorazione della croce* ANT: ed. BOYNTON Rossi]
- O bone et dulcissime Iesu esto mihi Iesus ... et hoc nomen sanctissimum tuum Iesus invocantem Qui [*Oratio devota ad dominum Iesum Christum* PaL1410, 92r: LEROQUAIS I, 248]
- O bone et dulcissime Iesu per tuam misericordiam esto mihi Iesus ... secundum magnam misericordiam et pietatem tuam Amen [Pa1411, 58r: LEROQUAIS I, 251]
- O bone Iesu duo in me agnosco naturam quam fecisti et peccatum quod addidi ... pretiosissimo sanguine redemisti Qui cum patre [PaL1159, 132r *Oratio valde pretiosa et devota*: LEROQUAIS I, 77]
- O bone Iesu esto mihi Iesus et quid est Iesus nisi plasmator et redemptor ergo per te plasmatus sum O bone Iesu qui me plasmasti tua benignitate rogo te ne pereat opus tuum mea iniquitate rogo quaeso anhelus suspiro ne tu perdas quod fecit omnipotens divinitas et si commisi per quod damnare me debes tu non admisisti unde me salvare potes et si secundum tuam iustitiam damnare me vis ad tuam piissimam misericordiam o bone Iesu appello et humiliter recurro quae superexaltat iudicium Ergo quaeso miserere mei deus [OxK63, 134r *cf* BERNARDUS: LEROQUAIS I, XXX c 32]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ... [BerlinKK78B14, 115v *hier beghinnen die Versen van sinte BERNARDE*] *cf* Illumina
- O bone Iesu Illumina oculos meos ... [BerlinKK78B21, 205r *Ei se leze chel dimonio infernale disse al devoto San BERNARDO ...*]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ... [LL14, 25r *Octo versus s BERNARDI*]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ... [*Questi sono e versi di s BERNARDO quid aperie*: San Marino USA Huntington HM 1135, 17v [Cat. Dutschke 1989, II 446]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ... [*Versus s BERNARDI admirandae virtutis contra diabolicos impetus atque fallacias* Ab3199, 169r]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ... consequi merear Per [Fb326, 75v *Octo versus s. BERNARDI*]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ... dedisti laetitiam in corde meo [*les vers de Monsieur saint Bernard* PaL1391, 16v: LEROQUAIS I, 217]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte ... et consolatus es me [*Versus s BERNARDI abbatibus electis ex omnibus psalmis* Chicago, Newberry 83, 37r (= Cat. SAENDER 156: LHP 2, 415)]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus praevalui adversus eum qui tribulant me exultabunt si motus fuero ego autem in misericordia speravi O *Messias* In manus tuas domine commendo spiritum meum redemisti nos domine deus veritatis O *Adonai* Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine finem meum et numerum dierum meorum quis est ut sciam quid desit mihi Spera in deo quoniam adhuc confitebor salutare vultus mei et deus meus O *Heloy* Fac mecum domine signum in bonum ut videant qui oderunt me et confundantur quoniam tu domine adjuvisti me et consolatus es me O *Hemanuel* Dirupisti vincula mea domine tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen ... [MiT462, 156v *Incipiunt carmina sancti BERNARDI*]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus praevalui adversus eum O *rex noster fili David* In manus tuas commendo spiritum meum redemisti me domine deus veritatis O *Adonai* Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine finem meum O *Messias* Et numerum dierum meorum quis est ut sciam quid desit mihi O *Eloï* Dirupisti vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo O *Hemanuel* Perit fuga a me et non est qui requirat animam meam O *Christe* Clamavi ad te domine dixi tu es spes mea portio mea in terra viventium O *agios rabbi* Fac mecum signum in bonum ut videant qui oderunt me et confundantur quoniam tu domine adjuvisti me et consolatus es me [CmT19, 162r *Isti sunt versus s BERNARDI abbatibus*]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus praevalui adversus eum O *Adonai* In manus tuas domine commendo spiritum meum redemisti me domine deus veritatis O *Messias* Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine finem meum O *rex noster fili David* Et numerum dierum meorum quis est ut sciam quid desit mihi O *Eloï* Dirupisti domine vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo O *Emanuel* Perit fuga a me et non est qui requirat animam meam O *Christe* Clamavi ad te domine dixi tu es spes mea et portio mea in terra viventium O *agios* Fac mecum signum in bonum ut videant qui oderunt me et confundantur quoniam tu domine adjuvisti me et consolatus es me O *rubus vel Robur* Signatum est super nos lumen vultus tui domine dedisti laetitiam in corde meo [CmU4105, 238r *Versus s. BERNARDI admirandae virtutis contra diabolicos impetus atque fallacias*]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte ne quando dicat inimicus meus praevalui adversus eum O *Adonai* In manus tuas domine commendo spiritum meum redemisti nos domine deus veritatis O *Messias* Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine finem meum O *rex noster fili David* Et numerum dierum meorum quis est ut sciam quid desit mihi O *Elloï* Dirupisti domine vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo O *Hemanuel* Perit fuga a me et non est qui requirat animam meam O *Christe* Clamavi ad te domine dixi tu es spes mea in terra viventium O *agios* Signatum est super nos lumen vultus tui domine dedisti laetitiam in corde meo O *raboni* Dixi confitebor adversus me in iustitiam meam domino et tu remisisti impietatem peccati mei O *tetragrammaton* Fac mecum signum in bonum ut videant qui oderunt me et confundantur quoniam tu domine adjuvisti me et consolatus es me [OxB2220, 128r *in corsivo* = ms in rosso - Introduzione 127r: *Invenitur in libris beati BERNARDI quod diabolus dixit ei quod sciebat decem versus psalterii quos si quis diceret omni die salqui ezecharetur et cum requisitus esset a beato Bernardo qui essent illi versus noluit ipsos manifestare Respondit ei beatus Bernardus quod quotidie totum psalterium legeret Et diabolus audiens hoc ne tantum bonum faceret eos sibi manifestavit et sunt isti*]
- O bone Iesu Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte nequando dicat inimicus meus praevalui adversus eum Qui tribulant me exultabunt si motus fuero ego autem in misericordia speravi Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine finem meum Et numerum dierum meorum quis est ut sciam quid desit mihi *Adonai* In manus tuas commendo spiritum meum redemisti me domine deus veritatis *Eloï* Dirupisti domine vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo *Hemanuel* Perit fuga a me et non est qui requirat animam meam Clamavi ad te domine dixi tu es spes mea portio mea in terra viventium O *agios* Signatum est super nos lumen vultus tui domine dedisti laetitiam in corde meo O *rabonai* Dixi confitebor

- adversus me in iustitia mea domino et tu remisisti impietatem peccati mei *O tetragrammaton* Fac mecum signum in bonum ut videant qui oderunt me et confundantur quoniam tu domine adiuvisisti me et consolatus es me *O sancte deus* Miserere mei deus miserere mei quoniam in te confidit anima mea Gloria patri et filio et spiritui sancto Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum amen [PRPLH:101r]
- O bone Iesu* Illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte nequando dicat inimicus meus praevalui adversus eum *O Adonai* In manus tuas domine commendo spiritum meum redemisti nos domine deus veritatis *O Messias* Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine finem meum *O fili David* Numerum dierum meorum nuntia mihi ut sciam quid desit mihi *O Heloi* Dirupisti vincula mea domine tibi sacrificabo hostiam laudis et nomen domini invocabo *O Hemanuel* Petit fuga a me et non est qui requirat animam meam *O Christe* Clamavi ad te domine dixi tu es spes mea portio mea in terra viventium *O agios* Fac mecum signum in bonum ut videant qui oderunt et confundantur quoniam tu domine adiuvisisti me et consolatus es me *O raboni* Dixi confitebor adversus me in iustitiam meam domino et tu remisisti impietatem peccati mei *O tetragrammaton* Signatum est super nos lumen vultus tui domine dedisti laetiam in corde meo [OxK63, 134v *in corsivo* = ms in rosso *cfr* BERNARDUS: LEROQUAIS I, XXX e 32]
- O bone Iesu o dulcis Iesu* ... [ZRh156, p. 195 *Oratio s* BERNARDINI OFM]
- O bone Iesu o dulcis Iesu* ... [ZRh163, 324r *Oratio quam s* BERNARDINI confessor OFM *quotidie dicitur orasse*]
- O bone Iesu o dulcis Iesu o Iesu fili Mariae* ... [Fb326, 28v]
- O bone Iesu o dulcissime Iesu* ... nomen tuum quod est Iesus [Oratio de nomine Iesu Pa1413, 29r: LEROQUAIS I, 253]
- O bone Iesu o dulcissime Iesu o pie Iesu* ... hoc nomen sanctum tuum quod est Iesus [PaL1347, 201r: LEROQUAIS I, 155]
- O bone Iesu o dulcissime Iesu o pie Iesu o fili Mariae* plenus misericordia ... nomen sanctum tuum quod est Iesus [Pal 920, 294r: LEROQUAIS I 16]
- O bone Iesu o dulcissime Iesu o piissime Iesu* [LHP.S 38]
- O bone Iesu o dulcissime Iesu o piissime Iesu*... nomen tuum quod est Iesus [*Alia oratio devota* PaL1375, 127v: Leroquais I, 197]
- O bone Iesu o optime Iesu o dulcissime Iesu* ... hoc nomen sanctum quod est Iesus Amen [PaL1159, 138v: LEROQUAIS I, 77]
- O bone Iesu o piissime Iesu* ... [De nomine Iesu ZRh157, p. 95]
- O bone Iesu o piissime Iesu* ... [Oratio bona de nomine Iesu Christi ZRh141, 168r]
- O bone Iesu o piissime Iesu o dulcissime Iesu o Iesu fili Mariae* virginis Plenus misericordia gratia et pietate *O dulcis Iesu* secundum magnam misericordiam tuam miserere mei *O clementissime Iesu* deprecor te per illum sanguinem pretiosum quem pro peccatoribus effundere voluisti ut abluas iniquitatem meam et in me respicias miserum et indignum humiliter petentem et hoc nomen tuum invocatum Iesum *O nomen Iesu* nomen dulce *O nomen Iesu* nomen delectabile *Nomen Iesu* nomen suave *Nomen Iesu* nomen confortans Quid enim est Iesus nisi salvator Ergo bone Iesu propter nomen tuum Salva me ne peream et ne permittas me damnari quem tu ex nihilo creasti *O bone Iesu* ne perdat me iniquitas mea Rogo te piissime Iesu ne perdas me quem fecit tua omnipotens bonitas *O dulcis Iesu* reconosce et absterge quod est alienum *O benignissime Iesu* miserere mei dum tempus est miserendi ne damnes me in tempore iudicandi Quae utilitas in sanguine tuo dum descendo in aeternam corruptionem neque mortui laudabunt te *O bone Iesu* neque omnes qui descendunt in infernum *O amantissime Iesu o desideratissime Iesu O mitissime Iesu* admitte me intrare in numerum electorum tuorum *O Iesu* salus in te credentium *O Iesu* dulcis remissio omnium peccatorum *O Iesu fili Mariae* virginis infunde in me gratiam sapientiam caritatem castitatem ut te possim perfecte diligere teque laudare te perfrui tibi servire et in te gloriari inter omnes qui invocant et diligunt nomen tuum quod est Iesus Qui vivis Amen [CmU6692, 206r *Oratio devotissima nomine Iesu dicenda flexis genibus ante crucifixum*]
- O bone Iesu o piissime Iesu o dulcissime Iesu o Iesu fili Mariae* plenus misericordiae et pietate *o dulcis Iesu* secundum magnam misericordiam tuam *O clementissime Iesu* deprecor te per illum sanguinem pretiosum quem pro peccatoribus effundere voluisti ut abluas iniquitatem meam et ne me respicias miserum et indignum humiliter petentem hoc nomen tuum Iesum invocantem *O nomen Iesu* nomen dulce nomen delectabile nomen Iesu nomen confortans Quid est enim Iesus nisi salvator ergo Iesu propter nomen salva me ne peream et qui plasmasti me et redemisti me ne permittas me damnari quem tu ex nihilo creasti *O bone Iesu* ne perdat me iniquitas mea rogo te Iesu piissime ne perdas me quem fecit tua bonitas *O dulcis Iesu* reconosce quod tuum est et absterge Iesu quod alienum est *O benignissime Iesu* miserere mei dum tempus est miserendi ne damnes me in tempore iudicandi Quae utilitas in sanguine meo dum descendo in aeternam corruptionem neque mortui laudabunt te domine bone Iesu neque omnes qui descendunt in infernum *O amantissime Iesu o dilectissime o desideratissime Iesu O piissime Iesu o mitissime Iesu o Iesu Iesu Iesu* admitte me intrare in numerum electorum tuorum *O Iesu* salus in te credentium *O Iesu* amator in te sperantium *O Iesu* solacium ad te confugientium *O Iesu* dulcis remissio omnium peccatorum *O Iesu fili Mariae* virginis infunde in me gratiam sapientiam et caritatem ut te possim perfecte diligere te laudare te perfrui tibi servire et vitae gloriam inter omnes qui diligunt nomen tuum quod est Iesus Amen [HAS 58r]
- O bone Iesu o piissime Iesu o dulcissime Iesu o Iesu fili Mariae* virginis plenae misericordia et pietate ... et omnes qui invocant nomen tuum quod est iesus [Chicago, Newberry 84, 55v *add. s. XVI*; LLH 2, 79; attribuito a Richard Rolle > ALLEN, *Writings Ascribed to Richard Rolle* 314 (= Cat. SAENGER 158)]
- O bone Iesu o piissime Iesu o dulcissime Iesu o Iesu fili virginis Mariae* ... [Gal:90r]
- O bone Iesu o piissime Iesu o Iesu fili Mariae* virginis ... hoc nomen sanctum tuum quod est Iesus [Pal 1355, 3r: LEROQUAIS I, 163]
- O bone Iesu per tuam misericordiam* ... secundum magnam misericordiam tuam [PaL1346, 98v: LEROQUAIS I, 154]
- O bone Iesu* sint coram te in ...one mea tempora praeterita valde male consumpta et concede ut hoc temporis mei residuum tibi sit honorificum mihi fructuosum et proximo aedificatorem Qui vivis Amen [dopo l'Oratio s Thomae: OxS]131, 171v aedificatorem aedificator...?]
- O bone Iesu* verbum patris splendor paternae gloriae ... et suavis iucunditatis ubi Iesu deus cum patre et soiritu sancto vivis [Oratio ad Iesum domini Gregorii papae in fine psalmorum paenitentiae Chicago, Newberry 84, 55v *add. s. XVI* (= Cat. SAENGER 158)]
- O caelestis regni rosa* Catherina gloriosa quae probata velut aurum coram Christo defers laurum ... [MiB41, 11vb ANT]
- O Christi sanguis* nos protege morsibus anguis Morbos averte pestes mihi crimina dele Corpus id insigne studeas me sumere digne Per te mundet mens sensus vivificetur [LcG149, 137r *Quando elevatur calix*]
- O clavis David* et sceptrum domus Israel qui aperis ... non segreges te a nobis [Vat84 18]
- O clavis David* et sceptrum domus Israel qui aperis et nemo claudit et claudis et nemo aperit veni et educ vinctum de domo carceris sedentem in tenebris et in umbra mortis [HAS 309v: IV giorno segue ps 30]
- O clavis David* et sceptrum domus Israel qui aperis et nemo claudit claudis et nemo aperit veni et deduc vinctum de domo carceris sedentem in tenebris et umbra mortis [Oratio CmU4105, 228v]
- O clavis David* et sceptrum domus Israel qui aperis et nemo claudit claudis et nemo aperit ededuc vinctum de domo carceris sedentem in tenebris et umbra mortis [PaL757, 228vb]
- O clavis David* o sceptrum domus Israel qui aperis et nemo claudit claudis et nemo aperit veni et educ me vinctum de domo carceris sedentem in tenebris et in umbra mortis [OxL82, 32v segue rubrica *Cum quinque* Pater noster et *quinque* Ave Maria *Incarceratus debet dicere devote quinquies in die*]
- O clementissima domina* et dulcissima virgo sancta Maria mater dei omni pietate plenissima ... [D2242, 33v]
- O clementissime domine Iesu* Christe fili dei vivi et benedicti per pretiosissimam mortem tuam ... [Eb4, 53v: IV 13]
- O crux* adoranda tu es spes mea et salus et consolatio mea quoniam in te pependit redemptor meus cuius sanguine sancto meruisti tota fundi per saecula Amen [BAV, Rossi 205, 93v *adorazione della croce* ANT: ed. BOYNTON Rossi]
- O crux* amabilis in qua est salus vita et resurrectio nostra ... [Oratio b Anselmi ad sanctam crucem devota D2242, 21r] *cfr* Sancta crux per quam nobis
- O crux* ave sanctissima spes nostra nobilissima ... [Tractatus de laudibus sacratissimae crucis Christi: Assisi 656, 104; CENCI 1981, 59]
- O crux* ave spes unica in hoc passionis tempore auge piis iustitiam reisque dona veniam Amen [NGNM 22402, 117r preghiera 4 dopo *Contemplationes sancti Bernardi* *recordare sanctae crucis*]
- O crux* ave spes unica o redemptor gloria auge pius iustitiam reisque dona veniam Te summa deus trinitas collaudant omnes spiritus quos per crucis mysterium salvas regem per saecula Amen [Ve69,144v HMN dopo *Patris sapientia*]
- O crux* benedicta redemptio nostra liberatio nostra salus nostra restauratio nostra signum salutis nostri ineffabilis virtus ineffabilis medela incomprehensibilis victoria inter omnia ligna paradisi gloriosior pulchrior excelsior adorator suavior dulcior obsecro te per dominum nostrum Iesum Christum qui pependit in te pro salute nostra ut semper adsis mihi Ad adiutorium ad consolationem ad custodiam ad defensionem ad evadendum omnia mala Utinam domina te incessanter habeam *prae* oculis Quod si fragilitate mea impediatur tanta sit clementia tua circa me ut quotienscumque te invocauero aut in angustia aut pro peccatis meis aut in qualicumque necessitate ... [FrR *Alia oratio* mutila: ed. BOYNTON 318; *cfr* WILMART, *Prières médiévales*]

- O crux bona o crux sancta ac digna Lignum super omnia ligna [Eb4, 68r]
- O crux frutex salvificus ... [Assisi 527, 205v; CENCI 1981, 392 nota 210]
- O crux gloria christianae frontis o T propitiationis signatum super nos manu dei O christianae militiae vexillum inexpugnabile Faciat te Christus mihi et omni homini credenti esse fidam protectionem adversus omne periculum animae et corporis Esto mihi per gratiam domini scutum inexpugnabile adversus ignea tela inimici adversus omnes astutias eius et omnem daemonum fortitudinem pro me potenter expugna Tu omnes corporis mei tuere fenestras ne ascendat mors per eas in animam meam et omne quod mortiferum mihi est tua virtus exstinguat [Eckberti abbatis Schonaugiensis *Opusculum de laude crucis* VI: PL 195 106 A]
- O crux gloriosa O crux admiranda O lignum pretiosum O admirabile signum per quod diabolus est victus et mundus Christi sanguine redemptus quae sola fuisti mater Christi et redemptoris O lignum dulces clavos dulce pondus sustinens quae digna fuisti portare pretium huius saeculi Crux domini sit mecum Crux sicut Crux sit salus Crux sicut ripa. Crux mihi prodest protectio et adiutorium In praesenti et in futuro et in saecula saeculorum Amen [HAS 68v preceduto da (68r) Quicumque hanc orationem cotidie devote dixerit diabolus ei nocere non potest nec ullus homo ei impedire potest et quicumque a deo iuste petierit dabitur ei Et quando anima eius egressa fuerit de corpore liberabitur ab inferno]
- O crux gloriosa o crux adoranda o admirabile signum per quod diabolus est victus et mundus Christi sanguine redemptus [NGNM 22402, 117r preghiera 2 dopo *Contemplationes sancti Bernardi Recordare sanctae crucis*]
- O crux gloriosissima et splendidissima salve crux vivifica in qua suspensa est vita et spes nostra salve crux sanctifica quia in te affixa est gloria et sanctificatio nostra Salve crux luciflua in qua triumphavit hostem lux et victoria nostra [BAV, Rossi 205, 94v *adorazione della croce* ORT: ed. BOYNTON Rossi]
- O crux salve pretiosa ... [Fb326, 34v: AH 31 nr. 83]
- O crux sole splendidior omnibus astris mundi senior his qui fidei et caritatis te intuentur aspectu O gloriosum et sanctissimum signum Quid hoc est miraculi quod in te accidit Iam pridem maledictum et horribile erat nomen tuum et erat signum damnationis et ignominiae furibus et homicidis addictum nunc autem signum es gloriae et benedictionis Et ecce a novissimis hominum magno et mirabili saltu usque ad caelos summos ascendisti ita ut honorandos etiam regum vertices possideas Videat impius Nero et invidet quia ecce imperatorum diademata inter aurum et lapides pretiosos te o crux velut nobilissimum decus admittunt Videat invida Iudaea spectet cervicosa gentilitas et contabescat quia ecce superborum et colla sublimium et genua coram te incurvantur O crux te omnes angeli dei in excelsis honorificant quibus hic solus est acceptabilis qui tuo stigmate signatus advenerit O pretiosa moneta sola in civitate dei cognita et dilecta Multum per omnem modum vales quia et regnum dei per te comparatur [Eckberti abbatis Schonaugiensis *Opusculum de laude crucis* II: PL 195 103 B]
- O crux splendorior ... [LL14, 207r]
- O deo cuncti parens animae dator o deo Christe cuius ab ore deus subsistit spiritus unus Te moderante regor te vitam principe duco Iudice te pallens trepido te iudice eodem Spem capio fore quidquid ago veniabile apud te Quamlibet indignus venia faciamque loquarque Confiteor dimitte libens et parce fatenti Omne malum merui sed tu bonus arbiter aufer Quod merui meliora favens largire precanti Dona animae quandoque meae cum corporis huius Liquerit hospitium nervis cute sanguine felle Ossibus extractum corrupta quod incola luxu Neu nimium complexa fovet cum flebilis hora Clauserit hos orbes et conculcata iacebit Materies oculisque suis mens nuda fruatur Ne cernat truculentum aliquem de gente latronum Immitem rapidum vultuque et voce minacem Terribilem qui me maculosum aspergine morum In praeceptis ut praedo trahat nigrisque ruentem Immerga specubus cuncta exacturus ad usque quadrantem minimum da nostrae debita vitae Multa thesauris patris est habitatio Christe Disparibus discreta locis nunc posco beata In regione domum sint illic casta virorum Agmina pulverum quae dedignantia censum Divitiae semper vere tuas sit flore perenni Candida virginitas animum castrata recisum At mihi tartarei satis est si nulla ministri Occurrat facies avidae nec flamma gehennae Devoret hanc animam mersam fornacibus imis Aestu cavernoso quia sic pro labe necesse est Corporea tristis me sorbeat ignis averno Saltem mitificos incendia lenta vapores Exhalent aestuque calor languente tepescat Lux immensa alios et tempora vineta coronis Glorificent me poena levis clementer adurat [*Incipit oratio sancti Prudentii*: PL 101, 1396C]
- O deo cuncti parens animae dator o deo Christe Cuius ab ore deus subsistit spiritus unus Te moderante regor te vitam principe duco Iudice te pallens trepido te iudice eodem Spem capio fore quidquid ago veniabile apud te Quamlibet indignus venia faciamque loquarque Confiteor dimitte libens et parce fatenti Omne malum merui sed tu bonus arbiter aufer Quod merui meliora favens largire precanti Dona animae quandoque meae cum corporis huius Liquerit hospitium nervis cute sanguine felle Ossibus extractum corrupta quod incola luxu Neu nimium complexa fovet cum flebilis hora Clauserit hos orbes et conculcata iacebit Materies oculisque suis mens nuda fruatur Ne cernat truculentum aliquem de gente latronum Immitem rapidum vultuque et voce minacem Terribilem qui me maculosum aspergine morum In praeceptis ut praedo trahat nigrisque ruentem Immergat specubus cuncta exacturus ad usque Quadrantem minimum damnosae debita vitae Multa in thesauris patris est habitatio Christe Disparibus secreta locis Non posco beata In regione domum sint illic castra virorum Agmina pulvereum quae dedignantia censum Divitias petiere tuas sit flore perenni Candida virginitas animum castrata recisum At mihi tartarei satis est si nulla ministri Occurrat facies avidae nec flamma gehennae Devoret hanc animam mersam fornacibus imis Esto cavernoso quia sic pro labe necesse est Corporea tristis me sorbeat ignis Averno Statim mitificos incendia lenta vapores Exhalent aestuque calor languente tepescat Lux immensa alios et tempora iuncta coronis Glorificet me poena levis clementer adurat [*Oratio metrica AURELII PRUDENTII CLEMENTIS*: PL 101, 544A]
- O desiderium animae sponsae mi dulcissime Iesu Chrste ik bidde dy dor dines hilghen lydendes willen ... [Eb4, 28r: IV 19]
- O desolatorum consolator ... pro nobis auxilium [PaL.1346, 117v (= s. Claudio): LEROQUAIS I, 154]
- O deus aeternae mundo spes unica vitae Da mihi suffragium in tanto discrimine firmum Ne caro succumbat validis infirma tyrannis Me similem cineri ventoque umbraeque memento Sed tuae perpetuo pietatis quae fulget ab aevo Tegmine qui carnis veniens vestitur ab alto Aerios caro quo posset devincere flatus Praelia si fremitent condemnet et hostica salpex Te duce fidente facilis victoria ditet Liber ut a laqueis tete protegente profundis Et rex magne tui florere per edita templi Nam tua nostra amor sitit atria dulce decusque Audiat angelico dulces quae carmina laudes [*Oratio Bedae presbyteri*: PL 101 1397 B]
- O deus aeternae mundo spes unica vitae Da mihi suffragium in tanto discrimine firmum Ne caro succumbat validis infirma tyrannis; Me similem cineri ventoque umbraeque memento Sed tuae perpetuo pietatis quae fulget ab aevo Tegmine qui carnis veniens vestitur ab alto Aerios caro quo posset devincere flatus Praelia si fremitent condemnet et hostica salpex Te duce fidente facilis victoria ditet Liber ut a laqueis tete protegente profundis Et rex magne tui florere per edita templi Nam tua noster amor sitit atria dulce decusque Audiat angelico dulces quae carmina laudes [*Oratio Bedae presbyteri*: PL 101, 1397B *altro testimone*]
- O deus omnipotens omnia sciens principio et fine carens ... aut inchoata ante consummationem deserere Amen [Fb332, 1v *Secunda oratio (s. THOMAE de Aquino) proficientium*: ed. Serillanges 1920, 66-72]
- O dignissima virgo Maria dei genitrix ... [ZRh161, p. 30 *Oratio bona ad s. Mariam pro fine bonae*]
- O divina felicitas tibi commendo os meum et vocem meam et te deprecor ut mihi gustum divini spiritus tui infundas quomodo omnia in hac die proferre debeo mihi sapiant et os meum in tua laude et gratiarum actione aperias et ab omni peccato custodias [NYM454, 147r]
- O divina misericordia tibi commendo auditum meum intellectum mihi ad omnia quae auditurus sum hodie tribuas et a nocivo visu et auditu me protegas [NYM454, 147r *Oratio*]
- O divina pietas tibi commendo manus meas et oro et deprecor te ut opera mea tuis apponas operibus et in eis omnia mea sanctifices et perficies et ab omni pravo opere retrahas Amen [NYM454, 147v]

- O divina sapientia tibi commendo visum meum et deprecor te ut lumen agnitionis mihi dones quomodo voluntatem tuam et omnia placita tibi agnoscere valeam [NYM454, 147r *Oratio*]
- O divine amor tibi commendo cor meum et oro te et supplico tibi ut illo divino cordi tuo cum omni dilectione intras et in amore tuo succendas ut numquam terrenum gaudium vel delectationem amplius sentire valeat [NYM454, 148r]
- O domina clementissima per amorem unici filii tui conforta me et exalta me super omnes qui cogitant mihi mala facere vel voluntatem habent ut per divinam potestatem in me perficere non possint voluntatem suam sed tu dignare me super eos exaltare et honorare et vita praesenti perfrui et futura per nomen filii tui [(Magnificat 7) Oxl82,26r rubrica iniziale: *Deposuit potentes* dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]
- O domina dulcissima visceribus misericordiae plena succurre mihi ... [Oratio ad BVM pro bono fine Eb4, 93v: Eb19]
- O domina gloriae et regina laetitiae fons pietatis et misericordiae ... [PaL1192, 89r: LEROQUAIS I, 143]
- O domina gloriae o regina laetitiae ... [*Alia oratio* Ab3199, 201v]
- O domina gloriae o regina laetitiae o fons pietatis et misericordiae leva sanctitatis ubertatis iocunditatis et amenitatis O splendor caeli dulcedo paradisi iocunditas dei angelorum gloria sanctorum laetitia virginum gemma Tibi domina gloriosa commendo me in hac die et in hac nocte et in omni tempore corpus meum et animam meam mortem meam et resurrectionem meam Tu benedicta domina in aeternum permanes cum domino nostro Iesu Christo Qui cum deo patre et spiritu sancto vivit [HAS 102v]
- O domina mea dulcissima visceribus misericordiae plena ... filii tui servis et amicis Amen [Fb742, 9v *Oratio ad BVM pro bono fine impetrandi*]
- O domina mea dulcissima visceribus misericordiae plena ... [Oratio pro bono fine Eb4, 32r: IV 19]
- O domina mea sancta Maria me in benedictam fidem ac singularem custodiam ... commendo omnem spem meam ... [Eb4, 91r: Eb19]
- O domina mea sancta Maria suscipe preces meas et libera me a praesenti tribulatione et angustia et fac cito perfici voluntatem meam in hac re et ... [BG16, 128r *dopo il salmo* Confitemini]
- O domina mea vita mea regina caeli mater dei quamvis ego certa sum quod tuum corpus gloriosum a tota caelesti curia cum canore iubilo incessanter laudatur in caelis tamen ego licet indigna persona sim toto corde meo desidero omnibus tuis membris pretiosis laudes et gratias quas valeo reddere in terris Idcirco o domina mea virgo Maria laudetur caesaries tua cum capillis tuis diademate gloriae decorata quia solis iubare clariores sunt Nam sicut crines capitis computari nequeunt ita virtutes tuae innumerabiles existunt O domina mea virgo Maria frons et facies tua honestissima super lunae albedinem collaudentur quia nullus fidelis in hoc tenebroso mundo te aspicebat qui non aliquam consolationem spiritualem a tua visione sibi infundi sentiebat Benedicta sis tu domina mea virgo Maria cuius supercilia cum palpebris claritatis nitore radios solares excedunt Benedicti sint oculi tui pudicissimi o domina mea virgo Maria qui nihil concupiebant de rebus transitoriis quas in hoc mundo videbant quia quotienscumque oculos tuos levabas eorum aspectus stellarum excelebat nitorem coram tota caelesti curia O domina mea virgo Maria collaudentur maxillae tuae beatissimae super aurorae pulchritudinem quae pulcherrime cum colore rubeo et candido exoritur Sic et maxillae tuae speciosae dum in hoc mundo fuisti coram deo et angelis claritatis nitore fulgebant quia illas numquam pro mundana pompa vel vana gloria ostendisti O domina mea virgo Maria reverentur et honorentur aures tuae honestissimae super omnes vires maris et omnium aquarum motum quia contra omnem fluxum immunditiae mundani auditus semper ipsae aures tuae viriliter militabant O virgo Maria dominatrix mea gloriatur nasus tuus suavissimus qui ex virtute spiritus sancti numquam anhelitus attraxit vel emisit quin tota cogitatio tua semper esset apud altissimum Et quamvis aliquando dormiebas voluntatem tamen tuam ab eo numquam mutabas Sit igitur semper odor suavitatis laudis et honoris eidem naso tuo cum naribus tuis beatissimis super commixtionem odoriferam omnium aromatum et omnium herbarum quae delectabilem fragrantiam de se solent emittere O domina mea virgo Maria laudetur lingua tua deo et angelis gratissima super omnes arbores fructiferas Nam omne verbum quod lingua tua protulit nulli personae umquam nocuit sed in alicuius commodum semper venit Erat enim ipsa lingua tua prudentissima omnibus dulcior ad audiendum quam aliquis dulcissimus fructus ad gustandum O regina et domina mea virgo Maria laudetur os tuum benedictum cum labiis tuis super rosarum et omnium florum amoenitatem et specialiter pro illo tuo benedicto verbo humillimo quod eodem ore tuo pretioso angelo dei respondisti quando ipse deus suam voluntatem quam per prophetas praedixerat per te in mundo voluit adimplere Cuius virtute potentiam daemonum in infero diminuisti et angelorum choros in caelo honorifice restaurasti O virgo Maria domina mea et consolatio mea honoretur perpetuo collum tuum cum humeris tuis et tergo tuo super omnium liliorum venustatem quia numquam dicta membra tua inclinasti nisi propter aliquid utile vel honoris dei nec etiam erexisti Nam sicut lilium ad flatum ventorum motum facit et inclinationem ita omnia membra tua movebantur ad spiritus sancti infusionem O domina mea virtus mea et dulcedo mea benedicantur brachia tua sanctissima cum manibus et digitis tuis et aeternaliter honorentur super omnes gemmas pretiosas quae tuis virtuosissimis operibus comparantur quia sicut virtuosa opera tua filium dei ad te alliciebant sic et brachia et manus tuae ipsum materno amoris amplexu dulciter stringebant O domina mea et illuminatio mea benedicta sint ubera tua sacratissima super omnes dulcissimos fontes aquarum quia sicut aqua ipsorum scaturiens praebet solamen et sitientibus refecionem sic tua sacra ubera filium dei lactando praebuerunt nobis indigentibus medicinam et consolationem O domina mea virgo Maria benedictum sit pectus tuum pretio sum super aurum purissimum quia quando sub cruce filii tui tota dolorosa stetit tunc gloriosum pectus tuum ex sonitu malleorum quasi in duro praelo acerrime stringi sensisti Et quamvis filium tuum cordialiter diligebas maluisti tamen illam paenam amarissimam sustinere ut scilicet ipse pro animabus redimendis moreretur quam quod ipsis perditis mors illa ab eo evitaretur Et sic tu in virtute constantiae firmissima perstitisti quando in omni adversitate voluntati divinae te totaliter conformasti O domina mea laetitia cordis mei virgo Maria glorificetur et veneretur cor tuum reverendissimum quod ad dei amorem et honorem ita ardentissimum erat super omnes creaturas ceali et terrae quod flamma caritatis eius in caelorum celsitudinem ad deum patrem conscendit propter quod dei filius a patre cum spiritus sancti fervore in utero tuo gloriosum descendit qui tamen a patre separatus non exiit quamvis secundum dei praedestinationem in tuis virginis visceribus humanatus honestissime fuit O domina mea faecundissima et virginissima virgo Maria benedictus sit venter tuus beatissimus super omnes agros fructificare germinantes quia sicut semen quod cecidit in terram bonam de se fructum affert possessori centesimum sic venter tuus virgo et faecundissimus benedictum fructum deo patri attulit plusquam millesimum Et sicut ex fertili habundantia fructus agri dominus gloriatur ac etiam aviculae et animalia delectanter pascuntur sic ex benedicto fructu fertilis agelli ventris tui summe deus in caelo honoratur angeli gratulantur et homines in terra largiflua sustentantur et vivunt O domina mea virgo prudentissima laudentur aeternaliter pedes tui sacratissimi super omnes radices incessanter fructum afferentes Sic itaque sint pedes tui benedicti qui dei filium gloriosum fructum dulcissimum in tuo corpore portabant inclusum tuo corpore incorrupto existente et virginitate tua illaesa semper permanente O quam honeste incedebant pedes tui sacratissimi Vere de quolibet eorum vestigio rex caelestis consolatus exiit et tota curia caelica gavisa et iocundissima fuit O domina mea virgo Maria mater omnium deus pater simul cum filio et spiritu sancto in sua incomprehensibili maiestate aeternaliter collaudetur pro cella illa sacratissima totius corporis tui in quo dei filius suavissime requievit quem totus angelorum exercitus collaudat et in caelis totaque ecclesia veneranter adorat in terris O tu etiam domine meus rex meus et deus meus sit tibi perpetuus honor perhennis laus benedictio et gloria cum infinita gratiarum actione qui illam tam dignissimam et honestissimam virginem creasti et eam tibi in matrem tuam elegisti pro omnibus qui in caelo et in terra quomodolibet consolati fuerunt atque pro hiis qui in purgatorio per eam adiutorium et solamen habuerunt qui vivis et regnas cum deo patre in unitate spiritus sancti seus per omnia saecula saeculorum Amen [BrS IV oratio]
- O domina misericordissima dignare meis indignissimis petitionibus annuere quas effundere praesumo coram te pro peccatis meis et pro omnibus christianis vivis et defunctis in omni aetate sexu et ordine et pro animabus patris et matris meae fratrum et sororum et pro animabus omnium parentum meorum pro quibus quae fui et sum et ero debitus errare ut pro eis deprecari piissimum redemptorem nostrum unigenitum tuum ut tuis et omnium sanctorum orationibus placatus vivis dare dignatur spatium paenitentiae et bonam voluntatem et omnia mala praeterita emendandi et numquam ulterius repetendi et ut in bonis operibus perseverare usque in finem et defunctis omnibus remissionem cunctorum tribue peccatorum et vitam sempiternam cum sanctis et electis tuis Amen (Ri23:73r O domine)
- O domina misericordissima obsecro te per salvatricem tuam fecunditatem ut digneris annuere precibus meis quas effundere praesumo coram domino deo nostro dilectissimo filio tuo et coram te pro omnibus christianis vivis et defunctis in omni sexu aetate et ordine pro animabus patris et matris meae et omnium parentum meorum et fratrum et sororum et affinium et amicorum et cunctorum pro quibus fui et sum et ero debitor ac voluntarius Et pro quibus iussus sum orare vel ipse disposui Deprecor te etiam piissima domina pro omnibus in meis orationibus fiduciam ponentibus et memoriam in suis facientibus pro inimicis et male contra me agentibus et pro omnibus qui per meam negligentiam inciderunt in peccata Ad tuam misericordiam pia domina clamo et te magna devotione deprecor ut pro hiis omnibus et pro me peccatore deprecari piissimum filium tuum redemptorem nostrum quatenus tuis petitionibus placatus vivis omnibus dare dignetur spatium paenitentiae voluntatemque omnia peccata praeterita emendandi et numquam ulterius

repetendi et in bonis operibus perseverandi usque in finem et omnibus defunctis remissionem omnium peccatorum et vitam aeternam cum electis suis Amen [MA 47v: *Oratio de gaudiis beatae virginis*: II parte di *Sancta et perpetua virgo* oppure redazione prolungata della stessa: cfr *description* <http://www.e-codices.unifr.ch/it/description/cb/0019>] cfr HENRI BARRÉ, *Prières anciennes de l'Occident à la mère du Sauveur des origines à saint Anselme*, Paris, Lethielleux 1963, 282 nr. 12 (qualche variante)

- O domina per quam totius orbi humano generi salus venit noli me miserum peccatorem derelinquere Sed pro intuitu me infelicem respice Et per amorem unici filii tui veni in adiutorium mihi ut omnium inimicorum meorum consilium fraudes accusationes te adiuvante possim vincere [(Magnificat 4) OxL82,25v rubrica iniziale: *Quia fecit mihi magna*; dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]
- O domina piissima virgo perhennis Maria ... et paradiso reddere Amen [PaL1063, 269r *Oratio b. THOMAE archiepiscopi Cantuariensis*: LEROQUAIS I, 47] cfr O Maria piissima
- O domina sancta Maria mater domini nostri Iesu Christi ne derelinquas me ... aeterna perfrui merear [Ott245 435 ad BVM]
- O dominator domine te dominantium sublimitas sancta adorat singulari libertate animum in divina extendens atque inter praenobiles aulae tuae heroas per te primatum agens alti domini sine altitudine fastus Nobile decus principium per te celsus ordo principatuum non invidiosa praecellencia principatur super militiam caeli cui ad explenda divina ministeria iuxta praeconceptam intrinsecus cordis tui dispensationem dulcis magisterii praebet ducatum Tua est potentia potestatum Domine dremientum flammeo zelo colla Tartareorum principum et te in illis metuunt ne quantum volunt valeant perficere mali in perniciem nostram [Eckberti abbatissae Schonaugensis *Soliloquium seu Meditationes* V: PL 195 108 C]
- O domine deus meus ecce venio tuam exorare maiestatem ... [ZRh183, p. 6 *Accessus altaris*]
- O domine dulcissime Iesu Christe fili dei vivi inclina aurem tuam ad preces meas et pretioso sanguine tuo quem pro humano genere fudisti dele multitudinem peccatorum meorum et sudor tuus sanguinem sudare me faciat lacrimis compunctionis Clavis et lancea quibus vulneratus fuisti vulnera cor meum in amore tuo ut te super omnia diligam et memoriam tuae passionis fige in corde meo et libera me ab omni superbia vana gloria invidia ipocrisia ira tristitia avaritia gula luxuria accidia negligentia simulatione murmuratione detractatione et omnia vitia remove a me Diabolum et omnes insidias eius repelle a me et spiritum sanctum mitte in me qui me illuminet et inflamet tuo dulcissimo amore et fac me ferventem in caritate firma in fide catholica humilem in corde mundam in cogitatione et rectam in opere semperque sit in me dulcedo tui amoris et non dimittas me discedere a te ullis temporibus O dulcissime Iesu Christe sicut desidero sic tota mente peto da mihi amorem tuum dulcem et castum qui me repleat et totam possideat et mihi verum signum amoris tui scilicet fontem lacrimarum ut ipsae lacrimae ostendant in me tuum dulcissimum amorem O benedicte et amabilis Christe qui plorasti super amicum tuum Lazarum et flevisti super civitatem Ierusalem plora super me peccatricem fletu compassionis et praesta mihi per illas dulcissimas lacrimas tuas ut quoties de te audio de te cogito tibi assisto laudes preces et orationes tibi offero totiens ex cunctis lacrimis in conspectu tuo copiose fleam ut mihi lacrimae sint panes die ac nocte ut sis mihi mitis sicut fuisti peccatrici in domo Simonis leprosi et fluant de oculis meis lacrimae sicut fluxerunt de oculis eius quando pedes tuos lavit et capillis suis terxit et dimisisti eam in pace et me in tua pace sub tua semper protectione gubernatione regimine custodire digneris et cum illa et omnibus sanctis perducere ad vitam aeternam Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regas in saecula saeculorum Amen [PRPLH:102r]
- O domine Iesu Christe adoro te ... [ZRh156, p. 216 *Orationes dicendae ante imaginem pietatis quae apparuit beato GREGORIO et debent dici cum septem Pater noster et totidem Ave Maria pro quibus sunt maximae indulgentiae ab eodem s. Gregorio et aliis quam plurimis summis pontificibus concessae*]
- O domine Iesu Christe adoro te a mortuis resurgentem in caelos ascendentemque et ad dexteram dei patris sedentem deprecor te miserere mei Amen [PaL.1192, 24r (7)]
- O domine Iesu Christe adoro te ad iudicium progredientem iustos ad paradisum vocantem peccatores damnantem deprecor te ut tua passio liberet me ab illis paenis et ad vitam perducat aeternam Amen [PrPLH, 78r (VIII)]
- O domine Iesu Christe adoro te ad iudicium progredientem iustos ad paradisum vocantem peccatores damnantem deprecor te ut tua passio liberet nos ab illis paenis et ad vitam perducat aeternam Amen [L cG149, 140v (8)]
- O domine Iesu Christe adoro te descendente ad inferos et liberantem captivos deprecor te ne me illum permittas introire Amen [CmU4104, 113v]
- O domine Iesu Christe adoro te descendente ad inferos et liberantem captivos deprecor te ne me ibidem permittas me introire Amen [*oratio summorum pontificum ad pietatem* (4) OxB.220, 96r descendente *ms* descendente] cfr Domine Iesu Christe
- O domine Iesu Christe adoro te descendente ad inferos liberantemque captivos deprecor te ut non permittas me ibidem introire [PrPLH, 78r (6)]
- O domine Iesu Christe adoro te descendente ad inferos liberantemque captivos deprecor te ne permittas me illum introire [L cG149, 140v (6) PaSL36 in fine *Septem versiculi beatae Gregorii papae* (4); R65, 117v SpA183.160v (4)] cfr Domine Iesu Christe
- O domine Iesu Christe adoro te descendente ad inferos liberantemque captivos deprecor te ut ne me permittas illum introire [PaL.1192, 24r (6)]
- O domine Iesu Christe adoro te descendente ad inferos redimentemque captivos deprecor te ne permittas me illic introire (NGNM 22402, 92v *Oratio* [VI della serie])
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente ... [BerlinKK78B21, 172v s. *Gregorio + 14.000 giorni d'indulgenza*] cfr Domine Iesu Christe adoro te
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente ... [Fb326, 78v: LHP 2, 346 nr. XXXVII] cfr Domine Iesu Christe adoro te
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente ... [PaL1376, 89v: LEROQUAIS I, 199; PaL1378, 209r: LEROQUAIS I, 202; LHP.S 15.29.32.39] cfr Domine Iesu Christe adoro te
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente ... deprecor te miserere mei [*Haec oratio habet indulgentiam annorum 22.012 et dierum 23 Ita patet Romae in capella cardinalis Hostiensis sita in ecclesia sancti Petri et in secundo libro pontificatus Calisti III, folio CCXIII qui die XVII iunii 1456 eam confirmavit et addidit duas ultimas orationes* Chicago, Newberry 83, 35r (= Cat. SAENGER 156: LHP 2, 346 con altro ordine; ms 83 = LHP 1, 2, 4, 7, 3, 5, 6)] cfr Domine Iesu Christe adoro te
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente ... miserere animae meae in egressu suo Amen [Ab3224, 280r *attribuita a papa Gregorio, con indulgenza*] cfr Domine Iesu Christe adoro te
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente coronam spineam in capite portantem deprecor te ut tua crux liberet me ab angelo percutiente (PrPLH, 77v [I della serie]) cfr Domine Iesu Christe adoro te
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente coronam spineam in capite portantem deprecor te ut tua crux liberet me de angelo percutiente Amen [PaL.1192, 23v (1)] cfr Domine Iesu Christe adoro te
- a-
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente coronam spineam in capite portantem deprecor te ut crux tua liberet me ab angelo percutiente
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum felle et aceto potsatum deprecor te ut tua vulnera sint remedium animae meae
- O domine Iesu Christe adoro te in sepulchro positum aromatibusque conditum deprecor te ut mors tua sit vita mea Amen [OxB267, 173v. Introduzione 172v: *Sanctus Gregorius dum esset in oratione eo missam celebrante apparuit ei dominus noster Iesus Christus sub tali effigie Qui videns devotione motus omnibus vere paenitentibus et confessis coram simili imagine pietatis omnibus devote dicentibus infrascriptam orationem et quinque Pater noster et totidem Ave Maria concessit quatuordecim annorum de vera indulgentia Multique alii summi pontifices addiderunt tot quod in summa sunt viginti milia et septem anni et dies triginta sex*] cfr Domine Iesu Christe adoro te
- z-
- a-
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendente coronam spineam in capite portantem deprecor te ut crux tua liberet me ab angelo percutiente
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum felle et aceto potsatum deprecor te ut tua vulnera sint remedium animae meae
- O domine Iesu Christe adoro te in sepulchro positum aromatibusque conditum deprecor te ut mors tua sit vita mea Amen [R65, 117r senza titolo]

-2-

- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendentem et coronam spineam in capite portantem deprecor te ut tua crux liberet me ab angelo percutiente Amen [LcG149, 140r (1)]
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendentem et coronam spineam in capite portantem deprecor te domine ut tua crux me liberet ab angelo percutiente Amen [Pal 1368, 42v *Oratio devota ad dominum Iesum*: LEROQUAIS I, 183]
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendentem et coronam spineam in capite portantem deprecor ut tua crux liberet me ab angelo percutiente Per te Christe Iesu [PaSL36 in fine *Septem versiculi beatae Gregorii papae* (1)] *cfr* Domine Iesu Christe
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendentem et coronam spineam in capite portantem deprecor te ut tua crux liberet me ab angelo percutiente [CmU4104, 113r (+ Amen); NGNM 22402, 91v; Stams 44, 141r/163r (I della serie)] *cfr* Domine Iesu Christe adoro te
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendentem et coronam spineam in capite portantem deprecor te ut tua crux liberet me ab angelo percutiente [SpA183.160v: 1] *cfr* Domine Iesu Christe adoro te
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce pendentem et spineam coronam in capite portantem deprecor te ut tua crux liberet me ab angelo percutiente Amen te [oratio summorum pontificum ad pietatem (1) OxB.220, 95r tua crux *ms* tu crux. Introduzione 92v: *Beatissimus Gregorius dum esset summus pontifex eo missam celebrante apparuit ei dominus Iesus sub passionis effigie Quam videns devotione motus omnibus vere paenitentibus et confessis coram simili imagine genibus flexis devote dicentibus infrascriptas orationes et quinque Pater noster et totidem Ave Maria concessit quatuordecim milia annorum de vera indulgentia Et multi alii addiderunt ... Nicolaus papa quinto ... Callixtus papa tertius ... Pius papa secundus 1462 ...*] *cfr* Domine Iesu Christe adoro te
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum Deprecor te ut tua vulnera sint remedium animae meae (Stams 44, 141v/163v: II della serie)] *cfr* Domine Iesu Christe
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum felle et aceto potatum deprecor te ut tua vulnera sint remedium animae meae [LcG149, 140r (2) PaSL36 in fine *Septem versiculi beatae Gregorii papae* (2)] *cfr* Domine Iesu Christe
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum felle et aceto potatum deprecor te ut tua vulnera sint remedium animae meae Amen [oratio summorum pontificum ad pietatem (2) OxB.220, 95v] *cfr* O domine Iesu
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum felle et aceto potatum deprecor te ut tua vulnera sint remedium animae meae (NGNM 22402, 92r; PrPLH, 77v [II della serie)] *cfr* Domine Iesu Christe
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum felle et aceto potatum deprecor te ut vulnera tua remedium sint animae meae Amen [SpA183.160v: 2]
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum felle et aceto potatum Deprecor te ut tua vulnera sint remedium animae meae Amen [PaL.1192, 23v (2)]
- O domine Iesu Christe adoro te in cruce vulneratum felle et aceto potatum deprecor te ut tua vulnera remedium sint animae meae Amen [CmU4104, 113r]
- O domine Iesu Christe adoro te in monumento positum myrrha et aromatibus conditum Deprecor te ut tua mors sit vita mea (Stams 44, 141v/163v [III della serie])
- O domine Iesu Christe adoro te in sepulchro depositum myrra et aromatibus conditum Deprecor te ut tua mors sit vita mea Amen [PaL.1192, 23v (3)]
- O domine Iesu Christe adoro te in sepulchro positum aromatibusque conditum deprecor te ut tua mors sit vita mea [LcG149, 140r (3) NGNM 22402, 92r *Alia oratio*]
- O domine Iesu Christe adoro te in sepulchro positum et aromatibusque conditum deprecor te ut tua mors tua sit vita mea Amen [SpA183.160v: 3]
- O domine Iesu Christe adoro te in sepulchro positum mirra et aromatibus conditum deprecor te ut tua mors sit vita mea Amen [CmU4104, 113r; *oratio summorum pontificum ad pietatem* (3) OxB.220, 96r] *cfr* Domine Iesu Christe adoro
- O domine Iesu Christe adoro te in sepulchro positum myrra et aromatibus conditum deprecor te ut tua mors sit vita mea (PrPLH, 77v [III della serie])
- O domine Iesu Christe adoro te in sepulchro positum myrra et aromatibus conditum deprecor te ut mors tua sit vita mea [PaSL36 in fine *Septem versiculi beatae Gregorii papae* (4)] *cfr* Domine Iesu Christe
- O domine Iesu Christe adoro te resurgentem a mortuis ascendentem in caelum sedentemque ad dexteram patris deprecor te miserere mei Amen [SpA 183.160v (5)]
- O domine Iesu Christe adoro te resurgentem a mortuis ascendentem ad caelos sedentemque ad dexteram patris deprecor te miserere mei Amen [LcG149, 140v (7)]
- O domine Iesu Christe adoro te resurgentem a mortuis ascendentemque ad caelos sedentemque ad dexteram dei patris omnipotentis deprecor te miserere mei Amen (NGNM 22402, 92v *Oratio* [VII della serie])
- O domine Iesu Christe adoro te resurgentem a mortuis ascendentemque in caelum sedentemque ad dexteram patris deprecor te miserere mei (PrPLH, 78r [VII della serie])
- O domine Iesu Christe adoro te resurgentem a mortuis et ad caelos ascendentem sedentemque ad dexteram dei patris deprecor te miserere mei [PaSL36 in fine *Septem versiculi beatae Gregorii papae* (5)]
- O domine Iesu Christe adoro te resurgentem a mortuis et ascendentem in caelum sedentemque ad dexteram patris deprecor te miserere mei Amen [CmU4104, 113v; *oratio summorum pontificum ad pietatem* (5) OxB.220, 96v] *cfr* Domine Iesu Christe
- O domine Iesu Christe adoro te resurgentem a mortuis ascendentem in caelum sedentemque ad dexteram patris deprecor te miserere mei Amen [R65, 117v]
- O Domine Iesu Christe aeterna dulcedo ... [ZRh158, p. 173 *Incipiunt XV orationes* (1)] *cfr* Domine Iesu Christe aeterna
- O Domine Iesu Christe aeterna dulcedo Te amantium iubilis excedens omne gaudium et omne desiderium salutis et amator paenitentium peccatorum qui delitias tuas attestatus es esse cum filiis hominum propter hominem homo factus in fine temporum Memento omnis praemeditationis et intimi maeroris quem ab initio conceptionis tuae in humana natura sustinuisti maxime instante saluberrimae passionis tuae tempore in diurno corde ab aeterno praedordinato Memento tristitiae et amaritudinis quam in anima tua te ipso attestante habuisti quando dixisti Tristis est anima mea usque ad mortem et quando in ultima caena discipulis tuis corpus et sanguinem tuum tradidisti pedes eorum lavisti et dulciter eos consolando imminuentem tuam passionem praedixisti Memento tremoris angustiae et doloris quae in tuo corpore delicato ante passionem crucis tuae pertulisti quando post trinam orationem et sanguineum sudorem a discipulo proprio tradebaris ab electa gente capiebaris a falsis testibus accusabar a tribus iudicibus iniuste iudicabar in electa civitate in pascale tempore in florida corporis tui iuventute innocenter damnabar tradebaris conspuebaris veste propria exuebaris vestibis alienis induebaris collaphizabar oculis et facie velabar alapis cedebaris ad columnam ligabar flagellabar spinis coronabar arundine in capite feriebaris O dulcissime Iesu da mihi quaeso ob memoriam harum paenarum et passionum ante crucis tuae passionem veram ante mortem meam contritionem puram confessionem dignam satisfactionem et omnium peccatorum meorum remissionem Amen Ave dulcissime Iesu Christe miserere mihi peccatori [Mn164, 2/1r *Orationes sanctae BRIGIDAE v.(testo) segue Et dic unum Pater noster et Ave Maria et sic dicatur in fine cuiuslibet orationis*] *cfr* O Iesu Christe aeterna dulcedo
- O domine Iesu Christe deprecor te per illam amaritudinem quam sustinuit nobilissima anima tua quando egressa est de corpore tuo miserere animae meae in egressu suo Amen [Stams 44, 142r/164r (V della serie)]
- O domine Iesu Christe deprecor te propter illam amaritudinem quam pro me misero sustinuisti in cruce maxime quando nobilissima anima tua egressa est de corpore tuo miserere animae meae in egressu suo Amen (NGNM 22402, 92v [V della serie])
- O domine Iesu Christe deprecor te propter illam amaritudinem quam pro me misero sustinuisti in cruce maxime quando nobilissima anima tua egressa est de corpore tuo miserere animae meae in egressu suo (PrPLH, 78r [V della serie])
- O domine Iesu Christe deprecor te propter illam amaritudinem quam pro me misero peccatore sustinuisti in cruce maxime quando nobilissima anima tua egressa est de corpore tuo miserere animae meae in egressu suo [PaSL36 in fine *Septem versiculi beatae Gregorii papae* (3)] *cfr* Domine Iesu Christe
- O domine Iesu Christe deprecor te propter illam amaritudinem quam pro me misero peccatore sustinuisti in cruce maxime quando nobilissima anima tua egressa est de corpore tuo miserere animae meae in egressu suo Amen [CmU4104, 114r]
- O domine Iesu Christe deprecor te propter illam amaritudinem quam pro me misero sustinuisti maxime quando nobilissima anima tua egressa est de corpore tuo miserere animae meae in egressu suo Amen [oratio summorum pontificum ad pietatem (7) OxB.220, 97v] *cfr* Domine Iesu Christe
- O domine Iesu Christe ego ... (LL.14,19r *Protestatio aut oratio in introitu et surrectione lecti facta per s* VINCENTIUM FERRARI *Et in primo te signa dicendo* In nomine patris et filii ...)
- O domine Iesu Christe fili dei vivi crucifixe propter hominem rogo te propter sancta vulnera tua... [SnM1064, 236rv *add. post.*]

O domine Iesu Christe fili dei vivi per illam amaritudinem quam propter me sustinuisti in cruce et maxime in illa hora qua anima tua egressa est de corpore tuo miserere animae meae in egresso suo Amen [OxB267, 287v] *qfr* O domine Iesu Christe propter

O domine Iesu Christe fili dei vivi pono illam amarissimam mortem et crucem et pasionem tuam inter animam meam et districtum iudicium tuum ... [Oratio *pro bono fine* (1) Eb4, 194r]

O domine Iesu Christe pastor bone iustos conserva peccatores iustifica omnibus defunctis miserere et propitius esto mihi peccatori (NGNM 22402, 92r [IV della serie])

O domine Iesu Christe pastor bone iustos conserva peccatores iustifica et omnibus fidelibus defunctis miserere et propitius esto mihi peccatori Amen [oratio *summorum pontificum ad pietatem* (6) OxB.220, 97r] *qfr* Domine Iesu Christe

O domine Iesu Christe pastor bone iustos conserva peccatores iustifica et omnibus fidelibus vivis et defunctis miserere et propitius esto mihi peccatori Amen [LcG149, 140r (4)]

O domine Iesu Christe pastor bone iustos conserva peccatores iustifica et omnibus fidelibus defunctis miserere et propitius esto mihi miserissimo peccatori [PaSL36 in fine *Septem versiculi beatae Gregorii papae* (6)]

O domine Iesu Christe pastor bone iustos conserva peccatores iustifica omnibus fidelibus miserere et propitius esto mihi peccatrici [PrPLH, 78r (IV della serie) R65, 117r]

O domine Iesu Christe pastor bone iustos conserva peccatores iustifica omnibus fidelibus vivis et defunctis miserere et propitius esto mihi peccatori (Stams 44, 141v/163v [IV della serie])

O domine Iesu Christe pastor bone iustos conserva peccatores iustifica omnibus miserere et propitius esto mihi peccatrici Amen [PaL.1192, 24r (4)]

O domine Iesu Christe pastor bone iustos conserva peccatores rectifica et omnibus fidelibus defunctis miserere et propitius esto mihi peccatori Amen [CmU4104, 113v]

O domine Iesu Christe pastor bone iustos conserva peccatores vivifica omnibus fidelibus defunctis miserere et propitius esto mihi peccatori Amen [SpA 183.161r: 6]

O domine Iesu Christe pater dulcissime rogo te ut amore illius gaudii quod dilectissima mater tua habuisti quando te vidit et ei apparuisti in illa sanctissima nocte pascae Et per illud gaudium quod habuisti quando te vidit glorificatum divinitatis claritate Deprecor quatenus me illumines septem donis spiritus sancti ut voluntatem tuam implere valeamus omnibus diebus vitae meae Amen [Ve69, 198v *lunga rubrica d'introduzione*] *qfr qfr* Domine Iesu Christe dulcissime rogo, Domine Iesu Christe pater, Domine Iesu Christe rogo te

O domine Iesu Christe per illam maximam amaritudinem quam pro me sustinuisti maxime quando nobilissima anima tua egressa est de sanctissimo corpore tuo miserere animae meae in egresso suo Amen [PaL.1192, 24r (5)]

O domine Iesu Christe pone mortem crucem amaram passionem gloriosam resurrectionem et ammirabilem ascensionem tuam inter animas nostras ... [Orationes de passione Christi (1) Eb4,211r: Eb19]

O domine Iesu Christe propter illam amaritudinem quam pro me misero peccatore sustinuisti in cruce maxime quando nobilissima anima tua egressa est de corpore tuo miserere animae meae in egresso suo Amen [LcG149, 140v (5)]

O domine Iesu Christe propter illam amaritudinem quam pro me misero sustinuisti in cruce maxime quando nobilissima anima tua egressa est de corpore tuo miserere animae meae in egresso suo Amen [SpA183.161r: 7] *qfr* O domine Iesu Christe fili dei vivi per illam

O domine Iesu Christe propter illam amaritudinem tuam quam pro me in cruce sustinuisti maxime quando nobilissima anima tua egressa est de sanctissimo corpore tuo miserere animae meae in egresso suo Amen [R65, 117v]

O domine Iesu Christe qui ex illibata ... [Oratio LL14, 21r]

O domine Iesu Christe qui ex illibata virgine nasci dignatus es... et beneplacitum peragere Qui [PaL1391, 14r: LEROQUAIS I, 217]

O domine Iesu Christe qui in cruce ... [ZRh156, p. 172 *Quaedam devota persona in revelatione quadam interrogavit dominum quis fuisset suus maximus dolor quem pro nobis passus fuisset Cui respondens dominus quando in cruce extensus fuit ita atrociter quod omnia ossa mea enumerari poterat Et subiunxit quicumque mihi pro illo dolore gratias egerit ita gratum mihi obsequium praestabit ac sic omnia vulnera mea unguento suarissimo deliniret et perungerent*]

O domine Iesu Christe qui in cruce extendi voluisti ita atrociter ... [Orationes de passione Christi (3) Eb4, 213v: Eb13; Eb19]

O domine Iesu Christe supple de te quod minus habeo in me ... mecum est in mensa [Orationes in ipso accessu <= communionem> (2) Pa1413, 238v: LEROQUAIS I, 254]

O domine Iesu Christe tanta sunt celera mes ... et absterge quod est alienum Qui [PaL1391, 14v: LEROQUAIS I, 217 *ms celera*]

O domine Iesu Christe tanta sunt scelera mes ... [Oratio LL14, 22r]

O domine Iesu Christe tanta sunt scelera mes ... et absterge quod est alienum Qui [PaL1391, 14v: LEROQUAIS I, 217 *correcto*]

O domine Iesu Christe verbum patris ... [oratio s. Augustini ad habendas lacrimas : Assisi 403, 107 ; *qfr*: CENCI 1981, 91]

O domine Iesu qui omnibus te puro corde quaerentibus misereris quantum spatiatum sum in mea memoria quaerens te et quia nemo alicubi te invenit nisi miseratione tua demonstrante in memoria sua Nam ex quo te puro corde didici non sum oblitus tui Ubi enim inveni veritatem ibi te inveni dominum meum Itaque ex quo te didici manes in memoria mea et illic te invenio cum reminiscor tui et delector in te Hae sunt enim sanctae deliciae meae quas dedisti in misericordia tua respiciens paupertatem meam Tu enim didisti hanc ignitionem in memoria mea ut maneam in ea Ubi ergo te inveni ut discerem te nisi in te etiam supra me quia es ubique plenus atque perfectus deus meus Et quisquis te puro corde quaesierit misericordia tua inseres te in memoriam quaerenti te ut ibi inveniat te Tu enim solus es veritas et ubique praesides omnibusque consulentibus te simul respondes omnibus etiam diversa consulentibus liquide tu respondes sed non liquide omnes tuam responsionem audiunt Optimus minister tuus est qui non magis intuetur hoc a te audire quod ipse carnaliter voluerit sed potius hoc velle quod a te audierit Heu mihi misero quod tam sero te amavi pulchritudo tam antiqua et tam nova Tu enim sancta gratia tua me vocasti et rupisti surditatem meam illuminasti cor meum fugasti caecitatem meam Dedisti enim mihi sensum purum ut cognoscerem te dedisti et amorem ut diligerem te dedisti et voluntatem ut exardescerem in sanctam pacem tuam Cum enim sancta tibi inhaesero voluntate nullus mihi nocebit dolor et labor sed viva erit vita mea tota plena gratia tua quoniam quem tu imple sublevas cum enim tui plenus non sum oneri mihi sum Contendunt laetitiae meae flendae cum laetandis maeroribus et ex qua parte stet victoria nescio Contendunt maerores mei mali cum gaudiis bonis et ex qua parte stet victoria nescio Heu mihi domine miserere mei Heu mihi Ecce vulnera mea non abscondo medicus enim tu es ego aeger sum tu misericors es ego vero miser Nam quid tentatio est vita humana super terram Et tota spes mea non nisi in magna valde misericordia tua Da domine nobis et velle et posse perficere quod iubes et iube quod vis Imperas nobis continentiam sed nemo potest esse continens nisi tuo dono Et hoc ipsum est sapientia scire cuius hoc donum est Per continentiam quippe colligimur in membra corporis tui et redigimur in unum a quo in multa defluximus Minus enim te amat quam debeat qui tecum aliquid amat O amor qui semper ardes et nunquam exstingueris Tu es caritas vera tu es caritas pura deus meus exstingue in me omnem concupiscentiam malam et accende in me suavissimam caritatem Continentiam iubes tu misericors deus da quod iubes Iubes certe ut contineam a concupiscentia oculorum et ambitione saeculi istius sed adhuc vivunt in memoria mea talium rerum imagines quas ibi consuetudo mea fixit et occurrantur mihi Nunquid non potest manus tua deus omnipotens sanare omnes languores animae meae atque abundantiore gratia tua lascivos motus etiam mei operis exstinguere Auge in me domine auge magis magisque in me munera tua ut anima mea in me sequatur te Qui cum patre et spiritu sancto unus es deus unus es dominus vivens et dominans per omnia et super omnia in saecula saeculorum Amen [Confessio et oratio s. AUGUSTINI de libris confessionum eius: PL 101 1402 B]

O domine qui omne genus humanum in ligno ... per omnium sanctorum tuorum merita [Vat84 14]

O domine qui plasmasti me et redemisti miserere mei ... [Eb4, 3v: Eb IV 19]

O domine Iesu Christe in hanc sacratissimam horam in qua caritas confregit piissimum cor tuum ... [Oratio *pro bono fine* (2) Eb4, 195]

O domus luminosa et speciosa dilexi decorem tuum et locum habitationis gloriae domini mei fabricatoris et possessoris tui Tibi suspiret peregrinatio mea nocte ac die tibi inhiat cor meum tibi intendat mens mea ad societatem beatitudinis tuae pervenire desideret anima mea Dico ei qui fecit te ut possideat me in te quia ipse fecit et me Imo tu dic tu roga ut dignum me faciat participatione gloriae tuae Sanctam enim societatem tuam et mirabilem pulchritudinem tuam non per meritum requiro sed per sanguinem eius quo redemptus sum adipisci non despero tantum adiuvent me merita tua subvenient pravitate meae sanctae et piissimae et purissimae orationes tuae quae inefficaces apud deum nullatenus esse possunt Erravi fateor sicut ovis perdita et incolatus meus prolongatus est atque procul proiectus sum a facie domini dei mei in hanc exilii caecitatem Ubi expulsus a paradisi gaudiis

deploro quotidie mecum super miseras captivitatis meae lugubre carmen ingentesque lamentationes dum recordor tui mater Ierusalem dum statui pedes meos in atriis tuis sancta et decora Sion necdum in interiora tua conspicer in propatulo valens sed in humeris pastoris mei structoris tui spero me reportari tibi ut tripudiem in te cum illo inenarrabili gaudio quo laetantur illi qui tecum sunt coram ipso deo et salvatore nostro qui solvit inimicitias in carne sua et pacificavit omnia quae in caelis sunt et quae in terra sanguine suo Ipse enim est pax nostra qui fecit utraque unum qui duos ex adverso venientes coniungens in se beatitudinis tuae permanentem felicitatem pari modo et eadem mensura se nobis daturam promisit dicens Erunt aequales angelis dei in caelis O Ierusalem domus dei aeterna post Christi dilectionem tu esto laetitia et consolatio nostra dulcis memoria tui beati nominis sit relevatio maioris taediumque nostrorum (Ps. Augustinus, Meditationes 20 PL 40, 916-917)

- O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes [LHP.S VIII]
- O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes o duo luminaria divinitatis ante deum lucentia ... benignissimus paraclitus cum quo in aeternum vivit et regnat deus per omnia [Mn164, 23/9r LEROQUAIS II 154]
- O dulcis Iesu vulnera cor meum induratum ut paenitentiae et amoris lacrimae sint mihi panes die et nocte et converte me totaliter ad te ut cor meum tibi perpetuo fiat habitabile et conversatio mea placita sit et accepta ac finis vitae meae ita laudabilis ut post huius vitae meae terminum te merear laudare cum omnibus sanctis tuis in aeternum [HAS 65v: *pregghiera XV di s. Brigida* sicut *ms om* de; percusso *ms* perfosso; amoris *ms* amare; accepta *ed.* + semper]
- O dulcis Maria benedicta sis tu aeterna benedictione quia virgo ante partum virgo post partum virgo cum sponso virgo etiam indubitata dubitante sponso Propterea benedicta sis tu quia mater et virgo quae sola deo carissima quia pre omnibus angelis purissima Quia sola cum apostolis fide plenissima quia sola dolore cordis amarissima quia prae confessoribus abstinencia clarissima quia prae virginibus omnibus excellentissima continentia et castitate Ideo benedicant te omnia superiora et inferiora quia per te creator factus est homo Per te iustus invenit gratiam peccator indulgentiam mortuus vitam exul redit ad patriam suam [HAS 31v *pregghiera 9 di s. Brigida*]
- O dulcis Maria benedicta sis tu aeterna benedictione quia virgo ante partum virgo post partum virgo cum sponso virgo etiam indubitata dubitante sponso Propterea benedicta sis tu quia mater et virgo quae sola deo carissima quia pre omnibus angelis purissima Quia sola cum apostolis fide plenissima quia sola dolore cordis amarissima quia prae confessoribus abstinencia clarissima quia prae virginibus omnibus excellentissima continentia et castitate Ideo benedicant te omnia superiora et inferiora quia per te creator factus est homo Per te iustus invenit gratiam peccator indulgentiam mortuus vitam exul redit ad patriam suam [HAS 31v *pregghiera 9 di s. Brigida*]
- O dulcis sancte consolator cordium ... ad consolandum nos viam veritatis [Ott245 453 *de Pentecoste*]
- O dulcissima domina mea Catherina cum toto mentis meae affectu misericordiam tuam obsecro ... ad promissionem tui sponsi dulcissimi domini nostri Iesu Christi cum quo sine fine exultat exultatione gloriosa et contemplatione Amen [*Alia oratio ad eandem* MiB41, 10vb]
- O dulcissima Maria dei viri mater virginum ... laudis hilari animo solvere valeant Amen [Mn164, 113/108v]
- O dulcissima virgo Maria rogo te per dolorem quem habuisti ... [D1109, 88r *De quinque doloribus virginis Mariae Legitur quod quidams anctus pater ...*] *cf* Obsecro
- O dulcissime atque piissime domine Iesu Christe per lacrimas beatissimae virginis Mariae ... [BerlinKK78B21, 211r]
- O dulcissime domine Iesu Christe quem toto cordis desiderio suscipere nunc cupio ... [*ante communionem* D1109, 19r]
- O dulcissime domine Iesu Christe qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum peccata relaxare ... Te laudo tibi humiliter gratias ago Qui es gloriosus et benedictus in saecula saeculorum Amen [*Incipit devota oratio composita per sanctum nec non gloriosissimum Ieronimum:* UpU80, 62r; *cf* ms C 511, 137r]
- O dulcissime domine Iesu Christe qui es sponsus ... [AgM09, 13r]
- O dulcissime domine Iesu Christe qui pro mea redemptione crucifixus es et mortuus ante te est omne desiderium meum et gemitus meus a te non est absconditus Ecce benignissime deus coram te est miseria mea et in manibus meis est misericordia tua miseria peccatricis animae meae misericordia redemptionis tuae Miserere ergo mei deus secundum magnam misericordiam tuam et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam et ab hac hora usque in finem custodi vitam meam Defende ab omni iniquitate animam meam ut iam amplius agere non valeam unde oculos tuae maiestatis offendam Da mihi benignissime deus te sicut iubes et rectum est super omnia diligere deinde proximum non minus quam meipsum sicut iterum praecipis amare Est enim hoc iustissimum et omnino rationabile ut te super omnia et etiam plusquam nos debeamus diligere quia tu nos antequam essemus dilexisti diligens creasti creatos ad notitiam sanctissimi nominis tui adducere curasti nos vero neque hoc ipsum quod te vel aliquid boni diligimus a nobis ipsis nisi a te habemus Proximum vero nostrum et tu nobis sicut nos ipsos recte diligere praecipis et non recte diligimus eum sicut praecipis quia aequali dilectione nos omnes creasti aequali dilectione pro omnibus passionem suscepisti aequaliter omnibus vitam aeternam praeparasti Da omnibus clementissime pater qui fidem rectam habent recte et sancte vivere nec in ulla omnino re ab his quae praecipis deviare his vero qui nondum in te credunt antequam de hac vita exeant da fidem et dilectionem sanctissimi nominis tui suscipere et susceptam usque in finem rectam et inviolatam custodire Sit omnibus vivis et defunctis sacrificium tui corporis et sanguinis remissio omnium peccatorum vivis quidem qui recte vivunt et si nondum recte vivunt recte quandoque vivere volunt defunctis autem qui per hoc sacrificium se sperant in misericordia tua accipere remissionem suarum iniquitatum et post haec pervenire ad gloriam sempiternam regnumque caelorum Credimus de te domine Iesu Christe quia tu idem ipse qui es filius virginis tu idem ipse qui in principio eras verbum et verbum eras apud deum et deus eras verbum et per quod omnia facta sunt a patre ante omnia saecula genitus in tempore es ex virgine natus quamvis altera natura sis quam pater postquam factus es filius virginis et habitasti in nobis altera natura existens secundum quod filius dei es quamvis in duabus naturis tua persona deus et homo existis aequalis patri secundum divinitatem minor patre secundum humanitatem Quia vero tu idem ipse deus qui homo et qui homo deus propterea sanctissima virgo quae te portavit ab omnibus fidelibus ??? praedicatur et creditur hoc est mater dei Et quia tu non alter filius dei alter filius hominis sed tu idem ipse filius dei qui filius hominis passionem et mortem pro salute humani generis suscepisti non in natura deitatis sed in natura humanitatis tu idem ipse non alter propter distantiam naturae sicut nec una natura existens propter unitatem personae Est adhuc dulcissime domine Iesu Christe quod de ineffabili caritate qua nos diligis cogitare possumus et debemus quod nobis miseris peccatoribus ad iudicium tuae magnae dilectionis in hoc mysterio tui corporis et sanguinis ostendis Cum aliquis homo alterum hominem sicuti plus potest diligit praeter alia vi dilectionis forsitan potest pro eo mori si ita dilectio exigit quod tamen raro accidit ut quis hoc pro suo dilecto velit pati Quod si unquam amicus pro amico facit in magnam admirationem magnumque stuporem omnes qui hoc audiunt convertit Tu vero dulcissime domine Iesu non solum pro amicis sed et pro inimicis mori voluisti et non solum hoc sed et istud quod nullus facere pro amico vult fecisti et adhuc facis videlicet cum teipsum qui pro nobis mortem sustinuisti das ad manducandum et bibendum in hoc mysterio tui corporis et sanguinis manducamus corpus tuum et bibimus sanguinem tuum scilicet nostrae redemptionis pretium Da mihi ergo domine Iesu sic vivere sic caste et sancte deinceps tui altaris servitium facere ut sic vivendo sic faciendo sic carnem manducando et sanguinem bibendo post mortem carnis ab omnibus peccatis absolutus ad te creatorem meum et redemptorem recto itinere valeam pervenire ubi te cum omnibus sanctis in aeterna felicitate sine fine possim laudare et benedicere [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXVIII ad Christum* (Facienda a sacerdote ante consecrationem corporis Christi): PL 158 919 A]
- O dulcissime domine Iesu Christe verus deus et homo qui de summi patris tui omnipotentis dei missus in mundum peccata relaxare infirmos sanare incarceratos et ligatos dissolvere dispersos congregare peregrinos ad sua patriam reducere contritos corde medere dolentes et languentes consolari delinquentibus indulgere errantes in viam veritatis reducere oculos eorum aperire mortuos suscitare digneris benigne domine me absolvere ab omnibus peccatis meis et de afflictione et tribulatione in qua positus sum me libera tu domine rex omnipotens qui genus humanum in quantum homo de deo patre in custodia recepisti et omne crudelitate deposita paradisu cum prestigioso sanguine tuo mercatus es et inter angelos et homines fecisti pacem tu domine dignare inter me et tecum tuam misericordiam extendere et inter me et inimicos meos visibiles et invisibiles stabilire concordiam et firmare pacem et gratiam tuam super me ostendere et infundere omnem iram inimicorum meorum et omne odium quod contra me habuerunt digneris mitigare et extinguere sicut iram et odium Esau abluisti quod habuit adversus Iacob fratrem suum *me-* et tuo brachio extenso liberare digneris ab odientibus me sicut tu domine Iesu Christe liberasti Abraam de manibus Caldaeorum et Isaac unicum filium eius de immolatione sacrificii in monte cum arietem et sicut liberasti Iacob de manibus fratris sui Esau Ioseph de manibus fratrum suorum Noe ab aquis diluvii Moisen et Aaron famulos tuos populum de manu pharaonis et de servitute Aegypti et similiter in montibus Gelboe David regem de manu Saulis Guliae gigantis Susannam de falso crimine Iudith de manu Olofernis Daniel de lacu leonum tres pueros de camino ignis ardentis scilicet Sidrach Misach et Abdenago Ionam de ventre caethi et Adam et sanctos patres de limbo et profundo inferni cum pretioso sanguine tuo et sicut liberasti Petrum de mari Paulum de carceribus ita me exaudire et liberare digneris benigne domine me absolvere ab omni malo ab omni peccato a periculo ab omni daemone ab omni mortali inimico ab omni tribulatione ab omni angustia ab omni falso testimonio ab omni iudicio a morte subitanea a morbo pestilentiali et a morte et manu rectoris ab insidiis omnium inimicorum meorum visibilium et invisibilium qui volunt me perdere et semper cogitant mihi mala facere et ab omni captivitate et infirmitate corporis et animae tu

piissime domine digneris mihi in adiutorium et favorem meum cum tua infinita clementia et misericordia ne quod inimici mei contra me vel supra me fecerunt vel facere volunt et omnia eorum mala consilia cogitationes et opera quae contra me agitant et sagittant evacuare et extinguere digneris sicut evacuasti per munera quae tibi obtulerunt illi tres magi reges videlicet eorum thus et myrrham per circumcissionem tuam per apparitionem tuam per ieiunium tuum sanctum dierum et per afflictionem ipsorum et per praesentationem templi et consolationem Simeonis et Annae et praedicationem tuam per opera magnorum tuorum miraculorum per devotionem tuorum sanctorum apostolorum et per consecrationem sanctissimi corporis et sanguinis tui et per famem et sitim frigus et calorem per sudorem tuum per labores tuos per afflictionem tuam per salutationes tuas et irrationes alapas sputa et flagella per clavos et spinarum coronam per lanceam et per potationem fellis et aceti per turpissimam et saevissimam mortem crucis per mortem et sepulturam tuam et per septem verba quae pendens in cruce dixisti scilicet Pater ignosce illis qui nesciunt quid faciant et dixisti latroni pendenti in cruce Hodie mecum eris in paradiso Et dixisti matri tuae Mulier ecce filius tuus deinde dixisti Iohanni discipulo tuo dilecto Ecce mater tua dixisti Sitio scilicet animarum salutem dixisti Heloy lamazabathani quod interpretatur Deus deus meus ut quid dereliquisti me dixisti domine In manus tuas commendo spiritum meum dixisti domine Consummatum est significans dolores et labores quos pro nobis suscepisti finire per haec omnia rogo te redemptor mundi ut me indignum famulum tuum Gasparem et in utilem custodias ab omni periculo a maligno hoste in praesenti et futuro tempore et per descensum tuum ad inferos et per resurrectionem tuam per discipulorum consolationem per ascensionem tuam per spiritum sanctum paraclitum per actum et per adventum tuum et per iudicium tuum sanctum et per omnia beneficia exaudi me de quibus gratis tibi ago et refero et etiam pro tantis beneficiis mihi collatis quia tu me fecisti ad imaginem et similitudinem tuam et ad fidem tuam me redemisti *tu mihi dixisti iacula me* Per ista et infinita permisisisti ita et Per ista et infinita alia beneficia quae oculus non vidit nec auris audivit nec umquam in cor hominis ascendunt quae praeparasti diligentibus te ideo te adoro te glorifico qui es benedictus laudabilis et gloriosus in saecula saeculorum Amen [OxB267, 268v omne crudelitate *ms* omni crudelitati; odium Esau *ms* odium Saray; Moysen *ms* Mexen; *tu mihi dixisti iacula me permisisisti ita et* substituto da mano recente da *Per ista et infinita*; alla fine altra aggiunta marg. Oro te domine Iesu Christe ut me illuminas defendas et liberas ab omni malo et periculis] *cf* Dulcissime domine Iesu Christe verus, Domine Iesu Christe dulcissime qui iussu

- O dulcissime domine Iesu Christe verus deus qui de sinu patris omnipotentis missus es in mundum peccata relaxare Rogo te dulcissime Iesu Christe ut custodias me famulam tuam N indignam ab hoste maligno ... ad te deum vivum et verum perducere digneris Qui visis [Oratio PaL921, 203v: LEROQUAIS I 31]
- O dulcissime domine Iesu Christe verus deus qui de sinu summi patris ... [BerlinKK78B21, 179r *Oratio s Augustini devotissime dicenda genibus flexis XXXIII diebus continuis ad obtinendam omnem gratiam*]
- O dulcissime domine Iesu osculare me osculo oris tui ... [Oratio ad pium Iesum D521, 1va]
- O dulcissime Iesu Christe sicut toto corde desidero sicut tota mente peto ... vitam meam et omnes actus meos Per [PaL1161, 287v: LEROQUAIS I, 83]
- O dulcissime Iesu Christe vere deus qui de sinu patris ... perducere digneris Qui visis [Fb326, 48r]
- O dulcissime Iesu piorum cordium iubilis ... [Eb4, 66r: IV 13]
- O duo luminaria divinitus ante deum luentia [LHP.S VIII]
- O Emanuel rex et legifer noster expectatio gentium et salvator earum veni ad salvandum nos domine deus noster [Oratio CmU4105, 229r] *cf* O Emmanuel rex
- O Emmanuel rex et legifer noster expectatio ... mihi peccatori et omnibus christianis [Vat84 24]
- O Emmanuel rex et legifer noster expectatio gentium et salvator earum veni ad salvandum nos domine dominus noster [HAS 314v: VII giorno segue ps 85] *cf* O Emanuel rex
- O felix Benedicte iam de tua gloria secure nostris miseriis curam impende Per Christum excusa mala quae fecimus et obtine bona quae poscimus [Chester 4 S. Benedetto]
- O felix crucis lignum in quo carnaliter dei filius ... propter nomen tuum mirabile Qui [Vat84 102 in *Parasceren*]
- O fili dei vivi aeterna patris sapientia offero tibi meum intellectum ... [Eb4, 16v: IV 19]
- O flos virtutis veniae fons gemma salutis affatu digna Gabrielis virgo benigna ... [Je14, 131v *II mano*] *cf* O fons virtutis
- O fons aquae paradisi a quo quatuor divisi dulces fluunt rivuli Per quem daemones invisi sunt confracti et elisi et effecti tremuli Dulce vulnus laterale inter fontes nullum tale nectar inquam poculi Ave salve gaude vale contra venenum laetale medicina populi [HAS 75r]
- O fons totius bonitatis ... [ZRh162, 114r *additio*] *cf* Deus fons totius
- O fons virtutis veniae fons gemma salutis affatu digna Gabrielis virgo benigna ... [Je14, 131v *I mano*] *cf* O flos virtutis
- O gloriosa et beata virgo Maria quae beatorum sedes inhabitas omni concretionem mortali deposita et vestimentum incorruptionis induta numquam senescens et pro domina ubique iam cognita ... Intercede precor ut obtineam veniam delictorum et salutem animae meae [Ve60, 75r-75v *Ad gloriosam virginem dei genitricem Mariam Oratio devotissima*]
- O gloriosa regina mundi o mundi domina suscipe deprecationem servi tui impetra mihi spatium paenitentiae et veram paenitentiam agere de peccatis meis in hoc saeculo Impetra mihi piissima domina perseverantiam in bonis operibus usque in finem Impetra mihi rectum sensum rectamque memoriam a domino nostro Iesu Christo filio tuo in die obitus mei et in hora exitus mei tu piissima domina succurre mihi et libera de potestate tenebrarum et de paenis inferni et a morte perpetua et perduc me ad gaudia sempiterna [HAS 122v]
- O gloriosa virgo virga sublimis ... [D1109, 20v]
- O gloriosissima domina omnium mulierum ... [ZRh161, p. 77 *Quaedam virgo rogavit beatam v. Mariam ut sibi ostenderet quomodo posset in orationibus suis ei placere Respondit mater domini Lege orationem sequentem et placebis mihi valde*]
- O gloriosissima regina misericordiae saluto venerabile templum uteri tui ... [D1109, 29r *Iulius papa II concessit ...*]
- O gloriosissima virgo et martyr Catherina tuae virginitati me commendo hodie ...ut pia petitionis meae effectum consequi merear peroptatum Per dominum [Alia oratio eiusdem MiB41, 10vb Katerina]
- O iam divini luminis amor patris omnipotentis prolisque beatissime sancta communicatio paraclite ... [Oratio de spiritu sancto b. Anselmi (marg.: aliorum AUGUSTINI) D521, 69rb: PS.-ANSELMUS Oratio XIV; PL 158, 888]
- O Iesu abyssus profundissime misericordiae Rogo te propter profunditatem vulnerum tuorum quae transierunt carnem tuam et medullam ossium et intima viscerum tuorum Ut me submersum in peccatis emergas et abscondas in foraminibus vulnerum tuorum a facie irae tuae donec pertranseat furor tuus Amen Ave dulcissime Iesu Christe miserere mihi peccatori [Mn23 69v s. *Brigida oratio XI*]
- O Iesu abyssus profundissimae misericordiae Rogo te propter profunditatem vulnerum tuorum quae transierunt carnem tuam et medullam ossium et intima viscerum tuorum ut me submersum in peccatis emergas et abscondas in foraminibus vulnerum tuorum a facie irae tuae donec pertranseat furor tuus Amen [Mn164, 12/5r BRIGIDA *Orationes* 11] *cf* O Iesu Christe abyssus
- O Iesu abyssus profundissime misericordiae rogo te propter profunditatem vulnerum tuorum quae pertransierunt carnem tuam et medullam ossium tuorum ac viscera tua pretiosissima ut me submersum in peccatis emergas et abscondas in foraminibus vulnerum tuorum a facie irae tuae donec pertranseat furor tuus domine Amen [HAS 64r: *preghiera XI di s. Brigida* corretto = ac viscerum tuorum]
- O Iesu aeterna dulcedo te amantium iubar excedens omne gaudium ... [Fb326, 55r: PS. BRIGIDA *Quindecim orationes ad Iesum in cruce pendentem*] *cf* Domine Iesu Christe aeterna
- O Iesu alpha et o unio et virtus in omni medio Recordare quod a summo capite usque ad plantam pedis pro nobis in aquam passionis te dimersisti propter latitudinem et magnitudinem vulnerum tuorum doce me per veram charitatem custodire latum mandatum tuum nimis Amen [Mn164, 11/4v BRIGIDA *Orationes* 10] *cf* O Iesu Christe alpha
- O Iesu alpha et o unio et virtus in omni medio Recordare quod a summo capite usque ad plantam pedis pro nobis in aqua passionis te demersisti Propter latitudinem et magnitudinem vulnerum tuorum doce me per veram charitatem custodire latum mandatum tuum nimis Amen Ave dulcissime Iesu Christe miserere mihi peccatori [Mn23 69r s. BRIGIDA *oratio X*]
- O Iesu alpha et omega unio et virtus in omni medio recordare quod a summo capitis usque ad plantam pedis te pro nobis in aqua passionis dimersisti et propter latitudinem et magnitudinem vulnerum tuorum doce me per veram caritatem et sinceram devotionem custodire latum mandatum tuum nimis in peccatis dimersum Amen [HAS 64r: *preghiera X di s. BRIGIDA* custodire *om ms*]

- O Iesu benigne verbum patris aeternae de hac convalle plorationis eripe me et ad tuam quantocius fac migrare misericordiam [BAV, Rossi 205, 93r *adorazione della croce In medio pectore* ORT: ed. BOYNTON Rossi]
- O Iesu benignissime laetitia caeli et terrae ... [Eb4, 63v: IV 13]
- O Iesu bone amo te et quidquid minus est in me rogo te ... [Eb4, 26r: IV 13]
- O Iesu caelestis medice ... [ZRh122, 56r *Orationes dominicae passionis* seguono altre 5 preghiere]
- O Iesu caelestis medice recordare langoris et doloris atque livoris quos in alto crucis patibulo levatus passus es in omnibus dilaceratis membris tuis quorum nullum in recto statu suo permanserat ita ut nullus dolor tuo dolori similis inveniretur quia a planta pedis usque ad verticem capitis non fuit in te sanitas et tunc doloris omnium immemor patrem pro inimicis tuis pie exorasti dicens Pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt per hanc charitatem et misericordiam et ob memoriam doloris concede ut haec memoria amarissimae passionis tuae sit omnium peccatorum meorum plenaria remissio Amen Ave dulcissime Iesu [Mn164, 5/2v BRIGIDA *Orationes* 4] *cf* O Iesu Christe caelestis
- O Iesu caelestis medice recordare languoris livoris et doloris quos in alto crucis patibulo levatus passus es in omnibus dilaceratis membris tuis quorum nullum in suo statu recte permanserat ita ut nullus dolor similis tuo dolori inveniretur quia a planta pedis usque ad verticem capitis non fuit in te sanitas et tunc quasi omnium dolorum immemor patrem pro inimicis pie exorasti dicens Pater ignosce crucifigentibus me quia nesciunt quid faciunt Per hanc misericordiam et ob memoriam illius doloris concede ut haec memoria passionis tuae amarissimae sit omnium peccatorum meorum plena remissio Amen [HAS 62r: *preghiera III di s. BRIGIDA*]
- O Iesu Christe abyssus profundissimae misericordiae rogo te per profunditatem vulnerum tuorum quae transierunt carnem et medullam ossium tuorum ac viscerum ut me submersum immergas et abscondas in foraminibus vulnerum tuorum a facie irae tuae donec pertranseat furor tuus domine Amen [Ve69, 136v *15 orationes vel meditationes passionis Iesu Christi* (11)] *cf* O Iesu abyssus
- O Iesu Christe aeterna dulcedo te amantium iubilus excedens omne gaudium et omne desiderium salus peccatorum qui delitias tuas attestatus es esse cum filiis hominum propter hominem enim homo factus esse in fine temporum Memento praemeditationis et intimi maeroris quem in humano corpore sustinuisti instante saluberrimae passionis tempore in diurno corde ab aeterno praedeterminato Memento tristitiae et amaritudinis quam tunc in animo te ipso testante habuisti quando in ultima caena discipulis tuus corpus et sanguinem tuum tradidisti pedes eorum lavasti et dulciter consolando imminuentem passionem praedixisti Memento omnis angustiae et doloris quem in tuo corpore delicato ante passionem quando post trinam orationem et sanguineum sudorem tradebaris ab electa gente capiebaris a falsis testibus accusabar a tribus iudicibus iniuste iudicabar in electa civitate in paschali tempore in florida corporis iuventute innocenter damnabar capiebaris tradebaris conspuebaris veste propria exuebaris vestibus alienis induebaris Colaphizabar oculis et facie velabar Alapis cedebaris ad columnam legabar flagellabar spinis coronabar Arundine in capite feriebaris et innumerabilibus aliiis calumniis lacerabar Da mihi quaeso ob memoriam harum paenarum praedictarum propter tuam in cruce passionem veram ante meam mortem contritionem puramque confessionem dignam satisfactionem et omnium peccatorum meorum plenam remissionem Amen [Ve69, 127v *15 orationes vel meditationes passionis Iesu Christi* (1)] *cf* O Domine Iesu Christe aeterna dulcedo
- O Iesu Christe aeterna dulcedo te amantium iubilus excedens omne gaudium et omne desiderium salus et amator peccatorum qui delitias tuas testatus es esse cum filiis hominum propter hominem homo factus es in fine temporum Memento praemeditationis et intimi maeroris quem in humano corpore sustinuisti instante saluberrimae passionis tuae tempore in divino corde ab aeterno praedeterminato Memento tristitiae et amaritudinis quas in animo teipso attestante habuisti quando in ultima caena tua discipulis corpus et sanguinem tuum tradidisti pedes eorum lavasti ac dulciter eos consolando imminuentem passionem praedixisti Memento omnis tremoris angustiae et doloris quos in tuo corpore delicato ante passionem crucis tuae pertulisti quando post trinam orationem et sanguineum sudorem emisisti a tuo discipulo tradebaris ab electa gente capiebaris a falsis testibus accusabar a tribus iudicibus iniuste iudicabar in electa civitate in paschali tempore in florida corporis iuventute innocenter condemnabar veste propria exuebaris vesteque aliena induebaris colaphizabar oculis et facie velabar alapis cedebaris et ad columnam ligabar et flagellabar spinis acutissimis coronabar arundine in capite feriebaris et innumerabilibus aliis calumniis lacerabar O dulcis Iesu da mihi quaeso ob memoriam harum ante crucem tuam passionem veram ante mortem meam contritionem puram confessionem dignam satisfactionem et omnium peccatorum meorum remissionem [HAS 61r: *preghiera I di s. BRIGIDA*]
- O Iesu Christe alpha et o virtus in omni medio Recordare quod a summo capitis usque ad plantam pedis te pro nobis in aqua passionis dimersisti Per latitudinem et magnitudinem vulnerum tuorum doce me per veram charitatem latum mandatum tuum nimis Amen [Ve69, 136r *15 orationes vel meditationes passionis Iesu Christi* (10) sic!] *cf* O Iesu alpha
- O Iesu Christe caelestis medice recordare langoris livoris et doloris quos in alto crucis patibulo passus es in omnibus dilaceratis membris quorum nullum in suo recto statu remanserat ita ut nullus dolor tuo dolori similis inveniretur quia a planta pedis usque ad verticem non fuit in te sanitas Tunc dolorum omnium immemor patrem pro inimicis pie exorasti dicens Pater ignosce illis quia nesciunt quid faciunt Per hanc misericordiam et ob memoriam illius doloris concede ut haec memoria amarissimae passionis tuae sit omnium peccatorum meorum plena remissio Amen [Ve69, 131r *15 orationes vel meditationes passionis Iesu Christi* (3)] *cf* O Iesu caelestis
- O Iesu Christe dulcedo cordium ingens quia suavitas mentium per amaritudinem acetis et fellis quam pro nobis gustasti in hora mortis Concede nobis corpus et sanguinem tuum digne percipere ad remedium et consolationem animarum nostrarum Amen [Ve69, 135r *15 orationes vel meditationes passionis Iesu Christi* (8)] *cf* O Iesu dulcedo cordium
- O Iesu Christe fons inexhaustae pietatis qui ex intimo dilectionis affectu in cruce dixisti Sitio scilicet salutem humani generis accende quaesumus nostrum desiderium ad omne opus perfectum et sint carnalis concupiscentiae et aestum mundanae delectationis in nobis paenitus penitus refrigera et extingue Amen [Ve69, 134v *15 orationes vel meditationes passionis Iesu Christi* (7)] *cf* O Iesu fons inexhaustae
- O Iesu Christe leo fortissime rex immortalis et mitissime memento doloris quem passus es quando omnes vires cordis et corporis tui paenitus defecerunt et inclinato capite Consummatum est dixisti Per hanc angustiam et dolorum miserere mei in ultima consummatione exitus mei cum anima mea anxiata est et spiritus meus fuerit conturbatus Amen [Ve69, 137r *15 orationes vel meditationes passionis Iesu Christi* (13)] *cf* O Iesu leo
- O Iesu Christe mundi fabricator quem nulla dimensio in vero termino metitur qui terram palmo concludis Recordare amarissimi doloris quem sustinebas cum sanctissimas manus tuas ad crucem obtusis clavis primo crucifixerunt et proforandos delicatissimos pedes tuos cum esses conveniens voluntati eorum dolorem super dolorem vulneribus tuis addiderunt et ita crudeliter astrinxerunt in longum et latum crucis ut dissolverent omnes compagines membrorum tuorum Deprecor te per huius sacratissimi in cruce doloris memoriam ut des mihi timorem et amorem tuum Amen [Ve69, 130r *15 orationes vel meditationes passionis Iesu Christi* (2)] *cf* O Iesu mundi fabricator
- O Iesu Christe qui de caelo descendisti ad terram sancta Maria ancilla tua carnem et sanguinem assumpsisti et ex ea natus fuisti traditus a discipulo et ad passionem conductus cruce suspensus fuisti clavos in manibus et pedibus habuisti coronam spineam in capite portasti facies tua recepta fuit expoliata die tertia resurrexisti et ad patrem tuum in caelum ascendisti hec omnia pro peccatoribus protulisti Precor te per nomen sanctum tuum ut virtutes tue mihi sint in adiutorium animae et corporis mei in honore sanctae annuntiationis tuae et in honore vulnerum corporis tui [HAS 51v]
- O Iesu Christe qui de caelo descendisti ad terram sancta Maria ancilla tua carnem et sanguinem assumpsisti et ex ea natus fuisti traditus a discipulo et ad passionem conductus cruce suspensus fuisti clavos in manibus et pedibus habuisti coronam spineam in capite portasti facies tua recepta fuit expoliata die tertia resurrexisti et ad patrem tuum in caelum ascendisti hec omnia pro peccatoribus protulisti Precor te per nomen sanctum tuum ut virtutes tue mihi sint in adiutorium animae et corporis mei in honore sanctae annuntiationis tuae et in honore vulnerum corporis tui [HAS 51v]
- O Iesu Christe regalis virtus iubilusque mentalis Memento omnis angustiae et doloris quem passus es quando per mortis prae moris amaritudine et Iudaeorum insultatione cum multum te a deo patre derelictum clamasti dicens Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me Per hanc angustiam peto te ut in angustis mortis meae ne derelinquas me domine deus meus Amen [Ve69, 135v *15 orationes vel meditationes passionis Iesu Christi* (9)] *cf* O Iesu regalis virtus
- O Iesu Christe rex amabilis amice totus desiderabilis memento maeroris quam habuisti quando nudus et miserabilis in cruce pependisti et omnes amici et noti adversus te steterunt et nullum consolatorem inveniebas sed solummodo dilectam genitricem Mariam in amarissimo animo tibi fidelissime astantem quam discipulo commendasti dicens Mulier ecce filius tuus Rogo te pie Iesu per gladium doloris qui tunc animam eius pertransiebat ut compatiaris mihi in omnibus tribulationibus et afflictionibus meis corporalibus et spiritualibus Et da mihi consolationem in omni tempore tribulationis Amen [Ve69, 133v *15 orationes vel meditationes passionis Iesu Christi* (6)] *cf* O Iesu rex amabilis
- O Iesu Christe speculum claritatis aeternae memento illius memoriae quam habuisti quando in speculo serenissimae maiestatis tuae conspexisti praedestinationem electorum tuorum per merita passionis tuae salvandorum et reprobationem malorum et ingratitudinem damnantorum Et per abyssum

miserationis tuae qua nobis perditis et desperatis peccatoribus tunc condoluisti Et praecipue quam latroni in cruce exhibuisti dicens Hodie mecum eris in paradiso Rogo te pie Iesu ut facias mecum misericordiam in hora mortis meae [Ve69, 132v 15 *orationes vel meditationes passionis IesuChristi* (5)] *qfr* O Iesu speculum

- O Iesu Christe unigenite altissimi patris splendor et figura substantiae eius memento subnixae commendationis qua patri tuum spiritum sanctum commendasti dicens Pater in manus tuas domine commendo spiritum meum Et lacerato corpore rupto corde cum clamore valido patefactis visceribus pro nobis redimendis expirasti Per hanc preciosissimam mortem tuam precor te rex sanctorum conforta me ad resistende diabolo mundo mortua tibi soli vivam et in novissima hora exitus mei suscipe revertentem ad te spiritum meum exulem et peregrinum Amen [Ve69, 138v 15 *orationes vel meditationes passionis IesuChristi* (14)] *qfr* O Iesu unigenite
- O Iesu Christe unitatis signum caritatis vinculum memento innumerabilium vulnerum tuorum multitudinem quibus a summo capitis usque ad yma pedum tuorum vulneratus fuisti et ab impiissimis carnificibus laceratus et sanguine sanctissimo rubricatus Quam magnitudinem amoris in virginea carne tua protulisti pro nobis o pie Iesu Quid ultra facie debuisti et non fecisti Scribe quaeso pie Iesu vulnera tua in corde meo pretioso sanguine tuo ut in illis legam tuum dolorem et concipiam tuum amorem et ut in gratiarum actione usque in finem vitae meae iugiter perseverem [Ve69, 137r 15 *orationes vel meditationes passionis IesuChristi* (12) facie = facere !] *qfr* O Iesu veritatis speculum
- O Iesu Christe vera libertas angelorum paradisi deliciarum memento terroris et horroris quos sustinuisti quando omnes inimici tui quasi leones fortissimi te circumsteterunt et compilationibus conspuitionibus et ungulationibus ceterisque inauditis suppliciis te molestaverunt Et per omnia contumeliosa verba dira vulnera durissimaque tormenta domine Iesu Christe quibus te omnis inimici tui affixerunt Deprecor te ut liberes me ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus et dones mihi sub umbra alarum tuarum protectionem salutis aeternae Amen [Ve69, 132r 15 *orationes vel meditationes passionis IesuChristi* (4)] *qfr* O Iesu vera libertas
- O Iesu Christe domine benigne fili dei pro tuo sancto nomine tu miserere mei ... [Horae breves de passione domini D521, 52vb]
- O Iesu Christe vera vitis et fecunda memento super habundantis et super fluentis sanguinis effusionis quem sicut botro expresso tam copioso effudisti quando in cruce solus torcular calcasti et ex lancea militari perfosso latere nobis sanguinem et aquam propinasti Ita ut nec gutta minima in te remansit Tunc demum quasi myrrhae fasciculus in altum suspensus delicata caro tua evanuit liquor viscerum tuorum exaruit medulla ossium tuorum emarcuit Per hanc tuam amarissimam passionem et pretiosum sanguinem tui effusionem Iesu dulcis vulnera cor meum ut paenitentiae et amoris lacrimae sint mihi panes die ac nocte Et converte me totaliter ad te ut cor meum perpetuo tibi fiat habitabile et conversatio mea tibi fiat placita et accepta ac finis vitae meae Ita laudabilis ut post huius vitae terminum te merear laudare cum omnibus sanctis in aeternum Amen [Ve69, 139v 15 *orationes vel meditationes passionis IesuChristi* (15)]
- O Iesu clementissime noli tunc abesse dum supervenerit mihi mortis hora orribilis Praesentes sint sancti quorum misericordiam super hoc exoravi Dum supervenerit Optatum ut me videam tunc auxilium gratiae super me Dum supervenerit Concede Iesu ut tibi tunc referre merear hanc melodiam Dum supervenerit Sit laus tibi sit gloria sit honor sit decus sit imperium Dum supervenerit Sit virtus sit potestas tibi per immortalia saecula saeculorum Dum supervenerit [BAV, Rossi 205, 93v *adorazione della croce* ANT seguita da *Versus*: ed. BOYNTON Rossi]
- O Iesu dulcedo cordium ingensque suavitas mentium per amaritudinem aceti et fellis quam pro nobis sustinuisti et degustasti in hora mortis tuae concede nobis corpus et sanguinem tuum digne percipere ad remedium et consolationem animarum nostrarum domine deus meus Amen [HAS 63v: *preghiera VIII di s. Brigida* mortis tuae ms m. nostrae]
- O Iesu dulcedo cordium ingensque suavitas mentium per amaritudinem aceti et fellis quam pro nobis sustinuisti in cruce et degustasti Concede nobis corpus et sanguinem tuum omni tempore et praecipue in hora mortis nostrae digne percipere ad remedium et consolationem animarum nostrarum Amen Ave dulcissime Iesu Christe miserere mihi peccatori [Mn23 68r s. Brigida *oratio VIII*] *qfr* O Iesu Christe dulcedo
- O Iesu dulcedo cordium ingensque suavitas mentium per amaritudinem aceti et fellis quam pro nobis sustinuisti in cruce et degustasti Concede nobis corpus et sanguinem tuum omni tempore et praecipue in hora mortis nostrae digne percipere ad remedium et consolationem animarum nostrarum Amen [Mn164 9/4r BRIGIDA *Orationes* 8]
- O Iesu dulcissime Iesu pater ... [LL14,19v *Oratio devotissima dicenda flexis genibus quando vis ad dormitorium ire*]
- O Iesu dulcissime Iesu pater dilectissime ... coronam excellentissimae gloriae tuae [12r *Oraison qui se doit dire à genoux en entrant ou lict* PaL1391, 12v: LEROQUAIS I, 217]
- O Iesu dulcissime redemptor meus et frater mi dilectissime Rogo te ut offeras pro me ... [Eb4, 54v]
- O Iesu fons inexhaustae pietatis qui ex intimo dilectionis affectu in cruce dixisti Sitio scilicet salutem humani generis accende quaesumus nostrum desiderium ad omne opus perfectum et sitim carnalis concupiscentiae et aestum mundarum dilectionum in nobis paenitus penitus refrigera et extingue Amen [Mn164, 8/4r s. BRIGIDA *oratio VII*] *qfr* O Iesu Christe fons
- O Iesu fons inexhaustae pietatis qui ex intimo pietatis affectu in cruce dicisti Sitio scilicet salutem humani generis Accende quaesumus nostrum desiderium ad omne opus perfectum et sitim carnalis concupiscentiae et aestum mundanarum delectationum in nobis paenitus refrigera et extingue Amen Ave dulcissime Iesu Christe miserere mihi peccatori [Mn23 67v s. Brigida *oratio VII*]
- O Iesu fons inhaustae pietatis qui ex intimo dilectionis affectu in cruce dicisti Sitio scilicet salutem humani generis Accende quaesumus nostrum desiderium ad omne opus perfectum et sitim carnalis concupiscentiae et aestum mundanae delectationis in nobis paenitus refrigera et extingue Amen [HAS 63v: *preghiera VII di s. Brigida*]
- O Iesu laudabilissime rogo te per fontem totius bonitatis ... [*Orationes ad V vulnera...* Eb4, 214v]
- O Iesu leo fortissime rex immortalis et invictissime memento doloris quem passus es cum omnes vires corporis et cordis tui paenitus defecerunt et inclinato capite dixisti Consummatum est Per hanc angustiam et dolorem tuum miserere mei in ultima consummatione vitae exitus mei cum anima mea anxiosa fuerit et spiritus meus conturbabitur Amen Ave dulcissime Pater noster Ave Maria [Mn164, 14/5v BRIGIDA *Orationes* 13] *qfr* O Iesu Christe leo
- O Iesu leo fortissime rex immortalis et invictissime memento doloris quem passus es cum omnes vires cordis et corporis tui paenitus defecerunt et inclinato capite dixisti Consummatum est Per hanc angustiam et dolorem tuum miserere mei in ultima consummatione exitus spiritus mei cum anima mea anxiosa est et spiritus meus conturbabitur Amen [HAS 64v: *preghiera XIII di s. BRIGIDA* ms om *spiritus*]
- O Iesu leo fortissime rex immortalis et invictissime memento doloris quem passus es cum omnes vires corporis et cordis tui paenitus defecerunt et inclinato capite dixisti Consummatum est Per hanc angustiam et dolorem tuum miserere mei in ultima consummatione vitae exitus mei cum anima mea anxiosa fuerit et spiritus meus conturbabitur Amen Ave dulcissime Iesu Christe miserere mihi peccatori [Mn23 70v s. BRIGIDA *oratio XIII*]
- O Iesu leo fortissime rex immortalis et invictissime memento doloris quem passus es cum omnes vires cordis et corporis tui paenitus defecerunt et inclinato capite dixisti Consummatum est Per hanc angustiam et dolorem miserere mei in ultima consummatione exitus spiritus mei cum anima mea anxiosa est et spiritus meus conturbatus fuerit [HAS 64v: *preghiera XIII di s. BRIGIDA* ms om *spiritus*]
- O Iesu mi dulcissime aeterna sapientia piis oculis quaeso intueri ... [Eb4, 8r: IV 13]
- O Iesu mundi fabricator et creator quem nulla dimensio vero termino metitur qui terram palmo concludis Recordare amarissimi doloris quem sustinebas dum sanctissimas manus tuas ad crucem obtusis clavis primo affixerunt et ad perforandum delicatissimos pedes tuos cum non esses conveniens voluntati eorum dolorem super dolorem addiderunt vulneribus tuis et ita crudeliter distraxerunt et extenderunt in longum et in latum crucis tuae ut dissolverentur omnes compages membrorum tuorum Precor te per huius sanctissimi et amarissimi in cruce doloris memoriam des mihi timorem et amorem tuum Amen [Mn164, 4/2v BRIGIDA *Orationes* 3] *qfr* O Iesu Christe mundi fabricator
- O Iesu mundi fabricator quem nulla dimensio vera in termino metitur qui terram palmo concludis Recordare amarissimi doloris quem sustinebas cum sanctissimas manus tuas ad crucem obtusis clavis Iudaei primo affixerunt et perforando delicatissimos et sacratissimos pedes tuos cum non esses conveniens voluntati eorum dolorem super dolorem vulneribus addiderunt et ita crudeliter detraxerunt et extenderunt in longum et latum crucis ut dissolverentur compages membrorum tuorum omnium Deprecor te per huius sanctissimi et amarissimi in cruce doloris memoriam ut des mihi timorem et amorem tuum [HAS 62r: *preghiera II di s. BRIGIDA*]
- O Iesu Nazarene respice ad meas miseras tribulationes et angustias quae circumdant me Precor te domine contrito corde et in spiritu humilitatis ut exaudias me propter nomen tuum sanctum et ineffabile et de ista tribulatione libera me invoco te et ad te proclamo alpha et omega Iesu benigne ut liberes me ab angustis et necessitatibus et periculis sive a persecutoribus sive a persecutione Domine Iesu Christe pater omnium credentium seu creaturarum sicut tu

veram carnem de virgine Maria accepisti ita veraciter accipiam quod peto et ut me per omnia adiuves quia tu es deus benedictus in saecula Amen [HAS 49v]

- O Iesu regalis virtus iubilusque mentalis Memento angustiae et doloris quam passus es quando prae mortis amaritudine et Iudaeorum insultatione cum magna voce te a deo patre derelictum clamasti dicens Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me Per hanc angustiam peto domine Iesu Christe ut in angustis mortis nostrae non derelinquas nos domine deus noster [HAS 64r: *preghiera IX di s. BRIGIDA*]
- O Iesu regalis virtus iubilusque mentalis memento angustiae quam passus es quando per mortis amaritudinem et Iudaeorum insultationem cum magna voce te a deo patre derelictum clamasti dicens Hely hely lamazabathani quod est Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me per hanc angustiam peto te ut in angustis mortis meae non derelinquas me domine deus noster Amen Ave dulcissime [Mn164, 10/4v BRIGIDA *Orationes* 9 Mortis meae = *ms* mortis meae]
- O Iesu regalis virtus iubilusque mentalis Memento angustiae quam passus es quando per mortis amaritudinem et Iudaeorum insultationem cum magna voce te a deo patre derelictum clamasti dicens Hely hely lamazabathani Quod est Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me Per hanc angustiam peto te ut in angustis mortis meae non derelinquas me domine deus meus Amen Ave dulcissime Iesu Christe miserere mihi peccatori [Mn23 68v s. BRIGIDA *oratio IX*] *qfr* O Iesu Christe regalis
- O Iesu rex amabilis amice totus et desiderabilis Memento illius maeroris quem habuisti quando nudus et miserabilis in cruce pependisti et omnes amici et noti adversum te steterunt et nullum consolantem inveniebas sed solummodo dilectam genitricem virginem Mariam in amaritudine animae fidelissime astantem quam discipulo tuo Iohanni commendasti dicens Mulier ecce filius tuus Rogo te pie Iesu per gladium doloris qui tunc animam eius pertransivit ut compatiaris mihi miserimo peccatori in omnibus tribulationibus et afflictionibus meis corporalibus et spiritualibus et da mihi consolationem in omni tempore tribulationis Amen [HAS 63r: *preghiera VI di s. BRIGIDA*] *qfr* O Iesu Christe rex amabilis
- O Iesu rex amabilis totusque desiderabilis memento maeroris quem habuisti quando nudus et miserabilis in cruce pependisti et amici ac noti tui adversum te steterunt et nullum consolatorem inveniebas nisi solam dilectam genitricem in agone tibi fidelissime assistentem quam discipulo tuo commendasti dicens Mulier ecce filius tuus Et ad discipulum tuum Ecce mater tua Rogo te pie Iesu per gladium doloris qui tunc eius animam pertransivit ut compatiaris mihi in omnibus tribulationibus et afflictionibus meis corporalibus et spiritualibus da mihi consolationem in omni tempore tribulationis meae Amen Pater noster Ave Maria [Mn164, 7/3v BRIGIDA *Orationes* 6]
- O Iesu rex amabilis totusque desiderabilis Memento maeroris quem habuisti quando nudus et miserabilis in cruce pependisti et amici ac noti tui adversum te steterunt et nullum consolatorem inveniebas nisi solam dilectam genitricem tuam in agone tibi fidelissime astantem quam discipulo tuo commendasti dicens Mulier ecce filius tuus et ad discipulum tuum Ecce mater tua Rogo te pie Iesu per gladium doloris qui tunc eius animam pertransivit ut compatiaris mihi in omnibus tribulationibus et afflictionibus meis corporalibus et spiritualibus et da mihi consolationem in omni tempore tribulationis meae Amen Ave dulcissime Iesu Christe miserere mihi peccatori [Mn23 88v s. BRIGIDA *oratio VI*]
- O Iesu salus mea deus dominus et virtus salutis meae ... et non timebo [Pa1413, 31v: LEROQUAIS I, 253]
- O Iesu salvator meus ... [Assisi 527, 198v; CENCI 1981, 392 nota 210]
- O Iesu speculum claritatis aeternae Memento illius memoriae quam habuisti quando in speculo serenissimae maiestatis tuae conspexisti praedestinationem electorum tuorum per merita tuae passionis salvandorum et reprobationem malorum in multitudine damnandorum et per abyssum miserationis tuae qua nobis perditis et desperatis peccatoribus tunc condoluisti et praecipue quam latroni in cruce exhibuisti dicens Hodie mecum eris in paradiso rogo te pie Iesu ut facias mecum piissimam misericordiam tuam in hora mortis meae Amen [HAS 63r: *preghiera V di s. Brigida*] *qfr* O Iesu Christe speculum
- O Iesu speculum claritatis aeternae memento illius meroris quem habuisti quando in speculo serenissimae maiestatis tuae conspexisti praedestinationem tuam electorum tuorum per merita passionis tuae salvandorum et reprobationem malorum in multitudine damnandorum et per abyssum miserationis tuae qua perditis et desperatis peccatoribus tunc condoluisti et praecipue quam latroni in cruce exhibuisti dicens Hodie mecum eris in paradiso Rogo te pie Iesu ut facias mecum misericordiam tuam in hora mortis meae Amen Ave dulcissime Iesu Pater noster Ave Maria [Mn164, 6/3r BRIGIDA *Orationes* 5]
- O Iesu unigenite altissimi patris splendor et figura substantiae eius memento subnixae commendationis qua spiritum tuum commendasti dicens Pater in manus tuas commendo spiritum meum Et lacerato corpore ruptoque corde cum valido clamore patefactis visceribus misericordiae tuae pro nobis redimendis expirasti Per hanc preciosissimam mortem tuam Deprecor te rex sanctorum conforta me ad resistendum diabolo carni et sanguini et mundo mortuus tibi soli vivam et in novissima hora exitus mei suscipe revertentem ad te spiritum meum exulem et peregrinum Amen Ave dulcissime Pater noster Ave Maria [Mn164, 15/6rv BRIGIDA *Orationes* 14] *qfr* O Iesu Christe unigenite
- O Iesu unigenite altissimi patris splendor et figura substantiae eius Memento subnixae commendationis qua spiritum tuum patri commendasti dicens Pater in manus tuas commendo spiritum meum Et lacerato corpore ruptoque corde cum valido clamore patefactis visceribus misericordiae tuae pro nobis redimendis expirasti Per hanc preciosissimam mortem tuam deprecor te rex sanctorum conforta me ad resistendum diabolo carni et sanguini ut mundo mortuus tibi soli vivam Et in novissima hora exitus mei suscipe revertentem ad te spiritum meum exulem et peregrinum Amen Ave dulcissime Iesu miserere mihi peccatori [Mn23 71r s. BRIGIDA *oratio XIV*]
- O Iesu unigenite altissimi patris splendor et figura substantiae eius Memento illius obnixae commendationis qua patri spiritum commendasti dicens Pater in manus tuas commendo spiritum meum et in lacerato corpore ruptoque corde cum valido clamore patefactis visceribus misericordiae tuae pro nobis redimendis expirasti. Per hanc pretiosissimam mortem tuam precor te rex sanctorum conforta me ad resistendum diabolo mundo carni et sanguini ut mundo mortuus tibi soli vivam et in novissima hora exitus mei suscipe me ad te revertentem spiritum meum exulem et peregrinum Amen [HAS 65r: *preghiera XIV di s. Brigida* illius obnixae *ms* subnixae]
- O Iesu vera libertas angelorum et paradisi deliciarum memento terroris et horrorem quos sustinebas quando omnes inimici tui quasi leones ferocissimi te circuitu steterunt et colaphizationibus conspuitionibus unglutionibus ceterisque inauditis suppliciis te molestaverunt et per omnia contumeliosa verba dira verbera durissimaque tormenta quibus te omnes inimici tui afflixerunt Deprecor te ut liberes me ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus et dones mihi sub umbra alarum tuarum protectionem salutis aeternae invenire Amen Ave Iesu Pater noster Ave Maria [Mn164, 3/2r BRIGIDA *Orationes* 2] *qfr* O Iesu Christe vera libertas
- O Iesu vera libertas angelorum paradisi deliciarum Memento terroris et horrorem quos sustinebas quando omnes inimici tui quasi leones ferocissimi te circumsteterunt et colaphizationibus conspuitionibus unglutionibus ceterisque inauditis paenis te molestaverunt et per omnia contumeliosa verba dira verbera durissimaque tormenta Domine Iesu Christe et per paenas quibus omnes inimici tui afflixerunt deprecor te ut liberes me ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus et dones mihi sub umbra alarum tuarum protectionem salutis aeternae invenire Amen [HAS 62v: *preghiera IV di s. Brigida*]
- O Iesu veritatis speculum unitatis signum et caritatis vinculum Memento innumerabilium vulnerum tuorum multitudinem quibus a summo capitis usque ad ymum pedis vulneratus fuisti et ab impiis Iudaeis laceratus fuisti et sanctissimo sanguine tuo rubricatus es quam magnitudinem vulnerum tuorum ex magno amore doloris in virginea tua carne ut agnus pertulisti pro nobis pie Iesu quid ultra debuisti facere quod non fecisti scribe quaeso pie Iesu omnia vulnera tua in corde meo pretiosissimo sanguine tuo ut in illis legam tuum dolorem et amorem ut in gratiarum actione usque in finem vitae meae iugiter perseverem [HAS 64v: *preghiera XII di s. Brigida ms om. vulneratus fuisti et; doloris; ms perseverim*]
- O Iesu veritatis speculum unitatis signum et caritatis vinculum memento innumerabilium vulnerum tuorum multitudinem quibus a summo capite usque ad ima pedum vulneratus fuisti et ab impiis Iudaeis laceratus et sanctissimo sanguine tuo rubricatus quam magnitudinem dolorum in virginea carne tua pertulisti pro nobis pie Iesu quid ultra facere debuisti quid non fecisti Scribe quaeso omnia vulnera tua in corde meo preciosissimo sanguine tuo ut in illis legam dolorem et amorem tuum ut eorum memoria semper apud secretum cordis mei maneat ut dolor passionis tuae in me quotidie renovetur et amor augeatur usque dum perveniam ad te desideratum thesaurum omnium bonorum et gaudiorum repletum Quod mihi donare digneris Christe dulcissime in vita mea Amen Ave dulcissime Pater noster Ave Maria [Mn164, 13/5r BRIGIDA *Orationes* 12]
- O Iesu veritatis speculum unitatis signum et caritatis vinculum Memento innumerabilium vulnerum tuorum multitudinem quibus a summo capite usque ad yma pedum vulneratus fuisti et ab impiis Iudaeis laceratus fuisti et sanctissimo sanguine tuo rubricatus quam magnitudinem dolorum in virginea carne tua protulisti pro nobis pie Iesu Quid ultra debuisti facere et non fecisti Scribe quaeso omnia vulnera tua in corde meo preciosissimo sanguine tuo ut in illis legam dolorem et amorem tuum ut eorum memoria semper apud secretum cordis mei remaneat ut dolor passionis tuae in me quotidie renovetur et amor augeatur usque dum perveniam ad te desideratum thesaurum omnium bonorum et gaudiorum repletum Quod mihi donare digneris Christe dulcissime in vita mea Amen [Mn23 69v s. BRIGIDA *oratio XII*] *qfr* O Iesu Christe unitatis

O Iesu vitis vera et fecunda Memento supereffluentis et superabundantis effusionis sanguinis tui quem tu sicut de botro expresso copiose effudisti quando in cruce torcular solus calcasti et ex lancea militari percusso latere nobis sanguinem et aquam propinasti ita ut nec minima gutta in te remaneret tunc demum quasi myrrhae fasciculus in altum crucis suspensus fuisti et delicata caro tua evanuit et liquor viscerum tuorum exaruit et medulla ossium tuorum emarcuit Per hanc amarissimam passionem tuam et pretiosissimi sanguinis tui effusionem innocentis [HAS BRIGIDA *Oratio* 15]

O Iesu vitis vera et fecunda Memento supereffluentis et superabundantis effusionis sanguinis tui quem tu sicut de botro expresso copiose effudisti quando in cruce torcular solus calcasti et ex lancea militari percusso latere nobis sanguinem et aquam propinasti ita ut nec minima gutta in te remaneret tunc demum quasi myrrhae fasciculus in altum crucis suspensus fuisti et delicata caro tua evanuit et liquor viscerum tuorum exaruit et medulla ossium tuorum emarcuit Per hanc amarissimam passionem tuam et pretiosissimi sanguinis tui effusionem innocentis O dulcis Iesu vulnera cor meum induratum ut paenitentiae et amoris lacrimae sint mihi panes die et nocte et converte me totaliter ad te ut cor meum tibi perpetuo fiat habitabile et conversatio mea placita sit et accepta ac finis vitae meae ita laudabilis ut post huius vitae meae terminum te merear laudare cum omnibus sanctis tuis in aeternum [HAS 65v: *preghiera XV di s. BRIGIDA* sicut *ms om* de; percusso *ms* perfosso; amoris *ms* amare; accepta *ed.* + semper]

O Iesu vitis vera et fecunda Memento supereffluentis et abundantis efusionis sanguinis tui quem tu de corpore tuo sicut de botro expresso copiose effudisti quando in cruce torcular solus calcasti et per lanceam militarem percusso latere nobis sanguinem et aquam propinasti ita ut minima guta in te non remansit Tunc demum quasi fasciculus myrrhae in altum suspensus fuisti et delicata caro tua evanuit liquor viscerum tuorum exaruit Per hanc amarissimam passionem tuam et pretiosissimi sanguinis tui effusionem precor te dulcissime Iesu vulnera cor meum ut paenitentiae et amoris lacrimae sint mihi panes die ac nocte Et converte me totaliter ad te ut cor meum fiat tibi perpetuo habitabile et conversatio mea tibi placita et accepta sit ac finis vitae meae laudabilis ut post huius vitae meae terminum te laudare merear cum omnibus sanctis tuis in aeternum Amen Ave dulcissime Iesu Christe miserere mihi peccatori [Mn23 72r s. BRIGIDA *Oratio* 15]

O Iesu vitis vera et fecunda Memento superfluentis et habundantis effusionis sanguinis tui quem tu de corpore tuo sicut de botro expresso copiose effudisti quando in cruce torcularis fons calcasti et per lanceam militarem perfosso latere nobis sanguinem et aquam propinasti ita ut nec minima gutta remansit in te tunc demum quasi fasciculus myrrhae in altum suspensus fuisti et debita caro tua evanuit liquor viscerum tuorum exaruit et medulla ossium tuorum emarcuit Per hanc amarissimam passionem tuam et pretiosissimi sanguinis tui effusionem Precor te dulcissime Iesu vulnera cor meum ut paenitentiae et amoris lacrimae sint mihi panes die ac nocte et converte me totaliter ad te ut cor meum fiat tibi perpetuo habitabile et conversatio mea tibi placida et accepta sit ac finis vitae meae laudabilis ut post huius vitae meae terminum te laudare merear cum omnibus sanctis in aeternum Amen Ave dulcissime Pater noster Ave Maria [Mn164, 16/6r BRIGIDA *Orationes* 15 = HAU7U III 226v; per le orazioni attribuite a santa Brigida cfr. LEROQUAIS II 98-99 mancano le orazioni Mn 2 e 13]

O immaculata incontaminata ... [*Oratio sancti IOHANNIS DAMASCENI ad virginem Mariam* Ab3199, 187r]

-a-

O immensa pietas o inaeestimabilis charitas
 Ut liberares servum tradidisti filium
 deus factus est homo ut perditus homo de potestate daemonum erueretur
 Quam benignissimus amator hominum filius tuus deus noster cuius piis visceribus non satis visum est
 ut se inclinaret factus homo de vera virgine Maria
 nisi etiam subiret crucis supplicium effuso sanguine propter nos et nostram salutem
 Venit pius deus venit pro pietate et bonitate sua
 venit quaerere et salvum facere quod perierat
 Quaesivit ovem perditam quaesivit et invenit et in humeris suis reportavit ad caulas gregis
 pius dominus et vere multum mitis pastor
 O charitas o pietas
 Quis audivit talia
 Quis super tanta misericordiae viscera non obstupescat
 Quis non miretur quis non collaetetur
 Propter nimiam charitatem tuam qua nos dilexisti misisti filium tuum in similitudinem carnis peccati
 ut de peccato damnaret peccatum
 ut nos efficeremur iustitia tua in ipso
 Ipse enim verus est agnus agnus immaculatus
 qui abstulit peccata mundi
 qui mortem nostram moriendo destruxit et vitam resurgendo reparavit
 Sed quid tibi retribuere possumus deus noster pro tantis beneficiis misericordiae tuae
 Quas laudes quasve gratiarum actiones
 Etiam si illa beatorum angelorum scientia et potentia nobis foret
 nihil tamen dignum tantae pietati et bonitati tuae recompensare valeremus
 Si certe omnia membra corporis nostri verterentur in linguas ad rependendum tibi debitas laudes
 nequaquam sufficeret exiguitas nostra
 Supereminet enim omnem scientiam tua inaeestimabilis charitas
 quam ostendisti nobis indignis
 pro sola bonitate et pietate tua filius namque tuus dominus noster non angelos sed semen Abrahae apprehendit
 assimilatus nobis per omnia absque peccato
 Humanam itaque non angelicam suscipiens naturam
 et eam stola sanctae resurrectionis et immortalitatis glorificans vexit super omnes caelos
 super omnes choros angelorum
 super Cherubim et Seraphim collocans ad dexteram tuam
 Hanc autem laudant angeli
 adorant dominationes et omnes virtutes caelorum
 tremunt super se hominem deum
 Haec nempe est mihi tota spes omnisque fiducia
 Est enim in ipso Iesu Christo domino nostro uniuscuiusque nostrum portio caro et sanguis
 Ubi ergo portio mea regnat ibi me regnare credo
 Ubi caro mea glorificatur ibi gloriosum me esse cognosco
 Ubi sanguis meus dominatur ibi dominari me sentio
 Quamvis peccator sim de hac communione gratiae non diffido
 Et si peccata mea prohibent substantia mea requirit
 Et si delicta mea me excludunt naturae communio non repellit
 Non enim tam immitis est dominus
 ut obliviscatur hominis et non meminerit ipsius quem ipse gestat
 ut quem mei causa suscepit eius non me causa requirat
 Mitis certe et valde benignus est dominus deus noster
 et diligit carnem suam membra sua viscera sua
 in ipso deo et domino nostro Iesu Christo dulcissimo benignissimo atque clementissimo

in quo iam resurreximus
iam caelos conscendimus
iam in caelestibus consedemus
Caro nostra nos diligit habemus autem praerogativam sanguinis nostri in ipso
Sumus vero membra eius et caro eius
Ipse denique est caput nostrum ex quo totum corpus sicut scriptum est
Os ex ossibus meis et caro de carne mea
et Erunt duo in carne una
et Nemo unquam carnem suam odio habet sed fovet et diligit eam
Mysterium hoc magnum est ego dico in Christo et in ecclesia ait apostolus (Ps. Augustinus, Meditationes 15 PL 40, 911-912)

-z-

O immensae et ineffabilis misericordiae sancte Nicolae qui nautis tempestate ... merear te iuvante pervenire [Ott245 441 *ad s Nicolaum*]
O immortalitatis decus et vena totius pietatis O fons affluentis ... [182r *De istis tribus orationibus* ...](3 Eb4, 187: Eb13)
O imperator curiae caelestis princeps regum terrae ... [182r *De istis tribus orationibus* ...](2) Eb4, 185r: Eb13]
O imperatrix reginarum et salvatrix animarum ... [PaL1347, 204r: LEROQUAIS I, 155] *cf*r Imperatrix reginarum

-a-

O ineffabilis clementiae atque infinitae pietatis et misericordiae deus domine Iesu Christe
qui non despicias ad te clamantium gemitus magnitudinem benignitatis tuae humili devotione imploro
ut meritis et intercessionibus sanctae Mariae genitricis tuae aliorumque sanctorum
quos gratiae tuae mihi dilectos dedisti esse patronos perdulce laudis tuae melodia
hactenus in honore sanctae hac vivificae crucis cum gaudio decantatam
et clementi pietate suscipias et ea mihi et illi adoptatam nostrorum peccatorum indulgentiam
atque adfueris gratiae caelestis augmentum provenire facias
Cumque nobis ingruerit ultima summae tribulationis calamitas
succurrat nobis potenti virtute eiusdem crucis nobile tropaeum simul
et defendat contra principes tenebrarum
ut efficiamur caelestium participes gaudiorum cum amen fiat fiat fiat [BAV, Rossi 205, 95v *adorazione della croce* ORT: ed. BOYNTON Rossi]

-z-

O intemerata ... [AgM09, 158v]
O intemerata ... [Fb326, 116v: LHP 2, 336]
O intemerata ... [LHP.S VI.VII.VIII.1.11.14.16.23.24.29.31.32.34.40.42]
O intemerata ... [*Oratio devotissimam ad Mariam virginem quae est ineffabilis virtutis* Ab3199, 191v]
O intemerata ... optimus Qui cum patre [Fb326, 126v: LHP 2, 336]

-a-

O intemerata et in aeternum benedicta singularis et incomparabilis virgo dei genitrix Maria
gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianuam regni caelorum
Per quam post deum totus vivit orbis terrarum
Inclina aures tuae pietatis indignis supplicationibus meis et esto mihi miserrimo peccatori pia in omnibus auxiliatrix
O Iohannes beatissime Christi familiaris et amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo es electus et inter ceteros magis dilectus atque caelestibus
mysteriis ultra omnes imbutus apostolus eius et evangelista factus es praeclarissimus
Te etiam invoco una cum matre eiusdem domini nostri Iesu Christi
ut opem tuam mihi cum ipsa ferre digneris
O duae gemmae caelestes gloriosissima virgo Maria et sanctissimus Iohannes
O duo luminaria divinitus ante deum lucentia vestris radiis scelerum meorum effugate nubila
Vos estis illi duo in quibus deus pater filium specialiter aedificavit sibi domum
et in quibus ipse filius dei unigenitus ob sincerissimae virginittatis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium
in cruce pendens uni vestrum ita dicens
Mulier ecce filius tuus
Deinde ad discipulum Ecce mater tua
In huius ergo tam sanctissimi amoris dulcedine
qua ita tunc ore dominico velut mater et filius invicem estis coniuncti vobis duobus
Ego miser et peccator hodie et semper commendo corpus meum et animam meam vel in omnibus horis atque momentis intus et exterius
sitis mihi firmi custodes et pii apud dominum intercessores mihi existere dignemini
Credo enim firmiter et fateor indubitanter
quia velle vestrum velle dei est et nolle vestrum nolle dei est
Unde et quicquid ab ipso petieritis sine mora obtinebitis
Propter hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem poscite mihi a deo corporis et animae virtutem
Agite quae agite vestris sacris orationibus
ut cor meum invisere et inhabitare dignetur spiritus sanctus almus gratiarum largitor optimus
Qui me a cunctis vitiorum sordibus expurget virtutibus sacris exornet
In dilectione dei et proximi perfecte stare et perseverare faciat
Et post huius vitae cursum transitum ad gaudia ducat electorum suorum benignissimus paraclitus
Qui patri et filio consubstantialis et coaeternus vivit et regnat deus per omnia saecula saeculorum Amen [Brk752, 336rA *alia oratio*]

-z-

O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque comparabilis benedicta virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum sancti spiritus sacrarium
ianua regni caelorum Per quam post deum totus vivit orbis terrarum Inclina aures tuae pietatis mater misericordiae indignis supplicationibus meis Et esto
mihi miserrimo peccatori pia in omnibus auxiliatrix O Iohannes beatissime Christi familiaris et amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo es
electus et inter ceteros magis dilectus atque mysteriis caelestibus ultra omnes imbutus apostolus eius vel evangelista factus est praeclarissimus Te etiam
invoco cum Maria matre eiusdem domini nostri Iesu Christi ut mihi opem tuam cum ipsa ferre digneris O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes O
duo luminaria divinitus ante deum lucentia vestris radiis scelerum meorum effugate nebula Vos estis enim illi duo quibus deus pater filium suum specialiter
aedificavit sibi domum et in quibus deus ipse filius dei ob sincerissimae virginittatis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium in cruce pendens
uni vestrum ita dicens Mulier ecce filius tuus Deinde ad alium Ecce mater tua In huius ergo tam sacratissimi amoris dulcedine qua tunc ex ore dominico
velud mater et filius ad invicem coniuncti estis vobis duobus Ego miserrimus peccator commendo hodie et in omni tempore animam meam et corpus
meum vel in omnibus horis atque momentis vitae meae Intus et exterius firmi custodes et apud eum pii intercessores mihi existere dignemini Credo enim
firmiter et fateor indubitanter quia velle vestrum velle dei est Unde quicquid ab illo petitis sine mora obtinetis Per hanc ergo tam potentissimam vestrae
dignitatis virtutem poscite quae agite vestris sacris elemosinis id est orationibus Ut cor meum
muniscere et inhabitare dignetur spiritus almus gratiarum largitor optimus Qui me a cunctis vitiorum sordibus expurget virtutibus sacris illustret et
exornet In dilectione dei et proximi perfecte stare vel perseverare me faciat et post huius vitae cursum ad gaudia me ducat electorum suorum
benignissimus paraclitus Qui cum patre et filio consubstantialis cum eis et in eis et coaeternus vivit et regnat omnipotens deus in saecula saeculorum

Amen [PaL.1156, 81v *Oratio Oratio beatæ Mariæ virginis* ; comparabilis = *ms comperabilis*; opem tuam = *ms opem tua*; duæ gemmae caelestes = *ms domine gemme celestis*]

- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis virgo Maria ... et coaeternus cum eis et in eis vivit et regnat deus per omnia saecula saeculorum Amen [Fb332, 24v *Feria V*: EDMUNDI CANTUAR.; WILMART, *Auteurs*, 488]
- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum *De te enim dei filius verus et omnipotens deus suam sanctissimam fecit matrem assumens de te illam sacratissimam carnem per quam mundus qui perditus erat salvatus est cuius pretioso sanguine mundus ipse redemptus est et ipsa peccata remissa sunt formans eam in pretiosissimo utero tuo de purissimo sanguine tuo uniens eam aeternae et incommutabili divinitati suae a quo bona cuncta procedunt per quem omnia facta sunt quem adoro quoniam sacratissimam carnem suam cum pretiosissimo sanguine suo dat cotidie fidelibus suis sub specie panis et vini in cibum viaticum et refectionem animarum salutarem et vitalem Qui digne manducaverit habet vitam aeternam qui autem indigne iudicium sibi manducat et bibit sicut pluries feci mea culpa mea culpa mea maxima culpa Qui autem non manducaverit non habet vitam aeternam et propterea merito dicimus quia per te post deum totus vivit orbis terrarum Per hanc deprecor te dei genitrix semper virgo Maria Inclina aures tuas pietatis indignis supplicationibus meis et esto mihi peccatori miserissimo propitia et in omnibus pia auxiliatrix rogans pro me apud fontem pietatis et misericordiae creatorem et redemptorem dominum nostrum Iesum Christum filium tuum omnipotentem deum a quo bona procedunt per quem omnia facta sunt qui non vult mortem peccatoris sed magis ut convertatur et vivat cui proprium est misereri semper et parcere ut ipse per ineffabilem misericordiam suam precibus et meritis tuis absolvat me ab omnibus peccatis meis per quae ei displicui tribuens mihi veram humilitatem veram mansuetudinem et obediendi gratiam fidei spei et caritatis augmentum cum perseverantia custodiens me a recidivo peccato et a temptationibus et machinationibus daemonum mundi et carnis ita ut amplius non serviam daemonibus quibus servi in multitudinibus scelerum videlicet superbia vana gloria cupiditate invidia accidia ira luxuria gula et negligentis infinitis et aliis multis peccatis quibus peccavi et alios peccare feci mea culpa mea culpa mea gravissima culpa Hiis peccatis perdidit regnum caelorum et societatem electorum et totiens offendi piissimum filium tuum totiens laetificavi daemones pessimos et totiens merui aeterna supplicia mea culpa mea culpa mea gravissima culpa Ideo precor te dei genitrix et perpetua virgo Maria ut impetres mihi indulgentiam et remissionem peccatorum istorum et aliorum quaecumque feci ab ipso filio a quo bona cuncta procedunt per quem omnia facta sunt qui etiam illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum Fac ut ipse illuminet mentem meam luce gratiae suae inflammans eam igne suavissimi et sanctissimi amoris sui et faciat me seipsum cum patre et spiritu sancto super omnia diligere et timere et eidem firmiter adhaerere sua mandata custodire peccata vitare suam sanctissimam passionem et patientiam imitare et bonis operibus abundare talem poenitentiam in hac vita pro peccatis meis et cunctis sceleribus agere quae et meritis et precibus tuis beneplacens sit et grata ita ut precatur mihi in ista et in alia vita concedens mihi misericorditer cum electis vitam et requiem sempiternam Amen [London, British Library, Royal 7.A.VI: ed. WILMART 1923 = WILMART, *Auteurs*, 494]*
- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum sancti spiritus sacrarium ianua regni caelorum *De te enim unigenitus dei filius verus et omnipotens deus suam sanctissimam fecit matrem assumens de te illam sanctissimam carnem per quam mundus qui perditus erat salvatus est cuius pretiosissimo sanguine suo ipse mundus redemptus est et peccata remissa sunt formans eam in pretiosissimo sanguine tuo uniens eam aeternae et incommutabili divinitati suae a quo bona cuncta procedunt per quem omnia facta sunt quem adoro Qui sacratissimam carnem suam cum pretiosissimo sanguine suo dat quotidie fidelibus suis sub forma panis et vini in cibum viaticum ad refectionem animarum salutarem et vitalem quam qui digne manducaverit vitam aeternam habet qui autem indigne manducaverit iudicium sibi manducat et bibit sicut pluries feci Mea culpa mea culpa mea et mea gravissima culpa Qui autem non manducaverit non habebit vitam aeternam Et propterea merito dicimus tibi quia Per te post deum totus vivit orbis terrarum Per hanc fidem deprecor te dei genitrix et perpetua virgo semper Maria Inclina aures tuas pietatis indignis supplicationibus meis et esto mihi miserissimo peccatori pia et propitia in omnibus auxiliatrix rogans pro me apud fontem pietatis et misericordiae creatorem et redemptorem dominum nostrum Iesum Christum filium tuum verum et omnipotentem deum a quo bona cuncta procedunt per quem omnia facta sunt Qui non vult mortem peccatoris sed ut magis convertatur et vivat cui proprium est misereri semper et parcere fac ut ipse per ineffabilem misericordiam suam meritis et precibus tuis absolvat me ab omnibus peccatis per quae ei displicui tribuens mihi veram humilitatem veram mansuetudinem gratiam et obedientiam fidei spei et caritatis augmentum cum perseverantia Custodiens me a recidivo peccato et a temptationibus daemonum mundi et carnis ita ut non amplius serviam daemonibus quibus servi in multitudinibus scelerum meorum videlicet in superbia vanagloria cupiditate invidia ira gula accidia luxuria et negligentis infinitis et aliis multis peccatis quibus peccavi et alios peccare feci Mea culpa mea culpa mea gravissima culpa Propter haec peccata perdidit regnum caelorum et societatem angelorum et totiens offendi piissimum filium tuum et quotiens laetificavi daemones pessimos et merui aeterna supplicia totiens mea culpa mea gravissima culpa Ideo deprecor te dei genitrix et perpetua semper virgo Maria ut tu impetres mihi indulgentiam et remissionem omnium peccatorum istorum et aliorum quaecumque feci ab ipso filio tuo a quo bona cuncta procedunt per quem omnia facta sunt Qui etiam illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum fac ut ipse illuminet mentem meam lumine gratiae suae inflammans eam igne suavissimi et sanctissimi amoris sui Et faciat me ipsum cum patre et spiritu sancto unum solum deum et verum adorare in spiritu et veritate seipsum super omnia diligere et timere et eidem firmiter obedire et adhaerere sua mandata custodire peccata vitare suam sanctam passionem et patientiam imitari bonis operibus abundare prospera mundi despiciere et nulla eius adversa formidare et talem poenitentiam in hac vita pro cunctis peccatis et sceleribus meis agere quae eis meritis et precibus tuis beneplacens sit et grata ut merito suae sacratissimae passionis cum sanctis et electis suis mihi vitam et requiem conferat sempiternam Amen [LcG149, 145v *Alia devota oratio ad beatam virginem Mariam*]*
- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum Inclina mater misericordiae aures tuas pietatis indignis supplicationibus meis Et esto mihi miserissimo peccatori pia in omnibus auxiliatrix O Iohannes beatissime Christi familiaris et amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo es electus et inter ceteros magis dilectus atque in mysteriis caelestibus ultra omnes imbutus apostolus enim evangelista factus es praeclarissimus te etiam invoco cum Maria matre eiusdem salvatoris nostri ut mihi opem tuam cum ipsa conferre digneris O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes O duo luminaria divinitus ante deum lucentia vestris radiis scelerum meorum effugate nebula Vix enim estis illi duo in quibus deus pater per filium suum specialiter aedificavit sibi domum Et in quibus ipse filius dei ob sincerissimae virginis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium in cruce pendens uni vestrum ita dicens Mulier ecce filius tuus Deinde ad alium Ecce mater tua In huius ergo tam sacratissimi amoris dulcedine qua tunc ore dominico velut mater et filius ad invicem coniuncti estis vobis duobus ego miserissimus peccator commendo hodie corpus meum et animam meam ut in omnibus horis atque momentis *interius et exterius* firmi custodes et pii apud eum mihi existere intercessores dignemini Credo enim firmiter et indubitanter fateor quia velle vestrum velle dei est et nolle vestrum nolle dei est Unde quicquid ab eo petitis sine mora obtinetis Per hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem poscite quaeso mihi peccatori corporis et animae salutem Agite quaeso agite vestris sacris orationibus ut cor meum invisere et inhabitare dignetur spiritus almus gratiarum largitor optimus qui me a cunctis vitiis sordibus expurget virtutibus sacris illustret et exornet In dilectione dei et proximi mei perfecte stare et perseverare me faciat et post huius vitae cursum ad gaudia ducat electorum suorum benignissimus paracletus Qui [*Alia oratio de virgine Maria* PaSL36, 21v]
- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis dei genitrix ... [*Oratio de BV* D2242, 87vb: LHP 2, 435]
- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum Per quam post deum totus vivit orbis terrarum De te enim filius dei verus et omnipotens deus suam sacratissimam fecit matrem Assumens de te illam sacratissimam carnem per quam mundus qui perditus erat salvatus est Cuius pretiosissimo sanguine ipse mundus redemptus est et peccata remissa sunt formans eam in venerabilissimo utero tuo de purissimo sanguine tuo Uniens eam aeternae et incommutabili divinitati suae a quo bona cuncta procedunt per quam omnia facta sunt quem adoro Quam sacratissimam carnem suam cum pretiosissimo sanguine suo dat cotidie fidelibus suis sub forma panis et vini in cibum viaticum ad refectionem animarum salutarem et vitalem Qui digne manducaverit habebit vitam aeternam Qui autem indigne manducaverit iudicium sibi manducat et bibit sicut pluries feci mea culpa mea culpa mea maxima culpa mea gravissima culpa Qui autem non manducaverit non habebit vitam aeternam Propterea merito dicimus quia per te post deum totus vivit orbis terrarum Per hanc fidem te deprecor dei genitrix virgo semper Maria Inclina aures tuas pietatis indignis supplicationibus meis indignissimis Et esto mihi peccatori pia et propitia et in omnibus auxiliatrix Rogans pro me apud fontem pietatis et misericordiae creatorem et redemptorem dominum nostrum Iesum Christum filium tuum verum et omnipotentem deum A quo bona cuncta procedunt per quem omnia facta sunt Qui non vult mortem peccatoris sed magis ut convertatur et vivat Cui proprium est misereri semper et parcere fac ut ipse per ineffabilem misericordiam precibus et meritis tuis me absolvat ab omnibus meis peccatis per quae ei displicui Tribuens mihi veram humilitatem veram mansuetudinem et obediendi gratiam fidei spei et caritatis augmentum cum perseverantia Custodiens me a residuo peccati et a temptationibus et machinationibus daemonum mundi et carnis Ita ut amplius non serviam daemonibus quibus servi in multitudinibus delictorum meorum videlicet in superbia vana gloria cupiditate accidia invidia ira gula cupiditate avaritia luxuria Et negligentis infinitis et aliis multis peccatis quibus peccavi et alios peccare feci mea culpa mea culpa mea gravissima culpa In hiis peccatis perdidit regnum caelorum et societatem electorum et offendi piissimum filium tuum quotiens laetificavi daemones pessimos et merui aeterna supplicia totiens mea culpa mea culpa mea gravissima culpa Ideo precor te dei genitrix et piissima virgo Maria ut tu impetres mihi indulgentiam et remissionem omnium peccatorum meorum istorum et aliorum quaecumque

feci ab ipso filio tuo a quo bona cuncta procedunt Qui etiam illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum fac ut ipse illuminat mentem meam luce gratiae suae Inflammans eam igne suavissimi amoris sui et faciat me seipsum cum patre et spiritu sancto super omnia timere et diligere et eidem firmiter adhaerere et sua mandata custodire peccata evitare suam sanctam passionem adorare patientiam in omnibus habere bonis operibus abundare et prospera mundi despiciere et nulla eius adversa formidare Et talem paenitentiam in hac vita pro cunctis sceleribus et peccatis meis agere quae ei precibus et meritis tuis beneplacens sit et grata ut pareat mihi in alia vita concedens mihi misericorditer Cum sanctis et electis suis vitam et gloriam sempiternam Amen [Stams 44, 5r] *cfr* Intemerata et in aeternum benedicta

- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum De te enim dei filius verus et omnipotens deus suam sacratissimam matrem fecit Assumens de te illam sacratissimam carnem per quam mundus qui perditus erat salvatus est Cuius pretiosissimo sanguine mundus redemptus est et peccata remissa sunt Formans eum in pretiosissimo utero tuo de pretiosissimo sanguine tuo uniens eum aeternae et incommutabili divinitati suae a quo bona cuncta procedunt Per quem omnia facta sunt quem adoro qui pretiosissimo sanguine suo dat cotidie fidelibus suis sub forma panis et vini et cibum viaticum et refectionem animarum salutarem et vitalem Qui enim manducaverit habebit vitam aeternam Qui autem indigne manducaverit iudicium sibi manducat et bibit sicut pluries feci mea culpa mea culpa mea gravissima culpa Qui autem non manducaverit non habebit vitam aeternam Et propterea merito dicimus quia per te post deum totus vivit orbis terrarum Per hanc fidem te deprecor dei genitrix virgo semper Maria Inclina aures tuae pietatis supplicationibus meis indignissimis ergo sis mihi peccatori miserrimo propitia in omnibus auxiliatrix Rogans pro me apud fontem misericordiae et pietatis creatorem et redemptorem nostrum Iesum Christum filium tuum verum et omnipotentem deum A quo bona cuncta procedunt per quem omnia facta sunt Qui etiam non vult mortem peccatorum sed ut magis convertantur et vivant Cui enim proprium est misereri semper et parcere ut ipse per ineffabilem misericordiam tuam precibus et meritis tuis absolvat me ab omnibus peccatis meis per quae ei displicui Tribuens mihi veram humilitatem veram mansuetudinem et obediendi gratiam fidei spei et caritatis augmentum cum perseverantia custodiens me a residuo peccati et a temptationibus et machinationibus daemonum mundi et carnis ita ut non amplius serviam daemonibus quibus servivi in multitudinibus scelerum videlicet in superbia in vana gloria in cupiditate avaritia invidia ira accidia luxuria gula et negligentis infinitis et in aliis multis peccatis quibus peccavi seu alios peccare feci mea culpa mea gravissima culpa In hiis peccatis perdidisti regnum caelorum et societatem electorum et totiens quotiens offendi piissimum filium tuum totiens laetificavi daemones pessimos et merui aeterna supplicia Totius mea culpa mea culpa mea gravissima culpa Ideo te precor dei genitrix et perpetua virgo Maria ut tu mihi impetres indulgentiam et remissionem omnium peccatorum istorum et aliorum quaecumque feci ab ipso filio tuo a quo bona cuncta procedunt Qui etiam illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum Fac ut ipse illuminet mentem meam lumine gratiae suae inflammans eam igne suavissimi amoris sui et faciat me seipsum cum patre et spiritu sancto unum solum deum verum adorare in spiritu et veritate seipsum super omnia diligere timere et eidem firmiter adhaerere sua mandata custodire in terris suam sanctam passionem et suam patientiam imitari bonis operibus abundare prospera mundi despiciere nulla adversa formidare Et talem paenitentiam in hac vita pro cunctis sceleribus et peccatis meis peragere quae ei precibus et meritis tuis bene placens sit et grata Ita ut pareat mihi in alia vita concedens mihi misericorditer cum electis suis vitam et requiem sempiternam Amen [HAS 87v] *cfr* Intemerata et in aeternum benedicta
- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis dei genitrix virgo semper Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum Inclina mater misericordiae aures tuae pietatis indignis supplicationibus meis et esto mihi miserrimo peccatori pia et in omnibus auxiliatrix O Ioannes beatissime Christi familiaris et amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo es electus et inter ceteros magis dilectus atque mysteriis caelestibus ultra omnes imbutus apostolus eius et evangelista factus es preclarissimus Te etiam invoco cum Maria matre eiusdem salvatoris nostri ut mihi opem tuam cum ipsa conferre digneris O duae gemmae caelestes Maria et Ioannes o duo luminaria divinitus ante deum lucentia vestris radiis scelerum meorum effugate nubila Vos enim estis illi duo in quibus deus pater per filium suum *specialiter* aedificavit sibi domum Et in quibus ipse filius dei ob sincerissimae virginittatis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium *ut* in cruce pendens uni vestrum dicens Mulier ecce filius tuus deinde *ad alium* Ecce mater tua In huius ergo tam sacratissimi amoris dulcedine qua tunc hore dominico velut mater et filius ad invicem coniuncti estis vobis duobus ego miserrimus peccator commendo hodie corpus meum et animam meam ut tu mihi impetres atque momentis *vitae meae* interius et exterius firmi custodes et pii apud deum intercessores mihi existere dignemini Credo enim firmiter et indubitanter fateor quia velle vestrum velle dei est et nolle vestrum nolle dei est Unde quicquid ab illo petitis si ne mora obtinetis Per hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem poscite quaeso mihi corporis et animae salutem agite quaeso agite vestris sacris orationibus ut cor meum inviseret et inhabitare dignetur spiritus largitor optimus qui me a cunctis vitiorum sordibus expurget virtutibus sacris illustret et exornet in dilectione dei et proximi perfecte stare et perseverare me faciat et post huius vitae cursum ad gaudia me ducat electorum suorum benignissimus paraclitus *gratiarum largitor optimus* Qui cum patre et filio coaeternus et *substantialis* cum eis et in eis vivit et regnat deus *per infinita saeculorum saecula* Amen [HAS 89v] *cfr* Intemerata et in aeternum benedicta
- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis dei genitrix virgo semper Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum *illos tuos misericordes oculos ad me pauperem in hoc exilio gementem converte* et tuae pietatis aures inclina indignissimis supplicationibus meis *quia tu vere gratiae mater es et misericordiae* Ego vero indignus et peccator qui non solum ore sed et plenissimo corde *impurum me confiteor vix te nominare totius mundi dominam et omnium caelestium virtutum reginam praesumo* Tamen de tua confisus bonitate et misericordia clamo ad te salutis infirmorum et solamen miserorum et rogo perbenne fontem benignitatis tuae ut me dilecto filio tuo Iesu Christo domino nostro *ingeter tamquam mater pia commendes et subvenias mihi in omnibus necessitatibus et angustiis animae et corporis* O omnium virginum castissima o pulcherrima et inviolata aeterni regis sponsa obsecro te per illam aeternam felicitatem quam ut decet dei matrem pro omnibus sanctis in caelo possides ut me tuum famulum mente et corpore tibi subiectum digneris in hac erummosa peregrinatione visitare et consolari et amove a me domina mi omnes diabolicas et humanas insidias ne valeant nocere mihi sed et prosperitates nocuas et omnia nociva mihi potestativa virtute praesens semper praepedi O Maria lucidissima maris stella o Maria mundi spes et domina o Maria mater patris et filii animae et corpore super omnem creaturam benedicta te laudant omnes spiritus angelici chorus quorum regem tuo puellari utero genuisti Te laudant etiam o praepotentissima imperatrix caelorum o Maria unica spes miserorum omnes patriarchae et prophetae ceterique iusti quos tuus filius in inferno visitavit et suae divinitatis inde liberavit Tibi gratias agunt o Maria tuta felixque caeli porta omnes sancti qui per gloriosam mortem unigeniti filii tui a morte perpetua erepti iam felicitate perfruuntur caelestis patriae O Maria mater pia o parens nostri redemptoris spes et solamen humani generis o Maria omnis gratiae plenitudo o vera mentis condiscipule dulcedo tuis meritis et precibus impetra mihi a dilectissimo filio tuo domino nostro Iesu Christo gratiam et virtutem spiritus sancti qui bene disponat ubique cogitationes verba atque omnes actus meos et esto mihi o clemens o pia o dulcis Maria cum tuo virgineo custode Iohanne apostolo et evangelista in omnibus apud deum auxiliatrix fidelissima O Iohannes sanctissime evangelista et apostole qui privilegio amoris praecipui ceteris altius a domino Iesu Christo meruisti pro tua castitate honorari corpus meum et animam commendo tibi ex omnibus amicis dei in patronum te elegi ut sis mihi protector corporis et animae in tempore tribulationis et angustiae Tu quidem in hac terra positus eras pius et benignus ac virgo castissimus Ideo dei filius te prae ceteris dilexit et in cruce moriturus tibi matrem suam commendavit ut quasi matrem custodires et ei ut filius ministrares Tu es ille *specialis* Christi amicus et secretarius ac secretorum conscius qui supra pectus eius in caena recubuit et de ipso sacro fonte dominici pectoris evangelii fluentia potare meruit et eras ille ut quidam dicunt juvenis in cuius nuptiis aquam convertit in vinum omnipotentis dei filius O Iohannes dulcissime evangelista et apostole mihi quae dilectissime te prece rogo humiliter et voce lacrimabili ut me tuum famulum in hac miseria positum protegas ab omni adversitate corporis et animae et sis mihi omni tempore turris fortitudinis et murus inexpugnabilis contra omnes inimicos meos visibiles et invisibiles O rosa rubicundior ac lilio candidior te iure predicabunt virgines et laudabunt iuvenes quia speculum virginittatis et exemplum castitatis cunctis in hoc mundo factus es O Christi familiaris amice o patrone amantissime valde es honorandus et vere digne glorificandus qui et thronum duodecimum inter primos apostolorum meruisti in caelo possidere et cui in terra tantam gratiam virtus divina contulit ut non solum virgo sis electus a Christo prae ceteris sed virginittatis magister et castitatis quamdiuduraverit mundus a mortalibus predicaberis In te confidit anima mea o amator castitatis et consecrator caritatis te in patronum et defensorem animae et corporis elegi Inde peto te o vera spes mea ut cum beatissima dei genitrice Maria sis memor mei in bonum coram Christo Iesu domino nostro et mihi miserrimo peccatori opem tuam cum ipsa ferre digneris in omni necessitate et angustia O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes o duo luminaria divinitus ante deum lucentia vestris radiis effugate scelerum meorum nubila tua clementia Quando introivi in domum tuam adoro te ad templum sanctum tuum in honore tuo O sancte Iohannes baptista praecursor dei O vos omnes sancti apostoli et evangelistae et omnes sancti et sanctae dei qui estis consortes supernorum civium Impetrate mihi gratiam a domino deo nostro ut illuminet mentem meam et concedat mihi spatium confitendi et paenitentiam agendi ut ante diem exitus mei merear habere paenitentiam ut sibi placere valeam habeam bonum finem finiam vitam meam in fide recta in spe superna in caritate perfecta spem in creatae et sanitatem in conscientia sensu integro bona memoria vera confessione et sancta unctione et sanctis desideriis videndi gloriosam faciem domini nostri Iesu Christi et sui corporis et sanguinis perceptionem Qui me et familiam meam a malis omnibus eruat bonis gaudere faciat mentes vitii evacuet virtutibus corroboret tranquillitatem tribuat in pace nos custodiat Cum meus finis venerit meis vos praebete oculis ut terrorem

sathanae per vos possim velociter evadere Frangat deus meos inimicos faciat ipsos meos amicos Superbiam illorum destruat rex angelorum per merita et intercessionem vestrorum Amen [PaL.1192,23r *Oratio de domina nostra valde bona utilis et devota*] *qfr* Intemerata et in aeternum benedicta

- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomparabilis virgo dei genitrix Maria sacratissimum dei templum spiritus dei sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum inclina aures tuas dignis supplicationibus meis et esto mihi peccatori Guaspari pia in omnibus apud deum auxiliatrix O Iohannes beatissime Christi familiaris et amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo es electus inter ceteros magis dilectus atque mysteriis caelestibus inter omnes magis imbutus apostolus et evangelista factus praeclarissimus te igitur invoco una cum matre eius domini nostri Iesu Christi ut mihi opem tuam cum illa afferre digneris o duae gemmae caelestes Maria et Iohannes o duo magna lumina divinitatis ante deum licentiam vestri radix effugate scelerum meorum nebula vos estis illi duo in quibus ipse filius dei patris domum sibi aedificavit et in quibus ipse dei filius unigenitus permansit ob sincerissimae dilectionis meritum qui confirmavit privilegium in cruce pendens et uni vestrum dicens Mulier ecce filius tuus Deinde dixit Iohanni discipulo suo Ecce mater tua et huius igitur cum amoris dulcedine qua ita inter vos ore dominico velut mater et filius coniuncti estis vobis duobus ego precor commendo animam meam et corpus meum omnibus horis atque momentis ut sitis mihi firmi custodes et pii apud deum intercessores existere dignemini credo enim firmiter et fateor indubitanter quod velle vestrum velle dei est et nolle vestrum nolle dei est unde quicquid ab eo petieritis sine mora obtinebitis per hanc ergo misericordiam potentissimam vestrae dignitatis virtutem mihi corpori et animae concedite salutem agite quaeso agite vestris gloriosis precibus ut cor meum visitare dignetur spiritus sanctus qui me a cunctis vitiorum sordibus expurget et virtutibus sacris exornet et in dilectione dei et proximi stare et perseverare faciat ut post huius vitae cursum ad gaudia me perducatur electorum suorum benignissimus optimus quoniam patre et filio substantialis est aeternus Qui vivit et regnat cum deo atre in unitate eiusdem [Oratio ad beatam Mariam virginem OxB267, 265r incomperabilis *ms*] *qfr* Intemerata et in aeternum benedicta

- O intemerata et in aeternum benedicta singularis atque incomperabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium Ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum Inclina aures tuae pietatis indignis supplicationibus meis Et esto mihi peccatrici pia in omnibus auxiliatrix O Iohannes beatissime Christi familiaris et amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo es electus atque inter ceteros magis dilectus apostolus et evangelista factus est praeclarissimus mysteriis caelestibus ultra omnes es imbutus Te invoco etiam cum Maria matre eiusdem domini nostri Iesu Christi ut opem tuam mihi peccatrici cum illa ferre digneris et eam pro me interpellare velis O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes O duo luminaria magna divinitus ante deum lucentia vestris radiis effugate scelerum meorum nebula Vos enim estis illi duo in quibus deus pater per filium suum dominum nostrum Iesum Christum specialiter aedificavit sibi domum Et in quibus ipse filius summi patris unigenitus ob sincerissimae virginitatis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium In cruce pendens uni vestrum ita dicens Mulier ecce filius tuus Deinde discipulo Ecce mater tua In huius ergo tam sacratissimi amoris dulcedine qua ita tunc ore dominico velut mater et filius invicem coniuncti estis vobis duobus Ego miserrima peccatrix commendo animam meam et corpus meum ut in omnibus horis atque momentis intus et exterius firmi custodes et pii apud deum intercessores existere dignemini Credo enim firmiter et fateor indubitanter quia velle vestrum velle dei est Et nolle vestrum nolle dei est Unde quicquid ab illo petitis sine mora obtinetis Per hanc ergo tam potentissimam atque sacratissimam vestrae dignitatis virtutem mihi poscite corporis et animae salutem Agite quaeso agite vestris gloriosis precibus ut cor meum inspirare et inhabitare dignetur spiritus almus qui me a cunctis sordibus expurget virtutibus sacris exornet et in dilectione dei et proximi stare et perseverare faciat ut post huius vitae cursum ad gaudia me liberet A morte subitanea et improvisa me defendat Decem praecepta legis me faciat firmiter observare Sensus meos bene regere Peccata mortalia et venialia evitare Et post huius vitae cursum me perducatur ad aeterna gaudia electorum benignissimus paraclitus gratiarum largitor optimus Qui cum patre et filio consubstantialis et coaeternus cum eis et in eis vivit et regnat per infinita saecula saeculorum Amen [PaL.1192, 86v] *qfr* Intemerata et in aeternum benedicta

- O intemerata et in aeternum benedicta singularis et incomparabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum Inclina aures tuae pietatis indignis supplicationibus meis et esto mihi peccatori pia et in omnibus auxiliatrix O Iohannes beatissime Christi familiaris et amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo electus es et inter ceteros magis dilectus atque divinis mysteriis imbutus apostolus et evangelista factus est praeclarissimus te invoco et matrem domini nostri salvatoris ut mihi opem tuam cum illa ferre digneris O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes et o duo luminaria divinitus ante deum lucentia vestris radiis effugate scelerum meorum nubila Vos estis illi duo in quibus deus pater per unigenitum suum aedificavit sibi domum et in quibus ipse filius dei patris unigenitus ob sincerissimae suae dilectionis meritis confirmavit privilegium In cruce pendens uni vestrum dixit Mulier ecce filius tuus Deinde dixit discipulo Ecce mater tua In huius ergo tam sacratissimi amoris dulcedine qua inter vos velut mater et filius invicem coniuncti estis vobis duobus ego peccator hodie corpus meum et animam meam commendo et corpus meum ut in omnibus horis atque momentis intus et extra sitis custodes et pii apud dominum intercessores mihi existere dignemini Credo enim firmiter et fateor indubitanter quod velle vestrum velle dei est et nolle vestrum nolle dei est Unde quicquid ab eo petieritis sine mora obtinebitis Propter hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem quaeso ut mihi concedatis salutem animae et corporis Agite quaeso agite vestris precibus gloriosis et orationibus ut cor meum inspirare dignetur spiritus almus et me a cunctis vitiorum sordibus expurget virtutibus sacris exornet et in dilectione dei et proximi stare et perseverare faciat ut post huius vitae mundi cursum ad gaudia perducatur electorum suorum benignissimus paraclitus gratiarum largitor optimus Qui cum patre et filio consubstantialis est Qui cum eis vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [PaL.1352, 64v *A Pasca usque Pentecosten cantatur oratio pulcherrima et devota ad beatam Mariam et ad beatum Iohannem evangelistam*]

- O intemerata et in aeternum benedicta singularis et incomparabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum sacrarium spiritus sancti ianua regni caelestis per quam post deum totus vivit orbis terrarum inclina aures tuae pietatis indignis supplicationibus meis et esto mihi peccatori pia in omnibus auxiliatrix O Iohannes beatissime Christi familiaris et amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo electus et inter ceteros magis dilectus mysteriis salutaribus ultra omnes imbutus apostolus eius et evangelista factus es praeclarissimus te invoco cum matre eiusdem salvatoris ut opem mihi cum illa ferre digneris O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes o duo luminaria divinitus ante deum lucentia vestris radiis effugate scelerum meorum nubila Vos estis illi duo *quibus deus pater filium suum specialiter aedificavit sibi domum* et in quibus ipse unigenitus dei patris ob sincerissimae virginitatis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium in cruce pendens uni vestrum ita dicens Mulier ecce filius tuus deinde ad alium Ecce mater tua In huius sacratissimi amoris dulcedine qua ita velut mater et filius invicem coniuncti estis vobis duobus ego peccator hodie corpus meum et animam meam commendo ut omnibus horis atque momentis intus et exterius firmi custodes et pii apud deum intercessores mihi existere dignemini *Credo enim firmiter et fateor indubitanter quia velle vestrum velle dei est Unde quicquid ab illo petitis sine mora obtinetis Per hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem poscite mihi corporis et animae salutem et indulgentiam a deo omnium peccatorum meorum atque in extrema hora huius vitae meae venite in adiutorium meum contra omnes laqueos inimici Et in die iudicii quando redditurus sum rationem de peccatis meis succurrite mihi ne damner cum impiis ad paenam sed cum iustis ad gaudium et gloriam sempiternam Agite quaeso agite gloriosis vestris intercessionibus ut cor meum inviseret et inhabitare dignetur spiritus almus gratiarum largitor optimus ...* [PaL.1354, 202r *Ad sanctam dei genitricem oratio*; in corsivo *sejoni cancellata pressoché illeggibili, il cui testo è ipotetico, cioè preso da altri mss*; testo mutilo in fine]

- O intemerata et in aeternum benedicta singularis et incorporalis dei genitrix virgo Maria sacratissimum dei templum spiritus sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum Inclina quaeso aures tuae sanctissimae pietatis supplicationibus meis et esto mihi peccatori indigno famulo tuo pia et in omnibus auxiliatrix O Iohannes beatissime Christi apostole familiaris et amice dei qui ab eodem domino nostro Iesu Christo virgo es electus atque inter ceteros magis dilectus apostolus eius et evangelista factus es praeclarissimus te invoco et supplico et matrem cum misericordia eiusdem domini nostri Iesu Christi ut mihi opem cum illa ferre digneris O duae gemmae caelestes Maria et Iohannes O duo luminaria divinitatis ante deum lucentia vestris radiis effugate scelerum meorum nebula Vos estis illi duo in quibus deus pater omnipotens per Iesum Christum filium suum aedificavit sibi domum et in quibus ipse dei filius patris unigenitus ob sincerissimae meritum dilectionis suae confirmavit privilegium in cruce pendens uni vestrum ita dicens Mulier ecce filius tuus Deinde dixit discipulo Ecce mater tua In huius ergo tam sanctissimi amoris dulcedine quo inter vos ore dominico velut mater et filius coniuncti estis Vobis duobus ego peccator commendo animam meam hodie et corpus meum in omnibus horis atque momentis vitae meae intus et foris Obsecro vos ut scitis mei fieri custodes et pii apud deum intercessores existere dignemini Credo enim firmiter et fateor indubitanter quod velle vestrum velle dei est et nolle vestrum nolle dei est Unde quicquid gratiae ab illo petieritis sine mora obtinetis per hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem mihi animae et corporis concedite salutem Agite quaeso agite vestris sacris orationibus ut cor meum visitare dignetur spiritus sanctus qui me a cunctis vitiorum meorum sordibus expurget virtutibus illustret in dilectione dei et proximi perfecte stare et perseverare me faciat usque in finem et post huius vitae cursum ad gaudia me perducatur electorum suorum benignissimus paraclitus Cum quo aeternus vivit et regnat deus per omnia saecula saeculorum Amen [Mn164, 21/8v *salutatio ad beatam Mariam* - HAUR?U IV 189v; BARRÉ, *Prières anciennes*, 196; WILMART, *Auteurs*, 488-490]

- O intemerata et in aeternum benedicta specialis et incomparabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum inclina aures tuae pietatis et illos tuos misericordes oculos indignis supplicationibus meis et esto mihi peccatori pia in omnibus auxiliatrix Et o beatissime Ioannes Christi familiaris amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo electus es et inter caeteros magis dilectus atque mysteriis caelestibus supra omnes imbutus apostolus eius et evangelista factus praeclarissimus custosque matris eius individuus te invoco etiam cum matre eiusdem salvatoris ut mihi opem tuam cum ipsa ferre digneris O duae gemmae caelestes Maria et Ioannes O duo luminaria divinitus ante deum lucentia Vestris radiis effugate scelerum meorum nubila Vos estis illi duo in quibus deus pater per filium suum specialiter aedificavit sibi domum et in quibus ipse filius dei unigenitus ob sincerissimae virginitatis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium in cruce pendens uni vestrum ita dicens Mulier ecce filius tuus Deinde ad alterum Ecce mater tua In huius ergo sacratissimi amoris dulcedine qua ita tunc ore dominico velut mater et filius invicem coniuncti estis vobis duobus ego N peccator corpus et animam meam commendo ut omnibus horis atque momentis intus et exterius firmi custodes et pii apud deum intercessores mihi existere dignemini Credo enim firmiter fateor indubitanter quod velle vestrum velle dei est et nolle vestrum nolle dei est Unde et quidquid petitis sine mora obtinetis Per hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem poscite mihi corporis et animae salutem Agite quaeso agite vestris gloriosissimis precibus ut cor meum invisere et inhabitare dignetur spiritus almus qui me a cunctis vitiorum sordibus expurget virtutibus sacris exornet in dilectione dei et proximi perfecte stare et perseverare faciat et post huius vitae cursum ad gaudia ducat electorum suorum benignissimus paracletus gratiarum largitor optimus qui patri et filio coaeternus et consubstantialis cum eis et in eis vivit et regnat omnipotens deus per infinita saeculorum saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LIII* <olim LII> (ad sanctam virginem Mariam et ad sanctum Ioannem evangelistam): PL 158 959 B]
- O intemerata et in aeternum benedicta specialis et incomparabilis virgo dei genitrix Maria gratissimum dei templum spiritus sancti sacrarium ianua regni caelorum per quam post deum totus vivit orbis terrarum inclina aures tuae pietatis indignis supplicationibus meis et esto mihi peccatori pia in omnibus auxiliatrix O Ioannes beatissime Christi familiaris amice qui ab eodem domino nostro Iesu Christo electus et inter ceteros magis dilectus atque mysteriis caelestibus ultra omnes imbutus apostolus eius et evangelista factus es praeclarissimus te invoco etiam eum matre eiusdem salvatoris ut mihi opem tuam cum ipsa ferre digneris O duae gemmae caelestes Maria et Ioannes o duo luminaria divinitus ante deum lucentia vestris radiis scelerum meorum effugate nubila Vos estis illi duo in quibus deus pater per filium suum specialiter aedificavit sibi domum et in quibus ipse filius dei patris unigenitus ob sincerissimae virginitatis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium in cruce pendens uni vestrum ita dicens Mulier ecce filius tuus deinde ad alium Ecce mater tua In huius ergo sacratissimi amoris dulcedine qua ita tunc ore dominico velut mater et filius invicem coniuncti estis vobis duobus ego peccator corpus et animam meam commendo ut omnibus horis atque momentis intus et exterius firmi custodes et pii apud deum intercessores mihi existere dignemini Credo enim firmiter fateor indubitanter quia velle vestrum velle dei est et nolle vestrum nolle dei est Unde et quicquid ab illo petitis sine mora obtinetis Per hanc ergo tam potentissimam vestrae dignitatis virtutem poscite mihi corporis et animae salutem Agite quaeso agite vestris gloriosis precibus ut cor meum invisere et inhabitare dignetur spiritus almus qui me a cunctis vitiorum sordibus expurget virtutibus sacris exornet in dilectione dei et proximi perfecte stare et perseverare faciat et post vitae huius cursum ad gaudia ducat electorum suorum benignissimus paracletus gratiarum largitor optimus qui patri et filio consubstantialis et coaeternus cum eis et in eis vivit et regnat deus in omnia saecula saeculorum Amen [*Oratio ad sanctam Mariam et ad sanctum Iohannem evangelistam*, ed. WILMART 1923 = Auteurs 488]
- O Ioannes beatissime amice Christi familiarissime qui ab eodem domino nostro ... [Stams 8.4]
- O Iohannes beatissime Christi apostole familiaris et amice dei ... ut mihi opera cum illa ferre digneris [Mn164, 22/8v LEROQUAIS II 154]
- O Iohannes gloriose o baptista gratiose fons origo sanctitatis virgo sancte castitatis O martyr beatissime heremita sanctissime plus quam propheta dixeris angelus praedicaris ... Me et meos omni modo in manus tuas commendo fiat ut tuis meritis caeli fruamur gaudiis Praesenta te paraclito qui cum patre et filio vivit et regnat deus per omnia saecula saeculorum Amen [*Ad honorem dei gloriosaeque virginis Mariae et sancti Iohannis Baptistae oratio in rithmis pulchra et devota* MiB41, 4ra]
- O Iohannes gloriose o gratiose pater baptista virgo atque martyr ... o gloriosae virginis Mariae benedictus filius dominus noster Qui cum patre ... Amen [*Alia oratio ad eundem* MiB41, 5vb]
- O Iohannes gloriosissime martyr beatissime heremita sanctissime plusquam propheta diceris angelusque praedicaris Tu qui tot privilegiis fulges ... fac ut tuis meritis caeli fruamur gaudiis praestante paraclito Amen [*Alia oratio ad eundem* MiB41, 7vb]
- O larga datrix virtutum fons inefficiens omnium gratiarum mater misericordiae offero tibi ... [Eb4, 90r: Eb13, 9v Eb19, 27v]
- O Iesu fons inexhaustae pietatis qui ex intimo dilectionis affectu ... in nobis penitus refrigera et extingue Amen [Mn164, 8/ 4r BRIGIDA *Orationes* 7]
- O lux quam videbat Tobias quando oculis clausis docebat filium viam vitae lux quam videbat Isaac interius quando caligantibus oculis exterius filio futura narrabat lux inquam invisibilis cui omnis abyssus humani cordis est visibilis lux quam Iacob videbat quando sicut tu intus docebas filius exterius ventura praedicebat ecce tenebrae sunt super faciem abyssi mentis meae tu es lumen ecce caligo tenebrosa super aquas cordis mei tu es veritas O verbum per quod facta sunt omnia sine quo factum est nihil Verbum quod es ante omnia ante quod nihil Verbum creans omnia sine quo nihil omnia Verbum regens omnia sine quo non sunt omnia Verbum quod dixisti in principio Fiat lux et facta est lux dic etiam nunc Fiat lux et facta sit lux et videam lumen et cognoscam quidquid non est lumen quia sine te mihi tenebrae lumen et lumen tenebrae ponuntur Et sic sine tua luce non est veritas adest error adest vanitas non est veritas non est discretio adest confusio adest ignorantia non est scientia adest caecitas non est visio adest invium non est via adest mors non est vita (AUGUSTINUS, *Soliloquia* 3 PL 40, 867)
- O Maria dei genitrix gloriosa digna digni immaculata sancti inclina pias aures tuas ... [*Laudes ac praedulces salutationes ad singula membra ... Mariae* D521, 79rb]
- O Maria inferni expugnatrix ... [D2242, 19v: *add. post. post Nomina Mariae*]
- O Maria madre di dio vergine senza corruptione ... (Ri23:68r *italiano*)
- O Maria Magdalena devotissima Iesu Christi ancilla concede mihi ... per eum quem tantopere amasti Qui [Mn164, 96/81v *ad sanctam Mariani Magdalenam*]
- O Maria mater Christi quem dolorem habuisti cum in cruce conspexisti contemplando filium Fac me tecum condolare et de Christo semper flere qui est passus pro me vere peccatis (?) patibulum Tota eras dolorosa et plorabas lacrimosa velut nubes pluviosa dans cordis spirxxx Quia Christus natus spinis erat coronatus in et irrisus et velatus in cordis hominum Vultus eius gloriosus et decore speciosus erat turopis et lutosus sputis ninfideli um Corpus eius candidatum totum erat denigratum quia fuit flagellatum manibus crudelium Quejm tu vurgo dum vidisti prae dolore defecisti sed nec loqui potuisti per cordis martyrium Corde vero tu dolebas et amare nimis flebas propter natum quem videbas verberatum nimium Tantus dolor habundavit qui te totam conquassavit sed et mente laniavit scindens tuum animum Tu videbas patientem Christum crucem deferentem ad perdendum unicum Post haec Christus denudatus ut salvetur secundum (?) per manus ipse pendeat qui iam mundum redimebat Tibi mater condolebat per cordis incendium (Rv75, 109r)
- O Maria piissima stella maris clarissima ... [D2242, 95va: LHP 1, 339]
- O Maria piissima stella maris clarissima ... [Fb326, 131r: AH 15 nr. 115]
- a-
- O Maria piissima
stella maris clarissima
mater misericordiae
aula pudicitiae
ora pro me ad dominum Iesum Christum tuum benedictum filium
ut me a malis eruat in bonis gaudere faciat
a vitiis evacuet
virtutibus corroboret
tranquillitatem tribuat
et in pace custodiat
ac cum finis vitae meae advenerit meis te praebe oculis
ut terrorem sathanae per te quam evadere conductricem te habeam redeundo ad patriam
ut inimicus diabolus viam meam non perturbet in mundo obiciendo plurima quanta poterit crimina

donec reddam animam Michaeli archangelo praeposito paradisi
cuius extat officium a faucibus diaboli defendere
ut dignetur eam eripere et paradiso reddere Amen
Omnis virtus te decorat
omnes sancti te honorant in caelesti patria
ac te omnes benedicunt et laudantes tibi dicunt
ave plena gratia propter plagas Iesu Christi
quas cruentas flens vidisti pro nostra miseria f
ac nos semper videre et videndo te gaudere in caelesti gloria [CmU4105, 215r] *cfr* O domina piissima
-z-

- O Maria piissima stella maris clarissima mater misericordiae et aula pudicitiae ora pro me dominum Iesum Christum tuum filium ut me a malis eruat bonis
gaudere faciat virtutibus corroboret vitiis evacuet tranquillitatem tribuat et in pace custodiat ut cum finis vitae meae venerit meis te praebe oculis ut per
te terrorem sathanae tunc valeam evadere conductricem te habeam redeundo ad patriam ne callidus diabolus viam perturbet invidus obiciendo plurima
vitae praesentis et crimina donec me reddas praeposito Michael archangelo cuius constat officio a maligno diabolo dignos quoque eripere et paradiso
reddere O Michael te invoco obsecro corde et supplico ut vitae necessaria mihi ministres omnia et me obstore facias contra hostis nequitia [OxB.220,
150v]
- O Maria plasma nati quae vidisti natum pati quid te dolor tenuit **Non** est hoc humanitati scire datum ulli nati quia nemo potuit **Prae** dolore perforetur mea
mens et crucietur quae dolorem meruit **Ne** in fine condemnetur sed per paenas emendetur quia carni paruit Amen [*Oratio*: ed. WILMART 1926 = WILMART,
Auteurs, 527]
- O Maria plasma nati quae vidisti natum pati quis te dolor tenuit Non est hoc humanitati datum scire ulli nati quia nemo potuit Prae dolore perforetur mea
mens et crucietur quae dolorem meruit Ne in fine condemnetur sed per paenas emendetur quia carni paruit [HAS 75v]
- O Maria virgo pia maris stella dei cella ... [De BVM D2242, 95ra]
- O Maria virgo pia maris stella dei cella mater dei virgo gravis et suavis mellis stilla dulcior speciosa pretiosa gloriosa generosa fons misericordiae
via vitae causa vitae omnis boni copia reginarum flos cunctarum laus sanctarum animarum spes reorum spes lapsorum angelorum indeficiens gaudium
tuo nato nos pacato qui creavit omnia nobiscum impetra aeterna gaudia Amen [PRPLH:94v]
- O Maria virgo virginum domina angelorum ... seu impetrare volueris Qui [PaL1385, 144r: LEROQUAIS I, 210]
- O Maria virgo virginum regina virtutum ... voluntatem divinam [Ss430, dopo 265v: preghiere alla BVM (4)]
- O Maria virgo virginum rogo te per patrem cuius virtus ... [Sequentem orationem quicumque cum mentis puritate et cordis devotione dixerit ... Ab3199, 200r]
- O Maria virgo virginum Rogo te per patrem cuius virtus te obumbravit per filium qui in te inhabitavit per spiritum sanctum qui in te superavit per quem
vitasti culpam evasisti paenam meruisti gratiam Impetra mihi piissima clementiam clementissima misericordiam Benignissima spiritus sancti gratiam ac
finem bonum et perpetuam vitam Amen [*Oratio ad beatam virginem* CmU6692, 206r]
- O Maria virgo virginum rogo te per patrem cuius virtus te obumbravit per filium qui in te inhabitavit per spiritum sanctum qui in te supervenit per quem
vitasti culpam evasisti paenam invenisti gratiam Impetra mihi piissima culpa veniam Clementissima misero misericordiam Dulcissima peccatori spiritus
sancti gratiam ac finem bonum per tuam salutarem praesentiam et vitam sempiternam Amen [CmU4105, 250v Introduzione 250r *Sequentem orationem
quicumque cum mentis puritate et cordis devotione dixerit quinquies in die sine dubio beatam virginem Mariam in fine vitae suae cum laetitia et gaudio videbit*] *cfr* Maria virgo
- O martyres strenui bellatores gloriosi ... [Pal 1368, 57v De 10.000 martyribus: LEROQUAIS I, 184]
- O Mater benedicta sancta Brigitta sponsa domini nostri Iesu Christi per gratiam quam ab eo meruisti Te deprecor misera terra omni pollutione et immunditia
repleta ancilla peccati ut per eum qui te de mundo elegit tuis meritis gloriosis me liberes ab omni versutia et insidiis diaboli et impugnatione et dominatione
et illusione visibili et invisibili Et a malo homine in die finis vitae meae Et in die furoris domini a consortio malorum me eruas misericorditer O mater
nostra O domina gloriosa Et ad vitam perducere digneris aeternam Praestante domino nostro Iesu Christo qui est benedictus in saecula saeculorum
Amen [HAS 32r preghiera 10 di s. Brigida]
- O Mater benedicta sancta Brigitta sponsa domini nostri Iesu Christi per gratiam quam ab eo meruisti Te deprecor misera terra omni pollutione et immunditia
repleta ancilla peccati ut per eum qui te de mundo elegit tuis meritis gloriosis me liberes ab omni versutia et insidiis diaboli et impugnatione et dominatione
et illusione visibili et invisibili Et a malo homine in die finis vitae meae Et in die furoris domini a consortio malorum me eruas misericorditer O mater
nostra O domina gloriosa Et ad vitam perducere digneris aeternam Praestante domino nostro Iesu Christo qui est benedictus in saecula saeculorum
Amen [HAS 32r preghiera 10 di s. Brigida]
- O mater dei memento mei [LHP.S XXV]
- O mater dei rogamus te per tristiciam quam habuisti in quadraginta horis in quibus filius tuus dominus noster Iesus Christus iacuit in sepulcro ... per infinita
saeculorum saecula Amen [Pal 1356, 117v *Sixtus IV* [1471-1481] *pontifex maximus concessit cuilibet devote dicentium infra scriptam orationem pro qualibet vice 11.000
annorum indulgentiae Oratio*: LEROQUAIS I, 164]
- O mea carissima domina Rogo te per caritatem dilecti filii tui ut dones mihi auxilium eum toto corde diligere. Ego sentio me debilem ad diligendum eum tam
ardenti caritate ut deberem Ideo rogo te mater misericordiae ut ligare digneris caritatem eius super cor meum Et attrahe illud ad filium tuum toto
conamine Separatum ab omni dilectione carnali Et eo valentius attrahe quo fuerit ponderosius [HAS 31r preghiera 7 di s. Brigida]
- O mea carissima domina Rogo te per caritatem dilecti filii tui ut dones mihi auxilium eum toto corde diligere. Ego sentio me debilem ad diligendum eum tam
ardenti caritate ut deberem Ideo rogo te mater misericordiae ut ligare digneris caritatem eius super cor meum Et attrahe illud ad filium tuum toto
conamine Separatum ab omni dilectione carnali Et eo valentius attrahe quo fuerit ponderosius [HAS 31r preghiera 7 di s. Brigida]
- O miranda vanitas o divitiarum amor lamentabilis o virus amarum cur tot viros inficis faciendo charum quod pertransit citius quam flamma stuparum Homo
miser cogita mors omnes compescit quis est ab initio qui morti non cessit quando moriturus est omnis homo nescit hic qui vivit hodie cras forte putrescit
Qui de morte cogitat miror quod laetatur cum sic genus hominum morti deputatur quo post mortem transeat homo nesciat unde quidam sapiens ita
de se fatur Dum de morte cogito contristor et ploro verum est quod moriar et tempus ignoro ultimum quod nescio cui iungar choro ut cum sanctis
merear iungi deum oro Cur mundus militat sub vana gloria cuius prosperitas est transitoria tam cito labitur eius potentia quam vasa figuli quae sunt
fragilia Plus fide litteris scriptis in glacie quam mundi miseri vanae fallaciae fallax in praemiis virtutis specie qui numquam habuit tempus fiduciae
Credendum magis est viris veracibus quam mundi miseri prosperitatibus falsis in somniis et vanitatibus falsis in studiis et voluptatibus Dic ubi Salomon
olim tam nobilis vel ubi Samson est dux invincibilis vel pulcher Absalon vultu mirabilis vel dulcis Ionathas multum amabilis Quo Caesar abiit celsus
imperio vel dives splendidus totus in prandio tot ora praesulium tot regna fortia tot mundi principes tanta potentia in ictu oculi clauduntur omnia Quam
breve festum est haec mundi gloria ut umbra hominis sunt eius gaudia quae semper subtrahunt aeterna praemia et ducunt homines ad dura devia O esca
vermium o massa pulveris o roris vanitas cur sic extolleris ignorans penitus utrum cras vixeris fac bonum omnibus, uamdiu poteris Haec carnis gloria
quae magni penditur sacris in litteris flos faeni dicitur ut leve folium quod vento rapitur sic vita hominis luci subtrahitur Nil tuum dixeris quod potes
perdere quod mundus tribuit intendit rapere superna cogita cor sit in aethere Felix qui potuit mundum contemnere [Rhythmus de contemptu mundi: PL 184,
1313D]
- O misericordissima mater misericordiae ... atque vitam aeternam consequi merear Amen [PaL1063, 268r *Oratio de s. Maria ante corpus Christi*: LEROQUAIS I, 47]
- O misericordissime domine Iesu Christe rogo te toto corde ut omnia peccata mea dimittas ... [D1109, 20r]
- O misericordissime domine Iesu Christe istarum petitionum et commendationum memor sis in hora exitus mei ... [*Oratione pro bono fine* (6) Eb4, 203v]
- O misericordissime domine Iesu quia sine humilitate numquam tibi placuit ... [D1109, 26r]
- O mundi domina audi me miserum peccatorem per amorem unigeniti filii tui libera me de invidia de insidiis et lesionibus obrobriis maleficiis callidis consiliis
pravis et perversis machinationibus omnium hominum tu domina dignare me liberare ab omni infamia et confusione et a cunctis malis qui circumdant
me propter peccata mea [(Magnificat 9) OxL82,26v rubrica iniziale: *Suscipit Israel puerum suum* dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]
- O mundi dominantium adiuva me peccatricem miseram et per amorem unigeniti filii tui libera me de omni angustia et tribulatione ab omni infamia et
tribulatione ab omni infamia et tribulatione et confusione et a cunctis malis quae circumdant me et tu dulcissima mea domina sancta Maria sis semper in

- auxilium mihi [OxB32, 174v preghiera intercalata ai versi del *Magnificat* (9) dopo *Suscepit*; all'inizio manca *domina*; ab omni infamia et tribulatione *bis*]
 O nobile collegium sanctorum sororum trium ... fuit insignita [*De tribus Mariis* PaL1406, 131r: LEROQUAIS I, 242]
 O oriens lucis aeternae sol iustitiae qui illuminas omnem hominem venientem in hunc mundum veni et illumina ... [*Oratio ad piū Iesum b. THOMAE de Aquino* D521, 63vb]
 O Oriens splendor lucis aeternae et sol iustitiae ... mihi peccatori et omnibus christianis [Vat84 20]
 O Oriens splendor lucis aeternae et sol iustitiae veni et illumina sedentem in tenebris et in umbra mortis [HAS 311r: V giorno segue ps 68] *ifr* Oriens splendor
 O pater aeternae gloriae offero tibi memoriam meam ... [Eb4, 16r: IV 19]
 O pater alme tuum sit nomen sanctificatum adveniatque tuum regnum per saecula beatum ... et tutela malo nos defendat ab omni [HH35, 120r: LIGHT 1995, 42: BLOOMFIELD 8641; WALTHER 12835]
 O peccata mea magna estis nimis multa estis nimis Iudex terribiliter districtus inaequaliter severus immoderate offensus vehementer iratus sententia immutabilis carcer irremediabilis tormenta sine intervallo sine temperamento tortores horribiles qui nunquam lassesunt nunquam miserentur Timor reum conturbat conscientia confundit cogitationes increpant fugere non licet Ecce in quo periculo incessanter consisto nisi quia non semper hoc cogito eo autem miserior et miserabilior quia oblivisci possum Semper enim videt deus me et peccata mea semper mihi intimatur districta sententia semper infernus apertus et tormenta parata semper invisibiles insidiatores parati ut illuc rapiant miseram animam meam Sic sum positus cum vigilo sic sum cum dormio sic sum cum rideo sic sum cum laetor sic sum cum superbo sic sum cum detraho sic sum cum irascor sic sum cum tristor sic sum cum deliciis corporis miserabilis amplexor Denique sic sum semper et ubique Heu me miserum et ubi sum et ubi non sum qui nescio ubi securus sum [PS.AUGUSTINUS, *De contritione cordis 6 Peccatoris discrimina*: PL 40, 947]
 O pia domina virgo Maria per illud gaudium quod habuisti de filio tuo in terra et per illum dolorem quem habuisti in die passionis eius aperi oculos misericordiae tuae super nos peccatores et per illam dulcem memoriam quam filius tuus habuit de te inter angustias passionis suae dum in cruce pendebat memor esto nostri dulcissima virgo Maria in angustis et tribulationibus nostris Per Christum dominum nostrum Amen [PRPLH:100v *dopo le litanie*]
 O pie crucifer cunctorum redemptor populorum qui pro salute saeculi mortem crucis protulisti benigno vultu me respice et quas tibi offero tuas laudes suscipe [BAV, Rossi 205, 93v *adorazione della croce Ad aures eius* ORT: ed. BOYNTON Rossi]
 O pie Iesu recordare quam paenali et quam care ... [*Oratio b Augustini de pasione domini* D2242, 23r: RH 13405]
 O pie Iesu respice illum hominem ... [Eb4, 15v: IV 19]
 O piissima domina mea virgo semper Maria regina mundi stella maris porta caeli per illud gaudium quod habuisti quando angelus Gabriel dixit Ave gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Et tu respondisti Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Et per illud gaudium quod habuisti quando sancta Elisabeth prophetizavit illum verbum dicens Unde hoc mihi ut veniat mater domini mei ad me Ex quo facta est vox salutationis tuae in auribus meis exultavit in gaudio infans in utero meo Et tu respondisti Magnificat anima mea dominum et exultavit spiritus meus in deo salutari meo Et per illud gaudium quod habuisti quando filius tuus natus est ex te et tu vidisti eum Et per illud gaudium quod habuisti quando filius tuus surrexit a mortuis et apparuit tibi Et per illud gaudium quod habuisti quando transisti de saeculo et collocavit te ad dexteram suam super omnes virtutes caelorum Rogo itaque te piissima domina mea per ista quinque gaudia quae denumeravi ut impetrare digneris mihi misericordiam apud altissimum filium tuum ut dimittat mihi omnia peccata mea et faciat me ita vivere in hoc saeculo ut quando anima mea exierit de corpore meo misereatur mei deus et donet illi cum sanctis suis vitam aeternam Amen Rogo itaque piissima domina per ista quinque gaudia quae denumeravi pro animabus patris et matris et matrisvice et fratrum et parentum et omnium benefactorum meorum vivorum et defunctorum ut pro eis intercedere digneris apud Iesum Christum filium tuum dominum nostrum Qui cum deo patre aeterno in unitate spiritus sancti vivit et regnat deus in saecula saeculorum Amen [CmU6692, 185v; introduzione 185r *Oratio beati Aegidii regis quam ipso angelo annuntiante composuit ac sui oatis vel matris anima totum annum nullo remissio die cantaverat sique a paenis cum liberati summus deus pennis ... sumus ms*]
 O piissima et excellentissima domina mea sancta Maria ... coaeternus et consubstantialis [PaL1347, 208v: LEROQUAIS I, 156]
 O piissime Iesu propitius esto mihi peccatrici ... ac delectari in saecula saeculorum Amen [Fb326, 30r]
 O pius et misericors deus ecce ego miser et infelix peccator tua gratia praecedente et mesemper adiuvante accedam ad sacramentum ... faciem contemplari Qui tecum [*Alia oratio ante communionem pulbra* MiB41, 70ra]
 O quam dulcis Iesu memoria summe sola consolatoria esto Iesu post haec cursoria nostrae carnis excussa historia nobis Iesu honor et gloria Sit nomen domini benedictum Ex hoc nunc et usque in saeculum [HAS 57r]
 O quando ad illam incorruptionem veniam et sic salvus ero Vere tunc satiabor cum manifestabitur salus et felicitas illa mihi ad quam pervenire non possum nisi prius a te fuero de dictis sanguinibus liberatus a quibus si liberatus fuero et nullo alio liberante et exultabit hoc est cum exultatione et gaudio nuntiabit lingua mea iustitiam tuam non illam domine a qua superius appellavi eo quod dominam meam misericordiam in qua spero non permittet secum in tuo finali iudicio consedere nam illam iustitiarum iustitiam non possem cum exultatione ad memoriam revocare quia valde contremiscit cor meum illam timens sed illam potius tuam iustitiam lingua mea cum exultatione et laetitia nuntiabit quia in praesenti vita ex virtute ipsius tuae praesentis iustitiae me teneris recipere confitemen eo quod sacrae leges tuae iustitiae in hac vita non dedignantur sacros canones tuae misericordiae imitari quantumcunque in peccatores impenitentes saevire debeant in futuro Sin autem deus meus et liberator meus me quod absit non liberaveris de sanguinibus sicut opto qua temeritate praesumet lingua mea tuam iustitiam remordente me conscientia exultare vel cum exultatione animi nunciare Certe potius formalis daret ne tu deus mihi diceris peccatori Quare tu enarras iustitias meas et assumis testamentum meum per os tuum Sed quia istae duae res misericordia et iustitia semper in tuo iudicio sunt coniunctae ex quo de sanguinibus confiteor et paenitentiam bene placitam tibi ago de liberatione mea indubia [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 32: PL 158 844 A]
 O quantum tibi sumus debitores domine deus noster tanto redempti pretio tanto salvati dono et tam glorioso adiuti beneficio Quantum a nobis miseris timendus est et amandus benedicendus et laudandus honorandus et glorificandus qui nos sic amasti sic salvasti sic sanctificasti sic sublimasti Tibi nempe debemus omne quod possumus omne quod sapimus omne quod vivimus Et quis habet quidquam non tuum Tu domine deus noster a quo bona cuncta procedunt propter te et nomen sanctum tuum da nobis de bonis tuis ut de donis ac datis tuis serviamus tibi et in veritate placeamus atque debitas quotidie laudes rependamus tibi pro tantis beneficiis misericordiae tuae non enim aliunde possumus tibi servire neque placere nisi de tuo munere Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est descendens a te patre luminum apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio Domine deus noster deus pie deus bone deus omnipotens deus ineffabilis et incircumscriptae naturae institutor omnium rerum et domini nostri Iesu Christi pater qui eundem dilectum filium tuum dominum nostrum dulcissimum misisti de sinu tuo ad publicum nostrum suscipere vitam nostram ut nobis donaret suam essetque perfectus deus ex te patre et perfectus homo ex matre totus deus et totus homo unus idemque Christus aeternus et temporalis immortalis et moriturus creator et creatus fortis et infirmus victor et victus nutritor et nutritus pastor et ovis temporaliter mortuus et tecum vivens in aeternum suis dilectoribus vitae municipatum promittens dedit et nobis dixit Quodcumque petieritis patrem in nomine meo dabit vobis Per ipsum summum sacerdotem et verum pontificem et bonum pastorem qui se tibi obtulit in sacrificium ponens animam suam pro grege suo te rogo per ipsum qui sedet ad dexteram tuam et interpellat pro nobis Redemptorem et advocatum nostrum pietati et bonitati tuae supplico clementissime et amantissime et benignissime amator hominum deus ut des mihi cum eodem filio tuo et sancto tuo spiritu te in omnibus benedicere et glorificare cum multa cordis contritione et lacrymarum fonte cum multa reverentia et tremore quia quorum una est substantia unum est et datum Sed quoniam corpus quod corrumpitur aggravat animam excita quaeso torporem meum tuis stimulis et fac me strenue perseverare in praeceptis et laudibus tuis die ac nocte Tribue ut concaleat cor meum intra me et in meditatione mea exardescat ignis Et quia ipse tuus unice natus dixit Nemo venit ad me nisi pater qui misit me traxerit eum et Nemo venit ad patrem nisi per me obsecro et suppliciter rogo trahe me tu semper ad ipsum et ipse me tandem perducet ad te illuc ubi ille est in dextera tua sedens ubi sempiterna est vita et sempiterna beata ubi est amor perfectus et nullus timor ubi est dies aeternus et unus omnium spiritus ubi est summa et certa securitas et secura tranquillitas et tranquilla iucunditas et iucunda felicitas et felix aeternitas et aeterna beatitudo et beata tui sine fine visio atque laudatio ubi tu cum illo et ille tecum in communionem sancti spiritus aeternaliter ac sempiternaliter vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen (Ps. Augustinus, *Meditationes* 17 PL 40, 913-914)
 O qui in praesepe cibus es iumentorum te laudans aspicio mente carnem angelorum ... [*Oratio ad praesepe domini* D521, 100ra]
 O radix Iesse qui stas in signum populorum ... et omnibus benefactoribus meis [Vat84 16]
 O radix Iesse qui stas in signum populorum super quem continebunt reges os suum quem gentes deprecabuntur veni ad liberandum nos iam noli tardare

[CmU4105, 228v *Oratio*; HAS 308r: III giorno segue ps 24]

- O redemptor benignissime et salvator noster da mihi quaeso lacrimas et tuo affectu ... et da mihi effectum petitionis et desiderii mei precibus et meritis omnium sanctorum Amen [Ve60, 48v-50r *De eadem ad laudes habendas devotissima oratio <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis>* (20)]
- O rex angelorum et hominum ad tui dulcissimi convivii mensam ego indignus peccator accessurus vereor ... [*Oratio devota ante missam* D1109, 15r]
- O rex gentium et desideratus earum ... miserere mihi peccatori et omnibus christianis [Vat84 22]
- O rex gentium et desideratus earum lapisque angularis qui facis utraque unum veni salva hominem quem de limis formasti [HAS 313r: VI giorno segue ps 70]
- O rex gentium et desideratus eorum lapisque angularis qui facis utraque unum veni salva hominem quem de limo formasti [*Oratio* CmU4105, 229r]
- O rex gloriae domine virtutum qui triumphator ... antiqui hostis et phantasmata eius [Vat84 26]
- O rex regum et dominus dominantium creator omnium creaturarum, quae in caelis sunt et quae super terram et omnes abyssos deorsum qui unigenitum filium tuum dominum nostrum Iesum Christum de spiritu sancto conceptum et natum de Maria virgine et de sede sancta maiestatis tuae descendere et carnem humani generis sumere et crucem passionis pro nobis subire fecisti Exaudi me miserum et infelicem ad te clamantem et humiliter deprecantem pro universis malis meis quae feci quia peccavi nimis in vita mea suadente humani generis inimico consentiente prava voluntate mea delectante faeditate carnis immunditiae Peccavi nimis et coram te et coram angelis tuis heu mihi quia non sum reveritus faciem tuam Templum enim corporis mei de opere iniquitatis coinquinavi animam meam in carne positam male pollui Quid ergo dicturus sum miser cum ante conspectum tremendae maiestatis tuae venero ad iudicandum Et si iustus ante te vix salvabitur ego impius et infelix ubi apparebo Da mihi deus meus lacrimas ut lugere merear scelera mea quae gessi Succurre mihi deus meus succurre mihi sancti angeli priusquam me absorbeat ignis aeternus Movete lacrimae movete flete oculi mei flumina lacrimarum irrigate maxillas meas irrigate genas meas Quid ultra faciam domine quid respondebo Nihil invenio quo fugiam nisi ad te quia tu es deus meus tu es redemptor meus tu es spes mea tu fortitudo mea tu refugium meum in te est domine decantatio mea semper in te confidit anima mea Precor te ante quam discutias me miserere mei O domini sacerdotes intumini et videte si est dolor sicut dolor meus Orate pro me omnes sancti martyres dei Orate pro me sanctae virgines dei qui corpora vestra pro Christi nomine ad supplicia tradidistis et certamen forte ad vincendum inimicum habuistis ut pro cuius amore tanta sustinueris cum ipso in caelestibus vestris intercessionibus in praesenti saeculo obtinere aeternam beatitudinem praemia aliquantulum adipisci merear Ipso adiuvante qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [Ln3763, 1964, 404 n. 10]
- O rex saeculorum immortalis invisibilis quot aetates lapsae sunt quot saecula transierunt et quot futura sunt mutabis ea et mutabuntur Tu autem qui dixisti Ego sum qui tuum idem ipse es in aeternum immutabilis et omnipotens apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio Licet enim omnia sint ex te et per te et in te non tamen sunt quod tu es qui es mutans non mutatus faciens movens sed manens Et cum beatus apostolus tuus dicat quod nos sumus in quos fines saeculorum devenerunt aeternitati tuae supplico deus meus ut in me sic digneris implere apostolicum istud verbum ut saeculum vel saecularitas qui me canonicum vel monachum adeo facit saecularem quod hoc adiectivum totum suum in me absorbet et destruit substantivum in me taliter finiatur quod de caetero negotia saecularia me non trahant et turbent Exceptum a iurisdictione saeculi huius nequam ad illa infinita saecula me facias cogitare et postea cum vivis et confessionem dantibus pervenire qui sunt partes saeculi sancti et saecula saeculorum Didici enim domine quod illud saecula saeculorum a latino interprete ponitur pro aeterno et quod repetitio dicentis saecula saeculorum ad aeterna mittit animum cogitantis et haec sunt illa aeterna immortalia infinita testamenta saecula saeculorum quae iusti post ista saecula praesentia et mutabilia immutabiliter consequentur In quibus saeculorum tibi auctori solum sit gloria sempiterna [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 44: PL 158 853 A]
- O sacratissima hostia pro nobis in huius missae sacrificio immolanda ... et visionis clarae divinitatis perfruitionis [PaL1347, 257v *In elevatione sacramenti*: LEROQUAIS I, 156]
- O salutaris hostia Quae caeli pandis hostium ... [135r *Quant on lieve le corps Notre Seigneur à la Messe* PaL1373, 135v: LEROQUAIS I, 194]
- O sancta et inter sanctos post deum singulariter sancta Maria ... [D521, 27ra: ANSELMUS CANTUAR.] *cf* Sancta et inter sanctos
- O sancta o benedicta in necessitatibus nostris adesce digneris nostrum consilium et auxilium quae omnibus es promptior potentior efficacior amabilior gratiosior et dulcior Dulcis es in ore te laudantium in corde te diligentium in memoria te deprecantium Magnifica es in omni sexu in omni aetate in omni conditione in tribubus populis et linguis Tu es luna in medio firmamenti candelabrum in medio mundi lignum vitae in medio paradisi tu es myrrha electa piscina in Esebon virgula fumi ex aromatibus fasciculus myrrhae et thuris inter ubera sponsi terebinthus extendens ramos gratiae et salutis inter benedictas superbenedicta es superelecta es superspeciosa supergratiosa supergloriosa mater illius qui gratiam et gloriam et honorem et aeternitatem praestat Surge beatissima virgo misericorditer ora pro nobis surge et amplectere misericordiam redemptoris et da preces iugiter pro nobis quos cernis tam graviter offensos ante oculos conditoris Per te domina gloriosa ad Iesum filium tuum mereamur ascendere qui per te ad nos dignatus est descendere Per te beata virgo venire valeamus in ipsius gloriam qui per te in nostram venit miseriam Per te accessum habeamus ad filium tuum qui per te redemit mundum O benedicta inventrix gratiae genitrix vitae mater salutis per te suscipiat nos qui per te datus est nobis Excuset piissima domina virgo Maria apud piissimum filium tuum integritas tua culpam nostrae corruptionis et humilitas tua deo grata nostrae veniam impetret vanitatis Copiosa caritas tua gloriosam fecunditatem nobis conferat meritum Generaliter omnes te gloriosa virgo Maria invocantes exaudi omnibus adesto omnibus subveni omnes in angustiis et necessitatibus te sentiant adiutricem quicumque te credunt esse dei genitricem Specialiter vero illos tua quotidiana et assidua defendat oratio quorum frequens tibi famulatur devotio et quicumque sunt memores tui in terris memor sis illorum ante piissimum filium tuum dominum nostrum in caelis domina nostra mediatrix nostra tuo filio nos commenda reconcilia nos filio tuo tuo filio nos repraesenta Fac o benedicta per gratiam quam invenisti per praerogativam quam meruisti per misericordiam quam peperisti ut qui te mediante fieri dignatus est particeps miseriae et infirmitatis nostrae te quoque intercedente particeps nos faciat suae gloriae atque beatitudinis aeternae [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LIV* <olim LIII> (ad sanctam virginem Mariam): PL 158 960 B]
- O sancta summa et gloriosa trinitas et inseparabilis ... [CL67 dopo il salmo *Miserere*]
- O sancta trinitas o adoranda trinitas et vera deitas et una te deprecor venerande colende pater metuende ut te per sanctum filium tuum mihi indigno hanc gratiam concedas ut laetus in die mortis meae hoc tibi canam Ecce venio ad te quem amavi quem quaesivi quem semper optavi [BAV, Rossi 205, 94v *adorazione della croce* ORT: ed. BOYNTON Rossi]
- O sancta virgo virginum quae genuisti dominum triumphatorem Zabuli ... [D2242, 96ra: RH 13694] *cf* Ave regina virginum quae genuisti
- O sancte angele dei minister caelestis imperii Cui deus omnipotens mei custodiam deputavit per maiestatem et pietatem eius Custodi animam meam et corpus et sensus meos et pravis et perversis desideriis et noxiis cogitationibus meis Et ab illusionibus malignorum spirituum tam visibilibus quam invisibilibus Et post hanc vitam perduc animam meam ad vitam et felicitatem aeternam Ubi cum deo et sanctis omnibus sine fine gaudes in saecula saeculorum Amen [OxK63, 139r; *cf* WILMART, *Auteurs* 556, 552 I]
- O sancte Sebastiane semper vespere et mane ... [Pal 1366, 19r *De s. Sebastiano* PROSA: LEROQUAIS I, 179]
- O sancte spiritus amator semper sensorum cogitatum infunde unctionem tuam clemens nostris sensibus et accende cor meum sti mulis fidei spei charitatis et obedientiae Concede mihi discretionem libera me a malis omnibus et fac me tuis semper obedire mandatis et non me permittas a te separari Qui vivis et regnas deus in saecula saeculorum [PaL1354, 164v: Officium parvum Spiritus sancti *ad Sextam*]
- O sancte spiritus paraclete qui es advocatus et consolator ... tibi placere possimus [Ott245 450 *de Pentecoste*]
- O sancte spiritus patris et filii fons perpetuus et spiritualis unctio veni et visita cum tua gratia mentem meam aegris moribus gravem da mihi perfectam charitatem discendi possibilitatem memoriae tenacitatem cor docile quo possim disciplinarum studiis erudiri et sacrae scripturae mysteria devote rimari Qui vivis et regna deus in saecula saeculorum [PaL1354, 162v: Officium parvum Spiritus sancti *ad Primam*]
- O sanctissima anima Christi sanctifica me O sacratissimum corpus Christi salva me O veracissime sanguis Christi inebria me ... sanctis tuis laudem te in saecula saeculorum Amen [65ra *Infrascriptam orationem composuit dominus Iohannes papa XXII ... 3000 dierum et 1000 annorum ...* MiB41, 65rb] *cf* Anima Christi
- O sanctissima et certissima spes omnium in te sperantium sancta Maria domina et matrona nostra ea hora qua terra mortis caligine oculi mei in tanto peregrinantur ut lucem huius saeculi videre non valeant et linguam meam movere non possum ad invocandum te et meum miserum cor et valde fragile anxia trepidatione prae horribilissima immundorum spirituum invasione Ita palpitet et stupescit ut omnia officia membrorum meorum contremescant et in strage moribundi sudoris praemortua appareat Adveni mihi tunc domina cum omni choro angelorum et succurre mihi cum omni militia caelorum Et suscipe egredientem animam meam in tuam benedictam fidem et sub tua protectione et praesenta eam ante tribunal filii tui ubi caelesti veste indui

- mereatur et ibi laudibus et festis angelorum associetur Per dominum [HAS 101v]
- O sanctissima et dulcissima o misericordissima o beatissima o pulcherrima o filia dei o sponsa Christi o mater domini o stella caeli o benignissima semper virgo Maria Tibi commendo animam meam et corpus meum et omnis sensus meos ut me indignissimam famulam tuam ab omnibus malis praesentibus praeteritis et futuris custodias o piissima virgo Maria perpetua Ego miserrima peccatrix te deprecor ut per dominum Iesum Christum filium tuum quae meruisti portare pretioso utero tuo virgo ante partum virgo in partu et virgo post partum suscipe miseram peccatricem ad te clamantem et esto mihi adiutrix per istius vitae cursum deprecantem et fiduciam in te habentem suae curae mihi domina mea virgo Maria in omnibus angustiis meis et necessitatibus et in transitu meo et converte tribulationem meam in gaudium et laetitiam sempiternam et adiuva me in omnibus quae mihi necessaria sunt cunctis diebus vitae meae Et in conspectu filii tui pro me intercedas ut mihi concedat veram contritionem paenitentiam salutarem et puram confessionem gratiam et misericordiam suam ac omnium peccatorum meorum plenissimam remissionem Et cum finis vitae meae advenerit esto mihi in adiutorium et libera me a diabolo tenebrarum principe a terroribus et nequitiis eius Et post mortem meam cum omnibus sanctis et electis dei a dilecto filio tuo pro me obtineas vitam et laetitiam sempiternam amen [PRPLH:93v]
- O sanctissima et gloriosissima et piissima virgo Maria ego indignus peccator tibi committo esse nosse posse vivere et valere meum ... [D2242, 9v: *add. post. tit* = *Anselmi esse creditur*: LHP 2, 278]
- O sanctissima et gloriosissima et piissima virgo Maria ego indignus peccator tibi committo esse nosse posse vivere et valere ... [D2242, 95ra]
- O sanctissima et piissima dei genitrix Maria tu decus virginum tu domina gentium tu regina angelorum fons hortorum alutio peccatorum tu succurre mihi misero tu subveni mihi perditio ut aerumnoso mundi huius exilio miserationis tuae suffultus auxilio et digna satisfactione tuo reconciliari merear filio Exurge piissima exurge sanctissima intra sacrarium exauditionis expande pro me mahnus immaculatas ante altare illud aureum humanae reconciliationis O mater sancta o mater immaculata o mater misericordiae mater indulgentiae et pietatis aperi sinum tuae largitatis et suscipe me mortuum in peccatis O singularis virgo summa et perpetua virgo sola mater et virgo domina sancta Maria in fine orationis in extremo huius supplicationis hoc singulariter rogo hoc specialiter deprecor et imploro ut in nomine dilecti filii tui mihi misero *iugem* et perhennem memoriam suavissimi nominis tui tribuas Sit mihi nomen tuum cibus dulcissimus animae meae suavissimus Assit mihi nomen tuum in angustiis assit mihi in periculis assit *quoque* in prosperis assit mihi cunctis diebus et noctibus quamdiu in me superest vitalis halitus Si enim hoc dono dei et tuo merear obtinere auxilio certe nullatenus vereor funditus interire Aderit enim mihi semper gratia tua aderit miseratio tua et si in infernum demersus fuero inde me ... esto mihi peccatori pia auxiliatrix [Stams 8.3]
- O sapientia quae ex ore altissimi prodisti ... omnibus benefactoribus meis [Vat84 10]
- O sapientia quae ex ore altissimi prodisti attingens a fine usque ad finem fortiter suaviter disponensque omnia veni ad docendum nos viam prudentiae [HAS 306r: I giorno segue ps 12]
- O sapientia quae ex ore altissimi prodisti attingens a fine usque ad finem fortiter et suaviter disponens omnia veni ad docendum nos tua providentia [*Oratio* CmU4105, 228r]
- O sapientissima et speciosissima virgo Maria dei genitrix te invoco in adiutorium meum propter illud gaudium quod habuisti quando filius tuus spiritum sanctum in apostolos misit in unius congregati propter metum Iudaeorum ut mei semper memineris et in omnibus orationibus meis me clementer exaudias mihi que fragili t peccatori misero famulo tuo in omni mea necessitate succurras obsecrandum filium tuum dominum nostrum iesum Christum ut mihi mittat illum spiritum sanctum quem super discipulos suos misit et ita inflammet cor meum sicut corda apostolorum suorum inflammavit et ut in unum locum congregatus cum fidelibus suis corde corpore et opere in unam bonam voluntatem et operationem simul conveniamus et caitate suaviter ardentis securi et dei misericordia confisi iter caeleste arripiamus et mandata dei amplectentes de terrenis non curemus sed oculis in caelum semper intentis *adiunctis* infirmittibus et tribulationibus compatientes inspiciamus dolorem subistentes et tribulationes et eis dulciter compatientes pie consolationem exhibeamus et ita per te cursum vitae feliciter consumantes pervenire possimus ad promissiones domini nostri Iesu Christi Amen [Ox249, 101v]
- O serenissima ... [ZRh145, p. 222] *qfr* O virgo serenissima
- O serenissima et inclita mater domini nostri Iesu Christi virgo Maria regina mundi quae eundem creatorem omnium creaturarum tuo sanctissimo utero fuisti dignata portare cuius idem sacratissimum corpus et sanguinem sumpsisti ad ipsum pro me misero peccatore intercedere digneris ut quicquid in hoc effabili sacramento ignoranter negligenter irreverenter accidentaliter omisi tuis precibus sanctissimis mihi indulgere dignetur Per Christum dominum nostrum Amen [Ve60, 122v-123r *Alia oratio praefati doctoris <THOMAE> post sumptionem eucharistiae*]
- O serenissima et inclita mater domini nostri Iesu Christi virgo Maria regina mundi quae eundem creatorem omnium creaturarum tuo sanctissimo utero fuisti dignata portare cuius idem sacratissimum corpus et sanguinem sumpsi ad ipsum pro me misero peccatore intercedere digneris ut quicquid in hoc effabili sacramento ignoranter negligenter reverenter accidentaliter omisi tuis precibus sanctissimis mihi indulgere dignetur Per Christum dominum nostrum Amen [LcG149, 139r *Ad gloriosam dei genitricem Mariam praefati sancti THOMAE <DE AQUINO> post sumptionem eucharistiae Oratio <in?>effabili*]
- O sorores egregiae [LHP.S 35]
- O speciosi pedes domini mei Iesu Christi qui unius durissimi clavi incussione ... [D1109, 24r *Orationes ad membra Christi. Ad pedes*]
- O spiritus alme illustrator cordium horridas nostrae mentis purga tenebras et munda cor meum ab omni sorde peccatorum Extingue in me omne incendium libidinis et da mihi charitatem perfectam ac animae et corporis puritatem Qui vivis et regna deus in saecula saeculorum [PaL1354, 163v: *Officium parvum Spiritus sancti ad Tertiam*]
- O spiritus paraclite qui es voluntas patris et filii tibi offero meam liberam voluntatem ... [Eb4, 17r: IV 19]
- O sponsae Christi floridae undecim quidem mille ... [MiB41, 13b ANT 11000 vrg]
- O summa vera et sempiterna trinitas atque indivisa unitas et salvatio nostra [Eb4, 19v: IV 19]
- O summe sacerdos in aeternum et pontifex futurorum bonorum veni et ad nutriendum ignem istum ne deficiat in Sion Donec fiat caminus in illa quae sursum est Ierusalem matre nostra subiice ligna incentiva et nutrientia ignem istum Primum videlicet temetipsum qui es iis qui te apprehendunt lignum vitae lignum inquam vitae positum in medio paradisi ut ex omni parte currentes ad te possint te apprehendere vitam suam et vitarum vitam Lignum etiam vitae proficiens per singulos menses nostrorum affectuum fructus suos excitat per desiderium dulcissimos pacatissimos et suaves quibus sanctorum animae reficiuntur sine fastidio et fruuntur Secundum lignum subiice vivificae tuae crucis quod est istud dulce lignum per quod aquae amarae in dulcedinem sunt conversae lignum benedictum per quod facta est iustitia de maligno lignum exiguum cui fideles homines suas animas commiserunt commisi et ego meam quod fidele inventum est eo quod salvae factae sunt omnes salvatae animae per hoc lignum Haec vero sunt duo ligna in altari cordis mei nutrientia tui amoris ignem salvificum Tu ergo solus sine peccati macula sacerdos in altari cordis mei per singulos dies subiice ligna ista ut et ego cum muliere sareptana haec colligam duo ligna et ingrediar ad altare dei et exinde faciam mihi et filio hoc est affectui meo panem vitae et intellectus ut comedamus et moriamur et ne moriamur ut videamus et cognoscamus te solum deum vivum et verum et quem misisti Iesum Christum Super hoc altare imposuerunt omnes animae meae vires vitulos orationum et laudum gratiarum actionum et benedictionum caritatis et honoris fortitudinis et virtutis et sic reddam tibi quamdiu fuero meorum vitulos labiorum a iugo peccati liberatos tua gratia et solutos Et quia tu es dominus virtutum rex meus et deus meus quia alia altaria adhuc habes suppliciter omnipotentiam tuam rogo ut iubeas haec omnia antedicta videlicet sacrificium iustitiae oblationes et holocausta et vitulos super altare cordis mei imposita perferri per manum sancti angeli tui in sublime altare tuum in conspectu divinae maiestatis tuae ubi est iugis laus ubi beati qui habitant in domo tua domine in saecula saeculorum laudabunt te ad quorum consortium nos faciat pervenire Christus Iesus filius tuus dominus noster qui est super omnia deus benedictus in saecula [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 41: PL 158 850 B]
- O tres coaequales et coaeternae personae deus unus et verus pater et filius et spiritus sanctus qui solus habitas aeternitatem et lucem inaccessibilem qui fundasti terram in potentia tua et regis orbem prudentia sanctus sanctus sanctus dominus deus sabaoth terribilis et fortis iustus et misericors admirabilis laudabilis amabilis unus deus tres personae in una essentia potentia sapientia bonitas una et indivisa trinitas aperite mihi clamanti portas iustitiae et ingressus in eas confitebor domino En ad ostium tuum summe pater familias mendicis pulso Iube aperiri pulsanti qui dixisti Pulse et aperietur vobis Pulsant ad ostium tuum pater misericordissime desideria rugientium praecordiorum meorum et clamores lacrymarum oculorum meorum Ante te est omne desiderium meum et gemitus meus a te non est absconditus Et tu domine non avertas faciem tuam amplius a me nec declines in ira a servo tuo Pater misericordiarum audi eiulatum pupilli tui et porrige manum tuam optimam adiutricem ut trahat me de profundis aquarum et de lacu miseriae et de luto faecis ne peream vidente misericordia oculorum tuorum aspiciente clementia viscerum tuorum sed evadam te de dominum deum meum ut videam divitias regni tui et intuear faciem tuam semper et laudem dicam nomini tuo sancto Domine qui facis mirabilia qui cor meum laetum facis memoria tua

- qui illuminas iuventutem meam et non despicias senectutem meam sed iubilare facis omnia ossa mea et reiuvenescere facis ut aquilae canos meos Omnis gloria omnis laus omnis virtus omnis potentia omnis magnificentia omnis beatitudo omnis clementia sit deo patri et filio et spiritui sancto Amen (AUGUSTINUS, *Soliloquia* 37 PL 40, 897-898)
- O trinitas sancta deus meus verus conserva me ... [Fb326, 8r]
- O tu dulcis angele qui mecum moraris licet personaliter mecum non loquaris animam cum corpore precor tuearis iam hoc est officium ad quod assignaris [*Commemoratio ad proprium angelum dicenda* CmU6692, 224v (2)]
- O tu vita quam praeeparavit deus his qui diligunt eum vita vitalis vita beata vita secunda vita tranquilla vita pulchra vita munda vita casta vita sancta vita ignara mortis nescia tristitiae vita sine labe sine corruptione sine dolore sine anxietate sine perturbatione sine varietate et mutatione vita totius elegantiae et dignitatis plenissima ubi non est adversarius et impugnans ubi nulla peccati illecebra ubi est amor perfectus et nullus timor ubi est dies aeternus et unus omnium spiritus ubi deus facie ad faciem cernitur et hoc vitae cibo mens sine defectu satiatur Libet mihi tuae intendere claritati delectat me bona tua avido corde quantum plus valeo mecum considerare Tu enim amore languere tuo vehementer desiderio flagro tuaque dulci memoria admodum delector Libet itaque libet cordis in te oculos attollere statum mentis erigere affectum animi conformare Libet sane de te loqui de te audire de te scribere de te conferre de tua beatitudine et gloria quotidie legere et lecta saepius sub corde revolvere ut vel sic possim ab huius mortalitatis et periturae vitae ardoribus periculis et sudoribus sub tuae vitalis aerae dulcedine frigerium transire et transiens in sinu tuo fessum caput dormiturus vel paululum reclinare Huius rei gratia scripturarum sanctorum amoena praepra ingredior viridissimas sententiarum herbas exarando carpo legendo comedo frequentando rumino atque congregando tandem in alta memoriae sede repono ut tali modo tua dulcedine degustata minus istius miserrimae vitae amaritudines sentiam O tu vita felicissima o regnum vere beatum carens morte vacans fine cui nulla tempora succedunt per aevum ubi continuus sine nocte dies nescit habere tempus ubi victor miles illis hymnidicis angelorum sociatus choris cantat de sine cessatione canticum de canticis Sion Nobile perpetua caput amplectente corona Utinam concessa mihi peccatorum venia moxque hac carnis sarcina deposita utinam in tua gaudia veram requiem habiturus intrarem et in tuae civitatis praeclara atque spatiosa moenia coronam vitae de manu domini accepturus ingrederer ut illis sanctissimis choris interesset ut cum beatissimis spiritibus gloriae conditoris assisterem ut praesentem Christi vultum cernerem ut illud summum et ineffabile et incircumscripsum lumen semper aspicerem sicque nullo metu mortis affici sed de incorruptionis perpetuae munere laetari possem sine fine (Ps. Augustinus, *Meditationes* 22 PL 40, 917-918)
- O veneranda trinitas iesus Ioseph et Maria ... [PaL1391, 27v: LEROQUAIS I, 218]
- O vernantes Christi rosae supra modum speciosae ridentes margaritae ... [*Oratio sive iubilus* ... MiB41, 13vb Ursula + soc.]
- O verum corpus Christi ... [ZRh161, p. 45 *Iohannes papa XXII dedit ad instantiam Philippi regis Francorum omnibus dicentibus infra scriptam orationem infra actionem indulgentiam 3.000 dierum pro mortalibus et 1.000 annos pro venialibus*] cfr Ave verum corpus
- O virgo clausa per aevum per te cunctis est patefacta altithroni ianua quapropter veniam servulis quae umus prece sedula (...) qua frui tecum mereamur gloria per eum qui regnat in cuncta saecula [sequenza: ed. GIUSEPPE VECCHI, *Metri e ritmi Nonantolani, "Deputazione di Storia patria per le antiche Provincie Modenesi. Atti e Memorie"* S. VIII, 6, 1956, 246 = BARRE 215; AH 34, 92 (Roma, Bibl. Naz., Sess. 62)]
- O virgo incorrupta mater innupta audi me peccatorem respice me infelicem et per amorem filii tui libera me de omnibus angustiis meis [(Magnificat 5) OxL82, 26r rubrica iniziale: *Et misericordia eius a progenie* dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]
- O virgo incorrupta mater innupta audi me peccatricem respice in me infelicem per illam fidem qua semper est et erit inter filium tuum dilectum veni in adiutorium mihi et omnium inimicorum meorum consilia fraudes accusationes missiones persecutiones adiuva me et in te possim vincere [Ox B32, 173r preghiera intercalata ai versi del *Magnificat* (5) dopo *Et misericordia*]
- O virgo mundo venerabilis mater humano generi amabilis ... [*Oratio ANSELMUS* D521, 37va] cfr Virgo mundo venerabilis
- O virgo serena o mater amena O virgo sacra o sponsa beata O iustitiae dux o laetitiae lux O blanda precanti o dulcis amanti O vas deitatis o fons pietatis O dura malignis o blanda benignis O sancta propago o lucis imago O virgo decoris o fructus honoris O cellula mellis o nescia fellis O virgo benigna o femina digna O virgo pudica o regis amica O ianua solis o filia prolis O lucida stella o pura puella O sacra sacrarum o spes animarum O fructificans mons o mellificans fons O praevia iuris o virgula thuris O lux tenebrarum o pulchra rosarum O flos sine spina o stella marina O pax odiorum o meta laborum O consilii odora o gemma decora O regula morum o forma bonorum O vera lucerna o porta superna O pacis alumna o summa columna O caelica clavis o virgo suavis [Paris, BnF, Lat. 5267, 22v: ed. Meersseman I, 185 nr. 34 (*O-Schema*, sec. XII): *come ritornello* VERSUS Virgo parens Christi laus sine fine tibi]
- O virgo serenissima per merita tuae piissimae purificationis da mihi virtutem contra hostes tuos virgo sanctissima corpore castissima moribus omnium pulcherrima Virgo virginum nec corde unquam polluta nec ore sed tota pulchra tota sine macula Intemerata virgo corpore intemerata virgo mente nihil debens legibus nullis tacta excessibus ut humilitatis in te ostenderes exemplum imple purificationis officium polluti matribus statutum Ad templum detulisti tecum mundandum qui tibi integritatis decus homo genitus adauxit Intacta genitrix aut templum detulisti tecum mundandum qui delicta nostra intelligens quia illi omnia nuda sunt et aperta ab occultis nostris quotidie per confessionem et paenitentiam mundat et ab alienis per spiritum continentiae parit servis suis Ad templum detulisti tecum mundandum cuius sanguis in cruce passionis suae ab originali nos lavans contagio quotidie etiam in ara crucis per sacrosancta mysteria et nos paenitentes et confessos emundat a nostris criminibus Ad templum detulisti tecum mundandum qui pro nobis pontifex factus secundum ordinem Melchisedech quotidie computat infirmitatibus nostris et est misericors nobis et pontifex fidelis ad deum propitiando peccata populi quotidie nos deo patri reconciliat et per id quod deo patri offert deus de deo quotidie si conversi fuerimus et peccata nostra confessi Fidelis et iustus et patiens deus ignoscet nobis et absolvit nos In nomine eius virgo integerrima confugio ad te In eius ergo nomine dulcissimo et amore suscipe me domina mea clementissima confugientem ad te et adiuva me per merita tuae castissimae purificationis ut sentiam et gaudeam me a sordibus conscientiae ita perenniter purificari ut nunquam doleam de caetero me aliqua contagione aut perpetratione sceleris coinquari Sancta dei genitrix suscipe et intercede pro me peccatore apud tuum dulcem natum Iesum Christum benedictum fructum ventris tui et miserere mei [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LIX* <olim LVIII> (ad sanctam virginem Mariam *In Purificatione eius*): PL 158 964 B] cfr O serenissima
- O virgo virginum Maria per aeternam cuius virtus te obumbravit ... [Eb4, 155r: Eb13; Eb17]
- O virgo virginum summum trinitatis sacrarium ... [D1109, 1v *Hanc orationem dedit quaedam virgo de societate s Ursulae quemdam sacerdotem devotum*]
- O vita vitalis vita sempiterna et sempiterna beata ubi gaudium sine maerore requies sine labore dignitas sine tremore opes sine amissione sanitas sine languore abundantia sine defectione vita sine morte perpetuitas sine corruptione beatitudo sine calamitate ubi omnia bona in caritate perfecta ubi species et visio facie ad faciem ubi plena scientia in omnibus et per omnia ubi summa dei bonitas cernitur et lumen illuminans a sanctis gloriatur ubi praesens maiestas dei conspicitur et hoc vitae cibo sine defectu mens intuentium satiatur vident semper et videre desiderant sine anxietate desiderant et sine fastidio satiantur ubi verus sol iustitiae mira suae pulchritudinis visione omnes reficit et ita universos caelestis patriae cives illuminat ut luceant ipsi lumen videlicet illuminatum per deum lumen illuminans ultra omnem solis nostri splendorem atque cunctarum stellarum claritatem immortaliter adhaerent deitati ac per hoc immortales et incorruptibiles facti iuxta promissionem domini salvatoris pater quos dedisti mihi volo ut ubi ego sum et illi sint tecum ut vident claritatem meam ut omnes unum sint sicut tu pater in me et ego in te et ipsi in nobis unum sint [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio* XIV, 6: PL 158 783 B]
- O vita viventium ... [ZRh122, 27v *A papa INNOCENTIO V totiens 40 dies indulgentiarum quot homines ibi sepulti sunt Oratio bona de passione* DNIC]
- O vitae lignum fac me superare malignum ... [PaL1072, 169r: *Oratio*: LEROQUAIS I, 51]
- O vos omnes sancti et electi dei quibus omnipotens deus praeeparavit regnum ... aeternae beatitudinis patriam Praestante domino [Ott245 444 *ad omnes sancti*]
- Oblatus est quia ipse voluit Et non aperuit os suum [*Via Crucis* I stazione Vsc + Rvs]
- Obsecramus te domine Iesu Christe salvator mundi ut pia et gloriosa mater tua benedicta et venerabilis virgo Maria quando venerit hora exitus huius famuli tui de corpore quam praeterire non potest mitis et blanda illi dignetur assistere et omnes malignos spiritus eorumque ministros ab eo dignetur expellere Custodiat ipsa veneranda regina caelorum animam eius Impetret illi a te filio suo veram et rectam fidem integram cordis cognitionem stabilitatem mentis perfectamque constantiam Ostendat illi faciem suam clementissimam mater in hora exitus sui et in novissimis eius illi adesse dignetur ut tua gratia largiente per visitationem eius protegi mereatur a pusillanimitate mentis et ab omnibus inimicorum insidiis et det illi virtutem contra hostes suos Adducat secum victoriosissimam propugnatrix sanctum Michael archangelum cum sanctis novem ordinibus angelorum cum omnibus sanctorum coetibus et cunctis primatibus caeli ut eorum aspectu territa caterva daemonum dispergatur atque discedat omnisque conflictus et insultus spirituum malignorum ab eorum praesentia procul diffugiat Et hunc famulum tuum ab omni infestatione et molestia liberum esse permittat et tecum cum sanctis omnibus

sociandum eorum meritis et precibus Non despiciat gloriosa virgo Maria ad eum in suo agone descendere propter filium suum salvatorem nostrum qui non desepisti pro nobis in eius sacratissimum descendere uterum ut cum famulo tuo astiterit eius veneranda praesentia nihil timeat nihilque illi assistat quod eum in desperationem vel horrorem deiciat Confortet eum ac corroboret piissima domina antequam anima eius resolvatur a corpore inconcussa et certa spe ut perfecta contritione a peccatis omnibus emundatus spiritu et corpore ita sanctificetur ut ignem evadere et ad tuam misericordiam valeat pervenire Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 431 nr. 3].

Obsecro angele sancte dei qui datus es mihi ad custodiam per ipsum dominum te superna Me tibi commissa salva defende et governa Amen [NYM454, 145r *Oratio ad proprium angelum*].

Obsecro deus meus dormiat memoria mea ab omnibus quae sub caelo sunt vigilans in te sicut scriptum est Ego dormio et cor meum vigilat Sit tuta sit semper secunda sub pennis protectionis tuae anima mea deus meus Maneat in te et foveatur semper a te Contempletur te in mentis excessu et cantet laudes tuas in iubilatione et haec dulcia dona tua sint inter hos turbines consolatio mea Interim donec veniam ad te pacem veram ubi non est arcus scutum gladius et bellum sed est summa et certa securitas et secunda tranquillitas et tranquilla securitas et jucunda felicitas et felix aeternitas et aeterna beatitudo et beata tui visio et laudatio in saecula saeculorum Amen [Giovanni di F&P PL 147: 459 C]

Obsecro gloriosissime Michael princeps exercitus angelorum ... ineffabiliter gaudes et exultas per omnia saecula saeculorum [Brb497 167 *ad s. Michael*]

Obsecro te ... [AgM09, 148r]

Obsecro te ... [Fb326, 113v: LHP 2, 346]

Obsecro te angele spiritus sancti cui ego ad providendum sum commissus ... mereamur gratulari praestante DNIC qui [*Oratio ad angelum proprium qui te custodit* PaL1400, 227r: LEROQUAIS I, 234]

Obsecro te angelice spiritus cui ad custodiendum commissus sum ... perhenniter laetemur Amen [PaL1063, 258r *Oratio ad proprium angelum*: LEROQUAIS I, 46]

Obsecro te angelice spiritus cui ego ad providendum commissus sum ... notum mihi facias finem meum [PaL1161, 4v *angelo custode Oratio*: LEROQUAIS I, 82]

Obsecro te angelice spiritus cui ego ad providendum commissus sum a deo ut custodias me indesinenter et protegas visites et defendas ab omni incursu diaboli vigilantem et dormientem nocte ac die horis continuis ac momentis confove me ubicunque ideo comitare mecum Repelle a me omnem tentationem Satanae et quod mea non exiguit merita tuis precibus obtine apud misericordissimum iudicem et dominum nostrum qui te mihi tutorem assignavit et me tibi commendavit ut nihil in me loci habeat contrariae virtutis admistio Cumque me per abrupta vitiorum deviare perspexeris per semitas iustitiae ad redemptorem meum reducere satagas me et in quacunque angustia me perspexeris auxilium dei omnipotentis tuo obtentu super me esse sentiam Precor ergo si fieri potest ut notum mihi facias finem meum et cum de hoc corpore eductus fuero non dimittas malignos spiritus terrere me aut illudere neque in foveam desperationis inducere Et non me derelinquas donec perducas ad visionem conditoris mei ubi perenniter cum omnibus sanctis tuo interventu merear laetari praestante domino nostro Iesu Christo [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXII* <olim LXI> (ad angelum custodem): PL 158 967 D]

Obsecro te beate Benedicte dilecte dei intercede pro servo tuo N una cum sanctissima Scolastica sorore tua et omni sancta hac congregatione tua et pro universis sub tuo magisterio militantibus simul et pro omni populo christiano Intercede et pro me misero servo tuo ut purget dominus cor meum os meum actus meos a cunctis vitiis Tribuat mihi servare cuncta quae praecepit et custodire sanctae regulae tuae tramitem quam servaturum spopondi Amen (FrP 127v *ad sanctum Benedictum*) *cf.* Obsecro te beatissime Benedicte

Obsecro te beate Stephane levita et protomartyr Christi Ora pro me ad dominum Iesum Christum pro cuius amore confessionis primus suscepisti martyrium et sicut donavit tibi patientiam inter ictus lapidum servare Et pro persecutoribus intercedere Concedat michi inter temptationis verba esse patientem et ex caritate pro fraternis exorare delictis ut et ipse tuis meritis consequar misericordiam Christi Ipso praestante (FrP 127r *ad sanctum Stephanum*) *cf.* Obsecro te beatissime Stephane

Obsecro te beatissima Anastasia virgo et sponsa Christi domina et auxiliatrix mea interveni pro me ultima ancilla tua immerita et squalente ad dominum deum tuum pro cuius amore delectationes ac delicias contempsisti saeculi patrimoniumque vendidisti et pretium in obsequium sanctorum distribuisti ut ipse qui tibi concessit castitatem amorem exclusit virorum constantiamque tribuit in paenis et vires praebuit spiritalis mihi quoque praebeat meorum veniam omnium peccatorum et regimen corporis et animae tribuat nunc et semper et in saecula saeculorum Amen [*Oratio ad s. Anastasiam* OxB277, 72v]

Obsecro te beatissima virgo mater et castissima semper Maria ... adiutorium pervenire mereamur [Ghg176b 244 *in veneratione s. Mariae alia*]

Obsecro te beatissime Andrea apostole et martyr ... agmine tuo sequi vestigia sua [Vat84 70 *Ad honorem s. Andreae*]

Obsecro te beatissime Andreas apostole et martyr Christi postula pro me ... sua sequi vestigia [Chg173b 350 *de s. Andrea*]

Obsecro te beatissime Benedicte dilecte dei ... perpetim victurus pervenire [Vat84 77 *Ad honorem s. Benedicti*]

Obsecro te beatissime Benedicte dilecte dei intercede pro me misero servo tuo ... [Ra2:2v]

Obsecro te beatissime Benedicte dilecte dei intercede pro servo tuo... me servaturum spopondi [Brb497 176 *ad s. Benedictum*]

Obsecro te beatissime Benedicte dilecte dei intercede pro servo tuo ... abbate et omni sancta hac tua congregatione et pro universis sub tuo magisterio militantibus simul et pro omni populo christiano Intercede et pro me misero servo tuo ut purget dominus cor meum et actus meos a cunctis vitiis Tribuat mihi servare cuncta quae praecepit et custodire sanctae regulae tuae tramitem quem me servaturum spopondi [GvG 1933, 51] *cf.* Obsecro te beate Benedicte

Obsecro te beatissime Benedicte dilecte dei intercede pro servo tuo et omni sancta hac tua congregatione et pro universis sub tuo magisterio militantibus simul et pro omni populo christiano Intercede et pro me misero servo tuo ut purget dominus cor meum os meum et actus meos a cunctis vitiis Tribuat mihi servare cuncta quae praecepit et custodire sanctae regulae tuae tramitem quam me servaturum spopondi [*Oratio ad venerabilem Benedictum*: PL 101 1400 B] *cf.* Obsecro te beate Benedicte

Obsecro te beatissime Benedicte dilecte dei intercede pro servo tuo ill. ac omni sancta tua congregatione et pro universis sub tuo magisterio militantibus simul et pro omni populo christiano Intercede et pro me misero servo tuo ut purget dominus cor meum os meum et actus meos a cunctis vitiis Tribuat mihi servare cuncta quae praecepit et custodire sanctae regulae tuae tramitem quam servaturum spopondi Amen [Bba 2003, 57 nr. 13] *cf.* Obsecro te beate Benedicte

Obsecro te beatissime Benedicte electe domini confessor Christi ... salvator mundi qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas [Chg173b 304 *ads Benedictum*]

Obsecro te beatissime Franciscus dilecte dei pater mi ut digneris pro me misero oecatore intercedere ... quam me servaturum spopondi Amen [BerlinH348, 179v *Obsecratio ad patrem nostrum Franciscum*]

Obsecro te beatissime Stephane levita et martyr Christi ora pro me ad dominum nostrum Iesum Christum pro cuius confessione primus suscepisti martyrium et sicut donavit tibi patientiam inter ictus lapidum et caelum apertum videre et pro persecutoribus intercedere sic concedat mihi saltem inter temptationis verbera esse patientem et divina semper in mente contemplari atque ex caritate pro fraternis delictis exorare et ad vitam aeternam quantocius pervenire Per [*ad s. Stephanum* M23199, 171r *ms* concedas]

Obsecro te beatissime Stephane levita et protomartyr Christi ... consequi misericordiam Christi [Vat84 73 *Ad s. Stephanum*]

Obsecro te beatissime Stephane levita et protomartyr Christi ... consequar misericordiam Christi [Brb497 175 *ad s. Stephanum*]

Obsecro te beatissime Stephane levita et protomartyr Christi ora pro me ... consequar misericordiam Christi [Chg173b 354 *de s. Stephano*]

Obsecro te beatissime Stephane levita et protomartyr Christi ora pro me apud dominum Iesum Christum pro cuius confessione primus suscepisti martyrium ut sicut donavit tibi patientiam inter ictus lapidum servare et pro persecutoribus intercedere concedat mihi saltem inter verba esse patientem et ex caritate pro fraternis exorare delictis ut et ipse tuis meritis consequar misericordiam Christi Amen [GvG 1933, 51]. *cf.* Obsecro te beate Stephane

Obsecro te domina mea sancta Maria mater dei omni pietate plenissima Summi regis filia Mater gloriosissima Mater orphanorum Consolatio desolatorum Via errantium salus et spes in te sperantium Virgo ante partum Virgo in partu Et virgo post partum Fons misericordiae Fons salutis et gratiae Fons pietatis et laetitiae Fons consolationis et indulgentiae per illam sanctam inextimabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et conceptus fuit filius dei vivi et per illud divinum mysterium quod tunc operatus spiritus sanctus et per illam sanctam inextimabilem pietatem gratiam misericordiam amorem et humilitatem per quas filius tuus ... [BG16, 137v]

Obsecro te domina mea sancta Maria mater dei omni pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus in te sperantium virgo ante partum virgo in partu et virgo post partum fons misericordiae fons salutis et gratiae fons pietatis et laetitiae fons consolationis et indulgentiae per illam inaeestimabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum

annuntiantem conceptus est filius dei per et illud divinum mysterium quod operatus est in te spiritus sanctus Et per illam sanctam inaeestimabilem pietatem gratiam et misericordiam et caritatem et humilitatem per quas filius dei descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae quando te exaltavit super choros angelorum Et per illam sanctam et inaeestimabilem humilitatem in qua tu respondisti archangelo Gabrieli ei dicens Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Et per illa sanctissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per illam sanctam maximam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando filium tuum dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum vidisti et in ipsa levatum pendentem crucifixum vulneratum sitientem fel apponi clamantem heli audisti Et per quinque vulnera filii tui et per contractionem viscerum suorum pro nimio dolore vulnerum Et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari Et per fontem sanguinis sui et per omnem eius passionem et per omnem dolorem cordis tui Et per fontes lacrimarum tuarum et cum omnibus sanctis et electis dei veni et festina in auxilium et consilium meum in omnibus angustiis et necessitatibus meis et in omnibus illis rebus quas ego sum facturus locuturus aut cogitaturus omnibus diebus ac noctibus horis atque momentis vitae meae et mihi famulo tuo L. impetres a dilecto filio tuo complementum omni misericordia et consolationis omni consilio auxilio et adiutorio omni benedictione et sanctificatione omni salutatione et pace et prosperitate omni gaudio et alacritate et abundantia omnium bonorum spiritualium et temporalium et gratia sancti spiritus qui me bene per omnia disponat animam meam custodiat corpus meum regat mentem erigat cursum dirigat sensum fovat mores componat actus probet vota et desideria mea perficiat cogitationes sanctas instituat praeterita mala indulgeat praesentia emendet futura moderetur Vitam honestam et honorabilem mihi tribuat et victoriam contra omnem inimicum et adversantem huius mundi veram pacem spiritualem et corporalem mihi tribuat bonam spem fidem et caritatem et veram castitatem simplicitatem et humilitatem Quinque sensus corporis mei regat et protegat Septem opera misericordiae complere me faciat et duodecim articulos fidei Et decem praecepta legis firmiter tenere et credere me faciat Et a septem peccatis criminalibus me liberet et defendet usque in finem vitae meae et *in novissimis diebus meis ostende mihi faciem tuam et annunties mihi diem et horam obitus mei* Et hanc orationem simplicem suscipias et exaudias et vitam aeternam mihi tribuas Audi et exaudi me dulcissima Maria mater dei et misericordiae Amen [*Oratio ad dei genitricem* CmU4105, 259v orphanorum *ms* orphanorum; L. = Loiois; *in novissimis diebus - obitus mei* cancellato alla moderna]

Obsecro te domina mea sancta Maria mater dei pietate plenissima ... audi et exaudi me dulcissima virgo Maria mater dei et misericordiae Amen [*Oratio devotissima ad beatissimam virginem dei genitricem Mariam* Chicago, Newberry 83, 41v (= Cat. SAENGER 156)]

-a-

Obsecro te domina mea sancta Maria
mater dei pietate plenissima
summi regis filia
mater gloriosissima
mater orphanorum
consolatio desolatorum
via errantium
salus in te sperantium
virgo ante partum
virgo in partu et virgo post partum
Fons misericordiae
fons salutis et gratiae
fons pietatis et laetitiae
fons consolationis et indulgentiae
per illam sanctam inaeestimabilem laetitiam qua exaltavit spiritus sanctus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et conceptus filius dei fuit
Et per illud divinum mysterium quae tunc operatus est spiritus sanctus
Et per illam sanctam et inaeestimabilem pietatem gratiam misericordiam et amorem humilitatem per quas filius tuus descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo
In quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae
Et quando te exaltavit super choros angelorum
Et per illam inaeestimabilem humilitatem qua respondisti archangelo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum
Et per illa sanctissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo
Et per illam sanctam compassionem et acerbissimum dolorem cordis quem habuisti quando filium tuum dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum et ipsa levatum vidisti pendentem crucifixum vulneratum sitientem apponi clamantem Hely hely clamantem audisti morientem vidisti
Et per quinque vulnera filii tui et per contractionem membrorum et viscerum suorum
Et prae nimio dolore vulnerum suorum
Et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari
Et per fontem sanguinis sui et per omnem plenitudinem passionem eius
Et per fontes lacrimarum tuarum et cum omnibus sanctis tuis et electis dei veniam merear et festina in auxilium et consilium meum in omnibus orationibus et requestis meis
In omnibus angustiis et necessitatibus meis
in omnibus illis rebus in quibus ego sum facturus locuturus cogitaturus omnibus diebus et noctibus horis et momentis vitae meae
Et mihi famula tua N. impetres auxilium a dilecto filio tuo complementum totius boni cum omni memoria et consolatione omni auxilio et adiutorio et consilio omne sanctificatione omni salvatione pace et prosperitate omni gaudio et alacritate et etiam habundantia omnium rerum bonorum spiritualium et temporalium
Et gratia sancti spiritus qui me bene et per omnia disponat animam meam custodiat corpus meum regat et protegat mentem erigat visum et cursum dirigat mores componat actus praebet vota et desideria complere me faciat Cogitationes sanctas instruat praeterita mala indulgeat praesentia emendet futura moderetur Vitam honestam et honorabilem mihi tribuat et victoriam contra omnes adversitates huius mundi Et pacem veram spiritualem et corporalem mihi tribuat bonam spem caritatem fidem castitatem humilitatem et patientiam Quinque sensus meos regat et protegat Septem opera misericordiae complere me faciat duodecim articulos fidei et decem praecepta legis firmiter tenere et credere me faciat et a septem peccatis criminalibus me liberet et defendet usque in finem et in novissimis diebus meis ostende mihi benignissimam faciem tuam et annunties mihi diem et horam obitus mei Et hanc orationem supplicem audias suscipias

Et vitam aeternam mihi tribuas

Audi et exaudi dulcissima virgo mater dei et misericordiae miserere mei Amen [*Oratio devota virginis Mariae* PaL1157, 134v *con errori palesi*: LEROQUAIS I, 71]

-z-

Obsecro te domina mea sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia ... [Ab3199, 188v *Innocentius papa* ... indulgentia]

-a-

Obsecro te domina sancta Maria

mater dei pietate plenissima

summi regis filia

mater gloriosissima

mater orphanorum

consolatio desolatorum

via errantium

salus omnium in te sperantium

virgo ante partum

virgo in partu et virgo post partum

Fons misericordiae

fons salutis et gratiae

fons consolationis et indulgentiae

fons pietatis et clementiae

per illam sanctam ineffabilem laetitiam qua exaltavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et conceptus filius dei fuit

Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est spiritus sanctus

Et per illam ineffabilem gratiam pietatem misericordiam amorem et humilitatem per quas filius tuus descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo

et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae

Et quando te exaltavit super choros angelorum

et per illam sanctam ineffabilem humilitatem in qua tu respondisti archangelo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum

Et per gloriosissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo

et per illam sanctam maximam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando filium tuum dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum et in ipsa levatum vidisti pendentem crucifixum vulneratum sitientem fel apponi clamantem audisti et morientem vidisti

Et per quinque vulnera filii tui et per contractionem viscerum tuorum prae nimio dolore vulnerum suorum

Et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari

Et per fontes sanguinis sui et per omnem passionem eius

Et per omnem dolorem cordis tui

Et per fontes lacrimarum tuarum ut cum omnibus sanctis et electis dei venias et festines in auxilium et consilium meum in omnibus orationibus et requestis meis

Et in omnibus angustiis et necessitatibus meis

Et in omnibus illis rebus in quibus ego sum facturus locuturus aut cogitaturus omnibus diebus et noctibus vitae meae

Et mihi famulo tuo impetres a dilecto filio tuo vifrutum omnium complementum

cum omni misericordia et consolatione

omni consilio et adiutorio

omni benedictione et sanctificatione

omni salvatione pace et prosperitate

omni gaudio et alacritate

Etiā abundantia omnium bonorum spiritualium et corporalium

Et gratiam sancti spiritus qui me bene per omnia disponat

animam meam custodiat

corpus meum regat

mentem regat

mores componat

actus probet

vota et desideria mea perficiat

cogitationes sanctas instituat

praeterita mala indulgeat

praesentia emendet

et futura moderetur

Vitam honestam et honorabilem mihi tribuat

fidem spem et caritatem castitatem humilitatem et patientiam mihi praestet

Quinque sensus corporis mei regat et protegat

Septem opera misericordiae complere me faciat

duodecim articulos fidei et decem praecepta legis firmiter tenere et credere me faciat

Et a septem peccatis criminalibus me liberet et defendat usque in finem

Et in novissimis diebus meis ostende mihi faciem tuam

et annunties mihi diem et horam obitus et mortis meae

Et hanc orationem supplicem suscipias et exaudias

Et vitam aeternam mihi tribuas

Audi et exaudi me dulcissima virgo Maria mater dei et misericordiae Amen Sancta Maria mater dei ora filium pro nobis nunc et in hora mortis Amen [*Oratio devotissima ad beatissimam virginem Mariam* R65, 124v-127]

-z-

-a-

Obsecro te domina mea sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus in te sperantium virgo ante partum virgo in partu et virgo post partum Fons misericordiae fons salutis et gratiae fons pietatis et laetitiae fons consolationis et indulgentiae Per illam sanctam inaeestimabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus est conceptus filius dei fuit Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est spiritus sanctus in te Et per illam sanctam inaeestimabilem laetitiam pietatem gratiam amorem et humilitatem per quas filius dei descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae et quando exaltavit super choros angelorum Et per illam sanctam inaeestimabilem humilitatem in qua respondisti archangelo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Et per illa sanctissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per illam sanctam maximam compassionem acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum et in ipsa levatum vidisti pendentem crucifixum vulneratum sitientem fel apponi Hely clamantem audisti et morientem vidisti Et per quinque vulnera Christi filii tui et per contractionem viscerum suorum vel prae nimio

dolore vulnerum Et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari vel per fontes sanguinis sui et per omnem passionem eius Et per dolorem cordis tui Et per fontes lacrimarum tuarum ut cum omnibus sanctis et electis dei venies et festines in auxilium et consilium in omnibus orationibus et requestis meis et in omnibus angustiis vel necessitatibus meis Et in omnibus rebus illis in quibus ego sum facturus locuturus aut cogitaturus In omnibus diebus ac noctibus horis atque momentis vitae meae Et mihi famulo tuo impetres complementum omni misericordia a consolatione omni consilio et adiutorio atque auxilio omni benedictione et sanctificatione omni salutatione pace et prosperitate omni gaudio et alacritate etiam habundantia omnium bonorum spiritualium et corporalium vel gratiam spiritus sancti qui me bene per omnia disponat corpus meum regat mentem erigat cursus dirigat sensus disponat et protegat Mores componet actus probet vota et desideria mea perficiat cogitationes sanctas instituat praeterita mala indulgeat praesentia emendet futura moderetur vitam honestam et honorabilem mihi tribuat Et victoriam contra omnes adversantes mihi huius mundi Et beatam pacem spiritualem et corporalem mihi tribuat bonam spem caritatem fidem castitatem humilitatem et patientiam Et quinque sensus corporis mei resurgat vel protegat Septem opera misericordiae complere me faciat Et duodecim articulos fidei et decem praecepta legis firmiter credere me faciat Et a septem peccatis mortalibus me liberet et defendat Et usque in finem vitae meae me gubernet Et in novissimis diebus ostende mihi faciem tuam et annunties mihi diem vel horam obitus mei Et hanc orationem supplicem suscipias et exaudias et vitam aeternam mihi tribuas audi et exaudi me dulcissima Maria mater dei et misericordiae Amen [PaL.1156, 79r *Oratio de sancta Maria* - futura moderetur = *ms* futura modentur] *cf.* Sancta Maria mater domini

Obsecro te domina sancta ... [ZRh157, p. 67 *De Maria virgine oratio*]

Obsecro te domina sancta Maria mater Iesu Christi per illam pietatem quam habuisti de ipso nocte quando fuit captus et verberatus et compunctus et colaphizatus et irrisus et alapis caesus dona mihi notitiam pene quae est ipso Ave Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui crudeliter tractatus [*Oratio beatissime virginis Mariae matutina*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 526]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei omni pietate plenissima ... Audi et exaudi me dulcissima Maria mater dei et misericordiae Amen [Ve60, 86r-88r *Oratio devotissima ad loriosissimam dei genitricem Mariam*]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate piissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus omnium in te sperantium virgo ante partum virgo in partu virgo post partum fons misericordiae fons salutis et gratiae fons pietatis et laetiae fons consolationis et indulgentiae per illam sanctam ineffabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum nunciatus est et per spiritum sanctum conceptus est filius dei per illud divinum mysterium quod tunc operatus est in te spiritus sanctus et per illam sanctam ineffabilem pietatem gratiam misericordiam amorem et humilitatem per quas filius tuus descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae et quando te exaltavit super choros angelorum et per illam sanctam ineffabilem humilitatem in qua tu respondisti archangelo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat michi secundum verbum tuum et per illa sanctissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo et propter illam sanctam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando filium tuum dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum vidisti pendentem in ipsa levatum crucifixum vulneratum sicientem a paenis clamantem audisti et morientem vidisti et per quinque vulnera filii tui et per abstractionem membrorum suorum et per nimio dolorem vulnerum suorum et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari Et per fontes sanguinis sui et per omnem passionem eius et per dolorem cordis tui et per fontes lacrimarum tuarum veni et festina in auxilium et consilium meum cum omnibus electis dei in omnibus orationibus et requestis meis et in omnibus necessitatibus et angustiis meis et in omnibus illis rebus in quibus ego sum facturus locuturus aut cogitaturus omnibus diebus noctibus horis et momentis vitae meae et michi famulo tuo N impetres a dilectissimo filio tuo complementum omni misericordia et consolatione omni auxilio et adiutorio omni benedictione et consolatione omni salvatione et pace et prosperitate omni etiam gaudio et alacritate etiam habundantiam omnium bonorum spiritualium et corporalium et gratiam spiritus sancti qui me bene per omnia disponat animam meam custodiat corpus regat sensum erigat mores componat actus probet vota et desideria mea perficiat cogitationes sanctas instituat praeterita mala indulgeat praesentia emendet futura moderetur vitam honestam et honorabilem michi tribuat et victoriam contra omnes adversitates huius mundi et veram pacem spiritualem et corporalem michi tribuat bonam spem fidem caritatem humilitatem et patientiam et quinque sensus corporis mei regat et protegat Septem opera misericordiae complere me faciat Et duodecim articulos fidei firmiter credere decemque praecepta legis tenere me faciat et a septem peccatis criminalibus me liberet et defendat usque in finem et in novissimis diebus meis ostende mihi faciem tuam et annuncies mihi diem et horam obitus mei et hanc orationem supplicem exaudias et vitam aeternam mihi tribuas Audi et exaudi me dulcissima sancta Maria mater dei Amen [SpAQ459, 75r *Oratio quae competit*; omnium bonorum = *ms* omni bonorum; adversitates huius = *ms* adversitate huius; spem fidem = *ms* spem fidei]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima ... Audi et exaudi dulcissima virgo Maria mater dei et misericordiae Amen [Fb332, 13r *Feria III*]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima ... audi exaudi dulcissima virgo Maria mater dei et misericordiae Amen [Chicago, Newberry 82, 187v (= Cat. SAENGER 153: LHP 2, 346-347)]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima ... mater dei misericordiae Amen [Fb742, 6v *Oratio de BVM*]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus omnium in te sperantium Virgo ante partum virgo in partu et virgo post partum fons misericordiae fons salutis et gratiae fons consolationis et indulgentiae fons pietatis et laetitiae per illam sanctam ineffabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et conceptus filius dei fuit Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est spiritus sanctus Et per illam ineffabilem pietatem misericordiam amorem et humilitatem per quas filius tuus descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo Et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae et quando te exaltavit super choros angelorum Et per illam sanctam ineffabilem humilitatem in qua tu respondisti archangelo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat michi secundum verbum tuum Et per gloriosissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per illam sanctam et maximam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando filium tuum dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum et in ipsa levatum vidisti pendentem crucifixum vulneratum sitientem fel apponi clamantem audisti et morientem vidisti Et per quinque vulnera filii tui et per contractionem viscerum tuorum pro nimio dolore vulnerum suorum Et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari et per fontes sanguinis sui et per omnem passionem eius et per omnem dolorem cordis tui et per fontes lacrimarum tuarum ut cum omnibus sanctis et electis dei venias et festines in auxilium et consilium meum in omnibus orationibus et requestis et in omnibus angustiis et necessitatibus meis et in omnibus illis rebus in quibus ego sum facturus locuturus aut cogitaturus omnibus diebus ac noctibus horis atque momentis vitae meae et mihi famulo tuo A. impetres a dilecto filio tuo virtutum omnium complementum cum omni misericordia et consolatione omni consilio et adiutorio omni benedictione et sanctificatione omni salvatione pace et prosperitate omni gaudio et alacritate etiam abundantiam omnium bonorum spiritualium et corporalium Et gratiam sancti spiritus qui me bene per omnia disponat animam meam custodiat corpus meum et regat mentem erigat mores componat actus probet vota et desideria mea perficiat cogitationes sanctas instituat praeterita mala indulgeat praesentia emendet et futura moderetur Vitam honestam et honorabilem mihi tribuat fidem spem caritatem castitatem humilitatem et patientiam mihi praestet Quinque sensus corporis mei regat et protegat Septem opera misericordiae complere me faciat Duodecim articulos fidei et decem praecepta legis firmiter tenere et credere me faciat Et a septem peccatis criminalibus me liberet et defendat usque in finem Et in novissimis diebus meis ostende mihi faciem tuam et annunties mihi diem et horam obitus et mortis meae Et hanc orationem supplicem suscipias audias et exaudias et vitam aeternam mihi tribuas Audi et exaudi me dulcissima virgo Maria mater dei et misericordiae Amen [LcG149, 143v *Oratio devotissima ad beatissimam virginem Mariam*]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus omnium in te sperantium Virgo ante partum virgo in partu et virgo post partum Fons misericordiae fons salutis et gratiae fons consolationis et indulgentiae fons pietatis et laetitiae Per illam sanctam ineffabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et conceptus filius dei fuit Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est spiritus sanctus Et per illam ineffabilem gratiam misericordiam caritatem et humilitatem per quas filius tuus descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae Et quando te exaltavit super choros angelorum et per illam sanctam ineffabilem humilitatem in qua tu respondisti archangelo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat michi secundum verbum tuum Et per gloriosissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per illam sanctam et maximam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando filium tuum dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum et in ipsa levatum vidisti pendentem crucifixum vulneratum sitientem fel apponi Hely clamantem audisti et per quinque vulnera filii tui et per contractionem viscerum tuorum prae nimio dolore vulnerum suorum Et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari et per fontem sanguinis sui et per omnem passionem eius et per omnem dolorem cordis tui et per fontes lacrimarum

tuarum ut cum omnibus sanctis et electis tuis dei venias et festines in auxilium et consilium meum in omnibus orationibus meis Et in omnibus angustiis et necessitatibus meis et in omnibus illis rebus in quibus ego sum facturus locuturus aut cogitaturus omnibus diebus ac noctibus horis atque momentis vitae meae Et mihi famulo tuo impetres a dilecto filio tuo virtutum omnium complementum cum omni misericordia et consolatione omni consilio et adiutorio omni benedictione et sanctificatione omni salvatione pace et prosperitate omni gaudio et alacritate etiam abundantiam omnium bonorum spiritualium et corporalium et gratiam sancti spiritus qui me bene per omnia disponat animam meam custodiat corpus meum regat mentem erigat mores componat actus probet vota et desideria mea perficiat cogitationes sanctas instituat praeterita mala indulgeat praesentia emendet futura moderetur Vitam honestam et honorabilem mihi tribuat fidem spem et caritatem castitatem et humilitatem patientiam mihi praestat Quinque sensus corporis mei regat et protegat Septem opera misericordiae complere me faciat Duodecim articulos fidei et decem praecepta legis firmiter tenere et credere me faciat Et a septem peccatis criminalibus me liberet et defendet usque in finem Et in novissimis diebus meis ostende mihi faciem tuam et annunties mihi diem et horam obitus et mortis meae Et hanc orationem supplicem suscipias audias et exaudias et vitam aeternam mihi tribuas Audi et exaudi me dulcissima Maria mater dei et misericordiae Amen [PaSL36, 19v]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus in te sperantium virgo ante partum virgo in partu et virgo post partum fons misericordiae fons salutis et gratiae fons pietatis et laetitiae fons consolationis et indulgentiae Per illam sanctam inaestimabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et conceptus filius dei per illud divinum mysterium quod tunc operatus est in te spiritus sanctus Et per illam sanctam inaestimabilem pietatem gratiam misericordiam amorem et humilitatem per quas filius dei descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae et quando te exaltavit super choros angelorum Et per illam sanctam inaeestimabilem humilitatem in qua tu respondisti archangelo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Et per sanctissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per illam sanctam maximam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum et in ipsa levatum vidisti pendentem crucifixum vulneratum sitientem fel apponi clamantem audisti et morientem vidisti Et per quinque vulnera filii tui et per contractionem viscerum tuorum prae nimio dolore vulnerum eius Et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari et per fontes sanguinis sui et per omnem passionem eius et per omnem dolorem cordis tui et per fontes lacrimarum tuarum Ut cum omnibus sanctis tuis et electis dei venias et festines in auxilium et consilium meum in omnibus orationibus meis et requestis meis et in omnibus angustiis et necessitatibus meis et in omnibus illis rebus in quibus ego sum facturus locuturus aut cogitaturus omnibus diebus ac noctibus horis atque momentis vitae meae Et mihi famulae tuae impetres a dilecto filio tuo complementum vitae cum omni misericordia et consolationis omni consilio omni auxilio et omni adiutorio omni benedictione et sanctificatione omni salvatione pace et prosperitate omni gaudio et alacritate Etiam abundantiam omnium bonorum spiritualium et corporalium et gratiam sancti spiritus qui me bene per omnia disponat animam meam custodiat corpus meum regat sensus erigat cursum dirigat mores componat actus probet vota et desideria perficiat cogitationes sanctas instituat praeterita mala indulgeat praesentia emendet futura moderetur Vitam honestam et honorabilem mihi tribuat et victoriam contra omnes adversitates huius mundi bratam pacem spiritualem et corporalem mihi tribuat bonam spem caritatem fidem castitatem humilitatem patientiam Quinque sensus corporis mei regat et protegat Septem opera misericordiae complere me faciat Duodecim articulos fidei et decem praecepta legis firmiter credere et tenere me faciat et a septem peccatis mortalibus me liberet et defendet usque in finem vitae meae et in novissimis diebus meis ostende mihi faciem tuam et annunties mihi diem et horam obitus mei Et hanc orationem supplicem suscipias et exaudias et vitam aeternam mihi tribuas audi et exaudi me dulcissima Maria mater dei et misericordiae Amen [*Alia oratio ad beatam virginem* CmU6692, 208r]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus et spes in te sperantium virgo ante partum virgo in partu virgo post partum fons misericordiae fons salutis et gratiae fons pietatis et letitiae fons consolationis et indulgentiae Per illam sanctam *ineffabilem* laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et conceptus filius dei fuit Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est spiritus sanctus in te Et per illam sanctam inaeestimabilem pietatem gratiam misericordiam amorem et humilitatem per quas filius tuus descendit humanam carnem accipere in venerabilissimo utero tuo. Et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae et quando te exaltavit super choros angelorum Et per illam sanctam inaeestimabilem humilitatem in qua respondisti archangelo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Et per illa sanctissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per illam sanctam maximam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum et in ipsa levatum vidisti pendentem crucifixum vulneratum sitientem *helo* clamantem audisti et morientem vidisti et per quinque vulnera filii tui et per contraxionem viscerum suorum *et* prae nimio dolore vulnerum et per dolorem quem habuisti quando eum vulnerari vidisti et per fontes sanguinis sui et per omnem passionem eius et per omnem dolorem cordis tui Et per fontes lacrimarum tuarum ut cum omnibus sanctis et electis dei venias et festines in auxilium et consilium meum in omnibus orationibus et requestis meis *in omnibus angustiis et necessitatibus meis* et in omnibus illis rebus quibus ego sum facturus locuturus aut cogitaturus omnibus diebus ac noctibus horis atque momentis vitae meae Et mihi famulo tuo impetres a dilecto filio tuo complementum omni misericordia et consolatione omni salvatione pace et prosperitate omni consilio omni auxilio et adiutorio omni benedictione et sanctificatione omni salvatione pace et prosperitate omni gaudio et alacritate Etiam habundantiam omnium bonorum spiritualium et corporalium et gratia sancti spiritus qui me bene per omnia disponat animam meam custodiat corpus regat *sensus* erigat mores componat actus probet vota et desideria mea sancta perficiat cogitationes sanctas instituat praeterita mala indulgeat praesentia emendet futura moderetur vitam honestam et honorabilem mihi tribuat Et victoriam contra omnes adversitates huius mundi *Et veram* pacem spiritualem et corporalem mihi tribuat bonam spem caritatem fidem et castitatem humilitatem et patientiam Et quinque sensus corporis mei regat et protegat septem opera misericordiae complere me faciat duodecim articulos fidei decem praecepta legis firmiter credere et tenere me faciat *Eti* a septem peccatis mortalibus me liberet et defendat usque in finem vitae meae Et in novissimis diebus meis ostende mihi faciem tuam et annunties mihi diem et horam obitus mei et hanc orationem meam supplicem suscipias et exaudias et vitam aeternam mihi tribuas Audi me exaudi me dulcissima Maria mater dei et misericordiae Amen [HAS 90v]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus omnium in te sperantium virgo ante partum virgo in partu et virgo post partum fons misericordiae fons salutis et gratiae Fons consolationis et indulgentiae fons pietatis et laetitiae per illam sanctam ineffabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et conceptus filius dei fuit Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est spiritus sanctus Et per illam ineffabilem gratiam pietatem misericordiam amorem et humilitatem per quos filius tuus descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo Et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae et quando te exaltavit super choros angelorum Et per illam sanctam et ineffabilem humilitatem in qua tu respondisti archangelo tuo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Et per gloriosissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per illam sanctam et maximam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando filium tuum dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum et in ipsa levatum vidisti pendentem crucifixum vulneratum sitientem fel apponi clamantem audisti et morientem vidisti Et per quinque vulnera filii tui Et per contractionem viscerum tuorum prae nimio dolore vulnerum suorum Et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari Et per fontes sanguinis sui et per omnem passionem et per dolorem cordis sui et per fontes lacrimarum tuarum ut cum omnibus sanctis et electis dei venias et festines in auxilium meum in omnibus orationibus et requestis meis et in omnibus angustiis et necessitatibus meis Et in omnibus illis rebus in quibus ego sum facturus locuturus aut cogitaturus omnibus diebus ac noctibus horis atque momentis vitae meae Et mihi famula tua M. impetres a dilecto filio tuo virtutum complementum cum omni misericordia et consolatione omni consilio omni adiutorio omni benedictione et sanctificatione omni salvatione pace et prosperitate omni gaudio et alacritate etiam habundantiam omnium bonorum spiritualium et corporalium Et gratiam sancti spiritus qui me bene per omnia disponat animam meam custodiat Corpus meum regat mentem erigat mores componat actus probet vota et desideria mea perficiat cogitationes sanctas instituat praeterita mala indulgeat praesentia emendet futura moderetur Vitam honestam et honorabilem mihi tribuat fidem spem caritatem castitatem humilitatem et patientiam mihi tribuat Quinque sensus corporis mei regat et protegat Septem opera misericordiae complere me faciat Duodecim articulos fidei et decem praecepta legis firmiter tenere et credere me faciat Et a septem peccatis criminalibus me liberet et defendat usque in finem et in novissimis diebus meis ostende mihi faciem tuam Et annunties mihi diem et horam obitus et mortis meae Et hanc orationem supplicem suscipias et exaudias et vitam aeternam mihi tribuas Audi et exaudi me dulcissima virgo Maria mater dei et misericordiae Amen [*Oratio valde devota ad beatissimam virginem Mariam* CmU4101, 260v]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus in te sperantium virgo ante partum virgo in partu et virgo post partum fons salutis et gratiae fons pietatis et laetitiae fons consolationis et indulgentiae Et per illam sanctam inaeestimabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et conceptus filius dei fuit Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est in te spiritus sanctus Et per illam maximam compassionem pietatem gratiam et misericordiam amorem et humilitatem per quas filius tuus descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo Et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae Et quando te exultavit super choros angelorum Et per illam sanctam inaeestimabilem humilitatem in qua tu respondisti archangelo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Et per illa sanctissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per illam sanctam maximam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando filium tuum dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum et in ipsa levatum vidisti pendentem crucifixum vulneratum sitientem *fel* apponi clamantem audisti et morientem vidisti Et per quinque vulnera filii tui Et per contractionem viscerum suorum prae nimio dolore vulnerum Et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari Et per fontes sanguinis sui Et per omnem passionem eius et per omnem dolorem cordis tui Et per fontes lacrimarum tuarum ut cum omnibus sanctis et electis dei veni et festina in auxilium et consilium meum in omnibus orationibus et requestis meis et in omnibus angustiis et necessitatibus meis Et in omnibus illis rebus in quibus ego sum facturus locuturus aut cogitaturus omnibus diebus et noctibus horis atque momentis vitae meae Et mihi famulo tuo impetres a dilecto filio tuo complementum omni misericordia et consolatione omni salvatione pace et prosperitate omni auxilio et adiutorio omni benedictione et sanctificatione omni consilio et adiutorio omni benedictione et sanctificatione omni salvatione pace et prosperitate omni gaudio et alacritate Et etiam habundantiam omnium bonorum spiritualium et corporalium Et gratia sancti spiritus qui me bene per omnia disponat animam meam custodiat corpus regat mentem erigat cursum dirigat sensum regat mores componat actus probet vota et desideria mea in bonis perficiat cogitationes sanctas instituat praeterita mala indulgeat praesentia emendet futura moderetur vitam honestam et honorabilem mihi tribuat Et victoriam contra omnes adversitates huius mundi veram pacem spiritualem et corporalem mihi tribuat Bonam spem caritatem fidem et castitatem humilitatem et patientiam mihi tribuat Quinque sensus corporis mei regat et protegat Septem opera misericordiae complere me faciat Et duodecim articulos fidei et decem praecepta legis firmiter credere et tenere me faciat Et a septem peccatis criminalibus me liberet et defendat usque in finem Et in novissimis diebus meis ostende mihi faciem tuam Et annuntia mihi diem et horam obitus mei Et hanc orationem meam supplicem suscipias et exaudias et vitam aeternam mihi tribuas Audi me dulcissima Maria mater dei et misericordiae Amen [Stams 44, 1r]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum Consolatio desolatorum via errantium salus in te sperantium virgo ante partum virgo in partu virgo post partum Fons misericordiae fons salutis fons gratiae et pietatis fons laetitiae fons consolationis et indulgentiae Per illam sanctam inaeestimabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum denuntiatus et conceptus fuit filius dei Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est spiritus sanctus Et per illam sanctam inaeestimabilem pietatem gratiam misericordiam amorem et humilitatem per quas filius tuus dominus noster Iesus Christus descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo Et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae Et quando te exultavit super choros angelorum Et per illam sanctam humilitatem in qua tu respondisti archangelo tuo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Et per illa sanctissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per illam sanctam maximam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quem habuisti quando filium tuum dominum nostrum Iesum Christum ante crucem nudatum et in ipsa levatum vidisti pendentem crucifixum vulneratum sitientem *fel* apponi clamantem audisti et morientem vidisti Et per quinque vulnera filii tui et per contractionem viscerum suorum prae nimio dolore vulnerum Et per dolorem quem habuisti quando vidisti eum vulnerari Et per fontes sanguinis sui et per omnem dolorem cordis tui Et per fontes lacrimarum tuarum Et cum omnibus sanctis et electis dei veni et festina in auxilium et consilium meum et in omnibus orationibus et requestis meis Et in omnibus angustiis et necessitatibus meis et in omnibus rebus in quibus sum factura loquutura aut cogitatura Et in omnibus diebus noctibus horis atque momentis vitae meae Et mihi famulae tuae impetres a dilecto filio tuo complementum omni misericordia et consolatione omni consilio omni auxilio et adiutorio omni benedictione et consolatione et sanctificatione omni salvatione pace et prosperitate omni gaudio et alacritate Et habundantiam omnium bonorum spiritualium et corporalium Et gratiam spiritus sancti qui me bene per omnia disponat animam meam custodiat corpus meum regat mentem erigat cursum dirigat sensum instruat Mores componat actus probet vota et desideria mea perficiat Cogitationes sanctas instituat praeterita mala indulgeat praesentia emendet futura moderetur Vitam honestam et honorabilem mihi tribuat Et victoriam contra omnes adversitates huius mundi Et veram pacem spiritualem et corporalem mihi tribuat Bonam spem caritatem et fidem castitatem humilitatem et patientiam Et quinque sensus corporis mei regat et protegat Septem opera misericordiae bene me complere faciat Et duodecim articulos fidei decemque praecepta legis firmiter tenere et credere me faciat Et a septem peccatis mortalibus me liberet et defendat usque in finem Et novissimis diebus meis ostende mihi faciem tuam Et annunties mihi diem et horam obitus mei Et hanc orationem supplicem suscipias et exaudias et vitam aeternam mihi tribuas Audi me dulcissima virgo Maria mater dei et misericordiae Amen [PaL.1192, 84v]

Obsecro te domina sancta Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus in te sperantium Virgo ante partum virgo in partu et virgo post partum Fons misericordiae fons salutis et gratiae fons pietatis et laetitiae fons consolationis et indulgentiae Per illam sanctam et inaeestimabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus et in te conceptus de spiritu sancto fuit filius dei Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est spiritus sanctus Et per illam inaeestimabilem pietatem gratiam et amorem misericordiam et humilitatem per quas filius tuus descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo et in quibus te respexit quando te commendavit praedilecto discipulo suo Iohanni apostolo et evangelistae et quando te exultavit super choros angelorum Et per illam sanctam inaeestimabilem humilitatem tuam in qua tu respondisti Gabrieli archangelo dicens Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Et per illa sanctissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per maximam compassionem tuam et acerbissimum cordis tui dolorem quem habuisti de eodem filio tuo quando eum vidisti ante crucem nudatum et in ipsa levatum clavis affixum pendentem vulneratum sitientem et ad patrem clamantem audisti et morientem conspexisti Et per sacratissima quinque vulnera sua et per contractionem viscerum suorum prae nimio dolore vulnerum suorum et per fontes sanguinis sui et per omnem passionem suam Et per fontem lacrimarum tuarum et per omnem dolorem cordis tui Ut cum omnibus sanctis et electis dei venias et festines in auxilium et consilium meum in omnibus orationibus et postulationibus meis in omnibus rebus quas ego sum facturus locuturus aut cogitaturus cunctis diebus noctibus horis et momentis vitae meae Et mihi famulo tuo N impetres a dilecto filio tuo complementum omnium bonorum tam corporalium quam spiritualium in omni misericordia et consolatione cum omni consilio et auxilio omni benedictione et sanctificatione omni salvatione prosperitate et pace omni gaudio et alacritate Abundantiam quoque omnium bonorum corporalium et spiritualium Et gratiam sancti spiritus qui bene me per omnia disponat animam meam custodiat corpus meum regat mentem meam ad se erigat cursum meum dirigat sensum reformet mores meos componat actus meos et laborem meum probet vota et desideria mea perficiat oculos meos illuminet cor meum purget sermones meos fructificare faciat Animam meam conservet corpus meum defendat cogitationes sanctas instituat mala mea praeterita indulgeat praesentia emendet et futura moderetur Vitam honestam et tibi placeant mihi tribuat atque victoriam contra omnes adversitates et fortitudinem contra omnes inimicos meos cum pace spirituali concedat Spem bonam fidem rectam et charitatem perfectam castitatem humilitatem atque patientiam largiatur Quinque sensus corporis mei regat et protegat Septem opera misericordiae me complere faciat et duodecim articulos fidei firmiter credere et decem divinae legis praecepta inviolabiliter observare me faciat A septem peccatis mortalibus me liberet et in finem usque defendat Omne quoque noxium quod ei displicet a me auferat *Et*[PaL1354, 195r *Ad dominam altissimam*; dolorem cordis = *ms* dolorem cor; *Et* ... = *ms* cancellato a penna, testo mutilo in fine causa lacuna nel ms]

Obsecro te domine deus omnipotens per multitudinem misericordiae tuae ut sic mihi dimittere digneris omnia peccata mea praeterita praesentia et futura imminetia quia tibi soli peccavi et tibi soli possibilia sunt omnia Non secundum actum meum postulo sed secundum indulgentiam et immensam pietatem tuam Rogo te trinitas sancta una unitas trina veritas deus pater deus filius deus spiritus sanctus et per omnia opera tua visibilia et invisibilia et per omnes virtutes tuas et per verba tua et per omnes creaturas tuas atque ministros tuos et per militiam sancta caeli et per omnem sanctam ecclesiam catholicam ab oriente usque ad occidentem ab aquilone usque ad meridiem et precor immensam pietatem tuam ut concedas mihi veniam et indulgentiam peccatorum meorum et per omnia tempora usque in finem eripias me a morte peccati et a macula animae et corporis et indulgeas fratribus et sororibus meis omnia peccata eorum vivis atque defunctis maxime pro quibus pollicitus sum orare [Oratio s Brandani 8: Salmon OSB 16]

Obsecro te domine pater spiritus angelice minister caelestis imperii ... [PaL1073, 240r *mutilo in fine*: LEROQUAIS I, 54]

Obsecro te domine per virtutes quas in omnibus sanctis operatus es ab Adam usque in hodiernum diem Miserere mihi domine misere Iesu Christe quia tu

- dixisti Petite et accipietis quaerite et invenietis pulsate et aperietur vobis Ego peto ut inveniam gratiam in auxilio opportuno quaero ut aperiatur mihi ianuua tua sancta pulso ut omnes qui in locum istum deprecari venerunt ab omnibus peccatorum nexibus liberentur Rogo te sancta trinitas per temetipsam et omnia opera tua visibilia et invisibilia ut me tuearis Dei genitrix precor te ut concedas mihi veniam omnium peccatorum meorum et eripias me a morte peccati et a vnculis animae et corporis Te sancta Maria semper virgo et vos novem ordines angelorum et sanctum Iohannem Baptistam et omnes sanctos patriarchas et prophetas et duodecim apostolos Petrum et Paulum Iacobum Andream Iohannem Thomam Philippum Bartholomaeum Iacobum Mathaeum Simonem Tadeum Mathiam Barnabam Marcum Lucam et omnes sanctos ut oretis pro me ad deum ut eripiat me a cunctis malis amodo et usque in sempiternum per eum cuius initium non habet nec finem Amen [Mt 466, 159r: cfr. *Oratio s. Brandani* 9: ed. SALMON OSB 16]
- Obsecro te dulcissima Maria mater domini mei Iesu Christi ... Iesus Christus filius tuus dominus noster qui est deus in saecula saeculorum Amen [Mn164, 114/110r = BARRE *Prières anciennes* 194 n. 5]
- Obsecro te dulcissima virgo Maria quae per tuam virginitatem ... et ad tuam sanctissimam consolationem me facias pervenire [PaL1072, 151v: *Oratio: LEROQUAIS I, 51*]
- Obsecro te gloriosissime Michael princeps exercitus angelorum quem Iesus dominus noster ideo voluit mortalibus manifestum fieri ut quos ille de sub iugo daemoniacae servitutis sanguinem suum fundendo eripuit tu eos ab illius insidiis angelica potestate protegas et virtute orationis defendas Adesto mihi fragili et impotenti gravissima peccatorum sarcina praegravato Suscipe misericorditer preces meas funde pro me cotidie preces tuas ut donet mihi dominus contra vulneratum superbum humilitatis fortissima arma quibus et illi fortiter resistere valeam et deo nostro suppliciter oboeidre Ut societatem angelicae beatitudinis quam ille superbiendo perdidit dignis ego oboediendo operibus apprehendere valeam Et cum ille te praeliante cum suis sequacibus cunctis viden ... [GvG 1933, 49].
- Obsecro te Iesu Christe per crucem tuam ut dimittas ... tribue mihi vitam aeternam Amen [Vat84 91 + Ps. Cantate Domino II *in Parasceven*]
- Obsecro te Maria mater misericordiae et summae dignitatis per illam inextimabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando per Gabrielem archangelum annuntiatus est conceptus filius dei fuit et per illud divinum mysterium quod operatus est spiritus sanctus quando dictum fuit Spiritus sanctus superveniet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi Et per illud plenum gaudium quo laetificata est anima tua quando elevata est super choros angelorum et super omnem plenitudinem sanctorum in caelis ut mihi famulo tuo N. impetres a dilecto filio tuo gratiam spiritus sancti qui bene per omnia disponat mentem meam meque cogitationes meas sermones meos et actus meos omnemque vitam meam usque in finem et in novissimis diebus O dulcissima mea domina si placet ostendas mihi faciem tuam beatam et annunties mihi diem obitus mei et tunc supplico ut animam meam ad te suscipias in vitam aeternam Exaudi exaudi exaudi me o dulcissima Maria mater misericordiae Amen [*Quicumque dixerit infrascriptam orationem vel super se portaverit inimicus ei nocere non potuit ...* PaL757, 435ra]
- Obsecro te Maria misericordiae summae benignitatis ... animam meam tecum suscipias in vitam aeternam [Ott245 436 *ad BVM*]
- Obsecro te mi angelice spiritus cui ego ad providendam commissum sum ... liberemur perhenniter Amen [*A son bon ange* PaL921, 248v: LEROQUAIS I, 32]
- Obsecro te o beatissima virgo Maria mater summae benignitatis per illam inestimabilem laetitiam tuam qua exultavit spiritus tuus in illa hora qua tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus conceptus est filii dei et per illud gaudium tuum plenum quo laetificata est anima tua felix sancta quando elevata est super plenitudinem sanctorum in caelis Ut mihi indigno famulo tuo I. ut petas a dilecto filio tuo veniam omnium delictorum meorum et gratiam spiritus sancti quae bene per omnia disponat mentem meam cogitationes meas sermones meos actus meos usque in finem et omnes iniquitates meas repellat et in novissimis diebus meis ostendas mihi faciem tuam quae est plena gratiarum munere et pietate et annunties mihi diem et horam obitus mei et hanc animam meam supplicem tuam suscip... in vitam aeternam Amen [Ox.BL/LMH, Borough 1, 222v]
- Obsecro te o sanctissima virgo Maria summae benignitatis per illam ineffabilem laetitiam qua exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus est et conceptus est filius dei vivi Et per illud plenum gaudium quo laetificasti animam meam quando elevata es super omnem plenitudinem sanctarum animarum ut mihi impetres a dilecto filio tuo gratiam spiritus sancti qui disponat mentem sensus et actus meos et in novissimo die obitus mei ostendas mihi beatam faciem tuam et suscipe animam meam et libera eam de omnibus angustiis et perducas eam ad vitam aeternam Amen (Ri23:70r elevata est; quem disponat)
- Obsecro te o sanctissime spiritus angelicae dignitatis cui me altissimus conditor divinae bonitatis ad custodiendum commisit ut protegas et defendas me miserum peccatorem ... [*Oratio ad angelum proprium* OxB249, 74r]
- Obsecro te piissime deus ut me et omnes parentes meos ... digneris ... [Eb4, 112r: Eb19]
- Obsecro te princeps eximie Raphael animarum et corporum optime medicator ... caelitus orando ne differas [Chg173b 340 *ad s. Raphael*]
- Obsecro te sacratissime archangele Michael qui in conspectu dei semper assistis veni in adiutorium mihi misero peccatori et custodi animam meam et corpus meum ab omni peccato et ab omni periculo Adiuva me perfectissime tuis precibus gloriosis et succurre mihi in omnibus tribulationibus meis praeteritis praesentibus et futuris et in hora obitus mei suscipias animam meam et perducas eam in lucem sanctam et requiem sempiternam in qua vivit et regnat trinus et unus deus qui est benedictus in saecula saeculorum Amen [Ve60, 100r *Oratio s. Michaelis archangel*]
- Obsecro te sancta Maria per illam pietatem quam habuisti hora completorii quando sepultus fuit dona mihi notitiam patientiae Amen Ave Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui in sepulcro requiescens [*Oratio beatissime virginis Mariae Hora completorii*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 527]
- Obsecro te sancta Maria per illam pietatem quam habuisti in prima quando venit ad domum Pilati ubi facta fuit inquisitio de stultitiis quas imponebant falsi sibi da mihi notitiam stultitiae quae in peccato commisi Amen Ave Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui de stultitia examinatus [*Oratio beatissime virginis Mariae Hora prima*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 526]
- Obsecro te sancta Maria per illam pietatem quam habuisti in sexta quando fuit crucifixus dona mihi notitiam paenitentiae Amen Ave Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui crucifixus [*Oratio beatissime virginis Mariae Hora sexta*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 527]
- Obsecro te sancta Maria per illam pietatem quam habuisti in tertia quando fuit iudicatus ad patibulum dona mihi notitiam contumeliae et victoriam saecularis concupiscentiae Amen Ave Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui morte turpissima condemnatus [*Oratio beatissime virginis Mariae Hora tertia*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 527]
- Obsecro te sancta Maria per illam pietatem quam habuisti quando Christus expiravit in nona dona mihi notitiam humilitatis et obedientiae Amen Ave Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui moriens [*Oratio beatissime virginis Mariae Hora nona*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 527]
- Obsecro te sanctissima et gloriosissima dei genitrix Maria mater summae benignitatis per illam ineffabilem laetitiam in qua exultavit spiritus tuus in illa hora in qua tibi per Gabrielem archangelum annuntiatus est conceptus filii dei et per illud divinum mysterium quo tunc operatus est spiritus sanctus superveniens in te et virtus altissimi obumbrabit tibi Et per illud plenum gaudium quo laetificata est felix anima tua quando tu fuisti electa super omnem plenitudinem sanctorum in caelis Ut mihi et indigno famulo tuo Antonio impetrare digneris a dilectissimo filio tuo domino nostro Iesu Christo indulgentiam et remissionem omnium peccatorum meorum ac etiam gratiam spiritus sancti quae bene per omnia disponat animam meam bene cor meum mentem sensus cogitationes sermones actus meos totamque vitam meam in beneplacito tuo ad salutem animae meae usque in finem *et in novissimis diebus meis o dulcissima et piissima domina si placet ostende mihi benignissimam et laetissimam faciem tuam et si mihi expedit pronunties mihi diem et horam obitus mei* et hanc animam supplicem tuam tunc in angustiis positam ad te suscipias et eam cum sanctis angelis et electis tuis ad vitam aeternam perducas Exaudi exaudi dulcissima clementissima virgo Maria mater misericordiae per Iesum Christum filium tuum Amen [*Oratio* OxK63, 135v *in corsivo la parte cancellata da un rigo*]
- Obsecro te sanctissime Andrea apostole et martyr Christi postula ... sequi vestigia sua Amen [Brb497 172 *ad s. Andream*]
- Obsecro te sanctissime et deo dilecte martyr Cassiane ut qui per multa corporis vulnera caelestem adeptus es palmam intercedere pro me misero digneris ut tuis salvatus meritis a multis vulneribus animae meae aeternam merear consequi requiem Amen [GvG 1933, 52].
- Obsecro te sanctissime et deo dilecte martyr Cassiane ut qui per multa corporis vulnera ... consequi requiem [Brb497 177 *ad s. Cassianum*]
- Obsecro te sancta Maria per illam pietatem quam habuisti in vespere quando fuit de cruce depositus dona mihi notitiam continentiae et victoriam carnalis concupiscentiae Amen Ave Maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui descendens [*Oratio beatissime virginis Mariae Hora vespertina*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 527]
- Obsecro te virgo Maria mater summae benignitatis ... Et beata ubera quae te lactaverunt [Ve60, 89v-91v *Quicumque hanc infrascriptam orationem dixerit vel super se*

portaverit non peribit in aqua nec in igne nec in bello nec in veneno mortifero morietur et antequam moriatur videbit faciem virginis Mariae ... Et istam orationem fecit s. Augustinus]

Obsecro te virgo sacratissima incomparabilis et excellentissima regina caelorum et domina mater dei dignissima dulcis et benignissima mater misericordissima Sancta et intemerata et in aeternum benedicta humilis virgo Maria genitrix regis aeterni sacrarium spiritus sancti filia regis immensi thronus dei excelsi palatium Iesu Christi scala caeli ianua paradisi ornamentum saeculi laticia totius mundi imperatrix angelorum regina archangelorum mater regis saeculorum decus omnium sanctorum advocata peccatorum consolatrix miserorum et laetitia iustorum admiranda super gentes et laudanda super omnes virtutes caeli O regina pietatis templum sanctae trinitatis mater summae bonitatis fons totius castitatis liliu virginitatis et flos sanctae puritatis Obsecro te humiliter et deprecor per illam sanctam incomparabilem benedictionem et gratiam quam tibi dominus omnipotens per Gabrielem archangelum transmisit quando spiritus paraclitus descendit de supernis sedibus super te virgo requievit et de suis sacris splendoribus tua castissima viscera inflammavit Et verus dei filius de sinu dei patris omnipotentis in tuo sacratissimo utero descendit et tuum venerandum corpus sua sancta divinitate replevit et sanctificavit et pro nobis peccatoribus de te humanam carnem assumpsit Et per illam sanctam incomparabilem laetitiam quam habuisti quando eundem dei filium verum deum et hominem de tuo castissimo utero natum vidisti et ipsum lactare nutrire adorare atque portare meruisti et semper virgo pura integra et inviolata ante partum et in partu remansisti et post partum pulchrior sanctissima sanctior dignissima dignior atque excellentior permanere meruisti Per istas sanctas dignitates et per omnes alias inenarrabiles gratias atque dulcissimas consolationes quas tu sacratissima virgo meruisti habere de sacratissimo filio tuo domino nostro Iesu Christo humiliter te deprecor ut digneris me consolari in omnibus tribulationibus et angustiis et necessitatibus meis animae et corporis mei Et libera me ab omnibus insidiis diaboli et a servitute peccati et impetra mihi gratiam et misericordiam filii et fac me sic perseverare et vitam meam emendare ut cum cordis puritate et vera humilitate possim semper te amare servire et laudare et de tua gratia digneris me consolare quia tu es salus mea tu es consolatrix mea tu es consolatrix mea tu es advocatrix mea tu es dulcis mater mea spes et fortitudo mea propter hoc te benedico te laudo te glorifico te spero et confido et in tua gratia humiliter me recomando Obsecro te etiam o dulcis benigna virgo per illas sanctas passiones et intollerabiles dolores quos sustinuit cor tuum quando tuum dulcissimum filium vidisti in cruce nudatum et ab impiis Iudaeis crudeliter flagellatum spinis coronatum clavis perforatum lancea vulneratum et per vilis doloris gladium quassatum pertransivit quando ipse de cruce te respexit et sancto Iohanni apostolo et evangelista te commendavit et postea clamando expiravit Per omnes istas sanctissimas passiones humiliter te deprecor o dulcis mater Iesu Christi ut intercedas pro me ante maiestatem filii tui ut ipse per suam sacratissimam passionem et per tuam venerandam intercessionem concedas mihi antequam moriar de omnibus peccatis meis veram paenitentiam et emendationem ut cum corpus meum in angustia mortis fuerit positum et lingua mea loqui non poterit ad te invocandum succurre mihi o dulcissima spes mea in illa magna necessitate et non me derelinquas sine tuo adiutorio in illa hora tremenda quando anima mea exierit de corpore meo sed ostende mihi illam splendidissimam et delectabilem faciem tuam ut tua visione consolatus nihil in me praevaleat inimicus Sed merear gaudere in aeterna beatitudine tecum sine fine mansurus Obsecro te etiam o gratiosissima regina per illam incomparabilem beatitudinem et gloriam quam nunc in caelis possides ubi es mirabiliter exaltata et super omnes caelestes virtutes in caelestibus sedibus excellenter coronata Ibi serviunt tibi omnes angeli et archangeli Ibi honorificant te omnes virtutes et potestates caeli Ibi chororum prophetarum in te semper gloriantur Et de tua visione apostoli consolantur Ibi sancti martyres *item* gaudent et laetantur Et de tua gratia confessores confortantur Ibi turba virginum in te semper delectantur et de tua dignitate omnes sancti gratulantur et de tua pulchritudine sol et luna nutantur per omnes istas sanctas beatitudines et dignitates quas tu excellentissima regina in caelis obtines humiliter te deprecor ut de sede tu excelle beatitudinis digneris respicere me miserum et infelicem peccatorem coram tua maiestate clamantem Et inclina aures tuae pietatis indignis supplicationibus meis et illos clementissimos atque misericordes oculos tuos ad me converte qui sub tua protectione confugio et de te tamquam de misericordissima matre confido Eya ergo benignissima virgo dignare exaudire me et numquam derelinquas me Per ipsum te deprecor quem pro nobis genuisti et intacta nutritivisti Qui com deo patre et spiritu sancto vivit et regnat Per infinita saecula saeculorum Amen [*Oratio devotissima beate Marie virginis*: SaA 14v-20r]

Obsecro te crux benedicta per dominum nostrum Iesum Christum qui pependit in te pro omnium salute ut semper adsis mihi ad adiutorium et consolationem ad custodiam ad defensionem ad evacuandam omnia mala et adipiscendi omnia bona Utinam te o domina incessanter habeam prae oculis meis quatenus tanta sit clementia tua circa me ut quotienscumque te invocavero aut in angustia aut pro peccatis aut in qualicumque necessitate mea proximum mihi sentiam tui auxilium quo adusque per te merear perfrui caelesti felicitate Ad laudem et gloriam eius qui pependit in te per deus [BAV, Rossi 205, 95r *adorazione della croce* ORT: ed. BOYNTON Rossi]

Obsecro vos beatissimi confessores Christi atque doctores ... faciat consortio gratulari [Vat84 78 *Ad honorem ss.confessorum*]

Obsecro vos beatissimi confessores Christi atque doctores Cipriane Basili Gregori Ambrosi Augustine Martine Ysidore Hieronime Ilari Maure Zoile dignemini intercedere pro me peccatrice ut concedat mihi dominus servare quod docuistis et in vestro me faciat consortio gratulari Amen [OxB277, 71v ms]

Obsecro vos beatissimi confessores Christi atque doctores Cipriane Basili Gregori Ambrosi Augustine Martine Isidore Hieronime Hylari Maure Zoile dignemini intercedere pro me peccatrice ut concedat mihi dominus servare quod docuistis et in vestro me faciat consortio gratulari Amen [OxB277, 71v]

Obsecro vos beatissimi confessores Christi atque doctores Cypriane Basili Gregori ... et perduc ad aeternam requiem [Chg173b 358 *ad sanctos confessores*]

Obsecro vos beatissimi confessores Christi atque doctores Cypriane Basili ... in vestro me faciat consortio gratulari Amen [Brb497 178 *ad plurimos confessores*]

Obsecro vos beatissimi confessores Christi atque doctores Cypriane Basili Gregori Athanasi Eusebi Ambrosi Augustine Hieronime Leo Germane Isidore digna mihi intercedere pro me peccatore ut concedat mihi dominus servare quae docuistis et in vestro me faciat consortio gratulari Amen [GvG 1933, 52]

Obsecro vos beatissimi confessores Christi atque doctores Cypriane Basili Gregori Athanasi Eusebi Ambrosi Martine Augustine Hieronime Germane Leo Gregori Iohannes Isidore dignamini intercedere pro me peccatore ut concedat mihi dominus servare quod docuistis et in vestro me faciat consortio gratulari [Tr1742,14: *Oratio eiusdem <Efreu diaconi> ad plures confessores*: ed. Wilmar 17] *rf* Obsecro vos omnes sancti beatissimi confessores

Obsecro vos beatissimi confessores Christi atque doctores Cypriane Basili Gregori Athanasi Eusebi Ambrosi Martine Augustine Hieronime Germane Leo Ioannes Isidore dignemini intercedere pro me peccatore ut concedat mihi dominus servare quae docuistis et in vestro me faciat consortio gratulari [*Oratio ad plures confessores*: PL 101 1400 C] *rf* Obsecro vos omnes sancti beatissimi confessores

Obsecro vos et suppliciter deprecor beatissimae virgines ... vitae meae placere ei Qui [Vat84 79 *Ad honorem omnium ss.virginum*]

Obsecro vos omnes apostoli domini mei Iesu Christi per cum qui vos elegit a constitutione mundi ... aeternae patriae gaudia largiatur [Chg173b 353 *de omnibus apostolis alia*]

Obsecro vos omnes sancti beatissimi confessores Christi atque doctores Cypriane Basili Gregori Ambrosi Augustine Hieronime Leo Iohannes Isidore Benedicte Dignamini intercedere pro me peccatore ut concedat mihi dominus servare quae docuistis et in vestris me faciat consortio gratulari Amen (FrP 128r *ad omnes sanctos confessores*: vestris *sic*) *rf* Obsecro vos beatissimi confessores

Obsecro vos sanctae virgines et Christi sponsae gloriosissimae martyres Tecla Petronilla Felicitas Perpetua Agatha Agnes Lucia Caecilia Scolastica Marina Barbara cum cunctis sodalibus vestris intercedite pro me corde et corpore polluta ad dominum deum vestrum qui vos de thoro corruptibili emutatas ad caelestem thalamum sublimavit ut ipse qui vos castitatis coronis vernantibus liliis vincentes coronavit et victoriae triumpho vires respuentes amplexus caelesti munere ditavit tribuat mihi castimoniam mentis corporisque custodiam et ab omni contagione ac incendiis libidinum impollutam me manere concedat Amen [OxB277, 73v]

Obsecro vos sancte Michael sancte Gabriel sancte Raphael sancti cherubim ... heredem me esse constituat [Chg173b 341 *ad omnes angelos*]

Obsecro vos sanctissimi archangeli dei sancte Michael sancte Gabriel sancte Raphael sancti Cherubim sancti Seraphim qui non cessatis clamare nocte ac die dicentes Sanctus Sanctus dominus deus sabaoth qui est et qui erat et qui venturus est Intercedite pro me fragili et nimium peccatore ut liberet me omnipotens deus de omnibus legionibus daemonum et de ebrietate de elatione de iactantia cordis de superbia de iracundia de defensione audaciae et liberet me omnipotens deus de alienatione mentis Det mihi sapientiam fidem spem et caritatem ut totus integer spiritus et corpus sine quaela in adventum domini nostri Iesu Christi servetur Amen (FrP 126v *ad omnes angelos*)

Obsecro vos sanctissimi et deo dilecti martyres ... vitae finem merear consequi requiem [Vat84 74 *Ad honorem omnium ss.martyrum*]

Obsecro te sanctissime Andrea apostole et martyr Christi postula ad dominum deum tuum pro me ut ipse qui donavit tibi biduo sufferentiam in cruce tribuat mihi genuino affectu ferre crucem suam Et faciat me saltem in extremo agmine suo sequi vestigia sua Amen [GvG 1933, 50].

Odor caelestis inspirationis accendat dominus corda et corpora nostra ad audienda et implenda sancti evangelii praecepta In nomine patris et filii et spiritus sancti Amen [CmN7, 34r *Ordo Missae Benedictio incensi ad evangelium*]

Odore caelestis inspirationis suae accendat dominus et impleat corda nostra ad audienda et implenda evangelii sui praecepta Qui vivit [IvM 1975, 813 n. 21]
Offerimus tibi domine laudes et munera pro concessis beneficiis gratias referentes et pro concedendis semper suppliciter deprecantes Per dominum [OxB249, 78v]

Omnes discipuli domini et sancti successores orate pro me Sancti baptistae Sancti principes Sancti episcopi Sancti presbyteri Sancti diacones Sancti hostiarii Sancti lectores Sancti exorcistae Sancte Iohannes cum sanctis patriarchis et prophetis Sancte Petre cum sanctis apostolis Sancte Stephane cum sanctis martyribus Sancte Silvester cum sanctis confessoribus Sancte Paule cum sanctis anachoritis Sancte Benedicte cum sanctis monachis Sancte Eustachi cum sanctis laicis Sancta sara cum sanctis uxoribus Sancti domini Sancti servi Sancti divites Sancti pauperes Sancti doctores Sancti factores Omnes isti et omnes sancti cum trinitate perfecta sint lorica et fortitudo animae et spiritus et corporis mei Protege me domine a dextris et a sinistris ante et retro subtus et superius omnibusque diebus vitae meae custodi me domine Adiuva me trinitas sancta omnipotens Eleison Eloy Eloie Sabaoth Elem Adonai Arton Osia et ... Sabbia Tetragrammaton Nocton Sabday domine deus admirabilis id est Emmanuhel Iesus Christus Libera me domine per istam orationem et per ista decem verba ab omni periculo in terra et in aquis et in omnibus aliis locis ab omni malo et ab ira tua [MiT466, 161v: cfr *Oratio s Brandani* 9 + 10 parziali: ed. SALMON OSB 18-19]

Omnes sanctae virgines gloriosae Quibus data est etiam in sexu fragili victoria castitatis et martyrii Obsecrate dominum nostrum pro me indigno peccatore et omnibus vitiis pleno et circumsepto ut per vestram intercessionem merear obtinere veniam et misericordiam quod pro meis meritis nullatenus possum Salvator omnium Iesu per earum intercessionem libera me protege me defende me Salva me Custodi me atque illustra me lumine sancto tuo Ne derelinquas me domine deus meus Ne discesseris a me sed intende in adiutorium meum domine deus salutis meae Qui vivis et renas (FrP 128r *ad omnes sanctas virgines*)

Omnes sanctae virgines orate pro nobis ut dominus noster donet nobis veram humilitatem et perfectam caritatem veram compunctionem et fontem lacrimarum ut ante diem exitus nostri per puram confessionem et condignam satisfactionem vitam aeternam consequi mereamur cum beatis [HAS 317r: litanie _ invocazione tropata 15]

Omnes sancti apostoli et evangelistae orate pro nobis ad dominum ut mitiget nobis iram suam et illuminet nos gratia spiritus sancti [HAS 316v: litanie _ invocazione tropata 12]

Omnes sancti beatorum spirituum ordines orate pro nobis ut mereamur lactificari et consolari in omnibus petitionibus nostris et gratiam invenire apud deum in hac praesenti necessitate vel liberemur per vestras orationes ab omni tribulatione et periculo a labiis dolosis et a lingua iniusta ab omnibus peccatis et vitiis quibus deum offendimus et ad iracundiam peccavimus [HAS 315v: litanie _ invocazione tropata 7]

Omnes sancti Cherubin et Seraphin ... et ad vestrum consortium pervenire Praestante domino nostro Iesu Christo qui [*ad omnes sanctos oratio* PaL922, 59v: LEROQUAIS I, 35]

Omnes sancti confessores orate pro nobis ut dominus noster auferat a nobis omnia quae nobis nocent et quicquid ei displicet in nobis et ut mores nostros cotidie in melius convertat et quicquid ei promissimus per eius adiutorium valeamus implere [HAS 317r: litanie _ invocazione tropata 14]

Omnes sancti martyres gloriosi qui fortes extitistis in certamine pasionis intercedite pro me indigno et miserrimo ut possim in praesenti saeculo veraciter peccata mea plangere et veram paenitentiam gerere de meis peccatis omnibus diebus vitae meae Obsecro te domine Iesu bone past or misericordissime et multae miserationis et verax ut per eorum intercessionem miserearis animae meae et dimittas omnia peccata mea Qui vivis (FrP 127v *ad omnes martyres*)

Omnes sancti martyres orate pro nobis ad dominum ut liberet nos ab omnibus insidiis inimicorum nostrorum et mundet corda et corpora nostra gratia spiritus sancti et det nobis perseverantiam in bonis operibus usque in finem [HAS 316v: litanie _ invocazione tropata 13]

Omnes sancti orate pro nobis ut dominus noster indulgeat quicquid fecimus contra voluntatem suam et nostram salutem sive per ignorantiam sive per propriam malitiam et ne iterum permittat nos propter nostram fragilitatem in captivitatem reduci sed conservet opus misericordiae suae in melius ne labor dilecti filii sui irritus fiat [HAS 317v: litanie - invocazione tropata 16]

-a-

Omnes sancti tui quaesumus domine nos ubique adiuvent ut dum eorum merita recolimus patrocina sentiamus
Et pacem tuam nostris concede temporibus et ab ecclesia tua cunctam repelle nequitiam
inter actus et voluntates nostras et omnium famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone
benefactoribus nostris sempiterna bona retribue et omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam concede Per dominum [R65, 33v]

-z-

-a-

Omnes sancti tui quaesumus domine nos ubique adiuvent ut dum eorum merita recolimus patrocina sentiamus
Et pacem tuam nostris concede temporibus et ab ecclesia tua cunctam repelle nequitiam
iter actus et voluntates nostras et omnium famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone
benefactoribus nostris sempiterna bona retribue et omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam concede Per [CmU4101, 59v CmU4104, 42r FiA1874, 49v.55v R68, 59v...]

-z-

-a-

Omnes sancti tui quaesumus domine nos ubique adiuvent ut dum eorum merita recolimus patrocina sentiamus
Et pacem tuam nostris concede temporibus et ab ecclesia tua cunctam repelle nequitiam
iter et actus et voluntates nostras et omnium famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone
benefactoribus nostris sempiterna bona retribue et omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam concede Per [MiT466, 55v]

-z-

Omnes sancti tui quaesumus domine nos ubique adiuvent ut dum eorum merita recolimus patrocina sentiamus [CmU4105, 35r ... *qfr* Et pacem tuam nostris]

-a-

Omnes sancti tui quaesumus nos ubi adiuvent ut dum eorum merita recolimus patrocina sentiamus
Et pacem tuam nostris concede temporibus et ab ecclesia tua cunctam repelle nequitiam
iter actus et voluntates nostras et omnium famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone
benefactoribus nostris sempiterna bona retribue et omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam concede Per [Ox.BL/LMH, Borough 1, 36v.48v ...]

-z-

Omnes videntes me deriserunt me Locuti sunt labiis et moverunt caput [*Via Crucis* VII stazione Vsc + Rvs]

Omni tempore recte deum benedicere poterimus si declinantes a malo uti in hoc psalmo docemur bonum fecerimus [OxB277.106r]

Omnia sub pedibus hominum subiecisti ut solus homo totus tibi subiiceretur et ut tuus esset totus homo super omnia tua dominatus est homo Exteriora nempe pro corpore cuncta creasti ipsum vero corpus pro anima animam vero pro te ut tibi soli vacaret et te solum amaret possidens te ad solatium inferiora vero omnia ad servitium Quidquid enim caeli ambitu continetur inferius ab anima humana est quae facta est ut summum bonum superius possideret cuius possessione beata fieret cui si adhaeserit cunctarum mutabilitatum inferiorum necessitudines supergrediens illius summae maiestatis cuius aemulatur speciem aeternitate immortalitatis cum serenitate gaudebit Tunc vero illis bonis optimis fruetur in domo domini quorum comparatione cuncta quae hic cernimus velut nihilum computantur Illa sunt quae oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascenderunt quae praeparavit deus diligentibus se Et haec quidem domine daturus es animae His etiam quotidie laetificas animas servorum tuorum qui amas animas Quid miror haec domine deus meus Imaginem quippe tuam honorificas et similitudinem tuam ad quam creatae sunt Nam et corpori nostro licet adhuc corruptibili et ignobili ut videret dedisti claritatem caeli per manum ministrorum tuorum indefessorum solis et lunae qui praecepto tuo iugiter die ac nocte deserviunt filiis tuis ut spiraret largitus es aeris puritatem ut audiret sonorum varietates ut odoraret odorum suavitates ut gustaret saporum qualitates ut contrectaret dedisti corpulentorum omnium grossitates Adiumenta suis necessitatibus dedisti iumenta volucres quoque caeli et pisces maris et fructus terrae ad reficiendum impendisti Medicinas de terra propter singulas quasque suas corruptelas creasti singula solatia singulis malis obviantia praeparasti quoniam es misericors et miserator et novisti figmentum nostrum figulus noster et nos omnes quasi lutum in manu tua (Augustinus, *Soliloquia* 20 PL 40, 881)

Omnibus consideratis paradisi voluptatis es Iesu piissime ... [PaL1410, 11r: LEROQUAIS I, 247]

Omnibus consideratis paradisus voluptatis es Iesu piissime In te fons paternitatis omnis fructus suavitatis plantavit plenissime Passionis tuae fructus et cruoris tui fluctus defluens largissime Finem fecit nostri luctus per hunc infernus destructus gemit amarissime [HAS 74r]

Omnipotens aeternae caelestis misericors pater scio et credo me non posse salvari nisi per mortem filii tui ... [*Oratio pro bono fine* (3) Eb4, 200v: Eb13...]

Omnipotens aeternae deus cui soli patent omnia corda filiorum hominum tu scis quia innumerabilia sunt peccata mea et tamen te pro aliquo ... praesumo qui non sum idoneus neque sufficiens orare pro me accedo tamen ad tuam misericordiam ... facere et habere puram humilem fidelem et integram confessionem omnium peccatorum delictorum et malorum suorum ac de ipsis verissimam et plenissimam amaritudinem compunctionem contritionem cum fletu et lacrimis copiosissimis ex cordibus eorum cum magnis et profundis suspiriis profluentibus Praeter ea digneris de eis omnibus ipsis donare liberam et integram remissionem et indulgentiam et concedere ut de ipsis in praesenti vita faciant quae decreveris ... paenitentiam ne postea post hanc vitam damnationem paenas et dolores pati ... gloriam et electorum ac sanctorum tuorum consortio aggregare et iungere digneris Qui vivis [OxB249, 103r-110v !]

Omnipotens aeternae deus deus spirituum et universae carnis ad cuius nutum omnia se subiciunt elementa A cuius conspectu ... omnis potentia omnis beatitudo omnis magnificentia sit deo patri et filio et soiritui sancto Amen [Ve60, 42v-44r *Ad sanctam trinitatem de desiderio et siti eius et de vita aeterna* <*Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis*> (17)]

Omnipotens aeternae deus tuae gratiae pietatem supplici devotione depono ut omnium malorum meorum vincula solvas cunctisque criminibus meis et peccatis clementer ignoscas et quia me indignum et peccatorem ad ministerium tuum vocare dignatus es sic me idoneum ministrum tuum efficias ut sacrificium laudis de manibus meis placide et benigne suscipias electorumque sacerdotum me participem efficias et de praeceptis tuis in nullo me oberrare permittas Per Christum [MT 10] *cf.* Omnipotens sempiternae deus tuam immensam pietatem

Omnipotens creator mundi per sanctissimam = In nomine domini nostri Iesu Christi quod est super

Omnipotens deus creator universae creaturae qui de caelorum altitudine descendisti ad requiringendum genus humanum quod perierat atque in utero virginis particeps nostrae miseriae factus qui multos labores in tuo sancto corpore pertulisti pro nostra salute exaudi preces quas indignus famulus tuus A. ac peccator pro famulos tuos V. et N. illius lacrimabiliter offero ... ei domine cor ut te timeat mitte ei auxilium et sapientiam ut sciat quod acceptum sit coram te omni tempore recordare obsecro paupertatis suae et non vindictam sumere de peccatis suis vel parentum suorum Memento piissime pater creaturae tuae quae non ex diis alienis creata est sed a te deo vivo et vero da ei domine longevam vitam et sanitatem Per Christum dominum nostrum Amen [*Oratio* BsQ7, 89v]

Omnipotens deus et homo unus atque idem Iesu Christe domino ... inenarrabilem nativitatem tuam precor ... Iesu Christe domine miserere mei [Chg173b 291]

Omnipotens deus et misericors deus et bone domine miserere ... [*Oratio b. Anselmi* D521, 42va] *cf.* Omnipotens deus et misericors pater

Omnipotens deus et misericors pater et bone domine miserere mihi peccatori Da mihi veniam peccatorum meorum Cavere vincere omnes insidias et tentationes et delectationes noxias perfecte mente et actu vitare quae prohibes facere et servare quae iubes Credere sperare amare vivere quod et quantum et ut scis et vis Compunctionem pietatis et humilitatis discretam abstinenciam et carnis mortificationem Ad te amandum orandum laudandum meditandum Ad omnem secundum te actum et cogitatum puram sobriam devotam mentem veracem mentem strenuam et efficacem mandatorum tuorum notitiam dilectionem delectationem facilitatem et effectum Semper domine ad meliora cum humilitate proficere et nunquam deficere Ne committas me domine meae nec humanae ignorantiae aut infirmitati neque meis meritis nec alii quam tuae piae dispositioni sed tu ipse clementer dispone me et omnes cogitatus et actus meos in beneplacito tuo ut fiat a me et in me et de me tua semper solum voluntas Libera me ab omni malo et perduc me ad vitam aeternam Per dominum [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio I ad Deum*. ed. SCHMITT 1946, 5-6 = Ans 1997, 124] *cf.* Domine deus omnipotens pater et bone *cf.* Omnipotens deus et misericors deus

Omnipotens deus et misericors pater et bone domine miserere mihi peccatori Da mihi veniam peccatorum meorum cavere et vincere omnes insidias et tentationes et delectationes noxias perfecte mente et actu vitare quae prohibes facere et servare quae iubes credere sperare amare velle quod et quantum et tu scis et vis compunctionem humilitatis et pietatis discretam abstinenciam et carnis mortificationem ad te amandum orandum laudandum meditandum ad omnem secundum te actum et cogitatum puram sobriam devotam mentem veracem et efficacem mandatorum tuorum notitiam dilectionem facilitatem et effectum semper domine ad meliora cum humilitate proficere et nunquam deficere Ne committas me domine voluntati meae nec humanae ignorantiae aut infirmitati neque meis meritis nec ulli alii quam tuae piae dispositioni Sed tu ipse clementer dispone me et omnes cogitatus et actus meos in beneplacito tuo ut fiat a me et in me et de me tua semper sola voluntas Libera me ab omni malo et perduc me in vitam aeternam Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio IX ad Deum*. PL 158 876 C] *cf.* Omnipotens deus et misericors deus

Omnipotens deus et misericors pater et domine bone miserere mihi peccatori et da mihi veniam peccatorum meorum cavere vincere omnes insidias et temptationes et delectationes noxias perfecte actu et mente vitare quod prohibes facere et servare quae iubes facere credere sperare amare vivere quod et quantum ut scis et vis compunctionem pietatis et humilitatis discretam abstinenciam et carnis mortificationem ad te amandum orandum laudandum meditandum secundum actum et cogitandum puram et sobriam devotam veracem mentem et efficacem mandatorum tuorum notitiam dilectionem delectationem facilitatem et affectum semper domine ad meliora cum humilitate perficere et nunquam deficere ne committas me domine meae nec humanae ignorantiae aut infirmitati nec meis meritis nec alii quam tue dispositione pie sed tu clementer dispone me et omnes actus meos et cogitationes meas in beneplacito tuo ut fiat a me et in me et de me tua semper solum voluntas libera me ab omni malo et perduc me ad vitam aeternam Amen [HAS 51r] *cf.* Omnipotens deus et misericors deus

Omnipotens deus famulos tuos dextera potentiae tuae a cunctis protegat periculis et beata Maria semper virgine intercedente fac eos praesenti gaudere prosperitate et futura Per [*Oratio de sancta Maria* (2): PL 101, 464A] *cf.* Omnipotens sempiternae deus nos famulos

Omnipotens deus qui Ezechiae regi Iudae te cum lacrimis deprecanti vitae spatium dedisti concede mihi famulo tuo Antonio tantum vitae spatium saltem quo ad mensuram ut omnia peccata mea valeam deplorare et indulgentiam secundum tuam misericordiam piissimam consequi merear Per dominum [OxK63, 134v] *cf.* Deus qui Ezechiae, Omnipotens sempiternae deus qui Ezechiae

Omnipotens deus qui Ezechiae regi Iudae... consequi mereamur [PaL1369, 48r: LEROQUAIS I, 186; PaL1379, 201v: Leroquais I, 204; PaL1411, 59v: LEROQUAIS I, 251; PaL1415, 182v: LEROQUAIS I, 255] *cf.* Deus qui Ezechiae, Omnipotens sempiternae deus qui Ezechiae

Omnipotens deus qui Ezechiae regi Iudae... consequi merear Qui [PaL1410, 100v: LEROQUAIS I, 248]

Omnipotens deus qui habet potestatem dimittendi peccata et qui latroni in cruce suspenso peccata dimisit et eum ad paradisi delicias perduxit ipse te absolvat ab omnibus peccatis tuis ut non plus tibi noceat conscientiae reatus ad paenam quam indulgentia pietatis eius tibi prosit ad veniam ut cum de hac luce egressus fueris ipse ad quem omnis caro venit cum electis suis perduc te ad praemia sempiterna ut in te mors secunda non habeat locum aut potestatem Per [Mc418, 2003, 435 nr. 12].

Omnipotens deus qui in nomine filii tui unigeniti spiritum sanctum misisti discipulis tuis secundum promissionem tuam digneris eum pariter mihi mittere et effundere super me famulum tuum licet indignum spiritum sanctum septiformem de caelis et reple me spiritu intellectus et scientiae ... [OxB249, 96r]

Omnipotens deus qui universam creaturam ... [*Oratio magni BASILII ad deum aeternam in diebus quadragesimae* Ab3199, 180r]

Omnipotens deus qui universam creaturam in sapientia condidisti et pro ineffabili providentia ac multa benignitate tua adduxisti nos ad venerandos hos dies ad purgationem animarum et corporum ad continentiam vitorum ad spem resurrectionis qui per quadraginta dies tabulas tradidisti divinitus litteris insignitas famulo tuo Moysi concede nobis et honestum hoc certamen cursum ieiunii consummare fidem illaesam servare capita invisibilia draconum confringere et victores peccati evadere Demum sine reatu pervenire ad adorandam sanctam resurrectionem quia benedictum atque glorificatum est per honorandum et magnificum nomen tuum patris et filii et spiritus sancti in saecula saeculorum Amen [*Oratio magni BASILII ad deum patrem in diebus quadragesima* CmU4105, 247v]

Omnipotens deus supplices te rogamus et petimus ut intercessio archangelorum sit pro nobis grata tibi semper Michaelis et Gabrielis pariterque et Raphaelis ut digni offeramus tibi hostias ad altare et appareamus ante salvatorem per intercessionem novem ordinum angelorum Thronorum et dominationum Principatum et potestatum cum cherubin et seraphin ut ipsi intercedant pro nobis qui non cessant clamare dicentes Sanctus sanctus sanctus dominus deus exercituum rex Israel qui regnas sine fine dignare famulos tuos hodie exaudire alleluia [Chester 14]

Omnipotens deus te deprecor ut me et sociam meam liberare digneris de angustiis tribulationibus et necessitatibus nostris quas nunc habemus et non permittas vim fieri ab hiis qui contra nos mala ingerunt seu cogitant ut non praevalcant adimplere quae cupiunt Ideo precor te domine ut nos defendere

- digneris de manibus inimicorum meorum quia tu domine dixisti de quacumque tribulatione clamaveritis ad me exaudiam vos et quicquid orantes credite quia accipietis et fiet vobis Idcirco a te veniam peto quia de tua promissione confido illi confidunt in ipsorum potentia et ego in tua misericordia Amen [HAS 42v]
- Omnipotens deus te deprecor ut me et sociam meam liberare digneris de angustiis tribulationibus et necessitatibus nostris quas nunc habemus et non permittas vim fieri ab hiis qui contra nos mala ingerunt seu cogitant ut non praevalcant adimplere quae cupiunt Ideo precor te domine ut nos defendere digneris de manibus inimicorum meorum quia tu domine dixisti de quacumque tribulatione clamaveritis ad me exaudiam vos et quicquid orantes credite quia accipietis et fiet vobis Idcirco a te veniam peto quia de tua promissione confido illi confidunt in ipsorum potentia et ego in tua misericordia Amen [HAS 42v]
- Omnipotens domine cuius virtutem atque misericordiam matutino laudamus in tempore quo fortitudinem te nostram oramus et quaesumus ut ab omni obscuritate tenebrarum eruti matutino lumine decoremur Per dominum [Bruno Herbiopolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 58: PL 142 229 C]
- Omnipotens domine verbum patris Iesu Christe deus et dominus universae creaturae qui sanctis apostolis tuis dedisti potestatem calcandi serpentes et scorpiones ... [HH134, 14r: FRANZ 2, 599]
- Omnipotens et misericors deus accedo ad sacramentum corporis et sanguinis unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi accedo inquam infirmus ad medicum vitae immundus ad fontem misericordiae caecus ad lumen claritatis aeternae egenus ad dominum caeli et terrae nudus ad regem gloriae Rogo ergo domine immensae maiestatis tuae clementiam quatenus meam digneris sanare infirmitatem lavare foeditatem illuminare caecitatem ditare paupertatem vestire nuditatem ut te panem angelorum regem regum dominum dominantium tanta reverentia et tremore tanta suscipiam contritione et amore tante fide et puritate tali proposito et humilitate sicut expedit salutem animae meae Da mihi quaeso illius corporis et sanguinis tui non solum suscipere sacramentum sed etiam virtutem sacramenti O mitissime deus da mihi sic suscipere corpus unigeniti tui domini nostri Iesu Christi quod traxit de virgine ut corpori suo mystico merear incorporari et inter eius membra munerari O pater amantissime concede mihi dilectum filium tuum quem nunc quidem velatum suscipere propono revelata tandem facie contemplari Qui tecum (MT 12) *qfr* Omnipotens et misericors deus ecce accedo, Omnipotens sempiternae et misericors deus ecce
- Omnipotens et misericors deus accedo ad sacramentum unigeniti filii tui ... [Fb326, 19r]
- Omnipotens et misericors deus clementiam tuam deprecor ut me famulum tuum N tibi servire fideliter concedas et perseverantiam bonam et felicem consummationem mihi largiri digneris et hoc psalterium quod in conspectu decantavi ad salutem et remedium animae meae omniumque vivorum vel defunctorum quorum debitor sum ad vitam proficiat sempiternum Per dominum [Oratio OxK63, 122r] *qfr* Omnipotens sempiternae deus clementiam
- Omnipotens et misericors deus clementiam tuam suppliciter deprecor ut me famulum tuum Alexandrum tibi servire fideliter concedas et perseverantiam bonam necnon et felicem consummationem mihi concedere digneris ac sacratissimi libri huius psalmi quod in tuo servitio ante conspectum tuum cantavi ad salutem et remedium animae meae et corporis mihi proficiat sempiternam Per Amen [Postquam cantaveris psalmos quoscumque supradict...dicat devote hanc orationem. Oratio Mn164, 94/76v = SALMON *Analecta* n. 481] *qfr* Omnipotens sempiternae deus clementiam
- Omnipotens et misericors deus clementiam tuam suppliciter deprecor ut me famulum tuum tibi fideliter servire concedas et perseverantiam bonis operibus et felicem consummationem mihi largire digneris et hoc psalterium quod in conspectu tuo cantavi ad salutem et ad remedium animae meae proficiat sempiternum Per [Vat334 ed. DELL'OMO 2 Oratio]
- Omnipotens et misericors deus clementiam tuam suppliciter deprecor ut me famulum tuum tibi fideliter servire concedas Et perseverantiam bonam et felicem consummationem mihi largiri digneris et hoc psalterium quod in conspectu cantavi ad salutem et remedium animae meae proficiat sempiternum Per te Iesu Christe salvator mundi [FrP 123r] *qfr* Omnipotens sempiternae deus clementiam
- Omnipotens et misericors deus creator generis humani propitius esto ... et expecto a te veniam [Chg077 402]
- Omnipotens et misericors deus creator generis humani propitius esto mihi indigno famulo tuo et peccatori Quia si facta mea consideras sanctissimi nominis tui in vocatione dignus non sum Si verba mea respicias ultra modum super omnes peccatores ante te reus appareo Si conscientias meas discitis omnino indignus cui misericordiam tuam impendas existo Sed quia misericordia tua peccata totius mundi exuperat Ideo confusus de tua pietate desperare me non praesumo Non enim habeo ubi confugium faciam nisi ad te deum vivum et verum In cuius manu multae sunt miserationes Quamvis vulneratus et gravatus omnibus malis Ad te clamo et veniam a te expecto Ut per hos psalmos quos ante conspectu divinae maiestatis tuae decantavi donare digneris indulgentiam meorum omnium delictorum piissime domine et omnibus parentibus meis vivis et defunctis fidelibus veniam et requiem sempiternam largiri digneris Per dominum nostrum Iesum (FrP 124v *post finitum psalterium alia*)
- Omnipotens et misericors deus cui magis proprium est parcere quam punire ... in afflictione positus pepercisti Per eundem [Oratio Chicago, Newberry 81, 165r (= Cat. SAENGER 149)]
- Omnipotens et misericors deus cui omni subiecta sunt caelestia simul et terrena cuique omnis creatura deservit te deprecor exaudi me indignum famulum tuum et peccatorem et per hos psalmos quos decantavi da mihi et parentibus meis et omnibus pro quibus debitor sum exorare veniam de peccatis nostris et concede nobis semper cogitare loqui et agere quae placita sunt tibi et nobis expediunt ... [BAV, Chigi CNI.177, 114r; Arch. S. Pietro D.156, 152r; Urb. lat. 585, 103r: ed. BOYNTON, nota 74]
- Omnipotens et misericors deus cui omnia subiecta sunt caelestia simul et terrena cuique omnes creaturae ... de futuris digneris largire custodiam [Ghg176b 228]
- Omnipotens et misericors deus cui omnia subiecta sunt caelestia simul et terrena cuique omnes creaturae tuae deserviunt exaudi me indignam et peccatricem et per hos psalmos quos decantavi ad tuum honorem da mihi et parentibus meis et omnibus pro quibus debita sum exorare veniam de omnibus peccatis meis Concede mihi cogitare loqui et agere quae tibi placita sunt et mihi expediunt Da in perturbatione solacium et in omni temptatione virtutem Tribue de praeteritis veniam de praesentibus malis emendationem et de futuris digneris largiri custodiam Qui vivis et regnas (Ri23:76r *Oratio quae cantatur pro aliis ps 1*)
- Omnipotens et misericors deus ecce accedo ... [BerlinKK78B21, 219v *Oratio dicenda quando itur ad communionem*]
- Omnipotens et misericors deus ecce accedo ... [ZRh122, 63r *Oratio s BERNARDI ante sanctam communionem*]
- Omnipotens et misericors deus ecce accedo ad sacramentum corporis et sanguinis unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi Accedo inquam infirmus ad medicum vitae immundus ad fontem misericordiae caecus ad lumen claritatis aeternae egenus ad dominum caeli et terrae nudus ad regem gloriae Rogo immensae maiestatis tuae habundantiam quatenus digneris meam infirmitatem sanare lavare foeditatem illuminare caecitatem ditare paupertatem vestire nuditatem ut te panem angelorum regem regum et dominum dominantium tanta reverentia et tremore tanta contritione tanto amore fide et puritate tali proposito et humilitate suscipiam sicut expedit animae meae salutem Da mihi quaeso illius dominici corporis non solum suscipere sacramentum sed etiam veritatem sacramenti O mitissime deus da mihi sic suscipere corpus unigeniti tui domini nostri Iesu Christi quod traxit de utero virginis Mariae ut corpori suo mystico merear incorporari ac inter eius membra connumerari Sit mihi dulcissime domine Iesu Christe hoc corpus tuum suavitas et dulcedo animae meae Salus et sanctitas in omni temptatione pax et gaudium in omni tribulatione lumen et virtus in omni verbo et opere salus et tutela finalis in morte O pater sanctissime concede mihi filium tuum quem nunc velatum accidentibus suscipere propono tandem revelata facie contemplari Qui tecum [OxB249, 51r]
- Omnipotens et misericors deus ecce accedo ad sacramentum corporis et sanguinis unigeniti filii tui Accedo inquam infirmus ad medicum vitae immundus ad fonte ... gaudeam invenisse [MiB41, 57ra *qfr* MiB41, 53vb]
- Omnipotens et misericors deus ecce accedo ad sacramentum corporis et sanguinis ... Da mihi famulae tuae Annae ... revelata tandem facie contemplari Qui [Oratio ante communionem Chicago, Newberry 83, 28v (= Cat. SAENGER 155: LHP 2, 437; WILMART, *Auteurs*, 381 n)]
- Omnipotens et misericors deus ecce accedo ad sacramentum pretiosissimi corporis et sanguinis ... propono revelata tandem facie perpetuo contemplari Qui tecum et spiritu sacro vivit Amen [Ve60, 121r-121v *Eiusdem divi THOMAE ad eucharistiam*]
- Omnipotens et misericors deus Ecce accedo ad sacramentum pretiosissimi corporis et sanguinis unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi Accedo inquam infirmus ad medicum vitae immundus ad fontem misericordiae caecus ad lumen claritatis aeternae egenus ad dominum caeli et terrae nudus ad regem gloriae Rogo ergo immensae maiestatis tuae abundantiam quatenus meam digneris sanare infirmitatem lavare foeditatem illuminare caecitatem ditare paupertatem vestire nuditatem ut ipsum panem angelorum regem regum et dominum dominantium tanto valeam tremore contemplari et suscipere reverentia tanta contritione et amore tali fide et puritate tali proposito et humilitate sicut expedit animae meae O mitissime deus da mihi sic suscipere

- corpus unigeniti tui domini nostri Iesu Christi quod traxit de virgine Maria ut corpori suo mystico merear incorporari ac inter eius membra connumerari O pater amantissime concede mihi dilectum filium tuum quem nunc velatum suscipere propono revelata tandem facie perpetuo contemplari Qui tecum [LcG149, 137v *Oratio divi Thomae de Aquino ad eucharistiam*]
- Omnipotens et misericors deus ecce accedo ad sacramentum pretiosissimum corporis et sanguinis unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi Accedo inquam infirmus ad medicum vitae immundus ad fontem misericordiae caecus ad lumen claritatis aeternae egenus ad dominum caeli et terrae nudus ad regem gloriae Rogo ergo immensae maiestatis tuae abundantiam quatenus meam digneris sanare infirmitatem lavare faedatam illuminare caecitatem ditare paupertatem vestire nuditatem ut ipsum panem angelorum regem regum et dominum dominantium tanta ... contemplari et suscipere contritionem et amore tali fide et puritate tali proposito et humilitate sicut expedit animae meae O mitissime deus da mihi sic suscipere corpus unigeniti tui domini nostri Iesu Christi quod traxit de virgine Maria ut corpori suo mystico merear incorporari et inter eius membra connumerari O pater amantissime concede mihi dilectum filium tuum quem nunc velatum suscipere propono tandem revelata facie contemplari Qui tecum [Mn164, 19/7v *Oratio dicenda ante communionem* cfr. WILMART, *Auteurs*, 381 nota 2 nr. 2; LHP II 39] *gfr* Omnipotens et misericors deus accedo, Omnipotens sempiternus deus ecce accedo
- Omnipotens et misericors deus ecce accedo ad sacramentum unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi Accedo inquam infirmus ad medicum nudus ad regem gloriae immundus ad fontem misericordiae caecus ad solem iustitiae pauper ad verum lumen Rogo ergo tuae largitatis habundantiam quatenus meam digneris sanare infirmitatem vestire nuditatem mundare faedatam illuminare caecitatem ditare paupertatem ut te panem angelorum dominum dominantium tanta suscipiam reverentia et honore tanta puritate et fide tali proposito et humilitate sicut expedit salutem animae meae et pro sanctissimi nominis tui honore tuis creaturis omnibus excellentissime propalando Da mihi quaeso domine non solum corporis tui sumere sacramentum sed etiam virtutem sacramenti Mitissime deus da mihi sic sumere corpus Christi quod sola operatione spiritus sancti traxit de virgine pura ut corpori suo mystico merear corporari ac inter eius membra numerari ... finalis in morte [ort preceduta da *Devota oratio dicenda ante celebrationem sive communionem* MiB41, 53vb *gfr* MiB41, 57ra]
- Omnipotens et misericors deus ecce accedo ad sacrosanctum sacramentum ... ad digne te suscipiendum Amen [*Ante communionem oratio* Pa1413, 235r: LEROQUAIS I, 254]
- Omnipotens et misericors deus ecce ad sacramentum filii tui domini nostri Iesu Christi accedo ... revelata facie perpetuo contemplari [*Oratio devotissima ad dominum dicenda ante missam* PaL1401, 176v: LEROQUAIS I, 237]
- Omnipotens et misericors deus ecce ego peccator et indignus accedo ... et tutela finalis in morte [PaL1347, 253r *Oratio s. AUGUSTINI quae debet dici ante receptionem corporis Iesu Christi*: LEROQUAIS I, 156]
- Omnipotens et misericors deus praesta ut psalmi quos pro salute famuli N. decantavi misericordia tua mihi donante ad pacem et prosperitatem hic proficiant et damnationem in futurum non sentiant Per Christum dominum m nostrum Amen [PrPLH, 76r *preghiera 4 dopo lo psalterium abbreviatum s. Hieronymi*]
- Omnipotens et misericors deus qui nihil eorum quae fecisti odisti respice super me indignum famulum tuum N et ne ad scelus meorum immanitatem attendas cum ad sanctum altare tuum accedo quia si delinquentiae meae reatum attendes putatum observationis mysterium non impleo Grave est enim domine quod ad mensam tuam mundo corde et innocentibus manibus non accedo sed gravius est si dum peccata metuo etiam sacrificium non reddam liceat igitur pro inobedientia assistere pro indulgentia petere pro officio ministrare pro remedio immolare pro populo consecrare Quaeso domine conforta in me quod trepidat cura quod tedet reconcilia quod discordat evacua quod corrumpit humilia quod superbit Sit iusta ac clemens correctio non quae absorbeat peccatorem sed quae suscipiat paenitentem Da in salute disciplinam non in morte sententiam Exaudi peccatoris precem qui visitas in dolore gementem Per Christum [HAS 56v: *Oratio sancti Augustini quam cotidie dicebat ante missam suam*]
- Omnipotens et misericors deus qui nihil eorum quae fecisti odisti respice super me indignum famulum tuum N et ne ad scelus meorum immanitatem attendas cum ad sanctum altare tuum accedo quia si delinquentiae meae reatum attendes putatum observationis mysterium non impleo Grave est enim domine quod ad mensam tuam mundo corde et innocentibus manibus non accedo sed gravius est si dum peccata metuo etiam sacrificium non reddam liceat igitur pro inobedientia assistere pro indulgentia petere pro officio ministrare pro remedio immolare pro populo consecrare Quaeso domine conforta in me quod trepidat cura quod tedet reconcilia quod discordat evacua quod corrumpit humilia quod superbit Sit iusta ac clemens correctio non quae absorbeat peccatorem sed quae suscipiat paenitentem Da in salute disciplinam non in morte sententiam Exaudi peccatoris precem qui visitas in dolore gementem Per Christum [HAS 56v: *Oratio sancti Augustini quam cotidie dicebat ante missam suam*]
- Omnipotens et misericors deus qui omnipotentiam tuam parcendo maxime et miserando manifestas ... tibi est gloria in saecula saeculorum [PaL1159, 132v *Oratio*: LEROQUAIS I, 77]
- Omnipotens et misericors deus qui peccatorum indulgentiam in confessione celere posuisti ... magnitudo tuae pietatis absolvat Per [Vat84 113 *pro pluribus paenitentibus*]
- Omnipotens et misericors deus respice propitius peccata mea et exaudi me pro famulo tuo ... et eos conservare in nomine tuo Qui cum atri et soiritu sancto [*Oratio pro patre et matre et pro omni progenie seu familiaribus* Chicago, Newberry 82, 204r (= Cat. SAENGER 153: *ms* peccatam meam)]
- Omnipotens et misericors deus rex caeli et terrae tuam clementiam suppliciter deosco ... [Fb326, 72r]
- Omnipotens et misericors deus solus essentialiter bonus velit nolit cogitatio hominis confitebitur tibi Sed et ego voluntarie confiteor me peccasse et impie egisse in conspectu tuo iuxta omnes abominationes quas iniquus facere consuevit sed misericordiae tuae magnitudine peccatorum meorum vincitur magnitudo Maior est enim misericordia tua totius mundi peccatis et ideo manet mihi de indulgentia spes quia manet mihi omnibus de misericordia certitudo Ablutis ergo sordibus praeteritorum meorum da mihi et velle et posse praesentium malorum causas excidere nec eorum suggestionibus in reliquo aditum adhibere sed congruum locum et spatium et dignos paenitentiae fructus peto mihi non deneges Certum est eum in salutem mortalium gaudium tuum perficere qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat apud te qui in tribus personis vivis et regnas deus in saecula saeculorum Amen [*Alia Confessio peccatorum*: PL 101 471 C]
- Omnipotens et misericors deus solus essentialiter bonus velit nolit cogitatio hominis confitebitur tibi Sed et ego voluntarie confiteor me peccasse et impie egisse in conspectu tuo iuxta omnes abominationes quas iniquus facere consuevit sed misericordiae tuae magnitudine peccatorum meorum vincitur magnitudo Maior est enim misericordia tua totius mundi peccatis et ideo manet mihi de indulgentia spes quia manet mihi de misericordia certitudo Ablutis ergo sordibus praeteritorum meorum da mihi et velle et posse praesentium malorum causas excidere nec eorum suggestionibus in reliquo aditum adhibere sed congruum locum et spatium et dignos paenitentiae fructus peto mihi non deneges Certum est eum in salutem mortalium gaudium tuum perficere qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat apud te qui in tribus personis vivis et regnas deus in saecula saeculorum Amen [*Alia Confessio peccatorum*: PL 101 471 C *congettura*]
- Omnipotens et misericors deus tuam deprecamur clementiam quia iudicio tuo et nascimur et finimur ut animam fratris nostri quem tua pietas de incolatu huius mundi transire praecepit in requiem aeternam suscipias et in consortio electorum tuorum in resurrectione sociari permittas ut in aeterna beatitudine una cum illis sine fine permaneat Per [*Oratio pro quacumque homine defuncto*: PL 101, 552B]
- Omnipotens et misericors deus tuam deprecamur clementiam quia iudicio tuo aut nascimur aut finimur ut animam fratris nostri N quam tua pietas de incolatu huius mundi transire praecepit in requiem aeternam suscipias et in consortio electorum tuorum in resurrectione sociari permittas ut in aeterna beatitudine una cum illis sine fine permaneat per animam quam redemisti Suscipe domine cum servis tuis et qui te confessus est in vita communi et constituas eum in vita perenni Per [*Oratio pro quacumque homine fideli defuncto*: PL 101 1390 A]
- Omnipotens et misericors deus tuum super nos nomen supplices invocemus ut tua largiente clementia bene ambulemus in prosperis et ut nomen tuum sit semper in cogitationibus in verbis et in operibus nostris angeli tui sancti comitentur nobiscum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum confessorum et omnium sanctorum tuorum auxilientur nobis orationes Emitte domine super nos spiritum castitatis benignitatis et veritatis misericordiae et largitatis tuaeque perpetuae caritatis lucis et pacis qui nos regat protegat atque ab omni malo defendat ut per vias planas et rectas cum omni fiducia sine impedimento ad loca desiderata possimus pervenire et in nomine tuo sancto cum sanitate et laetitia ad propria possimus habitacula remeare Per dominum nostrum Iesum [*Oratio pro iter agentibus* (2): PL 101 1414 D]
- Omnipotens et misericors deus ut qui nostrae redemptionis insignia temporaliter veneramur per haec indesinenter inimicis ab omnibus liberemur et sempiternis gaudiis inseramur [HAS 44r]
- Omnipotens et misericors deus ut qui nostrae redemptionis insignia temporaliter veneramur per haec indesinenter inimicis ab omnibus liberemur et sempiternis gaudiis inseramur [HAS 44r]

Omnipotens et misericors pater et bone domine miserere mihi peccatori ... perduc me ad vitam aeternam [Ott245 425 *oratio Anselmi archiepiscopi*]

Omnipotens et pie Domine Iesu Christe quem opto propitium amicis meis (...) [Giovanni di F?amp (?) *Pro inimicis*: PL 147: 463 A]

Omnipotens et pie domine Iesu Christe quem opto propitium amicis meis coram te est etiam quid exoptet cor meum inimicis meis Tu enim scrutans corda et renes deus tu penetras secreta mentis meae Tibi enim patet si quid in anima servi tui seminasti quod tibi sit offerendum nec latere te potest si quid et ego et inimicus homo seminavimus ibi quod igne sit comburendum Ne despicias benignissime deus quod tu seminasti sed fove et auge et perfice et conserva Quia sicut nihil boni potui incipere sine te ita nec possum consummare vel custodire absque te Ne me iudices misericors deus propter id quod tibi displicet in me sed aufer quod non posuisti et salva animam meam quam creasti Non enim ego corrigere me possum sine te quia cum boni sumus tu ipse facis nos et non ipsi nos Nec tolerare poterit anima mea si secundum suam nequitiam iudicaveris eam Tu ergo domine qui solus es potens tu qui solus es misericors quidquid ipse facis me desiderare inimicis meis et illis tribue et mihi retribue Et si quid aliquando exopto illis extra regulam caritatis aut ignorantia aut infirmitate aut malitia bone domine hoc ne illis tribuas nec mihi retribuas Qui es lux vera illumina caeci tatem illorum Qui es summa veritas corrige errorem illorum Qui es vita vera vivifica animas illorum Tu enim dixisti per dilectum discipulum tuum quia qui non diligit manet in morte Oro ergo domine ut quantam iubet haberi donec eis tui et proximi caritatem ne habeant coram te super fratre tuo peccatum Absit o pie domine absit ne sim fratribus meis occasio mortis ne sim illis petra scandali et lapis offensionis Satis enim et plusquam satis est mihi domine quod mihi ipsi sum scandalum sufficit mihi meum peccatum Obsecrat te servus tuus pro conservis suis ne offendant benignitatem tam magni tam boni domini propter me sed reconcilientur tibi et concordent mihi secundum voluntatem tuam propter te Haec est vindicta quam vult exigere secretum cordis mei de conservis et inimicis et compeccatoribus meis Haec est paena quam orat anima mea de conservis et inimicis meis ut te et invicem sicut tu vis et nobis expedit diligamus ut bono domino sicut pro nobis ipsis ita et pro invicem satisfaciamus ut communi domino in commune bonum magistra caritate concorditer obsequamur Hanc ultionem poscit praeparari omnibus malevolis et malefactoribus suis hic peccator tuus Hanc praepara tu domine clementissime peccatori tuo Age ergo bone creator et misericors iudex meus age per inaestimabilem misericordiam tuam dimitte mihi omnia debita mea sicut et ego coram te dimitto omnibus debitoribus meis Et si nondum imo quia nondum id perfecte ad tuum examen facit sed facere vult et vim sibi faciendo per te quod potest efficit spiritus meus et hoc ipsum tibi offero ut et tu velis perfecte dimittere mihi peccata mea et sicut potes indulgeas animae meae Exaudi me exaudi magne domine et bone domine cuius amoris affectu sese pascere desiderat sed satiari se de te non potest famelica anima mea ad quem invocandum non invenit os meum nomen quod sufficiat cordi meo Nullum enim verbum homini sapit quod te donante affectus meus de te caput Oravi domine ut potui sed plus volui quam potui Exaudi exaudi tu sicut potes qui quod vis potes Oravi ut infirmus et peccator exaudi exaudi tu sicut potens et miserator et non solum amicis et inimicis meis quae precatus sum tribuas sed sicut scis unicuique expedire et voluntati tuae non disconvenire omnibus vivis et defunctis misericordiae tuae remedia distribuas et me non sicut vult cor meum nec sicut petit os meum sed sicut scis et vis me debere velle et petere semper exaudias salvator mundi qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXIV ad Christum* (pro inimicis): PL 158 908 B]

Omnipotens et salvator mitissime Iesu Christe qui matutinali hora pro me famulo tuo N. irrideri obprobria tormenta acerbis sima pati humiliter voluisti Praesta mihi famulo tuo omnia peccatorum vitare contagia ut meritis tuorum flagitiorum semper valeam tua pia gratia et aeterna gloria perfrui Qui cum patre [PaL757, 171ra *Off Passionis ad laudes*]

Omnipotens manus tua semper una et eadem creavit in caelo angelos in terra vermiculos non superior in illis non inferior in istis Sicut enim nulla manus angelum ita nulla posset creare vermiculum sicut nulla caelum ita nulla posset creare minimum arboris folium sicut nulla corpus ita nulla unum capillum album posset facere aut nigrum sed omnipotens manus tua cui omnia pari modo sunt possibilia Nec enim possibilis est ei creare vermiculum quam angelum nec impossibilis extendere caelum quam folium nec levius formare capillum quam corpus nec difficilius fundare terram super aquas quam aquas fundare super terram sed omnia quaecumque voluit fecit in caelo et in terra in mari et in omnibus abyssis et me inter omnia sicut voluit potuit et scivit Potuit quidem manus tua domine me lapidem vel avem vel serpentem vel belluam aliquam creare et scivit sed noluit propter suam bonitatem Quare ego non lapis vel arbor vel aliqua bellua Quia sic ordinavit bonitas tua Et ut hoc ordinaret non praecesserunt merita mea (Augustinus, *Soliloquia* 9 PL 40, 871-872)

Omnipotens mitissime deus esto ... beatae immortalitatis [MiB41, 15ra Ursula + soc]

Omnipotens mitissime deus respice propitius ... fieri habitaculum inveniatur [Ghg176b 196 *pro temptatione*]

Omnipotens mitissime deus respice propitius ad preces meas ... [Fb326, 77v *contre les mauvais pensées*]

Omnipotens mitissime deus respice propitius ad preces nostras et libera cor nostrum ... dignum habitaculum inveniatur [Ghg176b 251 *Confessio alia*]

Omnipotens mitissime deus tua gratia inspirante et tua misericordia auxiliante malignis tentationibus quotidie conor resistere et invoco super me auxilium gratiae tuae et ad te refero aestum animi mei quia consilium mihi de hac re non est aliunde nisi a te deus meus misericordia mea Audio denique iubentem vocem tuam non graventur corda vestra in crapula et ebrietate Ebrietatem rogo misericors ut longe facias a me Miserere ne decipiat me Crapula autem nonnunquam subripit servo tuo miserere ut avertas eam a me Nemo enim potest esse continens nisi tu des Multa bona nobis orantibus tribuis et quidquid boni antequam oraremus accepimus a te accepimus et ut postea hoc cognosceremus a te accepimus audivi aliam vocem tuam Post concupiscentias tuas non eas et avertere a voluntate tua Audivi et illam ex munere tuo quam multum amavi Neque si manducaverimus abundabimus neque si non manducaverimus deficiamus Hoc ita intelligitur Nec esca me copiosum faciet nec esuries aerumnosum quia anima de ieiunio reficitur Audivi et alteram Ego enim dedici in quibus sum sufficiens esse Scio et abundare scio penuriam pati omnia possum in eo qui me confortat Christus deus misericors conforta me da velle et posse quod iubet iube quod vis unde apparet sancte deus meus te dare cum fit quod imperas fieri Eripe me piissime deus ab omni tentatione et ab omni malitia et qui est domine qui non rapitur extra metus necessitatis Nam quisquis ille est misericordia tua magnus est dignum est ut magnificet nomen tuum Ego autem non sum quia peccator homo sum sed tamen magnifico semper nomen tuum qui interpellat te pro peccatis meis pater sancte Christe qui vicisti saeculum numera me vel inter firma membra corporis tui quia imperfectum meum viderunt oculi tui Iusti autem tui omnes in libro tuo scribentur per te datorem bonorum omnium Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas unus deus per omnia saecula saeculorum Amen [Item oratio contra gulae vitium: PL 101 1403 C]

Omnipotens pater aeternae deus cuius virtus totum posse ... [ZRh156, p. 2 *Infra scriptas orationes per certos dies distinctas ebdomadaram Urbanus papa IV divinitus revelatae pluribus sanctorum doctorum collegit Quas Claravallensis abbas BERNARDUS collectas quibusdam codicibus suis amplificavit*]

Omnipotens patris genite virtus et sapientia patris per quem ... gloriae atque honoris per omnia saecula saeculorum Amen [Brb497 161 *laus unigeniti*]

Omnipotens patris genite virtus et sapientia patris per quem facta sunt ... perpetuitas gloriae atque honoris per omnia saecula [Chg173b 298]

Omnipotens patris genite virtus et sapientia patris per quem facta sunt omnia cum non essent imago invisibilis dei primogenite omnis creaturae splendor gloriae et figura substantiae eius benedico te atque glorifico ex tota mente mea atque virtute gratias ago copiosae misericordiae tuae qui cum sis rex et filius regis et dominus universae creaturae per omnia aequalis patri in nullo inferior temetipsum exinaniens servi indutus es forma Passibilis factus atque mortalis per veritatem assumptae carnis de sancta Maria perpetua virgine in qua aedificasti tibi ante saecula domum et sancti ficasti in ea tabernaculum tuum ingrediens et egrediens ex ea sine carnis corruptione nostri per omnia similis carens tantum peccato In terras visus es et cum hominibus conversatus ut qui eras in principio deus apud deum esses in homine nobiscum deus Te volente captus et flagellatus es elevatus in lignum et clavus affixus potatus felle et lancea vulneratus mortuus atque sepultus Offerens temetipsum hostiam deo patri pro salute nostra et pretium pro redemptione nostra Destructoque principatu adversae et contrariae partis et evacuatis numinibus falsorum deorum quibus humana dementia nefandissimas et execrandas hostias immolabat replesti terram gloria tua et offertur tibi in omni loco oblatio munda atque gratissima Propterea laudent te caeli et habitatores eorum orbis terrarum et universi qui habitant in eo Et sit tibi cum patre et sancto spiritu immortale indeficiens regnum una et singularis potestas perpetuitas gloriae atque honoris per omnia saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 44]

Omnipotens sanctissime altissime et summe deus omne bonum summum bonum totum bonum qui solus es boniis tibi reddamus omnem laudem omnem gloriam omnem gratiam omnem honorem omnem benedictionem et omnia bona Fiat Amen [Francesco d'Assisi: FFF 142]

Omnipotens sempiterna deus dirige actus nostros in beneplacito tuo ut in nomine dilecti filii tui mereamur bonis operibus habundare Per [Clm 23119, 160v *post ltn* ORT 1]

Omnipotens sempiterna deus miserere famulo tuo et dirige eum secundum clementiam tuam in viam salutis aeternae ut te donante tibi placita cupiat et tota virtute perficiat [OxB249, 99v]

Omnipotens sempiterna deus miserere famulo tuo et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis aeternae ut te donante tibi placita cupiant et tota

virtute perficiat [OxB.220, 31r cupiant *ms*]

Omnipotens sempiterna deus miserere famulo tuo et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis aeternae ut te donante tibi placita cupiat tota virtute perficiat [R91.181v]

Omnipotens sempiterna deus miserere famulo tuo papa nostro N et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis aeternae ut te donante tibi placita cupiat et tota virtute perficiat [L.218,5 PaSL.33, 213v R68, 105v]

Omnipotens sempiterna deus miserere famulo tuo pontifici nostro et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis aeternae ut te donante tibi placita cupiat et tota virtute perficiat [PaSL.36.65v SpA459.133r (ORT 5)]

Omnipotens sempiterna deus pater domini nostri Iesu Christi respicere dignare super hunc famulum tuum quem de tenebrosa huius mundi regione vocare dignaris omnem caecitatem cordis ab eo expelle Dirumpe omnes laqueos Sathanae quibus illi pericula in suo transitu praeparantur Aperi ei domine signum misericordiae tuae et ianuam pietatis Signa eum signaculo sancto tuo ut omnium iniquitatum vinculis careat ut intrepidus tuo oblatus conspectui venerando ad tuam mereatur misericordiam pervenire Qui regnas in saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 434 nr. 7].

Omnipotens sempiterna deus aedificator et custos Ierusalem civitatem supraedifica et custodi locum istum cum habitatoribus suis ut sit in eo domicilium stabilitatis *unione* et pacis Per Cristum [OxB.220, 150r]

Omnipotens sempiterna deus aedificator et custos Ierusalem civitatis supernae custodi locum istum et omnia loca nostri ordinis cum habitatoribus suis ut sit in eis domicilium incolunitatis et pacis [OxB249, 100v]

Omnipotens sempiterna deus aspice votum meum et desiderium meum et dirige in bona voluntate tua et ne proicias me a facie tua si proicis et misericordiam non facis quo pergam aut quo me convertar nescio Nullum est auxilium absque te sine tu nullus salvabitur Qui te derelinquit statim mortis laqueo capietur Quicumque te invenerit statim inveniet vitam Tu es vir viduarum Tu es pater orphanorum Tu via errantium Tu salvator peccatorum Quicumque quaesierit tuum auxilium et defensionem sine mora percipiet In memetipso probavi domine quae dico in meis angustiis te semper invocavi de pluribus me liberasti miseriis de pluribus liberasti calamitatibus piissime pater me numquam derelinquas tanto tempore portasti Non gloriatur hostis iniquus adversum me nec exaltetur in mea perditione et numquam dicat Praevalui adversus eum quia sine auxilio tuo securus esse non possum quia in carni fragili positus sum Multi sunt in circuitu hostes mei Multi sunt insidiatores et variae voluntates mihi succedunt una me trahunt in parte ista alia in parte altera Fluctuo in medio ignoro quid faciam homo sum fragilis nescio quo me vertere praesumam Domine doce me quid agere debeam Ostende mihi domine quae sit melior In illa me semper dirige quae tibi placet non mea voluntas sed tua pietas destinavit O pater clementissime quid dicam amplius quid magis quaeram nisi ut tu rex piissime qui me usquemodo gubernasti deinceps usque in fine conserves et dirigas et protegas quia tu es deus benedictus in saecula saeculorum Amen [OxL82, 57r]

Omnipotens sempiterna deus christianis nominis inimicos virtute tuae ... semper exultet [OxB249, 100v]

Omnipotens sempiterna deus clementiam tuam suppliciter deprecor ... in conspectu tuo decantavi ad salutem animae meae proficiant et ad remedium sempiternum Per [L.nA18859, 87r segnalato da DELL'OMO ed. Vat334 nr. 2] *cf* Omnipotens et misericors deus clementiam

Omnipotens sempiterna deus clementiam tuam suppliciter deprecor ... in conspectu tuo decantavi ad salutem animae meae et omnibus benefactoribus meis tam vivis quam defunctis fiat remedium sempiternum Per [Vat13, 124r segnalato da DELL'OMO ed. Vat334 nr. 2] *cf* Omnipotens et misericors deus clementiam

Omnipotens sempiterna deus clementiam tuam suppliciter deprecor ut me famulam tuam tibi fideliter servire concedas perseverantiam in bono et felicem consummationem mihi largiri digneris ut hoc psalterium quod in conspectu tuo decantavi ad salutem et remedium animae meae proficiat in vitam aeternam Per Christum dominum nostrum Amen [PrPLH, 75v preghiera 2 dopo lo *psalterium abbreviatum s. Hieronymi*]

Omnipotens sempiterna deus clementiam tuam suppliciter exoro et deprecor ut ... proficiant sempiternam Per dominum [Ve60, 140r-140v *Oratio alla fine del Salterio abbreviato* (1)]

Omnipotens sempiterna deus clementiam tuam suppliciter exoro ut me famulam tuam tibi fideliter servire concedas et perseverantiam bonam et felicem consummationem mihi largiri digneris ut hoc psalterium quod in conspectu tuo devote cantavi ad salutem et remedium animae meae proficiat sempiternum Per dominum [Ri23:76r *Oratio ad impetrandum misericordiam et perseverantiam*] *cf* Omnipotens et misericors deus clementiam

Omnipotens sempiterna deus clementissima cuius dispositione cuncta creantur ex nihilo praesta per invocationem nominis tui atque unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi quem pro salute generis humani in integritate virginis Mariae incarnari voluisti ut precibus eiusdem sacratissimae virginis quicumque eandem misericordiae reginam et gratiosissimam dominam nostram coram hac effugie suppliciter honorare studuerint et de instantibus periculis eruantur et in conspectu divinae maiestatis tuae de commissis et omissis veniam impetrent atque mereantur in praesenti gratiam quam desiderant adipisci et in futuro perpetua salvatione cum electis suis valeant gratulari Per eundem [*dopo le litanie padovane* Padova, Arch. Capitolare B 63; Vaticano, BAV, Rossi 95 (già VIII 37): ed. MEERSSEMAN 2, 226 (1)]

Omnipotens sempiterna deus cui omnes iniquitates et peccata mea nota sunt pro quibus nunc a te suppliciter imploro veniam Miserere mei quoniam ego miser superbia elatus Accidia torpens luxuria insaniens Invidia languens Gula improbus ... qui mulieri peccatrici flenti ad vestigia tua misertus es miserere mei Cui est cum deo patre et spiritu sancto una in deitate substantia aequus honor par gloria in saecula saeculorum [Ve60, 77v-78v *Ad omnipotentem deum Confessio devotissima et generalis pro peccatis*]

Omnipotens sempiterna deus da cordibus nostris illam tuarum rectitudinem semitarum quam beati Iohannis Baptistae in deserto vox clamantis et docuit Per [Ri23:79v]

Omnipotens sempiterna deus da nobis fidei spei et caritatis augmentum et ut mereamur ... [OxB249, 99r]

Omnipotens sempiterna deus da nobis illam gratiam spiritus sancti quam discipulis tuis in die sancto Pentecostes transmisisti per quem in bono confirmemur et ad caelestem gloriam pervenire mereamur [SpA459.158v *Officium Spiritus sancti Ad Laudes* 161r *ad Sextam*]

Omnipotens sempiterna deus da nobis illam sancti spiritus gratiam quam tuis discipulis in die Pentecostes transmisisti Qui vivis et regnas [PaL.1192,19r *Officium parvum Spiritus sancti ad laudes*]

Omnipotens sempiterna deus da nobis illam sancti spiritus gratiam quam tuis discipulis in die sancto Pentecostes transmisisti Qui vivis [PaSL 26, *Officium Spiritus sancti ad laudes*]

Omnipotens sempiterna deus da nobis illam sancti spiritus gratiam quam discipulis in die Pentecostes transtulisti et defunctis requiem et veniam ecclesiae tuae pacem et concordiam et nobis peccatoribus vitam et gloriam sempiternam Per dominum [*Officium s. spiritus ad laudes* Ve103, 102v]

Omnipotens sempiterna deus da nobis illam spiritus sancti gratiam quam discipulis tuis in die sancto Pentecostes transmisisti Qui vivis [PaL.1354, 169r *Officium parvum Spiritus sancti ad Completorium. Alia*]

Omnipotens sempiterna deus da nobis illam spiritus sancti gratiam quam discipulis in die sancto Pentecostes transmisisti Qui vivis [*Officium s. spiritus ad laudes* Ox.BL/LMH, Borough 1, 93v]

Omnipotens sempiterna deus ecce accedo ... [Assisi 588, 117r: CENCI 1981, 55]

Omnipotens sempiterna deus ecce accedo ad sacramentum corporis et sanguinis filii tui domini nostri Iesu Christi Accedo tanquam infirmus ad medicum vitae immundus ad fontem misericordiae caecus ad lumen claritatis aeternae nudus ad regem gloriae Rogo ergo immensae largitatis tuae abundantiam quatenus meam curare digneris infirmitatem lavare faeditatem illuminare caecitatem ditare paupertatem vestire nuditatem ut ipsum panem angelorum regem regum et dominum dominantium tanta reverentia tremore et amore tanta fide et puritate tali proposito et humilitate suscipere merear ut expedit salutem animae meae Da mihi quae so illius dominici corporis et sanguinis non solum suscipere sacramentum sed etiam virtutem sacramenti O mitissime deus da mihi suscipere corpus et sanguinem unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi quod traxit de virgine Maria ut corpori suo mystico merear incorporari et inter eius membra connumerari O pater amantissime concede mihi dilectum filium tuum quem nunc quidem suscipere propono revelata tandem facie conemplari Qui vivis Amen (NGNM 22402, 101v *Oratio dicenda ante missam et ante communionem*)

Omnipotens sempiterna deus ecce accedo ad sacramentum unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi Accedo inquam infirmus ad medicum vitae immundus ad fontem misericordiae Caecus ad lumen aeternae claritatis Egenus ad dominum caeli et terrae Nudus ad regem gloriae Rogo ergo tuae immensae largitatis abundantiam quatenus per tuam misericordiam digneris meam sanare infirmitatem lavare faeditatem illuminare caecitatem ditare paupertatem vestire nuditatem ut te panem angelorum regem regum et dominum dominantium tanta suscipiam reverentia et tremore tanta contritione et devotione tanta puritate et fide tali proposito et humilitate sicut tibi placet et expedit salutem animae meae Da mihi quae so domine corporis tui non solum sumere

sacramentum sed et virtutem sacramenti Mitissime deus da mihi sic suscipere corpus Christi Iesu filii tui domini nostri quod de virgine pura traxit ut corpori suo mystico merear incorporari ac inter eius membra connumerari Concede pie pater dilectum filium tuum quem nunc velatum accidentibus suscipere propono tandem revelata facie in caelesti patria contemplari Qui vivis [CmT19, 164r *ms* revelata faciem; *Oratio ante communionem sancti THOMAE de Aquino*] *cf* Omnipotens et misericors deus accedo, Omnipotens et misericors deus ecce accedo

Omnipotens sempiterna deus ego misera peccatrix gratias ago tibi quod me creasti [Eb4, 86v: Eb19, 60r]

Omnipotens sempiterna deus iustorum consolatio ... tuam misericordiam gaudeant affuisse [Fb332, 48r]

Omnipotens sempiterna deus mestorum consolatio laborantium fortitudo perveniant ad te preces de quacumque tribulatione clamantium ut omnes sibi in necessitatibus suis gaudeant affuisse Per [MiB41, 30vb]

Omnipotens sempiterna deus mestorum consolatio laborantium fortitudo perveniant ad te preces de quacumque tribulatione clamantium ut omnes sibi in necessitatibus suis misericordiam tuam gaudeant affuisse et pacem tuam nostris concede temporibus et nos famulos tuos ab omni adversitate custodi Et animae benefactorum nostrorum et anime parentum nostrorum et animae omnium fidelium defunctorum per misericordiam dei requiescant in pace Amen [HAS 320v]

Omnipotens sempiterna deus miserere famulae tuae per intercessionem sancti Blasii ... infirmitate deprecatus [Ott245 474]

Omnipotens sempiterna deus miserere famulam tuam **N.** et dirige eam secundum tuam clementiam in mani salutis aeternae ut te donante tibi placita cupiat et tota virtute perficiat [GF 161, 165v]

Omnipotens sempiterna deus miserere famulo tuo ministro nostro [LHP.S 25]

Omnipotens sempiterna deus miserere famulo tuo **N** pontifici nostro et dirige eum secundum clementiam tuam in viam salutis aeternae ut te donante tibi placita cupiat et tota virtute perficiat [NGNM 22402, 78v <GrSp 1293>]

Omnipotens sempiterna deus miserere famulo tuo papae nostro et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis aeternae ut te donante tibi placita cupiat et tota virtute perficiat [R65, 115v]

Omnipotens sempiterna deus misericordiam tuam nobis placatus impende Ut qui te contemnendo culpam incurrimus confitendo veniam consequamur. Per. [IvM 1975, 810 n. 11].

Omnipotens sempiterna deus misericordiam tuam suppliciter deprecor ut me famulum tuum tibi fideliter servire concedas et perseverantiam bonam et felicem consummationem mihi largire digneris et hoc psalterium quod in conspectu tuo cantavi ad salutem et ad remedium animae mene proficiat in sempiternum [Ghg176b 209 dopo lo *Psalterium s Hieronymo*]

Omnipotens sempiterna deus misericordissime qui venisti peccatores redimere ... [Fb326, 21r *pregbiera dopo la comunione*]

Omnipotens sempiterna deus nobis famulis tuis misericordiam tuam placatus impende ut qui te contemnendo culpam incurrimus confitendo veniam consequamur Per [OxLL4 (ed. CoO, 212 n. 18)]

Omnipotens sempiterna deus nos famulos tuos dextera potentiae tuae a cunctis protege periculis et beata Maria semper virgine intercedente cum omnibus sanctis tuis fac nos praesenti gaudere prosperitate et futura Per [Chester 34]

Omnipotens sempiterna deus nos famulos tuos dextera potentiae tuae a cunctis protege periculis et beata Maria semper virgine intercedente fac nos praesenti gaudere prosperitate et futura Per eundem [OxB277, 77v] *cf* Omnipotens sempiterna deus famulos

Omnipotens sempiterna deus pater misericordiarum et redemptor generis humani qui non vis mortem peccatorum sed ut convertantur et vivant exaudi preces meas quas suppliciter ac humiliter ... [OxB249, 88r]

Omnipotens sempiterna deus qui ad imaginem tuam creaturarum sit pietas tua ... in quacumque die invocavero te ... [Ghg176b 226 *ad Christum alia*]

Omnipotens sempiterna deus pater omnium creaturarum sit pietas tua super me ... per magnam pietatem et misericordiam tuam Qui [PaL1352, 203v: LEROQUAIS I, 159]

Omnipotens sempiterna deus placabilis et acceptabilis sit tibi haec oblatio quam ego indignus offero pro omnibus familiaribus meis amicis ill. et qui se commendaverunt meis indignis orationibus ut tuam misericordiam clementiamque consequi mereantur Per [IvM 1975, 816 n. 35].

Omnipotens sempiterna deus placabilis et acceptabilis sit tibi haec oblatio quam ego indignus pro me peccatore et pro delictis meis innumerabilibus tibi offero ut veniam et remissionem peccatorum meorum mihi concedas et iniquitates meas ne despexeris sed sola tua misericordia prosit indigno Per Christum dominum nostrum [IvM 1975, 815 n. 33]

Omnipotens sempiterna deus qui ad imaginem tuam factum hominem sed invidia diaboli a paradiso deiectum unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi sanguine redemisti exaudi me toto corde totaque mente te domine universorum invocantem et in te solum defensorem et protectorem verum deum spem habentem Mitte mihi auxilium de caelis et te deprecando teque invocando da fortitudinem ad inimicum respuendum Subveni pius ne consensum praebeam illius suggestionibus Ne permittas domine eum amplius me tentare super id quod possim sustinere sed da mihi spiritus sancti tui fervorem ut advenientes cogitationes malas cognoscam et cognitae a me inimicorum temptationesque repellam ac insidias Et tibi soli in omnibus et cunctis diebus vitae meae placeam Per eundem dominum nostrum Amen [Mn23 65r *Oratio bona contra impulsionem et temptationem malorum spirituum*]

Omnipotens sempiterna deus qui ad imaginem tuam factum invidia diaboli ... cunctis diebus vitae meae placeam [Ghg176b 253 *Confessio alia*]

Omnipotens sempiterna deus qui dedisti famulis tuis ... [CL67 ort 3 alla fine dello pst s. Girolamo]

Omnipotens sempiterna deus qui dedisti famulis tuis in confessione ... semper muniamur adversis Qui in trinitate [Vat84 106 *Ad s trinitatem*]

Omnipotens sempiterna deus qui dedisti famulis tuis in confessione verae fidei aeternae trinitatis gloriam agnoscere et in potentia maiestatis adorare unitatem quaesumus ut eiusdem fidei firmitatem ab omnibus semper muniamur adversis Per [Ri23, 79v]

Omnipotens sempiterna deus qui dedisti famulis tuis in confessione verae fidei aeternae trinitatis gloriam agnoscere et in potentia maiestatis adorare unitatem quaesumus ut eiusdem fidei firmitate ab omnibus semper tueamur adversis Per [LcG149, 141v]

Omnipotens sempiterna deus qui deprecantium voces benigne exaudis maiestatem tuam suppliciter exoramus ut sicut in honore beati et gloriosi martyris tui Georgii draconem a puella superari voluisti ita eiusdem intercessionem hostes nostros visibiles et invisibiles ne nocere nobis valeant recedere digneris Qui vivis et regis deus Per omnia saecula [HAS 22r]

Omnipotens sempiterna deus qui deprecantium voces benigne exaudis maiestatem tuam suppliciter exoramus ut sicut in honore beati et gloriosi martyris tui Georgii draconem a puella superari voluisti ita eiusdem intercessionem hostes nostros visibiles et invisibiles ne nocere nobis valeant recedere digneris Qui vivis et regis deus Per omnia saecula [HAS 22r]

Omnipotens sempiterna deus qui dilecti filii tui matrem per haec sancta nomina ex spiritu sancto sibi imposita honorare voluisti tribue quaesumus ut eius meritis et precibus aeternae beatitudinis simus participes Per Christum [HAS 115r]

Omnipotens sempiterna deus qui divina Gabrielis salutatione et sancta filii tui nativitate et gloriosa eius resurrectione et admiranda eiusdem ascensione et veneranda genitricis ipsius assumptione sanctae Mariae matri tuae gaudia contulisti praesta quaesumus ut pro eius amore ab omni specie doloris et angustiae liberemur et sempiternis gaudiis perfrui mereamur [Chester 23 *di notte*]

Omnipotens sempiterna deus qui divina Gabrielis salutatione et sancti filii tui nativitate et gloriosa eiusdem resurrectione et admiranda eiusdem ascensione et veneranda genitricis ipsius sanctae Mariae matri suae gaudia contulisti praesta quaesumus ut pro eius amore ab omni specie doloris liberemur in terris et sempiternis gaudiis perfrui mereamur in caelis Per Christum [HAS 110v]

Omnipotens sempiterna deus qui ex nimia caritate ... [D2242, 22v]

Omnipotens sempiterna deus qui Ezechiae ... secundum magnam misericordiam tuam invenire Per [PaL1159, 137r *Oratio*: LEROQUAIS I, 77] *cf* Deus qui Ezechiae, Omnipotens deus qui Ezechiae

Omnipotens sempiterna deus qui Ezechiae regi Iudae ... concede mihi famulae tuae indignae ... et gratiam secundum tuam misericordiam consequi merear Qui [Oratio PaL921, 214v: LEROQUAIS I, 32]

Omnipotens sempiterna deus qui Ezechiae regi Iudae ... consequi merear Qui [PaL1180, 74v *Oratio*: LEROQUAIS I, 122; PaL1382, 100r: Leroquais I, 207*correcto*]

Omnipotens sempiterna deus qui Ezechiae regi Iudae ... et secundum gratiam tuam misericordiam invenire Per [PaL1179, 171v *dopo* Les sept vers saint BERNARD: LEROQUAIS I, 121]

Omnipotens sempiterna deus qui Ezechiae regi Iudae ... invenire merear [PaL1162, 25r *dopo i* vers saint BERNARD: LEROQUAIS I, 86]

Omnipotens sempiterna deus qui Ezechiae regi Iudae ... misericordiam tuam invenire Per [PaL1063, 234r: LEROQUAIS I, 45] *cf* Deus qui Ezechiae

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechiae regi Iudae ... remissionem valeamus consequi [PaL1392, 100v: LEROQUAIS I, 219]

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechiae regi Iudae ... secundum misericordiam tuam consequi merear Per [PaL1375, 155r: Leroquais I, 198]

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechiae regi Iudae cum lacrimis deprecanti vitae spatium praetendisti concede mihi indignissimo famulo N tantum vitae spatium saltem quoad mensuram ut omnia peccata mea valeam deplorare et gratiam et veniam secundum magnam misericordiam tuam consequi valeam Per Christum [HAS 16r] *cfr.* Deus qui Ezechiae, Omnipotens deus qui Ezechiae

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechiae regi Iudae cum lacrimis deprecanti vitae spatium praetendisti concede mihi indigno famulo tuo tantum vitae spatium saltem quoad mensuram ut omnia peccata mea valeam deplorare Per Christum Amen [Mn23:88v *Oratio* dopo i *Versus* s. Bernardi] *cfr.* Deus qui Ezechiae, Omnipotens deus qui Ezechiae

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechiae regi Iudae te cum lacrimis deprecanti vitae spatium protendisti concede mihi indignae famulae tuae ... secundum tuam misericordiam consequi merear Per Christum Amen [*Oratio* Chicago, Newberry 83, 38r (= Cat. SAENGER 156: Reg. lat. *cfr.* indice vol. I)]

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechiae regi Iudae tecum lacrimis deprecanti vitae spatium protendisti concede mihi indigno famulo tuo Loisio tantum vitae spatium quo ad peccata mea deplorare valeam veniamque ex illis secundum tuam misericordiam consequi merear Per Christum [CmU4105, 239v]

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechiae regi Iudae te cum lacrimis deprecanti vitae spatium protendisti concede mihi indigno famulo tuo **Ioanni Petro** tantum vitae spatium quo ad peccata mea deplorare valeam veniamque ex illis consequi merear Per Christum dominum nostrum Amen [NGNM 22402, 88v *Oratio, parte finale dei Versus sancti Bernardi* abbatidis c. 87v. - Alla fine dell'orazione rubrica: *Subito dicatur* Pater noster et Ave Maria ad honorem sancti Bernardi. *Laus Deo*] *cfr.* O s s d; Deus qui Ezechiae

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechiae regi Iudae te cum lacrimis deprecanti vitae spatium praetendisti concede mihi indigno famulo tuo X tantum spatium vitae saltem quod ad mensuram ut omnia peccata mea valeam deplorare et veniam et gratiam secundum misericordiam tuam valeam invenire Qui vivis Amen [OxB2220, 130v] *cfr.* Deus qui Ezechiae; O s s d

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechiae regi Iudae te cum lacrimis deprecanti vitae spatium tribuisti concede mihi indigna famula tua N ante diem mortis meae tantum vitae spatium saltem quo ad mensuram omnia peccata mea valeam deplorare et gratiam et veniam secundum tuam misericordiam consequi merear Per Christum [CmT19, 163v *dopo i versus di s. bernardo* O bone Iesu ... *Oremus*]

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechielem regi Iudae tectum lacrimis deprecanti vitae spatium praetendisti concede mihi famula tua N. in te spatium saltem quo ad mensuram ut omnia peccata mea valeam deplorare gratiam et misericordiam tuam magnam consequi mereamur aeterna Per dominum [*Oratio* PaL1157, 20r *dopo il versus s. BERNARDI* pasticcio: LEROQUAIS I, 71]

Omnipotens sempiterne deus qui Ezechielis regi Iudae ... consequi merear Qui [PaL1382, 100r: Leroquais I, 207 *ms*]

Omnipotens sempiterne deus qui facis mirabilia ... tuae benedictionis infunde [Ghg176b 190]

Omnipotens sempiterne deus qui facis mirabilia ... tuae benedictionis infundem Per [Mn164, 139/131r = SALMON *Analecta* n. 190]

Omnipotens sempiterne deus qui facis mirabilia magna solus praetende super famulos tuos et super cunctas congregationes illis commissas spiritum gratiae salutaris et ut in virtute tibi complacent perpetuum eis rorem tuae benedictionis infunde Per [OxB249, 101r]

Omnipotens sempiterne deus qui facis mirabilia solus praetende super famulum tuum magistrum nostrum ... rorem tuae benedictionis infunde Per [PaL1400, 33v: LEROQUAIS I, 232]

Omnipotens sempiterne deus qui gloriosae beatae Mariae semper virginis corpus et animam ut dignum filii tui habitaculum efficientur spiritu sancto cooperante praeparasti da ut cuius commemoratione laetamur eius pia intercessione ab instantibus periculis et a morte perpetua liberemur Per Christum [OxB32, 45v]

Omnipotens sempiterne deus qui gloriosae virginis matris Mariae corpus et animam ut dignum filii tui habitaculum effici mererentur spiritu sancto cooperante praeparasti da ut cuius commemoratione laetamur eius pia intercessione ab instantibus malis et a morte perpetua liberemur Per eundem [CmU4104, 43r]

Omnipotens sempiterne deus qui in trinitate colendus et in trinitate adorandus te suppliciter exoramus ut mundes propitius cor nostrum a vitiis et repleas iugiter spiritualibus donis Per te [*Officium trinitatis Oratio Ad sextam* OxB277, 38r]

Omnipotens sempiterne deus qui in trinitate permanes et in unitate semper consistis praesta quaesumus ut qui peccatorum nostrorum pondere praegravamur caelerem indulgentiam consequi mereamur Qui vivis [*Officium trinitatis Oratio Ad laudes* OxB277, 35v]

Omnipotens sempiterne deus qui iustitiam tuae legis in cordibus credentium digito tuo scribis da nobis fidei spei et caritatis augmentum et ut mereamur assequi quod promittis fac nos amare quod praecipis per [Cm391, 1960, 1].

Omnipotens sempiterne deus qui me peccatorem sacris altaribus adstare voluisti et sancti nominis tui laudare potentiam Concede quaesumus per huius sacramenti mysterium meorum mihi veniam peccatorum ut tuae maiestati digne ministrare merear. Per [IvM 1975, 811 n. 12].

Omnipotens sempiterne deus qui me peccatorem sacris altaribus astare voluisti et sancti nominis tui laudare potentiam concede propitius ut per tanti mysterii sacramentum meorum merear veniam peccatorum et tuae maiestati digne et laudabiliter valeam ministrare Per Christum (MT 11)

Omnipotens sempiterne deus qui me peccatorem sacris altaribus astare voluisti et sancti nominis tui laudare potentiam concede quaesumus per huius sacramenti mysterium meorum mihi veniam peccatorum ut tuae maiestati digne ministrare merear Per [OxLL4 (ed. CoO, 212 n. 20)]

Omnipotens sempiterne deus qui meritis et precibus beati et gloriosi sancti Sebastiani militis et martyris tui quamdam generalem pestem hominibus mortiferam revocasti praesta supplicibus tuis ut qui pro simili peste revocanda sub tua misericordia confidunt eius precibus et meritis ab ipsa et ab omnibus tribulationibus liberemur Per dominum [CmU4105, 232r *Oratio ad sanctum Sebastianum contra pestem quae debet dici ter in die cum tribus* Pater noster et Ave Maria (3)] *cfr.* Omnipotens sempiterne deus qui precibus

Omnipotens sempiterne deus qui nos gubernasti vigilantes custodi nos dormientes ut dormiamus in pace vigilemus in Christo sic corpus et anima requiescat in te domine deus ut semper ex toto corde vigilemus [*Oratio dicenda quando vadis dormitum* OxB267, 290v *cfr.* ANT]

Omnipotens sempiterne deus qui organizatis humanis corporibus ... humiliter obedire Per [PaL1161, 4r *angelo custode Oratio*: LEROQUAIS I, 82]

Omnipotens sempiterne deus qui per crucem et passionem unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi eiusque sacri sanguinis sparsionem mundum redimere voluisti praesta supplicibus tuis ut eius passionis memoriam facientes eiusdem redemptionis facias esse participes [Montecassino 361, p. 214, ed. Mauro Inganez, *Miscellanea Cassinese* 9, 1931, 15; non c'è in *Corpus Orationum*]

Omnipotens sempiterne deus qui per unigenitum tuum redemptorem nostrum beatam Mariam et beatum Iohannem apostolum tuum et evangelistam dilectissimo amore coniunxisti et utriusque virginitatis invicem commendasti Praesta quaesumus ut eorum patrocinio a peccatorum nostrorum vinculis liberemur Per eundem [PaSL22, 82r]

Omnipotens sempiterne deus qui per unigenitum tuum redemptorem nostrum beatam Mariam et beatum Iohannem apostolum tuum et evangelistam dilectissimo amore coniunxisti et utriusque virginitatem invicem commendasti praesta quaesumus ut eorum patrocinio a peccatorum nostrorum vinculis liberemur Per eundem [PaL1352, 66v *dopo* O intempera et in aeternum benedicta]

Omnipotens sempiterne deus qui precibus et meritis beati Sebastiani militis et martyris quamdam generalem pestem sive morbum removisti praesta supplicibus tuis ut quicumque istam orationem devote dixerit aut super se portaverit ab omni periculo mortis epidemiae liberetur Per dominum [Ox.BL./LMH, Borough 1, 209v o 210r ?] *cfr.* Omnipotens sempiterne deus qui meritis

Omnipotens sempiterne deus qui pro humani generis redemptione unigeniti filii tui ... [Fb326, 35r]

Omnipotens sempiterne deus qui subvenis in periculis et in necessitatibus laborantibus maiestatem tuam suppliciter exoro ut per hanc modulationem psalmodum quos in honorem nominis tui decantavi mittere digneris sanctum angelum tuum qui me famulam tuam in delictis et peccatis et criminibus persistentem et in angustiis et necessitatibus laborantem assiduus consolationibus attollat ut in praesenti saeculo merear auxilium consequi et aeterna remedia invenire Per dominum (Ri23:76r)

Omnipotens sempiterne deus qui subvenis in periculis et necessitate laborantibus ... et aeterna remedia invenire [Ghg176b 227 *ad Christum alia*]

Omnipotens sempiterne deus qui subvenis in periculis et necessitate laborantibus ... remedia sempiterna comprehendam [Ott245 464 *ad tertiam*]

Omnipotens sempiterne deus qui tempore illo quo dominus ad passionem venire debebat ... ante piissimum filium suum dominum nostrum Iesum Christum advocata Qui [PaL1192, 96v *Hic est transitus virginis Mariae matris DNIC*: LEROQUAIS I, 143]

Omnipotens sempiterne deus qui tua clementia visitasti nos in miseratione et misericordia per Iesum Christum filium tuum dominum deum redemptorem nostrum et donasti fiduciam nobis humillimis peccatoribus et indignis servis tui adistere ante sanctum altare tuum offerentes tibi rationabile istud et

immaculatum sacrificium pro nostrorum crimine peccatorum et pro populi tui ignorantia respice propitius super me inutilem servum tuum et dele facinora et peccata mea Et munda labia mea et cor meum ab inquinamento cordis et corporis et fac abundare in me gratiam Christi tui et virtutem spiritus sancti tui in sacrum ministerium istud Et suscipe licet me indignum propter multitudinem bonitatis tuae accedentem ad sanctum altare tuum et placatus ac benignus fac domine accepta fieri offerentium tibi dona ista ex manibus nostris ad abiciendas et sanandas omnes nostras infirmitates Et ne proicias me a facie tua et ne despicias humilitatem fragilitatis meae sed miserere mei misericors deus secundum misericordiam tuam et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam ut sine condemnatione introeam ante conspectum sanctitatis gloriae tuae Et ut merear obumbrari gratia unigeniti filii tui et splendore spiritus sancti tui miserere mei ne ut servus tuus peccati reprobis efficiar sed ut servus tuus fidelis inveniam gratiam et misericordiam tuam in conspectu tuo domine et remissionem omnium peccatorum in hoc saeculo et in futuro Per eundem [IvM 1975, 812 n. 17]

Omnipotens sempiterne deus qui unigenitum filium tuum dominum nostrum Iesum Christum crucem coronam spineam et quinque vulnera subire voluisti ut inimici expelleres potestatem qui et in cruce pendens matrem suam virginem Ioanni virgini commendavit praesta quaesumus ut omnes qui eius passionem veneramur a peccatorum nostrorum nexibus eorum precibus liberemur Per [HAS 76r]

Omnipotens sempiterne deus qui unigenitum filium tuum dominum nostrum Iesum Christum crucem coronam spineam et quinque vulnera subire voluisti ut inimici a nobis expelleres potestatem qui et in cruce pendens matrem suam virginem beato Ioanni virgini commendavit praesta quaesumus ut qui passionem eius veneramur a peccatorum nostrorum nexibus eorum precibus liberemur Per eundem [OxB.220, 134r *commemorazione s. Giovanni ev*]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementiam omnium delictorum veniam consequantur Per [GF 161.166r]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus quos vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur Per [PaL1352.122r]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus tibi effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementiam omnium delictorum suorum veniam consequantur Per eundem [OxB.220, 33r]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementiam omnium delictorum veniam consequantur Per [G226,231r]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementiam omnium delictorum suorum veniam consequantur Per [PaSL33, 215r]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementiam omnium delictorum suorum veniam consequantur Per [CmT19, 104v]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementiam omnium delictorum suorum veniam consequantur Per [CmU4107, 114v CmU6692, 102v FiA1874,187v L218:9]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur Per [OxB267, 116v]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur Per [CmU4101, 194v CmU4105, 155v NGNM 22402, 79v; PrPLH, 65v]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur Per dominum [R65, 116v]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur Per dominum n I C f t q t v e r i u s s d per o s s Amen[R68, 107r]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur [PaSL22, 283v SpA459, 134r (ORT 10)]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur [PaL757, 161rb]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum Qui tecum vivit et regnat in unitate spiritus sancti deus pe omnia saecula saeculorum Amen [R91.183r]

Omnipotens sempiterne deus qui vivorum dominaris simul et mortuorum omniumque misereris quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis te supplices exoramus ut pro quibus effundere preces decrevimus quosque vel praesens saeculum in carne retinet vel futurum iam exutos corpore suscepit intercedentibus omnibus sanctis tuis pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur Per [CmT17, 225v]

Omnipotens sempiterne deus redemptor et amator hominum respice propitius ad devotionem populi tui ut quos per lignum sanctae crucis redemisti paterna pietate custodias Qui vivis [OxB277, 66r (*Suffragium de cruce*)]

Omnipotens sempiterne deus rex regum et dominus dominantium creator omnium ... ipso auxiliante qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat deus in saecula saeculorum [Brb497 158]

Omnipotens sempiterne deus rex regum et dominus dominantium creator omnium quae in caelis sunt et quae in terris et quae in abyssis deorsum qui unigenitum filium tuum dominum nostrum Iesum Christum de sede maiestatis tuae ad terram descendere et carnem propter salutem humani generis de Maria virgine suscipere et crucem pro nobis subire fecisti exaudi me miserum et infelicem ad te clamantem et te humiliter deprecantem pro universis malis quae gessi Quia peccavi nimis in vita mea suadente humani generis inimico consensiente ei prava voluntate mea delectante foeditate carnis et immunditia Peccavi nimis in ore meo deus meus coram te et coram angelis tuis Heu mihi quia non sum reveritus faciem tuam Templum corporis meis de operibus iniquitatis coinquavi Animam in carne positam male polliui Quid ergo dicturus sum miser cum ante tremendam divinae maiestatis tuae potentiam venero iudicari Si iustus ante te vix salvabitur ego impius et infelix ubi parebo Da mihi deus meus lacrimas ut lugere merear scelera et mala quae gessi Succurre mihi deus meus auntequam hinc eam Succurrite mihi angeli dei priusquam me rapiat infernus Priusquam me absorbeat ignis aeternus Movete lacrimae movete fletus oculi mei flumina lacrimarum irrigate maxillas et genas meas Quid ultra faciam domine quid respondebo non invenio ubi fugiam nisi ad te Tu es deus meus tu es redemptor meus tu es spes mea tu es fortitudo mea tu es refugium meum In te est domine decantatio mea semper In te confidit anima mea Precor te domine atequam discutias me miserere mei O domini sacerdotes intercedite pro me Orate pro me sancti martyres sanctae virgines qui corpora vestra pro Christi nomine ad supplicia tradidistis et certamen forte ad vincendum inimicum habuistis et hoc non ex vobis

- sed ex dono dei pro cuius amore tanta sustinuistis et cum ipso in caelestibus regnis regnatis ut vestris intercessionibus fultus et in praesenti saeculo sine offensione vivere merear et aeternae beatitudinis praemium aliquantulum consequi valeam ipso auxiliante qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat deus in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 42].
- Omnipotens sempiterna deus salus aeterna credentium exaudi nos pro infirmis famulis et famulabus tuis N. pro quibus misericordiae tuae imploramus auxilium ut reddita sibi sanitate gratiarum tibi in ecclesia tua referant actiones Per [Clm 23119, 161r *post ltn* ORT 4]
- Omnipotens sempiterna deus salus aeterna credentium exaudi ... referat actionem [OxB249, 100r]
- Omnipotens sempiterna deus suscipere digneris hos psalmos ... numerum beatorum [ASP49 ed. BROWN nr. 83]
- Omnipotens sempiterna deus te deprecor ut non me perire permittas quia tua creatura sum Concede mihi spatium vitae vivendi ut ante diem exitus mei per veram paenitentiam tibi placere merear per te Christe Iesu qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Bba 2003, 58 nr. 18].
- Omnipotens sempiterna deus te deprecor ut non me perire permittas quia tua creatura sum concede mihi spatium vitae vivendi ut ante diem exitus mei per veram paenitentiam tibi placere merear Per Christum dominum nostrum Amen [Ox.BI./LMH, Borough 1, 211v]11r]
- Omnipotens sempiterna deus te humiliter deprecamur ne nos perire permittas propter peccata nostra quia creaturae tuae sumus sed intercedente beata Maria semper virgine cum omnibus sanctis concede nobis spatium in te vivendi ut ante diem exitus nostri per puram confessionem et veram paenitentiam et fidem rectam caritatem perfectam humilitatem non fictam vitam bonam sanctum finem tibi domino placere mereamur Per [HAS 319v]
- Omnipotens sempiterna deus te humiliter deprecamur ut non nos permittas perire quia tuae creaturae sumus Concede nobis spatium vitae vivendi ut ante diem exitus nostri per veram paenitentiam tibi placere mereamur Per dominum [Oratio quotidiana: PL 101 1402 B]
- Omnipotens sempiterna deus te humiliter deprecor ut me indignam famulam ... [Fb326, 20v *preghiera prima della comunione*]
- Omnipotens sempiterna deus te supplices exoramus ut caelesti benedictione ... tuam misericordiam consequi mereantur [Ghg176b 255]
- Omnipotens sempiterna deus te suppliciter deprecamur ut sanctam trinitatem in hoc mundo ita nos facias firmiter fideliterque credere veraciter et simpliciter confiteri ut in aliquo possimus eam perfecte cognoscere et laetanter a facie ad faciem intueri Qui vivis [PaSL22, 90r *Off <Trinitatis>*]
- Omnipotens sempiterna deus tibi summo pontifici et aeterno sacerdoti ... miserationum tuarum respice in me [Vat84 35 + Ps. Domine ne in ira tua ORATIONES SUPER SEPTENI PSALMOS PAENITENTIALES]
- Omnipotens sempiterna deus trina maiestas qui in trinitate permanens et in unitate semper consistis concede nobis famulis tuis ut qui peccatorum nostrorum pondere premimur celerem indulgentiam consequi mereamur ut semper cogitare loqui et agere quae tibi placita sunt valeamus Per [HAS 79r]
- Omnipotens sempiterna deus tuam immensam pietatem supplici devotione depono ut omnium malorum meorum vincula solvas cunctisque meis peccatis criminibus et malis clementer ignoscas Et quia me indignum et peccatorem ad ministerium tuum vocare dignatus es sic me idoneum tibi ministrum efficias ut sacrificium de manibus meis placide ac benigne suscipias electorumque sacerdotum tuorum me participem facias et a praeceptis tuis me in aliquo deviare et declinare non permittas Et sacrificium quod indignis manibus tibi offeram acceptare dignabere Et ut ego tibi hostia et sacrificium esse merear miseratus concede quo per tale mysterium et eius exhibitione peccatorum omnium recipiam remissionem et vitam obtineam sempiternam Per [Alia oratio ante communionem devota MiB41, 60va] cfr Omnipotens aeterna deus tuae gratiae pietatem
- Omnipotens sempiterna deus tuam piam imploramus clementiam ut intercedentibus beatae Barbarae virginis et martyris tuae meritis ... beatitudinem mereamur [MiB41, 12va]
- Omnipotens sempiterna et misericors deus ecce accedo ad sacramentum corporis et sanguinis ... revelata tandem facie contemplari [Pal 1367, 80r *Oreson à dire devant le Sacrement*: LEROQUAIS I, 182] cfr Omnipotens et misericors deus accedo
- Omnipotens sempiterna deus qui Ezechiae regi Iudaeae te cum lachrymis deprecanti vitae spatium protendisti concede mihi indignae famulae tuae tantum vitae spatium saltem ut admissa omnia peccata mea deplorare valeam veniamque gratiam secundum agnam misericordiam tuam consequi merear Per Christum dominum nostrum Amen [PRPLH:102r cfr O s s d qui]
- Omnipotens splendor aeternae lucis per signum sanctae crucis Illumina oculos meos ... [Eb4, 205r (attribuita a BERNARDO): Eb5; Eb13...]
- Omnipotentissime dominator qui ab omnium gentium ore laudaris precamur ut dilates veritate tua mentem nostram et confirmes super nos misericordiam tuam Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 116: PL 142 423 A]
- Omnium feminarum sacratissima virgo dei genitrix ... et omnis consolatio nostra Sit crucifixo domino decus et imperium [Vat84 33]
- Omnium sanctorum intercessionibus quaesumus domine gratia tua nos protegat ... omnium accipere peccatorum [Chg173b 323]
- Omnium sanctorum tuorum intercessionibus quaesumus domine gratia tua nos semper protegat et christianis omnibus viventibus atque defunctis misericordia tua ubique praetende ut viventes ab omnibus impugnationibus defensi tua opitulatione salventur et defuncti remissionem mereantur suorum omnium accipere peccatorum per [Cm391, 1960, 2].
- Omnipotens sempiterna deus invictae virtutis actor insuperabilis imperii rex ... [PaL1063, 225v: LEROQUAIS I, 45]
- Oportet me omnia ad quae missus sum hic explorare et postea quam compleve recipi me ab eo quo missus sum patri Cum ergo fuero assumptus mittam tibi aliquem ex discipulis meis qui curet aegritudinem et civitatem tuam quae vocatur Edissa ne ullus inimicus praevaleat adversus eam Scriptum est enim de me quia beati qui non viderunt et crediderunt Item beati qui me viderunt et crediderunt Quoniam non me vidisti et credidisti parata Christi tibi salvatio et domui tuae Etenim inclinavi caelos et descendi propter genus humanum Habitavi autem virginalis habitaculum quatenus transgressionem facta in paradyso delerem Memetipsum humiliavi ut vos exaltem Ista autem mea epistola ubicumque posita fuerit aut in iudicio aut in mari aut in febricitantibus aut frigore trementibus aut maleficio calentibus aut daemoniacis aut aliquibus dissimilibus salutem praeberebit Sit autem qui ea induit castus et ab omni re mala sublatus et ducat ea quae est in sanitate et gaudio veritatis quae tota est scriptura manuum mearum Designavi autem istam epistolam septem signis subscriptis signa signorum domini nostri Iesu Christi [FrR 78r: ed. BOYNTON 312; testo anche in BAV, Vat. lat. 644, 11r, *add. saec. XI: Epistula domini nostri Iesu Christi Abgaro regi remissa. Exemplum rescripti ab Iesu per Ananiam cursorem ad Abgarum toparcham*]
- Oportet nobis sanctum imitari prophetam dicentem Benedicam dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo Et illud In omni loco dominationis eius benedic anima mea dominum Et si deus ubique recte creditur esse omnibus eum locis dominari rectissime confitemur Benedicam ergo ei in omni loco et in omni tempore qui nos in omni loco et in omni tempore regit Qui nos creavit et recreavit custodit et nutrit In quo vivimus movemur et sumus Quapropter una parva et magna laus semper in ore nostro versetur In qua omnis creatura per genus et speciem ad laudem creatoris hortatur Et non solum diebus singulis sed vespere mane et meridie immo singulis quibusque horis diei tota cordis intentione eam domino offeramus Haec namque omnibus laudibus laudabilior et deo prae omnibus amabilior Haec namque est illa singularis laus quam nos laudamus melle et favo dulcior hymnus videlicet quo tres dilecti pueri inter medias edaces flammam tripudiantes tulerunt id est Benedicite omnia opera domini dominum De quo fidenter dico quia sicut dicimus sancta sanctorum et cantica canticorum ita et iste dici potest hymnus hymnorum In quo succinte et affatim meliusque in omnibus laudatur deus deorum qui personaliter trinus et substantialiter unus vivit et regnat ubique per omnia saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 26]
- Oportet nos sanctum imitari prophetam dicentem Benedicam domino in omni tempore semper laus eius in ore meo Et illud In omni loco dominationis eius benedic anima mea dominum Et si deus ubique recte creditur esse omnibus eum locis dominari rectissime confitemur Benedicamus ergo ei in omni tempore qui nos in omni loco et in omni tempore regit qui nos creavit et recreavit custodit et nutrit in quo vivimus et movemur et sumus Quapropter una parva et magna laus semper in ore nostro versetur in qua omnis creatura per genus et speciem ad laudem creatoris hortatur Et non solum diebus singulis sed et vespere mane et meridie imo singulis quibusque horis diei tota cordis intentione eam domino offeramus Haec namque omnibus laudibus laudabilior et deo prae omnibus amabilior Haec namque est illa singularis laus quam nos laudamus melle et favo dulcior hymnus videlicet quem tres deo dilecti pueri inter medias edaces flammam tripudiantes luserunt id est Benedicite omnia opera domini dominum De quo fidenter dico quia sicut dicimus Sancta sanctorum et Cantica canticorum ita et iste dici potest Hymnus hymnorum In quo succinte et affatim melius quam in omnibus laudatur deus deorum qui personaliter trinus et consubstantialiter unus vivit et regnat ubique per omnia saecula saeculorum Amen [*Laus hymni trium puerorum et quod in Dei laude frequentandus sit*: PL 101, 485B]
- Ora pro me sancte Vitalis martyr beatissime quia tot peccatorum sordibus polluta sunt labia mea quod iam divinam maiestatem per memetipsum rogare non audeo et si praesumo exaudiri non mereor Tu ergo adiuva me martyr domini electe Tu succurre tu dexteram tuam porrige Tua merita tribuant quod mea denegant tua sanctitas avertat ... [Ra2: 1v]
- Ora pro nobis beata dei mater virgoque Maria per quam caelum patet hominibus ... in domo domini in longitudine dierum [Chg173b 285 *ad omnes sanctos*]
- Ora pro nobis beate Sebastianae martyr Christi Ut possimus et mereamur pestem epidemiae illaesi transire et promissionem Christi obtinere [PRPLH:106v]

[Contra pestem]

Oramus te pie et exaudibilis domine Iesu Christe deus noster et cum omni supplicatione rogamus... defunctis fidelibus requiem propitius donare digneris aeternam [Brb497 125 *quotidie cum lacrimis*]

Oramus te pie et exaudibilis Iesu Christe domine deus noster et cum omni supplicatione rogamus ut per interventum beatae et gloriosae semper virginis Mariae omniumque sanctorum angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum virginum confessorum monachorum et omnium civium supernorum ecclesiae tuae catholicae fidem augeas pacem tribuas nobis indulgentiam et remissionem peccatorum concedas Amen Infirmis salutem lapsis reparationem aerum commoditatem navigantibus et itinerantibus fidelibus iter prosperum ac salutis portum tribue Tribulantibus gaudium oppressis relevationem Captivis vinctis et peregrinis remissionem absolutionem ad patriam reversionem largire Angelum tuum sanctum hic et ubique custodem mutuam discordantibus caritatem Infidelibus veram fidem et defunctis fidelibus requiem propitius donare digneris aeternam Amen [GvG 1933, 30].

Oramus te pie exaudibilis domine Iesu Christe deus noster et cum omni supplicatione rogamus ut per interventum beatae et gloriosae semper virginis Mariae omniumque sanctorum angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum confessorum virginum monachorum et omnium civium supernorum ecclesiae tuae catholicae fidem augeas pacem tribuas indulgentiam nobis et remissionem peccatorum concedas Amen Infirmis salutem lapsis reparationem aeris commoditatem navigantibus et itinerantibus fidelibus iter prosperum ac salutis portum tribulantibus gaudium oppressis relevationem captivis vinctis et peregrinis remissionem absolutionem et ad patriam reversionem Amen Angelum tuum sanctum hic et ubique custodem mutuam discordantibus caritatem infidelibus veram fidem et defunctis fidelibus requiem propitius donare digneris aeternam [Oratio: PL 101 487 A]

Oramus te pie exaudibilis domine Iesu Christe deus noster et cum omni supplicatione rogamus ut per interventum beatae et gloriosae semper virginis Mariae omniumque sanctorum angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum confessorum virginum monachorum et omnium civium supernorum ecclesiae tuae catholicae fidem augeas pacem tribuas indulgentiam nobis et remissionem peccatorum concedas Amen Infirmis salutem lapsis reparationem aeris commoditatem navigantibus et itinerantibus fidelibus iter prosperum ac salutis portum tribulatis gaudium oppressis relevationem captivis vinctis et peregrinis remissionem absolutionem et ad patriam reversionem Amen Angelum tuum sanctum hic et ubique custodem mutuam discordantibus charitatem infidelibus veram fidem et defunctis fidelibus requiem propitius donare digneris aeternam [Oratio: PL 101, 487A *congettura*]

Oramus te virgo beata ... [oratio b. Bernardi (Pseudo) *ad b. virginem*: Assisi 584, 64; CENCI 1981, 210 nota 130]

Oremus dilectissimi nobis deum patrem omnipotentem ut cunctis mundum purget erroribus morbos auferat famem repellat aperiat carcerem vincula dissolvat Peregrinantibus reditum infirmantibus sanitatem navigantibus portum salutis indulgeat et pacem tribuat in diebus nostris insurgentibusque repellat inimicos et de manu inferni liberet nos propter nomen suum alleluia [Chesler 14]

Oremus te pie et exaudibilis Iesu Christe deus noster ... propitius donare digneris aeternam Qui vivis [Chg077 405]

Orent pro te omnes sancti et electi dei et dominus exaudiat ... ecclesiae sanctae suae Amen [Oratio *dicenda quando sacerdos dicit Orate pro me fratres* MiB41, 62vb]

Oret pro me sancta Maria virgo castissima et piissima Sancte Michael Sancte Gabriel Sancte Raphael Sancti throni et dominationes Sancti principatus et potestates Sanctae virtutes et agmina Sancti cherubin et seraphin orate pro me ad dominum Omnes sancti angeli et archangeli Omnes sancti patriarchae et prophetae Omnes sancti iudices et duces Omnes sancti reges et Machabei Omnes infantes et electi dei intercedite pro me [MiT466, 160v: cfr *Oratio s. Brandani* 9: ed. SALMON OSB 16]

Oriens splendor lucis aeternae et sol iustitiae veni et illumina sedentes nos in tenebris et umbra mortis [Oratio CmU4105, 229r] *cfr* O Oriens splendor

Oro domine quae spero quae credo te esse panem vivum et verum confiteor quidem hoc sacrificium veraciter corpus et sanguinem tuum esse ubi in sensum meum unitas caritatem perfectam firmam spem fidem rectam et omnia tibi placita et quod tibi contrarium est amoveas dignamque me facias accipere sanctissimum corpus et sanguinem tuum ad remissionem peccatorum meorum et ad salutem animae meae et corporis mei Qui vivis [HAS 81v Item de sacramento oratio]

Oro domine ut quae spero quae credo te esse panem vivum et verum confiteor quidem hoc sacrificium veraciter corpus et sanguinem tuum esse ubi in sensum meum initias caritatem perfectam firmam spem fidem rectam et omnia tibi placita et quod tibi contrarium est amoveas dignamque me facias accipere sanctissimum corpus et sanguinem tuum ad remissionem peccatorum meorum et ad salutem animae meae et corporis mei Qui vivis [HAS 81v Item de sacramento oratio *correctio*]

Oro te beate Andrea apostole et martyr Christi intercede pro me ad dominum tuum ut ipse qui donavit tibi biduo sufferentiam tribuat mihi gemino affectu ferre crucem suam et faciat me saltem in extremo iudicio agmina innocentum sequi vestigia sua Per Christum [ad s. *Andream oratio* M23199, 171r]

Oro te beate Andrea apostole ... et martyr Christi ... sequi vestigia sua Amen [ad s. *Andream oratio* Pal.922, 52r: LEROQUAIS I, 35]

Oro te domine Iesu Christe pro me indigno famulo tuo ut tu deus omnipotens digneris mihi misero atque indigno peccatori concedere vitam et sanitatem et indulgentiam de peccatis meis et spatium ad faciendam paenitentiam et veram emendationem et post obitum meum merear venire in requiem sempiternam Qui vivis [Oratio OxK63, 121r concedere *ms* concede]

Oro te piissime domine Iesu Christe propter tuam magnam caritatem ... ad bona ac gaudia vitae aeternae Qui vivis [*Iohannes papa III concessit pro omni vice cuilibet devote dicenti infrascriptam orationem de indulgentia pro remissione suorum peccatorum sex mille sex centos sexaginta sex annos ut dicitur apparere in sancta Romana ecclesia* Chicago, Newberry 83, 33v (= Cat. SAENGER 156)] *cfr* Deprecor te piissime domine Iesu, Precor te amantissime domine, Precor te piissime domine Iesu ...

Oro te rex sanctorum per redemptionem ... adipisci non despero cui soli gloria per omnia sit saecula Amen [Ve60, 9r-11r *Hic repraesentat homo patri passionem filii sui <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis>* (2)] *cfr* Aspice pater pie piissimum filium

Orphanorum parachte veni et doce filios ecclesiae trinum et unum deum adorare in spiritu et veritate [Ott245 449 *de Pentecoste*]

Ostende nobis domine misericordiam tuam et salutare tuum da nobis memento nostri ... super omnia deus benedictus in saecula [Ghg176b 254]

Pacem tuam domine da nobis de caelo et pax tua Christe semper maneat in visceribus nostris ut dormiamus cum pace et vigilemus cum Christo Qui cum patre et spiritu sancto regnat in aeterna saecula [*Alia oratio (ad Completorium)* (XIV/9): PL 101 508 A]

Pacem tuam domine da nobis de caelo et pax tua Christe semper maneat in visceribus nostris ut non timeamus a timore nocturno [*Oratio ad Completorium* (XIV/8): PL 101 508 A]

Pacem tuam domine da nobis de caelo et pax tua Christe semper maneat in visceribus nostris ut dormiamus cum pace et vigilemus cum Christo Qui cum patre et spiritu sancto regnat in aeterna saecula [*Oratio ad Completorium*: PL 101, 508A *Alia*]

Pacem tuam domine da nobis et pax tua Christe semper maneat in visceribus nostris ut dormiamus cum pace et vigilemus cum Christo Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per infinita saecula saeculorum Amen [Tr1742: II, 8 *Ad completorium*; ed. Wilmart 26]

Palma totius beatitudinis deus qui fideles tuos ut in lege tua ambulent testimonia tua scrutentur mandata custodiant salubris provisor informas concede nobis iustificationes tuas toto corde quaerere eloquia intelligere mirabilia praedicare ut qui hactenus quasi perditae oves erravimus tuis piis humeris restitui paradiso gloriemur Per [Oratio: PL 101, 543D *Alia*]

Palma totius beatitudinis deus qui fideles tuos ut in lege tua ambulent testimonia tua scrutentur mandata custodiant salubris provisor informas concede nobis iustificationes tuas toto corde quaerere eloquia intelligere mirabilia praedicare ut qui hactenus quasi perditae oves erravimus tuis piis humeris restitui paradiso gloriemur Qui vivis [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 118: PL 142 461 C]

Parce domine parce famulo tuo quem redimere dignatus es sanguine tuo et ne in aeternum irascaris ei domine deus noster Qui vivis [Mc418, 2003, 434 nr. 10]

Parce domine parce peccatis meis et quamvis incessabiliter delinquenti continua paena debatur ... per tuam misericordiam adipisci non despero perdicant Per Iesum Christum [UpU80, 61r *Incipit devota oratio beati Augustini episcopi*]

Parce domine parce populo tuo quem redemisti Christe sanguine tuo ut non in aeternum irascaris nobis Deprecamur domine in omni misericordia tua ut auferatur furor tuus et ira tua a loco isto et a domo sancta tua quoniam peccavimus Peccavimus tibi domine et tu iratus es nobis et non est qui effugiat manus tuas sed supplicamus ut veniat misericordia tua super nos qui Ninivae pepercisti Invocantes dominum exclamemus ut respiciat populum conculcatum et dolentem protegat templum sanctum suum ne ab impiis contaminetur sed misereatur nobis Exclamemus omnes ad dominum dicentes Peccavimus tibi domine patientiam habe in nobis et erue nos a malis istis quae quotidie accrescunt super nos Dimitte domine peccata populi tui secundum

multitudinem misericordiae tuae sicut propitius fuisti patribus nostris Propitius esto nobis et impleatur gloria tua universa terra Recordare domine dic angelo percutienti Sufficit contine manum tuam et cesset interfectio quae grassatur in populo et ne perdas omnem animam viven tem Exsurge domine adiuva nos et libera nos propter nomen tuum [*Oratio pro omni populo Ut in regem continetur historia*: PL 101, 606C]

Parce mihi salvator meus Scio quod caecus diu fui ... Hanc quaeso domine da mihi gratiam ut tibi de hoc agam tandem gratiam Amen [Ve60, 27r-28r *De casu animae in peccatis et de multiplicibus beneficiis dei* <*Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis*> (9)]

Partem beatae resurrectionis obtineant domine animae servorum tuorum vitamque aeternam habere mereantur in caelis per te Christe Iesu qui vivis et regnas cum deo patre in unitate spiritus sancti per immortalia saecula saeculorum Amen [*Oratio*: PL 101, 552A]

Partem merearis cum sanctis et electis tuis habere perseverare te Christus dei filius ... [HH134, 24r (?)]

Pasce domine plebem tuam in fame verbi et eripe animas nostras de morte peccati ut repleti misericordia tua aggregari iustorum gaudii impertiente te mereamur Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 32: PL 142 143 C]

Pastor bone memor esto ovem tuam pascere Illi semper sic adesto ut dum lupus rapere Temptat eam tu sis praesto mox illam eripere Quam praesentes illi festo quo nescit deficere [LcG149, 136v: <*Petitiones et locutiones animae ad angelum custodem suum...* (5)> *Ad sextam*]

Pastor bone qui propter mortalium ovium redemptionem hausisti calicem passionis nomen tuum supplices invocamus ut nos super columnas sapientiae stabiliter septiformis spiritus sanctificatione confirmes Qui cum patre [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 74: PL 142 284 C]

Pater de caelis deus miserere nobis [LcG149, 141v *Ad deum oatem prima dell'ort Dne see pater aet. ds qui coequalem*]

Pater de caelis deus qui pro salute mundi unicum filium tuum ad immolandum in ara crucis misisti miserere nobis et exaudi nos [HAS 315v: litanie _ invocazione tropata 1]

Pater de caelis dominus omnium dominantium miserere mei ... [Fb326, 7r]

Pater deus omnipotens qui omnia verbo creasti saecula tuis praesta supplicibus frui bonis perhennibus Fili dei principium salus et auctor omnium nobis qui iam delinquimus pius ut parcas petimus Spiritus alme cordium illustra cor mortalium mentes nostras irradiat et reple tua gratia Praesta beata trinitas concede simplex unitas ut haec tui confessio sit nostra liberatio Gloria tibi trinitas aequalis una deitas et ante omnia saecula et nunc et in perpetuum Amen [HAS 79r Devotissima oratio dicenda ad elevationem corporis Christi et prae elevationem sacramenti]

Pater dulcissime propter infinitam tuam caritatem creasti hominem ad tuam imaginem ut te summum bonum intelligeret intelligendo amaret amando possideret Praeterivit primus homo mandatum tuum Expulsus est ipse et non omnes a paradiso Tu vero non respiciens ad peccata nostra nol... nos perdere redemisti nos et continue vocas nos et incitas ut petamus misericordiam et docuisti os quid petere debeamus scilicet regnum caeleste et ... ut petamus a te quae sunt necessaria ad istud obtinendum et ut des nobis fiduciam impetrandi voluisti ut in principio orationis vocemus te patrem quod est verbum dulcedinis et pietatis incitans cor ad credendum effectum exauditionis et ad maiorem fiduciam dandam vis quot dicamus *Noscer* ut intelligamus quod antequam petamus minora maiora iam contulisti scilicet teipsum in patrem creatorem redemptorem ... beata reservas te nobis in praemium Angelorum dedisti in custodiam et omnia crata in nostrum usum Cum tota mira dedisti cum non requireremus speramus omnino non negabis quae sunt minora cum ita sis liberalis sicut superfuisti et ita diligas nos et curam habeas de nobis et cupias nos salvari sicut lim fecisti **Qui es in caelis** simul cum angelis et beatis > **Sanctificetur nomen tuum** Sanctificabitur et magnificabitur **Adveniat regnum tuum** Precor dulcissime creator ut possimus > [*glossa orante di tutto il Padre nostro* Ox.BL/LMH, Borough 1, 185r-198v *in parte assai sbiadito*]

Pater noster creator noster redemptor noster consolator noster qui es in caelis in angelis et in sanctis illuminans eos ad cognitionem quia tu domine lux es inflammans eos ad amorem quia tu domine amor es inhabitas et implens eos ad benedictionem quia tu domine summum bonum sine quo nullum bonum sanctificetur ... [NYM454, 133r ...*composuit sanctus Franciscus et dicebat quotidie quia bonum est et devotum* - manca foto successiva]

Pater peccavi in caelum et coram te et iam non sum dignus vocari filius tuus sed fac me sicut unus de mercennariis tuis Et immunditias meas et scelera mea confiteor tibi quae feci coram te Idcirco rogo te ut deleas universa delicta mea quae tibi non sunt abscondita Da compunctionem cordis da paenitentiam da veniam peccatorum da cor carneum expelle cor lapideum de carne mea ut te diligam tibi serviam quia humana industria infirma est Rogo te pater Deprecor te fili Obsecro te sancte spiritus ex toto corde et ex tota mente et ex totis viribus sancta trinitas unus deus ut exaudias me et deleas universa peccata mea quae tibi non sunt abscondita Sana me domine et sanabor salvum me fac et salvus ero quoniam laus mea tu es et veniat oratio mea ad templum sanctum tuum Deus propitius esto mihi peccatori Sit angelus in itinere nostro et perducatur nos in viam rectam ut prosperum iter habeamus in quemcumque locum ierimus Da nobis domine pacem ut serviamus praeceptis tuis quia mitis es et misericors [Ln3763, 1964, 403 n. 8].

Pater peccavi in caelum et coram te iam ... pietatem tuam miserere mei [Vat84 17]

Patris sapientia veritas divina deus homo captus est hora matutina a notis discipulis cito derelictus a Iudaeis traditus venditus et afflictus [*Hymnus* CmT19, 156v [*Incipit officium sanctae crucis Compilatum a papa Ioanne XX et dedit de indulgentia cuilibet devote dicenti pro qualibet hora 100 dies in perpetuum*]) CmU4101, 238v CmU4104, 100v *Off s Crucis ad laudes* Ox.B.220, 88v (homo *ms* ho); PaSL33, 185v cfr. Philadelphia, Free Libr., Lewis 118 (WOLF 1937 pl. XXVI) cfr TABSIN

Patris sapientia veritas divina deus homo captus est hora matutina a suis discipulis cito derelictus a Iudaeis traditus venditus et afflictus [*Off crucis minor* CmU4106, 189v] cfr TABSIN

Patris sapientia veritas divina deus homo captus est hora matutina a suis discipulis cito derelictus a Iudaeis venditus traditus et afflictus [*Hymnus* CmT7, 228r] cfr TABSIN

Pax Christi quam ipse nobis per evangelium suum tradidit confirmet et conservet nos in vitam aeternam Amen [CmN7, 34v *Ordo Missae Quando osculatur librum post evangelium*]

Pax Christi quam nobis per evangelium suum tradidit confirmet et conservet corda et corpora nostra in vitam aeternam [IvM 1975, 811 n. 13].

Pax domini nostri Iesu Christi et virtus passionis eius et signum sanctae crucis et integritas beatissimae virginis Mariae et benedictio omnium sanctorum angelorum nec non suffragia omnium electorum dei et titulus domini nostri Iesu Christi Iesus Nazarenus rex Iudaeorum sit triumphalis hodie inter me et inimicos meos et contra omnia pericula corporis et animae nunc et in aeternum Amen Benedicat me deus pater qui cuncta creavit ex nihilo Benedicat me deus filius qui hominem redemit sanguine proprio Benedicat me virtus spiritus sancti cuius me salvet pia consolatationis et futuris per misericordiam dei patris omnipotentis Amen Iesus autem transiens per medium illorum ibat Confundantur omnes inimici mei Non sic impii non sic sed tanquam pulvis quem proicit ventus a facie terrae Amen (NGNM 22402, 110v *Oratio contra inimicos*)

Pax domini quam annuntiavit resurgens ex mortuis sit semper nobiscum ... [Eb4, 71r]

Pax domini semper mecum ... [LL14, 39v *Postquam sacerdos dixerit* Pax domini sit semper *Signa te signo crucis in fronte et dic*]

Pax domini vultus domini ... ab omni impedimento animae et corporis Amen [PaL1063, 267v *Oratio ante corpus Christi*: LEROQUAIS I, 47]

Peccantem me quotidie et non me paenitentem ... miserere mei deus et salva me [Vat84 11]

Peccata cordis haec sunt Cogitatio Delectatio Consensus desiderium mali Voluntas perversa Infidelitas Indevotio praesumptio Desperatio Timor male humiliatus Amor male accedens Suspectio Invidia Ira odium Timere serviliter Exultatio in adversis proximi Peccatorum vel personarum acceptio perfidia Affectus parentum carnalium Inepta laetitia Saeculi tristitia Impatientia Avaritia Superbia Perplexitas Obstinatio Malitia Taedium boni Accidia Inconstantia Impaenitentia Paena paenitentiae Dolor quia non fecit amplius mali Ypocrisis Amor placendi Timor displicendi Verecundia de bono opere Amor privatus Singularis sensus Ambitio dignitatum Vanagloria de bonis naturae vel fortunae vel gratiae Verecundia de pauperibus amicis et parentibus Contemptus admonitionum in miseria [*Peccata cordis* Ox.BL/LMH, Borough 1, 242v seguono ancora i peccata oris, operis, omissionis]

Peccata mea domine sicut sagittae infixae ... medicamento paenitentiae deus [Vat84 8]

Peccata nostra domine quibus impugnamur virtute sanctae crucis expelle et tua miseratione nos ab omni adversitate defende Per [*Oratio ad crucem* (8): PL 101, 463D]

Peccator homuncule tu multum indigens tu qui nimis deum contristasti excita mentem tuam intende in necessitatem tuam et invoca misericordiam super miseriam tuam Anima mea evigila misera mea expergiscere scelerata mea clama ad deum iratum tuum si forte migitet super te vultum suum Sed altissimus est et infimus sum Quomodo attinget vox mea ad illum Levabo super me animam meam ut intendat in eum qui est super eam si forte vocatus audiat eam Sed utique iustissimus est et nimis iniquus sum Quomodo audiet clamorem meum Intrabo intra meipsum excludam omnia praeter illum et meipsum et effundam animam meam et quae intra me sunt ante ipsum Excitabo ut dolens et dolendus affectum meum expandam aerumnas meas ante eum si

forte illa sua magna pietas moveat eum Sed nimis immensa nimis infinita sunt delicta mea non sufficit sine intercessore nec susceptibilis est oratio mea Rogabo aliquem de illis magnis familiaribus dei si forte illum audiat pro me deus Vocabo Martinum illum magnum confessorem cuius nomen glorificatum est per orbem Martine O si et ipse me audies tu ille magne Martine Sed si deus me despiciat quis me respiciat Si deus faciem suam a me avertit quis suam ad me convertit Aut si deus odit me quem audit pro me Misericors et miserator deus an sic detestaris ad te revertentem ut pati non possis misereri eius ullum tibi adhaerentem Aut tantum execraris unum dolentem tuum ut propter eum non audias ullum amicum tuum Tu inquam qui benignus et misericors praestabilis super malitiam vocaris an ita exardescis in peccatore paenitentem ut quod es obliviscaris Propter temetipsum aut audi me aut concede aliquem audire me quem audias pro me domine si contines a peccatore auditum tuum quia iustus es vel ne prohibeas alienum auditum a misero supplicante quia pius es Benigne plus es clemens quam possum cogitare non minus hoc sentiam quam praesumo sperare Tantum confidit domine de tua pietate creatus et recreatus a te servus tuus ut te petere praesumat intercessorem reus tuus Nullus enim me respiciet nisi te iubente nullus mihi proderit nisi te annuente Et tamen spero ut quod mihi propter peccata mea negas propter alicuius familiaris tui merita concedas Bone ne te ultorem exhibeas a quo peto interventorem si non das pro pane lapidem pro pisce serpentem pro ovo scorpionem Da ergo domine mihi intercessorem Martinum illum magnum confessorem cuius per totum mundum beatum glorificasti nomen Sancte Martine per illum te precor qui totum mundum venerari facit nomen tuum ne deneges indigentem et supplicanti auxilium tuum Cur es domine per orbem ab omnibus vocatus nisi ut omnium rogantium sis advocatus Ad quid sonat in ore omnium dominus meus sanctus Martinus dominus meus sanctus Martinus nisi ut dicere possint Adiutor meus sanctus Martinus adiutor meus sanctus Martinus Ut quid est ubique nomen tuum diffusum nisi ut mundo per hoc sit aliquod magnum bonum infusum Fama tua vocat me ad te miracula tua mittunt me ad intercessionem tuam opera tua trahunt me ad intercessionem tuam opera tua trahunt me ad auxilium tuum Sed quare narrem miracula tua cum maior sit potentia tua Ut quid retractem opera tua cum superemineat apud deum gratia tua Cur recitem subventiones quas multis impendisti cum meliora sint spiritualia quae potes quam corporalia quae in caelo habitans facis et in terra peregrinans fecisti Non enim ista solum potes et illa non potes Non inquam in his solis es potens quae ad nihilum deveniunt et in illis impotens quae ad aeternitatem proveniunt Nempe non ad haec tantummodo facienda sic profecisti Non ad ista solummodo tribuenda tantum ascendisti Spiritualia impartire quibus gloriaris aeternis laetifica quibus laetaris celestia infunde in quibus conversaris Illorum per te sentiamus indigentes exundantiam quorum perpetuam plenus suscipis inundantiam O bonorum tuorum inundantia et malorum meorum abundantia Quanta est eo um distantia Quam vehementer illa te facit felicem quam nimis ista me infelicem Illa ex plenitudine dei descendit ista ex indigentia mea ascendit Illa fluit ex dei copia ista surgit ex mea inopia O si illius inundantiae exundantia inundabit ut diluat malorum meorum abundantiam O si plenitudo illius satietatis replebit vacuitatem meae egestatis Non dubito domine te hoc mihi impetrare si tantum velis pro me iudicem meum dilectum dilectorem tuum exorare Ne expectes domine ad exaudiendum meam importunitatem quia tu scis ad orandum diu meam imbecillitatem Velox enim sum ad deficiendum sed esto tu velocior ad subveniendum Certe si cor meum contritum fuerit si viscera mea commota fuerint si liquefacta fuerit anima mea si rivi diu fluxerint ab oculis meis tunc sperabo quia Martinus adest precibus meis Concute ergo domine sancte Martine concute spiritum meum excita cor meum commove mentem meam ad affectum secundum necessitatem suam ut sentiam miserationis tuae effectum secundum potentiam tuam Sed heu Quanto tempore languet mens mea quanto stupore induratum est cor meum quanto torpore obruitur anima mea Sancte Martine quid est quod sic me impedit Quid est quod cervicem meam sic premit Unde sic tenebatur intuitus meus Unde sic clauditur circuitus meus Vult domine vult ad deum et ad te anima mea erigere faciem suam et plumbeo pondere curvata gravatur Cupit in vos dirigere intuitum suum et caliginosis tenebris obscuratur Conatur se expedire et ferreis catenis astringitur Tentat exire et aeneo carcere clauditur Quid sunt ista deus quid sunt ista quae sic animam meam obtenebrant et gravant claudunt et ligant Forsan quae sunt peccata mea imo vere haec sunt peccata mea Certe haec sunt Affectus carnalis infatuavit in me saporem spiritualium intentio infirmorum incurvavit animam meam ab intuitu supernorum amor terrestrium extinxit in me delectationem caelestium usu vitiorum evanuit in me sensus verorum bonorum Ab illis bonis sum elongatus in his malis occupatus seclusus ab illis inclusus in istis ab illis devolutus in istis obvolutus Hinc est ille carcer et vincula Hinc sunt illae tenebrae et pondera Peccata mea cui servatis in his vinculis et hoc carcere sub his tenebris et hoc pondere Cui nisi districto iudici et tortoribus vestris et tormentis aeternis Cui nisi carceri inferni et vinculis sempiternis Cui nisi caligini perpetuae noctis et ponderi indesinentis mortis Certe his malis me servatis ad haec mala me trahitis Certe in his ero obvolutus si prius a vobis non fuero solutus Vere horum illiberabilis servus ero si liber a vobis prius non fuero Utique prope est dies illa prope inquam est et incognita Subito venit et forsitan hodie erit Delicta mea an eratis tam noxia futura cum animam meam vestra dulcedine potabatis cum cor meum vestra voluptate ungebatis Cur haec me celabatis Cur me tradebatis Imo non vos me tradidistis sed ego me tradidi qui vobis credidi Non vos me decepistis sed ego me decepi qui vos intra me suscepit O inaudita insanial sciebam in vobis non esse fidem et tamen habui vobis fidem Imo non habui fidem nec credidi vobis sed quodam horribili modo videns caecus commisi me vobis Videns eram quia vos cognoscebam et quae mala vos sequuntur sciebam caecus eram quia non a notis cavebam Heu peccatum nomen horrendum res detestabilis nulli malo comparabilis Caecus non videt foveam in quam cadit insanus putat se debere facere quod facit qui autem sponte peccat videns et sciens praecipitio se tradit Mors et tormenta quaelibet tormenta tantum sunt nec in se foeda sunt quia ordinata sunt Peccatum in se habet suam foeditatem et secum trahit aeternam infelicitatem Melius ergo erat eligere tormentum aeternum quod per se faeditatem aeternam non attrahit quam peccatum quod cum foeditate sua dolores aeternos iungit Et certe o miser homo ipsa sola plus tibi vitanda erat peccati faeditas quam quaelibet tormentorum immanitas Quippe in peccando foedissima perversitate praeposuisti te deo creatori tuo quo nihil iniustius in tolerantia tormentorum ordine pulcherrimo subiiceret se factura suo factori quo nihil est iustius O homo quo evanuit humanitas tua Didiceras quoniam qui facit peccatum servus est peccati et ut tanti mali servus esses peccatum fecisti Sciebas quia spiritus es vadens et non rediens et in peccati abyssum irremeabilem et sine fundo te icecisti Vere abyssus sunt peccata mea quia incomprehensibilia sunt pondere et profunditate et inaestimabilia sunt numero et immensitate Quae abyssus irremeabilis est quia nullus inde redit nisi per gratiam retrahatur et sine fundo quia qui sponte peccat merito in infinitum cadit si non per misericordiam retineatur O abyssus abyssum invocat peccata mea tormenta quoque quibus me servatis abyssus sunt quia infinita et omnino incomprehensibilia sunt Vae carcer et vincula tenebrae et pondera peccatorum terrebant me sed mali nulli malo comparabilis servus factus sum et sic in abyssum mersus sum et cum hac dolenda servitute et abysso in alteram abyssum sepeliendus sum Vae super vae timor super timorem dolor super dolorem Ecce tertia abyssus et ipsa nimis terribilis iudicia dei abyssus multa forsitan in voce harum cataractarum abyssus mea abyssum invocat Cataractae occultae sunt iudicia dei occulta sunt abyssus agitur abyssum in voce cataractarum dei invocat quia peccatorum abyssus tormentorum abyssum meretur quod iudicia dei pronuntiant Si peccata mea non essent abyssus timenda tamen multum erat iudiciorum dei abyssum multa quoniam supra humanum sensum sunt occulta Nunc ergo iudicia dei abyssus peccata mea abyssus debita mihi tormenta abyssus abyssus iudiciorum os super me abyssus inferni subtus me abyssus peccatorum in qua sum et ipsa intra me Illam quae supra imminet timeo ne in me irruat et me cum abysso mea in illam quae subtus patet obruat ubi tormenta nunquam peccata delebunt sed peccata semper tormenta tenebunt Miser cui peccavi Quo deveni Quo abii a deo Ubi perditus sum ab eo Quis me in abysso inter abyssos quaeret Aut perditum dei quis inveniet Aut quis extra abyssum peccatorum audit clamantem de profundo eorum Sed o tu domine qui intueris abyssos quo ivi a spiritu tuo et quo fugi a facie tua Certe non ubi adhuc sum abes quia et si descendero in infernum ades Et si ego nequiter fugi te et in abysso mea damnabiliter abscondi me ubi quoque vides me Quis enim nisi tu ad paenitentium movet animam meam Aut tu quomodo moves eam si in abysso sua non vides eam Bone domine tu pulsasti et excitasti eam in abysso delictorum suorum velut in lecto dormientem Tu concussisti torpentem tu sollicitasti negligentem tu fecisti paenitentem unde iucundabatur et dolentem unde delectabatur Tu ut peteret intercessorem consulisti tu illi eum exhibuisti Bone deus omnia haec fecisti in abysso et non audis clamantem de abysso Haec praeveniundo fugitivo tuo fecisti et non subsequeris ad te reverti volentem ut perficias quod incoepisti Bone domine gratias tibi Vere quaevisisti in abysso perditum tuum et invenisti quem ita de peccatis suis exterruisti Per merita sancti Martini dilecti tui reduc de abysso peccatorum quem quaesitum invenisti perditum tuum ne perdas amplius inventum tuum ne in abysso inferni ubi nullum invenis perdas quaesitum et inventum servum tuum Audio domine quia iubes me redire sed miserabiliter ligatus et nimio pondere gravatus non possum exire Sed o sancte Martine cur ergo per merita tua oro deum cum te melius hoc possis qui es ante eum Precor te domine per nomen eius ne avertaris quem ipse iam respexit quamvis reum servum eius adesto mihi rogo apud deum non ut defendas me sed ut ores pro me Peccata enim mea coram eo non defendo sed ostendo non excuso sed accuso Ego sum reus ego ipse sum sub illo et pro illo accusator meus Non accuset me qui fecit me solus suffici ad peccandum solus sufficiam ad accusandum denique si iudex est ad iudicandum reum sum est et dominus ad tuendum servum suum est et creator ad servandum opus suum est deus ad salvandum credentem et baptizatum suum Aut quomodo iudicabit peccatorem ut contemnentem qui se de peccatis miserum cognoscit et fatetur paenitentem Aut quomodo damnabit ut adversarium peccatorem qui se peccasse dolet et fugit ad tam amicum eius intercessorem Deus in te pono spem meam Sancte Martine tibi committo orationem meam Super ambos iacto curam meam imo vobis iacto animam meam hoc est quod a me magis exigitis tu iubendo tu consulendo Suscipite eam vobis iactatam habete eam vobis prostratam Reduce eam de abysso peccatorum quam quaesitam invenistis

perditam ne perdati inventam Custodite eam cum dormio servate eam cum aliud facio videte eam cum aliud cogito tu per concessionem tu per intercessionem tu propter merita tui tam dilecti confessoris tu propter nomen tui et mei creatoris qui es benedictus in saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXXI* <olim LXX> (ad sanctum Martinum *Pro homine in abyso peccatorum existente*): PL 158 999 A]

-a-

Peccavi coram te domine peccavi coram sanctis angelis tuis

Fac cum famula tua secundum misericordiam tuam

Tibi domine misericordia

Tibi domine iustitia

Sana me domine et sanabor

Salva me et salvabor quia non infernus confitebitur tibi neque mors laudabit te

Vivens vivens ipse confitebitur tibi sicut et ego hodie

Intercede pro me sancta Maria mater domini mei Iesu Christi beatissima et gloriosa dei genitrix adiuva me

Intercede pro me sancte Petre apostolorum princeps et solve me a vinculis peccatorum meorum

Intercede pro me sancte Paule apostole Christi vas electionis Christi

Intercede pro me sancte Andrea indigna et rea atque torpente

Intercede pro malis factis meis sancte Iacobe

Intercede pro malis meis sancte Iohannes dilecte dei

Intercede pro peccatis meis sancte Philippe

Intercede pro criminibus meis sancte Thoma

Intercede pro delictis meis sancte Matthaee

Intercede pro iniquitatibus meis sancte Iacobe

Intercede pro sceleribus meis sancte Tathae

Intercede pro transgressionibus meis sancte Symon

Intercede pro vanitatibus meis sancte Mathias

Obsecro vos apostolos Christi per commemorationem vestram ut mihi ancillae vestrae miseremini et mihi in omni adiutorio vestro adiuvetis

Obsecro vos novem ordines angelorum angelos archangelos virtutes principatus potestates dominationes tronos cherubim et seraphim ut intercedatis pro me ut sit mihi propitius Christus filius dei vivi

Obsecro divitias bonitatis et longanimitatis et patientiae tuae Iesu Christe fili dei vivi salvator noster miserere mei et propitius esto mihi peccatrici quia non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Nec exstinguis linum fumigans et harundinem quassatam non confringis

Fac me sicut unum de mercenariis tuis et efficiar a te de famula amica et fiat in me domine voluntas tua [*Oratio* M23119, 172r] *cf* Peccavi domine coram te

-z-

Peccavi domine coram te peccavi et coram angelis tuis Fac mecum servulo tuo secundum misericordiam tuam Tibi domine misericordia tibi domine iustitia

Sana me domine et sanabor salva me et salvabor quia non infernus confitebitur tibi neque mors laudabit te Vivens vivens ipse confitebitur tibi sicut et ego hodie Intercede pro me sancta Maria mater domini nostri Iesu Christi Beatissima et gloriosa genitrix adiuva me Intercede pro me sancte Petre apostolorum princeps et solve me a vinculis peccatorum meorum Intercede pro me peccatore sancte Paule apostole Christi vas electionis Intercede pro me indigno et reo atque torpente sancte Andreas Intercede pro malis meis sancte Iacobe Intercede pro malefactis meis sancte Iohannes dilecte dei Intercede pro peccatis meis sancte Philippe Intercede pro peccatis meis sancte Bartholomae Intercede pro infirmitatibus meis sancte Thoma Intercede pro delictis meis sancte Matthaee Intercede pro iniquitatibus meis sancte Iacobe Intercede pro sceleribus meis sancte Tathae Intercede pro transgressionibus meis sancte Simon Intercede pro vanitatibus meis sancte Mathias Obsecro vos apostoli Christi per commemorationem vestram ut mihi servulo vestro misereamini et me in omni adiutorio adiuvetis Obsecro vos novem ordines angelorum angelos archangelos virtutes potestates principatus dominationes tronos cherubim et seraphim ut intercedatis pro me ut sit mihi propitius Christus filius dei vivi Obsecro divitias bonitatis et longanimitatis et patientiae tuae Iesu Christe fili dei salvator noster miserere mei et propitius esto mihi peccatori quia non vis mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat nec exstinguis linum fumigans et arundinem quassatam non confringis Fac me sicut unum de mercenariis tuis et efficiar a te de servo amicus et fiat voluntas tua sicut in caelo et in terra [*Oratio s. Gregorii papae*: PL 101, 602B] *cf* Peccavi coram te domine peccavi

Peccavi domine et nimis peccavi in homine quanto magis in te deus meus ita ut non sit numerus de operibus magis quae operatus sum a iuventute mea Et tu domine deus meus rex aeternae gloriae qui me dignatus fuisti redimere de tuo sancto sanguine et posuisti te in ligno pro me indigno peccatore non pro meis meritis sed pro tua magna misericordia deprecor ut ita eripere me digneris pro tua misericordia non pro meis meritis ut non intrem in illum locum pessimum qui semper est sine refrigerio et sine splendore et sine dulcedine et erit sine fine Quia in inferno quis confitebitur tibi neque mors laudabit te Miserere mei domine et exaudi me miserum deprecantem sicut exaudisti Mariam et Martham rogantes te ut ires ad monumentum suscitare Lazarum et resuscitatus est Ita deprecor te domine ut resuscites me de morte mea ut merear esse ad dexteram tuam et audire vocem tuam dicentem mihi Venite benedicti patris mei percipite regnum Ut sis mihi mitis sicut fuisti mulieri meretrici in domo Simonis Effunde oculis meis lacrimas sicut infudisti ei quando pedes tuos lavit et crine tersit et dimisisti eam cum pace Te deprecor domine deus omnipotens ut dimittas mihi omnia peccata mea antequam moriar ut non gaudeat inimicus meus de me Et te deprecor sancte Petre qui tenes claves regni caelorum ut me solvas super terram et da mihi domine Iesu Christe fortitudinem de caelo ut vincam diabolum vigilantem et dimicantem contra me ut non trahat me ad foveam tenebrarum Precor sanctos angelos et archangelos tuos Precor omnes sanctos patriarchas et prophetas Precor omnes sanctos apostolos et martyres et confessores et omnes sanctas virgines et omnes sanctos electos tuos ut dignentur intercedere pro me misero peccatore et invoco illos qui ante deum die ac nocte non cessant clamare dicentes Sanctus sanctus sanctus dominus deus sabaoth ut orent pro me ut merear superare omnes iniquitates meas quas commisi a iuventute mea usque in praesentem diem Nunc exoro te domine Iesu Christe qui es misericors et miserator tribue omnibus qui invocant te in veritate bonam fidem et bonam perseverantiam Et te domine precor ut exaudias deprecationem meam qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [Cm391 1960, 13; *_preceduto da Dne exaudi orationem_*]

Peccavi domine et nimis peccavi in homine quanto magis in te deus meus ut non est numerus operum malorum quae operatus sum a iuventute mea usque /// Et tu deus meus rex aeternae gloriae qui me dignatus es redimere pretioso sanguine tuo et posuisti te in ligno pro me indigno peccatore Non pro meis meritis sed pro magna misericordia non pro mea veritate sed pro tua magna pietate ita eripere me digneris ut non intrem in illum locum pessimum quod semper est sine refrigerio et sine splendore et sine dulcedine et erit sine fine In inferno autem quis confitebitur tibi Neque mors laudabit te Miserere mihi domine et exaudi me miserum te deprecantem sicut exaudisti Mariam et Martham rogantes te ut ires ad monumentum suscitare Lazarum et resuscitatus est Ita precor te domine ut me resuscites de morte /// dexteris tuis et audire vocem tuam dicentem Venite benedicti patris mei percipite regnum quod vobis paratum est ab origine mundi et ut sis mihi mitis sicut fuisti mulieri meretrici in domo Simonis Effunde oculis meis lacrimas sicut suasisti ei quando pedes tuos lavit quasi pillis suis tersit et dimisisti eam in pace Te deprecor domine deus omnipotens ut dimittas mihi omnia peccata mea antequam moriar ut non gaudeat inimicus meus de me Et te deprecor sancte Petre tenens claves regni caelorum ut me solvas super terram Et da mihi domine Iesu Christe fortitudinem de caelo ut vincam diabolum vigilantem et dormientem et dimicantem contra me ne trahat me ad foveam tenebrarum Precor sanctos angelos et archangelos tuos precor omnes patriarchas et omnes prophetas tuos et sanctos apostolos tuos precor omnes martyres tuos confessores et virgines ut intercedant pro me domine misero peccatore invoco illos qui ante deum non cessant clamare dicentes Sanctus sanctus sanctus dominus deus sabaoth Hos omnes humiliter obsecro ut orent pro me peccatore quo merear superare omnes iniquitates meas quascumque commisi ab infantia mea usque in praesentem diem Nunc exoro dominum nostrum Iesum Christum ut ille misericors audiat preces meas salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [LnG 1988, 44 n. 17]

Peccavi super numerum arenae maris et multiplicata sunt ... et malum coram te feci [Vat84 13]

Peccavi super numerum arenae maris et multiplicata sunt peccata mea ... et malum coram te feci [*Quando despiciet tibi peccata tua et in peccatis fueris ita profundatusque tam multitudine quam magnitudine quam consuetudine tibi non posse tibi a peccatis continere dic ut cum sequitur* Chicago, Newberry 82, 205r (= Cat. SAENGER 153: = Paris, Sainte-Genève 2778, 5r (s. XV-XVI))] *cf* Domine omnipotens deus patrum nostrorum Abraham

Per ave ineffabile quod ab ore divini internuntii prompta mente suscepisti concede quo n regno decoratissimi nati qui queamus tecum gratulari et si in decentissimo loco sumus immeriti saltem requiescamus in mediocri [OxB277, 86r saltem *ms* saltem; *senza nessun titolo, segue l' Ave Maria* gratia plena; ed. Zagreb 2002, 107 indica [*Responsorium*]]

Per beatae dei genetricis Mariae et omnium angelorum archangelorum patriarcharum ... digneris custodiam Per [*Oratio in honorem s. Mariae et omnium sanctorum* Chicago, Newberry 82, 75r (= Cat. SAENGER 151)]

Per fructum uberrimum quem genuisti Christum quo foveite madendo et potando satietate interna viscera nostra recrea et alimonia instanti corpori nutri [OxB277, 83v *senza nessun titolo, segue il Benedicta* tu in mulieribus; ed. Zagreb 2002, 105 indica [*Responsorium*]]

Per gloriam et virtutem sanctae crucis tuae Iesu Christe cuius signaculum mihi ipso sano corde et corpore salva me ab hoste et arma atque venena illius longe fac a me concupiscentias carnales Mortifica in me sub umbra alarum tuarum protege me Et per hoc signum sanctae crucis tuae domine Iesu Christe a languoribus diversis et cladibus atque periculis cotidianis libera me et si infirmitas vel tribulatio pro peccatis meis advenit tu eam sicut vis et sicut scis tempora vivifica Praesta etiam domine ut per te protectus numquam inimicis meis visibilibus et invisibilibus tradar sed potius bone Iesu salvator meus in misericordia tua et non in furore tuo corripas me ut ubicumque oberravero a te revoca me ad te domine atque renovatum tua paterna me pietate semper custodi Qui vivis [HAS 69r]

Per gratiam sancti spiritus et per virtutem sanctae crucis et per intercessionem sanctae dei genetricis Mariae istorum sanctorum et remissionem omnium peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors dominus [OxLL4 (ed. CoO, 213 n. 22)]

Per horum omnium sanctorum martyrum et confessorum et beatarum virginum merita et orationes et intercessionem et passiones et suffragia trinitas clementissima exaudi me libera me defende me redime me protege me adiuva me et salva me conserva me illustra me Da mihi domine cor contritum purum quod te videat et cogitet et credat et pedes castos qui praeceptis tuis oboedienter ministrent et manus continentes sine ira et vanitate ad te elevatas quae utilitatem proximorum et misericordiam laborent Largire domine Christe labia discreta quae te benedicant et magnificent et praedicent et cum timore et tremore et exultatione te semper adorent et aures intentas quae nomen tuum et legem tuam et verba tua audiant et oculos humiles qui te videant sensum qui te sentiat intellectum qui te intelligat et animam quae te semper cogitet et diligat et non veniat mihi pes superbiae et manus peccatoris non moveat me Non habitet in me gastrimargia et non coinquet me fornicatio non gubernet me vana gloria non obducat me filargiria non dilaniet me ira non mortificet me tristitia evacuet me humiliet me caenodoxia et non destruat me superbia sed largire mihi clemens trinitas abstinentiam et castitatem voluntariam paupertatem et mansuetudinem largitatem pietatem et quietem et misericordiam lenitatem indulgentiam humilitatem benignitatem hilaritatem patientiam modestiam sinceritatem Miserere mihi domine miserere mihi Da mihi de criminibus praeteritis veniam de praesentibus emendationem de futuris largire custodiam Per dominum [*Oratio cuiusdam sapientis*: PL 101 1395 A]

Per hos ergo psalmos quos ante conspectum divinae maiestatis ... requiem sempiternam largire digneris Qui [Chg077 403]

Per hos sermones sancti evangelii domini nostri Iesu Christi filii sui indulgeat nobis deus omnia peccata nostra Amen [CmN7, 33v *Ordo Missae Facta autem confessione et osculato altari pontifex osculetur evangelium dicens*]

Per intercessionem sancti Gabrielis archangeli stans a dextris altaris incensi et omnium electorum suorum incensum istud dominus dignetur benedicere et in odorem suavitatis accipere Per [OxLL4 (ed. CoO, 212 n. 14)]

Per odorem Christi suavissimum sine intermissione pro nobis exora ipsum quo mentes nostrae fetidae illi redolere valeant odoriferae [OxB277, 82r *senza nessun titolo, segue il Sub tuum praesidium*; ed. Zagreb 2002, 103 indica [*Responsorium*]]

Per passionem tuam sanctam libera me ab ira et odio et ab omni mala voluntate ab invidia et omni fallacia malorum hominum et daemonum In honore sanctae resurrectionis tuae [HAS 52r]

Per protectorem summum quem genuisti petimus ne umquam obliviscaris nostri sed sine ulla dilatione memor esse dignare cunctae necessitudinis nostrae [OxB277, 79v *senza nessun titolo, segue il Sub tuam protectionem*; ed. Zagreb 2002, 101 indica [*Responsorium*]]

Per sanctam annuntiationem et incarnationem tuam domine Iesu Christe parce nobis Per sanctam nativitatem tuam domine Iesu Christe parce nobis Per sanctam circumcisionem tuam in qua primum pretiosum sanguinem in nostra redemptione fundere dignatus es domine Iesu Christe parce nobis Per sanctam apparitionem tuam in qua te verum deum et hominem verumque regem per mystica munera primitus gentium revelare dignatus es domine Iesu Christe parce nobis Per sanctum baptismum tuum in quo ad purificationem peccatorum nostrorum aquas Iordanis sanctificasti et te sanctificato spiritus sanctus in columbae specie super te descendit et ibidem vox patris audita est testificans de te Hic est filius meus dilectus domine Iesu Christe parce nobis Per sanctum ieiunium tuum quod continuasti quadraginta diebus et quadraginta noctibus in abstinentia consumasti et victoriosissime de temptatore diabolo triumphasti et post victoriam angeli accesserunt tibi domine Iesu Christe parce nobis Per sanctam crucem tuam in qua tu agnus innocens qui peccatum non fecisti pro redemptione humani generis pati et mori dignatus es domine Iesu Christe parce nobis Per sancta descensionem tuam ad inferos in qua captivos tuos redimens infernum despoliasti pontative domine Iesu Christe parce nobis Per gloriosam resurrectionem tuam in qua victor et triumphator mortis propria virtute ab inferis resurrexisti et praebuisti teipsum vivum in multis argumentis per dies quadraginta apparens discipulis tuis et loquens de regno dei domine Iesu Christe parce nobis Per admirabilem ascensionem tuam in qua post triumphales victorias videntibus discipulis tuis ut deus verus caelos potentissime ascendisti domine Iesu Christe parce nobis Per adventum sancti spiritus quem in linguis igneis super discipulos tuos misisti docuitque eos omnia genera linguarum domine Iesu Christe parce nobis Per sanctum adventum tuum ad iudicium in quo tu iudicaturus es vivos et mortuos et redditurus unicuique secundum opera sua domine Iesu Christe parce nobis Epheta quod est adaperire in nomine patris domini nostri Iesu Christi Amen [OxL82, 58r; teipsum *ms* ipsum *in marg.*; ampliamento della *oratio s. Brandani* (2)] *cf* In nomine patris et filii et spiritus

Per sanctam annuntiationem et incarnationem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam nativitatem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam apparitionem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam passionem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam crucem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam descensionem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per sanctam ascensionem tuam domine Iesu Christe parce mihi Per adventum spiritus sancti paracliti domine Iesu Christe parce mihi Per adventum futurum domine Iesu Christe parce mihi Epheta quod est adaperire In nomine domini nostri Iesu Christi Amen Amen Quem solum celebrat Francorum gloria regem [Mt466, 138r <*Oratio Brandani* (2), Ed. SALMON 1 (Epheta ... *inizja* ORTBANDANI 3, ed. SALMON 2)] *cf* In nomine patris et filii et spiritus

Per sanctam annuntiationem tuam succurre mihi et praesta mihi consolationem et adiutorium animae et corporis mei in honore sancti adventus tui [HAS 51v]

Per sanctam nativitatem tuam salva me et adiuva me in omni tempore In honore sanctae passionis tuae [HAS 52r]

Per sanctorum angelorum archangelorum et patriarcharum et prophetarum et beatorum apostolorum et omnium sanctorum martyrum et confessorum et beatarum virginum merita et orationes et intercessionem et passiones et suffragia trinitas clemens exaudi me libera me defende me redime me protege me adiuva me et salva me conserva me illustra me visita me Da mihi domine cor contritum et purum quod te videat et cogitet et credat et pedes castos qui praeceptis tuis oboedienter ministrent et manus continentes sine ira et vanitate ad te elevatas quae utilitatem proximorum et misericordiam laborent Largire domine Christe labia discreta quae te benedicant et magnificent et praedicent et cum timore et tremore et exultatione te semper adorent et aures intentas quae nomen tuum et legem tuam et verba tua audiant et oculos humiles qui te videant sensum qui te sentiat intellectum qui te intelligat et animum qui te semper cogitet et diligat et non veniat mihi pes superbiae et munus peccatoris non moveat me Non hebetet me gastrimargia et non coinquet me fornicatio Non gubernet me vana gloria non obducat me filargiria non dilaniet me ira non mortificet me tristitia Non vacuet me acedia non humiliet me cenodoxia et non destruat me superbia Sed largire mihi clemens trinitas abstinentiam et castitatem voluntariam paupertatem et mansuetudinem largitatem pietatem et quietem misericordiam lenitatem indulgentiam humilitatem benignitatem hilaritatem patientiam modestiam sinceritatem sapientiam concordiam pacem et charitatem Miserere mihi domine miserere mihi de praeteritis veniam de praesentibus emendationem de futuris largire custodiam Per [*Oratio quam beati patres post recitata sanctorum nomina in quotidianis orationibus cantare solebant*: PL 101, 596C]

Per sanctorum omnium angelorum archangelorum ... veniam perfectam habere Per [PaL1329, 212r *Ante confessionem dicatur ista oratio*: LEROQUAIS I, 151]

Per sanctum adventum tuum libera animam meam et corpus meum ab omni tribulatione et angustia In honore sanctae nativitatis tuae [HAS 51v]

Per sanctum adventum tuum libera animam meam et corpus meum ab omni tribulatione et angustia In honore sanctae nativitatis tuae [HAS 51v]

Per signum crucis de inimicis nostris libera ... [LL14, 26v *Quando sacerdos venerit ante altare ...*]

Per signum crucis de inimicis nostris libera me deus noster [*Oratio dicenda quando surgis de mane de lecto* (1) OxB267, 288r]

Per signum sanctae crucis de inimicis meis libera me ... nocere possit salvator mundi [Vat84 99 *in Parasceven*]

Per te accessum habeam ad filium tuum o beata inventrix gratiae ... qui es deus omnipotens in saecula saeculorum Amen [PaL1063, 271v: *Oratio b. BERNARDI*

per quam in mane et in nocte BVM exorabat et monachos suos orare docebat ant. Sale regina misericordiae *Oratio:* LEROQUAIS I, 48] *gr* O beata Maria et benedicta virgo inventrix, Per te beata virgo Maria accessum, Per te habeamus accessum

Per te accessum habeamus ad filium tuum o beata virgo Maria inventrix gratiae ... qui est deus omnipotens in saecula saeculorum [Pal 1362, 82r: LEROQUAIS I, 173]

Per te beata virgo Maria accessum habeamus ad filium o beata inventrix gratiae genitricis vitae ... te quique intercedente cum omnibus sanctis faciat nos gloriae et beatitudinis particeps dominus noster Iesus Christus qui [OxL82, 82r segue su 82v molto sbiadito; il testo è ripreso da Bernardus, Sermo de adventu II (= PL 183, 43B7-C10)] *gr* Per te accessum habeam, Per te habeamus accessum

Per te ergo domine muri istius Iericho destruantur in me et aedificentur muri Ierusalem supradicti quos nisi tu ipse aedificaveris in vanum laborant qui eos aedificare putant Tu enim domine solus es qui fidem quasi fundamentum murorum istorum infundis spem veluti parietem erigis caritatem tanquam inexpugnabilia propugnacula quae nunquam excidunt construis et largiris Et hic est inexpugnabilis ille murus quem per te qui es aedificator et custos Ierusalem civitatis supernae aedificari desiderant desidentia cordis mei et clamant Muro tuo inexpugnabili circumcinge nos domine et armis tuae potentiae protege nos semper Et hoc est domine deus meus pernecessarium mihi ut in me aedifices dictos muros Nam antequam aedificati fuerint gratum non accipies vel acceptum de manibus meis quidquam sed aedificatis firmiter in mea interiori Ierusalem dictis muris tunc acceptabis quia ante acceptabile non habebis sacrificium iustitiae in quo me ipsum punies Tibi per paenitentiam victimabo quid enim iustius quam ut meis irascar iniquitatibus et peccatis et opera iusta faciam per paenitentiam et lamentum Et vere iustum est ut de veteri vita mea in novam transeam vitam ut extincto veteri homine per paenitentiam in me ipso sacrificium iustitiae secundum regenerationem novi hominis tibi sacrificem domino deo meo Acceptabis etiam oblationes elemosynarum tibi domine a me per manus pauperum oblatarum qui reputas tibi specialiter esse factum quod uni ex minimis quorum angeli semper faciem patris vident a me collatum fuerit vel oblatum Non fiat haec oblatio de iniquo hoc est de male acquisito vel male retento Quia tu deus ad Cain et eius munera respicere noluisti eo quod tibi prava munera offerebat Non respicis in oblationibus iniquorum sed illas oblationes dignas tibi reputas et acceptas quae fiunt de substantia illa bona cuius non est peccatum in conscientia et has a me oblationes per sapientem requiris dicens Fili si habes bene fac tecum et deo dignas offer gratias et oblationes [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 39: PL 158 848 D]

Per te habeamus accessum ad filium o benedicta inventrix gratiae ... qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [PaL1072, 150r: *Oratio:* LEROQUAIS I, 51] *gr* O beata Maria et benedicta virgo inventrix, Per te accessum habeam, Per te beata virgo Maria accessum

Per te salutem hauriamus virgo Maria Ex vulneribus Christi [*Via Crucis* XIII stazione Vsc + Rvs]

Per te seraphim ardent per te cherubim lucent per te iudicant throni Tu deus noster ignis es innocue ardens et a tuae divinitatis immediata approximatione totus caritate ignitur et flammea coruscatione vestitur sacer ordo seraphim qui et sui suavis incendii odorificentiam spargit in caeteras inferius tibi militantes administratorias phalanges quarum de plenitudine utrumque gustamus et nos Tu deus noster vera lux es et suscipiunt montes a te lucem populo tuo tu thesauros sapientiae et scientiae in te reconditis ad intuentes te e vicino oculos cherubim per te ipsum large infundis ac per eos derivari facis ad illuminandas subordinatas istis electricis lampades mirabilis tabernaculi tui quae ante faciem tuam Domine inextinguibiliter lucent Tu rex regum et iudex iudicum magne et metuende excelsos et elevatos insides thronos solum super se habentes celsitudinem tuam sedes vivas suaves pacatissimas summae tranquillitatis uniformitatis compactas per te discernentes veritatis occulta per te iudicantes iudicium aequitatis [Eckberti abbas Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* IV: PL 195 108 A]

Perceptio corporis et sanguinis tui Christe Iesu salvator mundi quam ego miserrimus peccator de tua pietate non de meis meritis confisa suscipere praesumpsi non sit reatus mihi ad paenam sed intercessio salutaris ad veniam sit ablutio scelerum meorum sit fortitudo fragilitatis meae sit mihi munimen invincibile quod me interius protegat et exterius circumdet ut in isto saeculo tua sancta gratia semper et ubique protectus atque circumdatus ad aeternam valeam pervenire gaudia Rogo te etiam pie domine ut cum meam animam quam modo sacro mysterio scio esse refectionem ab isto iusseris exire mei itineris dux benignus digneris adesse mihi quae tuum sanctum angelum obviamque omni potestate et incursione daemonum ereptam ad tuam speciem in caelo perpetuo contemplandam perducat Quod et si propriis meritis haec non merear per tuam misericordiam Et per intercessionem tuae sanctissimae genitricis semperque virginis Mariae et omnium sanctorum tuorum consequar Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum [HAS 82r *post perceptionem corporis Christi*]

Perceptio corporis et sanguinis tui domine Iesu Christe quam ego indignus peccator sumere praesumo non mihi proveniat in iudicium et condemnationem sed tua pietate prosit mihi ad purificationem peccatorum et ad tutamentum mentis et corporis Qui cum deo [Rosslyn 76]

Perceptio corporis et sanguinis tui domini nostri Iesu Christi quae ego indignus hodie sumere praesumpsi non mihi oroveniat in iudicium neque ad condemnationem sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis et ad medelam percipiendam [MiB41, 46ra]

Perceptio corporis tui domine Iesu Christe quam ego indignus sumere praesumo non mihi proveniat in iudicium et condemnationem sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis Qui vivis [*Quando ad sumendum corpus et sanguinem domini cum accedamus dicimus* OxLL4, 16v]

Perfunde me quae domine deus in hac hora prima dici benedictione tua per te et sanctam crucem tuam quam adoro et praesta ut per sanctos angelos tuos tota die omnes actus et gressus mei et verba mea et desideria mea in tua sancta dirigantur voluntate Per Christum [HAS 41r]

Perfunde me quae domine deus in hac hora prima dici benedictione tua per te et sanctam crucem tuam quam adoro et praesta ut per sanctos angelos tuos tota die omnes actus et gressus mei et verba mea et desideria mea in tua sancta dirigantur voluntate Per Christum [HAS 41r]

Perit fuga a me ... et consolatus es me [dopo i versi di san Bernardo *Illumina oculos: Et dicit Cassiodorus super isto versu quod creditur a quibusdam tantae esse virtutis ut peccata hominum dimittantur si in fine trina vice confessione dicatur* PaL1400, 223v: LEROQUAIS I, 233]

Perspicuum in imminente tribulatione refugium misericors deus sanctifica impetu aeterni fluminis habitaculum cordis nostri ut te deo virtutum nobiscum operante terrena praelia confutemus Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 45: PL 142 192 C]

Peto a te domine deus miserator et misericors veniam et indulgentiam ... in hostiam laudis tuae [Chg173c, 379 = *Oratio s Brandani* 6: ed. SALMON OSB 5]

Peto a te domine deus miserator et misericors veniam vel indulgentiam et remissionem omnium peccatorum meorum preteritorum praesentium et futurorum imminetium quoniam tu scis figmentum nostrum quia caro et pulvis sumus Et hoc donum a te peto domine sancto Petro patrocinate et per sanguinem Abel iusti martyris tui ut ita suscipias vocem orationis meae in hostiam laudis tuae sicut suscepisti sacrificium Abel gratum et liberes me ab omni malo sicut restituiisti Seth in locum suum a quo est stirpe filiorum dei et sicut transtulisti Enoch ambulantes tecum Libera me domine sicut liberasti Noe cum octona familia et cum omnibus animantibus in archa per diluvium Libera me domine sicut liberasti universam terram cum omnibus fructibus eius a diluvio Libera me domine sicut liberasti Heber de confusione linguarum ita concedas mihi meritum evadendi periculum peccati Libera me domine sicut liberasti panem et vinum sacrificium Melchisedech sacerdotis sic accipere digneris domine vocem meam in hostiam laudis tuae Magna posco a te domine meo actu non merente sed tua gratia largiente et magna nosti dare mihi peccatori oro te domine dimitte me a delictis cotidie Libera me domine sicut liberasti Abraham de Ur Caldeorum et de omnibus temptationibus et sicut fuisti cum eo per omnia ita precor ut sis mihi in sempiternum adiutorium non deciduum Libera me domine sicut liberasti Loth de Sodomis et hostibus Libera me domine sicut liberasti Isaac de morte dans arietem pro eo et sicut liberasti eum de aliis temptationibus Libera me domine sicut liberasti Iacob de ira fratris sui Esau et Laban et fortis fuit cum deo Libera me domine sicut liberasti Ioseph de invidia fratrum et de libidine mulieris et de servitute et de morte et sicut liberasti Israel per eum de fame Libera me domine sicut liberasti Iob de temptationibus satanae et amicorum eius et ut liberasti eum de lepra et restituisti ei omnium substantiam secundum progeniem vitae deprecor ut sic me restituere digneris salutiferae sanitati et perpetuae vitae Libera me domine sicut liberasti Moysen et Aaron de potestate Aegyptiorum et liberasti Israel de servitute et de decem plagis et de mari rubro et de siti et fame et de proeliis et sicut necasti rebelles et servasti obediennes et sicut dedisti mandata populo interpellor ut des mihi sciendi donum et intelligendi et servandi mandata tua Libera me domine sicut liberasti Moysen et Aaron de malignitate Israel et sicut liberasti Iesum filium et Israel per orationem de bello Amalech et Seon et Og et viginti novem regum unius Chananeorum generis Libera me domine sicut liberasti Finees et Israel de bello interficientes Balac et Balaam Libera me domine sicut liberasti Caleph de infidelitate exploratorum Libera me domine sicut liberasti Israel et archam testamenti per Iordanem Libera me domine sicut liberasti Raab de Ierico Libera me domine sicut liberasti Iesum et Israel cum stetisset sol contra Gabaon et luna supra vallem Ailon Libera me domine sicut liberasti Sangar de sexcentis viris ab eo occisis Libera me domine sicut liberasti Israel per consilium Deborah Libera me domine sicut liberasti Gedeon cum trecentis viris de bello Madian Libera me domine sicut liberasti Iephte Galaaditem et Israel de gentium potestate Libera me domine sicut liberasti Samson nihil habentem in manu de ore leonis et interficientem eum et sicut adjuvasti eum in multis adjuva me et salvus ero et sicut conservasti calciamenta et vestimenta Israel per quadraginta annos deprecor ut sic me conservare digneris et dimittere mea admissa per miserationem tuam Libera me domine sicut liberasti Ruth de

perfidia nurus suae Libera me domine sicut liberasti archam testamenti de templo Dagon et ut liberasti Israel per orationem Samuelis et effugarunt Philistiim et ingenti caeli fragore perterriti sunt Libera me domine sicut liberasti David de furore ursi et leonis et Goliae et Saulis et de tribus proeliis Philistinorum deficientium uno impetu et Jonathan filium Saulis et armigerum eius de statione Philistinorum ab his ergo duobus occisa sunt decem milia per potentiam dei Libera me domine sicut liberasti tres robustissimos David iuxta cisternam Bethleem et Banaïam filium Ioiade de duobus leonibus Moab quoque qui percussit leonem in cisterna in diebus nivis et interfecit Aegyptium in virga et vi extorsit hastam de manu eius et ut liberasti Ayham prophetam virum dei missum de Iudaea in Bethel scisso altari et manus regis arida facta est Libera me domine sicut liberasti Heliam Thesbiten de Galaad et de furore Ahab et Iezabel et de fame et de persecutione in torrente Carith cuius oratione caeli prohibiti sunt tres annis et mensibus sex pluere et lechytus olei et farina idriae viduae non defecit donec deus visitavit populum suum cuius filium mortuum suscitavit quem multi dicunt Ionam esse iterum de ventre caeti ereptum ita obsecro immensam pietatem tuam domine ut me eripere digneris de profunda fece malorum meorum quia tu es refugium meum in tribulatione quae circumdedit me et dimitte mihi mea crimina praeterita praesentia et futura imminetia quia tibi soli possibilia sunt omnia Libera me domine sicut liberasti Heliam dormientem in umbra iuniperi a persecutione a fame a siti quadraginta diebus et noctibus nihil comedentem Libera me sicut liberasti tertium quinquagenarium supplicentem ad genua Heliae duobus aliis caelesti igne combustis Libera me sicut liberasti Heliam curru igneo elevatum Libera me domine sicut liberasti Heliseum cum duplici spiritu transeuntem Iordanem deum Heliae invocantem et misso sale in aquas amaras et steriles in Iericho et a quadraginta duobus pueris in Galgala cum inluentibus Libera me domine ut per eum liberasti Israel de siti in expeditione regum Israel et Iuda et ut per eum liberasti duos filios viduae de servitute crescente parvo oleo et restitui per eum filium feminae in Samaria civitate et ut liberasti filios prophetarum a morte et a fame non cognoscentes herbas colloquintidas per farinam manu Helisei in ollam missam Libera me domine sicut liberasti centum viros a fame in triginta panibus et copia fragmentorum superfuit Libera me domine sicut liberasti Naaman principem militum regis Syriae de lepra in Iordane ut liberasti filios prophetarum de profundo Iordanis fluctu super Aegyptios regresso divino nutu et ut liberasti Dotham Samariae civitatem ab exercitu regis Syriae cum dominus ostendisset puero Helisae visibiles phalanges angelorum erga Heliseum et tunc percussi sunt Syri eius oratione et prece Libera me domine sicut liberasti Samariam civitatem obsessam a Benadab rege et nocte sonitu aeris Syrorum castra fugata sunt Libera me domine sicut liberasti centum viros a fame et resuscitasti cadaver mortuum tangens ossa Helisae in sepulchro Libera me domine sicut liberasti Ierusalem et Iudaeam occidentem angelo una nocte centum octoginta milia ex exercitu Sennacherib Libera me domine sicut liberasti Ezechiam regem de morte et infirmitate addens ei quindecim annos sole signato et per decem lineas reverso Posco igitur per largam potestatem tuam misericors deus iugiter me mundare et lavare digneris ab omnibus immunditiis meis sicut sanasti Isaiam prophetam per seraphyn ab immunditia labiorum suorum et a multis persecutionibus Custodi me domine ab omni malo a planta pedis usque ad verticem capitis intus et de foris Libera me domine sicut liberasti Ieremiam prophetam de immunditia Babylonis et de persecutione Libera me domine sicut liberasti Danielelem prophetam de ira regum et de lacu leonum et de fame Libera me sicut liberasti tres pueros Ananiam Azariam Misaelem de fornace ignis ardentis Libera me domine sicut liberasti Susannam de falsis testibus et Ionam de ventre caeti et ut liberasti Ninivitas paenitentes in praedicatione Iona Libera me domine sicut liberasti Esdram et Neemiam et Zorobabel et omnem Israel post septuaginta annos de captivitate Libera me domine sicut liberasti Iudam Machabeum et Israel per Machabeos in multis periculis et proeliis cum Machabei septem cum matre martyrium peregunt Libera me domine sicut liberasti Tobiam a caecitate et filium a daemonio Samodeo per sanctum Raphael archangelum Libera me domine sicut liberasti Israel per Hester reginam et ut liberasti Iudith et Israel de manu Holofernus sic mihi dimitte deus meus mea facinora magna et nimia ac eripe me de morte peccati ac de omnibus vitiis animae et corporis praeteritis praesentibus et futuris et indulge fratribus sororibusque meis vivis et defunctis omnia peccata et omnibus quorum elemosinas et beneficia suscepi et pro quibus orare pollicitus sum tu retributor omnium bonorum retribuas illis bona in caelestibus Per gratiam evangelii tui domine Iesu Christe supplico te ut indulgentiam et veniam et remissionem omnium delictorum meorum condones mihi dono misericordiae tuae Libera me domine sicut liberasti Mardocheum de manu Aman [*Oratio s. Brandani* 6: ed. SALMON OSB 5]

Peto a te domine deus misericors et miserator veniam et indulgentiam et remissionem omnium peccatorum meorum praeteritorum praesentium et futurorum atque imminetium quoniam tu scis figmentum nostrum quia caro et pulvis sumus et hoc donum peto a te domine sancto Petro apostolo tuo intercedente et per sanguinem Abel iusti primi sacerdotis et martyris ut ita suscipias orationis meae vocem in hostiam laudis tuae sicut suscepisti sacrificium Abel gratum ut liberes me ab omni malo Et sicut restitui Seth in locum suum a quo est stirps filiorum dei et sicut transtulisti Enoch ambulantes tecum Libera me domine sicut liberasti Noe cum tota familia et omnibus animantibus in arca per diluvium Libera me domine et suscipe preces meas sicut suscepisti panem et vinum in sacrificio Melchisedech sacerdotis sic accipere digneris vocem meam in hostiam laudis tuae Libera me domine sicut liberasti universam terram cum omnibus fructibus eius in diluvio Libera me domine sicut liberasti Eber de confusione linguarum ita concedas mihi gratiam evadendi vincula peccati Roget pro me fidelis Abraham qui primum credidit deo et reputata est ei fides ad iustitiam Intercedat pro me iustus Isaac qui fuit obediens patri usque ad mortem in exemplum domini nostri Iesu Christi Postulet pro me felix Iacob qui vidit angelos domini venientes in auxilium sibi Libera me domine deus Abraham deus Isaac ac deus Iacob sicut liberasti illos a persecutione inimicorum suorum et ab omnibus tribulationibus et angustiis eorum Oret pro me beatus Moyses cum quo locutus est dominus facie ad faciem atque cum eo omnes israelitici populi Libera me domine deus omnipotens sicut liberasti sanctum Moysen et educ me de omni tribulatione sicut eduxisti filios Israel de Aegypto et induxisti in terram promissionis Libera me domine sicut liberasti sanctum David a maligno gigante Goliath et a rege Saul et ab omnibus inimicis suis Libera me domine et eleva me iacentem in peccatis sicut elevasti sanctum Eliam prophetam in curru igneo ad caelum Libera me domine per sanctum Helisaeum prophetam qui suscitavit mortuum post mortem Adiuva me domine per sanctum Isaiam prophetam cuius labia mundata sunt igne caelesti Adsit mihi beatus Ieremias quem sanctificasti in utero matris suae Oret pro me sanctus Ezechiel propheta qui vidit visionem mirabilem dei et prophetavit resurrectionem mortuorum Deprecetur pro me electus dei Daniel qui solvit somnia regis et interpretatus est et liberatus est de ore leonum Et vos tres pueri orate pro me Ananias Azarias Misael qui liberati fuistis ab igne O vos duodecim prophetae orate pro me Osee Amos Micheas Iohel Abdias Abacuch Ionas Naum Sophonias Ageus Zacharias Malachias per illorum intercessionem miserere mihi sancta trinitas qui es sine fine et sine initio [MiT466, 144r; prima parte = *Oratio s. Brandani* 6: ed. SALMON OSB 5]

Peto et obsecro quantum possum summam clementiam tuam dulcissime domine deus meus ut descendat super panem et calicem illum plenitudo tuae divinitatis ... salus et vita Amen [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 62vb-63rb]

Petrus Paulus Andreas Iohannes Iacobus Philippus Bartholomaeus Symon Thaddeus Marcus Mathaeus Lucas Iohannes sint medicina mei [HAS 44r]

Pia crux et passio Christi coronae spineae flagellis clavis lanceae Marcello spongeae laqueo columnae vesti purpureae et herbae arundini honorem impendamus Haec sunt vexilla regia per quae corona gaudii habere in perpetuum firmiter speramus [HAS 44r]

Pia virgo Maria caeli regina mater domini mater redemptoris ... [*Oratio Fulberti Carnotensis ep* D521, 42va: BARRÉ 155 nr. 22]

Pie domine qui attriti cordis gemitum priusquam proferatur intelligis effice nos quae scuto templum paracleti ut mereamur scuto caelestis benevolentiae coronari Per [*Oratio*: PL 101, 550D]

Pie domine qui attriti cordis gemitum priusquam proferatur intelligis effice nos quae sumus templum paracleti ut mereamur scuto caelestis benevolentiae coronari Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 5: PL 142 60 D]

Pie et exaudibilis domine deus meus Iesu Christe clementiam tuam cum omni supplicatione deposco ... salvator mundi rex gloriae Qui [PaL1063, 258v *Oratio generalis quam composuit b. THOMAS DE AQUINO*: LEROQUAIS I, 46]

Pie et exaudibilis domine deus meus Iesu Christe clementiam tuam cum omni supplicatione deposco ... requiem propitius donare digneris aeternam [Chg173c 391 *conclusio orationis pro omnibus*]

Pie et exaudibilis domine deus noster Iesu Christe clementiam tuam cum omni supplicatione deposcimus ... requiem propitius donare digneris Qui cum patre [*Oratio in honorem omnium sanctorum pro omni populo christiano* Chicago, Newberry 82, 201r (= Cat. SAENGER 153: LHP 1, 46; BARRÉ 11 e 30)]

Pie et exaudibilis domine deus noster Iesu Christe clementiam tuam cum omni supplicatione deposcimus ut per interventum et meritum beatae et gloriosae semperque virginis Mariae omniumque sanctorum angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum virginum confessorum monachorum et omnium civium supernorum ecclesiae tuae sanctae catholicae fidem augeas pacem tribuas rectoribus nostris et nobis indulgentiam et remissionem peccatorum concedas infirmis salutem lapsis reparationem aerum commoditatem navigantibus atque iterantibus fidelibus iter prospectum ac salutis portum tribulantibus gaudium oppressis releationem captivis victis et peregrinis remissionem absolutionem et ad patriam reversionem discordantibus mutuam caritatem infidelibus veram fidem et defunctis fidelibus requiem Angelum tuum sanctum nobis hic et ubique custodem et defensorem propitius donare digneris Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [Bba 2003, 57 nr. 16].

Pie et exaudibilis domine deus noster Iesu Christe clementiam tuam cum omni supplicatione deposcimus ut per interventum et meritum beatae et gloriosae semper virginis Mariae omniumque sanctorum angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum virginum confessorum monachorum et omnium civium supernorum ecclesiae tuae sanctae catholicae fidem augeas pacem tribuas rectoribus nostris et nobis indulgentiam et remissionem peccatorum concedas infirmis salutem lapsis reparationem aerum commoditatem navigantibus atque itinerantibus fidelibus iter prosperum ac salutis portum tribulantibus gaudium oppressis relevationem captivis vinctis et peregrinis remissionem abluitionem ad patriam reversionem mutuam discordantibus caritatem infidelibus veram fidem et defunctis fidelibus perpetuam requiem Angelum tuum sanctum nobis hic et ubique custodem et defensorem propitius donare digneris Qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [*Oratio Isidori pro omnibus christianis*: PL 101 1387 D]

Pie et exaudibilis domine Iesu Christe exaudi me indignissimum ... indulgentiam tribue delictorum [Brb497 122]

Pie et exaudibilis domine Iesu Christe exaudi me indignissimum peccatorem supplicentem per interventum et meritum beatae et gloriosae semper virginis Mariae genitricis tuae et omnium civium supernorum ecclesiae tuae sanctae catholicae fidem augeas pacem tribuas rectoribus nostris et nobis indulgentiam et remissionem peccatorum concedas infirmis salutem lapsis reparationem aeris commoditatem navigantibus et iterantibus iter prosperum ac salutis portum tribulantibus gaudium oppressis relevationem captivis vinctis et peregrinis remissionem absolutionem ad patriam reversionem propitius concede Amen Angelum tuum sanctum nobis hic et ubique largire custodem et defensorem Mutuam discordantibus caritatem infidelibus veram fidem Defunctis parentibus nostris patribus fratribus seu omnibus in tua fide quiescentibus indulgentiam tribue delictorum Amen [GvG 1933, 23]

Pie exaudibilis domine deus noster Iesu Christe clementiam tuam cum omni supplicatione deposcimus ut per interventum et meritum beatae et gloriosae semper virginis Mariae omniumque sanctorum angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum virginum confessorum monachorum et omnium civium supernorum ecclesiae tuae sanctae catholicae fidem augeas pacem tribuas rectoribus nostris et nobis indulgentiam et remissionem peccatorum concedas infirmis salutem lapsis reparationem aerum commoditatem navigantibus atque itinerantibus fidelibus prosperum iter ac salutis portum tribulantibus gaudium oppressis relevationem captivis vinctis et peregrinis remissionem absolutionem ad patriam reversionem mutuam discordantibus caritatem infidelibus veram fidem et defunctis fidelibus requiem Angelum tuum sanctum nobis hic et ubique custodem et defensorem propitius donare digneris qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [*Oratio Isidori pro omnibus christianis*: PL 101, 556A]

Pie exaudibilis domine deus noster Iesu Christe clementiam tuam cum omni supplicatione deposcimus ut per interventum et meritum beatae et gloriosae semper virginis Mariae omniumque sanctorum angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum virginum confessorum monachorum et omnium civium supernorum ecclesiae tuae sanctae catholicae fidem augeas pacem tribuas rectoribus nostris et nobis indulgentiam et remissionem peccatorum concedas infirmis salutem lapsis reparationem aerum commoditatem navigantibus atque itinerantibus fidelibus prosperum iter ac salutis portum tribulantibus gaudium oppressis relevationem captivis vinctis et peregrinis remissionem absolutionem ad patriam reversionem mutuam discordantibus caritatem infidelibus veram fidem et defunctis fidelibus requiem Angelum tuum sanctum nobis hic et ubique custodem et defensorem propitius donare digneris qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [*Oratio Isidori pro omnibus christianis*: PL 101, 556A *altro testimone*]

Pie exaudibilis domine Iesu Christe exaudi me indignissimum peccatorem supplicentem per interventum et meritum beatae et gloriosae semper virginis Mariae genitricis tuae et omnium civium supernorum ecclesiae tuae sanctae catholicae fidem augeas pacem tribue papae nostro N episcopoque nostro N abbati nostro N et omni huic congregationi principibus quoque nostris consanguineis parentibus et tua mihi caritate coniunctis etiam sua nobis munera largientibus persequentibus et calumniantibus nos omnibus qui pro nobis implorant sanctum nomen tuum vel qui pro se nos miseros apud tuam clementiam supplicare voluerunt Nobis quoque peccatoribus remissionem et indulgentiam tribue omnium peccatorum infirmis salutem lapsis reparationem aeris commoditatem navigantibus et itinerantibus iter prosperum ac salutis portum tribulantibus gaudium oppressis relevationem captivis vinctis et peregrinis remissionem absolutionem ad patriam reversionem propitius concede Amen Angelum tuum sanctum nobis hic et ubique largire custodem et defensorem mutuam discordantibus caritatem infidelibus veram fidem defunctis parentibus nostris patribus fratribus seu omnibus in tua fide quiescentibus indulgentiam tribue delictorum Amen [*Oratio*: PL 101 484 D]

Pie Iesu da per matrem me venire Ad palmam victoriae [*Via Crucis* XIII stazione Vsc + Rvs]

Pie Iesu victus mea ... [LL14, 40r *Cum sacerdos dixerit* Agnus dei *dic hanc orationem quam fecit beatus* HIERONYMUS]

Pie pater me digneris pro vultu cernere In adversis recorderis me numquam deserere Et cum erro ne moreris ad te me reducere Ne depascat ab his feris qui me volunt perdere [LcG149, 137r: <Petitiones et locutiones animae ad angelum custodem suum... (8)> *Ad completorium*]

Pietate tua quaesumus domine nostrorum solve vincula omnium delictorum ... vitam et requiem aeternam concede Per [PaL1063, 248v *Oratio generalis dicenda omni die sabbati*: LEROQUAIS I, 46]

Pietate tua quaesumus domine nostrorum solve vincula peccatorum ... omnes christianos utriusque sexus a vitiis purga ... et requiem sempiternam concede Per Christum [Oratio Fb332, 46r *dopo le ltn*; utriusque sexus *eraso*]

Pietate tua quaesumus domine nostrorum solve vincula peccatorum ... et requiem aeternam concede Per Christum [Fb332, 48r]

Pietate tua quaesumus domine nostrorum solve vincula peccatorum et intercedente beata Maria cum omnibus sanctis tuis nos famulos tuos atque loca nostra in omni sanctitate custodi omnesque consanguinitate et affinitate ac familiaritate nobis coniunctos a vitiis purga virtutibus illustra pacem et salutem nobis tribue hostes visibiles et invisibiles remove carnalia desideria repelle aërem salubrem indulge amicis et inimicis nostris veram caritatem largire et omnibus fidelibus vivis et defunctis in terra viventium vitam et requiem aeternam concede Per dominum Amen [Ve60, 94r *Oratio s. AUGUSTINI pro vivis et defunctis*]

Pietate tua quaesumus domine nostrorum solve vincula peccatorum et ... magistrum nostrum et omnes congregationes sibi commissas una cum omni gradu ecclesiastico in sanctitate et religiositate custodi [PaL1079, 125r: LEROQUAIS I, 60]

Piissima mater dei et domini nostri ... [*Alia oratio* Ab3199, 201v]

Piissima sancta dei genitrix virgo semper Maria ... ad requiem sempiternam Amen [PaL1063, 276v: *Oratio de virgine Maria*: LEROQUAIS I, 48]

Piissime deus qui virginalis thalami egressu procedens liberatis nobis ad patris dexteram conscendisti immensam misericordiam tuam exposcimus ut lege tua conversi praeceptis illuminationis eruditi mereamur et ab alienis et ab occultis vitiis emundari Qui cum patre [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 18: PL 142 102 C]

Piissime domine deus obsecro te infunde gratiam tuam cordibus illorum qui bella volunt ... pacem relinquentis [MiB41, 48rb *pro inimicis ecclesiae et christianorum*]

Piissime Iesu Christe fili dei vivi et beatissimae Mariae virginis qui tuum corpus dulcissima hora completorii pro me misero tradidisti sepulturae et plangi a mulieribus voluisti fac me lacrimis contriti cordis abundare ut ab omnibus delictis emundatus valeam laetus tuo conspectui praesentari Qui cum patre [PaL757, 183vb *Off Passionis ad Completorium* habundare *ms*]

Piissime redemptor mundi domine Iesu Christe viva caro et verus homo ... laetus merear pervenire [*Alia oratio ad dominum Iesum Christum* PaL1410, 94r: LEROQUAIS I, 248]

Placeat tibi domine deus omnipotens pater oculis tuae immensae pietatis aspicere statum miserorum Iudaeorum Saracenorum paganorum gentilium ac etiam omnium barbarum nationum necnon haeticorum ... illorum desiderantis [MiB41, 48va *pro Iudaeis et aliis infidelibus*]

Placeat tibi domine deus sancta trinitas obsequium servitutis meae et praesta ut sacrificium quod oculis tuae maiestatis indignus obtuli tibi acceptabile mihique et omnibus pro quibus illud obtuli sit te miserante propitiabile Qui vivis [Rosslyn, 76]

Placeat tibi domine dulcis melodia pro impensis nobis indigentibus beneficiis in honore sanctae crucis cum oblectamento cordis decantata quatenus in futuro saeculo tecum angelis tuis dulcibus cantilenis conlaudemus in perpetuum et glorificemus in aevum [BA V, Rossi 205, 95r *adorazione della croce* ORT: ed. BOYNTON Ross]

Plange fidelis anima ... [BerlinH348, 154r *BERNARDUS de passione domini Iesu*: RH 14954]

Plange fidelis anima ... [*Hymns* Ab3199, 172v]

Plange fidelis anima amica crucis intima cerne Iesu gravissima flagella crudelissima Iesum plagatum videas et cum dolente doleas ad ipsum cor tuum habeas

pro te passum aspicias **P**lange membra pendentia in cruce tam dolentia pro te paenas ferentia in tanta patientia **P**lange latus dominicum crucifixi mirificum pro te passum non modicum fundens rorem salvificum **P**lange pedes amabiles fixos in cruce stabiles et manus venerabiles Iesu desiderabiles **I**n tam venerabilibus crucifixi vulneribus si vis frui caelestibus stude tibi pro viribus Iesu vita dulcissima et animae lux clarissima pendens in cruce vilissima damnatus morte turpissima **Q**uod pateris nos fecimus quod bibis infundimus tu rex innocentissimus nos sumus qui peccavimus **D**ulcis Iesu quem sitio praesta mihi quod cupio ut sanctae crucis minimo me pascas desiderio **F**ac mihi delectabile signum crucis mirabile tam dulcis tam amabile quod sit inenarrabile **F**ac ut crucem gaudream crucis amore lugeam nec satiari valeam donec in carne maneam **F**ac ut numquam praeteream crucem clavos et lanceam sputa coronam spineam vestem quoque purpuream **I**n hiis mihi satiata dolor et ebrietas mei cordis satiata sit crucifixi pietas **P**recor te unigenitum in caelis regem inclitum meum post vitae exitum ut suscipias meum spiritum Amen [Ox.BL/LMH, Borough 1, 214v: In hiis *ms* In hii; con molte e notevoli varianti = AH 31, 64 nr. 55 strofe 1, 5, 7, 12, 15, 23, 24, 30-35 (alcune relazioni con ms C: Vat. lat. 7824, s. XV)]

Pollicetur nobis veritas quae utique nescit mentiri Pulsate et aperietur vobis Pulsemus ergo ianuam psalmorum ut aperiat nobis qui in psalmis habitat Ipse est enim ostium et ipse est ostiarius Scrutemur praeterea hos septem decantandos sedulo psalmos et videbimus plus eos posse in oratione quam humana sufficit sermo In his divinae legis dulcissimus amor de perceptione alterius vitae fidissima spes contra spiritualia bella fortia arma in tribulatione singulare praesidium temporalem timorem tristitiamque expellunt spirituali iucunditate atque laetitia mentes exhilarant Exaudi domine iustitiam meam Ad te domine levavi Dominus illuminatio mea In te domine speravi Deus in te speravi domine Inclina domine aurem tuam [*Supplicatio pro gratia virtutes omnes consequendi et vitia contraria emendandi*: PL 101, 472A]

Pone domine custodiam ori nostro ne inania proferamus ut misericordia tua correpti ab omnibus iniquitatum scandalis protegatur Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 140: PL 142 506 C]

Pone domine galeam salutis in capite meo ad expugnandas omnes diabolicas fraudes inimicorum omnium saevitias superando Per Christum [CmN7, 28r *Ordo Missae ad amittum sive humerale*]

Pone domine lacrymas meas in conspectu tuo sicut in promissione tua ut avertatur inimicus meus retrorsum et expavescens conturbetur cum viderit me in loco quem praeparavit misericordia tua Expectans autem inimicus videre in loco quem mihi propter delicta mea praeparavit videat me in loco lucis et vitae aeternae et conversus in tenebris conturbetur quia nequaquam voluntas eius effecta est Ita benignissime ita amator hominum ita qui solus sine peccato es effunde super me inaestimabilem et immensam misericordiam tuam et praesta mihi ut et ego et hi qui te diligunt regni tui efficiamur haeredes et videntes gloriam tuam adoremus bonitatem tuam et dicamus pariter qui digni fuerimus videre insatiabilem pulchritudinem maiestatis tuae Gloria patri qui fecit nos gloria filio qui sanavit nos gloria spiritui sancto qui renovavit nos Trinitas sancta une deus sub umbra alarum tuarum nos protege qui es benedictus in saecula [Oratio Effrem *diaconi*: PL 101, 607A]

Pone domine signaculum tuum super me et mitte manum tuam de alto eripe me et libera me de aquis multis et de manu filiorum alienorum Deus in nomine tuo salvum me fac et in virtute tua libera me Iudica me deus et discerne causam meam de gente non sancta ab homine iniquo et doloso eripe me Iudica domine nocentes me expugna impugnantes me Apprehende arma et scutum et exurge in adiutorium mihi Effunde frameam et conclude adversus eos qui persequuntur me Dic animae meae salus tua ego sum confundantur et reveantur qui quaerunt animam meam Avertantur retrorsum et confundantur cogitantes mihi mala Fiant tamquam pulvis ante faciem venti et angelus domini coartans et persequentes eos Fiant viae illorum tenebrae et lubricum et angelus domini confundens eos Eripe me domine ab homine malo a viro iniquo eripe me Circumda me domine vestimento salutis tuae et eripe me de manibus inimicorum meorum Eripe me de inimicis meis deus meus et ab insurgentibus in me libera me Eripe me de operantibus iniquitatem et de viris sanguinum salva me Eloy eloy sabaoth euoy [Oratio *(contra inimicos* illeggibile sotto rasura, congettura DELAMARE): OxL82,19r]

Porrigere nobis deus dexteram tuam et per intercessionem beatae et gloriosae semperque virginis dei genitricis Mariae auxilium nobis supernae virtutis impende Per eundem [OxB277, 93v]

Porrigere nobis dexteram tuam et per intercessionem beatae et gloriosae semperque virginis dei genitricis Mariae auxilium nobis supernae virtutis impende Per [Oratio de sancta Maria (3): PL 101, 464B]

Porro propter hoc brevium est hoc psalterium ut meditetur ab his qui saeculi sollicitudinem habent vel infirmitatibus laborant aut operibus seu itineribus occupantur qui navigium agunt qui bellum commissuri sunt quos invidia diaboli exagitat vel in alio aliquo tribulationes molestant sive qui votum domino voverunt cotidie unum psalterium psallere et minime possunt vel qui ieiunant fortiter et debilitatem habent et qui festivitates vel sollempnitates custodiunt Unusquisque ergo ex his qui superius diximus et qui vult animam suam salvam facere et vitam aeternam habere hoc psalterium cantet assidue [Ghg176b c. 51v *Psalterium a Hieronymo Prologus*]

Posco igitur per largam potestatem tuam misericors deus ut iugiter me mundare et salvare digneris ab omnibus immunditiis meis et sicut salvasti Isaiam prophetam per seraphim ab immunditia laborum suorum et a multis tribulationibus Domine Iesu Christe obsecro te ut mihi miserrimo peccatori indulgentiam et veniam omnium peccatorum meorum tribuas et dones misericordiae fructum Libera me domine sicut liberasti Mardocheum de manu Aman Libera me domine sicut liberasti Zachariam sacerdotem a silentio et Elisabeth de sterilitate et omnibus vitiis Miserere mihi domine miserere mihi per virtutes et signa beati Iohannis Baptistae et omnium sanctorum patriarcharum et prophetarum quorum nomina tibi cognita sunt ut propugnator et adiutor meus sis et protector sicut protexisti illos ab hostibus visibilibus quia peccata mea multa sunt nimis sed misericordia tua supereminens est licet peccavi tamen te creatorem meum non negavi ideo miserere mei Memor esto humanae fragilitatis et patientiam habe in me quia tu solus patiens et misericors et miserator es et multae misericordiae et verax tu solus sanctus et iustus qui iustificas omnem hominem ad te venientem in paenitentia et vera confessione Te pater omnipotens rogo te supplico ut exaudire digneris vocem meam pro amicis nostris et benefactoribus nostris ut eos spiritalibus et temporalibus bonis renovare digneris ut cum psalmista dicamus Benedictus dominus quoniam exaudivit vocem deprecationis meae Per intercessionem sancti Petri apostoli tui esto protector noster opportune deus ex hoc nunc et usque in saeculum [MtT466, 152r = estratti da *Oratio s. Brandani* 6: ed. SALMON OSB 5] *gfr* Peto e te domine

Post acceptam quietem et prosperitatis tempore hos psalmos decanta in laudem Benedicam domino Benedic anima mea domino et Exaltabo te deus meus rex Et in omni tempore sive prosperitatis sive adversitatis semper hymnum trium puerorum decanta Nullus itaque virtutem huius nominis explicare potest in quo omnis creatura ad laudandum creatorem invocatur [*Septimus usus psalmorum*: PL 101,467B]

Post decursum vero totius diei spatium cum ad lectulos accedimus dormitum votis omnibus rogemus dominum cum propheta dicentes Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte Neque enim melior est mortuo dormiens qui a vespere usque ad mane obdurato ore laude creatoris non tam somno quam lethargia depressus resupinus stertit in lectulo Verum quia contra naturam est insomnem vivere hominem illum rogemus dormituri qui non dormitabit neque dormiet ut satisfaciamus dormientes non voluntati sed necessitati Canamus praeterea coram lectulo psalmum sextum id est Domine ne in ira tua arguas me congruit enim et rei et tempori Possunt tamen sicut placet et non cedit pigritiae continuari huic psalmus duodecimus Usquequo domine et centesimus et vigesimus Levavi oculos meos ad montes [*Quod orandum sit in dormitorii cellula priusquam corpusculum detur quieti*: PL 101, 489C]

Post decursum vero totius diei spatium cum ad lectulos accedimus dormitum votis omnibus rogemus dominum cum propheta dicentes Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte Neque enim melior est mortuo dormiens qui a vespere usque ad mane obturato ore laude creatoris non tam somno quam lethargia depressus resupinus stertit in lectulo Verum quia contra naturam est insomnem vivere hominem illum rogemus dormituri qui non dormitabit neque dormiet ut satisfaciamus dormientes non voluntati sed necessitati Canamus praeterea coram lectulo psalmum sextum id est Domine ne in ira tua arguas me congruit enim et rei et tempori Possunt tamen sicut placet et non cedit pigritiae continuari huic psalmus duodecimus Usquequo domine et centesimus et vigesimus Levavi oculos meos ad montes [*Quod orandum sit in dormitorii cellula priusquam corpusculum detur quieti*: PL 101, 489C *congettura*]

Post decursum vero totius diei spatium cum lectulos venimus dormitum votis omnibus rogemus dominum cum propheta dicentes Illumina oculos meos ne umquam obdormiam in morte Neque enim melius mortuo dormit qui a vespere usque ad mane obturato ore laude creatoris non tam somno quam liturgia depressus resupinus stentur in lectulo Verum quia contra naturam est insomnem vivere hominem illum rogemus dormituri qui non dormitabit neque dormiet ut satisfaciamus dormientes non voluntati sed necessitati Canamus praeterea coram lectulo psalmum sextum id est Domine ne in ira tua arguas me Congruit enim et rei et tempori Possunt tamen sicut placet et non cedit pigritiae continuari huic psalmus duodecimus Usquequo domine oblivisceris me in finem et centesimus vigesimus Levavi oculos meos ad montes [GvG 1933, 36].

Post partum virgo inviolata permansisti (Ri23:67v Vsc)

Posuit in eo dominus iniquitatem omnium nostrum Propter scelus populi sui percussit eum [*Via Crucis* II stazione Vsc + Rvs]

PPP

Praecipit nobis sermo apostolicus Orate dicens pro invicem ut salvemini Cui nos necesse est in saluberrimis praeceptis obedire et orare omnes pro omnibus ut salventur omnes cum omnibus Septem sunt praeterea psalmi ex quibus si unum corpus efficitur pro omni prorsus corpore oramus ecclesiae Considerato tamen qui legis et proba quod dicimus In his namque memoria sacerdotum regumque et potentatuum populi quoque et plebis simul Psalmorum ergo quos diximus ista sunt capita Memento domine David Domine in virtute tua Ad te domine clamavi deus meus Deus miseretur nobis Benedixisti domine Domine refugium Confitebor tibi domine in toto corde meo quoniam exaudisti omnia verba oris mei Sane ne quis nos reprehendat quod prius posuimus psalmum Memento domine David qui posterior est ordine dabimus responsum quia non est pensandus ordo in psalmis sed virtus Et quia primus est intra ecclesiam ordo sacerdotalis hunc primum posuimus in precibus [*Quod secundum praeceptum Apostoli orandum sit ab omnibus pro omnibus*: PL 101, 0487C]

Praeinge me domine cingulo fidei et veritate castitatis lumbos meos et extingue in eis humorem libidinis ut maneat in me vigor totius castitatis Amen [CmN7, 29r *Ordo Missae ad cingulum sive batheum*]

Praeinge me domine zona iustitiae et constringe in me dilectionem dei et proximi Per [OxLL4 (ed. CoO, 212 n. 10)]

Praecipit nobis sermo apostolicus orate dicens pro invicem ut salvemini Quibus nos necesse est saluberrimis praeceptis oboedire et orare omnes pro omnibus ut salvemur omnes cum omnibus Septem sunt praeterea psalmi ex quibus si unum corpus efficitur pro omni prorsus corpore oramus ecclesiae Considerato namque qui legis et proba quod dicimus In his namque memoriam sacerdotum regumque et potentatum populi quoque et plebis simul Psalmorum ergo quos diximus ista sunt capita Memento domine David Domine in virtute tua Ad te domine clamavi Deus miseretur nostri Benedixisti domine terram tuam Domine refugium factus es nobis Confitebor tibi domine in toto corde meo quoniam exaudisti omnia verba oris mei Sane ne quis nos reprehendit quod prius posuimus psalmum Memento domine David quod posterior est ordine dabimus responsum Quia non est pensandus ordo in psalmis sed virtus Et quia primus est intra ecclesiam ordo sacerdotalis quem primum posuimus in precibus [GvG 1933, 31]

Praepara tibi domine cor nostrum ad confitendum nomini tuo ut te intelligentes surrexisse diluculo illuc tendamus merito quo tu eluces victor in regno Qui vivis et regnas [Bruno Heribipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 107: PL 142 400 C]

Praesta domine fidelibus tuis beatae matris Annae digna veneratione natalitia pervenire de cuius sacra carne unigeniti tui genitrix ad nativitatis humanae processit dies quae mundo salva virginitate lucis aeternae parturit auctorem [Chester 8 J. *Anna*]

Praesta domine legentibus profectum quaerentibus legem tuam peccatorum omnium remissionem ut qui desiderio magno ad lumen scripturarum tuarum pervenire cupimus nullis peccatis caligantibus obscuremur Attrahe nos ad te virtute omnipotentiae tuae Ne relinquantur tua voluntate vagari quos pretioso sanguine redemisti Imaginem tuam in nobis non sinas obscurari quae si te praestante defendatur non diabolo non nobis liceat tua dona subvertere quia totum fragile quidquid tibi nititur obviare Audi nos pie rex contra peccata nostra et prius illa a nobis remove antequam nos per ea iuste possis in tua examinatione damnare Quid nobis nostra insidiatur iniquitas Quid contra nos delicta confligunt Creaturam tuam evertere cupiunt qui nulla substantia firmitate consistunt diabolus cur nos insaturabili dolore prosequitur Numquid illi consilium dedimus ut tibi domino superbus existeret et de beatitudine collata caderet cum tantae per te virtutis insignia possideret Sufficiat quod nos in Adam perculit Quare quotidianis deceptionibus impius calumniator insequitur Et sicut ille fragilitatem nostram non desinit impetere ita tuis possit viribus confusus abscedere Non permittas bone rex in nobis saevissimum hostem sua vota complere qui te graviter eligit offendere Quid nos sicut leo rugiens circuit Quid devorare contendit Semel illi in baptismo sacro renuntiavimus semel tibi domino credere professi sumus Tales nos per tuam defensionem concede servari quales nos fieri per aquam regenerationis Creator altissime praestitisti Qui tui esse caepimus alium deum nesciamus Tua gratia redempti sumus tua mandata te donante faciamus Si nos relinquis tergiversator invadit Indefessus atque impudens semper assistit lucra sua computans humanas ruinas Blanditur ut decipiat instigat ut perimat Maxime per corpus nostrum animas decipit et ita labilis per desideria humana diffunditur ut nulla pene providentia nullo prius consilio sentiat Longum est per singula discurrere Tali quis possit obistere nisi tu domine illi decreveris obviare Quid enim de nobis possit facere qui te in nostro corpore ausus fuit per subdola machinamenta tentare Exaudi nos o custos hominum Hic nos ab illo indulgentia tua libera qui nos trahere nititur ad gehennam Cum illo sortem non habeamus ut tecum domine habere possimus Vindica fabricam tuam ab illo qui destruit Dominari alios si faciunt qui se ipse damnavit: sed potius ille cum suis pereat qui perdere cuncta festinat [*Oratio*: PL 101, 611B]

Praesta domine legentibus profectum quaerentibus legem tuam peccatorum omnium remissionem ut qui desiderio magno ad lumen scripturarum tuarum pervenire cupimus nullis peccatis caligantibus obscuremur Attrahe nos ad te virtute omnipotentiae tuae Ne relinquantur tua voluntate vagari quos pretioso sanguine redemisti Imaginem tuam in nobis non sinas obscurari quae si te praestante defendatur non diabolo non nobis liceat tua dona subvertere quia totum fragile quidquid tibi nititur obviare Audi nos pie rex contra peccata nostra et prius illa a nobis remove antequam nos per ea iuste possis in tua examinatione damnare Quid nobis nostra insidiatur iniquitas Quid contra nos delicta confligunt Creaturam tuam evertere cupiunt qui nulla substantia firmitate consistunt diabolus cur nos insaturabili dolore prosequitur Numquid illi consilium dedimus ut tibi domino superbus existeret et de beatitudine collata caderet cum tantae per te virtutis insignia possideret Sufficiat quod nos in Adam perculit Quare quotidianis deceptionibus impius calumniator insequitur Et sicut ille fragilitatem nostram non desinit impetere ita tuis possit viribus confusus abscedere Non permittas bone rex in nobis saevissimum hostem sua vota complere qui te graviter eligit offendere Quid nos sicut leo rugiens circuit Quid devorare contendit Semel illi in baptismo sacro renuntiavimus semel tibi domino credere professi sumus Tales nos per tuam defensionem concede servari quales nos fieri per aquam regenerationis Creator altissime praestitisti Qui tui esse caepimus alium deum nesciamus Tua gratia redempti sumus tua mandata te donante faciamus Si nos relinquis tergiversator invadit Indefessus atque impudens semper assistit lucra sua computans humanas ruinas Blanditur ut decipiat instigat ut perimat Maxime per corpus nostrum animas decipit et ita labilis per desideria humana diffunditur ut nulla pene providentia nullo prius consilio sentiat Longum est per singula discurrere Tali quis possit obistere nisi tu domine illi decreveris obviare Quid enim de nobis possit facere qui te in nostro corpore ausus fuit per subdola machinamenta tentare Exaudi nos o custos hominum Hic nos ab illo indulgentia tua libera qui nos trahere nititur ad gehennam Cum illo sortem non habeamus ut tecum domine habere possimus Vindica fabricam tuam ab illo qui destruit Dominari alios si faciunt qui se ipse damnavit: sed potius ille cum suis pereat qui perdere cuncta festinat [*Oratio*: PL 101, 611B *altro testimone*]

Praesta domine quaesumus famulis tuis renuntiantibus saecularibus pompis gratiae tuae ianuam aperiri qui despecto diabolo confugiunt sub titulo Christi Iube venientes ad te sereno vultu suscipi ne de eis inimicus valeat triumphare Tribue eis brachium infatigabile auxilii tui mentes eorum fidei lorica circumda et felici muro vallati mundum se gaudeant evasisse Per [*Benedictio canonicorum*: PL 101, 464C *variante*]

Praesta domine quaesumus famulis tuis renuntiantibus saecularibus pompis gratiae tuae ianuam aperiri qui despecto diabolo confugiunt sub titulo Christi Iube venientes ad te sereno vultu suscipi ne de eis inimicus valeat triumphare Tribue eis brachium infatigabile auxilii tui mentes eorum fidei lorica circumda ut felici muro vallati mundum se gaudeant evasisse Per [*Benedictio canonicorum*: PL 101, 464C]

Praesta domine ut cunctis gradibus perfectionis ascensis in virtutum culmine te laudemus et stantes in domo tua atque in atriis tuis manus nostras ad te benedicendum diebus ac noctibus extendamus benedictione a te percepta caeli ac terrae domino et salvatore [*Oratio*: PL 101, 560C *Alia*]

Praesta ei domine auxilium gratiae tuae quia nullum habet deum praeter te da ei domine veram scientiam et sapientiam in ore et corde ut sciat respondere inimicis et amicis suis Esto ei domine scutum inexpugnabile contra omnes adversarios suos visibiles et invisibiles protege eum domine dexterarum tuarum potentia a facie eorum qui eum ledere et affligere nituntur sancta cru... Christi quae pretium ... redemptionis porta... defende eum ab omnibus angustiis atque necessitatibus suis ab eo aufer omnes insidias diaboli Sancta Maria mater domini nostri Iesu Christi intercede pro famulo A. et V. illis ad filium tuum dominum nostrum Iesum ut eum in hoc saeculo incolumem faciat permanere [*Oratio* BsQ7, 90v]

Praesta mihi domine primum ut te tota cordis intentione exquiram deinde ut digna petam postremo ut petitionum mearum effectum consequar Exue me a peccatis praeteritis Custodi me ab imminenti Muni me a futuris Dona mihi cibi potusque congruentem abstinentiam castitatis cingulum cordis laborumque munditiam Largire mihi patientiam longanimitatem benignitatem modestiam spiritale gaudium et perfectum mundi contemptum Tribue mihi nulli occasionem praebere scandali simplicitatemque diligere Instanter ea quae pacis sunt sequi Longe fac a me hypocritam Tribue mihi veram humilitatem plenam confessionem perfectam emendationem Aufer a lingua mea iurandi consuetudinem iniquam locutionem mendaciorum nebulam detractionis pestem murmurationis ingluviem scurrilitatis ac stultiloqui vanitatem Pone custodiam ori meo et hostium circumstantiae labiis meis Concede mihi quae maiorum subdi imperiis et alacri corde ad oboedientiam ad compassionem ad concordiam sine mora occurrere Da mihi in omnibus discretionem ut possim inter bona malaque discernere et ut bonos valeam ad meliora exortari et eos qui adverse gradiuntur ad tuae rectitudinis lineam revocare Excita torporem meum et desidia meam tuis stimulis et fac me strenue perseverare in praeceptis et laudibus tuis Dona mihi prudentiam

iustitiam fortitudinem sive temperantiam Largire mihi fidem rectam spem inconcussam caritatem perfectam Infunde cordi meo spiritum sapientiae et intellectus consilii et fortitudinis scientiae et pietatis atque timoris tui Dona mihi benedictionem de rore caeli et pinguedine terrae Da irriguum superius et irriguum inferius Concede miserae animae meae liquefieri igne caritatis tuae Fac me tuo desiderio mundo funditus extingui Concede mihi cor habere contritum et humiliatum coram te semper Largire me in tuo conspectu per ignem compunctionis hostiam vivam fieri Summa et aeterna lux illumina me Summa et aeterna virtus libera me Summa et aeterna fortitudo conforta me Summa et aeterna sapientia depelle tenebras ignorantiae meae Summa et aeterna misericordia miserere mei Dona mihi toto corde tota anima totis viribus meis exquirere faciem tuam semper et perduc me misericors ad tuam suavissimam visionem Adsit quaesio mihi beatorum angelorum tuorum pia custodia et praesta ut apud te pro me infelicissimo sanctorum tuorum agmina intercedant Concede mihi fragillimo dilecti tui patris mei benedicti sequi et imitari vestigia ut merear consequi misericordiam tuam et ad gaudia pervenire promissa per Iesum Christum filium tuum dominum nostrum qui tecum in unitate spiritus sancti vivit et regnat per infinita saecula Amen

Praesta mihi domine profectum quaerendi legem tuam et peccatorum omnium remissionem ut qui desiderio magno ad lumen scripturarum tuarum pervenire cupio nullis peccatorum caligationibus oculi mei obscurantur Attrahe me ad te virtute omnipotentiae tuae Non me derelinquas in propria voluntate vagari quem pretioso sanguine redemisti Imaginem tuam in me non sinas obscurari quae si te praestante defendatur semper egregia est Non diabolo liceat tua dona subvertere quia totum fragile est quidquid tibi nititur obviare Audi me pie rex clamantem pro peccatis meis et prius illa a me remove quam pro eisdem in tua examinatione condemner Quid mihi mea insidiatur iniquitas Quid contra me delicta mea confligunt Creaturam tuam evertere cupiunt quae nulla substantiae firmitate subsistunt Dicit certe diabolus cur me insaturabili dolore prosequitur Numquid ego illi dedi ut tibi domine superbus existeret et de beatitudine collocata caderet cum tantae virtutis insignia possideret Sufficiat illi quod me in Adam perdidit quare me quotidianis deceptionibus impius calumniator insequitur et sicut ille a gratia tua per culpam suam cecidit me quoque ut ab eadem separet exquirat Concede mihi domine contra hostem crudelissimum pium tuae defensionis auxilium ut sicut ille fragilitatem meam non desinit impugnare ita tuis cogatur viribus confusus abscedere Non permittas bone rex in me saevissimum hostem sua vota complere qui te graviter elegit offendere Quid me sicut leo rugiens circuit quid me devorare contendit Semel illi in baptismo sacro renuntiavi semel tibi domino credere professus sum Talem me perpetua defensione concede servari qualem me fieri per aquam regenerationis creator altissime praestitisti Et quia tuus esse caepi alium dominum nesciam ut quia tua gloria redemptus sum tua mandata te donante faciam Quod si me relinquis statim ille tergiversator invadit qui indefectus atque impudens semper assistit lucra sua computans humanas ruinas Qui ideo blanditur ut decipiat ideo instigat ut perimat Maxime per corpus nostrum animas nostras decipit et ita per desideria humana diffunditur ut nulla pene providentia nullo prorsus consilio sentiantur Longum est per cuncta discurrere tali quis posset obsistere nisi tu domine decreveris obviare Quid enim mihi non potest facere qui te in meo corpore ausus fuit per subdola machinamenta tentare Exaudi me o custos hominum et me ab illo indulgentia tua libera qui me trahere nititur ad gehennam Cum illo partem non habeam ut tecum domine possim habere Vindica fabricam tuam ab illo qui destruit Damnamus alios non faciat qui seipsum damnavit sed potius ille cum suis pereat qui perdere cuncta festinat Me vero omnipotens libera et eripe ab hoste generis humani et perduc me ad gaudia aeterna ubi sine fine laetari merear Amen [*Oratio*: PL 101, 480B *congettura*]

Praesta mihi domine profectum quaerendi legem tuam et peccatorum omnium remissionem ut qui desiderio magno ad lumen scripturarum tuarum pervenire cupio nullis peccatorum caligationibus oculi mei obscurantur Attrahe me ad te virtute omnipotentiae tuae Non me derelinquas in propria voluntate vagari quem pretioso sanguine redemisti Imaginem tuam in me non sinas obscurari quae si te praestante defendatur semper egregia est Non diabolo liceat tua dona subvertere quia totum fragile est quidquid tibi nititur obviare Audi me pie rex clamantem pro peccatis meis et prius illa a me remove quam pro eisdem in tua examinatione condemner Quid mihi mea insidiatur iniquitas Quid contra me delicta mea confligunt Creaturam tuam evertere cupiunt quae nulla substantiae firmitate subsistunt Dicit certe diabolus cur me insaturabili dolore prosequitur Numquid ego illi dedi ut tibi domine superbus existeret et de beatitudine collocata caderet cum tantae virtutis insignia possideret Sufficiat illi quod me in Adam perdidit quare me quotidianis deceptionibus impius calumniator insequitur et sicut ille a gratia tua per culpam suam cecidit me quoque ut ab eadem separet exquirat Concede mihi domine contra hostem crudelissimum pium tuae defensionis auxilium ut sicut ille fragilitatem meam non desinit impugnare ita tuis cogatur viribus confusus abscedere Non permittas bone rex in me saevissimum hostem sua vota complere qui te graviter elegit offendere Quid me sicut leo rugiens circuit quid me devorare contendit Semel illi in baptismo sacro renuntiavi semel tibi domino credere professus sum Talem me perpetua defensione concede servari qualem me fieri per aquam regenerationis creator altissime praestitisti Et quia tuus esse caepi alium dominum nesciam ut quia tua gloria redemptus sum tua mandata te donante faciam Quod si me relinquis statim ille tergiversator invadit qui indefectus atque impudens semper assistit lucra sua computans humanas ruinas Qui ideo blanditur ut decipiat ideo instigat ut perimat Maxime per corpus nostrum animas nostras decipit et ita per desideria humana diffunditur ut nulla pene providentia nullo prorsus consilio sentiantur Longum est per cuncta discurrere tali quis posset obsistere nisi tu domine decreveris obviare Quid enim mihi non potest facere qui te in meo corpore ausus fuit per subdola machinamenta tentare Exaudi me o custos hominum et me ab illo indulgentia tua libera qui me trahere nititur ad gehennam Cum illo partem non habeam ut tecum domine possim habere Vindica fabricam tuam ab illo qui destruit Damnamus alios non faciat qui seipsum damnavit sed potius ille cum suis pereat qui perdere cuncta festinat Me vero omnipotens libera et eripe ab hoste generis humani et perduc me ad gaudia aeterna ubi sine fine laetari merear Amen [*Oratio*: PL 101 480 B]

Praesta mihi domine profectum quaerendi legem tuam et peccatorum ... ubi sine fine laetari merear [Brb497 117 *In temptationibus immundorum spirituum*]

Praesta mihi domine proventum quaerendi legem tuam et peccatorum omnium remissionem ut qui desiderio magno ad lumen scripturarum tuarum pervenire cupio nullis peccatorum caligationibus oculi mei obscurantur Attrahe me ad te virtute omnipotentiae tuae ne me derelinquas in propria voluntate vagari quem pretioso sanguine redemisti Imaginem tuam in me non sinas obscurari quae si te praestante defendatur semper egregia erit Non diabolo liceat tua dona subvertere quia totum fragile est quidquid tibi nititur obviare Audi me pie rex clamantem pro peccatis meis et prius illa a me remove quam pro eisdem in tua examinatione condemner Quid mihi mea insidiatur iniquitas Quid contra me delicta mea confligunt Creaturas tuas evertere cupiunt quae nulla substantiae firmitate subsistunt Dicit certe diabolus cur me insaturabili dolore persequitur Numquid ego consilium dedi illi ut tibi domino superbus existeret et de beatitudine collata caderet cum tantae virtutis insignia possideret Sufficiat illi quod me in Adam perdidit quare me quotidianis deceptionibus impius calumniator insequitur Et sicut ille a gratia tua per culpam suam cecidit me quoque ut ab eadem separet exquirat Concede mihi domine contra hostem crudelissimum pium tuae defensionis auxilium ut sicut ille fragilitatem meam non desinit impugnare ita tuis cogatur viribus confusus abscedere Non permittas bone rex in me saevissimum hostem sua vota complere qui te graviter elegit offendere Quid me sicut leo rugiens circuit Quid me devorare contendit Semel illi in baptismo sacro renuntiavi semel tibi domino credere professus sum Talem me perpetua defensione concede servare qualem me fieri per aquam regenerationis creator altissime praestitisti Et quia tuus esse coepi alium dominum nesciam ut qui a tua gratia redemptus sum tua mandata te donante faciam Quod si me relinquis statim ille tergiversator invadit qui indefectus atque impudens semper adsit lucra sua computans humanas ruinas qui ideo blanditur ut decipiat ideo infugat ut perimat Maxime per corpus nostrum animas nostras decipit et ita per desideria humana diffunditur ut nulla paene prudentia nullo prorsus consilio sentiantur Longum est per cuncta discurrere Tali quis possit obsistere nisi tu domine decreveris illi obviare Quid enim mihi non potest facere qui te in meo corpore ausus fuit per subdola machinamenta tentare Exaudi me o custos hominum et me ab illo indulgentia tua libera qui me trahere nititur ad gehennam Cum illo sortem non habeam ut tecum domine possim habere Vindica fabricam tuam ab illo qui destruit Damnamus alios non faciat qui seipsum damnavit sed potius ille cum suis pereat qui perdere cuncta festinat Me vero omnipotens libera et eripe ab hoste generis humani et perduc me ad gaudia aeterna ubi sine fine laetari merear Amen [GvG 1933, 14].

Praesta mihi domine spiritum ut te tota cordis intentione exquiram deinde ut digna petam postremo ut petitionum mearum effectum consequar Exue me a peccatis praeteritis custodi me ab imminetibus muni me a futuris Dona mihi cibi potusque congruentem abstinentiam castitatis cingulum cordis laborumque munditiam largire mihi patientiam longanimitatem benignitatem modestiam spirituale gaudium et perfectum mundi contemptum Tribue mihi nulli occasione scandali praebere simplicitatem puritatemque diligere instantem ea quae pacis sunt sequi Longe fac a me hypocrisim tribue mihi veram humilitatem plenam confessionem perfectam emendationem Aufer a lingua mea iurandi consuetudinem mendaciorum nebulam distractionis pestem murmurationis ingluviem scurrilitatis ac stultiloquii vanitatem Pone custodiam ori meo et ostium circumstantiae labiis meis Concede mihi quaesio maiorum subdi imperiis et alacri corde ad oboedientiam ad compassionem ad concordiam sine mora concurrere Da mihi in omnibus discretionem ut possim inter bona maleque discernere ut bonos valeam ad meliora exhortari et eos qui adverse gradiuntur ad tuae rectitudinis lineam revocare Excita torporem meum et desidia meam tuis stimulis et fac me strenue perseverare in praeceptis et laudibus tuis Dona mihi prudentiam iustitiam fortitudinem sive temperantiam Largire mihi fidem rectam spem inconcussam caritatem perfectam Infunde cordi meo spiritum sapientiae et intellectus consilii et fortitudinis scientiae et pietatis atque timoris tui Dona mihi domine benedictionem de rore caeli et de pinguedine terrae da irriguum superius et irriguum inferius Concede miserae animae meae liquefieri igne caritatis tuae fac me tui desiderio mundo funditus extingui Concede mihi cor habere contritum et

humiliatum coram te semper Largire me in conspectu tuo per ignem compunctionis hostiam vivam fieri Summa aeterna lux illumina me Summa aeterna virtus libera me Summa aeterna fortitudo conforta me Summa aeterna sapientia depelle tenebras ignorantiae meae Summa aeterna misericordia miserere mei Dona mihi toto corde meo tota anima mea totis viribus meis exquirere faciem tuam semper Et perduc me misericors ad tuam sanctissimam visionem Adsit quaeso mihi beatorum angelorum tuorum pia custodia et praesta ut apud te pro me felicissima sanctorum tuorum agmina intercedant Concede mihi fragilissimo dilecti tui patris mei benedicti sequi et imitari vestigia ut merear consequi misericordiam tuam et ad gaudia pervenire promissa Per Iesum Christum filium tuum dominum nostrum qui tecum in unitate spiritus sancti vivit et regnat per infinita saecula Amen [*Postulatio*: PL 101 472 D *congettura*]

Praesta mihi domine spiritum ut te tota cordis intentione exquiram deinde ut digna petam; postremo ut petitionum mearum effectum consequar Exue me a peccatis praeteritis custodi me ab imminenti muni me a futuris Dona mihi cibi potusque congruentem abstinentiam castitatis cingulum cordis laborumque munditiam largire mihi patientiam longanimitatem benignitatem modestiam spirituale gaudium et perfectum mundi contemptum Tribue mihi nulli occasionem scandali praebere simplicitatem puritatemque diligere instantem ea quae pacis sunt sequi Longe fac a me hypocrisis tribue mihi veram humilitatem plenam confessionem perfectam emendationem Aufer a lingua mea iurandi consuetudinem mendaciorum nebulam detractionis pestem murmurationis ingluviem scurrilitatis ac stultiloqui vanitatem Pone custodiam ori meo et ostium circumstantiae labii meis Concede mihi quaeso maiorum subdi imperiis et alacri corde ad obedientiam ad compassionem ad concordiam sine mora concurrere Da mihi in omnibus discretionem ut possim inter bonas malae discernere ut bonos valeam ad meliora exhortari et eos qui adverse gradiuntur ad tuae rectitudinis lineam revocare Excita torporem meum et desidiarum mearum tuis stimulis et fac me strenue perseverare in praeceptis et laudibus tuis Dona mihi prudentiam iustitiam fortitudinem sive temperantiam Largire mihi fidem rectam spem inconcussam charitatem perfectam Infunde cordi meo spiritum sapientiae et intellectus consilii et fortitudinis scientiae et pietatis atque timoris tui Dona mihi domine benedictionem de rore caeli et de pinguedine terrae da irriguum superius et irriguum inferius Concede miserae animae meae liquefieri igne charitatis tuae fac me tuo desiderio mundo funditus extingui Concede mihi cor habere contritum et humiliatum coram te semper Largire me in conspectu tuo per ignem compunctionis hostiam vivam fieri Summa aeterna lux illumina me Summa aeterna virtus libera me Summa aeterna fortitudo conforta me Summa aeterna sapientia depelle tenebras ignorantiae meae Summa aeterna misericordia miserere mei Dona mihi toto corde meo tota anima mea totis viribus meis exquirere faciem tuam semper Et perduc me misericors ad tuam sanctissimam visionem Adsit quaeso mihi beatorum angelorum tuorum pia custodia et praesta ut apud te pro me felicissima sanctorum tuorum agmina intercedant Concede mihi fragilissimo dilecti tui patris mei Benedicti sequi et imitari vestigia ut merear consequi misericordiam tuam et ad gaudia pervenire promissa Per Iesum Christum Filium tuum [*Postulatio*: PL 101, 472D]

Praesta nobis domine per invocationem nominis tui aspidis et basilisci lethalia venena calcare ut ostenso nobis salutari tuo adversus insidias inimici spiritualis clypei umbraculo muniamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 90: PL 142 340 C]

Praesta quaesumus omnipotens ... (LL14, 20r *Quando abluis manus tuas de mane*)

Praesta quaesumus omnipotens deus cunctis fidelibus defunctis veniam viventibus indulgentiam ut te largiente ad requiem pariter pervenire mereamur aeternam Per [Cm 23119, 161v *post ltn* ORT 7]

Praesta quaesumus omnipotens deus et misericordissime deus ut sicut exterius abluuntur ... effici mereamur Per ... [232r *Post ablue manus dicendo* PaL1400, 232v: LEROQUAIS I, 234]

Praesta quaesumus omnipotens deus ut [Ghg176b 218 *pro adversariis*]

Praesta quaesumus omnipotens deus ut has laudes divinas quas ego peccatrix in honore divinae maiestatis tuae et pro supplemento officii quod ego infelix peccatrix frequenter dimisi et pro remissione peccatorum meorum in conspectu tuo indigna decanto misericorditer et clementer suscipias et mihi secundum multitudinem miserationum tuarum ad animae et corporis salutem proficiat Per Christum dominum nostrum Amen [PrPLH, 67r *pregiera 2 In principio eius scilicet psalterii abbreviati s. Hieronymi*]

Praesta quaesumus omnipotens deus ut has laudes divinas quas ego peccator in honore maiestatis tuae et pro supplimento officii quod ego infelix frequenter dimisi et remissionem peccatorum meorum in conspectu tuo indignus decanto misericorditer et clementer suscipias et mihi secundum multitudinem miserationum tuarum ad animae et corporis salutem proficiant Per Christum dominum nostrum Amen [OxK63, 103r *Oratio* (2) prima del Salterio di s. Girolamo]

Praesta quaesumus omnipotens deus ut mentium reproborum non curemus obloquium sed eadem pravitate calcata exoramus ut nec terri nos lacerationibus patiaris iniustus nec captiosis adulationibus implicari sed potius amare quae praecipis per [Cm391, 1960, 1]

Praesta quaesumus omnipotens deus ut nullis nos permittas perturbationibus concuti quos in apostolicae confessionis petra solidasti [FiA1874, 70r]

Praesta quaesumus omnipotens deus ut nullus nos permittas perturbationibus concuti quos in apostolicae confessionis petra solidasti [OxB32, 36r nullus !]

Praesta quaesumus omnipotens et misericors deus ut virtute sanctae crucis ab omni adversitate mentis et corporis liberemur Per [*Oratio ad crucem* (5): PL 101, 463D]

Praesul Amande deo tali tu nomine dignus Auxiliare pater famulorum vota tuorum Et defende piiis precibus famulosque domumque [*Oratio ad sanctum Amandum*: PL 101, 739A]

Praetende domine famulis tuis et famulabus tuis dexteram caelestis auxilii ut te toto corde perquirant et quae digne postulant consequi mereantur Per [CmT17, 261r] *cf* Praetende domine fidelibus

Praetende domine famulo tuo dexteram caelestis auxilii ... [OxB249, 99v]

Praetende domine fidelibus seu famulis et famulabus tuis dexteram caelestis auxilii ut te toto corde perquirant et qui digne postulant consequi mereantur Per [Ve103, 222v *dopo i salmi graduali*] *cf* Praetende domine famulis tuis et

Praetende domine misericordiam tuam famulis ... digne postulant assequantur [Ghg176b 192]

Praeveniat nos quaesumus semper et subsequatur misericordia tua deus ut nos quoque et a praeteritis purget iniquitatibus et eripiat ab instantibus et futuris Per [OxB277, 127v]

Precamur te domine adiutorem fieri et receptorem nostrum et eos qui in pressura necessitatis sunt subleva Lapsos erige Precantibus te aures tuas mitiga Da imbecillibus medelam Errantium vias corrige Esurientes satura Solve vinctos Exsuscita morientes ut cognoscant omnes gentes quoniam tu es deus solus et verus et in te Iesus Christus et quoniam nos sumus populus tuus et grex tuus Tu enim hanc mundi substantiam quae et ubi esset et unde coepisset nobis manifestare dignatus es Tu propter nos omnia condidisti Tu fidelis in omnibus generationibus iustus in iudiciis mirabilis in virtute et magnificentia sapientissimus in omni conditione providus ad conditiones tuas roborandas dignationem tuam quaerentibus manifestans fidem in te collocantibus benignus sanctus affabilis remitte nobis iniustitias et iniquitates et lapsus et errores nostros nec imputaveris omne delictum famulorum tuorum atque famularum sed munda nos purgationem tuae veritatis. Dirige er nostrum ad iustitiam tuam ut omnia quae tibi placita sunt coram te facere et implere possimus Oramus domino manifesta vultum famulis tuis quos ad pacis concordiam revocasti dignissimos quos fortissima dextera tua protexisse credatur Da concordiam da pacem da tranquillitatem omnibus tuis qui inhabitant terram sicuti patribus nostris qui te iuste in sua fide precantes et tibi semper oboedientes dignationis tuae munera meruerunt Adhuc precamur ut huius terrae principes quibus dignatio tua tradidit imperii potestatem Da eis domino ut cum omni rerum tranquillitate atque constantia tueantur a te sibi datam potestatem Tu domine rege eorum voluntates ut quod bonum et tibi complacitum et utile est per pacis dulcedinem faciant ac te sibi propitium sentientes plebis tuae unitate laetentur Tu enim solus potes haec quae precamur et alia plura bona sponte concedere Tibi confitemur tibi supplicamus te quaesumus domine tuearis ecclesiam tuam de luporum saevientium rabie Da omni animae te invocanti fidem timorem pacem tolerantiam magnanimitatem castitatem et his tibi placeant per Christum Iesum per quem tibi est gloria magnificentia potestas honor sedes perpetua nunc et in universa saecula saeculorum Amen [Tr1742,15: *Oratio pulebra*: ed. Wilmart 17].

-a- 173r

Precibus et meritis domine sancte pater omnipotens aeternae deus omnium sanctorum angelorum atque archangelorum Michaelis Gabrielis Raphaelis novemque ordinum ordinum civium supernorum virtutum scilicet potestatum principatum dominationum tronum cherubin et seraphin patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum confessorum virginum monachorum omniumque qui tibi placuerunt per opera bona et in tuo conspectu inenarrabili gaudio perfruantur mihi indignissimae et miserrimae atque peccatrici concedere dignare veniam peccatorum atque delictorum meorum hic in hoc saeculo ante diem exitus mei per opera tibi placita ut his adiuvantibus quorum memoria hodie in conspectu tuo sollemni celebratur et te misericorditer largiente cuncta quae sunt noxia declinem et utilia peragere valeam

Superbiam deseram humilitatem teneam inanem gloriam devitem et simplicitatem cordis habeam
Gulam destruiam per abstinentiam fornicationem per castitatem avaritiam per sapientiam iram per patientiam accediam per instantiam boni operis
tristitiam malam per laetitiam spiritalium vanam gloriam per caritatem dei fortiter delere valeam
Da mihi domine per orationes omnium sanctorum humilitatem veram habere sine simulatione confessionem agere omnium peccatorum meorum suppliciter
atque veraciter sine vefrecundia
Da mihi domine per suffragia omnium sanctorum obedientiam sanctam sine excusatione
Da mihi domine per auxilium sanctorum tuorum lenitatem mentis sine iracundia pacem et caritatem humilitatem pietatem sanctitatem sinceritatem
sobrietatem simplicitatem aequitatem bonitatem longanimitatem et aciturnitatem consuetudinem vigilandi misericordiam et iustitiam quae sunt cibaria
animae spiritalis
Fac me domine per orationes omnium sanctorum tuorum omnia mala penitus devitare superbiam inanem gloriam invidiam iram tristitiam avaritiam ventris
ingluviem et luxuriam inobedientiam iactantiam contentionem et discordiam odium susurrationem detractionem et exaltationem
Depelle a me domine per adiutorium omnium sanctorum rixam tumorem mentis et contumeliam et clamorem
Extirpe a me domine per merita sanctorum tuorum omnem malitiam rancorem pusillanimitatem desperationem et torporem mentis
Exclude a me domine omnem avaritiam fradem fallaciam periuriam et vinolentiam
Depelle a me domine adiuvantibus omnibus sanctis tuis ineptam laetitiam scurilitatem immunditiam mentis et corporis atque multiloquium
Expelle a me domine caecitatem mentis inconstantiam praecipitationem odium errorem
Haec omnia domine noxia a me funditus tuis patrocinantibus sanctis omnibus quorum memoriam coram te cottidie sancta ecclesia celebrat amovere digneris
et quae sunt apta et iusta tibi quae placita concede proficere
Quatenus tuam voluntatem adimplens in praesenti saeculo et in futuro cum sanctis omnibus merear sine fine gaudere
Praesta hoc omnipotens deus per unicum filium tuum dominum nostrum [M23119, 173r-175r]
-z-
Precibus nostris quaesumus domine aurem tuae pietatis accomoda et orationes supplicum occultorum cognitor benignus exaudi ut te largiente ad vitam
perveniant sempiternam Per [IVM 1975, 817 n. 43]
Precor te amantissime domine Iesu Christe ... [ZRh156, p. 209 *Oratio coram imagine crucifixi dicenda quamque devote dixerit tot dies indulgentiarum meretur quot erant
vulnera in corpore Iesu tempore passionis eius quas indulgentias contulit Gregorius papa III ad petitionem reginae Angliae*]
Precor te amantissime domine Iesu Christe propter illam caritatem quam tu rex clementissime habuisti dum pendebas in cruce cum mestissima anima tua
cum turbatis sensibus cum transfixo corde cum transverberato corpore cum sanguineis vulneribus cum expansis manibus cum extensis nervis cum
clamoroso ore cum raucha voce cum palida facie cum mortali colore cum lacrimosis oculis cum gemebundo gutture cum sitibundis desideriis cum amaro
gustu fellis cum inclinato capite cum divisione corporis et animae cum emanatione sanguinis et aquae in eadem caritate Deprecor te amantissime domine
Iesu Christe qua tuum amorousum cor astringebatur ut sis nobis placabilis super multitudinem peccatorum nostrorum et bonum et sanctum finem necnon
gloriosam laetamque resurrectionem propter magnam tuam misericordiam nobis tribuere digneris Qui vivis [CmU6692, 204v *Gregorius papa III dedit istam
orationem infrascriptam reginae Angliae et concessit devote dicentibus tot dies indulgentiae quot fuerunt in Christi corpore vulnera et Clemens papa concessit vel confirmavit eam et
vulnera fuerunt 6666*] Cfr Deprecor te piissime domine Iesu, Precor te piissime domine Iesu
Precor te amantissime domine Iesu Christe propter illam eximiam caritatem ... [ZRh122, 19r *Oratio de passionis Christi et vulneribus et armis eius. Et omnes devote
dicentes merentur 5590 dies indulgentiarum tot erant plagae et vulnera Christi pendentes in patibulo crucis pro nobis miseris peccatoribus passus sicutmet fertur ipsa oratio*] cfr
Precor te piissime domine
Precor te amantissime domine... [ZRh161, p. 40 *Quicumque hanc orationem dixerit habebit tot dies indulgentiarum quot etiam erant vulnera DNIC Oratio optima de passione
Iesu Christi*]
Precor te domine ut non permittas me de ista vita exire ... bonam habere usque in finem [Vat84 38 + Ps. Domine ne in ira tua]
Precor te et suppliciter rogo spiritus angelici ... et in saeculis vivit et regnat deus per omnia saecula saeculorum [Brb497 168 *ad proprium angelum*]
Precor te et suppliciter rogo spiritus angelici numinis ... ante saecula et in saeculum vivit et regnat deus [Vat84 66 *Ad proprium angelum*]
Precor te piissime dei genitrix virgo Maria pro amore filii tui [LHP.S IX.21]
Precor te piissime domine ... [Ab3199, 199r *Dominus papa Benedictus ordinis cisterciensis composuit hanc orationem + indulgentia*]
Precor te piissime domine Iesu Christe ... [LL14, 33r *Papa Benedictus XXII ordinis cisterciensis composuit sequentem orationem et concessit dicenti eam infra elevationem
corporis Christi aut in praesentia tot dies indulgentiarum quot fuerunt vulnera Christi*]
Precor te piissime domine Iesu Christe per illam eximiam caritatem tuam qua tu rex caelestis pendebas in cruce cum deifica charitate cum mestissima anima
cum tristissimo gustu cum turbatis sensibus cum transfixo corde cum transverberato corpore cum sanguineis vulneribus cum expansis manibus cum
extensis vernis cum clamoroso ore cum rauca voce cum pallida facie cum mortali colore cum lachrymosis oculis cum gemibundo gutture cum sitibundis
desideriis cum amaro gustu aceti et felis cum inclinato capite cum divisione corporis et animae cum origine viventis fontis in ea caritate precor te
amantissime domine Iesu Christe qua tuum amorousum cor tuum tunc astringebatur ut sis mihi placabilis super multitudinem peccatorum meorum bonum et
sanctum finem necnon beatam et gloriosam resurrectionem inter ineffabilem misericordiam tuam mihi tribuere digneris Qui vivis Amen [LcG.149, 134v
*Sixtus papa IV anno domini 1473 concessit cuilibet devote dicenti sequentem orationem immediate post elevationem corpus Christi ac totiens quotiens plenissimam omnium suorum
peccatorum remissionem*] cfr Deprecor te piissime domine, Precor te amantissime domine Iesu
Precor te piissime domine Iesu Christe per illam nimiam caritatem ... gaudere bonis mereor Qui [Mn164, 123/127r = WILMART *Anteurs* 378 n. 12]
Precor te piissime domine Iesu Christe propter caritatem ... et amicis et benefactoribus meis [PaL1346, 97r LEROQUAIS I, 153] cfr Precor te amantissime
domine
Precor te piissime domine Iesu Christe propter illam caritatem qua tu rex caelestis pendebas in cruce cum deificata caritate Cum mestissima anima Cum
tristissimo gustu Cum conturbatis sensibus Cum transfixo corde ... Propter tuam misericordiam mihi tribuere digneris Amen [Ve69, 141v *Oratio s.
BERNARDI*] cfr Precor te amantissime domine
Precor te piissime domine Iesu Christe propter illam caritatem qua tu rex caelestis dum pendebas in cruce cum deifica caritate ... mihi retribuere digneris [Pal
1358, 34r *lunga rubrica ... le pape benedic de l'ordre de Citeaux ... en la messe après la levacion ... autant de iour de indulge comme il y ot de playes au corps de Notre Seigneur ...
30.020 Et sensuient les vers X bis et ter C quibus addas milia quinque*: LEROQUAIS I, 167]
Precor te piissime domine Iesu Christe propter illam caritatem qua tu rex caelestis ... mihi tribuere digneris Amen [PaL1183, 151v: LEROQUAIS I, 128] cfr
Deprecor te piissime domine Iesu, Oro te piissime domine, Precor te amantissime domine ...
Precor te piissime domine Iesu Christe propter illam caritatem qua tu rex caelestis pendebas in cruce cum turbatis sensibus cum transfixo corde cum
transverberato corpore cum sanguineis vulneribus cum expansis manibus cum extensis venis cum clamoroso ore cum rauca voce cum pallida facie cum
mortali colore cum lacrimosis oculis cum gemebundo gutture cum sitibundis desideriis cum amaro gustu fellis cum inclinato capite cum defici corporis
et animae divisione cum viventis fontis origine In ea caritate precor te amantissime domine Iesu Christe qua tuum cor amorousum stringebatur ut sis mihi
placabilis super multitudinem peccatorum meorum bonam et sanctam fidem et finem faciam ultimae vitae meae praesentis Necnon gloriosam beatamque
resurrectionem propter magnam misericordiam tuam mihi tribuere digneris Qui vivis Amen [OxB.220, 135r *commemorazione s. Giovanni ev - alia*] cfr
Deprecor te piissime domine, Precor te amantissime domine Iesu
Precor te piissime domine Iesu per illam eximiam caritatem ... [AgM09, 47r attribuita a papa BENEDETTO XII]
Precor te piissime domine Iesu per illam eximiam caritatem tuam qua tu rex caelestis cum pendebas in cruce cum deifica caritate mitissima anima tristissimo
vultu turbatis sensibus transfixo corde transverberato corpore sanguineis vulneribus expansis manibus extensis nervis clamoroso ore rauca voce pallida
facie mortali colore lacrimosis oculis gemebundo gutture sitibundis desideriis amaro gustu felis inclinato capite divisione corporis et animae viventis
origine ac fontis caritate Deprecor te etiam amantissime domine Iesu Christe propter ineffabilem misericordiam tuam qua cor tuum amorousum
stringebatur ut sis mihi placabilis super meorum multitudinem peccatorum et mihi tribuere digneris bonum ac sanctum finem nec non beatam et
gloriosam resurrectionem Qui vivis [PRPLH:85r sitibundus?] Cfr Deprecor te, Precor te amantissime domine Iesu
Precor te piissime Iesu Christe per illam eximiam caritatem quam humanum genus dilexisti quando tu caelestis rex pendebas in ara crucis cum deifica caritate

cum mestissima anima cum tristissimo gestu cum crucifixo corpore cum transfixo corde cum sanguineis vulneribus cum extensis manibus et nervis cum clamoroso ore cum rauca voce cum pallida facie cum mortali colore cum lacrimosis oculis cum gemeundo guttore cum sitibundis desideriis cum amaro gustu fellis et aceti cum inclinato capite cum divisione deficae animae et corporis cum origine fructus viventis in caritate Precor te amantissime domine Iesu Christe propter amaritudinem illam tuam qua tuum amorousum cor scindebatur Ut mihi sis placabilis super multitudinem peccatorum meorum et bonum finem vitae meae Quatenus lumen veridicum universum mundum illuminas et aeterna tua patria vivere valeamus tecum sine fine et cum intemerata tua dulcissima et omnibus tuis electis gaudere bonis merear Qui [Mn164, 60/43v = WILMART *Auteurs*378 n. 12]

Precor te piissime Iesu Christe propter illam caritatem ... mihi tribuere digneris [PaL1175, 131r *Dominus papa BENEDICTUS composuit hanc orationem et dedit omnibus paenitentibus et confessis eam in missa post elevationem corporis Christi devote dicentibus tot dies indulgentiarum quod fuerunt vulnera in corpore Christi quae dicuntur fuisse numero 5320: LEROQUAIS I, 111]*

Precor te sanctissima Maria mater dei piissima ... [*Alia oratio devotissima ad virginem Mariam* Ab3199, 200v]

Precor te virgo dulcissima per merita tuae saluberrimae annuntiationis et per illud angelicum ave quod accepisti a sancto Gabriele nuntio salutis tuae nuntio incarnationis verbi divini nuntio vitae aeternae nuntio salutis nostrae per te ut accipias preces nostras Misericordissima domina magna sunt peccata mea sed maior est gratia tua quia tu es gratia plena et dominus tecum est benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui Mater totius gratiae ora pro me ut sicut annuntiatio tua finis appropinquans exstitit veteri culpaes spes autem promissae gratiae et omnibus expectantibus eam in veritate origo et via fuit gratiae futurae ita a me in honorem tui gaudii corde recogita ore pronuntiata eiusdem annuntiationis tuae recordatio fiat in me finis et abolitio totius culpaes meae veteris ac novae et gratia salutaris iugis castimoniae Adiuvam me domina mea spes viventium et consolatio maestorum subventrix inopum miseratrix omnium ut qui culpam meam per ipsa flagella moeroris et tristitiae et infirmitatis agnosco per gaudia tuae sanctissimae annuntiationis de infirmitate remedium et de maerore gaudium tua misericordia consequi merear ut in utili maerore in castimonia cordis et corporis in humilitate mentis in fidei integritate et omni bonitate studeam de caetero placere deo et exsultare spiritu meus in deo salutari meo omni tempore vitae meae Sancta dei genetrix succurre et intercede apud dulcem natum tuum pro me peccatore Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LVII* <olim LVI> (ad sanctam virginem Mariam *In Annuntiatione eius*): PL 158 963 A]

Precor vos sancti angeli et archangeli principatus et potestates ... deprecationem et indulgentiam in die iudicii [Chg173b 364]

Prima veritas domine sic vel sic contra tuam bonitatem peccavi quod mihi displicet *rationem* cuius paenitentiam ago quia te offendi qui totus es venerandus et colendus quodque mandatum tuum transgressus sum Secunda veritas domine bonum habeo propositum et desiderium tuo iuvamine mediante mihi in futurum praecavendi ne incidam in peccatum et occasiones vitii possibilitatem vitium evitandi Tertia veritas domine bonam habeo voluntatem peccatorum meorum confessionem integraliter faciendi pro loco et tempore secundum tuum et sanctae matris ecclesiae mandatum et praecceptum [Stams 44 dopo le *commemorationes sanctorum* - foto L1060476]

Princeps gloriosissime Michael archangele esto memor nostri hic et ubique semper precare pro nobis filium dei [PaL924, 14r: LEROQUAIS I, 39]

Princeps gloriosissime Michael dux caelestium creaturarum ... [BerlinKK78B12, 352r]

Principium primogenitus re semper in omni ... causalis rerum qui finis crederis esse [*Oratio specialiter ad personam Filii edita a dompno Gregorio abbate: Vat2089, 132r-133r* (253 versi su 2 colonne)]

Proficiat ergo nunc domine et in extremis meis plenaria imo superflua satisfactio amarissima mors tua et pretium inestimabile fusi sanguinis tui commemoratio satisfactionis tuae venerabile mysterium corporis et sanguinis tui quod tibi quotidie offertur in ecclesia pro salute fidelium servorum tuorum in quo es tu ipse sacerdos et sacrificium ille qui offert pariter et cui offertur et hoc ipsum quod offertur ad promerendam in praesenti gratiam quam non mereor ad obtinendam in futurum requiem et gloriam quam tua amarissima mors impetravit Imperfectum meum domine Iesu oculi tui viderunt sed tu pie misericors et praestabilis super malitia ne quaeso imputes mihi ad aeternum supplicium qui omnia ad summum et perfectum bonum optime et perfectissime et sapientissime praedordinasti et ne permittas me deleri de libro vitae sed offer mihi portionem quae me contingit in subsidium tuae videlicet pretiosae passionis pro qua voluisti hominem habere tibi cohaerem in terra viventium Te igitur domine moveat et inclinet ad misericordiam humanae fragilitatis consideratio qui nosti quae sit hominis substantia et quod non vane constitueris hominem super terram et conserva me opus tuae pietatis ne incassum circa ipsum laboraveris neve infructuosa sit in me immaculati cruoris tui effusio Tu qui es purificationem faciens peccatorum praesta ut emundatis per te peccatorum sordibus illustrataque mentis facie cognoscam te teque agnoscens in directione iugiter ad te tendam ut felici tandem exitu ad te merear pervenire Iesu Christe deus meus et dominus meus qui cum patre et spiritu sancto vivis [P. s. Bernardo di Clairvaux, *Confessionis privatae formula seu oratio paenitentis ad Christum devotissima: PL 183, 773 A]*

Proficiat nobis ad salutem corporis et animae domine deus noster huius sacramenti susceptio et sempiternae sanctae trinitatis eiusdemque individuae unitatis confessio Per [PaL757, 235va Postcommunio *alla fine della Messa de s Trinitate*]

Profluae miserationis ineffabile nomen trinitatis deus qui humani pectoris antrum emundans vitiis super candorem efficit nivis innova quaesumus in visceribus nostris spiritum sanctum quo laudem tuam annuntiare possimus ut recto principalique spiritu confirmati mereamur aeternis sedibus in Ierusalem caelesti componi Per eiusdem [Bruno Herbolensis ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 50: PL 142 208 C]

Proinde anima mea seducta anima mea misera anima aerumosa sume hymnum confessionis meretrix oblivioni tradita excute torporem tuum discute peccatum tuum et concute mentem tuam reduc ad cor enorme delictam et perduc te ad cordis immanem rugitum intende infelix intende sceleris tui errorem et proinde horrificum terrorem et terrificum dolorem Tu inquam o anima mea quondam candidata caelesti lavacro desponsata fide dotata spiritu redempta Christi sanguine dei imagine insignita et in christiana religione imbuta virgo fuisti Christo domino desponsata O unde memini O quod nominavi Utique non tam benignum sponsum virginittatis meae quam terribilem iudicem immunditiae meae Heu memoria perditae iucunditatis Cur sic superaggravas pressuram possidentis infelicitatis Quam misera conditio mea cui et bonum et malum sunt pariter in tormentis Torquet enim me mala conscientia et cruciatus eius in quibus timeo me arsurum Torquet me bonae conscientiae et praemiorum eius memoria quam scio me perdidisse nec amplius recuperaturum Vae vae miserum perdere dolendum perdere id perdere irrecuperabiliter quod a me servari debuit interminabiliter O virginittas iam non dilecta mea sed perdita mea non iucundata mea sed desperata mea quo devenisti In quam faetido in quam amaro caeno me dereliquisti O fornicatio sordidatix mentis meae perditrix animae meae unde misera surrexisti De quam niveo de quam iucundo statu me praecipitasti Tu namque anima mea perfida deo periura dei adultera Christi de sublimitate virginittatis miserabiliter es demersa in barathrum fornicationis abiecta a deo proiecta diabolo imo abiiciens deum amplectens diabolum te impendens fornicationi tu prior creatori et amantissimo deo libellum repudii obtulisti et ad insidiatorem tuum daemonem te sponte contulisti O misera et plus quam misera commutatio Vae quia benignum contempsisti et maligno adhaesisti Quid fecisti o mentis amentia amens spurcitia spuria nequitia quid fecisti In caelo reliquisti castum amatorem et infernum secuta es odiosum corruptorem Consolatio securitas laetitia nolo vos renuo vos si peccati venia ad me reducerit vos procul estote ante mortem si forte indulgentia revocet vos vel post mortem Sed sit continuo paenitentia amara comes aetatis meae sit continuus dolor insatiabilis tristitia vitae meae sint maeror et acerbus luctus infatigabiles tribulatores iuventutis et senectutis meae Utinam utinam ita sit opto oro desidero ut ita sit Si enim non sum dignus oculis ad caelum orando levare etenim non sum indignus eos vel plorando caecare [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 27: PL 158 839 D]

Propitiare domine iniquitatibus nostris et exorabilis tuis esto supplicibus ut concessa venia quam precamur perpetuo misericordiae tuae munere gloriemur Per [*Item Oratio: PL 101, 531D*]

Propitiare domine quaeso universae ecclesiae tuae catholicae toto terrarum orbe diffusae ... revertantur ad te in toto corde suo [Brb497 126]

Propitiare domine quaeso universae ecclesiae tuae catholicae toto orbe terrarum diffusae Largire illi fidem rectam opus praecipuum pacem perpetuam Propitiare omnibus fidelibus tuis sub iugo ethnicorum laborantibus Propitiare famulo tuo N papae et omnibus sacerdotibus atque ministris cunctoque clero eorum Propitiare famulo tuo N abbati et universae huic congregationi tuae omnibusque per totum orbem in tuo nomine congregatis Propitiare famulo tuo N regi cunctisque christianis principibus et universo exercitui eorum Propitiare universis fratribus meis sive eis qui tua caritate vel etiam consanguinitate coniuncti sunt Propitiare omnibus qui pro me implorant nomen sanctum tuum vel qui me miserum apud tuam clementiam supplicare voluerunt Propitiare virginibus coniugatis ac viduis orphanis captivis paenitentibus infirmis afflictis navigantibus itinerantibus incarceratis et in quibuscumque necessitatibus atque miseriis constitutis et universo populo tuo christiano quem pretioso sanguine redemisti Propitiare etiam miseris paganis Iudaicis atque haereticis sive lapsis ut credant in te dominum deumque verum et revertantur ad te in toto corde suo Tribue quaeso domine omni sexui et universae aetati quae conditioni ordinis christiani mandatorum tuorum custodiam et suorum omnium veniam delictorum et nobis miserere Amen [*Oratio: PL 101 488 B*]

Propitiare domine quaeso universae ecclesiae tuae catholicae toto terrarum orbe diffusae Largire illi fidem rectam opus praecipuum pacem perpetuam

Propitiare omnibus fidelibus tuis sub iugo cornicorum laborantibus Propitiare famulo tuo papae et omnibus sacerdotibus atque ministris cunctoque clero eorum Propitiare famulo tuo abbati et universae huic congregationi tuae omnibusque per totum orbem in tuo nomine congregatis Propitiare domine famulo tuo regi cunctisque christianis principibus et universo exercitu eorum Propitiare universis fratribus meis sive eis qui in tua mihi caritate vel etiam consanguinitate coniuncti sunt Propitiare omnibus qui pro me implorant nomen sanctum tuum vel qui pro se me miserum apud tuam clementiam supplicare voluerunt Propitiare virginibus coniugatis atque viduis orphanis captivis paenitentibus infirmis afflictis navigantibus iterantibus vinculis in quibuscumque necessitatibus atque miseriis constitutis et universo populo tuo christiano quem pretioso sanguine redemisti Propitiare etiam miseriis paganis Iudaeis atque haereticis sive lapsis ut credant in te deum dominum verum et revertant ad te in toto corde suo [GvG 1933, 33].

Propitiare domine quaeso universae ecclesiae tuae sanctae catholicae toto orbe diffusae largire illi fidem rectam opus praecipuum pacem perpetuam Propitiare omnibus fidelibus tuis sub iugo inimicorum laborantibus Propitiare domine famulo tuo papae nostro et omnibus sacerdotibus atque ministris cunctoque clero eorum Propitiare domine famulo tuo antistiti nostro et abbati nostro et universae huic congregationi tuae omnibusque per totum orbem nomini tuo congregatis Propitiare domine famulo tuo Duci nostro cunctisque christianis principibus et universis exercitibus eorum Propitiare domine universis fratribus nostris et eis qui nobis perpetua caritate vel consanguinitate coniuncti sunt Propitiare omnibus qui pro nobis implorant sanctum nomen tuum et qui pro me misero apud tuam clementiam supplicare voluerunt Propitiare domine virginibus coniugatis ac viduis orphanis captivis infirmis afflictis navigantibus iterantibus vinculis vere paenitentibus et in quibuscumque necessitatibus atque miseriis positus Qui vivis [Mn164, 87/60v]

Propitiare domine quaesumus nobis famulis tuis per horum sanctorum qui in praesenti requiescunt ecclesia merita gloriosa ut eorum pia intercessione ab omnibus semper protegamur aduersis per [Cm391, 1960, 1].

Propitiare domine supplicationibus nostris et has oblationes quas tibi pro fidelibus ... consequi mereamur [MiB41, 31rb *Praesens secreta cadit suora in alia pagina in tali signo +*]

Propitiare quaesumus domine nobis famulis tuis [Ghg176b 216 *pro adversariis*]

Proprio filio suo non pepercit deus Sed pro nobis omnibus tradidit illum [*Via Crucis* I stazione Vsc + Rvs]

Propter acerbi et ciulatus planctum quem profundo pectoris erumpendement abscondere non valebas virgo castissima ut pie creditur in amplexibus rubeas exanimi corporis filii tui dulcis de cruce depositi cuius genas ante nitentes et ora rutilantia mortis conspicebas profundis palloribus Christumque cernebas totum timidum livoribus ac concisum vulnera super vulnus auxiliare ut nunc facinora mea et parentum vulnera paenitentiae emplaustis curemus quod licet corpus meum morte deturpante putrescat anima tamen mea candore rubore pudicitiae rutillet quatenus valeat frui mellifluis osculis et contringi amorosis amplexibus filii auperdulcis dei Praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui cum patre [Paris, BnF, Lat. 10527, sec. XIVm *Ad vesperas Oratio de planctu virginis*: ed. WILMART 1926 = in apparato WILMART, *Auteurs*, 525 (sette preghiere *de Compassione* scritte *da papa* Innocentius per i sette dolori della BVM = 6)]

Propter angustias et cecamina quae cor tuum sustinuit virgo beatissima quando filius tuus clamantibus Iudaeis impiis et dicentibus Crucifige crucifige adiudicatus est morti et crucis supplicio subveni in tempore angustiae cum et corpus nostrum dolore infirmitatis cruciabitur et spiritus noster hinc propter insidias daemonis illinc propter terrorem districtae discussionis coangustabitur subveni inquam tunc nobis domina ne damnationis aeternae contra nos proferatur sententia aut ne flammis gehennalibus tradamur aeternaliter cruciandi Praestante domino Iesu Christo qui cum patre [MA 62r: Clemens papa <...>: oratio 7 (ad tertiam: ad virginem)] *Propter cruciatus*

Propter cruciatus et angustias quas sustinuit cor tuum virgo benignissima quando filius tuus clamantibus Iudaeis Crucifige crucifige adiudicatus est morti et crucis supplicio subveni suppliciter deprecor mihi misero peccatori in tempore angustiae cum corpus meum dolore torquetur infirmitatis et anima mea hinc per insidias daemonis quos angustabitur subveni mihi inquo tunc domina ne mortis aeternae contra me feratur sententia et flammis aeternis tradar aeternaliter cruciandus Praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui cum patre [Paris, BnF, Lat. 10527, sec. XIVm *Ad tertiam Oratio de cruciatibus*: ed. WILMART 1926 = apparato in WILMART, *Auteurs*, 524 (sette preghiere *de Compassione* scritte *da papa* Innocentius per i sette dolori della BVM = 3)]

Propter cruciatus et angustias quas sustinuit cor tuum virgo benignissima quando filius tuus dulcissimus Iesus clamantibus Iudaeis Crucifige crucifige adiudicatus est morti et crucis supplicio condemnatus subveni suppliciter deprecor mihi misero peccatori in tempore angustiae cum corpus meum dolore torquetur infirmitatis et anima mea hinc per insidias daemonis hinc vero per timorem districtae discussionis coangustabitur subveni mihi inquo tunc domina ne mortis aeternae contra me feratur sententia et flammis aeternalibus tradar aeternaliter cruciandus Praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui cum patre [Paris, Bibl. Mazarine, 520, sec. XIV/2 *Ad tertiam Oratio de cruciatibus*: ed. WILMART 1926, = WILMART, *Auteurs*, 524 (sette preghiere *de Compassione* scritte *da papa* Innocentius per i sette dolori della BVM = 3)]

Propter cruciatus et angustias quas sustinuit cor tuum virgo benignissima Maria quando dulcissimus filius tuus dominus noster clamantibus Iudaeis crudelissimis Crucifige crucifige adiudicatus est morti et crucis supplicio Supplices deprecamur adiuva nos et subveni in tempore angustiae cum corpus nostrum dolore torquetur infirmitatis et anima nostra hinc per insidias daemonum et hinc per terrorem districtae discussionis coangustabitur subveni nobis tunc gloriosa mater dei virgo Maria ne aeternae mortis feratur contra nos sententia et flammis aeternalibus tradamur aeternaliter cruciandi Praestante domino [Mn164, 117/112r *Ad tertiam* = WILMART *Auteurs* 524 (37-46)] *Propter angustias*

Propter doloris gladium qui pertransivit animam tuam virgo clementissima quando cernebas filium tuum delicatissimum nudum in cruce levatum plagis et vulneribus afflictum adiuva suppliciter deprecor me peccatorem miserum ut animam meam compassionis gladius perfodiat divinique amoris lancea vulneretur ita ut omnis peccati sanguis noxius effluat a pectore meo vitiis mundetur virtutibus decoremur semperque de hac valle miseriae mente levemur ad caelestia quo tandem cum dies promissus advenit corpore pariter et spiritu merear pervenire Praestante domino nostro Iesu Christo [Paris, BnF, Lat. 10527, sec. XIVm *Ad sextam Oratio de doloribus virginis*: ed. WILMART 1926 = apparato in WILMART, *Auteurs*, 524 (sette preghiere *de Compassione* scritte *da papa* Innocentius per i sette dolori della BVM = 4)]

Propter gemitus et dolores quibus afficiebaris virgo dulcissima quando vidisti filium tuum iudici praesentari atrociter flagellari et variis illusionibus et opprobriis affici impetra nobis dolorem pro peccatis meis ac lacrimas contritionis salutiferae et adiuva nos ne possit inimicus illudere nobis et diversis temptationibus pro libito suo flagellare devictumque reum statuere ante faciem terribili iudicio sed magis meipsum miserum peccatorem iudicem in praesenti ac diversis flagellum verae paenitentiae disciplinis Praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui cum patre [Paris, BnF, Lat. 10527, sec. XIVm *Ad primam Oratio de lacrimis*: ed. WILMART 1926 = apparato in WILMART, *Auteurs*, 523 (sette preghiere *de Compassione* scritte *da papa* Innocentius per i sette dolori della BVM = 2)]

Propter gemitus et lacrimas quibus afficiebaris virgo dulcissima quando vidisti filium tuum dulcissimum Iesum iudici praesentari atrociter flagellari et variis illusionibus et opprobriis affici impetra mihi misero peccatori suppliciter deprecor dolorem pro peccatis meis ac lacrimas contritionis salutiferae ne possit inimicus et diversis temptationibus pro libito suo flagellare devictumque reum statuere ante faciem terribili iudicii sed magis meipsum miserum peccatorem iudicem in praesenti ac diversis flagellum verae paenitentiae disciplinis Praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui cum patre [Paris, Bibl. Mazarine, 520, sec. XIV/2 *Ad primam Oratio de lacrimis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 523 (sette preghiere *de Compassione* scritte *da papa* Innocentius per i sette dolori della BVM = 2)]

Propter gemitus et lacrimas quibus afficiebaris virgo dulcissima quando vidisti filium tuum dominum nostrum Iesum Christum iudici praesentari et atrociter flagellari et variis illusionibus ac opprobriis affici Supplices deprecamur adiuva nos et impetra nobis dolorem pro peccatis ac lacrimas salutiferae compunctionis et contritionis ne inimicus possit nobis illudere et diversis pro libito temptationibus flagellare devictosque reos statuere terribili iudici sed magis nos ipsos iudicemus in praesenti et disciplinis verae paenitentiae flagellemus Praestante eodem domino nostro Iesu [Mn164, 116/112r *Ad primam* = WILMART *Auteurs* 523 (25-34)]

Propter gemitus et lacrimas quibus afficiebaris virgo dulcissima quando unigenitum filium tuum vidisti iudici praesentari et atrociter flagellari variis illusionibus et opprobriis affici impetra nobis dolorem pro peccatis ac lacrimas salutiferae contritionis et adiuva nos ne nobis possit inimicus illudere neque diversis pro libito tuo temptationibus flagellare devictosque reos statuere tribunali iudicis sed magis ipsi nos iudicemus in praesenti de excessibus ac disciplinis paenitentiae flagellemus ut gratiam in tempore necessitatis et angustiae inveniamus Praestante eodem filio tuo domino nostro [MA 61v: Clemens papa <...>: oratio 5 (ad primam, virginem)]

Propter gravamen et tormentum ... caelestis patriae requiem perducamur Praestante [Mn164, 119/113r *Ad nonam* = WILMART *Auteurs* 525 (63-76)]

Propter gravamen et tormentum quo torquebatur spiritus tuus virgo sanctissima iuxta crucem quando filium tuum prae doloribus voce magna clamantem te

- matrem dilectam discipulo suo praedilecto Iohanni commendantem ac etiam in manus dei patris commendantem suum spiritum deficientem attendebas domina succurrendum nobis domina in die defunctionis meae quando lingua mea nequaquam se movere non poterit ad te invocandum cum etiam oculi lumine privabuntur omnesque vires animae et sensus mei deficient tunc memor esto domina piissima quae piissime nunc fundo preces ad aures tuae pietatis et subveni mihi in illa hora ultima necessitatis ac filio tuo commenda spiritum meum per quem tuis intercessionibus a terroribus eruar et ad desideratam caelestis patriae requiem perducatur sempiternam Praestante eodem domino [PaL10527, sec. XIVm *Ad nonam Oratio de tormentis*: ed. WILMART 1926 = apparato in WILMART, *Auteurs*, 525 (sette preghiere *de Compassione* scritte da papa Innocentius per i sette dolori della BVM = 5)]
- Propter grave tormentum quo torquebatur spiritus tuus virgo sanctissima quando filium tuum dulcem Iesum prae doloribus voce magna clamantem te matrem dilectam Iohanni commendantem ac etiam in manus dei patris suum spiritum postque morientem ipsum attenderes adiuva suppliciter deprecor me peccatorem miserum et succurre mihi in die defunctionis meae quando lingua mea amplius se movere non poterit ad te invocandum cum etiam oculi lumine privabuntur aures surdescent et obturabuntur omnesque vires et sensus mei deficient tunc memor esto domina piissima quod nunc pro tunc fundo preces ad aures tuae pietatis et subveni mihi in illa hora ultima necessitatis ac filio tuo commenda spiritum meum per quem tuo interventu a tormentis ac terroribus eruar et ad desideratam caelestis patriae requiem perducatur sempiternam Praestante eodem domino [Paris, Bibl. Mazarine, 520, sec. XIV/2 *Ad nonam Oratio de tormentis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 525 (sette preghiere *de Compassione* scritte da papa Innocentius per i sette dolori della BVM = 5)]
- Propter illius acerbi eiulatus planctum ... dominum nostrum salvatorem et redemptorem Praestante eodem [Mn164, 120/114r *Ad vespas* = WILMART *Auteurs* 525 (79-91)]
- Propter illius acerbi eiulatus planctum quem de profundo pectoris erumpendam abscondere non valebas virgo castissima quando ut pie creditur in amplexus ruebas exanimi corporis filii tui dulcis Iesu de cruce depositi cuius genas ante nitentes et ora rutilantia mortis conspiciebas perfundi palloribus ipsumque cernebas totum tumidum livoribus ac opprobriis traditum adiuva suppliciter deprecor me miserum peccatorem ut nunc facinora mea et peccatorum vulnera sic paenitentiae emplastris curare valeam et licet corpus meum morte deturpante putrescat anima tamen mea candore innocentiae ac rubore pudicitiae rutillet quatenus valeat dignis frui mellifluis osculis astringique amorosis amplexibus filii tui auperdulcis Praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui cum patre [Paris, Bibl. Mazarine, 520, sec. XIV/2 *Ad vespas Oratio de planctu virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 525 (sette preghiere *de Compassione* scritte da papa Innocentius per i sette dolori della BVM = 6)]
- Propter illius doloris gladium ... pervenire cum patre et spiritu mereamur Praestante [Mn164, 118/112v *Ad sextam* = WILMART *Auteurs* 524 (49-60)]
- Propter illius doloris gladium qui pertransivit animam tuam virgo clementissima quando cernebas filium tuum delicatissimum dulcem Iesum nudum in cruce levatum clavis perforatum cruore perfusum ac per omnia plagis et vulneribus laceratum adiuva suppliciter deprecor me peccatorem miserum ut animam meam compassionis gladius perfodiat divinique amoris lancea vulneretur ut omnis peccati causa noxia effluat a pectore meo vitiis mundetur divinis virtutibus decoretur semperque de hac valle miseriae mentem meam elevare digneris ad caelestia quo tandem cum dies promissus advenerit corpore pariter et spiritu merear ad aeterna gaudia feliciter pervenire Praestante domino nostro Iesu Christo [Paris, Bibl. Mazarine, 520, sec. XIV/2 *Ad sextam Oratio de doloribus virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 524 (sette preghiere *de Compassione* scritte da papa Innocentius per i sette dolori della BVM = 4)]
- Propter illius timoris commotionem ... laetetur praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui [Mn164, 115/111v = WILMART *Auteurs* 523 (12-22)]
- Propter illius terroris commotionem quo cor tuum sustinuit virgo beatissima quando audisti filium tuum ab impiis captum ligatum et ad supplicia traditum adiuva nos ut cor nostrum pro delictis et offensionibus terreatur et moveatur ad penitentiam ne in hora mortis adversarii ad occursum paveat aut ad aspectum tremendi iudicis accusante conscientia contremiscat sed potius faciem eius videntes in iubilo delectetur ineffabiliter et laetetur Praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui cum patre [Paris, BnF, Lat. 10527, sec. XIVm *Ad matutinum* (= *laudes*) *Oratio de timoribus*: ed. WILMART 1926 = apparato in WILMART, *Auteurs*, 523 (sette preghiere *de Compassione* scritte da papa Innocentius per i sette dolori della BVM = 1)]
- Propter illius timoris commotionem quo contremuisti virgo benedicta quando videlicet audisti filium tuum dulcissimum Iesum ab impiis captum ligatum et ad supplicia diversisque illusionibus et opprobriis traditum adiuva suppliciter deprecor me miserum peccatorem ut cor meum pro delictis et offensionibus terreatur et moveatur ad penitentiam ne in hora mortis adversarii ad occursum paveat aut ad aspectum remendi iudicis contremiscat sed potius faciem eius videndo in iubilo delectetur ineffabiliter et laetetur Praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui cum patre [Paris, Bibl. Mazarine, 520, sec. XIV/2 *Ad matutinum* (= *laudes*) *Oratio de timoribus*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 523 (sette preghiere *de Compassione* scritte da papa Innocentius per i sette dolori della BVM = 1)]
- Propter singultus et suspiria ... illustret semper finem meum [Mn164, 121/114v *Ad completorium* = WILMART *Auteurs* 526 (94-104)]
- Propter singultus et suspiria indicibiliaque amara quibus afficiebatur anima tua virgo gloriosissima quando filium tuum dulcem unicum animae tuae solacium sepultum videbas ad nos filios Evae ad te clamantes et suspirantes in hac lacrimarum valle illos tuos misericordes oculos converte et Iesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostende ut cum de decore meo proiecetus a facie terrae ut cadaver putridum atque sepultum prius tamen o advocata mea tuis suffragantibus meritis ecclesiasticis sacramentis munitus fine bono consequamur cum eo in aeterno gaudio vivere merear Praestante eodem domino nostro qui cum patre [Paris, BnF, Lat. 10527, sec. XIVm *Ad completorium vespas Oratio de singultibus*: ed. WILMART 1926 = in apparato WILMART, *Auteurs*, 526 (sette preghiere *de Compassione* scritte da papa Innocentius per i sette dolori della BVM = 7)]
- Propter singultus et suspiria indicibiliaque lamenta quibus afficiebatur anima tua virgo sanctissima quando filium tuum dulcem Iesum unicum animae tuae solacium sepultum videbas ad nos filios Evae ad te clamantes et suspirantes gementes et flentes in hac lacrimarum valle eia ergo advocata nostra illos tuos misericordes oculos ad me converte ut cum a decore meo proiecetus a facie terrae ut cadaver putridum atque sepultus prius tamen o advocata mea tuis suffragantibus meritis ecclesiasticis sacramentis munitus et fine bono consummatus cum eodem Iesu Christo et una tecum in aeterno gaudio vivere merear in caelis Praestante eodem domino nostro qui cum patre [Paris, Bibl. Mazarine, 520, sec. XIV/2 *Ad completorium vespas Oratio de singultibus*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 526 (sette preghiere *de Compassione* scritte da papa Innocentius per i sette dolori della BVM = 7)]
- Propter terrores illius commotionis quo cor tuum contremuit virgo beatissima quando vidisti filium tuum captivum ligatum et ad supplicia traditum adiuva nos ut et cor nostrum nunc pro delictis et offensionibus terreatur ac moveatur ad penitentiam Ne in mortis hora ad occursum adversarii paveat aut ad aspectum tremendi iudicii accusant conscientia contremiscat sed potius faciem eius videntes in iubilo delectetur ineffabiliter et laetetur Praestante eodem filio tuo domino nostro Iesu Christo Qui cum patre et spiritu [MA 60v: Clemens papa <...>: oratio 2]
- Prosit nobis semper omnipotens deus continuata beatae dei genitricis Mariae memoria quae et astitit vulnerata caritate in cruce pendenti et atat nunc regina a dextris in caelo regnanti domino nostro Iesu Christo filio tuo Qui tecum [HAS 124r]
- Protectio salusque animae nostrae operi nos galea spei et scuto inexpugnabilis munimentum ut a te in causis nostrae necessitatis adiuti mereamur cum te diligentibus laetitia et exultatione perfundi Per [Oratio (Ps 34): PL 101, 565B; BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 34: PL 142 152 B]
- Protector in te sperantium deus sine quo nihil est validum nihil sanctum multiplica super nos misericordiam tuam ut te rectore te duce sic transeamus per bona temporalia ut non amittamus aeterna Per [Cm391, 1960, 1; PsL36, 8v *ort dopo il prologo giovanneo* R65, 118r]
- Protege domine famulos tuos subsidiis pacis ... a cunctis hostibus redde securos Per Christum [Fb332, 47r]
- Protege domine famulos tuos subsidiis pacis et beatae Mariae patrocinii confitentes a cunctis hostibus redde securos Per [OxB277.96r ; *Oratio de sancta Maria* (4): PL 101, 464B]
- Protege domine famulos tuos subsidiis pacis et beatae Mariae semper virginis patrocinii confitentes a cunctis hostibus redde securos Per [CmU4105, 232v *Oratio contra fulmen et contra omnia pericula*]
- Protege domine populum tuum et apostolorum tuorum Petri et Pauli et aliorum apostolorum patrocinio confidentem perpetua defensione conserva [CmU4105, 35r FiA1874, 49r; Ox.BL/LMH, Borough 1, 53r R65, 33r]
- Protege domine populum tuum et apostolorum tuorum Petri et Pauli et aliorum apostolorum patrocinio confidentem perpetua defensione conserva [R68, 59r]
- Protege domine populum tuum et apostolorum tuorum Petri et Pauli et aliorum patrocinio confidentem perpetua defensione conserva [Ox.BL/LMH, Borough 1, 36r]
- Protege me domine peccatorem famulum tuum per signum istius sanctae crucis ab omnibus insidiis inimicorum meorum visibilibus et invisibilibus ut tibi

gratam exhibeam servitutem et acceptabile tibi fiat sacrificium meum [FrR 82r *Istas orationes sanctas uice veniam petendo Alia oratio* (4): ed. Boynton 314; WILMART, *Prières*]

Protege plebem tuam non dormitans neque dormiens domine deus Israel protector et ne uramur per diem tu nos a scandalis huius mundi defende Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodiarum* Oratio ex ps 120: PL 142 464 D]

Pulcherrime Iesu Christe per illam sanctissimam effusionem pretiosi sanguinis tui quo redempti sumus Da mihi cordis contritionem et lachrimarum fontem praecipue dum preces ... Et quia peccavimus tibi et mandatis tuis non obedivimus Da gloriam nomini tuo et fac nobiscum secundum multitudinem misericordiae tuae [Ve60, 79r-80r *De praeparatione nostrae redemptionis*]

Pulcherrime Iesu Christe per illam sanctissimam effusionem pretiosi sanguinis tui quo redempti sumus Da mihi cordis contritionem et lachrimarum fontem praecipue dum preces et orationes tibi offero Dum tuae laudis tibi psalmodiam decanto dum mysterium nostrae redemptionis manifestum misericordiae inditium recolo vel profero Dum sacris altaribus licet indignus assisto Cupiens illud offerre mirabile et caeleste sacrificium omni reverentia et devotione dignum Quod tu domine deus sacerdos immaculate instituisti et offerre praecepisti in commemorationem tuae charitatis mortis scilicet et passionis pro salute nostra Pro quotidiana nostrae fragilitatis reparatione Confirmetur mens mea inter tanta mysteria dulcedine praesentiae tuae sentiat te sibi adesse Et laetetur coram te ignis qui semper lucet amor qui semper ardet Dulcis Christe bone Iesu lumen aeternum et indeficiens panis vitae qui nos reficis et in te non deficiis Quotidie comederis et semper integer manes Resplende mihi accende me Illumina et sanctifica vas tuum de malitia evacua imple gratia et plenum conserva ut ad salutem animae meae manducem cibum carnis tuae quatenus manducando te vivam de te vivam per te perveniam ad te ad quem sine te pervenire non possum quoniam peccavi super numerum arenae maris Et multiplicata sunt peccata mea Nec sum dignus videre altitudinem caeli propter multitudinem iniquitatis meae qua irritavi iram tuam Et malum coram te feci Verum quia maior est misericordia tua quam iniquitas mea Concede quaeso patris sapientia ut repausem in te et multiplica super nos misericordiam tuam Quia omnia quae fecisti nobis in vero iudicio fecisti Et quia peccavimus tibi et mandatis tuis non obedivimus da gloriam nomini tuo et fac nobiscum secundum multitudinem misericordiae tuae Amen [LcG149, 162v *De praeparatione nostrae redemptionis*]

Puro corde et ore confiteor ... [LL14, 37r *Quando sacerdos dicit* Per ipsum tunc dic orationem sequentem quam eicit beatus THOMAS DE AQUINO cum in aegritudine constitutus sibi corpus Christi portabatur]

-a-

Puro corde et ore confiteor te esse verum deum et dominum aeterni patris et virginis filium dominum nostrum Iesum Christum pretium redemptionis nostrae viaticum nostrae peregrinationis pro cuius amore sanctam fidem tenes Sed quia in multis te propter fragilitatem meam offendi et offendo et tu pius et misericors es qui misericordiam tribuis omnibus qui invocant nomen tuum in veritate Ideo te deprecor mitissime domine per tuam misericordiam et huius sacramenti excellentiam et per virtutem tuae santissimae passionis ut indulgeas mihi servo tuo Qui vivis [LcG149, 141r *Oratio vel confessio ad deum omnipotentem*]

-z-

-a-

Puro corde et ore confiteor te esse verum deum et hominem aeterni patris et virginis filium dominum nostrum Iesum Christum pretium redemptionis nostrae viaticum nostrae peregrinationis pro cuius amore sanctam fidem teneo Sed quia in multis te propter fragilitatem meam offendi et offendo et tu pius et misericors es qui misericordiam tribuis omnibus qui invocant nomen tuum in veritate Ideo te deprecor mitissime domine per tuam misericordiam et huius sacramenti excellentiam et per virtutem tuae santissimae passionis ut indulgeas mihi servo tuo Qui vivis [R65, 11119v Ve60, 142r excellentia]

-z-

Q... ad hoc genus officii assumpsisse Amen [Fi, BML, Pl. 90. sup. 56, 81v *Oratio pro gratiarum actione* (2) di Poggio da Terranova]

Quaeso omnipotens Iesu Christe qui tuas manus mundas propter nos in cruce posuisti et de tuo sanguine pretioso nos redemisti mitte in me sensum et intelligentiam quomodo habeam veram paenitentiam et habeam bonam perseverantiam omnibus diebus vitae meae Obsecro te Iesu Christe fili dei vivi per sanctam crucem tuam ut dimittas mihi delicta mea pro beata cruce tua custodi caput meum pro benedicta cruce tua custodi oculos meos pro veneranda cruce tua custodi os meum pro dilecta cruce tua custodi manus meas pro sancta cruce tua custodi viscera mea pro gloriosa cruce tua custodi genua mea pro honorabili cruce tua custodi pedes meos et omnia membra mea ab insidiis omnibus inimici pro dedicata cruce et corpore Christi custodi animam meam et libera eam in novissimo die ab omnibus adversariis meis pro clavis sanctis qui in corpore Christi confixi erant tribue mihi vitam aeternam et misericordiam tuam Iesu Christe et visitatio tua custodiat spiritum meum sancte deus sanctifica me fortis deus confirma me immortalis deus miserere mei [HAS 50v]

Quaeso omnipotens Iesu Christe qui tuas manus mundas propter nos in cruce posuisti et de tuo sanguine pretioso nos redemisti mitte in me sensum et intelligentiam quomodo habeam veram paenitentiam et habeam bonam perseverantiam omnibus diebus vitae meae Obsecro te Iesu Christe fili dei vivi per sanctam crucem tuam ut dimittas mihi delicta mea pro beata cruce tua custodi caput meum pro benedicta cruce tua custodi oculos meos pro veneranda cruce tua custodi os meum pro dilecta cruce tua custodi manus meas pro sancta cruce tua custodi viscera mea pro gloriosa cruce tua custodi genua mea pro honorabili cruce tua custodi pedes meos et omnia membra mea ab insidiis omnibus inimici pro dedicata cruce et corpore Christi custodi animam meam et libera eam in novissimo die ab omnibus adversariis meis pro clavis sanctis qui in corpore Christi confixi erant tribue mihi vitam aeternam et misericordiam tuam Iesu Christe et visitatio tua custodiat spiritum meum sancte deus sanctifica me fortis deus confirma me immortalis deus miserere mei [HAS 50v]

Quaeso te beatissime Chrisogone martyr Christi dignare intercedere ad dominum Iesum Christum pro me fragili peccatrice ut sicut tuis sanctis monitis Anastasiam virginem confortasti pro Christi nomine in agone certantem atque Ruphum vicarium Christo lucratus es cum omni domo sua Et ad ultimum ipse pro eius sancto nomine capite plecti meruisti Ita tuis sanctis orationibus conforta me inter huius saeculi procellas fluctuantem et fac me contra hostem superbum viriliter certare et de talento commissio lucrum Christo acquirere ac de perpetrato scelere in praesenti saeculo veniam accipere et futura cavere ut post huius saeculi finem vel ultimis frui merear paradisi gaudiis vitae Praestante ipso dominonostro Iesu Christo Qui vivit Amen [*Oratio ad s Chrisogonum* OxB277, 69v]

Quaeso te et obsequenter rogo sancte angele dei cui deus omnipotens dignatus est committere curam animae meae contra malignos angelos et iniquos viros fer mihi potenter auxilium ne ultra astutia frangant Quaeso et vires mihi tuis refove precibus Auxiliante domino nostro Iesu Christo (FrP 126v *ad proprium angelum*)

Quaeso te et obsequenter rogo sancte angele meus contra angelos et iniquos viros ... viribus mihi fave et precibus [Chg173b 3 65]

Quaeso te obsequenterque rogo sancte angele dei ... viribus me fove et precibus Auxiliante domino nostro Iesu Christo [*ad suum angelum oratio* PaL922, 49v: LEROQUAIS I, 35]

Quaeso te princeps egregie Gabriel fortissime agonitheta certantium ... victi fuguntur favente Christo domino nostro [Chg173b 339 *ad s Gabrielem*]

Quaesumus domine pro tua pietate miserere animae famulae tuae et a contagiis mortalitatis exutam in aeternae salvationis partem restitue Per [*Pro una defuncta* CmT19, 155v]

Quaesumus o pater et filius et spiritus sanctus qui es trinus in personis et unus in substantia qui caelestia terrenaque uno nutu gubernas qui praestitisti mihi per tuam gratiam ad finem psalmodiae pervenire concede propitius ut qui delictorum pondere premor veniam consequi merear vitamque aeternam percipiam Per dominum [OxK63, 122v]

Quaesumus omnipotens deus afflicti populi lacrymas respice et iram tuae indignationis averte ut qui reatum nostrae infirmitatis agnoscimus tua consolatione liberemur Per [*Oratio*: PL 101, 531D]

Quaesumus omnipotens deus ne nos tua misericordia derleuiat qui in confessione sanctae trinitatis nos credimus esse salvandos Per te individuum trinitatem [*Officium trinitatis Oratio Ad tertiam* OxB277, 37r]

Quaesumus omnipotens deus ut ab omni tribulatione liberemur quos filii tui passione redemisti Qui tecum [*Oratio ad crucem* (6): PL 101, 463D]

Quaesumus omnipotens deus ut beatissimi patris nostri Benedicti discipulorumque eius Placidi et Mauri virginis quoque et sororis eius Scholasticae ac omnium

sanctorum monachorum qui sub eius signis atque eo duce tibi militaverunt meritis et exemplis renoves in nobis spiritum sanctum tuum quo aspirante contra carnem mundum et diabolum viriliter decertemus Et quia sine labore certaminis non est palma victoriae da nobis in adversis patientiam in tentatione constantiam in periculis consilium da nobis etiam castimoniae puritatis desiderium obediendiae fructum observantiae fidele propositum quatenus tua consolatione roborati ac fraterna devicti charitate serviamus humero uno sicque transeamus per haec temporalia ut ad aeternam patriam quandoque victores et coronati sanctorumque monachorum caetibus inserendi pervenire mereamur [PaL1354, 175v *Officium parvum* s. Benedicti *ad Vesperas*]

Quaesumus te conditor et moderator omnium rerum ut nos famulos tuos timoris et amoris tui freno modifies quatenus ab aequitate et iustitiae tramite exorbitandi nec voluntas nobis subripiat nec permittatur facultas [OxB277.122v *corr*] *cf* Deus te conditor

Quaesumus te domina et regnatix virgo Maria deprecare pro nobis filium ... et omnibus abundare virtutibus [Ghg176b 237 *oratio s. Mariae virginis alia*]

Quam semper adoro [FrR *Alteram manum osculans*: ed. BOYNTON 316]

Quamvis vulneratus et gravatus omnibus malis ad te clamo et veniam a te exspecto ut per hos psalmos quos ante conspectum divina maiestatis tua decantavi donare digneris indulgentiam meorum omnium delictorum piissime domine et omnibus parentibus meis vivis et defunctis fidelibus veniam et requiem sempiternam largire digneris [Perugia I 17, 124v; BAV, Arch. S. Pietro D.156, 151v: ed. BOYNTON nota 70; SALMON nr. 402-403]

Quando volueris confessionem facere peccatorum tuorum viriliter age et confortare in domino et noli erubescere quia inde venit indulgentia cum in spe misericordiae dei humiliter confessus fueris peccata tua et reliqueris ea quia sine confessione non est indulgentia In primis prosterne te humiliter in conspectu dei in terra ad orationem et roga beatam dei genitricem Mariam ut ipsa intercedat pro te ad dominum cum omnibus sanctis apostolis martyribus confessoribus et virginibus ut deus omnipotens dignetur tibi dare sapientiam perfectam et intelligentiam veram et virtutem animi constantem ad confitendum veraciter ex intimo corde peccata tua Et postea surge et cum fiducia et vera credulitate dic ei cui confiteri vis peccata tua Mea culpa quia peccavi nimis in cogitatione locutione et opere Confiteor coram deo omnipotente creatore caeli et terrae et coram hoc altare sancto et sancti reliquis quae in hoc loco sancto sunt quia nimis peccavi In cogitationibus nefandissimis delectando eas et consentiendo illis et meditando atque disponendo in sensu et memoria atque voluntate mea qualiter explere potuissem opere quae male cogitabam Confiteor quia peccavi nimis in sermonibus vanis et immundis et turpibus et otiosis ac nocivis Confiteor odia cordis mei et dolositates et invidias detractiones murmurationes impatientias convitia contentiones diuicationes blasphemationes turpiloquia scurrilitates mendacia maledicta periuria consilia iniqua excusationes peccatorum meorum irrationes dissimulationes adulationes impropagationes inflagationes tumultuationes despectiones malivolentias seductiones furores indignationes ambitiones concupiscentias carnis concupiscentias oculorum et superbias tristitias timiditates mollietas animi taedia multa negligentias scurrilitates vigilias inutiles et deo displicentes aedacitates et bibriones et locutiones et dormitiones superfluas et inordinatas carnales concupiscentias et tyrannides cordis mei iniquas et amaras atque impiissimas Confiteor quia propter corporis mei suavitatem et delectationem dei praecepta postposui et saepe vigilias sanctas dimisi et somnolentiam meam explevi Desidiā molliam pigritiam torporem et ignaviam plenus fastidio spirituali secutus sum Per superbiam et elationem dei praecepta transgressus sum et meliorem ceteri putavi de multis rebus Voluptates carnales et immunditias id est pollutiones ebrietates commensationes convivia crapulas manifeste et occulte perpetravi et in his totis sensibus meis tamquam in deliciis delectans male suaviter requievi Dominorum dies et sanctas dei sollemnitates et sanctorum ... bonum et mendacium plusquam veritate Et quicquid maxime credere debui non credidi et quicquid non debui credere credidi Saepe ad malum consensi Detrahentes libenter audivi Meipsum per carnalia desideria et malas cogitationes ac voluntates et mala opera contaminavi et peridi Et cui nocere potui nocui et diabolo consensi et voluntati illius peccando me subdidi Confiteor quia multum peccavi In visu in auditu in gustu in odoratu et tactu in pedibus et manibus meis et in lingua mea atque in genitalibus membris meis et in omnibus sensibus meis multa mala perpetravi repletus omni iniquitate malitia et nequitia Feci sacrilegium homicidium adulterium falsum testimonium furtum rapinam periurium usas Tenui longo tempore iracundiam reddidi malum pro bonis et non solum ista sed et alia multa mala feci et facientibus consensi Ego miser peccavi nimis quia elemosinas et primitias atque decimas quas sub obtentu sacerdotis suscepi male expendi et in propriis usibus meis ea consumpsi et illud quod inde debui facere non feci Peccavi quod neglegens fui de meo cursu quem per horas canonicas exolvere debui et de mea psalmodia et de meis orationibus et de meo ministerio quod non custodivi secundum ordinem Peccavi de illis paenitentibus qui ad me propter confessionem venerunt Quos ego nec secundum legem admonivi nec secundum canonicum iudicium iudicavi nec sollicitus fui de illis sicut debui Peccavi erga subditos mihi quia circa neglegentes zelum rectitudinis iusto moderamine non tenui ut debui et saepe per inutilem remissionem eis condescendi quando non debui et eis rigidus fui quando non debui Peccavi quia postquam confessus fui crimina mea perpetravi illa Peccavi in desiderio alienarum rerum et per curiositatem multa vidi oculis meis et multa audivi auribus meis quae nec videre nec audire mihi oportuerant Saepe volui publica increpatione eum qui mihi non placuit confundere et proximi famam mordaci laceratione carpere Et quando eum vidi dei et vituperari gratum habui Saepe occulta cordis alieni male diiudicavi Peccavi quia iniurias mihi facta in mente retinui Et peccantibus in me puro corde non induli et modo dimitto ex toto corde omnibus qui in me peccaverunt Peccavi quia ipsas iniquitates quae feci in alios dure diiudicavi et condemnavi et aliter me alios aliter pensavi Multa dixi quae dicere non debui et multa non dixi quae dicere debui Multa cogitavi et meditatus sum atque dilectatus sum quae cogitare et meditare ut delectarem non debui et multa quae cogitare debui bona et meditare atque delectare dereliqui Oscula illicita et amplexus nefandos feci Saepe palpavi quod palpare non debui Saepe consensi quod mihi consentire non oportuerat Et non consensi quod consentire debui Dimisi opera bona quae facere debui et feci opera mala quae facere non debui Horui quod diligere debui et dilexi quod non debui Unde pro his omnibus atque aliis innumeris sceleribus meis quae contra legem dei commisi ut potuissem a deo invenire indulgentiam cœnobium petii vitam monasticam suscepī Sed miser ego saepe involuor variis modis in laevitatibus in vanitate in negligentia In inquietitudine animi in amaritudine in stimulis malarum cogitationum in contumaci aversione in negligentia boni operis in praevaricatione religionis in loquacitate in scurrilitate in duritia mentis in acedia in indignatione in inobedientia in diuicatione et in murmuratione atque detractione In superbia quoque et in rancore animi Quae omnia mala coram deo omnipotente et sancto hoc altare et sanctis reliquis quae in hoc loco sunt Confiteor pura et vera confessione et bona voluntate emendare In quantum dei misericordia dignatur me adiuvere Ipse enim deus omnipotens qui dixit per prophetam Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Et iterum In quacunque die ingemueris salvus eris Et qui me dignatus est ad confessionem peccatorum meorum misericorditer trahere det mihi virtutem continendi me a malis operibus et misereatur animae meae et parcat et remittat ac debeat omnia peccata mea praeterita praesentia et futura et perducatur me atque introducat in vitam aeternam Amen [GvG 1933, 62]

Quamquam autem illa summa et incommutabilis essentia lux vera lux indeficiens lux angelorum a nemine conspici valeat in hac vita quod solum praemium sanctis reservatur in caelesti gloria illud tamen credere et intelligere et sentire et desideranter inhiare quodammodo illam cernere est atque tenere Sonet itaque vox super angelos et homo intenta mente contempletur deum verbis quibus potest suas illi dicat laudes Iustum namque est ut creatura laudet creatorem ipse enim nos fecit ad laudandum se quamvis nostris non indigeat laudibus Est autem virtus incomprehensibilis nullius indigens ipse sibi sufficiens Magnus dominus noster et magna virtus eius et sapientiae eius non est numerus magnus dominus et laudabilis valde Hunc itaque mens diligat lingua canat manus scribat atque in his sanctis studiis fidelis animus se totum exerceat Huius videlicet caelestis theoriae suavissimis dapibus vir desideriorum et caelestium contemplator assidue reficiatur ut hoc caelesti pabulo saginatus clamet clamore magno clamet totis medullis cordis clamet in iubilo et ardentissimo mentis desiderio dicat (Ps. Augustinus, Meditationes 28 PL 40, 922)

Quanta vis amoris illibitā tunc mentem accenderat virginis ... [DarmstadtDNGH 44, 109r]

Quare o domine labia mea propter peccata mea hactenus clausa aperies qui aperuisti os Zachariae prophetae quod nemo claudere potuit quin te benediceret dominum suum qui e converso ora leonum in lacu adeo conclusisti quod nemo potuit illa aperire ut laederent Daniele Tu inquam qui sic aperis et nemo claudit claudis et nemo aperit aperi labia mea deus ut non solum labia corporis ad confitendum tibi sed et dentes et labia cordis mei quae sunt eius desideria et voluntas Nam sicut in os corporis mei non potest cibus aliquis introire et cedere in ipsius corporis nutrimentum nisi prius apertis labiis ruminetur dentibus et teratur sic intrare non potest magna multitudo dulcedinis tuae in cor meum nisi prius tibi omnino ipsius voluntas quasi labia et quasi dentes virtutes et desideria reserentur ut per aperta tibi labia voluntatis in cor et in animam meam intres et ut tu animae cibis ei spirituale tribuas nutrimentum inter dentes virtutum et desideriorum ferventium Qui propter scelera nostra attritus es viriliter attrahis ut revolendo frequenter tua beneficia meminerim ita quod anima mea huiusmodi labiis et dentibus degustata suavitate tuae indicibilis bonitatis de te quasi de altero illud canticum canticorum valeat decantare Guttur eius suavissimum dignum dilecto ad potandum labiisque et dentibus ad ruminandum Et si sic labia mea aperueris qui aperuisti discipulis tuis sensum ut intelligerent scripturas os meum cordis et corporis annuntiabit laudem tuam quia iam te non poterit non laudare de bonis et beneficiis quae a tam bono domino deo suo se confitetur et percipit recipere videlicet quod me creasti quod me peccantem non reliquisti

quod cum peccato non ignovisti quod confiteri monuisti quod conversum iustificasti quod a meis iniquitatibus me mundasti quod me per tuam gratiam visitasti quod perseverantem corona iustitiae coronabis quam perseverantibus praeparasti Hae sunt laudes quas os meum interius et exterius nuntiabit de te qui in sancto habitas laus Israel qui maior es omni laude Et ut laus tua deus semper sit in ore meo repletur quae os meum laude nam si os meum laude tua non repleveris desiderium non ardebit nec erit speciosa laus in ore peccatoris Sed quoniam iucunda est decoraque laudatio tuae ineffabilis bonitatis ego quantum in me est te iuvante dilatabo os meum ut tu adimpleas illud de cuius plenitudine accepimus omnes Laudationem tuam loquetur os meum ut laudem te in vita mea praesenti pariter et futura Et quia tu dixisti quod sacrificium laudis honorificet te ideo nunc scio quod nunc videlicet in plenitudine temporis gratiae sacrificia pecudum non requiris [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 33: PL 158 844 C]

Quantum virgo tibi datur cum a morte suscitatur Christus die tertia Per hoc fides roboratur spesque redit mors fugatur vitae datur venia Hostis victus captivatur dolet gemit anxiatur amissa potentia Homo tristis exaltatur quia caro revelatur de tanta miseria O Maria stella mundi a peccatis simus mundi per haec tua gaudia Et virtutibus faecundi laeti tecum et iocundi laetemur in patria [Septem gaudia beatissimae v. Mariae (4) CmU4105, 210v]

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum ita desiderat anima mea ad te deus Sitivit anima mea ad deum fontem vivum quando veniam et apparebo ante faciem dei mei O fons vitae vena aquarum viventium quando veniam ad aquas dulcedinis tuae de terra deserta invia et inaquosa ut videam virtutem tuam et gloriam tuam et satiem ex aquis misericordiae tuae sitim meam Sitio domine fons vitae satia me sitio domine sitio deum vivum O quando veniam et apparebo domine ante faciem tuam Putasne videbo diem illam diem inquam iucunditatis et laetitiae diem quam fecit dominus ut exultemus et laetemur in ea O dies praeclara nesciens vesperum non habens occasum in qua audiam vocem laudis vocem exultationis et confessionis Intra in gaudium domini tui intra in gaudium sempiternum in domum domini dei tui ubi sunt magna et inscrutabilia et mirabilia quorum non est numerus intra in gaudium sine tristitia quod continet aeternam laetitiam ubi erit omne bonum et non erit aliquod malum ubi erit quidquid voles et non erit quidquid noles ubi erit vita vitalis dulcis et amabilis semperque memorialis ubi non erit hostis impugnans nec ulla illecebra sed summa et certa securitas et secunda tranquillitas et tranquilla iucunditas et iucunda felicitas et felix aeternitas et beata beatitudo et beata trinitas et unitatis deitas et deitatis beata visio quae est gaudium domini mei O gaudium super gaudium vincens omne gaudium extra quod non est gaudium quando intrabo in te ut videam dominum meum qui habitat in te Ibo et videbo visionem hanc grandem Quid est quod me detinet Heu me Quia incolatus meus prolongatus est heu me Quamdiu dicetur mihi Ubi est deus tuus quamdiu dicetur mihi Expecta reexpecta Et nunc quae est expectatio mea Nonne tu domine salvato rem expectamus dominum Iesum Christum qui reformabit corpus humilitatis nostrae configuratum corpori claritatis suae Expectamus dominum quando revertatur a nuptiis ut inducat nos ad suas nuptias Veni domine et noli tardare Veni domine Iesu veni visitare nos in pace veni et educ vinctum hunc de carcere ut laetemur coram te corde perfecto Veni salvator noster veni desideratus cunctis gentibus ostende faciem tuam et salvi erimus Veni lux mea redemptor meus educ de carcere animam meam ad confitendum nomini sancto tuo Quamdiu miser iactabor in fluctibus mortalitatis meae clamans ad te domine et non exaudis Audi clamantem domine de hoc mari magno et educ me ad portum felicitatis aeternae Felices qui de periculo maris huius educti ad te deum portum tutissimum pervenire meruerunt O vere felices qui de pelago ad littus de exilio ad patriam de carcere ad palatium pervenerunt optata iam quiete beati quia bravium illud perpetuae gloriae quod hic per multas tribulationes quaesierunt iam felici iucunditate adepti laetantur in perpetuum O vere beati o terque quaterque beati qui iam omnium malorum exuti securi iam de sua immarcescibili gloria ad regnum decoris pervenire meruerunt O regnum aeternum regnum omnium saeculorum ubi lumen indeficiens et pax dei quae exsuperat omnem sensum in qua sanctorum animae requiescunt et laetitia sempiterna super capita eorum gaudium et exultationem obtinebunt et fugiet dolor et gemitus O quam gloriosum est regnum in quo tecum domine regnant omnes sancti amicti lumine sicut vestimento habentes in capite suo coronam de lapide pretioso O regnum beatitudinis sempiternae ubi tu domine spes sanctorum et diadema gloriae facie ad faciem videris a sanctis laetificans eos undique in pace tua quae exsuperat omnem sensum Ibi gaudium infinitum laetitia sine tristitia salus sine dolore vita sine labore lux sine tenebris vita sine morte omne bonum sine omni malo Ibi iuventus nunquam senescit ibi vita terminum nescit ubi decor nunquam pallescit ubi amor nunquam tepescit ubi sanitas nunquam marcescit ubi gaudium nunquam decrescit ubi dolor nunquam sentitur ubi gemitus nunquam auditur ubi triste nihil videtur ubi laetitia semper habetur ubi malum nullum timetur quoniam ibi summum bonum possidetur quod est semper videre faciem domini virtutum Felices igitur qui de naufraga vita praesenti ad tanta gaudia iam pervenire meruerunt Infelices heu nos et miseri qui per huius maris magni fluctus procellosasque voragine navem trahimus ignorantes an ad portum salutis pervenire valeamus Infelices inquam quorum est vita in exilio via in periculo finis in dubio nescientes finem nostrum quia omnia in futurum reservantur incerta et adhuc in pelagi fluctibus versamur suspirantes ad portum O patria nostra patria secunda longe te videmus Ab hoc mari te salutamus ab hac valle ad te suspiramus et nitimur cum lacrymis si quo modo ad te perveniamus Spes humani generis Christe deus de deo refugium nostrum et virtus cuius lumen a longe inter caliginosas nebulas super maris procillas quasi stellae maris radius oculos nostros irradiat ut dirigamur ad portum guberni domine navem nostram tua dextera clavo crucis tuae ne pereamus in fluctibus ne nos demergat tempestas aquae neque absorbeat nos profundum sed virtute crucis tuae trahe nos ab hoc pelago ad te solamen unicum nostrum quem a longe quasi stellam matutinam et solem iustitiae vix lacrymantibus oculis in littore caelestis patriae nos expectantem videmus En ad te clamamus redempti tui sed et nunc exules tui quos pretioso sanguine redemisti Exaudi nos deus salutaris noster spes omnium finium terrae et in mari longe in mari turbulento versamur tu in littore stans aspicias pericula nostra salvos nos fac propter nomen tuum Da nobis domine inter Scyllam et Charibdim ita tenere medium ut salva navi et mercibus securi perveniamus ad portum (Augustinus, *Soliloquia* 35 PL 40, 893-895)

Qui clamans voce magna expiravit ... [Eb4, 2r]

Qui iacuit mortuus in tumba rex innocuus fac nos in te quiescere semperque laudes reddere Succurre nobis domine quos redemisti sanguine educ nos de suavia aeternae pacis gaudia Laus honor Christo vendito et sine causa prodito passo mortem pro populo in aspero patibulo Amen [LcG149, 152r <De passione domini> ad completorium hymnus = AH 50, 570 nr. 382 Officium s. Crucis s. BONAVENTURAE]

Qui in omni tempore omni hora ... [Oratio devotissima magni BASILII ad Christum Ab3199, 181r]

Qui in omni tempore omni hora in caelo adorans atque glorificaris domine Iesu Christe qui longanimis et misericors es qui iustos diligis peccatorum autem misereris qui omnes vocas ad salutem per promissionem futurae aeternae gloriae tuae Tu ipse domine suscipe in hac hora hanc supplicem meam orationem et dirige vitam meam ad mandata tua Animam meam sanctifica corpus emunda cogitationes corrige sensus expurga et libera me ab omni tribulatione vexatione et dolore Vallato me sanctis angelis tuis ut eorum praesidio munitus custoditus ac rectus tandem perveniam ad unitatem fidei et agnitionem inaccessibilis gloriae tuae Qui benedictus es in saecula saeculorum (NGNM 22402, 96r *Oratio ad Christum*)

Qui in omni tempore omni hora in caelo adorans atque glorificaris domine Iesu Christe deus qui longanimis et misericors es qui iustos diligis peccatorum autem misereris qui omnes vocas ad salutem per promissionem futurae aeternae gloriae tuae Tu ipse domine suscipe in hac hora hanc supplicem meam orationem et dirige vitam meam ad mandata tua animam meam sanctifica corpus emunda cogitationes corrige sensus expurga et libera me ab omni tribulatione vexatione dolore Vallato sanctis angelis tuis ut eorum praesidio custoditus et rectus tandem perveniam ad unitatem fidei et agnitionem inaccessibilis gloriae tuae Qui benedictus es in saecula saeculorum [Oratio devotissima magni BASILII ad Christum CmU4105, 248v tribulatione <et espunto> vexatione]

Qui passurus advenisti propter nos domine miserere mihi famulae tuae quam redemisti et mea innumerabilia pius dele facinora et angustias et libera me a tua offensione et ab omni humana derisione et ab omni periculo animae et corporis Adoto te Christe et benedico tibi quia per crucem sanctam tuam redemisti mundum pro me sputa vincula dira colaphos passus verbera crucem volens ascendere nostrae salutis gratia Domine miserere mei famulae tuae peccatrici quam redemisti et libera me a tua offensione et ab omni humana derisione ac ab imminente angustia Adoro sanctae crucis tuae signaculum per quod salutis sumpsit sacramentum qui pro mundi salute innocens in ligno crucis pependisti Domine miserere mei famulae tuae indignae quam redemisti et mea innumerabilia tu pius dele peccata Et libera me a tua offensione et ab omni humana derisione Adoro sanctam crucem tuam per lignum sanctae crucis tuae domine miserere mei Christe precor te supplex ut me defendat signum sanctae crucis tuae in aeternum qui expansis in cruce manibus ad te omnia extraxisti saecula Domine miserere mei famulae tuae quam redemisti libera me a tua offensione et ab omni humana derisione et ab imminente angustia (Ri23:72v *Oratio ad Iesum Christum* [citazioni del tropo *Qui passurus*] periculo anima; mundi salutis)

Qui placido in puppi carpebat pectore somnum Exsurgens ventis imperat et pelago Fessa labore gravi quamvis hic membra quiescant Ad se concedat cor vigilare meum Agne dei mundi qui crimina cuncta tulisti Conserva requiem mitis ab hoste meam [Oratio Alcuini in nocte: PL 101, 611B]

Qui pressura mortis dura solvisti nexus criminum nos ad pacem duc veracem Iesu corona virginum In flagellis potum fellis bibisti amarissime pro peccatis perpetratis Aeternae rex altissime Omni genti recolenti tuae mortis supplicium da virtutem et salutem Christe redemptor omnium Tu amara crucis ara fudisti rivos sanguinis Iesu digne rex benigne *Consors paterni luminis* Sanguis Christi qui fuisti preceptor hostis invidi fac sitire nos venire *Ad caenam agni providi*

[LcG149, 151v <De passione domini> ad vespas hymnus = AH 50, 569 nr. 382 *Officium s. Crucis* S. BONAVENTURAE]

Qui pro nobis passus es mundi salvator miserere nobis Crucem tuam adoramus domine et sanctam resurrectionem tuam laudamus et glorificamus Ecce enim propter crucem venit gaudium in universo mundo Omnis terra adoret te et psallat tibi psalmum dicat nomini tuo [Tr1742,5: subito dopo la *Oratio ad crucem adorandam*. ed. Wilmart 13]

Quia cor meum saepe derelinquit me omnipotens sempiterne deus obsecro te ut in orationibus meis per totum earum tempus perfectum et ardentem fervorem habeam ne remisse ne mente huc vel illuc evagante orem sed soli tibi intendam soli tibi semper inhaeream Si vero quae dixero ipse non intelligam sanctae ecclesiae tuae fides mihi subveniat quae abs te sibi praestavi semper orat ut hoc ei versetur corde quod ore profertur Quod si non praesto domine quod debeo tu suscipe quod cupio meas orationes admitte domine non tantum quales facio sed potius quales eas esse desidero Tu deus omnipotens mihi mentem rege affectum dirige cogitationes inanues et temptationes expelle Fac me sanctuarium tuae habitationis nunc et in saecula saeculorum Amen [Ve60, 3r; 2v *Oratio praevia reliquis orationibus et officio* manca qualcosa alla fine]

Quia tu deus pater infinitae pietatis et misericordiae in tempore afflictionis ... [Item tres orationes singillatim ad s trinitatem dicendae praesertim in adventu domini *Ad patrem in divinis* D521, 187va (1)]

Quia videmus nos in illud Ieremiae incidisse lamentum quod dicit Si egressus fuero ad agros ecce occisi gladio et si introiero in civitate ecce attenuati fame necnon et illam domini terribilem comminationem in nobis completam qua dicitur gladio et fame et peste consumam eos Petamus cum eodem propheta capiti nostro aquam et oculis nostris fontem lacrimarum et plorems die ac nocte interfectos populi nostri Quod nunquam melius possumus deplorare quam si contrito et humili corde hos quinque psalmos coram domino frequentemus Deus auribus nostris Deus repulisti nos et destruxisti nos Ut quid repulisti nos deus in finem Deus venerunt gentes in haereditatem tuam Qui regis Israel intende [GvG 1933, 28]

Quia videmus nos in illud Ieremiae incidisse lamentum quod dicit Si egressus fuero ad agros ecce occisi gladio et si introiero in civitatem ecce attenuati fame nec non et illam domini terribilem comminationem in nobis completam qua dominus gladio et fame et peste consumat eos petamus et cum eodem propheta capiti nostro aquam et oculis nostris fontem lacrymarum et plorems die ac nocte interfectos populi nostri Quod nunquam melius possumus deplorare quam si contrito et humiliato corde hos quinque psalmos coram domino frequentemus Deus auribus nostris Deus repulisti nos Ut quid repulisti nos deus in finem Deus venerunt gentes Qui regis Israel intende [Quod orandum nobis sit quotidie cum lacrymis pro diversis plagis quas patimur. PL 101, 486B]

Quicumque haec VII gaudia in honore beatae Mariae virginis semel in die dixerit centum dies indulgentiarum obtinebit a domino papa Clemente qui prius vocabatur dominus Petrus Rogerii qui haec VII gaudia proprio stilo composuit [HAS 92v Clemente VII]

Quicumque hanc orationem cum intima devotione dixerit quolibet die Sabbati quam beatissima virgo Maria docuit quemdam religiosum virum nomine Arnaldum videbit eandem virginem quinquies ante finem vitae suae diversis modis et figuris prima vice videbit eam in eadem forma et figura in qua fuit quando salutata fuerat ab angelo Secunda vice in illa forma qua iacuit in puerperio Tertia vice in ea tristitia in qua fuit quando filius suus pateretur pro salute hominum Quarta vice in illo magno gaudio quando habuit in filii resurrectione Quinta vice in ea forma et in eodem gaudio in quo assumpta fuit in caelum et a dextris dei collocata et regina ac imperatrix coronata et effecta caeli et terrae et inferni ac omnium que in eis sunt [HAS 115r *introduzione alla litania* Missus est]

Quicumque istam orationem sequentem cotidie devote dicit de peccatis suis indulgentia habebit et nunquam mala morte morietur sed bonam gratiam optinebit ubique Et si in aliquo itinere ire voluit et hanc orationem dixit nunquam in via perturbatione habebit sed bene expediet Aquam de fonte accipiat et istam orationem ultra aquam dicat et mulieri in partu laboranti exhibeat et statim per dei gratiam bono modo deliberata erit Fac etiam super istam orationem semel celebrari missam beatae Mariae virginis scilicet *Vultum tuum deprecabuntur* Et illam orationem super caput suum ponat antequam inierit coram regibus vel coram quibuscumque magnatibus et habeat ab eis gratiam et honorem et illo die non erit in praelio victus Et si dedit convivium aliquibus dicat istam orationem ultra cibum et potum et erit ampliatio bona in eisdem et omnes exinde comedentes vel bibentes omnimodis sibi reddant gratiarum actiones pariter et honores quia convivium illud placebit eisdem Nam ista oratio sequens scilicet *Domine deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus da mihi famulo tuo N* plena est virtute et gracia spiritus sancti Et si quis fuerit in tempestate maris capiat ciphatum de aqua maris et dicat istam orationem scilicet *Domine deus omnipotens pater et filius et spiritus sanctus da mihi famulo tuo N victoriam contra omnes inimicos meos* et cetera ultra aquam predictam et postea proiciat illam aquam in mari et cessabit tempestas Et ista oratio est medicinalis ad quemlibet dolorem illi qui cotidie illam devote dixerit Sapiens quoque deveniet et haereditatem simul ac mansionem angelicam in regno et sanctorum eius aeternaliter possidebit Nullus scit virtutes tam magnas istius orationis nisi solus deus qui dixit *Petite et dabitur vobis* et cetera Qui cum deo patre et spiritu sancto vivit et regnat deus Per omnia saecula saeculorum Amen [HAS 12r]

Quid commisisti dulcissime puer ut sic iudicareris Quid ammisisti amantissime iuvenis ut adeo tractareris Quod scelus tuum quae noxa tua quae causa mortis quae occasio tuae damnationis Ego enim sum tui plaga doloris tuae culpa occisionis Ego tuae passionis livor tui cruciatus labor Ego tuae mortis meritum tuae vindictae flagitium O mirabilis censurae conditio et ineffabilis mysterii dispositio Peccat iniquus et punitur iustus delinquit reus et vapulat innocens offendit impius et damnatur pius quod meretur malus patitur bonus quod perpetrat servus exsolvit dominus quod committit homo sustinet deus Quo nate dei quo tua descendit humilitas Quo tua flagravat charitas Quo tua processit pietas Quo excrevit benignitas Quo tuus attigit amor Quo pervenit compassio Ego inique egi tu paena multaris Ego facinus admisi tu ultione plecteris Ego crimen edidi tu torturae subiiceris Ego superbivi tu humiliaris Ego tumui tu attenuaris Ego inobediens exstiti tu obediens scelus inobedientiae luis Ego gulae parui tu inedia afficeris me ad illicita rapuit concupiscentia arboris te perfecta charitas ducit ad crucem Ego praesumpsi vetitum tu substi equileum Ego delector cibo tu laboras patibulo Ego fruor deliciis tu laniaris clavis Ego pomi dulcedinem tu fellis gustas amaritudinem Mihi ridens congaudet Eva tibi plorans compatitur Maria Ecce rex gloriae ecce mea impietas et tua claret pietas En mea iniustitia et tua liquet iustitia Quid rex meus et deus meus quid retribuam tibi pro omnibus quae tribuisti mihi Non enim inveniri in corde potest hominis quod condigne talibus referatur praemiis Numquid sagacitas machinari potest humana cui comparetur miseratio divina Nec est creaturae moliri officium quo iuste creatoris recompenset praesidium Est autem Nate dei in hac tua admirabili dispositione est cui fragilitas mea in aliquo suppeditet si tua visitatione compuncta mens carnem suam crucifigat cum vitis et concupiscentiis et si hoc a te conceditur quasi iam tibi incipit compati quia et tu pro peccato dignatus es mori Sicque per interiorum victoriam te duce armabitur ad exteriorum palmam quatenus devicta persecutio spirituali non vereatur pro amore tuo subiici gladio materiali Ita exiguitas conditionis si tuae complacet pietati magnitudini valebit pro viribus respondere conditoris Et haec caelestis medicina bone Iesu hoc tui antidotum amoris Oro te per antiquas misericordias tuas infunde vulneribus meis quod reiecta viperea contagione bile redintegret me incolumitati pristinae quo gustatum tuae nectar suavitatis faciat me illecebrosa mundi proserpa toto affectu despicere et nulla eius pro te adversa formidare memorque perpetuae nobilitatis semper fastidiam ventos huius transitorii tumoris Nihil quaeso sine te mihi dulcescat nihil complaceat nil pretiosum nil praeter te mihi ardeat speciosum valescant obsecro abs te mihi omnia sordeant universa Quod tibi adversum sit mihi molestum sic et beneplacitum indeficiens desiderium Taedeat me gaudere sine te et delectet tritari pro te Sit mihi nomen tuum refocillatio et memoria tua consolatio fiant mihi lacrymae meae panes tuas die ac nocte investigando iustificationes sit mihi bonum lex oris tui super millia auri et argenti Sit obedire tibi amabile et resistere execrabile Rogo te spes mea per omnes potestates tuas ut propitius impietatibus meis Adaperi aures meas mandatis tuis et ne declines flagito per nomen sanctum tuum in verba malitiae cor meum ad excusandas excusationes in peccatis Peto etiam per admirabilem humilitatem tuam ne veniat mihi pes superbiae et manus peccatoris non moveat me (Ps. Augustinus, Meditationes 7 PL 40, 906-907)

Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum His plagatus sum in domo eorum qui diligebant me [Via Crucis XI stazione Vsc + Rvs]

Quiescat anima mea et corpus meum ut in tua sanctorum angelorum custodia protegat dominus dominus deus noster [Alia oratio dicenda quando vadis dormitum OxB267, 291v dominus bis]

Quintum virgo receptisti ascendentem cum vidisti natum ad caelestia Tunc aperte cognovisti quod tu mater extitisti cuius eras filia In ascensu demonstratur via per quam ascendatur ad regna caelestia Surgat ergo et sequatur istam viam qui miratur in mundi miseria O Maria tota munda a peccatis nos emunda per haec tua gaudia Et faecunda tu nos faecunda ducque tecum ad iocunda paradisi praemia [Septem gaudia beatissimae v. Mariae (5) CmU4105, 211v]

Quis igitur vacuavit ignominiam tuam Quis tantis dignam te fecit honoribus Nimirum ille homo qui dicitur Iesus huius quoque miraculi auctor est qui solus facit mirabiles res ipse utique ipse fecit hanc rem et non alius Iesus Christus filius dei vivi dominator caeli et terrae quem terra peccatrix a se repulit in te ascendit et excepisti eum et sustinuisti pretiosum pondus corporis eius Tunc sanctificata es nudae carnis eius tactu et sanctissimi cruoris eius aspergine Clavi enim qui innocentes manus eius ac venerabiles pedes tibi confixerunt pretiosum illum liquorem propulerunt in te lancea quoque militis quae illud virgineum latus aperuit sacri sanguinis et aquae mysticae rivo te aspersit Ecce quali oleo unxit te deus consecrator tuus verus et summus pontifex Iesus unxit te inquam prae participibus tuis prae omnibus lignis silvarum ut esses sanctum altare holocausti veri et gratissimum domino Vere sanctum altare tu es quia in te primum oblata est pro mundi salute vera hostia sancta hostia immaculata et pacifica quae sola reconcilia re potuit terrena caelestibus

Altare thymiamatis pretiosi tu es cuius odor suavissimus usque ad interiora caelorum penetravit cor dei excelsi oblectavit et inclinatus est dulcore eius usque ad terram et placatus factus est super malitia habitantium in ea [Eckberti abbas Schonaugiensis *Opusculum de laude crucis* III: PL 195 104 A]

Quis similis tibi in diis domine Quis similis tibi magnificus in sanctitate terribilis atque laudabilis et faciens mirabilia Sero te cognovi lumen verum sero te cognovi erat autem nubes magna et tenebrosa ante oculos vanitatis meae ita ut videre non possem solem iustitiae et lumen veritatis Involvebar in tenebris filius tenebrarum tenebras meas amabam quia lumen non cognoscebam caecus eram caecitatem amabam et ad tenebras per tenebras ambulabam Quis inde me eduxit ubi eram homo caecus in tenebris et umbra mortis Quis accepit manum meam ut inde me educeret Quis est illuminator meus Non querebam eum ipse quaeivit me non invocabam eum et ipse vocavit me Quis est ille Tu domine deus meus misericors et miserator pater misericordiarum et deus totius consolationis tu sancte deus meus quem confiteor toto corde meo gratias agens nomini tuo Non te querebam tu me quaeivisti non te invocabam tu me vocasti Vocasti me nomine tuo intonasti desuper voce grandi in interiorem aurem cordis mei Fiat lux et facta est lux et descendit lux magna et liquefacta est nubes tenebrosa quae operuerat oculos meos Et levavi oculos meos et vidi lucem tuam et cognovi vocem tuam et dixi Vere domine tu es deus meus et eduxisti me de tenebris et umbra mortis et vocasti me in admirabile lumen tuum et ecce video Gratias tibi deus meus ecce video gratias tibi illuminator meus Et conversus sum et vidi tenebras meas in quibus fueram et abyssum tenebrarum in qua iacueram et contremui et expavi et dixi Vae vae tenebris meis in quibus iacui vae vae caecitati illi in qua videre non poteram lumen caeli vae praeteritae ignorantiae quando non cognoscebam te domine Gratias tibi illuminator et liberator meus quoniam illuminasti me et cognovi te Sero cognovi te veritas antiqua sero te cognovi veritas aeterna Et tu eras in lumine et ego in tenebris et non cognoscebam te quia illuminari non poteram sine te et non est lux extra te (Augustinus, *Soliloquia* 33 PL 40, 892)

Quis tibi in diis domine quis similis tibi in sanctitate magnificus terribilis atque laudabilis et faciens mirabilia Sero te cognovi lumen verum sero te cognovi ... semper erigas deus omnipotens benignissime deus misericordiarum Amen [Ve60, 40v-42r *Quod neque per sensus exteriores neque per inferiores inveniri potest deus* <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis> (16)]

Quo fletu mala mea flere incipiam quibus lacrymis facinora mea lugeam quibus fletibus angustias meas plangam Peccata mea mihi sensum doloris tulerunt O lacrymae Ubi vos subduxistis Ubi estis fontes lacrymarum Ubi es maeroris unda Ubi estis lamenta Quo fugistis fletus Quo abiistis ploratus Redite obsecro vos in nomine Domini nostri Iesu Christi; redite progredimini et oculos meos replete lacrymis Novemini fontes lacrymarum aspergite me fletibus fluite super faciem meam humectate maxillas meas genas meas irrigate Date mihi planctum anxium et amarum Ego enim infelix et miser flendus ac miserandus infelicissimus omnium atque miserrimus foeditatem meam conspicio meumque reatum agnosco Scio me esse peccatorem et quam turpis sum video Iniquum me esse reprehendo impium me esse accuso Rogo te domine ut ignoscas mihi ego agnosco iniquitatem meam Inter omnes enim gravius corruvi inter omnes deterius cecidi inter omnes plus peccato subiacui plus caeteris carnali delectationi succubui Cunctos carnales squalore luxuriae superavi omniumque imperiorum mala scelere meo vici ita ut tormenta tartarea vix malis meis sufficium et amarum Non est enim peccatum super peccatum meum non est iniquitas super iniquitatem meam Et nunc summae clementiae deus quoniam delicta mea cognita tibi facio et in iustitiam meam non abscondo misericordiam tuam deprecor misericordiam tuam imploro Tuam imploro miserationem tuam quaeso clementiam dele mea peccata ablue facinora mea Peccatorum meorum maculas munda labem criminum meorum purga sordes delictorum meorum absterge sordes iniquitatum mearum ablue Non differas mundationem meam deus Totum me tibi sanandum offero recipiat salutem anima mea Da vulneri meo salutem deus languoribus meis medelam tribue post plagas vulnere reddere incolumem Vulneratus sum medicum quaero Languis sum medelam posco Consumpta est caro mea contabuit species mea Ossa mea exaruerunt membra mea contabuerunt Appropinquavi corruptioni umbra mortis comprehendit me Tenebrae operuerunt me caligo inferni involvit me Oppressit me tenebrarum horror Doce me facere voluntatem tuam quia deus meus es tu Tibi honor et gloria et virtus et potestas in saecula saeculorum Amen [Item eiusdem (= Isidori): PL 101, 604D]

Quod ut mihi efficacius concedatur libera me de sanguinibus deus deus salutis meae spiritus sancte deus qui ad hoc in linguis igneis dispartitis voluisti tuis discipulis apparere ut nobis dares intelligere quod omnia linguarum genera cognoscebas audi efficaciter et exaudi novam et antiquam grammaticam linguae meae in qua quasi meorum peccatorum doloribus peto a te de sanguinibus liberari Ecce enim tu scis qui scientiarum es deus quod in latino nostro apud grammaticos sanguines pluraliter non dicuntur sed sanguis et tamen ad confitendum nomini tuo altissime quod ex carne per peccatum originale corrupta non solum unum sed plura contraxi peccata magis proprie et expresse intendo a te petere deus meus non de sanguine sed de sanguinibus liberari hoc est omnibus peccatis carnalibus quae sunt multa et specialiter de parentibus carnalibus de amore eorum sic iunctus teneat et ligatus quod ne illud incurram in quod incidunt qui aedificant Sion in sanguinibus vel qui in sanguinibus aedificant civitatem quibus si per gratiam tuam fuero liberatus non congregabo conventicula eorum scilicet malorum collegiorum de sanguinibus ne motu carnalitatis erga nos inordinat mollius disrumpere non possim colligationes impietatis vel solvere fasciculos deprimentis Scio enim quod caro et sanguis non possidebunt gloriam regni tui et quod nil iniquius quam quod excogitavit caro et sanguis Non enim caro et sanguis beato Simoni Bar Ionae revelavit Christum esse filium dei vivi sed potius eum ad vocem ancillae unius adeo excaecavit ut eius habere notitiam denegaret Sed tu ei domine revelasti qui es firmamentum meum et refugium meum et liberator meus qui Daniele de lacu leonum Susannam de falso crimine liberasti Et idcirco a te liberatore meo peto suppliciter et requiro ut liberes me de sanguinibus ante dictis et ab omni corruptione paenae et culpae sed da mihi incorruptionem quam dabis tuis fidelibus in futuro Deus dator salutis meae quam tu salvator operatus es in medio terrae quae salus erit in illa incorruptione cum corruptibile hoc induet incorruptionem et mortale hoc immortalitatem Tunc veraciter mihi dices Salus tua ego sum quando plenam et certam securam et sempiternam felicitatem mihi concesseris et salutem [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 31: PL 158 843 B]

Quoniam si voluisses sacrificium legale quod secundum legem Moysis antiqui tibi pro expiatione suorum peccatorum fiducialiter offerebant et nunc est in laudis sacrificium commutatum dedissem utique et ad immolandum tibi tauros et arietes totam meam substantiam hilariter expendissem Sed quia audivi te domine in ecclesia exclamantem Holocausta arietum et adipum pinguium et sanguinem vitulorum et agnorum et hircorum nolui et quod non acciperes de domo mea vitulos neque de gregibus meis hircos ut me in huiusmodi sacrificiis non oblati non argueres cum carnes non manducares taurorum et hircorum sanguinem non potares idcirco sacrificium hoc non dedi sciens quod huiusmodi holocaustis non delectaberis Spernis domine taurorum et hircorum et aliarum pecudum holocausta quae tempus habuerunt dum futurum aliquid promiserunt at postquam venit plenitudo temporis et misisti filium tuum in mundum qui per spiritum sanctum tibi deo viventi immaculatam hostiam obtulit semetipsum et nostram conscientiam ab operibus mortuis emundavit ex tunc holocausta et sacrificia animalium respuisti cum pretio immolationis Christi nulla possit oblatio compensari Sed quaerenti mihi a te quid a me tibi sit offerendum te audio de te quasi de alio respondentem Sacrificium peccatorum quod placet deo spiritus contribulatus hoc est spiritus cum patientia tribulatus spiritus quem etsi fornax tribulationis exterius tribulat et exurit patientia tamen interius mitigat et delinit Nam sicut vir iracundus suscitatur rixas ita pacis patiens mitigatur suscitatur ut tibi domine qui es spirituum moderator spiritus cum patientia tribulatus in sacrificium offeratur [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 34: PL 158 845 B]

Quoniam tu es protector meus domine in manus tuas commendabo spiritum meum [Pro extremo die: PL 101, 545A]

Quoniam ut ait quidam sapiens qui de futuro nil cogitat ... Qui dum viveret oblitus est dei [PaL1352, 213r *De die finalis iudicii*: LEROQUAIS I, 159]

Recommendamus tibi domine animam famuli tui in manibus sanctorum Abraham Isaac et Iacob et omnium patriarcharum tuorum Commendamus tibi domine animam famuli tui in manibus beati Ioannis Baptistae et omnium prophetarum Commendamus tibi domine animam famuli tui in manibus sanctorum Petri et Pauli et omnium apostolorum tuorum Commendamus tibi domine animam famuli tui in manibus sanctorum Stephani Laurentii Vincentii Savini Georgii et Placidi et omnium martyrum Commendamus tibi domine animam famuli tui in manibus sanctorum Silvestri Martini Hieronymi Gregorii Augustini Ambrosii Severini et omnium sanctorum confessorum Commendamus tibi domine animam famuli a tui in manibus sanctissimi patris nostri Benedicti sanctorum Mauri Dominici Francisci Antonii et omnium monachorum Commendamus tibi domine animam famuli tui in manibus sanctarum virginum Mariae matris tuae Agnetis Caeciliae Catherinae et Scholasticae et omnium virginum tuarum Commendamus domine animam famuli tui in manus tuas ne princeps ei noceat tenebrarum sed tu domine misericorditer eum protegas in saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 433 nr. 5]

Recordare domine testamenti sancti tui et dic angelo percutienti ut iam cesset manus tua ne desoletur terra et ne perdas omnem animam viventem Tetragrammaton Adonai Sabaoth Emanuel Per haec nomina sanctissimae trinitatis rogo te domine Iesu Christe ut me custodias ab omni malo et morbo Sanctus deus sanctus fortis sanctus et immortalis miserere mei Christus vincit Christus regnat Christus imperat Christus ab omni malo me custodiat et defendat Amen [PRPLH:105v *Contra pestem*]

Recordare domine testamenti sancti tui et dic angelo percutienti cesset iam manus tua et non desoletur terra et ne perdas omnem animam vivam [BsQ7, 115r Introito della Messa *gr* Iesu Nazarene respice tribulationes *segue* *Psi* Qui regis Israel]

Recordare domine testamenti tui sancti et dic angelo tuo percutienti ut cesset iam manus tua ne perdas animas viventium Tethagrammaton Pater noster *et Ave Maria* [CmU4105, 232v *Oratio ad sanctum Sebastianum contra pestem quae debet dici ter in die cum tribus* Pater noster *et Ave Maria* (4)]

Recordare Iesu pie fili virginis Mariae ... [Assisi, 527, 205r: CENCI 1981, 392 nota 210]

Recordare mei domine **omnipotentia** tui dominans da sermonem rectum et benesonantem in os meum ut placeant verba mea in conspectu principis et verte cor eius in odium repugnantium nobis et in eos qui consentiunt eis Nos autem libera in manu tua deus noster in aeternum Amen [Mn23:86v *Oratio Danielis prophetae ad placandum principem sive alium magnatem*]

Recordare misericordiae tuae antiquae qua nos a principio in benedictionibus tuae dulcedinis praevenisti Antequam enim nascerer ego filius ancillae tuae domine spes mea ab uberibus matris meae tu me praevenisti praeparans mihi semitas quibus incederem et venirem ad gloriam domus tuae Priusquam me formares in utero novisti me et antequam exirem de vulva quidquid tibi placuit praeordinasti de me Quae qualia sunt in libro tuo de me scripta in secreto consistorii tui ego quidem ignoro unde et valde timeo tu vero nosti quoniam quod ego per successus dierum et temporum hinc ad mille annos huius temporalitatis expecto in conspectu aeternitatis tuae iam factum est et quod futurum est iam factum est Ego autem stans in hac nocte tenebrosa haec ignorans timor et tremor venerunt super me dum video mihi undique imminere multa pericula a multis quoque hostibus venari multitudineque innumerarum miseriarum in hac vita circumdatum Et nisi in tantis his malis adforet mihi tuum adminiculum desperarem Sed spes mihi magna subest de te mitissime princeps deus meus et consideratio multitudinis miserationum tuarum quae apud te sunt sublevat mentem meam et praecedentia signa misericordiae tuae quae antequam nascerer praevenierunt me et nunc specialiter in me effulserunt de futuris benignitatis tuae melioribus et perfectioribus muneribus quae tuis amicis reservas spem meam admonent ut in te laetetur domine deus meus laetitia sancta et viva quae semper laetificas iuventutem meam Dilexisti enim me unice amor meus antequam diligerem te et ad imaginem tuam creasti me omnibus creaturis tuis praeposuisti me quam dignitatem tunc quidem servo cum noverim te propter quod fecisti me (Augustinus, *Soliloquia* 26 PL 40, 884-885)

Recordare nostri domina sancta dei genitrix qui ad te confugimus ... quotidie salutamus et glorificamus [Ghg176b 245 *in veneratione s Mariae alia*]

Recordare sanctae crucis ... [ZRh156, p- 197 *Laudismus s BONAVENTURAE de s cruce*]

Recordare sanctae crucis qui perfectam vitam ducis ... mihi donet veniam Amen [*Laudismus sanctae crucis quem cecinit venerabilis BONAVENTURA* D2242, 49v]

Recordare sanctae crucis qui perfectam vitam ducis et in illa studeas In hac tutus et peritus sis accensus et ignitus et amore langueas Stes in cruce Christo duce donec vivis in hac luce fruens absque taedio Non frigescas ac tepescas in hac crescas et alescas cordis desiderio Arma crucem mundi lucem et habebis Christum ducem per aeterna saecula Crux vita sit nutrita et sic ita custodita ut sit absque macula Crux in corde crux in ore quodam intimo sapore det tibi dulcedinem Crux est gladius et scutum quod ex omni parte tutum esse facit hominem Cor a cruce sorbeatur et in illam rapiatur amoris incendium Dissipata carnis rixa sit mens tota crucifixa spiritali gaudio Speciale fer amorem et praecipuum honorem cruci salutiferam Cum fervore modularum haustu vitium tuarum velis hanc diligere Quare crucem quare clavos quare manus pede cava quare fossam lateris ibi plange ibi gaude sine fraude summa laude quantuncumque poteris Si virtutem Christi scires dando vires reperires maxima solacia Si tentares et gustares qualiter tu laborares ad habenda talia Istud pactum non sit fractum crux praecedat omnem actum ut succedant prospera Crux est optima medela contra zabulorum tela valde salutifera Sis in Christi cruce totus prompto animo devotus iubilo dulcedinis Servum Christi crux defendit et dat virtutem et ostendit viam rectitudinis Derelictus quasi victus condemnatus et afflictus es inter angustias Non sis piger neque lentis sed solers et intentus cruce frontem munias Crux in omnibus pressuris multum gravibus et duris est verum refugium Crux est porta paradisi in qua sancti sunt consisi qui vicerunt omnia Crux est mundi medicina per quam veritas divina fecit mirabilia Crux est salus animarum verum lumen et praeclarum et dulcedo cordium Crux est vita beatorum et thesaurus perfectorum decor et gaudium Crux est navis crux est portus crux est delitarius hortus in quo florent omnia Crux est fortis a rmatara et protectio saccura contens daemona Crux est speculum virtutis gloriosa dux salutis tota spes fidelium Crux est decus salvandorum et solacium eorum atque desiderium Crux est arbor decorata Christi sanguine sacrata plena cunctis fructibus Quibus animae devotae sunt ab omni labe lotae et nitent virtutibus Crux excellit omne donum et acquirit omne bonum suis amatoribus Crux pellit omnem metum et cor facit esse laetum et plenum fulgoribus Crux est plena gaudiorum in qua Christus rex caelorum voluit occumbere Crux est tota virtuosa speciosa velut rosa glorioso munere Crux amanda crux miranda veneranda praedicanda dona dat caelestia Crux odoris et splendoris plena roris et dulcoris in se Christum habuit Cor non potest meditari nulla lingua potest fari quod in carne latuit Sine fine laetus eris tu qui crucem sanctam quaeris donec mundo vixeris O quam felix remanebis nunc in cruce si studebis et si pereveraveris Crucem quare crucem gere crucifixum intueri ut defendi valeas Summa fide crucem vide et plenissime confide donec vitam habeas Fideles hinc ambulantes crucem Christi adorantes semper sibi serviant Christus in cruce pependit morte sua nos defendit a furore sathanae Circa crucem exercere debet omnibus placere et hanc semper gerere Nos dignare custodire crucifixe qui servire iure debent omnia Per virtutem sanctae crucis per aeterna saecula O amor almae crucis duc nos aeternae lucis ad gloriosa gaudia Amen (NGNM 22402, 112r *Contemplationes sancti Bernardi de cruce et passio ne domini ad fideles*)

Recordare Satanas quia tibi manet paena cum vides hominem quem deus et dominus noster Iesus Christus ... Fuge daemon in hoc signo vincimus te deo gratias [Ghg176b 264]

Recordari volo domine transactas faeditates meas et carnales corruptiones ... ignorantias meas ne memineris salvator mundi qui vivis [Brb497 187 *oratio s. Augustini*]

Redde mihi domine obscc/o stolam immortalitatis quam perdidit in prevaricatione primi parentis et quia cum ornamento quamvis indignus ad altare tuum accedam praesta ut in eodem in perpetuum merear delectari Per Christum [CmN7, 30r *Ordo Missae ad stolam sive orarium*]

Redemptor clementissime Iesu Christe qui Pilato nequissimo hora diei prima duriter passus pro me praesentari voluisti da mihi famulo tuo ut in extremis vitae meae praesentis coram te iudice iusto merear purus et innocens laeta fronte praesentari Qui cum patre [PaL.757.172vb *Officium Passionis ad Primam*]

Redemptor noster domine Iesu Christe redemptione mea misericordia mea et salus mea ... trahe me ad te fontem vivum ut inde percepta modo bibam unde semper vivam tecum qui vivis in aeterna saecula Amen [Ve60, 58v-61r *De recordatione passionis Christi <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis> (25) [cfr Iesu domine Iesu pie Iesu bone*

Redemptor omnium ineffabilisque salutis nostrae deus qui pro nobis inferna penetrans factus es inter mortuos liber exaudi matutinam familiae tuae precem et erue nos ab inimici insidiantis pessima servitute Qui cum patre et filio [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 87: PL 142 327B]

Redemptor omnium ineffabilisque salvator deus qui pro nobis inferna penetrans factus es inter mortuos liber exaudi matutinam precem miserere domine familiae et erue nos ab inimici insidiantis pessima servitute Per [*Oratio*: PL 101, 543C]

Reduc deus meus oculos maiestatis super opus ineffabilis pietatis Intueri dulcem natum toto corpore extensum Cerne manus innoxias pio manantes sanguine et remitte placatus scelera quae patravenerunt manus meae Considera inerme latus crudeli perfossum cuspide et renova me sacrosancto fonte illo quem inde fluxisse credo ... Numquid non attendis pie pater adolescentis filii carissimi caput nivea cervice deflexa pretiosa resolutum in morte Aspicie mitissime conditor dilectae sobolis humanitatem et miserere super infirmi plasmatis debilitatem Candet nudatum pectus rubet cruentum latus tensa arent viscera decora languent lumina regia pallent ora procera rigent brachia crura pendent marmorea rigat terebratos pedes beati sanguinis unda Specta gloriose genitor gratissimae prolis lacera membra et memorare quae mea est substantia [Metz 245 (revisioe di PL 40, 905) PS.-AGOSTINO, *Meditationes*: ed. WILMART 1927 = WILMART, *Anteurs*, 63]

Refice nos mannae spiritalis alimento opulentissime largitor omnipotens ut in sensum manuum tuarum directi mereamur in monte tua acquisitum dextera gloriari Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 77: PL 142 301 B]

Rege nos domine suavibus tuae praeceptionis habenis ut aeterni tabernaculi habitatione percepta plenitudine perennis poculi repleamur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 22: PL 142 114 C]

Rege quaesumus nos et intercedente beata dei genitrice Maria cum omnibus sanctis tuis gratiae tuae in nobis dona multiplica ut ab omnibus liberati offensis et temporalibus non destituamur in auxiliis et sempiternis gaudeamus institutis Per eundem dominum [HAS 99v]

Regnator omnium sanctorum domine qui spiritalem cibum omni animae opportuno ministras in tempore concede nobis te perpetualiter benedicere tuamque potentiam cum electis tuis fiducialiter exaltare Per [*Oratio*: PL 101, 555C; BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 144: PL 142 518 B]

Regnum caelorum regnum felicissimum regnum carens morte et vacans fine cui nulla tempora succedunt per aevum ubi continuus sine nocte dies nescit habere tempus ubi victor miles pro labore donis ineffabilibus cumulatur Nobile perpetua caput amplectente corona Utinam remissa peccatorum mole me ultimum servorum Christi iuberet divina pietas hanc carnis sarcinam deponere ut in suae civitatis gaudia aeterna repausandus transirem sanctissimis

supernorum choris interesset cum beatissimis spiritibus gloriae Conditoris assisterem praesentem dei vultum cernerem nullo mortis metu tangerer de perpetuae immortalitatis incorruptione securus gauderem et scienti omnia coniunctis omnem ignorantiae caecitatem amitterem terrena cuncta parvipenderem convallem lacrymarum istam intueri vel reminisci ulterius non dignarer ubi vita laboriosa vita omni amaritudine plena vita domina malorum ancilla infernorum quam humores tumidant dolores extenuant ardores exsiccant aera morbidant escae influunt ieiunia macerant ioci solvunt tristitiae consumunt sollicitudo coarctat securitas hebetat divitiae iactant paupertas deiicit iuventus extollit senectus incurvat infirmitas frangit maeror deprimit diabolus insidiatur mundus adulatur caro delectatur anima excaecatur totus homo conturbatur Et his tot et tantis malis mors furibunda succedit vanisque gaudiis ita finem imponit ut cum esse desiderint nec fuisse putentur Sed quas laudes quasve gratiarum actiones tibi referre valeamus deus noster qui nos etiam inter has tantas mortalitatis nostrae aerumnas non desinis consolari mira visitatione gratiae tuae Ecce me miserum multis moeroribus plenum dum vitae meae finem timeo dum peccata mea considero dum iudicium tuum formido dum mortis horam cogito dum supplicia tartari horreo dum opera mea qua districtione et discussione a te pensentur ignoro dum quo fine illa clausurus sim penitus nescio dumque haec et alia multa mecum sub corde retracto consolaturus ades solita pietate domine deus et inter has querelas nimiosque ploratus ac profunda cordis suspiria assumis maestam et anxiam mentem super alta iuga montium ad areolas usque aromatum et colloca me in loco pascuae secus rivulos dulcium aquarum ubi praeparas in conspectu meo mensam multiplicis apparatus quae fatigatum spiritum repauset et cor triste laetificet quibus tandem refocillatus deliciis et multarum miseriarum mearum oblitus levatus super altitudinem terrae in te vera pace quiesco [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio* XIV, 7: PL 158 783 D]

Remitte domine iniquitatem plebis tuae et ostende nobis misericordiam tuam quae nos in viam pacis iustitia praecedente perducit Per dominum [Bruno Herbolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 84: PL 142 319 C]

Repelle domine nequitas insurgentium a sorte iustorum ut qui in te toto corde confidunt nullis tentationum imbris quatiantur Per dominum [Bruno Herbolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 124: PL 142 470 D]

Reple domine os nostrum sapientia tua ut memores te hominem factum nosque redemisse de tartaro mereamur vultus tui lumine decorari Qui cum patre [Bruno Herbolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 48: PL 142 200 C]

Respice domine deus propitius et per intercessionem beatae et gloriosae semper virginis Mariae genitricis dei et domini nostri Iesu Christi et beatorum apostolorum martyrum et confessorum atque virginum omniumque sanctorum ad supplicem meam et miserere omnibus rectoribus ecclesiarum qui pro tuo sancto nomine laborant ut perseverent in operibus bonis Miserere domine devotis utriusque sexus ut in tuo sancto servitio caste et sobrie in vinculo caritatis perfecte permaneant Subveniat domine pietas tua omnibus parentibus nostris vel amicis praeteritis praesentibus et futuris Mihique miserere peccatori servo tuo atque omnibus qui memoriam mei in oratione habent et qui se in meis indignis precibus commendaverunt qui mihi caritatis studio et pietatis sive compassionis affectu offitio largiris. Miserere paenitentibus da eis veniam Miserere omni populo christiano elemosinam largientibus pauperibus Christi iter agentibus navigantibus et his qui in tribulatione sive infirmitate animae et corporis largire eis digneris domine consolationem spei fidei et caritatis Miserere domine fidelibus defunctis da eis requiem et vitam beatam Miserere omni congregationi beatorum martyrum et confessorum miserere negligentibus delinquentibus aetatis et pravis christianis ut cito se corrigant et emendent Propitiare domine Iudaeis et haereticis scismaticis et hiis qui ignorant paganis ut convertantur a viis suis malis convertantur ad te deum vivum et verum qui fecisti caelum et terram mare et omnia quae in eis sunt et cognoscat te deum creatorem omnium et serviant tibi perseverantes usque in finem Qui in trinitate vivis et regnas deus in saecula saeculorum Amen [Bba 2003, 59 nr. 20].

Respice domine in orationem servi tui et aures tuae pietatis inclina ... ut absolveris qui es benedictus [Chg173b 361 s *Mariae et omnium virginum alia*]

Respice domine sancte pater omnipotens aeternae deus de sanctuario tuo [LHP.S IX.38]

Respice nos domine in hac hora per pretiosam spineam coronam tuam et vide tribulationem nostram et gratiam tuam caelestem ad nostrum praesidium dirige per Christum dominum nostrum [HAS 319r]

Respice quaesumus domine super hanc familiam tuam pro qua dominus noster Iesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium et crucis subire tormentum Qui tecum vivit et regnat Amen [*Via Crucis - Commendatio* dopo la XIV stazione]

Respiciat ad nos rector aeternus deus ut det nobis angelum suum ... Iesus Christus filius dei vivi qui cum Patre [Chg173c 387 *nella salmodia*]

Respiciens de caelo sancto tuo piissime deus pone terminum insipientiae nostrae ut a terroribus vanis eruti tibi soli de puritate cordis integra placeamus Per dominum [Bruno Herbolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 52: PL 142 212 B]

Respira ergo o peccator respira ne desperes Spera in eo quem times affuge ad eum a quo aufugisti invoca importune quem superbe provocasti Iesu propter nomen tuum fac mihi secundum nomen tuum Iesu obliviscere superbum provocantem respice miserum invocantem nomen dulce nomen delectabile nomen confortans peccatorem et nomen beatae spei Quid est enim Iesus nisi salvator Ergo propter temetipsum esto mihi Iesus esto mihi salvator benignus Noli domine noli attendere sic malum meum ut obliviscaris bonum tuum o bone domine et si ego admisi unde me damnare potes tunc amisisti unde salvare soles Si enim castitatem meam mihi ademi numquid misericordiam tuam peremi Verum est conscientia mea meretur damnationem et paenitentia mea non sufficit ad satisfactionem sed certum est quod misericordia tua superat omnem offensionem Parce ergo tu domine qui es salus et qui non vis mortem peccatoris miserere peccatrici animae meae Solve vincula eius sana vulnera eius Ecce misericors domine coram te exhibeo animam meam virtutum nervis dissolutam catenis vitiorum ligatam pondere peccatorum gravatam delictorum sordibus foedatam discissam vulneribus daemonum putridam et fetidam ulceribus criminum his et aliis gravibus malis quae melius me vides obrutam oppressam circumdatam obvolutam bonorum omnium relevamine destitutam Ecce quantam me miseria subveni succurre o universa misericordia Heu miser heu miser semper et ubique miser quanta captivitas miseri hominis Si male vivit homo aperta est damnatio si recte quidem vivere videtur sed incaute se custodiens inde gloriatur iterum est misero certa mors et aeterna damnatio Isti sunt inimici miseri hominis superbia invidia inanis gloria quae infelicem contaminant et infestant et nisi dei misericordia eum tueatur saepius usque ad mortem vulneratur Libera me domine ab his hostibus meis a quibus me liberare non valeo Perversum enim et pessimum est cor meum ad deploranda perpetrata peccata mea lapideum est et aridum ad resistendum instantibus molle et luteum ad inutilia et noxia tractanda velox et infatigabile ad cogitanda salubria fastidiosum et immobile Anima mea distorta et depravata ad praecipitandum et volutandum se in vitiis nimis facilis est et prompta ad salutem reminiscendam nimis difficilis et pigra Longum est enumerare singula gastrimargiam somnolentiam levitatem impatientiam cenodoxiam detractionem inobedientiam et caetera vitia quibus facta est infelix anima mea quotidiano ludibrio quibus distrahitur conculcatur et perditur Libera eam domine exonerata mole peccatorum obrutam solve delictorum funibus ligatam expedi criminibus irretitam erige iacentem sustine nutantem instrue spiritualibus armis virtutibus inermem tege et protege pugnantem expugna impugnantem Iesu bone vide humilitatem meam et laborem meum et dimitte universa delicta mea Adiutor meus esto ne derelinquas me neque despicias me sed doce me facere voluntatem tuam Anima mea testetur quod libenter os confitetur Adiuvata me domine pie benigne et clemens plus quam possim cogitare ut non minus hoc sentiam quam praesumo sperare [PS.AUGUSTINUS, *De contritione cordis* 5 *Misericordiae divinae imploratio. Inimici hominis*: PL 40, 946-947]

Revoca haereticos per veram confessionem trinitatis ad gremium ... in unitate deitatis perenniter regnas in saecula saeculorum [Chg077 398]

Revocat nos ad humilitatis regulam scriptura praecipiens quanto magnus es humilia te in omnibus Quam bene humilitatis regulam Abraham noverat qui cum ex dominica confabulatione extolli potuisset abiectum et despicabilem se pronuntiavit dicens Loquar ad dominum meum cum sim pulvis et cinis Ergo ut de nobis semper humilia sentiamus ventilemus cotidie hos coram domino psalmos [GvG 1933, 8].

Revocat nos ad humilitatis regulam scriptura praecipiens Quanto magnus es humilia te in omnibus Quam bene humilitatis regulam Abraham noverat qui cum ex dominica confabulatione extolli potuisset abiectum et despicabilem se pronuntiavit dicens Loquar ad dominum meum cum sim pulvis et cinis Ergo ut de nobis semper humilia sentiamus ventilemus quotidie hos coram domino psalmos Dixi custodiam Nonne deo subiecta erit Domine non est exaltatum cor meum [*Pro custodienda humilitate et cognitione humanae fragilitatis*: PL 101, 476A]

Rex deus immense quo constat machina mundi Quod miser eni famulus posco tu perforce clemens Sit mihi recta fides et falsis obvia sectis Sit mihi praecipue morum correctio praesens Sim carus humilis verax cum tempore praesens Secreti tacitus et linguae famine cautus Da fidum socium da fixum semper amicum Da blandum sobrium parcum castumque ministrum Non me pauperies cruciet aut languor obuncet Sit comes alma salus et sufficientia victus Absint divitiae fastus et iurgia litis Invidiae luxus et ventris pensio turpis Crimine ne laedam quemquam nec crimine laedar Sic bene velle queam quo pravum posse recedat Nil turpe cupiam faciam vel proloquar unquam Te mens desideret lingua canat actio promat Da pater altitonans undosum flitibus imbrem Quo valeam lacrymis calparum solvere moles Da precor auxilium possim quo vincere mundum Et vitae stadium placido percurrere passu Cumque suprema dies morte patefecerit urnam Concedas veniam cui tollit culpa coronam [*Oratio Eugenii episcopi*: PL 101 1397 A]

Rex deus immensi quo constat machina mundi Quod miser imploro tu Christe perforce clemens Sit mihi recta fides et falsis obvia sectis Sit mihi praecipue

morum correctio praesens Sim charus humilis verax cum tempore prudens Secreti tacitus et linguae famine cautus Da fidum socium da fixum semper amicum Da blandum sobrium parcum castumque ministrum Non me pauperies cruciet nec languor obuncet Sit comes alma salus et sufficientia victus Absint divitiae fastus et iurgia lites Invidiae luxus et ventris pensio turpis Crimine nec laedam quemquam nec crimine laedar Sic bene velle queam quo pravam posse recedat Nil turpe cupiam faciam vel proloquar umquam Te mens desideret lingua canat actio promat Da pater alto nans undosum fletibus imbrem Quo valeam lacrymis culparum solvere moles Da precor auxilium possim quo vincere mundum Et vitae stadium placido percurrere passu Cumque suprema dies mortis patefecerit urnam Concede veniam cui tollit culpa coronam [Oratio Eugenii Toletani episcopi: PL 101, 579]

Rex Gaspar Rex Melchior Rex Balthasar rogo vos per singula nomina rogo vos per per sanctam trinitatem rogo vos per regem regum quem ... tribulationum mearum hodie et intercedite pro me ad dominum ... liberare dignetur ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus a subitanea et et improvisa morte et ab omnibus malis ... periculo corporis et animae Amen [CmU6692, 222r *shiaditissimo*]

Rex omnium regum gaudium angelorum deus ... dimitte omnia peccata mea [Vat84 9]

Rex omnium saeculorum deus cuius regnum super omnes populos dilatatur subiice quaesumus gentes vitiorum sub pedibus nostris ut dum tibi sapienter deo nostro psallimus tuo eas auxilio superemus Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 46: PL 142 194 B]

Rex regum altissime domine Iesu Christe splendor ac figura substantiae summi patris ... efficacia refecturus [*Ante missam* <III pars> MiB41, 72vb]

Rex regum et dominus dominantium in quo omnis spes et salus consistit ... sine fine permanes in saecula [Chg077 408]

Rogamus ergo te domine suppliciter ut signum istud ... perducas me ad vitam aeternam Amen [Vat84 94 *in Parasceve*]

Rogamus te dulcissima domina ut nobis aperias quae fecisti ... Dum captus fuit filius meus [Assisi 656, 89; CENCI 1981, 58 (*cf* Assisi 678b)]

Rogo patrem per filium rogo filium per patrem ... Oro ad te domine pro persequentibus et calumniantibus mihi domine Iesu Christe totum versum [Chg173c 381]

Rogo te altissime deus sabaoth pater sancte ut me tunica castitatis digneris accingere et meos lumbos balteo tui timoris ambire Renes cordis mei tuae caritatis igne urere ut pro peccatis meis possim intercedere et adstantibus veniam peccatorum promereri et pacificas singulorum hostias immolare Me quoque audacter ad altare tuum accedentem non sinas perire sed dignare lavare ornare et clementer suscipere Per Iesum Christum [IvM 1975, 813 n. 19].

Rogo te altissime deus sabaoth pater sancte ut nos tunica castitatis digneris accingere et meos lumbos balteo tui timoris ambire Renes cordis mei tuae caritatis igne urere ut pro peccatis meis possim intercedere et adstantis populi veniam promereri ac pacificas singulorum hostias immolare Me quoque audacter accedentem non sinas perire sed dignare me lavare ornare et leniter suscipere Per dominum nostrum Iesum Christum [OxLL4 (ed. CoO, 213 n. 25)]

Rogo te domine Iesu Christe per ipsum sacrosanctum sacrificium corporis et sanguinis tui quo cotidie in ecclesia tua pascimur et potamur abluimur et sanctificamur atque unius summaeque divinitatis participes efficimur Da mihi virtutes tuae sanctas quibus repleta bona conscientia ad altare tuum accedere merear et haec ipsa sacramenta caelestia efficiantur mihi salus et vita Tu enim dixisti ore tuo sancto panis quem ego dabo caro mea pro mundi vita Si quis manducaverit ex hoc pane vivet in aeternum Et qui manducaverit me vivet propter me Panis dulcissime sana palatum cordis mei ut sentiat suavitatem amoris tui Sana illud ab omni languore ut nullam praeter te sentiat dulcedinem nullum praeter te quaerat amorem Panis candidissime habens omne delectamentum et omnem suavitatem saporis qui nos semper reficis et in te numquam deficiis Comedat te cor meum et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae Manducat te angelus ore pleno comedat te homo peregrinus pro modulo suo ne deficere possit in via tali recreatus viatico Panis sancte panis vive panis pulcher panis munde qui descendisti de caelo et das vitam mundo Veni in cor meum et munda me ab omni inquinamento carnis et spiritus Intra in animam meam et sanctifica me interius et exterius esto tutamen et continua salus corporis mei et animae meae recedant procul a praesentia maiestatis tuae omnia perversa ut foris et intus munita recto tramite ad regnum tuum perveniam Ubi non in mysteriis sicut in hoc tempore agitur sed facie ad faciem te videbimus cum tradideris regnum deo patri et deus eris omnia in omnibus tunc enim me de te satiabis satietate mirifica ita ut neque esuriam neque sitiam in aeternum Amen [HAS 80v *Ante perceptionem corporis Christi*]

Rogo te etiam clementissime domine deus meus pro animabus N. et omnium aliorum utriusque sexus ... requiem sempiternam [MiB41, 49ra *pro fidelibus defunctis*]

Rogo te gloriosissima sanctissima Maria et tota cordis intentione depono clementiam tuam quatenus per illam summam laetitiam quam habuisti quando tres magi oblati muneribus maiestatem filii tui adoraverunt succurrere mihi digneris in omnibus necessitatibus et angustiis meis [PaSL22, 85v *Quantum gaudium*]

Rogo te immensa pietas deus pater omnipotens ne perdas me creaturam tuam ... inanum cogitationum figmentis deludor [Ghg176b 256]

Rogo te sancte angele dei cui ego indignus peccator ad custodiendum commissus sum ... [*Orationes ... de angelo proprio* D1109, 10r]

Rogo vos et obsecro vos novem ordines sanctorum angelorum et omnes sancti dei ... et propitius fiat [Ghg176b 258 *Oratio s. Brandani alia*]

Sacerdos dei Martine (Ri23:80r Ant CAO 4670/4671)

Sacerdos summe domine Iesu Christe et verus pontifex futurorum bonorum ... supernorum civium Qui vivis [*Oratio praeparatoria ante missam celebrandam* MiB41, 55ra-57ra] *cf* Summe sacerdos

Sacerdotes mementote ... [BerlinH348, 156r BERNARDUS contra carnales sacerdotes: RH 33012; Walther 16999]

Sacerdotum flos perhennis exemplar et speculum martyr potens et solemn timeris fame gerens titulum esto mihi sancte Thoma salutis signaculum Opem tuam nobis porrige o Thoma rege stantes iacentes erige vitam moresque corrige et in viam pacis nos dirige Salve Thoma virga iustitiae mundi iubar robur ecclesiae plebis amor cleri deliciae salve gregis tutor egregie salve tuae gaudentes gloriae [HAS 21r]

Sacerdotum flos perhennis exemplar et speculum martyr potens et solemn timeris fame gerens titulum esto mihi sancte Thoma salutis signaculum Opem tuam nobis porrige o Thoma rege stantes iacentes erige vitam moresque corrige et in viam pacis nos dirige Salve Thoma virga iustitiae mundi iubar robur ecclesiae plebis amor cleri deliciae salve gregis tutor egregie salve tuae gaudentes gloriae [HAS 21r]

Sacra crux salva me quia in te passus est salvator mundi ... per infinita saecula [Ott245 430 *ad crucem*]

Sacrosanctae et individuae trinitati crucifigi ... humanitati [D1109, 1r *Leo papa dicitur concessit...*]

*Salus mea Christe Iesu si te ad misericordiam inclinare potest humana miseria adesto mihi misero et preces meas benignus exaudi fac peregrinationem meam tibi placitam et gressus meos dirige in via salutis aeternae dignare mihi in die exitus mei et in illa hora mortis assistere neque reminiscaris iniquitatem mearum sed egredientem ex hoc corpulculo spiritum placatus excipias ne intres in iudicium cum servo tuo domine misericordiarum fons misericorditer mecum age causae meae faveas et deformatas meas contege in die novissimo nec patiaris hanc animam opus manuum tuarum ad superbum tui et mei hostis in **periculum**... pervenire aut praedam fieri spiritibus immundis et famelicis canibus ludibrio deus meus misericordia mea Amen [Bg13, 274v *add. (inizio in corsivo manca nella foto)* <FRANCISCI PETRARCHAE>]*

Salus mea Christe Iesu si te ad misericordiam inclinare potest humana miseria ... deus meus et misericordia mea Amen [PaL1063, 300r *Oratio cotidiana eiusdem FRANCISCI PETRARCHAE*: LEROQUAIS I, 48]

Salutare eximium omnium populorum domine respice propitius super oves gregis tui eisque impertiens sal prudentiae introducere easdem innoxias noxias sempiternam digneris in requiem Qui cum patre [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 94: PL 142 350 A]

Salutem mentis et corporis donet nobis Iesus sapientia patris ... [*Horae de aeterna sapientia* D521, 8rb]

Saluto te ... cum salutatione qua salutavit Gabriel ... [DarmstadtDNH 63, 154v]

Saluto te domina beatissima virgo Maria dei genitrix ... digne merear accipere beatitudinem [Pal 1368, 54r *Alia oratio ad virginem*: LEROQUAIS I, 184]

Saluto te immaculata Maria angelorum regina caelorum domina pro ea salutatione qua salutavit tibi angelus Gabriel dicens Ave gratia plena dominus tecum Spiritus sanctus superveniet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi Quod enim ex te nascetur et vocabitur filius dei Deprecor te piissima domina propter illam laetitiam quam habuisti in illa nocte quando peperisti filium tuum redemptorem mundi sine dolore et sine virili semine ut me lactifices in omnibus tribulationibus temptationibus et necessitatibus meis et libera me ab insidiis diaboli invidi et carnis et ab omnibus malis linguis praeteritis praesentibus et futuris Sicut tua sanctissima virginitas pura observatur Sic esto nobis memor domina et filio tuo nos reconcilia ut ipsum tecum videre possimus per cuncta saeculorum saecula Amen [HAS 101v]

Saluto te sancta Maria regina caelorum et domina angelorum ea salutatione qua salutavit te angelus Gabriel dicens Ave Maria gratia plena dominus tecum Deprecor te domina per illam laetitiam quam habuisti in illa nocte quando filium tuum peperisti sine dolore et labore quem concepisti sine virile semine ut lactifices me in hora dysfunctionis meae et suscipias meam animam in tua sancta fide per puram confessionem et in hoc saeculo mihi famulo tuo subvenias in omnibus tribulationibus et angustiis et necessitatibus meis [HAS 110r]

Saluto te sancta virgo Maria domina caelorum ... ora pro nobis peccatoribus Amen [PaL1374, 19r *De BVM oratio*: LEROQUAIS I, 195]

Salva me domine Iesu Christe rex aeternae gloriae qui potes salvare da mihi famulae tuae ... [Fb326, 40v]

Salva me domine Iesu Christe rex aeternae gloriae qui potes salvare ... [Fb326, 35v]

Salva me domine qui potes me salvare et da mihi velle operari ... qui es semper et permanes in saecula saeculorum [Chg173b 327 *oratio s Augustini*]

Salva me domine rex aeternae gloriae qui potens es ... digneris largire custodiam [Vat84 51]

Salva me domine rex aeternae gloriae qui potes salvare da mihi ... in quibus constrictus teneor [Brb497 149 *oratio s Augustini*]

Salva me domine rex aeternae gloriae qui potes salvare da mihi et velle operari et posse perficere quae tibi placent et mihi expediunt da mihi domine in perturbatione consilium In tribulatione auxilium In persecutione solacium Et in omni temptatione virtutem Tribue domine praeteritis malis meis veniam praesentibus emendationem futuris quoque dignare largiri custodiam Per dominum [Ox.BL/LMH, Borough 1, 213v]

Salva me domine rex aeternae gloriae qui solus potes salvare Da mihi et velle et operari et perficere quae tibi placent et mihi expediunt Da in perturbatione et tribulatione auxilium in persecutione solacium et in omni tempore temptationis virtutem Tribue mihi de praeteritis malis veniam de praesentibus vitiis emendationem de futuris peccatis largiri digneris custodiam Deus qui praescius es futurorum qui transacta velut praesentia conspicias tu domine oculos cordis mei aperire dignare et acceptabilem tibi fac animam meam ut semper tuus amor pectus meum inflammet et per diem tecum sit fabulatio mea et per noctem visitationem tuam cognoscam quia dulcia sunt eloquia tua domine in faucibus meis suscipe spiritum meum in tua perpetua pace Te invoco domine qui assistunt omnes chori sanctorum et glorificant cum timore et tremore noli derelinquere animam meam ut non dominetur ei quem tu confudisti in desiderio tuo Te invoco illuminatorem hominum et salvatorem et redemptorem Clamo ad te exaudi me domine et solve vincula peccatorum meorum in quibus constrictus teneor Qui cum patre [Item eiusdem = *Oratio sancti Augustini*: PL 101 1398 C]

Salva me sancta crux quae in corpore Christi dedicata es et ex membrorum eius compage tanquam margaritis ornata quae praetium nostrum portare digna fuisti et vitam aeternam nobis attulisti Iesu bone praesta mihi ut per signum et reparationem sanctae crucis me ab omnibus inimicorum incursionibus liberes et tua bonitate conserves peccata dimittas veniam indulgentiae tribuas qui vivis et regnas deus [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XLV* <olim XLIV> (ad crucem Domini *Elevatio ad sanctam crucem*): PL 158 942 A]

Salva nos domine salvator ... [Pal 1366, 133r *Quand tu seras devant le crucifix*: LEROQUAIS I, 180]

Salvam me fac ancillam tuam domine Deus meus sperantem in te Mitte mihi domine auxilium de sancto Et de Syon tuere me Esto mihi domine turris fortitudinis A facie inimici Nihil proficiat inimicus in me Et filius iniquitatis non apponat nocere mihi Ab occultis meis munda me domine Et ab alienis parce ancillae tuae Domine exaudi orationem meam Et clamor meus ad [PRPLH:101v *dopo* O bone Iesu Illumina e prima di O s d qui Ezechiae]

Salvator mundi domine Iesu Christe salva nos nullum salvatorem habentes praeter te in hac magna tribulatione qua multi insurgunt adversum me [HAS 316r: litanie _ invocazione tropata 9]

Salvator mundi o omnipotens Christe salva me O anima perfectissima Iesu Christi sanctifica me Corpus Iesu Christi refice me de te Sanguis dulcissime Iesu Christio inebria me de te Aqua purissima quae de latere Christi existi lava me Sudor et pavor Iesu Christi purga me Passio crudelissima et multum fructuosa Iesu Christi conforta me Corona spinarum pungentissima et clavi durissimi qui vulnerastis corpus Christi fortificate me Potus amarissimus fellis acetique qui datus fuit tibi Iesu Christe propter me extinguat sitim omnium meorum concupiscentiarum Crux sanctissima Iesu Chrsti defende me ab omni periculo O bone Iesu rex omnipotens dilecte mi exaudi me et me permittas quod ego in perpetuum separer a te A spiritibus malignis et invisibilibus omnipotens Iesu Christe defende me et in ultima hora exitus animae meae a corpore meo trahe eam ad te et pone me o gloriosissime Iesu Christe iuxta te ut ego cum tuis sanctis angelis semper te laudare et glorificare valeam Qui vivis et regnas potentissimo invisibili immortalique patre et aeternali spiritu sancto per infinita saecula saeculorum Amen [PRPLH:91v]

Salvator mundi salva me et custodi me et locum nostrum sicut salvasti Israel et archam testamenti per Iordanem Libera me domine sicut liberasti iesum sacerdotem magnum filium tuum cum stetisset sol contra Gabaon et luna supra vallem Haylon Libera me domine sicut liberasti Raab de Ierico Libera me domine sicut liberasti Semigar de sexcentis viris occisis Libera me domine sicut liberasti Israel per consilium Deborah Libera me domine sicut liberasti Gedeon cum trecentis viris de bello Madian Libera me domine sicut liberasti Iephthe Galaaditidem de gentium potestate Libera me domine ab adversariis meis sicut liberasti Sansonem ab ira leonis nihil in manu habentem et de manu Philistinorum et adiuvisti eum in multis adversis Adiuvam me domine et salvus ero custodi et protege me et custodi locum nostrum a lupis rapacibus sicut salvasti filios israel per annos quadraginta Libera me domine sicut liberasti Naaman principem militum regis Syriae de lepra in Iordane et ut liberasti filios prophetarum de profundo Iordanis fluctu super Aegyptios regresso divino nutu et ut liberasti Dathan et Asian civitates ab exercitu Syriae cum dominus ostendisset puero Helisei visibiles plagas ignitas et tunc percussae sunt Syriorum civitates oratione eius et prece Libera me domine et munda me ab omnibus sordibus peccatorum sicut mundasti et sanctificasti Ieremiam in utero matris suae Libera me domine sicut liberasti Danielem prophetam de ira regum et de lacu leonum et de fame Libera me domine sicut liberasti tres pueros Ananiam Azariam et Misaelem de fornace ignis ardentis Libera me domine sicut liberasti Susannam de falso crimine et falsis testibus et Ionam de ventre caeti Libera me domine sicut liberasti Esdras Neemiam et Zorobabel et omnem Israel post captivitatem septuaginta annorum Libera me domine sicut liberasti Iudam Machabeum et Israel per Machabeos in multis praeliis et periculis et septem fratres cum matre eorum qui martyrium peregerunt Libera me domine sicut liberasti Iob ab omni tribulatione et dolore Libera me domine sicut liberasti Tobiam a caecitate et filium eius a daemonio per sanctum Raphael archangelum Libera me domine sicut liberasti Israel per Hester reginam austri et ut liberasti Iudith et Israel de manu Holofernis sic mihi dimittere digneris deus meus facinora mea magna et minima et eripere me digneris de morte peccati et de omnibus vitiis animae et corporis praeteritis praesentibus et futuris et indulge fratribus et sororibus meis vivis et defunctis omnia peccata eorum omnibusque quorum elemosinas et beneficia accepi et quibus pollicitus sum orationem meam Libera me domine sicut liberasti Samariam civitatem obsessam ab Aminadab rege et nocte sonitu aeris Syriorum castra effugata sunt Libera me domine sicut liberasti centum viros a fame in triginta panibus et copia fragmentorum fuit Libera me domine sicut liberasti et resuscitasti cadavera mortuorum tangentia ossa Helisaei in sepulchro Libera me domine sancte pater omnipotens aeternae deus sicut liberasti Iudam et Ierusalem occidente angelo una nocte centum octuaginta quinque milia de exercitu Sennacherib Libera me domine sicut liberasti Ezechiam regem de morte et infirmitate addens ei quindecim annos sole signato per decem lineas [Mt466, 147v; cfr *Oratio s Brandani* 6: ed. SALMON OSB 5]

Salvator mundi salva nos Christe per virtutem sanctae crucis ... [Fb326, 15r *contro i nemici*]

Salvator mundi salva nos omnes ... et semper perfrui mereamur Per [in *commemorationem omnium fidelium sanctorum tuorum qui te custodiant* PaL1400, 229v: LEROQUAIS I, 234]

Salvator piissime Iesu Christe qui spinis coronatus hora tertiarum flagella et convitia pro me misero humiliter pertulisti tribue mihi famulo tuo ut flagellis et convitiis huius saeculi tolleranter devinctis/deiunctis merear in aeterna vita coronari Qui cum patre [PaL757, 174va *Off Passionis ad Tertiam*]

Salve caput crucentatum totum spinis coronatum conquassatum vulneratum arundine verberatum facie sputis illita Salve culus dulcis vultus immutatus et incultus immutavit suum florem totus versus in pallorem quem caeli curia Omnis vigor atque viror hinc recessit non admiror mors apparet in aspectu totus pendens in defectu attritus aegra macie Sic affectus sic despectus propter me sic interfectus peccatori tam indigno cum amoris intersigno appare clara facie In hac tua passione me agnosce pastor bone cuius sumpsit mel ex ore haustum lactis cum dulcore prae omnibus deliciis Non me reum asperneris nec indignum dedigneris morte tibi iam vicina tuum caput hic inclina in meis pausa brachiis Tuae sanctae passioni me gauderem interponi in hac cruce tecum mori praesta crucis amatori sub cruce tua moriar Morti tuae tam amarae grates ago Iesu care qui es clemens pie deus fac quod petit tuus reus ut absque te non finiar Dum me mori est necesse noli mihi tunc deesse in tremenda mortis hora veni Iesu absque mora tuere me et libera Cum me iubes emigrare Iesu care tunc appare o amator amplectende temetipsam tunc ostende in cruce salutiferam [ARNULFUS DE LOVANO, *Rhythmica oratio ad unum quodlibet membrorum Christi patientis et a cruce pendens* (8) *Ad faciem*: PL 184, 1323] Cfr Salve Iesu reverende

Salve crux adoranda quae sola felix fuisti sustinere talentum mundi Salve crux veneranda quae totius mundi solvisti delicta Salve crux honoranda quae cunctis arboribus pretiosior extitisti Salve crux colenda quae nostrum dominum portare voluisti et meruisti et vitam aeternam nobis contulisti Salve crux sanctificata quae in corpore ... et ... eius tamquam margarita ornata Salve crux sanctissima per quam restaurata est nobis vita aeterna Salve crux sanctissima per quam destructa est potestas diaboli te sancta crux ob secr... tua virtute pectus et corpus meum ... animam meam custodias Cogitationes meas sanctifices Per dominum nostrum Iesum Christum qui ... omnium fidelium vivorum atque defunctorum salutem Amen [*Oratio ad crucem* BsQ7, 101v]

Salve crux in qua Christus moriendo pendit et per quam mundi tota redempta salus O Christe deus qui factus es homo pro crimine mundi in cruce migrasti fac miserere mei Amen (NGNM 22402, 116v preghiera 1 dopo *Contemplationes sancti Bernardi recordare sanctae crucis*...)

Salve crux in qua Christus moriendo pendit O Christe deus qui factus es homo pro crimine mundi in cruce migrasti fac miserere mei crux bona crux digna

lignum super omnia ligna me tibi consigna salvans a morte maligna Per crucis hoc signum quo pellitur omne malignum Ne mentem laedant fantasmata cuncta recedant O crux gloriosa o crux adoranda o lignum pretiosum o admirabile signum per quod diabolus est victus et mundus Christi sanguine redemptus (NGNM 22402, 105v *Salutatio ad sancta Crucem Christi*)

Salve crux invincibilis quia in te deletum est durissimum iugum diabolicae servitutis Ave crux insuperabilis quia per te conscendimus solum patriae caelestis Salve crux admirabilis quae claro lumine fulges per ambitum orbis Ave crux inenarrabilis per quam expoliata est potestas infernalis Salve crux adoranda per quam mors mundi est mortua Salve crux vere beata quae in corpore et sanguine Christi es dedicata [BAV, Rossi 205, 94v *adorazione della croce* ORT: ed. BOYNTON Rossi]

Salve crux pretiosa et inclita cordi meo amantissima quae in sacro Christi corpore sublimiter es dedicata et ex membris eius tamquam margaritis ornata respice eius qui in te pendit famulum me scilicet peccatorem Per eundem salvatorem dominum qui per te redemit omnem saeculum Amen [BAV, Rossi 205, 93v *adorazione della croce Ad aures eius* ORT: ed. BOYNTON Rossi]

Salve crux pretiosa quae in corpore Christi dedicata es et de membris eius tamquam margaritis ornata [PaL1191, 141v: LEROQUAIS I, 141]

Salve crux sancta salus et vita mea Salve crux quam adorat et desiderat exercitus angelorum Salve crux quam adorat et invocat omnis chorus sanctorum O vere sancta et venerabilis crux Ecce peccator et infelix homo ante te et in te crucifixo manet quamvis indignus sed pro peccatis suis ita est anxius ut fere nesciat quid agere debeat Desiderat enim te adorare sed non audent oculos ad te levare Desiderium quidem bonum habet in te sed nullum meritum sentit in se pro quo confidat de te Maneo itaque in conspectu tuo trepidus et dubius ita ut coram te stare erubescam et a te recedere pertimescam Hortatur me stare ante conspectum tuum memoria divinae et tuae pietatis sed dehortatur me conscientia miserabilis et inveteratae meae iniquitatis Arctor quoque graviter ab iis duobus et quid eligam fere ignoro Elegi tamen magis opportuno conspectui tuo importune assistere etiamsi debeas me occidere Melius est enim mihi mori iuxta te quam vivere longe a te quia nulla mors homini peior est quam cum homo longe a te est Suppliciter ergo deprecor te chara maiestas et magna caritas qui pendes in cruce ut importunitatem meam non importune suscipias sed ad necessitatem meam opportune et misericorditer respicias Tu es enim spes mea tu refugium meum tu misericordia mea Miserere igitur miserere mei et doce me quomodo adorare te debeam et quomodo te diligere valeam Quamvis peccatis meis exigentibus nesciam quomodo te adorare ac diligere debeam tamen hoc est meum desiderium ut te adorem et diligam Obsecro te vere piis exaudibilis Iesu per omnem dilectionem quam habes in homine dum pendes in ligno ut hoc bonum specialiter facias cum servo tuo ne stare in conspectu tuo et ante crucem tuam me aliquando taeat aut pigeat sed potius delectet et placeat Delectet animam meam in conspectu tuo fideliter assistere et placeat oculis divinitatis tuae misericorditer in me respicere Delectet me lugere miseriam meam et placeat omnipotentiae tuae vertere in gaudium tristitiam meam Delectet autem me recordari hoc quod pendens in cruce benedictae virgini matri tuae dixisti Mulier ecce filius tuus Et nunc quaeso benignissime domine dic mihi servo tuo Homo ecce deus tuus ecce redemptor tuus Te quoque obsecro virgo inter omnes mulieres benedicta ut dicas mihi Homo ecce filius meus ecce salvator tuus Video quippe venerabilis domina filium tuum in praeseptio iacentem recognosco filium tuum in templo docentem sed in nullo loco eum certius cognosco quam in cruce pendentem Ibi enim ipse semet de se testatur dicens Mulier ecce filius tuus Hic ergo felix mater et omni laude digna hic intercede pro me misero apud ipsum qui dum se filium tuum nominat quodammodo se debitorem obligat ut preces tuas cum amore suscipiat Dic illi itaque fili iste peccator clamat ad me et lacrymabiliter deprecatur ut intercedam pro eo apud te quatenus remittas ei peccata sua quae insipienter commisit in te Verum est domine mi verum est certe Ego reus confiteor coram te deus et coram genitrice tua quia ab infantia mea usque nunc veniens ante gloriosam crucem tuam et sanctae maiestatis tuae conspectum non ut debui veni supplicavi nec adoravi Sed tu cui proprium est parcere et misereri ne respicias fragilitatem meam et immunditiam meam pessimam sed dimitte quidquid negligenter deliqui quia tu es spes mea sola et vera et non habeo in alio fiduciam meam nisi in te solo deo vivo et vero Dat etiam mihi grandem fiduciam summe redemptor meus illa pia et dulcis oratio quam pro crucifigentibus te apud Patrem fecisti dicens Pater ignosce filiis quia nesciunt quid faciunt Qui enim sic exorasti pro tuis crucifixoribus nunquid non orabis pro tuis adoratoribus Et qui in cruce recordatus es indulgentiae nunquid in caelo oblitus es misericordiae Miserere quaeso domine miserere mei servi tui et vel tu ignosce vel apud patrem intercede ut ignoscat Propter hoc namque maneo coram te et adoro sanctam crucem tuam per quam redemisti mundum Credo namque et confiteor quia per elevationem et extensionem corporis tui in ligno traxisti omnes ad te qui recte diligunt te Trahe igitur me dulcissime domine trahe me et desiderium meum post te ut ego sentiam virtutem crucis tuae in me Sentiam salvator meus virtutem et odorem qui est de cruce tua sicut sentiebat latro ille qui dicebat Domine memento mei dum veneris in regnum tuum Viderat forsitan latro iste te antea caecos illuminantem vel mortuos suscitantem et non adoraverat te Tunc vero quanto videt te pendere in ligno adorat te dicens Domine memento mei dum veneris in regnum tuum Hoc fecit in illum crux tua quod non potuerunt facere miracula tua Verius et perfectius cognovit iste te in cruce pendentem quam in templo docentem aut miracula facientem O quanta est virtus crucis tuae quanta sunt gloria pendentis in ligno Latro iste ubi vidit tuum lignum mox cognovit tuum regnum et ubi te pendere aspexit ibi quod regnare intellexit O quantus odor de cruce exibat qui omnem infidelitatem ab eo repellebat O quam digne vocabat te dominum suum qui veraciter sciebat se servum tuum quia oculis suis intuebatur pretium quo redimebas penitus mundum universum Sed quid bone Iesu quid dulcissime domine respondisti latroni te oranti in cruce Hodie mecum eris in paradiso Et quid hoc est o rex desiderabilis Tu clavis affligeris et paradisum promittis Tu pendes in ligno et latroni dicis Hodie mecum eris in paradiso Et o desiderium animarum ubi est paradisos quia dicis latroni Hodie mecum eris in paradiso An paradisos tecum est et ubi tu vis paradisos est An tu indubitanter paradisos es quia tam confidenter promittis Hodie mecum eris in paradiso Credo domine credo certe quod ubi tu vis et ubi tu es ibi paradisos est et esse tecum hoc est esse in paradiso Quoniam venerabilis ille confessor et gloriosus martyr tecum fuit per totum illud hodie et postea omni tempore O quam bonum est esse tecum O quam beati sunt illi qui tecum sunt Illi vere sunt in paradiso vere sunt in regnis qui tecum sunt fide et dilectione Crux tua domine paradisos promittit et paradisos tribuit Et ideo suppliciter adoro crucem tuam adoro te in cruce et te crucem in te Denique adoro crucem propter pendentem in cruce Adoro quem latro adorabat et oro sicut ille orabat domine memento mei dum veneris in regnum tuum Recognosce in me domine hanc orationem sicut recognovisti eam in latrone Suscipe hanc orationem a servo tuo sicut suscepisti eam a famulo tuo Memento mei de regno sicut fuisti memor illius de ligno Dic igitur dic quaeso domine dic servo tuo dic animae meae Hodie mecum eris in paradiso ut ego confortatus desiderabili tua promissione fideliter permaneam in tua fide et dilectione redemptor meus mediator dei et hominum qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XLIII* <olim XLII> (ad crucem Domini *D* e sancta cruce et beata virgine et bono latrone): PL 158 939 A]

Salve crux sancta Salve mundi gloria veritas spes nostra Vera ferens gaudia signum salutis in periculo Vitale lignum vitam portas omnium te adorandam te crucem vivificandam In te redempti dulces deus saeculi semper laudamus te semper tibi canimus per lignum facti liberi originale crimen necessarius in cruce nos a privatis Christe maculis munda H... ..anam misereatur fragilitatem per crucem sanctam lapsis dona veniam Salva benedic Sanctifica populum cunctum per signaculum crucis Morbos corporis averte et animae Hic contra signum omne facit periculosum Sit deo patri laus in cruce filii sit corporalis laus sancto spiritui gaudium summis civibus sit angelis honor sit in mundo commemoratio crucis [*Oratio ad crucem* BsQ7, 97v]

Salve crux signum dei vivi vexillum dexterarum excelsi salve signum triumphale signum salutare signum potens et admirabile salve signum honorabile caelestibus amabile terrestribus inferis horribile Salve crux signum benedictum lignum pretiosum et electum lignum fructiferum super omni a ligna silvarum et super omnia aromata quae ab origine mundi super terram germinaverunt Beata radix quae te portavit sed beatorum quae te beavit O crux radix tuae nobilitatis in terra viventium quae divinam tibi virtutem invenit et omnem lignorum dignitatem te fecit supergredi O lignum praeclarum et nobile cuius cedunt dignitati cedrus et cypressus laurus et platanus palma et oliva vitis et ficus et malus cinnamomum et balsamum et myrrha et Libanus storax et galganus gutta casia et terebinthus ligna Setim ligna thyina pretiosa de ophir et omne lignum pulchrum visu odore delectabile fructu suave et salubre Omne lignum paradisi dei non est assimilatum tibi omne aurum obrizum omnis gemma pretiosa tibi comparari non possunt [Eckberti abbas Schonaugiensis *Opusculum de laude crucis* I: PL 195 103 A]

Salve crux speciosa quae de corpore Christi dedicata es ex membris eius tamquam margaritis ornata Confundantur qui me persequuntur et non confundar ego domine Iesu Christe qui dixisti Iudaeis quotiens eram in templo vos docens non me tenuistis libera me domine ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus quia tu domine mecum es non timebo quid mihi faciat homo In camo et freno maxillas eorum constringe ut non approximant ad me Corpus veracissimum in ara crucis positum fuit vivum et mortuum Sic hodie me defendas et corpus meum protegas ab omni iniquo iudice ab omni nepe crimine Iocunditas aeterna salus sempiterna titulus triumphalis passionis Iesus autem transiens per medium illorum ibat [*Oratio de cruce* BsQ7, 92r; segue 93r *Si quis dicit et portaverit istud signum bonum continget ei in aqua non peribit nec in igne ardebit nec in praelio sanguinem amittet nec malam mortem faciet nec poenam inferni portabit*]

Salve domine Iesu Christe qui potes salvare da mihi velle et operari quae tibi placent et mihi expediunt da mihi in perturbatione consilium in tribulatione

- auxilium in persecutione solacium in omni temptatione virtutem tribue de praeteritis malis indulgentiam de praesentibus continentiam de futuris quoque largiri digneris emendationem Qui cum patre [HAS 37r]
- Salve domine Iesu Christe qui potes salvare da mihi velle et operari quae tibi placent et mihi expediunt da mihi in perturbatione consilium in tribulatione auxilium in persecutione solacium in omni temptatione virtutem tribue de praeteritis malis indulgentiam de praesentibus continentiam de futuris quoque largiri digneris emendationem Qui cum patre [HAS 37r]
- Salve felix Magdalena crucifixi caelo plena nos perducas ad amena paradisi gaudia ... [*Devotus iubilis* MiB41, 14rb Maria Maddalena]
- Salve gloriosum caput nostri salvatoris pro nobis spinis coronatum ... Salve sanctissima anima domini nostri in manus domini patris in cruce commendata ... deffensare ab omnibus insidiis omnium et in poerpetuum Amen [BerlinH109, 157v *add. sec. XV-XVI*]
- Salve Iesu pastor bone fatigatus in agone qui per lignum es distractus et ad lignum es compactus expansis sanctis manibus Manus sanctae vos avete rosis novis adimplete hos ad ramos dure iunctae et crudeli ferro punctae tot guttis decurrentibus Ecce fluit circumquaque manu tua de utraque sanguis tuus copiose rubicundus instar rosae magnae salutis pretium Manus clavis perforatas et cruore purpuratas corde primo prae amore sitibundo bibens ore cruoris stillicidium o quam large te exponis promptus malis atque bonis trahis pigros pios vocas et in tuis ulnis locas paratus gratis omnibus Ecce tibi me praesento vulnerato et cruento semper aegris misereris de me ergo ne graveris qui praesto es amantibus In hac cruce sic intensus in te meos trahe sensus meum posse velle scire cruci tuae fac servire me tuis apta brachiis In tam lata charitate trahe me in veritate propter crucem tuam almam trahe me ad crucis palmam dans meis vitiis Manus sanctae vos amplector et gemendo condelector grates ago plagis tantis clavis duris guttis sanctis dans lacrimas cum oculis In cruore tuo lotum me commendo tibi totum tuae sanctae manus istae me defendant Iesu Christe extremis in periculis [ARNULFUS DE LOVANTIO, *Rhythmica oratio ad unum quodlibet membrorum Christi patientis et a cruce pendens* (3) *Ad manus*: PL 184, 1320]
- Salve Iesu reverende in fervore requirende me astantem hic attende accedentem me accende praecordiali gratia Salve cuius dulcis vultus immutatus et incultus immutavit suum florem totus versus in pallorem quem caeli curat Omnis rigor atque vigor hinc abscessit non admiror mors apparet in aspectu totus pendens in defectu attritus aegra macie Sic affectus sic despectus propter me sic interfectus peccatori sic indigno cum amoris intersigno appare *clarus* hodie In hac tua passione me agnosce pastor bone cuius sumpsi mel ex ore haustum lactis cum dulcore prae omnibus deliciis Non me reum asperneris nec indignum dedigneris morte tibi iam vicina caput tuum huic reclina in meis pausa brachiis Tuae sanctae passionis me gauderem interponi in hac cruce totus mori praesta crucis amatori sub tua cruce moriar Morti tuae tam amarae grates ago Iesu care qui es praesens pie deus fac quae petit tuus reus ut absque te non finiar Cum me mori est necesse noli mihi tunc deesse in horrenda mortis hora veni veni absque mora tuere me et libera Cum me iubet emigrare Iesu care tunc appare o amator complectende temetipsum tunc ostende in cruce salutifera Amen [Mn164, 41/29v *Ad totum corpus*] *Cfr* Salve salus mea + Salve caput cruentatum
- Salve Iesu rex caelorum fili regis angelorum O rex Iesu omnium flos plus quam entium quid sume preces petentium Iesu redemptor omnium Sit nomen domini benedictum Ex hoc nunc et usque in saeculum [HAS 41v]
- Salve Iesu rex caelorum fili regis angelorum O rex Iesu omnium flos plus quam entium quid sume preces petentium Iesu redemptor omnium Sit nomen domini benedictum Ex hoc nunc et usque in saeculum [HAS 41v]
- Salve Iesu rex sanctorum spes votiva peccatorum crucis ligno tamquam reus pendens homo verus deus caducis nutans genibus O quam pauper o quam nudus qualis es in cruce ludus derisorum totus factus sponte tamen non coactus attritus membris omnibus Sanguis tuus abundanter fusus fluit incessanter totus lotus in cruore stas in maximo dolore praecinctus vili tegmine O maiestas infinita o egestas inaudita quis pro tanta charitate quaerit te in veritate dans sanguinem pro sanguine Quid sum tibi responsurus actu vilis corde durus quid rependam amatori qui elegit pro me mori ne dupla morte moreror Amor tuus amor fortis quoniam non vincunt iura mortis o quam pia me sub cura tua foves in pressura ne morsu mortis vulneret Ecce tuo prae amore te complector cum rubore me coapta diligenter tu scis causas evidenter sed suffer et dissimula Hoc quod ago non te gravet sed me sanet et me lavet inquinatum et aegrotum sanguis fluens hic per totum ut non supersit macula In hac cruce te cruentum te contemptum et distentum ut requiram me impelle et hoc imple meum velle facturum quod desidero Ut te quaeram mente pura sit haec mea prima cura non est labor nec gravabor sed sanabor et mundabor cum te complexus fuero [ARNULFUS DE LOVANTIO, *Rhythmica oratio ad unum quodlibet membrorum Christi patientis et a cruce pendens* (2) *Ad genua*: PL 184, 1319]
- Salve Iesu salus mea crucifixus a Iudaea in crucis patibulo Qui livore dirae gentis pro me datus in tormentis pendens in patibulo Et hoc totum fit pro pomo quem praesumpsit primus homo manu temeraria Ne periret creatura tu creator inde dura pateris supplicia Pro me totus perforatus pro me totus saturatus hominum opprobriis In te latens illud aurum mihi fundis in thesaurum manibus et pedibus Vertex spina cruentatus clavo manus pedes latus cuspidis aculeo Vulneris istud omnes sanat nobis unda manat liquore sanguineo O quam felix apertura quae post eius permansura regna nobis aperit Pretiosus iste sanguis per quem victus fuit anguis se confusum reperit Sic te passum cerno Iesum tractum iunctum sputum taesum atque plagis lividum Ne puniret flammis acris spirando manu patris pro me traens spiritum De te clamat Ieremias O vos omnes qui transitis per vias attendite si sit dolor huic dolori qui compellor ita mori in simul aspiciat Circuire possum polum mare magnum sive solum te numquam reperio Nisi sola crucis ara in qua pati tot amara reficit compassio Ibi pascis amor meus ibi dormis alme meus cubans in meridie Ibi cor meum fit fixum ubi cerno latus scissum ibi sunt delitiae Tu pro me flagellaris et in cruce lacrimaris sed felice lacrima Funde fontem lacrimarum fac ut pro te sit amarum cor et tristis anima Absit mihi gloriari nisi in cruce singulari ubi est vera gloria Pelle morbum da salutem fuga crimen da virtutem pia crucis hostia Te vocante sum vocata te salvantem sum salvata dono sancti spiritus Tu qui donas omne donum da mihi finem bonum et felicem exitum Iesu dulcis esto mecum summe precor vota precum natus alma virgine In hoc tristi vitae solo me defendas hoste malo salus mea domine Amen [Mn164, 43/33r *Laus devotissima* hominum = *ms* hoium; CHEVALIER 1790]
- Salve Iesu summe bonus ad parcendum nimis pronus membra tua macilenta quam acerbis sunt distenta in ramo crucis torrida Salve latus salvatoris in quo latet mel dulcoris in quo patet vis amoris ex quo scatet fons cruoris qui corda lavat sordida Ecce tibi appropinquo parce Iesu si delinquo verecunda quidem fronte ad te tamen veni sponte scrutari tua vulnera Salve mitis apertura de qua manat vena pura porta patens et profunda super rosam rubicunda medela salutifera Odor tuus super vinum virus pellens serpentinum potus tuus potus vitae qui sititis huc venite tu dulce vulnus aperi Plaga rubens aperire fac cor meum te sentire sine me in te transire vellem totus introire pulsanti pande pauperi Ore meo te contingo et ardentem ad me stringo in te meum cor intingo et ferventi corde lingo me totum in te traice O quam dulcis sapor iste qui te gustat Iesu Christe tuo victus a dulcore mori posset prae amore te unum amans unice In hac fossa me recunde infer meum cor profunde ubi latens incalescat et in pace conquiescat nec prorsus quemquam timeat Hora mortis meus flatus intret Iesu tuum latus hinc exspirans in te vadat ne hunc leo trux invadat sed apud te permaneat [ARNULFUS DE LOVANTIO, *Rhythmica oratio ad unum quodlibet membrorum Christi patientis et a cruce pendens* (5) *Ad latus*: PL 184, 1321] *Cfr* Salve salve summe
- Salve Iesus salus mea = Salve Iesu salus mea
- Salve lux catholicorum fide sancta Barbara quae dum cultum ... flore vernans viola [MiB41, 26v *Secunda rosa*]
- Salve Maria mater salvatoris quae iocundata es in gloria resurgens ... [*Oratio de beata virgine* Eb4, 181r]
- Salve mater misericordiae mater Christi [Mn164, 103/90r *Laus ad beatam Mariam virginem* = CHEVALIER 18031]
- Salve mater misericordiae mater spei et mater veniae ... [PaL1063, 249r *Oratio IOSEPH AB ARIMATHEA dicenda die sabbati*: LEROQUAIS I, 46 *segundo 99 strofe*]
- Salve mater misericordiae mater spei et mater veniae ... esto finis huius dictaminis Amen [Fb332, 35v *Sabbato*: *Iubilus aureus* BMV; RH 18032; AH 32 nr. 136: Leroquais II 142]
- Salve mater misericordiae mater spei et mater veniae mater dei et mater gratiae mater inqua/inquam totius gloriae Salve salus humani generis salve virgo dignior ceteris quae virgines omnes ... Nunc regina summi regiminis mediatix dei et hominis quae placare deum non desinis esto finis huius ditaminis Amen [Ve60, 101r-110v *Divi patris AUGUSTINI episcopi Yponensis Oratio Ad gloriosam dei genitricem Mariam virginem*]
- Salve mater misericordiae mater spei et mater veniae mater dei et mater gratiae mater inquam totius gloriae ... [PaL924, 241r: LEROQUAIS I, 40]
- Salve mater salvatoris ... [JL44, 57r *Salutationes apostolorum ad Mariam Sanctus Petrus*]
- Salve mater salvatoris vas electum vas honoris ... et nos tuae claritatis configura gloriae Amen [Fb332, 8r *Feria III Oratio*: RH 18051; WALTHER ICL 17119; MONE II 309-311; PL 196, 1502-1504 (*ADAMO de s. Victore adscripta*)]
- Salve meum salutare ... [BerlinH348, 151v *Laus b. BERNARDI ad pedes ... Iesu Christi*: = ARNULFUS DE LOVANTIO, *Salutationes ad membra Christi crucifixi* (PL 184, 1319-24); RH 18073 ...]
- Salve meum salutare salve salve Iesu care ... in cruce salutifera Amen [*Plactus s* BERNARDI *ad imaginem crucifixi* D1109, 93va: Ps.BERNARDUS; PL 184, 1319; RH 18056, 18073]

Salve meum salutare salve salve Iesu care cruci tuae me aptare ... [D2242, 84va: PS. BERNARDUS; PL 184, 1319; Mone I 162]

Salve mundi redemptio Iesu sine principio laus sit Mariae filio salus et benedictio Salve caro munditiae Iesu caelestis patriae nos a peccatis hodie salva pater iustitiae Salve sanctorum et gloria Christe quem laudant angeli nos ad caeli palatia transfer tua clementia Amen [HAS 41r]

Salve mundi salutare [ZRh156, p. 130 *ms* salvatore *Oratio devotissima b BERNARDI abbatís quam cum semel diceret ante imaginem crucifixi et ipsa imago de cruce se inclinans eum amplexata est Salutatio ad pedes*]

Salve mundi salutare salve salve Iesu care ... [Planctus b BERNARDI de passione domini D2242, 23 av: PS. BERNARDUS RH 18073; WALTHER 17126]

Salve mundi salutare salve salve Iesu care ... [Planctus b BERNARDI de passione domini D521, 77vb]

Salve mundi salutare salve salve Iesu care ... temetipsum tunc ostende in cruce salutifera Amen [Fb332, 25v *Feria VI De cruce*: RH 118073; Walther ICL 17126; PL 184, 1319 (PS. BERNARDUS); MONE I, 123]

Salve mundi salutare Salve salve Iesu care tuae cruci me aptare vellem vere tu scis quare da mihi tui copiam Hac si praesens sit accedo imo te praesentem credo O quam mundum hic te cerno ecce tibi me prosterno sic facilis ad veniam Clavos pedum plagas duras et tam graves impressuras circumplector cum affectu tuo pavens in conspectu tuorum memor vulnerum Grates tantae caritati nos agamus vulnerati o amator peccatorum reparator confractorum o dulcis pater pauperum Quicquid est in me confractum dissipatum aut distractum dulcis Iesu totum sana tu restaura tu complana tuo pio medicamine Te in cruce tua quaero prout quo corde mero me salvabis hic ut spero salva me et salvus ero in tuo lavans sanguine Tuas plagas rubicundas et fixuras tam profundas cordi meo fac inscribi ut configar totus sibi te modis amans omnibus Quisquis huc ad te accessit et hos pedes ore pressit aeger sanus hinc abscessit hic relinquens quicquid gessit dans osculum vulneribus Coram cruce procumbentem hosque pedes complectentem Iesu Christe non me spernas sed de cruce sancta cernas compassionis gratia Qui in cruce stas directe vide me Iesu dilecte totum me ad te converte esto sanus dic aperte dimitto tibi omnia [Mn164, 35/25r *Salutatio ad crucifixum sancti Bernardi* = BERNARDUS *Opera omnia* III 1852 1406-1407; PL 184 1319]

Salve mundi salutare salve salve Iesu care cruci tuae me aptare vellem vere tu scis quare da mihi tui copiam Ac si praesens sis accedo imo te praesentem credo o quam mundum hic te cerno ecce tibi me prosterno sis facilis ad veniam Clavos pedum plagas duras et tam graves impressuras circumplector cum affectu tuo pavens in conspectu tuorum memor vulnerum Grates tantae caritati nos agamus vulnerati o amator peccatorum reparator confractorum o dulcis pater pauperum Quidquid est in me confractum dissipatum aut distractum dulcis Iesu totum sana tu restaura tu complana tam pio medicamine Te in tua cruce quaero prout quo corde mero me sanabis hic ut spero sana me et salvus ero in tuo lavans sanguine Plagas tuas rubicundas et fixuras tam profundas cordi meo fac inscribi ut configar totus tibi te modis amans omnibus Dulcis Iesu pie deus ad te clamo licet reus praeebe mihi te benignum ne repellas me indignum de tuis sanctis pedibus Coram cruce procumbentem hosque pedes complectentem Iesu bone non me spernas sed de cruce sancta cernas compassionis gratia In hac cruce stans directe vide me o mi dilecte ad te totum me converte esto sanus dic aperte dimitti tibi omnia [Cfr ARNULFUS DE LOVANO, *Rhythmica oratio ad unum quodlibet membrorum Christi patientis et a cruce pendens* (1) *Ad pedes*: PL 184, 1319]

Salve mundi salvatore = Salve mundi salutare [ZRh156, p. 130~]

Salve o caelestis puerpera dei genetrix intacta virgo Maria quae nobis dominum nistrum iesum Christum panem angelorum ... [Gal:17r]

Salve plaga lateris nostri redemptoris [PaL1180, 69v: LEROQUAIS I, 122]

Salve plaga lateris nostri redemptoris Emanavit nam ex te fons rosei coloris Et vera medicina totius doloris Et aeterna requies humani laboris **Salve** plaga domini salus peccatorum Tu es consolatio perfecta iustorum Et grata refectio tu es beatorum Et pacis fruitio portae caelorum **Salve** plaga domini recens et faecunda Emanavit nam ex te salutaris unda Per quam liberabimur a morte secunda Cuncti servientes hic mente munda **Salve** plaga domini domus requiei Tu totum <tutum> refugium ancora fidei Per te purga servulos a crimine rei Et post introibimus in conspectu dei [HAS 73r *Salutationes factae in honore passionis et vulnerum domini nostri Iesu Christi*]

Salve plaga lateris nostri redemptoris Enim profluit ex te fons rosei coloris Et vera medicina totius doloris Et aeterna requies humani laboris **Salve** plaga domini salus peccatorum Tu es consolatio perfecta iustorum Et grata refectio tu es beatorum Et pacis fruitio portae caelorum **Salve** plaga domini recens et faecunda Emanavit nam ex te salutaris unda Per quam liberabimur a morte secunda Cuncti servientes tibi mente munda **Salve** plaga domini domus requiei Tu totum <tutum> refugium ancora fidei Per te iam a crimine nos purgemur rei Et post introibimus in conspectu dei [HAS 73r *Salutationes factae in honore passionis et vulnerum domini nostri Iesu Christi* *correctio*]

Salve regina misericordiae [LHP.S 39]

Salve salus mea deus Iesu dulcis amor meus salve pectus reverendum cum tremore contingendum amoris domicilium Ave thronus trinitatis arca latae caritatis firmamentum infirmitatis pax et pausa infirmitatis humilium triclinium Amen [Mn164, 39/28v *Oratio ad pectus* corrotta e recensione breve]

Salve salus mea deus Iesu dulcis amor meus salve pectus reverendum cum tremore contingendum amoris domicilium Ave thronus trinitatis arca latae caritatis firmamentum infirmitatis pax et pausa fatigatis humilium triclinium Salve Iesu reverende digne semper inquirende me praesentem hic attende accedentem me succende praecordiali gratia Pectus mihi confer mundum ardens pium gemebundum voluntatem abnegatam tibi semper conformatam iuncta virtutum copia Iesu dulcis pastor pie fili dei et Mariae largo fonte tui cordis fecunditatem meae sordis benigne pater dilue Ave splendor et figura summi dei genitura de thesauris tuis plenis desolatis et egenis munus clementer perflue Dulcis Iesu Christi pectus tuo fiam dono rectus absolutus a peccatis ardens igne caritatis ut semper te recogitem Tu abyssus es sophiae angelorum harmoniae te collaudant ex te fluxit quod Iohannes cubans suxit in te fac ut inhabitem Ave fons benignitatis plenitudo deitatis corporalis in te manet vanitatem in me sanat quod tu confers consilium Ave verum in templum dei precor misere mei tu totius arca boni fac electis me apponi vas dives deus omnium [ARNULFUS DE LOVANO, *Rhythmica oratio ad unum quodlibet membrorum Christi patientis et a cruce pendens* (6) *Ad pectus*: PL 184, 1321]

Salve salutaris hostia quae me et omni humano genere in patibulo crucis oblata salve nobilis et pretiosissime sanguis de latere crucifixi domini mei Iesu Christi fluens et totius veteris ac novae maculae culpas abluens Aufer igitur a te clementissime Iesu omnis iniquitatis offensas qui sum gravissimis vitiis sordidatus ut purificatus mente et corpore accedere merear ad sancta sanctorum et sacramenta tui corporis et sanguinis degustare Supplex enim o miserator hominum obsecro ut qui ad delenda peccata hominum dedisti non mihi sint ad peccatorum augmentum sed ad indulgentiam et tuitionem fac me domine ita ea ore et corde percipere atque fidei affectu sentire ut per eorum virtutem merear conformari similitudini mortis et resurrectionis tuae per veteris hominis mortificationem et novitatem iustae vitae ut dignus sim corpori tuo quod est ecclesia incorporari et sim membrum tuum et tu caput meum ut maneam in te et tu in me quatenus in resurrectione reformes corpus humilitatis meae configuratum corpori claritatis tuae secundum promissionem apostoli et in aeternum gaudeam de gloria tua Amen [*Oratio dicenda ante sumptionem corporis Christi* OXS]131, 170v]

Salve salve Iesu bone fatigatus in agone qui per lignum es distractus et ad lignum es compactus expansis sanctis manibus Manus sanctae vos avete rosis novis adimplete hos ad ramos dure iunctae et crudeli ferro punctae tot guttis decurrentibus Ecce fluit circumquaque manu tua de utraque sanguis tuus copiose rubicundus instar rosae salutis magnae pretium Manus clavis perforatas novis rosis perornatas corde languens prae amore sitibundo bibens ore cruoris stillicidium O quam large te exponis promptus malis atque bonis trahis pigros pios vocas et in tuis ulnis locas paratus gratis omnibus Ecce tibi me praesento vulnerato et cruentato semper aegris misereris de me ergo ne graveris qui praesto es amantibus In hac cruce sic extensus in te meos trahe sensus meum velle posse scire tuae cruci fac servire et adaptare brachiis In tam laeta caritate trahat me in veritate propter tuam crucem almam trahe me ad crucis palmam dans meis finem vitiis Manus sanctae vos complector et commendo cum delector grates ago plagis tantis diris clavis guttis sanctis do lacrimas et oscula In cruore tuo lotum me commendo tibi totum tuae sanctae manus istae me defendant Iesu Christe extremis in periculis Amen [Mn164, 37/26v *Oratio ad manus*] Cfr Salve Iesu

Salve salve rex sanctorum spes votiva peccatorum in hoc ligno tamquam reus pendens homo verus deus caducis micans genibus O quam pauper o quam nudus qualis es in cruce ludus derisorum totus factus sponte tamen non coactus attritus membris omnibus Sanguis tuus abundanter fusus fuit incessanter totus lotus in cruore stans immotus in dolore praecinctus vili tegmine O maiestatis infinita o egestas inaudita quaesumus (queso) pro tanta caritate quaerit te in veritate dans sanguinem ergo pro sanguine Quid sum tibi responsurus ... nullus corde durus quid rependam amator qui elegit per me mori ne dupla morte morerer Amor tuus amor fortis quem non frangunt vires mortis o quam pie me *subcura* tua foves impressura ne morsu mortis vulnerer Ecce pro tuo amore te complector cum rubore me coopto diligenter tu scis tamen evidenter sed suffers et dissimula Hoc quod ago te non gravet sed me sanat atque lavet in quantum et aegrotum sanguis fluens hic per totum ne supersit macula In hac cruce te cruentum te contemptum et distentum ut requiram me compelle Hoc est primum meum velle facturumque desidero A te quaeram mente pura sit haec mea prima cura non est labor nec gravabor sed sanabor et mundabor cum te complexus fuero Amen [Mn164, 36/26r *Ad genua* = BERNARDUS *Opera omnia* III 1407-1408; PL 184 1320-1321]

Salve salve summe bonus ad parcendum semper pronus tua membra luculenta quam acerbè sunt distenta in ramo crucis torrida Salve latus salvatoris in quo

latet mel dulcoris in quo patet vis amoris de quo scatet fons cruoris qui corda lavat sordida Ecce tibi appropinquo parce Iesu si delinquo verecunda licet fronte tamen ad te venio sponte scrutari tua vulnera Salve mitis apertura de qua manat vena pura porta patens et profunda super rosam rubicunda medulla salutifera Odor tuus super vinum virus pellens serpentinum potus tuus potus vitae qui sititis huc venite tu dulce vulnus aperi Plaga rubens aperire fac cor meum te sentire sine me in te transire vellem totus introire pulsanti pande pauperi Ore meo te contingo in te meum cor intingo te ardentem ad me stringo et ardenti corde lingo me totum in te traice O quam dulcis sapor iste qui te gustat Iesu Christe tuo victus a dulcore mori possem prae amore te unum amans unice In hac fossa me reconde infer meum cor profunde ubi latens incalescat et in pace requiescat ne prorsus quicquam timeat Hora mortis meus flatus intret Iesu tuum latus hic expiras in te vadat ne hunc leo trux invadat sed apud te permaneat Amen [Mn164, 38/27v *Ad latus* = BERNARDUS *Opera omnia* III 1409-1410; PL 184 col. 1321] *Cfr* Salve Iesu summe bonus

Salve sancta caro dei ... [BerlinKK78B21, 207r (*Item oratio dicenda in elevatione calicis videlicet*): RH 18175]

Salve sancta caro dei per quam salvi fiunt ... [Fb326, 40r]

Salve sancta caro dei per quam salvi fiunt rei ... [PaL1192, 89v *Oratio dicenda in elevatione corporis Christi* (3): LEROQUAIS I, 143; PaL1347, 263v: LEROQUAIS I, 156; PaL1363, 120v: LEROQUAIS I, 175; Pal 1366, 135r: LEROQUAIS I, 180; PaL1376, 65v: Leroquais I, 199]

Salve sancta caro dei per quam salvi fiunt rei ... Da mihi fidem iustorum qui regnas in saecula saeculorum [Chicago, Newberry 83, 26v (= Cat. SAENGER 155: WILMART, *Auteurs*, 378 n)]

Salve sancta caro dei per quam salvi fiunt rei servos tuos redemisti dum in cruce pendisti ... [PaL922, 64v *Oratio ante sacrum corpus Christi*: LEROQUAIS I, 36]

Salve sancta facies ... [*De s. facie* Fb326, 73v: LHP 2, 349 nr. XLI]

Salve sancta facies ... [*Oratio ad faciem Christi* ZRh157, p. 27]

Salve sancta facies ... et securi videre mereamur in caelis [CL51/1, 16v-17r]

Salve sancta facies nostri redemptoris ... [BerlinKK78B12, 303r: RH 18189; BerlinKK78B14, 14r; PaL920, 296v *De s. Veronica prosa*: Leroquais I, 16; L1171, 70r *de sancta facie*: LEROQUAIS I, 100; *de sancta facie* PaL1375, 124v: Leroquais I, 107; PaL1376, 46v: Leroquais I, 198; PaL1378, 177v: LEROQUAIS I, 202]

Salve sancta facies nostri redemptoris ... sed fruamur requie omnes dicant Amen [*Salutatio ad sudarium* Chicago, Newberry 82, 174v (= Cat. SAENGER 152: LHP 2, 449)]

Salve sancta facies nostri redemptoris in qua nitet specie divini splendoris impressa panniculo nivei candoris dataque Veronice signum ob amoris **Salve** decus saeculi speculum sanctorum quod videre cupiunt spiritus caelorum nos ab omni macula purga vitiorum atque nos consortio iunge beatorum **Salve** nostra gratia hac vita dura labili ac fragili cito transitura nos provehat superis felix haec figura ad videndum faciem quae est Christi pura Esto nobis quaesumus verum adiuvamen dulce refrigerium atque consolamen sit fruar requie omnes dicant Amen [LcG149, 142v *De sancta facie domini*]

Salve sancta facies nostri redemptoris in qua nitet species divini splendoris ... [*De sancta facie domini* PaL1413, 227v: LEROQUAIS I, 253]

Salve sancta facies nostri redemptoris in qua nitet species divini splendoris impressa panniculo veri candoris dataque Veronice signum ob amoris **Salve** vultus domini imago beata ex aeterno munere decretata lumen infunde cordibus esui tibi data et a nostris sensibus tolle colligata **Salve** splendor gloriae salus peccatorum repraesentans proprie regem supernorum restauratrix gratiae speculum sanctorum te quaerunt respicere spiritus caelorum **Salve** robor fidei nostrae christianae destruens haereticos qui sunt vitae vanae horum auge meritum qui te credunt sane illius effigie quae fit ex pane **Salve** nostra gloria in hac vita dura labili et fragili cito transitura nos perduc ad patriam o felix figura ad videndum faciem quae est Christi pura **Salve** sudarium nobile iocale es nostrum solacium et memoriale eius qui corpusculum assumpsit mortale nostrum verum gaudium et bonum finale **Salve** iubar saeculi stella matutina in conspectu populi fulget lux divina quae est cura languidi vera medicina nos in mundo labili serves a ruina **Salve** gemma nobilis vera margarita caelici virtutibus perfecte munita non depicta manibus sculpta vel polita hoc scit summus artifex qui te fecit ita Ille color caelicus qui in te splendescit in eodem permanet statu nec decrescit diuturno tempore minime pallescit fecit te rex gloriae fallere qui nescit Nesciens putredinem servans incorruptum quod est a chisticolis coram te deductum tu vertis in gaudium genitum et luctum confer saluberrimum te videnti fructum **Salve** decus saeculi speculum sanctorum quod videre cupiunt spiritus caelorum nos ab omni macula purga vitiorum atque nos consortio iunge beatorum Esto nobis quaesumus tutum adiuvamen dulce refrigerium atque consolamen ut nobis non noceat hostile gravamen sed fruamur requie cum beatis Amen (NGNM 22402, 106r *Oratio ad Veronicam*; segue *Deus misereatur* ...)

Salve sancta facies nostri redemptoris in qua nitet species divini splendoris ... [D521, 188va *Item sequentem orationem fertur composuiss Iohannes XXII*]

Salve sancta facies nostri redemptoris in quo nitet species divini splendoris ... [Pal 1368, 43r *de sancta facie*: LEROQUAIS I, 183]

Salve sancta facies nostri salvatoris In qua nitet species divini splendoris Impressa panniculo nivei candoris Dataque Veronice signum ob amoris Salve decus saeculi speculum sanctorum quod videre cupiunt spiritus caelorum Nos ab omni macula purga vitiorum atque nos consortio iunge beatorum Salve nostra gloria in hac vita dura Labili et fragili cito transitura nos perduc ad gloriam o felix figura ad videndum faciem quae est Christi pura Esto nobis quaesumus tutum adiuvamen dulce refrigerium atque consolamen ut nobis non noceat hostile gravamen sed fruamur requie omnes dicant Amen [HAS 72v *Salutationes factae in honore faciei domini nostri Iesu Christi*; segue *Deus qui nobis* 73r]

Salve sancte custos quem ad mei custodiam divina pietas destinavit cui sit honor et gloria in saecula saeculorum Amen [MBE 614: 12r].

Salve templum trinitatis decus summae bonitatis et tu misericordiae Qui tuae humilitatis dulcorem suavitatis vidit et fragrantiae De te nasci nuntiatur cum per angelum mandatur tibi salus gratiae Modum quaeris et monstratur dum consentis et incarnatur confestim rex gloriae Per hoc gaudium precamur quod hunc regem mereamur habere propitium Et ab eo protegamur protecti recipiamur in terra viventium Omnis virtus te decorat omnis sanctus te honorat Iesus Christus te coronat in caelesti patria Amen [*Septem gaudia beatissimae v. Mariae* (1) CmU4105, 207r]

Salve tremendum cunctis potestatibus caput ... [ZRh156, p. 212 *Salutationes ad omnia membra Iesu Christi qui devote dixerit pro quolibet* Salve 300 dies indulgentiarum obtinebit]

Salve verbum incarnatum de corde patris ante saecula genitum Salvete membra tenera sumpta de carne virginea involuta panniculis superposita faeni stipulis ... [*Salutationes dulcissimae ad singula membra Christi iacentis in praesepio* D521, 99va]

Salve virgo excellentissima in stillicidio dulcissimo quod de corde sanctissimae trinitatis ab aeterno fluxit in te de tua felicissima praedestinatione Salve virgo sanctissima in stillicidio dulcissimo quod de corde beatissimae trinitatis fluxit in te de tua felicissima conversatione Salve virgo nobilissima in stillicidio dulcissimo quod de beatissima trinitate fluxit in te de filii tui dulcissimi doctrina et praedicatione Salve virgo amantissima in stillicidio dulcissimo quod de sancta trinitate fluxit in te in tui unici passione et amarissima morte Salve virgo dignissima in stillicidio dulcissimo quod de beata trinitate fluxit in omni gloria et iocunditate qua vere gaudes et in aeternum gaudeis super omnes creaturas in caelo et terra praelecta ante mundi constitutionem [Ve69, 190r *Salutationes ad beatam virginem Mariam revelatam ! beatae Matildidis ! sanctaemoniales*]

Salve virgo regia humilis ancilla mater domini ... ut salvemur penitus ab aeterna paena [PaL1352, 209r: LEROQUAIS I, 159]

Salve virgo virginum stella matutina ... [BerlinH348, 180r *Expositione de la Salve regina*: RH 18318; WALTHER 17182]

Salve virgo virginum stella matutina [Mn164, 106/101r *Laus virgini Mariae* = CHEVALIER 18318]

Salve vulnus dextrae manus velut Physon rivus planus miseris scaturiens Quod Iudaeus inhumanus inhonestus et insanus fodit deum nesciens Te honoro te adoro te inquiri te imploro ut miser et moriens Ut in contritorum choro in quo sperando laboro numquam sim deficiens [HAS 74v]

Salvifica domine ecclesiam tuam tui nominis protectionem confidentem ut despectis inimicis voluntaria te confessione magnificet Per dominum [Bruno Herbigopolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 53: PL 142 213 D]

Sana domine languores populi tui qui semper peccatoribus sicut pater filiis miseris ex exempti ab interitu mortis perpetuae te anima nostra benedicat et vita clarificet Per dominum [Bruno Herbigopolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 102: PL 142 370 D]

Sana me domine et sanabor qui solus sapiens et misericors medicus es Supplico benignitate tua sana vulnera animae meae et illumina oculos mentis meae et considera dispensationem tuam qui in me semper efficitur et quia infatuata est mens mea gratia tua quae est sal veritatis condit eam et quid ad te hae loquor Tu domine cunctorum es praescius quique scrutator et renum et cordis Solus enim nosti quoniam sicut terra sine aqua fuit ita animam meam ad te et cor meum desiderat Quisquis autem diligit te indesinenter tua gratia satiatur Sicut enim audisti me semper etiam nunc ne despicias deprecationem meam Ecce enim quasi captivata est mens mea te solum salvatorem veritatis exquirens Mitte itaque gratiam tuam velocius et veniat in auxilium cuius et satiet esuriem meam et siti meae potum tribuat Te enim desidero insanabilem dominum quis enim poterit ex tuis fontibus satiari nisi qui te ex veritate dilexerit Te ergo sitio lumen veritatis et luminis lumen tributorem Da mihi petitionem meam et dona mihi deprecatio nem meam et distilla in cor meum stillam dilectionis tuae Accendat in cor meum quasi silva comburens flammam caritatis tuae dulcedinis et devoret spinas et tribulos scilicet cogitationes

peccatas et tribue mihi copiose et sine mensura quasi deus homini gratiam bonitatis tuae et dona mihi domine piissime qui es rex regum et multiplica quasi pater bonus filio in omnibus dona Si autem privatus sum in quibusdam aut pretior quasi terreni Sed tu qui replesti hydrias benedictionibus tuis imple sitim meam dono gratia tua Qui sanasti quinque milia virorum de quinque panibus sagina quoque et imple esuriam meam et immensa copia voluntatis tuae Amator hominum benignissime si super faenum et super flores et super omnem herbam virentem terra sine invidia hoc tempore gratia tua effusa est quanto magis servorum tuorum qui te deprecantur misericordiam largire convenit Ecce enim et aera fulgore coruscant volvens quoque vocem suavam omittunt ad gloriam multitudinis sapientiae tuae Ecce enim et terra varietate florum quasi diploide induitur qua sine manibus textitur exultans festivitatem dupliciter celebrat Unam quidem pro Adam filio suo primogenito quia vivificatus est a Christo alteram pro domino suo qua descendens super eam ambulare dignatus est Ecce enim etiam mare multiplicabitur a gratia tua et eos qui in ea navigant facit esse locupletes eadem gratia etiam mihi loquendi ad te fiduciam tribuat Qui suscepisti duo minuta illius viduae et laudibus extulisti suscipe deprecationem servi tui et auge in orationem meam et da mihi petitionem cordis mei ut templum sanctum efficiat gratia tua ut habitet in me et ipsa me doceat quomodo ei te placere debeam ut posset in membris meis atque in visceribus veluti cinera qua sunt plena compunctionis atque laetitiae infundi Mentem quoque meam quasi quodam freno constringat ne oberrans in peccato corruam et a claritate luminis illius expellat Exaudi me domine exaudi me et praesta mihi ut vocari merear in regno tuo quia quondam vagus et errabundus fueram nunc autem sum congregatus qui cum essem immundus a te mundatus sum Et qui insipiens fui nunc vero sum sapiens in te Et quia linquendo inutilis nunc utilis effectus sum Gres tuus electus monachorumque conventus et omnium sanctorum qui placentur te qui nunc in paradiso exultant ipsi deprecantur pro me et obsecrant te solum amatorem hominum Exaudi es quoque eos et salvabo me per obsecrationem eorum Ego quoque tibi per eos gloriam et laudem offero qui exaudisti orationem eorum et misertus es mihi et non despexisti deprecationes eorum qui pro salute animae meae profusi sunt Tu autem domine per prophetam dixisti Aperi os tuum et ego adimplebo illud Ecce itaque os servi tui cum cor deapertum est imple illud gratia tua ut te semper benedicat Christe salvator meus irriga cor meum rore gratiae tuae amator hominum benignissime Quem admodum enim terra cum feritur generationes suas non valet enutrire nisi a bonitate tua fuerit visitata sic neque cor meum proloqui valet qua tibi sunt placita absque gratia tua vel fructificare fructum iustitiae tuae Ecce enim nascentia terrae enutrit pluvia desuper veniens nec non etiam arborum flores varietate depingit sic etiam ros gratia tua mentem meam illuminet ut floribus compunctionis per veram humilitatem et obedientiam seniorum ac patientiam adornetur Et quid dicam Ecce oratio mea infirma existit et iniquitates meae magnae ac validae sunt et delicta mea affigunt me et infirmitates meae gemere me faciunt et compellunt Vincat ergo gratia tua quia aperuisti oculos mentis meae ut pulchritudinem tuam semper considerem et qui aperuisti os subiugalis aperi os meum in laudem et gloriam gratiae tuae Qui posuisti terminum mari verbo praecepit tui pone etiam terminum cordi meo per gratiam tuam ut non declinet ad dexteram neque ad sinistram a maiestate tua Qui aquam in deserto tribuisti populo non credenti et contradicenti da mihi compunctionem et oculis meis lacrimas ut defleam diebus ac noctibus omnes dies negligentiae meae cum humilitate et caritate et puritate cordis Appropriet orationem meam in conspectu tuo domine et dona mihi semper templum tuum ut ibi offeram manipulos compunctionis et confessionis rectae et dicam Gloriam qui mihi haec tribuit ut ego offeram ei etiam quod ab eo accepi et ad orationem ei procidam qui mihi tanta largitus est Exaudi domine orationem servi tui *pretiosus* sanctorum tuorum qui es super omnia benedictus in saecula saeculorum Amen [FrR 70v *Oratio sancti Eufremi*: ed. BOYNTON 306]

Sana pectus suspirantis gemitu gravissimo Et educ vota supplicantis de corde purissimo Ut sint grata manu dantis Iesu clementissimo Cuius visu me formantis fruar beatissimo [LcG149, 136v: <Petitiones et locutiones animae ad angelum custodem suum... (4)> *Ad tertiam*]

Sancta caro Christi cara immolatus crucis ara ... [PaL1191, 117r: LEROQUAIS I, 140]

Sancta crux Christi per te redemptus sum per te merear veniam et indulgentiam recipere de meis peccatis Sancta crux salva me quia in te passus est salvator mundi deus Salva me Christe salvator per virtutem crucis qui salvasti Petrum in mare miserere mei Crux domini mei sit mecum Crux domini mei est quam ego semper adoro Crux mihi salus Crux mihi refrigerium Crux mihi defensio Crux mihi vita Crux mihi protectio et adiutorium in praesenti vita et in futuro iudicio Per [FrR *Alia oratio*: ed. BOYNTON 317; *cf.* WILMART, *Prières médievales*]

Sancta crux domini mei Iesu Christi per te redemptus sum per te merear veniam et indulgentiam recipere de meis peccatis sancta crux salva me quia in te passus est salvator mundi Salva me Christe salvator per virtutem crucis qui salvasti Petrum in mari miserere mei Crux domini mecum crux domini quam ego semper adoro Crux mihi salus Crux mihi refugium Crux mihi defensio Crux mihi vita Crux mihi protectio et adiutorium in praesenti vita et in futuro iudicio in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 82]

Sancta crux domini nostri Iesu Christi conservet me contra nequitas spirituales ut non possint mihi nocere adversarii mei propter signum salutare domini dei nostri In manus tuas domine deus me totum commendo in tuo quoque regno mei quaeso memento sicut memor fuisti latronis qui te in confinio mortis positus confessus est salvator mundi Qui cum patre [*Alia oratio ad crucem* BsQ7, 100v]

Sancta crux per quam nobis ad memoriam crux illa reducit in qua dominus noster Iesus Christus nos per mortem suam a morte aeterna in quam omnes misere tendebamus ad vitam aeternam quam peccando perdideramus resuscitavit adoro veneror et glorifico in te crucem illam quam nobis repraesentas et in illa eundem miseratorem dominum nostrum et quae per illam misericorditer operatus est O crux amabilis in qua est salus vita et resurrectio nostra O lignum pretiosum per quod salvati et liberati sumus O signum venerandum per quod deo signati sumus O crux gloriosa in qua sola gloriamur nos oportet Non enim es suscipienda secundum crudelium qui te mitissimo paraverunt insipientissimam impietatem sed secundum eius qui te sponte suscepit sapientissimam pietatem Nam illi non potuerunt aliquid nisi illo sapienter permittente nec ipse quidquam sustinuit nisi se misericorditer volente Illi te elegerunt ut per te scelus impietatis suae perpetrarent ille te elegit ut per te opus pietatis suae consummaret Illi ut per te iustum morti traderent ille ut per te peccatores a morte erueret Illi ut vitam interficerent ille ut mortem perimeret Illi ut salvatorem damnarent ille ut damnatos salvaret Illi ut vivificantem mortificarent ille ut mortuos vivificaret Illi insipienter et crudeliter ille sapienter et misericorditer Non ergo es o crux admirabilis aestimanda secundum intentionem crudelis insipientiae sed secundum effectum misericordis sapientiae Quomodo igitur te laudabo Qualiter te exaltabo Quo affectu te orabo Qua iucunditate in te glorior Per te infernus spoliatur et omnibus per te redemptis obtutur Per te daemones terrentur comprimuntur vincuntur et conculcantur Per te mundus renovatur atque veritate in eo lucente et iustitia regnante decoratur Per te humana natura peccatrix est iustificata damnata salvata ancilla peccati et tartari liberata mortua resuscitata Per te civitas illa beata in caelis restauratur et perficitur Per te deus dei filius pro nobis voluit obediens esse patri usque ad mortem propter quod exaltatus accepit nomen quod est super omne nomen Per te paravit thronum suum et instauravit regnum suum O crux quae ad tam ineffabilia bona es electa et praeparata laudant et exaltant te non tam humana sive angelica mens et lingua quam opera quae per te sunt facta O tu in qua et per quam est salus et vita mea O tu in qua et per quam est totum et omne bonum meum absit mihi gloriamur nisi in te Nam quid mihi concipi nasci vivere et omnibus huius vitae bonis perfrui prodest et postea in infernum descendere Utique si sic mihi esset melius mihi erat si nec conceptus fuisset Et certe sic essem si per te redemptus non essem Quo ergo affectu glorior in te sine qua non solum mihi nulla esset gloria sed insuper aeternae me possideret infernalis luctus et miseria Qua delectatione iucundabor in te per quam pro servitute tartarorum haereditas mihi data est regni caelorum Quo gaudio gratulabor in te sine qua futurum erat ut horrerem me vel ad momentum esse et per quam exspecto quia gaudebo me in aeternum bene esse Nam etsi adhuc inter spem et metum Deo serviam certus tamen sum quia ad haec bona si gratias agendo amando vivendo in te glorior per te perveniam Sit itaque per te et in te gloria mea sit per te et in te vera spes mea Per te peccata mea delectant per te anima mea a vita veteri mortificatur et in novam vitam iustitiae resuscitur Fac obscuro fac ut sicut me in baptismo mundasti a peccatis in quibus fui conceptus et natus ita me remundes ab eis quae contraxi postquam sum renatus ut per te ad ea bona perveniam ad quae homo est creatus praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui sit benedictus in saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio IV (olim XLII)* (ad crucem Domini): PL 158 935 A] *cf.* O crux amabilis in qua est salus

Sancta crux per quam nobis ad memoriam crux illa reducit in qua dominus noster Iesus Christus nos per mortem suam a morte aeterna in quam omnes misere tendebamus ad vitam aeternam quam peccando perdideramus resuscitavit adoro veneror et glorifico in te crucem illam quam nobis repraesentas et in illa eundem miseratorem ac dominum nostrum et quae per illam misericorditer operatus est O crux amabilis in qua est salus vita et resurrectio nostra O lignum pretiosum per quod salvati et liberati sumus O signum venerandum per quod deo signati sumus O crux gloriosa in qua sola nos gloriamur nos oportet Non enim es suscipienda secundum crudelium qui te mitissimo paraverunt insipientissimam impietatem sed secundum eius qui te sponte suscepit sapientissimam pietatem Nam illi non potuerunt aliquid nisi illo sapienter permittente nec ipse quicquam sustinuit nisi se misericorditer volente Illi te elegerunt ut per te scelus impietatis suae perpetrarent ille te elegit ut per te opus pietatis suae consummaret Illi ut per te iustum morti traderent ille ut per te peccatores a morte erueret Illi ut vitam interficerent ille ut mortem perimeret Illi ut salvatorem damnarent ille ut damnatos salvaret Illi ut vivificantem mortificarent ille ut mortuos vivificaret Illi insipienter et crudeliter ille sapienter et misericorditer Non ergo es o crux admirabilis aestimanda secundum

intentionem crudelis insipientiae sed secundum effectum misericordis sapientiae Quomodo igitur te laudabo qualiter te exaltabo quo affectu te orabo qua iucunditate in te gloriabor Per te infernus spoliatur et omnibus per te redemptis obturatur Per te daemones terrentur comprimuntur vincuntur conculcantur Per te mundus renovatur atque veritate in illo lucente et iustitia regnante decoratur Per te humana natura peccatrix est iustificata damnata salvata ancilla peccati et tartari liberata mortua resuscitata Per te civitas illa beata in caelis restauratur et perficitur Per te deus dei filius pro nobis voluit obediens esse patri usque ad mortem propter quod exaltatus accepit nomen quod est super omne nomen Per te paravit thronum suum et instauravit regnum suum O crux quae ad tam ineffabilia bona es electa et praeparata laudant et exaltant te non tam humana sive angelica mens aut lingua quam opera quae per te sunt facta O tu in qua et per quam est salus et vita mea O tu in qua et per quam est totum et omne bonum meum absit mihi gloriari nisi in te Nam quid mihi concipi nasci vivere et omnibus huius vitae bonis frui et postea in infernum descendere Utique si sic mihi esset melius mihi erat si nec conceptus fuisset Et certe sic essem si per te redemptus non essem Quo ergo affectu gloriabor in te sine qua non solum nulla mihi esset gloria sed insuper aeternae me possideret infernalis luctus et miseria Qua delectatione iucundabor in te per quam pro servitute tartarorum haereditas mihi data est regni caelorum Quo gaudio gratulabor in te sine qua futurum erat ut horrerem me vel ad momentum esse et per quam expecto quia gaudebo me in aeternum esse Nam etsi adhuc inter spem et metum deo serviam certus tamen sum quia ad haec bona si gratias agendo amando vivendo in te gloriabor per te perveniam Sit itaque per te et in te gloria mea sit per te et in te vera spes mea Per te peccata mea deleantur per te anima mea a vita veteri mortificetur et in novam vitam iustitiae resuscitetur Fac obsecro fac ut sicut me in baptismo mundasti a peccatis in quibus fui conceptus et natus ita me remundes ab eis quae contraxi postquam sum renatus ut per te ad ea bona perveniam ad quae homo est creatus Praestante eodem domino nostro Iesu Christo qui sit benedictus in saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio IV ad sanctam crucem*: ed. SCHMITT 1946, 11 = Ans 1997, 152] *cfr* O crux amabilis in qua est salus

Sancta crux salva me per eum qui pendit ... per infinita saecula saeculorum Amen [Vat84 96 in *Parascoven*]

Sancta dei genitrix dulcis et decora ... [ZRh158, p. 25 *Haec sunt horae de dolore beatae Mariae virginis quas composuit dominus IOHANNES papa XXII et contulit omnibus eas devote legentibus 40 dies indulgentiarum singulis diebus in honore gloriosae virginis*]

Sancta dei genitrix dulcis et decora regem morti traditum pro nobis exora ... [*Horae de compassione b Mariae* D521, 31rb]

Sancta dei genitrix et perpetua virgo semper Maria mater domini nostri Iesu Christi in manus eiusdem filii tui ... salvus merear esse Praestante eodem filio tuo [PaL1063, 248v *Oratio de BV/M pro die Veneris*: LEROQUAIS I, 46]

Sancta dei genitrix Maria domina mea spes mea dulcedo mea misericordia ... et gloriam eiusdem filii tui domini nostri Iesu Christi Qui cum patre [*Alia oratio ad beatam virginem* Chicago, Newberry 82, 197v (= Cat. SAENGER 153: D. H. TURNER, *A Twelfth-Century Psalter from Camaldoli*, "Revue Bénédictine" 72, 1962, 123)]

Sancta dei genitrix mitissima domina ... dignare intercedere pro me peccatrice ... Precor te beatissima dei genitrix ... ut me famulam tuam liberes ab omnibus malis ... et custodias me semper Amen [PaL1411, 47v: LEROQUAIS I, 251]

Sancta dei genitrix mitissima domina ... fructus ventris tui dominus noster Iesus Christus [PaL1410, 101r: LEROQUAIS I, 248]

Sancta dei genitrix semper intemerata virgo Maria intercede pro nobis et pro omnibus defunctis ... pro omnibus defunctis fidelibus [Ghg176b 248 *de omnibus virginibus alia*]

Sancta dei genitrix virgo Maria deprecor te per sanctam nativitatem in qua creatoris omnium prolem genuisti ut sis mihi in adiutorium Itemque te precor virgo benedicta per sanctam crucem in qua filius tuus suspensus te discipulo suo commendavit dicens Ecce mater tua per ipsius nomen et amorem commendo animam meam et angustiam et causam et tribulationem meam in qua invoco te ut intercedas pro me ad dominum [(Magnificat 10) OxL82,27r rubrica iniziale: *Sicut locutus est ad patres* dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]

Sancta et gloriosa dei genitrix semperque virgo Maria quae mundo meruisti generare salvatorem exaudi me et miserere mei nunc et semper propter honorem sanctae et excellentissimae virginittatis tuae Te deprecor humiliter esto mihi salvatrix et adiutrix apud deum omnipotentem ut ipse me pius pastor et princeps pacis a peccatorum meorum maculis emundet et ab inferni tenebris eripiat et ad vitam perducatur aeternam Et qui per te castissima virgo venit in hunc mundum et humanum genus suo sanguine salvavit et inferni claustra destruxit et caelestis regni ianuas aperuit ille me per misericordiam suam salvare et conservare dignetur et post finem huius vitae labentis aliquam partem aeternae beatitudinis precibus tuis in sanctorum societate concedat [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XLVIII* <olim XLVII> (ad sanctam virginem Mariam): PL 158 946 A]

Sancta et immaculata creatura beate angele dei ad custodiam vitae fragilis meae deputatus es attende quaeso ad me et loquar ad dominum meum ... [D2242, 7r: *add. post. tit = Oratio Anselmi archiep.*]

Sancta et immaculata virgo genitrix domini nostri Iesu Christi pro me intervenire digneris apud illum cuius meruisti effici templum Sancte Michahel Sancte Gabriel Sancte Raphahel Sanctus chorus angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum doctorum martyrum confessorum sacerdotum levitarum monachorum virginum omniumque iustorum per illum qui vos elegit et de cuius contemplatione gaudetis rogare praesumo ut pro me culpabili supplicare dignemini quatenus de faucibus diaboli et de morte perpetua merear liberari Largiri digneris domine perpetuam

Largiri digneris domine perpetuam vita sanctam clementiam ac benignissimam misericordiam concordiam sacerdotum regibus terrae tranquillitatem et pacem Oro domine pro universa sancta ecclesia catholica pro viris feminis ac omnibus rectoribus qui pro tuo sancto nomine laborant ut perseverantiam boni operis obtineant Praesta domine virginibus castitatem deo dicatis sive devotis continentiam coniugatis sanctimoniam Paenitentiam indulgentiam viduis vel orphanis sustentationem pauperibus protectionem peregrinantibus reditum lugentibus consolationem defunctis veniam navigantibus portum optimis ut in bonitate consistent Bonis ac mediocribus ut meliores fiant Prave agentibus et delinquentibus seu negligentibus ut cito se corrigant Domine et quia inter omnes et super omnes me nimium peccatorem considero tu clementissime qui omnium misereris non me patiaris a tua misericordia fieri alienum Sed tu qui vivendi indutias praestas corrigendi devotionem concedas Excita in me mentem quae te requirat te desideret te qui es per omnia prae omnibus amet te timeat tuam voluntatem faciat Praecipue te deprecor ut eos qui mei memoriam in orationibus suis habent et qui se indignis meis precibus commendaverunt et qui mihi aliquod caritatis officium vel pietatis studium impenderunt seu et illos qui consanguineitate ac compassionis affectu sunt propinqui tam ipsos domine qui nunc consistunt in tempore quam illos qui teguntur in funere misericorditer gubernare digneris necn et illud magnopere supplico ut dies mortis meae advenit ut ipse qui iudicas contra accusatorem fias meus defensor Qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [CIm 23119, 163r *post lin ORT senza titolo*] *cfr* Domine deus qui es trinus et unus qui semper es

Sancta et immaculata virgo genitrix domini nostri Iesu Christi intervenire digneris ... et a morte perpetua merear liberari [PaL1385, 257v: LEROQUAIS I, 210]

Sancta et immaculata virgo semper Maria intercede pro me misera peccatrice ancilla tua et pro omnibus cumsanguineis meis cum omni militia caelestis exercitus ad dominum meum Iesum Christum pro patre et matre mea pro fratribus et sororibus et familiaribus et amicis meis et pro benefactoribus nostris et pro animabus omnium fidelium defunctorum et amore ineffabili unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi veni in adiutorium animae meae in novissima hora ne diabolus illi nocere praevaleat sed te succurrenti angeli sancti eam suscipiant et quamdiu in hoc corpore fuero hanc praesentem vitam mundam et immaculatam absque dei offensione et humana inresione et absque scandalo perducere merear te adiuvante Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum Qui vivit et (Ri23:69r)

Sancta et intemerata virgo gloriosa dei genitrix Maria ... ut peccatores salvos faceret dominus noster Iesus Christus [Ghg176b 242 in *veneratione s Mariae*]

Sancta et inter sanctos post deum singulariter sancta Maria mater admirabilis virginittatis virgo amabilis fecunditatis quae filium altissimi genuisti quae perditio humano generi salvatorem peperisti domina praeulgens tanta sanctitate supereminens tanta dignitate quam utique certum est non minori praeditam esse potentia et pietate Tibi o genitrix vitae o mater salutis o templum pietatis et misericordiae tibi sese conatur praesentare miserabilis anima mea morbis vitiorum languida vulneribus facinorum scissa ulceribus flagitiorum putrida tibi nititur quantum moribunda valet supplicare ut potentibus tuis meritis et piis tuis precibus digneris eam sanare Sic enim pia domina alienata est a se immanitate stuporis ut vix sensum habeat enormis languoris Sic sordibus et fetore foedatur ut timeat ne ab ipsa misericors vultus tuus avertatur sic tabescit desperando respectus tui conversionem ut etiam os obmutescat ad orationem Peccata mea nequitiae meae si habetis animam meam vestro veneno peremptam vel cur sic facitis eam vestra foeditate horrendam ut miseratione non possit aspicere illam Si obruitis ei spem exauditionis vestra mole vel cur obstruitis illis vocem orationis vestri pudore Si mentem eius vestri fecistis amore dementem vel cur sensum eius vestro redditus torpore non sentientem Heu pudor sordentis iniquitatis in praesentia nitentis sanctitatis Heu confusio immundae conscientiae in conspectu fulgentis munditiae O tu benedicta super mulieres quae angelos vincis puritate sanctos superas pietate anhelat moribundus spiritus ad tantae benignitatis respectum sed erubescit ad tanti nitoris conspectum Rogare enim te domina desidero ut miserationis tuae rescriptu cures plagas et ulcera peccatorum meorum sed confundor coram te ob fetorem et sordes eorum Horreo domina apparere tibi in immunditiis

et horribus meis ne tu horreas me pro eis et non possum vae mihi videri sine eis O perturbata o confusa peccandi conditio En quippe vos peccata mea quomodo discerpando distrahitis distrahendo corroditis corrodendo torquetis praecordia mea Eadem enim peccata mea o domina cognosci a te cupiunt propter curationem apparere tibi fugiunt propter execrationem non enim sanantur sine confessione nec produntur sine confusione Si celantur sunt insanabilia si videntur sunt detestabilia Urunt me dolore terrent me timore Mole me obruunt pondere me premunt pudore me confundunt O tu illa pie potens et potenter pia Maria de qua ortus est fons misericordiae ne contineas precor tam veram misericordiam ubi tam veram agnoscis miseriam Si enim ego confundor in obscenitate iniquitatis meae ad fulgorem tuae sanctitatis tune domina erubescas erga miserum affectum insitae pietatis Si ego confiteor nequitiam meam tunc abnegabis benignitatem tuam Si maior est miseria mea quam mihi expediat eritne minor misericordia tua quam te deceat Quanto enim o domina magis delicta mea in conspectu dei et tuo sordent tanto magis eius curatione et tua subventionem egent Sana ergo clementissima infirmitatem et delebis quae te offendit foeditatem Aufer benignissima languorem et non senties quem horres fetorem fac piissima ut non sit quod doleat et non erit quod sinceritati tuae sordeat Fac domina exaudi me domina sana animam peccatoris servi tui per virtutem benedicti fructus ventris tui qui sedet in dextera omnipotentis patris sui superlaudabilis et supergloriosus in saecula [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio* V <olim XLIX> (ad sanctam Mariam virginem *Cum recordatione peccatorum ad excitandum torporem*): PL 158 948 B]

Sancta et inter sanctos post deum singulariter sancta Maria mater admirabilis virginitatis virgo amabilis fecunditatis quae filium altissimi genuisti quae perditio humano generi salvatorem peperisti domina praeulgens tanta sanctitate supereminens tanta dignitate quam utique certum est non minori praeditam esse potentia et pietate tibi o genitrix vitae o mater salutis o templum pietatis et misericordiae tibi sese conatur praesentare miserabilis anima mea morbis vitiorum languida vulneribus facinorum scissa ulceribus flagitiorum putrida Tibi nititur quantum moribunda valet supplicare ut potentibus tuis meritis et piis tuis precibus digneris eam sanare Sic enim pia domina alienata est a se immanitate stuporis ut vix sensum habeat enormis languoris Sic sordibus et foetore foedatur ut timeat ne ab ipsa misericors vultus tuus avertatur Sic tabescit desperando respectus tui conversionem ut etiam os obmutescat ad orationem Peccata mea nequitiae meae si habetis animam meam vestro veneno peremptam vel cur sic facitis eam vestra foeditate horrendam ut miseratione non possit aspicere illam Si obruitis ei spem exauditionis vestra mole vel cur obstruitis illi vocem orationis vestri pudore Si mentem eius vestri fecistis amore dementem vel cur sensum eius vestro redditus torpore non sentientem Heu pudor sordentis iniquitatis in praesentia nitentis sanctitatis Heu confusio immundae conscientiae in conspectu fulgentis munditiae O tu benedicta super mulieres quae angelos vincis puritate sanctos superas pietate anhelat moribundus spiritus meus ad tantae benignitatis respectum sed erubescit ad tanti notioris conspectum Rogare enim te domina desidero ut miserationis tuae respectu cures plagas et ulcera peccatorum meorum sed confundor coram te ob foetorem et sordes eorum Horreo domina parere tibi in immunditiis et horribus meis ne tu horreas me pro eis et non possum vae mihi videri sine eis O perturbata o confusa peccandi conditio En quippe vos peccata mea quomodo discerpando distrahitis distrahendo corroditis corrodendo torquetis praecordia mea Eadem enim peccata mea o domina cognosci a te cupiunt propter curationem parere tibi fugiunt propter execrationem Non sanantur sine confessione nec produntur sine confusione Si celantur sunt insanabilia si videntur sunt detestabilia Urunt me dolore terrent me timore Mole me obruunt pondere me premunt pudore me confundunt O tu illa pie potens et potenter pia Maria de qua fons est ortus misericordiae ne contineas precor tam veram misericordiam ubi tam veram agnoscis miseriam Si enim ego confundor in obscenitate iniquitatis meae ad fulgorem tuae sanctitatis tune domina erubescas erga miserum affectum insitae pietatis Si ego confiteor nequitiam meam tunc abnegabis benignitatem tuam Si maior est miseria mea quam mihi expediat eritne minor misericordia tua quam te deceat Quanto enim domina magis delicta mea in conspectu dei et tuo sordent tanto magis eius curatione et tua subventionem egent Sana ergo clementissima infirmitatem et delebis quae te offendit foeditatem Aufer benignissima languorem et non senties quem horres foetorem Fac piissima ut non sit quod dolet et non erit quod sinceritati tuae sordet Fac domina exaudi me domina sana animam peccatoris servi tui per virtutem benedicti fructus ventris tui qui sedet in dextera omnipotentis patris sui superlaudabilis et supergloriosus in saecula Amen [ANSELMUS, *oratio* V: ed. SCHMITT 13-14 = Ans 1997, 164] *cf.* O sancta et inter sanctos

Sancta et perpetua virgo Maria domina et advocatrix mea ... perpetua interventrix [PaL1063, 266r *De s. Maria oratio*: LEROQUAIS I, 47]

Sancta et perpetua virgo Maria domina et advocatrix mea Confiteor dominum nostrum Iesum Christum tuum dulcissimum filium deum verum de deo patre existere verum deum et verum hominem ex te natum in fine saeculorum pro nostra salute Etenim pro me te incessanter interveniente Ipsi et tibi et omnibus sanctis confiteor omnia peccata mea quaecumque ab ineunte aetate feci usque in hanc horam vel alii propter me et per me peccaverunt pro quorum remissione et adiutorio et omnium necessitatum mearum et illorum et omnium affinium et amicorum meorum et pro omnibus christianis vivis et defunctis in omni sexu aetate et ordine Offero tibi o domina haec quinque verba gaudii vitae quinque plagarum quas ipse verus deus et verus homo sustinuit in suo sanctissimo corpore pro nostra salute Gaude dei genitrix virgo immaculata Gaude quae gaudium ab angelo suscepisti Gaude quae genuisti aeterni luminis claritatem Gaude mater misericordiae sancti spiritus obumbratione virgo mater effecta Gaude mater gaude dei genitrix virgo Tu sola mater innupta te laudat omnis factura genitricem lucis deum pro nobis interpella O domina misericordissima obsecro te per salvatricem tuam fecunditatem ut digneris annuere precibus meis quas effundere praesumo coram domino deo nostro dilectissimo filio tuo et coram te pro omnibus christianis vivis et defunctis in omni sexu aetate et ordine pro animabus patris et matris meae et omnium parentum meorum et fratrum et sororum et affinium et amicorum et cunctorum pro quibus fui et sum et ero debitor ac voluntarius Et pro quibus iussus sum orare vel ipse disposui Deprecor te etiam piissima domina pro omnibus in meis orationibus fiduciam ponentibus et memoriam in suis facientibus pro inimicis et male contra me agentibus et pro omnibus qui per meam negligentiam inciderunt in peccata Ad tuam misericordiam pia domina clamo et te magna devotione deprecor ut pro hiis omnibus et pro me peccatore depreceris piissimum filium tuum redemptorem nostrum quatenus tuis petitionibus placatus vivis omnibus dare dignetur spatium paenitentiae voluntatemque omnia peccata praeterita emendandi et numquam ulterius repetendi et in bonis operibus perseverandi usque in finem et omnibus defunctis remissionem omnium peccatorum et vitam aeternam cum electis suis Amen [MA 47v: *Oratio de gaudiis beatae virginis*] *cf.* HENRI BARRÉ, *Prières anciennes de l'Occident à la mère du Sauveur des origines à saint Anselme*, Paris, Lethielleux 1963, 282 nr. 12 (qualche variante)] *cf.* O sancta et inter sanctos

Sancta Maria benignissima domina rogo te per illud gaudium quod habuisti quando filius tuus a mortuis resurrexit quae singulariter gloriosum prae ceteris mortalibus sola laetissima exaudi me et libera me a subitanea et improvisa morte et sicut caelum et terram et omnia quae in eis sunt laetificabuntur ita nos in praesentibus tribulationibus et angustia laetifica [PaSL22, 86r *Sextum gaudium* corrotto; praesenti *sic*]

Sancta Maria clementissima domina rogo te per illud gaudium quod habuisti quando unicuique filium tuum ad templum detulisti exaudi me et laetifica me a praesentibus necessitatibus et angustis et sicut exauditus et laetificatus est beatus Simeon quando accepit eum in ulnas suas ita *intercessionem* merear liberari ab insidiis omnium inimicorum meorum visibilium et invisibilium [PaSL22, 85r *Tertium gaudium*]

Sancta Maria dei genitrix Maria mitissima per amorem filii tui domini nostri Iesu Christi quem in utero tuo portasti cum omnibus sanctis et electis dei veni in adiutorium mihi et dignare intercedere pro me misero peccatore quia anima mea in angustis posita est Exaudi itaque me domina piissima et benignissima famulum tuum per eum qui fecit tibi magna qui potens est et sanctum nomen eius per quem te omnes generationes benedicunt et laudant O gloriosa regina caelorum beatissima semper virgo Maria per unigenitum tuum dominum nostrum Iesum Christum quem in utero tuo sancto portasti deprecor te ut sis mihi in adiutorium et in die exitus mei cum omnibus sanctis occurrere mihi et miserere mei per sanctam crucem in qua ipse filius tuus pendens te discipulo suo Iohanni virgini commendavit dicens Ecce mater tua per nomen et amorem adiuva me miserum in omnibus casibus in quibus me angustiatum esse cognoveris Ave Maria gratia plena dei genitrix quae es super solem et lunam pulcherrima Ave nimis gloriosa cuius speciem rex caeli et terrae concupivit Ave salutata ab angelo Ave praegnans de deo Ave obumbrata a spiritu sancto Ave quae ex tuis visceribus filium dei genuisti Ave quae filium dei vilibus pannis restrinxisti atque in praeseptio reclinasti Ave quae filium dei in templo praesentasti Ave nostram salutem in carne praedicantem conspexisti et audisti Ave gloriosa quae dei filium pro hominum salute in cruce suspensum audisti Ave quae mortuum et sepultum pro nobis a mortuis resurgentem cognovisti Ave quae ad caelos ascendentem cum illa carne quam ex te immaculata suscepit vidisti Ave domina angelorum regina caelorum exultatio et laus omnium sanctorum Ave reparatio perditorum Ave claudorum baculus Ave consolatio pauperum Ave resignatio daemonum Ave destructio superbiorum Ave adversus daemones victoria Ave tribulationum requies Ave ecclesiae fundamentum Ave omnium virginum castissima Ave sanctissima omnium sanctorum Ave gloriosa omni laude dignissima Christe audi me Salvator mundi adiuva me Sancta dei genitrix ora pro me Sancta Maria virgo virginum ora pro me Sancta Maria clementissima domina ora pro me Sancta Maria benignissima consolatio ad te confugientium ora pro me Sancta Maria aeterni regis mater ora pro me Sancta Maria pulchritudo angelorum ora pro me Sancta Maria flos patriarcharum ora pro me Sancta Maria desiderium prophetarum intercede pro me Sancta Maria thesaurus apostolorum intercede pro me Sancta Maria laus martyrum intercede pro me Sancta Maria glorificatio sacerdotum intercede pro me Sancta Maria genitrix gloriosa intercede pro me Sancta Maria immaculata virgo intercede pro me Sancta

Maria decus virginum intercede pro me Sancta Maria castitatis speculum intercede pro me Sancta Maria intercede pro me Sancta Maria extende manum et misericordiam tuam et tange cor meum ut fiat voluntas tua et illumina et libera me peccatorem Sancta Maria virgo perpetua dei genitrix per misericordiam filii tui salvatoris nostri qui ex utero tuo voluit incarnari deprecare eum pro me famulo tuo ut mihi peccatori veniam concedat de peccatis meis Sancta Maria virgo perpetua per dilectionem filii tui qui te tantum dilexit et exaltavit super choros angelorum exaudi me Sancta Maria adiuva me et intercede pro me peccatore ut dominus custodiat me et salvet me ab omni malo praeterito praesenti et futuro Sancta Maria spes miserorum miserere mei Sancta Maria dulcis consolatio desolatorum miserere mei Sancta Maria mitissima benignissima omni pietate plenissima miserere mei Sancta Maria stella maris lucida miserere mei Sancta Maria porta caeli miserere mei Sancta Maria secretorum dei conscia miserere mei Sancta Maria te laudo magnifico et glorifico et adoro altitudinem tuam laudo et adoro magnitudinem tuam et adoro gloriam tuam Laudo et adoro speciem tuam et sapientiam tuam Laudo et adoro virginitatem et castitatem tuam Laudo et adoro misericordiam tuam quia tu sola digna fuisti inter omnes feminas portare dominatorem caeli et terrae maris et omnium quae in eis sunt Laudo et adoro viscera tua beata quae portaverunt deum et hominem Laudo et adoro ubera tua quae lactaverunt salvatorem mundi precor te piissima dei genitrix per amorem filii tui unigeniti ut intercedas pro me misero peccatore et digneris me exaudire in omnibus necessitatibus meis et numquam me dereliquas sine tuo adiutorio maxime in illa hora quando anima mea exierit de corpore sed adiuva me in die iudicii ut securus veniam ad portas paradisi ante conspectum domini nostri et merear videre filium dei et laetitiam sempiternam sine fine habere cum illo O pia et dulcissima domina ornamentum saeculi margarita caelestis Sancta Maria tu porta paradisi tu ianua caeli Tu templum dei tu templum domini tu palatium Christi per te beatissima dei genitrix Maria portae paradisi sunt apertae per te pax inter homines et angelos facta est per te mundus restauratus est per te salvator mundi natus est per te omnia bona facta sunt in caelo et in terra Tu gloria Ierusalem Tu laetitia Israel Tu exultatio es electa ante constitutionem mundi ut maneat sine fine in regno filii tui ubi serviunt tibi angeli et archangeli patriarchae et prophetae obediunt tibi apostoli martyres et confessores atque virgines et universae virtutes caelorum propter hoc deprecor te sacratissima suavissima et beatissima domina angelorum per unigenitum filium tuum qui tantam gloriam et tantum honorem tibi contulit ut te super choros angelorum exaltavit ut numquam me derelinquas sed adiuva me in omnibus necessitatibus meis et non permittas me sine adiutorio tuo nunc et semper et maxime in hora mortis meae Amen [OxB249, 122r-129v]

Sancta Maria dei genitrix mitissima per amorem unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi ... et laetitiam sempiternam sine fine habere ipso adiuvante Qui [PaL1398, 151r: LEROQUAIS I, 230]

Sancta Maria dei genitrix mitissima ... ac piissimam misericordiam Amen [PaL1063, 275r: *Oratio de BVM*: LEROQUAIS I, 48]

Sancta Maria dei genitrix mitissima per amorem unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi cum omnibus sanctis et electis dei veni in adiutorium mihi et dignare intercedere pro me misera peccatrice anima mea in angustiis posita est et spiritus aestuans clamat ad te Exaudi me piissima domina te benedicunt omnes generationes quia fecit tibi dominus magna qui potens est et sanctum nomen eius Tu gloriosa regina caelorum te deprecor beatissima virgo Maria per nativatem creatoris omnium quem tu sacratissimo utero deum et hominem genuisti ut sis mihi in adiutorium miserarum et propitia in die exitus mei cum omnibus sanctis Et per sanctam crucem in qua dilectus filius tuus affixus te dulciter suo discipulo commendavit dicens Ecce mater tua Per ipsius ergo nomen et amorem adiuva me miseram in omnibus causis quibus me angustiat esse cognoscis Ave Maria gratia plena dominus tecum dei genitrix quae super solem et lunam pulcherrima es Ave gloriosa et nimis speciosa cuius speciem rex caeli et terrae concupivit Ave salutata ab angelo Ave praegnans de deo Ave obumbrata a spiritu sancto Ave quae ex tuis visceribus meruisti filium dei generare Ave quae dei filium pannis involutum in praesepio reclinasti Ave quae dei filium lactasti quae tuis sacratissimis manibus dulciter balneasti Ave quae filium dei praesentata in templo quem in carne conspexisti et praedicantem salutem nostram audisti Ave quae dei filium vidisti in cruce suspensum pro redemptione nostra Ave quae mortuum et sepultum pro nobis vidisti et gloriose resurgentem a mortuis conspexisti Ave quae gloriosum ad caelos ascendentem et ad patrem revertentem cum carne illa purissima quam ex te immaculata virgine assumere dignatus est cum ineffabili gaudio aspexisti Ave domina angelorum atque archangelorum Ave regina caelorum Ave exultatio sanctorum Ave laus omnium iustorum Ave recuperatio perditorum Ave spes nostra Ave salus nostra Ave sanctissima omnium feminarium Ave gloriosa virgo et omni laude dignissima et cunctis veneranda fidelibus Christe audi me Salvator mundi adiuva me Sancta dei genitrix intercede pro nobis Sancta Maria beatissima clementissima domina intercede pro nobis Sancta Maria benignissima consolatio ad te confugientium intercede pro nobis Sancta Maria plena pietate et omnium dulcedinem intercede pro nobis Sancta Maria mater regis aeterni intercede pro nobis Sancta Maria pulchritudo angelorum intercede pro nobis Sancta Maria flos patriarcharum intercede pro nobis Sancta Maria desiderium prophetarum intercede pro nobis Sancta Maria thesaurus apostolorum intercede pro nobis Sancta Maria laus martyrum intercede pro nobis Sancta Maria glorificatio sacerdotum intercede pro nobis Sancta Maria genitrix gloriosa intercede pro nobis Sancta Maria immaculata virgo intercede pro nobis Sancta Maria decus virginum et castitatis exemplum intercede pro nobis Sancta Maria super omnes feminas benedicta intercede pro nobis Sancta Maria ostendens misericordiam tuam et tange cor meum et fiat cor meum voluntas tua ut illumines me peccatricem Sancta dei genitrix virgo Maria per misericordiam filii tui salvatoris nostri qui ex utero tuo voluit incarnari miserere mei famulae tuae et ora pro peccatis meis Sancta Maria virgo perpetua per dilectionem filii tui qua super omnes feminas te dilexit ut super omnes choros angelorum te exaltaret exaudi me et intercede pro me ut custodiat me deus ab omni malo praeterito praesenti et futuro Sancta Maria spes mea miserere mei Sancta Maria virgo dulcis consolatio tribulantium et afflictorum miserere mei Sancta Maria mitissima benignissima et omni pietate plenissima miserere mei Sancta Maria stella rutilans miserere nobis Sancta Maria porta caeli miserere nobis Sancta Maria conscia secretorum dei miserere nobis Sancta Maria te laudo te adoro te magnifico teque glorifico Laudo et adoro altitudinem tuam Laudo et adoro gloriam tuam Laudo et adoro speciem tuam et sapientiam tuam Laudo et adoro virginitatem tuam et castitatem Laudo et adoro misericordiam tuam quia tu sola fuisti digna portare dominatorem caeli et terrae et omnium quae in eis sunt Laudo et adoro tua viscera beata quae portaverunt deum vivum et verum hominem Laudo et adoro benedictum fructum ventris tui dominum nostrum Iesum Christum Laudo et adoro viscera tua beata quae lactaverunt salvatorem mundi *Laudo et adoro ubera tua beata quae lactaverunt salvatorem mundi* Precor te piissima dei genitrix virgo Maria per amorem unigeniti filii tui domini nostri ut intercedas pro me et digneris me exaudire in omnibus necessitatibus meis et non derelinquas me sine adiutorio in illa hora quando anima mea exierit de corpore meo et adiuva me in die iudicii ut saeculi veniam ad portas paradisi ante conspectum domini ut merear filium dei videre et unigenitum tuum et laetitiam sempiternam sine fine habere O pia domina ornamentum saeculi dulcissima margarita caelestis Sancta Maria virgo tu porta paradisi tu ianua caeli tu templum domini tu palatium Christi Per te beatissima dei genitrix portae paradisi apertae sunt per te pax inter homines et angelos sancta est et per te mundus restauratus est et per te portae inferni fractae sunt Per te salvator mundi natus est Per te omnia bona facta sunt in caelo et in terra Tu gloria Ierusalem tu laetitia Israel tu exaltatio totius mundi Tu electa es ante constitutionem mundi Ut maneat sine fine in regno filii tui ubi serviunt tibi angeli et archangeli patriarchae et prophetae et oboediunt tibi apostoli et martyres confessores atque virgines et omnes virtutes caelorum Propter hoc precor te beatissima sancta Maria per unigenitum filium tuum qui tantum ac talem honorem tibi dedit ut non derelinquas me in omnibus necessitatibus meis et nunquam dimittas me ad te in perpetuum separare et sine adiutorio tuo Qui cum deo patre vivit et regnat [Ri23:70v *Laudo et adoro...* dicitur correcta della frase precedente]

Sancta Maria dei genitrix mitissima per amorem unigeniti filii tui domini nostri Iesu Christi veni in adiutorium mihi et dignare intercedere pro me peccatore Anima mea in angustiis posita est et spiritus meus aestuans clamans ad te Exaudi me piissima virgo Maria per te benedicam omnes gentes quia fecit tibi magna qui potens est et sanctum nomen eius Tu gloriosa regina caelorum te deprecor beatissima virgo Maria per nativatem in qua creasti omnium prolem ut sit michi miserum in adiutorium in die iudicii cum omnibus sanctis Et sanctam crucem in qua Iesus Christus filius tuus stans discipulo suo commendavit dicens Ecce mater tua Ipsius nomine et amore adiuva me in omnibus causis in quibus me angustiatam esse cognoscis Ave sacra Maria gratia plena dominus tecum dei genitrix quae es supra solem et lunam pulcherrima Ave gloriosa cuius conspectum rex caeli et terrae concupivit Ave salutata ab angelo Ave obumbrata a spiritu sancto Ave praegnans de deo Ave quae ex tuis visceribus meruisti dominum generare Ave quae filium de pannis restrinxisti atque in praesepio reclinasti Ave quae dei filium lactasti quemque in balneum misisti Ave quae filium dei in templo praesentasti quemque in carne concepisti et audisti praedicantem nostram salutem Ave gloriosa quae filium dei audisti in cruce suspensum pro redemptione nostra Ave quae filium dei vidisti mortuum et sepultum pro nobis Ave quem vidisti eum resurgentem a mortuis atque ad caelos ascendentem ad patrem cum carne illa quam ex te immaculata virgine assumere dignatus est Ave domina angelorum atque archangelorum Ave regina caelorum Ave laus omnium iustorum Ave exultatio sanctorum Ave recuperatio perditorum Ave spes nostra Ave salus nostra Ave salus omnium creaturarum Ave gloriosa virgo omni laude dignissima et cunctis veneranda audi me Salvator mundi adiuva me Sancta dei genitrix intercede pro me *Sancta virgo virginum intercede pro me* Sancta Maria beatissima atque omni laude dignissima intercede pro me Sancta Maria plena pietate et omni laude et dulcedine intercede pro me Sancta Maria mater regis aeterni intercede pro me Sancta Maria pulchritudo angelorum intercede pro me Sancta Maria thesaurus apostolorum intercede pro me Sancta Maria decus virtutum et castitatis exemplum intercede pro me Sancta Maria decoratrix virtutum intercede pro me Sancta Maria glorificatrix virtutum

sacerdotum intercede pro me Sancta Maria dulcis consolatio tribulancium intercede pro me Sancta Maria super omnes feminas benedicta intercede pro me Sancta Maria extende misericordiam tuam et tange cor meum et fiat voluntas tua ut illumines me et liberes Sancta misericordiam filii tui in qua te dilexit ut te exaltaret super choros angelorum exaudi me Sancta Maria adiuva me et intercede pro me ut merear pervenire ad vitam aeternam Sancta Maria te laudo et adoro misericordiam tuam quia sola fuisti dignissima inter omnes feminas portare dominum factorem caeli et terrae mare et omnia quae in eis sunt Laudo et adoro benedictum fructum ventrem tuum qui portavit Ihesum Christum Laudo et adoro altitudinem tuam et gloriam et speciem tuam atque sapientiam et virginitatem atque castitatem tuam Precor te piissima virgo Maria per amorem filii tui ut intercedas pro me et digneris me exaudire in omnibus necessitatibus meis et non derelinquas me sine adiutorio in illa hora quando exierit anima mea de corpore meo et adiuva me cum omnibus sanctis ut saecure veniam ad portas paradisi ante conspectum dei ut merear videre filium tuum et laeticiam sempiternam sine fine habere O pia domina dulcissima ornamentum saeculi margarita caelestis Sancta Maria tu porta paradisi tu ianua caeli tu templum domini placitum Christi O beatissima virgo Maria portae paradisi apertae sunt per te et pax inter angelos et homines facta est per te Mundus restauratus est per te Portae inferni fractae sunt per te Salvator mundi natus est per te Omnia bona in caelo et in terra per te facta sunt Tu gloria Hierusalem tu laetitia Israel tu exaltatio totius mundi et manes in aeternum sine fine in regno filii tui Ubi serviunt angeli et archangeli patriarchae et prophetae Tibi gaudebunt apostoli et martyres confessores et virgines Christi et omnes virtutes caelorum propter hoc precor te beatissima virgo Maria per unigenitum tuum qui talem honorem tibi dedit ut non derelinquas me sine adiutorio tuo sed custodi me semper hic et in futuro saeculo [Vc226, 12r]

Sancta Maria dei genitrix omnesque sancti et sanctae dei memores estote fragilitatis humanae et petite ... adiuvari et exaudiri ab eo [Ghg176b 246 de omnibus virginibus]

Sancta Maria dei genitrix te deprecor cum omnibus sanctis ... de omnibus angustiis meis [Vat84 31]

Sancta Maria dei genitrix te deprecor cum omnibus sanctis et cum omni virgineo choro deprecare pro me ante dei thronum ut liberet me dominus de omnibus angustiis meis Virgo virginum dei genitrix Maria mater domini mei Iesu Christi regina angelorum et totius mundi oraculum aeternum claritas caelorum quae nec primam similem visa es nec habere sequentem per pretiosum sanguinem filii tui quem in pretium nostrae salutis effudit et per sanctam crucem eius in qua pro salute humani generis pati dignatus est et per suffragia omnium sanctorum adiuva me peccatorem in infirmitate corporis mei et animae meae laborantem Omnium feminarum sacratissima virgo dei genitrix quae mundi salvatorem et redemptorem de tuo sancto et intemerato virginali utero edidisti per illius sanctissimum amorem et per merita omnium sanctorum intercede pro me et pro animabus omnium fidelium vivorum ac defunctorum ad filium tuum unigenitum qui est saeculi vita et redemptio nos tra et omne gaudium et refugium nostrum in omni tribulatione et angustia quae circumdederunt no et omnis consolatio nostra Sit crucifixo do mino decus et imperium honor et potestas et gratiarum actio in saecula saeculorum Amen [Vat. lat. 84, 280r (Nonantola): ed. BARRÉ 211 nr. 37 *Oratio*]

Sancta Maria dei genitrix virgo sub tuam protectionem ... [Ss430, 265v: preghiere alla BVM (1)]

Sancta Maria domina mea dulcissima rogo te per illud gaudium quod habuisti quando angelus Gabriel tibi apparuit et per illam salutaionem qua te salutavit ut me ab insidiis omnium inimicorum meorum visibilium et invisibilium liberare digneris [PaSL22, 84v *Primum gaudium virginis Mariae*]

Sancta Maria domina piissima exaudi preces infirmi famuli tui Nicolai et per unicum filium tuum defende me ab ira et indignatione inimicorum meorum visibilium et invisibilium [(Magnificat 8) OxL82,26v rubrica iniziale: *Esurientes implevit bonis* dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]

Sancta Maria et inter sanctos post deum (...) [Giovanni di F&amp (?) *Ad s Mariam*: PL 147: 463 A]

Sancta Maria genitrix domini nostri Iesu Christi semper virgo gloriosa per te venit ad nos salus ... venit ut salvos faceret quae perierant [Chg173c 371 *obsecratio ad s Mariam*]

Sancta Maria gratiarum plena sophia Rogo te per illud gaudium quod habuisti quando magi venerunt ad re adorare filium tuum portantes aurum thus et mirram ut laetifices me (Ri23:67r magis... tus: 4)

Sancta Maria Magdalena pia domina a Christo electa tibi dimissa sunt ... consociarique caetibus angelorum Christo adiuvante [O tr245 442 *ad s Mariam Magd*]

Sancta Maria Magdalena quae cum fonte lacrimarum ad fontem misericordiae domini nostri Iesum Christum venisti ... a dulcissimo amico tuo et suavissimo domino nostro Iesu Christo Qui cum patre [*Alia oratio ad eandem devota beati Anselmi* MiB41, 17rb]

Sancta Maria Magdalena quae cum fonte lacrymarum ad fontem misericordiae Christum venisti de quo ardentem sitiens abundanter es refocillata per quem peccatrix es iustificata a quo amarissime dolens dulcissime es consolata Tu domina mea charissima per temetipsam es experta q ualiter peccatrix anima creatori suo reconcilietur quod consilium miserae animae expediat quae medicina languenti salutem restituat Satis enim scimus chara amica dei cui dimissa sunt peccata multa quoniam dilexit multum Non ego sceleratissimus domina beatissima non ego sceleratissimus peccata tua improperando retracto sed immensitatem clementiae per quam deleta sunt pertracto et per eam respiro ne desperem et ad eandem suspiro ne peream ego inquam miserabiliter in profundum vitorum praecipitatus ego nimio pondere criminum gravatus ego in obscuro carcere peccatorum a memetipso detrusus et in torporis tenebris obvolutus Ergo electa dilectrix et dilecta electrix dei ego miser rogo te beatam tenebrosus illuminatam peccator iustificatam immundus mundatam Memento benignissima quid fuisti et quantum misericordia indiguisti et postula mihi indulgentiam sicut eam tibi fieri voluisti Impetra mihi compunctionem pietatis lacrymas humilitatis patriae caelestis desiderium terreni exsilii fastidium paenitentiae amaritudinem aeterni cruciatus timorem Prosit mihi charissima familiaris conversatio quam habuisti et habes circa fontem misericordiae hauri mihi ab illo unde lavem peccata mea propina mihi de illo unde satietur sitis mea infunde mihi de illo unde irrigetur ariditas mea non enim erit tibi difficile quidquid volueris obtinere a dilectissimo et suavissimo domino et amico tuo Quis enim explicet o beata sponsa dei quam benigna familiaritate et familiari beniginitate ipse calantiati bus te respondendo pro te se opponebat quam pie superbo Pharisaeo de te indignante ipse te defendebat quomodo ipse te excusabat sorore tua de te conquerente qualiter ipse opus tuum laudabat Iuda in te fremente Quid denique quid dicam vel potius quomodo dicam cum eius amore flagrans eum ad monumentum quaerendo flebas et flendo quaerebas Quam affabiliter quam amicabilem te quam consolari venerat magis accendebat cum ipse se celabat videnti et ostendebat non videnti dum praesens ipse quem quaerebas quem quaereres et cur fleres quaerebat Sed o tu piissime domine tu cur quaeris quid plorat Nonne viderat te cor suum et dulcem vitam animae suae crudeliter mactari O stupenda pietas Heu horrenda impietas! cum in quodam ligno extensus et ferreis clavis confixus penderes velut latro ad ludibrium impiorum et dicis Mulier cur ploras et quia nequivit iuvare ne te occiderent vel corpus tuum volebat unguentis diu servare ne putresceret ut quia vivo loqui non posset saltem mortuum flere posset et vitalem doctrinam qua a vivo audierat iuxta mortuum exosa vitam semifractis verbis recitaret Nunc insuper ipsum corpus quod utuncumque gaudebat sibi dimissum credit amissum et dicis Mulier quid ploras O incitatio luctus Oculis suis viderat si tamen aspicere potuit quae crudeles in te crudeliter fecerant et residuum manuum eorum ut putabat perdiderat Omnis spes de te iam fugit quia nec reliquias tuas ad tui memoriam tenere potuit et quaerit aliquis quem quaeris quid ploras Saltem tu o singulare gaudium eius cur concitas dolorem eius Ipse enim sciebas et sic fieri volebas quia causam tanti ploratus narrare posset nisi crebro verba interrumpendo et ingeminatos gemitus erumpendo Non enim amorem ignorabas quem ipse inspirabas Noveras utique tu hortulanus ille quid plantaveras in horto tuo animae suae Puto quia quod plantaveras rigabas Rigabas dicam an probabas Sed ut verius dicam et rigabas et probabas Sed o bone domine o benigne magister ecce fidelis ancilla et discipula tua nuperrime redempta sanguine tuo ecce aestuat et anxiatu desiderio tui circumspicit interrogat et nusquam apparet quem desiderat displicet ei quidquid videt quia te solum quem aspicit non videt Quid ergo Sufferet hoc diu dominus meus dilectus eius An perdidisti compassionem quia invenisti in corruptionem An pietatem amisisti quia immortalitatem acquisisti Absit domine Non enim despicias nos mortales quia factus es immortalis pro quibus factus es mortalis ut faceres immortales quippe pia dilectio nec illam gementem nec se latentem potest tolerare diutius Erumpit amantis dulcedo ut non erumpat flentis amaritudo Nominat dominus consuetum ancillae nomen et cognoscit ancilla consuetam domini vocem Puto vel certe affirmo quia sensit solitam suavitatem qua vocari consueverat Maria O vox delectabilis O quantum blandimenti Quantum sapuit amoris Nec brevis nec celerius hoc exprimi potuit Scio quae sis et quid velis Ecce me ne plores Ecce me quem quaeris Illico mutatae sunt lacrymae non enim credo mox esse restrictas sed quas contritum cor se torquendo prius exprimebat eas postmodum cor gaudens exultando effundebat O quam dissimilia sunt Raboni et Si tu sustulisti eum dico mihi O quam dissona sunt Tulerunt dominum meum et nescio ubi posuerunt eum et illud quia vidi dominum et haec dixit mihi Sed quid ergo miser sine affectu praesumo exprimere affectum dei et beatae amicae dei Quomodo namque eructabit cor bonum odorem unde intus non habet saporem Verum tu mihi conscia es veritas tu mihi testis es domine mi dulcissime Iesu quia amore tui amoris hoc facio Amorem tuum in me accendere cupio quia te solum et quod iubes desidero amare spiritum contribulatum cor contritum et humiliatum tibi sacrificare Da mihi domine in hoc exilio panem doloris et lacrymarum quem esurio super copiam deliciarum Exaudi me propter amorem et chara merita huius tuae dilectae Mariae et beatissimae matris tuae maximae Mariae Noli piissime redemptor Iesu noli despiciere precem indigni peccatoris tui sed adiuva conatum infirmi amatoris tui excute cordis mei teporem et per fervorem tui amoris da mihi pertingere ad aeternam tuae gloriae contemplationem

- qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per omnia saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXXIV* <olim LXXIII> (ad sanctam Mariam Magdalenam *Cum retractatione amoris ad Christum*): PL 158 1010 A]
- Sancta Maria Magdalena quam dominus Iesus Christus mirabiliter ab omni mentis insania eripuit ... sed propter peccatores carnem sumpsit [*ad s. Maria Magdalenam oratio* PaL922, 57v: LEROQUAIS I, 35]
- Sancta Maria maris stella hominis et dei cella Rogo te per illud gaudium quod habuisti quando tulisti filium tuum in Ierusalem ut sisteres eum domino et Simeon vit iustus et timoratus et plenus spiritu sancto accepit eum in ulnas suas et benedixit deum dicen Nunc dimittis servum tuum domine secundum verbum tuum in pace ut laetifices me (Ri23:67r: 5)
- Sancta Maria mater domini nostri Iesu Christi dulcissima pietate plenissima summi regis filia Mater gloriosissima Mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus in te sperantium Virgo ante partum Virgo in partu virgo post partum Fons misericordiae Fons salutis et gratiae Fons consolationis et indulgentiae per illam sanctam ineffabilem laetitiam quam exultavit spiritus tuus in illa hora quando tibi per Gabrielem archangelum nuntiatum et conceptus fuit filius dei Et per illud divinum mysterium quod tunc operatus est spiritus sanctus Et per illam sanctam ineffabilem pietatem misericordiam amorem et humilitatem per quas filius tuus descendit accipere humanam carnem in venerabilissimo utero tuo Et in quibus te respexit quando te commendavit sancto Iohanni apostolo et evangelistae Et quando te exultavit super choros angelorum Et per illam sanctam ineffabilem humilitatem in qua tu respondisti archangelo Gabrieli Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum Et per illa sanctissima quindecim gaudia quae habuisti de filio tuo domino nostro Iesu Christo Et per illam sanctam et maximam compassionem et acerbissimum cordis dolorem quam habuisti quando vidisti eum vulneratum Et per fontes sanguinis sui Et per omnem passionem eius Et per omnem dolorem cordis tui Et per fontes lacrimarum tuarum ut cum sanctis et electis dei venias et festinas in auxilio et consilium meum Et in omnibus orationibus et requisitis angustis et de necessitatibus meis Et in omnibus aliis rebus quibus sum facturus locuturus aut cogitaturus omnibus diebus horis et momentis vitae meae Et mihi famulo tuo Nicolao impetres veram pacem spirituale et corporale mihi tribuat bonam spem fidem castitatem humilitatem patientiam omnes quinquae sensus corporis mei regat et protegat septem opera misericordiae complere me faciat et duodecim articulos fidei et decem praecepta legis firmiter tenere et credere me faciat ac a septem peccatis criminalibus me liberet et defendet usque in finem et in novissimis diebus et horis meis Ostende mihi faciem tuam et annunties mihi diem venturum et horam obitus mei Et hanc orationem supplicem exaudias et suscipias et vitam aeternam mihi tribuas Audi exaudi me Nicolaum miserum peccatorem dulcissimam virginem mater dei et miserere mei in saecula saeculorum Amen [7v *Oratio devotissima gloriosissimae virginis Mariae*: Oxl82,8r spem fidei]
- Sancta Maria mater domini nostri Iesu Christi in manu filii tui et in tuas ... domine deus meus illumina tenebras meas [Pal 1367, 76r: LEROQUAIS I, 182]
- Sancta Maria mater domini nostri Iesu Christi per unicum filium tuum veni in adiutorium mihi cum omnibus sanctis intercede pro omnibus angustis et tribulationibus meis [OxB32, 171r preghiera intercalata ai versi del *Magnificat* (1) dopo *Magnifica*]
- Sancta Maria mater domini nostri Iesu Christi virgo pia et plena dulcedinis sicut veraciter tu portasti in tuo corpore dominum nostrum Iesum Christum filium tuum ita ora pro nobis a tuum filium ut nos liberet de paenis inferni purgatorii et ab adversitatibus et tribulationibus et conferat nobis vitae aeternae consolationem Amen (Ri23:66v: 1)
- Sancta Maria mater misericordiae et miscatrix et auxiliatrix inopiae Rogo te per illud gaudium quod habuisti quando filius tuus cum tota caelesti curia te assumpsit in caelum et coronavit te corona salutaris et laetitiae sancti spiritus ut laetifices me (Ri23:67r: 8)
- Sancta Maria misericordissima domina rogo te per illud gaudium quod habuisti quando filius tuus in ea carne quam de utero tuo suscepit ascendit in caelum et oculis tuis exaltari vidisti eam humanitatem super choros angelorum quam utero tuo novem mensibus portasti exaudi me et libera me a ver...tute et nequitia ab insidiis omnium inimicorum meorum visibilibus et invisibilibus Supplicatio mea ascendat [PaSL22, 86r *Septimum gaudium* corrotto; novem mensibus *ms* nomen mensibus]
- Sancta Maria misericordissima et excellentissima angelorum domina ... requie aeterna perfrui merear [Vat84 62 *Ad honorem Mariae virginis*]
- Sancta Maria misericordissima et excellentissima angelorum domina virgo gloriosa quae verbum dei incarnatum genuisti scio quod immeritus sum tantis pollutus sordibus tantis miseriis repletus respicere ac deprecari magnitudinem tuam sed certus sum quod ideo deus quem genuisti homo dignatus est fieri ut peccatores vocaret ad paenitentiam Auxiliare ergo mihi sancta dei genitrix quia nullum habeo solatium praeter te domina. Illumina mentem meam de spiritu sancto obsecro te domina sanctissima ut cognoscere me facias viam salutis per quam ad eum pervenire et placabilem atque propitium merear habere in hoc saeculo et in futuro quem peccatis meis nefandissimis ac sceleratissimis diuturnis miseriis offensum habeo quem tu sancta et immaculata genuisti virgo qui carne affixus est sanctae crucis venerabili ligno et propter totius mundi redemptionem suum effudit sanguinem Iube domina clausos oculos cordis mei patefieri et converte de malo ab bonum meumque adimple desiderium fidens de tua sancta misericordia atque custodia Peto te domina per deum quem genuisti ut denuo cernam istam sordidis pessimisque non sinas maculari operibus quia tu sancta dei genitrix pro me potes haec omnia obtinere Tu mihi domina miserere. Tu me ab omni malo praesenti et futuro defende Tu me ore corde et corpore mente et spiritu dormiendo et vigilando custodi gubernare et protege diebus ac noctibus horis atque momentis cunctis diebus vitae meae Te pia domina in omnibus tribulationibus et angustis ac necessitatibus cunctis merear sentire corporaliter et spiritualiter auxiliatricem Tu mihi domina auxiliare measque indignos preces non repellas per te merear pervenire ad veram paenitentiam O domina piissima o domina clementissima obsecro te da mihi veram emendationem de omnibus peccatis meis ut videre gloriam dei possim quam peccatores percipere non possunt Per te glorificem deum peccatorum percipientem paenitentiam O domina ne derelinquas me neque deseras sed custodi me ubicumque perrexero vel quicquid operatus fuero Te semper merear habere praesentem et auxiliatricem et dirige me in viam salutis quae tibi placeat et filio tuo regi immortalis qui salvos facit peccatores convertentes ad se Tu domina pia amove a me pessimis ac sordidas mentis meae cogitationes ne postmodum prevaricator damnationis extremae luam paenas sed miseratione tua ereptus requie aeterna perfrui merear Amen [Vat. lat. 84, 290r (Nonantola): ed. BARRÉ 213 nr. 38 *Oratio ad honorem sanctae Mariae virginis*] *cf* O beata et gloriosa virgo
- Sancta Maria misericordissima et excellentissima caeli regina angelorum domina virgo gloriosa quae verbum dei incarnatum genuisti scio quod immeritus sum tantis pollutus sordibus tantis miseriis repletus respicere ac deprecari magnitudinem tuam sed certus sum quod ideo deus quem genuisti homo dignatus est fieri ut peccatores vocaret ad paenitentiam Auxiliare ergo mihi sancta dei genitrix quia nullum habeo solatium praeter te domina. Illumina mentem meam de spiritu sancto obsecro te domina sanctissima ut cognoscere me facias viam salutis per quam ad eum pervenire et placabilem atque propitium merear habere in hoc saeculo et in futuro quem peccatis meis nefandissimis ac sceleratissimis diuturnis miseriis offensum habeo quem tu sancta et immaculata genuisti virgo qui carne affixus est sanctae crucis venerabili ligno et propter totius mundi redemptionem suam effudit sanguinem Iube domina clausos oculos cordis mei patefieri et convertere de malo ab bonum meumque adimple desiderium fidens de tua sancta misericordia atque custodia Peto te domina per deum quem genuisti ut denuo cernam istam sordidis pessimisque non sinas maculari operibus quia tu sancta dei genitrix pro me potes haec omnia obtinere Tu mihi domina miserere. Tu me ab omni malo praesenti et futuro defende Tu me ore corde et corpore mente et spiritu dormiendo et vigilando custodi gubernare et protege diebus ac noctibus horis atque momentis cunctis diebus vitae meae Te piam dominam in omnibus tribulationibus et angustis ac necessitatibus cunctis merear habere placabilem et te victricem et auxiliatricem tuamque sanctam visitationem merear sentire corporaliter et spiritualiter Tu mihi domina auxiliare measque indignos preces non repellas per te merear pervenire ad veram paenitentiam O domina piissima o domina clementissima da mihi veram emendationem de omnibus peccatis meis ut videre gloriam dei possim quam peccatores percipere non possunt Per te glorificem deum peccatorum percipientem paenitentiam O domina ne derelinquas me neque deseras sed custodi me ubicumque perrexero vel quicquid operatus fuero Te semper merear habere praesentem et auxiliatricem et dirige me in viam salutis quae tibi placeat et filio tuo regi immortalis ut ad deum pertingere valeam qui salvos facit peccatores convertens ad se Tu domina piissima amove a me pessimis ac sordidas mentis meae cogitationes ne postmodum prevaricator damnationis extremae lugeam paenas sed miseratione tua ereptus requiem aeternam perfrui merear Amen [Firenze, Bibl. Laurenziana, Pl. XVII, 3 (Marturi S. Michele) *alia oratio*: ed. BARRÉ 213 nr. 38 apparato (M)] *cf* O beata et gloriosa virgo
- Sancta Maria mitissima domina deprecor clementiam tuam per illud gaudium quod habuisti quando filius tuus natus est et per illud gaudium trium pastorum quod habuerunt quando sancti angeli eius apparuerunt cum tanta alacritate cantando Gloria in excelsis deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis ut

exaudire digneris me ac liberare me a praesentibus tribulationibus et angustiis meis [PaSL22, 84v *Secundum gaudium*]

Sancta Maria ora pro nobis per passionem filii tui ora pro nobis et consolare nos [HAS 315v: litanie _ invocazione tropata 5]

Sancta Maria per illum qui animam tuam pertransivit gladium doloris cum unigenitus tuus dominus noster Iesus Christus mortis ... perpetuae gloriae filii tui gaudes [Stams 8.1]

Sancta Maria perpetua virgo ... [ZRh156, p. 124 *Quicumque subscriptam orationem XXX diebus devote dixerit in honore sanctissimae passionis DNIC et in honore beatissimae virginis Mariae matris eius quaecumque licita petierit misericorditer obtinebit quod experimento saepius probatus est*]

Sancta Maria perpetua virgo virginum mater misericordiae mater gratiae ... laetitiam sempiternam Amen [Fb326, 137v]

Sancta Maria pia domina per unicum filium tuum adiuva me ut cum tuo consilio felicem virtutem atque victoriam possim habere et omnibus et omnes qui mihi molesti sunt valeam superare [OxB32, 173v preghiera intercalata ai versi del *Magnificat* (6) dopo *Fecit potentiam*]

Sancta Maria pia domina per unicum filium tuum adiuva me ut cum tuo auxilio felicem virtutem atque victoriam possim habere Et omnes qui mihi molesti et invidi sunt possim superare [(Magnificat 6) Oxl82,26r rubrica iniziale: *Fecit potentiam* dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]

Sancta Maria piarum piissima et omni laude prae cunctis dignissima Rogo te per illud gaudium quod habuisti quando filius tuus ascendit in caelum ut laetifices me (Ri23:67r: 7)

Sancta Maria piarum piissima exaudi me miseram preces meas et miserere famulae tuae per amorem dilecti tui defende me ab ira indignationis tuae et inimicorum meorum visibilium et invisibilium [OxB32, 174r preghiera intercalata ai versi del *Magnificat* (8) dopo *Esurientes*]

Sancta Maria regina caeli et terrae ... [Fb326, 124r]

Sancta Maria regina caeli et terrae mater domini nostri Iesu Christi in sanctas et venerabiles manus tuas et eiusdem filii tui salvatoris nostri redemptoris mundi Sancto corpori et sanguini eius et in manus omnium sanctorum angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum evangelistarum martirum doctorum confessorum atque sanctorum virginum et omnium sanctorum tuorum commendo hodie quotidie et omni tempore animam meam corpus meum sensum meum visum meum labia mea manus meas pedes meos oculos meos et omnia membra mea omnes parentes meos fratres sorores amicos inimicos familiares propinquos benefactores meos et omnem populum christianum Custodi nos domine semper et ubique et defende ab ira tua et ab ira sanctissimae genitricis tuae Mariae et omnium sanctorum tuorum ab ira et odio et omni mala voluntate a fulgore et tonitruo et tempestate a subitanea et aeterna morte a fame peste clade ab omni scandalo dolore verecundia et tristitia ab omnibus malis ab omni tribulatione et angustia a lingua dolosa a laxis iniquis a labiis perversis ab omnibus inimicis meis visibilibus et invisibilibus et ab insidiis et potestate eorum ab omni periculo animae et corporis a vitis et peccatis a concupiscentiis et temptationibus diaboli a paenis inferni libera me domine Iesu Chrste adiuva me in omnibus necessitatibus meis dona mihi sanitatem in corpore dona mihi bene agere et in isto saeculo bene vivere et bene perseverare dona mihi per intercessionem sanctae genitricis tuae et omnium sanctorum tuorum rectam vitam et emendationem et spatium paenitentiae agendi in hoc saeculo et aeternam beatitudinem in futuro et in hora exitus mei sacrosanctum corpus et sanguinem tuum ad remissionem omnium peccatorum recipere et illuminare cor meum de spiritu sancto et fac me de tua gratia vivere semper et per omnia tuis obedire mandatis et a te numquam permittas separari sed ad requiem sempiternam pervenire Et salva me domine vigilantem custodi me dormientem ut dormiam in pace et vigilem in te deus meus tibi honor et gloria in saecula saeculorum Amen [*Sequens oratio dicitur ad beatam virginem et ad omnes sanctos angelos et ceter.* CmU6692, 212r]

Sancta Maria regina caeli stella maris ne despicias orationem famulae tuae ... dominus noster Iesus Christus Amen [PaL1192, 88v *Si vis videre beatam virginem Mariam in fine dierum vitae tuae dic cotidie hanc orationem Ave Maria genibus flexis totam cum oratione:* LEROQUAIS I, 142]

Sancta Maria regina caeli stella maris ne despicias orationem famuli tui sed exaudi me in quacumque die invocavero te quia es benedicta inter omnes mulieres et benedictus est fructus ventris tuis dominus noster Iesus Christus nazarenus rex Iudaeorum conditor et redemptor mundi corporis et animae miserere mei Esto mihi medicus mihi et custos propitius secundum piissimam misericordiam et amorem tuum Per eundem Christum dominum nostrum Amen [*oratio* MtT475, 207v]

Sancta Maria regina caeli stella maris ne despicias orationem servo tuo ... et ab omni periculo mortis defende me Per [PaL1179, 148r *De beata Maria:* LEROQUAIS I, 119]

Sancta Maria regina caelorum domina angelorum et advocata peccatorum Rogo te per illud gaudium quod habuisti quando sanctus Gabriel te salutavit dicens Ave gratia plena dominus tecum ut me in praesenti necessitate et angustia laetifices (Ri23:66v: 2)

Sancta Maria Sancta dei genitrix Sancta virgo virginum Mater Christi Mater inviolata Mater castissima Mater purissima Mater intemerata Mater amabilis Mater admirabilis Mater divinae gratiae Mater redemptoris Mater creatoris Mater salvatoris Mater humilitatis Mater obedientiae Mater sanctitatis Mater prudentiae Mater misericordiae Mater fidelis Mater suavis Mater clementissima Mater pulcherrima Mater veneranda Mater praedicanda Speculum iustitiae Sedes sapientiae Causa nostrae laetitiae Vas spirituale Vas coronabile Vas electionis Rosa mystica Turris davidica Turris eburnea Turris aurea Stella matutina Spiritus sacrarium Ianua caeli caelorum Regina angelorum Regina patriarcharum Regina prophetarum Regina apostolorum Regina evangelistarum Regina innocentium Regina martyrum Regina confessorum Regina monachorum Regina cpraedicatorum Regina levitarum Regina virginum Regina peregrinorum Regina fidelium christianorum Regina omnium sanctorum Mater cum sanctissimo filio tuo ora pro nobis Iesu Chrste fili dei vivi miserere nobis Agnus dei qui tollis peccata mundi [Litania padovana ed. Meersseman 2, 225: Padova, Arch. Capitolare B 63, 20r (processionale sec. XIV)]

Sancta Maria Sancta dei genitrix Sancta virgo virginum Mater virgo Gloriosa regina caelorum Mater Christi Mater inviolata Mater castissima Mater piissima Mater intemerata Mater admirabilis Mater divinae gratiae Mater redemptoris Mater creatoris Mater salvatoris Mater humilitatis Mater obedientiae Mater sanctitatis Mater prudentiae Mater pudicitiae Virgo suavissima Virgo fidelissima Virgo clementissima Virgo pulcherrima Virgo veneranda Virgo praedicanda Speculum iustitiae Causa nostrae laetitiae Vas spirituale Vas coronabile Vas devotionis Rosa mystica Turris davidica Turris eburnea Stella matutina Spiritus sancti sacrarium Ianua caeli caelorum Regina angelorum Regina patriarcharum Regina prophetarum Regina apostolorum Regina evangelistarum Regina innocentium Regina martyrum Regina confessorum Regina monachorum Regina cpraedicatorum Regina levitarum Regina virginum Regina peregrinorum Regina Francorum Regina omnium sanctorum Mater cum sanctissimo filio tuo ora pro nobis Iesu Chrste fili dei vivi miserere nobis Agnus dei qui tollis peccata mundi [Litania padovana ed. MEERSSEMAN 2, 225: Vaticano, BAV, Rossi 95 (già VIII 37), 717 (Horae sec. XV)]

Sancta Maria stella matutina languentium omnium vera medicina Rogo te per illud gaudium quod habuisti quando invenisti filium tuum in templo sedentem in medio doctorum audientem et interrogantem illos ut laetifices me (Ri23:67r: 6)

Sancta Maria suavis et blanda domina rogo te per illud gaudium quod habuisti quando unigenitus dei filius in Iordane baptizatus est et per illud quod habuisti quando primum signum in humanitate fecit exaudi me et libera me a potestate et insidiis omnium inimicorum meorum visibilium et invisibilium [PaSL22, 86r *Quintum gaudium*; insidiis *ms* insi]

Sancta Maria virgo dei genitrix ego misera deprecor te per sanctam nativitatem in qua creatoris prolem genuisti ut sis mihi in adiutorium deprecor te virgo benedicta per sanctam crucem in qua filius tuus pendens discipulo commendavit dicens Ecce mater tua Per ipsius nomen sanctissimum et amorem commendo tibi causam et angustiam et tribulationem atque ab omni infamia et confusione et a cunctis malis quae circumdant me et tu dulcissima domina mea sancta Maria sis semper in auxilium mihi Per ipsum te deprecor ut intercedas pro me ad dominum [OxB32, 175r preghiera intercalata ai versi del *Magnificat* (10) dopo *Sicut locutus*]

Sancta Maria virgo gloriosa quae exaltata es super choros angelorum deprecor te ut cum omnibus choris virginum sanctorumque feminarum preces pro peccatis et angustiis meis et necessitatibus meis effundere digneris [(Magnificat 12) Oxl82,27v rubrica iniziale: *Sicut erat* (dossologia): dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]

Sancta Maria virgo non est tibi similis nata in mundo in mulieribus filia et ancilla altissimi summi regis patris caelestis mater sanctissimi domini nostri Iesu Christi sponsa spiritus sancti ora pro nobis cum sancto Michael archangelo et omnibus virtutibus caelorum et omnibus sanctis apud tuum sanctissimum dilectum filium dominum et magistrum [FFF 146: antiphona in Officio Passionis Domini]

Sancta Maria virgo virginum rogo te per illud gaudium quod habuisti quando filius tuus natus est de utero tuo ut laetifices me (Ri23:66v *om.* gaudium: 3)

Sancta mater domini nostri Iesu Christi per unicum filium tuum dominum nostrum te suppliciter deprecor veni in adiutorium mihi cum omnibus sanctis et electis dei Et intercede pro peccatis meis et angustiis meis [(Magnificat 1) Oxl82,25r rubrica iniziale: *Magnificat anima mea dominum* così dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]

Sancta summa et gloriosa trinitas et inseparabilis deitas ... et perducatur eam in refrigerium Qui [*Postquam sacerdos dixerit Sanctus dic* PaL1400, 239v: LEROQUAIS I, 235]

Sancta trinitas atque indivisa unitas ... omni hora mihi concedas Qui [*ad sanctam trinitatem oratio* PaL922, 46r: LEROQUAIS I, 34]

Sancta trinitas atque indivisa unitas omnipotens aeternae deus spes unica ... adesse concedas qui es trinus et unus deus [Ott245 422 *ad s trinitatem*]

Sancta trinitas atque indivisa unitas omnipotens aeternae deus spes unica mundi qui fecisti caelum et terram qui montes atque maria tuo semper munimine gubernas tibi commendo animam meam corpus quoque cogitationes ac verba atque omnes actus meos ut me a malignis spiritibus defendas et in eorum potestatem non me deseras neque nunc neque in futuro sed gratiam tuam mihi omni hora concedas Qui vivis [HAS 36v] *cf* Sancta trinitas et vera unitas

Sancta trinitas atque indivisa unitas omnipotens aeternae deus spes unica mundi qui fecisti caelum et terram qui montes atque maria tuo semper munimine gubernas tibi commendo animam meam corpus quoque cogitationes ac verba atque omnes actus meos ut me a malignis spiritibus defendas et in eorum potestatem non me deseras neque nunc neque in futuro sed gratiam tuam mihi omni hora concedas Qui vivis [HAS 37r] *cf* Sancta trinitas et vera unitas

Sancta trinitas atque indivisa unitas omnipotens aeternae deus spes unica mundi qui fecisti caelum et terram qui montes atque maria tuo semper munimine gubernas tibi commendo animam meam corpus quoque cogitationes ac verba atque omnes actus meos ut me a malignis spiritibus defendas et in eorum potestatem non me deseras neque nunc neque in futuro sed gratiam tuam mihi omni hora concedas Qui vivis [HAS 36v] *cf* Sancta trinitas et vera unitas

Sancta trinitas atque indivisa unitas omnipotens aeternae deus spes unica mundi qui fecisti caelum et terram qui montes atque maria tuo semper munimine gubernas tibi commendo animam meam corpus quoque cogitationes ac verba atque omnes actus meos ut me a malignis spiritibus defendas et in eorum potestatem non me deseras neque nunc neque in futuro sed gratiam tuam mihi omni hora concedas Qui vivis [HAS 37r] *cf* Sancta trinitas et vera unitas

Sancta trinitas conserva hanc oro fidei meae incontaminatam religionem et usque ad excessum spiritus mei dona mihi hanc conscientiae meae vocem ut quod in regenerationis meae symbolo baptizatus in patre et filio et spiritu sancto professus semper obtineam patrem scilicet te nostrum filium tuum una tecum adorem et sanctum spiritum tuum qui ex te per unigenitum tuum est promerear quia mihi idoneus ad fidem testis est dicens Pater omnia mea tua sunt et tua mea Deus meus Iesus Christus manens in te et ex te et apud te semper deus qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [*Oratio sancti Hilarii quam duodecim libris quos de sancta conscripsit Trinitate subiungit*: PL 101 1383 C]

Sancta trinitas conserva oro fidei meae incontaminatam religionem usque ad excessum spiritus mei Dona mihi hanc conscientiae meae vocem ut quod in regenerationis meae symbolo baptizatus in patre et filio et spiritu sancto professus sum semper obtineam Patrem scilicet te nostrum filium tuum una tecum adorem et sanctum spiritum tuum qui ex te per unigenitum tuum est promerear quia mihi idoneus ad fidem testis est dicens Pater omnia mea tua sunt et tua mea Deus meus Iesus Christus manens in te et ex te et apud te semper deus qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [*Oratio s. Hilarii quam XII libris quos de sancta conscripsit trinitate subiungit*: PL 101, 598C *altro testimone*]

Sancta trinitas conserva oro fidei meae incontaminatam religionem usque ad excessum spiritus mei Dona mihi hanc conscientiae meae vocem ut quod in regenerationis meae symbolo baptizatus in patre et filio et spiritu sancto professus sum semper obtineam Patrem scilicet te nostrum filium tuum una tecum adorem et sanctum spiritum tuum qui ex te per unigenitum tuum est promerear quia mihi idoneus ad fidem testis est dicens Deus meus omnia mea tua sunt et tua mea Deus meus Iesus Christus manens in te et ex te et apud te semper deus qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [*Oratio s. Hilarii quam XII libris quos de sancta conscripsit trinitate subiungit*: PL 101, 598C *altro testimone*]

Sancta trinitas et inseparabilis deitas ... [*Oratio de s Trinitate* ZRh141, 150r]

Sancta trinitas et inseparabilis unitas qui Abrahae ad radicem ... [Fb326, 6v]

Sancta trinitas et inseparabilis unitas te benedicat ... [HH134, 25r]

Sancta trinitas et vera unitas omnipotens et sempiterna deus spes unica mundi ... ut nulla umquam oblivione delatur Qui vivis [*Alia oratio ad sanctam trinitatem* Chicago, Newberry 82, 203r (= Cat. SAENDER 153)] *cf* Sancta trinitas atque indivisa unitas

Sancta trinitas et vera unitas omnipotens sempiterna deus spes unica mundi ... nulla unquam oblivione deleatur [Ghg176b 235]

Sancta trinitas pater et filius et spiritus sanctus esto mihi peccatrix auxiliatrix cooperante et consolatrix In nomine dei omnipotentis patris et filii et spiritus sancti signo me signaculo sanctae crucis Signacula sanctae crucis tueatur defendat et protegat me ab omni adversitate Amen Dexter dei patris omnipotentis custodiat foveat protegat visitet et defendat me ab omnibus inimicis meis corporalibus et spiritualibus [NYM454, 146r *Postea* (cioè dopo Port di f. 145v) *signa te dicendo*]

Sancta trinitas pater et filius et spiritus sanctus et indivisa unitas ... in trinitate perfecta unus et verus deus vivis et regnas in saecula saeculorum [Chg077 406]

Sancta trinitas sacrum vocabulum maiestatis unitatis in divinitate pro me misero et socia mea interpelle patrem et filium et spiritum sanctum exaudi exaudi me miserum et indignum peccatorem ad te clamantem et converte omnes necessitates nostras et omnes tribulationes nostras in gaudium exultationis aeternae in proximo die ut unus benedicam te domine on bone on piissime on sanctissime per hoc admirabile nomen tuum kyrios adonay exaudi me et fiat pax in virtute tua mecum, on adonay per quem omnia sanata sunt adiuva me on adonay per quem omnia salvata sunt salva me on adonay per quem omnia liberata sunt libera me creaturam tuam ab omnibus angustiis et necessitatibus meis hostibus visibilibus et invisibilibus et insuper de iuventute mortis articulo ut te laudem et glorificem deum vivum et verum qui omnia potes per cuncta saecula saeculorum Amen [HAS 41v]

Sancta trinitas sacrum vocabulum maiestatis unitatis in divinitate pro me misero et socia mea interpelle patrem et filium et spiritum sanctum exaudi exaudi me miserum et indignum peccatorem ad te clamantem et converte omnes necessitates nostras et omnes tribulationes nostras in gaudium exultationis aeternae in proximo die ut unus benedicam te domine on bone on piissime on sanctissime per hoc admirabile nomen tuum kyrios adonay exaudi me et fiat pax in virtute tua mecum, on adonay per quem omnia sanata sunt adiuva me on adonay per quem omnia salvata sunt salva me on adonay per quem omnia liberata sunt libera me creaturam tuam ab omnibus angustiis et necessitatibus meis hostibus visibilibus et invisibilibus et insuper de iuventute mortis articulo ut te laudem et glorificem deum vivum et verum qui omnia potes per cuncta saecula saeculorum Amen [HAS 41v]

Sancta trinitas sit tecum omnibus diebus vitae tuae Benedicat te dominus custodiat te Christus ostendatque dominus faciem suam ... [HH134, 21r]

Sancta trinitas unus deus miserere ... amoris tui Qui vivis [Fb326, 9v *suffragium de s trinitate*]

Sancta trinitas unus deus miserere nobis [LcG149, 141r *De sanctissima trinitate* segue ANT *Te invocamus*]

Sancta trinitas unus deus miserere nobis O beata et gloriosa trinitas miserere nobis O sancta et summa et sempiterna trinitas miserere nobis O vera gloriosa et ineffabilis trinitas et una deitas summa et incomparabilis bonitas aeterna et suavissima caritas trium personarum indivisa maiestas O pater bone o filie o spiritus paraclite o lumen indeficiens unus deus cuius opus vita cuius amor gratia cuius contemplatio gloria est omnium sanctorum Te domine invoco te adoro te toto cordis affectu nunc et in saeculum benedico Alpha et ω agyios emmanuel sancte deus sancte fortis sancte et immortalis miserere nobis Memento mei deus meus in bonum et da propitius veniam ne pereat opus manuum tuarum tu es creator meus tu es spes mea tu es salutare meum Ex quo omnia per quem omnia in quo omnia ipsi honor et gloria in saeculorum saecula Amen [*Oratio ad sanctam trinitatem* CmU6692, 220r]

Sancta trinitas unus deus qui mortem generis humani in sanguine domini nostri Iesu Christi destruxisti miserere nobis et adiuva nos illumina nos salva nos protege nos defende nos custodi nos consolare nos [HAS 315v: litanie - invocazione tropata 4]

Sancta unica trinitas inestimabilis in tribus personis qui es et qui eras et qui venturus es tibi supplicamus potestas alta inestimabilis ac sempiterna virtus ut nos tuearis ac defendas dimittasque omnia peccata nostra praeterita praesentia futura imminencia quia tibi possibilia sunt omnia et te mandante ex nihilo creata sunt omnia hoc est informis materia Libera me domine qui ex informi materia formasti in sex diebus formam rerum omnium creaturarum in diversas species propriasque formas [*Oratio s Brandani* recensio brevis C 3 : Salmon OSB 22]

Sancta unica trinitas inestimabilis in tribus personis qui es et qui eras et qui venturus es ... Et qui liberasti Paulum apostolum a vipera percussum et qui liberasti eum lapidatum a Iudaeis pene usque ad mortem ... per eum qui cuncta moderatur et regit [Ghg176b 257 *Oratio s Brandani*]

Sancta virgo et immacolata domini mei Iesu Christi genitrix ... sed digneris de omnibus donare indulgentiam [Chg173b 359 *s Mariae et omnium virginum*]

Sancta virgo virginum per mortem filii tui ora pro nobis et consolare nos [HAS 315v: litanie - invocazione tropata 6]

Sanctae crucis tuae signum sensus meos muniat Et vexillo triumphali me victorem faciat ut devictus inimicus viribus deficiat Crucis signum me consignet mea sit tuitio Qui me emit et redemit suae carnis pretio Per crucis hoc signum fugiat procul omne malignum Et per idem signum salvetur quodque benignum Per signum sanctae crucis de inimicis nostris libera nos deus noster [HAS 76r *pre ceduto da* Per hanc signandum est omni vice frons et similiter pectus Nam in fronte domini sibi parentis in specie pueri beatus Edmundus vidit haec verba scripta quem tunc docuit dominus quod taliter se deberet omni die ac nocte signare cum sequenti signo S = signum crucis]

Sanctae dei genitricis Mariae semper virginis gloriosae et beatarum caelestium virtutum ... [Fb326, 70v]

Sanctae dei genitricis Mariae semper virginis gloriosae et beatarum caelestium virtutum angelorum et archangelorum patriarcharum apostolorum martyrum confessorum virginum atque omnium sanctorum quaesumus omnipotens deus meritis ac precibus placatus tribue nobis misericordiam tuam et da populo tuo inviolabilem fidei firmitatem et pacem repelle a nobis hostem famem et pestem et omnem immunditiam da nobis in tua virtute constantiam et fortitudinem immitte hostibus nostris formidinem et invaliditatem retribue omnibus nobis bona facientibus vitae aeternae beatitudinem da inimicis nostris et persequentibus nos recognitionem et indulgentiam concede defunctis nostris et omnibus in Christo quiescentibus remissionem peccatorum et requiem sempiternam Per [CmU.Add.6667, 88r (Mis CST area milanese, s. XIII) *colletta della messa aggiunta a f. 88rv*]

Sanctam et immaculatam humanitatem tuam Iesu nostra redemptio devote salutamus totisque mentibus amplectimur ... [*Salutationes mellifluae ad sanctam humanitatem Christi* D521, 100ra]

Sanctam incarnationem tuam domine Iesu Christe nativitatem ... gloriae tuae participes efficias [Ott245 454 *de Pentecoste*]

Sancte angele dei cui ad custodienda commissum sum ... [Fb326, 63v]

Sancte angele dei minister caelestis ministerii imperii Cui deus omnipotens mei custodiam deputavit Per maiestatem et pietatem eius deprecor ut custodias animam meam a pravis et perversis desideriis et a noxiis cogitationibus et illusionibus malignorum spirituum Et corpus meum a malo opere et confirma me in timore et amore dei et sanctis operibus Et post hanc vitam perduc animam meam ad aeternam felicitatem ubi cum Christo et sanctis omnibus sine fine gaudeat Amen [HAS 17v]

Sancte angele dei minister caelestis ministerii imperii Cui deus omnipotens mei custodiam deputavit Per maiestatem et pietatem eius deprecor ut custodias animam meam a pravis et perversis desideriis et a noxiis cogitationibus et illusionibus malignorum spirituum Et corpus meum a malo opere et confirma me in timore et amore dei et sanctis operibus Et post hanc vitam perduc animam meam ad aeternam felicitatem ubi cum Christo et sanctis omnibus sine fine gaudeat Amen [HAS 17v]

Sancte angele dei qui ad custodiam fragilis vitae meae deputatus es ... et eius merear hic et ubique protectione defendi Per Christum [*Oratio ad proprium angelum* Chicago, Newberry 82, 184v (= Cat. SAENGER 152: WILMART, *Auteurs*, 552, 581)]

Sancte archangele Michahel archangele domini nostri Iesu Christe qui in adiutorium venisti populo dei subveni mihi apud altissimum iudicem dominum nostrum ut mihi peccatrici donet remissionem omnium peccatorum meorum Exaudi me sancte Michael invocantem te et adiuva me tuam maiestatem deprecantem Interpella pro me gemiscentem et fac me castam ab omnibus peccatis meis Insuper obsecro te praeclarum atque decorum summae divinitatis ministrum ut in novissimo die benigne suscipias animam meam in sinu tuo sanctissimo et perducas eam in locum refrigerii pacis ac lucis et quietis ubi sanctorum animae cum magna laetitia et inenarrabili gaudio futurum iudicium et gloriam beatae resurrectionis expectant per creatorem et salvatorem nostrum Qui in trinitate perfecta vivit et regnat per omnia saecula saeculorum Amen [M23119, 169v initio eraso *in corsivo*] cf Sancte Michael archangele domini

Sancte beate Benedicte quanta opulenta benedictione virtutum superna gratia ditavit ut non solum te ad desideratam gloriam ad beatam requiem ad caelestem sedem *subinnaret* sed et innumerabiles alios ad eadem beatitudinem tua admirabilis vita attraheret dulcis admonitio incitaret suavis doctrina instrueret miracula provocarent Ad te inquam Benedicte dei quem benedictione tam larga benedixit deus ad te confugiens angustiosa anima mea tibi se prosternit quam humili mente *pot* tibi fundit preces quanto affectu potest tuum auxilium implorat quanto desiderio potest Nimis enim est immanis et intolerabilis eius necessitas Vitam namque sanctae conversationis quam promisi nomine et habitu monachi profiteor sed ab hac vita longe exulando mentiri deo et angelis et hominibus ipsa mea conscientia commutor Adesto pie pater adesto supplicanti Rogo ne abhorreas tam mendosum et tam mendacem sed attende confitentem et plus quando merear *miserare* dolentem Utique praeclare dux inter magnos duces exercituum Christi tuo me adduxi ducatu quavis imbecilliter militem tuo me subdi magisterio iam ignavium discipulum Secundum tuam regulam devovi me vivere quamquam carnalem monachum Perversum namque cor meum ad ploranda perpetranda peccata lapideum est et aridum ad resistendum *non* instantibus est molle et luteum Depravata mens mea ad inutilia et noxia tractanda velox est et infatigabilis ad cogitanda salubria fastidiosa et immobilis Obcaecata et distorta anima mea ad praecipitandum et voluntandum se in vitiis facilis est et prompta ad saltem reminiscendum difficilis et pigra Longum est nimis carissime pater commemorare singula Nimis inquam longum enumerare gulae castimatiam vel cupiditatem somnolentiam laevitatem impatientiam caenodoxiam distractionem inobedientiam et cetera vitia quibus anima mea infelix facta est quotidianum ludibrium quae modo vicissim sibi trahunt et distrahunt ad illudendum hunc criminis et quasi pannosum homunculum et modo eidem cum turba insultant conculcando et conculcant insultando Et ecce beate Benedicte quam strenue pugnat hic miles Christi sub tuo ducatu Ecce quam efficaciter proficit hic tuus discipulus in tua schola Ecce bonum monachum qui sic mortificatis vitiis et voluptatibus carnis sic servet et vivit solis virtutibus Immo ecce falsum monachum cui sic extinctis virtutibus sic turba dominatur vitiorum praemit molles peccatorum pro pudore O monache impudens qua fronte audes dici miles Christi discipulus sancti Benedicti False professor qua impudentia potes pati videri in te tonsuram et vestem professionis cuius non habes vitam Heu dolor O angustiae quae mihi sunt undique Si enim summum regem meum et bonum magistrum meum et professionem sanctam nego mors mihi est si autem militem et discipulum et monachum me profiteor cum vita me arguat mendacii vitium est mihi Anxiare in me spiritus meus turbare in me cor meum erumpe et clama anima mea Adiutor meus es ne derelinquas me neque despicias me sed doce et adiuva me facere voluntatem tuam ut vita mea restetxxx quod cor et os libenter confitetur Intende voci orationis meae rex meus et deus meus per merita et intercessionem pii Benedicti dilecti tui ducis mei et magistri mei O tu mi bone dux o suavis magister o dulcis pater Benedicte orans obsecro per misericordiam quam erga alios habuisti et per illam quam deus erga te habuit compater miseriae meae quae congratulor felicitati tuae Succurre te patronum clamanti exonera molle peccatxxx *obxiatum* solve delictorum funibus ligatum expedi criminibus irretitum erige iacentem sustine nutantem instrue spiritualibus armis virtutibus inermem doce et protege xxantem Expugna impugnantes Exige mihi victoriam et perduc me ad coronam Age advicate monachum per caritatem qua sollicitus fuisti quo modo vivere deberemus esto sollicitus ut sufficienter velimus et efficaciter possimus quemadmodum debemus ut et tu de nostro discipulatu et nos de tuo magisterio gloriemur coram deo Qui vivit [Mn164, 90/63r *ad sanctum Benedictum patrem nostrum beatissimum* = LEROQUAIS II 93]

Sancte Benedicte quem tam opulenta benedictione virtutum superna gratia ditavit (...) [GIOVANNI DI FÉAMP (?) *Ad s. Benedictum*: PL 147: 463 A]

Sancte Christophore martyr dei pretiose rogo te per nomen Christi ... mihi famulo tuo R. sis propitius peccatori ... tecum gaudere valeam in saecula saeculorum Amen [PaL 1368, 56r: LEROQUAIS I, 184; [PaL1377, 116r: LEROQUAIS I, 200]

Sancte domine qui remisiss delictis beatitudinem te confessis attribuis exaudi vota praesentis familiae et confracto peccati aculeo spiritali nos exultatione perfunde Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 31: PL 142 140 B]

Sancte Dunstane dulcis ad invocandum et benignus ad exaudiendum pius ad subveniendum tu ad te fugientibus nunquam incertum refugium tu ad te clamantibus nunquam imparatum auxilium sancte benigne ac pie Dunstane respice miseriam animae meae si enim respexeris si calamitatem meam et miseriam attenderis profecto misericordiae tuae viscera non continebis Timore tremore horrore cruciatur anima mea timet tremi et et exhorret immania quae meretur supplicia et non est quo effugiat constituta ante iudicem Sola assistit nullus qui pro ea agat existit Vita discutit damnabilis invenitur Bona etenim acta requiruntur vix aut nulla reperiuntur Deferuntur admissa negari non possunt tam multa et tam grandia quae omnem veniae spem excludunt Longanimum sui patientiam iudex exigendo praetendit nihil nisi pertinacem sui impaenitentiam ista obtendit Circumsistunt accusantes iterant et reiterant replicant et explicant delatas accusationes Undique accusatur a nullo excusatur Astant et expectant crudeles ac horridi tortores ut prolata damnationis sententia mox eam ad cruciandum abripiant Tanta miseriarum mole obruta miserabilis anima quaerit et circumspicit et ecce qui consurgat et pro ea respondeat nullum aspicit Tu ergo pie misericors et clemens Dunstane surge surge exhibe solitam opem miserationis adhibe viscera pietatis impende suffragium interventionis ad te clamandum invitabant et exhortabantur opera pietatis quae de te praedicantur sed repellunt ac obtundunt opera impietatis quae a me commissum a te horrore intolerabili abominantur atque execrantur Ecce miseria ecce angustia ubi reus condemnatur et omnis dei misericordiae ac pietatis sinus observatur sic arguitur confunditur obtunditur accusatrice conscientia ut nec iudicem deprecari audeat nec qui deprecetur pro ea sed o tu misericors et pie ubi pietas ubi miseratio ubi misericordia nisi ubi miseria Cui pius cui misericors fies nisi misero Agnosco agnosco agnoscens obmutesco Intentans enormitatem criminum meorum attamen quanto maior miseria tanto fit praedicabilior misericordia nec miseria mea tanta erit ut deficiens fiat potentia tuae virtutis An eo usque amplificatur miseria mea ut angustetur misericordia tua An invaliditudo mea praeponderabit potentissima merita tua Imo meritum tuorum praeponderans gratia sustollat leviget ac evacuet impietatum mearum pondera Libentissime tibi iudex ipse donabit quidquid tua tam dilecta et chara eum familiaritas postulabit non negabit tibi unius salutem miseri salus ipsa cui tam familiaris existis facile reddet tibi unius mortui vitam vita ipsa apud quam tantam habes gratiam Ne deficiat quaesio in me uno tuae benignitatis munificentia cuius in multis et tam innumeris redundant beneficia Obtineam per te indulgentiam ut tam dilecti et diligentes dei ac domini tui in omnes praedicent ac magnificent misericordiam O quam praedicandis monstrabat deus indicis quantum ei tu gratus esses ac familiaris O inaeestimabilis cordis tui puritas cum qua tam crebro sermocinabantur

angeli dei O inestimabilis apud deum familiaritas cui sic familiaris erat angelorum dignitas O decus ac praemium virginitatis cui sic adgaudet natura angelicae dignitatis In caelum deducebaris intereras beatis agminibus illorum oblectabar modulationibus angelicis cantans cum illis canticum quod solus cantat chorus virginalis Rursus tibi in terris hymnam celebranti vicissim aderat et consonabat melodia caelestis concinebant agmina virginitatis summa dignitas supernae civitatis Potens ac praepotens gratia cui sic obsequens erat dignitatis angelicae potentia Excellens ac praecellens meriti eminentia quam sibi acceptam sic pretiosam divina monstrabat superexcellencia Nunquam ergo tam dilecti tam familiaris sui precem avertet ut reo uni veniam non donet Denique ipse testatur quoniam non vult ut peccator moriatur libenter itaque animae peccatrici salutem dabit cuius testatur se nolle mortem Rursus occurrunt spes et confidentia ereptionis meae apud ipsum iudicem insignia familiaritatis tuae Quos enim praenuntios quos apparitores ad te praemisit cum directam tuam beatam animam iam carne abituram illum adituram ac secum permansuram adiudicavit Ne ullo metu terretur stupore turbaretur incertitudine sollicitaretur dies praedicatur aeternae beatitudinis mansio promittitur ducatus curiae caelestis adducitur a quo hilari securitate ac secura hilaritate perducatur Quanta et o quanta quali et o quali suscipitur exultatione qui cum tali ac tanta deducitur apparitione Quantum iucundatur et glorificatur susceptus cuius sic honorificatur adventus Quanta denique veneratione quanta glorificationis exhibitione fit ipsa annuntiatio migrationis tuae Per visum tibi sedenti in cathedra tua pontificali astans et circumstans angelorum frequentia supernorum civium curia quaerit a te quoad tibi placeat commorari in carne ista refert nuntium indicat votum totius supernae concionis optantis orantis ac deprecantis ut iam cum eis ante summum pontificem perpetuum sanctus decantes in caelis Respondisti te nunc non posse abire quia dominicae ascensionis aderat festum in quo allocuturus et communicaturus eras commissum tibi populum Fit concessio iustae et caritativae excusationis indicitur dies in qua nulla occurreret causa dilationis O insignis et admirabilis gratia familiaritatis cuius solius voluntati totius supernae dignitatis votum ac voluntas cedit Concedit dilationem sui ne huius non habeat adimpletionem quod non vult illa fieri mavult quam ne non fiat quod ista vult Quo ergo amore praesentia eius amatur et amplectitur cuius absentia sic desideratur et expectatur Quod a deo gratiae donum accepit in caelis cui tantum gloriae munus in terris concessit Splendidus in stola virginitatis quam veneranter suscipitur ad nuptias agni Inter primos discumbit quia cum decore integritatis induitur virtute humilitatis praeditusque gratia caritatis ac totius virtutis sequitur agnum quocumque vadit Quomodo ergo tam amatus tam familiaris apud ipsum auctorem salutis misericordiae ac pietatis non obtinebis salutem unius peccatoris si voluntas adest constat quia possibilitas non deest nec voluntatem fas est abesse quia te voluntati eius fas non est contrarium esse qui omnes homines vult salvos facere Obtine itaque quod vis et quod potes obtine liberetur et vivat tua intercessione anima mea pro qua ut viveret mori voluit vita beata deus ipse misericordia mea qui est benedictus in saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXXXIII* <olim LXXXII> (ad sanctum Dunstanum *Cum recordatione miraculorum eius*): PL 158 1007 B]

Sancte et beate Benedicte quem tam opulenta benedictione virtutum superna gratia ditavit ut non solum te ad desideratam gloriam ad beatam requiem ad caelestem sedem sublimaret sed et alios innumerabiles ad eandem beatitudinem tam admirabilis vita attraheret dulcis admonitio incitaret suavis doctrina instrueret miracula provocarent ad te inquam Benedicte dei quem benedixit deus ad te confugiens angustiosa anima mea tibi se prosternit quam humili mente potest tibi fundit preces quanto affectu potest Tuum auxilium implorat quanto desiderio potest Nimis enim est immanis et intolerabilis eius necessitas vitam namque sanctae conversationis quam promisi nomine et habitu monachi profiteor sed ab hac vita longe exsulando mentiri deo et angelis et hominibus ipsa mea conscientia convincor Adesto pie pater adesto supplicanti Rogo ne abhorreas tam mendosum et tam mendacem sed attende confidentem et plusquam merear miserare dolentem Utique o praeclare dux inter magnos duces exercituum Christi tuo me addixi ducatu quamvis imbecillum militem Tuo me subdidi magisterio licet ignavum discipulum Secundum tuam regulam devovi me vivere quanquam carnalem monachum Perversum namque cor meum ad ploranda perpetrata peccata lapideum est et aridum ad resistendum vero instantibus est molle et luteum Depravata mens mea ad inutilia et noxia perpetranda velox est et infatigabilis ad vel cogitanda salubria fastidiosa et immobilis Obcaecata et distorta anima mea ad praecipitandum et volutandum se in vitiis facilis est et prompta ad saltem reminiscendum virtutes difficilis et pigra Longum est nimis charissime pater commemorare singula Nimis inquam longum est enumerare gastrimargiam somnolentiam levitatem impatientiam cenodoxiam detractionem inobedientiam et caetera vitia quibus facta est infelix anima mea quotidianum ludibrium quae modo sibi vicissim trahunt et distrahunt ad illudendum hunc aerumnosum et quasi pannosum homunculum modo eidem cum turba insultant conculcando et conculcant insultando Ecce beate Benedicte quam strenue pugnat hic miles Christi sub tuo ducatu ecce quam efficaciter proficit hic tuus discipulus in tua schola ecce bonum monachum qui sic mortificatis vitiis et voluptatibus carnis sic fervet et vivit solis virtutibus imo cui sic turba dominatur vitiorum premit moles peccatorum Proh pudor O impudens monache qua fronte audes dici miles Christi discipulus sancti Benedicti false professor qua impudentia potes pati videri in te tonsuram et vestem professionis cuius non habes vitam Heu dolor O angustiae quae mihi sunt undique Si enim summum regem meum et bonum magistrum meum et professionem factam nego mors mihi est si autem eorum militem et discipulum et monachum me profiteor cum vita me arguat mendacii iudicium mihi est Anxiare in me spiritus meus turbare in me cor meum Erumpe et clama anima mea Iesu bone domine vide humilitatem meam et laborem meum et dimitte universa delicta mea Adiutor meus esto domine ne derelinquas me neque despicias me sed doce et adiuva me facere voluntatem tuam ut vita mea testetur quod cor et os libenter confitentur Intende voci orationis meae rex meus et deus meus per merita et intercessionem pii Benedicti dilecti tui ducis mei et magistri mei O tu mi bone dux o suavis magister o dulcis pater Benedicte oro et obsecro per misericordiam quam erga alios habuisti et per illam quam erga te deus habuit compatere miseriae meae qui congratulor felicitati tuae Succurre te patronum clamanti exonera mole peccatorum obrutum solve delictorum funibus ligatum expedi criminibus irretitum erige iacentem sustine nutantem instrue spiritualibus armis id est virtutibus inermem doce et protege pugnanti expugna impugnantes erige mihi victoriam et perduc me ad coronam Age advocate monachorum per caritatem qua sollicitus fuisti quomodo vivere deberemus esto sollicitus ut sufficienter velimus et efficaciter possimus vivere quemadmodum debemus ut et tu de nostro discipulatu et nos de tuo magisterio gloriemur coram deo qui vivit et regnat per omnia saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXXII* <olim LXXI> (ad sanctum Benedictum): PL 158 1005 A]

Sancte et beate Ioannes altissime evangelistarum dei dilectissime apostolorum dei (...) [Giovanni di F?amp (?) *Ad s Ioannem evangelistam*: PL 147: 463 A]

Sancte et benedicte Ioannes altissime evangelistarum dei dilectissime apostolorum dei tu sic praecipue dilecte deo inter tam praecipue dilectos eius ut supereminens dilectio tibi sit proprium signum inter eos tu ille Ioannes cui familiare fuit recumbere supra illud gloriosum pectus Altissimi tu quem deus substituit matri suae filium pro se cum corporaliter eam moriendo desereret Ad te o beate tam amice et tam amate dei ad te exorandum accedit homuncio iste reus dei ut per tam dilectum intercessorem vitet imminet sibi iram dei Cogit namque domine criminosum sua necessitas quaerere interventorem et occurrit ei illa tua famosa familiaritas apud illum quem timet ultorem Certus igitur domine per eandem familiaritatem de potestate tua quoniam apud eum quod voles efficies et sperans de pietate tua quia miserum in angustia ad te clamantem non despicias ad te me converto quamvis tepido toto tamen affectu mentis meae et potentem illam tuam interventionem praesumo precari peccatrici animae meae ut per te retrahatur a tormentis ad quae illam pertrahunt multimodae iniquitates meae Sed heu me miserum Quam contrarie promittunt mihi mea delicta Ecce enim dum conor confortari per tuam apud deum familiaritatem plus cogor per eandem detereri propter meam contra deum pravitatem Etenim o dilecte dei cum peccavi in dilectorem tuum certus sum meruisse me odium quoque tuum O reatus immoderatus Reatus contra deum qui non solum ipsum offendit sed et illos qui intercedere possunt apud eum Verum enim est quia criminosus dei digne odiosus est amicis dei nec solum amicis eius sed certe et sibimet et omni creaturae eius Peccata peccata quomodo plus horretis plus considerata Vos namque vos unde abducitis quo perducitis miserum homunculum quem seducitis Unde cadit quo praecipitur infelix anima quae vos sequitur Quid perdit inquam quid acquirit aerumnosa illa quae ab amore dei quem potuit tenere per innocentiam detruditur in horrorem dei et omnium creaturarum eius per vestram malitiam Si ergo peccata sic universalem execrationem contrahunt illi quem a deo abstrahunt ubi se abscondet cui se ostendit homuncio circumferens sarcinam peccatorum suorum quam ipse deponere non potest horrens et fetens vulneribus et ulceribus delictorum suorum quae ipse sanare non potest Talis accedit dilecte dei Ioannes talis accedit coram te anima mea imo haec est haec misera anima mea quae se amicam huius saeculi faciens et peccatorum numerositate se obruens inimicam dei se constituit Heu Nomen execrandum omni rei nomen inimici dei Heu Quam inique a me attractum quam iuste mihi imputatum angustiae Convincit me inimicum dei rei veritas et prohibet confiteri horrore immanitatis angustiae Deum et omnia provocavi ad ulciscendum et nihil mihi reservavi inoffensum ad intercedendum Maiores dolores gemitus rugitus ubi adestis si hic deestis Ubi fervetis si hic tepetis Dirumpite torquendo compagem meam consumite urendo interiora mea tumultuamini in praecordiis meis si qua forte misericordia respiciat miseriam meam O vos misericordes amici dei miseremini tam indigenti per illam misericordiam quam fecit vobis deus Succurrite ne me obvolvatur ira dei cum inimicis eius Nolo detestor execror esse vel dici inimicus eius licet confitear me peccatorem eius Succurrite vel aliquis Tu ille discipule quem diligebat Iesus si agnoscis signum tuum rogo te per hanc dilectionem ipsam agnoscam in tanta necessitate auxilium tuum Ioannes Ioannes si tu es discipulus ille quem diligebat Iesus precor te per hoc ipsum sim ego per te peccator ille cui indulgeat Iesus Si tibi gloriosum pectus illud fuit familiare reclinatorium rogo sit idem mihi per te salutare propitiatorium Fateor domine mi dilecte dei

quia tu iuste quoque iratus es in deum dilectorem tuum peccanti sed certe solet dominus per amicum pacari servo supplicanti Ergo o beate Ioannes qui tanta dilectione praeditus es apud deum te obsecrat reus servus eius ut reconcilies eum Non est dilecte dei non est contra dei dilectionem si subvenis reo eius non defendendo sed per intercessionem Non obtendo iniquitatis meae defensionem nec opto defendentem si prodo confessionem et quaero intervenientem Amice dei ne deutes illum dei vel tuum esse inimicum qui quantum potest amando credit et confite tur deum tuum esse amicum Si credo si confiteor si volo amare tibi concessum tantum amorem dei rogo te per hanc tibi datam gratiam averte a me mihi debitum odium dei Fac domine propter ipsum amatorem tuum fac quia sum opus eius et servus et redemptus eius fac ergo propter eum apud eum ne perdat quod fecit ne perimat quod redemit Fac sicut vere diligis opus eius et confessionem benedicti nominis eius Iesu cui inique peccavi domine quem nequiter contempsi omnipotens cuius iram superbe irritavi dilector Ioannis beati apostoli tui ad ipsum te fugit territus reus tuus peccator tuus offensor tuus quantumcunque scelerosus quantumcunque flagitiosus obtendit nomen dilecti tui inter se et imminentem sententiam iusti iudicii tui Per illam beatam dilectionem parce quaerenti eius tuitionem domine per cuius nomen misereris peccatoris tui si damnas orantem per nomen dilecti tui domine sub quo tegmine protegitor si sub nomine dilecti tui percutitur Ubi est refugium si sub dilecto tuo est periculum Non sentiat domine non sentiat odium tuum qui fugit ad dilectum tuum domine Domine non plus valeat mea nequitia ad damnationem quam eius gratia ad miserationem Bone bone non plus possit odium mei ad perdendum opus quod fecisti quam eius dilectio ad parcendum servo quem redemisti Benignissime qui nihil odisti eorum quae fecisti ecce quem fecisti et refecisti Cur ergo damnabis domine se accusantem te invocantem si non odisti aliquid eorum quae fecisti Fac ergo bone domine propter illum quem inter discipulos tuos familiaris dilexisti ne sis mihi damnator quia tu solus es salvator Benedictus tu in saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXVII* <olim LXVI> (ad sanctum Ioannem evangelistam): PL 158 985 B]

Sancte et benignissime Petre fidelis pastor ovium dei princeps apostolorum princeps tantorum principum qui ligas et solvis quod vis qui sanas et resuscitas quem vis qui das regnum caelorum cui vis magne Petre magne tot et tantis donis ditae tot et tantis dignitatibus sublimatae ecce ego pauperrimus et infimus homuncio multis et gravibus aerumnarum circumdatus angustiis miserabiliter indigeo auxilio tuae magnae potentiae sed nec os meum habet verba quibus necessitatem meam sicut ipsa est exprimat nec cor meum habet devotionem quae de tam infimo ad tuam tantam sublimitatem attingat Iterum atque iterum conor mentem meam torpentem concitare et dissolutam per inania restringere sed omnibus viribus collectis nec torporis sui tenebras quas contraxit de sordibus peccatorum suorum potest dirumpere nec in eadem intentione diutius valet consistere Heu me miserrime miserum Ita quippe est non est simulatio ita est Quis ergo subveniet misero qui nec valet exhibere tribulati vocem nec dolentis mentem O magne Petre si clamor tribulationis meae non ascendit usque ad te respectus tuae pietatis descendat usque ad me dirumpat duritiam meam scindat tenebras meas circumspectat aerumnas meas Respice benigne pastor commissi tibi gregis ovem et miserere miserabiliter laborantem et non quantum sua mala exigunt sed quantum permittunt orantem Ecce enim ante fidelem pastorem iacet et gemit morbida ovis coram domino pastoris et ovis Fugitiva redit erroris et inobedientiae veniam petit Pio medico et pastori morsus luporum et scissuras vulnorum quae errando incurrit et ulcera quae longa incuria nutrit revelat et misereri sibi dum adhuc spiritum trahit plus miseriam suam coram misericorde pastore expandendo quam obsecrando exorat Pastor bone Petre ne sis exorata difficilis ne avertas misericordes oculos respice precor ne abicias paenitentem ne differas exaudire supplicantem Quia enim fastidivit salutifera pascua languet defectu virium quia indulsit pestiferis torquetur tactu morborum Adulta ulcera et illisa vulnera putrescendo peiorata cito eam trahunt ad mortem Lupi iam gustato eius sanguine expectantes abiciendam in insidiis latent Inimicus eius tanquam leo rugiens circuit quaerens eam ut devoret Pastor fidelis convertit oculos tuos ad eam et recognosce tibi commissam Si enim erravit tamen dominum et pastorem non negavit Inspice in faciem eius et adverte signum domini tui et eius Si sub tanto squalore non agnoscis faciem lotam et candidatam in fonte Christi agnosce vocem confessionis sub nomine Christi qui ter interrogans utrum eum amares tibi ter confitenti dixit Pasce oves meas Certe amator est ovis qui ante commendationem sic discutit amorem pastoris En confiteris te amatorem eius et haec confitetur se ovem eius Cur ergo spernis ovem Christi pastor eius Petre pastor Christi recollige ovem Christi dominus tuus imposuit in humeros suos gaudens quaesitam et inventam ne repellas eam redeuntem et supplicantem Dominus emit eam sanguine suo nondum natam pastor eius ne vilipendas iam renatam et tam diligenter tibi commendatam Heu Quamdiu non sentiet se receptam curatam et refocillatam O sancte Petre si te non movet nomen pastoris et ovis moveat te nomen apostoli principis apostolorum et nomen christianae animae Nempe haec est ovis a me tibi oblata anima mea baptismo Christi regenerata Haec vulnera quae dixi haec ulcera hae scissurae non sunt ovinae carnis sed sunt spiritus rationalis Haec fames hi defectus virium hae torsiones non sunt pecorini ventris sed sunt humanae mentis Hi lupi et hi leones non sunt quadrupedes sed daemones Haec tanta mala paupertas est virtutum et coarctata peccata Quia igitur nondum sentio me exaudium urgentibus angustiis a principio repetam narrationem meam et multiplicabo orationem meam Exponam coram ianitore regni caelorum et principe apostolorum fidelem animam miseram sub regno peccatorum ad regnum caelorum inhiantem et ob hoc Petrum ianitorem regni caelorum et principem apostolorum invocantem Ecce ergo misericors Petre coram te exhibeo animam meam nervis virtutum dissolutam catenis vitiorum ligatam pondere peccatorum aggravatam delictorum sordibus foedatam discissam vulneribus daemonum putridam et fetidam ulceribus criminum His et aliis gravibus malis quae melius me vides obrutam oppressam circumdatam obvolutam bonorum omnium relevamine ut cernis destitutam Ecce miseram animam et misericordem apostolum Petrum coram misericorde deo qui apostolo Petro misericordiam fecit et facere praecepit et faciendi potestatem dedit Ecce miseria et ecce misericordia Misericordia dei et Petri apostoli eius miseria animae deum confitentis et deum et Petrum invocantis Ergo miseria premet diutius animam ad deum et Petrum respicientem et videbit hoc misericordia dei et Petri O deus et tu maior apostolorum eius quae est haec miseriae meae immanitas si non potest adversus eam misericordiae vestrae immensitas Aut si potest sed non vult quae est haec enormitas culparum mearum quae excedit multitudinem miserationumstrarum An quia cuncta quae peccavi non confiteor En cuncta quae scitis me peccasse vera esse confiteor An quia nec sufficienter paenitendo nec malis bona rependendo satisfacio Utique sic est fateor sed haec est ipsa miseria qua torqueor Ergo quo plus coarctat miseria plus lenta erit misericordia O inauditum verbum a misericorde in supplicantem Sed intelligo iuste deus intelligo quid respondeas animae meae Merito patitur quod sponte subiit et digne non exauditur quae non obedit Hum Desperationis amaritudo Agnosco certe agnosco hanc sententiam esse iustitiae non misericordiae Quis vocavit iustitiam in causam meam Cum misericordia sermo mihi erat non cum ea Panem misericordiae mendicat a te deus in tribulatione aerumosa anima mea Cur lapide iustitiae perfringis ossa eius Misericordia tua misericors deus per merita et intercessionem beati Petri apostoli tui acceleret et eruat eam dimittendo peccata eius Sancte Petre princeps apostolorum per misericordiam tibi factam et potestatem tibi datam solve vincula eius sana vulnera eius Libera eam de miseria regni peccatorum et introduce eam in beatitudinem regni caelorum ut tecum gaudens gratias agens laudet deum in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXIV* <olim LXIII> (ad sanctum Petrum apostolum *Cum lamentabili deploratione peccatorum*): PL 158 972 B]

Sancte et gloriose angele dei cui ab omnipotente deo ad custodiam commissum sum obsecro te ... de mea in bonis operibus perseverantia in die iudicii gloriamur coram piissimo domino nistro iesu Christo Qui vivit [BerlinKK78B12, 355r]

Sancte et pie Andraea frater principis apostolorum piissime apostolorum mitissime sanctorum tu Ioannis discipulus et sedulus auditor tu Agni peccata mundi tollentis promptus insecutor et mansionis ipsius diligens investigator in Simonis germani tui et concivis vestri Philippi avidus ad Iesum deductor tu inquam crucis praedicator et amator et magistri boni per eam pius imitator ad pietatis tuae ianuam sedet et clamat mendicans anima mea Adhibe aurem miserationis aperi ianuam pietatis et admitte clamorem pauperis ad te confugiens tu cuius pietas tanta exstitit ut ab universis pius Andraeas cognomineris Non est interventor qui pro me tibi suggerat non est qui indigentiae meae necessitatem coram te proferat Ipsa itaque pietas tua pro me suggerat apud te et te exorabilem reddat circa me Si a te misera et miserabilis anima mea aversa fuerit si a te misericordiae panem non acceperit ad quem ibit Quem exorabit Ab aliis exclusa confugit ad te quem audierat praedicabilem immensa pietate Fame consumpta prorsus deficit quia de longe veniens non habet quod manducet nec aliquid est qui illius misereatur et aliquid boni sibi erogat Quin etiam incidit in latrones qui amore dei et cunctis virtutibus eam spoliarent mortiferis etiam telis vitiorum convulneraverunt relinquentes eam non dico semivivam sed pene omnino extinctam Veniat tandem tibi in mentem misratio illa quam super tales exhibuit fons ille totius pietatis a quo hausisti tantam pietatem Misereor inquit super turbam esurientem quia iam triduo sustinent me nec habent quod manducet Audisti affuisti interfuisti quando miserans eos de quinque panibus satiavit ad plenum plusquam quinque millia hominum Continebis itaque viscera pietatis tuae super animam fame iam deficientem panem misericordiae a te exquirentem et tandin iam te sustinentem An mihi soli impius eris An quia nimium deliqui ut mihi misericordia omnino denegetur promerui Certe misericordia et pietas non est necessaria ubi non est miseria aut indigentia Et quanto maior perurget indigentia tanto praedicabilior est misericordia Quis ergo imitabitur magistrum pietatis in exsequendo praecepto pietatis si tu non imitaris qui prae caeteris pius praedicaris Inquietaris importunitate mea Sed quid agam Si enim non clamavero mors mihi est quia deficiam et peribo Si autem clamare non omisero molestus tibi esse timeo Doctor bone edoce cor meum quid orare et quomodo cum aliqua efficacia debeat te exorare Doctor bone ab eo qui non vult mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat edoctus respice

miserationis respectu in animam peccatricem quae converti ac reverti concupiscit ad suum creatorem In limo vitorum demersa nititur et conatur exurgere sed non habens vires quibus se valeat erigere deficit iam miserabili lassitudine Iam diu laborando clamat et sustinet et Defecerunt oculi illius dum sperat in deum suum Ubi itaque est pietas ubi bonitas ubi miseria tua Ne desperatione prorsus intereat porrigere manum petenti erige tene sustine donec ad eum quem sitit ad quem desiderat videlicet ad sui creatoris misericordiam perveniat pastor ecclesiae admitte aberrantem ovem quae reverti cupit explorat et implorat ut mereatur admitti Excludes introire volentem quam redire nolentem revocares et humeris impositam deportares Si excluseris sentiet summus pastor detrimentum gregis sui Leo enim circuiens quaerit quem devoret a quo tu ipse forte devorari metuebas quando pia et exorabili prece de cruce clamabas non me permittas domine famulum tuum diutius a te separari errantem sicut ovem non habentem pastorem Audivit et exaudivit tunc clamorem tuum summus pastor et protinus assumptum secum collocavit in caelo Audi itaque nunc clamorem perditae ovis quae revertitur de longe et deprecatur admitti Exhibe ei eandem miserationis opem quam tibi exhibuit pastor pius cum eandem subires necessitatem Suscipe eam ad ovile redire volentem gregi suo a quo aberraverat sociari toto corde anhelantem De illo quippe sauciato quem Samaritanus curavit cum dominus commemorasset quid tandem subintulit Vade et tu fac similiter Ecce coram te iacet sauciata et male laniata anima mea Infunde oleum miserationis adhibe suffragia tuae interventionis si aliquo modo queat evadere periculum aeternae mortis Audiet te libenter supplicantem pro nobis qui proprio filio non pepercit sed pro nobis omnibus tradidit illum Tu quoque anima mea pecus morbidum ovis perdita per temetipsam recurre ad pastorem Et quia per te non mereris admitti roga Andream pium ut te admittat ad sinum suae protectionis ut eius intercessione pius salvator qui venit quaerere quod erraverat et salvum facere quod perierat sanet morbidam salvem perditam et ad ovile reducat erroneam et gregi societ qui est benedictus in aeternum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXVI* <olim LXV> (ad sanctum Andream apostolum): PL 158 983 A]

Sancte Gabriel archangele dei precor ora virginem ut sit memor mei pro amore nuntii quod portasti ei ut culpis nos abluit unde sumus rei [HAS 17r: antiphona]

Sancte Gabriel archangele dei precor ora virginem ut sit memor mei pro amore nuntii quod portasti ei ut culpis nos abluit unde sumus rei [HAS 17r: antiphona]

Sancte Ioannes tu ille Ioannes qui deum baptizasti tu prius ab archangelo laudatus quam genitus a patre prius plenus deo quam ex matre prius noscens deum quam notus in mundo tu ante monstrans matri gravidam matrem dei quam gravida mater tua te dici tu es de quo dixit deus Inter natos mulierum non surrexit maior Ad te domine tam magnum tam sanctum tam beatum ad te venit scelerosus vermis aerumnosus homuncio iam emortuo sensu vix se dolens sed mortua anima sibi nimis dolendus peccator Ad te tam magne amice dei valde timens venit dubius de salute tua quia certus de magna culpa sua sed sperans de maiori gratia tua Maior enim est gratia tua domine quam culpa mea quia plus potes apud deum quam delere scelera mea Ad te ergo domine quem gratia fecit tam amicum dei ad te fugit anxius quem iniquitas fecit tam reum dei ad te quem tam beatum fecit gratia ego quem tam miserum fecit nequitia Vere domine fateor iniquitas mea me fecit talem sed te talem non tu sed gratia dei tecum Memento ergo domine ut sicut gratia dei te sic sublimavit sic misericordia tua erigat quem culpa sua sic humiliavit Heu me qualem me feci Qualis eram deus qualem me fecisti et qualem me iterum feci In peccatis eram conceptus et natus sed abluiti me sed sanctificasti me et ego peioribus sordidavi me In necessariis eram tunc natus nunc sum in spontaneis volutatus in illis nesciens conceptus istis volens plenus et opertus ex illis misericorditer a te eductus in haec misere a me inductus ab illis pie redemptus in istis impie peremptus Sanaveras pie deus animam a parentibus vulneratam ego impius interfeci sanatam Exueras misericors domine vetustis pannis originalis peccati et indueras me veste innocentiae promittens alteram incorruptibilitatis et ego illa reiecta quam dedisti operui me sordibus nequitiae illa despecta quam promisisti plus elegi dolores aeternae miseriae filium irae tuae fecisti filium gratiae tuae et ego illa contempta feci me filium odi tui Reformasti in me amabilem imaginem tuam et ego superimpressi odibilem imaginem Heu heu Cuius Cuius miser et demens homuncio cuius imaginem superimpressi super imaginem dei O cur vel non puduit facere quod sic expavesco dicere O cur non odi eius imitationem cuius sic horreo nomen Ille sponte cecidit ego volens sordui Sed ille nulla praecedente delicti vindicta superbiens peccavit ego visa eius paena contemnens ad peccatum propeavi Ille semel in innocentia constitutus ego restitutus ille contra eum qui se fecit et referit ille dereliquit deum promittentem ego fugi deum prosequentem ille perstat in malitia deo reprobante ego in illam cucurri deo revocante ille obduratus ad punientem ego obduratus ad blandientem Etsi ambo contra deum ille contra nec requirentem se ego contra pro me morientem O infelix et nimis infelix homuncio si tamen non omnis recessit humanitas ubi tanta malitiae incessit immanitas Ecce cuius imaginis horrebat horrorem in multis aspicio me orribiliorem Fuge fuge tu horribilis nescio quae substantia fuge teipsum exterrita a teipsa Sed vae fugere te non potes Ne ergo aspicias te quia non toleras te Nam si tolerare potes sine doloris horrore hoc ipsum ne tolere quia tolerare potes Quanto enim hoc potes tanto primo peccatori similior et deo es intolerabilior Non enim est fortitudo sed mentis hebetudo non est sanitas sed obdurata iniquitas non est ex consolatione sed ex damnatione Ne ergo sine inani rugitu cordis tui tolles horrorem interioris vultus tui Quia ergo fugere te non potes vel te non aspicias quia te non toleras Sed ecce peius si non aspicio me nam egomet fallo me O nimis gravis angustia Si me inspicio non tolero meipsum si non inspicio nescio meipsum Si me considero terret me facies mea si non considero fallit me damnatio mea Si me video horror est intolerabilis si non video mors est inevitabilis Malum hinc peius inde malum undique Sed nimis malum hinc nimis peius inde et nimis malum undique Nimis enim miser quem torquet conscientia sua quam fugere non potest Nimis miserior quem expectat damnatio sua quam vitare non potest Nimis infelix qui ipse sibi est horribilis Nimis infelicior cui mors erit aeterna sensibilis Nimis aerumnosus quem terrent continui de sua foeditate horrores Nimis aerumnosior quem torquebunt aeterni pro sua iniquitate dolores Malum hoc et malum hoc sed nimis hoc et nimis hoc Peccare quam mala et quam amara res est! peccata quam faciles aditus quam difficiles exitus habetis Peccatores quo vos inducitis Intra quos vectes vos includitis Intelligite intelligite quam malum et quam amarum est reliquisse dominum Qui peccastis reddite volentes peccare nolite Nolite inquam nolite Vere malum et amarum est expertus sum in hoc ipso sum Aut enim continui dolores torquebunt paenitentem vitam meam aut aeterni cruciatus vexabunt puniendam animam meam Utique est malum et amarum utrumque Et certe iuste angitur reus dei inter malum et peius nimis malus inter nimis malum et nimis peius Iuste fit recte fit iuste iudex meus sed utique tu es ipse deus et dominus et creator meus Tolle ergo creator tolle tantum malum de creatura tua si gratias agit quia est factura tua Erue domine erue de tantis malis servum tuum si gaudet fateri te dominum suum Parce deus parce peccatori tuo si non desperat de bonitate tua nam etsi iudicem sic me nequius illo primo peccatore deliquisse non odi te ut ille nec detestor bonitatem tuam Renova ergo per merita magni baptistae tui renova in me gratiam baptismi tui Praevenit me gratia tua subsequatur me misericordia tua Da per paenitentiae lamentum quod dedisti per baptismi sacramentum Dona petenti quod donasti nescienti Reforma faciem quam foedavi restaura innocentiam quam violavi Qui abstulisti peccata quae attuli nascendo tolle peccata quae contraxi vivendo Tolle qui tollis peccata mundi quia ista sunt peccata mundi quae porto de conversatione mundi Tolle qui tollis peccata mundi per merita illius qui hoc testimonio te ostendit mundo tolle peccata quae contraxi in mundo Tolle de me quod non est ex te quia odi quod est a me et adhuc spero de te Et tu sancte Ioannes qui ostendisti mundo tollentem peccata sua per gratiam tibi datam fac mihi hanc misericordiam ut tollat peccata mea Tu deus tollis peccata mundi tu amice eius dicis Hic tollit peccata mundi Ecce ante vos onustus peccatis mundi Tu tollis et tu dicis Ecce me cui tu tollas quod tu dicis Ecce medicus et testis eius et ecce aeger servus medici et opus eius rogans medicum et testem eius Vere medice oro te sana me Verax testis eius precor te ora pro me Proba te mihi in me tu actum tuum tu dictum tuum Experiar quod audio sentiam quod credo Iesu bone domine si tu operaris quod ille testatur fiat in me opus tuum Ioannes monstrator dei si tu testaris quod ille operatur fiat in me verbum tuum Sana me domine tu cuius est sanare Impetra mihi hoc domine tu qui potes impetrare Tu enim es magnus dominus et tu coram domino magnus Tu summe potens per teipsum et tu valde potens apud ipsum Tu summe bonus deus et tu valde bonus amicus eius qui est in aeternum misericors et benedictus deus Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio VIII* <olim LXIII olim LXII> ad sanctum Ioannem Baptistam Cum recordatione peccatorum: PL 158 969 A]

Sancte Ioannes tu ille Ioannes qui dominum baptizasti (...) [Giovanni di F?amp (?) *Ad s Ioannem Baptistam*: PL 147: 463 A]

Sancte Ioannes tu ille Ioannes unus de magnis apostolis dei de magnis principibus regni dei unus inquam ditissimorum dilectione qua diligit et diligitur deus et ditissimus eorum dilectione quos diligit deus Ecce o opulente tam beatis divitiis et dives tam beata opulencia ecce aerumna sua sed christiana anima pauper et inops harum divitiarum quibus sic opulenter abundas esuriens accedit ad ostium clementiae tuae suppliciter mendicans eleemosynam opulentiae tuae quatenus ex eo quod tibi et multis sine diminutione sufficere potest saltem illi tantum impertiaris unde ipsa vel vivere possit Porrigere igitur dives amice dei porrigere animae pauperis servi dilectoris tui dei de illa opulenta cella mentis tuae hanc tibi parvam mihi magnam tibi facilem mihi vitalem eleemosynam ut dominus meus cui placuit ad multos ditandos te ditare dignetur eam propter te vel ad vitam tuendam refocillare Pauper certe est domine mi dilecte domini nostri pauper est anima mea quod cogor et erubescor confiteri utriusque dilectionis dei quia valde infra quam debet diligit deum et multo minus quam eget diligitur a deo Equidem in uno fateor me valde iniustum in altero iustum deum in utroque sentio me nimis miserum iusto iudicio dei Non sum oblitus hoc dicens o tu iuste et misericors deus nec sum ingratus multimodis beneficiis tuae erga me dilectionis ab initio creationis meae sed donec satietur utraque tu dilectione semper se pauperem et egenam clamat esuriens anima mea Quippe hoc ipsum est de maximis de gratissimis mihi tuis beneficiis quia per suavem gustum tui hanc in me excitasti aviditatem ut renuat consolari anima mea nisi per eius satietatem Ad quam

impetrandam quoniam non sufficit supplicatio minus dilecti peccatoris tui ad eam impetrandam invoco merita multum dilecti dilectoris tui Ergo tu bone dulcis et dulcis bone a quo est omne bonum fac illum mihi et te illi imo et te illum mihi exorabilem ut per illum assequar huius satietatis desideratum bonum Scio domine scio et fateor quia ego non sum dignus quem tu diligas sed certe tu non es indignus quem ego diligam Da ergo mihi domine per eius merita unde tu es dignus et ero dignus unde sum indignus Sed oret pro me potius quia ipse potest efficacius ille dilectus tuus domine Iesu Oret ille pium pectus tuum dulce reclinatorium suum pro me et exaudi tu desiderium meum per illum propter te Sancte Ioannes dilecte Iesu Christi domini mei rogat te servus amici tui ut propter nomen domini sui dilectoris tui impetres illi mutuam dilectionem dei impetra ergo mihi quatenus sic diligar ab illo ut et ego digne diligam illum Certe namque dilecte dei si ipse diligit nos propter te misericordiam nobis impendis et si nos diligamus illum per te gratiam illi rependis Certe domine si illum convertis ad nos amandum facis nos tibi tanti boni debitores et si nos accendis ad illum amandum facis te illi debiti redditorem Certe beate quantumcunque facias ut plures amet nihil tibi minuis et quanto facis ut plures illum ament tanto plus illi retribuvis Fac ergo domine hanc supplicii tuo misericordiam unde et me tibi tanti boni debitorem et te deo unius animae facias redditorem Fac precor domine fac ne renuas unde nulli damnum eveniet sed servo tuo salus tibi gratia et deo gloria proveniet Dilectissime discipule pietatis cur negabis abundans egenti potens poscenti quod nulli est noxium et tot bonis obnoxium Si enim obsistunt optanti peccata sua cur non potius assistunt oranti merita tua An peccata mea potentia sunt ad nocendum et merita tua impotentia sunt ad subveniendum Absit domine ne cogar sentire quod horreo dicere Cur denique petenti negetur propter peccata sua qui ea confitendo nihil per sua merita quaerit sed per tua Cur inquam cum potiora sint merita quae ab eo obtenduntur quam delicta quae illi obiciuntur Certus enim sum domine quia si vis plus valet gratia tua apud deum dilectorem tuum quam ut dimissis peccatis meis me amando faciat amatorem suum Ergo o beate Ioannes fac ut qui te diligit me quoque diligat per illam caritatis latitudinem quam docuisti et habes et qua nulli invides sed commune vis esse bonum quo gaudes Fac per vicem dilectionis quam illi debes ut meam quoque dilectionem cum tua illi solvas cui pro sola sua non solam tuam sed multas debes Quippe beate Ioannes ipsa tua beatitudine es expertus quia sicut nullus deo prius quam debeat potest tribuere sic nec plusquam debet valet retribuere Si ergo quotquot deum amatorem tuum per te diligit non possunt compensari precor domine ne abiicias illum qui in illis poscit connumerari Accende amore eius tepentem et redde ferventem Adiuvante nitentem exaudi orantem Iesu domine quem opto exaudire torem Ioannes quem postulo intercessorem sic me cogit desiderium meum ut cogere vos desideret cor meum verum non invitos sed spontaneos non nolentes sed volentes Patimini igitur et parcite et si quid excogitat cor meum torquere ad amorem Sustinete inquam me quia amor amoris dei cogit me domine et domine credo scio quia invicem vos diligitis Sed unde hoc ipse experiri si quod peto propter invicem non conceditis Iesu unde tu mihi aut ego quicquam probo quia amas illum si nec amari a te nec vel amare te das optanti mihi propter illum Ioannes unde ego sentiam quia diligit te si non mihi impetres ut diligat et me aut quia tu illum si non me adiuvas ut et ego Excusa excessum meum amor dei tuus compellit me sic loqui Ergo o tu deus et tu dilecte eius nolite vos diligere solis vobis beatis sed et nobis miseris Congaudemus vobis compatimini nobis Nolite vos soli confruendo claudere tantum bonum intra vos sed et fluat aliquid super nos quod diffusum intra nos impinguet et laetificet animas nostras Dilecte dilector dei Ioannes qui de te securus in illa mutuae vestrae dilectionis beata plenitudine gloriaris esto pauperi a te mutuam dei dilectionem mendicanti tanto largior quanto te sentis in maiori eius abundantia et me vides in maiori indigentia Nosti quippe tu domine nosti tu illum qui in epistola sua decrevit ne quis habens substantiam mundi et videns fratrem necessitatem habere claudat viscera sua ab eo Quid ergo domine si quis habens substantiam aeternae vitae viderit animam proximi necessitatem habere claudet viscera sua ab eo Misericors praeceptor si voluisti viscera substantiam mundi habentis non claudi necessitatem patienti nonne multo magis meliorem substantiam habentis maiorem necessitatem patienti Ecce audio te de laxandis visceribus praecipere et video te substantiam diligendi deum et diligendi a deo habere et tu vides animam meam necessitatem habere Ecce iubens et habens et coram illo indigens invicem sese aspiciunt Si igitur domine visio tua plus est pia quam oratio mea devota visio tua sit oratio mea Non enim scripsisti si quis videns fratrem orare clausum viscera sua sed si videns fratrem necessitatem habere Age ergo domine vide necessitatem meam imo ecce vides eam Anima anima mea collige totum affectum tuum et ingere te in aspectum eius inclama ingemina intimo affectu in conspectu eius Vides me Alterna ibidem et importune repete Vides me et Vide me Ioannes certe vides vides me Ergo vide me domine vides me noscendo vide me miserando Vides et scis vide ut sciam Vides et scis necessitatem meam vide ut sciam pietatem tuam Vide vide me quia vides me Olim scio iam nunc sentiam quia vides me Scio sentiam O quid audire intellectus meus obici mihi Concedo domine quia fratri iussisti laxanda viscera Sed utrum ego sim frater aut proximus nec audeo asserere quod opto nec volo concedere quod mihi non expedit Iesu magister eius aspice nos domine ante rivum anxietas siti anima mea sed non est quod bibat nisi fluat de fonte Fons misericordiae fluat a te in illum ut bibam de te in illo Bone responde pro me Ad fontem recurro ultra nequeo Ne pereat ad fontem vivum anima siccitate ne obturetur haustus arenti Audiat satiatu tuus sententiam tuam et hauriat de illo sitiens tuus clementiam tuam Dic illi Ioannes quis tibi videtur proximus illi fuisse qui incidit in latrones Responde beate Ioannes quod genus humanum respondet de Samaritano suo gratias illi agens Responde qui fecit misericordiam in illum Age bone Iesu incepisti adiuvere orationem meam iam in manus tuas commendo eam tu sicut perfecte bonus es perface eam Dic precor Ioanni dilecto tuo et propone me illi servum tuum Vade et tu fac similiter Spera et gaude gaude et dilige anima mea Ipse quem tu dubitando desiderabas exaudire ipse tibi parat intercessorem Mendicando obsecrabas per alium quia per te ad ipsum non confidebas et ecce accurrit ille et peroravit ubi tu deficiebas O bonitas o pietas o amator Ecce quantum tibi ostendit quia te diligit et quantum te accendit ut illum diligas Insta ergo et spera non de te sed de illo quia exaudire desiderium tuum qui sic consummat orationem tuam Cor meum et caro mea exsultate in illum et diligite illum et omnia quae intra me sunt benedicite illum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXVIII* <olim LXVII> (ad eundem apostolum *Pro gemina dei dilectione et proximi impetranda*): PL 158 988 B]

Sancte Iohannes baptista electe dei praecursor domini extitisti martyrque gloriosus Tu es angelus dei qui venisti ante faciem domini parare viam eius in deserto Tu ostendisti agnum dei dominum et salvatorem nostrum qui tollit peccata mundi Et ideo plus quam propheta ab eo appellari meruisti Qui meruisti eundem mundi salvatorem baptizare in fluvio Iordanis Esto mihi protector fortis contra omnes inimicos meos visibiles et invisibiles et defende me ut in hora exitus mei horrendas non patiar tenebras inferni sed merear pertingere ad consortium electorum dei Praestante illo cui est honor et gloria in saecula saeculorum Amen [HAS 19r]

Sancte Iohannes baptista electe dei praecursor domini extitisti martyrque gloriosus Tu es angelus dei qui venisti ante faciem domini parare viam eius in deserto Tu ostendisti agnum dei dominum et salvatorem nostrum qui tollit peccata mundi Et ideo plus quam propheta ab eo appellari meruisti Qui meruisti eundem mundi salvatorem baptizare in fluvio Iordanis Esto mihi protector fortis contra omnes inimicos meos visibiles et invisibiles et defende me ut in hora exitus mei horrendas non patiar tenebras inferni sed merear pertingere ad consortium electorum dei Praestante illo cui est honor et gloria in saecula saeculorum Amen [HAS 19r]

Sancte Iohannes baptista et martyr Christi te supplex quaeso et humiliter ut me indignum adiuves tuis orationibus Tibi flecto genua ... Gloria tibi altissime qui es benignus in sanctis et regnas in perpetuum in trinitate dominus Amen [*Alia oratio ad eundem* MiB41, 8rb]

Sancte Iohannes evangelista et dilecte dei apostole qui virgo ... ipso annuente Qui vivit [Ott245 440 *ad s Iohannem ev*]

Sancte Iohannes evangelista qui cuncta quae habere poteras reliquisti ... in regno iussit habitare superno Amen [*ad s. Iohannem ap. oratio* PaL922, 52v: LEROQUAIS I, 35]

Sancte Iohannes praecursor aeterni iudicis praeco regis altissimi baptista redemptoris piissimi testis veri et unici filii dei ... merear ad videndum eam quam huic mundo praedicasti lucem veram et aeternam Amen [*Alia oratio ad eundem* MiB41, 8ra]

Sancte Iohannes tu ille Iohannes qui deum baptizasti ... [Sequantur orationes ad laudem sanctorum et primo *Anselmi oratio ad laudem beati Iohannis Baptistae* MiB41, 1ra]

Sancte Iohannes tu ille Iohannes qui deum baptizasti tu prius ab archangelo laudatus quam genitus a patre prius plenus deo quam natus ex matre prius nesciens deum quam notus in mundo tu ante monstrans matri gravidam matrem dei quam gravida mater te diei tu de quo dixit deus Inter natos mulierum non surrexit maior Ad te domine tam magnum tam sanctum tam beatum ad te venit scelerosus vermis aerumnosus homuncio iam emortuo sensu vix se dolens sed mortua anima sibi nimis dolendus peccator Ad te tam magne amice dei valde timens venit dubius de salute sua quia certus de magna culpa sua sed sperans de maiori gratia tua Maior enim est domine gratia tua quam culpa mea quia plus potes apud deum quam delere scelera mea Ad te ergo domine quem gratia fecit tam amicem dei ad te fugit anxius quem iniquitas fecit tam reum dei ad te quem tam beatum fecit gratia ego quem tam miserum fecit nequitia Vere domine fateor iniquitas mea me fecit talem sed te talem non tu sed gratia dei tecum Memento ergo domine ut sicut gratia dei te sic sublimavit sic misericordia tua erigat quem culpa sua sic humiliavit Heu me qualem me feci Qualis eram deus qualem me fecisti et qualem me iterum feci In peccatis eram conceptus et natus sed abluisti me sed sanctificasti me et ego peioribus sordidavi me In necessariis enim tunc natus nunc sum in spontaneis volutatus In illis nesciens conceptus istis volens plenus et opertus Ex illis misericorditer a te eductus in haec misere a me inductus Ab illis pie redemptus in istis impie peremptus Sanaveras pie deus animam a parentibus vulneratam ego impius interfeci sanatam Exueras misericors domine vestitus pannis originalis peccati et indueras me veste innocentiae promittens alteram incorruptibilitatis et ego illa reiecta quam dedisti operui me stordibus

nequitiae illa despecta quam promisisti plus elegi dolores aeternae miseriae Filium irae tuae fecisti filium gratiae tuae et ego illa contempta feci me filium odii tui Reformasti in me amabilem imaginem tuam et ego superimpressi odibilem imaginem Heu heu cuius Cuius miser et demens homuncio cuius imaginem superimpressisti super imaginem dei O cur non vel puduit facere quod sic expavesco dicere O cur non odi eius imitationem cuius sic horreo nomen Ille sponte cecidit ego volens sordui Sed ille nulla praecedente delicti vindicta superbiens peccavit ego visa eius paena contemnens ad peccatum properavi Ille semel in innocentia constitutus ego restitutus Ille contra eum qui se fecit ego contra eum qui me fecit et referit Ille dereliquit deum promittentem ego fugi deum prosequentem Ille perstat in malitia deo reprobante ego in illam cucurri deo revocante Ille obdurus ad punientem ego obdurus ad blandientem Etsi ambo contra deum ille contra nec requirement se ego contra morientem pro me O infelix et nimis infelix homuncio si tamen non omnis recessit humanitas ubi tanta malitiae incessit immanitas Ecce cuius imaginis horrebam horrorem in multis aspicio me horribiliorem Fuge fuge tu horribilis nescio quae substantia fuge te ipsam exterrita a te ipsa Sed vae Fugere te non potes Ne ergo aspicias te quia non toleras te Nam si tolerare potes sine doloris horrore hoc ipsum ne toleres quia tolerare potes Quanto enim hoc potes tanto primo peccatori similior et deo es intolerabilior Non enim est fortitudo sed mortis hebetudo Non est sanitas sed obdurata iniquitas Non est ex consolatione sed ex damnatione Ne ergo sine immani rugitu cordis tui tolles horrorem interioris vultus tui Quia ergo fugere te non potes vel non te aspicias quia non te toleras Sed ecce peius si non aspicio me Nam egomet fallo me O nimis gravis angustia Si me inspicio non tolero me ipsum si non inspicio nescio me ipsum Si me considero terret me facies mea si non considero fallit me damnatio mea Si me video horror est intolerabilis si non video mors est inevitabilis Malum hinc peius inde malum undique Sed nimis malum hinc nimis peius inde et nimis malum undique Nimis enim miser quem torquet conscientia sua quam fugere non potest nimis miserior quem expectat damnatio sua quam vitare non potest Nimis infelix qui ipse sibi est horribilis nimis infelicio cui mors erit aeterna sensibilis Nimis aerumnosus quem terrent continui de sua foeditate horrores nimis aerumnosior quem torquebunt aeterni pro sua iniquitate dolores Malum hoc et malum hoc Sed nimis hoc et nimis hoc Peccare quam mala et quam amara res est Peccata quam faciles aditus quam difficiles exitus habetis Peccatores quo vos inducitis intra quos vectes vos includitis Intellegite intelligite quia malum et amarum est reliquisse dominum Qui peccastis reddite volentes peccare nolite Nolite inquam nolite Malum et amarum est nolite Vere malum et amarum est expertus sum in hoc ipso sum Aut enim continui dolores torquebunt paenitentem vitam meam aut aeterni cruciatus vexabunt puniendam animam meam Utique malum et amarum utrumque Et certe iuste angitur reus dei inter malum et peius nimis malus inter nimis malum et nimis malum Iuste fit recte fit iuste iudex meus sed utique tu es ipse deus et dominus et creator meus Tolle ergo creator tolle tantum malum de creatura tua si gratias agis fit factura tua Erue domine erue de tantis malis servum tuum si gaudet fateri te dominum suum Parce deus parce peccatori tuo si non desperat de bonitate tua Nam etsi iudicem sic me nequius illo primo peccatore deliquisse non odi te ut ille nec detestor bonitatem tuam Renova ergo per merita magni baptistae tui renova in me gratiam baptismi tui Praevenit me gratia tua subsequatur me misericordia tua Da per paenitentiae lamentum quod dedisti per baptismi sacramentum Dona petenti quod donasti nescienti Reforma faciem quam foedavi restaura innocentiam quam violavi Qui abstulisti peccata quae attuli nascendo tolle peccata quae contraxi vivendo Tolle qui tollis peccata mundi quia ista sunt peccata mundi quae porto de conversatione mundi Tolle qui tollis peccata mundi per merita illius qui hoc testimonio te ostendit mundo tolle peccata quae contraxi in mundo Tolle de me quod non est ex te quia odi quod est a me et adhuc spero de te Et tu sancte Iohannes qui ostendisti mundo tollentem peccata sua per gratiam tibi datam fac mihi hanc misericordiam ut tollat peccata mea Tu deus tollis peccata mundi tu amice eius dicis Hic tollit peccata mundi Ecce ante vos onustus peccatis mundi Tu tollis et tu dicis Ecce me cui tu tollas quod tu dicis Ecce medicus et testis eius et ecce aeger servus medici et opus eius rogans medicum et testem eius Vere medice oro te sana me Verax testis eius precor te ora pro me Probate mihi in me tu actum tuum tu dictum tuum Experiar quod audio sentiam quod credo Iesu bone domine si tu operaris quod ille testatur fiat in me opus tuum Iohannes monstrator dei si tu testaris quod ille operatur fiat in me verbum tuum Sana me domine tu cuius est sanare Impetra mihi hoc domine tu qui potes impetrare Tu enim magnus dominus et tu magnus coram domino Tu summe potens per te ipsum et tu valde potens apud ipsum Tu summe bonus deus et tu valde bonus amicus eius qui est in aeternum misericors et benedictus deus Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio VIII ad sanctum Iohannem Baptistam*: ed. SCHMITT 1946, 26]

Sancte Martine beatissime et domine pater ... quae male commisi Amen [*ad s. Martinum oratio* PaL922, 56r: LEROQUAIS I, 35]

Sancte Michael archangele *q*/Sancte archangele *Michaël*

Sancte Michael archangele dei adesto dignare mihi miserrima ancilla tua et sub umbra alarum tuarum protege me donansque virtutem contra insidias inimici ut numquam me ledere praevalent ita nec cogitatione locutione actione et opere nec ullo modo subiciar vanitatibus sed semper in servitio dei promptas perseverem ut quando anima egressa fuerit de corpore meo statim perducas ea ad gaudia paradysi Amen [*Oratio s. Michaelis* OxB277, 66r *ms*]

Sancte Michael archangele dei adesto dignare mihi miserrima ancilla tua et sub umbra alarum tuarum protege me donansque virtutem contra insidias inimici ut numquam me ledere praevaleat ita nec cogitatione locutione actione et opere nec ullo modo subiciar vanitatibus sed semper in servitio dei prompta perseverem ut quando anima egressa fuerit de corpore meo statim perducas eam ad gaudia paradisi Amen [*Oratio s. Michaelis* OxB277, 66r]

Sancte Michael archangele dei defende nos in praelio ne pereamus in tremendo iudicio [PaL924, 16r: LEROQUAIS I, 39]

Sancte Michael archangele dei princeps militiae caelestis summi tonantis nuntius aeterni paradisi altissimus prepositus qui venisti in adiutorio populo dei subveni mihi peccatori apud altissimum iudicem et defende me tuo patrocinio ab insidiis omnium inimicorum meorum visibilium et invisibilium Tu sancte Michael et archangele dei omnipotentis virtute draconem vicisti et multum elatum superbiae Tu catholicae fidei plebem caelesti regis gubernatione Tu deo patri offers omnium orationes fidelium Tu es ductor omnium animarum ad thronum dei altissimi Exaudi me quaeso sancte Michael te invocantem et auxilium misericordiae tuae humiliter implorantem et defende cor et animam meam tua sancta protectione atque corpus meum ab omnibus huius saeculi impedimentis conserva illaesum ac diligenti gubernatione ubique me famulum tuum conserva in opere et in ordine bonae voluntatis dei Adhuc sancte Michael archangele dei te supplico et deprecor qui ad suscipiendas animas a domino accepisti potestatem ut perducas eas in paradisi exultationis quatenus benigne digneris suscipere miseram animam meam in sinu tuo sanctissimo quando de hoc fragili corpore erit egressura et eam de potestate inimicorum eripias atque dei virtute eam in loco refrigerii pacis et quietis perducas ubi sanctorum animae laetatur inenarrabili gaudio sine fine deum videntes [*Oratio ad beatum Michaellem archangelum*: Cambridge, Corpus Christi College, 284 [Canterbury S. Augustin, sec. XIV] ed. WILMART 1924 = WILMART, *Auteurs*, 212 a]

Sancte Michael archangele domini mei Iesu Christi qui venisti in adiutorium populo dei subveni mihi apud altissimum ut concedat mihi indulgentiam et remissionem omnium peccatorum meorum propter magnam miserationum suarum clementiam Exaudi me sancte Michael clamantem ad te et adiuva me maiestatem dei sinxerit exorantem Interpella pro me peccatore ingemisciente pro culpis meis et fac me esse castum a peccatis meis prout fieri potest in hac ...tione manentibus ... non est homo qui xxx preces Insuper /// [OxB249, 132r *mutilo, fine ms*]

Sancte Michael archangele domini mei Iesu Christi qui venisti in adiutorium ... et gloriam beatae resurrectionis expectant Favente eodem Iesu Christo domino nostro Qui [PaL1063, 269r *Oratio de eodem* <b. THOMAE archiepiscopi Cantuariensis>: LEROQUAIS I, 47] *q*/Sancte Michael archangele qui venisti

Sancte Michael archangele domini nostri Iesu Christi ... et gloriam beatae resurrectionis expectant [*ad s. Michaellem oratio* PaL922, 48v: LEROQUAIS I, 35]

Sancte Michael archangele domini nostri Iesu Christi princeps militiae angelorum ... Iesu salvatore nostro Qui cum [Ott245 437 *ad Michaellem*]

Sancte Michael archangele domini nostri Iesu Christi qui venisti in adiutorium ... tuis sanctis meritis nobis concedere dignetur Qui [PaL1180, 70r *De s. Michaelle archangelo*: LEROQUAIS I, 122]

Sancte Michael archangele domini nostri Iesu Christi qui venisti in adiutorium populo dei subveni mihi apud altissimum iudicem ut mihi peccatori donet remissionem delictorum meorum propter magnam miserationum tuarum clementiam Exaudi me sancte Michael invocantem te Adiuva me maiestatem tuam adorantem Interpelle pro me gemescens et fac me castum ab omnibus peccatis Insuper obsecro te praeclarum atque decorum summae divinitatis ministrum ut in novissimo die benigne suscipias animam meam in sinu tuo sanctissimo et perducas eam in locum refrigerii pacis et quietis ubi sanctorum animae cum laetitia et innumerabili gaudio futurum iudicium et gloriam beatae resurrectionis expectant Per eum qui vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [ed. WILMART 1924 = WILMART, *Auteurs*, 212 b] *q*/Sancte archangele

Sancte Michael archangele qui venisti in adiutorium populo dei ... gloriam beatae resurrectionis [Chg173b 337 *ad s. Michaellem*]

Sancte Michael archangele qui venisti in adiutorium populo dei ... gloriam beatae resurrectionis expectant [Vat84 65 *Ad honorem Michaelis*]

Sancte Michael archangele qui venisti in adiutorium populo dei subveni mihi peccatori apud altissimum iudicem ut mihi peccatori donet remissionem omnium peccatorum meorum propter magnam misericordiam suam Exaudi me sancte Michael invocantem te et interpella pro me gemescens et fac me castum ab omnibus peccatis Insuper obsecro te praeclarum atque decorum summae divinitatis ministrum ut in novissimo die benigne suscipias animam meam in sinu tuo sanctissimo et perducas eam in locum refrigerii pacis et quietis Ubi sanctorum animae cum laetitia et inenarrabili gaudio et gloria futurum iudicium

Sancte Paule tu magne Paule tu ille qui unus ex magnis apostolis dei omnes alios tempore sequens labore et efficacia praecessisti in agricultura dei Tu qui adhuc mortalitate gravis raptus es usque ad tertium caelum et raptus in paradisum audisti quae non licet homini loqui Tu inter christianos non solum tantquam nutrix fovens filios suos et sollicitudine mirabilis affectus iterum parturiens filios tuos Tu inquam omnibus omnia factus ut omnes lucrifaceres Ad te domine ad te his et aliis multis dictis et factis mundo cognito apud deum esse magnae potestatis et erga homines immensae pietatis ad te venit unus certe nimis peccator unus nimis accusatus apud potentem et districtum iudicem deum non uno non paucis sed innumeris criminibus non solum parvis sed et immensis non dubiis sed certis non brevi accusatione sed tam longa quam longa est vita eius non uno accusatore sed tot quot sciunt delicta eius Nam ipse iudex est districtus accusator meus et ego sum manifestus peccator eius Omnes etiam spiritus boni et mali coram deo accusant me cum eo boni quia deo debent acquietatem mali quia meam servant iniquitatem boni quia testantur veritatem quam considerant mali quia quaerunt poenam meam quam desiderant Ipsi quoque iudicant in hoc meam nequitiam quia sciunt me debere damnari secundum iustitiam Heu Quot iudices quot accusatores super unum miserum Quam graves super imbecillum Quam districti super manifestum Heu Quem habebit excusantem qui deum habet accusantem Quis vel unus erit intercessor eius si omnes sunt accusatores et iudices eius Sed et ego ipse conscientia cogente sum accusator et iudex meus Fateor enim me nimium deliquisse et ideo gravem damnationem meruisse O ipsa etiam irrationalia et insensibilia si non sum insensibilis me confundunt Intellego enim coram omni creatura me debere erubescere quia in illum peccavi qui tam potens est ut posset et tam bonus ut vellet eam facere Confundor et a meipso coram et ego factus sum ab ipso Vae unde tot et tanta mala irruunt quae sic miserum istum obruunt Peccata mea mala de vobis in me fluunt haec omnia mala Vos attrahitis accusatores vos removetis excusatores vos damnatores adducitis vos intercessores excluditis vos provocatis ultorem vos avertitis indultorem vos intellectum vestram inducitis in timorem et confusionem vos ab illo abscinditis spem et consolationem vos in aeternum interitum impellit vos auxilium omne repellitis Et ut miserius sit quidquid mihi misere facitis hoc insuper ad cumulandam miseriam additis ut cum vere res ita sit sic mihi sit quasi non ita sit Sic enim esse veritas ostendit et tamen affectus non sentit Sic ratio docet et cor non dolet Sic video quia est et heu nequeo liquefieri totus in lacrymas quia sic est Si hoc possem forsitan sperarem sperando orarem orando impetrem Cum vero sensus et dolor in me secundum aerumnas meas non sit qualiter sperabo Quomodo sine spe orabo Quid sine oratione impetrabo Infelix homuncio ad quid devenit oratio tua Quo evanuit spes et fiducia tua Incoeperam orare cum fiducia temeritatis et occurrit desperatio ex intellectu veritatis et de deficit oratio ex desperatione alicuius erga me pietatis Si enim quidquid est iuste contra me est cuius pietas mecum est Si omnia quae sunt recte mihi sunt adversa cuius miseratio ad me erit conversa Si creator et creatura merito me despicit cuius aspectus me respicit Miser peccator si sic est nihil tibi remanet nisi a spe torpere et ab oratione tacere et sic semper in miseria tua iacere Utique qui te sponte fecisti miserum iuste necesse est semper te esse miserum Utique misera delicta sic redditus vestra promissa Dum attrahitis dulcia promittitis cum pertrahitis possessum vestrum amaritudine perfunditis Dum suadetis unguis postquam persuadetis usque ad mortem animae pungitis Dum vocatis in foveam vestram quasi facilem reditum per paenitentiae dolorem monstratis cum vero

praecipitatis praecipitatum obruitis obrutum obcaecatis obcaecatam obduratis obdurato omnem exitum obturatis Et sic miserum vestrum deceptum captivatum ligatum facitis desperare tacere et insensibilem velut perditum dei et oblitum dei iacere donec illum vendatis mercatoribus inferni qui merces suas comportant in lacum mortis Hoc totum de me fecistis haec omnia expertus sum nisi quia nondum mercatoribus illis traditus sum Quod tamen et ego exspecto misere timendo et illi praestolantur maligne gaudendo Heu Quam malum est sic desperare sic tacere sic iacere Et heu Quam vanum est sine spe clamare sine spe conari Deus cuius bonitas non exhauritur cuius misericordia non exinanitur cuius scientia non deficit cuius potestas quod vult efficit unde potero respirare qui sic ob peccata mea cogor desperare Nam etsi irascaris peccantibus soles tamen benigne domine dare consilium petentibus doce me domine unde debeam sperare ut possim orare Orare namque te volo sed nec scio propter ignorantiam meam nec possum propter duritiam meam et prohibeor desperatione propter iniquitatem meam Quaero aliquid quod me excuset et nihil est quod me non accuset Quaero qui oret pro me et invenio quiddam est esse contra me Quaero qui miseri misereatur et omne quod est misero adversatur Iesu bone domine cur de caelo venisti Quid in mundo fecisti Ad quid te morti dedisti nisi ut peccatores salvares Sancte Paule quid aliud mundum perambulando docuisti Ad hanc fidem ipse et apostoli iudicii percussionem Hanc petit vestrum consilio peccator absconsonem obscuro ne prodatur iudicio vestro ad damnationem Sed heu! ecce occurrit et aliud grave malum Sperabam me per fidem spem obtinere et ecce video nec fidem me tenere Putabam me in hac fide esse obvolutum et cognosco ab illa me exutum Confidebam me in illa latitare et sentio me ab illa exulare fides enim sine operibus mortua est fides vero mortua fides non est Qui ergo mortuam fidem habet fidem non habet Vae Fecunditas malorum operum prohibebat me spem habere et sterilitas bonorum operum probat me fide carere Vae magis agenti! vae bona negligenti Sicut enim necesse est in malis operibus deo displicere ita impossibile est sine fide quae bonis operibus nulla est deo placere Imo si iustus ex fide vivit qui fidem non habet mortuus est Sed si sterilis bonorum mortuus est fertilis malorum quanto magis mortuus est Nam si arbor quae non facit fructum bonum excidit ut arida quae facit fructum malum utique eradicatur ut noxia Mors haec non carnis est sed animae Quam magis et quam peius moritur qui hac morte moritur quam qui carnis morte moritur Omnis enim humana caro mortua aliquando resurgit sed non omnis anima mortua resurgit Et magis perimit mors illa quae aufert vitam forsitan nunquam reversuram quam quae tollit vitam ex necessitate quandoque reddituram Et peius moritur qui perdit vitam iustitiae per quod perdit vitam beatam quam qui amittit istam miseram vitam Denique valde magis et miserius interit qui dimittit vitam quae servata et amissam corporis vitam meliorem restituit et sine qua expedit nec natum esse quam qui deserit illam sine qua nihil prohibet animam beatam esse Haec misera vita vivo et ab hac beata vita mortuus sum In eo vivo quod de me vilius est in eo mortuus sum quod melius est Plus ergo mortuus sum quam vivus et deterius mortuus sum quam carne moriturus sum Non enim mors illa mala mihi erit nisi quia ista iam praecedat Sancte Paule veni ad te ut peccator reconciliandus et ecce inventus sum coram te mortuus resuscitandus Veni ut reus opus habens intercessore et inventus sum male mortuus indigens resuscitatore Ut miser veni et miserrimum me inveni Accessi velut vivus accusatus et ecce coram te sum mortuus damnatus Nam etsi nondum sum traditus morti torquenti iam tamen dimissus sum morti illam attrahenti Nam licet nondum sim detrusus in carcerem tormentorum tamen iam sum conclusus in fovea peccatorum Quamvis enim non sum adhuc in inferno sepultus iam sum tamen ut sepeliendus delictis obvolutus Hoc erat certe quod orare nec poteram nec sciebam Hoc erat vere quia me omni rei execrabilem intelligebam et velut insensibilis non dolebam Intelligebam per naturae rationalitatem non sentiebam per mortis insensibilitatem Vere mortuus eram et mortuus veni et ideo me mortuum inveni O deus quis orabit pro mortuo isto Sancte Paule tibi attuli eum ne avertaris eum ora pro eo domine Elias et Eliseus ut mortuos suscitarent mortuis se iunxerunt et membra membris viva mortuis coaptaverunt domine vivi mortuos attactos vivificaverunt et mortui vivos nihil nisi gloriam intulerunt domine tu quoque dicis te ipsum omnia omnibus factum ut omnes lucrificas Amice dei exempla aliorum me faciunt praesumere dicta tua me hortantur confidere Dicam ergo domine dicam domine domine descende ad mortuum istum expande te super mortuum istum fac te non mortuum sed tanquam mortuum istum Calefiat confotus tuae compassionis attactu mortuus iste revivat tuae potestatis effectum mortuus iste ut vivus glorificet deum et te mortuus iste domine non es impotens hunc mortuum suscitare quia teste deo sufficit tibi gratia dei Nam si in terra degenti tibi sufficit utique in caelo manenti non defecit Cur domine diutius iacebit oblatus tibi mortuus sine vita cum deus testetur tuam potentiam et tu testeris ipse tuam pietatem Domine deus tu dicis Paulo Sufficit tibi gratia mea Sancte Paule tu dicis nobis Omnibus omnia sum factus Et ecce verborum vestrorum effectum exspectat mortuus hac spe vobis allatus Vos dicitis et mortuus audiens sperat Vos promittitis et mortuus orans exspectat Vos dicitis et a vobis est prolatum obsecro sentiam affectu quod mundus gaudet per vos esse propalatum Si a vobis dictum non negatis cur poscenti effectum denegatis Aut qui securius mortuos resuscitandus portatur si a vobis oblatus a vobis mortuus reportatur Quo illum mittitis si sic eum dimittitis Quo ibit si a vobis abibit O deus quis resuscitat si deus non resuscitat A quo speratur si a deo desperatur A quo amissa vita recipitur nisi a quo prius accipitur Sancte Paule quis indigenti et dolenti pius erit si ille qui cum infirmantibus infirmari se promittit durus erit Quis orare pro misero dignatur si ille qui se omnibus omnia factum publicat dedignatur Aut quis vel auditur si ille cui gratia dei sufficit non exauditur An illi pietas vel potestas deficit cui gratia dei sufficit O vos ambo quid vos movet si haec non movent Unde assumam nisi de vobis quod ad excitandam misericordiam vestram obtendam vobis Mortua anima quid obtendet de se nisi quia peccatrix et misera est Paenitens tamen et dolens orat O si ille qui de caelo venit vocare peccatores in paenitentiam et ille qui post eum ad hoc ipsum plus omnibus laboravit si ideo contemnit paenitentem animam quia peccatrix est Si ille qui de sinu Patris exivit portare dolores nostros et ille qui se cum infirmantibus dicit infirmari si ideo circumdespicit dolentem quin misera est Si ille qui ut mortuos suscitaret mortuum se fecit et ille qui se omnibus omnia factum perhibet si ob hoc reiiciunt orantem quia mortua est Non ita deus non ita sit Absit Non ita sit Si ita est perit compassio Si sic est mortua est misera Anima proiecta et reiecta cum peccasti proiecta cum supplicas reiecta quo te convertes Convertite te ad importunitatem Importunum dolentem quaerunt pertinacem miserum volunt incessantem lugentem amant Quaere ergo adhuc in eis quod infatigabilis obiciat ei O sancte Paule ubi est illa nominata nutrix fidelium fovens filios suos Quae est illa affectuosa mater quae se ubique praedicat filios suos iterum parturire Dulcis nutrix dulcis mater quos filios parturis aut nutris nisi quos in fide Christi docens gignis et erudis Aut quis christianus post te doctrina tua non est in fide natus et confirmatus Nam etsi benedicta fides ista ab aliis quoque apostolis nobis sit nata et nutrita utique magis a te quia plus omnibus in hoc laborasti et effecisti Cum ergo illi sint nobis matres tu magis nostra mater Ergo sancte Paule filius tuus est mortuus iste mater mortuus iste certe filius tuus est Dulcis mater recognosce filium tuum ex voce confessionis recognoscat ille matrem suam ex affectu compassionis Recognosce filium ex confessione christianitatis recognoscat ille matrem ex dulcedine pietatis Offer mater tu quae iterum parturis filios tuos offer mortuum filium tuum iterum resuscitandum illi qui morte sua resuscitavit servos tuos Offer mater illi qui morte sua indebita revocavit reos suos a morte debita offer illi filium tuum ut revocet ei vitam perditam Per baptismum enim eductus a morte per sterilitatem et pravitatem reductus est in mortem Mater famosi affectus sentiat filius tuus viscera maternae pietatis Exhibe eum illi qui te resuscitavit et viventem servavit Ora eum pro filio tuo quia servus eius est ora eum pro servo tuo quia filius tuus est Sed et tu Iesu bone domine nonne et tu mater Annon es mater qui tanquam gallina quae congregat sub alas pullos suos Vere domine et tu mater Nam quod alii parturierunt et pepererunt a te acceperunt Tu prius propter illos et quos pepererunt parturiendo mortuus es et moriendo peperisti Nam nisi parturisses mortuus non esses et nisi mortuus esses non peperisses Desiderio enim gignendi filios ad vitam mortem gustasti et moriens genuisti Tu per te illi iussi et adiuti a te Tu ut auctor illi ut ministri Ergo tu domine deus magis mater Ambo ergo matres Nam etsi patres tamen et matres Vos enim effecistis tu per te tu per illum ut nati ad mortem renasceremur ad vitam Patres igitur estis per effectum matres per affectum patres per auctoritatem matres per benignitatem patres per tuitionem matres per miserationem Ergo et tu mater et tu mater etsi quantitate affectus impares in qualitate tamen non dissimiles Quamvis magnitudine benignitatis non coaequantur voluntate tamen concordantes licet plenitudine miserationis non convenientes intentione tamen non disconvenientes Cur taceam quae dicitis Ad quid celem quod proditis Cur abscondo quod facitis matres vos divulgatis filium me fateor Gratias ago filium me genuistis cum christianum me fecistis tu per te ipsum et tu per eundem ipsum tu per doctrinam a te factam et tu per doctrinam tibi inspiratam tu per gratiam a te mihi concessam et tu per gratiam ab illo acceptam Paule mater et te ipse genuit Pone ergo filium tuum mortuum ante pedes Christi matris tuae quia filius eius est Imo iacta illum in sinum pietatis eius quia plus ipse mater est Ora ut resuscitet mortuum filium non tam tuum quam suum Ora pro filio tuo quia mater es ut vivificet filium suum quia mater est Fac mater animae meae quod faceret mater carnis meae Utique si speraret oraret quantum posset nec cessaret donec impetraret si posset Certe si vis non potes desperare et si oras potes impetrare Insta ergo ut anima mortua quam tu vivam peperisti vitae restituatur nec cesses donec tibi viva reddatur Tu quoque anima mortua per teipsum curre sub alas Iesu matris tuae et conquerere sub pennis eius dolores tuos Postula ut plagas tuas confoveat et ut confotis vita redeat Christe mater qui congregas sub alas pullos tuos mortuos hic pullos tuos subiicit se sub alas tuas Nam lenitate tua exterriti confoventur odore tuo desperantes reformantur Calor tuus mortuos vivificat attactus tuus peccatores iustificat Agnosce

mater filium tuum mortuum vel per signum crucis tuae vel per vocem confessionis tuae Refove pullum tuum resuscita mortuum tuum iustifica peccatorem tuum Exterritus tuus a te consoletur a se desperans a te confortetur et in integram et inseparabilem gratiam tuam per te reformetur A te namque fluit consolatio miserorum qui sis benedictus in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXV* <olim LXIV> (ad sanctum Paulum apostolum *Cum terrore iudicii extremi et peccatorum*): PL 158 975 B]

Sancte Paule vas electionis quem dominus de caelis ad se vocare dignatus est obsecro te per illius misericordiam qui te ad tantam celsitudinem perduxit ut inter apostolos connumereris apostolus et servus dei intercede pro me ut solvat et adiuvet me dominus Iesus Chrisus donetque mihi patientiam spem et amorem dei et auferat a me fermentum malitiae et nequitiae donetque mihi continuo pascha suum celebrare in azimis sinceritatis et veritatis Per Christum dominum nostrum [M23119, 170v *ad s. Paulum*] *cf* Beatissime Paule vas

Sancte Petre apostole dei electe tu confessus es Christum ... solvendi in caelo et terra [Ott245 439 *ad s. Petrum*]

Sancte Petre apostole electe dei tu confessus es ... libera me qui es benedictus in saecula saeculorum [*ad s. Petrum oratio* PaL922, 50v: LEROQUAIS I, 35]

Sancte Petre apostole electe dei tu confessus es filium dei super te aedificavit dominus ecclesiam suam et tibi tradidit claves regni caelorum Tibi dedit potestatem ligandi atque solvendi et remittendi peccata Tu es pastor ovium Christi exemplar confessionis et paenitentiae doctor ecclesiae inanitor *paradisi adiutor electorum* Tu es susceptor animarum Et ego misera peccatrix et fragilis quid sum factura? Cum venero ante iudicium adiuva me Non recedam confusa propter vitia et peccata quae male commisi sed potius solve vincula peccatorum meorum qui habes potestatem ligandi atque solvendi Sancte Petre sancte Paule sancte Andrea apostoli dei aperite mihi portas iustitiae ut ingressus in eas confitear domino Per dominum nostrum Iesum[M23119, 170r *ad sanctum Petrum*, frase erasa *in corsivo*]

Sancte Petre apostole electe dei Tu confessus es Christum filium dei Super te aedificavit dominus ecclesiam suam Tibi tradidi t claves regni caelorum Tibi dedit potestatem ligandi atque solvendi et remittendi peccata Tu es pastor ovium exemplar confessionis exemplar paenitentiae doctor ecclesiae inanitor paradisi adiutor electorum Tu es susceptor animarum Et ego miser et peccator et fragilis quod sum facturum cum venero ad te adiuva me ut non recedam confusus propter vitia et peccata quae male commisi Sed potius solve vincula peccatorum meorum quoniam tu habes potestatem ligandi et solvendi in caelo et in terra Sancte Petre et omnes sancti apostoli aperite mihi portas iustitiae ut ingressus in eas confitear domino Amen [FrP 126v *ad sanctum Petrum apostolum*]

Sancte Petre apostole qui firmitate fidei tuisque lacrimis primatum apostolatus meruisti ... et in futuro praemia sempiterna [Chg173b 345 *de s. Petro*]

Sancte Petre benignissime et fidelis pastor ovium dei (...) [Giovanni di Fécamp (?) *Ad s. Petrum*: PL 147: 463 A]

Sancte sanctorum deus inestimabilis maiestatis Deus deorum et dominus dominorum mirabilis inenarrabilis inexcogitabilis quem tremunt in caelo angelicae potestates quem adorant dominationes et throni et omnes virtutes pavent a conspectu tuo cuius potentiae et sapientiae non est numerus qui fundasti mundum super nihilum et mare colligasti in aere quasi in utre omnipotentissime sanctissime fortissime deus spirituum universae carnis a cuius conspectu fugit caelum et terra ad cuius nutum omnia se subiiciunt elementa te adorent et glorificent omnes creaturae tuae Et ego filius ancillae tuae per fidem tuam flecto cervicem cordis mei sub pedibus maiestatis tuae gratias agens quoniam dignatus es per tuam misericordiam illuminare me Lumen verum lumen sanctum lumen delectabile lumen admirabile lumen superlaudabile quod illuminas omnem hominem venientem in hunc mundum et etiam oculos angelorum ecce video gratias ago Ecce video lumen caeli interlucet oculis mentis meae radius desuper a facie luminis tui et lactificat omnia ossa mea O si perficeretur in me Auge quaeso luminis auctor auge quaeso quod interlucet in me dilatetur obsecro dilatetur ex te Quid est hoc quod sentio quis est ignis qui calefacit cor meum Quae est lux quae irradiat cor meum O ignis qui semper ardes et nunquam exstingueris accende me o lux quae semper luces et nunquam offuscaris illumina me O utinam arderem ex te Ignis sancte quam dulciter ardes quam secrete luces quam desideranter aduris Vae his qui non ardent ex te vae illis qui non illuminantur ex te o lumen veridicum illuminans omnem mundum cuius lux implet mundum Vae caecis oculis qui te non vident sol illuminans caelum et terram vae caligantibus oculis qui te videre non possunt vae avertentibus oculos ut non videant veritatem et non avertentibus ut non videant vanitatem Nequeunt enim oculi tenebris assueti summae veritatis radios intueri nec sciunt de lumine aliquid aestimare quorum est in tenebris habitatio Tenebras vident tenebras diligunt tenebras approbant de tenebris euntes in tenebras nesciunt ubi corruant miseri nesciunt quid amittunt miseries utique qui et sciunt quid amittunt qui cadunt apertis oculis et descendunt in infernum viventes O lux beatissima quae non nisi a purgatissimis oculis videri potes Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt Munda me mundans virtus sana oculos meos ut sanis te contempler oculis quem non nisi sani oculi intuentur aufer squamas caliginis antiquae radiis tuae illuminationis splendor inaccessibilis ut te videre valeam irreverberatis obtutibus et in lumine tuo videam lumen Gratias tibi ago lux mea ecce video Dilatetur obsecro domine visus meus ex te revela oculos meos ut considerem mirabilia de lege tua qui es deus mirabilis in sanctis tuis Gratias tibi ago lumen meum ecce video video sed per speculum in aenigmate sed quando facie ad faciem Quando veniet dies laetitiae et exultationis in qua ingrediar in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum dei ut videam videntem me facie ad faciem et satietur desiderium meum (Augustinus, *Soliloquia* 34 PL 40, 892-893)

Sancte Sebastiane semper vespere et mane horis cunctis et momentis dum adhuc sum sanae mentis me protege et conserva et a me martiris enerva infirmitatem noxiam vocatam epidemiam Tu de peste huius mali me defende et custodi et omnis amicos nostros qui nos confitemur reos deo et sanctae Mariae et tibi o martyr pie tu Mediolanensis civis hanc pestilentiam si vis potes facere cessare et a deo impetrare quia multis est scitum quod de hoc habes meritum Zohe multa tu sanasti et sanata restaurasti Nichostrato eius viro hoc faciens modo miro in agone conservabas martyres et promittebas eis vitam sempiternam et martyribus debitam O martyr Sebastiane tu semper nobiscum mane atque per tua merita nos quaesumus in hac vita custodi sana et rege et a peste nos protege praesentans non trinitati et virgini sanctae matri et sic vitam fruamur quam mercedem habeamus et martyrum consortium et demum videre pium O quam mira refulsit gratia sanctus Sebastianus martyr dei inclitus qui militis insignia fratrum palma sollicitavit corda paventia verbo sibi colato caelitus [PRPLH:106r *Contra pestem*]

Sancte spiritus deus qui a patre et filio aequaliter procedis te suppliciter deprecor ut per virtutem septem verborum quae deus verbum protulit in hora passionis quam in corpore ... effectualiter exaudire [*Oratio ad spiritum sanctum* MiB41, 50ra]

Sancte spiritus hostem a me repelle invidum verum affer amorem muneraque charitatis plurima et praesta ut conscientia mea tibi famulans de die in diem proficiat et tuae gratiae intemerata subdatur Qui visis et regnas deus [PaL1354, 165v: Officium parvum Spiritus sancti *ad Nonam*]

Sancte Stephane beate Stephane benigne Stephane fortis miles dei primus in beato agmine martyrum dei potens princeps unus de magnis principibus caeli didici domine et credidi et gaudens amplector quod adhuc in terris positus tanta sanctitatis luce splenduisti ut venerabilis vultus tuus angelica dignitate fulgeret quod tanta cordis munditia nituisti ut beati oculi tui deum in gloria sua viderent quod tanta caritatis pietate arsisisti ut pium os tuum pie pro impiis te perimentibus oraret Sic fuit bone Stephane sic fuit Sic gaudeo fuisse et sic gaudeo laetor et exulto me cognovisse Quippe metuens iusti iudicis districtam sententiam metuens inquam ego peccator et reus meritam paenam opus habeo adiutore et dulce et tutum habeo te mitte te intercessorem ut places mihi omnipotentem amicum tuum dominum et creatorem meum et tuum Scio enim domine et certus sum ex magnis meritis tuis quia potes confido ex copiosa caritate quia voles spero ex immensa misericordia iudicis quia non negabit Anxius itaque et tremens refugit ad te male conscius sibi peccator Vide ergo pie Stephane angustiam meam et dilata super eam caritatem tuam Ecce enim astat reus ante tremendum iudicem Accusatur multis et magnis offensis Convincitur teste propria conscientia et testibus oculis ipsius iudicis Bona non egit quae male actis compenset Nullum familiarem iudicis aliquo praeterito obsequio meruit intercessorem omnes offendendo meruit accusatores Iudex terribiliter districtus intolerabiliter severus immoderate offensus vehementer iratus Sententia eius semel prolata immutabilis carcer irremediabilis apertus In carcere tormenta immania disposita tortores parati ut data sententia damnatum ad tormenta rapiant Tormenta sine fine sine intervallo sine temperamento tortores horribiles qui nusquam lassescent qui nunquam miserentur Timor reum turbat conscientia confundit cogitationes increpant fugere non licet Sic stat suspensus ad gravissimam sententiam Ecce miserum in angusto periculo in periculosa angustia Ecce hominem indigentem festino auxilio Ubi nunc est Nunc subveniat qui sub pressura lapidum misertus est se lapidantium Nunc oret pro eo qui apud eundem iudicem exstitit pro suis homicidis orator Stephane Stephane et vere Stephane quia vere coronate Stephane inquam Stephane en locus pietatis en tempus misericordiae en utique occasio exhibendae caritatis In hoc namque periculo consisto incessanter nisi quia non semper hoc cogito et tunc miseror et miserabilior cum oblivisci possum Semper enim videt me deus et peccata mea semper minatur districta iustitia eius peccatrici animae meae Semper infernus apertus et tormenta eius parata semper invisibiles insidiatores parati ut illum rapiant miseram animam Sic sum positus cum vigilo sic sum cum dormio sic sum cum rideo sic sum cum iocor sic sum cum superbio cum detraho sic cum irascor cum me vindico sic sum cum deliciis corporis miserabiliter amplector Denique sic sum semper et ubique Accelera ergo pie precor accelera antequam damner antequam me rapiant tortores hostes humani generis priusquam me absorbeat carcer infernalis priusquam me consumant tormenta gehennae Sed o vos o vos peccata mea magna estis nimis multa estis nimis ut merito negetur animae meae venia vestra Scio etiam certe ita est confiteor

ita est Sed quanto gravior mea infelicitas quanto angustior mea necessitas tanto mirabilior erit pietas indultoris tanto maior apparebit apud indultorem gratia intercessoris Scio satis domine dilecte dei Sephane quia eum deum offendi te quoque et omnes sanctos eius offendi Verum tanta est necessitas mea ut cogat me poscere subsidium etiam ab iis a quibus merui supplicium Et tantum repleti estis tu et alii sancti illo copioso illo inestimabili fonte pietatis ut delectet vos etiam eos pie liberare quos iuste potestis damnare Magna sunt magne Stephane magna sunt merita tua ut sufficere possint tibi et mihi et si prosunt mihi nihil tibi minuetur Ecce coram deo et coram te beate Stephane sunt cuncta peccata mea quae territant quae sollicitant quae gravant animam meam Dic ergo o pie piissimo et dilectissimo dilectori tuo dic domine ne statuas illi haec peccata Dic inquam pro egeno tibi supplicante quod dixisti pro populo te trucidante Dicat tantum pia caritas tua et certus sum quia remittet benignissimus deus cuncta mala mea Ipse enim est misericors et creator meus ego miser et opus eius tu dilectus amicus eius qui est benedictus in saecula Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LXIX* <olim LXVIII> (ad sanctum Stephanum *Cum retractatione caritatis et obdormitionis eiusdem*): PL 158 992 C]

Sancte Stephane martyr gloriose primitia sanctorum ... omnium peccatorum meorum Amen [*ad s. Stephanum oratio* PaL922, 54v: LEROQUAIS I, 35]

SancteSebastiane miles beatissime quoniam tota patria Lombardiae liberata fuit a mortifera peste et a maligno hoste tuis precibus et meritis intercede pro nobis ad dominum [CmU4105, 231v *Oratio ad sanctum Sebastianum contra pestem quae debet dici ter in die cum tribus* Pater noster et Ave Maria (2 = ANT)]

Sancti apostoli dilecti dei vos elegit deus ... in gloria regni sui Amen [*ad omnes apostolos oratio* PaL922, 53v: LEROQUAIS I, 35]

Sancti nominis tui domine timorem pariter et amorem fac nos habere perpetuum quia numquam tua gubernatione destituis quos in soliditate tuae dilectionis instituis [OxB249, 98r]

Sancti prophetae sancti apostoli sancti martyres sancti confessores ... ab omni vinculo peccatorum meorum Praesta haec salvator mundi [Chg173b 366 *ad omnes sanctos*]

Sancti spiritus assit nobis gratia quae corda nostra faciat habitaculum ... [*Incipit devota praeparatio ad sanctam communionem* Pa1413, 234r: LEROQUAIS I, 254 = SEQ NOTKERI]

Sancti spiritus domine corda nostra mundet infusio et sui roris intima aspersione fecundet [OxB249, 97v]

Sanctifica me domine signaculo sanctae crucis ut fiat mihi obstaculum contra saeva iacula inimicorum meorum Defende me domine et per lignum sanctum et per pretium iusti sanguinis tui cum quo me miserum redemisti [FrR 82r *Istas orationes sanctas uice veniam petendo Alia oratio* (5): ed. Boynton 315; WILMART, *Prières*]

Sanctifica me domine signaculo sanctae crucis ut fiat obstaculum contra saeva inimicorum iacula et defende me per lignum sanctum et pretium iusti sanguinis tui cum quo me peccatorem misericorditer redemisti Qui cum deo patre Amen [CmN7, 29v *Ordo Missae ad crucem pectoralem*]

Sanctissima dei genitrix Maria misericordiae fons et vitae perennis ... sine fine prospicere desiderat semper Amen [Mn164, 110/107v]

Sanctissima domina mea et spes mea ... [ZRh142, 11v]

Sanctissima et gloriosissima et piissima virgo Maria Filia dei patris Matris Iesu Christi Amica spiritus sancti Ancilla trinitatis Soror angelorum Promissio patriarcharum Domina apostolorum Magistra evangelistarum Fortitudo martyrum Exemplum confessorum Honor virginum Confortatio peccatorum Mitigatio damnatorum Pavor daemonum Laus honor benedictio et gloria totius caelestis curiae Ave virgo mater dei per quam salvi fiunt rei precor te memento mei plena gratia Amen [Ve69, 214 *Oratio devota benedictio ms benedictione*]

Sanctissima gloriosissima et purissima virgo Maria ... et gloriatur deus per infinita saecula saeculorum Amen [PaL1063, 274r: *Oratio de BVM matre domini nostri*: LEROQUAIS I, 48]

Sanctissima gloriosissima et purissima virgo Maria ego indignus et peccator maximus tibi committo animam et corpus ... et fructuosam ihac praesenti vita paenitentiam ut ipso donante visitationem et consolationem quam mihi in extremo dierum meorum adesse rogo bonis operibus ... valem dum vivo Amen [*Oratio sanctissimi papae Gregorii*: segnalata da CONDELLO-SIGNORINI, *Fs. Prato*, 2010, 224 (RM, BVall, B 82, 149v-150r)]

Sanctissima trinitas et indivisa unitas corde et corpore confugio ad te ... [Eb4, 13r: IV 19]

Sanctissime Petre princeps apostolorum cui commisit deus omnipotens claves ... peccatorum et consortium electorum [Chg173b 346 *de s Petro alia*]

Sanctissime Petre princeps apostolorum pastor et nutritor meus qui potestatem habes ligandi atque solvendi concessam a magistro tuo solve quaeso omnes

Sanctissime Petre princeps apostolorum pastor et nutritor meus qui potestatem habes ligandi atque solvendi concessam a magistro tuo solve quaeso omnes nexus iniquitatum mearum et intercede pro me ut respiciat me dominus et magister tuus sicut respexit te et eruat me de profundo vitiorum qui te liberavit de profundo aquarum depellat a me omne quo odit in me et inferat in me unde semper placeat illi Amen [OxB277, 68r *ms*]

Sanctissime Petre princeps apostolorum pastor et nutritor meus qui potestatem habes ligandi atque solvendi concessam a magistro tuo solve quaeso omnes nexus iniquitatum mearum et intercede pro me ut respiciat me dominus et magister tuus sicut respexit te et eruat me de profundo vitiorum qui te liberavit de profundo aquarum depellat a me omne quod odit in me et inferat in me unde semper placeat illi Amen [OxB277, 68r]

Sanctissime Petre princeps apostolorum pastor et nutritor meus qui potestatem habes ... et inferat in me unde semper placeat illi [Chg173b 348 *de s Petro alia*]

Sanctissime Petre princeps apostolorum pastor et nutritor ... unde semper placeam illi Amen [Vat84 68 *Ad honorem s. Petrum*]

Sanctissimi apostoli domini mei Iesu Christi beatissime Petre Paule Andrea Iacobe Ioannes Thomas Iacobe Philippe et Bartholomae Mathae Simon Taddae Mathia Barnaba Luca et Marce cum omnibus discipulis discipulabusque domini mei Iesu Christi orate pro me ut abstrahat me dominus a mundo sicut abstraxit vos et donet mihi sequi vestigia sua vel in extremo agmine vestro Amen [GvG 1933, 50].

Sanctissimi apostoli domini mei Iesu Christi beatissime Petre Paule ... vel in extremo agmine vestro [Chg173b 352 *de omnibus apostolis*]

Sanctissimi apostoli domini mei Iesu Christi beatissime Petre Paule Andrea Iacobe ... vel in extremo agmine vestro [Brb497 173 *ad omnes apostolos*]

Sanctissimi apostoli domini mei Iesu Christi beatissime Petre Paule Andrea Iacobe Ioannes Thomas Iacobe Philippe Bartholomee Matthee Simon Thadaee Mathias Barnabas Luca et Marce cum omnibus discipulis discipulabusque domini mei Iesu Christi orate pro me ut abstrahat me dominus a mundo sicut abstraxit vos et donet me sequi vestigia sua vel in extremo agmine vestro [*Oratio ad sanctos apostolos*: PL 101 1400 B]

Sanctissimi apostoli domini mei Iesu Christi beatissime Petre Paule Andreas Iacobe Iohannes Thomas Iacobe Philippe Bartholomae Mattheae Simon Taddae Matthias Barnabas Lucas et Marce cum omnibus discipulis discipulabusque domini nostri Iesu Christi orate pro me ut abstrahat me dominus a mundo sicut abstraxit nos et donet mihi sequi vestigia sua vel in extremo agmine vestro [Tr1742,13: *Oratio eiusdem <Ejrem diaconi> ad sanctos apostolos Mariam*: ed. Wilmart 16].

Sanctissimi apostoli domini nostri Iesu Christi Beatissime Petre Paule Andrea Iacobe Iohannes Iacobe Toma Phylippe Bartholomae Mathae Symon Taddae Mathia Barnaba Luca Marce Cum omnibus sanctis discipulis discipulabusque domini mei Iesu Christi Orate pro me ut abstrahat me dominus a mundo sicut abstravit vos Et donet michi sequi vestigia sua vel in extremo agmine vestro Quod ipse praestare dignetur Qui vivit et regnat cum deo patre et spiritu sancto in saecula saeculorum Amen (FrP 127r *ad omnes apostolos*)

Sanctissimi apostoli domini nostri Iesu Christi Petre Iacobe et Iohannes qui cum eo montem Oliveti ascendistis quibus familiarius et perfectius sua secreta revelavit quia vos pre ceteris quadam prerogativa amoris dilexit cum lacrimis et singultibus et suspiriis vestram deprecor misericordiam per illam tristitiam quam filius dei contristatus est in hora traditionis suae et per efficaciam orationis eius et per omnes passiones quas in carne sustinuit et per compassionem qua ei cum vestris condiscipulis condoluistis miseremini mei omnes pariter et condolete mihi quae in angustiis tribulatione mea peto a vobis auxilium et intercedite pro me ad dominum ut me adiuvere et consolari dignetur et tribuat meae petitionis effectum ad laudem et gloriam nominis sui quod est benedictum in saecula saeculorum Amen [HAS 53v]

Sanctissimi apostoli domini nostri Iesu Christi Petre Iacobe et Iohannes qui cum eo montem Oliveti ascendistis quibus familiarius et perfectius sua secreta revelavit quia vos pre ceteris quadam prerogativa amoris dilexit cum lacrimis et singultibus et suspiriis vestram deprecor misericordiam per illam tristitiam quam filius dei contristatus est in hora traditionis suae et per efficaciam orationis eius et per omnes passiones quas in carne sustinuit et per compassionem qua ei cum vestris condiscipulis condoluistis miseremini mei omnes pariter et condolete mihi quae in angustiis tribulatione mea peto a vobis auxilium et intercedite pro me ad dominum ut me adiuvere et consolari dignetur et tribuat meae petitionis effectum ad laudem et gloriam nominis sui quod est benedictum in saecula saeculorum Amen [HAS 53v]

Sanctorum monachorum nos domine Mauri Basilii atque Antonii confessio beata communiat et fragilitatis nostrae subsidium dignanter exorent Per [Budapest Cod. lat. 8° 5, 23v: ed. Zagreb 2002, 93]

Sanctorum omnium gloriosa confessio tribue nobis timorem nominis tui quod esse initium sapientiae praedixisti ut tuorum admisti conciliis misericordiae tuae dapibus saginemur Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 110: PL 142 410 D]

Sanctorum venerabilium tuorum caelestium agminum angelorum archangelorum patriarcharum prophetarum apostolorum martyrum confessorum virginum anachoritarum monachorum omniumque sanctorum supplicationibus nos tribue foveri ut quorum ordines venerabiliter invocamus obsequiis eorum intercessionibus commendemur et meritis Per [OxB277, 74v]

Sanctus Augustinus doctor ecclesiae hanc orationem fecit et rogavit dominum Iesum Christum ut si quis eam cotidie dicat vel super se portaverit quod nullus inimicus sibi nocere poterit nec illo die igne nec aqua nec veneno mortifero peribit et si quid iustum petierit impetrabit Et eodem die quo eam dixerit morte subitanea non morietur Et si eodem die anima eius egressa fuerit de corpore in infernum non intrabit [HAS 15r: prima di *Deus propitius esto*]

Sanctus Augustinus doctor ecclesiae hanc orationem fecit et rogavit dominum Iesum Christum ut si quis eam cotidie dicat vel super se portaverit quod nullus inimicus sibi nocere poterit nec illo die igne nec aqua nec veneno mortifero peribit et si quid iustum petierit impetrabit Et eodem die quo eam dixerit morte subitanea non morietur Et si eodem die anima eius egressa fuerit de corpore in infernum non intrabit [HAS 15r: prima di *Deus propitius esto*]

Sanctus sanctus sanctus... Repleatur os meum laude tua ut possim ... deus meus misericordia mea [Vat84 49]

Sandalis tuae protectionis domine protege pedes meos ut ad exempla sanctorum tuorum digne tuis insistam mysteriis Per Christum [CmN7, 26r *Ordo Missae Ad calceos sive sandalia dicit*]

Sanet te deus pater omnipotens qui te creavit Sanet te deus filius qui pro te passus est in cruce ... [HH134, 20r]

Sanet te deus pater omnipotens sanet te Iesus Christus filius dei sanet te spiritus sanctus Sanet te fides tua quae te liberavit ... [HH134, 20v]

Sanet te deus pater sanet te deus filius sanet te spiritus sanctus sanet te omnes sancti angeli et archangeli ... [HH134, 20r]

Sanguis Christi qui fusus amore fuisti ... da nobis regna beata Amen [PaL1192, 89v *Oratio dicenda in elevatione corporis Christi* (2): LEROQUAIS I, 143]

Sanguis domini nostri Iesu Christi in ara crucis in lavacrum et pretium redemptionis nostrae et totius generis humani post mortem suam ... [MiB41, 45vb *scoprendo il calice nel momento della comunione*]

Sanguis salve pretiose corporis domini nostri Iesu Christi qui pro peccatis nostris effusus fuisti miserere mei Amen [PaL1157, 20v *In elevatione calicis*: LEROQUAIS I, 71]

Satisfaciat tibi domine deus noster pro peccatis quibus te offendimus ut angustiis quibus nunc affligimur sanguis dilecti filii tui in ara crucis effusus vulnera passio mors clamor validus in morte extensio omnium membrorum in cruce exspiratio et oblatio beatissimae dei genitricis et oratio omnium sanctorum veniam peccatorum nostrorum et hanc rem quam precamur obtineamus nec nos patiaris diutius in hiis tribulationibus et angustiis affligi nec post finem huius vitae cruciari Gehennalibus flammis quos filii tui domini nostri pretioso sanguine redemisti [HAS 319v]

Scio deus omnipotens quod non sum dignus stare coram altari tuo et ante praesentiam maiestatis tuae sed confidens de tua misericordia supplico corde contrito ut recipias me ad gratiam tuam et indulgere digneris peccata mea et ad gloriam tuam misericorditer facias pervenire Amen [*Oratio dicenda quando tu vadis ad altare* OxB267, 289v gloriam tuam *corr ex g. suam*]

Scio domine Iesu Christe quia tua sacra mysteria ego peccator non sum dignus percipere propter faecitatem mentis et corporis mei sed postquam confisus de tua misericordia percipere praesumpsi ea quaeso domine non sint ad opprobrium sed ad remedium animae meae et protegant me ab omnibus iniquitatibus meis et faciant me tibi esse devotum [GvS 1933, 87].

Scio domine Iesu Christe scio et fateor quod non sum dignus quem tu diligas sed certe tu non es indignus quem ego diligam Indignus quidem sum tibi servire sed non es tu indignus servitio creaturae tuae Da mihi ergo domine unde tu es dignus et ero dignus unde sum indignus Fac me quo modo vis a peccatis cessare ut quo modo debeo possim tibi servire Concede mihi per tuam piissimam misericordiam sic custodire regere et finire vitam meam ut in pace dormiam et requiescam in te Praesta mihi domine ut in fine recipiat anima mea somnum cum requie requiem cum saturitate saturitatem cum aeternitate per Iesum Christum dominum nostrum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXI ad Christum* (Oratio servi Dei de se humiliter sentientis): PL 158 905 C]

Scio domine scio et fateor quia non sum dignus quem tu diligas sed certe tu non es indignus quem ego diligam Indignus quidem sum tibi servire sed tu non es indignus servitio creaturae tuae Da ergo mihi domine unde tu es dignus et ego ero dignus unde sum indignus Fac me quomodo vis a peccatis cessare ut quomodo debeo apostoli tibi servire Concede mihi sic custodire regere et finire vitam meam ut in pace dormiam et in te requiescam Praesta mihi in finem ut me excipiat somnus cum requie requies cum securitate securitas in aeternitate Amen (Ps. Augustinus, Meditationes 10 PL 40, 909)

Scis tu domine cui nihil occultum est et ipse quoque nunc confiteor ante pedes maiestatis tuae me vehementissimis saeculi fallacis ... quoniam te lauda omnis virtus caelorum semper et tibi esse gloria in saecula saeculorum Amen [Ve60, 20v-22r *De eadem cor multum movens ad devotionem et divinum amorem <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hippoensis>* (6)]

Scriptum est affirmante apostolo Quia vita et mors in manu linguae est Et iterum Linguam nullus hominum domare potest Quod ergo non potest domare purus homo rogemus ut domet deus et homo Ergo ad obtinendam virtutem discreti silentii supplici devotione hos canamus domino psalmos Verba mea Dixi custodiam vias meas Domine clamavi ad te exaudi me [*Pro servanda silentii loquendique discretione*: PL 101, 491C]

Scriptum est affirmante apostolo quia vita et mors in manu linguae Et iterum linguam nullus hominum domare potest Quid ergo domare non potest purus homo rogemus ut domet deus et homo Ergo ad optinendam virtutem discreti silentii supplici devotione hos canamus domino psalmos Verba mea auribus percipe domine Dixi custodiam vias meas domine clamavi ad te exaudi me [GvG 1933, 24].

Scrutator cordium deus libera nos a persequentibus nos et da nobis in tui expectatione iudicii firmam custodiam mentis ut non retribuamus inimicis mala pro malis Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 7: PL 142 66 C]

Sed asperges me domine hyssopo sancti tui domine per quos nobis tuas figuras et parabolas ediscere voluisti dicunt nobis quod hyssopus est herba humilis et medicinalis cuius radix petrae dicitur adhaerere et pulmones inflatos reprimere et purgare Et ideo quando hic locutus es domine de hyssopo de humilitate intelligeris nobis loqui quae in consideratione sui est modica illa virtus quae in conspectu tuo et totius caelestis curiae maxima reputatur Cui tu deus summus medicus magnam contulisti contra tumorem superbiae medicinam quando tu deus qui de excelsu gloriae tuae throno humilia respicis et ponis humiles in sublimi cum esses immensus et excelsus inclinasti caelos et descendisti in terram formam servi accipiens ut humilitatis exemplum humano generi exhiberes et esset medicina tumoris in homine humilitas tua Christe Ubi enim domine tua se exinanivit maiestas indignum est ut vento superbiae infletur vermiculus ac tumescat Quid enim magis mirandum est quid amplius detestandum quid gravius puniendum quam quod videns dei filium summum in regno caelorum novissimum factum in regno hominum apponat adhuc magnificare se homo super terram O magister et domine et bene dicimus tunc nobis humilitatis tuae librum et magisterium ostendisti cum lectionem illam nobis memoriae commendandam legisti dicens Discite a me quia mitis sum et humilis corde O humilis celsitudo Quam vere si voluisses dicere potuisses Discite a me fabricare lunam et solem vel totam fabricam huius mundi Vel discite a me triduanos mortuos suscitare Sed quia potentior est solidissima humilitas quam ventosissima celsitudo idcirco tu humilitatis doctor egregius potius dicere voluisti Discite a me nascente moriente praedicante miracula faciente quia mitis sum et humilis corde O si cordis mei intima aspergeres hyssopo hoc certe tibi qui es firmissima petra Christe toto corde radicitus adhaererem ita quod unus spiritus essem tecum et prae gaudio exclamarem quod tibi domino meo bonum est adhaerere Et quia haec hyssopus est inflatis omnibus nobis opus idcirco te cui humilium et mansuetorum semper placuit deprecatio deprecor humiliter et devote ut me interius et exterius digneris aspergere hac hyssopo et mundabor ac penitus emundabor a delicto maximo quod est superbia quae inter magna non solum maius sed primum et maximum est delictum Et per hanc emundationem lavabis me per gratiam tuam sanctam in baptismo sanguinis animae meae per paenitentiam renovando quem in baptismo fluminis et flaminis tibi sit inde laus et iubilatio iam lavisti Et super nivem dealabor Ex hoc audeo dicere confidenter quia domine tu dixisti Si fuerint peccata vestra ut coccinum sanguinea quasi nix dealbabitur in paenitentia et si fuerint rubra quasi vermiculus sicut lana alba erunt et sic opera sanguinis in vestem tuam domine misericorditer mutabuntur ita quod de me cum aliis sanctis tuis quibus quasi praeclara veste in gloria vestieris facies vestem tuam quam dealbatam mirabiliter designasti cum in transfiguratione vestimenta tua facta sunt alba qualia non posset fullo facere super terram [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 21: PL 158 835 A]

Sed ecce qui tribulant me inimici mei spirituales et corporales exultabunt si motus fuero per impatientiam et per iram Et certe confido in te qui es patientia mea quod quando tribularer patientiam mihi dares si tunc ad me ipsum reversus cum fratribus Iosephi humiliter cogitarem Merito haec patior quia peccavi aliquando in fratrem meum Et si dicerem cum Michaea Iram dei portabo quia peccavi ei et tunc illatam contumeliam levi ter deportarem cum in secreto mentis ad mala recurrem perpetrata Nam sicut patiens tanto patientius medici ferrum portat quanto putridius esse conspicit hoc quod secat ego quanto plus pondus cognoscerem culpae meae tanto tribulationis paenam levius sustinerem et tibi domino deo meo sacrificium tribulati spiritus ferventius immolare Sed o deus fortis et patiens qui vita es iis qui tribulatio sunt corde ut in te si velint accipiant patientiae documenta quoties in fornace

tribulationis in qua examinas iura tua per iracundiam crepui et defeci Quoties oblitus quod in tribulationibus meis esses per impatientiam in fratres incandui Quoties cor meum perdidit in furore et de tribulationibus excaecatus non potui ostium invenire per quod reverterer ad me ipsum ut tribulatum spiritum interius continerem ne vel per verba vel verbera exterius mugiret tonitrua fulgura coruscaret Et si aliquando licet raro inter adversa vel proba meo tribulato spiritui patientiam tribuisti visum fuit mihi domine Deus meus quod angelus ille tuus qui descendit cum Azaria et eius sociis in fornacem et excussit flammam ignis de fornace et fecit medium fornacis quasi ventum roris flantem descenderet in cor meum et in tribulatione meum contribulatum spiritum in illo interiori sacrificio sic tua gratia interius impinguaret sicut asinus exterius tribulis impinguatur et tunc omnino me ignis iracundiae non tetigit neque contristavit nec quidquam mihi molesti intulit sed probavi per experientiam in me ipso quod etsi persecutores pugnant postea tamen non sibi mellificant sed patienti Propter quod David exemplum de se ponens ut me ad patientiam invitaret de persecutoribus suis dicit Circumdederunt me sicut apes Apes enim etsi inferant punitionis dolorem amantur tamen quia mellis dulcedinem administrant Sic et persecutores meos domine amare volo et punitiones quas amaris conatibus inferunt tribulato spiritu tolerare ut mellita iucunditas subsequatur Nam per quemdam sapientem audivi domine te dicentem quod usque ad tempus sustinebit patiens et postea redditio iucunditatis [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 36: PL 158 846 D]

Sed et illa felicitum angelorum amabilis innocentia nonne pretiosum opus digitorum tuorum est o dei sapientia Unde adornasti eos quasi incorruptibili vestitura in die qua condidisti eos in opus sacri ministerii tui Hi sunt viva sidera superioris caeli lilia interioris paradisi rosae plantatae super aquas Siloe quae fluunt cum silentio in mentium immobiliter fixi O flumen pacis O deliciarum ager O sapientia sola gyrum caeli circumiens Ex te lucen t candent et rutilant in sapientia multa in castitate virginea in caritatis ardoribus sempiternis Haec est florida iuventutis tua domine tibi fideliter in nostra infirmitate deserviens dum in his tenebris mundi gressus nostros paedagoga manu ductione dirigit dum hostiles incursus a nobis propellit dum voluntatis tuae secreta denuntiat dum ad bona quaeque mentes dissolutas roborat dum nostrarum orationum thymiamata ad aram auream transfert et faciem pii patris pro nobis semper exorat [Eckberti abbatis Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* VII: PL 195 109 A]

Sed heu mihi misero peccatori mi domine metuende Cum scirem quod tu me gauderes spectare luctantem iuvare deficientem sublevare cadentem coronare vincentem ecce domine tu vidisti quoniam in me insiliit subito hostis iste impulsus ab illo cuius halitus prunas ardere facit et quietem cordis mei et corporis perturbavit Quoties obscenis et immundis et vanis cogitationibus me turpiter blasphemavit Quoties ad phalanges cordis mei mane et vespere exclamavit ut ad singulare certamen descenderem contra ipsum et affectionum mearum agminibus exprobatum Vidisti etiam domine ex adverso quomodo contra ipsum velut pusillanimitas non certavi velut infidelis illegitime decertavi vel omnino solvi militiae meae vinculum inde certum antequam ei cederet adversitas praeliorum Vidisti insuper Domine ne sileas ac propter hoc finaliter discedas a me quomodo cum humiliatus non mea sed tua virtute sileret et relinqueret me in pace ego illum ipse adversum me ad praelium excitavi et vires reatus mei quas in baptismo et in pristina paenitentia mea perdidit ei reddidi et sic coronam veh mihi perdidit quam non nisi legitime certantibus praeparasti At si recuperatis per te viribus aliquando praedicti hostis desideris vitiosis viriliter restitui vel restituri in futurum eumque superavi vel superavero te iuvante licet hostem ipsum tyrannum domesticum de carne mea in hac misera vita non possim omnino expellere velut alterum Iebusaeum providisti tamen mihi si non consentienti quod quantum ad actum tantum et non quantum ad reatum in me remanet post baptismum Nam de tua pietate confido quod ea quae invitatus et renitens patior ab hoc hoste mihi imputare non debeas ad peccatum Et etiam in hoc deus meus parcendo maxime et miserando tuam omnipotentiam manifestas quod sicut alia mala praetereunt in nobis actu et remanent reatu ut homicidium adulterium et similia ita e converso operatur in nobis mirabiliter omnipotentia tua deus ut carnalis concupiscentia cuius non consentitur desideriis vitiosis in baptismo praetereat reatu et in paenam peccati nobis remaneat semper actu [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 17: PL 158 832 B]

Sed o domine quid dicam quid respondebo cum mea sensualitas a mea interrogetur ratione quomodo hoc potest esse ut cum originali peccato nascatur parvulus genitus a parentibus baptizatus cum non possint in illum transfundere quod non habent Ecce domine qui docuisti me a iuventute mea stare super vias meas et interrogare de semitis antiquis per easdem antiquas semitas simpliciter ambulando existimo quod eodem modo quo parvulus olim cum praeputio nascebatur quem tum parentes generaverunt circumcisi et quomodo quotidie granum nudum a palea humano opere cum diligentia separatum et sic seminatam cum palea tamen nascitur et exsurgit sic et ego cum originali peccato me fateor esse natum licet tu deus omnipotens parentes meos ab illo mundaveris in baptismo quoniam ipsi me ex hoc carnaliter genuerunt quod ex peccatore veteri homine contraxerunt et non secundum illam generationem qua denuo nati erant sed potius quia et ipsi fuerant carnaliter generati Et hoc recordatus sum et effudi in me coram te animam meam deus ut intelligam miserabiliter in me factum quod ille primus homo cum in honore esset in se non intellexit a te iustissime faciendum Tu autem deus qui dives es in misericordia dimittens originalia et actualia non propter meritum nostrum sed propter nimiam caritatem qua dilexisti nos cum essem in dictis iniquitatibus sic conceptus et mortuus etiam antequam natus essem convivicasti me per tuam gratiam in baptismo animam a vetustate culpae mundando reatum eius solvendo ac ipsam a paena perpetua liberando Et propterea tibi domine semper in psalmis confitebor [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 15: PL 158 831 B]

Serenissima et inclinata mater domini nostri Iesu Christi virgo Maria ... dignetur indulgere [PaL1347, 255v *ms*: LEROQUAIS I, 156]

Serenissima et inclinata mater domini nostri Iesu Christi virgo Maria ... dignetur indulgere [PaL1347, 255v *corr*: LEROQUAIS I, 156]

Serenissima et sanctissima mulierum mater domini nostri Iesu Christi ... [BerlinKK78B21, 223r *Oratio ad beatissimam virginem Mariam*]

Serenissima mater et inclita virgo perpetua ... [OxB249, 72v]

Servientes tibi domine ob metum in timore iudicii exultantes cum tremore propter fiduciam spei doce nos apprehendere disciplinam qui iudicas terram ut te propitiantie veteris hominis figulum confringentes exterioris terrae purgamenta calcemus [*Oratio* (Ps 2): PL 101, 564B *Alia*]

Sextum gaudium ostendit de supernis qui descendit in linguis paraclitus Dum confirmat et suspendit replet mundat et accendit apostolos caelitus Linguis igneis est datus ut per linguas sit sanatus homo linguis perditus Et per ignem emundatus qui fuerat maculatus per peccatum paenitus Per hoc gaudium beatum ora virgo tuum natum ut in hoc exilio Deleat nostrum reatum ne nobis sit imputatum in magno iudicio [*Septem gaudia beatissimae v. Mariae* (6) CmU4105, 212r]

Si ante oculos tuos domine culpas quas fecimus et plagas quas excepimus conferamus minus est quod patimur maius est quod meremur Peccati paenam sentimus et peccandi pertinaciam non vitamus In flagellis tuis fragilitas nostra frangitur et iniquitas non mutatur Mens aegrotat torquetur et cervix dura non flectitur Vita in dolore suspirat et in opere non emendat Si expectas non corrigimur si vindicas non duramus Confitemur in correptione quod fecimus obliviscimur in visitatione quod flevimus Si impresseris manum faciendam promittimus Si suspenderis gladium promissa non facimus Si ferias clamamus ut parcas Si parcas iterum te provocamus ut ferias Si angustiae veniunt tempus petimus paenitendi Si misericordia subveniat abutimur patientia quae pepercit Adhuc plaga illata vix praeterit et iam non recolit mens ingrata quod pertulit Si cicius nos audis ex misericordia insolescimus Si tardius ex inpatientia murmuramus Te volumus domine servare quod feceris non timemus non observare quod iusseris Habes domine confitentes reos parce quia pius es Novimus quia nisi dimittas recte nos punias Sed et apud te est multa miseratio et propitiatio perhabundans Praesta si ne merito quod rogamus qui fecisti ex nihilo qui rogarent Clamantibus nobis ad te domine miserere moveat misericordiam tuam vox fidelis et stabilis atque illa de qua totum speramus pietas non reputet quod offendimus dum respicit quod rogamus Et cum grandis sit miseria esse nos reos maior tibi sit clementia esse nos miseros Tu nos supplices auxilio ante te et criminis nostri mala ponimus et dolores a te precando misericordiam quam peccando repulimus expectamus Praestetur his de indulgentia tua quod rogaris accipere quos agnoscis fiduciam de sua iustitia non habere Erige nos domine deus noster et alleva in misericordia tua ut communione salutis et gaudio caritatis dum ipsi salvari ex munere tuo cupimus etiam fide et pace cunctarum degentium gaudeamus Per [Sg23, 23] *gr* Deus piissime

Si ante oculos tuos domine culpas quas fecimus et plagas quas excepimus conferimus minus est quod patimur maius est quod meremur peccati paenas sentimus et peccandi pertinaciam non mutamus in flagellis tuis infirmitas nostra vincitur et iniquitas non mutatur mens aegrotat torquetur et cervix dura non frangitur vita in dolore suspirat et tamen in opere non se emendat Si expectamus non corrigimur et si vindicas non duramus confitemur in correptione quod lesimus obliviscimur ex visitatione quod flevimus Si impresseris manum faciendam promittimus si suspenderis gladium promissa non facimus si ferias clamamus ut parcas si parcas iterum te provocamus ut ferias Habes domine confitentes reos novimus quod nisi dimittas recte nos punias Praesta omnipotens deus pater quod rogamus sine fine promittis /// qui nos fecisti ex nihilo Per [OxLL4 (ed. CoO, 213 n. 23)]

Si diversis temptationibus afflictus sis et vel humanis vel spiritualibus temptationibus undique astrictus et tibi videris a deo derelictus qui plerumque sanctos suos ad tempus derelinquit probandos et per id tibi videatur tentatio maior esse quam tolerare possis intima mente decanta illos psalmos quorum caput est: Deus deus meus respice in me Exaudi Deus orationem meam cum deprecor Salvum me fac deus Et clemens deus statim te adiuva et temptationem quam pateris tolerare te posse efficit [*Quartus usus psalmorum*: PL 101,467A]

Si pro honore quem hodierno die ... felicem vitam concede [Fi, BML, PL 90. sup. 56, 81v *Oratio pro gratiarum actione* (1) di Poggio da Terranova]

Si tantum domine reatum nostrae delinquentiae ... in dolore gementem [PaL1072, 152r: *Oratio sacerdotis ante missam brevis et utilissima*: LEROQUAIS I, 51]

Si tantum domine reatum nostrae delinquentiae cogitamus deputatum observationis ministerium non implemus Grave est enim quod ad mensam tuam mundo corde et nocentibus manibus non venimus sed gravius est dum peccata metuimus etiam sacrificium non reddamus Licet igitur per obedientiam assistere pro indulgentia patere pro officio ministrare pro remedio immolare obsecrare pro populo Quaeso domine conforta in me quod trepidat cura quod taedet reconcilia quod discordat evacua quod corrumpit humilia quod superbit Sit pia iustitia clemens correctio nonquam absorbeat peccatorem Da in salutem disciplinam non in mortem sententiam Exaudi peccatoris precem qui visitas in dolore gementem Qui vivis Amen [Mn164, 91/65v *Oratio sancti Ambrosii dicenda ante missam*]

Si tantum domine reatum nostrae delinquentiae cogitamus deputatum observationis ministerium non implemus grave est enim quod ad mensam tuam mundo corde et innocentibus manibus non venimus sed gravius est si dum peccata metuimus etiam sacrificium non reddamus Liceat igitur pro inobedientia assistere pro indulgentia petere pro officio ministrare pro remedio immolare obsecrare Quaeso domine conforta in me quod trepidat reconcilia quod discordat evacua quod corrumpit humilia quod superbit Sit pia iustitia clemens correctio nunquam absorbeat peccatorem imo reconciliet paenitentem Da in salutem disciplinam non in mortem sententiam exaudi peccatoris precem qui visitas in dolore gementem Per Christum dominum nostrum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXXIII* (Ad idem faciendum): PL 158 926 C]

Si tantum domine reatum nostrae delinquentiae cogitemus deputatum nobis observantiae ministerium non implemus grave est enim quod ad mensam tuam mundo corde et manibus innocentibus non venimus gravius est si dum peccata metuimus etiam sacrificium non reddamus Licet igitur per indulgentiam assistere pro officio immolare pro remedio rogare pro populo Quaeso domine conforta in me quod trepidat reconcilia quod discordat remove quod cruciat erige quod laborat incide quod vulnerat evacua quod corrumpit castiga quod defluit humilia quod superbit sit pia iustitia correctio clemens quae peccatum coarceat non quae me peccatorem absorbeat da in salutem et disciplinam non in mortem sententiam respice precantem quem visitas in dolore gementem Per redemptorem mundi dominum nostrum Iesum Christum (MT 9)

Si te in tribulationibus a deo derelictum intelligas compuncto corde decanta hos psalmos Usquequo domine Deus auribus nostris Miserere mei deus Exaudi deus orationem meam et ne despexeris In te domine speravi Et deus statim laetificabit te in omnibus angustiis tuis [*Sextus usus psalmsorum*: PL 101,467B]

Si tibi vita praesens fastidiosa sit et animum tuum delectet supernam patriam contemplari et omnipotentem deum ardenti desiderio quaerere intenta mente hos psalmos decanta Quemadmodum Quam dilecta Deus deus meus Et clemens deus citius mentem tuam consolabitur [*Quintus usus psalmsorum*: PL 101,467A]

Si vis mentem tuam spirituali gaudio et laetitia illuminare et magnam spem de dei indulgentia tibi promittere et si vis orare mitte mentem tuam ad virtutem psalmsorum quorum initium est Exaudi domine iustitiam meam Ad te domine levavi Deus in nomine tuo Deus misereatur nostri Deus in adiutorium In te domine speravi Inclina domine Et nullatenus poteris tua propria lingua nec humano sensu tam perfecte miseriam tuam ac tribulationem augustiamque diversarum tentationum explicare et illius misericordiam implorare quam in his psalmis et caeteris his similibus [*Secundus usus psalmsorum*: PL 101,466B]

Si vis omnipotentem deum laudare et ipsius maiestatem omniumque beneficiorum suorum quibus humano generi ab initio mundi in veteri testamento patriarchas ac prophetas in novo quoque per incarnationem sempiterni filii sui misertus est gratias agere decanta illos psalmos quorum titulus est Alleluia et quorum initium est vel Et super omne mel et favum omnipotenti deo dulce munus offeres si in his psalmis continuo illum laudes ac magnifices vel psalmus LXXI LXXII LXXIII Dixit dominus usque Ad dominum cum tribularer Confitemini domino Lauda anima mea dominum Laudate dominum quoniam bonus est Lauda Ierusalem Laudate dominum de caelis usque ad Omnis spiritus laudet dominum [*Tertius usus psalmsorum*: PL 101,466C]

Si vis pro peccatis tuis paenitentiam agere et confessione peccatorum tuorum veniam rogare delictis quantum vales intente non celebritate verborum sed mente cogitando ac scrutando decanta septenos psalmos Davidicos quorum initium duo Domine ne in furore et duo Domine exaudi Beati quorum remissae sunt et Miserere mei Deus secundum magnam et De profundis Et celerrime invenies clementiam dei [*Primus usus psalmsorum*: PL 101,466B]

Si volueris intima mente exercere te in divinis laudibus ac praeceptis et mandatis caelestibus psalmum Beati immaculati in via decanta Et licet usque ad obitum vitae tuae huius psalmi virtutem contempleris atque scruteris nunquam perfecte illum ut puto intelligere poteris In quo nullus versus est quin insit vel via dei vel lex vel mandatum seu praeceptum dei vel verba aut iustificationes vel iudicia aut sermones Et ideo non est tibi opus ut per diversos libros animum diffundas [*Octavus usus psalmsorum*: PL 101,467C]

Sic dulcissime sacrum corpus ... [ZRh170, 108v o dopo] *cfr* Sit Iesu dulcissime sacrosanctum corpus

Si et tu miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam Non dico secundum meam miseriam sed secundum tuam magnam misericordiam quae longe maior est quam mea miseria magna nimis Non peto secundum meritum meum vel secundum iustitiam tuam vel meam sive secundum opera mea quibus ego miser deviavi a te sed secundum magnam misericordiam tuam Magnam quaero misericordiam quia non decet tuam magnam magnificentiam parva dare Imo exaudiri dignum non essem si a magno parva peterem Ego enim te non illum magnum sed infinite maiorem aestimo Alexandrum qui non attendis quid me oporteat accipere sed quid deceat te dare nec magna petens de meritis meis praesumo sed confido de tua misericordia magna quae quasi soror tua ab infantia tecum crevit et de utero matris tuae egressa est tecum Magnam igitur misericordiam tuam peto Qui tribularer plurimum si nescirem misericordias tuas domine sed per experientiam sentio in meipso tres misericordias te habere Prima est qua me et alios peccatores ad quamlibet offensam qua oculis tuae maiestatis offendimus non continuo consumpsisti sicut et nos conservos nostros quando nos offendunt confundere statim volumus et punire sed tandiu suspendisti gladium ultionis quod vere dicere possumus cum propheta Misericordia domini quia consumpti non sumus Et haec quidem tua prima misericordia parva esset nec si sola esset mihi sufficeret ad salutem sed potius iudicium damnatio accumulans divinarum bonitatis tuae et patientiae et longanimitatis me faceret contemptorem et secundum duritiam meam et cor impaenitens thesaurizarem mihi iram in die irae et revelationis iudicii tui iusti in quo mihi impropere omnia mala mea inferres haec fecisti et tacui Ideoque mihi tuam secundam et maiorem prima misericordiam porrexisti qua me miserum peccatorem ut tibi sit inde gratiarum actio et vox laudis ad paenitentiam revocasti Neque enim cum essem mortuus in peccatis movere poteram pedem affectus mei ut me ad te converterem paenitendo nisi me tua misericordia adiuvisset Sed si dicebam Motus est pes meus misericordia tua domine adiuva me [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 5: PL 158 823 C]

Sicut in thesauro abscondito cupidus gaudet et sicut in amore filii unici delectatur mater ita gaudium est et delectatio grata in caritate tua Iesu animae amplecti te O Iesu amanti te dulcedo mellis suavitatis lactis vini inebrians sapor cunctaeque deliciae non sic oblectant fauces degustantium se ut tuus amor mentium gustantium te O Iesu vive panis concupiscibilis botre suave vinum mitis agne fortis leo formosa panthera simplex columba velox aquila stella matutina sol aeternae angelae pacis fontale lumen sempiternorum luminum te amet te quaerat in te delectetur teque admiretur omnis sensus bonus et tuae conveniens laudi deus cordis mei et pars mea Christe Iesu Deficiat per te cor meum a spiritu tuo et caro mea a concupiscentiis suis et vivas tu in me et concaleat in spiritu meo carbo ignitus amoris tui et excrescat in ignem perfectum Foveat et enutrit illum in me gratia tua ut ardeat iugiter in ara cordis mei ferveat in medullis meis flagret in absconditis animae meae ut in die consummationis meae consummatus inveniatur ante te In die qua exui me iubebis tunica ista mortali quam nunc circumfero custodiat me visitatio tua circumdet me dilectio tua et fiat animae meae quasi vestimentum decoris tui ut non nuda sed vestita inveniatur ut habeant unde abscondantur infirma eius ab oculis tuis [Eckberti abbas Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* XVII: PL 195 112 D]

Sicut myrrha electa odorem dedisti suavitatis sancta dei genitrix [OxB277, 82r *preceduto da* “V” (= CAO ANT 492)]

Sicut nulla est hora ... Da pater clementissime veram mei mihi recognitionem meque per viscera tuae misericordiae salvare digneris qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [Ve60, 22v-24v *Quod tota spes et desiderium cordis nostri debet esse in deum* <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Angtini Episcopi Hipponensis> (7)]

-a-

Sicut nulla est hora vel punctus in omni vita mea benignissime deus auctor et conservator noster
 quo non utar tuis magnis beneficiis
 ita da pater clementissime
 ut nullum sit momentum
 quo te non habeam ante oculos in memoria mea
 et te diligam ex omni fortitudine mea

Scio enim deus meus quod hoc non valeo

nisi tu dederis per gratiam tuam
 Non est mei volentis sed tui miserentis ut diligam te
 Iubes te diligi da mihi quod iubes
 Tu nos fecisti fabricator mundi rege nos
 Tu nos creasti ne spernas obsecro nos quia opera tua sumus
 Et quis nescit domine deus noster
 quod nos lutum et vermiculi non valemus boni quicquam
 nisi tu dederis
 Aperis aures tuas clamoribus nostris quibus lacrimantes clamamus ad te
 Pater noster da nobis hodie panem nostrum quotidianum
 Scio domine scio et confiteor me esse indignum
 sed tu domine misericors me fac idoneum propter tuam bonitatem
 et ne confindas in te sperantem servum tuum
 Tu quippe es deus noster suavis patiens
 et in misericordia disponens omnia
 Tu creator et rex mundi es magnipotens
 Nos vero folium sumus
 et ventus est vita nostra super terram
 nec irascaris in nos domine si cadimus
 Fragiles enim sumus
 et mundi laqueis infinitis involuti
 Nonne deus inestimabilis fortitudinis contra folium
 quod a vento rapitur
 ostendere vis potentiam tuam
 an stipulam siccam persequeris
 Non damnabis deus omnipotens
 non damnabis pulicem unam
 Cum tuas ingentes miserationes domine considero
 non possum de mea salute non confidere
 Cum vero multiplices huius saeculi laqueos aspicio
 et recte vivendi difficultatem propter innumerabiles occasiones peccandi
 non possum vehementer non totus expavescere
 Si doles de perditione nostra
 quid prohibet te domine cum sis omnipotens
 ne semper laeteris de nostra salvatione
 Si tu vis tu potes ab omnibus iniquitatibus
 in quibus conceptus et educatus sum
 me prorsus mundare
 Tu solus potes me salvare
 Recordare domine tuarum antiquarum miserationum
 quibus nos a principio nativitatis nostrae
 usque ad hanc diem benignissime prosequutus es
 Ego quidem miserimus homuncio vehementissime mihi timere debeo
 cum videam mihi undique multa imminere pericula
 Pericula mihi sunt in divitiis in voluptatibus
 in societatibus in cibis et in potibus
 et in multis quae nullo pacto possumus effugere pericula mihi sunt
 In extraneis pericula sunt
 et in domesticis pericula sunt mihi ex inferioribus
 ex aequalibus et superioribus
 pericula sunt in dando
 pericula sunt in accipiendo
 et in omni via vitae meae
 Quis me defendet
 Quis me liberabit ab insidiis huius mundi
 nisi tu deus meus
 Nisi sperantem tuum mihi praesto fore praesidium profecto iam desperare potuissem
 Sed spes mihi magna subesse debet
 clementissime rex aeternae deus
 ex multitudine miserationum tuarum
 Dilexisti enim me salvator meus
 antequam diligerem te
 Substituisti me domine misericorditer in multis meis iniquitatibus
 Vitam mihi hucusque produxisti
 quae plena peccatis erat
 in qua mihi etiam teste conscientia mea dignus eram morte sempiterna
 Fac me domine tantorum beneficiorum tuorum non esse immemorem
 Da pater clementissime veram mei mihi recognitionem
 meque per viscera tuae misericordiae salvare digneris
 qui es benedictus in saecula saeculorum Amen [*Oratio AUGUSTINI: BrvF49, 3v-4v trascrizione ...*]

-Z-

Sicut ovis ad occisionem ductus est Et quasi agnus coram tondente se obmutuit [*Via Crucis IX stazione Vsc + Rvs*]

Sicut pratum picturatur et ver vernis floribus mater dei figuratur mysticis nominibus Haec est vera Sunamitis nostra tympanistria via vitae vera vitis et cella
 vinaria Haec est sponsa Salomonis fermentatrix femina qua vestusta pharaonis relevatur sarcina Haec lucerna paradisi ostium et ianua haec vervecis est
 occisi genitrix ingenua Haec est scala qua descendit calcata deitas haec est litus ad quod tendit nostrae molis gravitas Haec est mundi medicina mundi
 purgans lolium haec est rosa sine spina castitatis lilium Haec est turris quam vallavit incorrupta firmitas hoc castellum quod intravit sola verbi veritas
 Haec est scirpea fiscella parvulum excipiens haec est parens et puella sine patre pariens Virga virgo nuncuparis templum vas sacrarium porta clausa lux
 solaris caeli luminarium Rubus ardens madens vellus Gedeonis area fons signatus ferax tellus granum sine pallea Gemma iubar lac talentum spes et laus
 prophetica cinnamonus ros unguentum quo fugantur toxica Gutta nardus mel pigmentum radix aromatica palma palmes pavimentum piscina probatica

Botrus uva favus hortus thalamus triclinium arca navis aura portus luna lampas atrium Vitrum urna claustrum cella domus aula civitas fons fenestra lumen stella sol aurora claritas Tu columba tu columna tu vitta coccinea tu es alitrix tu alumna tu Engaddi vinea Tui patris tu Maria mater es et filia ergo patri mater pia nos tu reconcilia [Meersseman I, 187 nr. 36 (*Haec-est-Schema*, sec. XIII); AH 10, 108; AH 40, 105]

Signatum est super nos lumen vultus tui domine ... [*In fronte* PaL1400, 217v: LEROQUAIS I, 233]

Signatum est super nos lumen vultus tui domine Dedisti laetitiam in corde meo Domine exaudi orationem meam Et clamor meus ad te veniat [PRPLH:89r dopo *Ave facies* e prima di *Deus qui nobis signatum*]

Signore mio domenedio a te ... l'nima mia in vita eterna Amen (Ri23:69v)

Signore mio Iesu Cristo che sette parole nel ultima hora della tua vita ... Vieni et siedì co santi miei a satollare et iocundare sempre in eterno ne regno mio colla compagnia di beati Per infinita saecula saeculorum Amen (Ri23:77v)

Signum sanctae crucis defendat nos ab omnibus malis praeteritis praesentibus et futuris exterioribus et interioribus per signum sanctae crucis ab omni persecutione diaboli liberemur huius signaculo prosternantur adversarii effugentur daemonia per istius crucis signum a periculis mundi salvemur Praelietur pro nobis Michael qui victo dracone in milibus angelorum omnipotenti deo laudem dixit Intercedat pro nobis sanctus Gabriel qui salutem mundo nuntiavit Assit nobis sanctus Raphael tribuens medicinam quam mundi auctor attulit Auxilietur nobis virgo sanctissima Maria genitrix domini nostri Iesu Christi cum omnibus sanctis virginibus Orent pro nobis omnes sancti apostoli principes potestatem habentes dimittiendi peccata Adiuvetur nos omnes sancti martyres victores diaboli triumphatores Christi Assint nobis omnes sancti confessores Orantes pro nobis ad dominum nostrum Iesum Christum in eius sancto nomine liberentur corda et corpora nostra ab omni persecutione diaboli in sempiternum Amen [FrR *Oratio ad sanctam crucem postquam surrexerit*: ed. BOYNTON 316; *cf.* WILMART, *Prières médiévales*, 38; ERNEST DÜMMMLER, Berlin, 1884, II, 257 = opera dubbia di RABANO MAURO (MGH *Poetae Latini aevi carolini*,); BOYNTON, *Shaping a Monastic Identity*, 100-101]

Signum T in quo filii dei sanati fuerunt a morbo et a morte subitanea sancte deus sancte foris sancte immortalis salvator mundi deus miserere nobis [CmU4105, 231v *Oratio ad sanctum Sebastianum contra pestem quae debet dici ter in die cum tribus* Pater noster et Ave Maria (1)]

Singularis meriti sola sine exemplo mater et virgo ... meritis perenne consequar regnum [Brb497 164 *ad s Mariam*]

Singularis meriti sola sine exemplo mater et virgo Maria quam deus ita mente et corpore inviolatam custodivit ut digna existeres ex qua sibi nostrae redemptionis pretium dei filius corpus aptaret obscuro te misericordissima per quam totus salvatus est mundus intercede pro me miserrimo et cunctis iniquitatibus foedato ut vel iam donet dominus infelici animae meae amorem puritatis affectum munditiae te norem castitatis Ego enim ego infelix ego totius innocentiae totius sanctimoniae gratiam perdiidi ego templum dei sanctum multipliciter violavi Sed quid ago obscenitate meas referens auribus illibatis Horresco domina horresco et arguente me conscientia male nudus coram te erubescio Cui vero moribundus offeram vulnus meum Ad quem ibo et apud quem deplorabo dolorem meum aut quando aliunde sperem beneficia sanitatis si mihi clauditur illud unicum reclinatorium aeternae pietatis Audi ergo domina audi propitia audi et exaudi civem perditum de sorte haereditatis tuae post longa exilia post longa suspiria post saeva ludibria post multa supplicia revertentem ad ubera consolationis tuae Memini et meminisse delectabile est qualiter ad commendandum miseris unicum patrocinium tuum cuidam tuo servo agenti in extremis revelasti memorabile nomen tuum Apparens enim ei cum esset in angustiis et requirens utrum te agnosceret cum ille minime domina tremens responderet tu ei pro benignitate tua quam blande quam familiariter tu domina dixisti Ego sum misericordiae mater Apud quem ergo miseri apud quem desolati rectius ingemiscimus deplorantes mala totius calamitatis et miseriae nostrae quam apud te veram et indubitam matrem misericordiae Mater sancta mater unica mater immaculata mater incorrupta mater misericordiae mater pietatis et indulgentiae aperi sinum pietatis et suscipe mortuum in peccatis Ecce domina filius prodigus nudus et attritus pedibus de loco horroris de nebula immunditiae et tectoris suspirat clamat et appellat matrem non immemor quoties cum foveris texeris excusaveris apud patrem Et quidem ille piissimus atque benignissimus pater tu tam dulcis et suavis mater Agnosce benedicta filios tuos quos unice dilectus unigenitus tuus non erubuit nominare fratres suos Et si pro illo innocente filio tuo crucifixo pertransivit gladius animam tuam quomodo super mortuis in peccato pupillis tuis te continere quomodo unquam materni fletibus et lacrymis o domina poteris temperare Abstrahimur diripimur captivamur non est qui eruat non est qui redimat qui consurgat diluculo et spondeat pro nobis Surge pia surge propitia intra sacrarium exauditionis et expande manus immaculatas ante altare illud aureum humanae reconciliationis Erit per te impetrabile quod per te ingerimus erit per te excusabile quod timemus Nec diu poterit te sustinere pro nobis supplicantem quem tu saepissime consolata es dulcis mater infantem vagientem Quae ergo potentior meritis ad placandam iram iudicis quam tu quae meruisti mater esse eiusdem redemptoris et iudicis Ne dubites domina mea ipse enim est os meum et caro mea salutare meum et gloria mea ipse caput nostrum ipse cognovit figmentum nostrum Decus virginum domina gentium regina angelorum fons hortorum albutio peccatorum sancta et perpetua virgo Maria succurre misero subveni perditio ut qui iam pro dolor Non audet angelicam illam sperare stolam virginalem tuis gloriosa meritis qualemcunque recipiat vestem nuptialem Denique et si non merebor imo quia non merebor vicinior accedere atque interesse florigeris atque odoriferis gloriae vestrae choris eminus saltem positus et longe constitutus videre merear et audire processus vestros tympana vestra concentus vestros et quidquid illud gloriae et exultationis erit quando tripudiabitis sequentes agnum quocumque ierit Singularis virgo summa et perpetua virgo sola mater et virgo sancta Maria in fine orationis meae in extremo huius fatuae supplicationis indignus hoc unum rogo hoc unum precor et obsecro in nomine dilecti filii tui dona mihi misero iugem et perennem memoriam suavissimi nominis tui Sit cibus dulcissimus cibus suavissimus animae meae Adsit mihi in periculis adsit in angustiis adsit in principio laetitiae meae Si enim hoc dei dono et tuo mereor obtinere nullatenus certe nunquam funditus vereor interire Aderit enim semper mihi gratia tua aderit miseratio et protectio tua Et si in infernum demersus fuero eo me requires et inde me extrahes et reddes filio tuo qui me redemit et lavit sanguine suo Iesu Christo domino nostro qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat deus [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XLIX* <olim XLVIII> (ad eandem Dei matrem): PL 158 946 A]

Singularis meriti sola sine exemplo mater et virgo Maria quam dominus ita mente et corpore custodivit ut digna existeres ex qua sibi nostrae redemptionis pretium dei filius corpus aptaret obscuro te misericordissima per quam totus salvatus est mundus intercede pro me spurcissimo et cunctis iniquitatibus foedo ut qui ex meis iniquitatibus nil aliud dignus sum quam aeternum subire supplicium tuis virgo splendidissima salvatus meritis perenne consequar regnum [Tr1742,12: *Oratio eiusdem <Ejrem diaconi> ad sanctam Mariam*: ed. Wilmart 16].

Singularis meriti sola sine exemplo mater et virgo Maria quam dominus ita mente et corpore inviolatam custodivit ut digna existeres ex qua sibi nostrae redemptionis pretium dei filius corpus aptaret Obscuro te misericordissima per quam totus salvatus est mundus intercede pro me spurcissimo et cunctis iniquitatibus foedo ut qui ex meis iniquitatibus nil aliud dignus sum quam aeternum subire supplicium Tuis virgo splendidissima meritis perenne consequar regnum. Amen [Bba 2003, 56 nr. 12]

Singularis meriti sola sine exemplo mater et virgo Maria quam dominus ita mente et corpore inviolatam custodivit ut digna existeres ex qua sibi nostrae redemptionis pretium dei filius corpus aptaret Obscuro te misericordissima per quam totus salvatus est mundus intercede pro me spurcissimo et cunctis iniquitatibus foedo Ut qui ex meis actibus nihil aliud dignus sum quam aeternum subire supplicium tuis virgo splendidissima salvatus meritis perenne consequar regnum Amen [GvG 1933, 48].

Singularis meriti sola sine exemplo mater et virgo Maria quam dominus ita mente et corpore inviolatam custodivit ut digna existeres ex qua sibi nostrae redemptionis pretium dei filius corpus aptaret Obscuro te misericordissima domina per quam totus salvatus est mundus intercede pro me spurcissimo et cunctis iniquitatibus foedatissimo ut qui ex meis iniquitatibus nil aliud dignus sum quam aeternae damnationis subire supplicium tuis virgo splendidissima salvatus meritis perenne consequar regnum Per dominum [Oratio ad sanctam Mariam: PL 101 1400 A]

Singularis meriti sola sine exemplo mater virgo ... perhenne consequar regnum [*ad virginem Mariam oratio* PaL922, 48r: LEROQUAIS I, 34]

Singularis meriti sola sine exemplo virgo et mater Maria ... perenne consequar regnum [Ghg176b 241 *oratio s Mariae virginis alia*]

Singularis tua laus Maria dinoscitur Per quam magnis homo donis perfruitur Per te mundus tenebris exiit Per te mundi princeps foris mittitur Per te mortis potestas destruitur Per te iugum sathaniae conteritur Per te ovis perdita reducit Per te Adae peccatum remittitur Per te genus humanum redimitur Et in Christo sordibus aluitur Per te via paradisi panditur Per te regnum caelorum vim patitur Per te postquam Christus ex te nascitur Creatura omnis benedicitur Per te carnis voluptas respuitur Per te sanus quisque succurritur Per te quibus mundum cor conceditur Donum spiritus sancti tribuitur Per te currit qui a patre trahitur Et ad Christum tendens non reicitur Per te lapsis pietas impenditur Per te perpes vita concupiscitur Per te placet qui placere nititur Per te vivit a quo bene vivitur Per te surgens anima non moritur Per te iaculo mortis confoditur Qui te matrem virginem non loquitur Per te felix cum sanctis laetabitur Qui salubri terrore compungitur Per te scuto dei protegitur Cuius omnis spes deo committitur Sic bonis omnibus replebitur [Paris, BnF, Lat. 16565, 61v: ed. Meersseman I, 186 nr. 35 (*Per te-Schema*, sec. XII)]

Sint lumbi vestri praecincti et lucernae ardentes in manibus vestris (Ri23:80r Ant CAO 4967/4968)

Sis domine Iesu Christe omnium peccatorum meorum remissio infirmitatis carnis meae extinctio ... [OxB249, 71v]

Sis mihi virgo pia vita salus et via dei nostri [finale aggiunta a *Oratio ad sanctam Mariam* Je14, 133v: MARBODUS REDONENSIS, AH 50 nr. 306 (omesse str. 10, 1-2 e str. 12)]

Sit comes auctorum nostrorum pia gratia Christi Salve crux victoria et spes nostra salve crux signum salutis atque murus Salve crux defensio et vita nostra salve crux redemptio atque nostra liberatio Ave crux sancta virtus nostra auxilium et refugium nostrum consolatioque maerentium [BAV, Rossi 205, 95r *adorazione della croce Oratio bona*: ed. BOYNTON Rossi]

Sit Iesu dulcissime sacrosanctum corpus tuum et sanguis suavitas et dulcedo animae meae salus et sanctitas in omni temptatione pax et gaudium in omni tribulatione lumen et virtus in omni verbo et opere solacium et tutela finalis in morte Amen (MT 13) *cf.* Fiat; Sic dulcissime sacrum corpus

Sit Iesu dulcissime sacrum corpus tuum ... et tutela finalis in morte Qui vivis [BerlinKK78B21, 222v *Alia oratio post communionem*; cfr. ZRH164, 117r *acefala* ... solatium et finalis tutela]

Sit mihi domine Iesu Christe remedium peccatorum meorum et saluti animae meae haec aqua benedicta in nomine sancto tuo quod benedictum est in saecula saeculorum Amen [*Quando tu accipis aquam benedictam* OxB267, 289r]

Sit nobis domine Iesu Christe tua crux fidei fundamentum ... [D2242, 21v]

Sit nomen domini benedictum [LHP.S 21 preghiera al suono delle campane]

Sit tibi obsecro domine grata et accepta ista confessio mea et quicquid defuit mihi nunc et alias de sufficientia contritionis de puritate et integritate confessionis suppleat pietas et misericordia tua quae me dignetur habere plenius et perfectus absolutum in caelo Quicquid vero nunc et hactenus fui minus plene confessus vel totaliter propter oblivionem aut verecundiam seu propter ignorantiam vel negligentiam sive propter aliam quamcumque malitiam ommississem digneris clare et vere ad meam renovare memoriam cum gratia sufficientis contritionis et purae confessionis et dignae satisfactionis antequam veniat hora mortis meae Amen Per Christum [Mn164, 18/7r *Oratio dicenda post confessionem* cfr. LEROQUAIS II 39 n. 1 e 2]

Spes animae meae post deum virgo Maria in illam commendationem et in illam fidem ... [Eb4, 92r: Eb19]

Spes et solatium cordis mei deus meus lumen oculorum meorum salus quies et pax mea domine Iesu Christe Te enim desidero dilectum et pulcherrimum dominum meum Tu es enim deus meus vivus et verus Pater meus pius Dux meus ad patriam Lux mea vera Dulcedo mea sancta Via mea recta Sapientia mea praeclara Redemptio mea sancta Resurrectio mea vera Vita mea aeterna Exultatio mea et visio mea beatissima sine fine mansura O splendor paternae gloriae qui sedes super cheubin Lumen veridicum et indeficiens Ecce cor meum coram te est Effuga tenebras mentis meae quo plenius amoris tui caritate infundere Adesto igitur mi domine mihi peccatori et quia invoco in toto corde meo ingredi in animam meam quam et purifica ab omni peccati contagione Sanctifica me vas tuum Evacua malitia omni et imple me gratia tua Quatenus dignum templum efficiat tua habitatio hic et in aeternum dulcissime mi Iesu melle dulcior gemmis et auro pretiosior cunctisque terrarum divitiis et honoribus mihi carior Da mihi domine ut amem te in die incessanter et in nocte te sentiam per sorem Te alloquitur spiritus meus tecum fabulet mens mea Lumine sanctae visitationis tuae illustretur cor meum quo te rectore et duce ambulem de virtute in virtutem Quatenus te deum salvatorem meum videre merear facie ad faciem Rogo misericordiam tuam domine per omnes miserationes tuas quibus de morte aeterna liberati sumus Fac me in te semper contritum et humiliatum habere cor Absorbeat dilectio sancta tua mentem meam ut tibi soli inheream et memoria suavitatis tuae pascam Descendat in cor meum amor tuus mellifluus qui in me aeternas suscitet concupiscentias Ita ut ex ipso corde meo producat veniam aquae salientis in vitam aeternam Reple cor meum inextinguibili dulcedine tua quo sicut flamma urens totus ardeam in tui nominis dulcedine Fac me dulcissime amare et desiderio dilectionis tuae deponere onerosum et gravissimum pondus omnium carnalium desideriorum Ut expeditus ad tua semper complenda mandata veloci cursu pervenire me facias meritis tuae sacratissimae matris et omnium sanctorum et sanctarum Amen [Mn164, 23v *Oratio devotissima*]

Spes mea Christe deus hominum tu dulcis amator lux mea vita salus pax et decus omne tuorum omnia pro quorum voluisti ferre salute carnem vincla crucem vulnus mortemque sepulcrum post tres inde dies devicta morte resurgens discipulis visus nutantia corda reformans inde quater dena caelorum summa petisti vivis in aeternum nunc et per saecula regnas Tu es deus meus vivus Christus meus sanctus dominus meus pius rex meus magnus pastor meus bonus magister meus verax adiutor meus opportunus dilectus meus pulcherrimus panis meus vivus sacerdos meus in aeternum dux meus ad patriam lux mea verax dulcedo mea sancta vita mea recta sapientia mea praeclara simplicitas mea pura concordia mea pacifica custodia mea tuta portio mea bona salus mea sempiterna misericordia mea magna patientia mea robustissima victima mea immaculata redemptio mea sancta spes mea firma caritas mea perfecta resurrectio mea sancta vita mea aeterna exultatio et vita mea beatissima sine fine mansura Te deprecor supplico et oro ut perficias in me opus coeptum misericordiae tuae ego enim ultimus servorum tuorum non immemor beneficiorum miserationis tuae quae mihi peccatori collata sunt gratias tibi ago quia me indignum pro tua sola clementia ex christianis parentibus nasci fecisti et per aquam sancti baptismatis et renovationem sancti spiritus ab originalibus vinculis expediti et in tuos adoptionis filios aggregasti quoniam mihi rectam fidem donasti eamque in corde meo semper augere et confirmare dignatus es per illuminationem gratiae tuae et per documenta sanctae matris ecclesiae obsecroque te domine et suppliciter rogo adauge semper in me hanc fidem fidem veram et fidem sanctam catholicam et orthodoxam fidem prudentissimam et invictissimam bonis omnibus cunctisque virtutibus adornatam quae per dilectionem operetur in me quod tibi placet quae nequeat vinci inter verba altercationis in tempore persecutionis vel in die necessitatis et mortis Cunctarum fons et origo largitor et conservator virtutum deus auge quae so in me fidem rectam spem inconcussam caritatem perfectam humilitatem profundam patientiam invictissimam corporis et animae castitatem perpetuam Da mihi prudentiam iustitiam fortitudinem et temperantiam discretionem in omnibus et sensum pervigilem ut possim inter bona et mala inter dextram et sinistram prudenter discernere Fac me ergo divitem sacrarum virtutum ex quibus tibi serviam per quas tibi in veritate placeam amator enim factus sum pulchritudinis earum per gratiam tuam Da mihi eas propter honorem et gloriam nominis tui coniunge illas fidei meae ut sint ei individuae comites per omne tempus vitae meae unde rogo fac me per gratiam tuam semper et in fide stabilem et in omni opere efficacem ut fidem tuam quam lingua mea loquitur et manu mea scripta testantur probabilis vita bonis moribus fateatur Gratias tibi ago domine quia me vas vacuum et inutilem idiotam replesti scientia intelligentia et dedisti semper hamilem scientiam quae aedificet Da mihi et mitissimam et sapientem eloquentiam quae nesciat inflari et de tuis bonis super fratres extolli Pone quae so in ore meo verbum consolationis et aedificationis et exhortationis per spiritum sanctum tuum ut et bonos valeam ad meliora exhortari et eos qui adverse gradiuntur ad tuae rectitudinis lineam revocare verbo et exemplo Sint verba quae dederis servo tuo tanquam acutissima iacula et ardentes sagittae quae penetrent et incendunt mentes audientium ad timorem et amorem tuum Tu pastor et rector omnium Christe deus qui nullis meis meritis sed sola dignatione misericordiae tuae vocasti parvitatem meam ad hoc pastorale officium propter te et nomen tuum fac me idoneum ad hoc ministerium et sapienter domum tuam regam et in omnibus secundum voluntatem tuam gregem tuum pascere valeam Tribue pro pietate et bonitate tua ut efficiar in domo tua lucerna ardens et lucens concede propter honorem et gloriam nominis tui ut cum multo bono fructu fraternae societatis merear pervenire ad gloriam tuam non est tibi enim quidquam difficile non aliquid impossibile Velle tuum facere voluntas tua opus est Et ideo corde credo et ore confiteor quod tu potes et vis opus illud magnifice adimplere per me tantillum scio et certus sum quod tu vales fructus bonos et magnos facere de grege tuo per me exiguum et infirmum Parvulus quippe sum et nullius virtutis homuncio nihil habens in me quod expediat vel quod dignum sit tanti officii idcirco desperans omnimodis de parvitate non respiro nisi in sola misericordia tua Sed licet sis magnus in magnis gloriosus tamen operaris magna in minimis Erit certe tua laus dulcior et copiosior in ore hominum cum per me tantillum operari dignus fueris magna de grege tuo Mitte ergo in auxilium meum sanctum angelum tuum de caelis qui me adiuvans in omnibus prosperari istud opus faciat in manu mea ita ut glorificetur nomen tuum benedictum in me misero peccatore Dives in misericordia largus in muneribus qui omnibus omnia tribuis et nihil perdis da mihi caelestia et terrena subsidia ad omnem sufficientiam ut habeam unde gregem tuum possim pascere et sustentare tam spiritualiter quam corporaliter atque venientes in tuo nomine suscipere absque ulla haesitatione simulque loca commissa ordinare et praeparare ad quietem et salutem fratrum sicut decet et oportet Omnia a te haec postulo domine deus noster quia cuncta bona nostra dona tua sunt Non enim aliunde possumus tibi servire neque placere nisi de tuo munere At si non forte est in consilio aeternae voluntatis tuae ut facias per me de ovis tuis fructum bonum et magnum obsecro et suppliciter rogo dissolve me a nexu tanti officii modis quibus tibi videtur or dine quo tibi placeat Scis enim omnia et potes omnia Quid hic facio Quid moror in his tumultibus si facturus non sum per gratiam tuam aliquid boni de fratrum salute Duo a te peto unum horum pro tua clementia ne deneges mihi Rogo te per omnes miserationes tuas da mihi consolationem tuam caelestem in multis tribulationibus meis Ponderum enim istud gravissimum quod impositum est super cervices meas ferre non valeo deponere timeo angustiae mihi sunt undique et quid eligam ignoro Adiutor omnium in te sperantium deus ne me deserat pietas tua ne me derelinquat gratia tua In te sperantem deus et in tua misericordia solummodo confidentem adiuva me quia sine te tibi placere non valeo Quis unquam speravit in te et derelictus est Non est auditum a

saeculo Deus tu es optimus infinitae pietatis et immensae bonitatis qui in te sperantes nunquam consuevisti relinquere Ostend e quaeso misericordiam tuam in me quia ad te confugi ut videant qui me oderunt et confundantur quoniam tu domine adiuvisti me et consolatus es me Gratias tibi ago domine quia me et a vano huius mundi consortio separasti et ad tuum sanctum officium perduxisti nullis meis meritis sed sola dignatione misericordiae tuae Benedico te domine deus noster qui mihi das indigno servorum tuorum societate et caritate perfrui Da mihi quietem et salutem corporis et animae simulque opportunam ad te vacationem Libera me a vanissimis huius mundi implicationibus ad profectum animae meae propter honorem et gloriam nominis tui et quia scriptum est Nemo militans deo implicat se saecularibus negotiis et ab omnibus curarum tumultibus separas animas servientium tibi ut tibi soli domino vacent die ac nocte da fructuosum et spiritale otium abrenuntiantibus mundo ut ipso cordis palato gustent et sapiant quoniam dulcis et suavis es domine sicut tua scriptura admonet dicens Vacate et videte quoniam ego sum deus Et alibi Sapientiam discite in tempore olii et qui minoratur actu ipse percipiet eam Sed et sacratissima sententia tua ore tuo pio prolata plenius informat nos et a mundanis curis prorsus prohibet dicens Non potestis deo servire et mammonae Et rursus Nemo mittens manum suam ad aratrum et aspiciens retro aptus est regno caelorum Et alibi nos evidenti exemplo retrahere dignaris dicens Mementote uxoris Lot Gratias tibi ago misericordissime domine qui me miserum multumque negligentem peccatorem a principio et a cunabulis per universa pene vitia et peccata decurrentem benigne et patienter adhuc ad paenitentiam exspectas nolens me perdere cum peccatis vitis culpis et negligentis meis Si enim mihi domine secundum peccata mea facere voluisses olim me terra vivum absorbere debuisset Sed rogo pie domine ne tua in me expectatio sit vacua sit quod absit infructuosa Tu qui non vis mortem peccatoris da mihi de praeteritis malis meis indulgentiam de praesentibus concede emendationem de futuris vero largire iugiter custodiam atque cautelam Da locum et spatium ad dignos paenitentiae fructus Aperi oculos cordis mei per spiritum sanctum tuum ut videam et plangam omnia peccata mea domine tempus est acceptabile et dies sunt salutis Miserere mei domine et ne perdas me cum peccatis meis ne reserves mala mea puniendi in illa futura vita in illis infernalibus suppliciis in illo tremendo examine tuo Propter magnam clementiam tuam solve omnium peccatorum meorum vincula priusquam ab hac vita egrediar Da mihi cor contritum et humiliatum da mihi gratiam lacrymarum Da lumen in corde da vires in corpore ut quae agenda sunt videam et ad ea implenda quae videmus fortiter convalescam cunctis diebus vitae meae Miserere mei domine miserere mei Non permittas hanc animam peccatricem pro qua et nasci de virgine et mori in cruce dignatus es non iubeas quaeso separari eam ab hoc mortali corpore priusquam me facias plene et perfecte paenitere et plangere omnia peccata mea quaecunque egi post baptismum ab ipsis cunabulis meis sive scierit et nescierit sive superbe vel negligenter ita ut in die exitus mei emundatis dilectis omnibus et bene correctis moribus securus et gaudens videam dulcissimam et pulcherrimam faciem tuam cum laetitia et exultatione propter tuam nimiam misericordiam et bonitatem Gratias tibi ago iterum iterumque omnipotens et misericors Christe qui immeritam exiguitatem meam propter te et nomen sanctum tuum de multis angustis tribulationibus calamitatibus et infirmitatibus de multis foveis laqueis scandalo et peccatis de multis insidiis visibilibus et invisibilibus inimicorum de multis malis et gravissimis periculis hactenus liberare dignatus es dirigens mirabiliter et misericorditer vitam meam inter adversa et prospera ita ut nec adversa me deicerent nec prospera extollerent Posuisti enim frenum tuum in maxillis meis et non dereliquisti me penitus in manu arbitrii mei habens curam mei paterna pietate et non permittens amplius tentari supra id quod potero sustinere Ubi locus fuit peccandi quandoque non fuit voluntas vel quando voluntas non fuit locus Sit itaque tibi laus sit benedictio sit gratiarum actio domine deus meus pro universis tuis donis et datis et pro omnibus beneficiis tuis quae animae et corpori meo largiris et semper largitus es ab ipsis cunabulis pro pietate tua et bonitate nullis meis meritis exigentibus imo peccatis meis gravissimis non obstantibus Sed rogo domine rogo ne sinas me ingratum esse tantis beneficiis et indignum tam multis miserationibus Non mihi non diabolo non mundo non alicui rerum non cuilibet hominum liceat in me tua dona subvertere quia totum est fragile quidquid tibi nititur obviare Pone quaeso magis magisque frenum tuum in maxillis meis et trahe me post te tanquam mansuetum animal in nullo tuis iussionibus recalcitrantem sed plano moderatoque incessu te dominum meum portantem et voluntati tuae in omnibus obtemperantem Excita domine torporem meum tuis stimulis et fac me toto corde totaque virtute quaerere faciem tuam cunctis diebus vitae meae Attrahe me ad te virtus salutis nostrae deus freno potentis gratiae tuae et non sinas me propria voluntate in arbitrio proprio evagari Imaginem tuam non sinas in me obscurari quae si te praestante defendatur semper egregia nobilis et perspicua est Miserere domine mei miserimi et indigni servi tui quia non sum sicut innumeri et multiplices famuli tui qui tibi ab ipsis cunabulis devotissime servierunt non sicut illi qui post publica flagitia paenitendo tibi meruerunt esse devoti Non sum sicut nonnullae christianae feminae viris coniunctae quae tibi serviunt in actibus misericordiae cum summa devotione Non sum sicut et multi illorum qui in oculis hominum tanquam iniqui et perversi esse videntur sed multo aliter se habent in conspectu tuo Tu enim solus nosti corda filiorum hominum Si quid tamen domine boni facio aut fecero tua gratia largiente quo fine hoc faciam quave distractione a te pensetur ignoro Unde deus terribilis in consiliis super filios hominum tuam sanctam et immensam simplex et multum tremens deprecor clementiam ut qui neminem vis perire sed omnes salvos facere non me derelinquas in manu consilii mei neque in iudicio arbitrii mei neque in potestate ad tentatione daemonum neque in errante iudicio aut noxio consilio hominum sed pro bonitate ac pietate tua iuxta suam benignissimam quae in sui dispositione falli non potest providentiam dispone hic et ubique nunc et semper dies vitae meae in beneplacito tuo et dirige per spiritum sanctum tuum cor linguam actusque meos secundum voluntatem tuam in tua misericordia ut te rectore te duce illa semper studeam cogitare loqui et agere quae tibi placent per gratiam tuam in veritate et me tandem ad vitam perducant aeternam te miserante et donante qui es largitor omnium bonorum et qui es deus benedictus cum patre et spiritu sancto in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio XVIII Gratiarum actiones pro beneficiis divinae misericordiae et petitio divini adiutorii*: PL 158 798 B]

Spes mea Christe deus hominum tu dulcis amator **Lux** via vita salus pax et decus omne tuorum **Omnia** pro quorum voluisti ferre salute **Carnem** vincla crucum vultus mortemque sepulcrum **Post** tres inde dies devicta morte resurgens **Discipulis** visus nutantia corda reformans **Luce** quater dena caelorum summa petisti **Vivis** in aeternum nunc et per saecula regnans **Tu** deus meus vivus et verus pater meus sanctus dominus meus pius rex meus magnus pastor meus bonus magister meus unus abiutor meus opportunus dilectus meus pulcherrimus panis meus vivus sacerdos meus in aeternum dux meus ad patriam lux mea vera dulcedo mea sancta via mea recta sapientia mea praeclara simplicitas mea pura concordia mea pacifica custodia mea tuta portio mea bona salus mea sempiterna misericordia mea magna patientia mea robustissima victima mea immaculata redemptio mea sancta spes mea futura charitas mea perfecta resurrectio mea sancta vita mea aeterna exultatio et visio mea beatissima sine fine mansura Te deprecor supplico et rogo ut per te ambulem ad te perveniam in te requiescam qui es via veritas et vita sine qua nemo venit ad patrem te enim desidero dulcissimum et pulcherrimum dominum O splendor paternae gloriae qui sedes super Cherubim et intueris abyssum lumen veridicum lumen illuminans lumen indeficiens in quod desiderant angeli prospicere ecce cor meum coram te discute tenebras eius ut amoris tui claritate plenius perfundatur Da mihi te deus meus redde mihi te in amo te et si parum est amem validius Non possum metiri ut sciam quantum desit mihi amoris tui ad id quod satis est ut currat vita mea in amplexus tuos nec avertatur donec abscondatur in abscondito vultus tui Hoc tantum scio quia mala mihi est praeter te domine non solum extra me sed in me ipso et omnis copia quae deus meus non est egestas mihi est Bonum namque quod neque in melius neque in deterius commutari potest tu solus es quia solus simpliciter es cui non est aliud vivere et aliud beate vivere quia tua beatitudo tu es Creatura vero tua cui est aliud vivere et aliud beate vivere omne quod vivit et quod beate vivit non debet nisi gratiae tuae Et ideo nos egemus te non tu nobis quia si omnino non essemus nihil tibi deesset ad bonum quod tu es Tibi itaque domino nostro semper adhaerere necesse habemus ut per continuum auxilium gratiae tuae sancte et pie et recte vivere valeamus Pondere siquidem fragilitatis nostrae deorsum trahimur dono autem tuo accendimur et sursum ferimur inardescimus et imus ascendimus ascensiones in corde et cantamus canticum graduum Igne tuo igne tuo bono inardescimus et imus Quo iam sursum imus Ad pacem Ierusalem quoniam iucundatus sum in his quae dicta sunt mihi in domum domini ibimus Illic collocavit nos voluntas bona ut nihil velimus aliud quam permanere illic in aeternum Sed quia dum sumus in corpore peregrinamur a te domine non habemus hic manentem civitatem sed futuram inquirimus noster autem municipatus in caelis est ideo duce gratia tua ingredior in cubile cordis mei et canto tibi amatorum rex meus et deus meus gemens inenarrabiles gemitus in loco peregrinationis meae ubi cantabiles factae sunt mihi iustificationes tuae Et recordans Ierusalem extento in eam sursum corde Ierusalem patriam meam Ierusalem matrem meam teque super eam regnatorem illustratorem patrem tutorem patronum rectorem pastorem castas et fortes delicias solidum gaudium ot omnia bona ineffabilia simul omnia quia unum summum et verum bonum et non avertat donec in eius pacem matris charissimae ubi sunt primitiae spiritus mei colligas totum quod sum a dispersione et deformitate hac et conformes atque confirmes in aeternum deus meus misericordia mea (Ps. Augustinus, *Meditationes* 18 PL 40, 914-915)

Spes mea Christe deus qui es via veritas et vita sed quia in hoc magno huius vitae diluvio ubi circumflantibus agitur procillis non invenitur fida statio et locus eminentior ubi pes columbae valeat requiescere nusquam tuta pax nusquam secunda quies (...) Gloria patri qui fecit nos gloria filio qui redemit nos gloria spiritui sancto qui sanctificavit nos Sit laus sit benedictio (...) [Giovanni di F?amp (?) *Oratio decora*: PL 147: 461]

Spes mea Christe deus te deprecor supplico et rogo ut perficias in me coeptum opus misericordiae tuae Ego enim ultimus servorum tuorum non immemor beneficiorum miserationis tuae quae mihi peccatori collata sunt gratias tibi ago qui me indignum pro tua sola clementia per aquam sacri baptismatis et

renovatione sancti spiritus ab originalibus vinculis expedisti Tu pastor et rector omnium Christe deus qui nullis meis meritis sed sola dignatione misericordiae tuae vocasti parvitatem meam ad hoc pastorale officium propter te et nomen tuum sanctum fac me idoneum ad hoc ministerium ut sapienter domum tuam regam et in omnibus secundum voluntatem tuam gregem tuum pascere valeam Concede propter honorem nominis tui ut cum multo bono fructu fraternae societatis pervenire merear ad gloriam tuam Scio et certus sum quod tu vales fructus bonos et magnos facere de grege tuo per me exiguum et infirmum Parvulus quippe sum et nullius virtutis homuncio nihil habens in me quod expeti debeat vel quod dignum sit tanti officii Idcirco desperans de parvitate mea non respiro nisi in sola misericordia tua Sed licet sis magnus in magnis gloriosius tamen operaris magna in minimis Erit certe laus tua dulcior et copiosior more hominum cum per me tantillum operari dignatus fueris magna de grege tuo Da mihi caelestia et terrena subsidia ad omnem sufficientiam ut habeam unde gregem tuum possim pascere et sustentare tam spiritaliter quam corporaliter atque venientes in tuo nomine suscipere absque ulla haesitatione simulque loca commissa ordinare et praeparare ad quietem et salutem Francorum sicut decet et oportet Duo a te peto unum horum pro tua clementia non deneges mihi Rogo te per omnes miserationes tuas da mihi consolationem tuam caelestem in multis tribulationibus meis pondus enim istud gravissimum quod impositum est super infirmas cervices meas ferre non valeo deponere timeo Gratias tibi ago domine qui me etiam a vano huius mundi consortio separasti et ad tuum servitium sanctum perduxisti (...) [Giovanni di F?amp (?), *Gratiarum actio*: PL 147: 462 A]

Spes mea Christe deus te deprecor supplico et rogo ut te rectore te duce per te ambulem ad te perveniam in te requiescam qui es via et veritas et vita Deus meus una spes et praegrandis misericordia mea esto mihi in domum refugii et in locum munitum (...) Et temporalium sempiternae vivunt rationes aeternae sapientiae confiteor et nomini tuo laudem dico Tibi benedictio et claritas tibi gratiarum actio tibi honor virtus et fortitudo domino deo nostro in saecula saeculorum Amen [Giovanni di F?amp *De divina contemplatione*: PL 147: 460]

Spes omnium finium terrae exaudi orationem supplicem familiae tuae ut dum te plausu consono hymno modulante persultat infusio ne paraclyti decorata multiplici fructu pinguescat Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 64: PL 142 243 D]

Spes ratio vita Salus Sapientia Lumen Iudex Porta Gigas Rex Gemma Propheta Sacerdos Messias Sabaoth Rabbi Sponsus mediator virga Columna Manus petra filius Emmanuelque *Vinca* Pastor ouis Pax Radix vitis oliva Fons paries agnus vitulus leo propitiator verbum homo rete lapis domus omnia Christus Iesus [FrR 78v *Versus siluii de cognomento saluatonis*: ed. BOYNTON 312; SK/ICL 15583]

Spes solacium cordis mei dominus meus ... pervenire me facias meritis tuae sacratissimae matris et omnium sanctorum Amen [Mn164, 34/23r *Oratio devotissima*]

Spiritus alme paraclyte descende super me et illumina oculos meos et dirige me in semitis sanctis et da mihi praecepta vitae et disciplinae ut recte vivam secundum legem domini (NGNM 22402, 98r *Oratio ad spiritum sanctum*)

Spiritus oris nostri Christus dominus Captus est in peccatis nostris [Via Crucis VIII stazione Vsc + Rvs]

Spiritus prophetiae deest aliquando prophetis nec semper eorum mentibus praesto est quatenus cum hunc non habent sed hunc agnoscunt ex dono dei habere cum habent Unde propheta cum de futuris requisitus prophetiae spiritum sibi deesse cognovisset psalterium sibi fecit applicari ut prophetiae spiritus ad hunc per laudem psalmodiae descenderet atque eius animum de futuris repletet Vox enim psalmodiae cum per intentionem cordis agitur per hanc omnipotenti deo ad cor iter praeparatur ut intentae mentis vel prophetiae mysteria vel compunctionis gratiam infundat Unde scriptum est Sacrificium laudis honorificabit me et illic inter est *quondam* illi salutare dei Quod nomen latine salutare hoc hebraice Iesus dicitur In sacrificio igitur divinae laudis fit in Iesu iter ostensionis quia dum per psalmodiam compunctio effunditur via nobis in corde fit per quam ad Iesum veniamus Ubique enim credimus divinam esse praesentiam et oculos domini speculari bonos ... Omnis namque scriptura ut dicit Augustinus divinitus inspirata [68r] ... in postremo apud deum gaudebit Amen [Mn164, 92/66v-72v *Aliquas laudes ad honorem psalmodie*]

Spiritus sancte deus miserere nobis ... [ZRh142, 13v]

Spiritus sancte deus miserere nobis [LcG149, 142v *Ad spiritum sanctum Oratio* prima di Dne sps sce ds qui coequalis]

Spiritus sancte deus omnipotens qui coequalis et consubstantialis patri filioque existens ab utroque ineffabiliter procedis Qui super eundem dominum nostrum Iesum Christum in columbae specie et super omnes apostolos in linguis igneis in die sancto Pentecostes descendisti te adoro te laudo atque glorifico Repelle a me quaeas cunctas tenebras totius iniquitatis et perfidiae et accende in me lumen tuae misericordiae et ignem sanctissimi ac suavissimi amoris tui Qui cum patre et filio vivis et regnas in saeculorum saecula Amen (NGNM 22402, 98v *Alia oratio <ad spiritum sanctum>*)

Spiritus sancte deus qui pro salute humani generis uterum intemeratae virginis prole facundasti miserere nobis et exaudi nos [HAS 315v: litanie _ invocazione tropata 3]

Spiritus sancte piissime qui es fons perennis vitae ... paradisi pervenire te duce [Ott245 452 *de Pentecoste*]

Spiritus sanctus superveniet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi [LHP.S 22]

Spiritus te benedicat et animam tuam vivificet et cor tuum illuminet ... [HH134, 24r]

Stabat mater dolorosa ... [BerlinH348, 153v *Devotus BERNARDUS de passione domini*: AH 54, 312]

Stabat mater dolorosa ... [Fb326, 136r: AH 54 nr. 201]

Stabat mater dolorosa ... [GREGORIUS *papa composuit hanc orationem et concessit omnibus devote dicentibus in commemoratione domini nostri Iesu Christoi et dolores suae matris 7 annos de indulgentiis* PaL1401, 180r: LEROQUAIS I, 237; PaL1410, 112r: LEROQUAIS I, 248]

Stabat mater dolorosa ... paradisi gloriae [PaL1342, 43v-46r *Infrascripta carmina fecit beatus GREGORIUS papa et dedit cuilibet vere paenitenti et confesso pro qualibet vice dicenti VII annos de indulgentia*: cfr LEROQUAIS I, 152]

Stabat mater dolorosa [LHP.S 3.35.42]

Stabat mater dolorosa iuxta crucem lacrimosa ... [PaL1184, 195r *Gregorius papa composuit hanc orationem et concessit omnibus vere paenitentibus et confessis eam devote dicentibus in Christi memoriam et doloris suae beatissimae matris 7 annos indulgentiae et est scripta litteris aureis Romae in ecclesia sancti Petri apostoli*: LEROQUAIS I, 130]

Stabat mater dolorosa iuxta crucem lacrimosa ... [PaL1369, 294r: LEROQUAIS I, 186; ...; PaL1375, 136v: Leroquais I, 198]

Stabat mater dolorosa iuxta crucem lacrimosa ... paradisi gloria Amen [Fb332, 31r *Feria VI de b Maria*]

Stabat mater Iesu dolorosa ... [ZRh156, p. 232 *Oratio de planctu beatae Mariae semper virginis quam qui devoto corde recitaverit consequitur 7 annos indulgentiarum et 40 carenas a Bonifacio papa*]

Stabat virgo dolorosa iuxta crucem lacrimosa dum pendebat filius ... Quando corpus morietur fac ut animae donetur paradisi gloriam Amen [Ox.BL/LMH, Borough 1, 217r-219r]

Stabat virgo iuxta crucem videns pati veram lucem ... [PaL1184, 198r *Istam orationem sequentem complacuit Bonifacius VIII Et dedit cuilibet eam devote dicenti corde contrito ut esset absolutus a paena et culpa et ab omnibus suis peccatis*: LEROQUAIS I, 130]

Stabat virgo iuxta crucem videns pati veram lucem mater regis omnium vidit acetum felle mixtum natum suum crucifixum gubernantem omnia Christum pati haec flagella virgo mater et puella vidit et obprobria Virgo haec dicentem audit natum suum morientem mulier ecce filius Audivit virgo dulcem natum sibi dicentem consummatum est sic pertransivit eam gladius In dolore tunc fuisti virgo pia cum vidisti mortuum iam filium Dolor ingens dolor iste dicunt sancti plus quam mille praecelli martyria Virgo mitis virgo pia spes reorum vitae via virgo plena gratia Iube nato ac implora servae tuae sine mora ut det mihi gaudia amen [PRPLH:86r]

Stabilitor terrae deus cui cuncta mundi plenitudo deservit restitue nos in innocentiam vitae ut possimus te praevio montem sanctificationis ascendere Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 23: PL 142 116 C]

Stella caeli ... [Hymnus *beatae virginis contra pestem* Ab3199, 194r]

Stella caeli extirpavit quae lactavit dominum mortis pestem quam plantavit primus parens hominum Ipsa stella nunc dignetur sidera compescere Quorum bella plebem cedunt dirae mortis ulcere O gloriosa stella maris a peste succurre nobis Audi nos nam filius tuus nihil negans te honorat Salva nos Iesu pro quibus virgo mater te orat [Oremus CmU6692, 214r]

Stella maris sole nitidior quae splendorem paternae gloriae in utero concepisti Piissima mater et domina mea beatissima virgo Maria Obsecro te per ineffabilem caritatem qua diligis filium tuum et ab eo es dilecta ut impetres mihi indigno servo tuo sustentare et vivificare me dignetur dulcissimus filius tuus Christus Iesus dominus noster illa magna et incompraehensibilis multitudine dulcedinis tuae qua tota plena es et assidue non tamen sine fastidio sed etiam cum magna aviditate satiaris Et protegens gubernans possidens atque regens me per totum tempus peregrinationis meae ad te perducat in gloriam suam Qui cum patre et spiritu sancto vivit [OxB249, 114r]

Stola iustitiae circumda domine cervicem meam et ab omni corruptione peccati purifica mentem meam Per [OxLL4 (ed. CoO, 212 n. 11)]

Suavissimam pietatem tuam oro domine qui es unicus aeterno patri meritis tuae intemeratae genitricis omniumque sanctorum et sanctarum quatenus in me extinguas invidiam omnium etiam malorum principium superbiam Confringe avaritiam quia nihil est scelestius avaro Extingue accidiam quia est impedimentum omnis boni Mortifica vitium gulae cum quo nemo sapiens moritur Subplanta vitium linguae Et concede mihi mortificationem omnium vitiorum et incrementa omnium virtutum Dona mihi igitur fidem spem caritatem patientiam humilitatem et animi puritatem Oro te domine pro omnibus qui mihi coniunguntur in affinitate consanguinitate familiaritate oratione confessione et elemosinarum largitione et qui pro me orant aut pro quibus teneor pro amicis ac parentibus meis carnalibus et spiritualibus pro religiosis et saecularibus pro praelatis sanctae ecclesiae tuae pro regibus et potentibus Pro navigantibus et itinerantibus peregrinis et in quibuscumque tribulationibus constitutis Omnibus hiis piissime domine secundum ineffabilem clementiam tuam quia omnes subsistimus auxilium gratiae tuae infundere digneris quo erepti omnibus malis corporalibus et spiritualibus visibilibus et invisibilibus semper oves et gaudentes tuum magnificemus et exaltemus gloriosum nomen quod est benedictum in saeculorum saecula Amen [Mn164, 33/22v *Oratio devota*]

Suavitatis eximiae deus quem omnis terra pro dulcedinis benignitate collaudat rogamus ut abluto a nobis vanae superstitionis errore tuis voluntatibus connectamur Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 134: PL 142 488 D]

Sub confessionem tuam futuram viriliter age teque in domino confortare et noli erubescere et quia inde venit indulgentia cum in spe misericordiae dei humiliter confessus fueris peccata tua et reliqueris ea quia sine confessione non est indulgentia In primis prosterne te humiliter in conspectu dei in terra ad orationem et roga beatam dei genitricem Mariam ut ipsa intercedat pro te ad dominum cum omnibus sanctis apostolis martyribus confessoribus et virginibus ut deus omnipotens dignetur tibi dare sapientiam perfectam et indulgentiam veram et virtutem animi constantem ad confitendum veraciter ex intimo corde peccata tua et postea surge et cum fiducia et vera credulitate dici ei cui confiteri vis peccata tua Mea culpa quia peccavi nimis in cogitatione locutione et opere [*Confessio peccatorum* (IX/1): PL 101 498 B]

Sub tua protectione confugio [TABELLA SINOSSI CmU4105, 232v (*Oratio contra fulmen et contra omnia pericula*) CmU4107, 67r (*Oratio*) NGNM 22402, 93r OxB32, 171v (pregghiera intercalata ai versi del *Magnificat* (2) dopo *Et exultavit*) OxB32, 172r pregghiera intercalata ai versi del *Magnificat* (3) dopo *Quia respexit*] OxB277, 76v OxB277, 79v OxL82,25r]

Sub tuam protectionem confugimus = Sub tua protectione confugio [TABELLA SINOSSI]

Sub tuum praesidium confugimus = Sub tua protectione confugio [TABELLA SINOSSI]

Subde tibi domine animas nostras quoniam tu es patientia vera ut renuentes incerta divitiarum te solum contempta omni mundana vanitate sequamur Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 61: PL 142 236 C]

Sublimis throni domine te et oramus et quaesumus ut columna nobis luminis refulgente modum sacerdotalis ordinis te custode servemus Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 98: PL 142 358 D]

Subticeo nomen meum nam si illud tibi dixero per id me forsitan non agnosces et quod post recuperatam alias sicut spero innocentiam baptismalem ab illa dulci familiaritate tua me elongavi nimis imprudens in qua quando in montem orationis ad te olim aliquando ascendebam tecum quasi amicus cum amico familiariter locuturus me pluries dulciter recipere voluisti et tunc meipsum cum Moyse ex nomine cognoscebas et gaudebam in te cum aliis servis tuis quorum scripta nomina sunt in caelis et erat coram te honorabile nomen meum Nunc autem quoniam peccata nomen meum de libro viventium deleverunt et cum iustis non est scriptum ideo illud non audeo nominare vel ad tuam memoriam revocare sicut ille vir beatus quem invenisti virum secundum cor tuum qui et nomen suum et suam mansuetudinem tuae beatae memoriae fiducialiter commendabat dicens Memento domine David et omnis mansuetudinis eius Haec enim tibi blandiens sive mihi audeo dicere sicut ille Da imperium puero tuo sive servo tuo vel filio ancillae tuae quia haec familiaritatis nomina me reum rogantem amplius accusarent sed appellationem meam prosequens tactus dolore cordis intrinsecus eo quod iracundiam contra me excitavi suspirans iterum et iterum tibi dico Miserere mei deus [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 3: PL 158 822 B]

Subveniat mihi domine misericordia tua ut ab imminetibus peccatorum meorum periculis te merear protegente eripi te liberante salvari Per [MBE 614: 11v]

Subveniat nobis domine sacrificii praecepti operatio quo nos ab erroribus universis absolvat et a totius perditionis incursus [Ox.B.220, 126v *Missa pro pestilentia* postcom *sid*]

Subvenite mihi scilicet in morte mea o dilecte pater o piissime o clementissime o misericordiose Subvenite mihi o dilecte Iesu Christe ... in hora mortis [BerlinH631, 14r *add. s. XV*]

Succurre mihi deus meus antequam moriar antequam mors me praeveniat antequam tartara rapiant antequam me flamma comburat antequam tenebrae me involvant Subveni mihi priusquam ad tormenta properem priusquam ab gehennae ignibus devorer priusquam sine termino crucier Reus enim timore iudicii tui terreo pavore peccati iram tuam formido Inmanitate sceleri examen tuum trepidante consciam metuo Si enim iustus vix salvabitur ego impius ubi ero Quid faciam dum venerit tremenda hora iudicii Cum examen venerit quid respondebo Quid ego ero dicturus cum ante tribunal Christi fuero praesentatus Vae die illum quando peccavi Vae die illum quando transgressus sum Vae diem illum quando mala expertus sum mandatum tuum Utinam non illuxissem mihi Utinam non esset super me ortus Utinam non apparuisset super me O dies detestanda O dies abominanda O dies penitus nec dicenda quae me in hoc saeculo protulit Quae mihi claustra portus aperuit Quae ortus mei hostia non seravit Dies illa a luce in tenebras permutetur profundam illam caligo confundat Aeternam illam caecitas obruat Ammicat temporis statum omni memoria extinguitur Nullis digna saeculis nominetur Melius mihi fuerat non esse ortum non fuisse genitum Melius non esse in saeculo procreatum quam aeternos perpetui cruciatus Optabam a peccati nexu resolveri Cupiebam a consuetudine mala retiri desiderabam a vitio recedere sed difficile est peccandi consuetudinem vincere Pravus usus vix aboletur assidua consuetudo in naturam vertitur vitii Animus sceleribus deditus divelli ab eis vix potest Tanta sunt mea vitia ut vix evelli possint Vix credo peccata mea spatio temporis excolescere Ultro me miserum antea vitia spontaneo studio me pollui Propria voluntate mea me maculavi Bonus eram spontanea ad peccatum dilapsus sum Liber eram spontanea factus sum debitor mortis Infelix ego spontanea peccatum mihi prius ipse paravi Ego prius occasionem peccandi amplexus sum Nunc peccati usu astrictus **tenero** Mala consuetudo me sibi graviter implicavit longa consuetudo in me ius sibi et legem fecit Peccandi consuetudinem etiam quando nescio suae derelinquo Peccandi usu quando non opto incurro Volo agere bonum sed desideria consueta non sinunt Pravo usu contrarie nitor sed carnis desiderio aggravor Ad iustitiam me amor erigit sed ad peccatum consuetudo constringit Flete me caelum et terra Lugete me omnes creaturae Ingemisce super me universum genus et quo prevales sensu super me lamentum infunde Peccavi enim crudeliter lapsus sum fortiter cecidi graviter corruí miserabiliter Nullum enim invenitur peccatum cuius sordibus non sim coinquinatus Nullus est morbus vitiorum a quo non contraxerim contagium Nulla sordium sentina extitit quae in me miserum non confluerit Probrosus scelleratus flagitiosus cunctis obrutus vitiis innumerabiliter frequentavi impudicitiam faeditatis Ut bene vivere ultro promisi quod pollicitus sum numquam servavi Semper ad peccatum redii semper delicta iteravi prioribus sceleribus semper graviora iunxi Numquam in melius mutavi mores numquam a malis factis veraciter recessi Plurimos etiam maculavi me perdens plurimos pravis moribus meis in iniquitatem perverti Scelere meo multae animae perierunt exemplis vitae meae multi subversi sunt Ego multis causa malorum fui per me nomen maculatum est sanctitatis Obsecra pro me plebs omnis sanctorum si forte miseretur mihi deus si forte recipiat me si forte deleat peccata mea si forte auferat a me iniquitates meas si forte misericordiam praestet mihi Iratus est enim super nimis quia creverunt adversiones meae quia multiplicatae sunt praevagationes meae Ideo implorate pro me dei omnipotentis misericordiam omnes chori sanctorum Intercedite pro me omnis multitudo electorum ne effundat omnipotens deus super me iram indignationis suae propter multitudinem iniquitatum mearum Vae mihi domine quia consecutus sum Vae mihi quia defecit anima mea Cur infelix natus sum Cur in hac misera vita proiectus sum Ut quid miser hanc lucem vidi Ut quid mihi misero huius vitae *hortus* occurrit Parce domine parce dolori meo parce *immenso* maerori meo Da veniam da indulgentiam Heu mihi infelici heu mihi misero in tantis peccatis praecipitato Quis miserebitur mihi Quis consolabitur me nisi tu omnipotens reparator animarum Miserere mei quia plena est tempestatibus anima mea Ubi es o custos hominum Ubi es animarum redemptor Ubi es pastor bone Cur sprevisti me Cur avertisti faciem tuam a me Revertere iam deus meus et non obliviscaris in finem Non me in perpetuum deseras non me in potestate daemonum derelinquas tu patiens tu multum misericordis nullum relinquis nullum detestaris nullum recusas a misericordia tua sed ultro offeres clementiam peccantes expectas ut redeant quanti enim scelerati quanti luxurii dediti quanti concupiscentis saeculi saginati bonitate tua ad intelligentiam pervenerunt Multis non merentibus gratis peccata donasti Ostende in me clementiam tuam pateat mihi venia pateat indulgentia Non abneges uni quod plurimis largitus es Scelera mea non deferendo peccata mea non vindico Displicet mihi quod male feci displicet quod peccavi Offensa fateor errorem confiteor Culpam agnosco vocem confessionis sapio Suscipe quaeso vocem confitentis attende vocem deprecantis Audi vocem peccatoris ad te clamantis Peccavi domine deus peccavi miserere mei Parce malis meis ignosce peccatis meis Dele omnes culpas meas Si enim iniquitates observaberis domine domine quis sustinebit Ad examen

tuum nec iustitia iusti saecura est quis est enim iustus qui se audeat dicere sine peccato Quis praesumat coram te aliquid de iustitia Nullus enim hominum absque peccato nullus est mundus a delicto Ecce qui servi erunt deo non fuerunt stabiles et in angelis suis reperta est pravitas Astra munda sunt coram te Caeli non sunt mundi in conspectu tuo quanto magis ego abominabilis et putredo et filius hominis vermis qui hausi quasi gurgites peccata et bibi quasi aquas iniquitates et habito in domo lutea qui commoror in pulvere quia terrenum habeo fundamentum Memorare domine qua sit in ea substantia memento quod terra sum et cinis et pulvis Operi manuum tuarum porrigere dexteram consule infirmas materiae succurre carnali fragilitati Pateant tibi vulnera mea Coram te est aegritudo mea Tu vides quantum satius sum et languidus Medicinam qua saner tribue medelam quam curit impende refice infectum in vitis reforma cor ruptum in peccatis Extingue in me flamma concupiscentiae Iacula ignita diaboli ultra me non penetrent et non exardescant ulterius Tu enim scis tempestates quas fero tu scis fructus quos patior tu nosti temptationes quibus percutior Ubi lapsus sum ubi confluxero ubi infelix divisus sum tu scis Incurri enim negligentiae ruinam Corruui incautus in turpitudinis foveam Decidi in caeno flagitiorum descendi in profundum malorum Eice animam meam ab inferis Erue me de immanissimo abyssu non me concludat profundum non mihi deneges exitum Ecce dies metuendus iam imminet *a* *am* dies ultionis appropinquat instant limites vitae nihil superest mihi nisi tumulus nihil superest mihi nisi sepulcrum Parce mihi antequam eam munda me antequam ab hac vita egrediar Solve priusquam moriar peccatorum meorum trinitas sancta Qui vivis et regnas in nitate deitatis per omnia saecula saeculorum Amen [Fi1910, 357ra *Oratio beati Isidori* tenero *ms* = teneor; immenso = *ms* menso (?); astra munda: corr. in *ms* inmundas; *cf.* Tr1742,17: *Oratio sancti Isidori*: ed. Wilmart 19]]

Succurre mihi deus meus antequam moriar antequam mors me praeveniat ... qui vivis et regnas in unitate deitatis [Chg173b 300 *oratio s Isidori*]

Succurre mihi deus meus antequam moriar antequam mors mihi proveniat antequam me me tenebrae involvant Subveni mihi priusquam tormenta ingrediar priusquam gehennae igne devorer Si ergo iustus vix salvabitur ego impius ubi ero Quid faciam dum venerit tremendi formido iudicii tui Quid ero dicturus cum ante tribunal Christi fuero praesentatus Vae diem illum quando peccavi utinam non illuxisset ortus super me melius mihi fuisset ut non essem ortus melius ut non fuisset genitus melius ut non fuisset in hoc saeculo quam quod aeternum perpeti cogar et cruciatus Flete caeli me et terra lugete me omnes creaturae dei Peccavi enim crudeliter lapsus sum fortiter corruui miserabiliter Nullum invenitur peccatum cuius sordibus non sim coinquinatus Nullus est morbus vitiorum a quo non contraxi contagium Probrosus sceleratus flagitiis cunctis sum obrutus Ut bene viverem ultro promisi sed semper ad peccatum meum redii semper delicta mea iteravi Numquam in melius mutavi mores numquam a malis factis recessi Plurimos etiam maculavi plurimos malis moribus ad iniquitatem perverti Scelere meo multae animae perierunt Exemplis vitae meae multi perversi sunt Ego multis causa malorum fui Orate pro me viri sancti ad deum Obsecrate pro me omnis plebs sanctorum Quis miserebitur tui anima Quis consolabitur Quis dabit lamentum pro te Ut quid longe factus es a me consolator animae meae Revertere iam deus meus non mei obliviscaris in finem Non me in perpetuum deseras non me perdendum in potestate daemonum derelinquas Peccantes expectas ut redeant Quanti enim scelerati luxurii dediti Quanti concupiscentiis saeculi saginati bonitate tua ad indulgentiam pervenerunt Multis non maerentibus gratis indulgentiam donasti Ostende et in me clementiam tuam et non abneges uni quod pluribus dedisti Displicet mihi quod feci displicet quod peccavi Peccavi domine miserere mei Audi vocem peccatoris clamantem Peccavi domine miserere mei Parce malis meis indulge sceleribus meis Sana animam meam quia peccavi tibi Et in angelis reperta est pravitas *Memorare domine quae sit mea substantia Memento quia terra sum Memento quia pulvis et cinis sum Operi manuum tuarum porrigere dexteram* Succurre carnalibus infirmitatibus meis Patent tibi vulnera mea coram te est aegritudo mea Tu vides per quanta sauciatus sum et languidus Medicinam qua saner tribue medelam qua curer impende Extingue in me flammam concupiscentiae ut non exardescant in me ulterius Tu enim scis temptationes quas porto Tu scis fluctus quos patior Tu nosti temptastionea quas tolero Erue animam meam captivam ab inferis Erue me de immanissima abyssu non me concludat infernum Non mihi deneges exitum quia iam ultima dies venit Nihil super est mihi praeter tumulum nihil super est praeter sepulcrum Parce mihi antequam abeam munda me antequam ab hac vita egrediar Solve priusquam moriar peccatorum meorum vincula quia tu es spes mea tu es laus mea pulchritudo mea tu es beatitudo mea Tibi laus tibi gloria tibi gratiarum actio semper et ubique per infinita saecula saeculorum Amen [Sg23, 22; *corsivo* = Tr1742,17]

Succurre mihi deus meus antequam mors me praeveniat antequam me tartara rapiant antequam me flamma comburat antequam me tenebrae involvant Subveni mihi priusquam ad tormenta properem priusquam gehennae ignibus devorer priusquam sine termino crucier Reus enim iudicii tui timore terrore pavore peccati Iram tuam formido Immanitate sceleris examen tuum trepidans conscientia metuo Si enim iustus vix salvabitur ego impius ubi ero Quid faciam dum venerit tremendi hora iudicii Cum examen venerit quid respondeam Quid ergo ero dicturus cum ante tribunal Christi fuero praesentatus Vae diem illum quando peccavi Vae diem illum quando transgressus sum Vae diem illum quando mala expertus sum Utinam non illuxisset mihi Utinam non esset super me ortus Utinam non apparuisset super me O dies detestanda O dies abominanda O dies paenitus nec dicenda quae me in hoc saeculo protulit quae mihi claustra portus aperuit Quae ortus mei hostia non seravit Dies illa a luce in tenebras permuetur profundam illam caligo confundat Aeternam illam caecitas obruat Ammictat *temporis* statum omni memoria extinguatur ggg Nullis digna saeculis memoretur Melius mihi fuerat non esse ortum non fuisse genitum Melius non esse in saeculo procreatum quam aeternum perpeti cruciatus Optabam a peccati nexu resolvi Cupiebam a consuetudine mala retrahi Desiderabam a vitio recedere sed difficile est peccandi consuetudinem vincere Pravus usus vix aboli tur Assidua consuetudo in naturam vertitur vitii Animus sceleribus deditus divelli ab eis vix potest Tanta sunt mea vitia ut vix evelli possint Vix credo peccata mea ullo spatio temporis exolescere Ultro me miserum antea vitia spontaneo dudum studio me pollui Propria voluntate mea me maculavi Bonus eram spontanea ad peccatum dilapsus sum Liber eram spontanea factus sum debitor mortis Infelix ego peccatum sponte mihi ipse paravi Ego prius occasionem peccandi amplexus sum Nunc peccati uso adstrictus teneor. Mala consuetudo in meis usibus legem fecit peccandi consuetudinem etiam quando nescio sic delinquo peccandi sum quando non opto incurro Volo agere bonum sed desideria consueta non sinunt Pravo usu contra ire nitor sed carni desiderio aggravor Ad iustitiam me amor erigit sed ad peccatum consuetudo constringit Flete me caelum et terra Lugete me omnes creaturae Ingemisce super me universum genus et quo prevales sensu super me lamentum effunde Peccavi enim crudeliter lapsus sum fortiter cecidi graviter corruui miserabiliter Nullum enim invenitur peccatum cuius sordibus non sim coinquinatus Nullus est in me morbus vitiorum a quo non contraxerim contagium Nulla sordium sentina extitit quae in me miserum non confluerit Probrosus sceleratus flagitiosus cunctis vitis obrutus innumerabiliter frequentavi impudicicias feditatis Ut bene viverem ultro promisi Quod pollicitus sum numquam servavi Semper ad peccatum redii semper delicta mea iteravi Prioribus sceleribus semper deteriora iunxi Numquam in melius mutavi mores Numquam a malis factis veraciter recessi Plurimos etiam maculavi me perdens plurimos pravis moribus meis in iniquitatem perverti Scelere meo multae animae perierunt Exemplis vitae meae multi subversi sunt Ego multis causa malorum fui per me multorum propositum maculatum est per me nomen maculatum est sanctitatis Obsecra pro me plebs omnis sanctorum si forte auferat a me iniquitates meas si forte misericordiam praestet mihi Iratus est enim super me nimis quia creverunt adversiones meae quia multiplicatae sunt praevaricationes meae Ideo implorate pro me dei omnipotentis misericordiam omnes chori sanctorum Intercedite pro me omnis multitudo electorum ne effundat omnipotens deus super me iram indignationis suae propter multitudinem iniquitatum mearum Vae mihi domine quia consumptus sum Vae mihi quia deficit anima mea Cur infelix natus sum Cur in hac misera vita proiectus sum Ut quid miser hanc lucem vidi Ut quid misero mihi huius vitae ortus occurrit Parce domine parce dolori meo parce quaeso maerori meo Da veniam da indulgentiam Heu mihi infelici Heu mihi misero in tantis peccatis praecipitato Quis miserebitur mihi Quis consolabitur me Nisi tu omnipotens reparator animarum Miserere mei quia plena est tempestatibus anima mea Ubi es o custos hominum Ubi es animarum redemptor Ubi es pastor bone Cur sprevisti me Cur avertisti faciem tuam a me Ut quid longe factus es consolator animae meae Revertere iam deus meus et non me obliviscaris in finem Non me in perpetuum deseras Non me in potestate daemonum derelinquas Licet enim offensa sint gravia tu tamen clemens tu patiens tu multum misericors nullum relinquis nullum spernis nullum detestaris nullum recusas a misericordia tua sed ultro offers clementiam peccantes expectas ut redeant Quanti enim scelerati quanti luxurii dediti quanti concupiscentiis saeculi saginati bonitate tua ad indulgentiam pervenerunt Multis non maerentibus gratis peccata donasti Ostende in me clementiam tuam pateat mihi venia pateat indulgentia Non abneges uni quod plurimis largitus es Scelera mea non defendo peccata mea non vindico Displicet mihi quod male feci displicet quod peccavi Offensa fateor errorem confiteor culpam agnosco vocem confessionis aperio Suscipe quaeso vocem confitentis attende vocem deprecantis Audi vocem peccatoris ad te clamantis Peccavi domine deus peccavi miserere mei parce malis meis ignosce peccatis meis dele omnes culpas meas dele omnes iniquitates meas Si enim iniquitates observaberis domine deus quis sustinebit Ad examen tuum nec iustitia iusti saecura est Quis est enim iustus qui se audeat dicere sine peccato Quis praesumat coram te aliquid de iustitia Nullus enim hominum absque peccato Nullus est mundus a delicto Ecce inter saectos nullus immaculatus Ecce qui servi erunt deo non fuerunt stabiles et in angelis reperta est pravitas Astra immunda sunt coram te Caeli non sunt mundi in conspectu tuo quanto magis ego abominabilis et putredo Et filius hominis vermis Qui hausi quasi gurgites peccata et bibi quasi aquas iniquitates Qui habito in domo lutea qui co ... et habebit se optime in optimo Defluxi abs te per multa ego miser et erravi deus meus nimis devius ab stabilitate tua in pravis studiis meis et factus sum mihi regio egestatis O domine deus noster fac ut in velamento alarum tuarum speremus et libera nos et protege nos

et porta nos quoniam firmitas nostra tu es Vivit apud te semper bonum nostrum Et quia inde aversi sumus revertamur iam domine ut non evertamur quia vivit apud te sine ullo defectu bonum nostrum quod tu ipse es Et non timeamus ne non sit quo redeamus quia nos inde ruimus Nobis autem absentibus non ruit domus nostra aeternitas tua O domine tribue mihi ut laudet te cor meum et lingua meat et omnia ossa mea dicant Domine quis similis tibi Et tu responde mihi et dic animae meae Salus tua ego sum Quis ego aut qualis ego Quid non mali aut facta mea aut sin facta dicta mea aut sin dicta voluntas met fuit Tu autem domine bonus et misericors respice in me et miserere mei Delicta iuventutis meae et ignorantias meas ne memineris salvator mundi qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [GvG 1933, 75 DA RIVEDERE]

Succurre mihi deus meus antequam mors veniat antequam mors me perimat antequam tartarus rapiat antequam flamma comburat antequam tenebrae me involvant antequam sine fine deficiam Subveni mihi deus meus priusquam gehenna ignis devorer priusquam sine termino crucier Vae mihi misero homini omni polluto contagio Vae mihi peccatori omnium pessimo Vae mihi qui factus sum sentina omnium criminum Heu mihi qui superavi omnem magnitudinem peccatorum Heu mihi cuius iniquitas excrevit omnem magnitudinem delictorum Obsecro vos omnes sancti miseriis meis subvenite perditionem meam plangite Flete me miserum et proiectum Flete me mortuum et abominatum Flete me caelum et terra Plorate me omnia elementa Ingemisce me omne genus humanum Sumite super me lamentum veniam pro me lacrymis impetrate et preces pro me impio fundite terram lacrymis irrigate Plenus sum sceleribus plenus sum vitiis omnibus vas iniquitatis ego sum Per omnia membra mea scelerum insignia agnoscentur Nihil est quod iustitiae reservaverim totum impietati me tradidi Omne vitium quod destinavi in carne perfeci in opere Omne crimen quod cogitavi complevi Omnem pravum cogitationem ad studium perficiendi deduxi Hinc est quod inter homines confusus in caelum oculis erigere non valeo In vultu enim meo ignominiam porto In omnibus actibus meis erubescio Faciem meam conscientiae reatus inclinat Confusio operis mei ante oculos versatur Corde meo deprehensus ubique confundor: non audeo quempiam fiducialiter intueri Fidem enim perdidici pietatem contaminavi sanctitatem pollui religionem vitiis impiavi Divina omnia atque humana iura violavi In omne fas nefasque properavi Miserere mei domine miserere mei qui regnas [Oratio s. Isidori: PL 101, 605C]

Succurrere mihi deus meus antequam moriar antequam mors me praeveniat... solve priusquam moriar peccatorum meorum vincula trinitas sancta qui vivis et regnas in unitate deitatis per omnia saecula saeculorum [BrB497 186 oratio s. Isidori]

Succurrite mihi quaeso omnes sancti dei ad quorum ego miser peccator patrocina confugio ... [Oratio bona de omnibus sanctis] e14, 132r: Basel UB B X 18, 123r; Uppsala UB C 517*, 53v]

Suffragare trinitatis unitas unitatis miserere trinitas Suffragare quaeso mihi posito magni maris velut in periculo ut non secum trahat me mortalitas huius anni neque mundi vanitas Et hoc idem peto a sublimibus caelestis militiae virtutibus Ne me linquant lacerandum hostibus sed defendant me iam armis fortibus Ut me illi praecedant in acie caelestis exercitus militiae Cherubin et Seraphin cum milibus Gabriel et Michael cum similibus Opto thronos virtutes archangelos principatus potestates angelos Ut me denso defendentes agmine inimicos valeat prosternere Dum dene ceteros agonetas patriarchas quatuor quater prophetas Apostolos navis Christi proretas et martyres omnes peto athletas Atque adiuro et virgines omnes viduas fideles et confesores uti me per illos salus sepiat atque omne malum a me pereat Christus mecum pactum firmum feriat cuius tremor tetras turbas terreat *Finit prologus graduum angelorum et patriarcharum apostolorum et martyrum cum Christo Incipit prologus secundus de cunctis membris corporis usque ad genua* Deus impenetrabilis tutela undique me defende potentia Meae gibrae pernas omnes libera tua pelta protegente singula Ut non tetri daemones in latera mea vibrent ut soleant iacula Gigramcephale cum iaris et conas patham lignam senas atque micenas Cladum carsum mandianum talias patma exugiam atque binas idumas Meo ergo cum capillis vertici galea salutis esto capiti Fronti oculis cerebro triforcibus rostro labio faciei timpori Mento barnae suocircillis auribus genis bucis internaso naribus Pupillis rotis palpebris tutonibus gingis anelae maxillis faucibus Dentibus linguae ori et gutturi uvae gurgulioni et sublinguae cervici Capitali centro cartilagini collo clemens adesto tutamini Obsecro te domine Iesu Christe propter novem ordines sanctorum angelorum Domine esto lorica tutissima erga membra erga mea viscera Ut retundas a me invisibiles sudum clavos quos fingunt odibiles Tege ergo deus fortis lorica cum scapulis humeros et brachia Tege ulnas cum cubis et manibus pugnas palmas digitos cum unguibus Tege spinas et costas cum artibus terga dorsum nervos cum ossibus Tege cutem sanguinem cum renibus catas crinas nates cum femoribus Tege gambas suras femoralia cum genuclis poplites et genua Tege talos cum tibiis et calcibus crura pedes plantarum cum bassibus Tege ramos concrencentes unges binos quinquies Tege pectus iugulum pectusculum mamillas stomachum et umbilicum Tege ventrem lumbos genitalia et alvum et cordis et vitalia Tege trifidum iacor et ilia marcem reniculos fitrem cum obligia Tege toliam toracem cum pulmone venas fibras fel cum bucliamine Tege carnem inginem cum medullis splenem cum tortuosis intestinis Tege vescam adipem et pantes compaginum innumeros ordines Tege pilos atque membra reliqua quorum forte praeterii nomina Tege totum me cum quinque sensibus et cum decem fabricatis foribus Utia a plantis usque ad verticem nullo membro foris intus aegrotum Ne de meo possit vitare pestis febris langor dolor corpore Donec iam deo dante seniam et peccata mea bonis factis deleam Et de carne iens labis caream et ad alta evolare valeam Et miserto deo et aetheria laetus vehar regni refrigeria Amen [*Lorica Gildae*: ed. BERNARS - ATKINSON 206 (foto 40063) HBS]

Summa trinitas virtus una et indiscreta maiestas deus noster deus omnipotens confiteor tibi ego ultimus servorum tuorum et exiguum membrum ecclesiae tuae Confiteor tibi et honorifico te debito sacrificio laudis pro scire et posse quod mihi tantillo donare dignatus es Et quia cordis oblatio in conspectu tuo pretiosior est ideo ea quae in me sunt vota laudationis ex dono misericordiae tuae ecce libens atque ovans offero tibi de fide non ficta et conscientia pura Credo igitur te toto corde rex caeli et terrae domine et ore te confiteor patrem et filium et spiritum sanctum in personis trinum et in substantia unum verum deum omnipotentem unius simplicis incorporeae invisibilis et incircumscriptae naturae Nihil in te maius aut inferius habentem sed per omnem modum sine deformitate perfectum sine quantitate magnum sine qualitate bonum sine tempore sempiternum sine morte vitam sine infirmitate fortem sine mendacio veritatem sine loco ubique totum sine situ ubique praesentem sine extensione omnia implentem sine contradictione ubique occurrentem sine motu omnia transcendentem sine statu intra omnia manentem sine indigentia omnia creantem sine labore omnia regentem sine tui initio omnibus initium dantem sine tui immutatione omnia mutabilia facientem in magnitudine infinitum in virtute omnipotentem in bonitate summum in sapientia inaeestimabilem in consiliis terribilem in iudiciis iustum in cogitationibus secretissimum in verbis veracem in operibus sanctum in misericordiis copiosum erga delinquentes patientissimum erga paenitentes pium semper idem ipsum aeternum ac sempiternum immortalem atque incommutabilem quem nec spatia dilatant nec brevitates locorum angustat nec receptacula ulla coarctant nec voluntas variat nec necessitudo corrumpit nec maesta perturbant nec laeta demulcent cui nec oblivio tollit nec memoria reddit nec praeterita transeunt nec futura succedunt cui nec origo initium nec tempora incrementum nec casus finem dabit sed ante saecula et in saeculis et per saecula in aeternum vivis et est tibi perennis laus et aeterna gloria summa potestas ac singularis honor perpetuum regnum et sine fine imperium per infinita et indefessa et immortalia saecula saeculorum Amen Hucusque omnipotens deus trinitas cordis mei inspector et scrutator confessus sum omnipotentiam maiestatis tuae et maiestatem omnipotentiae Nunc autem qualiter humano generi in fine saeculorum subvenire dignatus es sicut corde credo ad iustitiam ita ore coram te confiteor ad iusti salutem Tu quidem pater deus solus nusquam legeris missus de filio autem tuo ita scribit apostolus Cum venit plenitudo temporis misit deus filium suum cum dicitur misit satis ostendit quod in hunc mundum missus advenit cum de Maria semper virgine natus verus et perfectus homo in carne apparuit Sed quod de illo praecipuus evangelistarum ait In mundo erat et mundus per ipsum factus est illuc ergo missus est per humilitatem ubi semper fuit et est per divinitatem Quam videlicet missionem opus esse totius sanctae trinitatis corde credo et ore confiteor (...) Et beata tui sine fine visio et laudatio ubi tu cum illo et ille tecum in communionem sancti spiritus aeternaliter ac sempiternaliter vivis et regnas deus (...) [Giovanni di P?amp PL 147: 457B]

Summa trinitas virtus una et indiscreta maiestas deus noster deus omnipotens confiteor tibi ego ultimus servorum tuorum et exiguum membrum ecclesiae tuae Confiteor tibi et honorifico te debito sacrificio laudis pro scire et posse quod mihi tantillo donare dignatus es Et quia exteriora mihi munera desunt quae possim offerre ea quae in me sunt vota laudationis ex dono misericordiae tuae ecce libens atque ovans offero tibi de fide non ficta et conscientia pura Credo igitur te toto corde rex caeli et terrae domine et ore te confiteor patrem et filium et spiritum sanctum in personis trinum et in substantia unum verum deum omnipotentem unius simplicis incorporeae invisibilis et incircumscriptae naturae nihil in te maius aut inferius habentem sed per omnem modum sine deformitate perfectum sine quantitate magnum sine qualitate bonum sine tempore sempiternum sine morte vitam sine infirmitate fortem sine mendacio verum sine loco ubique totum sine situ ubique praesentem sine extensione omnia implentem sine contractione ubique occurrentem sine motu omnia transcendentem sine statu intra omnia manentem sine indigentia omnia creantem sine labore omnia regentem sine tui initio omnibus initium dantem sine tui mutatione omnia mutabilia facientem in magnitudine infinitum in virtute omnipotentem in bonitate summum in sapientia inaeestimabilem in consiliis terribilem in iudiciis iustum in cogitationibus secretissimum in verbis veracem in operibus sanctum in misericordiis copiosum erga delinquentes patientissimum erga paenitentes piissimum semper eundem ipsum aeternum ac sempiternum immortalem atque incommutabilem quem nec spatia dilatant nec brevitates locorum angustat nec receptacula ulla coarctant nec voluntas variat nec necessitudo corrumpit nec moesta perturbant

nec laeta demulcent cui nec oblivio tollit nec memoria reddit nec praeterita transeunt nec futura succedunt cui nec origo initium nec tempora incrementum nec casus finem dabit sed ante saecula et in saeculis et per saecula in aeternum vivis et est tibi perennis laus et aeterna gloria summa potestas ac singularis honor perpetuum regnum et sine fine imperium per infinita et indefessa et immortalia saecula saeculorum Amen (Ps. Augustinus, Meditationes 12 PL 40, 909-910)

Summae innocentiae et totius sanctitatis sacrarium ac divinae claritati placite semper sacerdos necnon sacrae christianitatis eximius praedicator N en ego peccator et servorum Christi ultimus immo nec Christi servus dicendus peccatorum fasce gravatus communis domini te mediatore pietatem imploro ut mihi nec fidei nec operum virtute suffulto suae gratiae subsidium et pietatis solamen conferre dignetur quatinus peccatorum vinculis absolutus et vitiorum tenebris expeditus caeleste lumen per te mihi gaudeam effluisse ut illa videant animae meae oculi quibus dei visionem acquirant quatenus mundus corde effectus deum deorum valeam in Syon contemplari si non modo in re tamen in spe et in aenigmate ut quandoque carnis exutus gravamine eum sicuti est possim videre Pater benigne en supplicem tuum intende et ea quae egisti me agere ea quae habes me habere quibus letaris me laetari iugi quaeso impetres oratione Ne respicias negligentias multiformes ante dei oculos a me peccatore commissas sed misericorditer intueri famuli fragilitatem benigniter suscipe postulationem semper et ubique praetende miserationem ut tuo mundissimo imploratus suffragio faciat me deus clemens digne paenitere super mala quae gessi faciat in reliquum cavere quae mala sunt faciat amare et exequi quae bona sunt exerat in me opera pietatis spe me roboraret qui scelerum enormitate desperare coartor fide armet qui infidelis vitae qualitate perfidus convincor caritate confirmet qui omnibus odiosus et omnes odio habens heu miser invenior Et qui speciali debito me tuum famulum profiteor queso pater egregie N bonitatis tuae experts diu non maneam sed tuis sanctis et deo acceptis precibus solvantur citius peccatorum meorum vincula extirpentur cordis mei et carnis meae vitia redeat in me vitae sanctimonia vigeat amor et executio professionis maneat ardor et ambitio sacrae religionis devotio dilectionis studium et intensio humilitatis concupiscentia beatæ paupertatis mundi odium vitae praesentis fastidium Fac me illa gerere quae me vere tibi famulum in aeterna patria reassignent Scio domine semper venerabilis semper honorande quia iustissime execraris verba mea quia nequam sunt opera mea agnosco quia digne non audies precem meam quia violavi fidem meam confiteor quia iustum est ut peream quia non sum imitatus sanctissimam vitam tuam Assuero inquam rectum esse ut peream quia corrupti professionem meam Debui enim servus domini mei facere voluntatem Verum quia non feci quid aliud si non adjuveris esse poterit nisi digne plagis vapulabo multis Nec contradicere potero sermonibus sancti patris gloriose Sed o impudens anima quomodo non confunderis dicere patrem quae degenerata et vitiis obfuscata comprobabis non similem habere operum faciem Debet enim filius patri suo similis Heu infinita miseria heu incomparabilis calamitas non agnoscit in me pater vultum suum quia non sum executus opus suum Non acceptat in anima mea fidei suae semen quia devia secutus non habui bonam conversationem At nunc infelix quid faciam Nihil mihi restare perpendo nisi ut proiectus in tartarum carissimi patris priver contubernio Ingemisce anima miserrima ingemisce et dole dum tibi vacat et erige oculos ad dulcissimum patrem ad piissimum nutritorem ad vigilantissimum conservatorem Hoc est sanctissime pater quod flagito hoc est ad quod meae precis summa pertendit ut tuo sancto ac deo placito intercessu anima mea mundetur vita purificetur peccata abluantur opera corrigantur Tu me genuisti in Christi fide tu me reforma in sancta conversatione Tu ea gessisti quibus deus placatur salus acquiritur mors fugatur vita percipitur tu me ergo amabilis pastor pasce meritis fove presidiis informa exemplis quo gloriosa tuae sanctitatis similitudo in me quantulumcumque expressa tibi tanto patri me filium reddat tanto pastori ovem exhibeat tanto magistro discipulum faciat tanto abbati monachum donet tanto domino servulum praestet adiuvante illius gratia de cuius visione exultas in secula sempiterna Amen [PS.-ANSELMUS = Troyes 1304; Paris, BnF, Lat.12139; 12313: ed. WILMART, *Auteurs*, 150]

Summe creator omnipotens aeternae domine Iesu Christe ego infelix peccator rogo te per sanctissimum nomen tuum per pretiosissimum corpus quod suscepisti pro nostra salute ... ad gloriam vitae aeternae Exaudi me Iesu Christe salvator mundi Qui cum [*Alia oratio ante communionem* MiB41, 69ra-69vb]

Summe creator omnipotens aeternae domine Iesu Christe ego infelix peccator rogo te per immensam maiestatem tuam per sanctissimum nomen tuum ... [OxB249, 31v]

Summe gloriose deus illumina tenebras cordis mei et da mihi fidem rectam spem certam et caritatem perfectam sensum et cognitionem domine ut faciam tuum sanctum et fverax mandatum [FFF 167 *oratio ante crucifixum dicta*]

Summe omnipotentissime misericordissime et iustissime secretissime et praesentissime pulcherrime et fortissime stabilis es et incomprehensibilis invisibilis videns omnia immutabilis mutans omnia immortalis illocalis interminus incircumscrip-tus nusquam finitus inae-stimabilis ineffabilis inscrutabilis immotus tangens omnia investigabilis indicibilis metuendus atque terribilis honorandus atque horrendus venerandus atque reverendus nunquam novus nunquam vetus innovans omnia et in vetustatem perducens superbos et nesciunt semper agens semper quietus colligans et non egens omnia portans sine onere omnia implens sine inclusione omnia creans et protegens nutriendi et perficiens quaerens cum nihil desit tibi Amas nec aestuas zelas et securus es paenitet te et non doles irasceris et tranquillus es opera mutas sed non mutas consilium Recipis quod invenis et nunquam amisisti nunquam inops et gaudes lucris nunquam avarus et usuras exis supererogatur tibi ut debeas et quis habet quidquam non tuum Reddis debita nulli debens donas debita nihil perdens Qui solus vivificas omnia qui creasti omnia qui ubique es et ubique totus qui sentiri potes videri non potes qui nusquam dees et tamen ab iniquorum cogitationibus longe es qui nec ibi dees ubi longe es quia ubi non es per gratiam ades per vindictam Qui omnia tangis nec tamen omnia aequaliter tangis Quaedam enim tangis ut sint nec tamen ut vivant et sentiant quaedam vero tangis ut sint et vivant nec tamen ut sentiant et discernant quaedam vero tangis ut sint vivant sentiant non tamen ut discernant quaedam vero tangis ut sint vivant sentiant et discernant Et cum tibimetipsi nunquam dissimilis sis dissimiliter tamen tangis dissimilia Qui ubique praesens es et inveniri vix potes quem stantem sequimur et apprehendere non valemus qui tenes omnia implens omnia circumplecteris omnia superexcedis omnia sustines omnia Neque enim ex alia parte sustines atque ex alia parte superexcedis neque ex alia parte implens atque ex alia circumplecteris sed circumplectendo implens et implendo circumplecteris sustinendo superexcedis et superexcedendo sustines Qui doces corda fidelium sine strepitu verborum Qui attingis a fine usque ad finem fortiter et disponis omnia suaviter Qui locis non distenderis nec temporibus variaris Neque habes accessus et recessus sed habitas lucem inaccessibilem quam nullus hominum vidit sed nec videre potest In te manens quietus ubique circuitus totum Non enim scindi vel dividi poteris quia vere unus es nec in partes efficeris quia totus tuus totum implens totum illustras et possides Huius videlicet mysterii immensam profunditatem mens humana concipere non potest nec oratoria lingua enarrare neque diffusi sermonis bibliothecarum volumina queunt explicare Si totum mundum libri repleant tua scientia inenarrabilis non potest enarrari Quoniam vere indicibilis es nullo modo scribi poteris neque concludi qui es fons lucis divinae et sol claritatis aeternae Magnus enim es sine quantitate et ideo immensus bonus es sine qualitate et ideo vero et summe bonus et nemo bonus nisi tu solus cuius voluntas opus est cui velle posse est qui omnia quae ex nihilo creasti sola voluntate fecisti qui omnem creaturam tuam absque indigentia aliqua possides et sine labore gubernas et absque taedio regis et nihil est quod perturbet ordinem imperii tui vel in summis vel in imis qui in omnibus locis sine loco habetis et omnia continens sine ambitu et ubique praesens es sine situ et motu qui nec mali auctor es quodque facere non potes qui nihil non potes Neque unquam te quidquam fecisse paenituit nec ullius commotionis animi tempestate turbaris nec totius terrae particula regnum tuum est Nulla flagitia vel scelera probas aut imperas Nunquam mentiris quia aeterna veritas es Cuius unius bonitate facti sumus et iustitia paenas luimus et clementia liberamur Nam nihil caeleste nihil igneum nihil terrenum nihilque quod corporis sensus attingit pro te colendum es Qui vere es quod es et non mutaris Cui maxime ac specialiter convenit illud quod Graeci dicunt ὁν Latini Est quia semper idem ipse es et anni tui non deficient Haec et alia multa docuit me sancta mater ecclesiae cuius factus sum membrum per gratiam tuam Docuit sane te solum et vivum et verum deum non esse corporeum vel passibilem aut palpabilem nihilque de substantia tua vel natura ullo modo esse violabile aut commutabile aut compositum vel fictum Et ideo certum est corporeis oculis te non posse sentiri sed nec ab ullo mortalium in propria essentia aliquando potuisse videri Hinc etenim patenter datur intelligi quod unde angeli te intuentur inde et nos post hanc vitam videbimus Sed nec ipsi perfecte videre possunt sicuti es nulli denique alii tota nisi tibi soli nota es omnipotens trinitas (Ps. Augustinus, Meditationes 29 PL 40, 922-924)

Summe pater sancte deus peccatorum ego reus ... [D2242, 38v: ALBERTUS MAGNUS, *Litaniae omnium sanctorum*; AH 15, 159 nr. 129]

Summe pater Nicholae me ad summum bonum trahe Trahe me ad summum bonum quia feci te patronum ... [Ra2:2v]

Summe sacerdos et maior caeteris sacerdotibus domine Iesu Christe cui adhaeret omnis sacerdos imo omnis christianus qui ambulat coram te in veritate auribus pietatis tuae audi vocem meam et si recte precor exaudi orationem meam non enim volo dulcissime pater aliquid te rogare quod in rogando te iuste possit offendere Et si aliqua inscitia vel carnali voluntate quod sit contra salutem animae meae aliquid te rogare volo hoc super omnia misericordissime domine precor ne in huiusmodi petitionibus me unquam velis exaudire Nosti et bene nosti benignissime deus quantis illusionibus quantis vanitatibus quantis carnalium desideriorum voluptatibus quantis saecularium cupiditatum appetitionibus omni hora et sine intermissione vulneretur infelix animus meus Et multoties evenit ut tu ipse ducissime domine perspicis quia si me permitteres ire secundum meam pessimam voluntatem totum meipsum in magnam peccatorum voraginem praecipitarem Propterea te dulcissime pater rogo quia scio nimis me esse peccatorem et

adversus peccatum nullam fere habere virtutem ut per magnam misericordiam tuam retineas furorem meum qui me trahit ad peccatum et confundas et destruas omne malum desiderium quod pervertit in me omnem rectitudinis sensum Aliquando amator hominum deus cum studiosius cogito et male quae multoties feci et adhuc miser et peccator facere non desisto ad memoriam reduco et diligenter intueor qualiter vivam qualiter ipsa mala quae feci et adhuc facio plangam quod sacerdos dicor sed officium sacerdotis operibus dignis non impleo quamvis et de multis aliis quae feci multum pertimescam de huius officii dignitate quam indignus porto super omnia quae mihi evenire possunt formido Est autem huius officii dignitas plusquam aestimari possit magna et inaeestimabiliter deo et hominibus chara si sacerdos ita vivit sicut ille vivere debet qui huius officii curam gerit Porto autem ego nomen huius dignitatis sed infelix vita mea fere in omnibus contradicit male agendo huius nominis dignitati Est enim cor meum immundum omnes sensus corporis mei immundi et sic intus et foris totus immundus non invenio in toto me aliquid mundum ubi honeste et sicut decet possim reponere corpus dominicum In magnis itaque angustiis constitutus et quid potissimum mihi sit faciendum nescio huc illucque modo hoc modo illud cogitans me circumfero diligentiusque omnem conscientiam meam revolve si forte aliquod consilium salubre invenirem quod ad aliquam salutem animae mihi esse intelligerem Omnia ergo quae erga me geruntur circumspeciens et fere nihil aut parum boni in toto me inveniens hoc tantillum boni ibi vix animadverti si tamen bonum debeat dici quod bonum quod ego non habeo in alio cum habet diligo et cum non habeam humiliter me non habere recognosco quod peccatorem et miserum plusquam alium quemlibet me esse credo et tamen de misericordia Dei omnipotentis non despero Credo enim quod illi cui cura fuit me cum non essem facere et adhuc cura est mihi ea quae ad huius vitae usum sunt necessaria pro misericordia sua providere cura illi erit pro pietate sua mihi dare adhuc aliquod bonum opus facere vel saltem si non ex toto totum aliquod bonum valeam inchoare et si non ex toto a malis vel aliquid cessare Est enim deus pius et misericors et nullo modo creaturam suam perdere volens sed modis omnibus ut ad pietatem suam redeat misericorditer monens Quantum vero suam creaturam diligat quantum invitatus eam perdat in hoc veraciter ostendit cum de caelo in terram descendit cum ille qui sine initio erat initium pro amore creaturae habere voluit limumque unde nos fecit pro redemptione nostra assumpsit et ipsum limum scilicet carnem suam quam pro nobis assumpsit postquam per passionem crucis in ipsius crucis ara bene excocta est nuxta ad manducandum porrigit et ipsius carnis eiusdem crucis torculari expresso dum nos potat sitim animae nostrae exstinguit Hanc autem carnem nostri redemptoris cum manducamus et sanguinem bibimus cum limo nostro miscemus et de hoc quasi emplastrum facientes nostraeque animae infirmitatibus apponentes si digne sumimus omne protinus quod ad damnationis periculum nos pertrahit ex interioribus animae nostrae proiciamus O immensa domini nostri Iesu Christi pietas O admiranda et ineffabilis misericordia Si aliquis potens homo cum magno comitatu hominum pergens forte iuxta viam per quam transiret in aliquo caeno in quo iacebat pauperem immersum videret qui se per seipsum nullo modo extrahere posset de illo caeno in quo immersus esset miseratione motus eundem pauperem per seipsum de illo caeno extraheret nulli dubium quin huiusmodi magnae misericordiae magnaeque pietatis ab omnibus praedicaretur magnis laudibus ab omnibus rectum sensum habentibus extolleretur Et quanto hoc opus misericordiae pro paupere et inope fecisset tanto plus pius et misericors omnibus pius et veraciter christianis appareret Quid ergo quid aestimari debet de magna domini nostri Iesu Christi pietate de ineffabili eius misericordia et caritate qui cum ipse sine initio sit et mortale initium et mortalitatem sumpsit pro paupere et ultra modum paupere et inope ut illum extraheret de sordidissimo caeno peccati in quo seipsum immergerat miser et infelix Praeter hoc miser homo tantam infelicitatem patiebatur sique infelicitate in ipsis voraginibus aeternae perditionis erat immersus magnis angustiis magnisque doloribus famis et sitis erat oppressus Ex una igitur parte intolerabilem fetorem caeni in quo erat immersus patiens ex parte altera qui eius miseriae et dolori compateretur nullum inveniens tam ex fetenti caeno in quo iacebat quam ex desperatione consolationis quam a nullo separabat intolerabili dolore afficiebatur Et si diutius differretur quod ab aliquo misericorde aliquando misericordia ei non impenderetur iam ab ipsis miseriis aeternae perditionis irreparabiliter moreretur Venit misericors creator ineffabilem pietatem habens ad hunc peccatorem in luto peccatorum iacentem non exspoliens se indumento gloriae suae induit pannos miseriae nostrae Venitque velut mundissimus sol per ipsos fetores nullam tamen contaminationem fetoris patiens usque ad ipsum miserum peccatorem eumque ab ipsis fetoribus extergens tenuit per brachium extraxit in planum Extractum vero de lacu miseriae et de luto faecis cibavit pane sapientiae salutaris et post haec ipsa sua carne quam pro eius redemptione suscepit et suo sanguine qui pro remissione peccatorum fusus est cibavit et potavit et sic refocillatum ab ipsis doloribus quibus tam graviter vexabatur mitigavit Haec autem caro quam ei ad manducandum dedit de natura eiusdem limi fuit unde primum hominem plasmavit quem ad imaginem et similitudinem suam creavit quam similitudinem quam ipse primus homo per suam culpam defiguravit per carnem suae comestione rectamque fidem ad integrum reformavit hanc vero carnem vel huius limi naturam postquam Christus passus est in cruce postquam resurrexit tertia die ad caelos portans ad dexteram patris collocavit eique dominationem super angelos et archangelos donavit Ecce limus qui per naturam suam in terra semper adhaeret a redemptore nostro in caelo portatus ipsum caelum et omnia quae in eo sunt sub dominio suo habet Ad quem limum nemo fidelis potest vel poterit ascendere nisi eum prius curet in terra salubriter comedere eiusque sanguinem bibere Huius carnis et sanguinis ego qualiscunque minister et sacerdos dum tantam pietatem tantaeque pietatis dulcedinem redemptoris nostri erga creaturam suam conspicio de eius immensa bonitate non diffido Succurre ergo domine Iesu Christe succurre tuo sacerdoti indulge eius peccatis atque delictis ut digne valeam tui corporis et sanguinis mysterium celebrare et digne celebrans corporis tui et sanguinis veritatem digne comedere et bibere et sic usque in finem iugiter perseverans ad te post mortem carnis valeam pervenire ubi non per intervalla sicut modo sed sine intermissione cum sanctis omnibus te ipsum qui veritas et vita es possim comedere et bibere Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXVI ad Christum* (Cum sacerdos diligenter contemplatur quam misericorditer redemptor noster naturam nostri limi unde nos fecit pro nobis suscepit): PL 158 913 B] *cf.* Sacerdos summe

Summe sacerdos et vere pontifex ... [*Oratio s. AMBROSII* Ss430, 270r]

Summe sacerdos et vere pontifex ... [*Oratio s. BERNARDI ante Missam* (= GIOVANNI DI FÉCAMP): Assisi 588, 113v; CENCI 1981, 55]

Summe sacerdos et vere pontifex ... [PaL1072, 152v: *Alia oratio <sacerdotis ante missam>*: LEROQUAIS I, 51]

Summe sacerdos et vere pontifex domine Iesu Christe qui te obtulisti deo patri hostiam puram ... neque sitiam in aeternum Qui cum eodem [*Oratio s. AMBROSII dicenda ante missam* MiB41, 75rb-78va]

Summe sacerdos et vere pontifex Iesu Christe qui te obtulisti ... te miserante et donante qui cum deo patre et spiritu sancto [Fb332, 19r *Feria V*: WILMART, *Auteurs*, 114]

Summe sacerdos et vere pontifex Iesu Christe qui te obtulisti deo patri hostiam puram et immaculatam in ara crucis pro nobis peccatoribus quique dedisti nobis carnem tuam ad manducandum et sanguinem tuum ad bibendum et posuisti mysterium istud in virtute spiritus sancti dicens Hoc quotienscunque feceritis in mei memoriam facietis Rogo te per sanguinem tuum pretiosissimum magnum salutis nostrae pretium Rogo per carum miram et inenarrabilem caritatem et pietatem tuam qua nos miseros et indignos sic amare dignatus es ut lavares nos a peccatis nostris in sanguine tuo Doce me indignum servum tuum quem inter cetera dona tua ad officium sacerdotale vocare dignatus es nullis meis meritis sed sola dignatione misericordiae tuae Doce me quareso deus meus per spiritum sanctum tuum tantum tractare mysterium iis reverentia honore devotione et timore quibus oportet et decet Fac me per gratiam tuam de tanto mysterio mestum illud credere et intelligere sentire et firmiter tenere dicere et cogitare quod tibi placet et expedit animae meae Intret spiritus tuus bonus in cor meum qui sonet ibi sine sonitu et sine strepitu verborum Loquatur omnem veritatem tantorum mysteriorum Profunda quippe sunt nimis et sacro tecta velamine propter magnam misericordiam tuam concede mihi missarum sollemnia puro corde et munda mente ac scientia celebrare Libera cor meum ab immundis et nephandis vanis et noxiis cogitationibus Muni me beatorum angelorum tuorum pia et fida tutela atque fortissima custodia ut hostes omnium bonorum discedant confusi Per virtutem tanti mysterii et per manum sancti angeli tui repelle a me et a cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiae et caenodoxiae invidiae et avaritiae blasphemiae fornicationis et immunditiae dubietatis negligentiae et pertinaciae et cuiuslibet sordis et diffidentiae Reverentur amator castitatis et integritatis deus caelesti rore tuae benedictionis extingue in corpore meo totum fomitem ardentis libidinis ut maneat in me tenor et nitor totius castitatis corporis et animae Mortifica in membris meis carnis stimulus omnesque libidinosas cogitationes et commotiones et da mihi veram et perfectam castitatem cum caeteris bonis tuis quae tibi placent in veritate Ut sacrificium laudis casto corpore et mundo corde valeam offerre O deus meus quanta cordis contritione et lacrimarum fonte quanta reverentia et timore quanta corporis castitate et animi puritate istud divinum et caeleste mysterium est celebrandum Ubi caro tua in veritate sumitur Ubi sanguis tuus in veritate bibitur Ubi imma summis et summa immis iunguntur Ubi adest praesentia sanctorum angelorum Ubi tu es sacerdos et sacrificium mirabiliter et ineffabiliter Quis digne hoc celebrare mysterium potest nisi tu omnipotens deus offerentem feceris dignum Scio et vere scio et idipsum bonitati tuae confiteor quod non sum dignus accedere ad tantum mysterium propter nimia peccata mea et infinitas negligentias meas Sed scio et veraciter credo ex toto corde et ore confiteor quia tu solus potes me facere dignum qui potes facere mundum de immundo conceptum semine et de peccatoribus iustos facis et sanctos Per hanc omnipotentiam tuam te rogo concede mihi peccatori hoc caeleste sacrificium celebrare cum timore et tremore cum cordis puritate ac lacrimarum fonte cum laetitia spirituali et gaudio caelesti Sentiat mens mea dulcedinem beatissimae praesentiae tuae et sanctorum angelorum excubias in circuitu meo Ego

enim memor venerandae passionis tuae accedo ad altare tuum licet peccator et indignus ut offeram tibi sacrificium quod tu instituisti et offerri praecepisti in commemorationem tui pro salute nostra Suscipe ergo illud quaeso summe deus pro ecclesia tua et pro populo tuo quem acquisisti sanguine tuo et quoniam me peccatorem inter te et populum tuum esse voluisti licet in me testimonium boni operis non agnoscam officium saltem dispensationis mihi credita non recuses nec per me indignum eorum salutis pereat precium pro quibus victima factus salutaris dignatus es esse redemptio Profero ergo domine si digneris propitius intueri tribulationes plebium pericula populorum captivorum gemitus miserias orphanorum necessitas peregrinorum inopiam debilium desperationes languentium defectus senium suspiria iuvenum lamenta viduarum vota monachorum et virginum Tu enim miseris omnium domine et nihil odisti eorum quae fecisti Memorare quae sit nostra substantia quia tu pater noster es Ne irascaris satis neque multitudinem viscerum tuorum super nos contineas Non enim in iustificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam sed in miserationibus tuis multis Aufer a nobis domine iniquitates nostras et ignem sancti spiritus in nobis clementer accende Aufer cor lapideum de carne mea et da mihi cor carneum quod te timeat te amet te diligat in te delectetur te sequatur te fruatur Oramus domine clementiam tuam ut serene familiam tuam aspicere digneris vultu tuo et nullius sit irritum votum nullius vacua postulatio Tu nobis preces suggere quas ipse audire propitius et exaudire digneris Rogamus etiam te pater sancte pro spiritibus fidelium defunctorum ut sis illis salus sanitas gaudium et refrigerium hoc magnum pietatis sacramentum Sit illis hodie magnum et cottidie magnum et plenum convivium de illo pane vivo qui de caelo descendisti et das vitam mundo de illa carne sancta et benedicta agni vere immaculati qui tollit peccata mundi et de sancto ac gloriosissimo utero beatissimae virginis Mariae est assumptus et de spiritu sancto concepta de illo inquam fonte pietatis qui per lanceam militis de crucifixi domini nostri latere feliciter emanavit ut exinde satiati refrigerati refecti et consolati exultent in laude et gloria tua Peto clementiam tuam deus ut descendat super panem et calicem istum plenitudo bonitatis tuae Descendat domine etiam illa spiritus tui invisibilis incomprehensibilisque maiestas sicut quondam in patrum hostiis descendebat quae et oblationes nostras corpus et sanguinem tuum efficiat et me indignissimum sacerdotem tuum doceat tantum tractare mysterium cum cordis puritate et lacrimarum fonte cum reverentia et timore ita ut placide ac benigne suscipias sacrificium laudis de manibus meis ad salutem omnium tam vivorum quam fidelium defunctorum Rogo te per ipsam sacrosanctum mysterium corporis et sanguinis tui quo quotidie in ecclesia tua pascimur et potamur abluimur sanctificamur atque unius summae divinitatis participes efficimur da mihi virtutes sanctas quibus repletus bona conscientia ad altare tuum accedam ita ut haec caelestia sacramenta efficiantur mihi salus et vita Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita Qui manducat vivet propter me Ipse manet in me et ego in eo Ego sum panis vivus qui de caelo descendi Si quis manducaverit ex hoc pane vivet in aeternum Panis dulcissimus sana palatum cordis mei ut sentiam suavitatem amoris tui Sana eum ab omni langore ut praeter te nullam sentiat dulcedinem nullum praeter te quaerat amorem nullam praeter te amet pulchritudinem Panis candidissime habens omne delectamentum et omnem sorem qui nos semper de te reficis et in te nunquam deficis Comedat te cor meum et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae Manducat te angelus pleno ore in patria manducet te homo peregrinus pro modulo suo ne deficere possit in via tali recreatur viatico Panis sancte panis vive panis pulcher panis munde qui de caelo descendisti et das vitam mundo Veni in cor meum et munda me ab omni inquinamento carnis et spiritus Intra in animam meam Sana me et sanctifica me interius et exterius Esto tutamen et continua salus corpori et animae meis Repelle a me insidiantes mihi hostes procul recedant ab anima mea tibi subiecta Recedant procul a praesentia et potentia tua ut foris et intus munitus per te recto tramite ad regnum tuum perveniam Ubi non in mysteriis sicut in hoc tempore agitur sed facie ad faciem te videbimus cum tradideris deo patri regnum et erit deus omnia in omnibus Tunc enim me de te satiabis satietate mirifica ita ut neque esuriam neque sitiam amplius in aeternum Amen [OxB249, 35v divinum *fortasse* diurnum ?] *cfr* Sacerdos summe

Summe sacerdos et vere pontifex Iesu Christe qui te obtulisti deo patri hostiam puram et immaculatam in ara crucis ... [OxB249, 35v]

Summe sacerdos et vere pontifex Iesu Christe qui te obtulisti sacrificium deo patri hostiam puram et immaculatam in ara crucis pro nobis miseris peccatoribus Quia dedisti nobis carnem tuam ad manducandum et sanguinem tuum ad bibendum et posuisti mysterium istud in virtute spiritus sancti tui dicens Haec quotienscunque feceritis in mei memoriam facietis Rogo per sanguinem tuum pretiosum magnum salutis nostrae pretium Rogo 287 ra per hanc miram et inenarrabilem charitatem qua nos miseros et indignos sic amare dignatus es ut lavares nos a peccatis nostris in sanguine tuo Doce me indignum servum tuum quem inter caetera dona etiam ad officium sacerdotale vocare dignatus es nullis meis meritis sed sola dignatione misericordiae tuae Doce me quaeso per spiritum sanctum tuum tractare tantum ministerium ea reverentia et honore ea devotione et timore quibus oportet et decet Fac me domine per gratiam tuam semper illud de tanto mysterio credere et intelligere sentire et firmiter retinere dicere et cogitare quod tibi placet et expedit animae meae Intret spiritus tuus bonus in cor meum qui sonet ibi sine sono et sine strepitu verborum Loquatur in visceribus meis omnem veritatem tantorum mysteriorum Profunda sunt enim nimis et sacro tecta velamine propter magnam misericordiam tuam Concede mihi missarum sollempnia puro corde et pura mente celebrare Libera cor meum ab immundis et nephandis cogitationibus vanis et noxiis Muni me beatorum angelorum tuorum pia et fida tutela atque firmissima custodia ut hostes omnium bonorum confusi discedant Per virtutem tanti mysterii et per manum sancti angeli tui repelle a me et a cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiae xenodosiae invidiae et blasphemiae fornicationis et immunditiae dubietatis et cuiuslibet sordis et diffidentiae Confundantur qui nos persequuntur pereant illi qui cuncta bona perdere festinant Rex virtutum amator castitatis et integritatis deus caelestis rore benedictionis tuae exstingue in corpore meo totum fomitem ardentis libidinis ut maneant in me totus tenor castitatis animae et corporis Mortifica in membris meis carnis stimulos omnesque libidinosas commotiones et da mihi veram et perpetuam castitatem cum caeteris bonis quae tibi placent in veritate Ut sacrificium laudis casto corpore et munda mente quotidie valeam offerre Quanta enim contritione cordis et lacrymarum fonte quanta reverentia et timore quanta cordis puritate et castitate istud diurnum et caeleste sacrificium est celebrandum domine Ubi caro tua sumitur in veritate Ubi sanguis tuus in veritate bibitur Ubi summis ima coniunguntur Ubi adest sanctorum angelorum praesentia Ubi tu es sacerdos et sacrificium mirabiliter et ineffabiliter Quis digne celebrare hoc mysterium potest nisi tu offerentem feceris dignum Scio domine et vere scio et ipsum bonitati tuae confiteor quod non sum dignus accedere ad tantum mysterium propter nimia peccata mea et infinitas negligentias meas Sed scio veraciter et ex toto corde credo et ore confiteor quia tu potes me facere mundum qui facis mundum de immundo conceptum semine et de peccatoribus iustos facis et sanctos Propter hanc omnipotentiam tuam rogo te deus meus Concede mihi peccatori hoc sacrificium celebrare cum timore et tremore meo cordis puritate et lacrimarum fonte cum laetitia spiritali cum gaudio caelesti Sentiat mens mea dulcedinem beatissimae praesentiae tuae Et excubias sanctorum angelorum in circuitu meo Ego enim memor venerandae passionis tuae accedo ad altare tuum licet peccator et indignus Ut offeram tibi sacrificium quod tu instituisti et offerre praecepisti in commemoratione tua pro salute nostra Suscipe ergo illud summe sacerdos deus omnipotens quaeso pro ecclesia tua sancta pro populo quem acquisisti sanguine tuo Et quoniam me peccatorem inter te et eundem populum tuum medium esse voluisti Licet in me testimonium boni operis non feram Officium saltem dispensationis credita non recuses nec per me indignum salutis eorum pereat precium pro quibus victima factus salutaris dignatus es esse redemptio Profero ergo domine si digneris suscipere et intueri Tribulationes plebium Pericula populorum Captivorum gemitus Miserias orphanorum Necessitas peregrinorum Inopias debilium Depraerationes languentium Defectus senium Suspiria iuvenum Vota virginum Lamenta viduarum Tu enim miseris omnium domine et nihil odisti eorum quae fecisti Memorare quae sit nostra substantia quoniam tu pater es et deus noster Ne irascaris domine neque multitudinem misericordiae viscerum tuorum super nos contineas Non enim in iustificationibus nostris prosternimus domine preces nostras ante faciem tuam sed in misericordiis tuis multis Aufer a nobis domine iniquitates nostras et ignem sancti spiritus in nobis clementer accende Aufer cor lapideum de carne nostra et da nobis cor carneum quod te timeat et diligat te sequatur te fruatur Oramus domine misericordiam tuam ut sereno vultu familiam tuam sacri tui nominis hostiam postulantes aspirare digneris Et ut nullius sit irritum votum nullius vacua supplicatio Tu nobis preces suggere quas ipse audire et exaudire propitius delecteris Rogamus etiam pater pro spiritibus fidelium defunctorum ut sis illis suavis gaudium et refrigerium hoc magnum pietatis sacrificium deus meus sit hodie illis magnum et plenum convivium de te pane vivo qui de caelo descendisti et das vitam mundo de tua carne sanctissima et benedicta agni vere immaculati Qui de sancto et glorioso utero beatae virginis es assumptus De illo inquam pietatis fonte qui per lanceam militis de crucifixi corporis tui morte latere emanavit ut exinde satiati refrigerati refecti consolati exultent in laude et gloria tua Peto clementiam tuam ut descendat super panem et calicem plenitudo divinitatis Descendat etiam domine invisibilis et incomprehensibilisque maiestas sicut in quondam patrum hostiis descendit quae oblationes nostras corpus et sanguinem tuum efficiat Et me indignum sacerdotem doceat tractare tantum mysterium cum cordis et lacrymarum fonte cum reverentia et tremore Ita ut placide et benigne suscipias sacrificium de manibus meis ad salutem omnium tam vivorum quam defunctorum Rogo te per ipsam sacrosanctum et vivificum corpus et sanguinem tui sacrificium quo quotidie pascimur et potamur abluimur et sanctificamur Atque unius participes efficimur summae divinitatis Da mihi virtutes sanctas quibus repletus bona conscientia ad altare tuum accedam Ut haec caelestia sacramenta efficiantur mihi salus et vita Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita Qui manducat vivet propter me Ipse manet in me et ego in eo Ego sum panis vivus qui de caelo descendi Si quis manducaverit ex hoc pane vivet in aeternum Panis dulcissimus sana palatum meum ut sentiam suavitatem amoris tui Et sana illum ab omni langore ut nullam praeter te sentiat

dulcedinem Panis candidissime habens omne delectamentum et omnem saporem qui nos semper reficis et in te nunquam deficis Comedat te cor meum et dulcedine saporis tui repleantur viscera mea Manducat te angelus corde pleno in patria Manducet te peregrinus homo pro modulo suo ne deficere possit in via tali recreatus viatico Panis sancte panis vive panis pulcher panis munde qui de caelo descendisti et das vitam mundo Veni in cor meum et munda me ab omni inquinamento mentis et corporis Et spiritus tuus intret in animam meam Sana et sanctifica me interius et exterius et esto tutamen et continua salus corporis et animae meae Repelle a me insidiantes mihi hostes recedant procul a praesentia potentiae tuae ut foris et intus munitus per te recto tramite ad regnum tuum perveniam Ubi non in mysteriis sicut in hoc tempore agitur sed facie ad faciem te videbimus cum tradideris regnum deo et patri et deus erit omnia in omnibus Tunc enim me de te satiabis satietate mirifica ita ut nunquam esuriam neque sitiam Qui cum deo patre [Ass, 268, 287r: ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXIX* cfr GIOVANNI DI FECAMP] cfr Sacerdos summe

Summe sacerdos et vere pontifex qui te obtulisti deo patri hostiam puram et immaculatam in ara crucis pro nobis miseris peccatoribus quique dedisti nobis carnem tuam ad manducandum et sanguinem tuum ad bibendum et posuisti mysterium istud in virtute spiritus sancti dicens Hoc quotienscunque feceritis in mei memoriam facietis Rogo te per sanguinem tuum pretiosum magnum salutis nostrae pretium Rogo te per hanc miram et inenarrabilem caritatem qua nos miseros et indignos sic amare dignatus es ut lavares nos a peccatis nostris in sanguine tuo Doce me servum tuum indignum quem etiam inter cetera dona tua ad officium sacerdotale vocare dignatus es nullis meis meritis exigentibus sed sola dilectione misericordiae tuae Doce me quaeso per spiritum sanctum tuum tantum tractare mysterium ea reverentia et honore ea devotione et timore quibus oportet et decet Fac me domine per gratiam tuam illud de tanto mysterio credere et intelligere sentire et firmiter tenere dicere et cogitare quod tibi placet et expedit animae meae Intret spiritus tuus bonus in cor meum qui sonet sine sono et sine strepitu verborum Loquatur in visceribus meis omnem veritatem tantorum mysteriorum Profunda sunt quippe nimis et sacro tecta velamine propter magnam clementiam tuam Concede mihi peccatori missarum sollemnia puro corde et munda mente celebrare Libera cor meum ab immundis cogitationibus vanis et nephandis et noxiis Muni me beatorum angelorum pia et fida custodia atque fortissima tutela ut hoc caeleste sacrificium celebrare cum timore et tremore cum cordis puritate et lacrimarum fonte cum laetitia spiritali et caelesti gaudio Sentiat mens mea dulcedinem beatissimae praesentiae tuae et excubias sanctorum angelorum tuorum in circuitu meo Ego enim memor venerandae passionis tuae accedo ad altare tuum licet peccator ut offeram tibi sacrificium quod tu instituisti et offerri praecepisti in commemorationem tuae pro salute nostra Summe pastor deus pro ecclesia tua sancta pro populo tuo Et quoniam me peccatorem inter te et eundem populum tuum medium esse voluisti licet in me boni operis testimonium non agnoscam officium tamen dispensationis credite non recuses nec per me indignum eorum salutis pereat pretium pro quibus victima salutaris factus dignatus es esse redemptor Obsecro ergo domine ut digneris propitiis intueri tribulationes plebium pericula populorum captivorum gemitus miseriae orphanorum necessitas peregrinorum inopiam debiliū desperationes languentium defectus senum suspiria iuvenum vota virginum lamenta viduarum Tu enim misereris omnium domine et nihil odisti eorum quae fecisti memorare domine quae sit nostra substantia quia pater noster es ne irascaris satis neque multitudinem miserationum tuarum super nos contineas ultra Neque enim in iustificationibus nostris prosunt nostrae preces ante faciem tuam sed miserationibus tuis multis Aufer a nobis domine deus iniquitates nostras et ignem sancti spiritus in nobis clementer accende Aufer a nobis cor lapideum et dona cor carneum quod te timeat te amet te diligat te delectet te sequatur et perfruatur Oramus domine clementiam tuam ut familiam tuam sacri tui nominis officia praestolantem aspicere et exaudire digneris et ut nullius *sit irritum votum nullius* vacua supplicatio tu nobis preces suggere quas ipse propitiis audire et exaudire delecteris Rogamus te etiam pater sancte pro spiritibus fidelium defunctorum ut illis sit salus vita sanitas gaudium et refrigerium hoc magnae pietatis sacramentum deus meus Hodie sit illis magnum et plenum convivium de illo sanctissimo pane vivo qui de caelo descendit et das vitam mundo de tua carne sancta et benedicta agni videlicet immaculati qui tollit peccata mundi qui de sanctissimo et glorioso utero beatae Mariae virginis est assumpta et de spiritu sancto concepta et de illo sanctissimo pietatis fonte qui per militis lanceam de crucifixi domini nostri latere fideliter emanavit ut exinde satiati et refrigerati refecti et consolati exultent in laude et gloria tua Peto clementiam tuam deus ut descendat super illud plenitudo tuae benedictionis et sanctificatio tuae divinitatis Descendat etiam domine sancti spiritus incomprehensibilis invisibilisque maiestas sicut quondam in patrum hostias descendebat qui et oblationes nostras corpus et sanguinem tuum efficiat et me indignum sacerdotem tuum doceat tantum tractare mysterium cum cordis puritate et lacrimarum assiduitate cum reverentia et tremore ita ut placide et benigne suscipias sacrificium laudis de manibus meis ad salutem omnium tam vivorum quam defunctorum Rogo te domine per ipsum sacrosanctum mysterium corporis et sanguinis tui quo quotidie in ecclesia tua pascimur et potamur abluimur et sanctificamur atque unius summaeque divinitatis participes efficimur Da mihi virtutes tuas sanctas quibus repletus bona conscientia ad altare tuum accedam ita ut haec caelestia sacramenta efficiantur mihi salus et vita Tu enim ore tuo sancto et benedicto dignatus es dicere Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita et qui manducat me vivit propter me et ipse manet in me et ego in eo Et ego sum panis vivus qui de caelo descendi si quis manducaverit ex hoc pane vivet in aeternum Panis dulcissimus sana palatum cordis mei ut sentiat suavitatem tui amoris Sana eum ab omni langore ut nulla praeter te sentiat dulcedinem nullum praeter te queraat amorem Nullam praeter te amet pulchritudinem Panis candidissime habens omne delectamentum et omnem saporem qui nos semper reficis et in te nunquam deficis Comedat te cor meum et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae Manducat te angelus pleno ore in patria Manducet te peregrinus homo pro modulo suo ne deficere possit in via tali recreatus viatico Panis sancte panis vive panis pulcher panis munde qui descendisti de caelo et das vitam mundo Veni in cor meum et munda me ab omni iniquitate et inquinamento carnis et spiritus Intra in animam meam et sanctifica me interius et exterius Esto tutamentum et continua salus corpori et animae meae Repelle a me insidiantes mihi hostes recedant pericula a potentia praesentiae tuae ut foris et intus munitus per te recto tramite ad regnum tuum perveniam ubi non in mysteriis sicut in hoc tempore agitur sed facie ad faciem te deum videbimus cum tradideris regnum deo patri et deus erit omnia in omnibus Tunc enim de te me satiabis satietate mirifica ita ut non esuriam neque sitiam in aeternum Et ut haec efficax mea sit deprecatio beatae Mariae semper virginis suffragium peto quam tanti meriti esse fecisti ut prima inter mulieres novum munus *virgini* tibi offerret et te deum virgo pareret et post partum virgo permaneret Apostolorum intercessionem imploro qui beatissimam tuam passionem vestigio insequentes ad tantam celsitudinem pervenerunt ut quaecumque ligarent super terram essent ligata et in caelis Martyrum preces exposco qui pro tuo nomine sanguinem suum non dubitaverunt fundere nec dilexerunt animas suas usque ad mortem ut mortis superarent auctorem Confessorum orationes expostulo qui bellum temptationum dum pie vincerent in catholica fide et haeticorum fluctuatione diutissima certamina ferrent longioris occultique martyrii palmas acceperunt Adsit mihi quaeso domine semper et ubique beatorum angelorum pia custodia et praesta ut apud te pro tuo indigno peccatore sanctorum angelorum agmina intercedant Subveniat mihi apud tuam misericordiam chorus sanctorum virginum quarum tenet principatum virgo semper Maria ut ipsa cum omnibus sanctis intercedente ad aeternam vitam perveniam te miserante et donante Qui cum [CmN7, 1r *Incipit oratio s Ambrosii: sit irritum votum nullius* add. marg. inf. OMOTELEUTO; intra in: *add supralin.*; beatae Mariae: Marie *add. marg.*] cfr Et ut haec efficax

Summe sacerdos et vere pontifex qui te obtulisti deo patri hostiam puram (...) [Giovanni di F?amp (?) *Oratio ante missarum celebrationem dicenda*: PL 147: 461 B]

Summe sacerdos et vere pontifex qui te obtulisti deo patri hostiam puram et immaculatam in ara crucis pro nobis miseris peccatoribus et qui dedisti nobis carnem tuam ad manducandum et sanguinem tuum ad bibendum et posuisti mysterium istud in virtute spiritus tui dicens Haec quotiescunque feceritis in mei memoriam facietis Rogo per sanguinem tuum pretiosum magnum salutis nostrae pretium rogo per hanc miram et inenarrabilem caritatem qua nos miseros et indignos sic amare dignatus es ut lavares nos a peccatis nostris in sanguine tuo doce me servum tuum indignum quem etiam inter caetera dona tua ad officium sacerdotale vocare dignatus es nullis meis meritis sed sola dignatione misericordiae tuae doce me quaeso per spiritum sanctum tuum tantum tractare mysterium ea reverentia et honore ea devotione et timore quibus oportet et decet Fac me per gratiam tuam semper illud de tanto mysterio

credere et intelligere sentire et firmiter tenere dicere et cogitare quod tibi placet et quod expedit animae meae Intret spiritus tuus bonus in cor meum qui sonet ibi sine sono et sine strepitu verborum loquatur omnem veritatem tantorum mysteriorum profunda quippe sunt nimis et sacro tecta velamine Propter magnam clementiam tuam concede mihi missarum solemnium mundo corde et pura mente celebrare Libera cor meum ab immundis et nefandis vanis et noxiis cogitationibus Muni me beatorum angelorum pia et fida custodia ac tutela fortissima ut hostes omnium bonorum confusi discedant Per virtutem tanti mysterii et per manum sancti angeli tui repelle a me et a cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiae et caenodoxiae invidiae et blasphemiae fornicationis et immunditiae dubietatis et diffidentiae Confundantur qui nos persequuntur pereant illi qui perdere cuncta festinant rex virginum amator castitatis deus caelesti rore benedictionis tuae exstingue in corpore meo fomitem ardentis libidinis ut maneat in me tenor castitatis corporis et animae Mortifica in membris meis carnis stimulos omnesque libidinosas commotiones et da mihi veram et perpetuam castitatem cum caeteris donis tuis quae tibi placent in veritate ut sacrificium laudis casto corpore et mundo corde quotidie valeam tibi offerre Quanta enim cordis contritione et lacrymarum fonte quanta reverentia et tremore quanta corporis castitate et animae puritate istud divinum et caeleste sacrificium est celebrandum domine ubi caro tua in veritate sumitur ubi sanguis tuus in veritate bibitur ubi ima summis coniunguntur ubi adest sanctorum angelorum praesentia ubi tu es sacrificium et sacerdos mirabiliter et ineffabiliter Quis digne hoc celebrare potest nisi tu deus omnipotens offerentem feceris dignum Scio domine et vere scio et idipsum bonitati tuae confiteor quia non sum dignus accedere ad tantum mysterium propter nimiam peccata mea et infinitas negligentias meas Sed scio et veraciter ex toto corde meo credo ore meo confiteor quia tu potes me facere dignum qui solus potes facere mundum de immundo conceptum semine solus de indignis dignos de immundis mundos et de peccatoribus iustos et sanctos facis Per hanc omnipotentiam tuam te rogo concede mihi peccatori hoc caeleste sacrificium celebrare cum timore et tremore cum cordis puritate et lacrymarum fonte cum laetitia spiritali et caelesti gaudio Sentiat mens mea dulcedinem beatissimae praesentiae tuae et excubias sanctorum tuorum in circuitu meo Ego enim memor venerandae passionis tuae accedo ad altare tuum licet peccator ut offeram tibi sacrificium quod tu instituisti et offerri praecepisti in commemorationem tui pro salute nostra Suscipe illud ergo quaeso summe deus pro ecclesia sancta tua et populo quem acquisisti sanguine tuo Et quoniam me peccatorem inter te et eundem populum tuum medium esse voluisti licet in me aliquod boni operis testimonium non agnoscas officium saltem dispensationis creditae non recuses nec per me indignum eorum salutis pereat pretium pro quibus victima factus salutaris dignatus es esse redemptio Profero ergo domine si digneris propitius intueri tribulationes plebium pericula populorum captivorum gemitus miserias orphanorum necessitates peregrinorum inopiam debiliū desperationes languentium defectus senium suspiria iuvenum vota virginum lamenta viduarum Tu enim misereris omnium domine et nihil odisti eorum quae fecisti Memorare quae sit nostra substantia quia tu pater noster es quia tu deus noster es ne irascaris satis neque multitudinem viscerum tuorum super nos contineas Non enim in iustificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam sed in miserationibus tuis multis Aufer a nobis domine iniquitates nostras et ignem sancti spiritus in nobis clementer accende Aufer cor lapideum de carne nostra et da nobis cor carneum quot te timeat te amet te diligat te delectetur te sequatur te perfruat Oramus domine clementiam tuam ut sereno vultu familiam tuam sacri tui nominis officia praestolantem aspiciere digneris et ut nullius sit irritum votum nullius vacua postulatio tu nobis preces suggere quas ipse audire propitius et exaudire delecteris Rogamus etiam te pater sancte et pro animabus fidelium defunctorum ut sis illis salus sanitas gaudium et refrigerium hoc magnum pietatis sacramentum deus meus sit illis hodie magnum et plenum convivium de te pane vivo qui de caelo descendisti et das vitam mundo de tua carne sancta et benedicta agni videlicet immaculati qui tollit peccata mundi quae de sancto et glorioso beatae virginis Mariae utero est assumpta et de spiritu sancto concepta de illo inquam pietatis fonte per lanceam militis ex tuo sacratissimo latere manavit ut ex inde refecti et satiati refrigerati et consolati exultent in laude et gloria tua Peto clementiam tuam eis ut descendat super illud plenitudo tuae benedictionis et sanctificatio tuae divinitatis Descendat etiam domine illa sancti spiritus tui invisibilis incomprehensibilisque maiestas sicut quondam in patrum hostias descendebat qui et oblationes nostras corpus et sanguinem tuum efficiat et me indignum sacerdotem doceat tantum tractare mysterium cum cordis puritate et lacrymarum devotione cum reverentia et tremore ita ut placide et benigne suscipias sacrificium de manibus meis ad salutem omnium tam vivorum quam defunctorum Rogo te domine per ipsum sacrosanctum mysterium corporis et sanguinis tui quo quotidie in ecclesia tua pascimur et potamur abluimur et sanctificamur atque unius summaeque divinitatis participes efficiamur da mihi virtutes tuas sanctas quibus repletus bona conscientia ad altare tuum accedam ita ut haec caelestia sacramenta efficiantur mihi salus et vita Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedicto panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita Si quis manducaverit ex hoc pane vivet in aeternum panis dulcissime sana palatum cordis mei ut sentiam suavitatem amoris tui Sana illud ab omni languore ut nullam praeter te sentiat dulcedinem nullum praeter te quaerat amorem nullam praeter te amet pulchritudinem panis candidissime habens omne delectamentum et omnem suavitatis saporem qui nos semper reficis et nunquam in te deficiis comedat te cor meum et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae Manducat te angelus ore pleno manducet te peregrinus homo pro modulo suo ne deficere possit in via tali recreatus viatico Panis sancte panis vive panis pulcher panis munde qui descendisti de caelo et das vitam mundo veni in cor meum et munda me ab omni inquinamento carnis et spiritus intra in animam meam et sanctifica me interius et exterius Esto tutamen et continua salus animae meae et corporis mei Repelle a me insidiantes mihi hostes recedant procul a praesentia potentiae tuae ut foris et intus per te munitus recto tramite ad tuum regnum perveniam ubi non in mysteriis sicut in hoc tempore agitur sed facie ad faciem te videbimus cum tradideris regnum deo et patri et erit deus omnia in omnibus Tunc enim me de te satiabis satietate mirifica ita ut nec esuriam nec sitiam in aeternum [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XXIX* (Facienda a sacerdote ante missam): PL 158 922 B *cf.* Giovanni di Fécamp]

Summe sacerdos et vere pontifex qui te obtulisti deo patri hostiam veram et immaculatam in ara crucis pro nobis miseris peccatoribus Quique dedisti nobis carnem tuam ad manducandum et sanguinem tuum ad bibendum Et posuisti mysterium istud in virtute spiritus sancti dicens Haec quotienscunque feceritis in meam memoriam facietis Rogo per sanguinem tuum magnum nostrae salutis precium Rogo per hanc miram et inenarrabilem laudatam qua nos miseros et indignos sic amare dignatus es ut lavares nos a peccatis nostris in sanguine tuo Doce me indignum servum tuum quem inter caetera dona etiam ad officium sacerdotale vocare dignatus es nullis meis meritis sed sola dignatione misericordiae tuae Doce me quaeso per spiritum sanctum tuum tractare tantum ministerium ea reverentia et honore ea devotione et timore quibus oportet et decet Fac me domine per gratiam tuam semper illud de tanto mysterio credere et intelligere sentire et firmiter retinere dicere et cogitare quod tibi placet et quod expedit animae meae Intret spiritus tuus bonus in cor meum qui sonet ibi sine sono et sine strepitu verborum Loquatur in visceribus meis omnem veritatem tantorum mysteriorum Profunda sunt enim nimis et sacro tecta velamine propter magnam misericordiam tuam Concede mihi missarum solemnium puro corde et pura mente celebrare Libera cor meum ab immundis et nephandis cogitationibus vanis et noxiis Muni me beatorum angelorum tuorum pia et fida tutela atque firmissima custodia ut hostes omnium bonorum confusi discedant Per virtutem tanti mysterii et per manum sancti angeli tui repelle a me et a cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiae caenodoxiae invidiae et blasphemiae fornicationis et immunditiae dubietatis et cuiuslibet sordis et diffidentiae Confundantur qui nos persequuntur pereant illi qui cuncta bona perdere festinant Rex virtutum amator castitatis et integritatis deus caelesti rore benedictionis tuae exstingue in corpore meo totum fomitem ardentis libidinis ut maneat in me totus tenor castitatis animae et corporis Mortifica in membris meis carnis stimulos omnesque libidinosas commotiones et da mihi veram et perpetuam castitatem cum caeteris bonis quae tibi placent in veritate Ut sacrificium laudis casto corpore et munda mente quotidie valeam offerre Quanta enim contritione cordis et lacrymarum fonte quanta reverentia et timore quanta cordis puritate et castitate istud **divinum** et caeleste sacrificium est celebrandum domine Ubi caro tua sumitur in veritate Ubi sanguis tuus in veritate bibitur Ubi summis ima coniunguntur Ubi adest sanctorum angelorum praesentia Ubi tu es sacerdos et sacrificium mirabiliter et ineffabiliter Quis digne celebrare hoc mysterium potest nisi tu offerentem feceris dignum Scio domine et vere scio et idipsum bonitati tuae confiteor quia non sum dignus accedere ad tantum mysterium propter nimiam peccata mea et infinitas negligentias meas Sed scio veraciter et ex toto corde credo et ore confiteor quia tu potes me facere mundum qui facis mundum de immundo conceptum semine et de peccatoribus iustos facis et sanctos Propter hanc omnipotentiam tuam rogo te deus meus Concede mihi peccatori hoc sacrificium celebrare cum timore et tremore cum cordis puritate et lacrymarum fonte cum laetitia spiritali cum gaudio caelesti Sentiat mens mea dulcedinem beatissimae praesentiae tuae Et excubias sanctorum angelorum in circuitu meo Ego enim memor venerandae passionis tuae accedo ad altare tuum licet peccator et indignus Ut offeram tibi sacrificium quod tu instituisti et offerri praecepisti in commemoratione tua pro salute nostra Suscipe ergo illud summe sacerdos deus omnipotens quaeso pro ecclesia tua sancta pro populo quem acquisisti sanguine tuo Et quoniam me peccatorem inter te et eundem populum tuum medium esse voluisti Licet in me testimonium boni operis non feram Officium saltem dispensationis creditae non recuses nec per me indignum salus eorum pereat precium pro quibus victima factus salutaris dignatus es esse redemptio Profero ergo domine si digneris suscipere et intueri Tribulationes plebium Pericula populorum Captivorum gemitus Miserias orphanorum Necessitas peregrinorum Inopia debiliū Depraerationes languentium Defectus senium Suspiria iuvenum Vota virginum Lamenta viduarum Tu enim misereris omnium domine et nihil odisti eorum quae fecisti Memorare quae sit nostra substantia quoniam tu pater es et deus noster ?? ?? ??

Summe sacerdos et vere pontifex qui te obtulisti deo patri hostiam puram et immaculatam in ara crucis pro nobis miseris peccatoribus qui dedisti nobis

carnem tuam ad manducandum et sanguinem tuum ad bibendum et posuisti mysterium istud in virtute spiritus sancti tui dicens Haec quotienscumque feceritis in mei memoriam facietis Rogo per sanguinem tuum pretiosum magnum salutis nostrae pretium rogo per hanc miram et inenarrabilem caritatem nos miseros et indignos sic amare dignatus es ut lavares nos a peccatis nostris in sanguine tuo doce me indignum servum tuum quem inter cetera dona tua etiam ad officium sacerdotale vocare dignatus es nullis meis meritis sed sola dignatione misericordiae tuae doce me quaeso per spiritum sanctum tuum tantum tractare mysterium ea reverentia et honore ea devotione et timore quibus oportet et dedit fac me per gratiam tuam semper illud de tanto mysterio credere et intelligere sentire et firmiter retinere dicere et cogitare quod tibi placet et expedit animae meae Intret spiritus tuus bonus in cor meum qui sonet ibi sine sono et sine strepitu verborum loquatur omnem veritatem tantorum mysteriorum Profunda quippe sunt nimis et sacro tecta velamine Propter magnam clementiam tuam concede mihi missarum sollempnia puro corde et munda mente celebrare. Libera cor meum ab inmundis et nefandis vanis et noxiis cogitationibus. Muni me beatorum angelorum pia et fida custodia atque fortissima tutela ut hostes omnium bonorum confusi discedant Per virtutem tanti mysterii et per manum sancti angeli tui repelle a me et a cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiae et cenodoxiae invidiae et blasphemiae fornicationis et immunditiae dubietatis et diffidentiae Confundantur qui nos persequuntur pereant illi qui perdere cuncta festinant Rex virginum amator castitatis et integritatis deus caelesti rore benedictionis tuae extingue in corpore meo totum fontem ardentis libidinis ut maneat in me tenor totius castitatis corporis et animae Mortifica in membris meis carnis stimulus omnesque libidinosas commotiones et da mihi veram et perpetuam castitatem cum ceteris bonis tuis quae tibi placent in veritate ut sacrificium laudis casto corpore et mundo corde cotidie valeam tibi offerre Quanta enim cordis contritio et lacrimarum fonte quanta reverentia et tremore quanta corporis castitate et animae puritate istud divinum et caeleste sacrificium est celebrandum domine ubi caro tua in veritate sumitur ubi sanguis tuus in veritate bibitur ubi ima summis coniunguntur ubi adest sanctorum praesentia angelorum ubi tu es sacerdos et sacrificium mirabiliter et ineffabiliter Quis digne hoc celebrare potest nisi tu omnipotens deus offerentem feceris dignum Scio et vere scio et idipsum bonitati tuae confiteor quia non sum digni accedere ad tantum mysterium propter nimia peccata et infinitas negligentias meas Sed scio et veraciter credo ex toto corde meo credo corde credo ore confiteor quia tu potes me facere dignum qui facere potes facere mundum de immundo conceptum semine et de peccatoribus iustos facis et sanctos Per hanc omnipotentiam tuam te rogo concede mihi peccatori hoc caeleste sacrificium celebrare cum timore et tremore cum cordis puritate et lacrimarum fonte cum laetitia spiritali et caelesti gaudio Sentiat mens mea dulcedinem beatissimae praesentiae tuae et excubias sanctorum angelorum tuorum in circuitu meo Ego enim memor venerandae passionis tuae accedo ad altare tuum licet peccator ut offeram tibi sacrificium quod tu instituisti et offerri praecipisti in commemoratione tua pro salute nostra Suscipe ergo illud quaeso summe deus pro ecclesia tua sancta pro populo tuo quem acquisisti sanguine tuo et quoniam me peccatorem inter te et eundem populum tuum medium esse voluisti licet in me boni operis testimonium non agnoscas officium saltem dispensationis creditae non recuses nec per me indignum eorum salutis pereat pretium pro quibus victima factus salutaris dignatus es esse redemptio Profero ergo domine si digneris propitius intueri tribulationes plebium pericula populorum captivorum gemitus miserias orphanorum necessitates peregrinorum inopiam debiliū desperationes languentium mi defectus senum suspiria iuvenum vota virginum lamenta viduarum Tu enim misereris omnium domine et nihil odisti eorum quae fecisti Memorare quae sit nostra substantia quia tu pater noster es Ne irascaris satis neque multitudinem viscerum tuorum super nos contineas Non enim in iustificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam sed in miserationibus tuis multis Aufer a nobis domine iniquitates nostras et ignem sancti spiritus in nobis clementer accende aufer cor lapideum de carne nostra et da nobis cor carneum quod te timeat te amet te diligat te delectetur te sequatur te perfruatur Oramus domine clementiam tuam ut sereno familiam tuam sacri tui nominis officia praestolantem aspicere digneris vultu et ut nullus sit irritum votum nullius vacua supplicatio tu nobis preces suggere quas ipse audire propitius et exaudire delecteris Rogamus te etiam pater sancte et pro spiritibus fidelium defunctorum ut sit illis salus sanitas gaudium et refrigerium hoc magnum pietatis sacramentum Deus meus sit illis hodie magnum et plenum convivium de te pane vino qui de caelo descendisti et das vitam mundo de tua carne sancta de benedicta agni videlicet immaculati qui tollit peccata mundi quae de sancto et glorioso utero beatae Mariae virginis est assumpta et de spiritu sancto concepta de illo inquam pietatis fonte qui per lanceam militis ex tuo sanctissimo latere feliciter emanavit ut exinde satiati refrigerati refecti et consolati exultent in laude et gloria tua Peto clementiam tuam ut descendat super panem et calicem plenitudo tuae divinitatis Descendat etiam domine illa sancti spiritus tui invisibilis incomprehensibilisque maiestas sicut quondam in patrum hostiis descendebat qui et oblationes nostras corpus et sanguinem tuum efficiat et me indignum sacerdotem tuum doceat tantum tractare mysterium cum cordis puritate et lacrimarum fonte cum reverentia et tremore ita ut placide et benigne suscipias sacrificium de manibus meis ad salutem omnium tam vivorum quam et defunctorum Rogo te domine per ipsum sacrosanctum mysterium corporis et sanguinis tui quo cotidie in ecclesia tua pascimur et potamur albuimur et sanctificamur atque unius summae divinitatis participes efficimur da mihi virtutes tuas sanctas quibus repletus bona conscientia ad altare tuum accedam ita ut haec caelestia sacramenta efficiantur mihi salus et vita Tu enim dixisti ore tuo sancto et benedictio Panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita Qui manducat me vivit propter me Ipse manet in me et ego in eo Ego sum panis vivus qui de caelo descendi Si quis manducaverit ex hoc pane vivet in aeternum Panis dulcissime sana palatum cordis mei ut sentiam suavitatem amoris tui Sana cum ab omni languore ut nullam praeter te sentiat dulcedinem nullum praeter te quaerat amorem nullam praeter te amet pulchritudinem Panis candidissime habens omne delectamentum et omnem saporem qui nos semper reficis et in te numquam deficiis comedit te cor meum et dulcedine saporis tui replentur viscera animae meae Manducat te angelus pleno ore manducet te peregrinus homo pro modulo suo ne deficere possit in via tali recreatus viatico Panis sancte panis vive panis pulcher panis munde qui descendisti de caelo et das vitam mundo veni in cor meum et munda me ab omni inquinamento carnis et spiritus Intra in animam meam Sana et sanctifica me interius et exterius Esto tutamen et continua salus corporis et animae meae Repelle a me insidiantes mihi hostes Recedant procul a potentia praesentiae tuae ut foris et intus munitas per te recto tramite ad regnum tuum perveniam ubi non in mysteriis sicut in hoc tempore agitur sed facie ad faciem te videbimus Interim hoc agendum hoc certe frequentandum commendasti ecclesiae quousque venias in finem saeculi quando erit sanctorum requies non adhuc in sacramento quo in hoc tempore consociantur membra tua quamdiu bibitur quod de latere tuo manavit sed iam in ipsa perfectione salutis aeternae cum tradideris regnum deo patri ut in illa perspicua contemplatione tuae incommutabilis veritatis nullis mieteris egeamus Tunc enim me de te satiabis satietate mirifica ita ut neque esuriam neque sitiam in aeternum salvator mundi deus qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas [Oratio ante missarum celebrationem dicenda] oratio s. Ambrosii: ed. WILMART 1927 = WILMART, *Auteurs*, 114]

Summe summi tu patris unice mundi faber et rector fabricae pietatis respectu deicae peccatores afflictos respice pie pater Summa summi tu mater filii clavem nostri tenens auxilii fove tui lacte consilii peregrinos huius exilii pia mater Consolentur o bone domine respirantes in tuo nomine qui pro mundi tollendo crimine dignatus es nasci de virgine matris pater Consolentur o bona domina sitientes tua solamina de qua sola felice faemina praedicantur haec duo nomina virgo mater O figura patris substantiae tu es splendor paternae gloriae tu es verum lumen iustitiae de quo manat totius gratiae plenitudo O regina regni davidici tu es virga floris dominici tu es arca panis angelici de quo nostra meretur refici solitudo Virtus patris et sapientia suaviter disponens omnia tu et pater una substantia aequus honor eadem gloria est utrique Stella maris regina saeculi tu es mater illius parvuli quem adorant fideles populi semper omnes et semper singuli et ubique O sanctorum sancte mirabilis toti mundo desiderabilis homo potens et deus humilis non est tibi nec erit similis deus meus O sanctorum sancta dulcissima sola tanto partu dignissima ut de tua carne mundissima nasceretur maiestas maxima homo deus Iesu Christe fons indeficiens fons humana corda reficiens te suspiro te solum sitiens solus eris mihi sufficiens fili dei Mater Christi decus virgineum thronum sedens super aethereum nomen tuum sapore mellium liquefacit affectum ferreum cordis mei Summum bonum plenum dulcedine verum lumen de vero lumine solo cuius auditio nomine satiatur mira pinguedine cor iustorum Summi boni reclinatorium dulcis vini dulce cellarium quod indulcans dulcedo dulcium praelegit sibi in proprium rex caelorum Patrum pater praecelse caeteris reparator humani generis o qui carnem pro nobis miseris mulieris de carne pauperis assumpsisti Matrum mater et virgo virginum apotheca salutis hominum o quae munda de carne dominum sine carnis mixtura seminum concepisti Audi precor o qui das gratiam peccatoris huius miseriae et per tuam misericordiam peccatorum meorum veniam mihi dona Audi precor o plena gratia peccatoris huius suspiria et pro tua misericordia deo meo me reconcilia mater bona Tibi pater fac beneplacitum peccatoris istius gemitum solve mei reatus debitum quia malum protendo meritum et protendi Tibi mater fac acceptabilem peccatoris hanc vocem flebilem redde mihi deum placabilem ne se praestet inexorabilem quem offendi O intactae filii puerperae audi placentus animae miserae quae peccati iacens in pulvere ut umentum se computrescere lamentatur O intacta virgo puerpera ad te clamant mens mea misera quae nefanda semper ad scelera ab aetate nunc usque tenera effrenatur Pie pater errantem corrige piam manum labenti porrige iam de luto me facis erige et in viam tuorum dirige mandatorum Pia mater orantem visita pio corde de me recogita coram Iesu benigno clamita ut meorum remittat debita peccatorum Esto nobis pater propitius quorum frater es atque socius te laudamus te benedicimus adoramus atque diligimus mente tota Esto nobis mater propitia quorum soror es atque socia in tuarum laudum praeconia quoda nostra fac voluntaria ac devota Benedicte creator omnium benedicas mentes fidelium nomen tuum benedictum mortis tuae per beneficium Quos salvasti Benedicte tu in mulieribus benedicte tu benedictibus tuis uberibus qui dat escam esurientibus quem lactasti Laus et

honor sit dei filio salus virtus et benedictio benedicta sit incarnatio mors illius et resurrectio in aeternum Benedictus sit pater luminum benedicta sit virgo virginum benedicat cor meum dominum sitiaturque fontem dulcedinum sempiternum Amen [*Oratio devota ad dominum Iesum et b. Mariam matrem eius*: PL 184, 1323]

Summi regis cor aveto te saluto corde laeto te complecti me delectat et hoc meum cor affectat ut ad te loquar tolleres Quo amore vincebaris quo dolore torquebaris cum te totum exaurires ut te nobis impartires ut nos a morte tolleres O mors illa quam amara quam immittis quam avara quae per cellam introivit in quam mundi vita vivit te mordens cor dulcissimum Propter mortem quam tulisti cum pro me tu defecisti cordis mei cor dilectum totum in te fer affectum hoc est quod cupit plurimum Per medullam cordis mei peccatoris atque rei amor tuus transferatur nec a te iam deseratur quicumque te complectitur Dilatare aperire tamquam rosa fragrans mire cordi meo te coniunge unge illud et compunge qui amat te qui patitur Quidnam agat nescit vere nec se valet cohibere nullum modum dat amori multa morte vellet mori amore quisquis vincitur Vitae vas tibi proclamo te dulci corde semper amo ad cor meum inclinare ut se possit applicare devoto tibi pectore Tuo vivat in amore ne dormitet in torpore ad te oret ad te ploret te odoret te honoret te fovens omni tempore Rosa cordis aperire tuus odor fragrat mire te dignare dilatare fac ad te cor anhelare ut quae tibi fit vicinum infer tuum infra sinum ut vix se ipsum capiat Hic repauset hic moretur ecce iam post te movetur te ardentem vult sentire noli noli contraire debes ei consentire ut bene de te sentiat Amen [Mn164, 40/28v *Oratio ad cor* recensione breve]

Summi regis cor aveto te saluto corde laeto te complecti me delectat et hoc meum cor affectat ut ad te loquar animes Quo amore vincebaris quo dolore torquebaris cum te totum exhaurires ut te nobis impartires et nos a morte tolleres O mors illa quam amara quam immittis quam avara quae per cellam introivit in qua mundi vita vivit te mordens cor dulcissimum Propter mortem quam tulisti quando pro me defecisti cordis mei cor dilectum in te meum fer affectum hoc est quod opto plurimum O cor dulce praedilectum munda cor meum illectum et in vanis induratum pium fac et timoratum repulso tetro frigore Per medullam cordis mei peccatoris atque rei tuus amor transferatur quo cor totum rapiatur languens amoris vulnere Dilatare aperire tamquam rosa fragrans mire cordi meo te coniunge unge illud et compunge qui amat te quid patitur Quidnam agat nescit vere nec se valet cohibere nullum modum dat amori multa morte vellet mori amore quisquis vincitur Viva cordis voce clamo dulce cor te namque amo ad cor meum inclinare ut se possit applicare devoto tibi pectore Tuo vivat in amore ne dormitet in torpore ad te oret ad te ploret te adoret te honoret te fruens omni tempore Rosa cordis aperire cuius odor fragrat mire te dignare dilatare fac cor meum anhelare flamma desiderii Da cor cordi sociari tecum Iesu vulnerari nam cor cordi simulat ut cor meum perforatur sagittis improprie Infer tuum intra sinum cor ut tibi sit vicinum in dolore gaudio cum deformi specioso quod vix se ipsum capiat Hic repauset hic moretur ecce iam post te movetur te ardentem vult sentire Iesu noli contraire ut bene de te sentiat [ARNULFUS DE LOVANTIO, *Rhythmica oratio ad unum quodlibet membrorum Christi patientis et a cruce pendens* (7) *Ad cor*: PL 184, 1322]

Sunt in candela ... Est deus lumen divinitatis omen [*Versus de candelis*: Assisi 521, 260; *cf.* CENCI 1981, 196]

Supernae curiae civis angelice qui ad custodiam fragilis vitae meae misericordia dei deputatus es deo et tibi gratias ago de tua fideli custodia qua me omnibus diebus ac noctibus horis atque momentis vitae meae custodire dignatus es Tu es dulcissimus et amantissimus dominus meus et meum est omni hora te prosequi et amplecti tuam purissimam sanctitatem O candidum et immarcessibile lilium caelestis paradysi rutilans sydus superioris firmamenti viva gemma coronae regis aeterni Mi domine indulge mihi quicquid umquam in conspectu tuo deliqui et veniam omnium delictorum meorum concede mihi a domino insidiantes mihi hostes repelle in omni periculo animae et corporis mihi assiste cogitationes desideria voluntates locutiones actiones et orationes meas adiuva ut acceptabiles in conspectu domini sint sicut suavitas incensum omnem vitam meam ne commendo in die defunctionis meae Adesto mihi cum electis sociis tuis Et impetra mihi a domino ut felix et rationabilis et honestus fiat exitus meus Et suscipe animam meam supplicem tuam et praesenta eam in vitam aeternam Amen [HAS 18r]

Supernae curiae civis angelice qui ad custodiam fragilis vitae meae misericordia dei deputatus es deo et tibi gratias ago de tua fideli custodia qua me omnibus diebus ac noctibus horis atque momentis vitae meae custodire dignatus es Tu es dulcissimus et amantissimus dominus meus et meum est omni hora te prosequi et amplecti tuam purissimam sanctitatem O candidum et immarcessibile lilium caelestis paradysi rutilans sydus superioris firmamenti viva gemma coronae regis aeterni Mi domine indulge mihi quicquid umquam in conspectu tuo deliqui et veniam omnium delictorum meorum concede mihi a domino insidiantes mihi hostes repelle in omni periculo animae et corporis mihi assiste cogitationes desideria voluntates locutiones actiones et orationes meas adiuva ut acceptabiles in conspectu domini sint sicut suavitas incensum omnem vitam meam ne commendo in die defunctionis meae Adesto mihi cum electis sociis tuis Et impetra mihi a domino ut felix et rationabilis et honestus fiat exitus meus Et suscipe animam meam supplicem tuam et praesenta eam in vitam aeternam Amen [HAS 18r]

Supplicatio mea ascendat ad te deus intret oratio mea ... cui est honor et imperium in saecula saeculorum [Ott245 448 *de Ascensione*]

Supplicatio mea ascendat ad te deus intret oratio mea in conspectu tuo Christe Perveniat deprecatio mea ad te domine qui triumphator hodie ascendisti super omnes caelos qui devicto mortis imperio humanitatis spolia unde veneras reportasti Oro te unde per te veniae deseras orphanam frangit te pietas viscerum tuorum memoriam cicatricum tuarum et pretium sanguinis tui Ostende te patri pro me ostende labore crucis figuras clavorum interpelle patrem dinumera fragilitatis meae diversa pericula fove nutri perturba passionem meam miseram carnis meae et mitte promissum paraclitum de caelis velociter mitte spiritum tuum paraclitum consolatorem spiritum domini qui nos doceat qui nos illustret de te vel instruat qui misereatur mei qui non solum veniat sed et mansionem faciat mitte domine mitte desideratum mihi ignem exurentem rubiginem peccatorum qui est flamma caritatis et dilectionis qui me in omni tua voluntate instruat ut cum me volueris sicut promissisti reviviscere accensis lampadibus meream tibi occurrere et te sine confessione videre Cui est honor et gloria per omnia saecula saeculorum Amen [PaSL22, 87r dopo i *Septem gaudia BV*M]

Supplicationibus clamoris nostri quaesumus domine aures tuae pietatis clementer accomoda ut animae famulorum famularumque tuarum omnium christianorum ab omni mortis exutae contagio caelesti perfrui regno mereantur Per te Christe Iesu qui vivis [*Oratio*: PL 101, 550D *Alia*]

Suppliciter te deus omnipotens pater deprecor ut dum me indignam famulam ... [Fb326, 20r *preghiera prima della comunione*]

Suppliciter vos et devote precamur o gloriosissima mundi domina semper virgo Maria princepsque angelici ordinis eminentissime Michael simulque cherubim throni quoque et seraphim et cuncta beatorum spirituum agmina et te prophetarum maxime Iohannes Baptista sed et cuncti admirabiles patriarchae et venerabiles prophetae sancti etiam apostoli et gloriosi martyres beati confessores et sanctae virgines universi ordines et chori sanctorum ferte nobis et cunctis parentibus nostris nec non et omnibus fidelibus christianis vivis sive de hac luce subtractis precatu vestro auxilium ut viventes hic valeamus per vestra incedere sine errore vestigia et defuncti refrigerium mereantur delictorum et in perpetuum omnes pariter vestro mereamur aggregari collegio [Vat334, 45v *corr.* ed. DELL'OMO nr. 9]

Suppliciter vos et devote precamur o gloriosissima mundi dominatrix virgo Maria ... aggregari collegio adiuvante domino nostro Iesu Christo [Ghg176b 249 *de omnibus virginibus alia*]

Suppliciter te virgo nobilissima atque dei genitrix virgo Maria ut exaudire digneris ... gloriosa regina qui porta caeli es vocata qui es nuntium ... [Chg173c 372 *ad s. Mariam mutilo*]

Surrexit dominus de sepulchro qui pro nobis pendit in ligno [NYM454, 146r vss/vsc che precede *Deus qui pro nobis filium...*]

Susceptor omnium clementissime deus ne permittas delectari inimicos nostros super nos sed ita nos tua virtute corrobora ut conversum planctum nostrum in sanctitatis tuae gaudium memoria iugiter excolamus Per [*Oratio* (Ps 29): PL 101, 566B]

Susceptor omnium clementissime deus ne permittas delectari inimicos nostros super nos sed ita nos in tua virtute corrobora ut converso planctu nostro in gaudium memoriam sanctitatis tuae iugiter excolamus Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 29: PL 142 132 B]

Suscipe clemens et misericors deus omnipotens piissime pater hos psalmos et versus tibi consecratos ... ad vitam faciant venire sempiternam cum sanctis tuis in gloria Amen [Ve60, 124v-125r *Oratio* premissa al Salterio abbreviato (1)]

Suscipe clementissime pater hostias placationis et laudis quas ego indignus famulus et sacerdos tuus tibi offerre praesumo ad honorem nominis tui deus Offero tibi piissime et gloriosissime pater pro me nimio peccatore pro peccatis et neglegentiis meis necnon et pro ecclesia tua sancta catholica et omnibus in ea consistentibus atque tuae pietati munus deferentibus et pro omni nostra congregatione vel qui se in nostris commendaverunt orationibus aut qui nobis suas largiti sunt elemosinas seu etiam pro ceteris fidelibus vivis scilicet ac defunctis ut quos pretiosum dignatus es filii tui sanguine redimere fac eos perenniter ad tuam beatitudinem pervenire Per [IvM 1975, 816 n. 34].

Suscipe confessionem meam domine deus meus omnipotens unica spes ... et resuscita me domine deus meus [Chg173b 326 *oratio s. Augustini alia*]

Suscipe confessionem meam domine deus unica spes salutis meae Gula ebrietas fornicatione libidine tristitia acedia somnolentia negligentia ira cupiditate invidia odio detractio periurio falsitatis mendacio vanagloria levitate ac superbia perditus sum omnino Cogitatione locutione actione atque omnibus

- sensibus meis extinctus sum Sed tu qui iustificas impios et vivificas mortuos vivifica et iustifica me domine deus [GvG 1933, 67].
- Suscipe confessionem meam domine deus unica spes salutis meae Gula ebrietate fornicatione libidine tristitia acedia somnolentia negligentia ira cupiditate invidia odio detractione periurio falsitate mendacio vana gloria levitate ac superbia perditus sum omnino Cogitatione locutione actione atque omnibus sensibus meis executus sum sed tu qui iustificas impios et vivificas mortuos vivifica me et iustifica me domine deus meus Amen [*Alia confessio* (IX/6): PL 101 501B]
- Suscipe confessionem meam unica spes mea ... et resuscita me domine deus meus Per [PaL1329, 212r *Post confessionem oratio*: LEROQUAIS I, 151]
- Suscipe confessionem meam unica spes salutis meae domine deus meus Gula ebrietate fornicatione libidine tristitia acedia somnolentia negligentia ira cupiditate invidia malitia odio detractione periurio falsitate mendacio vana gloria levitate ac superbia perditus sum Et omnino cogitatione locutione actione atque omnibus sensibus extinctus Sed tu qui iustificas impios et vivificas mortuos iustifica me et resuscita me domine deus meus [Bba 2003, 54 nr. 4]
- Suscipe confessionem meam unica spes salutis meae domine deus meus gula ebrietate fornicatione libidine tristitia acedia somnolentia negligentia ira cupiditate invidia malitia odio detractione periurio falsitate mendacio vana gloria levitate ac superbia perditus sum et omnino cogitatione locutione actione atque omnibus sensibus extinctus qui iustificas impios et vivificas mortuos iustifica me et resuscita me domine deus meus Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [*Confessio inter missarum solennia recitanda*: PL 101 1407 D]
- Suscipe domine animam servi tui ad te revertentem et veste caelesti indue eam Sancto fonte vitae aeternae pota eam ut inter gaudentes gaudeat et inter sapientes sapiat et inter martyres Christi coronam accipiat et inter patriarchas et prophetas proficiat et inter apostolos Christum sequi valeat et inter angelos et archangelos claritatem dei videat et inter paradisi rutilos lampades gaudium possideat et notitiam ministrorum dei agnoscat et inter cherubim et seraphim claritatem conspiciat et inter viginti quatuor seniores cantica canticorum decantet et inter lavantes stolas suas in fonte luminis vestem lavet et inter pulsantes portas celestis Ierusalem apertas reperiat et inter videntes deum facie ad faciem Christum videat et inter canentes canticum novum cantet et inter audientes dulcedinem caelestis sonitus audiat Per dominum nostrum Iesum Christum filium tuum qui tecum et cum spiritu sancto vivit et regnat deus per infinita saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 433 nr. 6].
- Suscipe domine clementissime pater propitius munera quae tibi offero ad honorem nominis tui deus pro famulo tuo illo ut medelam tuam non solum in corpore sed etiam in anima sentiat Per [IvM 1975, 816 n. 36].
- Suscipe domine creator noster animam servi tui revertentem ad te proba in transitu illius cor eius in hora mortis eius visita eum igne caritatis tuae examina eum ut non inveniatur in eo iniquitas Perfice viam eius in semitis tuis ut non moveantur in hac hora vestigia eius Misericordia tua praeveniat eum et subsequatur eum in hora termini vitae eius ut inhabitet domine in domo tua in longitudine dierum Ad te domine levetur in firmitate spei anima eius ut non erubescat quia confidit in misericordia tua Vias tuas domine demonstra ei et semitas tuas doce eum Reminiscere miserationum tuarum quae a saeculo sunt Delicta iuventutis eius et ignorantias eius ne memineris domine Propitiare omnibus peccatis eius ut anima eius in bonis demoretur Oculi eius dirigantur ad te ut evellat de laqueo pedes eius Vide humilitatem eius et laborem eius et dimitte omnia peccata eius Libera eum deus Israel ex omnibus tribulationibus et periculis eius Ne perdas cum impiis deus animam eius et cum viris sanguinum vitam eius ut in innocentia cordis sui nomen sanctum tuum benedicat deus Israel in gloria tua cum sanctis et electis tuis Qui vivis et regnas in saecula saeculorum Amen [Mc418, 2003, 436 nr. 16].
- Suscipe domine sancte pater omnipotens aeternae deus per unicum filium tuum dominum nostrum Iesum Christum et spiritum sanctum paraclitum coaeternum tibi et coaequalem hanc oblationem psalmorum et orationum quam ego ad laudem et gloriam tui sanctissimi nominis ac in veneratione sanctae Mariae virginis et omnium sanctorum et electorum tuorum pro omnibus peccatis et negligentibus meis decantare cupivi ut per tuam magnam misericordiam quidquid per totum vitae meae spatium contra pietatis tuae maiestatem delinqui pie delere et abstergere misericorditer atque oblivioni perpetuae concedere digneris Qui vivis [PaL1352, 114r *tra salmi pnt e lin*]
- Suscipe domine sancte pater omnipotens aeternae deus propitius munera haec quae tibi offerimus pro animabus famulorum famularumque tuarum ill. quas de hoc saeculo migrare iussisti ut per tuam immensam pietatem liberare eas a gehenna digneris Per [IvM 1975, 816 n. 37].
- Suscipe genitrix dei aeterni omnipotentis regis obsequium humilis servi tui indignas laudes ex ore immundo et impuro quas ad laudem melliflui nominis tui sacratissimae virginitatis tuae devota mente offerre desidero Et cum sanctis humillima domina mea [Mn164, 95/77r] ... et tibi reginae clementiae gaudium et laus per omnia saecula saeculorum Amen [Mn164, 95/76v *Oratio devota ad omnia membra virginis Mariae genitricis dei*]
- Suscipe piissime deus in sinu patriarchae tui Abrahae ... [Fb326, 78r]
- Suscipe piissime pater per nomen dilecti filii tui ... et resuscita me domine deus meus Amen [Vat84 41 + Ps. De profundis]
- Suscipe regina caeli menteque benigna cantica de psalmis offero sumpta sacris cunque salutaris meus et magnificaris pauperis atque rei sis memor hera mei [(Magnificat 3) OxL82,25v *do/deo/domino*; rubrica iniziale: *Quia respexit humilitatem*; dopo ogni verso del *Magnificat* c'è un'orazione]
- Suscipe sancta trinitas hanc oblationem quam tibi offerimus pro imperatore nostro ill. et sua venerabili prole et statu regni nostri ac pro omni populo christiano et pro elemosinariis nostris et pro his qui nostri memoriam in suis continuis orationibus habent ut hic veniam peccatorum et in futuro praemia consequi mereantur aeterna [IvM 1975, 815 n. 32].
- Suscipe sancta trinitas hanc oblationem quam tibi offero in memoriam incarnationis nativitatis passionis resurrectionis ascensionisque domini nostri Iesu Christi et in honore omnium sanctorum tuorum qui tibi placuerunt ab initio mundi et eorum quorum hodie festivitas caelebratur et quorum hic nomina et reliquiae habentur ut illis proficiat ad honorem nobis autem ad salutem ut illi omnes pro nobis intercedere dignentur in caelis quorum memoriam facimus in terris Per [IvM 1975, 815 n. 30].
- Suscipe sancta trinitas hanc oblationem quam tibi offero pro meis peccatis innumerabilibus quibus peccavi coram te in cogitationibus in dictis in factis ut praeterita mihi dimittas et de futuris me custodias pro sanitate etiam corporis et animae meae et pro gratiarum actione de tuis bonis quibus cotidie utor Quid retribuam domino pro omnibus quae retribuit mihi Calicem salutaris accipiam et nomen domini invocabo Laudans invocabo dominum et ab inimicis meis salvus ero [IvM 1975, 815 n. 31].
- Suscipe sancta trinitas has oblationes quas tibi ego peccatrix offero pro me peccatrice et pro omni populo christiano pro fratribus quoque et sororibus nostris et pro his qui nobis memoriam in suis continuis habent orationibus ut in hoc praesenti saeculo remissionem omnium peccatorum nostrorum recipere mereamur et in futuro requie consequi mereamur aeterna per te Iesu Christe, redemptor mundi qui cum patre et spiritu sancto [LnG 1988, 31 n.13]
- Suscipe sancta trinitas hoc servitutis meae obsequium quod ad divinae maiestatis tuae gloriam et recognitionem redemptionis nostrae pro satisfactione peccatorum meorum ad impetrandam defunctis requiem vivisque gratiam omnibus gloriam offero in unione meritorum domini nostri Iesu Christi beatae virginis Mariae et omnium sanctorum Tibi laus honor et gloria o beata trinitas in sempiterna saecula Amen [*Via Crucis* I stazione]
- Suscipere digneris clementissime pater hanc oblationem quam tibi ex tuo offero pro delictis et offensionibus meis sicut munera Abel accepisti Qui ... [*Item semper aliquid offeras ut tunc dicas istam orationem* PaL1400, 237v: LEROQUAIS I, 235]
- Suscipere digneris confessionem meam sancta trinitas domine deus salutis meae quam ego peccator effundo in conspectu pietatis tuae Confiteor quia peccavi in superbia In avaritia In luxuria In ...gula In invidia Et in accidia In cupiditate In malitia In odio In detractione In mendacio In periurio In vana gloria In levitate In concupiscentia In ...tia In visu In auditu In impatientia In cogitatione iniqua et immunda In locutione prava et iniqua In operatione perversa In fornicatione et pollutione mentis et corporis In delectatione et consensu iniquo et iniusto Et in omnibus vitiis et iniquitatibus ac immunditiis reus et inculpabilis factus sum plus quam corde cogitare vel ore dicere vel extimatione pensare Sed tu deus qui non vis mortem peccatoris sed ut convertatur ad te et vivat Qui iustificas impios et vivificas mortuos tu iustifica et resuscita me per tuam magnam misericordiam et sempiternam gratiam Amen [Ox.BL/LMH, Borough 1, 184r *in parte assai sbiadito*]
- Suscipere digneris confessionem meam sancta trinitas domine deus omnipotens unica vera et sempiterna spes ... misericordiam et sempiternam gratiam [Ott245 423 *confessio ad s trinitatem*]
- Suscipere digneris domine deus omnipotens hos psalmos consecratos quos ego indignus et peccator decantavi ... ad vitam aeternam consequendam [Ghg176b 211 dopo lo *Psalterium s Hieronymo alia*]
- Suscipere digneris domine deus omnipotens hos psalmos consecratos quos ego indignus peccator decantavi in honorem nominis tui et beatae virginis Mariae et omnium sanctorum quorum pro me misero et infelice seu pro abbatibus nostris et omni congregatione illis nobisque commissa sive pro cunctis consanguineis meis ut pro amicis meis et pro illis qui in me habent fiduciam et pro cunctis fidelibus sive defunctis sive viventibus necnon et pro factore huius operis infelice Sergio presbytero et scriptore Laurentio monachis Concede domine Iesu Christe ut isti psalmi omnibus proficiant ad salutem et ad

veram paenitentiam faciendam et ad vitam aeternam consequendam Per [BAV, Arch. S. Pietro D.156, 153r: ed. BOYNTON nota 75]

Suscipere digneris domine deus omnipotens hos psalmos consecratos quos ego indigna peccatrix coram te cantare cupio in honore nominis tui et beatae Mariae virginis atque omnium sanctorum tuorum pro me misera peccatrice et pro omnibus peccatis quae turpiter peccavi cogitando iniquis suasionibus et cessionibus et tempora perpetrando seu pro omnibus qui se meis commendaverunt orationibus sive pro cunctis consanguineis atque vicinis et amicis meis necnon pro cunctis fidelibus vivis et defunctis concede quaesumus domine ut isti psalmi omnibus proficiant ad salutem et ad veram paenitentiam faciendam vel emendationem et ad vitam aeternam adipiscendam Per Christum dominum nostrum Amen [PrPLH, 66v preghiera 1 *In principio eius* scilicet *psalterii abbreviati s. Hieronymi*]

Suscipere digneris domine deus omnipotens hos psalmos consecratos quos ego indignus peccator coram te cantare cupio in honore nominis tui et beatae Mariae semper virginis atque omnium sanctorum tuorum pro me misero peccatore et pro omnibus peccatis meis quae turpiter commisi cogitando iniquis suasionibus cogitationibus et tempore perpetrando seu pro omnibus qui se meis commendaverunt orationibus sive pro cunctis consanguineis atque vicinis et amicis meis necnon pro cunctis fidelibus vivis et defunctis Concede quaesumus domine ut isti psalmi omnibus proficiant ad salutem et ad veram paenitentiam faciendam vel emendationem et ad vitam aeternam adipiscendam [OxK63, 102r *Oratio* (1) prima del Salterio di s. Girolamo]

Suscipere digneris domine deus omnipotens hos versiculos consecratos quos supplex ... et condignam paenitentiam agendam Amen [Vat84 3]

Suscipere digneris domine deus omnipotens hos versiculos consecratos quos supplex decantare cupio ... dignam paenitentiam agendam [Ghg176b 206 *Flores psalorum*]

Suscipere digneris domine deus omnipotens istos psalmos consecratos Quos ego miser et infelix peccator cantarvi in honore nominis tui pro me peccatore seu pro omnibus benefactoribus meis et pro his qui se in meis orationibus commendaverunt atque pro omnibus christianis vivis atque defunctis Concede domine Iesu Christe ut isti psalmi nobis proficiant ad salutem et ad veram paenitentiam faciendam Praesta salvator mundi (FrP 124v *post finitum psalterium alia*)

Suscipere digneris domine deus omnipotens laudes et orationes quas ego indignus orare desidero ... dignissima et nimis veneranda [Ott245 430 *ad BVm*]

Suscipere digneris domine deus omnipotens omnes hos psalmos consecratos quos ego indignus peccator decantavi in honore nominis tui et beatae virginis Mariae et omnium sanctorum tuorum pro me misero peccatore seu et pro cunctis amicis et consanguineis meis et pro abbate nostro et omni congregatione sibi commissa nec non et pro illis qui in me habent fiduciam ut orem pro eis Et pro Placido indigno atque infelicissimo diacono et pro cunctis fidelibus vivis sive defunctis Concede domine Iesu Christe ut omnes isti psalmi quos ego Placidus indignus monachus cantavi omnibus nobis proficiant ad salutem et ad veram paenitentiam faciendam et ad vitam aeternam consequendam Per (SpA164,176v *Oratio post psalterium* 4)

Suscipere digneris domine hos psalmos ... pro me infelici atque misero et pro abbate nostro et pro omni congregatione sibi commissa ... [PaL1364, 200r: LEROQUAIS I, 177]

Suscipiat pietas tua domine deus humilitatis meae preces et erue me de manibus inimicorum meorum et de carnalibus meis desideriis et de cogitationibus animae meae immundis libera me et de omnibus huius saeculi vanitatibus eripe me quatenus te miserante aeternorum flammis tormentorum evadere valeam atque perpetuam beatitudinem dignus accipere merear Per [Ln3763, 1964, 406 n. 14].

Suscipiat pietas tua domine deus meus humilitatis meae preces et erue me per merita et intercessionem beatae dei genitricis Mariae sanctorumque omnium apostolorum martyrum confessorum atque virginum de manibus inimicorum meorum et de potestate satanae et ministrorum eius et de ore leonis libera me domine et de carnalibus corporis mei desideriis et de omnibus huius saeculi vanitatibus eripe me quatenus te miserante aeternorum flammis tormentorum evadere valeam atque perpetuam benedictionem per merita omnium sanctorum tuorum et omnium caelestium virtutum dignus accipere merear per [Cm391, 1960, 1]

Tabernaculorum caelestium fundator aeternae deus dispone quaesumus ascensus in cordibus nostris quibus ad tua tabernacula mereamur sine lapsu peccati conscendere Per [Pxxx?]

Tabernaculorum caelestium fundator aeternae deus dispone quaesumus ascensus in cordibus nostris quibus ad tua tabernacula mereamur sine lapsu peccati transcendere Per [*Oratio* (Ps 83): PL 101, 584B; BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 83: PL 142 317 B]

Taedet enim me domine valde vitae huius ... Transeat ut videat visionem mirabilem ubi est aeterna veritas ubi vera caritas ubi cara est aeternitas in saecula saeculorum Amen [Ve60, 11v-14v *Hic repraesentat homo patri passionem filii sui <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Angustini Episcopi Hipponensis>* (3)] *cf* Taedet enim me domine valde

Taedet enim me domine valde vitae huius et istius aerumnosae peregrinationis Vita haec vita misera vita caduca vita incerta vita laboriosa vita immunda vita domina malorum regina superborum plena miseriis et erroribus quae non est vita dicenda sed mors in qua momentis singulis morimur per varios mutabilitatis defectus diversis generibus mortium Numquid quod vivimus in hoc mundo dicere possumus vitam Quam humores tumidant dolores extenuant ardores exsiccant aera morbidant escae inflant iciunia macerant ioci dissolvunt tristitiae consumunt sollicitudo coarctat securitas hebetat divitiae inflant paupertas deicit juvenis extollit senectus incurvat infirmis frangit maeror deprimit Et his malis omnibus mors furibunda succedit simulque cunctis gaudiis istius miserrimae vitae ita finem imponit ut cum esse desiderint non fuisse putentur Mors ista vitalis et vita mortalis licet his aliisque sit respersa amaritudinibus prohi dolor quamplurimos suis capit illecebris et quantos suis falsis promissionibus decipit Et cum ita per se sit falsa et amara ut etiam suos caecos amatores latere non valeat tamen infinitam stultorum multitudinem aureo calice quem in manu habet potat et prorsus inebriat Felices illi et ipsi rari qui familiaritatem eius refugiunt perfunctoria gaudia spernunt societatem abiiciunt ne cum pereunte deceptrice quandoque perire cogantur (PS. AUGUSTINUS, *Meditationes* 21 PL 40, 917) *cf* Taedet enim me domine valde

Talis sit quaesumus domine vita supplicum sicut est in conspectu tuo mors pretiosa sanctorum ut a vinculis peccati liberi mereamur futurae Ierusalem gaudia praelibare Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalorum* Oratio ex ps 115: PL 142 422 C]

Te adorando osculor sancta crux pacis osculo teque qui in te passus est peto ut iugiter me toto signaculo tueatur ut custodiat me in saecula saeculorum Amen [BsQ7, 98r; 97v *Alia oratio ad crucem*]

Te Christum laudamus te Iesum benedicimus Te crucifixum colimus gloriosum ducem et amabilem redemptorem Qui nos aspersione tui sanguinis redemisti Dignus es domine Iesu Christe accipere laudem et benedictionem et gloriam et honorem Exultet tibi omnis caro Omnes vivens glorificet nomen tuum Humilietur omnis facies sub pedibus tuis Omnis creatura iubilet tibi serviat et laudet et colat Et benedicat et glorificet in aeternum Amen [PaSL 27, 194v al posto del RSP dopo la III lettura dell'*Officium sacratissimae passionis*] *cf* Te Iesum laudamus

Te Christum laudamus Te Iesum benedicimus Te regem regum et dominum confitemur Te crucifixum colimus Gloriosum ducem et amabilem redemptorem Qui nos aspersione tui sanguinis redemisti Dignus es domine Iesu accipere laudem et benedictionem gloriam et honorem Exultet tibi omnis caro Omnis vivens glorificet nomen tuum Humilietur omnis facies sub pedibus tuis Omnis creatura iubilet tibi serviat et laudet et extollat te benedicat et glorificet in aeternum [CmU4105, 101v: *omnis* (fine f. 101v) *omnis* (inizio f. 102r); dopo il III RSP che segue la III lettura dell'*Officium passionis*] *cf* Te Iesum laudamus

Te decet hymnus deus in Sion et tibi reddetur votum in Ierusalem Illic enim ascenderunt tribus tribus domini testimonium Israel ad confitendum nomini tuo Domine exaudi orationem meam ad te omnis oratio veniat Beatus quem elegisti et assumpsisti inhabitabit in atriis tuis Heu me quod incolatus meus prolongatus est habitavi cum habitantibus Cedar multum incola fui anima mea Negavit consolari anima mea memor fui dei et delectatus sum Defecit cor meum et caro mea deus cordis mei et pars mea deus in saecula Quid enim mihi restat in caelo et a te quid volui super terram Quoniam incola ego sum apud te in terra et peregrinus sicut omnes patres mei Sitivit in te anima mea quam multipliciter et caro mea domine dilexi decorem domus tuae et locum tabernaculi gloriae tuae Tene manum dexteram meam et in voluntate tua deduc me et cum gloria assume me Ut videam voluntatem domini et protegar a templo sancto eius Ut audiam vocem laudationis tuae et enarrem universa mirabilia tua Et ut inhabitem in domo domini in longitudine dierum Ego autem cum iustitia apparebo in conspectu tuo satiabor dum manifestabitur gloria tua domine Deus meus in aeternum confitebor tibi Sit nomen domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum [*Post Orationem dominicam versus*: PL 101 475 A]

Te decet laus te decet hymnus tibi omnes angeli tibi caeli et universae potestates hymnos dicunt et laudes indesinenter concinunt utpote creatori creaturae domino servi regi milites te sanctam et individuum trinitatem omnis creatura magnificat omnis spiritus landat Tibi sancti et humiles corde tibi spiritus et animae iustorum tibi omnes superni cives et cuncti beatorum spirituum ordines gloriam et honorem suppliciter adorantes concinunt sine fine Laudant te domine illi superni cives magnifice et mirabiliter laudet te homo magna portio creaturae tuae Sed et ego peccator homuncio desiderio magno laudare te cupio amare te opto amore praecipuo deus meus vita mea fortitudo et laudatio mea dignare me laudare te Da mihi lumen in corde verbum in ore ut cor meum medietur gloriam tuam et lingua mea tota die cantet laudes tuas Sed quia non est pulchra laus in ore peccatoris et quia vir pollutus labiis ego

sum munda obsecro os meum ab omni inquinamento Sanctifica me sanctificator omnipotens interius et exterius et fac me dignum laudibus tuis Suscipe benigne et acceptabiliter de manu cordis de mentis amore suscipe sacrificium laborum meorum fiat acceptabile in conspectu tuo et ascendat ad te in odorem suavitatis Memoria tua sancta et dulcedo tua beatissima possideat totam animam meam atque in invisibilium amorem rapiat eam Transeat de visibilibus ad invisibilia de terrenis ad caelestia de temporalibus ad aeterna pertranseat et videat visionem mirabilem O aeterna veritas et vera charitas et chara aeternitas tu es deus meus tibi suspiro nocte ac die tibi inhio tibi intendo ad te pervenire desidero Qui novit te novit veritatem novit aeternitatem Tu veritas super omnia praesides quem videbimus sicuti es cum pertransierit haec vita caeca et mortalis in qua dicitur nobis Ubi est deus tuus Et ego dico Deus meus ubi es Respiro in te paululum cum effundo super me animam meam in voce exultationis et confessionis soni festivitatem celebrantis et adhuc tristis est quia relabitur et fit abyssus vel quin potius sentit se adhuc esse abyssum Dicit ei fides mea quam accendisti in nocte ante pedes meos Quare tristis es anima mea et quare conturbas me Spera in domino lucerna pedibus meis verbum eius spera et persevera donec transeat nox mater iniquorum donec transeat ira domini cuius fuimus aliquando filii fuimus enim aliquando tenebrae donec transeant istae penitus quarum residua adhuc trahimus in corpore propter peccatum mortuo donec aspiret dies et removeantur umbrae spera in domino Mane astabo et contemplabor semperque confitebor ei Mane astabo et videbo salutare vultus mei deum meum qui vivificabit mortalia corpora nostra propter spiritum qui habitat in nobis ut iam simus lux dum adhuc spe salvi facti sumus et filii lucis et filii diei non noctis neque tenebrarum Fuimus enim aliquando tenebrae nunc autem lux in te deus noster et tamen adhuc per fidem necdum per speciem Spes quae videtur non est spes Laudent te domine illi populi angelorum tuorum immortales et glorificent nomen tuum supercaelestes virtutes quae non habent opus legere hanc scripturam nostram et cognoscere te sanctam et individuum trinitatem Vident enim faciem tuam semper et ibi legunt sine syllabis temporum quid velit aeterna voluntas tua Legunt eligunt et diligunt Semper legunt et nunquam praeterit quod legunt Eligendo et diligendo legunt ipsam incommutabilitatem consilii tui Non clauditur codex eorum nec plicabitur liber eorum quia tu ipse illis hoc es et eris in aeternum O beatae nimium illae caelorum Virtutes quae laudare te possunt sancte et purissime cum nima dulcedine et ineffabili exultatione Inde laudant unde gaudent quae semper vivunt unde gaudere valeant et laudare Nos vero mole carum pressi et procul a vultu tuo in hac peregrinatione positi atque per mundanas varietates distenti digne laudare nequimus per fidem enim ambulamus necdum per speciem illi vero angelici spiritus per speciem non per fidem Haec enim causa facit ut multo aliter laudemus quam illi Sed licet diversis modis laudes dicamus tu tamen unus es deus creator omnium cui sacrificium laudis in caelo et in terra offertur Perventuri tamen sumus misericordia tua ad eorum consortium cum quibus te semper videbimus et sine fine laudabimus Tribue domine ut donec in hoc fragili corpore positus sum laudet te cor meum laudet te lingua mea et omnia ossa mea dicant Domine quis similis tui Tu es deus omnipotens quem trinum in personis et unum in substantia deitatis colimus et adoramus patrem ingenitum filium de patre unigenitum de utroque procedentem et in utroque permanentem spiritum sanctum sanctam et individuum trinitatem unum deum omnipotentem qui cum non essemus potenter fecisti nos et cum perditum fuisset culpa nostra pietate et bonitate tua mirabiliter recuperasti nos Ne sinas nos esse obsecro ingratos tantis beneficiis et indignos nam multis miserationibus Te deprecor supplico et rogo auge fidem auge spem auge charitatem Fac nos per gratiam tuam semper et in fide stabiles et in opere efficaces ut per fidem rectam et condigna fidei opera ad vitam te miserante perveniamus aeternam ut ibi videntes gloriam tuam sicuti est adoremus maiestatem tuam et dicamus pariter quos dignos feceris videre immensam pulchritudinem tuam Gloria patri qui fecit nos gloria filio qui redemit nos gloria spiritui sancto qui sanctificavit nos gloria summae et individuae trinitati cuius opera inseparabilia sunt cuius imperium sine fine manet Te decet laus te decet hymnus tibi debetur omnis gloria Tibi benedictio et claritas tibi gratiarum actio tibi honor virtus et fortitudo deo nostro in saecula saeculorum Amen (Ps. AUGUSTINUS, *Meditationes* 33 PL 40, 926-927)

Te deprecor ... [Fb326, 113r *dopo* missus est Gabriel]

Te deprecor domina sancta MARIA mater dei pietate plenissima ... ut intercedat pro me peccatore ... et electis suis vitam et requiem sempiternam Amen [PaL1190, 6r *Oratio*: LEROQUAIS I, 138] *cf.* Deprecor te domina

Te deprecor ergo mitissima piissima misericordissima ... [LL63, 125r *add. post.*]

Te deprecor ergo mitissimam piissimam misericordissimam castissimam speciosissimam dei genitricem Mariam semper virginum gemmam ut in sancto tremendo iudicio in conspectu unigeniti filii tui cui pater dedit omne iudicium me liberes et protegas a paenis inferni et participem me facias caelestium gaudiorum Praestante eodem domino nostro Iesu Christo Qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat in saecula saeculorum Amen [PaSL36 *ultimo pezzo del ms*] *cf.* Te ergo deprecor mitissimam, Te precor mitissimam

Te deprecor sanctissima Maria mater dei pietate plenissima summi regis filia mater gloriosissima mater orphanorum consolatio desolatorum via errantium salus et spes in te sperantium virgo ante partum virgo in partu virgo post partum Fons misericordiae fons salutis et gratiae fons pietatis et laetiae fons consolationis et indulgentiae ut intercedas pro me peccatore N famulo tuo ante conspectum filii tui domini nostri Iesu Christi ut per suam magnam misericordiam et tuam sanctissimam intercessionem concedat mihi ante tempus et diem mortis meae puram confessionem de peccatis meis ac contritionem et veram poenitentiam Et post mortem cum sanctis et electis tuis vitam aeternam et omnibus fidelibus vivis et defunctis vitam et requiem sempiternam Amen [HAS 94v]

Te deum creatorem meum Iesum Christum filium dei vivi rogo et peto pro inimicis meis ... te decet laus magna nunc atque per cuncta saecula [*Oratio pro inimicis omni die* Chicago, Newberry 82, 180v (= Cat. SAENGER 152)]

Te deum patrem ingenitum te filium unigenitum te spiritum sanctum paracletum sanctam et individuum trinitatem toto corde et ore confitemur laudamus atque benedicimus tibi gloria in saecula saeculorum Amen (Ps. Augustinus, *Meditationes* 11 PL 40, 909)

Te deum totius consolationis invoco ... veritatis visio atque laudatio deus Amen [Fb332, 4r *Quinta oratio* (s THOMAE de Aquino) *pro gloria beatitudinis in futuro*: ed. Sertillanges 1920, 000-000]

Te domine pius dominator et misericors deus supplices tremesque deprecamur ut per misericordiam tuam actiones nostras tua gratia illuminare digneris et adiuvando in bonum finem perducere qui regnas deus in trinitate Per omnia saecula saeculorum Amen [*Confessio pura*: PL 101 1407 A (II *parte in latino*)]

Te domine sancte pater omnipotens aeternae deus supplices deprecamur pro spiritibus famulorum et famularum tuarum quos ab origine saeculi huius ad te accersire praecepisti ut digneris domine dare eis locum lucidum locum refrigerii et quietis et ut liceat eis transire portas infernorum et vias tenebrarum maneatque in mansionibus sanctorum et in luce sancta quam olim Abrahae promisisti et semini eius Nullam laesionem sustineant animae eorum sed cum magnus ille dies resurrectionis ac remunerationis advenierit resuscitare eos digneris domine una cum sanctis et electis tuis et ut deleas eorum delicta atque peccata usque ad novissimum quadrantem tecumque immortalitatis vitam et regnum consequantur aeternum [*Oratio pro familiaribus nostris et cunctis fidelibus defunctis*: PL 101, 550A]

Te domine sancte pater omnipotens aeternae deus supplices deprecamur pro spiritibus famulorum et famularum tuarum N quos ab origine huius saeculi ad te accersire praecepisti ut digneris domine dare eis locum lucidum locum refrigerii et quietis et ut liceat eis transire portas infernorum et vias tenebrarum maneatque in mansionibus sanctorum et in luce sancta quam olim promisisti Abrahae et semini eius Nullam laesionem sustineant animae eorum sed cum magnus ille dies resurrectionis ac remunerationis advenierit resuscitare eos digneris domine una cum sanctis et electis tuis et ut deleas eorum delicta atque peccata usque ad novissimum quadrantem tecumque immortalitatis vitam et regnum consequantur aeternum per requiem aeternam Et reliqua Ne tradas bestiis Et reliqua Animae iustorum Et reliqua [*Oratio pro familiaribus nostris et cunctis fidelibus defunctis*: PL 101 1389 D]

Te domine universum ... [LL14, 41r *Postea* <i. e. pacem> *dic orationem sequentem quam composuit beatus HIERONYMUS*]

Te enim scimus regnare cum Christo quocirca petimus obnoxius ut tuo ammiculo nos sustentare digneris diutino [OxB277, 76v *senza nessun titolo, segue il* Sub tuum praesidium; ed. Zagreb 2002, 97 indica [*Responsorium*]]

Te ergo deprecor mitissimam piissimam misericordissimam speciosissimam pretiosissimam castissimam sanctissimam sacratissimam praeclarissimam dei genitricem Mariam semperque virginem virginitatis gemmam ut in sancto et in ipso tremendo iudicio in conspectu unigeniti filii tui cui pater omne iudicium dedit me protegas et liberes a paenis infernorum et participem me facias caelestium gaudiorum Praestante domino nostro Iesu Christo qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat deus per immortalia et infinita et aeterna saeculorum saecula Amen [HAS 119v] *cf.* Te deprecor ergo mitissimam

Te ergo o magnae exultationis et salutis instrumentum crux benedicta crux electa crux iucunda et amabilis valde omnis ecclesia sanctorum sanctificata per te in nomine Christi qui propriis humeris te portare dignatus est et a te portari merito te honorificat et magnificat te exultat praeconiis Si enim thronos regum sive sceptrum aut coronas pro eorum reverentia qui sunt terra et cinis honorari decet a subditis quanto magis te sceptrum aeterni Regis ad

Te fontem luminis perpetui omnipotens deus invocamus et quaesumus ut emissam veritatem tuam cordibus nostris novae nos lucis claritate perfundas Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 42: PL 142 181 C]

Te Iesum laudamus quem et Christum confitemur ... [D521, 188ra *Hymnus de passione Christi habens tot versus et in eisdem versibus totidem syllabas sicut* Te deum

laudamus] *cf* Te Christum laudamus

Te igitur clementissime deus invoco in animam meam quam praeparas ad capiendum te ex desiderio quod inspiras ei Intra rogo in eam et coapta eam tibi ut possideas illam quam fecisti et refecisti ut habeam te velut signaculum super cor meum Quaeso piissime invocantem te non deseras quia priusquam te invocarem me vocasti et quaesisti ut ego servus tuus te quaererem quaerendo invenirem et inventum amarem Quaesivi et inveni te domine et amare desidero Auge desiderium meum et da quod peto quoniam si cuncta quae fecisti mihi dederis non sufficit servo tuo nisi teipsum dederis Da ergo teipsum mihi deus meus redde te mihi En amo te et si parum est amem validius Tui ergo amore teneor tui desiderio flagro tui dulci memoria delector Ecce dum tibi mens mea suspirat et tuam ineffabilem pietatem meditatur ipsa carnis sarcina minus gravat cogitationum tumultus cessat pondus mortalitatis et miseriarum more solito non hebetat silent cuncta tranquilla sunt omnia Cor ardet animus gaudet memoria viget intellectus lucet et totus spiritus ex desiderio visionis tuae accensus invisibilium amore rapi se videt Assumat spiritus meus pennas ut aquilae volet et non deficiat volet et perveniat usque ad decorem domus tuae et thronum gloriae tuae et ibi super mensam refectionis civium supernorum pascatur de oculis tuis in loco pascuae iuxta fluenta plenissima Tu esto exultatio nostra qui es spes nostra salus atque redemptio Tu esto nostrum gaudium qui es futurus praemium Te semper quaerat anima mea et tu praesta ut quaerendo non deficiat [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio* XIV, 2: PL 158 781 A]

Te invocamus te adoramus te laudamus ... [CL67 ort 2 alla fine dello pst s. Girolamo]

Te invocamus te adoramus te laudamus te glorificamus o beata trinitas [LcG149, 141v *dopo* Sancta trinitas unus deus miserere nobis *De sanctissima trinitate* Cfr CAO 5119: PaN.SL.36.8v]

Te invocamus te laudamus ... [ZRh170, *dopo* 108v *Oratio valde bona*] *cf* Adesto lumen verum omnipotens

Te laudamus divisorem tenebrarum et luminum Caeli terrae creatorem angelorum et hominum Iuvenum senum factorem corruptarum et virginum Omnis mundique rectorem spiritus laudet dominum [PaSL22, 101r *Off Def* HMN LDS; *cf* AH 30, 173 nr. 79]

Te matrem dei laudamus te Mariam virginem confitemur ... omnis virtus et gloria in saecula saeculorum [PaL1410, 113v: LEROQUAIS I, 248]

Te matrem dei laudamus te Mariam virginem profitemur Te aeterni patris sponsam omnis terra veneratur ... [PaL1354, 181v *Canticum ad laudem s. Mariae virginis*: LEROQUAIS I, 162] *cf* Te matrem domini laudamus, Te matrem laudamus

-a-

Te matrem domini laudamus

Te Mariam virginem confitemur

Te aeterni sponsam omnis terra veneratur

Tibi omnes angeli et archangeli tibi omnes principatus fideliter serviunt

Tibi omnes potestates et omnes virtutes tibi caelorum universae dominationes oboediunt

Tibi omnes throni tibi cherubim et seraphim exultantes assistunt

Tibi omnes angelicae creaturae delectabili voce proclamant

Sancta Sancta Sancta mater dei mater et virgo

Pleni sunt caeli et terrae et mare maiestatis fructus ventris tui

Te gloriosus apostolorum chorus sui creatoris matrem collaudat

te prophetarum laudabilis numerus virginem deum parituram dixerat

Te beatorum martyrum exercitus candidatus Christi genitricem glorificat

Te gloriosus confessorum ordo totius trinitatis templum appellat

Te sanctarum virginum amabilis chorus virginitatis et humilitatis exemplum praedicat

te tota caelestis curia caelorum regina honorat

Te per universum orbem ecclesia sancta

Celebrem matrem divinae maiestatis

Venerandum te veram regis caelestis puerperam

Sanctam quoque dulcem et piam credit et proclamat

Tu angelorum domina

tu paradisi ianua

tu scala regni caelestis

tu gloriae thalamus

Tu archa pietatis et gratiae

tu vera mater

Tu sponsa et mater regis aeterni

Tu templum et sacrarium spiritus sancti ac totius beatissimae trinitatis triclimum

Tu mediatrix dei et hominis

Amatrix mortalium reparatrix caelestium illuminatrix fidelium

Agonis atrix pregnantium advocatrix pauperum miseratrix et refugium pectorum erogatrix munerum

Superatrix et terror daemonum superborum

Tu mundi domina caeli regina

Tu *post* et voce Dignare dulcis Maria nunc et semper sine delicto nos conservare

Miserere nobis pia miserere nobis

Fiat misericordia tua magna nobiscum quia in te Maria virgo confidimus

In te dulcis Maria speramus nos defendas in aeternum

Te decet laus

te decet hymnus

tibi omnis debetur virtus et gloria in saecula saeculorum Amen [Stams 44, foto 477] *cf* Te matrem dei laudamus, Te matrem laudamus

-a-

Te matrem laudamus te dominam confitemur

Te aeterni patris templum omnis terra veneratur

Te filii dei thalamum caelestis curia admiratur

Te sancti spiritus sacrarium omnis spiritus veretur

Sancta sancta sancta et immaculata dei mater

In te cherubin et seraphin cognoscunt carisma potiora

Te dominationes honorant angelorum dominam

Te laudat omnis hierarchia nobile trinitatis triclimum

Caelum terramque replet facie tua virgo gloriosa

Te sequuntur virgines aureolis decoratae

Ad te per orbem terrarum lacrimosa suspirat ecclesia Matrem immensae maiestatis

Veneramus tuum verum et unicum filium Sanctum quoque paraclitum spiritum qui tua sponsalia procuravit

Tu es regina caelorum et domina angelorum

Tu es prudens thesauraria gratiarum et donorum

Tu gloriosa civitas in qua filius dei requievit

Tu portasti patrem aeterni saeculi

Tu lactasti angelum magni consilii

Tu saporasti Iesum sedens in gloriam deitatis
Tu es nostra interventrix et favoralis advocata
Te ergo quaesumus tuis famulis subveni redemptis sanguine filii tui
Aeterna fac cum sanctis in gloria munerari Salvos fac Evae filios restauratio perditorum
Et sic nos extolle ut habentes laevam sub capite dextera amplexemur
Ut per si ngulos dies tuae consolationis uberibus repleamur
Ut laudemus nomen tuum in saecula quam de summi colimus genitricem
Digneris nos dulcissima virgo Maria dei mater in isto carmine consolari
Conserva nos in gratia fons et origo pietatis
Fiat misericordia tua domina super nos quemadmodum speravimus in te
In te domina sperantes perfruamur tuis aspectibus in aeternum Amen [PRPLH:97v] *qfr* Te matrem dei laudamus, Te matrem domini laudamus

-z-

-a-

Te matrem dei laudamus te Mariam virginem confitemur
Te aeterni patris sponsam omnis terra veneratur
Tibi omnes angeli et archangeli tibi omnes principatus humiliati serviunt
Tibi omnes potestates et supernae virtutes caelorum dominationes obediunt
Tibi omnes throni cherubin et seraphin exultantes assisunt
Tibi cuncta angelica creatura delectabili voce proclamat
Sancta Maria mater dei et virgo
Pleni sunt caeli et terra maiestatis gloriae fructus ventris tui
Te gloriosum apostolorum chorus creatoris matrem collaudat
Te laudabilis numerus prophetarum virginem deum parituram praedixerat
Te martyrum caetus beatorum Christi genitricem glorificat
Te gloriosus exercitus onfessorum totius trinitatis templum appellat
Te amabilis chorea virginum sanctarum tuae virginitatis et humilitatis exemplum praedicat
Te tota caelestis curia caelorum regina honorat
Te per universum mundum sancta ecclesia invocando celebrat matrem divinae maiestatis
Venerandum te veram regis caelestis puerperam te sancta quoque dulcem et piam
Tu angelorum domina tu paradisi ianua tu scala regni caelestis tu regis gloriae thalamus
Tu archa oietatis et gratiae tu vena es misericordiae
Tu refugium peccatoris tu es mater salvatoris
Tu ad liberandum exulem hominem dei filium suscepisti in utero
Tu cum filio tuo sedes in gloria patris
Tu ipsum pro nobis roga o domina qui nos ad iudicandum est venturus
Te ergo poscimus servulis tuis subveni qui pretioso sanguine filii tui redempti sumus
Aeterna fac pia virgo Maria cum servis tuis gloria praemiari
Salva nos populum servorum tuorum domina ut simus participes hereditatis tuae
Et rege nos et extolle usque in aeternum
Per singulos dies o domina Maria te salutamus
Et laudare te cupimus in aeternum devota mente et voce
Dignare dulcis Maria nunc et semper sine delicto nos conservare
Miserere nosgtri pia miserere nostri
Fiat misericordia gtua magna nobiscum quia Maria in te confidimus
In te dulcis Maria speramus ut nos defendas in aeternum
V/ Ora pro nobis sancta dei genitrix
R/ Ut digni efficiamur promissionibus Christi [*Canticum sanctorum Ambrosii et Augustini transmutatum in laudem gloriosissimae virginis Mariae* R65, 123r-124v segue
Obsecro te domina sancta] *qfr* Te matrem domini laudamus

-z-

Te precor ergo mitissima piissima misericordissima iustissima speciosissima pretiosissimaque dei genitrix Maria semper virgo virginitatis gemma ut in sancto et in ipso tremendo iudicio in conspectu filii tui unigeniti cui pater omne iudicium dedit me liberes et protegas a paenis inferni et participem me facias caelestium gaudiorum Praestante eodem domino nostro Iesu Christo Qui cum patre [pregniera che conclude la *ARNOLDS Samstagslitanei* Paris, BnF, Lat. 1325 (sec. XV): apparato di MEERSSEMAN 2, 247] *qfr* Te deprecor ergo mitissimam, Te ergo deprecor mitissimam, Te precor mitissimam
Te precor mitissima piissima misericordissimapretiosissimaque dei genitrix Maria semper virgo virginitatis gemma ut in sancto et in ipso tremendo iudicio in conspectu filii tui unigeniti cui pater omne iudicium dedit me liberes et protegas a paenis inferni et participem me facias caelestium gaudiorum Praestante eodem domino nostro Iesu Christo Qui cum patre [pregniera che conclude la *ARNOLDS Samstagslitanei* ed. MEERSSEMAN 2, 247] *qfr* Te deprecor ergo mitissimam, Te ergo deprecor mitissimam
Te precor mitissima piissima misericordissimapretiosissimaque dei genitrix Maria semper virgo virginitatis gemma ut in sancto et in ipso tremendo iudicio in conspectu filii tui unigeniti cui pater omne iudicium dedit me liberes et protegas a paenis inferni et participem me facias caelestium gaudiorum Praestante eodem domino nostro Iesu Christo Qui cum patre [pregniera che conclude la *ARNOLDS Samstagslitanei* Paris, BnF, Lat. 1325 (sec. XV): apparato in MEERSSEMAN 2, 247]] *qfr* Te deprecor ergo mitissimam, Te ergo deprecor mitissimam, Te precor ergo mitissima
Te quaeso domine muni conscientiam meam ... [Assisi 656, 2r; CENCI 1981, 58]
Te quaeso domine muni conscientiam meam splendore luminis tui confirma intellectum meum ardore suavitatis spiritus sancti adorna animam meam ut audita et audienda memoriter teneam reforma domine restaura deus placa piissime aperi mitissime memoriam meam et tempera benignissime per gloriosum et ineffabile nomen tuum et qui es fons benignitatis et totius pietatis origo habe patientiam in me ed da mihi memoriam tuam Et quod a te petii in oratione hac sancta largiri digneris mihi qui peccantem non statim iudicas sed ad paenitentiam miserans expectas Te quaeso indignus ut facinorum scelerum peccatorum et delictorum meorum calores abstergas Et me petitione tanta per angelorum et archangelorum de quibus praefatus sum virtute dignum et efficacem efficias per gloriam et maiestatem tuam Qui trinus et unus es per infinita saecula saeculorum Amen [*Oratio ad promovendam memoriam* CmU4105, 263v]
Te quoque credo spiritum sanctum verum deum non factum nec creatum nec genitum neque ingnitum sed ex patre filioque inenarrabiliter procedentem et in patre simulque filio substantialiter permanentem Sic igitur ab utroque procedis ut inseparabiliter in utroque maneat atque ita per omnia deo patri et filio aequalem coaeternum consubstantialem ut neque potestate neque voluntate neque aeternitate neque substantia differri possis ab eis vel praecidi a quibus procedis Igitur aeternum patrem sine nativitate aeternum filium cum nativitate aeternum spiritum sanctum cum processione sine nativitate totum patrem in filio et spiritu sancto totum filium in patre et spiritu sancto totum spiritum sanctum in patre et filio permanentem et patrem et filium et spiritum sanctum unum deum omnipotentem una potestate unoque regno una maiestate una aeternitate ex tunc et nunc et semper ubique regnantem corde credo ore confiteor et mente diligo Ad hanc fidei regulam dirigens intentionem meam quantum me posse fecisti deus meus quaesivi te et desideravi intellectu videre quod credidi Huius rei gratia ingressus sum multarum apothecam deliciarum quibus pascitur mater ecclesia ubi consideravi plurima et coepi explorare singula Et cum hac illucque anxius avidusque discurrem tu bonus adiuvare cupiens desiderium quod dedisti misisti manum pietatis tuae et solvisti nodum ambiguitatis meae et ideo delectat me de te valde cogitare de te loqui laudesque tuas pro modulo exiguitatis meae desideranti corde

depromere ut in praesenti miseria solo quidem corpore tecum autem mente et omni aviditate mi teneat domine [*Speculum XVIII, De processione Spiritus sancti a Patre et Filio*: PL 40 000]

Te rogo Christe pie precibus meritisque Mariae Per loca tutae viae me rege quaque die [PrP139, 71v]

Te salvatorem et redemptorem mundi suppliciter quaeso ... qui me miserum creasti [Vat84 29]

Te sancta Maria rogo et adiuro vos novem ordines angelorum et sanctum Michaellem et sanctum Iohannem Baptistam atque duodecim apostolos Petrum Paulum Andream Iacobum Iohannem Thomam Iacobum Philippum Bartholomaeum Matthaum Symonem Tadeum Mathiam Marcum Lucam et omnes sanctos dei ut oretis pro me ad dominum ut eripiat me a cunctis malis imminuentibus et a perpetuis tormentis amodo et usque in sempiternum per eum cuius initium non habet finem Amen Ora pro me indigno famulo tuo sancta Maria virgo castissima et piissima sancte Michael et sancte Gabriel et sancte Raphael sancti throni sanctae dominationes sancti principatus et potestates sanctae virtutes sancta agmina cherubin et seraphyn orate pro me misero ut per vestra merita dimittantur michi a pio domino peccata mea Amen Omnes sancti angeli et archangeli omnes patriarchae et prophetae omnes sancti iudices et duces omnes sancti reges et Machabei et omnes sancti Infantes et electi dei intercedite pro me Christi nativitas Christi circumcisio Christi baptismum Christi operatio Christi virtus Christi doctrina Christi praedicatio Christi crux Christi passio Christi anima Christi caro Christi spiritus Christi resurrectio Christi ascensio descensio et adventus spiritus sancti paracleti defendat me ab omnibus insidiis callidi hostis Amen Omnes sancti discipuli domini et sancti successores eorum orate pro me sancti baptistae sancti principes sancti episcopi sancti presbyteri sancti diaconi sancti lectores sancti exorcistae sancti hostiarii sancti martyres sancti confessores sanctae virginis sancti anachoritae sancti monachi sancti clerici sancti laici sanctae uxores sancti domini sancti servi sancti divites sancti pauperes sancti doctores sancti factores [*Oratio s. Brandani* 9: Salmon OSB 16]

Te summa deitas o beata trinitas unaque ... per cuncta tibi saecula [Vat84 45]

Te supplico virgo sancta mater Christi immacolata ... ad gaudia aeterna pervenire [Vat84 63 *Ad honorem Mariae virginis Alia*]

Te supplico virgo sancta mater Christi immaculata puerpera ... ad gaudia aeterna pervenire [Ghg176b 236 *oratio s. Mariae virginis*]

Te supplico virgo sancta mater Christi immaculata puerpera ... merear ad gaudia aeterna pervenire [Brb497 166 *ad s. Mariam alia*]

Te supplico virgo sancta mater Christi immaculata puerpera grata Maria Stella maris splendida Regina caelorum digna Aula dei munda Porta Christi conclusa In mulieribus benedicta Super angelos exaltata Genitrix Christi Te rogo ut apud dominum deumque tuum Immo apud filium tuum pro peccatis meis intervenire digneris Nullus est enim in creaturis dignior te Quia ipse qui creavit te natus est ex te et proinde nullum libentius exaudit quam te Sub tuis ergo visceribus confugio sancta dei genitrix deprecationem meam ne despicias sed libera me sola casta et benedicta Admitte precem meam intra sacrarium tuae exauditionis et reporta mihi gratiam reconciliationis Sit per te excusabile quod per te ingero Accipe quod offero impetra quod rogo excusa quod timeo quia nec potentiorum meritis invenio ad placandam iram iudicis quam te quae meruisti mater existere eiusdem redemptoris et iudicis Sancta Maria succurre mihi misero iuva pusillanimum Refove debilem Ora pro me sentiam omnes tuum levamen quicumque devote celebrant tuum sanctum nomen Sit tibi compassio super me Sit pius affectus tuus super me peregrinum et cum te laetantern semper aspicias Fletus meos quaeso ad deum ipsa admittas eumque ut proprium filium tuum pro me interpes ut merear ad gaudia aeterna pervenire Amen (FrP 125v *ad sanctam Mariam*)

Te supplico virgo sancta mater Christi immaculata puerpera grata Maria stella maris splendida regina caelorum digna aula dei munda porta Christi conclusa In mulieribus benedicta super caelos exaltata genitrix Christi ut apud dominum deum tuum Immo apud filium tuum pio peccatis meis intervenire dignaris Nullus est enim in creaturis dignior quia ipse qui creavit te natus est ex te Et proinde nullum libentius exaudit quam te Sub tuis ergo visceribus confugi sancta dei genitrix deprecationem meam ne despicias sed libera me sola casta et benedicta Ammitte preces meas intra sacrarium exauditionis et reporta mihi gratiam reconciliationis sit per te excusabile quod per te ingero Accipe quod offero impetra quod rogo excusa quod timeo quia nec potentiorum meritis invenio ad placandam iram iudicis quam te quae meruisti mater existere eiusdem redemptoris et iudicis Sancta Maria succurre mihi misero iuva pusillanimum refove debilem ora pro me sentiam tuum levamen qui devote celebros tuum sanctum nomen Sit tibi compassio super me sit pius affectus tuus super me peregrinum Et cum te semper laetantern aspicias fletus meos quaeso ad deum ipsa admittas eumque ut proprium filium tuum pro me interpes ut merear ad gaudia aeterna pervenire Amen [GvG 1933, 48: *Oratio Pauli Diaconi*]

Te veneranda caro Christi reverenter adoro Ave salus mundi verbum patris hostia vera Corpus ave Christi salus redemptio mundi Viva caro deitas integra verus homo [LcG149, 137r *Carmina notanda et dicenda quando elevatur hostia*]

Te verum fatear aeternae deus forti timore ... qui fregisti capita draconis magni Sit tibi soli laus tibi soli gloria nunc et in saecula saeculorum Amen [Ve60, 36r-38r *Quod homo per se nihil potest sine divina gratia et de diabolo et multiplicibus tentationibus eius* <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris Augustini Episcopi Hipponensis> (14)] *gr* Haec et multa alia beneficia fecisti mihi

Tentator defuit et ut deesset tu fecisti Locus et tempus defuit et ut haec deesset tu fecisti Adfuit tentator non defuit locus non defuit tempus sed ut non consentirem tu me tenuisti Venit tentator tenebrosus ut est et ut eum despicerem tu me confortasti Venit tentator fortis armatus et ut me non vinceret eum refrenasti et me roborasti Venit tentator transfiguratus in angelum lucis et ut me non deciperet tu eum increpasti et ut eum cognoscerem tu me illuminasti Ipse enim est domine draco ille magnus rufus serpens antiquus vocatus diabolus et satanas habens capita septem et cornua decem quem creasti ad illudendum huic mari magno et spatioso manibus in quo sunt reptilia quorum non est numerus et animalia pusilla et magna id est diversa daemoniorum genera quae nihil aliud die noctuque operantur nisi quod circumeunt quaerentes quem devorent nisi tu eripias Ipse enim est draco antiquus ille qui ortus est in paradiso voluptatis qui cauda sua trahit tertiam partem stellarum caeli et eas mittit in terram qui veneno suo corrumpit aquas terrae ut bibentes homines moriantur qui sternit sibi aurum quasi lutum et habet fiduciam quod influat Iordanis in os eius qui factus est ut nullum timeat Et quis defendet a morsibus eius quis eruet ab ore eius nisi tu domine qui confregisti capita draconis magni Praetende domine super nos alas tuas ut fugiamus sub eis a facie draconis huius qui nos persequitur et scuto tuo libera nos a cornibus eius Hoc enim est continuum studium suum hoc unicum desiderium suum ut animas devoret quas creasti Et ideo ad te clamamus libera nos ab adversario nostro quotidiano qui sive dormiamus sive vigilemus sive comedamus sive bibamus sive quodcumque opus operemur omnibus modis instat die ac nocte fraudibus et artibus nunc palam nunc occulte sagittas venenatas contra nos dirigens ut interficiat animas nostras Et tamen domine pessima insania nostra quia cum continue videamus contra nos draconem ore aperto paratum ad devorandum nihilominus dormimus et lascivimus in pigritiis nostris tanquam securi ante eum qui nihil aliud desiderat quam ut nos perdat Inimicus ut occidat semper vigilat sine somno et nos ut custodiamus nos nolumus evigilare a somno Ecce tetendit ante pedes nostros laqueos infinitos et omnes vias nostras implevit decipulis ad capiendas animas nostras Et quis effugiet Laqueos posuit in divitiis laqueos in paupertate laqueos tetendit in cibo in potu in voluptate in somno in vigiliis laqueos posuit in verbo et in opere et in omni via nostra Sed tu domine libera nos de laqueo venantium et a verbo aspero ut confiteamur tibi dicentes Benedictus dominus qui non dedit nos in captionem dentibus eorum Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium laqueus contritus est et nos liberati sumus (Augustinus, *Soliloquia* 16 PL 40, 877-878)

Terror me vita mea ... namque diligenter discussa apparet mihi aut pleam peccatis aut tota sterili et sine fructu Et si quis Admice ergo o desideratissime Iesu admice me inter numerum electorum tuorum ut cum illis te laudent *per sinum* et in te gloriar inter eos qui diligunt nomen tuum Qui cum patre altissimo et spiritu sancto vivis et regnas deus verus et gloriosus in sempiternas aeternitates aeternorum saeculorum et in aeternum et ultra Amen [fff *Oratio Anselmi*: Fi1910, 360vb-363vb *Meditatio ad concitandum timorem*]

Terror me vita mea Namque diligenter discussa apparet mihi aut peccatum aut sterilitas fere tota vita mea (...) [Giovanni di F?amp (?) *Alia oratio*: PL 147: 463 A]

Tertium quando indicata fuerit anima mea ante tribunal Cristi ... [Eb4, 14r: IV 19]

Theotecos Theoteka Imperatrix Pacifica Domina Te3rrqa ... Magna Maria [PaL1352, 202r *titoli mariani*, ciascuno preceduto da †: LEROQUAIS I, 159]

Tibi ago laudes et gratias deus meus misericordia mea qui me ad tuam cognitionem perducere et per sacri baptismatis ablutionem inter adoptionis filios aggregare dignatus es Tibi ago laudes et gratias qui me ab ipsis rudimentis infantiae usque ad hanc horam per multam defluentem vitia immensae bonitatis tuae patientia ad emendationem expectas Te laudo et glorifico qui me saepissime de multis tribulationibus et angustiis calamitatibus et miseriis liberasti qui me hactenus de aeternis suppliciis et de corporis huius cruciatibus exemisti Te laudo et glorifico qui mihi sopitatem membrorum tranquillitatem temporum et honorem et affectum et caritatem si qua etiam in me sunt dona tuae pietatis conferre dignatus es Quaeso domine deus inaequabilem suavitas tuae clementiam ut inchoata in me bona perficias et quicquid in me tibi displicet repellas a cunctis quae in me sunt tribulationibus et iniquitatibus ac diversis malis eripias cogitationes meas locutiones pariter et actus meos in tua voluntate dirigas et disponas Inter adversa me et prospera gradientem semper et ubique custodias et ad tuae me visionis desiderata gaudia quandoque perducas Pe [OxB249, 77v]

Tibi ago laudes et gratias deus meus misericordia mea qui me ad tuam cognitionem perducere et per sacri me baptismatis ablutionem inter adoptionis tuae

filios aggregare dignatus es Tibi ago laudes et gratias qui me ab ipsis rudimentis infantiae usque ad hanc horam per multa defluentem vitia immensae bonitatis tuae patientia ad emendationem expectas Te laudo et glorifico qui me saepissime de multis tribulationibus et angustiis calamitatibus et miseriis liberasti qui me hactenus de aeternis suppliciis de corporis huius cruciatibus exemisti Te laudo et glorifico qui mihi sospitem membrorum tranquillitatem temporum et honorem affectum et charitatem si qua etiam dona sunt in me tuae pietatis conferre dignatus es Quaeso domine deus inaeestimabilem suavitatis tuae clementiam ut inchoata in me bona perficias Quidquid in me tibi displicet repellas a cunctis me quae supersunt tribulationibus iniquitatibus ac diversis malis eripias Cogitationes meas locutiones pariter et actus in tua voluntate dirigas et ne auferas animam meam de hoc mundo priusquam emendari studeat in tua voluntate Inter adversa me et prospera gradientem semper et ubique custodias et ad tuae me visionis iterata gaudia quandoque perducas Amen [*Gratiarum actio*: PL 101, 555C]

Tibi ago laudes et gratias deus meus misericordia mea qui me ad tuam cogitationem perducere et per sacri baptismatis ablutionem inter adoptionis filios aggregare dignatus es Tibi ago laudes et gratias qui me ab ipsis rudimentis infantiae usque ad hanc horam per multa defluentem peccata immensae bonitatis tuae patientia ad emendationem expectas Te laudo et glorifico qui me brachio virtutis tuae de multis angustiis calamitatibus et miseriis frequenter liberasti qui me hactenus de aeternis suppliciis et de corporis huius cruciatibus eruisti Te laudo et glorifico qui mihi sospitem membrorum tranquillitatem temporum amorem affectum et caritatem servorum tuorum in me quae sunt dona tuae pietatis conferre dignatus es Sancte sanctorum qui sanctificas omnia benedico te glorifico te adoro te gratias tibi ago Benedicant te omnes creaturae tuae benedicant te omnes angeli et sancti tui Sic benedicamus te in vita mea Adoret te et glorificet et benedicat omnis interior et exterior compago mea Salus mea lux mea illuminatio mea benedicant te oculi mei quos fecisti et praeparasti ad contemplandam speciem serenitatis tuae Dulcedo mea delectatio mea benedicant te aures meae quas fecisti ut vivant et delectentur in odore unguentorum tuorum Laus mea canticum meum novum exultatio mea benedicat te et magnificet lingua mea quam fecisti et praeparasti ut enarrem mirabilia tua Sapientia mea meditatio mea consilium meum adoret semper et benedicat cor meum quod praeparasti et dedisti mihi ad dignoscendas inestimabiles miserationes tuas Vita mea beatitudo mea benedicat te licet peccatrix anima mea quam fecisti et praeparasti ad perfrundum bonis tuis Adorande tremende colende pater metuende benedico te quem amavi quem quaesivi quem semper optavi Deus meus amator meus te sitio te esurio te desidero te supplico te totis visceribus totisque gemitibus concupisco Et sicut mater unici filii sui orbatam praesentia sedet ad locum monumenti eius plorans semper et eulans sic et ego non quantum debeo sed quantum valeo memor passionis tuae memor alaparum memor flagellorum memor vulnerum tuorum memor qualiter pro me occisus es qualiter conditus es qualiter sepultus et ubi sedeo cum Maria plorans ad monumentum mentis meae Ubi te fides sepelivit spes quaerit ut inveniat caritas ut perungat Benignissime serenissime suavissime quis mihi det ut inveniam te foris et deosculer et respergam lacrymis loca vulnerum fixuras clavorum Filiae Ierusalem nuntiate dilecto quia amore langueo Appareat mihi ostendat se mihi Vocet me nomine meo compescat me a dolore meo Non enim capit in me dolor meus quandiu peregrinus sum a te deus meus Age iam domine revela faciem tuam ostende supplicibus misericordiam tuam Scimus peractam resurrectionem declara in oculis nostris beatam incorruptionem Admirabilis inaeestimabilis incomparabilis te volebam te sperabam te quaerebam En ipse venis purpuratus rubrum est indumentum tuum Lavasti in vino stolam tuam et in sanguine uvae pallium tuum Percussisti caput de domo impii egressus in salutem populi tui Mane nobiscum domine mane vel usque mane Fruamur interim praesentia tua Laetemur atque delectemur in resurrectione tua Ingruunt tenebrae urget diem vesper Illuminet vultum suum super nos Sol noster lumen nostrum Christus deus noster Sed quid agis heu mi domine Heu anima mea Quid dicam vel quid faciam aut quo vadam Iamiam elevas manus tuas En ipse ingrederis vias tuas Occurrunt caeli sternuntur poli paratur nubes ascensuro ego tibi solas orbitatis meae lacrymas offeram recessuro Erunt lacrymae meae panes mihi die ac nocte Pasci fletibus meis potabo animam meam doloribus meis Deficiet in dolore vita mea et anni mei in gemitibus Quid enim mihi est in caelo et a te quid volui super terram Anima mea desiderabit te in nocte sed et spiritus meus in praecordiis meis de mane vigilabit ad te Venies ad nos interim domine quoniam bonus es nec tardabis quia pius es Tibi gloria in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio XII ad Deum* (Laus Dei cum gratiarum actione devota): PL 158 885 C]

Tibi ago laudes et gratias domine deus meus misericordia mea ... desiderata gaudia quandoque perducas Amen [Vat84 47]

Tibi ago laudes et gratias tibi refero deus meus misericordiae meae qui me ad tuam cognitionem perducere et per sacri baptismatis ablutionem inter adoptionis filios aggregare dignatus es Tibi ago laudes et gratias qui me ab ipsis rudimentis infantiae usque ad hanc horam per multa defluentem vitia immensae bonitatis tuae patientia ad emendationem expectas Te laudo et glorifico qui me saepissime de multis tribulationibus et angustiis calamitatibus et miseriis liberasti qui me hactenus de aeternis suppliciis de corporis huius cruciatibus exemisti Te laudo et glorifico qui mihi sospitem membrorum tranquillitatem temporum et honorem affectum et caritatem si quae etiam in me sunt dona pro tuae pietatis gratia conferre dignatus es Quaeso domine deus inaeestimabilem suavitatis tuae clementiam ut inchoata in me bona perficias quidquid in me tibi displicet repellas a cunctis me quae supersunt tribulationibus iniquitatibus ac diversis malis eripias cogitationes meas locutiones pariter et actus in tua voluntate dirigas et ne auferas animam meam de hoc mundo priusquam emendare studeat In tua voluntate inter adversa me et prospera gradientem semper et ubique custodias et ad tuae me visionis desiderata gaudia quandoque perducas [*Oratio beati Gregorii* (in qua omnipotenti Deo debitas agit gratiarum actiones): PL 101 1386 B]

Tibi confiteor peccata mea aeternae pontifex et sanctorum minister ... per te deum et dominum Iesum. Christum [Vat84 36 *Confessio* + Ps. Beati quorum]

Tibi dilectissima mater domini nostri Iesu Christi gloriosissima virgo Maria commendo animam meam et corpus meum et omnes mihi commendatos omnes qui in fide catholica ex hoc saeculo migraverunt totum populum christianum totum genus humanum malos ut convertantur bonos vero ut confirmentur et ostende filio tuo domino nostro Iesu Christo pectus et verba tua sacratissima quibus lactasti eum ut ipse dominus noster Iesus Christus ostendat patri suo latus in quo fuit perforatus vulnera et passionem quam pro nobis peccatoribus fuit passus ut ipse pater omnipotens dignetur nobis dare remissionem omnium peccatorum nostrorum et gratiam sancti spiritus per quem virtutibus illustremur et a peccatis omnibus eruamur et numquam ab ipso discedamus sed semper in amorem suum confirmemur et perducamur ad aeterna gaudia paradisi amen [PRPLH:96v]

Tibi domine deus confiteor crimina et delicta Tu propter ineffabilem pietatem et misericordiam tuam suscipe quaeso confessionem meam imo ipse largire ut toto corde confitear Tu enim clementissime domine dignatus es dicere Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Gulae ebrietatis et crapulae vitii infelix sine intermissione deservio ac propter hoc gravatur anima mea et corpus meum unde somniculosus ac torpens tarde ad orationes et officia accurro et semper alienatus et negligens assisto Fornicationibus et libidinis stercoribus putrefactus sum et intus exteriusque totus inquinatus Pollutum est os meum et labia mea oculi mei et aures meae gustus meus pariter odoratus et tactus et usque ad hanc horam cogitationibus vanis et spurcissimis sordidatur cor meum Tristitia demersus sum acedia dissolutus irae facibus inflammatus sum cupiditatis igne perustus invidiae venenis infectus sum fraterno odio toxicatus detractio convulsus sum omni malitia tabefactus oblivione et desidia hebetatus sum fraude et hypocrisi obrutus fragilitate et negligentia languidus periuriis falsitate et mendaciis maculatus sum vanae gloriae levitate turgidus Saepe maiorum iussa contempsi Saepe rebellans et murmurans exstiti Saepe corde tumido excusationes falsas obieci Promisi de his et huiusmodi malis emendationem et semper in eisdem relabor Propter haec delenda caenobium petii sed semper in deterius eo Praecepta tua sine intermissione contemno Promissiones meas quibus me sanctam regulam scrutaturum spopondi momentis singulis violo Semper infelix ad scurrilitates ad vaniloquia ad otiositatem festino Heu me quanta impietates quanta blasphemiae quanta diversae tenebrae lacerant mentem meam Quae universa nisi ineffabili bonitatis tuae misericordia repellas ac deleas mortua est in peccatis anima mea Plura sunt mala mea in quibus per ignorantiam lapsus sum plura quae animo meo exciderunt Innumera sunt omnino mala quae miser commisi et quanta enarrare non sufficio pro quibus omnibus mihi perditio tormenta pariter et vermes et ignis paratur aeternus Succurre domine Iesu Christe mihi miserrimo et captivo et ne me perire patiaris quem dignatus es redimere pretioso sanguine tuo Ne perdas me cum peccatis meis neque in aeternum reserves mala mea Ne proicias me a facie tua ne despicias me neque confundas me peccantem in te Reminiscere miserationum tuarum Qui facis magna et mirabilia absque numero serva me gratuito munere tuo Qui non sprevisti publicanum ne spernas me Qui latroni in cruce posito subvenisti subveni mihi Qui mulieri peccatrici flenti ad vestigia tua misertus es miserere mei Cui est cum deo patre et sancto spiritu in deitate substantia aequus honor et par gloria in saecula saeculorum Amen [*Confessio peccatorum*: PL 101 470 C]

Tibi domine deus confiteor crimina et delicta Tu propter ineffabilem pietatem et misericordiam tuam suscipe quaeso confessionem meam imo ipse largire ut toto corde confitear Tu enim clementissime domine dignatus es dicere Nolo mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat Gulae ebrietatis et crapulae vitii infelix sine intermissione deservio ac propter hoc gravatur anima mea et corpus meum unde somniculosus ac torpens tarde ad orationes et officia accurro et semper alienatus et negligens assisto Fornicationibus et libidinis stercoribus putrefactus sum et intus exteriusque totus inquinatus Pollutum est os meum et labia mea oculi mei et aures meae gustus meus pariter odoratus et tactus et usque ad hanc horam cogitationibus vanis et spurcissimis sordidatur cor meum Tristitia demersus sum acedia dissolutus irae facibus inflammatus sum cupiditatis igne perustus invidiae venenis infectus sum

fraterno odio toxicatus detractio convulsus sum omni malitia tabefactus oblivione et desidia hebetatus sum fraude et hypocrisi obrutus fragilitate et negligentia languidus periuriis falsitate et mendacii maculatus sum vanae gloriae levitate turgidus Saepe maiorum iussa contempsi Saepe rebellans et murmurans exstiti Saepe corde tumido excusationes falsas obieci Promisi de his et huiuscemodi malis emendationem et semper in eisdem relabor Propter haec delenda caenobium petii sed semper in deterius eo Praecepta tua sine intermissione contemno Promissiones meas quibus me sanctam regulam servaturum spopondi momentis singulis violo Semper infelix ad scurrilates ad vaniloquia ad otiositatem festino Heu me quantae impietates quantae blasphemiae quantae diversae tenebrae lacerant mentem meam Quae universa nisi ineffabili bonitatis tuae misericordia repellas ac deleas mortua est in peccatis anima mea Plura sunt mala mea in quibus per ignorantiam lapsus sum plura quae animo meo exciderunt Innumera sunt o mino mala quae miser commisi et quanta enarrare non sufficio pro quibus omnibus mihi perditio tormenta pariter et vermes et ignis paratur aeternus Succurre domine Iesu Christe mihi miserrimo et captivo et ne me perire patiaris quem dignatus es redimere pretioso sanguine tuo Ne perdas me cum peccatis meis neque in aeternum reserves mala mea Ne proicias me a facie tua ne despicias me neque confundas me peccantem in te Reminiscere miserationum tuarum Qui facis magna et mirabilia absque numero serva me gratuito munere tuo Qui non sprevisi publicanum ne spernas me Qui latroni in cruce posito subvenisti subveni mihi Qui mulieri peccatrici flenti ad vestigia tua misertus es miserere mei Cui est cum deo patre et sancto spiritu in deitate substantia una aequus honor et par gloria in saecula saeculorum Amen [*Confessio peccatorum*: PL 101, 470C *congettura*]

Tibi domine deus meus confiteor crimina et delicta mea ... aequus honor et par gloria in saecula saeculorum [Vat84 100 *Alia confessio ad s trinitatem*]

Tibi laudes et gratias refero qui me eripuisti a iurgiorum procellis et ad istum sanctum ordinem adduxisti ... [OxB249, 81v] *cf* Gratias tibi ago infinita misericordia domine

Tibi laus tibi gloria tibi gratiarum actio Iesu Christe spes summa salutis nostrae et lapis angularis qui facis utraque unum ... [D521, 1ra *In adventu domini orationes devotae* (2)]

Tibi laus tibi gloria tibi gratiarum actio o aeterna sapientia ... [Eb4, 10r: IV 13]

Tibi o piissima virgo virginum ... [LLGod4, 238r *Oratio b. Augustini*]

Tibi pater omnipotens aeternae deus qui hominem de limo terrae [LHP.S IX.39]

Tibi piissima virgo virginum tibi inquam in ara cordis ... [*Oratio b. AUGUSTINI* D521, 77rb]

Tibi soli domine peccavi quia nullus hominum sine peccato et ideo tibi soli peccavi quia tu solus es sine peccato Da domine misericordiam misero qui tandiu pepercisti criminoso Aspicere ad infelicem pietas immensa Respice crudelem misericordia publica Pene desperatus ad omnipotentem venio vulneratus ad medicum curro Serva domine pietatem mensuetudinis qui tandiu suspendisti gladium ultionis Dele numerositatem criminum multitudine misericordiarum Hic nonnulla desunt Et ego ad te domine clamavi et mane oratio mea praeveniet te Ut quid domine repellis orationem meam avertis faciem tuam a me Pauper sum ego et in laboribus a iuventute mea exaltatus autem humiliatus et conturbatus In me transierunt irae tuae et terrores tui conturbaverunt me Circumdederunt me sicut aqua tota die circumdederunt me simul Elongasti a me amicum et proximum et notos meos a miseria [*Oratio s. Augustini*: PL 101, 543B]

Timentibus nomen tuum domine beatitudinem largire perpetuum ut talis nobis actio talisque sit vita quae celsum de bonis fructibus meritum reportet ad sidera Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 127: PL 142 475 B]

Titulus triumphalis nostri redemptoris Iesu Nazarenus rex Iudaeorum ... [Eb4, 68r]

Titulus triumphalis signum salvatoris Iesus Nazarenus ... [Eb4, 3r: LHP I 149; ...]

Totius mundanae vanitatis destructor omnipotens fac nos in domo tua sicut olivam fructiferam florere ut in tuam misericordiam sperantes ab iniquitatis maledicto salvemur Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 51: PL 142 210 B]

Tradidit in mortem animam suam Ut vivificaret populum suum [*Via Crucis* IX stazione Vsc + Rvs]

Transfer domine iniquitatem familiae humilis sub tuarum alarum umbra sperantis ut missa de caelo misericordia tua a nequissimis insidiarum foveis eruamur Per dominum [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalmodum* Oratio ex ps 56: PL 142 223 D]

Transfige dulcissime domine Iesu medullas animae meae ... [Assisi 579, 91; CENCI 1981, 393 = *Stimulus amoris* di IACOBUS MEDIOLANENSIS]

Transfige dulcissime domine Iesu medullas animae meae suavissimo ac saluberrimo vulnere amoris tui Vulnere viscera animae meae vera et fraterna ac apostolica caritate ut vere ardeat langueat et liquefiat anima mea solo semper amore et desiderio tui Concupiscat et deficiat anima mea in atria tua Cupiat dissolvi et esse tecum Da ut anima mea te solum semper esuriat panem vitae caelestis qui de caelo descendisti panem angelorum refectionem animarum sanctarum panem nostrum quotidianum et supersubstantialem habentem omnem dulcedinem saporis et omne delectamentum suavitatis Te inquam desiderant angeli prospicere te semper esuriat comedat cor meum et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae Te semper sitiatur fontem vitae fontem sapientiae fontem scientiae fontem aeterni luminis torrentem voluptatis totius ubertatis domus dei te semper ambiat te quaerat te inveniat ad te tendat ad te perveniat te meditetur de te loquatur et omnia operetur in laudem et gloriam nominis tui dulcissimi cum humilitate et discretione cum dilectione et delectatione cum facilitate et effectu cum patientia pace et profectu et perseverantia usque in finem ut tu solus semper sis in omnia in omnibus semper sis mihi tota spes mea fiducia mea divitiae meae delectatio mea gaudium meum iocunditas mea quies mea tranquillitas mea cibus meus refectio mea amor meus meditatio mea substantia mea expectatio mea refugium meum auxilium meum patientia mea *mansio* mea thesaurus meus in quo solo firma et fixa et inseparabilis radicata sit semper mens mea et cor meum Amen [OxB249, 55v] *cf* Transfige dulcissime Iesu medullas

Transfige dulcissime domine Iesu medullas animae meae suavissimo vulnere amoris tui Vulnere viscera animae meae vera et apostolica caritate ut vere ardeant et langueant liquefiat anima mea Solo semper amore desiderio tui concupiscat et deficiat anima mea in atria domini Cupiat dissolvi et esse tecum Da ut anima mea te solum semper esuriat et commendat panem vitae caelestis qui de caelo descendisti Panem angelorum refectionem animarum sanctarum panem nostrum quotidianum substantialem habentem omnem dulcedinem saporis et delectamentum suavitatis Te quem desiderant angeli prospicere iugiter esuriat et commendat cor meum et mel(lis) et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae te semper sitiatur fontem vitae fontem sapientiae fontem scientiae fontem aeterni luminis Torrentem voluptatis Ubertatem domus dei te semper ambiat te quaerat te inveniat ad te attendat ad te perveniat te meditetur te loquatur et omnia operetur in laude et gloria nominis tui cum humilitate et discretione cum dilectione et delectatione cum facilitate et affectu cum patientia pace profectu et perseverantia in bonis operibus usque in finem Ut tu solus sis Christe semper tota spes mea divitiae meae delectatio mea iocunditas mea gaudium meum quies mea tranquillitas mea pax mea auxilium meum suavis mea odor meus dulcedo mea cibus meus Refectio mea refugium meum patientia mea Sapientia mea possessio mea thesaurus meus in quem firma fixa et radicata sit semper et cor meum Amen [Mn164, 25/11v *Oratio devotissima* = HAUR?U VI 259r; WILMART *Auteurs*, 381 n. 2 nr. 4; B. DISTELBRINK, *Bonaeventurae scripta* Roma 1975 194-196 (= *Stimulus amoris* di IACOBUS MEDIOLANENSIS; CENCI 1981, 393)] *cf* Transfige dulcissime Iesu medullas

Transfige dulcissime Iesu medullas animae meae suavissimo vulnere amoris tui ... radicata sit semper mens mea et cor meum Amen [Ve60, 122r-122v *Eiusdem doctoris* <THOMAE> *post sumptionem corporis Christi Oratio devotissima*] *cf* Transfige dulcissime domine Iesu medullas

Transfige dulcissime Iesu medullas animae meae suavissimo vulnere amoris tui vulnera viscera animae meae vera et fraterna apostolica caritate ut vere ardeat langueat et liquefiat anima mea solo semper amore tui et desiderio tui cupiat dissolvi et esse tecum Da ut anima mea te solum semper esuriat panem angelorum panem vitae caelestis qui de caelo descendisti et da vitam mundo panem nostrum quotidianum et supersubstantialem habentem omnem delectamentum et omnem suavitatis saporis te inquem desiderant angeli prospicere semper esuriat cor meum te comedere et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae Te semper sitiatur cor meum fontem vitae fontem sapientiae fontem aeterni luminis ubertatem domus dei te semper cupiat et cogitet somniet et suspiret et ambiat te quaerat ad te perveniat te meditetur ad te loquatur Omnia operetur in laudem et gloriam nominis tui cum humilitate et discretione cum dilectione et delectatione et facultate et effectu cum patientia pace profectu et perseverantia usque in finem ut sis mihi totus omnia in omnibus ut tu sis mihi semper spes mea salus mea fiducia mea divitiae meae dignitas mea deliciae meae delectatio mea oculus meus amor meus honor meus thesaurus meus in quo solo et fixa et firma et radicata sit semper mens mea et cor meum Amen [LcG149, 138r *Eiusdem sancti THOMAE post sumptionem corporis Christi Oratio*] *cf* Transfige dulcissime domine Iesu medullas

Transubstantietur haec res in verum corpus tuum ... vivorum et defunctorum Amen [*Statim antequam dicat consecrationis verba* dic PaL1400, 241r: LEROQUAIS I, 235]

Tribue domine quaesumus omni sexui et universae aetati atque conditioni ... veniam delictorum et nobis miserere [Brb497 127]

Tribue domine quaesumus omni sexui et universae aetati atque conditioni ordinis christiani mandatorum tuorum custodiam et suorum omnium veniam delictorum et nobis miserere Amen [GvG 1933, 33].

- Tribue mihi domino semper cogitare loqui et operari ... quemadmodum tu orare docuisti [Vat84 57 + Ps. Miserere mei deus]
- Tribulationum nostrarum optime mitigator deus libera animas fidelium a labiis detrahentium in quorum ut adiutoris spiritalibus praemunitae nullis impugnationibus aggraventur Per dominum [BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 119: PL 142 463 A]
- Tribulationum nostrarum optime mitigator et tribulator ... a te valeam separari Qui [PaL1063, 284v *Oratio*: LEROQUAIS I, 48]
- Trinitas sanctus sanctus sanctus dominus deus exercituum sancta trinitas unus deus ... remedia adiecturus [*Ante missam* <VII pars> MiB41, 74ra]
- Trium regum trium mxxxx Christus homo deus ... in essentia Tria dona tres signantur rex in auro deus thure myrrha mortalitas Colunt reges propter regem summi reges servant gregem colon... Ionia Nos in fide sumus (rivi ?) hi sunt fontes primitivi Tu nos ab hac Christe valle per horum suffragia ubi patris ubi nati tui et amoris sacri frui mereamur gloria [CmU6692, 222r *inizio sbiadito* Antifona ? (seguono VSC + ORT)]
- Triumphale lignum crucis tu seductos nos reducis ... [Pal 1368, 40r *Oratio devotissima ad crucem Christi*: LEROQUAIS I, 183]
- Triumphale lignum crucis tu seductos nos reducis ad superna gaudia Portas pandis verae lucis fauces claudis hostis trucidis divina potentia Te adoro propter illum qui per te gregem pusillum reduxit in patria Confringens per hoc vexillum orchis vectes et sigillum signans infernaliam [HAS 74v]
- Trubtin dir uivir duib oigiblik allero minero suntione enti missatio Alles desibio missa sparh eddo missateta eddo missadaba uvosto enti uvercho enti Kidancho desihkibukkuu eddoni gabukkuu Desib uiviganto biteta eddo un uiviganto notak eddo un notak slaffanti eddo uvachenti mein suarto entilugino Hyridono enti un rehteufizur beiti buorono souielohisio ssiteta enti un rebhero firinlustio inmuose io tranche enti in un recheteno slafe daztumir trub tin binist enti binad hauverdos farge pan dazih foradinem uagom uns bamentisi enti dazisi in deser uveralti minero missatio brivum enti haum sharabapen muozgi solih bosodino militadim alles uvaltatio trubtin Te domine pius dominator et misericors deus supplices trementesque deprecamur ut per misericordiam tuam actiones nostras tua gratia illuminare digneris et adiuvando in bonum finem perducere qui regnas deus in trinitate Per omnia saecula saeculorum Amen [Confessio pura: PL 101 1407 A]*
- Tu autem expectatio Israel domine desiderium ad quod suspirat quotidie cor nostrum festina ne tardaveris Surge propra et veni ut educas nos de isto carcere ad confitendum nomini tuo ut gloriemur in lumine tuo Aperi aures tuas clamoribus lacrymarum pupillorum tuorum qui clamant ad te Pater noster da nobis hodie panem nostrum quotidianum in cuius fortitudine ambulemus die ac nocte usquequo perveniamus ad montem tuum Oreb Et ego parvulus inter parvulos familiae tuae deus pater et virtus mea quando veniam et apparebo ante faciem tuam ut qui nunc tibi confiteor ad tempus ex tunc confitear tibi in aeternum Beatus ero si fuero admissus ad videndum claritatem tuam Quis mihi hoc tribuat ut ad hoc venire permittas me Scio domine scio et confiteor me indignum ut intrem sub tectum tuum sed fac propter honorem tuum et ne confundas in te sperantem servum tuum Et quis intrabit in sanctuarium tuum ad considerandas potentias tuas nisi tu aperias Quis autem aperiet si tu clauderis Si enim dextruxeris nemo est qui aedificet et si incluseris hominem nemo est qui aperiat Si continueris aquas omnia siccabuntur et si emiseris eas subvertent terram Si omnia quaecumque fecisti ad nihilum redigas quis contradicet tibi Porro sempiterna bonitas misericordiae tuae qua voluisti et fecisti omnia quaecumque voluisti Tu nos fecisti fabricator mundi rege nos tu nos creasti ne spernas nos quia opera tua sumus Et quidem domine deus noster nos lutum et vermiculi non valemus in tuas aeternitates intrare nisi tu induxeris qui de nihilo cuncta creasti (Augustinus, *Soliloquia* 23 PL 40, 883)
- Tu domine verus doctor et praestitor advocatus et iudex largitor et munitor terribilis et clemens adiutor et consolator qui caecis mentibus donas aspectum qui facis infirmis possibile quod praecipis qui sic pius es ut assidue rogari velis sic munificus ut neminem desperare permittas Dona quod te praestante bene quaerimus parce et perduc nos ad illam contemplationem ubi iam non possumus errare Dona facere quae te inspirante loqui praesumpsi Dona complere quae alios commonui ut qui praestitisti pium sermonem probabilem quoque conferas tuis famulis actionem Libera nos amator hominum benignissime ab illo periculo ne sicut dicit apostolus dum alius praedico ipse reprobus inveniar Quam infirmi simus tu veraciter nosti quali hoste deprimamur agnoscis Te quaerit certamen impar Te expetit mortalis infirmitas quia maiestatis tuae gloria est si leo rugiens ab infirma ove superetur si spiritus violentissimus a debilissima carne vincatur Ille qui de caelo cecidit et hic te pugnante subdatur ut si potestatem ipsis ad tempus tua permissione patimur nequaquam eius insatiabilibus faucibus sorbeamur Fac illum tristem de humana laetitia qui de offensione nostra exultat Christe Iesu salvator mundi [*Oratio* s. Isidori: PL 101, 604B]
- Tu domine verus doctor et praestitor advocatus et iudex largitor et munitor terribilis et clemens corripiens et consolator qui caecis mentibus donas aspectum qui pacis infirmis possibile quod praecipis qui sic pius es ut assidue rogare velis sic munificus ut neminem desperare patiaris dona quod te praestante bene quaerimus et illa maxime quae nostra infirmitate nescimus Quod ex tuo diximus suscipe Quod ex nobis ignoranter protulimus parce Et perduc nos ad illam contemplationem ubi iam non possumus errare Dona facere quae te inspirante loqui praesumpsi Da compleri quae alios observare commonui ut qui praestitisti pium sermonem probabilem quoque conferas tuis famulis actionem Libera nos amator hominum ab illo periculo ne sicut dicit apostolus dum alios praedico ipse reprobus inveniar Quam infirmi sumus tu veraciter nosti Quali hoste deprimimur agnoscis Te quaerit certamen impar te expetit mortalis infirmitas quia maiestatis tuae gloria est si leo rugiens ab infirma ove superetur si spiritus violentissimus a debilissima carne vincatur ille qui de caelo cecidit et hic te pugnante subdatur ut si potestatem ipsis ad tempus tua permissione patimur nequaquam eius insatiabilibus faucibus sorbeamur Fac illum tristem de humana laetitia qui de offensione nostra semper exultat Praesta Iesu Christe salvator et redemptor noster qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas deus per infinita saecula saeculorum amen [Tr1742, 16: *Alia oratio*: ed. Wilmart 18]
- Tu ergo fili dei vivi unigenite redemptor mundi deus miserere mei Tibi enim dedit potestatem iudicium facere Sed supplico tibi ut prius mihi peccatori peccata dimittas quam ad iudicandum me venias et tunc sic iudica me deus ut discernas et separe animae meae causam de gente non sancta Tu es enim quem deus pater ante luciferum in caelis genuit unigenitum et beata Maria virgo felix mater tua in terris peperit primogenitum post quem nullum In cuius nativitate facta est multitudo caelestis exercitus laudantium et dicentium Deo gloria in excelsis Et Spiritui sancto non facto non creato non genito sed a patre et filio procedenti qui ferebatur in principio super aquas qui est deus spirituum omnis creaturae qui locutus est per prophetas qui est spiritus sapientiae intelligentiae et salutis qui replevit orbem terrarum qui nos facit gemitibus inenarrabilibus postulare qui discipulos dei et domini nostri Iesu Christi se ipso replevit et in linguis igneis apparuit super eos O spiritus sancte deus qui es ignis non consumens sed lucens non comburens sed urens ure renes meos et cor meum ut tibi casto corpore serviam et placeam mundo corde O ignis divine qui amor es afficiens et ardor indeficiens caritas deus meus accende me Quis mihi det ut venias in cor meum et inebries illud et obliviscaris omnia mala mea et amplectar unum et summum bonum meum quod tu es Mihi domine miserere ut loquar cum sim pulvis et cinis Quis tibi sum ego ut amari a me te iubeas et nisi faciam irascaris mihi et mineris ingentes miseria Parvula est miseria mea si non amem te O amor spiritus sancte deus promittis mihi multa bona si amem te da te solum qui amor es et sufficit mihi da quod iubes et iube quod vis amore amoris tui Haec peto a te qui es spiritus super mel dulcis Tibi ergo patri et filio et spiritui sancto trino et uno deo magno universo aeterno omnipotentissimo et excelso sit de tota oratione hac gloria et iublatio laus et gratiarum actio honor et imperium sempiternum sicut erat in principio imo ante principium quia prius quam montes fierent aut formarentur terra et orbis a saeculo et in saeculum tu es deus superlaudabilis et supergloriosus in omnibus saeculis et nunc etiam in praesenti clarificatus es in nobis qui semper in te clarus es claritate quam habuisti ante quam mundus fieret apud te Et ex illa claritate quae in me per fidem tibi sit inde gloria et in hoc praesenti nunc cupio sequi te in toto corde et timore et quaerere faciem tuam Ne confundas me ab expectatione mea sed fac mecum secundum mansuetudinem tuam et secundum multitudinem misericordiae tuae et erue me de fornace peccati in mirabilibus tuis et da nunc gloriam nomini tuo quia tu es dominus deus solus gloriosus super orbem terrarum et semper Quia omnis sapientia a te domino deo est et fuit semper et est aeternum Sempiterna est quoque virtus tua atque divinitas quae cum me possit dare in opprobrium sempiternum imploro tuam omnipotentiam sempiternam ut mihi concedas potius gaudia sempiterna Tu enim es deus sempiternus qui creasti terminos terrae qui nec incipis nec desinis sed est tibi gloria et nunc et semper et in saecula saeculorum [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 43: PL 158 851 D]
- Tu es redemptor meus Christe quem adoro quem amo quem conlaudo quem confiteor ne me patiaris de isto corpore resolveri priusquam mihi peccata mea dimittas [BAV, Rossi 205, 93r *adorazione della croce Ad sinistram manum* ANT: ed. BOYNTON Rossi]
- Tu es sancta dei genitrix virgo Maria subnixis precibus exposco ... et ad vitam perducas aeternam [Ghg176b 239 *oratio s. Mariae virginis alia*]
- Tu Iesus es testis ubi Christoforus memoratur vix famis aut pestis mala mors ibi non dominatur Non homo nec pecora quaevis subeunt graviora hoc dedit absque mora Christus sibi mortis in hora Christofori sancti speciem quacumque die revereris certus habeto diem subito quod non morieris Christofori sancti speciem quicquid tueretur illo nempe die nullo languore gravetur Pensa qui transis *hinc* tu Christoforus pius an sis si non fac ut sis *Christum* ipsum qui *fert mente velut sis* venerando fidelis Martyr Christofore pro salvatoris honore fac nos mente fore dignos deitatis amore Promisso Christi quia quod petis obtinuisti da populo tristi bona quae moriendo petisti Confer solamen et mentis tolle gravamen iudicis examen fac mite sit omnibus Amen [HAS 23r]
- Tu Iesus es testis ubi Christoforus memoratur vix famis aut pestis mala mors ibi non dominatur Non homo nec pecora quaevis subeunt graviora hoc dedit

absque mora Christus sibi mortis in hora Christofori sancti speciem quacumque die revereris certus habeto diem subito quod non morieris Christofori sancti speciem quicumque tuetur illo nempe die nullo languore gravetur Pensa qui transis *hinc* tu Christoforus pius an sis si non fac ut sis *Christum* ipsum qui *fert mente velut sis* venerando fidelis Martyr Christofore pro salvatoris honore fac nos mente fore dignos deitatis amore Promisso Christi quia quod petis obtinuisti da populo tristi bona quae moriendo petisti Confer solamen et mentis tolle gravamen iudicis examen fac mite sit omnibus Amen [HAS 23r]

Tu qui velatus facie fuisti rex iustitiae flexis illulus genibus caesus quoque verberibus Te petimus attentius ut nobis sis propitius et per tuam clementiam perducas nos ad gloriam [LcG149, 150v <De passione domini> ad primam hymnus = AH 50, 569 nr. 382 *Officium s. Crucis* s. BONAVENTURAE]

Tu rex gloriae Christe Tu patris sempiternus es filius ...[*Hanc orationem dicebat beatus THOMAS DE ACQUINO* dum corpus Christi elevabatur ... usque in finem de *Te deum laudamus* PaL1400, 243r: LEROQUAIS I, 235]

Tu solus sanctus tu solus dominus tu solus altissimus Iesu Christe sacerdos aeternae pontifex summe lux vera ... omnipotentia paraturus *Ante missam* <IV pars> MiB41, 73ra]

Tu verax deus tu verax Ia Exaudi me et adiuva et ab omni malo libera me Audi mea precamina et dimitte peccamina Solve meorum vincula peccatorum et da quieti tempora Per haec tua sacrata nomina bone deus sanctissima Per hoc nomen sanctissimum magnumque nomen sanctissimum gloriosum et inclitum Per quod Adam in tartaro dum esset in supplicio in inferno patibulo ter exclamavit dominum suum factorem proprium et habuit propositum Hoc nomen sacratissimum res explicare nequeunt neque linguae viventium nec mens neque sensus hominum Nomenque Anech kenethon Quod in fronte tulit Aaron scultumque thetragrammaton Deus O+. J + A. I. V. O. + J. E. L. + J. A. H. O. + A. G. L. (?) Communis omnia esto mihi salus et refugium mihi adiutorium Et ubique praesidium Exurge contra odium inimicorum omnium Invidia et odium contra me inferentium tua virgo potentiae comprime clementissime (Ri23:74v *Oratio ad deum patrem*)

Tu vere domina mea gloriosissima virgo semper Maria digneris semper deprecari et xxxciare filium tuum dulcissimum dominum nostrum Iesum Cristum ut paedictis omnibus superius enarrata concedat et elargiatur Dulcissime domine Iesu Christe Rogo et obsecro maiestatem tuam ut bonos et recte agentes in bono proposito et opere optimo et confirmare et augere ac accendere semper digneris ac etiam confortare ... [OxB249, 110v]

Tu vere et vive Iesu Christe fili dei ac virginis qui vivus voluntarie clavos sensisti manus et pedes tuos amarissime penetrare pro salute animae meae Dignare piissime domine intrare in cor meum et in eo firmari cum ardenti caritate Rogo te etiam o amantissime redemptor per clavos et lanceam quae de corpore tuo mortuo extrahebantur virtuosissimo corde tuo crudeliter sauciato Extrahe de corde meo omnium illarum rerum dilectionem quae tuae displicent caritati Amen [HAS 30r preghiera 4 di s. Brigida]

Tu vere et vive Iesu Christe fili dei ac virginis qui vivus voluntarie clavos sensisti manus et pedes tuos amarissime penetrare pro salute animae meae Dignare piissime domine intrare in cor meum et in eo firmari cum ardenti caritate Rogo te etiam o amantissime redemptor per clavos et lanceam quae de corpore tuo mortuo extrahebantur virtuosissimo corde tuo crudeliter sauciato Extrahe de corde meo omnium illarum rerum dilectionem quae tuae displicent caritati Amen [HAS 30r preghiera 4 di s. Brigida]

Tu vero unitas deitatis personarum pluralitate multiplex numerabiliter es innumerabilis ac idcirco mensurabiliter immensurabilis et ponderabiliter imponderabilis Non enim summae bonitatis quae tu ipse es profitemur originem ex qua omnia per quam omnia in qua omnia sed eius participatione dicimus bona omnia Nam tua divina substantia semper caruit ac caret materia licet non careat forma forma scilicet informata forma formarum forma formosissima quam dum imprimis quasi sigillum rebus singulis eas sine tui augmenti aut tui detrimenti mutabilitate procul dubio a te facis differri Quidquid autem in natura creaturarum est creatura tua est o ipsa trinitas et trina unitas deus cuius omnipotentia omnia possidet et regit et implet quae creavit Nec ideo te implere omnia dicimus ut te contineant sed ut ipsa potius a te contineantur Nec particulatim imple omnia nec ullatenus ita putandum est ut unaquaeque creatura pro magnitudine portionis suae capiat te id est maxima maius et minima minus cum sis potius ipse in omnibus sive omnia in te Cuius omnipotentia concludit universa nec evadendi potentiam tuam quis aditum invenire poterit Qui enim te non habet placatum nequaquam evadet iratum sicut scriptum est Neque ab Oriente neque ab Occidente neque a desertis montibus quoniam deus iudex est et alibi Quo ibo a spiritu tuo et quo a facie tua fugiam Immensitas divinae magnitudinis tuae ista est ut intelligamus te intra omnia sed non inclusum extra omnia sed non exclusum Et ideo interior es ut omnia contineas et ideo exterior es ut incircumscriptae magnitudinis tuae immensitate omnia concludas Per id ergo quod exterior es ostenderis esse creator per id vero quod interior es gubernare omnia demonstraris Ac ne ea quae creata sunt sine te essent tu intra omnia es verum ne sine te essent tu exterior es ut omnia concludantur a te non locali magnitudine sed potentiali praesentia qui ubique praesens es et omnia tibi praesentia quamvis quidam hoc intelligant quidam vero non intelligant Inseparabilis ergo naturae tuae unitas separabilis non potest habere personas quia sicut trinitas es in unitate et unitas in trinitate sic separationem non potes habere personarum Nominantur quidem illae personae aliquando singulae sed ita te voluisti deus trinitas inseparabilem ostendere in personis ut nullum ibi nomen sit in qualibet persona quod ad aliam secundum relationis regulam non referatur sicut pater ad filium et filius ad patrem vel spiritus sanctus ad patrem et filium verissime refertur Ea vero nomina quae substantiam vel potentiam vel essentiam tuam significant vel quidquid proprie dicitur deus omnibus personis aequaliter conveniunt ut deus magnus omnipotens aeternus et omnia quae naturaliter de te deo dicuntur Non est ergo aliquid naturae nomen quod sic tibi deo patri convenire valeat ut aut filio tuo aut spiritui sancto convenire nequeat Dicimus te patrem naturaliter esse deum sed naturaliter est filius deus naturaliter est et spiritus sanctus deus non tamen tres dii sed unus naturaliter deus pater et filius et spiritus sanctus Idcirco inseparabilis es sancta trinitas deus in personis sensu intelligenda quamvis voce separabilia habeas nomina quia pluralem numerum in naturae nominibus nullatenus recipis in hoc enim ostenditur personas non posse dividi in sancta trinitate quae unus verus deus est quia cuiuslibet personae nomen semper ad alteram respicit personam Si patrem dico filium ostendo si filium nomino patrem praedico si spiritum sanctum appello alicuius esse spiritum necesse est intelligi id est patris et filii Haec est enim fides vera veniens de sana doctrina haec certe est fides catholica et orthodoxa quam me docuit in sinu matris ecclesiae deus gratia tua (Ps. Augustinus, Meditationes 30 PL 40, 924-925)

Tua est o virtus patris omnis misericordia beatarum virtutum quarum agitur ministerio ut miretur omne saeculum et obstupescens in mirabilibus tuis exclamet et dicat Omnia quaecumque voluit dominus fecit in caelo et in terra in mari et in omnibus abyssis Tua est o Iesu magnificentia archangelorum in quibus multae dignationis opus operatur benignitas tua dum tam gloriosos palatii tui satrapas destinare non spernis in huius mundi extrema ad suffragandum parvitati nostrae qui comparati sumus luto et assimilamur favillae et cineri Per hos quippe tuo nutu summa salutis nostrae ministrantur negotia summa superni consilii ad nos deferuntur arcana per hos sanitates mortalium procurantur per hos consistunt regna et imperia mundi Inter quos praecipuum novimus tuum Michaellem nobilem signiferum caeli qui stat pro acie dei viventis extendens rhomphaeam propugnationis ac voce terrificata tonans quis ut deus super eos qui ex adverso sunt [Eckberti abbatis Schonaugensis *Soliloquium seu Meditationes* VI: PL 195 108 D]

Tua nos domine circumda protectione et signaculo ... venisti redimere nos [Vat84 7]

Tua nos misericordia deus per virtutem sanctae crucis ab omnibus tueatur adversis et remediis sempiternis instauret Per [Oratio ad crucem (3): PL 101, 463C]

Tua nos quaesumus domine protectione custodi et vivifica crucis vexillo ab omnibus peccatis absolve per te Iesu Christe qui per trophaeum sanctae crucis mundum redimere dignatus es concede propitius ut qui redemptione laetamur aeternis gaudiis te donante perfrui mereamur Qui vivis [Oratio ad crucem (9): PL 101, 464A]

Tuae matris in honore has horas Christe dicimus Corde devotio et ore Mariam quos petimus Ut nos munda a fetore peccatorum quae fecimus Pretium suarum fervore et in caelis secum simus Benedicamus domino Deo gratias [PaL757, 56va (fertore) PaSL22, 117v *die sabbati BVM Recomendatio* post completorium]

Tuam crucem adoramus domine tuam recolimus passionem Miserere nobis qui passus es pro nobis Iesu Christe salvator mundi rex aeternae gloriae Qui cum deo patre Amen [CmN7, 33r *Ordo Missae Cum perventum fuerit ante altare antequam incipiat confessionem inclinet se et adoret reverenter et dicat hanc orationem*]

Tuam crucem adoramus domine tuamque gloriosam recolimus passionem ergo miserere nostri qui passus es pro nobis [Incipiunt orationes ad sanctam crucem adorandam ANT: OxB277, 23r]

Tuam crucem adoramus domine tuamque sanctam resurrectionem laudamus ... in vitam aeternam [Ott245 428 *ad crucem genua flectendo vel caput inclinando*]

Tuam crucem adoro domine et tuam gloriosam recolo passionem miserere mihi qui passus es pro me qui in cruce positus latronem sero suscepisti peccata mea tu pius dilue Domine miserere mei famulae tuae quam redemisti et mea innumerabilia pius dele facinora Et libera me a tua offensione et ab humana derisione hic et in aeternum Laetifica me et salva et ab omni periculo animae et corporis libera me Per virtutem sanctae crucis tuae incolumis tibi gratam exhibeam servitutem et acceptabile tibi fiat sacrificium meum Salva me Christe salvator mundi per virtutem sanctae crucis tuae qui salvasti Petrum in mari miserere mei K. X. K. Tabernaculum tui corporis salvator mundi libera animam meam ex inferno inferiori Per sanctam incarnationem tuam libera

animam meam de incendio infernali Per sanctam nativitatem tuam libera animam meam de damnatione et confusione aeterna Per piissimam mortem tuam libera animam meam de tenebris exterioribus Per adventum spiritus sancti paracliti libera animam meam de omnibus angustiis meis O anima domini et salvatoris mei O anima sancta anima pia anima benedicta anima immaculata anima quae inter omnes sine peccato es anima per quam omnes animae salvantur et morte debita liberantur miserere animae meae et libera eam de omnibus peccatis meis praeteritis praesentibus et futuris et perduc eam ad requiem aeternam Amen Ut me miseram in tuo sancto servitio custodire et conservare digneris te rogo audi me Ut mihi longevam sanitatem corporis et animae mihi donare digneris te rogo audi me Ut tu Christe Iesu rex regum et dominus dominantium nunc et in aeternum mitis et propitius mihi esse digneris te rogo audi me Ut cor regis et corda principum erga me placare et pacificare digneris te rogo audi me Ut illorum iram et furorem et invidiam in mansuetudinem et clementiam convertere digneris te rogo audi me Ut omnes angustias et tribulationes quas corde et corpore patior a me clementer auferre digneris te rogo audi me Ut omnium inimicorum meorum malitiam ac invidiam compescere ac delere digneris te rogo audi me Per tuam sanctam misericordiam qua mortem assumere digneris miserere mihi peccatrici et libera me ab ira et ab indignatione tua et ab insidiis omnium inimicorum visibilium et invisibilium et convertere tristitiam meam in gaudium mihi ut videant inimici mei quod tu domine adiuvisti me et consolatus es me Tuam domine clementiam deprecor ut mihi veniam omnium peccatorum meorum concedas et me in observatione mandatorum tuorum custodias Necnon indignam me etiam exaudire digneris te rogo audi nos Pro omnibus quorum confessiones vel elemosinas suscepi vel qui se confidentia caritatis mihi commendaverunt ut sive vivant sive in tuae pietatis in spe requiescant tuae propitiationis sentiant iuvamentum Per (Ri23:73r *Hic* [dopo *O domina misericordissima*] *flecte genua et aspice in crucem et dic hanc orationem*)

Tuam crucem adoro domine tuamque sanctam resurrectionem laudo et glorifico qui dignatus es nasci pati mori et resurgere pro nobis Salva me et miserere mei sitque super me signum crucis tuae ut defendas me a malis praeteritis praesentibus et futuris exterioribus et inferioribus per signum sanctae crucis a persecutionibus liberemur per huius signaculum prosternentur inimici et fugientur daemonia per istius crucis signaculum a periculis mundi liberemur crux mihi vita crux mihi salus resurrectio in vitam aeternam Amen [BAV, Rossi 205, 94r *adorazione della croce* ORT: ed. BOYNTON Rossi; cfr. SALMON nr. 428]

Tuam domine clementiam deprecor mihi peccatori famulo tuo per hos psalmos quos in conspectu divinae maiestatis tuae decantavi Remissionem cunctorum tribue et omnibus pro quibus debitor sum exorare vivis sive defunctis misericordiae tuae munere impendas Quatinus ad aeternam vitam perveniant et tuae ubique gratiae dona percipere mereantur Per dominum nostrum (FrP 124r *post finitum psalterium alia*)

Tuam domine clementiam deprecor ut mihi famulo tuo remissionem cunctorum tribuas peccatorum et omnibus pro quibus debitor sum exorare vivis sive defunctis misericordiae tuae munus impendas ut ad aeternam vitam gubernati perveniant et tuae ubique gratiae dona percipiant Per [OxLL4 (ed. CoO, 212 n. 21)]

Tuam domine clementiam deprecor ut mihi veniam peccatorum meorum concedas et me in mandatorum tuorum observatione custodias digneris etiam me licet indignum exaudire pro omnibus a quibus elemosinas bona servitia et beneficia quocumque modo suscepi vel qui se confidentia caritatis meis commendaverunt orationibus pro quibus etiam orare teneor et desidero et quos in meis orationibus libenter includerem et nominarem habendo eos omnes et singulos pro inclusis hic et sufficienter expressis ut sive vivant sive in tuae pietatis spe requiescant tuae propitiationis perpetualiter sentiant adiumentum quibuscumque etiam mihi spirituali vel carnali coniunctione astructis et iis insuper qui per meam malitiam vel negligentiam et mei culpa defectu et occisione quovismodo corrupti sunt et peccaverunt Manum misericordiae tuae porrigas et per ineffabilem largitatem tuam optatam eis indulgentiam peccatorum concedas et eos ad requiem beatorum perducas Miserere domine omnibus quorum benefic... sustentamen Miserere domine omnibus nobis bona facientibus miserere domine omnibus quorum me precibus commendavi et quibus meis orationibus commendaverunt licet indignis et omnibus qui propriis manibus obsequia vel de terrenis facultatibus mihi solacia praeberunt et omnibus qui in me pro me vel propter me peccaverunt et omnibus qui me diligunt et pro me orant et omnibus qui me odio habent vel habuerunt et habebunt quovis modo Tu domine cui proprium est miserere semper et parcere miserere mihi et praedictis omnibus et unicuique nostrum et mitte nobis spiritum tuum bonum ut conservet nobis gratiam quam infundis Maestas regat mentes erigat Maestas dirigat actus probet opera confirmet vota perficiat cogitationes sanctas instruat praeterita indulgeat praesentia emendet futura moderetur nosque benedicere digneris in caelis qui nos redimere dignatus es in terris Amen [OxB249, 49v *Maesta ms Mas*]

Tuam domine deprecor clementiam ut per hos psalmos quos ante conspectum gloriae tuae licet neglegenter et tepide decantavi intervenita sanctae dei genitricis Mariae et beatissimi confessoris tui patris nostri Benedicti et omnium sanctorum tuorum et ab omnium peccatorum labe propitius me emundes atque adversitatis protegas et aeternae felicitatis consortium efficias omnibus quoque pro quibus sum debitus exorare vivis sive defunctis misericordiae tuae munera impendas [BAV, Vat. lat. 4928, 192r; OxD127, 155r: ed. BOYNTON nota 66]

Tuam ipsius animam doloris gladius pertransivit Ut revelentur ex multis cordibus cogitationes [Via Crucis IV stazione Vsc + Rvs]

Tuam misericordiam domine exoro ut castitate et iustitia undique vestitus et super nivem dealbatus usque ad finem tecum permaneam Per [OxLL4 (ed. CoO, 212 n. 9)]

Tueatur quaesumus domine dextera tua populum supplicentem et gloriosa filii tui passione ab omnibus peccatis absolvat Per [*Oratio ad crucem* (2): PL 101, 463C]

Tunc etiam acceptabis holocausta mea scilicet hoc est non solum de meo sed de me toto facta ideo quod spiritus dolore et corpus labore afficiatur et omnia mea interiora et exteriora igne caritatis inflammentur pariter et crementur Nam haec illa esse intelligo holocausta de quibus tu domine mihi dicis Holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper beneplacita et accepta Postquam enim in me aedificati fuerint dicunt tui tunc cum auxilio angelorum et consilio praelatorum quos una cum perfecta Sion super dictos muros constitui vigiles et custodes animae meae vires imponunt super altare tuum et meum quod tu qui es summus pontifex futurorum bonorum tibi vis singulariter dedicari et in quo quidquid boni devotionis et intimae dulcedinis habeo a te accipio et tibi offero et tu mihi De quo altari sapientia tua dicit Oblatio iusti impinguat altare Hoc est altare quod Noe tibi aedificavit spiritualiter in seipso tollensque de cunctis suis pecoribus scilicet corporalibus et de volucribus spiritualibus purificatis et mundis super altare illud tibi obtulit holocaustum Haec est ara templi sancti tui quod sum ego iuxta quam stat angelus ad custodiam deputatus habens thuribulum aureum in manu sua ut cum incenso multo orationes coram te domine fusas cum lacrymis representet Hoc est altare concavum et inane a cunctis scilicet terrenis affectibus vacuum quod tibi fieri mundavisti ad imponendum cineres memoriae nostrae mentis De hoc altari amabilis amice cuius dicere est facere tu dixisti ut ignis amoris tui semper in hoc altari ardeat quem nutritur sacerdos subiiciens per singulos dies ligna desiderata cordis mei Qui ignem istum in terram mittere ut ardeat venisti veni et in hoc altari cordis mei tui amoris ignem accende [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 40: PL 158 849 C]

Tunica iocunditatis et indumento laetitiae induat me dominus [CmN7, 30v *Ordo Missae ad subtile sive tunicellam*]

Tutela omnium credentium deus custodi ecclesias tuam a conventu malignantium qui eam occultis iaculis impugnare nituntur ut te salubri rectoque retinens intellectu iustorum meritis perpetualiter collaetetur Per [*Oratio*: PL 101, 548B; BRUNO HERBIPOLENSIS ep *Expositio psalmorum* Oratio ex ps 63: PL 142 240 D]

Ubi caritas et amor deus ibi est ... Gaudium quod est immensum atque probum Saecula per infinita saeculorum Amen [WLS10995, 170r: RH 3805]

Ubi deus habitat Quod per sensus non invenitur deus Quid deum quaerendo quaeramus Creaturarum de deo testimonium Qui ab homine ad dei notitiam ascendatur Deus sibi soli notus Quatenus homini innotescat Ecce domine deus meus summe omnipotentissime inveni locum ubi tu habitas quia in anima quam creasti ad imaginem et similitudinem tuam quae te solum quaerit et desiderat quia non in illa quae te non quaerit nec desiderat Ego erravi sicut ovis quae periit quaerens te exterius qui es interius et multum laboravi quaerens te extra me et tu habitas in me si tamen ego desiderem te Circuivi vicos et plateas civitatis huius mundi quaerens te et non inveni quia male quaerebam foris quod erat intus Misi nuntios meos omnes sensus exteriores ut quaererem te et non inveni quia male quaerebam Video enim lux mea deus qui illuminasti me quia male te per illos quaerebam quia tu es intus et tamen ipsi unde intraveris nesciverunt Nam oculi dicunt si coloratus non fuit per nos non intravit Aures dicunt si sonitum non fecit per nos non transivit Nasus dicit si non oluit per me non venit Gustus dicit si non sapuit per me non introivit Tactus etiam addit si corpulentus non est nihil me de hac re interroges Non ista sunt in te deus meus Non enim speciem corporis nec decus temporis nec candorem lucis vel colorem non dulces melodiarum cantus et quaecumque dulce sonantia non florum et unguentorum vel aromatum odores non mella vel manna gustui delectabilia non caetera quaeque ad tangendum vel amplexandum amabilia nec omnia alia sensibus his subiecta quaero cum deum meum quaero Absit ut ista crediderim deum meum quae etiam a brutalium sensibus comprehenduntur Et tamen cum deum meum quaero quaero nihilominus quamdam lucem super omnem lucem quam non capit oculus quamdam vocem super omnem vocem quam non capit auris quamdam odorem super omnem odorem quem non tangit tactus exterioris hominis mei dulcorem super omnem dulcorem quem non sapit gustus quamdam amplexum super omnem amplexum quem non tangit tactus exterioris hominis mei

Ista lux fulget ubi locus non capit Ista vox sonat ubi tempus non rapit Odor iste redolet ubi flatus non spargit Sapor iste sapit ubi non est edacitas Amplexus iste tangitur ubi non divellitur Hic est deus meus et non aestimabitur alius ad illum Hoc quaero cum deum meum quaero istud amo cum deum meum amo Sero te amavi pulchritudo tam antiqua et tam nova Sero te amavi et tu intus eras et ego foris et ibi te quaerebam et in ista formosa quae fecisti deformis irrueram Mecum eras et ego tecum non eram Ea me tenebant longe a te quae esse non poterant nisi in te Circumibam enim omnia quaerens te et propter omnia derelinquens me Interrogavi terram si esset deus meus et dixit mihi quod non et omnia quae in ea sunt hoc idem confessa sunt Interrogavi mare et abyssos et reptilia quae in eis sunt et responderunt Non sumus deus tuus quare super nos eum Interrogavi flabiles auras et inquit universus aer cum omnibus incolis suis Fallitur Anaximenes non sum ego deus tuus Interrogavi caelum solem lunam et stellis Deus Neque nos sumus deus tuus inquit Et dixi omnibus quae circumstant fores carnis meae Dixistis mihi de deo meo quod vos non estis dicite mihi de illo aliquid Et exclamaverunt omnes voce grandi Ipse fecit nos Interrogavi proinde mundi molem Dic mihi si es deus meus annon et respondit voce forti Non sum inquit ego sed per ipsum sum ego quem quaeris in me ipse fecit me Super me quare qui regit me qui fecit et te Interrogatio creaturarum profunda consideratio ipsarum responsio earum attestatio ipsarum de deo quoniam omnia clamant deus nos fecit quoniam ut ait apostolus Invisibilia dei per ea quae facta sunt a creatura mundi intellecta conspiciuntur Et redii ad me et intravi in me et aio ad me Tu quis es Et respondi mihi Homo rationalis mortalis Et incoepi discutere quid hoc esset et dixi Unde hoc tale animal deus meus Unde nisi abs te Tu fecisti me et non ego ipse me Quid tu Tu per quem vivo ego tu per quem vivunt omnia Quid tu Tu domine deus verus et solus omnipotens et aeternus incomprehensibilis et immensus qui semper vivis et nihil moritur in te immortalis habitans aeternitatem mirabilis oculis angelorum inenarrabilis imperscrutabilis et inominabilis Deus unus et verus terribilis et fortis nesciens principium neque finem principium omnium atque finis qui es ante primordia saeculorum et ante omnes saeculorum origines Tu es deus et dominus omnium quae creasti et apud te omnium stabilium stant causae et omnium mutabilium apud te immutabiles manent origines et omnium rationalium et irrationalium atque temporalium sempiternae vivunt rationes. Dic mihi supplici servo tuo deus meus dic misericors misero tuo dic quaeso per miserationes tuas unde hoc tale animal nisi abs te deus An quisquam esse faciendi erit artifex An aliquid quam a te trahitur esse et vivere Nonne tu es summum esse a quo est omne esse Quidquid enim est a te est quia sine te nihil est Nonne tu es fons vitae a quo fluit omnis vita Quidquid enim vivit per te vivit quia sine te nihil vivit Tu ergo domine omnia fecisti Quaero quis fecit me Tu domine fecisti me sine quo factum est nihil Tu factor meus ego opus tuum Gratias tibi ago domine deus meus per quem vivo ego et per quem omnia vivunt quoniam fecisti me gratias tibi plasmator meus quia manus tuae fecerunt me et plasmaverunt me et gratias tibi lux mea quoniam illuminasti me et inveni me Ubi inveni me ibi cognovi me ubi inveni te ibi cognovi te ubi autem cognovi te ibi illuminasti me Gratias tibi lux mea quoniam illuminasti me Quid est quod dixi cognovi te Nonne tu es deus incomprehensibilis et immensus Rex regum et dominus dominantium qui solus habes immortalitatem et lucem habitas inaccessibilem quem nullus hominum vidit sed nec videre potest Nonne tu es deus absconditus et imperscrutabilis maiestatis solus tui ipsius maximus cognitor et mirabilis contemplator Quis ergo cognovit quod nunquam vidit Dixit enim veritas tua Non videbarit me homo et vivet dixit et praeco tuus per veritatem tuam deum nemo vidit unquam Quis ergo cognovit quod nunquam vidit Dixit etiam veritas tua Nemo novit filium nisi pater neque patrem quis novit nisi filius Sola trinitas tua soli sibi integre nota est quae exsuperat omnem sensum Quid est ergo quod dixi homo vanitati similis quia cognovi te Quis enim cognovit te nisi tu te Tu quippe solus deus omnipotens superlaudabilis et supergloriosus et superexaltatus et superatissimus et superessentialis in sanctissimis et divinis eloquiis nominaris quoniam super omnem essentiam intelligibilem sive intellectualem atque sensibilem et super omne nomen quod nominatur non solum in hoc saeculo sed etiam in futuro superessentialiter et superintelligibiliter esse dignosceris quoniam superessentialiter et occulta divinitate super omnem rationem intellectum et essentiam inaccessibiliter et imperscrutabiliter habitas in te ipso ubi lux inaccessibilis et lumen imperscrutabile et incomprehensibile et inenarrabile ad quod non attingit aliquod lumen quoniam incontemplabile et invisibile et superrationale et superintelligibile et superinaccessibile et superincommutabile et superincommunicabile creditur quod nullus unquam angelorum vel hominum vidit sed nec videre potest Hoc est caelum tuum domine caelum celans superarcanum et superintelligibile et superrationale et superessentiale lumen de quo dicitur Caelum caeli domino Caelum caeli cui terra est omne caelum quia supermirabiliter superexaltatum est super omne caelum ad quod terra est etiam ipsum empyreum caelum hoc est caelum caeli domino quia nulli nisi domino Ad quod nemo ascendit nisi qui de caelo descendit quia nemo novit patrem nisi filius et eorum spiritus et nemo novit filium nisi pater et eorum spiritus Sola quidem tibi soli trinitas integre nota est trinitas sancta trinitas supermirabilis et superinenarrabilis et superinscrutabilis et superinaccessibilis et superincomprehensibilis et superintelligibilis et superessentialis superessentialiter exsuperans omnem sensum omnem rationem omnem intellectum omnem intelligentiam omnem essentiam supercaelestium animorum quam neque dicere neque cogitare neque intelligere neque cognoscere possibile est etiam oculis angelorum Unde ergo cognovi te domine deus altissimus super omnem terram super omne caelum quod neque Cherubim perfecte cognoscunt neque Seraphim sed alis contemplativorum vel hominum suarum velatur facies sedentis super solium excelsum et elevatum clamantes et dicentes Sanctus sanctus sanctus dominus deus exercituum plena est omnis terra gloria eius et expavit oropheta et dixit Vae mihi quia tacui quia vir pollutus labiis ego sum et expavit cor meum et dixi Vae mihi quia non tacui quia vir pollutus labiis ego sum sed dixi Cognovi te Verumtamen domine vae tacentibus de te quoniam loquaces muti fiunt sine te Et ego non tacebo quoniam fecisti me et illuminasti me et inveni me et cognovi me et inveni te et cognovi te quoniam illuminasti me Sed qualiter cognovi te Cognovi te in te Cognovi te non sicut tibi es sed cognovi te sicut mihi es et hoc non sine te sed in te quia tu es lux quae illuminasti me Sicut tibi es soli tibi cognitus es sicut mihi es secundum gratiam tuam et mihi cognitus es Sed quid mihi es Dic mihi misericors misero tuo dic mihi per miserationes tuas quid mihi es Dic animae meae Salus tua ego sum Noli abscondere a me faciem tuam ne moriar Sine me loqui apud misericordiam tuam me terram et cinerem sine me loqui apud misericordiam tuam quoniam misericordia tua magna est super me Loquar ad deum meum cum sim pulvis et cinis Dic mihi supplici tuo dic misericors misero tuo dic per miserationes tuas quid mihi es Et intonasti desuper voce grandi in interiorem aurem cordis mei et rupisti surditatem meam et audivi vocem tuam et illuminasti caecitatem meam et vidi lucem tuam et cognovi quoniam deus meus es Propterea dixi quod cognovi te cognovi te quoniam deus meus es cognovi te solum verum deum et quem misisti Iesum Christum Erat enim tempus quando non cognoscebam te Vae temporibus illi quando non cognoscebam te vae caecitati illi quando non videbam te vae surditati illi quando non audiebam te Caecus et surdus per formosa quae fecisti deformis irrueram et tecum eras et tecum non eram et ea me tenebant longe a te quae non essent nisi essent in te Illuminasti me lux et vidi te et amavi te nemo quippe te amat nisi qui te videt et nemo te videt nisi qui te amat Sero te amavi pulchritudo tam antiqua sero te amavi Vae temporibus illi quando non amavi te [AUGUSTINUS, *Soliloquia* 31 PL 40, 888-890]

Unam petii a domino hanc requiram ut inhabitem in domo domini omnibus diebus vitae meae Ut videam voluntatem domini et visitem templum eius Beati qui habitant in domo tua domine in saecula saeculorum laudabunt te [*Pro visione Dei*: PL 101, 545B]

Unam petii a domino hanc requiram ut inhabitem in domo domini omnibus diebus vitae meae Ut videam voluptatem domini et visitem templum eius Beati qui habitant in domo tua domine in saecula saeculorum laudabunt te [*Pro visione Dei*: PL 101, 545B *altro testimone*]

Unde hoc mihi domine Unde mihi laudes ad laudandum te Sicut fecisti me sine me sicut placuit ante te ita laus tibi est sine me sicut complacet ante te Laus tua domine tu ipse es Laudent te opera tua secundum multitudinem magnitudinis tuae Laus tua domine incomprehensibilis est corde non comprehenditur ore non mensuratur aure non percipitur quia ista transeunt et laus tua manet in aeternum Cogitatio incipit cogitatio finitur vox sonat et transit auris audit et auditus desinit laus vero tua in aeternum stat Quis ergo est qui te laudet Quis homo annuntiet laudem tuam Laus tua perpetua est transitoria non est Hic te laudat qui te ipsum laudem tuam credit Hic te laudat qui se ipsum noscit in tuam laudem non posse pertingere Laus perpetua quae nunquam transis in te est laus nostra in te laudabitur anima mea Non nos laudamus te sed tu te et per te et in te et nobis etiam laus est in te Tunc veram habemus laudem quando a te habemus laudem quando lux approbat lucem quia tu vera laus veram tribuis laudem Quoties ab alio quam a te quaerimus laudem toties tuam amittimus laudem quia illa transitoria est sed tua aeterna Si transitoriam quaerimus aeternam amittimus Si aeternam volumus transitoriam non amemus Laus aeterna domine deus meus a quo omnis laus sine quo nulla est laus non valeo laudare te sine te habeam te laudabo te Quis enim ego sum domine per me qui laudem te Pulvis et cinis ego sum canis mortuus et fetens ego sum vermis et putredo ego sum Quis ego sum ut laudem te domine deus fortissime spirituum universae carnis qui habitas aeternitatem Numquid tenebrae laudabunt lucem aut mors vitam Tu lux ego tenebrae tu vita ego mors Numquid vanitas veritatem laudabit Tu es veritas ego homo vanitatis similis factus Quid ergo domine laudabit te Numquid miseria mea laudabit te Numquid fetor laudabit odorem Numquid mortalitas hominis quae hodie est et cras tollitur laudabit te Numquid laudabit te putredo et filius hominis vermis Numquid laudabit te domine qui in peccatis genitus est et natus Laudet te domine deus meus omnipotens potentia tua incircumscribibilis sapientia tua ineffabilis bonitas tua Laudet te supereminens clementia tua superabundans misericordia tua sempiterna quoque virtus et divinitas tua Laudet te omnipotentissima fortitudo tua summa quoque benignitas et charitas tua propter quam creasti nos domine deus vita animae meae (Augustinus, *Soliloquia* 10 PL 40, 872)

Unice miserationis deus maledictioni subiaceret qui dignatus es ut nos a maledicto legis erueres quaesumus ut facias nobiscum misericordiam propter nomen tuum et digneris nos a persecutoribus vitis et a malorum obsecrationibus liberare Qui vivis et regnas [Bruno Herbipolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 108: PL 142 406 D]

Unigenite altissimi genitoris deus dei que summi filius qui te ipsum ... rex omnium saeculorum domine Iesu Christe [Ott245 447 *de Ascensione*]

Ure igne sancti spiritus renes nostros et cor nostrum domine ut tibi casto corpore serviamus et mundo corde placeamus [CmN7.23v *Ordo Missae* inizio (3) L218.7 NGNM22402.79r R65.116r R68.106r R91.182r SpA459.133v (ORT 7)]

Ure igni sancti spiritus renes nostras ... mundo corpore placeamus [Ghg176b 197 *pro temptatione alia*]

Ut enim iam tibi confessus sum laus vitae meae deus meus virtus salutis meae sperabam aliquando in virtute mea quae tamen non erat virtus Et cum sic volui currere ubi magis stare credebam ibi magis cecidi factusque sum magis retro et non ante et quod credebam consequi longius elongavit a me Sic per multa similia vires meas probans cognosco nunc quia illuminasti me quoniam ubi magis credidi posse per me minus semper ibi potui Dicebam enim Hoc faciam illud perficiam fiebatque post nec hoc nec illud Aderat voluntas non erat facultas Aderat facultas Non aderat voluntas quoniam de meis viribus confidebam Nunc autem confiteor tibi domine deus pater caeli et terrae quia non in fortitudine sua roborabitur vir ut gloriatur ante te stulta praesumptio omnis carnis Nec est hominis velle quod possit aut posse quod velit vel scire quod velit et possit sed potius a te gressus hominis diriguntur illorum inquam qui non a se sed a te dirigi se confitentur Obsecramus itaque viscera misericordiae tuae velis domine salvare quod creasti quoniam si vis potes nos salvare et in tua voluntate virtus est nostrae salutis (Augustinus, *Soliloquia* 25 PL 40, 884)

Ut mihi Christi passio sit de praesenti remissio et eius resurrectio virtutum augmentatio Atque eius ascensio spiritus sancti missio per haec mihi det gaudia cum ipso sim in gloria Amen [Ve60, 111r-113r]

Ut ne in furore et ira tua animas famulorum tuorum domine arguas deprecamur sed cuncta peccaminum labe mundatos tuae pietatis dono refrigerii locum concede Per [Oratio: PL 101, 551B]

Ut tibi domine placere possimus omnium sanctorum tuorum intercessionibus adiuvemur Per [OxB277, 74v]

Vae mihi domine parce mihi quid sum ego qui loquor tecum infelix ... [Ve60, 28v-30r *De miseria et fragilitate hominis* <Orationes ex meditationibus et ex soliloquiis Divi patris AUGUSTINI Episcopi Hippoensis> (10)] *cf* Hinc etiam est domine quod in te

Vae mihi misero quid faciam Heu quanto tempore languet mens mea quanto stupore induratum est cor meum quanto torpore obturatur anima mea Quid est quod sic me impedit Quid est quod cervicem meam sic premit Vult domine vult anima mea ad te erigere faciem suam et plumbeo pondere onerata gravatur Conatur se expedire et catenis ferreis astringitur tentat exire et aeneo carcere clauditur cupit in te dirigere intuitum suum et caliginosis tenebris obscuratur Quae sunt ista deus meus quae sic animam meam obtenebrant et gravant claudunt et ligant Forsitan haec sunt peccata mea imo vere haec sunt peccata mea certe haec sunt Affectus carnalis infatuavit in me saporem spiritualium intentio inferiorum incurvavit animam meam ab intuitu supernorum amor terrestrium exstinxit in me delectationem caelestium usus vitiorum evacuavit in me sensus verorum donorum Ab his donis sum elongatus in his malis occupatus seclusus ab illis inclusus in istis ab illis devolutus in istis obvolutus Hinc est ille carcer et vincula hinc sunt illae tenebrae et pondera Vae mihi quia prope est dies irae prope est inquam Incognita subito venit et forsitan hodie erit [PS.AUGUSTINUS, *De contritione cordis* 7 *Peccatorum vincula carcer et tenebrae*: PL 40, 947-948]

Vae miserae animae quae Christum non quaerit nec amat arida manet et misera Perdit quod vivit qui te deum non diligit Qui curat vivere non propter te domine nihil est et pro nihilo est Qui tibi vivere recusat mortuus est Qui tibi non sapit desipit Misericordissime tibi me commendo reddo et concedo per quem sum vivo et sapio In te confido spero et totam spem meam pono per quem resurgam vivam et requiescam Te cupio diligo et adoro cum quo maneo regnabo et beatus ero Anima quae te non quaerit nec diligit mundum diligit peccatis servit et vitis subiecta est nunquam quiescit nunquam secuta est Famuletur tibi semper mens mea piissime Suspiret tibi semper peregrinatio mea ardeat in amore tui cor meum Requiescat in te deus meus anima mea contempletur te in mentis excessu cantet laudes tuas iubilatione et haec sit in hoc exsilio meo consolatio mea Confugiat mens mea sub umbra alarum tuarum ab aestibus cogitationum saeculi huius Repauescit in te cor meum cor mare magnum tumens fluctibus O dives omnium bonarum dapum supernae satietatis opulentissime largitor deus da lasso cibum collige dispersum libera captivum et redintegra scissum En stat ad ostium et pulsat Obsecro per viscera misericordiae tuae quibus visitasti nos oriens ex alto iube pulsanti misero aperiri ut liberis gressibus ingredietur ad te et requiescat in te et reficiatur de te pane caelesti tu enim es panis et fons vitae tu lumen claritatis aeternae tu omnia ex quibus vivunt recti qui diligunt te [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio* XIV, 3: PL 158 781 C]

Vale sursum invitata digna deo Barbara ut pro tuis es peccata ... rosa rubens sanguine [MiB41, 27r *Quarta rosa*]

Vellem beatissime ac clementissime pater tantam ... ad regimen populi christiani et ecclesiae pie sanctae [Fi, BML., Pl. 90. sup. 56, 81v *Oratio pro gratiarum actione* (3) di Poggio da Terranova]

Venerantes et dignam memoriam beatae Margaretae recolentes quaesumus o domine Iesu Christe ut per ipsius preces et merita te donante capiamus aeterna angelorum consortia [HAS 27r]

Venerantes et dignam memoriam beatae Margaretae recolentes quaesumus o domine Iesu Christe ut per ipsius preces et merita te donante capiamus aeterna angelorum consortia [HAS 27r]

Veni sancte spiritus amor patris et filii aufer a me consilium ... paenitentia non sequitur [Ott245 470]

Veni sancte spiritus amor patris et filii aufer a me fortitudinem qua curritur adversus deum ... qua resistitur diabolo [Ott245 469]

Veni sancte spiritus amor patris et filii aufer a me intellectum ... patriae dulcedo hauritur [Ott245 471]

Veni sancte spiritus amor patris et filii aufer a me pietatem qua condescenditur peccato infunde mihi pietatem ... animae suae placens deo [Ott245 467]

Veni sancte spiritus amor patris et filii aufer a me sapientiam terrenam ... et fructibus bonis [Ott245 472]

Veni sancte spiritus amor patris et filii aufer a me scientiam ... caritatem aedificat [Ott245 468]

Veni sancte spiritus amor patris et filii aufer a me timorem servilem ... in timorem castum permanentem [Ott245 466]

Veni sancte spiritus amor patris et filii infunde mihi timorem pietatem scientiam fortitudinem ... ad terras descendit redemptor [Ott245 473]

Veni sancte spiritus et emitte caelitus [Mn164, 98/85r *Oratio devota* = CHEVALIER 21242]

Veni sancte spiritus et illumina accende reple et inebria totum cor meum spiritum et animum meum totamque mentem et animam meam amore desiderio et suavitate ac igne et ardore tui ... [OxB249, 91v]

Veni sancte spiritus paraclite libera nos ab omni peccato et tribulatione et perduc nos ad consolationem ac claritatem caelestis patriae [Ott245 455 *de Pentecoste*]

Veni sancte spiritus reple tuorum corda fidelium et tui ... in unitate fidei congregati [Ott245 458 *de Pentecoste*]

Veni sancte spiritus reple tuorum corda fidelium et tui amoris ... in unitate fidei congregasti [Ott245 451 *de Pentecoste*]

Veni sancte spiritus victor invincibilis nostra victus miseria cape nos aureis catenis septiformis gratiae ... magnifice completurus [*Ante missam* <VI pars> MiB41, 73vb]

Veni veni domine et noli tardare suspirantem animam pie consolare ... [Oratio de sancto soiritu devota D2242, 40r]

Veniam et pietatem misericordiam et indulgentiam Rogo ego peccator piissime deus meus pro omnibus culpis meis pro facto meo pro cogitatione pro locutione pro pollutione pro adulterio pro fornicatione pro fragilitate ac tepiditate ut fiat domine misericordia tua super me Quemadmodum spero in te Iniuste egi iniquitatem feci Tu qui pius pater es parce mihi domine Parce malis meis Parce omnibus peccatis meis priusquam moriar Excita potentiam tuam et veni ut salvum facias me domine deus virtutum converte me et ostende faciem tuam et salvus ero Per dominum nostrum iesum Christum (FrP 123v *post finitum psalterium alia*)

Venite exultemus domino Nemo sit exul in praelio beatae Mariae semper virgini paululum complangentes in terris ut ei sine termino collaetemur in excelsis [*Salutatio beatissimae Mariae virginis continens gladios triumphales eiusdem virginis*: ed. WILMART 1926 = WILMART, *Auteurs*, 528]

Verba mea auribus percipe domine intellige clamorem meum Intende voci orationis meae ... Ne perdas cum impiis animam meam et cum viris sanguinum [Ghg176b c. 51v *Psalterium s Hieronymo Incipit*]

Verbum bonum et suave personemus illud ave per quod Christi fit conclave virgo mater filia **Per** quod ave salutata mox concepit fecundata virgo David stirpe nata inter spinas lilia **Ave** veri Salomonis mater vellus Gedeonis cuius magi tribus donis laudant puerperium **Ave** solem genuisti ave prolem protulisti mundo lapso contulisti vitam et imperium **Ave** mater verbi summi maris portus signum dumi aromatum virga fumi angelorum domina **Supplicamus** nos emenda emendatos nos commenda tu nato ad habenda sempiterna gaudia [Meersseman I, 180 nr. 31 (*Tropus* sec. XI); AH 54, 218]

Verbum caro factum est de virgine Maria In hoc anni circulo ... Honor virtus gratia Cum virgine Maria Amen Verbum caro factum est de virgine Maria [WLS10995, 171r: RH 21347]

Verbum caro factum est et habitavit in nobis [OxB277, 131v *tribus <vicibus>* preceduto da *Domine non sum dignus*]

Verbum caro panem ... [LL14, 42r *Hic expletis <i. e. post pacem, ante communionem>*]

Verbum mihi est ad te o rex saeculorum Iesu Christe ausu caritatis alloqui te praesumo factura manus tuae concupiscens decorem tuum et adire gestiens desiderio cordis mei Usquequo sustinebo absentiam tuam expectationem faciei quanto tempore feram Usquequo ingemiscam et stillabit post me oculus meus Amabilis domine ubi habitas ubi est diversorium tuum in quo lecto recumbis inter charissimos tuos et satias eos manifestatione gloriae tuae O quam felix quam illustris quam sanctus quanta appetendus est concupiscentia locus illae deificae voluptatis locus perennium deliciarum Non accessit oculus meus nec appropinquavit cor meum usque ad multitudinem dulcedinis tuae quam intrinsecus abscondisti filiis tuis solo eius odore foris utcumque sustentor Spiramentum suavitatis eius de longinquo venit ad me et est mihi super odorem balsami et fragrantiam thuris et myrrhae cunctique generis suavium odoramentorum et concupiscentias mundas parit in me quarum est degustatio dulcis vix tamen potabilis Quid enim mihi est in caelo Quis est thesaurus meus in illa caelica cella Quae est haereditas mea in terra viventium Nonne Christus dominus meus unica salus mea totum bonum meum plenum gaudium meum Et quomodo continere potero cor meum domine ut non amet te Si non amavero te quid amabo Si transtulero amorem meum a te ubi illum digne colloco Desiderabilis domine ubi extra te requiescent desideria mea Si usquam extra te pedem extenderi amor meus pollutus erit si a te declinaverint desideria mea vana erunt Nonne tu amabilis et desiderabilis es super omnia quae amari possunt et desiderari [Eckberti abbatis Schonaugiensis *Soliloquium seu Meditationes* I: PL 195 105 D]

Verbum secretum mihi est ad te domine mi rex saeculorum Christe Iesu Ausu caritatis alloqui te praesumit factura manus tuae concupiscens decorem tuum et audire te gestiens **Desiderate** cordis mei usquequo sustinebo absentiam tuam Usquequo ingemiscam et stillabit post me oculus meus Amabilis domine ubi habitas Ubi est diversorium tuum in quo laetus recumbis inter charissimos tuos et satias eos manifestatione gloriae tuae Quam felix quam illustris quam sanctus quanta appetendus aviditate locus ille deificae voluptatis locus perennium deliciarum Non accessit oculus meus neque appropinquavit cor meum usque ad multitudinem dulcedinis tuae quam intrinsecus abscondisti filiis tuis Solo eius odore foris utcumque sustentor Spiramentum suavitatis tuae de longinquo venit ad me quae est mihi super odorem balsami et fragrantiam thuris ac myrrhae omnisque generis suavia odoramenta Concupiscentias mundas parit in me quarum est adustus dulcis vix portabilis tamen Quid enim mihi est in caelo Quis est thesaurus meus in illa caelica cella Quae est haereditas mea in terra viventium Nonne Christus dominus meus unica salus mea totum bonum meum plenum gaudium meum Et quomodo potero continere cor meum domine ut non amet te Si non amavero te quid amabo Si transtulero amorem meum a te ubi ipsum digne colloco Desiderabilis domine ubi extra te requiescerent desideria mea Si **uspiam** extra te pedem extendat amor meus pollutus erit si a te declinaverint desideria mea vana erunt Nonne tu amabilis et desiderabilis es super omnia quae amari possunt et desiderari Abs te habet quidquid habet omnis creatura decoris et pretii Et quid mirum si omnia solus praecellis Tu inter astra excellenti solem claritate vestisti et clarior sole tu es Imo quid est sol quid est omnis creata lux ad tui comparisonem nisi tenebrae Ornasti caelum sideribus empyreum angelis aera volucibus aquas piscibus terras herbis floribus virgulta Sed non est species ultra neque decor omnibus iis in tui comparisonem o fons universae pulchritudinis domine Iesu Melli dulcedinem suam praestitisti et dulcior melle tu es Oleo suavitatem suam dedisti et suavior oleo tu es Aromatibus cunctis odores suos tribuisti et est o Iesu odor tuus super omnia aromata suavis et gratus Aurum inter omnia metalla pretiosum et pulchrum in singulari excellentia a te conditum est Et hoc quid est comparatum impretabili domino et immensae claritati in quam desiderant angeli prospicere Opus manuum tuarum est omnis lapis pretiosus et desiderabilis ad videndum sardius topazius iaspis chrysolitus onyx beryllus amethystus saphirus carbunculus smaragdus Et haec quid sunt nisi festucae ad tui comparisonem o rex decorus nimis et multum amande Tuae operationis sunt gemmae vigae et immortales quibus o sapiens architecte in exordio saeculorum aulam superaetheream pulchre distinxisti ad laudem et gloriam patris Per te millia millium ad complenda patris mysteria alacri discursu iugiter meant inter caelum et terram quasi apes negotiosae inter alvearia et flores disponentes omnia suaviter populus accinctus nesciens labem vel inoboedientiae moram Per te centena decies millies millena assistunt in sanctuario uranici templi intendentes in vultum maiestatis claro et inflexibili visu ac personantes harmoniam incessabilis hymni in gloriam trinae et simplae divinitatis Per te seraphim ardet per te cherubim lucet per te throni iudicant Tu dominus noster ignis es innocue ardens et a tuae divinitatis immediata approximatione totus caritate ignitur et flammae coruscatione vestitur sacer ordo seraphim qui et sui suavis incendii exuberantiam spargit in caeteras tibi militantes phalagas de quarum plenitudine gustamus et non Tu deus noster vera lux es et suscipiunt montes populo tuo lucem dum thesauros sapientiae et scientiae in de reconditis ad intuentes te e vicino oculos cherubim per te ipsum large effundis et derivari facis ad illuminandas subordonatas illis electas lampades admirabilis tabernaculi tui quae ante faciem tuam domine inextinguibiliter lucent Tu rex regum et iudex iudicum magne et metuende excelsos insides thronos solam super se habentes celsitudinem tuam sedes vivas et suaves pacatissimas summaeque tranquillitatis uniformitate compactas per te discernentes vias veritatis per te iudicantes iudicia aequitatis Dominator domine te dominationum sublimitas sancta adorati singulari liberalitate animum in divina extendens atque inter praenobiles aulae tuae heroes per te primum agens alti domini sine altitudine fastus Nobile decus principum per te domine deus meus celsus ordo principatum sine invidiosa praecellencia principatur super militiam caeli cui ad explenda divina mysteria iuxta perceptam intrinsecus cordis tui dispositionem dulcis magisterii praebet ducatum Tua est potentia potestatum domine prementium in flammeo telo colla tartaricorum principum et te in illis metuunt ne quantum volunt valeant perficere malum ob perniciem nostram Tua est o virtus patris omnis mirificentia beatarum virtutum quarum agitur ministerio ut te miretur omne saeculum et obmutescens in mirabilibus tuis exclamet et dicat Omnia quaecumque voluit dominus fecit in caelo et in terra in mari et in omnibus abyssis Tua est o dulcis Iesu magniificentia archangelorum in quibus multae dignationis opus operatur benignitas tua dum tam gloriosos palatii tui Satrapas destinare non spernis in haec mundi infirma ad suffragandum parvitati nostrae qui comparati sumus luto et assimilati favillae et cineri Per hos quippe tuo iussu summa nostrae salutis administrantur negotia summaeque superni consilii ad nos deferuntur arcana per hos sanitates mortalium procreantur per hos consistunt regna et imperia mundi Inter quos praecipuum novimus tuum Michaelem signiferum nobilem caeli civem qui stat pro acie dei viventis extendens romphaeam propugnationis ac voce terrificam intonans quis ut deus Super eos qui ex adverso sunt Sed et illa felicitum angelorum amabilis innocentia nonne pretiosum opus digitorum tuorum est o dei sapientia Unde exornasti eos quasi incorruptibili vestitura in die qua condidisti eos in opus sacri ministerii tui Hi sunt viva sidera superioris caeli lilia interioris paradisi rosae plantatae super aquam Siloe quae fluit cum silentio tibi mentium radicibus immobiliter haerent O flumen pacis o deliciarum agri odor o sapientia sola gyrum caeli circueis ex te lucent candente rubent in sapientia multa in castitate virginea in caritatis ardoris semperiternis Florida haec iuventus domine fideliter tibi in nostra infirmitate deservit dum in his tenebris mundi gressus nostros paedagogica manu ductione dirigit dum hostiles incursus a nobis repellit dum voluntatis tuae secreta nobis nuntiat dum ad bona quaeque mentes dissolutas roborat dum orationum nostrarum thymiamata ad aram auream transfert et faciem pii patris pro nobis semper exorat Ita pie pater de nobis longe adhuc agentibus aliqua tibi cura est Et si quid pretii habet drachma decima olim e sinu tuo elapsa et nunc tandem in laboribus tuis requisita hoc tui bone Iesu pii est muneris Si quid dulcisonae vocis habet haec decima chorda divinae laudationis hoc tuus in ea suavis contactus operatur dum in psalterio decachordo psallis gloriam patris Psalle ut psallis domine modulare dulce melos patri velocibus articulis multififormium gratiarum Tange novem illas purissimas chordas in caelo quae nihil triste unquam sonuerunt Tange et istam decimam gravem cuius superior quidem portio iam pertracta ad te laetitiam sonat inferior adhuc terrae stricta maestos novit roboare sonos Cuncta virtutis tuae opera o dei unigenite dum attenta mente considero stupens expavesco quia multum per omnem modum in eis gloriosius appares Magna enim pulchra et bona sunt valde sed ad tui comparisonem quasi nihilum et inane reputantur Caeli et terra et omnis ornatus eorum te auctore et gubernatore subsistunt et te potentem et metuendum sapientem et pulchrum bonum et amabilem omnia praedicant et quantum lux tenebras tantum cuncta solus praecedis Et tu in caelo servatus es deus meus merces servi tui ipse dator et donum salutis quam a te expectat anima mea Et a te quid voluit super terram Quid volvor de caelo in centrum Quid melius quid amabilius te existimavi super terram ut abstraherem cor meum a te ad concupiscendum quidquam in mundo absque te Cur amavi quare concupivi in omni vita mea quidquam praeter te Iesum deum meum Quare distuli cur intermisi ullo tempore te Iesu versare in corde te tota mente amplecti et delectare in tua dulcedine omnia interiora spiritus mei Ubi eram quando tecum mente non eram Quo defluerunt quando non te solum habuerunt desideria mea Deus vitae meae quam vane consumpta sunt quam infructuose elapsa sunt tempora mea quae dedisti mihi ut facerem voluntatem tuam in eis et non feci Quanti anni quot horae perierunt apud me in quibus sine fructu vixi coram te Et quomodo subsistam Quomodo levare potero oculos meos in faciem tuam in illo magno examine tuo si rememorari iusseris omnia peccata mea vel tempora mea et fructum requisieris singulorum Patientissime pater non fiat hoc sed sint in oblivione coram te quae perdidit tempora heu multa nimis Et si quae te iuvante utiliter servavi quorum o domine numerus brevis est in memoria aeterna fac permanere fiat amande perdati temporis hoc residuum temporis mei fructuosum et sanctificatum in gratia tua ut in diebus aeternitatis inveniat locum et computabile sit ante te Iam ex hoc nunc omnia desideria

mea incalescite et effluite in dominum Iesum currite satis hactenus tardastis Properate quo pergitis quaerite quem quaeritis Iesum quaeritis Nazarenum crucifixum Ascendit in caelum non est hic Non est ubi erat non est ubi nobile caput suum reclinare non poterat non est ubi ambulavit in medio tribulationis repletus despectione non est ubi stetit iudicandus ante faciem Pilati non est ubi stetit spretus et illusus coram Herode non est ubi pependit consputus caesus vulneratus et cruore perfusus in medio sceleratorum non est ubi iacuit lapide clausus et gentium militia custoditus Ubi vero est amantissimus domini Habitat confidenter et flagellum non appropinquat tabernaculo eius Super altitudinem caelorum super omnem excellentiam angelorum propria virtute ascendit super solium singularis gloriae in dextra patris cui coaeternus et consubstantialis sedet et divino amictus lumine coronatus gloria et honore ut decet unigenitum dei serenus in laetitia plenus omnipotentatu dominus in caelo et in terra Ibi adorant eum omnes angeli dei et universa multitudo civium caelestis Sion In ipso unanimiter laetantur omnium corda in eius desiderabili facie pascuntur omnium oculi bonorum In ipsum undique confluent desideria omnium sanctorum ipsi iubilat ipsi applaudit ipsum magnificat tota uranica civitas gloriosa per omnem modum in splendoribus eius Exulta et lauda habitatio Sion quia magnus in medio tui sanctus Israel Exultate in nobili filio vestro vos illustres patriarchae quia impleta est in eo omnis expectatio vestra et ipse sublimis est valde et benedicuntur in ipso vestro videlicet semine omnes gentes sic enim pollicitus est sermo divinus Gaudete in Iesu propheta magno vos prophetae viri veraces quia mirifice et gloriose impleta videtis omnia quae de ipso annuntiastis in spiritu sancto et fideles inventi estis per ipsum in cunctis sermonibus vestris Gaudete in domino iesu magistro vestro vos incliti proceres caeli beati apostoli gaudete in ipso et iterum dico gaudete cum Christo familiari laetitia Ecce enim quem vidistis in medio vestri esurientem et sitientem fatigatum et iis similia carnis infirma tolerantem ab omnibus reprobari et cum sceleratis reputari quomodo vicit quomodo ei omnia sub pedibus sunt quam gloriosus in suo dominio lumine fulget et sui gaudii suae ineffabilisque gloriae nunc vos socios habet qui olim permansi stis cum ipso in tentationibus suis et vexationum eius consortes fuistis Adorate nunc dulcia illa genua quae se curvaverunt ante vos usque ad terram sedentibus vobis ad sanctissimam caenam Adorate nunc sacrosanctas illas manus quibus pulverem pedum vestrorum rex regum lavare et extergere dignatus est Gaudete in Iesu principe militiae vestrae vos martyres victoriosi qui ipsum pro quo tradidistis in mortem animas vestras ipsum inquam Iesum filium dei possiditis certaminis vestri Gaudete in Iesu summo doctore veritatis o venerandi confessores et doctores quia quem olim doctrinis sacris et operibus iustus confessi estis coram hominibus nunc confitetur vos coram patre suo et sanctis angelis eius Gaudete in Iesu virgine et virginum sanctificatore vos paradiscolae virgines vos angelis similes quia ecce quem amastis quem optastis quem ardentibus desideriis expetistis pro cuius amore terrenos sponsores et omnem ornatum saeculi contempsistis summi regis filium nunc videtis nunc tenetis nunc in eius castis amplexibus quiescitis et divelli a vobis nulla insidiatoris fraudulentia potest Verum inter omnes caelicolas uberrimum tibi gaudium sit o Maria virginum virgo singularis rosa caelicae amaenitatis praelucidum sidus inter primaevas lucernas divini luminis susceptivas In tuo Iesu filio dulcissimo sola prae omnibus gaude gaudium magno quia quem ut hominem peperisti et propriis uberibus enutristi ipsum cum angelis et universis civibus caeli adoras ut deum vivum et verum Gaude felix mater quia quem vidisti in ligno crucis pendentem vides in caelo regnantem cum gloria magna vides omnem altitudinem caelestium terrestrium et inferno maiestati eius inclinatam et omne robur inimicorum eius attritum Gaudia gaudiorum sunt tibi omnis plenitudo sanctorum beata Ierusalem mater nostra quae sursum es festivitatem age laetabundam et indesinentem in visione pacifica tui Iesu libertatis tuae auctoris Et tu nunc rursus elevare anima mea quali potes conatu et sanctis teingere millibus laetantium in domino Iesu Illuc fidei et spei vehiculo perge ibi per caritatis ardorem conversare ubi Christus est in dextera dei sedens Intende mentis oculum in lumine vultus eius Lustra ac deosculare gratulabunda devotione singula loca felicium plagarum eius de quibus egressi sunt pretiosi illi liquores sanguinis sancti quo te appetiavit unigenitus dei et sanctificavit in vitam aeternam Iesu qui non amat te anathema sit Qui te non amat amaritudinibus repleatur Castus est amor tuus domine et nihil impuritatis admittit Sobrius est sapor amoris tui et nullam mentem alienat a recto Suavis est amor tuus et nihil habet amari nam et quae amara sunt mundi indulcat et dulcia eius reddit amara Inter angustias non coarctatur inter pressuras non comprimitur non perit sub inopia non maerore contrahitur In laboribus manuum aequanimis inter minas securus inter blandimenta incorruptus inter tormenta perseverat invictus in morte semper est vivus Sicut in thesauro cupidus gaudet et sicut in amore unici filii delectatur mater ita gaudium et delectatio est grata in caritate tua dulcis Iesu animae amanti te Dulcedo mellis suavis lactis vini inebrians sapor cunctaque deliciae non sic oblectant fauces gustantium se ut tuus amor mentes diligentem te O dulcis Iesu vive panis nimis concupiscibilis botre suavis oleum mistum mitis agne fortis leo formosa panthera simplex columba velox aquila stellata matutina sol aeternae angelae pacis fontale lumen sempiternorum luminum te amet in te delectetur te admiretur omnis sensus bonus tuae conveniens laudi deus cordis mei et pars mea Christe Iesu deficiat cor meum spiritu suo et caro a concupiscentiis suis et vivas tu in me et concalescat in spiritu meo vivus carbo amoris tui et excrescat in ignem perfectum Foveat et enutriet illum in me gratia tua ut ardeat iugiter in ara cordis mei ferveat in medullis meis flagret in absconditis animae in die consummationis meae consummatus inveniat apud te In die qua erui me videbis a tunica ista mortali quam nunc circumfero circumdet me dilectio tua sit animae meae quasi vestimentum decoris ut non nuda sed vestita inveniat et habeat unde abscondantur infirma eius ab oculis tuis Ignem alienum ignem qui per adversarios tuos ardeat Dilectionis tuae fervor elonget a me animam meam ad te creatorem suum attollat et quantum satis est tuo divino lumine eam immergat Domine Iesu omnes qui te diligunt repleantur benedictionibus tuis Accedentes ad te in caelo scribantur ut sit pax eis in velamento alarum tuarum per aevum Tibi autem unice dei sit cum aeterno patre et sancto spiritu laus indeficiens inviolabile decus et solidum regnum permanens in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio XIII De Christo*: PL 158 773 B]

Vere languores nostros ipse portavit Et dolores nostros ipse portavit [*Via Crucis* III stazione Vsc + RVS]

Verumtamen adhuc in carne mea domine sentio incessanter etiam post baptismum concupiscentiam illam carnis quae est fomes peccati langor naturae tyrannus carnis stimulus mortis lex membrorum repugnans legi mentis meae et captivans me in lege peccati super me tam violentum dominum exercentem quod ingemiscens sub onere isto gravi necesse habeo exclamare Infelix ego homo qui per me de crudeli dominio isto carnis liberari non possum quis me liberabit de corpore mortis huius Certe non lex Moysis non prophetae non propriae vires meae sed gratia tua deus per Iesum Christum dominum nostrum quem tua pater misericordia mihi dedit ut per eum remissionem accipiam peccatorum In hoc autem considero et suspiro iustissimam condemnationis sententiam tuam deus quam in Adam et in eius posteris ratione illius inoboedientiae protulisti quod videlicet non est aliquis qui etiam post baptismum vixerit in hac carne qui non ab huius hostili concupiscentia affligatur nisi forte ineffabili miraculo ab omnipotentia tua deus lex peccati quae est in membris eius in eo penitus exstinguatur quod valde magnum privilegium est paucorum Inde tamen gratias tibi ago gratiarum optimo largitori quia etsi iste domesticus hostis meus hic stimulus hic tyrannus in me maneat post baptismum non tamen adeo dominatur et regnat ut ante sed post baptismum gratiam debilitatur inimicus mitigatur ut in me non valeat dominari nisi ego in vacuum suscipiens gratiam tuam deus et post concupiscentias meas vadens restituam vires hosti eidem me per consensum illicitum supponendo [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 16: PL 158 831 D]

Verumtamen si malum coram te feci et faciem tuam non erubui ut deberem ne proicias me a facie tua Sicut Cain pro perpetrato fratricidio a facie tua et terrae facie proiecisti nec mirum quia intima sua proiecerat et desperatus de venia noluit paenitere sed dixit quod maior erat eius iniquitas quam ut veniam mereretur non sic domine non sic proicias me a facie tua neque sicut pulverem quem proicit ventus a facie terrae sed per tuam superfluentem et ineffabilem bonitatem facias me de illis simplicibus quos non proicias sed proice post tergum tuum omnia peccata mea et omnes iniquitates meas proice in profundum maris me autem hominem ne proicias a facie tua sed ad illam me facias beatitudinem pervenire in qua non sicut in hac vita per speculum in aenigmate sed facie ad faciem videbimus te finem desideriorum nostrorum quem sine fine videbimus sine fastidio amabimus sine fatigatione laudabimus Hoc munus hic effectus hic actus profecto sine fide erit omnibus qui ibi revelata facie te videbunt Et spiritum sanctum tuum quo peccatum meum cognosco confiteor et paenitet ne auferas a me quem ex quo mihi irascor confiteor mea praeterita mala et plango et iterum non committere propono iam me quasi pignus gloriae habere confido sciens quod haec non possum habere pariter ex meipso Ergo deus cuius irae resistere nemo potest ne irascaris mihi in aeternum et non solum a me non auferas spiritum tuum sed etiam redde mihi laetitiam quam prius habui sed per peccatum amisi laetitiam dico non mundi qui laetatur cum male fecerit sed laetitiam salutaris tui Christi salvatoris mei qui est gaudium meum qui est futurus praemium qui est spes mea lux mea laus mea domus mea patria mea vita mea salus mea salutare meum Hoc salutare spectare futurum illi qui fuerunt ante nos patres nostri et in hac fidei spocitatione sunt salvati et in illo salutaris est et erit eis laetitia sempiterna et quia per eandem fidem rei tamen iam factae non faciendae sed temporibus variatis salvari exspecto ab eodem salvatore qui omnes homines vult salvos fieri et neminem vulperie Idcirco pater et domine vitae meae etiam sempiternam laetitiam quam per peccata mea perdidisti redde mihi [ANSELMUS CANTUAR., *Meditatio super Miserere* 29: PL 158 841 C]

Verus largitor vitae perpetuae atque aeternae lucis indulcor ... providentia gubernatus sum domine Iesu Christe [Ott245 457 de *Pentecoste*]

Virgineae virgae psalmorum suscipe flores ... tuum ditet semper Amen [*Gregorii abbatis Montis Sacri Flores psalmorum incipiunt. Oratio*: Vat2089, 133r-135r = 684 versi con rima baciata su 4 colonne]

Virginum o virgo ... [ZRh142, 11r de *beata virgine alia oratio*]

Virgo audi nos Virgo exaudi nos Pater de caelis deus filia benedicta *ora pro nobis* Filii dei mater sancta Spiritus sancti deus opere faecunda Sancta trinitas habitatio commendata Sancta Maria ab angelo salutata Sancta Maria super choros angelorum spirituum exaltata Sancta Maria a patriarchis expectata Sancta Maria a prophetis praenuntiata Sancta Maria cum apostolis in caenaculo sociata Sancta Maria a discipulis desiderata Sancta Maria cum martyribus martyrio coronata Sancta Maria a confessoribus laudata Sancta Maria a virginibus amata Sancta Maria mater Christi et sponsa Sancta Maria mater Christi castissima Sancta Maria mater Christi inviolata Sancta Maria mater misericordiae Sancta Maria mater divinae gratiae Sancta Maria magistra prudentiae Sancta Maria magistra humilitatis Sancta Maria magistra oboedientiae Sancta Maria magistra totius sanctitatis Sancta Maria imperatrix summi honoris Sancta Maria gemma castitatis virgo clementissima Sancta Maria virgo pulcherrima Sancta Maria virgo veneranda Sancta Maria virgo praedicanda Sancta Maria virgo speciosa Sancta Maria speculum iustitiae Sancta Maria sedes sapientiae Sancta Maria causa nostrae laetitiae Sancta Maria vas spirituale Sancta Maria regina mitissima Sancta Maria rosa mystica Sancta Maria ianua caelica Sancta Maria stella matutina Sancta Maria pulchrior luna Sancta Maria spes deitatis Sancta Maria cubile divinitatis Sancta Maria spiritus sancti habitaculum Sancta Maria hospitium paradisi Sancta Maria flos virginittatis salus infirmorum refugium peccatorum Sancta Maria consolatrix afflictorum Sancta Maria hymnus caelorum Sancta Maria auxiliatrix orphanorum Sancta Maria regina sanctorum omnium Propitia esto Maria dulcissima parce nobis domina Per fructum divinae tuae conceptionis succurre nobis domina Per fructum divinae tuae nativitatis *intercede pro nobis domina* Per fructum votum tuae virginittatis Per fructum divinae tuae annuntiationis Per fructum divinae tuae assumptionis Peccatores Maria *te rogamus audi nos* Ut per te beata sit ecclesia semper in statu gratiae confirmata Ut tecum et cum filio tuo vivamus in castitatis lilio Ut per cuncta saecula firma sit nobis tua gratia Ut fructus ventris tui nobis semper facias frui Agna dei tu sporta spei porta nos ad filium Agna dei nos iungas ei virginale lilium Agna dei da regnum requiei post exilium Ab omni tribulatione et angustia libera nos virgo Maria Sancta Maria exaudi orationem meam Et clamor meus ad te veniat [PRPLH:98v *segue oratio* O pia domina]

Virgo dei sanctissima Catherina mictissima ... [PaL1185, 176v *ms*: LEROQUAIS I, 132]

Virgo dei sanctissima Catherina mitissima ... [PaL1185, 176v *correctio*: LEROQUAIS I, 132]

Virgo mitis quae contritis spem largiris veniae ... [BerlinKK78B12, 288v: Rhythmus V del *Mariale* di BERNHARD VON MORLAS Str. 3, 4, 39, 40 (AH 50, 432)]

Virgo mundo venerabilis humano generi amabilis (...) [PS.-GIOVANNI DI FÉCAMP = ANSELMUS CANTUAR., *Oratio VI ad sanctam Mariam*: PL 147: 462] *cf* O virgo mundo venerabilis

Virgo mundo venerabilis mater humano generi amabilis femina angelis mirabilis Maria sanctissima cuius beata virginittate omnis sacratur integritas cuius glorioso partu omnis salvatur fecunditas domina magna cui gratias agit contio laeta iustorum ad quam territa fugit turba reorum ad te praepotens et misericors domina ego peccator et utique nimis peccator anxius confugio Videns enim me domina ante districti iudicis omnipotentem iustitiam et considerans irae eius intolerabilem vehementiam perpendo peccatorum meorum enormitatem et condignam tormentorum immanitatem Tanto igitur domina clementissima horrore turbatus tanto pavore perterritus cuius enixius implorabo interventionem quam cuius uterus mundi fovit reconciliationem Unde securius velocem in necessitate subventionem sperabo quam unde mundo processisse propitiationem scio Aut cuius intercessio facilius reo veniam impetrabit quam quae illum generalem et singularem iustum ultorem et misericordem indultorem lactavit Sicut namque beatissima impossibile est ut haec merita tibi tam singularia nobis tam necessaria obliviscaris sic mitissima incredibile est ut supplicantibus miseris non miserearis Bene quippe novit mundus nec nos mundi peccatores ullatenus dissimulare patimur satis inquam o domina satis novimus quis filius hominis vel cuius hominis filius venit salvum facere quod perierat Nunquid ergo tu domina mea mater spei meae numquid oblivisceris tu odio mei quod mundo tam misericorditer est intimatum tam feliciter divulgatum tam amanter amplexatum Ille bonus filius hominis venit perditum sponte salvare et mater dei poterit perditum clamantem non curare Bonus ille filius hominis venit vocare peccantem ad paenitentiam et mater dei contemnet precantem in paenitentia Ille inquam bonus deus mitis homo misericors filius dei pius filius hominis venit quaerere peccatorem errantem et tu bona mater eius potens mater dei repelles miserum orantem Ecce enim o virgo homo de qua natus est deus homo ut salvaretur peccator homo ecce coram bono filio tuo et coram bona matre eius paenitet et confitetur gemit et orat peccator homo Obsecro ergo vos bone domine et bona domina obsecro vos pie fili et pia mater obsecro vos per hanc ipsam veritatem per hanc singularem spem peccatorum ut sicut vere tu es filius eius et tu mater eius ut salvetur peccator sic sic absolvatur et curetur sanetur et salvetur hic peccator Probet in se probet hic vester peccator quia vere estis sentiat in se quia propter salutem peccatorum estis tu filius et tu mater Vester certe amborum peccator Cum enim peccavi in filium irritavi matrem nec offendi matrem sine iniuria filii Quid ergo facies peccator Quo igitur fugies peccator Quis enim te reconciliabit filio inimica matre Quis mihi placabit matrem irato filio Sed etsi pariter ambo offensi estis nonne et ambo clementes estis Fugiat ergo reus iusti dei ad piam matrem misericordis dei Refugiat reus offensae matris ad pium filium benignae matris Ingerat se reus utriusque inter utrumque Iniciat se inter pium filium et piam matrem Pie domine parce servo matris tuae Pia domina parce servo filii tui Bone fili placam matrem tuam servo tuo Bona mater reconcilia servum tuum filio tuo Qui me inicio inter duas tam immensas pietates non incidam in duas tam potentes severitates Bone fili bona mater non sit mihi frustra quod confiteor de vobis hanc veritatem nec erubescam quod spero in vobis hanc pietatem Amo enim veritatem quam confiteor de vobis et deprecor pietatem quam spero in vobis Dic mundi iudex cui parces dic mundi reconciliatrix quem reconciliabis si tu domine damnas et tu domina averteris humunculum bona vestra cum amore mala sua cum maerore confitemur Salvator singularis dic quem salvabis filius mater dic pro quo orabis si te domine praecipiente et te domina consentiente tormenta vexant peccatorem se execrantem vos obsecrantem Si in fernis absorbet reum se accusantem vos deprecantem Si tartara devorant pauperem in se desperantem in vobis sperantem Deus qui factus es filius feminae propter misericordiam femina quae facta es mater dei propter misericordiam aut miseremini miseri tu parcendo tu interveniendo aut ostendite ad quos tutius fugiam misericordiores et monstrate in quibus certius confidam potentiores Si enim est immo quia est tam magna mea iniquitas et tam modica fides mea tam tepida caritas mea tam fatua mea oratio tam imperfecta mea satisfactio ut nec merear delictorum veniam nec salutis gratiam hoc est hoc est ipsum quod supplico ut in quo merita mea mihi videtis non sufficere in eo misericordiae vestrae non dignentur deficere Precor itaque precor exaudite me sed propter vos non propter me per pietatem qua exundatis per potestatem qua abundatis ut evadam meritos dolores damnatorum et intrem in gaudia beatorum te deum laudaturus qui es benedictus et superlaudabilis in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio VI ad sanctam Mariam cum mens est sollicita timore* : ed. SCHMITT 1946, 15] *cf* O virgo mundo venerabilis

Virgo mundo venerabilis mater humano generi amabilis femina angelis mirabilis Maria sanctissima cuius beata virginittate omnis sacratur integritas cuius glorioso partu omnis salvatur fecunditas domina magna cui gratias agit concie laeta iustorum ad quam fugit territa turba reorum Ad te praepotens et misericors domina ego peccator et utique nimis peccator anxius confugio Videns enim me domina ante districti iudicis omnipotentem iustitiam et considerans irae eius intolerabilem vehementiam perpendo peccatorum meorum enormitatem et condignam tormentorum immanitatem Tanto igitur domina clementissima horrore turbatus tanto pavore perterritus cuius enixius implorabo interventionem quam cuius uterus mundi fovit reconciliationem Unde securius velocem in necessitate subventionem sperabo quam unde mundo processisse propitiationem scio Aut cuius intercessio facilius reo veniam impetrabit quam quae illum generalem et singularem iustum ultorem et misericordem indultorem lactavit Sicut namque beatissima impossibile est ut haec merita tibi tam singularia nobis tam necessaria obliviscaris sic mitissima incredibile est ut supplicantibus miseris non miserearis Bene quippe novit mundus nec nos mundi peccatores ullatenus dissimulare patimur satis inquam o domina satis novimus quis filius hominis vel cuius hominis filius venit salvum facere quod perierat Nunquid ergo tu domina mea mater spei meae nunquid oblivisceris tu odio mei quod mundo tam misericorditer est intimatum tam feliciter divulgatum tam amanter amplexatum Ille bonus filius hominis venit perditum sponte salvare et mater dei poterit perditum clamantem non curare Bonus ille filius hominis venit vocare peccantem ad paenitentiam et bona mater contemnet precantem in paenitentia Ille inquam bonus deus mitis homo misericors filius dei pius filius hominis venit quaerere errantem peccatorem et tu bona mater eius potens mater dei repelles miserum orantem Ecce enim o virgo homo de qua natus est deus homo ut salvaretur peccator homo ecce coram bono filio tuo et coram bona matre eius paenitet et confitetur gemit et orat peccator homo Obsecro ergo vos bone domine et bona domina obsecro vos pie fili et pia mater obsecro vos per hanc ipsam veritatem per hanc singularem spem peccatorum ut sicut vere tu es filius eius et tu mater eius ut salvetur peccator sic sic absolvatur et curetur sanetur et salvetur hic peccator Probet in se probet hic vester peccator quia vere estis sentiat in se quia propter salutem peccatorum estis tu filius et tu mater Vester certe amborum peccator Cum enim peccavi in filium irritavi matrem nec offendi matrem sine iniuria filii Quid ergo facies peccator Quo igitur fugies peccator Quis enim te reconciliabit filio inimica matre Qui tibi placabit matrem irato filio Sed et si ambo pariter offensi estis nonne et ambo clementes estis Fugiat ergo reus iusti dei ad piam matrem misericordis dei Refugiat reus offensae matris ad pium filium benignae matris Ingerat se reus utriusque inter utrumque iniciat se inter pium filium et matrem piam Pie domine parce servo matris tuae pia domina parce servo filii tui bone fili placam matrem tuam servo tuo bona mater reconcilia servum tuum filio tuo Qui me inicio inter duas tam immensas pietates non incidam in duas tam potentes severitates Bone fili bona mater non mihi sit frustra quod confiteor de vobis hanc veritatem nec erubescam quod spero in vobis hanc pietatem Amo enim veritatem quam confiteor

de vobis et deprecor pietatem quam spero in vobis Dic mundi iudex cui parces Dic mundi reconciliatrix quem tu reconciliabis si tu Domine damnas et tu domina averteris homunculum bona vestra cum amore mala sua cum maerore confitentem Salvator singularis dic quem salvabis Salutis mater dic pro quo orabis Si te domine praecipiente et te domina consentiente tormenta vexant peccatorem se execrantem vos obsecrantem si infernus absorbet reum se accusantem vos deprecantem si tartara devorant pauperem in se desperantem in vobis sperantem deus qui factus es filius feminae propter misericordiam femina quae facta es mater dei propter misericordiam aut miseremini miseri tu parcendo tu interveniendo aut ostendite ad quos tutius fugiam misericordiores et monstrate in quibus certius confidam potentiores Si enim est imo quia est tam magna mea iniquitas et tam modica fides mea tam tepida caritas mea tam fatua oratio mea tam imperfecta satisfactio mea ut non merear delictorum veniam nec salutis gratiam hoc est ipsum quod supplico ut in quo merita mea mihi videtis non sufficere in eo misericordiae vestrae dignentur non deficere Precor itaque precor exaudite me sed propter vos non propter me per pietatem qua exundatis per potestatem qua abundatis ut evadam meritos dolores damnatorum et intrare merear in gaudia beatorum te deum laudaturus qui es benedictus et superlaudibilis in saecula saeculorum Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LI* <olim L> (ad sanctam virginem Mariam *Cum mens timore premitur*): PL 158 950 B] *cf.* O virgo mundo venerabilis

Virgo parens Christi laus sine fine tibi O virgo serena o mater amena o virgo sacrata o sponsa beata o iustitiae dux o laetitiae lux o blanda precanti o dulcis amanti o vas deitatis o fons pietatis o dura malignis o blanda benignis o sancta propago o lucis imago o virgo decoris o fructus honoris o cellula mellis o nescia fellis o virgo benigna o femina digna o virgo pudica o regis amica o ianua solis o filia prolis o lucida stella o pura puella o sacra sacramentum o spes animarum o fructificans mons o mellificans fons o praevia iuris o virgula thuris o lux tenebrarum o pulchra rosarum o flos sine spina o stella marina o pax odiorum o meta laborum o consilii ros o munditiae flos o cedrus odora o gemma decora o regula morum o forma bonorum o vera lucerna o porta superna o pacis alumna o summa columna o caelica clavis o virgo suavis Virgo parens Christi laus sine fine tibi [Paris, BnF, Lat. 5267, 22v: ed. Meersseman I, 185 nr. 34 (*O-Schema*, sec. XII): *ritornello di* O virgo serena o mater amena]

Virgo puellares inter pulcherrima turbas [LHP.S 20]

Virgo quae Christum peperisti lacte ducasti Me rege me salva me tueare potens [PRPLH:100v *dopo le litanie e l'razione* - 2]

Virgo sanctissima da mihi virtutem per merita tui sanctissimi virginei partus contra hostes tuos Benedicta es enim Maria quae dominum omnium portasti creatorem saeculorum Genuisti qui te fecit et in aeternum permanes virgo Beata viscera quae portaverunt aeterni patris filium Beata ubera tua quae lactaverunt Christum dominum Beata et venerabilis es virgo Maria omnium bonorum beatitudine plena Beata mater quae sola sine dolore enuisti quia tu sola peperisti virgo Beata et benedicta inter mulieres quia natus ex te virgine Christus deus noster sua sanctissima nativitate primi parentis et primae mulieris in dolore paenaliter parturientis solvendo maledictionem dedit per te sine dolore parturientem dimissa veteri culpa novae gratiae et salutis aeternae mellifluam benedictionem Per gaudia tui sanctissimi virginei partus miserere mei domina mea et exaudi orationem meam Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum et in peccatis concepit me mater mea In peccatis sum natus et in peccatis conversatus sum per omne tempus vitae meae Tu autem domina mea sine tactu pudoris inventa es mater salvatoris Miserere mihi immundo qui in peccatis conceptus et nutritus sum et adiuva me tuis sanctis precibus virgo serenissima ut sicut nativitas filii tui domini nostri Iesu Christi ruina fuit horribilis tristitiae nativitas universis fidelibus novae exsultationis ita et mihi haec eadem gaudia dominicae nativitatis sint initium vitae religiosae et salutaris continentiae et ruina totius iniusti maeroris et iniquae tristitiae et nativitas spiritualis gaudii et exsultationis et amor et desiderium caelestis patriae et supernae laetitiae Sancta dei genitrix succurre et intercede apud dulcem tuum natum pro me peccatore Amen [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LVIII* <olim LVII> (ad sanctam virginem Mariam *In Partu eius*): PL 158 963 C]

Virgo semper Maria ora pro nobis in hac hora surge piissima succurre nobis sine mora quia in angustiis sumus positi et nemo est qui liberet nos nisi tu o domina Precibus quoque sanctorum apostolorum martyrum sanctorum confessorum atque sanctorum virginum suppliciter petimus ut a malis istis et ab omnibus peccatis et vitiis nos clementer eruas bonisque omnibus nunc et semper perfrui nos concedas et desiderium nostrum in bonum impleas et postea ad vitam aeternam nos perducas [HAS 316r: *litanie _ invocazione tropata* 10]

Virgo serenissima dei genitrix sancta Maria per merita tuae gloriosae assumptionis et per amorem tui dulcissimi filii a quo assumpta es in caelum da mihi virtutem contra hostes tuos et in regnum aeternum ingredi Felix namque es sacra virgo Maria et omni laude dignissima quia ex te ortus est sol iustitiae Christus deus noster Sicut cedrus exaltata in Libano et sicut cypressus in monte Sion quasi myrrha electa dans suavitatem odoris Exaltata super choros angelorum gaudens et gloriosa in perpetuum regina caelorum ubi adiuvas omnes qui te dominam glorificant et sanctum nomen tuum humiliter prece frequentant Beata ergo et venerabilis virgo Maria quae benigna es omnibus ad te pio corde clamantibus pia et exorabilis esto mihi peccatori te humiliter invocanti sub tua protectione confugio ubi infirmus accepi virtutem Illam animi et corporis virtutem cum tuo praesidio fac me accipere ut per te liber a peccatis et desideriis peccatorum sine timore de manu inimicorum visibilium et invisibilium liberatus filium tuum dominum nostrum Iesum Christum possim omni tempore benedicere et semper laudem eius in ore meo habere O virgo gloriosa quae mortem subiisti sed mortis nexibus deprimi non potuisti quia tu sola virgo genuisti eum qui erat mors mortis et morsus inferni Adiuva me per mortem tuam et per gaudia tuae assumptionis in caelum ut residuum vitae meae possim cum sincera fide tuo adiutorio ducere et finem vitae meae feliciter terminare in cinere et cilicio in terra prostratus cum lacrymis in confessione et paenitentia peccatorum meorum insuper quod maius est in confessione nominis Christi et in perceptione corporis et sanguinis eius et in commendatione spiritus mei in manibus misericordiae suae Ora pro me sancta dei genitrix ut qui conscius peccatorum multorum tribunal filii tui tremebundus perhorresco per tuam venerabilem intercessionem gaudeam emundari ab omnibus criminibus meis cordis compunctione irrigante et rore piissimae confessionis a te exhibito Nulla de caetero macula peccati anima mea inquinetur sed mundo corde et casto corpore per merito tuae saluberrimae nativitatis annuntiationis et sanctissimi virginei partus tui et castissimae purificationis et gloriosissimae assumptionis in excelso caelorum palatio possim praesentari in quo gloriosa exsultas et regnas regina angelorum et hominum mater domini nostri Iesu Christi Succurre meis criminibus mater misericordiae tuis virgineis precibus veniam mihi obtinendo apud tuum dulcem natum Iesum Christum dominum nostrum Qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat benedictus [ANSELMUS CANTUAR., *Oratio LX* <olim LIX> (ad sanctam virginem Mariam *In Assumptione eius*): PL 158 965 A]

Virgo templum trinitatis deus summae bonitatis ... [Oratio devota de VII gaudiis Mariae D2242, 18v: attribuito a Filippo il Cancelliere; LHP 1, 26, 248; MEERSSEMAN 2, 195; WILMART, *Auteurs*, 329 nota 1...; CL67, 49v; PaL1063, 259r *Septem gaudia BV*M: LEROQUAIS I, 46; PaL1410, 107v: LEROQUAIS I, 248]

Virgo tibi respondeo ... [BerlinH348, 177v <Lamentatio virginis Mariae ad pedes crucis *cf.* Crux de te volo conqueri> *Crux respondit Mariae*: conductus PHILIPPI CANCELLARIJ; LUDWIG, *Repertorium organorum* I 1, 255; RH 21902]

Virgo virginum dei genitrix Maria mater domini mei Iesu Christi regina angelorum ... animae meae laborantem [Vat84 32]

Virtus salutis nostrae deus defende ecclesiam tuam a dissidentium veneno mortifero ut a te obumbrati nunquam obligemur a laqueis inimici Per dominum [Bruno Herbiopolensis ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 139: PL 142 504 A]

Visita domine vineam tuam quam de Aegypto tribulationum potenti dextera liberasti ut respectu vultus tui vivificata bonorum vitae fructuum ubertate laetetur Per dominum [BRUNO HERBIOPOLENSIS ep *Expositio psalms* Oratio ex ps 79: PL 142 307 C]

Visita quaesumus domine habitationem istam ... sit super nos semper Per eundem Christum [BerlinKK78B21, 234r; rubrica 233v *Item in sero aut completorio dicatur pro commendatione et oae domus et familiae oratio*

Visita quaesumus domine habitationem istam et omnes insidias inimici ... sit super nos semper [Chg173b 332 *ad completorium*]

Vivit anima mea et laudabit te Iudica domine nocentes me Repleatur os meum laude Domine averte faciem tuam a peccatis meis Co r mundum crea in me deus Redde mihi laetitiam salutaris tui Domine ne simul tradas me cum peccatoribus Domine non secundum peccata nostra facies nobis Domine ne memineris iniquitatum nostrarum Adiuva nos deus salutaris noster Esto nobis domine turris fortitudinis Adiutor et liberator meus esto domine Benedictus dominus die quotidie Ne intres in iudicio cum servo tuo Delicta iuventutis meae Eripe me domine ab homine malo Eripe me de inimicis meis deus meus Eripe me de operantibus iniquitatem Sic psalmum dicam nomini tuo in saeculum saeculi Exaudi nos deus salutaris noster Deus in adiutorium meum intende Sanctus deus sanctus Benedictus nos deus pater O domine salvum me fac Domine salvum fac regem Salvum fac populum tuum Salvos fac servos tuos Memento congregationis tuae Exaudi domine vocem meam Miserere mei deus *totum* Domine exaudi [Preces: PL 101, 579B]

Vobis filio dei vivi quem rogo et etiam obsecro te beatissimam virginem Mariam salutata ab angelo plenam omni gratia sociam dei matrem Iesu Christi reginam angelorum imperatricem caeli stellam maris gloriam sanctorum gaudium perfectorum christianorum honorem feminarum laetitiam masculorum sponsam Iesu Christi aulam spiritus sancti florem virginum consilium viduarum spem peccatorum fontem misericordiae viam salvationis scalam caeli ianuam paradisi Vobis domine commendo animam meam et corpus meum et omnium christianorum Amen [Oratio ad deum patrem (?) CmU4105, 263r]

Voce linguam extirpare semina zizaniae Verba vitae praedicare pacis et concordiae Proximum aedificare per opus iustitiae Cunctos hostes debellare cum palma victoriarum [LcG149, 137r; 136v: <Petitiones et locutiones animae ad angelum custodem suum... (7)> Ad vespas]

Vos amici mei estis si feceritis quae ego praecipio vobis dicit dominus (Ri23:80r Ant CAO 5492)

Vos enim estis illi duo in quibus deus pater per filium suum specialiter sibi aedificavit domum et in quibus ipse filius dei patris unigenitus ob sincerissime virginitatis meritum dilectionis suae confirmavit privilegium in cruce pendens uni vestrum ita dicens Mulier ecce filius tuus deinde ad alium Ecce mater tua In huius ergo sacratissimi amoris dulcedine qua ita tunc ore dominico velut mater et filius invicem coniuncti estis vobis duobus ego miser peccator animam meam et corpus meum commendo ut omnibus horis atque momentis intus et exterius firmi custodes et pii apud deum intercessores mihi existere dignemini Credo enim firmiter fateor indubitanter quia velle vestrum velle dei et nolle vestrum nolle dei est inde quicquid ab ipso petit sine mora obtinetis Per hanc igitur potentissimam vestrae dignitatis virtutem poscite mihi peccatori quaeso animae et corporis salutem *veram et profundam mentis humilitatem in bono opere perseverantiam in temptatione patientiam et cunctorum peccatorum meorum remissionem et indulgentiam* Agite vestris gloriosissimis precibus ut cor meum *miserrimum et obstinatissimum* invisere et inhabitare dignetur spiritus sanctus qui me a cunctis vitiorum sordibus expurget et exornet in dilectione dei et proximi et perfecte stare et perseverare faciat in dei obsequio et in omni bono opere Obsecro etiam vos o olivae fructiferae in domo dei o rosae paradisi more fragrantis balsami per illius veri et castissimi amoris dulcedinem quem habuistis ad invicem veluti filius ad matrem et mater ad filium ut me a subitanea et improvisa morte et ab omni morbo malo defendatis et impetretis mihi verae penitentiae spatium cor semper humile et paenitens et talem pristinae vitae emendationem quatenus vestram visitationem et consolationem quam mihi nunc et in novissimis praecipue meis adesse rogo votis sedulis promereri valeam dum adhuc vivo Salus quippe mea in manu vestra est Vos enim estis in quibus confidit cor meum et quibus me obtuli ut sim vobis servus in sempiternum Respice ergo o benignissimi dominatores vitae meae super me peccatorem et infirmum et convertite ad me misericordiae vestrae oculos praecipue in tremenda illa expirationis meae hora ut tunc sentiam patrocinium vestrum et praesentiam quando occursurus sum Christo et redditurus rationem de operibus meis Quid ergo miserrimus quid dicam vel quid faciam aut quali fiducia astabo illi regali tribunali et terribili dum nil boni perferam ante tantum talemque iudicem Quem rogabo in tribulatione illa forti aut quem deprecaturus sum in necessitate illa valida si horribilis aeterni iudicis sententia in me prolata fuerit Miseremini igitur mei in illa tremenda hora o Maria imperatrix caelorum praepotentissima et o sanctissime Iohannes apostole et evangelista miseremini quaeso mei o adiutores et defensores mei et non permittite animam meam cruciari paenis ignis purgatorii sed liberate eam de principibus tenebrarum ac locis paenarum et estote duces et prolocutores ipsius ante conspectum altissimi quia vobis corpus meum et animam commendavi quatenus in omni necessitate et angustia mihi patrocinemini Vester sum Vobis me o amici Christi dilectissimi anima et corpore obtuli ut in caelo semper sis in bonum memores mei et ubicumque in terra indigero auxilii vestri tamquam patroni piissimi sine mora subveniatis mihi Non diffido autem vos omne quod vultis a deo impetrare posse et ideo peto ut pro me peccatore iugiter intercedere dignemini ad dominum Iesum Christum regem caelorum et dominum et obtineatis mihi ab ipso precibus vestris et meritis omnium peccatorum meorum remissionem et indulgentiam et in hoc fragili corpusculo tantae perfectionis conservationem quatenus post huius erumnosae vitae cursum nil in me sui iuris ille tortuosus exactor inveniat sed sit mihi licitum per vestram protectionem transire principes tenebrarum ac loca paenarum et venire cum fiducia et laetitia ad illa aeterna et vera gaudia quae finem nesciunt quae preparavit deus omnibus qui eum in veritate diligunt Quod ipse quoque mihi pro tua pietate prestare digneris domine Iesu Christe amator hominum benignissime qui eum patre et spiritu sancto vivis et gloriaris deus per infinita saeculorum saecula Amen [Oratio de beata virgine Maria et sancto Iohanne evangelista, Troyes, Bibl. Municipale, 1900, 30r: ed. WILMART 1923 = WILMART, Auteurs, 499]

Vos o piissimi martyres Christi Cosme et Damiani Laurentii atque Vincentii deprecor devota mente ut pro me indigna famula vestra memoriam faciatis ante deum ut peccata quibus cotidie impugnor vestris precibus deleantur Amen [Oratio plurium martyrum OxB277, 70v]

Vos o piissimi martyres Christi Cosme et Damiani Laurentii atque Vincentii deprecor devota mente ut pro me indigna famula vestra memoriam faciatis ante deum ut peccata quibus cotidie impugnor vestris precibus deleantur Amen [Oratio plurium martyrum OxB277, 70v ms]

Vulnera tua domine mea sint medicina mors tua bone pastor sit vita mea resurrectio tua Iesu Christe sit salvatio mea In honore sanctae misericordiae tuae [HAS 52r]

Vulnera tua domine mea sint medicina mors tua bone pastor sit vita mea resurrectio tua Iesu Christe sit salvatio mea In honore sanctae misericordiae tuae [HAS 52r]

Vulneribus quinis me erue Christe ruinas vulnera quinque dei sint medicina mei [Eb4, 4r: Eb IV 17 ...]

Vultus nostri mirificum salutare quem animae fidelium ardentem sitiunt servulorum tribue quaesumus ut dum te visibili lacrymarum imbre pasti requirimus invisibiliter te intra pectoris nostri tabernaculum collocemus Per [Oratio (Ps 41): PL 101, 583B]

Vultus nostri mirificum salutare quem animae fidelium ardentem sitiunt servulorum tribue ut dum te visibili lacrymarum imbre pasti requirimus invisibiliter te intra pectoris nostri tabernaculum collocemus Per [BRUNO HERBIPOLENSIS ep Expositio psalmodum Oratio ex ps 41: PL 142 180 A]

z z z Clementissimo e pissimo mio signore dio Per li meriti de la mundissima verze Maria ... sancta giesia [PrPLH, 78v Questa oratione se dice in ante la confessione]

z z z O signore e dio mio padre fiolo e spirito sancto uno solo dio onipotente creatore et factore ... [PrPLH, 78v Dreto la confessione se dice questa oratione]